DIÓCESIS DE
PLASENCIA
ARCHIVOS

DIÓCESIS DE
PLASENCIA
ARCHIVOS

DIÓCESIS DE
PLASENCIA

ARCHIVOS

DIÓCESIS DE
PLASENCIA

ARCHIVOS

℄ Reuerendissimo in xpo patri dño dño Thome donato patriarche Uenetiaꝝ ordinis predicatoꝝ: Frater Paulus Soncinas eiusdem ordinis salutē ⁊ cōmendationem.

Onstituerā magnis āniti viribꝰ pr̄ reuerēdissime vt dignuꝫ aliqd maiestate ⁊ gloria throni tui ad te ꝓficiscereť: sed paucis ⁊ ys gdē icultis v̄bis tecū agere ꝯpellor vrgente nūtio ⁊ iā iaꝫ naui ipōsito q̄ celerrime sulcato mari sit Uenetias aduēturа. voluisse.n. vt Petrus nr̄ de palude nr̄is ēt studys ⁊ ingenio illustrareť: q̄q̄ ꝑ seip̄z magnificus ac sublimis ē: nec vlla ex pte deficiat gn cū laude ⁊ gl̄ia ꝑ oīuꝫ ora v̄seť. Naꝫ quū variū sit philosophādi genꝰ: morale: dialeticū: mathematicū: nāle. id ego semp a p̄ma illa etate qua me xp̄o alebas tū sublime tū ēt excellēs ac ꝓmagnificū iudicaui: quod xp̄ianā maiores nr̄i theologiā ac sapiam appellarūt. Cetera.n. oīs ph̄ie studia tāetsi bonis artibꝰ mentē excolāt: ac liberales aīos ⁊ alta īgenia v̄tuti alāt. nullū ē tamē p̄ter hāc nr̄am diuinā celestemq̄ sapiam qō felices nos ac btōs efficiat: ea p̄sertim felicitate q̄ sola stabilis ⁊ vera ⁊ incorrupta hr̄i potest. Quare Aristo. p̄stanti vir īgenio quū reliquas liberaliū artiū ꝑtes īcredibili doctrina ⁊ ordine absoluisset: altū postremo ac venerabile metaphysices negociū est cōplexus: ⁊ eo vsq̄ ꝓgreditur modo disputans: mō edocens: mō etiā vetex errata refellēs: donec sublimē illū suū animum in separataꝝ quoddā substantiarū genus atq̄ notitiā ab humanaꝝ his rex tenebris euocarit. Platonē veto ea p̄sertī ratione greci diuinū cognominarūt q̄ bonis artibꝰ ⁊ doctrinis sūmoq̄ ac incredibili sapientie studio ⁊ vita simul innocenter acta sese ad diuina ꝓtulerit. Qō cum Marcus varro ⁊ Apuleus viri tuꝫ singularis litterature: tū absoluti ⁊ excelsi animi cognouissent: huncip̄m Aristotelez q̄ Plato est: nō tm̄ heroibus superiorē existimarūt: sꝫ dys etiā equalē fecere: qm̄ diuinaꝝ rex abdita penetrasset. Quum.n. aīorum substam q̄ suapte natura īmortalis est ac excellens deus maximus in humana corpora sparserit: nūq̄ certe felices erimus ac beati quoadusq̄ his absoluti vinculis quasi ex obscuro quodā carcere ad sacrū illud domiciliū ⁊ celeste numen cū v̄tute ac sapientia euolemus. Quo circa vniuersi mortales: qbꝰ diuine philosophie ⁊ eruditionis: ⁊ eaꝝ rerum q̄ aut pietatē aut religionē p̄se ferunt ingens cura ⁊ animus fuit: eternū sibi nomen ac laudem cōpararunt: qō nulla sit vnq̄ etas aut obliuio deletura. Prisci enī ac veteres illi theologi quos castos appellat Ennius (Orpheū loquor) Trimegistū: Taletem: Pythagorā: nō tm̄ inter numina quēadmodū heroes: gn etiā īter semideos a sapiētissimis viris collocati sūt. Nihil ē qdem in terris quo magis saluti hominū ꝯsultū eat: q̄q̄ cū mores in p̄mis puros ac elegātes: tū diuine sapiētie studia ⁊ thesauros viris nostri seculi īpartimur. Par est.n. illos q ea tātū rōne creati sunt vt īmortalitate ac deo maximo ꝑfrui liceat acerrimo vehemētiq̄ spū: ac totis eniti animis vt iter ipsum quod in celū ferat ⁊ querāt grauiter ⁊ clare intelligant: ac tandē magnifice assequant. Qō qr humane mentis diu ac multū acte tenebris excogitare non possunt aperuit nobis lumen xp̄s rex noster: ac sese illū esse nobis e celo missum: qui via sit ⁊ veritas ⁊ vita: non modo litteris ac euangelio docet sed rebꝰ diuino ꝯsilio sapiēter gestis publice attestat. Nihil enim ab eo est p̄termissū: qō ad bene beateq̄ viuēdū accōmodari possit: ⁊ vt reliq̄ taceaꝫ ea mihi nescio qd diuinitatis habere visa sunt q̄ Petrꝰ nouariēsis ex gallia cisalpina quē magistꝝ snīaꝝ apppellant admirabili sūmaq̄ doctrina quarto diuinaꝝ snīarum libro nō minus grauiter q̄q̄ lautissime disputauit. Precelsam enim sacrorum vim ⁊ virtutem ⁊ dignitatem adeo clare ⁊ apposite ⁊ sapiēter docet: vt nibil desit qō in optimo splēdidoq̄ doctore desiderari queat. Nam q̄ clarissimis doctoribus Augustino Ieronimo Beda origene chrisostomo Gregorio hylario ⁊ Ambrosio sparsiꝫ dicta ⁊ excogitata ⁊ īris cōmendata sunt: īgenti vir hic sudore ac vigilys in vnuꝫ corpus sua sapiētia ingenioq̄ coegit. Uerū qm̄ sacra diuinaq̄ ꝓphanis oracula coia esse nō debent: obscuris ea nō nūq̄ verbis ac enigmatibꝰ pres nobis vetustissimi tradiderūt. Sic dionysium areopagitā: sic Mercurū ⁊ Platonem fecisse cōperimus vt rerū celestium dignitatē ac maiestatez seruarent. Quāobr̄ē interprete opus ē si grauis bas p̄ruꝫ sentētias pura absolutaq̄ veritatis noticia te constitueris assecutuꝝ. Cum vero in bis permagnis rebus interpretādis frequens: varius doctor sit ac magr̄ offendi nunc Petrum cui de pallude agnomen est virū nō modo sacris literis eruditū: sed qui ꝑypatheticoꝝ quoq̄ ph̄iam ⁊ leges pontificias callet. Fuit Petrus vir sacris nostris initiatus bonaꝝ quoq̄ artiū consūmatissimus gdam preceptor ac illustrator vsq̄ adeo vt nulli hoīum etatis sue: aut magnitudine animi: aut sciaꝝ copia aut humanarū reꝝ vsu atq̄ consilio: aut vllo virtutis gn̄e inferior vnq̄ habit⁹ sit. Naꝫ pro religione ac pietate cuius ingens ei semp ratio ⁊ cura fuit in edē pontificiam ⁊ p̄riarchalem est hierosolimis cōstitutus. Amplitudinem vero sapiētie qua vniuersos eius tp̄is mortales excelluit testant̄ diuīna illa cōmentaria q̄ in omīmodas p̄rum sententias grauiter ⁊ ornate digessit. A primis enī fidei rudimēt is ad sūma queq̄ theoremata ⁊ difficillimas questiones sublimesq̄ materias est nr̄am legem interpretatus. Et quāq̄ vniuersa q̄ scripsit ornatissima ⁊ exculta sint ⁊ aperta: enitet tū Petrus splēdore quodam ingenij quū de sacr̄is agit ⁊ reliqua omni theologia que quarto snīaꝝ libro cōscripta est. Nolim aūt eum p̄retulisse thome agnati: qm̄ thomas numē quoddā in terris fuit cui latini omnes ac greci ⁊ barbari auctores cedant: sed ingenue illud fateor nullius cuiuspiā alterius editionē bis Petri cōmentarys: aut multitudinum questionū: aut sententiaꝝ copia: aut proprietate sermonis equari ⁊ cōparari posse. Minutissima queq̄ in lucē pandit abdita reserat: arcbana docet: errores confutat: falsa explodit: ⁊ grauissimo quodam consilio altas sublimesq̄ sententias paradigmis imiscet vt sensiꝫ indoctos ac rudes viros quasi manu ad veri cognitionez ducat. Dignosces aūt antistes Reuerendissime quas rei.p. christiane noster hic ordo predicatorī delicias ministrarit: ⁊ quātū de vniuersa romana fide bene meritus est. Nam si de vita ⁊ sanguine res agatur quot nostrates viri pro euangelio ⁊ christi nomīe occubuerunt: vt vita ēt functi sacrosanctā ⁊ vnicam istam fidē amplificarent ⁊ cruore purpureo tuerētur: Si vero doctrina certandum erit: que nobisc̄ū religio: q̄ cetus hominū contēdere ac congredi vnq̄ possunt gn triumphi atq̄ victorie a viris nostris meis certe preceptoribus reportent̄: Denicq̄ vbi alterum Thomā inueniet: vbi nouum Albertum quē magnū ob singularem doctrinam appellant: vbi hugonez alterum qui primus nouo scripturas mō ⁊ ordine docuit: ac vt reliquos taceam: pmulti enim sunt: vbi alterum Petrum habes qui excelsa hec mysteria splendide ⁊ argute interpreteť: At bi omnes nostra regula: nr̄o viuendi more: nostrisq̄ sunt legibus instituti. Multa p̄tereo quibus hanc nostram religionem ⁊ achademiam efferre laudibus in celum possem: sed vereor ne qui me putent amoris magnitudine cōmoueri. Alterius quoq̄ loci ⁊ tp̄is ista sunt: alteriꝰ etiam negocy. nunc Petri agēda laudatio est: quē tā ⁊ si intelligam me satis laudare nō posse admirabor tamē ⁊ colam. Sum enim viri huius lectione magnope oblectatꝰ ⁊ quū petrum hunc ip̄m lego videor mihi non modo philosophū sed sacerdotem sed pontificem īmo vatem ac fatidicum ⁊ diuinum hominem studuisse. Uidebis autez per te

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

R.01076

ipm antiſtes q̃ preclare ediſſerat de baptiſmo:de peniten
tia: de chriſmate:de euchariſtia:ac ceteris omnibus eccl̃ie
ſacramentis quibus in cruce occũbẽs chriſtus robur ẽ ma
ximum ad delenda vitia elargitus. Animorum preterea
immortalitatem ita rõnibus ꝛ argumentis ꝓbat:vt nemo
cõmentaria iſta diligentiſſime legens ſit vnq̃ de futuro ſe
culorum ſtatu dubitaturus.ſed duo quidẽ maxima ꝛ opta
tiſſima conſequetur.dei.ſ.in primis optimi cultũ:tum ani
morum diuinitatem. Memorie.n.proditus eſt ꝓthagora
ram ꝛ pythagoricos omnis viros: ac rurſus Eraclitum
ꝛ.M.Manilium: ꝛ Varronem:ꝛ eos qui platonici ac ſo
cratici eſſent philoſophi exiſtimaſſe animos ſempiternos:
qm̃ ſi cum nobis vite terminũ atq̃ ceteris animantib⁹ na
tura dediſſet:nullũ eſſet aĩal homine infelicius:ꝙ illis nul
li fortune impetus dominẽt:nõ exilia:non bella:nõ vrbiũ
euerſiones:nõ charorum ꝛ aiarum iactura:boies autẽ dũ
viuendi munere perfruuntur varie premant calamitates
atq̃ miſerie.At ꝓtrus eaꝫ eſſe aiorum diuinã ſubam de
monſtrat:cui ſuapte natura mors ꝛ corruptio aduerſetur.
Et ne vniuerſa pcurram :de quibus ys in ſententys diſpu
tat:tibi veli certo ꝑſuadeas oia te penaꝝ ac ꝑmioꝝ genera
cognituru:ac itẽ dei iudicia ꝛ ſuppremã illaꝫ ꝯflagratio
nem qua mũdus hic noſter iubente chriſto maximo interi
bit.Erant autem hec ꝯmentaria ſiue(vt vſu euenit) tẽpo
rum diuturnitate:ſiue librariorꝝ neglectu vſq̃ adeo corru
pta:manca:tetra:ſqualida:deturpata:vt ſplendorẽ nulluꝫ
pre ſe oino ferrent:ſed breui ꝓſus moritura iudicarentur.
Quocirca nõ abſq̃ ingenti labore ꝛ ipẽſis maximis caſti
gata ſunt auro rẽ agẽte viro ſpectate fidei Ambroſio ſpan
çota ciue Mediolanẽſi nr̃e religiõis amãtiſſimo. Nec tu
multuarie ꝑſtino ſuo decori ac ornamẽto reſtituta ſũt:ſed
ãnos ferme tres viri clariſſimi aſſumpſere:frater Bartho
lome⁹ charauaginus:ꝛ frater Thomas Mediolanenſis:
accuratiſſime ꝓfecto ꝛ oculis vt ferũt linceis. Exemplari
bus vero cõpluribus:tum ex etruria tum ex Venetia ꝛ in
ſubria cõportatis vſi ſunt ꝛ adiuti: vt nullos putent ex bis
q̃ hactenus impreſſi ſunt cõmentarys maiori ſtudio caſti
gatos. Me quoq̃ longis precibus ꝛ orarunt ꝛ obſecrarũt
non nihil laboris ꝛ temporis preclaro huic ac diuino operi
impartirer ipſumq̃ clariſſimo cuipiam ex viris italis con
ſecrarem. Obſtiti diu ac ſepe:tum ꝙ arbitrabar nil me glo
rie vel vtilis ac honeſti boni mea bis commentarys opera
preſtiturum:ꝙ eſſent a ſapientiſſimis boĩb⁹ cognita:tuꝫ ꝙ
varys laboribus ꝛ ſtudys impedito vix ſatis ocy ſuppete
re cognoſcebam.Annui tandem votis Ambroſy noſtri q̃
de nobis ac de omni repu.noſtra benemeritus eſt:tuꝫ pre
terea ꝙ ſua ingens virtus omne abſme officium ꝓmereꝫ.
Agende vero ſunt gratie imortales non mihi certe at vi
ris illis quos ſupra ꝓtruꝫ ab interitu reuocaſſe cõmemo
rauimus.Sẽpiterna.n.laude ꝛ gr̃a ꝑſequendi ſunt:cum li
gurgo quoq̃ ꝑſtanti viro glie datũ ſit ꝙ homerũ varys in
locis diſperſum quẽ apud creophili nepotes integre ſerua
tũ iuenerat ex aſia totũ in greciã reportauit.Et Cato ille p
fectus ciceronis ſnia ſtoicus quũ ex aſia pl̃um deduxiſſet
plus ſibi glie q̃.H.ꝓpeo aut lucullo deberi exiſtimauit:
qꝛ iermis digniora hõeſtioraq̃ ſpolia rettuliſſet q̃ illi ma
ximis copys magnis reb⁹ geſtis eẽnt cõſequuti. Nulle ſũt
enĩ opes:nullũ aurũ:ac nulla impia q̃ ſapie theſauris cõfer
ri ac cõpari poſſint. Nam illa fluxa ꝛ fragilia ſunt: hi vero
firmi:ſtabiles:perpetui:ſẽpiterniq̃.Opus aũt ipm tibi pa
triarcha Reuerendiſſime ꝑceteris oĩb⁹ eſſe dedicandum
adiudicaui q ꝛ ſapiẽtiſſimus es ꝛ chriſtianaꝝ rex pitiſſim⁹
ac totius religiõis ꝓpugnator ꝛ cuſtos. Nã cũ oẽs q te dili
gunt(diligũt aũt optimi qq̃ ac ſapientes viri nec mõ dili
gũt ſed amant quoq̃ ac venerant)ub felicẽ hũc tuũ ponti
ficatũ gratulentur tibi ac ſacroſancte fidei chriſtiane:pati
ego nequaq̃ potuiſſẽ pro veteri mea erga te pietate ac ob
ſeruãtia qn thron⁹ ac ſedes tua meis q̃q̃ vigilys cũ bis
certe illuſtrari non poſſit collat̃ ſaltem ꝛ adoret̃. Cũ enim
a teneris annis me q̃ſi pius qdam ac optim⁹ parens chri
ſto nutrieris iure ſtudiorꝝ meoruꝫ fructus tibi Thoma do
nate venete pr̃iarcha cõſecrandi ſunt. Tuis eniꝫ auſpicys
effectuꝫ eſt vt nõ nihil ſim ocy ſacris lr̃is impartitus q̃q̃
ſcio exiguã ꝛ non mediocrẽ me ſapiam cõpaſſe. Leterũ cũ
fuerit ꝓtrus hieroſolymis pr̃iarcha eruditiſſimus ad te
pr̃iarcham venetũ viſendi gr̃a ꝓficiſcit̃:tu vero illũ excipi
es cultu pontificio ꝛ honore:ꝛ qm̃ ꝓ ociũ tibi licebit ſtude
bis eũ ac leges:nã ei⁹ lectiõe atq̃ doctrina nil eſt tue ſedi
magis accõmodatũ. Adde q̃ mirificã es inde laudẽ conſe
quutur⁹. Recordaberis ẽt iter legẽdũ ꝓauli fily tui q cũ
cognouerit hec ſua tibi ſtudia placuiſſe ad maiora vehem̃
tius exardeſcet. Vale diu ꝛ me ama:deus autẽ te nobis ꝛ
eccl̃ie ſue cuſtodiat. Bon̄.k̄lis July.

Idem frater ꝓaulus ad lectorem.

Lector igenue te ꝓ tuam rogo humanitatẽ ac ꝓ iura virtu
tis ꝛ amicitie ne me igni abſũmas. ꝓarce precor furori ꝛ te
furys tempa. Mea opa effectũ ẽ vt ꝓtrũ habeas itegrũ
ꝛ app̃me caſtigatũ. Quãobrem mihi gr̃e habende ſũt ſem
piterne. Letex cogita non poſſe me flãmis tradi:qn edaci
tu primũ liuore eſtuq̃ inardeſcas. Agas igit̃ velim ꝙ ph̃i
ꝛ ſapientiſſimi viri eſt. Vale.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Incipit liber quartus sententiarum. De sacramentis ⁊ signis sacramentalibus.

Distinctio Prima. a

Samaritanus enī vulnerato appropians curationi eius sacramēto⁊ alligamēta adhibuit: quia cōtra originalis peccati ⁊ actual' vulnera sacramento⁊uz remedia deus īstituit. De q⁹ bus quattuo⁊ primo ꝯsiderāda occurrūt. Quid sit sacramentū. Quare īstitutū. In quibus cōficiatur. Et que sit distātia inter sacramenta veteris ⁊ noue legis.

Quid sit sacramentum. b

f Sacramentum est sacre rei signu⁊. Dicit tamē sacramētū etiā sacrū secretū: sicut sacramētū diuinitatis: vt sacramētu⁊ sit sacrū signans: ⁊ sacrū signatū. sed nūc agitur de sacramēto ꝓm q⁹ ē signū. Itē sacramētū est inuisibilis gratie visibilis forma. Signū vero est res ꝓter spē⁊ quā īgerit sensib⁹ aliquid aliud ex se faciens in cognitionem venire. Signo⁊um vero alia sunt naturalia: vt fumus significās ignē: alia data. Et eo⁊ q̄ data sūt q̄dam sūt sacra: q̄da⁊ nō. Omne enim sacramētum est signum: sed non econuerso. Sacramentum eius rei similitudinē gerit cuius signum est. Si enim sacramenta nō haberēt similitudinē re⁊u⁊ quarum sacramenta sunt: ꝓpr⁊ie sacramenta nō dicerētur. Sacramentum enim ꝓpr⁊ie dicitur quod ita signum est gratie dei: ⁊ inuisibilis gratie forma: vt ipsi⁹ imaginem gerat ⁊ causa existat. Non ergo significandi tm̄ gratia sacramenta instituta sunt: sed etiam sanctificandi. Que enim significandi gratia tantum instituta sunt solum signa sunt: ⁊ nō sacramēta: sicut fuerūt sacrificia carnalia: ⁊ obseruantie cerimoniales veteris legis: q̄ nunq̄ꝫ poterant iustos facere offerentes. Quia vt ait apostolus. Sanguis hirco⁊ū ⁊ tauro⁊ū ⁊ cinis vitule aspersus inquinatos sanctificabat ad emundationē carnis: nō aīe. Nam inquinatio illa erat cōtactus mo⁊tui. Unde Aug⁹. Nihil aliud ītelligo inquinationē quā lex mundat nisi contactu⁊ mo⁊tui hominis: quē qui tetigerat imūdus erat septem diebus: sed purificabatur ꝓm legem die tertio ⁊ septimo: ⁊ ita mundus erat vt ia⁊ intraret in templum. Mundabant etiam interdu⁊ a co⁊pali lepra illa legalia. Su⁊ nūq̄ꝫ ex opib⁹ legis aliquis iustificat⁹ ē: vt ait apostolus: etiam si in fide ⁊ in charitate fierēt. Quare: q⁹ imponit ea deus in seruitutem: nō in iustificationē: ⁊ vt figura futuri essent: volens sibīpsi potius offerri ea q̄ꝫ ydolis. Illa ergo signa erant: sed tamē sacramenta: licet minus ꝓpr⁊ie: in scripturis sepe vocantur: quia signa erant rei sacre: quā vtiq⁊ non prestabant. Illa autem apostolus opera legis dicit: que tm̄ significandi gratia vel in onus instituta sunt.

De causa institutionis sacramēto⁊um. c

t Triplici autem de causa sacramenta instituta sunt. ꝓpter humiliationem. eruditionem: exercitationem. Propter humiliationem quidem vt dum homo in sensibilibus rebus: que natura infra ipsum sunt: ex precepto creato⁊is se reuerendo subīcit: vt ex hac humilitate ⁊ obedientia deo magis placeat: ⁊ vt apud eum mereatur cuius imperio salutem querit in inferio⁊ibus se: ⁊ si nō ab illis: sed per illa a deo. Propter eruditionē etiam instituta sunt: vt p id q⁹ foris ī specie visibili cernit: ad inuisibilē virtutem que intus est agnoscenda⁊ mēs eruditur Homo enī q ante pctm̄ sine medio deū videbat per pctm̄ a deo habuit vt nequaq̄ꝫ diuia nequeat cape nisi humanis exercitatus. Propter exercitationem similiter instituta sunt q⁹ cum homo ociosus esse nō possit: ꝓponit ei vtilis ⁊ salubris exercitatio in sacramentis: qua vanam ⁊ no⁊iu⁊ declinet occupationem. non enim facile capitur a tēptato⁊e qui bono vacat exercitio. Un̄ Hiero. monet. Semper aliquid boni operis facito vt te occupatum dyabolus inueniat.

De triplici genere exercitationis. d

f Unt autē exercitationū tres species: vna ad edificationem anime pertinet: alia ad co⁊poris fomētū: alia ad vtriusq⁊ subuersionem. Cum igitur absq⁊ sacramentis: quibus non alligauit potentiam suam deus: homini gratiā donare posset: predictis de causis sacramenta īstituit. Duo autem sunt in quibus sacramētū consistit: scilicet verba: ⁊ res. Verba vt inuocatio trinitatis: res vt aqua oleum ⁊ huiusmodi.

De differentia sacramento⁊uz veterum ⁊ nouo⁊um. e

i Am videre restat differētiā sacramēto⁊ū vetez ⁊ nouoz vt sacramēta vocemus q⁹ antiquit⁹ res sacras signabant: vt sacrificia ⁊ oblationes ⁊ huiusmodi. Eo⁊ aūt differentiam breuiter augustinus assignat dicēs: q⁹ illa ꝓmittebant tantu⁊ ⁊ significabant: hec autē dant salutem.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De circuncisione.

Vit tamen inter illa sacramenta sacramē
f tum quoddam scilicet circuncisionis idē
conferens remedium contra peccatum
quod nunc baptismus. Unde Augu. Ex quo in
stituta est circuncisio in populo dei que erat tūc
signaculum iusticie fidei: ad purgationem vale
bat magnis ⁊ paruulis originalis veterisq; pec-
cati: sicut baptismus ex illo valere cepit ad inno-
uationem hominis: ex quo institutus est. Item
Beda. Idem salutifere curationis auxilium cir
cuncisio in lege contra originalis peccati vuln⁹
agebat: q̄ baptismus agere reuelate gratie tem
pore consuecuit: excepto q̄ regui celestis ianuā
nondum intrare poterant. Tamen in sinu abrae
post mortem requie beata consolati superne pa
cis ingressum spe felici expectabant. His aperte
traditur per circuncisionez: exquo instituta fuit:
scilicet remissionem peccati originalis ⁊ actua-
lis paruulis ⁊ maioribus a deo prestitam: sicut
nunc per baptismum datur.

¶ De viris qui fuerunt ante circuncisionē: ⁊ de
feminis que fuerunt ante ⁊ post. g

q Queritur etiam de viris qui fuerunt ante
circuncisionem: ⁊ de feminis que fuerūt
ante ⁊ post: quod remedium contra peccatum
habuerint: Quidam dicunt sacrificia ⁊ oblatio
nes eis valuisse ad remissionē peccati. Sed me
lius est dicere illos qui de Abraam prodierunt
per circuncisionem iustificatos: mulieres vero
per fidem ⁊ operationem bonam: vel suam si
adulte erant: vel parentum si paruule. Eos ve
ro qui fuerunt ante circuncisionem paruulos in
fide parentum: parentes vero per virtutem sa
crificioz. s. quā intelligebant spiritualiter in illis
sacrificijs iustificatos. Unde Greg. Q̄ apud
nos valz aq̄ baptismi: hoc egit ap̄ veteres vl̄p
paruulis sola fides: vel pro maioribus virtus sa
crificij: vel pro his qui ex abrae stirpe prodierūt
mysterium circuncisionis.

¶ De institutione ⁊ causa circūcisiois. h

Ic dicendum est in quo istitūta fuerit cir
h cuncisio. Et quare ⁊ cur mutata per ba-
ptismum. Abraam primus mādatuz cir
cuncisionis habuit ad probationem obedientie:
nec ei soli precepta fuit circuncisio sed ⁊ semini
eius. i. omnibus hebreis: q̄ fiebat ꝼm legez octa
uo die lapideo cultro in carne p̄pucij. Data au
tem fuit circuncisio pluribus de causis. s. vt per
obediētiā mandati abraam placeret deo: cui
per preuaricationem adam displicuerat. Data
etiam fuit in signum magne fidei abrae: qui cre-
didit se habiturum filiū in quo fieret benedictio
omnium. Deinde vt hoc signo a ceteris nationi
bus discerneretur populus ille. In carne vero p̄
pucij ideo iussa est fieri circuncisio: quia in reme
dium instituta est originalis peccati quod a pa
rentibus trahimus per concupiscentiam: que in
parte illa magis dominatur: ⁊ quia in parte illa
culpam obedientie primus homo sensit decuit
vt ibi signum obedientie acciperet.

¶ Quare die. viij. ⁊ petrino cultro. t

Iebat autem octaua die ⁊ petrino cul-
f tro: quia ⁊ in resurrectiōe cōmuni octa
ua die etate futura per petram christum
omnis ab electis abscīdetur corruptio: ⁊ p̄ chri
sti resurrectionem octaua die factam circuncidi
tur a peccatis anima cuiusq; in eum credētis:
due ergo res sunt illius sacramenti.

¶ Quare in baptismū mutata sit circūcisio. k

Deo autem mutata est circuncisio p̄ ba-
i ptismū: quia sacramentum baptismum
cōius est ⁊ perfecti⁹ quia pleniori gradu
accumulatum. Ibi enim peccata solum dimitte
bantur: sed nec gratia ad bene operandum adiu-
trix: nec virtutum possessio vel augmentum ibi
prestabatur vt i baptismo: vbi non tantummo
do abolentur peccata: sed ēt gratia adiutrix ꝓfer
tur ⁊ virtutes augentur. Unde aqua refectiōis
vel regenerationis dicitur: quia aridos fecūdat:
etiam fructificantes ampliori vbertate donat:
quia quantūcunq; per fidem ⁊ charitatem ante
habitam aliquis iustus ad baptismum accedit:
vberiorem ibi recipit gratiam: sed non ita in cir
cuncisione. Unde abrae per fidem iam iustifica
to signaculum tm̄ fuit: nihil enim intus obtulit.

¶ De paruulis defunctis añ die octauum. l

I vero queritur ō paruulis qui ante die
f octauuz moriebantur anteq̄ fiebat circū
cisio ex lege: Utrum saluarentur vel nō.
Idem potest responderi quod sentitur de par-
uulis ante baptismum defunctis: quos perire
constat. Unde Beda. Qui nunc per euangeliū
suum terribiliter ⁊ salubriter clamat. Nisi quis
renatus fuerit ex aqua ⁊ spiritusancto non intra
bit in regnum dei: ipse dudum clamat per suam
legem: anima cuius prepucij caro circuncisa nō
fuerit peribit de populo suo: quia pactum meū
irritum fecit. Forte tamen sub lege ingruēte ne
cessitate mortis ante octauum diem circuncide
bant sine peccato filios: sicut modo in ecclesia
fit de baptismo.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Clarissimi doctoris fratris Petri de palude Patriarche hierosolymitani: Ordinis predicatorum in quartum Sententiarum scriptum feliciter incipit.

Circa quartum

sententiarū quo ad primaz distictionē q̄rūtur sex. Primū ē de sacrorū noue legis vtute ⁊ operatiōe. z^m de sacramētorū diffinitiōe. Tertiuz de ipsorū institutione. Quartū de ipsorū ꝓstitutione. Quintuz de circūcisiōe. Sextū de legaliū virtute ⁊ cessatione.

Primo ergo queritur

Utruz sacramēta noue legis causent gr̄am dispositiue p virtutē inbrētez: Et arguit̄ q̄ nō: qa sicut se bēt lex vetus ad legez nouā: sic sacr̄m vete. legis ad sacr̄m noue le. sz lex vet^9 sic se bz ad legē nouā: q̄ illud quod ꝓmittebatur in lege veteri: soluitur in noua: non per legem: sed a deo in lege. ergo similiter est q̄ gr̄a in sacr̄is veteris legis: promissa vel figurata exhibet̄ in sacr̄is no. leg. nō qdē p ipsa: sz a deo in ipsis. C P. ē baptism^9 in effectu maior q̄ cetera sacramēta: sz baptism^9 nihil efficit. ḡ ⁊c. Probo minorē: ꝑmo quidē: quia idē remediū afferebat circūcisio: q̄ characterē nō causabat: z^o qz vitas rn̄det figure: sz aq̄ iordanis nihil cāuit i Naamā vt sanaret̄: nec dispōnē: ḡ nec baptism^9 quē significabat. Et idē est de baptismo ioānis. C Cōtra. sacra pfecta ꝺbēt aliquid agere ad scificatōez nō solū significare: qz sacr̄m dr̄ a sacrando actiue: vn̄ nisi agat aliqd ad sacrandū nō est pfectum sacramentū: sed sacra no. legis sūt pfectissima oiuz q̄ fuerūt ⁊ futura sunt: ḡ ⁊c. C Sc̄o qz eadez rō est de baptismo: ⁊ de alys: sz baptismus nō eēt lauacrū regn̄ationis nisi renasceretur hō denuo ex aqua: ⁊ nisi eēt in eo vis regeneratiua p quā saltē dispōeret ad gratiā: sicut nec hō generat hoiez nisi per potētiā gn̄atiuā attingentē saltē ad dispōnē ad aiam. ergo ⁊c. C Tertio. qz eadē est rō de pn̄ia. ⁊ de alys: sz pn̄ia ē cā gr̄e: qz al's esset mendaciū in doctrina ⁊ pfessiōe xp̄iane religionis: cuz dicit sacerdos: ego te absoluo a peccatis tuis: ac si diceret: ego quidē nō te soluo: sz me dicente verba ista falsa: deus falsus testis te soluit: cuius forte opinionis greci dicūt. Baptiçet̄ seruus xp̄i. ⁊c. Probatio ꝓntie. qz nō pōt dici soluere vinculū. nisi qui ip̄m per se amouet. vel ad amotionem disponit: vel ille cuius auc̄te ⁊ mandato hoc fit: vel cui^9 meritis aut p̄cib^9 ali^9 mouet̄ ad soluēdū: sacerdos āt n̄ soluit p auctoritatē: sz p ministeriū: nec p meritū: aut oronē suā: cū sit aliq̄n peccatoz: quē de^9 nō audit. C Et si dicat̄ q̄ hoc ē p merita eccl'ie: ꝺ n̄ valet: qz tūc i p̄sona eccl'ie nō sua: deberet dr̄e: eccl'ia te absoluit: ergo p hoc q̄ dicit absoluo te nisi mētiat̄ dispōit. ḡ ⁊c. C Rn̄deo. ꝺ ista q̄one sunt q̄tuor opiniōes: quaz sc̄daz sustinebo ad p̄ns. C Circa p̄mā opinionez. p̄mo declarabit̄ ipa opio. Sc̄o arguet̄ ↄ eā. Tertio recitabunt̄. z. rōnes ad ↄfirmationē opinionis ⁊ soluent̄.

p^a opio C Opinio ḡ antiq̄ prima ē q̄ in sacr̄is non est aliq̄ virtus cātiua gr̄e: nec characteris vel cuiuscūq̄ dispōis: seu ornat^9 exn̄tis i aia: sz sunt sacra cā sine q̄ nō ↄferūt gr̄a. qz ex diuina pactione vel ordinatione sic fit: q̄ recipiens sacr̄m recipit ⁊ gr̄am: nisi ponat obicem: ⁊ recipit gr̄az non a sacro sz a deo: q̄ solus ptingit ad characterē ⁊ gr̄az ⁊ quēcunq̄ ornatū qui fit in aia. Hoc aūt declarat̄ per sil'e ⁊ p auc̄tē. Per sil'e de illo q̄ recipit denariū plumbeū facta tali ordinatione vt q̄ recipit vnū de illis recipiat elemosinā regis: nō q̄ denari^9 sit cā elemosyne: sz solū Rex: denari^9 āt est signū: ⁊ cā sine qua nō: sic est in ꝓposito de sacr̄is respectu gr̄e vel characteris vel cuiuscūq̄ alterius effect^9 spūalis. C Ad idē est auc̄tas Bernardi in sermone de cena domini: q̄ dicit sic: Sicut canonicus iuestit̄ p libz: abbas p bacculū: epūs per annuluz: sic diuerse gr̄e sunt tradite sacr̄is. C Sz ista opio nō valet ꝓpter duo. Primo qz vr̄ absurdū q̄ deus non al'r agat i sacramētis ad iustificādū q̄z diabolus in sortilegys ad malefi ciādū. s. ex pactione: herba vel charta posita sub lecto vel limine: ⁊ nihil penitus agēte. aut q̄ verba sacramētalia nihil plus faciāt: nec minister q̄z verba icantatoris: aut ipse icantator: sz sicut illis dictis ex pactione demō agit in serpente trahēdo vel venenū mortificādo: vel aliqd huiusmodi: sic i ꝓposito. C Scō qz ꝼm hoc seq̄ret̄ q̄ sacra veteris legis ⁊ q̄dā ve. ⁊ no. le. non sacra: sint magis cā gr̄e q̄z sacra. no. le. vel q̄z aliqua alia. aut q̄ nō nisi duo aut tria sacra. no. le. sint hꝺ. qz illō est cā sine qua nō: gratie potissima: quo solo posito ifundit̄ gr̄a aliunde: ⁊ quo solo remoto nullo alio posito ifundit̄: sicut quātitas hūana est cā sine qua non hois. qz hō nunq̄z est sine q̄ntitate nec ecōuerso: sed nūq̄z ē ifusio gratie i adulto sine ipletione p̄ceptorū: nec econuerso: iuxta illud: si vis ad vitā igredi serua mādata: ergo cū oia sacra ve. le. vl' fere oia caderēt sub p̄cepto: ⁊ de vtraq̄ le. multa non sacra cadāt sub p̄cepto. de sacr̄is āt noue legis: n̄ nisi duo sint sub p̄cepto dei. s. baptism^9. ⁊ pn̄ia: q̄ sunt necessitatis: ⁊ eucharistia sub p̄cepto eccl'ie. ḡ sacra ve. le. fere oia ⁊ multa vete. ac no. le. nō sacra: sunt magis cā sine q̄ non gr̄e q̄z q̄ttuor sacra no. le. ⁊ solū tria sacra no. le. sunt isto mō cā sine qua non. qō videt̄ absurdū. C Nec valet sol'o quā isti dant ad diffōez ⁊ ad auc̄tes sanctorū ꝺ sacr̄is dicētes q̄ qn̄ dicūt q̄ sunt cā: vez̄ est intelligendo de cā sine q̄ nō: qz licet in descriptōib^9 ⁊ notificatōib^9 ponant̄ aliq̄ q̄ nō sunt cā diffiniti. sicut suba notificat̄ p accn̄s: ⁊ cā p effcin̄: tn̄ in nll'a descriptōe vera dr̄ q̄ illō sit cā diffiniti vel ecōuerso: qō nō est cā: nec ītrinseca: nec extrīseca: nec p̄ncipal': nec instr̄alis: nec effectiua nec dispositiua. Aliogn diffō esset falsa: ⁊ non va: ⁊ nō solum nō p̄pria. In diffōne aūt siue descriptōe sacr̄i dr̄ q̄ cā existit gr̄e: ⁊ nō solū q̄ est cū gr̄a: vl' aliqd hꝺ. Cā aūt sine q̄ nō: n̄ est cā: sic nec hō mortu^9 ē hō: si nihil faciat ad cālitatē. Un̄ si dr̄etur sor. est hō: vez̄ est. mortu^9. nō eēt bona expō. Similr nō eēt bona diffō calor̄is dr̄e q̄ est cā frigiditatis fontiū i estate: q̄z sit cā sine q̄ nō: ⁊ per accn̄s. Sic nec sacr̄m bn̄ diffinit̄ p hoc q̄ dr̄ cā gr̄e si nō est al'r cā q̄z per accn̄s: ⁊ sine q̄ n̄: nisi forte dr̄et̄ q̄ hoc est iō: qz sacrm̄ ad nihil aliō est ordinatū. Sz hoc ip̄m ē icōueniēs. s. aliqd p se ordinari ad aliqd: ⁊ nihil ad illud facere. C Nec ē istātia de sacr̄is. ve. le. qz nō ordinabant̄ ad iustificādū sicut ista: sz solū ad significādū: nisi forte circūcisio: vt dicet̄ ifra. Auc̄tas aūt magr̄i quā iducūt: qz data sūt sacra: vt hō q̄rat salutē nō ab ill': sz a deo ī illis: nō obstat: qz nō ab illis q̄rit̄ p̄ncipal'r sz istr̄al'r. C Nec valet sol'o q̄ dn̄t: q̄ in sacr̄is ē vis ablutiua vl' regn̄atiua: aut hꝺ. q̄. s. est in eis nō inherens sz assistēs: qz hic modus nō ē aliqs de modis essendi in: quos ponit pd̄s. 4. pd̄y. nisi sit ibi sicut cā i effcū: vt cāns ibi vtutē: ⁊ sic hr̄ ꝓpo^m. C Ad cōfirmationē āt h^9 pōnis: ponūt. z. rōnes p̄ter illas q̄ posite sunt arguēdo: q̄ hic sil'r ponēde sūt: ⁊ soluēde. Pria ondit q̄ non sit ibi aliq̄ virtus actiua: qz ois forma actiua: p̄ter actionez istr̄alē habet aliā nālē: sic calor p̄ter gnāre ignē: vt est istrm̄ ignis: ⁊ p̄ter gnāre carnē: vt est istrm̄ aie hz calefacere ex p̄pria nā ⁊ a tota spē: sed vtus q̄ eēt in sacr̄is p̄ter actionez instr̄alē: q̄ eēt ad gr̄am disponere: nihil aliō ageret: ḡ frustra ⁊ male ponit̄. C Rn̄deo dꝺz q̄ maior ē va de forma: q̄ nō solū est pp agere istr̄ale: sed ꝓpter pfectionē absolutam subi: sic calor q nō frustra erit i igne post resurrectōez q̄n nō solū nullā subam gn̄abit: sz nec calefaciet: sz ignē i eē absoluto p ficiet. Secus aūt est de forma q̄ n̄ est nisi ꝓpter agere istr̄a-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

le:sicut aliq̃ forme artificiales ad nihil aliud ip̃rimunt reb⁹ nãlibus nisi vt sint ĩstr̃a ad determinatas opatiões:p̃ter q̃s ex nã sua nullaz penitus hñt opationẽ:sic̃ acuties securis nihil agit nisi diuidere ⁊ scindere ab alio mota. Et idez est de vtute:q̃ lz nõ solũ sit pp opationẽ vel opari: sz pp pfectiõez subẽ nõ absolutã sz relatã ad opus.ẽ.n.vtus q̃ hñtem pficit: ⁊ op⁹ eius bonũ reddit:nullã tñ opationẽ hz nisi quã potentia p eã ĩstr̃alr exercet. Nec potẽtia ipa qz ẽ pp operatiõez aliq̃z actõez hz:nisi quẽ aia p ipaz exercet. Jta ⁊ vtus q̃ a dõ dat sacr̃o nõ pp se:sed solũ ppter animaz disponẽdam nihil aliõ opat. Als deus nõ ipsaz sufficiẽter ordinasset in finez si ipa hret aliã opationẽ q̃z istã pp quã solã eã ds fec̃. ¶ Scõa rõ talis ẽ.Sic̃ albedo sepata a q̃titate uõ posset ĩmutare visum q est q̃tus ẽt in vtute dei:sic̃ ecõuerso q̃litas extẽsa: qz recipit̃ in q̃to:mltominus ĩmutabit spm̃ ẽt virtute diuina. ¶ Solo.dom̃ q̃ dissilr ẽ ex vtraq̃z pte:pmo qz albedo non ẽ apta nata ĩmutare visũ nisi ipa sit q̃ta:ecõuerso autẽ q̃litas extẽsa nata ẽ ĩmutare spm̃ cõiunctũ: in vtute tñ qualitatis spũalr:sic̃ fantasma ĩ vtute ĩtellectus agẽtis:sic̃ ꝓbatũ fuit li.pmo.di.z 7.de cãlitate vbi:⁊ di.6.de intellectu agente. ¶ z°.qz visus nõ ẽ nat⁹ ĩmutari a q̃li nõ q̃z̃to.eꝫ ãt spũs ꝯiũctus nat⁹ ẽ ĩmutari a q̃z̃to ꝯiũcto:vt vbi supra.Propter hoc .n.aia vnit̃ corpi vt pficiat̃.Uñ sic̃ sensibilia mediãte corpi ꝯiũcto ĩmutãt aiam ad sciaz:⁊ vtutes:pp qd dñt phy:sciam nr̃az cãri a reb⁹:in vtute tñ ĩtellect⁹ agẽtis:q ẽ oia facere: q̃ polẽ ẽ fieri nãlr:sic sensibilia eodẽ corpe cõiũcto mediante ĩmutãt aiam ad formã supnãlẽ: in vtute tñ dei q est oia facere supnãliter. ¶ Tertia rõ est.qz vtus corpea licz formã ad quã disponit ĩtroducat ĩ ĩstãti:vel si ab alio ĩtroducatur dispouit tñ in tpe nõ in ĩstãti:sic̃ calor alterat gdez in tpe lz gñet in ĩstãti:sz character ita subito ĩtroducit̃ sic̃ gr̃a q ẽ dispositio ad cã:igr̃ nõ fit a corpe sicut nec illa.Et ꝯcludit ista rõ:q̃ si aliqd aliõ faceret ĩ aĩa :q̃ illud nõ eẽt disp̃ ad gr̃az: Scõa vo rõ cõcludebat q̃ nihil penit⁹ facere posset in aĩa. ¶ Solo.tũc solũ corpus disp̃it in tpe qñ ĩuenit disp̃onez ĩ subo:positiuã ꝯriã formalẽ:nõ solũ vtualez.Alias disponit ĩ ĩstãti:sicut sol disp̃it in ĩstãti per lucez aerẽ ad calorẽ: qz tenebra p̃exñs ẽ pura ꝑuatio.Et dñt aliq̃ q̃ hñs hĩtũ appetitiuz:vel ĩtellectiuũ:p actũ quẽlz ꝯriũ disp̃it̃ subito ad ꝯriũ hĩtũ:sic̃ q̃ sil sunt vtriq̃z hĩtus in gradibus remissis: ⁊ quocũq̃z actu pm⁹ remittit̃ scõs ĩtendit̃:quousq̃z pmus sit corruptus:qz nõ ẽ ĩter eos ꝯrietas formalr:sic̃ ĩter albũ ⁊ nigr̃. quẽadmodũ nec ĩter visionẽ albi ⁊ nigri sz solũ vtualr:qz ad ꝯria nata sũt ĩclinare:iõ pñt sil stare:sic̃ ĩ ferro grauitas iclinatiua deorsũ:⁊ q̃litas ipressa a magnete suppositio ĩclinatiua surs̃ũ.Sz q̃cqd sit de hoc saltẽ hĩtus ĩsusus sil stat cuz hĩtu acq̃sico ꝯrio:qz nõ ẽ ꝯrius formalr:qz differũt gñe:sz solũ vtualr.Uñ manẽte hĩtu vicioso intẽperãtie subito p libez arbitriũ hõ ad gr̃az disp̃it̃.⁊ subito tẽperãtia supnãl ĩfundit̃.Jta ⁊ suscipiẽs sacr̃z:si hz pctm̃ solũ quo ad maculã que ẽ pura ꝑuatio ĩ ĩstãti recipit disp̃onẽ ad gr̃az sic̃ aer lucẽ:Si ãt hz hĩtũ pctĩ acq̃sitũ:adhuc ille nõ ẽ ꝯrius nisi vtualr.Uñ cũ illo põt recipi disp̃o ad gr̃am sic̃ sine illo:⁊ p ꝯns ĩ ĩstãti.

z⁹ opio. ¶ Scõa opio ẽ Thome.⁊ hz.z.ꝯnes. Quaz̃ pma ẽ q̃ ñ sũt sic cã gr̃e q̃ attigãt ad ipaz eẽntiã gr̃e ꝓducẽdã. Scõa q̃ attingũt ad disp̃onẽ q̃ ẽ character vl ornat⁹. Tertia q̃ p vtutẽ ĩherẽtẽ.Circa q̃s sic ꝓcedet̃.qa pmo ponet̃ pma ꝯ.⁊ ꝯfirmabit̃.3.rõnib⁹.⁊ arguet̃ ꝺ eã triplr ⁊ soluet̃.z° eodem mõ ponet̃ ꝯfirmabit̃:⁊ ĩpugnabit̃.z⁹ ꝯ.3° eisdẽ modis ꝺducet̃.

pma ꝯ. 3⁹ ꝯ. ¶ Prima g̃ ꝯclo ẽ q̃ nõ attigũt ĩmediate: ad ꝓducti onẽ gr̃e pp tria. Prio qz Augu.dic̃ li.8 3.q.qõne.53. Quedã ẽ ds faciẽs p seip̃z:q̃ illo solo digna sũt:eiq̃z soli ꝯueniũt:sicuti illuminare aias:sz supma illumiatio q̃ ẽ i bac vita ẽ p gr̃az ⁊ charitatẽ sine qb⁹ hõ ẽ in tenebris.pma Jo.g̃ ⁊c̃. ¶ Et cõ firmat̃ rõne sic:qz als gr̃a nõ eẽt gr̃a. Nam sic̃ dr̃ ⁊ bñ: effectus necessari⁹ vl ꝺrigẽs accipit̃ p ꝯpatõez ad cãz ꝓpinquã ⁊ ĩmediatã nõ remotã:ẽt si illa nõ sit p̃ncipalr sz instr̃alr:Sic̃ dr̃ vnũ celũ moueri ab alio nec̃io q̃uis nõ moueat nisi motũ ab anglo mouẽte ꝯtigẽter ⁊ libere:qz mouet p suũ motũ q ẽ mot⁹ nec̃io agẽs: sic ĩ ꝓposito: si gr̃a imediate cãret̃ a sacr̃o lz p vtutẽ a ds sibi gratis collatã:qz tñ illa vt⁹ nec̃io ageret.g̃ gr̃a ñ gratis.nec libere:sz nec̃io daret̃. ¶ z° qz creatori ꝺbet̃ adoratio latrie rõne creationis:sed creature nõ debetur latria:igituripsa non est creatiua:quod tamen esset si sacramentũ ꝓduceret gr̃az q̃ nõ ꝓducit̃ nisi p creationem. ¶ Si dicat̃ q̃ latria ꝺbet̃ soli creatori p̃ncipalr ñ ãt ĩstrumentaliter.Contra. qz quicquid sit de potentia ꝺi tamẽ de facto eẽ: vt coĩter tenet̃ virtus creandi ẽt instrumentaliter nõ est cõmunicata creature: sz ꝼm oẽs gr̃a nõ ꝓducit̃ nisi p creatõez.g̃ ipa ñ ꝓducit̃ a sacr̃o qꝺ ẽ creatura. ¶ Tertio.qz xp̃s ꝼz q̃ hõ p ptãtẽ excellẽtie de q̃ dr̃:Hic ẽ q baptizat: põt ꝯferre effectũ scr̃i sine sacr̃o:sz ꝼz q̃ hõ nõ põt ꝯferre gr̃az: qz nõ põt dare spũz.s.g̃ gr̃a ñ ẽ effcus sacr̃i:sic q̃ ab illo eẽntialiter ꝓducat̃: imo sic̃ xp̃s dicẽs palitico: remittunt̃ tibi pctã tua: p h̃ vba cãuit ĩ ipo disp̃onez ad gr̃am quã ñ hẽbat q̃rẽs magis salutẽ corpis q̃z aĩe:sz p ꝺitatẽ cãuit gr̃az p quã formaliter peccatũ dimisit:⁊ sic fili⁹ hois hz ptãtẽ in terra dimi.⁊c̃.sic p absolutõez sacerdotis disponit̃ ꝯfitẽs:⁊ a deo gr̃a ifundit̃. ¶ Scõz hoc ĩtelligẽde sũt autẽs:q̃ dñt sacr̃a cãre gr̃az.s.dispositiue.sic̃ hõ ẽ cã hois disponẽdo: ⁊ ꝼz q̃ dicim⁹ q̃ hũanitas xp̃i vuificat aias vl aliqd h̃:nisi q̃ hũanitas xp̃i:nõ solũ dispositiue vt sacr̃a:sz etiã meritorie est cã gratie. ¶ Cõtra hoc arguit̃ triplr.Prio qz illa q̃ sũt eq̃liter ĩ potẽtia:passiua:⁊ actiua:eq̃liter ide educunt̃ seu p creationez vt vtutes ifuse:⁊ dona:siue per generationem:vt forme corpales lz vna sit perfectior altera: sed gratia ⁊ character sunt huiusmodi.quia neutrum est in potẽtia actiua nature nec per ꝯns in potentia passiua mãe.ergo equaliter cãntur vel gnãnt̃:⁊ eq̃liter p̃nt a creatura ꝓduci vel non ꝓduci. ¶ Solutio.dom̃ q̃ q̃tũ ad potẽtiã passiuã maior ẽ vera.⁊ minor ẽ falsa :qz dissilr sũt in potẽtia passiua: qz sicut in potẽtia passiua nãli simplr p̃existit aliqd respcũ primi celi: qꝺ potest ꝓduci virtute ipius ꝓpria: sicut forma non viuens: aliquid autem p̃existit minus in potentia:qꝺ potest produci a celo in vtute dei:sicut aia corruptibilis ⁊ aliquid in sola potẽtia mãe obediẽti:qꝺ non põt ꝓduci aliq̃liter nisi a sola vtute dei:sic̃ aia rõnalis:sic aliqd simpliciter ẽ ĩ potẽtia nãli aĩe:vt q̃ nãliter acq̃runt̃: Aliqd vo totalr simplr i sola potẽtia obediẽtiali: sic̃ illa q̃ a solo deo recipit: sic̃ gratia ⁊ glia q̃ dñt̃ ꝓprie creari vel ꝯcreari:alia mõ medio q̃ possũt ꝓduci a nã vtute ꝺi supnãliter collata:vt character ⁊ ornatus: vt ꝓcessus gratie rñdeat ꝓcessui nãe:quo supmũ ẽ a deo solo p̃ncipalr ⁊ instrumẽtalr:ifimũ autẽ a nã principalr ⁊ instrumẽtaliter:mediũ a nã instrumẽtalr ⁊ a deo p̃ncipalr. ¶ Quãtũ ad aliã ptẽ de potẽtia actiua dꝺz q̃ maior ẽ va de his q̃ sũt eq̃liter ĩ potẽtia p̃ncipali ⁊ instrumẽtali nõ ꝺ altera tm̃.Minor ãt sub hoc sensu ẽ falsa:qz lz gratia ⁊ character sint eq̃lr ex̃ potẽtiã principalẽ creature:nõ tñ supra potentiã instrumẽtalẽ.Et rõ hui⁹ est:qz qꝺ nõ excedit limites creature põt cõicari creature:⁊ qꝺ cõpetit vni creature p nãm principaliter si cõicetur alteri instrumẽtaliter non dicit̃ creari: sz vel nãlr ꝓduci:si ordo nature hoc ꝯmiserit:sicut ꝓducere aiam vegetatiuã ⁊ sensitiuã cõpetit nãliter ⁊ principalr plãte ⁊ aiali: qz ẽ ꝼm suã spẽm.Uñ qz cõicatuz est celo sine planta ⁊ sine aiali quasdã aias hꝫ ꝓducere inq̃ztum semẽ dei est in nã nõ ppter hoc aĩe ille creantur q̃uis sine semine ꝓducant̃. Illud aũt qꝺ excedit limites creature:nec cõpetit alicui creature naturalr ⁊ principalr: nec in se nec in suo sili non est ei cõicabile:ẽt instrumẽtalr.Uñ cũ ꝓducere gratiã sic excedat limites creature:vt nulli ꝯpetat p nãz p̃ncipalr:nec i se nec ĩ sili vel maiori:nulli ẽt est cõicabile:vel saltez nulli ẽ cõicatũ ẽt instr̃alr.Ecõtrario ãt cũ libero arbitrio ꝯpetat p̃ncipali

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ter se ad gratiã disponere ⁊ facere illud qõ est imediata dispositio ad gratiã: si dispositionẽ ad gratiã facere ꝯmittat sacramẽto instrumẽtal'r: nec hoc erit creare: nec hoc erit creaturã extra limites suos ponere. verum est qꝫ in hoc est dissimile: qz aia q̃ p putrefactionẽ generat a celo ẽ eiusdez rõnis: cũ illa q̃ per semẽ gnãtur a particulari agẽte quãdo qz: cuius aliqui dixerint oppositũ. Dispõ ãt q̃ ẽ character ñ est aliqd vnius rõnis p essentiã cũ dispõne q̃ ẽ actus liberi arbitry: cuius sit vni⁹ rõnis per efficaciã: ẽt si sit alia gra in sacris ab illa que est i vtutib⁹ ⁊ donis. qz character ⁊ ornatus sacr̃alis p̃ncipal'r disponũt ad gratiã gratũ faciẽtẽ: que est vna in oĩbus. Sz nec illa dissimilitudo obstat: qz ẽt sũt anime alique iperfecte que a solo celo ꝓducũtur: sz nõ creantur: qz nobiliores ab aiato ꝓducũtur. Et sic ẽ i ꝓposito si dispositio q̃ ẽ p libex arbitriũ ẽ nobilior cuius illa que est p sacr̃m ⁊ efficatior. Tũc. n. si dispositio nobilior ꝯpetit p naturã p̃ncipal'r vni creature: alia q̃ est inferior: poterit ĩstrumental'r alv creature inferiori ꝯmunicari. Si autẽ dispositio sacr̃alis ẽ nobilior cuius actualis liberi arbitry: adhuc seqtur idẽ: sicut ꝯter ꝓbabit. ℂ P̃. qõ ẽ supnãle ꝑm genus suũ totũ illõ creat: nec ei⁹ ꝓductio aliquo mõ creature cõmunicat: sed qõ nõ est supnaturale ꝑm gen⁹ suũ: lz ꝑm eẽ spẽi sit supnaturale: põt qdẽ cõicari creature producẽdus saltẽ ĩstrumẽtal'r. sicut alĩq dicũt qꝫ charitas q̃ ꝑm totũ genus suũ est supernãlis: ⁊ gra: nõ possunt ꝓduci vtute creata. sed diligere deũ sup oĩa est nãle ꝑz gen⁹ suũ: diligere ãt meritorie supernãle ꝑm spẽm suã: siue quo ad efficaciã: siue quo ad subz: vt quidã dicũt: tñ hoc põt creatura p virtutẽ dei: vel manẽtẽ sicut charitas: vel i motu: sicut magr dixit. ℂ Ex his igit̃ pz: qꝫ id qõ ex nã sui generis p̃ncipaliter ꝯpetit alicui creature põt supnatural'r cõicari aly etiaz inferiori instrumẽtal'r: vel idẽ spẽ: sicut celũ i vtute dei producit aiam pfectã corpalẽ quã aial pfcm̃ ꝓducit ex nã: vel differentez spẽ sine excellẽtiorẽ: vt i exẽplo dcm̃ ẽ de dilectione meritoria: vel inferioris spẽi: sicut celũ i virtute dei aĩa alis iperfecti qõ generare nõ põt natura nisi per putrefactionẽ. Et huius rõ est: qz sicut videmus i naturalib⁹ qꝫ aliqs effect⁹ est i virtute vnius cause natural'r vninoce q tamẽ est i virtute supioris equiuoce: sicut calefacere ẽ a calore vniuoce ⁊ a sole equiuoce: nõ vtiqꝫ nisi ordinatiõe ꝺi: sic nll'a ꝺictio appet si illõ qõ vna creatura bz nãliter: ⁊ ẽ pfectiõis virtute dei deꝫ alteri creature supnãliter: pp qõ cum xp̃s dicat. Data ẽ mihi oĩs ptãs in celo ⁊ in terra: nullũ icõueiẽs vr̃ si oẽz potẽtiã alterativã: quã bz corp⁹ qõcũ qꝫ habuerit corp⁹ xp̃i: vt sic tactu suo curaret oẽz morbũ: quẽ herba vel gemma curaret suo tactu. ⁊ fimbrys vestis ei⁹: aut vmbre petri: hec virt⁹ potuit cõicari: si eã aliq̃ vmbra bũerit vel corpus. Uñ de xp̃o dr̃ qꝫ virt⁹ de illo exibat ⁊ sanabat oẽs. Et sic verificat̃ vbũ. Hre. z⁰ dialogoz dicentis: qꝫ sancti viri aliox miracula ex ptãte faciunt. Et simil'r aĩa xp̃i oẽm virtutẽ motiuã celi ⁊ corporis supnaturaliter hũit quã habet qcũqꝫ angelus nãliter. ℂ Itẽ si illã vtutẽ quã habet vna creatura nãliter põt alia a deo obtinere supnaturaliter: multo magis aliã minus pfectã. Uñ cuz liberuz arbitriũ ex nã sua se possit disponere ad gratiã pfecti⁹ ⁊ nobilius qꝫ sit illa dispositio q̃ dat̃ cũ sacr̃o: siue sit ab eo siue nõ: pp qõ nobilius ꝓprio motu dicit̃ adult⁹ saluari per dispositionẽ a se factã: qꝫ parvulus p dispõnẽ a se susceptaz: g̃ sic dispõere põt cõicari sacr̃o cũ meli⁹ disponere sit nãle libero arbitrio: imo etiã si dispõ habitualis sacr̃i esset nobilior qꝫ actualis liberi arbitry: pp hoc qꝫ ipsa manet alia nõ: adhuc ex silitudine genex supradicta illa põt coicari: sicut de dilectõe meritoria dr̃: que nobilior ẽ. Sz simpl'r loquendo dispõ liberi arbitry ẽ melior: qz illa posita nõ potest eẽ obex ad gratiam sicut põt eẽ cũ charactere. Forma ãt q̃ ẽ dispõ: ⁊ c⁹a nã finis ẽ disponere tãto simpl'r melior est: qꝫ to dispõ efficacior ⁊ ifallibilior. ℂ Sc̃o p̃ncipaliter arguit̃ ꝺ p̃mã p̃nẽ sic. Cõtraria nata sunt fieri circa idẽ: ⁊ pari vtute cãri: vñ si vnũ ꝺrioz ẽ i vtute passiua vel actiua nãe: ⁊ reliquũ: sz hõ p semẽ trãsfudit dispõnẽ nõ solũ ad pctm̃: sic hõ male ꝯplexionis ⁊ pne ad peccatũ qñqꝫ generat filiuz ꝯsimiliter pnuz ⁊ ad idẽ pctm̃: sz etiã trãsfundit ipm peccatũ originale: g̃ minister p sacr̃m nõ solũ trãsfundit dispõnẽ ad gr̃az: sed etiã ipsam gratiã. ℂ Solutio. hõ põt ex se esse deo igrat⁹ p peccatũ qõ cõplete ⁊ pfecte põt ppetrare: ⁊ nõ solũ ad igratitudinẽ seu ad peccatũ se disponere: sz nõ põt ex se deo grat⁹ eẽ: sed tm̃ põt ad gr̃am se disponere. vñ põt trãsfundere originale qõ ẽ culpa ⁊ dispõ ad culpã: nõ ãt gratiã: sz tm̃ dispõnẽ ad eaz. ℂ Tertio arguit̃ sic. Carẽtia subi nõ impedit: cũ gratia nõ subsistat: nec distãtia terminoruz: cũ tãtũ dr̃ant gr̃a ⁊ ꝓuatio ei⁹: qꝫ tũ lux ⁊ tenebra nec plus: nec modus ꝓducẽdi: cũ sit vera mutatio: nec dignitas forme: cũ virt⁹ ĩstr̃alis ꝓducat digni⁹ se: vt vtus celi: aĩam bouis. g̃ ⁊c. ℂ Solutio. Carẽtia subi nõ ẽ in aia rõnali actu q̃ creãdo ifundit̃: q̃ tm̃ actu creat̃: ⁊ nõ ẽ ibi vera mutatio sic̃ i gnãtione: sed est ibi tm̃ distãtia terminoz ⁊ dignitas forꝫ: qz nãlis eius ꝓductio excedit oẽz vtutẽ nãe. vñ nec alicui coicata ẽ eius ꝓductio supnãliter: ⁊ sic̃ ẽ de gr̃a. Secus ãt ẽ de luce q̃ nõ tãtũ distat a tenebra respcũ subi qꝫ tũ gratia a ꝓuatõe sua respectu aĩe: qz de⁹ plus distat ab aĩa qꝫ lumen suz ab illumiabili: qz i'ifinitũ. Et cũ passionẽ nõ recipiat pfectiorẽ nisi med⁹ actiuo: tãtũ q̃dãmõ distat a receptibili qꝫ tũ a ꝓducto ⁊ plus: nõ ⁊c. ℂ Sc̃da ꝑ ẽ qꝫ sacr̃a attigũt ad ꝓductionẽ dispõnis ad gr̃az: q̃ ẽ character vl'ornat⁹: ⁊ pari rõne ad gr̃am sacr̃alẽ: si differat ab alia gr̃a: ⁊ hoc pp tria. z⁴ ꝑ

ꝑ⁰ qz sicut p que peccat qs: p hec ⁊ torq̃t: sic qz hõ peccat p sensibilia torq̃t p sensibilia i iferno: ⁊ hũiliat̃ vt p illa iustificet̃ penitẽs i mundo: sz sensibilia fuerũt cã pctĩ nõ solũ sine q̃ nõ: sz ĩstrum̃taliter. qz vidit mulier lignũ qõ eẽt pulcrum visu ⁊ suaue ⁊c. ita qꝫ fruct⁹ visus mouit sensuz: ⁊ p illũ itellectũ ⁊ cũ hoc appetitũ q ẽ mouẽs motũ ab appetibili lz i virtute itellect⁹ agẽtis vt dicit̃ ꝫ⁰ de aĩa: g̃ ⁊ i iustificatõe ipsa sensibilia actiue se hñt lz i virtute dei. Secũdo qz non fuit alius modus reparationis nr̃e miserie cõueniẽtior qꝫ ille quo deus vtit̃ ad iustificationẽ nr̃am: sz hõ aptꝫ natꝫ ẽ mediantibus sensibus ab ipsis sensibilibus acqrere pfectionẽ: ita vt ab illis pficiat̃ sciẽtia: ⁊ vtutibus mediãte corpore ꝯiũcto actiue: sz nõ p̃nciplr̃: sz i vtute itellectus agẽtis: vt sepe dictũ ẽ: g̃ sic ꝺz acqrere pfectões supnãles vt p sensibilia ad illas disponat̃. vnde ⁊ fides que est vtus theologica ifusa ẽ ex auditu: iquãtũ audiẽdo hõ disponit̃ vt ei fides ifundat̃ ad quã dispõnem illa sensatio agit: qꝫ uis illa sit actus libi arbitry. ista ãt nõ: q̃ ẽ i sacr̃is: sz sit hitus gdã.

Tertio qz cuz gr̃a non deꝫ ꝑm legẽ cõem nisi dispositõ ꝺz qꝫ receptur⁹ gratiã vl' dispõat se p libex arbitriũ vel disponat̃ ab alio: sed parvulus nõ disponit se: g̃ disponit̃ a sacr̃o. ℂ Itẽ i sacramẽtis noue legis i qb⁹ ꝺat̃ gratia nisi hõ ponat obicẽ: nõ p se regrit̃ qꝫ hõ se disponat: sz solũ qꝫ se nõ opponat. g̃ p ipz sacrm̃ disponit̃. Et sic ẽ ꝓbabile i oĩ sacramẽto noue legis qꝫ iustificat ex ope opato: ⁊ qꝫ ꝯferat dispõnẽ ad gratiã. In sacramẽtis ãt veteris legis nõ soluz ꝓmittebat̃ gratia: sz ꝺabat̃ i illis a deo: sz regrebat̃ dispositio quã sacramẽta nõ faciebãt: nisi circũcisio: sz ipsemet suscipiẽs. vñ iustificabãt ex ope opãte nõ ex ope opato. Cũ igr̃ ista iustificẽt ex ope opato: sicut illa ex ope operãte: sic̃ opꝰ opãs ibi formal'r cãbat dispõnẽ: ita ꝫ opus operatũ: vt sic̃ ibi hõ suscipiẽs sacrm̃ se disponebat ad gr̃az sic nũc ipsa susceptio sacr̃i vel sacrm̃ susceptũ ipm disponit. Est tñ dr̃a iter hãc dispõnẽ ⁊ illã: sic̃ iter actũ ⁊ hitũ qꝫ tũ ad ꝫ qꝫ illa trãsit: ꝫ manet: ⁊ ista ẽt ĩclinat ad illã sicut hit⁹ ad actũ. Ista ẽt põt eẽ imediata dispõ i illo q nõ bz vsuz liberi arbitry: ⁊ ẽ i illo q bz: ista dispõ p se: illa solũ p accñs: ad remouẽdũ ꝓhibens.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nec iste hit⁹ causaī ab actib⁹ ad quos disponit: sic nec hit⁹ ifusus. ¶ Et si dicaī qꝫ op⁹ opatū ē qdē dispō: sz nō ē op⁹ opatū a sacr̄o sz a deo i sacr̄o vel cū sacr̄o: sic ⁊ gratia ipsa ⁊ i hoc erit p̄eminētia qꝫ i sacramētis illis nec a deo nec a sacramēto sz a suscipiēte fiebat dispō: vñ nō magis iustificabāt qꝫ alia opera vtutū imo minus effectiue: qz nō erāt bona ex genere sicut moralia: sed solū p obediētiā erāt actus latrie: sz solū significatiue magis iustificabāt: qz significabāt magis xp̄z ⁊ alias cās iustificatōis qꝫ alia i lege ꝓsulta vel p̄cepta: qz ad hoc p̄ncipaliꝝ erāt cerimōialia: nō sic aūt moralia: sz pp se: i sacramentis vo noue legis a deo disponitur hō. Si iqꝫ ita dicaī istud ñ valz: qz sacr̄a noue le. p̄eminēt i iustificādo oībus antigs. Sz sacr̄m q̄ originale i mulieribus delebaī i lege: ⁊ ante circūcisionē i masculis nō poterat aliqd cāre i eis: qz ab eis ñ suscipiebaī: qz fides parētū vel oblo facta p eis ipsos nō ꝓtingebat. Et ſm illos q̄ sunt ꝺrie opīonis certū ē qꝫ p illa nihil agebaī a sacr̄is. Oportebat aūt paruulā vel paruulū: in qbus non erat vsus liberi arbitrij: ⁊ erat dispō: ad gr̄az disponi a sacr̄o vel a deo: sz nō a sacramēto: q̄ a deo: q̄ nihil plus hz sacr̄m noue legis: si in eo solus deus disponit ⁊ gr̄am ifundit: a sacramēntis. ve. le. ⁊ añ legē ꝺ originale p̄ter circūcisionē: i qbus silr de⁹ vtrūqꝫ faciebat: qō ē absurdū. Quare relinqtur: qꝫ sacramēta. no. le. saltē alterꝫ faciant: sed nō causant gratiā. q̄ cānt disponē ad eā. ¶ Sz ꝺ istaz ꝓnē arguiī triplr. p qz virt⁹ i sacramētis agēs de necītate nāe eq̄liter agit characteriçādo disponēdo i voluntariū ⁊ in nō voluntatiū: i dormiētē ⁊ vigilantē: sicut ferꝫ candens adhibitū vtriusqꝫ vel cauteriū eq̄liter ip̄rimit suaz figurā: sed hoc ē fl̄z. q̄ ⁊c. ¶ Dicēdū qꝫ virtus sacr̄alis agit de necītate nāe: sed volēs ⁊ nolēs. vigilās ⁊ dormiēs nō sūt eq̄lr dispositi respectu illi⁹ actionis: q̄ licz sit nc̄ia quo ad īstr̄m: ē tñ voluntaria q̄ ap p̄n⁹ agēs. vñ qz de⁹ nō vult characterē ip̄mi nolēti sicut volēti: qz nō vult hoiez cogere: iō non est eq̄liter dispositus. Et p̄terea. sicut ignis nō calefacit eq̄liter calefactibile: qñ de⁹ nō vlt: q̄uis agat de necītate nāe: sic nec sacr̄m: cū sacramēta nō b̄eant vtutē nisi qñ deus eā dat eis: qō nō ē nisi ꝓcurrētibus illis q̄ sunt de eēntia sacramēti. vñ sicut deficiēte itētōe dandi ex parte ministri q̄ vult ludere nō ē ibi vtus: sic deficiente itentōe suscipiui q̄ nō vult suscipe nec p se nec p aliū qui ip̄z repr̄esentat nō ē ibi vtus: qz nec ē sacramētū. Sec⁹ aūt ē de cauterio ignito i quo ē vtus: sz si eēt refrigeratuz tunc eēt silr. Et qō dicīt qꝫ velle nō disponit nec nolle impedit vez ē respcū effect⁹ sacr̄i: sz bñ ip̄edit respcū ip̄i⁹ sacramēti. Siue. n. velit characteriçari siue nolit: duz tñ velit suscipere id qō ecclesia vult dare seq̄t effect⁹: sz si nolit illud recipe: nec istud recipiet: nec p ꝓns effectū. ¶ Scōo p̄ncipaliter arguiī ꝺ eādē ꝓnē sic. Instrumētū nō agit i vtute p̄ncipalis agentis nisi exercēdo suā actionē p̄paz: sz aia nō ē suscepti⁹ vnctionis vel ablutōis. q̄ ⁊c. ¶ Si dicaī qꝫ cirta totū exercet eā i partē aliā: nō valz: qz hoc ē vez de pte. put ē pars ⁊ nō aliter. vñ ignis ꝓburēs hoiez attigit aiam iquātū ē for̄ separās eā p mortē: ⁊ potētias organicas p accidēs corrūpit: sz nō attigit eā ſz eēntiaz, vt ip̄az corrūpat: nec ſz aliquā potētiā abstractā: q̄ cū character i eēntia vel i potētia abstracta recipiaī hoc nō ē p sacr̄m qō corporaliter nō attigit nisi ꝓpositū. ¶ Sol'o: dōz. qꝫ imo corp⁹ qō exteri⁹ attigit ꝓpo⁹ agit eo medi⁹ ēt i ptē sepatā actōez quā seq̄t passio: q̄ ē salus ⁊ pfectō: qz intellect⁹ intelligit corp⁹ p tactū sensatū: ⁊ volūtas dolet vel gaudet. Sz actionē c⁹ passio sit q̄ magis facta abyciat a suba nō: tū qz aīa'illi⁹ capax nō ē: tū qz aīa vnit corpi pp sui pfectionē: ⁊ nō pp sui corruptionē. Et silr sacr̄z p corp⁹ qō attigit agit i intellectū characterē: q̄ ē salus ⁊ pfectio: ñ aliqd aliō. ¶ Tertio arguiī p̄nciplr ꝺ eandē ꝓnē sic. Corp⁹ nō agit i illud qō nō tāgit: sz vez mr̄imo⁹ ꝺbiī iter absētes p nūcios vl p epl̄az: vbi nō p̄t eē ꝓtact⁹: g̃ saltē sacr̄z mr̄imony tūc nihil agit i ꝺbētib⁹. ¶ Sol'o dōz qꝫ i bap⁹ ⁊ ꝓfirmatiōe ⁊ vnctiōe ⁊ ordine nisi eēt ꝓtact⁹ ver⁹ ñ eēt sacr̄z. In mr̄imo⁹ āt nisi eēt audit⁹ verboz vel visus nutuū: nec eēt mutua itellectio: nec mutu⁹ ꝓsensus: ⁊ p ꝓns nihil eēt actū: nec i pnia ſz quosdā nisi eēt audit⁹ absol'onis. Et i eucharistia possz dici silr: qꝫ nisi son⁹ q̄ēiret ad q̄lz hostiā nō ꝓsecrareī. Nec obstat si sint multe vna sup aliā: qz q̄cūqꝫ i aere se ꝓtigūt aer medi⁹ ē p quē facilr son⁹ spūalr diffundiī. Sz qz surdus p̄t absolui ⁊ pōt matrimo⁹ ꝺbere: ⁊ silr ccc⁹: iō aliter ⁊ melius ē dōz: qꝫ licz nāliter qō nō tāgit nō agat: tñ supnāl'r ⁊ i vtute dei q̄ ꝓtulit spiritib⁹ p nāz agere sine tactu molis: p̄t hoc dari corpibus a deo p gr̄az. Possz ēt ds ꝓseruare lumē solis i lūa annullato luīe medio: ⁊ nihiloīus eēt illud lumē a sole: ⁊ non eēt p mediū. Et sic imediate ageret qō imediate: nō tangeret: q̄uis dubiū sit vtꝫ tūc ꝓseruareī a sole. Sz sicut deus pōt agere sine oī medio: sic pōt agere mediate: vno medio subtracto: sic q̄ pōt lucē ꝓseruare i luna sine alio lumīe ita mediate solo lumine solis. vr̄ ēt qꝫ possz ds facere qꝫ ignis comburet stupā distātē i vacuo. ¶ Et p̄. si tactus req̄rit hoc est magis sig⁹ qꝫ sacr̄a agant q̄ qꝫ sint soluz signa ⁊ cā sine qua nō: ex pactione: qz merell⁹ q̄ ex pacto ē sig⁹ ⁊ cā sine qua nō hñdi p̄ādiū pōt recipi p se vel p aliū vel cū cirotecha: sine hoc qꝫ tāgaī manu nuda: ⁊ p̄r recipit pro se ⁊ filio. Sic igiī mr̄ baptizabiī p se ⁊ filio maxie quē gestat i vtero: nec oportebit qꝫ tāgaī ab aqua. Et cū larua ⁊ veste poterit baptizari sine hoc qꝫ attingaī caro. Et si hō sic ꝓsequiī gr̄am per sacr̄m: sicut clericⁿ ō p̄rebēda inestiī p lib⁹ ⁊ nō aliter: tūc poterit per p̄curatorē baptizari: ꝓfirmari: iungi: ⁊ hꝺ sicut pōt de p̄bēda inestiri: ꝺ qō diē Aug. Que ē ista vis aque: vt corp⁹ tāgat: ⁊ cor abluat: Nisi ergo tangeret corp⁹ nō abluereī spūs. Et iō i ꝓtactu materie ⁊ suscipiētis i bap⁹: ꝓfirmatiōe: vnctiōe: ⁊ ordine. ⁊ in vsu eucharistie: qz suscipe sacr̄alr eucharistiā ē nō solū tangere: sz gustare ⁊ māducare i bis est euidēs ꝓtact⁹: tñ mā eucharistie nō oz qꝫ tāgatur a ꝓficiēte: qz inq̄⁹ hꝺ nō ē suscipiēs sz ē efficiēs sacr̄z: sz oz qꝫ ꝓtingaī a vbo. i. ab aere subo soni si ibi oz aliqd agere: sz si ibi nihil ageret sed de⁹: totū adhuc haberet p̄positū: qz sufficit qꝫ sacr̄m agat dispositionē i suscipiēte ad gr̄az: qō faciūt spēs suscepte. Sz tūc nō eēt adhuc virtus in forma: sz tñ i mā: si vba nihil agerēt ad cōuersionē. Uñ meli⁹ dr̄ qꝫ verba ad hostiā attingūt: ⁊ ad ꝓuersionem disponūt. In ꝓfessiōe vo nō oz qꝫ sit ꝓtactus materie si mā ē ꝓfe⁹ q̄ ē magis in agēdo q̄q̄ i patiēdo: sz si mā ē peccator: ip̄e attigiī verbis absol'onis: vt ifra dicet. In mr̄io⁹ aūt vbi mā sunt ꝺbentes: nullus ꝓtact⁹ req̄rit. Sz in oī sacramēto req̄rit p se ꝓtactus for̄. puta qꝫ son⁹ vboz veniat vsq̄ ad suscipiētē: qñ ꝓsistit i vsu vel vsq̄ ad mām qñ i cōsecratiōe materie. Sz nō req̄rit qꝫ suscipiēs sacr̄m intelligat verba: cū aliqñ sit puul⁹ vel laycus: nec ēt qꝫ audiat sonū. cū aliqñ sit surdus: qz nō ex ope opante suscipiētis: sed ex ope opato a se ⁊ a deo ⁊ a passiōe suscipiētis opanī vba ip̄a absol'onis. Uñ i sacr̄o altaris vi verboz fit ꝓuersio dispositiue ip̄ius panis ⁊ vini: in qb⁹ nō est audit⁹ nec intellectus. ¶ Qñ igiī puer baptiçaī sicut aq̄ ſm nāle vtutē affligit eū si est nimis frigida: vel delectat: si ē tepida: ⁊ forte vsq̄ ad volūtatē peruenit hec passio ex q̄dā itellectiōe cōfusa: sic posset imaginari qꝫ mediāte tali itellectiōe cōfusa transfunderet character a sono vboz mediāte itellectiōe vel spē sine itellectiōe. Hoc tñ nō per se req̄rit sz accidit: qz sicut sol nō illuminat sed tñ calefacit illud quod ē calefactibile ⁊ nō illuminabile: vt p̄funde terre qō qdē non illuminat: sz solū sup̄ficiē terre ip̄ius: sic i aqua ⁊ aere subo verboz est virtus: q̄ si suuz substantiuz sentiaī mediante illa sensatiōe operaī. Si autē nō sentiaī nihilomius opaī. Nō. n. qz sentiī a suscipiēte; ideo opaī: sz qz a deo applicaī.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Jn mr̃imonio ãt qꝺ inter abſentes ꝺbiť ipſa v̈ba nũcy audiunt̃ vel littere legunt̃: ⁊ ſic aliquis ꝓtactus ſenſuum iuenit̃. Si tñ ſacr̃m mõ ordiato a deo miniſtrat̃ ⁊ deſit ꝓtactꝰ mãe vel forᵉ: ⁊ vex̄ ſit q�looz corpale nõ poſſit agere ét dei virtute niſi tãgat: tũc deus ex pactõe illud ſupplet: ſic̃ qñ apoſtoli duo vel tria milia ſimul baptiçabãt. Tũc.n. forte nõ glibz aqs ẽ tactus: ꝯ cũ ꝺr̃ niſi qs natus fuerit ex aq̃ ⁊ ſpiritu ⁊c̃.poſſet intelligi ex aere q ꝺr̃ ſpiritꝰ: qz aer ẽ ſubm forᵉ q̃ attingit baptiçatũ ſic̃ aq̃: niſi qꝫ qbuſdã libris addiť ex aq̃ ⁊ ſpiritu ſancto: cꝫuis poſſit itelligi ſancto: qz ẽ ſubz verbi ſcificãtis. Sz longe ẽ hoc ab expõne ſanctoꝛ: Jdeo illa
3ª ꝯ expoſitio nullo° eſt tenenda. ¶ 3ª ꝯ ẽ. qꝫ ſacr̃a hñt hũc effectũ p v̈tutẽ iherẽtẽ: qꝺ pz tripliciter. ꝓ° qz nõ min° ꝑt corpus vt iſtr̃m ꝺine miſericordie: cꝫ vt iſtr̃m ꝺine iuſtitie: ſed ignis purgatorij vel iferni pp hoc hz vim affligẽdi ſpñ qꝫ ẽ iſtr̃m ꝺine iuſticie: ꝯ ſacr̃m hz vim iſtituẽdi: qz ẽ iſtr̃m diuie miſicordie. Nec valz ſolo diſtiguẽs de actõe imiſſiua ⁊ detẽtiua: qꝫ. ſ. corpus ꝑt agere i ſpñ detinẽdo ⁊ nõ imittẽdo: qz ſic̃ ẽ ſupza nãm corporis aliquid imittere in ſpñ: ſic ſpñ detinere: ⁊ plus: qz i imittẽdo corꝓ° ꝑualet ſpũi creato: qz oẽ corꝓ° hz v̈tutẽ aliquã imiſſiuã alic° forᵉ realis: ſpiritus ãt nullã. Sz in mouendo localiter vel i detinẽdo in loco ſpũs ꝑualet corpori: qꝺ ſibi obedit ad nutũ in motu ⁊ gete. Nec ẽ ꝺ nãz ſpũs recipe: ſic̃ detineri imitũ in loco. Si igiť corpus iquãtũ ẽ iſtr̃m ꝺine iuſtitie ꝑt ſpñ detinere in loco: multo magis iquantũ ẽ iſtr̃m ꝺine miſericordie ꝑt i ſpñ imittere. ¶ Jtẽ ꝑt ꝺici qꝫ ⁊ ſi corꝓ° ſeparatũ nihil immittit i ſpñ nihiloĩus corpus ꝓiunctũ hz eẽ imittere ꝑt: ſic ẽ ꝯ: ſpũs ſeparatus nõ imittit formaz: nec imediate mouet ad formã: ſpiritus ꝺico creatus. Ad nullã.n. volitionez angeli: ſeqť imediate calefactio aut affectio vl̃ paſſio q̃cũqz i corpore humão: ſine motu locali. Spiritꝰ ãt ꝓiunctus corpori imittit formã: qz ad ſolã volitionẽ aie ꝓiuncte ſine oi motu locali ſeqť affectio: paſſio: alteratõ: i appetitu ſenſitiuo: ꝯ ſil̃r ẽ ꝯ: maxie: qz totus hõ q eſt ꝑſtantior q̃lz ſui parte mouet vnã p aliã. Et ſic mouẽs p̃ncipale ẽ nobilius moto. Nõ oz ãt de iſtr̃ali. ſic̃ aial p potẽtiã gnãtiuã: gnãt potẽtiã ſenſitiuã q̃ nobilior ẽ. ¶ Si ãt ꝺicať qꝫ potẽtia actiua ſm qꝫ hꝺ ẽ nobilior paſſiua: ꝺz qꝫ ẽ bñ vex̄: lz non ſimpl̃r ⁊ ſp: qz ſenſus exterior ſz qꝫ hz actu ſpẽm: quã iterior habz tm̃ i potẽtia: ẽ nobilior: ⁊ ſic mouet. Et ſil̃r potẽtia calefactia reſpectu tactus ẽ actiua ⁊ ignobilior ſimpl̃r: ſed nobilior ſm qd: qz hz v̈tute: qꝺ illud potẽtia. Et tũc ꝺicã qꝫ corpus mouet̃ a ſacr̃o ſm q̃litatẽ corporalẽ quã hz i potẽtia: ⁊ ſenſus ſeu ſenſibile i virtute nãli itellectus agẽtis mouet intellectũ ad ſpẽz: in v̈tute ãt ſupnãli ſacr̃ali mouet ad characterem vel ornatũ: itellectus ãt agẽs ẽ nobilior oĩ potẽtia aie ſz cõem opionẽ. ¶ Jtẽ cũ vnus ſpiritus agat i aliũ ſaltẽ illuminãdo ꝑt cõicari corpori ſupnãl̃r qꝫ agat i ſpiritũ vt vr̃: ita qꝫ afflictio ⁊ dolor: q ẽ in dãnatis poſitiue: ſit effectiue lz iſtrumẽtaliter ⁊ ſupnaturaliter ab igne. ¶ Jtẽ cũ ignis ſit natus cãre dolorẽ i ſpiritu ꝓiuncto lz mediante corpore ꝑt ei ꝺs ꝓferr̃ vt ſine tali medio agat: qz i v̈tute dei ñ minꝰ põt q̃z poterat i v̈tutẽ itellectus agẽtis: Et i v̈tute dei põt ſine corpe medio qꝺ de ſe nõ poterat ſine illo: ⁊ ſic i iferno ẽ imiſſio: ⁊ nõ ſolũ detẽtio. ¶ Scꝺo qz nõ minus põt ſcꝺs Adã p regnãtionẽ q̃z ꝑmus p carnalẽ generatiõez: ſed ille trãſfundiſſet originalẽ iuſtitiã q̃ erat diſpõ ad gr̃am p v̈tutẽ ſeminis: ꝯ hꝺ ẽ talis v̈tus i ſacr̃is diſpoſitiua: qz ſunt ſacr̃a gr̃e ⁊ regeneratiua i ſpez viuã. ¶ Nec valz ſolo ꝺicẽtiũ qꝫ ſolũ trãſfuſum fuiſſet illud qꝺ erat ex parte corꝑs: qz ſm eos tota eccl̃a originalis iuſtitie trãſfuſa fuiſſet ab hoĩe ⁊ p hoiez. Et tñ lz ſbiectio viriũ iferiorꝝ ad ſupiores eẽt corporalis ſubiue erat tñ ſupnãlis. Nõ ãt ex hꝺ qꝺ aliqd ẽ ſpũale ſupgrediť v̈tutez creature: cũ gcgd ẽ i itellcũ ⁊ volũtate: ſiue ſit hꝺitus ſiue actꝰ ſit ſpũale: quoꝝ tñ oĩa nãlia ꝑducũť

v̈tutute nãe. Sz ex hoc qꝫ ẽ ſupernãle ſiue ſit corpale ſiue ſpũale ſupgrediť v̈tutẽ nature: ſicut ipſum nomẽ ſonat: ſic̃ gloria corporalis nõ poteſt eẽ i creatura v̈tute nature: niſi forte iſtrumentaliter a gloria aie redundet gloria corpis: vt corpus perficiat̃ ab aia in eſſe ſupernaturali per eius ſupernaturalitatẽ: ſicut pficitur ab anime natura i eſſe naturali: ſm quẽ moduz aliqui ꝺicunt virtutes fluere a gratia ſicut potẽtias ab aia. ¶ Si igr̃ iuſtitia originalis nõ obſtante natura ſupnaturaliter potuit a corpore tranſfundi pari ratõe character. Si aũt ꝓſideremus dñiuz ⁊ virtutẽ viriũ ſuperiorꝝ anime q̃ ſic ſubyciebãt ſibi iferiores diſpoſitiue qꝫ rebellare non poſſent: illud erat qdem ſpirituale ſubiectiue ⁊ ſupnaturale: ⁊ tamẽ tranſfuſum fuiſſet ab aia in animã mediãtibus corporibus: ita ⁊ hic ab aia baptiçãtis: ordinantis ⁊ cõfirmantis mediate ſacramẽto trãſfundiť character i animã baptiçati: ꝓfirmati: ⁊ ordiati: niſi qꝫ ibi erat cauſa: vniuoca hic poteſt eſſe equiuoca: vt quando non baptiçatus baptiçat: vel impenitens abſoluit penitentem: vel non inunctus inungit morientem. Quia enim ſubiectio corpalis ad aiam nãlis eſt. lz nõ in tanta pfectione: ıõ põt cõicari eiꝰ productio rei nãli. Et ſil̃r qz diſpõ ad gr̃az eſt nãlis: licet nõ talis eiꝰ ꝑductio põt cõicari: ⁊ ẽ cõicata i repatiõe gr̃e: ſicut illa erat i ſtatu nature nõ lapſe: qz illa originalis iuſtitia ita erat diſpoſitio neceſſitans ad gratiã: ſicut nũc character. Vñ ſicut p circunciſionem ⁊ bapm puer ad gr̃am diſponiť ⁊ recipit gr̃az ſic tũc p iuſtitiã trãſfundendã diſponẽdus erat ſz habitꝰ. Et illud ſufficit i illo q nõ põt habere actũ: vñ i hora q̃ aia in vtero ifundere tur iſta iuſtitia trãſfunderet̃ q̃ſi diſpoſitio: ⁊ gr̃a a deo infuſa fuiſſet: ⁊ ſic oẽs fuiſſent ꝓcepti ſcī ſicut xp̃s: ⁊ nõ ſolũ i vtero ſcificati. Et hoc erat neceſſe i paruulo tũc: ſicut nũc: nõ qz eẽt piculũ de morte: ſed qz nõ habebat vſum liberi arbitrij ſicut nũc. Unde ille ſtatꝰ reqrebat qꝫ q̃diu vires inferiores eẽnt ſubiecte viribꝰ ſupioribus tãdiu ſupiores eſſent ſubiecte deo: ⁊ p ꝺñs nõ poterat trãſfundi añs: quin tranſfunderet̃ ꝺñs. Subiectio aũt mẽtis ad deũ vl̃ actualis vel habitualis: erat ſpũalis ⁊ ſupnaturalis: ſaltẽ illa habitualis: ꝑut pertinebat ad originalẽ iuſtitiã. ¶ Jtẽ licet paruulꝰ nõ ꝓcipiet̃ in orıgiali pctõ: nec p ꝺñs hẽret oppoſitam diſpoſitionẽ ad gr̃am: hoc tñ nõ ſufficiebat ad ipaz infundẽdã: ſicut homini i puris nãlibꝰ exĩti niſi ſe diſponeret p libex̄ arbiriũ deus gr̃am nõ infunderet: qz bonus vſus nãliũ ꝺz eẽ diſpoſitio media ad ſupnãlia dona: ꝯ. vel paruulus nõ habuiſſet gr̃az quouſqꝫ habuiſſet vſum liberi arbitrij ⁊ ſe diſpoſuiſſet: ⁊ ſic eẽt ſibi melius quo ad corpus q̃z quo ad aiam qꝺ videť abſurdũ. vel aliqua diſpoſitio ſibi ĩfundebať: imo trãſfundebať: ⁊ ſic hẽtur ꝓpoſitũ. ¶ Tertio qz oẽ iſtr̃z dũ mouet̃ a p̃ncipali agẽte recipit aliquã v̈tutẽ ab eo p quã põt i aliquẽ effectũ i quẽ pri° nõ poterat: vel alio mõ q̃z p̃us: ſicut celũ p hoc qꝫ ab angelo mouetur aliter opať q̃z ſi ſtaret. ſz ſacr̃a dũ adhibent̃ ſunt inſtrumẽta dei ſantificãtis: ꝯ accipiũt v̈tutez ab eo ad aliqd agẽdũ ad ſcificationẽ. ¶ Nec obſtat qꝫ inſtr̃m ꝓiũctũ nihil recipit ſepatiz ꝺo ſolũ motũ localẽ: qz hoc eſt fl̃m: imo ex hoc ipo qꝫ aliqd eſt põt ab alio habere v̈tutẽ quã ex ſe nõ hẽret: ſicut celũ: vt dcm̃ ẽ. Et iterũ eo ipſo qꝫ inſtr̃m ab alio mouet̃ aliqd efficit qꝺ p̃us nõ efficeret. ſz qz ars creata nõ ẽ p̃n̄ factiuũ forᵉ realis p motũ artificis hoĩs vel angeli nõ: ꝓſeqť corpꝰ qꝫ agat niſi formã artificialẽ: q̃ nõ eſt realis: ſz ars diuĩa ẽ factiua vel factrix oĩuz rex̄: vñ ex hoc qꝫ corpꝰ motũ ẽ a deo: põt attigere ad formã realẽ ꝓceptã a deo ꝑportiõalẽ v̈tuti creature: ſicut ẽ diſpo° ad gr̃az: non aũt ipa gr̃a. ¶ Jtẽ iſtr̃m ſepatũ qꝺ ẽ ab alio deciſum: ex hꝺ ipſo ꝑt aliqd vltra ſuã ſpẽm agere ſine motu locali i virtute eiꝰ c°ẽ: q̃ ẽ ſua forma nãlis: ſic̃ ſemẽ aial̃. Et qz oĩs creatura a deo ẽ: ex hoc ipo ꝑt aliqd vltra ſuã ſpẽz: ſz hoc nõ niſi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

fm dinaz ordinatione: ꝺ quã nõ põt illud qꝺ ē infra spēm. virtus ǧ aptitudinalis q̃ ē in corpore ex hoc qꝺ ē a deo reducta est ad actũ ex hoc qꝺ a deo ordinatũ ē ad scīficandũ aīaz: vel reducit ad actũ aut accipit vtutez ex hoc qꝺ accedit vbũ ad elemtũ ⁊ fit sacrz. Et sic a ministro istrāl'r: a deo ãt ꝓncipal'r mouet ⁊ applicat ad scīficādũ. Et iõ lz ex ꝺ ipo qꝺ res sacr̃ox sũt a deo hēant potētiã remotã ad aliqd agẽ dũ vltra suã spēm ⁊ potētiã ꝓpinquã ex dina ordinatiõe ⁊ xp̄i ꝺtactu ⁊ istitutõe: tñ ī actu nõ hñt hãc vtutē nisi simul ꝺcurrētibus oibus q̃ sũt de eẽntia sacrı. ¶ Sz ꝺ ꝺ arguit tripl'r. ꝓ° qz nõ põt eẽ virtus spiritualis: qz aut hērēt eẽ manēs: aut ī fluxu ⁊ fieri: nõ ꝓ° mõ: qz sicut corpus ē ꝺstans ex mã ⁊ corporeitate: ⁊ corpale ē qꝺ ē in corpore subiue. sic spirit⁹ est q ꝓ eẽntiã: ⁊ spũale ē qꝺ ī spiritu subiue. Nõ ēt ī fluxu: qz nihil est subm rubedinis in transitu: sicut rubescunt verecũdati: nisi qꝺ ē ī eẽ pmanenti. ¶ R°. fz veritatē illa virtus ē corpalis q̃litas eẽntialiter ⁊ formaliter non nata eẽ ī spiritu subiectiue: tñ rõ nõ cogit: qz nõ sequit ē forma ī corpe. ǧ ē corpalis: qz aīa rõnalis ē actus corpis: ⁊ tñ ē nõ solũ spiritualis: fz ēt spũs ꝓ eẽntiã ⁊ ꝓ efficaciã: qz hz operationes ⁊ hitus spũales. ¶ Si dicat qꝺ hoc est: qz ipsa ē forma spũalis subalis: q̃ trahit ad se ⁊ non trahitur a mã: ⁊ nã ꝓcedit eẽ corporeũ. Ꝺ ꝺ ēt dõa ⁊ vtutes morales ifuse: imo ēt acqsite videñ eẽ spirituales effectiue: lz sint corporales subiue: qz faciunt obedire rationi q̃ spũalis ē. ¶ Et ad illud de fluxu ꝺm ē qꝺ nõ cogit: qz nõ ē itētio dicere qꝺ sit vna vtus spē spũalis q̃ possit manere ī corpe ad horaz ⁊ nõ diu: fz sic̃ for⁹ scamni ē ī dolabra ī fluxu nõ formal'r: fz vtute ⁊ ī fluxu: ñ nisi q̃diu mouet: sic ēt character qui manet ī aīa ē ēt ī sacr̃o vtute solũ q̃ diu sacrz ē ī vsu. i. ī ꝺiũctõne mãe ad formã a mīstrãte applicãte suscipiẽti. ¶ Sil'r ad aliã rõnẽ qua dr̃: sic̃ ī spũ nõ põt eẽ virt⁹ corporalis subiectiue sic nec eꝰ spiritualis ī corpore. Ꝺ ꝺ sicut virtus copal' formal'r nõ põt eẽ ī sẽsu subiue: vt q̃titas ī ãgelo: sic nec vtus spiritualis formal'r põt eẽ in corpe subiue: nisi vt dictũ ē ꝓus. Sz sicut vtus spiritualis põt agere corpale ⁊ ī corꝓ⁹: sic eꝰ virt⁹ corpalis põt agere spirituale ⁊ ī spm̃. Sz ī hoc ē differẽtia qꝺ illa ī ꝓꝓia virtute: qz hoc ē infra ⁊ nõ supra spēm: ꝺ ãt ī aliena. ¶ Scꝺo arguit. qꝺ nõ possit esse virtus corplis: qz agit in spm̃. ¶ Dicẽdũ: qꝺ falsum ē: imo virtus in corpore potest agere in spiritum ⁊ aliquid spirituale: sic̃ fantasma ī itellectũ possibilẽ: qz ab agẽte vl'i nihil in determinato ī passiuũ ideterminatũ nõ seqtur actio determinata nisi ꝺcurrẽte agẽte ꝑticulari. vñ cũ intellectus agẽs sit potẽs oia facere: q̃ pol'is ē potẽs fieri nisi fantasma ꝺtermiatũ ꝺcurrat agẽdo: qz nõ põt ꝺcurrere patiẽdo ñ seq̃rẽt ꝺeetermiata intllectio. ¶ ℞. sicut fantasia est motus factus a sensu fz actũ. sic vr̃ itelligẽdo mutatio fcã a fãtasmate ꝺm actũ. Et sic fl'm ē qꝺ assumitur: cũ ēt ignis inferni agat ī spm̃: ⁊ celũ ī vtute dei ꝓducat aīaz sensitiuam: quã Hre. vocat spm̃ q carne tegit̃: ⁊ cũ carne morit̃. ⁊ cũ calor aliqd possit ī vtute aīe: qꝺ nõ põt ī vtute ignis. vel alic⁹ īferioris puta generare carnẽ: sic qꝺ aliqꝺ corꝓ⁹ nõ pl⁹ possit ī vtute dei: q̃ ī virtute sua vel alteri⁹ corpis vel creature nõ vr̃ ꝓbabile. Sz vtz sit real' vtus ⁊ q̃lis: posset qdem imaginari: qꝺ vtus sacr̃alis supra vtutẽ nãe non est aliq̃ vares: sicut nec vtus ī fan^te ꝓ quã dr̃ mouere possibilẽ ī vtute agẽtis est aliq̃ res addita nãe ꝓꝓe: sicut ēt vtus ī celo q̃ generat̃ viuũ in vtute dei nõ ē aliud a sua forma nãli: ǧ sicut de⁹ fz cursũ nãe aliqb⁹ corporib⁹ ab origie pstitit: vt ī virtute sua aliqd faciãt qꝺ ī vtute ꝓꝓa nõ possunt: sic nõ ē incõuenies qꝺ ī cursu gr̃e supnãl'r aliqb⁹ reb⁹ in casu hoc faciat. Qz. n. calor calefaciat: hoc ñ hz nisi a diuĩa voluntate: qñ de⁹ voluit calor nõ ꝺbussit tres pueros ī camino ignis. Si ǧ de⁹ vellet frigus calefaceret. Quis. n. ad actionẽ ꝓncipal' agẽtis oporteat ī agẽte eẽ ꝓꝓ^m ꝓn^m formã absolutã nõ tñ ad actionẽ ilstri oz ī eo eẽ illã formã ꝓ quã ꝓducitur forma ad quã attigit vt istr̃z. Et sicut de creatura fit quicqd ꝺus vl't passiue: sic qcqd vl't fit a creatura actiue: dũ tñ ñ excedat limites creature. Sz istꝺ nõ vr̃: qz nihil agit: nisi fm qꝺ ē ī actu. Uñ sicut de⁹ nõ põt facere aliqd eẽ de nouo nisi ꝓ nouã formã: sic non põt real'r agere qꝺ ꝓus non poterat nisi ꝓ nouã formã. Nec ē sil'e de istro ꝺiũcto fz eẽ: sicut ē fan^ma qꝺ ē idẽ subo cũ itellectu agẽte vel saltẽ idez suppositо: ⁊ de sacr̃o qꝺ nõ ē ꝺiũctũ fm eẽ deo vt ē instrm̃: ¶ Itẽ nõ ē sil'e de for^a celi q̃ a ꝓn° habuit illã formã q̃ ē illa vtus: ⁊ de sacr̃o qꝺ de nouo ĩcipit hr̃e illã vtutẽ: nõ vtiq; ꝓ nihil. Nec ē sil'e de po^a passiua: q̃ ab alio trãsmutat̃: ⁊ de actiã q̃ ex se trãsmutat. Uñ ñ ita fac̃ creatura qcqd de⁹ vl't eaz facere sine vtute addita sic̃ fit ex creatura qꝺ de⁹ vult ex ea vel ī ea fieri sine additiõe alicui⁹ p̃cedẽtis factionez illã. Itẽ qñ sacr̃m applicat̃: ipe mot⁹ nõ ē formal'r illa vtus q̃ cãt: qz cũ sit idẽ mot⁹ ī ludẽte sicut ī baptiçãte eẽt eadez virt⁹ ī vtroq;. Et qꝺ nõ idẽ faceret de⁹ ipediret: sicut eadẽ virt⁹ ī camio pueroz: qꝺ ē absurdũ. vñ nihil hz realẽ vtutẽ ad aliqd agẽdũ qꝺ ꝓus nõ agebat nisi accipiat formã realẽ de nouo quã ꝓus ñ hẽbat: q̃ ē illa vtus ꝓ eẽntiã: vel nisi ꝓ eẽntiã ipa forma fiat pfectioz q̃ꝑ ꝓ° ꝓ itẽsionẽ sui ipi⁹: sic̃ forma itẽsa aliqd põt qꝺ nõ põt remissa: qꝺ nõ hz locũ ī sacramẽto. Uñ illa vtus nõ ē ipa motio sacr̃i: ꝓput ē a deo sz aliqd aliꝺ. Et magis credo qꝺ ē alia aliq̃ forma: qz si calor ꝓ essentiã ē po^a calefactiua: qcqd hz calorẽ hz potẽtiã calefaciẽdi seu vtutẽ. vñ cũ ī ludẽte sit idẽ mot⁹ spē q ī nõ ludẽte ⁊ vterqꝺ a deo eq̃l'r effectiue: ita eẽt ibi vt⁹ sic̃ hic: qꝺ nõ vr̃. ¶ 3ª ratio ē qz q̃ rõne talis virt⁹ eẽt ī verbis: eadẽ rõe. eẽt ī alys reb⁹ sacr̃alib⁹ ⁊ ī mīstro. qz oia hec sunt de necessitate sacrı: sz hoc nõ põt eẽ vt ꝓbabit̃: ǧ ⁊c. ꝓbo minorez. ꝓ° q̃tũ ad hoc qꝺ nõ possit eẽ tal' vtus ī mīstro ⁊ ī alys reb⁹ sacr̃alib⁹. qz aut illa virtus eẽt ī eis vni⁹ rõis aut diuersarũ rõnũ. Nõ vni⁹: qz q̃ nõ ꝺueniũt ī vna potẽtia receptiua nõ ꝺueniũt ī forma recepta: sz res sacr̃ales cũ sint cõpales ⁊ mīster q̃tũ ad aiaz vel potẽtiã spũalẽ ipi⁹ aie ñ ꝺueniũt in aliq̃ potẽtia receptiua: cũ corꝓ⁹ ⁊ spũs nll'az cõem potẽtiã receptiuã hẽant: ǧ nõ possunt ꝺuenire ī aliq̃ vna forma recepta: sz virt⁹ si q̃ sit ī mīstro r^u effect⁹ sacrı ē vl'i aliq̃ ei⁹ po^a spũali vel ī eẽntia aīe siue sit character siue qꝺcũq; aliud: ǧ ipa nõ põt eẽ vni⁹ rõnis cũ vtute q̃ ē ī alys reb⁹ sacramẽtalib⁹ q̃ sũt corpales. Item nec possunt iste due vtutes eẽ diuersaz rõnũ: qz ipossibile ē qꝺ pl'res vtutes diuersaz rõnũ ordinẽtur imediate: ⁊ ī eodẽ genere cãe ad eũdẽ effectũ: sicut oñsuz fuit li. i. d. z. ǧ nõ possũt eẽ diuersaz rõnuz. Itẽ nõ vr̃ ꝺueniẽs qꝺ talis vt⁹ sit ī reb⁹ ⁊ vbis ꝓ idẽ qꝺ statī dcm̃ ē: qz nõ eadẽ: cũ nõ appareat ī eisdẽ ea vt⁹ receptiua. Nec alia: cũ ordinẽtur ad eũdẽ effectũ: Itẽ nec ī ipis vbis vr̃ eẽ talis vt⁹: qz cũ oro sit q̃titas discreta ipossibile ē vnã virtutẽ numero eẽ ī tota oro̅ne. Ꝺz ǧ qꝺ sint vel tot vtutes q̃t sũt syllabe ī oro̅ne: vl' qꝺ solũ ī vltia syllaba sit virt⁹ illa. Nõ põt dici qꝺ ī q̃libz syllaba sit vt⁹ spãlis: qz cũ sacr̃a ñ habeãt efficaciã suã nisi ī vltio īstãti quo vba ꝺplẽt añ qꝺ instãs p̃cedẽtes sillabe desierũt ⁊ ꝓ ꝺns vtutes existẽtes ī eis seqtur qꝺ ille vtutes nihil faciunt ad effectũ sacrı. nõ qdez inducẽdo ipm̃: qz tũc nõ sunt: nec disponẽdo: sicut dr̃ ꝺ gutis p̃cedẽtib⁹ cauationẽ lapidis q̃ disponũt ad illꝺ qꝺ vltia perfic̃: qz añ characterẽ vel ornatũ quẽ sacr̃a efficiũt nulla dispositio p̃cedit ī aīa q̃ fiat ꝓ sacr̃a. Itẽ nec tal' vtus ē solũ ī vltia syllaba: qz ꝓ eãdẽ rõnẽ virt⁹ q̃ ē ī aq̃ baptismi eẽt solũ ī vltia pte q̃ tãgit corꝓ⁹ baptiç^ti: qꝺ sat] assil'at̃ fictiõi. ¶ Itẽ illa virtus si qua esset ageret ex necessitate nature ⁊ nõ ex aliq̃ electiõe: cũ nõ eẽt cognitiua: ǧ eq̃liter ageret ī omne illud quod natum esset effectũ eius recipe: sz character q ponit̃ ꝓꝓius effect⁹ talis vtutis eq̃liter p̃t recipe aia dormiẽtis sic̃ aia vigilãtis: ⁊ volẽtis sicut nolẽtis: qz solum velle nũq; disponit vel ipedit actionẽ q̃ est ex necitate nature: ǧ eq̃liter posset characterẽ ordinis recipe nolẽs: sic̃

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

volēs:dormiēs sīc vigilās:qō ē iconueniēs. ¶ Solutio.ꝑ° ꝑt dici ꝙ ē eadē virtus spē:qr licꝫ ꝑpuꝫ accīs bēat vnam ꝑpaꝫ potētiā receptiuā:tīn accīs nō ꝑpuꝫ nō oꝫ nō solum hīe remotā:sicut eadē albedo spē est ī cigno ꝛ ī niue:nec ēt ī mediatā cū lux sit i celo ꝛ ī aere ꝛ ñ sit eadē diaphanitas spē hic ꝛ ibi:saltē de accīte supnāli certū ē:qr nō ē eiusdē spēi aīa ꝛ sue potētie cū suba angeli ꝛ suis potētys ꝓ eādez rōnez:qr si sūt idē qō eēntia certū ē:ꝙ eēntie dīnt spē. Si vo dīnt:differūt ꝑpa susceptiua ꝛ ꝑpetates nāles. Et tīn cō stat ꝙ virtutes ifuse vie ꝛ patrie nō dīnt spē ī hoībus ꝛ angelis. Alīas ñ possent eq̄ri hoies angelis. vñ cuꝫ virtus q̄ ē in sacrīs sit supnālis nihil ꝓhibꝫ ipaꝫ eē eiusdē rōnis:ēt in diuersīs ꝯcurrētibus ad sacrīm:cuis dīant spē vel genere. ¶ Similiter ꝑt dici ꝙ sūt diuersaꝝ rōnū. ¶ Nec obstat ꝙ hīt vnū effectū:qr sicut ꝯueniūt q̄ttuor elā ad vnū mixtū ꝛ q̄litates ꝑme ad meāꝰ ꝛ sicut multa ꝛ diuersa instra ꝯcurrūt ad effectū vnū sic ꝛ hic.vna.n.ꝯstellatio q̄ ꝓducit vnū effectū est ex ꝯcursu diuersaꝝ vtutū:ꝛ ī eodez genere cāe.Tīn ꝑt dici ꝙ nō ē virtus ī mīstro:nisi īquātū adhibet res vtutē hītes nisi i solo xp̄o:q sine rebꝰ ℔ poterat. Et iō ī eo erat eadē vtꝰ q̄ in rebꝰ ꝛ maioꝛ.Tīn virtus ē ī ministro si quē spālez sacrz regrit:q̄ ē alteriꝰ rōnis:sīc character sacerdotalī vnctōe : pnīa ꝛ eucharistia:ꝛ epalī ꝯfirmatōe:ꝛ ordīe:lz ista cā mediante agat.Est ꝯ vtꝰ ñ ī oībꝰ q̄ sūt ō eēntia sacrī:qr ī bapᵒ nō ē vtus ī ministro plꝫ q̄z in hoie adhibēte ignē ad ꝯburrēdū domū. Nec ē ī suscipiēte q ꝓ nāz ē susceptiuꝰ:sz ē ī vbis ꝛ aq̄. In ꝯfirmatōe āt ē vtus īminstro .s.character epalis ꝛ ī vbis ꝛ mā: silr ī ordīe. In suscipiēte aūt ē potētia passiua character baptismalis. In pnīa tota vtꝰ ē ī ministris ꝛ vbis absolonis : potētia receptīa.vt ꝑus character baptismalī:nō ꝯfessio q̄ eē desinit qñ īcipit absolutio.pōt tīn dici ēt i satisfactōe ꝑut ē a sacerdote iniūcta eē vtutē.Qō tīn nō videt : qr vna pars satisfactōis ē elemosīna q̄ ꝯsistit i agēdo i aliud:nō i recipiēdo. In extrēa vnctione silr ī mīstro:vbis ꝛ vnctōe ꝛ oleo ē vtꝰ potētia receptīa character baptismalī. In mrīmoᵒ aūt ē vna potētia receptiua ēt i ñ baptiçato si ē vex sacrz.Sz tīn forte lz sit vex matrimoniū sine chatactere bapˡⁱ ñ ē vex sacrz:cū bapᵐᵒ sit ianua sacrōx:sz vtꝰ ē ī forma q̄ fit ꝓ vba vel signa aliq̄:ita ꝙ eū sacrīm ꝯsistat ī suscipiēdo nō in agēdo verba viri cānt in muliere illā disponē:ꝛ eꝯ. In eucharistia vero ē virtus in verbis ꝛ mā ꝛ ministro ad ꝯuersionez:sz vtus imediate di spositiua ad gratiā est ī solis specieb⁹ post ꝯsecrationē: vnde virtus sacraiñtalis quādoqz ē in sola forma:sicut ī matrimonio : quādoqz in sola mā:sicut post consecrationem in spēb⁹ remanet virtꝰ disponēs ad gratiā suscipiētē: qñq̄z est in sola forma ꝛ ministro:sicut ī pnīa:qñq̄z in forma:mā ꝛ ministro:sīc ī alys:nisi ꝙ ex cōmissiōe pape aliꝰ ꝯfirmat vel ordinat.Tūc.n.cōmissio pape nō pōt talē virtutē ī cōmissario cāre. ¶ Tertia opīo ē:ꝙ sūt cā:ñ ꝓ vtutē iherētē: nec solū ꝓ assistētē ex pactiōe:sed ꝓ inexñtez mō spāli. ꝑ° qr sicut deꝰ vtebat carne sicut istro in his q̄ per se agebat: sic in his q̄ ꝓ mīstros agit vtit sacrīs vt istris : sed ibi qñ leꝓsuz curabat:erat deitas spālī mō:nō solū in curato a leꝓa ꝑp nouū effectū sz etiā ī manu tāgēte.ḡ ꝛ hic. ¶ Scō qr hoc sonat auctas magrī in lra:ꝙ hō querit salutē nō ab istis sz a deo in ipsīs. ¶ Tertio ꝓ diffōnē sacrī: q̄ ē ꝙ est in quo sub tegumēto rerū diuina virtus salutē secretiᵒ opat: q̄si sit ibi in exñs:nō solū assistēs:nō tīn ībers. ¶ Nec obstat ꝙ qdā dicūt:ꝙ deꝰ ꝑter cōes modos essēdi ī rebꝰ ꝓ essētiā pñtiā ꝛ potētiā: nō est mō spāli nisi vel in scis ꝓ gratiaz adoptiōis:vel in xp̄o ꝓ gratiā vniōis:qr hoc est falsuz:cum sit spāli reali:ꝛ differēti mō in sacro altaris:ꝛ in sacrīs vet. le.sīc in signo:ꝛ in alys sacrīs no.le.erit spāli mō:vt puta sicut in ꝑpo istro. ¶ Silr nō obstat scō ꝙ noua relatio nō aduenit alicui nisi ꝑpter nouū absolutū aduenīs sibi vl alteri.Uñ cū deo nihil nouū possit aduenire nō poterit in

3ª opīo

eipe esse nouo mō in sacrīs:nisi eis aliqd absolutū influat qr deū esse in creatura nō ē nisi determiata hītudo dei ad creaturā rōnis:ꝛ ecōuerso realr.Dicēdū eni ꝙ ex motu realī referr mobile ad mouēs: Uñ ex hoc ꝙ sacra a deo cuz ministro mouentr:ad deū realr referūt. ¶ Nec obstat ꝙ dicūt 3° ꝙ deᵒ si est in sacrīs spālr:aut gram causādo in illis:aut de illis. Nō ꝑ° mō: qr nō sūt capacia. Nec scō mō: qr ly de:aut denotat terminū a quo aut causaz. Nō terminū:qr tūc desineret:nec maneret sacrm cāta gra: sicut quādo de albo fit nigrū:nec cām mālē ex q̄ : qr gra nō ē gd cōpositū:nec in q̄:qr nō ē aptū natū:nec efficientē ꝓncipalez: nec īstralē:qr hoc est ꝺ ipsos:ḡ est in illis tanq̄z ꝓ illa agēs: ꝛ hoc nō ē nisi instralr:ḡ hīt in se virtutē iherētē. ¶ Rñderēt ꝙ deᵒ sic est in ipsīs tanq̄z agēs de ipsīs:sicut sol illuminat nos de celo:qr ē ī celo:ñ ꝙ celū aliqd agat ad illuminandū:sic deᵒ ē in aq̄:tanq̄z de aq̄ baptizās. Nihilominᵒ tīn nō videt opīo ꝓbabil. ꝑ° qdē ꝙ dicunt deū eē mō spāli ī sacrīs:qr bñ scit ꝙ ē spāli mō i sacro eucharistie:sz ille cōsequit modū:quo ē in hoie xp̄o ꝓ gratiā vniōis: qr soluz corpus xp̄i ꝛ sanguis sūt ibi ex vi sacrī:cetera aūt xp̄i ꝛ maxīe deitas sūt ibi:ex ꝯcomitātia sola ꝑp vnionē.Sz ille modᵒ nō facit ad cāndū gratiā:qr tūc solus filiᵒ q̄ solus ē ibi : cāret eaz sine pre ꝛ spū scō. Nos āt q̄rimᵒ de tota trītate cuiᵒ opa sunt īdiuisa quō spālr habeat eē in sacrīs: q̄ nō ē in eucharistia quo ad ꝑpa prīs ꝛ spūs sctī plusq̄z in alys : nec in alys plusq̄z in nō sacrīs:nisi spālē virtutē det eis:qr qñ ludicre vel a nō debito ministro eadē mā ꝛ eadē forma adhiberēt deᵒ ibi mouet sīc qñ cōcurrūt eēntialia. Uñ nec absolutū nec relatū ē ī vno plusq̄z in alio.vñ sīc bñ ꝯcludit scōa rō:nō plus erit ibi nec aliter ī vno q̄z in alio. ¶ Ꝑ.nihil dr eē cā alicuiᵒ qō nihil ꝓ se facit cālr ad illud nisi qñ ē ꝯiūctū suppositō:cū illo qō ē cā ꝓ se:ꝛ tūc ī ꝯcreto:ꝛ nō ī abstracto.sicut dr ille hō creasse stellas:nō aūt hūanitas eiᵒ. Uñ cū sacra ōs nō assumat in vnitate persone quātūcūq̄z spāli mō eēndi esset in eis:nunq̄z ꝑp hoc sacra possent dici eē cā grē:ꝓ hoc ꝙ ōs q nō ē ī ipsa:est ī eis.Sicut sctūs qsq̄z ī quo ōs est ꝓ grāz adoptiōis:nō ꝑp hoc ipse ē grē cā ī alio. Silr nec spēs eucharistie ꝓ hoc ꝙ ōs spāli mō ē in eis: dicunt cā grē:si nihil agāt ī cōicāte:qr nō sunt vnū ī eē cum deo. ¶ Ad ꝑm ōōz:ꝙ xp̄s erat mō spāli ī manu tāgente leꝓsuz:qr erat pars hūanitatis assūpte. Nō sic aūt sacrz est assūptū:nec ps assūpti:sīc in fimbrys vestimēti sui nō erat ipse mō illo.vñ nec fimbrie pñt dici cā restrictiōis fluxᵒ sāguinis:nec ēt sua caro:nisi eēt virtꝰ ī eis:ad hoc agēs aliqd. Sz in ꝯcreto ꝑt dici:ille hō vel ille vestitus sanauit.Et silr in sacro altaris posset dici ꝙ optᵒ nebula gratificat. Nō sic aūt de alys sacrīs in qbᵒ nō sic est vt ille modus eēndi ipz denoiet:quēadᵐ ex veste accīs.qō ē hītus cātur ī vestimēto realr:qō nec de spēbᵒ ꝑt dici.Et mlto minᵒ ī alys sacrīs. ¶ Ad zᵐ supza solutū fuit:ꝙ hō nō q̄rit salutē ab eis ꝓncipalr:sz a deo ī illis:ꝛ ꝓ illa īstralr. ¶ Ad zᵐ dōm:ꝙ auctas dicit deū salutē nraz opari sub illis:sz ñ negat qn ēt ꝓ illa.

4ª opīo

¶ Quarta opīo posset imaginari:ꝙ sacra eēnt cā grē exēplaris ꝛ nullo mō effectiua.nec īstralis: sicut dr albebo cā exēplaris:qñ albᵒ gnāt albū:ꝛ nō sicut pictor depīgit vnū ad exēplar alteriᵒ: qr tūc illud exēplar mouet ad cognitionez:q̄ mediāte ē cā effciua artificiati : sz sicut refrectio xp̄i ē cā refrectiōis nre.Qr ḡ ōs effectū oēz ꝑportionalr cāt ī aīa:quē ꝓ sacrīm repñtat extra:iō dr cā. Et hoc sonat diffō: ita vt imaginē gerat ꝛ cā existat.q.d.ꝓ hoc é cā ꝙ ē repñtatiua non aliter. Sed in hoc differunt sacramenta no.le.a sacramētis ve.le. quia illa repzesentabāt effectū futurū ꝛ gratiā sctificantē effectiue:idest chzistū:ista effectū pzesentem:sicut verbum absoluendi:realē absolutionem:ꝛ ablutio exterioꝛ interiozem ꝛc̄. ¶ Sed ista opinio non valet: quia cum non sint nisi quatuoꝛ cause.z.phisi. ꝛ.5.metha. exēplaris nō est cā nisi ꝺ aliq̄z ista ꝛ. ¶ Si dicat ꝙ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

imo qz cã exẽplaris ẽ gnta ẽã p se ab alys distincta: qz si angelus ad effigiãdũ mortuũ assumat corp⁹ ꝟsile: q̃uis ab illo qõ vult effigiare nõ accipiat cognitionẽ: tñ illõ hz rõnẽ cãe exẽplaris. Dõz qꝺ i casu illo effigiatũ ẽ cã exẽplaris: ⁊ est cã finalis. Sed hic nõ põt dici qꝺ sacrm sit cã finalis: sz magis eꝟ: repñtatio sacrĩ ẽ pp repñtatũ iteri⁹. Et sic iuisibilis gra est magis exẽplar visibilis forc. ⁊ visibilis fora magis ẽ imago q̃z eꝟ: sicut ⁊ diffinitio sonat. Et p hoc pz solo ad argumẽta. ¶ Ad ꝑm dõz: qꝺ nõ est sile: qz legis nõ ẽ facere sz docere. vñ legis pfectoris nõ ẽ facere qõ iperfector nõ facit: sz pfectiora p̃cepta aut ꝟsilia dare ⁊ iperfctã mutare: ⁊ sic se hz lex noua ad veterẽ. Sz scrm dr a sacrando: vñ impfectũ ẽ sacrm qõ sctitatem significat: ⁊ ñ cãt: pfectũ ãt dz aliquo mõ cãre: iõ ⁊c. Uel dõz qꝺ aliq̃ ꝓmissa i le. ve. solunt ĩ noua p ipammet legẽ nouã: sicut declaratio vitatis gre. Qõ. n. lex vet⁹ dicebat obscure: ⁊ ꝓmittebat docẽduz clare: hoc clare docet lex noua: sicut articulos de hũanitate xpi: ⁊ hiusmõi. Aliq̃ vo deus exhibz i ea: sicut q̃ sũt gre: aliq̃ p⁹ eam sz p eã: sicut q̃ sunt glie. Et silr ẽ de sacris: quia graz quã vetera ꝓmittebãt: deus exhibz i nouis. s. p ea disposition ad gram. ¶ Ad z⁹ dõm. qꝺ licet circũ cisio non ꝓximeret characterẽ tñ dispositionẽ ꝓximebat: qz ꝑz Beda agebat ad originale tollẽdũ: qz erat pfecti⁹ q̃z qõcunqz aliõ sacrz. ¶ Ad z⁹ dõz: qꝺ sic vitas rñdet fige vt nihil minus sit i veritate realr: q̃z p̃cesit i figa figuralr. nõ ãt qꝺ nõ sit plus realr i veritate q̃z i figa. Alias nõ eẽt corp⁹ xpi realiter i eucharistia: sicut nec fuit i mãna: nec i agno paschali: nec in oblone Melchisedech: q̃ fuerũt signa: nec eẽt peccatoz remissio i bap⁹ xpi: sicut nec i bap⁹ Joã. Ita etiam i bap⁹ ẽ realis virt⁹ disponẽs ad graz: licz nõ fuerit i aliq̃ ei⁹ figura nisi forte i circunciõe. Questio. II.

Secundo q̃rit de diffinitiõe sacrĩ: qz cũ vni⁹ rei sit vnica diffinitio: ⁊ sacrm sit qꝺ vnũ nõ vr qꝺ de sacro deberẽt poni multe diffinitiões. ¶ Cõtrariũ pz in lra: vbi plres ponũtur. ¶ Rº. de sacro generali dantur quattuor descriptiões: ad quas omnes alie possunt reduci.

p⁹ ar⁹ **Prima** descriptio ẽ qꝺ sacrmẽtũ ẽ sacre rei sig^m. ꝑº dr sacre. i. vt sacrans actu. i. adhibita ad sacrandũ spũalr: pp qõ nec ꝟpes ene⁹ pt dici sacrz: qz adhibebat solũ ad curã corpalẽ: nec crux xpi q̃ ad repñtandũ tñ: nec creature q̃ sũt vestigiũ ꝺi i se possunt dici sacrm. Scõo additur rei: quia in sacramento sunt tria: aliquid qõ ẽ sacrm tñ: vt signũ exteri⁹; significãs ñ significatũ: aliud qõ ẽ res tñ: vt res vltia nõ significãs aliqd sz significata. Aliõ qõ ẽ mediũ iter illa; qõ dr res ⁊ sacrz significatũ a prio: ⁊ significans aliud: vt caracter: aut ornatus respectu gre vl hꝺ. 3º põitur signũ: qz sũt tria gnã signoz. s. demratiuũ: rememoratiuũ: ⁊ ꝓnosticũ: vt demratiuũ sit respectu rei pñtis; rememoratiuũ respectu ptriti: ꝓnosticũ respectu futuri. Et sciẽdũ qꝺ sacrm dr signũ rememoratiuũ q̃z tũ ad causã quã rememorat. s. xpi passionẽ: demratiuũ q̃z tũ ad effectũ quẽ actu facit: qz sctificat: ꝓnosticũ q̃z tũ ad finez quẽ ostẽdit. s. futurã gloriam.

z⁹ ar⁹ **Secunda** descriptio est: qꝺ sacrz est inuisibilis gre: visibilis forma: ita vt imaginẽ gerat ⁊ cã exist at. Ubi prio est aduertẽdũ: qꝺ aliter se hz lex ad legẽ: alr sacrz ad sacrz: qz lex ẽ recta regula agẽdoꝝ ⁊ doctrix discipline dei: nõ factrix. Uñ ad legẽ pfectã non ptinet plus facere: sz pfecti⁹ dictare agẽda. Secº ẽ in sacris: vt in p̃cedẽti qõne dictũ ẽ in solone ꝓmi argumẽti. ¶ Scõo ẽ sciẽdũ: qꝺ sic sanũ dr triplr. f. de hñte: efficiẽte: ⁊ significãte sanitatẽ: vt puta de aiali: medicina: ⁊ vrina: sic sacrm dr de hñte formalr ⁊ eẽntialr scitatẽ: vt ꝺ eucharistia ꝟtinẽte scim scoꝝ. ite de significãte ⁊ efficiẽte silr: non tñ hñte: sicut de ceteris sacris no. le. itẽ de efficiẽte tñ vt de xpi incarnatiõe ⁊ passione ꝓ⁹ ar⁹ ?

one. itẽ de significãte tñ: vt de sacris ve. le. Uñ ista diffinitio seu descriptio: nõ ꝟuenit sacris ve. le. sicut nec pfecte rõ sacri: vt magr in littera inducit.

Tertia descriptio est: qꝺ sacrm est in quo sub tegumẽto rex visibiliũ diuina virt⁹ secreti⁹ operat sa ptio lutẽ. Qꝺ aũt hꝺ dr: qꝺ salutẽ secreti⁹ opat: verũ ẽ p se: sz p accidẽs ĩ ponẽte obicẽ ipediat: sic Augu. diffinit virtutẽ: Oz est optima q̃litas mẽtis q̃ recte viuit: q̃ nullus male vtit verum est per se. 3º ar⁹

Quarta descriptio est: qꝺ sacrm est mãle elemẽtũ exteri⁹ occlis suppositũ: ex institõne significãs: ex silitudie repsentãs: ex scificatiõe iuisibilez gram ꝟtinẽs: Mãle elz .i. elatuz: ponit pars ꝓ toto. ¶ Et si dicat ꝏ hꝺ: qz ps nõ dr de toto: ⁊ iõ dr. 7. metha. Oz statua nõ dr es sz erea. Dõz qꝺ pars nõ p̃dicat de parte: puta dõo qꝺ circulus est es: accipiendo circulũ: p forma. Sz si accipiat ꝓ cõposito ĩ toto artificiato: bñ ps subalis p̃dicat de toto: dicẽdo phiala est aurz ⁊ ecõuerso. Sz in eo qõ ẽ ens vnũ p se vl p accñs: nãlr nunq̃z ps p̃dicat de toto: nisi denoiatiue. Rõ aũt diuersitatis ẽ: qz ĩ composito nãli ẽ diuersitas ⁊ plitas realis ĩter mãz ⁊ formã: subz ⁊ accñs. Uñ hõ nõ est corp⁹ nec albedo: nec ecõuerso: sz corpoze⁹ ⁊ alb⁹: qz hõ sup corp⁹ qõ ẽ ps addit realẽ formã subalẽ: ⁊ hõ alb⁹ sup hoiez addit ẽt realez formã: accñtalẽ aũt. vñ se heñt ad iuicẽ realr sicut ps ⁊ totũ q̃ nõ p̃dicant de se iuicẽ nisi denoiatiue. Sz forma artificialis supra nãlẽ: nullã rẽ penit⁹ addit q̃ faciat realez cõpositionẽ. vñ aggregatũ ex forma artificiali ⁊ subo nãli: ⁊ ipm subm nãle nõ se heñt ad iuicẽ: sic̃ ps ⁊ totũ. vñ pñt de se iuice p̃dicari sine denoiatiõe. Sz noia artificialiũ sunt equoca. Qñq̃z. n. accipiunt ĩ abstracto ꝓ forma ipa tñ. et tũc nõ recipiũt p̃dicationez subi: nisi denoiatiue: dõo circulus ẽ ene⁹: ñ es: ⁊ spera enea: nõ es. ꝑº de aia: sic albedo dicitur hũana: ñ hõ. Qñq̃z ãt accipiunt ĩ ꝟcreto ꝓ ꝟposito ⁊ tc recipiũt: dõo qꝺ statua ẽ aurũ nõ aurea rõne dicta de quo iterũ dicet infra. d. 3. q. i. Exteri⁹ occlis suppositũ. i. sensibile: nõ qꝺ sit neẽe suscipiẽtẽ ad effectũ sacrĩ: vel sensu: vel itelectu ipm pcipe: dũ tñ corp⁹ ei⁹ attigat res ipa q̃ ẽ mã: vl aer q̃ ẽ subm verboꝝ. vt dictũ ẽ in ꝑma qõne. Qz eni aia est in q̃libet pte corpis q̃z tũcũ q̃z extrẽa tota p eẽntiã ⁊ ibi etiaz dr eẽ q̃libet potẽtia ei⁹ abstracta: saltẽ p nãlẽ cõcomitãtiã qõ tãgit corp⁹: eo ipo pt imutare aiaz et ei⁹ potẽtiã. Ex institutiõe significãs. s. actu. Ex silitudie repñtãs. s. nãli aptitudine: ex q̃ hũit ortũ: vt dictũ ẽ ĩ pcedẽti qõne opione. 4. Ex scificatiõe iuisibilẽ gi az ꝟtinẽs. nõ mãe p̃cedẽtis qz ñ ẽ gnãle oi sacro: sed p verbũ sacrale scificat creatura. Et hec sufficiãt. ¶ Ex hoc ẽt pz solo ad argm: qz vni⁹ rei ẽ vna diffinitio ꝓpria ⁊ ꝟpleta: sz nihil ꝓhibet vni⁹ rei esse plres descriptiones icõpletas. Qõ. III.

Tertio q̃rit de istõne sacroꝝ. Et vr qꝺ post pctñ; hũanũ gen⁹ nõ indigeat sacris: qz p graz ⁊ virtutes pcti vlnera sanant ĩ nobis: qz gra a sctis dr sanitas: ⁊ decor aie. phs ẽt cõparat virtutẽ. z. ethi. sanitati corpali: g̃ cũ sacra sint ista vt medicine pcti: vt Hugo dicit: Uidet q̃ eis nõ ĩdigeam⁹. ¶ Uidet ẽt qꝺ añ peccatũ debuerũt ĩstitui: qa añ pctñ hõ ipis indigebat: ꝓbõ: qz ĩdigebat gra: vt in. z. li. dictũ est: sz sacra sũt ĩstituta ad gre collõez: iõ ⁊c. ¶ In ꝏriũ sũt auctes scoꝝ: ⁊ magr i lra. ¶ Rº. hic sũt q̃tuor ones. p⁹ ar⁹ ?

Pria ẽ qꝺ debuerũt ĩstitui nõ debito necitatis absolute. qz aliter deº potuit: nec debito obligatõis: qz nob ñ põt eẽ debitor: sz debuerũt ĩstitui debito ꝟgruitatis: qz eisdẽ ꝟtio mõ factis virt⁹ corrũpit ⁊ fit. Et qz hõ ꝓ sensibila deordinatus erat circa deũ: ⁊ quo ad cognitionẽ: ⁊ quo ad diffinitionẽ: ⁊ quo ad actionẽ: vt ex dictis sanctoꝝ patet: ideo necessariuz fuit: vt ex sensibilibus sacramentis ordinaretur in deũ q̃z m ad hec tria. Sicut igit corruptio vtutis fcã ẽ in

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

boie:p hoc ꝙ sensibilibus se humiliauit: ita ei⁹ reparatio fit p hoc ꝙ sub eis hūiliat̄ ob dei reuerētiā. ℙrobāt ām ali qui nō posse nobis deū fieri debitorē:qz nihil equalēs sibi reddere possumus. Sed ⁊ hoc est.qz neqz parētib⁹ a qb⁹ habem⁹ eē possum⁹ equalēs reddere:ꝛ tñ ipi sūt nobis debitores nutrimēti ꝛ doctrine. Et ampli⁹ ex bono fuitio filiali possum⁹ eos nobis ⁊strīgere debito aīcitie ꝛ beneficē tie. Et dōm ꝙ nō est silr. ꝑ°: qz gcqd a deo habem⁹: totuz est p cōicationē gratuitā ꝛ liberalē:nō nālē. vñ ex illa nos soli sum⁹ obligati nō ipe:sz cōicatio pentū ē nālis ꝛ ipfcā: vñ ad eā pficiēdā nālr obligamur. Itē bonā volūtatē hz fili⁹ nō a pente p nālē ꝓpagationē:vñ p illaz pōt sibi obligare parētē:sed illā hz a deo: vñ p illā magis obligat̄ deo ꝗz obliget sibi deū:cū ex dono suo gratuito:nūꝗz aligs obligeť. ℂ Scōa ꝛ ē:ꝙ nō debuerūt istitui ī statu inocentie: nec pp eruditionē:qz nō a nālib⁹ erat cognitio supnālium sumēda:sicut nec nūc:sz p reuelationē:licet posteri a parētib⁹ essent edocēdi:sicut nūc:nec pp curatiōez ꝑseruatiuā vel aliā:qz sacra nō ꝑseruāt nisi ⁊ferēdo grām ꝛ fomitem mitigādo:ꝛ libex arbitriū fortificādo:tūc aūt fomes non fuit:ꝛ libex arbitrium ī potissimo statu suo fuit:ꝛ grām vl habuit:vel sine sacro habere potuit:ꝛ i momēto pcti deus sacrm instituere potuit:vñ añ necesse nō fuit:sicut añ ꝓpparare medicinā op⁹ nō eēt medico quē morb⁹ nō posset latere:ꝛ g posset ī instāti remediū adhibere. Sz pp hoc medici añ ꝓparāt: qz qñ volūt non possunt statiz. ℂ Nec valet si dicat̄ :ꝙ sicut ignis a ꝓncipio mūdi patus ē ad puniē dū: sic cū deus sit ꝓnior ad mittendū ꝗz ad puniēdum debuit prare remediū:qz ignis īferni qōdā corp⁹ nāle ē:ꝛ sine destructiōe spere terre de nouo fieri non potuit:vñ qz ꝑncipales partes terre ī sua itegritate debuerūt ꝑmanere:iō a ꝓncipio pp pfectionē vniuersi fieri debuit:sz sacra sunt quedā artificialia q̄ ad pfectionē vniuersi nō ptinēt:vnde ꝛc̄. ℂ Sz ⁊ hoc ē:qz ꝑ° aq̄ sup terrā fuit:ꝛ postea ī mare cō greata fuit:ꝛ sic terra discoopta remānsit. ℂ Sz nō ē silr ō aere ꝛ aq̄ q̄ facile:ꝛ sine sui corruptiōe ⁊dēsant ꝛ rare fiūt: ꝛ ita aer vsqz ad terram dilatat⁹ nihil pdidit.eꝫ aqua ī seipsam ⁊dēsata eādē subam retinuit. Sz terra plus ⁊dēsari nō pōt:cū sit ī sūmo gradu dēsitatis sicut ignis ī sūmo lenitatis:vnde sine sui corruptōe igni locū facere nō potuit. ℂ Item potest dici:ꝙ qz iam angeli peccauerant:ideo tā cito paratus est ignis:quia ille homicida erat ab initio. Sed quia parata est ab beri Tophet: vt dicitur in Isaia: ideo prima solutio melior est: qz etiam ante peccatū anglī parat⁹ erat ignis īferni. Mrīmoniū aūt tūc nō erat sacrz: qz nō erat ī remediū. ℂ Tertia ꝛ est:ꝙ tpe nāe lapse debuerūt institui:qz nunqz debuit deesse reme[m]: nec antidotū: qzcito fuit venenū. Et iō qzcito fuit morb⁹ pcti tā cito debuerūt eē sacra:q̄ sūt medicina ⁊ pctiñ:vt dic̄ Aug. ℂ 4ª ꝛ est:ꝙ tpe legis nāe debuerūt īstitui:qz cū ea q̄ ab hoie fiunt a cognitiōe ortū habeāt:alr nō eēt hūana opatio:oz ꝙ opatio cognitiōi rīdeat:sic̄ effect⁹ cāe. In lege aūt nāe:nō sufficiebat sola cognitio nālis ad salutez:sz exigebat̄ fides aliquox q̄ supra nāz sūt.ꝛ post lapsuz exigebat̄ fides de reparatione:p quā erat medicia morbi:iō ī statu illo: nō trī erāt necessaria opa:q̄ sūt de dictamīe legis nālis:sz ēt aliq̄ eēnt ptestatiōes:ꝛ signa eox:q̄ ad repationē ptinebāt:ꝛ hec erāt illi⁹ tpis sacra:sic̄ sacrificia:decime:ꝛ obl'oes:ꝛ hȝ. Debuit aūt aliqd supaddi tpe Abrae:ꝛ legis scripte: qñ cepit fides augeri ꝛ ppl's dei distingui : sicut addita fuit circūcīsio. ℂ Quinta ꝛ ē:ꝙ ēt tpe grē debuerūt esse sacra: qz eadē est fides modernox ꝛ antiquox:vt Augu.dic̄. Et cuz sacra fidei correspōdeāt sicut ipsi⁹ ptestatiōes: vt ab ea vtutē hītia:oz ꝙ sicut antiq pres redēptiōis xpi participes effecti sunt p sacra q̄ erāt signa futuri:ita ꝛ in nos redēptio ei⁹ ꝓueniat mediātib⁹ aliqb⁹ sacris significātib⁹: qō iā fa-

ctū est: vt sūt sacra no.le. Sz in statu patrie debent cessare oia sacra:ꝛ figc ꝓp id qō dicit glo.zc.coz.z.sup illud: Hloriā vult⁹ Moysi:q̄ euacuat̄. Uenīte ingt impatorē:imagies tollunt̄ de mc. Ibi spectat̄ imago vbi impator pns nō ē: vbi aūt ē: imago remouet̄ ꝛ fulget pntia īpatoris. ℂ Per hoc pz solutio ad argumēta. ℂ Ad ꝑm dōz:ꝙ grā ꝛ vtutes sanāt formalr:sz sacra effectiue quodāmō. Et iō sicut ñ sequit̄:sanitas sanat:g̊ medicīe nō sunt necessarie:sic ꝛ in proposito:cū sacra sint q̄dā medicine aīe. ℂ Ad zm dōz: ꝙ sacramēta nō sūt īstituta ad grām ⁊ferēdā: nisi ꝓut grā ē sanās formalr morbū peccati. Et sic in statu inocētie:hō gratia non indigebat.

Questio IIII

Uarto q̄rit̄:de ⁊stone sacrox. Utrū. ⁊stent ex rebus ꝛ vbis. Et vr ꝙ nō:qz sacra no.le.succedūt sacris vet.le. Illis.n.ablatis ista sūt instituta: vt dic̄ Augu. ⁊ Fausti.19.sed in sacris ve.le:nō regrebat̄ aliq̄ forma vbox:vt vr: g̊ nec in sacris no.le. ℂ Itē in qbusdā sacris sunt verba sine elemētis corpalib⁹:sicut in pnia ꝛ matrimonio: g̊ silr in aligbus sacris debēt sufficere elemēta:vel res corpales sine vbis. ℂ In ⁊riū est qō dicit Aug⁹. sup Jo.omel.80. Accedit verbū ad elm:ꝛ fit sacrm. Et apls ephe.5. Xpus dilexit eccliaz ꝛ tradidit seipsuz p ea:vt illā scificaret: mūdās eā lauacro aq̄ in verbo vite. ℂ R°.dōm.ꝙ circa hoc sunt due opiões. ℙria ē Tho.q dic̄ ꝙ lz hoc sit cōe oīb⁹ sacris opio sci ꝙ ⁊sistāt ī reb⁹ sensibilib⁹:iuisibilē grāz significantib⁹:h̄ ē Tho. spāle sacris no.leg.ꝙ reb⁹ vba addant̄: ꝓpter tres rōnes.

ℙria ē: qz hec sacra nō solū significāt op⁹ redēptiōis:q̄ p xp̄z est facta:ficnt alia sacra:sz ab ipa xpi passiōe fluxerūt. Et iō sicut effect⁹ ꝓximi hñt sue cāe imaginē ꝗtuz pñt:vt .s.ex reb⁹ ꝛ vbis ⁊sistāt:sicut xps ex verbo ꝛ carne. zª rō ē: qz nō solū sūt signa futurox:sicut sacra ve.le.sz pntiū ꝛ ꝑteritox:vt dictū est:q̄ pñt exp̄ssius significari:ꝗz futura:sic ꝛ certi⁹ cognosci. Et iō significatio vbox q̄ est exp̄ssiua:adiungit̄ significationi rerū. zª rō est:qz grāz ⁊tinēt ex scificatiōe.q̄ fit per verbū dei vt dictū ē. ℂ Scōa opinio habz trla mēbra. ꝑm ꝙ oīa sacra no.le.⁊sistūt in verbis: zm ꝙ nō oīa ⁊sistūt in reb⁹ ꝛ verbis:sz solū illa q̄ ⁊ferūt sctītatē: ꝛ vltra hoc mācipāt hoiez ad aliqd sacruz: vt baptism⁹:oz do.⁊firmatio:extrēa vnctio. vl'saltē ⁊sistūt ī materie ⁊secratiōe:vt eucharistia. Et ratio hox est: qz pfectiora sacra debēt eē pfectiora ī significādo. Et iō qz ista sūt pfectiora vltra vba debēt hre res vt pfecti⁹ significēt. Nō sic alia.s. pnia:matrīoniū. zm mēbrū ē ꝙ sacra ve.le ⁊sistebāt solū ī rebz sine verb. Et rō patebit in solone ꝓmi argumēti. Dec opio q̄ztū ad ꝑm ꝛ zm mēbrū ⁊cordat cū pria opio:ne:sz q̄ zm ad zm mēbrū patit̄ calūniā. ꝑ°.ꝙ extrema vnctio mancipet ad aliqd sacrū:qz tūc ipimeret characterē. z°. qz cuz de rōne sacri no.le.sit verbū ꝛ elm ꝓut ex opposito distinguunt̄ ꝑz illud Augu: Accedit verbū ad elm ꝛ fit sacrm. g̊ oē sacrm no.le.hz vtrūq̄. Et iō dōm ꝙ sicut in illis vbi est res distincta euidēter:nō ē ipa ibi vniuoce:qz in aligb⁹ est scificata:vt in ⁊firmatiōe ꝛ extrema vnctione: in aligbus nō scificata:vt ī baptismo:ꝛ ordine:ꝛ eucharistia:sic nec in alys oz ꝙ sit vniuoce:qz in pnia ꝓ mā est actus suscipiētis nō aligda mīstrāte exhibitū. In mrīmonio aūt idē ē mā in q̄ ꝛ ex q̄ psone.s.suscipiētes:nisi qs dicat ⁊sensuz vnū eē māle respectu alteri⁹:qz vltim⁹ est q̄si forma ⁊plēs: vt in numeris vltima vnitas. ℂ Sciēdū ēt ꝙ lz in sacris ve.le. sint res sole: ꝛ non verba in quo deficiunt a sacramentis verbi incarnati:tamen sicut res non est vniuoce in omnibus sacramētis no.le.sic nec verba sunt ibi vniuoce: quia in quibusdaz requirunt̄ verba:vt verba:qz sunt ꝓ forma: qz sine eis nihil actū ē:vt ī bap°:⁊firmatiōe:eucharistia:oz

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dine:extrema vnctione:ꝛ in penitẽtia quo ad absolutionẽ que ẽ forma:nam ꝯfessio scripto vel nutu fieri põt: sicut ꝛ per interpretẽ. Jn mr̃imo⁹ aũt requruntur verba solum:vt sint significatiua.vnde si loco verborum sint nutus vel cplẽ sufficit:ñ solũ i mutis vel verecũdis sz ẽt ĩ alys: qꝛ ex q̃ ꝯsẽsus ẽ p̃ncipal' cã:sufficit q̃liscunq; exp̃ss'o. ¶ Utꝫ ãt mutuus cõsẽsus cũ carnali copl'a sine alio signo sufficiat:videt̃ qꝫ nõ: qꝛ dz exprimi p signa ordinata ad exp̃ssionẽ cõ sensus siue pcedẽtia: vt i spõsalib⁹ de futuro carnali copl'a subseuquta affectu maritali:vel subsequẽtia:qđ nõ est hic. Ad hoc.n.datus ẽ nobis fmo:vt p̃sto fiãt mutue volũtat] indicia. ¶ Ad p̃m dõm:qꝫ ñ ẽ sile ꝺ sacr̃is no.ꝛ ve.le.qꝛ fic̃ lex vetus fuit figª ꝛ vmbra noue:sic sacr̃a ve.le.fuerunt vmbra ꝛ figura sacrꝫ no.le.vt dicit Ugo li.i.pte.ii.ca.i.Sed obscuritas repr̃tationis magis fit p signa vel per res sensibiles q̃ꝫ per voces:q̃ iter signa obtinẽt p̃ncipatũ fz Aug. Qr̃ rõnabile fuit: vt sacr̃a ve.le.ꝯsisterẽt i reb⁹ absq; vbis. Nec recolo qꝫ i aliquo vterẽtur vbis excepto sacrificio ze lotypie:de quo hẽtur numerorꝫ.5.ca.Cui⁹ forte rõ fuit:qꝛ nõ tã fiebãt ad significãdũ futura:sicut ad exhibẽdũ aliq̃ p̃tia:nõ qdẽ spũalia:vt sacr̃a no.le.sz corpalia:q̃ significãt p vba ibidẽ exp̃ssa:verũtñ i oronib⁹:bñdictiõib⁹:ꝛ gr̃aruz actionib⁹:erat vsus vborꝫ i ve.le.sicut noua pp eãdem rõnem. ¶ Ad zm dõm qꝫ mr̃iom fm qꝫ ẽ in offm̃ ꝛ pnia fz qꝫ est vtus:nõ hñt aliquã formã vborꝫ:sz vtrũq; fz qꝫ ẽ sacr̃z in dispẽsatiõe mistrorꝫ eccl'ie ꝯsistẽs hz verba aliq̃:sic̃ i matrimonio sũt vba exp̃mẽtia ꝯsensuz: ꝛ uterũ bñdictiões ab eccl'ia institute. Jn pnia ãt ẽ absol'o sacerdotis vboten⁹fcã.

Questio. V

Uinto q̃rit̃ de circũcisiõevtꝫ ꝯuenie ter fuerit instituta. Et vr̃ qꝫ non qꝛ pctõ originali nõ debet̃ pena sensibilis: sz pena dãni:sz i circũcisiõe fuit magna pena sensibilis:g̃ circũcisio nõ fuit ꝯueniẽs remediũ pcti originalis. ¶ Itẽ medicia dz p portionari morbo: sz pctm̃ originale fuit morb⁹ cõis oi populo ꝛ oi serui.g̃ ei⁹ medicia debuit eẽ cõis quod non fuit circũcisio q̃ data fuit tm̃ pp'lo isl'r:ꝛ tm̃ viris ꝛ nõ mulieribus. ¶ Jn õriũ ẽ:qꝛ fuit instituta a deo a quo nihil fit nisi ꝯuenientissime. ¶ R⁹.circa qõnẽ istã videndi st quinq; articli.

p⁹ ¶ Primus articulus ẽ de cã institutionis:ꝛ iste hz tres p̃nes fz tres cãs. ¶ Pria p̃ ẽ qꝫ circũcisio est instituta pp curationẽ originalis pcti. Jpa.n. hz exp̃ssio rem significationẽ:ad ei⁹ curationẽ q̃ꝫ alia:p̃mo q̃ꝫtum ad membrum generatiõis p quã pctm̃ originale transfundit̃.

zº q̃ꝫtũ ad figurã circularẽ:in qua significat̃ circulus originalis infectionis:fm qꝫ p̃sona corrũpit nãm:ꝛ nã corrumpit p̃sonã. 3º q̃ꝫtũ ad penã que erat in circũcisiõe ꝺtra delectationẽ ꝯcupiscẽtie:in qua p̃cipue viget fomitis vt⁹. 4º q̃ꝫtũ ad sanguis effusionẽ:i quo significat̃ passio xp̃i:p quã pro originali satisfaciẽdũ erat. Et q̃ꝫtũ ad hoc dat̃ talis diffinitio:de circũcisiõe: Qꝛ circũcisio est signaculum curationis ab originali. ¶ Scda ꝯclusio:ẽ qꝫ circũcisio est instituta ꝓpter distinctionẽ fidelis ppl'i:ab infideli pp fidẽ ei⁹ cui data est circũcisio. Et q̃ꝫtũ ad hoc sic diffinit̃ a Damasceno. Circũcisio est signũ determinãs israel a gẽtib⁹: cuz gb⁹ cõuersabat̃. Et iõ debuit dari ante legez:qꝛ p eã ppl's dei distinguebat̃ ꝛ adunabat̃. Lex aũt nõ debet dari: nisi pp'lo distincto ꝛ adunato. Uñ nõ lz miscere sanctũ semẽ: cũ semine nationũ:sicut nõ licuit filios dei.i. Seth. cõtrahere cũ filiab⁹ boiuz.i.Laym.. ¶ Tertia ꝯ⁹ est qꝫ ipsa circũcisio est instituta pp triplicẽ significationẽ.s.moralẽ: quia.s. erat signũ castitat] seruãde:allegoricã: inq̃ꝫtũ significabat purgationẽ p xp̃m futurã:ꝛ anagoricã:inq̃ꝫtũ significabat depõnẽ corruptiõis carnis ꝛ sãguis i refrectiõe. Et iõ ꝯueniẽter data ẽ tpe Abrae ꝛ nõ añ:qꝛ ex corruptiõe pcti ori-

ginalis hoiuz gen⁹ tpe Abrae vsq; ad p̃fundissimũ pctõꝫ venerat.s.ad infidelitatẽ seu ydolatriã ꝛ turpissimũ viciũ ꝺ nãm. Et iõ tũc tpis p⁹ ꝯueniebat p̃missionẽ manifestaz fieri de semine nascituro in quo oẽs gẽtes bñdicerent̃ ꝛ a pctõ mũdarent̃. Tũc ẽt oportebat in significatione aliqꝺ ex⁹ fidei hoib⁹ p̃poni ꝺ infidelitatẽ:tũc ẽt signa castitatis dari ꝺ turpissimaz ꝯcupiscẽtiã. Et iõ abrae p̃io data ẽ circũcisio in signum paternitatis: vt ex quo nasciturus erat pctõꝫ destructor:ꝛ ĩ signũ fidei ꝛ distinctionis ab infidelibus:ꝛ in signũ castitatis ꝛ mũdicie.

Secundus articulus ẽ de subo circũcisiõis:vbi sũt tres p̃nes. Pria ẽ qꝫ circũcisio solũ data est Abrae ꝛ semini ei⁹: qꝛ sicut pctm̃ p adaz in oẽs trãsiuerat:ita oportebat p xp̃m scificationẽ a pctõ trãsire. Uñ ad p̃rogatiuaz scitatis ei⁹ insinuandã oportebat quicquid ad xp̃m ptinebat spãli scitate pollere. Et iõ i ppl'o: de quo xp̃s nascitur⁹ erat oportebat spãl'r cultũ dei eẽ:ꝛ ipsuz apõ eos signari. Et qꝛ circũci⁹ ẽ sigm̃ distiguẽs ppl'z dei ab alys: iõ oportebat ppl'o israel circũcisionẽ spãl'r dari:ñ solũ q̃ꝫtũ ad illos q de stirpe Jacob erãt:sz ẽt q̃ꝫtũ ad oẽs q ad ppl'm illũ q̃litercũq; ptinẽt. verũ ẽ tñ qꝫ q̃ꝫtũ ad p̃missionẽ factã Abrae separat⁹ ẽ p electionez Jsaac ab Jsmaele: ꝛ Jacob ab Esau: vt pz ad Ro.9. Nõ aũt aliq̃ segregatio facta est in filys israel:ꝛ iõ oẽs fily israel ptinebãt ad ppl'z dei peculiarẽ. Et pp hoc illis solis circũcisio cõpetebat:q̃si nunq; a familia abrae sepatis. Jsmael ꝛ Esau tenebant̃ ad circũcisionẽ q̃ꝺiu erãt in familia parẽtũ:nõ aũt post recessũ ab eis. Ex quo pz qꝫ saraceni q noie solũ a Sara:sz re ab Agar descẽderũt:sicut Jsmaelite ad circũcisionẽ nõ tenebant̃: nec Job q de Esau:sic̃ nec idumei tenebant̃. Sz qꝛ.x.trib⁹ diuise sũt a duab⁹ sub Roboã deo p̃mittẽte nõ iubẽte.sicut diuisus ẽ Jsaac ab Jsmaele:ꝛ Jacob ab Esau:sz post reunite sũt ĩ reditu de captiuitate:ꝛ relige israel final'r salue fient. vñ nõ simpl'r fuerũt diuise a ppl'o dei:dicente dño Delie: Reliq mihi decẽ milia i israel q nõ curuauerũt genua sua ante Baal:iõ ẽt ille decẽ trib⁹ tenebant̃ ad circũcisionez faciẽdã. ¶ Scda ꝯ.est qꝫ viris ꝛ nõ femis debuit dari: tũ qꝛ curatiuuz erat. Cũ.n.pctm̃ originale descẽdat a pr̃e i filios q̃ꝫtũ ad culpã ꝛ reatũ:q̃ꝫtũ aũt ad penalitatẽ descendat a femia:vt ĩ.z.li.dictũ ẽ:qꝛ pr̃ ẽ efficiẽs i gnãtiõe:ꝛ mr̃ mãz admĩstrat. circũci⁹ãt data ẽ ꝺ originale ad tollẽdũ culpã ñ ãt ad tollẽdũ carnis corrruptionẽ:iõ viris ꝛ nõ mulieri⁹ data ẽ:tũ ẽt qꝛ distinctiuũ:qꝛ distinctio ppl'i a ppl'o p̃cipue ptinet ad viros:qꝛ uulieres viris subdite sũt: ꝛ sequũt̃ forꝫ viri. Et iõ apõ hebreos nõ cõputant̃ genalogie ex pte mulierũ:sz ex pte virorꝫ: Et ẽt hebrei p̃hibebant̃ alienigenas ducere in vxores. ¶ Tertia ꝯ.ẽ qꝫ xp̃o circũcisio cõpetebat:nõ pp idigentiã:tũ qꝛ pctm̃ non ꝺxit originale: ꝺ qđ erat circũcisio: tũ qꝛ dns circũcisionis: Et iõ sicut p̃ceps a legib⁹ est solut⁹:sic xp̃s a lege circũcisiõis: sz pp decẽtiã. Decuit.n.eũ circũcidi. p̃io vt ostẽderet se filiũ Abrae cui p̃ceptũ circũcisiõis erat factũ ꝛ p̃missio nascituri seminis: ꝛ sic ꝺi p̃missionẽ ipletã ĩsinuaret: zº.vt circũcisionẽ sic̃ ꝛ alia legalia in se suscipiẽs ab onere legis nos liberaret: 3º. vt frem iudeorꝫ se ostẽderet:ne haberẽt iustã occasionem ipsuz repellẽdi. 4º.vt pateret̃ legẽ quã tulit.de ꝯsti.c.cuz oẽs.C.de legib⁹.digna vox. Et iõ vt p̃nceps ostẽdat se dñz legis:decet eũ q̃libꝫ in se lege vti:ꝛ in se ꝛ ĩ alys q̃libꝫ dispẽsare. Et ideo xp̃s in pueritia legi qdẽ subdi voluit vt eos q sub lege erãt redimeret. Fact⁹ aũt vir dispẽsauit cũ aplis vt spicas vellerẽt sabbato:qꝛ dns est fili⁹ hois:etiã sabbati:ꝛ cũ curato vt tolleret grabatũ: ꝛ ĩ se q̃ tetigit leprosũ: vel loculũ adolescẽtis mortui:vl' cũ p̃misit se tãgi ab emoroissa. Sic g̃ xp̃m decuit circũcidi sz nõ idiguit.

z⁹ ¶

3⁹ ¶

Tertius articulus est de ritu

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

p̄ma ꝙclo circūcisionis. Et habet tres ꝑtes. ¶ Prima ē de tēpore: qz cū circuncisio esset in p̄cepto: ⁊ cuz hoc esset sacr̄m: octaua dies erat de nec̄itate circūcisionis q̄tū ad obligationē p̄cepti. Et ita reus trāsgressionis erat q illud tēpus nō obseruabat: sed non erat de necessitate ei⁹ q̄tū ad efficaciā sacramēti: qz etiā in alio tpe circūcisio facta suū effectū sacramē talē habebat: sicut etiam accidit de ministrantibus nr̄a sacramēta q seruāt materiā ⁊ formā debitā ⁊ omittūt aliqd de ritu ad solennitatez sacrām̄ti ab ecclesia īstituto. ¶ Determinationis hȳ tempozis cā est: ⁊ mystica: q̄ tangitur in littera. ⁊ litteralis: q̄ tangit a Rabi moyse: qz puer āte octauū diē est ita tener quasi in vētre matris: ⁊ ideo sicut aialia ante octauū diē ꝓpter p̄dictā cāz nō offerebātur: ita nec puer circūcidebat. Sic igitur pz q nō erat ȳ necessitate sacrīpls q̄ in baptismo: alias nō ꝓfuisset Abrae nec sue familie: nec achioz: Erat tñ de necessitate p̄cepti nō humāi sed diuini: Propter qȳ soli deo licebat dispensare ī tardādo: sicut illis q nati sunt ī deserto. Et hoc pp necessitatē q̄ tāgitur Josue qnto: qz. s. nesciebāt qñ castra mouenda essent: ⁊ iterum qz nō erat necesse eos aliqȳ signū distinctionis habere: vt Dama. dic̄. qñ seorsuz ab alys hoīb⁹ hītabāt. Et tñ q̄tū ad aliquos q ex negligētia vel cōtemptu ꝓtermittebant dicit Augu. q inobediētiā īcurrebāt. Nō aūt cōstat q aliq de illis q in deserto nati sunt in deserto mortui sunt: ⁊ videt̄ probabile q nō: qz dr̄ ī psalmo nō erat ī tribub⁹ eoz infirmus. Uñ illi q de egypto egressi sūt: q circūcisi erāt mortui sunt: ⁊ ita ibi nullus ē mortuus īcircūcisus. Si tñ ibi aliq incircūcisi mortui sunt: idē dōz ē de eis ⁊ de illis q añ circūcisionis īstitutionē moriebant̄. Poterat etiā dispēsare deus anticipādo: lz nusq̄ legat̄ q dispēsauerit: nec ī filio dauid: qz nō fuit noīat⁹: nec ꝓ ñīs circuncisus. vt dicit glo. sup illō puer. 4. vnigēitus erā coꝝ matre mea: sed in fide pentū saluabātur: lz nunc hoc nō sufficeret puulo: nō q fides antiquoruz esset efficacioz: sed qz nullo tpe homo natus fuit sine remedio salutis per se. Nūc enī moz natus pōt baptiçari: ⁊ si nō possit haberi aq̄ hoc accidit sacr̄o. Tunc aūt circuncidi nō licebat ante octauū diē: ⁊ si nō erat aliud remedium. ergo septē dieb⁹ stabat puer sine remedio salutis: qȳ ñ cōuēit dīne misericordie: g̃ tunc habebat tale remediū quale habebat ante: sicut mulieres tale tunc habebāt q̄le habebāt ante oī tpe: qz nullo tpe circūcisio eis cōpetebat. Si tñ aligs ante octauū diez paruulū circūcidisset: puulo valuisset: licet ille peccasset. Nec iteꝝ puer circūcidi debuisset etiaz si potuisset: sicut si aliquis paruulū baptiçasset die epiphāie durāte prohibitione q tunc nullus baptiçaret̄. ad tollendum errorem dicentium illo solo die posse baptiçari quo christus baptiçatus est: baptiçatus esset: nec esset rebaptiçandus: sicut ⁊ qui de nocte celebraret: aut in fermentato vere conficeret: licet ī hoc sit dissimile: qz ista essent cōtra p̄ceptū hominis: illa cōtra p̄ceptum dei; cōtra qȳ datū sacramentū videt̄ nullū: sicut contra legē humanā fact⁹ cōtractus nullus est. ¶ Sciendū aūt q illud p̄ceptum erat de nascituris de Abraā: nō de aduenis ⁊ ꝓselitis: q in quocunq̄ tempore volebant: circuncidi poterant vt Achioz: sic̄ etiā patuit in sichimitis. Qz igit̄ Moyses nō circuncid̄erat filiū suū excusat̄: qz vxor nondū permiserat. Et q̄diu cuz socero erat: nō poz̄a ꝙclo terat sic contra eius voluntatē filiū circuncidere. ¶ Secūda cōclusio ē de mēbro. Cum enī circuncisio eēt vt dictum est in signum purgationis originalis peccati ⁊ in signum distinctionis populi ex quo christ⁹ propagādus erat: ⁊ in signuz castitatis seruande: ideo q̄tū ad hec oīa decuit vt fieret in membro generatiōis: qz per actū generatiōis originale cōtrahitur: ⁊ xp̄s ab illo populo descendit ⁊ ī illo actu castitas cōfistit. Et ideo generationis membꝝ erat de nec̄itate circūcisiōis: ⁊ q̄tū ad efficaciā sacramēti: ⁊ q̄tū ad obligationē p̄cepti. Ex prima g̃ ꝑne apparet q sabbato circūcidebat̄ puer quādoq̄: qz die octauo. Erat qdē aliqs nat⁹ sabbato. igit̄ ⁊ sabbato sequēti circūcidendus erat. ¶ Tertia cōclusio est de instro. Ubi sciendum est q sacramētum qȳ est signū ⁊ causa: efficit qȳ figurat. Et ideo illa significatio est de necessitate sacramēti q̄ ad effectū sacramēti refertur: nō aūt illa que referr̄ ad causaz p̄ncipalē effectus: sed ē de bene eē ipius. Cultellus aūt lapideus nō est de necessitate īcisionis per quā significat circūcisio effectū suū. s. purgationē orīgialis: sed habet aliquā similitudinē ad causaz p̄ncipalē meritoriā remissiōis originalis. s. xp̄z. Et ideo nō erat de necessitate circūcisionis. Uñ nō erat necessariū q̄tū ad obligatatōez p̄cepti: nec ēt q̄tū ad efficaciaz sacramenti: q̄ fieret cultello lapideo: qȳ ritus iudeoꝝ vsq̄ hodie ostēdit. Sz ī p̄cipalib⁹ circūcisiōibus ī q̄bus xp̄m significari oportebat tale īstrumētū adhibitū ē. Sz q̄ Sephora tulit acutissimā petrā: hoc fuit vel qz cultellū paratū nō habuit: vel pp mysteriū deus voluit sic: vt significaret petrā xp̄m suo sanguie eccl'iaz despōsatuꝝ ⁊ lauatuꝝ. ¶ De p̄pucio āt xp̄i dicit comestor ip̄m ab angelo delatū Carolo magno: ⁊ ab eo aquis granis positum. ⁊ a Carolo caluo translatum Carosium. Sed hoc theologi multi negāt: eo q tanq̄ ad veritatem humane nature ⁊ integritatē pertinens cum christo resurgere debuerit: licet cicatrix in signum victorie in mānibus ⁊ pedibus remāserit. Potuit tñ christ⁹ de materia alia sibi p̄puciū fil'e repare ⁊ illō deuotōi fideliū dimittere.

Quartus articulus ē de effectu circūcisiōis. Et circa hoc sūt tres ꝙclusiones. ¶ Pria q nō īp̄rimebat characterez: qz sufficiebat distinctio corporalis: nec iterabat̄: tum ꝓpter īpossibilitatē: tuz qz ꝺ originale. ¶ Sz tunc est dubiū si ornatū īp̄rimebat: ⁊ forte nō: sicut nec alia remedia cōtra originale: qz sicut dicit Beda q cōtra originale agebat: sic dicit Hze. q in puulis ante circūcisionem agebat sola fides parentū: Nō tamē ab illa fide aliquid in puulo fiebat. Uel dicēdum q circūcisio in hoc excellebat q alia nō nisi ex pactōe: hec āt vt sacrāmta no. le. sc̄ificabat agēdo ornatū: nō tñ q esset character: sed ornatus simplex. Baptismus āt imp̄rimit characterez. ⁊ ornatū: nō duas res distictas: sz qȳ ē tñ ornat⁹ ī alys hoc in īp̄rimētib⁹ characterem ē character ⁊ plus: sicut qȳ ē vegetatiuū ī plātis hoc ē sensitiuū ī aialib⁹: nō due aīe sz vna: ⁊ hoc ē ītellectiuū ī homine: nō tres aīe sz vna. ¶ Scōa ꝙ ē q auferebat peccatuz ꝙclo originale: ⁊ ꝑ ꝙñs actuale mortale: non sic aūt veniale nec oēz penā vt baptismus. Sz videt̄ q hoc ñ fuerit p vtutē īherētē sicut dr̄ de sacr̄is no. le. qz hoc hñt ex ꝺtactu xp̄i qui tetigit aquā q̄ndo fuit baptiçatus: ⁊ chrisma quādo docuit conficere: ⁊ oleuz q̄ndo misit apostolos aliquādo iungere: ⁊ huiusmodi: circūcisio āt quādo fuit instituta xp̄z nō tetigerat: g̃ saltē āteq̄ xp̄s fuisset circūcisus effcīs ex virtute inherēte nō habuit: sed si hūit hoc fuit solum a christi circuncisiōe vsq̄ ad ei⁹ passionē: qñ cessauit ei⁹ effcūs. Sz istud ñ videt̄ nec̄e: qz constat q xp̄s istas materias numero quib⁹ vtimur nō tetigit: vt istis eisdē numero cōtactus eius realem vim dederit. Nec ēt apparet quō ī fil'i māz mr̄imony tetigerit nec māz ordinū: ꝓter subdiaconat⁹ ⁊ p̄sbr̄at⁹ ⁊ lectorat⁹: qz calicē accepit ⁊ libꝝ ysaie legit: Uñ real' ꝺtact⁹ hoc nō dedit. Et iō dicēdū ē q sive circūcisio auferret culpā orīginalē p vtutē īherētē sive solū p pactionē: hoc tñ hūit p īstitutōez sacr̄i qȳ ordinabat̄ ad auferēdā cl'pā orīgialē. Et iō Beda dic̄. Qui nunc p euāgeliū terribiliter ⁊ salubriter clamat: nisi qs renat⁹ fuerit ex aq̄ ⁊ spūscō nō pōt ītrare regnū dei: ipse dudū clamabat p legē suā aīa c⁹ caro p̄puty circuncisa nō fuerit p̄bit ȳ pp'lo suo: qz pactū meū irritū fec̄. Sic igit̄ cum hec cōminatio fiat: non solum adultis sed ēt puulis qui non sunt capaces p̄cepti: ideo potius est īstitutio sacramenti q̄ comminatio p̄cepti: Nō sic autem erat de alys comminationibus que fiebant solum adultis que be-

p̄ma ꝙ

z⁹ ꝙclo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ne erant comminatoria precepti: sicut illud de observatione sabbati Leui. xx. Anima que quippiaz operis fecerit debo eã de populo suo. Et exo. iz. de esu fermentati. ¶ Ter
3ª pcłó tia ꝺ. est ꝙ cõferebat gratiã q̃tũ ad effectꝰ positiuos: ⁊ nõ solum quantum ad priuatiuos: quia minima gratia sufficit ad merendũ: ⁊ nõ solũ ad alia: ⁊ hoc siue gratie sacr̃ales differãt a virtutibꝰ siue nõ: qz vtreq̃ ꝓfluũt a gratia: sz hꝺ cõtrariuz dicit magister: ꝙ videt sentire ꝙ licet circũcisio culpã auferret: tñ gr̃az nõ cõferebat. Cuiꝰ tñ ꝺriũ cõiter tenet pp duas rõnes. Prĩa ē qz ꝓuatiue oppositoꝝ nece ē alterũ ĩesse subꝺ: sz culpa ⁊ gratia se hñt vt ꝓuatiue opposita: culpa enĩ est ꝓuatio gr̃e: g̃ si p circũcisionẽ auferebat culpa necessariũ erat ĩesse gr̃az. Scõa ē ista circũcisus decedẽs si erat sine gratia nõ ibat ĩ paradisuz: qz erat sine gratia p quã itur ad vitã eternã. Ro. vi. gr̃a dei vita eterna: Nec ĩ infernũ: qz erat sine culpa: nec in purgatoriũ: qz nõ erat dignꝰ pena sensus. q̃ est ĩ purgatorio: ⁊ �looo fidẽ nõ sũt plures hitatões aiaꝝ post mortẽ: g̃ nõ ē cõueniẽs dicere ꝙ circũcisio auferret culpã: ⁊ nõ ꝺferret gratiã. ¶ Quidã tñ nituñ rñdere ad istas rõnes. Ad ꝓmã dñt ꝙ culpa nõ ē ꝓuatio gr̃e formaliter ⁊ directe: sed solũ meritorie: qz ob meritũ culpe vel demerituz ꝺs aufert gr̃az ab illo q peccat. Posset tñ deꝰ facere ꝙ aliqs eẽt sine culpa ⁊ gr̃a: sic si miracłose formaret aliqs de limo terre: vt Adã. Talis enĩ nõ haberet culpã originalẽ: nec esset necesse: ꝙ deus daret ei gratiã: qꝺ etiã aliq exstimauerũt ꝺ Adã ĩ ꝓma sui creatõe. ¶ Sed hec solutio nõ valet: qz licet culpa actualis ⁊ gr̃a nõ opponãt ꝓuatiue: sz demeritorie: tñ clpa originał nihil aliꝺ ē formał nisi ꝓuatio gr̃e pp peccatuz ade. Et nõ ē meritũ aliqꝺ nec ꝺmeritũ ĩ puulo: q sic pp alienũ: ⁊ nõ suũ meritũ saluat: sic pp alienũ ⁊ nõ suũ demeritũ ꝺnat. Et lz possit deꝰ de limo terre ꝓducere hoiez sine culpa ⁊ gr̃a ĩ puris nãlibꝰ: tñ deꝰ dedit ade ꝓ se ⁊ tota posteritate sua gratiã ifundẽdã ⁊ iustitiã originalẽ trãsfũdẽdã sub pacto nõ peccãdi. Uñ qcũq̃ ē de posteritate ade: aut ē in pctõ ade vel suo: aut hz gratiã. Et iꝺ mox vt aufert sibi clpa dat ei gratia. ¶ Ad scõaz rõnẽ soluũt sic: qz preter illas mãsiones fuit limbꝰ patꝝ: ĩ quo deꝰ illas poneret si vellet: aut eis aliã assignaret ꝓ bñplacito suo. ¶ Sz nec ista solutio valz: qz limbꝰ patꝝ erat pp pctm̃ nature. Uñ ante solutũ p̃cium ꝓ peccato populi deberet bene illi q erat liberatus a peccato pson̄e: sed nõ postea. Nec aliꝰ locus pene debet illi ĩ quo nulla ē culpa. Nõ ē aũt ex̃ hãc uitã nisi aut locus pene. aut glorie: qz tũc �looo merita vel demerita debet esse ꝑmiũ vel suppliciũ. Et ad ꝟ diceret ꝙ hoc vez est ꝓ illis qui meruerũt vel demeruerũt: Ille aũt neutrũ fecit: vel si hũit demeritũ illud fuit ablatũ. Et iꝺ sicut locus purgatorij nõ est locus nisi habẽtis gr̃az cũ culpa vel pena: sic lĩbus nõ est nisi hñtis gr̃am cũ culpa nature nõ pson̄e: lĩbus aũt pueroꝝ habẽtis culpã pson̄e sine gr̃a. Uñ cũ non sint plura receptacula aiaꝝ post mortẽ: licet deꝰ ĩ paradiso terrestri vel alibi potuisset põere aiaz puuli circũcisi: tñ de locis noꝺ notis nullũ hũisset. Et iꝺ isti sic has rõnes soluẽtes dicũt ꝙ q̃ꝫuis deꝰ possit facere aliquẽ sine gratia ⁊ culpa: tñ non ē possibile ꝙ remittat culpa ⁊ nõ ꝺferat gratia: qz culpã remitti ē eaz nõ ĩputari ad penã. Q̃diu aũt gratia nõ redditur adhuc culpa ĩputatur ad penã dãni q̃ est cõis peccato originali ⁊ actuali mortali: g̃ nondũ culpa totaliter ē dimissa. Dato ẽt ꝙ deus posset facere ꝙ culpa auferret ⁊ nõ cõferret gratia: tñ non facit hoc: sed ĩ oibꝰ sacr̃is auferẽtibꝰ culpã ꝺfert gr̃am. Cuius rõ est: qz sacr̃a auferẽtia culpã reponũt hoies ĩ statu ꝓri q̃ꝫtũ ad id qꝺ est necessitatis ad salutẽ: alioqn essent ĩperfecta. Nõ aũt reponũt i eodẽ statu p̃stine dignitatis. Uirgo enĩ p fornicationẽ corrupta p pniam reparat ad gratiã: nõ aũt repat ad virginitatẽ. Sz status ante culpã fuit statꝰ ad gratiã: g̃ ad hũc statũ repatur: p sacr̃a auferẽtia culpã ⁊ cõferẽtia gratiã. Circunci sio igit nõ solũ aufert culpã sz gr̃az

cõfert: nõ solũ q̃ꝫtũ ad actus ꝓuatiuos vt qdã dixerũt: sz ẽt q̃ꝫtũ ad actus positiuos: qz positiua causa ponit positiuũ effectũ. Sz ꝙ dicunt ꝙ deus nõ põt auferre culpã nisi cõferẽdo gratiã: nõ videtur �looo eos: qz dicũt ꝙ post actũ culpa nõ manet: nisi q̃ꝫtũ ad reatũ. Sicut aũt hõ põt alteri qtare qꝺ ei debet: nihil aliud sibi ꝺferẽdo: sic deus põt gratis cõdonare reatũ ad penã nihil aliud cõferẽdo. Et tũc ꝺm eos pctm̃ originale qꝺ nihil ē nisi reatus ad penã: põt remitti sine gr̃a. Sz si actu trãseũte manet culpa nõ solũ quo ad reatũ sed quo ad maculã q̃ est formaliter ꝓuatio gr̃e: tunc certũ est ꝙ nõ põt tolli culpa quo ad hãc maculã nisi p restitutionẽ gr̃e: sicut nec cecitas nisi reddat visus. ¶ Ad rõnẽ dicẽduz ꝙ si culpã remitti nõ ē aliud q̃ꝫ ad penã non ĩputari: hoc põt eẽ sine gr̃a ⁊ sine culpa q̃ꝫtũ ad penã dãni: nõ vt est pena sed vt ē nã. Dicã enĩ ꝙ sicut hõ qui formaret de limo ⁊ moreret sine gr̃a ⁊ culpa careret visiõe diuina: qꝺ tñ non eẽt ei pena sed nã: ⁊ nõ daret ei gr̃a nec ĩputaret sibi ad penã: sic illi cui deus remisisset reatũ pene ⁊ nõ dedisset gr̃az: nihil ĩputaret ad penaz sed ad naturã. ¶ Q̃ ãt dicũt scõꝺ ꝙ omne sacr̃m qꝺ aufert culpam ꝺfert gratiaz: est vez pp causam dictã. s. qz aufert maculam nõ reatũ. Reatus enim sine gratia tolli põt: dico sine gratia gratũ faciẽte: q̃ꝫuis nõ sine gr̃a gratis data vł facta: sicut homo despective qtat debitorꝝ inimico debitũ cui tñ non remittit offensam: adhuc odiens eũ: vel saltẽ nõ diligẽs. i. nolens facere ei bonũ: licet nolit facere ei malũ. ¶ Sed ratio sua nõ videt necessaria. Si enĩ sacramentũ qꝺ aufert culpã reponit ĩ statu pristino q̃ꝫtũ ad id qꝺ est necessitatis: cum gr̃a sit necessaria ad salutez: tunc bene sequtur ꝙ is qui ante peccatũ gr̃am habebat ⁊ p pctm̃ eã perdidit: p sacr̃m qꝺ aufert illud pctm̃ recupet gr̃az quã perdidit. Sz puulus nunq̃ gr̃am hũit: Unde si p sacramentum qꝺ purgat peccatum originale reponit ĩ statu pristino: gr̃az nõ habebit quã ꝓus non hũit. Similiter si qs de limo terre formatus ãteq̃ gr̃am haberet mortaliter peccaret ⁊ postea peniteret: si sacr̃m pnĩe qꝺ culpaz auferret solum in statu primo reponeret: gr̃am non conferret cũ nec prius haberet eam. Concludit tamẽ ratio ⁊ si nõ gratia forme vt dcm̃ est: tñ gr̃a materie in puulo descendente ab Adam ꝺm rõnez seminalẽ: q per sacramentũ qꝺ aufert ĩ eo peccatũ Ade debet reponi ĩ statu in quo fuisset si Adã non peccasset: quo ad id qꝺ est persone ⁊ necessitatis ad salutez. Si ãt Adã nõ peccasset ex pactione cũ deo filius suus ĩ gr̃a genitus fuisset. g̃ ⁊c. xps vero ĩ gratia cõceptus fuit non pp donum fcm̃ Ade pro se ⁊ posteritate: qz nõ fuit ab eo ꝺm rõnẽ seminalẽ: sed ex dono ꝓprio. Sed sacr̃m nõ reponit ĩ statu: quo ad originalẽ iustitiã: qz ꝓut excludit gratiã non ē necessaria ad salutẽ. ¶ Sed hic oritꝝ dubitatio quõ circũcisio ex ope operato cõferat gratiã si nõ imprimit characterem. ¶ Dicẽdũ ꝙ ꝺm viã Thome non aliter sacramẽtũ causat gratiam nisi quia causat dispositionem ad gratiam que est character uel ornatus. Unde circuncisio non imprimebat characterem: sed ornatum. Uel dicendum ꝙ nulluz sacramentum veteris leg. vel nature conferebat gratiaz ex opere operato nisi sola circuncisio ⁊ illa que erat contra originale: sed circuncisio ⁊ huiusmodi que ex opere operato conferebant gratiam in hoc differebant a sacramentis noue legis: non solum quia minus de gratia conferebant q̃ꝫ ista: sed etiam quia non conferebant nisi ex diuina pactione: ⁊ erant solum causa sine qua non. Et propter hoc non solũ suscipiendo vt circuncisio: sed etiam offerendo vel credendo paruuli distãtes iustificabãtur. Dicitur enim ex opere operato iustificare: quando preter illud nullum opus requiritur per se. ex parte iustificandi: licet forte per accidẽs requiratur vt remouẽs prohibens. Sed sacramenta no. lo. plus habẽt: qz in suscipiẽte aliqd efficiũt: qꝺ ita disponit ad gratiã sicut facit opus operans: quod est motus liberi arbitrij

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

in deū ⁊ in peccatuz. Et illud dicitur character vel ornat⁹.
¶ Et ideo pōt eē tertia opinio que posset imaginari: qꝫ sola circūcisio disponebat: cetera que erant cōtra originale cōferebant ex ope operato solū sicut causa: sine qua non: omnia autem alia neutro modo.

Quintus articulus est de remedio ꝓtra originale añ circūcisionē. vbi sīl'r sunt tres ꝓclusiones.

ꝓma ꝓcl'o. ¶ Prima est. qꝫ fides ꝓpa i adulto erat remediuz ꝓtra originale. De adulto. n. dicit Augu. Qui creauit te sine te: ñ iustificabit te sine te. Et fides formata: q̄ al'r est mortua. Sed itelligendū est: formata ꝓnter nō antecedenter: qz et merituz ⁊ sacrm: ⁊ dis cā ꝑcedit suū effectū. Uñ cū remissio peccati mortal' ⁊ original' sit q̄si formal'r p gram ⁊ caritatē: pus p se est sacrz: ⁊ dispō coexigita q̄z illa que sunt eius effectus. In paruulo aūt erat remediū fides aliena: nō cuiuscūqz: sz ecclie que semp est formata. Nec aūt nō est habit⁹ nec act⁹ vt qdam dicunt: sz fides mediatoris �means actum sp regsita ē vt dicūt: qō nō credo. Qz aut itelligit de actu fidei prosta tuo. s. signo exteriore: ⁊ sic vez est: ⁊ nulli hoc est dubiū: aut de actu fidei elicito vel imperato. qō nō videtur vez. qz nō plus regrebatur fides tunc q̄z nunc: sed modo si nullus de ecclesia esset in actu credendi: nec in actu alio: ⁊ vnus paganus intendens facere quod facit ecclesia baptiçaret paruulum: ipse esset vere baptiçatus: ⁊ omnem baptismi effectuz consequeret. Et similiter si tempore nature v'l legis scripte intendens facere: qō faciebat fidelis p paruulo circuncidēdo vel offerendo: illud idez fecisset: videt qꝫ fuisset verum sacramētū: etiā si nullus fidelis tūc i actu fidei fuisset. īmo plus videt qꝫ si in toto mundo fides perisset actu ⁊ habitu: ⁊ infidelis baptiçaret paruulū: intēdens facere qō ecclesia faciebat: idē sacramētū eēt: cū haberet eandē materiā. ⁊ eā dem formam: iō ⁊c. ¶ Nec valet prima ratio sua: que hoc ꝓbat: dicēs qꝫ ad actualē iustificationem regritur actualis vnio ad mediatorē: sed actualis vnio nō est nisi p actualem fidē. ideo ⁊c. Cōcedo maiorez: sed ad minorē dico qꝫ actualis vnio fit p actualem vsuz sacrameti a mediatore īstituti: qñ in fide actuali implicita hoc fit: licet nō actuali: nec habituali explicita. ¶ Itez non valet scōa ratio. que dicit fides operabat per modū meriti: sed meritū cōsistit in actu. g̊ ⁊c. Dicendum qꝫ non videtur verum. qꝫ fides opereť per modum meriti: qz tūc ex ope opante: ⁊ nō ex ope operato prodesset. Unde p modū sacrameti non meriti operabat fides cū signo: sicut nūc intentio ministri cū sacramento. ¶ Itē nō valet tertia rō. que dicit qꝫ fides aliena nō possit valere alteri ad iustificatōez: nisi vel p modū meriti vel suffragy qō idē est: vel sacri. sed fides aliena nō poterat valere p modū sacramenti: qz nōdum erāt instituta sacramenta: g̊ valebat p modū suffragy: vel meriti: hoc autez nō poterat fides aliena vt erat pson̄e: qz frequenter erat informis: fides aūt informis vni⁹ nō mereť aliqd aly: nec de ꝺdigno: nec de cōgruo: licet p fidē īformē aliqs possit sibypsi mereri de congruo. g̊ oportebat qꝫ fides illa mereret puulo iustificatōez: vt erat fides ecclesie q̄ semp formata est. Ista ratio ꝓtinere videt multa nō vera. Primo qz dicit qꝫ nō p modū sacrāmenti. dicēdū qꝫ imo fides cū signo videbat eē sacrēmētum. Et qō dicit qꝫ nō erāt aliq̄ sacra īstituta: dicēdū qꝫ imo per ispiratōez. lz nō p exteriorē legē. Erat. n. sacrz matrimony i remediū ꝓcupiscētie. Circa qō ēt erat dispēsatio de pluralitate vxoz: ⁊ sacrm pnie ɔ̄ actuale: ⁊ aliud ɔ̄ originale. Nec videť etiā p modū meriti de ꝺdigno: qz nec tota ecclesia: xp̄o excepto: pōt alteri mererisic p̄mā grāz. Itē qō dicit qꝫ fides ecclesie semp fuit formata. vez ē. Sz supposito qꝫ in tota ecclesia militāte nō eēt fides formata actu: adhuc saluarētur i fide ecclesie ⁊ nūc ⁊ tunc paruuli p sacra. Qñ enī sacramentū exhibeť: intentōe faciēdi illud qō xp̄s īstituit ⁊ ecclesia catholica seruat: vel seruare debet: p hoc i fide actu īplicita: lz nō explicita saluat. Nec videť fides aliter regri ad efficaciā sacri: nisi qꝫ exhibeat̄ ītentōe tali: ⁊ ipsa intētio est fides. ¶ Scōa ꝓ ē. qꝫ cū fide regrebat̄ signuz sensibile exterius: tam ꝓ paruulo q̄z pro adulto: sed dr̄nter sicut nunc. Plus enī valet hoi fides ꝓpria q̄z paruulo aliena: sicut plus pōt peccare p se: q̄z p aliū ɔ̄bere. Uñ fides baptismi p se sufficiē i necessitate: nō āt fides ecclesie paruulo: siue tunc: siue nunc: qz pari rōne: sicut nūc nō ē peccati originalis actualis remissio sine sacrō: ō cuius rōne est res exterior: sic nec tūc cū ēt tūc res exterioz eēt rōne sacri: qz nō ē sacramentuz ex solo actu īteriori sine exteriori: ⁊ opus opatū quo gs iustificat̄ cū actu īteriori: regrit exterius aliqd sensibile: vel actu qñ est respectu alteri⁹: vl' saltē voto: qñ est respectu suyp̄i⁹. Unde quousqz puulo: vel p paruulo exhibita esset benedictio: vl' oblatio: aut aliqd hꝺ: qō tūc fiebat: sz nō hēmus scriptū: non erat mundatus ab originali. Sed sicut lex Moysi traxit circuncisionē ex patrib⁹: ita forte traxit oblationez q̄ fiebat post partū. Et iō ēt i adulto regrebat̄ exteri⁹ signuz: licet contrariuz qbusdā videat̄. Cū enī hō peccādo se auertat a deo ꝓuertendo se ad sensibilia exteriora: iō oportet qꝫ se iustificando conuertat se ad deum: humiliādo se sensibilibus ꝓpter deū. Et iō omni tempore fuerunt sacrā necessaria ad salutē: etiam ante omnē legem scriptā. Sacramentū aūt est sacre rei signū: ⁊ est materiale elemētū: exterius oculis suppositū. Unde videť de essentia ois sacramenti eē aliqō sensibile exterius: qō nō est actus interior: sed vez est qꝫ illō exteri⁹ nō erat sic determinatū sicut ē mō: qz ɔ̄ actuale mortale nūc nō ē remediū: sine exteriori cōfessiōe: ɔ̄ originale sine baptismo: tūc āt ab actuali iustificabat̄ per actū interiorē: cum ꝓposito satisfaciēdi exteri⁹: vel per ieiunia: vel p elemosynam: vel p oronem: qz eedem partes satisfactionis erant q̄ ⁊ nunc. Sz qz originale satisfactionē non regrebat sed solum fidem. p quā sibi remitti peteret dicēs: ab alienis parce seruo tuo: iō ꝓbabile videtur ⁊ sine signo exteriori nec in re: nec in voto adhibito adultos saluari. Sed pro paruulis qb⁹ deerat act⁹ interior rerebat̄ aliqd exteri⁹? ¶ Ad huc tñ restat dubiū. quō adult⁹ sine sacrāmēto a pctō mundabat̄. Unde videtur qꝫ vel ore remissionē petebat dicēs: ab alienis pce seruo tuo: vel fidē de remissiōe aliquo signo exteriori adhibito ꝺclarabat. ¶ Tertia ꝓ ē. qꝫ vtrūqz tā fides q̄z signū exteri⁹ regrebat̄ p modū ꝑcepti ⁊ sacri: sz differēter. Nā de precepto respectu qdē fui adultus tenebat̄ ad vtrūqz: respectu paruuli similiter. si videbat eū moriētē: qz si de nēcitate ꝑcepti debz hō morieti exhibere elemosynā sine q̄ nō pōt viuere: multo magis q videbat puulū moriētez: quē sciret nō esse baptiçatū: de lege charitatis: ⁊ ꝑcepto teneret̄ eū baptiçare. Itē videť: qꝫ p modū sacri: vt dictuz est. Sed qz nō erat aliqd determinatū: sicut nūc aqua: ⁊ p⁹ circūcisio: ꝓpter hoc dicit Gregorius qꝫ sola fides saluabat ab originali: p quā tñ nō excludit̄ signū exterius: ꝓtestās fidē. Uñ sola fides ꝓtestata: ⁊ aliquo signo exteriori applicata sufficiebat: nec aliud regrebatur: nisi vt fidei protestatiuum: ⁊ per hoc integrans sacramentū. Qz aūt dicit illud valere per modū meriti videť pro tanto habere colorem: qꝫ fides ꝓpria adulto subuenit per modū meriti: quod tamen non est meritum condigni: sed tñ congrui: ergo a simili videtur qꝫ meritum ecclesie: licet non sit meritum condigni ad primam gratiam alteri promerendam: sed tñ meritum congrui: tamen sufficit ad saluandū puerum. Istud tamen non valet: tum qz fides ꝓpria etiā per modum sacramenti voto susceptī operatur: tum quia nō tantum valet paruulo fides aliena quantum adulto fides propria. Unde non per modum meriti: sed sacramenti. ¶ Ad primum in contrarium dicendum: qꝫ pena sensibilis que est in circuncisione:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

est ex natura actus: ⁊ nō p satisfactōe culpe: sicut ⁊ ī baptis/mo ē pena sensibilis: cū aqua ē nimis frigida. ¶ Ad scōm dicendum. q̄ sicut dictū ē. circūcisio nō fuit remediū gene/rale ꝺ originale: nisi vt significās causam traductionis eius: que est solum in masculis. Questio. VI.

Sexto queritur Utr̄ sacramēta legalia cōferrēt grāz. Et videt̄ q̄ sic: q̄ erant ꝓpinqora legi noue q̄ circūcisio: que eā cōferebat: q̄re ⁊c. ¶ Cōtra. q̄ erāt vacua ⁊ iperfecta ꝟz apl̄z: g̃ ⁊c. ¶ Respōdeo circa hanc questionē vi dendi sunt quinq; articuli.

Primus q̄ sacramenta legalia: erant purgatoria ab irregularitatibus illius legis: quibus arce bāt aliqs ab ingrediēdo castra: vt leprosus: vel tēplū. vt pue ri: vel scā ad aliqd īmolāduz: vt leuite ⁊ sacerdotes. Rō hꝰ est: q̄ intētio legis veteris erat boies ad dei timorē ⁊ reue rētiā īducere: ⁊ a carnalibꝰ ad spūalia trahere paulati. Et iō īstituit multa impedimēta: quibus boies ab vsu illoꝝ sacra mentoꝝ frequēti ipedirent̄: ⁊ vt sic magis ī reuerētia habe rent̄: q̄ oē raꝝ caꝝ. Et sic ēt paulatī a carnalibus obseruā/tys dissuescerēt: q̄ꝺoq; ab eis totaliter abstrahēdi tpe gra tie. Et hec ipedimēta īmunditie carnis dicebant̄: qbus hō corpaliter accedere ad scā īꝺoneus efficiebat̄. Et ab his carnis īmundicys sacramēta legis purgabāt: Quādoq; ēt post illamet sacramēta: sacerdos manus lauabat ⁊ vestimēta: ne cū manibus sanguinolentis ⁊ cineroſis alia tangeret: qñ. s. offerebat sacrificia p alys: vt sanguis hirci: ⁊ cinis vitu le: ⁊ hꝺ: ⁊ q̄ sacramētoꝝ ad cōia non debet eē cōmixtio: pp qō ēt vncti chrismate manꝰ lauāt. Nō sic aūt sacramēta nr̄a a nr̄is irregularitatibus nos purgāt: nisi q̄ baptismus forte tollit illā q̄ ꝺbit̄ ex homicidio q̄cūq;. Sꝟ illā q̄ ex sacramē/to ꝺbit̄: vt bigamiā: nō purgat. Exēplū ō ꝑma ē: q̄ paulꝰ ho micida stephāi post baptismū sacerdos ⁊ epꝰ fuit. Sed ali/quādo ꝺtingit q̄ sacramēta etiā debite suscepta faciunt cō trahi irregularitatē: vt secunde nuptie: aliquādo si īdebite vt ordines ī excōmunicatiōe suscepti. Nō sic aūt suscipe ce tera sacramenta facit irregularē: q̄ nō ē expressum: licet ea cōferre ī excōicatiōe vel suspēsiōe faciat irregularem.

Secundus articulus ē q̄ erāt meritoria: vtpote q̄ erāt mā ⁊ actus latrie: Dr̄. n. aliqs actus meritoriꝰ ꝺ se. i. ex ope opato. qñ est de gñe bonoꝝ: ⁊ ecōuer so de se ꝺmeritoriꝰ. i. ex opere operato quādo est de genere maloꝝ. Silr̄ aliqñ est opus opatū īdifferēs: ꝟz ex ope operā te meritoriū vel demeritoriū: vt iacere lapidē ꝑ fundatiōe ecclesie: vel ꝑ lapidatiōe īnocentis. Sic igr̄ sacra legalia ꝟz se ꝺsiderata ex ope opato nō erant meritoria nec demerito ria: ꝟz indr̄ia: q̄ imolare aīalia pōt bene ⁊ male fieri: ꝟz prout ex p̄cepto dei fiebant: p q̄ō non solū īdifferens: ꝟz ēt q̄ de se malū ē: pōt fieri bonū: sicut ducere vxorem fornicariaz: et īmolare filiū īnocentē: erant meritoria.

Tertius articulus ē: q̄ erāt satisfactoria: q̄ opera ꝺo accepta: ⁊ penosa sunt satisfactoria: hꝺ autē erāt onerosa: vt notū est. Item erant deo accepta ꝟm q̄ ab ipso īperata. ⁊ ad ꝺuotōez offerētiū relata: Licet eēnt odio/sa relata ad idola: qbus ēt illa offerebant̄: ⁊ ad illos qui illa īdigne deo offerebāt. Secundū se autē absolute: nec erant accepta: nec non accepta.

Quartus articulus ē. q̄ nō erāt dispositiua ad gr̄am vt qdā dicūt. distīguētes. q̄ q̄dā sunt: q̄ di cunt̄ sacramēta large: vt illa q̄ a populo mediātibꝰ ministris offerebāt̄: puta decime: oblatōes: ⁊ sacrificia. i. aīalia ad sa/crificādū: ⁊ cetere oblatōes. Et hec nō conferebāt gratiam ex ope opato. Huius gratia ē: q̄ ī sacramento nō confertur gr̄a nisi suscipiēti sacramētū: licet cōferenti vsus possit esse meritoriꝰ. Sed sacramēta hoc mō dicta nō suscipiebantur ab aliquo p modū sacramēti: sed erāt oblatiōes deo facte p manꝰ ministroꝝ legis: ergo p talia sacra nulli ꝺferebaṫ gr̄a. Alia vero dicebant̄ magis ꝓprie sacra: q̄ ministrabant̄ po/pulo p sacerdotes ⁊ leuitas: sicut p aquā lustratōis purifica bant̄ leuite ⁊ alij: vt hr̄ numeroꝝ octauo: ⁊ sacerdotes ī sua ꝺsecratione tīgebant̄ sanguine arietis in extremo auricule: ⁊ pollice mānus dextre ac pedis: vt dr̄ Leuitici. 8. ⁊ sic in plr̄ bus alijs. Et iō sic sacra accipiēdo. ꝺꝟ q̄ ī q̄busdā cōfereba tur gr̄a: ī q̄busdā nō: q̄ cū sacra efficaciā hēant ex īstitutōe diuina: illa sacra ve. le. que a deo īstituta sunt ad effcīn: q̄ nō pōt haberi sine gratia: aut ad effectū: q̄ nō pōt exerceri sine gratia: ꝺferebāt gratiā ex pactione ⁊ ordinatiōe diuina: nō enim deficit deus in necarys: et talia videnṫ fuisse circunci sio: q̄ ordinabaṫ ad deletionē peccati originalis: que nō pōt fieri sine gratia: ⁊ vnctio sacerdotalis: q̄ ordinabaṫ ad admi nistratōez sacramētoꝝ: q̄ nō poterat bene fieri sine gr̄a: vt īfra patebit. Alia aūt sacramenta: que ordinabant̄ ad effe/ctum: pp quē nō requirebaṫ gratia: nō ꝺferebant gratiā: sicut fuit in emundatiōe leprosi q̄ aspgebatur cū ligno cedrīo: ⁊ ysopo sāguīe passeris īmolati: ⁊ cetera q̄ tāgunt̄ leuitici. 14. ⁊ ī similibus: q̄ hec etiaz significabāt aliqd sacrum in lege noua futuꝝ: tñ pro tunc nō exhibebant̄: nisi ꝓpter corpora lez effectū. s. ad tollēdā aliq̄ irregularitatē legis per quā ar cebātur ab īgressu castroꝝ vel tēpli. ¶ Contra istud tamē videt̄. ꝓmo q̄ aliqua cōsistebant in offerendo: q̄ tamē erant cōtra pctā: q̄ sine gratia nō remittunt̄: igit̄ vel in illis ꝺbaṫ gratia: qꝺ est ꝺtra p̄mū membꝝ: vel deꝰ ꝺficit ī necessarys: qꝺ est cōtra tertiū: q̄ ad remissionē pctōꝝ plus requirit gra/tia q̄ ad īmolādū vnū bouē. ¶ Si dicaṫ q̄ tūc solū cōfert̄ gratia qñ vtrunq; cōcurrit. s. q̄ ē ī suscipiēdo: ⁊ q̄ ordinatur ad actū gratie: hoc ipsum ē deū deficere in necys: q̄ ipse nō ꝓuideret de sacramēto susceptiuo: ī illo qꝺ gratiā requirit. ¶ ℙ. cōtra originale in mulieribꝰ: ⁊ in viris ante circūcisio nē nō erat aliquod sacramētuz ī suscipiēdo a paruulo: ꝟz ob latio aut sacrificiū aut hꝺ: igit̄ si illud nō poterat ꝺferre gra tiā ex ope operato: male erat ꝓuisū paruulis q̄ nō poterant habere opus operās. ¶ Secundū membrū bñ est verum. Sꝟ secus est de sacramētis noue legis: q̄ ad vsuz matrimo ny: ⁊ ꝺfirmatiōis nō est gratia necessaria: cum sine peccato vxor ⁊ vir possint mutuo petere: ⁊ rddere debitū: ⁊ cōfiteri xp̄m etiā carētes gratia: similiter ⁊ sine gratia cōfiteri pctā: ⁊ aliqñ cōmunicare: ⁊ tñ in oībus istis cōfert̄ gratia. ¶ 3ᵐ qꝺ dicit de sanctificatōe sacerdotū dubiū est: ⁊ vtruz idem ītelligat de scīficatione leuitaꝝ: q̄ ibi eadez ratio videt̄: q̄ neutꝝ sine gratia digne fieri pōt: iuxta illud. Mundamini q fertis vasa domini. Et tñ ibi non videtur dari gr̄a: dicēte apl̄o. Sine sanguinis effusiōe nō fit remissio peccatoꝝ. Ibī aūt nō erat sanguinis: sed aque aspsio ī leuitis: nec similiter in sacerdotibus purificādis: ꝟz solū in ꝺsecrandis. ¶ Si dicaṫ q̄ aqua lustratōis cōfecta erat ex ꝑma effusione sangui nis in die ꝓpitiatiōis: adhuc nō ē ratio cū esset vna aq̄ qua oīs irregularitas tā laicoꝝ q̄ ministroꝝ purgabaṫ. quare ī vno causaret remissionē: in alio nō: cum tamen esset eadez materia: ⁊ non alia forma. ¶ Ad argumentū suum est dicē dum: q̄ aqua lustrationis aliqui aspgebant̄. vt mūdarent̄ ab eo qꝺ nullum peccatū erat immo erat meritum: vt mor tuum sepelire: quo facto Tobias gratiā promeruit. ergo hu iusmōi sacramentū nō ordinabaṫ ad aliquid: ad qꝺ eēt gr̄a necessaria. Magis aūt sacrificia: que ordinabant̄ ad remis sionez peccatoꝝ principis: sacerdotis: populi: ⁊ anime vidē tur gratiam requirere: sine qua nullū peccatū ꝺimittitur ⁊ tamen illa non ꝺsistebant in suscipiendo: sed in offerendo. ¶ ℙ. apostolus dicit: q̄ sine sanguine nō fit remissio pecca toꝝ: ergo in solis illis peccata remittebantur: in quibus san guis effundebaṫ. Sed ipse dicit q̄ impossibile est sanguine hircoꝝ aut thauroꝝ auferri peccatū: ergo nec vbi sanguīe

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tingebaꝫ extremū auricule:policis:ꝛ pedis dextri:qđ ī suscipiēdo ꝯsistebat pctm̄ reuittebaꝫ:g̊ gr̄a ꝯferebaꝫ: p quā pctm̄ remittit. ¶ P̄.apl's exp̄sse dicit qꝫ sanguis vitule sāctificat:ad emūdationē carnis:sz ad emūdandā ꝯscientiā ab opibus mortuis.i.pctis solus sanguis xp̄i: q p sacr̄a sup vtrūq; postē eccl'ie aspgit. ¶ Ad rōnē q̄ dicit:qꝫ de⁹ nō deficit in necessarys:verū est. Uñ qꝛ paruulus non pōt se ad gratiā p̄parare:semp in paruulis necessariū fuit ꝺ originale tale remediū: p qđ ex ope opato disponerent: q p opus operās se p̄parare nō possunt. Et iō siue obligatiōes eēnt quas paruuli ante legē:ꝛ femie sub lege nō suscipiebāt: vl' in purificatiōe parturiētis ꝛ bꝫ:siue circūcisio quā suscipiebat puulus:illud semp ex ope opato iustificabat. Jn adl'tis aūt nō est necessariū: q p cōtritionē semp potuerūt iustificari:nō solū ab actuali:sz etiā ab originali. Nā ī baptismo flaminis saluaꝫ: qui nō pōt habere baptismū flumis. Unde si pp hoc qđ erāt in le.ve.aliqua sacr̄a ordinata ad aliqd:ad qđ erat gr̄a necessaria:illa ꝯferebāt gr̄az: hec maxime fuissent illa:que fiebāt pro pctis:que sine gr̄a remitti nō possunt. Sed illa gr̄am nō ꝯferebāt ex ope opato:ꝑm regulā ipsoꝝ:qꝛ cōsistebāt in suscipiendo: sz in offerēdo: g̊ distinctio nō est bona. Jn suscipiēdo aūt solū sacr̄a no.leg. ꝯferūt gr̄am ꝛ nō in offerēdo:sicut in cōicando: ꝛ nō in cōsecrādo ex ope opato: homo ꝯsequit gratiā:ꝛ sic de alys. ¶ Dōm g̊ qꝫ sacr̄a ve.le.ꝯferebāt gratiā ex ope opante.sicut ex cā per quā:sed ex ope opato:sicut ex causa sine qua non. Eꝯrio aūt sacr̄a no:le.per se quidē ex ope operato:sed per accn̄s ex opere operāte:sicut ex cā sine qua nō:in adulto. De sacr̄is aūt ante legē videt:qꝫ circūcisio ꝯferebat ex ope opato:siue ex sola pactiōe siue dispositione. Reliqua vero que erant ꝺ originale per se ex ope opato sicut ex pactione:nō aliter:qꝛ in paruulis nō poterat esse opⁿ operās. Et de fide gdē pōt concedi:qꝛ illa est a deo: de signo vero exteriori idez:qꝛ erat institutū a deo p inspirationē:ꝛ si nō in spāli:saltē in gnāli. Et sic ex diuina instōne poterat hoc habere. De pnia vero que erat ꝯtra actuale: non videt qꝫ ex ope opato: qꝛ lz ordinaret ꝯtra defectū q sine gr̄a tolli nō pōt:poterat tn̄ haberi ex ope operāte: sic̄ de sacr̄o quo fiebant sacerdotes. Sil'r de mr̄imonio:qꝛ vsus eius gr̄am nō requirit:ꝛ qꝛ est psonarū: q̄ per opus operans possunt gr̄am acquirere. Sacrificia aūt:decime ꝛ oblatiōes nō cōferebāt ex ope opto:nisi qn̄ exhibebant vt signuz fidei p paruulo ab originali mūdādo:qꝛ tūc solū erat necessariū. ¶ Sed dubiū videt de ꝶ qđ dictū ē qꝫ sacr̄a solū ī suscipiendo causent gratiā:ꝛ nō aliter ex ope opato:qꝛ hoc videt habere instātiā de mr̄imonio. Est.n.duplex sacr̄i susceptio vna que est eēntia sacr̄i:sicut in oībus p̄eter eucharistiā ꝛ mr̄imoniū:alia que ē vsus sacr̄i: sicut in eucharistia: cuius ꝯsecratio māe est essentia:vsus vo eiⁿ est susceptio veri sacramēti ꝛ nō sacr̄m. Et iste due susceptiones sacr̄oꝝ bene possunt eē mediū: p qđ sacr̄m cōfert gratiā ex ope opato: qꝛ ista susceptio sacr̄i:vel est ipsuz sacr̄z: vel nō est sine eo. Sed in matrionio nō sic: quia eēntia sacr̄i est in consensu expresso p verba de p̄nti:nō aūt in benedictiōe nuptiali:q̄ nō est sacr̄m sed est qd sacr̄ale. vñ si in susceptione bn̄dictionis cōferaꝫ gr̄a:hoc nō est ex ope opato:cū illud nō sit sacramētū:qđ solū cōfert gratiā ex ope opato. Si autez ipse ꝯsensus expressus gratiā cōfert:tūc nō ē ibi qđ recipiaꝫ: ni si qꝫ vnus suscipit ꝯsenszu alteriⁿ:vel qꝫ vnus suscipit aliū: cū dicit accipio te in meā vel in meū. Et sic ipsemet psone sunt mā sacr̄i: qꝛ mā est id qđ suscipit. Uel dōm qꝫ in mr̄imonio suscipit forma ipsa verboꝝ ab illo qui acceptat. Et in pnia forma absolutiōis ab illo q se subycit clauibus.

Quintus articulus est de cessatiōe legaliuz. Et sunt q̄tuor p̄nes. ¶ P̄ria qꝫ circūcisio debuit cessare:qꝛ sic̄ dr̄. C. de iure deliberādi.l.scimⁿ:vbi impator

p° ꝑ

nouū remediū dedit heredibⁿ qꝫ nō possunt vtroq; vti:immo q p̄o nouo bn̄ficio vetⁿ elegit: grauamē ī putet sibi. ꝛ tenet debitū soluere insolidū sicut dicit apl's. Si circūcidimini x̄ps nō ꝓderit vobis. Et ꝯtestor oī circuncidēti se qꝫ debitor est vniuerse legis faciēde. vñ circuncisio totalr̄ ꝛ vl'r cessit baptismo: quia baptismⁿ est vl'r oīuz sexuū ꝛ gentiū. Sz remediū qđ erat ante circūcisionez:ipsa data solis viris de familia Abrae ꝛ seminis eius: nō cessauit in feminis ꝛ viris alterius generis. ¶ Scđa ꝑ est de legalibⁿ:qꝫ legalia cessauerūt:nisi q̄tū p leges aut canones ī nouant. sic̄ pena furti manifesti est q̄druplū postq̄ ꝯdēnatⁿ est per iudicē. Cerimonialia multo magis cessauerūt que etiā renouari nō possunt:qꝛ esset mēdaciū facto ꝛ iudaizare: quia significabāt x̄pm futurū. vñ ea seruare est x̄pm venisse negare:nisi thurificatio q̄ significat deuotionē ꝛ oronē: qꝛ oz semp orare. ¶ Tertia ꝑ est de moralibⁿ: qꝛ illa nunq; cessant sed semp remanēt: qꝛ iura nālia semp ꝛ vbiq; īmutabilr̄ pmanēt. instit'. de iure nāli. §. vlti. ¶ Quarta ꝑ est de tēpore cessatiōis legaliū. Ubi sciēdū est qꝫ circa hoc videt q̄daz difficultas ex gbusdā ꝺrietatibⁿ q̄ circa hoc inueniūtur tā in canone q̄ dictis sanctoꝝ. Jnueniunt enī q̄nq; observata legalia tpe gr̄e:q̄nq; aūt p̄hibita. De hoc etiā ꝓetrus a ꝓaulo redarguⁿ videt Hal'.z. Et iō sup ꝶ ꝺiero. ꝛ Augu. diuersa sensisse vident. Uolebat enī ꝺiero. qꝫ legalia statim post passionē x̄pi q̄tū ad illos ad quos gr̄a noui testamēti diuulgata erat manifeste fuerūt mortifera:sz apl'os q̄dam pia dispēsatione bis vsos fuisse ad vitandum scādalū iudeoꝝ. Et ideo ꝓetrus iudaizās nō peccauitⁿ dispēsatorie illud faciēs:ꝑm qꝫ ēt dr̄ p̄ Corīn.9. Oībus oīa factus sum. Et sil'r ꝓaulus dispensatorie eū redarguit:ne gētiles quoꝝ ipse erat apl's exēplo ꝓetri q̄si sacramenta ea q̄rerent:quia ipse inuenit eadē pia simulatiōe seruasse. Et sic vterq; excusat:ꝛ ꝓetrus a culpa:ꝛ paulus a procaci reprehēsione. Sed qꝛ nō videt cōueniēs qꝫ ꝓaulus in epl'a ad Hall'. Aliqd simulate diceret: vbi dicit ꝓetrū reprehensibilē fuisse: iō Augu. aliter dicit ꝛ melⁿ: qꝫ ante x̄pi passionē legalia fuerūt obseruāda ex necessitate diuine iussiōis: ꝛ hūerūt adhuc effectū: sed post christi passionē ante diuulgationē euāgely obseruari poterāt a iudeis ad fidē ꝯuersis: nō spez in illis ponētibus:quasi alicuius virtutis essent: aut q̄si qꝫ sine ipsis gr̄a christi nō sufficeret ad salutē:sz ne oīno lex vetus videret reprobāda:si statiz q̄si idolatria fugeret: ꝛ iō mater sinagoga erat deducēda ad tumulū cū honore. sed post diuulgationē euāgely nō soluz nō sunt salutifera:sed mortifera. Medio g̊ tpe ꝓetrus ꝛ ꝓaulus ꝛ alyꝫ apl'i legalia obseruabāt:nō simulatorie sed vere. ꝓetrus tn̄ ī caute se habuit ī obseruatiōe legaliū:nimis ꝺescēdēs iudeis illis qui dicebāt legalia illa eē obseruāda: ita vt aliqui eius exēplo inducerent ad ea obseruanda q̄si necessaria. Et iō rep̄hēsibilis erat: et aliquā leuē culpā ī currit. Et ꝓaulus vere ꝛ nō dispēsatiue ipsū reprehēdit. Diuulgatio aūt euāgely facta p apl'os toti iudee ꝛ iudeis q erant in dispersiōe suffec ad cerimonias reliquēdas:qꝛ gētiles illis nō erant subiecti. Añ āt diē iudicy oz ī oēs gētes euāgeliū p̄dicari. ¶ Ad argm̄ ī oppm̄ dōz:qꝫ sacr̄a ꝓpingora no.le.fuerūt pfectiora ceteris paribⁿ: vt fiat ꝯparatio eoꝝ inter se q̄ in lege ꝛ añ legē īstituta fuerūt solū ad significādū: ꝛ aliorū īter se que īstituta fuerūt ad scificandū. Et iō si sub lege īstitutū fuisset aliqđ sacr̄m contra originale: fuisset perfetius ꝛ efficatius q̄ circūcisio. sz nō fuit.

¶ De sacr̄is no.le. Bi. II. a

Am ad sacramenta noue legis accedamus q̄ sunt baptismus: cōfrma-

b

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tio:panis benedictio:idest eucharistia: penitē/tia:vnctio extrema:ordo:cōiugiū. Quorū alia remediū contra peccatū prebent ⁊ gratiam adiutricem conferunt: vt baptismus:alia in remedium tm̄ sunt:vt coniugium. alia gratia ⁊ virtute nos fulciunt:vt eucharistia ⁊ ordo.

¶Quare mox post hominis casum non fuerint instituta. b

I vero queritur quare non fuerint hec
s sacramēta instituta: mox post hominis lapsum:cū in his sit iustitia ⁊ salus: Dicimus q̄ ante aduentum xp̄i qui gratiam attulit gratie sacramāta fuisse danda:que ex ipsius morte ⁊ passione virtutem sortita sunt. Christus autē venire noluit anteqū homo de lege naturali ⁊ scripta conuinceretur:quod neutra iuuare posset.

¶Quod sacramentum coniugij fuit ante peccatum. c

Uit tamē coniugium ante peccatum in
f stitutū nō vtiq; per remediū: ſ ad sacramentum ⁊ ad officium.post peccatū verō fuit ad remediū cōtra carnalis cōcupiscētie corruptelam:de quo suo loco tractabimus.

¶De baptismo d

Nc vero de baptismi sacramento vi-
n deamus q̄ inter noue gratie sacramenta primū est. Baptismum xp̄i Joānes suo baptismo prenūciauit:qui primꝰ baptizasse legit: ſ in aqua:nō in spū: sicut ipse ait. Ego baptizo vos in aqua.i.in penitētiā. Sola.n.corpora abluebat:a peccatis vero non mūdabat. Baptismus Joānis erat in penitentiā:nō in remissionem:baptismus vero christi in remissionem. Quia Joannes baptizās homines ad penitentiam vocabat: ⁊ quos baptizabat penitere docebat:ſm illud. veniebant ad Joānem cōfitentes peccata sua. Sed in baptismo Joānis non dabatur peccatorum remissio:que data est in christi baptismo.

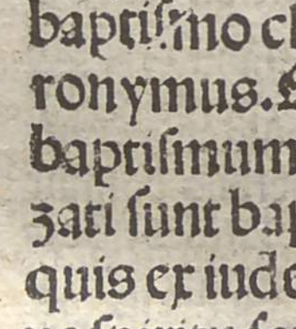
¶Quid vtilitatis habebat baptismꝰ Joannis. e

Q quid ergo vtilis erat baptismus Jo-
a annis: Qui homines vsu baptizandi p̄parabat ad baptismum christi. Sed q̄ritur quare dictus est baptismus Joannis sicut veritas dicit.baptismꝰ Joānis vnde est: Quia ibi Joānis operatio tm̄ visibilis erat exterius lauātis:nō inuisibilis gratia dei virtutis operātis interius. Sed tamen ⁊ illa Joannis operatio a deo erat ⁊ baptismus ille a deo erat nō ab homine: sed hominis dictus est:quia nihil gerebatur quod non ageret homo. Si vero que-

ritur an sacramentum fuerit: Satis potest concedi ex eo sensu:quo legalia signa dicuntur sacramenta. Significabat enim baptismus Joannis esse rem sacramenti: scilicet baptismum christi qui nō tm̄ est penitentie:sed ⁊ remissionis peccatorum.

¶De forma baptismi Joānis:⁊ de baptizatis ab eo. f

Jc considerandum est si baptizati a Jo
b anne iterū baptizati sunt baptismo christi: ⁊ qua forma verborum vsus sit Joannes. Illi qui baptizati sunt a Joanne nescientes spiritum sanctū esse ac spem ponentes in illius baptismo postea baptizati sunt baptismo christi. Baptismus autem Joannis in nomine venturi tradebatur. Unde Hieronymus super Jobelem. Qui dicit se i christum credere: ⁊ non credit in spiritumsanctum: nondum habet claros oculos. Unde baptizati a Joāne in nomine venturi:idest domini Jesu:quia dixerunt: Sed neque si spiritussanctus est audiuimus:iterum baptizabautur:immo verum baptisma accipiebant. Illi vero qui spem nō posuerunt in baptismo Joannis: ⁊ patrem ⁊ filium ⁊ spiritumsanctum credebant: non baptizati fuerūt:sed impositione manuū ab apostolis super eos facta spiritūsactum receperunt. Alij vero qui non ita credebant: baptizati sunt baptismo christi: vt predictum est. Unde Hieronymus. Qui spiritumsanctum nesciebāt cū baptismum a Joanne ceperunt: iterum baptizati sunt baptismo christi: vt predictum est: ne quis ex iudeis vel gentibus putaret aquam sine spiritu sancto ad salutē posse sufficere. De hoc etiam ambrosius in libro de spiritusancto ait. Quidam negauerunt se scire spiritum sanctum: cuz baptizatos se dicerent baptismo Joannis qui aduenientis Jesu non in suo baptizauit nomine. Jsti ergo quia nec in christi nomine:nec cum fide spiritussancti baptizati fuerāt: non potuerunt accipere baptismi sacramentū. Baptizati sunt ergo in nomine christi:nec iteratum est in his baptisma sed nouatum.

Circa secūdā distinctionē q̄runt tria. Primo de instōne sacrōꝝ no.le. 2° de baptismo Joānis. 3° de gra sacrali. Queritur ergo p̄mo de instōne sacramētorꝝ no.le. an sint a xp̄o instituta. Et videt q̄ nō: qz ministri legis gre sunt digniores q̄ sacerdotes siue ministri legis nāe:qz illi sine cōsecratiōe iure primogenite hebant:hi ātp verū sacrm fiūt:ſ illi ad libitū istituebāt sacra. q̄ multo magis sacerdotes no.le. ¶Cōtra: qa sacra no.le.sunt dignioza sacris ve.le.qz illa erāt inania ⁊ mīstra

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

mortis: sz ipsa fuerūt a deo indicāte instituta ꝛ scripta p°: lz postea scripta a Moyse sicut ꝛ tota lex ministrata p angelos. ḡ multo magis sacr̄a gratie. ¶ R°. circa hāc qōnem tria sunt videda. p° qñ sacr̄a no.le. fuerunt instituta. z° a quo fuerūt instituta. 3° qs possit ea instituere.

p° q° **Circa** primum sunt tres q̄nes. ¶ Prima de instōne ipsorum q̄ztū ad vinculū ꝛ ligamē vel obligationez que cepit in passiōe: nō ante nec tardius: puta q̄ baptsmus ꝛ pnia que sūt sacr̄a necessitatis fuerūt ī p̄cepto christo mortuo: ita q̄ ante mortē christi non tenebaī aligs ad baptismū ꝛ pniaz: sed sufficiebat ad salutē circūcisio ꝺ originale: ꝛ pnia fm ritū illius tpis sine ꝺfessiōe: puta q̄ offeret byrcū vel capr̄ā ꝛ hꝺ: sicut ī lege erat p̄ceptū: qz qñ vnū remediū sufficit ad salutē qꝺ est in p̄cepto: nō ꝺz hō cū illo ad aliud obligari: maxime obligatiōe no.le. q̄ nō est in on?. Si.n. hō hz originale ꝛ mortale actuale: nō teneī ipse baptizari ꝺ originale: ꝛ cū hoc cōfiteri de actuali mortali: sz p vtroq̄z sufficit baptizari. Uñ cuz ante mortē xp̄i hīs actuale mortale esset obligat? ad pniam illius tpis: sī erat iudeus fm legē scriptā: sī alius fm legē nature: ꝛ sī erat in originali tenebaī circūcidi. vel alio mō sī alius: qz vsq̄z ad passionē oia sacr̄a durabāt: ꝛ obligabāt ꝛ valebāt sicut pri?: qa añ mortē xp̄i nec circūcisio xp̄i soluit obligationē circūcisionis nec aliā obligationē p tūc: iō ad socr̄a no.le. p tūc nullus tenebaī: nec erāt ī p̄cepto sz in ꝺsilio. Qꝺ aūt dictū fuit nisi quis renatus fuerit ꝛc̄. ꝛ nisi pniam egeritis oēs simul pibitis: ītelligēdū ē pro tpe passiōis. Post passionē āt statiz q̄ inotuit: vel culpa nō sciendi fuit eoz obligatio cepit: qz tūc obligatio legaliū ꝛ etiā vtus cessauit: ꝛ sola remedia legis gr̄e: q̄ sola sufficiebāt: ligare ceperūt: nō solū gētiles sz ēt iudeos. Naz circūcisus añ mortē xp̄i: nihilomin? postea debuit baptizari: vt Paulus sī voluit saluari. Et sīlr q̄zuis ꝺ pctis suis pri? fatisfecisset sufficiēter fz legē suā: tñ sī mortalia erāt ꝺfiteri tenebaī post passionē: qz sic est necessaria ꝺfessio ꝺ actuale mortale. sicut baptismus ꝺtra originale: sed q̄zuis eēt deletū originale p circūcisionē: nihilominus erat aligs baptizandus: ḡ pari rōne de cōfessione respectu actualiū: nisi de illis quib? xp̄s ꝓpr̄io ore: ꝛ per se peccata remisit: sicut paralitico: ꝛ Magdalene: ꝛ Zacheo: qz eniz sūmus sacerdos eos absoluerat: sufficiebat. Et sic tanetur quis bis satisfacere pro eodē pctō in tali casu: qꝺ tñ est dubiuz. Et veri? videī ꝺ riuz: qz de? nō iudicabit bis in idip̄z: nec cōsurget duplex tribulatio. Nec est sīle de baptismo: qui ꝓpter characterz ēt scificatis in vtero exhibeī vt induant dñm Jesuz xp̄m: ꝛ mēbris ceteris cōformentur: sicut Achior ꝛ alij proseliti uolentes annumerari ppl'o iudeoz circuncidebanī: q̄zuis esset eis originale dimissum p remediuz aliud. Sz de pctis pro quib? suo ritu satisfecerāt: non oportebat amplius obl'ones facere iuxta legē. Et pari rōe videtur q̄ ille qui ante passionē christi sufficienter satisferat de peccato actuali fm ritū sacr̄i tūc ꝺcurrētis nō tenebatur post passionez xp̄i ꝺfiteri. ¶ Scꝺa q̄ est de instōne q̄ztū ad documentū ꝛ exercitiū qꝺ nō debuit esse ante tps gr̄e: cū sint sacr̄a gr̄e: ꝛ plena pro tpe plenitudinis refuata. Tēpus aūt gr̄e quo ad incoationē fuit in īcarnatiōe: p presentiam gr̄e in mūdo: maxime in natiuitate. Sz anteq̄z deceret eū docere: nō decebat eū sacr̄a īstituere: q̄ ad doctrinam ptinēt. Uñ tps gr̄e quo ad diffusionē: cepit in eius p̄dicatiōe: ꝛ tūc debuit ea instituere qꝺ ꝛ fecit. Baptism?. n. lz quo ad māz fuerit institut? qñ tactu sue mūdissime carnis vim ꝺtulit ags: non tñ pfecte nec quo ad formaz quousq̄z aplos misit ad baptizanduz. Oia quidē sacr̄a quo ad substalia p̄dicādo aplos docuit: qui baptismo usī sūt diu ante passionē: ꝛ forte vnctione ꝛ eucharistia in cena: ꝛ ordinati sunt. Ceteris aūt usī sunt post ascensionē ꝛ spūs sci missionem. ¶ Tertia q̄. est quo ad effectū: quia ex eodē tpe ex quo cōplete ea instituit. ex illo perfectū effectū habuerūt. Nec est verisīle ipsuz pro illo tpe īstituisse sacr̄a: pro quo essent inania. Uñ sīl' legalia cū euāgelicis cucurrerūt a tēpore publice p̄dicationis xp̄i vsq̄z ad passionē: ꝛ vtraq̄z ad salutē valebāt. s. legalia q̄ztū nunq̄z ante: ꝛ euāgelica tātuz quātū post: pp qꝺ baptizatus ab apl'is tūc: nō erat rebaptizādus post xp̄i mortē: qz idē baptisma suscipiebat quo ad essentialia puta mām ꝛ formā: ꝛ p ꝺñs effectū. s. characteris: ꝛ p ꝺñs gr̄e cū sit dispō necessitans: lz nō aperuisset celum ante mortē xp̄i. Sz tūc sacr̄a euāgelica erāt voluntatis ꝛ nō necessitatis: puta baptismus ꝛ pnia. ꝛ cadebāt sub cōsilio ꝛ nō sub p̄cepto: qz adhuc legalia erāt sub p̄cepto sicut prius: ꝛ erāt necessitatis: vt dictū est in p^a q̄ne. ¶ Sz ꝺ hoc videī: qz sacr̄a euāgelica hñt effectū ex passiōe xp̄i. ḡ nō ante: qz effect? no p̄cedit suā causaz. ¶ Dicēdū q̄ ex passione xp̄i. i. ex merito xp̄i: qꝺ incoatū est in ꝺceptiōe: lz cōsummatū in passiōe q̄cqd aūt xp̄s meruit in passiōe: iaz meruerat ī prio instanti sue ꝺceptiōis. Uñ ex tūc qñ ēt clegerat pro obediētia dei pati: incepat meritū passiōis: ꝛ per ꝺñs effectus. Uel posset dici q̄ ad merituz xp̄i nihil addidit passio: sed ad satisfactionē: ita q̄ q̄ztū ad remissionē culpe ꝛ infusionē gr̄e: sacr̄a tātū effectū habuerūt: ex quo erāt a xp̄o instituta ante passionē quātū post: sed quo ad remissionē pene totalis: plus post: q̄z ante: qz tps gr̄e tūc ꝺsūmatū est. Dico aūt causalr nō formalr: qz formalr in die pentecostes: ꝛ quotidie tps gr̄e cōsumaī: imo nec nūc: sz in resurrectiōe erit hoc mō cōsumatū: sz causalr: qz factuz fuit pro merito ꝛ cā gr̄e qcqd faciendū erat in xp̄i morte. Uel dōm ꝛ veri? q̄ passio xp̄i addidit ad meritū ꝛ ad satisfactionez. Sed sicut baptism? recedēte fictiōe hz effectū quez prius habuisset: sic baptismus sequuta morte xp̄i incepit hr̄e illū ampliorē effectū quē hūisset sī passio p̄cessisset.

Secundus articulus ē a q̄ fuerūt instituta. ¶ Ubi est p̄ma q̄. q̄ oia a xp̄o īmediate: lz non ꝓmulgata: nisi q̄ erāt necitatis. vt sacr̄z itrātiū. s. baptism? qñ dixit: Nisi qs renat? fuerit ex aqua ꝛ spū ꝛc̄. ꝛ sacr̄m redeuntiū. s. pnia: qñ dixit: Nisi pniaz egeritis ꝛc̄. ꝛ pniaz agite: ꝛ sacr̄m dignitatis: vt eucharistia: qñ dixit: Nisi māducaueritis. Uel sacr̄m pnie instituit: qñ dixit lepr̄osis. Jte ostēdite vos sacerdotib?: vel apl'is: Soluite ꝛ sīnite abire: vel magis qñ dixit Petro: Tibi dabo claues ꝛc̄. aut apl'is qñ dixit: Quoz remiseritis pctā: añ resurrectionē. Matt. .18. Nō qñ dixit post resurrectionē: sz sacr̄m itrātiū qñ misit apl'os ad p̄dicandū sīl' ꝛ ad baptizādū: ꝛ tunc est sacr̄m exeūtiū qñ vngebāt oleo infirmos: ꝛ sacr̄m pugnātiū: quādo bñdicebat pueros eis man? īponens. vel qñ dixit: Qui me cōfessus fuerit ꝛc̄. ꝛ sacr̄m progrediētiū: qꝺ est viaticū in cena: qñ cōsecrauit suū corpus. ꝛ sacr̄m ordinis ibidē dicens: Hoc facite in meā cōmemorationē: qꝺ ē sacr̄m regētiū. sacr̄m aūt ꝺiugij qñ nuptias in miraculoz inicio consecrauit mutans aquā in vinū: oñdēs p̄eminētiā matr̄imonij: put est sacr̄m gr̄e ꝛ put erat nāe vel legis scripte: īmo nouoz oiuz ad antiq̄: fīc vinū meli? est aq̄. Sz ꝺfessionē ꝛ vnctionē ꝓmulgauit exp̄ssī? p Jacobū: cetera p doctrinā apostoloz: vt pz in actib? apl'oz. ¶ Ex quo sequitur sc̄da q̄: q̄ oia per eccl'iam instituta vel a papa vel a cōcilys nō sūt sacramēta: sed tm̄ sacr̄alia: puta bñdictiones q̄cunq̄z abbatū abbatissarū: virginū: vestiū: aque benedicte: vnctiones regū: altariū ꝺsecratiōes: vestiū eccl'iarū vasoz: ꝛ oia hꝺ: in q bus sicut eccl'ia potuit instituere sic pōt destituere ꝛ dispēsare ad libitū ꝛ mutare. s. ille qui p̄est toti eccl'ie: vt papa pōt cōmittere cōsecrationē altaris aut virginū vel abbis simplici sacerdoti ꝛ oia hꝺ: lz simplex ep̄us hoc nō possit. Nō tamē sunt hec cōtēnenda: lz nō sint sacr̄a: nec p modū sacramēti habeāt effectū ex opere operato: qz effectū habent per modū meriti ꝛ fidei ex opere operāte: ꝛ nō ex so-

z^a q̄. 3^a q̄.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

lo feruore ⁊ deuotione vtentiū sed totius ecclie: Uñ sicut nō est parui pēdenda fides totius ecclie: meritū eius ⁊ preces eius: sic nec ista. Et quāto plus valet meritū ⁊ fides et oro totius ecclie q̄ vnius p̄sone: tāto p̄cellunt iste gnāles cerimonie toti⁹ ecclie: que uō sine inspiratione dei sunt inuēte: singulari⁹ deuotioni⁹ singuloꝝ. ¶ Ex quo sequitur 3ª ꝑ. q̄ nō pōt papa nec tota eccl'a sacra mutare. nec in eis dispēsare: qz seruus nō pōt tollere legē dñi sui. nisi q̄tū deus reuelat vel dispensat: sicut in primitiua eccl'ia: q̄ dare⁊ baptism⁹ in noie dñi ihesu. Unde papa nō pōt dispēsare q̄ puer saluet sine baptismo: nec pari rōne: q̄ a pctō mortali post baptismū cureꝫ sine cōfessione: aut q̄ conficiat sine ordine: vel in matrimonio per verba de p̄ti: ēt ante ꝓsummationē: qz ē verū sacr̄z. Utrū aūt possit dispēsare ī gradu lege diuīa ꝓhīto vt faciat p̄sonas habiles: sic̄ fac̄ ihabiles vl' facere pōt: videreꝫ q̄ sic: qz illud nō est sacr̄z sz qōdā iudiciale sacr̄ale: ⁊ sic hodie nō ligat: nisi inq̄tū ē p̄ eccl'az approbatū: nec morale: cū lege nāe sole due p̄sōe excipiant.

ꝑª ? **Tertius** articulus est quis potuit ea instituere. Ubi sunt tres ?nes. ¶ Pria est de sacr̄is legis nāe. Ubi est sciendū: q̄ inter illa sola illa que erāt ⁊ originale ꝓferebāt gr̄am ex ope opato: ꝓpter paruulos: qui nō poterāt se ad ea disponere ex ope operāte. Nec fides aliena ita sufficienter eos disponebat sicut fides ꝓpria adultos: cū etiaz in lege noua sine exteriori re: fides ꝓpria iustificet adultū: nō aūt fides ecclie paruulū: ꝓpter qō oportuit illa esse a deo īstituta p̄ auctez: cū hō nō possit hoc dare sacro q̄ iustificet ex ope opato. Sed ea q̄ ante circuncisionem erāt in pueris: vel etiaz tpe ipsius in puellis hebreis erant a deo instituta p̄ inspirationē ideterminate: sz ab homine determinabant. Circūcisio aūt fuit a deo determinata. Reliqua vo: nō ex ope opato gr̄az cōferebāt: qz nō erāt necessaria eo q̄ nō cōpeteret nisi adultis: q ex ope operante poterāt iustificari. Propter qō nō videreꝫ fuisse necesse illa a deo instituī vt dicit obiectio. Et sic dz intelligi qō dicit Tho. illa. ſ. ab hoie ⁊ nō ex ope operato bre efficaciā: quo ad alia: p̄ter illa que erāt ⁊ originale. Sz ex alia parte cū mr̄imoniū ꝓut erat ēt sacr̄m illius tpis videreꝫ esse a deo institutū: ꝓpter qō solo deo dispēsante licebat eis bre plures vxores: multo magis ēt videt q̄ pnia ⁊ mortale fuerit etiā a deo instituta: ita q̄ nullus hō potuisset dispensare q̄n teneret hō interius ꝓteri ⁊ exterius satisfacere deo. Sz q̄d satisfaceret: vtrū p̄ decimas: vel sacrificia: vel ieiunia: vel elemosinas vel hꝺ in volūtate erat: sicut ēt sacerdotes nostri tpis determinatā pniaz nō iniūgūt aliq̄n: sz q̄d hō boni facit vl' mali p̄tulerit: q̄ satisfactio nihilomin⁹ est p̄s sacr̄i. ¶ Posset aūt dici ad hoc q̄ hō nō potuit dispēsare in pluralitate vxorū vel repudiatione: vel in habēdo filiā vel hꝺ: que sunt ⁊ mr̄imonium: nō qz esset sacr̄m a deo īstitutū: qz illa erāt p̄cepta legis nāe respicientia mr̄imoniū vt est in officiū nāe: nō vt est sacr̄m. Sz ē alia rō q̄re mr̄imoniū nō potuit instituī vt ē sacr̄z: nisi dei inspiratione ⁊ nō ꝓpter effectū: vt arguit': sed p̄ significatū: qō est ꝓiunctio x̄pi ⁊ ecclie q̄ nō potuit sciri nisi p̄ reuelationem. Sil'r pnia ⁊ alia sacra adultoꝝ: qz nō erāt sacra: nisi quia signa rei sacre supnāl'r cognite in tātū dei inspiratiōe īstituta sunt: nō p̄ effectū. Sz pnia ⁊ satisfactio ꝓut sunt virtutes sunt de iure nāli: quo est p̄ceptū de peccato dolere: ⁊ deo etiā exteri⁹ satisfacere rōne maleficy: p̄ aliqd: sicut de aliquo exteriori gr̄as agere rōne⁹ bñficy: ⁊ facere aliquaz recognitionē dñy. Et sic hō nō poterat dispēsare: nō p̄ effectū: sed p̄ p̄ceptū nāe ⁊ ꝓpter institutionē dei rōne significati. ¶ Scōa ? est de sacr̄is ve. le. q̄ necesse fuit ea a deo īstitui: nō qz cōferrēt gr̄az ex ope opato: nisi forte erat aliqō pro originali puelle: puta oblatio q̄ fiebat in die purificationis: quē q̄tuis nō eēt sacr̄m cōtra originale pro ma

zª ? sculo: cui sufficiebat circūcisio: forte tñ erat remediū ⁊tra originale pro puellis. Si aūt ante moriebant': saluabant' p̄ aliud remediū: sicut etiā masculus āte octauū diē: ⁊ tūc talia necesse erat a deo instituī: ꝓp idē qō circuncisio. Cetera vero que gratiā ꝓferebāt tñ ex ope operāte: oportuit etiā a deo vel eius auctē instituī: ⁊ pp obligationes: qz forte nō potuit ea purus hō p̄cipe: qz de illis nō potuisset hō homi ni p̄ceptū dare: in quo teneret' obedire: cuz ille cerimonie: seu sacra nō essent act⁹ vtutū: nec p̄ se referibiles ad actus vtutū. Sed deo tenet' hō in oibus ⁊ p̄ oia obedire: nō solū in indifferētibus: sz in his que de se vident' mala: sicut occisio innocētiū: vel fornicatio. Nisi ḡ fuissent a deo vel ei⁹ auctē introducta: sine eis potuisset bēri gr̄a: cuz ad ea hūa nū p̄ceptū nō ligaret. Ul' ideo necesse fuit ea a deo instituī nō p̄ efficaciā: quā eq̄liter habuissent: si hō potuisset ea p̄cipe: sz p̄ humanā ignorātiā: ⁊ sic p̄ eruditionez: qz nesciuisset hō p̄ se tales modos colēdi deū īuenire. Uel si dicat' q̄ sil'ia īuenit hō in cultu idoloꝝ. Dōz q̄ verū est q̄tū ad aliqua: nō tñ q̄tū ad oia: īmo in adultis saltez in sacr̄is nesciuisset talia ad significādū mysteria gratie ⁊ glorie ordinasse. ¶ Tertia ? est de sacr̄is no. le. vbi supposito q̄ in eis sit virtus. ⁊ ex instōne auctas instituēdi nō potuit esse penes hoiez: sed solus de⁹ hꝺ sacra gr̄e que iustificāt potuit instituere: qz nō sunt sacra sicut medicine corporales: q̄ ex nā rerū ꝓtētarū ⁊ nō virtute medici adhibentis vel dictantis operant'. īmo sacra ex sola virtute īstituētis operātur q̄cq̄d operātur: iō ⁊c. Tñ auctē delegata potuit hō ea instituere: ⁊ a deo potuit hoī ipsa institutio cōmitti: sz hoc bene p̄bet rō quorūdā dicētiū sic. Hō pōt esse minister dispēsationis: ḡ īstitutiouis: qz dispēsatio nō dat sacro vtutē: sic̄ institutio. Pōt igit' hō adhibere ignē q̄ calefaciet: sz nō pōt dare nō calido calorē: p̄ quez calefaciat: sicut angelus mouet ad locū: nō ad formā. Sed qz x̄po hoī nihil est collatuz qō nō potuerit puro hoī cōferri: ideo institutio sacramentoꝝ x̄po hoī collata: potuit puro hoī cōferri. Pōt enī homini cōferri illa vtus: que etiā rei īanitate ꝓfertur. Uñ x̄ps homo sine sacro ꝓferre potuit rem sacr̄i. vnde sicut angelus bz a nā vt volitione sua possit mouere celū: sic forte hoī p̄mo fuit collatū q̄ nutui suo: aīalia obedirēt: nō solū q̄ hoie volente ꝺs adduceret ea vel angelus sicut ad Adā ⁊ Noe: sed q̄ etiā eius iussio vel vocatio haberēt quādam vim cōpellēdi ad se venire. Sic etiā forte aie x̄pi data est oīs ptās: etiā celū mouendi per gratiā: quod bz angelus p̄ naturā. Et sil'r quod sacr̄is deus dedit: puta causare characterē vel ornatū forte hoc dedit aie x̄pi: vt sicut sola volūtate moueret corpus x̄pi distans: sicut vnū corp⁹ suo tactu corpus ꝓtiguū mouet: sic sola volūtate characterez vel ornatum in aīa distāte faceret sicut mediāte tactu sacr̄i. Et qz nihil impossibile est dare alteri qō ipe bz siue habeat a se siue ab alio: ideo x̄ps habēs hanc ptātem sacra potuit instituere: ⁊ instituēdo hoc eis tribuere. Et sicut est cōmissum humanitati x̄pi: sic potuit aly hoī ꝓferri. Et sicut x̄ps potuit sacra mutare ⁊ in eis dispensare: qz totū fuit sibi cōmissuz: sic totū potuit: vel vnū sine alio cōmitti alteri hoī. Et tūc homo qui instituisset nō potuisset mutare nec dispēsare: sicut nec modo: puta q̄ puer saluaret' sine baptismo. Et sic etiā videt' q̄ x̄ps ꝑz q̄ hō potuerit miracula facere: saltē aliqua. Si enīz que vni nāe ꝓueniūt possunt aly supnaturaliter ꝓferri: sicut dictū est supra. ergo cū sanare oculū: vel mēbruz aliud: aut a febre curare cōpetat q̄busdā p̄ naturā: hoc alys pōt tribui. Unde cū dicit x̄pus. Data est mihi omnis potestes in celo ⁊ in terra. videt' q̄ oīs vtus activa creature sit sibi collata: ita vt volitione sua sola posset aīa christi ímediate facere q̄cquid pōt fieri virtute cuiuscunq̄ creature. Et sic dic̄. Hrego. z. dyal'. Qz sancti īterdū miracula ex potestate faciunt: qz dedit illis ptātem ꝓ filios

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dei fieri. Sed verius est q̄ nullus purus homo fecerit miracula ex p̄tāte p̄pria: sic q̄ haberet in se virtutē illi⁹ effectus: sed dicūtur facere ex p̄tāte: q̄ poterant orare ⁊ mox ad votū ōs q̄si obediēs voci hois faciebat: sicut Josue fec̄ solē stare. Quia ergo aliqua nā disponit ad g̃ram: sed nulla causat g̃ram: ideo disponere ad g̃ram p̄ōt supn̄aliter cōmitti: nō aūt causare g̃ram. ¶ Tñ no videt sequi. xp̄s hz potestatē ip̄imēdi characterē vl̄ ornatū: g̃ p̄ōt eā dare sacramentis: q̄ lz nullus det qđ nō hz: nō tñ ecōuerso vnūqđq̄ p̄ōt dare cuicūq̄ qđ hz. Angelus enī hz v̄tutē mouēdi celū quā mihi dare nō p̄ōt. Sz dōm: q̄ cui ꝯcedit qđ maius ē. potest ꝯcedi qđ minus est: nisi aliqd obsistat. Sicut aūt sanitas est qd melius q̄ medicina: cū sit finis eius: sic videt character vel ornat⁹: nobilior effectus q̄ v̄tus in sacramētis. Unde si xp̄o cōpetit causare characterē: p̄ōt ei cōpetere causare etiā illā v̄tutē: ⁊ per ꝯs cōpetit: q̄ nō decuit sibi aliquid negari qđ sibi potuit cōicari. Et sic nec illa v̄tus est per creationē: cū xp̄s f̄m q̄ hō creare nō possit. ¶ Ex hoc patet solutio. Ad argū^m in oq̄positū. q̄ nō est sile de illis ⁊ de istis: vt patet per ea que dicta sunt.

¶ Questio II.

Secundo queritur de baptismo Joannis. Et videt q̄ xp̄s nō debuerit illo baptizari: q̄ nobilior est baptismus xp̄i q̄ baptismus Joānis: ſz ipse nō fuit baptizatus baptismo suo: g̃ multo minus alieno. ¶ Contra est auctoritas euangely. ¶ Ꝙ. hic sunt quinque articuli.

Primus est de forma huius baptismi: q̄ erat q̄ baptizabat in noīe vēturi. Quia enīz erat expressior figura q̄ sacr̄a antiqua: que: expressio maior est in forma q̄ in mā: nō tñ debuit cōicare in mā cuz baptismo xp̄i: sicut oblatio Melchisedeh cū sacr̄o altaris: sed etiam cū hoc in forma: vt aliquā formā verboꝝ haberet. Et illa fuit similis illi: quā apl̄i seruabāt baptizantes in noīe iesu. ¶ Sed ꝯtra hoc arguūt quidā: p̄mo probantes q̄ ex textu actuū. 19. vbi dicit Paulus ad illos qui erant baptizati baptismo Joānis. Joānes baptizauit baptismo pn̄ie pp̄l̄z .d. in eū qui venturus esset post ipsuz vt crederent: hoc est ī iesuz: p̄ quē cōiter p̄bat̄ q̄ hec fuerit forma: q̄ hec nō sit sufficiēs p̄batio. Uidet enī intētio beati Pauli fuisse: q̄ illa essent v̄ba Joānis docentis: nō forma baptizātis: qđ pz ex solo textu verboꝝ. Dic̄. n. p̄mo q̄ baptizabat baptismo pn̄ie: deinde q̄ dicebat vt crederēt in xp̄m venturū. Constat enīz q̄ de forma baptismi nō erat pn̄ia: sed solū de doctrina: g̃ sil̄r de forma baptismi: nō erat q̄ crederēt in nomen vēturi: sed solū de doctrina. ¶ Scđo sic Joānes baptizauit xp̄z: ⁊ ꝯstat q̄ non in forma venturi: g̃ ⁊c̄. ¶ Et iō 3° dicūt q̄ Joānes nō baptizabat sub aliqua determinata forma v̄boꝝ: q̄ baptism⁹ Jo. fuit medi⁹ ītер sacr̄a ve. ⁊ no. leg. Cōueniebat. n. cū sacr̄o no. le. ⁊ maxime cuz baptismo xp̄i in mā: vl̄ in exp̄ssa significātia: cū sacr̄is v̄o ve. le. in insufficiētia: q̄ nō ꝯferebat gratiā vt dicet̄. Cum ergo efficacia sacr̄i forme attribuat̄: sicut in reb⁹ nālibus tota v̄tus ⁊ actio est a forma: iō p̄ōt dici p̄babil̄r: q̄ nō vtebat̄ Jo. aliq̄ forma v̄boꝝ. ¶ Sed ad p̄m argu^m istoꝝ dōm: q̄ sicut euāgeliste tractātes de sacr̄o altaris ponūt quedā v̄ba: q̄ pertinent ad narrationē hist̄orie: ⁊ q̄dā q̄ p̄tinent ab subam forme: sicut hoc est corp⁹ meū: ⁊ hic est sanguis meus ⁊c̄. q̄ p̄tinent ad formā: sed hoc facite in meā cōmemorationē ⁊c̄. p̄tinet ad doctrinā: sic in actib⁹ q̄dam recitat Paulus: pertinētia ad doctrinā baptizātis: ⁊ q̄dā ad baptismi formaz. ¶ Ad zm p̄ōt dici: q̄ sicut xp̄s q̄n̄ vsus est sacr̄is: vel in p̄sona sua: vel in alys. nō semp formā exp̄ssit: q̄ in se qdē non eguit: ⁊ sine forma effectū sacr̄i alys tribuere potuit: nihilominus tñ sacr̄is suis certā formā īdidit: quā cōiter seruari voluit: lz q̄nq̄ dispēsauerit: sicut forma baptismi mutata fuit de noīe trinitatis in nomē iesu: ita ⁊ in baptismo Joannis certa illa forma fuit: que tñ in baptismo xp̄i seruata nō fuit: q̄ nō eadez in ipso ⁊ in alys rō: sed ꝺ̄ria fuit. ¶ Ad 3m dōm: q̄ lz cū antiqs sacr̄is ꝯueneriit in nō habēdo efficaciaz q̄ p̄ncipal̄r est a forma: ꝯueniebat tñ cū nouis in exp̄ssiore significātia: q̄ etiā est a forma. Uñ ⁊ si nō eguit forma p̄pter inefficaciā: indiguit tñ forma p̄ significantiā. Naz quo ad māz ita exp̄ssa figura fuit in mari rubro ⁊ ī diluuio ⁊ plus. Qđ q̄ baptismus Joannis fuerit figura scripta canonis nō exp̄rimit: sicut facit apl̄s de alys. d. Oēs in Moyse baptizati ⁊c̄. Et p̄e. 3°. de Noe ⁊ Diluuio: Similis forme saluos facit baptisma.

Secundus articulus est: q̄ fuit sacr̄m vt figura: sacramētale vt p̄paratoriū: ꝯsiliū nō p̄ceptū. Fuit g̃ sacr̄z: eo mō quo fuit sacre rei signū: ad sacrā duz adhituz ex opere operātе: nō ex ope opato: sicut sacr̄a ve. le.: nō sic tñ q̄ esset de necessitate salutis: sed erat in ꝯsilio. Et cōmēdant̄ publicani ⁊ meretrices baptizati ab eo: quia p̄ illud ad pn̄iaz sunt ꝯuersi cooperāte eius doctrina. Nihilomin⁹ tñ videt̄ tūc fuisse sub p̄cepto: q̄ rep̄hendūtur pharisei: qui voluerūt baptizari ab eo: nisi dicat̄ q̄ sicut sacr̄a aliqua no. le. nō sunt necessitatis: tñ eorū ꝯtēpt⁹ ē mortalis: sicut forte ꝯfirmatio ⁊ extrema vnctio: sic pharisei mortal̄r peccauerūt: nō q̄ illo baptismo baptizati nō fuerūt: sed q̄ illū baptismū q̄ a deo erat inspiratus ꝯtēpse serunt ⁊ desp̄erauerunt: dicentes: Quid ergo baptizas si tu non es christus?

Tertius articulus est de eius effectu. Ubi sciendu^z q̄ nō cōferebat gratiā ex ope opato: sed ex opere operātе: nisi q̄ dz distingui ex ope opato: q̄ cū nihil creatū cōferat g̃raz: nisi dispositiue: f̄m q̄ op⁹ opatū tripliciter disponit: dicit̄ aliud ex ope opato tripl̄r ꝯferre g̃raz. Uno mō causando effectiue disp̄onez ad eā: q̄ dicit̄ character vel ornatus. Et sic sola sacr̄a no. le. causant gratiam ⁊ forte circūcisio. Scđo mō sicut cā sine qua nō: sufficiens tñ p̄ ie: sine ope operante ex parte g̃ram suscipientis: ⁊ sic omne sacr̄m qđ fuit p̄ncipal̄r institutuz ꝺ̄ originale in pueris: nisi circūcisio ꝯferebat gratiā: ex ope operato: nō q̄ aliquid efficeret in puero: sed q̄ ex hoc ipso quod exhibebat̄ puero: vel p̄ puero: sine aliquo alio: deus īfundebat g̃raz puero. Et sic sacr̄a antiqua p̄ adultis instituta gratiā non cōferebāt ex ope opato: sed tñ ex ope operātе p̄ se req̄sito q̄ q̄uis sine peccato mortali essent: nisi cū hoc motū libi arbitrij in deū actu haberēt illa sacr̄a suscipiēdo nihil g̃re recipiebāt. Tertio mō ex ope opato ñ excludēdo op⁹ operans. Et sic dicit̄ ex ope opato ꝯferre gratiā id qđ de se est bonū moral̄r. sine ꝺ̄ q̄ accipiat bonitatē ex operātе: sic̄ diceret̄ dare elemosinā: ⁊ qđcūq̄ quod est de genere bonoꝝ cōferre g̃ram ex ope operato: inq̄tū ipsuz opus de se ē nātū disponere ad g̃raz. Et sicut diceret̄: illud qđ est de genere malorū auferre gratiā ex ope opato: q̄ de nā sua est ꝺ̄rium g̃re. Illa aūt que sunt indifferētia dicūtur nec auferre nec cōferre g̃ram ex ope opato: ſz solū ex ope operātе: ex q̄ habēt q̄ sint bona vel mala: cuz possint bene ⁊ male fieri: vt leuare festucā: nec aufert nec cōfert g̃ram ex ope operato: sed ex ope operātе: si eleuet̄ ad edificandū eccl̄iam: cōfert g̃ram: si ad cōburēdū eccl̄iam aufert g̃raz. Q̄ ergo oē opus v̄tutis isto mō p̄ōt dici ꝯferre g̃ram ex ope opato: iō sacr̄a ve. le. que q̄ erāt a deo p̄cepta ad dei cultū iā erant actus virtutis obediētie ⁊ latrie: ideo ex ope operato p̄ut erant a deo p̄cepta: ⁊ si nō ex sua nā ꝯsiderata absolute poterāt dici ꝯferre g̃ram ex ope opato: nō excludēdo tñ op⁹ operās: q̄ ex iussu diuino habebāt bonitatē mālez quam genus nāe negauit. Sz ex ope operātе habebāt bonitatē formalē. Et sic mal̄r ex ope opato: sed formal̄r ex ope ope

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

rante iustificabant. Et isto mō baptismus Jo. quia ex dei mandato ⁊ inspiratione īstitutus erat: ex hoc erat bon⁹ et sanctus: ⁊ de se meritorius aptitudine: cuius act⁹ ⁊ forma erat ex ope operāte. Uñ nō erat pro paruulis. ¶ Sz ↄtra hoc arguūt qdaz. ℙrio q aūctas illa. Joānes baptizauit aq̄ ⁊c. nō ꝓbat q baptism⁹ xp̄i ↄferat gr̄am ⁊ nō baptism⁹ Jo. nec illa sil'r: ego baptizo in aqua ⁊c. qz qñ dicit Uos autez baptizabimini ⁊c. itelligit de missione spūs sc̄i in die pentecostes sup ap̄los: qui tūc baptiçati nō sunt. Jt̄ Joā. subiūgit. Jpse baptiçabit vos in spū ⁊ igne. i. in spū sc̄o ī spe ignis. Unde ille anc̄tes loquūtur de baptismo metaphori ce ñ ꝓprie de baptismo xp̄i: qō ꝓbāt: qz ex illis aūctib⁹ habet q in baptismo Jo. nō dabat spūs sc̄us: ꝑ quē fit remissio pctoꝝ ⁊ gr̄e infusio: iō nō videt q ↄferret gr̄az. ¶ Secūdo rōne sic: qz sacr̄a nō efficiūt nisi ad qō instituta sūt: sz baptism⁹ Jo. nō fuit īstitut⁹ nisi ad p̄figurādū baptismuz xp̄i ⁊ ad p̄parādū hoīes ad baptismuz xp̄i ⁊ ad disponēdū māz ꝑ baptismo xp̄i: ḡ solū hoc ⁊ nō gr̄az ↄferebat. ¶ Sz p̄m nō valet de methaphorico: qz statiz sequit. Uos aūt baptizabimini spū sc̄o nō post multos hos dies: qz in diebus pētecostes: nō soluz fuit baptism⁹ flaminis sup. cxx. ⁊ sup alios particulares: sz ēt baptism⁹ fluminis: qz tria milia: ⁊ multo plura tūc baptizati sūt aqua. Uñ nō solū de baptismo metha^co sz magis de ꝓprie dicto: ⁊ de vtroq̄z intelligi pōt: magis q̄z de altero tm̄: spāl'r metha^co. Sil'r p̄ma auctoritas qz seqtur: baptizabit vos spū sc̄o ⁊ igne: pōt itelligi de vtroq̄z baptismo: qz ante xp̄i passionē ap̄li baptiçabāt i aq̄ baptismo xp̄i: in quo dabat gr̄a spūs sc̄i: ⁊ postea in die pētecostes in igne eū suscepерūt. Sic ḡ ille due anc̄tes: aut itelligūtur de vtroq̄z baptismo: aut si de altero: magis de illo q est in aqua: cū sit ꝓprie dict⁹: q̄z de illo q dicit solū trās latiue: sicut ridere ꝑ se sūptū: magis dz stare ꝑ actu oris q̄z pro floritiōe prati. Et rō sua poti⁹ ē ad oppositū: qz si sacr̄z efficit id ad qō īstitutū est: alias est frustra: cū nec p̄parari ad xp̄m: nec penitere possit hō nisi ꝑ gr̄am: baptism⁹ pn̄ie ⁊ p̄paratori⁹ xp̄i gr̄az cōtinebat. Sed hoc verū ē eo mō quo dictū est. s. meritorie: nō effectiue: itē ex ope operāte nō ex ope opato. ¶ Ad aūctes posset dici q in baptismo Jo. dabat spūs scūs ex ope opato: sz nō solo sic in baptismo xp̄i. Sz qz loquēdū est vt plures: iō ꝓprie loquēdo nihil cōfert gratiā ex ope opato: nisi illud qō nō coexigit ꝑ se op⁹ operans. Et sic solūmō sacr̄a no. le. oīa etiā sacr̄a antiq̄ ↄ originale ↄferebāt gratiā ex ope opato: Baptism⁹ aūt Joā. ꝑ se requirebat opus operās: ideo non cōferebat gratiā ex ope opato sicut nec sacr̄a vetera adultorum.

Quartus articulus ē de subo b⁹ baptismi: qz ñ paruuli sed magni viri ⁊ mulieres: qbus eq̄l'r pn̄ia cōuenit hoc baptismo baptizari debuerūt. Uñ meretrices cum publicanis legunt baptiçati. Xp̄s etiam hoc baptismo debuit baptiçari pp̄ multas causas: que tanguntur in glo. Mat. p⁰. s. ꝓpter humilitatē īplēdā: vt ipsemet dicit Mat. 3. vt baptismū Jo. approbaret: ⁊ vt aquas ↄsecraret sue carnis tactu: ⁊ sic baptismū suū īstitueret. Quartaz causaz tangit Augu. in lib. de nā boni: vt. s. ostenderet non interesse quis a quo baptizaret. Quintā causaz tāgit ī lib. qōnū no. ⁊ ve. testamenti. s. ad exmeplū baptismi ꝓponendū bis q erāt futuri fily dei ꝑ fidē. Sextā tāgit Criso. .s. vt in baptismo miracula ostēdēs euacuaret illoꝝ errorez: q Joānē maiorē xp̄o credebāt. ¶ Ad argu^m in ↄm̄iū dicendū q verū est q xp̄s nō fuit baptizat⁹ baptismo suo: et ad hoc assignātur ab aliqbus aliq̄ rōnes. ℙrio qz si fuisz baptiçat⁹ baptismo suo: aut ꝓpter characterē: aut ꝓpter augmētū gr̄e b̄ fuisset: sz nihil istoꝝ cōpetebat xp̄o: iō ⁊c. Sed ista rō nō cogit: qz nec effectus circūcisionis nec cōionis sibi cōpetebāt: ⁊ tñ circūcidi voluit: vt illā approbaret ⁊ cōicare voluit: vt nos institueret; qz cepit iesus facere ⁊ docere. Jta diceret aliq̄s q baptiçatus fuit suo baptismo: vt facto nos doceret nō solū verbo. Tñ credit q nec ipse baptiçauit suo baptismo aliquē: nec illo baptiçatus est Jo. q̄uis xp̄s nō baptiçaret: sed discipuli ei⁹. Alia est rō quā q daz assignāt. s. q sicut nullus gnātur a seipso in esse nature sic nec regnāri dz a seipso in esse gr̄e: sz baptism⁹ est quedā regnātio: ḡ ⁊c. Sed nec hoc valet: qz sicut ipse fm q hō generat a seipso fz qō de⁹: sic potuit regnāri ⁊ fuit regnātus: qz ⁊ scīficat⁹. Uñ dicit. Ego pro ipsis scīfico meipsum. Sic̄ eni de virgine se gnāuit sic ⁊ de massa Ade se regnāuit: qa se sanctū fecit: cū se sanctū facere nō sit aliud nisi se regnāre: nisi dicat q regnāre ē de filio ire filiū gr̄e facere: ⁊ sic sibi nō cōpetit regnāri. Sed tūc hoc nō est ꝓpter idētitatez agētis ⁊ patiētis. ¶ ℙ. xp̄s potuit a ℙetro facere se baptiçari baptismo suo. sicut fuit baptiçatus a Jo. baptismo alieno. Qō aūt dixit Jo. de eo. Hic est q baptiçat: verū est baptismo interiori. Et iō alia ratio est: qz chr̄ist⁹ ↄfiteri pctā nō potuit: quia ea nō habuit: ⁊ mētiri nō potuit: ⁊ quia qui baptiçat pctōrē se fatet: iō ⁊c. Sz si ist a rō est bona tūc in baptismo Jo. nō debuit baptiçari: qz scriptuz est: Baptiçabantur ab eo cōfitentes peccata sua. Et ideo rationē sufficientem ignoro: nisi suam voluntatem.

Quintus articulus est q baptiçati baptismo Jo. in oēm euētū baptiçari debuerūt baptismo chr̄isti. ℙrio qz ap̄li baptiçati fuerūt baptismo chr̄isti: vt dicit glo. sup illud: Qui lot⁹ est nō indiget nisi vt pe. la. Et de ↄsecra. di. 4. Qñ a hier'lis. ⁊. c. sequēti: quoꝝ tñ aliqui baptiçati fuerūt baptismo Jo. vt illi qui fuerāt Jo. discipuli: de qbus vīsile est: q crediderūt in vēturū: nec spez suā ibi posuerūt. Sc̄o qz ꝛz fides ⁊ deuotio faciāt ad rē sacr̄i: nihil tñ faciūt ad substam sacr̄i que est sine illis: ⁊ non est illis solis positis: sicut decretal' dicit de iudeo: q ex fide ⁊ deuotiōe baptismo chr̄isti saliua se baptizare voluit. d. Ego me baptizo ⁊c. qz salu⁹ fuit baptismo flamis ñ fluminis. Uñ i cimiterio b̄ñdictio sepeliēdus nō fuit: sicut excōicat⁹ qui in morte penituit quouscz absolut⁹ sit: q tñ post mortē potuit absolui sed nō baptizari. Uñ baptiçati baptismo Jo. ex fide ⁊ deuotione ad iesuz ⁊ eius baptismū: nō suscepерunt substam sacramenti baptismi chr̄isti. ℙropter qō indigebāt baptiçari: ꝛz haberēt rē sacramēti: sicut ⁊ ille iude⁹ de quo dictū est. ⁊ habet ex de bap. c. debitū. Et q̄uis ille iude⁹ videat mortuus fuisse hereticus q credebat posse baptiçari sine aqua: ⁊ a seipso q̄ duo sunt heretica. tñ nō fuit: qz vel ñ credebat illud esse baptismū verū: sed aliqd in illi⁹ signuz ⁊ memoriale faciebat: sicut q nō audēt cōicare sumūt panez b̄ñdictū loco illi⁹: ⁊ ℙolādus moriēs: herbā ꝑ cōione accepit: vel si errauit tūc hereticus nō fuit: qz baptismum credebat īplicite: sz explicite nesciēs illō opinabat: paratus tñ aliter credere si sciret eccl'iaz aliter sentire. Nec tenebatur explicite scire: qz nō poterat scire. Uñ nō peccabat veraz mām ⁊ ministrū ignorādo: nec falsuz arbitrādo: qz nō ptinaciter. Et iō nō fuit hereticus sz fidelis. Qō III

Tertio q̄rit vtrū gr̄a q̄ est in sacr̄is nole. differat a gr̄a q̄ est in virtutibus ⁊ donis. Et videt q non: qz aut ē gr̄a gratū faciēs: ⁊ illa est vna. aut ē gratis data ⁊ illa pōt eē sine gr̄a gratū faciente: sz gr̄a sacr̄alis nullo mō: ergo ⁊c. ¶ Cōtra B. di. Diuisiones gr̄arū diuersis sacr̄is sunt collate: sed hoc nō est de gr̄a gratū faciente: q̄ ē vna in oībus īdiuisa: ḡ ⁊c. ¶ R⁰. cōis opi. ē q sunt idez: qō ꝓbat qnqz rōnibus: q̄rū prīa est ex cōparatiōe sanitatis spūalis ad corporalē sic: qz sicut se hz sanitas ꝑ artē restituta ad sanitatez ꝑ nām: sic gr̄a sacr̄alis ad vtutes: qz sacr̄a sūt q̄dā medicine: sed illa est eadē. 7. meth. ḡ ⁊c. Sc̄da ē ex gnāli āmotione mali sic. ℙer idē tollit malū inq̄tū ꝑuat bonū oppositu:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ℭ incℨtū ledit subm diminuēdo habilitatē ad illud vnde ꝛ visus miraculose restitutus qui tollit cecitatē ꝛ indispoſitionē est vnus ꝛ idez cū visu naturali: sed peccatū vnuz ꝛ idē ē qđ tollit siue ꝑuat gr̄az ꝛ corrūpit potētiaz aie ꝑ maculā: g̈ eodē tollet formal'r q̄tuz ad vtrūq;. Tertia sumit ex gr̄a fz ꝙ fluit ad defect⁹ tollēdos ꝛ potētias pficiēdas sic eodē formal'r tollit defcūs po⁹ ꝛ pficit po⁹. Cū.n. ōfcūs po⁹ dicat purā ꝑuationē pfcōnis: q̄ ē iperfectio sola pōne. habit⁹ destruet impfecto. ꝑ ꝙdē ex pte māe. Ko pficiet potētia: sic eodē luīe pellit tenebra ꝛ illuiat aer. Quarta sumit ex oppōne sic. Lz vni fz diuersa opponant pl'ra: vt eq̄li mai⁹ ꝛ min⁹. io. metha⁶ tñ vni⁹ fz idē vnū ē oppo⁹. Sz vnū est peccatū quod habet inordiationē actus ꝛ vulnerat potētias aie: ergo vna est v̄tus q̄ pficit habētē ꝛ op⁹ ei⁹ bonū reddit. Quinta sumit ex termio sic: ℘er idē recedit aliqd ab vno termio ꝛ tēdit ad oppo^m: vt ꝑ leuitatē a centro sursuz. Nec valet solo vt opponit v̄tuti ꝛ vt vulnerat: qr si oppō ad v̄tutē eēt formal'r ꝑ aliud q̄ꝑ vulnus: bñ regreret aliud ꝛ aliō remediū: sic in vulnerato q cuz hoc hz febrē: regrit duplex sanitas: fz qñ vtrūq; ē per idē: vtrūq; tollit ꝑ idē: v̄bi gr̄a. Aer ē tenebrosus ꝑ abñtiā lumiosi ꝛ interpōne opaci. Uñ regrit lux formal'r pellēs tenebrā ꝛ remouēs opacū iterpositū: qđ cāt ihabilitatēz ad lucē. Sz si sola abñtia lucis causat tenebrā sola restitutio ei⁹ tollet tenebrā q̄ꝑtū ad oēz ei⁹ effectū. Et sic ē i ꝓposito: qr pctm̄ nō corrūpit potētiā aie: ꝑ hītū aliquē vl' ꝑuationē differentes ab hitu ꝛ ꝑuatiōe oppositis v̄tuti. Et iō sola v̄tus restituta sufficit q̄ ad vtrūq;. Nec obstat qđ dr̄ ꝙ sacr̄al' gr̄a nō erat in statu inocētie necr̄ia: fz gr̄a v̄tutū tūc erat necr̄ia: ꝛ sic v̄r ꝙ nō sint idē. nā lz gr̄a sacr̄oꝝ ꝛ v̄tutū fit vna: tñ fuit necessaria hec ꝛ nō illa in statu inocētie incℨtū hꝫ: sed tñ id qđ ē vtraq; fuit necr̄iū: sic sanitas ꝑ medicinā restituta nō ē necessaria ei g nunq; fuit ifirm⁹: ē tñ necr̄ia infirmo: ꝛ tñ nō drūt a nāli nisi penes cām extrinsecā ꝛ accñtalē. Uel dōz ꝙ gr̄a sacr̄al' nō fuit in statu inocētie necr̄ia incℨtū ꝟfert ꝑ sacr̄a: nec incℨtū ordinat ad sanādū: fz incℨtuz ordinat ad bñ opandū sic fuit necr̄ia. Nec obstat ko id qđ dr̄: ꝙ nō cōtrit⁹ recipit gr̄az sacr̄alē si nō fict⁹ accedat: nō ꝟtrit⁹ āt nō hz v̄tutē pnie: nec ꝑ ꝟñs alias v̄tutes: ꝛ sic v̄r ꝙ nō sint idē. nā lz nullus adult⁹ recipiat gr̄az sacr̄alē: nisi nō fict⁹: tñ nō fict⁹ ꝑt carere gr̄a ꝛ v̄tutib⁹: vt si sit attrit⁹ ꝛ nō cōtrit⁹: nec tūc erit sine pctō ꝛ gr̄a: īmo erit in pctō mortali: fz v̄tute sacramēti attritio mutabit in ꝟtritionē: ꝛ suscipiet gr̄az v̄tutū ꝛ sacr̄i. Sic.n. dicit fr̄ Tho. 4. sn iaꝝ. di. 6. q. i. articlo. 3. q. .i. in vlt. argumēto ℑn ꝟriū ꝙ sufficit attritio ꝑcedēs ad excludēdū fictionē: Si aūt sit ꝟtrit⁹: tūc suscipiet gr̄az sacr̄alē: nō ꝑ infusionē noue gr̄e: fz ꝑ augmētū ꝑexñtis: sic in illo q bis vere penituit: et de eodē pctō. Nā i ka susceptiōe sacramēti ꝟstat ꝙ nulla noua gr̄a sibi ifundit: sed sola ꝑexñs auget: qr nouiter ifusa eēt eiusdē rōis cū p^a. Nec valet qđ tertio dr̄: ꝙ v̄tutes sūt ꝟnexe: fz gr̄e sacr̄ales nō: g̈ ñ sūt idē qr nō ē silē. Nā v̄tutes hñt ꝟnexionē qr fluūt ab vna gr̄a: q̄ sine eis eē nō ꝑt: fz sacr̄a nō fluūt a gr̄a: q̄ ēt sine eis: eē ꝑt. ℭ Nec valet ēt qđ q̄rto ꝟsueuerit argui: qr diuersoꝝ effectuū sūt diuerse cāe: fz effcūs sacr̄ales sūt diuersi: g̈ sūt a diuersis gratys: ꝛ sic nō vna. Dōz ꝙ diuersa sacr̄a hñt diuersos effect⁹: g sūt characteres vl' ornat⁹: nō aūt gr̄e. Uel dicendū ꝙ ad diuersitatē cārū formaliū seq̄t diuersitas effect⁹: nō aūt ad diuersitatē efficiētiū: maxīe instr̄aliū. Sic̄ eni vna est sanitas: q̄ diuersis īfirmitatib⁹ tolli pōt: ꝛ sic hz diuersis medicinis recupari: ita vna ē gr̄a q̄ diuersis pctīs tollit: ꝛ diuersis sacr̄is repat. Sz singularis opi. Tho. est i ꝟriū. Et sic posset ꝟcordari. Qr.n. in. 4. dic̄ sacr̄a nō attingere ad gr̄az: fz ad ornatū: verū est de gr̄a gratū faciēte. Et qđ dicit i vltia ꝑte ꝙ attīgūt ad gr̄az verū ē sacr̄alē q̄ dr̄ a ꝑma. Sz Tho. v̄r velle ꝙ ista gr̄a sacr̄alis nō solū differāt a gr̄a gratū faciente ꝛ v̄tutib⁹ acq̄sitis ꝛ infusis ꝛ donis: fz ēt ab ipso ornatu vl' charactere: qr dic̄ ꝙ gr̄e sacr̄ales fluūt a gr̄a sic̄ ꝛ v̄tutes: ꝛ supponūt gr̄az gratū facientē: qđ nō facit character vl' ornat⁹. Et ꝑ ista opi. ē: qr vnūqđq; sacr̄z ē introductū in spāle remediū ꝟ spālē defectū: siue sit cl'pa siue ꝑena ex cl'pa derelicta: siue qđcūq; aliud. Uñ cū effcūs particl'aris reducat ī cāz particularē non vl'em imediatā: cū cōe sit sacr̄is no.le. ꝟferre gr̄az ꝛ v̄tutes: spāle vo sit vni cuiq; supposita gr̄a remediū ꝑbere ꝟ spālez defectū: v̄r ꝙ vnūqđq; sacr̄m hz spālē aliquē effectū ꝟ suū ꝓpriū ōffcm̄. Et hoc pz in singulis: sicut pnīa cōtra oē pctm̄ actuale: baptism⁹ ꝟ ōrigiale: mr̄imoniū ꝟ ꝟcupiscētiā: ꝟfirmatio ꝟ timiditatē ꝛ verecūdiā. ℑn ꝟfirmatiōe igit audacia maior formal'r ē ꝑ gr̄az sacr̄alē. ꝛ nō solū ꝑ v̄tutē fortitudis: q̄ maior dat in sacr̄o qđ plus ꝟfert de gr̄a: sic̄ in Eucharistia ꝛ ordie. Et sil'r in eucha^a maior tēperātia ifundit q̄ꝑ ī mr̄imonio: fz ī mr̄imonio spālis gr̄a sacr̄al' dat: vt sciat vnusq;q; suū vas possidere: g̈ ī ꝟfirmatiōe ē aliqđ robur qđ ē gr̄a gratis data: supponēs tñ gr̄az gratū faciētē: ꝛ sil'r ī mr̄imonio. In ordine aūt dat spālis gr̄a exequēdi suuz offiñ: ꝛ sic de alys. ℭ Si dicat ꝙ ꝑ vnū sacr̄z: pleni⁹ habet effcūs alteri⁹ spālis: sicut ꝑ baptismū actualia pleni⁹ remittunt: q̄ꝑ pnīaz: g̈ a sil'i nō ē icōueniēs per aliō sacr̄m: plus mederi ꝟcupiscētiā q̄ꝑ mr̄imoniū: ꝛ sic de alys: nō valet: qr illud ē ꝑ accñs: istud aūt ē ꝑ se. s. collatio virtutū ꝛ augmētū in eucharistia. Uñ si spālia remedia ī alys sacr̄is essent ꝑ se ex gr̄a gratū faciēte ꝛ v̄tutib⁹ ꝑ se: ꝛ ñ ꝑ accñs: eucharistia pl's r̄mediaret ad oīa q̄ꝑ cetera: ꝛ sic supfluerēt. ℭ Ad gnq; ār rōes ꝑ alia opi. q̄ sūt ꝟ istā ē siml'r rñdēdū ꝑ iterrēptionē ei⁹ qđ supponit: qr in oi sācr̄o dat remediū ꝟ diuersuz ōfectū: cui nō subuenit ꝑ gr̄az gratū faciētē per se ꝛ īmediate: nec ꝑ ei⁹ augmētū: cū se cōpatiant: sic̄ licz ꝑ gr̄az gratū facientē tollat culpa ꝛ macula mortalis: ꝛ pena eterna: quia ista nō ꝑñt siml' stare: tñ nec culpa venialis: nec pena tpal' nec verecādia: nec ꝟcupiscētia: nec ml'ti alq defect⁹ iclinātes ad pctm̄: q stāt cū ea: ēt intēsa ꝑ eā tollunt: qr nihil corrūpit nisi a suo ꝟrio: g̈ ē alia gr̄a ꝟria istis ꝑ quā tollunt vl' remittunt. ℭ Utruz aūt ex vno sacr̄o iterato ꝓfluat vna gr̄a tñ spē: an diuerse dubiuz est. Et posset dici ꝓbabil'r ꝙ qñ defect⁹ ē vni⁹ spēi tūc est vna: sic̄ in mr̄imonio ꝛ sil'ib⁹: fz qñ defect⁹ lz sit vni⁹ generis: est tñ differēs spē: tunc forte gr̄e differūt spē: sic̄ in sacr̄o pnīe: de eodez pctō numero vel spē bis ꝟfitēs gr̄az eādē vl' aug^m recipet: de diuersis diuersā. Uel forte sic̄ vna v⁹ pnīe est de oīb⁹: sic ꝛ hꝫ vna gr̄a differens tñ a pnīa v̄tute: cū illa maior ifundat in eucharistia. ℭ Ad arg^m in ꝟriū pz rñsio ꝑ ea que dicta sūt: quia gr̄a sacramētalis nō est gratia gratū faciēs: nec gratis data formis: sed gratis data formata: sicut morales infuse.

ℭ Quid sit baptismus. Di. III. a

POst hec videndū est quid sit baptismus: ꝛ que sit forma: ꝛ quādo istitutus: ꝛ cā īstitutionis. Baptismus dicitur intinctio: idest ablutio corpis exterior facta sub forma verboꝝ ꝓscripta. Si.n. ablutio fiet sine verbo: nō ē ibi sacr̄m. Sed accedente verbo ad elemēiū: fit sacr̄m. nō vtiq; ipsū elemētū fit sacr̄m: fz ablutio fcā ī elemēto. Uñ Augu. Uerbo baptisma ꝟsecrat. detrahe verbū: ꝛ quid ē aq̄ nisi aq̄: accedit verbū ad elemētū: ꝛ fit sacr̄z. Uñ ē hec tāta virt⁹ aque vt corp⁹ tāgat ꝛ cor abluat nisi faciēte verbo: nō qr dr̄: fz qr credit. Hāq; ꝛ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

in ipo verbo aliud est sonus transiens: aliud est virtus itus manes. In duob⁹ g̃ ꝓsistit sacz̃ baptismi. s. in verbo ꝛ elemento. ergo ꝛ si alia desunt q̃ ad decorẽ sacr̃i instituta sũt: nõ ió min⁹ est versũ sacr̃m ꝛ sanctũ si verbũ sit ibi ꝛ elemẽtuz. Illã ꝛ in hoc sacramẽto ꝛ in alijs q̃dã solent fieri ad decorẽ ꝛ honestatez sacr̃i: q̃dã ad substantiam ꝛ causaz sacr̃i ptinẽtia. De substãtia hui⁹ sacramenti sunt verbuz ꝛ elementũ: cetera ad solennitatem eius pertinent.

¶ De forma baptismi. b

Ed qđ est illud verbuz quo accedẽte ad
f elementum: fit sacramẽtuz: veritas que docet huius sacramẽti formam tradens ait discipulis. Ite docete omnes gentes baptizãtes eos: in noĩe patris ꝛ filij ꝛ spũssancti. Invocatio igitur trinitatis verbũ dicit quo baptisma cõsecrat: ꝛ hec est forma verboꝝ sub qua traditur baptismus. Vñ bonifacio epo zacharias papa ait firmissime p̃ceptũ ẽ in synodo anglorũ: vt quicũq; sine inuocatiõe trinitatis mersus fuisset: q̃ sacramentũ regenerationis nõ haberet: qđ oĩno verũ est. q̃ si mersus in fonte baptismi quis fuerit sine inuocatione trinitatis pfectus chr̃stianus nõ est nisi in noĩe patris ꝛ filij ꝛ spũssancti fuerit baptizatus. Legitur tamẽ in actibus apostoloꝝ apostolos baptizasse in noĩe x̃pi: sed in hoc noĩe vt exponit Ambro. tota trinitas intelligit̃. Intelligitur eniz cũ x̃pm dicis: ꝛ p̃ a quo vnctus est: ꝛ ipsum qui vnctus est ꝛ spiritussanct⁹ per quẽ vnctus ẽ. Unde Nicolaus papa ad cõsulta bulgaroꝝ a quodam iudeo multos baptizatos asseritis: ꝛ quid inde agẽdũ sit consulitis. Ubi profecto si in noĩe sancte trinitatis: vel in noĩe chr̃isti sicut in actibus apostoloꝝ legimus baptizẽtur: baptizati sunt: vnũ enim idẽq; ẽ vt exponit Ambrosius.

¶ Si in noĩe patris tm̃ vel spiritussancti possit tradi baptismus. c

Ic queritur an baptismus esset verus si
h diceretur in noĩe patris tm̃: vel spũssancti tm̃: vt cuz dicitur in nomine chr̃isti: Ambrosius videtur dicere q̃ si fide mysteriuz trinitatis teneatur ꝛ vna persona tm̃ nomine tur: plenũ est sacr̃m. Et econuerso si tres nominent̃ ꝛ nõ recte de aliquo illoꝝ sentiat̃. vacuũ fieret mysteriũ trinitatis. ait. n. sic. Ubi non est plenũ baptismi sacr̃m: nec p̃cipiũ nec species aliqua baptismi estimat̃. Plenũ autẽ ẽ si patrẽ ꝛ filiũ ꝛ spũmsanctuz fatearis. Si vnũ neges: totũ subrues: ꝛ si vnũ i fm̃óe cõprehẽdas: vel patrẽ vel filiũ vl̃ spũmsanctũ: fide aũt nec patrẽ

nec filiũ nec spũmsanctũ abneges: plenũ ẽ fidei sacr̃m. Ita ẽt ꝺz patrẽ ꝛ filiũ ꝛ spũmscũm dicas ꝛ p̃is ꝛ filij ꝛ spũssci minuas ptãtẽ: vacuũ est oẽ mysteriũ. Cũ enim dz̃ in noĩe x̃pi: p virtutez noĩs impletũ ẽ mysteriũ: nec a x̃pi baptismate spũs separat̃: q̃ x̃ps baptizauit in spũ.

¶ Questio Ambrosij. d

Unc cõsideremus vtrũ sicut x̃pi noĩe le
n gimus baptismi plenũ eẽ sacr̃m: ita etiã spũscõ nũcupato: nihil desit ad mysterij plenitudinẽ. Rõnẽ seqmur q̃ vnũ dixerit: trinitatẽ significauit. Si x̃pm dicas: ꝛ patrẽ a quo vnctus ẽ filius: ꝛ ipsum q̃ vnctus est. s. filiũ: ꝛ spũmsanctũ quo vnctus ẽ designasti. Scriptũ est. n. hũc eẽ Jesuz a nazareth quẽ vnxit deus spiritusancto. ꝛ si patrẽ dicas: filiũ eius ꝛ spũz oris eius pariter idicas: si tm̃ id ẽt corde cõprehẽdas. Et si spũmscm̃ dicas: deũ patrẽ a quo p cedit ꝛ filiũ eius cuius ẽ spũs nũcupasti. Unde vt rõni copuleť auctoritas dñs dicit. Vos autẽ baptizabimini in spũ sancto: ex quo idicat nos recte posse baptizari in spũsancto.

¶ Perstringit premissoꝝ itelligẽtiã cũ determiatiõe cuiusdam dicti. e

Ex his apte itellexisti in noĩe x̃pi verũ ba
e ptisma tradi: vñ nihilomin⁹ isinuari vz̃ verũ baptisma dari posse i noĩe p̃is tm̃ vl̃ spũssãcti. si tm̃ ille q̃ baptizat fidẽ trinitatis teneat: q̃ trinitas ĩ quolibet hoz̃ noium ĩtelligit̃. Si aũt aliq̃s puerse credẽs ꝛ errorẽ ĩducere intẽdẽs vnũ de tribus tm̃ nũcupet: nõ ipleuit mysteriũ. Qđ vero ait noiatis tribus vacuũ eẽ mysteriũ si baptizans minuat ptãtẽ p̃is ꝛ filij vel spũssci. i. male sẽtiat de potẽtia alicuius hoz̃: ñ credẽs vnã potẽtiã triũ: itelligẽdũ ẽ hoc sup eũ q̃ nõ itẽdit nec credit baptizare q̃ nõ tm̃ caret fide sed ẽt intẽtionẽ baptizãdi nõ hẽt. Qui ergo baptizat ĩ noĩe x̃pi: baptizat ĩ noĩe trinitatis qñ ĩtelligit̃. tutius ẽ tm̃ tres personas ibi noiare: vt ibi dicat̃ i noĩe p̃is ꝛ filij ꝛ spũssci: ñ i noĩbus sed in noĩe. i. ĩuocatiõe: vel ĩ cõfessiõe p̃is ꝛ filij ꝛ spũssancti. Jnuocat̃. n. ibi tota trinitas vt inuisibiliter ibi opet̃ p se sicut extra visibilr̃ per ministeriũ. Si aũt dicat̃ in noĩbus: nõ est ibi sacramẽtũ: q̃ nõ seruat̃ forma baptismi.

¶ De institutione baptismi. f

Et institutione baptismi qñ cepit vãrie
ś ũt estimatiões. Alij dicũt tũc eẽ istitutũ
o cũ Nicodemo x̃ps ait. Nisi quis renatus fuerit ex aqua ꝛ spũsancto ꝛc̃. Alij dicunt institutionẽ baptismi factã cũ aplis dixit. Ite docete omnes gẽtes baptizãtes eos in noĩe pa

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tris ⁊ filij ⁊ spūssancti. Sz hoc dixit eis post resurrectionem: precipiens eis ꝺ vocatiõe gẽtiū: quos añ passionẽ binos miserat ad predicãduz iudea ⁊ ad baptizãdū dicẽs. Jn viã gentiū ne abieritis. Jã ergo istitutus erat baptismus: qz baptizabant simul ⁊ predicabant.

¶ De forma i qua baptizauerũt apostoli ante passionem Christi. g

Jvero q̃rit̃ in qua forma tunc baptizauerũt. Sane dici põt i noie trinitatis. s. i ea forma i q̃ baptizauerũt postea gẽtes: que añ passionẽ põt intelligi fuisse tradita: lz nõ sit scriptū. Nõ ergo tc̃ illã formã xps pr9 tradidit cũ ad euãgelizãdū gẽtib9 misit: ꝯ quã añ tradiderat mittens eos i iudeã post iterauit cũ ad gẽtes misit. Cõmodi9 ꝯ ꝺr istitutio fcã q̃n xps a Joãne baptizatus ẽ i iordãe. qꝺ ꝺispẽsauit non qz mũdari voluit cũ sine pctõ fuerit: ꝯ qz ꝓtact9 mũde carnis sue viz regeneratiuã ꝓtulit aqs: vt qui postea imergeret̃ inuocato noie trinitatis a pctis purgaret̃. Tũc ergo istitut9 ẽ baptismus christi in quo trinitas cuius mysterium ibi innotuit interius hominem baptizat.

¶ Quare in aqua tantum fiat. h

Elebrat̃ añt hoc sacrm i aq̃ nõ in alio liquore vt ait xps. Nisi qs renatus fuerit tc̃. Jõ vniformiter id fieri i aq̃ pcipitur vt itelligat̃: q sic aq̃ sordes corpis ac vestes abluit: ita baptismus macℓas aie sordesq̃ viciorũ emũdãdo abstergit: vel iõ vt nullũ iopia excusaret qꝺ põt fieri si i vino vel oleo fieret: ⁊ vt cõmunis materia baptizãdi inueniret̃ apꝺ oẽs: qꝺ aq̃ signauit q̃ de latere xpi manauit: sic̃ sanguis alterius sacrũ signũ fuit. Nõ ergo i aliquo liquore potest consecrari baptismus nisi in aqua.

¶ De immersione quotiens fieri debeat. i

E imersiõe vero si q̃rit̃ quõ fieri ꝺeat: ꝑcise rñdem9: vt sel̃ vℓ tertio ꝑ vario mor̃ eccℓe. Añ Greg. De tria imersiõe baptismi nil veri9 rñderi põt q̃ꝯ qꝺ vosipsi sensistis qz i vna fide nihil officit eccℓe scẽ ꝺsuetudo diuersa. Qz. n. i trib9 subsistẽtijs vna substãtia ẽ: reꝓhẽsibile eẽ nullaten9 põt infantẽ i baptismo ter vℓ sel̃ mergere: qz ⁊ i trib9 mersiõib9 ꝑsona rũ trinitas: ⁊ i vna põt ꝺitatis singℓaritas designari. Nos vero q tertio imergim9 ẽt triduane sepulture sacrm signam9. Scꝺm hoc licet non mõter ꝯ ẽt sel̃ mergere tm̃. Jbi tñ ꝺũtarat mergere sel̃ licet: vbi ꝺsuetudo eccℓe taℓ existit. Si qs vero id facere icipiat vbi ꝺsuetudo taℓ nõ ẽ: vel sel̃ tm̃ mergẽdũ asserat: reꝓhẽsibilẽ se eẽ cõstituit. Añ Haymo. Jn suo sensu habundabat Cyprian9 cũ sel̃ mergebat i baptismo puℓos: q qꝺ itelligebat studiose iplebat bõis opibus abũdãdo: lz i hoc nesci9 delinqret: ꝯ qz bõis opib9 abũdabat postea correct9 a deo abũdauit altiori sensu: ter illos mergẽdo. Ecce hẽm9 qz deliqt: q sel̃ mersit. Sz hoc iõ: qz aliter se hẽbat cõsuetudo illi9 eccℓe: vℓ qz vnã tm̃ faciẽdã mersionẽ asserebat. De tria mersiõe Aug. ait. Postq̃ nos credere ꝓmisim9: tertio capita i sacro fõte dimersim9: q ordo baptizandi duplici mysterij significatiõe celebrat̃. Recte. n. tertio immersi estis: qz accepistis baptismũ i noie trĩtatis. Recte tertio ĩmersi: qz accepistis baptismũ in noie xpi: q die tertia resurrexit a mortuis. Jlla. n. tertio repetita imersio typũ ꝺñice exprimit sepulture. Cõstat ꝯ baptizãdos tertio debẽ imergi: ⁊ tñ si sel̃ tm̃ imergant̃: vez baptisma accipiũt: ⁊ q sel̃ imergit tm̃: ñ peccat: nisi ꝺsuetudo eccℓe obsistat vel hoc modo tm̃ debere fieri asserat.

¶ Quando circumcisio amisit vim suã. l

Olet ẽt q̃ri si circũcisio amisit statuz ab institutiõe baptismi: ad qꝺ dicim9 in xpi morte terminata eẽ legalia oia. Ex tũc ꝯ circũcisio ꝓdidit viz suã: ita q̃ postea non ꝓfecerit: ꝯ potius obfuit obseruatoribus suis. Sz vℓ q̃ ad oblationẽ vere hostie ꝓtuit ꝓdesse. Si n. añ ꝓ passionẽ legalia finẽ hũissent: nõ ea iminente vetus pascha cum discipulis manducasset.

¶ De causa institutionis. l

Ausa vero institutiõis baptismi ẽ inouatio mẽtis: vt hõ qui ꝑ pctm̃ vetus fuerat per gratiam baptismi renouetur: quod fit ꝺepositione viciorum ⁊ collatione virtutũ. Sic enim fit quisq̃ nouus homo: cuz abolitis pecc=tis ornatur virtutibus. Abolitio peccatorum pellit feditatem. Appositio virtutũ affert decorem. ⁊ hec est res huius sacramẽti: scilicet interior mundicia.

¶ Queritur an baptismus aperuit celuz quod non aperuit circumcisio. m

Jqueritur vtruz baptismus aperuit celum quod non aperuit circumcisio: Dicimus qz nec baptismus nec circũcisio regni nobis adituz aperuit: sed hostia saluatoris: que si tempore circũcisiõis oblata fuisset: illius temporis homines in regnum intrãssent. Res ergo huius sacramenti iustificatio est.

Jrca tertiã ꝺistinctionem q̃runt̃ tria. Primũ ẽ ꝺ forma baptismi. 2m ꝺe ministro ei9. 3m ꝺe materia.

Querit ꝯ primo ꝺ forma baptismi an possit mutari. Et vr̃ q̃ sic: qz catbecism9 ⁊ exorcism9 sũt de forma: quibus tñ omissis põt ꝺari baptism9 ꝯ ⁊c. ¶ Contra: qz nõ põt mutari mã: ꝯ nec forma q̃ nõ ẽ min9 de substa. ¶ Respondeo, Circa istam questionem sunt tria videnda.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Primo quid ē bap⁹. Ubi aduertēdū q̄ sic diffinit a magr̄o. Bap⁹ ē ablutio corpis exterior fcā sub forma p̄scripta v̄boꝝ. Circa quā ē sciēdū q̄ nō ē iēns mās p̄dicari ō toto i artificialib⁹ i recto sine denoiatōe: qz hm̄ noīa artificialiū sūt ꝯcreta: sic̄ noīa itētionū: vt genus z spēs: z nō abstracta. Cui⁹ ꝓbatio ē: qz gnā suaꝝ formaꝝ n̄ p̄dicant̄ ō ip̄i⁹ nisi denoiatiue. Nō. n. archa ē q̄drāgl⁹ vl̄ q̄dratū: sz q̄drāgl̄a vel q̄drata. Si aūt n̄ ip̄orꝛaret nisi forꝛ

cõfici i azimo errorẽ inducũt: vel nihilomin⁹ cõficiunt: ⁊ tñ mutãt materiã. Quare idẽ vr̃ de mutatione forme si maneat suba: qz licet ois hereticus intẽdat facere qõ facit illa eccl'a quã putat catholicã: tñ ꝼm veritatẽ intẽdit aliud facere q̃ faciat eccl'a nr̃a in qua sola est vera fides: g̃ ꝼm hoc nullum vex sacr̃m posset fieri vel dari ab heretico qõ fl'm est. Uñ videt ꝙ si faciat totã subam quã eccl'ia catholica facit intẽdẽs facere qõ xps istituẽdo fecit: qcqd addat: qcquid detrahat vex sacr̃m tribuit. ¶ Scõo i spãli ꝙ mutatio põt fieri multis modis. ꝑ ꝓ vocũ variationẽ. Ubi sciẽdus est ꝙ variatio vocũ põt fieri dupl'r .s. quo ad voces solum: ⁊ nõ quo ad principalia significata: vel quo ad voces ⁊ significata simul. Prima mutatio nõ obest sacrõ: cuius rõ est: qz verba sacrox hñt efficatiã ex eo qõ significant. Manente ergo eadẽ significatiõe vocũ: eadẽ est vtus sacrox. Qualiscũq; g̃ variatio fiat circa voces si maneãt eadem significata semp ẽ vex sacr̃m. Aliogn nõ possent sacra ofᷣri nisi sermõe hebraico: in quo forme sacrox fuerũt a xpo istitute. Nũc ãt põt ofᷣri qõcũq; sacr̃s in q̃cũq; lingua: hebraica: greca: ⁊ latia: ⁊ ẽt oi alia materna. Si vo fiat variatio vocũ ⁊ significatox simul: siue fiat total'r siue principaliter nullũ est sacr̃m. Et ꝑmũ gdẽ de se planũ est. Si.n. nutrix imergendo puerũ diceret. Ego balneo te vt meli⁹ possis dormire nullus eẽt baptizat⁹: ꝓpter totalẽ mutationẽ significatox. Sil'r si fiat mutatio significatox quo ad ꝓncipalia significata. Si.n. dicat ego baptizo te in noie trinitatis vel in noie genitoris geniti ⁊ ꝓcedẽtis: nõ ẽ ver⁹ baptismus: qz nomẽ trinitatis nõ significat psonas diuinas sz numex personax: genitor vero: genit⁹ ⁊ ꝓcedẽs lz dẽt itelligere personas diuinas nõ tamẽ significant eas principaliter: sed act⁹ eax notionales. Cã aũt box ẽ: qz vt⁹ sacr̃alis est data vbis ꝓncipal'r significantib⁹ ea q̃ sunt de integritate sacr̃i. Unde si fiat variatio vocũ quãtũ ad totale vl' ꝓncipale significatũ nihil agit̃: vt i exẽplis positis. Si aũt fit variatio nõ i ꝓncipali significato: vt si dicat̃: Nos vbi ego. ⁊ dicat̃ baptizam⁹ vbi baptizo: ⁊ vos vbi te: incurrit̃ pctm̃ sed nõ viciat̃ sacr̃s: qz q̃q; hoc fit ex cõsueto modo loquẽdi: vt si prelat⁹ q cõsueuit dicere nos facim⁹ hoc vel illud dicat nos baptizam⁹ te. Et sil'r si dicatur magno viro ex reuerẽtia baptizo vos: qz sufficit ꝙ maneat sensus vbox ex accõmodatione vsus. Si aũt dicat̃ vbi dicit̃ in noie: in nominibus viciat̃: qz de forma est vsus essentialis psonarũ: quã repñtat numerus singularis: sicut ⁊ trinitas personal'. Et si expnoat̃ .i. inuocatione adhuc ẽ idẽ: qz vna ẽ inuocatio triuz. Sic ergo variatio vocis non significationis non obest: qz in oi lingua vt dcm̃ est põt ofᷣri: sed consuetudo lingue seruãda est: vt nec vetula in latino ne deficiat: nec latinus in greco: nec eccl'a: nec sacerdos in gallico baptizent. ¶ Sz dubiũ est de exẽplo posito. vtx si qs baptizaret in noie trinitatis esset verus baptism⁹. Et videt̃ ꝙ idẽ sit significatũ trinitatis ⁊ pr̃is ⁊ filij ⁊ spũssancti: nisi ꝙ vnũ dicit explicite. qõ aliud dicit iplicite. Et iõ nõ videt̃ mutari sensus: sicut nõ diceret̃ mutari sensus orõnis si loco diffiniti poneretur diffinitio. Et qm̃ dr̃ ꝙ trinitas significat numerũ nõ personas: dico ꝙ in diuinis numer⁹ est idẽ cuz rebus numeratis: qz trinitas ẽ pr̃ ⁊ fili⁹ ⁊ spũssanct⁹: ⁊ pr̃ ⁊ fili⁹ ⁊ spũssanct⁹ sũt trinitas: Et magis ẽ ꝑdicatio ꝙ idẽptitatẽ eẽntie q̃ ista: hõ ẽ aial rõnale mortale. ¶ Itẽ qõ dcm̃ ẽ ꝙ ñ ẽ idẽ significatũ geitoris geniti ⁊ ꝓcedẽtis: sicut pr̃is filij ⁊ spũssti. Cõtra qz act⁹ notionales q̃s ꝓncipal'r hñ noia verbalia significãt sunt idẽ re cũ psonis q̃s alia noia ꝓncipal'r significant: g̃ nõ est vex ꝙ nõ sit idẽ significatũ ꝓncipale. Si dicat̃ ꝙ tritas icreata ẽ bene idẽ qõ psone: sz nõ ois trinitas ẽ illa q̃ est pr̃ ⁊ fili⁹: vñ incertũ ẽ: iõ ⁊c: hoc non valet: qz sil'r põt dici ꝙ alter ẽ pr̃ ⁊ fili⁹ q̃ in diuis. Uñ ita incertũ est vnũ sicut aliud ꝼm vtutẽ sermonũ. Sil'r est de genitore. ¶ Et dcz ad ꝓmã instãtiã ꝙ nõ ẽ idẽ sensus dicere in noie trinitatis ⁊ i noie pr̃is ⁊ filij ⁊ spũssancti: qz lz de se inuicẽ ꝑdicẽt̃: nõ tñ de quolibet per se. Nõ.n. pr̃ ẽ trinitas nec e?: imo etiã si diceret̃ i noie dei: lz deus sit trinitas: ⁊ quelibz psona p se nõ eẽt idẽ sensus: qz aligs ofitetur deũ: q negat tres psonas. Et sil'r aligs ofitet̃ pr̃ez ⁊ filiũ qui negat trinitatẽ: vt Sabellius. Sed alia instãtia ẽ bona de genitore supposito ꝙ eẽntia ⁊ psona sint ipe act⁹: sz supposito ꝙ differret eẽntia ⁊ relatio: adhuc tenet instãtia vt videt̃ nisi dicat̃ ꝙ generare ⁊ pr̃nitas sũt due res: qõ tñ nullus dic̃. Uñ cũ pr̃ sit relatiuũ ꝼm eẽ de ꝓncipali significato importat pr̃nitatẽ. ⁊ hãc eãdẽ q̃ est generare iportat genitor: lz differant i rõe vel in mõ significãdi. Et siue dr̃at relatio ab eẽntia siue nõ: i noie pr̃is ⁊ filij ⁊ spũssancti põt dari: qz xps hoc dixit: ⁊ pari rõne in noie genitoris nisi dicerẽtur ꝙ pr̃ ex accõmodatiõe vsus iportat ꝓncipal'r hypostasim ⁊ genitor notionẽ. Et si hec differrẽt re: tũc vex eẽt ꝙ pr̃ ⁊ genitor differrent re: al'r non. Sz videt̃ ꝙ psona baptizãs sit de eẽntia sicut actus baptizãdi: ⁊ sic baptismus grecox videt̃ nullus: nã qua rõne exꝓmit̃ ibi act⁹ baptizãdi videt̃ ꝙ exꝓmi debeat psona baptizãs. Sed potest dici ꝙ actus est de eẽntia intrĩsece: sicut cã mãlis: baptizãs aũt ñ est sic de eẽntia: cũ cã efficiẽs sit cã extrinseca: sz dr̃ de eẽntia qz facit essentiã: ⁊ sine ipo nõ esset eẽntia. Et iõ exp̃ssio persone baptizãtis nõ est de necitate sacr̃i: sic exp̃ssio act⁹: qz nõ est cã intrinseca sicut act⁹: q est mã ex qua: nec sic expressio baptismati qui est cã intrĩseca: sicut mã in q̃: nec sic exp̃ssio trinitatis q̃ ẽ cã extrinseca ꝓncipalis: baptizãs aũt cã extrinseca ĩstrumẽtal'. ¶ Scõo mõ põt fieri mutatio ꝙ corrnptionẽ. Circa qõ ẽ sciẽdũ: ꝙ ille q corrupte ꝓfert verba: aut hoc facit ex industria: ⁊ sic nõ videt̃ intẽdere quod eccl'a intẽdit: vnde nõ est baptism⁹: aut hoc facit ex ignorãtia vel ex defectu lingue: ⁊ tũc dicit̃ ꝙ si sit tãta corrnptio ꝙ oio auferat sensum locutionis ꝙ nõ est baptismus. Si aũt sẽsus locutiõis maneat: tũc erit baptism⁹. Et hꝰ ꝓcipue accidit ꝙ sensus nõ mutat̃ qm̃ fit corrnptio i fine: qz ex ꝓte finis mutatio variat consignificationẽ nõ aũt significationem: vt dicũt grãmatici: vt si vetula vel alius ignar⁹ lingue latine infringẽs linguã diceret. ego te baptizo i noie patria ⁊ filia ⁊ spũs scã: nihilominus eẽt vex sacr̃s: sicut hẽtur de consecratiõe. d. 4. c⁰. Rettulerũt. Sz mutatio ex ꝓte principij variat significationez. Uñ corrnptio talis si sit magna oio sensum locutiõis aufer̃et. Qm̃ aũt sensus locutiõis alĩ qno modo manet: tũc q̃uis mutet̃ forma q̃tũ ad sonum sensibilẽ nõ tñ mutat̃ q̃m ad significationẽ: qz q̃uis oratio corrupte ꝓlata nihil significet ex vtute ipositionis significat tñ ex accõmodatiõe vsus. Et iõ si homines blesi nihil de sensu ꝓncipali corrũpãt valet q̃tũ ad eẽntiã sacr̃i: alias nõ: lz quo ad necitatẽ ꝓcepti referat vtx ex malitia vel negligẽtia: aut ex ipotẽtia ⁊ ignorãtia corrũpant. Et qõ Tho: dicit ꝙ lz oro corrupte ꝓlata nihil significet ex vtute ipositionis: significat tñ ex accõmodatione vsus: vr̃ ꝺ eũ: q non vlt ꝙ possit dici baptizam⁹: cũ tñ vt dictũ ẽ supra ex accõmodatiõe ꝑlat⁹ dicat vel dicere possit q̃m ad rem sacr̃i: lz peccet: baptizam⁹. Sz ille q nescit aut nõ põt verba ad plenũ ꝓferre dz abstineri nisi in necessitate: qz melius ẽ talia nõ facere q̃z male facere. Impitia.n. culpe annumeratur. Unde sicut medicinã corꝑalẽ nõ debz adhibere nisi q scit ⁊ põt: ita nec spũalẽ: qz lz nõ sit sil'e ex ꝓte recipiẽtis cui corruptio medicine corꝑalis nocet nõ spũalis nisi i ꝑbalibus: est tñ sil'e ex ꝓte agẽtis. ¶ Tertio põt eẽ mutatio ꝙ additionẽ. Ubi ẽ sciẽdũ ꝙ in additiõe duo sunt ꝯsiderãda: ꝑm est ex ꝓte addẽtis: qz si addẽs itẽdat illõ qõ addit eẽ ꝺ forma q̃si volẽs ꝙ hꝰ iducere nouũ ritũ i eccl'a ꝯstat ꝙ ñ itẽdit ꝓferre formã qua vtit̃ eccl'a: ⁊ ita non faceret quod ecclesia facit: ⁊ ita non esset baptismus. Secus aũt si ex aliq̃ cã ad-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

deret:aut ex deuotiõe q̃dam.Scõm ẽ ex pte additiõis:qz aut additũ ẽ corrũpẽs vex̃ sensũ vboꝝ sacr̃i aut ñ.Si ẽ corrũpens:tũc nll̃m est sacr̃m:vt si dicat̃ baptizo te ĩ noĩe patris maioris:ꝛ fily minoris ꝛc̃.qz ista determinatio corrũpit fidẽ eccl̃ie:in qua dant̃ sacr̃a.Si vo sit talis addito q̃ ñ corrũpat debitũ sensum vboꝝ sacr̃i nõ tollit̃ sacr̃z:vt si aliquis dicat.ego baptizo te ĩ noĩe p̃ris oipotẽt̃l:ꝛ fily eiꝰ vnigeniti:ꝛ spũssancti pacliti.Et fortiori rõne ẽ hoc vex̃ quãdo talis additio fit in p̃ncipio vel in fine:vt si dicat beata vgo te adiuuet:ꝛ ego te baptizo ĩ noĩe p̃ris ꝛ fily ꝛ spũssancti:ꝛ btã virgo te adiuuet:Si vo diceret̃.ego te baptizo in noĩe p̃ris ꝛ fily ꝛ spũssancti:ꝛ beate vginis:nõ eẽt baptismꝰ si ĩtelligeret̃ ĩ noĩe beate vginis baptizari:sicut ĩ noĩe trinitatis:q̃ baptismꝰ ꝯsecrat̃:qz tal̃ sẽsus eẽt ⁊riꝰ ve fidei:ꝛ p ꝯñs tollẽt vitatẽ sacr̃i.Si vo ĩtelligat̃ qõ addit̃ in noĩe btẽ virgis: ñ q̃ nomẽ btẽ vgis aliqd opet̃ ĩ forma baptismi:sz vt eiꝰ itercessio ꝑsit baptizato:ñ tollit̃ ꝑfectio sacr̃i.Qz tñ iste sensus ẽ iproprꝰ:nullo mõ ẽ illõ:vl̃ sil̃e faciẽdũ.Sic g̃ si additio sit corrũpẽs fidẽ nõ est baptismus:sicut ꝛ ꝯditio ⁊ria bonis mr̃imony exp̃ssa.Si aũt nõ ẽ corrũpẽs fidẽ ne q̃ sensum nõ obest.Si vo sit dubia ad intẽtionẽ recurrit̃. Et si intẽdebat aliqd erroneũ nihil agit̃:alias sic.Nihil tñ addere debet sacerdos preter id qõ ĩ suo ordinario ⁊tinet̃ ẽm ritũ eccl̃e sue:sicut nec ĩ missa cruces ꝛ hꝰ que corrumpũt mysteriũ.¶ Quarto p̃t fieri mutatio p̃ subtractionẽ. Ubi sciẽdũ q̃ si subtrahat̃ aliquid qõ sit de eẽntia forme: tollit̃ sacr̃m.Si vo tollit̃ id qõ nõ ẽ de eẽntia forme:remanet p̃fectũ sacr̃m.Uñ si a forma baptismi tollatur.ego:ꝛ a forma eucharistie tollat̃ enĩ.Cũ hec sint de forma solũ ex institutiõe eccl̃ie:nõ p̃ hoc tollit̃ sacr̃m:lz grauiter peccaret q̃ sciẽter hoc tolleret.Quicqd aũt aliꝰ tolleret̃ sacr̃m nullũ eẽt.Et cã hꝰ ẽ: qz posita tota suba rei põit̃ res oi alio circũscripto.Deficiẽte aũt aliquo p̃nꝰ essentiali res tollit̃ omni alio posito ideo ꝛc̃.¶ Quito potest fieri mutatio p̃ transpositionẽ vborũ.Et dõz sicut dcm̃ ẽ ꝺ corruptiõe.Sz nõ vr̃ q̃busdã q̃ in forma baptismi possit fieri aliq̃ talꝫ trãs positio q̃ sit ꝯria vo sensui:siue dicat̃ ĩ noĩe p̃ris ꝛ fily ꝛ spiritussancti baptizo te:siue in noiatiõe ꝑsonaꝝ fiat trãspositio eaꝝ:vt si dicat̃ in noĩe spũssancti ꝛ fily ꝛ p̃ris:qz lz de fide nõ solũ sit numerꝰ ꝑsonaꝝ sz etiã ordo eaꝝ iste tñ ordo nõ est durationis vel vocalis expressionis ẽm solius originis:q̃ sufficiẽter ĩ noibꝰ personaꝝ intelligit̃ q̃licũq̃ ordine persone exp̃mant̃.Sz hoc nõ vr̃.Possunt.n. transponi sic illa verba q̃ nullus sensus remanebit:vt si dicat̃: baptizo ĩ noĩe te p̃ris ꝛ fily ꝛ spũssancti nihil ẽ dcm̃.Si etiam transponerent̃ syllabe nullus sensus eẽt:vt si diceret̃ ĩ nomine tris pa ꝛ huiusmodi:imo ẽt sic possent trãsponi vba q̃ eẽt aligs bonꝰ sensus gramaticalis ꝛ tñ eẽt corruptiuus eẽntie:vt si diceret̃ sic.Ego baptiço te p̃ris ꝛ fily ĩ noĩe spiritussancti. Et mlta huiusmodi que iuenire ẽ:magis laborioſum q̃ vtile.¶ Sexto põt fieri mutatio p̃ interruptionem.vbi sciẽdũ est q̃ si interruptio tanta ẽ q̃ nõ solũ intẽtio actualis sz habitualis interrũpat̃ tũc viciat.Secus de actuali q̃ etiã sine interruptiõe vocũ interrũpit̃ frequenter:qz mẽs subito ĩ diuersa rapit̃.Sic ergo cõcludũt aliqui q̃ si fiat mutatio q̃ tollat eẽntiã.vel q̃ nõ tollat:si fiat sciẽter peccat̃:excepta mutatione q̃ solũ ẽ ĩ voce.Sz hoc non videt̃:qz ẽt in vocũ mutatiõe icurrit̃ pctm̃:qz nõ solũ peccat inobediẽs x̃po sz etiaz iobediẽs eccl̃e:qz q̃ vos spernit me spernit.Institutio aũt forme sacr̃oꝝ quantũ est ad sententiã ẽ a x̃po nõ quãtũ ad verba:qz voluit ea variari apõ diuersos ẽm varia:ydiomata.sz ecclesia certa verba instituit in cõcilys propter hereticos:cũ q̃bus nec verba debemus habere cõia:qz ẽz ⁊Hieronymũ ex verbis in ordinate prolatis incurrit̃ heresis.Unde pp vnũ solũ verbũ qõ de nouo veniebat in vsum humanũ bene ꝯuocabat̃ vnũ ꝯci-

liũ:ꝛ ĩ vbo hõusion errauit totũ ꝯciliũ Ariminense:ꝛ ĩ noĩe yposta sis vt dicit ⁊Hiero. Latet venenũ sb̃ melle. ⁊Propter hoc eccl̃ia verba certa statuit in formis sacr̃oꝝ.Uñ q̃ vba mutat:ordinatiõi eccl̃ie repugnat:ꝛ sic peccat p̃ iobediẽtiã ꝛ supbiã:de quo extra ꝺ ꝯtitutiõib⁹.Ne initaris prudẽtie tue.⁊Prudẽtie sue initit̃ q̃ ea que sibi agenda vel dicenda vidẽtur decretis patꝝ p̃põit.Nõ solũ ergo ĩ agendo:sz ẽt ĩ dicẽdo alr q̃s bñt patꝝ decreta offendit̃.qz loquẽdũ est vt plures. Nec pp hoc dico q̃ baptizare ĩ aqua calida sit peccatũ:qz eccl̃ia nõ plus determinauit aquã frigidaz q̃s calidam:sed eccl̃ia ordinauit certa verba nisi ĩ necẽitate:ĩ qua etiã per statuta synodalia taxat̃ forml̃a verboꝝ ꝛ laycis ꝛ obstetricib⁹.Et p̃ hoc pz rñsio ad argumẽta in oppositũ: qz nõ est vex̃ q̃ cathecismꝰ ꝛ exorcismꝰ sint de forma: sed sunt quedam dispositiones ad formã Qõ. II.

Secundo querit̃ vtrũ plures possint vnũ baptizare.Et vr̃ q̃ nõ. qz nec plures possunt esse p̃res carnales vnius:quare ꝛc̃.¶ Contra vnus põt simul baptizare plures:g̃ eꝰ plures vnũ pari rõe. ¶ Rº.tria videnda sunt. ⁊Primũ ẽ vtꝝ vnꝰ possit baptizare simul plures.Sc̃o an eꝰ duo ex necẽitate possint baptizare vnũ quando neuter per se potest.Tertio an plures sine necessitate possint:ꝛ quõ.

Primo ergo videndũ est vtꝝ vnꝰ possit simul pl̃res baptizare:puta vna manu vnũ:ꝛ alia alium vl̃ aspergẽdo. Et lz nõ debeat hoc fieri nisi in necessitate quãdo timet̃ q̃ baptizãdi nõ possint expectare vel nisi dispẽsatiue:sicut apl̃i multos simul aspgebãt.tñ si fiat posset videri verus baptismꝰ eẽ:qõ probat̃. ⁊Prio qz sicut vnꝰ sacerdos põt simul plures hostias ꝯsecrare:sic ꝛ vnꝰ plures põt baptizare.Et lz nõ sit simile quo ad terminũ ad quẽ finalẽ:q̃ est vnꝰ ĩ eucharistia nõ aũt ĩ bapº:tñ est sil̃e q̃ ad terminũ a q̃ ꝛ ad quẽ imediate attingit sacr̃z hic ꝛ ibi:qz diuerse sunt materie hinc inde:lz sit dissimile in forma:qz illa eq̃liter respicit plures materias ꝛ vnã:ista aũt ñ. Sc̃o quia sicut vnus põt vno actu simul multos gnerare ꝛ mr̃ ꝯcipere:vt pz in gemell̃i ita ꝛ hic.Tertio qz vnꝰ põt pl̃res simul de sacro fonte leuare .igit̃ ꝛ baptizare.Sed hic posset dici q̃ nõ est simile:qz susceptio nõ est de eẽntia nec suscipiẽs:sicut baptizãs.Sed ꝰ hoc videt̃ eẽ qz lz sint hic due mãe ꝛ due asperssiões vel ĩmersiões:qz cũ vna manu põt vnũ aspgere vel ĩmergere:ꝛ cũ alia aliũ:sed tñ nõ põt simul pferre duas formas.Et cũ duaꝝ rexꝝ nõ sit vna forma difficile videt̃ quõ simul vnꝰ ꝯferat duo baptismata:qõ tñ necesse ẽ si sint duo baptizati:maxie si ponat̃ vtus eẽ in sacr̃o subiue ꝛ intrinsece:qz vtus differens solo numero non põt esse sil̃ in eodẽ.Sz ad.hoc posset dici q̃ licet sit vna oꝛo ẽm eẽ naturale cũ pfert̃ simul sup duos baptizãdos: est tñ duplex ẽm esse signi.ꝛ ẽz hoc est in ea duplex vtus. Sed hec solo nõ valet:qz:eẽ signi ẽ eẽ rõnis ĩ oꝛone quo multiplicato nõ multiplicat̃ virtus realis:maxime cũ ĩ naturalib⁹ materia numeretur a forma substantiali a qua distinguntur:ꝛ econuerso forma accidentalis a materia in qua.Sz neutro mõ est de materia ꝛ forma in sacr̃is:cum forma per se ꝛ ex se habeat vnitatẽ: ꝛ ñ ex mã:ꝛ eꝰ mã ex se nõ ex forma. Uñ licet sit duplex.materia sicut duplex ablutio: siue duplex ĩmersio: q̃ñ vnꝰ simul baptizat duos vna tñ ẽ oꝛo:ꝛ p̃ ꝯñs forma:qz solũ vnũ vbũ iterat̃ vel explicite dicẽdo te ꝛ te: vel iplicite cũ dicet baptizo vos:cetera remanent vna non duo.¶ Et iõ est dcm̃ q̃ licet sit forma vna mal̃r: ẽ tñ pl̃res vtual̃r realr:ita q̃ formal̃r ñ sũt subiue ĩ ea pl̃res vtutes:sz vna vr̃ numero:qz ẽ ĩ eodẽ subo:ꝛ sic nõ põt multiplicari. Sz effectꝰ eiꝰ ẽ duplex ẽm duo subta.sicut ab vno caloꝛe:ĩ igne ẽ vnũ calẽ:sz ab eodẽ sũt duo calẽ ĩ duobꝰ calefactl̃:ita ꝛ h̃. ¶ Ad formã g̃ possz dici q̃ ad h̃ q̃ sint duo baptizati:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non oz ꝙ sint duo baptismata formalr:sed solum virtualiter.Uidetur tamen tutius ꝛ magis consonum doctrine cōmuni ꝙ nō sint de lege cōi ples baptizādi nisi pluribus baptismis formalr ꝛ māliter.Unde sup duos non sufficit dicere semel baptizo vos:nec baptiço te ꝛ te:cū distinctus baptism⁹ debeat hēre distīcta ꝛ explicita vba. ¶Ad pm̄ ꝛ 3m̄ in ꝓiū solutū ē. ¶Ad 2m̄ pōt dici ꝙ nō segtur si ita ē in gnātione carnali ꝙ ita sit ī spūali:q̄ in plurib⁹ differt q̄ꝫ conueniat.Prima tamen opinio cōiter tenetur.

Secūdo vidēdū est an in necitate mut⁹ ꝛ mācus possint baptizare:vn⁹ dicēdo:ali⁹ agēdo.Et videtur ꝙ nō:qz neuter facit totū sz ptē tm̄. ¶Contra ē decretū.zz.d.c.quozūdā. ¶Ad hoc posset dici ꝙ in sacro qō nō est necitatis vn⁹ oz facere totū vt in sacro ordinis ꝛ cō firmatiōis ꝛ extreme vnctionis:sicut in casu decreti allegati:vbi dr ꝙ cec⁹ ordinabat ꝛ ali⁹ legebat:ꝛ nulla fuit ordinatio:sz sec⁹ est de bap⁹ qō ē sacrm necitatis.Sacrm.n. qō nō est necitatis meli⁹ omittit q̄ꝫ ꝙ inordinate ꝟferat. Sed in sacris necitatis pp necitatē licite pōt omitti gcgd nō ē de suba.Cū igit vnitas mīstri nō sit ō suba sacri: vt dicunt cōiter oēs:g̃ in necitate lz duos ꝟcurrere: si vn⁹ non possit facere:totū faciat glibet qō pōt:ita tn̄ ꝙ nō sit mendaciū:qz ℔ ēde suba cuiuslibet sacri vitatis: ꝙ non sit ibi mēdaciū:nec falsitas in forma:nec ī mā:ita ꝙ sicut ex fla ꝛ nō vera mā nihil agit sic:nec ex fla for⁹.Dicet g̃ mācus ī forma grecoꝝ muto īmergēte baptiçet seruus xpi ꝛc.ꝛ tūc nō est mēdaciū:vel dicat:iste baptiçat te ꝛc. Si.n. exp̄ssio ministri nō est necia nō refert in q̄cūq̄ pſona exp̄matur ī prima vel in tertia.vel pōt dici ꝙ solus mut⁹ baptiçabit: ꝛ qō ñ p̄t dicē vbo dicat nutu:ꝛ sufficit. Nō.n.ē vbū magis de suba bn̄ sacri q̄ꝫ alioꝝ:sz videm⁹ in sacro pnie ꝙ mut⁹ pōt ꝟfiteri:ꝛ forte absoluere p nutū ꝛ signa q̄ sunt vba interp̄tatiua:qz sacrz necitatis oz eē oib⁹ cōmune:nec refert, vtꝝ ppls volūtatē suā declaret vbis aut factis: g̃ a simili ī bap⁹.Itē ī mrimo⁹ qō nō est sacrm necitatis sufficiūt nut⁹ inter mutos:imo ēt nō mutis:dū tn̄ p exteriora exp̄mat cōsensus:vt puella verecūda sine vbo ꝟbit:g̃ multo magis in sacro necitatis: ꝛ qñ mut⁹ ꝟfert q loqui nō p̄t. Sz qbusdam nō vr veruz qō dictū ē de absolutiōe:ꝙ ī necitate pōt fieri per mutū sicut ꝟfessio.Dicūt.n. ꝙ nō est sīle: qz illō ē ex pte suscipiētis ī quo sufficit: ꝙ faciat qō pōt:nō sic aūt ē ex pte mīstrātis. ¶Sz vr ꝙ imo cū ꝟfessio sit ita de suba sīt absolo:ꝛ ꝟfessio magis sit p se actus oris q̄ꝫ absolo:sz cōfessio pōt fieri ī necitate scripto ꝛ nutu:g̃ pari rōne absolo. ¶P̄.lz hō dēat ꝟfiteri solus ex ō penitētys.c.Dis vtriusq̄ sexus:tn̄ ī necitate pōt ꝟfiteri nō solus:puta p īterpretē qñ nescit loq.Ita ꝛ hic lz dēat sol⁹ baptizare si tn̄ nō pōt: pōt cū alio ꝛ p aliū. ¶P̄.in qbusdā ordinib⁹ eps dicit verba:ꝛ archidiacon⁹ tradit mām: g̃ non est de suba sacri vnitas ministri ēt i volūtarys:imo alius adhibz mām:ali⁹ p, fert formā. ¶P̄.sicut dcm̄ ē ī mrio⁹ puella verecūda nullū sig̃ exteri⁹ oñdit: sz ali⁹ coꝝ ipa ꝓfert vba:ꝛ ipa interius ꝟsentit:ꝛ p̄bet mām ꝛ ille ꝓfert formā. ¶P̄. que nō sunt de suba sacri possunt mutari pp necitatē:sicut si sacerdos celebrās moriat:alius oz supplere vicē ei⁹:nō obstante ꝙ reqrat p se vnitatē mīstri:ita ēt ī ꝓposito erūt duo sīl: sic ꝛ ibi duo successiue. ¶P̄.vnitas mīstri vl plitas nō ē de suba:qz vn⁹ pōt baptizare vnū vel duos:ꝛ duo possunt baptiçare vnū:g̃ accidit vnitas vel plitas:ꝛ p ꝟñs accidit ꝙ totū fiat ab vno vel a duob⁹.Et sicut qdā arguūt:ꝙ qñ duo baptiçāt:ꝛ vterq̄ dic totū ñ refert vtꝝ ī plri vel ī singlari:qz plitas ꝛ singlitas mīstroꝝ accidit:ꝛ p ꝟñs plitas vocū ꝛ singlitas ita accidit qñ duo ꝟcurrūt ꝙ vterq̄ dicat ꝛ faciat totū:dū tn̄ a duob⁹ fiat totū:siue totalr siue ptīcularīter. Qz tn̄ argutū ē posse baptiçari ī necitate p mutū: siue vbo nō intelligat dcm̄ assertiue:nec ēt opinatiue: sed disputādo ꝛ ingrēdo sub dubio:reliquēdo eccle declarande. Nec vr declaratū p decretalē q̄ dicit ꝙ ēt in casu ime sus nihil dicēdo nō ē baptizat⁹:qz logtur vbi īmergens poterat ꝓferre:sz nō ꝓtulit. Nos aūt q̄rim⁹ de muto q ꝓferre nō pōt:aut de idiota q ꝓferre nescit aliq̄ mō. Securius tn̄ ē tenere ꝙ nullo mō mut⁹ pōt baptizare:nec solus nec cū māco.Et hoc magis ex determinatiōe ecclie q̄ꝫ ex rōe: qz eccl̄ia tz: ꝙ si vetula baptizauerit puerꝝ credens eū sta tim morituꝝ ꝛ omiserit p ignoratiā aliqd .de suba ꝙ puer de nouo baptiçet:ꝛ sic necessitas baptiçādi ꝛ nesciētia baptiçātis nō faciūt ꝙ subalia vboꝝ possint dimitti. Illa aūt nesciētia cāt īpotētiā. Nā q̄ꝫ ad formā ignoratā ꝓferēdā: ita ē īpotēs q ignorat sicut mut⁹:g̃ in nlla necitate pōt esse baptism⁹ sine vbo sicut nec sine aq̄ in q̄cūq̄ necitate pueri:nec in q̄cūq̄ īpotētia ministri.Quare aūt aliō sit ī matrimonio ꝛ confessione difficile ē videre.

Tertio vidēdū ē vtꝝ si duo ex ꝟtētiōe sīl velīt baptizare ꝛ ꝓferāt sīl vba ꝛ sīl īmergāt:vtrum sit baptismus. ¶Dōm ꝙ si glibet ītēdat p se baptizare ꝛ nō cū alio: tūc vidētur eē duo baptismata:ex duab⁹ formis ꝛ materys ꝛ intētiōib⁹.Sz qz subm ē vnū nec ē capaꝝ nisi vn⁹:inde est ꝙ nō ē nisi vnū ꝓut ē passuz. Nec ē mai⁹ qz nō recipit magis ꝛ min⁹:sicut si ei⁹ qō ē calidū in penultimo gradu: adhibeant duo calefactiua: quozū qōlibz eēt p se sufficiēs:eēt calefactio ab ambob⁹:qz eq̄lis vtutis : ꝛ eq̄liter approxiata:nec se mutuo īpediūt. Itē esset vna calefactio:ex q̄ eēt vnū calefactibile:qō nō pōt sīl moueri plib⁹ motib⁹ eiusdē rōnis. Nec eēt ītēsioz:qz supprem⁹ gradus q sol⁹ restat nō pōt eē intēsioz.Uñ non plus fieret a duob⁹ q̄ꝫ ab vno: q̄uis ī quolibet p se eēt vtus sufficiēs.Si aūt duo ex ītentione vnū bap̄m ꝟferēdi sīl baptizarēt:vtruz sit vn⁹ baptismus:est duplex opīo.Una q̄ dicit ꝙ nullo⁹ sic duo possint baptizare:pp duo:Primū ē qz act⁹ q ab vno agente explēri pōt nō ꝓgredit a plurib⁹ sīl iūctis:sz vn⁹ solus p̄t baptizare:g̃ plures nō possunt ad eūdē baptizādum cōcurrere. Scōm ē qz mutata for⁹ bap̄mi nō vr ꝙ sit ver⁹ baptism⁹: sed qñ duo sic baptizāt vnū:dicētes:nos baptizam⁹ te mutat forma baptismi:for⁹.n.baptismi ē ego baptizo te. ista aūt nos baptizam⁹ ñ resoluit ī istas ego baptizo:ꝛ ego baptizo:sz in istas ego baptizo ꝛ ille baptizat:ꝛ vtrobiq̄ ē mutatio forme:g̃ nō est ver⁹ baptism⁹.Sz qdā rōnes istas annullāt dicētes eas nō ꝟcludere. Prima nō: qz lz ī agētib⁹ p nām act⁹ q pōt expleri p vnū nō possit ꝓgredi a plurib⁹ sīl iūctis:vel si iūgant pfectioz ē effect⁹ duoꝝ q̄ꝫ vnius:vt pz de duab⁹ cādelis illuminātib⁹ domū q̄ cānt lumē intē sius q̄ꝫ faceret altera tm̄:tn̄ in agētib⁹ p volūtatē videm⁹ cōtrariū. Duo.n. qñq̄ trabūt nauē remissius q̄ꝫ vn⁹ solus possit trahere:qz talia ñ agūt q̄ꝫ̄ possunt sz q̄ꝫ̄ volūt.Sic ē de duob⁹ baptizātibus:qz nō ex necitate nature sz p volūtatē ꝛ libere admīstrāt sacrm.Et hec rō sufficiēs ē si ī rebus sacr̄alib⁹ nō sit subiectiue aliqua vt⁹:sz tn̄ vtus diuina asistat sacris ex pactiōe ad causandū effectū sacri: qz tunc eadē vtus ē nō multiplicata nec ītēsa q̄ cāt effectū sacri:siue mīstret ab vno siue a plurib⁹.Et iō nō oz bap̄m vel ei⁹ effectū eē pfectioz̄ q ꝟfert ab vno q̄ꝫ q ꝟfert a plībus.Si vo sit ī sacris subiue aliq̄ vt⁹:tūc dicta rñsio ñ valeret:qz lz mīster volūtarie applicet formā baptismi ad mām: ꝛ ad baptizādū tn̄ vtus q̄ ē ī reb⁹ ꝛ vbis sacr̄alibus ex necitate opat.Propter qō talis vtus multiplicata habebit pfectionem effectū q̄ꝫ simplex.Et iō plificatis vbis sacr̄alib⁹ ꝛ per ꝟñs vtutib⁹ existētib⁹ in eis:seqret ꝙ talis baptism⁹ ꝛ ei⁹ effect⁹ eēt pfectioz:q̄ꝫ si esset ab vno solo:qō ē icōueniens. ¶Scōa rō vt dicūt nihil cogit:qz mutatio for⁹ baptismi q̄ꝫ̄ ad illō qō nō ē de necitate for⁹ ñ euacuat sacrz: nūc ātsic est ꝙ expressio baptizantis ꝟz q̄ꝫ̄cūq̄ pſonam:primam scōam:ꝛ tertiā;nō est de necessitate baptismi:aliogn greci

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non vere baptizarēt:iō mutatio forme q̄tū ad hoc in nllo obest sacro. ¶ Sz ꝺtra ista arguitur qz idē videt seq si sit ibi virtus:qz sicut illa virtus.vel nō est ibi:vel non opatur ibi nisi sit in ministro intentio ꝺferēdi sacramētū:sic vr̄ q̄ nō sit ibi nisi vna virtus:vel nō bēat nisi vnū effectū: si in ministris nō sit intētio ꝺferendi nisi vnū sacr̄m. Ab illo.n. habet aliqd vnitatē a quo entitatē. Uñ sicut nō bēt entitatem nisi ab intētiōe:sic nec pluralitatē nisi ab intētiōe. Et sicut est vna virtus in forma ꝛ mā:q̄ sunt distīcta suppositā:qz est vna nō numero sz ordine:sic est vna i duab⁹ istis orationib⁹:a duob⁹ prolatis pp vnitatē intētionis. Sz verius est q̄ i duob⁹ suppositis absolutis nō possit sil'ee vna virtus realis qñ illa sunt discontinua. Sed sicut duo calores calefactiuoz duoz nō faciūt nisi vnuz calorem i vno: calefactibili:sic due virtutes in istis duab⁹ formis nō bñt: nisi vnū effectū:tū ꝓpter vnitatē subi:tū ꝓpter vnitatem intētionis: Nec ē vez q̄ ista vt⁹ bēat vnitatē ab intētione ministri:nisi sicut a cā sine q̄ nō:nec sil'r effectū vnū:sz virtus ꝛ effect⁹ numerant numero subi. ¶ Scōm bñ refellit:qz sicut ꝓpositio illa ꝓut proferr ab isto resoluit i hanc ego baptizo:ꝛ ille baptizat.sic e⁹ prout ꝓfert ab alio:ꝛ sic ꝑma forma seruat. ¶ Et preterea ē idē sensus i quacunq; persona ꝓferat. Sed si dicat quilibz:ego te baptizo:vnus prius alter posteri⁹:ꝛ qlibet ex ꝺtētiōe intēdat p se baptizare ꝑmus baptizat ꝛ scōs iterat:ꝛ q̄tuis ñ ex intētione: tñ puniendus est:ꝛ si nō eque. Si aūt intētio eoz nō esset cōtēdere:sed sil' vnū baptisma ꝺferre: tūc sicut a cōcelebrantib⁹ epo ordināti est vnū sacr̄m ex intētiōe:sic ꝛ i ꝓposito q̄tuis vnus añ aliū diceret:qz preter itētionē non opat sacramētū ꝑncipalē ꝛ essentialē effectū. Sz puniēdi sūt sil' baptizantes:nō sil'celebrātes:qz illō est cōsuetū ab eccl'a: istud ñ. Unde qñ ꝛ vbi mos erat:crimē nō erat. Sz Tho. dicit q̄ si dicūt:nos baptizam⁹ te nō valet. Et rō eius ē:qz hō nō baptizat nisi vt minister xp̄i:ꝛ eius vicē gerēs:sz xp̄s est vnus:ḡ oz minist̄z:qui xp̄m repñtat esse vnū. Propter qō signāter dic apl's ad Ephe.ꝯ. Un⁹ deus.vna fides. vnū baptisma. Sz cū dr̄ nos baptizam⁹ te:talis intētio exp̄mitur sic q̄ pl'res vt pl'res ꝺueniūt ad vnū baptismū ꝺferendū:qō vr̄ eē ꝺ rōnē ministerij. Et iō cōtraria itētio videt excludere sacr̄m. ¶ Sz ꝺ:qdam reprobāt sic:qz aut oportet ministrū baptismi eē tm̄ vnū real'r loqñdo:aut oz q̄ libz mīster exprimat se vt vnū. Si ꝑm dicat ꝺtradicit prio dicto eoz:quo dicūt q̄ pl'res possunt eūdē baptizare si qlibet eoz dicat:ego baptizo te. Si zm dicatur nō est rōnabile:prio qz nō ē de necessitate sacr̄i q̄ minister exprimat: vt pz ex forma grecoz:qui vere baptizāt:ḡ nō oz q̄ minister exprimat;nec singl'r:nec pl'al'r. Scōo:qz si oz ministrū exprimi ꝟm ꝺgruētiā ad ꝑncipale agens:tē cū minister baptismi nō sit tm̄ mīster xp̄i:sz triū psonaz in trinitate:vt pz ex foz⁸ bap^mi: nō.n. dic baptizās:baptizo te.i noie xp̄i:sed i noie p̄ris ꝛ filij ꝛ spūsācti:ꝺgruēti⁹ eēt q̄ exp̄meret i pl'ali q̄tuz in singulari. Tertio quia modus exprimēdi ministrum per modū vni⁹ vel pluriū:nihil vr̄ facere ad sacr̄m: dūmō exprimat ꝑncipale agēs:in cui⁹ vtute agit mīster. Sic enī excludit ois error:ḡ ex exp̄ssione ministri posset cōtigere qō fit cū dr̄.in noie p̄ris ꝛc.ḡ nō est vis qual'rcūq; exprimatur psona ministri. ¶ Sz ad ista pōt dici ꝺcedēdo q̄ non regitur:nec vnitas:nec exp̄ssio ministri: sed supposito q̄ persona ministri exprimat: sic debet exprimi:vt conuenit ministro:al'r nō valet. Nā si diceret: ego ꝑncipal'r baptizo te:nō valeret:qz repugnat ministro q̄ sit ꝑncipale agens. Et sil'r si dicūt:nos baptizam⁹:vr̄ ex forma innui q̄ xp̄s nō possit operari p vnū ministrum sz tm̄ p duos ꝛc. ¶ Si aūt dicat:q̄ si duo traherēt nauē solo verbo ꝛ dicerēt:nos trahimus nauē:essent duo tractus nō vnus:vel saltē duo trahere actiue:ḡ si dicāt:nos baptizam⁹ :erūt duo baptisma/ ta:nō est sil'e:qz vbū est qdē de eēntia baptismi: sz nō tota eēntia:nec multiplicat res nisi ambo principia essentialia multiplicent. Unde fit iniuria sacro si forma sup eandem mām repetat. Nō tñ ꝓprie pp solā iterationē formē sacramētū iterat: sz solū pars ei⁹ māliter. ¶ Scōm nō cogit:qz principale agens i bap⁹ nō est trinitas ꝟm illō qō in ea pl'ificat:sed ꝟm illō qō est in ea vnū. Nō.n.agit deus i creatura aliqd ꝟm illud qō ē trin⁹:sz ꝟm illud qō est vnus:qz ꝟm deitatē:ꝛ non ꝟm relationem. ¶ Ad 3^m pōt dici q̄ qz baptismus est quedā gnātio spūalis ea q̄ i bap⁹ fiūt sic debent exp̄mi:vt nō sit repugnātia nāe.vñ cū sit ꝺ nām q̄ vn⁹ bō habeat duos patres nāles se gnāntes:nō sic debz exprimi baptismus q̄si sint plures baptizātes: sic nec plures p̄es generātes. Sicut.n.nō pt nasci a xp̄o :nisi q̄ nat⁹ ē ab Ādā: puta nō pōt baptizari q̄ adhuc ē in vtero:sic nec baptizari: a plurib⁹:sicut nec generari a plurib⁹.vnde ꝛ eccl'ia prohibuit plures tenere vnū.qz nō est nisi vna mr̄ vni⁹:cuius typū gerit suscipiēs:psona.s.mr̄is eccl'e. Nō tñ potuit facere quin eēt verus baptism⁹:ꝛz pl'es susciperent:qz illa susceptio nihil facit ad eēntiā. ¶ Sz vr̄ eē pro opione ꝺria:qz quando plures vxores sil'poterāt nubere vni viro:nō vr̄ q̄ referret an q̄libz dicēt:ego accipio te i vix : an nos accipim⁹ te i vix:ꝟz illō Isa.4. Inuocet nomē tuū sup nos:aufer op probriū nr̄z:ꝛ q̄ dicerēt:vir nr̄ esto:ꝛ ꝑnceps nr̄ esto. ¶ P̄. sicut vnus baptizans pl'es: diceret ego baptizo vos: ita e⁹ plures baptizātes vnū possunt dicere baptizam⁹ te. ¶ Et si dicat q̄ vbi duo baptizant sunt duo baptismi:vbi autē duo baptizāt ē vn⁹ tm̄. Dōm q̄ vez ē q̄ i hoc exēplo ē dissil'e:sed pp hoc magis debet dici i pl'ali q̄tuz i singulari:qz qñ qlibet dic baptizo te:seorsum p se:cū vnitas ꝛ pl'ralitas sit a forma videt duplex baptism⁹. Sz qñ ꝺiūgunt baptizantes in forma dicētes.nos baptizam⁹:tūc magis exprimit vnitas baptismi. Sicut aūt de eēntia ē expressio actus:sic saltē de ꝺgruētia exp̄ssio vnitatis vel pluralitatis actus. ¶ P̄.qñ sunt duo officiales q̄z qlibz ē i solidū: ꝛ iō tātū pt vnus q̄tū duo:tūc ꝺgruētior mod⁹ ē:si ambo velit idē facere:vt dicāt i plurali mādam⁹ vl'facim⁹ notū :aut ꝑnunciam⁹:ꝛ nō quilibet p se dicat mādo. ¶ P̄.pl'ale nō ē nisi gemiatū singl'are. Idē.n.sensus ē dicere:Soz.ꝛ Plato currūt:ꝛ dicere Soz.currit ꝛ Plato currit. Et pari rōne idem est in prīa psona ꝛ in tertia. Uñ ex quo eqpollēt i significādo:ꝛ i efficiēdo:qz vba sacr̄alia significāt qō efficiūt : vñ si idē significant idē efficiūt. Uñ nō video supposito q̄ duo possint sil'baptizare q̄ nō sit:ita baptism⁹ si dicāt.nos baptizam⁹:sicut si qlibet diceret:ego baptizo te. ¶ Cōtra ꝟ tñ est:qz vbi pl'res idē sacr̄z faciūt eadē verba qlibet ꝓfert ac si solus eēt:sicut i ordinib⁹ i cōcelebrātib⁹ ordināti: ḡ ꝛ in ꝓposito. ¶ Sz ad hoc pōt dici q̄ aliō ē ꝺ verbis illi⁹ sacr̄i que ꝓferūtur i psona xp̄i:q nō mutat :siue sit vnus mīster siue plures. Uñ nec illa forma ꝺz mutari mutato numero mīstroz:sic nec apō gregos mutaret forma bap^mi mutato numero mīstroz:qz apō eos nō exp̄mit psona mīstri. Sz apō nos i psona mīstri:q̄ exp̄mit:forma ꝓfert. vñ ꝟz q̄ numer⁹ mutat mīstroz:ꝺz forma mutari:ꝓut meli⁹ ꝺgruit veritati:vñ si ex ꝺtētiōe baptizaret qlibz volēs p se nō cū alio baptizare:tūc qlibz in singulari bz ꝓferre. Si aūt ambo sil'ꝺcorditer velit vnū bap^m ꝺferre ꝺgruēti⁹ dicūt nos baptizam⁹:vt notet ꝺcors itētio:q̄z si dicāt ego ꝛ ego:p qō notat diuisio. Est āt eadē qō:vtz possint sil' ꝺferre:ordināre:iungere: et qb⁹ vbis.nō āt de absol'one:qz de eodē pctō pōt aliqs bis absolui ꝛ succe^ue:ꝛ ē va pnia:ꝛ vez sacr̄z pnie scōa absol'o sicut p^a:nō sic āt scōs baptism⁹:sicut ꝑm⁹:imo nō ē sacr̄z. Et iō si pl'res sacerdotes audirēt sil' vnā ꝺfessionē possent dicere:ego absoluo:ꝛ eēt ꝺgruēti⁹ si qlibz intenderet dare suā ꝓpam ꝛ distinctam absolutionem. Sed si ambo vnam:tunc videretur : q̄ deberent dicere nos ab/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

soluimus: q̃uis suba nō mutetur quocūq; modo dicatur.
¶ Ad argumētū dōm. q̄ fm generationē carnalē plures non possunt cōcurrere ad eūdē generādū. Et iō fz talē generationē aliqs nō pōt habere plures pres. Sz fm generationē spūalē plures possunt ꝯcurrere ad eūdē regenerandum. Nec oz q̄ sit p oīa similitudo hinc ꝛ inde: q̃uis posset dici q̄ si duo ꝯcurrerēt ad carnalē generationē successiue q̄ semen scōi viri sic possz superuenire q̄ miscereť p̄ꝰ: ꝛ ex vtroq; ꝯiuncto formareť fetꝰ. Et sic eēt vnꝰ filiꝰ duoꝝ parentū: vel si demō succubꝰ recipet a duobꝰ semina: ꝛ sil'custodiēs cōiūcta: postea fieret icubꝰ mulieris vtrūqz sil'ifūdens forte: tūc generaret gigātē: ꝛ maioris virtutis: ꝛ esset vtriusq; filius vna. ¶ Ad argumētū in oppositū dōm: q̄ actio transiens q̃lis est baptizare numerať numero patiētis: qz vnū accñs non pōt recipi sil'in multis subiectis: nec vnū subm fm idē pōt sil'recipe multa accñtia solo numero dōria. Nō aūt numerať numero agentis: cum plura possint agere vnū: vt duo trahentes vnā nauē: ꝛ p̄ ꝛ mr̄ q sūt duo in carne vna ad generandū vnū fetū: ꝛ vnū agens pōt simul ꝛ vno actu ꝓducere plures effectus: ꝛ vnꝰ p̄ plures filios: ꝛ vnꝰ plures baptizare: ꝛ non econuerso: quia non ē simile hinc inde.

Questio. III.

TErtio queritur de materia baptismi: vtꝝ baptismus debeat fieri in aqua. Et vr̄ q̄ nō: qz per bapm cōformamur sepulture xp̄i: sic dicit ℟o.6. Cōsepulti.n. sumus cū illo p bapm in mortē: sz xp̄s sepultus non fuit in aqua sz in terra: g̃ baptismꝰ nō oz fieri in aq̃: sed in terra. ¶ Cōtra ē qō dicit Jo.3. Nisi quis renatꝰ fuerit ex aq̃ ꝛc̄. ¶ ℟ᵒ. p̄mo videndū est de materia remota. zᵒ de materia propinqua.

De prima dicēdū est q̄ aqua elementaris: pura naturalis vere ꝛ ꝓprie dicta ē mā remota baptismi: siue sit terrestris: puta: maris: fluuiis: stagni: putei: ꝛ fontis: siue sit celestis: puta pluuialis: siue resoluta ex nubibus: rore: grādine: glatie: ꝛ pruina: q̃ oēs sunt ve aque. ¶ Sed ꝺ hoc videť esse qz aq̃ q̃ cōiter venit in vsuz nr̄m: nō vr̄ eiusdē spēi cū elemētari: q̃ ñ ē susceptiua sapōris: colōris: ꝛ hꝫ q̃litatū secūdaꝝ: q̃ sūt ipius mixti. ¶ Dicēdū q̄ oīs aqua cōis nālis est idē spē cū elemētari. Huiusmōi aūt sapores: puta dulcis: amarus: ꝛ sulphureus: ꝛ huiusmōi q̃s bñt aq̃ nr̄e: nō sunt in ipa aq̃: sed i aliquo vapore admixto subiectiue: qui realr̄ differt ab ea: lz nō percipiamus: sicut athomi qui sunt i aere. Unde pḧus dicit de cā salsedis maris: q̄ est vapor terre admixtꝰ a solis radys eleuatus: vñ ꝛ in ꝓfundo maris nō ē salsedo: sz vbi supficies nō multū distat a profūdo. Uel dōm q̄ licet elemētū nō sit susceptiuum q̃litatis secūde ab intra sicut mixtuz ex cōmixtione qualitatū p̄maꝝ: tñ ab extra p̄t ꝛ aer colorari ꝛ aq̃ saporari. Si qs aūt ꝯtēdat aquā vsualē esse alteriꝰ spēi ab elemētari: tū qz sapit: tū qz nutrit: qō nō ꝯuēit alicui simplici elemēto: tñ certū ē q̄ aquis vsualibꝰ dedit xp̄s vim regeneratiuā q̃n i iordane nō i oceano baptizatus ē. Aqua vero artificialis nō est cōueniēs mā: cū nō sit eiusdem spēi cū nāli s. aqua rosacea: aqua vite: ceruisia ꝛ hꝫ: itē sudor: vrina: saliua: ꝛ hꝫ: de gbꝰ expressum ē ex de bapᵒ. cᵒ. Non vt apponeres. Sed aq̃ de latere xp̄i fuit vera aqua. Brodium aūt si est exp̄ssum ex carnibꝰ vl'ex piscibꝰ non est vera aqua. Si aūt est aqua ipinguata sic est vera aqua: dū tñ nō sit nimis cōdēsata. Sil'r lixiuiū: tipsana: ꝛ balnea sulphurea: pureta etiā ex suba pisoꝝ extracta nō videť aqua: ideo nō sunt cōueniēs mā. Ex quibus patet q̄ q̄ teneť ieiunare in pane ꝛ aqua oz eū ab his ominibus abstinere.

Secundo videndū est de mā ꝓpinqua. vbi ꝓᵒ sciēdū q̄ baptizamꝰ pōt fieri p cōfessionē: sicut btūs Jacobꝰ baptizauit Josiam: ꝛ in multis locis fit fz cōsuetudinē: itē scōo p aspersionē: sic apli q̃n tria milia baptizabāt: ȝᵒ per imersionē: vel intinctionē: sicut sonāt auctoritates sanctoꝝ. Et qz perfecta ablutio est p imersionē: iō ille vsus ē magis ꝯueniēs: ꝛ ē sēp fuādū nisi cōsuetudo vl'necessitas excuset: qz in his que nō sunt de suba alterū duoꝝ excusat: nā q̃ mos erat: crimen nō erat. vñ vbi ē cōsuetudo aspergere vel ifundere nō teneť hō imergere: ēt si non sit necessitas: nec ex p̄te materie: qz satis ē de aq̃: nec ex p̄te pueri: qz nō timeť de morte: nec ex p̄te mistri: qz p̄t mergere ꝛ eleuare. Sil'r vbi ē ꝯsuetudo imergēdi nō oz aspgi nec effundi sz imergi. Si tñ altera de tribꝰ necitatibꝰ patiať sufficit al'r baptizare. Sil'r ēt ē de vna vel trina imersione: in q̃ oz hō seruare ꝯsuetudinē sue eccl'e matricis: nō metropolitane: nec romane: nisi forte sit exēptꝰ: ꝛ fm ordinariū i sua synodo correctū: ꝺ qō tñ i necessitate facere p̄t: imo oz: qz forma xp̄i ē tenēda vbi mora ē piculū allatura. Nec eccl'ia i necitate vl't laq̃m dānatiōis inycere. Un̄ si p̄sbr̄ vbi ē ꝯsuetudo ter imergēdi videt puerꝝ morietē: nec posse expectare trinā imersionē: oz p̄mā ꝛ solā facē cū itē tōe baptizādi. Alias si scōā faciat cū itētōe ad tertiā ꝛ puer iteri moriať: ꝛ puer dānať ꝛ ille reꝰ ē eiꝰ dānatōis ꝛ irregl'aris efficiť. Si āt vidz eū nec seml' fine morte posse imergi: oz eū aspgere. Et si p hoc moreretur dū tñ al'r baptizari non possit nō ē irregularis. ¶ Ad argm in ꝺriū dōz ē q̄ repūtatio sepulture xp̄i nō ē de necitate sacr̄i: sz solū ꝺ ꝯgruitate: sicut res extrinseca. Significatio āt sacr̄oꝝ p se respicit cōtētū: cui i bapᵒ rñdet magis aq̃ q̃z terra: qz est ablutiua ꝛ refrigeratiua: baptismꝰ aūt ordinaťad ablutionē pcti originalis: ꝛ refrigerationem fomitis.

¶ Qꝺ alij suscipiūt sacrm̄ ꝛ rē. Alij sacm̄ ꝛ nō rez. Alij rem ꝛ non sacramētū. Di. IIII a

Ic dicēdū ē aliquos suscipe sacr̄m ꝛ rē sacr̄i: aliquos sacr̄m ꝛ nō rez: aliquos rē ꝛ nō sacramētū. Sacramētū ꝛ rē sil' suscipiūt oēs puuli: q̄ i baptismo ab originali mūdāť pec cato. Quāuis qdā diffiteāť ill' q̄ pituri sūt puul' i baptismo dimitti pctā: īnitētes illi verbo Au. Sacramēta i solis electis efficiūt qꝺ figurāt: ñ itelligētes illꝺ ita eē accipiēdū: qz cū i alijs efficiāt sacramēta remissionē: ñ hoc eis faciūt ad salutē: sz sol'electis. Nā q̄ oībꝰ puul' i baptismo remittať pctm̄ p baptismū aug. euidēter dic̄. A puulo iq̃t recēter nato vsq; ad ꝺcrepitū senē: sic nll's ꝓhibeť a baptismo: ita nll's ē qui non pctō moriať i baptismo. Sz puuli tm̄ originali: maiores vero ēt oībꝰ q̃ male viuēdo addiderūt ad illꝺ: nisi enormitas vite impediet. i. fictio. adulti vero q̄ cū fide baptizāť: sacramētū ꝛ rē suscipiūt.

¶ Bc ficte accedentibus. b

Ui vero sine fide vl'ficte accedūt: sacra-
q mētū: ñ rē suscipiūt. Uñ hie. Sūt lauacra gētiliū hereticoꝝ: sz ñ lauāt ad salutē

In eccl'a ēt q̄ ñ plēa fide accipiūt baptisma: nō spūz sz aquā suscipiūt. aug. ēt ait. Judeis oībus cōia erāt sacramēta: sz ñ cōis oībꝰ erat gr̃a: q̃ est virtꝰ sacramētoꝝ. Ita ꝛ nūc cōis ē baptismꝰ oībꝰ baptizatis: sz ñ virtꝰ baptismi. i. ipa gr̃a. Itē oīs q̄ iā sue volūtatis arbiť ꝯstituťē: cū accedit ad sacz fiꝺliū nisi pēiteat eū veteris vite nouā ñ p̄t icboare. Ab hac pnīa cū baptizāť soli puuli i-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

munes sunt. His aliisq; testimoniis apte ostenditur adultis sine fide & penitentia vera in baptismo nō ꝓferri gratiaz remissiōis: qz nec paruulis sine fide aliena q ꝓpriā habere nequeūt: datur in baptismo remissio. Si qs ergo ficte accedit nō hns verā cordis ꝓtritionē sacramētū sine re accipit. Videt tn̄ Aug. dicere q ēt ficte accedēti: q ēt hz odiuz fraternū in ipo momēto quo baptizatur oia condonēt: & p baptismū mox redeant. Sed nō hoc asserēdo dic: imo hāc opinionē & p̄missam sniaz ꝓferēdo. ait. n. sic. His qui ficto corde baptizant: aut pctā nullaten dimittunt: qz spiritussanctus disciplie effugiet fictū: aut in ipo tpis p̄cto per vim sacramēti dimissa: itez per fictionē replicātur: vt etiā illud veruz sit. Quotquot in xp̄o baptizati estis &c. Etiā illud. Spiritussanct disципline effugiet fictum: vt induat eū xp̄m sanctitas baptismi: eruat euz xp̄m pnities fictiōis. Nā redire dimissa peccata: vbi fraterna charitas non ē: aperte dns docet etiam in illo seruo a quo dns dimissuum debitū petijt: qz ille ꝓximo dimittere noluit. Sic nō impedit baptismi gr̄a quo minus oia pctā dimittant: ēt si fraternū odiū in eius cui dimittant aio perseuerat. Soluit enī hesternus dies & qcquid supest: & soluit etiā ipa hora: momentumq; ante baptismū: & in baptismo. Be inceps aūt ꝓtinuo reus incipit eē nō solū ꝓsequētiū: sz etiā preteritoz diez: horaz: momētoz: redeuntibus oib̄ que dimissa sunt. Hoc aūt vt p̄dixim̄: nō sub assertiōe dixit: qz oñdit ex eo qz ait in eodē libro sic. Si ad baptismū fictus accedit dimissa sunt ei pctā: aut nō sunt dimissa: eligāt qz voluerint. Ecce apte cernis si tn̄ intendis id dixisse aug. nō asserendo: ꝛ querēdo & aliorum opinionē referēdo. Idē. n. ait. Tūc valere incipit ad salutē baptismus cū illa fictio veraci cōfessiōe recesserit: q cordе in malicia pseuerante peccatoz ablutionem non sinebat fieri. Non ergo ficte accedēti peccata dimittuntur.

¶ Quomodo intelligatur illud: quotquot in xp̄o baptizati estis xp̄m induistis. c

Veritur ergo quomodo illud accipiat.

q Quotquot in xp̄o baptizati estis xp̄z induistis: Potest dici q q in xp̄o. i. in xp̄i cōformitate baptizantur. s. vt moriātur vetusti pcti: sicut xp̄s vetustati pene: induunt christū quē per gr̄iam inhabitātē hnt. Pōt & aliter solui. Duobus. n. modis xp̄z induere dicimur: vl assumptiōe sacri: vel rei pceptiōe. Vñ aug. Induūt hoies xp̄m aliqn̄ vsqz ad sacramēti perceptionē: aliqn̄ vsqz ad vite sanctificationē: atqz illud primū bonis & malis p̄t eē cōe: hoc aūt est proprium bonoz & pioz. Qui ergo qui in xp̄i nomine baptizant: xp̄m induunt: vel fm sacramēti perceptionē: vel fm vite sanctificationem.

¶ De illis qui suscipiunt rem & nō sacrm. d

Unt & alij vt supra posuimus: qui suscipiūt rem & nō sacramētū. Qui. n. effundunt sanguinē p noie Jesu: & si nō sacramentū: rem tn̄ accipiūt. Unde Aug. Quicūqz nō pcepto regenerationis lauacro pro ꝓfessione christi moriuntur: tantū eis valet ad dimittenda pctā q̄z tū si abluerētur sacro fōte baptismi. Audistis q passio pro christi nomine suscepta supplet vicem baptismi. Nec tm̄ passio vicem baptismi iplet: sed etiā fides & contritio vbi necessitas excludit sacramētū: sicut aperte docet Aug. dicens baptismi vicē aliqn̄ iplere passionem. De latrone illo cui nō baptizato dictum est: hodie mecū eris in paradiso. Beatus Cyprianus in li. iiij. de baptismo nō leue documētuz assumit. Quod etiā atqz etiā ego ꝓsideras inuenio: nō tm̄ passionē pro nomine Christi id quod baptismo deerat posse supplere: ꝛ etiam fidem conuersionēqz cordis: si forte ad celebrā dum mysteriū baptismi in angustijs temporuz succurri nō pōt. Neqz. n. ille latro pro noie xp̄i crucifixus est: sed pro meritis facinorum suoz: nec qz credidit passus est: sed dum paritur credit. Quātuz ergo valeat sine visibilis baptismi sacramento: quod apostol dicit. Corde creditur ad iustitiā: ore aūt ꝓfessio fit ad salutez: in illo latrone declaratū est: sed tūc impletur inuisibiliter: cum mysterium baptismi non contemptus religionis: sed articul necessitatis excludit. Et baptismus quidem potest esse vbi ꝓuersio cordis defuerit: conuersio aūt cordi pōt quidē inesse non percepto baptismo: sed contēpto baptismo non potest: nec vllo mō dicēda est cōuersio cordis ad deū cum dei sacramentum cōtemnitur. Ecce hic habes non solum passionem: ꝛ etiam fidem: & contritionez conferre remissionem vbi non contemnit sacramētū: vt in latrone illo ostenditur qui non per passionē ꝛ per fidem saluatus est sine baptismo. Sed dicūt qui dam hoc argumētum retractasse Aug. Retractauit quidem exēplū: sed sniam non. Ait. n. in quarto li. de baptismo. Cuz dicerem vicē baptismi posse habere passionem: non satis idoneū posui illi latronis exēplū: qz vtz non fuerit baptizatus incert ē. Cōstat g sine baptismo aliqs iustificari & saluari. Vñ Ambr. de valētiliano. Uētrē meū doleo: vt ꝓphetico vtar eloqo: qz quē regeneraturus eram amisi: verūtamen gratiam ille quam popposcit non amisit.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ Que videntur obuiare predictis. c

Is aūt videnť obuiare quod dñs dicit.
b Nisi quis renatꝰ fuerit ex aq̄ ⁊ spūsancto nō pōt intrare in regnū celoꝝ: quod si generaliter verum est: non vidētur eē vera superius posita. Sꝫ illud intelligēdū de illis q possunt ⁊ ꝓtēnūt baptizari. vel ita intelligēdū ē nisi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ spū sancto. i. ex ea regeneratiōe que fit p aquā ⁊ spūmsactū nō saluabiť. Illa aūt regeneratio fit nō tm̄ per baptismū: ꝫ etiā per penitētiā ⁊ sanguinē. Añ auctoritas dicit: iō apostolus pluraliter dixisse fundamētū baptismatū: qr ē baptismꝰ i aqua: in sanguine: in penitētia. Hoc aūt nō ideo dicit q sacramētū baptismi fiat nisi i aqua: ꝫ qr ipi virtus ⁊ sanctificatio dať nō tātūmodo p aquā ꝫ p sanguinē ⁊ penitētiam. rō. n. id suadet. Si cni nō valētibus credere paruulis sufficit baptismꝰ: multo magis sufficit fides adultis volētibꝰ ⁊ nō valētibꝰ baptizari. Añ Aug. Queris quid sit maius: fides an aqua: non dubito quin respondeā fides. Si ergo qđ minus ē sanctificare pōt: nōne qđ maius est. i. fides de qua xps ait. Qui crediderit i me ēt si mortuꝰ fuerit viuet. Sꝫ dicūt aliq nullū adultū i xpō credere vel charitatē habere sine baptismo nisi sanguinem fundat p dño: subita introducētes testimonia. Aug. ait. Ex illo tpe quo saluator dixit: nisi quis renatus fuerit ⁊ c. absq̄ sacro baptismi preter eos qui in eccl'ia sanguinē fundūt aliqs vitā eternā accipere nō pōt. Itē nullū catheciminū q̄uis i bonis operibus defunctuꝫ vitam eternam habere credimus: excepto martyrio: vbi tota sacramenta baptismi cōplentur. Item baptizatis iter tm̄ salutis eē credimꝰ. Sed qđ in his minus dixit i alīs capitulis suprapositis suppleuit. Et ideo hec sic itelligēda sunt: vt illi soli habētes tempus baptizādi excipiātur: si. n. aliqs habēs fidē ⁊ charitatē voluerit baptizari ⁊ nō valet necessitate preuētus: supplet oipotētis dignitas qđ sacro defuerat. Duꝫ. n. soluere pōt: nisi soluat tenetur: sed cum iam non potest: ⁊ tamē vult: nō iputat ei deus q suā potentiā sacramētis nō alligauit. Qđ vero inuisibilis sanctificatio sine visibili sacro qbusdā insit: apte Aug. tradit super leuiticū dicēs. Inuisibilez sanctificationē quibusdā affuisse ⁊ pfuisse sine visibilibus sacramētis. Visibilem vero sanctificationē que fit sacramēto visibili: sine inuisibili posse adesse: nō posse prodesse. Nec tamē visibile sacramētum ideo cōtemnēdū est: qr contemptor eiꝰ inuisibiliter sanctificari non potest.

Hinc cornelius: ⁊ qui cum eo erāt iam spiritu sanctificati baptizati sunt. Nec superflua iudicanda est sanctificatio visibilis: qr inuisibilis precessit. Sine visibili ergo inuisibilis sāctificatio eē potest ⁊ prodesse. Visibilis aūt que fit sacramento tenꝰ sine inuisibili pdesse nō potest: cuꝫ illa sit oīs illius veritas. Symoni mago visibilis baptismꝰ nō profuit: qr inuisibiliter nō affuit. Sꝫ qbꝰ inuisibilis affuit: pfuit. Nec tantū valet fides aliena puulo: q̄ꝫtū propria adulto. Paruulis. n. nō sufficit fides eccl'e sine sacramēto: q si absq̄ baptismo fuerint defuncti etiā cū deferunť ad baptismū damnabunť: sicut mltis sanctoꝝ auctoritatibꝰ cōprobať. Ad hoc vnū sufficiat. Aug. ait. Firmissime tene puulos: q vel i vteris matrū viuere incipiūt: ⁊ ibi moriūtur: vel de matribꝰ nati: sine sacramēto baptismi ō hoc seclo trāseunt: eterno supplicio puniēdos: qr ⁊ si ꝓpie actiōis pctā nō habuerūt: originale tm̄ pctm̄ traxerūt carnali cōceptione. Et sicut paruuli q sine baptismo moriūtur ifideliū aſcribunť numero: ita qui baptizātur fideles dicuntur. Qui a fidelīū ꝓsortio nō separātur: cū orat eccl'ia p fidelibꝰ defunctis. Fideles ergo sunt nō ppter virtutē: ꝫ fidei sacramētū. Añ Aug. Paruulū ⁊ si nōdum fides illa que etiā in credentiū volūtate ꝓsistit: iā tm̄ fidei ipi sacramentum. i. baptismus: fidelē facit: sicut credere respondeť: ita etiā fidelis vocať: nō rem ipsaꝫ mē re annuendo: ꝫ ipsius rei pcipiēdo sacramētū.

¶ Quid pſit baptismꝰ his: q cū fide accedūt. f

Olet etiam queri de illis: qui iā sanctifis cati spiritu cū fide ⁊ charitate ad baptismū accedūt: qd eis conferat baptismꝰ. Nihil. n. vī prestare: cū per fidē ⁊ cōtritionē iā remissis peccatis iustificati sūt. Ad qđ sane dici pōt eos qdem per fidē ⁊ contritionē iustificatos. i. a macula pcti purgatos ⁊ a debito eterne pene absolutos: tamē adhuc teneri satisfactione tēporali qua penitētes liganť in ecclesia: Cū autē baptismū percipiunt: ⁊ a peccatis si q̄ interim post ꝓuersionē ꝓtraxerūt mundantur: ⁊ ab exteriori satisfactione absoluunť: ⁊ adiutrix gratia omnisq̄ virtus in eo augetur: vt vere nouus hō tūc dici possit. Fomes quoq̄ peccati in eo amplius debilitatur. Ideo Hieron. dicit q̄ fides que fideles facit in aquis baptismi datur vel nutritur: qr non habenti aliquando ibi datur: ⁊ iam habēti vt plenius hēat dať. Sic ⁊ de alīs intelligenduꝫ est. Qui ergo mūdus accedit ibi fit mundior: ⁊ omni habēti ibi amplius datur. Qđ vero omnis exterior satis-

c

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

factio ibi relaxetur Ambr. ostendit super illum locum. Sine penitentia sunt dona dei ⁊ vocatio dicens. Gratia dei in baptismo nō requrit gemitus ⁊ planctum: vel aliquod opus: ⁊ omnia gratis condonat. Quod quidem ō exteriori gemitu vel planctu accipiendum est. Nā sine interiore nemo adultꝰ renouat̄: ꝫ exteriores satisfactiōes ⁊ afflictiōes. ſ. sordes penitētiū ibi dimittuntur. Adultū ergo cōfert baptismus etiā iam per fidem iustificato: quia accedēs ad baptismum quasi ramus a columba portatur ī arcam. Ante intus erat iudicio dei: sed nunc etiaꝫ iudicio ecclesie intus est. Cuꝫ vero ī baptismo peccatum deleatur ⁊ satisfactio exterior nō imputetur: queritur cur penalitas: cui pro pecco adicti sumus non tollatur. Hoc ideo tradūt fieri sancti: qꝛ si a pena hominēs per baptismuꝫ liberentur ipsam p̄sentarent baptismi preciuꝫ: non eternum regnum. Ideo soluto reatu peccati: temporalis pena tm̄ manet: vt illa vita studiosius queratur que erit a penis oībus aliena. Iō etiam manet vt sit fideli ⁊ certandi materia: ⁊ vicēdi occasio: q nō viceret si nō pugnaret: nec pugnaret si in baptismo fieret īmortalis.

¶ Cuiꝰ rei baptismꝰ: q dat̄ iā iusto sit sacrām. q

s Iqueritur cuius rei baptismus ille sit sacramētum qui datur tam iusto. Dicimꝰ sacramentum esse: ⁊ rei que precessit. i. remissionis ante per fidem date: ⁊ remissionis temporalis pene siue peccati si habetur qō interim cōmittit̄: ⁊ nouitatis: ac oīs gratie ibi prestite. Omnis etenim rei signum ē: cuius cā est. Nec mireris rem aliquando p̄cedere sacramentum: cum aliquando etiam longe post sequatur: vt in illis qui ficte accedunt: quibus cū post penituerint incipiat baptismus prodesse: in quibus fuit baptismus sacramentum huius sanctificationis quam penitēdo habent. Sed si nūq̄ⁿ penitrent nec a figmēto recederent: cuiꝰ rei sacramētū eēt baptismꝰ ab illis susceptus? Pōt dici rei q̄ ibi fieret: si eoꝝ enormitas ñ ipediret.

¶ Si paruulis datur in baptismo gratia: qua possunt in maiori etate proficere. h

Olet etiam queri si paruulis in baptis-

s mo datur gratia qua cum tempus habuerint vtendi libero arbitrio: possint velle ⁊ currere. De adultis enim q̄ digne recipiūt sacramentum non ambigitur quī gratiam operantem ⁊ cooperantem perceperint: que in vacuum eis cedit si per liberuꝫ arbitriū post moꝛ taliter delinquerunt: qui merito peccati gratiā appositam perdunt. Unde dicuntur contumeliam spiritui sancto facere ⁊ ipsum a se fugare. De paruulis vero qui nondum ratione vtunt̄ questio est: an in baptismo receperint gratiaꝫ: qua ad maiorem venientes etatem possint vel le ⁊ operari bonum. Videtur q̄ nō receperint: quia gratia illa charitas est: ⁊ fides que voluntatem preparat ⁊ adiuuat. Sed qs dixerit eos accepisse fidem ⁊ charitatem: Si vero gratiā non receperint qua bene operari possint cum fuerint adulti: non ergo sufficit eis in hoc statu: gratia in baptismo data: nec per illam possunt modo boni esse nisi alia addatur: que si non additur: non est ex eoꝝ culpa: qꝛ iustificati sunt a peccato. Quidam putant gratiam operantē: ⁊ cooperantem cunctis paruulis in baptismo dari in numero non in vsu: vt cum ad maiorem venerint etatem ex munere sortiantur vsum: ni si per liberum arbitrium vsum muneris extinguant peccando: ⁊ ita ex culpa eoꝝuꝫ est non ex defectu gratie q̄ mali fiunt: qui ex dei munere valentes habere vsum bonum: per liberum arbitrium renuerunt: ⁊ vsum prauum elegerunt.

Circa quartā distinctionē querunt̄ gn̄ q̄. Primo de effectu baptismi vltimo. 2° an īprimat̄ character in eo. 3° ō vnitate baptismi. 4° de carentibꝰ vsu rōnis an sint baptizādi. 5° ō ficte accedētibꝰ.

Primo igitur querit̄ ō effectu baptismi: vtꝝ baptismꝰ deleat omnē culpam ⁊ omnē penā. Et arguitur p̄mo q̄ non omnem culpā nisi originalez: qꝛ regeneratio spūalis opponit carnali: sed per generationē carnalez solū ꝺ̄bitur originale: ergo p̄ baptismū qui est regeneratio spūalis nō tollitur nisi peccatū originale. ¶ Itē q̄ nō tollat omnē penam arguitur sic. ¶ Si baptismus deleret omnē penā maxie deleret illā que ꝺ̄bitur p̄ originale ꝺ̄ qō p̄cipue ordiat̄: ſz illā nō delet: qō probat̄: qꝛ fames: sitis: repugnātia viriū inferioꝝ: ad superiores: ⁊ huiusmodi sunt pena peccati originalis: sed ista nō āmouentur p̄ bapm̄: ergo ⁊c. ¶ In ꝺ̄trariū sunt dicta sanctoꝝ. ¶ Respondeo hic primo dicendum est de effectu baptismi in adultis: secundo in paruulis.

Circa primū est prīo sciēdū q̄ in adultis est remissio omnis culpe: nisi sit obex ex p̄te eoꝝ. Si autem nō sit penitēs de venialibꝰ vel si peniteat de vno ⁊ nō de alio solū remittuntur illa de quibus penitet: qꝛ actual̄ culpa nūq̄ remittitur sine pnīa. Uerꝝ est q̄ est triplex pnīa. prima que est sacrām: ⁊ cōsistit in actu exteriori ꝺ̄fitentis: ⁊ absoluentis. Et ista est necessaria baptizādis quātūcunq̄ adultis: īmo nec exhibēda: eo q̄ baptismꝰ ē ianua sacroꝝ: propter qō nō baptizātis nō ē adhibēdū aliqō sacrām. Secūda ē ꝺ̄tritio sufficiēs īformata gratia: ꝫm quā dicimꝰ cō tritū eē penitētē. Et ista non requritur ante bapm̄. Alioquin adultus baptiçādus semꝑ eēt ante bapm̄ iustificatꝰ. 3ª est quedā displicētia peccati cōmissi: lz īformis ⁊ īperfecta: q̄ ꝺ̄ attritio: q̄ lz nō sit sufficiēs ad delendū pctm̄: est tn̄ sufficiēs ad suscipiēdū baptismū: eo q̄ tollit fictionē. Et ō tali penitētia est intelligēdū qō ꝺ̄ actuū. 2°. Pnīam agite: ⁊ baptizetur vnusquisq̄ vr̄m: in noīe iesu xp̄i ī remissionez

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

peccatoꝝ:ꝛ qꝫ dicũt auctoritates ſanctoꝝ ꝙ ꝑ baptiſmuꝫ ꝛ pnīam remittiť oīs culpa. Scđo per baptiſmũ oīs pena debita pctõ originali ꝛ actuali ī foro dei deletur. Jdeo nec pnīa adulto baptizato iniungiť. qꝛ �fm Ambr. Ꝟra xpi oīa in baptiſmo condonat gratis. ¶ Tertio ſciẽduꝫ ꝙ ꝑ baptiſmũ nõ deleať pena ſpũalis nature: qꝛ pr̃ baptizatꝰ nihil ominꝰ generat filiũ cũ originali. nec corpal: qꝛ defectꝰ pena les remanẽt. ¶ Quarto ſciẽdũ ꝙ nõ tollit penã: q̃ debeť pctõ ī foro humano: puta layco furtũ cõmittẽti non tollit ſuſpẽdiũ: nec penã eccl̃iaſticã: vt irregl̃aritatẽ q̃ ꝯbiť ex bigamia: ſꝫ illã q̃ ꝯbiť ex hõicidio licito vl̃ illicito tollit ꝫ ſꝫ veriorẽ opinionẽ. di. 50. Si quis viduã ī glo. que hoc dicit ꝫ aliquos. ¶ Quinto ſciẽdũ ẽ ꝙ ī adultis nõ eſt eq̃lis effectus baptiſmi quo ad effectũ priuatiuũ reſpectu culparuꝫ venialiũ ꝛ penaꝝ ꝛ quo ad poſitiuũ: ſꝫ ſolũ q̃ ad amotionẽ originalis: ꝛ mortalium que eſt connexa.

Secũdo videndũ eſt de effectu baptiſmi quo ad paruulos. Ubi ſciẽdũ ꝙ in eis ſolũ deletur culpa originalis nõ actualis: qꝛ illã nõ hñt. Secũdo deleť pena perſone nõ nature: ꝓꝓ id qꝺ dcm̃ eſt. 3° ꝙ eq̃liter q̃ꝫm eſt de ſe: qꝛ ex pte eoꝝ nõ ẽ dr̃ia: ꝛ quo ad effectuꝫ ꝑuatiuũ nõ põt eſſe diuerſitas: ſꝫ q̃tũ ad effectus poſitiuos: q̃tum ad illos quos deus ſcit ante vſuꝫ rõnis morituros oꝫ ꝙ fit diuerſitas: qꝛ ſi ſunt tot angeli bti quot hoīes excepto xp̃o ꝛ matre eius qui ſunt ſup oẽs angelos baptiçati mortui ſi equalẽ gratiã hñt ꝛ ꝑ ꝺns gloriã plures vni angelo equantur: ꝛ ſic vel latera ciuitatis nõ ſunt equalia aliquibꝰ angelis nõ habẽtibꝰ hoīes equales in gl̃ia: vel ſunt plures homines beati q̃ꝫ angeli: qꝺ eſt cõtra dictũ Greg. ¶ Ad argumentũ primũ cũ dr̃ ꝙ regeneratio ſpũalis oppõiť carnali. Dicẽdũ ꝙ falſum ẽ: ĩmo proportionať: qꝛ ſicut ꝑ generationẽ carnalẽ accquiritur eẽ carnale: ita ꝑ regenerationeꝫ ſpũalẽ acquiritur eſſe ſpũale. Uerꝝ eſt ꝙ generationẽ carnalẽ concomitať gdã defectus. ſ. pctm̃ originale: qui opponitur termino regenerationis ſpũals. ſ. gr̃e: ꝛ hic tollitur ꝑ baptiſmũ: ꝛ pari rõne pctm̃ mortale: qꝺ ſil̃r opponitur gratie baptiſmali. ¶ Ad ſcm̃ dm̃. ꝙ ꝑ baptiſmũ tolliť oīs pena peccati originalis que ẽ pena eius ꝑ ſe: ſicut eſt priuatio gr̃e ī preſenti: ꝛ carentia gloꝛie ī futuro. Penã aũt que deberẽ pctõ originali ꝑ accñs non tollit: vt eſt fames: ſitis: corruptibilitas corpis ꝛ hꝺ: qꝛ iſta ſunt a natura ꝑ ſe: lꝫ ſint a pctõ originali: ſicut a cã remouente ꝓhibẽs: qꝛ pctm̃ originale tollit iuſtitiã originalẽ: que ĩpediebat defectꝰ iſtos ineſſe nature. Nec fuit ꝺueniẽs: vt iſti defectus in preſenti vita auferent̃. ꝓmo ne mẽbrũ caput excederet. Chriſtꝰ. n. caput nr̃m plenus fuit gratia a ꝓncipio ſue ꝺceptionis: habuit tñ corpus paſſibile in quo ſalutẽ nr̃am exercuit. Sil̃r xp̃ianus gr̃am ꝺſequitur q̃tũ ad aiaꝫ: corpꝰ tñ manet paſſibile: in quo ꝑ xp̃o pati poſſit. Scđo vt hõ pugnãdo ꝺ cõcupiſcẽtiã: ꝛ alias paſſiones vicẽdo mereať coronã. 3° ne ſi baptiſmꝰ ꝺferret ĩpaſſibilitatẽ corpis: hoīes magis quererent baptiſmũ ꝓꝓ cõmoditatẽ vite pñtis q̃ꝫ ꝓpter fructũ vite ſpiritualis.

Qõ. II.

Secundo queriť de charactere: vtꝝ character ī baptiſmo imꝓmatur. Et videť ꝙ nõ: qꝛ in circũciſione ꝛ ſacr̃is ve. le. nõ imprimebatur ī gbꝰ tamen erat diſtinctio ſicut hic. ¶ Contra ſunt auctoritates ſanctoꝝ. ¶ Rº. hic ſũt tria videnda. Primũ eſt de eẽntia characteris. 2° ô ſubo. 3° in quibus ſacramentis imprimitur.

Circa primum ſunt tres concluſiones. Prima: ꝙ non eſt relatio rationis. 2ª ꝙ nõ eſt relatio realis. 3ª qꝛ eſt potentia ꝛ res abſoluta. ¶ Quantũ ad primũ ẽ ſciendũ ꝙ character ſic diffinitur magiſtraliter. Qꝛ eſt diſtinctio a charactere eterno impreſſa aīe rõnali: �fm imaginẽ ꝺſignans trinitatem creatã trinitati increate creanti ꝛ recreanti: ꝛ diſtinguẽs a nõ cõfirmitatis �fm ſtatũ fidei. Et ideo nõ eſt relatio rõnis tm̃: ſicur ex hoc ꝙ aliquis fit notus miles deputať ad actũ militie. ꝛ canonicꝰ ad actuꝫ prebende: qꝛ ꝑ hoc nihil reale poteſt qꝺ prius nõ poſſet: ſꝫ per ſacr̃m quandoq; recipiens põt aliqd reale qꝺ ꝑus non poterat: vnde cũ ens rõnis nõ ſit cã entis realis: ideo ꝛc. ¶ Sed contra hoc arguunt quidã ſic. ¶ Sic̃ nũmus ſortitur rõnẽ precy ꝛ merellus rõnẽ ſigni ex hũana iſtitutione ſic res naturales ſortiũtur rõnẽ ſacr̃i: ꝛ hõ rõnẽ miſtri ex diuina ordinatione: ſed nũmus efficitur preciũ ꝛ merellꝰ ſignũ ꝑ ſolã relationẽ rõnis hũane ſic iſtituẽtis: g̃ res ſacr̃a les ſortiunť rõnẽ ſacr̃i: ꝛ hõ rõnẽ miſtri ꝑ ſolã relationẽ rõnis diuĩe ſic ĩſtituẽt]. Cum aũt character ſit id quo hõ efficitur miſter ſacr̃oꝝ vel ſuſceptiuꝰ eoꝝ: ꝓꝫ ꝙ character nõ eſt niſi relatio rõnis ex ordinatione vel pactione diuina. ¶ Sed hec rõ nõ valet: qꝛ inſtitutio humana: nõ eſt cauſa rerũ naturaliũ. Unde nihil põt addere vel detrabere nature rerꝝ. Propter qꝺ reb̃ naturalib̃ nihil acquiriť ex pactiõe humana ꝙ ſit forma realis: ſꝫ ſolũ ordo: ꝛ relatio rõnis. Unde oīa iura incorpalia de quibꝰ iura loquunť non ſunt niſi entia rõnis. Unde ꝙ ego emendo rẽ fiaꝫ: dñs dominiũ: ſeruitus: obligatio: accuſatio: hereditas: ꝛ oīa hꝺ ſũt entia rõnis. Sꝫ dei ordinatio ꝛ inſtitutio ẽ cã rerꝝ: vñ ſic̃ inſtitutio nature ponit ī rebꝰ entitatẽ nature: ſic inſtitutio gr̃e ponit entitatẽ ad gr̃am. ¶ Nõ ẽ ẽt relatio realꝫ: qꝛ illa nõ ẽ ꝓncipiũ agẽdi: ſicut character ꝺfirmatiõis ꝛ ordis: nec patiendi ſicut character baptiſmalis. ¶ Nec valet ſi dicať ꝙ ī politicis dñs põt obligare ꝛ alienare rẽ: nõ dñs aũt: nõ põt: ꝛ tñ dñs ñ dr̃ a ñ dño niſi rl̃one rõnis: qꝛ ibi nõ ẽ effectꝰ realꝫ: cũ ī re ꝑ trãſlationẽ ꝺuẽtionalẽ nll̃a mutatio fiat realꝫ ꝛ ꝑ dñs nõ regriť cã realꝫ: ſꝫ ꝺſecratio hoīuꝫ q̃ ẽ ſacr̃m ꝛ oīs vera ſacr̃i adminiſtratio hẽt effectũ realẽ: g̃ illiꝰ oꝫ eẽ cãm realẽ ꝛ ꝓncipiũ reale. ¶ Ꝑ. ſicut papa ꝑt cõmittere cui vl̃t oẽm ꝺſecrationẽ ſacr̃alẽ q̃ nõ ẽ ſacr̃m: qꝛ ꝑ illã ſola relatio rõis acgriť: ſic poſſet oẽꝫ q̃ ẽ ſacr̃m ſi ꝑ illã ſil̃r non niſi relatio rõnis acgreret̃: nũc aũt nõ põt oẽꝫ: ſꝫ aliq̃ꝫ ſic ꝛ aliquã nõ. Et q̃ꝫis iſta rõ ꝺcludat eq̃liter ô oī ſacr̃o: tñ ẽ ſpãlis rõ q̃ papa plus poſſit ĩmutare circa vnũ ſacr̃m q̃ꝫ circa aliũ. Et qr̃ ꝛ quõ poſſit mutare miſtꝝ ꝺfirmatiõis vel ordinis dicetur ī loco ſuo. Qr̃ aũt põt mutare mãm mr̃imõy: lꝫ ſit ĩpertinẽs ꝑter id qꝺ de hoc alibi diceť: ad pñs ꝑt dici ꝙ ſic deus res adminiſtrat: vt eas proprios motus agere ſinat �fm Aug. vñ ſicut corpus ſuũ facit realꝫ ī ſacr̃alibꝰ ſpẽbus: q̃s tñ vl̃t ita ſubeẽ agẽtibꝰ nãlibꝰ ſicut ꝑus ſuberãt ꝛ ꝫ variationẽ illaꝝ diuerſimode ibi eſt: puta ſi ſpẽs corrũpãtur deſinit ibi eẽ. ſi augẽť ĩcipit ī maiori loco eẽ: ſi ꝺdẽſanť in minori: ſic vtꝰ quã põit ī vbis ẽ ſubiue in aere: ſicut ꝛ vba q̃ ſunt qdã ſonꝰ. Et q̃ꝫdiu vba durãt: tãdiu durat ibi vtꝰ: hoc eſt q̃ꝫdiu durat ꝓlatio vltie ſyllabe ī q̃ ſignificatio ꝺpleť: poſtea aũt deſinit ibi eẽ vtꝰ: ſicut colũba redyt ī ꝑiacẽtem mãꝫ pacto offõ. Uel ſi vba ceſſant añ q̃ꝫ motꝰ aer ad rẽ ī q̃ oꝫ eẽ effectꝰ pueniat ſpẽs ſoni eodẽ iſtãti deferť ad illã rẽ cũ q̃ ſubiue ẽ vtꝰ ī aere. Alias eẽt ſine ſubo: cũ ſonꝰ ſit accidẽs cuiꝰ ſubm̃ ẽ ſolus aer. Sic ꝛ deꝰ exp̃ſſionẽ ꝺſenſuũ accipit ꝑ iſtrumẽtis: dimittẽs tñ eã ſb diſpõne ꝓlatoꝝ: ſicut nã hũane policie regrit. Propter qꝺ ꝫ ſꝫ ꝙ papa diſpẽſat ꝛ vetat ẽ ibi vtꝰ vel nõ ẽ: ſicut ī ſpẽbꝰ corruptis vel nõ corrupтis ẽ vel nõ ẽ corpꝰ xp̃i. ¶ Tertio dõꝫ ẽ ꝙ ẽ potẽtia ꝛ res abſoluta: qꝛ illõ ꝑ qꝺ põt aliqs ī aliquẽ effectũ realẽ actie vl̃ paſſiue ꝑ idr̃iã ad bene vl̃ male ẽ res va ꝛ abſoluta ꝛ potẽtia ꝓꝑe dcã: qꝛ potẽtia actia ẽ ꝑnm̃ trãſmutãdi aliũ iq̃ꝫm aliud: ꝛ paſſiua ẽ ꝑnꝰ trãſmutãdi ab altero iq̃ꝫm alteꝝ: ꝛ iſtud nõ ẽ ens rõis: nec rl̃o: ſꝫ abſolutum: ſꝫ character ẽ hꝺ: g̃ ꝛc. maior ꝓbata eſt. minor poſteà ꝓbabiť: ſꝫ ꝑus remouebuntur tres iſtãtie ꝺ maiorẽ ꝛ ꝺnẽ. ¶ Prĩa ẽ: qꝛ ſi dicať ꝙ cũ in mr̃io nõ ſit aliq̃ res abſoluta q̃ dicať viculũ qꝛ Tho. dicit ꝙ eẽntialr̃ eſt rl̃o pari rõe effectꝰ alioꝝ ſacr̃oꝝ. ſ. orna-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tus character ꝛ bꝫ ē aliq̄ rō: ꝛ nō res absoluta. ¶ Dōz ꝙ mr̄io^{m} ꝑut ē gd hūanū ē pura rō rōis: ſz ꝑut ē gd diuinū ē ex eo cātū aliqō reale qō ē ens absolutū: qō tñ cōcomitat̄ rō. Sz forte ē i vtute organica. vñ i morte tollitur. alr̄ maneret indelebiliter vt character. Sz de hoc plen^{e} dicet̄ infra d. 26. ¶ Scda istātia ē qꝛ vr̄ ꝙ posse ꝛ nō posse sacr̄z dare vel suscipe nō arguit diuersitatē realē i ꝑn^{o}: qꝛ ꝑ cognatio nē spūalē ꝛ publice honestatis iustitiā q̄ sunt de iure positi uo hūano dirimit̄ mr̄io^{m}: ita ꝙ nō pōt hō suscipe sacr̄z matrimōy q hz illō ipedimētū. Qui vo nō hz pōt illō suscipe: ꝛ q̄si dare: qꝛ eēntiā mr̄imōy sibi mutuo cānt ꝺbētes: non eā a sacerdote suscipiūt. ¶ Sz forte hoc ē: qꝛ illō omniuz reale qō ibi ē suppōit ꝑuationē illi^{9} ipedimenti: iꝯ^{m} mr̄io^{m} ē qdā ꝺct^{9} q sbest ordiatiōi ꝑncipuz ꝛ ꝑlatoꝛ: ñ ꝙ ens reale fundet̄ fūdamēto rōis: ſz i ipa potētia vel eēntia nāli: ſz in via gnātiōis ex diuīa ordiatiōe aliō ꝑsupponat: qō nō ē nisi ens rōis vel ei^{9} ꝑuatio. ¶ Tertia istantia ē. qꝛ si dicat̄ ꝙ fic̄ sacerdos ꝑt ligare ꝛ absoluere ꝛ ꝺficere ꝛ eps ordinare qō nō pōt nō eps ꝛ nō sacerdos: ita iudex ꝑt ligare ꝛ absoluere in foro exteriori: qō nō pōt nō iudex: qꝛ a nō suo iudice lata sīa nō tenet: nec tñ ptās iudiciaria ꝓp hoc ponit aliqd reale i iudice: nec habere claues iurisditionis nisi pu rū respectu rōnis: g̃ a silī nec hēre claues ordīs: ꝛ hꝫ: ponit aliqd i hoie. ¶ Sz hoc nō valet: qꝛ ille claues nō hñt realē effectū interi^{9} sicut iste hñt. Et pōt papa illas claues ꝑ libito auferre nō istas: qꝛ pōt facere de iudice nō iudicē: nō aūt de sacerdote nō sacerdotē. Et ꝓp hoc aliqō vr̄ dñiū indelebile in isto qō nō i illo. ꝓbatio minoris: qꝛ sacerdos pōt ꝺficere ꝛ absoluere qō ꝑus non poterat: ꝛ eps ordinare qō ꝑus nō poterat: g̃ sequtur ꝑ: qꝛ. ſ. nihil pōt qō ꝑus non poterat: nisi hēat aliqō cē reale: qō ꝑus nō hēbat. Uñ istrumētū pōt qō ꝑus nō poterat: qꝛ realr̄ mouet̄: cū ꝑus ñ moueret̄. Et calor aie pticipat eē aie: qō ꝑus nō hēbat vt agat qō ꝑus nō poterat. Uñ nō dicim^{9} ꝙ sacerdos nō possit celebrare i calice nō ꝺsecrato ꝛ altari ꝛ vestib^{9} nō ꝺsecratis: ſz solū ꝙ nō debz: qꝛ. ſ. pōt. Sz de eo q̄ characterē sacerdotalē nō hz: nō solū dicim^{9} ꝙ nō dēt ſz ꝙ nō pōt ꝺsecrare: q̄ tñ postq̄ hēt pōt qō ꝑus nō poterat. Silr̄ eps post ꝺsecratiōnē pōt ordines ꝺferre: qō ꝑus nō poterat. Si aūt sola relatio rōis fieret: sicut ꝑ ꝺsecratiōnē reꝛ iaiataꝛ: tūc idē eēt sic̄ de illis. ¶ ℙ. si directe ꝛ ꝑ se nō ꝑt i effectū realē i quē ꝑius nō poterat: sic̄ dicūt qdā tūc mētit̄ sacerdos dicens: ego absoluo te vel ego baptizo te: sed dz dicere: ego aspgo corpalr̄: ꝛ xp̄s baptizat te spūalr̄. Si g̃ ve absoluit ꝛ ve ordinat ꝛ ve iūgit ꝛ nō alī^{9}: g̃ ve hz ptātē hoc faciēdi: qꝛ cui^{9} ē act^{9}: ei^{9} est ꝛ potētia: g̃ idē qō ꝑus. ¶ ℙ. sic̄ differūt re absoluta potēs baptizare: ꝛ nō potēs baptizare ꝑ se. ſ. hō ꝛ non hō: ita differūt re absoluta potēs absoluere: ꝛ nō potēs absoluere: potēs ordinare ꝛ nō potēs. i. sacerdos ꝛ non sacerdos: eps ꝛ nō eps. ¶ ℙ. si nō ē plus aliqd i marito q̄z i spō so: q̄re nō pōt papa dispēsare i mr̄io^{9} sicut i sponsalib^{9}. Et sicut p̄p̄ pōt facere ꝙ calix nō sit sacer post ꝺsecratiōnē: qꝛ oē qō ē ꝑ solā ordinatiōe eccle: pōt āmouere: q̄r nō pōt silr̄ facere ꝙ sacerdos sit ñ sacerdos: ¶ ℙ. q̄re sacr̄m eucharistie hz realē effectū qꝛ realr̄ desinit ibi eē pāis ꝛ vini ſuba ꝛ realr̄ trās̄bant̄ ꝓter effectū gr̃e q̄ ē i vsu nō i eēntia sacr̄i: si alia sacr̄a nō hñt aliquē effectū realē ꝓter gr̃az. Nec valet ꝙ illi idē dicūt ꝙ nec i sacr̄o nec i mīstro ē vt^{9} subiue: ꝛ sic nō est ꝑn^{m} effect^{9} realr̄: qꝛ ex q̄ actio ꝛ effect^{9} vtriq̄ attribuunt̄ effectiue: qꝛ sacr̄z dr̄ purgare illuminare ꝛ pficē: qꝛ sacr̄m dr̄ a sacrādo actiē ꝛ mīster dr̄ soluere ꝛ ligare ꝛ silr̄ dare claues regni celoꝝ: ita ꝙ nec solui nec ligari possit qs nisi ꝑut ipe soluerit ꝛ ligauerit: pz ꝙ ꝛ i sacr̄o ꝛ i mīstro est ptās actīa: cū sit ibi act^{9}. Alias nulls a deo i celis nec soluitur nec ligat̄. Ueꝝ ē aūt ꝙ sūt aliq̄ sacr̄a i gb^{9} nulla vt^{9} spūalis ē i mīstris: ſz tota i sacr̄o: ꝛ sacr̄z ē totū sctificatiuū ꝓter deū: mīster ātñ ē nisi sic̄ cā sine q̄ nō: siue applicans. ꝓpter qō i ipo nō regrit̄ aliqd sup̄ nāz. Et hoc ē i bap^{o} ex pte mīstrātis: ꝛ ēt i sacr̄o mr̄imony ex pte vtriusq̄: qꝛ vterq̄ ē dās ꝛ recipiēs. Nec regrit̄ dispositio sacr̄alr̄ ad recipiēdū ꝺ sacr̄m: cū apō nō baptizatos sit vez mr̄io^{m}: nisi aliqs dicer̄et ꝛ ꝑbabilr̄ ꝙ añ bap^{m} ē vez mr̄io^{m}: ſz illō nō ē sacr̄m: qꝛ baptism^{9} ē ianua oīuz sacr̄oꝝ no. le. Uñ añ bap^{m} nō ē mr̄imoniū sacr̄m no. le. ſz solū ē tale sacr̄m q̄le erat ꝛpe nāe vr̄ legis scripte. In oīb^{9} āt alys sacr̄is ex pte suscipiētis ptās passiua sup̄nālis regrit̄: q̄ character baptismalis dr̄. Alias si sola relatio rōnis ꝑ ea daret̄ non video qr̄ añ bap^{9} talia nō possint recipi. In alys ēt gnq̄ sacr̄is ex pte ꝺferētis vr̄ faciētis illō ad qō seq̄t̄ eēntia sacr̄i regrit̄ i mīstro potestas alia ab illa q̄ ē i vbis ꝛ mā. Et i ipo ē ꝓncipaliꝛ vt^{9} q̄ in ipa eēntia sacr̄i. Alias sicut nō sacerdos ꝛ nō baptizatus pōt baptizare ꝛ mr̄io^{m} ꝺbere: sic nō eps pōt ordinare ꝛ ꝺfirmare: ꝛ nō sacerdos: ꝺficere: iungere: ꝛ absoluere. dū tñ dicer̄et vba ꝛ hēret mām si i mīstro nō plus aliqd regrer̄et ꝛ hic q̄ q̄^{m} ibi: qō nullus catholic^{9} diceret: imo erroꝝ eēt ꝙ ñ sacerdos possit ꝺficere sic̄ sacerdos. Item i characterē baptismali ē potētia trās̄mutādi ab alio. i. recipiēdi sacr̄a qbus realr̄ transmutat̄ ꝑ dispositionē realē. qꝛ ꝝm cursū nāe deus non dat gr̃am nisi subo ꝑparato ꝛ dispōsito nec tali negat. Uñ cū ꝝm cōem cursū de^{9} det gr̃az ꝑuulo post bap^{m} ꝛ nō añ: ꝛ i ꝑuulo nō est alia ꝑparatio q̄ ꝑ us ptinēs ad actū z^{m}. igitur ē ibi alia ꝑparatio q̄ ꝑus ptinēs ad actū ꝑ^{m}. Sed vez ē ꝙ ista rō ꝺcluderet ꝙ ēt i circūcisiōe fuisset character vel ornat^{9}: de quo dcm̄ ē. d. z. ¶ Itē i adulto semp est aliq̄ dispositio ꝑ se req̄sita ad hoc ꝙ gr̃am recipiat: ſz in suscipiēte actu bap^{m} nō requirit̄ ꝑ se deuotio: ſz solū ꝑ accīs. g̃ alia est ibi dispositio: ſz hꝫ nō ē id qō exterius geri^{t}: g̃ aliquid interi^{9} fit qō ē immediata dispositio ad illō. ¶ ℙ. ꝑ sacramēta q̄ imꝑmūt characterē hō recedēte fictiōe ꝺsequtur gr̃am quā a ꝑn^{o} ꝺsecut^{9} fuisset: igit̄ vr̄ ꝙ q̄dā dispositio ad gr̃am ipressa fuit ꝑ modū habit^{9} imanētis nō transeuntis. ¶ Nec valet si dicat̄ ꝙ ꝑ characterē nō pōt hō i aliquē effectū quē ꝑius nō posset nisi sicut ꝑ cām sine q̄ non: qꝛ cā q̄ pure ē sine q̄ nō nūq̄ attribuit̄ effect^{9}: Uerbi gr̃a: nūq̄ dr̄ ꝙ Merellus det prādiū: ſz ille a quo ē merellus. Nec dicim^{9} ꝙ sacr̄a ve. le. cārent gr̃am: ꝛ tñ erāt cā sine q̄ nō: ita bñ sicut sacr̄a no. le. ꝛ plus illa q̄ tunc erāt necitatis q̄z ista que nūc sunt volūtatis: ſz secū ꝑ se req̄rer̄et op^{9} opās. Ex quo appet ꝙ claues iurisditionis nō sunt res vā sicut claues ordīs: qꝛ ad illas nō seq̄tur nisi effect^{9} rōis: sicut eē excōicatū vel eē absolutū a vinculo exteriori: ꝛ ꝙ nō ē participeps suffragioꝝ eccle: hoc nō ē ex vtute excōicatiōis ſz ex diuīa pactiōe: qꝛ hūana ordiatio nihil reale cāt. Sz secus ē de clauib^{9} ordinis i qb^{9} diuina ordinatio opat̄. ¶ Sz ꝺ hꝫ arguit̄ a qbusdā sic. Illō i opationē nō pōt i quo nō ē ꝑn^{m} opatiōis: aliqn ageret qō nō posset: ſz illō i quo nō ē character pōt i opationē diuinā vt nūc logmur: iude^{9}. n. vr̄ gētilis i quo nullus ē character pōt baptizare: qō. ē op^{9} diuinū: g̃ character ipressus ex sacr̄o nō ē ꝑn^{m} taliū opationū. ¶ Dōm ꝙ nō ē aliqs character q̄ sit potētia baptizādi absolute nec actiue nec passiue: lz aliqs sit potētia baptizādi ex offō: nō tñ passiue: ſz eo ipo ꝙ aliqs ē volūtari^{9} vere vr̄ interptatiue pōt baptizare ꝛ baptizari: eo ꝙ character nō est ꝑn^{m} oīs actiōis ierarchie simplr̄ exercēde: ſz alicui^{9} simpliciter ꝛ alicui^{9} ex offō. Uñ caracter sacerdotalr̄ ꝛ epalis ē ꝑn^{m} simplr̄ ꝺficiēdi: ꝛ ordinādi: ꝛ character baptismalis ē simplr̄ ꝑn^{m} recipiendi alia sacr̄a. Uñ qui caret istis characteribus nihil hoꝝ facere aut recipe pōt: qꝛ caret ꝑn^{o} operatiuo. Sz character alioꝝ ordinū ē ꝑn^{m} opandi ex offō: ꝛ character ꝺfirmatiōis ꝺfitēdi ex offō: ꝛ character sacerdotalis baptizādi ex officio. Nullus ēt character est ꝑn^{m} baptizandi actiue vel passiue simpliciter loquendo. Et ideo hos actus potest quidem homo exercere sine omni characterē: sed non ex officio.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

p³ ?

Secūdo videndū ē de subo i quo sit subiue. Circa qō sunt tres ?nes. ¶ Pria q; nō est i eēntia aie sz i potētia: qz nā spūalitati ꝓportionalr substernit: sicut perfectibile pfectioni. Uñ sicut gra q ē spūalis vite ?n̄m ē in eēntia aie sicut i subo: ita character q ē spūalis potētia ē sicut in subo i nāli potētia aie: z ñ i eēntia aie nisi mediāte potētia. ¶ Sz ꝯ hoc arguūt qdā sic. Destructo ?ncipio vite nālis destruit ?n̄m nālis opatiōis: ꝯ similr in vita spūali destructo ?ncipio eēndi vl viuēdi destruit ?ncipiū opādi: sz destructa gra nō destruit character: imo ponit manere i peccātib⁹ mortaliter: ꝯ character z gra nō se hñt sicut ?ncipiū essendi z opandi in vita spūali. Sed hoc non valet: qz ois forma q est ?ncipiū opādi qōcūq; sive ꝓpinquū sive remotū: ē ?n̄m eēndi formalr: cuz oē qō agit: agat ꝑm q est in actu. Sz nō ꝓuertit: qz aliqd ē ?n̄m essendi qō nō operandi imediate: sicut forma subalis: vel nullo mō sicut quātitas: vel rlo: aut aliqd hȝ. Illa igit forma accītalis q sic est ?n̄m eēndi q nō opandi saltē imediate: ꝯgrue ponit ieē illi subo qō ñ ē ?n̄m opādi imediate: vt sic pfcō z pfctībile sibi ꝓportionabilr correspōdeāt. Et pp hoc gra q nullius opatiōis ē ?n̄m imediate ꝯgrue ē i eēntia: z nō i potentia. Sz ois forma q est imediate ?n̄m agēdi vl patiēdi supaddita essentie z potētie ꝯgruēti⁹ ponit i potētia q silr est ?ncipiū imediatū q̄ z i eēntia q solū ē ?n̄m remotuz. Et qz hȝ ē character iō ꝯgrue ponit i potētia. Et cū dr q destructo ?n° eēndi destruit ?n̄m operādi: vez ē ?n̄m qō fundat sup illud. Principiū.n. opandi meritorie qō ē charitas: fūdatur sup ?n̄m eēndi: qō est gra. Uñ destructa gra destruit charitas. Sz ?n̄m operādi actiue vel passiue opationes ierarchicas nō est gra: imo gra ē terminus z finis: qz ad hoc exercent vt gra hēat. Nec ꝑ tāto dicūtur character ?ncipiū agēdi z gra eēndi q vnū rñdeat alteri sicut fundamētum: sed qz q̄tūcūq; sint dispata ?n̄m essendi z nō operandi dz eē in eēntia sibi ꝯformi: sz ?ncipium opandi i potentia. ideo zc. ¶ Scōa ꝯclsio ē q nō ē i aliq potentia organica: qz cū character sit spūalis nō dz fūdari sicut i subo i aliquo corpali. ¶ Sz ꝯ hȝ arguūt qdā sic: qz character nō ponitur i mīstro: nisi vt sit agēs istrale respectu sacri:: sic̄ sunt res sacrales. Uidet ꝯ q character sit ponēdus i ministro q̄tū ad id in quo magis ꝯuenit cū reb⁹ sacralib⁹: sed minister ore vel lingua ꝓfert vba sacralia: cū manu vo applicat māz ad illū q suscipit sacrz: ꝯ character si sit talis potentia magl dz pōi i ore vl lingua vl manu q̄ i aliq spūali potētia: qz z res sacrales: ī qb⁹ ponit silis vt⁹ sūt q̄dā res corpales. Sed hoc non cogit: qz lz character non faciat subm nisi instrumētū agēdi vel patiendi respectu sacrorz q̄ sunt corpalia: nō tñ pp hoc dēt eē character in pte corporea: puta manu q tāgit mām: vel ore: qō ꝓducit formā: qz hō est instrm dei aiatū qō ꝑ intellectū applicat se ad ꝯferēdū sacrm vel suscipiēdū: ad qō ēt requirit itētio: q est actus intellect⁹ sic dirigētis: vñ i primo ?ncipio directiuo h⁹ itētiōis z applicationis dz eē character: z nō in mēbris exequētib⁹: sicut etiā potētia medicatiua facit medicū coopatorē instralez nature ꝑ applicationē medicinarz cū nā sit ?ncipale agēs sanitatē. Nec pp hoc ars medicatiua ponit i ore dictante nec i manu cirugicāte. sed i intellectu dirigente: z silr ars domificatiua z hȝ. Et sile ē in ꝓposito. iō zc. Nec obstat q talis ductio vel intētio nō pōt eē i puulo: qz istō accidit sacramēto. ¶ Et iō est 3ª ꝯclusio q character est tm̄ i intellectu possibili: q̄uis ꝓbabilr videret q. 4or. ornat⁹ q i alys sacris imprimūt q nec ad agere nec ad pati ordinant: sz solum sunt dispositio ad gram in eēntia sicut z gra ponerentur: z q ꝑter characterē tria sacra alia illū ornatuz imprimerent. cū eque disponāt ad gram sicut ista: sz ꝑter hoc q ad gram disponūt: disponūt etiā ad aliqd agēdū vel patiēdū ad qō potētia nālis nō se extēdit. Et hoc ē ꝑ characterem qui est supnālis potētia. Tñ ꝓbabili⁹ ē q character sive

?ª ?

cōsideret: vt est dispositio ad gram q est i eēntia z ad character em: que est in volūtate nō est in vtroq; qz hoc ē impossibile: nec in vno magis q̄ i altero. Et iō est ī medio. s. ī intellectu possibili: q ē potētia media iter eēntiā z voluntatē. Et eadē est rō de ornatib⁹ q nō sūt characteres. ¶ Itē prout est ?n̄m agēdi vel patiēdi spūalia dz eē ?ma potentia spūali opatiua: cuiusmōi ē itellect⁹ possibil: ita q ī bap°: ordine: z ꝯfirmatiōe nō ē aliō character z ornatus: sz sunt idē re. Est.n. character ornatus sive dispositio ad gram: z cū hȝ: est sig̃m distinctiuū z opatiuū: qō non est ornatus simplex. ¶ Sz ꝯ hoc arguūt quidaz sic. Aut est ꝓp opationez elicitam aut ꝓp ipatā: elicitā vt intelligere: ipatā vt mīstrare: nō ꝓpter ?mam: qz nō aliō nec melius itelligit sacerdos p⁹ suā ordinationē i qua dr recipi character q̄ añ: nec pp secūdā: qz nihil exñs i potētia aliq̄ pficit ad opationē ipataz nisi pficiēdo ad opationē elicitā: sicut charitas ñ pficit ad opus opatū exterius a volūtate nisi pficiēdo volūtatē ad opus elicitū qō est velle. Cū igit character nō pficiat itellectū respectu opatiōis elicite q ē itelligere vt dcm̄ ē: ꝯñs est q nō pficiat ipm ad opationē extrinsecā impatā. Et sic nullomō vr q fit i potētia itellectiua. ¶ Sz hoc non bñ ē dcm̄: qz sic̄ scīa ꝓratica: z ars factiva sūt ?ncipalr ꝓp op⁹ operatū nec tñ sūt i potētia eliciēte illō ꝓp qō sunt ?ncipalr: sz in potētia dirigēte z opante: sic character ē ?ncipalr ꝓp recipere vel ꝯferre sacrm cui⁹ collatio vel susceptio imediate elicit a potētia organica: nō tñ ꝓp hoc est i ea: qz ista collatio z susceptio exterior dz regi z dirigi ab interiori itētione. Et iō in intellectu q ē ?mū regulās z dirigēs i dando z susciipiēdo sacra dz poni character: vt. s. itellect⁹ p fidē illustrat⁹ dirigat intētionē ad ꝯferendū z susciipiēdū sacrm hȝ vel illud: q̄uis ēt i infideli sit character: z in nō characterizato sit fides: sicut i cathecumino. Et iō nō est sic itelligendū q character eliciat intētionē: nec dirigat: cū eq̄liter nō characterizat⁹ itēdat: z characterizat⁹ ñ itēdat: sz qz itētio ꝑ characterē hz vtutē quaz alias ñ hēret. Et iō dōz q character ē ꝓp vtrāq; opationē nō vt elicitā dirigat z illaz imperet: sz vt directio z impiū hēant effectū. Qui.n. sacra ministrat dz intēdere q faciat illud qō facit eccla. Nec ad hȝ iuuat directe character: sz facit vt itētio hēat effectū. Per characterē.n. baptismalē intētio recipiēdi alia sacra facit ipsum vere suscipe ea: z character sacerdotalis facit q sacerdos conficiendo vel absoluendo efficiat qō intendit.

Tertio videndū ē ī quib⁹ sacris character imꝑmat. Ubi sunt tres ꝯclusiōes: Pria est q ipmit ī illis qbus deputat hō ad actiōes sacras suscipiēdas. Et sic est baptism⁹ ianua sacrorz. Uñ nec aliā potētiā suscipiēdā nā supponit. alias eēt processus in ifinitū. Scōo ē ī illis quib⁹ hō deputat ad actiōes sacras exercēdas ꝯ ifideles. Et sic ē character ꝯfirmatōis: nō absolute sz ex officio. Uñ antea nō exponebāt sicut dcm̄ ē aplis. Sedete in ciuitate donec induamini vtute ex alto. Et z° ē in illis qb⁹ hō deputatur ad exercēdas opationes sacras circa ppl'm fidelem. Et sic ē character ordinis. ¶ Ex his segtur zª ꝯclsio q in xpo nō fuit character nec baptismalis: qz actiones sacras habuit exercere ñ recipere: iuxta illud: ego a te debeo baptizari: nec ꝯfirmatiōis: qz ꝯfessionē bonā fecit corā pontio Pilato: sz ad hoc sacro nō eguit roborari: nec ordinis: quia ipe nō ordinat ad seipsum: sicut ille character ordinat ad corp⁹ xpi ꝯsecrādū principalr. ¶ Tertia ꝯclsio ē q ē indelebilis. Et pp hoc sunt tria sacra ista irreiterabilia ne fiat eis iniuria hñtib⁹ effectū ppetuū. Uñ ī mortuis dānatis z saluatis remanēt ppetuo. ¶ Sz q ꝯsueuit q̄q; argui cōtra hoc qō dcm̄ ē q est potētia: qz potētia iest homini a nā character vo nō: ñ valet: qz ē potētia nō nālis sz supnāl: qz facit posse in sbam act⁹ agēdo vel patiēdo. in quā nllo mō posset alias. Et hec po ª: ē potētia ꝑpe dicta: q̄ est ?n̄m transmutādi aliō vel ab alio. Uñ cū baptizat⁹ solus possit sbam

?ª ?

3ª ?

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

alioꝝ sacr̃oꝝ recipe quã nõ baptizat⁹ nõ põt: nisi mr̃imony: cũ etiã solus sacerdos possit cõficere ꝛ non ali⁹: ꝛ solus ep̃us ordinare ꝛ uõ alius: ꝛ hoc est vere trãsmutare: pz qꝫ est vera potentia. Sz de charactere ꝯfirmatiõis ꝛ inferiorum ordinũ qui nõ dãt posse absolute: sz ex officio ꝛ auctoritate nõ vr̃ tãta rõ. ¶ Ad arg̃m in oppositũ est dõz qꝫ per sacr̃m ve. le. nõ includẽdo circũcisionẽ nõ distinguebant fideles ab ifidelib⁹ vniuersalr̃: cũ Melchisedech ꝛ Job: ꝛ omnes sancti q fuerũt añ Abraã: ꝛ mlti alꝫ eẽnt fideles ꝛ sci ex̃ sinagogã: q ad illas cerimonias nõ tenebãtur: sz solũ ad legẽ nature ꝛ fidei inspirate nõ scripte. Sz sacr̃a nr̃e legis excepto forte mr̃io⁹ distinguũt fideles ab infidelibus: qz extra eccl̃iam nostrã q̃ est vl̃is nõ est fides: nec locus sacrificiꝝ: nec salus: sicut erat extra sinagogã q̃ solũ fuit pars eccl̃e nõ tota eccl̃a. Et iõ in sacr̃is nr̃is magis imꝑmit̃ character q̃ꝫ in illis. Cũ ẽt sacr̃a illa nõ iustificarẽt ex ope opato nõ hẽbant aliquẽ realẽ effectũ: nec p ꝯñs i sacerdotib⁹ ministrantib⁹ ea oportebat eẽ aliquã realẽ ptãtẽ: qz p suũ sacerdotiũ nihil reale trãsmutabat̃: nec in aĩa nec in mã sacrificioꝝ p v̈ba. Circumcisio ãt q̃ est ex ope opato iustificabat̃. in se quidẽ realẽ v̈tutẽ habebat ad ornatũ nõ ad characterem: sed in ministro non requirebat virtutem sicut nec baptismus: vt dictum est. Qõ III

Tertio queritur de bap⁹ flãminis ꝛ sanguinis. Et vr̃ qꝫ p̃ter bap̃m flumis nõ debeãt eẽ ista baptismata: qz in oib⁹ q̃ sunt vni⁹ spẽi ẽ vn⁹ modus gnãtionis: sz bap⁹ ẽ regnãtio in vitã spũalẽ q̃ ẽ vnus rõnis in oib⁹ gnãtis: g̃ debet esse tm̃ vna regeneratio siue vnus mod⁹ regenerationis .s. baptismus fluminis tm̃. ¶ Oppositum dicit Dam̃. i lr̃a.

Respõdeo Primo vidẽdũ est ɔ baptismo sanguis. Vbi sunt tres ɔclusiões. ¶ Prima qꝫ iste baptismus deficit a duob⁹ in vero bap⁹. s. in charactere quẽ martyr nõ hz: qz hz rẽ sacr̃i sine sacr̃o. Itẽ deficit i alio s. qz ad istũ ñ sufficit attritio: sz regrit̃ ɔtritio. ad illũ vo sufficit attrio. Et cã ẽ qz ille iustificat̃ ex ope opato: iste ex ope operãte. Et iõ nisi sit ɔtritio nõ saluat. Raro tm̃ est electio martyrꝝ psequutiõe ingruẽte qn sit ɔtritio: qm̃ est tãt⁹ motus in deũ pp qõ est eq̃lis in pctm̃ detestandũ. ¶ Scõa ꝑ est qꝫ eqpollet in duob⁹ effectib⁹ priuatiuis vero bap⁹ qui sũt ãmotio ois culpe originalis: actualis: venialis: ꝛ morta lis: ꝛ remissio omnis pene eterne ꝛ tpalis: ꝛ forte plus: qz si latro martyr resurgeret suscipiẽdus nõ eẽt. ¶ Tertia ꝑ ẽ qꝫ excedit in collatione boni ꝛ respectu p̃my eẽntialis: qz plus ɔfert de gr̃a: eo qꝫ maiori opi ad qõ plus ẽ neĉia se exponit: vt deus nõ deficit in necessarys: ꝛ sic hẽt maiorem aureã. Itẽ respectu accñtal̃: vm̃ hz aureolã. Hẽt ẽt i eccl̃ia honorabiliorẽ sepl̃turã: qz pul̃i ñ venerãt̃: vt sci inocẽtes.

Secũdo videdũ est de baptismo flamis. Vbi sũt ẽt tres ꝑnes. ¶ Prima qꝫ deficit a bap⁹ vo in charactere. vm̃ ꝛ baptizandus est. Itẽ deficit in dispõne: qz ad istud regrit̃ ɔtritio: qz ex ope opante iustificat. ad illõ sufficit attritio: qz ex ope opato: Itẽ deficit i remissiõe pene tpalis: q̃ nõ ẽ nisi ꝟm q̃ntitatẽ ɔtritiõis. Itẽ deficit in sepultura eccl̃astica qua carẽt catbecumini. lz ꝑ eis oret ecclesia. ¶ Scõa ɔclusio ẽ. qꝫ eqpollet i remissiõe mortaliũ: ꝛ pene eterne: qz sunt ɔnexa. ¶ Tertia ɔcl̃sio ẽ. qꝫ quo ad quid excedit. s. qz iterat̃: ꝛ qz ꝑ̃o merito saluat. ¶ Tertio videdũ ẽ vtz ꝑfessio religiõis approbate quo ad deletionem ois pene eqpolleat bap⁹. Et vr̃ qꝫ sic: p visionẽ q̃ vidit qdã i vitis patz eãdẽ gr̃am descẽdere sup eos q habitum religiõis assumũt ꝛ sup baptizatos. Hr̃a aũt dei i bap⁹ non regrit gemitũ neq̃ plãctũ: sz gratis oia ɔdonat ꝟz Ambr. ¶ Itẽ hoc idẽ pz p aliã visionẽ bti Antony: q cũ ab angelis leuaretur in celũ obstitit ei diabolus obyciẽs pctã seculi: cui dcm̃ ẽ ab angelo. Illa dimissa sunt ei ex quo sec̃m di-

misit: Sz si alia hẽs illa ꝓponas. Que cũ non hẽret Antonius liber in celũ leuat̃. ꝛ liber deponit̃. Itẽ in Aut̃l. ɔ monachis. dr̃ qꝫ ingressio monastery oẽm maculam abstergit. ¶ Itẽ hoc idẽ apparet: qz q accipit crucẽ vltra marinã plenã idulgẽtiã ɔsequit̃: a q̃ tm̃ cruce liberat̃ intrãdo religionem: qz tollit post x̃pm crucẽ ppetuã: Unã idulgẽtiã videt̃ plenius ɔseq. ¶ Sz qz ɔ hoc sunt visiones aliq̃ de religiosis: qui post mortẽ visi sunt i purgatorio ẽt pro peccatis in seculo cõmissis: iõ sic põt distingui ꝓbabilr̃: qz obligat⁹ ex delicto cedẽdo bonis nihil lucrat̃ vt carcerẽ euadat: sz qõ nõ põt soluere ere: luit i corpe: ꝛ exigit̃ vsqꝫ ad nouissimuz quadrãtẽ: sz obligat⁹ ex ɔctu vel q̃si cedẽdo bonis euadit carcerẽ: ne postea ɔueniat̃ deueniẽs ad pinguiorẽ fortunã vltra quã facere possit deductone egeat. ¶. q bõis cedere possunt. l. i. Institl̃. de actiõib⁹. ¶. vl. Sic igit̃ religionẽ profitẽs cedit oĩb⁹ bõis suis de q̃bus ꝓ pctis satisfieri p̃t: exteriorib⁹ p votũ pauptatis: qz totũ ɔo dedit q sibi nihil retinuit: ꝛ a sequẽtib⁹ tot dimissa sunt quot a nõ sequẽtibus cõcupiſci potuerũt ꝟz Greg. Et tm̃ Zache⁹ dimidiũ bonoꝝ suoꝝ dando paupib⁹ audiuit hodie huic domui salus a ɔo facta ẽ. Itẽ bonis corpis p votũ castitatis cedit: pp qõ implenda sunt ieiunia: discipline: ꝛ alie austeritates: ꝛ penalitates. Itẽ bonis aĩe p votũ obediẽtie cedit: in q̃ sũt oões contente. Et iõ ingressi monasteria se: ꝛ sua deo dedicãt. ¶. de sacra. ec. autẽ. ingressi. Unã si nõ sunt cõtriti nec ɔfessi ex delicto sunt obligati: ꝛ sic moriẽtes tradũtur exactori mittendi i carcerẽ ifernalẽ: donec reddãt nouissimũ q̃drãtez. ¶ Si aũt sunt ɔtriti ꝛ cõfessi: remittit̃ eis oĩs pena pro talicessiõe bonoꝝ ꝟm qꝫ arguũt p̃me visiões: sz hoc est sub pacto vel sub tali ɔditiõe vel mõ: vt si supuiuãt qõ ẽ puenire ad pinguiorẽ fortunã satisfaciãt. Qõ si faciãt bñ gdez: si aũt nõ satisfaciãt: sz negligẽtes sũt i carcẽ purgatorij satisfaciẽt ꝟm vltias visiões. Sz si añ negligẽciã moriunt̃: qz i iudicio ɔfessiõis q̃si ɔbit̃ ex cessione illa: gr̃a dei oĩa gratis cõdõat: vt oñdũt p̃me visiões. ¶ Ad arg̃m i ɔtriuz ẽ dõz. qꝫ bap⁹ sanguis ꝛ flamis bñt eãdẽ vim regenerãdi cum bap⁹ aque: qz bap⁹ sanguis ꝛ flamis nõ valeat ad regnãtionem nisi ei q hz bap̃m flumis in ꝓposito: qñ. s. articul⁹ neĉitatis: nõ ɔtẽpt⁹ religiõis facr̃m excludit: vt dr̃ i lr̃a. Et sic quodãmõ agunt in virtute baptismi aque. Qõ IIII.

Uarto queritt̃ de carẽtib⁹ vsu rõnis vtz sint baptizãdi. Et vr̃ qꝫ ñ. qz nõ min⁹ indigẽt puuli ifideliũ saluari q̃ꝫ fideliũ: sz illi nõ sũt baptizãdi: ergo nec isti. ¶ Contra. baptismus succesit circumcisioni: sed illa dabatur infanti occto dierum: ergo ꝛ baptismus.

Respõdeo Prio videndũ ẽ de paruulis fideliũm. ¶ Ubi sciẽdũ ẽ qꝫ puuli fideliũ nõ solũ possunt i pueritia baptizari: ĩmo dñt: ꝛ laudabili⁹ ẽ q̃ꝫ expectare etatẽ pfectã: ꝛ h̃ pp. 3. rões. Prio qz pp ibecilitatẽ nãe defacili p̃t mori ꝛ dãnari. Unã vt dãnatiõis piculm euitet̃ dñt bap⁹ p̃ueniri. Scõo pp ifestatões demonũ q ñ bñt tãtã ptãtẽ i pueris baptizatis ab originali mũdat̃ q̃tã in illis q adhuc hñt orig̃le: neq̃ q̃̃m ad nocumenta spũalia: neq̃ q̃̃m ad corpoli⁹. 3°. qz i pueritia facili⁹ bõ ad alia iducit̃ ꝛ firmi⁹ ĩheret ꝟz qꝫ dic̃ pr̃s z° Eth. d. Nõ paz dr̃t sic vl̃ ex iunene ɔfesti assuefieri sz multũ: magis aũt oẽ. Et hanc cãm assignat Diony. in fine eccl̃iastice hierarchie dicens. Tradit aũt puez sacris symbolis. i. sacr̃alib⁹ signis sũm⁹ sacerdos: vt cum eis ɔuersetur ꝛ non formetur vita altera nisi diuina contemplantem semper.

Secundo videdũ ẽ vtz furiosi amentes ꝛ h̃ baptizãdi sint. Ubi distinguẽdũ ẽ: qz qdã sũt q sunt ex natiuitate amẽtes: ꝛ nũq̃ hũerũt lucida ĩteualla. Et de talib⁹ videt̃ idẽ iudiciũ qõ de pueris. Quidã aũt demẽtiã incurrerũt ex ĩfirmitate vel ex aliquo h̃. ꝛ bñt aliq̃

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

lucidá interualla. Et de istis dz ē: ꝙ si añ ꝗ̄ istā demētiā incurrerēt: vel dū bñt lucida interualla fuerūt in ꝓposito bapm̄ suscipiēdi si nēcitas sit: possunt baptizari: ⁊ baptizati sacrm̄ suscipiūt ⁊ rē sacrī: ēt si tūc actu dissentiāt ī amētia exñtes qñ baptizant. Uñ frenetici q añ petiuerūt īmergū tur. Alias eꝫ casū nēcitatis nō sūt baptizādi. Si āt añ amē tiā ꝯdixerūt nō recipiūt sacrm̄ nec rē sacrī. Jn p̄o aūt casu si īfirmꝰ ligat vt ei corpalr medeat mlto magis vt aīe: ⁊ ī bapo nēcitatis ēēt ligādus ꝗ̄tūcūqꝫ ēt irreuerentiā sacro exhiberet: ēt si mingeret in aq̄: in q̄ eēt baptizādꝰ. Sz neo phiti assistētes ibi eēnt pp scādalū amouendi. Eucharistia vo ⁊ extrema vnctio: q̄ nō sunt nēcitatis: frenetico qdem q prius petyt exhibētur: dū tñ irreuerētiā nō exhibeat: ⁊ p̄ci pue hoc ē de eucharistia: quā posset expuere. Sz de extre ma vnctione non sic oportet irreuerētiam timere: sed ma gis anime languenti subuenire.

Tertio vidēdū ē de dormiētibꝰ de qbꝰ eodē mō dom est sic de amētibꝰ ⁊ furiosis: ꝙ ipi i pclo sūt baptizādi si ī vigilia apparuit ꝓpositū ꝙ vellēt baptizari. Et iō hic pōt sumi argm̄ ꝙ si dormiēs: q̄ ī vigilia būit ꝯtētionē ⁊ ꝓpositū pcutiēdi clericū: lz ipz tūc nō pcusserit: postmodū dormiēs surgat ⁊ ipz pcutiat: ꝙ sit irregl'aris: ⁊ hoc rōne volūtatis ⁊ ꝓpositi añt. Et forte ē excōicatꝰ: cū illō qō fit ī sōno ꝓcedit ex malitia quā vigilās ꝯcepat: sicut ꝓyciēs lapidē: lz mox añ pcussionē peniteat nō euadit excōicationē: sicut nec ille q mādauit ⁊ añ peniteat sz mādatū nō reuocauit: ēt si nō potuit. Et hic ē casus ī quo snīa iuris īcipit ligare ēt iusturz.

Ad argm̄ ī oppositū ē dz ꝙ circa pueros ifidelium ē di stinguēdū: q̄ aut bñt vsū rōnis: ⁊ tūc possūt baptiza ri ēt inuitis parētibꝰ: sicut ⁊ mrīom̄ ꝯdere. aut nō bñt: ⁊ tūc circa hoc ē triplex opīo vtz. ſ. sint inuitis parētibꝰ baptizā di. ¶ Prīa dicētiū duo. ſ. ꝙ ꝓncipes terreni possunt licite: imo ⁊ meritorie auferre pueros iudeoz q sūt ī dominys suis ⁊ eos bapo offerre. Et hoc ē ꝓnm̄ dcm̄. Scdo dicūt ꝙ pueri sic baptizati suscipiunt vez bapm̄. ¶ Prim̄ ꝓbat p̄o sic. Res ⁊ bona ꝶuoz sūt dñoz suoz: lz iudei sūt ꝶui dñorū ī quoz terris bītāt: vt bētur eꝫ. ō iudeis ⁊ saracenis. cº. Etiā si iudeos: ḡ res ⁊ bona iudeoz sunt ꝓncipū xp̄ianoz in quoz terris bītāt: sz fily sūt res quedā parentū: ḡ pueri iudeoz sūt ī ptāte p̄rincipū: vt res q̄dā eoz. Possunt ḡ eis vti vt placet offerēdo eos. ¶ Scdo sic. ꝓnceps xp̄ianꝰ dñs iudeoz pōt filios eoz vēdere ī ꝶuitutē terrenā: ḡ fortiori rōne pōt eos offerre ī ꝶuitutē diuinā: qō fit ꝑ bapm̄: imo vi dent in hoc mereri. sz hoc faciūt pp salutē pueroz ⁊ bonorem dei: nō vt parētes cogātur ad credēdū: qz illō nō ē licitum. ¶ Sctz ꝓbat sic: qz ad susceptionē bapmi sufficit ꝙ nō īueniat obex ꝯrie volūtatis: vt pz ī puul' xp̄ianoz: sz in pulo iudei vl' ifidelis nō ē obex ꝯrie volūtatl': ḡ suscipiūt vez bapm̄. Et dico ꝯrie volūtatis ī suscipiēte ⁊ nō ī parēte: qz alias pctā ꝑrioz parētū nocerēt ⁊ trāsirēt ad filios: qō nō ē vez. ¶ Sz he rōes paz cogūt. ꝓma nō: qz nō lz re sua vti ad oēz vsū. Nō. n. lz vti ancilla ad ꝯcubitū: sz ad ꝶuitiū qz ad hoc ē sua nō ad illō. Uñ nec īuitā pōt dñs accipe vl' dare ī vxorē. Sil'r iudeꝰ ē ꝶuꝰ ꝓncipis nō plus filiꝰ q̄ p̄r: imo filius nō ē ꝶuꝰ: nisi qz p̄r vel mr̄: qz part' sequit vētrē. Sic ḡ p̄rez nō pōt cogere ad bapm̄ q̄ꝫ sit res sua: ita non pōt cogere p̄rez ī filio. Uolūtas. n. p̄ris volūtas fily reputatur. Et sic p̄r testat filio sic ⁊ sibi: ⁊ elegit ei sepulturā sicut ⁊ sibi. Uñ sic filiū adl'tū ꝯ eiꝰ volūtatē bapre nō pōt: nec debet ꝯ voluntatē ipiꝰ fily: sic nec filiū īpubē ꝯ volūtatē p̄ris q̄ ē dispositia ō filio: qz illo iure valz testm̄ pupillare fcm̄ a p̄re: q̄ testm̄ adl'ti sui iuris fctm̄ ab eo. ¶ Per idē pz adzm: qz ī his q̄ sūt iuris būani ad q̄ se extēdit ꝶuitꝰ: p̄t dispōere ꝓncepꝰ de fiº p̄re īuito: sic ⁊ ō ipo p̄re: sz ñ ī his q̄ sūt de iure nāli vl' diuiº: nā nō possz ꝯbē spōsalia ꝑ fiº vl' ꝑ filia p̄re inuito: sic nec ipz p̄rez īuitū possz vxorare. ¶ Adz̄m dz ꝙ ē obex volūtas pētū: ⁊ iō ñ baptizat. Et cū dr ꝙ pctā pētū nō trāseūt ad filios: vez ē directe: q̄si ꝙ nascendo ab eis ꝯ hāt pctā eoz: sic ꝯ hūt pctm̄ Ade: sed īdirecte ⁊ p accñs bñ pōt p̄r īpedire bonū fily ēt spūale. ¶ Et iō ē ꝶa opi. huic ꝯria: q̄ pōit ꝙ nō ē licitū pulos iudeoz parētibus auferre: ⁊ eos bapo offerre. Et si ō fcō baptizentur nō suscipiūt bapm̄. Rō ꝓmi ē: qz q̄uis aliq possint eē ꝶui alioz q̄ꝫ ad opa: in his tñ q̄ eis ꝯpetūt iure nāli ⁊ diuio nō sūt ꝶui sz libi. pōt n. ꝶuꝰ comedē ⁊ bibere īuito dño: ⁊ mrīom̄ ꝯdere vt dcm̄ ē. Et hētur eꝫ. ō ꝯiugio ꝶuoz. c. p̄. Dec. n. ꝯpetūt eis ō iure nāli. Et sil'r pōt īuito dño credere ī deū: ⁊ hō q̄ ptinēt ad ius diuinū. Sz baptizari ptinz ad ius dīnū: ḡ cū cura pulorz ō iure nāli ⁊ diuio ꝯpetat q̄ꝫm ad ℔ pentibꝰ: mānifestū ē ꝙ nō pñt eis licite auferri: vt baptizentur: lz possint eis auferri: vt vēdātur sic ⁊ cetere res ⁊ opa ciuilia. ¶ Sctio qz ñ minorē ptātē bñt dñi tpales sup iudeū: q̄ꝫ sup eiꝰ filiū: imo q̄si maiorē: qz a ꝶuitute pentis deriuat ꝶuitꝰ fily. Sz ꝯstat ꝙ ꝓnceps ñ possz licite iudeū ꝯpellere ad clm̄ bapmi suscipiēduz ī se vt hēt. d. 45. ex ꝯcilio tolletano: vbi dr sic: ō iudeis p̄cepit scā synodꝰ nemini ad credēdū vi īferre: ḡ nō pōt ei īferre vī auferēdo filiū vt baptizet: cū volūtas fily pul'i sit volūtas p̄ris q̄uscqꝫ hēat vsū rōis. ¶ Tertio qz si ℔ eēt lucidū credēdū ē ꝙ ꝓmitiui sci ⁊ rectores eccl'e ℔ ꝯsuluissent terrēis ꝓncipibꝰ: q̄s hūerūt valde fauorabiles: vt siluester Cōstātinū: ⁊ Ambrosiꝰ Theodosiū: q nūqꝫ legūt hoc fecisse: ḡ nō ē ꝓbabile ꝙ ℔ possit licite fieri ¶ Quarto qz ℔ nō eēt secuz: sz valde piculosū: qz puer baptizatus dū veniret ad etatē adl'tā possz de facili resilire ab eo qō fecisset ignorās ꝯ volūtatē bñtiū curā eiꝰ. Ex qbꝰ pz ꝙ nō ē licitū ꝓncipibꝰ terraz auferre filios iudeoz: ⁊ offerre eos bapo. ¶ Scōm ꝓbat sic. ſ. ꝙ si baptizēt nō suscipiūt bapm̄: qz ad susceptionē bapmi nō sufficit ꝙ nō īueniat obex ꝯrie volūtat'l ī eo q dz bapm̄: sz regrit īteno suscipiendi bapm̄ directa vl' iterp̄tatīa. Qz pz: qz si adl'tꝰ aliqs sic nutritꝰ eēt ꝙ nihil oīo audisz ō fide: ⁊ eēt ī solo origiali: si tal' dormiret ⁊ dormiēdo baptizaret ꝯstat ꝙ nihil fieret: vt pz ex p̄cedētibꝰ: ⁊ tñ ī volūtate eiꝰ bapo nl'm obicē īueīret. Plus ḡ regrit. ſ. īteno suscipiēdī bapm̄ directa vl' iterp̄tatīa: directa īadl'to: iterp̄tatīa ī pul'o. Sola āt volūtas pentū ē volūtas iterp̄tatīa pulorz añq̄ꝫ hēant vsū rōis. pp qō ꝯsueuit dici ꝙ antiqtꝰ añ datā circūcisionē saluabāt ī fide pentū: nō aūt alioz nisi q gerebāt vicē pentū. Qr̄ si īuit'l pentibꝰ baptizaret pul's nihil videret fieri cū desit volūtas eoz directa ⁊ iterp̄tatīa. ¶ Sz lz he rōes saltē due ꝓme sint tacte supi ꝯ aliā opionē: tñ ad eas possz sic īstari: ⁊ p̄ ꝯ ꝓmā. Uñ possz sic dici ad mīorē ꝙ eductio liboz ē ō iure nāli qō oīa alia docet: sz doctrīa ī morib ō iure gētiū. Si tñ p̄r vellz docē filiū malos mores nō eēt ꝓmittēdꝰ: puta qō eēt mechādū: qō eēt furādū ⁊ hō: īmo iuste hec sibi ꝓhiberet: ⁊ sibi tutela fily auferret: ⁊ merito ꝑuaret iure p̄rie ptāt'l: sic dns ꝓstituēs ancillā. C. de eꝑa. au. si lenões. Et si p̄r lib eēt auferēda eēt sibi filia quā vellet ꝓstituē. Cū ḡ fornicatio spūal' sit peior ⁊ magis noceat ciuilitati xp̄iane: multo magis auferēda ē sibi ꝑles quā vl't facere a fide adl'tera. ¶ Ad zam ꝓt sic rñderi ꝙ ꝯ volūtatē suā directā vl' iterp̄tatiuā nl's ē baptizādꝰ: sz volūtas p̄ris nō ē volūtas fily nisi ī bōis fily ⁊ inq̄ꝫm se exhibz piū p̄rez nō aūt hostē: sic tutores ⁊ curati dicūt dñi q̄ñ bñ admīstrāt: nō āt q̄ñ pupillū spoliāt. ¶ Ꝑ. si volūtas pentū nō regrit ad bapm̄: ḡ ꝯria volūtas nō īpedit bapm̄: qz si oppositū ī oppositō: ⁊ ꝓpositū in ꝓposito. Si puer nō hz p̄rez nec mr̄ez: sed ābo sunt mortui: cū nō desit remediū salutis siue sit fideliū siue ifideliū filius pōt ⁊ dz baptizari: ⁊ parētis gerēs offm̄ q eiꝰ curā gerit ℔ facere hz sic ex pietate nutrit puer expositꝰ cuiꝰ pentes ignorantur.: Si igit sine volūtate pentū pōt eē verꝰ bapo: ⁊ ꝯ volūtatē eoz sil'r. In bñte. n. vsū rōis eoz volūtas nō regrit ad effectū: ⁊ p ꝯñs nec ꝯria volūtas īpedit effectuz: lz ad ℔ pōt dici ꝙ volūtas nō regrit: nec p oppositū īpedit q̄ñ nō hēt

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

parẽtes vl̃ qñ finita est tutella ꝑntũ. Sz q̃diu viuũt ꝛ cu/
re eoꝝ icũbũt sec⁹ vr̃. ¶ Ad 3m dom. qꝑ ꝓ scãdalũ i ꝓncio
eccl̃e multa omittebãtur ꝛ dissimulaba nr̃ q̃ mõ non dissi
mulãtur. Tũc.n. heretici ad fidẽ nõ cogebãt: q tñ iuste po
terãt: ne videret fides virib⁹ nõ vtutib⁹ ꝓspari. Tũc.n. ec
clesia pugnabat solũ gladio oris: nunc aũt ẽt gladio mãli
pugnat ꝯ hostes fidei. ¶ Ad 4m põt dici qꝑ magis ẽ verisi
mile qꝑ nõ redeat ad fidẽ i q̃ ñ ẽ nutrit⁹ q̃ si eẽt i ea nutri⁹:
qz adolescẽs iuxta viã suã ꝛc. Uñ magis ꝓbabilr timetur
qꝑ manẽs i iudaismo i ꝑpetuũ nõ ꝟuertat: vl̃ qꝑ ꝟuersus ꝓ/
uertat: sic̃ sepe accidit: q̃ si a puero eẽt ꝟuersus: ꝛ inter xp̃ia
nos solos ꝟuersat⁹: qz tũc raro ad iudaismũ redit. ¶ Si di
cat qꝑ h̃ vr̃ ꝯ nãm sic̃ mulier hñs filiũ suũ mortuuz: q̃ alte
rius filiũ surripuit cui iusto iudicio reddit⁹ fuit: ꝛ i ꝑdicib⁹
vna alteri⁹ ona surripit: ꝛ q̃ nõ pepit fouet: ad vocẽ tñ vere
mr̃is redit illa spreta q̃ fouerat: dõz qꝑ ñ ẽ sl̃e i ꝓposito: qz
pia fraus ẽ hic: ꝛ nutrix ẽ mr̃: mr̃ aũt nouerca. ¶ Quita rõ
in h̃ vez dic̃ i maiore qꝑ regrit ītẽtio ꝟa vl̃ iterp̃tatia: nec
sufficit nõ hr̃e obicẽ: sic̃ i illo q hẽret legẽ nãlẽ ꝛ fidẽ. Sz i
mĩori possz dici qꝑ ītẽtio īterp̃tatia nõ ẽ solũ ꝑntũ carna/
liũ sz magl spũaliũ: sic̃ oli saluabant i fide ꝑntũ. i. eccl̃ie: q̃
tc̃ erat: ñ solũ pẽtũ carnaliũ sz magl pẽtũ legaliũ siue spũa
liũ vl̃ adoptãtiũ. Uñ cũ iste q agit curã salutis aie exhibe
at se pr̃ez: ali⁹ ꝟo hostẽ: ex q̃ iste q q̃si adoptat eũ exhibz se
pr̃ez: ꝛ ille tãq̃ pr̃in⁹ ꝓ eo rñdit q gerit typũ eccl̃ie ītẽtio ꝛ
volũtas īterp̃tatia ꝑntũ spũaliũ iteruenit: ꝛ h̃ sufficit. Si
n. tutoꝛ pso[c] ꝛ curatoꝛ reꝝ succedit loco pẽtũ: mlto magis
isti q q̃si ꝑntib⁹ furiosis exñtib⁹ tutellã ꝛ curaz filiorum
3ª opio suscipiũt. ¶ Tertia opio ẽ q tz viã mediã. s. qꝑ nõ ẽ licituz
baptizare filios iudeoꝝ iuitis ꝑntib⁹: si tñ fiat: vẽ bapti/
zati sũt. Primũ ꝓbat vt supr̃ i scõa opiõe. Scõm ꝓbat sic:
qz nõ poti⁹ huius ifidel̃ supr̃ filiũ q̃z fidelis: sz si fili⁹ fidelis
xp̃iani baptizet̃ iuite ꝑente recipit vez bapm: g̃ sil̃r si bap/
tizet̃ fili⁹ ifidel̃ saraceni vel iudei recipit vez sacr̃m. Pro
hac opione vr̃ eẽ qõ dr̃ de ꝟsec. d. 4. c°. Paruuli fideles vo/
cant̃: vbi vr̃ insinuari qꝑ pul̃s sufficit fides offerẽtiũ nulla
fcã mẽtiõe ꝺ fide ꝑntũ. ¶ Prim⁹ articl̃s cõiter ꝟcedit̃. s. qꝑ
nõ lz ꝓncipibus xp̃ianis puulos iudeoꝝ: auferre ꝑntib⁹:
ꝛ eos bap° offerre. Sz qdã h̃ ꝟcesso ꝟm articl̃z reputãt du
biũ. s. qꝑ si baptizet̃ qꝑ sit vẽ baptizat⁹. Uñ soluũt rõnes ad
hoc ĩductas sic. Cũ.n. dr̃ qꝑ fili⁹ ꝑntis xp̃iani põt baptiza/
ri iuitis ꝑntib⁹: ꝛ suscipiet bapm: veꝝ. g̃ sil̃r fili⁹ ifidel̃. dõz
qꝑ nõ valz: qz eccl̃ia p̃est fidelib⁹: nõ solũ i actib⁹ ciuilib⁹: sz
in his q̃ ad cultũ dei ꝑtinẽt: iõ si xp̃ian⁹ vtat̃ re sua ꝯ diui/
nũ cultũ nõ iuriat̃ ei eccl̃a si ꝓuet euz re sua ꝛ deputet eã
ad diuinũ cultũ. Et i h̃ casu volũtas eccl̃e ẽ volũtas puuli
interp̃tatia qz i h̃ cãu eccl̃a hz īterp̃tari volũtatẽ ꝑntũ: i/
mo vt veri⁹ dicat̃ volũtas eccl̃e ẽ magis volũtas pul̃i iter
p̃tatia q̃z volũtas ꝑntis carnal̃: eo qꝑ de iure volũtas pa/
rentis fidel̃ ꝓbest volũtati eccl̃e. Nõ sic aũt ẽ ꝺ pul̃is ifide
liũ: qz añ bapm nõ sũt eccl̃e: nec rõne sui: nec rõe pẽtelle: vt
sic volũtas eccl̃e possit eẽ volũtas eoꝝ īterp̃tatia q̃q̃ mõ.
¶ Decretũ ẽt allegatũ ñ cogit: qz offerẽtes pulz ñ offerũt
eũ vice sua cũ nihil iuris hẽant i filio alieo: nisi h̃ ꝓcedat
de volũtate ꝑntũ: cũ supponam⁹ ex titl̃o qõnis qꝑ offerat
eũ iuitis ꝑntib⁹: nec vice eccl̃e. Cũ añ bapm nõ hẽat ius i
pul̃o ꝑntis ifidel̃. Canõ igit̃ allegat⁹ logtur i casu i q̃ offe
rentes gerũt vicẽ ꝑntũ aut eccl̃e: qõ põt ẽe i puul̃ xp̃iano
ruz nõ aũt i pul̃ iudeoꝝ vl̃ q̃rũcũq̃ ifideliũ. Et ꝟfirmo qꝑ
non ẽ simile: de fideli ꝛ ifideli: qz nõ solum illud est possibi
le: immo est licitum ꝛ debitum: nec esset acquiescendum
fidelibus parentibus: similiter nec hereticis si nollent fi/
lium baptizari: sz de filio i fidel̃ qcqd sit ꝺ fcõ: saltẽ de iure
certũ ẽ qꝑ bapizari nõ dz: g̃ nõ ẽ sl̃e. ¶ P̃. rogãte fideli ma
tre: vt Aug. baptizaret̃ sz renuẽte gẽtili pr̃e bapma dilatuz
ẽ q̃si ecclia noluerit eũ baptizare iuito pr̃e q̃uis h̃ mr̃ vel
let: g̃ mltomin⁹ ytroq̃ pẽte iuito. ¶ Sz qcqd sit ꝺ pagãis

vr̃ qꝑ eccl̃ia possit ꝟpellẽ iudeos ꝛ filios eoꝝ ad bapm: sic̃ fi
lios xp̃ianoꝝ: qz pr̃es eoꝝ xp̃ani fuerũt: ꝛ ad legẽ Moysi
ꝛ ad susceptionẽ xp̃i ꝓ se ꝛ ꝓ tota posteritate sua se obliga
uerũt: cũ sit eadẽ fides modernoꝝ ꝛ antiq̃ꝝ: ꝛ eadẽ eccl̃ia
q̃ ẽ vna colũba: g̃ sic̃ heretici ab eccl̃a gẽtiũ exeũtes ad eaz
cogi possũt: ꝛ ip̃is iuitis forte fily grecoꝝ ad ritũ nr̃m licite
attrabũtur: sic ꝛ iudei fily scõꝝ patꝝ maxie qz ꝛ ip̃i ad legẽ
Moysi se obligãt. Exequntio aũt ptinz ad iudiciũ eccl̃e le
gis ve. sicut ꝛ legis noue. Sicut ergo hereticos legis noue
professores ecclesia cogit ad ipsius obseruantiam ꝟz veꝝ
ipsius intellectum ꝛ sensum: qz obligando se ad eam obli/
gant se ad verum intellectum: q̃uis ip̃i non obligẽt se ad
eam ꝟm verum intellectum: similiter iudei professores le/
gis Moysi q̃uis non obligauerint se ad legem Moysi ꝟz
verum intellectum: sed ꝟm suum: cogendi tamen sunt: vt
videtur ad hocip̃m: ꝛ ẽt liberi eoꝝ: ideo ꝛc. Uidet̃ etiã qꝑ
omnis paganus posset cogi. Sicut enim omnis paganus
posset puniri a principe catholico propter crimen. Unde
saracenus si homicidium committeret ꝓparisius iuste su/
spenderetur: ita cum infidelitas sit maius peccatuz cũ ipe
teneatur ad suscipiẽdũ legẽ xp̃i ꝛ fidẽ nõ suscipiẽdo eã pec
cat. Cũ igit̃ pctm̃ omissiõis sit pcm̃ pena dignũ: sic̃ pcm̃ cõ/
missiõis. sic̃ posz ab eccl̃a pũiri de blasphemia ꝛ ꝟtumelia
creatoris: sic̃ q̃tidie puniũt̃ iudei vt discãt nõ blasfemare:
sic pñt oẽs ifideles puniri: qz nõ recipiũt nec fidẽ nec sacr̃a
eccl̃e: vt sic idirecte eã suscipiãt. Et qz rit⁹ iudeoꝝ ẽ idola/
tria: h̃ saltẽ vt vr̃ punire põt eccl̃a. ¶ Sz lz ita videat̃ esse
ꝟm rõnẽ alr̃ tñ ẽ ꝟz diuinã ꝓhibitionẽ. Ascis.n. traditũ ha
bem⁹: qꝑ nõ ẽ volũtas dei vt occidãt̃. ꝑs. Ne occidas eos:
ne q̃ñ obliuiscãt̃ ppl̃i mei: vt. s. mãeat memoria mort̃ xp̃i.
Itẽ ꝟz ꝓphetias ꝑdicatiõe Enoch ꝛ Helie sũt ꝟuertẽdi: vñ
vsq̃ tũc vl̃t de⁹ eos i sua cecitate tolerari. Si aũt vel ip̃i vl̃
eoꝝ fily ip̃is iuitis baptizarẽtur: tũc nll̃i tpe Enoch: ꝛ He
lye inuenirẽtur: nec ꝓ ꝟñs ꝓphetie vificarẽt̃. Sil̃r idẽ vr̃ ꝺ
alys ifidelib⁹: qz ab apl̃is traditũ hẽm⁹ vt ad fidẽ nẽo iui/
tus trahat̃ vl̃ cogat̃: sic̃ pz qõ btus Jacob⁹ dixit hec Her/
mogeni ꝛ Sileto. Et apl̃s dic̃. Quid ad nos ꝺ his q for̃ sũt
iudicare: Uñ ñ hoies armatos fortes ꝛ potẽtes: sz infirma ꝛ
cõtẽptibilia mũdi elegit de⁹: vt gladio oris nõ mãli hoies
cõuertat. Uñ de alys criminib⁹ pñt iuste ifideles a fideli/
bus puniri: qz de⁹ nõ ꝓhibuit: ꝛ rõ nãlis dictat: de crimine
aũt infidelitas nõ. Uñ sicut mlier si ordiet̃: ñ solũ peccat
sed etiam nihil recipit: qz deus ordinauit qꝑ vir ꝛ non mu/
lier ordinetur: sic deus ordinauit qꝑ adultus volens ꝛ par
uulus vountate ꝑntũ baptizet̃. Uñ aliter nihil agit̃. Uñ
sicut brutum non est: sicut capax baptismi: sic nec puer si
ne voluntate parentum. Sed istud exemplum nihil va/
let: quia ex qño homo est susceptiuus baptismi est: sed pre/
ter hoc ad essentiam baptismi requiritur intentio sua vel
illius: ideo non est proprius expliciter. ¶ Sed quod di/
cunt qꝑ decretum ecclesie nihil iuris habet in paruulis nõ
baptizatis: sed in paruulis baptizatorum: non videtur: qz
eo ipso qꝑ homo committit crimen heresis: cuius cognitio
pertinet ad ecclesiam: ecclesia habet aliquid iuris in eo: ꝛ
fit de foro ecclesie. Cum igitur peccatum originale solo iu
dicio eccl̃e possit purgari. s. sacramento baptismi quod est
ecclesie solius: ergo eo ipso qꝑ habet originale: habet in eo
aliquid ecclesia: immo cum nihil possit solui aut ligari nisi
a superiore nisi esset ecclesie subditus: non posset ecclesia
per aliquod sacramentum ei exhibitum ipsum soluere a
culpa nec a pena. Sed ad hoc diceretur qꝑ adultus se subi
icit: paruulus autez se subdere non potest. Unde oportet:
qꝑ parens eum subdat: cui natura eum subycit ꝛ procura/
torem fecit. Si dicatur qꝑ illud crimen non cõtraxit in ter
ra ecclesie quando non est natus de ventre fideli: nec de
patre fideli non videtur valere: quia dictum est Petro.
Quodcunque solueris super terram. ꝛc. Unde mnudus

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

totus est ei pro nauicula. Ita enim habuit sedes in Antiochia sic ī Roma: ⁊ vbicūq; vult pt eē sedes sua ēt ī Babylonia. Uñ cū hēat plenitudinē ptātis ī oī terra: ⁊ ī oī hoie eā hz: ⁊ si nec pentes nec ipi se sbyciāt: ds tñ sbycit sibi oēz hoiez. vñ ñ ḥ fac ōfect⁹ iuris sz phibitio supioris. vñ ⁊ de alys crīb⁹ punit ifideles: sz ō isto ñ: qz ds phibz: cui coacta fuitia uō placēt. Et sic eccl'ia pt de his q foris sūt iudicare: sic pt arcere ifideles a cōione fideliū pp pctm̄ ī morib⁹ nō pp pctm̄ ī fide: qō ē ī eoz ritu. ℂ Et si arguat ꝯ. ea q̄ dicta sūt: q magis ē occurrēdū picl'o mortis eterne q̄z tpal': sed puero exñti ī piculo mortis tpal': sbueniēdū ē ꝯ volūtatez parētū: ēt si ex malitia vellēt oppo⁹: ḡ multo magis sbueniēdū. ē pueris ifideliū ꝯ piculū mortis eterne: ēt īuitis parētib⁹. Ḥ ñdet ⁊ bñ q nulli sbueniēdū ē ī pticulo corpali ꝯ ordinē iuris ciuilis. Uñ siqs a suo iudice rite cōdēnet ad mortē nō ē p violētiā diripiēdus. Et sil'r ꝯ ordinē iuris nālis ⁊ diuini: q̄ fili⁹ ē sub cura parētū: ñ ē eripiēdus vt libet a picl'o mortis eterne. Nō. n. sūt faciēda mala vt veniant bona. Hoc āt fieret si fili⁹ ifidel' parētib⁹ auferret: q̄z cure sbest q̄ztū ē de iure nāli ⁊ diuīo: qz sic ñ eēt auferēda aq̄ ppria alicui eo īuito ad puerū baptzādū: si nollet eā dare gratis: nec p pecunia: qz eēt ꝯ iustitiā: sic nec puer auferēdus ē pri pp bap⁹. Nec obstat si licet auferre panē pp necessitatē primi releuādā extremā: vl' aquā pp sitz: qz aq̄ ⁊ panis sūt ad ḥ ex sua nā vt succurrāt corpi: sz ad subuēiendū aīe: nō nisi ex positiua īstōne: sic pp mortē licet recipere el'ynā ab excōicato: ñ tñ ei log vl' ad missaz eū recipe si al'r mortē ītēptet. ex de his q̄ vi vl' metu. c. sacris: qz cib⁹ ē de se ⁊ p se ī remediū ꝯ mortē: ⁊ sil'r pot⁹: nō sic āt loquella vl' missa: sic nō licuit Susāne adulterari vt mortē euaderet: īmo si medici dicerēt ⁊ verū eēt: nisi ifirm⁹ fornicationē facerit morieť: nullo mō fornicari liceret. Sz nec ꝯhere liceret religioso: vl' voto obligato pp tale picl'm. Sz pp tale picl'z ꝯhere liceret nō obligato ad ꝛtinētiā. Sz de aq̄ videret q̄ posset auferri pp puerū baptizādū: qz ⁊ si vsus ei⁹ ñ sit p se ad lauādū aīaz: ē tñ ad lauādū corp⁹: ⁊ lotione ēt corpis īdiget p corpis salute ī refrectiōe. Uñ sic si vita puēi sine balneo ñ possz fuari: pp ḥ possz aq̄ auferri: ita vr ⁊ ḥ. Sz ñ ē sil'e: qz lotio corpis ō nā sua ē mā balnei: ñ sic āt ē cā refrectiōis: nisi ex diuīa instōne. ℂ Si vo z° ꝯ dicta arguat: qz q̄libz hō magis ē dei: a q̄ hz aiaz q̄z prīs a q̄ hēt corp⁹: nō igr̄ vr iniustū si pueri ifidelib⁹ auferant: ⁊ deo p bap^m ꝛsecrēt. Ḥ ñdet ⁊ bñ qz hō ordiat ī deū p rōnē p quā pt deū cog̃scere. Et iō puer añq̄z hēat vsuz rōnis: ordinat ī deū p rōnē parētū: q̄z cure nāl'r subiacet: pp qō fz eoz⁹ dispōnē sūt circa eū agēda dīna. Uñ si puer pntes nō hēat vl' nō cōparēt: qcūq; vult loco parētis ei fit: ⁊ sic in nutriēdo sic ī baptiçādo: ⁊ suffic̄ q nō appeat volūtas parētū ꝯria. Et si qdē pr̄ ⁊ mr̄ iudei mortui essent sic̄ aliq̄ pr̄ moritur relicta vxore pgnāte: q̄ ēt moriť in partu vel moriunť anteq̄z puer hēat vsuz rōnis: tūc ppiqores de genere sunt tutores legitimi loco parētū. Uñ nō deberet nec possz baptiçari ipsis inuitis: sic̄ nec parētib⁹ īuitis. Sz si ñ apparēt nec parētes nec pping: tc̄ loco parētū succedit qcūq; vlt. Et iō qcūq; vellet: posset eū tūc bap° offerre: qz nālis rō dictat: vt cui parēs defic̄ ali⁹ parēs fit: sic̄ vna auis alios pullos nutrit qñ mr̄ deficit. ℂ Ex his oib⁹ colligiť: q sic̄ parētes ñ pñt cogi ad ea q̄ sūt pure fidei sup̄ legē nāe: ⁊ si coacti nō ꝛsc̄ētiētes recipiāt: nihil est factū: lzad ea q̄ sūt legis nature possit cogi: sic fily ꝯ eoz volūtatē ī his q̄ sūt legis nāe: pñt coerceri vt. s. eis non subyciāt. Sz ī his q̄ sūt pure iuris diuini: ⁊ volūtatē verā regrūt: vl' iterptatiuā nō dz fieri nec factū valet. Sz qcūq; parētū ꝛsentit: cuiuscūq; etatis puulus existat ī fauorē fidei videret baptiçādus: qz ō pr̄e exp̄ssuz ē de ꝛuersiōe infidel'. c. Ex lr̄is: de mr̄e vr̄ ꝯtū de fcō ī Aug. Sz sic̄ fm leges qñ pr̄ egit ad diuortiū: ⁊ ē timor ne machinet in p̄ē odio alteri⁹: penes matrē dz poti

us educari: sic ḥ dz mr̄i dari. Uñ qz ille q fi vnlt ꝯuerti dat cāz diuorty: iō apō ꝯuersuz dz educari: siue sit pr̄ siue mr̄: siue maior triēnio siue mīor. Ar. C. de diuortys. Auten. si mater: qz pupillus nō dz educari apō illas psonas q̄ ipsius pudicitie pñt insidiari. ff. vbi pupipillus educari debeat. l. vlt. Sicut matrimonium in dicto. c. Qō V

Uinto queriť de ficte, accēdentibus: vtrū baptismus cessante ficti one habeat effectū suū. Et videtur q nō: qz sacramētū eucharistie nisi statiz habeat efficiū: nunq̄z habebit effectū suū. ℂ Contra de ꝛsecra. di. 4. tunc valere incipit baptismus ⁊c.

Respondeo Circa istā questionē: p̄mo videndum est quis sit fictus. Ubi sciendū est. q quatuor modis cōtingit fictio. Diciť eniz fict⁹ qui nō credit: qui indeuot⁹ accedit: qui aliter celebrat. i. ꝯtra phibitionē ecclesie suscipit: puta ab excōitato vel ꝯtra cōem ritū ecclesie: qō in omni sacramēto est obseruādū: ne aliter celebreť ⁊ fictio incurrat: ⁊ fructus pdat: itez qui contēnit: sicut qui ridendo accedit. Unde beat⁹ Dōstanti⁹ cantuariensis filiū regis qui risit in baptismo p̄dixit futurū malū: sicut ⁊ fuit. Sufficiētia aūt istoruz modoruꝫ sic sumitur fz Tho. qz ad hoc q aliquid percipiat effectū alicuius agentis: oportet q sit in debita dispositione: ⁊ ad causaz agentē ⁊ ad effectū percipiendū. Et ideo indispositio volūtatis q̄ effectū vltimū baptismi īpedit est duplex: vna fz ordinez ad ipsuz sacramētū: alia fz ordinē ad effectū sacramēti. ad ipsuz aūt sacramentū volūtas est indispositа dupl'r: vno modo per subtractionē necessary: alio mō per positionez ꝯtrary. Qz aut ois actio est quodāmodo per cōtactū: ideo oportet q recipiēs sacramētū aliquo mō ꝯtigat ipsū. Per intellectū autē cōtactū facit fides: per affectū deuotio. Et ideo indispositus reputať: ⁊ qui nō credit: ⁊ qui indeuot⁹ accedit. Simil'r duplex est ꝯtrariū q̄ subtrahi oz. Unū est ex pte eoz q̄ exteri⁹ agunt. Et sic q al'r sacr̄m celebrat indispositus reputať. Aliud est ex parte vtutis ītrinsece q̄ secretius opat salutē. Et sic indispositus reputatur qui ꝯtēnit. Similiter respectu effectus oportet q homo disponat: ⁊ per habitum necessarium: ⁊ sic est fides que purificat fm illud fide purificās corda ⁊c. ⁊ q remoueat ꝯriū. s. peccatū ⁊ hoc per ꝯtritionē. Et ideo ex parte hac fm Ambro. Non sunt necessaria nisi fides: ⁊ ꝯtritio. Cōtritio aūt includitur in deuotione.

Secundo videndū ē de īpedimēto fictiōis. vbi ē itelligendū: q cū fict⁹ dicat q vnū p̄tēdit exteri⁹: ⁊ aliud īteri⁹ ītēdit: iō dr̄ aliqs fict⁹ respectu susceptionis sacr̄i: qz p̄tēdit velle suscipe sacr̄z: ⁊ tñ nō ītēdit. Ite fictus dr̄ respctū p̄patiōis ad sacr̄z: qz cū velit suscipe sacr̄m ipso fcō oñdit se dispositū ⁊ patū: ⁊ tñ nō ē: cū sit ī ꝓposito peccādi. Fict⁹ p̄° nihil suscipit: c⁹ rō ē: qz sic̄ ad sacr̄z reqriť: īten° mīstri ad ꝛferēdū. sic reqriť īten° suscipiēt⁊ ip̄z: vl' ppria si ē adult⁹: vl' aliēa si ē puulus: sz ōficiēte ītētiōe mīstri ꝛferētis: nullū ē sacr̄z: vt īfra patebit. ḡ ōficiēte intētiōe suscipiēt⁊ nullū ē sacr̄z. Ḥ recedēte ḡ fictiōe nll's effect⁹ seq̄t: qz nihil fuit p̄⁹ fcm̄. Tal' ḡ idiget bapti^ri: qz nūq̄z fuit baptiçat⁹: qō vez ē si ꝛstaret. Sz ī foro exterioꝛi nō credit volēti z° bap^ri. Nec parcit ab irregl'aritate z° baptiçati: nec a morte iudeo bis bap^to: si diceret p̄ª vice se ñ fuisse baptiçatū pp ōfectū ītētiōis. ⁊ iō voluisse itez bap^ri. Sz vtz p solū pctm̄ vēiale possit eē hō fict⁹: certū ē q sic respectu aliorū sacr̄oz: sic̄ ī cōican°: risus: ioc⁹: ⁊ vagatio mētis faciūt hominē fictū: ⁊ per ꝯns auferūt effectum: nisi qs dicat id qō al's esset veniale pp irreuerentiā ad sacr̄z fieri mortale.

Tertio videndū ē de hoc qō q̄riť. Ubi sciēdū ē q oēs dicūt q baptism⁹ hz suū effectū fictiōe recedēte. Sz de mō sūt tres opi. ℂ ꝓria Tho. q dic̄ q recedē

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

te fictiõe:baptismꝰ i isto hꝫ totũ suũ effectũ:qz fictꝰ ꝺo mõ cũ recipiat bapᵐ recipit characterẽ.Character ãt q̃ztũ ẽ ꝺe se:ẽ ꝺispõ necria ad gr̃az:nisi supueniat ipediᵐ ꝓhibẽs eã: ⁊ illud ẽ fictio i illo q ficte accedit. Tũc ex hoc sic arguit. Remota cã remouet effectꝰ:ſz cã qr̃ ad baptismale characterẽ nõ semp segt̃ gr̃a cũ sit ꝺispõ necitatis ad eã: ẽ fictio suscipiẽtis bapᵐ:g̃ ea recedẽte baptismꝰ hꝫ totũ effectũ su uz. ¶ Sꝫ circa istã opi.ẽ ꝺuplex ꝺuᵐ ꝺꝫ q̃sdã:vnũ ꝺe ꝓne. alterꝫ ꝺe rõe ꝓbãte ꝓnẽ.ꝓ ãt vr̃ i se ꝺubia: qz effectꝰ i act u requrit cãz i actu:vt ꝺr̃.z.phy.ſz i eo q ꝓꝰ ficte recipit bapᵐ ⁊ postmõz recedit fictio:nõ suscipit actu bapᵘˢ.g̃ nõ pt esse actu i eo aliqs effectꝰ baptismi. ¶ Cõtra rõnẽ põnis pt tri pliciter argui. Prio sic.ꝺispõ necitatis ad formã nũq̃ põt stare cũ oppoˢ forᶜ:qcqd sit ꝺe ꝺispõne necitatis ad motũ: sic ꝺispõ necitatis ad formã ignis:nõ pt stare cũ forª aq̃ : ſz character pt stare cũ oppˢ gr̃e:g̃ character nõ ẽ ꝺispõ neci tat] ad gr̃az.Scꝺo:qz illꝺ p qꝺ hõ ꝺispõit ad aliqd simplr: ⁊ nõ ꝑm bñ:nõ ẽ ꝺispõ necitatis ad gr̃az: qz qꝺ simplr ꝺr̃ ⁊ abᵗᵉ iꝺifferẽs ẽ ad bñ vl male:gr̃a ãt ꝺetermiat ad id qꝺ est bñ:ſz character ꝺispõit ad aliqd agẽꝺũ simplr : ⁊ nõ hꝫ ꝺe termiationẽ ad bñ:g̃ ⁊c̃.Tertio:qz illꝺ nõ ẽ ꝺispõ necitat] ad gr̃az sine quo ꝺat̃ gr̃a:⁊ cũ quo nõ ꝺat̃:ſz sine characte re ꝺat̃ gr̃a:vt i bapˢ flamis.⁊ cũ characterе q̃ñz ñ ꝺat̃ : vt i ficte accedẽtibꝰ:g̃ ⁊c̃. ¶ Alia opio ẽ q recedẽte fictiõe ab eo q ficte bapᵐ recipit:seqt̃ remissio pctõz:q̃ p bapᵐ rece ptũ i fictiõe fcã nõ fuit:nõ qꝺẽ vtute baptismi p̃cedẽtis: ſz pp coꝛꝺis ꝛtritiõez:⁊ hũilitatẽ mẽt]:quã hꝫ cũ ꝛtritiõe coꝛ ꝺis.Et istiꝰ ſnie ẽ Jo.i appatu:⁊ aly iuriste sup.c.ꝺe ꝛsecra. ꝺi.4.Tũc valere. ¶ Sꝫ ista glo.coꝛrũpit textũ:qz textus capli ꝺic q icipit valere baptismꝰ:qñ fictio recedit:glo.ꝺi cit q remissio pctõrũ nõ ẽ pp bapᵐ: ſz pp coꝛꝺis ꝛtritionẽ Ex quo seqt̃ q recedẽte fictiõe nõ ẽ ibi valoꝛ baptismi: ſz solũ ꝛtritiõis. Nõ g̃ tc̃ icipit valere baptismꝰ: vt ꝺic text. Jtẽ nõ ꝛcoꝛꝺat ei qꝺ tz eccl̃ia ꝺe remissiõe pctõz p bapᵐ: qz p bapᵐ tollit̃ oĩs cl̃pa saltẽ moꝛtalis:⁊ oĩs pena.Si igit̃ fiat remissio solũ rõne ꝛtritiõis pctã ꝛmissa añ bapᵐ ñ ꝺe leret̃ q ad penã:cuiˢ ꝛriũ cõiter ꝺocet eccl̃ia. ¶ Zª opio est quoꝛũꝺã moꝺernoz ꝺicẽtiũ ꝺupl̃r.Prio.n.ꝺixerũt sic: q si i sacr̃is ẽ subiue aliq̃ vtˢ spũal̃ agẽs ad effectũ baptismi: tũc nõ appet q̃l̃r recedẽte fictiõe:baptismꝰ pꝰ recept̃ posit ꝺ'nouo hr̃e alquẽ effectũ:qz vtˢ illa agit ex necitate nãe nec agere pt nisi ꝺũ ẽ:ſz tal̃ vtˢ ñ ẽ nisi i actuali exhibitiõe. trãsit.n.⁊ nõ pmanet:vt ꝺictũ fuit sup̃.ꝺ.i.g̃ nihil pt nisi in actuali exhibitiõe.Et i hoc sensu recte ꝓcedit:rõ sup̃ posi ta ꝺ ꝑmã põnẽ. Nec valz si ꝺicat̃ q lz baptismꝰ trãseat: q tñ manz character:ad quẽ necio seqt̃ gr̃a.Oñsũ ẽ.n.q cha racter nõ ẽ ꝺispõ necitatis ad gr̃az : si aliq̃ vtˢ iherẽs sit in sacr̃is:qz ista vtˢ nõ excluꝺit pactionẽ ⁊ oꝛꝺiationẽ ꝺiuinã ſz icluꝺit. Nõ.n.res sacr̃ales ꝺe se hñt talẽ vtutẽ : ſz ex ꝺi uina oꝛꝺiatiõe:hac rõne:qz cũ ꝺs nõ ꝺeficiat in necys quo tiẽscũq̃ ꝛfert p sacr̃z ptãtẽ:cuiˢ actˢ ñ pt exerceri sine gr̃a: ꝛfert cũ ea ⁊ gr̃az:⁊ si nõ tũc pp fictionẽ suscipiẽtis:tñ rece ꝺẽte fictiõe vt sacr̃z sit plenũ.Cũ igr̃ character sit ptãs ad actũ q nõ pt ꝺenter ipleri sine gr̃a: ex oꝛꝺiatiõe ꝺiuia ẽ vt ad characterẽ seqt̃ gr̃a ifallibil̃r.Uel tũc si ꝺesit fictio : vl̃ postea fictiõe recedẽte.Et hoc mõ ꝺr̃ valer̃ baptismꝰ q̃ ad characterẽ ipssũ:q ex oꝛꝺiatiõe ꝺiuia seqt̃ gr̃a recedẽte fi ctiõe:sic̃ a ꝑnˢ fuissz si fictio nõ fuissz. Si aũt i sacr̃is nõ sit aliq̃ vtˢ iherẽs : ſz solũ vtˢ ꝺiuia assistẽs p modũ ꝺiuie pa ctiõis ⁊ oꝛꝺiatiõis:tũc põt ꝓbabil̃r sustieri: q recedẽte fi ctiõe baptismꝰ pꝰ recept̃ bẽat suũ effectũ:qz pactio ⁊ oꝛꝺi natio ꝺina ꝑt eẽ ꝺ effecũ sacr̃i: vl̃ qñ actu suscipit:⁊ suscipi ens ñ põit ipediᵐ vl̃ obicẽ:vl̃ postq̃ receptũ ẽ ãmoto ipe ꝺimẽto:sicꝺẽ fuit i recipiˢ:sic̃ ꝺicimꝰ ꝺ merello : mediãte q ꝺat̃ el̃yna. Nõ.n.statĩ el̃yna recipit̃:cũ merellꝰ oñdit̃:ſz vl̃ tc̃:vl̃ post ꝼz bñplacitũ oꝛꝺiator].Et pp hꝫ i sacr̃is : i gbꝰ qs ꝑt ponerꝰ obicẽ: ⁊ i gbꝰ gr̃a ẽ ꝑncipal̃ effcũs sacr̃i: vtpote qz

p se oꝛꝺinãt̃ ad ꝺletionẽ cl̃pe: vt bapꝰ ⁊ pnia vr̃ hr̃e locũ ꝑ pacto ꝺilatoꝛia:vt sic̃ põit̃ q bapꝰ hꝫ suũ effcm̃ recedẽte fi ctiõe:sic ẽt põit̃ ꝺ pnia iformali. Postea ãt isti idẽ coꝛꝛexe rũt hꝫ:ꝺicẽtes q idẽ ꝑt sustieri si vtˢ iherẽs sit i sacr̃is:qz ista vtˢ nõ excluꝺit pactionẽ ⁊ oꝛꝺiationẽ ꝺinã: ſz icludit. Nõ eni res sacr̃ales ꝺ se hñt talẽ vtutẽ:ſz ex ꝺina oꝛꝺiatiõe: ac rõe:qz cũ ꝺs ñ ꝺeficiat i necys q̃tiẽscũq̃ ꝛfert p sacr̃z pote statẽ:cꝰ actˢ ñ ꝑt exerceri sine gr̃a:ꝛfert cũ ea ⁊ gr̃az: ⁊ si ñ: tũc pp fictionẽ suscipiẽtis : tñ recedẽte fictione vt sacr̃z sit plenũ:Cũ igr̃ charact̃ sit ptãs ad actũ:q ñ ꝑt ꝺenter ipleri sine gr̃a:ex oꝛꝺiatiõe ꝺina ẽ vt ad characterẽ seqt̃ gr̃a ifal libil̃r : vl̃ tc̃ si ꝺesit fictio vel postea fictiõe recedẽte. Et hꝫ mõ ꝺr̃ valer̃ bapꝰ q̃ ad characterẽ ipressũ: qz ex oꝛꝺiatiõe ꝺina seqt̃ gr̃a recedẽte fictiõe sic̃ a ꝑnˢ fuissz si fictio ñ affu isset. ¶ Dis tribꝰ opi.positis teneo ꝑam .ſ.fr̃is Th.tãq̃ vio rẽ:addẽꝺo ad ꝛfirmationẽ q i sacr̃is ipmẽtibꝰ characterẽ ẽ spal̃ necitas q soꝛtiãt̃ effectũ suũ recedẽte fictiõe:qz alꝫ ñ possz eoꝝ effectꝰ hr̃i:qz ñ ꝑt iterari. Sꝫ si aliqs cõicãꝺo ꝛfitẽꝺo:⁊ hꝺ faciẽꝺo ñ hũerit effcm̃:ꝑt iterũ cõicare ⁊ ꝛfi teri:⁊ hr̃e iterãꝺo qꝺ plus ñ hũit. Sic ãt ñ ẽ ꝺe istis : iõ ⁊c̃. ¶ Rñdẽꝺo igr̃ ꝑ ad rõnẽ fcãz ꝺ opi.cũ ꝺr̃:effcũs i actu re grit cãz i actu.Ꝺꝺz q sic̃ pr̃ reliqt i vtero mr̃is illꝺ vtute cꝰ eo moꝛtuo gnãt̃ posthumꝰ: qz pr̃ ẽ cã ꝓlis : nõ imediate ſz mediᵗᵉ ꝺispõne:cꝰ ẽ cã i fieri:⁊ ñ i eẽ:vñ ipo ñ exñte vtˢ foꝛ matiua opat̃:sic i regnãtiõe spũali p bapᵐ:sic̃ p cãz i fieri p ducit̃ character:q recedẽte fictiõe est ꝺispõ ad gr̃az.Et iõ maioꝛ ꝓpõ itelligẽꝺa ẽ ꝺ cã i eẽ ⁊ effcũ imediato:ñ ꝺ cã i fi eri.Uñ cã i actu gr̃e efficiẽs ẽ ꝺs.ꝺisponẽs ãt character vl̃ ornatꝰ. ¶ Nõ valẽt ẽt rõnes ꝺ rõnẽ positiõis. Uñ ad ꝑam ꝺꝺz:cũ ꝺr̃ q ꝺispõ necitatis nõ stat cũ oppoˢ forᶜ:qꝺ vex ẽ ꝺe ꝺispõne q ẽ necitas simplex : ñ ãt ꝺe illa q ẽ necitas ex suppõe:sic̃ ꝺyaphanitas ẽ ꝺispõ ad illũinationẽ : ñ simplr: ſz suppositio q ñ sit iterpositũ aliqꝺ coꝛpꝰ opacũ i medio.⁊ tal̃ ꝺispositio bene stat cũ coꝛpoꝛe opaco. Et tñ illo remo to est ꝺispositio necessaria:suppositio q coꝛpus luminosuz sit pñs:ꝛsil̃r character ẽ ꝺispõ necia ad lucez gr̃e ꝺeo sem per pñte:suppositio q peccatũ moꝛtale nõ ꝺiuiꝺat iter ꝺe uz ⁊ hoiez. Sꝫ sicut ꝺyaphanũ põt hr̃e coꝛpꝰ mediũ : quo stãte nõ illuminat̃:⁊ quo remoto statiz illuiabit̃:sic chara cter stat cũ pctõ moꝛtali:quo stãte nõ ifundit̃ luꝛ gr̃e.Sꝺ lata aũt vmbꝛa moꝛtalis culpe:statiz infundit̃ luꝛ gratie. ¶ Uel põt ꝺici q character nõ ẽ ꝺispõ necessitãs : nec ex pte agẽtis:qz ꝺs nõ necessitat̃:nec ex pte patiẽtis : qz libuz arbitriũ nõ cogit̃:sic̃ gnãtio hois ẽ ꝺispõ ex pte mãe. ꝺispõ inq̃z necessitãs mãz ad receptionẽ aie:ſz ẽ ꝺispõ necessitãs respectu eiꝰ ad qꝺ ꝺisponit : suppisita oꝛꝺinatiõe ꝺiuia : et remoto ꝓhibẽte ex pte hois: qz istis positis necio seqt̃ gr̃e infusio:sicut oꝛganizatio fetꝰ ẽ ꝺlspõ necessitãs ad infusio nez aie:nisi sit ĩdispõ ex oꝛꝺinatiõe ꝺiuina. ¶ Ad scꝺaz ꝑt ꝺici q nihil ꝓhibet aliqꝺ ꝺe se esse ĩꝺetermiatũ : ⁊ p aliqd supueniẽs ꝺetermiari.Sicut potẽtia ẽ ĩꝺetermiata ad be ne ⁊ male ꝛcupiscẽꝺũ:ſz p hituz supueniẽtẽ ꝺetermiat̃ ad alterũ.Et sil̃r character ꝺe se ẽ ĩꝺetermiatꝰ ad bñ ⁊ male: ſz p gr̃az ꝺeterminat̃ ad bene. ¶ Sꝫ ista solo parũ valet: qz tũc nõ eẽt ꝺispõ ad gr̃az pluscq̃ ad opposituz : sic̃ nec po tẽtia plus ad hitũ bonũ q̃ ad malũ. ¶ Jꝺeo ꝺꝺz q chara cter p se qꝺ ẽ ꝺispõ ad gr̃am:suppositia carẽtia pctĩ moꝛta lis:⁊ sic ꝺeterminat̃ ad bene. Sꝫ qz põt stare cuz opposito gr̃e:ex hoc ẽ q indifferẽter se hꝫ ad bene ⁊ male: sicut ꝺya phanitas ẽ ꝺispõ necessitatis ad lucẽ. Sꝫ inq̃ztũ põt ꝛiũgi opaco medio ĩꝺifferẽs est ad lucẽ ⁊ tenebrã. ¶ Uel ꝺꝺm est p iterruptionẽ:qz grauitas ẽ ꝺispõ ad esse ꝺeoꝛsuz:⁊ ad motũ ꝺeoꝛsuz:⁊ tñ põt eẽ vel surſuz ꝑter nãz:vel ꝺeoꝛsum p nãz:nec pp hoc ẽ p se indifferens ad vtrũq̃ : sic̃ supficies ad albũ:⁊ ad nigrũ.Si ꝺicat̃ q aliꝺ ẽ ꝺe ꝺispõne ad motũ ⁊ aliud ꝺe ꝺispõne ad formã:nõ valet: qz ꝛrietas ĩ motibꝰ ⁊ formis eq̃l̃r respicit causã suã.Uiꝺemꝰ.n.q forma aque

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

que ē p se determiata dispō ad frigiditatē pōt stare cū ca/lore: Sz hoc ē pter suā nāz. Sic ⁊ character p se qdē dispo nit ad grāz: sz p accns stat cū oppsito. ¶ Ad 4m dom qp triplex ē dispō necessitatis. vna sine qua nō ē id ad qō di/sponit: siue sit illa posita siue nō: sicut q̄titas ē dispō neces saria ad triāgulū ⁊ albedinē: q̄ sublata nō pōt eē hoc vl' il lud. Una ē necessaria ad hoc qp sint: sz tm posita supficie: nō pp hoc illa ponunt: sz forte eox oppsita. Et talis dispsi/tio ad grāz nō est character: cū nō sit imediatū subz grē: ⁊ cū grā sit in xpo: ⁊ in angelis: ⁊ in mltis viris scis ⁊ cathecu minis: et veteris testis: i qb9 nullus character ē. Nā talis dispō ad grāz nō ē nisi subē itellectualis: q̄ sola est suscepti ua grē ⁊ sue pnatiōis. Sc̄o dr eō: dispō necessaria nō sine qua eē nō possit illud ad qō disponit: sz q̄ posita necessario ponit illud ad qō disponit: ⁊ hoc dupl'r: vel simpl'r: sic alte ratio cōpleta ē dispō necessaria ad gnātionez ⁊ corruptio/nez: sine q̄ ds posset gnāre ⁊ corrūpe; sed illa posita necessa rio sequit gnātio ⁊ corruptio: vel ex suppōne: sic dyapha/nitas respectu lucis: vt dictū ē. 3° mō dr dispō necessaria vtroq3 mō: sic ē subm respectu ꝑpe passionis: q̄ iest soli: oi: ⁊ semp: qz illo posito necessario ponit ꝑpa passio: ⁊ illo sb/lato corrūpit. Character aūt icidit in scōz mēbrū scōi mo/di: qz ē dispō sicut dyaphanitas vt dictū ē. ¶ Uel dom qp duplex ē dispō ad grāz: vna p se: vt mot9 liberi arbitrij i de uz: ⁊ hāc supplet character: alia mot9 in peccatū: si hz pec/catū: ⁊ hāc nō supplet. Uñ in puulis sufficit character: ⁊ in amētib9 ⁊ dormiētib9: lz nunq̄ habuerīt pniaz de pctis qz tūc hr̄e nō pñt. ¶ Scōa opio iuristarū: sicut bñ repro bata ē supra nō valet. Nec valet si dicat qp op9 mortuū ñ viuū: nec viuificatū: nō potest vnq̄ hr̄e effectū. Uñ cū oē opus factū in mortali sit h9: nunq̄ igit poterit p pniaz ali/quā viuificari: neq̄ hr̄e effectū viui. Uñ cū fictio q̄ exclu dit effectū baptismi sit pctm̄ mortale: vr̄ qp p nullā pniam possit baptismus in mortali susceptus viuificari ad hoc qp hēat effectū vite. Et si dicat qp fictio qñq̄ ē pctm̄ veniale p quā tm̄ ipedit effect9 sacr̄i: adhuc videt idē: qz el'yna: vel aliud bonū opus pp vanā gl'iaz factū: qñq̄ sūt pctā venia lia: nec tm̄ pp pniaz sequētē pñt sic viuificari: qp valeāt ad meritū auree vel aureole. Et iō dom qp sec9 est de opibus q̄ hñt effectū p modū meriti: de qb9 arguit: ⁊ sec9 de his q̄ p modū sacr̄i: ⁊ opis opati: cuiusmodi sūt sacr̄a: qz ad merē dū supponit grā: ad sacrz aūt nō. Et iō p nullā pniam fieri pōt vt baptism9 quē ficte suscepit: siue illa susceptio vale/at sibi p modū meriti: qz op9 mortuū nūq̄ erit meritoriū: sz p modū sacr̄i sic: qz vt sacrz nō fuit op9 motuū sed viuū: qz cāuit characterē: iō ⁊c. Sic igit ista opio nō valet in se: qz lz sine remotiōe fictiōis nihil remoueat: tm̄ cū fictio re moueat p solā attritiōez sine ꝯtritiōe: si remota fictiōe ba ptism9 dz hr̄e effectū: g̃ hēbit sine ꝯtritiōe. Qz aūt p solam attritionez fictio tollat appet: qz vnūqdq3 tollit p positi/onē sui ꝯry: qz ꝯria nō sūt sil'. Uñ cū fictio nō sit aliqd q̄ñ penitere de pctis: vl' ideuote accedere: vl' h9: q̄ oia ꝯriant ei qō ē displicere ista ⁊ nō placere: qō tm̄ pt eē p dolorē: ip fectū: g nō ē ꝯtritio: iō ⁊c. Sed si h9 fictio fuerit mortal': tc̄ dicūt gdā qp ꝑterita pctā tollūt p bap9: sequētia aūt p cō tritionē. Sz hoc nō videt valere: qz ipol'e ē qp vnū morta le remittat sine alio quo ad cl'pā: g̃ p qōcūq3 remittit cl'pa vni9 mortal' ⁊ alia. Dicere g̃ qp pctā ꝑterita recedēte fictio ne remittūt p vnū sacrz: ⁊ nō alia: ⁊ alia p aliud sacrz ⁊ nō illa: vr̄ absurdū. Sz de pena hoc bñ dici pōt. Sz ipsi pp h dicūt vnū remitti sine alio: qz credūt qp pctm̄ remitti: ñ sit aliud q̄z ad penā nō iputari. Hoc igit verū ē: qp illō pctm̄ mortale cōmissū post bap9 ꝯfitēdū ē: nō qz alr̄ nō remitta tur. s. p remotionē fictiōis ex nāli cōcomitātia: sed pp pre ceptū de ꝯfitēdo: ad qō obligat ēt ille: cui ex maria ꝯtri/tiōe eēt dimissa culpa ⁊ pena. Pena āt illi9 mortal' postea cōmissi cū ipsa nullā necessariā ꝯnexionē hēat ad remissi onē culpe: nisi qp de eterna mutat' i tpalē vtute baptismi: nisi aliud sit nō remittit. Sic igit possz dici qp attritio suf ficit: ⁊ tūc vtute baptismi ēt fictio mortal' ⁊ mortalia seqn tia ōlent quo ad cl'pā ⁊ penā eternā. q̄ hñt ꝯnexionē: lz ali as mortale post bap9 cōmissū: nō remitteret sine ꝯtritiōe. Sz hoc ē p accns. Ul'pt dici eō: qp lz alias attritio suffice/ret: tūc tm̄ mortale adiūctū ipedit ne sufficiat. Et tē ꝑpter vtrūq3 sacrz: ⁊ pteritū ⁊ futurū remittunt oia mortalia: sz differēter: qz p bap9 pcedētia directe: sequētia vo ex nāli ꝯcomitātia: eō rio aūt pp pniaz i voto: qz ⁊ de fictiōe i bap9 hz ꝯfiteri: nō solū de pctis post bap9: sz de pctis añ bap9 ñ hz ꝯfiteri. ¶ Opinio 3ª ē dubia. deficit. n. ꝑmo: qz suppos/to qp sacr̄a ex sola pactiōe dei: sic merellus ꝯferāt grāz: tūc pactio dei lz possit eē dilatoria: sic ē de pñti: tm̄ ipe hz ꝑba re qp sit dilatoria: qō ñ fac: g̃ fz eā nl'a via restat: p quā ba ptism9 sit fictiōe recedēte cā grē: qz i dāte merellū nō assi gnat' hora dādi prādiū qñ placebit recipiēti: sz qñ placebit dāti: vel dare mādāti. Uñ si nō sit pat9 recipe qñ ille vult dare: ⁊ dat alys: postea nō recipiet. Uñ cū ds velit dare tē pore sacr̄i: ⁊ det oībus dispositis: si tūc nolūt recipe: postea vi pactiōis nō recipiēt: nisi aliud dicat'. Et lz sic possit dari merellus: vt qñ placebit recipiēti illū oīdere tūc recipiat sic dāt' lr̄e: tm̄ magis ꝯsueuerūt dari: qp qñ placebit dño tē reddat' prādiū: ⁊ q tūc nō erit pat9 postea pdat. Posset āt q̄tū ad hoc sic colorari opio q̄tū ad id qō p° dixit: qz lr̄a sūmi regis data ē nobis: q crediderit ⁊ baptizat9 fuerit ⁊c. ⁊ nō distiguit qñ credat vl' nō: dū tm̄ i hac vita. Uñ cū non distinguat: dū tm̄ hō añ mortē fuerit baptizat9: ⁊ credide/rit fide formata añ mortē saluat'. Alr̄ nisi i fide moriat': p9 si potuit baptizat9 dānat'. vñ vr̄ pactio diuīa: qp dūmō ali/qs baptizat9 i fide moriat': saluat': lz hec nō ꝯcurrāt. sz ista pactio nō excludit characterē: nec vtutē: sic nec eō: vt ipsi postea dixerūt ⁊ bñ. ¶ Sz p ista opione vr̄: qz si in ꝯbēdo mr̄imo m vir sit fict9 itēdēs decipe ⁊ solū carnalē copulā ex torq̄re: nihil ē actū ⁊ nihil ē cātū: ⁊ tm̄ postea fictiōe recedē te ē verū mr̄imo m: ita ⁊ h lz nihil sit cātū: nec character nc aliud. ¶ Sz nō ē sil'e: qz ibi reiterant oīa q̄ sūt de substa: qz ibi ē nou9 ꝯsensus ei9: q nō ꝯsentat: ⁊ pseuerat ꝯsensus ei9 q ꝑus ꝯsentat: q si mutat9 eēt mr̄imo m nō eēt. ad cui9 eēnti az oz ꝯcurrere mutuū ꝯsensū. Dic āt iā trāsierūt mā ⁊ for ma baptismi. ¶ Est āt ꝯ eos illō qō dicūt in alia mā de sa tisfactiōe. s. qp pnia fcā i statu pctī mortal' aio satisfaciēdi post pniaz ō mortali icipit valer̄ p modū sacr̄i nō p modū meriti: si ex ea ē aliqd relictū: puta macies vel pauptas vl' aliqd h9 alr̄ ñ. Ita si ex sacro est aliqd ōrelictū. puta chara cter vel ornat9: illo durāte poterit remota fictiōe seq effe ctus: alr̄ ex nulla pactiōe poterit. ¶ Itez ex nulla pactiōe ōi dicerem9 si sacerdos nō itēderet ꝯsecrare qp postea ipo reitēdēte ⁊ nihil dicēte cōficeret corp9 xp̄i: qz nll's effect9 hr̄et'. g̃ si p bap9 pp fictionē nihil fiat ex pactiōe ōi postea recedēte fictiōe nihil fiet. Sic igit tenēda ē opi. Tho. tan q̄z vior. ¶ Ad arg9 in opp9 dz: qp nō ē sil'e de sacro eucha ristie qō ꝯsistit i ꝯsecratiōe māe. q̄ ñ pt p̄stare ipedi9 sacro vt de sacro pnie ⁊ baptismi. i gb9 suscipiēs pt ipedi9 p̄stare.

¶ Qō baptismus aque sanctus est a bono ⁊ a malo datus bono vel malo. Bi. V. a

Post hec sciēdū ē sacm baptismi a bonis ⁊ a malis mīstris dari: sic a bonis ⁊ a malis sumit: nec melior est baptism9 q p meliorez dat': nec min9 bon9 q p min9 bonū dat': nec malus q p malū dat': nec maius mun9 dat' i ba/ptismo dato a bono: nec min9 i baptismo dato a malo: ꝛ eq̄le: qz nō ē mun9 hois: sz dei. qō to/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tū subditis declarat testionijs. Augu. ait. Baptism⁹ talis ē qlis ē ille i cui⁹ ptāte dat: nō qlis est ille p cuius misteriū dat. Jtē. Prorsus fieri pōt: vt aliq verū habeāt baptisma: ⁊ nō habeāt verā fidē. Jtē. Si iter bonos mīstros cuz sit ali⁹ alio melior: nō ē melior baptism⁹ q p me liorē dat: nullo mō malus ē q ēt p malū dat: qr idez baptism⁹ dat: ⁊ iō p mīstros dispares dei munus ē eccle: qr nō illoz: sz eius ē. Jdē. Cū baptizat malus: illud qd datū ē: vnū ē: nō ipar: p pter īpares mīstros: sz par ⁊ eccle pp hoc: Hic est q baptizat. Jtē. Ego dico ⁊ nos dicim⁹ oēs qr iustos oz esse: p quos baptizat: iustos oz eē tāti iudicis mīstros. Sint mīstri iusti si volūt. Si āt noluerit eē iusti q sedēt ī cathedra moysi: securum me facit magister meus. s. xps: de quo spūssanctus dicit. Hic ē qui baptizat. Jtez Quos baptizauit iudas xpus baptizauit. Si quos ḡ baptizauit ebriosus: homicida: adulter: si xpi erat baptism⁹: xps baptizauit. Non timeo adulterū: nec ebriosū: nec homicidā: qr colūbā attēdo: p quā mihi dr. Hic ē q baptizat. Jtē homicida dedit baptismū xpi: qd sacrm tā sāctū ē vt nec homicida mīstrāte polluat. Jtē si in heresi q̄cūq vel scismate qsq̄ in noīe pris ⁊ filij ⁊ spūs sancti: baptismi sacrm accepit: integrū sacrm accepit: ꝛ saltē q virt⁹ ē sacri nō habebit: si extra eccliaz catholicā ipsuz sacrm hūerit. Bz ergo ad ecclesiā redire: nō vt sacrm baptismi iterū accipiat qd nemo bz ī aliquo repetere: ꝛ vt in societate catholica vitam accipiat. Baptism⁹. n. extra eccliam neqt pdesse. Jbi enī cuiq̄ pdesse pōt baptismus: vbi pōt pdesse elemosyna. s. in eccl'ia. Jtē Jsidorus Romanus pōtifex nō hoiez iudicat qui baptizat: ꝛ spirituz dei submīstrare gratiā baptismi: lz paganus sit q baptizat. Jn his pspicue cernis baptismū verū bonis ⁊ malis dari: ⁊ a bonis ⁊ a malis: ⁊ ipz tñ eque sanctū esse: ⁊ munus ei⁹ eccle ī bonis: siue a bonis siue a malis baptizantur.

¶ De potestate baptismi ⁊ ministerio. b

Via mīsteriū tm̄ habēt nō ptātē baptismi. Ptātē. n. sibi retinuit. Qd nouit ioannes: cū vidit colūbā descendētē super xpm. Vñ Aug. Quid nouerat Joā. bap. dñz. Quid nō nouerat: ptātē dñici baptismi in nullū hoiem a dño trasiturā: sed ministeriuz plane trāsiturū. Ptātē a dño in neminē: sz mīsteriuz in bonos ⁊ in malos. Nō exhorreat colūba ministeriū malorū: tespiciat ptātē dñi. Quid faciat tibi mīster malus vbi bon⁹ ē dñs: Neqz qui plātat: neqz q rigat ē aliqd: sz qui īcrementū dat deus. Si supbus fuerit mīster: cuz diabolo cōputat: sz nō cōtamiat donū xpi. Qd p illū fluit purū ē. Per lapideū canalē trāsit aq ad areolas in canali lapideo nil generat: sz ortus fruct⁹ plurimos affert. Hñt ergo nō mō boni: sed ēt mali misterij baptizādi: sed neutri ptātem baptismi. Ministeriū. n. dedit xps suis: sz ptātē sibi retinuit: quā si vellet poterat suis dare: vt seruus daret baptismū suū tanq̄z vice sua. ⁊ ptātē suaz ꝓstituere poterat in aliquo vel ī aliqbus suis suis: vt tāta vis esset in baptismo serui quāta ē in baptismo dñi: sed noluit: ne seruus in seruo spē poneret. Baptizat seruus vt mīster: baptizat dñs tanq̄z ptātē habēs: quā si daret seruis: vt. s. ipsoz eēt qd dñi erat: tot essent baptismi quot serui: vt sic dictus ē baptism⁹ ioānis: sic diceretur baptismus Petri ⁊ Pauli. Qd ne fieret: retinuit sibi dñs ptātē baptismi: seruis aūt ministeriū dedit. Si ergo seruus dic se baptizare: recte dicit: sed tanq̄z mīster baptizat: ⁊ ideo nō differt siue bonus siue malus baptizet. Jnde ēt nemo dicit baptism⁹ me⁹: cū tñ dicat euāgeliuz meū prudētia mea: lz hec sint a dño: in qb⁹ differētia est. Alius. n. alio melius opaī in euāgelizando: ⁊ alius alio prudētioz ē. Alius aūt alio magis minusne baptizatus siue ab īferiori siue a maiori baptizetur dici non potest.

¶ Que fuit potestas baptismi: quā potuit xps dare seruis. c

Jc queri que sit illa ptās baptismi quā
b xps sibi retinuit ⁊ potuit dare seruis.
Hec ē vt plurimū volūt ptās dimittēdi pctā in baptismo: sed ptās dimittēdi pctā que ī deo ē deus est. Jdeo alij dicūt hāc ptātē nō potuisse dare alicui suoz: qr nulli potuit dare vt eēt qd ipse ē: vel vt hēret eēntiā quā ipse hz: cui boc ē esse qd posse. Dicūt. n. si hanc potētiā alicui dare potuit: potuit ei dare creaturas creare qr nō ē hoc maioris potētie q̄z illud. ad qd dici pōt: qr potuit eis dare potētiā dimittēdi pctā ⁊ nō ipsam eādē: q ipse potēs est: sed potētiā creatam: qua seruus posset dimittere pctā. nō tñ vt auctor remissiōis. sed vt mīster: nec tñ sine deo auctore. vt sicut in mīsterio hēt exteri⁹ scīficare ita in mīsterio hēret īteri⁹ mūdare. ⁊ sicut illud facit deo auctore: q cū eo: ⁊ in eo opaī illud exterius: ita īterius mūdaret deo auctore q eius verbo velut quodā mīsterio vteretur. Jta etiā posset deus p aliquē creare aliq̄: non p eū tanq̄z auctorē sed mīstrū cū quo ⁊ in quo opareī: sic ī bonis opib⁹ nostris ipse operaī ⁊ nos: nec ipse tm̄: nec nos tm̄: sed ipe nobiscū ⁊ ī nobis: ⁊ tñ in illis agēdis mīstri eius sum⁹ nō auctores. ita ergo potuit dare suo ptātē dimittendi peccata

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

in baptismo.i. vt i mūdatiōe iteriori ꝑu⁹ cū dño opareť:ñ ꝑu⁹ sine dño:nec dñs sine ꝑuo:ꝫ dñs cū ꝑuo ⁊ i ꝑuo: sic̄ i exteriori misterio dñs opatur cū ꝑuo ⁊ i ꝑuo. Vñ ⁊ dñs dr̄ scificare ⁊ seruus:ꝫ dñs iuisibili gr̄a: ꝑu⁹ visibili sacr̄o. Vñ Aug. sup leuiticū. Dñs ait. Ego dñs q scifico. Et de moyse ēt dictū ē: ⁊ scificabis eū. Sz moyses scificat visibilib⁹ sacr̄is p misteriū: dñs āt iuisibili gr̄a p spiritū: vbi ē tot⁹ fruct⁹ visibiliū sacramētoꝝ. Sine hac scificatiōe visibilia sacra nil ꝓsūt. Siqs hoc meli⁹ apire poterit ñ iuideo.

Circa distinctionē ḡntaz queruntr̄ tria. Primo an xp̄s ꝑz q͛ hō potuerit dimittē pctā. Scō an malus possit baptizare. Tertio an liceat alicui a malo bapti^m recipere.

Ad primū arguit̄:⁊ vr̄ q͛ sic: qr in Mat. legit̄. Ut aūt scias q͛ fili⁹ hois hz ptātez ī terra dimittēdi pctā:tc̄ ait palitico:⁊c̄. ¶ Lōtra:qs.n.pōt pctā dimittere nisi solus ōs:⁊ vt dr̄ in Luc.iō ⁊c̄. ¶ R°.ꝺ sūt tria videnda. ꝑ° quā ptātē habuit xp̄s. ꝛ° quā ꝺtulit mīstris. ʒ° quā ꝺferre potuit.

Circa ꝑmū ē sciendū:q͛ cū ī sacr̄is sit triplex ptās.s.auctoritas:excellētie:⁊ misteriy.xp̄s ꝑmā nō habuit: ꝑz q͛ hō:qr illa ē soli⁹ dei. Illā aūt q̄ ē misteriy xp̄s hūit: qr hec ē cōis oib⁹ mīstrātib⁹ sacr̄a:xp̄s aūt venit mīstrare ⁊ multa vel forte oia sacr̄a ī ꝓꝑa ꝓsona mīstrauit: excepto forte bap°. Vñ Jo.dic̄:Quis iesus nō baptizaret sed discipuli ei⁹. Ptātē aūt excellētie xp̄s pre oib⁹ alys hūit:q̄ attē dit̄ q̄ztū ad tria. Prio q̄ztū ad meritū: qr ex merito passionis xp̄i oia sacr̄a effectū hñt:nō aūt ex merito alicui⁹ alteri⁹ baptizātis. Et iō nō ē melior baptism⁹ a melioze dat⁹. Scō q̄ztū ad hoc q͛ xp̄s sine sacr̄o effectū sacr̄oꝝ cōferre poterat:q̄si dñs ⁊ mīstrator sacr̄oꝝ:qō de alys nō ē verus. Tertio q̄ztū ad hoc q͛ ad īuocationē nois ei⁹ ī bap° i ꝑmitiua eccl̄ia dabat̄ remissio pctōꝝ. Et iō xp̄s ꝓp hāc ptātez sacr̄a potuit mutare ⁊ i eis dispēsare.

Secundo videndū ē: quā ptātē mīstris ꝺtulerit. Ubi sciendū q͛ ꝺtulit eis ptātē misteriy.i.coopatiōis īstr̄alis. Ad qō intelligendū notandū ē q͛ q̄tuor modis pōt vnū alteri coopari. Prio sic̄ adiuuās ei cui auxiliū p̄bet coopat̄. ꝛ° sicut ꝺsiliū p̄bēs. ʒ° sic̄ quo mediāte agēs ꝑmū ītroducit suū effectū:sicut coopat̄ instr̄z ꝑncipali agēti. 4° sicut disponēs māz ad effectū ꝑncipalis agētis suscipiendū. Primis ḡ duob⁹ modis i nulla actiōe aliqd deo coopat̄ pp pfectā ei⁹ potētiā q̄ nullo auxilio idiget:⁊ pp pfectā ei⁹ sapia q̄ nulli⁹ ꝺsilio eget. In Isa. Quis adiuuit spūz dñi:aut qs ꝺsiliari⁹ ei⁹ fuit: Sz ʒ° mō coopat̄ aliq̄ creatura deo in ei⁹ actiōe:nō tñ in oib⁹. Cū.n.de⁹ sit ꝑ^m agēs nāliuz actionū:qcqd nā agit: hoc efficit q̄si īstr̄ale agēs cooperās ꝑmo agēti. Sz q̄dā sūt q̄ de⁹ sibi retinuit īmediate illa opās:⁊ i istis creatura deo ñ coopat̄ tertio mō: ꝫ q̄rto mō ei pōt cooperi:sicut pr̄ in creatiōe aīe rōnalis quā īmediate de⁹ ꝑducit:ꝫ tñ nā disponit māz ad aīe rōnalis receptionē. Et qr recreatio aīe creatiōi ipsi⁹ rñdet:iō emūdationē ei⁹ īmediate ipe opat̄: ꝫ ad hoc hō coopat̄ disponēdo aiaz ⁊ hoc dupl̄r. s. ex ope opante:sicut docēdo:sine ēt merēdo: ⁊ hoc mō hoies deo coopant̄ ī remissiōe pctōꝝ: de qb⁹ dr̄ p^e ad Lozi.3. Dei adiutores sum⁹: vel ex ope opato:sic̄ q cōferūt sacr̄a:que ad gr̄az disponūt:p quā fit remissio pctōꝝ. Et ꝫ ē cōparatio misteriy:q̄ mīstris eccl̄ie cōpetit:de qbus dr̄ p^e Lozi.4. Sic nos existimet hō vt mīstros xp̄i ⁊c̄. Uerū ē q͛ iste vltim⁹ modus coopatiōis misteriy ē duplex: ga ī qbusda sacr̄is regrit̄ mīster spālis:sic q͛ ab alio nihil agere. Et ibi mīster nō ē solū sicut cā sine q̄ nō:ꝫ ē cā p se: sic̄ qñ artifex mediāte istrō ē cā artificiati:vtus nō solū ē in īstrumēto:ꝫ ēt ī artifice:qr ars ē potētia opatiua. Uñ ñ hñs artē ⁊ hñs idē iustr̄z nihil ide faceret. Et silr character sacerdotalis vl epalis ī ꝺficiēdo ⁊ ordinādo:iungendo ⁊ absoluēdo:ē potētia opatiua siue actiua: ⁊ nō solū ē vtus i vbis ⁊ mā. In alys aūt sacr̄is q̄ spālē mīstrū nō regrūt: tota vtus ē in vbis ⁊ reb⁹:nec mīster regrit̄: nisi sicut cā sine q̄ nō:sicut ad cōburēdū domū:requirit̄ adhibēs ignē: qr dom⁹ nō adhiberet eū: nec ignis se applicaret domui. Et sic baptiçās se hz ad baptiçādū:applicādo alteri bap^m:nō aūt sibi vt fecit iude⁹ seipsuz baptizās.ex̄.e.debitū: qr semp iter dātē ⁊ accipiētē qōcūqz sacr̄z:cui⁹ eēntia ꝺsistit in susceptione dz eē distinctio ꝓsonalis. Uñ nec p̄p pōt se absolvere:nec se inūgere: nec ē alia cogēs rō:nisi dei ordiatio:⁊ qr mīstrās sacr̄z est q̄si mediator loco xp̄i iter deū ⁊ suscipientes. Idē autez nō ē mediator ꝑseipso. Pōt ḡ dici q͛ character sacerdotalis ē p se ptās baptiçādi: sed sicut vba ⁊ mā habent virtutē in trāsitu:sic q̄ñ nō sacerdos baptiçat accipit vtutē in transitu:ideo ⁊c̄.

Tertio videndū est quā ptātez xp̄s ꝺferre potuerit. Ubi sciēdū:q͛ nō illā auctis:qr dato q͛ possz cōicare creature:q͛ ꝓpria vtute ꝺferret gr̄az ⁊ remitteret culpā:nō tñ q͛ ꝑncipalr.i.sic in vtute sua:q͛ nō in vtute alteri⁹:qō īportat auctis ptās.s.q͛ sola sua vtute: ⁊ alia circū scripta posset agere:ꝫ quē modū nulla vt⁹ creata:aut creabilis aliqd agere pōt:qr nec eē nec agere hz: nisi vtute ꝺi suppositā:q̄ est alia. Illā aūt mīstery ⁊ potuit ꝺferre ⁊ ꝺtulit:nō tñ eā ꝺtulit oib⁹ qb⁹ potuit:qr nō mulierib⁹:⁊ nō nisi sacerdotib⁹:qb⁹ hoc solū cōpetit ex offō:vt īfra patebit. ¶ De ptāte aūt excellentie cōiter tenet̄ q͛ eā cōicare hoibus potuit:ꝫ nō decuit. Rō ꝑmi assignat̄:qr qcqd cōicatū est xp̄o inq̄ztū hō:potuit cōicari puro hoi:ꝫ p̄dicta ptās fuit cōicata xp̄o inq̄ztū hō:ḡ ⁊c̄. Minor pz ex dictis.ꝫ maior ꝓbat̄: qr de⁹ pōt cōicare nāe hūane oē id c⁹ ipsa est capax. ꝫ nā hūana ē capax ois pfectiōis: q̄ cōicata ē xp̄o ꝑz nām humanā:aliogn ei nō fuisset cōicatū:si nā nō fuisset capax. Potuit ḡ alicui puro hoi ꝑm hāc opi. cōicari:q͛ meritū ei⁹ baptismo efficaciā tribueret:⁊ q͛ bap^m instituret:⁊ q͛ sine bap°:effectuz baptismi tribueret: ⁊ q͛ ad īuocationē nois eius tribueret̄ baptism⁹:⁊ ꝓñs pctōꝝ remissio. Sz istud nō decuit:ne seruus in ꝺseruo poneret spez salutis:⁊ ne mltiplicaret̄ baptism⁹ ꝑz multiplicationē mīstroꝝ. ¶ Sz in his videt̄ quibusdā eē vnū dubiū.s.vtrū puro hoi cōicari possit:vt meritū ei⁹ sacr̄is efficaciā daret̄. Hoc.n.nō videtur possibile:nisi dicat̄ q͛ pura creatura potuerit ꝓ toto humano genere satisfacere. Cuius rō est. qr cū sacramēta sint remediū sufficiēs nostre iustificatiōis nulli⁹ ꝓsone meritū pōt efficaciā tribuere sacr̄is:nisi q̄ potuit satisfacere p oib⁹ pctis. Si ḡ illud ꝑmū potuit cōicari puro hoi: videt̄ q͛ ⁊ scō m: qō tñ cōiter negat̄. Et ideo q vellet tenere qōnez ꝓriā:posset ꝓbabilr ad rōnē factā in ꝓriū rñdere: dō q͛ ñ est cōicatū xp̄o ꝑz q͛ hō absolute:q͛ ei⁹ meritū efficaciā sacramētis tribueret: sed ꝑm q͛ hūanitas eius cōiuncta est deitati:ex qua ꝺiūctione cōpetit ei q͛ ei⁹ meritū est aliquo mō efficacie infinite. Et iō istud nō pōt cōicari aly humanitati:nisi assumeret̄ in vnitatē dei. Et istud dictū satis rōnabile videt̄:qr aliquoꝝ est capax humana nā ꝺiūcta diuinitati:quoꝝ nō ē capax separata:sicut calor cōiūct⁹ aīe aliqd facit qō facere nō pōt ab aīa separat⁹. Et hoc maxime videt̄ de his q̄ in quadā relatiōe ꝺsistūt. Si.n.mors illius q̄zuis nō fuerit:nisi ꝑm humanitatē pro tanto fuit infiniti meriti ⁊ satisfactionis:quia fuit ifiniti suppositi: hoc nulli aly p̄stari p̄t cui vnio nō p̄stat̄. Et qñ dr̄ q͛ cōicatū est ei ꝑz q͛ hō est alteri cōicabile:verū ē ꝑut ly ꝑm reduplicat nāz absolute:nō ꝑut reduplicat eā ꝑut est ꝺiūcta deo. Uñ ⁊ sil creatura potuit satisfacere pro tota humana nā ex diuina

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

acceptione:nō tñ ex digna iustitie eq̄litate: nisi nā eēt sup positi infiniti:vel potuit cōicari q̄ hēret efficaciā ex ei⁹ merito:quo ad vnuz vel duos: non quo ad oēs vel infinitos. ¶ Uel dōm:q̄ lz de merito ꝺdigni sine auc̄te meriti infiniti:potuerit sibi aliqs mereri vitā beatā:sicut qlibet āgelus:cui⁹ meritū nō hūit efficaciā a passione xp̄i: tñ mereri alteri vitā beatā de ꝺdig̃:ñ p̄t eē nisi p meritū ifinitū: qō ē soli⁹ hois dei:ita q̄ nō solū oia sacr̄a:quo ad oēs:nō potuerūt hēre efficaciā ex merito hois puri: sz nec q̄tū ad vnuz solū. ¶ Potētia ꝺo creādi vtrū pure creature cōicari potuerit:dictū est in scdo. ¶ Ad arg^m in cōtrariū: dōm ē q̄ filiⁱ hois hūit ptātē dimittēdi pctā:inq̄tū deⁱ:qō manifestabat curatio paralitici:iō tūc ait ꝑalitico ⁊c̄. sz ptātez excellētie ⁊ mīstery habuit inq̄tū hō:iō ⁊c̄. Qō II

Secundo q̄rit vtrū malus minister possit baptiçare. Et videt ꝑmo q̄ nō:qz nō minⁱ requirit in sacr̄o minister q̄ mā ⁊ forma: sed indebita mā ⁊ indebita forma euacuat sacr̄z.g̃ ⁊c̄. ¶ Scdo qz mēbrū aridū nō ꝓcipit actionē corporis. sed baptiçare est actio corpis mystici. g̃ minister malus q ē sicut mēbrū aridū hāc actionē nō poterit exercere. ¶ Cōtra pz ꝑ Aug. in lr̄a dicētē. Nō timeo adulterū nō ebriosuz:nō homicidā: qz colūbā attēdo p quā dr̄ hic ē q baptiçat. ¶ R^o. hic sunt duo vidēda. Primo de ministro. z^o de bonitate ministri.

p^a ♀ Quantuz ad ꝑmū sunt tres ♀nes. ¶ Pria q̄ taz ordinatⁱ q̄tū nō ordinatus:iudeⁱ vel paganⁱ scismaticⁱ vel nō baptiçatⁱ p̄t verū baptismū ꝺferre:qz dicit Augu. q̄ Judas baptizauit:⁊ x̄ps baptiçauit p eū: imo ois hō:ois mulier:ois ēt hermafroditⁱ dūmō sit hō baptiçare pōt:si debitā formā ⁊ debitā materiā adhibeat:⁊ erit verus baptismⁱ:⁊ quo ad sacr̄m ⁊ quo ad rē sacr̄i. sicut baptismus Petri vel Pauli. Uñ ex de sūma trini.c.i.§.vlti. dicit q̄ baptismi sacr̄z i forma ecc̄lie a quocūq̄z rite collatuz ꝓficit ad salutē. ¶ Scda ♀ est q̄ ex officio solus sacerdos bz baptizare. Propter qō ex necessitatē nulla mulier nullus laycus:nullus clericus:nullus archidiaconⁱ:nec diaconus cardinalis dz baptizare. Qō si fecerit qcunq̄z vir nō sacerdos ex necitatē irregularis efficit:ex de clerico ñ ordiato ministrā.c.i. Nullus ēt sacerdos ex necessitatē dz baptizare nisi parochianū suū. vel nisi de licētia curati. nisi hoies appetūt diuitias corpales vt ide faciant elemosynas:multo magis deberent appetete sciaz de qua possent facere clynas spūales:que meliores sunt.

p^a ♀ Secundo videdū est de bonitate vel malicia ministroꝝ. Et h̄ sūt tres ♀nes. Pria quo ad veritatē sacr̄i. Scda quo ad rē sacr̄i. Tertia quo ad culpaz ⁊ excusationē mīstri. ¶ Quātū ad ꝑmā ē sciēdū ꝑmo q̄ dr̄t eē bonū bonitate moris:q̄ ē bonitas simpl̄r: de qua cōiter hoies loquūt̄:⁊ eē bonū artificē:q̄ ē bonitas fm qd:⁊ cum additiōe. Aliqs.n.ē bonⁱ faber. q nō ē bonⁱ simpl̄r. Et ꝺ aliⁱ ē bonⁱ simpl̄r q nō ē bonⁱ faber sed malus. be enim due bonitates se bñt ꝑ accñs ad inuicē:ita q̄ nō lz i his ex diuisis iferre ꝺiūctū vel ex ꝺiūctis diuisū. Uñ si dicas iste ē bonⁱ ⁊ ē fab:g̃ ē bonⁱ faber: ñ seq̄t imo ē fallacia accidētis. Sic ē de bonitate hois inq̄tuz ē mīster. ⁊ de bonitate eiⁱ simpl̄r. ¶ Dōz ē igit̄ q̄ a malo mīstro si ē malus inq̄tū mīster:nullū verū sacr̄z pōt ꝺferri. Sed a malo simpl̄r ꝺtingit verū sacr̄z ꝺferri sic̄ a bono. ꝑmū ꝑbat̄ sic. Nullus est malus mīster:nisi sit defectuosus i aliquo ꝑticulari ad suū mīsteriū ꝑtinēte: sz defectⁱ eoz̄ q̄ ꝑtinēt ad sacr̄z euacuat sacr̄z:g̃ ⁊c̄. Maioꝝ pz:qz cū malū sit ꝑuatio alicui⁹ rei debite:nō pōt eē malus mīster:cui nō deficit aliqd ptinēs ad mīsteriū suū. Maioꝝ ꝑbat̄:qz ad ministeriū cuiuscūq̄ artificij nō ꝺcurrunt ex ꝑte mīstri in gnāli nisi tria. s. scire: velle:siue itēdere ⁊ posse. g̃ nō ē malus mīster nisi q in his ē defectuosus. Sz quocūq̄ istoz̄ deficiēte nullū ē sacr̄m: vt q nescit nec itēdit:nec pōt ꝑferre v̄ba:no pōt ꝺferre sacramētū. g̃ ⁊c̄. Et hoc itelligēdū ē qñ ē malus i isto genere simpl̄r:qz si ꝑz qd:vt si nescit ita bene ꝑferre sic̄ clericⁱ vl̄ qz nō exp̄t⁹ vl̄ blesus vl̄ lingue latine ignarus: sicut dr̄ de ꝺse.d.4.c.pe.qui baptizat i noīe p̄ria ⁊c̄. nihilominus esset verū sacr̄z:qz defectⁱ ꝑz qd nō anfert effectū simpl̄r: lz ā̄t in mīstro respectu sacr̄i baptismi nō req̄rat̄:vt dictū ē: nisi velle:scire:⁊ posse facti: tñ respectu alioz̄ sacr̄oz̄ requirit scire:velle ⁊ posse:nō solū facti:imo ēt iuris:sicut ad ꝺficiēdū vel ordinādū:nō solū sufficit q̄ sciat:⁊ velit: ⁊ possit v̄ba ꝑferre: sz q̄ recepit illa q̄ sūt de eēntia sacr̄i ordis:⁊ cōsecratiōis ep̄al̄:ita q̄ si aliqd de eēntialibⁱ desit nihil agit. Si aūt aliqd eoz̄ q̄ sūt accñtalia:puta q̄ ñ sūt de necitate sacr̄i sz p̄cepti:sine illis qdē ꝺfert sacr̄z:sz male ꝺfert q̄tuz ad se:nec aliⁱ si sciret deberet recipe. ¶ Scōz pz. s. q̄ a malis malitia moris pōt ꝺferri verⁱ baptismⁱ. Prio:qz ea q̄ ꝑtinēt ad sacr̄a necessitatis debent eē cōissima ⁊ notissima. baptismⁱ ē hⁱ:p̄cipue quo ad ꝓuulos q nō bñt aliud remediū salutis. Bonitas aūt moralis q̄ ē p gr̄az nō ē cōissima nec notissima:sz est valde rara ⁊ ignota:g̃ nō req̄rit i sacr̄o baptismi. Scōo:qz illō qō ꝺsistit i ope opato nō viciat̄ ex demerito opantis:si tñ ꝺcurrūt q̄ sūt de necitate opis: sed oē sacr̄z ꝺsistit i ope opato:g̃ nō viciat̄ ex malicia:vl̄ demerito opantis mīstri. Hoc idē dic̄ Aug. sup Jo. ꝑte p^a omel. 6^a. Et recitat̄ ō ꝺsecra.di.4.c.Ego dico:⁊ nos dicimⁱ q̄ iustos oz eē tāti iudicⁱ mīstros. Sit āt mīstri iusti si volūt: si āt nolūt eē iusti q i cathedra Moysi sedēt: securū me fac̄ magr̄ meⁱ:de quo dic̄ spūs scūs. Hic ē q baptizat. Et idem hētur eadē di. Rōanⁱ pōtifex: ⁊ plⁱb⁹ alys locis. Et sic pz p̄ria ♀. ¶ Scda ♀ ē:q̄ malus mīster ēt ꝺfert rē sacr̄i: ⁊ eq̄ lē sic̄ bonⁱ:illā inq̄tū q̄ ē ex ope opato:lz aliā:puta q̄ baptiçādo sanet̄ leproſ⁹ aut hⁱ:q̄ sūt ꝑ accñs:possit maiorē hr̄e exbōitate mīstri. Rō ē. qz sic̄ adhibēs ignē ꝺburit nec diuersificat̄ ꝺbustio ꝓ diuersitatē adhibētiū:sic ⁊ h̄ vbi mīster sacr̄i nō ē nisi adhibēs sic̄ i bapᵒ. Ubi aūt i mīstro requirit aliqd spāle:puta q̄ sit sacerdos vl̄ ep̄s:tūc sil̄r sic̄ ex bona arte fac̄ hō malus bonā archā:sic ex bono charactere malus sacerdos vel ep̄s facit bonū opⁱ opatū: quod ē sacr̄m. ¶ Tertia ♀ ē:q̄ malus peccat ꝺferēdo sacr̄z baptismi. Et qz ista ē dubia:iō circa eā sic ꝓcedet̄: qz ꝑmo ponet̄ circa hoc opīo cōis. scdo opīo ꝓria singularis. z^o arguet̄ ꝺ eā. 4° rñdebit̄ ad argumēta scde opīonis. Est g̃ cōis opīo: q̄ peccatoꝝ peccat baptizādo vt mīster ⁊ cū solēnitate:nō aūt in casu necessitatis:⁊ sine solēnitate. ¶ R^o ꝓmi est: qz irreuerētia circa sacr̄z vr̄ eē pctm̄ mortale. sz mali ꝺferēdo sacrauētū faciūt irreuerētiā sacr̄o:ē enī irreuerētia cū vasa sanctitatis tractātur ab imūdis:g̃ ⁊c̄. ¶ Confirmatur hoc ꝑ Dio. de celesti hierarchia q dic̄ q̄ imūdis sacra simbola

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝛ firma sacr̃alia tractare vel tãgere nephas ẽ. ¶ Scdo qꝛ minꝰ maluꝫ fuit: vt videt̃ accedere ad sacr̃a ve.le.cũ imũdicia ꝓhibita in lege q̃ accedere ad sacr̃a no.le.cũ imũdicia ꝓsciẽtie: sꝫ ꝑmũ fuit pctũ mortale: g̃ ꝛ scdꝫ. Minoꝛ ꝓbat̃ ꝑ illud leuit. zz. Quis hõ de stirpe vr̃a: in quo ẽ imũdicia: qui accesserit ad ꝓsecrata ꝑbit coraꝫ dño. Hoc dicunt canones. i. q. i. c. Remissionẽ pctõꝝ: vbi dr̃ qꝫ q̃uis sacr̃ꝫ ad modum lucis ab imũdis ꝓtaminari nõ possit: ipsi tñ ꝓnitio se habẽt: q̃ q̃ alys salubriter ꝛ vtiliter administrent. Et. e. q. c. ꝑ Isaiã: dicit̃ qꝫ sacr̃a obsunt idigne tractãtibꝰ: ꝓsunt tamẽ ꝑ eos digne sumẽtibꝰ. ¶ Rõ scdi est: qꝛ q baptiçat i casu necessitatis ꝛ sine solẽnitate: nõ baptiçat vt minister: sed sic̃ vetula baptiçaret: iõ nihil idebitũ videt̃ agere ꝓtra ministeriũ suũ. Excusat ẽt eũ casus necessitatis. ¶ Scdo ponẽda est opio singl̃aris. Dicunt. n. aly ꝺ istos qꝫ in nullo casu malus mĩster põt baptiçare qn peccet: qꝛ semꝑ baptiçat vt minister: nec casus necitatis eũ excusat: qõ ꝓbãt sic. Qõ nõ põt aliqs facere nisi mĩster: nõ põt aliqs facere nisi vt minister: sed admĩstrare qõcũq̃ sacr̃ꝫ: nõ põt nisi minister trñ: ille. s. q ex ordine diuio est mĩster: qꝛ mĩster est de necitate sacr̃i: sic̃ mã vel forma: g̃ nullus põt ministrare sacramẽtũ nisi vt mĩster. Jõ ors qꝫ qcũqꝫ baptiçat: si ẽ verus baptismꝰ qꝫ sit mĩster baptismi: ꝛ qꝫ baptiçet vt minister: lꝫ nõ in solẽnitate ab ecclia instituta. Solẽnitas. n. nõ dat ei esse mĩstrũ: sed ẽ signũ mĩstery sui. Ex quo ꝓbãt scdo qꝫ nullus casus necitatis excusat eũ: qꝛ casus euitabilis nõ ẽ casus necessari ꝰ excusabilitatis a peccato: qꝛ est volũtari ꝰ: siue nõ tollit rõnẽ volũtary: sꝫ talis videt̃ iste casus: qꝛ si ĩcũbit alicui baptizare puerũ morientẽ: ꝛ est sibi ꝓscius de peccato mortali: ei ꝰ est hẽre displicẽtiã de illo pctõ: ꝛ tunc põt sine scrupulo puerũ baptizare: igit̃ talis casus nectat̃ nõ excusat baptiçãtẽ qn peccet. ¶ Tertio arguẽduꝫ est ꝺ opinionẽ istã sic: qꝛ qñ ad admĩstrationẽ sacr̃i regrit̃ sãcti tas mĩstri; solet ad hoc ipm mĩster scificari. Qñ aũt ad admĩstrationẽ sacr̃i nõ ors mĩstrũ scificari exteri ꝰ: ꝑ ꝓns nõ ors ipm eẽ scm̃ interi ꝰ: cũ exterior scificatio sit signũ iteriorꝭ: ꝛ ad eã ordinet̃ sicut ad finẽ: pp qõ sacr̃a q̃ nõ põt mĩstrari nisi a mĩstro scificato exteri ꝰ videt̃ qꝫ nullo mõ possint ministrari nisi a mĩstro scificato iteri ꝰ. Et sic qcũqꝫ celebrat vel iungit: ꝓfirmat: vel ordinat: vel absoluit in mortali exi stens: mortal̃r peccat. Sꝫ mĩstrare illa ad quoꝝ ꝑ se admĩstrationẽ: nõ regrit̃ scificatio mĩstri exteri ꝰ: sine interiori scitate: maxie in necitate: nõ videt̃ pctũ mortale. vñ audire ꝓfessionẽ morientis sine obsolutione idicatiua: qõ põt ẽt nõ sacerdos: itẽ baptizare in necitate: qõ põt ẽt gẽtilis: vr̃ nõ eẽ pctũ. Et si peccator sine pctõ põt ꝓtingere corꝑ ꝰ oñi qõ cecidit in lutũ: ne brutũ ipm ꝓculcet: vel comedat: in q̃ est scitas formal̃r: multo magis ne aia paruuli ꝑeat: ꝑt peccatoꝛ tãgere id in quo nõ ẽ scitas nisi vtual̃r. s. aquã baptismi. ¶ Ꝑ. nõ videt̃ qꝫ pctõꝝ ꝺbẽs mr̃imoniũ peccet: cuꝫ tñ eẽntia mr̃imony ꝓsistat in mutuo ꝓsensu ꝑ verba vniꝰ: alteri exp̃ssa: ꝫ enĩ cõsensus sacr̃m mĩstrat: nõ aũt sacerdos bñdicẽs: q solũ sacr̃ale qõdã adhibet. ¶ Quarto rñdẽduꝫ est ad argumẽta scde opionis: ꝛ dors qꝫ maiorꝑmi argumẽti q̃tũ est ex forma ẽ falsa: qꝛ hõ nõ ꝑt baptizare nisi sit colorat ꝰ: qꝛ si nõ sit colorat ꝰ nõ ẽ hõ: nõ tñ baptizat inq̃tũ colorat ꝰ: tñ ꝓcedendũ est gr̃a mãe: qꝫ hõ nõ baptizat: nisi vt mĩster xp̃i ꝛ sacr̃i. nec tñ iudex: qui vt mĩster xp̃i ꝛ legis suꝫ spẽdit latronẽ iudicãdo: ꝛ carnifex exercẽdo actũ: ꝑ hoc peccãt: posito ẽt qꝫ sint in pctõ. Sꝫ q facit aliqd inq̃tũ mĩster eccl̃ie scũs ꝛ scificat ꝰ: ille nisi scũs sit peccat. Sꝫ si facit aliqd: nõ inq̃tũ minister eccl̃ie: ad hoc ipm scificat ꝰ exterius: qꝛ ꝫ idẽ de volũtate eccl̃ie facit mĩster nõ scificat ꝰ tũc secus est. Uñ si mãchus videret puerũ morientẽ: cõsulere deberet pctõꝝ i: ẽt dicenti se nolle de pctõ penitere: vt baptizaret eũ: ꝛ tñ nulli consulendũ est qꝫ peccet. ¶ Ꝑ. de cretal̃ ꝺicit recipiẽdã eẽ ꝓfessionẽ ei ꝰ: qui ẽt dicit se de peccato nõ penitere: ꝛ sic ẽt ꝓsulit̃ ei lꝫ immũdo sacr̃m tãgere. Sꝫ hoc nõ facit vt mĩster ad hoc scificat ꝰ: sicut sacer dos q absoluit. ¶ Itẽ dicit Inno. ex̃ de pe. ꝛ re. c. qꝫ in te: qꝫ sacerdos peccator in necitate cõicãs morientem excusat̃ a pctõ. Siliter si aliqs nõ solẽniter dicat epistolã sic̃ ꝛ laicus fcaeret: q̃uis sit subdiacon ꝰ excõicat ꝰ: irregularis nõ ẽ: qꝛ non admĩstrat in suo ordine solẽniter sicut ꝑus: g̃ a sili in ꝓposito. Uñ tũc peccat qñ admĩstrat solẽniter sacr̃ꝫ solẽnitate, ab eccl̃ia ĩstituta: qꝛ sic mĩstrare ñ ors: nisi q ad hoc ẽ solẽniter ꝓsecrat ꝰ. Et lꝫ solẽnitas sacr̃i qõ dat: nõ faciat ipꝫ ministrũ: tñ supponit eũ: ut regrit mĩstrũ solẽnẽ ꝛ solẽniter scifi catũ. Uñ solẽnitas sacr̃i regrit solẽnitatẽꝫ mĩstri. Et sicut solẽnitas regrit solẽnitatẽ: sic scitas scificationẽ. ¶ Ad secũdũ de necessitate ors qꝫ imo fuit possibile tale esse ipedimẽtũ: qꝫ ipse nõ põt ãmouere: vt si est cathecumin ꝰ: non baptiçat ꝰ: nõ põt seipsuꝫ baptiçare: saltẽ baptismo flumis. Itẽ si est excõicat ꝰ nõ põt seipsuꝫ absoluere: ꝛ sic necessitatur ĩ suo ipedimẽto remanere. Et tñ hoc nõ obstãte põt ꝛ ors baptiçare multo magis q̃ fame morientẽ pascere. Et tñ excõicat ꝰ est magis separat ꝰ a scis q̃ pctõꝝ. Plus eniꝫ peccaret scies se excõicãtũ si celebraret anteq̃ absolueret̃: dato qꝫ de oi pctõ esset ꝓtrit ꝰ: q̃ nõ excõicat ꝰ si in pctõ mortali celebraret. Et qcqd sit de hoc admin ꝰ epus ꝓferẽs ordines plus peccaret excõicat ꝰ: q̃ in pctõ mortali exns. Uñ plus punit̃ ꝛ ipe: ꝛ q scieter ab ipo recipet. Et tñ nõ obstãte qꝫ magis sit ꝓhibitũ excõicato ꝓferre sacr̃m q̃ peccatoꝛi: tñ excõicat ꝰ in cecessitate baptiçãs nõ peccat: g̃ multo minus peccatoꝛ. ¶ Itẽ põt dici qꝫ sola necitas nõ excusat: qꝛ nõ est necitas absolute sicut bene arguitur: qꝛ ita ꝺz sacerdos necesse baptiçare puerũ soleniter: qñ requirit̃ i eccl̃ia sicut vetula qñ morit̃. Et sic peccaret mortal̃r si remueret. Nec ꝓ hoc excusat̃ si est in pctõ mortali: qꝛ põt penitere. Sꝫ qñ necitas est tãta qꝫ ipe sacr̃m ministrat: sine tñ solennitate illa q̃ est ꝓꝓria mĩstro eccl̃ie: q ad hoc est ꝓsecratus talis necitas excusat: qꝛ tũc nõ mĩstrat vt mĩster scificat ꝰ: ꝑ ꝓns nõ requirit̃ qꝫ sit ipse scũs iteri ꝰ: sicut nec qꝫ scificatus exteri ꝰ. Itẽ necessitas facit qꝫ ipse nõ ex cõtẽptu ꝫ fac: sꝫ cũ dolore ꝛ inuit ꝰ timẽs qꝫ plus peccaret si omitteret: ꝛ sic nõ exhibet irreuerẽtiã sacr̃o nec ꝓtẽptũ: sicut ille q nulla necessitate ĩminẽte se spõte ingerit: Qui ẽt soleniter sacramẽta mĩstrat mẽtit̃ facto in eo qꝫ est x̃piane religiõis: ostẽdẽs se sanctũ in vestibus sacris: saltẽ stolla: cũ tñ scũs nõ sit. Sed q vt vetula baptiçat nullã scitatẽ ostẽtat: sꝫ soluꝫ hic est qꝫ sacr̃m pollut ꝰ tãgit: sicut ꝛ ille qui corꝑ ꝰ oñi cũ cũ metu ꝛ tremore: lꝫ pectatoꝛ de luto recolligit. ¶ Ut põt dici qꝫ ẽ hic necessitas: qꝛ de quolibet peccato mortali ors hõ in speciali ꝓteri. Et iõ magn ꝰ peccatoꝛ: si deberet dolere de singulis: anteq̃ de singulis doluisset: ꝓtingeret paruulũ baptiçãdũ: qñq̃ sine baptismo mori. Uñ si tũc dolore cordis cõtritus in gnãli: currat ꝛ ipsuꝫ baptiçet: cũ ꝓposito ꝓfitẽdi ꝛ ꝓterẽdi postea in spãli melius facit. Et ideo posset ĩueniri via media talis: de illo q est in necessitate ꝛ sine solẽnitate baptiçat: qꝛ aut recolit de pctõ: nec atterit̃: nec cõterit̃ de pctõ: sꝫ vult in pctõ remanere: ꝛ nihilomin ꝰ vult baptizare: ꝛ tũc si ẽ talis q scire debeat: qꝫ ꝺꝫ a pctõꝛibus ꝓtingi nõ deberẽt: q̃uis nõ ex libidine: nec ex ꝓtẽptu baptiçet: sꝫ ituitu necessitatis hoc facit: nõ excusat̃ ab irreuerẽtia ꝛ ꝓtẽptu: qꝛ sic ꝓscia ei dicebat vl̃ dicere debebat: ĩmũde: tu nũc sancta ꝓtractas: Et sic ẽ va supioꝛ opio. qꝛ ꝛ mĩster ẽ: ꝛ necesse nõ ꝫ cũ pctõ baptiçare: lꝫ neẽ habeat baptiçare. Si aũt cũ metu ꝛ tremoꝛe: ꝛ dolẽs de peccato ĩ gnãli: lꝫ ꝓpter hoc sciat se de pctõ nõ mundari: sub spe tñ ad plenũ ꝓterẽdi: vl̃ qꝛ est excõicat ꝰ: ꝛ nõ ꝑt absolui: vl̃ pp aliqd ꝺꝫ hoc facit: tũc excusat̃: arg̃to illoꝝ q ĩmũdi mãducauerũt pascha: qꝛ ñ ita cito forte poterãt purificari ꝑ qꝺ

Opinio singularis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Ezechias orauit: ⁊ deus cito remisit. Et sic ē ꝟa opio Tho. Sz ꝙ soleniter baptiçat ex quo nō est piculū in mora ꝓus oz se ꝓfecta pnīa lauare: vel saltē si sacerdos nō adest: oz se lauare ꝙ ꝓfectā ↄtritionē. Si aūt nō recoleret: nō faceret irreuerētiā sacro ⁊ excusaī. ¶ Ad rōnes in oppositū ē dōz. Ad primā ꝙ eē idebituz ministrū quo ad subaz ministeriū: facit sacrz nullū: sicut indebita mā ⁊ īdebita forma subalr. Sicut.n. in nō aqua nō est baptism⁹: sic a non hoīe: puta ab angelo bono vel malo vel aīa separata: nō est baptism⁹: sed indebit⁹ minister quo ad circūstātiā ꝙ accīs se habētē facit gdē sibi malū baptismū: nō in se ⁊ absolute sicut est de inā īmūda ⁊ forma corrupta. Nō.n. de suba ministri in baptismo est plus: nisi hūanitas ⁊ ītentio ⁊ tactus materie: sicut de suba forme est ꝓlatio ⁊ significatio: ⁊ de suba māe ꝙ sit aqua q̄ possit abluere ⁊ īmergere vel aspergere. Uñ glaties q̄ etiā manet infra spēm aque durāte tali dispositiōe nō videt ↄueniēs mā: qz de crystallo que desinit esse aqua: nō ē dubiū. Sz ⁊ de aqua bñdicta videt ꝙ si est ↄgelata nō habeat effectū suū: qz ad aspergēdū bñdicitur: ⁊ aspgere nō pōt. Sz qz ad suā nāz redire pōt: nō desinit esse bñdicta: qz resoluta nō ē iterū bñdicēda. Similr etiā fons baptisteri lz in hyeme q̄diu est ↄgelatus nō possit ī eo ꝟe baptizari nisi igne dissoluaī: postq̄ tñ liq̄factus ē sine iterata bñdictione: lz īde baptiçari. ¶ Ad zm dōm: ꝙ malus hō ē mēbrū aridū quo ad meritū: nō quo ad ministeriū. ¶ Uel pōt dici ꝙ ad hoc ꝙ ꝓficiat sibi ē mēbrū aridū: sz ad hoc ꝙ alȳ ꝓficiat nō: qz sicut carnifex baptizat martyrē in sanguīe: ita malus hō in flumine: nisi ꝙ ibi est occasio: hic aūt est cā per se: ⁊ nō cā sine qua nō. ¶ Uel potest dici ꝙ mēbrū aridū nō pōt in ea q̄ sūt ꝓpria mēbra: vt viuū est vel vt mēbrū est: qz est mēbrū equiuoce: sicut oculus cecus ē oculus equoce. Dico aūt nō quo ad substātiā: sicut hō mortuus: sed quo ad accīntalē ꝓprietatē: que ē ꝓpria mēbro: sed illa q̄ pōt nō mēbrū: nō oz tollere a mēbro arido: sicut cū eo tāgere: sicut cū baculo. Baptizare autez nō est ꝓpriū mēbri xp̄i: qz iudeus vel paganus hoc possūt qui nō sunt mēbra xp̄i: ꝙ malus xp̄ianus qui est mēbrū aridum christi: ꝓpter hoc nō īpedtur. Qō III

Tertio querit vtrū liceat petere vl recipere baptismū a malo mīstro Et videt ꝙ nō: qz nō lz ↄsentire malo quin potius melius ē oīa mala pati: ex de his q̄ vi metusue cā fiūt. c. sacris. ⁊ z. ethi. ⁊ Ro. p. nō solū ꝙ faciūt sed ꝙ ↄsentiūt: sed malus peccat baptiçando: ꝙ ⁊ iste ꝙ ↄsentit: petendo: vel recipiēdo. ¶ Contra nemini facit iniuriā: qui suo iure vtit: ⁊ peccatuz vni⁹ nō oz alteri nocere: sed ius parochiani est a curato petere sacra ꝓ se ⁊ pro suis: ꝙ hoc iure ꝓpter peccatū illi⁹ nō oz ꝓuari: nec peccat hoc iure vtēs. ¶ Rñ°. tria sūt faciēda. Prio ponet opio quorūdā probabilis. Scdo ingret de ipsa q̄stuz ad multa. Tertio in speciali q̄stū ad articulū de symonia in baptismo.

Quantum ad primū sciēdum est fz aliquos: ꝙ minister vel est ꝑcisus ab eccl'ia: qz hereticus vel excōicat⁹: aut nō: si ꝑcisus: aut baptiçandus est puer vel adult⁹: si puer nō peccat: cū non habeat vsuz rōnis siue libi arbitrȳ: sed offerēs illū peccat in illo casu: in quo adult⁹ peccaret offerēdo seipsum. Si aūt sit adult⁹: aut latet eū ꝓbabilr talē ministrū esse ꝑcisum: ⁊ tūc non peccat: qz talis ignorātia eū excusat: aut nō latet eū: ⁊ tunc peccat mortalr recipiēdo ab eo baptismū. Rō est: qz eodē precepto quo ꝑcipit excōicato vel cuicūq̄ ab eccl'ia ꝑciso: ne se ↄiūgat diuinis ꝑcipit cuilibet ne sibi cōicet in eisdē: sz ꝑcisus iungēdo se administrationi diuinoꝝ peccat mortalr faciēdo ↄ ꝑceptū ecclesie: ꝙ recipiēs ab ipso sacrm peccat mortalr faciēdo ↄtra idē ꝑceptū. Et hoc est intelligendū:

nisi in casu extreme necessitatis: q nō pōt ab eccl'ia ꝓhiberi: in quo casu pōt qlibet recipe sacrz baptismi a iudeo pagano vel heretico. Si aūt minister nō est ꝑcisus: sz tñ peccatoz: nō peccat recipiēs ab eo baptismū. qz si aliquo modo peccaret: hoc nō esset nisi qz videt eū inducere ad peccandū: petēdo ab eo sacrm: qō ille nō pōt ↄferre nisi peccādo: sz hoc nō oz: qz cū malus minister possit in momēto penitere de pctō cōmisso: ꝓbabilr ignorabit ab eo qui petit baptismū: an ille penituerit vel nō: ⁊ in dubio ē melior ps supponeda. Et siue penituerit siue nō: petēs ab eo bapm nō inducit eū ad pecccandū: cū iste solū petat ius suū: ⁊ ille si vult pōt sine peccato ei exhibere. Si vo minister eēt adeo malus ꝙ nō vellet sine pecunia baptiçare: nullo mō eēt p baptismo pecunia sibi dāda: qz hoc eēt simonia: ⁊ nō sūt facienda mala vt veniāt bona. Ro.z, Sed in hoc casu si sit adult⁹: ⁊ nō hz aliū q̄ eū baptizet: sufficit ei ↄtritio ⁊ fides ad salutē. Nec tñ ꝓpter hoc oz baptiçare seipsuz: qz nullū eēt sacrm: eo ꝙ sicut in gnātione corporali: alius est generans: alter q gnātur: sic ⁊ in regnātiōe spūali que ē baptismus. Uñ qō dicit Jnno. z. de quodā iudeo q baptiçauit seipsuz: Qz si ↄtinuo decessisset: ꝙ ad patriā euolasset: intelligendū est: ꝙ hoc nō fuisset vtute sacrī qō gdez nullū fuit: sed ꝓpter fidē ⁊ deuotionē quā habuit: maxime cū exposuerit se ꝑiculo mortis: qñ īter iudeos existēs seipsū baptizauit: vt recitaī extra de bap. ⁊ eius effectu. c. debituz. Si aūt sit paruulus: quē sacerdos nō vult baptizare nisi ꝓpecunia: tūc puer baptiçādus est ab offerēte si sit necessitas: alioqn reseruādus est quousq̄ sit alius minister: q eū gratis baptizet. Si aūt sit necessitas ⁊ offerēs ñ habeat aquā: nec ↄsecratā nec nō ↄsecratā: nisi emat eā a sacerdote: qui vult rōne ↄsecrationis eā plus vēdere: tūc dōm est ꝙ offerens nō oz eā plus emere rōne ↄsecratiōis: qz hoc esset symonia: sz pōt aquā vt aqua ē: qz talis sufficit ad baptismū rōne indigētie sue: q̄stūcūq̄ care emere: qz etiaz in gbuscunq̄ alȳs reb⁹ augeī ptiū ꝓp indigētiā rei.

Secundo inquirendū est de istis. Prio eniz qō dic ꝙ offerēs paruulū ꝑciso peccat sic peccaret adultus recipiēs vel offerēs seipsuz: videt ꝙ nō solum tñ peccet sed ꝙ plus: qz adult⁹ nō pōt baptizare seipsuz. Unde si alȳ nō pōt se offerre necessitat se isti offerre. Sz ꝙ aliū offert: cū ī necessitate possit eū baptizare: nō necesse hz excōicato offerre. ¶ Qz aūt dicūt vtrūq̄ obligari eodem ꝑcepto nō videt: qz qō est ↄ idē ꝑceptū videt eē idē vel eq̄le peccatū: plus aūt peccat: vt videt excōicat⁹ seipsum diuinis: q̄stū ꝙ ei cōicat in diuinis: ⁊ plus videt peccare excōicatus ꝑticipās cū alȳs in cōib⁹: q̄stū illi ꝙ euz recipiūt. qñq̄ tñ pari pena puniūtur: vt in participatiōe in crimine criminoso: qñq̄ plus punit se ingerēs q̄stū recipiēs. Nō.eniz audiēs missaz excōicati: fit irregularis sicut ille. Qñq̄ ecōtra plus alī⁹: sicut recipiēs ad diuina publice excōicatū: fit suspēsus: nō aūt ille se ingerēs. Sz ↄ hoc videt: ꝙ lz ab excōicato petere debituz. Uñ cuz debeat filios parochianoruz suoꝝ baptizare: lz ab eo petere hoc debituz. ¶ Solor: veruz est de debito corporali: ⁊ de spūali qō nō est ꝓhibitū soluere. Uñ tenet horas dicere: sz ꝓhibitū est ei celebrare: ⁊ sacra ↄferre. Uñ hoc nō est ab eo ꝓ nūc debitū: sz indebituz. Nec ꝓp hoc reportat ex malo suo cōmoduz: sz incōmodū. Si dicaī ꝙ ab vsurario q̄ñq̄ lz accipe sub vsuris: nō obstat: qz sic nō ē ꝓhibitū vbi ē necessitas ⁊ euidēs vtilitas: Cū excōicato aūt ē oīno ꝓhibituz cōicare marie in diuinis. ¶ Si autē in villa ē vn⁹ solus curat⁹: ⁊ ipse sit excōicat⁹: nec fit vicari⁹: nūquid licet eoipso se vel aliū offerre alteri⁹ ville curato: ad baptismū ⁊ ad alia sacra: Uñ ꝙ sic: sicut qñ eps est suspēsus a collatiōe ordinū: eoipso lz ire ad aliuz: postq̄ īnotuerit de tpib⁹ ordin. c. Eos qui li. 6. ¶ Sed ↄ est: qz nō est exp̄ssum: ꝙ in isto casu liceat alteri

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

parochiano mīstrare sacr̄a:qō ꝓhibitū est a iure cōi:nisi p recursuz ad supiorē: ⁊ licētiā ei⁹. Si aūt ē pctōr uō p̄cisus: nō peccat supponēdo eū penitētē:nec ēt supponēdo ꝯrituz: qr petit ius suū:qō ille si vult iuste ⁊ licite reddere pōt. Sz p̄cisus iudicādus ē nō solū q excōicat⁹ est: sz ēt q publicus fornicator ē:a quo nullus dz missaz audire: nec sacr̄a recipere:ex̄ de vita ⁊ ho.cle.c.vlt. ¶ Sz rō sua nō vr̄ valere in hoc qō dicit:nō peccat:nisi qr vr̄ eū inducere. Nā ille q non inducit hoiez ad celebrādū:sz ponit se ad audiēdū ei⁹ missā inchoatā:ex hoc solū pōt peccare mortalr: qr recipit ab eo diuina ⁊ ei ꝑticipat ⁊ cōicat in dīnis: lz eū ad hoc nō inducat:q̄ nō ꝓp hoc ñ peccat:qr nō inducit:cū nō inducēdo possit peccare:sed vl qr ius suū recipit aut repetit: vl qr nescit eū peccare baptizādo:qa nescit eū i pctō eē:lz sciat fuisse. Si dicat̄ q̄ a pctōre nō p̄ciso nō lz petere sacr̄a: qa nō licet ei soluere:sic̄ ⁊ de excōicato dr̄ ne hō cōicet ei in delicto. Dōz q̄ imo licet ei soluere:qr pōt i mometo penitere.

Tertio ingrēdū ē spāliter de simōia circa hoc: Et statim dōz q̄ nullo mō licet dare pecuniā pro se vel pro alio baptizādo. Si dicat̄ q̄ lz ille intēderet vēdere baptismū:iste aūt nolit eū emere sz vexationē suā redimere:cū ali⁹ velit eū ꝑuare iure sibi debito nō peccat: ñ valet:qa aliud est redimere vexationē ab illo q pōt de fcō obesse:⁊ nihil de iure ꝑdesse:sic̄ qñ elect⁹ canonice dat īpedientibz iniuste:p quoz cessationē nihil iuris acqrit qō forte licet:aliud ē dare ꝯfirmatori q tenet̄ ꝯfirmare vt cōfirmet: p quā ꝯfirmationē ius acqrit̄. Hoc.n.ius spūale sibi emēdo acqrere: ⁊ ñ solū ab acqsito ipedi⁹ facti amouere. Uñ illicitū est. Et sic de illo q ꝑ pecunia baptiçat q characterē ⁊ alia spūalia mediāte sacro hz ꝯferre. ¶ Qō aūt dicūt in isto casu nullū debere baptizare seipsuz:sic̄ nec i generatiōe carnali qs gnāt seipsuz:verū ē: nō tñ pp hoc credendū ē silitudinē i oīb⁹ alys cē ꝟuādā.s.q̄ qcūq̄ pōt generare carnalr:possit baptizare ⁊ non alius:qr multi sunt frigidi:maleficiati:spadōes:vetuli:īpotētes ad ꝯgenerādū ⁊ mulieres steriles:q tñ oēs p̄nt baptizare. Ecōuerso autē mur⁹ gnāre pōt:q tñ baptizare nō pōt. De iudeo q se baptizauit:dōz q̄ in hoc errauit:sz excusat̄ pp ignorātiā. Ul'forte noluit se baptizare sz ex deuotiōe aliqō exp̄ssiuū baptismi voluit ostēdere:sic̄ ⁊ soli morientes terrā vel aliō ꝯsignificatiuū recipiūt in ore in repr̄itationē ⁊ memoriā eucharistie. Si paruulus est ⁊ nō sit ꝑiculū dz expectare idoneuz mīstrū:qr solus sacerdos ex officio baptizare hz nec alȳ licet nisi in nēcitate:tñ qñcūq̄ sua ꝯscientia dictabit ei q̄ puer est in ꝑiculo moriēdi anteq̄ veniat potēs ⁊ debēs ⁊ volens baptizare ipe nō solū pōt sz ēt dz eū baptizare si sciat formā baptismi:quā tñ nullus scire tenet̄ nisi curatus ad quē ex offō ptinet ⁊ forte obstetrices q̄ ex offō suo per accidens plus habēt hoc facere q̄ alȳ:q̄uis p̄nte clerico deberet laycus cedere:⁊ mulier viro ⁊ eū docere formaz si ipsa sciat ⁊ ille nō:⁊ retinere formā quā seruauit: vt ecclie iudiciuz expectet de baptizādo. Sz si nolit aquā in necessitate dare nisi eā carius vēdat rōne cōsecratiōis: nō ē pp hoc carius emēda:q̄uis ꝯsecratio illa nihil reale ponat ī aqua ꝯsecrata sed solū relationē rōnis:sicut ⁊ oēs ꝯsecrationes rebus inanimatis exhibite. Uñ hoc nō ē emere rez sacrā formaliter:sz solū rē sacrā significatiue:sicut vrina ē sana: q̄uis ipsuz sacr̄m ꝑput ꝯprehēdit simul mām ⁊ formā possit dici aliqd sacrū formalr si in ipso eēt vtus spūalis subiectiue:nō q̄ sit gr̄a:sz que sit ad gr̄az dispositiua. Sz lz vēditor intēdat vēdere ꝯsecrationē:emptor tñ pōt emere nō illaz sz aquā ipsaz ita care sicut vult:nec peccat p simoniā:qr nō emit spūale vel aliqd spūali ānexū sz spūali ānectēdū. Sicut si filius Sichen carius voluit vēdere Abrae speluncā duplicē:qr sciebat q̄ volebat ibi facere sepulchrū. Abraaz aūt noluit emere ius sepulture nec sepulchrū sz simplicez agrū: q nūdū erat religiosus. Silr multi religiosi res suas carius vēdūt qr ꝑuidēt eos carius empturos vt ibi faciāt ecclias suas ⁊ illis licet plus dare. Nec ē simonia nec peccant p iniustitiā:qr licet emptori dare gratis qō vult vltra iustū ꝑtiū ⁊ vēditori diminuere nō ecōuerso: qr istud est liberale:aliud aūt cēt illiberale ⁊ iniustuz. Et istud nō ē dubiū si aqua nunq̄z fuit bñdicta eo mō quo bñdicunt̄ in baptisterys in vigilia pasche ⁊ pēthecostes:nec sic bñdicitur aqua p ea que p̄cedūt baptismū spūalez. Sed si aliq̄ bñdictio p̄cedit:tūc videt̄ nō posse excusari a simonia: qr emit vel emere intēdit spūale.i.subm spūalitatis vel spūalitati ānexū. ¶ Sz dōz q̄ nō oē spūalitati annexū ꝓhibet̄ vēdi ⁊ emi:sed quoddā sic̄ chrisma:oleū scm̄ ⁊ hꝺ: sz q̄ sic sūt spiritualia qr ad hoc ꝯsecrata vt per ipsa vere sacr̄a ⁊ spūalia tradātur:qr ex sola istōne ecclie habēt scitatē:eiusdē p̄missione in nēcitate emi ⁊ vēdi p̄nt rōne māe corpalis:sic̄ vasa aurea ⁊ argētea ꝯsecrata etiā in ꝓpria forma nō ꝯfracta nec ꝯflata ecclīasticis psonis. Uñ cuz maior necessitas sit sōuenire aie peunti q̄z corpi morieti:si licet p redēptiōe captiuoz ⁊ subleuatiōe pauperū calices bñdictos vēdere alteri ecclie:silr licet p siti si aliter aqua haberi nō pōt aquā bñdictā emere:⁊ silr forte p morietē corp⁹ ⁊ sanguinē dñi emere si aliud nec istud alr possit hēri:qr ipse spēs corporales sunt aliqd nō spūale:dū tñ intētio sit ad corpalitatē nō ad spūalitatē:sic videt̄ q̄ multo magis ad saluādum aiam pueri morietis licet emere aquaz fontis bñdicti:lz ille pp bñdictionē eā plus velit vendere: dū tñ pp bñdictionem iste nō ītēdat plus dare nec p hoc:sz pro sola aqua:⁊ q̄ resīduū sit datū pro pietate ⁊ elymna non amore illi⁹ simoniaci cui dat̄:sed aie pro q̄ dat̄:sicut malū granatū plus emit̄ q̄z valeat pro infirmo. Sed qō dicūt q̄ rōne īdigētie pōt care emere:qr pp indigētiā ⁊c. videt̄ deficere. ꝑ qr nō est qō si licet emere aliqd qn liceat emere id quātūcūq̄ care etiam sine indigētia:cū hoc nō faciat emptorē iniustuz si det plus q̄z debeat:sz venditor q accipit plus q̄z debet est iniustus. Sz verū ē q̄ necessitas facit q̄ licet emere qō alȳs nō liceret:sicut licet vēdere qō alias nō liceret vēdere pp indigētiā:qñ p vēdere succurrit̄ īdigētie cui alr succurri nō pōt:sicut dictū est de calice. Sic eō licet emere qō alȳs non liceret pp indigētiā:cui aliter succurri nō pōt q̄z emēdo sicut in ꝓposito. Nō.n.plus ꝓhibet̄ vēditio spūaliū q̄z emptio:vñ sic̄ pp nēcitatē pmittit̄ vēditio rer̄ ꝯsecrataruz ⁊ bñdictar̄:sic ⁊ emptio. Sz q̄uis emēs calicē nō hēat nēce emere q nō emēdo posset pecuniā mutuare:qr tñ nō tenetur illi necessitati subuenire:pp solā netessitatē qua ali⁹ vēdere pōt:isti emere licet: sz in ꝓposito sec⁹ ē. Nō.n.vterq̄z excusat̄ sic̄ ibi:sz tm̄ emptor:qr hec nēcitas q̄ iste emit licite nō facit aliū licite vēdere:qr nō vēdēdo poterat subuenire gratis dādo:⁊ sic gratis tenebat̄ subuenire. Et idē ēt in casu vbi teneret̄ emēs calicē paupi subuenire: qr peccaret emēdo. Sz bona ecclie plus debent̄ paupib⁹ q̄z alia: ⁊ q̄libz eccl'ia plus tenet̄ suis paupib⁹ subuenire q̄z alienis: ⁊ si eccl'ia mō non hz alias habebit: ⁊ si nō obligat postea redimet:pp qō aliqñ emēs vel mutuās sup rē sacrā nō tenebat̄ dare nec sine pignore mutuare:qr forte ꝑdidisset:⁊ tūc licet ei emere vel pignori accipe. Itez hoc qō dicūt de indigētia nō videt̄ ad ꝓpositū:qr pp cōez hominū indigētiā bñ augeret̄ ꝑtiū rer̄ licite:nō aūt pp mirabilē īdigētiā vni⁹ dz sibi cari⁹ vēdi:vel ab eo vili⁹ emi. Magis.n.ipiuz esset care vēdere paupi morieti fame:qō ꝑ vili ꝑtio cōiter hoies habēt. Et silr eō vili ꝑtio emere hēditates paupertū pp illoz pauptatē:ꝺ iustitiā ē: ꝟ aūt nō ē cōis īdigētia sed particularis:qr ex istū casuz iste nō emeret: q̄uis ēt illa q̄ pp cōem ifirmoz īdigētiā carioza sunt:cari⁹ vēdi possint: nunq̄z tñ ꝓpter istius solius indigētiā. ¶ Ad argumenta patet ex dictis:quia procedunt suis vys.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ Quibus liceat baptizare. Bi. VI. a

NUnc qbus liceat baptizare addamus. De hoc Isodorus ait. Constat baptismū solis sacerdotib⁹ esse traditū: ciusqz ministeriū: nec ipsis dyaconis iplere est licitū absqz epo vel pbytero: nisi his pcul absentibus vltia languoris cogat necitas: qđ ét laycis fidelib⁹ pmittit ex pcilio chartaginēsi qnto. Itē mlier qzuis scā baptizare nō psumat: nisi necitate cogente. De illis vero q ab hereticis baptizātur vtz baptizādi sint qri solet. Ad qđ breuiter dicim⁹: qz quicūqz sit q baptizet si ꝑuat forma a xpo tradita: verū baptismū dat: z iō q illū sumit nō dz rebaptizari. Añ Beda. Siue hereticus siue scismaticus siue facinorosus qlsqz in ꝓfessiōe scē trinitatis baptizet: ñ valet ille q baptizatus ē a bonis catholicis rebaptizari ne ꝓfessio z trinitatis īuocatio videat annullari. Itē Augu. Qnāuis vnū sit baptisma z hereticoz. s. eoz q i noīe patris z filij z spūsci baptizāt: z ecclie catholice tñ q foris ecclīaz baptizant: nō sumūt ad salutē baptismū: sz ad pniciē hītes formā sacrī: virtutē aūt eius abnegātes: z iō eccl'ia nō eos baptizat. q i noīe trinitatis baptizati sūt: z ipsa ē forma sacri. Itē rebaptizare hereticū qui hec scificatiōis signa pcepit: oino pctm̄ ē: catholicū vero īmanissimuz scelus ē. Ex his apte colligit qz q etiā ab hereticis baptizati sūt ꝑuato characte re xpi rebaptizādi nō sūt: sz tm̄ ipositiōe manus recōciliādi vt spūm sanctū accipiant: z in signū detestatiōis hereticoz. Sūt tñ nōnulli doctoz vt Cipzianus z alij qdaz qui dicere vident ab hereticis nō posse tradi baptismū: z eos esse rebaptizādos cū veniūt ad ecclīam qui ab illis dicunt baptizati. Sz hoc de illis verū ē qui extra formā ecclie baptizare psumūt. Cipzianus tñ ibi a veritate deuiasse videt qui ait de heretico quō scificare aquā pōt cū ipse imūdus ē z apud quē spūsc⁹ nō ē: cū dns dicat i lege. Quecūqz tetigerit imūdus imūda erūt. quis pōt dare qđ ipse nō hz? Hoc ergo ex ignorātia eū dixisse augu. inuit dicēs. Martyrē Cyprianū glorioſuz qui apud hereticos vel scismaticos datū baptismū nolebat cognoscere dū eos nimis detestarētur: tanta eius merita vsqz ad triūphū martyrij secuta sunt: vt z charitas q̄ exrellebat luce obū bratio illa fugaret: sz siqd purgādū erat passionis falce tolleret. Nec nos q baptismi veritatē z hereticoz iniquitatē agnoscim⁹: iō cipziano meliores sumus: sicut nec petro: qz gentes iudaizare non cogimus.

¶ Hieronymus sup epl'am ad romanos. b

Dc ét sciēdū est q̄ lz ter imergat ꝑ myb steriū trinitatis: tñ vnū baptisma reputatur. Illud ét ignorādū nō ē q̄ i materno vtero nullus baptizari pōt ét si mater baptizet. Añ Isidorus. Qui i maternis vteris sūt: baptizari nō pñt: qz qui natus adhuc fm adā nō est fm xpm nō pōt renasci: neqz regñatio in eū dici pōt in quē generatio nō ꝑcessit. Itē Augu. Nō pōt qlsqz renasci anteqz nat⁹ sit. Si vero opponit de hieremia z de Joāne baptista q ab vtero scificati legunt: qđ etiā de Jacob quidā putāt. Dicim⁹ si scificatio ibi accipit iteriorem emūdatio i miraculis diuine potētie eē habendū: vt Augu. ait ambigue sup hoc loquens. Si vlqz adeo inqt i illo puero acceleratus est vsus rōis z volūtatis vt ītra materna viscera iam posset agnoscere z credere qđ i alijs paruul' expectat etas vt possint in miraculis: habēdū esse diuine potētie nō ad humane trahēdū exēplū nature. Nā qñ voluit ds ét iumētū locutū ē. Jō de Hieremia legit. Priusqz exires de ventre scificauite. Illa tñ scificatio qua efficimur tēplū dei nō nisi renatoz est. Nisi. n. q̄s renatus fuerit ex aq̄ z spūsco nō pōt ītrare in regnū dei. Nemo aūt renascit: nisi prius nascat. Añ illa scificatio potest fm predestinationē accipi. Ecce videt dubitāter loqui: ét i eodē dicit. Nō dictū ē qz credidit ifans i vtero: sz exultauit, nec Elisabet dic exultauit in fide sed exultauit in vtero meo. Et potuit eē scificatio tāte rei a maiori cognoscēde īdiciū nō a puulo cognite absqz assertione. De hac scificatiōe loquit: nō diffiniēs q̄liter intelligēda sit illa scificatio: an sit signū future rei: an veritas iustificatiōis p spiritū facte. Sz melius est vt dicamus illos ꝓter cōem legē i vteris iustificatos: z gīa ꝑuēros: dimissis oibus pctis: qđ etiā mltis scoz testimonijs edocet.

¶ Si baptism⁹ sit verbis corrupte platis. c

Ueri ét solet si corrupte ꝓferant verba q illa an baptism⁹ sit. De hoc Zacharias bonifacio scribit. Rettulerūt mihi nūcij tui q̄ fuerit sacerdos in eadē ꝑuincia q latinaz liguā penitus ignorabat: z dū baptizaret nesciens latini eloquij īfrigēs linguā diceret baptizato te i noīe patria z filia z spūsca: z pp hoc cōsideraſti rebaptizare. Sz si ille q baptizauit nō errorē īducēs vel heresim: sz pro sola ignorātia romane locutiōis īfrigēdo liguā baptizās diſſet: nō possumus ꝓsentire vt denuo baptizet.

¶ Leo papa. d

Reterea sciendū est q̄ illi de q̄bus nulla p

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ẽtãt iudicia iter ꝓpinquos vel domesticos vt vicinos a qbus baptizari fuisse doceant agẽdũ est vt renascant ne pereant i quibus quod non ostendit gestũ: ratio non sinit vt videat iteratũ. Cõfereudũ eis videt quod collatũ esse nescitur: qr non temeritas iteruenit ꝓsũptionis vbi est diligẽti a pietatis.

¶ De illo qui pro ludo immergitur. e

Quod etiã ꝗri de illo qui iocãs sic mimꝰ: cõmemoratiõe tm̃ trinitatis imergitur: vtq baptizatus sit: Hoc aũt Augu. non diffinit ita iquiẽs. Si totũ ludicre ⁊ mimice: ⁊ ioculariter ageret: vtrũ approbãdus esset baptismus qui sic daret: diuinũ iudiciũ p alicuius reuelatiõis miraculũ oõne iplorãdũ ee cẽsere. Videt tñ sapiẽtibus nõ fuisse baptisma: vt cuꝫ aliqui in balneũ vel i flumẽ mergunt in noĩe trinitatis: nõ est tñ baptismus: qr nõ intẽtione baptizãdi illꝺ gerit. Hã i hoc ⁊ i alĩs sacrĩs sicut forma est ꝓuãda: ita ⁊ itẽtio illud celebrãdũ ẽ habẽda. Illud etiaꝫ nõ te moueat qꝺ qdã nõ ea fide paruulos ad baptismũ ferũt: vt p spũm ad vitã regenerẽt eternã: sed eos putãt hoc remedio tpalẽ accipe sanitatẽ: nõ eni ꝓpterea illi nõ regenerant: qr nec ab illis hac itẽtiõe offerunt.

¶ Leo papa. f

Snoscẽdũ ẽ ẽt i baptizãdis electis duo tpa esse seruada. i. pascha ⁊ pẽtecosten. vt in sabbato pasce vel pẽtecostes baptismi sacrĩ celebret. Qui vero necessitate mortis vel piculi vrgent oĩ tpe debẽt baptizari.

¶ De responsione patrinoꝝ. g

Omo cũcti ad baptismũ veniẽtes fideꝫ suã profiteri debẽt ⁊ exponere qd petẽdũ venerint ad eccliã. Vñ ẽt a baptizando queritur: qd venisti ad ecclesiã petere: Qui si adultus est p se rñdet fidẽ. i. sacrĩm fidei ⁊ doctrinã. Ita ẽt p singula iterrogatus rñdet se credere in patrẽ ⁊ filiũ ⁊ spũmscm̃. Si aũt paruulus est nõ valẽs credere vel loqui: aliꝰ p eo rñdet. Vñ Isidorus. Paruuli alio ꝓfitẽte baptizantur qui adhuc loqui vel credere nesciũt: sic etiã p egris: mutis vel surdis alius ꝓfiteꝫ dum baptizant. sic ⁊ de penitẽtibus agendũ est. Si vero p eo qui rñdere põt alius rñdeat: nõ itidẽ valet sicut dictũ est. Etatẽ hꝫ p se loquat. Si vero ꝗrit ex quo sẽsu p paruulo dicat credo ⁊ fidẽ peto. Dicimꝰ de sacrĩo fidei id esse itelligendũ: qõ rñdet petere cũ defert ad ecclesiã ⁊ hĩe cũ baptizat: vt sit sensus cũ dr fidẽ peto. i. sacrĩ fidei ꝓsto sum recipe: credo. i. sacrĩm fidei suscipio: qõ est: hic paruulus ꝓsto est sacrĩm fidei ac cipe. Vñ Aug. Nihil est aliꝺ credere qꝫ fidem hĩe: ⁊ iõ cũ rñdet credere paruulus q fidei nondum effectũ hꝫ: rñdet fidẽ hĩe pp fidei sacrĩm: ⁊ conuertere se ad deũ pp conuersionis sacrĩm. Sed adhuc ꝗrit ex quo sensu pro paruulo rñdeat credo in deũ patrẽ. ⁊ in iesum xpm̃ ⁊ i spiritũ sanctũ. Nũqd de sacrĩo fidei an de fide mentis ibi agit: Si de sacrĩo cur noiatim distinguũtur psone: Si vero de fidei affectu quõ verũ ẽ: cũ ea paruulus careat: rñdet. An illud facturꝰ paruulus spõdet cũ creuerit: sicut ⁊ oibꝰ pompis dyaboli spondet abrenũciare: qõ si nõ ꝓstiterit factꝰ adultꝰ tenebit ipse vel spõsor. Sane etiã dici põt ibi spõderi ꝓ paruulo: qꝫ ad maiorem etatẽ si venerit: ⁊ põpis dyaboli renunciabit: ⁊ sanã fidẽ tenebit: cuius tũc sacrĩm recipit. Hac aũt spõsione puulus ꝓ quo fit tenebit nõ spõsor: si tñ vt cautio ipleat quãtũ in se est operã dederit: qr exigit a patrino vt sit diligẽs circa eũ ꝓ quo spopõdit sollicitudo. De hoc Augu. Certissimã emisistis cautionẽ qua renũciare pompis dyaboli spopondistis.

¶ De cathecismo ⁊ exorcismo. h

Ꝉla aũt interrogatio ⁊ respõsio fidei fit in cathecumino cui addit exorcismus. Ante baptismũ. n. fit cathecisinus. post cathecismũ seqtur exorcismus: vt ab eo qui taꝫ fide instructus est aduersaria virtus pellat. Exorcismus de greco dicit in latinũ adiuratio Cathecismus istructio. Cathetizare. n. est instruere: vt de symbolo ac rudimẽtis fidei. Exorciza re ẽ adiuuare: vt exi ab eo spũs imunde. Symbolum: est signũ vel collatio. Signũ: quia eo fideles ab ifidelibus discernunt. Collatio: qr ibi totius fidei sufficientia ⁊ integritas est collata. Cathecismos ⁊ exorcismus neophitorũ sunt: magisqꝫ sacramẽtalia ꝗꝫ sacramẽta dici debẽt. Neophitus nouitius interꝑtatur vel rudis: ⁊ dr neophicꝰ nup ad fidẽ ꝓuersus: vel in disciplina religiose ꝓuersatiõis rudis. Hec ergo precedũt baptismũ: nõ qꝫ sine istis nõ possit ee baptismus verus: hꝫ ⁊ baptizãdus de fide instruatur ⁊ sciat cui debitor fiat deinceps: ⁊ vt dyaboli ptãs in eo minuat. Vñ Raban. Ante baptismũ catbetizãdi deberet in hoie ꝓuenire officiũ vt fidei cathecumin̄ accipiat rudimẽtũ ⁊ sciat cui debitor fuit deinceps. Itẽ Augu. Paruuli exufflãtur ⁊ exorcizantur vt ab eis pellatur potestas dyaboli ne iam cõtendat eos subuerrere ne baptismũ consequatur. Nõ ergo ab infantibus creatura dei exufflatur vel exorcizatur: sed dyabolus vt recedat ab homine.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Circa sextā distin. q̄runt. 4. de ꝯcurrē/tib⁹ ad bap^m. p° ō natiuitate. 2° de itētiōe. 3° de fide. 4° de cerimonys.

¶ Primo g̃ q̄rit vtr̄ ad bap^m regrat̃ natitas ex vtero. Et vr̄ qꝫ nō: qz nō regrit̃ ad scificatiōez nec ad marryriū. g̃ nec ad bap^m. ¶ In ꝟiū sūt mlte auctes i lra. ¶ B°. b sūt tria videda. p^m de baptismo fluminis. 2° de scificatis in vtero. 3^m de baptismo sanguinis.

p^a ♀ Quātuz ad p^m sūt. 3. ♀nes. ¶ Prīa qꝫ puer exns in vtero mris nō pt bap^ri nec bap° mris: qz distincta supposita regrūt distincta bap^ta: nec bap° ꝓpo: qz qđ
2^a ♀ nō tāgit nō agit: ⁊ nō pt attīgi ablo^ne ecclie: g̃ ⁊c. ¶ 2^a ♀ ē: qꝫ puer nascēs añq̄ egressus sit ex vtero nō dz bap^ri: nisi in piculo. Et tē q̄cūq̄ ps appeat baptiçāda ē. Et postq̄ ē viu⁹ egressus nō ē āpli⁹ baptiçād⁹ si caput fuerit aspsū: qz sensus oēs i eo vigēt. Et vbi caput sepltū ē ille loc⁹ fit religiosus ac si totū corp⁹ ibi eēt. ff. ō reli. ⁊ sup. fu. l. 9. In diuersis. Si āt alia ps fuerit aspsa sub ꝯditiōe pp du^m postea baptiçet̃. ¶ Sz ꝟ B istat̃ triplr. p° qz apli aspgebāt tria milia vno die sine rebaptiçatiōe: nec ē visile qꝫ oēs i capite tāgerēt̃: sz i hūero vl alibi. Dici pt qꝫ de⁹ supplebat: vl dispēsatio dei erat: sic̄ ⁊ i forma ō noīe xpi. ¶ 2° istat̃ sic. qz aia p eēntiā ⁊ po^a abstracta p ꝯcomitātiā eql̃r sūt i q̄libz parte corpis: g̃ eql̃r suffic̄ aspsio cuiuslibz ptl cū vl i eēntia vl i po^a abstracta sit orig^le pctm̄: cōtra qđ ē bap⁹. Dōz qꝫ bap⁹ ñ solū dat̃ ꝟ orig^le: sz ēt ꝟ fomitē: q viget i virib⁹ sensitiis. Unī maxīe i capite dz fieri: vbi sūt qnqz sensus. Ul dōz qꝫ lz eēntia aie sit in q̄libet pte corpis eql̃r tm̄ eēntia aie nō ē nata recipe aliqd nisi a solo deo a quo recipit potētias ad q̄s hz potentiā obediētialē nō nāles: qz nō pōt p nāz pduci ci⁹ eēntia: nec p ꝯns potētia abstracta: cū ab eodē sit sic̄ subz ⁊ ꝓpria passio. vñ. 2°. de aia ꝑma mutatio sēsitiua ē a generāte. Ad nihil aūt ē i potētia aia siue in orgēdo siue in patiendo nāl̃r nisi mediāte sua potētia nāli. Unī agēs nāle nō pōt attingere imediate eēntiā: sz potētiā solū. Unī cū eēntia sit imediatū gr̃e subm solus ds pōt attīgere ad ꝓductionē gr̃e imediate: sicut ⁊ potētie nō organice. Sz ad ꝓducēdū characterē q ē in potētia pōt attingere creatura. Unī cū fātasma qđ mouet itellectū sit natū imutari ab oi potētia sensitiua exteriori ⁊ plus a pluribz q̄ ab vna: illa pars ē cōueni entior ad bap^m. in q̄ vigēt plures sensus: sz b ē caput: g̃ ⁊c.

¶ Tertio istat̃ sic: qz cū solus sensus tact⁹ p se sufficiat ad hoc: qz visus nō regrit̃: qz cecus pōt baptiçari: nec auditus qz surdus: ⁊ sic de alijs: sz solus tact⁹: hic aūt magis viget i palma q̄ in capite: ñ g̃ videt̃ caput pars ꝯueniētior ad baptismū. ¶ Dicēduz qꝫ lz itellect⁹ vbiq̄ sit: sic̄ ⁊ eēntia aie: tm̄ a nullo sensu imutat̃: nisi mediāte fantasia q̄ ē in capite: iō caput aptior pars ē. Itē qz sine manib⁹ ⁊ sine pedib⁹ est hō: nō aūt sine capite: iō eēntialior pars hois est caput. Posset aūt ad hoc dici: qꝫ lz via nāe nō imutet̃ itellectus: nisi a fantasia: tm̄ supnāl̃r ad characterē imutat̃ ex ꝯtactu corpis aīati ab elemēto: qz ē ꝯiūct⁹ eēntie aie sine alia po-
3^a ♀ tētia media. ¶ Tertia ♀ ē: qꝫ mulier viua nō dz scindi: vt puer viuus baptiçet̃: si etiā ꝯstaret ipsuz sine bap° alⁱs moriturū: qz nō sunt faciēda mala vt veniāt bona. Si aūt sit ad mortē dānata dz differri exequutio vsq̄ ad ptū ne pereat inocēs cū nocēte. ff. de penis. l. Pregnāt. Sed tūc est dubiū: si licet matrē sic dānatā occidere vt puer extract⁹ viuus baptiçet̃: si alias timeat̃ ne differēdo vsq̄ ad partū moriat̃. Dōm qꝫ nō: qz nō est expssuz. Si aūt sit mortua ñ dz sepeliri: quousq̄ aluo cesa fetus extrahat̃. ff. de mortuo īferēdo. l. negat lex regia: sic̄ Juli⁹ cesar exctus fuit: ⁊ ide Cesar dict⁹: vt Solin⁹ refert: qui dicit tales fortunatos.

b^a ♀ Secundo videdū est de scificatis in vtero. vbi sunt tres ♀nes. ¶ Prīa qꝫ pueri pñt in vtero scificari. Qđ ꝓbāt qdā sic multū pulchre: qz triplex ē stat⁹ pueri postq̄ ē aiat⁹: qdā in vtero materno in quo ē tm̄ notus deo nō ecclie vel sibi. Scōs ē tēp⁹ infantie: in quo est nut⁹ ecclie ⁊ deo sz nō sibi: notitia humana q̄ ē p rōnē. Tertius ē qñ ē in adulta etate: ⁊ tūc ē not⁹ deo: ecclie ⁊ sibi. Ex hoc sic arguit̃. Act⁹ actiuoꝝ sūt in patiēte ⁊ disposito: sz puer in p° statu ē nat⁹ suscipe actionē dei: cui solū not⁹ est: nō aūt actionē ecclie: nec ad actionē dei natus ē coagere. scōo aūt statu nat⁹ ē suscipe actionē dei ⁊ ecclie: cū sit vtriq̄ notus: nōdū tm̄ ē nat⁹ coagere: pp defectū vsus liberi arbitrij. 3° aūt statu pōt actionē dei ⁊ ecclie suscipe: pōt ēt cuz hoc coagere ex parte sui: g̃ in p̃ statu pōt a solo deo scificari pter sacra ecclie: in ꝟo a deo ⁊ ecclia ꝟm legē cōez: ipso tm̄ nihil operāte: qđ fit p bap^m. in 3° aūt pōt scificari a deo ⁊ ab ecclia ipso coopante ei qđ fit p bap^m fluminis ⁊ flaminis ⁊ sanguinis: adiūcta iterioꝛi pnia quo ad pctōres: vel fide ⁊ deuotiōe quo ad innocētes. ¶ Sz ꝟ hoc sic arguit̃: Primo: qz puer i vtero mris nō solū ē not⁹ deo: sz ecclie: cuius ꝟiū dicūt: qđ ꝓbat̃: qz ex tumore vētris scit̃ certitudinaliter matrē hr̃e puerū i vētre: lz nesciat̃ vtrū masculū vel feminā: qz illud nō īpedit: qz ꝟz aplm i xpo iesu ñ ē masculus nec femia. Unī ⁊ beata vgo iuēta est i vtero hūs de spū scō. Ecclia ēt iudicat de puero i vtero exīte: qz eū q pgnātē facit abortire postq̄ fer⁹ ē aīat⁹ iudicat homicidā ⁊ morte reū tā ꝟm legē Moysi q̄ ꝟz iudiciū ecclie xpi q eū iudicat irregularē. Cū g̃ nullus sit bon⁹ iudex nisi de ys q̄ nouit nō dz dici qꝫ nō sit notus ecclie ille de q̄ ecclia iudicat. ¶ P. olim puer circūcidi nō poterat ante octauū diē: ⁊ tm̄ erat iā not⁹ ecclie: nec tm̄ poterat nisi a deo iustificari nō p opationē ecclie qđ e ꝟ scōz mēbr̄. ¶ Sz dñi itellecta ꝑma dicta adhuc manēt i vigore: vñ ad p̃mū est dōz: qꝫ loquit̃ de notitia p̃tica q̄ ē p̃ncipiū oꝛis p quā ipsa res exterior immediate attingit̃ ad q̄m̄ ars applicat̃: ⁊ sic puer nō ē not⁹ ecclie. s. qꝫ artē suā possit imediate circa ipz exercere ipz luādo vel ymgēdo: sz tm̄ sciētia speculatiua: sic̄ celi sūt nobis noti circa q̄s tm̄ nihil agim⁹: qz nec attīgere possum⁹. Uel loqt̃ de notitia imediata q̄ aliqd p se: ñ p aliō sentiri pt videdo imed^te vl tāgēdo quō puer i vtero ñ ē ab ecclia not⁹. ¶ Ad 2^m pt dici qꝫ ꝟ ipz erat ipfectiōis i lege qꝫ septē diebus erat not⁹ ecclie: nec tm̄ poterat remediuz adhibē. Uel dōz qꝫ saluabat̃ i fide parētū: ⁊ p ꝯns scificabat̃ p ecclia. ¶ 2^a ♀ ē qꝫ tres p̃cto fuerūt i vtero scificati. s. Jeremias: 2^a ♀
vgo btā ⁊ Jo. bap. de Jacob dñt ēt qdā idē: pp id qđ hētur Ro. 9. Cū nōdū nati eēnt ⁊c. dcm̄ ē ei maior fuiet miori: sicut scriptū ē: Jacob dilexi. De btō rēigio ēt tenēt sui qz lacte mris cec⁹ hēmita ⁊ ꝓpha pueri nascituri visū recepit. Sz b ñ arguit: qz iā erat p bap^m scificādus: ⁊ mlti fuerūt añ ꝯceptionē ꝓphtati: ñ tm̄ i vtero scificati vt Josias ⁊ isa ac. Qđ ēt de iacob īductū ē ad p̃destiatiōem referri nō ad gratie i vtero ifusionē. Pñt g̃ i vtero a ds scificari ifātes: ñ obstāte qꝫ sūt ꝟiūcti orig: qz ori^le ꝟbit̃ ex pr̃e: cui fer⁹ ꝟiūct⁹ ñ ē: ñ āt ex mr̃e. Sz pctm̄ actuale ꝟiūctū actu ñ pt dimitti: vt pctm̄ ōtinēdi alienū nisi restituat̃: qz nō solū aufert rēdo: sz ēt ōtinēdo peccat̃: vñ ꝟsulti⁹ agūt q se i vita ꝟuesti unt ⁊ ōsartiūt. Sz orig^le illo momto ꝟbit̃ q̄ aia ꝟfūdit̃: vñ ex tc̄ ñ ē i ꝟbēdo. vñ ñ tc̄: sz ex tc̄ i aīa sēp pt dimitti siue remitti. ¶ 3^a ♀ ē qꝫ scificati i vtero nihilomin⁹ sūt baptizandi: qz scitas a p̃cepto ñ excusat: vt pz i ieunys. videdū ē ō bap° sāguis. Ubi sūt ēt tres ♀nes. 3^a ♀

Tertio ¶ Prīa qz ꝓbabilr vr̄ qꝫ puer i vtero possit martyrizari: b^a ♀
sic̄ ēt scificari: lz ñ bap^ri, vñ si iude⁹ filiā suā a xpiano ipregnatā i despectū xpi pede i vētrē ꝓcutiēs abortire faciat: vr̄ qꝫ martyr fiat: hūs cāz ⁊ penā lz ñ volūtatē: sic̄ n^c inocētes: sic̄ ēt si pp x^m mlier pgnās iterficiat̃: ⁊ sic mōiat̃ puul⁹ vterq̄ martyr efficit̃. Qđ āt Aug. dic̄: Perire eos q ivto moriūt̃: vez ē ō morte nāli: ⁊ ō morte violēta: ñ pp x^m illata: ⁊ lz pp b ñ possit bap^ri: qz ñ pt aq̄ attigi qz tm̄ pt ab ense attīgi: pt martyr fieri. ¶ 2^a ♀ ē: vtz puer sbmersus i aq̄ vt 2^a ♀
sepeliat̃ x° dato qꝫ ñ sit baptizat⁹ bap° fluīs: pp ōfcūz mālē ꝓpiq̄: q̄ ē ablo vt statī p⁹ dicet̃: erit ne mātyr qz submersus

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

est ꝓpter xp̃m: vt xp̃o cõsepelirer̃. Videt̃ q̃ sic: q2 nõ solũ occisus ꝓpter odiũ xp̃i martyr ẽ: sz etiã occisus ꝑ ꝑ idiscretũ dei amorẽ: sicut si heretici vel greci catholicũ iterficerent credẽtes se in hoc obsequz p̃stare deo. Sed quicquid sit de isto nõ credo tñ illũ esse martyrẽ sic submersuz: quia nõ memini me legisse hoc martyrũ genꝰ. ¶ Utrũ autẽ sit baptiçatꝰ talis puer: si baiulus videꝫ eũ morti proximũ ⁊ nõ hñs aquã: ꝓiciat eũ in puteũ: vel de põte in fluuiũ: cuz debita forma baptismi: ⁊ intẽdens eũ baptiçare credo q̃ nõ: q2 lz ibi fuerit vera intẽtio ⁊ vera forma: ⁊ vera mã remota. s. aqua vera: tñ defuit mã ꝓpinqua baptismi: que ẽ ablutio in aqua. Qõ eniz aqua abluit̃: ꝑ aqua coopit̃ in toto vel in pte: postea discoopit̃ vel eleuat̃: quoꝝ primuz representat ī baptismo xp̃i sepulturã: scõz xp̃i resurrectionẽ. Ad hoc autem nõ ordinat̃ submersio ex sui nã: vt puer abluat̃. Uñ si ocꝯigat puerũ euadere: nõ erit baptiçatꝰ. ¶ Si aũt nõ potẽs aquã attingere manu de põte vel de ore putei: puerũ in canistro cũ corda dimittat ⁊ eũ sic ĩmergat ⁊ eleuet cũ forma baptismi ⁊ itẽdẽs eũ baptiçare nõ potens alr̃ appropinq̃re aque: ⁊ puer sit vel esse putet̃ ꝓximꝰ morti: dico q̃ baptiçatꝰ est: si calatꝰ fuit talis: q̃ aqua subintrauerit ad abluẽdũ puerũ: q2 q̃ baptizãs ĩmediate tãgat puerz quẽ baptiçat nõ est de eẽntia bapt̃. Et in p̃dicto casu ẽ ĩmersio ⁊ eleuatio de aq̃: q̃ ĩmersio de sui nã ñ ordinat̃ ad pueri submersionẽ: sicut alia ꝑus dicta: sz ad eius de aqua eleuationẽ: qõ pz ꝑ ꝟ: q2 ille q eũ ꝺmisit semꝑ tz eũ cũ corda ad eleuãduz. Si tñ occurreret p̃dicta necessitas deberent diuitti panni in aquã: ⁊ de illis eductis aqua exꝓmi sup corpus pueri sub forma ꝟborũ debita in baptismo ⁊ ĩ-
3ª ? tentione baptiçãdi. ¶ Tertia ? est vtrũ puer qui in vtero baptiçari nõ põt: possit i eo legittimari a papa: Et vr̃ q̃ nõ sic nec ab originali ꝑ ecclesiã mũdari: q2 legittiari ẽ quasi a vitiosa origine mũdari. ¶ Sz in ꝓriũ vr̃ q2 nõ est sile: nã legittiatio siue fiat ꝟbo siue scripto põt fieri inter abñtes. Uñ nõ oz q̃ legitimatꝰ attingat̃ ab ipso actu legittimãtis: sic oz baptiçatũ ab ipso actu baptiçãtis attingi. Itẽ �fm leges puer in vtero põt in vtero manumitti: g̃ pari rõne põt legittimari: q2 illud ẽt est a vitiosa origine purgari. Sz nõ oz q̃ mr̃e p̃gnãte legittimata sit ꝓ hoc fetꝰ legitimatꝰ: sic ecõuerso. Partꝰ enĩ sequit̃ vẽtrẽ: Uñ mr̃e manumissa: filius nõ manumittit̃: sz liber nascit̃: ⁊ igenuus. Itẽ põt qui ĩ vtero ẽ heres ĩstitui. Sz tñ quouscꝫ viuus nascit̃: nisi sibi acquirit̃: nec aliqd ad ꝓximos trãsmittit: g̃ a sili in ꝓposito. Sic igit̃ cũ legittimari possit absens: qui nõ attigit̃ ab actiõe legittimãtis: q2 nec ꝑ hãc actionẽ aliq̃ res in legitimato efficit̃ sicut fit ꝑ baptismũ sic̃ nec ꝑ manumissionẽ: ⁊ institutionẽ: iõ videt̃ q̃ ĩ vtero existẽs legittimari põt: sicut ⁊ manumitti: ⁊ heres ĩstitui: ⁊ ei tutor dari ꝟz iura ⁊ legatũ relinqui. ¶ Ad argu^m in oppo^m pz ex dictis responsio: q2 nõ est simile de baptismo ⁊ sanctificatione. Qõ II

Secundo queritꝰ vtrũ intentio in baptismo requirat̃. Et videt̃ q̃ nõ: q2 si regreret̃: regreret̃ intẽtio baptiçati: sed neutra regrit̃. Nõ baptiçati cũ puer ĩtẽtiõe carẽs possit baptiçari. Non ẽt baptiçãtis: cũ ebriosus possit baptiçare. nulla autẽ alia videt̃ requiri: g̃ ⁊c. ¶ Cõtra: q2 si ludo fiat baptismꝰ: nõ est baptismꝰ. ¶ Rº. hic sunt tria videnda. Prio an regrat̃ intẽtio in baptiçante: ⁊ in baptiçato. Scõo vtrũ regrat̃ rectitudo ĩtẽtionis. Tertio vtrũ in baptiçãte regrat̃ ĩtẽtio mẽtalis: vl̃ sufficiat exꝑssio vocal̃.

Quantũ ad ꝑmũ dicẽdũ q̃ vtriusꝫ intentio regrit̃: sz differenter: q2 paruulus vel ab infantia furiosus nõ sua: sz aliena ĩtẽtione parẽtũ: vel offerẽtiũ: aut baptiçãtis si solus eẽt cũ baptiçãdo baptiçat̃. Si aũt dormiẽs sit vel amẽs q̃ ꝓus habuit vsuz rõnis nõ baptiçat̃: ni si ꝓus itẽderit actu: ⁊ ꝑ ꝓñs tẽ hitu. Uñ q̃ semꝑ ꝺdixerũt ñ recipiũt characterẽ. Qui aũt timore vel alr̃ ꝓsentiunt characterẽ recipiũt. ⁊ ad fidẽ cogunt̃. ex̃. e. c. Maiores. Qui ãt vsuz rõnis actu habẽt: nisi actu ꝓsentiãt nihil recipiũt. Baptiçãtis vo intentio semper est necessaria.

Quantuz ad zm sciẽdũ ẽ q̃ rectitudo intẽtionis nõ regrit̃ ex parte baptiçãtis q̃ forte saltẽ solũ corpis pueri ĩtẽdit: vt habet̃ de ꝓsecra. di. 4. Nõ illud te moueat: ⁊ habet̃ in lr̃a: nec baptiçati q̃ forte q̃stũ ĩtẽdit: vt iudei sepe faciũt: sz puersitas ĩtẽtiõis baptiçãdi sibi aufert rẽ sacr̃i: baptiçãs aũt sibi soli nocet: sz regrit̃ intẽtio q̃ ad sacr̃m. s. q̃ iste ĩtẽdat recipe ⁊ ille tradere: qõ eccl̃ia fac̃. Qõ nõ ẽ sic ĩtelligẽdũ qõ fac̃ eccl̃a Ro. vel catholica ista: sz qõ xp̃s ordinauit: ⁊ qõ fac̃ eccl̃ia catholica: q̃cũq̃z sit illa q2 sic̃ nos ĩtẽdimꝰ facere qõ fac̃ eccl̃ia nr̃a: ⁊ nulla alia: ita sil̃r ĩtẽdũt facere greci ⁊ heretici qõ fac̃ eccl̃ia illoꝝ ⁊ nulla alia. Eccl̃ia aũt illoꝝ nõ ẽ eccl̃ia sz synagoga sathane: et tñ nõ rebaptiçamꝰ ab eis baptiçatos. Et hoc ẽ q2 ĩtẽdũt facere qõ xp̃s instituit: ⁊ dare verũ baptismũ: lz putẽt nos ñ dare baptismũ verũ: Et hoc sufficit. Uñ nõ oz q̃ ĩtẽdat facere qõ facit eccl̃ia formal̃r: sz mãl̃r: ⁊ dare veꝝ bap^m xp̃i.

Quãtuz ad 3^m: dicũt q̃dã q̃ nõ sufficit sola exꝑssio vocalis: sz regrit̃ mẽtalis: Q2 ꝓbãt q̃druplici ter. Prio: q2 dicere q̃ sola vocal̃ exꝑssio requirat̃: ꝺdicit ꝓncipali ꝺni: q̃ dic̃ q̃ intẽtio mĩstri regrit̃ ad baptismũ: q2 ꝺstat q̃ intẽtio ẽ actꝰ ĩterior ⁊ mẽtalis. Si g̃ ille desit q̃stũ cũq̃z ꝟba exteriora significãtia intẽtionẽ proferant̃: nõ est ibi intẽtio: sz ꝓferũtur ꝟba sicut a nõ ĩtelligẽte: sicut eẽt pica: vel sic̃ a mẽtiẽte si ĩtelligat. Scõo q2 plus regrit̃ ad sacrãmẽtũ ĩtẽtio mẽtalis ꝺferẽtis q̃ suscipiẽtis: nã in oi actione ĩtẽtio magis atribuit̃ agẽti q̃ passo: sz ad sacr̃z regrit̃ intẽtio suscipiẽtis sacr̃m ĩterp̃tatiua: si sit paruulus: ⁊ si sit adultꝰ ꝓpria: g̃ eniz nec simpl̃r: nec ꝺditional̃r vult baptizari nihil recipit: vt habet̃ ex̃ de bap^. ⁊ eiꝰ effectu. c. Maiores: g̃ fortiori rõne regrit̃ mẽtalis intẽtio ex parte baptiçantis. Tertio: q2 si sufficeret exterior exꝑssio ꝟboꝝ absq̃ mẽtali intẽtione tũc q̃ baptiçat̃ sub p̃scripta forma ꝟboꝝ ab aliquo itendẽte solũ iocũ: ꝟe eẽt baptizatꝰ: hoc aũt falsuz est: vt pz ꝑ Augu. in lib. de baptismo puuloꝝ: licet ĩ lr̃a pñtis distinctiõis dicat: q̃ ĩ hoc eẽt diuinũ oraculũ iplorãduz: hoc. n. dicit q̃ ĩcertũ ẽ an fuerit solo ioco baptizatus: an cũ ioco ĩtẽderet̃ sacr̃z. Legimꝰ. n. q̃ cũ puer Atha. ludẽdo se simulãs ep̃m q̃sdã pueros baptizauerit: iudicatũ est q̃ nõ rebãptizarent̃: q2 inuẽtũ fuit q̃ ipse intẽtionẽ habuerit ꝟe baptizãdi. Q2 ex hoc patuit: q2 nõ nisi catbecumios baptizauit. Ubi aũt ꝺstaret q̃ solo ioco faceret: nõ intẽtione baptizãdi: essent oĩno rebaptizãdi: eo q̃ ꝓmo nihil esset factũ. Quarto: q2 sicut actꝰ exercitꝰ exꝓmit̃ in forma ꝟborũ baptismi: sic exꝓmit̃ in forma ꝟboꝝ mr̃imonij: vt cuz dr̃ accipio te in meã: sz nullũ ẽ mr̃imoniũ: si desit interior ꝺsensus: vl̃ intẽtio aioꝝ: q̃ tũcũq̃z sit exꝑssa exterior forma ꝟboꝝ: ex̃ de spõsa. c. Tua dudũ: g̃ ⁊c. Et iõ dicũt q̃ solã expressionez ꝟboꝝ regri: põt dupl̃r itelligi: vno mõ sic q̃ ad bap^m nõ regrat̃ mẽtalis mĩstri intẽtio: q̃ semꝑ ⁊ actu ꝺcomitet̃ actũ eius: ⁊ hoc verũ est: sz sufficit q̃ ab intẽtiõe ꝑcedat ⁊ ex vi ꝓncipalis tanq̃ ex radice ꝑficiat̃: q2 in opibus meritorijs nõ plus regrit̃: in qbꝰ tñ vl̃ plus est necria intẽtio operãtis: q2 talia opa totã efficatiã hñt ex intẽtiõe operãtis. Uir. n. ẽ pole qn ĩ vno ope q̃tũcũq̃z modico interrũpat̃ intẽtio. Et hoc dicũt eẽde mẽte Tho. in ope: ⁊ in sũma i solone argumẽti ꝓmi. Jn. 4. vbi dicit q̃ ĩ istro laiato nõ regrit̃ ꝑprie intẽtio: sz in instro laiato: qõ nõ agit̃ tñ: sz quodãmõ agit: regrit̃ intẽtio exequẽdi mĩsteriu: ad qõ applicatũ ẽ. Jn sũma. q. 64. dicit q̃ regrit̃ intẽtio mĩstri sic q̃ intẽdat facere qõ fac̃ eccl̃ia. Et si nõ adsit actualis intẽtio: qñ actu ꝑfert ꝟba: dũmõ ꝓus intenderit: sacr̃m nõ ipe-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dif:qz tc opaf in vi pncipal intētiois. Nō.n.oz q semper in ope ītētio ꝯiūgaf:sz sufficit q op9 ex ītētiōe ꝓcedat.hec Tho.Addūt aūt isti q si itelligaf q mētal intētio mīstri: in sacro nullo mō regraf:sz q sufficit vocalis exp̄ssio v̄boruz īstitutoz ab ecclia:absq hoc q mīster a pncipio vel tē ītēdat facere qō facit ecclia:falsuz ē:vt deductuz ē. ¶ Sz pis nō obstātib9 pōt sustineri q sola exp̄ssio v̄boz sufficiat qz q̄dā sacra sūt in q̄b9 hō nō ē pncipale agēs:sz istrale: z tc nō regrif ei9 intetio iterioz:sz sufficit exterioz exp̄ssio: per quā saluaf vt9 v̄bi:sic in bap9 z ꝯfirmatiōe:z ꝯsecratiōe:sive ille intēdat sive nō:cū dic baptiço te:vel hoc ē corp9 meuz:sicut qñ dns p seruū rē suā vendit: q v̄ba ꝯgrua ꝓfert: sive intēdat sive nō:dūmō dns intēdat trāsferr rei dñiuz. Et silr de ꝯfessiōe p iterp̄tez lz iterpres ludere ītēdat: si tñ ꝯfitēs ꝯfiteri intēdat verū sacrz ē. Et silr si qs p nūciū vl p lrāz mrimoniū ꝯtrahere intēdat verū mrimoniū est lz lra nihil ītēdat:z nūtius ꝯsiū ītēdat. Mō ꝯferēs sacrz ē sic fuus z nūcius:z instrz:g nō regrif ei9 intētio:sz sufficit ītētio pncipalis agētis:q nec̄rio regrif:alʒ nihil fieret. Jtē qñ aligs applicat ignē ad stupā cōburif stupa sive ille ītendat sive nō:z medicina data z recepta opaf:sive ille intendat sive nō:qz vt9 in eis exns agit ex nā sua:sicut venenuz datuz a muliere viro suo leproso vt occideref sanauit eū. Sic z vtus q est in sacris a deo agit effectū suū:sive mīster ītēdat sive nō. Uñ si nō cēt aligs in mūdo q ītenderet bap̄m recipe p paruulo:dū tñ gs intēderet eū vere baptiçare: vere cēt baptiçat9. De adulto aūt qz ipse coopaf ad sui salutē:oz q intēdat illud recipe:z bñ recipe:qō nō regrif in mīstrāte. ¶ Sz pma opi. tanq̄ cōioz z tutioz est tenēda. Jdeo ad pdicta dōz ad pmū:q si dns nollet rei vendite dñiuz trāsferri nisi p volūtatē fui: tūc defect9 ītētiōis in seruo ipediret trāslationē dñy. Sic aūt ē hic: qz volūtas xp̄i ē fz intētionē mīstri sacra opari:vt pz per illud:qcūq solueris super terrā zc. Et quoz remiseritis pcta zc. Cui.n.dns cōmittit claues: cōmittit ptātē fz volūtatē suā apiēdi z claudēdi. Per idē ad alia de igne z medicina:qz nō bñt vtutē agēdi ex intētiōe applicātis sic bñt sacra. vñ nō est sile. ¶ Ad arg9 in ꝯsiū nō valet solo q̄rūdā:qz q̄tūcūq offerēteꝛ intendāt bap̄m verū:si deficit mā vel forma de9 nō supplet. Uñ nō ita eēntialr regrif intētio mīstri:sic mā vel forma: cū fz eos de9 intētionē suppleat q formā z māz ñ supplet.

¶ Questio. III.

Tertio querif an fides regraf in bap9. Et videf q sic:qz ē sacrz fidei. In cōtrariū ē:qz hereticus pōt baptizare z baptizari: vt habef in littera. ¶ Respondeo hic sunt tria videnda. Primo de fide baptizati. ſo de fide baptizātis. zo vtruz ab heretico liceat baptismum petere.

Quantum ad pmū: sciēdū ē q si ē puulus q baptizandus ē:nō regrif fides:nec q̄tum ad sacrz:nec q̄tū ad rē sacri:sz sufficit ei fides parētū: vel offerentiū:aut baptizātis:aut si oēs isti eēnt heretici:sufficit ei fides ecclie:q nunq̄ tota deficit:q si ōficeret:adhuc visio ī triūphāte ecclia fidei succedēs:puulo sbueniret. In adulto aūt fides regrif:ñ q̄ ad sacrz: sz q̄ ad rē sacri q alr ē fict9.

Quantum ad scōm sciēdū ē q fides baptizātis nō regrif:nec quo ad sacrm:nec quo ad rē sacri:respectu paruuli:q peccare nō pōt in patiēdo:sz respectu adulti,nō regrif ēt quo ad sacrz:sz quo ad rē sacri regrif p accidēs:qz si ꝯ pceptuz ecclie ab heretico sacrz recipiat:aliter celebrat et fit fictus:z peccat.

Quantum ad tertiū ē sciēdū q si hereticus ē occultus z toleratur ab ecclia licz petere z p se z pro alio. Si aūt pcisus est:nō licet p alio petere:etiā in necessitate:nisi ipse q petit nesciret puuluz baptizare: nec aliū sciēte posset hre. Tūc tñ mulier poti9 deberet baptizare: z ille poti9 deberet facere a muliere baptizari q̄ ab heretico vel excōicato: qz participādo ī diuinis cū eo sine necessitate mortalr peccaret: z cū hoc īcurreret miorē excōicationē: imo z maiorē participādo in crimie crimioso: si ille hereticus ī forma aliqd erroneū admisceret sic cōiter faciūt heretici. Si aūt sit occult9: pōt se vel aliū offerre ei q̄diu ab ecclia tolerat. Et idē est de pctōre: nisi sit simoniacus ī ordie q hz characterē vitiosuz:z est suspēsus q ad se z alios. Uñ nō deberēt ab eo recipi ecclīastica sacra. Nō tñ ab eo recipiēs bap9 ē irregularis:qz ñ ē iure cautū sicut q scienter ab heretico manifesto vel pcīso recipit baptismū ē irregularis:nisi in necitate:vt habetur.ſo.di.ꝯfirmatū.z.i.q.i.ventū in fine.z.q.7.g in q̄libet. Non sic autē de illo q puulū sibi pītat baptizādū:qz nō ē exp̄ssū. Et per hoc patet solutio ad oppositū. Qō IIII.

Quarto q̄rif an ad bap̄m regraf catheciſmus z exorciſm9. Et videf q nō:qz sine talib9 vetula vel obstetrix vere baptizat:nec ē puer iteruz baptizandus. ¶ Cōtra est magister in littera. ¶ Respō deo hic sūt tria videda. p de vnitate bap̄: zo de catheciſmo. 3o de exorciſmo.

Quantum ad pmū sunt tres ꝓnes. ¶ Prima q baptismus nō est iterādus:tum qz imprimit characterē:tū qz ē ꝯ originale: qō nō bis ꝯbit: tū qz ꝯfigurat mortī xp̄i:q tm̄ semel mortu9 ē:tū qz ē q̄dā gnātio que tm̄ semel est. Si igit certū est: oia q̄ sunt de suba sacri concurrisse:lz cetera q̄ sūt de solēnitate ōfuerīt:puta q vetula v̄ba ōbita ptulit:z ī verā aquā imerſit:q̄uis catheciſmus z exorciſm9 ōfuerīt:nllo mō nec simplr:nec sub ꝯditiōe rebaptizādus ē: sz caute supplēdū ē:qō p nec̄tate: vel incaute fuerat ptermissuz. Si autē ꝯstet aliqd de subalib9 defuisse:tūc oia subalia q̄ simul oz ꝯcurrere sūt iterāda: q̄ iā fuerant adhibita:z ēt alia q̄ sūt de solēnitate ſm theologos: qz qñ verū sacrz ꝯfert z tps patit:debita solēnitas ē adhibēda:z nihil de ꝯcurrētib9 ē omittēdū. Nec est vis si repetunt q̄ sacra nō sūt:z ēt q̄ de suba sunt:qñ nihil fuit factuz: z p ꝯns nō sacrz fuit:nec sic fit iniuria sacro. Juriste vo dicūt q nihil est iterādū:sz solū est supplēdū qō fuerat ptermissuz. Sz ſz hoc pari rōne: nec si aliqd de subalib9 fuisz adhibitū:illud nō eēt repetēdū. Hoc aūt mō nō eēt verus sacrz ſa vice:pp omissionē ei9 qō nō ē adhibitū:sicut nō fuerat p̄ma vice pp omissionē ei9: qō nūc ē suppletū. Si aūt sit ꝓbablr dubiū:vt qz puer ī nemore expositus9 īuenit baptizādus ē sub ꝯditiōe:q̄ habef ex.e.c.z. p̄missa negatiua: Si tu es baptizat9:ego te nō baptizo zc. De illo aūt qui ex xp̄ianis nat9 ē:z iter xp̄ianos ꝯuersat9:nō ē in dubiū revocandū:nisi nō baptizat9 euidētissime ꝓbaref: ex de p̄sbyno baptizato.c.vlt. Si aūt vno teste: puta ipsa obstetrice asserēte baptizat9 ꝓbef credēdū ē sicut z de ecclia ꝯsecrata. Si tñ agerē ad depositionē rebaptizantis vel rebaptizati: z vno solo teste ꝓbaref alter baptism9 nō sufficeret. ¶ Scōa ꝯ ē de pena rebaptizātis:q si sciēter: vel p ignorātiā iuris hoc fecerit:vel ēt in faciēdo iuuerit:irregularis ē: nisi cū eo dispēsef. C. ne sacrū bap̄. l.i. z ex de apostatis.c. z. Si aūt p ignorantiā facti ꝓbabilē hoc fecerit excusat p regulā gnālez:qz error facti nō nocet in dānis vitādis. Alias legis aucte decipef z ꝯsilio q baptizat illos: de q̄b9 dubiū est. Ubi tñ aduertēdū ē q si ꝓbablr credat q nō fuerint baptizati z nō sit aliqō argum q fuerint baptizati: tūc debēt simplr baptizari. Sz vbi dubiū ē an fuerint vl non fuerint:tūc sub ꝯditiōe sunt baptizādi. Sz qd est de illo q bis baptizat. Dicūt qdā q suscipiēs ſo bap̄m:q̄uis ignorāret se fuisse pus baptizatū irregularis est. Uñ de ꝯsecrat. .d.4. Qui bis, dr q bis ignorāter baptizati sunt nō indigēt

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pro eo penitere: nisi q̄ ꝓ3 canones ordinari nō ꝑñt: nisi aliqua magna necitas cogat: qō iō additū ē: qr iminēte necitate cū tali dispēsandū ē p epm. Cū illo tñ q sciēter se faceret rebaptizare: nō posset eps dispēsare. Fuit aūt ꝺ statutū ꝓpter sacrī reuerētiā: ⁊ i ōtestationē iniuriātiū sacro. Aly dicūt q̄ tal' nō eēt irregl'aris: qr q̄uis hoc oliz fuerit obꝺuatū in odiū rebaptizātiū: mō tñ ꝑñt ꝓmoueri: qr igr̄ātia facti excusat eos. Aly dicūt p̄dcm̄ decretū itelligi de igr̄ātia iuris q̄ ñ excusat. Et hec sūpta sūt ex glosa sup locū p̄dcm̄.

¶ Sz ꝺ hāc vltimā opi. vr̄ eē qō ibi ꝺr: ñ idigēt ꝓ ea pēitē: qō nō eēt verū: si cū igr̄ātia iuris hērēt sciaz facti: vt p̄t ꝓbari p ea q̄ dicunt i.c. imediate seq. Qui vult tenere ꝓmā opi. q̄ magis vr̄ ꝝsona textui: p̄t dicere ad illud qō possz opponi. Ꝓrio sic oppōi p̄t. ꝓ eodē facto illicito magis ꝺz puniri agēs q̄z patiēs: sz nō inuenit iure cautū: q̄ baptizās eū quē nescit baptiçatū sit irregularis: g̃ ⁊c. ¶ So. maior intelligēda ē de pena q̄ ifligit ꝑ pctō. Irregl'aritas ât in casu predicto: nō ifligit ꝑ pctō: vt pz p textū ꝓallegati ꝺcreti: sz pp sacrī reuerētiā: ⁊ vt hoies sint diligētiores i sollicite cauēdo: i his q̄ sūt i iniuriā sacrī. In talib⁹ āt penis q̄ñq̄z magis fauet supiorib⁹ q̄z iferiorib⁹: eo q̄ irregularitas piculosior ē i eis: ex̄ de sn̄ia excōi. c. Oz piculosuz. ¶ Scdo argr̄ q̄ñq̄z sic: Nullus ꝺz eē irregularis pp alienū factū: ad qō ipse nō coopat: nec auxilio nec ꝝsilio: nec fauore: sz ꝺ ñ eēt verū si ꝺo baptizat⁹ igr̄ās fieret irregularis: qr petens bap^m p̄t ab aliq̄ dormiēs baptizari. Uñ si die crastia post petitionē baptismi dormiēs baptizat⁹ foret ex hoc irregularis: ꝺ eēt occasione facti: ad qō nō eēt coopat⁹. ¶ Solo aliq̄ punit gs pp factū alienū: ad qō nihil est coopat⁹: vt habet. i.q.5.c.i. vt pz ēt i spuriis: g nō ꝑñt ordiari. Et p̄: p ꝺ q̄ petit baptizari vigilās coopat⁹ ē ad scdaz baptismi susceptionē factā ēt i sōno. Qui aūt vult tenere ꝓmā opi. pōt rñdere ad argu^m qō ꝝsueuit fieri in opp^m: cū ꝺr: magis cauetur epis q̄z tū ad statuta: p q̄rū trāsgressionē icurrit sn̄ia suspēsionis ipo fcō q̄z iferiorib⁹. ex̄ de sen. excō. Oz piculosū: g̃ silr magis ꝺz caueri irregl'aritati eor̄ q̄z iferior̄. Sz. C. ne sacrū bap. iteret. l.i. ꝺr: Antistitē q scitatē baptismat̄ illicita vsurpatiōe gemiauerit: sacerdotio idignū eē cēsem⁹ g̃ multo forti⁹ subdit⁹ i quo iterat ē irregularis. Solo lex illa logt̄ de rebaptizāte sciēter. Et p̄. nō ligat. Nō. n. ptiet ad impatorē penā irregl'aritatis ifligere. Sciēter tñ rebaptizantē eē irregl'arē si publicū ē: ꝓbari p̄t p illō qō habet ex̄ de apostat. c. Ex lr̄arū. ¶ Ad decretū aūt qō adducit ꝓ pte alia pōt dici vt dictuz ē: q̄ itelligit de illis q postea q̄z sciuerūt ratū hñt. ¶ 3ª ꝝ est de illo mōstro: qō ꝺz gemināta mēbra: vtrū i illo debeat gemiari bap⁹: Et dicūt doctores q̄ si mēbra p̄ncipalia i eo geminent̄: ⁊ pfecte distiguātur: puta q̄ ꝺz duo capita: duo pectora: duos vētes: ⁊ p ꝝñs duo corda: qr visuz ē vnū mortuū p annū ⁊ aliud remanssisse viuū dicūt q̄ duo sunt hoies: ⁊ p ꝝñs duo bap^{ta} reqrētes. Si aūt eꝝ vnū est caput sz cetera geminant̄: sic̄ vidi ꝺ pectore vni⁹ hois aliū egredi: vbi nates ⁊ crura ⁊ tibie soluz erāt duplicia: vn⁹ hō vr̄: ex mā supflua. Uñ vnicus ꝺz eē bap⁹. Si aūt eēt vnū caput pfectū ⁊ aliud ipfectū: ⁊ silr de alys mēbris p̄ncipalib⁹: tūc vno bap^o simplr eēt baptizandū corp⁹ illud i q̄ mēbra p̄ncipalia apparēt pfcā: aliꝺ aūt i quo apparēt ipfecta eēt sub ꝝditiōe baptizāduz. Uideret̄ tñ alr distinguēdū: qr si in illo toto corpe mōstruoso est aliq̄ pars q̄ lesa vel puncta nō trāseat ꝺlor ad aliꝺ caput vr̄ vnū ꝝtinuū: ⁊ p ꝝñs nō nisi vn⁹ hō: cū i eadē pte materie nō sint plures aīe eiusdē rōnis: nec potest ibi sentire vbi aia ñ ē. Si āt sit aliq̄ ps q̄ pūcta vl' lesa vn⁹ sentiat ali⁹ ñ sētiat vr̄ ꝝtigua nō ꝝtinua: sic̄ fet⁹ matri: ⁊ sic ꝺno hoies: q̄uis aliqs diceret: q̄ ēt i vno ꝝtinuo sūt ptes isensibiles sic̄ capilli ⁊ dētes ⁊ vngues. Sz tūc nō eēt rō: quare magis vni esset illa pars insensibilis q̄z alia.

Quantum ad scōm sūt q̄tuor ꝓnes. ¶ Prīa q̄ catheciſm⁹ q est īstructio circa fidei rudimenta. i. circa gnālia fidei: ꝺz p̄cedere in adultis: vt sciant ad qd se obligāt: sic̄ mulierib⁹ ꝺ3 leges ꝺz expōi tenor vel leiani: vt sciāt cui renūtiāt: ⁊ nouitys pūcta religionis: vt sciāt ad qd se obligāt. Sic Samuel exposuit ius regni: vt petētes regē scirēt qd peterēt. i. R. 8. Sic a qb⁹ exigit iurare statuta: debēt si ꝑñt ꝑuidere ea. Alias nō intēdāt iurare nisi licita ⁊ honesta: nec tenent̄ ad alia: vt ꝺr de iureiur. li. 6. c. i. Et tñ ista ratio parū valet: qr siue adulto exꝑmat̄ siue ñ: nihilomin⁹ obligat̄: qr ista sūt necitatis: qr cū q̄daz sit obligatio necia: q̄dā volūtaria: de volūtaria verū ē q̄ nemo obligat̄: nisi sciēs ⁊ volēs. Uñ iustū est q̄ obligādo exponit̄. Alia aūt ē que ē necia: ad quā nescieꝭ ⁊ inuitus obligatur: sic̄ q̄libet obligat̄ ad ea q̄ sūt iuris nālis ⁊ diuini ⁊ ēt humani. velit nolit. Uñ lz expediat ei ista scire: tñ si ista exponant̄ ei: hoc nō ē ad hoc q̄ p hāc exꝑssionez obliget̄. Et talia sūt articuli fidei: ad quos credēdos oīs hō obligat̄: sive velit sive nolit: lz plus fidelis q̄z infidelis. Uñ nō ē silr de pueris religionē ītrātib⁹ qb⁹ q̄ sūt religionis exponunt̄ ⁊ de mulierib⁹ fideiubētib⁹: qr ad illa nō nisi volēs obligatur aliqs: ⁊ qr nō ꝝsentiūt q errāt: iō tenor velleiani eis exponēdus ē ⁊ oīa: vt sciāt ad qd se obligāt p votū volūtat̄. sz votū baptismi ē votū necessitatis. vñ nō est silr. ¶ ℙ. si iō exꝑmunt̄ vt sciat ad qd obligat̄: cū ipse ad oīa que sūt fidei obliget̄ oīa exꝑmi deberēt. Cōpellit̄ eni stare i fide ēt q̄z tū ad oīa nō exꝑssa: nō min⁹ q̄z q̄z tū ad exꝑssa. imo cōpellitur credere oia q̄ sūt fidei: oia q̄ sūt in biblia: vel p eccl'iaz determiata. Als tanq̄z heretic⁹ iudicat̄. ¶ Scda ꝝ ē: q̄ simil'r puuli sūt cathetizandi: vt sic nihil minus obligent̄ p alū ad bonū suū q̄z p Adā ad malū. Et hoc q̄z tū ad votuz: qō est necitatis: nō q̄z tū ad votū volūtatis: vt si mr̄ pro sanitate piclitātis qcq̄z vouerit: nō pp hoc ipse: nisi vouerit ē ad illud obligat⁹. Et ideo nō valet rō dicētiū: q̄ iō puulus est cathetizādus: qr p aliū pōt obligari: qr p aliuz pōt obligari ēt si nihil ei exꝑmeret̄. qñ enī in necitate baptizat̄ tc̄ tñ suba nō solēnitas seruat̄. Et si postea qō omissuz ē non suppleat̄ nihilomin⁹ nec plus nec min⁹ ad illa obligat̄: igitur nec i adulto nec i puulo: pp hoc reqrit̄ cathecismus vt ipse obliget̄: cū siue fiat siue nō eq̄l'r obligent̄. ¶ ℙ. si nullus patrin⁹ eēt q̄ p puero rñderet nihilomin⁹ puer obligatur: iō ⁊c. Sed forte pp hoc: qr sacr̄m istud ē ianua sacrōz: ⁊ fides est ianua p̄ma ⁊ ex fide ecclesie hñt efficaciā sacra: ꝝgruū ē vt ea q̄ sūt in fide p̄ncipalia i hoc sacro exponant̄ ⁊ ꝓponant̄. ¶ 3ª ꝝ ē de ritu cathecismi. Ubi sciēduz est q̄ ibi ꝺz eē patrin⁹ q̄ sit baptizat⁹: nō monach⁹: qr nō baptizat⁹ nō ꝺz suscipe de sacro fonte: silr monachi nō debēt habere comatres. Dz ēt eē vn⁹ nō plures: sic̄ ē vna mr̄ nō plures: q̄z nūc de fcō nō seruet̄. Nō ꝺz ēt eē patrin⁹ in ꝝfirmatiōe ille q fuit patrin⁹ i bap^o. qr idē nō gnāt bis eundez: q̄uis epus possit ꝝfirmare que baptizauit: qr nō ē ꝓhibitū ꝓmū aūt ē ꝓhibitū: nisi pp necessitatē. ¶ 4ª ꝝ est de effectu cathecismi. Ubi sciēdū q̄ in eo spūalis cognatio ꝝbit̄ ipfecta. s. q̄ mr̄imoniū ipedit ꝝbēdū: sz nō dirimit post ꝝctū: sic̄ illa q̄ est ex vero bap^o: ⁊ ꝝfirmatiōe: vt habet̄ de cognā. spūali. c. i. z. ⁊. 6. Et q̄z nō debeāt eē plures patrini: ad oēs tñ ꝝbit̄: lz nō iter eos ad iuicē: nec ad baptizātē: nec ad cathetizātē: sz ad parētes carnales baptizati: vel cathetizati: ⁊ ad ipmimet baptizatū vel cathetizatū. Qñ g̃ puer ab obstetrice baptizat̄: postea a sacerdote cathetizat̄ ⁊ exorcizat̄ solēniter pfecta cognatio in p̄mo ꝝbit̄: vbi ē verū

Quantum sacr̄z: sz ipfecta i ꝺo: vbi est sacr̄ale tm̄. ad 3^m sunt tres ꝝcl'ones. ¶ Prīa q̄ exorcism⁹ ꝺz p̄cedere bap^m: nisi necessitas occurrat: nec ē sacramētū cū p̄cedat bap^m: g̃ est ianua sacrōz. Uñ nec ꝝfert gr̄am: nec aufert originalē culpā. vñ cathetizat⁹ ⁊ exorci-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

zatus parulus moziens ante bapm: nihilominus dānaf:
z⁴ ꝑ qz nō ē renatꝰ ex aq̄ ⁊ spū scō. ¶ z⁴ ꝯclo ē de ritu exoꝛcismi. Ubi sciēdū ē ꝙ sic in cathecismo ē manꝰ īpositio: ita in exoꝛcismo: ⁊ neuter ē ꝯfirmatio: tū qz a simplici sacerdote est: nā sine epo est vtrūq3: tū qz añ bapm ante quē nō ē ꝯfirmatio: nec aliud sacrm. Cū aūt fit vnctio ad cathecumios in cathecismo dz eē de oleo eodē anno ꝯsecrato: qō a suo epo dz pbyter p seipsuz petere. Nō ē aūt vnctio chrismatis ī exoꝛcismo: qz chrisma soli cōpetit xpiano: ⁊ post baptisma i vertice chrismate pungit. Sic igit exoꝛcismꝰ cuz sit adiuratio: p quā demonis ptās arcet: nec īpediat baptizandū a susceptiōe sacri ꝺenter ꝑmittit. Sic enī in gnātione nāli: ꝓ remouent dispōnes ꝺne īpedientes susceptionez forme: añq3 itroducat forma: sic ⁊ in gnātiōe spūali: q̄ ē p bapm: ꝓ remouēda sūt īpedimēta vite spūalis: vt ē demonis ptās: quā ipse accepit ex pctō ꝑmoꝛ parētū: q3 itroducat vita spūal. Et qz hoc fit p exoꝛcismuz: iō ꝑcedit bapm. Et hoc ē qō dicit Raban⁹ de instōne clericoꝝ: ⁊ recitatur de ꝯsec.di.4.vbi dr sic. Postq3 se baptizādus p ꝯfessionē vere fidei in alteriꝰ cōmēdauerit dñiuz ⁊ p abrenūciationez pꝛioꝛis posteꝛioꝛis se alienauerit seruitio: exsufflat baptizādo ptās sceua: vt p piū ministeriū sacerdotis spūiscō
3ª ꝑ cedat fugiēs maligⁿ spūs. ¶ 3ª ꝯclo ē de effectu exoꝛcismi. Ubi sciēdū ꝙ q̄dā fiūt in exoꝛcismo: q̄ solū significant. Et illa ꝯsistūt ī factis ⁊ nō ī verbis: vt sal in oꝛe positū: ⁊ linitio auriū: ⁊ nariū cū sputo: ⁊ vnctio olei in pectoꝛe: ⁊ īter spatulas. Pꝛimū significat discretionē diuīe sapiētie. s. sal ī oꝛe positū: Scōz significat aptitudinez respcū fidei discē de ⁊ appꝛobāde. s. linitio auriū ⁊ nariū. Audit⁹. n. maxie pficit ad doctrinā. Nares vo de odoꝛe iudicāt. Tertiū vo. s. linitio olei: significat expōnē ad pugnā ꝺ hostē. Sz tria adhuc ptinētia ad exoꝛcismū sequunt bapm. s. chrismaᵒ ī vertice: q̄ significat grām xpi descēdisse ī baptizatū: scōz traditio cerei accēsi in signū claritatis fidei: ⁊ cādida vestis i signū īnocētie restitute. Alia vero efficiūt qō significant ex ope opato ⁊ ꝯsistunt in factis simul ⁊ verbis: vt insufflatio ⁊ exsufflatio cū vbis ad hoc īstitutis: q̄ sunt: maledicte exi ab eo ⁊c. ⁊ manuū īpositio cū bñdictione. Pꝛimū. n. significat ⁊ efficit expulsionē demonis: ne īpediat baptizādū a susceptiōe baptismi. Scōm aūt pꝛecludit ei viā redeūdi. Et ꝙ ita sit pz rōe ⁊ auc̄te. Rōne qz in ritu eccleſie q̄ regit spūscō nihil efficit frustra vel falso sz nisi p̄dicta efficerēt qō significāt maxie illa q̄ pferunt īpatiue vt adiuratio demonis frustra ꝓferrent: g̃ hñt efficaciā in illud qō significāt. Ad idē est auctoꝛitas Augu. de symbolo. li. i. ⁊ recitat de ꝯse. di. 4. Sicut nostis: vbi dr sic. Paruuli exsufflant ⁊ exoꝛcisant vt pellat ab eis ptās diaboli inimica. Et idē dr .c. Ad hoc iterū: tñ nō ꝓp hoc exoꝛcismꝰ est sacrm: qz eius vtus nō efficit spūalē effectū q sit amotio culpe vel pene debite pꝛo culpa: sed est solū ad remouēdū īpedimētū qō posset accidere susceptioni sacri. Circa hoc tñ sunt diuerse opi. s. circa modū expellēdi: qz quidā dicūt ꝙ exoꝛcismus nāli virtute expellere hz diabolicā ptātem. Et hāc opi. tāgit magister in histoꝛijs. Quā opi. nitūtur ꝓbare anc̄te. ꝑ Regum. 16. c. vbi dr ꝙ Dauid q̄si citharizādo repmebat ptātē mali spūs a vexatōe Saulis. Uirtuosioꝛ āt ē vox p lata ab boīe q3 vox citbare. Rōne etiā arguūt sic. Oēs effectꝰ participāt aliqd de vtute sue cāe: cā aūt vocis humane est qd cōpositū ex coꝛpoꝛe ⁊ aīa: g̃ i voce boīs est aliqd ⁊ de vtute coꝛpis ⁊ de vtute aīe. Uñ vna ⁊ eadē vox plata ab vno ē vtuosioꝛ q3 plata ab alio: sicut dic̄ Hiero. in epla ad Paulinū: hz aliqd latētis energie viue vocis actꝰ. Dñt g̃ ꝙ q3uis exoꝛcismꝰ nō possit agere ptātez demonis rōne coꝛpoꝛalis vtutis: tñ pōt rōne vtutis aīe ⁊ faciēdo in baptizando aliquā dispositionē q̄ magis ē indispositus ad patiendū a demone: ⁊ etiā directe agēdo in ipsuz demonē: nō obstāte ꝙ foꝛtioꝛ sit nālis eiꝰ vtus q3 vtꝰ aīe nālis: sic enī ignis q3uis potētioꝛ sit terra: tñ agēs ī eā ꝺbilitat ab eiꝰ vtute inq3tū rōne sue māe īferioꝛ est forma terre: sic ⁊ demon rōne sui passibilis pōt pati a vtute vocis q̄ est in ea abactiuo ipsius aīe. Et iō ēt si p nālē vtutē vocis nō possit totalr vinci ptās demōis: pōt tñ debilitari p eā. ¶ Cōtra hāc tñ opi. arguit sic. Aīa exoꝛcizātis p nālē virtutē nō pōt facere aliquā īpꝛessionē in aīaz itellectiuā puuli: nec in sensitiuaz: qz in articulo excōicato a dño epo parisiensis ꝓtinet: qz itelligētie supioꝛes īpꝛimūt in īferioꝛes: sicut aīa vna intellectiua in aliā ⁊ in animā sensitiuā: erroꝛ. Ut enī dictuz est in lib. z. di. 8. Diabolus p suā nālē vtutē nō pōt īmediate trāsmutare res istas nāles nisi ad sitū ⁊ ad formā artificialez. Nō pōt g̃ exoꝛcimꝰ p nālē vtutē aīe exoꝛcizātis aliquā dispositionē cāre in paruulo: p quā magis sit indispositus ad suscipiēdā ꝺemōis actionē. Et si hoc vtus nō pōt agere in paruulū: multominus in demonē. ¶ Ꝑ. exoꝛcismus pōt plus rōne significatiōis q3 rōe vocū: significatio enī dictiōis ē foꝛᵃ: vox mā. Dictio. n. ē vox significatiua: sz significatio vocis nō pōt nālr agere in aliū nisi mediante apꝓhēsione illius. Cū g̃ paruulus significatiōes nō apꝓhēdat: voces exoꝛcizātis nihil agere possūt nālr in paruulū. Nō pōt ēt significatio vocū nālr mouere motiōe coactiua volūtatē apprehēdētis: qz ipsaz nō mouet nisi mediāte vi cognitiua q̄ nō ꝑt cogere volūtatē: ⁊ ex ꝯsiti nec vtutē executiuā: igit significatio vocū q̄ dicunt in exoꝛcizādo: nō pōt nālr artare demonis opatiuā ptātē. Et iō ē alia opi. ꝙ non vtute nāli nec vtute supnāli sicut in subiecto exīstēte in exoꝛcismo: sz ex vtute diuina sibi ex decreto diuine miſicoꝛdie assīstēte ptās diaboli ab applicāte expellit: sic itelligēdo ꝙ ptās diaboli artat per ꝯparationē ad illū ne ceteris paribꝰ possit de cetero tātū ꝺ illū: quātū possz si exoꝛcizatꝰ nō esset. Et maxime īpediēdo baptizādū a susceptione baptismi ⁊ eiꝰ effectu. ¶ Sz circa ea q̄ dicta sūt ē dubitatio quō ex ope opato exoꝛcismꝰ bēat aliquē effectū: qz aut per modū cāe p quā: sicut dicimꝰ de sacrīs no. le. Et hoc ē ipossibile: qz ē īstitutꝰ ab eccl'ia: Cōstat aūt ꝙ p hoc ꝙ aliqd ab boie ordinat ad aliqd: nō ꝓpter hoc aliqua realis forma vel virtus in eo sit quā pꝛius nō haberet: sz solū relationis. Et sicut verba cōsecrationis nihil ponunt in calice nec verba īcantatoruz quic3q3 efficiunt in serpente: sic nec exoꝛcismus Salomonis in demone. Si autez dicat sicut isti vidētur dicere: ꝙ ex pactione dei: hoc non videt: cū in scriptura deus nō pepigerit. Sz potest dici ꝙ vbi chriſtus dixit: qui vos audit me audit: ⁊ dedi vobis potestatē calcandi sup oēz virtutē inimici: dedit hāc potestatē ecclie ꝙ qñ diceret id qō p eā ad hoc institutū est: deus arceret potestatē illius: ita ꝙ ex ope opato hic fit ꝙ nisi baptizādus īpedimētuz apponat etiā si exoꝛcisans sit malus sine ope operāte: sequit hic effectꝰ exoꝛcismi sicut a cā sine qua nō: sicut olim in sacrīs ve. le. ⁊ plus: quia ibi requirebat opus operans nisi in circōcisione. Si aūt ratio pꝛima est bona: tunc aqua benedicta ex opere opato expelleret demonez quia ibi dicit fiat aqua exoꝛcizata ad effugandū ⁊c. Et ēt mendaciū ⁊ falsuz nisi fugaret. ¶ Uel dicendū ꝙ ex ope operante: ideſt fide ecclesie per modū oꝛationis ⁊ meriti ⁊ suffragij nō ex opere operato habent istuz effectuz exoꝛcismus ⁊ aqua benedicta: ⁊ tunc saluat veritas verboruz. Potest igitur dici ꝙ exoꝛcismus habet effectū spirituale ex opere operante: non ex opere operato: vel ꝙ habet ex opere operato ex pactione sola: vel ex virtute inherēte: sz nō talē qui sit dispositio sufficiens ad gr̃az. Et qōcunq3 taliū det: hoc sufficit ad saluādū vnitatem verboruū ⁊ ad distinguēdū ipsuz ab omni sacro no. le. ꝟm opinionē que supposita est de sacrīs ꝙ sint causa per se dispositiua ad gr̃az. Et per hec patet responsio ad oppositum.

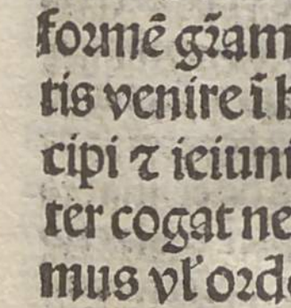
DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De confirmatione. Di. VII. a

NUnc de sacramento ꝯfirmationis addēdū est de cui⁹ virtute q̄ri solet. Forma.n. apta ē. s. verba. que dic̄ eps cū baptizatos ī frōtib⁹ sacro signat chrismate. Hoc sacr̄z ab alijs perfici nō pōt nisi a sūmis sacerdotib⁹: nec tpe apl'oꝝ ab alijs q̄z ab ipis apl'is legit pactuz: nec ab alijs q̄z ab illis q locū eoꝝ tenēt pfici pōt aut dz. Nā si aliter p̄sūptū fuerit irrituz hētur ꝛ vacuū: nec iter eccl'iastica reputabit sacr̄a: licet ät ꝓsbyteris baptizatos tāgē ī pectore: ꝟ nō chrismate signare ī frōte. Virt⁹ät hui⁹ sacr̄i ē donatō spūsci: ad robur q ī baptismo dat ad remissionē. Vñ Rabāus. A sūmo sacerdote p ipositionē man⁹ paclit⁹ tradit baptizato vt roboret p spūmscūz ad p̄dicādū alijs illō q⁹ ipe ī baptismo cōsecutū est. Itē oēs fideles p man⁹ ipositionē epoꝝ post baptismū accipe debēt spiritū sanctū vt pleni christiani inueniantur.

¶ Melchiades. b

Lito vtrūq̄z eē magnū sacr̄m ꝟ vnū maiori veneratiōe tenēdū sicut a maioribus dat. Ecce mai⁹ dicit sacr̄m ꝯfirmatiōis. ꝟ forte non ob maiorē virtutē ꝛ vtilitatē q̄z cōferat: ꝟ qz a dignioꝛib⁹ dat: ꝛ idigniori pte coꝛporis fit. s. ī frōte: vel forte qz mai⁹ augmētū virtutū p̄stat: licet baptism⁹ plus ad remissionem valeat. Q⁹ vr̄ inuere Rabanus dicēs: i vnctione baptismi spūmscūm descendere ad habitationē deo cōsecrandā. In hoc vero eiusdē septiformē gr̄am cū oi plenitudine scitatis ꝛ virtutis venire ī hoiem. Hoc sacr̄m tm̄ a ieiunis accipi ꝛ ieiunis tradi dz sicut ꝛ baptism⁹: nisi aliter cogat necitas. Nec dz iterari sic̄ nec baptismus vl' ordo. Nulli.n. facto facienda ē iniuria: q⁹ fieri putat q̄n nō iterādū iterat. Sz vtq aliq̄ vel nulla iterari possint qō ē: Nā de baptismo ꝛ ordine q nō debeāt iterari apte Augu. dicit. Utrūq̄z sacr̄m ē ꝛ quadā ꝯsecratiōe dat: illō q dē cū baptizatur: illud vero cū ordinat. Jōq̄z ī ecclesia catholica vtrūqz nō licet iterari: qz neutri facienda ē iniuria: q⁹ indubitāter etiā de confirmatiōe tenendū est. De alijs vero vtrum iterari valeāt: vel debeant postea disseremus.

Irca distictionē 7am q̄rūtur 4or. Pria de ꝯfirmatiōe ꝟ se. 2° ō effectu eius. 3° de subo. 4° de mīstro. Quō .I. Quātū ad pm q̄rit vtq ꝯfirmatio sit sacr̄z. Et vr̄ q nō: qz nō legit a xpo istitutū: g ꝛc. ¶ Suppositū dic magr in lra. ¶ Ad euidētiā hui⁹ qōnis sunt tria notāda. primo quō ꝯfirmatio est sacramētū. 2° ō ei⁹ mā. 3° de eius forma.

Quantū ad pm sūt tres ꝯnes. ¶ Pria q ē sacr̄z spāle ab alys distinctum: quod probatur: quia omne sacians mē tē cū signo visibili ad spāle effectū gr̄e ē spāle sacr̄z: ꝯfirmatio ē hui⁹ vt patebit: g ꝛc. Et pbat̄ h̄: de cōse. di. 5. c°. De his. vbi dr̄. Scitote vtrūq̄z magnū eē sacr̄z. Et postea hec duo sacr̄a: loquēs de bap° ꝛ ꝯfirmatiōe. Nā q ab alys distigua tur: pz ex mā ꝛ forma ꝛ effectu. ¶ Scōa ꝓ ē q ē sacr̄z neci tat]: nō qdē simpl'r: ꝛ ex sua istitutiōe sicut illa sine qb⁹ nō est salus: vt ē baptism⁹ ꝛ pnīa: ſz ꝟz qd: qz de facto: ꝛ merito rie pōt hō ꝯfiteri fidē tpe psecutiōis p donū fortitudinis: ꝛ vtutē charitat] q̄ ī bap° dātur: qz minima charitas suffic̄ ad resistendū cuiuscūq̄z tēptatōi. Uñ cū hētici sine spūscō sustineāt mortē p sua heresi: m'to magis ꝑpbe sine sacrō cōfirmatiōis mortē ꝯstāter sustinuerūt: ꝛ Emerētiana āte bap^m: ꝛ m'lti alq. Itē ad sustinēdū mort] pic'a sufficit vtus fortitudis ꝛ charitatis: qz fortis ē vt moꝛs dilectio: sed oēs virtutes hñtur p bap^m: g ꝑꝑ op⁹ fortitudis nō ē aliō sacr̄m necīū nisi ꝑꝑ bñ eē ipi⁹: ꝛ hec ē necitas ꝟm qd. ¶ Itē ꝯfirmatio nō ē necia ex istitutiōe xpi: qz xps p se ipz promulgauit sb̄ cōminatiōe dānatiōis illa q sūt necitat]. vel ex istitutiōe vt bap°: de q̄ dic nisi qs renat⁹ fuerit denuo ꝛc. ꝛ pnīa de q̄ dic nisi pnīaz egeritis ꝛc. vel ex sua p̄ceptiōe vt eucharistia: de q̄ dic nisi mād ucaueritis carnē filij hois ꝛc. nihil aūt tale legit de ꝯfirmatiōe: g ipa nō ē necitatis simpl'r vt p̄dicta. Sz in casu vbi īminet ꝓfiteri fidē coꝛā tyrāno tali si hz ꝯfirmātē ꝛ oia pata vr̄ nec̄e vt ꝯfirmet̄: qz tc̄ vix posset excusari a ꝓtēptu vel p̄sūptiōe. Licet.n. ad cōfitēdū fidē sufficeret gr̄a baptismal': nescit tñ se hr̄e eā. Uñ ꝑꝑ periculū dz magis facē certā vocationē suā ex susceptiōe sacr̄i ad h̄ spāliter ꝑparātis: lz ēt tūc nō possz eē cert⁹ q̄ recipet gr̄az. Uñ act]. p°. Sedete ī ciuitate donec īduamini vtute ex alto. Quāuis.n. haberēt gr̄az baptismalem tñ eis prohibuit ne se exponerēt pic'o publice ꝯfessiōis q̄uscz eēnt cōfirmati. Multo min⁹ alq h̄ oñt facere. ¶ Itē h̄ vr̄ necīū ex ordinatiōe eccl'e: ita. s. q̄ sicut ex ordinatiōe eccl'e hō tenet̄ ꝯfiteri ꝛ cōicare sel' in ān̄o al's peccaret mortal'r: sic ex sui ordiatiōe: ēt si nūq̄z occurrat ꝯfessio psequutiōis. tñ hō tenet̄ sel' ī vita confirmari. Et si possit ꝛ negligat: lz aliter sacr̄z nō ꝓtēnat mortal'r peccat: ꝛ dānat̄ moriēs nisi cōfirmet̄ tūc si pōt: vel nisi peniteat ꝛ ꝯfiteat ō h̄ q⁹ ī sanitate potuit ꝛ neglexit. Sil'r si qs bellū mortale itret q ꝑꝰ ꝯfirmari potuit ꝛ neglexit: dz ō h̄ tūc ꝯfiteri vel confirmari si pōt: sicut ꝛ ꝑus dz accipe viaticū vbi ē mort] piculuz. Sic n. dr̄ ex: de peni. ꝛ remiss. Dis vtriusq̄z sex⁹ sel' ī ān̄o ꝯfiteat̄ ꝛ recipiat eucharistiā: q⁹ si nō fecerit ꝛ viuus ab īgressu ecclesie arceat̄ ꝛ mortu⁹ xp̄iana careat sepultura: per q⁹ lz nō sit ibi vbū p̄cepti: reputat̄ tñ p̄ceptū. Sil'r dr̄ de ꝯse. di. 5. Oēs fideles p⁹ bap^m recipe debēt p man⁹ impositionē spūmscūz: qz vt dr̄. e. di. c°. Ut ieiūi. ñ erit xp̄ian⁹: q vnctione ep̄ali chrismat⁹ nō fuerit: supple si potuerit. Et. ea. di. c. Spūscūs. victur] necia sūt ꝯfirmatiōis auxilia. Et. c. De his. dr̄ q hec duo sacr̄a bap⁹ ꝛ cōfirma°ita cōiuncta sūt q nisi morte īterueniēte vnū sine altero pfici nō pōt: q⁹ ō effectu ītelligit̄: qz. s. effect⁹ bap^mi nō sufficit ad salutē illi qui pōt supaddere cōfirmatronē ꝛ nō vult. ¶ Tertia ꝓ ē. q ē sacr̄m magne dignitatis. Siqdē sacr̄a se hñt vt excedētia ꝛ excessa ꝟz illos versus. Maioꝛ ī effectu baptismus. coꝛp⁹ in esse: coniugium signo: sed ꝛ ordo chrisma ministro. Sz simpliciter loquendo eucharistia tenet p̄mū gradū dignitatis. qz cōtinet maiorē sanctitatē ītrīsece: qz xp̄m: cetera vero extrinsece tm̄ causaliter ꝛ dispositiue: qz ī hoc sacrō est deus modo speciali: ꝛ nō tātūmō ī suscipiēte hoc sacr̄z. In alys aūt nō: ſz in suscipiēte per illa fit trinitas mō spāli Scōz gradū tenet ordo: nō solū rōne mīstri: ſz pp maiorez collationē boni: qz īmediatius ordinat ad coꝛp⁹ xp̄i verū.

3ª ꝯfirmatio q̄ plenitudinē spūssancti ꝓtinet. 4m baptisma ī amotiōe oīs mali culpe ꝛ pene. 5ª pnīa ī amotiōe oīs culpe actualis. 6m extrema vnctio: ī amotōe venialiū

DIOCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vel reliquiarū. Ultimū matrimoniū: qđ ē oībus indigni⁹ simplr ⁊ infirmius in collatiōe boni ⁊ amotiōe mali: licet sit expressius signū ꝯiūctiōis xpi ⁊ eccle: pp qđ dr̄ ad Eph. Hoc aūt sacr̄z magnū est: dico aūt in xpo ⁊ eccla. Qz autez confirmatio sit sacr̄m dignius bap⁰: hētur expsse: de ꝯsec. di. 5. c⁰. de his. Maiori inquit veneratiōe venerādū ē ⁊ tenendū supple sacr̄z ꝯfirmationis respectu baptismi: qz illa duo cōparant̄ ad inuicē. Et qz baptism⁹ ē digni⁹ oīb⁹ alys preter eucharistiā ⁊ ordinez: ideo ⁊c̄.

p⁹ ? **Circa** z^m sunt tres ꝯclsiōes. Prima est qđ ei⁹ materia est chrisma ex oleo oliuaz ꝓpter nitorez ꝯscie: ⁊ ex balsamo pp odorē bone fame ꝯpositū: vt hētur ex̄: de sacra vnc. c⁰. Unico. Xps aūt qñ quulus man⁹ īponēs benedixit vel sacr̄m ꝯfirmationis tūc non ꝯtulit: qz ei⁹ vsus ante missionē spūssancti nō ꝯueniebat: sed tūc instituit ipz figurādo. Uel si tūc figurabat manus īpositionē que fit in cathec^mo ⁊ exorcismo añ baptismū. alʒ tñ ipz īstituit: lz scripturā nō sit: qz multa fecit xps q̄ nō sunt scripta: vel si tūc instituit ⁊ sacr̄z ꝯtulit chrismate tñ vsus nō fuit: qz sacri effectū sine materia ⁊ forma ꝯferre potuit. Apli aūt in die pēthe. cōfirmati fuerūt sine chrismate a spūscō descēdēte in igneis linguis. Nā si xps fm qđ hō sacri effectū sine materia ꝯferre potuit: multo magis spūssanct⁹ q tā visibilr apparuit qđ aliud sig^m nec̄iū nō fuit. Nec aliā ꝯfirmationem illi. izo. habuerūt ⁊ characterē recepunt: sicut nec apli aliā ordiationē habuerūt q̄z illā q̄ dictū ē eis hoc facite ī meā cōmemorationē: ⁊ quorū remise. ⁊c̄. Uel qz baptizare ⁊ ī ungere infirmos ē officium sacerdotis: diceret aliqs qđ eo īpo qđ eos misit p̄dicare īponēs eis ℔ offm̄ inūgēdi ⁊ baptizādi fecit eos sacerdotes: etiā añ cenā: qñ. dixit eis hoc facite ⁊c̄. ⁊ anteq̄z eis diceret quoz remis. ⁊c̄: siue ante passionez: vt Mat. 18. siue post vt Joā. 20. ¶ Qñ āt apli ceteris manus īponebāt ꝯfirmātes act̄. 8. ⁊. 19. chrismate vtebātur. Uel si non vtebātur qz tūc dabat̄ spūsscūs visibilr ℔ fuit dispēsatiue spū scō: sicut baptizabāt in noīe Jesu. Uñ sicut nūc nō pōt baptizari in illa forma: qz cessat cā: ⁊ p cōsequēs dispēsatio īpa: sic qz nō dat̄ nunc spūsscūs visibilr cessat dispensatio. Nec modo Petrus si viueret sine chrismate cōfirmaret. ¶ Scōa ꝯclsio ē qđ chrisma debet esse per epm consecratū: Qz aūt ꝯsecratio regrat̄ ꝓbat̄ duplr. Prio qz xps ista materia vsus nō ē. s. vnctiōe nec ī ꝯfirmatione nec in extrema vnctiōe: iō indiget cōsecratione. Alʒ fieret iniuria satisfactiōi q̄ fiebat ex tactu xpi in materys: quib⁹ ipe vtebat̄. ¶ Sz hoc reprobāt quidā: qz vt dicunt xps fuit vsus vnctiōe quā fecit Magdalena pluries ī vita ⁊ ēt Nichodem⁹ in morte. ¶ Et dicūt qđ si materia ex tactu xpi habuit sanctificationē: vt aqua in bap⁰ ⁊ panis in consecratiōe ⁊c̄. videt̄ qđ vltra sāctificari nō debeat: aut fit iniuria priori sanctificationi: ⁊ tñ aqua baptismi ⁊ pāis sanctificat̄. ¶ Ideo dicūt aliter ad ꝓbādū ꝓpositum. s. qđ cū mā sacri sit quasi quoddā instrm quo minister vtit̄: iō debet ꝯuenire ministro: ⁊ minister materie. Ideo ī quocūq̄ sacro minister ē determinat⁹ aliqua ordinatiōe: mā est determinata aliqua benedictōe: ⁊ vbi vnū deest ⁊ altez: sicut patet ī bap⁰: cui⁹ minister nō ē determinat⁹ aliq̄ ordinatiōe. Pōt enī quilibet baptizare: nec materia q̄tū ē de necessitate sacri īdiget aliq̄ benedictiōe. Sed ī sacro ꝯfirmationis minister est determinatus certa ordinatione. s. epali: iō nec̄iū ē māz eē determinataz certa bñdictione: et sic de chrismate nō bñdicto nullus ꝯfirmare pōt. ¶ Sz lz hec rō sit ꝓbabilis nō tñ nec̄ia: qz ī sacro altaris mīster ē determinat⁹ certa ordīatiōe: qz sacerdos ē: ita qđ ali⁹ cōficere nō pōt: ⁊ tñ nō ē neče māz eē determinatā certa bñdictiōe imo omisso toto canōe p sola vba sbalia forme possz ꝯficī: sic̄ sine aq̄ exorcismo ⁊ bñdictiōe pōt qs baptizari: ⁊ sine euāgelioz li⁰ bñdicto dat̄ diaconat⁹. ¶ Nec valet istātia eoz potētia: qz xps viuus ⁊ mortu⁹ vsus fuit vnctiōib⁹ visibilib⁹: sz nō p modū sacri: sic̄ vsus fuit pane ⁊ vino ꝯsecratis ⁊ ꝯuersis: nc̄ p modū sacrał: sic̄ vsus ē bap⁰ Joānis. Nō enī oleo cū q̄ misit apl̄os vnct⁹ est: nec p se vnxit aliquem. ¶ Nec valet qđ dr̄ de iniuria: qz tūc fit iniuria rei cōsecrate qñ idē gen⁹ ꝯsecratiōis repetit̄: nō qñ aliō ⁊ aliō: maxime qñ vnū ordinat̄ ad aliō. Cōsecratio aūt sacrał ꝑcedit ꝯsecrationē q̄ est sacr̄m ī eadē mā: sicut post bñdictiōes multas sup panē ⁊ vinū ꝓferūtur vba ꝯsecratiōis. Sic ī ꝓposito ī mā chrismatis ꝑcedit ꝯsecratio sacrał cā q̄ ē sacr̄z. Sic ⁊ sanctificatio quā xps ꝯtulit materys aliqb⁹ sacro cū sit alteri⁹ rōnis a scificatiōib⁹ sacr̄alib⁹ ⁊ vbalib⁹ nihil phibz eas illi supuenire ī eodē: sz bñ vnā alteri eiusdē rōnis: sic̄ī eodē subo ī nālib⁹ sūt plra accñtia sil̄ diuersaz rōnū: nō ât rōnis vni⁹. ¶ Uidet̄ ḡ dōz fm ꝑmā ꝓbationē qđ oz chrisma eē ꝯsecratū: qz ad sacr̄z qđ regrit mīstz ꝯsecratuz ꝑexigit̄ nec̄io: de nec̄itate sacri māe exteriōris scificatio: q̄ sit vl a xpo illi māe collata ex ꝯtactu xpi: vt ī sacro alta. ⁊ bap⁰ sit ue ex vsu sacri ī psona xpi: ēt sine illa mā vel q̄ sit ab eccl̄ia exhibita illi reseruata vt ē ī ꝓposito. Simplex tñ sacerdos nō pōt chrisma ꝯficere: nec ēt oleū ad cathecumios ⁊ ad infirmos: q̄ miora sūt pōt ꝯsecrare. z6. q. 6. c⁰. z. ⁊. c⁰. 3. p̄sbiter chrisma nūq̄z ꝯficiat. Jtē eps elect⁹ ⁊ ꝯfirmat⁹ si nō est ꝯsecrat⁹ nō pōt chrisma ꝯficere: qz ℔ ē ordis ⁊ ꝯsecratōis epal̄ 68. di. Quāuis. Pōt tñ alteri epo cōmittere. Hoc. n. ē iurisdictiōis: illō aūt ꝯsecratiōis. Jurisdictiōez. n. bz sz nō cōsecrationē. Sil̄r archiep̄s añq̄z bēat palliū q̄z⁹ sit ꝯsecrat⁹ nō dz se vocare epm: nec facere ea q̄ sūt ordis epal̄: puta cōferre ordines: eccl̄as ꝯsecrare nec ēt chrisma ꝯficere. Ita expressū ē de electiōe. Qz sicut. Tñ si ꝯsecraret ex q̄ ꝯsecrat⁹ est vez chrisma eēt. Debz aūt ī die cene ꝯsecrari. ¶ Tertia ꝑ ē. qđ si ꝯfirmatio fiat ab epo sine chrismate cōsecrato z^m ? nō est ꝯfirmatio siue sacr̄z: sz itez ē ꝯferēdū: qz qđ sit chrisma ⁊ qđ sit ab epo ꝯsecratū ē de eēntia: nisi forte p̄p dispensante. vt dicet̄ īfra. q. vl. Qz aūt ꝯsecratio sit fcā p⁹ obtētuz palliū vl̄ ī die cene: nō ē de nec̄itate sacri: sz sit de nec̄itate p̄cepti: sic̄ ⁊ qđ sit chrisma eiusdē āni q̄ dz baptizat⁹ ī vtice inūgi a sacerdote. de ꝯsec. di. 4. c. Si qs de alio chrismate. Multo magis ꝯfirmatio dz eē de chrismate eiusdez anni i. ꝯfecto ⁊ ꝯsecrato illo āno. ¶ Sz ꝺ hāc ꝺnē vr̄ eē decretalis: de sacra. iterā. c⁰. i. vbi dr̄. Si qs p errorē nō chrismate sz oleo fuerit delinit⁹ nō ē aliqd iterādū: sz caute supplēdū qđ fuerat p̄termissuz ī caute. Et sic nec forma repetet̄: sz debita mā linietur. Propter qđ vr̄ chrisma nō eē de eēntia: eo qđ qñ aliqd de eēntia ē omissū. ñ tñ illō supplet̄ sz oia eēntialia sil̄ addūtur. Alʒ si ꝑus nō fuit sacr̄z pp defectū vni⁹ eēntialiū mlto min⁹ tūc eēt pp defectū plriū. ¶ Dōz ḡ qđ chrisma ē de eēntia sine q̄ nihil actū ē: sz qñ aliqs effectus nō segtur nec gre nec characteris: tūc nihil vr̄ eē actuz. Et iō si denuo totum agit̄ nihil iterat̄: qz qđ iteratur licet aliquid fuerit de facto nihil tamē fuit de sacro.

Circa 5^m sūt tres ꝺnes. ¶ Pria qđ dz hre formā vboz p⁹ ? certā: qz lz sacra q̄ nō hñt māz aliā ex̄ suscipiētē nō sic regrāt determinatā formā vboz: vt pnia ⁊ mr̄io^m: tñ q̄cūq̄z requirūt ꝺtermiatā māz exteri⁹ suscipiēti applicādā regrūt ēt determiatā formā vboz: vt bap⁹ ⁊ euchar^a: ⁊ vnctio extrēa ⁊ hꝺ ꝺ qb⁹ dic̄ Aug. Accedit vbū ad elem̄tū ⁊ fit sacr̄z. ¶ Scōa ꝯclsio est qđ forma nō ē ꝯsecratio māe. Soluz. n. z^m ? sacr̄m eucharistie. est cui⁹ eēntia existit ⁊ ꝯsistit ī ꝯsecratione māe: cetera vo ñ: ⁊ p̄cipue istō: vl̄ sic̄ nec extrema vnctio de cui⁹ eēntia ē mā ꝯsecrata: sicut istō. Aliqn sicut vbicūq̄z ē mā ꝯsecrata eucharistie ē corp⁹ xpi siue vēiat ī hoiuz vsuz siue nō: sic vbicūq̄z eēt chrisma ꝯsecratuz ibi eēt ℔ sacramētū. Et sic qñ sacerdos simplex iungeret baptizatum chrismate in vtice ꝯfirmaret: qđ tñ falsū est: qz ꝯfirmatio nō est nisi ī fronte: nec ē a simplici sacerdote. Sil̄r qñ chris

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ma fundit in aquã baptismi ꝛ calix vl'altare inũgũtur: vt
btũs Siluester istituit:de sacra vnc.cº.Uno.vsus finẽ.eẽt
cõfirmatio qõ ẽ flm:qz susceptiuũ hui⁹ sacri nõ ẽ res iaia-
ta.Itẽ caput ꝛ man⁹ põtificis ꝛ sacerdotis chrismate inun
guntur:sicut ibidem dicitur:nec tamen est confirmatio:qz
consecratio sacerdotalis ꝛ episcopalis supponunt confir
mationem saltem de ꝯgruitate.Et sic ꝯfirmatio i eodem
iterarẽt.¶ Tertia ꝯclsio ẽ ꝙ forma ẽ ista.Lõsigno te sigº
crucis:ꝛ ꝯfirmo te chrismate salutis vel sanctificatiõis: in
noie pris ꝛ fi.ꝛ spũs.s.Dãc aũt formã nõ hẽm⁹ ab euange
lys:ꝫ a traditiõe Romane ecclẽ:q eã accepit ab apl'is qui
eã a xpo acceperunt.Uñ.p.Lozi.ii.Ego.n.accepi a dño qõ ꝛ
tradidi vob.Et qñ nõ ab hoie neqz p hoiez ꝫ p reuelatio
nez iesu xpi accepi illõ.Et si apl'i nõ fuerũt vsi hac forma:
hoc dispẽsatiue fuit:sicut tunc de forma baptismi.Magis
tñ credunt vsi licet nõ legat:qz occultabãt formas sacro-
ruz pp irrisiões gẽtiliũ.Dicit.n.ꝯsigno te signo crucis:qz i
signo crucl oia sacra pficiũtur:de ꝯsec.di.5.cº.Nũqd.Con-
firmo te chrismate salutis:mã finis.In noie pris ꝛc.cã pn
cipalis.De mutatiõe aũt forme idẽ sciẽdũ ẽ qõ dcm ẽ sup
di.z.De mutatiõe forme baptismi.¶ Ad argm̃ i oppositũ
dõz ẽ ꝙ licet nõ legat hoc sacrz institutũ a xpo: fuit tñ ab
eo institutũ non ab aplis: ꝛ multo minº a ꝯcilio nec ab ec
clesia:qz cũ ipi nõ sint fũdatores ꝛ factoꝛes legl:ꝫ ministri
ꝛ fundamẽtũ cuiuslibet legis i sacris ꝯsistat:iõ ꝛc.Dato ẽt
ꝙ apli fuerint bases legis ꝛ ecclẽ nõ tamẽ fundatoꝛes: iõ
ad eos non pertinebat sacra instituere. Qõ. II

Secundo queritꝫ vtꝫ ꝯfirmatio cha
racterẽ iprimat.Et vr̃ ꝙ ñ:
qz p hoc ꝙ olim eligebãtur fontes a timidis
vt pliarent i deserto ꝛ in alys bell'oñi non
impmebat eis character:g nec nũc.¶ Cõ
tra qz pp hoc negat ꝟ sacrm iterari.¶ Ad
euidẽtiã hui⁹ qõnis tria sũt videda ꝫ tres
effectº hui⁹ sacri:q sunt character:gra:ꝛ cognatio spũalis.

Quantuz ad pmũ sũt tres ꝯnes.¶ Pria ꝙ pmº ef-
fectº ꝯfirmatiõis ẽ character.Cũ.n.confir
matio sit sacrm q:hõ deputat ad aliqd sacrũ:puta ad ꝯfes-
sionẽ fidei:ꝛ ꝯstãtẽ eiº õfessionẽ:iõ characterẽ iprimit.Sic
n.videm⁹ ꝙ his q ad mũdi militiã eligũtur iprimit aliqõ
signũ pmanẽs:puta ꝙ aureis paramẽtis vtũtur i armis ꝛ
equestrib⁹ instrumẽtis ad differẽtiã alioꝝ.In bellis ẽt cer-
ta signa portãtur añ eos:ꝛ oli militibus i brachio vel alibi
cauteriũ imprimebat:g ꝯueniẽs ẽ milites xpi aliq̃ spũali
charactẽ distigui ꝛ cõsignari.Nec obstat qõ arguit:qz i ve.
le.illa distinctio nõ erat sacrm:ꝛ sacrz qõ ibi erat distictiuũ
vt circũcisio signũ sensibile iprimebat:vñ iuisibili nõ ege-
bãt.¶ Scõa ꝯ ẽ ꝙ ꝯfirmatio iprimit characterẽ distictiũ
a baptismali ꝛ ordinis:qz diuersaꝝ cãꝝ sũt diuersi effectº
imediati.Uñ cũ character sit imediatº effectº sacri chara
cterẽ iprimẽtis tria sacra no.le.characterẽ iprimẽtia tres
diuersos characteres iprimũt.Propter qõ nullũ horꝝ triũ
est iterabile.Hic tñ est dubiũ vtꝫ sit irregularis reconfir
mãs:sicut rebaptizãs sciẽter ꝛ recõfirmatº sicut rebaptiza
tus ignoraãter.Nã de rebaptizãte vel misteriũ pbẽte habe
tur exꝫ:de aposta.cº.z.de rebaptizato:de ꝯse.di.4.Qui bis.
De reconfirmãte nõ sic expssum ẽ nec de recõfirmato:nisi
ꝙ dr̃:de ꝯsec.di.5.Dictũ ẽ nobis bis vel ter vel amplº bap
tizatos.aut ꝯfirmatos nõ seculo ꝫ soli deo sb hitu regula
ri vel clericali religiosissime famulari decretũ ẽ.Exq̃ pos
set videri ꝙ eq̃liter vterꝫ eẽt irregl'aris:ꝫ glo.itelligit ad
oppositũ pp id qõ dicit i hitu.Ex quo vr̃ ꝙ i clericatu pos-
sit remanere ꝛ pmoueri.Uñ significat ℞iũ decretuz.cº.q
bis.vbi dicit ꝙ ẽ irregularis.Et rñdet ꝙ i cãu necitatis re
manẽt in hitu clericali dispẽsatiue vel i hitu clericali:ꝫ si
ne ordine ꝛ dignitate: p qõ nihil hẽtur: de recõfirmato si
istõ capitulũ qõ dcm ẽ nõ ipõit irregularitatẽ:qz illõ capl'z
qui bis:nõ logtur nisi de rebaptizato.Et licet eq̃liter phi
beant reiterari:qz tñ pena q̃ õ vno expmit i alio tacet:nõ
est extendẽda maxie ista pena:qz nullus iudicãdus ẽ irre
gularis:nisi ñt iure expssum.de sen.ex.Is qui i eccl'ia li.6.
¶ Tertia ꝯcl'sio ẽ.ꝙ character ꝯfirmatiõis psuppõit cha 3ª ꝯ
racterẽ baptismalẽ:nõ illũ ordinis cuiuscũq;.Primuz pz:
qz bapº ẽ ianua sacrox:sine quo nullũ sacrz recipi põt:nisi
forte mrimoniũ.Uñ ꝛ pbr ñ baptizatº baptizãdº ẽ:ꝛ p oia
ordinandus:ꝛ pari rõne ꝯfirmãdus si pus fuisset de facto
cõfirmatº.de pbro nõ baptizato.cº.p.Scõz pz:ꝙ licet apli
prius fuerit ordinati q̃z ꝯfirmati qz nõ fuerũt ꝯfirmati ipi
nec aligs alius hoc sacro añ penthe.qz nec añ debuit dari
spũs robur ꝛ plenitudo g tñ añ fuerãt sacerdotes: non sic
tñ dz fieri i nobis.Prius.n.dz recipi sacrm qõ est cõe q̃z id
qõ ẽ spãle.Uñ de ꝯgruitate character ordis psuppõit cha
racterẽ ꝯfirmatiõis:ꝛ nõ eꝯ.Nã ꝛ si apli pus comederunt
agnũ postea cõicauerũt nõ pp hoc nos sic facere debem⁹.
De iteratiõe aũt ꝯfirmatiõis phibita hẽtur.i.q.i. manus
ipositio:vbi glo.dicit ꝙ ẽ qdã man⁹ ipositio recõciliatia:q̃
recõciliãtur ab hereti reuertẽtes:q̃ põt iterari.Alia ẽ cura
toria:sup egros man⁹ iponẽs ꝛ bñ habebũt.Et hec ẽt itera
tur qõ põt itelligi de extrema vnctiõe. 3ª ẽ absolutoria i
sacro pnie:q̃ ẽt iterat:nisi solẽnis.4ª.ẽ ꝯfirmatoria.vna or
diatoria.Dee due ñ repetũt.qz p eas characteres ipmũt.

Circa ꝫ sciẽdũ ẽ.ꝙ scõs effectº ꝯfirmatiõis ẽ gratia.
Ubi sũt tres ꝯnes.¶ Pria ꝙ sacrm ꝯfirmatio pª ꝯ
nis ꝯfert graz:ꝛ nõ solũ cõi rõne:qz ẽ sacrm no.le.ꝫ spetia
li rõne:qz deputat ad aliqd sacrum: qõ digne sine gra fieri
nõ põt:qz non ẽ speciosa laus i ore pctoris.Itẽ qz deputat
ad opº arduissimũ:ꝛ maxie charitatis:vt aiaz suã ponat qs
pro xpo.Uñ qz deº ñ deficit i necessarys:iõ i hoc sacro dat
graz ꝛ ẽt plenitudinẽ gre.vt dr̃ i lra.Et hẽtur de ꝯsec.di.5.
cº.Nouissime:vbi dr̃ ꝙ i h sacro dat sps.s.gra septiformis
cũ oi plenitudie scitatis.¶ Scõa ꝯ ẽ.ꝙ gra ꝯfirmationis zª ꝯ
differt a gra bapm̃:ñ qdẽ gratũ faciẽte:q̃ ẽ vna i oib⁹ sacris
ꝫ gra sacral'q̃ differes ẽ idifferẽtib⁹ sacris: vt declaratũ ẽ
supꝛ.di.z.Nihilominº tñ qz ꝛ hec gra sacral' fluit ab illa q̃ ẽ
i eẽtia ad eã dz adultº p libeꝝ arbitriũ se ꝓparare.Jñ ẽ ꝙ
illi q pfcẽ etatl sũt monẽt ꝯfessionẽ facẽ pus:vt mũdi do-
nũ spũs.s.valeãt accipe:ꝛ ꝯsec.di.5.cº.Ut ieiuni:qõ ẽt i oi
susceptiõe sacri pº bapm̃ obꝟuãdũ ẽ ei: q pº bapm̃ mortalr
peccanit:qz sic bapº ẽ ianua sacrox añ qõ nllm sacrz reci-
pi põt:aut dz:sic pnia ẽ ꝟa tabl'a pº naufragiũ.Uñ post nau
fragiũ ad eã pus q̃z ad aliõ ẽ recurrẽdũ.Uñ ꝯritº añq̃z cõ
fessus si cõmode ꝓt nec eucharistiã nec ordinẽ nc extremã
vnctionẽ nc ꝯfirmationẽ accipe dz añ ꝯfessionẽ.¶ Tertia 3ª ꝯ
ꝯ ẽ.ꝙ gra ꝯfirmatiõis pficit graz baptismalẽ:ꝫ differẽter
qz gra sacral' ꝯfirmatiõis pficit sacral'ẽ bapm̃i:sic vna vtº p
ficit aliã a se differẽtẽ:sic fortioꝝ minº forte:vñ pfectio ea
rũ requrit ꝯnexionẽ.Uñ õ ꝯsec.di.5.cº.De bis i fine.vnũ si-
ne altero pfici nõ ꝓt:sic nec libalitas sine magnificẽtia: nc
aliq̃ vtº sine magnanimitate.Hra vo gratũ faciẽs in bapo
collata si pseuerat p ꝯfirmationẽ perficit:qz ꝛ eẽtialr au
get:vt aucta mereat pfici.Uñ de ꝯsec.di.5.cº.p.Oẽs fide
les p manº ipositionẽ epoꝝ pº bapm̃ spũm sanctũ accipere
debẽt:vt pleni chriſtiani inueniantur.

Circa 3m sciẽdũ ẽ ꝙ terti⁹ effectº spũs sci ẽ cognatio spi pª ꝯ
ritual'.Circa quã sũt tres ꝯnes.¶ Pria ꝙ ꝯfir-
matio iduat spũalẽ cognationẽ sic bapº.30.q.4.Si qs vnº
Uñ sic iter baptizãtẽ:ꝛ vxorẽ eiº mrioº ꝯsũmato: ꝛ oẽs fi-
lios eiº ex vna pte:ꝛ baptizatũ ꝛ pres ꝛ mres eiº ex altera:ꝛ
sil'r iter leuãtem de sacro fonte:ꝛ vxorem eiº matrimonio
consũmato ex vna parte cum filys suis: ꝛ baptizatum ex
alia cũ patre ꝛ matre eius cõtrahit cognatio spũalis: que
matrimonium impedit ꝛ dirimit:oibº illis modis ẽ õ ꝯfir-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

mante ⁊ confirmato: ⁊ tenente eũ ⁊ vxorib⁹ ⁊ liberis: de
z⁹ ♀ cognatiõe spũali. c. ꝑ. lib. 6. ¶ Scõa cõclusio ẽ. qꝫ sicut nõ
debẽt plures leuare baptizatuz: si tñ fiat spũalis cognatio
ad oés ꝺbit: nõ quidẽ inter illos adiuicẽ: sz inter quẽlibet
coꝫ ex vna pte: ⁊ baptizatũ ⁊ pentes ei⁹ ex altera: sic ꝓ oia
est de tenẽtib⁹ ꝺfirmatũ: de ꝺsec. di. 4. Nõ plures: ⁊ de co-
3⁹ ♀ gnatiõe spũali. c⁹. z. lib. 6. ¶ Tertia ꝺclusio ẽ. qꝫ sicut vir
nõ oz tenere vxorẽ nec filium ei⁹ in baptismo: qõ si sciẽter
fecerit ꝑuat se iure suo ĩ petẽdo debituz: si aũt ignoranter:
nõ ꝓp hoc separant: sic ꝓ oia est de ꝺfirmatiõe. 30. q. i. ꝏ bis.
⁊ infra de cognatione spũali. qz. di. Et ꝓ hec patet respõsio
ad oppositum: qz nõ est simile. Qõ III

Ertio queriť vtꝫ ꝺfirmatio debeat fieri ĩ fronte. Et vť qꝫ nõ: qz extrema vnctio q̃ est ipfectioz fit in oĩ tpe: ergo multo magis ꝺfirmatio oz fieri ĩ oi pte: Contra est qõ oť de sacra vnc. c. vno. ¶ Ad euidẽtiã qõnis tria videda sũt: ꝑmo de mẽbro. z⁹ de tpe. 3⁹ de loco.

ꝑ⁹ ♀ Quantũ ad ꝑm sunt due ♀nes. ¶ Pria qꝫ ĩ fronte tñ est facienda: quia vt magis audacter ⁊ sine timoze ⁊ ruboze hõ ꝺfiteať nomẽ xp̃i fit ꝺfirmatio. Et iõ potiꝰ ĩ frõte oz fieri. vbi apparẽt magis hꝰ passiões. Et lz ex hoc magis videreť debere fieri ĩ genis: tñ diciť de hoie
z⁹ ♀ nõ timẽte nec verecũdãte qꝫ frõte apta ⁊ effrõte agit ꝫ vť illud. ¶ Scõa ꝺclusio ẽ qꝫ oz frõs ligari quousqꝫ chrisma desiccẽť. Nõ oz aũt qꝫ pãnus. 7. dieb⁹ ligato capite porteť sed qꝫ. 7. dieb⁹ caput a lotiõe ꝺfueť: ⁊ hoc ꝓpter reuerẽtiaz chrismatis: pp. 7. spũs. s. dona. Propter qõ etiaz. 7. diebus

ꝑ⁹ ♀ Quantũ aduentus spiritus sancti celebratur. ad ⁊ᵐ sũt tres ♀nes. ¶ Pria qꝫ chrisma solũ die cene oz ꝺfici. exť. de ꝺsec. di. 3. lras. Chrisma in cena dñi quolibet anno ꝺficiẽdũ ẽ: ⁊ vet⁹ intra eccl̃iaz ẽ exurẽduz. Et qõ oť de ꝺsec. di. 5. Si tpe liceat epõ chrisma ꝺficere. i. oĩ anno: sed in die cene tñ tpe misse. Cõfirmatio aũt sicut ⁊ tõsura oĩ tpe ꝺferri põt sine pctõ. ¶ Scõa ♀ est. qꝫ a ieiu
z⁴ ♀ nis suscipi ⁊ dari dẽat: de ꝺsec. di. 5. c⁹. Ne ieiuni ⁊. c⁹. sequẽti: qõ ⁊ de oĩ sacr̃o intelligẽdũ ẽ. Uñ nec post prandiũ sine magna ⁊ iusta cã audiẽda vel faciẽda est ꝺfessio: maxĩe ꝏ mortalib⁹. Est aũt iusta cã si hõ timeat obliuisci pctm̃: differẽs vsqꝫ ĩ crastinũ: vť se bituꝫ tps ita opportune: ⁊ similť si epus dẽat mane recedere: q post prãdiũ patus ẽ ꝺfirmare. Siť indecẽs ẽ. qꝫ in ꝓuincia ꝓuincie ꝺsuetũ ẽ nuptias in vespis ⁊ de nocte celebrare: qz sacr̃a lucis nõ debẽt ministrari tẽpore tenebraꝫ: sicut heretici q male agũt fugiũt
3⁹ ♀ lucẽ: nisi necessitas vrgeat. ¶ Tertia ♀ est. qꝫ tpe interdicti ꝺfirmatio sicut ⁊ baptism⁹ dari põt: ⁊ occasione huius chrisma ꝺfici: exť de sen. excõi. c⁹. Cũ ex eo: ⁊. e. ti. c⁹. Qm̃ li. 6. Ex quo aliq arguũt ꝺfirmationẽ eẽ sacr̃z necitatis: ⁊ magis q̃z pniaz: eo qꝫ tpe iterdicti ẽt viuẽti ⁊ sano nõ negatur sicut nec baptism⁹: cũ tñ pnia iure ve. negareť: nisi peregrinis ⁊ cruce signatis ⁊ moriẽtib⁹: lz iure no. ꝺcedať: de sent. excõi. c⁹. Alma. lib. 6. ¶ Ubi etiaz dubitari põt: an sicut ꝓ cõfirmationẽ q̃ dari põt tpe interdicti: licet tũc chrisma celebrari. liceat silť ꝓp bap^m fontes bñdici ĩ sabbato scõ pasce ⁊ penthe. ¶ Dõm qꝫ nõ est silẽ: qz chrisma ẽ de necita-
te ꝺfirmatiõis: fontiũ ãt bñdictio ñ ẽ ꝏ necitate baptismi: videreť tñ alicui de solẽnitate paschali ⁊ penthe. esse offm̃ vigilie. Et qz iure no. illius decretalis Alma: licet solemniter eccl̃iã officiare sic ⁊ vigiliã: ⁊ per ꝺsequẽs bñdicere fõtes: ⁊ letanias facere: sicut sabbatum requirit.

ꝑ⁹ ♀ Quantũ ad ʒᵐ sũt tres ♀nes. ¶ Pria. qꝫ ĩ oĩ loco dũ tñ decẽti ⁊ honesto põt epus ꝺfirmare sine pctõ: nõ solũ ĩ eccl̃a sz exť: q̃z̃uis chrisma ĩ eccl̃a solũ confici debeat: qz qõ nõ ẽ ꝓhibitũ ẽ ꝺcessum. Et sacr̃z ordinis merito dať in eccl̃ia: qz ĩ eccl̃ia ẽ ei⁹ exequutio. silť sacr̃m bap

tismi ꝓ qõ ẽ ingressus ad eccl̃esiiã: sz nõ sic extrema vnctio per quã est exitus: silť nec ꝺfirmatio ꝓ quaz hõ exť eccl̃am armať. ¶ Scõa ♀ ẽ. qꝫ ĩ loco sue dioc̃: ⁊ nõ exť: epus debet z⁹ ♀
cõfirmare: sicut nec alia sacr̃a nec sacr̃alia ministrare. Nõ enĩ exť oz eccl̃ias vel vgines ꝺsecrare: nec hꝰ facere: q̃z̃uis sit dissimile: qz ꝺfirmatio homini ñ loco exhibeť: q homo vbicũqꝫ sit subdit⁹ ẽ epo suo. Et ea q̃ sũt volũtarie iurisdictiõis exť territoziũ ĩ sibi subditos alias exercẽtur: nõ tñ inueniť de ꝺfirmatiõe exp̃sse ꝓmissuz. Et iure cõi eps extra suã dioc̃esiz ꝓhibeť ea que sunt ordinis exercere: imo nullus exť suã dioc̃esiz oz sacr̃a ꝓcipe. Nec distinguiť a suo vť alieno epo: i. 6. q. 3. licet ĩ fine: qz exť territoziũ ius dicẽti ipu
ne nõ ꝓcť. ff. de vnc. c. iude. l. inter: licet illa lex loq̃tur ĩ his que sunt ꝺtẽtiose iurisdictiõis. De hoc tñ pleni⁹ diceť ifra di. 19. q̃z̃tũ ad absolutionẽ iudicialẽ ⁊ sacr̃alẽ exť dioc̃esiz faciendã. ¶ Tertia ♀ ẽ. qꝫ archiepus q visitat ꝓuinciaz posz ♀
set vt videreť alicui illos q sunt de familia sua cõfirmare: dũ ẽ in dioc̃esib⁹ suffraganeoꝝ: qz tũc sibi subditi sunt: ⁊ locus ꝼm qd aliq mõ sibi subdit⁹ ẽ ꝓ tũc: lz non simpliciter. Utꝫ aũt subditos suffraganeoꝝ: tũc possit ꝺfirmare: vi debiť in sequẽti qõne. ¶ Ad argᵐ ĩ oppositũ dõz ẽ. qꝫ nõ ẽ silẽ de extrema vnctiõe ⁊ ꝺfirmatione: qz extrema vnctio datur ꝺ reliqas pctoꝝ actualiũ: vñ ipis oib⁹ radicib⁹ peccatoꝝ adhibeť: istud aũt ad audaciaz ⁊ fortitudinem conferendã: que magis in fronte apparet. Qõ. IIII.

Uarto queriť vtꝫ epus sit ꝓp̃us ministeꝛ hui⁹ sacr̃i. Et vť qꝫ non: qz plus est minozes ordines ꝺferre q̃z̃ ꝺfirmare: sed illos põt ꝺferre nõ epus: puta ꝑsbiter cardinalis: g̃ ⁊c̃. ¶ Cõtra qz ꝺfirmare est ꝓp̃riũ epoꝝ: vt dõť. di. 68. q̃z̃uis. Et. di. 95. Presbiteros. ¶ Ad euidẽtiã hꝰ qõnis sciẽdũ est qꝫ cũ tres ꝑsone ꝺueniãt in cõfirmatiõe. s. ꝺfirmans cõfirmatus ⁊ tenẽs. ꝑme due. s. ꝺfirmãs ⁊ ꝺfirmat⁹: sunt ꝏ necitate: qz idẽ nõ põt seip̃m ꝺfirmare: sicut nec baptizare exť de bap⁹. c⁹. Debitũ. Tertia ẽ de ꝺgruitate: ⁊ de necitate nõ simpliť sed p̃cepti: si adsit facultas. Scõm hec igitur circa qõnẽ istã tria sunt videda. Primo de ꝑsona tenente: z⁹ de confirmata. 3⁹ de confirmante.

ꝑ⁹ Quantũ ad ꝑmũ sunt. 5. ♀nes. Pria qꝫ iõ tenẽs ꝺueit huic sacr̃o qz ille vt infirm⁹ petit ꝺfirmari: ⁊ iõ alio est vt bacl̃o sꝰstẽtand⁹. Propter qõ dicũt aliq qꝫ mulier tenere vixꝫ nõ oz: qz repugnat significatiõi. Uideť tñ qꝫ mulier possit tenere sic̃ ⁊ ĩ bap⁹: qz nõ significať qꝫ ipa teneat: sz qꝫ ille ab alio teneri indiget. ¶ Scõa ♀ ẽ. qꝫ non z⁹ ♀
pres vno tenere debẽt sicut nec ĩ bap⁹: ĩ quo tñ ꝛia ꝺsuetudo forte excusat: ꝏ ꝺsec. di. 4. Nõ pres. Et qñ mos erat crimẽ nõ erat. ¶ Tertia ꝺclusio est. qꝫ sicut ĩ baptismo nõ 3⁹ ♀
baptizat⁹ nõ oz tenere baptizatũ sic nec ĩconfirmatiõe nõ cõfirmat⁹ nõ oz tenere ꝺfirmãdũ: de ꝺsec. di. 4. In baptismate. ¶ Quarta ꝺclsio ẽ. qꝫ nec q leuauit ĩ bap⁹ oz tenere 4⁹ ♀
in ꝺfirmatiõe: nisi ĩ necitate. ¶ Quinta ♀ ẽ. qꝫ nõ debẽt se 5⁹ ♀
mutuo tenere consanguinei vel affines: qz ad amicitiam sufficit eis vinculum naturale ⁊ carnale.

Circa scõm sũt 4^or ꝺclsiões. Pria qꝫ ois hõ qui fuit ca ꝑ⁹ ♀
pax baptismi oz ⁊ põt ꝺfirmari. Uñ de ꝺsec. di. 5. Oẽs fideles ꝓ man⁹ ipositionẽ ⁊c̃. spũz scm̃ post bap^m recipere debẽt. Qui dicit oẽ nihil excepit: ⁊ ꝺcipit femininũ: qz ĩ xp̃o iesu nõ est masculus nec femia: qz ⁊ mulieres pro xp̃o dimicauerũt. Et sic nõ solũ masculi sz femie ⁊ hermofroditi ⁊ mõstruosi qcũqꝫ ex quo xp̃iani sũt p̃nt ꝺfirmari. ¶ Scõa ꝺclusio ẽ. qꝫ nõ solũ adulti sz ẽt puuli p̃nt ꝺfirmari: qz ⁊ si nũc nõ hẽant p̃nt forte postea hẽbũt ꝺfiteri: ⁊ tunc z⁹ ♀
magis parati sũt: inq̃tũ minus ficti. Eps ẽt puulis manus imposuit. Tñ qz hoc sacr̃m iterari nõ oz: nec sic p̃sumiť de cõuersato inter xp̃ianos qꝫ fuerit ꝺfirmat⁹: sicut qꝫ fuerit

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

baptizat⁹:iō nō expedit q̄ puli ꝯfirmētur q̄usq̄ sint circa septēniū:vt magis recolere possint:qb⁹ ꝛ pp hoc solet dari alapa.Et ī illa etate nō añ dz dari tōsura clericalis:de tpe ordi.c⁹.vlt.li.6i:lz ꝑm legē Moysi ad militiā nō ascribant nisi.a.24.annis ꝛ supra:q̄ statiz armabant ad bella.Sed licet sacrm ꝯfirmatiōis eq̄liter det puulis ꝛ adultis:nō tñ preceptum eius q̄ eccl̄a fecit:ligat nisi adultos.Uñ baptizati paruuli morientes sine distinctiōe saluant añ ꝯfirmationē:nō sic adulti si neglexerint vel ꝯtēpserit. ¶ Tertia 3ª ? conclusio est.q̄ surdi ꝛ muti ꝛ hꝰ possunt ꝯfirmari: q̄ ꝛ istos x̄ps tetigit.Unde expuens tetigit linguā ꝛ misit digitos in aures:vt dicit in Marco. ¶ Quarta ꝰ est. q̄ infirmi ꝛ morientes debent ꝛ possunt ꝯfirmari:q̄ tunc iminet pugna inuisibilis ꝯ hostē.Et si dicat q̄ contra illā nō est cōfirmatio:potest dici q̄ si nobiles iminētib⁹ ꝯflictibus mortalib⁹ faciunt se fieri milites ne moriant nō milites: multo magis vt morientes ānumerent militie x̄pi ꝛ nobiliter 4ª ? tur:nō solū vt agricole de simplici familia debēt se si p̄nt facere confirmari:Christo autē qui oia portabat:ꝛ portat verbo v̄tutis sue non competebat confirmatio.

Quantū ad 3m̄ sunt tres ꝯclusiōes. ¶ Pria q̄ solus p⁹ ? epūs hz ex officio cōfirmare:sicut ꝛ chrisma cōficere:licet nō sequat:solus habet materie consecratione:ergo solus hz vsuz:q̄ oleū ad cathecuminos: ꝛ ad infirmos solus ꝯsecrat:q̄ tamen nō solus vtit:sed etiā simplex sacerdos.Si aūt epūs quēcūq̄ hoiem siue subditū siue nō subditū cōfirmet ē ꝯfirmatus:q̄uis nō debeat non subditum ꝯfirmare:sicut nec ordinare.Non tamē ꝯfirmās alienū suspēsus est a collatione ꝯfirmatiōis:sicut ille a collatione ordinū ꝛ tonsure:de tpe ordi.c⁹.z.ꝛ vult li.6. q̄ hoc non est expressum:sed generaliter ꝓhibitū est: ne exteris sacra ministrēt.i6.q.i. Interdicim⁹.Archiepūs aūt lz possit dare indulgentias per totā ꝓuinciā:de pe.ꝛ re.c⁹. Cum ex eo. licet etiā possit audire confessiones subditorum suffraganeoz q̄ādo visitat dioceſim eoruz: de censibus.c⁹.vlt. li.6.Non tñ licite pōt confirmare subditos eoz:q̄ non hz ptātem nec iurisdictionē in eos:visitās nec non visitās:nisi in casibus in iure concessis ꝛ expressis. Iste aūt non ē de illis:ḡ ꝛc̄.Electus aūt ꝛ confirmat⁹ lz nō consecrat⁹ ēt subditos nō solū non dz:lz nō potest confirmare:lz alius epūs de volūtate eius pōt:q̄ hz ea q̄ sunt iurisdictiōis cū sit confirmatus:non aūt ea q̄ sunt ꝯsecrationis:q̄ non est ꝯsecratus.Uñ potest demandare q̄d est iurisdictiōis: lz non pōt per se cōferre quod ē ꝯsecratiōis. Nō tñ ēet irregularis si confirmaret:lz exercēs ea q̄ sunt ordinis sacerdotalis nō habēs ipm sit irregularis:q̄ non est expssum de illo sicut de isto. Idē de archiepo ante obtentū palliū ꝯsecrationis sicut de epo ꝯfirmato sed non consecrato dciñ ē. ¶ Scōa 2ª ? conclusio ē.q̄ simplex sacerdos ex comissione pape potest confirmare:ꝛ minores ordines ꝯferre:q̄ñ papa ꝯsecratus sit non autē maiores.Nec ex comissione cuiuscūq̄ inferioris potest predicta. Ratio est q̄ cū epatus non addat aliquid supra sacrm per relationē ad corpus x̄pi vez: lz solū per relationē ad corp⁹ mysticū papa ꝓ hoc q̄ ē epūs sūmus epoz non dicit habere plenitudinē ptātis per relationez ad corpus x̄pi vez:lz ad mysticū. Ptās aūt pfecta sup corpus x̄pi mysticū supponit ꝛ regrit ptātē sup verū:q̄ ab ea descēdit.Unde solus sacerdos pōt absoluere in foro penitentiali ꝛ baptizare ex officio. Et ideo p̄mouere ad illas perfectiones q̄ non respiciūt corpus x̄pi verū: lz corp⁹ mysticū potest papa q̄ habet plenitudinē pontificalis ptātis sacerdoti comittere q̄ habet actū suū sup corpus dñi vez: non aūt diacono nec alteri inferiori: q̄ non habet ptātem sup corpus x̄pi vez.Simplici etiā sacerdoti nō pōt comittere q̄ promoueat ad pfectionē q̄ respicit corpus x̄pi vez: sicut sunt sacri ordines.Secus aūt est de minoribus ordinibus ꝛ ꝯfirmatiōe; que respiciūt corp⁹ x̄pi mysticū.supra q̄ est plenitudo ptātis cōmittētis.Et comissari⁹ ē capax ptātis pfecte sup corpus mysticū cū hēat ptātē super vez. Supra ordines vero maiores q̄ imediate respiciūt corp⁹ x̄pi vez nō hz papa plenitudinē ptātis. vt possit eoz collationē cōmittere simplici sacerdoti:licet sit capax. Q̄ vero diacon⁹ ꝛ ceteri inferiores sacerdote nō sunt capaces potestatis perfecte sup corp⁹ mysticū ad q̄nā ptinet ꝯfirmare ꝛ ordinare cū nō hēat pfectā ptātē sup corp⁹ x̄pi verū: ideo papa nō pōt eis cōmittere hz:lz nō sit defect⁹ cōmittētis q̄ hēt talē ptātē pfectā. Itē inferior p̄p nō posset cōmittere sacerdoti ꝯfirmationē:q̄ ipe ñ hz plenitudinē ptātis. Itē dico q̄ p̄p nō possz ꝯfirmare sine chrismate:q̄ nō pōt mutare formā vel mātz sacri. ¶ Szꝯ ea q̄ dicta sunt arguunt aliq tripl̄r. Prio q̄ papa nō possit mutare ministrum sacri ꝯfirmatiōis:q̄ de integritate cuiuslibet sacri sūt mā forma ꝛ miſter:lz p̄p nihil pōt imutare circa mātz ꝛ formā sacroz:ḡ nec circa ministz. Aut ḡ sacerdos simplex ex institutiōe diuia ē miſter ꝯfirmatiōis:ꝛ tūc absq̄ cōmissiōe pape pōt eā conferre:aut nō est miſter lz solus epūs:ꝛ tunc ex quacūq̄ cōmissione nō pōt. ¶ Sed forte ad hoc dicetur q̄ minister nō sit ꝺ integritate sacri: sicut mā ꝛ forma: q̄ materia ꝛ forma sunt ītrinseca sacro:miſter aūt extrinsece se hēt ad ipm:pp q̄ aliqua variatio pōt fieri circa ministrū:nō aūt circa materiā vel formā:q̄ p̄z in sacro pnie: in quo pōt fieri p papā circa ministz variatio:sicut q̄ñ p̄p dat aliq̄bus p̄uilegiū absoluēdi q̄ p⁹i⁹ absoluere non poterāt.ꝛ ab eis aufert q̄ñ vult: vel ēt ab alys q̄ p̄us habebant ptātē. Nūq̄ aūt pōt mutare mātm ꝛ formā sacri pnie. Et similr vr̄ q̄ possit facere circa alia sacra:mutādo ministz: nō aūt mātm vel formā. ¶ Szꝯ hoc nō valet. Primo q̄ p̄p circa sacrm pnie nō mutat ministrū:q̄ minister eius ē ois sacerdos:cū oī sacerdoti dicat in sua ordinatione. Accipite sp̄m scm̄ quoz remiseri.pec.ꝛc̄:lz subtrahit mātz isti vl̄ illi:sicut sibi placet ꝛ alteri tribuit.Ꝺ ē pro tanto:q̄ cum sacrm pnie sit iudiciale mā hui⁹ ē peccatoꝛ subditus. Pōt aūt p̄p facere q̄ subditus isti sacerdoti sibi ampli⁹ non sit subdit⁹:ꝛ sic subtrahit ei mātz absoluēdi:q̄ subtracta nō p̄t absoluere vel ligare:sicut si sacerdoti subtraheret panis ꝛ vinū nō posset ꝯficere.Sil̄r p̄p pōt alicui sbdere sbditū q̄ pri⁹ ei sbdit⁹ nō erat:ꝛ tūc poterit eū absoluere q̄ p̄us non poterat ex defectu materie. Nō mutat ḡ p̄p miſtz pnie: sicut nec i alys sacri:lz dat mātz:vel sbtrahit. ¶ Uel potest alio mō dici q̄ p̄p ministz alicui⁹ sacri mutare nō pōt: p̄t tñ p̄cipere q̄ nullus sacra recipiat a tali vel tali ministro. Et tūc recipiēs contra ihibitionē pape peccat: nec recipit grām.Et quātū ad sacrm pnie aut nihil oio recipit nec sacramētū nec rē sacri:nō q̄ sacerdos nō sit miſter:lz q̄ confessio nō est integra q̄ñ tacet pctm̄ qđ actu cōmittit cōtra inhibitionē pape faciens:ꝛ sic est defectus in mā:aut si nō tacet nihilomin⁹ non recipit rē sacri.s.grāz cū actu cōmittat culpā:ē tñ vez sacrz.Szꝯ q̄ tot⁹ effect⁹ pnie ē remissio culpe:iō sacrm ē in tali iterādū:sicut ēet aliud sacrm ꝑ qđ nihil penit⁹ ē factū. ¶ Nō valet ēt qđ dr̄ q̄ minister extrinsece se hz ad sacrm:mā vo ꝛ forma ītrinsece:q̄ sicut minister ꝯferēs se hz extrinsece ad sacrm sic ꝛ suscipiēs ipm. Szꝯ vbi suscipiēs aliquod sacrm determinat⁹ est:sicut in extrema vnctiōe infirmus vel in ordine masculus ꝑ papā mutari nō possunt:ꝛ tñ si fiat vez est sacrz:vt si sanus inungatur vel mulier ordinet:ḡ silr circa ministruz facientez nihil oio mutari pōt absq̄ euacuatiōe sacri.q̄uis extrinsece se habeat ad sacrm. ¶ Tertio pz idē p̄ncipalr sic. dispensare sacra q̄rū act⁹ respiciūt corp⁹ x̄pi mysticū nō cōuenit: pape ꝛ epis rōnē iurisdictiōis:q̄ cū p̄p elect⁹ ꝛ epūs ꝯfirmatus hēant plenariā iurisdictionem anteq̄ sint consecrati possent tunc sacramenta conferre seu dispensare quod falsum est:ergo non conuenit eis ratiōe iurisdictiōis: lz rōne consecrationis:lz ea que ꝯsecrationē respiciūt nō ꝯsecrato

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cõmitti non pñt: vt habet ex: de consecr.ec.vel al.c°. vlt. ergo papa vel episcopus nõ pñt cõmittere nõ epo q̃ possit talia sacra conferre. ¶ Quarto sic. Papa nõ habet maiores ptãtẽ q̃s eps nisi in foro causar: si ergo ex cõmissiõe pape simplex sacerdos põt ꝯfirmationẽ vel minores ordies conferre: idẽ poterit sacerdos q̃libz ex comissiõe ppry epi: qõ a nullo ꝯcedit. ¶ Quinto sic. Sicut ī bap° cõfert ptãs suscipiẽdi sacra sic in ordine ꝯfert ptãs dispẽsandi ea: sz papa nõ põt facere q̃ nõ baptizat° suscipiat vex sacrm: g̃ nõ põt facere q̃ nõ ordinat° illa ordinatiõe q̃ quis recipit potestatẽ dispẽsatiuã ꝯfirmatiõis vl' ordis possit hec sacra cõferre. ¶ Sexto. qr mirx eẽt si aliqs posset in actũ respectu cui°nõ hz potẽtiã: sz fm istos character ordinis vel baptismi sunt potestas suscipiendi: r conferendi sacramenta: nullus autem potest habere characterem ordinis vel baptismi ex comissione pape: sz regrit susceptio sacrox: g̃ nõ habẽti characterẽ ordis p susceptionẽ sacrī nõ põt p quẽcũq̃ cõmitti act° illi° sacrī. Tũc deducat vt ꝑus: qr minister ꝯfirmatiõis: aut ẽ ordiat° ordinatiõe epali: aut simplicis sacerdoty: si epali: cõmitti non ꝑt nõ epo: si simplicis sacerdoty non est necia cõmissio: nisi forte pp̃ phibitionẽ eccle ad vitandũ culpã iobediẽtie. Ex his pz q̃ ex comissiõe cuiuscũq̃ illius posset ꝯferre sacrm qõ non posset conferre ex se. ¶ Septimo rõ ꝑcedẽtis opinionis nõ vr̃ ꝯcludere. Cũ. n. dicit q̃ ꝑp hẽt plenitudinẽ ptãtis sup corp° mysticũ: verũ est illã q̃ põt sacra dispẽsare sz nõ cõmittere: cũ hec sit potestas ꝯsecratiõis i qua cũ ipo cõicãt oẽs epi. Aliã ptãtem hz q̃ est iurisdictiõis q̃ ẽ in statuẽdo: citãdo: excõicãdo: suspendẽdo: i q̃ nullus ei eq̃tur. Et hãc põt committere cui vlt: vel in toto vel in ꝑte. Sz de ℔ nihil ad ꝓpositũ: sz soluz de potẽtia: q̃ committi nõ ꝑt. ¶ Octauo qõ dr̃. q̃ illa comissio ñ põt fieri nisi sacerdoti q̃ hẽt ptãtẽ sup corp° dñi vex nõ videt cogere: qr a corpe dñi vt ꝯsiderat ꝑ se vel i se: puta passo vel mortuo fluit gra i corp° mysticũ: r nõ ab ipo solũ: vt est in sacro. Sacerdos aũt nõ hẽt ptãtẽ sup corp° dñi verũ vt ẽ in se: sz solũ ꝑut est in sacro. Et iõ q̃m ẽ de vtute rõnis nõ est neciũ q̃ sibi soli opetat dispẽsatio sacrox: p q̃ effluit gra in corp° xp̃i mysticũ. Qõ ẽt pz qr ali° a sacerdote ꝑt cõferre bapm: q̃m ẽ de rõne sacrī: licet ex istitutiõe eccle solus sacerdos hẽat auctitatẽ mistrãdi. ¶ Ad ꝑm arg̃ ꝛ id qõ dr̃ q̃ ꝑsbri cardinales ꝯferunt minores ordines: dõz q̃ eque dubiũ ẽ de minorib° ordinib° sicut de ꝯfirmatiõe. Nõ. n. claret quõ possint a nõ epo ꝯferri: si solus eps ex ordinatione xp̃i sit hox sacrox minister. Si vero ois sacerdos sit ministerr si ex ordinatione eccle reseruat solis epis: tũc q̃libz sacerdos põt ve ꝯfirmare: r miores ordines ꝯferre: lz peccet ꝯferẽdo: faciens ꝛ statutũ eccle. Eccla. n. potest ministrũ sacrī suo statuto ligare: sz nõ põt irritare sacrm ꝯcurrẽtib° his q̃ sũt de necitate sacrī. Et si hoc ẽ vex: tũc Greg. potuit ꝯferre sacerdotib° q̃ licite ꝯfirmarent: q alias peccassent ꝯfirmãdo: licet ve ꝯfirmassent. Si aũt nõ ẽ ita: sed solus eps ẽ minister: nescio cur nõ possit dici q̃ Greg. cũ fuerit hõ r non deus errare potuerit. Et p hoc pz ad fz. Uidetur aũt q̃ ꝓprius minister ꝯfirmatiõis sit eps p id qõ dr̃: de consec.di.ꝟ.c°. Man°. Minister aũt minox ordinũ vr̃ eẽ simplex sacerdos: vt pz p illõ qõ dr̃ ex de ordinato ab epo qui renũtiauit epatui.c°.i. Sustinẽdo aũt cõez opionẽ põt rñderi ad ista p ordinẽ. ¶ Ad ꝑm dõm. q̃ cuz sacerdos fiat eps r minister hui° sacrī sit sacerdos eps: qr nec põt eẽ eps: nisi sit sacerdos: imo nõ vr̃ ali° character: sz idez vtriusq̃: plenior tñ epi cõmittere sacerdoti simplici est nõ mutare ministrx quo ad sbaz. ¶ Ad cui° euidẽtiã est sciẽdũ q̃ forte ex dispensatiõe pape ex chrismate nõ ꝯsecrato: r ỏ oleo nõ bñdicto possent sani ꝯfirmari r morientes inũgi: r eẽt eadẽ mã: qr ꝯsecratio illa nihil reale addit: sz purã relationẽ rõnis dicit. Uñ xp̃s mãm instituit sz scifiationẽ eccle cõmisit. Uñ papa q̃ ẽ super totã eccla nõ põt qdem materiã mutare: sz ei° ꝯsecrationẽ põt mutare vel omittere: qr sic xp̃s instituit q̃ oleũ vel chrisma sit mã: eodẽ mõ q̃ fuerit ꝑ eccliam determinatũ. Uñ forte nõ idẽ modus ẽ consecrãdi apõ oẽs. Et qr ꝯsecratio illa nõ est sacrm: sz aliqd sacrale: iõ vr̃ eẽ i dispositiõe eccle. Sicut aũt nullũ ẽ matrimoniũ inter personas quas eccla reddit illegitimas: sic non eẽt confirmatio nec vnctio si fieret de mã ꝯ ritũ eccle sic ꝑparata: g̃ a simili si cõsecratio epi nõ sit sacrz sz sacrale vr̃ q̃ ꝑp possit circa illõ dispẽsare: vt. ſ. minister ꝯferẽs illa sacra quib° aliquis ꝑficit corpi xp̃i mystico sic sit a xpo determiat° q̃. ſ. sit sacerdos fm q̃ placuerit eccle ipm consecrare. Unde g ꝑest toti eccle põt ei cõmittere sine hac cõsecratiõe. Sz qr gnãliter statuit q̃ nõ eps ℔ nõ faciat: iõ g cõtra hoc agit nihil facit. Determiationẽ. n. sacerdot] xps eccle cõmisit: sz q̃ sacerdos eẽt hoc determinauit. Uñ forte papa facere posset q̃ simplices sacerdotes epm ꝯsecrarẽt. Sed respectu aliox sacrox q̃ respiciunt corp° xp̃i vex xp̃s determinauit nõ solũ q̃ eẽt sacerdos: sed ẽt q̃lis sacerdos: qr eps. ſ. fm ritũ eccle ꝯsecrat°. Unde modũ ꝯsecrãdi eccle cõmisit: sz eũ ꝯsecratũ noluit eẽ vlteriori ritu q̃z simplicẽ sacerdotẽ. Et q̃uis ista nõ ꝓbẽtur: tamẽ isto mõ esse potuit. Et isto modo saluari põt qõ eccla romana facit. de qua supponẽdũ ẽ q̃ nõ errat. ¶ Ad illud qõ dicũt de suscipiẽte r ꝯferẽte. dõm q̃ actõ trãsiens nõ solũ eẽntialr: sz ẽt subiue differt ab agẽte: sed patiẽs est idẽ subo cũ ea. Unde eẽntiali° se hz patiẽs ad actionẽ transeũtẽ q̃z agẽs. Uñ dissimile est de vtroq̃. ¶ Uel dõm q̃ sicut papa nõ põt mutare subm a deo determinatũ sic nec agẽs a deo determinatuz. Sz subm qdẽ ẽ q̃ñq̃z a deo determinatũ totaliter r simplr: r tũc papa nihil põt: aliqñ conditionalr. ſ. suppositã ordinatiõe eccle: sicut i mrio° vir r mulier. Uñ ibi põt ꝑp facere ꝑsonas illegitias r legitias. Et silr ẽ ex parte ministri q̃ñ ẽ determinat° totalr r simplr ꝑp nihil põt: puta sacerdos est determinat° ad iungendũ r ad absoluendum. Qñ aũt est determinat° sub ꝯditiõe cui° ipletio est i ptãte eccle: tũc papa põt. Et sic supponit esse hic: sicut ex̃rio supponit in suscipiẽte oia sacra ꝑter bapm r mriom q̃ baptizatus ẽ susceptiu° r nõ ali°: Uñ nec papa facere põt q̃ non baptizat° possit aliqõ sacrm recipere: qr sic xp̃s ordinauit. Si aũt silr ordinauit q̃ solus sacerdos sit susceptiu° epal' cõsecratiõis: tũc papa non põt dispẽsare. Uñ qr suppõim° q̃ ecclesia non errat in his quibus ecclesia dispẽsatiue vtitur: supponẽduz est a xp̃o determinationẽ vltimatã eccle cõmissam esse. In quib° vero nõdum attẽptauit supponẽ dum est a xp̃o determinationẽ factã esse. ¶ Ad zm dõm. q̃ nõ est simile: qr licet eps nõ possit cõmittere non consecrato in episcopum ea que sunt episcopalis ꝯsecratiõis: puta dedicare ecclias: r huiusmodi: papa tamẽ posset nõ epo immo ẽt nõ sacerdoti. nisi illa que includũt misse celebrationẽ cõmittere: qr talia sunt de iure positiuo. De his vero que sunt de iure diuino nihil licet inferiori papa: sed pape sic: fm distinctionẽ factã. Uel põt dici q̃ nõ cõsecrato nõ possit cõmitti ẽt a papa: sz ꝯsecrato ī sacerdotem: licet non sit consecratus in episcopum possunt aliqua cõmitti a papa r nõ ab alio: sicut illa de quibus agitur. Unde decretalis illa: de consecra. ecclesie: non est ad propositz: quia loquitur de episcopo qui ea que sunt consecrationis nõ ꝑt non episcopo cõmittere: imo nec tonsuram conferre cum tamen constet q̃ huiusmõi papa cõmittat: qr cum habeat plenitudinem pontificatus ea que sunt pontificum etiam non pontifici committit: quod non potest facere particularis pontifex. Perfectũ. n. est qõ põt sibi simile generare. Et quandoq̃ vnus eps alteri cõmittit q̃ ordines in sua dyocesi teneat: vel hẋ. ille qui ordines confert iure suo: r auctoritate sua cõfert: non cõmittẽt]: qr etiã nõ consecrat°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cõmittere põt. Propter qõ oz q is cui cõmittit: q iure suo hoc facere hz sit ꝯsecrat⁹ illa ꝯsecratiõe ad quã ℔ ptinet. Sz qñ ex cõmissiõe pape ꝯfirmat: vel dat miozes ordines non sua auctozitate sed vice pape hoc facit: quia si potest facere perfectum ep̃m: sicut vult. s. mutãdo materiã ⁊ foꝛmam potest ⁊ partialez episcopũ facere. i. ĩ pte dare alicui potestatẽ epi vt eps ẽ: nõ. quã hz vt eps ⁊ sacerdos. i. collationẽ maioꝛ ordinũ q̃ respiciũt coꝛpus xp̃i vexꝛ. ¶ Ad 4m dom q licet pp̃ nõ bẽat maiozẽ ptãtẽ in conferẽdo sacrã p se q̃z eps tñ bẽt maiorẽ ptãtẽ in ꝯferẽdo ea p aliũ: qꝛ ꝯferre est cõsecratiõis: sed ꝯmittere ẽ iurisdictiõis. Est aũt pp̃ maioꝛ in iurisdictiõe q̃z ali⁹ eps: sz equal'ẽ ĩ ꝯsecratõe: qꝛ equalis ẽ vtriusq; ꝯsecratio: cũ sit eadẽ. Uñ eps factus pp̃ non amplius ꝯsecrat̃. Et põt põi ex̃m ĩ eõ ⁊ ĩ iquisitoꝛe: qꝛ non habet eps maiozẽ ptãtẽ ĩ cognoscẽdo de crimie heresis p se: imo de pari currũt: sz eps cũ sit ordinari⁹ hz maiozẽ ĩ cõmittẽdo q̃z inquisitoꝛ: q cõmittere nõ põt. ¶ ℙ. ꝯsequẽtia apꝑet fl'a ĩ oib⁹ ꝯsecratiõib⁹ q̃ sũt sacr̃ales ⁊ ñ sacrã: qꝛ ita põt eps p se ĩ illis sicut pp̃: sz pp̃ ꝑt eas cõmittere nõ eõ: nõ aũt ℔ põt simplex eps. Uñ in decretali aquaz. pp̃ dissimulando ratã hz ꝯsecrationẽ factã a simplicib⁹ sacerdotibus ad qõ ratihabitio inferioꝛis nihil faceret. ¶ Ad. 5. dõz. q sic̃ pp̃ nõ põt facere q nõ baptizatus suscipiat alia sacrã: quia character baptismi ẽ simpliciter potẽtia passiua ad alia sacramẽta: ⁊ nemo recipit illõ cui⁹ nõ hz potẽtiã receptiuaz: sic nõ põt facere pp̃ q non ordinat⁹ q caret characterẽ ordinis possit ꝯferre ꝯfirmationẽ vel miozẽ ordinẽ: qꝛ character ordinis ẽ potestas actiua ad ꝯferẽdum ea. Uñ bñ oz q characterẽ sacerdotalẽ bẽat cui pp̃ ℔ cõmittit: sz nõ q habeat ordinẽ epal'ẽ: sic̃ diceret̃ q character ordinũ iferioꝛ est ptãs faciẽdi ex offõ qõ sine illis hõ ex se facere nõ põt: sed ex comissiõe. Ita ẽt ordo epal'est ptãs ꝯferẽdi ordines ex se sine q̃ ex se: ⁊ ex p̃po offõ nullus põt ꝯferre. Sz ex comissiõe pape sacerdos põt illõ qõ eps põt ex se ĩ talib⁹: qua si nõ sit ordo ptãs ꝯferẽdi sic̃ character baptismal' recipiẽdi. Sz aliqs ordo ẽ ptãs faciẽdi qõ aliter fieri nõ põt: vt sacerdotium ꝯficiẽdi ⁊ ligandi ⁊ absoluẽdi: ⁊ epat⁹ ad maiores ordines ordinãdi: qõ ali⁹ nõ põt. Est aũt ptãs ĩ alys faciẽdi ex offõ ordinare qõ ali⁹ nõ põt. nisi ex cõmisso ⁊ vice alteri⁹. Et sic ordo iferioꝛ ad suos act⁹: ⁊ epat⁹ ad minoꝛũ collationẽ ⁊ cõsecrationẽ ꝓportional'r ⁊ ꝯformiter se hñt. ¶ Ad. 6. dõm q minister ẽ duplex: vn⁹ simpl'r q sic põt facere ℔ qõ nullus ali⁹: ⁊ tal' p papam nõ põt põi nec amoueri: sicut sacerdos ẽ mister ꝯficiẽdi: qꝛ nec ꝓhibitio pape impedit qn sacerdos possit ꝯficẽ: nec fac̃ ei⁹ cõmissio q nõ sacerdos ꝯficiat. Et sic nullus ẽ mister ꝯfirmãdi vel ordinãdi miozes ordines. z° ẽ alius mister nõ simpl'r sz ex offõ q s. põt aliqd ex offõ suo q̃si ordinarie qõ ali⁹ iure suo nõ põt sz tñ ex cõmisso: ⁊ talis mister p potẽtiã põi põt: lz p papaz ille q ex se hoc hz: ãmoueri nõ possit: sic̃ ꝯfiteri fidẽ ptinz ad ꝯfirmatũ ⁊ ad miozes ordies act⁹ illi quos tñ supioꝛ alteri ꝑt cõmittere: vt fiant ab aliolicite: aucitate ẽt miozis prelati q̃z sit p̃p. Sz nõ põt facere q̃n ad istos ex offõ istud pertineat: lz possit ꝓhibere q offiñ suũ nõ exerceãt. Et sic mister ꝯfirmatiõis ⁊ collatiõis minoꝛ ordinũ est eps: vt ad ip̃z solũ ptineat ex offõ qõ p̃p sibi auferre nõ ꝑt: lz possit eũ ab exequutiõe suspẽdere. Sz hoc ipm põt p̃p nõ eõ cõmittere: dũ tñ sit sacerdos: qꝛ ille ẽ mister simpl'r ⁊ iperfectus de se: nisi maioꝛ ꝯsecratio vl' supioꝛis cõmissio supplet. ¶ Ad 7m ĩ quo inuũt talẽ rõnẽ. Qꝛ aut itelligit̃ papã habere plenitudinẽ ptãtis rõne ꝯsecrationis vel rõne iurisdictiõis: nõ rõne ꝯsecratiõis: qꝛ q̃m ad istã oẽs epi sũt sibi eq̃les. Si rõne iurisdictiõis sic ẽ vexꝛ: sz ad illã nõ ptinet commissio tal': q̃ p̃p ñ ꝑt cõmittere sacerdoti ꝯfirmationẽ ⁊ minoꝛes ordies ꝯferre. Dõz q p̃p hz plenitudiez ptãtis ẽt q̃m ad cõsecrationẽ ĩ q̃ ẽt aly epi sibi nõ equant̃: qꝛ licet oia sacramẽta possint aly epi ꝯferre: sic̃ ipe: tñ in sacr̃is ꝯferẽdis aly tenẽtur ad modos ꝯsecrãdi ad quos ipe nõ tenet̃. Jtẽ in multis ꝯsecratiõib⁹ ipe hz ptãtẽ excellẽtie: qꝛ sine illis põt res ꝯsecrare: ex q̃ ꝯsecratio ẽ p institutionem ecclesie. ¶ Jtẽ qõ dicũt q ad plenitudinẽ iurisdictiõis ĩ q̃ nullus ei eq̃tur nõ pertinet cõmissio: fl'm ẽ. Dis. n. cõmissio ad iurisdictionẽ ptinet: qꝛ ĩ iurisdictiõe ꝯtinet̃ iudicꝫ dãdi licẽtia. ff. de iurc cõi. Jud. li. i. Et lz p se ordinare ⁊ ꝯfirmare sit consecratiõis: tñ ℔ cõmittere ẽ iurisdictiõis. Uñ nõ sacerdos curat⁹ ꝑt cõmittẽ audiẽtiã ꝯfessionũ sacerdoti: ⁊ ñ cõsecrat⁹ eps cõmittit eꝑo ordies ꝯferre ĩ sua dioces̃i. ¶ Ad 8v dom. q licet gra fluat a xp̃o nõ solũ ꝓut ẽ in hoc sacro sz ẽt ꝓut ẽ ĩ se ⁊ ꝓut ẽ ĩ alys sacr̃is q̃uis sacerdos nõ bẽat ptãtẽ supꝛ ip̃m ꝓut ẽ in se: hz tñ ptãtẽ supꝛ eũ: ꝓut ẽ ĩ hoc sacramẽto ⁊ in alys: qꝛ oĩa alia ordinãtur quodã mõ ad istũ. Et iõ ille q ex offõ hz ptãtẽ in istõ sacr̃m. s. eucharistiã ex ℔ ip̃o apt⁹ est vt bẽat ptãtẽ in alia ex comisso. ¶ Potuit tñ deus aliter ordinare. sz supponim⁹ q sic ordinauerit: ex q̃ eccl'ia romana sic facit. Qõ aũt dicit q nõ sacerdos potest baptizare: ⁊ sic ꝯfert sacr̃m gr̃e q nõ hz ptãtẽ supꝛ coꝛp⁹ xp̃i vexꝛ. dõm q ℔ ẽ ex ordinatiõe xp̃i ⁊ nõ pape. Et sil'r mr̃io⁹ contrabũt in quo dat̃ gr̃a nõ sacerdotes qõ nõ ẽ ex comissione pape sz ex ordinatiõe dei. Sz ex comissiõe pape fieri nõ põt: q ille ꝯferat sacr̃m gr̃e: q nec ẽ sacerdos: nec alias sine ordinatiõe pape illud ꝯferre posset. Tũc. n. p̃p hr̃et potestatẽ excellẽtie ĩ sacr̃is si ad libitũ posset mĩstꝛ statuere vel destituere. ¶ Ad argm dom. q aliqua sunt epi: vt eps est q̃m ad posse simpl'r ⁊ total'r q̃ nõ p̃nt cõmitti nõ eꝑo: sic̃ illa nõ p̃sbro: sicut ꝯferre maiozes ordies: aliq̃ aũt sunt epi vt eps ẽ nõ q̃m ad posse simpl'r sz q̃m ad posse ex offõ: sicut cõfirmare ⁊ ad miozes ordiare. Et ista a solo p̃p p̃nt committi nõ eꝑo: vt fiãt aucitate sũmi epi. ¶ Ad illud de Hre. nõ bñ dicit: qꝛ ex̃ de ꝯsue. c°. 4. exp̃sse dr̃ q si simplex sacerdos sine cõmissiõe cõfirmat: nõ solũ peccat: sz ianiter confert: ⁊ veritas sacr̃i nõ sꝑest: ⁊ multo magis de miozib⁹ ordinib⁹: g̃ illõ mẽbrũ q̃ dicit sacerdotib⁹ ꝯpetere sz supioꝛiorib⁹ refutatũ nõ valet. Aliud ꝙ q̃ dic̃ Hreg̃m errasse ẽ pei⁹. ¶ Ad zm cũ dicit q simplex sacerdos ẽ mister minoꝛ ordinũ dõz q vexꝛ ẽ ex cõmissiõe iuris: vt abbates lectoꝛat⁹ fm q̃sdã antigt⁹: vl' ex cõmissiõe pape: vt p̃sbri cardinales: al'r nõ. Uñ dr̃ de ordinatis ab illo q renũ. epi. q tales ordines q̃ñq; a nõ epis ꝯferũtur: qñ. s. eis committit̃: ⁊ non ex officio: vt de etate ⁊ equal. Cũ ꝯtingat. 70. di. Qm̃ videtur. Et si dicerem⁹ sꝑdiaconatũ ⁊ miozes ordies ab eccl'a istitutos ꝓpa aucitate: tũc papa ꝑ libito possz hoꝛ collationẽ cõmittere: ẽt nõ sacerdoti: sicut ꝯsecratiões alias q̃ nõ sũt sacr̃a. ¶ Tertia ꝓ ẽ. q ex cõmissiõe electi ĩ papã: ⁊ nõdum cõsecrati nõ põt ℔ simplex sacerdos: lz posset eps electus in papã añ coronationẽ: p quã quidẽ nõ recipit cõsecrationẽ. Et si p̃sbri cardinales p̃p nõ electo vel electo nõdũ tñ cõsecrato ꝯferant miozes ordines ℔ ẽ ex iuris ꝯcessiõe: vl' ex ꝯsuetudine q̃ iuri eqꝑollet si sit p romanã eccl'az approbata. Sz p̃p ñ ꝯsecrat⁹ ꝯferre miozes ordies cõmittere sacerdoti nõ põt: qꝛ cũ oporteat p̃ncipale agẽs vel istr̃ale cẽtale formal'r vel vtual'r qõ ẽ nobili⁹: ⁊ ordo vel ordiat⁹ sit altioꝛ stat⁹ in eccl'a nõ ordinato vel nõ ordine cũ sacerdos iure suo ℔ nõ possit: vr̃ neče q cõmittẽs iure suo ℔ possit. Unde cũ iure suo nullus nõ ordinat⁹ ℔ possit: qꝛ ẽ inferioꝛ ordiato: imo cũ nullus nisi eps iure suo ℔ possit: vr̃ neče. q papa hoc cõmittẽs sit ĩ papã cõsecrat⁹: ita q ista cõmissio est sil' ⁊ iurisdictiõis ⁊ ordinis: quã solus p̃p põt facere nõ consecrato epal'r: dũ tñ sit ꝯsecratus sacerdotal'r. Nec hoc al'r ꝓbari põt: nisi qꝛ eccl'a romana sic vtit̃: ⁊ credit̃ non errare. Jꝑa etiã tenet: q si simplex sacerdos sine pape commissione confirmet vel ordinet: q nihil agit. ¶ Ex his patet ad argumentũ in oppositum.

3ª ꝑ

¶ De sacro altaris ⁊ eucharistie. Di. VIII. a

POst sacramentū baptismi ⁊ cōfirmatiōis sequitur eucharistie sacramentū. Per baptismū mūdamur. Per eucharistiā in bono cōsūmamur. Baptism⁹ estus vitiorū extinguit. eucharistia spūaliter reficit. Unde excellēter eucharistia dicitur. i. bona gratia: qz i hoc sacramento nō modo est augmentū virtutis ⁊ gratie: sed ille totus sumitur: qui est fons ⁊ origo totius gratie. Cuius figura precessit: qđ māna pluit deus patribus in deserto: q quotidiano celi pascebantur alimento. Unde panez angelorum manducauit homo. Sed tūc qui panem illum māducauerūt mortui sunt. Iste vero panis viuus qui de celo descendit vitā mundo tribuit. Māna illud de celo: hoc super celū. Illud scaturiebat in diem alterū reseruatū: hoc ab omni corruptione alienum. Quicunq; religiose gustauerit corruptionē nō videbit. Illud datum fuit antiquis post transitū maris rubri: vbi submersis egyptijs liberati sūt hebrei. Ita hoc celeste manna: nō nisi renatis prestari dz. Panis ille corpalis populum antiquū ad terrā promissiōis per desertuz eduxit. Hec esca celestis fideles huius seculi desertū trāseuntes i celum subuehit. Unde recte viaticū appellatur: qz in via nos reficiēs vsq; in patriā deducit. Sicut ergo in mari rubro figura baptismi p̄cessit: ita i manna significatio dñici corpis. Hec duo sacramēta demōstratiua sunt: vbi de latere xp̄i sanguis ⁊ aqua profluxerūt: qz per sanguinem redemptionis ⁊ aquaz ablutionis nos redimere venit a dyabolo ⁊ a peccato: sicut israelitas per sanguinē agni paschalis ab exterminatore: ⁊ per aquam maris rubri ab egyptijs liberauit. Huius etiā sacramēti ritum melchisedech ostēdit vbi panē ⁊ vinū abrahe obtulit. Uñ vt ait Ambrosius intelligi dat̄ anteriora eē sacramēta christianorum q̄z iudeorum.

¶ De institutione sacramenti. b

Ic etiam illa ꝓsideranda occurrūt quat
b tuor. s. sacramētum: institutio: forma: ⁊ res. Sacramentū dominus instituit quādo post typicū agnū corpus ⁊ sanguinem suū discipulis in cena porrexit. Unde Eusebi⁹ emisenus. Quia corpus assumptuz ablaturus erat ab oculis: ⁊ illatur⁹ syderib⁹: necesse erat vt die cene sacramentuz nobis corporis ⁊ sanguinis cōsecraret. Ut coleret̄ iugiter p mysteriū quod semel offerebatur in precium.

¶ De forma. c

Forma vero est quam ipse ibidez edidit
f dicēs: hoc est corpus meū: ⁊ post. Hic est sanguis meus. Cum enim hec verba proferunt̄: conuersio fit panis et vini i substantiam corpis et sanguinis xp̄i. Reliqua ad laudē dei dicuntur. Unde Ambr. Sermone xp̄i hoc conficit̄ sacm: qz sermo xp̄i creaturā mutat: et sic ex pane fit corpus xp̄i: et vinū cū aqua i calicē missum fit sanguis consecratione verbi celestis. Consecratio quib⁹ fit verbis. Attēde que sūt verba. Accipite ergo et comedite ex eo oēs: hoc est corpus meū: et itez. Accipite et bibite ex hoc oēs: hic est sanguis meus. Per reliqua oīa que dicuntur laus deo referr̄: oratio p̄mittitur p populo: p regibus. Item Aug. Credēdum ē q̄ in illis verbis xp̄i sacramenta conficiātur: reliqua omnia nihil aliud sunt q̄z laudes vl obsecrationes fideliuz ⁊ petitiones. Ecce que sit institutio ⁊ forma hui⁹ sacramēti. Ubi cōsideratiōe dignū est: quare illud sacramētū post cenam dedit discipulis. Dominus igitur iesus ad inuisibilia paterne maiestatis migratur⁹ celebrato cuz discipulis typico pasca: quoddā memoriale eis cōmendare volēs: sub specie panis ⁊ vini: corpus ⁊ sanguinē suū ita eis tradidit vt ostenderet legis veteris sacramēta: inter q̄ precipuū erat agni paschalis sacrificiū: in morte sua terminari: ac legis noue sacramenta substitui i quib⁹ excellit mysteriū eucharistie. Ideo etiaz post alia dedit: vt hoc vnum artius memorie discipulorū infigeretur: ⁊ ab ecclesia deinceps frequentaret̄. Sed nō ex inde disciplinā sanxit i posterz: vt post alios cibos sumat̄. potius a ieiunis sumi oportet: sic̄ apostolus docet: vt singulari reuerētia dijudicet̄. i. discernat̄ ab alijs cibis. Quod dominus apostolis disponēduz reliquit. Unde Aug. Apparet cū primo acceperunt discipuli eucharistiā nō eos accepisse ieiunos. Non ideo tamē calūniandū est vniuerse ecclesie q̄ a ieiunis sumit̄ semper. Placuit. n. spiritui sancto vt i honore tanti sacrāmēti prius in os christiāi dominicū corp⁹ ītraret q̄z alij cibi: ideo vbiq; mos iste seruatur. Non enī qz post cibos dedit dominus: ideo prāsi vel cenati illō accipere debēt: vt illi faciebāt quos apostolus redarguit. Nā saluator quo vehemēti⁹ cōmendaret mysteriū illius altitudinē vltimū hoc voluit infigere cordibus ⁊ memorie discipulorū a quibus ad passionē digressurus erat. Quo ait ordine deinceps sumeret̄: apostolis p quos ecclesias dispositurus erat reseruauit docenduz.

¶ De sacramento ⁊ re. d

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Questio. I.

Arca octauā distinctionē tria q̄runt. p° vtr̄ eucharistia sit sacramē/tū: quo p̄figuratū t qñ istitutū. z° de susci piētib⁹ vtrū debeāt eē ieiuni. 3° de forma.

Querit ergo p° vtrū eucharistia sit sacr̄m. Et videt̄ q̄ non: qr sacr̄i nō ē scītatē habere in se: sed i alio cau/sare: vñ t dicit̄ a sacrando actiue: sed eucharistia ꝓtinet in se eēntialr sctūz scōrū: g̈ nō ē sacr̄m sed potius sanctuariū. ¶ Cōtra. qr eucharistia dr̄ sacr̄m pgrediētiū: vñ dicit̄ via ticū. z6. q. 6. Qui recedūt t.c. De hys. ¶ R° circa istā que stionē tria sunt cōsiderāda. p° vtr̄ eucharistia sit sacr̄m: Scōo de p̄figuratiōe h⁹ scri. 3° de institutione.

Quātuz ad p̄m sunt tres ꝓnes. ¶ Prima q̄ ē sacr̄m dignissimum: t plusq̄z sacr̄m. Est. n. aliquid sanctū tm̄ t non sacr̄m nec sacr̄ale: sicut illud qō hz i se san ctitatē formaliter t subiue nō aūt effectiue nec significati ue: vt hō scūs. Scōo est aliqd sacr̄ale tm̄: vt qō hz habitu dinē dispositiuā ad sacramētū: ante vel post: sicut illa que ptinēt ad solēnitatē cuiuslz sacr̄i: vt catheciśmus t hꝺ. 3° ē aliqd sacramētū impfectū: vt sacr̄a ve. le. i q̄bus nō erat scītas nec subiue nec effectiue: sed tm̄ significatiue. 4°. ē aliqd sacr̄m pfectū in quo ē sanctitas t sīguificatiue t cau satiue: vt i. 6. sacr̄is no. le. hec ē. n. tota t pfcā rō sacr̄i: vt sit iuisibilis gr̄e visibilis forma: vt ymaginē gerat t causa exi stat. 5° ē aliqd qō ē sacr̄m: qr est cā t signū scītatis t plusq̄z sacr̄m: qr intra se ꝓtinet eēntialiter scītatē: t tale ē eucha ristia. Propter qō sicut Joānes bap. fuit ꝑ ppheta p̄dicendo futura t plusq̄z ꝑ ppha demostrādo p̄tia. puta agnū dei di gito. sic ē i ppōsito de eucharistia. ¶ Ex quo stati apparet solo ad argumētū in oppositū: qr eucharistia ē sacr̄m rōne signi t effect⁹: t plusq̄z sacr̄z rōne ꝓtenti: qr ē sanctuariuz. ¶ Scōa ꝓ ē. q̄ vnū ē sacr̄z: qr vnū idē ē qō idiuisū ē i se: t diuisuz ab alio. Istud aūt sacr̄m ē indiuisum nō q̄dē rōne materie t forme: qr illa bene sūt diuisa t diuersa i se: sz rō/ne q̄ sacr̄m ē idiuisuz. s. rōne signi t cause: qr oia q̄ hic sunt ad vnū t idē p̄figurādū ordināt̄: t ad idē causandū: siue il lud sit res t sacr̄z. sic̄ corpus t sanguis x̄pi q̄ sūt vnū suppo/sito t subo quomō forte nō fuisz vnū si fuisset ꝓsecratū t ē/pore mortis sue qñ sanguis erat a corpe separat⁹ siue quo ad illud qō ē res tm̄ siue in gnāli. s. corpus x̄pi mysticū qō ē vnū ordie. siue in spāli. s. aīe pfecta refectio. sicut dr̄ vnū prādiū: vna cena illud i quo mlta ꝓcurrūt ad vnā refectio nē. s. cibi t potus. Scōo ē vnū qr ab alys diuisuz t distictū. s. a bap° t ꝓfirmatōe: qr q̄uis vna eēt potētia gnātiua nu/tritiua t augumētatiua t vnū istrumētū. puta calor: t vna mā puta alimētū nihiloīus diuerse sunt actōes generare nutrire t auguītare. vñ aīalia sp gdē nutriūt̄: nō sp autē augēt̄ vel genērāt̄. Silr q̄uis vna sit pricipalis potentia dei t vnū istr̄z character epal̄ q̄ vna mā. i. gr̄a gratū faciēs gbus hō idē p° gnāt̄ in bap°. scōo augmētat̄ i ꝓfirmatiōe. tertio nutrit̄ ꝑ eucharistiā i vtroq̄ tm̄ diuerse sūt actiōes regenerare: pficere: t reficere. vñ cū sacr̄a sint actiōes q̄dā exteriores ordinate ad istas diuersas interiores ꝑ ꝓnās di/uersa sunt sacr̄a. ¶ Tertia ꝓ ē q̄ licet illud sacr̄m sit vnū pfectōe t ordine ē tm̄ diuersis noīb⁹ nūcupatū. Prio. n. in/q̄tū est rememoratiuū dñice passiōis dr̄ sacrificiū: hostia: oblatio. vñ dr̄ sacrificiuz altaris. iz. q. z. Non extimemus. Et q̄ oia sacrificia p̄cellit corp⁹ t sāguis x̄pi. de ꝓsecra. di. z. Nihil. De 3° dicit̄ de cōsecra. di. z. Trib⁹ i fine. q̄ ē obla tio spūal̄r corpus t sanguis x̄pi: t q̄ oblatio eucharistie q̄ pure spūalis ē p̄cedit oēm oblationē de ꝓsecra. di. z. Ni/hil. Et ab hac oblatōe phibent̄ imūdi. 8z. di. Proposuisti. Scōo quo ad rē significatā t ꝓtentā dr̄ eucharistia q̄si bo na gr̄a: qr ꝓtinet fontē gr̄e. Eucharistia. n. grece latine bōa

p^a ꝓ

z^a ꝓ

3^a ꝓ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

gra interpretat.i.q.i.Multi.Et ibidē ante mediū.Q caro xpi iter alia sacra eucharistia dicit. 3° quo ad finē i via dicit cōmunio:q sicut cib⁹ vnit oibus mēbris ad q singula defert t sic qlibz pars aucti aucta ē.sic p hoc sacrz nō solū xpo capiti:sz ēt oib⁹ mēbris ei⁹ vnimur:vt simus oēs vnū corp⁹ i xpo.vñ ab illis q i vnione eccl'ie sūt recipit eucharistia spūal'r t si nō recipiat sacramentaliter:de cōsecra.di.z. q passus t.c.q qd ē. 4° quo ad finē i patria ad quē pducit dicit viaticū:q sustētat i via quousq pueniamus. viaticū.n.dr eucharistia.dcā.l.bis vo.t qō viaticū i mōte nulli ē negādū di.ea.Penitētes.z7.q.i.virgib⁹.z6.q.6.bis q.

p^a ? **Quantū** ad z^m sunt tres ?nes.¶Pria q sacramētorū no.le.tria pcesserūt realiter licet nō fm ritū sacramētalē quē hēnt i lege noua: sicut matrimoniū: pnia:t ordo:q t nirmo^m ab initio fuit i officiuz t post peccatū i remediū:sz habebat aliqs psonas tūc habiles q nūc sūt ihabiles:vt q i tertio t 4° gradu:t vxor fratris sine liberis mortui tūc habilis:nūc ihabilis.Et pnia tūc nō regrebat hoiez homini cōferi.sz soli deo q nōduz erat hō.Et ordo nō habebat characterē:nec vera sacramēta dispensabat.Baptismus aūt t eucharistia pcesserūt nō realiter: sz figural'r:sed extrema vnctio t cōfirmatio neutro mō:q sūt plenitudinis gratie: nec sunt necessaria: nec quo ad se vt baptismus nec quo ad fidē rei contente saltē explicitā vt eucharistia:qbuis posset dici prefiguratā esse cōfirmatiōnē in benedictione filiorū israel a sacerdotib⁹: numeri.6. vel in benedictionibus Jacob t Moysi t similibus:aut i electōe pugnatorz t remissiōe formidolosorū a pugna: extremā vero vnctionē qua quis intraturus ē celū in vnctione vasorz tabernaculi q fiebat de oleo vnctiōis priusqz inferrētur i tabernaculū ad aliquē vsuz.¶Secūda ? est q eucharistia fuit multipliciter prefigurata:q quantum ad illud cuius rememoratiua est per oīa sacrificia ve.le.que erāt figure hostie facte i ara crucis precipue per iugem sacrificium agni quod figurabat iugē huius sacrificij representationē. z°.quo ad sacrm tm:per oblationez Melchisedech.3°.quo ad rē t sacramētū p agnū paschalē.4°.quo ad usum fideliū i māna.5°. quo ad finē vltimū in ligno vite.¶Tertia ? ē.q ppter hoc dicit xps sacerdos i eternū fm ordinē Melchisedech potius qz fm ordinē Aaron q Aarō suo sacerdotio sacerdotiū summi pontificis repsentat.di.zi.c.i.nihilominus tm in h deficit q peccauit.di.5o. Ecōtra i lumbis Abrae deciātus fuit:t sacerdos aaronica i maximo sacrificio vitule immundus fiebat.Melchisedech aūt nō sic:sz qzdo obtulit panē t vinū benedicens recepit decimas ab Abraā.Sic xps inocēs ipollutus in hoc sacramento perfectā nobis benedictionē tribuit: qō oblatio Melchisedech expressius quo ad ritū sacrificij figurauit:pter alias causas qs apl's psequit ad Hebre.

p^a ? **Quantum** ad z^m sunt.3.?nes.¶Pria q debuit istitui sacrm i quo xps ?tineret eēntialiter t real'r:q ad perfectionē membrorz requirit q capiti vniātur:t q sacris deo iungimur:sacramētū aūt ē signū sensibile:sicut ad hoc q aia pficiat sensib⁹ pter sensibilia que sibi ?iungūt per solā similitudinez distātia medio separato vt color t odor t sonus qbus assimilāt sacra ve.le. q erant tm signa diuine gre t nō causa sūt sensibilia q per realē virtutē ?iungunt sensui p mediū ?iunctū: q tm nō fiūt vnū cū eo:vt i tactu patet:qbus assimilāt sacra no.le.i quibus diuina virtus iterius opat. Est aūt vlterius gust⁹ quo sensibile nobis real'r ?iūgit:t nobis incorporat:t vnū efficit p cōuersionē ipius in nos.Sic debuit hoc sacrz istitui in quo capiti ?iungamur t incorporemur: t eius mēbra efficiamur:nō p eius ?uersionē i nos:sz ecōuersō fz qō Aug. dictū fuit.¶Scda ? ē q nō debuit istitui ante xpi aduentū:q ?tinet verbū icarnatū t iō ante verbi icarnatiōez istitui nō potuit:q nihil pt ?uerti i id qō nō ē.Ideo cū status eccl'ie sit medius iter statū legis antique t gl'ie prius erat rez sperādarz figura nō veritas:sed i patria ē veritas sine figura nunc autem est veritas cum figura:quia in speculo in enigmate maxime in sacramento eucharistie.¶Tertia ? est.q instituī debuit in cena domini sicut fuit. p° q qñ oñdit cessare virtutē legaliū i agno paschali debuit oñdere virtutē nouorz in maximo sacro. z° q qñ erat recessurus visibiliter debuit remānere spūal'r. 3°vt altius cordibus ifigeret qō vltimo traderet. 4° in memoriā iminentis passionis.¶Argumentū in oppositum solutuz fuit in prima conclusione.

Questio. II.

Secundo querit vtz eucharistia sit tm sūmēda a ieiunis. Et videt q nō q apl's dicit immitatores mei estote sic t ego xpi:sz taz xps qz apli cōicauerūt in cena sumpto agno paschali: g rē.¶Cōtra.q ?firmatio sumēda ā a ieiunis de cōsecra.di.5.c.Ut ieiuni: g multo magis eucharistia.¶Ad euidētiā:h⁹ qōnis sunt tria declarāda. Primo i gnāli declarabit qō qrit:scdo hoc idē fiet magis i speciali:t.3°. declarabit vtz post cōionē sit ieiunādū.

Quantum ad pmū sūt tres ?nes.¶Pria q eucharistia nō debet sūmi nisi ieiuno stomaco:nisi i necessitatis articlo:vt qñ timet q infirmus pās sus nō possit crastinū expectare qn moriat: vel qn cadat i freneſim:vel i aliū grauē casum ipz puantē a cōmunionis pceptōe:nā aliq ?ueniūt rei qztū ad initiū q nō ?ueniūt rei quo ad pgressuz:sic aliud ē de puero i vtero matris vbi respiratōe nō idiget.aliud qñ nat⁹ ē:q tūc nisi respiraret suffocaret.Ita huic sacro debebat in sui exordio q post comestionē agni i die cene sumeret pp causas dictas in fine pcedētis argumēti.postea vero ppter hō sacri oīmodā reuerētiā debet vt a ieiunis sumat:de cōsecra.di.z. Liqdo apparet.Q aūt dicit de cōsecra.di.i.c. Sacra. sacra a ieiunis sūmant excepto die cene.exponi posset de sumentib⁹ spūal'r:sz ñ sacral'r:q ēt ñ ieiūo licet astare misse t audire missaz qō ē spūal'r manducare:sz celebrare aut cōicare nō licet:qō ē sacral'er māducare.Sed tūc nō deberet excipi dies cene magis qz alia dies:sed minus:q licet illa die qñ missa fuit istituta magis debeat audiri nō tm minus debet audiri a ieiunis qz alio die:q dies ē ieiuny: nec vsq p⁹ missaz t vesperas ē comedēdū:sicut i alys dieb⁹ qdragesime: nisi q quidam religiosi tūc habent de ?suetudine refectoriū itrare ante missaz:t aliqd gustare vt i sancto Mauro. ¶Pōt galiter dici q in pmitiua eccl'ia i repnātionē dominice cene celebrabat post prandiū illo die:sz p ?trariaz ?suetudinē ē abrogatū:nec mō ē obseruādū.¶Scda ? ē. q coicare post prandiū nō ē malū de se:q tūc nulla necessitate posset bene fieri:nisi forte deo dispensante: sic illud qō fm leges tpales t rationē inferiorē ē malū vt fornicari t occidere inocentē:q ratio humana iudicat p se mala deo dispensante sūt licita:q in preceptis scde tabule dispensare pōt:vt de immolatōe Isaac:expoliatione egiptiorz: vxoris fornicationū:sed nō homine dispensante. Unde q aplī cauerūt in die cene post esum agni si de se fuisset malum fuisz excusatū:q hoc fecerūt xpo dispensante:t corp⁹ suū eis tradente t dicente accipite t comedite rē.sic excusant q sabbato euellebant spicas:q filius hois dominus ē etiā sabbati:qbuis nec illud esz malū de se.Sed nūc q xps nō dispensat si etiā papa dispensaret nō videt ei⁹ dispensatio nec aliq cōsuetudo excusare infirmos cōmunicare i necessitate post prandiū si esset malū de se:q in his q sunt de se mala nulla cōsuetudo excusat:de ?sue.c.cū tanto. Nec seruus pōt tollere legē dñi sui nec papa dispensare in pceptis dei. Unde de penitēt⁹ t remis.c.cū infirmitas i fine. pbi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

bet medicis ne pp qdcūq; periculū corpalis vite suadeāt infirmis aliqd qđ sit ꝯtrariū aie: puta sacrilegiū ꝛ fornicationē ꝛ bꝺ. Cū igr sit licitū pranso i necessitate coicare licz nūq; sit licitū pranso celebrare etiā pro cōione morientis. ergo illud nō ē de se malū: sz solū malū qr ab eccl̄ia ꝓhibitū. Nec etiā tenēdū ē qđ notauit Ugo. o. 75. Qr a patrib⁹. qꝺ cū cetera sacra possint ꝯfici a pransis licet nō debeāt. eu charistia tñ nec debet nec pōt ꝯfici post prādiū: qr imo pōt sicut ante: sz nō debet: qr ꝛ xp̄s post prādiū ꝯfecit: ꝛ positis illis q̄ sūt de suba ē vez sacrm. Cū g̃ character ꝛ itentio sacerdotis ꝛ verba ꝛ mā possint ita ꝯcurrere post sicut ante: ita esset verum sacramentum post sicut ante. Sed non licet ꝓ necessitate celebrare nō ieiuno sicut lz non cōicare: qr cū vtrūq; sit a papa ꝛ vniuersali cōsuetudine eccl̄ie ꝓhibitū solus papa vel gnālis ꝯsuetudo pōt dispēsare. Inuēit aūt de cōmunione i necessitate permissuz ꝛ dispēsatū a papa ꝛ a gnāli ꝯsuetudine: nō sic aūt de celebratiōe: imo q̃ licet pluries celebrare i p̄ma nō ē sumēda lotio q̃ soluit ie
3ª ꝙ iuniū: g̃ i nulla necitate celebrare licet nō ieiuno. ¶ 3ª ꝙ ē. qꝺ bꝺ ieiuniū quo debēt esse ieiuni sumētes eucharistiā intelligendū ē de ieiunio nature nō eccl̄ie: qr nō solū i ieiunys eccl̄ie sed etiā alys diebus licet cōicare ꝛ cellebrare: vt i dominicis dieb⁹ qbus eccl̄ia nō ꝯsueuit ieiūare. Uñ nec post prādiū in. 4o. licz cōicare: q̃ tñ homo ē ieiunus ieiunio eccl̄ie qđ durat ante prandiū ꝛ post: qr nō soluit nisi p̄ scōaz comestionē: Jeiunio igr nature qđ soluit ꝓ oēz cibi ꝛ potus sumptionē q̃lēcūq; debz esse ieiunus q⁹ digne vult cōicare vel celebrare. Uñ. 7. q. i. Nihil. Nullus post sumptū cibū potūq; quātūlibz minimū missas facere p̄sumat. Excipit casus q̃ licet secūdo celebrare. Scōo enim celebrans nō ē ieiunus. ieiunio nature: qr spēs sumpte nutriūt: ꝛ sic soluūt ieiuniū nature: sz nō soluūt ieiuniū eccl̄ie. Aliter in diebus ieiunioꝝ vel nō liceret communicare semel comedenti: vel non liceret comunicanti etiam semel comedere: qr cōio cū alio cibo ē duplex comestio ꝛ nutritio. Et scōm ꝟ intelligenda ē ꝙ pᵃ sequentis articuli.

pᵃ ꝙ **Quātuz** ad scōm sūt tres ꝙnes. ¶ Pria. qꝺ ois potatio vel cibatio ꝓprie dicta q̃cūq; fine fuerit facta impedit dignā eucharistie sumptionē: etiā si fiat causa medendi tñ nō nutriendi: sicut i electuarys ꝛ potionibus q̃ tñ causa medecine comedunt ꝛ bibunt: sicut dicit glo. i dicto. c. Nihil. §. Nullus: ꝛ ex de celebratiōe missaꝝ. c. Ex parte: qr ibi dicit qꝺ sacerdos debet facere post cōmunionē ꝛ sumere vini p̄fusionē: nisi sit scōo celebrat⁹: ne illa p̄fusio impediat: q̃si diceret si sumeret illō vinū qđ tñ nō sumeret aio nutriēdi nihilomin⁹ ieiuniū solueret ꝛ scōo celebrare nō posset: g̃ lz nō cā nutriēdi sz medendi biberet vel comederz postea cōicare nō debet. ¶ Quidā āt adducūt vnā talē rationē ad ꝓbādū qꝺ talis q sumit medicinā ante cōionem sit fraudator precepti eccl̄ie: qr hoc sacramentū debet sumi ante sumptionē cuiuscūq; ad nutritionē pertinentis per se vl̄ cōmixtiz: vt patet de ꝯsecra. di. z. c. Liquido: sz sicut ē irreuerētia sacrō p̄ferre aliū cibū sic ꝛ preferre aliaz medicinaz: hoc enim sacrm nō solū ē spūalis cibus sz ꝛ spūalis medicina: ergo sumēs eucharistiā post medicinā ē trangressor p̄cepti eccl̄ie. Hoc vez ē si medicina sumāt per modū cibi ꝛ por⁹: nō aūt si per modū aliū sicut sumit clistere vel vnctio: ꝛ sicut fit minutio ꝛ bꝺ: q̃ ante communionē sumpta: cōionē nō impediūt. ¶ Sed ꝯtra hoc ē alia opinio q̃ dicit qꝺ licet post bꝺ cōicare: qđ probāt multipliciter: ꝓ qr p̄ceptū eccl̄ie de ieiunio accipiēdū ē ꝟm qꝺ eccl̄esia iterpretat ieiuniū: ergo p̄ceptū decretalis qꝺ hoc sacramētū sumat a ieiuno debet itelligi de ieiunis ieiūio eccl̄esie: sz electuria nō soluūt ieiuniū eccl̄ie nec etiā medicine: g̃ post talia pōt licite sumi hoc sacrz. ¶ Scōo qr quādo ꝓhibet absolute vsus alic⁹ rei itelligēdū ē de vsu ꝓnci pali ꝛ nō de alys: Cū g̃ ꝓhibet sumptio cibi āte sumptōez eucharistie itelligēdū ē q̃tū ad p̄cipalē vsū q ē nutritio: siue ad nutriēdū: ꝛ sic sumit ꝓ modū cibi. nō aūt de vsu ei⁹ solū ad alterādū: qr sic sumit solū ꝓ modū medicine. Sic igit sumēdo cibū ante sacrz non est transgressio precepti. ¶ Et ꝯfirmat ꝟ: qr qñ pluries celebrat sumere spēs i p̄ celebratiōe nō impedit scōaz celebratōez q̃uis nutriāt: ꝛ ꝟ ideo qr nō sumūt ꝓpter corpale alimētū: sz ꝓ aliud: qr pp spūale. Ita lz medicinalia nutriāt: si nō nutrimētū sz aliud itēdat post ea sumpta poterit cōicari. ¶ Jté xp̄s ꝛ apli cōmunicauerūt post esuz agni: eo qꝺ nō ꝓ nutrimētū comederūt illū sz ꝓpter mysteriū. Et qꝺ nō pp alimētū ꝓbat. qr xp̄s nūq; legit alias comedisse carnes. Jtē sub appellatōe nutrimētoꝝ nō intelligunt medicamēta. ff. de penu. leg. l. Nō oē. Sz ꝟ nō valet. ¶ Uñ ad ꝑmuz dicēdū qꝺ ieiuniū qđ regrit eccl̄esia ad cōicandū ꝛ celebrādū nō ē ieiuniū eccl̄esie vt dictū ē sz nature: qr si ieiuniū eccl̄esie solū regreret q̃ñ nō ē ieiuniuz nō posset cōicari: ꝛ ēt posset vt dictū ē supra licite sumi post prādiū i q̃dragesima. Sic igit interpretatio eccl̄ie sumēda ē taz ex ꝯsuetudīe eccl̄ie q̃z ex verbis capli ꝑallegati. Liqdo ꝛ ibidē. c. placuit. ¶ Ad zᵐ dōz. qꝺ vñ ꝓhibet p̄cipalis vsus alicuius rei ꝓhibet etiaz ois alius i p̄cipali iclusus: p̄cipue si subē eadē cā ꝓhibitōis. Nūc aūt sumere cibū ꝓ modū medicine icludit p̄cipalē vsuz cibi q ē nutrire. Semꝑ.n. sumpt⁹ cib⁹ nutrit vel aptus ē nutrire de se. Et causa ꝓhibitōis i ꝓposito ē irreuerētia sacrī q̃ vtrobiq; comittit: ideo ꝛc. Et ideo non ē simile de duplici vsu cibi: licet scōs icludat i p̄mo q̃ ē eadē cā ꝓhibitōis. Nec ē simile qđ dicit de specieb⁹: qr nō ē ꝓhibitū ante cōionē sumere aliqd nisi qđ est aliud separatū ab ipsa eucharistia: spēs aūt nō sunt separate ab eucharistia: nec vna eucharistia ē alius cib⁹ ab alia: sz vnus ꝛ idē nūero: quo ad rē ꝯtentā: ꝛ eusdē ratōis sacrālis quo ad rē ꝯtinētē. Uñ nō ē ad ꝓpositū. ¶ Nō fuit etiā cā qꝺ xp̄s ꝛ apli cōicauerūt post esuz agni vt dicūt ꝓp sacrz: sz ꝓp causaz dictā i p̄o articulo. ¶ Jtē appellatōe cibi ꝛ pot⁹ cōtinet qcqd comedit: ꝛ bibit: siue nutriat siue sumat ad nutriēdū siue ad qđcūq; aliud: cōicaturo aūt siue celebraturo nō ꝓhibetur alimētū nec nutrimētū sz cib⁹ ꝛ potus q̃tūlibet minimus: nec distiguit quo fine sumat. ¶ Secūda ꝙ ē de reliquys cibi q̃ remanēt i ore ꝛ cālr trayciūt: qr bꝺ ñ impediūt cōionē: tuz qr trayciunt ꝓ modū saliue: tū qr nō sumūt de nouo. Uez ē qꝺ si ex ꝓposito trayciūt q̃uis illo die non intrent i os de nouo nō ꝓpter hoc impedit qn ieiuniū soluant: vt si qs zucharū ab heri i ore posuit ꝛ hodie trayciat ieiunus nō est. Unde q̃ñcūq; sumptū sit illud cibi ꝛ potus qđ traycit de nouo ex itentiōe ꝛ ꝓposito dū tñ nō sit saliua videt impedire sumptionē. Si qs aūt sale ꝛ aceto p̄fūderet dētes ꝛ qcqd facerz siue medēdo: siue lauādo dū tñ nō deglutiret nō esset comestio nec bibitio: ideo nō impediret: qr stomachus ē ieiun⁹ lz os nō sit ieiunū. De reliqis āt aq̃ ex quo casualiter nō ex ꝓposito os abluēdo trayciūt licet ñ sint ꝯuerse i saliuā dicendū est qꝺ non impediūt: qr nec ꝓ modū cibi nec per modū potus sumūt: qr neutrū itēdit. Secus aūt ē de medicina q̃ ex itētōe bibit vel comedit licet nō ex intētione nutrimēti. Nutrimentū aūt ante cōionē nō prohibet cum tūc maxime fiat nutritio cū homo ē ieiunus cibo digesto: sz cib⁹ ꝛ potus prohibent: non aūt curatio dentiū: nec ablutio oris: nec transglutitio: nisi ꝑt est pars comestionis. Unde si id qđ positū ē per modum cibi ꝛ potus q̃ñq; per modum cibi transglutiat comestio reputat: ꝛ nō solū ieiuniū nature: sed etiam eccl̄esie soluit. Nec ꝺz esse homo vt animal ruminās aut canis lingēs labia. Sumptū aūt nō ad cibum nec potum si transglutiat animo potus idem est ac si sic a principio sumptum esset. Sz si casualiter transglutitur nullū ieiuniū soluit: ac si nunq;

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

3ª ꝙ fuerit comestio vel bibitio. ¶ Tertia ꝙ ē de his q̄ sumuntur per modū gustationis: sicut tabernary ⁊ cocy faciunt: q̄ cibum vel potum super linguā ponūt solus ad probandū ⁊ statiz proyciunt qz nō videt̄ ꝙ ipediant. sicut si aliqs ad probanduz vtz̄ sit aq̄ vel vinuz album hoc facit. Non. n. est cibus ⁊ potus: qz ex quo non glutit̄ nec per se nec per accidēs pōt nutrire. Et de xp̄o dicit̄ ꝙ cum gustasset noluit bibere. i. glutire: g̃ gustare nō est comedere vel bibere. Tabernarius tñ ⁊ coquus q̄ debēt cōicare ex decētia debēt a talib⁹ abstinere. Et ille q̄ celebrat si odorez vini nō discernit faciat aliū nō cōicatuz̄ gustare. Si autez deglutiret ex proposito lz statiz euomeret nō alteratuz in aliquo nihilominꝰ impediret: qz vera comestio vel bibitio fuit: Si autē in ꝺuctū ābelitus intrasset illa comestio vel bibitio ⁊ eiecisset illa deglutio nō fuisset: nec ptineret ad comestionez: qz nec ex illo nutritio sed potiꝰ suffocatio seq̄ posset. Si vero ad gustādum sumeret̄ ⁊ p̄ter intentionē descēderet: idez videt̄ dom qꝺ de reliquys aque qñ os lauat̄: qz neutrū intentōe cibi vel potus sumit̄: iō nō impediūt.

Circa tertiū sunt tres ꝙnes. ¶ Prima ꝙ oz gras agere de tanto bñficio. Nō tamē necesse ē illud tps seruare qꝺ ponit̄ de cōsecra. di. z. c. tribus gradib⁹. puta ꝙ cōicās mane ieiunet vsq̄z ad sextā. cōicans tertia vel quarta hora ieiunet vsq̄z ad vesperaz: qz sicut dicit Tho. illud erat quando raro celebrabant: ꝙ tunc maxima reuerentia exhibebat̄ ad sacramētū ante ⁊ post: sicut Dion. i. eplis de Hayo narrat ꝙ nō celebrabat nisi diuina reuelatōe sibi facta. Et hoc fuit post primitiuaz ecclesiaz: sicut ⁊ tpe heremitaz̄ egipti iter quos paucissimi audebāt fieri sacerdotes. Nā i ꝑmitia eccl'ia tpe apl'oz̄ pp maximū feruorē oī die cōicabāt ēt nō sacerdotes. ⁊ multo magis sacerdotes. ¶ Uel p̄t dici ꝙ illꝺ capitulū p ꝯriā ꝙsuetudinē est abrogatū: ⁊ ideo nūc non est obligatoziū: sicut dicit̄ .di. 4. c. in istis tpalibus. Actualis g̃ deuotio p̄cedere debet ⁊ etiā seq̄ aliquādiu: qz nec ē possibile ꝙ semp̄ duret: sz sufficit ꝙ habitualis perseueret: sicut ad hoc ꝙ cera figuret̄ oz ꝙ actu mollescat: sed postq̄z figurata ē si indurescat nihilominus character perdurat. Sumenda est tñ itez̄: ⁊ iteruz eucharistia: ne cor nimis idurēt̄: qz cū diu eucharistia non percipit̄ cor idurat̄. 8z. di. Presbiter. circa mediū. ¶ Secūda ꝙ ē p̄pter euidētiā eoz̄ q̄ dicta sunt ꝙ ieiuniuz natura ē quādo homo illo die a media nocte nihil cibi aut potꝰ sumpsit ex ītentione: qz media nocte quo ad hoc dies incipit qñ sol ꝺ sub terra ad nos redire icipit. ff. de fer. l. More romano. Dies a media nocte incipit. Et ita nota. glo. 7. q. i. Nihil. §. Nullꝰ ⁊ de cele. mis. ex parte. Unde si aliqs post mediā noctez aliqd cibi vel potus sumpserit licet postea vsq̄z ad sextaz dormierit ⁊ optīe digestus sit nec celebrare nec cōicare oz: qz ieiunus non ē. Ecōtra si post matutinas in sero dictas biberet ante mediā noctē lz ī Te deū dicat̄ dignare dñe die isto nō propter hoc impedit̄ celebrare vl' cōicare die sequenti: qz dies nō incipit ab officio matutinarum que possunt dici diuersis temporibus: ⁊ de die ⁊ ante diem: sed a media nocte temporis: q̄ non mutatur: lz illud non multū deceat. s. bibere post matutinas: ⁊ multominꝰ comedere nisi necessitas vrgeat. ¶ Tertia ꝙ ē de illo qui ante mediā noctē bibit vel comedit aliqd sed post mediā noctez nec bibit nec comedit nec dormiuit vtz̄ celebrare aut cōicare possit. Dicēdū ꝙ nō impedit̄ a celebratiōe vel cōmunione qz dormitio nihil facit ad hoc: qz multi ducūt noctes ī somnes: vel p̄pter orationē vel qz nō possunt dormire. Et qꝺ dicit̄ de accusationibus. c. cōstitutus. intelligit̄ de illo q̄ in taberna vbi ꝺtinue vinū apponit̄ p̄ totā noctē pernoctauit ,sine somno. Et sic ē verisimile ꝙ post mediā noctē bibit ⁊ postea celebrauit. Ideo ab ecclesia priuatur quasi nō ieiunus celebrauerit presumptione iuris ⁊ de iure: ꝺtra quā nō admittit̄ probatio: vel saltē p̄sumptione iuris cui stat̄ quādo ꝺtrariū non p̄bat̄: qz ille qui vigilās stetit a media nocte in taberna vsq̄z ad diem non taz diu stetit quin biberit vl' dato ꝙ nō bibisset sed ieiunus eēt post tantam deordinationem ⁊ dissolutionem qua per totā noctem in taberna fuerat celebrare magne irreuerentie ⁊ indeuotionis fuit: p̄pter qꝺ solum priuari meruit: sicut si in lupanari pernoctasset: cum illa vicia ⁊ loca sint vicina ⁊ coniuncta. ¶ Argumentum in ꝺppositum est solutum ex dictis.

Questio. III.

Tertio querit̄ de forma bꝰ sacri. s. vtz̄ vna dependeat ab alia. Et videtur ꝙ sic: qz sicut corpus xp̄i non ē sine sanguine ita videt̄ ꝙ forma consecratōis sanguinis nō possit esse sine illa forma nec ecō uerso: ita vt habeat effectum: g̃ adinuicem dependent. ¶ Cōtra. forma cuiuslibet sacramēti mox vt p̄lata ē habet suū effectuz aut nunq̄z: nisi forte sit impedimētū fictionis ex parte suscipientis: sed in materia super quā verba ꝯsecratōis p̄ferunt̄ nō cadit fictio: g̃ cum forma corporis proferat̄ ante formam sanguinis īmo cū cadat interuallū medium quo hostia eleuat̄ ⁊ deponit̄ ⁊ calix discooperitur ⁊ eleuat̄ ⁊ benedicat̄ ⁊ multa verba media p̄ferunt̄: p̄ª forma ante scōam habebit effectū vel nūq̄z habebit. ¶ Rº circa istā q̄stionē. 3ª sunt facienda. ¶ Primo videndū ē de forma corporis in cōi: scōo de forma sanguinis. 3º de eo qꝺ queritur.

Quantū ad p̄mū sūt tres ꝙnes. ¶ Prima. ꝙ forma p̄ꝰ ꝯgrua ħ ē. Hoc ē corpus meū: qz totuz effectū sacramēti ꝺtinet. Quecūq̄z aūt p̄cedūt vel sequūt non sunt de essentia forme: sed de bene eē: licet aliq̄ sint posita q̄ nō sunt ī euāgelio puta Eleuatis oc'lis ⁊c. qz vt dic̄ Innocentiꝰ mk'ta xp̄s fecit ⁊ dixit q̄ ibi scripta nō sūt sic̄ exstra. c. cuz Matthe. vt ē illud. beatiꝰ ē magis dare q̄z accipere. Et si ī suscitatione lazari ⁊ arduis oculos ad celū leuauit mlto magis ħ vbi yma sūmus sociant̄: de ꝯsecra. di. z. c. Quid sit. Et qꝺ dicit̄ manducate. ibi legit̄ comedite: qꝺ idē ē. Ul forte alia translatio sic habet. Nec ē credendū xp̄m alys verbis ꝯfecisse: qz vt dicit Innocētius vbi supra. Ecclesia formā sacramētoz̄ ab apl'is accepit: ⁊ illi a xp̄o imediate: q̄ cepit facere ⁊ docere. Unde illā formā docuit quam tenuit. ¶ Scōa ꝙ ē de singulis in speciali. Hoc ē enim corpus meū: Hoc: ē demostratio ad sensuz indiuidui significati: ⁊ ad intellectum indiuidui vagi ⁊ temporis ideterminati: vt sit sensus ē: ꝺtentū sub his speciebus ē corpus meū. Est. melius dicit̄ q̄z fit vel q̄z erit vt notet̄ terminus ī facto ēē: qz diuina virtus subito operatur. Et qz efficit in signando. vnde significat in presenti vt fiat incontinenti ⁊ verbum substantiuū magis cōuenit: qz ħ actio solū attingit ad substātiā. Enim: ꝺtinuatiuū ē: qz sacerdos in persona xp̄i profert. Unde nō licet ipsum omittere: qz sic ecclesia romana tenet quaz̄ Petrus īmediate docuit: pro cº fide ne deficeret xp̄s orauit vnde. C. de su. trinitate. l. i. Petrus romāis fidem docuit. Corpus: dicitur melius q̄z caro: qz nō in carnē solā sed in totum corpus quod continet carnez̄ ⁊ ossa ⁊ neruos ⁊ omnia alia fit transubstantiatio. Meum: qz hoc dicit ī p̄sona xp̄i qui sic locutus est. Et nō dicit corpus xp̄i ne xp̄s videretur esse aliꝰ a xp̄o. ¶ Tertia ꝙ ē videre quō 3ª ħ verba possint verificari. Circa qꝺ ē sciendū ꝙ quidam dicūt ꝙ hoc p̄nomen hoc faciat demōstrationē ad intellectum ⁊ ad sensum simul: sic intelligendo ꝙ demōstrat aliquid qꝺ est obiectū ītellectus ⁊ aliquid qꝺ est obiectū sensus: primū in recto scōz in obliquo: vt sit sensus. Hoc. i. aliquid sub hac specie sensibili: non restringendo existentia sub hac specie sensibili ad aliq̄z determinatam tpis differētiaz. Significatio. n. nois siue adiectiui siue substantiui

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non restringitur ad aliquã tpis differentiã. Unde ſm Do natuz tempus eniz non ẽ de accidentibus nominis nec p nominis. Unde non ꝛcernit̃ tempus determinatũ in eoꝝ ſignificationibus. Et qz ſuppoſitio nominis fundat̃ ſuper eius ſignificationẽ ita ꝙ nihil ſupponit niſi in quo ſaluat̃ ſignificatum ſuum: ideo per hunc terminum ſubſtantialẽ hoc: põt ſupponi ſubſtantia que eſt vel que fuit vel q̃ erit. Cum ergo ſm Donatum ideo dicatur pronomen quia ponitur pro nomine demonſtratiuo per iſtud pronomẽ hoc põt in elligi aliquid prius vel de ꝓpinquo futuꝝ ſub hac ſpecie: ſm enim donatuz pronomini non accidit tempus. Nec dici poteſt qz reſtringat̃ per verbum preſentis tẽporis ad ſupponẽdũ ꝑ aliquo qõ prius eſt ſub illa ſpecie: cuz nec verbũ futuri tẽporis reſtringere poſſit terminum ad ſupponendũ tm̃ pro re futura. Cuius ratio ẽ: qz quãuis res ſignificata per verbum ſit immediata vnita rei ſignificate per ſuppoſituz: tamen ſignificat ꝑ modũ diſtantis. Idẽ autez ſignificatuz ꝑ modũ diſtãtis non reſtringit qõ ſignificatũ eſt ꝑ modũ diſtantis. Cũ enim dicit̃ homo ẽ albus: iſte terminus homo nõ reſtringit̃ ad ſupponẽdũ pro albis tm̃: ſicut cum dicitur homo albus. Cum ergo ſacerdos in ꝓſona xp̃i proferat hanc ꝓpoſitionẽ. hoc eſt corpus meũ. ſenſus eſt: aliqd ſub hac ſpecie p̃ſens vel de ꝓpinquo futurum eſt corpus meũ. Et hoc ſimpliciter eſt verꝝ: qz quãuis hec diſiunctiua ratione huius partis aliqd p̃ſens ſub hac ſpecie non ſit vera niſi ſm loquendi vſum quo aliquid ſtatiz ꝛuertendũ in rem aliquã dicit̃ res illa eſſe: vt aqua ſtatim ꝛuertenda in aerem dicit̃ aer: ꝛ humoꝛ ſtatim ꝛuertẽdo in carnẽ dicit̃ caro: tamen ratione alterius partis diſiũctiue ex vi locutõis vera eſt. Oꝛationi enim aſſiſtit virtus operans in fine ꝓpoſitionis rem ſignificataz ꝑ eam. Diſiũctiua ãt vera eſt ſi altera pars ẽ vera. Et idefinita vel particularis ſimiliter ẽ vera cuicuuq; ſuppoſito ꝑ ſubiectum ꝛueniat predicatuz. Sed hec dicta de demonſtratione vidẽtur ꝛuenientia quantuz ad intellectuz ꝛ ſenſum ꝑ individuum vagum vt nõ ſit in oꝛatione falſitas. Naz ſi ſoluz ad intellectum eſſet demonſtratio: nõ eẽt neceſſe ꝙ ſacerdos haberet ante ſe materiaz: cum demonſtratio ad intellectum abſtrahat ab hic ꝛ nunc: ſed ex quo ſenſus eſt cõtẽtum ſub his ſpeciebus eſt corpus meum vel id quod continetur ſub his ſpeciebus ꝛc̃. eſt duplex demonſtratio: Una ad ſenſum que refertur ad ſpecies: ꝛ hec eſt indiuidui ſignati: Alia ad itellectũ que eſt indiuidui vagi: ꝛ poteſt eſſe vera ſed pro diuerſis. Quia ſi dicat illud quod eſt contentum ſub his ſpeciebus eſt corpus: eſt verum: qz corpus panis: ſi dicat corpus meum veruz eſt: quia quãdo dicit meũ tunc ibi eſt corpus chriſti. Et poteſt poni tale exemplum. Ponatur ꝙ deus ex aere faciat ignez remanente quantitate ꝛ qualitate ſymbola ſicut aliq dicunt poſſe fieri naturaliter: ꝛ ponatur ꝙ alteratio qua hoc fit incipiat me incipiete dicere. iſtud quod continet̃ ſub hac quãtitate ꝛ qualitate eſt ignis ꝛ compleatur me complente hãc oꝛationẽ: tunc oꝛatio eſt vera: Sz cõtra hoc videtur qz quando dico iſtud qõ continetur vel eſt contẽtuz ſub his ſpeciebus ꝛc̃. vtrũq; verbũ eſt preſentis tẽporis. Unde ſenſus ẽ: iſtud quod nunc continetur vel ẽ contentuz eſt iſtud ꝛ hoc ẽ falſum: qz aliud continetur in principio oꝛationis. aliud in fine nec vnum ẽ aliud. Et ẽ dicendum ꝙ ſermoni non res ſed rei ſermo ſubiectus eſt ꝛ intentioni dicentis. ¶ Uel dicẽdũ ꝙ ſicut demõſtratio ad itellectũ ẽ de idiuiduo vago ſic ẽt ꝛſignificat tps̃ vagũ: eo ꝙ res de qua ẽ ſermo non ẽ facta ſz etiã fiẽda ꝛ aliud ẽ log de reb⁹ factis ĩ qb⁹ ex proprietate loquendi ſignificatio referт̃ ad futuꝝ: ꝛ aliud de ſermone ſpeculatiuo qui ſegtur rem ꝛ de operatiuo q̃ ꝓcedit. Et talis ẽ ſermo iſte. Uñ nõ ẽ intentio ꝙ ꝑ primo nũc nec pro tẽpoꝛe antecedenti vltimã nũc ſit v⁹ loquutio ſiue ꝓbatio ſermonis ſed pro vltimo. Unde ſenſus ẽ. Hoc ẽ coꝛpus meũ. i. cõtentũ ſub his ſpeciebus ẽ coꝛpus meuz. Et tũc ꝓnomẽ ſupponit ꝛ demõſtrat ꝛtentũ abſtrahẽdo ab oĩ differentia tpis. Unde põt verificari ꝑ vltimo iſtãti loquutõis: ſicut ſi diceretur hic ẽ panis verificat̃ ꝑ ꝑ° iſtãti. Nomen enim ꝛ pronomen nõ conſignificant tempus. ¶ Nec obſtat ꝙ ly ẽ: quod ẽ verbuz ſubſtantiuuz ꝛſignificat tempus p̃ſens: qz ꝓꝛ ẽ eius ſignificatio qua copulat p̃dicatũ ſubiecto q̃ cõſignificatio tempoꝛis que deſignat tempus illius copule. Unde cum copulatio non complea tur ante vltime dictionis prolationem ꝙ conſequens non deſignatur niſi illud tempus. Unde ẽ ſenſus. Contentum ſub his ſpecieb⁹ ẽ coꝛpus meũ nũc ꝓmo cũ hoc dictũ ẽ.

Circa ſecunduz ſũt tres ꝙnes. ¶ Prima ꝙ q/dam dicũt ꝙ forma ſanguinis p̃ciſe ẽ hec. Hic ẽ calix ſanguis mei. vel hic ẽ ſanguis me⁹: nihil plus addendo. Pro qua opinione adducuntur quatuoꝛ rationes. Prima talis. In illis verbis cõſiſtit p̃ciſe ſacramẽti huius forma que ſunt expreſſiua totius effect⁹ cõtenti in hoc ſacramẽto cum hoc ſacramẽtũ ꝛſiſtat in cõſecratiõe materie: ſz h̃ ſunt h⁹: qz quicqd ẽ in ꝛſecrata materia exprimit̃ ſufficiẽter per verba p̃dicta. g̃ ꝛc̃. ¶ Scõa eſt talis. Uerba pertinẽtia ad vſum huius ſacramenti magis ptinẽt ad itegritatẽ forme q̃z verba ptinentia ad eius effectũ: qz iter hoc ſacramẽtum qõ ꝛſiſtit ĩ ꝛſecratõe materie ꝛ eius effectum ẽ vſus medius: ſz verba ptinẽtia ad vſum nõ ſunt de itegritate forme vt illud. Accipite ꝛ mãducate vel illõ. Accipite ꝛ bibite. g̃ multo minus verba ptinentia ad ei⁹ effectũ: talia aũt ſũt illa q̃ addũt̃ vt noui ꝛ eterni teſtamẽti vſq; i remiſſionẽ peccatoꝝ: g̃ non ſunt de eſſentia forme. ¶ Tertia talis: qz ĩ ꝛſecratõe coꝛpoꝛis forma cõſiſtit p̃ciſe ĩ illis verbis hoc ẽ coꝛpus meũ. g̃ cum iſta nõ ſint minoꝛis efficacie videt̃ ꝙ p̃ciſe cõſiſtat ĩ his verbis nihil addẽdo: ſicut nec ibi aliqd addit̃. ¶ Quarta talis. qz greci dicũt̃ ꝛficere ſicut ꝛ baptiçare: ſz ipi ĩ ꝛſecratõe ſanguinis nõ addũt oĩa illa verba. g̃ ꝛc̃. ¶ Solutio. Ad ꝑm̃ dicẽduz. ꝙ materia ẽ falſa: qz ĩ illis verbis q̃ xp̃s iſtituit ꝛſiſtit forma: ꝛ nõ ĩ medietate illoꝝ q̃ꝛuis ꝛtineret totũ effectũ. Si eniqs dicat: ego baptiço te ꝛ nihil pl̃s nõ ẽ baptiſm⁹ q̃ꝛuis illõ qõ addit̃. ſ. ĩ noĩe patris ꝛc̃. nõ ptineat ad effectũ: ſz ad cauſam. Et ſimiliter ſi dicat̃ ꝛfirmo te ꝛ nõ addat̃ ꝛſigno te ꝛ chriſmate: ꝛ ĩ noĩe ꝛc̃. nõ ẽ cõfirmatio. Ita ĩ ꝓpoſito qz ex ritu romane eccl̃e ab apl̃is tradituz ſupponimus ſicut acceperunt a domino ꝙ illa verba dicantur ſub eodem ritu. Jõ ſupponimus illis oĩbus ꝛ nõ pauciꝛibus cõſecrari. ¶ Ad ſecundum dicenduz ꝙ verba pertinẽtia ad effectũ qui cauſatur ex vſu huius ſacramenti inter qnem ꝛ ſacramentum eſt vſus medius non ſunt de eſſentia ſacramenti nec de his verbis fit hic mentio: ſz verba pertinẽtia ad effectum ſanguinis xp̃i nõ prout eſt ĩ ſacramẽto ſed prout fuit fuſus ĩ cruce pertinẽt ad eſſentiaz ꝑ tãto: qz vt determinatiua predicati ſunt poſita ĩ oratõe vna que ẽ ꝛſecrativa ſanguinis: nec eſt cõpleta ſignificatio quouſq; tota oꝛatio ſit completa. Nec per ꝛſequens ẽ totalis effectus ante: qz ſignificando cauſant. Et de talibus verbis ẽ queſtio nõ de primis. ¶ Ad tertium dicẽdum. ꝙ nõ eſt miruz ſi verba cõſecrationis panis ſine determinatione ſufficiũt qz in ꝛſecrãdo chriſtus ſine determinatõe ea protulit ꝛ talẽ viz eis dedit: qui potuit ꝛ vni verbo eãdez vim tribuere ſi voluit. Nam quod addidit qõ pro vobis tradet̃ nõ in ꝛſecrãdo ſed ante vel poſt dictuz ẽ: vt ſupponimus ex ritu eccl̃e: que nec ante nec poſt illud dicit: que tamẽ in ꝛſecrãdo nihil de verbis xp̃i omittit. In cõſecratione autez ſanguinis pro tanto talia verba ſine determinatione nõ ſufficiũt qz chriſtus ſine determinatione ea nõ protulit: ſicut protulit prima. Et ſic voluit proferri vt ipſe protulit: ꝛ ſic habe

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

re efficaciam sicut tunc habuerũt non aliter. ¶ Si autez queratur quare in cõsecratione sanguinis plus voluit addere determinationem q̃z in ꝯsecratione corporis: põt dici q̃ ideo quia in effusione totali sanguinis fuit consumatum mysteriũ redemptiõis nõ in traditiõe corporis quod die precedẽte factum est: ꝛ quia in lanceatõe expressius significatum est q̃ de latere christi formata ẽ ecclesia sicut de latere Ade dormientis Eua. ideo ꝛc. ¶ Ad quartuz dicendum q̃ si verum est quod dicitur. s. q̃z q̃ aliqua verba omittant ipsi non cõficiunt: licet baptiçent. Nec negãtur conficere propter mutationem forme: sed soluz dicitur q̃ mutatio qualitatis materie q̃z ĩ fermẽto ꝯficiũt nõ ipedit sacrm: licet ipsi ecõtrario dicant nos nõ cõficere: q̃z in azimo conficimus. ¶ Secũda ꝑ est de opinione beati Thome. s. q̃ forma sanguinis ꝯsistit ĩ oibus verbis vsq̃z inclusime ĩ remissionẽ peccatorũ. Quod probaꝫ dupliciter. primo quia cum forma sacramenti sit enunciatiue quicquid est de integritate enunciationis est de integritate consecrationis: sed totum illud inclusiue vsq̃z ad remissionem peccatoz̃ ẽ de integritate enunciatiõis cum sit determinatio predicati. q̃ ẽ de essentia forme. ¶ Secũdo. q̃z sub eodem ritu ꝓferꝫ totũ a principio vsq̃z in finẽ: dicendo: hic ẽ calix sanguinis mei noui ꝛ eterni testamẽti ꝛc. vsq̃z ĩ remissionẽ peccatorũ: qõ nõ fieret nisi totũ pertineret ad formã cõsecrationis. ¶ Sed q̃dam dicũt has rationes nõ valere: primo quidẽ q̃z determinatio p̃dicati etiã ẽ q̃ pro nobis tradet ꝛ tñ nõ ẽ de essentia forme. Similiter scõa nõ valet: q̃z nõ quecũq̃z ꝓferunt eodẽ ritu sunt de essentia: sicut accepit panez ꝛ huiꝰ q̃ non sunt de essentia. ¶ Sed hee impugnatiões nõ valent: prima nõ: q̃z illa determinatio nõ ponit ĩ forma lz ponaꝫ in historia euãgelij: Alia vero ponit ĩ forma plusq̃z ĩ historia: q̃z nec ĩtentio euãgelistarum fuit ponere formas sacramẽtorũ sed magis historias dictoz̃ ꝛ factoz̃ xpi. ¶ Scõa etiaz nõ valet: q̃z nõ oia q̃ pertinent ad ritũ sunt de essentia: sz illa solũ q̃ significãt illa q̃ ad eẽntiaz pertinẽt vel ex parte subiecti vel ex parte predicati: ꝛ sub eodẽ ritu proferũtur: ꝛ de talibus ĩtelligitur maior de quibus ẽ illud. No. ꝛ eterni testamẽti ꝛc. ¶ Qõ autẽ dicit magister ĩ littera ꝛ Ambro. de ꝯsecra. di. z. Pãis ẽ in altari qõ illis verbis ꝯficit ꝛ. c. Q̃z corpus. ꝛ reliqua pertinẽt ad laudes ꝛ oratiões referẽduz ẽ ad reliqua que nõ sunt pars orationis illius qua fit ꝯsecratio. ¶ Cõfirmaꝫ etiaz opinio Thome q̃z ĩ missali ambrosiano vt dicitur totuz hoc vsq̃z in remissionẽ peccatorũz iclusiue scriptũ ẽ litteris aureis sicut illõ. hoc ẽ corpus meũ. ¶ Nec obstat si dicaꝫ q̃ eniz est etiã scriptũ litteris aureis ꝛ tamẽ nõ ẽ de eẽntia: q̃z hoc est ideo q̃z est ĩ medio partiuz essentialiuz forme. Et ne viderent̃ due forme ex disiunctione ideo factuz est. ¶ Tertia ꝑ ẽ declaratio particulaz̃ ĩ forma hac positaz̃. Prima clausula ẽ. Hic ẽ eniz calix sanguinis mei ꝯtentiuus. s. vel hic ẽ sanguis. passionis. s. rememoratiuus: Noui ꝛ eterni testamẽti. q̃z eterna que nõ veterascũt promittit lex noua: ꝛ dicendo nouuz: q̃z veterauit prius. huic enĩ sacramẽto vetera cedũt. Misteriũ fidei: nõ q̃z solũ sit hic sicut in signo vt dicũt heretici: sed q̃z aliud creditꝫ aliud videt̃: q̃z fides est credere qõ nõ vides sicut exponit Innocẽtius ĩ. c. Luz Marthe. qui pro vobis. s. apostolis ꝛ pro multis. s. omnib⁹ electis effundet̃ ĩ remissionez peccatoz̃. supple. quo ad efficiẽtiaz: Naz ꝑ toto mundo effusus ẽ quo ad sufficiẽriaz.

Quãtuz ad tertiuz sunt tres ꝑtes. ¶ Prima. de eo qõ arguit̃. Ubi sciẽduz q̃ forme nõ mutuo se expectãt: q̃z facta ꝯsecratiõe super hostiaz: ipsa eleuaꝫ: ꝛ tunc precipitꝫ hostia a populo adorari. Et de hoc sacerdos debet istruere populum vt dicitur extra de celebratione nisi. Sane. Certum est autem q̃ nõ adoratur nisi quod ẽ ꝛ nõ quod erit. Aut ergo est tũc panis ꝛ tunc si adoraretur esset ydolatria. aut est tũc corpus xpi sicut vere ẽ ꝛ tũc nõ expectaꝫ forma sanguinis. ¶ Secunda ꝑ ẽ. de sacerdotis defectu qui si in missa moritꝫ ꝛ nesciꝫ vbi dimisit incboandũz est a capite. Si autez certũ est vbi dimisit incboandũ est vbi certũ ẽ ipsuz dimisisse vt ĩ sequenti distinctione dicet̃. ¶ Tertia ꝑ ẽ. q̃ sine verbis precedẽtibus ꝛ subsequẽtibus formas veruz ẽ sacramentũ sicut ĩ baptismo ꝛ alijs: quãuis oia que sunt ĩ missa ꝛ precipue ĩ canone sint de necessitate precepti. Nec ĩ necessitate. licet solẽnitatez huius sacramẽti pretermittere sicut licet solemnitates aliorũz q̃ sunt de necessitate ĩ casu necessitatis pretermittere: q̃z potius q̃s debz ab heretico baptiçari. q̃z mori sine baptismo. Melius ẽ tamẽ mori sine eucharistia q̃z de manu heretici cõicare. z4. q. i. Cepit. Unde in nulla necessitate. licet celebrare si desit aliq̃d illoz̃ que de precepto ecclesie ꝛ generali vsu seruanꝫ: siue sint vestimenta siue hꝰ: que tamẽ non sunt de essentia. ¶ Ad argumẽtũ in oppositũ ẽ dicendum q̃ in sacramẽto dupliciter aliq̃d ꝯtineꝫ. s. ex vi sacramenti ꝛ ex naturali cõcomitãtia: ꝛ q̃z sacramẽtũ ẽ institutũ ĩ vsuz fideliũ ideo ex vi sacramẽti ꝯtineꝫ in hoc sacramẽto quod ĩ vsuz fideliuz venit. Et q̃z in pane ꝯsecrato nõ continetur sanguis xpi sed q̃ est ĩ vsu potus fideliuz ideo nõ continet̃ ibi ex vi sacramẽti sed ex naturali ꝯcomitantia qua conuenit vt corpus christi nõ sit sine sanguine. Et econuerso ẽ de vino consecrato. Unde panis nõ conuertitur per vim primoruz verboz̃ in corpus extra sanguinẽ: sz in corpus sine sanguine veniente in vsum potus fideliũ. Secũdũ hoc debet intelligi illud quod dicitur extra de sum. trinita. c. i. §. Una. ita transubstãtiatis pane in corpus ꝛ vino ĩ sanguinẽ: s. ex vi sacramẽti. Quolibet trãsubstãtiaꝫ in vtrũq̃z. Causa autez quare corpus diuisim ꝯsecraꝫ ꝛ sanguis cuz tamẽ nõ sint diuisa potest sumi ex vsu ad quem est sacramentũ: quia mãducatio in cibo ꝛ potu cõsistit: ꝛ etiam ex eo quod per sacramentum representatur: quia in passiõe christi sanguis a corpore diuisus fuit.

¶ De duobus modis mãducãdi. Di. IX. a

Et sicut due sunt res illiꝰ sacrãmti ita etiam duo modi manducandi. Unus sacrãmtalis. s. quo boni ꝛ mali edũt. Alter spũalis quo soli bõi mãducãt. Unde augu. Quid est xpz mãducare? Mõ est hoc soluz ĩ sacramẽto corpꝰ eiꝰ accipe: multi. n. ĩdigne accipiũt: sed in ipso manere ꝛ habere ipsũ in se manentem. Spualiter. n. mãducat q̃ ĩ vnitate xpi ꝛ ecclesie quã sacramẽtũ significat manet. Mã qui discordat a xpo: nec carnẽ xpi mãducat: nec sãguinẽ bibit: ꝛ si tante rei sacramentum ad iudiciũ sui quottidie accipiat. Spiritualem manducationem augu. distinguens a sacramentali ait. Ut quid paras ventrem ꝛ dentem: crede ꝛ manducasti. Credere. n. in eũ hoc est comedere panem ꝛ vinum. Qui credit in eum mãducat eũ. Item. Quo mãducandus est christus? Quomodo ipse dicit. Qui mãducat carnem meã ꝛ bibit sanguinem meũ in me manet ꝛ ego in eo. Si ĩ me manet ꝛ ego ĩ eo: tũc bibit: qui vero in me nõ manet nec ego ĩ illo: ꝛ si accipit sacramẽtum: acqrit magnum tormentũ. Item. Nulli

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ambigẽdũ est tũc quẽcũ corpis ꝛ sanguinis dñi
participẽ fieri qñ xpi mẽbrũ efficit: nec alienari
ab illius panis calicisq; ꝓsortio: ẽt si antecũ illũ
panem edat ꝛ calicem bibat de hoc sectio i vni-
tate corporis constitutus abscedat: quia illius
sacramenti beneficio non priuatur: quando ille
in hoc quod illud sacramentum signat inueni-
tur. In illo enim sacramẽto corpus ꝛ sanguinẽ
suum nobis cõmendauit quod ꝛ fecit nosipsos.
Nam ꝛ nos corpus ipsius facti sumus. Item
qui discordat a christo nõ manducat carnẽ eius
nec sanguinem: ꝛ si tante rei sacramẽtum ad iu
dicium sibi quotidie accipit.

¶ De errore quorundam qui dicunt a bonis tã
tum corpus christi sumi. b

Ec verba ꝛ alia huiusmodi vbi de spi-
b rituali manducatiõe agitur quidam ob
tuso corde legentes errois caligine iuo
luti sunt adeo vt presumpserit dicere corpus ꝛ
sanguinem christi: a bonis tantum sumi ꝛ non
a malis. Sed indubitanter tenendum est a bo
nis sumi: non modo sacramentaliter: sed ꝛ spi-
ritualiter. A malis vero tantum sacramenta-
liter. i. sub sacramento. s. sub specie visibili car-
nem christi de virgine sumptã ꝛ sanguinez pro
nobis fusum sumi: sed non mysticam que tan-
tum bonorum est. Quod subditis probatur te
stimonijs. Grego. Est quidem i peccatoribus
ꝛ indigne sumẽtibus vera christi caro ꝛ verus
sanguis: sed essentia: non salubri efficiẽtia. Itẽ
Augustinus. Multi indigne accipiunt corpus
domini de quibus apostolus ait. Qui manduc-
cat ꝛ bibit calicem domini indigne iudicium si
bi mãducat ꝛ bibit. Per quod docemur cũ sit
cauendum male accipere bonum. Ecce enim
factum est malum: dum male accipitur bonũ:
sicut econtra apostolo factum est bonum: cuz
bene accipitur malũ. s. dũ stimulus sathane pa-
tiẽter portat: ergo ꝛ mala prosunt bonis: sicut
angelus sathane paulo: ꝛ scã obsunt malis. bo
nis sũt ad salutẽ: malis ad iudiciũ. Unde q mã-
ducat ꝛ bibit indigne iudiciũ sibi mãducat ꝛ bi
bit: non qr res illa mala est: sed qr malus male
accipit qõ bonũ ẽ: Idẽ. Indigne qs sumẽs cor
pus xpi non efficit: vt qr malus est: malũ sit qõ
accipit: vel qr nõ ad salutez accipit nil accipiat.
Corpus enĩ ꝛ sãguis dñi nihilominus erat i illꝰ
qbꝰ ait aplis: q mãducat idigne ꝛc. Hiis aliꝭcũ
pluribus aperte ostẽditur q etiã a malis verus
corpus christi ꝛ sanguis sumit: sed sacr̃aliter:
non spiritualiter.

¶ De intelligẽtia quorundã verborz. c

Secundum hos duos modos sumendi
s intelligẽtia quorũdã verborus ambigue
dictoꝝ distinguẽda ẽ. Ait. n. Aug. Bonꝰ
accipit sacramentũ ꝛ rem sacr̃i: malus vero sa-
cramentum ꝛ non rem. Sacramentum hic di
cit corpus xpi proprium de virgine natum. Rem
vero spiritualem christi carnem. Bonus ergo
vtrãcũ christi carnaz accipit. Malus vero tm̃
sacramentum. i. corpus christi sub sacramento
ꝛ nõ rẽ spũalẽ. Item. Non mãducãs mãducat
ꝛ mãducãs non mãducat: qr non mãducãs sa
cramentaliter aliquãdo mãducat spiritualiter
ꝛ ecõuerso. Et q mãducãt spũaliter veritatem
carnis ꝛ sãguinis dicunt̃ sumere: qr ipsam effi
cientiã hñt. i. remissionẽ pctõꝝ pro q̃ videt̃ ora-
ri cũ dicit̃. Perficiãt in nobis dñe q̃ sumus tua
sacramẽta qõ continent: vt qõ nunc specie geri
mus reꝝ veritate capiamus. Reꝝ veritatem di
cit ipsam efficientiã q̃si per hec sacramenta pre
sta: vt sicut sacramẽtaliter carnem christi sumi-
mus: ita spiritualiter sumamus. Ut̃ petit sacer
dos vt christus qui nunc sub specie panis ꝛ vi
ni sumitur mãifesta visione sicut in essentia di-
uinitatis est quandoq; capiat̃. Constat ergo
a bonis ꝛ a malis sumi corpus christi: sed a bo-
nis ad salutẽ: a malis ad perniciẽ. Qõ. I.

Circa
distinctionez. 9. queruntur quat
tuor. ꝑ° vtrum peccator possit
sumere corpus xpi. z° vtrum debeat. 3°
vtrum pollutio impediat. 4° vtrum pec-
catori sit neganda cõmunio.

Primo
ergo q̃ritur vtruz. peccator
sũmat corpus christi. Et vi-
det̃ q nõ: qr plus potest angelus bonus vel malus q̃ pec-
catoz: sz nullus angelus etiam in corpore assumpto potest
manducare. g ꝛc. ¶ Contra. Nõ minus potest peccator q̃
brutũ. Sed mus q̃doq; ipm comedit. g ꝛc. ¶ Respõdeo
circa istã questionẽ sunt 3ª videnda: primo de diuersis mo-
dis sumendi: secũdo de creatura ratiõali quomodo sumit
corpus christi. 3° de creatura irrationali.

Circa primuz
sunt tres ꝙnes. ¶ Prima. q ꝙ con ꝑª ꝙ
uẽienter sumit̃ p modũ mãduca
tiõis: extra de sũma tri. c. i. §. penltio. In misteriũ vnitatis:
vt sumamus ipsi de suo qõ accepit ipse de nr̃o. Non possu-
mus ãt magis sumere corpꝰ qõ a nobis sumpsit q̃ p man-
ducationẽ p quã fit vnũ ex manducãte ꝛ manducato: Dif
ferẽter tamẽ in cibo q assumit̃ ad cibatũ ꝛ i isto qõ ad se su
mit: qr spũalia ꝛtinent ea in qbus sũt: sicut anima corpꝰ vt
dicit̃ i fi. ꝑmi. de aia. vt ea recedẽte marcescat corpꝰ: qr sic̃
soluto dolio fundit̃ vinũ sic cadauer redigit̃ in puluerem.
Et ideo dictũ ẽ Aug. Nec tu me mutabis in te sicut cibuz
carnis tue: sz tu mutaberis i me. ¶ Scõa ꝙ ẽ. q ꝙ ẽ duplex z° ꝙ
modus manducandi. s. spũaliter ꝛ sacramentaliter: de cõ-
secra. di. z. c. qr passus ꝛ c. Qui mãducat cũ mlt̃is alys. Uñ
aligs mãducat sacramẽtaliter ꝛ spũaliter vt i fide ꝛ chari-
tate cõicans. alius neutro mõ nec sacr̃aliter nec spũaliter:
sic̃ peccator nõ cõicans: tertiꝰ sacramẽtaliter nõ spũaliter:
sicut peccator fidelis cõicans: q̃rtus spũaliter ꝛ nõ sacr̃ali
ter vt iustꝰ nõ cõicans. Sed si habet actu deuotionẽ ad sa-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cramentū vt deuote audiēs missaz tūc magis: si autē desi-
3ª derz cōicare aut celebrare nec possit: tūc maxime. ¶ Ter
tia ꝙ est. an manducatio sacr̄alis sit de necessitate saluti s.
Dicūt iuriste. ꝙ cū sint septē sacr̄a. Dis versibus cōtenta.
Ordinat ꝛ iūgit: baptiçat chrismat ꝛ vngit. Peccatū plāgit
in altari sacra tāgit. duo sunt volūtatis. s. ordo ꝛ matrimo
niū: Alia gnqz sunt necessitatis. Unde versus. Ordo volū
tatis iungit dant. ℈. necesse. Ita notat Hlo. de ꝯsecra. c. Ue
niēs. Et. i. q. i. ℈. sz notādū. Theologi aūt cōiter dicūt oppo
sitū. s. ꝙ sūt duo necessitatis. s. baptism⁹ ꝛ pnia ꝛ alia gnqz
sūt volūtatis nisi eucharistia: q̄ ꝓpter p̄ceptū ꝯcilꝝ de. pe.
ꝛ remis. c. Dis. ē de necessitate semel ī ano. Or ār dicit. Ni
si māducaueritis: itelligūt de spūali māducatiōe vel de il
lo q̄ quipēdit ꝛ ꝯtēnit. ¶ Quidā vero satis probabiliter
dicūt ꝙ omnia sūt necessitatis aliquo modo vel alicui. Di
cūt enīz ꝙ sacramentū esse necessariū ad salutē pōt intelli
gi dupliciter: Uno modo ratiōe sui. Alio modo ratiōe pre
cepti. ratione sui q̄dō effectus ei⁹ ē necessarius ad salutē.
Et sic dicendū est ꝙ sacramentoꝝ q̄daz sunt de necessita-
te salutis q̄tū ad cōitatē ita. s. ꝙ ab aliq̄b⁹ vel aliquo sum
mant̄: nō aūt a q̄libet persona. Et talia sunt ordo ꝛ matri-
moniū: qō patet qz effect⁹ cuiuslibet istoꝝ necessarius est
cōitati. Naz sine ordine nō esset q̄ ministraret sacramēta
cōitati q̄ sunt de necessitate salutis: saltez sacramentū pe-
nitentie quo ad lapsos in peccato mortali. Sine matrimo
nio etiā nō maneret cult⁹ diuinus deficientibus fidelib⁹.
Quia tamē pro cōitate ad hos actus sufficiūt aliq̄: ideo nō
q̄libet persona ad hoc obligat̄ nisi in casu vbi tota cōitas
deficeret nisi persona suppleret. Alia sacramenta sunt ne
cessitatis q̄ respiciūt personā quālibet sicut baptism⁹ quo
ad omnes. penitentia quo ad lapsos. Ratio ē. qz illa sacra-
menta sūt de necessitate salutis quo ad omnem personaz
q̄ ordinant̄ ad tollendū defectū incompossibilē saluti: ba
ptismus ꝛ penitētia sunt h⁹: baptism⁹ quo ad omnes q̄tū
ad pctm̄ originale: qz omnes nascimur filꝝ ire Ephe. z. pe-
nitētia: quo ad mortale tollendū quo ad lapsos: vtrūqz est
incompossibile saluti. ℊ ista sunt de necessitate salutis: vt. s.
actu suscipiant̄ vel voto si articulus necessitatis susceptio
nez actualē impediat. ¶ Alia sacr̄a sūt de necessitate salutis
ratiōe p̄cepti. s. eucharistia ꝛ extrema vnctio: ꝑ qdē ratione
p̄cepti diuini: qz cū sacr̄a sint īstituta ꝓp salutē viatoꝝ ho-
minū nō videt̄ ꝙ absqz contēptu viator possit totaliter cō
temnere habita copia ministri ea ꝯferre valentis ꝛ volen
tis. Unde q̄ talia nō recipit. s. eucharistiā ꝛ extremam vn-
ctionē q̄ ꝓbabiliter imminet ei exit⁹ de statu viatoris ꝛ ec
clesie militātis videt̄ ꝯtemnere p̄ceptū diuinū. Et ꝓp hoc
dictū fuit supius. d. 7. ꝙ ꝯfirmatio ē de necessitate salutis
q̄ñ imminet casus ꝯfitendi fidē corā ꝓsequutore: qz qui tūc
nō recipit sacramētū ꝯfirmatiōis nondum receptū habita
opportunitate ꝯferentis cū pro tūc idiguerit effectu eius
videt̄ esse ꝯtemptor sacr̄i qō est ꝯtrariū saluti: Patet ℊ ꝙ
eucharistia nō ē de necessitate salutis ratiōe sui q̄ si eius ef-
fect⁹ sit necessarius ad salutē: cū ei⁹ effect⁹ sit confirmatio
in bono ꝛ ī gratia qō ꝑtinet ad ꝑfectionez magis q̄tz ad ne-
cessitatē. Est tm̄ de necessitate salutis ratiōe p̄cepti diuini:
itē ratiōe p̄cepti ecclesie q̄ statuit ꝙ semel ī anno sumat̄. s.
ī pascate: extra de pe. ꝛ remis. Dis vtriusqz sexus. ¶ Dec
positio videt̄ ꝓbabilis ī hoc qō dic̄ ꝙ ordo ꝛ matrimoniū
ratione sui sūt necessaria cōitati: qz sine ordine non pōt pe
nitētia q̄ necessaria ē perfecte ministrari: nec sine mr̄imo-
nio numerus electoꝝ pōt debite compleri ꝛ sic sunt neces-
saria cōitati: sz nō singulari persone nisi ꝯstarz ei ꝙ sine ea
ꝯtrahēte vel ordinē suscipiente nō posset numerus electo
rū cōpleri. Tūc enī teneret̄ vnusqsq̄: qz eadē ratione qua
ī ꝓncipio generis humani pceptuz illud ligabat Crescite ꝛ
multiplicamini: etiā post diluuiū: ꝛ qlibet ꝑmogenit⁹ tene
bat̄ esse sacerdos: forte fortiori ratiōe nūc teneret̄ ille sine
qno h̄ fieri nō possent si certū esset. Ratiōe sui sunt neces-
saria singulis. baptismus quo ad omnes. penitētia quo ad
lapsos ī mortale post baptismū. Et sicut post cōciliū Dis
vtriusqz. nō sufficit semel ante mortē ꝯfiteri ad qō solū ob
ligabat illud diuinū p̄ceptū ꝯfitemini alterutꝝ pctā vra.
Jaco. vlti. sed oz semel ī anno. sic post statutū de duob⁹ tē
poꝛib⁹ baptismi. s. ī pascha ꝛ pentbe. nō licuit vltra differ-
re: nisi ex cā: cuius ꝑs sufficerz semel ī vita. ¶ Reliq̄ aūt
tria sunt necessaria nō ratiōe sui cū ad salutez sufficiat gra
tia q̄ pōt haberi nō obstāte originali p̄ baptismū nec obstā
te actuali per penitentiā sed ratione precepti. ¶ Hoc aūt
nō ꝓpter rationē istius positionis q̄ ē ꝙ ea q̄ sunt instituta
a deo ꝑ salute viatoꝝ sunt necessario sumēda ī vita. Nā
si hec ratio esset bona tunc homo teneretur ordinari ꝛ cō-
trahere matrimoniuz: cum hec duo sacramenta sint pro-
pter salutez viatoruz instituta non solum cōmunitati sed
cuilibet singulari: qui non esset debite in vita sine matri-
monio parentum: nec haberet debite sacramenta salutis
nisi ab ordinato. ¶ Si dicatur ꝙ sunt pro salute viatoruz
non sicut a quolibet suscipienda sed a quibusdam tunc est
petitio p̄cipuꝝ ꝙ hec magis sint ꝑ singulis q̄tz illa. ¶ Pre
terea consilia sunt a deo data pro salute viatorum: nullus
autem tenetur ea implere nisi velit. Unde eadem conclu
sio aliter probatur dupliciter: Primo qz dicitur ī decreto
distin. i i. In his rebus in quibus nihil certi diuina lex sta
tuit considerandū est quid mos populi habeat: ꝛ sicut pre
uaricatores diuinarum legum sic trāsgressores ecclesiasti-
carum consuetudinuz coercendi sunt: sed ecclesiastica cō-
suetudo est egris dare viaticum ꝛ extremam vnctionem
aliter nisi peterēt nō reputarentur boni chriſtiāi. ergo ꝛc.
Et per accidens possent hec esse necessaria attrito non cō
trito non valenti confiteri ꝛ potenti communicare ꝛ inun
gi vel confirmari: virtute quoruz sacramētorum de attri-
to fit cōtritus: quia ex quo fictus non est gratia sibi infun
dit̄. Unde si nō potēs loq̄ habet mortale dū moriť qz ne-
scit se cōtritū: exponit se periculo nisi cōicet ꝛ iungat̄. Un-
de ꝓp peccata ꝑ negligentiā oblita delenda debet vtrūqz
suscipe. ¶ Scda rō ē qz cū sit eadē ratio de istis tribus vi
det̄ ꝙ eucharistia sit ī precepto diuino ꝛ ꝑ cōsequens alia.
De eucharistia patet ꝙ papa nō pōt illā rē q̄ per diuinā or-
dinationem cadit sub consilio tm̄: ponere genāliter ꝛ vl̄r
sub p̄cepto: puta p̄cipere ꝙ oēs teneant̄ ad virginitatez ꝛ
ad voluntariā pauptatē ꝛ obediētiā ꝛ h⁹. Sz ipse pōt p̄ce
ptū diuinū sine tempore datū determinare quo ad tps: vt
patet ī ꝯfessione ānua. Uñ cū po tuerit p̄cipere cōionez in
pascate. ℊ illa erat ī p̄cepto: sz tps ī cōsilio qō determinare
potuit: lz alicui videret̄ ꝙ q̄ ratiōe nō pōt ponere in precep
to substātiā fci q̄ ē ī ꝯsilio pari ratiōe nec tps: maxime qz
obligat ad aliqd pl̄ries faciēdū ad qō homo nō nisi semel
tenebat̄: tū etiā qz pari ratōe posset obligare ad cōfitēduz
oi anno qōlibet mortale cōmissuz ad qō ꝯfitēdū homo nō
tenet̄ nisi semel: qō tamē multi negarēt. s. papā posse obli
gare hoīez ad plurics ꝯfitēdū idē pctm̄. ¶ Utꝝ aūt ille q̄
cōicauit ī pascate si illo ano moriturus sit teneat̄ tūc itez
cōicare: videt̄ ꝙ nō qz a p̄cepto diuino liberatus ē semel ī
vita cōicādo sicut semel ꝯfitēdo. Itē a p̄cepto eccl̄ie cōicā
do ī pascate illo ano. Sicut. ℊ nō tenet̄ itez ꝯfiteri: ita nec
cōicare vt videt̄. Quod satis est rationabile si non distet
multum a communione: puta quia eadem hebdomada
vl̄ qndēa egrotat q̄ cōicauit. Sz si diu ē ꝙ nō cōicauit ma
xime si cōicādo nō cogitabat se agtare a p̄cepto diuīo: sed
tm̄ a positiuo: vl̄ etiam si cogitabat: tm̄ propter gnāle ꝯsue
tudinē xp̄ani ꝓꝝ moriētiū q̄ viaticū petūt tenet̄ petere. Et
sil̄r si ī alia īfirmitate diu ē ꝛ iunct⁹ fuit nihilominus in no
ua īfirmitate diu ꝛ postea superueniēte oz iterum inungi.

Circa z⁹ sunt tres cōclusiōes. ¶ Prima. ꝙ peccator
sumit corpus xp̄i vere ꝛ sacr̄aliter si habz fidē:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vel saltem id qō res ē ⁊ sacrm.i.corpus xpi verū: siue hēat fidē siue nō. Et qō dicit glo. de cons. di. 2. c. Trib⁹ q ꝙ cito spēs dētib⁹ terūtur in celū rapiť: lz dicat eē certū: est tñ hereticū ⁊ sibylli dicit: qz plus reprehēdit illos q dicūt q nō trāsit corp⁹ xpi ad stomachū: qz dicit ead. di. c. Si quis p ebrietatē. q qui eucharistiā euomuerit peniteat sic vl' sic. Non pōt aūt eucharistia euomi ⁊ a stomacho reyci nisi in stomachū sit traiecta. Quādiu. n. maneret substanstia panis si eēt: tādiu manet corpus xpi suceedēs: ⁊ ꝙdiu maneret suba vini: tandiu manet sanguis. Qz etiā dicit glo. q insecessium nō emittiť sed p sudorez vel aliter emanat: ēt fatuū ē fingē: qz p secessū tal'r emittunť spēs sicut emitteretť suba pāis vel vini nō al'r. Dic aūt qñq nō corrupta emittuntur vt in habētib⁹ fluxū: g̃ ⁊ spēs. Propter qō nō esset dāda eucharistia hñti talē fluxū: q ītegrū emittit b̄ qō sumit sic nec hñti vomitū. cū illō cederet magl ī irreuerētiā ꝙ istō. Corp⁹ āt ⁊ sanguis xpi tādiu sūt īvētre ⁊ q̄cūq alibi ꝙdiu spēs manēt: ⁊ ꝙdiu sb eis suba ꝟersa māsisſz si eēt. Nec ꝓpter secessium flux⁹ vētris corrūpuntur: sicut nec p vomitū: qz si spēs incorrupte euomūtur vel egerūtur vere ē ibi corp⁹ xpi. Et sicut Hre. nō hz p inconueniēti q xps a diabolo pmiserit se in montē ⁊ supra pīnaculū tēpli portari: qui permisit se a membris diaboli crucifigi: sic ī proposito: maxime qz per omnia hoc corpus xpi manet inconstaminatum. ¶ Et quod arguitur q ī maliuolam aiaz nō introibit sapientia verū est de inhabitatione spūali non sacramētali. ¶ Et qō dicicitur q iste cibus non vadit in vētrē sed in mētē: verū est finaliter: qz est propter mētem nō propter ventrē: sed illuc vadit sacr̄aliter quo spēs localiter. ¶ Scōa ꝓ ē. q sancti pres xpm māducauerūt spūal'r: qz p fidē ⁊ charitatē sibi icorporati fuerūt. Nō aūt manducauerūt sacrm hoc nec xpm in sacro sacr̄al'r: qz nō sumpserunt real'r qō nōdū erat. Sz nec sacr̄aliter ēt si fidē explicitā habuerint: ⁊ deuotionē: puta Abraā recipiēdo panē ⁊ vinū a Melchisedech si intellexisset eucharistiā: sicut vidit diē xpi vidit ⁊ gauisus ē: nō pp hoc sacrz spūal'r manducasset: qz sacrm añq eēt institutum nullo modo sumi potuit. ¶ Qō ergo dr bibebāt aūt de ꝙsequenti: eos petra: petra aūt erat xps: intelligiť de xpo fz se nō de sacro nec de xpo: put
3ª ? est i hoc sacro. ¶ Tertia ꝓ est. q nullus angelus bon⁹ nec malus ēt in corpe assumpto pōt corp⁹ xpi māducare sacramētaliter lz posset in os ponere ⁊ masticare ⁊ traycere: qz nō est māducare cū i corpe assumpto ñ exerceāt opa vite. Sil'r istō sacrz nullus angelus pōt spūal'r māducare: qz b̄ nō est nisi illoz q pñt corpal'r māducare. Et ꝓterea bonus angelus sumēdo spēm in corpe assumpto fidē nō hz sed visionē. Māducare aūt xpm spūal'r nō ꝙuenit malis angel' qui charitatē nō hñt. Bonis āt ꝙpetit illo mō quo vniunť xpo: sicut membra capiti: quod est quantum ad rationem influentie non quantum ad conformitatem nature.

p^a ? **Circa** 3^m sunt tres ꝙclusiones. ¶ Pria. q brutū nullus sacrm pōt suscipe nisi istud: qz essentia alioz sacramentoz est actio vel passio hois: puta ablutio hois. vnctio ⁊ hūi. Unde si abluereť vel vngereť brutū nō eēt baptismus nec sacrm. ¶ Scōa ꝙclusio ē. q pōt istud sacrz suscipere: qz ei⁹ essentia est materie cōsecratio quā brutum
z^a ? vere sumit qz vere māducat spēs sub qb⁹ vere est corpus xpi. Et dato q p hoc reddātur ī habiles ad vsum hominis propter quem sunt: nihilomin⁹ ōpropter hoc desinit ibi esse corpus xpi: sicut per hoc q aqua cōgelatur nō desinit esse benedicta: sed per accidens est: sicut si homo comederet hostiā cōsecratā quā crederet simplicez: quaz si brutuz manducare nō possit miraculū ē: sicut asinus heretici māducare nō potuit: sed flexis genibus hostiam adorauit.
z^a ? ¶ Tertia conclusio est de hostia ꝙsecrata quā mus comedit quid faciēdum sit. ¶ R°. si mus capi potest exenterari debet: ⁊ mus quidez debet cōburi ⁊ cinis in piscinā ꝓyci,

Secundo queritur vtruz peccatori liceat sūmere corpus xpi. Et videť q non: qz minus est videre vel tāgere q ꝙ sūmere: sed peccatori nō licet videre qz bethsamite videtes archā dñi sunt ꝓcussi. i. Reg. 6. non licet etiam tangere qz Oza tangens archā dñi ꝓcussus est. z. Reg. 6. g̃ nec sumere licet. ¶ Contra qz oēs peccauerunt: ⁊ peccatores cōstituti sunt: qz oās declinauerunt ⁊ nō est q faciat bonum nō est vsq ad vnū: g̃ nullus deberet cōicare: ergo ⁊c. ¶ R°. circa id qō queriť vidēda sunt tria. Primo id quod queritur. 2° ostendetur grauitas peccati indigne siue cū peccato mortali sūmētiū. 3° pp argumētū factū videbiť vtrū peccatori liceat corpus xpi videre vel tangere.

Quantū ad primū ē sciendū q peccator sumens hoc sacramentū aut est sibi conscius ō peccato mortali aut nō: si sic peccat mortaliter sumendo nō contritus ⁊ nō cōfessus si haberet copiā sacerdotis. Rō est: qz irreuerentia ⁊ abusus tanti sacramenti nō pōt eē sine peccato mortali: sz in accipiēte cū cōsciētia mortalis ē irreuerētia ⁊ abusus tanti sacramenti: g̃ talis abusus ⁊ accessus nō est sine mortali. Minor ꝓbať dupl'r. p° ex modo sumendi b̄ sacrz sic. Sicť vsus cibi corpal' ñ ꝙpetit nisi viuēti corpal'r sic nec vsus cibi spūalis nisi viuēti spūal'r: peccator aūt est mortuus spiritual'r: g̃ abutitur si sumat. ¶ Scō pz idem ex re sacri: q̄ ē duplex. vna ꝙtēta ⁊ signata: que ē xps. Alia signata: sz ñ ꝙtēta q̄ ē corp⁹ mysticū ei⁹ qō ē societas scōz sibi ⁊ x° capiti p charitatē coherētiū. Ex b̄ āt arguiť sic. Qui cūq ad b̄ sacrz accedit pētēdit se anelare ad vnionē cū xpo ⁊ mēbris ei⁹: sz existēs ī ꝙscia mōtal' ad b̄ ñ tēdit sz magl recedit: g̃ pctōr accedēs cū ꝙscia mortal' re⁹ ē fictōis: cū vnū ītēdat ⁊ aliō pētēdat: fictio āt respectu sacri. ⁊ maxīe tal' est pctm̄ mor^le: g̃ ⁊c. Si āt pctōr nō sit ꝙsci⁹ ō pctō mor^li b̄ pōt eē dupl'r. vno° qz nescit se b̄ cōmisisse pctm̄. 2° qz scit se cōmisisse sz reputat sibi fuisse dimissuz: qz credit se ꝙtritū eē. Pri^m pt ꝙtigē dupl'r. vno° qz nō recolit ō fctō. alio° qz recolit sz nō credit illō eē pctm̄ qō tñ fz vitatē pctm̄ ē. Si nō recolit ō fcō: aut discussit ꝙsciaz aut nō. Si discussit: ⁊ tñ nō recolit nō peccat accedēdo ad sacrz: īmo forte veniā obliti cōsequť ex vi sacrti. Uñ Aug. dicť ī quodā fmōe q corpus

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

domini duz manducaꝫ vinificat mortuos. Si vero non discussit diligenter: ꝛ ob hoc non venenit in notitiã peccati cõmissi peccat mortaliter. Ratio horũ duoꝝ ẽ: qz voluntaria omissio circũstãtie que ad factũ requiritꝫ nõ excusat sed aggrauat: sed discussio ꝺscientie ẽ cõdicio que requiritꝫ in suscipiẽte hoc sacramẽtũ iuxta illud. ꝛ. Cor. ii. Probet se ipm homo ꝛc. ergo talis omissio nullũ excusat ꝫ aggrauat: ergo si propter ĩdiscussionẽ ꝺsciẽtie aligs nõ recolit de peccato nõ excusatur gn accedat ad sacrm vt peccatoz. Nam ꝛ iustus accedens ad hoc sacrm sine discussione forte peccat: nisi ꝙ in ipso iusto qui cõsueuit passiꝫ scrutari ꝺsciẽtiã suã sufficit breuis ꝛ quasi trãsitoria discussio: q̃ nõ sufficeret in alio. per eandẽ rõnem diligẽs discussio excusat istuꝫ qui nõ recolit ꝺ peccato cõmisso: ex quo feꝯ quod ĩ se fuit. Si aũt recolit licet de facto nõ credat illud esse peccatum nõ excusatur quin peccet accedendo: quoniã ignorãtia q̃ nõ excusat faciẽtẽ a peccato dum facit nõ excusat eũ a peccato dum sacrm recipit: ꝫ talis est huiꝰ ignorãtia. Nõ. n. excusat faciẽtez a peccato ex quo ponimꝰ eũ in peccato: ꝫ ignoret. Dec enĩ ignorãtia vel est iuris vel particularis circunstantie quã talis tenebatur scire: alioquin nõ peccaſſꝫ: ergo non excusatur quin accedat vt peccatoz ꝛ ꝓ ꝺsequẽs peccat. Qui ãt scit se cõmisisse peccatũ credit tamẽ sibi eꝯ dimissum qui credit se esse contritũ ꝛ scit se eꝯ ꝺfessum nõ peccat si sacrm sumat: qz vbi nõ põt haberi certitudo plena sufficit ꝓbabilis cõiectura. ſ. ꝙ homo doleat de ꝑterito: ꝛ caueat ꝓ ꝓpositũ de futuris. Sed si hõ nõ habeat nisi venialia nũq̃ impeditur. Unde de ꝺsecra. di. z. Si non tãta sint peccata: vt ꝓ eis quis excõiceꝯ. i. mortalia nõ debet se a medicina corporis ꝛ sanguinis domini separe. i. non tenetur. Si aũt homo est cõtritus ꝛ nõ ꝺfessus de pctõ mortali nõ debet cõicare quousq̃ confessus fuerit: nisi necessitas vrgeat: vel qz est dies pasce qua teneꝯ celebrare parochianis vel cõicare: nec habet qui eũ possit absoluere: vel parochianus habet casuꝫ ep̃alẽ a quo curatus non põt absoluere. Tũc enim potest cõicare cũ spe postea confitendi. Si aũt dubitat vtrũ sit ĩ mortali aut credit se esse in eo: ꝛ tunc aut hoc est ex ꝺscientia scrupulosa ꝛ temeraria: aut ex probabili cõiectura. Si pmo modo: debet ꝺsciẽtiaꝫ deponere: ꝫ quousq̃ ꝺsciẽtiam deposuerit cõicare nõ debet: qz cõ sciẽtia erronea ligat ꝛ obligat. Si scõo mõ debet ꝺteri ꝛ cõfiteri: alr periclo se exponit. Si vero credit se non habere mortale si fecit quod debuit non peccat: ꝫ sibi dimittitur: vt dictũ est. Si nõ fecit qđ debuit peccat: ꝫ minꝰ q̃ sciẽs.

Quantum ad ꝛm sunt tres ꝺclusiones. Prima. ꝙ cõicare cũ ꝺsciẽtia peccati mortalis: videtur mediũ inter peccata que comittuntur in deuz: ꝛ q̃ cõmittuntur in proximũ sicut homo assumptus est mediꝰ inter deũ ꝛ hominẽ. Et ideo q̃tũ ẽ ex parte obiecti videꝯ grauius q̃ oẽ peccatũ ĩ proximũ cõmissum: q̃uis ex genere operis ꝛ ex cõtemptu faciẽtis possit illud esse grauius: quẽadmodũ homicidiũ est grauius q̃ violatio sabbati q̃ ẽ cõtra deũ. Ulterius videꝯ ꝙ licet dicaꝫ reus sanguinis ꝛ corporis dñi: ꝙ nõ ita grauiter peccet: sicut crucifixores: quãtũ ad hoc ꝙ illa ꝺtumelia fuit tũc facta xp̃o in ꝓpria forma. hec aũt in alia effigie. Sed quãtũ ad ignorãtiã quã illi habebãt ꝺ xp̃o: xp̃ianus ãt credit xp̃z hic eẽ ꝛ nihilominus indigne sũmit: ideo plus peccat q̃tũ ad hoc. Scõa cõclusio est. Qz licet infidelis indignioz sumat hoc sacrz q̃ fidelis peccatoz: qz infidelitas est grauius peccatũ: tamen fidelis peccatoz indigniꝰ sumit. Et ideo grauiꝰ peccat q̃ infidelis sumẽs ifideliter. Tertia ꝺclusio est. Qz peccata spũalia q̃tũ ad genus peccati plus ꝛeddũt boiem indignũ ad huius sacrĩ ꝓceptione q̃ carnalia: qz carnalia sunt maioris infamie ꝛ minoris culpe ſm Grego. ſz ratione scãdali ꝛ distractionis ꝛ ratione certitudinis plus impediunt: qz plus homo scit in istis quid mortale ꝛ quid veniale q̃ alys. Et iterũ plus scãdalizãt: ꝛ plus hominẽ distrahũt.

Quãtum ad ꝛm sunt ẽt tres ꝺclusiones. Pria ꝙ peꝯ catoꝛi licet videre hoc sacrm: ex quo non est excõicatus nec suspensus nec interdictus. Illis aũt nõ licet sancta intueri. Unde tẽpoze interdicti qui ꝓfozant fores ecclesie ad vidẽdum corpus xp̃i male faciunt: non tñ vt puto mortaliter delinquũt: qz sola visio nõ est participatio. Sed nõ habenti vinculũ ecclesie ꝫ solũ culpe cum habeat fidem ꝛ baptismũ licet videre: sed non sumere: qz nõ habet charitatẽ que incorporat. Secunda conclusio ẽ. Qz non licet peccatoꝛi hoc sacramẽtũ tangere nisi in necessitate: vt si inueniret in luto nec eẽt alius qui vellet eleuare. Si aũt bethsamite ꝓcussi sunt: hoc est: qz ꝓhibitum erat: omnibus ẽt leuitis archaz nudam videre. Qz autem Oza percussus est fuit qz terroris lex erat. Tertia conclusio ẽ. Qz si peccatoz ex deuotione qz se indignum reputat nõ vult xp̃m videre dicit Tho. ꝙ bene facit: tamẽ melius est ex deuotione aspicere q̃z ex deuotione oculos auertere:: cum aspectus serpẽtis Enei liberaret a morsu serpentis igniti. Sed ꝓpter id quod dictum est ĩ secũda cõclusione dicit Innoc. de pe. ꝛ re. c. Qz in te. ꝙ sacerdos peccatoꝛ in necessitate cõicans morientem excusatur a peccato. Argumentum in oppositũ solutũ ẽ. Qõ. III.

Certio queritur vtz polluto liceat sũmere corpꝰ xp̃i. Et videꝯ ꝙ sic: qz plus est pollutio maritalis naturalis vel carnalis q̃z somnialis: sed nulla illarum impedit vt videꝯ: ergo ꝛc. Cõtra: qz nõ licz immundis tãgere sancta: ꝫ iste est imũdus ſm legẽ qui somno nocturno est pollutus. sicut ꝛ ipm nomẽ sonat: ergo ꝛc. ℞. tria sunt hic videnda. Primũ de nocturna pollutiõe. ꝛm de maritali. ꝫm de immunditia corporali.

Quantum ad ꝓmũ sunt tres ꝺclusiões. Prima quomodo nocturna pollutio fit pctm̃. Ubi sciẽdũ ẽ ꝙ pollutio inchoata ꝛ terminata in somnis nunq̃ est peccatũ: licet quandoq̃ sit signũ ꝛ effectus peccati: qz tunc non est pfectus vsus rõnis. Unde ille clericus cuius virtus gressiua dormiẽtis soluta est: ꝛ iuit ad domuz inimici ꝛ occidit eũ ꝛ rediẽs semp dormiuit vsq̃ mãe. Audito clamore ꝛ cõscius odij p̃cedẽtis ꝛ cõsuetudinis antiq̃ inuenit ensez sanguinolentũ: ꝛ statiz fugit ad ecclesiaz: non est homicida ipo facto: licet forte sit irregl'aris: sicut ebriꝰ homicida: maxie qz fuit in cã rixa p̃cedẽs. Alias secus eẽt: vt in furioso forte. Silr si terminet ĩ vigilia: qz nec q̃diu durat bz hõ iudiciũ rõis: imo minꝰ q̃ ĩ passione somni. Delectatio. n. ꝺcupiscẽtie corrupit extimationẽ prudẽtie. Sz si placeat postea ꝓp delectationẽ ẽ pctm̃ veniale. Nõ aũt videꝯ mortale eẽt cũ delibatione: qz cõsensus ĩ delectationez licitã nõ est pctm̃. Si. n. maritꝰ cõcupiscat cognoscere vxorẽ ꝓp delectationẽ vel cõplaceat sibi in delectatione preterita erit qdẽ pctm̃ veniale ſz nõ mortale sicut ꝛ ipse actus. Et silr si qs appetat delectationẽ pollutiõis nocturne vel cõplaceat sibi ĩ ea: ita tñ ꝙ scit eã nõ eẽ pctm̃ ꝛ vellz delectari sine pctõ nullo ꝺplacitur sibi ĩ ea: nec appetiturus eã si eẽt pctm̃: vr ꝙ nõ sit pctm̃ mortale: sed tñ peccat venialiter q̃uis pollutio ĩ se nõ sit pctm̃ vẽiale: qz ipe nũc hz iudiciũ rõnis: q̃ nihil ĩordinatũ ẽ appetẽdũ. Sz si vellz ꝙ ex sua cogitatiõe p̃cedẽte seq̃reꝯ illa pollutio: tc̃ ipe consentiret ĩ pctm̃ ꝺ näz: qz eẽt sibi volũtarie cã pollutiõis. Et qz p̃cedẽs ꝺsensus põt eẽ cã nõ aũt seq̃ns: iõ q delibate appetit ĩ vigilia pollui ĩ somno ex ℔ ipo peccat: q̃uis nõ faceret ℔: nec obdormiret in tali consensu si sciret ex hoc seq pollutionẽ: qz. ſ. periclo se expõit. Et dz ẽ veriꝰ ꝙ ꝺsensus deliberatiuꝰ ĩ delectatiõem pollutiõis nocturne ꝑterite

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vel future propter se est peccatū mortale: qz qñ causa: que excusat pollutionem a peccato: ꝓcurrit in consensu excusatur cōsensus a peccato sicut pollutio. Quādo aūt nō: tunc pollutio nō est peccatū: cōsensus tñ in ea ē peccatū: qz vbi eadē ratio ibi idē ius: vbi vero diuersa diuersum: qz manēte causa manet effectus. ⁊ cessante cessat. Uñ sicut furiosus occidēdo hoiem nō peccat: sic nec cōsentiēdo ī mortez preteritam vel futurā peccat: qz defectus iudicy rōnis: qui excusabat actū cōcurrit ad ꝯsensuz. Unde pariter excusat Si aūt in lucido interuallo ꝯsentiat deliberate occidere hominē ī furia sequēte vel cōplaceat sibi ī homicidio preterito peccat mortaliter. Sed maritus ꝯsentiēs in pollutionem cum vxore preteritā vel futurā pp delectationē non peccat mortaliter: q̄uis deliberate cōsentiat: dum tñ non excedat limites matrimony: sicut nec cognoscēdo ꝓpter delectationem: qz eadē rō est vtrobiqz: in excusando. ſ. bonum matrimony: nō defectus iudicy rationis. Si enim in actu cōiugali posset habere actu iudiciū rōnis ⁊ consentiret nō propter hoc peccaret nisi forte venialiter: qz limitē matrimony nō excedit cōsensus sicut nec actus. Sed pollutionem nocturnam excusat a peccato nō aliquod bonū extrinsecū: qz inde proles sequi nō potest quod est bonum specici: nec etiam bonum indiuidui. ſ. alleuiatio nature: qz nō licet ꝓpter hanc causam eā sibi extorq̄re: sicut nec propter prolē licet fornicari: sed solū defectus liberi arbitry: ⁊ iudicy rationis ſm oēs doctores. Sed supponitur qꝫ cōsensus p̄cedēs. vel sequēs hz iudiciū rōnis ꝯcomitās: g̃ cā. que excusabat actū nō excusat cōsensum: ergo ꝯsensus est peccatum nō aūt actus: magis aūt precedēs qui potest eē causa q̄z sequēs qui non. ¶ Nec obstat de soluto qui appetit delectationē ꝓpter se cū vxore futura: qz ⁊ huic consensui ꝯiungitur bonū fidei quod excusabit actum futurū consensui aūt ī pollutionē somni nō ꝯiungitur defectus iudicy qui excusabat pollutionē. ¶ De illo aūt qui appetit pollutionē ꝓpter exonerationē nature: dixerūt aliq̄ qꝫ nō peccat nisi suus cōsensus sit causa eius. Sicut enim ꝯsensus sequēs ꝓpter exonerationē nō est peccatū sic nec precedēs. Sed hoc habet precedēs vltra sequentē: quia pōt esse causa ⁊ tūc est peccatum: sicut aliquis appetēs mortē inimici ꝓpter bonū finem: nō peccat nisi suus ꝯsensus sit causa: vt puta qz expressit volūtatē suā corā hys qui aīati sunt ad occidēdum. Cui enī nō licet occidere propter quē cūq̄z finem ei nō licet cōsentire in necem. ꝓpter quēcunqꝫ finē: ita qꝫ suus ꝯsensus sit causa mortis: nisi ꝯsensus habeat excusationem quam nō haberet factum. Unde si priuatus cōsulat iudici mortem latronis: ⁊ ob hoc latro suspendatur quem priuatus nō posset suspendere nō peccat consulendo qui tamen peccaret suspendēdo: quia ꝯsilium habet nō solū finē: sed modum debitum: suspendēdo aūt nō. Ally aūt cōcordāt qꝫ pollutio in se nunq̄z est peccatuz siue terminetur in vigilia siue ī somno: sed ꝯsensus in eam futuram ſm eos semper est peccatum vel mortale: si ꝓpter voluptatē deliberate cōsenserit vl̄ veniale si subito propter illam: vel etiam si deliberate ꝓpter bonū. Sed ꝯsensus in preteritam ꝓpter exonerationem nature vel aliam bonā causam nō est peccatum: ꝓpter voluptatem aūt semper ē peccatum vel veniale si subitus vl̄ mortale si deliberat⁹.

z^a ? ¶ Scōa ꝯclusio est. qꝫ impedit sumptionē huius sacramēti: ⁊ ratiōe delicti: si ex delicto ꝓcedit: ⁊ ratione īmundicie que semp est si citra mediam noctem accidit: vel forte si citra. z4. horas ſm Thomā impedit etiā ratiōe distractōis mentis si est. Et si quidem est cū peccato mortali impedit quousqz sit cōtrit⁹ ⁊ ꝯfessus: sicut dictum est in questione proxima p̄cedēte. Nec etiam eodem die peccati mortalis est cōicandum: q̄uis cōtritus ⁊ cōfessus. Si tamē faceret credo qꝫ nō mortaliꝫ peccaret. Siliꝫ īmūdicia ⁊ distractio impediūt: nisi deuotio recōpenset: aut scādalum īmineat. Si tamen cum his celebret aut cōicet ex quo mortale nō adest mortaliter nō peccat. ¶ Tertia ꝯclusio est. qꝫ si homo ꝓbabiliter credat qꝫ ex illusiōe demonis sibi cōtingit: nō ꝓpter hoc debet dimittere celebrationē nec cōionem: vtpote si cōtra eā specialiter ⁊ ex ꝓposito se ratiōe munierit: nec ꝓ ea aliquid fecerit nō debet abstinere tunc: qz tūc faceret volūtatē demōis. Et quod dictū ē ī primo mēbro: qꝫ propter cōplacētiaz sequentē est pctm̄: verū ē si cōplaceat pp delectationē. Sz si pp nature exoneratiōez: aut pp hoc ne die ꝓprima magis deuota ei contingat: ⁊ a celebratiōe impediatur ⁊ deuotionem perdat: tūc nō est peccatū. 3^a ?

Circa z^m sunt tres cōclusiones. ¶ Prima, qꝫ illud qđ dicitur de cōsecra. di. z. c. Dis homo qui debet cōicare ab vxore tribus vel quatuor aut quīq̄z diebus abstineat ē ꝯsiliū: nō preceptū: vt ibi dicit glo. Nisi qꝫ diebus ieiuniorū ⁊ orationū nō debet homo petere debitū: ⁊ maxime septimana scā: quādo īminet cōmunio. p^a ?

¶ Scōa cōclusio est. qꝫ sicut dicit Greg. 33. q. 4. vir cū propria vxore q cognouit vxorez reddēdo debituz vel causa prolis de cōi cādo est suo iudicio relīquēdus: quia nullum peccatum ē. Si aūt causa delectatiōis petyt debet abstinere: quia lz solum veniale aut sola pollutio non impediat: vtrūq̄z tamē simul impedit. Unde ⁊ sacerdotes in hebdomoda sua qñ ministrabāt ab vxoribus abstinebant. Nec licebat comedere panes sanctos nisi mūdis a mulieribus: ⁊ multo minus sancta sanctoꝝ: cū tamē non esset peccatum mortale: sicut nec illud est mortale. z^a ?

¶ Tertia cōclusio est. an die cōmunionis liceat petere debitum causa prolis: qz causa voluptatis nunq̄z. Uidet qꝫ nō ꝓpter reuerētiā: tamen nō est forte mortale. Reddere aūt omni tempore petenti est licitum: immo debitum. 3^a ?

Circa 3^m sunt tres ꝯclusiones. ¶ Prima qꝫ si īmundicia corporalis sit perpetua vl̄ diuturna vt lepra vel fluxus seminis vel sanguinis mēstrui continuus nō impedit: nec ex hoc abstinere debet: nec prohibet̄: qz afflictio nō est addēda afflicto. p^a ?

¶ Scōa ꝯclusio ē. qꝫ si illa īmundicia est ad tempus modicū: vt est mēstruū mulieris naturale vel aliqd hꝫ melius est abstinere ꝓpter reuerētiā. Si tñ velit nō debet prohiberi ne pena vertatur ī culpā. Unde ⁊ puerpa pōt si vult aī purgationē cōicare: de purificatiōe post partū. c. i. z^a ?

¶ Tertia ꝯ est de leproso sacerdote. De q̄ ē dicēdū qꝫ si vl̄t ī occulto celebrare nō ē ꝓhibēdus: dum tñ possit sine periculo: nō tamen in publico ꝓpter scandalū. 3^a ?

¶ Ex dis patet solutio ad oppositum. Qō. IIII

Quarto queriť vtrū peccatori sit negāda cōmunio. Et videť qꝫ non: qz nō negať furioso nec frenetico: qui carēt vsu rōnis: g̃ multo minꝰ peccatori q ñ carz. ¶ Contra. qz negať puulo inocēti: g̃ multo magis isti. ¶ R^o. circa istā questionē videnda sunt tria. Primo de peccatoribus vtruz sit eis cōio denegāda. z^o de amētibꝰ. 3° de ipuberibus.

Quantū ad ꝑmū sunt vndeci ꝯclusiōes ſm multas diuisiōes. ¶ Prima. qz aut sacerdos habet certitudinē aut suspitionē. Si habz certitudinē aut ē sacerdos: q nō tenet̄ ei mīstrare sacr̄a: puta qz nō ē curatꝰ ei⁹: vl̄ nō tenet̄ ꝓ tūc. qz nō ē dies pascatis nec ē īfirmꝰ. ⁊ tē dz ei denegare: qz dz a pctō mortali ꝓximū īpedire qñ pt: pōt āt hic: qz ēt nō pctōz nō tenet̄ dare. Uñ si nesciat ēt nisi ꝓ cōfessionē pōt negare: qz nō ex ꝯfessiōe ius illō acqrit: qz alꝫ hz ius negādi: eo ipo qꝫ aliꝰ ñ hz ius petēdi ab eo. Et sic dr̄ de tpe ordi. c. Ad aures. qꝫ religiosis ꝺ volūtatē abbatū petētibꝰ ordines debēt negari: qz nō hñt ius petēdi. Et verisimile ē qꝫ sunt indigni qñ qui nouit eorum cōsciētias non vl̄t eos promoueri. z^a ?

¶ Scōa ꝺ ē. qꝫ si sacerdos q̄ inocenti

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tenetur dare: sicut curatus vel vicarius ei⁹ in paschate scit crimen eius eē notoriū ꝛ manifestū: tūc oz negare: in publico ꝛ priuato quādo est mortale. Si aūt est occultuz tūc debet negare in occulto nō in publico: qz esset proditor criminis aut reuelator. Quod ꝓbatur de officio ordinary .c. z. vbi dicitur. qꝫ sacerdos qui nouit crimen occultum parochiani debet eū arguere in priuato nō in publico nominatim. Si aūt requiratur ab illo qui passus est dānū debz excōicare in generali nō nominatim: sicut xp̄s dixit in generali vnus ex vobis me tradet. Et similiter illi debet negare eucharistiā in occulto nō in publico: sicut ꝛ xp̄s dedit eā iude corā alys. Et ad idem est de tēpore ordi.c. Ex tenore: vbi illos qui habēt ius petēdi ordines rōne beneficy: non
3ª ? debet p̄latus repellere pretextu peccati occulti. ¶ Tertia cōclusio est. qꝫ hoc est verꝫ de peccato occulto aliter notoq̄ per cōfessionē: qz si p cōfessionē solū nouit peccatum in penitēte debet quidem eū monere in occulto vt desistat. Sed si instet ꝛ petat vt sibi debitū: nō debet ei negare: qz scit vt deus nō vt homo: vt dicit in decre. d. offi. ordi. c. z. Negat aūt vt homo in foro contentioso: nec ex confessione acquiritur sibi ius negādi quod prius non habebat. Et quāuis repellendo in occulto nullo alio vidente nō reuelaret cōfessionē: tamē ex ꝓfessione: extra indiciū ꝓfessionis nulla exceptio sibi datur plusq̄ si nesciret: qz nescit vt de⁹.
Si aūt peteret ab illo qui nō tenet vel quādo nō tenetur cum possit negare etiā sine pecato multo magis peccatori non quidē obiciēdo sibi peccatum cōfessum: sz dicendo se non teneri: ꝛ in hoc bene facit negādo gladiuz furioso. Ex his manifestum est qꝫ publice meretrices ꝛ publici vsurary sunt ipo ab altari arcēdi nisi penitētiā egerint: ita qꝫ p⁹ pnīam priuatam possiunt admitti ad eucharistiaz secreto: nō aūt in publico nisi post publicā penitētiā pp scandalū. Nā manifesta delicta nō sunt occulte corrigenda: sz debēt edificari de penitētia qui fuerūt scādalizati de culpa. Unde vl sacerdos debet iniūgere penitētiaz publicā vl debz publicare qꝫ ipe est vere penitēs. Ar. extra: d pe. ꝛ remis. c⁹.
4ª ? i. De vsuris. c. Qz i omnib⁹. ¶ Quarta cōclusio est. qꝫ hystrionibus negāda est communio vt videt̄ fm qꝫ dicitur de cōsecra. di. z. c. Pro dilectione. Sed ibi loquitur de hystriōe mago cuius ars ē mortalis. Sed vbi ars hystrionuz sine mortali exercetur nō videtur eis propter venialia cō
5ª ? munia denegāda. ¶ Quinta cōclusio: est. qꝫ nō est danda hostia simplex pro hostia cōsecrata: qz esset ydolatria: cum iste cibus sit a sumētibus adorādus: iuxta illud. Manducauerūt ꝛ adorauerūt ꝛc. Unde extra de celebra. mis. c. de homine. dicitur de sacerdote qui suppressis verbis quibus conficitur corp⁹ xp̄i ꝓpter remorsuz cōsciētie reliqua mis se se agere simulabat. qꝫ grauius peccat qz populū decipit. Et abycienda sunt falsa remedia que sunt veris periculis
6ª ? grauiora. ¶ Sexta cōclusio est: qꝫ si queratur vtrū eucharistia sit propter suspitionem denegāda: videtur distinguēdum: qz si leuis est deponi debet: si probabilis nec etiā propter hoc debet negari: si violēta: negari debet: vbi propter certitudinem negaretur. Qz aūt si est suspicio ꝓbabilis nō debeat negari probatur: quia nec maritus propter huiusmodi suspitionē debet negari debitū: vt dicitur de senten.
7ª ? excōi. Inquisitioni. ¶ Septima cōclusio est. qꝫ nō est propter suspicionē probādam danda eucharistia: vt dicitur. z. q. 5. Sepe contingit. ¶ Octaua cōclusio est. qꝫ pugnātibus
8ª ? in duello nō est dāda vt dicit glo. z. q. 4. Monomachiam:
9ª ? ¶ Nona cōclusio ē. Qz illō quod dictum est de peccatore intelligendum est de non penitente: quia si peniteret ꝛ cōfiteretur etiam suspendēdo non negatur: sicut de hereticis. c. Super eo lib. 6. vbi penitentia ꝛ eucharistia non negantur relapso cū paratus est incendio. Et di. 86. c. Tanta. etiam excōicato ꝛ cuicūq̄ in morte nō negatur penitētia:

nec per consequēs viaticū quod in penitētia ꝛclusum intelligitur: vt dicitur de peni. ꝛ remis. c. Qz in te. ¶ Decima cō ꝛclusio est. Qz si est contritus ꝛ cōfessus: sed sacerdos nō pōt absoluere nō propter hoc debet ei eucharistiam negare in paschate: nisi esset vinculum sentētie excōicatiōis: qz sicut sacerdos contritus quādo nō habet cui cōfiteatur ꝓpter necessitatem potest celebrare: sic iste cōmunicare. ¶ Undecima ꝛclusio est. Qz quādo sacerdos ihibet venire ad cōmunionē nisi sibi aut vicario confessos: ꝛ excōicat cōtra faciētes quātū ad confessos predicatoribus ꝛ minoribus sentētia talis est nulla: tum qz est error intollerabilis ꝛ expressus: qz cōfessis fratribus nō debēt ipsi negare: tū quia sentētia lata est cōtra cōstitutionez. c. Inter cūctas: ꝛ ibidē denunciatur irrita. licet nūc videatur illa irritatio in vienensi concilio reuocata.

Circa z^m sunt q̄tuor ꝛclusiones. ¶ Prima qꝫ si sunt p¹ perpetuo furiosi: ita qꝫ nec actualez nec habitualem habuerit vnquam deuotionem: circa sacr̄m non sunt cōicādi: ꝛ sint baptizati ꝛ ꝛfirmati: qz hoc sacr̄m requirit deuotionem dicēte apostolo. Probet autez ꝛ ip̄m homo. ¶ Secūda ꝛclusio est. qꝫ si habēt lucida intervalla: ꝛ tūc z¹ habuerūt deuotionē ad sacr̄m ꝛ petiuerūt debēt cōicari: sicut dicitur. z6. q. 6. Si quis in īfirmitate penitētiam petierit: ꝛ post in frenesim lapsus ꝛc. eucharistia ori ei⁹ infundatur: supple si sine expuitiōe vel vomitu vel irreuerētia fieri potest: alr nō. ¶ Tertia cōclusio est. Qz si in sanitate nō p² petyt dari nō debet: sicut nec baptismus. nisi ex bona ꝛuersatiōe preterita verisimile sit qꝫ si ꝓuidisset istum casuz qꝫ eā petiuissz. Tūc enī habet deuotionē habitualē interpretatiuā que sufficit. ¶ Quarta ꝛclusio ē. qꝫ demoniacis oz 4¹ dari cōmunio fm Thomā. Nisi ꝛstet eos p crimīe torq̄ri quo casu. pro excōicatis sunt habēdi: qui sunt traditi sathane. Et sic posset intelligi quod dicit Dio. de energuminis.

Circa z^m sunt due ꝛclusiones. ¶ Prima qꝫ impuberes p¹ qui carēt penit⁹ discretiōe vt ante septēniū: qz infantiū etas qō videt ignorat vt dicit̄. C. de fal. mo. l. vnica. non sunt cōicādi: q̄uis greci ꝛrium faciant. qz dr̄. i. Lor. ii. paccare: non diiudicans corpus dñi. Ex qno non videt̄ debere dari nisi diiudicanti actu vel habitu: quod nō ē in illo qui nō habz nec unq̄ habuit iudiciuz rōnis. ¶ Scōa z¹ cōclusio ē qꝫ si habēt aliquā deuotionem: vt circa .9. vel io. annū: qz innocentia recompensat ignorantiam possunt cōicari. ¶ Per hoc patet solutio ad oppositum.

¶ De heresi aliorum qui dicūt corpus xp̄i nō eē in altari nisi in signo. Di. x. q

Sunt item alij p̄cedētiū insaniaz trā scendētes qui dei virtutē iuxta modum naturaliū rer̄ metiētes audaci⁹ ac piculosius veritati ꝺdicunt. asserētes i altari nō eē corp⁹ xp̄i vl sanguinē: nec sūbaz panis vel vini in sūbaz carnis ꝛ sanguinis ꝓuerti: sz ita xp̄m dixisse. Hoc ē corp⁹ meū: sicut apl's dicit: petra aūt erat xp̄s. Dicūt. n. ibi eē corp⁹ xp̄i tm̄ i sacr̄o. i. i signo: ꝛ tm̄ i signo māducari a nob: q errādi occasionē sumsit a verb veritatis. Ad̄ p̄ria heresis fcā ei discipul' xp̄i. Cū. n. diceret. Nisi qs māducauerit carnē meā: ꝛ biberit sanguinē meū nō habebit vitam eternā. Illi nō intelligentes dixerūt: durus est hic sermo: quis pōt eū audire: ꝛ abierunt retro. Illis discedentibus instituit duo-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

decim qui remanserant. Spūs est iquit qui vi uificat caro nihil prodest. verba que locut⁹ sunt vobis spūs t vita sūt. Intellexisti spiritualiter spūs t vita sunt. Intellexisti carnaliter: etiam sic spiritus t vita sunt: ꝯ tibi non sunt. Spūaliter intellige que locutus sum. Non hoc corp⁹ quod videris manducaturi estis t bibituri illū sangui nē quem fusuri sunt: qui me crucifigent. Sacramentū aliquod vobis cōmendaui: spiritualiter intellectus viuificabit vos: caro autem non prodest quicq̄. Sunt etiā t alia illoꝝ insanie fomites ministrātia. Ait enim Aug. Donec seculum finiatur sursum est dominus: ꝯ tamē etiam hic nobiscū est veritas domini. Corpus enim in quo resurrexit in vno loco eē oportet: veritas autem eius vbiq̄ diffusa est. Item vna psona deus t homo: vbiq̄ per id quod ē de⁹. in celo per id quod homo est. Christus etiam dicit. Paupperes semper habebitis vobiscum: me autē nō semper habebitis. His aliīsq̄ vtuntur prefati heretici in assertione sui erroris.

¶ Determinatio premissorum. b

q Ve ex eadem ratione omnia accipiēda sunt: non enim his negatur verus corp⁹ xp̄i a fidelibus sumi vel i altari eē: ꝯ his veritas apostolos t in eis nos instruxit. Dō ipsius corpus nō in partes direptus vt putauerunt illi discipuli qui retrorserunt: sed integꝝ nec visibiliter i forma humana: ꝯ īuisibilr. sub forma panis t vini corpus t sanguinē nobis traderet. Quem sensum Aug. confirmat dicens. Ipsum quidem t nō ipsus corpus quod videbatur māducatur ip̄m inuisibiliter: nō ipsus visibiliter. Item. Etsi necesse est illud visibiliter celebrari necesse est tamen inuisibiliter itelligi. Ita etiā intelligendū est corpus xp̄i esse in vno loco. s. visibiliter in forma humana: veritas tamen eius. i. diuinitas vbiq̄ est. veritas etiā ei⁹: ideſt verum corpus in omni altari est vbicūq̄ celebratur. Sic etiam illud intelligendus ē: pauperes semp habetis vobiscum: me autē nō semper habebitis ſm corporalem presentiā. s. qua cum eis conuersabatur. Similiter per id quod homo est in celo est visibiliter: inuisibiliter autē est in altari: q̄ non in forma humana apparet: sed forma panis t vini operitur. Unde t inuisibilis caro eius dicitur que vere est i altari. Sz q̄ in specie sua non apparet: inuisibilis dicitur. Ait. n. Augu. Hoc ē quod dicimus: quod modis omnibrs approbare cōtendimus sacrificii ecclesie duobus confici. duobus constare: visibili elemētorus specie: t īuisibili dn̄i nostri Jesu xp̄i carne t sanguine: sacramento t re sacramenti. i. corpore xp̄i: sicut xp̄i psona cōstat t cōficitur ex deo t hoīe. Cum xp̄s sit verus deus t homo: q̄ omnis res illarū rex naturā t veritatem in se continet ex quibus conficitur. Conficitur aūt sacrificiū eccl'e duobus: sacramēto t re sacramēti. i. corpore xp̄i. Est ergo sacramentum t res sacramēti idē corpus xp̄i. Ecce inuisibilē dixit carnē xp̄i: quia forma panis operta sumitur t tractatur. Idemq̄ corpus christi dixit esse sacramētum t rem: ex quo cōfirmatur: quod supra diximus. Deinde addit quod magis mouet lectorem. Caro inquit eius est: quaz sub forma panis opertam in sacramēto accipimus: t sanguis eius quē sub vini specie ac sapore potam⁹: caro vz carnis t sanguis sacrz ē sanguis: carne t sanguie vtroq̄ inuisibili: intelligibili t spūali significatur corpus xp̄i visibile: t palpabile: plenum gratia t diuina maiestate.

¶ Que sit intelligentia premissorum. c

a Tendite his diligēter: quia tropo quodam vtitur hic Augu. Quo solent res significantes rerum sortiri vocabla quas significant. Hic. n. visibilis species panis vocatur nomine carnis: t visibilis species vini noīe sanguinis. Inuisibilis vero t intelligibilis dicitur caro xp̄i: q̄ ꝑm illā speciē non videtur caro: sed intelligitur: ita t sanguis. Caro ergo inuisibilis dicitur esse sacramentum carnis visibilis: quia species panis ꝑm quam illa nō videtur caro: est sacramentuz carnis visibilis: quia carne inuisibili. ideſt specie ꝑm quam caro xp̄i non videtur caro: significatur corp⁹ xp̄i quod est visibile t palpabile vbi in sua forma apparet. Ita t de sanguine accipi debet. Quē sensum cōfirmat Aug. Aperiens qualiter predicta intelligēda sint: quia obscure dixerat consequēter dicēs ita panem vocari corpus christi cuz vere sit sacramentum corporis christi quod in cruce positum est: sicut ipsa īmolatio que fit manib⁹ sacerdotis vocatur christi passio non rei veritate: ꝯ significandi mysterio: t sicut sacramentum fidei dicitur fides. Satis responsum ē hereticis: t obiectionibus corum qui negant verum corpus xp̄i in altari esse t panem in corpus: vel vinum in sanguinem mystica consecratione conuerti dicentes. Quis audeat manducare dominum suum: Quis etiam audeat dicere quotidie formari corpus Christi: de materia vel substantia: que non fuit virginis caro.

¶ Auctoritatibus probat vex corp⁹ xp̄i eē i altari: t in id panem conuerti. d

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Ec ꝛ his similia obiciunt illi in diuino
b mysterio legem nature sectantes: quorum perfidiam subdita cõuicũt testimonia. Ait enim veritas. Accipite hoc est corpus meum. Itẽ Ambrosius. Si tãtũ valuit sermo Helye vt ignem de celo deponeret: nõ valebit tãtũ ꝑmo xp̃i vt substãtias mutet? De toti⁹ mũdi operibus legit: qui ipse dixit ꝛ facta sunt ꝛc̃. Sermo igitur. i. filius qui potuit ex nihilo facere quod non erat: non potest ea q̃ sunt in id mutare quod non erãt? Non enim minus ẽ causare q̃ mutare nouas naturas rebus. Item si ordinem querimus: viro mixta femina generare consueuerat: liquet ergo q̃ preter nature ordinem virgo genera uit: ꝛ hoc quod conficim⁹ corpus ex virgine est. Quid ergo hic queris nature ordinem in xp̃i corpore: cum preter naturam sit ipse partus ex virgine? Item ante benedictionem alia species nominatur: post consecrationem corpus significatur. Ante consecrationem aliud dicitur: post consecrationem sanguis nũcupatur. Tu dicis amen idest verus ẽ. quod sermo sonat: affectus sentiat. Itẽ Augu. In specie panis ꝛ vini quam videm⁹: res inuisibiles. i. carnem ꝛ sanguinem honoram⁹: nec similiter pendimus has duas species: sicut añ consecrationem pendebamus: cum fideliter fateamur ante consecrationem panẽ eẽ ꝛ vinum: quod natura formauit. Post consecrationem vero carnem xp̃i ꝛ sanguinem quod benedictio consecrauit. Item Ambro. Panis est in altari vsitatus ante verba sacra. vbi accessit cõsecratio: de pane fit xp̃i caro. Quomodo autẽ põt quod panis est esse corpus xp̃i? Consecratione que fit sermone xp̃i. Itẽ si tanta vis ẽ i sermõe domini vt incipiant eẽ que nõ erãt: quanto magis operatorius ẽ: vt sint que erãt: ꝛ in aliud cõmutent̃. Et sic q̃ erat panis ante ꝓsecrationẽ: iam corp⁹ xp̃i ẽ post ꝓsecrationẽ: qr sermo xp̃i creaturã mutat: ꝛ sic ex pane fit corp⁹ xp̃i. ꝛ vinũ cum aqua in calice missum fit sanguis consecratione verbi celestis. Item Augu⁹. Sicut ꝑ spiritum scũm vera xp̃i caro sine coitu creatur: ita ꝑ eundẽ ex suba panis ꝛ vini idẽ corp⁹ xp̃i ꝛ sanguis cõsecratur. Corpus xp̃i ꝛ veritas ẽ ꝛ figura. Veritas dũ corp⁹ xp̃i ꝛ sanguis virtute spiritus ẽ panis vinique substantia efficit̃. Figura vero est id quod exterius sentit̃. Itẽ Eusebi⁹ emisenus. Inuisibilis sacerdos visibiles creaturas in substãtiã corporis ꝛ sanguinis sui verbo suo secreta potestate cõmutat. Ex his alĩs q̃ pluribus constat verum corp⁹ xp̃i ꝛ sanguinẽ i altari eẽ: imo itegr̃ xp̃m ibi sb̃ vtraq̃ specie: et substantiam panis in corpus: viniq̃ substantiam in sanguinem conuerti. Qõ. I.

Circa decimam distinctionem querunt̃ q̃tuor. Primo vtrũ corpus xp̃i sit in sacro altaris realr̃ ꝛ p̃tialr̃ ꝛ essentialr̃: Et videt̃ q̃ nõ: qr idẽ corp⁹ nõ põt esse simlr̃ in diuersis locis: q̃ corpus xp̃i est in celo: ergo non ẽ in altari. Contra ẽ q̃ dixit xp̃s. Hoc est corp⁹ meũ: quod pro vobis tradet̃: sed illud fuit verũ nõ aũt fantasticũ: vt manichei dicũt: ergo non est figurate dictũ: sicut illud: ego sum vitis vera: ꝛ vos palmites: quod ex cõsequentib⁹ apparet methaphorice dictum. Bo. circa istam questionẽ sic ꝓcedendu⁹ est: qr primo est firmiter fide tenẽdũ corp⁹ xp̃i realiter p̃tialiter: ꝛ essentialr̃: eẽ in altari. Modus aũt quo ẽ ibi i sequenti distinctiõe dicet̃. Q̃ circa modũ essendi ẽ quedaq̃ sb̃tilis opinio: iõ ꝑmo recitabitur opinio illa. 2o arguetur cõtra eam. 3o tãgentur quedam dubia incidentia circa eas.

Quantũ ad ꝑmũ premittũt isti q̃ refert aliquid esse presens alteri: ꝛ aliquid esse in altero. Et vt loquamur ad propositum refert aliquid eẽ presens loco: ꝛ aliquid esse in loco. Esse enim in loco importat habitudinẽ continentie ex pte loci. Esse aũt p̃s loco nõ importat habitudinẽ continẽtie q̃ solũ realiter exhibitionem p̃sentie. Unde ꝛ locus ẽ presens realr̃ locato: sicut ecõuerso: q̃uis locus nõ contineat̃ a locato: sed magis econuerso. Et q̃uis proprie ita sit vt dictũ est: tamen large loquẽdõ consueuit dici omne illud esse in loco q̃ ẽ presens loco. Uñ dicimus deũ eẽ i loco ꝛ ãgelũ i loco: q̃ de⁹ ꝛ angel⁹ nõ cõtineãt̃ a loco. Scõ̃ q̃ g̃ possum⁹ dicẽ q̃ eẽ i loco dr̃ dupliciter. vno mõ ꝑ pe rõe ꝛtinẽtie. Alio mõ large rõe soli⁹ p̃tie ad locũ. Prio mõ aliqd ẽ i loco dupliciter. i. quãtitiue vl̃ circũscriptiue: vt q̃ntitas ꝛ ea que p quãtitatẽ extendunt̃ alio mõ diffinitiue: vt ea q̃ sũt i q̃nto: q̃ q̃ntitate nõ extẽdũt̃: sicut ponit̃ exẽplũ cõiter de anima humana. Ex quo enim corp⁹ cuius anima est actus loco terminat̃ ꝛ finit̃ tãq̃ fine extrinseco ꝓseq̃us est q̃ anima eodẽ termino finiat̃: q̃ nõ ẽ quanta nec ꝑ se nec ꝑ accidẽs. Large vero dicit̃ aliquid eẽ in loco rõne solius p̃sentie ad locũ: sicut illud q̃ nõ ẽ q̃ntũ: nec in quãto: vt angelus qui dicitur esse in loco rõne ordinis quem habet ad locũ vel ad corp⁹ in loco existens: sicut dictum fuit in ꝑmo lib. Et ꝑm oẽs istos modos ẽ realis p̃sentia vnius ad alterũ. Hoc satis patet in duobus primis modis. Illud enim q̃ est in loco diffinitiue vel circũscriptiue modo dicto est realiter presens loco: vt de se patet. Angelus ẽt ẽ realr̃ p̃s corpi q̃ mouet̃: ꝛ per ꝓ̃s loco i quo est corp⁹ motũ: qr semp oꝫ actiuũ ꝑ⁹ salte ordie nãe passiuo eẽ p̃s q̃ realr̃ agat: vt ꝑ ꝑ⁹ de gnãtiõe. Quãtũ ad propositũ dicũt q̃ corp⁹ xp̃i nõ est i hoc sacro ꝑ⁹ mõ. s. circũscriptiue: nec scõ̃⁹. s. diffinitiue: q̃ solũ 3o mõ. Primũ patet sic. Illud q̃ ẽ alicubi circũscriptiue cõmensurat̃ ꝛ configurat̃ loco cõtinenti: sicut ꝑ ex rõne circũscriptionis localis: q̃ corp⁹ xp̃i nõ cõmensurat̃: nec ꝓfigurat̃ dimẽsionib⁹ panis ꝛ vini nec loco eorũ: sicut oẽs doctores ꝓcedũt: nõ. n. efficit̃ rotũdũ ad modũ hostie: hoc. n. eẽt absurdũ dicere: ꝛ multa alia q̃ ad hoc sequũtur: ad ꝛc̃. Itẽ nec diffinitiue: qr corp⁹ xp̃i nõ est in speciebus sacramentalibus: nec i aliq̃ alio subiectiue vt anima in corpore: vt ꝑ illud possit dici corpus xp̃i eẽ i loco spẽ ex diffinitiue: quẽadmodum aĩa ẽ diffinitiue in loco vbi est corpus circũscriptie. Qr aũt sit i loco. 3o mõ persuadet̃ sic: qr similis cõparatio ẽ subie corpal̃ ad locũ circũscripta q̃titate q̃lis ẽ subie spũalis ad locũ: ꝛ hoc ꝑ ex p̃missis. Corpi. n. nõ plus cõpetit sit⁹ ꝛ loc⁹ q̃ subie spirituali nisi ratione quantitatis qua amota non aliter com-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

paratur ad locum substantia corporalis q̄z spiritualis: sed spiritualis substantia vt angelus potest simul esse presens omnibus locis vel corporibus ad que potest simul habere immediatum ordinem: ergo idē est de creatura corporali circunscripta quantitate. s. q̄ potest esse presens omni re ad quam virtus diuina daret ei immediatum ordinez. ℂ Ulterius sic arguitur. Illud quod habet substantia de se vel substātia corporalis si non esset quāta dato sibi ordine ad aliquas res hoc potest habere substantia quanta ratione qua substantia: non ratione qua quanta diuina virtute: sed spirituali substantie vel corporali: si esset actualiter non quanta conueniret q̄ esset realiter presens cuilibet rei adquam haberet immediatum ordinem vt declaratū est: ergo hoc potest conuenire diuina vtute substantie quā te ratione qua substantia: non ratione qua quāta. Minor iam patet. Sed maior probatur: quia cui potest cōuenire cā seu ratio alicui⁹ effectus ei pōt ꝯuenire ille effect⁹ siue ꝓpetas: nō faciēdo vī i noīe effect⁹ siue ꝓprietatis: sz causa vel ratio per quam conuenit substantie spirituali: vel p quam conueniret substantie corporali non quante eē presentem alteri est immediatus ordo ad alterum vt dictum est prius. hāc aūt rōnem seu cām deus potest comunicare substantie quante in quātū substantia est: ergo idem censendum est quātum ad hoc de substantia manente quāta sicut de spirituali vel de corporali si non esset quanta actualiter. Qz autem talem ordinem possit substātie cōmunicare patet ex hoc: quia si non esset quanta actu nō haberet ordinem nouū ad alias res sine ratione conuersionis eaꝝ in ipam: siue alia quacunqz ratione quam nō possit habe manēs sub quātitate. ℂ Item virtute diuīa potest impediri omnis effectus quātitatis manēte quantitate excepto effectu formali qui est dare esse quātum: quia priuare quātitatē omni effectu nō implicat cōtradictionē: sz quātitas per hoc solum quod est dare esse quātuz nō impedit formaliter: quin substantia possit habere omnem istuz ordiuem ad aliam rem quē haberet vel habere posset si non esset quanta: ordo enim substātie ad substātiā precedit vl precedere potest quantitatem: z omnia que competuut ei ratione quantitatis: ergo substantia quāta manēs quanta pōt habere ordinē eūdē ad quācūqz rem quē pōt habere: si esset sine quātitate: ergo cuz substātie spirituali de se: vl corporali si nō esset quāta posset cōuenire q̄ esset presens omni alȳ rei ad quam haberet immediatū ordinem. Idē potest diuina virtute conuenire corpori Christi manente eius quantitate: vt sit presens cuilibz corpori ad qō habet immediatum ordinē diuina virtute. Et ideo nō obstante: q̄ sit in celo circūscriptiue: habet tamē immediatū ordinē ad species sacramētales ratiōe substantie cōuerse i ipsuz: vel ex aliqua alia causa nobis occulta. Propter quod pōt esse realiter vbicunqz sunt species sacramētales quarum substantie sunt in corpus xp̄i cōuerse.

Sed licet ista opinio sit multū subtilis z probabilis tamen cōtinet aliqua dubia. Qz enim primo ponit triplicez modum essendi in alio verum est q̄ illud quod supponit in secūdo membro q̄ omnis distātia ē per interpositionem quātitatis que impedit presentiam: intelligendum est actu vel aptitudine: quia si solū de actuali intelligeret falsum esset. Si. n. esset vacuū inter Romam z Parisius vel inter celū z terram: z nulla quātitas i medio nō propter hoc vnum esset alteri presens: sed ita absens: sicut modo: quia si nō esset actu q̄ztitas distinguēs vnū ab altero posset tamē esse. Sed quādo nec actu nec potētia est quantitas distinguēs: nec i extremis nec i medys: tūc nō est distantia. Unde cum quātitas nō distinguat nisi quāta que prohibet simul eē: inquātū vna extremitate sui tenet vnū z alia aliud: ipm nō quātū: quod quidē nō contigit a nullo diuisungit. Unde angelus non potest dici distare ab alio si non sit diffinitiue in quanto. ℂ Uel potest dici q̄ si actu tm̄ z non solum aptitudine ab omni substantia amouerē quātitas illa a nulla re distaret nec presens: aut propīqua esset propinquitate z presentia situali: presentia aūt z propinquitate virtuali z essentiali posset esse presens. Et cum esse presens z propinquū sit aliqd positiue per hoc solum q̄ aliquid nō est alicui absens vel distās localiter z situaliter non sequitur q̄ sit ei presens vel propinquū situaliter nec localiter: qz non quantum non est natum affici hȳ relationibus corporalibus. ℂ Similiter non videtur bona consequentia sua q̄ omnia non quanta sint omnib⁹ presentia: qz nulli sunt absentia vel distātia: qz si intelligat de presentia situali bene sequeretur i subiecto apto nato: sed tale nō nonquātū. Si aūt loquatur de alia non sunt opposita priuatiue: propter quod carentia vnius nō poneret alterū. ℂ Itē bn̄ dicit q̄ corp⁹ xp̄i in loco spē nō est circūscriptiue nec diffinitiue sed presentialiter p exhibitionem sue essentie. Sz comparatio corpis sine quātitate ad spūz est intelligēda q̄ztū ad distātiā z absentiā: qz sicut spūs nō distat ab aliquo corpore sic nec corpus circūscripta quantitate. Sed q̄ vltra dicit q̄ sicut spiritus potest eē presens locis plurib⁹ sic corpus circūscripta quātitate nō videtur: qz spūs ē presens plurib⁹ locis per carētiā quātitatis: sicut per cām sine qua nō: sz per suam virtutez z naturam: sicut per causam ꝓpriā: qua oē corp⁹ est ab eo mobile z sibi subicibile fm eos. Sic aūt nō potest dici de suba corporali sblata quātitate: nisi dicatur q̄ humanitas xp̄i hoc z plus hz per gratiā quod aligs angelus per naturā: imo etiaz corpi xp̄i collata est ptās super omne corp⁹. In Math. Data est mihi oīs ptās in celo z in terra: vt sicut omnis virtus actiua angeli est data anime xp̄i. sic omnis virtus actiua corporis cuiuscūqz sit data corpi xp̄i. Propter quod sublata quantitate nō solū nō distaret sz eēt pns oi corpori: sicut angelus fm eos presens ē oi corpori: qz omne corpus ab eo mouet. Et tunc anima xp̄i z corpus xp̄i essent vbiqz ꝓpter immediatum ordinem ad posse mouere omne corpus aī cōuersionem: nō obstante quātitate: sicut est in altari p ordinem cōuersionis nō obstāte q̄ztitate. Unde sequerent duo contra eos. primo q̄ nullum aliō corpus a corpe xp̄i posset eē presens alteri corpori quod nō tāgeret: sicut nec potest aliud corpus mouere nisi p cōtactum siue q̄ztitatis. 2° q̄ corpus xp̄i sine cōuersione z ante ꝯuersionē nō solū posset eē: sed esset actu presens omni corpori qō nō tāgeret: quia sine cōtactu molis pōt mouere per appetere suū omne corpus sicut angelus p velle fm quosdam. ℂ Postea dubiū est quod assumit: q̄ deus pōt dare sube quāte rōne q̄ suba id quod habet suba nō quāta de se: qz hoc verū est: de his in quibus quātitas impedit effectie: puta q̄ suba moueat intellectum nō mediante q̄ztitate q̄ mouet sensuz vel aliō huiȳ: sed nō illō quod ipa impedit formaliter quādiu ipsa est forma. Cū ergo q̄ztitas corpis xp̄i: p quam formaliter ē in celo circūscriptiue impediat nō effectiue sz formaliter z faciat ipm distare z esse alibi ab altari quādiu manet in formatū quātitate nō videt q̄ possit esse presens in altari quacunqz virtute: nisi forte dicat sic q̄ sicut esse extēsuz ē effect⁹ formalis q̄ztitatis z tm̄ pōt fieri q̄ aliqd hēat q̄ztitatem z sit subm ei⁹: nec tm̄ erit extēsū fm oē illud qō substātat q̄ztitatē: sed fm q̄ztitatē quā hēt z materiā z hȳ: sz non fm formā subalē: vt hō: sic nō pōt fieri qn corp⁹ xp̄i q̄zdiu habet q̄ztitatē fm illā q̄ztitatez distet ab alio q̄zto sepato: sed potest fieri q̄ fm q̄ corp⁹ suba ē nō distet sz sit pns. Et sic ē in proposito p ꝯuersionem sube in subam non vt quāta est sz vt suba est. Sed tunc ipa quātitas nō eēt i altari.

Nunc 3° tangenda sunt quedam dubia circa predicta. Et videt q̄ si deus cōuerteret panē in corp⁹ pe

tri:sicut quertit in corp⁹ xpi nō propter hoc corpus ꝓpetri esset in loco panis:sicut nūc ē corp⁹ xpi:qz licet p illā quersionem subā corporis ꝓpetri vt suba:z non vt q̄ntitas bret habitudinē ad locū:sicut terminus alicui⁹ ibi prius locati: non tñ habitudinē realis presentie:qz non habet sic habitudinē super omne corpus:sicut corpus Christi:sed si data esset ei omnis potestas sicut corpori Christi: tunc idem esset. ¶ Uel pōt dici q̄ hoc habet corp⁹ xpi nō ratiōe potestatis:sed rōne quiūcte diuinitatis:pq quod si nō eēt quātum: ipz esset vbiq̄z sicut deus. Sz sola quātitas que facit ipm eē hic impedit ipm esse alibi:quāuis nūq̄z deitas filij sit sine corpe:sicut aia rōnalis est tota ī qualibet pte corporis. Et q̄uis ipa existēs ī pede bēat potētiā visiuā nō tamē habet eā in pede:qz illa est determinata ad occulū. Sz potentiā itellectiuā z volitiuā ipa habet vbiq̄z:sic q̄ nullius corpis est actus: Sic si deus assumpsisset angelū ille fuisset vbiq̄z per naturalē cōmitātiā. Sic ḡ si sit aliqd ī loco ad qō corp⁹ xpi coniūctū diuinitati habeat habitudinē nō vt corp⁹ quātū ē:sed solū vt suba ē:ibi poterit eē cū diuinitate sua:z ī plurib⁹ locis simul:si plura talia habeāt habitudinē talē. Et sic ē hic p quersionē. ¶ Sed cōtra hoc est: quod dicit de aia xpi sepata q̄ quātitate nō afficiebatur:z erat quiūcta diuinitati. nec tñ pq b erat vbiq̄z sz tm̄ ī inferno. Alias nō diceret descendisse ad inferos. Sed posset dici descēdisse ad inferos fm spālē effectū quo illuminauit aias scōz patz existētes in limbo. Et sic nō erat in celo:qz nō illuminauit angelos vsq̄z ad refrectionē vel ascēsionē. Sz per cōmitātiā z eēntie pñtiaz ex quo nusq̄z erat diffinitiue:sed eos videt q̄ vbiq̄z erat sicut de⁹: sicut ītellect⁹ est vbiq̄z in corpe cū aia:lz sit spāliter pñs fantasmati ī q̄m ab eo mouet. ¶ Sz nō est simile:qz nō est deitas affecta aia:vt nō possit eē vbi nō est illa:sicut aia afficit sua potentia abstracta. ¶ Alia aūt instantia est difficilioz oib⁹ his: cū oēs ponāt hoc eē corp⁹ xpi p hoc q̄ ꝓparat vt suba non vt quāta: videt q̄ quātitas corporis nō possit eē hic realr: qz q̄uis q̄ntitas xpi sit idē suppositō cū deo qui est vbiq̄z: ipa tñ qz est de se determinata ad vnū locū non est in alio aliquo modo lz nō deserat deitatē. Et similiter lz quātitas xpi nō deseat corp⁹ xpi:qz tñ ipa sibi ōterminat locū ī celo nō pq hoc ipa erit alibi vbi ē corp⁹ xpi p modū quo ipz accipit nō vt q̄ntū. nisi dicat q̄ aliud est de humanitate xpi: aliud de diuinitate ex quib⁹ nō fit vna eēntia. nec p se nec per accidēs: nec vna natura numero: licet ī eis sit vna persona. Et ideo pōt eē psona alicubi vbi non est vtraq̄z natura. ¶ Aliud ē de suba z accidēte ex qbus per inherentiaz fit vna natura ꝓpositā: ita q̄ vnū ē in loco alteri⁹ p accñs: ita q̄ vbicūq̄z est vnū p se: aliud ē ibi p accñs: ita q̄ sic suba corporis xpi ē ī celo p q̄ntitatē realr sic econuerso q̄ntitas eius ē in altari p subam sacrālr. ¶ Dicēdū ē ergo q̄ datio ois ptātis nō dat corpori xpi q̄ sit vel eē possit pñs oi corpori. Nec ꝓsimilis virtus dat hoc āgelo: qz si ignis q̄ habz virtutē sup oē calefactibile. vel p̄m celū qō habet vtutem sup oē alterabile puarēt suis q̄ntitatib⁹ nō ppter hoc ipoz suba eēt pñs realr suis mobilib⁹ plus q̄ ante. Nec iterum coniunctio ad diuinitatē dat hoc sibi etiā si eēt nō q̄tum. Nec hoc dedit anime in triduo: qz sicut quātum: cuius albedo nō est ei coextensa nisi in pte nō facit q̄ sua albedo sit vbicūq̄z ipsum est: qz non est ī illo loco vbi est pars non alba. sic: qz nulla creatura coequatur deo in extēsione virtuali rōne cuius ipse est vbiq̄z realiter presens: quāuis aia vel angelus: aut corp⁹ vt suba sit deo cōiūctū nūq̄z ex hoc habet q̄ sit vel esse possit vltra q̄ coartatio sue nature requirit. Sola ergo causa essendi corpus xpi in altari realiter est cōuersio corporis preexistentis ibi localiter facta ī ipm: sicut alias declarabit. ¶ Et licet p̄dicta opinio non dicat q̄ potestas data vel diuinitas cōiuncta hoc faciant: sed sola conuersio. tamē in hoc deficit q̄ non sufficiēter declarat quomodo cōuersio hoc faciat. Si enī conuersio nō facit hoc: nisi qz facit habere ordinē ad subam vt suba est: sicut angelus nō quātus habet ordinē ad corpora istō nō sufficit: qz sicut modo dictum est: z ī p̄.li.di.37. Habitudo vel ordo motoris ad mobile quem habet angelus ad corpora nō suffiicit ad hoc q̄ dicat eis esse presens rōnalr. Et ita per hanc viā nō sufficienter patet modus p quē corpus xpi sit realr presens. ¶ Ad argumentū dicēdū. q̄ idez corpus nō pōt esse in pluribus locis localr z circūscriptiue vl diffinitiue: sz pōt esse ī pluribus sacrāliter z ī vno localiter z in alio sacrāliter. Et hoc haberet corp⁹ ꝓpetri: sicut z corpus Christi: si ita fieret conuersio in ipsum dato q̄ nec daretur sibi omnis potestas: nec vniretur sibi diuinitas. Et hec sufficiant ad presens de quesito. Qō II

Secundo

queritur vtz xps sit in altari totaliter. Et videt q̄ nō sit ibi fm diuinitatē: qz cū brutum manducet corpus xpi manducaret diuinitatez: qō videtur absurduz. ¶ Contra. si vbicunq̄z ē xps modo indiuisibili ibi est tot⁹: z totum quicquid est xpi: sic est in proposito: ḡ rē.

Respōdeo

dicendum q̄ xps totus est hic: z totum quod est in xpo; totum quod est persone nature diuine z humane: substātialis z accidentalis: sed solum corpus xpi ē sub spē panis ex vi sacri: z solus sanguis sub specie vini. Reliqua vero vtrobiq̄z sunt ex naturali cō comitantia. Primum patet: quia quicquid significatur p verba forme est in sacramento ex vi sacramenti: aliter essent falsa: z nihil plus: quia non agunt: nisi significando. Unde directe non plus agunt q̄z significent. Secundum patet: quia que abinuicem non separantur vbi est vnum reliquum ex naturali concomitantia: saltem vbi est illud: quod non excedit z reliquum: quod dico: quia non vbicumq̄z est deus: est homo assumptus: sed econuerso: sed sic est in proposito: ergo rē.

De quantitate

aūt quō sit hic ē vna singularis opio: q̄ p⁹ recitabit cū suis annexis. Scō inquiretur de his que opiniōes implicat. ¶ Circa primum primo ponetur opinio cum suis motiuis. Secundo ponentur rationes ad principale quas faciunt pro. z contra. Tertio ponetur responsio ipsorum. Opio duplex

¶ Quantuz ad primum dicunt isti q̄ corpus Christi potest esse in hoc sacramento sine quantitate: quanuis substantia z quantitas non separentur secundum inherentiam vnius ad alterum: quia difficile videtur q̄ quantitas sit alicubi nisi modo quantitatiuo. Probant autem hoc multipliciter: pmo sic: quia non sequitur. quantitas Christi non separatur a corpore suo: ergo est cum corpore in sacramento per concomitantiam. Sicut enim locus celi non separatur ab eo fm contactum: qui tamen propter hoc non est in sacramēto sic videtur z hic. ¶ Secundo sic. cessante causa cessat effectus: z ideo cum corpus Christi sit hic propter ordinez quem habet ad species: vt substantia non vt quanta: ergo est hic substantia z non qnantitas. ¶ Tertio arguunt. q̄ non sequatur. deus facit q̄ calidum presens calefactibili non comparetur ei in ratione calefacientis suspendendo actionem z retinendo calorem. ergo licet non faciat quantitatem corporis Christi in se indiuisibilem: quia esset contradictio: potest tamen facere ipsaz comparari ad species que sunt extra modo indiuisibili. hoc non sequitur: qz non est simile: quia quod sequitur ad approximationem agentis ad patiens est aliquid absolutum: quod deus potest impedire. Sed sicut non potest facere q̄ q̄litates vni⁹ rōnis adinuicē cōparate vna nō sit īferior alia vl eq̄lis: sic ēt nec q̄ntitates ad iuicē qn vna sit maior vl mīor aut eq̄lis. Quo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

facto:non ꝓpararet fiſr ad totū ꝛ ad partē. ¶ 4°ſic. impoſſe
eſt qꝫ q̄ꝫtitas cōparet q̄ꝫtitati: modo nature icompoſſi:ſz mo
dus nature q̄ꝫtitatis ē diuiſibilitas. ergo impoſſe eſt: qꝫ quan
titas ꝓparet modo īdiuiſibili. Sed ſi q̄ꝫtitas corpis xp̄i pñs
eēt ſpēbus modo ſubē: ꝓpararet ad eas mō īdiuiſibili. ḡ ꝛc.
¶ His viſis ponēde ſunt rōnes q̄ fiunt ad q̄ſtionem. pro. et
ꝓtra. Cōtra ſunt due. p̄ma talis. Idē non pōt eē maius ꝛ mi
nus alio. ſed hoc ſeq̄retur ſi xp̄s eēt totus in hoc ſacr̄o. ergo
ꝛc̄. ꝓbatur minor: qz xp̄s ꝟm veritatē maior eſt in ꝓpria q̄ꝫ
titate dimēſionibus ſpēruz: ſed ſi eēt corpus ſub ſpēbus: nō
eēt maior: imo minor: qz cōtentū nō excedit cōtinens: imo
excedit. ergo ꝛc. ¶ Scōa eſt talis. corpus rōne ſue q̄ꝫtitatis
ꝓparat ad locū circūſcriptiue: ſz corpus xp̄i nō eſt in hoc ſa
cramēto circūſcriptiue. ḡ non ē ibi q̄ꝫtū ad q̄ꝫtitatē. ¶ Rō
pro. eſt iſta. Ubi eſt ps: ibi eſt totū: niſi ab iuicē ſepent: ſz cor
pus xp̄i qō eſt pars totius ſuppoſiti: eſt i hoc ſacr̄o: nec ſepa
rat a q̄ꝫtitate ſua: nec ab alys q̄ ſunt in xp̄o. ergo oīa illa ſunt
in ſacr̄o. ¶ Rñdent ad p̄mā contra. quando dr̄: qꝫ xp̄s eſt
maior ſpēb⁹ ſacr̄i: vex eſt ꝟm ſe. Qñ aūt dicit qꝫ nō ē maior
qz cōtentū ꝛc. dicunt qꝫ hic ē mala imaginatio. Nō enī chri
ſtus cōtinet a ſpēbus: quaſi ſpēs ſint cōcaue: īfra q̄s ꝓtinea
tur corp⁹ xp̄i. ſed ſic ē ibi: vt nec eis cōmēſuret: nec excedat
nec excedat per ꝓpñs: ſed ſolū p̄ſens eſt ſpēbus abſqz cōmē
ſuratōe ſui ad eos. ¶ Ad z^m dicūt: qꝫ licet xp̄s ſit i hoc ſacr̄o
nō tñ ē ibi rōne q̄ꝫtitatis. qz ſic eēt ibi circūſcriptiue: ſz ſolū
rōne ſubſtātie. ꝛ p accidens ē ibi q̄ꝫtitas: ꝟm modum ſubē.
¶ Ad argumētū pro. dicūt. tenēdo modū iſtū. qꝫ ſicut nō ē
ſepatū corpus xp̄i a loco ſuo: p hoc qꝫ eſt in hoc ſacr̄o: cui tñ
ꝓprius locus xp̄i nō ē pñs: ita nō oz corpus xp̄i ſeparī: a ſua
q̄ꝫtitate realr̄: ſz corpus xp̄i: ſit pñs huic: ꝛ nō ſua q̄ꝫtitas. Cū
ergo arguit. vbi eſt pars ibi ē totū: niſi abiuicē ſeparent: ve
rū eſt de bis: q̄ ſunt in loco localr̄. Que aūt ſunt in loco per
ſolā habitudinē ad locū: ſz ſint iſeparata in eēndo in ſe: pñt
tamen ſepatiz. ꝛ ſeorſū alteri pñtia eē. ſi vnuz ſine alio hēat
habitudinē: quēadmoduz corpus xp̄i pñs eſt ſpēbus: ꝓpter
bitudinē cōuerſionis in ip̄m: nihil aūt altex eorū: que ſunt
ꝓiuncta ei realr̄: oz habere bītudinē ad locū talē: nec p ꝓpñs
fieri ei p̄ſens. ¶ Scōo ingrendū eſt de iſtis duplr̄. p̄mo rñ-
Opi.ſ. dendo ad rōnes quarte opinionis. ſcōo ingrendo de ſolonī-
tbo. bus q̄s dāt ad alias tres rōnes. ¶ Subſtinēdo igit opinio
nem cōem. ſ. qꝫ ſit ibi q̄ꝫtitas modo īdiuiſibili. qz per modū
ſubē. nō ex vi ſacr̄i. ſed ex nāli cōcomitantia. ad rōnes eorū
eſt rñdendū. Ad p̄mā dōm: qꝫ nō eſt ſile de ꝓtiguis: quorū
nō ipa ſunt ſil̄: ſz eox vltima ſunt ſil̄: nec vnū locat per aliō.
Unde ignis ꝛ aer nō ſepant ꝟm cōtactū: tamen ignis eſt in
celo: ſicut in loco īmediato: aer aūt nō: ſz in ipſo igne. Aliud
eſt de accidente ꝛ ſubo: quorū vnū per aliō eſt in loco: ꝛ quo
rum vnū cū alio facit vnā nām: ita qꝫ illud qō ꝓuenit vni p
ſe: cōuenit alteri p accidens. Et eſt ꝓña talis. q̄ꝫtitas xp̄i non
ſeparat ab eēntia ꝛ nā corpis xp̄i: ſic nec albedo a q̄ꝫtitate. ḡ
cū corpus xp̄i ſit in ſacr̄o per ſe: ibi erit q̄ꝫtitas p accidens: ſi
cut vbi eſt q̄ꝫtitas p ſe: ibi eſt ꝛ eius color per accidēs. Nec ē
ſile de loco ꝛ locante. q̄ differūt p eēntiā ꝛ naturā: ꝛ ſubto ꝛ
ſuppoſito. ꝛ vnū eſt ex aliud ꝛ ſeparatum. vt dr̄. 4. phyſicox.
¶ Ad z^m pōt dici. qꝫ ꝓſequentia ē nulla. qz licet ceſſante cā
ceſſet effectus inq̄ꝫtū hō. tñ qz aliqd eſt cauſa vnius per ſe. ꝛ
alterius p accidens: imo etiā calidū qō eſt cā calefaciēdi p
ſe eſt cā oppoſiti. ſ. frigefaciēdi per accidēs. iō nō ſeq̄t. ceſſat
a caliditate p ſe. ḡ ceſſat a cāndo. Cōſtat. n. qꝫ ſubſtātia nō ē
in loco caual̄r vt ſuba ē. ſz vt q̄ꝫta: ita qꝫ q̄ꝫtitas eſt cā eēndi
in loco: nō tamē ꝓpter hoc ſequitur: qꝫ ſola quantitas ſubē
ſit i loco: imo ipa qdē q̄ꝫtitas eſt i loco p ſe: ſuba vero per ac
cidēs. Et ſil̄r qz ſuba eſt i ſacr̄o. vt ſuba ē: nō vt q̄ꝫta ē: ꝓpter
hoc ſeqtur. qꝫ q̄ꝫtitas nō ē hic p ſe ꝛ directe ex vi ſacr̄i. ſz ſolū
ſuba. Non tñ ſeq̄t: qn q̄ꝫtitas ſit hic cum ſuba ex nāli cōco-
mitātia. imo ſeqtur qꝫ ſit ex quo eſt idē ſubo. ¶ Ad 3^m dōz:
qꝫ deus non pōt facere qn q̄ꝫtitas corporis xp̄i. alteri ꝓpara
ta. non ſit maior. vel minor. vel equal̄. Unde q̄ꝫtitas corpis
xp̄i eſt mlto maior q̄ꝫ quātitas hoſtie. Sz qz quātitas corpo
ris xp̄i: nō eſt in hoſtia per ſe. ſz per hoc qꝫ ipa eſt in ſubo cor
poris xp̄i. iō cū ſuba corpis xp̄i ſit i altari. ſolū īfra circūferē
tiā hoſtie: ſicut ꝛ ſuba ꝓuerſa erat. iō ſolū ibi: ꝛ ñ ex ē q̄ꝫtitas
corporis xp̄i ſacr̄al̄r. Et ſicut aīa ꝓiuncta eſt in loco p acciñs
rōne. ſ. q̄ꝫtitatis ſui corporis: nec tñ ꝓpter hoc ei ꝓmēſurat:
qz ei repugnat: ſic q̄ꝫtitas eſt in hoſtia per neceſſariā ꝓcomi-
tantiā corporis: nō tamen ꝓmenſuratur q̄ꝫtitati hoſtie. qz re
pugnat quātitati ꝟm eē non q̄ꝫtitatiuū ꝓmēſurari quātitati
ꝓut hz modū q̄ꝫtitatis: vel ſicut aīa cui repugnat p ſe circū
ſcribi. eſt tñ circūſcriptiue i loco p q̄ꝫtitatē: non qꝫ ipa imme
diate circūſcribat. ſed qz ſua q̄ꝫtitas circunſcribit. ꝛ ipa me
diāte eſt in loco circūſcribente. Sic ecōuerſo q̄ꝫtitas cui re-
pugnat eſſe īdiuiſibile: eſt tñ modo indiuiſibili in ſacr̄o: per
ſubaz īdiuiſibilem: nō qꝫ ipa in ſe habeat modum īdiuiſibi-
lem. ſed qz ſuba in qua eſt: vt ſic: hz modū īdiuiſibilem. qz ſi
cut punctus tāgit lineā modo īdiuiſibili. ſ. ꝟm modū ſuū: nō
illius: ſic ſuba q̄ ſine quātitate ꝓuertit. ꝛ per ꝓñs vt īdiuiſibi
lis: ꝓparat ad ſuū terminū īdiuiſibil̄r. licet ille ſit diuiſibilis
inq̄ꝫtum quātitati ꝓiūctus. Et ſicut aīa erat in loco p diuiſi-
bile: modo diuiſibili. qz mediāte ſua q̄ꝫtitate occupabat lo-
cū diuiſibilē ꝛ diuiſibil̄r: ſic ecōuerſo q̄ꝫtitas xp̄i: p ei⁹ ſubaz
ſuccedentē mō īdiuiſibili ſubē ꝓuerſe īfra ſpēs: erit ibi mō i-
diuiſibili. qz p ſuā ſubaz erit ibi p̄ñs mediāte īdiuiſibili. Nō
. n. plus repugnat diuiſibili eē in loco īdiuiſibil̄r: q̄ꝫ econuer
ſo īdiuiſibili eē in loco diuiſibil̄r. Nec obſtat ſi dicat: poten
tia viſiua iberet aīe: nec ꝓpter hoc eſt in pede vbi eſt aīa. qz
aīa excedit potentiā viſiuā: nec per eā tota terminat. ſed cor
pus xp̄i qō rōne corporeitatis eſt in ſacr̄o: nō excedit ſuā q̄ꝫ
titatē. vt poſſit eē alicubi ſine illa q̄ eſt ſuus termin⁹ ꝛ tota
lis. ¶ Ad 4^m dōm: qꝫ vex eſt deū nō poſſe facere de aliquo
aliqd illi īcompoſſe. qz ꝓtradictio eēt. Itez bene eſt īcōpoſſe
id qō eſt diuiſibile inq̄ꝫtum hō eſſe īdiuiſibile. ꝛ econuerſo.
Sed id qō ītrinſece ē diuiſibile: ꝓparari ad aliqd extra mō
īdiuiſibili: videt poſſe etiaz per nām: ꝟm qꝫ dicunt pſpectiui
ſpēm viſibilē que diuiſibil̄ē vt ad oculū apparet: modo īdi
uiſibili ꝓparari ad ſpeculū. tū qz vt dicūt recipit in p̄cto: tū
qz ad diuiſionē ſpeculi multiplicat in tanta quātitate: ſicut
ꝓrius: ſic punctus ad diuiſionē linee. Multo magis hoc eſt
poſſe diuina vtute. Item ſicut qñ ſpericū tāgit in p̄cto pla-
nū: vel vnū ſpericū aliud in conuexo vtrūq̄ eſt diuiſibile. ꝛ
tñ adinuicē ꝓparata ꝓmenſurant modo īdiuiſibili. qz illud
ꝟm qō ſe contingūt eſt īdiuiſibile: ita q̄ꝫtitas hoſtie ꝛ corpis
xp̄i: licet ſint duo i ſe diuiſibilia. qz tñ adiuicem cōparantur
mediantibus duob⁹ indiuiſibilib⁹. ſ. ſuba panis ꝛ vini q̄ cō-
uerſa eſt. ꝛ ſuba corporis xp̄i: in quā conuerſa eſt: q̄ ꝑme ſuc-
ceſſit: quox ꝓparatio adiuicē būit mōz īdiuiſibilē. iō ꝛ iſta
mediata mō īdiuiſibili adiuicē ꝓparant. ¶ Scōo ingrēdū
eſt de ſolonibus: quas dant ad tres alias rōnes. ¶ Solutio
quā dant ad p̄mū argumentū eſt bona. qz non ſeqt qꝫ chri-
ſtus ſit maius ꝛ non mai⁹. ſed ſeqtur qꝫ ꝟz qꝫ eſt in celo ē ma
ior hoſtia. ꝟz aūt qꝫ eſt in hoſtia. nec eſt maior. nec mior. nec
equal̄. qz non eſt ibi modo q̄ꝫtitatis per circūſcriptionē. ſed
ꝓ conuerſionē. nec eſt i concauitate aliqua. Preterea cum
duo corpora ſint maiora q̄ꝫ vnū: cuz deus poſſit facere duo
corpora eſſe in eodē loco: pari rōne ꝛ mai⁹ corpus eſſe in mi
nori loco. Et ſi pōt hoc localr̄: multo magis non localr̄. ſed
ſacr̄aliter. ¶ Ad z^m etiā bene ſoluūt. qz nō ſeqtur ſi ñ eſt cir
cūſcriptiue. ḡ nō eſt ꝟ ei⁹ q̄ꝫtitas. ſz tñ qꝫ non eſt ꝟ q̄ꝫtitas p
ſe: ſz p ꝓcomitantiā ad corpus. qō ē hic ꝓuerſiue. Non autē
pōt dici. qꝫ ſicut q̄ꝫtitas xp̄i ē ꝟ p ꝓuerſionē factā i ſuū ſubz:
qꝫ ſic eꝫ q̄ꝫtitas hoſtie ſit i celo p ꝓuerſionez ſui ſubi in illō
qō ē in celo. qz q̄ꝫtitas hoſtie ſepat a ſuo ſubo ꝛ fit ſine ſubo.
Et ſil̄r ſi quātitas xp̄i qñ in ei⁹ ſubaz ſuba panis ꝓuertit ſe-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

parareť a subo xpi.nō eēt ī hoc sacramēto:sicut nec aīa fuiſ
ſet i triduo:qī erat ſepata.cuius ī hoc ſit diſſimile de aīa ⁊ ō
cztitate:qz aīa nō determinat ſibi locū ſicut cztitas. Uñ ſic
ī pcedēti qōe dictū ē.vbi ē aīa ibi ſūt potētie abſtracte:q nō
ōtermināt ſibi locū. ñ aūt organice q determināt. ſic ēt fa/
cile ē dicere de oībus ñ cztis:q ſūt vnū subo cū corpe xpi :cp
ſint ī ſacro p ꝯcomitātiā. Sz ō quātitate q determinat ſibi
ſitū:ē difficilī⁹. Diſſimile tamē ē vt ſup dictū ē ō potētia quā
aīa excedit:⁊ de cztitate q ē totaľ termin⁹ corpeitatē itra ſe
includēs:vt niſi ſepareť nuſquā poſſit eſſe ſine ea. ¶ Ad ar
gumētū ī ꝓriū ꝑut ē ꝯtra ſuā ſingularē opinionē nō bene re
ſpōdet. Uerū ē tamē cp forma arguēdi nō valet:qz ēt loqn
do ō eēndo ī.locaľr maioz ē falſa. Si.n.brachiū meū qō eſt
ps mei ſit ī aq̄: nō sū p hoc tot⁹ ī aq̄:sz tm̄ ſm illā ptē: ⁊ tam̄
nō sū ſepatus a pte illa. Sic poſſet dici cp xps nō ē ſepatus a
ſuo corpe:nec tam̄ totus ē.vbi ē ſuū corpus:ſz alias ſui ptes:
licet ſit ibi ſm ptē:q ē corp⁹.ſicut tot⁹ xps ē vbicz:nō tam̄ to
tū corp⁹ xpi:nec ipe ſm totū ſui.ſz ſolū ſz deitatē. Sz ſua ſo
lutio nō videť valere: qz licet ꝯiūctoz ſm rē:vnū poſſit ha
bere hitudinē realē ad aliqd extriſecū:ad qō aliō nō habet:
īmo nullā vel ꝓriā:ſicut cztitas hois:⁊ cztitas rei iaiate sūt
equales.ſubstātie vero sūt ieq̄les. tamē ꝯiūctoz ſz rē īſepa
biľr ſm cz̄lz ptē ſui:cp vnū ſit realr:vbi aliō nō ē realr :⁊ ſit
realr pręsēs:vbi aliō realr ē absēs:⁊ diſtās:quādo sūt equal'
ambit⁹:⁊ maxie cp ꝯtētū ſit ex ꝯtinēs idē ſuppoſito: ⁊ vbi ñ
ē ipsū ꝯtinēs:videť absurdū. Et ſic ē ī ꝓpoſito:qz ſi corp⁹ xpi
non hret hitudinē ad spēs:niſi ſicut ſignatū ad ſignū: ⁊ non
eēt ibi niſi ſicut ī ſigno: nullū icōueniēs eēt: ibi eē corp⁹ xpi
ſine cztitate:ſicut spēs aliqua repsētat subam:q nō repsētat
ei⁹ cztitatē:⁊ spēs itelligibiľ vľe ſine ſingularib⁹:a qb⁹ tam̄
nō sepať. Sz cp corp⁹ realr ꝯtētū ifra ſuā cztitatē : ⁊ limita
tū ⁊ terminatū p eā:illa nō derelicta:ſz manēs ſic ea affectū
ifra eā iclusū ⁊ diffinitū poſſit eē realr p̄sēs alicubi ex eam ⁊
ſine ea:vr̄ ſiľe ydeis pľonis:q poſuit ydia sepata ſz eē:q tam̄
ponebat eē subam corpaliū. Et iō nō valet. ¶ Ad argumen
tū ī oppoſitū dicēdū cp nō sequiť:qz ēt de⁹ ē ī feno qō aſin⁹
comedit per eſſentiam:prēſentiam:⁊ potentiam.⁊ tamē de⁹
ab aſino non comeditur.ideo ⁊c. Qō. III.

Queritur 3° vtrū xps ſit ī ſacro altaris
localr. Et videť cp ſic: qz por
tať de loco ad locū ¶ Cōtra : qz ſedet a dex
tris dei.q nō ē alibi localr. ¶ R°. circa iſtaz
qōnē sūt tria vidēda.prio cp nō ē ī altari:nec
vbi sūt spēs circūſcriptiue :nec p ꝯsequēs lo
calr .ſcdo cp nō diffinitiue.⁊ tertio cp mouet
⁊ qeſcit p accidēs ad motum ſpecierum ⁊ quietē localem p
ſe ſm eē reale:⁊ ſacrale qō habet in ſpeciebus.

Primū breuiter pbať ſic:qz ſi eēt circūſcriptīe ⁊ localr
vbi sūt spēs:tūc ꝯmēſurareť ⁊ nō eēt tot⁹ ī q̄lz
pte:cū tñ ſit:ſiue itegre ſint spēs:ſiue diuiſe:qz cztuis exiſtēs
ibi ſit cz̄t⁹.eſt tñ ibi mō ſubatiuo.i.idiuiſibiľr:⁊ nō mō cztita
tiuo.vt dicit de ꝯſecra.di.z.c.ſinguli.

Secundū ēt pbať.ſ.cp nō ſit ibi diffinitīe ꝑprie: puta
cp ita ſit ī iſto altari:cp nō ī alio: qz ſicut xps
ē diffinitīe:vbicūcz ē ſua cztitas circūſcriptīe q ad diffinitio
nē localē:ſic ipe diffinitīe ē:vbicūcz ē cztitas pāis ⁊ vini ī ſe
cōuerſi circūſcriptīe:q ad diffōez ſacrālē. vnde ſi ī vno ſolo
altari ē ꝯuerſio facta ſacramentaliter: in illo ſolo ē ſacramē
taliter.ſi facta ē ī mille:erit ī mille ſacramētaľr.

Circa 3m.articulum ꝓcedeť ſic:qz p° ꝓbabit̄ ꝯ ipa. ſcdo
ponet̄ ipugnatio quorūdā.tertio rñdebit̄ ad illa.
Qz aūt corp⁹ xpi.ſz eē qō hēt ī ſacro:muteť ⁊ moueať ſaltē p
accidēs ꝓbať ſic:qz illō qō icipit eē realr : vbi pri⁹ nō erat p
aliqd ī ſe realr factū.i.ad ſe mutatū: vľi ſe ꝯuerſū: illō ē m o
tū realr ſm realitatē eēndi:q ibi erat.ſic ē ī ꝓpoſito.ergo ⁊c.
¶ P̄. ſicut ñ obſtāte ſua ipaſſibilitate:pōt eē mutabile ō lo
co ad locū:⁊ icipit eē localr, vbi pri⁹ nō erat: ſic nō p̄iudicat
ſue ipaſſibilitati:ſi icipit eē realr p̄sēs vbi ꝑus nō erat:qz nō
pl⁹ fit ī eo p iſtā nouā p̄ntiā:cz fieret realr p nouā circūſcri
ptōez. Sicut g̃ diceret mot⁹ localr:ſi icipet eē circūſcriptīe
vbi pri⁹ nō erat:ſic pōt dici mot⁹ ſacr̄alr:qz ē ſacr̄alr vbi pri⁹
nō erat:lz motū localr deſinat eē vbi pri⁹ erat:nō aūt motū
ſacr̄alr. ¶ P̄. videť cp poſſet dici realr mutať:qz ē subz rea
lis mutatōis:⁊ modū eēndi realē hz: quez pri⁹ nō hēbat.ita
enī realr ē ī ſacro:ſicut ē ī celo. Uñ ſicut eē localr alicubi:ē i
eo modus realis eēndi:ita eē ī ſacro. Et ſic̄ ſi icipit eē localr
vbi pri⁹ nō erat: ē ī eo facta mutatio realis: qz ſe hz alr nūc
cz̄ pri⁹.qō tamē nō p̄iudicat ſue ipaſſibilitati:qz p hoc nihil
mutať de absolutis ī eo:ſic ī ꝓpoſito. ¶ Nec valet ſi dicať
de⁹ icipit eē ō nouo ī mūdo realr:cū pri⁹ nō eēt:ſine ſui mu
tatione.nā deus nō icipit eē ī re p mutatōez rei ī ſe:ſic̄ corp⁹
xpi. Unde cū realr res ī corp⁹ xpi ꝯuertať:⁊ p hoc corp⁹ xpi
hic eē icipiat.nō videť absurdū dicere corp⁹ xpi mutatū:cū
hoc ſit min⁹ cz̄ ſi localr mutareť. ¶ P̄. corruptis spēb⁹ ōſi
nit ibi eē. Et cū oīs corruptio ſit q̄dā mutatio:cū eē qō habe
bat ibi eēt qōdā eē reale:⁊ nō tm̄ relatio rōis. ſic̄ ē ſignatū i
ſigno:ſicut quādo aliqd deſinit eē ī loco:ipsū vbi corrūpiť:⁊
ē realis mutatio:ſic vbi ſacr̄ale generať qñ hoſtia ꝯſecrať:⁊
corrūpiť qñ hoſtia corrūpiť. Et cū corp⁹ xpi ſz subaz ſit subz
iſti⁹ vbi ſacr̄alis:ſicut ei⁹ cztitas ē subm ſui vbi nālis:videť
hic ſicut ibi eē quedā mutatio:cui⁹ subm ē suba:⁊ p ꝯſequēs
ē mutata:ſe hñs alr nūc cz̄ pri⁹:ſz tale vbi extriſecū. ¶ Si
dicať ſic̄ aliq dicūt:cp trāſlatis spēb⁹ icipit eē:⁊ deſinit ſine
ſui motu:vez ē ſm eē locale ⁊ nāle:ſz nō ſine ſui motu ſz eē
qō hz ī ſacro: qz exquo ipm eē ī ſacro mutať:p cōſequēs cor
p⁹ xpi subm illi⁹ eē:mutať subiue ſicut terminatīe. Et qī di
cūt cp nō ē pñs loco.niſi qz ē pñs spēbus exñtib⁹ ī loco.vez
ē. Et qñ subiūgit̄ cp eā dē rationē pñtie hz ad spēs motas:et
geſcētes:verū ē. Sz pp hoc nō seqť qui ad motū eaz mouē
ať:⁊ ad getē eaz geſcat:ſz eē qō hz ī eis:ſic̄ color ē ī cztō mo
to ⁊ geſcēte eodē mō.ſ.p iherētiā:q iherētia ñ variať p motū
subi:nec p getē.tñ qz ad motū subi accidit ipsū colorē diſta
re ⁊ approp̄inq̄re:p̄sens ⁊ absēs eē:dr̄ moueri p accīs. ita ē
ī ꝓpoſito. ¶ Nec ē ſiľe qō adducūt de deo q icipit eē ⁊ deſi
nit alicubi pp gñatōez ⁊ corruptōez ſine sui mutatōe.nā de
us nō ē diffinitiue ī loco ſic hic cp nō alibi.īmo ī oī qō ē ōs ē.
Sz corp⁹ xpi ſic̄ ē localr vbi ē ſua cztitas:ita ē diffinitiue ſa
cr̄alr vbi ē cztitas subē ī ipm ꝯuerſe. Et qz ī multis locis p̄t
eē ſiľ iſta ꝯuerſio.iō nō ē diffinitīe ī vno loco ꝯuerſionis:ſic
cp nō ī alio. Sz locū subē ꝯuerſe ſic ſibi diffinit:cp ē vbi erat
qō ī ipsū ꝯuerſū ē ⁊ nō alibi:rōe cui⁹ diffinitōis moueri pōt.
¶ Sz quidā negāt minorē dicētes cp corpus xpi eſt ſolū pñs
hoſtie ex vi ſacri.ſz ad locū hoſtie nullā p̄ntiā hz : rōe qua ē
ī hoc ſacro:qz p aliā rōez cōpanť spēs ad locū:⁊ corpus xpi
ad spēs:vt ad ſacrm. Et iō manentibus ſpeciebus cztuis trāſ
ferant̄ de loco ad locū:corpus christi qō ē pñs eis ſp eſt vbi
erat. ¶ Sz pp hoc nō eſt neganda minor.iō ꝓbať ſic:qz qī
aligs cōmunicat corpus christi eſt ī ore eius ⁊ ī ventre eius.
⁊ realr ſuſcipit corpus christi:⁊ ſic icipit eē vbi pri⁹ nō erat.
vnde apls. Panem quem ſumim⁹ ⁊c. Et q māducat ⁊ bibit
⁊c. Māducatio aūt eſt motus quidā. Et ſic eſt vbi prius nō
erat. Et qñ ablatū eſt de altari iā plus ibi ñ eſt. ¶ Unde ad
rōem ſuā dm̄ cp licet corpus christi nō ſit pñs niſi ſpecieb⁹
imediate:tam̄ ipſis mediātibus eſt pñs illis gbus ille sunt
pręsētes. Et exquo iſepabiľr ꝯcomitať:ſequit̄ eas quocūcz
vadāt. Unde licet corpus christi trāſlatis spēbus sēper ſit
vbi erat:loquēdo de loco imediato:qz eſt ī ſpeciebus :ſicut
prius erat.tam̄ loquēdo de loco remoto ⁊ cōi:ē vbi prius ñ
erat:⁊ non ē vbi erat .ſicut q ē ī naui sēper eſt vbi erat ſi de
ſua ſede non ſe moueat cz̄tū ad nauē. qz i eadem pte nauis
vbi prius.ſed reſpectu aque vľ ripe exquo nauis mota eſt.ē
vbi prius non erat.⁊ non ē vbi prius erat.a ſimili ī ꝓpoſito

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

est de eē sacr̄ali: sicut ibi de eē locali. nā corpus christi fm eē sacr̄ale: sic ē in altari: q̄ nō est in celo: imo fm illud esse: realr est absēs ꝛ distās a celo: ꝛ realr pñs ꝛ ppiquū altari. ergo fm tale eē cōpetit ei motus fm q̄ diffinit sibi locū. ꝛ si nō quo ad circūscriptionē ꝛ sitū: saltē quo ad realez p̄sentiā. vt nō dicā ppiquitatem q̄ sonat ī q̄ntitatis moduz: q̄ nō est hic modo q̄ntitatiuo ¶ Si dicat q̄ ad motū localē requirit deꝑtio p̄mi loci ꝛ adeptio sc̄i. vnde q̄ō mouet a loco ad vacuū: vl a vacuo ad locū: nō mouet localr: licet possit dici motū a loco vel ad locū: ꝛ per ꝯsequens facta ꝯuersione nō pōt dici mutatus: q̄ non desinit eē ī celo: ꝛ corruptis speciebus non ē mutat⁹: q̄ nō īcipit per hoc eē alicubi. sicut creatū ī loco vel annullatū ī loco: nō ē motū localr: licet īcipiat vel desinat esse ī loco realr. Dōz q̄ sal tem q̄ñ hostia ꝯsecrata trāsfert de loco ad locū corp⁹ x̄pi ꝯcomitās: pōt dici moueri sacr̄alr: q̄ deserit p̄mū locū sacr̄alez: ꝛ bz nouū locū sacr̄alē: imo ēt per nouā cōuersionē ꝛ nouā corruptionē specierū pōt dici motū eē sacr̄alr: q̄ ñ solū dicit mutari illud q̄ō de vno eē trāsit ad aliud: sz etiā illud q̄ō trāsit de nō eē ad eē ꝛ de eē ad nō eē: sic aer cū de tenebroso fit lucidus ꝛ ecōuerso. Similiter motū de loco ī vacuū vel ecōuerso pōt dici mutatū accipiēdo vel perdē do vbi nouū: sic ī ꝓpōsito corpus x̄pi nouū eē sacr̄ale acq rēdo ꝛ nullū perdēdo. ꝛ similr eē sacr̄ale perdēdo ꝛ nullū acgrēdo mutat realr. cuz illō esse sit vā res vel realis mo dus eēndi. Nec ē simile de illo q̄ō creat vel annullat ī lo co: q̄ q̄ō creat nō ꝑexistit. ꝛ q̄ō annullat nō remanet. Oz aūt ad verā mutationem idē numero substerni vtriq; ter mino. Dic aūt corp⁹ x̄pi idē numero ꝑexistit ꝯuersioni et remanet post corruptionē. Q̄ō ergo dicūt doctores q̄ nō mutat. verū ē p̄se: sz per accidēs mutat: sic dicit. 5. phy. q̄ relatio noua realis aduenit alicui nulla mutatione facta ī ipo vez est p̄ se sz p̄ accidēs sic: q̄ hz modū essendi realē quē p̄ius nō habebat. ¶ Sz q̄ cōis opinio est ī ꝯriū: q̄. s. sine sui mutatione corpus x̄pi īcipit eē ꝛ desinit ī altari. iō cōtrariū sine assertiōe īquisitiue dictū accipiat. Sz quin moueat p̄ accidēs ad motū spēz nō vr. ¶ Contra ea que dicta sūt arguit tripliciter. primo sic. Quādo aliq̄ duo ita se hnt q̄ non sūt vnū fm subiectū: nec se habent vt conti nens ꝛ ꝯtentū: nec habent colligationem vl ꝯtactū. nullo mō vno moto mouet alterz. sed corp⁹ x̄pi ꝛ species sacr̄i ñ sūt vnū subō: nec vnū ꝯtinet ab altero: nec hnt colligatio nem. nec se tāgūt. ergo ad motū speciez nullo modo nec p̄ se nec p̄ accidens sequit motus corporis x̄pi. Maior patet īducendo ī omnes modos fm quos vno moto mouetur aliud. minor patet ex eoz dictis. ¶ Sc̄ō sic. vnū ꝛ idem non ꝑt moueri simul motibus oppositis maxie q̄ñ vterq; motus ꝯuenit eidem eodem modo. sed illō ꝯtigeret si cor pus christi moueret ad motum hostie. ergo ꝛc. mior ꝓbat q̄ vno leuante hostiā: alius deponit aliā. Si ergo corpus christi moueret ad motum hostie. simul moueretur sursū ꝛ deorsū. ¶ Tertio sic. q̄ si cōp⁹ x̄pi moueret mota hostia: eadem rōe frāgeret fracta hostia: sed hoc est falsum. ergo ꝛ primum. ¶ Sed dicendum ad primum q̄ maior eius in naturalibus non habet īstātiam. sed simpliciter falsa est ī ꝓpōsito. quia si aliqua duo non se habent aliquo illorum modorum quos ponit. si tamen se habeant per cōcomitā tiam inseparabilem. sic. s. q̄ non solum vbicūq; est vnum: ꝛ reliquum. sed vbicunq; vnū incipit esse localiter ibi aliō incipit esse realiter p̄sens: cum p̄ius realiter esset absēs. ꝛ vbicunq; vnum desinit esse localiter. aliud incipit ibi re aliter esse absens. cum p̄ius realiter esset ibi p̄sens. tunc verū ē q̄ ad motū vni⁹ p̄ se mouet aliō p̄ accīs. Moueri n. ō loco ad locū ē realr ōpere p̄⁹ locū ꝛ realr petē sc̄oz lo cū: q̄uis vt dcm ē fz q̄sdā alterz ñ sufficiat: q̄ corp⁹ q̄ō ō no uo creat hz nouū locū. nec tamē est realr motū. Et silr q̄ō de nouo generat ꝛ ecōuerso. q̄ō de nouo corrūpit perdit locū quē hēbat. nō tamē est localr motū. Sz corp⁹ x̄pi da to q̄ nullo modo⁹ quos ponūt se haberet ad spēs. tamen hz se ad eas fm huius ꝯcomitātiā īseparabilē. ergo ipsum mouet p̄ accidēs ad motū illaz per se. Unde dato q̄ cor pus x̄pi nō possit dici motū localr sacr̄alr: quādo de nouo ꝯsecrat: q̄ licet habeat locū quē p̄ius nō habebat, ñ tamē deserit p̄mū locū. ꝛ similiter dato q̄ non possit dici motū quando species corrumpitur. quia licet desinat esse hic nō tamen propter hoc desinere incipit alibi esse cum vtr ūq; requiratur: tamen quia per motum localem specierum de sinit esse in p̄imo loco specierum: ꝛ incipit esse ī sc̄o loco eaz videtur esse motū. fm illud esse locale q̄ō habet in sa cramento. ¶ Ad sc̄m dicendū q̄ idem fm idem esse nu merale non potest moueri diuersis motibus. sed fz diuer sa sic. Sicut. n. fm vnaz manū potest homo moueri sursū ꝛ fm aliam deorsum. sic si vna manus posset esse dextra et sinistra fm esse dextrū posset leuari ꝛ fm sinistrū deponi. Cū enī motus localis fūdetur imediate non sup illud q̄ō est ī loco: sz sup ipsū esse ī loco: si vnū ꝛ idē habet duo esse: poterit habere duos motus. Igitur fm vnam hostiam ñ diuisam ī qua x̄ps hz vnū esse sacr̄ale numero. non potest idem moueri motibus oppositis: sed fm duas hostias in quibus habet duplex esse sacr̄ale fm numerum sic. Q̄ ām in diuersis hostys corpus x̄pi habeat duplex eē sacr̄ale fz numerū. licet vnū fm speciē ꝓbat: q̄ que sunt vnū fm eē numerale: simul generant ꝛ corrūpuntur. Sed corpus x̄pi seorsū īcipit eē ꝛ ōsinit ī loc̄ diuersaz hostiaz: fz q̄ diuer sis temporibus ꝯsecrantur ꝛ corrumpunt. ergo sunt ibi di uersa eē: ꝛ per cōsequēs cōtrary motus possūt in esse. Q̄ ām simul incipiat eē in pluribus hostys: que simul a pluribus vel ab eodem consecrantur hoc accidit. Similiter motus ꝛ quies non p̄nt cōuenire eidē fm eūdē modū eēndi. et fz idem esse ī. Sed supposito q̄ aliquid habeat esse ī plurib⁹ locis: nihil ꝓhibet ipsū moueri fm vnum locū ꝛ manere fm aliū. Et sic supposito q̄ x̄ps nō sit localiter per se nisi ī celo: īpossibile est q̄ per se localiter moueatur ꝛ quiescat. Et silr supposito q̄ non sit sacr̄aliter nisi in vno altari. ipos sibile est q̄ fm esse sacramentale moueatur ꝛ qescat. Sz si est ī celo localiter. ꝛ ī altari sacramentalr poterit discur rere per celū: ꝛ quiescere in altari: ꝛ poterit quiescere in ce lo. ꝛ portari per vicū ad infirmum. Et si est ī multis altari bus sacramentaliter poterit in vno quiescere ꝛ in alio mo ueri: sicut si fm pedē ego sū in aqua: ꝛ fm manum in aere: fm vnum possum moueri: ꝛ fm alterum quiescere. Et idē esset de sola manu supposito q̄ ipsa posset eē in diuersis lo cis. ¶ Ad 3m dōm q̄ non sequitur: mouetur mota hostia. ergo frāgitur fracta hostia: quia ad motum localez sufficit q̄ aliq̄d deserat locum quem p̄ius habebat: ꝛ accipiat lo cum nouum quem p̄ius non habebat. Tunc enīz sic dice batur p̄ius esse in loco: ꝛ nunc in loco dicitur motuz de lo co ad locum: quia mutari non est aliud q̄ aliter se habere nunc ꝛ p̄ius fm vnumquodq; genus mutationis. Unde aliter se habere ad locum q̄ p̄ius: est mutari fm locum. Unde cum corpus christi dicatur esse in illo loco vbi ē ho stia realiter ꝛ p̄sentialiter ꝛ si non localiter: sicut illi qui dicunt angelum esse in loco diffinitiue dicunt eum moue ri localiter: quia īcipit esse realiter absens cui erat realiter p̄sens: ꝛ econuerso: q̄uis non sit alicubi localiter: sed dif finitiue: sic exquo ad motum hostie corpus christi incipit eē ꝛ desinit esse in loco. ꝛ reali p̄sentia ꝛ absentia conue nit ei: sic moueri de loco ad locum ad motum hostie: sicut esse in loco ad positionem hostie. Sed ad fractionem non sufficit q̄ ipsum q̄ō erat in vno loco: fiat in pluribus. cū ēt in vacuo fractio esse possit. sed q̄ id q̄ō erat vnū continuū ꝛ integrum per violentiaz diuidatur in partes: quaz q̄libz

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sit minor toto. Et qr hoc realr cõpetit q̃titati hostie. ideo q̃titas illa que perdita sua itegritate i minutas partes di uiditur vere frãgitur. Sed sic nõ est de corpore xpi r eius q̃titate qõ manet itegrum r iscissum cũ sit ipassibile: r est totũ integrum i qualz parte hostie fracte: ita qꝫ nõ solũ i se ẽ integer. imo itegro mõ sacr̃ali est in pte fracta: sicut erat in itegra. ideo nec ꝑm qꝫ est i se. nec ꝑm qꝫ est in hostia frangitur. Sed si ad fractionẽ hostie: xps in se manẽs iteger ñ esset ꝑm se totuz in qualibet parte: sed ꝑm partẽ tantũ: tũc haberet colorem: qꝫ sicut ad motũ hostie mouetur non ꝑz esse locale qõ habet in celo. sed ꝑm esse sacr̃ale qõ habet in sacr̃o: sic ꝑm fractionez hostie frangeretur r ipse: nõ ꝑm eẽ nãle qõ habet in se: sed ꝑm esse sacr̃ale qõ habet in alio. Et forte talẽ fractionẽ itellexit Berengari⁹ fieri i corpore christi ꝑz esse sacramentale: non naturale. ¶ Et his patet solutio ad argumentum in oppositum. Qõ. IIII.

Queritur 4°. vtz xps sit i altari visibiliter. Et videtur qꝫ sic. qr aliquãdo apparet i specie pueri: vel carnis crude: vel sãguinis. ¶ Contra. qr fides ẽ õ non visis. Et ꝓpter hoc dicitur mysterium fidei: qr aliõ ibi videt̃ r aliud credit̃. ex. eo. cũ marthe. ¶ Rº. tria sũt videnda. primo vtrũ videat̃ oculo corpali. scõo vtz oculo mentali. tertio õ spẽ visibili apparẽte aliqd dicet̃ ꝓp argumẽti solonẽ.

1ª 2º. Quantum ad primũ sũt. 5. conclusiones. ¶ Prima qꝫ oculo corporali mortali nõ videtur ꝑm qꝫ ẽ ibi. Et ratio ẽ. qr velatũ ẽ spẽb⁹ opacl. vltra quas acies visus figi nõ põt: ẽt si eẽt ibi localr q̃si i poris vel cõcauita te sicut medicina cooperta nebula non videtur. ¶ Scõa conclusio ẽ. qꝫ nec ẽt videt̃ oculo imortali beate virginis. dato ẽt qꝫ opacitas medy iterpostꝫ ñ ipediret visũ oculi glorificati vt qꝫ existẽtes i celo sine motu: viderẽt dãnatos in inferno ñ obstãte opacitate terre. qõ forte eẽt possibile si ñ ab obiecto specie recipit oculus: sicut nũc ꝫ a õo: qꝫ hic eẽ nõ põt: qr eẽ sẽsatũ nõ põt nisi qõ sensibile ẽ. sẽsibile autez ꝓpriũ ẽ sine sensibili cõi: qr albedo nõ q̃ta visibilis nõ est. Idẽ aũt ẽ eẽ nõ q̃tũ r nõ habere modũ q̃titatiuũ: q̃tũ ad ꝓpositũ. ꝓpter qõ xps q̃t⁹ equalr ẽ i parua hostia ac si ñ eẽt q̃t⁹: qr nõ ẽ ibi mõ q̃titatis. ergo nec oculus glorificat⁹ põt videre ibi corp⁹ xpi. vbi nõ ẽ mõ q̃titatio: sicut nõ posset videre ipz ibi: vbi eẽt sine q̃titate. ¶ Tertia 2ª 2º. conclo ẽ. qꝫ nec oculus xpi: q̃uis tho. ꝺicat arguẽdo r soluẽdo. dic̃. n. qꝫ si eẽt ex̃ qꝫ: ñ videret se nisi ꝓ miraculũ. vbi tñ nõ asserit qꝫ existẽs itra: se videat: nec ꝓ miracl̃z. Et iõ prio oñdo qꝫ nõ videt se ꝓut ẽ ex̃: qr oculus xpi ẽ localr ex̃: r itra sacr̃alr: qr lz oculus xpi ꝓut ẽ ex̃ hoc sacr̃z localr sit visiu⁹. ñ tñ est visiu⁹ eẽ itelligibilis: ꝫ eẽ sẽsibilis. cũ ḡ nullũ eẽ subale sit sẽsibile: nisi mediãte accñtali ista mutatio: ꝓut ꝑbalis ẽ in nullo attigẽs accidẽs: nõ est sẽsibilis: maxie sẽsu exteriori: qõ dico ꝓpter aliquos qui dicũt subam idiuidualẽ sẽtiri ꝓ cogitatiuã. Cũ ergo accidẽs xpi ñ fiat hic nisi ꝓ subaz. ergo nec suũ fieri ẽ hic cognoscibile: nisi ꝓ fieri subẽ: qr eadẽ sũt ꝓncipia eẽndi r cognoscẽdi. Ulteri⁹ aũt si mutatio nõ est sensibilis: nec per cõsequẽs mutatum esse: vel termin⁹ ei⁹. ita. n. est sẽsibilis dealbatio: sicut albedo. ergo ꝛc. ¶ Ꝑ. corpus xpi ꝑm eẽ sacr̃ale nõ est presens: sed absens oculo xpi ꝑm eẽ locale. ergo oz qꝫ ei ipsẽtetur: Aut ergo ꝑm modum quo est in sacramento r ille nõ est modus visibilis: cũ ꝑm figuram pyramidalem nata sit fieri visio: r ñ ꝑm modum idiuisibilem: aut repzesentabitur alr q̃ sit: r sic nõ videbit̃ ꝓut ibi est. ¶ Quarta 2ª 2º. conclusio est: qꝫ nec ẽt videt se ꝓut ẽ intra sacr̃aliter. Rõ est: quia nõ est ibi oculus xpi mõ visiuo: cum de ratiõe oculi: vt visiuus est: sit extensio. Oculus aũt xpi nõ est i sacr̃o mõ q̃titatis: sicut nec corp⁹ xpi: ita qꝫ nec corpus xpi est hic mõ visibili; nec oculus mõ visiuo: qr neutrum est ibi modo q̃titatis: qui solus ẽ modus visibilis r visiuus. Et ideo oculus xpi absolute loquendo videbat christum existentem in sacr̃o in cena: r nũc ẽt videt se existẽtẽ: ꝫ ñ videt oclꝫ xpi ꝓut ẽ ex̃ localr vl itra sacr̃alr: vl quõlibz alr xpz ꝓut ẽ in sacr̃o. i. ꝑz eẽ sacr̃ale: ꝫ ꝑm eẽ nãle oculus xpi ꝓut ẽ extra hoc sacr̃m: semp eũ videre põt: ꝑm aũt eẽ qõ hz hic: nõ cõuenit ei videri nec videẽ. ¶ Quinta 5ª 2ª. 2ª 2º. conclusio ẽ. qꝫ nec etiã per miraculũ hoc fieri põt: qr nõ põt fieri qꝫ potentia ferat̃ nisi i suũ obiectũ. Cũ igit̃ obiectum visus sit q̃titas r qualitas inq̃tum hꝰ: nõ substantia: q̃titas que ẽ hic per modum substantie: est inuisibilis. Et licet deus possit facere sine obiecto spẽz visibilẽ. tamñ spẽs quã deus faceret: si repzesẽtaret corpus xpi ꝓut ibi ẽ: nõ repzesentaret eũ mõ visibili. Unde sicut ñ põt fieri ꝓ miraculũ qꝫ oculus videat spm̃: sic nec qꝫ videat corpus ꝑm qꝫ habz modũ spũs: nisi forte diceret̃: qꝫ si aligs sẽsus iterior cognoscat substam: põt deus facere qꝫ sẽsus exterior cognoscat eã vel q̃titatẽ. vt habet modũ substantie: sed nec istud segt̃: qr deus nõ ꝑt facere qꝫ oculus videat sonũ: q̃uis sonus sit ꝓceptibilis aliquo sẽsu. ¶ Ꝑ. cũ corp⁹ xpi sit ibi mõ spũali nõ corporali: qr nõ est ibi situaliter: nec localiter: nec hic nec nunc ꝓprie: sub quibus ꝺitionib⁹ tãtũ sensus apprehẽdit. iõ est ibi isensibiliter. ¶ Nõ videtur ẽt verũ illõ qõ statim supponebatur. s. qꝫ sensus aliquis q̃tũcunq̃ altus possit subam apꝓhendere: qr substãtia nõ ẽ sensibile ꝓpriũ nec cõe: que sola seutiũtur sensibus exteriorib⁹ r iterioribus excepta estimatiua: quia illa sunt forme accñtales. vt patet discurrẽdo per oia illa. nec ẽt ꝓ estimatiuã: qr illa apprehendit formas itentionales. sed tamẽ accidẽtales. Uñ nullus sensus apprehendit qõ qd ẽ subtãtie qõ ẽ ꝓprium oꝫm itellectus: vt dicit̃. 3. de anima.

Quantum ad scõz. cũ sit triplex oculus mẽtal. s. viatoris. angeli. r btĩ hois. tres sũt 2ª 2º. conclones. ¶ Prima qꝫ oclꝫ viatoris nõ videt corp⁹ xpi i sacr̃o. qr oclꝫ viatoris ñ videt ꝓpe: nisi aut imediate ꝑ ꝓncipia: aut mediate cõclones ꝓ illa. sicut oclus corporalis videt lucẽ immediate: r colorẽ mediãte luce. Neutro ãt mõ videt hic: qõ ẽ sacr̃i fidei: qr nõ ẽ ꝓ se notum: nec ẽ õmõstrabile. ḡ ꝛc. ¶ Scõa 2ª 2º. 2ª 2º. conclo ẽ de oclo nãli angeli boni vel mali. qꝫ nec iste corpus xpi i altari videre põt clare r imediate r directe. qr ẽ de supnãlib⁹ itelligibilib⁹. qr supnãlia sensibilia ãgelus nouit. cũ ẽt ad oclꝫ hõ videat ea. puta mortuũ resuscitatũ: vel oculũ restitutũ. supnãlia ãt itelligibilia angelus nõ videt nãlr. tale aũt ẽ eẽ corporis xpi i altari. iõ ꝛc. ¶ Sz qõ aliq dñt: qꝫ ex nãlib⁹ angelus cognoscit hic eẽ accidẽs sine subo. nõ ãt hic eẽ corp⁹ xpi. dubiũ ẽ: qr ipe põt scire qd fcm ẽ de suba: qꝫ nõ ẽ ãnihilata: r qꝫ ẽ cõuersa in corp⁹ xpi: sicut qꝫ cib⁹ 2ª 2º. 2ª 2º. conuertit̃ i cibatũ. r hꝰ. Scit enĩ gnãtionẽ r corruptionẽ rerũ nãliũ. ꝫ corpus xpi nõ ẽ hic: nisi ꝓ hoc qꝫ i ipz est cõuersũ id qõ erat hic. ḡ ꝛc. ¶ Sz põt dici qꝫ angelus scit vl scire põt: nisi ꝓhibeat̃ spãliter qcqd fit i nãlib⁹ mõ nãli ꝫ qõ fit mõ supnãli nõ oz. Nec apparz q̃re plus cognoscat accidẽs eẽ sine subo: q̃ cõuersionẽ factã i corp⁹ xpi: cũ vtrũ qz sit ꝓter cursũ nature. ¶ Uel ꝺoz: qꝫ sicut cognoscim⁹ sensibilia: sic ipe itelligibilia. Uñ sicut videmus accidẽtia corporea nõ eẽ. ꝫ nõ videm⁹ qd de eis factũ ẽ: cũ appareti forma carnis vl pueri: sic angelus videt subaz ibi nõ eẽ. ꝫ nõ videt vtrũ sit annihilata vel cõuersa. Sz hꝰ supnãlia pñt ipi citi⁹ q̃ nos conycere indirecte ꝓ miracula fcã q̃ ipsi sciũt eẽ vera: nos aũt nõ. qr q nobis vr̃ suscitat⁹: forte ẽ angelus i corpore assũpto. ꝫ talis deceptio nõ cadit i angelo. vñ credũt r ꝺtremiscũt. credũt: qr nõ videt illõ i se. sic nec trinitatẽ: nec vnionẽ vbi i carne. tñ sciunt indirecte. qr per miracl̃a ꝺiecturãt: qõ impol̃e ẽ nõ eẽ verũ. sicut alr cognoscẽ puerũ natũ: qõ in se video: alr qñ adhuc ẽ i vtero tumẽscẽte: ꝫ nescio qd sit determinate: an viuũ an mortuũ: an

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

masculus an femina. Et sic est ō supnālibus respectu ōmo nū: q̄ p miracula cadētia sub eoꝝ nāli euidētia sunt ꝓbata Oculus ǧ nālis angeli nō videt clare hic eē coꝛpꝰ xp̄i: sed conycit ifallibilr ex miraculis sēsibilibꝰ: q̄ clare videt fieri
5ª 2ª. ad testimoniū vitatis. ¶ Tertia ꝯclō ē de oculo btō hois ⁊ angeli qꝫ vterqꝫ videt hoc clare: hois gdē: qꝛ qō audiuit hic: ⁊ credidit: illic clare videbit: fm illō: nisi crediderit̄ nō itelligetis: ⁊ sicut audiuimꝰ sic vidimꝰ. idē de oclo angeli: qꝛ ierarchya nr̄a illumiabit̄ a ierarchya celesti a qua differt in luce ⁊ enigmate. Unū ip̄i clare videt oia: ō ǧbus credendis nos illumināt. credibilia vero nobis ⁊ eis ꝓ statu vie cōia: sic̄ trinitatē ⁊ hꝺ: meruerūt ip̄i videre sicut ⁊ nos. Credibilia āt nobis ꝓpria: sic̄ articulos icarnatōis videt p reuelationeꝫ. vñ de oibꝰ mysterys gr̄e: de ǧbus nos illumināt ad fidē: bñt ip̄i gratuitā visionē.

2ª 2ª. **Quantum** ad 3ᵐ sūt tres ꝯnes. ¶ Pria qꝫ ille spēs carnis vl̄ pueri apparētis: ñ sūt ꝓpe species x̄pi apparētis i ꝓpria effigie: plus q̄ ꝑtis: qꝛ tc̄ oportet ip̄z ōscēdere de cēlo: ⁊ cū ille spēs aliqñ diu fuerint sub claue refuate: tā diu coꝛpꝰ x̄pi fuisset icarceratū: ſz sūt spēs supīducte ꝑtib⁹ corruptis. Unū nec tc̄ vr̄ i ꝓpa specie: ga nec ipe ē i forma pueri: vl̄ carnis: vl̄ sāguis: ſz totus integer
2ª 2ª. ¶ Scōa ꝯ ē. qꝫ ē ibi coꝛpꝰ x̄pi vuz: ñ obstāte rōe q̄ndā dicētiū: qꝫ nō manet sacr̄z: qꝛ ibi mutāt̄ spēs sēsibiles: q̄ sūt ō rōe sacr̄i. ǧ x̄ps nō manet sub sacr̄o. Nā si istud argumētū verū ꝯcluderet. tūc eccl̄a ɣ dolatraret: q̄ huiꝰ spēs adorat. ¶ Et nō ad rōeꝫ eoꝝ dōm ē: qꝫ q̄uis q̄litates mutent̄: puta qꝫ spēs a fumo denigrent̄: vel spēs vini ifrigident̄: aut calefiāt: aut rarefiāt: dū tñ q̄ntitas maneat: sp ē ibi coꝛpꝰ x̄pi. ǧ cū hic q̄ntitas remaneat eadē numero sp manet coꝛpꝰ x̄pi: qꝛ ſz spēs sēsibil̄ sit de rōe sacr̄i. tñ ñ ista vl̄ illa determiate. De rōe. n. sacr̄i altaris ē q̄ntitas cū aliquo coloꝛe: et figura. Sz accidit ei qꝫ sit iste coloꝛ: vel ōri⁹ isti: ista figura vl̄ alia. Unū mutatio circa ista: dū tñ maneat q̄ntitas ñ mutat sacramētū. Tādiu. n. ibi mān̄et coꝛpꝰ x̄pi: q̄diu ibi mānsiſſz ſba panis. Sz manēte ſba panis: ōs potuisset ibi facē talē apparitiōeꝫ: ꝑ mutatōem coloꝛis ⁊ figure: sic̄ panifici ō panibꝰ
3ª 2ª. possūt effigiare pueros: ⁊ qcqd volūt. iō ⁊c. ¶ Tertia ꝯ ē. qd faciēdū sit ō hꝺ spēbus: ¶ Dicēdū qꝫ non ꝺz eas minister sumere ꝓpter honoꝛē: ⁊ excusāt a p̄cepto ecclesie: qꝫ celebrātes cōicēt: qꝛ ad ꝛsolitū nō refert̄: vel cōficiat i alia mā. vt ifra dicet̄. di. prima. q. de mā. Debet aūt refuari in loco, vbi est verum coꝛpus christi: cum sit verū coꝛpus x̄pi.
¶ Et sic patet solutio ad oppositum.

¶ De modo conuersionis. Di. XI. a

Quaūt queritur qualis sit illa ꝯuersio an formalis an substantialis vl̄ alterius generis: Diffinire nō sufficio. Formalē tamen non esse cognosco: qꝛ species reꝝ que ante fuerant remanent ⁊ sapoꝛ ⁊ pōdus. Quibusdaꝫ eē videtur substātialis: dicētibus sic substātiam cōuerti i substantiam vt hec cētialiter fiat illa. Cui sēsui p̄misse auctoꝛitates ꝯsētire videtur.

¶ Oppositio. b

Ed hunc sētētie sic opponitur ab alīs.
f Si substātia panis iquiunt vel vini conuertitur substātialiter i coꝛpus vel i sanguinē x̄pi: quotidie fit aliqua ſba coꝛpus vel sāguis x̄pi: q̄ ante nō erat: ⁊ hodie ē aliqd coꝛpus x̄pi: qō heri nō erat: et quotidie augetur coꝛpus x̄pi atqꝫ format̄ de materia: de qua i ꝯceptōe ñ fuit factū. Quibus hoc mō respōderi pōt: qꝛ ñ ea rōne dicitur coꝛpus x̄pi ꝯfici verbo celesti qꝫ ipsū coꝛpꝰ i cōceptu virginis formatū ō incepsformetur: ſz ſba panis vel vini q̄ ante non fuerat coꝛpus x̄pi vel sanguis verbo celesti fit coꝛpus et sanguis. Et iō sacerdotes dicunt ꝯficere coꝛpus x̄pi et sāguinē: qꝛ eoꝝ misterio ſba panis fit caro: et ſba vini fit sanguis christi: nec tamen aliquid additur coꝛpori vl̄ sanguini: nec augeꝫ coꝛpus christi vel sāguis.

¶ Augustinus i libro sētētiaꝝ ꝓsperi. c

J vero queris modum quo id fieri possit: breuiter respōdeo. Mysteriuz fidei credi salubriter pōt: iuestigari salubriter
f ñ pōt. Q̄ ō ergo coꝛpus x̄pi panis mutatiōe i id nō augmētat̄: nec sāguis ex vini cōuersione: eiꝰ volūtati et potētie ascribat̄: q idē coꝛpus de virgine cduxit. fit ergo ſba illa ista sine eiꝰ augmēto. Nec tamen ꝯcedūt quidā qꝫ substātia panis aliquādo fit caro x̄pi: et si fiat caro x̄pi: sic̄ faria facta ē panis: ⁊ aqua facta ē vinum. nec tamen dicitur farina est panis: ⁊ aqua est vinuz. Alīj vero cōcedūt illud qō erat panis vel vinū: post ꝯsecrationeꝫ ēe coꝛpus ⁊ sāguinem: nō tñ seqt panis est caro x̄pi: vel vinū ē sanguis: qꝛ substā tia panis vel vini postq̄ facta ē caro x̄pi vel sanguis: nō ē ſba panis vel vini: ſz caro ⁊ sāguis Ideo distīguēdū videt̄: cū dicit substātia panis vel id quod erat panis modo ē coꝛpus christi. Manens enī panis nō est coꝛpus x̄pi: ſz mutata in id qō facta est: ē coꝛpus x̄pi. Nec dicimus substātiam panis vel vini materiam eē coꝛpis vel sāguinis: qꝛ non ō ea vt de materia format̄ coꝛpus: ſz ipsa formatur in illō ⁊ efficitur illud. Unde augu. Corpus x̄pi dicimus illud quod ex fructibus terre acceptū ⁊ prece mystica consecratū sumimus in memoriam dominice passionis. Q̄ ō cū per manus hominis ad illā visibilē speciē ꝓducatur: nō sāctificat̄: vt fit tā dignuz sacramētū nisi opāte inuisibiliter spūs ōi.

¶ Asserūt dictū panē trāsire i coꝛpus x̄pi. d

Uidā vero sic dicūt ꝯuersionem illam eē intelligendā: vt sub illis accidētibꝰ sub
q qbꝰ erat prīꝰ substātia panis ⁊ vini: post ꝯsecrationē sit ſba coꝛporis ⁊ sāguis: sic tñ vt nō eis afficiat̄: ⁊ sic asserūt dictū panē trāsire in corpus x̄pi: qꝛ vbi erat panis nūc ē coꝛpus x̄pi. Q̄ ō si ē: qd ergo fit de substātia panis ⁊ vini? Illi dicūt vl̄ i ꝑiacētē materiā resolui vl̄ i nihilū redigi. Alīj vero putauerūt ibi substātiaz panis ⁊ vini remānere: et ibidē coꝛpus x̄pi eē et sangui

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nẽ:et hac rõe dici illã substãtiam fieri istam: qz vbi est hec:ẽ z illa. Qd mirũ est: z ipsã substantiã panis vel vini dicũt eẽ sacramẽtũ. Sz qr nõ sit ibi substãtia nisi corpus xpi et sãguis:ex pdictis et subditis aperte ostenditur. Ait.n.amb. Panẽ istum quez sumim⁹ i mysterio:illũ itelligo vtiqz qui manu sãcti spũs formatus ẽ i vtero virginis:et igne passionis decoct⁹ i ara crucis. Panis.n.angelorz factus ẽ cibus hominũ. Añ veritas ait. Ego sũ panis viuus q de celo descendi:et iterũ. Panis quem ego dabo caro mea ẽ p mũdi vita. Ex his nãqz duabus sẽtentijs aperte datur itelligi:qz panis ille et iste:nõ duo sed vnus panis:et vna caro: prociudubio vnũ efficitur corpus. Illud vere:illud sane:qd sũptum ẽ de virgine:qd resurrexit et i celũ ascẽdit. Jtẽ Grego. Quis fideliũ habere dubiũ possit i ipsa imolationis hora ad sacerdotis vocez celos apiri illo xpi mysterio:angelorum choros adeẽ:sũma et ima sociari:vnum quid ex inuisibilibus atqz visibilibus fieri idem. Eodem momento z i celum rapitur ministerio angelorum consociandum corpori xpi z ante oculos sacerdotis i altari videt. Sicut diuinitas verbi totũ iplet mundum:ita multis locis illd corpus cõsecratur. Nec sũt tamẽ multa corpa xpi:sz vnũ corpus et vnus sanguis. Jdeoqz siue plus siue minus quis ide pcipiat: oẽs equaliter corpus xpi integerrime sumunt. Post consecratiõez ergo nõ ẽ ibi substãtia panis vel vini: lz spẽs remanent. Est.n.ibi spẽs panis et vini:sicut et sapor. Añ aliud videt:aliud intelligitur.

¶ Quare sub alia specie. e

Ab alia ãt specie trib⁹ de causis carnez z sãguinẽ tradidit xps: z dinceps sumẽdum istituit: vt fides.s.haberet merituz q̃ est d his q̃ nõ videtur:qr fides nõ hz merituz vbi humana ratio prebz experimentum. Et iõ ẽt ne abhorreret anim⁹ qd cerneret oculus.qr nõ habemus in vsu carnez crudã z sãguinẽ comedere. Qr ergo xpz vorari dẽtib⁹ fas ñ ẽ:in mysterio carnẽ z sanguiez nob ꝓmẽdauit. Et ẽt iõ ne ab icredul religiõi xpiãe insultaret. Añ aug. Nihil rõnabili⁹ q̃z vt sãguis similitudinẽ sumam⁹ vt ita z veritas ñ dsit: z ridiculũ nullũ fiat a pagãis:qr cruorez occisi boĩs bibamus. Ne ergo hoc fieret: z neveluti qdã horror eẽt cruoris: i similitudinẽ accipimus sacrz. Ex pmissis iam liquet q̃re ñ sub alia specie: z q̃re sub ista hoc sacramentũ dominus celebrauerit z celebrari nobis instituerit.

¶ Quare sub duplici specie. f

Ed quare sub duplici spẽ sumit cũ sub alterutra tot⁹ sit xps? Ut oñderet totaz humanã naturã assũpsisse: vt totã redimeret. Panis.n.ad carnẽ refert: vinũ ad aiaz: qr vinũ opat sanguinẽ in quo sedes aie a physicis eẽ dicit. Jõ ergo in duab⁹ spẽbus celebrat: vt aie z carnis susceptio ixpo z vtriusqz liberatio i nobis significet. Valet eni: vt ambro. ait: ad tuitionẽ corpis z aie qd pcipim⁹:qr caro xpi p salute corpis:sanguis vero p aia nra offert: sicut pfigurauit moyses: caro inqt pro corpore vestro offert: sanguis pro aia. sed tamẽ sub vtraque specie sumitur.quod ad vtrãqz valet. qr sub vtraqz sumit ipse totus xps. Sz si i altera tantũ sumeret:ad alterius tantũ.i.anime vel corpis ñ ad vtriusqz pariter tuitõez valere significaret. Sub vtraqz spẽ tamẽ totus sumit xps Nec plus sub vtraqz:nec min⁹ sub altera tm̃ sumit. Eadẽ eni rõ est: vt ait Hylarius: in corpe xpi: q̃ i mãna pcessit. De quo dicit. Qui plus collegerat non habuit amplius:nec qui minus parauerat habuit min⁹. Et licet sub vtraqz spẽ sumat totus christus: tm̃ non fit conuersio panis nisi in carnẽ:nec vini nisi in sanguinez. Nec dz dici duo sacramenta:sed vnũ:quia sub vtraqz specie idẽ sumitur. Neqz debet iterari sacrz qr benedictio non reperit super spẽz eandem. Neqz alie substãtie in sacrificium veritatis offerri debent. quia de alijs non potest cõsecrari corpus christi vel sanguis.

¶ Quare aqua admisceatur. g

Qua vero admiscẽda est vino. qr aqua a populũ signat q p xpi passionẽ redẽptus ẽ. Calix ergo dñic⁹ iuxta canonũ pceptũ aq̃ z vino mixtus dz offerri:qr videm⁹ in aqua pplm itelligi:in vino oñdi sanguinẽ xpi. Cũ ergo i calice vino aqua miscet:xpo ppls adunat: z credẽtiũ plebs z in quez credit copulat:q̃ copulatio aque z vini sic miscet i calice christi:vt mixtio illa nõ possit separi. Nã si vinũ qs tm̃ offerat:sanguis xpi incipit esse sine nobis.

¶ Julius papa h

J vero q̃ritur an irrituz sit qd gerit si aq̃ ptermittatur. Audi qd sequtur in eodez canone. Nõ pot inqt calix dñi esse aqua sola aut vinũ solũ nisi vtrũqz misceat. Jtez Cyprianus. Calix dñi nõ est aq̃ sola aut vinũ soluz nisi vtrũqz misceatur. sicut nec corpus dñi pot eẽ farina sola nec aq̃ sola nisi vtrũqz fuerit adunatũ: z panis vni⁹ cõpage solidatũ. Si quis tm̃ nõ intendens introducere heresim obliuiõe vel ignorantia aquã ptermiserit: nõ videtur esse ir-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ritū sacrz: sed ille grauiter est corripiēdus. Maz
z grecorū ecclesia non apponere aquā dicitur.
Quod ēt ex dictis cypriani videtur posse colli
gi: ait. n. Si quis de antecessoribus nostris: vel
ignoranter vel simpliciter hoc nō seruauerit qđ
nos dns facere z exēplo z magisterio docuit:
pōt simplicitati eius indulgētia dñi venia cōce-
di. Nobis vero nō potest ignosci: qui nunc a do
mino instructi sumus: vt calicē domini cū vino
mixtuz ꝓm qꝫ dominus obtulit offeramus. Ex
hoc videtur qꝫ si quis simpliciter vel ignorāter
vinū offerat sin aqua: sacramētū ꝯficiat. Aqua
vero nullaten⁹ sine vino pōt offerri i sacrificiū:
nec panis nisi ꝺ frumēto: nec granū frumēti ni-
si redactū fuerit i panē: qz xp̄s z panē se dicit z
grano frumēti se ꝯpat. Qꝺ ergo supradictū est
nō posse vinū solū offerri ꝺterminari oz: recipit
.n. exceptionē. Nō ꝑt nisi simplr vl ignorāter fi
at: vl nō pōt. i. nō ꝺbz. Quibusdā tn videt hoc
gnalr vez. Colligit ēt ex p̄dictis qꝫ xp̄s vinum
aqua mixtū dedit discipulis. Corpus vero tale
dedit quale tunc habuit. i. mortale z passibile.
Nūc vero sumitur a nobis imortale z ipassibi
le: nec tamen maiorem habet efficiētiā. Eucha
ristia quoqꝫ intacta nō debet dari populo ꝑ sup
plemēto cōmunionis: qz nō legit xp̄s alicui di-
scipulorꝫ prebuisse panē intinctū nisi iude. Tunc
vero non accepit iudas corp⁹ xp̄i sz tantum pa
nem: corpus vero z sanguinem christi ante cū
alijs discipulis perceperat. Nō. I.

Circa vndecimā distinctionem q̄runtur
4. primo de mā eucharistie. scōo
de cōuersione vtz sit tota z p̄cisa rō eēndi
corpus xp̄i i sacrō. tertio vtz deus posset cō
uertere oēm creaturā i corpus suū. quarto
vtz possit ꝯuertere vnū corpus i plura cor
pora. De mā eucharistie. vtz panis z vinū
sit ꝯueniēs materia hui⁹ sacrī. Et videt qꝫ nō: qz in alys sa
cramētis non est nisi vna materia simplex: puta aqua vel
oleū: aut si ē duplex ipsa est cōpositā: vt chrisma: vel ꝯiun
cta respectu vni⁹ forme: vt calix cū pane z vino in sacrō sa
cerdoty. hic aūt sūt diuerse materie: respectu diuersaz for
maz. ergo male. ¶ In cōtrarium ē xp̄s: eccl'a: z magister:
¶ Bo. circa istā q̄stionē sūt septē articuli declarandi. prim⁹
de materia i gnali. scōs de mā i spāli. terti⁹ de q̄ztitate ma
terie. quart⁹ de materia panis i generali. quit⁹ de materia
sanguinis. sextus de aqua que ibi miscetur. septimus ꝺ for
ma qua christus celebrauit z cōmunicauit.

Quantum ad primū sūt quiqꝫ ꝯclones. ¶ Prima
qꝫ duplex debz eē materia huius sacrī. s.
materia cibi z potus: qz effectus sacrī debet perfecte repre
sētari p materiā modo cōueniēti naturalibus: qz sacra ef-
ficiunt qꝺ figurāt: sed huius sacrī effectus est pfecta aie re
fectio. ergo materia repzesētans debet eē p pfectaz corpo-
ris refectionē: que nō ē nisi per cibū z potum. Et iō cibus
z pptus sunt materia huius sacrī. ¶ Scōa ꝯclo est. qꝫ non
debz sub vtraqꝫ specie dari populo: sz solū sub specie panis
ꝓpter periculū effusionis: sicut olī offerētes edebāt de sa
crificijs z oblationibus q̄ erant i materia solida: sz soli mi
nistri de libaminibus que erāt i materia liquida. Greci tn
cōicant carni z sanguini. Et in quibusdā ecclesijs est cōsue
tudo: qꝫ cōicāt sub vtraqꝫ specie. Nec ē peccatum: qz quan
do mos erat crimen non erat. Et ita caute in illis ecclesijs
siue monasterijs faciunt: qꝫ nihil effūdūt. Sz si vulgo idif
ferēter daret eēt maius periculum. ¶ Tertia ꝯclo ē qꝫ n̄ 3ª ꝯ
debet celebrari nisi sub vtraqꝫ materia. Et si altera deest
melius est ꝺimittere celebrationem: qꝫ sacrm mutare: vel
diuidere. Et celebrās ēt debz vtrāqꝫ sumere: nisi moz aut
ifirmitas ipsum ipediat de ꝯse. di. z. c. Relatū. z. c. Cōperi
mus. ¶ Quarta ꝯclo ē qd sit faciēdū si postqꝫ aliqs missā 4ª ꝯ
ichoauerit. occurrat sibi peccatū mortale: aut qꝫ nō est ieiu
nus. aut qꝫ ē suspēsus: vel irregularis. Hic distīguēdū ē: qz
aut cōsecrauit vtrāqꝫ māz vl alterā. z tūc oz ꝯsumare cele
bratōez. Et hoc pp gnalē ꝓhibitōez qꝫ sacra nō remaneāt
ipfecta. Et pp hāc necessitatē excusat a culpa: alʒ eēt pple
xus. Sz forte nō excusat a pena irregularitatis: quā icidit
celebrādo excōicat⁹: maxie si nōdū ꝯsecrauerat sanguinē:
lz vsqꝫ tūc n̄ icurrisset: qz forte hūerat ignorātiā excusātē:
sic hō q suscipet offm iudicādi vsqz ad ānū cū iuramēto n̄
ꝺimittēdi vsqꝫ ad ānū: si ītern occurrat latro iudicād⁹: ꝯdē
nādo ipsū quē pp iuramētū n̄ pōt nō ꝯdēnare: nihilomin⁹
efficit irregl'aris. Uel forte necessitas hic excusat: qz legis
auctoritate hoc facit. Sz aliō ē de celebrāte legis auctori-
tate simplr: aliud ꝺ celebrāte legis aūcte sub ꝯditōe: sicut
ē hic: qz lex pmittit hic excōicatū celebrare: supposito qꝫ iā
ꝯsecrauerit. qz hoc ē min⁹ malū: sz nō simplr. Si āt añ oēz
ꝯsecratiōez: aut ē ipedimētū qꝫ sola ꝯtritione deleť: puta
culpa: z tūc ꝯterať: z cepta finiat cū ꝓpposito cōfitēdi: z suf
ficit: ēt si sine scādalo ꝺimittere posset: aut ē tale ipedimē
tū: qꝺ p cōtritōez nō deleť: puta qz occurrit ei qꝫ nō ē ieiu
n⁹: vel qꝫ ē suspēsus: aut excōicat⁹ maiori vel minori excōi
catiōe. z tūc si sine scādalo ꝺimittere ꝑt oīno ꝺimittat. Si
aūt sine scādalo ꝺimittere nō pōt. tūc videť qꝫ pōt cepta p
ficere. Et qꝫ n̄ ieiun⁹: aut ligat⁹ ꝓhibeť celebrare: ītelligiť
nō icipe. nō aūt postqꝫ ichoauerit ꝯsumare. Uel forte non
lz ꝓseq: qz oia q̄ sūt ante cōsecrationē sūt p̄paratōes q̄daz
z non inchoationes intrinsece. Nullo autem scandalo de-
bet ꝺimitti veritas vite z cōsciētie: sicut n̄ oz celebrare si
nō ichoasset z eēt sibi cōsci⁹ cuius scandalum nasceretur.
¶ Quita ꝯclo ē. si ipe in sanguine venenū ispiceret: n̄ oz su- 5ª ꝯ
mere nec sumendū dare: qz alias eēt homicida sui aut alte-
rius: aut ēt tēptaret deū. Sz illo ad partē posito z reueren
ter ꝯseruato faciat sicut faceret vbi mā vini sibi deesset: vt
dicet in seq̄nti articulo. si āt musca vel ꝓaranea ceciderūt
oz bestia si pōt: capi z lauari. z postea cōburi: z lotio: z cine
res in piscinā poni: in qua ponunť q̄ ꝯtigerunt corpus aūt
sanguinē mediate: vl imediate: in qbus tn nihil est de cor
pore aut sanguine: sicut rasura tabule: z terre sup quā stil-
lauit de sanguine: q lambi ꝺbet: z pōt ēt a nō ieiuno sumi.
Nō sic aūt particula corporis q̄ leuari pōt vt in crastinum
seruetur sumenda a ieiuno stomacho. Si autez timet san
guinem veneno infectum non sumat ratione dicta. sed fa
ciat seruari sicut dictum est de veneno. Nec istam bestiaz
venenosam sumere debet. Fertur autem quidam sacer-
cerdos simplex ex deuotōe nescies qd facere araneā cū sā
guīe sūpsisse: z postea sibi minuēs: eā cū sanguīe p̄mit⁹ emisis
se: qꝺ fuit miracl'z maximū dei siue simplicitati ꝯpatiētis.

Quantū ad secundum sūt. 5. cōclusiones. ¶ Prima p̄ª ꝯ
q̄lis sit illa mā: qz panis z vinū: sicut xp̄s in
stituit: qui tn in alia quacūqꝫ sūbr potuit: sed cōgruenti⁹ fu
it q̄ztū ad nobis apparētia: qz huius cōmunius in cibuz et
potum sumunť a valentibus bre. Sed in defectū istorum
alia pro istis sumunť: Ubi autē hec ad sunt hec cōiter in ci
bum z potū sumunť p se: aut cū alys. nec ꝓpter alia respu

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

unī. ꝛ ħ magis sine alys sufficiunt: q̄ ecōuerso. ¶ Scōa ꝑ ē. q̄ nō debuit istitui ī mā mellis: cui⁹ sit dulce. qz est ifla
3ª ꝑ° tiuū. Unde nec in aliquo sacrificio vete. le. ponebaī. ¶ 3ª ꝑ ē. q̄ nec ī lacte: qz ē cib⁹ paruuloꝝ: ħ āt ē cib⁹: ꝛ si paruu/ loꝝ humilitate tñ est solid⁹ ꝛ magnoꝝ charitate. ꝓpter qō dcīm est Augu. Cib⁹ suꝫ grandiū. Cresce ꝛ māducabis me.
4ª ꝑ° ¶ 4ª ꝑ. qd si sacerdos īueniat īdebitā māꝫ pāis ministra tam: Et si qdem ante ꝯsecrationē sanguinis: qz adhuc ni hil est de eēntia sacr̄i actū: si posset br̄e mām panis veraꝫ: adhibeat ꝛ reincipiat canonē a capite: adhibita alia mā vi ni: si eam hꝫ in ꝓptu. ꝛ tunc nulla repetitio fiat sup idez. Si autem non habet in promptu aliam materiam vinī: simil⁹ idē faciat: nec mām vini segreget timoze reiteratio nis: qz nō ē aliqd: qō nō līceat repeti: sicut si aliqua oratio canonis bis dicaī: nō est magnū piculuꝫ: nec sil⁹ si cruces iterenī: q̄uis numerus hēat certū mysteriuꝫ. qz tunc non tollīt mysteriū: sꝫ repetitur. Si aūt non possit br̄e māꝫ pa nis: vltra nō ꝓcedat: ne sacr̄m diuidat: sicut nec a principio debet īchoare: si nō pōt vtrāqꝫ mām br̄e. Si aūt post cōse crationē sanguinis: ante perceptionē: tunc si pōt br̄e mām pāis ōbitā: reīcipiat a capite canōis: qz ñ dꝫ ꝯsecrare māꝫ nisi p̄cedentibus cerimonys solitis sup eā. Et si in ꝓmptu hēat vinum: vtrāq; nouā māꝫ adhibeat: ꝛ vltra ꝓcedat: ꝛ sanguinem primo cōsecratū: post cōsecrationē misceat: vl⁹ ante finē misse ꝛ ante sūptionē ablutionis cū alio: vel post aliū sumat. Si āt nō habet vinū in ꝓmptu: nō oꝫ q̄ sangui nē segreget. dū tñ verba ꝯsecratōis nō iteret sup sāguinez: sed omnia alia sine iniuria sacr̄i iterare pōt. Nec erit men daciū cū dicetur: corp⁹ ꝛ sāguis dñi nostri iesu xp̄i fiat ꝛc̄. qz referī ad hoc q̄ vtrūq; ē sub forma panis: lꝫ differēter.
5ª ꝑ° ¶ Quita ꝯclo ē gd facere debeat si deprehēdat materiam vini īdebitā. ¶ Distiguēdū ē vt pri⁹: qz aut ante ꝯsecratio nē oēz: ꝛ tūc sicut de pane dictū ē si p̄t br̄e vtrāqꝫ materiā nouā adhibeat. Si solaꝫ mām vini noūā: reīcipiat a capite canonis. Si aūt nō possit br̄e dimittat totū. Si vo post cō secratōez añ p̄ceptōez hoc p̄cipiat. tūc sicut pri⁹ vtrāqꝫ no uā māꝫ adhibeat: corpe sepatī posito: postea cū alio sumē do. Si vero nō possit br̄e nisi nouū vinū: cuꝫ ipo ꝛ corpe a capite canonē reīcipiat: ne diuidat sacr̄z: oia repetēdo: pre ter v̄ba ꝯsecratōis corpis: q̄ sine iiuria sacr̄i nō possunt sup eādē mām repeti: sic̄ nec baptism⁹ debꝫ iterari: Et lꝫ nō sit pena irregl⁹aritatis hic: sic̄ ibi: ē tñ grauis cl⁹pa vtrobiqꝫ. Si āt nō possit br̄e vinū: vltra ꝓcedat faciēdo qō pōt. s. corp⁹ sumēdo ꝛ cetera ꝯplēdo. Qz si post sumptiōez māe pāis in/ uenit nō fuisse panē frumēti. oꝫ ꝟꝫ tho. lꝫ nō ieiun⁹ mā ad/ hibita reīcipe: qz mai⁹ ē p̄ceptuꝫ vnitatis qō a dei īstitutōe hꝫ oꝛtū: q̄ p̄ceptū ecc̄lie de ieiunio. Uel qz nūq̄ ꝓmittitur p̄āso celebꝛare: sꝫ solū cōicare: iste nō dꝫ ꝯsecrare: sꝫ vltra sāguinē sumere: lꝫ nō ieiun⁹. Q̄uis alicui videreī q̄ sic̄ vo lēs lauare os: si p̄ter ītētōez gutta trāseat: reputaī ieiunus: sic qz nō ītēdebat sumere aliqd soluēs ieiuniū: si p̄ter ītēti onē hꝫ fec̄: ieiun⁹ reputari p̄t. Si āt post ꝯsecratōez ꝛ sūpti onē corpis: deꝑhēdit nō eē vinū: anteq̄ illū liquorē sūpse/ rit: cum adhuc sit ieiunus: adhibeat vtrāqꝫ materiā nouā. si br̄e potest. Si autem solū panē nihil agat: sed vltra pro cedat. Si vero solum vinum. qz iam consecrauit corpus. ꝛ sumpsit: procedat reincipiens canonem: omissis verbis corporis. ꝛ pertinentibus ad illud soluꝫ. Si autē post sum ptionem vtriusq̄: deprehendit; functus est officio suo licꝫ male nihil repetat: sed vltra procedat.

2ª ꝑ° **Quantum** ad tertium sunt q̄nqꝫ ꝯclones. ¶ Pria est de q̄titate materie. ¶ Ubi sciendū est: q̄ cum virtus finita: non possit agere sil⁹ in quantācūq; mām: sed finitā ꝛ determinataꝫ: ille tamen terminus non semp est notus homini: sicut nescimus vsqꝫ ad quaꝫ distā tiam lux solis simul se extendat: sed scimus q̄ non in infi nitum: sed vsqꝫ ad certam ꝛ determinatam distantiā q̄cū q̄ sit illa. Uirtus autē dei licet non sit ad infinituꝫ simul: est tamen ad finitum simul ꝛ indeterminatum: qz non est dare etiam ab ipso aliqua certa. in que sic agere possit pre cise q̄ non in plura. Unde cuꝫ in consecratione concurrat virtus dei ꝛ creature. scilicet verborum: ꝛ characteris sa/ cerdotalis: licet respectu dei non sit simpl⁹ determinata quātitas: quā possit conuertere: sed quacunqꝫ data adhuc plus potest: tamen respectu virtutum creatarum est apud notitiam dei dare determinatam quantitatem: ꝛ certam: vltra quam simul non posset: sed non est ab homine de terminata. ¶ Secunda conclusio est. q̄ quāuis ratione
z¹ ꝑ° maleficy: aut veneficy intendat quis consecrare: est tamē vera consecratio: siue etiam irrisionem fideliuꝫ intendat: vel aliquid huiusmodi: duꝫ tamen intendat facere quod facit ecclesia: sicut ille qui vult contrahere propter volu/ ptatem: aut lucrum vere contrahit matrimoniuꝫ. Et iude us etiam qui vult baptiçari propter questū est vere bapti çatus: vt dr̄ ō ꝯse. di. 4. Nō illō te moueat. Ita ꝛ ħ. ¶ 3ª ꝑ
3ª ꝑ ē. q̄ nō pōt ꝯsecrare nisi māꝫ pñtē: ꝛ añ se positā. Alⁱs esset falsitas ī sacr̄o vitatis: ꝓp ꝓnomē ōm̄atiuū. hoc vl⁹ hic. Cū dem̄atio nō fit nisi rei pñtis. Unde exñs in eccl⁹ia nō pōt ꝯsecrare panēq̄ ē ī foro: nec vinū qō ē ī cellario. ¶ 4ª ꝑ ē.
4ª ꝑ q̄ de mā quā hꝫ ī sua pñtia: nō ē nob⁹ determinata q̄titas: vbi gr̄a. vtꝫ exñs ī ore clibani magni: vel in foro maximo pleno panib⁹: vel exñs ī cellario pleno vino: aut in nauib⁹ plenis dolys vini: vtꝫ possit ꝯsecrare hec oia sil⁹: nescio de hoc. Sed si requritur tal⁹ pñtia q̄ sil⁹ possit tāgere oia: tūc ñ posset sil⁹ centū hostias ꝯsecrare: quas si gillatim sil⁹ attinge re non pōt. Et si sufficit pñtia visus: non q̄ actu videat: cū cecus ꝯficiat. sed q̄ sit visibile: tūc aerē plenū vsq̄ ad celū posset sil⁹ cōficere. Uñ ista distātia. ꝛ pñtia. ꝛ quātitas: non
5ª ꝑ sunt apō homines determinata. ¶ 5ª ꝑ ē. q̄ si p̄ter ītētōez sacerdotis ē aliqua materia ō qua nō cogitauit: illa nō est consecrata: vt si gutta vini ministrādo cecidit super pedez calicis: vel hostia in piscide ibi remansit: non est cōsecratū: qz de quo non est excogitatum: nec implicite nec explicite actu: nec hītu: non potest esse consecratum. Dico autez ex/ cogitatū: nec q̄tum ad effectum; nec q̄tuꝫ ad verba: qz. s. non ītendebat illud consecrare: nec super illud verba pro ferre: nec ad illud verba referre: qz si super debitam mate riam intenderet verba proferre: ꝛ proferret⁹: licet nollet se qui consecrationem: sed irrisionem: forte consecratum es/ set: cum virtus sacramenti operetur ꝟm voluntatē dei nō ministri: ꝟm vnam opinionez que tractata fuit supra. di. 6. de intentione ministri.
p¹ ꝑ°

Circa quartū sunt sex conclusiones. ¶ Prima q̄ ma teria panis ꝟm q̄ omnes dicunt: debet esse de grano frumenti: cui christus se comparat: ꝛ de quo credit christus cōfeciſſe: quia ille est panis proprie per se dictus. Ceteri autem in supplementum istius. Unde ꝛ vulgo dici tur: iste querit panem meliorem q̄ de frumento. ¶ Se/
2ª ꝑ cunda cōclusio est. de spelta ꝛ farre pane facto: potest ī eo confici. non quidem per rationez quorūdā: que est: qz fru mentum est genus ad triticum: far ꝛ speltam. ideo indiffe renter in quolibet istorum potest cofici: licet differant spe cie. Nam licet ad vnum sacramentum concurrant mate/ rie specie differentes per modū totius integralis respectu vnius forme siue commixte: vt ī chrismate oleum ꝛ balsa mum: siue contigue: vt in sacerdotio: calix: ꝛ panis: ꝛ vinū: ꝛ respectu diuersarum formaꝝ: vt in hoc sacr̄o panis ꝛ vi/ num. tamen q̄ respectu eiusdē forme concurrāt ad modū partiū subiectiuaꝝ diuerse materie spē: nō est ꝓbabile: qz in illa materia ꝯficiendū est: in qua xp̄s ꝯfecit: qui non in tribus: sꝫ in vna tantū confecit. ¶ Et si dicatur q̄ licet in vna cōfecerit: qz tamē sciuit illā nō vbiqꝫ eē: puta tritici: iō voluit q̄ ī alys posset confici. nō valet: qz pari ratōe pos/ set dici de vino: qō nō solum de vite. sed ō pomis ꝛ ceraſis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

possz ꝺficiꝫ:qꝛ vinū vitis ī paucioꝛibꝰ locis creſcit ꝙ̄ triticū Alia ḡ rō ꝑt ꝺari qꝛ iſta tria ſūt vniꝰ ſpēi:qꝛ ꝺptū ē:ꝙ ī eadē terra triticū ſemiatū vno āno:gñabat ſpeltā ꝛ far:ī alio triticū.vt ī territoꝛio leodiēſi: palmēſi mōaſterio pōpoſiano: vt ipi dicūt. Licet āt aſinus generet extra ſpeciē ſuā mulū de equa.nō tamē de aſina generat niſi aſinū.qꝛ diuerſitas effectꝰ ē ex diuerſitate agētis:vel materie.ꝙ.meta. Et ſilr ſi triticū ī vna terra generet ſpeltā ī alia triticū:nō ꝓbatur idētitas ſpēi ꝟm quoſdā.ſz ad minꝰ ꝓbaī:qñ in eadē parte terre gñaī vtrūq;:imo ēt ſi ī diuerſis ꝑ tāto qꝛ ī grano vis gnātionis maſculina ꝛ feminina ſunt vnita. ꝛ plāta ē generās vniuocū. ꝓpter qꝺ cū nā ſit ꝺeterminata ad vnū:videtur eē vniꝰ ſpēi iſta q̄ ex vno grano ſpē generāt̄. Et ſi ꝺicatur ꝙ ſpelta nunq̄ generat triticum:lz econuerſo. nō obſtat.qꝛ forte hoc ē ꝓpter ipfectā virtutē in ſpelta. Et ſilr ꝙ triticū generet ſpeltā vel far:nō triticū:eſt ex debilitate vtutis:ſicut aliq maſculi nō pñt gnāre niſi feminas: nec aliq̄ femie niſi feminas. Sz ſicut maſculus:ꝛ femina ñ ꝺrūt ſpē ſic nec frumentū far ꝛ ſpelta. Si ꝺicatur ꝙ alicubi tritico ſeminato creſcit oꝛdeū:alibi ſiligo: alibi loliū: nec tū pp hoc ꝫ ſunt vniꝰ ſpēi:ꝺōm ꝙ vex eſt:nec de ipſis pōt ꝺficiꝫ. Et rō diuerſitatis ē.qꝛ ꝫ tria ex tritico gnānt̄ ꝑ accīs:ꝛ via coꝛꝛuptōis: ſic̄ ex viuo gñatur cadauer:ꝛ ex vino acetū:vel magis ſicut ex ſudoꝛe aīalis pfecti generatur aīal impfectū.puta vermis:q̄ eſt gnātio equoca. Sz far et ſpelta ex tritico via gnātiōis gnānt̄: ſicut ꝑ ſeminationez aīal ꝓducit aīal:ꝛ oliua oliuā. Licet āt iſta ſint ꝓbabilia: magis tamē tenendū ē id qꝺ facit auctas multaq̄ eccl̄iarū de ſpelta celebꝛātiū q̄ rōnibꝰ p̄ꝺictis.qꝛ ꝺ eodez grano ꝛ ī eadē terra pōt generari diuerſis tpibꝰ granū diuerſarū ſpēq̄ ꝓpter diuerſos aſpectus celi ꝛ cōſtellationū ꝛ virtutū eaq̄.ſicut ēt de ſemie boīs aliquādo virtute celi ꝑ viaz
3ª ꝯ coꝛꝛuptōis generāt̄ alia q̄ hō. ℂ 3ª ꝯclo ē de mixtiōe. vbi ꝺōm ꝙ ſola mixtio granoq̄ adiuicē cū ſint ſolida nō tollit ſpēz. Sz ſic nō ē ad ꝓpoſitū:cū ī granis nō poſſit ꝺficiꝫ:niſi ſit inde cōfectꝰ panis.ſz quādo grana ſilr ī molēdino terūtur:ꝛ poſtea faꝛia ſimul cū aqua mixta cōpaginaī:ꝛ coagulata coquiī pōt mutari ſpēs.ꝛ ſi fuerit mutata:ita ꝙ fuerit fcā tertia ſpēs.vel aliō granū traxit iſtō ad ſuā ſpēm:ita ꝙ ſuba iſtiꝰ panis ſit altera ſpē a ſuba panis q̄ eēt factꝰ de puro frumēto:nō pōt tūc confici:alꝫ fic. Propter qꝺ ſi ꝑ oꝛe regis eligiī ānona:mlto magis ſpāli ꝺiligētia eligēda eēnt grana frumēti ꝛ ab alys diſcernēda ꝑ pane altaris ꝺficiendo
4ª ꝯ rōne periculi. ℂ 4ª ꝫ eſt de coꝛꝛuptōe panis. qꝛ ſi tāta ē vt ſpēs ſubē nō maneat:cōfici nō pōt.alꝫ fic:ſz nō ꝺz: puta de boſtia mucida:adhuc tñ ꝺtinua.qꝛ vbi appz ꝺtinuitas ſoluta:nō violētia:ſz nā ꝛ vetuſtate.vī coꝛꝛuptio ſubalis facta.ꝛ ꝑ ꝺńs ſpēs mutata.qꝛ gnātū ꝛ coꝛꝛuptum nālr ꝺrūt
5ª ꝯ ſpē:vt vinū ꝛ acetū.z.meta.vt ī granis ſeminatis. ℂ 5ª ꝫ. de amido cū ſit paſta ꝛ nōdū panis:cōfici nō pōt. ſz ſi ī de fiat panis:cū ſit farina tritici purgatiſſima:magis pōt de ipſo ꝛ
6ª ꝯ iīpo ꝺficiꝫ q̄ ꝺ alio. ℂ 6ª ꝫ ē:ꝙ ī differēter de oi pane de frumēto pōt ꝺficiꝫ ꝛ ī azimo ꝛ fermētato.ſicut et ī vino albo et rubeo.qꝛ ſpē nō ꝺrūt. Sz latini ī azimo ꝺficiūt: ſic̄ xp̄s cōfecit.greci ṽo ī fermētato:vocātes nos azimitas ꝛ iudaizātes.qꝛ cum eccl̄ia pꝛiꝰ cōficeret ī azimo ꝺ erroꝛē ebyonitarū ſtatuit ī fermētato ꝺficiꝫ:ne cū illis videreī legē cū euāgelio ſeruare.quo erroꝛe ceſſante:redyt ad felicioꝛē cōſuetudinē. Grecia vero de diſpēſatiōe fecit legē cōem.ꝛ ꝺ hoc ſciſmate venerī ad hereſiz:ꝙ xp̄s ifermētato ꝺfecerit. Latinus ḡ ī fermētato conficiēs:cōficit gdē: ſz grauiter ꝺeliquit.extra eo.c.vlti.vbi ꝺponiī q̄ cōfecerat ī fermētato: lz alie cāe aſſignēt̄:ſed q̄libet erat ſufficiēs. Ecōtrario ꝺicūt aliq peccare grecū ſi ꝺficiat in azimo:qꝛ cū fueris Rome romano viuito moꝛe. Sz qꝛ illi ſunt ſciſmatici:nullus etiā ipoq̄ ꝺz eis adherere:ꝛ ſicut ī toto ſic ꝛ in parte pōt ab eis diſcoꝛdare:nō teneī q̄ſcq̄ eoq̄:illoq̄ ſtatutis vl ꝺſuetudini bus:qa ab obedientia ſciſmaticoꝛum ꝛ hereticoꝛū omnis homo eſt abſolutus.

Quantum ad.5ᵐ.ſūt octo cōclones. ℂ Pꝛia ꝙ mā ſāguis ē vinū de vite:ī quo xp̄s confecit Uñ ꝛ ꝺixit.Amodo nō bibā ꝺ genimine vitis ꝛc. Jpe ēt ſe ꝺparat viti:ſic̄ ꝛ grano frumēti. Et qꝛ iſtud ē ꝓpꝛie vinuz alia nō:niſi equiuoce:ſic̄ pomaticū:aut qꝺ de ceraſis:vel ꝺ malogranatis expꝛimiī:ſeu pꝛunis ꝛ ceruiſia:ꝛ ꝺ: qꝛ non ſunt ṽe vinū.ꝛ ideo ī eis ꝺfici nō pōt. ℂ Scōa ꝫ eſt.ꝙ nec ēt ī balſamo: q̄uis ꝺicāt vinee engadi:ꝛ vinee balſami: qꝛ nō eſt vinū.ꝛ iō ꝺfici non pōt. Sed vinū vernacinū:grecū: cretēſe ſunt vina ꝓpe ꝺicta:imo āthonomaſice. iō ī eis ꝺfici pōt. ℂ Tertia ꝫ ē de clareto.de quo ē ꝺōm: ꝙ ſi pp ṽtutē ſpēz ꝛ mellis admixti: ſpēs vini mutata eſt ꝺfici ñ pōt: alias ſic:ſz nō ꝺebet:qꝛ ſola admixtio aque: ꝛ non alteriꝰ liquoꝛis fieri ꝺz. ℂ 4ª ꝫ ē.de aceto:de quo ē cōis opinio: ꝙ ſi eſt ꝓfecte acetū ꝙ nō eſt vinū:iō nec ī eo ꝺfici pōt. Sz ſi ſolū ṽgat ad accedinē pōt. ſz nō ꝺebet: ſic̄ nec de pane mucido. ℂ 5ª ꝫ ē de muſto.de quo ꝺr̄ cōiter ꝙ eſt vinū. Unde pōt ꝺficiꝫ:ſz nō ꝺz:pp ipuritatē:niſi aliuꝺ defecatū ḅri non poſſit. Tūc.n.lz. Uñ decretū ꝺicit vuas poſſe expmi in calicē. ꝛ ſic celebꝛari:ꝺ ꝺſecra.di.z. Si neče. ℂ 6ª ꝫ ē.de agreſta:ꝺ qua ꝺr̄ cōiter:ꝙ nec ē:nec vnq̄ fuit vinū: ſz ꝺrt ab eo ſpē:q̄uis ſit argᵐ ꝺ.de pomo:qꝛ pomū viride ꝛ maturū nō
differt ſpē:nec puer ꝛ ſenex. ℂ Sz ꝺōz:ꝙ licet vua acerba ꝛ matura nō ꝺrant ſpē: pñt tñ humoꝛ vue acerbe. ꝛ maturе differre ſpē. ℂ 7ª ꝫ eſt de vineta: q̄ poſt vinū expꝛeſſuz de toꝛculari ſuppoſita aq̄ expꝛimiī: ꝛ eſt liquoꝛ habens coloꝛem vini: ꝛ aliqualē ſapoꝛem.de qua ꝺicendū ꝙ non eſt vinum purū.ſed ꝓpter aquaz nimiā quandoqz reducitur ad ſpeciem aque: vel ſi nō nimia:ſaltē in tanta quātitate ſuperponitur:ꝙ ad tertiā ſpeciem trahitur.ꝛ ideo in ea confici non poteſt. ℂ 8ª ꝯcluſio:ꝙ ſi ſimiliter ſuper feces vegetis aqua pꝛoꝛciatur:eodem modo non eſt vinū ꝓpter eandem rationē.licet coloꝛem ꝛ aliquem ſapoꝛez retineat. Et ſimiliter de aqua rubefacta ex pāno rubeo immiſſo.ꝛ ꝺ. in quo multominus poteſt confici.quia etiā huius conſuetudinē repꝛobat decretum.

Quantum ad ſextum ſunt quinqz ꝯclones. ℂ Pꝛima. ꝙ aqua admiſcenda eſt vino:quam chꝛiſtus creditur admiſcuiſſe. vtpote cuz tam foꝛtia vina ibidē a nullo ſobꝛio niſi tēperata bibanī. Et ꝓ myſteriū. Jō qui ſcienter nō apponit moꝛtaliter ꝺelinquit. Et ſilr q ignoꝛāter:lz minus:niſi ſit talis ignoꝛātia inuincibilis ꝛ facti que excuſet. Nam iuris ignoꝛātia non excuſat. qꝛ in artifice ignoꝛātia culpe ānumeratur.qꝛ non ꝺebet officium ſacerdotl exercere:niſi ſciat ea que ſacerdos ꝺebet facere. ꝟm illud.Qꝛ tu ſciam repuliſti:repellam te:ne tu ſacerdotio fungaris mihi.ſicut filꝫ Heli neſcientes ꝺominuz nec officium ſacerdotū.ꝑ Re.z. Et extra .de cel.miſ.c.litteras ꝺeponitur qui in fermentato ꝛ ligneo cipho ſine aq̄ ꝛ igne celebꝛabat.qꝛ aut malicia aut nimia inſipiētia fuit ꝛc̄. Et ideo in talibus inſipientia nō excuſat:ſed accuſat. ℂ zª cō cluſio eſt: ꝙ ſi aqua omittatur nihilominꝰ eſt ſacramētū. qꝛ nec ipſa manet:ſed cōuertitur. Et greci etiam nō appo nunt:qui tamē conficiunt. Et ēt ſi ꝙs aquā non apponens intendat inducere erroꝛem:ꝺum tamen foꝛmam non mutet.quia materia remanet: nihilominus conficit: q̄uis in littera videatur magiſter contrariuz innuere. Sed ſubaudiendū eſt ibi maxime. Sed ſi aliquis foꝛme addit vl ꝺetrahit intendens inducere erroꝛem. qꝛ mutaī ſenſus oꝛonis. ꝛ ſi non ꝺe virtute ſermonis: ſaltem ꝟm intentionem ꝓferentis.per conſequens mutatur etiam foꝛma ſubſtantialiter. ꝛ ſi non materialiter: ſaltem foꝛmaliter nihil agitur. vt ꝺictum eſt ſupꝛa.diſtin.z.de mutatione foꝛme. Secus autem ē de mutatione materie:q̄ ex nāli ꝓpetate repſentat:ꝛ nō ex ītentione applicantis.ſicut ṽba ex intentio-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ne ꝓferẽtis.qz voces sũt aĩe passionũ note. Uñ q̃uis ĩtendat ex pte materie ĩducere errorẽ:nihilomin⁹ si ex se ẽ sufficiẽs materia sufficit.Et ista opinio de mutatõe forme est
3ª ꝯ cotior ꝛ verior q̃ illa que posita ẽ supra.di.3.¶ 3ª ꝯclo ẽ:ꝙ dz apponi aqua va.qz si apponatur aqua roseacea: vel alia q̃ nõ est vere ꝛ ꝓprie aqua:erit qdẽ vex sacr̃z:sicut ꝛ si nulla eẽt aq̃.sz tamẽ ĩcurritur peccatũ: ꝛ equale ac si nlla aq̃ poneret̃:nisi hõ nõ possz hr̃e aliã aquã:ꝛ iã ꝓcessisset vsqz ad offertoriũ:ꝛ nõ posset dimittere sine scãdalo: tũc forte liceret miscere aquã artificialẽ ꝓ nãli.Alias si a principio non habet aquã:nõ ponat se ad celebrãdũ.sicut nec si non hr̃et ignẽ:aut debitũ calicẽ:vel altare:vl̃ hꝺ:q̃ sũt de necessitate precepti:lz nõ de necessitate sacr̃i.¶ 4ª ꝯclo ẽ:
4ª ꝯ ꝙ lz aqua nõ sit de necessitate sacr̃i ex pte sãguis:ẽ tñ de necessitate sacr̃i ex pte corporis.qz ẽ vex vinũ si ñ sit ibi aqua: ac si ibi eẽt.ꝛ ita ẽt si sit ibi aqua roseacea:sicut si eẽt natural̃.sz nõ ẽ ver⁹ panis si nõ sit vera aq̃ ĩ cõmixtiõe posita.sicut nec si nõ sit de farina frumẽti:cũ vtrũq; sit de substãtia pa-
5ª ꝯ nis.vñ si de vino eẽt fact⁹ panis nihil eẽt actũ.¶ 5ª ꝯclo ẽ ꝙ debet apponi i modica q̃titate.ꝛ ita diu ante ꝯsecratiõnẽ ꝙ fuerit ꝯuersa ĩ vinũ.qz alr̃ ipsa manẽs aqua:nõ ẽ mã sacr̃i:sz effecta vinũ.vñ ponere plus ꝺ aq̃ q̃ ꝺ vio tã q̃ pnicios ũ reprobat̃.ex̃.de cele.mis.ca.pnicios us . Et dz apponi sil̃ cũ vino.qz simul de latere xp̃i exiuerũt sanguis ꝛ aqua vno ipetu.Et nõ sufficit pluisse ĩ vineã:nec posuisse aquã ĩ dolio:aut i ciato cũ vino:qꝺ sic dicit̃ mixtũ.sz ĩ calice ẽ cuz vino ponẽda:ꝛ spãliter bñdicẽda:qz nihil venit ĩ ℔ sacr̃m: nisi bñdictũ.sz sup vinũ restãt benedictões multe. sic sup panẽ.Unde ista nõ benedicũtur ĩ ꝓncipio quãdo ponunt: qz adhuc manstiua sũt ꝑm se ad tps:sz aqua statĩ trãsit ĩ vinũ.iõ tũc benedicit̃ ĩ ꝓncipio.ꝛ sola illa q̃ ꝙponit̃ q̃ venit ad sacr̃m.ꝛ sacerdos quãdo vadit ad abluẽdũ digitos post offertoriũ:male facit si calicẽ signet: qz tollit mysteriũ qꝺ ẽ in numero crucum.

ꝓª ꝯ **Quantum** ad septimũ.sunt sex q̃nes.¶ Prima ꝙ xps ĩ cena celebrauit:ꝛ seipm cõicauit: docẽs oẽs celebrãtes debere cõicare.versus. Rex sedet ĩ cena turba cinct⁹ duodena.Se tenet ĩ manib⁹ se cibat ipse cibus.Et tũc fuit ꝛpletũ illud ꝑ. R.zi.Dauid ferebatur manibus suis.Et illud Job. Aiam meã ĩ manib⁹ meis porto. Nõ mãducauit ãt se sacr̃aliter p fidẽ:cũ hr̃et visionez: nec spiritualiter quo ad augmẽtũ charitatis:qꝺ nõ poterat vltra suscipere:sz sacr̃aliter:qz vex sacr̃m:ꝛ spũaliter qz delectabat̃.¶ Scõa ꝯclo ẽ:ꝙ cõicauit iudã:qz sicut noluit ipz
2ª ꝯ q erat occult⁹ peccator ꝓdere vbo.sz ĩcoĩ dixit: vnus ex vobis me tradet:dans exemplũ:vt si iudex vt priuat⁹ scit alicui⁹ delictũ:nõ dz ipz noiatim excoĩcare.sz corripere inter se ꝛ ipz solũ. Matth.18.in coĩ aũt istante illo qui passus est damnũ:põt excoĩcare quẽcũq; q fecit illꝺ:ẽt si i cõfessione sciat illũ qui fecit:ita xps noluit eũ diffamare fcõ a cõione publica ꝓhibẽdo.qz nec ꝓ crimine occulto est negãda eu-
3ª ꝯ charistia.ex̃.de offi.ord.c.z. Post cõionẽ ãt dedit ei bucellã ĩtinctã:q̃ fuit panis pur⁹.¶ 3ª ꝯclo ẽ:ꝙ dedit corp⁹ passibile:qz tale habuit:nõ tamẽ quãdo mãducabat̃ in sacro patiebat̃.qz passio q̃ ẽ divisio vel tritio:ꝛ hꝺ:nõ recipit̃ nisi in q̃to:ꝛ mõ q̃titatiuo. Uñ cũ q̃titas xp̃i:vl̃ nõ sit ĩ sacro: vel est ibi mõ nõ q̃titatiuo:nulla passio põt eẽ i eo ꝑz eẽ qꝺ bz ibi.sicut.n.angelus ĩ igne:nõ cõbureretur ibi.sic nec hõ carẽs q̃titate.qz corpus xp̃i nõ põt tãgi tactu ꝓhi^co ab alio corpore:nisi prius tangeret̃ tactu matheco:quo non potest tãgi nisi q̃tũ ꝛ a q̃to.¶ 4ª ꝯclo ẽ:ꝙ passiõe q̃ ẽ ab ĩtra patiebat̃ vbicũq; eẽt.sicut.n.aia ĩ quacũq; pte sit:dolet: vbicũq; ledat̃ pars corporis.vñ aia ẽt ꝓput ẽ ĩ capite dolet qñ spia ĩtrat pedẽ:lz caput ñ pũgat̃.sic ĩ piscide ꝑuato poteris copulare dolorẽ inatũ:sz nõ illat⁹ ꝯuenit ei. Uñ si fuisset ĩ sacro dũ erat ĩ cruce:ẽt ĩ sacro doluisset:ꝛ mortu⁹ fuisz: sed nõ in sacro pũct⁹ fuisset vel occisus. Ecõtrario ãt.si hostia
4ª ꝯ ꝯsecret̃ ꝛ ꝓpciat̃ ĩ ignẽ:ipe spes cõburerẽtur:ꝛ corpus xp̃i nõ lederet̃ ẽt si eẽt passibile.qz cũ nõ possit tãgi nisi p suaz q̃titatẽ:q̃ nõ ẽ ibi mõ q̃titatis:nec situalr̃ nõ põt tãgi nec pũctaliter:nec supficialr̃.ꝛ p ꝯñs nec ledi.iõ ꝛc.¶ 5ª ꝯclo 5ª ꝯ est:ꝙ si i triduo cõsecratũ fuisz:fuisz ibi corp⁹ exaie quale erat i sepulchro:ꝛ nõ aliud.qz q̃tis forma indicet ꝙ ibi sit corp⁹:qꝺ erat tradẽdũ:ꝛ nõ fuerit idẽ spẽ viuum ꝛ mortuũ:fuit tamẽ idẽ nũero nũerositate suppositi:nõ eẽntie.ꝛ nũero materie:q̃ ẽ vna nũero ĩ gnãto ꝛ corrupto:ꝑ degnãtione.Uñ si assumpsisset corp⁹ Petri:nõ sic fuisz idẽ:saltẽ ex pte mãe.sicut fuit idẽ viuũ ꝛ mortuũ.¶ 6ª ꝯclo ẽ ꝺ sang 6ª ꝯ guine.qz si ẽ aliqd discõtinuũ a corpore nõ bñs eandẽ formã subalẽ:sz aliã:videt̃ ꝙ idẽ sit spẽ ꝛ nũcro effusus ꝛ non effusus.Sz forte nõ erat assũpt⁹ qñ fuit effusus. sz quãdo ĩ corpore erat:tũc erat vnit⁹ forte suppositO.Si ãt sanguis cõiũct⁹ sit qd ꝯtinuũ corpori:tũc effusus differt nũero ꝑ diuisionẽ a seipo: put pri⁹ erat ĩ corpore.itẽ spẽ ꝓpter hr̃e nouã formã subalẽ.sicut oculus erutus . sic ꝑm quẽcunqz modũ sãguis effusus se hẽat ĩ spẽb⁹ vini cõsecrat⁹ ĩ triduo fuisset:sive differret in vino ꝛ mortuo:sive non. Per hec patet solutio ad argumentum. Questio II.

Queritur z° de ꝯuersiõe. Utr̃ cõuersio sit cõpleta rõ eẽndi corpus xp̃i ĩ altari realr̃.Et videt̃ ꝙ nõ.qz illꝺ qꝺ ꝑ ꝯuersionẽ ĩcipit eẽ ĩ loco ꝯuersi:cũ ꝑ⁹ ibi nõ eẽt:ẽ termin⁹ ꝑ gnãtionẽ ꝺ nouo ꝓduct⁹ ꝛ nõ aliqd ꝑexñs:sic̃ qñ ignis gñat̃ ex aere:dicit̃ aer ꝯuerti ĩ ignẽ:ꝛ vbi pri⁹ erat cõuersuz ibi ẽ termin⁹ cõuersiõis.qz idẽ ẽ loc⁹ corrupti ꝛ gnãti:sic̃ ĩ aiali idẽ ẽ loc⁹ hois viui:ꝛ cadaueris eo mortuo:ilecto vel alibi.sz suba panis ꝛ vini cõuertũt̃ ĩ corp⁹ ꝛ sanguinẽ xp̃i nõ ꝑ nouã gnãtionẽ illoz ex istis quẽadmodũ fuerũt formata ex puris simis sanguib⁹ vgis . ꝛ iõ vere fuerũt ĩ corpore vgis.sz si ẽ ibi ꝯuersio:ẽ in ꝑexistẽs.ꝑ gnõ oz ꝙ termin⁹ cõuersiõis sit ĩ loco rei cõuerse.¶ Cõtra ẽ magr̃ i littera ꝑ multas auctes.¶ R.° circa istã qõnẽ tria sũt facienda.qz ꝓmo recitabit̃ vna opio cũ suis motiuis.ꝛ reprobabitur.z° alia.ꝛ reprobabit̃.3° qd sentiẽdum de qõne.ꝛ respõdebitur ad argumenta.

Circa ꝓmũ q̃tuor sũt faciẽda.ꝑ ponet̃ opio cũ suis motiuis ꝓprijs.z° ponet̃ ꝯfirmatio quorũdã.3° arguet̃ ꝺ opionẽ:ꝛ rñdebit̃ ad rõnes ei⁹.4° rñdebit̃ ad rões ꝯfirmatõis.¶ Est igit̃ opio quorũdã dicẽtiũ:ꝙ ꝯuersio si ẽ nihil facit nisi dispositiue.ꝛ ꝙ ꝺs sine ꝯuersiõe põt eque facere ibi eẽ corp⁹ xp̃i:sicut facit cũ cõuersiõe. Et ꝑ supponit ꝙ ꝑ carentiã q̃titat̃ ẽ ãgelus pñs oi corpori.qz sola q̃titas facit distare ꝛ eẽ absens.ꝛ ꝑ ꝯñs ꝓuatio q̃titatis facit realiter esse presens.Et idẽ cõueniret hoi si eẽt sine q̃titate sicut angelo.Et idẽ ĩ oi q̃to: si nõ vteret̃ q̃titate respcũ oiuz:vel si absolueret̃ ab vsu q̃titatis respcũ h⁹ ꝛ nõ illi⁹: isti eẽt pñs:ꝛ illi absens.¶ z° oñdũt qd cõuersio faciat.nã qz suba ꝯuertit̃ ꝛ accñtia manẽt:accñtia remanẽtia faciũt eẽ ibi corp⁹ xp̃i sacr̃aliter.qz significãt ipm: sicut pri⁹ significabãt ibi eẽ suba suã.Sz hoc nõ ẽ ibi eẽ realr̃.sz eẽ sicut ĩ signo.ꝯuersio ꝺo subẽ ĩ corp⁹ xp̃i facit qdẽ hr̃e hitudinez ad istas spẽs imediataz.Sz ex hoc nõ seqt̃:ꝙ corp⁹ xp̃i sit h realr̃.qz lz ꝯuersio fiat ĩ corp⁹ xp̃i directe ex vi sacr̃i,put ẽ suba.fit tamẽ ꝯñr ex nãli ꝯcomitãtia ĩ corp⁹ qꝺ ẽ q̃titas. Et sic cũ corp⁹ xp̃i etiã sit q̃tũ:put est terminus conuersionis:nõ põt per hoc hic eẽ realiter presens:cũ secũ ferat q̃titatẽ per quã distat.ꝛ est realiter absens. Opio scoti
3° dicũt ꝙ diuina virt⁹ absoluẽs q̃titatẽ ab vsu q̃titatis:q̃ ẽ facere distare:ꝛ eẽ absens. completiue ꝛ vltiate facit h eẽ corpus christi.illud enim quod est realiter ꝛ est non absens nec distans realiter alicui:est ei presens realiter. Unde qz ꝯuersio facit habere corpus xp̃i hitudinem ad istas spẽs ꝛ non ad lapidẽ q̃ nõ ẽ in ipm ꝯuersus inde est ꝙ absolutio ab

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vsu q̃titatis:quã sola diuisa virtus facit:est respectu istarũ spẽz tñ. Propter qd̃ ẽ ibi pñs:vbi est fcã cõuersio.z nõ alibi. Si ãt vbiqz facta eẽt cõuersio:vbiqz eẽt.nõ q cõuersio faciat ipz eẽ ibi.sed solũ determiat absolutõez ab vsu q̃titatis:per quã ẽ ibi. ¶ 4° dicunt:q de⁹ nulla ꝯuersione fcã põt facere istã absolutionẽ ab vsu q̃titatis:sic̃ fecit quãdo itrauit ad discipulos ianuis clausis. Quãdo enĩ erat in eodẽ loco cũ ianuis:nõ erat ibi localiter:vel ianue nõ erant ibi localr.qz duo corpora esse simul localr:ẽ duo ꝯria esse sil̃:qd̃ ẽ ipossẽ:sz altez priuat̃ vsu q̃titatis:ne locũ occupet: qd̃ ẽ effect⁹ nõ formalis:cũ vltima sphera i superficie ꝯuexa nõ occupet locũ. Et qz ianue videbant̃:z nõ corp⁹ xpi:ideo q tunc ianue qdẽ erãt i loco suo localr.corp⁹ ãt xpi erat cũ eis sil̃.sicut eẽt vnus spẽ:nõ localr:nec q motũ localez: per quẽ ad discipl'os sensibiliter venit:sz q absolutionẽ ab vsu q̃titatis effectiue:z q realẽ exhibitionẽ pñtie sue formalr. Uñ si ianue significassent xpz:fuissz ibi sacr̃aliter. Nũc ãt ꝓpter defectũ signi fuit tñ realr pñs:z nõ sacr̃alr. Sz illõ fuit nõ cõuersiõe facta alic⁹ i corp⁹ xpi.ergo corp⁹ dei virtute q solã absolutõez ab vsu q̃titatis:fit realr pñs sine cõuersiõe. ¶ 5° declarãt hoc sic.qz de⁹ põt facere effectũ q ẽ res absoluta vl' relatio sine cã ei⁹ i fieri. sic̃ gnãtionez sine alteratiõe. Uñ si ex ꝯuersiõe cãtur ista hitudo i corpe xpi ad spẽs:q quã dicit̃ pñs realiter loco specierũ:cũ eẽ hic remaneat i corpore xpi trãseũte ꝯuersione.ergo sine ꝯuersione põt ds causare i corpe xpi istã hitudinẽ:q̃ ẽ eẽ hic realr pñs.z sic hr̃ ꝓpo³. ¶ Quidã ãt videnr̃ velle ꝯfirmare hãc põnẽ.nõ q sit de fcõ:sz q de pot'.s.q possit eẽ corp⁹ xpi i altari:nulla fcã ꝯuersione:sz manẽte suba. Et p̃mittũt q̃daz diuisionẽ:ex q̃ postea formãt argumenta sua.qz si ꝯuersio regrereť:hoc eẽt ꝓpter alterã istaz triũ causaz.aut qz corpus xpi nõ põt eẽ sil̃ sub illis spẽbus cũ alio corpore:aut qz corp⁹ xpi nõ posset esse in sacramẽto:nisi suba panis mutaretur in ipz:aut qz nõ saluaretur veritas verborũ sacr̃aliũ. sed nullo istorũ modorũ impedit̃.ergo z̃c. ¶ Qz nõ pp primũ.ꝓbatur ꝓmo sic.Corpus quod potest simul eẽ cũ aliẽa q̃titate:potest sil' eẽ cũ substãtia subiecta illi q̃titati.nõ.n. repugnat duob⁹ corporib⁹ eẽ sil':nisi rõne q̃titatis:cuius ẽ excludere ab eodẽ situ aliã q̃titatẽ.sz corpus xpi põt eẽ sil' cũ q̃titate panis:vt ponit cois opio:q̃ tenet corp⁹ xpi eẽ in hoc sacro.ergo eq̃ faciliter pt eẽ cũ suba panis. ¶ Nõ etiã ꝓpter z⁹ debet poni.qz conuersio panis in corp⁹ xpi:si ponatur:nõ eẽt ratio q̃re corpus xpi sit ibi ð nouo.qð patz dupliciter. Primo qz si pp ꝯuersionẽ panis i corp⁹ xpi:eẽt corpus xpi vbi fuit pri⁹ substãtia panis.eadẽ rõne si totus panis:quo ad subam z q̃titatẽ:cõuerteret̃ i substantiã z q̃titatẽ corporis xpi:corp⁹ xpi z sua q̃titas ex vi talis ꝯuersionis eẽnt de nouo ibi:vbi fuit pri⁹ panis.hoc aũt est falsum: qz tunc oporteret q corpus xpi mutaret̃ ł̃z locũ:cõparare tur.n.circũscriptiue ad locũ vbi fuit prius panis:qz nõ cõpararet̃ ad ipm rõne suba:sz rõne sue q̃titatis: cũ ꝯuersio eẽt nõ solũ substãtie in subaz:sz q̃titatis i q̃titatẽ. g̃ sil'r videtur q ꝓpter solã cõuersionẽ suba panis i corpus xpi:nõ sit vbi fuit prius panis. ¶ Scõo qz p cõuersionẽ alicuius rei i aliquam ꝑexistentẽ videtur magis fieri q res ꝯuersa sit:vbi pri⁹ erat res i quã cõuertit̃:q̃ ecõuerso.sicut cũ conuertit̃ alimẽtũ i substãtiã comedẽtis:alimẽtũ fit vbi erat comedens.z nõ ecõuerso.Cum ergo substãtia panis cõuertit̃ in corp⁹ xpi: tanq̃z i aliqd ꝑexistẽs:magis fit ṽtute ꝯuersiõis:q pãis sit vbi erat corp⁹ xpi:q̃ ecõuerso. ¶ Ꝓpter tertiũ sil'r nõ oz dicere:q substãtia panis nõ remaneat. qz exquo ponitur corpus christi realiter eẽ in hoc sacramẽto ꝓ ipo põt reddi vera locutio: vt nõ solũ dicatur corp⁹ xpi eẽ hic.sz dicat̃ hoc.i. ꝯtentũ sub h̃:ẽ corp⁹ meũ:qz idefinita vificat̃ ꝓ vno solo.nec oportez q demr̃aret̃ ſba panis da toq eẽt ibi:sic̃ ñ fit demr̃atio speciez ibidẽ exñtiũ. ¶ Sz hec opinio videť deficere:ꝓmo in eo qd̃ ꝓmo assumũt: qz fm eos in angelo sunt cause:quare ipse est oi corpori pñs reali exhibitione sui.s.carẽtia q̃titatis actu z aptitudine:q̃ est solũ cã sine qua non:z imediatus ordo ad oẽ corpus:qd̃ põt ipse mouere imediate:ꝓpter qd̃ fm eos aia separata ẽ gdem nusq̃ ꝓpter carẽtiã q̃titatis: sz non est alicubi pñs: ꝓpter nullũ ordinẽ mouendi ad corpus: Unde si suba corporea q̃ est nata eẽ quãta: sit separata actu a q̃titate: dato q ꝓ hoc sit nusquã.z indistãs.qz quantitas sola facit distare localr.non tñ ꝓpter hoc erit realr pñs cuilibet corpori: qz nõ ex se habz imediatũ ordinẽ mouẽdi qd̃ libz corp⁹:sic̃ nec aia sepata. Et p ꝯns absol'o ab vsu q̃titatis ñ fdẽ eã pñtẽ alicubi. Et licet faciat nõ distãtem vel nõ absentẽ.tamẽ oz dare aliqd̃ positiuum qd̃ faciat eã presentem: qz substãtia que ẽ nata eẽ q̃ta:nõ est nata eẽ presens vel absẽs nisi per q̃titatem:aut nisi sibi detur modus spũs.qd̃ forte ð solo xpi corpore posset verificari fm illũ modum:quia si corpus xpi habet virtutẽ mouendi oẽ corpus imediate: sicut angelus:z absoluatur ab vsu q̃titatis.tũc eadẽ ratione q̃ z angulus erat realr pñs oi corpori:corp⁹ xpi ð se sine aliq̃ ꝯuersiõe eẽt pñs oi corpi: Sz istũ modũ ipi nõ ponũt: nec ẽt sufficit in angelo.vt dcm̃ est in li° ꝓmo.di.37. de loco angeli. Et si sufficeret in angelo:q non est natus distare:nõ tñ in corpe qd̃ ẽ natũ distare:z maxime qd̃ actu distat:quia si aia:q̃ diu est ifra corpus hr̃et potẽtiam mouendi oẽ aliud corp⁹ imediate:nõ ꝓpter hoc min⁹ distaret a corpe exteriore q̃ prius. Ab oi enĩ corpe distat:q̃tũ suũ corpus distat: q̃diu ẽ forma ei⁹.z corpus eius vtiť quãtitate. Unde cuz corp⁹ xpi sit subm̃ quãtitatis: p quã ẽ localr i loco.s. i celo: z si nõ absoluat̃ ab vsu quãtitatis.qz locũ occupat i celo:videť sola absol'o respectu panis: nõ facere ipz min⁹ distare q̃ ꝓus. Aliud ergo q̃rẽdũ est. ¶ Ad z⁹ dcz:q vez ẽ remanẽtia accñtia nõ plus facere q̃ dicit. sed falsũ ẽ ꝯuersionẽ suba h̃ ñ facẽ qd̃ fac̃:qz fac̃ terminũ ꝯuersiõis loco ꝯuersi succedere. Nec est verũ q fiat ꝯuersio i q̃titate ex ꝯñti:qz terminus iste.s.suba nõ ꝯuertit̃ in accñs.nec ecõuerso. dato q q̃titas possit ꝯuerti i q̃titatẽ. Uñ cũ cõuersũ sit suba nõ q̃titas:nõ est ꝯuersio nisi i subaz. Nec segr̃.si quãtitas ẽ ibi:q sit ibi sic̃ termin⁹ ꝯuersiõis:sic̃ pz de deitate:in quã nihil ꝯuerti põt:q̃ tñ ẽ ibi. Nec regrit̃ ibi absol'o ab vsu q̃titatis vbi q̃titas nõ est per se:sz p subaz:qz sicut subam eẽ alicubi p q̃titatẽ:sine alio facit eã ibi eẽ mõ q̃titatiuo. sic eẽ.q̃titatẽ eẽ alicubi p subaz:facit eã ibi eẽ mõ substãtiuo ¶ Ad 3m.Concedendũ:q ðtermiata ꝯuersio dat habitudinẽ ad ðterminatũ:sz plus:qz dat ẽt ibi eẽ realr: per hoc q fac̃ succedere illi qd̃ hic erat realr. ¶ Ad 4⁹ dcz:q põt deus absoluere q̃titatẽ ab vsu occupãdi locũ:sz p hoc q̃titas z res q̃ta nõ erit nisi vbi ꝓus erat. Et nisi corpus xpi fuisset motũ de loco vbi prius erat:absolutio ab vsu q̃titatis nõ fecisset ipz eẽ vbi ꝓus nõ erat:sic̃ vltia spera ñ ẽ nisi vbi eẽt si hr̃et corp⁹ continens mãliter:z tñ distat a ceteris:q̃tuz distaret:si circũscriberet̃ z occuparet locũ.absol'o g̃ ab vsu q̃titatis nõ dat realẽ pñtiã:sz illa supposita fac̃ ñ eẽ localr vbi eẽt localr. ¶ Ad 5⁹ dcd.q dato q ðs corpi exñti i celo possit dare illõ vbi nũero qd̃ hr̃et exñs i terra:ñ tñ ꝓp hẽt i terra. sic̃ si posset hoi dare pr̃nitatẽ:sine hoc q geuisset:ñ tñ eẽt pr̃:qz ñ ẽ eẽ prez hr̃e pr̃nitatẽ:sic̃ eẽ albũ hr̃e albedinẽ:sz ẽ genuisse. Uñ z xps ẽ fili⁹ ṽginis nõ p hr̃e filiatõez:sz p eẽ genitũ. Sic ẽt lz ðs possit dare corpi xpi idẽ vbi sacr̃ale nũero:qd̃ i eo cãt̃ ex ꝯuersiõe.si ẽ aliq̃ res drñs: tñ ñ eẽt h̃ realr q̃uis hr̃et ipz eẽ h̃.qz eẽ h̃ sacr̃alr realr ẽ succedẽvl' successisse h̃ ei qd̃ h̃ erat localr:qd̃ sine ꝯuersiõe eẽ nõ põt. ¶ Nõ valẽt ẽt arg^ta eoz q eos iuuare nitũt. Uñ ad ꝑm dcz. q corp⁹ xpi bñ eẽ ꝑt i altari cũ suba pãis:localr ðscẽdẽdo ð celo:ðo faciẽte duo corpa eẽ i eoð loco:sz q manẽs i celo localr sit i altari cũ ſba pãis sacr̃alr ñ ꝑt eẽ. ¶ Ad 2^am q dcd.

Improbatio opinionis scoti.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

q̄ maior est vera de eē locali: ⁊ falsa de eē sacr̄ali. Esse enim cū alio local'r q̄ntitas impedit: non aūt sacr̄al'r: quia nō est ibi mō q̄ntitatis. Minor ē vera de eē sacr̄ali: nō locali. Et sic ꝺ nō sequtur. q̄ corpus xp̄i pōt esse cū q̄ntitate panis sacr̄al'r: ꝑ hoc q̄ succedit subē eius. g̃ pōt eē cū suba. ñ seq̄t. ¶ Ad ⁊m dom: q̄ nō seq̄t q̄ si ꝑ quersionē subē i subam ē vbi ꝑ panis erat subaliter ⁊ sacr̄aliter. g̃ per quersionē subē cuius q̄ntitate cēt vbi pri ñ erat situal'r ⁊ circūscriptiue: imo tūc ñ cēt ibi aliq̄ mō: nec q̄ ad subam: nec q̄ ad q̄ntitatē: nec mō subali: nec mō q̄ntitatiuo: q̄ ꝑ tāto ponit eē: vbi erat suba i se quersa. q̄ ibi manēt spēs locū occupātes: sic ꝑius: mediātibus q̄bus suba cōuersa ibi erat. Et q̄ corp' xp̄i succedit subē in se quersē: nō q̄ntū ad ībērētiā: sꝫ q̄ntū ad īmediatam p̄itiam: iō sicut nō cēt ibi suba panis: nisi eēnt spēs: ita nec corp' xp̄i. Uñ si panis querteret̄ i corp' xp̄i ⁊ accña ei' ānihilarent̄: nō cēt ibi corp' xp̄i. ⁊ q̄ ꝑ quersionē q̄ntitat] ñ remanēt q̄ntitas. iō ꝑ ȝ ñ cēt ibi corp' xp̄i. ¶ Ad ȝm dꝫ: q̄ ꝑ quersionē fit cōuersus in loco termini. nō eꝫ. si est quersio in precristēs: qđ vex ē qñ conuersū ꝟm nihil sui remanet in loco pri. ⁊ ꝟm aliqd sui addit̄ ad cōuertens: sic in alimento. Sed quādo cōuersū sic trāsubstātiat̄: q̄ nihil eius remanet additū quertenti: ⁊ aliqd eius remanet i loco pri: tunc quersū nō pōt dici eē in loco cōuertētis: nec ꝟm id qđ manet: q̄ illō cōuersū nō est. sꝫ ē a cōuertente sepatus: nec ꝟm id qđ quersū ē: q̄ id nō manet. ⁊ qđ nihil est i se: nihil est in alio. Sꝫ econuerso quertens pōt dici in loco conuersi. q̄ ꝑ conuersionē factā i se succedit ꝟm pñtialitatem ipsi: qđ in ipsus quersū est. Et sic sicut illō erat ibi: sic ⁊ istō ibi fit: q̄uis istō imaginationē trāscēdat: ⁊ nihil tale videamus in nālib'. ¶ Ad 4m dꝫ: q̄ bene vex est: q̄ si corpus xp̄i eēt ibi: possꝫ dici: ꝺ ē corp' meū. manēte ſba panis: sic̄ si eēt ibi local'r vtrūq̄ corp': vtrūq̄ possꝫ demr̄ari: ⁊ ad vtrūq̄ ꝺmr̄atio fieri ad sēsū si sēsibil'r: ad ītellectū si solū sacr̄aliter. Et si posset demr̄ari: nō obstāte ſba: sicut nūc ñ obstāte q̄ntitate ⁊ q̄litate. sil'r posset adorari sine ydolaria: nō obstāte suba. sic̄ nūc ñ obstāte q̄ntitate. q̄ q̄cqd ibi sit cū corpore xp̄i: siue accidēs. siue suba: siue vtrūq̄: sacerdos nō intendit pñtare ad adorādū: nec ppl's adorare ītēdit nisi corpus xp̄i. Sꝫ ꝓbatū ē: q̄ manēte suba panis: non pōt ibi fieri corp' xp̄i. g̃ ibi nō pōt eē aliqd real'r: nisi aūt ꝑ illapsum: quēadmodū de' ē i oībus spiritib': ⁊ spūs creat' i corpore assūpto: aut local'r: quēadmodū ꝑ miraculū duo corpa fūt fil': aut ꝑ quersionē. Si g̃ ē hic corp' xp̄i: cū ñ possit hic eē ꝑ illapsū: si nō ē hic ꝑ quersionē: erit hic ꝑ locationē. sicut fuit q̄ exiuit clauso virginis vtero: ⁊ sepulchro: ⁊ hostio. ⁊ sic nō erit sil'r i celo: nec i plib' altaribus: qđ ē erroneum.

Quantum ad scōam opinionē singularē sic ꝓcedetur. ꝓmo recitabit̄ mod' ponēdi. ȝ° ponentur rōnes ⁊ auctates quas adducūt. ȝ° ponet̄ defensio eorū ab hereſi i quā videtur icidere. 4° oñdetur quomodo opinio deficit i se. 5° quomō deficit i suis motiuis. 6° cōcludet̄ vitas. ¶ Est igr̄ opinio quorūdā dicētū: q̄ ē hic vl' esse pōt corp' xp̄i per assūptōez paneitatis mediāte corpe: qđ ē pars: ⁊ non toto supposito nec humanitate: vt sit coīcatio ydiomatū corporis ⁊ panis: sicut nūc dei ⁊ hominis. quia immediate assumpsit humanitatem: non aūt assumētis ad assumptuz: q̄ reputat̄ erroneū dicere verbū impanatum: sicut verbum incarnatū. sicut dicitur album cui albedo ineſt mediante tota superficie. ⁊ ethiops dicitur albꝰ dentem: quia dens eius albus est: q̄ est pars mediāte qua albedo ieſt: sꝫ nō ipe. q̄ nō ꝟꝫ totū sui cōiūgit̄ albedi. ¶ ȝ° dñt q̄ ex ꝺ seq̄t: corp' xp̄i ꝺ vgie natū: crucifixū eē ꝺ real'r. q̄ q̄cūq̄ ꝓdicāt ꝺ ꝓdicato: ⁊ ꝺ subo. Cū g̃ panis sit ꝺ: q̄ corp' xp̄i ē panis: ꝑ ꝺns corpus illud ē hic: sic̄ q̄ hō erat i ꝑsepio: vel i cruce: vel i vtero: ibi erat ꝺs: q erat hō. Et sic̄ q̄ ꝺs est ille homo: q ē passus mortuus ⁊c. de' ē ille: sic per ꝺns. q̄ panis mād ucat̄: frangit̄: ⁊ diuidit̄. corpus xp̄i qđ est panis frāgit̄ ⁊c. ¶ ȝ° dicunt: q̄ nihilominus saluant̄ auctes scōz de quersione cū assumptōe. Cū. n. esse differat ab eēntia ꝟm eos: vnū pōt assumi alio nō assumpto. Unde nō sic est vbū icarnatū: sicut ipanatū: q̄ i illa assumptione pręuēta: fuit eēntia assūpta anteq̄ brēt eē. Unde nunq̄ būit eē aliō ab eē diuino sibi cōicato: ꝑ qđ fuit assumptio sine cōuersione aliq̄ assumpti i assumēs. ⁊ eꝫ. Unde nō quersiōe deitatis i carnē: nec supple ecōuersō: sꝫ assumptione humanitatis i deo. Sꝫ panis ꝑexistēs hꝫ eē ⁊ eēntiā: ⁊ assumptio ad vnitatē suppositi ꝓsumit ipm subsistere: nō per annihilationē sed ꝑ quersionē. Unde ꝑ quersionē eē subalis. ⁊ ꝑ assumptionē eēntie subalis pficit̄ istud mysterium. Et sic oēs auctates de transubstātiatione loquētes: ⁊ quersione pñt referri ad eē: ñ ad eēntiā. Et auctes q̄ post ꝓsecratōez nō manet panis: sꝫ fuit: verū est ꝟꝫ eē. sꝫ solum ꝟm eēntiā: Sic igr̄ dicūt q̄ ita vaciter pōt eē in altari: ⁊ sacr̄al'r corp' xp̄i sine quersione ꝑ assumptionē paneitatis. sicut mō cōiter ponit ꝑ quersionē. ¶ Et ꝓfirmāt hoc rōnibus: posteā auctoritatibus. ꝓmo sic. Quecūq̄ sunt idem supposito limitata: vbicūq̄ ē vnū: ibi ē reliquū: sic̄ vbicūq̄ est musica sortis: ibi ē eius albedo: dico āt limitata. q̄ si vnū eēt limitatuz: ⁊ aliud illimitatū: q̄uis vbicūq̄ eēt limitatum: ibi esset illimitatum: non tamē econuerso: vbicunq̄ esset illimitatum esset limitatuz: nec identitas suppositi sufficeret ad hoc. verbi gra. licet enim vbicunq̄ est corpus xp̄i. ibi sit xp̄s: non tamen vbicūq̄ est xp̄s ꝟm deitatez: ibi est sua humanitas: sꝫ pane assumpto: corpus xp̄i humanū: ⁊ corpus panis eēnt vnū supposito: ⁊ vtrūq̄ est limitatū. g̃ cū in altari eēt panis assumptus. per ꝓsequēs esiet ibi corpus xp̄i. ¶ ꝑ. medium est ꝓpinquus q̄ extremum: sed si xp̄s assumeret paneitatē: hoc faceret mediante sua corporeitate: quia idignius assumptibile est mediante digniore ꝟm ꝓgruitatē assumptionis. ergo cū supposituꝫ xp̄i assumens eēt in altari cū pane assumpto: m'lto magis ibi esset corpus xp̄i: qđ esset medium assumptionis. ¶ ꝑ. ibi est christus sacramentaliter: vbi est virtute sacramenti directe: sed directius fit christus in altari per assumptionem q̄ per conuersionez. quia forma huius sacramenti que efficit significando: directius ⁊ verius efficit: id qđ magis proprie significat: hec autem est vnio per assumptionem: qua communicantur ydiomata: ita vt hoc sit id quod sonant verba forme. hoc ē corpus meum: non autem vnio conuersionis: quia per illam panis non est christus: nec ecōuersō: sed panis fit christus: vel conuertitur in ipsum. vnde ⁊c. ¶ Confirmatur aūt hec positio q̄busdā auctoritatibus: ꝓmo auctē Dam. 4. libro. ca°. 5. vbi dicit: q̄ panis assumit̄ ⁊ vnitur deitati: in hac esca spirituali: sicut carbo est lignum vnitum igni: ⁊ humanitas deo i icarnatōe. ¶ Itē apl's ꝑ° corinth. 10. Panis quē cōicamus ⁊c. ¶ Itē in li. anti. inuēta ē hec opinio: nō solū de possibilitate: sꝫ ꝺ entitate. Et rō eius: q̄ ꝑ hāc positionē plures difficultates tollūtur. Sola. n. difficultas de vnione ē hic. Cum igit̄ pauciora icōueniēntia sint ponenda in articulis fidei: ⁊ illa que saluāt apparentia. appareat aūt eē panis ⁊ vinū: que conuersio non saluat. sed assumptio. ⁊ assumptio est specialis articulus fidei: non conuersio. g̃ ⁊c. Et ꝓpter hoc confessio Berengarij est: q̄ corpus xp̄i sensibiliter frangit̄. Nec obstat q̄ nō eēt ibi veritas. q̄ sic dicis subam panis non manere. i. subam que est panis: vt creatura salis: sic dicimus corpus christi. ideſt corpus quod ē xp̄s. ⁊ hoc est corpus meum: quod pro vobis tradetur. ¶ Dñt etiaz hanc opinionem in multis differre ab illa: que ponit substātiā panis manere: que reputatur hereticā ⁊ impoſs. primo q̄ illa ponit post ꝓsecrationē duo supposita. hec aūt vnū solum in tribus naturis. scō quia illa ponit manere panis subsistentiā. hec aūt substātiā per modū accñtis: nō

Opinio Jo. parisiēsis.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

subē. tertio qr illa ponit manere panē quo ad eē ꝑpriū:ḥ quo ad eēntiā tm̄. q̄rto.qr illa pōit eūdē panē ꝛ idē vinū. ḥ vero aliū panē ꝛ aliud vinū: ꝫ eandē paneitatē ꝛ vineitatē. 5°:qr ex illa sequit̄ veraciter ī altari ō nouo corp⁹ xp̄i nō eē:cū nec ip̄z mutet̄:nec aliō ī ip̄z:ḥ ām sic:qr ponit panē mutari q̄ ad eē. 6° qr ex illa ñ ē cōicatio ydiomatū cū sint duo suppositā. Ex ista ām sic. 7°. qr ex illa nō adorat̄ gcgd ēī altari adoratōe latrie.ex ista ām sic:ꝓ vnitatē suppositi

Impro/ba° opi. p̄misse. 8°.qr illa dic̄ sic eē. ḥ ām ñ sic eē ꝫ posse eē. ¶ Sz ḥ opio ñ valet ī se:nec ī suis motiuis. Jn se gdē appet falsa:ꝑ qr aut assumeret panē cū accn̄tib⁹:aut solā subaz. Si ꝑmo° q̄ꝫuis hoc sit pole ꝼm illos q dicūt:gꝝ de potētia absoluta ds pōt assumere nāz irrōnalē .tm̄ ꝑ hoc nō eēt in altari sacr̄alr: ꝫ localr ꝑ q̄ꝫtitatē cū suba assumpta ī altari:nec īde motā:sī cut localr fuit ī vtero ꝑ q̄ꝫtitatē cū humānitate ibi assūpta. Si scdo mō forte hoc ē ipole: qr qđ nō ē ꝑ se factibile: nec sustētabile quacūq; virtute: vt rel'o: vel aliqd hꝫ: nō est ꝑ se assūptibile:suba ām corporalr sine q̄ꝫtitate fieri non pōt:q ē su⁹ termin⁹: ꝛ ꝓpa passio. magis q̄ꝫ q̄ꝫtitas sine figura ꝫz quosdā. ¶ ℙ. dato gꝝ eēt pole adhuc hō facēt ibi eē corp⁹ xp̄i:qr aliō ē dicere corpus qđ ē xp̄s.hoc.n.ē gen⁹ ad aial. ꝛ dicit totū suppositū xp̄i:aliō corp⁹ xp̄i:qđ dicit ꝓtē humanitatis. Licet ām corpus vtroqz modo sumptū sit in altari tm̄ differēter:qr corp⁹ qđ est suppositū: ē ibi tm̄ scdario ex nāli ꝯcomitātia. Sz corpus qđ ē per se ps:ē ibi vtute sacr̄i: ꝛ ex vi v̄boꝝ directe:qđ pz ex forma ꝯsecratiōis ip̄ius corporis:qua dr̄:hoc ē corpus meū:qđ non pōt itelligi de corpore qđ est gen⁹:ꝫ solū de corpe qđ est pars: qr genus non p̄dicāt possessiue de iferiori:sicut pars de toto. Bene enim dico humanitas mea.ꝛ manus mea.nō aūt aial meuz.vel hō meus de meip̄o. ¶ Hoc idē pz ex ꝯsecratōe sanguinis: qua dr̄:hic ē calix sanguinis mei. Sanguis.n. nō ē eguocū ad genus ꝛ ad ꝓtē: sic̄ corpus:ꝫ tantū sumit̄ ꝑ parte. Dato g̃ gꝝ corpus qđ ē xp̄s ꝑ illā assumptionē eēt ex vi sacr̄i in altari:nō tm̄ corpus xp̄i qđ ē pars:nisī tm̄ ex nāli ꝯcomitātia. qr ꝑ assumptionē nō fieret vnio in naturis.ꝫ tm̄ in ꝓsona. Vñ ꝑ illā assumptionē fieret gꝝ panis eēt corpus:qđ ē xp̄s nō ām corp⁹ xp̄i:sicut nec mō diuinitas ē humanitas. ¶ ℙ. corp⁹ xp̄i nō icipit eē realr:nisī mutatiōe fcā in ip̄o: puta si ꝼm locū de celo moueat̄:vel mutatione facta in ip̄m: sed neutꝝ ꝯtigit ꝑ assumptōez: qr licet panis assumpt⁹ mutaret̄ ꝓdendo subsistentiā ꝑpriā:nō tm̄ mutaret̄ ī xp̄m:nec ī corpus xp̄i:vt postea dicet̄.g̃ ꝛc̄. ¶ ℙ. paneitas assumpta corruptis spēb⁹ cū q̄bus fuit assumpta: maneret oīno frustra in eternū. Nō.n.corrūpi posset: cū careret q̄litatibus ōrys:nec sumi posset ī vsuz fideliū:ꝓ qđ tamē fit ꝯsecratio. Et sic si maneret frustra maneret. ¶ Si dicāt gꝝ non maneret.ꝯ.qr sicut corp⁹ dois assumptū nō debuit corrūpi nec putrefieri:nec in suba: nec ī q̄ꝫtitate: sic nec deberet corrumpi panis si assumeret̄. ¶ ℙ.si assumeret vna nā sp eēt distincta ab alia:ita gꝝ vna nō eēt forma alterius:cū duenāe subales ꝓfecte nō possint se ꝼformare. Sz manente distinctione naturaꝝ ꝛ finitatevtriusq; idēptitas suppositi ñ facit ibi eē vnū.vbi ē reliqū. Nō.n. si xp̄s assumit lapidē Rome.ꝛ lignū Parisi⁹:ꝓpter hoc lapis ē parisius.nec eꝫ. g̃ cuius panis assumpt⁹ fit ī altari:nō tm̄ ꝓpter hoc corpus xp̄i humanū est ibi. ¶ ℙ.nō posset assumere mediāte primo corpe:qr aut eēt mediū ī substātificādo: ita gꝝ pri⁹ substātificaret̄ in corpe xp̄i:postea ī supposito diuino: qđ nō ē possibile:tū qr suppositū finitū non pōt substātificare alienam nām:tuz qr suppositū humanū nō habet ibi subsistētiam ꝑpriā: Unde oēm naturā a deo assumptā oz īmediate substātificari ī supposito eterno: aut eēt mediū ꝯgruitatis ꝓpter dignitatē.ꝛ hoc nō est pole:cū vnū non sit forma alterius.qr forme subalis non est alia forma: nec māe est mā. ¶ ℙ.si eēt mediatio nihil faceret ad ꝓpositū. Nō enī eēt maiorvnio panis ad corpus q̄ꝫ fueritvnio aie ad corp⁹ in triduo:qr cum ibi manserit vnio in supposito si hec eēt maior: oporteret gꝝ eēt in nā:ita gꝝ vnū ꝯuerteret̄ in aliō: vel per ꝯpositionē vnū esset forma alterius:qđ est impole. ꝫ in triduo per ꝯsecrationē:aīa non fuisset in sacr̄o: ad minus ex vi sacr̄i:q̄ꝫuis in sacr̄o eēt corpus exanime.ergo nec hic eēt corpus:q̄ꝫuis eēt panis. ¶ ℙ.falsitas esset in sacr̄o vitatis:qua dr̄:hoc ē corpus meū:qr cōtentū sub spēb⁹: q̄ꝫuis eēt corpus qđ est xp̄s:nō tm̄ corpus xp̄i: vt dictum est. ¶ Nec valēt eoꝝ motiua: nā ꝑma rō adducta. tenet solū in his q̄ sunt in loco ꝑ accn̄s. Secus aūt est de his q̄ sunt ī loco per se.vt dcm̄ est de duob⁹ corpibus. ¶ Alie ām rōes si bene ꝯsiderent̄:solute sunt ꝑ iā dcā:ꝛ deducēda. ¶ Nō valet ēt illud qđ in p̄ncipio opinionis ponebat̄ .qr ꝫ corp⁹ assumptū sit mediāte aīa:non tm̄ ꝓpter hoc corpus ē aiꝫ. nec eꝫ. Nunq̄ꝫ eniz vna pars p̄dicat̄ de alia sub noīe ptis: q̄ꝫuis sint idē supposito:nisi solū ōnoīatīe.qr sic ꝯportat totū. ¶ ℙ.sic dr̄ in duobus accn̄tib⁹:vel in suba ꝛ accn̄te.vt albū mnsicū.ꝛ dens albus:nō sic aūt ī duab⁹ partib⁹ suba/lib⁹. Unde nō dr̄ caput peditatū:nec pes capitatus: nec tibia peditata:q̄ꝫuis pes īsit mediāte tibia. Et si ꝓpter hanc mediationē posset dici tibia peditata:aut brachiū manuatū:non tm̄ pōt dici tibia pes:nec brachiū manus.nec eꝫ. ꝫ magis dicit̄ homo pedatus.sic igit̄ ꝓpter illam mediationē posset dici corpus christi forte paneū:vel paneatum:nō tamen posset dici panis. Sed totum supposituz diceretur ꝯpanatum:vel paneatum:aut paneum:sicut dicitur corporeum a corpore:immo cum panis dicat supposituz.quia panis est quoddam corpus: posset dici gꝝ suppositum est panis.ꝛ sic esset cōicatio ydiomatum respectu assumentis ꝛ assumpti:non respectu medy assumptionis. Hoc eni nō facit immediatio assumptiōis:sed idētitas suppositi. ꝛ modus predicandi.quia concretum significat modum totius non partis. ¶ Nec valet secundum.qr sublata communicatione ydiomatum destruitur gꝝ inexistentia vnius non verificat predicationem inexistentie alterius. Dato etiaz gꝝ esset ibi cōmunicatio ydiomatum:non sequeret̄ corpus xp̄i magis eē in altari:q̄ꝫ eꝫ. panem eē in celo: qr sicut de⁹ ē mortuus:per hoc gꝝ de⁹ ē ille hō:ita filius dois é ī celo:ꝑ hoc gꝝ deus est ī celo:qđ ipsi nō dicūt. Nec hoc ē ēntiam corpis xp̄i eē realiter hic:sed suppositū corpis:qr eē corpis ꝛ sāguis nō ē vsq̄ꝫ nisi vl' localr vl' ꝑ ꝯuersionē. ¶ Tertiū ēt nō valet:qr si ꝓpter hoc:gꝝ eēntia panis nō ꝫ ꝓpriū eē posset dici nō manere sed trāsire pari ratione ī icarnatiōe posset dici huāna nā trāsire nō manere:qr ꝼm eos ñ ꝫ ibi ꝓpriū eē. ¶ ℙ.cū ꝯuersio nō sit nisi cōicātiū ī mā ꝼm eos si ī deo ñ ē nisi vnū eē.ſ.diuinū cū ī eē diuinū:nihil possit cōuerti.ergo nō ē in qđ illud eē panis conuertat̄. ¶ Et qđ dicunt: gꝝ panis fit corpus xp̄i ꝛ corpus xp̄i fit panis qđ non esset nisi maneret.exponendum est.i.vbi erat panis:ibi fit corpus christi. ¶ Qđ autē Dyo.vocat hoc sacr̄m assūptionis:hoc est qr spēs assumūtur ad vsum mysteriy:ꝛ substātia conuertitur:sicut dicitur cibus sūptus vel assumptus.g tm̄ non manet. ¶ Qđ autē Dama.dicit.deus coniugauit deitatem pani.dicendum gꝝ non per assumptionem:sed sicut cibus coniungitur cibato: qr conuertitur in ipsum. ¶ Ad auctoritatem dama.superius positam: dicendum gꝝ est,simile q̄ꝫtum ad hoc:quia in carbone lignum conuertitur ī ignem:quādo perfecte accenditur:ꝛ tunc nō manet lignū ꝛ in incarnatione:sanguis virginis est conuersus in corpus christi.Sed non est simile q̄ꝫtum ad alia. vel sic est hic sic ibi.i.ita vere:est hic deus ꝛ homo:sicut ibi:sed per aliū modum. ¶ Quod autem inducunt Berengarium:gꝝ corpus christi frangitur.exponendū est .i. manet sub spēbus q̄ frā

Sicut gunt̄ q̄ꝫdiu manent in q̄ꝫtacūq; modica parte.

Igitur dico gꝝ deus posset panem ꝛ vinum

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

assumere sicut põt ꝯuertere. ⁊ q̃ posset verba istituere: ad quoꝝ ꝓlationẽ seq̃ret assũptio. sicut nũc ad hoꝝ ꝓlationẽ seq̃tur ꝯuersio: nõ tñ ꝺdit hãc vtutẽ istis verbis. nec posset saluari sensus modernus verboꝝ si fieret assumptio ñ cõuersio. Auctes vt dcm̃ ẽ exponẽde sũt. ¶ Dꝺz ẽt q̃ articulus ꝺ eucharistia põt eẽ spãlis sub illo vbo. scõꝝ cõionẽ. ⁊ illa assũptio magis saluaret apparẽtia ad sensũ. sed ꝯuersio magꝭ saluat apparẽtia ad itellectũ. i. vba euãgely. q̃ meliꝰ ẽ saluare. qz ñ possunt mẽtiri. sicut sensus põt ꝺcipi. ¶ Ad argumẽtũ i opꝰ ꝺm̃: q̃ aliꝺ est esse in loco ꝯuersi localiꝛ. qꝺ nõ ꝯuenit nisi gnãto vt arguit. aliud est eẽ i loco ꝯuersi sacrãliꝛ qꝺ ꝯuenit ei qꝺ est terminꝰ ꝯuersionis sube: licet ñ generet. Isto ãt modo est coꝛpꝰ xpi i altari per ꝯuersionẽ ⁊ non primo modo.

Qõ. III.

Quaerit 3°. vtꝝ deꝰ possit ꝯuertere oẽm creaturã in suũ coꝛpus. illo mõ cõuersionis quo ꝯuertit panẽ. Et videt q̃ sic. qz vtus dei plus põt facere de potentia obediẽtiali creature: q̃ vtus celi de potentia nãli mãe. sz celũ põt cõuertere iuicẽ oĩa in qbꝰ est potentia ꝑuatiõi adiũcta: sic̃ sunt illa q̃ sunt ifra sperã actiuoꝝ ⁊ passiuoꝝ. g̃ ꝺs oẽz creaturã i aliã põt ꝯuertere. qz i oi creatura est potentia obediẽtie. ¶ Sz ꝺ. pbs ꝑmo de gnãtione ꝺcit q̃ illa sola sunt adiui cẽ trãsmutabilia. q̃ cõicãt in mã. ¶ Itẽ Aug. ꝺcit. q̃ ꝺs ñ põt coꝛpus ꝯuertere i spm̃. ¶ Rº. circa istã qõnẽ ꝑº videdũ est q̃lis sit ista ꝯuersio. scꝺo q̃ nõ est ãnihilatio. 3° qꝺ q̃rit.

Quantum ꝑª ꝺ°.

ad ꝑm sũt due ꝓnes. Prima q̃ ẽ ꝯuersio totaliꝛ. scꝺa q̃ est supnãlis. De ꝑmo sciendũ: q̃ est ꝯuersio totius i totũ: ita q̃ nihil de suba remanet ex pte termi a quo. nec addit termino ad quẽ. sz corrũpit tã forma q̃ mã: q̃ ꝺñr ꝯuerti q̃tũ ad essentiã ⁊ esse. ¶ Sz qdã ꝺcunt formã qdez coꝛrũpi. sz nudã mãm realr vniri coꝛpori xpi: sic̃ fit i nutritiõe. Et silr factũ fuisse: qñ xps comedit post resurrectõez. aliꝛ nõ fuisset bonũ argum resurrectionis. ¶ Sz ꝺ. qz tũc quotidie coꝛpus xpi augeret ꝑ additionẽ mãe: sicut illꝺ qꝺ nutrit: vl saltẽ i ꝺie cene. qñ erat coꝛpꝰ passibile fuisset augmẽtatũ. ⁊ aliqd ꝑ secessũ fuisset ⁊ eẽt emittendũ: qꝺ ẽ absurdũ. ¶ Nec valet si ꝺcat q̃ augmẽtat inq̃tũ q̃tũ: ꝺ ãt q̃titas ñ ꝯuertit. qz augmẽtum q̃titatis ẽ ꝑ quãtitatẽ. ⁊ augm suꝺe ꝑ subam. qz ex nõ ꝺbys nõ fit suba. Et qcqd sit ꝺ hoc: cũ mutari sit aliꝛ se bre nũc et ꝓus: ñ põt negari mutatũ subaliꝛ illꝺ: qꝺ ꝺz subaz realẽ quã ꝓus nõ hẽbat: cũ ãt mã sit suba realis ꝺz mãz manẽtẽ quã ꝓus nõ hẽbat. g̃ subaliꝛ ẽ mutatũ coꝛpꝰ xpi. Et qz ipi adducũt auctẽ Dam̃. ꝺcẽtis. q̃ ꝺ mutatio nõ ẽ mutatio subaliꝛ. qz mã pãis ⁊ vini fit sub forma sãguinis ⁊ coꝛpis xpi. sic̃ in nutritõe. ꝺꝺz q̃ sliꝛe ẽ quo ad coꝛruptõez forme: ñ quo ad ꝑmanẽtiã mãe: sic̃ nec quo ad coꝛruptõez accñtiũ. Nec est vez q̃ per aduẽtũ alimẽti coꝛpꝰ nõ muteꝝ. imo mutaꝝ se bñs aliꝛ nũc ⁊ ꝓus. qz forma ifoꝛmat qꝺ ꝓus nõ ifoꝛmabat ⁊ ꝓom ꝺz ꝑtẽ quã ꝓus nõ hẽbat. licet nõ significabilez nec distictã. Et sic̃ ꝑ hoc q̃ aliq̃ ꝑs mãe ꝺepdit nutritũ mutaꝝ: sic ꝑ hoc q̃ aliq̃ restituit. Cũ. n. nutritio sit q̃dã mutatio. g̃ nutritũ inquãtũ ꝺ ẽ mutatũ. sz nutritũ nõ ẽ nutrimẽtũ. g̃ i nutritõe ñ solũ ẽ mutatio ipsiꝰ nutrimẽti qꝺ coꝛrũpit. sz etiã ipsius nutriti. q̃uis. n. mutatio nõ respiciat mãz sic̃ terminũ sz vt subz: formã ꝺo sic̃ terminũ: tñ nõ solũ ẽ mutatio qñ noua forma gñaꝝ vel coꝛrũpit. sz etiã qñ modus forme ꝑexñtis mutaꝝ vl variaꝝ. sic̃ ꝑz i ītensione ⁊ remissione. Uñ cũ i nutritiõe forma nutriti se bẽat aliꝛ nũc ⁊ ꝑº .s. iformãdo qꝺ ꝓus ñ ifoꝛmabat subalr. g̃ põt ꝺici mutatõ subaliꝛ nutriti. qꝺ repugnat imoꝛtalitati coꝛpis xpi. ¶ Nec valet qꝺ ꝺñt q̃ i coꝛpe xpi post resurrectõez ꝑ comestionẽ ñ ꝑbaret vꝺ caro nisi esset ꝯuersio: cũ ãgelus i coꝛpe assũpto posset oĩa facẽ ꝑter cõuersionez. hoc nõ valet. qz nec illa cõuersio est aliqd sensibile. Uñ ꝑ eã nõ plus credidit sẽt q̃ sine ea. qz ñ videbãt eã. ¶ Ꝺ. secutũ fuisset augm̃tũ i coꝛpe xpi. qz additio mãe vl restaurat ꝺepditũ: vl cãt augmentũ: vel vtrũq̃. Et si in his q̃ trãsierũt tps augm̃ti nihil augmẽtet: hoc est qz totũ ẽ necariũ i restauratõez ꝺepditi. Alias de necitate nãe videreꝝ seq̃ vl augmẽtũ vel ꝯdensatio: si plus hret de mã q̃ ꝓus. nec eẽt maioꝛ quãtitas q̃ ꝑº. ¶ Ex hoc seq̃t scꝺa ꝑ. q̃ ista cõuersio ẽ supnãlis ꝺupliꝛ: ꝑ quo ad modũ faciẽdi: ꝓpter realẽ ꝺistãtiã terminoꝝ: i iuicez trãseuntiũ. qz virtus creata qꝺ nõ tãgit i illꝺ non agit Unde vtus verboꝝ põt attingere panẽ ad hoc qꝺ desinat ꝺ esse. sz ñ attigit ad celũ. ⁊ per ꝯns ñ agit etiã istrãliꝛ ad cõuersionẽ ex pte termi ad quẽ. Scꝺo ẽ supnãlis q̃ ad subaz facti: licet qdã ꝺicãt ꝺriũ ꝺicẽtes: q̃ ista conuersio ẽ solũ supnãlis quo ad modũ faciẽdi. qz subito agere excedit virtutẽ nãe: sz ñ quo ad genꝰ facti: qz nã ꝯuertit totũ i totũ: generãdo ⁊ nutriẽdo. ⁊ sic ꝺz ptãtẽ sup vtrũq̃z lz nõ creãdo nec ãnihilãdo. ¶ Sz hoc nõ videt: qz saltẽ nã nec subito nec in tpe põt aliqd ꝯuertere i ꝺistãs. Uñ cũ coꝛpꝰ xpi sit in celo. ⁊ hostia vl vinũ sit i altari q̃ isto manẽte hic. ⁊ illo illic: fiat ꝯuersio vniꝰ in altreꝝ: i mille ãnis nã nõ faceret. ¶ Et si ꝺcat q̃ hoc ptinet ad modũ faciẽdi. nõ ad subam facti: ꝺm̃ q̃ nec quo ad subam facti. Nã ꝺr totũ ꝯuerti in totũ qñ nihil ꝯuersi manet scꝺz actũ eẽndi. Unde qñ aer ꝯuertit i ignẽ ꝑ sui coꝛruptõez: ⁊ illiꝰ gñationẽ. ⁊ qñ alimẽtũ in nutritũ: ñ mutaꝝ totũ i totũ vniformiter. qz mã mãet eiusdẽ rõis sic̃ ꝓius. sz nõ forma: nisi i pura potẽtia. Ꝺic ãt sic totũ ꝯuertit in totũ: q̃ nõ plus remãet mã q̃ forma. sz perdit materia entitatẽ sic̃ forma: qꝺ nã facere nõ ꝑt. auferre .s. mãe eẽntiã suã sicut nec ꝺare: cũ sit ĩgñabil ⁊ icoꝛruptibilis. Nã. n. nõ põt gnãre qꝺ ñ põt coꝛrũpere: nec eꝰ. qz oẽ gñabile ꝑ nãz ẽ coꝛruptibile ꝓmo ꝺ celo. Uñ sic̃ nã nõ põt ꝓducere aiaz rõnalẽ. ⁊ celũ: sic nec ꝺestruere. ¶ Ad rõnẽ qua ꝺicũt: q̃ si ẽ i potẽtia vnũ ad aliud qz cõicant in mã. g̃ vnũ põt i aliꝺ ꝯuerti: vez ẽ mõ nãli: q est vt mã sp maneat icoꝛrupta: quod non est hic.

Circa zm

sciẽdũ q̃ ista ꝯuersio nõ est annihilatio. qz ñ ẽ versio i nihil. sz i aliqd: lz illud i qꝺ ẽ versio nõ acqrat ex vsione nouã formã sic̃ cũ aer vtit i ignẽ ꝑ gnãtionẽ: nec nouã mãz: sic̃ cibꝰ ꝯuertit i cibatũ: sed sic̃ qñ est coꝛruptio sine gnãtiõe: vt qñ lux coꝛrũpit ipa forma nõ ãnihilaꝝ: sz ꝯuertit i subz: ñ sic q̃ subz ex luce generet. nec q̃ aliqd lucis addaꝝ eẽntie subi: sz trãsit in subz cedẽs i potẽtiã Et q̃uis nõ sit plus i potẽtia hꝰ ptis i q̃ cedit q̃ alteriꝰ: ꝺr tñ plus i istã ptẽ ꝯuerti vl trãsire. Sic ꝺr suba ꝯuerti i coꝛpus xpi. ⁊ trãsubari: ⁊ hec suba i illã trãsire: nõ qz i illa fiat noua forma subaliꝛ aut mã. sz ꝑ simplicez trãsitiõez in illã. quia ibi relinqt nouũ effectũ vt statim ꝺicet. ¶ Sz ꝺ hoc arguũt aliq̃ q̃ mã maneat q̃q̃ vus. Prio sic: Qꝺ nõ ẽ magis in alio nũc q̃ ꝓus nõ est magis ꝯuersuz vel mutatum i ipz: nunc q̃ priꝰ. Sz si panis nõ manet post ꝯuersionẽ i coꝛpe xpi: ꝑm se totũ: nec ꝑm aliqd sui: putã ꝑm mãz: aut foꝛmã: ñ est i ipso post ꝯuersionẽ plusq̃z ante: ergo non ꝺz dici conuersũ in ipz nunc plus q̃ ꝑº. ¶ Si ꝺicatur q̃ vnũ manet i alio. qz coĩcant in materia cũ eo. ⁊ vnũ est educibile ꝺ altero virtute ꝺiuina: ñ valet. qz simili modo maneret panis in coꝛpoꝛe xpi si essz coꝛruptus coꝛruptione nãli: qz eodem modo coĩcaret cum ipso in materia. et posset educi ꝺ ipso virtute ꝺiuina. ¶ Scꝺo sic. oĩs terminus actiõis attigit ꝑ actionez: sed in ꝯuersione panis in coꝛpus xpi: coꝛpus xpi est terminus. g̃ per talẽ actionẽ attigit. Sed si nihil sit i ipso: q̃liter attingaꝝ nõ ẽ itelligibile: qz sic essz actio q̃ nihil ageret. ¶ Nec valz si ꝺicaꝝ: q̃ ꝑ ꝯuersionẽ fit aliqd i esse coꝛpꝰ xpi: ꝺ. s. q̃ ꝺ nouo coꝛpꝰ xpi ẽ i sacro altari. qz isto ꝺ directe ñ fit ꝑ ꝯuersionẽ. qz si fieret ꝯuersio totiꝰ i totũ ꝑz subaz ⁊ oĩa accñtia coꝛpꝰ xpi ñ eẽt ibi plusq̃z priꝰ. g̃ ⁊c. ¶ 3°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sic. si i corruptõe mã desineret eẽ quẽadmodũ ꝛ forma: nõ eẽt corruptio: sz annihilatio. sed ꝑm hanc positionez mã pa nis desinit eẽ sicut forma. g̃ ibi est vera annihilatio: ꝛ nõ cõ uersio. ¶ 4° sic. qualiter potest intelligi cõuersio forme in formã ꝑexistẽtez? Nõ ẽ itelligibile. qz nihil videt hic eẽ nisi ꝙ vna desinit eẽ: alia icipit eẽ: exquo per desitionẽ vnius ni hil aduenit alteri. ꝛ ꝙ mã que fuit sub vna forma: fit de no uo sub alia: quẽadmõz dicit phs. ꝑ. phy. ꝙ mã ꝑmo fit sub vno ꝛtrario ꝓ postea sub alio: quod est ꝑ opinione ꝛtraria. ¶ 5° sic. qz si materia nõ annihilat. sed ꝛuertit hoc ẽ altero duoꝝ modoꝝ: aut qz manet non in se. sz in suo simili. s. i ma teria alterius. aut qz ex ipa ꝛ mã alterius efficit vnũ. ℞ri nõ põt dici. qz ꝛuersio non differret ab annihilatõe. annihi lata. n. mã vnius nihilominus ipa remanet in sili i materia alterius. Nec põt dici magis cõuerti i mãz alicui⁹ determi nati: q̃ꝫ i mãz cuiuscũq; alterius: cũ mã oiuz sit eiusdẽ rõis. Si vo dicat ℨ⁹ hr̃ ꝓpositũ. qz sicut mã nõ distinguit a mã nisi ꝑ formã sub qua ẽ: sic non põt effici vnũ cũ mã alterius. nisi qz vtrũq; efficit sub eadẽ forma. ¶ Sz dicendũ ad ꝑm ꝑ iterẽptionẽ maioris: ꝙ imo ꝛuersum �fm ꝙ hz. nõ manet �fm aliqd sui. Unde aer ꝛuertitur in ignẽ. ꝛ dr̃ conuerti �fm formã: ꝛ forma dr̃ ꝛuersa �fm nihil sui manẽs: non aũt dicit ꝛuersus �fz mãz sed additus. Et silr qz hic est conuersio �fm totũ. iõ totũ desinit eẽ. alias non eẽt conuersio totius i totũ. Uel põt dici sine assertione: ꝙ deus põt conuertere subam in accñs: ꝛ econuerso: sicut in gñatione que fit ex spẽbus. Et tũc suba panis conuertit i corpus xp̃i. �fm eẽ pñs realr in al tari. ꝛ corpus xp̃i esse i altari est in potẽtia obediẽtiali ad eẽ suba panis. vt sic mã in mãz ꝛ forma i formã conuertant: nõ �fm eẽ absolutũ subale: sed �fz illõ eẽ in altari: Cũ. n. eoꝝ quoꝝ vnũ est in potẽtia ad aliud õs possit vnũ cõuertere in aliud si mã est in potẽtia ad formã deus potest materiã cõ uertere in formã ꝛ eꝫ. qz potest reparare qõ destruxit. Nec oz illud de quo fit aliud manere in illo actu tanq̃ pars: qz de mã educit forma: cuius ps non ẽ mã. Et silr cũ oẽ accñs corporeũ sit in potẽtia mãe: de potẽtia mãe educi põt ꝛ in il lud mã ꝛuerti põt. ꝛ eꝫ accñs in mãz. Et �fm hoc post cõuer sionẽ manet �fm eẽ potẽtiale totũ in corpe xp̃i �fm esse in al tari. Dico aũt potẽtiale a potẽtia obediẽtiali: non a naturali. Scõz aũt istũ modũ alr mãet panis i potẽtia post ꝛuersionẽ i corpe xp̃i: q̃ꝫ mãeret post ãnihilationẽ. nã post ãnihilatõez fieret vl de nihilo. vl de corpe xp̃i �fm se. ꝛ nõ de eẽ corpus xp̃i i altari: cũ illõ eẽ ñ eẽt. ¶ Ad ℨ⁹ dõz. ꝙ termin⁹ actõis q̃ ẽ ꝛuersio ẽ corpus xp̃i eẽ in altari. Et hic attigit. qz sicut ter min⁹ corruptõis ẽ gñatio. sic termin⁹ corruptõis panis ẽ ter min⁹ gñatõis illi⁹ modi eẽndi i corpe xp̃i. Et sic magr̃ posu it nihil de alimẽto ꝛuerti i vitatẽ hũane nãe q̃ ad additõez. sz quo ad modũ eẽndi. vt nõ ꝛsumat. vl vt beat in qd agat: sic ꝛ corruptio panis fit. vt nõ cõuertat in corp⁹ xp̃i �fm esse itrinsecũ ei additũ. sz in modũ eẽndi ei⁹ i sacro. ꝛ ꝫ termin⁹ attingit. ¶ Ad ꝓbatõez q̃ adducit: rñsum ẽ in ꝑcedẽti qõ ne. ¶ Ad ℨ⁹ dõm. ꝙ licet totũ desinat eẽ: nõ tñ totũ est ãni hilatũ. qz ãnihilatio ẽ versio in nihil: hic aũt ẽ vsio i aliqd. Et q̃ aer ꝛuertit i ignẽ: ñ solũ aer cui⁹ aliqd manet: nõ dr̃ ãni hilari. sz nec forma subalis. nec accñtia: de qb⁹ nec totũ nec ps manet: dr̃ ãnihilari. sed ꝛuerti. qz vtunt i aliqd. ꝛ nõ in nihil. Et silr i nutritõe �fm opinionẽ magri diceret alimen tũ ꝛuerti i eẽ mag⁹ corpis nutriti. si augeat ñ i aliq d itrise cũ vitatis. Et licet nihil mãeat. sz totũ secedat: tñ ꝓ effectũ positiuũ quẽ relingt: dr̃ nõ ãnihilari. Et silr conuersio i cor pus xp̃i. �fm eẽ i altari sacrãlr quãuis nihil remãeat de con uerso. qz tñ manet i suo effcũ reali. ꝺ quo põt dici vtute redu ci. iõ nõ annihilat. ¶ Ad 4ᵐ cũ dr̃. formã nõ ꝛuerti i formã nisi ꝑ hoc ꝙ cõicãt sibi mãz. ꝛ sic vnũ ℨiũ ꝛuertit i aliꝺ: ve rũ ẽ via nãe. sz dr̃ hic formã ꝛuerti i formã. nõ qz vna forma fiat simplr ex alia corrupta. nec ꝙ vna addat alteri. tũc enĩ ñ fieret vna ex alia. sz fieret vna cũ alia: ꝛ ℨpositũ ex duab⁹ sz dr̃ forma panis ꝛuerti in formã corpis. qz ex desitione for me pãis. fit extitia forme corporis xp̃i: ibi vbi erat forma pa nis. ¶ Ad 5ᵐ dõz. ꝙ mã neutro mõ cõuertit in mãz. s. nec ꝑ remanere i suo sili tm̃. qz hoc eẽt ẽt si ve annihilaret. nec ꝑ ꝛiũgi mãe corpis xp̃i. sz ꝑ hoc ꝙ i eã trãsubat ad eẽ vbi ipa erat. Jnq̃tũ. n. ꝑ ꝺsitionẽ mãe panis fit mã corporis. ibi rea liter pñs. vbi illa erat localr dr̃ ꝛuerti mã in mãm.

Circa 3ᵐ sunt q̃tuor ꝙnes. ¶ Prima ꝙ ẽ. ꝙ loq̃ndo ꝺ cõ uersione q̃ ẽ ꝑ imissionẽ alicui⁹ ꝺs nõ põt cõuerte re nisi cõicantia i mã. Et hoc ẽt vez ẽ de ꝛuersiõe q̃ ẽ ꝑ gnã tionẽ: sic ꝙ aliqd cõuersi maneat vt ꝑn⁹ iexñs conuertẽtis. puta ꝺ terra facẽ celũ nouũ: vl de luna nouũ solẽ: aut ãgclũ nisi sit mã cõis apta nata subyci istis formis equaliter. ꝛ pa ri rõne ꝺ ꝛuersione in ꝑexñs manẽte mã: vt in aliméto. Et hoc itelligit de ꝛpositis. nõ de formis. qz forme cõicãt i mã nec tñ vna forma fit alia: nec ex albedine fit nigredo ꝑ mãz. ¶ Scõa ꝙ ẽ. ꝙ formã conuerti i formã. et mãm in formã. et eꝫ. forte diuina vtute fieri pt. Exquo. n. mã ẽ i potẽtia ad formã. nõ solũ nãlr vt de ea forma educat. sed ẽt obediẽtia liter vr̃ ꝙ mã possit cõuerti in formã. ꝛ econuerso. ꝛ per ꝛñs forma conuerti in formam. Et tunc si aliqua non cõmuni cant in materia: ꝺũ tamen cõicent i forma aliq̃. potest vnuz ꝛuerti in aliud �fz eẽ illius forme: ita ꝙ licet corp⁹ xp̃i ꝛ celũ non coicent i mã. qz tñ ꝛueniũt i eẽ localr vl pñtialr alicubi diffinitiue: q̃ꝫ tũ ad hoc poterũt cõuerti i seiuicẽ: ita ꝙ sicut suba panis. põt ꝛuerti in corpus xp̃i: ad hoc ꝙ sit pñtialiter vbi ipa erat localr. sic ꝛ corp⁹ celi: q̃ꝫ tũ ad hoc: ñ ãt angelus: cui ñ ꝛuenit eẽ pñs circũscriptiue ẽt si ꝛueniret diffinitiue. Et licz hoc videat ꝓbabile: tñ coꝭ opinio tz simplr ꝙ non possint iuicẽ ꝛuerti: nisi q̃ coicant i mã: de quoruz. s. vno põt fieri aliud. qz illud de quo fit aliud est ꝑn⁹ inexñs. nõ aũt ẽ aliqd i angelo vl i celo: qõ possit eẽ pars corpis corruptibil. qz nec mã nec forma. g̃ nec vnũ i aliud videt posse cõuerti simplr. ¶ Sed ꝺ hoc ẽ. qz nã cõuertit alimẽtũ i hoiem: que tñ ex alimẽto nunq̃ gnãret hoiem. g̃ õs põt ꝛuertẽ corpus corruptibile i icorruptibile. ꝛ corp⁹ in spm̃: licz ex vno ñ pos set facere aliꝺ. ¶ Sz dõm. ꝙ õs põt facere imediate gcqd põt mediate: nã aũt multa põt facere mediate q̃ non põt i mediate. Uñ conuertit alimẽtũ imediate i aial: exquo tñ i mediate ñ põt aial gñare sz mediate. qz semen ẽ superfluũ ali menti. Sz illõ ex quo nec mediate: nec imediate põt aliud gñare: nunq̃ põt. in aliud cõuertere: sicut nunq̃ ꝛuertit va pores i corp⁹ celeste. nec eꝫ. Nec Raphael ꝛuertebat cibũ quẽ assumebat i seipz. nec hz. Uñ cũ õs nec mediate. nec i mediate possit de ñ cõicãte in mã facẽ aliud: sic ex ꝑncipio iexñte. g̃ nec vnũ in aliꝺ ꝛuertere. Sz si faceret vnũ ex alio accipet ordinabilr. i. vnũ post aliꝺ. Et sic ex corpore faceret angelũ. i. post corp⁹. ¶ 3ª ꝙ ẽ. ad ꝓpoᵐ. s. ꝙ si põt ꝛuerti: ñ so lũ oẽ corpus i aliꝺ. sz etiã i spm̃ tũc ꝛuertat pãis i corp⁹ xp̃i. sic ꝙ ñ solũ i mãz. sz i formã q̃ ẽ aia rõnal. Si aũt ñ possit cor pus ꝛuerti i spm̃. nec suba in accñs. tũc dr̃ pãis ꝛuerti i cor p⁹ xp̃i: ñ put corpus dicit genus sube: nec ꝑ put dicit solã q̃ti tatẽ: nec ꝑ put dicit mãz cũ q̃titate. vl mãz cũ mõ q̃titatis p ut dicit ptẽ. i. ꝛpoᵐ ex mã. ꝛ aia rõnali: ꝑ put dat eẽ corporeũ: nõ sic itelligẽdo ꝙ realr fiat ꝛuersio i aiaz: q̃ nõ differt nisi rõne. ꝑ put ẽ spũs aial rõnal. ꝛ ꝑ put dat eẽ corporeũ. sz rõne so lius mãe dicit ꝛuerti i ꝛpoᵐ: sic dr̃ corp⁹ hũanũ eẽ q̃tum: ꝛ extẽsuz. ꝛ alimẽtũ cõuerti i corp⁹ humanũ: ꝑ put dicit ꝛpoᵐ: nõ rõe forme sz soli⁹ mãe. ¶ 4ª ẽ. ꝙ cũ pãis �fz nihil sui ad dat corpi xp̃i: sic nec corp⁹ celi cũ ẽt suba celi. ita posset ꝺsinẽ manẽte q̃titate dina vtute. sic suba pãis cũ ẽt corp⁹ xp̃i pos sit eẽ presens realiter in loco celi: sicut in loco panis. non est ratio quare non possit celum conuerti in corpus christi. si cut panis isto modo conuertendi. ¶ Si dicat ꝙ nihil põt cõuerti trãsubatiue i aliqd nisi qõ est i eo i potẽtia videt ꝙ

3ª ꝙ. 4ª ꝙ.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

imo diuina virtute possit forma celi cedere i materiã celi: ꝛ i eã conuerti: de cuius tñ potẽtia nõ educitur: sicut forma corruptibilis cedit ī potentiã siue materie quãdo corrũpit. Et sic quasi trãsit in eã sine hoc ꝙ aliquid addat ei: ꝛ similiter lux celi quando corrumpitur: ꝛ pari ratione alia forma celi: virtute ðī. Et ex hoc pz solutio ad oppositа. Qõ. IIII.

Quarto queriť. vtr̃ de⁹ possit cõuertere vnũ corp⁹ i plura corpora: sicut ecõuerso facit: Et videtur ꝙ nõ: qr vn⁹ cib⁹ nõ põt cõuerti ī plura cibata: licet ecõuerso. ergo a simili ẽ hic. ¶ Cõtra: qr sicut per gñationez natura cõuertit plura corpora i vnuz qñ mixtũ generat ex q̃tuor elemẽtis: sic ecõuerso in corruptione mixti. resolut vnuz corpus in multa. ideo ꝛc. ¶ R⁹. circa istam questionem tria sunt videnda. Primo qũo vnũ corpus possit conuerti ī plura. ꝛ quomodo non. Scõo quomõ pars hostie cõtinue possit cõuerti: ꝛ quõ nõ. Tertio quomõ de pluribus hostys presẽtib⁹: vna possit conuertialia nõ conuersa.

Quantum ad primũ sciendũ: ꝙ licet tota suba panis nõ possit sil̃ ꝺuerti ī pl̃a: qr hic eẽt ꝺdictio. tñ successiue põt: sic. s. ꝙ p̃ cõuertať; ꝛ scõo ꝺuersuz repareť: ꝛ tertio i scõz corp⁹ ꝺuertať: ꝛ sic deiceps alternãdo ꝺuersionẽ ꝛ reparationẽ i infinitum. Silr etiã ƒm partẽ: quia suba panis prius ƒz naturam cõuertitur: q̃ priuetur quantitate: cũ nõ priuetur q̃titate: nisi per hoc ꝙ cõuertitur. vnde cuz ipsa incipit eẽ terminus a quo conuersionis: ipsa est affecta q̃titate. ꝛ per consequẽs diuisibilis: ita ꝙ ƒm partem vnaz põt conuerti in vnũ corpus: ꝛ ƒm aliam partem in aliud: sic ꝛ ƒm partẽ põt conuerti: ꝛ ƒm partẽ non cõuerti. vnde quot sũt partes signabiles: quaꝝ quelibz est substãtia materialis in tot põt simul cõuerti. non aũt in ifinita: quia nõ sũt infinite partes subẽ. sicut q̃titatis. ꝑ. phy. vbi dicit ꝙ est dare minimam carnem. licet nõ minimum cõtinuũ. Cũ. n. ðus prio attigit subaz: adhuc ẽ q̃titas. vnde põt ƒz diuersas partes ī diuersa trãsubstãtiari. licet qð trãsubstãtiatũ ẽ sit ñ q̃tũ: qr substãtia sublata q̃titate est indiuisibilis. ¶ Ratio tamẽ ꝺducta pro ista parte nõ cogit: quia natura resoluens vnum mixtũ in plura elementa cõuertit substantiã cum q̃titate. Unde sic inuenit eã q̃tã. Et preterea sicut domus põt resolui in lapides ex q̃bus facta ẽ: sic virt⁹ diuina posset reparare oia corpora vsqz nunc in corpus x̃pi cõuersa. sed hoc nõ eẽt per cõuersionẽ corporis x̃pi in ipsa: sz per reparatõem nouã cõuersoꝝ: cũ rẽ omnino anichilatã possit eãdẽ numero reparare ¶ ℞. nõ est simile de hac cõuersione mixti in elemẽta: ꝛ panis in corpus x̃pi: qr in illa verũ est assignare: ẽt post conuersionẽ diuersa: ƒm q̃ in diuersa cõuertitur. s. diuersas partes materie: q̃ sũt actu distincte p̃ diuersas formas: ꝛ q̃titatẽ eoꝝ in que cõuertuntur diuerse partes mixti. hic aũt nihil actu manet cõuersi distinctũ: vel nõ distictũ. vnde nõ est distincte signare aliquid in qð cõuertãť diuerse partes. ¶ Sz cõtra hoc arguitur tripliciter. primo. qr plura nõ possunt eẽ in eodẽ loco ƒm eũdẽ modũ eẽndi: sed solũ ƒz diuersũ: sicut spũs ꝛ corpus simul: vel spũs ꝛ aia: ꝛ deus ꝛ aia siue spũs. nõ aũt duo corpora simul: aut due anime: aut duo angeli. Si ãt vnũ corpus q̃titate manẽte cõuerteretur simul ī plura corpora: plura corpora simul eẽnt eodẽ modo essẽdi in .s. sacramentaliter: vel bꝫ. ¶ Sz hoc faciliter soluitur: qr licet hoc sit ipossibile per naturã: nõ tamen per miraculũ. vnde sicut miraculose possũt eẽ plura corpora simul localiter: sic ẽt sacramẽtaliter. ¶ Scõo arguitur contra hoc: qr qua ratione possent eẽ duo sil̃: eadẽ rõne ifinita: sicut de eẽ in locali⁹ arguit philosophus 4°phy. ¶ Sz dicẽdũ ꝙ ñ ẽ simile: qr corpora se mutuo ipediũt: in esse locali nõ in spũali. idẽ dicitur ꝙ pari ratione possent eẽ ifinita successiue: ñ simul. ¶ Tertio arguitur sic: qr aut vna cõuersione: aut pluribus: nõ vna: eo ꝙ cõuersiones plurificãtur. penes terminoz̃: a quib⁹ vl̃ ad quos sũt: plurificatõez: nec pluribus successiue: quia substãtia panis cõuersa in corp⁹ x̃pi: post nõ posset cõuerti i corpus aliud. quia per primã cõuersionẽ desinit eẽ. et illud qð nõ est: in aliud cõuerti nõ põt. nec pluribus simul. quia ipossibile est eandẽ rez numero sil̃ mutari. ꝛ ƒm idem diuersis mutatõnibus eiusdẽ spẽi ad diuersos terminos disparatos. ¶ Ad hoc dicũt quidã ꝙ deus eandẽ substantiã numero pt ꝺuertere simul in plura corpora. ꝛ sic põt facere vnũ corp⁹ simul eẽ in diuersis locis. nõ ꝙ idẽ corpus sit hic ꝛ ñ hic sil̃. qr hec ẽ ꝺdictio. sz ꝙ corpus qð est hic: simul per diuinã potẽtiam sit alibi. qð ñ ꝺdicit ꝓpter diuersum modũ essendi: sicut corpus x̃pi qð est in celo localiter simul est in altari sacramẽtaliter. nõ aũt localiter. ¶ Uel dð⁹ ꝙ eẽt vna cõuersio. qr ꝺuersio denominatur a termino a quo. ñ ad quẽ. Nõ eni ẽ vnica ꝺuersio omniũ panũ in corp⁹ x̃pi: q̃uis sit vnus terminus ad quẽ. sz ẽ plures ƒz terminos a quo. i quib⁹ subiectiue est cõuersio. nec ẽ vnũ accidẽs in diuersis subiectis. ¶ Nec obstat ꝙ mutatio nũerať a termio ad quẽ. qr verũ ẽ de mutatõne que ẽ generatio. nõ de illa q̃ ẽ corruptio. Sicut eni generatio denominať a termino ad quẽ. sic ꝛ numeratur. ꝛ sic̃ corruptio denominatur a termino a quo: sic ꝛ specificať ꝛ numeratur. Unde si ex vno mixto fiãt multa elemẽta per resolutionẽ erit vna corruptio ab vnitate termini a quo. ꝛ multe generationes a pl̃alitate terminoꝝ ad quos Cõuersio aũt hec pertinet ad corruptõem: nõ ad gñationẽ. vnde denoĩat panem qui nõ manet: ꝛ nõ corpus x̃pi: qð ibi fit de nouo. ¶ Ad argumẽtũ in oppositũ principale dicebatur ꝙ diuina virtute: simul vnus cibus posset conuerti in multa cibata ƒm diuersas partes: sicut naturaliter conuertitur in diuersa membra. Et iõ videť ꝙ deus posset eandẽ substãtiam panis numero simul cõuertere i plura corpora. Quelz. n. pars corporis x̃pi simul tota ẽ sub qualz parte hostie ꝺsecrate: vt postea ostẽdetur. qð verũ nõ eẽt nisi eadem pars subẽ panis ꝺuertereť i q̃lz partẽ corporis x̃pi. ¶ Sed qua ratõe suba panis ƒm eãdem sui partẽ simul põt ꝺuerti in caput corporis x̃pi: ꝛ in pedes ꝛ i alia mẽbra: videť ꝙ posset ꝺuerti per diuinã potẽtiã si deo placeret ī plura corpora simul. Et sic nõ solum ƒm diuersas partes: sz ƒm idẽ potest vnũ ꝺuerti ī plura simul. ¶ Sz dð⁹ ꝙ partes corporis x̃pi nõ sũt plura actu distincta. vnde nõ sic põt panis ꝺuerti in diuersa corpora: sic̃ in diuersas partes eiusdẽ corporis. ¶ Ut dðm ꝙ ī corpus x̃pi fit cõuersio ƒz ꝙ ẽ suba: nõ ƒz ꝙ ẽ q̃tũ. Unde partes corporis x̃pi sunt hic modo ꝺiuisibili. Unde nõ ꝓ hoc põt fieri eiusdẽ ꝺuersio ī actu distincta.

Quantum ad z⁹ quõ vna hostia possit parti cõsecrari. dicẽdũ ꝙ aut ꝺsecrãs ītẽdit ðterminatã partẽ ꝺsecrare: ꝛ signatã: non digito: sz animo: puta que ẽ ifra circulũ qui ibi apparet ꝛ ñ aliã. ꝛ túc illa tãtum ꝺsecrať ꝛ ñ alia: qr ad ꝺsecrationẽ isti⁹ oia substãtialia ꝺcurrunt: ad ꝺsecratõez aũt alteri⁹ deest ītẽtio. Et hoc pz ex ritu grecoꝝ qui vt dicit̃: magnũ panẽ signãt: ꝛ hodie vnã partẽ ꝺficiunt ꝛ cras aliã. Si aũt vult ideterminate ꝺsecrare medietatez ꝛ ñ plus: non designãs: nihil agit: qr determinata ītẽtio defi cit. Indiuiduũ eni signatũ ꝛ ñ vagũ oz subꝝci trãsmutatiõi. In vtroq̃ tñ casu peccat ꝺsecrans ꝺtra ꝺsuetudinẽ ecclesie faciẽs: quomõcũq̃ sciẽter ptẽ ꝺtinui panis vel vini velit cõsecrare. sed tñ ī primo casu ꝺsecratũ ẽ. ¶ Nec valet rõ quã quidã adducũt ad ꝓbandũ hoc. qr. s. plus potest deus q̃ natura. sz natura vnã partẽ ꝺtinui ꝺuertit altera remanẽte. vt patet in mutua alteratiõe elemẽtoꝝ in suis extremitatib⁹ qr natura ibi simul corrũpit accidens cũ suba: qð nõ ẽi ꝓpposito. Sz ꝺsiderãdũ ẽ: ꝙ põt deus albedinẽ ī superficie extẽsã particulariter corrũpere: superficie manẽte ītegra: nõ sic ꝙ vna pars albedinis ꝓprie corrũpatur: ꝛ alia maneat cuz nõ habeat partibilitatẽ aliã a q̃titate. sz qr facit ꝙ albedo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

manet ſm eēntiā: ꝑut afficit vnā ꝑtem: ⁊ nō manet ꝑut afficit aliā: ita ꝙ māet tota eēntia albedinis: ⁊ tota corrūpit̄ per aliū ⁊ aliū modū eēndi. ſic q̄uis ſuba nō bēat ꝑtē ⁊ ꝑtē aliā a q̄ntitate. pōt tamē ipa corrūpi a deo ſm ꝙ afficit̄ hac parte q̄ntitatis: ⁊ manere ſm ꝙ afficit̄ alia ꝑte. Uel ſicut i primo articulo dictū eſt: actio dei iuenit ſubam q̄ntā. ió de ipſa agit diuiſim: ſicut de q̄nta q̄ntitate non diuiſa. ¶ Sz ꝯ hoc arguūt quidā multipliciter. ꝑmo ſic. Que nō ſūt diſtincta ſm eē: nō ſūt diſticta ſz agere ⁊ pati. q⁹ agere ⁊ pati ſupponūt eē. ⁊ ꝑ ꝯns diſtinctū agere diſticti eē. ſz i cōtinuo vna pars nō hz eē diſtinctū ab alia. q⁹ ꝯtinuū ē actu indiuiſū. ergo ⁊c. ¶ Dōz ꝙ ſuppoſiti diſtincti ē agere ꝑncipal̄r: ⁊ nō partis. ſz pars nō diſticta ſm eē pōt eē rō agēdi diſtincte ſine alia. vt homo itelligit ꝑ aiaz: nō ꝑ corp⁹: nō āt ipſa itelligit. Sic̄ ergo pars pōt eē rō agēdi: ſic̄ eēndi vt forma dat eē: nō mā: ſic cū vna pars cōſecrat̄: dōm ꝙ totū ⁊ non pars ꝯuertit̄ ⁊ cōſecrat̄. nō q̄dē ſimpl̄r aut ſm totū: ſed ſz ꝑtē. ſic̄ ethiops ē alb⁹ ſz dētē. Que. n. idrñter ꝑ quālibz ꝑtē nata ſūt eſſe toti nō denoiant ipm ꝑ ꝑtez ſimpl̄r ſz ſm qd. ¶ z° ſic: qō nō ē ſubz mot⁹ ꝑ ſe: ñ ē termin⁹ mot⁹ ꝑ ſe. q⁹ idē eſt termin⁹ vtriuſq̄ i vbi: ⁊ motu locali: i qualitate: ⁊ alteratiōe ⁊c. ſed vna pars cōtinui nō pōt eē ſubm motus ſine alia. q⁹ ꝯtinui eſt vn⁹ motus. ſ. phy. ⁊. ſ. meta. ergo cū tranſubſtātiatio ſit termin⁹ mot⁹: nō pōt vna pars ſine alia cōſecrari. ¶ Dōm ꝙ idē ē ſubiectū mot⁹: ⁊ termini mot⁹ intrinſeci: nō aūt extriſeci: vt pz in illuminatiōe ⁊ alteratiōe. illuminatio enī q̄ ē termin⁹ mot⁹ ipſi⁹ ſolis ē in aere. ⁊ alteratio ē in ente actu. gñatio āt ſeq̄ns eſt i pura potētia. Trā ſubſtātiatio āt ē termin⁹ extrinſec⁹ mot⁹ localis. nō qui eſt eleuatio hoſtie: vel aliqd hꝺ: ſed ꝓlationis vbor̄. Uñ ēt cū tota hoſtia ꝯſecrat̄ mot⁹ ⁊ terminus ord̄nt ſubo. q⁹ ꝓlatio ſubiue ē i aere vel i ore. ⁊ ꝯuerſio eſt i pane vel in vino. Mot⁹ etiā localis q accidit ē ſubiue i q̄nto. ſz cōuerſio i nuda ſuba. ¶ Tertio ſic. panis i potētia nō ē mā huius ſacr̄i. ſed tm̄ in actu. ſil̄r ⁊ vinū: vt pz de paſta ⁊ agreſta. ſed pars hz eē i potētia: nō i actu: alias ex plurib⁹ talibus non fieret vnum per ſe. q̄ ⁊c. ¶ Dōz ꝙ panis i potētia diſtāte ab actu vt granū vel paſta nō ē mā: ſz panis i potētia cōiūcta actui ꝓprio vel coī: vt pars. ¶ Quarto ſic. nō poſſum⁹ al̄r confi cere q̄ ꝛp̄s: ſed ipſe cōfecit i toto pane: nō i ꝑte. Nec obſtat de azimo ⁊ fermētato. q⁹ differunt accidentaliter tm̄: ⁊ nō ſubſtātialiter: ſicut pars ⁊ totū. ¶ Dōm ꝙ poſſum⁹ cōficere in materia differente ſubſtātialiter ab illa i qua ꝛp̄s cōfecit: imo ſemꝑ cōficim⁹ in alio pane ⁊ vino nūero: ſz nō in alio: ſpē. ¶ Quinto ſic. oz ꝯuerſum diſtingui a nō cōuerſo realiter ⁊ actu. ſz pars cōuerſa non diſtinguebatur ante: cū eandem hb̄ret q̄ntitatē: nec poſtea: cum nullā habeat q̄ntitatem. q̄ ⁊c. ¶ Dicendū ꝙ pars conuerſa diſtinguitur a nō conuerſa: ſicut non ens ab ente. ¶ Sexto ſic. idez accidēs numero nō poteſt eē ſine ſubiecto ⁊ in ſubo. ſz accn̄s partis nō cōuerſe habet ſubz: accn̄s aūt alter⁹ partis nō hz ſubz. ¶ Dōm ꝙ idem accidens numero extenſū ſz diuerſas partes pōt eſſe ſine ſubiecto ⁊ i ſubo. ¶ Septimo ſic. q⁹ corp⁹ ꝛp̄i non incipit ibi eē: q̄diu eſt ibi ſuba panis que pri⁹ erat. ¶ Dōm ꝙ in illa parte nō incepit eſſe corpus chriſti vbi eſt ſubſtantia panis: ſed in alia.

Circa 3m notandum: ꝙ ſi ſacerdos itendat oēs hoſtias ſil̄ cōſecrare: lz ignoret quot ſint: nulla eſt ambiguitas gn omnes cōſecret. Sed poſito ꝙ nolit tot cōſecrare: tūc eſt diſtinctio. q⁹ ſi credit ꝙ ſint. x. tm̄ ⁊ ſint. xi. ſz nō vult ꝑcipe niſi. x. cōſecrare: aut vult qdez oēs pñtes ꝯſecrare. tñ non credit ꝙ ſint niſi. x. ⁊ ſi ſciret ꝙ eſſent. xi. amoueret vndecimaz: nihilomin⁹ oēs ſūt cōſecrate. q⁹ ponit̄ ꝙ vult omnes conſecrare: lz deceptus ſit: aut nō vult ꝯſecrare omnes que ſunt ibi: ſed tm̄. x. nec plures: nec ſignat eas ⁊ tunc nihil eſt cōſecratum ꝓpter defectum indetermina tionis itentōis iterioris. ¶ Ad argumēta ſoluta ſūt ſup̄.

¶ Ubi illa accidentia fundent̄. Di. XII. a

Sit q̄ritur de accidētib⁹ q̄ remanēt. i. de ſpēb⁹ ⁊ ſapore ⁊ pōdere i quo ſubiecto fūdēt̄ poti⁹ mihi vr̄ fatēdū exiſtere ſine ſubo q̄ eē i ſubiecto. q⁹ ibi ñ ē ſuba niſi corpis ⁊ ſāguis dominici q̄ ñ afficit̄ illis accn̄tib⁹. Nō. n. corp⁹ ꝛp̄i talē habet i ſe formā ſz q̄lis i iudicio apparebit. Remanēt ergo illa accidentia ꝑ ſe ſubſiſtētia ad myſteriū ritū ad guſt⁹ fideiq̄ ſuffragium: quibus corpus chriſti habēs formā ⁊ naturam ſuam tegitur.

¶ De fractione ⁊ partib⁹. b

s Solet etiam queri de fractione ⁊ ꝑticulatōe q̄ ibi videt̄ fieri vtq̄ vera ſit. ⁊ ſi vera fractio ē: cui⁹ rei ſit vl̄ in q̄ re fiat: ¶ Cū q̄ nō ſit ibi alia ſubſtātia q̄ ꝛp̄i: Si i aliq̄ ſubſtātia ē illa fractio: i corpore ꝛp̄i videt̄ eē. Sz ecōtra cū ip̄z corp⁹ icorruptibile ſit: q⁹ imortale ⁊ impaſſibile: i ꝛp̄o nō poſſe eſſe videt̄. Nā ⁊ ꝛp̄s redarguit carnalem ſenſum diſcipulorum qui putabāt carnē ꝛp̄i ſicut aliam in ꝑtes diuidendā ⁊ morſib⁹ dilacerandā. Ideo q̄buſdā placet ꝙ nō ſit ibi fractio ſicut videt̄: ſed dr̄ frangi: q⁹ videt̄ frangi. Quibus obīcit̄ quod ait Amb. Nihil falſi putādū ē i ſacrificio veritatis vel ſic fit i magorum p̄ſtigīs: vbi deluſione quadā falluntur oculi: vt videant eē q̄ ñ eſt. Ad hoc illi dicūt. Nō fallit nos viſus nec fallit: quod eſſz ſi crederet̄ ita frāgi vt videt̄. Nec illuſio ē: q⁹ ad vtilitatem fidei nō ad deceptionē ita fit: ſicut ⁊ chriſtus ſe oſtendit duobus diſcipulis in via in ſpecie ꝑegrini: nec i eo tñ tal̄ forma erat: ſz oculi eorum tenebantur ne eum agnoſcerent.

¶ Aliorum opinio. c

a Ly vero dicunt ꝙ ſicut ibi ſpēs pāis ē ⁊ nō eſt ibi res cui⁹ vel i qua ſit illa ſpecies: ita ibi eſt fractio q̄ nō fit i aliq̄ re: q⁹ nihil ibi frangitur: quod mirabiliter dī potētia fieri dicunt: vt ſiat fractio vbi nihil frangitur.

¶ Aliorum opinio. d

q Ly tradunt corpus chriſti eſſentialiter frāgi ⁊ diuidi: ⁊ tñ integrū ⁊ incorrūptibile exiſtere. Qd̄ ſe colligere aſſerunt ex cōfeſſiōe berēgarij: q cōfeſſus eſt coram Nicolao papa ⁊ plibus epīs: panē ⁊ vinū q̄ in altari ponunt̄ poſt ꝯſecrationē nō ſolū ſacm̄: ſed ēt verū corpus ⁊ ſanguinē ꝛp̄i eē. ⁊ ſenſualiter nō ſolū ſacrāmēto: ſz i veritate manibus ſacerdotū tractari ⁊ frangi: ⁊ fidelium dentibus atteri.

¶ Sententia probabilior. e

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Ed qr corpus xpi incorruptibile ẽ: sane
f dici potest fractio illa ⁊ partitio non in
substãtia corporis: sed in ipsa forma pa-
nis sacramẽtalis fieri: vt vera fractio ⁊ partitio
sit ibi: que fit nõ in substãtia corporis: sz i sacra
mẽto. i. in specie. Ne aũt mireris vl' ĩsultes si ac
cidentia videãt frãgi: cũ ibi sint sine subiecto: lz
qdã asserãt ea fũdari i aere: est ibi vera fractio
⁊ partitio q̃ fit in pane. i. i forma panis. Unde
apls ait. Panis quez frãgim⁹: qr forma panis
ibi frãgit: ⁊ ĩ ptes diuidit: xps vero iteger mãet
⁊ tot⁹ est i singlis. Uñ aug. Dñ xps mãducat.
vita manducatur. sz qs audeat mãducare dñm
suũ: ⁊ tamẽ veritas iuitans nos ad mãducãdũ
ait. Qui mãducat me viuet ppter me. Nec oc-
cidit xps vt mãducet: sz mortuos viuificat qñ
mãducat. reficit: nõ deficit. viuit mãducat⁹: qr
surrexit occisus. nec quãdo mãducam⁹ ptes de
illo facimus. ⁊ qdẽ i sacio sic fit. Itẽ: nosũt fide
les quõ mãducẽt carnem xpi. vnusqsq accipit
partẽ suã. Unde ⁊ ipa gratia ptes vocãt: p par
tes mãducat ⁊ manet iteger tot⁹. p ptes mãdu
cat in sacramento: et manet iteger totus i celo:
manet iteger tot⁹ i corde tuo. Jõ ista dñr facia.
qr i eis aliud vi ⁊ aliud itelligit. videt panis ⁊
calix: qõ ⁊ oculi renunciãt. qõ aũt fides istruen-
da postulat panis est corp⁹ xpi: calix ẽ sanguis.
Ex his dat itelligi: qp fractio ⁊ partes q̃ ibi vidẽ
tur fieri: i sacio fiũt. i. i spẽ visibili. Jõqz illa Be
rengarij verba ita distiguẽda sũt: vt sensualiter
nõ mõ i sacio: sz i veritate dicat corp⁹ xpi tracta
ri manibus sacerdotũ: frãgi vero ⁊ atteri denti
bus vere qdẽ: sz i sacio tm̃. Uera ergo ẽ ibi attri
tio ⁊ partitio, sed i singulis partib⁹ totus ẽ xps.
Uñ Hiero. Siguli accipiũt xpm dñm: i singul'
portionib⁹ totus est: nec p singulos minuit: sed
integrum se prebet singulis. Item Hyla. Ubi
pars est corporis: ibi est ⁊ totũ.

¶ Quid ille partes significent. f.

Uid ãt ptes ille significẽt: Sergi⁹ papa
q tradit inquiẽs. Triformẽ ẽ corp⁹ xpi: ps
ablata i calicẽ missa: corpus xpi qõ iam
surrexit mõstrat. pars ꝯmesta ambulãs adhuc
sup terrã. pars i altari vsqz ad finẽ misse rema-
nens, corp⁹ iacẽs i sepulchro significat: qr vsqz
in finẽ seculi corpora scõrũ i sepulchris erũt. Et
sicut partes ille mystica tenẽt significationẽ: ita
etiã ⁊ fractio passiõis xpi et mortis ẽ repñtatio.
Unde ipse ait. Hoc facite i meã cõmemoratio
nẽ. i. in memoriam passiõis ⁊ mortis mee. Nã
vt ait ambrosius. Quia i morte xpi liberati su-
mus: huius in edẽdo ⁊ bibẽdo carnẽ ⁊ sãguinẽ
memores eẽ debemus. Sz caueat qsqz ne indi
gne pcipiat. qr iudiciũ mãducat. Nõ ẽ. n. iste pa
nis; q vadit ĩ corp⁹ sz panis vite eterne q aie nie
subam fulcit. Sic ergo viue vt quotidie merea
ris accipe: nec accedas idignus. Indignus ẽ q
alr celebrat mysteriũ q̃z xps tradidit: vl' q bñs
mortale peccatũ accedit. Ergo ⁊ si sint peccata
quotidiana vel nõ sint mortifera: añq̃z accedas
dimitte debitoribus tuis. Si dimittis: dimittit
tibi. ⁊ sic securus accede. Panis. n. salutaris ẽ
⁊ nõ venenũ. Si ita accedis spũalr manducas.
spũaliter enim manducat: qui innocentiam ad
altare portat.

¶ Si illud sit sacrificium: ⁊ si sepius ĩmoletur
christus. g

p Ost hec q̃ritur si qõ gerit sacerdos pro-
prie dicat sacrificiũ vl' ĩmolatio. ⁊ si xps
quotidie ĩmolet: vl' semel tm̃ ĩmolatus sit. Ad
hoc breuiter dici pót: illõ qõ offert ⁊ ꝓsecrata
sacerdote vocari sacrificiuz ⁊ oblationẽ: qr me-
moria ẽ ⁊ repñtatio veri sacrificij: ⁊ scẽ ĩmola-
tiõis fcẽ i ara crucis. Et sel' xps mortu⁹ i cruce
est: ibiqz ĩmolatus ẽ i semetipso: quotidie autẽ
ĩmolatur i sacio: qr i sacio recordatio fit illius
qõ factũ est semel. Uñ aug. Certũ hẽmus quia
xps resurgens ex mortuis iã nõ moritr ⁊ c. tamẽ
ne obliuiscamur qõ semel factũ est i memoria
nĩa: oi ãno fit. s. quotiẽs pascha celebrat. Nun
qd totiẽs xps occiditur: sz tm̃ ãniuersaria recor
datio repñtat qõ oli factũ ẽ. ⁊ sic nos facit mo
ueri tanq̃z videamus dñz i cruce. Itẽ semel im
molatus ẽ xps i semetipo. ⁊ tñ quotidie imola
tur i sacio. Qõ sic itelligẽdũ ẽ. qr i manifestatio
ne corporis ⁊ distictõe mẽbrorz semel tm̃ i cru
ce pepẽdit: offerens se deo pri hostiã redẽptõis
efficacẽ: eorũ. s. quos pdestinauit. Itẽ Amb. In
xpo. n. oblata ẽ hostia ad salutez potẽs. qd ergo
nos: Nonne p singulos dies offerimns: Et si
quotidie offeram⁹ ad recordatõez eius mortis
fit: ⁊ vna ẽ hostia nõ multe. Quõ vna ⁊ nõ mlte:
qr semel ĩmolatus ẽ xps. Hoc aũt sacrificiuz
exẽplũ ẽ illius. idipz sp ad ipz offert. pinde hoc
ẽ sacrificiũ. alioqn qm̃ i multis locis offert mul
ti sũt xpi: nõ. sz vnus vbiqz ẽ xps: ⁊ hic plenus
existẽs: ⁊ illic plenus. sicut qõ vbiqz offert vnũ
est corpus: ita ⁊ vnũ sacrificiũ. xps hostiã obtu
lit: ipsã offerimus ⁊ nũc. sz qõ nos agim⁹ recor
datio ẽ sacrificij. Nec cã sue ifirmitatis repetit:
qr pficit hoiem: sed nie. qr quotidie peccamus
Ex his colligit esse sacrificiũ et dici qõ agit in
altari: ⁊ xpz semel oblatũ: ⁊ quotidie offerri:
sz alr tũc: alr nñc. Et ẽt que sit virt⁹ huius sacra
menti oñditur: remissio. s. peccatorz venialium
⁊ perfectio virtutis.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De causa istitutōis.

Astitutum est enim hoc sacramentum
i duab⁹ de causis. In augmētuz virtutis
.s.charitatis: z i medicinā quotidiane i-
firmitatis. Unde amb. Si quotiēs effūdit sanguis xp̄i: i remissionē pctōz effūdit: debeo semp accipe: q sp pecco: debeo sp hre medicinam. Itē augu⁹. Iterat quotidie hec oblatio lz xp̄s sel sit passus: qz quotidie peccam⁹ pctis sine q-b⁹ mortal infirmitas viuē n̄ pōt. Et qz quotidie labimur: quotidie xp̄s mystice imolat p nob. Dedit. n. nob hoc sacm salutis: vt qz nos quotidie peccam⁹: z ille iā mori n̄ pōt: p hoc sacrāmētū remissionē ꝓsequmur. Quotidie comedit ipe z bibit in veritate: sed iteger z viu⁹ manet. Itē. Adversariū fidei dz: qz credere debes q ibi sal⁹ nīa cōsistit. Si aūt q̄rat vtz quotidie cōicā dū sit: Audi qd ide tradit Aug. Quotidie iqt eucharistiā accipe nec laudo nec vitupo: oib⁹ tm dnicis dieb⁹ coicādū hortor. Si tamē mēs i affectu peccādi est: grauari magis dico eucharistie pceptōe q̄z purificari. Et lz qs pctō mordeat: si peccādi tm de cetero nō habeat voluntatem z satisfaciat lachrymis z oīonib⁹: accedat secur⁹. z hoc de illo dico quem mortalia pctā nō grauāt. Si nō freq̄ntius saltē ter i āno hoies cōicēt: nisi forte qs criminalib⁹ impediat: i pasca .s. pētehecoste: z i natali. Dēs ergo cōicēt qui noluerit carere eccl̄iasticis liminib⁹. Dō. I.

¶ Circa duodecimaz distinctionē q̄runt gnq̄z. primo vtruz liceat plies in die coicare. scdo vtrū de⁹ possit facere accidens sine subiecto. tertio vtrū in sacramēto altar̄ sint accn̄tia sine subo. 4° vtz spēs in sacro altaris possint aliqd imutare. gnto vtz sanguī possit fieri admixtio alteri⁹ liquoris. ¶ Pri° g̃ querit vtz liceat plies i die coicare. Et videt q sic: qz pluries coicare nō est plura xp̄i corpora sumere: qz nō est nisi vnū corpus xp̄i: z ipropie imo false dic vulgus plures personas: plures hostias ꝓsecratas: cum sit ibi vna psona tm̄. z pluries coicare ē corp⁹ xp̄i sub plibus spēbus sumere. hoc aūt facit qcūq̄z celebrat: qz sumit in q̄tuor spēbus: vna vini: z tribus panis: qz dz frāgere hostiaz in tres ptes. ¶ Cōtra qz si liceret plies coicare: hoc essz pp maiorē fructū: vel plies pcipiendū: z maior fruct⁹ est i celebrādo q̄z in coicādo: nō tm̄ licz plies i die celebrare. ō ꝓsecra. di. i. ca. sufficit. ergo nec coicare. ¶ 2°. circa hanc q̄stionē de qnq̄z videndū ē. ꝑmo de fractiōe. scdo de effectu positiuo hui⁹ sacr̄i. tertio de priuatiuo. q̄rto de frequentatione. quinto de cessatione.

p⁹ 2° ¶ Quantum ad primū sūt tres ꝓclones. ¶ Prima q̄ corp⁹ xp̄i ad fractionē hostie nō frāgit. qz nihil frangit nisi p hoc q̄ sua q̄ntitas diuidit: qō nō pt eē vbi q̄ntitas nō hz modū q̄ntitatiuū. Un̄ pūct⁹ nō pōt frāgi qz nec pōt diuidi. Un̄ cū corpus xp̄i licet sit hic q̄ntū: nō tm̄ mō q̄ntitatiuo. iō hic non frangit. nec frāgeretur: etiam dato q̄ eēt i se frāgibile: aut passibile sicut erat i cena. ¶ Secūda ꝓclo ē. q̄ spēs vere frāguntur: qz illō qō nō conuenit sube: nisi per q̄ntitatem equaliter conuenit q̄ntitati cōiūcte z separate: sicut diuidi z situari: z locū occupare. vnde cuz frangi sit hꝺ. iō licet q̄ntitas sit sine subo: hic frangit z diuiditur. Utrūq̄z tamē manducatur: qz quo ad primū qō est in manducatione. s. attritio z diuisio: sole species manducā tur. quo ad 2ᵘ: qō est in ventrem traiectio: vtrūq̄z mādu catur: qz vbi vadunt species local̄r: illuc cōcomitatiue corpus xp̄i sequitur sacr̄aliter. quo ad tertiū qō ē nutritio: species māducātur corporal̄r: qz nutriūt corp⁹: lz corp⁹ xp̄i spiritualiter: qz nutrit aiam. primū tm̄ nō ē de eēntia manducationis: qz qō colādo vel sorbendo: sine diuisione traycit manducari dicit: ēt solidū qō itegrum ōglutitur. Et sic corpus xp̄i vere manducatur: ex hoc solo q̄ cū cibo vere traycitur: qō non possūt ponere illi qui dicūt ipz nullo modo moueri fm eē qō habet i sacro. ¶ Tertia ꝓclo ē: q̄ sit significatio fractōis ptiū hostie. Et preter cōem significatiōez de q̄ extāt vsus. Hostia diuidit in ptes: prima btōs plene. sicca notat viuos: fuata ōfūctos. Primi iebriātur ab vbertate dom⁹ dei. vnde significant per partem missā i calicē. Alia q̄ sicca sumit significat existētes in tribulatiōib⁹: quiterūtur: siue i mūdo: siue i purgatorio. expectātes āt statū corpis vl̄ vtrūq̄z significāt p tertiā: q̄ solebat reseruari vsq̄z ifinē. Alia significatio ē: qz ps alys dupla significat dita tē. Alie due duas partes humanitatis: z q̄ in calicē mergit corpus sanguine cruētatū: pars reseruata aiaz fm supiorē partem: q̄ fruebatur: vel ecōuerso seruata corp⁹ passibile: qō expectabat stolā suā: mersa vero animā btām.

p⁹ 2° Quantuz ad secūduz sunt tres cōclusiones. ¶ Prima q̄ i digne sumētib⁹ operatur reparatiōnē feruoris deperditi: augmentū virtutū: fortitudinem eaz: multiplicatōem bonoz opez: qz sacm efficit spūal̄r: illud qō sua mā repzesentat z efficit corporal̄r. Dec āt oīa consequunt ex cibo bono debite sūpto: i subo apto nato. s. nutritio: augmētatio: gnatio: z fortificatio. ergo zc. ¶ Secūda ꝓclo ē. q̄ btis ad quoz honorē offert: vt q̄n̄ ō sactis canonizatis celebratur: vel q̄n̄ pro eis: per modū suffragy celebratur: q in purgatorio eē putātur: z nō sunt: nihil eis ꝓfert q̄ntum ad premiuz eēntiale: qō quidē non recipit in eis augmētū: sed quo ad accn̄tale: qz gaudent de oi bono: qō sciunt fieri ad honorem dei: sicut gaudēt super vno peccatore pniaz agente: maxime āt ō illo bono: qō hz specialē ordinē ad eos: q̄n̄ pp se z in se vidēt deum honorari. Noue runt aūt: ꝺo reuelāte gcqd fit pp eos. vnde zc. Sz p eis ōs fide tenem⁹ eē in paradiso: nō ōbem⁹ celebrare missaz: per modū suffragy: qz iniuriā facit martyri q orat p martyre. g̃ solū missa cantari dz p his: quos credimus eē in purgatorio. Pro pueris āt baptizatis: q̄n̄ sepeliūt: dz missa celebrari: vt oñdantur ptinere ad vnitatē corpis xp̄i mystici: z saluari merito xp̄i: cuius rememoratū ē hoc sacrz. Dz aūt fieri collecta n̄ p eis: sed p coi fideliū defūctoz. ¶ Notādū aūt de paruulis. qz nescitur vtz sint baptiçati nisi forte ab illo q eos baptiçauit: nemo ēt pt scire se baptiçasse adultū: qz nescit vtz ille intendat baptiçari: qō requritur: imo nemo scit se baptiçasse paruulū: qz licet sciat se intendisse: possibile tm̄ ē parētes illius eē infideles: ꝺ quoz volūtatē baptizari nō potuit. Et spāl̄r q nō baptiçauerūt nō pōt scire baptiçatū. Unde p paruulo baptiçato de facto: rōne duby: pōt orari fm quosdā. ¶ Sz nō valet: qz aut nō est baptiçatus fm veritatē: z tūc fides dicit eū eē dānatū: aut est baptizat⁹. z tūc fides dicit eū euolasse: ergo vī sp eē contra fidē orare p illo: q nūq̄z hūit vsū rōnis. Qui vo hūit vsū rōnis: ēt si baptizat⁹ mox decessit: qz potuit hre venīale nō diſplicitū: pōt hre aliqd purgādū. Un̄ p eo pōt orari: Sz de martire: q se ipm abnegat ppter xp̄z pbabile ē: q̄ ei displiceat oē malū iplicite. Un̄ n̄ dz orari p eo: qa fit iniuria martyrio: maxime q̄n̄ canonizatus ē: qz ecclesia tūc tenet ipm eē in celo. ¶ 3ª ꝓ est. q̄ effectus huius sacr̄i pōt impediri p peccatū veniale non q̄dē per omne: sed solū per illud qō impedit actualez

3ª 2°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

deuotionē: ꝛ distrahit mētē ne actu ferat in deum: sic ꝺbz: qz ad hoc q⁹ aliquid generet: nō oz agere sz pati: ad hoc āt ꝙ nutriat oz ipm cooperi: qz nutriēs agit in nutrimentū. Unde effect⁹ baptismi nō ipedit nisi ꝑpter peccatū mortale: qꝺ ꝯtrariatur effectui: nō per veniale qꝺ cōtrariatur actui deuotiōis: quā nō requirit per se: sz per accidēs: vt remouēs ꝓhibēs. Sz in isto nutrimēto: licet de⁹ opetur pncipaliter: oz tamē ꝙ hō coopetur istrumētaliter: ipm ꝺuote amplectēdo: iuxta illꝺ Jaco. In mānsuetudie susciꝑite insitū verbuz: qꝺ pōt saluare aias vras. Illud igit veniale qꝺ ipedit actualē deuotionē: ipedit fructū: nec tamen facit incurrere mortale peccatū: qz nō tenet hō eā brē nisi ad hoc ꝙ nō ipediat fructū: siue ꝙ pcipiat ipz. sz habitualē tenetur brē. i. mortali carere. Quecūqꝫ aūt venialia bēat: de qbus nō penitet; dūmꝺ deuote coicet: effectum participat. Dr āt ꝺuote coicare si conatur oēm distractionē ꝛ euagatōez mētis expellere: ꝛ nō deliberate eā teneat.

ꝑ⁹ ꝯ⁰ **Quantum** ad tertiū sūt tres ꝯclones. ¶ Prima ꝙ remittit venialia: sicut dicit inocēti⁹ ꝙ venialia delet. Et apolloni⁹ i vitis patꝝ dicit: ꝙ per hoc penitētibus remissio peccatoꝝ datur. Unde sup ipm dicitur oratio dominica pater noster: cui⁹ penultima petitio ē: dimitte nobis debita nostra. Et posset cū tāta ꝺuotiōe sumi: ꝙ oia venialia deleret: ꝛ hō sine peccato ad illā horā eēt. Nec ē hoc impossibile: sz diu sine veniali viuere oī habēti vsū rōnis: ē ꝯtra legē coēz: ꝛ rōnē: sz soli⁹ mris dei ꝓuilegiū

z⁹ ꝯ⁰ ē. ¶ Scꝺa. ꝙ cauet a mortali: vt dicit Jnnocēti⁹: i qua fortificat ꝯtra tentationē: ꝛ delet venialia inclinantia ad peccatū mortale. Uñ Bernardus i ꝓmōe ꝺ cena dñi attribuit freqnti sūptiōi h⁹ sacri ꝯtinētiā a mortalib⁹: i suis fratribus. Parasti i ꝯspectu meo mēsā aduersus ⁊c. sic esus agni paschalis ꝓtuabat ab exterminatore: ꝛ māna ab infirmitate: qz nō erat i tribub⁹ eoꝝ ifirm⁹. Nō āt delet mortale qꝺ ē i ꝯscia coicātis: sz auget ꝛ multiplicat: qz q̄uis i se sit medicina: tamen est venenū male sumentib⁹. Qui. n. māducat īdigne iudiciū sibi manducat. Si vero sit mortale in aia: ꝛ non sit i ꝯscia: ꝛ nō sit etiā ignorantia crassa ꝛ supina: ꝛ pmissa discussione diligēti: ꝛ si nō sufficiēti: elapsū ē a memoria: ꝓm illud. ꝓbet aūt se ipsum hō. ⁊c. ꝛ ꝓm illud. Si nosmetipsos diiudicarem⁹: ⁊c. tūc remittitur vt dictū fuit. di. .9. Sed quādo missa ꝑ alio celebratur: ēt mortale qꝺ ē in alterius cōscia delet: nō per modū sacri: qꝺ solum ꝑdest suscipienti: sed per modum sacrificy ex merito xpi: quo sibi venia ipetretur. i. gratia ꝯtritiōis. Unde nec maius donū pōt homo homini facere. q̄ sibi missaz dare: aut ꝑ eo celebrare. Hoc. n. est singulare in hoc sacro ꝙ ꝑ alio pōt offer-

ꝫ⁹ ꝯ⁰ ri ꝛ suscipi: ñ sic āt ꝺ alys. ¶ ʒ⁹ ꝯ⁰ ē. ꝙ valz ad pene remissionē actual⁹ pcti mortalis ꝛ venial⁹. ꝑmo qdē rōe sacri inq̄tū valet ad ꝺletionē culpe: qz qñcūqꝫ culpa delet: pena aūt ꝺ eterna i tpalē ꝯmutat: aut tpal⁹ diminuit. Oz. n. ꝙ eterna ꝯmutet: q̄ nō stat cū amicitia. ¶ Sz dubiū ē vtꝝ qñcūqꝫ veniale remittit quo ad culpaz aliqd diminuat de pena: Et videt ꝙ nō: qz pōt hō boi remittere offensā sine hoc ꝙ aliqd relaxet de debito tpali. Scꝺo ratione sacrificy: quo ē satisfactoriū magis ꝛ minus: ꝓm deuotionē sumētis: ꝛ celebrātis: ꝛ nō solū ꝑ se: sed ꝑ alio: nō solū ꝑ viuo. sz ꝑ mortuo. Et sic pōt cē tanta ꝯtritio ꝙ ex opere operāte omnez penā deleat: modica ꝯtritio cum ope operato in hoc sacro multū deberet opari ad deletionē pene in viuo ꝛ in mortuo. Nā nihil ē in hac vita qꝺ tātuz satisfaciat ꝑ mortuis: q̄tū sacrificiū mediatoris ꝓm Augu. qz hic ē calix sanguinis testamēti: q educit victos de lacu: vt pz ꝑ exēpla Bre. pla in. 4. dyal. Et Btūs Bernar. i vita bti Malachie narrat sororē illi⁹ per missas eius de purgatorio liberatā.

ꝫ⁹ ꝯ⁰ **Quantum** ad 4ᵐ sunt quatuor cōclones. ¶ Pria ꝙ expedit frequēter sumere: qz sepe peccamus: ꝛ sepe medela idigemus. Et sicut cōtinuū ieiuniū cibi corporalis attenuat ꝛ debilitat: ꝛ si nō minuat vitā ꝑ ut viuere viuētibus ē eē: qz eē subale non itenditur nec remittitur: tñ disponit ad mortez: sic nimis ieiunare ab isto cibo aiaz ꝺbilitat: Et si charitatē in eēntia nō remittat: tñ ad mortale iclinat: ꝛ ifirmitates venialium multiplicat: ꝛ feruorē consumit: Ecōtra qñ sepe ꝛ digne sumit: semꝑ nutrit restaurādo deperdita i illo q bz venialia: ꝛ semꝑ auget in illo q nō habet: sicut in btā virgine quā credo sepe ꝯmunicasse multiplicat bona opera. Uñ Bernardus. i vita bti Malachie. Hoc sacrm potēs est peccata cōsumere: debellare obuias potestates: iferre celis aias reuertentes. ¶ 2ª ꝯ⁰ cōclusio ē. vtꝝ expediat oī die cōicare: Et qdem in boie q sentit per hoc deuotionē augeri: reuerētiā nō minui: expedit. Unde in vitis patꝝ cōsuetudo erat scō Noz. nō ꝓius corporalē cibū sumere: q̄z spūalē xpi cōionē acciperet. Uñ di. 68. c. Cassianus eps quotidianū sacrificiū offerre cōsueuerat deo q audiuit vocē. Age qꝺ agis: operare qꝺ oparis: natali apl⁹ꝝ venies ad me: ꝛ reddā tibi mercedē: qui post septimū ānū i natali apostoloꝝ cū missaꝝ solēnia peregisset e corpore exiuit. Eō. si sentiat hō deuotionē nō augeri. ꝛ reuerentiā minui. qz nimia familiaritas parit ꝯtemptū: ꝺz aliqñ abstinere. ꝛ nō quotidie sumere. Unde i vitis patrū btūs Apollonius admonebat: vt si fieri posset: supplesine minutōe reuerētie monachi quotidie coicarent mysteryꝫ xpi: ne forte q se longe facit ab his: lōge fiat a deo.

ꝫ⁹ ꝯ⁰ ¶ 3ª ꝯclusio ē. ꝙ nō est pluries in die cōicanduz: vt in hoc vl⁹ vnica xpi passio repnt̄et: dico āt pluries cōicari nō quotiēs sub plurib⁹ spēb⁹ sumit: sz sicut dr vnū prandium aut vna cena vnitate ordinis: licet sint ibi multe potationes ꝛ multe comestiones: sed diuersa prandia ꝛ diuerse cene: q̄ diuersis horis nō hñtib⁹ aliquā vnitatē: ex itentōe comedētis. Sic si sacerdos sumat prius sub duabus spēbus fractionis: ꝛ postea sub alys duab⁹. i. vini ꝛ panis fracti vnū ē sacrm: vna est cōio. Et sic⁹ si simul ꝑpter periculum custodie sumeret. io. hostias cōsecratas: nō dico. io. personas: vt vulgus dicit. nā in oībus nō est nisi vna persona xpi nō diceretur nisi semel coicare. Postq̄ aūt celebrauit vel alias coicauit: licet nō plus coicare itenderet: si sit piculum: licet ei: ieiuno tam hostiā ꝯsecratam sumere: ꝛ sic scꝺo vl⁹ tertio coicare. Ar⁹. de ꝯsec. di. z. ca. Trib⁹: vbi ministri post cōmunionē populi portiones populi remanētes debēt sumere: de quibus tamē supponit eos ante ppl̄z coicasse. ¶ Et sic patet solutio ad argumētum. ¶ Quarta ꝯclo est an liceat pluries celebrare in die. Et dicit glo. ꝙ sic. extra. e. de cele. mis. ca. Cōsuluisti: vbi dicit. Sufficit sacerdoti semel i die missam celebrare. nō āt inhibetur. Uñ si pluries celebret non peccat. ¶ Sed hoc non valet: quia quod dicitur sufficit: debet exponi: idest sufficere debet. alias falsum esset: quia illi qui non est contentus celebrare semel: certum est ꝙ ñ sufficit. Uñ. e. ti. ca. ꝺ referēte papa repbēdit illū q i die cene i duob⁹ locis celebrabat: di. ꝙ vbi hz chrisma ꝯficere ibi celebret: ñ āt alibi illo die. In aliqb⁹ āt casib⁹ lz. ꝑm⁹. in die natal⁹ dñi: ꝺ q̄ Bre. i ome. Exyt edictū. Missaꝝ solēnia ter hodie celebraturi sum⁹. ꝛ dcō ca. Cōsuluisti: ꝛ ꝺ ꝯse. di. i. Sufficit. Et cā h⁹ ē: vl⁹ eē ꝑt triplex. vna pp tres i vna xpi pso na subas: vt illa ꝺ nocte significet corp⁹: illa ꝺ aurora aiaz: illa ꝺ die ꝺitatē. Scꝺa cā ē: vt ꝑª significet statū añ legē: secūda statū sub lege: tertia statū grē. Tertia cā ē ꝓz vsus q dicūt. Tres i natali misse ꝺbēt celebrari. Quaꝝ ꝑª sacrā xpi signat geniturā: Altera vēturi ꝺsignat gaudia xpi. Tertia iam factū qꝺ lex sacra foze signat. ¶ Scꝺs casus ē pp ꝺfūctū q subito occurrit sepeliēdus post missā dictā: ñ oz sine missa sepeliri si sit tempus misse. immo etiam dicit Raymundus ꝙ ex intentione potest dicere vnam pro viuis: aliam pro defunctis: non quidem regulariter nec oī die:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sed ex cā rōnabili.puta si parrochian⁹ vel cui teneī petit āniuersariū:vel ānuale:vel trecēnale:qō vult facere: nec ille pōt cōmode vicariū brē. ¶ Tertiꝰ casus ē ꝑ necessitate ifirmoꝝ petētiū viaticū si nō sit corpꝰ dñi ꝺuatū.nec alr possit bri.ꝛz celebrare ꝛ pluribus hostys:vt vna ifirmo porteī:alia ꝺueī. ¶ Quartꝰ ꝑ necessitate pegrinoꝝ: maxime die dñico vl festiuo:qñ oēs maxime peregrini debēt missā audire. ¶ 5ꝰ ꝑ nuptys:qꝛ laudabilis ↄsuetudo ē nō nisi in missa dare bñdictionē nuptialē:q̄nis i gbusdaz ptibꝰ post vesperas:ꝛ aliquādo i ꝓfūda nocte soleāt ista fieri:ꝛ cū mlta dissolutōe. ¶ Sextus ꝺm Hosti.si bēat duas ecclias cōmendatas.vel vnā intitulatā:aliā cōmēdatā ꝑ paupatē:nec pōt brē vicariū:ꝛ qlibet ppls vult brē missā i sua eccleſia:cū vtriqz equalr teneaī:vtrobiqꝫ pōt equalr celebrare. In decretali āt exī.e.de referēte.nō erat necesse ēz celebrare:nisi i illa i qua de ↄsuetudie debebat chrisma cōficere:qꝛ hoc nō pōt nisi ēps:sed aliā missā celebrare poterat simplex sacerdos. Et verisimile ē ēpm bene posse ꝑ vicariū celebrare:ꝛ in illa ecclesia plures presbyteros fuisse. Si ēt occurrerēt eadē die due misse:vna forte ō festo:alia de ieiunio:vt frequēter cōtingit i q̄dragesima:ēt iusta causa videtur bis celebrādi: si alias nō potest audire secūdaz missaz.nō tamē teneī:ꝛz sufficit de vno celebrare:ō alio dicere officiū:ita tñ qꝺ i istis casibꝰ nūq̄ licet dre vltra duas missas:nisi in natali. Itē itelligiī qꝺ ipse pōt dicere secūdaz missā si ipse ē ieiunus:alias nō ieiuno i nlla necessitate licz celebrare:ꝛz liceat coicare. Uñ dī exī.eo.c. Ex pte.qꝺ sacerdos semꝑ vino pfūdere ꝺz:postq̄z totū acceperit eucharistie sacrm:nisi cū eadez die aliā debuerit missā celebrare: ne si forte vinū perfusiōis acciperet:celebrationē aliā impediret.q̄si dicat.oino ipediret:qꝛ ieiunus nō eēt.Sz dicit forte:ꝑ opionē q̄ dicit vinū admixtū sanguini fieri sanguinē:ꝛ sic esset ieiunus.ſz illa opinio erronea ē. Unde sacerdos cui solēt tales casus occurrere:ꝺz a ꝙceptione pfusionis abstinere.ſz si perfūdit:i piscinā ponat ꝛ nō sumat.

3ª 2ª **Quantum** ad gntū sunt tres ↄcłones. ¶ Prima qꝺ xp̄iani i ꝑncipio ecclie omni die cōmunicabāt:postea singlis diebꝰ dñicis. Uñ exī.de paroch.c.ꝑ. prohibeī quis alienū parochianū ad missam recipere. qꝛ hoc erat ad eucharistiā recipere:cū sacra sint a suis ꝑsbyteris ministrāda:nō ab extraneis.postea ter ī anno: i pascha:penthecostē:ꝛ natali. Nūc aūt tenentur oēs: exquo ad annos discretōis venerit:ad minus semel i anno.ſ.i pascha coicare:nisi forte de ꝑpry sacerdotis ↄsilio:ob aliquam cām ad tps ab eius perceptōe duxerit abstinēdum .exī.de pe.ꝛ re. Dis vtriusqz sexꝰ. In quo casu nō debz ipe vsqꝫ ad sequēs pascha differre coionē.ſz q̄scitꝰ pōt ipediīto cessāte ꝺz coicare.sicut illi q ꝑpter imūdiciā nō poterant olim pascha celebrare ꝓmo mēse:tenebātur scꝺo mēse celebrare:nec vltra debebāt differre.sicut si hō ꝺz soluere.x.i pasche:ꝛ tūc nō pōt soluere:iperatoꝛ nō ꝺat sibi diiationez vsqz ad aliud pascha alterius āni.ſz stati post: qñ pōt debet soluere.ff.de arbitris.l.Celsus.ꝯ.Duo sūt p̄cepta arbitris. scz dare:ꝛ i tēpus dare. Tēpoze enī elapso adhuc teneī ꝺare.Si qs āt a coione cessat i pascate:nisi mō p̄dicto mortaliter peccat.qꝺ pz per penā grauē q̄ idiciī tali i decretali p̄cedēti:vbi sic diciī. Aliqn ab igressu ecclie arceaī:ꝛ moriens xp̄iana careat sepultura.q̄ pene ñ nisi ꝓ mortali solent infligi. Nō tñ ꝑpter illud verbū reputo hoiem eē suspēsū ab ingressu ecclie.sic qꝺ viculo ligeī illo:quo iterī celebrās ꝛ eū recipiēs eēt irregularis.sicut nec moriēs i torneamētis est excōmunicatꝰ: ꝑpter hoc qꝺ negatur ei ecclesiastica sepultura. Dico āt ānos discretōis nō pubertatis: qui sunt anni nubiles:i viro.i4.i muliere.iz.sed postq̄z icipit eē doli capax:qꝺ pōt mortalr peccare:Ex tūc eni ligaī p̄cepto ō ↄfessione.ꝛ per ↄñs de coione.q̄ simul ꝺanī.qꝛ exquo pōt peccare debz remediū ↄfessiōis ꝛ coionis adhibere. ¶ zª zª ↄª ↄclo ē.qꝺ sacerdoti celebrāti ñ licet a coione abstinere:imo etiā totū sacrm sub vtraqꝫ spē ꝺz sumere.de ↄsecra.dist.z. Cōperimꝰ. In parasceue aūt nō sumit nisi i spē panis:quia tūc non celebrat:ſz de corpoze ꝺuato coicat.nec ē verū qō aliq dñt:vinū ↄtactu corporis verti i sanguinem:sicut nec cōtactu panis verteret i panē.maxime qꝛ sine verbis non fit trāsubstātiatio.Si aūt ifirmꝰ cōicādus tūc occurrat hostiā ↄsecratā sibi diuidat. Nā ꝛ oli ꝑpter hoc ꝺuabaī vsqꝫ in finē misse pars tertia. Pōt ēt de pluribꝰ hostys ↄsecratis reseruare quotsibi visū fuerit. Nec teneī oē ↄsecratuz sumere:dū tñ sub vtraqꝫ spē sumat. Cum hocetiā debz sumere vini pfusionē:qñ nō est aliā missā celebraturꝰ. vt dī de ↄsecra.exī.e.ex parte. Etiā si sit dies qua debeat ieiunare in pane ꝛ aqua:sīue ex voto:sīue ex pnīa:sīue ex obediētia.qꝛ nec votū:nec penitētia.nec obediētia īmutare debz ritū ecclie ꝛ ordinatōes ↄciliorum. ¶ 3ª ↄclo ē:quid sit melius abstinere aut celebrare. Et quidē indisposito bonuz ē abstinere:ꝛ malū ē sibi coicare.sed disposito bonū ē ex feruoze coicare.ꝛ bonum est ex humilitate abstinere. Et si ex maiozi charitate iste abstinet. ꝛ ille ex minozi sumit: ille qui plus habet de charitate plus mereī de ꝓmio eēntiali. Sz simpliciter loquēdo multo melioꝰ est debite sumere q̄z debite omittere:quia illi sumenti ꝓdest ex opere operato. ꝛ datur ei remissio peccatorū:ꝛ augmentū virtutū. ¶ Argumentum solutum fuit supra. 3ª 2ª

Questio II.

Queritur scꝺo vtrū deꝰ possit facere accns sine subiecto. Et videī qꝺ nō.qꝛ sicut se hz accidēs absolutum ad subm:sic respectiuū ad obm:qꝛ sic accidentis eē est iesse:sic relonis eē ē adesse. ſz deꝰ nō pōt facere relationē sine termio. qꝛ relatiua posita se ponūt.ergo nec accns sine subo. ¶ Cōtra qꝛ sicut accñti ꝑ nām debetur eē in alio: ꝛ nō per se.sic ecōuerso subē perfecte ꝓme debeī per se eē: ꝛ nō in alio.sed hūanitas xp̄i q̄ est ꝓma substātia:ꝛ hoc aliquid nō subsistit ꝑ se:ſz i diuino supposito sustentaī.ꝯ ꝛc. ¶ Rº.cū duplex sit accidēs.ſ.absolutū ꝛ respectiuū.ꝛ absolutū duplex. q̄titas:ꝛ q̄litas. Ideo circa istaz qōnē tria sūt videnda. ꝓmo de q̄titate.scꝺo de q̄litate. tertio ō relone scz vtrum deꝰ ista posset sine subiecto facere.

Quantum ad primū sūt tria videda. ꝓmo de q̄titate ↄtinua ꝑmanēte. scꝺo ō successiua. tertio de discreta. ¶ Quātū ad primū videī qꝺ deꝰ possit separare q̄titatē ↄtinuā remanētē a subo:qō ꝑbant aliqui sic.deus pōt facere oēm effectū īmediate sine cā extrinseca.puta efficiēte ꝛ finali.qꝛ ipe est primū ꝑncipiū ꝛ finis vltimus oium.ꝛ sic pōt supplere vicē haꝝ causarū:nō autez sine cā itrīseca.puta materia ꝛ forma:qꝛ ipse neutra harum est.sicut hoiem pōt facere sine hoie:nō sine aia ꝛ corpoze. sed in sustētando accns subm est cā extrīseca:cū nō sit forma nec mā ex qua.ꝯ ꝛc. ¶ Sz ista ratio vt mihi videī nō valet: qꝛ sic posset deus facere relonez sine subiecto ꝛ termino:precipue si differūt realiter a subiecto. Nec eēt tunc aliqua instantia. ¶ Scꝺa ratio ↄsueuit adduci. qꝛ ꝺs pōt conseruare immediate quicqd seruat mediante alio, non materialiter nec formaliter:sed effectiue.sed sic cōseruat accns mediāte suba:nō formalr.qꝛ accns nō hz eē formaliter a subo:ſz ecōuerso:nec māliter.qꝛ nō vt ē subm sustētat ꝛ ↄseruat:qꝛ tūc nihil nisi subm sustētaret:cuiꝰ ↄtrariū est in christo.ꝛ omne subm sustētaret: cuiꝰ ↄtrariū apparz in mā prima.ꝯ cōseruat effectiue. ¶ Et si dicaī hoc nō pōt dici de subiecto violēto vt de aqua respectu calozis . dōm qꝺ imo.qꝛ sicut terra naturaliter sustētat aquā:qꝛ nata est substerni.ꝛ tectū sustentat tegulas violēter.sic subm sustētat accns ꝑpriū nāliter:sed violētū violēter eadem violē-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tia qua recipit. ¶ Sz nec ista rō cogit. qz sicut calor nulla violētia frigefacit: sic nec aq̄ violētia aliq̄ se calefac̄. sz calefit. ⁊ p ons nulla violētia cōseruat actiue i se calorē: sz magis destruit. Un̄ pōt dici qp lz subyci nō sit p̄cisa ⁊ tota cā sustentādi: ꝓpter qō nō subm aliqō sustētat: ⁊ subiectū alii qō nō sustentat: vt arguit̄: nihilominus tn̄ substātie create subyci est ratio sustētādi. qz per hoc qp subycit̄ accīti ipa alteri nō innixa sustētat ipm. Et qcqd sit de hoc certū est qp q̄ztitas nō sustētat qualitatē cui subycitur effectiue: sed solū materialr ⁊ subiue. sicut mā formam. Sz hic ē mā extrīseca quā de⁹ supplere pōt. puta faciēdo formā subalem sine materia: ⁊ qualitatē sine q̄ztitate: vt post dicet̄. qz cuz vnum nō sit de rōne alteri⁹ nulla ⁹tradictio iplicat̄. ¶ 3ª ratio est qp quādo aliqua sūt sic ad inuicē diuisa: qp vnū nō iplicat aliud nec ī sua eēntia: nec ī suo eē: nec sicut partem: nec alr. nulla cōtradictio est vnū eē sine alio. ⁊ p ons deus illa seorsū facere potest. sic ē ī ꝓposito. g̃ ⁊c. maior pz. quia solū ꝓpter hoc deus potest facere materiā sine forma. qz materia iplicat formā. ⁊ si nō q̄ztū ad eēntiā ī qua ē distincta saltē q̄ztū ad esse. qz eē est q̄dā forma cū sit actus. ⁊ nō solū qz est vnū eē vtriusq̄z. qz tūc p hoc nō possz facere formā sine mā. sicut nec ecōuerso. Nūc aūt pōt facere formā sine materia. ⁊ nō ecōuerso. qz mā non ē eē forme. nec ē cā formalis ipsi⁹. forma āt vel est ipz eē vel ē cā formalr ipsi⁹ ⁊ deus nō pōt facere effectū formalē sine cā. puta eē albū sine albedine: ⁊ pari rōne nec esse sine forma absolute: nec esse subale sine forma subali. cōstat āt qp illud eē nō pōt eē nisi substātiale. cū mā q̄ ē ꝓmū subiectū ñ possit inherere. Probatio minoris. qz q̄ztitas ē diuisibilis ī ea q̄ insūt. Un̄ si ea q̄ p se ⁊ primo ⁹ueniūt q̄ztitati. vt puta bre partē. vl q̄ scō: vt puta bre situ ⁊ hō: oia ⁹sideretur: equaliter cōueniunt q̄ztitati separate sicut ⁹iūcte: siue p polr siue p impolr separatur. Ex quo ēt pōt sumi alia ratio ad ꝓncipale. qz sic pōs arguit aiam separabilē a corpore nāliter. qz nāliter hz operationem subiue ⁊ actiue separatā a corpore: ita illud qō posset bre supnāliter operatōez subiue ⁊ actiue separatā a substātia: videt̄ ab ea separabile supernāliter. Sic aūt ē hic. qz q̄ztitas si eēt separata non min⁹ eēt qualis: nec minus ēt ageret intentionalr ⁊ realiter: q̄z si eēt cū suba. g̃ ⁊c.

2ª ꝓ ¶ Scō de q̄ztitate successiua ⁹tinua q̄ ē mot⁹ videt̄ dōm: qp cū mot⁹ sit eēntialiter fluxus forme ⁊ nō forma pōt intelligi fluxus forme: vel cui⁹ ē vt subiecti vel cui⁹ ē vt termī. Potest igit̄ mot⁹ eē sine termino: dū tn̄ sit ī subiecto. sicut de⁹ posset vltimā spherā mouere. ⁊ ille motus i superficie conuexa existēs nō hret terminū q̄ ē vbi: cū ipa sit nusq̄z ⁊ incircūscripta: sed hret subz. ¶ Scō ecōuerso ī oi forma quā de⁹ pōt facere sine subiecto potest eē mot⁹ sine subo. sicut quādo rarefiūt ⁊ cōdensant̄ spēs in sacro altaris. rarefactio quidē ⁊ cōdensatio hūt pro subiecto q̄ztitatez ⁊ p termino q̄litatē: sz augmētū ⁊ decremētū q̄ sequunt̄ istas alteratōes sunt ibi sine subo: qz hūt q̄ztitatē p termino: nō aūt subaz p subiecto: qz ibi nō est: nec q̄ztitatē: qz idē re ñ est subm̄ ⁊ termin⁹. Nec ē maior difficultas facere accns fluēs sine subo q̄z accns stās: cū vtrūq̄z sit eiusdē actualitatis spē: licet in gradu pfecto ⁊ iperfecto differāt: imo aliqō accns fluens ē actualius q̄z aliqō stans: sicut albedo fluēs a gradu iperfecto ad perfectū ē perfectior q̄z gescens ī gradu iperfecto. Un̄ cum h̄ possit sustentari sine suba multo

3ª ꝓ magis illa. ¶ 3º ñ pōt eē motus sine vtroq̄z. ſ. sine termino ⁊ subo: qz eēt diffinitū sine diffōne. ſ. fluxus forme: ⁊ nō eēt forma fluens: nec vt subm̄: nec vt terminus. ¶ 3º de q̄ztitate discreta q̄ est numer⁹ in ⁹tinuis pmanentibus: videt̄ qp nō possit fieri sine numeratis. qz non est aliq̄ res p̄ter illa. Cū enī vnitas q̄ est p̄ncipiū nūeri sup ⁹tinuū nō addat rē. sz p̄uationē tm̄: puta īdiuisionē: numerus q̄ nō est aliud q̄z vnitas: nō addet aliqd sup oia nisi q̄ztū vnitus sup singula: ⁊ sic non addit nisi p̄uatōez. Et si addit aliqō positiuum illō ē ens rōnis. Facere aūt aliqd realiter eē sine sua realitate est ꝺdictio. Unde cū numer⁹ p̄ter res numeratas non dicat rē. g̃ nō ē p se factibil̄. ¶ Scō ō q̄ztitate discreta q̄ est tps: qō est numerus p̄oris ⁊ posterioris ī motu: videtur idem: qz aut nō addit aliqd sup motū: aut illud qō addit ē ab aia: vt phs videt̄ inuere: qz si addit: h̄ est rō mēsure: Relatio āt mēsure est rōnis tm̄. Dato ēt qp rel'o quā addit eēt real' adhuc tn̄ rel'o nō pōt fieri sine subo: vt dicet̄ in. 3. mēbro. Et tn̄ non videt̄ ꝓbabile qp tps sup motuz addat rel'onem realē: qz tūc nō esset spēs quātitatis distincta a motu: sz magis spēs rel'onis. ¶ Tertio videt̄ idē de quātitate discreta q̄ est oro: qz cum illa nō sit q̄ztitas nisi ꝓut est in voce q̄ est son⁹ cū motu ⁹tinuo delatus: vel cū discōtinuo: ipa est qdaz numerus: Unde sup q̄ztitatē vl' q̄ztitates ⁹tinuas non addit plus q̄z numerus sup res manentes: imo nō videtur qp super sonū: sz sup q̄ztitatem ⁹tinuā fundet̄ īmediate. Et sic super sonū vocis ⁊ q̄ztitatē nullā rem absolutam addit: ꝓpter qō seorsū fieri nō potest.

Quantū ad 2m̄ pncipale: sunt tria videda. ꝓmo ō q̄litate sensibili: ī tertia ⁊ scōa spē. scōo ō q̄litate q̄ est sensibile cōe: q̄ est in q̄rta spē: tertio de q̄litate spūali. ¶ Prio g̃ de q̄litate ī tertia spē: que est passio ⁊ passibil' q̄litas de quibus alique sunt: in scōa sil' ⁊ in tertia: sic ille que habēt actionē nāles ⁊ aialem vt ꝓme qualitates actiue de his videt̄ qp possint diuina virtute separari: eadē rōne qua ⁊ q̄ztitas. Sed tūc qualitas illa nō erit sensibilis actu: sed tm̄ aptitudine: nisi vtute diuina: qz eē sensibile nō est rō itrīseca coloris: sicut nec eē disgregatiuū: qz eē sensibile ē eē motiuū sensus. Et ideo si separaret̄ eēt qdē sensibilis: licet nō actu sentiret̄: sicut aliqs ignis posset eē ita paruus qp actu nō calefaceret: q̄uis eēt apt⁹ natus calefacere: sicut oculus eger nō pōt videre lucez excedentem: q̄uis sit apt⁹ nat⁹ videre ꝑz qp visus. ¶ Sed vtrum deus posset facere videri colorem separatū: ē dubiuz. Et videtur qp sic. quia diuina virtute prius potest separari a posteriori. Unde cum qualitas prius sentiatur ⁊ quantitas posterius: videtur qp de⁹ posset facere videri qualitatem sine q̄ztitate: ⁊ p cōsequēs facere videri qualitatē que esset sine q̄ztitate. Cū etiā qdā dicant posse dei virtute videri: qō nō est: sicut ⁊ fantasiari: qz certū est qp spēm pōt deus causare vel conseruare sine obiecto. Si ergo ꝓpter nihil aliud ē imaginatio rei absentis: nō aūt visio. qz manet spēs ī imaginatione re absēte. ñ aūt ī visu cū deus possit re absēte seruare speciē ī visu: per cōsequēs facit rē absētē vl' nō entem videri: maxime si videre nō est sola habitudo ad eē rei vise: sz actus absolutus terminatus ad rē vt visa est: nō ꝼm id qō ē. Pōt. n. de⁹ talē visionē conseruare. Et sic non pōt ōs facere qp ego videaz rem ⁊ res nō sit visa: sed potest facere qp ego videā rē ⁊ res non sit in rerū natura: sicut res opinata ⁊ scita ē quidez cognita: sz nō oz qp sit in rerū nā: qz eē cognitū ītellectu vl' sensu in ipo qdē cognoscēte ponit ens rei. ſ. cognitionē ipam. sz in ipso cognito non ponit nisi ens rōnis: qō nō regrit pro fundamēto ens reale: nisi ī aliqbus ꝼm cursū nature: quaz deus pōt immutare. ¶ Ꝑ. q̄ztitas ꝓpter hoc est sepabilis in esse. qz est separabilis ī operatu. Si ergo q̄litas separata p polr vel ipolr nullā hēat opationē. g̃ nō erit separabilis ꝼm esse. ¶ Sz ad h̄ posset dici qp nō segt̄. qz licet sepabile ꝼm opationē sit sepabile ꝼm esse. nō tn̄ e⁹. De h̄ aūt dcm ē s. di. io. ¶ Secundo de qualitate que est sensibile cōe: q̄ ē i 2ª quarta specie qualitatis: forma ⁊ circa aliqd cōstās figura vt curuitas: rectitudo: ⁊ hō. qz si iste qualitates differūt re absoluta a q̄ztitate possūt fieri: ⁊ separari: sic̄ alie q̄litates scōe ⁊ tertie spēi. Si aūt ñ differāt re absoluta nō pōt tunc fieri sine q̄ztitate ⁹tinua pmanēte: sicut nec q̄ztitas discreta. Supposito igit̄ qp differāt pōt fieri aliter nō. Sed sup

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

posito q̄ differāt adhuc ē ista̅tia de figura: q̄ cū sit termi/
tio corporis limitati: ⁊ cū impossibile sit corp⁹ eē infinitū: impos
sibile est eē finitū. ⁊ nō h̄re terminū. Et iō ꝯtradictio eēt q̄
deus faceret corp⁹ finitū sine figura. ergo multo magis eꝫ.
¶ Et dō̅m ſm illos qui distiguūt vnū ab alio: q̄ ē p̄dicatio
per cām: ⁊ est equiuocatio de figura. q̄ eēntialr figura dif/
fert ab illa terminatōe q̄ ē priuatio vlteriorꝭ q̄titatis. Fi/
gura aūt ē aliqd reale positiuū. Vñ figura ē equiuocuꝫ ad
vtrūq; ꝓpter qō deus nō pōt facere corp⁹ finitū sine figu
ra: ꝑut figura dicit illā priuationē: ſꝫ pōt de⁹ facere corp⁹ fi
nitū sine figura: ꝑut dicit illud reale positiuū ꝯsequēs illā
priuationē vlteriorꝭ q̄titatis. ⁊ eꝫ. Et sil'r est de curuitate
⁊ rectitudine linee. q̄ vt dicūt priuationē hāc q̄ ē q̄ mediū
nō exit ab extremis: vel istā pōnem q̄ exit: nō ē mediū in/
ter illa: nō pōt de⁹ facere lineā q̄ non sit recta vel curua ſꝫ
istum modū. sed ꝑut rectitudo dicit rem absolutā q̄ ꝯseqūt
lineā ſm q̄ ei⁹ mediū nō exit ab extremis: ⁊ curuitas ean/
dem ꝑut exit: sic de⁹ pōt facere lineā sine rectitudie ⁊ cur
nitate. ⁊ eꝫ. ⁊ sic erit linea recta sine rectitudine: ⁊ curua si/
ne curuitate: ꝓpter equocationē. sicut dr̄ q̄ x̄ps ē fili⁹ v̄gi/
nis: non ꝓpter filiationē quā b̄eat: sed q̄ ab ea genit⁹ ē. sic
⁊ deus dr̄ dñs: nō ꝓpter relonem quā in se b̄eat: sed quia ē
terminus relonis oppositę. ¶ Tertio de qualitate spūali
que est i prima ⁊ tertia specie: vt habitus ⁊ actus. vel i scda
specie: vt potētia. de qb⁹ oībus videt̄ q̄ diuina v̄tute fieri
possint sine subiecto: q̄ differūt a subiecto re absoluta ſm
cōem opinionē: ⁊ nō sūt minus entia q̄b qualitates corpora
les. Unde si ille vbi dr̄ñt p̄ñt separari a suis subiectis mul
to magis iste. ¶ Sꝫ tūc ē inst̄ātia: q̄ itellectus separat⁹ po
terit itelligere: ⁊ sic beatificari: quod ē absurdū. q̄ nō ē ad
imaginē dei. Et similiter absurdius ē ō habitu vl' ō actu se
parato q̄ est sup se reflexiu⁹. Et si possit dici q̄ act⁹ vl' hit⁹
nō possint itelligere: q̄ nō h̄ñt potentiā nec sūt potētia: nec
potētia ipsa possit: q̄ ꝑncipalis potētia itelligēdi ē ipa suba
aie vel āgeli. nō valet. q̄ saltē de⁹ possꝫ itellectui sepato ipri
mereeūdē b̄itū glorioſū: ⁊ eādē b̄titudinē quā ꝯiūcto: ⁊ tūc
esset beat⁹: h̄ns eēntiā b̄titudinis subiue. Et dō̅m q̄ verus
ē: q̄ vno incōueniēti dato alia cōtingūt. sed eēt beat⁹ tunc
sic potētia b̄tificabilis ē: nō āt sic ꝑfecta creatura rōnalis.

p⁹ ꝯ° **Quantum** ad tertiū. de relone sunt q̄tuor ꝯclones.
¶ Prima: q̄ relatio nllo mō pōt fieri si/
ne subiecto: q̄ illud accñs qō implicat subm̄ nō pōt eē sine
subo: gn sit ꝯtradictio: q̄uis subm̄ sit extra eēntiā ei⁹. sic nō
pōt deus facere albū sine subo. q̄ lꝫ albū solā q̄litatē signi
ficet: tñ albū implicat subiectū significās albedinē i subo
ꝓpter qō eē albū sine subo ē esse albedinē sine subiecto ⁊ i
subiecto. Similr si sit accñs qō in abstracto ꝑlicet subm̄
idem dicendum est. sicut similtas est nasi curuitas. Unde
quecunq; curuitas fieret sine naso: ipsa non esset symitas.
Ita cum relatio ſm q̄ditatē suā sit modus ⁊ habitudo h⁹
rei. ⁊ sil'r oē accñs relatiuū ipolē est eē accñs respectiuum:
sine eo qō per ipm formalr referr̄. puta p̄nitatē sine p̄re
⁊ silitudinē sine q̄litate. ¶ Sꝫ ꝺ hoc videt̄ eē: q̄ si pōt eē
in spēbus alterius augmētū ⁊ decrementū sine suba: tūc ē
ibi augmētari: ⁊ diminui q̄ sunt pati: ⁊ nō est ibi subm̄ eo
rum sil'r augmētare ⁊ dimīuere. Sꝫ de hoc dicet̄ ifra cū ageť
z⁹ ꝯ° de actione ⁊ passiōe spēi. ¶ z⁹ q̄ ē. de relone reali i abstra
cto: q̄ sicut nō pōt eē sine subo ita nec sine termio: ſꝫ eē ab
solutū nō dico relatū. q̄ relo ē ipm esse ad aliud: Uñ si nō
ē illud aliō nō est relo. sed sufficit illō eē ſꝫ id qō est: Non
oꝫ aūt q̄ ſm respectū b̄eat eē reale: cuꝫ possit eē vna relo
realis q̄ alia est tm̄ rōnis: sicut relo scie ad scibile: mēsura
ti ad mensurā. ¶ ꝫ⁹ q̄ est. de relatiuo ſm eē: de quo idē vr̄
dō̅m. q̄. s. nō pōt eē real'. tale. Et dico realitate relatōis: vl'
ē realitate fūdamēti: nisi b̄eat extremū distinctū in eē rea
li vel fūdamēti vel relatiui: sicut nō pōt eē realiter filius
vel dūs nisi b̄eat realiter parentē vel seruuꝫ: siue illa reali
tas sit a realitate gn̄ationis ⁊ subiectionis: siue a realitate
relationis. ¶ 4⁹ q̄ est. de relatiuo ſm dici q̄ ipm regrit ex 4⁹ q°
tremū semp: nō qdē in eē reali distincto absoluto vel relato
sicut ipm regrūt relatio realis ⁊ relatiuuꝫ ſm esse: siue sit
rōnis: siue rei: vt dcm̄ est: sed iesse relatiui: sic itelligēdo q̄
in tali eē ipm regrit in q̄li ipm denotat ⁊ respicit. vbi gr̄a.
scia ⁊ potētia sunt relatiua ſꝫ dici semper. q̄ñq; aūt ſm rē:
vt i creaturis cōiter: q̄ñq; āt ſm rōnem vt scia ⁊ potētia di
respectu creaturaꝝ. Impossibile tm̄ est eē sciam vel poten
tiā alicuius: nisi vt illō sit mox ineē scibili vel poti. Sed nō
oꝫ ipm eē in esse reali: nec itez opꝫ ipsum eē in esse distincto
realr̄: cum in deo sit realis scia respectu sui ipsius: ⁊ realis
potentia itelligēdi: ⁊ volēdi: ⁊ gn̄andi: ⁊ spirādi q̄ nō distin
guunt̄ ab obo. Et per hoc pꝫ solo ad p̄mū. ¶ Ad argumē/
tum in oppositū dōꝫ q̄ nō est simile: q̄ accñs respectiuuꝫ
i sui significato ēt abstractiue sūptū iplicat obꝫ: nō sic aūt
accidens absolutum implicat subiectum: vt patet per di/
cta. ideo ⁊c̄.

Questio. .III.

Queritur 2⁹ vtez i sacro altaris sint ac
cidētia sine subo: Et videt̄
q̄ nō: q̄ eucharistia est qōdaꝫ sacr̄m sicut ⁊
alia: ⁊ alia supnālia sicut istud: sed in alys ñ
ponunt̄ accñtia sine subo: ergo nec i isto po
ni debēt. ¶ Cōtra. q̄ si essent in subo aut i
corpore x̄pi: aut in suba panis: aut in aere: ſꝫ
nō in corpe x̄pi: in quo sūt alia eiusdē rōnis. Itez necē x̄ps
ita paruus sicut hostia: nec ita colorat⁹. Nec i suba panis
⁊ vini: q̄ nō manet. Nec in aere: q̄ ē loc⁹ spēz q̄ differt sup
posito ⁊ subo a locato. Et itez sunt ibi alie dimēsiones eius
dem speciei. ¶ Et si dicať: q̄ de⁹ pōt facere duo accidētia
eiusdē spēi i eodē subiecto. nō videt̄: q̄ q̄cūq; sūt vnū subo
sunt vnū per accñs. sed sicut ipse nō pōt facere vnū per se
ex duob⁹ actib⁹ nisi vnū sit actu ⁊ aliud i potētia. ita videt̄
q̄ nō possit facere vnū p accidēs ex duob⁹ actib⁹ eq̄lib⁹: ni
si vnū sit potētiali⁹ ⁊ aliud actuali⁹: qō nō est i his q̄ nō dif
ferūt specie nisi p accñs: quādo differūt gradu. ¶ R⁹. cois
opinio oīum catholicorum ē hic eē accidētia sine subo.
Circa hoc tamē est triplex modus dicēdi.

Primus q̄ sunt hic nāliter: nec ꝓprie subsistunt: q̄
sunt in alio. Dicunt enim q̄ sicut qualitas
remanet hic naturaliter: q̄ remanet suū imediatū subm̄:
qō est q̄titas: lꝫ tollatur suuꝫ remotum qō est substātia. ⁊
sic ipsa qualitas non subsistit: ſꝫ inheret. sic etiā q̄titas ca/
ret qdem suo subiecto remoto: qō est essentia substātie q̄
conuertitur: sed habet suū subm̄ ꝓpriū ⁊ ꝓpinquū: quod
est eē substātie quo mediāte ineſt substātie. q̄ illud eē pos
sibile est remanere essentia nō remanēte: imo necesse est
ipm remanere cōsiderato modo quo desinit hic eē. Et qui
dem q̄ hoc sit possibile pꝫ: q̄ lꝫ essentia sit prior ipso eē ex
quo videt̄ cum pri⁹ possit separari a posteriori q̄ magis
possit separari ⁊ fieri eēntia sine esse q̄z eꝫ. tamē ꝯsideran/
do ex alia parte q̄ essentia se habet ad esse: sicut potentia
ad actū. ⁊ sicut materia ad formā: q̄ actus min⁹ dependet
a potētia q̄z ecōuerso. sicut de⁹ magis pōt facere formam
sine mā: q̄z eꝫ. imo illud potest ⁊ istud nō pōt: sic videt̄ ma
gis factibile eē sine essentia q̄z eꝫ. sed deus in incarnatiōe
verbi fecit essentiam humanitatis sine suo esse. ergo mul/
to magis hic potest facere esse subē panis sine eēntia. vt si/
cut ē ibi assumpta essentia ⁊ manet: nō autem eē ⁊ non ma
net. sic ecōuerso hic ꝯuersa pōt eē essentia ⁊ non manet: et
non cōuersum esse ⁊ manebit. ¶ Scō ostendunt q̄ non
solum istud sit possibile sed necesse: q̄ nihil creatum pōt
cōuerti in increatū. sed vnum creatū potest cōuerti i aliō:
q̄ñ coīcāt in materia ⁊ in genere: aliter non. sicut accidens
nō cōuertitur in substantiā nec in accidens alteri⁹ predica/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

menti ſm cõez opinionẽ. essentia aũt panis cũ essentia corporis xp̃i cõuenit in materia ⁊ in genere. Unde vna põt cõuerti in aliã etiã per naturã si corpus eẽt mortale. sz eẽ panis non cõicat in materia nec in genere cũ esse corporis xp̃i subali: cũ illud sit increatũ diuinũ: qđ est suppositi diuini: cũ i xp̃o nõ sit nisi vnũ eẽ actualis existẽtie subalis. ergo impoſſe ẽ eẽ panis ꝺuerti: ⁊ necesse ẽ ip̃z remanere. ¶ Sz ꝺtra hãc opinionẽ arguit̃ p̃mo ꝙ nõ necesse sit ip̃m remanere. tñ qz si nõ posset ꝺuerti: pt tñ ãnihilari vl̃ põt corrumpi cedẽdo i potẽtiã materie. ita ꝙ sicut humanitas potuit assumi nõ assumpto eẽ: sz manẽte i potẽtia materie: sic eẽntia põt ꝺuerti nõ ꝺuerso eẽ: sz redacto i potẽtia eẽntie. Itez licet eẽ panis nõ possit cõuerti i eẽ icreatũ: põt tñ ꝺuerti in eẽntiã creatã: qz q̃ cõicant in materia sunt adinuicẽ transmutabilia: dato ꝙ nõ coicent in mã p̃piqua: sz solũ i remota. sicut elm põt cõuerti i aiatum ⁊ eꝰ. esse autez panis ⁊ eẽ corporis xp̃i ꝺueniũt i materia prima: q̃ ẽ vtriusqz potẽtia remota: lz ñ ꝺueniãt i p̃pinqua: qz mã ẽ pura potẽtia. essentia ãt ẽ potẽtia cũ actu: imo ẽt ratio ꝺtraria si aliqd valerz: cõcluderet ꝙ de oi cibo quẽ xp̃s ante passionez sũpsit: sola eẽntia i ip̃z ꝺuersa fuit: ⁊ ñ eẽ sz remãsit: vl̃ alr q̃ p ꝺuersionẽ corruptũ fuit. qz eẽ sẽbale xp̃i erat increatũ añ resurrectionẽ: sicut post. ¶ P̃. sic ꝺicimꝰ ꝙ aqua q̃ de potẽtia ordinata nõ põt ꝺuerti i sanguinẽ xp̃i: priꝰ ꝺuertit̃ i vinũ: ⁊ postea totũ i sanguinẽ. sic eẽ si nõ potest de potẽtia absoluta ꝺuerti i aliqd xp̃i: priꝰ nã ꝺuertit̃ in suã eẽntiã trãsiens in eam. sicut forma q̃ cedit in potentiaz materie: ⁊ post illa eẽntia tota ꝺuertit̃ i eẽntiã. Et sic nõ necesse ẽ eẽ remanere vt p̃babat vltima rõ: q̃ p hoc ẽ soluta. ¶ Scõo ẽt videt̃ ꝙ nõ sit possibile ip̃m manere: qz ipossibile ẽ ꝙ deꝰ faciat effectũ formalẽ sine cã formali sua. puta eẽ albũ sine albedine. vñ cũ eẽ panis sit effectꝰ formalis eẽntie panis: videt̃ impoſſe ꝙ deꝰ faciat eẽ panis sine eẽntia pãis. ¶ Et ad argumẽtũ est ꝺõm: ꝙ deꝰ nõ põt facere eẽntiã sine oi esse: qz tunc esz ⁊ non eẽt. sed bene põt facere eẽntiã sine suo eẽ nãli: coicãdo sibi eẽ pfectiꝰ. Sic etiã nõ põt facere eẽ panis sine essentia panis vel aliq̃ nobiliore: q̃ sit vnũ cũ ea. hec aũt non est eẽntia accidẽtis. ergo nõ põt manere eẽ panis nisi cuz aliq̃ eẽntia substantie: que vel sit panis vel alia nobilior: que sit idẽ supposito: ⁊ per se cũ ipso eẽ. ergo cũ hec nõ sit essentia corporis xp̃i: oportet ibi aliã eẽ cũ qua nõ plus ibi eẽt corpus xp̃i: sicut nec erat añ cõuersionẽ: sic̃ fit quando ex spẽbus alia substãtia generatur.

Secundus modus ꝺicendi est: ꝙ ibi subsistunt accidẽtia supernãliter per virtutẽ superadditã. qz ꝙ aliqd bẽat actu illõ qđ debet̃ sue nãe: põt esse nõ per aliqd additũ: sz solũ p ꝺseruatõez nãe ⁊ p remotionẽ p̃hibẽtis si qđ est. Sicut ꝙ leue ferat̃ sursuz: ad qđ ẽ tñ in potẽtia accidẽtali: sufficit tñ generãs cõseruãs i eẽ ⁊ remouẽs p̃hibẽs. ad hoc aũt ꝙ nõ leue possit sursũ ferri cuz sit i potẽtia eẽntiali: oz sibi addi actũ primuz: vt ꝺicit̃. z. de aĩa. ⁊. 8. phyſi. qz nihil põt aliqd cũ priꝰ nõ posset nisi p aliquid sibi additũ. Sic igit̃ qz substãtie nãle ẽ subsistere: nõ oportet aliqd superaddere sibi ad subsistendũ: sed sufficit ipsaz cõseruare. Unde suba per nihil sibi additũ subsistit: ꝙ si ipsa p̃hibeatur subsistere aliquo alio. sufficit illõ amouere nec oz aliqd addere. sic̃ humãitas xp̃i sola ꝺepositõe a ꝺeitate sibi derelicta nullo addito subsisteret. Sz accñs nõ hz per nãm subsistere sed magis inherere: vnde nõ põt subsistere nisi per aliquid sibi additũ: sicut nec vapor sursum stare: nisi per calorẽ icorporatũ. ¶ Sz nec ista opinio valet. qz illõ additũ aut eẽt eẽntia aut eẽ. i. aut eẽt p̃ncipiũ subsistẽdi aut ip̃z subsistere: Nõ primũ. qz tũc iter eẽntiaz q̃titatis ⁊ suũ eẽ caderet mediũ: qđ est absurdũ. Et iteruz eẽt vnicũ eẽ duplicis eẽntie. qđ nõ ẽ nisi mãe ⁊ forme. Nõ ẽt zm. qz illud subsistere cũ eẽ p̃existẽte eẽnt duo eẽ vnius eẽntie. qđ ẽ incõueniẽs. Et itez illi subsistere ſeẽt eẽ p̃muz ⁊ ihereret. ⁊ p ꝺñs eẽntia sua. ⁊ sic̃ nõ subsisteret q̃titas: sed ihereret: aut si ñ ihereret p ꝺñs subsisteret. ⁊ sic̃ ñ eẽnt duo subsistere. ¶ Et qđ dr̃ ꝺ posse qđ priꝰ ñ poterat. ꝺoz ꝙ ad ꝑ ꝙ aliqd possit p se ⁊ ꝺ se itrisece: qđ priꝰ ñ poterat idiget aliquo sibi addito: sicut graue ad hoc ꝙ ab ĩtra sursũ feratur regrit aliqd sibi impssũ a celo vl̃ ab adamãte. Sz ad ꝑ ꝙ ex alio ⁊ p aliud nõ idiget. sicut ad hoc ꝙ graue aliquo sustentet̃ sursũ: nõ oz aliꝺ sibi addere: sz p aliꝺ sepatũ illic pt teneri: vel violẽter ab agẽte pticulari: puta colũna. vl̃ supnãl̃r a nã vl̃ supplẽte vacuũ. ita accñtia ñ ex se subsistũt. sz ꝺiuina ⁊tute: q̃ portat oia ⁊bo ⁊tutis sue: ⁊ lapidẽ posset sustẽtare sursũ nullo ei addito: q̃uis nã eiꝰ tẽdat ꝺeorsũ. sic ⁊ accñti qđ natũ ẽ ĩherẽ alteri tribuit subsistẽ i se: ñ p additũ

Et ideo est tertius modus ꝺicẽdi: ꝙ per nihil additũ: sz p solam ꝺiuinã ⁊tutẽ sb̃sistũt: nec p hoc ꝙ ẽ ibi corpus xp̃i: sine cuiꝰ p̃ntia idẽ posset fieri. ⁊ hoc pz. qz illud additũ aut eẽt suba aut accñs. nõ accñs: qz pari ratiõe idigeret aliquo alio sustentãte: cũ equalr̃ oi accñti absoluto eẽ sit ĩesse: nõ minꝰ nãli q̃ supnãli: nec minꝰ corpali q̃ spirituali: nec ecõuerso: nec suba: qz aut illa eẽt affecta illa q̃titate subiue: aut nõ. Nõ p̃mo mõ: qz tũc nõ eẽt ibi corpus xp̃i: ex quo est ibi alia substãtia q̃ succederet loco p̃me: qz corpus xp̃i non est ibi nisi qz succedit substãtie priꝰ existenti. aut nõ esset affecta: ⁊ tunc non posset sustentare illam cũ hoc sit p̃prium virtutis infinite. ſ. posse sustentare aliquid in se a se ꝺistinctũ natura vel subiecto: qđ nõ pt virtus finita per aliquod mediũ. ¶ Ad argumẽtũ i oppositũ ꝺõm: ꝙ non est simile de eucharistia ⁊ alys sacramentis: quia in eucharistia debet esse chriſtꝰ realiter: ⁊ nõ i alys sacramẽtis: nisi virtualiter. ideo hic oportet subam i ip̃z cõuerti: cũ aliꝰ modus sufficiens nõdum sit inuentus: p quez possit hoc esse: non autem in alys. Questio. IIII.

Queritur quarto. vtruz species in sacramento altaris possint aliquid imutare. Et videt̃ ꝙ nõ. qz pari ratione possent imutari. qz agẽs nãle agẽdo ꝺpatit̃. p̃mo de generatõe. nõ ãt p̃ñt imutari nãl̃r: nec ãnihilãdo: qz nã sicut nõ agit ex nihilo sic nec redigit i nihil: nec cedẽdo in potẽtiã materie q̃ ibi nõ est. g̃ ⁊c. ¶ In contrariũ ẽ sensus. qz oi illo modo apparẽt imutare ⁊ imutari quo priꝰ faciebant. ¶ R°. circa hoc duo sunt vidẽda. primo quomõ p̃ñt immutare. Scõo quomodo immutari.

Quantum ad primũ sunt tres ꝺcl̃ones. ¶ Prima ꝙ spẽs remanẽtes i sacr̃o altar̃ possunt imutare accidẽtal̃r: ⁊ non minus q̃ priꝰ: siue generãdo tñ vt est i mutatõe intentionali: q̃ ẽ ſm passionẽ aĩe: que est salus ⁊ perfectio: ſm quã ꝺicũt̃ passibiles qualitates: q̃ ex se passionẽ inferũt sensibus: siue corrũpendo ⁊ generãdo. sic̃ est i mutatõe reali: que ẽ ſm passionez nature: q̃ magis fcã abycit a substãtia. Primũ pz quo ad qualitates: q̃ sunt primo sensibiles: ⁊ nõ habent a suba: sed a se sensus imediate mouere. Unde cũ habeãt idẽ esse qđ prius: per cõsequens idẽ agere. De quantitate vero ꝺicunt quidã: ꝙ licet sit p se sensibile: hoc tamẽ non est quia agat aliquid in sensum: sz qz pcipitur a sensu: sicut ecõtrario suba ꝺr̃ per accñs sensibile: qz non pcipit̃ a sensu: licet agat in sensuz. ⁊ tunc ꝙ quãtitas careat suba: nõ mutat actionẽ q̃litatũ sensibiliuz: que exñtes i ea subiue agũt sine ea. Si aũt ꝺicat̃ q̃titas eẽ per se sensibile p tãto ꝙ agat ẽt ad sensationẽ simpl̃r: cũ ſm ea q̃ sũt q̃titatis puta magnitudinẽ paruitatẽ ⁊ figurã ⁊ ꝺistãtiã. ⁊ hꝰ: sequat̃ variatio i imutando sensũ a q̃litate: q̃ est p sensibilis: ⁊ qđ est cã magis ⁊ minus est cã simpl̃r: nihilominus hoc ip̃z põt saluari in q̃titate snblata suba. qz hoc nõ hz q̃titas a substãtia in qua ẽ: sz a q̃litate cui subest nũc sic

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

prius. vnde ꝛc. ¶ Item scdo hoc idē pz de imutatione naturali: qz qualitates habent idē eē qō prius. g̃ idē agere: qz agere sequitur eē: q̃titas vero nihil ad hoc coagit: Unde i mathematicis nō ē motus. Licet aūt sensus idicet hāc immutationem realem. ratio tamen hesitat: qz vbi nō est pr̄icipale actiuū: nec aliud: sed pr̄icipale actiuuz nō pōt eē nisi pr̄icipale ens: qō solū est suba: que hic nō est. iō ꝛc. ¶ Et ad B dici pōt qꝫ actio q̃ est ad pr̄icipalē effectū qui est substantia non est sine pr̄icipali actiuo: qō est substātia: nisi vt in sequenti articulo dicetur. sz actio q̃ ē ad effectū nō pr̄icipalē sed secūdarium: qui est accidens pōt eē a solo accidente: cū in actione vniuoca nō oporteat agens excedere effectum.

2ª 2º ¶ Scda ꝛcl̄o est. qꝫ possūt imutare substantialiter corrūpendo: puta qꝫ spēs vini pōt corrūpere guttā aq̃ iposītā: qz qcquid ē cā cāe ē cā cāti: sed alteratio est causa corruptionis: ꝛ species alterāt per se et pr̄imo. ergo ex cōsequēti corrumpunt: sicut quod est alterās hominem ad mortem est cā mortis: ꝛ iudicaī irregularis q facit illud: ad qō mors sequiī: ac si imediate occideret. Nec dico qꝫ qcqd ē cā añis sit cā ꝺñtis semp in positiuis: sz vbi ē effectus pr̄iuatiu⁹ sic est corruptio: qz aut requrit ꝓpter se cāz aut ꝓp antecedēs. ꝓpter se nō: qz nō ē ens. g̃ soluz ꝓpter añs. Et sic qō potest in añs pōt in ꝺñs: tale: ꝓpter qō in oībus segt̄ qꝫ qcqd ē cā sufficiēs alteratiōis ad quā de necitate segt̄ corruptio ex hꝫ ipo est cā sufficiēs corruptiōis. Sz vbi est effectus positiu⁹ nō oz. Nō enī qcqd alterat ad gnātionē sufficit ad ꝓductionē forme: sic hō generat hoīem ꝛ sol alterando: sed solus ds creat aīam infundēdo. Unde ēt in artificialibus iferior ars ꝓparat māz ꝛ supior iducit formā. ¶ Sz ꝺtra hꝫ videt qz nā nō pōt corrūpere nisi qō pōt gnāre. Uñ mām primā ꝛ aīam rōnalē ꝛ formā celi quā nō pōt gnāre nec pōt corrūpere. Itē qz corruptio nō est nisi ꝓp gnātionem: nisi possit gnāre nō intendit corruptiōez. ¶ Dōm ad primū qꝫ forma que fm suā spēm nō est a nā ꝓducibilis: ipsa nec ē a nā corruptibilis. Unde ꝛ si corruptio huius sequaī ad opus nāe hoc nō est effectiue: sz meritorie vel demeritorie: sicut i formis gratū facientibus: ad quaꝫ ꝓductionē ꝛ destructōez liberū arbitriū nō agit nisi dispositiue ꝛ meritorie: nō actiue. Dico aūt de his ad que attīgit naturali virtute: q̃ est ad generandu ꝛ corrūpendum. secus de his ad que supnaturali virtute sicut sacr̄a habēt virtutē characterem ꝓducēdi: nō corrūpendi. ¶ Ad scōm dicendum qꝫ natura corrūpit dupliciter. vno modo ꝑ subtractionē cōseruātis: ꝛ hoc facit ñ generādo: sicut per motū celi corrūpitur luꝫ ꝛ nihil inde generatur: qz intendit alibi generare: ꝛ iō cessat ibi: qz simul nō pōt vbiqz. alio modo per actionē: ꝛ sic natura nihil corrūpit nisi sit nata inde generarē: sz quādoqz ipa nō generat nisi partē. sicut in embrionis corruptione: q̃ ē a natura accidētalr multa generanī a natura: ꝛ alia forma naturalis generari potuit: licet nō illa q̃ ifusa est. Et similiter spēs possūt corrūpe: qz ide generāt formā accidētalē: ꝛ si ñ subalem: quā tamē apte nate eēnt generare: licet forte hoc impediatur per accidēs ex parte subi ꝓpter defectum eius. ¶ Et ex hoc sequiī tertia conclusio: q̃ ē: qꝫ possūt generare formā subalē: cuius cōtrariū dicūt quidā: qz nec virtute ꝓpria: qz tūc agerēt vltra suā spēm: nec virtute subē: cui isūt: qz sūt sine subiecto: nec virtute subē cui ifuerūt: qz hꝫ ordinē nāe nullū istrumētū pōt agere vtute ꝓncipalr agētis nisi sit actualiter ꝺiūctum: vel nisi recipiat ab eo formā imanētem: vt patet i decisione seminis. Sed spēs sūt actu separate a suba: nec recipiūt ab ea aliquā formā imanētē: per quā agāt: iō ꝛc. ¶ Sed ista ratio ē contra eos: vt vr̄: qz sicut nihil ꝓducit nobilius se i virtute ꝓpria: sic vt videt: i virtute sua nihil corrūpit nobilius se: qz nihil corrūpitur nisi a fortiori ꝛ digniori. Qō. n. corrūpit aliud dñatur illi. Unde videt extraneū qꝫ spēs possint subam corrūpere: vt dicit: ꝛ nō subam generare. ¶ Et dicēdū qꝫ ad generationez oz dare genera vniuocuz: qō est eque nobile: vel equiuocuz pr̄icipale: qō est nobilius effectu. Sz ad corruptionē q̃ pōt eē per solā subtractionē influentie ꝺseruantis: qz ꝺseruans influit mediātibus dispositionibus accidētalib⁹: sufficit corrūpens dominari illis dispositionibus: qb⁹ destructis subiectū corrūpit. ¶ Et sic ꝓpria virtute spēs possūt corrūpere ꝛ nō generare. Cū. n. nō habeāt plusq̃ añ conuersionez: sic tūc ꝓpria vtute nō gnabāt: ita nec nūc. Sz qō postea dicit qꝫ nec ēt alteri⁹ virtute gnant: videt falsū. Et qō dicit qꝫ ñ vtute subē cui isūt: vez ē: qz sūt sine suba. Et vltra qꝫ ñ vtute subē cui ifuerūt possz ꝓcedi: sz vtute ꝺi sustentātis. ꝓpōt. n. ds accidētia sustētare i eq̄li vigore i q̃to cū suba sustentabāt. Uñ si tc gnabāt i vtute subē create sustētantis: ꝛ nūc gnabunt vtute ꝺi sustentātis. ¶ Pōt ēt dici qꝫ i vtute subē ꝺuerse: sic sem ꝺcisū: qz licet nō hēant formā aliā sibi impssā: tamē totū id qō sūt ꝛ totā nāz habuerūt i suba ꝛ a suba: saltē sic a cā māli. Et iō q̃diu fuaī i eis eē q̃le i suba hēbāt: ꝓ ꝺsequēs hēnt tale agere oīo sic ꝑus hēbāt: ꝛ i tātū dicuntur agere in virtute substantie conuerse: ex quo illō quod in ea habuerunt illud idem numero eis seruatur. ¶ Ex his ergo pz qꝫ triplici vtute gnāre pñt: primo virtute dei: qz cū gnāre nō sit magis actꝰ subē q̃ subsistere: cū ois prima suba subsīstat fm nām: nō āt generet: sicut illis accīb⁹ vtute dei ꝺpetit subsistere: pari rōne gnāre: cū deus possit cōicare supnāliter vni creature licet iferiori: illō qō ꝺuenit supiori nāliter: sicut celo generare aīam: qō ꝺuenit aīali naturalr: sic ꝛ gnāre subam: qō cōuenit subē naturalr deus pōt cōicare accidenti supnāliter. Sdo virtute subē q̃ fuit ibi. vt dcm̄ est. Tertio vtute celi. Sicut enī cuz mus generat murem hoc facit imediate potētia gnātiua muris in vtute ipius muris pticularis agētis: ꝛ cū hoc in vtute celi. qñ āt mus ꝑ putrefactōez gnaī: hoc est totalr a vtute celi: sic qñ celū ꝺseruat vinū añ ꝺsecrationē: qualitas vini in vtute ipi⁹ ꝛ celi gnāt ex gutta aq̃ apposite vinū. Sz quādo spēs sunt sepate post ꝺsecrationē: tunc ipe vtute celi ꝛ ꝺseruantis in eodē vigore gnānt idē qō prius: sicut si deus separet q̃titatē ignis cū calore: ille calor ꝺburēdo aerē generaret ignē sic prius in vtute celi: qz celū nō imimit accīb⁹ mediāte subo. sz eᵒ. Uñ nō cessat influere ꝛ ꝺseruare accīs substantia corrupta.

Circa zm sunt ēt. z. ꝺnes. ¶ Pria qꝫ q̃litates pñt nālr corrūpi: qz hñt subm̄: ꝛ pōt iteꝫ adhiberi ꝺria q̃litas p̄dominās. ¶ Sz hoc videt eē ꝺtra phm. z. meta. dicetē i oī re mota imaginandā māz ꝓprie dictā si sit ꝓprius motꝰ: ꝛ maxie ad formā. Uñ cū alteratio sit motꝰ ꝓprie dictꝰ vr̄ qꝫ spēs siue q̃litates qbꝰ ñ subē mā nec forma subaī ñ possint corrūpi: nec alterari: puta itēdi ꝛ rēitti: ꝛ mīto minꝰ ex toto corrūpi. ¶ Ad qō dōz qꝫ i oī re mota oz eē māz actu vl aptitudīe. Exq̄. n. q̃litas remāet ꝛ tale eē q̃le ꝑus hēbat i mā: pōt agē ꝛ pati: sic poterat ꝑus: qz hz māz aptitudīe. ¶ Uel dōz qꝫ oz eē mām. i. subz: sz nō oz eē māz pam: sic aliq i celo ponūt motū: ꝛ tñ nō ponūt i eo māz: sz solum subz q̃tū: sic ꝛ h: qz oē q̃tū eo ipo qꝫ q̃tū vr̄ mobile. Sic igr realr pñt imutari: sz nō itētionalr: qz ñ sunt capaces mutatōis itētōalr: nec vt extremū sēsus nec vt mediū sēsus: qz nec sūt mediū ꝺiūctū nec sepatū. ¶ zª 2º. ē de q̃titate vtꝫ nālr possit corrūpi: Et dicunt gdamqꝫ nō. qz non rōne māe cū ipaz nō hēat. nec ꝓpter ꝺtrariū: cū q̃titati nihil sit ꝺtrarium: nec per diuisionē quia diuisio q̃ facit ad corruptiōez subiecti: oz qꝫ habeat terminū i minus: sed hoc nō hz q̃titas: quia fm se ē diuisibilis in ifinitum. ergo ꝛc. ¶ Sz contra hoc sic arguitur: qz fm eos ꝛ fm nos qcquid pōt ab aliquo alterari pōt ab illo corrūpi: vt fuit dictum i primo articulo in prima cōclusione. qñ est talis corruptio que naturaliter sequiī ad alterationem. Unde cuz naturaliter q̃ti

2ª 2º

zª 2º

tas ñ separetur a qualitatibus qcquid põt illas corrũpere directe põt corrũpere q̃titatem ex consequẽti: ita q̃ sicut ipsi concludunt q̃ species vini corrumpendo q̃litates aq̃ corrumpũt formã aque: qr non est sine suis dispositionib⁹ sic ꝛ aqua nimia apposita paruis specieb⁹ vini corrumpendo qualitates specierũ corrũpit quãtitatem. ¶ Argumẽtum aũt vt videt in oibus tribus mẽbris deficit que assumit. primo quia corrumpitur per cõtrariũ: qr sicut substantia non habet contrariũ: est tamen susceptibilis ꝓtrariorũ rõne quox ois passio magis facta abycit a suba ꝛ corrũpit suba aque p corruptionẽ frigiditatis a suo ꝓtrario calido sic licet q̃titati nihil sit contrariũ: quia tñ est susceptibilis ꝓtriox: quorũ vnum est sibi connaturale ꝛ ꝓseruatiuum: aliud contrariũ ex quo retinet tale esse ꝛ talis nature quale prius. Licet. n. q̃titas de se sit idifferens ad calorẽ ꝛ frigus. tñ q̃titas vt est ignis determinat sibi calorem: vt est aque determinat sibi frigus. ꝛ per corruptionẽ qualitatis ꝓnaturalis ꝛ per aduentũ ꝓtrarie naturaliter corrumpit. ¶ Scõo potest dici q̃ corrumpitur corruptione materie siue subiecti: non actuali sz aptitudinali: qr subiectum suũ fuit corruptũ quãdo fuit ꝓuersum: ꝛ nihilominus q̃titas mãsit. Sz qr q̃titati seruatur idem esse qõ ꝑus: qr esse est terminus corruptionis: oibus modis quibus prius poterat corrũpi: ꝛ nũc. Unde ois alteratio q̃ corrupisset subiectũ si mãsisset: corrũpit ea que manent: qr posset videri alicui q̃ sicut suba est prior generatione: sic est posterior corruptione. Cũ. n. accidẽs non sit nãliter sine subiecto: oportet ꝑus eẽ substãtiã q̃ accidẽs. Alias eẽt ante substãtiã. Itez opz prius corrũpi accidens q̃ subm. Alias maneret post subm: ꝛ sine subo. Dicit aũt accns corrũpi corruptione subi: non sicut per cãm efficiẽtẽ: q̃ precedit effectũ: sed sic ꝓpter finalem que sequit: vt sit sensus q̃ qñcunq; subm est corrumpendum: prius oẽ accidens eius corrũpatur: quia hec ẽ dispositio ad corruptionẽ subẽ. Unde accidẽs corrumpitur ꝓpter substantiã corrũpendam: sicut generatur ꝓpter generandam. ¶ Tertio potest dici q̃ corrumpitur per diuisionem: qr licet q̃titas vt q̃titas est sit diuisibilis ī ifinitũ: tamẽ vt naturalis est habet minimũ. Et qr per naturã põt q̃titas ab omni qualitate naturali separari: qr p diuisionẽ fieri põt vt nulla q̃litas nãlis remaneat. qr in oi tali ẽ dare minimum: per consequens corrupta oi q̃litate corrumpit q̃titas: q̃ a qualitate oi separari nõ põt: qr oium nã ꝓstãtiũ est terminus. ¶ Et ideo per idẽ. 4°. dici põt q̃ corrũpitur per augmẽtatõez. Quia. n. q̃titas retinet idem eẽ ꝛ eiusdẽ nature qõ prius habuit: qr ꝼm q̃ erat talis ꝛ taliũ qualitatũ erat diminuibil ꝛ augmentabilis vsqz ad certũ terminuz. vltra quẽ nõ poterat manere in illo subiecto: nec cum illis qualitatibus naturalib⁹: sed corrumpitur: ita nũc per augmentum ꝛ diminutionem perdens qualitates perderet ꝛ pdidisset naturale subiectuz: ꝛ sic corrũperetur. ¶ Tertia ꝓclo est. q̃ ex eis põt aliquid generari ꝛ nutriri: licet quidã dicant q̃ sola virtute diuina ꝑt ex eis aliqd generari. Et sine dubio nõ sic põt poni q̃ natura ex eis generet sic̃ q̃ natura per eas generet. In bis. n. in quibus natura inferior ꝛ particularis deficit: natura superior ꝛ vniuersalis subuenit: ne sit mõstrũ i natura. Uñ qr eẽ corruptionem sine generatione nisi i nutritione ẽ mõstrũ i natura maius q̃ esse vacuũ: cũ ad illud sequatur vel mãm esse sine forma: vl ipsam annullari ꝛ corrũpi. Ideo post q̃ spẽs corrũpũt illud i qõ agebãt: puta species vini modicã q̃titatẽ aque: natura superior vel ipse species i virtute nature superioris create ducũt formã vini i materiã: sicut graue moueretur sursuz ne esset vacuum. Sed vbi natura creata nõ põt oz ad deũ recurrere. Sic aũt ẽ in productione mãe. Unde cũ ex bis spẽbus aliquid generat: materia que ẽ in genito aut ẽ per creationem: ꝛ sic ẽ a solo deo: aut ẽ per conuersionem spẽ ex

in materiam: ꝛ nec hoc põt natura: sed si deus põt ann ulla tũ idẽ numero reparare: cũ minus sit conuerti q̃ annullari. ꝑt multo magis mãm ꝓuersã eãdẽ numero facere redire. Nec oportet ꝓpter hoc corp⁹ xp̃i ꝓuerti ī panem: quia materia nõ fuit ip̃i addita sicut fit ī nutritione. imo etiã in nutritione deus posset mãm extrahere que fuit vnita: et aquã ỏ vino liphato. ¶ Uel posset dici q̃ ī oib⁹ generatis ex spẽbus eẽt forma substãtialis cũ accidẽtibus sine materia p̃ª: q̃uis meli⁹ videat q̃ sit stat⁹ ī miraclis: nec vltra ß sacrz sit aliqd miracłosũ: sed redeatur ad statũ nature: deo .s. materiã creante: vel reparãte: vel i eã accñtia ꝓuertẽte: quox oiuz creatio videt rõnabilioz. qr ad eã nihil nouuz seqt: qõ deus nõ fecerit alias: cũ ois mã sit a deo p creationẽ. ¶ Itẽ de nutritione illi idem dicunt qõ de gnãtiõe: qr vel deus mãz creat vel reparat: vel in eã accñtia cõuertit. Sz nõ oz q̃ vtute diuina fiant sub forma nutriti: sicut opz q̃ fiãt simplr: qr mãz de nouo creari: vel ꝓuersaz: vel ãnullataz reparari excedit vtutes nãe: ꝛ plus creatio q̃ reparatio. Sz q̃ mã facta fiat sub forma nutriti nãle est: nec excedit nãm forme q̃ ī formet potentiã oẽm sue mãe ꝓiunctã. Item nõ est imaginandũ q̃ ꝑus fiat mã sub spẽbus q̃ sub forma nutriti: qr tunc desineret ibi esse corp⁹ xp̃i: manentibus spẽbus: qõ non dicitur: qr si posset ibi eẽ manente materia nulla necessitas eẽt materiã ꝓuerti ꝓp presentiã corporis xp̃i. Nec itez materia posset esse sub accidẽtib⁹ sine forma substãtiali. Unde cũ sola materia necessaria sit ad hoc q̃ ex spẽbus fiat generatio ꝛ nutritio ipsa sola redit: ꝛ nõ prius q̃ fiat sua forma nutriti vel geniti. Qõ aũt Tho. hic dicit nõ posse redire subaz panis nec ī toto: nec ī pte verũ ẽ p nãz vl p dinã potẽtiã supposito q̃ ñ posit idẽ nũero repare ãnllatũ: ex q̃ ꝑn° h̃ ꝓcedit. Alibi vo ꝓbat ꝓriũ. Et ꝼz illõ dõm ẽ q̃ mlto magis ꝑt repare ꝓuersũ: q̃ ãnllatũ: ꝛ sic ꝓductio character ꝑt cõicari creature: ñ ãt ꝓductio gre sic ꝛ restauratio ꝓuersi: ñ repatio ãnullati: qr ex quo ẽ annullatũ ẽ factũ nihil. Ex nihilo ãt creatura ñ agit. sz qõ ẽ ꝓuersũ ꝛ nõ ãnullatũ nõ ẽ factũ oio nihil: sz ẽ redactũ ie ẽ potẽtia li potẽtia obediẽtiali: ꝛ si ñ nãli. vñ forte ꝑt cõmũicari. Et sic illõ qõ corrũpit spẽs: vtute di repat ex eis mãz: q̃ i eis in potẽtia obediẽtiali remãsit. Nã si dicat q̃ illõ ee potẽtiale ī quo mã remãsit ẽ i corpe xp̃i ñ i spẽb⁹ cũ corp⁹ xp̃i a corrũpẽte spẽs ñ attigat tẽ a solo deo fit illa repatio. Sz quãdo Tho. dicit: q̃ spẽs ꝓuertũtur in materiã quantitati interminate datur nã mãe. s. potẽtia: vñ sẽtire q̃ eẽ istõ potẽtiale obediẽtiale remãet ī spẽb⁹: ꝛ eẽ potẽtiale nãle trãsit: quia q̃uis eẽ potẽtiale nãle sit eẽntia mãe: nihil tñ ꝓhibet esse aliqõ eẽ potẽtiale obediẽtiale ꝛ supnãle: qõ est alia eẽntia a materia: ꝼm hãc opionẽ q̃ ponit formã ꝛ accidẽtia posse cõuerti in mãm. ¶ Ad argumẽtũ in oppositũ dõm q̃ q̃litas corrupta non cedit in nihil: sed cedit in potẽtiã q̃titatis: ꝛ illa corrupta in potẽtiã materie create vel redeũtis: aut in quã ꝓuertit. ꝛ sic non annulat. q̃uis ẽt possz dici q̃ lz nã forte non agat ex nihilo: põt tamẽ per accns annullare. i. facere corruptionẽ: ad quã sequitur ãnullatio. vt si pugillus terre virtute stelle condensaret maiori condẽsatione q̃ patiatur forma terre sequeretur corruptio: nec sequeret gnãtio. qr non potest esse corpus minus terra: et p ꝓsequens sequeretur annullatio ꝼm quosdã. Qõ V.

Queritur gnto vtruz spẽb⁹ vini possit liquor aliquis admisceri sine hoc q̃ desinat ibi esse sanguis xp̃i. Et vñ q̃ sic. imo q̃ incipiat eẽ i admixto. qr dr ex. de ꝓsecra. c. q̃ in dubys. nõ negam⁹ q̃ oleo ꝓsecrato potest admisceri oleũ nõ consecratum. Ubi dicunt doctores q̃ nõ solum preexistens remanet consecratum: sed etiam additum incipit eẽ ꝓsecratũ. Idem dicunt aliq ỏ aqua bñdicta

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ergo a simili in ꝓpositio. ¶ Contra post susceptionē sāguinis verisimile est aliquā guttā vel stillaz remanere: pp qō fit frequens superfusio ⁊ extersio: sz quicūqz illam supfusionem vini vel aque sumit reputatur non ieiunꝰ quasi purū elementū ⁊ nō sacramētum sumpserit. extra de ce. mis. ca. ex parte ergo non solum superadditum nō cōsecratur sed etiaz prexistēs gutta vel stilla desinit eē sacrz. ¶ Rº. circa istā qōnem sunt tria videda: ꝑ qñ liquor supadditus differt spē subalr ⁊ accñtalr: vt qz addit aqua ceruisia pomatium vel oleū spēbus. scōo qñ addit liquor einsdē spēi vtrobiqz vt de eodē dolio. 3º qñ vinū differens in q̄litate colozis vel alia. vt albū rubeo. vel econuerso.

Opin. quorū dam

Quantum ad ꝑmꝰ est vna opīo que dicit qꝺ si liquor supadditus dr̄ns spē est equalis vl maiozis vtutis deficit ibi eē totalr sanguis xp̄i. Si āt minozis remanet ibi totalr sub oi parte sanguis xp̄i sub qua prius erat: sz nō icipit esse sub liquoze admixto ⁊ corrupto: qz qō ide gñaī est vinū: ⁊ nō spēs vini. ꝓmū ꝓbaī: qz qñ defic eē ꝯsecratio: desinit eē sanguis: sz sic est ī ꝓpositio. ergo ⁊ce. Minoz ꝓbaī: qz qꝺ desinat ibi eē q̄ntum ad q̄litates coloris ⁊ sapozis nō est difficile videre: qz vt dr̄ ꝑmo phycorū. ad agendū sufficiūt duo ēria: ad patiendū vero vnū subz: sz hic est dare ērietates iter q̄litates eius qō apponiī: puta aque: ⁊ illius cui apponitur: subiectuz autem passibile sub vtraqz qualitate est q̄titas: que de se nata est subyci contrarys: ḡ ista sufficiūt ad ℔ vt q̄litates spēz vini ꝑ admixtionem contrary. puta qualitatis aque corrumpantur. De q̄titate aūt quomō corrumpaī per admixtionē liquozis nō clare patet: quia nō per actionem contrary: nec per corruptionez subiecti: nec per diuisionē. sed diuīa virtute corrumpitur: vt deductum ē in precedēti questione per eos. Sed dato qꝺ non corrūpatur q̄titas: corruptio qualitatuz sufficeret ad hoc vt sanguis xp̄i ōsineret ibi eē ꝑm eos: pp duo. primo: quia spēs vini pertinēt ad sacramētū: quatenꝰ repzesentant substantiā vini: que versa est. sz substantiā vini magis repzesētant qualitates q̄z q̄titas: qz q̄titas oibꝰ est cōmunis. qualitates aūt alique sūt ꝓprie ꝑm naturam forme specifice. ergo qualitates magis pertinent ad sacramentuz ℔ q̄z q̄titas. Ipsis ḡ corruptis desinit sacrz. Scōo qz sacrm ē signū sensibile: vt pz ex sua diffone. est. n. ūuisibilis gre visibil forma: sz spēs magis sūt sensibiles rone q̄litatū q̄z q̄titatis. ḡ magis ptinēt ad sacrz q̄z q̄titas: vt sic earū corruptio sufficiat ad corruptōez sacri. Unde Innocentius tertiꝰ dic: qꝺ vbi silitudo ōficeret sacrm nō eēt. Silitudo aūt attendit penes qualitates. ¶ Scōm patet: qz tandiu manet sāguis q̄ꝺiu manent prime species: sed ille manent icorrupte: siue diuise: siue nō: q̄ꝺiu sūt maioris virtutis: quia corrūpūt ⁊ nō corrumpūtur. ergo ⁊c. ¶ Qnicqd aūt sit de veritate conclusionis. falsū tamen videt: qꝺ q̄titate manente corruptis qualitatibus desinat ibi esse corpꝰ xp̄i. ¶ Rones aūt sunt solubiles. Unde ad ꝑmam dom qꝺ si q̄litates manēte q̄titate sic corrumperent qꝺ non remaneret silitudo: nec rei cōtente: nec rei ꝯuerse: tūc ōsineret ibi eē corpus xp̄i ⁊ sanguis xp̄i: sicut qñ fit totū aquaticū vel acetū: qz tunc ē noua gnātio: nec manet eadem q̄titas qñ de spēbꝰ fit aqua vel acetū. Sz si manet silitudo rei ꝯtente. i. corpis xp̄i: q̄uis nō rei ꝯuerse: vt qñ fit sub specie carnis: vl sanguinis: aut pueri: manet ibi corpus xp̄i: immo supposita cōi opione qꝺ corpꝰ xp̄i sit ibi loco subē in se conuerse: cum absentia substātie sit cā presentie corporis xp̄i: q̄ꝺiu remanet ibi vel tota q̄titas vel pars sine subo: q̄tū cunqz oēs q̄litates sint corrupte manet ibi corpꝰ xp̄i: ⁊ sanguis xp̄i. Ꝯ āt q̄z cito icipit fieri sub spēbꝰ noua suba q̄tūcū eēomnia alia manerent: icipit ibi vbi ē substātia desinere q̄z corpus xp̄i: ⁊ sanguis. Et iō maioz sue rōnis prime est interimenda: quia species nō ptinēt ad sacramētuz ꝑ hoc qꝺ repñtāt rē ꝯuersā: sed magis per hoc qꝺ repzesētāt rem cō tētā: Unde hac similitudine manente manet sacramētū. ¶ Ad scām dām qꝺ vbi similitudo rei ꝯtente deficeret sacramentum non eēt: qz tunc ēt separatio a subiecto deficeret: quia vt in precedēti questione dictū ē: corruptis qualitatibus cōnaturalibus ⁊ q̄titas corrumpitur: ⁊ alia substātia ⁊ accidētia alia generantur. Sz si corrupta similitudie remaneret q̄titas sine subo vt prius: adhuc remāeret sacramētū ibi. Sic igitur si similitudo rei ꝯtente remaneat: sufficit. Et de ista ꝯcludunt sue rationes. Dato etiaz qꝺ similitudo rei ꝯtente non remaneret nec alicuius alterius: ⁊ nulla ēt qualitas ibi remaneret. si tamē q̄titas ibi remaneret sanguis xp̄i remāeret: qz tādiu manet ibi sāguis xp̄i sacramentaliter: q̄ꝺiu ibi mansisset suba vini localr: si ꝯuersa nō fuisset: sed illa māsisset semper cū sua q̄titate oībus alys corruptis: alias suba corrupta nō pōt q̄titas nō corrumpi: ergo ⁊c. Qō aūt ꝓbatur qꝺ sacramentū corrūpitur ꝑ solaz corruptionem signi sensibilis ⁊ similitudinis: dicenduz qꝺ aliquādo plus requiritur ad rei factionē q̄z ad facte cōseruationem: sicut mollicies requiritur ad figure ipressionez ī cera nō ad ꝯseruationem. Et similiter vez ē qꝺ rō signi ⁊ similitudinis magis attēdit ꝑm qualitates q̄z ꝑz q̄titatē. īmo q̄titas sola nihil ē hoz: sz he rationes licet requirantur a principio ad hoc qꝺ de nō sacro fiat sacrm. tamen ex quo semel factū ē sacrm non desinit eē sacrm: licet ōsinat eē signū: vel si desinit hre nomen sacri nō tamē desinit habere eēntiam rei: sicut oleū ꝯgelatū ō quo nō pōt fieri vnctio corporalis: nec per ꝯsequēs significari spūalis: nō pp hoc desinit eē ꝯsecratū: ita ⁊ hic. ¶ Scōa opinio est Tho. distinguētis de q̄titate molis: nō virtutis: sic. s. qꝺ si liquor appositus ē tantus vel maior desinit ibi eē totalr sanguis: qz ꝑ subtractionē mutuā partiū oēs partes ꝑexistētes corrumpūtur: vel in speciem liquozis additi si est maior: vel in tertiam si est equalis. Si autem liquor superadditus ē minor: particule ad quas attingit non alie corrumpuntur. Unde in illis solis ōsinit esse sanguis. ¶ Sed contra hoc videtur: qz non magis sequitur corruptio specierum ꝑ additionem aque post consecrationem: q̄z corruptio vini per additionem aque ante: sed per appositionez aque ante cōsecrationem non dicimus aliquam partem: q̄tūcūqz modicam vini corrūpi: sic qꝺ in illa non fiat sanguis xp̄i: sic in alys. īmo vinum conuertit in se aquam ⁊ totum est vinū: qō totū ꝯuertit in sanguinē: sicut ipsemet Tho. dicit di. ii. articulo de aqua. ergo a simili gutta aque apposita speciebus vini: nulla pars specierum corrumpitur: sed sola gutta aque que conuertitur. Unde in nulla parte specierum ōsinit esse sanguis christi in qua prius esset. ¶ Sed ad hoc dici potest concedendo maiorem qꝺ minor est falsa. Ita enim corrumpitur particula vini per appositionez gutte aque sicut aliqua specierum. Sed sicut species cōuertunt guttā aque in verum vinum nouum generando quod continuatur partibus preexistentibus: ⁊ posset conuerti in sanguinez si dicerentur verba: ita gutta aque apposita vino ante consecrationem corrumpit aliquam particulam vini: de qua cum gutta aque generatur vinum: ⁊ totum fit vinum continuum: quod totum per verba consecratur. Cum enī omne agens naturale compatiatur: quando minus de aq̄ apponitur vino vel speciebus vini propter aliqualem resistentiam aque: modicum quid de vino corrumpitur: vel ō speciebus: ⁊ sic ex vtroqz fit generatio vini. Uel ista corruptio fit per diuisionem: sicut ꝯsequenter tangitur. ¶ Posſunt autem de due opiniones concordari sic: qꝺ talis liquor potest addi speciebus differens specie qui non est penetrabilis ab eis nec penetratus: sicut si oleum addatur: quod natum est alys liquoribus non misceri sz supernatare. Aliquādo aūt liquor additus ⁊ ꝑsuppositꝰ sūt adiuicez

Opin. s. tho.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

penetrabiles:ſz ꝓpter ſpiſſitudinē ⁊ ꝯpactionē alteri⁹ per talē mixtionē nullus liquor pōt ſic diuidi:gn quelibz pars remaneat ita magna qꝫ i ea nata ē ſaluari forma totius:ſic eēt de ceruiſia ⁊ quibuſdā vinis groſſiſſimis iſtar ſāguinis canini. Aliquādo aūt ⁊ſi ſint liquores inuicē cōmiſtibiles ⁊ diuiſibiles vſq; ad talia minima in quibus ſpēs ſaluari nō pōt. iſta tamē tanta diuiſio fit tarde ⁊ ñ ſtati. In iſtis vero oībus eſt vera opinio prima:qr in talib⁹ nō fit corruptio p diuiſionē. ergo aut nō fit ibi aliqua corruptio aut fit p actionē virtutis contrarie. Et qr virtus dominans corrumpit ⁊ non corrumpitur. virtus autem contraria equalis corrūpit ⁊ corrūpitur:ſicut pz i gñatione mixti. ide ē qꝫ quādo ſpecies vini ſūt maioris virtutis q̄z liquor appoſitus tunc corrūpunt ipſū:vel ſi nondum corruperūt. tamē anteq̄z ſit facta cōmixtio nō poſſūt corrūpi:qr nec rōe virtutis q̄ minor eſt:nec rōe diuiſionis:que aut nō fit ſi nō ſebintrat:vt oleū:aut ſupponitur nōdum facta. Et ſic adhuc ex ꝑte ſpecierū nulla facta corruptione manet ſub oībus partib⁹ ſāguis:ſicut pri⁹. Si autez ſint equalis virtutis: q̄uis iequalis q̄titatis adhuc finaliter gñaī ide tertia ſpēs: Et ſic tūc totaliter ibi deficit eē ſanguis xp̄i. Si aūt ſuperadditus liquor eſt maioris virtutis. tunc corrūpit ⁊ ꝟuertit i ſe ſpēs. ⁊ pari ratione deſinit ibi eē ſāguis. Si aūt liquores ſint ad inuicē penetrabiles:⁊ fiat diuiſio ꝑexiſtētis vſq; ad minima: locū hz ſcōa opinio diſtiguēs de q̄titate molis:qr ſi liquor addit⁹ ē equalis vel maior facta perfecta cōmixtione i minimas partes diuidit ꝑexiſtēs. Et ſic nō manet aliqua ꝑticula nō corrupta:qr vel ꝟuertitur in liquorē ſuperadditū ſi ē virtutis maioris vel i tertiuz vtriq;. Si aūt ē minoris q̄titatis ſicut ſe habet totū ad totū:ſic pars ad partē. Uñ tūc facta permixtione ad partes ꝓportionatas:⁊ ille corrūpitur ꝑ viā diuiſionis:⁊ per ꝟſequēs deſinit ibi eē ſanguis xp̄i:ſiue ex ipſis fiat vinum:qñ ſpēs ꝑualēt virtute:ſiue liquor additus:quando econuerſo:ſiue tertia ſpecies:quando eſt equalis virtutis:licet inequalis q̄titatis.

Opi.ſ. tho. Circa ſcōm ē duplex opinio. ¶ Prima Tho. que idez dicit de hoc ſicut de differētib⁹ ſpē ꝓp rōez diuiſionis q̄ ē generalis. ¶ Scōa ē opinio quorūdā dicentiuz qꝫ ſiue i maiore ſiue i minore aut equali addaī:remāet nihilominus in oīb⁹ ꝑtibus ſanguis:cui⁹ rō eſt: qr corruptio eſt a ꝟrio:nō a ſili. hic aūt ſunt oia ſilia. iō ⁊c. Ex his ēt fit vnū ꝯtinuū:licet ꝑtes ſitu diſtinguanī. ¶ Sz cōtra iſtam ſecundā opinione videtur eſſe. quia tūc ſi gutta ſanguinis proiciatur in dolium plenum vino eiuſdem ſpeciei non deſineret ibi eſſe ſanguis:quod videtur ridiculuz. ¶ Unde videī diſtinguendū vt pri⁹:qr aut illud vinū ē ita ſpiſſū qꝫ nō cōmiſcetur cū ſpeciebus per diuiſionē vſq; ad minima que per ſe nō poſſūt ſaluari:vel tarde hoc fit: ⁊ añq̄z hoc factū ſit:cū plures particule nō ſint cōrupte nec p viā diuiſionis que nōdū in tātū ꝓceſſit:nec per alteratōez cōtrarie virtutis:qr ſūt eiuſdē rōnis:ſic vera ē prima opinio: qꝫ remanet ītegre i oībus partib⁹ ſanguinis xp̄i:aut facta ē cōmixtio vſq; ad talia minima:⁊ tūc deſinit ibi eē ſanguis xp̄i:vel totaliter ſi maioris vel equalis q̄titatis ſit vinum additū:vel particulariter:ſi minoris:vt dictū ē. ¶ Ad rationem opinionis dicendum qꝫ nihil corrupit a ſuo ſimili p ſe:ſed a ꝯtrario:ſed tamē per accidens ſic: qr qñ fit diuiſio alicuius elementi:vel mixti vſq; ad minimum qō ē dare tale. ipſa amplius facta fit corruptio: vndecūq̄z fiat hec diuiſio:ſiue per virtutē ꝟry ſiue ꝑ ſubītrationem ſimilis. In illo vero qō ꝓmiſceī:ſiue corrūpat:ſiue corrūpaī nūq̄z fit ſanguis xp̄i:qr nūq̄z perdit materiā ſuā:vel formaz niſi corrūpaī. Qñ āt corrūpit retinet māz ⁊ ꝓdit ꝑmā formā ſubſtantialē:ſz accipit nouam. Unde cū iſta ſubſtantia q̄ nūq̄z fuit ꝟuerſa in ſāguinem nō ſtat ſāguis. ¶ Sciēdum aūt qꝫ in cōmixtione liquorꝫ ſiue equalis: ſiue iequalis virtutis: quādo ſūt facilis ſubītrationis:adinuicē diſſimilia:ſepius fit corruptio via diuiſionis q̄z via alteratōnis:qr virtus diuiſa ē debilior q̄z vnita. Unde quādo nō ē notabilis exceſſus virtutis:vel ē equalitas:ſtatī incipit diuiſio ⁊ remittit actio q̄ erat ꝑ ꝯtactū:ita qꝫ citius partes corrumpunt ꝓ diuiſionē ſui q̄z per actionē ꝟry:vbi eſt ꝟrietas. Itez qñ illud qō additū eſt:eſt mīoris q̄titatis differens ſpē vel nō:tunc in ꝑte eq̄li poſt factā diuiſionē ꝑfectā deſinit eē ſanguis:ñ ſic ītelligēdo qꝫ ſit vna pars ſola ꝯtinua e regiōe ſita iſti cōiuncta:in q̄ deſinat eē ſanguis: ſz ſic ſi duo pugilli aq̄ vl aq̄ vnus ⁊ vini alius ꝑfecte miſcerenī. ⁊ totū illud corrumperet. ⁊ gñaret aliqō tertiū: ſic gutta aq̄ vel vini addita ſubītrat partē equalē:⁊ adiuicē fit mixtū ⁊ diuiſio:vel in diuerſis ſitibus vel in vno:⁊ totū corrūpit:⁊ vna forma in particulis ꝯiunctis īducit. ⁊ per creationē vel repationē vel cōuerſionē eēntia māe ꝓportionaliter ſuperaddit:⁊ ſic deſinit ibi eē ſanguis. ¶ Si dicaī qꝫ immo in oībus deſinit. qr tñ extēdit ſuba q̄ztū ſua q̄ztitas: ⁊ cū ſit vna q̄ztitas numero ſpēz manentiū ⁊ ſube gñate ex ꝑte addita ⁊ parte ꝑexiſtētis corrupta. ꝯ ſub vtraq; ſuba illa extēdit. ⁊ ꝑ ꝟns deſinit ibi eē ſanguis. dōz qꝫ ſuba tñ extendit q̄ztū ſua q̄ztitas:q̄ ē per ſe ſua:nō alīs q̄z illa q̄ per accīs ē ſua. i. q̄ per accīs fcā ē vna ꝯtiua cū illa q̄ erat ſua:ſic ſi ōs duas,aq̄s ſic ꝯiūgeret ꝑ iuxp̄ōnem qꝫ vna nō ſubintraret aliā:fieret vnū ꝯtinuuz: nec tñ eēt vna aq̄ affecta q̄ztitate alteri⁹: ſicut nec pes afficit q̄ztitate manus q̄uis ꝯtiuetur. Ita ⁊ hic pars ꝑexiſtēs māet ſine ſuba:addita tñ ſuba hz q̄ztitatis ꝑtē: q̄uis ſit difficile imaginari:cū ſuba ſe extēdat quouſq; terminet q̄titate. ⁊ q̄ztitas vbi nō ē termīata ibi nō poſſit terminare:cū q̄ztitas ꝯtinua nō hēat terminum in medio quo modo ibi terminet ſubſtantiam.

Quantum ad tertiū de admixtione vini diſſimilis coloris vel virtutis ſēper Tho. idē dicit ſiue ſit ſimilitudo totalis:ſiue diſſimilitudo totalis:vl partialis. ¶ Quidā vero dicūt qꝫ ſēper remanet ſanguis:quādocūq; liquor admixtus nō differt ſpecie i ſubſtātia: licet i accidētibus differat. primo: qr nō ē color precedēs corruptus:nec nouus generatus ſm rē:ſed ſoluz ſm apparentiā per ſecus poſitōem paruarū partiuz vtriuſq; liquoris:qō ex hoc videtur:qr color q reſultat albi cū rubeo nūq̄z apparet ita purus:nec ita vniformis in partib⁹: ſicut ſi eſſet naturalis. ¶ Scōo qr dato qꝫ eēt ali⁹ color realiter ñ obeſt: qr variatio illoꝝ que per accidēs ſe habēt ad ſacramētuz non mutat ipm:qr accidēs ē qō adeſt ⁊ abeſt ꝓter ſubi corruptionem. Sz iſte p accidēs ſe habēt:cū indifferēter poſſit cōfici de albo ⁊ rubeo:ideo ⁊c. Iſte ēt qualitates nō ꝓprie demīant ſpēm vini:cū poſſint equaliter in alys īueniri. Secus aūt eſt ō ſapore:⁊ aliquo tali. ¶ Sed iſta opinio deficit. primo qr dicit qꝫ manet idem color numero q pri⁹ qr tunc eſſent multi colores ſm ſpeciem:⁊ per conſequens nō ꝯtinui:qr ſicut motus differentes ſpecie nō poſſunt cōtinuari:ſic nec qualitates:hoc autē videtur falſum. qr cuz per liquidoꝝ mixtionem fiat vnum ꝯtinuum ſm q̄ztitatē ⁊ per ꝟſequens ſm qualitatem:quia qualitas coextendit q̄to:⁊ ſic copulantur ad vnum terminum cōmunez. ergo cū totus color ſit ꝯtinuꝰ:videī eſſe vnus:⁊ ſi duo ꝑmi ſunt corrupti ē etiā tertius gnātus. ¶ Sz rō nō videī neccaria. qr vnius cōtinui vna pars pōt eſſe alba alia nigra:nec erit aliqua ps ſupficiei abſcolor media:ſed diſtiguenī ſe ipſis: nec erūt ꝯtinui colores:ſz nec diſcōtinui:licet ſint i ꝯtinuo Nec oz qꝫ ſi ex ſubſtātys:⁊ q̄ztitate:q̄ ſunt vnius rationis ſi at tertia qꝫ ꝓp hoc ex q̄litatib⁹:q̄ ordñt ſpē:fiat tertia. Magis tñ ꝓbabile eſt qꝫ ſicut ex diuerſis ſubys. ⁊ qualitatib⁹ eloꝝ fit īmixtio ſuba media ⁊ q̄litas media:ſic ⁊ hic:maxie ſi verꝫ eſt qꝫ ex mixtiōe liqdoꝝ ꝓp ſubintrationē ptiū oiuz ſequaī vtriuſq; ſubi corruptio. qr per ꝟns. ⁊ q̄ztitates:⁊ oia

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

alia accidẽtia corrũpunt. Et qõ dicitur qꝫ secus ẽ de colore qui accidit: ꝛ õ sapore qui videt eẽ ꝓpria qualitas vini: videt eẽ ꝺ id qõ supra dixerat idistincte: qꝫ corruptio soli? qualitatis facit desinere eẽ sacrm. hic aũt dicit qꝫ nõ õ illa qualitate que accidit: sicut color: sed de illa que ẽ ꝓpria vini: sicut sapor. ¶ Preterea ꝑ admixtionẽ vini alteri⁹ i magna q̃titate: qõ est fortissimũ: vt vernacinũ ꝛ hꝺ. non solũ mutat color: sed imutat totaliter sapor: odor: ꝛ vigor: ꝛ calor: ꝛ fere oẽs qualitates sensibiles. Et sic ꝑm eũ nõ maneret sacrm: cum sicut supra dictuꝫ est: q̃cunqꝫ accidẽtia mutentur: si q̃titas manet eadẽ numero ꝛ sine subiecto: sicut prius semꝑ manet sacrm. sed per tantã mutationẽ qualitatũ naturaliũ ex nã indiuidui videtur quantitas corrumpi vt dictum est. ꝛ etiam per subintrationẽ oĩum partiũ videtur nulla manere sine subiecto. ꝛ sic vbiqꝫ est substantia alia. ꝛ per ꝺsequẽs desinit esse sacramentũ. ¶ Itẽ ꝑ talem mixtionẽ fit corruptio substãtialis: ꝛ ꝑ ꝺñs oĩum accñtiuꝫ: vt ex supra dictis patet. ¶ Itẽ si ẽ alia q̃litas noua corrupta cõnaturali: totum desinit vt supra dictũ est. ¶ Et ideo non valet illud qõ adducũt. qꝫ q̃uis qualitates diuersoꝝ vinorũ accidant sacro: tamẽ qualitatib⁹ cõnaturalib⁹ coruptis cetera corrũpũtur: ẽt substãtia si ẽ ꝛ q̃titas nisi miraculose retineãt. sicut qñ apparẽt species carnis ꝛ sanguinis vel pueri per nouas spẽs superinductas: hoc non possꝫ fieri nisi cum corruptione primorũ. ꝛ per ꝺñs q̃titatis nisi deus eam retineret. Et ideo cũ eadẽ q̃titas parti possit esse sine subiecto: partiin subo: dũ tamẽ quelibet pars ꝑ se sumpta sit tanta qꝫ posset eẽ per se separata ab oĩ alia in tali natura: quale ẽ subꝫ qõ habꝫ vel habuit: si minor liquor admiscetur fit vnũ ꝺtinuũ q̃tum occupat pars adiuncta. Si aũt est maior vel equalis fit vnũ ꝺtinuũ: qꝛ oẽs partes subintrantur ꝛ penetrãtur. vnde totũ corrũpitur ꝛ tertiuꝫ generatur: generata noua forma: lꝫ hic non sit illa mixtio cuius quelibet pars mixti ẽ mixta. ¶ Qõ ãt dicitur: qꝫ similia nullo mõ se alterãt: verũ est per se: sed ꝑ accidẽs sic: vt supra dictũ est. ¶ Et qõ dicunt: qꝫ dissimilia ꝑm qualitates pñt se alterare: nõ corrumpere: nõ valet. qꝛ alteratio magis fcã abycit a substãtia. sicut maior ignis corrumpit minorẽ: vel saltem per diuisionẽ ꝛ subintrationẽ. ¶ Et qõ dicitur qꝫ mixtio est ꝑ secus põnem partiũ: nõ videt. quia sicut in nutritõe per hoc qꝫ materia cibi fit sub forma nutriti non est dictũ qõ distinguat situ materia adueniens a preexistẽte. sed vtraqꝫ est indiuisibiliꝛ cõmixta: sic quia fit vna q̃titas: ꝛ vna forma substãtialis: ꝑ ꝺñs cõmixtorum. ideo non videt qꝫ materia vna sub alia distiguat situ. Alis eodẽ mõ miscerent arida hõgenea ꝛ liquida: qõ tamẽ ipse negat. verũ est qꝫ ipse intelligit differentiã in hoc qꝫ in coniunctione aridoꝝ totũ additũ distinguit situ a toto cui additur etiã perceptibiliter. sicut ꝛ vnũqõqꝫ nullo sibi addito. in mixtione vero liquidoꝝ nõ totũ stat seorsũ a toto sed pars a parte imperceptibiliter. ¶ Et iõ videt mihi eẽ distinguendũ sicut pri⁹: qõ põt eẽ vinũ eiusdẽ spẽi habens qualitates ꝺtrarias: sicut si differret specie. Si ergo vinũ dissimile superadditũ penetrat vl penetret: sic qꝫ preexistẽs diuidatur i minima nõ subsistẽtia desinit ibi eẽ sanguis xp̃i: vl totaliter si ad oẽs partes hec diuisio ꝛ corruptio ꝓtingat: vel particulariter si ad quasdã trñ. Si aũt ibi nõ fiat corruptio per diuisionem: ꝛ sit virtus contraria in vinis: ꝛ per ꝺñs in se mutuo actiua si est equalitas vtutis: tandẽ fit tertiũ vinũ differẽs numero. ꝛ per ꝺñs desinit eẽ sanguis. Si autẽ sit maior in ꝑexistẽte: qꝛ forte erat vernacinum: vel grecũ aut cretense: aliud debile gallicum: vel in magna q̃titate erant species: ꝛ istud in vna gutta vel q̃si: tunc species corrumpunt ꝛ nõ corrumpuntur: ꝛ sic manet ibi integraliter sanguis. Si aũt ecõuerso: non manet: qꝛ totum corrumpitur. ¶ Ad primũ argumentũ i oppositũ dꝺz: qꝫ nõ est sile. nam de oleo admixto: qꝫ nõ corrumpat ꝺsecrationẽ primi ratio est in promptu. qꝛ non ẽ ita penetrabile vel penetratiuum quin admixtum possit stare e regione ꝺtra aliud. ꝛ sic primum non perdit suaꝝ consecrationem. sicut nec corrumpitur in esse naturali. Si autem fiat commixtio ꝛ diuisio: ꝛ per ꝺsequens prioris destructio: nõ video quare nõ destruatur consecratio destructa re consecrata. sicut cõsecratio calicis eo destructo: nisi qꝛ papa sic statuit: qui in talibus non sacramẽtis: sed ecclesiasticis institutis hꝫ plenitudinem potestatis. ext. de ꝺsecra. eccle. ca. aqua. vbi ꝑ rati habitationẽ ecclesie cõsecrantur. Similiter qꝫ oleum additum sine noua consecratione fiat oleum consecratum: non ẽ ratio: nisi quia papa sic statuit: qui posset statuere qꝫ calix conflatus vel aliter destructus ꝛ postea reparat⁹ semper staret consecratus. Similiter quare aqua benedicta sine noua benedictione fiat benedicta: non est nisi ex ordinatione pape. sed sacramẽta non subsunt pape. Unde non potest facere qꝫ mortuus resuscitatus sit maritus: nisi ex nouo consensu. nec qꝫ non consentiens sit nouus maritus. ita non potest facere qꝫ speciebus corruptis remaneat ibi sanguis. aut qꝫ in liquore addito sine verbis incipiat eẽ sanguis. Unde ꝑt oleum consecratuꝫ est materia ad vnctiones cerimoniales. que non sunt sacrm a xp̃o institutum: ꝝ sacramentales ab institutione ecclesie: non est difficile videre quomodo ex solo statuto pape admixto faciat reputari sacramentum. Sed prout oleum consecratuꝫ est materia sacramenti extreme vnctionis difficile est: nisi quis dicat: qꝫ sicut in materia matrimoniali aliquid potest papa: sic hic. Tum quia decretalis nihil exprimit chrismate: quod est materia confirmationis. qꝫ hic non sacruꝫ possit admisceri sacro: tuꝫ quia qõ dicit de oleo consecrato: qꝫ non consecratum potest admisceri nihil aliud explicans: potest intelligi quo ad sacramẽtalia nõ quo ad sacramẽta. Dicere autem qꝫ potest cõmisceri sic qꝫ primũ nõ desinat esse consecratum: nec tamen qꝫ illud qõ additum est sit cõsecratum: propter hoc est contra mentem decretalis: quia intelligit qꝫ totum reputetur consecratum. ¶ Ad secũdũ dicendum qꝫ quando de sanguine non remanet in calice nisi gutta vel stilla: illud quod additur in magna quãtitate corrumpit illam speciem: vel per viam diuisionis si non habet qualitatem contrariam: vel per viam alterationis si habet. ꝛ sic non remanet.

¶ Si heretici ꝛ excommunicati hoc sacramentum cõficiant. Di. XIII. a

Solet etiã queri vtꝝ praui sacerdotes hoc sacramẽtũ cõficere queãt? Ad qõ dici põt qꝫ aliq lꝫ sint praui cõsecrãt vere. s. q it⁹ sint noie ꝛ facõ ꝛ si nõ vita. qꝛ nõ i merito cõsecrãtis: sꝝ i verbo efficit creatoris. Uñ aug. Intra catholicã eccl'iam i mysterio corpis ꝛ sãguinis dñi nihil a bono mai⁹: nihil a malo min⁹ pficit sacerdote: qꝛ nõ i merito cõsecrãtis sꝝ i verbo cõficitur creatoris ꝛ virtute spũssãcti. Credẽdũ ẽ. n. qꝫ i verbis xp̃i sacramẽta ꝺficiãt. Sic ipe ẽ q baptizat. ita ipe ẽ q ꝑ spũꝫ sãctũ suã effic carnẽ ꝛ sãguinem. Item Bre. Putãt quidam communionem corporis min⁹ eẽ sanctificatoꝫ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

si illorum fiat officio: quorum vita eorum oculis videtur ignobilis. Heu inq3 magnū laqueus ici dūt: vt diuina ⁊ occulta mysteria plus ab alijs sanctificata posse fieri credant: cum vnus idē q3 spiritussanctus in tota ecclesia iuisibiliter ea mysteria ⁊ opando sanctificet: ⁊ sanctificādo benedicat. Mysterium ideo dr̄ q secretam ⁊ recōditaz habeat dispēsationē: Sacrificiuz vero quasi sacrum factum: qr prece mystica consecratur pro nobis in memoriaz dominice passionis. Sacramentū ē in aliqua celebratiōe: cū res ita fit vt aliqd significate rei accipiam⁹. Sacramenta sūt baptisma: chrisma: corp⁹: q̄ ideo sacramēta dicuntur: qr sub tegumēto visibiliū rerum: diuina virtus secretius salutem eorum dē sacramētorū operatur. Unde a secretis virtutibus vel sacris sacramēta dicuntur. Panis ⁊ calicis sacramentum grece eucharistia dicitur: latine bona gratia interptatur: ⁊ quid melius corpore ⁊ sanguine christi: Siue ergo per bonos: siue per malos ministros intra ecclesiā dispensetur: sacrum tamē est: qr spiritussanct⁹ viuificat. Nec bonorum dispensatoz meritis ampliat̄. nec maloz attenuat̄. Hoc ō corpe domini: hoc ⁊ de baptismate chrismate scienduz ⁊ tenendum: qr virtus diuina secreti⁹ operat̄ in eis: ⁊ diuia solūmō ē hec virt⁹ siue potestas: non humane efficacie. Illi vero qui excommunicati sunt vel de hereſi manifeste notati: nō videntur hoc sacramentum posse conficere: licet sacerdotes sint. qr nemo dicit i ipsa ꝯsecratiōe: offero: sz offerim⁹: quasi ex persona ecclesie. ⁊ ió cum alia sacramenta extra ecclesiam possint celebrari de hoc non videtur. Dō etiam aug. tradere videt̄ dicens. Recolite nomē ⁊ aduertite veritatem. Missa eni dicitur: eo q celestis missus ad consecrandum viuificanduz corpus aduenat iuxta dictū sacerdotis dicētis. Omni potēs deus iube hec perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum ⁊c̄. Iccirco nisi angelus venerit: missa nequaq3 iure vocari potest. Nunquid enim si hoc mysterium hereticus ausus fuerit vsurpare: angelū ō cel' mittit de⁹ oblationē ei⁹ cōsecrare maxie cū eisdē per prophetā ꝯminat⁹ sit dicēs: maledicaz bñdictionib⁹ vr̄is. Dō si bñdictōib⁹ eoz se asserit maledicturū veritas: qd erit de hostia: ergo dicem⁹ illaz posse benedici ab illo quē scim⁹ a deo fore maledictum cuz sua benedictione: Si eni de⁹ maledixerit bñdictiōib⁹ hereticoz ⁊ simōiacus bñdixerit: qs eoz ꝓualebit: Nunquid benedictio maledicti ad nihilū poterit redigere verba veritissima cōminantis dei: Ex his colligitur q hereticꝰ a catholica fide precisus nequeat hoc sacr̄m cōficere qr sancti angeli q hui⁹ mysteri celebrationi assistūt: tūc nō assunt qñ hereticus ⁊ simoniacus hoc mysteriū temerarie ꝓsumit. Non enim dubitari licet vbi corporis dñici ⁊ sanguinis mysteria gerunt̄ supernoz ciuiuz ad esse conuēt⁹. In huius mysteri expletiōe sicut formā ꝓuari: ita ordinē hr̄i. s. vt sit sacerdos ⁊ intētionē adhiberi oportet vt illō facere itēdat. Si nō credit de illo mysterio sic veritas habet nūqd pōt itēdere illō ꝯficere: ⁊ si ñ i tēdit nunqd ꝯficit: Aliq dicūt etiā ñ recte ō illō mysterio sentiētē posse itēdere: ñ q̄dē illō ꝯficere: qō iaz eēt recte credere: sz id agere qō geritur ab alijs dū ꝯficit: ⁊ sic adhibet itētio: ⁊ si itētio dicat ō eē ꝯficiēdi illō mysteriū tñ exquo itēdit ea dicere ⁊ agere q̄ ab alijs gerunt̄ implet̄ mysteriuz. Illō etiā sane dici pōt q a brutis aialib⁹ corp⁹ xp̄i ñ sumit̄: ⁊ si videat̄. Quid g sūit mus: vl qd māducat: De⁹ nouit. De hoc celesti mysterio aliq̄ pstrinxim⁹ a catholicis fideliter tenenda. Qui enim his cōtradicit; hereticus iudicatur.

¶ Quid facit hereticum ⁊ quid sit hereticꝰ. b

n E autem ignores quid faciat hereticuz vel quid sit hereticus: audi breuiter qd ide sci doctores tradāt. Hyla. ait. Exti terūt plēs q celestiū verboz simplicitatē ñ veritatis ipi⁹ absolutōez suscepez̄t: aliter iterptārēs q̄z dictoz virt⁹ postularet. De itelligētia enim heresis ñ ō scriptura ē. ⁊ sensus ñ sermo fit crimē. Idē in viij. Intelligētie sensus i crimine ē. Hiero. dicit: q ex verbis iordiate platis incurrit̄ heresis Aug. diffiniēs quid sit hereticus ait. Hereticus ē q̄ palicui⁹ tpalis cōmodi ⁊ maxime glie pricipatusq3 sui gratia falsas ait nouas opiniones gignit vel sequitur Dō. I.

Irca tertiādecimā distinctōz q̄rūt̄ q̄tuor. ꝓmo. vtz ñ sacerdos possit cōficere: scdo vtz sacerdos teneat̄ celebrare: 3° de hereticis. 4° vtz plēs sacerdotes possint eādē hostiaz consecrare. ¶ Primo ergo queritur. vtrum non sacerdos possit cōficere. Et videtur q sic: quia omnis sanct⁹ est sacerdos secundum Chrysostomum. ¶ Contra non licet non sacerdoti corpus xp̄i dispēsare: g multomin⁹ celebrare. ¶ Rñdeo. circa istā qōnē sunt q̄tuor videnda. Prio de hoc qō q̄rit̄. scdo vtz papa ꝓhibēte possit sacerdos celebrare. Tertio vtz plus valeat missa boni vel mali sacerdotis. q̄rto ō hoc qō tangit̄ in argumēto.

Quātum ad p̄m sunt. 5. ꝓnes. ¶ Prima q̄ nō sacerdos pp q̄cūq3 sanctitatē aut ptātē a papa ꝓmissā nō pōt corp⁹ ⁊ sanguinē xp̄i ꝯsecrare: qr cui⁹ nō ē potētia illi⁹ nō ē act⁹. Uñ sicut papa non posset facere q̄ ceco videret: q nō hz potētiā vidēdi: sic non pōt facere q̄ nō sacerdos conficiat aut absoluat: qr non habet characterem:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

q̄ est ꝓprie potētia ꝯficiēdi.ꝛ ligādi ꝛ soluēdi. Nam qō est
epi nō pōt nō eps:nec qō ē sacerdotis:nō pōt nō sacerdos.
Actus vero īferioꝝ ordinū ēt non habēs ordinē pōt.qꝛ nō
2ª 2º sunt ad posse simplr:sed ad posse ex officio. ¶ 2ª ꝯ ē.qꝫ fo
rte exorciste officiū:nō posset non exorcista:cū hēat spālem
ptātem ad expellēdū demones:qō alius nō pōt: nisi forte
p gr̄am gratis datā:ꝛ tunc iter miracula ꝯputaī:ꝛ nō inter
sacra. Sꝫ qꝫ exorcista p exorcismū demonē expellat videī
nō esse miraculū:sed de lege coī:sicut qꝫ sacerdos cōficiat.
Sꝫ qꝛ illud non expimur:videī magis actus exorciste ex
orcismos dicere q̄ꝫ demones expellere. Unde qꝫ beatus
Martinus a btō Hylario factus exorcista mox demonia
cū liberauit:miraculo nō sacr̄o attribuiī: qꝛ non sic est de
3ª 2º alys exorcistis. ¶ 3ª ꝯ est.qꝫ sanctitas facit hoiem sacerdo
tem duplr:p̄mo q̄si sacrū ducē alioꝝ exēplo.ꝛ fortevbo.2º
qꝛ offert scip̄m deo hostiā viuentē:non aūt qꝫ possit confi
cere vel absoluere:vt dicūt heretici:ꝫ quos dicīt.ex̄.de sū
ma trini.c.i.§.vna vo.v. Et hoc vtiqꝫ sacr̄m nemo pōt cōfi
cere nisi sacerdos:q ad hoc rite fuerit ordinat⁹: ꝫ claues
4ª 2º ecclie: quas ip̄e cōcessit apl̄is eoꝝq̄ successoribus Jesus
xp̄s. ¶ 4ª ꝯ ē.qꝫ qui non sacerdos de facto celebrare p̄su
5º 2º mit irregularitatē īcurrit:vt dicīt de clerico nō ordinato
ministrāte.c.p.ꝛ.z. ¶ 5ª ꝯ ē.qꝫ archidyacon⁹ q visitans cō
fessiones audiebat:dicēs se p manus ipositionez recepisse
sp̄m scm̄:in quo datī remissio peccatoꝝ:errabat: qꝛ ly dya
cono detī sp̄us scūs cuz manus impositione: non tm̄ ei datī
cū manus ipositione sicut sacerdoti cui dr̄:quoꝝ remiseri
tis pcta. re. ꝛc. Et sic.qꝛ vt sacerdos absoluebat ideo irre
gularitatē īcurrit:sicut ille q̄ n̄ sacerdos soleniter baptiza
bat:ex̄.de cleri.nō ordi.ca.p.
p̄ª 2º **Quantum** ad scōm sūt ēt gnēz ꝯclones. Prima.qꝫ
sacerdos ēt papa ꝓhibēte pōt ꝯsecrare
licet nō sit eps:qꝛ ī cōsecratōe corpis ꝛ sāguinis veri:tātuz
p̄t minim⁹ sacerdos:q̄ꝫtū sūm⁹ pōtifex:ēt petr⁹ apl̄s:qꝛ ita
habet potētiā q̄ ē caracter:sicut eque p̄t videre p̄u⁹ sic rex:
si hꝫ eque potētiā visiuā. In ꝯsecratōe aūt corpis xp̄i my
stici:sicut abbatū. virginū. epoꝝ:ꝛ hꝰ:plus pōt eps q̄ꝫ sim
plex sacerdos.īmo tātū p se q̄ꝫtū papa:licet nō ita cōmitte
re. Unde cōsecrationē eccl'aꝝ nō pōt eps nō epo cōmitte
re: qō papa pōt:qꝛ hꝫ plēitudinē ptātis. Unde Hre.extra.
de ꝯse.eccl'ie.ca.pe.ratā hūit ꝯsecratōez factā p simplices
p̄sbyteros.qō nō potuisset si a p̄ncipio ꝯmittere nō posset
Sꝫ qꝛ rati habitio retro trahīt ꝛ mādato cōparatī.iō rati
habitiōe cōsecratio facta ē:q̄ p̄r⁹ cōmissione fieri potuit.
Et iō nō sequīt qꝫ si papa pōt cōmittere cōfirmatōez ꝛ mi
noꝝ ordines:qꝫ ꝓpter hoc īferioꝝ eps possit. Nec tamen
papa pōt hr̄e ratā cōfirmatōez vel collatōez minoꝝ ordi
nū factā de facto a nō epo:sicut ꝯsecratōez:qꝛ illō ē sacr̄m:
istud aūt ē sacr̄ale. Nō pōt aūt papa dare effectū sacr̄i sine
sacr̄o:qꝛ nō hꝫ ptātez excellētie ī sacr̄is:sicut xp̄s. Un̄ cum
absolutio i foro p̄nie ꝛ cōfirmatio ꝛ ordinatio sint sacr̄a:si
a p̄ncipio nihil actū ē sacr̄z nō ē. Nec pōt rati habitio pape
facere illō sacr̄m:qō a p̄ncipio fuit nō sacr̄m:qcq̄ valere.
Sꝫ i sacr̄alib⁹ ipse hꝫ plenitudinē ptātis:cū sacr̄alia per ec
clesiā istituta ab ipso hēant robur:p q̄ ēt sola relatio ratio
nis acquirīt. Pōt igīt pape rati habitio facere qꝫ eccl'ia sit
cōsecrata.i.qꝫ licite possit ī ea ita celebrari missa:ꝛ ordines
ꝛ chrisma:ac si eēt p epm cōsecrata. Sꝫ nō tm̄ valebūt ora
tōes i ea fcē q̄ꝫtū si ꝓpter orationes fuissꝫ scificata. ¶ Se
2º 2º cūda ꝯclo ē qꝫ si eēt pessim⁹ hō:puta iudas:ꝯficeret nihilo
min⁹:dūmō sacerdos eēt:nō illa ratione quā ponūt gdā.s.
qꝛ q̄ sūt de eēntia sacr̄i debēt cē nota ministrāti saltē:alias
nesciret eē sacr̄m.bonitas aūt nō p̄t eē sibi nota:qꝛ nescit
hō vtꝫ amoze dign⁹ sit.ꝛc.iō ꝛc. Dec.n. rō nō valz. Impos
sibile.n.ē ea scire q̄ sūt de eēntia sacr̄i:si itētio ē ō eēntia:qꝛ
cūc ordinās nescit se conferre ordinē:qꝛ nescit vtꝫ ille ītē
dat recipe:qꝛ nemo scit q̄ sūt hois nisi spirit⁹ hois q ē ī ipo
Et simil'r eꝰ. Un̄ sacerdos n̄ p̄t scire per euidētiā vtꝫ con
ficiat:qꝛ nescit vtꝫ sit sacerdos:qꝛ nescit vtꝫ fuerit ip̄e vl'
qui ordinauit baptiçatus:ꝛ vtrum ille intenderit ordinari
vel ordinare:vel vtrum fuerit episcopus: ꝛ multa hꝰ.
Unde est alia ratio.qꝛ potestas artis sine bonitate morali
nihil minus potest operari:sicut est bonus artifex qui est
malus hō. Et sil'r etiā qui hꝫ characterez sacerdotalē:licet
sit malus homo est tamen eque potens conficere sicut bo
nus: sicut etiam sequitur proles ex adulterio. ꝛ ex actu de
bito:sic ꝛ in proposito. ¶ Tertia cōclusio est. qꝫ etiā here 3ª 2º
ticus conficit:ꝛ scismaticus:qꝛ q̄ꝫuis de ordinatis ab here
ticis posset magis dubitari.qꝛ illō facit eps rōne ꝯsecratio
nis episcopalis:que qꝛ non est sacramentū: sed sacramēta
le qō videretur magis subiacere potestati pape:vt potesta
tē acquisitam per eaz posset auferre:tamen de hereticis ꝛ
ordinatis a catholicis certum est qꝫ ꝯficiunt: qꝛ cum pote
stas conficiendi fundetur in charactere impresso per sa
cramentum:super qō papa nihil patest:eque conficit here
ticus sicut catholicus:dum tamen nō mutet formaz neqz
mātz. ¶ Quarta ꝯclusio est. qꝫ suspensus ꝛ excoicatus licz 4ª 2º
non habeat executionē clauiū iurisditionis:habet tamen
executionem clauiuz ordinis. Unde conficere potest: sed
absoluere non potest: quia absolutio requirit characterez
hinc ꝛ subiectionem inde:ꝛ sic vtranqz clauez siue potesta
tem regrit:qꝛ sicut papa non pōt impedire hoiem qn vide
at si habet visibile ꝛ potentiaz visiuam nisi amoueat sibi
obiectum vel claudat ei oculum. sic non potest impedi
re quin sacerdos conficiat nisi amoueat sibi materiaz vel
prescindat sibi linguam. ¶ Quinta conclusio est. qꝫ si est 5ª 2º
degradatus vel symoniacus in ordine qꝫ etiam conficit:
qꝛ licet iste habeat characterem vitiosum: ita qꝫ non licet
ei celebrare: exquo tamen habet sacramentum absolute
siue ordinem quantum ad posse absolute:posset conficere
degradatus: brachio seculari expositus: in scala existens
ad suspendium: si materiam haberet: quia manente tota
causa manet totus effectus.

Quantum ad tertium. Sciendum qꝫ istis non ob
stantibus:melius valet missam boni sa
cerdotis q̄ꝫ mali:ꝛ melius est audienti:ꝛ melius est ei pro
quo dicitur:qꝛ licet sit idem sacr̄m:ꝛ ex ope opato equalis
sit valoꝝ.tamē qꝛ missa non dicit solum sacr̄m:sed includit
omnia que procedūt ab exordio confessionis vsqꝫ in finez
gratiarum actionis:vel saltem ab introitu misse vbi sunt
multe conclusiones:ꝛ deus peccatores nō audit sꝫ iustos.
inde est qꝫ ex opere operante plus valet missa boni q̄ꝫ ma
li sacerdotis. Dico autē opus operās: persone:nō ecclesie:
qꝛ exquo sacerdos malus nō est ab ecclesia precisus eque
gerit personaz ecclesie celebrādo bonus sicut malus. Un
de ex parte meriti eccl'ie est ēt equalis valoris.

Circa quartum.s.circa id quod arguitur sunt sex ꝯclu p̄ª 2º
siones. ¶ Prima qꝫ solus sacerdos est dispensa
toꝝ huius sacramenti:sicut ꝛ celebratoꝝ. Nullus.n. iferioꝝ
sacerdote habet ex officio aliquod sacramentuz ministra
re. Diaconus autem ex officio partem eucharistie hꝫ dare
.s.sanguiem:sicut beatus Laurenti⁹ dixit. Cui commisisti
dominici sanguis dispēsationem.non autem corpus: quia
sāguis mediāte calice sacrato dispēsatur. Unde non opoꝝ
tet manus dispensantes esse sacratas. Corpus autem cum
dispensatur dispensatur immediate manibus contrectan
tibus. Unde ab illo solo debet dispensari cuius digiti sunt
sacrati:ꝛ manus.s.sacerdotis:qui etiam non ōbet tangere
nisi duob⁹ digitis sacratis. ¶ Scōa ꝯclo ē.qꝫ eadē rōe ife 2ª 2º
rioꝝ dyacono vasa sacra non dꝫ tāgere qm̄ ī eis est corpus
ꝛ sanguis domini:quia dyaconi est sāguinē dn̄i dispēsare ꝛ
corp⁹ ad sacerdotē deferre. Qm̄ āt non ē in eis corpus aut

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sanguis subdiaconus tãgit ministrans: qz ꝛ tangit quando ordinaꝫ. vasa aũt reliquiaꝝ ꝛ hꝺ: accoliti: nõ alꝝ. Nec accolitoꝝ ẽ tangere calicem consecratum: nec laicoꝝ vasa reliquiaꝝ: siue reliqas portare: q̃tũcũq; sint nobiles: nec etiã in choro stare: cũ etiã Ambro. iperatorẽ ide expelleret: qꝺ mõ nullus facit. De istis hr̃. xi. di. c. Sacer. ꝛ. c. Nõ oꝫ. ꝛ. c.

3ª ꝑ° sequẽti. licite. ꝛ di. z4. nullus. ¶ Tertia ꝑ est. q; ꝓpter necessitatẽ pr̃sbytero ifirmo: ꝛ nõ valẽte: vel ẽt absente: licet dyacono infirmo eucharistiã portare: non aũt iferioribus: cuius tamẽ ꝯtrariũ legiꝫ in ecclĩastica hystoria. 6. vel. z 6. ca. de Serapione: q; moriẽs misit pueꝝ ad sacerdotẽ petẽs viaticuz. ꝛ ille qui infirmus erat: partem eucharistie misit ei per eũdẽ puerum. Nec est verisimile q; ille puer fuerit diaconus. Sed nõ qꝺ fit Rome: sed qꝺ fieri debet spectandũ est. ¶ Quarta cõclusio ẽ. q; licet layco non liceat corp⁹

4ª ꝑ° xpi dispẽsare: licet tamen inuẽtũ eleuare reuerẽter: vt ad locũ debitũ per sacerdotẽ portet̃: licet nõ habeat man⁹ sacratas: qz hoc nõ est ad consecrãdum vel dispẽsandũ. sz ad custodiẽdum. Illa aũt quibus ꝝm legem cõem tãgitur cõsecrandũ vel dispensandũ debent esse cõsecrata: vel benedicta. vt corporale: ꝛ calix. Non sic autẽ pixis: in qua est in

5ª ꝑ° tabernaculo reseruãdum. ¶ Quinta conclusio est ꝺ hereticis: scismaticis excomunicatis: ꝛ ceteris ab ecclesia precisis. Et de hereticis est regula generalis q; sive sint publici sive occulti. ab eis non ẽ eucharistia recipienda: nec alia ecclesiastica sacr̃a. imo melius ẽ mori q̃ꝺ manu heretici eucharistiã recipe: ẽt i morte. z4. q. z. Cepit. vbi Ermigilduz regez martyrem facit Greg. qz in festo pasce maluit securi iterire q̃ꝺ mãdato patris ꝺ manu arriani episcopi eucharistiam suscipere. Sed qz occulte excõmunicatus ꝛ multo magis occulte simoniacus non debet vitari publice: sed tantũ occulte. extra. de sent. excom. cum nõ ab homine. iõ intelligendum ẽ q; ab istis nõ debent talia recipi occulte: nec ẽt publice si sit manifestum: vel ẽt si occultũ: dũ tamẽ

6ª ꝑ° sine ꝑditõe occulti possint talia omitti. ¶ Sexta ꝑ est. q; de criminib⁹ est distinguendũ: qz si est fornicarius vel simoniacus nõ in ordine occult⁹ vel notori⁹ vel si ẽ irretit⁹ quocunq; alio crimine occulto vel publico: duz tñ non sit irregularis: q; per ꝯñs est suspẽsus: sicut homicida: ab oĩ inq̃ꝺ tali licet: recipe eucharistiã: ꝛ missam audire. Sed si ẽ fornicarius notorius per ꝯfessionẽ in iure: aut sententiã ꝛ facti euidentiã: nõ licet talis missã audire: nec per ꝯñs ab eo sacr̃a recipere publice vel occulte. Si aũt nõ ẽ notori⁹ tunc licet. Et idẽ est de symoniaco nõ in ordine. Symoniac⁹ vo in ordine est suspẽsus quo ad se ꝛ quo ad alios: sicut et excõicatus maiori excõicatiõe. Uñ etiam si isti sunt occulti in occulto nõ in publico sunt vitãdi. Sz in oĩbus talib⁹ si qs in occulto: vt ruborẽ ad pñiam sacerdoti peccãti incuti at: non recipiẽdo sacr̃a. vel missaz eius non audiendo: si ꝺ ex despectu nõ faciat: dñ facit. Et sic intelligunt̃ de cleri. ex co. mi. c. Nr̃a. ꝛ. c. vlti. ¶ Ad argumentũ dõm: q; oĩs scũs est sacerdos ad imolandũ se: nõ xpi corpus ꝯficiendũ.

Secũdo queritur vtrũ sacerdos teneatur celebrare. Et videtur q; nõ: qz sacr̃m qꝺ ẽ de necitate põt celebrari sine solẽnitate: quãdo solẽnitas haberi nõ põt: vt baptism⁹ sine stola ꝛ siñ exorcismo: ꝛ cõfessio p̃t fieri laico: sed missa i nulla necessitate debet celebrari sine cõcurrentib⁹ q̃ sũt de solennitate: puta vasis: paramentis: ꝛ hꝺ. ergo celebrare nõ est de necessitate. ¶ Contra. cũ layci ꝛ nõ min⁹ sacerdotes necesse bẽant audire missas aliq̃ñ: ꝛ ꝺ nõ possint facere nisi sacerdotes eas dicerẽt. igr̃ sacerdotes q̃ñq; tenẽtur celebrare. ¶ R°. circa istã qõnẽ septẽ sũt videnda. primo de personis ministrantib⁹. scõdo de tẽpore. tertio de loco. quarto ꝺ altari. quito de calice. sexto de vestibus. septimo de lumine.

Quantum ad primũ sũt tres conclusiones. ¶ Pri ꝑ ma. q; sacerdos teneꝫ celebrare ratione qua sacerdos: licet non teneaꝫ confessionem audire: baptizare: aut sacr̃a alia ministrare: nisi ratione cure vel alteri⁹ officy: non ratione sacerdoty: quia illud respicit corp⁹ xpi mysticũ: licet ẽt ipse non teneaꝫ sacerdotiũ recipe: qz ordo est sacramẽtum volũtatis nõ necessitatis. postq̃ tñ recepit teneꝫ celebrare: qz teneꝫ non i vacuũ gratiã dei recipere. Et qui non bene vtiꝫ acceptis: indignus est accipiẽdis. Est aũt maxia gr̃a quã sibi deus fecit p manus impositionem pr̃biteri: ꝛ vane hz si non vtiꝫ ad finem ad quẽ est. ergo ꝛc. q̃uis ista ratio non sit demr̃atio: qz minores ordines hñs põt sine mortali ꝺbere cũ corrupta vl̃ vidua. ꝛ sic nõ vteꝫ gratia ordinis sibi facta. Dicit aũt Tho. q; teneꝫ in festis pcipuis ꝛ qbus fideles cõicant. exr̃. de cele. mis. ca. Dolẽtes referimus. vbi reꝑhendiꝫ q; aliqui vix quater in anno celebrant: ꝛ precipiꝫ talia corrigi. Unde nisi ter vl̃ pluries celebrẽt puta paschate pẽthecostẽ. ꝛ natiuitate dñi. ꝛ assumptione beate virginis: ꝛ festo omniũ sãctoꝝ: quando ꝛ mulieres religiose ꝛ cõuersi cõicãt: peccãt: cũ plus deberẽt appropinq̃re ꝺo q̃ꝺ alꝝ. ¶ Scõa ꝑ est. de adiuuante: qz dicit ꝛ glo. q; debet sp̃ si põt hr̃e ad minus duos assistentes: ꝺ ꝯse. di. i. c. Hoc quoq; statutũ est. qz dicit: dñs vobiscuz: ꝛ orate fratres pl̃aliter. ꝛ pluralis locutio duoꝝ numero est cõtenta ꝛ nõ pauciorib⁹. Sed in necessitate sufficit vnus solus: sicut etiã ad iungendũ ifirmũ debent pl̃es sacerdotes cõuenire si hr̃i pñt. Uñ Jac. vlt. Infirmaꝫ qs in vobis? Inducat p̃sbyteros eccl̃ie ꝛc. qꝺ in collegijs seruaꝫ. Sed si sacerdos nõ possit pl̃es hr̃e: sufficit q; cũ vno clerico iungat. ex̃. de vboꝝ signi. Quesiuit R°. Sz qz ꝯsuetudo ẽ optima legũ interpres. ꝛ Augu. dicit. Qñ mos erat crimẽ non erat: qz cõis ꝯsuetudo est i missa vnũ assistentẽ suff̃cere. Jꝺ hoc sufficit. sicut oli ẽpo celebrãte ꝺbebãt adesse pl̃es sacerdotes q illo deficiente possent supplere. ꝛ eadẽ rõne de alijs sacerdotibus. 7. q. i. c. illud. ꝛ. c. nihil. Qꝺ qz ꝺria cõsuetudine abrogatũ est: nõ obseruãtes trãsgressiõis reos nõ arguit. 4. di. c. In istis tpalibus. Mulier aũt sacerdoti celebrãti ministrare nõ ꝺz: nõ solũ mãm p̃parando qꝺ nec vir facere debet nisi sit subdyaconus. sz nec iuuare i aqua ꝛ talibus. Sed vir ad hoc ꝺz adesse: extra. ꝺ cohabita cleri. c. i. Sed viro iuuãte mulieres a longe in choro rñdere possũt ꝛ sic iuuare: non tñ altari appropinq̃re: nisi offerẽdo vl̃ cõcãdo vt layci. ¶ 3ª ꝑ est. q; pl̃es pñt fieri celebrare: ꝛ eandez ꝑ hostiã ꝯsecrare: ꝛ licitũ ẽ vbi hoc est de ꝯsuetudine: extra. de electione: Qz sicut. Sed difficultas de modo videbitur in qõne quarta huius distinctionis.

Quantũ ad scõm sũt etiam tres ꝯclones. ¶ Prima ꝑ q; missa debet de die celebrari: nõ de nocte: qz missa pertinet ad tempus gr̃e: qꝺ p diem significaꝫ. Uñ nox precessit: dies aũt appropiquauit. Et xps dicit. lux suz mundi. Uñ oĩ die debet missa celebrari i ecclesijs collegiatis: de cele. mis. ca. Cum creatura vt sit iuge sacrificium agni imaculati: nisi i parasceue: qz nec i triduo mortis: apli celebrauerũt. Et si celebramus in sabbato sãcto: ad noctẽ referr̃. In parasceue aũt sacerdos communicat corpori: nõ sanguini: sed vino perfusionis: qꝺ non fit sanguis ex contactu corpis: sicut dictũ est supra. Illo ergo die ñ celebraꝫ: qz nihil conficiꝫ. Duabus autem noctib⁹ licet celebrare. s. natiuitatis dñi: qz media nocte clamor factus est ab angelis. ecce sponsus venit: ꝛ xps nat⁹ est tunc. Item i vigilia pasce apud aliquas ecclesias. ¶ Scõa ꝯclo ẽ q; hora prima põt ꝑ missa celebrari: qz tũc xps stetit ante presidẽ: ꝛ i aurora qñ lucescit: qz tũc fecerũt consiliũ ꝯtra eũ. vnde ex tẽ vsq; ad sextã vel nonam misse nõ solẽnes possunt celebrari. Hora aũt tertia quãdo spũs sãctus descendit: ꝛ xps liguis crucifixus ẽ: ꝛ sexta quãdo manibus crucifixus est: ꝛ nona in ieiunijs: ꝛ in ordinibus. ꝛ i quadragesima solẽnis missa debz

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

celebrari. Nō dz āt dici missa nisi ab eo q dixit matutinas: cū ꝫ hēat ꝯsuetudo eccl'ie gnālis: licz possit ante audiri: ꝛ ꝫ nisi i ꝑma missa natalis: q̄ de ꝯsuetudīe dr̄ añ laudes. Si mil'r nō dz dici ante ꝑmā: nisi qñ ꝯsuetudo ē vel gnālis: vt i scōa missa natalis: vel spālis sicut ī gbusdaz monasterys dr̄ missa matutinal' añ ꝑmā. Et qñ ꝛ vbi mos erat crimē ñ erat. cū legati iuenerīt tales ꝯsuetudīes nec reprobauerit.

¶ Tertia ꝙ ē de dispensatōe circa hoc q̄ cardiales al'n ex dispēsatōe pape celebrāt añ diē. Et sic dic̄ glo. de ꝑuileg. c. vlt. lib°. 6. Ēpi itinerātes ante diē pñt celebrare: ne i via impediāt. Sil'r ꝑ cōicando ifirmo si al'r viaticū nō hēatur vr̄ eē bōa cā. Qui āt credit añ diē eē cū ñ sit cū i talib⁹ hō sepe decipiat aut credit nō eē meridiē cū sit q̄uis ex vna parte videat accusari q̄ se discrimini exponit: ex alia tñ si deuotio exposcit ꝛ al'r missaz celebrare nō ꝑt vel hēre: excusat: q̄ qō paꝛ deest q̄si nihil deeē vr̄. z. phy. Dies āt artificial' itelligit̄ q icipit i fine noctis. Sz ieiuniū cōprehendit diez nālē a media nocte ichoando. Abstinētia āt a missa ꝑ potionē diē nālē ꝯplectit̄: ichoādo ab hora q̄ ꝯtigerit: vt ꝑ 24. horas abstieat̄: siue ꝯtigerit añ mediā noctē siue post: q̄ i tāto tpe nā deordīata reordinat̄: qō ibi ꝯsideraī: ꝛ nō i ieiunio: q̄ si paꝛ añ mediā noctē comedisset i ꝑncipio diei celebrare possz q̄uis paꝛ distarz. Si āt stati post mediā noctē comedisset nō posset ēt post nonā celebrare.

Circa 3m. sūt sil'r tres ꝙnes. ¶ Pria. q̄ nō licet celebrare nisi i eccl'ia ꝯsecrata. nisi de licentia ep̄i vel superioris: aut i necitate. Sz i nulla necitate licz in naui i mari vel sup fluuiū celebrare: vbi ꝑbabil'r de effusione sanguis timet̄ ꝑ agitationē nauis. Sz non hēntib⁹ eccl'ias licz poti⁹ celebrare sub diuo: aut i domib⁹ ꝑuat̄l: dū tñ necia alia hēant̄: añq̄ missaz ꝑdere: qñ nō ꝑt licentia peti ab ep̄o. In tali. n. necitate dat papa licētiā. Et q̄dē vbi sunt eccl'ie ꝯsecrate desticte i capellis i itinere sub diuo: aut in tētiorys licet: de ꝯsecra. di. i. c. Lōcedimus ꝛ. c. seq̄nti. In exercitu ēt xp̄iāo idē fiēdū: maxie q̄ cōicare debēt gb⁹ piculū mortis iminet. Sz a ꝑncip° si ꝯmode ꝑt licētia ab ep̄o petēda est. Nūq̄. n. sine necitate ex̄ eccl'iaz celebrare lz: nisi ep̄s pmiserit: de ꝯsecra. di. i. c. Missaꝛ. In capell' āt ꝑuatis licz orare: sz nō celebrare: nisi ep̄o ꝯcedente: de ꝯsecra. di. i. c. Unicuiq̄. Uñ pz q̄ nō licz i aula: i camera: in ifirmaria altaria erigere ꝛ celebrare: nisi ep̄o cōcedente. ¶ Dñt āt p̄dicatores ꝛ minores ꝑuilegiū vbicūq̄ fuerīt sup altare viaticuz celebrare. Uñ ꝛ sine licētia ep̄i possunt. Al's illō ꝑuilegiuz nihil opareī: cū ep̄s possit hoc cuilibz ꝯcedere: ex̄ de ꝑuilegi. In his. Et ē argumētū q̄ si hēnt ꝑuilegiū audiēdi confessiōis q̄ itelligit̄ sine licētia curatoꝝ ꝛ dyocesanoꝝ. Al's nihil opareī clausula vl' ꝑuilegiū. Pñt igit̄ i ifirmaria cōi ꝛ i cameris ꝑuatis ifirmoꝝ altaria erigere ad libitū. Item exēpti nō debēt oratoria facere in locis exēptis vel nō exēptis sine licētia ep̄oꝝ. Et in talib⁹ sine licētia factis non dz celebrari: nisi habeāt sup ꝫ ꝑuilegiū spāle: de ꝑuileg. c. Auctoritate. li. 6. ¶ Scōa ꝙ est. Or nō dz celebrari i eccl'ia ꝯsecrata si sit destructa icēdio vel ruīa: nisi fuerit iteꝝ ꝯsecrata: supple nisi i casu i quo ēt liceret sub diuo vel i loco non ꝯsecrato. Sic̄. n. q̄ñ dubiū ē an sit cōsecrata dz ꝯsecrari sic q̄ñ certū ē q̄ fuit ꝯsecrata sz tñ nūc ē destructa ita q̄ ꝑncipales ei⁹ ptes nō manēt. puta parietes vel illis manētib⁹ ligneis edificys destructis ꝛ tabl'a altarie mota vl' enormiter fracta recōsecrāda ē: de ꝯsecra. eccl'ie vl' alt. c. Ligneis: q̄ ꝯsecratio oī die fieri ꝑt excepto pasceue: q̄ñ celebrari nō ꝑt: q̄ ꝑt fieri cū missa fieri ꝑt. Et qō oī die missa fieri possit ꝙ. e. c. Q̄ñ āt solū altare destructū ē nō parietes vel tectū illō solū ꝯsecrādū ē: nō eccl'ia. e. ti. c. i Or in dubys. ¶ Tertia ꝙ ē. q̄ nō dz celebrari i eccl'ia īterdicta vel poluta q̄uscūq̄ sit recōciliata: siue sit ꝯsecrata vt. e. c. Proposuisti de ecclesia bti Jac. q̄ cōsecrata erat siue nō vt. e. t. c. vlti. vbi exp̄sse loḡt de nō ꝯsecrata. Et tñ ꝑ hoc multi dimittunt eccl'ias suas nō ꝯsecrari q̄ ibi freq̄nter brige ꝯtīgūt ꝛ sanguis effusiōes: putātes nō īdigere reconciliatōe: q̄ graue eēt eis totiēs ep̄z ꝑcurare. Sz i oīb⁹ p̄dcis casib⁹ gb⁹ nō licz i eccl'ia celebrare vel ex̄ nunq̄ incurrit̄ irregularitas: nisi qñ celebrāt̄ scienter i ecclesia īterdicta: q̄ de alys nō ē expressum extra de seten. exco. lib°. sexto.

Circa 4m sūt ēt teres ꝙnes. ¶ Pria. q̄ altare dz eē de lapide. de q̄ fuit x̄pi sepulcrū. de ꝯse. di. i. c. altaria. ꝑ° q̄dē añ Siluestꝝ lignea erāt: vt portari posset: ꝑ ꝑsequutōes. vñ ꝛ altare lateranēse dr̄ eē ligneū. sz Silue. statuit q̄ lapideū sit illō altare sup q̄ ꝯsecrat̄: ꝛ sup q̄ ī mediate celebrat̄: si ue sit portatile siue imobil'e. Nā altare pōtatile lapideū eē dz. Aptari vo dz capsule aly imobiliter: q̄ ꝑt eē īdifferēter de lapide vel de ligno vl' de alia mā solida. Et dz cauere q̄ celebrat q̄ sit tāta lōgitudo ꝛ latitudo lapidis ītra capsulā q̄ ītra ea possit capi pes calicis ꝛ hostia ꝯsecrāda: vl' q̄ i cōficiēdo cū tenet māib⁹ panē vel calicē sup lapidez teneat: vt sic sup lapidē cōficiat. Sz altare sup q̄ō ponit̄ portatile altare ñ refert vtꝝ sit ligneū vl' lapideū: vtꝝ mēsa hostiuz vel fenestra. ¶ Scōa ꝙ ē de recōseruatōe: q̄ sic̄ altare immobile q̄ñ tabula ē total'r mota a sua sede vel sine motiōe ē enormiter fracta sic q̄ fixura a sūmo vsq̄ deorsuz ꝑtigat dz reconsecrari sic altare portatile: si ē āmotū a capsula total'r: aut si ñ ē motū sz ē ꝯfractū enormiter. Ar. ex̄ ō ꝯse. ecc'le. c. i. ꝛ. c. Or ī dubys. Si āt nō sit fractū nec āmotū lz conglutiatio sit dissoluta ita vt facile possit āmoueri nō dz recōsecrari. Ur̄ āt q̄ sic̄ destructio soli⁹ altaris nō tollit cōsecratōez eccl'ie. sic nec ep̄. Ar. de ꝯse. c. i. lz ñ sit sil'e: q̄ eccl'ia ꝯtinet altare. Sz ex alia ꝑte vr̄ ꝑncipalioꝝ ꝯsecratio altāis ī q̄ ep̄s ñ ꝑt dispēsare: q̄ ꝯsecra° eccl'ie ī q̄ ep̄s dispēsat:: q̄ ō licētia ep̄i licz celebrare i eccl'ia nō ꝯsecrata: nō āt sup altare nō ꝯsecratū. ¶ 3ª ꝙ ē. q̄ sup altare ī q̄ ep̄s missaz celebrauit illo die null's al'r celebrare dz īferioꝝ. de ꝯse. di. 2. c. vlt. nisi ep̄s deficiat. 7. q. i. Nihil: vel nisi necitas vrgeat: puta q̄ collegiū tenet̄ ad missaz de die officiādo eccl'iam ꝛ ipse ep̄s forte celebrauit ō mōtuis: vl' de festo: vl' nisi de licētia eiusdē ep̄i: q ꝑt renūciare ei q̄ō ī fauorē suū ītroductū ē.

Circa 5m sunt sil'r tres ꝙnes. ¶ Pria de calicis mā: q̄ licz oli fuerit ligneus vel vitre⁹ nūc tñ nō dz eē nec de ere nec de auricalco aut cupro aut plūbo: q̄ ista ꝑ eruginē vomitū ꝑuocāt: nec de ligno ēt ꝑ poros: ne subirarz sanguis: nec de vitro: ꝑ fragilitatē: de ꝯse. di. i. c. Uasa: ꝛ seq̄nti: nec de lapide: ꝑ ineptitudinē: ibidē de ꝯsecratione. Tñ ī ill' caplis nō ꝓhibet̄ exp̄sse de lapide: nec ō plūbo: nec de cupro. Sz q̄ ī. c. z. Calix dñi dr̄: q̄ taz calix q̄z patēa dz eē de auro vl' de argēto vl' saltē de stāno oēz aliā materiā ꝓhibere vr̄. ¶ 2ª ꝙ ē de ꝯsecratiōe calicis: q̄ debent ista eē ꝯsecrata ꝛ puncta chrismate: in q̄ nec ep̄o licitū ē dispēsare: q̄ sic ordīauit Siluester p̄p̄: de sacra. vn. c. i. Nec licet īferiori dispēsare. Si autez sit ꝯflat⁹ ꝛ ī massaz redact⁹ total'r ꝛ iteꝝ fiat iteꝝ bñdici neče est. Nā si modica ps pedis aut sciphi refectōe īdiget sine for° ꝑncipal'ā motōe ꝯsecrat⁹ manet. Si āt vt ī gbusdaz solet sciphus a pede ex toto separ⁹ ē lz fract⁹ nō sit. vt puta q̄ iūctura tornatil' ē ꝯsecratōe īdiget: sic̄ altare a q̄ tabula ē āmota: q̄ nec pes sine scipho nec sciph⁹ sine pede ꝯsecrari ꝑt. ¶ 3ª ꝙ ē. q̄ sacerdotib⁹ solēniter celebrātib⁹ ñ licz ꝑ se ipsos tollere calicē: nisi ꝑus ꝑ dyaconos porrigat̄. 93. di. Diacon⁹: q̄ō ē monitio honestatis nō preceptū necessitatis.

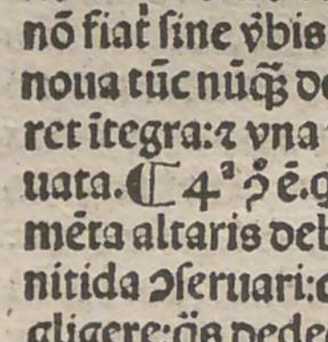
Circa 6m sunt q̄ttoꝝ ꝙnes. ¶ Pria q̄ pale altaris q̄ admin⁹ debēt eē due q̄ rñdēt liteamībus gb⁹ īuolutuz fuit corp⁹ dñi Jesu q̄ pl'r noiant̄ ꝛ corpale debēt eē de lino simplici: nō de fico vl' pāno picto: q̄ ī syndone simplici ꝛ sudario ꝛ liteamib⁹ lieis fuit x̄ps sepl't⁹: ꝛ pl's ē h̄ ī significādo q̄ pān⁹ seric⁹: licz ille pl's valeret i foro: q̄ sic̄ linū multis

Vide siluest. c

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tūsiōb⁹ ad candorē ꝓducit sic corp⁹ xpi p passiones ad im-
z^a ? mortalitatē. ¶ z^a ? ē. q missa sine sacratis vestib⁹ non dz
celebrari: de cse. di. i. Uestimēta: spāl'r sine manipulo ꝛ sto-
la: de cse. di. zz. Eccl'astica. Et idē ē de alba amictu ꝛ singu-
lo ꝛ casula: qr ista sex benedicūt. Uñ vī de necitate ꝓcepti:
nō sic ām de camisia q̄ nō bñdicat. Uidet ām q ō lōgo māi-
pulo liceat facere stolā: ꝛ eꝫ de pua stola manipulū vl' cin-
gulū: qr oīa ħ vna bñdictōe cse crām. Et qñ ē casula dupli-
cata cū possit eē simpla sup quālz ptē fit bñdictio. Uñ ꝛ in
celebrādo verti pt: vt ps nigra suppōat ꝓ defunctis: pars
alia ꝓ viuis. Propter qō si vna ps āmoueat alia remanet
3^a ? bñdcā: ꝛ licz cū ea celebrare. Sil'r de stola duppla. ¶ 3^a ?
ē. q qñ vestimēta reparāt pp pauptatē vī distingendū: qr
aut tāta ps āmota fuit q sine illa non bñdiceret nec cele-
brare't vt tota manica vel ps supior ꝛ tunc desinit esse bñ-
dicta: ꝛ appositōe noue nō fit bñdicta: cū bñdictio nō fiat
sine vbis: nec nisi ab epo. Si ām modica ptic'a c⁹ defectus
nec bñdictionē nec celebrationē ipediret. tūc licz celebra-
re. ¶ Cōtra ħ tñ vī q imo idistincte p glo. ex ō cse. ecc. c.
Qr i dubys. dic sup illud. Nō negam⁹ qn oleū nō csecratū
possit oleo csecrato cmisceri. dic glo. arg^m ē q i reficiēdis
pamētis vel sacris vestib⁹ nō sacrū filū ꝛ pānū sacro lz ap-
poni. Nec ē op⁹ noua csecratōe. ¶ Sz hoc nō ē sil'e: qr qñ
oleū admisceret oleo vel aq̄ aq̄ liqr ꝑexistens nō defierat eē
sacer: vel bñdict⁹: ꝛ talia ctiguitate fiūt ctinua: ꝛ finīt vnū.
Uñ maxie si id qō apponit ē min⁹ fit totū csecratū oleuz:
ꝛ aq̄ bñdcā. Sz pānus addit⁹ pāno nō facit vnū nisi colli-
gatiōe. ¶ Et ꝑ. iaz ꝑm⁹ desierat eē bñdictus: pp qō appositio
ñ bñdci nō bñdic illū q ōsierat eē bñdict⁹: cū bñdictio
nō fiat sine vbis. Uñ si anteq̄ āmoueat illa ps supsueret
noua tūc nūq̄ desisz eē bñdcā: ꝛ postea ea āmota remane-
ret itegra: ꝛ vna vnitate tali q̄ nauis dī vna p tabl'as reno-
4^a ? uata. ¶ 4^a ? ē. q taz oratoria q̄ vtēsilia vestes ꝛ oīa para-
mēta altaris debēt eē mūda: qr ꝓp dic. Precipim⁹ mūda ꝛ
nitida cseruari: cū nimis absurdū sit ī dīnis reb⁹ sordes ne-
gligere: q̄s dedecz ēt i pbāis: de custodia eucharistie. c. i.

p^a ? **Circa** 7^m sūt tres breues ?nes. ¶ Pria q eucharistia
dz ferri ad ifirmū añ pect⁹ reuerēter: sp lumie
precedēte. Est. n. candor lucis eterne: de cele. mis. c. Sane.
x^a ? ¶ z^a ? ē. q nūq̄ dz celebrari sine lumie. Uñ depōit⁹ fuit
3^a ? sacerdos q sine ignc celebrabat: de cele. mis. c. vlti. ¶ 3^a ?
ē. q eucharistia dz ſuari i loco honesto: ꝛ mūdo: ꝛ firmiter
clauso: ꝛ ēt cū lumie lāpadis: vel cere: licz istud nō sic exprī
mat sic alia: de custodia eucharistie. c. i. Sz sic dū csecrat
ꝛ portat dz adeē lumen: ita ꝛ vbi cseruat: cū vbiq̄ sit can-
dor lucis eterne. ¶ Argumētū. i opp^m solutū ē. Qō. III.

Ertio qrit ō hereticis: vtr̄ sint exterminā-
di. Et vī q nō. Sicut. n. illi erāt circa nouū
testamtū sic iudei circa vetus: ꝛ saracēi cir-
ca vtrūq̄: sz iudei nō debēt exterminari: ſm
illō. ps. Ne occidas eos: ne qñ obliuiscāt
ppli mei: sil'r nec saraceni: q ī mlt'is regnis
xpiāitatis cū suis ritib⁹ tolerāt: igr̄ nec he-
retici. ¶ Cōtra. oīs heretic⁹ ē scismatic⁹: ꝛ apostata a fide:
sz scismatici tāq̄ ifructuosi palmites succidēdi sunt: de scis-
maticis. c. z. li° sexto: ꝛ apostate a fide ſm leges capite ple-
ctēdi sūt: igr̄ ꝛ heretici. ¶ R°. circa istā qōnē gnq̄ videnda
sūt: ꝓ de hereticis: z° de scismaticis: 3° de apostatis: 4° de iu-
p^a ? **Quantū** deis: 5° de saracenis.
ad ꝑmū sūt nouē ?nes. ¶ Pria. qd ē hereti-
cus: ꝛ vñ dicat. Dr̄. n. heretic⁹ ab herendo: ꝛ heresis ē secta
vl' diſio ꝛ a pheresi. qō ē electio. Uñ qñ ex electōe: ꝛ nō ex
simplici ignorātia gs diuidit se a fide catho^ca ī q̄cūq̄ artī-
clo quē explicite tenet scire vl' alio p eccl'iaz declarato cū
ptinacia ipse ē heretic⁹ ve. Dico ām p eccl'iaz vniuersalē vl'
romanā: qr ad pticlarē eccl'iā nō ptiet ō fide vl'r iudicare:

ex de bap^a. c. Maiores. Uñ dicēs ō artic'os vn⁹ epi excōi-
catōes ꝑt icurrere sz nō heresiz. Utr̄ aligs exēpt⁹ vel etiā z^a ?
ex dioceſiz pp ħ ēt excōitatōes icurrat dubiū ē. ¶ z^a ? ē.
Qr heretic⁹ iterptratiue ē q ꝓ ctumacia vel fautoria i cā he-
resis p ānū excōicat⁹ extitit: ex de hereticis. c. Ex cōtuma-
cia lib⁹. 6. ꝛ q ꝓbabl'r suspect⁹ īfra ānū nō se purgauit ꝛ ml'-
ta h?. ¶ 3^a ? ē. q pena hētici q māifeste i heresi depħēsus 3^a ?
ēnisi mox arbitrio eccl'ie satisfaciat si sit layc⁹ stati: si sit cle-
ricus ꝑius a suis ordīb⁹ degradat⁹ debēt exponi iusticie se-
culari: aīaduersiōe debita puniēdi: ne ouis morbida infici
at totū gregē: ex. e. Ad abolēdā. Dicūt ām i heresi depħēdi
tripl'r. s. ꝓ facti euidētiā si publice dogmatiçauit vel al's i
actu heresis fuit capt⁹. Scō si legitīe p testes vel īstrumē-
ta ē cuict⁹: 3° si corā iudice spōte ē cfessus. Nā i tormentis
aut metu tormētoz extorta offesio suspicionē fac: nō ple-
nā fidē. Si ām heretici penitēt ppetuo sūt murādi: de here-
ticis. c. vlt. ꝛ magis religiosi q̄z aly: de hereticis. Acusat⁹ li°
sexto. lz misericorditer possit cū eis miti⁹ agi. Hoc ām itelli-
gēdū ē de hereticis relapsis. ¶ 4^a ? ē. q illi q sunt relapsi 4^a ?
stati sine audiētia exponēdi sūt iusticie sec'lari. Si tñ sunt
clerici ꝑius sūt degradādi. Sz si penitēt ꝛ absolui petūt nō
sūt eis negāda pnie ꝛ cucharistie sacr̄a: qr eccl'ia nō claudit
gremiū redeūti: ex. e. Sup eo. li° sexto. ¶ 5^a ? ē. q relapsi 5^a ?
dicūt q p⁹ abiuratā heresiz ꝛ recōciliationē eccl'ie solēnez
reicidūt i ꝑmā heresiz vel aliā quācōq̄z. Si ām p⁹ ꝑuatā pe-
nitētiā añ publicā reicider̄t relapsi nō eēnt q̄ ad forū pte-
tioſuz. Et sic itelligēdū ē illud cap^m. Accusat⁹ i ꝑn°. ¶ 6^a ? 6^a ?
ē. q relapsi iterptatiue sūt q post abiuratā heresiz vt ꝑius
fauorē quēcūq̄z hereticis īpēdūt. Et qr fauorē nō solū fa-
cto sz vbo q ꝑius cfessus ē de se vl' de alio. si postea negat ō
se vel de alio asserēs aliū bonū vī relapsus. ar. Illi⁹. §. q̄q̄
. c. Accusat⁹. ar. ō de pſum. c. lr̄is. vbi ille q ꝑius cfessus fue-
rat se ꝛ frēz suū eē hēticū ꝛ postea de heresi purgauit frem
suspect⁹ qdē ex ħ de heresi vehemēter hētur: ꝛ p cñs ō re-
lapsu. Nō tñ vl't eū pp ex pſumptōib⁹ cdēnare. Et pt dici
q illud fuit añ abiurationē licz post cfessionē: vel ita erat
iure antiq̄. Sz iure nouo reputaret iuris fictiōe relapsus.
¶ 7^a ? ē q. credētes sūt q licz nulli heresi explicite adhe- 7^a ?
rēāt tñ credūt hēticos eē bonos hoies: ꝛ hēre bonā fidē: si
cut sūt apō nos simplices nō hñtes fidē explicitā: sic̄ gdaz
hereticulus capt⁹ cū vno heretico pfecto īterogatus dice-
bat. Uolo mori i fide dñi Hulielini lāteri. Sic. n. vocaba-
tur ille pfect⁹. Iste aligs erat credēs ꝓpr̄ie: habēs pfidiaz
eoz̄ iplicitaz nō explicitaz. ¶ Defensatores āt sunt q ps
nā defendūt: vt aduocati pstando patrociniū: vel tabellio
nes faciēdo īstrumēta: vl' iuuātes ī causa. ¶ Qui āt ñ ps
nā sz heresiz defendit heresiarcha ē. ¶ Receptatores vo
sunt q i domo vel terra sua eos recipiunt: semel vl' plries:
publice vel priuate. ¶ Fautores aūt sunt q aliq̄ fauent
facto: mittēdo alimoniā vel h?: vel aliq̄ vbo: vt dicendo
isti sunt bōi hoies: iiuste agit ō eos: ꝛ ingsitores īponūt eis
maligne cficta: ꝛ h?. Item omissione quando qui potesta-
te fūgit ī capiēdo ꝛ alys nō fauent ingsitorib⁹ sicut debēt:
qr qui non est mecū contra me ē. ¶ 8^a ? est. q omnes isti 8^a ?
sunt excōmunicati ipso facto sicut heretici: quod intelligē-
dum est duz tamē vicium suum aliquo actu exteriori pro-
dāt: publice vel occulte. Aliter pro solo actu interiori lz sit
perfecte hereticus quo ad deum nō tamen excōmunica-
tus est quo ad eccl'esiam: que videt illa que foris parent.
Sed ꝓ actu exteriori lz occulto bene icurrit homo penam
iuris ī generali platam. Qui vo in potestate existēs omit-
tit facere quod debet licet nihil exterius agat incurrit: qr
ad idem iudiciū ptinet habitus ꝛ ꝑuatio. ¶ 9^a ? est q bo- 9^a ?
na hereticoz confiscant exheredatis filys: extra. ea. Uer-
gentis. Sed confiscationis exequutio seu bonorum occu-
patio differt quousq̄ ꝓ sententiā eccl'esie sint tāq̄ heretici

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝺdemnati.c. Lũ ꝼz. lib.6.Et fil�yꝭ eoꝝ vsqz ad secundã gnã tionẽ ad bñficia eccl'iastica nõ ꝓmouẽt̃ si ĩ hereſi deceſſe/runt.Ꝼil�yꝭ ãt ꝑ lineã maternã vsqz ad ꝑ4m tm̃ gnãtionẽ pu niunt̃.c.Statutũ Felicis. libo sexto.Et bñficia ad eoꝝ pre ces collata vacant:extra.e.c.z.libo sexto.

p2 ℘ **Quãtuz** ad zm sunt due ℘nes. ℂ Pria qꝫ sciſmaticus ꝓprie ẽ q ab vnitate totio ecclie ſe diuidit:vl' q ab obedientia romane eccl'ie ſe ſubtrahit total'r.Qui vo ĩ vno articulo nõ obedit nõ ꝓp hoc ſtatim ſciſmatico reputat̃:puta ſi nõ ſtati dimittit adulterã:vel hꝺ.Qui ãt dic̃ pape nõ eẽ obediẽdũ ꝛ ita ſentit nõ taz ſciſmatico q̃z hereticꝰ reputat̃. ℂ Scõa ℘ ẽ de pena ſciſmatici q̃ ẽ excõicatio ꝛ ſuſpenſio ordinatoꝝ ab eis:ꝛ annullatio alienationũ factaꝝ ab eis ꝛ huiuſmodi.

z2 ℘

Circa 3m ſũt tres ℘nes. ℂ Pria qꝫ triplex ẽ apoſtaſia. Una a fide:ſcõa a clero:tertia a monaſterio.De ꝑma dicẽdũ ẽ.qꝫ lz ois hereticus ſit apoſtata ꝼm gd non tm̃ ſimplici ter:ſz magis eꝰ ois apoſtata ẽ hereticus:qz ꝓpe ẽ apoſtata q ex toto dimittit legẽ xp̃i ꝛ fit iudeꝰ: vel ſaracenus: vl' paganus. Um̃ ois pena q̃ debeãt hereticꝰ debeãt iſti:ꝛ maioꝛ. Qui vo metu tormentoꝝ nõ coꝛde ſz oꝛe apoſtatãt mẽtiẽtes ẽt mortal'r peccant:qz deũ blaſphemant:ſicut ꝛ illi q cõtra alios metu tormẽtoꝝ mẽtiunt̃ accuſando: qõ ẽ ꝓnicioſuz mendaciũ.Sil'r ẽt q ſe dicũt falſo crimen qõcunqz comiſiſſe:qz ſe ipſos diffamãt. ℂ Scõa ℘ ẽ de ſcõa apoſtaſia q̃ ſine peccato eẽ põt. Ubi ſciẽdũ qꝫ ſi hõ tranſferat ſe ad actũ oĩno incõpoſibilẽ puta ad bigamina ſtati exuit̃ oi ꝓpriuilegio clericali.Sil'r ſi ĩ iudicio ꝙuẽtus recuſet ſe rñdere coꝛã iudice eccl'iaſtico:publice ſe negãs velle clerical'r viuere.Nudat̃ ẽt oi ꝓuilegio clericali:tertio ſi laycal'r ſe gerẽs admonitus tertio redire noluerit. Idez q̃rto ſi ſic agit ꝓoia vt laycus nõ vt clericus.Et de hꝺ dr̃.is.di. ℂ Tertia ℘ ẽ de apoſtaſia a religione. qꝫ ipſo facto ſũt excõicati ſi habitũ religẽrũt:ꝛ regrẽdi ꝛ recipiẽdi ſunt:niſi ſit tale crimẽ ꝓp qõ poſſent expelli:qz cui damus actionẽ multo magis exceptionẽ.Qñ ãt iuiti reducũt̃ icarcerẽt̃ ne fugiãt:ſic dic̃ lex:ꝼui fugitiui pede ãputato debilitãt̃.Qui ãt ſpõte redeunt neq̃q̃.Bõa vo i apoſtaſia acqſita ſũt mõaſteriꝝ: qõ nõ eos expulit nec recipe recuſauit.

p2 ℘ **Quantum** ad 4m ſunt tres ℘nes. ℂ Pria qꝫ iudei nõ debẽt habere xp̃ianũ mancipiũ:nec ſeruiẽtẽ: nec nutriceẽ ĩ domo:lz poſſint habere colonũ vel marcẽariũ ĩ agro: nec debẽt habere officiũ vl' poteſtatẽ ſup xp̃ianos: nec cõicare cohabitãdo:comedẽdo: ab eis medicinas recipiẽdo: quoꝝ familiaritas talẽ retributionẽ nob ꝑſtat qualẽ mus ĩpera:ꝼpes ĩ gremio ꝛ ignis ĩ ſinu ſuis ſolẽt hoſpitibꝰ exhibere:eẽ de iudeis.c.ꝛ ſi iudeos. ℂ Scõa ℘ ẽ.qꝫ ipſi nõ ſũt ĩ ꝑſonis aut rebꝰ aut ſepulturis moleſtandi:niſi iuſte p publicã ptãtẽ:ꝛ ſunt ꝓmittẽdi ſinagogas ĩ antiquo ſtatu tenere:nõ nouas erigere:ſed antiqs reparare:ꝛ in ſuo ritu ꝑdurare:dũ tm̃ ĩ paſceue nõ exeant:nec hoſtia aut feneſtras habeãt aptas.Bona vero eoꝝ iuſte acqſita oñi poſſunt accipere ſicut ſeruoꝝ ſuoꝝ:dũ tm̃ eis victũ ꝛ veſtitũ reſeruẽt q̃ ſeruis ẽt malis tenẽt̃:maxie de peculio ſuo laboꝛe acqſito exhibere.Acqſita vo vſurarie poſſunt ꝛ debẽt eis auferre: nõ ad lucrũ ſuũ : al's furti ſunt ꝓticipes : nec ius acqrũt:qz nemo põt plus iuris ĩ altez trãſferre q̃z ipſe habeat:de re. iuris.l. Nemo plus iuris. Nec pari rõne poſſũt ab eis ꝺ talibꝰ munera recipe:nec ꝓdicatoꝛes ſicut ab alys vſurarys: qz nõ ẽ ſpes qꝫ reducere eos poſſint ad reſtitutionẽ.vt ſic vtiliter gerãt negociũ creditoꝝ.Sz ſi ꝓncipes accipiũt vt faciãt qꝺ illi facere tenẽt̃ bene faciũt:puta vt reſtituant certis ꝑſonis:ſi ĩueĩri poſſunt.Sin ãt ĩ pios vſus expẽdãt:maxime paupeꝝ:In quo caſu maxie ſi cõitas ĩdigeat ꝓ defenſiõe regni tũc ſoluz põt retinere nõ al'r:ꝛ hoc maxie ſi de licẽtia ep̃i ad illũ vſuz applicent̃.Al'r nõ video qꝫ colecte fa

z2 ℘

p2 ℘ cte ſup iudeos q nihil habent niſi de vſuris poſſint excuſari. ℂ Tertia ℘ ẽ de ꝙuerſiõe ipſoꝝ.Ubi ẽ ſciẽdũ qꝫ cogi nõ debẽt:nec ꝑnt.Si tm̃ metu ĩducti ſunt ad fidẽ ſũt cogẽdi fidẽ ꝼuare:ꝛ apoſtatãtes tãq̃z hereticꝰ lapſi:ñ relapſi ſt̃ cẽſcẽdi:eẽ de hẽticis.c. Lõtra li.6.Lõuerſi vo nõ deñt cohĩtare iudeis:qz dcm̃ ẽ Loth. Ne ſtes ĩ oi circa regiõez.Sz ꝛ filiꝰ cõis parẽti ꝙuerſo ſiue ſit p̃ ſue mr̃ ẽ tradẽdus: q rõnis capaꝝ nõ ẽ.Al's libẽ ĩ ſeq̃ndo quẽ vl't:ꝑfidũ.ſ.vel ꝼidelẽ.Conuerſus ãt deſpici nõ ꝺz:nec ĩ aliq̃ irregularis ẽ:nec vt dñt gdã bonis ſuis ſpoliãdũ ẽ:qz mlti hñt fidẽ expoſaz qñ ꝙuerſi ſpoliãt̃ q puerſi nõ ſpoliabãt̃.Et ſi gdẽ ſunt bona vſuraria nõ ſũt ſpoliãdi niſi vt reddãt̃:ſi ãt iuſte acqſita: vbi dominus ſciẽs baptiçãdo nõ fuit ꝓteſtatꝰ de bonis videt̃ peculiũ ꝑdere vel donare:ſicut q ſciẽter ꝓmittit ſeruũ ordiari vel monachari ꝑdit eũ. Nã ſi neſciuit vel exp̃ſſe dixit ſe bõa ſua velle hẽre vr̃ qꝫ poſſit eũ ſic̃ ꝓriꝰ ſuis bõis ſpoliare qz ꝼuo mãumiſſo nõ tenet̃ peculiuz dare imo videt̃ qꝫ batiſmꝰ nõ eximat eos a ſeruitute chriſtiãi:lz a ſeruitute iudei ꝼm leges: ꝓpter piculũ cohĩtãdi.

p2 ℘ **Quãtum** ad 5m ſunt ẽt tres ℘nes. ℂ Pria.qꝫ ſaracenis nõ licz cõicare:ſic̃ nec iudeis:nec licz ire ad eos nec cũ eis cõmoꝛari niſi ꝑdicatoꝛibꝰ ſpe cõuerſiõis:aut niſi lllis q vadũt ad redimẽdũ captiuos:qꝺ ẽt tpe guerre licitũ ẽ: dũ tm̃ tũc nihil aliud comerty cuz eis hẽant.Si ãt tpe guerre qõcũq̃z aliud comertiũ cũ eis hñt ẽt ſine armis ꝛ hꝺ ẽt excõicati ſunt. Qui ãt quocũq̃z tpe eis arma vẽdunt mittũt vel tradũt excõicati ſũt: ꝛ ꝼui capiẽtiũ bõa eoꝝ ꝙfiſcãtur: q nec abſolui ꝑñt niſi duplũ dent in ſubſidiũ terre ſancte: eẽ.c.Ad liberãdã. ℂ Scõa ℘ ẽ.qꝫ nõ deñt hẽre dñiuz ſup xp̃ianos:ſicut nec iudei:ꝛ debẽt hĩtu diſtingui.De eo ãt qꝺ arguit̃ de ritu eoꝝ certũ ẽ ĩ Aragonia ꝛ ĩ Nauara ritus eorũ tolerari a xp̃iãis:nõ minus q̃z iudeoꝝ:q̃uis nõ videat̃ rõnabile: tm̃ qz illi.ſ.iudei nõ ſũt ydolatre ſicut iſti ſz veꝝ deũ colũt ꝛ ideo meliꝰ tolerãt̃. ℂ Tertia ℘ ẽ.qꝫ illi q terrã xp̃i ſanguine ꝙſecratã xp̃ianis ꝛ a deo nobis collatã q filꝯ veri Abrahe ſumus de lapidibꝰ ſuſcitati a nobis iuſte ab illa hereditate pellũt̃:ꝛ iuſto bello occidũt̃:quicquid ſit de alys:ſed iudei ꝓpter memoriã xp̃i ꝛ ꝓpter reliquias iſrael reſeruant̃. ℂ Argumẽtũ. ſolutũ eſt. Qõ. IIII.

Uarto q̃rit̃ vtꝝ plẽs ſacerdotes poſſint eãdẽ hoſtiã cõſecrare.Et vꝼ qꝫ nõ:qz nõ põt idẽ mobile ſimul moueri plurib' motibus eiuſdẽ ratõis: ſicut ꝼm eãdẽ ptẽ nõ põt vnũ calefactibile ſimlr̃ calefieri plurib' calefactõib':ſz ſi plres vnã hoſtiã ꝙſecrarẽt vnũ ꝙſecrabile ꝙſecrarẽt plurib' ꝙſecratõib':qz eẽnt plures foꝛme:g̃ꝛc̃. ℂ Lõtra. qz nõ min' pñt plura agẽtia ſup vnũ paſſiuũ q̃z vnuz ſup plura:ſz vnus ꝙſecrat plres:vt cõiter curati ĩ paſcate:g̃ꝛc̃. ℂ R°.circa iſtã q̃ſtionẽ ſũt duo vidẽda:p° an plẽs poſſint ꝙſecrare vnã hoſtiã particulariter. Scõo an totaliter.

Circa p' ſũt tres opiniones. ℂ Pria.qꝫ nullo modo ſiue ſignẽt ptes ſiue ñ pp duas ratões. Pꝛio.qꝛ ſuba nõ hz ptes niſi p q̃ntitatẽ:ꝛ ſi hoſtia poſita ĩter duos ignes vl'mures hic ĩde diuiſiz coꝛꝛũpat̃ hoc ẽ p ptes q̃ntitatis que ſimul coꝛꝛũpũt. Sz ĩ ꝙſecratiõe ſuba nõ q̃ntitas ꝙuertit̃.g̃ hꝺ nõ põt fieri a diuerſis p partes diuerſas. zo qz vnũ nõ fit mlta niſi p diſionẽ q̃ntitatis: ſed hic nõ ẽ diuiſo quãtitatis: g̃ ſuba panis q̃ erat vna remãet vna:g̃ nõ ꝑt recipe duas ꝙſecrationes: ſic̃ nec vna mã duas gnãtões vel coꝛꝛuptiões ſimlr̃. ℂ Sz ꝙ iſtã opionẽ ẽ.qꝛ licz diſio requirat q̃ntitatẽ q̃ ad ꝑnm̃ ñ tm̃ q̃ ad terminũ: ſic̃ cõꝛuptio regrit ens ꝓ termio a quo:non pꝛo termino ad quem. Non enim deꝰ ꝑt diuidere nõ q̃ntũ: ſz bñ põt diuidere q̃ntũ ĩ nõ q̃ntũ: ĩmo i nõ entia :qz diuidẽdo põt ãnulare vel vtrãq̃z ptẽ vl' alterã.Et qñ nã reſoluit mixtũ i q̃ttuoꝛ elemẽta lz diſtin/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ctio gnãtoꝝ sit pp diuisionẽ q̃titatis manentis:tñ diuisio corrupti puta q̃ hꝰ ps ꝯuertat̃ i elemẽtũ istud:illa i illud nõ ẽ pp q̃titatẽ q̃ maneat sz pp illã q̃ corrũpit̃. Qr.n. ĩuẽit q̃tũ illud qõ corrũpit̃ iõ ꝑt diuisiz corrũpe. Qr ãt corrũpit cũ suba q̃titatẽ ƀ ẽ qr alr nõ ꝑt attĩgere subaz. Deus igr̃ q ꝑt ĩmediate attĩgere subaz nõ qdẽ p diuisionẽ ptiũ q̃ non sũt sz p mltiplicatõez ꝑt ꝯuertere subam: ꝑut stat sub hac pte nõ ꝑut sub illa. Et silr qñ sine corruptione q̃titatis albedo vel q̃litas alia i vna pte corrũpit̃ nõ ꝑt dici q̃ ps sit corrupta ꝛ ps icorrupta:cuz nõ sit ibi ps nisi i q̃titate. Uñ ꝯdictio ẽ dicere q̃ suba vel q̃litas nõ hñt ptialitatẽ nisi illã q̃ ẽ q̃titas ꝛ illa non tacta dicat̃ suba vel q̃litas ptita siue in partes manentes siue non manentes. ¶ Nec valet prima ratio que adducebatur:qr sz substãtia non habeat partialitatẽ formalẽ nisi q̃titatẽ tñ inq̃tũ substantia pãis stat formalr sub ista pte q̃titatis ipsa ẽ distincta situ a suba q̃ stat sub alia pte. Uñ cũ prius attingat̃ a ꝯuertẽte ꝛ separãte q̃ desinat eẽ formalr q̃ta:vr̃ q̃ hoc sufficit ad hoc q̃ nõ possit parcialiter ꝯuerti. Posset.n. ꝺs retẽta ĩtegra q̃titate ãnullare substãtiã:prout stat sub ista pte ꝛ retinere ꝑut stat sub alia. Et pari ratõe põt ꝯuertere. ¶ Ad zm põt dici q̃ vnũ ꝑt fieri mlta sine diuisiõe vniꝰ q̃titatis i duas: cũ illa mlta hẽant q̃titates distinctas: sicut de suba vnius ignis manẽte q̃titate vel ãnullata ꝛ non distincta posset facere duas aq̃s:ꝛ de vno mixto corrupto non diuisio pñt gnãri. 4. elemẽta. Qr si nã põt facere q̃titate corrupta nõ diuisa ꝺs possz ƀ facere q̃titate ꝯuata ĩtegra. ¶ Solo aũt q̃ dñt q̃ diuisio i ꝑtes manẽtes nõ ẽ sine diuisiõe q̃titatis sz i ꝑtes nõ manẽtes sic nõ valz:qr nihil diuidit̃ realr nec i manẽtia nec i non manẽtia nisi q̃tũ. Et nõ ꝑt de illo fieri ꝯuersio de q̃ nõ ꝑt fieri gnãtio. Uñ si de suba panis q̃titate non diuisa nõ ꝑt fieri gnãtio sic q̃ aliqd de suba mãeat sub ꝑma q̃titate ꝛ aliqd sub noua pari rõne nec ꝯuersio. ¶ Uñ dõz ẽ q̃ nõ ẽ ꝑpe diuisio. Nã vnũ lignũ q̃ diu ẽ q̃tũ ꝑt diuidi i duo ligna:ꝛ illud idẽ sepata q̃titate possz fieri duo ligna p gnãtionẽ ñ p diſionẽ. Et sic ẽ ƀ:qr lz q̃titas corꝑis ꝯuersi maneat itegra ẽ tñ disa a q̃titate corꝑis x̃pi: i qõ ẽ ꝯuersa. Uñ suba pãis ꝑut stat sub vna pte siue q̃titatis ꝯuertet̃ i illud q̃tũ qõ ẽ corꝑ x̃pi Et ipsa eadẽ ꝑut stabit sub alia pte q̃titat] sub eadẽ remãebit. ¶ Ꝑ.ꝫ q̃ illi dicũt ad oppom eadẽ ẽ rõ de suba ꝛ q̃litate q̃ ad extẽsionẽ. Uñ cũ ad sensuz appeat q̃ adhibito igne ad aquã ex vna pte ex illa pte corrũpit̃ frigiditas p calorẽ ꝛ manet adhuc i pte oppoſita q̃titate aq̃ nõ diuisa nec corrupta i pte nec i toto:sic deꝰ ꝑt subaz p pte ꝯuertere ꝛ p pte nõ:q̃titate nõ diuisa nec corrupta nec ꝯuersa. Si dicat̃ g̃ ẽ alia ps subẽ a pte q̃titatis:non seq̃t̃:qr nõ ꝑpe dr̃ q̃ ps subẽ ꝯuertat̃ ꝛ ps maneat:Sz vna ꝛ eadẽ suba ꝫm q̃ substat vni pti q̃titatis ꝯuertit̃ ꝛ ꝫz q̃ substat alij:manet. Sz i bis q̃ sũt actu distincta sic sũt duo ligna diuisa bñ ẽ verꝝ q̃ hñt alietatẽ ꝛ diuersitatẽ aliã a diuersitate q̃titatis:qr illa ptialitas ñ ẽ eẽntialr q̃titas:ſz ẽ p q̃titatẽ sic p cãz i fieri:ꝛ sine q̃ ñ. vñ qñ q̃m lignũ didit̃ due fũt mltiplicatões:ſz ẽ vna diſio:ita q̃ q̃titas q̃dẽ didit̃ ꝛ mltiplicat̃:ſz suba q̃dẽ p se formalr ꝛ eẽntialr mltiplicat̃:ſz nõ diuidit̃:nisi qr ẽ subm eiꝰ qõ diuidit̃. ¶ Scõa opio ẽ q̃ non signãdo ptẽ non pñt:ꝛ ƀ pp incertitudinẽ itentionis. Et dato q̃ i gnãli diceret qlz q̃ itẽderet medietatẽ ꝯsecrare si nõ signaret quã:qr q̃ rõne talr sacerdos ꝯsecrat hanc medietatẽ puta q̃ ẽ a dextris: eadẽ rõne illã q̃ a sinistris qr sua itẽtio nõ ẽ magis de hac q̃tate de illa ſz ẽ absolute õ medietate qr idifferẽter se hz ad hãc ꝛ ad illã:igit̃ aut eq̃lr vtrũq̃ ꝯsecrat aut neutrã. Nõ vtrãq̃: qr tũc ꝯsecraret totã:qõ nõ ꝑt cẽ cũ nõ itendat nisi mediatẽ ꝯsecrare:g̃ neutrã ꝯsecrat:qõ ẽ ꝑpter defectũ itẽtiõis de mã ꝯsecrãda. Sz si fiat signatio de pte ꝯsecrãda vl sensu vel imaginatione sic dicũt q̃ possunt: qr oĩa q̃ requrunt̃ ad sacrz sũt ibi.ſ.mã: forma:ꝛ ministri itẽtio. Est tñ valde difficile ĩtelligere qũo sensus iter ꝑtes ꝯtinuas q̃ hñt vnũ terminũ cõez possit distincte signare vnã ptẽ nihil accipiendo de altera. Uerꝝ ẽ q̃ i hostia i q̃ sunt linee ꝛ circls põt signare facilr q̃ ipe vlt ꝯsecrare illõ qõ ẽ ifra circulũ exclusiue ꝛ nihil aliud:ꝛ eꝯ:ꝛ sic erit facile. Et tũc ps ꝯtinua ꝯsecrat̃. ¶ Tertia opio ẽ q̃ si sensu nõ signet̃ dũ tñ ĩtellectu signet̃ idẽ seq̃t̃:puta si de hostia plana ĩtẽdat ꝯsecrare solã medietatẽ q̃ ẽ ex ꝑte sua ꝛ nõ aliã vl aliud hꝰ. Cũ.n. cecus possit ꝯficere ꝛ vidẽs hostias sup positus alys q̃s nõ videt nihil facit signatio:nec demonstratio ad sensuz:duz tñ sit i ꝑsentia:qr ꝯcurrũt ibi mã cũ q̃lz pars panis ꝛ vini sit pãis ꝛ vinũ:ꝛ forma ꝛ ĩtẽtio determiata ꝫm ĩtellctm ꝛ si nõ ꝫm sensuz:cũ intẽtio sit actꝰ ptis ĩtellectiue nõ sensitiue. Et q̃uis alias determinatio ĩtellectꝰ sit ꝫm determiationẽ sensus hic tñ nõ oz q̃ sit signatio certe ptis ꝫz sensuz: qr nõ p visuz cũ cecus possit ꝯficere:nec p tactũ:qr sine tactu etiã mãchus ꝯsecrare ꝑt:nec p imaginationẽ aut aliũ sensuz:qr idiuisibile ꝫz q̃ hꝰ nõ ẽ sensu ꝓcepti[c]. Illud ãt q̃ ps ꝯtinui ab alia distinguit̃ ꝫm q̃ hꝰ ẽ oĩno idiuisibile: sicut linea q̃ ꝫm latitudinẽ ẽ idiuisibil ꝫm q̃ vnã ptẽ supficiei diuidit ab alia:vñ ꝛc. Qõ ãt dr̃ magnitudo eẽ vnũ de sensibilibus cõibꝰ. verꝝ ẽ i q̃tũ magnitudo ẽ diuisibilis nõ inq̃tũ idiuisibilis. Uñ sufficit signatio ꝫm ĩtellectũ:qr ĩtellectꝰ hꝰ ꝓtẽ idiuisibilẽ apprehẽdere ꝑt qõ nõ ꝑt sensus:ideo ꝛc.

Circa zm.ſ. an plres ꝯsecrẽt eandẽ hostiã totã ẽ duplex modꝰ dicẽdi: vnus q̃ ꝯsecrãt. dato q̃ nõ simul ꝑferãt:ſz vnꝰ post aliñ:q̃ꝝ rõ ẽ qr sacerdos cũ ordiat̃ ꝯstituit̃ i gradu eoꝝ q i cena accepunt a dño potãtẽ ꝯsecrãdi. Sz apli q̃ acceꝑũt hãc ptãtẽ xꝑo cenãti ꝯcenauerũt: iõ noui ordiati ꝫm ꝯsuetudinẽ q̃rũdã eccliaꝝ epo celebrãti ꝯcelebrãt. Nec p ƀ iterat̃ ꝯsecratio sup eãdẽ mãz: qr lz diuersis tpibꝰ ꝑferãt vba tñ sic dic̃ Jnno. Tertiꝰ intẽtio oz ferri ad idẽ istans ꝯsecratõis:forte ad illud i quo ꝯsecrat eps. Sz hec opinio a qbusdã vr̃ reprobari:qr dicunt q̃ lz apli xꝑo ꝯcenarũt nõ tñ ẽ certũ q̃ ꝯcelebrauerit. Et iõ nomordinati epo cõicanti cõicare debẽt sz nõ ꝯcelebrare. Et hẽ fere ꝯsuetudo i oibꝰ eccliis. ¶ Et qõ dicũt q̃ ꝯsuetudo ẽ i aliqbꝰ q̃ ꝯcelebrãt ꝺz. q̃ bñ ẽ ꝯsuetudo q̃ epo icipiẽte canonẽ misse ꝯsecrãt̃ icipiũt ꝛ ꝑficiũt totũ cũ eo exceptis vbis ꝯsecratõis:q̃ nõ dicũt. Et sup illis spãlr ĩstruũt. Et cũ i illis vbis ꝯsistat ꝯsecratio ꝯstat q̃ nõ ꝯsecrẽt cuz epo. Qr si alicubi sit ꝯsuetudo q̃ dicũt vba ꝯsecratõis:potiꝰ ꝺz dici corruptela vel abusus q̃ ꝯsuetudo. Cuiꝰ rõ ẽ:qr qñ aliqd ẽ omissuz de ptinẽtibꝰ ad ordinationẽ alicuiꝰ illud ꝺz supplẽri añq̃ ille exeq̃t̃ officiũ sui ordis: ſz ordinatio sacerdotũ nõ ẽ ꝯpleta qñ fit ꝯsecratio i missa:ĩmo restãt q̃dã faciẽda.ſ. manuũ ĩpositio cũ ꝑscripta forꝰ vboꝝ. Accipite igt spiritũ scñ:g̃ irrõnale ẽ q̃ sacerdotes simlr cũ epo sint ꝯcelebrãtes: cuz nodũ ꝯpleta sit ordinatio eoꝝ. ¶ Et qõ dicũt q̃ vnꝰ post aliũ ꝑt ꝯsecrare p eo q̃ ad istãs idẽ ꝯsecratiõis fert̃ intẽtio eoꝝ valde ẽ difficile ĩtelligere:qr intẽtio nõ facit q̃ vba hẽant suã efficaciã añq̃ ꝑferant̃: vel postq̃ ꝑlata fũt. Aliogn effectꝰ ꝯsecratõis posset anticipari vl differri ꝫm volũtatẽ sacerdotis:ita q̃ ꝑferẽs vba ꝯsecrationis i mane intẽdẽs q̃ hẽant effcm̃ suũ nõ tũc ſz circa tertiã:ꝯsecraret circa tertiã virtute vboꝝ ꝑcedẽtiũ:qõ nõ vr̃: g̃ vba ꝯsecratõis hẽnt effcm̃ suũ i prio istãti quo ꝑlata sunt. Si g̃ nõ oẽs simlr vba ꝯsecratõis ꝑferãt q ꝑmus ꝑfert totũ ꝯsecrat:ꝛ seq̃ntes nihil faciũt:ſz solũ vba ꝯseratõis iterãt sup mãz ꝯsecrãti. ¶ Jõ ẽ aliꝰ modus.ſ. q̃ plres sacerdotes pñt eãdẽ hostiã ꝯsecrare:duũ tñ vba ꝯsecrationis simlr ꝑferãt: alꝫ nõ: ſz ꝑ ꝑferẽs totũ facit:alij nihil:qõ ꝓbat̃ sic. Cõcurrẽtibꝰ oibꝰ q̃ sũt de necessitate sacrĩ vere ꝑficit̃ sacrm̃: sed qñ sacerdos ꝑfert vba ꝯsecrationis tunc cõcurrunt oĩa q̃ sunt de necessitate sacrĩ: g̃ vere ꝯsecrat. Sed q̃ ratione iste consecrat eadẽ ratione ꝛ ille qui simul ꝑfert verba ꝛ simili intẽtõe. Nec sunt due consecrationes sed vna: qr virtus

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

diuina pōt fm suum bñplacitū aliqd vnū facere p ministeriū vni⁹ vel pluriuz. ¶ Sz qcqd sit de hoc tñ reprobatio ꝓme opionis non valeat. Uñ qñ dicit qꝫ nō ꝯsecrauerunt apli: vex dicit: sz tñ cōicauerūt carni ⁊ sanguini. Et dcm̄ ē eis. Hoc facite i meā ꝯmemorationē. In c⁹ repītationē ⁊ cōicant ⁊ cōcelebrant: qr dcm̄ ē eis hoc facite i meā cōmemorationē. Sz bñ vex ē qꝫ istud nullā hz necitatē: qr magis repītaret qō tunc factū fuit si tm̄ ordinarentur ⁊ cōicarēt nō āt ꝯcelebrarēt sicut tūc de aplis factū ē q̄z si pls. Nec Tho. iducit hoc p cā necia: qr tūc eccle hoc faciētes peccarēt: qr debēt se ꝯformare xpō i dispensatiōe sacrōz: nisi q̄ ad ea i qb⁹ ē ꝯria rō i xpō ⁊ i nobis: sicut i celebrādo post cenā. ¶ Et qō dicit nō eē ꝯsuetudinē magis credēdū ē Innocētio q̄z sibi: q hoc dicit docēs dirigere itētionē in dicēdo v̄ba. Dicit ēt inocēti⁹ de officio misse pte. 3. c. 9. Cōsueuerūt pls biteri cardiales Romanū circōstare pōtificē: ⁊ cū eo pariter celebrare: Cūq ꝯsumatū ē sacrificiū ō manu eius cōionē accipe: significātes aplos q cū dño pariter discūbētes de manu ei⁹ eucharistiā acceperūt. Sz in b̄ verū dicit qꝫ si residuū canonis diceret ⁊ sola v̄ba forme ommitterent nihil ꝯsecrarēt: sic̄ ē de cathecismo ⁊ exorcismo ⁊ alys respectu for baptis. ¶ Et qō dicit qꝫ ē corruptella qr nō dz exeq quousq̄z sua ordinatio sit ꝯpleta: ē dicēdū qꝫ respectu rit⁹ exeq nō dz: sz i casu ⁊ dispensatiue de ꝯsuetudine eccl'ie quā romana eccl'ia scit ⁊ dissim̄lat: Immo ⁊ innocēti⁹ papa approbat: qꝫ ex quo caracterē sacerdotalē recepit ēt si nihil aliō adderet ꝯficere p̄t ⁊ dz i casu ab eccl'ia ꝯcesso. Et sicut celebrat̄ missa i ꝯsumatōe ꝯsecrationis eccl'ie ⁊ ꝯsūmat̄ dedicatio i celebratiōe ⁊ terminatiōe misse sic ⁊ hic ꝯsuetudo eccl'ie excusat: ⁊ qñ mos erat crimen nō erat. Uñ ⁊ si nō dicat nisi verba cōsecratōis excusat̄: si talis ē mos illi⁹ eccl'ie a romana eccl'ia scit⁹ ⁊ nō reprobat⁹. ¶ Et qō postea dicit qꝫ ipossibile ē plures cōsecrare si i diuersis tpib⁹ v̄ba p̄ferāt sine dubio difficile ē: qr vt dic̄ intētio ꝯsecratōis nō p̄t anticipare vel retardare effcm̄ verborū: qn i vltio istanti habeāt effectuz vel nūq̄z. ¶ Sz dōm qꝫ oia q̄ sūt de eēntia alic⁹ effect⁹ oz simul cōcurrere: sz cū p̄ncipale agēs in sacris sit virt⁹ diuina q̄ ex voluntate agit sic sufficit ad vex sacrm ea q̄ aliqd agūt ꝯcurrere sicut ōs vl'. Qr. q̄ eccl'ia regit spū scō supponimus ꝯsuetudines ab eccl'ia approbatas eē cōformas dei voluntati. Qr igit oēs siml' cōsecrātes intētionē suā ordināt ad horā platiōis p̄ncipalis licz aliq p̄us aliq posterius p̄ferāt tūc tñ ē effectus ex dīna ordinatōe: q̄uis alias fm cursuz cōez intētio non posset anticipare nec retardare. Hoc tñ ē vex qꝫ p̄m⁹ qui verba p̄fert nō consecrat añ alios si hoc nō intēdat. Uñ si hō p̄ferat verba ꝯsecratōis intētione nō ꝯsecrādi nihil cōsecrat: q̄ si p̄ferat intētōe non tūc ꝯsecrādi tūc nō ꝯsecrat. Sz vbi ē v̄tus q̄ postea ꝯsecratur: Pōt dici qꝫ v̄tus subiue manet i aere subo vocis q̄ trāsit dei v̄tute eā ꝯseruāte quo usq̄z oia sint ꝯpleta. Itē sic̄ spūs scūs i p̄mitia eccl'ia diuersas formas baptismi ordinauit pp diuersas cās sic ordīare potuit diuersas formas i talib⁹ eccl'ys vbi sūt tales rit⁹: sic̄ al'r ꝯsecrāt greci al'r nos. In illo igr̄ ritu quo plures ꝯcelebrāt cū vltim⁹ cōpleuerit oēs hñt effcm̄ suū: ita qꝫ taz diu manet i aere v̄t⁹ p̄cedēs quosq̄z veniat v̄tus seq̄ns: non ex intētōe dicētis solū: sz ex v̄tute dei virtutē illā p̄ducētis ⁊ ꝯseruātis. Certū ē. n. qꝫ hic oz aliqd de ꝯmuni cursu mutari. s. qꝫ verba hēant effctm̄ vel postq̄z plata sūt q̄m ad illos q p̄us cōplēt vel añq̄z sint plata q̄m⁹ ad illos q postea p̄ferūt: nisi oiuz itētio referat̄ ad instās quo vltius p̄fert. Si āt nō oēs ꝯsecrant sz tm̄ vnus nō eēt dicēdū qꝫ solus ille cōsecret q̄ p̄us verba p̄fert cū hoc nō intēdat sz vel eps vl' vltimus: nisi diceret qꝫ glz intendit ꝯsecrare verba sua dicēdo vel cōplēdo: sed nō intēdit ea cōplere nisi simul cuz epo vel cū vltīo: tunc verisimile ē qō dicit qꝫ solus q p̄ fec confecit. ¶ Uex qr ipse dic̄ qꝫ si virt⁹ ꝯsecrādi sit īherēs subiue verbis ipossibile ē qꝫ plures simul ꝯsecrent ēt si simul verba p̄ferāt ⁊ cōpleāt qr ab agētib⁹ nālib⁹ simul cōcurrētib⁹ nō p̄cedit effect⁹ nisi intēsioz. dicēdū qꝫ sz intentio sit volūtaria ⁊ actio sacrōz nēcia sicut duo voluntarie applicarēt ignē q necio ꝯbureret: tñ si vel passiuū non eēt natū susc̄ipe pls ab vno q̄z a duob⁹ vel effect⁹ nō eēt intēsibilis vt dcm̄ fuit sup̄. di. 3. de duob⁹ vnū baptiçātib⁹ nihilomin⁹ a dnob⁹ seq̄ret idē effect⁹ q ab vno. Nō. n. pls ab vno q̄z ab alio cū sit eq̄lis rō: nec a neutro: cū qōlz sit sufficiēter approximatū ⁊ dispositū: nec vnū ipedit sz iuuat aliud. Et ita ē i ppōsito. Uñ ab vtroq̄z erit cōsecra⁹: nō tñ maioz nec minoz q̄z ab vno. Et p̄bo p rōnē suā: qr concurrētib⁹ necessarys ad sacrm sequit̄ sacrm: sz hic sunt oia necia respectu vtriusq̄z agētis: ⁊ mā ⁊ for̄a ⁊ itētio ⁊ agēs. q̄ ꝛc̄. ¶ Et qō dicit qꝫ si sit virt⁹ dīna assistēs tunc ipsa p̄t p vnū ⁊ p plures sic̄ sibi placet. dicēdū qꝫ b̄ ē bñ vex: sz tunc nō dz distīgui vtr̄ simul an successiue p̄ferāt: qr sic̄ ōs p̄t agere idifferēter cū vno ⁊ pl'ib⁹ ita cū pl'ib⁹ siml' ⁊ ñ fil': qr sp̄ sūt cā sine q̄ ñ. Posset. n. ōs ordinare qꝫ nō fieret ꝯuersio nisi duo vl' tres p̄ferrēt v̄ba vnus post aliū. ¶ Ad illō qō i ꝯriū obicit dicēdū qꝫ ēt si virt⁹ ē i sacris adhuc possunt ad vnū effcm̄ cōcurrere ml'ta agētia: quoz qōlz facit totū. Et qñcūq̄z cum deo vel agēte vl'i cōcurrit p̄ticlare agēs nō ē dicere qꝫ effect⁹ diuidat̄ i duas partes vel tres q̄z glz sit ab vna causa sz totū ab oīb⁹. In agētib⁹ qdē p se ordinatis b̄ ē necē. Sz i alys agētib⁹ nō necio fit p pl'ra qō p̄t fieri p vnū. Pōt tm̄ fieri p accns vt dcm̄ ē. ¶ Ad z^m dōm. qꝫ sicut in opib⁹ gr̄e vnū ⁊ idē opus meritoriū totū ē a diuersis. s. deo ⁊ libo arbitrio: q̄z vnū sufficerz. s. ōs. Et qcqd sit de hoc i opib⁹ nāe ꝯtingit b̄: vt si calefactibili sūme dispōsito ad sūmū gradū caloris eēnt apposita eq̄l'r hic ⁊ ide duo calefactiua eq̄lia quoz qōlz p se sufficeret ab vtroq̄z fieret vnictus gradus: q restat nec pls nec min⁹ q̄z ab vno solo. Sz boc eēt p accns ⁊ nō necio. Et sic ē i ppōsito. ¶ Argumenta facta ad p̄ncipale nō cogūt: qr nō seq̄t si vnus pōt ml'tas hostias ꝯsecrare siml' vel successiue qꝫ pp hoc eꝫ plures siml' vel successiue possint ꝯsecrare vnā: qr hō hz ml'tos filios nō ml'tos patres: ⁊ vnū mobile nō mouet̄ siml' diuersis motib⁹ eiusdē generis: nec vno a pl'ib⁹ pfectis: nisi p accns vt dictum est.

¶ Nec cogit scōz. vbi sciēdū qꝫ licz pl'es actōes imediate nō possunt hēre simul vnicū terminū qr pl'res dealbatōes simul existētes nō sunt ad vnā albedinē tñ plures remote possent hēre vnū terminū. Uñ i casu q ponebat̄ ē vnica ꝯsecratio cui⁹ termin⁹ itrinsecus ⁊ imediatus ē ꝯuersio ⁊ corporis xp̄i p̄ntia: sz pl'res actōes remote. s. platōes v̄borū quot sūt p̄ferētes ⁊ v̄ba plata: q̄ possunt dici ꝯsecrationes eo modo quo alteratio dr̄ gnātio: ⁊ multe alterationes concurrunt ad vnā corruptionē ⁊ generationem.

¶ De penitentia. Di. XIIII. a

Post hec de pnia agēdū est. Pnia longe positis a deo nēcia est vt approp̄inquēt. Est. n. vt ait Hiero. secūda tabula post naufragium: qr si qs vestē innocētie i baptismo perceptā peccādo corrupit: penitentie remedio reparare pōt. Prima tabula est baptism⁹ vbi deponit̄ vetus hō ⁊ induit̄ nouus. Scōa pnia q̄ post lapsuz resurgimus: dū vetustas reuersa repellit̄: ⁊ nouitas p̄dita resumitur. Post baptismū plapsi p penitentiā renouari valēt: sz nō p baptismū. licet boī sepi⁹ penitere: sz nō baptizari. Baptismus tm̄ est sacrm̄ sz penitētia dicit̄ ⁊

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sacz ꝛ virtus mẽtis. Est.n.penitẽtia interior: ꝛ est penitẽtia exterior. Exterior sacz est: interior virtus mentis est: ꝛ vtraqz cã salutis est: ꝛ iustificationis. Utr̃ vero ois exterior penitentia sit sacm: vel si nõ ois: q̃ hoc noie cẽsenda sit ꝯsequenter inuestigabim⁹. A pnia cepit Joannis p̃dicatio dicentis. Penitentiã agite appropinq̃bit enim regnuz celoz. Qd aũt precio docuit: illud post veritas p̃dicauit: exordiũ sumẽs sermonis a penitẽtia. Pnia dicit̃ a puniẽdo q̃ qs punit illicita q̃ ꝯmisit. Penitentie virtus timore ꝯcipit̃. Unde Isa. A timore tuo dñe ꝯcepimus ꝛ pepimus spm̃ salutis. Est aũt penitẽtia: vt ait Ambro. mala p̃terita plãgere: ꝛ plangenda item nõ ꝯmittere. Itẽ Grego. Penitere ẽ ante acta peccata deflere: ꝛ flenda nõ cõmittere. Nã qui sic alia deplorat vt alia tm̃ cõmittat: adhuc penitentiam agere aut ignorat aut dissimulat. Quid.n. pdest si peccata luxurie qs defleat ꝛ adhuc auaritie estibus anhelat. His verbis quidam vehementius inherẽtes ꝓtendunt vere penitentẽ vltra nõ posse peccare dãnabiliter. ꝛ si grauiter peccauerit: verã nõ pcepisse penitentiã. Qd etiã alijs muniunt testimonijs. Ait enim Isa. Irrisor ẽ ꝛ nõ penitens q adhuc agit quod penitet. Nec videt̃ deũ poscere subditus sed subsannare supbus. Canis reuersus ad vomitum ꝛ penitẽs ad peccatum. Multi lachrymas indesinenter fundunt: ꝛ peccare non desinunt. quosdã accipe lachrymas ad penitẽtiam cerno: ꝛ affectuz penitẽtie non habere: qz incõstantia mẽtis nunc recordatiõe peccati lachrymas fundunt: nunc reuiuiscente vsu ea que fleuerunt iterando committũt. Esa. de peccatoribus dic̃. Lauamini: mundi estote: Lauatur ꝛ mundus est qui preterita plangit ꝛ flenda itez nõ committit. Lauatur ꝛ non est mundus qui plangit q̃ gessit nec deserit ꝛ post lachrymas ea que deflcuerat repetit. Item Augu. Inanis ẽ penitẽtia quã seqns culpa coiquiat. Nihil pſũt lamẽta si replicant̃ peccata. Nihil valet veniaz a mal̃ poscere ꝛ mala denuo iterare. Itẽ Grego. Qui cõmissa plangit nec tamen deserit: pene grauiori se subijcit. Itẽ Ambro. Reperiunt̃ qui sepius agendaz penitentiam putant qui luxuriant̃ in christo. Nam si vere penitentiam in christo agerent: iterandam postea nõ putarẽt. qz sicut vnum baptisma: ita est vna penitentia. Hijs alijsqz plurib⁹ vtunt̃ in assertione sue opinijs. Sed Ambrosius dicit. Hec vera pnia ẽ cessare a peccato. Et idez. Magni profectus ẽ renũciasse errori. imbutos enim vicijs aios exue re atqz emẽdare virtutis est perfecte ꝛ celestis gratie: ꝛ ideo sane ita diffiniri potest. Pẽitẽtia est virtus qua commissa mala cum emẽdationis proposito plãgimus ꝛ odiim⁹: ꝛ plangẽda vlterius committere nolumus: qz penitẽtia vera est in aio dolere ꝛ odire vicia. Unde illa verba premissa penitere ẽ añacta deflere ꝛ flendo nõ committere: recte sic accipi possunt vt nõ ad diuersa tẽpora ꝟ ad idẽ referuntur: vt.s. tẽpore quo deflet commissa mala: nõ committat volũtate vel ope flenda. quod innuitur ex verbis cõsequẽtibus. Nam q sic alia deplorat ꝛc̃. Hinc Augu. ait. Cauẽdum est ne quis existimet nephãda illa crimina (qualia qui agunt regnũ dei nõ possidebunt) quotidie ppetranda: ꝛ elemosinis quotidie redimenda. Jn melius est enim vita mutanda: ꝛ p elemosinas de peccatis preteritis propiciandus ẽ deus: non ad hoc emẽdus quodãmodo: vt ea semp liceat impune cõmittere. Hemini enim dedit laxamẽtum peccãdi: ꝛ si miserando deleat cõmissa peccata: si nõ satisfactio cõgrua negligatur. Item pius papa. nihil prodest homini ieiunare ꝛ orare ꝛ aliare ligionis opa agere nisi mens ab iniquitate reuocetur. Qui ergo a malis sic mentez reuocat vt commissa plãgat: ꝛ plangẽda committere nõ velit: nec satisfacere negligit: vere penitet. Nec ideo non est vera penitentia: quia forte non de proposito: ꝟ casu: vl̃ infirmitate peccabit. Ille autem irrisor est ꝛ non penitẽs qui sic cõmissa plangit vt plãgenda volũtate vel opere cõmittere nõ desinat. Ille etiã qui post lachrymas repetit que fleuit lauatur ad tempus: sed mũdus nõ est. idest illa mũdicia nõ est ei sufficiẽs ad salutẽ: qz est momẽtanea nõ pseuerãs. Itẽ illud. Jnanis est penitẽtia quã sequens culpa coinq̃nat: sic intelligẽdum est. Jnanis est. s. carẽs fructu illius penitẽtie quam sequens culpa nõ inq̃nat. Illius enim fructus est vitatio gehẽne: adeptio glorie. mortificat̃ enim illa penitẽtia ꝛ alia anteacta bona sequens peccatũ: vt nõ sortiant̃ mercedem quam meruerũt cũ fierẽt ꝛ quã haberẽt si peccatũ nõ succederet. Sed ꝛ si de peccato succedenti penitentia agat̃ ꝛ pnia que precessit: ꝛ alia anteacta bona reuiuiscunt: sed illi tm̃ que ex charitate prodierũt. Illa enim sola viua sunt: que ex charitate fiunt. Jdeoqz si per sequentia peccata mortificãtur: per subsequentẽ penitẽtiam reuiuiscere possunt. Que vero sine charitate fiũt mortua ꝛ inania generat̃: ꝛ ideo p penitentiã reuiuiscere nõ valẽt. Similiter intelligendũ est illud. Nihil prosunt lamẽta ꝛc̃.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Et illud. Nihil valet ⁊c̃. Si enim replicantur peccata nihil valet ad salutem vel ad veniã in fine precedens lamentuz q̃ nihil relinquit de vite mundicia: q̃ aut peccata dimissa redeunt vt quibusdã placet cum replicãtur: vel si nõ redeunt cis tamen deletis pp ingratitudinẽ ita re⁹ ⁊ immundus cõstituitur: cuz adhuc in expiandis implicatur: vt si iã delicta redirent. De hoc tamẽ. s. an peccata redeãt post pleni⁹ agem⁹. Similiter nihil valet ad salutem obtinendam: vel ad mũditiã vite habendã: veniã de male factis poscere: ⁊ malefacta denuo iterare. Jta etiã intelligendũ est illud q̃d idem Aug. alibi ait. Penitentia est quedã dolentis vindicta semper puniens in se q̃d dolet commisisse ⁊ infra. Quotidie dolendum est de peccato q̃d declarat ipa dilectionis virtus. penitere enim est penã tenere: vt semp puniat in se vlciscẽdo q̃d cõmisit peccãdo. Ille penã tenet: q̃ semper vindicat q̃d commisisse dolet. penitẽtia ergo est vindicta sp puniens i se q̃d dolet cõmisisse. Quid restat nobis nisi dolere i vita. vbi enim dolor finitur: deficit ⁊ penitentia. Si vero pnia finitur quid reliquitur de venia? Tãdiu gaudeat ⁊ speret de gratia q̃diu sustentatur a penitẽtia. Dicit enim dominus. Vade ⁊ amplius noli peccare. non dixit: Ne pecces: sed ne voluntas peccãdi in te oriatur. Quod quomodo fuabitur nisi dolor in penitentia continue custodiatur: semper doleat: ⁊ de dolore gaudeat. ⁊ non sit satis q̃ doleat: sed ex fide doleat: ⁊ nõ sp doluisse doleat.

¶ Determinatio itelligẽtie dictoꝝ. b

Ex penitentia perfectorum vel ad salutẽ
d sufficiẽti intelligẽdũ est q̃d supra dixit. s. Penitentia est vindicta semp puniens q̃d cõmisit. ⁊ alia huiusmõi. Illud vero. Si penitentia finit̃ nihil de venia relinquitur duplici ter accipi potest. Si enim iuxta quorundam intelligẽtiam peccata dimissa redeunt: facile ẽ itelligere nihil de venia relinqui: q̃ peccata dimissa iteruz replicantur. Sicut enim ille qui ex seruitute in libertatem manumittitur: iterum vere liber est ⁊ tamen pp offensam in seruitutez postea reuocat̃: Sic ⁊ penitẽti pcta vere dimittũtur: ⁊ tamẽ pp offensam q̃ replicatur iteruz redeunt. Si vero redire dicantur: sane potest dici etiaz sic nihil de venia relinqui: non q̃ dimissa peccata iterum imputẽtur: sed q̃ propter ingratitudinem ita reus ⁊ immundus cõstituit̃: ac si illa redirent.

¶ De solẽni ⁊ vnica penitentia. c
i Illud autẽ quod Ambro. ait. Reperiun tur ⁊c̃e. Sicut vnum baptisma ita ⁊ vna penitentia non fm generalem ꝫ fm spãlem morem ecclesie: de solẽni pnia dictũ intelligit̃: que apud quosdã semel celebrata nõ iterat̃. Jtẽ illõ aliud Ambro. Penitentia semel vsurpata nec vere celebrata: ⁊ fructũ prioris aufert ⁊ vsum sequentis amittit: de solẽni itelligit̃. Solemnis ergo penitentia vt Ambro. in eodez ait: est que fit extra ecclesiã in manifesto in cinere ⁊ cilicio q̃p grauioribus horrendisq̃ ac manifestis delictis tm̃ imponit̃: ⁊ illa nõ est iteranda pro reuerentia sacramenti: ⁊ ne vilescat ⁊ contemptibilis fiat hoibus. Vñ Aug. Quanuis caute ⁊ salubriter prouisuz sit vt loc⁹ illius humillime penitentie semel in ecclesia concedat̃ ne medicina vilis minus vtilis esset egrotis. que tãto magis salubris est q̃ztomin⁹ cõtẽptibilis fuerit. Quis tamen audeat deo dicere. Quare huic homini qui post pniam primã rursus se laqueis iniquitatis obstringit adhuc iterũ parcis? Origenes quoq̃ de hac solẽni penitentia que pro grauioribus criminibus iniũgitur ait. Si nos aliqua culpa mortalis inuenerit q̃ non in crimine mortali vel in blasphemia fidei sed in sermonis vel in morum vicio consistat. Hec culpa semper reparari potest. Nec iterdicit̃ aliquando de huiusmodi penitentiam agere. Sed nõ ita de grauioribus criminibus. In grauioribus enim criminibus semel tm̃ penitentie concedit̃ locus. Cõmunia que frequenter incurrimus semper penitentiam recipiunt ⁊ semper redimuntur. Cõmunia dicit venialia peccata ⁊ forte mortalia q̃dam alijs min⁹ grauia. Que sic̃ sepe committunt̃: ita freq̃nter per pniam redimunt̃. Sz de grauioribus criminibus semel tantũ agitur penitentia. s. solennis. Nam ⁊ de illis si iterent̃ iterat̃ penitentia sed non solennis quod tamen i quibusdam ecclesijs non seruatur.

¶ Auctoritatibus probat q̃ nõ semel tm̃ sed frequenter pcta dimittant̃ per pniam. d

Quod vero penitentia nõ semel tãtũ agatur: sed frequenter iteret̃: ⁊ per eam frequẽter iteruz venia prestetur: pluribus
q sanctoꝝ testimonijs probatur. ait enim Aug. scribens contra quosdã hereticos qui peccantibus post baptismum semel tantum dicebant vtilez esse penitentiaz: ita Adhuc instant perfidi qui sapiunt plusq̃z oportet: nõ sobrij sed excedẽtes mensuram: dicunt: ⁊ si semel peccãtibus post baptismum valeat peniteutia: non tamen sepe peccãtibus proderit iterata: alioquin remissio ad peccandum esset incitatio. Dicunt enim. qs

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non semper peccaret si semp redire posset: Dicunt enim dominum incitatorē mali: si semper peccātibus subuenit: ⁊ ei peccata placere qbus semper prestō ē gratia. Errant aūt. Cōstat enī ei peccata displicere: qui semper prestō ē ea destruere: si ea amaret: non semper ea destrueꝛ. Idez ad macedoniuz. Intantū hominū iniquitas aliquando progreditur: vt etiam post peractā penitentiā: post altaris reconciliationē: vel similia vel grauiora cōmittant: ⁊ tamē deus facit etiam super tales oriri solē suū nec minus tribuit q̄z ante tribuerat largissima munera vite ⁊ salutis. ⁊ q̄uis eis in ecclesia locus ille penitentie non concedatur: deus tamen sup eos sue patientie non obliuiscitur. Ex quoꝛ numero si qs nobis dicat: dicite mihi, vtrū aliquid prosit ad vitā futuraz si in ista vita illecebrosissime voluptatis blandimenta cōtempsero: si me penitendo vehemētius q̄z prius excruciauero: si vberi⁹ fleuero: si melius vixero: si pauperes largius sustētauero: si charitate ardētius flagrauero: qs verum ita desipit: vt huic homini dicat: nihil tibi ista in posterum proderūt? Uade saltem huius vite suauitate fruere. Auertat deus taz immanē sacrilegamq̄z dementiā. Item Joannes chrisosto. de reparatione lapsi. Talis mihi crede talis est erga homines pictas dei. Nunquaz spernit penitentiā si ei sincere ⁊ simpliciter offeratur etiā si ad summū quis perueniat malorū: ⁊ inde tamen velit reuerti ad virtutis vitaz suscipit libēter ⁊ amplectit: ⁊ facit oia quatinus ad priorē reuocet statū. Quodq̄z est adhuc prestantius ⁊ eminentius etiaz si nō potuerit quis explere omnē satisfaciendi ordinē: quantulamcunq̄z tamen ⁊ qualibet breui tēpore gestā non respuit penitentiam suscipit etiaz ipsaz: nec patitur quāuis exigue conuersionis perdere mercedem. Exemplis etiā hoc idem astrui potest. Dauid enim per penitentiaz adulterij simul ⁊ homicidij veniaz impetrauit: grauiter tamē postea deliquit i populi enumeratōe: quod populi multitudo prostrata ostendit. Illud autē mirabile est q̄ angelo ferienti plebem se obtulit dicens. Ego rex iste quid fecit? fiat manus tua in me ⁊ in domum patris mei. Quo facto statim sacrificio dignus iudicatur: q absolutione estimabatur indignus. Nec mirum si tali sua oblatōe pro populo: peccati sui adeptus est veniaz: cū moyses offerendo se pro plebis errore peccata diluerit. His alijsq̄z testimonijs plurib⁹ euidenter ostenditur per penitentiaz non semel tantū: sed sepius nos a peccatis surgere: ⁊ veraz penitentiam sepius agi. Uoluntarie enim peccanti bus nobis: vt ait apostolus pro peccatis nō relinquitur hostia secunda. s. q̄z semel tm̄ christum oportuit pati. nec relinqtur scōs baptismus. relinquitur vero scōa pn̄a ⁊ tertia ⁊ deinceps vt Joan. chrisosto. super hunc locuz ait. Sciēdū inquit q̄ hic quidam expurgunt horum verboꝝ occasione penitentiam auferētes: quasi per penitentiam non valeat peccatoꝛ post lapsum resurgere secundo ⁊ tertio ⁊ deinceps. Uerūm etiam in hoc penitentiam non excludit nec propiciationē que sepe fit per penitentiam sed secūdum baptismum ⁊ hostiam. Nō. I.

Circa .i4. di. q̄runt̄ septez. p° vtz penitētia sit sacr̄z. z° q̄lr ē vt°. 3° de pn̄a in ꝓparatiōe ad alias vtutes. 4° de subo pn̄e. 5° de ꝓtinuatiōe pn̄e. 6° de solēni pn̄a. 7° de effectu penitētie.

Primo ergo q̄rit̄ vtz pn̄a sit sacramētū. Et vr̄ q̄ nō q̄ illō qō ē virt° moralis nō ē sacr̄m: qz vt° ē qd nāle: sacr̄m qd supnaturale: sz pn̄a ē vt°: g ⁊c. ¶ In ꝓriuz sūt sci: ⁊ magister lra. ¶ R°. tria vidēda sūt: p illō qō ꝓncipalr q̄rit̄. s. q̄ pn̄a ē sacr̄m: scōo qūo i pn̄a ē aliud qō ē res ⁊ sacr̄m. tertio qūo i isto ⁊ in alys sacr̄is nō caractariçantibus est aliquis ornatus loco caracteris.

Circa p^m articulū sunt tres q̄nes. ¶ Pn̄a. q̄ ē sacr̄m: z^a q̄ hz illa tria q̄ inueniūt̄ i alys: qō melio declarabit̄ i seqū articlo: 3^a q̄ nō hz māz exteriorē ⁊ q̄re. ¶ Pn̄a q̄ē. p^a q̄ pn̄a ē sacr̄z: quā q̄nē pbāt alig sic. Omē remediū extrinsecū sensibilr appositū ad effectū curatōis spūalis ē sacr̄m. sz pn̄a ē hō: g ⁊c. Maior pz ex pn°. hz q̄ti. Minor ēt pz: qz fora absolonis significat absolonē a morbo spūali. s. ego te absoluo ⁊c. ⁊ h efficiūt qō signāt: qz quoz remiseritis peccata iō ⁊c. ¶ Sed h nō ē defectuosa. Nō. n. oē exteriō sensibilr appom ad effectū spūalis scificatōis ē scr̄m: sz illud qō ad hoc a deo ē institutū: ⁊ qō hz hoc ex ope opato. Alr nō ē sacr̄m no. le. Mlta. n. remedia corpalia iuēta sūt ab hoib⁹ ꝓpt̄ñ: vt tonsio pectoris: ieiuniū: religio: ⁊ pauptas: ⁊ hm̄ mlta: q̄ nec sūt sacr̄a nec sacr̄alia: nec ēt ps sacr̄i: q̄ñ nō sūt i pn̄az iiuncta: qz nec sūt a deo imediate instituta: nec hēnt effectū expiatiōis pct̄i ex ope opato. Silr ē a deo aliqō remedm sensibile iuētū ꝓpt̄ñ qō tm̄ nō ē sacr̄m: puta oro dominica: ⁊ mlta hm̄: q̄ nō hñt effectū ꝓpt̄ñ: nisi ex ope opāte. Sz q̄ñ illa duo ꝓcurrūt q̄z p^m p̄t eē sine vltio sz non eē tūc ē sacr̄z. Sz pn̄a hz illa duo: qz ē remedm istitutū a deo dicēte. Pn̄az agite ⁊c. Et p Jac. ꝓfitemini alterutz. Et hz mūdare ex ope opato: qz q̄z remiserit pct̄a ⁊c. Nec sufficit ad supplectōez maioris addere q̄ sit significās curatōem nisi p̄dcā duo ꝓcurrāt: qz ēt absolo gnālis nō sacr̄al' significat r̄missionē oi illo mō q̄ sacr̄al': nec tm̄ pp h ē sacr̄z: qz desūt alia duo q̄uis hēat ⁊ forma deprcatiuā ⁊ īdicatiuā. Sic igr̄ supplēda ē vt dicat̄ sic. Dē remediū sensibile a deo istitutū ad repr̄esentādū ⁊ causandū ex ope opato sanitatē hm̄ morbū pct̄i ē sacr̄z: pn̄a ē hm̄: g ⁊c. ¶ z^a q̄ē. q̄ i pn̄a sūt tria q̄ i alys sacr̄is inuēiunt̄. s. qō ē sacr̄m tm̄. s. illud qō externis gerit̄ vt ē absolo p for^a. ꝓfessio p mā ⁊ satisfactio: itē illud qō ē res tm̄: vt remissio pctōz: Et id qō ē res ⁊ sacr̄m. s. ornat⁹ ⁊ iterior pn̄a. ¶ 3^a q̄ē. q̄ pn̄a nō hz p sacrō tm̄ māz exteriorē aliā a suscipiēte: sz solū act⁹ vboz. Rō h⁹ triplex ē: p^a quā Tho. tāgit: qz sic: sunt diuerse medicie: q̄dā q̄ ꝓsūt i sola passiōe ⁊ receptōe curati vt sectio vulneris vel appō emplastri. q̄dā vo q̄ ꝓsistūt i actu laborātis vt exercitatiōes ⁊ hm̄: ita i sacr̄is q̄dā nō regrūt actū ei⁹ q̄ scificat q̄z^m ad subaz sacr̄i nisi p accās ⁊ sic remouēs phibēs: vt ap

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

paret ī bap° ⁊ ꝯfirmatiõe ⁊ hꝫ: q̄dā vo sūt q̄ eēntialr ⁊ p se regrūt actū ei° q recipit sacr̄m: vt pz i matrimonio ⁊ pnia. Jn illis ǧ sacr̄is q̄ sine actu nr̄o ꝯplent ē mā q̄ cāt ⁊ signi ficat: vt medicīa exteri° appolita. Jn illis āt sacr̄is q̄ actuz nr̄m regrunt nō ē talis mā: sz ipsi act° exteri° apparētes ꝟ idē faciūt qꝺ mā ī alys sacr̄is. ¶ Scꝺo alig reddūt causaz huius qꝺ alia mā nō requirit: qz nō mancipat ad aliquod sacrū. sicut etiā matrimoniū. ¶ Sed hec rō nō ē bona: qz extrema vnctio cū nō īprimat characterē nō mancipat ad aliqꝺ sacrū: nec eucharistia mācipat ad aliqꝺ sacrum: ⁊ tñ pꝛeter v̄ba regrūt aliqd aliꝺ pro mā. ¶ Jtē videm° eꝑ aliquid mācipari ad aliqꝺ sacrū p sola v̄ba sine alia mā. ꝓꝛeter illa q̄ ꝺeputātur ad sacr̄m: sicut p solā bn̄dictionē sine vnctiõe ꝯsecrant aliq̄: vt vestes ⁊ hꝫ: iō ⁊c. ¶ Et iō potest alia rō assignari: ⁊ ē tertia: qꝺ cū sacr̄m regrat materiaz ad repꝛesentandū ⁊ efficiēdū q̄n p sola v̄ba sufficiēter repn̄ta tur ⁊ efficit effect° sacr̄i nulla alia mā regrit: alias sic. Uñ in bap° requirit aqua ablues p̄ter v̄ba: qz nō pfecte signifi caret ablutionē vel mederet si nō realr ablueret aiam: ꝺi cēꝺo ego baptizo te: ⁊ sic ꝺ alys. Sz q̄n ꝺicit: ego absoluo te ab oīb° pctis tuis: ⁊ pctā pꝛius ꝺicūtur in spāli ⁊ in gnāli sacer effect° repn̄tat: iō ⁊c. Sic ergo ī oī sacr̄o cui° eēn[a] cō sistit in vsu māe aut verba sine mā nō sufficiēter significa rēt aut falsa eēnt. Nisi. n. chrismate signaret aut iungeret q̄n hoc ꝺicit eps vel sacerdos vt in forma ꝯfirmationis ⁊ extreme vnctiōis flm ꝺiceret: ⁊ sic ꝺe alys. Sed ī pnia ⁊ ī matrimonio v̄ba sufficienter ⁊ veraciter repn̄tant totum effectum: ideo ⁊c.

Secundus articulus est de re ⁊ sacr̄o: vbi sunt ꝺue p[a]ꝑ conclusiões. ¶ Pꝛia ꝺe eo qꝺ est res ⁊ sacr̄m. z[a] ꝺ eo qꝺ est res tñ. ¶ Circa p̄mū. pꝛio ponet opio ꝺicta. z° arguet cōtra eā pro vera ꝺne. ⁊ tertio rn̄ꝺebit ad rōnes ꝺctas. Dicūt ǧ quidā qꝺ sola sacra q̄ īprimūt characterē bn̄t in suscipiēte illud mediū īter rē ⁊ sacr̄m qꝺ est res ⁊ sacr̄m. ſ. ipm characterē: alia vo oīa non bn̄t aliqd tale vt pnia mr̄io[m] ⁊ extrema vnctio: vl̄ si bn̄t illud nō est in suscipiente aliqd i berens. sz ī mā ipa: sic in eucharistia. ¶ Oꝛ aūt in istis 4[or] nullus ornat° īprimat p ip̄oz susceptionē ī ipo suscipiēte: ⁊ qꝺ in isto sacr̄o pnia iterioꝛ nō possit ꝺici res ⁊ sacr̄m pro bant hoc ipi multipliciter. p̄mo qz ista ꝺispositio vel ornatus eēt potētia vel hitus. nō pōt eē potētia: qz p talē ornatū nō ꝓducit nouus. act° potētia āt respicit actū ⁊ noua nouū. nec hitus: qz p hituz habem° nos bn̄ vel male ad actū: bene qꝺē p bonū ⁊ male p malū: sz p talē ornatū nō hēm° nos ad aliquē actū bn̄ nec male. ǧ ñ ē hit°. ¶ Scꝺo sic. illa ꝺispositio vel ornat° aut remāet amissa gr̄a ⁊ sic eēt indele bilis ⁊ multiplicaret solo numero i eoꝺē cū ꝯtingat eūꝺē plies recipe sacr̄z pnie: aut nō remaneret amissa gr̄a sz cuz ea ꝺaret ⁊ cū ea amitteret. Hoc aūt eēt frustra: qz cuz non ponat nisi ꝓpter ornatū aie ⁊ nō ꝓpter opationē vel mo ꝺū opandi vt ꝺictū ē. gr̄a aūt satis ornat aiam sine illo alio v̄ qꝺ frustra ponat. ¶ Sed qꝺ illi ꝺe pꝛima opione ꝺicūt alibi qꝺ illō qꝺ ē sacr̄m ⁊ res i pnia q̄ ē sacr̄m ē pnia iterioꝛ que est act° vtutis: iō isti 3° arguūt ꝯ hoc: qz illud qꝺ est sil̄ res ⁊ sacr̄m suppōit illud qꝺ ē sacr̄m tñ tāq̄ cām instr̄alē vel cām sine qua nō: sz pnia interioꝛ nō suppōit illꝺ qꝺ ex teri° agit ī sacr̄o pnie: imo vt cōiter p̄cedit: ǧ nō ē res ⁊ sa cramētū. ¶ Scꝺo arguēꝺū ē ꝯ hāc opionē ꝓ vitate sic: qz hō q̄ncq̄ pfecte ꝯterit ꝺe pctō cū ꝓpōsito ꝯfitēꝺi ⁊ satisfa ciēꝺi: ⁊ tūc est sufficiēter ꝺispos[it]° ad gr̄am: vñ ⁊ statim su scipit eā sine ornatu medio: sicut p bap[m] flamis sine chara ctere aliquo. aliq̄ vo ē attrit° nō ꝯtrit°: sz supueniēs ꝯfes sio ⁊ satisfactio vi clauiū facit attritionē ꝯtritionē: vt reci piat gr̄am. Cū igit ꝟm legē cōez nulli ꝺet gr̄a nisi intus suf ficienter ꝺispōsito ex quo ipe nō est sufficienter ꝺispositus per actū suū intrinsec°: vt supponit: ǧ est sufficiēter ꝺispōsi tus p aliquid aliꝺ: ⁊ istꝺ vocam° ornatū. Uñ res ⁊ sacr̄m ī pnia ē aliq̄ pnia interior vt q̄ sufficiēter ꝺe se ꝯterit qz ē. ꝺispositio necitās ad gr̄am vt character: aliq̄ ē ornatus a sacr̄o īpꝛessus: vt q̄ nō ē act° ꝯtritionis ꝺe se pfect°: ⁊ ipse submittit se clauib°. Et ꝟm hoc nō sil̄ ꝯcurrūt iste ꝺue res: ⁊ variat res sacr̄i: ⁊ nō semp īpꝛimit ornat°. Si āt ꝺicam° qꝺ gratia sacr̄alis ē alia a gr̄a gratū faciēte tunc ꝺicerē qꝺ semper impꝛimit ornat° ēt cū ꝯtritiõe. Nec supfluit: qz cō tritio ē ꝺispositio ⁊ res ⁊ sacr̄m respectu gr̄e gratū faciētis: ornat° vo respectu gr̄e sacr̄alis. Sic igit ꝺici pōt qꝺ lz sacra imp̄mētia characterē ipz imprimāt semp siue recipiēs sit ꝺispositus sufficiēter ad gr̄az p ꝯtritionē sine nō: qz ꝺe alio ꝺeseruit character. ſ. qꝺ ꝺeputat ad aliqd sacrū ⁊ ꝯsignifi cat ⁊ ꝺistinguit: tñ sacra īpꝛimētia ornatū tūc solū īpꝛimūt qñ in suscipiēte ꝺeficit sufficiēs ꝺispositio. Uel pōt ꝺici qꝺ semp impꝛimūt illa characterē: ista ornatuz pp ꝺispositio nē ad gr̄az sacr̄alē: ⁊ si nō ꝓpter aliā: qz ad vtrāq̄z ꝺisponūt Ueri° tñ videt qꝺ nō solū attritus sz ēt ꝯtrit° licet: non ita egeat recipiat ornatū: qz ex quo nō ponit obicē: non ē cā vt p̄uet effectu sacr̄i: ⁊ tūc maioꝛ gr̄a ifundet pp ꝺuplicez ꝺis positionē. ſ. sacr̄i ⁊ liberi arbitrij. Qñ aūt sic ē fict° qꝺ nō cō currit eēntia sacr̄i: puta i mr̄io° qz ītēꝺit ꝺecipe non ꝟbere vl̄ ī pnia qz nullo mō penitet vel celat aliqd: aut ī alys q̄n hz ꝟctā ꝺispositionē sic in receptiõe eucharistie ⁊ extreme vnctiōis si hz ꝟsciaz moꝛtalis ꝺe quo nō penitet nulluz oꝛ natū recipit: ī quo ꝺiffert ornat° a characterе: qz characte rē recipit ꝯtrit° attrit° ⁊ fict° ꝺū tñ velit ve ꝛ sacr̄m recipe. Oꝛnatū vo nō recipit nisi ꝯtrit° vl̄ attrit°. ¶ Tertio rn̄ꝺē ꝺum ē ad argumēta opiniōis. Ad p̄mū ꝺoz. qꝺ ornat° non est potētia nec hit°: sed ꝺispositio: nō ad agēꝺū sz ad recipi endū. Sicut. n. p actū ꝯtritiōis ē hō ꝺispos[it]° nāliter ad ha bendū gr̄am gratū faciētē sic p ornatū a sacr̄o ipꝛessum est ꝺispos[it]° supnāliter ad recipiēꝺū gr̄az gratū faciētē ⁊ sa cr̄alem ⁊ p istū ornatū hēmus nos bn̄ nō ad agēꝺū sz ad re cipiēꝺū gr̄az: ⁊ ē ꝺispositio necia ⁊ necitans nō simplr sed sub ꝯꝺitiõe. Suppositio. n. qꝺ ī suscipiēte sacr̄m nō sit ꝯtri tio tūc est necia hec ꝺispositio ad gr̄az gratū faciētē: alias nō est necia: nisi ad gr̄az sacr̄alē si ꝺifferāt. Silr supposito qꝺ suscipiēs sacr̄m nō sit fict° ē ꝺispositio necessitās: nō qꝺ ipm ꝺeū necitet sed qz ex ꝺei volūtate neēe ē gr̄az ifundi. ¶ Ad z[m] ꝺom. qꝺ nō solū iste ornat° nō manet amissa gr̄a: sz nec manet q̄ꝺiu manet gr̄a: qz cū nō īpꝛimat: nisi vt sit ꝺispositio ad receptionē gr̄e nō ad retētionē vl̄ receptionē intēsiōis gr̄e recepta gr̄a vel ītēsa euanescit. Uñ nō ē hit° ꝺe ꝺificili mobilis sz ē ꝺispositio trāsitoꝛia: sic ē ipe act° cō tritiōis: in cui° supplemētū maxie ē hic ornat°: quo suppo sito nō ē neci° ad salutē: q̄uis eēt necius ad gr̄az sacr̄alē: qz sola gr̄a gratū faciēs suffic ad salutē. Oꝛ aūt sꝺit qꝺ gr̄a oꝛ nat aiaz: ǧ frustra ponit: ꝺom qꝺ p̄ter gr̄am multa alia po nunt ad ornatū aie: tñ iste ornat° ꝺr̄ ornare aiam ꝺispositi ue: qz ꝺispōit ad gr̄am: q̄ ē nitoꝛ aie: ⁊ p̄cedit eā ī fieri ⁊ esse nāl̄r: siue ꝺuret īstāti siue tpe ipceptibili: qz sic vt° sacr̄o ꝟ trāsitoꝛia ē sic ⁊ iste ornat°: ī q̄ ꝺr̄t a characterе: sz tñ nō sup fluit q̄ꝺiu ē sic ñ supfluit medicīa ꝺisponēꝺo ad sanitatē. ¶ Ad z[m] q̄ ꝓbat pniaz īterioꝛē nō eē rē sacr̄i qz p̄cedit. ꝺi cēꝺū qꝺ sic lz ī oī sacr̄o sint ista tria nō tñ vniformiter qz ī gbusꝺā sacr̄is id qꝺ est sacr̄z tm̄ sūt sola v̄ba aliq̄ res alia ⁊ sil̄r id qꝺ ē res tñ nō ē vnū in oīb° sacr̄is: ita res ⁊ sacr̄m nō ē idē: nec eoꝺē mō se hn̄s i oīb° sacr̄is: qz i sacr̄is īprimē tib° characterē res ⁊ sacr̄m seq̄t sacr̄m nō solū ī ꝓposito sz in facto. Et sil̄r i sacr̄o eucharistie. Jn alys vo nō seq̄t vel cātur ab eo: vel actu vel ī ꝓposito: sic hic. Uel pōt ꝺici. qꝺ pnia iterioꝛ ñ ē sacr̄z nisi q̄n ꝯiūgit ꝯfessiōi ⁊ abl̄oni a gb° hz ꝯplemētū: maxie q̄n ē attritio ⁊ fit ꝯtritio: qz sic seq̄t ex terioꝛē vt effect° cāz. De his aūt tractat Tho. zz. ꝺi. q̄rti. ar[lo]. 6. ¶ z[a] ꝑ ē ꝺ h̄ qꝺ ē res tñ ī h̄ sacr̄o: qꝺ ē r̄missio pctō[z] z[a] ꝑ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

quam consequitur viuificatio mortificatoꝝ. Ubi ꝑmo ponetur adaptatio quorũdã. 2° declaratio illius. 3° tangeꝫ ꝛ solueꝫ quẽdã difficultas. Dãc ergo viuificationẽ qdã declarant sic ꝑmittẽtes quãdã deductionẽ qꝫ opa nr̃a dicuntur viua ꝛ mortua: ꝛ viuificata ꝛ mortificata ꝓ ꝯparationẽ ad ea q̃ viuũt in nãlib⁹. Illa.n. dicũtur viua q̃ nõ soluꝫ hñt ꝓncipiũ vite sꝫ opationẽ: vt oculus videndo: pes ambulãdo. Mortua vo q̃ neutꝫ hñt. Mortificata vo q̃ habẽt ꝑncipiũ vite: sꝫ nõ opationẽ ꝓꝑ aliqđ ipedimẽtũ: vt mẽbꝫ stupidũ vel paraliticũ. Uiuificata vo q̃ per amotionẽ impedimẽti opatiõis vite redeũt ad suas opatiões. Silr opa nr̃a spũaliter dicunt viua qr ꝓcedũt a charitate: q̃ est ꝑncipiũ spũalis vite: ꝛ per meritũ pñt ꝓducere ad vitã glie: que est vera vita. Iste aũt est finalis actꝰ opuꝫ nr̃oꝝ. Mortua vo dicunt qñ fiũt extra charitatẽ. Mortificata vo q̃ facta sũt in charitate q̃ est ꝑnᵐ vite: sꝫ per meritũ nõ pñt efficaciter ducere ad vitã glorie: ꝓpter ipedimẽtũ pcti mortalis supueniẽtis. Uiuificãt aũt cũ ipedimẽtũ mortificatiõis amouetur. Et hoc est pctm̃ mortale seq̃ns: cũ q̃ nullus põt venire ad vitã glie. Hoc suppoſito sic arguũt. Illõ viuificat opus mortuũ per qõ amouet ipedimẽtũ mortificãs ipm: sed ꝓpriam amouet pctm̃ mortale mortificãs opꝰ precedens meritoriũ: g̃ ꝓpriam viuificatur opus mortificatum. ¶ Et si quis hesitaret vt dicũt quõ opa precedẽtia q̃ non tñt iã viuificãtur. Rñdent qꝫ opa bona manẽt ex q̃ sunt in acceptatione ꝓ modũ meriti: ꝛ sic pñt viuificari: sicut opa mala trãseũte actu manẽt in reatu. ¶ Sed hꝫ ista adoptatio sit pulcra tñ ẽ dubia. Prio quo ad hoc qꝫ opꝰ mortuum dicat qõ nũqꝫ fuit viuũ: qr ꝑꝑe mors nõ est nisi viuentis. ¶ Sꝫ sicut dr̃ cecũ nõ solũ qõ aliqñ vidit sꝫ ẽt cecus natꝰ qui nũqꝫ actu vidit ex visione aptitudinali: sic ꝑt dici opꝰ mortuũ ex hoc solo qꝫ natũ fuit eẽ viuũ: sicut dicitur puer nasci mortuus: etiã si nũqꝫ fuit viuus: dũ tñ hẽat organicũ corpus qõ natũ sit aĩari. ¶ Scõo dubiũ ẽ qõ dicũt mortificatũ illud qõ ẽ cũ ꝓncipio vite. Charitas enim̃ qꝫdiũ est in hoĩe nõ sinit mortificari aliqđ opuꝫ suoꝝ. Uñ dicit mortificatũ nõ qõ ẽ ꝯiunctũ ꝓncipio vite: sꝫ qõ fuit coniunctũ: ꝛ non ẽ: sꝫ adhuc eẽ põt: vt mortuũ dicat qõ nõ ẽ nec eẽ põt: sicut diceret mẽbrũ nõ mortuũ sꝫ mortificatuꝫ qõ actum suũ amisit ꝛ recuꝑare põt: ꝛ sanari. ¶ Si arguat ꝯ hꝫ sic: qr non oꝫ penitẽtẽ resurgere in equali vel maiori charitate: sꝫ põt resurgere cũ minori. Ponat ergo qꝫ hõ q ꝓ multos actus charitatis meruit augmentum charitatis ꝛ habuit: peccet mortalr ꝛ penitẽdo resurgat i mĩori ꝛ i illa moriat. quero vtrũ hẽbit ꝑmiũ correspõdẽs charitati ꝑdite vel recuꝑate. si dicas qꝫ ꝑꝫ gradũ charitatis ꝑdite. Contra qr ꝑm gradũ charitatis cũ quo moritꝰ oꝫ remũerari. Si dicas qꝫ ꝑm gradũ charitatis recuꝑate tm̃: ꝯ. g̃ mortificata merita nõ reuiuiscũt qr ipe meruerit ꝑmiũ correspõdẽs charitati perdite cuiꝰ augmentũ meruerat. Dicendum qꝫ ꝓ ꝓpriam reuiuiscere merita põt intelligi dupliꝛ. Unoᵒ q̃tũ ad ꝑmiũ accidẽtale. alioᵒ q̃ᵐ ad essentiale. Si q̃ᵐ ad accidẽtale: sic reuiuiscũt: nisi illiꝰ ꝑmuꝫ sit talis ꝯditio q̃ regrat ꝯtinuitatẽ ꝛ perpetuitatẽ: sicut est aureola virginũ: qr si vgo corrumpitur ꝛ peniteat: nõ recuꝑat aureolã q̃ nõ debeꝫ eligẽti virginitatẽ ꝛ seruãti ad horã: sꝫ vsq; ad mortẽ. Si aũt queratꝰ quãtũ ad ꝑmiũ ẽntiale: sic ꝓ se loquẽdo reuiuiscũt: ꝓ accidẽs aũt põt eẽ ex idispoſitiõe recipientis qꝫ nõ reuiuiscũt quo ad integritatẽ. Uerbi gra. hñs charitatẽ. meretꝰ ꝓ opꝰ virtutis vitã btãm i morte nisi ꝓ eũ steterit. s. qꝫ non hẽat charitatẽ: qr illa nõ datꝰ nisi hñti charitatẽ q̃uis eã meruerit: ꝛ datꝰ hñti ẽt si eã nõ meruit: vt puulo. Si aũt ꝑdat charitatẽ ꝛ postea penitẽdo eã recuꝑet: adhuc recuꝑat qõ perdidit: vt. s. eã hẽat ex ꝑori merito nisi ꝑdat eã: ita ẽ i ꝓpoſito hñs maiorẽ charitatẽ meretꝰ maiꝰ ꝑmiũ suppoſito qꝫ in morte hẽat maiorẽ charitatẽ: qr sic charitas ẽ nec̃ia dispoſitio ad recipiẽdũ glã: sic maior charitas ad maiorẽ glam. Si ergo penitẽs nõ recuꝑet maiorẽ charitatẽ añ mortem̃ per accñs ẽ ex indispoſitiõe sua qꝫ moriẽs ñ hꝫ maiꝰ ꝑmiũ: qr si penitẽdo hr̃et minimũ gradũ charitatis ꝛ moriendo intẽdisset charitatẽ suã q̃ta erat illa quã perdiderat: haberet vtiq; tãtaꝫ glam nõ tm̃ ex merito vltimo sꝫ ex merito primo ꝓ se ꝛ ex pnia sicut ex remouẽte ꝓhibẽs ꝛ ex vltia charitate sicut ex naturali dispoſitiõe necessaria.

Tertius articulus hꝫ q̃tuoꝝ ꝗnes. ¶ Pria ꝗ ẽ. Qꝛ illa tria ẽt inueniũtur in sacr̃is nõ ipressentibus characterẽ: vt ĩ eucaristia vbi res ꝛ sacr̃m ẽ corꝰ xpi veꝝ: ꝛ ĩ mr̃io° vbi interioꝝ ꝯsensus vel vinculũ: ꝛ in extrema vnctiõe vt ifra videbit dī. zꝫ. Sic igit ĩ oi sacr̃o no. le. imprimit aliqđ ꝓter actũ suscipiẽtis: qõ ẽ sufficiẽs dispoſitio ad gr̃aꝫ ẽt gratũ facientẽ: siue illõ sit character vt in trib⁹ siue simplex ornatꝰ vt in alijs: ita qꝫ in eucharistia ꝓter illõ qõ ẽ res ꝛ sacr̃m ex suscipiẽtẽ ꝛ añq̃ suscipiat. i. corꝰ xpi veꝝ ĩ suscipiẽte sit ẽt ornatꝰ q̃ ẽ res ꝛ sacr̃m. Et sic sicut q̃dam sacr̃a hñt vnũ sacr̃m tm̃ puta sola v̄ba: sic̃ penitẽtia ꝛ mr̃io^m si ita ẽ ꝛ alia res sil̃ ꝛ v̄ba vt oĩa alia: sic sũt quedã sacr̃a q̃ hñt ꝓ re ꝛ sacr̃o vnuꝫ tm̃. sicut illa q̃ nõ requirũt ꝓ se actũ suscipiẽtis alia vo ꝓ re ꝛ sacr̃o hñt duo diuersa: Et hec adhuc differẽter: qr vel vtrũq; ẽ i suscipiente sicut actꝰ iterioꝝ est vna res ꝛ sacr̃m i mr̃io° ꝛ pnia: alia est ornatus: ꝛ sic vtrũq; ẽ i suscipiente: in eucharistia aũt vna res ẽ in suscipiẽte: alia i materia. ¶ Scõa ꝗ ẽ. ch nõ soluꝫ i ꝛ⁹ istis: sꝫ qꝫ i oi sacr̃o imꝑmat ornatꝰ: qõ ꝓꝫ sic. Ubicũq; ꝝm legẽ cõem ẽ remissio pcti actualis mortal̃ ꝛ ꝓ ꝯns gr̃e infusio ibi ẽ alia dispoſitio sufficiẽs ꝓter motuꝫ liberi arbitrij: qr vbicũq; ẽ motꝰ liberi arbitrij sufficiẽter disponens ad gr̃am ibi statim̃ ẽ gr̃a: nec ꝓ ꝯns ẽ pctm̃ mortale. Hr̃a aũt nõ infundit ꝝm legẽ cõem nisi sufficiẽter dispoſito. qr deꝰ dat vnicuiq; ꝝm suã virtutem. Sꝫ oẽ sacr̃m no. le. si digne suscipiat remittit pctm̃ mortale si inuenit: ꝛ si nũqꝫ inueniret nũqꝫ tolleret. Si ergo qõlibet sacr̃m aliqñ põt tollere peccatũ mortale. igit aliqñ inuenire põt. Tñc aũt nõ ẽ dispoſitio sufficiẽs ex ꝑte liberi arbitrij cũ q̃ nõ stat pctm̃ mortale. qr illa ẽ ꝯtritio. igit ex ope operato alia dispoſitio ifũdit. Propter qõ videt qꝫ ad hoc qꝫ sacr̃m ꝯferat: gr̃aꝫ nõ regritur alig⁹ actꝰ respectu effectꝰ sacr̃i i suscipiẽte vel g gerit personã eiꝰ: sꝫ tm̃ respectu sacr̃i: qꝫ. s. ipe velit suscipe sacr̃m si sit adultꝰ ꝛ hẽat vsũ liberi arbitrij: vel aliꝰ ꝓ eo: vl̃ qꝫ ipe voluerit. Sꝫ respectu effectꝰ sacr̃i solũ regrit qꝫ nõ ponat obicẽ: ꝛ qꝫ faciat qꝫ suscepcio sacr̃i regrit: puta i mr̃io° qꝫ intẽdat ꝯbere: licet nõ recolat ꝺ pctis. ¶ Tertia ꝯclo ẽ. qꝫ ornatꝰ posset eẽ aliqđ manẽs: ꝗ videamur supiꝰ dixisse ꝯtiũ. Nec ꝓꝓ hoc seqtur qꝫ pnia nõ possit iterari sine iniuria sacramẽti: sicut bapꝰ: qr qñ sacr̃m imprimit talẽ dispõnez qꝫ ꝓ illã statim̃ natꝰ est seq total̃ ꝛ plenꝰ effectꝰ sacr̃i: tũc sine iniuria nõ põt tale sacr̃m iterari: sicut i bapᵒ. cuiꝰ character dicit ponit ad remissionẽ oĩs culpe ꝛ pene: q̃tũ ẽ de se. Et silr ẽ de alijs ipressimẽtib⁹ characterẽ suo mõ. Nõ sic aũt de alijs puta pnia: qr ꝓ vnã ꝯfessionẽ non seqtur ꝑfecta remissio q̃ ad penã ꝛ sequelã. Uñ qr de ꝑpiciatu actualiũ non oꝫ hõ esse sine metu sine iniuria repetit pnia. Sꝫ de originali nõ debemꝰ eẽ i motu pꝰ bapᵐ: vñ ꝛc. Uñ qñ ꝺ eodẽ aligs bis cõfiteꝫ nõ aliꝰ ornatꝰ numero ipressit: sꝫ ꝑmꝰ itẽdit: ꝛ forte est vnꝰ ornatꝰ spẽ i vno sacr̃o: q intẽdit ꝓ illiꝰ iteratione ꝛ pari rõne remittit ꝓ illiꝰ tardationez: ꝛ forte corrũpit ꝓ nimiaꝫ tardationẽ: sicut ẽ habitꝰ q̃ acqrit ex actibꝰ ꝑncipaliter ipis ex toto cessantibꝰ corrũpit ita ꝛ ornatus q̃ acqrit ex suscepcione sacr̃i instr̃aliter ex cessatiõe vl̃ nimia retardatiõe corrũpit. Uñ character q̃ nõ põt amitti ꝛ ỽleri ꝓ ꝯns: sic̃ nõ ꝑt corrũpi ita nec remitti: qr remissio ẽ via ad corruptionẽ: nec ꝓ ꝯns itẽdi. Sed ornatꝰ põt intendi ꝛ remitti: ꝛ ẽt corrũpi: ꝛ itex acqri. ¶ Quarta ꝗ ẽ. qꝫ pnia iterioꝝ ipa ẽ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

res ⁊ sacramentum:quod probaꝫ sic: qꝛ illꝫ qꝫ causatur ⁊ significaꝫ ab actu exteriore: qui ē sacrm ⁊ vlteriꝰ causat ⁊ significat aliꝫ effectꝫ vltimꝫ ⁊ pncipalē vꝝ eē res ⁊ sacrm: sz hꝫ est pnia interior:qꝛ ꝯfitēs significat se penitere: ⁊ cū hoc ipa ꝯfessio ⁊ absolo hita in re ⁊ in voto ē cā illiꝰ iterioris:nō fm eentiam:sz magis eꝫ:sz fm efficiētiaz: qꝛ ab illa hz vtutē sacrāle:sine q̄ nō valeret:ꝫ ⁊c. ¶ Qꝫ aūt ꝯ ß vꝝ. qꝫ res sacrī nō ē de iure nāli sic ē penitere cū sit actꝰ vtutis. dz qꝫ penitere de pctō ad expiationez vt viteꝫ gehēna ⁊ habeaꝫ glia ⁊ cū ꝓposito ꝯfitendi nō ē de iure nāli:quo h̄ sunt ignota:sz diuino:quo hec sunt reuelata. Et per hoc patet responseo ad argumētum. Questio. II.

SEcūdo queriꝫ vtꝛ pnia sit vtus. Et vꝝ qꝫ nō:qꝛ vtꝰ ē de bono:sed pnia est de malo:ꝫ ⁊c. ¶ Cōtra.p̄cepta leg. nō sunt de actibꝰ vtutū:sz lex euāgelica p̄cipit.d.Pniam agite:ꝫ ⁊c. ¶ ß°.duo sunt fa ciēda:qꝛ ꝓponeꝫ vna opinio ꝓbabilis ⁊ subtilis. zº igretur de qbusdam que implicat.

Circa p̄m sciēdū ē.qꝫ aliq pmittūt q̄dā distinctionē: q̄ suppositā ꝓbāt tres ꝓnes de pnia. Et ex hoc iferūt qdā correlariū. ¶ Prio ꝫ distingūt de penitere:dicētes qꝫ cū penitere icludat dolorē de pctō cōmisso pōt accipi dupl̄r: vel ꝓ dolore q ē actꝰ sensitiue ptis: vel ꝓ displicētia volūtatis.prioº volere nō est actus vtutis pnie:saltē ab ea imediate elicitꝰ:put de pnia logmur:qꝛ nulla potentia sensitiua apꝓhēdit pctm̄ ꝓut ē dei offensiuū:qd̄ tm̄ facit pnia de q̄ logmur. Sz penitere scdo mō acceptū ꝓ displicentia volūtatis ē actꝰ de q̄ q̄rit an sit vtuosus. Et de hoc dicunt tria.ſ.qꝫ ē vtuosus actꝰ. zº.qꝫ ē actꝰ virtutis mōal̄:⁊ n̄ theo
ꝑª ꝯ rice. 3º.qꝫ ptinet ad iustitiā. ¶ Quātū ad ꝑm dicūt qꝫ actꝰ virtutis aliqn̄ accipit̄ stricte.ſ. ꝓ solo actu elicito a poª pfecta ꝓ hitū vtuosum.⁊ sic nō oz qꝫ penitere semꝑ sit actꝰ virtuosus.qn̄q̄z vo sūmit̄ ꝓ oi actu regulato a rōne:q vel ē elicitus a virtute vel q̄ꝫ ē de se generatiuꝰ ē virtutis: ⁊ istoº penitere semꝑ ē actus virtuosus. Prim̄ pz:qꝛ hit̄ nūq̄z requirit̄ ad eliciēdū actū q̄ꝫ ad eentiaz actꝰ:sz soluz q̄ꝫ ad ponēdū modū:qd̄ pz ex diffinitiōe poc ⁊ hitꝰ:qꝛ poª ē q̄ posſumꝰ:hitꝰ vo q̄ bn̄ vl̄ male posſumꝰ: zº Eth.Et.5º.Meth. dꝝ qꝫ hitus ē q̄ qs bn̄ vel male disp̄oit̄. Pz ēt p ex m̄. Ad cōcupiscere.n.nō regrit̄ hitus:sz ad sic ꝯcupiscere:puta tēperate regrit̄ hitꝰ tēperātie. Sz penitere solū dic̄ actuz quo ad subaz actꝰ ⁊ nō modū ꝓ quē nos hēamꝰ sic vel aliter in dolēdo:ꝫ nō regrit aliquē hitū a quo eliciaꝫ. Scdm pz sic: qꝛ ois actꝰ ab electiōe ꝓcedēs cadēs sup debitā mām cuz debitis circūstātys pōt eē virtuosus:sz penitere de pctō cōmisso pōt eē ex electiōe ꝓcedēs:⁊ cadit sup debitā mām: qꝛ sicut bonū debite placet:ita malū debite displicet:p̄t ēt informari debitis circūstātys:⁊ put ō ipo logmur debite informaꝫ:qꝛ detestaꝫ pctm̄ vt cōmissuz ē in irreuerētiam dei cū ꝓposito ꝯfitēdi:ꝫ talꝫ actꝰ pōt eē actꝰ virtutis. Minor iā pz.Maior ēt pz ꝓ diffinitionem virtutis zº Eth.Qꝛ virtus ē hitus electiuꝰ:imediate ꝯsistens ꝓut recta rō determinabit. Uerūtm̄ nō pōt eē ꝑmꝰ ⁊ ꝑncipalꝫ actꝰ alicuius virtutis:qꝛ ꝑmꝰ ⁊ ꝑncipalꝫ actꝰ alicuiꝰ virtutis nunq̄z ꝑexigit actionē vicu i opante virtuose.Actꝰ.n.ꝑncipalꝫ tēperantie nō regrit qꝫ hō ꝑus itēperate egerit.nec actꝰ ꝑncipalis liberalitatis regrit qꝫ aliqs ꝑus auarꝰ fuerit:⁊ sic de singulis vtutibꝰ. Aliogn nullus posſet eē virtuosus nisi ꝑus fuerit vicios̄.qd̄ n̄ ē vex. Sz penitere p̄supp̄oit necrio actū vicios̄um fuisse i penitēte:ē.n.de malo cōmisso.Qꝛ penitere nō est ꝑmꝰ ⁊ ꝑncipalꝫ actꝰ alicuiꝰ vtutis. Et sic pz ꝑmū.
zª ꝯ ¶ Scdm sic pz:qꝛ virtꝰ illa q̄ nō hz deū ꝓ imediato obiecto nō est theorica sz moralis:si tm̄ eius obz sit de agibili a nob:sz obm imediatū pnie nō ē deꝰ:sz pctm̄ opatū a nob:ꝫ pnia n̄ ē vtꝰ theocª sz moralꝫ. maior ⁊ minor ō se patēt:iō ⁊c.

¶ Est tn̄ itelligendum qꝫ cū virtutes morales non bēant deū ꝓ imediato fine sic̄ nec ꝓ imediato obo:pnia tn̄ vt de ipsa logmur hz deū ꝓ imediato fine. Sz oz qꝫ h̄ insit ei ꝓut actꝰ eiꝰ ipaꝫ ab aliq̄ virtute theorica.ſ.fide ⁊ spe. Et sic pz scdm. ¶ Tertiū sic pz:qꝛ ois hitus moralꝫ q ordinat hominē i rōe debiti ptinet ad iustitiā:sz pnia vt ē virtꝰ moralis ē hꝫ:ꝫ ⁊c. Maior pz:qꝛ alie virtutes morales a iustitia nō ordināt hoiem ad altex:vt tēperātia. Liberalitas aūt ⁊ si ordinat ad altex nō tm̄ i rōe debiti:qꝛ libalis nō dat ex debito:qꝛ nō tenet dare ex debito. Ad iustitiā aūt pertinet rō debiti:vt ipm nomē sonat. Jō ⁊c. Minor ꝓbaꝫ:qꝛ q penitētia ordinet hoiez ad deū iā ꝓbatū ē:sz q i rōne debiti probaꝫ:qꝛ hō efficit̄ alteri ōbitor dupl̄r. Unoº p hoc qꝫ aliquid volūtarie recipit:sicut icōmutatiōibus volūtarys:in emptiōe ⁊ vēditiōe. Alioº p hoc qꝫ aliqd iiuste sb̄straxit:sic in violētis:vt i furto rapina ⁊ pcussiōe ⁊ hꝫ. Sil̄r hō efficit̄ deo debitor ꝓ ß qꝫ aliqd ab eo recipit. Et redditio huiꝰ debiti ptinet ad virtutē latrie:ꝓ quā exhibemꝰ deo ōbitū honorē i oblatiōibꝰ ⁊ sacrificys ⁊ hꝫ. Alioº ꝓ ß qꝫ ō deū peccauit. Et sic sb̄traxit ei debitā ruerētiā ⁊ obedientiā. Et q̄ ad hoc reddit hō pniam debitā. Propter qd̄ sic̄ latria ptinet ad iustitiā sic ⁊ pnia. Et sic pz 3m. ¶ Ex q̄ pz.qꝫ pnia ē spāl̄ virtus:qꝛ lz gnāliter ꝯsideret malū tāq̄z obm:tn̄ ꝯsiderat i eo spāle rōnē:qꝛ cōmissum ꝯ obediētiā deo debitā vt ē expiabil̄ ꝓ satisfactionē qd̄ nō facit alia virtꝰ. Ex quo ēt pz qꝫ si actꝰ pnie eēt solū dolor de pctō cōmisso q̄tenꝰ ē ꝯ rōnez rectā penitere nō ptinet ad aliquā spāle virtutē:qꝛ p eundē actū placet vnicuiq̄ qd̄ ē ꝯneniēs ⁊ displicet qd̄ ē inconueniēs. Et cū ois hitus virtuosus sit ꝯforis rōni recte ꝓ euz displicet. quicquid discordat a recta ratiōe. Hec ē opinio

Quātū Durandi de verbo ad verbum.

ad zm ingrēdo de p̄dictis videtur oia bn̄ dcā preter sex dubia q̄ iplicat. Prio qꝛ penitere sensitiuuz sine sit ipm̄ plāgere vel flere siue dolor cordis:lz sit actꝰ nō a pena elicitꝰ:qꝛ ipa ē i volūtate ⁊ nullū actū elicit ex suū subz nihilominꝰ tn̄ p̄t dici actꝰ virtutis pnie simpl̄r:qꝛ ē ab ea ꝓ se ⁊ nō ꝓ accn̄s itētꝰ ⁊ impatꝰ. Et h̄ ꝑ pz ꝓ sll̄e:qꝛ sic̄ genuflexiōes ⁊ hꝫ sūt actus latrie impati ⁊ affectio ai iterior q̄ꝫ ipa sit i volūtate ⁊ hēat dei honorē ꝓ formali obo qd̄ nō p̄t virtꝰ sensitiua apꝓhēdere ⁊ nihilominꝰ dicūt̄ eē actꝰ latrie simpl̄r:lz nō ꝑncipal̄r:sic lz pctm̄ vt ē dei offensiuū nō sit a sensu cogscibile nihilominꝰ circa h̄ pōt actꝰ sensitiuꝰ imparī ꝓ se ⁊ directe:⁊ ꝓ h̄ eē actus vtutis simpl̄r. Al̄s nullus actꝰ exterior erit actꝰ vtutis. Jtē si sua rō ē bona qꝫ dolere sensibile nō sit actꝰ virtutis:qꝛ sensus nō apꝓhēdit pctm̄ vt est dei offensiuū:tūc nulla virtꝰ eēt i appetitu sensitiuo: qꝛ virtꝰ ē hitꝰ electiuꝰ i medietate ꝯsistēs:vt recta rō determinabit:sensus aūt apꝓhēdit obm sz nō put ē ꝯueniēs rōi vel discōueniēs:⁊ tn̄ ordo ad rōnē ē formale in virtute:nihilominꝰ tn̄ ē virtꝰ ⁊ actꝰ vtutis i appetitu sensitiuo:sic̄ tēperātia ⁊ fortitudo ⁊ ꝯcupiscere tēperate:⁊ irasci fortiter: prout recta rō dictat:ad qd̄ sufficit sensum obedire ratiōi. Nec oz sensum obm referre ad rōnē.imo ēt videreꝫ alicui qꝫ si sensus obediat rōni dolēdo de pctō:sicut rō dictat dolendū ēt ꝓꝓ hoc hitus q in sensu ad hoc gnābit̄ erit virtutis vel virtuosus. Et sicut habitꝰ detestatiuꝰ luxurie vt est quid turpe fm rōnem est in sensu:sic hitus penitiuꝰ de luxuria vt est contra deū potest in eo poni:qꝛ non magis sensus cognoscit pctm̄ vt ē contra rationem q̄ꝫ vt est ꝯ deum: cum vtrūq̄z sit supra sensum. Sed sicut iustitia virtus proprie est in voluntate:sed aliquid correspōdens ei ē i sensu sic de pnia dici pōt. ¶ Et qd̄ Tho.dicit.qꝫ pnie passio nō ē actus virtutis verum ē:sed prout ex electione elicitur vel imparatur:⁊ fm rationem penitet est actus virtutis.
¶ Qd̄ aūt dic̄ scdo.qꝫ penitere:put ē displicētia volūtatis potest esse sine habitu:⁊ hoc vex ē de actu vtutis pollitice

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

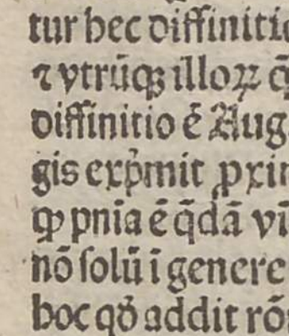
ꝛ acquisite:imo etiam de actu v̄tutis theorice infuse:sicut credere articlos fidei ꝛ spare:p̄t eē sine hītu ifuso:vt i hereticō:ꝛ ēt sine aq̄sito.Et nō solū penitere mala sicut i Juda ꝛ dānatis:sz ēt penitere bonū ex genere ꝛ circūstantys: sicut pz i attrito ꝛ nō ꝯtrito.Et ē eiusdē spēi in genere nāe: qñ est sine hītu:sicut qñ est ex hītu:siue pnīa sit hītus acq̄situs siue infusus:q̄uis differāt in genere morīs:sicut actꝰ virtutis aq̄site ꝛ infuse:qz ad aliū ꝛ aliū finē ḡ p̄stituuntur ab ex̄.s.a rōne:sicut iactꝰ lapidis vl̄ sagitte p̄t p̄cedere ex diuersis hītibꝰ:ꝛ p̄m q̄ ad diuersos fines ordinatur:qz erit actus eutropelie si ad ludū:iusticie si ad latronē: iniusticie si ad innocētē.Uñ actꝰ exteriorꝛ appetitꝰ sensitiuꝰ nō differūt i genere nāe:nō solū diuersaꝝ v̄tutū:sz nec v̄tutis ꝛ vicy.Jrasci.n.bñ ꝛ male nō dīrnt spē.Sz actꝰ elicitꝰ a volūtate forte dīrt spē v̄tutī i fuse ꝛ acq̄site:qz ex fine sīc obo p̄ncipali hz actꝰ ille spēm etiā nature.Uelle.n.placere deo. ꝛ velle obedire rōni dīrnt spē. ¶ Qō aūt dictū ē actū ois v̄tucis posse eē sine habitu est dubiū de charitate:cuiꝰ actꝰ p̄rimus ꝛ p̄ncipalis ē diligere deū sup oīa:cū quo nō stat morꝛalis culpa:qz in illo tota lex īpleť:oē āt mortale ē ꝺ aliqō p̄ceptū legis:ḡ iste actꝰ nō p̄t esse sine charitate ꝺñte:q̄ nis possit eē nō elicitꝰ ab ea:sz disponēs ad eā:cū quo simł charitas infundiť:sz remissa si remisse diligit: vel intensa si intēse.Et si hoc ē verū pari rōne vr̄ q̄ penitere nō possit esse sine v̄tute pnīe ꝺsequēte vel remisse vel intēse: p̄m q̄ diuersimode peniteat:qz nisi doleat ō oibꝰ pctis ꝓut offendit p ea deū:ꝛ doleat plus q̄ de oi alio nō est tale penitere etiam in genere nature q̄le ē illō qō pnia elicit. Si aūt sīc dolet statim charitas ꝛ ois v̄tus infundiť:qō videť dubiū ꝛ inq̄sitiōe dignū. ¶ Qō aūt 3° dicit.q̄ p̄t eē ex hītu v̄tuoso:qz ex electiōe cū debitis circūstātys sup debitaz mām. Cōtra illō qōé malū iq̄m malū nō p̄t eē debita mā alicuiꝰ sz pctm̄ inq̄m ē cōtra deū ē malū ꝛ indebitū:ḡ nō est debita materia:sz indebita. ¶ Dōm q̄ debitū ꝛ indebitū in materia morali nō dicūť absolute:sz i relatiōe ad rōnē.Et qz p idē aliqd mouet ad aliqd.ꝛ ab eiꝰ oppositō cū bonū ꝛ malū sint oppositā bonū ꝛ malum sunt debita mā volūtatis differenter:qz volūtas debet declinare malū ꝛ eligere bonū.Uñ bonū inq̄tū hꝺ est debita mā volūtatis ad eligendū ꝛ indebita ad respuēdū.Eō est de malo.Uñ pctm̄ ē debita mā ad respuēdū ꝛ detestādū:sz indebita ad eligēdū. Unde actus detestās pctm̄ cadit sup debitā māz respectu talis actus:q̄ in se ē mala respectu actꝰ electiōis ꝛ i se bona respectu actꝰ detestatiōis.Et p̄m q̄ ē de se mala nō p̄t eē bona nec eꝺ. ¶ Qō aūt 4° dicit q̄ nō p̄t eē p̄mꝰ ꝛ p̄ncipalis actꝰ v̄tutis:qz vꝰ nō p̄supponit viciū.dōz.q̄ nō est verū de oi v̄tute:qz si ois actꝰ bonus ḡ habet spālē difficultatē reqrit spālē v̄tutē:detestari pctm̄ ad expiationē qō est bonū:ꝛ hz difficultatē distinctā ab alys debet habere spālē virtutē.Uirtus.n.sbuenit hoī p̄m quēcūq̄ statū:ita vt si a v̄tute cecidit possit v̄tutē recuperare:ꝛ id qō p̄didit p pctm̄:ḡ lz nō ois virtꝰ supponat in virtuoso viciū tñ illa v̄tus q̄ p̄ficit hoīez spāl̄r ꝺ defectum vicy p̄cedentis supponit illū:ita vt sit aliq̄ v̄tus supponēs viciuz nūq̄ fuisse:sicut v̄ginitas quedā supponēs fuisse sīc pnīa:q̄dā cui hoc accidit sicut alie cōiter. ¶ Qō āt qnto dicit.q̄ est v̄tus moral nō theoca excedēs tñ vt latria habēs deū p̄ fine īmediato:sz p obo aliqd agibile a nobis vex ē: nisi q̄ magis p̄p̄e videreť dōm q̄ hz p obo non agibile a nobis sz qō actū ē a nobis male:vel qō agi debuit ꝛ est omissum.Peccatū.n.actuale ōmissionis vel cōmissiōis est ejus p̄p̄a mā ꝛ obm. ¶ Et vex dicit.q̄ a virtute theca ad istū finē impať:qz nihil p̄ponit alicui vt finis nisi ab hītu cuius illō ē obm.Pōt tñ eē actꝰ penitēdi sine hītu v̄tutis fidei spei ꝛ charitatis:si vex ē qō ipe dicit.q̄ pōt eē ꝛ sine habitu p̄rio:a quo magis tñ dependet q̄z ab alio. Jtez pōt eē nō solū infusa sz ēt acquisita:sicut ꝛ cetere morales.Sz ad eius acq̄sitionez magis reqriť fides vel actus fidei q̄z aliaꝝ:qz finis īmediatꝰ ē deꝰ cognitꝰ supnāliter:Nō.n.cognitio nālis docet deū sic placari ad euadēdū gehēnā ꝛ ad habēdū gl̄iam. ¶ Jtē qñ dr̄ q̄ eiꝰ finis īmediatꝰ ē deus intelligiť de fine cuiꝰ:nō de fine q̄:vel deꝰ nō p̄m se:sz p̄m q̄ placādus:vel dei placatio vl̄ recōciliatio ē eiꝰ finis p̄p̄ꝰ. ꝛ ñ deꝰ p̄ut ē i se.Pōt ēt addi ad illō:qō dcm̄ ē i 4°articlo.q̄ licet actꝰ pnīe suppōat actū vicy tñ hītus eiꝰ si sit infusus nō suppōit:qz i bapō ifundiť:vt hō sit paratꝰ penitere si vnquā īueniat se deū offendisse.Et sic ē ēt i inocētibꝰ. ¶ Qō āt.6.dicit.ꝛ bñ q̄ pnīa ē spālis vtꝰ vr̄ ꝺicere ei qō dixit q̄ penitere ñ p̄t eē p̄mꝰ ꝛ p̄ncipal actꝰ alicuiꝰ virtutis:qz ois virtus spālis hz aliquē actū p̄mū ꝛ p̄ncipalē a q̄ specificať ꝛ p̄p quē ē p̄ncipal r. Nō ē aūt dare aliū actū pnīe p̄m ꝛ p̄ncipalē q̄z penitere:sicut ip̄m nomē sonat:sicut ꝛ iustitie iuste agere:ꝛ tēperantie tpate:ꝛ sic de alys:ḡ in hoc ꝺicit ei qō dixerat i 4° articulo. ¶ Ad argumentum dōz.q̄ vtꝰ ē de bono formaliter ꝛ finaliter:licet possit esse de malo materialiter:quia actus eius est bonus. Qō. III.

Quertio queriť ō pnīa i ꝺparatione ad alias v̄tutes.Et vr̄ q̄ sit p̄ma omniū v̄tutū:qz cā ē p̄or effectu:sz p pnīaz acq̄rūtur ꝛ causāť i peccatore oēs v̄tutes: ergo ꝛc. ¶ Contra .fundamentum ē p̄ma pars edificy:sed fides est fundamentū totius spiritualis edificy:ergo ꝛ p̄ma.

Respōdeo hic sunt q̄nq̄ ꝓnes. ¶ P̄ria .q̄ pnīa timore ꝺcipiť:qz Odeť peccare bōi v̄tutis amore:Odeť pccare mali formidīe pene: itaq̄ cū sint plures mali q̄z boni vt i plīb ꝺcipiť timore pene:lz i aliquibus bōis ꝺcipiať v̄tutis amore. ¶ Scōa ꝓ ē.quō ipa ē p̄ virtutū:qz lz oēs v̄tutes sīl̄ ifundanť q̄z ad hītū vna tñ ē p̄rior altera q̄m ad ordinē p̄m actū.Et iō ex actib ista p̄oritas ē attēdēda.Motū aūt volūtatis cuismōi ē motꝰ v̄tutū moraliū p̄cedit motꝰ cognitiōis:qz appetibile imaginatuz vl̄ itellectū mouet appetitū:vt dr̄ i 3° ō aīa:ꝛ itez extiatio possibilitatis:qz electio q̄ ē p̄ncipal motꝰ v̄tutis nō p̄t eē de īpossibili extimato.Motꝰ aūt appetitꝰ i duob ꝺsistit:i fuga mali ꝛ i ꝓsequutiōe bōi.Et hec duo diuersimode generanť.Qñq̄z.n.aliqs fugit malū pp desideriuz bōi: qñq̄ alio.Et hic motꝰ ē vt freq̄ntiꝰ i reuersiōe pctōris ad deū per pnīaz.Et iō motū pnīe p̄cedit motꝰ fidei:qz accedentē ad deū oz credē:Heb.ii.ꝛ itez motꝰ spei ꝺiunctꝰ motui timoris:pp quē fit extimatio ō possibilitate venie ꝺsequende. Et iō dic Greg.q̄ penitēs mouet īter spē ꝛ timorē:deiñ vt in plīb sequtur motꝰ pnīe:deiñ motꝰ charitatis ꝛ aliaꝝ virtutū p ordinē.Qñq̄ ēt motꝰ moris p̄cedit motū pnīe: vt dcm̄ ē.Sz ille amor nō ē charitatis:qz charitas amissa nō recupať:nisi p ꝺtritionē de pctis p̄cedētibꝰ:q̄ ē motꝰ pnīe virtutis. p̄m Bḡ dōm ē.q̄ pnīa ē p̄or qbusdā virtutibꝰ .s. charitate ꝛ seq̄ntibꝰ ipaz:ꝛ posterior fide ꝛ spe. ¶ Tertia conclusio est . Qz penitentia potest dici fundamentum. ¶ Ad cuius euidentiam est sciendu q̄ fundamētū dr̄ in spūalibus ad similitudinē fundaměti corpalis:qō duas hz p̄ropetates. P̄ria ē q̄ ipm ē p̄ma pars edificy. Alia q̄ fun

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

damēto totū edificiū sustentat. Et iō i spūalib⁹ fūdamētū
or aligd vl rōe ꝓpositat vl rōe ꝓfuatiōis aliorū ⁊ sustētatio
nis: aut ēt rōe vtriusqꝫ. Prioritas aūt ꝑt attēdi dupliciter.
Uno⁰ qꝫᵐ ad disciplinā spūaliū: ⁊ sic illa q̄ ꝑmo occurrunt
edocēda i xp̄iana religiōe fundamētū or Heb. 6. Alio⁰ qꝫᵐ
ad vitā spūalē: ⁊ sic fides or simpl̄r fūdamētū: sed timor ⁊
pnia i genere eor q̄ ad effectū ptinēt quātū ad fugā mali:
charitas aūt qꝫᵐ ad ꝓsequtionez boni: put or Ephe. 4. In
charitate radicati ⁊ fundati. Sz rōne sustētatiōis in ꝓspis
or hūilitas fundamētū: in aduersis fortitudo. Pnia aūt ⁊
timor i recedēdo a malo diuersimode sunt fundamēta: qr
timor ē ꝑmū i isto genere qō ē recedēdo a malo cōmisso.
Et iō ēt timor precedit pniam sicut ꝓncipia generis prece
4ª ♀ dūt ꝓncipia spēi. ℂ Quarta ♀ ē. qꝫ pnia or scōa tabl̄a post
naufragiū fz Jero. ⁊ ē methaphorica locutio. Illi. n. q ꝓs
pero itinere mare nauigāt ꝑ ª tabula sustētātur. s. ipa naui
integra. Sz naufragiū passi alicui⁹ tabule nauis fracte au
xilio ad portū salutis ducūtur. Et hec scōa tabula or q̄ ē p⁹
naufragiū: nō qꝫ sit scōa p⁹ naufragiū: sz qr existēs p⁹ nau
fragiū ē scōa a ꝑ ª q̄ erat añ naufragiū. Hōra igit baptismal̄
per quā i eccl̄a collocamur cui⁹ figura fuit archa Noe, or
prima tabl̄a añ naufragiū. Sz qr ꝑ pctm̄ mor lē naufragiū
passis ⁊ a gr̄a īnocētie cadētib⁹ nō restat aliqō remediū ni
5ª ♀ si pnia: iō pnia scōa tabl̄a or. ℂ Quinta ♀ est. qꝫ pnia multi
pl̄r diffinit. Pnia ē Amb. ⁊ Greg. qꝫ pnia ē mala p̄terita plā
gere ⁊ plāgenda itex nō cōmittere. Quā diffinitionez ma
gister ad formā debitā reducēs dicit. Qr pnia est vtus qua
comissa mala plāgim⁹ cū emēdatiōis ꝓpositō: vbi p⁰ ponī
tur gen⁹ qr vtus. Alia duo ptinēt ad or am. s. dolor de pctis
preteritis qō tāgit in hoc qō or q̄ comissa mala plāgimus: ⁊
propositū de futura emēdatiōe cū emēdatōis ꝓpositō. Et
hec duo pfecte recōpēsant diuinā offensaz exteri⁹. Sic igi
tur hec diffinitio ꝓpletissima ē: qr tāgit: ⁊ gen⁹: ⁊ actū: ⁊ obz
⁊ vtrūqꝫ illorꝫ q̄ ad emēdationē ꝺo exhibēda regrūt. Alia
diffinitio ē Aug. q̄ i l̄ra ponit: q̄ q̄si ē eadē cū ista: nisi qꝫ ma
gis exꝑmit ꝓximū gen⁹ ipi⁹: ⁊ ꝓrias magis oras. Dicit. n.
qꝫ pnia ē q̄dā vindicta dolēt ⁊c. ꝓximū gen⁹: qr ponit ipaz
nō solū i genere vtutis sz iusticie i ꝟ qō dic vindicta: ⁊ oras i
hoc qō addit rōnē punitiōis ⁊ dolorē. Alia ē diffi⁰ Amb. qꝫ
pnia ē dolor cordis ⁊ amaritudo aīe ꝑ malis q̄ qsqꝫ comis
sit. Et ē q̄si cadē ꝓdictis: nisi qꝫ nō pōit nisi vnū eorꝫ que po
nūt ꝓdicte diffinitiōes. s. detestationez pcti cōmissi. Alia ē
qua dicit qꝫ pnia ē res optima q̄ oēs defect⁹ reuocat ad p
fectū. Et dat hec diffi⁰ ꝑ effectū. Or etiā res optia nō sim
pliciter sz i genere declinatiōis a malo p⁹ pctm̄ cōmissuz.
Alia est Damasceni q̄ or qꝫ pnia ē remotio ab eo qō est ℈
nām ad id qō est ℔m nām. Et i idē redit: qr ē etiā ꝑ effectū.
Pctm̄. n. qō dicebat i prima defectus: nūc i ista or qꝫ ē con
tra nām. Status aūt gr̄e vel vtutis q i ꝓma diffinitiōe or
perfectio i ista or ℔m nām eē: qr ad ꝟ nā ē ordiata. ℂ Ad
arg^m dōz. qꝫ qñ ꝑ actū pnie recupāt vtutes illū p̄cedit act⁹
fidei ⁊ spei vt dcm̄ ē. Uñ ille sunt ꝓres. Qō. IIII.

Quarto querit de subo pnie. Et vr qꝫ
pnia sit i oi potētia aie: qr ℈nia
nata sūt fieri circa idē: sz pnia oppōit oi pec
cato qō pōt eē i q̄libz po⁹ aie: ḡ ⁊c. ℂ Cōtra
virt⁹ vna ē i vnica po ª: qr vna ē: ⁊ nō ē eēn
tia: qr vt⁹ ē: sz pnia ē vt⁹ vna ⁊ spālis vt dcm̄
est: ergo non est in essentia nec in pluribus
potētys: sed in vna tm̄.

Respōdeo bic sunt qnqꝫ ♀nes. ℂ Pnia. qꝫ pnia est i
voluntate: quia est pars iustitie: que est in voluntate: qr eli
gere est actus voluntatis: ⁊ pari ratione respuere fugere
⁊ detestari: quod est pnie propius act⁹. ℂ Scōa ♀ ē. qꝫ ē i in
nocētib⁹ ⁊ puris hoīb⁹: ēt i btā vgine: qr ⁊ si nūqꝫ peccauit:
tm̄ añ ℈ceptionē filꝫ peccare potuit: ⁊ q pul̄i mortui sūt ex
nā peccare potuerūt: sicut ⁊ viuere vsqꝫ ad tps peccandi.

3ª ♀ ℂ Tertia ♀ est. qꝫ ē i btis hoīb⁹ puris: nō q̄ ad actū volen
di: sz q̄ ad actū gaudēdi de dolore ꝑterito nō pñti: sic aliuz
actū hz graue qñ ē surs tēdere. s. ꝺorsū: ⁊ aliū qñ ē deor
sum. s. gescere: sic vtutes morales hñt actū tēdētē i via: ge
tē i pria i fine. ℂ Quarta ♀ ē. qꝫ nō fuit i xp̄o: qr peccare nū 4ª ♀
qꝫ potuit: eo qꝫ semp hūāitas ꝺitati ꝓiūcta fuit: ex q̄ ⁊ qꝫ diu
fuit. ℂ Quīta ♀ ē. qꝫ ñ ē i angelis ꝑut ē vt⁹ vel act⁹ vtutis:
qr angelus nūqꝫ potuit peccare expiabil̄r. Sic āt ⁊ nō al̄r
est pctm̄ obm pnie: vt ē vt⁹ ⁊ ēt act⁹ ei⁹. Sz penitere vitio
sum qō ē dolere de ptō nō vt ē ℈ dcm̄: sz vt ē ℈ seipz ⁊ sui vo
luptatē ē i dānatis oīb⁹. ℂ Ad arg^m dōm. qꝫ pnia ē spālis
virt⁹ vñ opponit̄ ꝑ se ⁊ directe vnico vicio. s. īpnie vl obsti
nationi: q̄ ē in volūtate. Alys aūt opponit̄ nō formal̄r ⁊ di
recte: sed effectiue ⁊ indirecte. Qō. V.

Quinto querit de ꝓtinuatione pnie. Et
vr qꝫ nō possit īterrūpi nec ite
rari: qr illō qō ē vnū numero ꝓtinuum vsqꝫ
ad mortē. nec iterat nec īterrūpit̄: sz pnia q̄
ad hītū ē hꝺ lz nō q̄ ad actū. vñ ē ꝓtinu⁹ do
lor cōdis: ḡ ⁊c. ℂ Cōtra ē ō Dauid: q pnia
de adulterio īterrupit ꝑ peccatū: de nume
ratione populi postea penitentiam iterauit. ꝺ. De abissis
terre iterum redu. me.

Respondeo bic sūt tres ♀nes. ℂ Pria. qꝫ ꝟa pnia p ª ♀
pōt iterrūpi. qr pnia nō ꝓfirmat hoīez i gr̄a: qr nō ē fortior
gr̄a ꝑ pnias recupata ꝑ se loq̄ndo q̄z gr̄a ꝑ bapᵐ ⁊ īnocētiā.
ꝑ hīta: a q̄ qs pōt excidere fz legē cōem. ℂ Scōa ♀ ē. qꝫ ñ z ª ♀
interrūpit̄ ꝑ gaudiū. Ubi sciēdū ē qꝫ ē triplex gaudiū siue
dolor. s. passio ipa ꝓcupiscibil̄: ⁊ sic sil̄ nō sūt: ēt de diuersis:
lz i volūtate eē possint: sic albū ⁊ nigꝫ nō sūt sil̄: lz ītētio al
bi ⁊ nigri sint sil̄. z⁰ accipit̄ ꝑ motu cordis: qr letitia ē cor
dis latitia: ⁊ tristitia ē cordis ꝓstrictia: q duo ēt sil̄ eē ñ pōt:
sic: nᶜ duo motⁿ locales i eodē. 3⁰ accipit̄ ꝑ simplici actu
volūtatis: ⁊ tc̄ ꝑut sūt de eodē nō sūt sil̄: qr ꝓriātur: ꝑut āt
sūt in diuersis nō sꝺordiatis nō sūt sil̄: qr pl̄es act⁹ dispati
nō stāt sil̄: sz ꝑut sūt sꝺordiati sic. qꝫ vnū ē rō alteri⁹ sic stāt
sil̄. Et sic ē i ꝓposito. Immo forte sūt vn⁹ actus: sic̄ finis: ⁊
ei⁹ qō ē ad finē: qr vbi duo ꝓp vnū vtrobiqꝫ tm̄ vnuz. Uñ
qō dic̄ Tho. Utrūqꝫ ñ posse sil̄ eē eq̄liter ītelligēdū ē q̄ᵐ
ad cālitatē ⁊ ꝓncipalitatē: ñ q̄ᵐ ad itēsionē ⁊ remissionē fz
rē si differūt re: vl̄ fz rōez si sūt vn⁹ act⁹ re: qr vnū ē cā alte
ri⁹. Segtur āt ad itēsionē cāe itēsio effectus. ⁊ ad remissio
nē remissio. Uñ q̄to pl̄s dolet de pctō tāto pl̄s gaudet de
dolore: qñ dolor ē cā gaudy. Et e♀ qñ gaudiū de spe venie
est cā doloris hīti facit vt magis gaudeat qñ magis vl̄t do
lere. Et si ē vn⁹ act⁹ nūero respectu vtriusqꝫ obi tūc fz rō
nē ex vna ꝑte ē causa: ⁊ ex alia cātū. Si aūt differūt re tc̄
est ibi cālitas real. ℂ Tertia ♀ ē. qꝫ pnia iterari pōt ꝑp cās 3ª ♀
oppositas ꝑp q̄s bap⁹ iterari nō ꝑt. Quidam tm̄ hꝺ. rōem
assignāt: qr nō pl̄s de⁹ exigit a nob q̄z ipe dat nobis: cū ipo
nat nob modū misicōdie ad ꝓximū quē hūit ad nos: Lu.
6. Estote misicordes ⁊c. Sz de⁹ ipōit nūc modū ad ꝓxi
mū: vt ei penitēti remittam⁹ offensaz nō solū septies: sz ēt
septuagiessepties Mat. 18. ḡ nob pl̄ies penitētib⁹ ꝑ pl̄ies re
mittere debet. Sz hec rō nō vr valere: qr ēt de⁹ exigit a no
bis qꝫ misereamur ēt ipenitētib⁹ ⁊ pcam⁹ eis: ⁊ orem⁹ ꝑ eis
⁊ bñfaciam⁹ eis. Sz de⁹ nō miset̄ ipenitēti: sz expetit vin
dictā. Itē ēt de⁹ a penitēiib⁹ expetit vīdictā: ⁊ nobis ꝓhi
bet q̄rere vltionē: ḡ ⁊c. Uñ nō segtur si ipōit nobis miseri
pl̄s q̄z sel̄ qꝫ ipe miseat pl̄s q̄z sel̄. ℂ Si dicat. qꝫ de⁹ solez
suū fac̄ oriri sup bonos ⁊ malos vex ē. qꝫ mlt̄ā misicordiā
exhibz ēt illis q̄s dānat puniēdo eos citra ꝓdignū: sz ipam
cl̄pam nūqꝫ remittit nisi penitēti: nec sic qn pfectā exigat
vīdictā: q̄ tm̄ duo a nob exigit. Sz qcqd faciam⁹ adhuc su
mus min⁹ misicōdes deo: q maiorē mīam amouet. s. ñ eēn
di: ⁊ hꝺ. Et aliqd decz deū qō ñ decz nos. Cū. n. malū ñ dēat
remanē ipūitū: ⁊ ad ipz q ē sūm⁹ iudex ptieat sūma instītia

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pertinet nō sine pena relaxare culpā: nec nisi penitēti. No bis aūt iponit miserere i: g sumus fratres ⁊ cōserui: ⁊ ad ꝗs nō spectat vindicta. Nā iudex ad quē spectat nō debz parcere: sz priuat⁹ ad quez non spectat. Et si iudex spe correctiōis sel'pcit: nō tñ. lxxvy^ca. imo incorrigibilez punit: ⁊ ēt eū g penitet: qz nemo pnīa nocēs eē desinit iure fori: lz cōtrariū sit iure poli. ¶ Sed vī rō nō necīa: lz conclusio ỹa sit: immo cōtrariū ē hereticū. ¶ Ad arg^m dicēdū. qꝑ penitētia: si ē vera semp ē cōtinua q̄ztū ad ꝓpositū: sed q̄ztum ad effectum ipsa est continua habitualiter in bonis non in recidiuantibus.

Questio. VI.

Quaeritur de solemni pnīa. Et videtur qꝑ nō debet eē in ecclīa: qz ecclīa nō claudit gremiū redeunti: sz solēniter penitētes eyciunt de ecclīa: g̃ ⁊c. ¶ In contrariū est consuetudo ecclesie.

p^a ℣ Respōdeo hec sunt gnq̄ conclusiones. ¶ Pria qꝑ solēnis pnīa nō est iponēda nisi solo epo: ⁊ nō ab inferiore: eo ēt cōmittēte ſm Guillelmū durañ. i speculo: qz q̄ sunt ordis siue dignitatis epalis nō pōt eps cōmittere nō hñti ordinez eūdē siue dignitatē: exī ō ℞sec. ecclē. vl'alta. c. Aqua. ¶ Sz cōtrariū tenet ℞suetudo q̄ in talib⁹ positiuis q̄ non sunt de iure diuino seruanda est. Uñ penitētiary epoz ipis absentib⁹ ipaz imponūt. Silr solēnis recōciliatio eius ptinet ad epm: qz ad eūdē ptinet soluere ⁊ ligare. In hoc aūt differt pnīa solēnis a publica: qz illa pōt iniūgi a quolibet ℞fessore. ¶ Scōa ℣ ē. qꝑ indifferenter tā viro q̄z mulieri solēnis pnīa pōt iponi: nisi qꝑ mulieri capilli ꝑ velamīe dati sunt. Uñ nō deponitur ei coma sicut vtro. Nō aūt īponi dz clerico. Cui si semel imposita fuerit irregularis ē: nisi p epz cū eo in necītate dispēset ī minorib⁹ ordinib⁹ tm̄: qz ī maiorib⁹ nō pōt. Qz aūt decretū penā īponit epo tales ordināti est: vel qz ordinat i maiorib⁹ ordinib⁹ qō nō potuit. vel qz sine dispēsatiōe vel sine iusta cā ad minores eos ꝑmouit. ¶ Uidet aūt qꝑ possit cū eis dispēsare i bñficio simplici sine cura: nō aūt in dignitate vel in cura: qz ille dispēsatiōes ad paria iudicātur. de filys ꝓsbiteroꝝ. c. i. li. 6. Et pari rōne videt qꝑ si is qui soleniter penituit ingrediat religionē qꝑ profession irregularis dispēset cū eo quo ad oēs ordīes: sed nō quo ad curā ⁊ dignitatē: sicut ēt de illegitimo. Jn b aūt differūt a publica q̄ pōt iponi clerico: lz quidā ꝺicāt: cum etiā multoꝝ collegioꝝ ℞suetudo hēat suos deliquētes publice i processiōe corā oībus punire. ¶ Tertia ℞clusio est. pro qua cā est imponēda: qz nō nisi p graui ⁊ manifesto crimine: ⁊ nō pro alio. Uñ nunq̄z p veniali nec pro quocunq̄z mortali: nec vnq̄z pro occulto: imo hoc eēt eū ifamare: qz q in foro pēnitētie iponit pnīam publicā ēt p occulto crimie nō diffamat: nec ℞fessionē reuelat: qz ipa est occulta: ⁊ qñ videtur pnīa nescit qꝑ sit iposita p pnīam: cū multi faciāt graues pnīas sibi nō iposītas: nō hñtes graues clpas: imo illi sunt maioris pnīe q̄ sunt minoris culpe. ¶ Sz ista pnīa nō solet agi nisi īposita: imo esset peccatū eā agere sine imposītione: cū ex pcepto ecclesie teneat hō in pascate cōicare: ⁊ qualibet die dñica ⁊ festo solēni missam audire: a quib⁹ soleniter penitēs hñt abstiere. ¶ Jtē iponit publice coraz toto mūdo: ⁊ nō debet iponi nisi p graui crimine: g̃ eā imponere p crimine occulto ē hoīem diffamare. Pro crimine vero veniali vel nullo: puta qz filius sine culpa sua est mortu⁹: ⁊ nullū scādalū ē in villa: qz soli illi de domo sciūt est mēdaciter diffamare. Uidet etiā qꝑ īpositio ipius pertineat ad foꝝ ℞tētiosum qz publice īponit. Non. n. sic liceret pnīaz iiūgē absoluēti qꝑ circūstātes audirēt. ¶ Quarta cōclusio ē. Quō ⁊ qñ est iponēda: qz ī capite ieiuny veniūt. Modus aūt vel forma hētur. di. 50. c. Jn capite. Et debet abstinere qñ est in tali pnīa a cōione: ⁊ pace ⁊ ab ingressu ecclē: nisi a cena domini vsq̄ ad octauā pasce: ⁊ a mr̄imo^o cōtrahēdo: qz in foro eccle est ℞hendū: ⁊ ibi recipiī benedictio nuptial': sz nō ꝓp hoc a pnīa priuata. Uñ multū repellit hoīem a deuotione: ꝓp qō raro ⁊ nō sine magna cā imponēda ē: ⁊ vt dictū est: tūc solū qñ est necesse vt edificent de publica puīa qui scādalizati sunt de culpa publica. Pec cata. n. māifesta publice sūt puniēda: ⁊ occlta occlte: ō pe. ⁊ remis. c. i. ¶ Quō igiī excusant pnīary epoz ⁊ papes q corā toto mūdo ī publico spectacl'o sibi ℞fessos vberāt spoliatos: Forte qz illō ē p excōicatiōe: cui⁹ absol'o ptinet ad forum ℞tētiosū. Uñ nō est reuelare ℞fessionē ꝑpe: qz p excōmunicatiōe poterat denūciari publice: g̃ reputaī publicū. ¶ Quīta ℣ ē. quotiēs ē īponēda. qz nō nisi sel' de lege cōi: sz vna vice ad duos vl' tres ānos vel min⁹ sic Ambr. iposuit impatori. Tñ si ℞suetudo hēat qꝑ itereī illa excusat: qz qñmos erat crimē nō erat. ¶ Si aūt arguaī qꝑ pu^ca ⁊ solēnis pnīa nō dz ipōi qz manifestaī pctīm ⁊ ℞fessionē ⁊c. dī qꝑ sacerdos nō pu^car pctīm penitētis: qz ℞fessor nō dic se audiuisse tale pctīm ī ℞fessiōe: sz ipe pctōr exeq̄ndo pnīaz sibi iūncta pctīm ℞fessuz māifestat. ¶ Sed qdā hāc sol'onē reprobāt dicētes qꝑ ille facit rē cui⁹ aūcitate fit: sz aūcitate sacerdotl penitēs faī qō sibi iniūctū ē: qō al's nō faceret: g̃ sacerdos vī h facere. ¶ Sz forte illi ō ꝑ^a sol'one itelligūt qꝑ nō segtur faī grauē pnīaz: g̃ cōmisit grauē culpā: cū illi q sunt miōris cl'pe sint grauioris pnīe. ¶ Et si dicaī qꝑ nō inuenitur q̄ ꝑ alio faciat: qz vix ꝑ se ipo qs faī hoc. vez ē ō mal'. Nā bōi ⁊ pfecti ꝑ se ⁊ ꝑ alys ml'ta pu^cc ⁊ occlte faciūt. Nec intelligūt qꝑ penitēs reuelet delictū: sz ℞fessionē p delictū si illō ē publicū. Et iō cū reuelatio nō sit nisi occlti ⁊ ignoti cū istō delictū sit publicū p pnīam nō publicaī: sz ei⁹ scāda lū sedaī. Et iō peccāt īponētes ꝑ leui ⁊ occlto: vt dictū est. ¶ Posset aūt dici vt dictū ē. qꝑ cū iniūctio huius pnie ptineat ad foꝝ ℞tētiosum: qz siue peniteat siue non peniteat: quādoq̄z īponiī hec publica pnīa. Jdeo non est reuelatio. ¶ Argumētū in contrariū solutū ē ex dictis.

Qō. VII.

Septimo queriī de effectu pnīe vtz sit necīa ad salutē. Et vī qꝑ nō: qz sine ea pōt eē salus: vt pz in pul'is baptizatis. ¶ Cōtra. nisi pnīaz hūerit loēs sil'pibitis. ¶ R^o. circa istā qōnē sūt videda q^or. ℣ Prio quō delet pctīm. z^o quō restituit vtutes. 3° quomodo viuificat opera mortua per peccatum. 4° de hoc quod queritur.

Circa p^m sūt tres ℣nes. ¶ Pria qꝑ delet oēm actualez p^a ℣ culpā taz mortalē q̄z venialē cui spāliter applicat. Sz pt dlere mortalia sine venialib⁹: ⁊ vnū veniale sine alio: sz non vnū mortale sine alio. ¶ Scōa ℣ ē. qꝑ oēz penā eternā i tē z^a ℣ poralē cōmutat: ⁊ oēm tpalē minuit: ⁊ si sit pfctā totalr tollit. ¶ Tertia ℣ ē. qꝑ seq̄lla ad pctīm q̄ ē trahere ad malū ⁊ 3^a ℣ retrahere a bono si pnīa q̄ ē vtus ⁊ sacrm sit pfecta totalr dolz istā seq̄llā ⁊ istas reliqas. Si aūt eēt ℞pleta pnīa q̄ ē sacramētū ⁊ nō q̄ ē vtus: eēt qdē deleta pena sz nō seq̄lla: cuz in mometo possit eē deleta oīs pena: nō aūt hīt⁹ male acqsīt⁹. Sz e℣. si eēt vt⁹ pnīe pfecta nō sacrm tūc seq̄lla eēt deleta: qz vbi hīt⁹ vtuosus ē pfect⁹ hītus oppositus ē totaliter corrupt⁹: sz nō ꝓp hoc eēt pena oīs exoluta: cū pfecte virtuosus possit esse debitor pene.

Circa z^m sūt tres ℣nes. ¶ Pria. qꝑ p pnīaz restituunt p^a ℣ oēs vtutes ptinētes ad necītatē salut]: qz amouēdo obstaculū restituit gr̃az cū q̄ vtutes īfundūtur. sz necītas ad dignitatē vt vgitatē ⁊ īnocētiā nō restituit. Restituit āt ī maiori vl' mīori vl' eq̄li gradu sz diuersaz dispōnez. ¶ Scōa z^a ℣ ℞clusio ē. Qz nō restituit īpunitatē ī foro ℞tētioso: imo bis bullā de absol'one ab hōicidio nihilomin⁹ suspēderet ⁊ iuste: sic iude⁹ hōicida si baptizaī nō ꝓp hoc euadit suppliciū: qz satisfacit q̄ ad deū nō q̄ ad hoīes: qz ciuil' actio criminali

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non ꝓiudicat. Eur.n.pecunialiter ꝛ ciuiliꝛ ꝯuict⁹ nihilominus postea criminaliꝛ accusabiꝫ. ¶ Tertia ꝙ est.q nec ab irregularitate liberat:sicut nec baptism⁹ quo ad bigamiã: pnia vero nec quo ad homicidiũ:nec aliquã irregularitatẽ ꝓprie dictã amouet:qꝛ quo ad irregularitatẽ pnia nemo desinit esse nocẽs de tpe ord.c.vlt.

Circa 3m sunt due ꝙnes. ¶ Pria.q opa dicunt vina q̃ sunt fcã a viuẽte vita gr̃e:ꝛ sũt meritoria vite eterne q̃diu nõ impediũtur:sz dicũtur mortua illa que facta sunt a carente vita gr̃e:vel que nõ sunt meritoria vite eterne pp defectũ debite circũstãtie:que tñ sunt bona ex genere:ꝛ per cõsequẽs nata viuere. Que vero sunt mala ex genere non sunt mortua priuatiue:qꝛ nũq̃ sunt nata viuere. Que aũt a ꝓncipio erãt meritoria:ꝛ postea supuenit mortale dicũtur mortificata. ¶ Scda ꝛclusio ẽ.q nulla reuiuiscunt q̃ mortua facta fuerũt:sz illa sola reuiuiscunt q̃ mortificata fuerũt. De hoc aũt pleni⁹ discussum fuit ꝓma qõne huius distinc.in fine secũdi articuli.

Circa 4m sunt tres ꝙnes. ¶ Pria.q hñtib⁹ pctm̃ mortale pnia sacr̃m ẽ necꝫ quo ad ꝯritionẽ in hac vita simpliciter:ꝛ q̃ ad ꝛfessionẽ si possit hr̃i:sz quo ad satisfactionẽ vel hic vel alibi. Sz quo ad hñtẽ venialia nõ necꝫ ẽ: quia pñt dimitti post hãc vitã. Nõ hñti aũt aliq̃ nullo modo necessaria ẽ:nec q̃ ad ad actũ exteriorẽ nec quo ad ĩteriorez. ¶ Scda ꝙ ẽ.q pnia q̃ ẽ vtus agsita nulli ẽ necꝫ ad salutẽ cũ vltio vite possit hõ penitere:qñ nõ põt actu vno habitum vtutis i se gnãre. Sz q̃ ad actũ aptitudie necꝫ ẽ ĩ hac vita hñti mortale qõ occurrit memorie.ñ ãt ñ hñti. ¶ Tertia ꝛclusio ẽ.q pnia q̃ ẽ vt⁹ ifusa necꝫ ẽ oi puro hõi ad salutẽ: nõ aũt pp se ĩocẽtib⁹:sz pp ꝛnexionẽ eius cũ charitate: sine q̃ nõ ẽ salus:q̃ nõ põt cẽ nisi cũ ista ꝛ alys. Actus vo eius actu ẽ necꝫ oi hñti mortale cognitũ. Dico act⁹ iteriorꝛ: qꝛ exteriorꝛ hic vl alibi expleri ꝑt. ¶ Et p̃ b̃ ꝑz solo ad opp⁹.

¶ Q̃ d̃ plib⁹ irretit⁹ pctis nõ ꝑt penitere de vno vere:nisi de oib⁹ peniteat. Bi. XV a

Sicut p̃dictis aucitatib⁹ illoꝛ erroꝛ cõuincit̃:q pniaz sepe agẽdã ꝛ per eã a lapsu peccãtes frequẽter surgere diffitẽtur:ita eisdẽ illorum opio elidit̃: q plurib⁹ irretitũ pctis asserũt de vno vere penitere:eiusdẽq̃ veniaz a dño ꝙseq posse sine alteri⁹ pnia. Q̃ d̃ ĩ aucitatibus astruere conãtur. Ait.n. ꝓpheta nõ iudicabit de⁹ bis ĩ idip̃z:vl̃ vt alij trãstulerũt. Nõ ꝙsurget duplex tribulatio. Si ꝯ iqũt illi aliqs sacerdoti fuerit ꝛfessus vnũ d̃ duob⁹ vl̃ plib⁹ pctis: ꝛ de illo iiũctã sibi pniaz a sacerdote satisfactionez erpleuerit:ceteris tacitis nõ ꝓ illo pctõ amplius iudicãdus ẽ: de quo satisfecit ad arbitriũ sacerdotis:q vicẽ xp̃i ĩ eccl̃a gerit. Jõq̃ si d̃ eo itez iudicet̃ bis ĩ idip̃m iudicat deus ꝛ ꝙsurget duplex tribulatio. Sed d̃ his ergo oportet illd̃ tm̃ itelligi q ꝓcedẽtib⁹ supplicijs cõmutãt̃ ĩ bonũ: ꝛ sic pseuerãt:sup quos nõ ꝙsurget duplex tribulatio:q vero iter flagella duriores ꝛ deteriores fiũt vt pharao:p̃sentib⁹ eterna ꝙnectũt: vt tpale supplicium sit eis eterne pene initiũ. Añ Aug. Ignis succẽsus ẽ ꝛc̃.i. vidicta hic icipiet ꝛ ardebit vsq̃ ad extremã dãnationẽ. Hoc ꝯ il los notãdũ ẽ q dicũt illd̃.s.nõ iudicabit de⁹ bis in idip̃m:ad oia ptinere flagella:qꝛ qdã his flagell̃ emẽdãt̃:alij hic ꝛ ĩ eternũ puniũt̃. Quiq̃z n.mõis flagella ꝓtingũt:vel vt iustis p patiẽtiã merita augeant̃ vt Job:vl̃ ad custodiã virtutũ ne supbia tẽtet:vt Paulo:vel ad corrigẽda peccata vt marie lepꝛa:vel ad gl̃iaz dei: vt de ceconato:vel ad initiũ pene:vt herodi:q̃tinus hic videat̃ qd ĩ iferno seq̃tur scd̃z illd̃. Duplici cõtritiõe ꝓtere eos dñe. Jta ꝙ aucitas non cogit nos sentire oia q̃ tpal̃r puniũtur nõ vlteri⁹ a deo puniẽda. Nã ꝛ si supꝛa eũdẽ locũ Hieron y. dicat egyptios ꝛ israelitas a deo tpal̃r punitos ne in eternũ punirẽtur:nõ ẽ tñ de oib⁹ general̃r intelligẽdũ. Ait.n.sic. Oꝛ genus hũanũ diluuio sodomitas igne:egyptios mari:ꝛ israelitas in heremo pdidit scitote iõ tpal̃r ꝓ pctis punisse ne in eternũ puniret:qꝛ nõ iudicabit de⁹ bis ĩ idip̃m. Qui ergo puniti sũt postea nõ punient̃:alioqn mentit̃ scriptura:quod nephas est dicere.

¶ Que sit intelligentia premissorum. b

Tẽde lectoꝛ his verb̃ ꝛ caue ne d̃ oib⁹ a generaliter ĩtelligas sz de his tm̃ q inter ipa flagella pniaz egerũt:credẽtes ĩ deũ hebꝛeoꝝ:quã ꝛ si breuẽ ꝛ momentaneã tñ nõ respuit de⁹. Oꝛ aũt qui p tpale flagellũ nõ corrigunt̃ p⁹ eternal̃r puniãtur:ibidẽ oñdit agẽs de fideli deꝑhẽso ĩ adulterio q d̃collat̃: vbi oñdit leuia pctã breui ꝛ tẽpoꝛali supplicio purgari: magna vero diuturnis eternisq̃ supplicijs reseruari ita inqẽs. Querat hic aliqs si fideꝫ deꝓbẽsus ĩ adulterio decolleꝫ:qd̃ de eo postea fiat:. Aut.n.punieꝫ ꝛ flm ẽ qd̃ dr̃ nõ iudicabit de⁹ bis ĩ idip̃m:aut nõ punieꝫ:ꝛ optãdũ ẽ adulteris:vt hic breui pena puniãtur vt frustrentur ibi cruciat⁹ eternos. Ad qd̃ rñdemus deum vt oĩum reꝝ ita supplicioꝝ quoq̃ scire mẽsuras: ꝛ nõ ꝑueniri sniaz iudicis:nec illi ĩ pctõrẽ exercẽde debinc pene auferri ptãtẽ ꝛ magnũ pctm̃ magnis diuturnisq̃ lui cruciatib⁹. Siqs vero punit⁹ sit tpal̃r vt ille q israelite maledixerat ꝛ q ĩ sabbato ligna collegerat:tales postea nõ puniri:qꝛ cl̃pa leuis pñti supplicio ꝙpẽsat̃:leuis.n. cl̃pa leui supplicio ꝙpẽsat̃. His satis inuit Hieron y.grauia pctã ꝛ hic puniri gratui supplicio: ꝛ ĩ futuro puniẽda eternal̃r:de q̃b⁹ pnia nõ agitur iter flagella. Leuia vero q̃ hic puniunt̃:leui pena ꝙpẽsationẽ recipe.qd̃ ĩ bõis fieri nõ ãbigimus: ꝛ ĩ malis forte ẽt fit ita. Satis iam appet quod illi de prophetia induxerũt nõ facere proeis qui dicũt ei q crimen sibi reseruat:de alioveniã p̃stari per pniam. Alias quoq̃ auctoꝛitates

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

inducunt. Ait ei Greg. Pluit dñs super vnaz ciuitatē z super alterā nō pluit: z eādē ciuitatez ex parte cōpluit z ex parte aridā reliqt. Cuz ille qui primū odit ab alijs vicijs se corrigit: vna eadēqz ciuitas ex pte ꝓpluit z ex pte arida remanet: qz sūt quidā cū quedā vicia recesent: i alijs grauiter perdurāt. Itē Ambro. Prima ꝓsolatio est qz non obliuiscit miseri de⁹. Scōa p punitionē: vbi z si fides desit pena satisfacit z reuelat. Rōne quoqz vrunt dicētes. Si quis vnū pctm̄ ꝓfiteret altero tacito: z satisfactionē a sacerdote iiūctā expleuerit: nūqd si z pctm̄ tacitū conuersus fuerit ꝓfessus p vtroqz ei pnia ponetur. Longe hoc videt a rōne z eccl'e ꝓsuetudine que pro eodē pctō ne reiteret nulli bis penitētiam iponit. Fruit ergo illa peccati cōdigna satisfactio: vnde z peccatum deletum videtur.

¶ Quomodo accipienda sunt premissa. c

Js responderi pōt sic. illō Greg. Pluit
b dñs z c̄: nō ad criminis veniā ꝫ ad opis peccati desertionē referēdum ē: vt ideo pars ciuitatis dicat ꝓplui: qz ab actu z delectatione peccati cui ante seruiebat mō cessat: non q ei⁹ veniā habeat. Vocatqz pluuia illa tal' cōtinētia qua ab opere peccati reuocat: qz ex fonte gratie dei id cordi instillat: vt vel sic paulatiz ad pniam veniat: vel eo min⁹ a deo puniat qui diuturniori delectatiōe z actu peccati mai⁹ sibi accumulet tormētum. Si vero ad indulgentiā reat⁹ pluuia referatur: euangelice snie cōtrarie videbitur. Si. n. ꝓpter misericordiā q̄ qs proximo suo nō misereť: etiā q̄ dimissa sunt replicātur ad penā: multo magis q̄ nōdū sunt dimissa propter odiū fratrū ad penā reseruari ꝓbantur. Et si ille qui arbiter sue volūtatis ꝓstitut⁹ ē: nō pōt ichoare nouā vitā: vt ait Aug. nisi peniteat cū veteris vite: quomodo ad nouitatē idulgētie perueniet qui odij vetustatē nō deposuit: Illō etiā qō Ambro. ait. z si fides desit pena satisfacit z c̄. nō de fide intelligit q̄ credit in deū: ꝫ de cōsciētia delicti. Beest enim fides cū ꝓscia pcti nō subest. Nā cū oia delicta nemo itelligat: est aliqñ i hoie pctm̄ eius nō hz ꝓsciam. Vñ apl's. Nihil mihi cōsci⁹ sū: ꝫ nō in hoc iustificat⁹ suz. Cū ergo qs flagellat ꝓ pctō cui⁹ nō ē ꝓsci⁹ si patiēter fert penā z būilitatē amplectit cogitās se forte pctm̄ hīe qō nō intelligit: z pro eo puniri a deo pena illa: satisfacit z releuat grauatuz. Ad hoc autem qō obijcitur de satisfactione illa si satisfactio non fuit: iterum imponenda est. Si vero itez īponēda non est: satisfactio fuit: z si satisfactio fuit: veniā ipetrauit. Rñderi pōt satisfactionē iō nō fuisse: qz ille dignos fructus pnie nō fec̄. Est. n. satisfactio pnie vt ait Aug. Pctōz cās excidere nec suggestiōibus eaz aditum idulgere. Itē sane q scelerate viuūt nec curant talē vitā morescz corrigere: z inter ipa facinora sua elemosynas frequētare non cessant: frustra iō sibi blādiūt: qz dñs ait. Date elemosynā: z ecce oia mūda sūt vobis. Hoc. n. q̄z late pateat nō itelligūt. Multa. n. sūt genera elemosynarū q̄ cū facim⁹ adiuuamur: nō solum q dat esurīēti cibū: scitiēti potū z huiusmōi: ꝫ etiā qui dat veniam petēti: elemosynā dat: z q emēdat verbere in quē ptās dat: vel cohercet aliq̄ disciplina: vl' orat vt ei pctm̄ dimittat: elemosynam dat: qz misericordiā ꝑstat. Multa. n. bona ꝑstātur inuitis qñ eoz ꝓsulitur vtilitati z nō volūtati: ꝫ ea maior ē q̄ ex corde dimittim⁹ qō in nob quisqz peccauit. Min⁹. n. magnū ē erga eū esse beniuolū q tibi nihil mali fecit. Illud mlto grādius vt tuū ēt inimicū diligas: z ei q tibi malu vlt: z si pōt facit: semp bonū velis: faciasqz qō possis. Qō ergo dñs ait. Date ele. z oia mūda sunt vobis: ita nec itellecturi sum⁹ vt nō credēti bus in xp̄m mūda sunt oia si elemosynas istas dederint. Qui vult ordinate elemosynā dare a se dz primū icipe z eā primū sibi dare. Est eni elemosyna op⁹ misericordie. verissimeqz dictū est. Miserere aie tue placēs deo. Nō ergo se fallāt: q p elemosynas largissimas fructuū suorū vel pecunie: ipunitatē se emere estimāt in pctis pmanētes: q̄ ita diligūt vt i eis oportuerit versari. Qui vero diligit iniqtatē odit animā suaz: z qui odit aiam suā nō ē misericors ei ꝫ crudelis. Diligēdo quippe eā ꝑm seculuz: odit eā ꝑm deū. Si ergo vult ei dare elemosynam suā per quā fit mūda: odiat eā ꝑm seculū z diligat eam ꝑm deū. Hac elemosyna quā sibi homo primitus dz: mundant interiora. Ad qō hortās xp̄s ait. Mūdate q̄ int⁹ sūt: imūdis. n. nihil ē mūdū: ꝫ polluta sūt eoz mēs z ꝓscia vt ait apl's. Immūdi vero sūt oēs quos nō mūdat fides: q̄ credit i xp̄z de q̄ scriptū ē. Mūdās fide corda eoz. Sz ne istas elemosynas q̄ fiūt de fructib⁹ terre respuere xp̄s videret. Hec igt opōtuit facere. s. iudiciū z charitatē dei: z illa nō omittere. i. elemosynas fructuū terrenoz. Ex his dat intelligi q̄ i pctō mōtali pmanētes: z si elemosynas largas faciāt: ñ tñ p eas satisfaciūt. qz iordiate agūt dū a se nō incipiūt: nec ꝑpie dī elemosyna tale op⁹: dū sibijpis crudeles existūt ñ placētes deo. Nō ergo dicēda ē illa pcti satisfactio: quā quis agit p vno pctō: dū pdurat i altero: qz nihil p'

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dest ieiunare ⁊ orare: ⁊ alia bóa agere nisi mes reuoceť a pctó: ⁊ si aliqñ cóuersus tacitú pecca tú sacerdoti fuerit ꝓfessus: de vtroqꝫ iponenda é ei satisfactio: qz de primo ꝓdigne nó satisfecit.

¶ Scòm quosdam fuit satisfactio. d

Uibusdã tñ videť fuisse satisfactio ꝯ in-
q fructuosa dú i pctó altero ꝓsistit: ꝓcipie
tur tñ fructꝰ eiꝰ: itipietqꝫ ꝓficere cú pcti alteriꝰ penituerit. Tũc.n. vtrúqꝫ dimittit pctm ⁊ satisfactio p̃cedẽs viuificať q̃ fuerat mortua: sic̃ baptismꝰ illi q̃ ficte accepit: tũc primitꝰ valz cú fictó a mẽte recedit p̃pniaz. Et i huius opio nis munimẽtú auc̃ates inducunt. Ait.n. augu. Piú é credere ⁊ nostra fides expostulat vt cuz gia xp̃i i hoie destruxerit mala priora: ẽt remúe ret bóa: ⁊ cú destruxerit qó suú nó iuẽit: diligit bonú qó i peccáte plantauit. Itẽ Hiero. Si qñ videris iter mlta pctã qnẽqꝫ facere aliqua iusta opa: nõ é tñ iustus deꝰ: vt pp multa mala obli-uiscať paucoꝝ bonoꝝ sed faciet ea metere ⁊ in horrea ꝯgregare q̃ bona i terra seminaui. Sed hec dicta itelligimꝰ de illo q̃ i charitate quodã tpe bóa fac̃ ⁊ bonꝰ é. alio vero tpe malꝰ é ⁊ mlta pctã facit. Nõ ergo itelligẽdú é eú iter multa pctã iusta opa fecisse: q̃si simlˀ eodẽqꝫ tpe pctã fecerit ⁊ iusta opa: ꝯ diuersis tpibꝰ vtraqꝫ fecis se. Nisi. n. bonꝰ foret qñ bona fecit nõ semina-se diceret i terra bona. Destructis ergo malis post opa bóa cõmissis: priora bóa i charitate. s. facta q̃ seq̃ntia mala mortificauerãt: pnia de illˀ malis habita viuificãť ⁊ remũerant. Uñ apls. Jaciẽtes fundamẽtú pnie ab opibus mortuis: opa mõtua noians priora bóa signat q̃ p seq̃ns pctñ erãt mortua. qz hi peccãdo priora bóa ir-rita fecerũt. Hec sic̃ peccãdo irrita fiũt: ita p̃ penitẽtiã reuiuiscũt ⁊ ad meritú eternitatis ꝓdes-se icipiũt. Silr ⁊ illud. Bonú amat ds qó plã tauit i peccãte: in illo. s. q̃ post illud bonú pecca uit: ñ silˀ peccãs ⁊ bonú opãs extitit: qz talˀ hois opꝰ ñ diligeret ds ad remũeratõez. Põt ẽt acci pi de opibꝰ bóis q̃ ab aliquo fiũt dú malꝰ é ⁊ i pctó mortali ꝓsistit: vel ad tps vel vsqz in finẽ. Que dicũť a do remunerari ⁊ nõ dari obliuiõi nõ qz ꝓficiãt ad vitã eternã obtinẽdã: ꝯ ad tole rabilꝰ extrẽi iudicij suppliciú sẽtiẽdú. sic̃ de fide ⁊ ceteris q̃ sine charitate hñt̃. Aug. ait. Si qs ñ hñs charitatẽ q̃ ptiet ad vnitatẽ spús ⁊ vĩcu lú pacis quo eccl̃ia ꝯnectit: i aliquo scismate cõ stitutꝰ ne xp̃z negz patiť tribl̃atões: famẽ: psecu tões: vl̃ flãmas: vl̃ bestias: vl̃ ipaz crucẽ: timo re gehẽne: nllo mõ ista culpãda st̃imo ⁊ ꝟ lau dãda é patiẽtia. Nõ. n. dicere poterimꝰ melꝰ ei fuisse: vt xp̃m negando nihil hoz patereť q̃ pas sus est ꝓfitendo: ꝯ estimãdú est fortasse tolera bilꝰ ei esse futuz iudiciú qꝫ si xp̃m negãdo nihil hoz patereť: vt illud qó ait apls. Si tradidero corpꝰ meú ita vt ardeã: charitatẽ ãt nõ hũero ni hil mihi ꝓdest: nihil ꝓdesse itelligať ad regnuz obtinendú: nõ ad extremi iudicỹ tolerabilꝰ sub eundú supplicíú: ⁊ ifra. Hec pp charitatem di cta sunt: sine q̃ i nobis nõ põt eẽ vera pnia: qm̃ i bonis charitas dei est que tollerat omnia.

¶ Perstringit dictoz sũmã vt alia addat. e

X his oñdit̃ bõa q̃ sine charitate fiũt pro
e desse qdẽ ad tolerabiliorez penã sentien-
dã: ꝯ nõ ad vitã obtinendã. Illa etiã q̃ i charitate qs fac̃: si postea ꝓlapsus fuerit nec ex urrexerit: nõ esse in memoria dei. Ezech. dicit. Si auerterit se iustꝰ a iusticia ⁊ fecerit iniquita tẽ nũquid viuet: oẽs iusticie eiꝰ q̃s fecerit nõ re cordabũť. i pctó suo morieť: ⁊ nõ erũt i memo ria iusticie q̃s fec̃. In cuiꝰ loci expositõe Greg. ait. Hic nobis marie ꝓsiderãdú é qz cú mala cõ mittimꝰ sine cã ad memoriã trãsacta bóa reuo camꝰ: qm̃ i ppetratõe maloz nlˀa dz eẽ fiducia bonoꝝ p̃teritoꝝ. itelligẽdú é hoc ad vitã pcipiẽ dã bóa p̃terita ñ dare fiduciã: ⁊ si ad mitiorẽ pe nã alioqn p̃misse anc̃itati aug. obuiarz. ⁊ bóa ꝯ sine charitate fcã ⁊ bóa in charitate fcã q̃ conco mitať mortalis clpa: quã nõ delet seq̃ns pnia: ad sensuz mitioris pene ꝓficiũt ñ ad vite fructú.

¶ Auctoritates alias iducit ꝓtra eos qui dicunt de vno pctó pniam agi altero tacito. f

Atis arbitroz illˀ eẽ rñsuz qui asserunt ꝺ
f vno crie pniaz agi ⁊ veniã p̃stari: alio i
ꝺlectatõe retẽto vl̃ p ꝓfessionẽ ñ exposi-to: qui nõ mõ p̃missis auc̃itatibꝰ ꝓfutãť: ꝯ ẽt sub ditis. Ait. n. aug. Sũt plẽs quos penitet peccas se: ꝯ tñ oio reseruãtes sibi q̃dã i quibꝰ delectẽť: ñ aiaduertentes dñz silˀ mutú ⁊ surdú a ꝺmõio liberasse. p hoc docet nunqꝫ nisi de oibꝰ sanari. Si. n. vellet pctã ex pte reseruari: hñtẽ septẽ de monia pficere potuit sex expulsis. expulit ãt se ptẽ vt oia cria silˀ eijciẽda doceret. Legionẽ ve ro demonú ab alio eijciens nullú reliqt ꝺ oibꝰ q̃ liberatú possideret: oñdẽs qꝫ si etiã pctã sint mil le: oz ꝺ oibꝰ penitere. Nũqꝫ aliquẽ sanauit dñs quẽ ñ oino liberauit. Totú. n. hoiem sanauit in sabbato: qz ⁊ corpꝰ ab oi ifirmitate: ⁊ aiam ab oi ꝓtagiõe: idicãs penitẽtẽ opõtere silˀ dolere ꝺ oi crie. Scio. n. dñz iimicú eẽ oi crioso. Quo ꝯ q̃ crimẽ reseruat: ꝺ alio recipet veniã: sine amo re dei ꝓseq̃reť veniã: sine quo nemo vnqꝫ inuẽit gratiaz. Hostis. n. dei é dú offendit pseueráter.

i

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Qnedã.n.ipietas ifidelitatis é:abillo q inſt⁹ ⁊ iuſticia eſt dimidiã ſpare veniã. Jã.n.ſine vera pnia ineiret gr̃az. Pnia.n. vera ad baptiſmi pu ritatẽ conat̃ ducere. Recte.n.penitẽs qcqd ſoz dis poſt purificatõcz baptiſmi ꝓtraxit: oz vt ab luat ſaltẽ lachrymis mẽtis. Sz satis dur⁹ é cui⁹ mẽtis dolorẽ ocli nõ declarãt: ꝫ ſciat ſe cꝛpabi liter duꝛ q deflet dãna tpis vel mortẽ amici: ⁊ dolorẽ pcti ñ oñdit i lachrymis. Quẽ g̃ pẽitet: oio pẽiteat. Jdẽ. Pẽitẽtes: ſi vere eſtis penitẽ tes ⁊ ñ eſtis irridẽtes: mutate vitã. recõciliami ño. Pniaz agis gẽua figis ⁊ rides: ſubſanas di patiaz. Si pniaz agis pẽitet. ſi nõ penitet: nõ es pẽitẽs. Si g̃ pẽitet: cur facis q̃ male feciſti: Si feciſſe pẽitet: noli facere. ſi adhuc facis: certe ñ es penitẽs. Jtẽ inocẽti⁹ ſcõs. Ammonem⁹ frẽs nros ne falſis penitentꝝjs laycoꝝ aias dcipi ⁊ i ifernũ ꝓtrahi patiant̃. Falſaz ãt penitentiã eſſe cõſtat: cũ ſpretis plurib⁹ de vno ſolo pnia agit̃: vel cũ ſic agit̃ de vno: vt nõ diſcedat̃ ab alio.

¶ Repetit de vera pnĩa vt addat. g

X p̃miſſis pſpicua fit noticia pnie vel ſa e tiſfactõis. Jlla.n. vera ẽ pnia q̃ pcm̃ abo let: qõ illa ſola fac̃ q̃ ſcelus corrigit. Jlla vero ſcelus corrigit q̃ odiũ ꝓmiſſi cris ⁊ ꝓmittẽ di cũ deſiderio ſatiſfaciẽdi affert. Judas.n. pẽi tuiſſe legit̃ ſine aſſecutõe vẽie: qz tali pnia ñ coꝛ repit crimẽ. Uñ Hiero. Nihil iude ꝓfuit egiſſe pniaz ꝓ quã ſcel⁹ corrigere ñ potuit. Sic qñ fra ter peccat i frem vt emẽdare ñ valeat qõ pecca uit: p̃t ei dimitti. ſinaũt ꝓmanẽt opa: fruſtra vo ce aſſumit̃ pnia. hoc é qõ de eo dr̃: ⁊ oꝛo ei⁹ fiat i pcm̃: vt ñ ſolũ emẽdare nequiuerit ꝓditõis ne phas: ꝫ ꝓpꝛij homicidij ſcel⁹ addiderit. Caue q̃lr itelligas illõ: vt emẽdare ñ valeat: qõ pecca uit ⁊ c̃. Nõ. n. emẽdatio h̃ itelligẽda é rei dẽpte recõpẽſatio: ꝫ dlicti exprobratõ ⁊ abhomĩatio cũ ſatiſfactõis deſiderio. Demit. n. ĩuſte qs ali cui qõ reſtituere ñ valet: vt oclm vl̃ vitã ⁊ hꝫ: ⁊ tm̃ ſi penituerit pcti cũ amoꝛe cõdigne ſatiſfa ctõis veniã hz. Nec iõ q̃ſcz̃ putet q rẽ alienã in iuſte abſtulerit quã reddere p̃t: de illo pctõ pẽi tere ac veniã ꝝſeq niſi reſtituat ablatũ. q̃diu.n. res: ꝓp quã pctm̃ é nõ reddit̃ ſi reddi poteſt: nõ agit̃ penitentia ſed fingitur. Nõ. I.

Jrca diſti. iſ. q̃runt̃ gnq̃. ꝓ vtꝫ pctm̃ ipediat ſatiſfactõez. 2° ỏ reſtitu tõe. 3° ỏ eleõſina. 4° de ieiũio. 5° ỏ or̃ne.

Querit̃ g̃ ꝓmo vtꝫ pctm̃ ipediat ſa tiſfactionẽ. Et vr̃ q non. qz pctm̃ non ipedit illud qõ p̃ceptũ ipedit: qz peccatũ é ꝟriũ p̃cepto: dicẽte Amb. q pec catũ é trãſgreſſio legis dine: ⁊ celeſtiũ iobediẽtia p̃ceptoꝝ: ꝟrioꝝ ãt ſũt ꝟry effectus: ſz p̃ceptũ ipedit ſatiſfactionẽ: vt dr̃: g̃ ⁊c̃. ¶ Cõtra. qcqd ipedit meritũ ipedit ſatiſfactõez: ſz peccatũ mortale impedit meritum: g̃ ⁊c̃. ¶ R°. circa iſtã queſtionẽ ſunt quiq̃ videnda. ꝓmo qũo ſatiſfactio ẽ poſſi bilis homini i ſtatu gratie. ſcõo qũo p̃ceptũ impedit ſatiſ factionẽ. tertio qũo pctm̃. quarto ponẽtur rõnes quoꝝ dã contra hoc ⁊ ſoluentur.

Circa ꝓmũ é ſciendũ q cũ ſatiſfactio ſit actus iuſtitie ⁊ ideo eq̃litas q̃dã requirat̃ inter offenſam ⁊ opus ſatiſfa ctionis hõ ſm ſe deo nõ poſſet ſatiſfacere de offenſa cũ ſit infinita ⁊ opus finitũ: adiutus tamẽ merito paſſiõis xp̃i ſa tiſfacere põt. Et hec è opio Tho. ¶ Cõtra hoc dicũt qdaz dicẽtes q hꝫ ſatiſfactio nõ poteſt fieri ſm eq̃litatẽ: ẽt vtu te paſſiõis xp̃i: ſz ſolũ ſz dei acceptationẽ. Cui⁹ rõ duplex eſt: ꝓma qz nõ minus efficit̃ qs debitoꝛi deo ratione pecca ti cõmiſſi cꝫ: ratiõe bñficij accepti: ſz hõ nõ poteſt reddere aliqd equiualẽs deo ſm cꝫtitatez bñficij: g̃ nec ſil̃r facere emẽdã eq̃lẽ ſm quantitatẽ offenſe peccati cõmiſſi. Scõa qz xp̃s ſm q hõ nõ potuit equalẽs reddere ꝓ beneficijs acceptis. Cum g̃ quicqd erat ĩ xp̃o ſm humanã nãm totũ eẽt obligatũ deo non potuit eſſe ſatiſfactio de ꝺigno ꝓ quocũcꝫ pctõ ꝺſiderãdo nãm opis vel rei: ſed ſm dei acce ptationẽ gratuitam potuit. Quod declarãt ſic: q amicitia non regrit equalens ꝫ rẽ: ſed illud qõ ẽ poſſibile: vt dr̃. 8. ethi: ſz acceptatio ẽ ex amicitia: g̃ ſufficit ad ſatiſfactionez large dictã reddere equiualẽs ſm acceptationẽ diuinam: ⁊ iſtud ẽ homini poſſibile: cũ acceptatio amicitie ſit ſolum de poſſibili: g̃ ⁊c̃. ¶ Sed iſte rõnes nõ multuz coguntmec opio videt̃ vera: qz cũ illa acceptatio ſit ꝓ gr̃am ꝓius ꝓſo ne cꝫ operis: ideo lz op⁹ iſtud ſit ſatiſfactoꝛiuz qz eſt deo ac ceptũ: tamẽ ex hoc é deo acceptabile qõ eſt de ſe bonuz: ⁊ ab illo qui ẽ deo acceptus ꝓ gratiã gratũ facientez. Unde ꝓma poſſibilitas ſatiſfaciẽdi ẽ ex gratia: vt ẽt Tho. dicit. Et ſimiliter ex merito xp̃i: qz lz humanitas eius nõ poſſet deo reddere equiualens: tñ ſuppoſituz potuit: alias ꝓ alio ſatiſfacere nõ potuiſſet: ſz ſe totuz debuiſſet. Uñ ad ſatiſfa ctionẽ que ẽ ſm diuinaz acceptationẽ potuit pura creatu ra: qz ſi illa ẽ ex gratia habituali cũ tantã gratiã: quãtã ha buit aia xp̃i: potuerit de potẽtia abſoluta habere pura crea tura: per ꝺſequens potuit ſatiſfacere. Sz ad ſatiſfactionez que eſt ſm equiualentiã abſolutã: oportuit ſatiſfactionez eſſe ifiniti valoꝛis. Et qz xp̃s voluit ĩplere omnem iuſtitiã: ideo ex deitate ſua fuit q perfecte ⁊ plenarie ſatiſfecit qõ creatura non potuit.

Quantũ ad z^m ẽ ſciẽdũ. q p̃ceptũ ꝓprie loq̃ndo nõ ipedit ſatiſfactionẽ ſic̃ peccatuz: ita. ſ. vt hõ nõ poſſit ſatiſfacere cꝫdiu ĩplet p̃cepta: vl̃ niſi trãſgrediat̃ p̃cepta: ſic̃ dicet̃: q nõ p̃t ſatiſfacere cꝫ diu é i peccato niſi dimittat peccatũ: imo cꝫ diu é trãſgreſſoꝛ p̃ceptoꝝ nõ põt ſatiſfacere. Sz ſic q ĩ hoc q hõ ĩplet illud ad qõ ex p̃cepto tenet̃ non ſatiſfacit: ſic̃ dicim⁹ q elemoſina q̃ñz é i p̃cepto abſolute: ⁊ tũc non é ſatiſfactoꝛia: qz non ẽ op⁹ penale: p qõ nõ ſibi ſubtrahit̃: qz bona itelligũt̃ deducto ere aliẽo. Uñ nõ é ſuũ qõ dat: ſz ei⁹ cui dat: ⁊ tãtũ teneret̃ ipe dare ẽt ſi ñ hẽret peccatũ. Uñ cuz ad aliqd teneat̃ peccatoꝛ ad ſatiſfa ciẽdũ ad qõ nõ tenet̃ q non peccauit nũcꝫ de illo ſatiſfacit qõ nõ peccãs facere tenet̃. Et qñ ꝺfeſſoꝛes iiungũt oia bo na q̃ faciet: intelligit̃ q̃ ſponte ⁊ gratis nõ ex debito. Alias ſi iiuncti ſunt ſibi q̃draginta dies ieiuny ꝓ ſatiſfactiõe ac gtaret ſe i q̃drageſima: ad quã alias tenet̃: qõ nll̃s dic̃. Sz qñ elemoſina é i p̃cepto non ſimpl̃r ⁊ abſolute: ſz ad hꝫ ipz vt p eã ſatiſfaciat: ſic̃ qñ ſacerdos p̃cipit elemoſinaz dari paupi: tal̃ elemoſina q̃ nõ é i p̃cepto niſi ad ſatiſfaciẽdum ipſa ẽ ſatiſfactoꝛia. Ex q̃ appeat q aliqd ẽ meritoꝛiũ qõ nõ ẽ ſatiſfactoꝛiũ ſicut ĩpletio cuiuſlibz p̃cepti charitate iſoꝛma ta: qz oĩs actus virtutis charitate iformat⁹ ẽ meritoꝛi us. Precepta aũt dant̃ de actibus virtutũ: ideo ⁊c̃. Non ãt iſte actus é ſatiſfactoꝛius ſi alias debebatur: quia aliud ẽ facere dignos fructus: aliud fructus dignos penitentie.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Econuerso ãt oĩs actus satisfactorius ẽ meritorius qz ẽ bonus z gr̃a iformatus:qz satisfactio addit rõnẽ pene sup bonũ:accipiẽdo penale ĩ se nõ respcũ volũtatis. Dr̃.n.penale vno⁹ gcqd ẽ ꝺ rõnẽ volũtatis:z bꝺ nõ ẽ satisfactoriũ:qz nec virtuosuz.Scõo mõ dr̃ penale gcqd ẽ ꝑuatio alicuius bõi: cui placeat voluntati. Et p tale opus penale in se sz libe
rale voluntati fit satisfactio.

p^a ꝙ **Circa** 3^m sunt q̃ttuor ꝙnes. ¶ Pria quo veniale impedit satisfactõez:qz nõ directe. Põt.n.hõ satisfacere de vno veniali sine alio:z de mortali sine veniali.z pnia facta ĩ veniali ẽ satisfactoria:qz veniale nõ tollit dei aceptationẽ pp psone idignitatẽ. Sed idirecte ex parte opis opati venia/ le tollit satisfactionẽ sicut z meritũ:tollẽdo bonitatẽ act⁹: q si fiat pp vanã gl̃iaz vel alias cũ veniali ex se hz qꝺ nõ sit deo gratus:qz ẽ malus:z p ꝺns nõ ẽ meritorius:nec satisfa
z^a ꝙ ctorius.Sed de hoc nõ ẽ q̃stio. ¶ Scõa ꝙ ẽ de mortali qꝺ ĩpedit sic.s.qꝺ hõ nõ põt scięter de vno mortali sine alio satisfacere:nec valet satisfactio:nec tunc nec postea:qz opus mõtuũ nõ ꝑt viuificari.Et ẽt qz pnie repugnat dimidiari.
3^a ꝙ ¶ Tertio ꝙ ẽ qꝺ.qñ hõ de oĩb⁹ ẽ ꝺtritus z ꝺfessus z recepit pniaz cũ absol'one si recidiuãs ĩ mõtali pagat eã ipe qdẽ se libat ab iiunctiõe sacerdotis: nec ĩcurrat peccatũ ĩ obediẽtie qꝺ ĩcurreret si eã nõ feciss̃et:qz non est fortius viculum ꝺfessoris q̃z dei vel ecclie.Sz hõ ĩ mortali exist̃ens ĩplendo ꝑceptũ dei de honore parẽtũ vel ꝑceptũ eccl'ie de ieiunio
4^a ꝙ q̃dragesimale ab illa absolte se libat: g̃ z hic. ¶ Quarta ꝙ ẽ.qꝺ si pnia hz aliquẽ effectũ derelictũ vt elemosina priuationẽ eris. ieiuniũ debilitatiõez corporis vel bꝺ: si postea peniteat z pseueret sic̃ character baptismalis hz effectũ fictõe recedẽte:sic z istud derelictũ ex sacro qꝺ opaꝫ ex opato ĩcipit valere ex subseq̃nte ipsi⁹ approbatõe z sacerdotis ratihabitatõe z nõ ex simplici viuificatiõe:qz opus operans mortuũ nũq̃z viuificaꝫ.Si ãt nõ hz effectũ derelictũ pnia facta ĩ mortali ĩ nullo ẽ satisfactoria:qn ex ĩtegro hic vl'alibi oporteat satisfacere.Et idẽ si hũisset effectũ derelictum nec fuisset subsecuta pnia finalis. ¶ Primũ ꝓbaꝫ dupliciter:ꝑ qz nõ ẽ satisfactio nisi sit grata z accepta deo. nõ ẽ ãt grata q̃ nõ ẽ gr̃a iformata.Si dicaꝫ qꝺ deus nõ retractat;illud qꝺ semel acceptauit:acceptauit aũt semel absol'onẽ a pẽa eterna.illa nõ redit dꝺz.qꝺ vez ẽ de acceptatõe fz ꝑdestiationẽ z ꝑscientiã nõ ãt de illa q̃ ẽ fm pñtẽ iustitiã:cuius modi ẽ ista.Ul'si dicaꝫ qꝺ nec retractat id qꝺ isto mõ acceptat:qz pctã dimissa nõ redeũt ẽt ĩ ꝑscito tũc ꝑt dici qꝺ de⁹ fz pñtẽ iustitiã nõ acceptat op⁹ nisi qñ ẽ. Et qz ꝺtritio z cõfessio fiũt tpe gr̃e iõ acceptat de⁹ irretractabil'r. ita qꝺ non oz plus ꝺfiteri.fz op⁹ satisfactoriũ qꝺ fiebat tpe inimicitie nũq̃z fuit deo gratũ nec acceptuz:fz acceptauit absol'onẽ a pena eterna z ĩpositionẽ pene sub ꝺditione si ĩ gr̃a fieret.
¶ Et si q̃raꝫ q̃re magis acceptat absol'onẽ a culpa sine cõditione q̃z absol'onẽ a pena dꝺz qꝺ cl'pa trãsit:z macula trãsit:z gr̃a ĩ momẽto aduẽit:fz satisfactio futura est. Futuris ãt solet ꝺditio apponi ñ ãt ꝑterit nec pñtib⁹. Ul'si appõit ꝺditio certa ẽ:qz sic̃ ẽ ĩ gr̃a ꝑ tũc nõ ꝑt eẽ sine gr̃a: iõ remissio cl'pe fit sine ꝺditiõe:vel fit simpl'r qz ꝺditio non existit. Uñ sic̃ p sacrz nõ remitteret culpa nisi adesset gr̃a:sic nec p satisfactõez remittiꝫ pena nisi adsit gr̃a. ¶ Scõo qz non minoris valoris oz eẽ pecunia de q̃ soluiꝫ debitũ illa de q̃ emiꝫ alienũ:fz p nullũ opus põt hõ mereri celuz nisi sit factũ ĩ gr̃a.g̃ nec soluere pctm̃.Nec valet rñsio qꝺ ad merendũ sp regriꝫ gr̃a:qz meritũ nũq̃z fuit acceptũ.fz nõ ad satisfaciẽdũ de pctõ ꝑus dimisso c⁹ satisfactio tpalis semel fuit accepta:qz opus nunq̃z fuit acceptatũ ĩ se:fz bene fuit acceptatum in sua causa : qꝺ.s.ille posset se liberare pena finita
suppositoqꝺ maneret in gratia.

Quarto ponẽde sunt rõnes q̃rũdã ꝺ hoc z soluẽde. Dicũt.n.gdã qꝺ hõ accepta pnia si ĩcidat in pctm̃ mortale ꝑt eã ꝑficere satisfaciẽdo:qõ ꝓbãt multipl'r:ꝑ⁰ sic:qz talis ẽ solũ debitor pene certe z finite:fz illã exoluit.g̃ non plus ab eo exigitur. ¶ Itẽ fz iustitiã hũanã si qs penã taxataz z acceptã p ꝑcedente offensa sibi dimissa exoluerit etiam postq̃z denuo offendit libat⁹ ẽ total'r.g̃ sil'r fm iustitiã diuinã. ¶ Itẽ si ñ eẽt libat⁹ ab hac pẽa z exoluerz eã ĩ ĩferno: aut g̃ finitã aut ĩfinitã.si finitã eadẽ rõne finita pẽa fcã in pctõ mõtali dz satisfacere.si ĩfinitã vr̃ icõueniẽs:qz ñ erat ꝺbitor nisi pene finite. ¶ Itẽ vr̃ icõuẽiẽs qꝺ hõ tãtũ pũiaꝫ p pctõ qõ sibi fuit dimissũ sic̃ p ñ dimisso:aliqn ñ ꝓdesz ꝺtritio nec ꝺfessio:sed istud seqr̃ si talis puniret eterna pena ĩ ĩferno.g̃ zc. ¶ Et si dicaꝫ nõ ẽ icõueniens qꝺ aligs puniaꝫ eq̃li pena p pctõ dimisso ac si nõ fuisset dimissuz non qdẽ p se.qz ĩ dimissiõe culpe dimittiꝫ reat⁹ pene eterne:fz p accñs.s.rõne stat⁹:qz ĩ ĩferno nulla ẽ redẽptio:nõ valet: qz qꝺ ĩ ĩferno nõ sit status expiandi pctm̃ hoc ẽ qz nõ ẽ ibi stat⁹ expiãdi culpã:z ad culpã seqr̃ pena.Sz istud nõ hz locũ quo ad penã culpe dimisse debitã:qz illa iã est expiata. Et hoc exp̃sse vr̃ tenere frater Tho.infra di.zz.articulo.i. i solutõe gnti articl'i. ¶ Sz qz cõis opio theologoꝝ ẽ ĩ contrariũ iõ ad dictas rõnes rñdẽdũ ẽ. ¶ Ad ꝑm dꝺz qꝺ pctõr postq̃z ẽ deo recõciliatus ẽ debitor pene finite:nõ q̃litercũ q̃z soluẽde sz ĩ statu gr̃e:ĩ q̃ solũ ẽ deo accepta.Alioqn ẽ debitor tãte pene q̃tã mereret culpa:z illa ẽ infinita. Uñ p se qdẽ pctõ debebaꝫ pena ĩfinita si erat mortale:sed mutata fuit ĩ tpalẽ supposito qꝺ pseueraret ĩ amicitia. Nec ẽ sil'e de recõpẽsatione pecunie:q̃ nec plus nec minus valet tpe amicitie sicut tpe inimicitie:z de satisfactione iiurie z marie dei q̃ non hz valorẽ nisi ex dina acceptatõe. Uñ si fiat tpe gr̃e satisfacit:alias nũq̃z:qz nõ ex equalẽtia simpl'r nec gr̃e hz efficaciã. Uel si dicaꝫ qꝺ hz equalẽtia ex gr̃a. rñdendũ vt ꝑus qꝺ nõ simpl'r sz sub ꝺditione erit fcã dimissio pene:lz dimissio culpe q̃ stati hz effectũ eẽt facta simpliciter. ¶ Ad zm dicẽdũ qꝺ nõ ẽ sil'e de pena cõmissa ĩ hoiez cui ꝑt rñdere emẽda eq̃lis fm q̃titatẽ rei z de illa q̃ debeꝫ p offensa ĩ deũ ꝺmissa:cui rñdet emẽda eq̃lis solum fm diuinã acceptationẽ:q̃ nõ ẽ de opib⁹ ex charitatẽ factis. Uñ si iudex dãnaret aliquẽ ad emẽdã gratiosaz duz tñ solueret ifra tale tps z caueret ab offensa al's si itez offenderet exigeret ab eo penã ꝑstinã:deficiẽte ꝺditõe: ad eã teneretr̃.sic ẽ hic.g̃ zc. ¶ Ad zm dꝺz qꝺ culpa dimissa talis puniet ĩ inferno pena ĩfinita:nõ pp comutationẽ pene finite in ĩfinitã:sz qz debitor ẽ pene ĩfinite:ex quo nõ soluit penã finitã sub illa ꝺditõe q̃ debuit:sic̃ ꝓdes ꝓuilegiũ clericale icidit de foro miti ĩ foꝝ sanguis:sic̃ q declinat foꝝ misericordie icidẽs ĩ mortale ad foꝝ iusticie exterminãtis iuenit pniaz eternã. ¶ Ad 4m dꝺz.qꝺ ĩ ĩferno tantũ puniꝫ hõ p peccato dimisso p quo nõ fecit pniam ĩ statu gr̃e ac si nõ fuisset dimissum :nec pp hoc est iutilis ꝺfessio z ꝺtritio : qz ista p se ĩtroducũt ad regnũ z liberãt a pena eterna p accñs aũt vtrũq̃z ĩpediri ꝑt.s.p pcm̃ supueniẽs:rõne c⁹ interimiꝫ ꝑcedẽs ꝺfessio z ꝺtritio:z pena eterna exolueꝫ:qz tpal'i quaz p ꝺtritionẽ mutata fuit nõ ẽ soluta ĩ eo statu z ꝺditione in qb⁹ debuit.Uel possz dici qꝺ licz puniaꝫ tãtũ extẽsiue nõ tñ intẽsiue:sic̃ p vno pctõ tãdiu q̃z m p mille tãtũ sz nõ acerbe.Si ẽt ptẽ pnie fecit z vnus dies remansit p illa die pe
nã luet ĩ eternũ:nõ tñ taz acerbe ac si nũq̃z ꝺfessus z ꝺtrit⁹ eẽt nec ĩ aliq̃ satisfeciss̃e : alias peccatũ rediret. ¶ Instantia facta non valuit vt sequẽs solo declarat.Non.n.pp statũ damnatoꝝ dicimus qꝺ pena p peccato dimissa sit ĩfinita.sz qz talis ẽ debiti absolute: nisi tpal'soluaꝫ sic̃ dz solui.

Quantum ad 5m tria facienda sunt:quia p⁰ ponetur communis opinio doctoruz z reprobabiꝫ q̃dã ãtiq̃ opio circa hꝺ.Scõo ponẽꝫ istãtie quorundã ꝺ dcm̃ cõe de merito ꝺgrui:z⁰ de merito ꝺdigni. ¶ Quantũ ad ꝑmũ sciẽdũ ẽ qꝺ peccatũ veniale nõ ĩpedit rõnẽ meriti

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nec meritū: nisi sicut dictū ē de satisfactōe. Sz mortale ipe
dit gdē meritū ꝯdigni respcū ois p̄my: ꝛ merituz ꝯgruire
spectu p̄my eterni īmediate pcipiēdi: qz nō decet deū dare
glīaz nō bñti gr̄az: sz nō ipedit respectu p̄my tpalis triplr̄ ꝛ
spūalr̄ h̄: qz bonū factū i mortali dispōit ad gr̄az: sic̄ pz ī vi
tis p̄tum de multis pctōrib⁹ q p bōa opa i latrocinio facta
de ꝯgruo gr̄am meruerūt: ꝛ corpalis: qz ad bona tpalia: sic̄
ōs bñ fecit obstetricib⁹ q̄ erāt īdigne p̄mio eterno. Jtē ad
dimīutionē pene: itelligēdo sane: nō sic̄ gdaz q̄ diminuūt
penā non gdē subtrabēdo vel diminuēdo sz subz fortifiā-
do v̄bi gr̄a. Et possuz minuere penē bois laborātis sub ho-
nere vel minuēdo pond⁹ vel fortificādo subm: dādo cibū
vel potū qb⁹ hō fortificat⁹ faciliter portat onus. Et tūc di
cūt q̄ opa facta ex̄ charitatē valēt ad diminutionē pene ñ
tollēdo aliqd de ea: sz ꝯfortādo subm. Primū declarāt q̄
manēte culpa manet pena sibi ꝓportōata: sz ī dānatis ma
net clpa i nullo diminuta pp opa ex̄ charitatē facta: g̃ sil'r
remāct pena. Scōz declarāt: qz nisi talia aliq̄ mō valerēt
ad diminutionē pene frustra viderēt eē facta: g̃ cū nō va-
leāt aliqd diminuēdo valēt subm ꝯfortādo. Sz istō ni
hil ē: qz q̄l'r ī dānatis subm ꝯfortet ipsi nō dicūt: nec h̄ ē fa
cile dicere: nisi diceret q̄ placeat ipsi dānato q̄ fecit talia
opa. Et sic ei⁹ ꝯplacētia q̄ ē delectabil' ꝛ ꝯsentanea nāe cō-
fortat nā ad sufferētiā pene. Sz hoc non valz: qz si h̄ opa
dānatis placerēt: aut placerēt eis fz se qz bona fuerūt ex
genere: aut pp vitationē pene quā icurrissent si talia bona
omisissēt. p̄mū ñ p̄t dici: qz cōiter d̄r q̄ volūtas dānatorū
sp ē mala: aut qz vult illud qō malū ē ex gñe: aut qz si velit
bonū vl't malo fine: g̃ dānati nūq̄z volunt bonū fz se ꝛ pp
se. Si āt dicat scōo mō hoc nō facit ip̄z magis supportare
penā bitaz sz facit ip̄z nolle hēre amplioꝛē. Et iō ē dōz
q̄ penam iferni diminui p h̄ opa p̄t itelligi dupr̄: vno⁰ vt
minuat illa q̄ iā ē debita: alio⁰ vt nō debeat tāta q̄ta debe
ret si illa ñ fuissz fcā. p̄mo⁰ pēa iferni nūq̄z miui p̄t: c⁹ rō ē.
qz pena iferni magis d̄ret miui p opa mōtificata q̄z p opa
mōtua. sz p opa fcā ī charitate ꝛ postea mortificata ñ miui
tur: g̃ nec p opa facta ex̄ charitatē: q̄ sunt mortua. Minoꝛ
pbat: qz si p opa facta ī charitate minuit pena h̄ ē qz recū
pēsat ī diminutione pene qō fuit ī merito vite: sz talib⁹ opi
b⁹ debebat vita eterna: g̃ p talia opa totalr̄ tolleret pena
eterna: qō ē icōueniēs: qz q semel feciss̄et op⁹ bonū ī chari
tate nō posset postea puniri eternalr̄: saltē si seq̄ns pcm̄ nō
p̄ponderaret ī culpa meriti bōi opis p̄cedētis ī gr̄a. Scōo
mō p̄t pena iferni diminui vt nō debeat tāta: qz q̄dā sunt
opa q̄ loco ꝛ tpe nō possiunt dimitti sine pctō mortali: vt cō
fiteri xp̄z corā p̄sequutore: ꝛ honorare parētes ī necitate.
Qui g̃ talia facit vitat culpā ꝛ penā culpe debitā: quā sibi
accumularet si p̄dicta opa non faceret. Quantū ad z⁹.
qz fr̄ Tho. dicit q̄ opa ex̄ charitatē nō sūt meritoria ō cō
digno alic⁹ bōi ēt tpalis ꝛ rōnē assignat qz p̄ª rō oīuz q̄ de⁹
dat nob ē amoꝛ q̄ q caret ab eo nihil digne meret: iō argu-
unt aliq ꝛ dicūt q̄ rō nō ꝯcludit: qz arguit ō amore dei ad
nos p quē nobis dat: nō de amore nr̄i ad deū q̄ carēt mali
q nō carēt p̄. qz de⁹ diligit ēt malos. Ad qō dōz. q̄ altis
simus odio hz pctōres. Et si eos diligit: diligit gratis nō ex
debito. Uñ si qcqd de⁹ dat ex amore suo dat qcūq̄z nō me-
ret ei⁹ amorē sz poti⁹ ei⁹ odiū: nihil meret apud eū: pctōr
āt q̄diu ī pctō manere eligit meret odiū dei nō amorez: g̃
nihil meret ab eo de ꝯdigno. Et bñ vex̄ ē q̄ magis est gra
tuitū qō dat īmico q̄z qō dat amico: sz pp h̄ min⁹ debitū.
Uñ supposito q̄ de⁹ nihil det nisi ex amore suo q̄diu ali-
qs nō meret ei⁹ amorē nō p̄t aliqd ꝯdigne mereri dāduz
ei⁹ amore: iō ꝛc. Scōo arguūt q̄ sic̄ existens ī charitate
meret bōa gr̄e: qz hz amorē gratuitū sic existēs ī statu nāe
meret bōa q̄ sunt ad ꝯseruationē nature: quia sic se habet
amoꝛ gratuitus ad bona gratie: sicut naturalis ad ea que
sunt nature. Sed dicenduz q̄ non est simile. primo qz
q ē in statu gr̄e omnia ei⁹ bōa opa sunt ꝓportiōata ad me
rēdū ꝛ bōa nāe ꝛ gr̄e ꝛ glie: q̄ ꝓportio facit meritū ꝯdigni:
sz q nō ē i gr̄a neq̄q̄z: imo ex q̄ nō ē dign⁹ dīno amore nec p
ꝯñs aliq̄ dono amoris. Et p̄terea nemo p̄t cē in statu dile
ctōis nālis debite qn sit ī statu dilectōis gratuite: qz p̄ª est
dispō necitās ad scōaz. Et qcūq̄z capax rōnis nō ē i statu di
lectōis gratuitate p ꝯñs nō ē i statu dilectōis nālis a dō de
bite: qz est ī statu odij hīti ꝛ debiti. Et si diligit p̄m qd hoc
ē gratuituz nō debitū: qz ipse nō ē dign⁹ pane q̄ vescit: nec
vita ip̄a: ꝛ p ꝯñs nihil apud deū meret: qz si diligit q̄ ad bo
na nature hoc ipso dignus ē: ꝛ p ꝯñs plr̄i ꝛ maiori honore
īdign⁹ ē. Sz q ē i gr̄a dign⁹ ē amore gratuito ꝛ ꝯñtibus ad
ip̄z. Et dato q̄ eēt ꝓportio amoris nāe ad bōa tpalia ꝛ gra
tuiti ad bōa gr̄e ī illo q eēt ī puris nālib⁹: q hz nō meruerit
qō hz sicut nec ille q hz gr̄az bñ tñ vtēdo nālib⁹ vr̄ dign⁹
his q̄ hz: ꝛ bñ vtēdo meret ꝯseruātia bōa nāe: sic̄ de bēte
gr̄az: nō tñ q ē i pctō mortali ē dign⁹ vt dctm̄ ē: iō nō ē sil'e.
¶ 3° pbāt nichil mereri de ꝯdigno: qz totū ē ex liberalita
te dātis p̄m gr̄az ꝛ nō p̄z debitū. ¶ Ad qō dōm q̄ dare ali
qd ex mera libalitate ē triplr̄: vno⁰ respectu dantis. alo⁰ re
spectu accipiētis: 3° mō respcū vtriusq̄z. Qñz. n. nec dās te-
net dare nec recipiēs ex p̄so ꝛ ex ope meret recipe: ꝛ tūc
respcū vtriusq̄z ē libale donū: respcū c⁹ nō ē meritū nisi cō
grui. Scōo mō ꝛ dans tenet dare ꝛ recipiēs ex p̄sona ꝛ ex
ope meret recipe: ꝛ sibi debitū fecit: ꝛ sic ꝓpe ē meritū cō
digni. 3° recipiēs qdē ex p̄so ꝛ ope ꝓportiōato mercedi me
ret tñ dās nō tenet dare: qz nec p̄misso nec alr̄ ē obligat⁹:
ꝛ tūc ē meritū ꝯdigni respcū merētis q̄uis sit gratuitū re
spcū remunerātis: q sine iiustīcia potuit nō remūerare: sic̄
si aliqs nō ꝯduct⁹ faceret p rege tñ q̄m stipēdiari⁹. Prio
mō se hēnt faciēdo bōa pctōres ad deū: scōo mō iusti: st ōs
ē eis obligat⁹ ex p̄misso: 3° mō ipsi ydē sibi⁹ nō tenet eis ex
p̄misso. Est igr̄ meritū ꝯdigni opantis debitū dato q̄ dās
nō sit debitor: qz si meritū ꝯdigni ñ ē nisi p h̄ q̄ retribuēs
sit debitor tūc nō ē meritū cōdigni respcū supplicy plusq̄z
respcū p̄my. Nō. n. plus tenet de⁹ dānare Judā q̄z saluare
Petrū: imo saluare iudā videret miſicordia ꝛ dānare pe-
trū iiustitia: g̃ si p̄t dici meritū ꝯdigni respcū pene non ob
stāte q̄ de⁹ nō tenet punire ex sola hītudīe peccātis ꝛ cul-
pe ad penā ꝯdignā: pari rōne ex parte meriti. Jtē vex̄ ē q̄
de⁹ posset iuste ab hoie exigere qōcūqz bonū facit: sz non
exigit: ꝛ p ea q̄ exigit sic̄ sūt q̄ cadūt sub p̄ceptō: ꝛ p ea q̄ nō
exigit sic̄ sūt q̄ cadūt sub ꝯsilio meret hō de ꝯdigno: suppo
sito dīno statuto q̄ bona bonis creata sūt: sicut ē de bonis
coītat] ex statuto p̄ncipis: g lege sua ligat⁹ nō ē. Jtē 4°.
p̄bāt q̄ nihil possum⁹ mereri de ꝯdigno: qz deo nō possu-
m⁹ reddere equalēs: g̃ multominus possumus eū nob ꝯsti
tuere debitorē. Dicēdū q̄ vex̄ ē absolute: sz cū de⁹ nō
exigat ab hoie qcqd ipse p̄t: sz qtet eū a debito īplēdo p̄ce-
pta. de alys p̄t apud eū mereri q̄ gratis ei exhibz. Et q̄uis
nihil faciat dignū ad deū sibi obligādū tñ ex p̄so ꝛ ex ope
ꝓportionato meret q̄m ī se ē de ꝯdigno. Et lz faciēs debi-
tū nihil mereat apud p̄uatā p̄sonā tñ apud eū q bōa cōia
hz p̄uata ad hoc vt bōis destribuāt talis meret faciēdo il
lū sibi debitorē q ē solus admīstrator. Sz eū q ē dñs ꝛ nō
se obligauit sz sic̄ sponte ordinauit q̄ bōa sua det bñfaciē-
tib⁹ p̄z pl's ꝛ min⁹ apud talē faciēdo ēt id ad qō tenet debi
to legali. puta qz se exponit mortis picl'o p repu. ī casu ī q̄
tenet vel morali meret ꝯdigne: nō ꝯstituēdo illū debito-
rē: sz ex pte sua faciēs se dignū: suppositā illius ordiatōe ꝛ
sua bōa opatōe. Nā dicere q̄ meritū morale nō excludit
meritū ꝯdigni sz solū legale qō ē de p̄ceptis ñ ē bñdcm̄: qz
si mutuo illi q mihi mutauit ñ pp h̄ mereor: sz soluo debi-
tū: sz ipse p̄or meruit. Jtē cū aliqs gerit vtilr̄ negocia he
reditat] iacētis ipse meret de ꝯdigno: ꝛ facit sibi debitas
expēsas. Uñ ꝛ hz actionē negotioz p̄z leges: ꝛ tñ non ē ali
qs p̄e sibi debitor: ac si gereret negocia vīnētis: g̃ p̄t ei obli

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

gari. Ita ꝙ ꝑ deo opans facit sibi mercedez debitã: lz deus nõ ꝺstituat debitorẽ sibi: sicut si oparet ꝑ hoie q̃ põt ei debitor fieri. ℂ Itẽ si diceret ꝙ nõ debem⁹ deo totũ qđ agimus debito legali nisi ꝓcepta: sz debito morali cõsilia: non valet: qr tũc saltẽ nõ meremur apud deũ qcq̃ iplendo ꝓcepta qđ cẽt graue. ℂ Itẽ si debito morali ꝺbem⁹ ei ꝺsilia ꝺ ẽ itelligẽdũ de debito taz debili qđ possimus nõ soluere sine pctõ. Propter qđ male dicũt q̃ dicũt ꝙ sp ẽ pcm̃ saltez veniale qñ hõ nõ fac̃ qđ dz debito quocũqz. Alias ois hõ omittẽdo qđcũq̃ bonũ peccaret: si qcqd facit ⁊ facere põt totũ deo dz. ℂ Nec ꝓt dici ꝙ qñ fac̃ tũc dz qñ nõ facit nõ dz: qr hoc nũq̃ ꝓtingit ꝙ facere bonũ causet obligationẽ: qđ magis natũ ẽ tollere obligationẽ q̃ pere. Nihilomius tñ debitũ morale ipedit debitũ eq̃lr ficut legale: sic̃ in exẽplo posito. Propter hoc alia solo melior ẽ: qr soluendo debitũ meret̃: nõ iq̃m soluit debitũ sz iquãtũ iplet illud sub cui⁹ ꝺditõe fuit ordinatũ q̃ hẽret mercedẽ vel ꝑmiuz: sic̃ si aliqs ꝑmisit michi scribere libz̃ ⁊ ꝑmisi sibi soluere decez sub ꝺditiõe si scribit: scribẽdo libz̃ libaf̃ ab obligatõe q̃ mihi tenebaf̃: nec possuz facere ipz̃ icarcerari vt librum scribat sic̃ ꝑius poterã ⁊ cũ hoc nihilomius meret̃ mercedẽ: ⁊ ꝺstituit me sibi debitorẽ: nõ qr soluit debitũ: sz qr implet ꝺdicionẽ ꝺpromissi. Uñ si ipe ñ obligass̃z se ad scribẽdũ: tñ ꝑmisissez ei mercedẽ si scriberz libz̃ scribẽdo ñ soluerz debitũ ⁊ nihilomn⁹ ꝑmiũ mereret̃. Ita ẽt si ipe ꝑmisit mihi scribere libz̃ ⁊ ego ni⁹ ꝑmisi ei nisi q̃ sine aliq̃ obligatõe ĩsinuaui ei q̃ libalr ei darẽ si vellẽ ⁊ nõ alr si bñ facerz curialitatẽ tũc eo bñ faciẽte ego qdẽ nõ suz debitor ⁊ tñ illõ ẽ sibi debitũ: q̃ ita dignũ se fac̃ sic̃ si sibi me obligass̃z. Ita ẽ h.ió ⁊c. ℂ Argumẽtũ i oppm̃ solutũ ẽ. Qõ. II.

Secundo q̃rit̃ vtz̃: restitutio sit pars satisfactõis. Et vr̃ ꝙ sic: qr p satisfactionẽ reconciliãdi deo ⁊ ꝓxio: sz p restitutionẽ recõciliamur ꝓxio: q̃ ẽ ps satisfactiõis. ℂ Cõtra. qr satisfactio ẽ ĩ arbitrio sacerdotis: sz non restitutio: q̃ ⁊c. ℂ R°. circa istã qõnẽ sunt sex videnda. ꝑ an sit restit° faciẽda. z° de gb⁹ reb⁹ sit faciẽda. 3° a quo sit faciẽda. 4° cui sit faciẽda. 5° iquãtũ sit faciẽda. 6° qñ sit faciẽda.

ꝑª ꝙ Quãtũ ad pm̃ sunt gnq̃ ꝙnes. ℂ Pria. ꝙ restitutio sp ẽ faciẽda: nisi sit excusatio: ꝑ pp ipossibilitatẽ hacten⁹ q̃tenus. in q̃ dz ꝺsiderari si ẽ eq̃lis necẽitas ĩ illo q ẽ creditor respectu scõe necẽtatis. Tũc. n. iust⁹ ẽ aly subuẽire de suo q̃ ist̃i de aliẽo. Nã si eẽt extrema necẽitas q̃ facit oĩa cõia melior eẽt ꝺditio possidẽtis. ℂ zª ꝙ est. ꝙ scõo excusat̃ pp remissionẽ creditorus: qr p acceptationẽ tollit̃: nisi sit talis pson̄a q̃ nõ hz admistrationẽ: vel q̃ nõ ꝑt donare: nec p ꝺñs remittere: qr remittere ẽ dare. Itẽ qñ ĩ iure cautuz ẽ ꝙ remissio nõ valet tũc nõ excusat. sicut ĩ iudice delegato q̃ indebite munera ⁊ expẽsas recipiẽs vel extorq̃ns tenet̃ reddere: nlĩa ei ptiũ remissiõe ꝓfutura: de rescriptis. c. Statutũ ẽ. lib° sexto. Itẽ de visitãte iure ordinario recipiẽte munus: ad c⁹ duplũ restituẽdũ tenet̃. Nec ꝓdest remissio. de

ꝫª ꝙ cẽsib⁹. c. Exigit. ℂ zª ꝙ ẽ. ꝙ tenet̃ restituere nisi recõpẽsando excuset. Sicut ⁊ ĩ foro ꝺtẽtioso ligdi ad ligdũ fit cõpensatio vt si debes mihi decẽ ⁊ ego tibi alia decem neuter tenet̃ alteri soluere sz põt vterq̃ cõpẽsare sic ⁊ si foro ꝺscie: vbi oĩa sũt ligda coram deo. Et sicut ĩ foro exteriori si res debitoris ad me puẽit sine dolo meo possum eã retinere q̃si ꝑ modũ pignoris q̃usq̃ mihi satisfecerit sic ⁊ h: ẽt si cũ dolo: sic̃ dicet̃ infra. ℂ 4ª ꝙ ẽ. ꝙ excusat ꝓscriptio si iusto titulo ⁊ bõa fide sp fuerit res aliẽa possessa: non vitio furti aut violẽtie affecta: ꝺpleta ꝓscriptione iuris auc̃itate: ꝑt licite retineri: alr nõ: ex̃ de ꝓscriptõib⁹. c. Uigilãti. ℂ 5ª ꝙ ẽ. ꝙ vº excusat amissio rei: cũ distictõe tñ: qr aut illicite erat accepta vel retẽta tpe quo amissa ẽ: ⁊ sic tenet̃ ad extimationẽ idistincte: qr ĩ delictis tenet̃ delinq̃ns emẽdare dãnuz ẽt si nihil sibi adsit. Est ãt dãnũ dñi ẽt si apud eũ fuisset res eodẽ mõ pitura pp iuriã sibi factã ĩ auferẽdo vel ĩdebite retinẽdo. Uñ fur ⁊ raptor sp a ꝑn° sunt i mora. Mora autẽ trahit ad se piculũ fm iura. Idẽ ẽ si depositari⁹ vel cõmodatari⁹ q̃ a ꝑn° licite accepit dño repetẽti ĩdebite negauit: qr ex tũc mora facit ad morosuz rei piculũ ꝓtinere idistincte. Si ãt tpe amissionis nõ fuerat i mora vl erat purgata aut clpa sua quã ꝑstare tenet̃ fz näz ꝺtractus res pyt ⁊ sic ad ipz̃ spectat piculũ: qr clpa trahit ad se piclz̃ sicut mora: qr dãnũ qđ qs sua culpa sentit sentire nõ vr̃: dico ãt fz näz ꝺctus: qr qñ ꝺtract⁹ ẽ solũ gra tradentis: sic̃ ĩ deposito recipiens tenet̃ solũ de dolo ⁊ lata culpa. Qñ vo solũ gra recipiẽtis sic̃ ĩ cõmodato tenet̃ ẽt de leuissima clpa. Sz q̃dogratia vtriusq̃ vt in societate ⁊ pignore tunc tenetur de leui: sic̃ ẽ ĩ locato ⁊ ꝺducto. Aut sine mora ⁊ culpa ei⁹ pyt res quã restituere tenebaf̃ ⁊ tũc subdistiguit̃: qr aut trãslatuz fuit dominiũ ĩ recipiẽtẽ aut nõ. ꝓmo casu cũ dominio trasfert̃ piclm: si ꝺtractus erat tm̃ gra recipiẽtis: sicut est ĩ mutuo. Uñ. C. si certũ petaf̃. l. Incẽdiũ. ere aliẽo ñ exuit debitorẽ. Si antẽ gra vtriusq̃ sicut ĩ dote tũc piculũ ꝓtinet ad illũ q̃ dedit. Si ãt nõ fuit trãslatũ dñiũ tunc vr̃ tenẽda distictio Maritimi: qr aut erat eq̃lr apud dñm pitura ⁊ tũc nõ tenet̃ dare extimationẽ: qr ali⁹ locupletaret̃ cũ isti⁹ iactura: qđ ẽ ꝺnälẽ eqtatẽ: aut nõ erat pitura: ⁊ tunc si totaliter gra vni⁹ erat ꝺtract⁹ illius ẽ totũ piclm: ne ex sua libalitate dãnũ patiaf̃: si ꝓtiz tũc qlibz ꝓtĩ hz piculũ: qr qđ iuris ẽ de toto ad totũ ⁊ de ꝑte ad partẽ. ff. de rei vendi. q̃ de tota. Uñ ĩ depõito piclz̃ ẽ deponẽtis: ĩ cõmodato cõmodatary: ĩ mutuo recipiẽtis: i pignore ⁊ locato vtriusq̃: q̃uis iuriste nũq̃ dicant piculuz cõe: sed semper alterius tm̃. Sed

Quantuz ꝑmũ ẽ rõnalib⁹ ĩ foro ꝺsciẽtie. ad zm̃ sũt ẽt gnq̃ ꝺcl̃ones. ℂ Pria. ꝙ de ꝑª ꝙ bõis aie: de qb⁹ rõne rei magis dz fieri restit°: qr maius dãnũ: rõne mõi minor: qr nõ cogit̃ aia. Uñ q̃ mulierẽ ad peccatũ traxit dz hortari p se vel p aliũ ad pniaz. Qui ẽt a religiõe retraxit tenet̃ ĩducere ad ĩgressuz vel regressuz religiõis. Si ãt ille nolit ĩtrare vel redire tenet̃ eq̃ ydoneũ procurare. Qr si nõ possit tenet̃ p eo intrare: qđ fecit magist̃er Raymũdus qr dederat ꝺsiliũ ꝙ nouituis exiret ⁊ exiuit: de q̃ penitẽs ĩtrauit. Sic̃. n. ille q̃ hoc facit: facit qr ĩdignus ẽ vel vt de alio meli⁹ puideat̃ nõ iuste facit. Uñ nõ tenet̃ ad restitutõez. Si ãt aio ledẽdi ipz̃ tenet̃ ad restitutionẽ: nõ qdẽ tãti q̃m̃ valebat ꝓbẽda: qr ipse nõdũ erat eã ꝺsequut⁹ sz pẽsatis cõditionib⁹ vtriusq̃ fz arbitriũ bonoz̃. Et iõ si ꝑcurauit dari eq̃ digno vel digniori nõ tenet̃ ad restitutionẽ. Si ãt minus digno sibi vel aly tenet̃. Secus ãt ẽ ĩ alys donis vl legatis i qb⁹ nihil ẽ debitũ legatario vel donatario: sed tm̃ gratuitũ. Uñ si tibi dãdũ vel iã legatũ adhuc tñ renocabile ꝑcuro mihi vel amico dari: nõ facio tibi iniuriã nec iniustitiã: qr non aufero tibi ius tuũ. Nihil erat. n. adhuc tibi de-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

bitū. Sz ꝑbēde hēnt distribui nō ꝓ libalitatē sz ꝓ iustitiaz: q̄ respicit debitū. Uñ meliori debēt respectu minus boni: qz ieq̄lr bonis locus ēgratificatōi. Uñ hic fit iiustitia meliori ⁊ iiuria qñ dat minus bono: q̄uis ista rō ꝯcludat nō solū ꝺ illū q ipedit ne det meliori cui erat dāda nō solū de iure sz ēt de facto ab illo q poterat imo ēt ꝯcludit ꝺ ꝑlatuz q ꝯfert minus bono spreto melioze. Sz alia rō reformat pactū qz non eq̄ certū ē quis sit melior sicut cui ꝑlatus ul't dare. ¶ 5ª ꝙ ē de reb⁹: ⁊ q̄dē de iiuste ablatis ⁊ detētis sine iiustitia pdentis certū ē ꝙ subiacēt restitutōi: vt res furtiue vi metu vsura ⁊ al's illicite acq̄site. Si āt eēt res iiuste acq̄sita ⁊ iuste detēta puta qz dominus ꝑus noluit ⁊ modo vult. vel qz quis rē suā furat⁹ ē nō subiacet restitutioni: sz peccauerit i mō. Qñ tñ ꝓbabil'r credit ꝙ ꝓp po^am alteri⁹ vl' iudicis iiustitiā vel defectū ꝓbationū vel expēsaꝝ nō posset cōmode suū vel sibi debitū repetere si accipiāt sine scādalo occl'te dñt q̄dā ꝙ nō peccat: qz i defectū iudicis ꝑōt sibi ius dicere: ita ꝙ filius ⁊ vxor ⁊ serui vl' familia possūt accipe debitū qñ pei⁹ seq̄ret litigādo. ¶ Itē de iiuste possessis sz nō acceptis sicut i volūtarys ꝯmutatōib⁹: i despositō: cōmodato ⁊ ceteris q̄ bona fides nō patit retinere tenet ad restitutionē. Sz de pignore dubiuz ē: qz iura ꝓmittunt retinere: scriptura ꝑcipit reddere. Uñ si sit neciuz debitori ad vitā vt mola supiori ⁊ iferiori: ⁊ opimētū quo solo opit tenet: alias nō: sz bñ faceret reddēdo: vbi ille idiget ⁊ ipse secur⁹ ē: sicut scolaris li°. ¶ Itē tenetur ad restitutionē de pditis ⁊ iuentis. Et certū ē ꝙ ꝑuat⁹ iueniēs nō ꝑt retīere. Sz de dño dicet i 4° articlo. Thesaur⁹ āt iuēt⁹ ꝓpte restituēdū ē dño soli: vel i totū ꝺ ꝯsuetudinē: ⁊ dño generali. De symonia ⁊ ludo vī ifra qōne seq̄nti. Sz de colū barys vī ꝙ dñs coꝝ teneat restituere dāna dñis agroruz semiatoꝝ quos colūbi dānificant: nisi sit veꝝ quod quidā fingunt ꝙ colūbi q̄dā nociua simul cū granis comedētes plus ꝓsunt q̄ obsint: qz domin⁹ tenet emēdare dānuz illatū a suo aliteri ꝑcipue qñ ē i clpa: alias libat dādo ipz ꝓ noxa. Silē ē iudiciū q̄ ad hoc de ꝺuo ⁊ de bruto. Uñ sp ad alteꝝ ad minus tenet. Uñ cū dñs colūbary sit i culpa sciēter sic tenēs colūbos tenet īsolidū.

Circa 3ᵐ sciēdū ē ꝙ ꝑter eū q accepit tenent ꝯsentientes i .9. casib⁹ q notāt i his versib⁹. Jussio ꝯsiliū ⁊c. Uñ restitutio est facienda. ꝓ a ꝓncipali: Jussio. Ratihabitio retrotrahit ⁊ mādato comparat. Consilium. Aduocatus tenet ēt si ignorabat iiustā causaz ꝓ errorē iuris: qz turpe ē nobili ⁊ patricio ignorare iura i q̄bus vsat. ff. de origine iuris. l. 2ª. ¶ Sed dubiū est de illo cuius ꝯsilio aliqs mutuat ad vsurā an iste ꝯsiliari⁹ teneat. Et vī ꝙ nō: qz sicut nemo ex ꝯsilio obligat qz libeꝝ ē seq vel nō: īstit. l. mādati: sic qz nō dat vsurā nisi q vult: ꝯsiliari⁹ vsurary nō vī teneri. Sz qz agētes ⁊ ꝯsentiētes pari pena puniunt iō tenet vt vī. Consensus qñ ē causa sine q̄ nō. Uñ famulus vsurary q nō facit nisi man⁹ suas denigrare ꝯputādo nō vī teneri: sine q̄ erat idē factur⁹. Palpo. i. adulator. Idē ēt ē de detractatore: si ꝓp detractionē audiēs ꝓuocatus dānificet detractū. Recursus. Si receptat rē vel furē sic ꝙ ꝑ hoc ipediat nō solū punitio sz ēt restitutio. Participās. Famulus q qñ se locauit nesciebat vsurariū nec i vsuris ꝺuiuit mercedē recipe pōt. Al's iputet sibi: q illi seruiuit quē sciuit nihil hēre nisi de vsuris. Mutus. Qui scit vbi res ē abscōdita ⁊ non reuelat. Nō obstās. Propter cui⁹ culpā i purgādo ꝓuiciā malis hoibus furta ⁊ latrocinia cōmittunt: sicut tenet pastor ꝙ cui⁹ clpā lupus oues comedit. Nō manifestās. Judex q de ea re de q̄ cognoscit ꝓnūciare ꝺz ⁊ sic manifesta reius ptiū: si nō facit tenet. Nec valet distictio iuristaꝝ: q dicūt ꝙ iniq̄ ꝓmūtiās facit rē suā. Nō āt a iure deficiēs: qz ꝑt hēri recursus ad supiorē: qz ita ꝑt hēri ab iniusta sniā ꝑ appellatōez. Uñ i vtroq̄ casu tenet ad restitutōez dāni.

Circa 4ᵐ sciendū ꝙ regulariter illi cui ablata ē res q̄ restitutōi subiacz fallit i casib⁹ q sequūt. ꝓ qñ ⁊ ipse peccauit: vt i ludo: ⁊ symonia ⁊ quocūq̄ ob turpē causam: qz i pari cā turpitudinis melior est ꝯditio possidentis. ¶ Scōo qz nō expedit ei: vt furioso gladius: pupillo auc: sz tutori vel curatori. ¶ Tertio qñ īcertū ē: ⁊ tūc facta diligēti īquisitōe paupib⁹ dādū ē. Alio. n. mō nō ꝑt meli⁹ pficere illi cui⁹ ē: cui⁹ noīe dandū ē nō restituētis. Mereret tñ vterq̄: iste reddēdo debitū noīe suo: ⁊ ille cui⁹ noīe fit elemosina: q̄ faciēda ē arbitrio ep̄i vl' p̄sbyteri. Et qñ pditū iuēit reddat iusticie. ¶ Quarto qñ mōtuis heredib⁹. Uñ ⁊ depositū vī reddēdū officiali qñ bōa deponētis sūt ꝯfiscata nō deponenti: q dñs eē desyt: dū tñ ꝯstet. Al's furi magis q̄ dño ꝺpositū ē reddēdū. ¶ Quito qñ absēs mittēdū. ⁊ iputet sibi q alibi asportauit. Uñ forte sec⁹ ē qñ ille se absentauit. ¶ Sexto qñ dillapidator: tūc dño nō ꝓcurator: vt si religiosus vl' cleric⁹ bōa monasteri vl' ecclie dederit vl' luserit reddāt nō sibi sz ecclie. ¶ Septio. qñ exequutorib⁹ potius restituēdū ē q̄ heredib⁹. ¶ Octauo. qz nō ipsimet vsuratio: sz a q̄ accepit. Qñ āt ille a quo est res accepta tenet aly. 3° libat ille q illi 3° soluit ꝙz iura: nisi q̄ hoc pic'o se exponit: qz forte non poterit ꝓbare illū cui solui fuisse creditorē. Uñ vī distīguēdū qz aut recipiēdo ab isto scōo peccauit i illū tertiū puta qz sciēter recepit rē ei⁹ vsurariā vel furtiuā i casu illicito ⁊ ex hoc obligat' est illi rōne delicti ⁊ tenet illi p° restituere nec libat restituendo ei a q̄ accepit aut bona fide aut al's licite recepit: ⁊ tūc non tenet illi ꝓmo: nisi rōne detētionis: ꝓpter q̄ō si non tenet reddere scōo puta qz accepit dono tenet reddere illi ꝓio: nec libat reddendo ei a q̄ accepit nisi speret illū restituturū. Si āt accepit mutuo vel alio ꝯtractu quo tenet cū posit se libare vtriq̄ soluēdo tñ si timet se deficere i ꝓbatiōe si soluerit ꝓmo ꝑt licite reddere scōo. Al's meli⁹ faciet reddēdo p°: maxīe si credit ꝙ vsurarius nūq̄ ei restitueret sicut tenet. Tenet. n. hō bñ facere alteri cū pōt: ⁊ iuuare in recuperādo rē suā quā alias perderet: si potest.

Circa 5ᵐ ē sciēdū. ꝙ restitutio faciēda ē a ꝓncipali inquātū accepit. i. simplū nō mlt'pl'r: habet tñ rō dāni: ēt extriseci ⁊ inimici: vt si paup ꝓp vsuraꝝ pstationē coact⁹ ē minus vēdere bladū suū: vel pdiderit lucrari vel mercari: lucꝝ quo viuebat cū essz opari⁹: expēsas medicorū: dāna opaꝝ ⁊ hꝺ oia. Lz enī in īteresse q̄ ex ꝯctu debetur ñ habeat rō dāni ⁊ lucri extriseci. ff. de actio. emp. Si sterilis. ℈. Cum ꝓ vēditorē. tñ habet i eo q̄ debet ex delicto. Ad. l. aq̄'l. l. Jnꝺ neraci⁹. ⁊. l. p̄cedēti. Itē cū fructib⁹ ꝓceptis q̄tenus fcūs ē locupletior: ēt si fuit sp bōe fidei possessor. Itē ⁊ de ꝓceptis ⁊ ꝯsumptis ⁊ ꝑcipiendis q̄ dñs ꝓcipisset: q̄ oia i rōne dāni cōputāt si ē male fidei possessor a tpe q̄ durauit mala fides. Fruct⁹ āt dico nāles vel īdustriales: q ex nā rei vt merces ꝺom⁹ locate vel q̄ locari potuit cuz ea restitui ꝺz: sic vinū cū vinea. Nō āt oz restituere cuz lucro pure ex īdustria obtēto. Uñ pecunia ex pecunia vsuraria q̄sita nō ē restituēda. ¶ De re āt pdita qñ ⁊ quō sit reddēda q̄uis iuriste al'r dicāt vī i foro ꝯscie ꝓbabilis distinctio posita i 5ª ꝙne ꝓmi articli. hꝺ qōnis: nisi ꝙ heredes nō tenāt ex dilect⁹ defūctoꝝ: nisi q̄ᵐ ad eos quēit ex delicto eoꝝ: vel nisi qñ ꝺ defunctū fuerit lis ꝯtestata. C. ꝙ delict⁹ defun. l. vna. Ex ꝯctu autez nihil q̄si tenēt īsolutū nisi fecerit iuētariū al's tenēt q̄ᵐ hereditas sufficit. C. de iure del. l. Scim⁹. Hoc ꝓᵐ ocm̄ ē fm canones rōnabili⁹ i foro ꝯscie tie. In his āt q̄ gra vtriusq̄ fiūt vt i locato ⁊ pignore vī piculū dñi: q nullā graz ꝑstat: vt vbi ꝯmodū ibi ⁊ piculū colloceat. Dñs. n. sicut hz sue rei frnctū regulariter sic ⁊ picz. Uñ ⁊ emptor anteq̄ sit dñs qz nō hz emolumētū non hz picz. Socy āt maleficy eq̄lr vt q̄dā dicūt nō tenēt insolidū: sz ꝓ ꝑte vel q̄ᵐ ad eos quēit de vsura. Sz i furto ⁊ ra-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pina secus ē. ¶ Sz ꝺ: qz ēt ī obligatōibꝰ ex delicto qñz gli bet tenet̄ isolidū: ⁊ ī his q̄ non sunt delicta nisi qz ꝓhibita. Uñ mlto magis ī vsuris sicut ī furto ⁊ rapina oēs isoliduz tenēt̄ si gdē simul fecerūt maleficiū: alꝫ si seoꝛsuz glibz ꝑ se: lz eēnt socy ex pacto: ⁊ tūc sūt plura maleficia distincta. Sz vnꝰ soluēdo alios libat. Et licz nō hēat actionē ꝺ alios iure ciuili: nec ꝑ socio qz maloꝝ nulla ē societas: nec māda ti qz rei turpis nullū ē mādatū: nec negocioꝝ gestoꝝ qz nō illoꝝ sz suo noie soluit: tñ ī foꝛo pñe alꝫ sibi tenēt̄: nō gdē isolidū sicut dño: sz ꝑ pte tm̄ maleficy q̄ ad eos puēit. Tā tū. n. isti abest ⁊ illis adest. ¶ Collegiū āt vel Ciuitas si cō muni ꝺsensu fenus exerceāt vel vi rapiāt ois res sūt totiꝰ delicti rōne ꝺsensus. Sz ꝑncipales ⁊ capitāei isolidū tenē tur restituere: minoꝛes nō: nisi q̄ꝫm ad eos puēit: directe vl̄ idirecte. ¶ De exercitu āt sciēdū ꝙ qñ ꝺstat dñz bēre iu stū bellū: subditi tenēt̄ iuuare: vel qñ dubiū ē. Uñ nec est pcm̄: nec ē restitꝰ faciēda. Qñ āt ē certum de oppositō pec cāt obediēdo. Sz qz nō sūt ꝑncipales nec vnusq̄sq̄ ē adiu uās talꝫ ꝙ sine eo nō fieret ꝑdatio nō tenet̄ restituere oia spolia exercitꝰ: sz solū q̄ꝫm ad eū puenit. Illi āt q vadūt itē tione iuuādi si oꝛteret dato ꝙ nihil fere faciant ⁊ nihil accipiant nihilominꝰ tenēt̄ rei crimis: ⁊ restituere q̄ꝫm arbi trio bōi viri iudicari pōt ꝙ eoꝝ pñtia nocuerit. Jdē vr̄ de illis q cā pacificādi vadūt nisi adnersarys hoc significaue rit: si ꝓp eoꝝ pñtiā aduersary territi omiserūt se defende re: alꝫs non. Qui vo solū cā curiositatꝭ vadunt nec aliqd fa ciūt nec alicuiꝰ malꝭ occasio sūt nō tenēt̄. ¶ Heres āt tan tū tenet̄ q̄ꝫm ad eū puenit: nō solū ex delicto sed ēt ex here ditate defuncti: ⁊ nō plꝰs: siue fecerit iuētariū siue non: siue fuerit lis ꝓtestata ꝺ defunctū siue nō: lz legiste secus dicāt. Nō. n. equū ē ꝙ heres ex rebꝰ defuncti locupletet̄ ⁊ alius depaupet̄. Nec ē minꝰ debitū qđ debetur ex delicto q̄ qđ ex ꝺctu. Nec ē minꝰ diligēs qñz q litē ñ ꝓtestatꝰ ē forte ꝓp aduersary potēm ⁊ suā impom q̄ alꝭ. Tenēt̄ āt heredes ꝑ portionibꝰ hereditarys: nisi ī solidū res ipsa ad aliquē pue nerit. Nec ꝑt qs deducere q̄rtaz debitaz iure nāe nec iure īstitutōis: qz vtrūq̄ itelligit̄ deducto ere alieo. Pōt āt de ducere īpensaz funeris: q̄ omne es alienū excedit. ff. ꝺ religio. ⁊ sūpti. l. fi. Nō tenet̄ etiā vltra q̄ꝫ valeat hereditas. ēt si iuētariū nō fecit q̄sq̄ ꝺdēnatꝰ fuerit. Tūc. n. teneret̄ si cut ī alys penis legalibꝰ: Nō tñ vr̄ ꝙ heres ipēsaz funeris possit deducere īmoderatā: qñ vsurariū sicut comitē sepe liuit: imo nec moderatā: si plus ipe de suo q̄ꝫ alꝰ poterat ⁊ tenebat̄ defūctū sepelire: vt puta qz filius hrs erat diues: ⁊ creditoꝛ paup exneꝰ. Lex āt logt̄ forte ī herede exneo: q solū amoꝛe creditoꝝ adyt hereditatē. ¶ Successoꝛ aūt ī re q̄ subiacet restitutōi si sit affecta vt ī furto ⁊ rapina te neēt̄: qz res tenet̄ cum onere ⁊ ī metu. Uñ sine ꝑcio ⁊ curet cautius negociary. C. de furtis. l. z. nisi vbi ē ꝺsuetudo cō traria. Jn vsura idē si sit actio ī rē scripta. Nā lz in furto ⁊ rapina nō trāsferat̄ dñiū tñ ī vsura trāsfert̄. Si. n. traditio metu moꝛtis facta trāsfert dñiū multo magis vsura: q̄ ma gis volūtaria tradit̄: ⁊ minus ꝺ legē dei recipit̄. Nec enim duo solū videbāt̄ ipedire trāslationē dñy. ¶ De singlꝰari āt successoꝛe ī vsura q hz titulū lucratiuū vr̄ ꝙ teneat̄ exi stēte nō soluēdo vsurario: alꝰs nō. ¶ De domino aūt q lo cat vsurario domū suā ad fenerādū vel sustinet ī terra sua manifestos vsurarios vel collectat siue taliat iudeos vel alios q̄s scit nihil hēre nisi de vsuris dicēdū ꝙ tenēt̄ resti tuere illis a qbꝰ illi exegerūt: sicut ⁊ ꝓnati. Jtē qñ res ꝑdita īuēta reddit̄ iustitie ⁊ ꝑditoꝛ q̄sitꝰ nō iuēit̄ ꝺz erogare: ⁊ ñ sibi retinere. Sz possz videri ex hoc ꝙ ad ipm spectat red dere ꝑdita. ġ ⁊ lucrari. Dōz ꝙ nō: qz ꝑdita violēcia maloꝝ boinz a qbꝰ ꝺz purgari puiciā suā ꝺz reddere: nō āt ꝑdita ꝓ negligētiā ꝑdētis: nec ꝑdita alio casu foꝛtuito: puta īcen dio vel naufragio. Uñ sic nō redderet nauigātibꝰ illa q̄ ꝓ- diderūt naufragio si illa nō extarēt ita nō ꝺz ea sibi retine re si iueniaut̄: sz reddere dñis: si appareāt: vel paupibꝰ da re: si illi nō cōpareāt. Nec valet ꝺsuetudo ꝺria: cū sit repꝛo bata a iure: ⁊ ꝺ ius nāle ē spoliare. s. īnocētez: ⁊ afflicto dare afflictionē. ¶ De fuiēte dr̄ ꝙ si fuiāt ī licitis ⁊ honestis ⁊ neciys pōt recipe mercedē: ēt ab eo q non hz aliqd nisi de vsuris. Qui āt fuit ī vsuris recipiēdis mercedē ꝑdit: sz nō obligaī ad restitutionē si alꝰs ꝑ se vel ꝑ aliū erat ille ꝺputa turꝰ pecuniā. ¶ Nec obstat qz ꝑ manꝰ eiꝰ trāsyt: qz nō ad eū puēit: qz nō ī vtilitatē eiꝰ cessit. nec effectu qđ nō reqrit̄ nec affectu q reqrit̄. Qui. n. nō est ꝓncipalis nec ē cā sine q̄ nō: nō tenet̄ ad restitutionē: nisi q̄ꝫm ad eū puēit. ¶ De cre ditoꝛe āt dr̄ ꝙ q bōa fide mutuauit vsurario ꝑt repetere ⁊ retinere: secꝰ si ī ludo ꝑditōis ⁊ sciēter. ¶ De illo aūtē q hz cāz lucratiuā nisi ī casu ī quo elemosina fieri ꝑt dicūt ꝙ te neēt̄ ī subsidiū si ille sit ī nō soluendo: qz ꝑcū succedit loco rei. ¶ Sener vo q dotē ab vsurario accepit q nihil hz nisi de vsuris teneēt̄ reddere: si scienter ꝺtraxit. Si autez igno ranter nō: qz ꝑ oneribꝰ mrimōy hz dotē: sed filia sic: qz nec

Circa quartā nature potest retinere. 6m sūt q̄ttuoꝛ ꝙnes. ¶ Prīa. ꝙ restitꝰ ē statiz fa ꝑª ꝙ
ciēda: qz ꝑceptū ē negatiuū: nō remāebit opꝰ mercenay ⁊c. Si. n. ꝺtinue. detineo rē tuā plꝰs te īpedio in vsu eiꝰ q̄ꝫ si fre q̄nter eā subtraherē. ¶ zª ꝙ ē. ꝙ ē aliqd spāle in vsurarys zª ꝙ
māifestis. Debet. n. restituere: vl̄ ydonee cauere de restitu endo añ ꝺfessionē ⁊ eucharistiaz ⁊ oblationē ad altare: qz vsurioꝝ māifestoꝝ nō ē ꝺfessio admittēda q̄usq̄ satisfe cerit: cū tñ alioꝝ fuꝝ ⁊ raptoꝝ sufficiat ꝓpositū ⁊ libalꝰ ꝓ missio: exꝑ de vsur. c. vlti. Ante sepulturā: qz nō debent sepe liri q̄uis penituerīt nisi satisfecerint. ¶ zª ꝙ ē. ꝙ excusant̄ zª ꝙ
religiosi sepeliētes sex modis: ꝙ qñ sunt vsurary indigene ⁊ nō aduene. Nā decretalis q̄ hoc ꝓhibz de vsurarys sim plr vr̄ itelligēda ꝓz illā vsuraꝝ voꝛaginē: qz intentio pape Hre. potissime fuit extirpare illos vsurarios q ad alienas ꝓuicias vadūt ad fenerādū. Uñ dicit alienigenas: ⁊ nō ī de oriūdos. ¶ Scꝺo ꝙ licz vsus oꝛdinarioꝝ H extēdat ad īdigenas tñ solis māifestas negat̄ eccliastica sepltura. Di co āt manifestos q palā ī ꝺspectu oīuz mutuāt: sicut facie bāt aliq tpe illo hēntes ī palā mēsas suas: sicut numulary ⁊ iudei. Nō āt dicēdi sūt manifesti illi q occulte: licz mlti di cāt hoc. Nō enī oia q̄ a multis dicūt̄ va sūt: vel si va sūt nō ꝓp hoc sunt notoria ⁊ manifesta. Si enī homicidiū occulte factū ē nō ꝓp hoc dr̄ qs māifesti homicidia: qđ a mltis q nō viderūt ita dr̄. Et manifestus fur ē ille tm̄ q ī furto dep̄ hendit̄. Si dicat̄ ꝙ ois vsurarius dep̄hendit̄ ab illo q tra dit sibi vsurā hoc nō valet: qz tūc ois vsurarius eēt māife stus: qđ nō ē de itentiōe pp̄: sz de eo q vr̄ a multis. ¶ 3º. qz post cautionē datā oꝛdinario tradit̄ eccliastice sepulture. Uñ cū sp sit ꝑsumendū ꝑ iudice qñ ipse āmouit manum suā quā apposuerat arrestādo: vel qñ nō apposuit nec ipse ꝓhibz cū sciat: supponēdū ē ois recta acta: ꝙ. s. vl̄ ille non sit talis q̄lis dr̄: vl̄ ꝙ cautū fuit vt debuit. Nec ē ꝑsumēdū ꝙ ipse pecunia coꝛrupt̄ ōmiserit arrestare vel suspēderit arrestationē. Nec vane voces ppli sūt audiende. ¶ 4º. ꝙ nullus vitād ē ī mōte nec ī vita q̄ꝺiu ab eccl̄ia tollerat̄: Jste ab eccl̄ia tollerat̄ qz oꝛdinarius q tātū audiuit de eius vita q̄ꝫm nos dissimulat: nec ei viuo īterdicit ingressum ec clesie: nec moꝛtuo sepltura. ¶ 5º. qz sufficīt ꝙ cauerit ī ma nu creditoꝛis vl̄ curati eccl̄ie. Uñ cū ad curatū ptīeat de nūtiare pachianos suos suspēsos vel excōicatos taz viuos q̄ꝫ defūctos cū ēt ptineat ad eū illū sepltura asini sepelire eyciēdo moꝛtuū de suo cimiterio sic̄ viuū de eccl̄ia ⁊ ipse eū appoꝛtet vr̄ ꝙ sit recipiēdū. ¶ 6º. qz māifesti vsurary obl̄o ad altare nō ē recipiēda: nec ad ꝺfessionē: nec ad com munionē: nec ꝑ ꝺnās ad extremā vnctionē recipiēdꝰ ē. Uñ cū sacerdos q ei⁹ ifamiā audiuit ⁊ nihilominus ad cōionē

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

i die pasce recepit vt pz.qz nō arcebat euz ab ingressu eccl'ie
ꝫ ꝓceptuz decretalis. Ois vtriusqz sexus.cui⁹ executio vī
ptiere ad curatū q sibi oīa sacra exhibuit.vñ cū curat⁹ cū
clericis ipm comitet̄ z efferat vsqz ad tumulū q ét ꝑus in
suā eccl'iaz itroduxit z cātat missaz z obl'onē vbiqz recipit
quē nemo ꝯdēnat nec curatus nec offerens vī qz tute pos-
sint eū recipe fratres. Sed qdā videt festucā in oculis fra
trū:nō āt trabē i oculo suo.mihi āt ꝑ minimo ē vt a vobis
iudicer aut ab humano die:vt dicit apl's. Sic igit̄ aliq̄ sūt
spālia circa manifestos vsurarios:q̄ nō sūt circa alios : z in
morte vt dcm̄ ē z i vita:sicut dī ex̄ de vsuris.c.Qz i oib⁹.li.
4ª ♀ sexto. ¶ 4ª ♀ ē.qz i raptorib⁹ publicis z violatorib⁹ eccle-
siaz ē aliō spāle.s.qz i vita nō sūt admittēdi ad pniaz quo-
uscqz satisfecerit:vel securitatē dederit:nec al'r in morte:qz
ét data i morte qñ i sanitate dare noluerūt sepultura qdē
ꝯcedit̄ ꝫ clericus iteresse phibet̄ : sub pena depositiōis:z
phibet̄ obl'onē recipere sicut habet̄ ex̄ de raptoribus.c.z.
¶ Ad argumētū i oppositū ē dōz. qz de offensa hō ꝑimo
nō recōciliat̄ ꝑ hoc qz sua ei restituit ꝫ ꝑ hoc qz supra hoc
aliqd humiliatl exhibz. Et ita ñ segt̄ qz restitutio sit satis-
factionis pars:vt infra spāliter videbit̄. Qō. III.

Certio q̄rit̄ vtz elemosina sit satisfa-
ctōis ps. Et vī qz ñ:qz illō qō ē i
ꝓcepto ū ē satisfactoriū:ꝫ elemosina ē hō:
ḡ ꝛc. ¶ Contra.i Dan.dī. Ptā tua elemosi
nis redime. ¶ B°.circa istā qōnē videda
sunt septez. ꝑ qz elemosina ē potissima ꝑª
pars satisfactiōis. z° de ei⁹ necitate. 3° de
eius vtilitate. 4° de eius distinctione. 5° quo ad mām de
qb⁹. 6° a qbus danda. 7° qbus danda.

ꝑª ♀ Quantuz ad ꝑmū sūt tres ♀nes. ¶ Pria, qz elemo
sina ē pars satisfactōis:qō ꝓbat̄ dupl'r: ꝑ°
sic.Omne op⁹ bonū penale ē satisfactoriuz:ꝫ elemosina ē
huiō:ḡ ꝛc. Sz maioz z minoz debēt itelligi de eo qō est pe-
nale in se:nō respectu volūtatis.dī enim pena dupl'r.vno°
qcqd ē ō volūtatez z hō nō ē satisfactoriū:qz nec ē vtuosuz
nec meritoriū:dicēte Augustīo qz nemo iuit⁹ bñ facit: etiā
si bonū ē qō facit. Scō mō dī pena qcqd ē ꝑuatio alicui⁹
boni:q̄ꝫuis placeat volūtati: Et talis pena ē satisfactoria:ꝫ
elemosina ē hō qz diminuit bona tpalia z sic ē penalis. ḡ ē
satisfactoria. ¶ Scō sic. Justitia hūana ē exēplata a iusti
tia dīna :ꝫ ꝼm iustitiaz humanā satisfacit hō de offensa cō
missa ñ solū ꝑ penā quā sustīet ꝫ ꝑ redēptionē quā exhibz:
ergo ꝼm iustitiā diuinā nō solū satisfacit hō ꝑ ieiuniū tāq̄ꝫ
ꝑ penā q̄ corꝑ⁹ affligit̄ sed etiā ꝑ elemosinā tāq̄ꝫ ꝑ redem
ptionē q̄ exhibet̄. Ubi ē aduertēdū qz patiēti iniuriā satis-
fit ꝑ pecuniā nō solū solutā sibi ꝫ quā q̄ꝫdoq̄ꝫ recipe dedi-
gnat̄ vl' nō idiget si alꝫ det̄ de mandato ei⁹ q eam recipit
noīe suo. Et isto mō satisfit deo ꝑ elemosynā q̄ ē op⁹ i quo
aliqd dat̄ idigēti ex ꝯpassiōe z ad honorem dñi z non ipsi
deo:qz bonoꝝ nr̄oꝝ nō idiget:ꝫ paupi de mādato ei⁹ ipaz
recipienti. ¶ zª ♀ ē.qz elemosina est potissima pars satisfa
ctionis:qō sic ꝓbat̄. Illa ps satisfactōis i q̄ ꝯtinent̄ alie par
tes ē potissima:ꝫ i elemosina virtute ꝯtinent̄ ieiunium z
oīo.ḡ ꝛc. Minoz pz.ꝑ°:qz elemosina eū cui dat̄ ꝯstituit de
bitorē ad ieiunādū z orādū z ad faciēdū alia bona ꝑ eo q
dedit. Et ē intelligēda ista rō nō de debito legali sed moza
li. Si enī facio tibi curialitatē ꝑ aliū z ꝛtēplatione alteri⁹
nō te cui facio ꝫ solū illū ꝑ quē facio ꝯstituo mihi debi-
torē si solū cedit i illi⁹ vtilitatē: vt si ꝑcuratori i negocio do
mini nō suo ꝑ dñz mutuo: z ipse se nō obligat:i nullo me-
reor apud ipm. Si āt facio tibi vtilitatē ꝯtēplatōe alteri⁹:
negociū tuū gero re ipsa:sed alteri⁹ ex intētōe.vñ vtrunqz
hēo obligatū si vtriusqz iterfit. Alias illuz cui facio qñ.s.al
terius non ē negociū ꝼm vitatē licet putarē eē illi⁹ nō isti⁹.
Sed hec oīa hēnt locū qñ gerit̄ negociū aīo repetēdi. Qñ
autē aīo dandi liberaliter cuiuscūqz fiat amore:cui sic da-

tur nō obligat̄ nisi debito morali: z sic ē hic:qz cū elemosi-
na dat̄ liberaliter ꝑpter deū si etiā cuz hoc ꝑ pietatē ad
ꝑimū:non ꝑ hoc ē obligatus paup nisi moraliter ad re-
tribuēdū tpaliter vel spiritual'r. Et si dicat̄:donatio libera
lis nō ē respectu remunerationis tpal'quā non intēdit ele
mosinari⁹: sed respectu boni spūalis quod intēdit. Dicen
dum qz nō eēt elemosina sed simonia si ꝑ hoc vellet sibi
aliū obligare efficaciter: ꝫ si ꝑ hoc intēdit qz alius ex bo
na affectōe mouebit̄ ad orādū:licet. Sed tñ alius nō obli
gat̄ nec ex pacto expresso qō nō ē:nec re ipsa sicut i mutuo
vel hō:qz donatio liberalis nō ē ꝯtractus vltro citroqz ob-
ligatoriꝰ. vñ nec in iudicio seculari nec in foro cōscientie
obligat̄ ex ꝓcepto:nec esset peccatū mortale talis ingra-
titudo maxime qz facta est ꝑ deum: z ideo nō pōt eē pdi-
ta illi qui fecit: cum deus nunqz sit ingratus etiam si iste
qui recipit sit ingratus.

Circa zm sūt tres ♀nes. ¶ Pria qz elemosina ē in duo
bus casib⁹ i ꝓcepto. ꝑ qñ is cui ē faciēda patit̄ extremā ne ꝑª ♀
cessitatē. sic qz nisi tūc ei subuēiat̄ i victu vel vestitu mor-
tē aut graue infirmitatē visil'r incurreret: z iste q videt nōhz
istā necitatē:ꝫ supfluitatez quo ad ista: iō diues epulo nō
subueniēs Laçaro mendico sepultus ē i iferno. Propter
hoc btūs Dominicus libros suos z oēm suppellectilē vēdi
dit ꝑ famē paupez Palētie:que tñ erāt necia suo statui.
Causa āt q̄re elemosina sic ē i ꝓcepto.s. vt fiat de supfluo z
i extrema necitate alteri⁹ ē qz charitas plus diligit vitam
ꝓximi q̄ꝫ oīa bona tpalia z decētiā. Uñ beat⁹ Martin⁹ cū
idecētia vestitus sui vestiuit pauperē. Et hoc ē ꝓceptū Joā
nis baptiste. Qui hz duas tunicas qō ē decētie det vnā nō
hñti: qō ē nature:qz ex̄ padisū nō ꝑt viuere nudus. ¶ Se
cūdus casus ē ad subueniēdū necessitati ꝯditio⁊ de ꝺ qō
sibi ad hāc supfluit: Nō eniz dz sibi velle ex charitate illō
idē qō ꝓimo. Uñ ꝺ charitatē faceret si se ipm dehoneста
ret:qz crudelis ē q famā negligit. Contra charitatē ét ꝓxi
mi facit si ei⁹ honestati de sic supfluo nō subuenit. Jō bea
tus Nicholaus vicino q dehonestare se volui: ꝑstituēdo
filias subuenit:q̄ꝫuis videret̄ maioz necitas vitādi pecca-
tū. ¶ De ꝑ°dic̄ Ambrosi⁹. Pasce fame morientē:quē si nō
pauisti occidisti. In nālib⁹ colūba z turtur z hō nāli pieta-
te nutriūt alienos pullos.ff.de.li. cognos.l. Necare vī ptū
q alimēta denegat. ¶ Quātū ad zm i Neemia z Esdra q̄ꝫ
de mortali reꝑhēdūt̄ iudei de ꝺ qz frēs possidebāt i suos
z ācillas: dātes eis victū z vestitū:qz ñ tenebāt eos ꝼ hēdi-
tiā sui stat⁹:cū eēnt libi z ñ ꝼui:z ō supfluo q̄ eos tenebāt vt
ꝼuos:poterāt eos tenere vt liberos:vel mutuādo vt Tho
bias Habēlo. vel dādo:sic̄ fecit beat⁹ Nicholaus:q de sua
abūdātia dedit ꝓxio ad decentiā maritādi filias. ¶ zª ♀
est.qz sūt alꝫ duo casus i qb⁹ elemosina cadit sub ♀silio.pri zª ♀
m⁹ ad supplēdū alteri⁹ idigētiā q̄ ad bñ eē. Si qs .n. hz pa-
nē z aq̄ꝫ z vnā vestē trāsire ꝑt:ꝫ ñ bñ. Et talib⁹ subueniri ō
bis q̄ nec sūt oīo supflua nec oīo necia ꝫ media qb⁹ ꝑt iste
sibi z illi subuēire ē ♀silꝫ z ꝑfectionis. zª casus ē oīa reli-
q̄re ꝑ deū:de q̄ Matth̄. Si vis ꝑfect⁹ eē vade z vēde rc.
¶ zª ♀ ē.qz sūt alꝫ duo casus: qb⁹ ē i ꝓhibitōe. ꝑ° rōne sui
qñ eq̄lr idiget vel plus i ꝑꝑa ꝑso⁻¹:qz ordinata charitas ici zª ♀
pit a seipso: z amicabilia q̄ sūt ad alteꝝ venerūt ex amica-
bilib⁹ q̄ sūt ad seipz. Et qō dī ex oī ligno ꝑadisi comede z
miserere aīe tue placēs deo:sūt ꝓcepta de ♀seruatōe ꝑꝑꝝ
subi. Et qui sibi neq̄ꝫ ē cui alꝫ bonus erit. zª casus est si in-
diget ꝑ suis.i. Tbi.5. Si qs suoꝝ z maxie domestico cu-
rā nō hz fidē negauit: z ē i fideli deterioꝛ. Uñ Augu. Si qs
vl't filios exheredare z eccl'iā istituere aliū q̄rat ꝑ ♀silio q̄ꝫ
Augustinū. Uñ dī. C. de ꝼuitu. z aq̄. l. Presēs. Absurduz ē
tuis agris sitiētib⁹ alios irrigare. Et ꝺ nisi alia rō vtilitati
pu^cc ♀riū suadeat:sic̄ vidua victui suo z filꝫ ꝓponut victū
Delye dicēt l. Fac mihi ꝑ ꝰbcierici⁹ panē tibi āt z filio tuo
fac postea. Et q̄ꝫuis ꝑ vbū Delye speraret farinā ñ defice

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

re tñ etiã si sciret defecturã laudabilr p cõi salute poterat se morti exponere.preferẽdo vitã Helye q erat currus israel ꝛ auriga ei⁹.Qr aũt in vitis patr comẽdant duo iuuenes qui iuẽti sunt mortui fame nõ tactis ficub⁹ quas alys deferebãt credẽdũ est q spãli consilio spũssancti hoc fecerunt.Alias fuissent homicide.

Circa 3ᵖ sunt qnq; ꝑnes. ¶ Prima.q elemosyna liberat a morte eterna:nõ quidẽ morientẽ i pctõ: siue fcã fuerit ab eo in vita qr si distribuero in cib.pau.ꝛc.Siue fiat p eo mortuo qm̃ nõ est apud inferos inuenire cibos: sz liberat a pctõ disponẽdo ad ꝓtritionẽ pcti. Ignẽ ardẽtẽ extiguit aqua:ꝛ elemosyna resistit peccatis. Itẽ satisfaciendo p eo. Date elemosynã:ꝛ ecce oia mũda sũt vobis:qr aqua ꝓassionis lauat sordes affectiõis. Itẽ preseruat a pctõ. Non te pigcat vestire infirmũ.Ex hoc eniz i dilectiõe firmaberis. et sic min⁹ laberis:qr hitus auget p actũ. Itez q porrigit manũ stanti erigit si cecidit:ꝛ si non a casu preseruat.Opi manuũ tuar porriges dexterã.Man⁹ suas extẽdit ad paupere:g ad xp̃m:qr qđ vni ex minimis ꝛc.Dem aũt q venit ad me nõ eyciã foras:imo cũ ceciderit nõ collidet:qr dñs supponit manuũ suã. Itẽ liberat a purgatorio:ꝛ faciet inuenire vitã eternã.Ut cũ defeceritis recip.ꝛc. ¶ Scda ꝑ ẽ. 2ª ꝑ q plus valet elemosyna vt dictũ fuit supra q̃ ieiunium ꝛ oro:qr ad hec obligat recipiẽtẽ vñ in vitis patr dr̃ i zº lib. de abbate Lucio.Qñ dormio illi p me orant. Et sic dixit beat⁹ Ludouicus in mari hora matutinar.Et lz oro reddat hoiem deo familiarẽ tñ multor oro magis exaudit. Et corporalis exercitatio ꝛc.sz directe elemosyna ẽ ꝺ auaritiaz. Jeiunio sanant pestes corpis:orone pestes mẽtis:sz elemosyna pestes medie circa exteriora. ¶ Tertia ꝑ est. 3ª ꝑ q plus ẽ elemosyne vtus ex effectu q̃ cẽsu:qr cũ elemosyª efficaciã bẽat vt pz ex dictis ex ipo faciẽte inq̃m est opus meritoriũ ꝛ ex recipiẽte inq̃m obligat ad orãdũ p illo qui elemosynã dedit:iõ si ꝑsideret elemosyne efficacia ex pte recipiẽtis sic maior efficacia in maiori dato ꝑsistit: inq̃tuz per hoc plures ꝛ magis debitores efficiũtur. Ex pte aũt dãtis sic respectu p̃my essentialis efficacia elimosyne magis pensat ex affectu q̃ ex dato.Sz respectu p̃my acctñal: vt puta remissiõis pene vel alicui⁹ hui⁹ magnificat efficacia elemosine ex magnitudine dati.Qñq; tamẽ magnitudini dati ꝓpõderat intẽsio affectiõis.Põt.n. tã intensa eẽ volũtas q ẽt oẽm penã absorbet ꝛ reatũ:sic ꝛ de ꝓtritiõe dr̃: qr bñficior retributio fit ꝼm affectũ:qđ vexr ẽ i aicitia ꝛ gra. Sz iustitia effectũ exteriorẽ ꝑsiderat. ¶ Quarta ꝑ est. q 4ª ꝑ plus valet oia sil'distribuere q̃ sigillatim.Sed circa hoc sũt duo errores extremi.s.vigilãty q eq̃t diuitias pauptati: ꝛ paupes de lugduno:q dãnant diuites. Sz aduertẽdũ qđ dr̃.Si vis pfect⁹ eẽ ꝛc. ¶ Quinta ꝑ ẽ.q elemosyna pl's va 5ª ꝑ let in vita q̃ in morte.Uñ vsurary in morte mãdantes restitui si tũc pñt p se restituere nõ liberãtur:tũ qr ad statim tenẽtur:tũ qr nõ videnr habere pfectã voluntatẽ:qr in legato ꝛ in oi donatiõe cã mortis testator pl's vlt bre se q̃ illũ cui donat:lz plus illũ q̃ heredẽ:qđ pz:qr vel tenet q̃diu põt vt de legato:vel nõ abdicat sic qn possit reuocare si cõualescat:vt i donatiõe cã mortis.Uñ si vsurari⁹ nõ caueat per talẽ cautionẽ q̃ nõ possit penitere nõ est vere penitẽs: Uñ ꝛ alr sibi sepultura denegat:de vsuris.c.z.lib.6. Si ãt sic exuat se ꝛ inotescat creditorib⁹ exonerãdo eos a probãdo qr forte ꝓbare nõ potuerũt.al's ipe nõ faceret qđ possz tunc excusat:qr parua hora ẽ vsq; ad mortẽ vel ꝓualescentiã.Et ex tunc ẽt possunt exequutores etiam in vita eius procedere ad restitutionem.

Circa 4ᵐ sunt qnq; ꝑnes. ¶ Pria.q diuisio elemosyne est in corporalẽ ꝛ spũalẽ. Et corpales sunt septẽ q̃ i his versibus ꝓtinẽtur.Uisito:poto:cibo:redimo:tego:colligo: cõdo.Et sex ꝑme pbant i euãgelio Mat.qđ hõ his examinandi sum⁹ in die iudicij.De septima.s.de sepultura prohibatur in Tobia:Symeõe:ꝛ Nicodemo. ¶ Scda ꝑ ẽ hõ ele 2ª ꝑ mosynis spũalib⁹ q̃ in his vsib⁹ ꝓtinẽtur.Consule:castiga: solare:remitte:fer:ora.Cõsule ignorãti:ꝛ dirige dubitãtez. Intelligit̃.n.in hoc duplr spũal'elemosyna.Castiga delinquẽtẽ.Solare.i.ꝺsolare tristẽ.Remitte delinq̃ntib⁹ in te. Fer.i.porta infirmitates alior ꝛ grauamia.Ora p oibus. ¶ Tertia ꝑ ẽ.q spũales elemosyne p̃ferũtur corpalib⁹ ex 3ª ꝑ parte dãtis.qr q aliũ docet se ipm instruit.Itẽ ex pte doni. qr spũalia p̃cellũt. 3º ex pte aie:qr plus ẽ aiam in eternuz victurã pabulo vbi reficere q̃ vẽtrẽ moriture carnis terreno pane satiare.vt dicit Grego.in omelia. Cum audisset Joã.ꝛc. ¶ Quarta ꝑ ẽ.q ex his q̃ dicta sunt apparet q di 4ª ꝑ tiores sũt p̃dicatores qb⁹ aur ꝛ argẽtũ deest ꝛ pl's merent carnes lingẽdo Lazari vulnera q̃ meruisset diues epulando vẽtri micas.Et eꝑ:plus peccat abscõdẽs talẽtũ dñi .s.vbi q̃ diues negãs micas:qr aie exuriũt vehemẽter.Et dr̃.sanguinẽ ei⁹ de ma.t.reg.Job.3z.Si comedi absq; pecunia ꝛc.Et q abscõdit frumẽta maledicet̃. Ne retineas verbũ in tpe salutis. ¶ Quinta ꝑ ẽ.q cũ medici visitãt in 5ª ꝑ firmos aut aduocati defendũt pupillos ꝛ doctores leguz docent inscios q̃uis nõ sit pctm̃ nõ tñ ẽ elemosyna: qr nõ faciũt ex ꝓassiõe ꝛ pp deũ:sz pp lucrũ.Si aũt hoc facerẽt propter deũ ꝛ ex ꝓassiõe eẽt elemosyna:sz nõ spũal'sz corporalis:qr ille scie lucratiue sunt p̃cipal'r pp indigentias corpales supplẽdas.Sz theologi docẽtes vel ꝺsulẽtes qui collectas nõ faciũt elemosynas spũales conferunt. Gratis inquit accepistis:gratis date.

Quãtũ ad 5ᵐ sũt q̃tuor ꝓclones. ¶ Pria an sit facien 1ª ꝑ da de illicite acqsitis:ꝛ p q̃m ad ea i qb⁹ dñiũ nõ trãsferr̃:ꝛ cõpetit repetitio:sic̃ ẽ furtũ ꝛ rapia:certũ ẽ q ñ: qr spes furti ẽ ꝺ aliẽo largiri. puer. Honora deũ ꝺ tua suba Eccl'.34. Immolãtis ex iniq̃ obl'o ẽ macl'ata.Uñ p̃donũ publicorũ obl'o ñ ẽ recipiẽda ad altare:ꝛ ꝑticipat i crimie crimioso q sciẽter recipit:qr ille ꝓtractat rẽ alienã inuito dño cũ eam donat:nisi in necitate i qua ẽt sup altare liceret accipe ad dandũ:nisi bẽat de suo.Qr si fur bz de suo dz dare illꝺ nõ alienũ.z.R.Ultio. Nõ offerã deo holocausta gratuita.i.ꝺ alieno:qr satis bẽo de meo.Uñ si fur bret vnũ panẽ furtium ꝛ aliũ ꝓpriũ nec esuriret deberet morientẽti dare suum nõ furtiuũ.Nõ.n.dz qs soluere debitũ suũ de alieno:sz de suo.Qñ aũt dr̃ q necitas facit oia cõia:itelligit̃ quo ad debitũ:ita q ille q sic indiget p̃t accipe qcqd occurrit:ñ tãq̃ suũ sz tãq̃ sibi debitũ:si nõ sit pñs iudex vel ali⁹ q sibi det. Cũ aũt ali⁹ ẽ pñs ille fit debitor q videt eũ:nõ aũt absẽs:q videt eũ.Uñ de suo se libet nõ de alieno.Dico aũt rapinã iniustã:qr i acqsitis i bello iusto trãsferr̃ dñiũ ꝛ lib captus fit seru⁹.Nõ puto ãt ꝺ de xp̃ianis ab alys xp̃ianis i bello etiã iusto captis:sz qñ ab hostib⁹ toti⁹ ipery capiũtur:puta saracenis vel eꝑ.Tñ q̃m ad inaiata de vtrisq; fiũt elemoc Uñ isrl'iuste spoliãtes egyptios obtulerũt. Exo.z5.ꝛ.35.ꝛ iuste de p̃da madiã p̃ncipes obtulerunt i donarys dñi: Numeri.3i.Ad istũ aũt casuz possũt referri res iuẽte. Uñ de intẽtiõe thesauri dic̃ lex Jnstit.de iurisdic. q si qs iueniat thesaur i agro suo totũ ẽ suũ. Si ãt i agro aliẽo medietas dñi:ꝛ medietas inuẽtoris.Sz ille q inuenit thesaur abscõditũ i agro Mat.z3.Uoluit totũ nõ ptẽ bre.De ꝺsuetudine aũt thesaur⁹ vbicũq; inuẽt⁹ sit ẽ p̃ncipis. Et sic ille solus p̃t facere elemosynã.Et.n.thesaur⁹ vetus depositio pecunie: cui⁹ memoria nõ extat.Sil'r qr qđ i nulli⁹ bõis ẽ occupãti cõcedit̃ gẽme ꝛ bꝺ q̃ a nullo pdita inueniũt̃: qr occupatiõe fiũt inuẽtoris ad libitũ ei⁹ dari pñt.Sz res pdite inuẽte ñ ac grũt̃ inuẽtori:nc ẽt phisco:imo res pditas dz fuare:ꝛ reddẽ dñis si apparẽt.Nec lucrat̃ ipe dñis nõ apparẽtib⁹: qr bz alia stipẽdia p quib⁹ tenet̃ ad ista. Jgit̃ de re pdita ꝛ inuẽta nõ potest fieri elemosyna ab inuẽtore:nisi q̃ dominus nõ põt inueniri.Tũc.n.nõ dz sibi retinere:sed pro illis paupib⁹ erogare. ¶ zª ꝑ ẽ ꝺ illis i gb⁹ dñiũ trãsferr̃ ꝛ tñ ꝓpetit zª ꝑ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

repetitio:ſicut ī vſura:de qua nō dꝫ fieri elemoſyna ꝫ q̄ſ/
dam:qꝛ dn̄iū nō trāſferꝛ:tū qꝛ iuolūtarie dat:tū qꝛ iniuſto
titulo accipiꝛ. Nec.n. nudis pactis ſine traditiōe:nec tradi
tione ſine titulo trāſferꝛ dn̄iū:nec ſine volūtate. ¶ Sꝫ cō
tra:qꝛ nō ē plus de volūtario ī metu q̄ꝫ ī vſura:qꝛ ibi aliq̄ñ
eſt met⁹ mortis:ibi nō:aliq̄ñ in vſura ē iuſt⁹ met⁹ ⁊ q cadit
in ꝯſtantē viꝝ.ſ. vt min⁹ dānū eligat pp vitādū mai⁹:vtpu
ta qꝛ niſi recipiat mutuū ſ̄b paucis vſuris pdet plus. Dato
etiā q nō eſſet met⁹ cadēs ī ꝯſtātē viꝝ poſſet repetere:⁊ ſi
nō edicto q met⁹ cā:tn̄ ꝯditiōe ob turpē cām:qꝛ quotienſ/
cunq̄ ē turpitudo ſolū ex pte recipiētis bꝫ locuꝫ illud edi/
ctū. Q̄ñ aūt aliq̄s dat metu inſufficiēti ipe ē ī culpa ſꝫ alius
in dolo q ꝓpōderat culpe. Itē min⁹ iuſt⁹ titulus ē ī illo qui
extorquet aliq̄d metu mortis q̄ꝫ in vſuraria extorſiōe. Itē
min⁹ iuſt⁹ titulus eſt accipe ꝑ vēditiōe ſpūaliū q̄ꝫ mutui.
Itē meticuloſus nō plus ꝯſentit dare ꝓprietatē q̄ꝫ qui dat
vſuras. Uterq̄ꝫ.n. ꝯſentit niſi mētiaꝛ:vñ ſi illis caſib⁹ tran
ſferꝛ dn̄iū nō obſtāte iuolūtario ⁊ iniuſto:multo magis in
vſura. Prohibeꝛ g̃ de vſura recipi elemoſyna iure poſitio
q̄ñ vſurari⁹ ē manifeſt⁹:ſꝫ ſic nō ꝓhibeꝛ niſi publica obla/
tio ad altare pp ſcādalū:q̄ ꝓhibereꝛ ēt ſi bn̄et aliūde vnde
redderet ⁊ offerret rē nō vſurariā .ō vſu.c. Quia ī oīb⁹. Ab
bꝫ g̃ ꝓhibitiōis trāſgreſſiōe excuſanꝛ recipiētes elemoſy/
nā:p̄mo ſi ī occulto. 2° ſi ignorāter ꝓbabili ignorantia: de
cōſti.c.2. 3° ſi nō ē mān̄feſt⁹:qꝛ occult⁹ ēt excōicatus vitan
dus nō eſt in publico. ¶ Scō ꝓhibeꝛ iure nāli:ſi eādem
rē quā potius expedit bn̄e q̄ꝫ extimationem daret. vel alꝫs
nō bn̄et vñ aliūde redderet vſuras:qꝛ nā equū ē neminez
cū alteri⁹ iactura locupletari. ff. de ꝯdi.īde.l. Nā nā. Ab bꝫ
aūt excuſaꝛ q ignorās recipit. Si tn̄ poſtea ſciat teneꝛ q̄ꝫm
fact⁹ ē locupletior:⁊ maxīe ī foro ꝯſcie. ¶ Scō excuſaꝛ ſi
aliūde bēat ille q ⁊ modicū dat ꝑ deo ⁊ multo plus lucraꝛ
iuſta mercatiōe p̄ter vſuras. ¶ Tertia excuſatio ē ꝓpa p/
dicatoꝝ:q a raptoribꝫ ⁊ extōicatis ⁊ vſurarys ꝑ victu ⁊ ve
ſtitu ⁊ libris qb⁹ alioꝝ negotia vtiliter gerunt p̄n̄t recipe:
qꝛ ꝑ vno denario quē recipiūt ab eis faciūt reſtitui. io. vel
.c. Nulli.n. aly ꝓcurāt hodie fieri reſtitutiōes niſi p̄dicato
res. Et talꝫ frater p̄dicatoꝛ vel ēt ꝯfeſſoꝛ fecit reſtitui mille
libras q nūq̄ꝫ ab eis recepit mille obolos. Creditores tn̄ re
gis libenter dāt tertiā ptē illi q ꝓcurat eis duas. Iſtis ergo
licet ſicut exꝓſſe bētur ex de ſen.excōi.c. Cū volūtate. A iu
deis aūt nō licet recipe pp ſcādalū. Alias ēt nō licet:qꝛ do/
na iniquoꝝ nō ꝓbat altiſſim⁹ ⁊ poſtea. Qui offert ſacrificiū
de ſuba pauperis:xc.ccc.l.24. Sꝫ phariſei ⁊ ſacerdotes q de
cimāt mētez ⁊ rutā docebāt diſcipulis xp̄i q̄r cū publicānis
⁊ pctōrib⁹ māducatis ⁊ bibitis:q̄r pictantias ab vſurarys
recipitis:q tn̄ lībēter ab eis accipiūt qō p̄n̄t. ¶ Solet aūt
dubitari de illis q ī hyſpania recipiūt ad firmā. p̄mittas ꝑ
trib⁹ vel q̄tuoꝛ annis a p̄n⁹ ſoluētes totū ſpe lucri tanta q
quaſi ſemꝑ lucrātur fere dimidiū ⁊ q̄ſi nūq̄ꝫ pdūt:vtrū de
bis ſicut de vſura ꝓhibeaꝛ fieri elemoſi⁹. ¶ Et dꝫ q ſic:
qꝛ ī emptiōe reddituū ad tp̄s certū ſemꝑ ē vſura ex parte
emptoris affectu ⁊ effectu lucrātis:niſi q̄ñ veriſilr dubita/
tur vtꝝ plus vel min⁹ ſint reddit⁹ valituri. Arg⁹m de vſuris
c. Nauigāti. §. Ille quoq̄:maxīe ſi ſint reddit⁹ ī pecunia cu
ius p̄ciū nō bꝫ nāliter variari. ¶ De ludo aūt aleaꝝ vr̄ q
ꝑ ius poſitiuū ñ veteꝛ aliq̄s facere elemoſynā: qꝛ penale ē
⁊ rigidū cū regula cōis ſit q ī pari cā turpitudis potioꝛ eſt
cōditio poſſidētis. Turpi⁹ aūt vt cōiter ſe bꝫ pdēs q ꝯſue/
uit blaſſemare:pp qō vitādū ꝓhibit⁹ eſt ludus. Uñ vr̄ q
poſſit facere elemoſynā de lucratis ī ludo:ꝑ q̄ñ ē ludus cō
ceſſus:vt cā ſolacy vel ꝯuiuy. Scō q̄ñ nō ē fortuit⁹:ſꝫ in/
geny excitatiu⁹:vt in ſcachoꝝ ludo:vel roboris vt ītorneā
mentis:de cui⁹ tn̄ lucro in publico nō recipeꝛ obl'o. 3° q̄ñ
nōdū eſt ꝯdēnat⁹ reſtituere:qꝛ ſi ꝓus erogauerit pōt exci/
pere coram iudice. Q̄ñ aūt traxit vel ꝑ falſos taxillos aut
aſſecando aut al'r ꝫ naturā ludi. Item ab eo q alienare non
potuit lucreꝛ. Itē poſt q̄ꝫ condēnatus eſt ſi faciat elemoſynā
teneꝛ de ſuo reſtituere: vel perdēti ī caſu vl' parētib⁹. Nec
obſtat q fur ꝯdēnaꝛ ad duplū nō obſtāte q ſatiſfecerit ar
bitrio ſacerdotis:qꝛ ipe nō ꝯdēnaꝛ ad ꝫ qō iā ſoluit ſꝫ aliō.
Lucrās aūt de iure nāli dꝫ paupib⁹. pdēti de iuris poſitiui
rigore:g̃ ſi ſoluat p̄mo liberaꝛ. ¶ Et vr̄ veri⁹. q g lucrat⁹ ē
nūq̄ꝫ poſſit ſibi retinere:qꝛ turpis q̄ſtus ē:⁊ ꝫ rōnē: niſi eēt
ludus rōnabil'ad exercitiū viriū:⁊ fructuoſus:al's nō pro/
hibit⁹:ſicut in his q ſtadio currūt:⁊ hꝫ q agiliores ⁊ fortio/
res fiūt. Uñ Dauid.2'. Regū.p. voluit filios iſrael diſcere
arcū. Sꝫ nulla rō ē ī ludo aleaꝝ ⁊ taxilloꝝ ⁊ ſcachoꝝ ⁊ hꝫ
ocioſis lucrari quēquā: vñ ſibi retinere nō p̄t:ſꝫ ꝺ iure na
turali illi q ꝯſenſit ī ludū ⁊ ſic volūtarie ꝑdidit nō tenetur
reſtituere:ſi pares ſūt ī turpitudīe:vt qꝛ nullus traxit aliū:
qꝛ ī pari cā turpitudinis melioꝛ ē ꝯditio poſſidētis:⁊ multo
magis ſi ali⁹ ſit ī cā. Si aūt ex pte iſti⁹ ſit dolus:qꝛ cupidi/
tate lucri īduxit aliū aut fraudulēter ⁊ ꝫ artē ludi fecit: i q̄
caſu ꝫ volūtatē dn̄i ſimplr tulit:teneꝛ reſtituere iure nāli.
Alias nō ei teneꝛ:niſi iure ciuili. C. de relig.⁊ ſumpt. Sꝫ bꝫ
nō ligat in foro ꝯſcie quouſq̄ꝫ hō ſit ꝯdēnat⁹. ¶ Si autem
plus ꝑdiderit vl' tātū q̄ꝫm lucrat⁹ ē vr̄ nihilomin⁹ q reſtitue
re teneaꝛ:qꝛ moꝝ vt lucrat⁹ fuit pauperꝝ ꝺbitoꝛ fuit:a quo
debito nō liberaꝛ niſi ſoluat. Et ſi illꝫ idē ꝑdidit culpa ſua
fuit. Alys vr̄ q q nūc locupletioꝛ nō ē:ampli⁹ nō teneꝛ:qꝛ
nō erat obligat⁹ paupib⁹ rōne alicui⁹ ab eis recepti vel in
eos comiſſi. Sicut ēt phiſc⁹ q turpia lucra aufert ab indi/
gnis:nō vr̄ q teneātur vltra q̄ꝫ facti ſūt locupletioꝛes:qꝛ ꝑ
hoc q̄riꝛ nō q ipi dānificētur ſꝫ q turpiter nō lucrentur.
Qꝺ aūt de phiſco dcm̄ ē ī foro ꝯſcie tz:ī q ipſe turpia lucra
ablata dꝫ dare paupib⁹:qꝛ q̄ꝫuis iure ciuili ſint ſua:tn̄ qꝛ iu
re nāli nō plus iuris bꝫ ī eis q̄ꝫ ille cui aufert nō p̄t ipe reti
nere ſibi plus q̄ꝫ ille. ¶ Tertia ꝯcl'o ē de his ī qb⁹ trāſferꝛ 3° ?
dn̄iū ⁊ nō ꝯpetit repetitio nec retētio:vt ſūt illa ī qb⁹ ē tur
pitudo ex vtraq̄ꝫ pte:vt ī ſymonia. Nec.n. non p̄n̄t repeti:
qꝛ turpiter data ſūt:nec retineri:qꝛ turpiter accepta. Uñ ñ
ſolū:p̄n̄t ſꝫ debēt paupib⁹ erogari. Alias ad phiſcū ptinet
ab indignis turpia lucra auferre. ff. de calūpniatoꝛib⁹. l. in
heredū. Sꝫ ſibi nō retinebit:ſꝫ paupib⁹ dabit. 6. di. Corru/
pit iudicē:niſi de bōis eccl'e datū eēt. Tūc n. illi reddēduꝫ
eēt. ¶ Quarta ꝑ ē de his ī qb⁹ dn̄iū trāſferꝛ nec ꝯpetit re/ 4° ?
petitio ſꝫ retētio:vt ī meritritio ⁊ lenocinio ⁊ hyſtrionatu:
in qb⁹ ē turpitudo dare nō recipe. Sed meretrix ſi īmode
rate extorq̄at ꝑ fallacias ⁊ ſortilegia dꝫ reſtituere:cū ēt do
natiōes īter viꝝ ⁊ vxoꝛez ſint ꝓhibite:ne mutuo amore ſe
expoliēt. ff. de do. inter vi. ⁊ vxo. l. i. Uñ mlto magis dānā
da ē ad reſtituēdū iuueni quē decepit ⁊ ſpoliauit tota ſuba
Luc.15. Et puer. 8. Uñ. C. de dona. īter viꝝ. l. 2. milites no/
ſtros volum⁹ a focarys fictis adulatiōib⁹ ſpoliari. Et q mi
les poſſit repetere ſemꝑ p̄uilegiū ē. Qꝛ aūt ipa q̄ fictis adu
latiōib⁹ extorſit teneaꝛ reddere ē ius cōe ī foro ꝯſcie. Sil'r
ſi dediſſet alienū vt monach⁹ vel adoleſcēs nō valēs alie/
nare. 2. Eſdre. 4. Cū fecerit furtuꝫ amabili ſue affert. Et tō
quidā irrōnabil'r dicūt q meretrix licite p̄t retinere p̄ciū
ſibi datū a religioſo:qꝛ ñ pl's dꝫ valere alienatio fcā ad tur
pes vſus q̄ꝫ ad honeſtos:ſꝫ alienatio fcā de alieno ꝫ volun
tatē dn̄i ī elemoſynā nō trāſfert dn̄iū ſꝫ dꝫ reſtitui: g̃ mul/
to magis ī ea q̄ fit ī turpes vſus:ſic̄ ē iſta a nō dn̄o ꝫ volun
tatē dn̄i:īmo oīo iuolūtary:qꝛ nūq̄ꝫ ꝑfatus nec ꝺuēt⁹ ꝫ vo
luit. ¶ De muneribꝫ aūt iudicū ſi ſūt licita iure cōi vt eſ/
culētū ⁊ potulētū qō infra paucos dies ꝯſūmi p̄t:ſꝫ de eo
facē elemoſynā:ſic̄ ꝺ ſuo. de alys āt q̄ iiuſte recipit ⁊ illicite
ſi eſt ſibi ꝯſci⁹ q per ſe vel ꝑ aliū minas iutulerit ad crimē
concuſſiōis pertinet ⁊ reſtitutiōi ſubiacet:⁊ p ꝯñs de ꝫ ele
moſynā facere nō p̄t. Si aūt nō:tūc reſtitutiōi non ſubia/
ceꝛ:qꝛ aut ille dedit liberal'r ⁊ ſic ē donatio irredibilis: aut

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

volnit eũ corrũpere ⁊ sic turpiter vedit. Utroq; aũt casu illi nõ debz nec oz restitui: sz põt ide fieri elemosyna: imo ⁊ oz si iudex corrupta itẽtione recepit. Et ita põt eẽ vbi corrupt⁹ p iuramẽtũ tenebaẽ nullũ mun⁹ suscipe. Si aũt non est sibi ꝺsci⁹ q̃ corrupte recepit: nec illũ ꝺcusserit: nec alꝫ ẽ prohibit⁹ recipe: tũc posset inde elemosynã facere. Ad crimẽ aũt cõcussionis ꝑtinet si ille vedit putãs se nõ alr posse iustitiã obtinere: ⁊ iudex turpiter recepit ꝓciũ ꝑ eo qõ oz gratis facere: ⁊ teneẽ illi reddere q̃ nolut iudicẽ corrũpere: sz a corruptione ꝑseruare: ⁊ suã vexationẽ redimere.

Quantũ ad 6m sunt q̃q; ꝺnes. ¶ Pria. q̃ elemosyna oz fieri ab hñte plenariũ dñium ⁊ plenariã administrationẽ. Uñ nõ a minore. zꝭ. annis: nisi sit taz modica q̃ nõ videaẽ circũscript⁹. Tutor aũt ⁊ curator posunt de eis deficiẽtib⁹ suis: q; possũt remunerare benemeritos pupilli: ⁊ magis pauꝑes loco xpi. gall'. 4. Quanto tpe heres puulus ⁊c. ¶ Scõa ꝺ ẽ. q̃ vxor in mltis casib⁹ põt facere elemosynã ⁊ alienationẽ sine licẽtia viri. ꝑ ad vitãdũ dãnũ viri: sicut Abigail. i. Rg. zꝭ. q; mulier hz ꝓprietatẽ in bonis cõib⁹ siẽ ⁊ vir. Uñ si ꝓp negligẽtiã vel malitiaz viri immineat piclm põt ipa obuiare. Scõo si sit lucratiua: vt dicit Raymõdus. Talis. n. mulier q̃si virilis ⁊ virago minus sbest viro q̃ alie. 3° si vir sit fatu⁹. Tunc. n. dispẽsatio dom⁹ ptinet ad vxorẽ nisi alr p superiorẽ fuerit ordinatum.

4° si vir absens nõ posuit aliũ dispẽsatorẽ dom⁹ sue loco sui. 5° si pegrinatur⁹ expẽsas taxatas dederit: tunc. n. vxor si vult sibi subtrahere põt paupib⁹ dare. 6° de pafrenalibus quoz ipa de iure hz dñiũ ⁊ administrationẽ: q̃uis deceat vt ⁊ illoz viro gubernationẽ cõmittat: sicut ⁊ sui ipi⁹.

7° de bõis cõib⁹ fm facultates suas q̃m redire oz ad eaz vel liberos rõne ei⁹ soluto mrio⁹. 8° existẽti i extrema necessitate: q; tũc oia sũt cõia. ¶ Tertia ꝺ est. q̃ fili⁹ familias de castrẽsi peculio sicut ⁊ miles põt facere elemosynã. Dr aũt peculiũ castrẽse illõ qõ acqrit miles armate militie occasiõe militie: sicut Dauid dc ꝑda dñi misit senioꝛib⁹. Itez de q̃si castrẽse: vt aduocat⁹ de aduẽtitio q̃ ad ꝓprietatẽ: sz forte fm iura nõ posset (alias sic) ⁊ de ꝓfectitio i scolis in itinere modicas expẽsas faciens. Dr aũt aduẽtitiũ ẽt qõ a linea materna aduenit vl quomõcũq; alr q̃z ꝑmis illis tribus mõis. ¶ Quarta ꝺ ẽ. q̃ idẽ ẽ de fruiẽte ⁊ fuo: nisi q̃ ad mercedẽ. ¶ Quinta ꝺ ẽ. q̃ monachus admiſtrator põt facẽ elemosynã dũ ẽ admiſtrator: nõ tñ põt legare i morte: q; tũc icipit eẽ nõ admiſtrator: ita q̃ nõ est dñs in morte. Uñ qõ põt abbas viu⁹ i sui ꝓiudiciũ nõ põt p⁹ mortẽ i successoris dãnũ. Cleric⁹ aũt sicut põt superflua errogare i vita: sic ⁊ i morte põt testari de pecunia redacta ex ꝑbẽda ⁊ fructibus i horreo ꝺditis: quod non esset: nisi esset dominus ⁊ de iure fructuarius: non solum vsuarius.

Quantũ ad 7m sunt septẽ ꝺnes. ¶ Pria. q̃ elemosyna ẽ faciẽda nõ sibi sz alꝫ i tpalib⁹: q; iter dãtẽ ⁊ recipiẽtez oz eẽ distictio psonalis: de ꝑbendis. c. Si. Tñ suo collegio põt dare: q; bõa vniuersalitatis nõ sũt singuloz: ⁊ si ipe inde debeat recipe: siẽ collatoz idulgẽtiaz lucraẽ eas. Unde Paulus ꝺ collectis q̃ fiũt i scõs elemosynas factur⁹ i gẽtez meã. ¶ Scõa ꝺ ẽ. q̃ nõ oz dari pctõri: sz iusto. Da misericordi: ⁊ nõ susceperis pctõrẽ: da gdẽ vt foueaẽ nã: nõ culpa da ribaldo panẽ nõ pecuniã vt luxurieẽ. Bona bonis creata sunt: pctoz aũt nõ ẽ dign⁹ panẽ q̃ vescit. Sacerdotibus phonis dabaẽ oliz annona de publico: q; multitudo sapiẽtum sanitas ẽ orbis terraz. Propter. io. n. iustos pepercisset dñs pẽtapeleos. Uñ isti sũt vigiles q̃ custodiũt ciuitatẽ. Uñ leuite nutriebãtur de bõis cõib⁹. ¶ Tertia ꝺ ẽ. q̃ magis predicatori. i. Tbi. Nõ alligabis os ⁊c. ⁊. i. Lorin. 9. Dignus ẽ operarius ⁊c. Nõ solũ aũt auditor teneẽ ꝑdicatores alere: sz plat⁹ cui⁹ filꝫ lacte vbi nutriũtur iure ꝑbet victuz nutrici. Uñ Nabal negãs bñdictionẽ Dauid ⁊ socijs q̃ custodierãt gregẽ ei⁹ fidelr ꝓcessus ẽ: ẽt nõ audiẽtes tenẽtur.

Uñ illi de Sochoz ⁊ Phanuel ꝺtriti sunt. q; negauerũt victũ militib⁹ dñi q̃ ei⁹ hostes fugauerãt cũ tuba Gedeonis: ⁊ populũ dñi ꝓtexerũt. ¶ Quarta ꝺ ẽ. q̃ elemosyna dãda est paupi nõ diuiti Eph. 6. Ut hẽat vñ necitatẽ tribuat patienti. Et i Luc. cũ facis prãdiũ ⁊c. Qõ ãt legaẽ canonicis legaẽ nũtys paupũ. Inuitare aũt aicos nõ ẽ pctm: cũ pertineat ad vtutẽ aicitie: q̃ vult ꝺiuere aico: sz non ẽ elemosyna. Qz aũt legaẽ paupib⁹ ꝺistribuẽdũ ẽ senodochio nõ habenti reddit⁹ saltẽ sufficiẽtes. Alias nõ sũt paupum q̃ hñt victũ ꝓuisũ: sz q̃ incertũ. Uñ iuste ꝺdenaui ꝑozẽ lugduñ. qui medietatẽ retinuit de legato sibi oblato qõ erat factũ paupib⁹ de lugduno. Lex. n. illa. C. de emp. ⁊ le. l. Si quis ad declarãdũ: q̃ tale legatũ dat illis de hospitali tãq; pauperioꝛib⁹: intelligiẽ de illis q̃ necesse hñt victũ ⁊ vestitum querere nec põt p se ipos. ¶ Quinta ꝺcꝛo ẽ. q̃ magis ẽ elemosyna dãda ꝓpinquo indigẽti q̃z alꝫ. Ubi sciẽdũ ẽ. q̃ nõ est facile determinare cui magis ẽ bñfaciẽdũ: vt dicit phs 9. Eth. ⁊ hoc ꝓp multas diuersitates boni ⁊ necessarꝫ. Tñ hoc est tenẽdũ. q̃ magis ẽ reddẽdũ debitũ q̃z bñficiũ impẽdẽdũ vt ipe dicẽ ibidẽ: nisi ex altera pte adsit maiõ bõitas vel necitas. Et iõ parẽtib⁹ ⁊ ꝓpinqs ⁊ bñfactoꝛib⁹ ⁊ eis a quib⁹ spũalia accipit magis oz hõ elemosynã facere si indigeãt: ⁊ ceteris paꝛib⁹ melioꝛibus magis: ⁊ magis idigẽtib⁹ magis. Et sic fm has tres ꝺditiões oz i elemosynis gradus cõstitui. s. fm necius: honestũ: ⁊ debitũ. Assignare aũt i singulis q̃ vnũ alteri ꝑferaẽ ẽ ipossibile: q; singulares ꝺditiones q̃ attẽdende sũt: sunt ifinite: ⁊ nõ cadũt sb arte. De his aũt docet vnctio ⁊ prudẽtie ꝺsiliũ. ¶ Sexta ꝺ ẽ. q̃ magis est dãdũ plurib⁹ q̃z vni. Uñ apls. i. Lorin. iz. Si distribuero i cibos paupum: vbi dicit glo. ꝑ pale cautella docet: vt nõ vni sz multis det: vt plib⁹ ꝓfit: nisi q̃ vni ꝓ multis datur vt ꝓcuratori. ¶ Septia ꝺ° ẽ. q̃ abũdanter ẽ dandum. Ubi ẽ aduertẽdũ q̃ abũdãtia elemosyne attendi põt ⁊ ex parte dãtis ⁊ ex pte recipiẽtis: ex pte qdẽ dantis cũ. s. aliqs dat qõ ẽ multũ fz ꝓportionẽ ꝑpe facultatis. Et sic laudabile ẽ abũdanter dare. Uñ ⁊ dns Luc. zi. Laudauit viduã q̃ de eo qõ ꝺerat illi oẽm victuz qõ hũit misit: obstuatis tñ his q̃ ocã sũt de elemo⁹ faciẽda ꝺ necius. Ex pte vo eius cui daẽ ẽ abũdãs elemosi⁹ duplr. vno⁹ q; supplet sufficienter ei⁹ idigẽtiã. Et sic laudabile ẽ elemosynã abũdãter tribuẽ. Alio⁹ vt superabũdet ad superfluitatẽ. Et hoc nõ ẽ laudabilis. ¶ Ex his pz solo ad arg⁹: q; elemo⁹ ñ semp ẽ i ꝑcepto: ⁊ illa q̃ ẽ i ꝑcepto ẽ meritoria ⁊ ñ satisfactoria: iõ ⁊c. Qõ IIII.

Quarto queriẽ vtz ieiuniũ sit ps satisfactiõis. Et vr q̃ non: q; dr in Ysa. Jeiunauim⁹ ⁊ nõ aspexisti: bũili. a. n. ⁊ ne. sz nihil ẽ satisfactoriũ nisi qõ ẽ a deo approbatũ ⁊ acceptũ: g̃ ⁊c. ¶ Lõtra. ꝓuertimini ad me i ieiunio ⁊c. ¶ Rº. circa istã qõnẽ quiq; sũt videnda. ꝑ ꝺ ieiuny obligatõe. zº de excusatiõe ieiuny. 3° ꝺ tpis obseruatione. 4° ꝺ fractione. 5° vtz totiẽs quotieẽs homo sumit frangat ieiunium.

Quãtũ ad ꝑm sũt q̃q; ꝺnes. ¶ Pria. ꝺ ei⁹ diffinitõe ⁊ diuisiõe. Diffinit ãt sic ab Ysid. Jeiuniũ est psimõia vict⁹ abstinẽtiaq; ciboz. Nõ vti vnguẽto ẽ de bñ eẽ. ¶ Diuidit ãt sic ieiuniũ. aliꝺ spũale puta a vicys abstinere. aliꝺ nãle añ cibũ. aliꝺ morale sobrie sũmẽ: ⁊ aliꝺ ceri moniale solũ sel' sumẽ. ¶ Scõa ꝺ° ẽ. quõ ieiuniũ cadit sub precepto ⁊ iuris nãlis ⁊ positiui. Ubi ẽ sciẽdũ q̃ q̃m ẽ nẽcia carnis castigatio ad cohibitionẽ a mortali ⁊ ad eleuationẽ mẽtis ad spũalia: q̃ ẽ in precepto pertinet ad ius naturale: Unde ebrietas ⁊ excessiua crapula est mortalis: vt in diuite epulone: qui epulabatur quotidie splendide: ⁊ per consequẽs non poterat deo vacare: dñte Pyero. difficile ẽ: imo impossibile vt hic ventrẽ: illic mẽtẽ impleas. Itẽ cadit sub iure positiuo. Uñ eius trãsgressio sine cã est pctm̃ mortale vt in Adã. Et oli aia q̃ se nõ afflixerit peribit de pplo. Qñ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

aũt fractio est cũ cã nõ ex toto sufficiẽte ẽ venialis: vt ĩ his qui legũt instituta in completorio. Qñ aũt est cã simplr suf ficiẽs nulla ẽ culpa: vt in necitate: eẍ de obser. iciu. c. i. Itẽ cadit sub p̃cepto diuino: put ẽ iniũctũ ĩ pnia simplr: qz sic est pars sacrĩ. Sed put iniũgitur ab hoie. eẍ foꝛ ꝺscie sic cadit sub p̃cepto humão: nec sic ẽ satisfactoriũ: sz p̀mo mõ valet ad satisfactionẽ. Si est ẽt iniũctũ ĩ pnia p modũ ꝺsilij nõ simplr: sz sic abstinere ꝙ semel tm̃ comedat ꝛ de ta lib⁹ cibis tm̃ ẽ ab eccl'ia p̃ceptũ. ℂ Sz ꝺ istã conclusionez arguit̃: qz de illo qõ cadit sub ꝺsilio diuino eccl'a nõ põt fa cere p̃ceptũ vl'e: puta ꝙ oẽs teneant̃ relinquere oĩa ꝛ dare paupib⁹ vel intrare religionẽ: silr de elemosina ꝙ oẽs te neant̃ dare vltra decimã puta dimidiũ q̃ sunt ꝺ iure diui no: g̃ nec de ieiunio. ℂ P̃. plus castigat̃ caro ꝺ luxuriã per abstinẽtiã ab actu carnali q̃z p ieiuniũ quo abstinet̃ a cibo. Sed nõ põt eccl'a precipe alicui sine culpa ꝙ nõ ꝺbat vel ꝙ debitũ nõ petat: g̃ multo min⁹ ꝙ ieiunet. ℂ Dom. ꝙ il lud qõ ẽ simplr volũtatis eccl'a nõ p̃t facere necitatis sim plr: sz p̀m quid ꝛ ad tps: ꝛ ex rõnabili cã põt: sicut ꝙ homo oꝛet hoꝛis ꝛ tpib⁹ ꝺstitutis: q̃uis determinatio non cadat sub p̃cepto diuino. Et silr ieiuniũ cadit sub p̃cepto diuino: vt. s. homo domet carnẽ p sobꝛietatẽ: sz determinatio eius cadit sub p̃cepto eccl'e. Et q̃uis eccl'a nõ possit obligare ad ieiunãdũ semp sicut nec ad ꝺtinẽdũ tm̃ põt obligare ad ie iunãdũ aliq̃ñ: sicut ad nõ nubẽdũ certis tpib⁹ ꝛ ꝺtinẽdum põt. Et sicut obligat ad decimas q̃ in veteri lege p̃cipiebã
3ª ꝺ tur sic ꝛ ad ieiuniũ qõ ibi erat sub pena moꝛtis. ℂ Tertia cõcl'o ẽ de dispẽsatiõe. ꝙ nullus aucitate sua debz soluere ieiuniũ: qz nullus est iudex in cã sua: si cõmode põt hr̃i re cursus ad supioꝛẽ. Dicit tm̃ Hostiẽ. eẍ. e. ꝺsiliũ ꝙ nõ sufficit licẽtia simplicis sacerdotis: si põt hr̃i eps: qz sicut absol'o a snĩa iuris nõ ptinet nisi ad ep̃m: g̃ ꝛ põt facere ius synoda le sic nec dispẽsatio ĩ p̀hibitiõe iuris. Alias si nõ põt cõmo de recurri ad ep̃m põt curat⁹ dispẽsare ex iusta cã: puta in firmitatis: debilitatis: caristie: penurie: laboꝛis: peregrina tiõis: ꝛ hꝺ. Qõ ergo dicit decretalis debilib⁹ ꝛ infirmis nõ
4ª ꝺ preiudicet̃: intelligit̃ nõ ipo iure sz dispẽsatiue. Uñ nõ dic̃ ꝙ tales nõ ligent̃ sz ꝙ eis nõ p̃iudicet̃. ℂ Quarta ꝺ ẽ de re dẽptiõe de qua dicit Jnoc. ꝙ ieiunia ab eccl'a ĩstituta non p̃t redimi pecunia: nec alio mõ: nisi cã vel necitas in ieiu nãte subsit. Sed ieiunia volũtaria. i. votiua ẽt sine cã q̃ in ieiunãte subsit: dummõ alias sit vtile redimi p̃t aucitate supioris di. 8z. c. Vult ꝛ. c. Presbr. Et idẽ ẽ de ieiunys q̃ ĩ
5ª ꝺ ponũtur: eẍ de voto. c. i. ℂ Quinta ꝺ ẽ de supfluo ieiuny: qz nõ est ĩ p̃cepto dare paupib⁹ tãto plus q̃to ꝺsumit mi nus q̃z alias: nisi paupe indigente: sz ẽ in ꝺsilio: qz bona est elemosyna cũ ieiunio: que sunt due ale oꝛonis. Jõ Grego. cõsulit ĩ omelia qõ tibi subtrahis alteri elargire: Et vñ ca ro tua affligit̃ inde caro indigẽtis p̀rimi recreetur.

Quantũ ad z^m de excusatiõe sunt 8° ꝺcl'ones. ℂ P̀ri
p° ꝺ ma. ꝙ excusant̃ aliq pp etatẽ: vt nõ hñtes vsum rõnis: g̃ nulli⁹ p̃cepti iuris nãlis vel positiui sunt ca paces: nec p ꝺñs ligati: sz q eos regũt debent eos ab his re stringere a qb⁹ hz xp̃iana ꝺsuetudo: vt a carnib⁹ in diebus ieiunioꝝ ꝛ hꝺ abstineãt: sz nõ a bina comestiõe: qz non pos sũt vna vice tm̃ sumere qõ sufficat. Unde pueri excusant̃ vsq; ad vigesimũ p̀mũ annũ: ẽt si añ peccauerint moꝛtal'r. Nõ. n. tenẽtur satisfacere cũ destructiõe nature. Nõ autez coniugati excusant̃ p eo ꝙ indigẽt alimẽto p generatiõe: sicut iuuenes p augmẽto: qz dieb⁹ ieiunioꝝ nõ debent vti illis actib⁹. Et qz sufficit sel' in anno ip̃regnare: ꝛ cũ in ieiu nys adhuc plus abũdent semine q̃z sit necesse. Circa tamẽ tertiũ septẽniuz: qz qdã sunt alys foꝛtioꝛes relingtur arbi trio ꝺfessoris de consilio medicine: qz cũ ieiuniũ fit princi paliter pp carnis castigationẽ nõ moꝛtẽ: de hoc ẽ medici iu dicare. ℂ Scda ꝺ ẽ. ꝙ pp infirmitatẽ: aut debilitatẽ. Uñ
z^a ꝺ

Brego. de ꝺsecr. di. 5. quadragesimale ieiuniũ nõ ẽ soluen dũ nisi necitas ifirmitatis cogat. Et di. 3. Jeiunia legitima nõ sunt soluẽda nisi grãdis necitas cogat. Pregnãtes autẽ ꝛ nutrices si p̀babilr timet̃ de piculo eaꝝ vel fet⁹ ĩ vtero: aut pueri ad vbera nõ debẽt ieiunare. Innoc. idẽ dicem⁹ i senib⁹ quod in ifirmis ꝛ debilib⁹. ℂ Tertia ꝺcl'o ẽ pp pau 3½
pertatẽ. Uñ g̃ frustatiz mẽdicãt excusant̃: nõ aũt cũ sel' in die sufficiẽter reficiũtur p deo. ℂ Quarta ꝺ ẽ propter la 4½
borẽ: qñ tenẽtur dñis suis laboꝛãdo seruire: vt serui ꝛ rusti ci excusant̃ si a dñis cogunt̃ ad talẽ laboꝛẽ cũ quo non pos sint ieiunare. Ubi ãt volũtarie laboꝛãt tenẽt̃: nisi sit tant⁹ labor ꝙ nõ ꝺpatiat̃ ieiuniũ: ꝛ sit necius pp victũ ꝛ vestitũ sui ꝛ suoꝝ ꝛ nõ volũtari⁹ ppter cupiditatis lucrũ. Qui etiã ĩ cõducẽdo pactũ ponũt ꝙ frãgãt ieiuniũ peccãt: nisi festi nãtia operis necessary regrat: Dico autẽ necessary vel ad diẽ festũ vel ꝺtra hostes aut hꝺ. Nõ tenet̃ ẽt hõ mẽdicare vt ieiunet: si sit ꝺtra natales suos sic indigne agi. ℂ Quita 5½
propter: peregrinationẽ: qñ nõ patit̃ secũ cõmode ieiuniũ ꝛ ẽ necia: vt qz ꝺpellit̃ exulare infra certũ terminũ: vel ire in exercitũ: vel vltra mare in passagiũ p̀pter cruceꝫ: vel si al's inciderint ĩ hãc necitatẽ sine cl'pa: qz ppter vẽtũ ꝺtiũ oportuit stare supra mare vbi ñ habuit sic necitatẽ vl'hꝺ. Si aũt nõ tenẽtur tũc peccãt aggrediẽdo pegrinationẽ in discrete. Si tm̃ idiscrete aggressa ẽ pegrinatio nõ ꝺpatiens ieiuniũ ne sit pplex⁹ licite frãgit̃: sicut q̃uis pp culpam sit infirm⁹ durãte tm̃ infirmitate nõ tenet̃. Nihilomin⁹ cum finis p̀ncipal' ieiuny sit carnẽ domare: ꝛ ad deuotionẽ mẽ tẽ leuare: qõ aliq̃ñ pl's ẽ p peregrinari peditãdo bona cã pt eẽ dispẽsandi. ℂ Sexta de cursoꝛib⁹ eqtũ qñ trotãt: qz la 6½
boꝛ multuz ꝺsũmit de hũido: qz nimis grauarẽt̃ vna vice ad sufficiẽtiã sũmere. Jõ videt̃ excusati: nõ solũ sl sine tali offõ nõ p̃nt viuere qz tũc pauptas excusaret sz ẽt si al'r pos sent viuere sz nõ eq̃ hñ: qz aliõ ẽ de illis g̃ ad certũ diẽ se lo cãt g̃ nõ debẽt se locare nisi possint tũc ieiunare si hñt al's vnde tũc viuãt: ꝛ nõ solũ p tũc sz p alias. aliõ de alio g̃ lo cat se ad totũ ãnũ: ꝛ ad totale fuitiũ: g̃ si excipet ꝙ nunq̃ trotaret in die ieiuny nõ ĩueniret g̃ eũ recipet. ℂ Septia 7½
cõcl'o ẽ de fuitoꝛib⁹ nobiliũ: qz licet alias possint viuere ex quo tm̃ licitũ ẽ se ad fuitiũ obligare q̃ ad debitũ fuitiũ exi gunt̃ tenẽtur facere. Uñ cũ nõ teneãtur iciunare vltra no nã: nec tũc possint comedẽ: qz hñt dñis fuire fz illõ Luc. Ministra mihi tu aũt comedes postea. vel qz hz enceniuz poꝛtare ꝛ hꝺ. qz nõ tenet̃ vsq; p⁹ ieiunare si ex hoc accipãt plenã cõmestionẽ vel facit aliq̃z p̃libationez vt postea co medat nõ est trãsgressoꝛ p̃cepti. Nõ tm̃ ex hoc ꝙ est cursoꝛ vel fuitoꝛ hoc hz: sz ex hoc iustã cãm hz vt secũ dispenset̃ propter hoc. Et multo magis g̃ ĩ refectoꝛys legunt vel ser uiũt: qz hora debita comedere nõ p̃nt: nec ipi peccauerũt: vt ipi diuti⁹ q̃z aly abstinere teneãtur: iõ merẽtur secũ di spensari. Silr nouity ꝛ iuuenes g̃ hñt alia grauamia ꝛ gra uia onera sustinere. ℂ Octaua ꝺ ẽ. ꝙ p̀hibitio viri mulie 8½
rẽ excusat a ieiunys votiuis: qz sine ei⁹ licẽtia vouere põt: sz ille põt irritare. Sz nõ sic ẽ de ieiunys indictis ab eccl'a: q̃ eq̃liter indicũtur ꝺiugatis ꝛ alys. Sed pp viri scãdaluz eẽt cũ ea dispẽsandũ: sic̃ qdã dicũt. ℂ Sz istõ vr̃ eẽ scanda lũ p̀hiscoꝝ: ꝛ p ꝺñs ꝺtẽnẽdũ: si nõ vult vxoꝛẽ ieiunare: nisi
Circa p̀probabilr timeretur infirmitas vel debilitas.
z^m ꝺ tpe sũt tres ꝺnes. ℂ P̀ria. ꝙ ad ieiunia cõ p°
ꝺ suetudialia ꝺsuetudo ipa obligat: ẽt si scriptura nõ dicat. Uñ. ii. di. i his reb⁹ ĩ qb⁹ nihil certũ scriptura statuit mos pplí mos ꝺi: ꝛ ĩstituta maioꝝ p lege fuãda sũt. Et sic̃ p̃uari catoꝛes diuinarũ legũ sic trãsgressoꝛes ꝺsuetudinũ eccle siasticarum cobercẽdi sunt. Si ergo ꝺsuetũ ẽ ĩ aliqua dyo cesi ꝙ ieiunet̃ certo die illi de dyocesi tenẽt̃ ieiunare: sic̃ ꝛ tenerent̃ si eps indiceret: qz nõ refert vtz ppls voluntatẽ suã declaret vbis aut factis. ff. de legibus. l. De quibus: de

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cõsec.di.5. Jeiunia i eccl'a a sacerdotib⁹ ꝯstituta sine necessitate rõnabili nõ soluãt. Cõsuetudo.n. rõnabilis ꝛ ꝑscripta obligat.di.iz.c. Illud ꝛ.c. Illa:ꝛ hoc quo ad idigenas. Alie nigene vero si veniunt animo habitandi ex tunc ligantur ieiunio consuetudinario:sicut ꝛ scripto. Si autem transeant solum per terram non ligantur consuetudibus:nec statutis:tñ tenẽtur nõ scãdalizare. Uñ occulte comedere possunt ꝑm morẽ terre sue:sz nõ publice:qz si esca scandalizat fratrẽ meũ nõ mãducabo in eternũ. Uñ Aug. interrogãti ꝓ mre rñdit Amb. Cũ romã venio sabbato ieiuno. Cum mediolani sum nõ ieiuno. Sic ꝛ tu ad quãcũqꝫ eccl'am veneris ei⁹ morẽ ꝑua:si cuiqꝫ nõ vis eẽ scãdalũ: nec quẽqꝫ tibi. Unde ex illa respõsiõe vidẽtur accepti vsus. Cũ fueris rome romano viuito more. Cuz fueris alibi: viuito sic̃ ibi. Tamẽ vr̃ ꝙ consuetudo laycoꝝ nõ liget clericos:nec seculariũ religiosos:qz distincti sunt modi abstinẽtie iter hos tres stat⁹. Et plures abstinentias hñt clerici qꝫ layci:ꝛ religiosi qꝫ seculares. Unde nõ oz ꝙ ad ieiunia illoꝝ ligentur: quoꝝ etiã ꝯsuetudinib⁹ a suis ieiunys nõ absoluũtur ꝑm illã regulã iuris. Quẽ nõ honoro:nõ onero. Uñ illoꝝ cum quib⁹ viuit mores ꝑuare oz. Sz spãlis rõ quare clerici nõ tenẽtur ad ieiunia laycoꝝ est:qz plebescita nõ ligabãt senatores quousqꝫ ꝯsentirẽt:qz inferior superiori legẽ imponere nõ põt:silr nec ꝯsuetudinẽ. Instit. de iure näli. Sz plebescita.i.pleb̃ sancita vel statuta. Qz tñ nõ glibz teneãt alteꝝ nõ scandalizare. iõ vbi est consuetudo ieiunare in festo sancti Marci a laycis sequẽtib⁹ ꝛ clericis faciẽtib⁹ ꝓcessionem siue letaniã maiorẽ a Greg. institutã. religiosi sicut nec ad processionẽ sic nec ad ieiuniũ tenẽtur:sz publice ꝓp scandalũ non debẽt bis comedere. ℂ Scõa ꝯ ẽ. ꝙ eꝯ vbi ẽ ieiuniũ iure indictũ ꝯsuetudo q̃ ꝓualet iuri excusat:lz gnäliter dicat ꝙ ꝯsuetudo q̃ ẽ ꝯ scõs canões nõ excusat: qz vez est qñ per alios canones i se vel in silr nõ fulcit. Sic aũt est de ista. Unde di.4.c. In istis tpib⁹ ꝛ.c. Statuim⁹. dr̃ ꝙ canon Thelesphori pape ꝙ clerici a gnquagesi⁹ ieiunẽt:qz moribus vtẽtiũ approbatũ nõ est:alr agentes trãsgressiõis reos nõ arguit. Excusant ergo a ieiunio ꝛ carniũ esu idigene ꝓuintie vel dyoc̃. vbi nõ ieiunat ẽt a viris morigeratis:in vigilys Jacobi:Bartholomei ꝛ Mathie: qz multi religiosi bis comedũt:qꝫuis decretal' dicat i gnäli oẽs vigilias apostoloꝝ ieiunãdas nisi vigilia ꝑhilippi ꝛ Jac. ꝛ Bernabe:qz tẽpore paschali. ꝛ Joãnis euãgeliste:qz i crastino natiuitatis dñi.nõ aũt si ribaldi ꝛ mali:lz plures numero: q nec certa ieiunia seruãt qz nõ est ꝯsuetudo rõne obtẽta sz corrupte la. Itẽ excusant alienigene qꝫuis i terra eoꝝ ieiunet: ex q̃ venerũt aio remanẽdi:qz sicut tenẽt ad ieiunia terre quã inhitant sic etiã nõ tenẽtur ad ieiunia ad q̃ prius tenebantur. Et sic mr̃i Augu. licuit sabbo nõ ieiunare Mediolani que cũ filio venerat habitare. Sic ꝛ Ambro. qꝫuis eẽt romanus. Qui aũt trãsitũ facit ꝑ terrã sicut nõ obligatur ad ieiunia illi⁹ terre sic nõ liberat a ieiunys ꝛ abstinẽtia terre sue:sicut iudei remãserũt obligati ad legalia quousqꝫ post morte xp̃i cepunt ligari ad euãgelica sacra. Tũc.n. in spãli ꝑ fuerũt soluti a lege antiq̃. ℂ Tertia ꝯ ẽ de q̃dragesi⁴: de qua certũ ẽ ꝙ cadit sub ꝓcepto:tũ pp gnälẽ ꝯsuetudinem xp̃ianoꝝ: tũ ꝓpter eccl'e statutũ:de ꝯsue.di.5.c. q̃dragesi⁴: vbi dr̃ ꝙ quatuor dies ꝓcedẽtes sunt additi pp numeꝝ cõplẽdũ:qz subtractis dñicis restabãt ieiunãdi solũ.36. dies: qui sunt decima toti⁹ anni. Duo aũt dies ꝑmi cõsuetudini relinquũtur:quo ad esuz carniũ ꝛ ieiuniũ:de hoc:de ꝯsecra. di.i.c. Solẽt. itẽ. di.4.c. Statuim⁹. ℂ Itẽ ieiuniũ 4or tempoꝛũ ẽ i ꝓcepto:q̃ accipiũtur ꝑm illos vsus. Dãt crux Lucia cinis ꝛ charismata dia. Ut sit in angaria 4a sequens feria. Nã feria 4a pp hoc qz illa die vendit⁹ ẽ xp̃s:feria 6a:qz mortu⁹:sabbato:qz in sepulchro:76.di.c. Jeiuniũ:ꝛ p totũ. Itẽ vigilie solẽnes sunt i ꝓcepto, vt Natiui. xp̃i ꝛ ꝓcursoris: non aũt decollatõis. Assumptiõis virginis:nõ aũt natiuitatis:nec purificatiõis:ꝛ apl'oꝝ omn̄ium. de gb⁹ supra exceptis. Ubi ãt Jac. Bar. ꝛ Mathie. ieiunat̃ ibi ligat:vbi nõ ibi absoluit. Si.n. decretalis celebratione festi ꝯmittit cõsuetudini:pari rõne ꝛ ieiuniũ ei⁹. Et intelligit̃ de festis ꝑncipalibus apl'oꝝ ꝙ vigilia ieiunat̃. Rogatiões sunt necitatis ꝛ glo. Sz ꝑter diẽ tertiũ ꝯsuetudini relinq̃tur. Unde Rome comedunt̃ carnes. In Gallia nõ sed ieiunat̃. Qz ãt sint in ꝓcepto vr̃ de ꝯsec. di.3. Rogatiões. Meli⁹ tamẽ ꝯsuetudini relinquit̃:nisi qñ ꝯsuetudo reprobat̃. sicut de illis q̃ die cene nõ ieiunabãt:quod reprobat̃:de cõse.di.3. Non liceat. ꝛ sequẽti. ℂ De aduentu dicit ꝑ̃:de obser.ie.c.z. Jeiunium apd nos agit̃ in aduẽtu. Uñ videt̃ ieiunium devotiõis ꝛ nõ necessitatis. in dominica nõ est ieiunandũ q̃si ex debito. Uñ quando festũ habẽs vigiliã euenit feria 2a sabbato p̃cedẽti ieiunat̃: de obser.ie.c.i.ꝛ.z. Nec ꝯsuetudo ꝑt facere ꝙ hõ teneat̃ die dominico ieiunare. ꝓpõt aũt ligari ad ieiuniũ quis alys dieb⁹ festiuis:sicut i festo Marci:i vigilia ascẽsionis:ꝛ pẽtechostẽ:q̃uis sint tpe festiuo. Unde ꝛ multi religiosi ieiunãt i die natal':nũqꝫ tamẽ in die dñica: inter vigilias ẽt ꝯputatur ꝙ sit in precepto illa oiuz scõꝝ.

Quantũ ad 4m de fractiõe. sunt tres ꝯnes. ℂ ꝓia. ꝙ ieiuniũ frangitur notabili hore anticipatiõe sine cã. Dico aũt notabili nõ de illa q̃ notatur spẽs gule. Dico etiã horã nonã oi tẽpore in q̃dragesi⁴ ꝛ vigilia pasce expectari. Nec oz tũc expectare vespam diei sz officy vt. s. añqꝫ celebret̃ vesptinũ offiñ nõ edat̃. Nec oz ꝙ sim⁹ iudei ieiunãtes vsqꝫ ad vespam vel noctẽ: q̃ sum⁹ fily lucis:licet tardi⁹ debeat edi i q̃dragesima qꝫ in alys ieiunys nisi forte in sabbatis ordinũ:i gb⁹ ẽt aliq̃ añ prandiũ dicũt vespas. sicut in q̃dragesi⁴ post offiñ vespaꝝ añ horã vesptinã lz edere ex quo ꝯstat ꝙ nona trãsyt:sic i alys ieiunys post offiñ none añ horã none:dũ tñ ꝯstet horã sexte trãsyse vel eẽ. ꝓpõt aũt dispensari vel pp lectionẽ vel pp debilitatẽ:vel pp iter:vel pp alias iustas cãs:ꝛ pp hospites:sicut in 3° li. in vitis patꝝ dr̃ ꝙ senex qdã añ horã canonicã refectiõis hospites prãdere coegit. ℂ Scõa ꝯ ẽ. ꝙ frangit̃ per esum carniũ:ꝛ in q̃dragesi⁴ ab oib⁹ q̃ semẽtinã trahunt originẽ:vt a caseo:lacte:butiro:ouis:ꝛ hꝯ abstinẽdũ ẽ. Et grauius soluit ieiuniũ comestio carniũ qꝫ aliaꝫ bina comestio. Delyas.n. qñ ieiunauit carnes nõ comedit:sz tũc qñ mane ꝛ vespe edebat. Sel' comedere ẽ angeloꝝ: bis hoium frequẽti⁹ brutoꝝ. Xp̃s aũt nõ comedit carnes nisi agni. Daniel ẽt qñ ieiunauit caro nõ itrauit i os ei⁹. Nõ oz eꝯ tamẽ semꝑ ieiunare q̃ñ a carnib⁹ abstinet̃. Feria.n.6a a carnib⁹ abstinet̃ excepto solo natali:qñ i feria 6a ꝯtingit:ꝛ tñ nec festũ assũptiõis nec oĩum scõꝝ excipit̃. Itẽ in sabbato a carnib⁹ abstinere iubet decretũ:qd̃ ꝯsuetudie abrogatũ est in multis locis:ꝛ i Grãcia a natiuitate vsqꝫ ad purificationẽ: cui⁹ cã reprobata ẽ:qz btã vgo i partu ñ voluit:ꝛ ꝑ ꝯseqns nec carnib⁹ idiguit. In ꝓuincia ꝛ lõbardia i aliqb⁹ terris nõ abstinẽt. Monachi vo oi tpe ꝑm decretũ debẽt a carnib⁹ abstinere:nisi gallici q̃ hoc dicũt indultũ a ꝑ̃. qd̃ non credo. Lacticinia i alys ieiunys a q̃dragesima nõ sunt interdicta:nisi ꝯsuetudo hẽat abstinere:quã vbiqꝫ i ieiunys seruãdã censent Augustin⁹ Dieron̄y. ꝛ Amb. Uñ cui iunctũ ẽ ieiunare simplr̃:nõ hz nisi a carnib⁹ abstinere: sz põt cũ potagio pigui ꝛ lacticinys ꝛ ouis vti. Britões ãt q̃ in q̃dragesi⁴ vtũtur butiro videt̃ excusari:qz i illis i gb⁹ eccle sia dispẽsare põt si scit ꝛ dissimulat dispẽsat. Si tñ ita dissimulat ꝙ nec puniat excõicãdo:nec ꝓhibeat vbo. Multa gdẽ ꝑ patiẽtiã tollerãtur q̃ si deducta essent in iudicio non tollerarẽtur. Si aũt eccl'a q̃ tenet̃ ad correctionem fraternã nec puniret:nec corrigeret fcõ pticiparet i crimĩe. Nã ꝛ si simplicẽ fornicationẽ ꝛ hꝯ nõ puniat p̃dicat tñ illicitam. Uñ cũ eccl'a illõ sciat:nec eos ꝓhibeat. nc̃ p̃dicet eos male

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

facere ⁊ si aliud priuilegiū non habeant excusant̃. Uñ quidā ppli qbusdā aub⁹ ī q̄dragesi⁹ vtebāt̃. Sz ī lateranēsi cōcilio fuit ꝓhibitū: ⁊ ex tūc cessauerūt. ¶ Tertia cōclusio ē. 3ª ♀ q̄ bina comestio ē frāgit illoz. s. q̄ cōiter sumi solēt in cibū vbi ēt fruct⁹ vt ceresa ⁊ pira ⁊ nuces ꝯputant̃: qz in loco refectiōis sumūtur in prādio ⁊ cena. Herbe etiaz: qz sctī pres radicib⁹ herbaz vtebant̃. Ab his ēt Adā abstinere debuit ⁊ hec sola añ diluuiū in cibū sumebant̃. Excipit̃ aūt, cū cā medicine sumūtur. Tūc. n. nō soluūt ieiuniū eccl'e sed nāe. Itē electuaria: dico aūt oīa hꝫ q̄ ꝯsueuerūt sicut spēs sumi post prādiū ad adiuuādū digestionē etiā si ex talib⁹ ꝯfecta sint q̄ p se in cibū sumi ꝯsueuerūt: dūmō sint alterata sic p decoctionē vel ꝯfectionē q̄ iā nō in cibū sz in cibi adiutorium ab vtētib⁹ cōiter sumūtur: vt ī dactil' ⁊ nucib⁹ ꝯfect⁹ ⁊ pignolato. Dactilis aūt simplex ieiuniū soluit. cū hoc solo fructu palme pres quidā viuerēt in egypto. Pot⁹ etiā añ et post nō solnit: qđ intelligo qñ nō ꝯficit̃ ex esibilib⁹: vt vini ⁊ aque: vel qñ ꝯficit̃ nō tñ ꝯsueuit sumi in cibū vt pot⁹ ceruisie. Qñ aūt ꝯficit̃ ex illis q̄ ꝯsueuerūt sumi in cibū vt amigdalatū ⁊ brodiū ⁊ hꝫ q̄ ēt añ cibū sumūtur. Sec⁹ forte est in pureta: cuius posz dici q̄ hꝫ brodia ēt q̄ añ cibū sumunt̃ q̄ pp ꝓparationē ad cibū sumunt̃. ¶ Qđ aūt fuitores nobiliū gustāt aliqd ad faciēdū ꝓbationē de toxico: vl' cog ad ꝓbādū cibū: qz nō sumūt̃ p modū nutrimēti nll'a ē fractio ieiunij: ēt si trāsglutirēt. Si qs ēt nō pp famē vl' voluptatē sz timore ne fōte deficiat pīnāitate fic⁹ aut puretā: aut aliqd hꝫ plibarz p modū medicīe sic ñ ē fractio ieiunij.

Quantū ad 5ᵐ vtz totiēs frāgat qs ieiuniū quotiēs comedit vltra vnā vicē: sunt tres opiniōes. Prima opio ē q̄ sic: qz ē pceptū negatiuū: hoc aūt obligat semp: ⁊ ad semper: g̊ ⁊c. Nec valet solutio q̄ dat̃ ab aliqb⁹: q̄ vez ē de pcepto negatio iuris nālis: nō positiui: qz ieiuniū q̄dragesimale licet sit ad īstar ieiunij xp̄i nō tñ ex pcepto dei sicut ieiuniū Ade ī paradiso: sz ex pcepto eccl'e: ⁊ tñ ita soluit̃ si frangat̃ scōa die sicut si ꝑma: ⁊ eq̄liter die q̄cunq̄z: g̊ ꝓhibitio positiua nō impedit qn frangat̃: ita p tertiā ⁊ q̄rtā comestionē sic̄ p ꝑmā. ¶ Scōo pp ītētionē legislatoris de domando carnem: contra quam equaliter fit p tertiā sicut p primā ⁊ plus. Et si dicatur q̄ per vnaz comestionem quandoq̄z plus fouet̃ caro q̄z p q̄tuor: Uerum est sed hoc est p accñs nec cadit sub arte: sz p se loq̄ndo ceteris parib⁹ quāto sunt plures cōmestiōes tāto plus deordinat̃ cōcupiscētia carnis qđ ē ꝯtētione peruersis ieiuniū. 3° qz nō minus 3ª vel 4ª q̄z ꝑª. Nec valet solū quā aliq̄ dant q̄ oēs hñt rōnē vni⁹ plitatis ꝓhibite: qz aut illō intelligit̃: q̄ nisi omnes sil' ꝯcurrāt nō ē fractio ieiunij: ⁊ tūc scōa comestio nō solueret: aut sic q̄ indifferenter q̄libet soluit: sz nō ē nisi vna solutio: ⁊ tūc sic̄ scōa soluit: sic 3ª ⁊ 4ª. Et est inconueniēs q̄ vbi sunt diuersi act⁹ quorū qlibz ē eq̄liter trāsgressio p̄cepti q̄ non sint plra pctā distincta. Nihilominus nec rōnes sic ꝯfirmate cogūt. Prīa nō: qz ī xlª quot sūt dies tot sunt ieiunia ⁊ tot possunt eē fractiōes: sz vni⁹ diei nō ē nisi vnū ieiuniū ⁊ p ꝯns nisi vna fractio vni⁹ rōnis: vnde ē sm intētionē vnū. Uñ nec quotiēscūq̄z ponit morsellus in ore dr̃ frāgere ieiuniū qđ tñ oportēret. Uñ iste ē obligat⁹ ad ieiunādū isto die sel' ⁊ nō obligatus ad ieiunādū plries eodē die: qz nec pōt nisi sel' ieiunare in die. Uñ licet ieiunare implicet negationē plriū comestionū: tñ quotcūq̄z sint: vna ē fractio ieiunij: qz nō ē nisi vna fractio vna die: iō sic̄ vnius oculi nō sunt plres cecitates: sic nec vni⁹ ieiunij plres fractiones. ¶ Ad zᵐ dom. q̄ lex illa. C. de leg. l. Nō dubiū. ē ī legem cōmittere eū q̄ vba legis amplexus ꝯ legis vtit̃ volūtatē: intelligit̃ de intētiōe ⁊ volūtate legis q̄ respicit sbam act⁹ nō finē: qz finis eccl'e ieiunātis ē meritū ⁊ satisfactio q̄ nō cōsequit̃ q̄ i mortali ieiunat: ⁊ tñ se liberat: ⁊ talis intentio ē hec de carnis domatiōe. Sz intētio respiciēs subaz facti est abstinere a scōa comestiōe ⁊ a carnib⁹: vñ p quodlibet horz duorz facit ieiuniū: vñ si in scōa comestiōe comedit carnes est duplex fractio vni⁹ ieiunij: qz vni opponunt̃ duo fm diuersas rōnes oppositionis: si aūt comederet tm̃ semel carnes esset vna fractio: si etiam comederet tertia vice carnes: nō eēt noua fractio vt videbit̃. ¶ Tertiuz ēt solubile ē: qz licet sit ꝓbabile q̄ in ꝯtium assumit̃ inter id quod est de se maluz ⁊ inter illud qđ ē malū qz ꝓhibituz. Uñ si vsufructuari⁹ caueat se vsurā arbitrio bōi viri: totiēs ꝯmittit̃ stipulatio q̄tiēs abutit̃: siue male vtit̃: qz hꝫ ē de se malū: ⁊ tenebat̃ bñ vti ēt si ñ cauisz. ff. vsufructuari⁹ q̄dā. ca. l. ꝑ⁴. §. hēt. itē. ff. ō ver. obl. l. si sit stipulat⁹. Ecōtrario āt dicit̃. ff. de le. in. l. fideicōmissa. Si qs decē alicui reliq̄rit ⁊ si ꝓdidisset rursus ei reliquerit: nō ampli⁹ q̄z sel' si ꝓdiderit eē ꝑstandū: qz nō ē ista restitutio ex delicto heredū sz solū ex bñplacito testatoris: vñ sequit̃ ibidē: nec si sepius ꝓdiderit ei restitui debeat. Nihilominus tñ qz illud ibi exꝑmit ⁊ non hic: iō ista sol'o ꝯtinet petitionem ꝓncipy. Posz ergo dici q̄ tertia comestio nō min⁹ oppōit̃ vnice q̄z scōa: ⁊ ideo si tertia inueniret obligationē ieiuny sicut scōa: frangeret sic tertia sicut scōa: sz nō inuenit: qz scōa comestio que ē fractio ꝓme trāsfert obligationē ieiuny ad aliū diē vt statim dicet̃. ¶ Scōa opinio ē total'r huic ꝯria: ⁊ licet sit probabilioz hz tñ rōnes solubiles. Prīa q̄ nō duplicat̃ dies ⁊ q̄ sel' fractū itez frāgi nō pōt: pōt solui p illō qđ dr̃. ff. ō furtis. l. Si q hz furti actionē: assidua ꝯtatiōe furis nō magis actio furti nascit̃ ⁊ hoc nō qn fur q̄libz ꝯtatiōe furtū cōmittat: sz qz nō plus interest dñi per vnā q̄z p multas: ⁊ si sel' restituat̃ res eq̄litas iustitie fcā ē quo ad hoc: ita ⁊ hic cū nō sit obligat⁹ nisi ad ieiuniū vni⁹ diei. Si ēt illa die multotiens frangeret: puta comedēdo scōo carnes: pp hoc nō esset obligat⁹ nisi ad vnū diē nisi ꝯfessor iiūgeret sibi p pctō aliuz diē: q ēt posset aliā pnīam iniūgere sicut ⁊ p pctō qđ non ē trāsgressio ieiuny bñ ieiuniū ponitur p pnīa. Scōa etiam q̄ ad ea q̄ frequēter accidūt iura adaptant̃: vñ qz cōiter comedit̃ bis nō ter vel q̄ter. iō scōa comestio frangit nō tertia nec quarta. Sz istō nō cogit: qz si lex p̄cipit nō mecaberis: multo magis peccatū ꝯ nām insolitū: imo tūc sequeretur q̄ non frāgeret̃ ieiuniū comedēdo fruct⁹ q̄ aliq̄n extra horā prādy comedūtur nisi p cenā ordinariā ⁊ ꝯsuetā: qđ nullus dicit. Et si ꝓhibet̃ id quod ē licitū ⁊ ꝯsuetū: multo magis id qđ ē inordinatū: comedē āt plus q̄z bis ē pueroz ⁊ iumētoz sz bis ē hoīum: sel' angeloz. Sic igit̃ q hñt regulam sci Augu. q̄bus est insolitū aliqd ex hora alimētoruz sumere p nullā extraordinariā sumptionē frāgerēt ieiunium eccl'e. ¶ P. sunt multi q̄bus cōsuetudo ē plus q̄z bis comedere: sicut operarij ī estate cōiter: g̊ saltē illi tertia comestiōe frāgerēt. Tertiū argumētum. De bis q p se sunt mala q̄z qulibet act⁹ obligat: ⁊ talia ꝓhibētur iure nāli: sz illa q̄ p se nō sunt mala: sz qñq̄z bona q̄ ꝓhibent̃ iure positiuo vt hic taliū quilibz act⁹ nō obligat. hec rō non valet. qz tertia comestio moderata nō ē de se mala cū possit bñ fieri ⁊ ab infirmo ⁊ a puero ⁊ a viatore ⁊ a paupe: cū tñ idqđ ē ō se malum a nemine sit' faciēdū. Et itez pcepto eccl'ie ēt vsure ⁊ fraudes ⁊ multa de se mala ꝓhibētur. ¶ Et iō ē tertia opinio q̄ illa tertia comestio aut ē pter ītētionē aut ex ītētōe. Si pter ītentionē: sic̄ qz ītēdit cenare: ⁊ q̄uis sint ibi multi morselli ⁊ multi act⁹ exteriores: nō tñ ē nisi vn⁹ interior: ⁊ sic vna comestio reputat̃ ab vnitate ordinis exteri⁹ ⁊ vnitate ītētiōis īteri⁹: ⁊ sic vna fractio ⁊ vnū pctm̃ licet grauis q̄z de vno morsello: sic̄ si mlti ict⁹ ī vna vberatiōe dant: reputat̃ vna iniuria. ⁊ vnū dānū dr̃ ⁊ vna actio iniuriaz ⁊ legis aglie oritur̃ sm iura nō plres. Si ēt aliqs nō aduertēs de ieiunio comederet in mane: si qdē scire tenebat̃ q̄ esset ieiuniū nō excusat̃ a fractiōe ieiuny: ñ tñ tenet̃ tota die postea ieiunare: cū iā sit obligat⁹ ad aliū diē vt statim dicet̃. Et si

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

gdē si liceret sibi pls cōedē nimis grauaret: nc cū toto b eēt vez ieiuniū pp ātīcipationē nimiā. Sz si ñ tenebat scire: ñ reputat fractio ieiunij: vñ ac si eēt ieiunꝰ pt illo die ieiunare: qz ieiuniū hoī īdictū ñ soluit nisi p actū hūanū gregrit ītētionē z ōliberatio nē verā vl iterptatiuā. Si aūt tertia cōestio ex ītētiōe ꝓcessit: aut fuit ītētio ꝓtēptīa: aut obedientia: si ꝓtēptīa: puta qz ipe sciēs iā fregisse se vellet ét ō nouo frāgere: ét si nōdū fregisſz: nō iō qz ītēdat alio die itez ieiunare itegre: tc pp actū exteriorē ñ eēt fractio ieiunij: nihilominꝰ tñ pp iteriorē ē eqle pctīñ qz eqlis ꝓtēptꝰ. sic g cogit vxorē pp voluptatē idē facturꝰ cū alia: cōmittit adulteriū: z si nō pp actū exteriorē tñ pp iteriorē: z ē eqlis ꝓtēptꝰ. Posset ēt ad b iduci dictū Iurista qz g dñt qꝫ iurās ō calūnia totiēs peierat qtiēs calūniā cōmittit ī cā: qz calūnia ipō tat cōtēptū z malitiā intētā. Si āt fuit ītētio obeditiua: qz recolēs se comedisse scōa vice forte pp īcautellā videṡ sibi ipossibile illo die pfecte ieiunare: cogitās qꝫ alio die itegre ieiunabit: si sic comedat ne duobꝰ diebꝰ vl vno cū dimidio béat ieiūare nō vr frāgē. Et lz p b possz adduci lex p sile q dic: qꝫ q pmisit stare snie arbitrij sb pena: prīa vice ꝯueniēs incidit ī penā: ñ āt āpliꝰ. ff. ō arbi. l. Si duo. §. pen. Et gnāl vbi ē mera pena: sel tm cōmittit ñ totiēs qtiēs. Tñ sequendo rōnē tm istō vr dōm. qꝫ qz ieiunare ꝓpe ē abstinē ab oi comestiōe nō vna: postqz p culpā suā bis comedendo fcm est sibi ipossibile ieiunare illo die: ex tūc obligatꝰ ē ad integre ieiunādū alio die: qz duo sunt arbitri ꝓcepta ꝑcipiētis solui certa die. s. solui z certa die. Si igit illa die non fuerit solutū: alia die ē soluēdū. ff. de arbi. l. Celsus: imo etiā qñ ieiuniū ē in vigilia alicuiꝰ sci: qz nō pōt ieiunari ex debito in illa si sit dñica ex hoc ipo tenet hō ieiunare die ꝓcedēti. s. sabbato. Sz vbi hō pp eqpollēs vel maiꝰ grauamē: lz cl'pa sua accns nō pōt ieiunare puta pp īfirmitatē quā cl'pa sua būit: nō pp hoc ꝓualescens tenet ieiunare. Sic igit qz non erat obligatꝰ ad ieiunādū plusqz vno die cū ex illa hora q fecit sibi ipossibile illud ieiuniū illius diei: trāslata sit obligatio ad aliū diē: ex tūc nō frāgit ieiuniū qō nō est. Uñ pz solutio quorūdā nō bona ad istud qō mō tangit. s. qꝫ illud qō nō est frāgi nō pōt. Dicūt. n. qꝫ ꝓceptū manet itegz z obligatio eiꝰ: z vr frāgi ieiūiū p trāsgressionē ꝓcepti: qz lz ꝓceptū ī se maneat integz z obligatio: nō tñ quo ad illū diez: qz iā ē trāslata: nec p ꝓceptū erat ipe obligatꝰ ad ieiunandū nisi vno die. Si aūt teneret ieiunare residuū illiꝰ diei z cū hoc aliū diē eēt plus. Nec pōt dici qꝫ pctīñ suuz obliget eū ad ieiuniū nisi sibi ꝓponat plusqz ad aliā pnām. ¶ Si qrat iuxta b de illo q vouit nō bibere vinū: an totiēs frangat votū quotiēs bibit vinū. Uidet distinguēdū an vouerit ī ꝑpetuū an certo die. In ꝑmo casu: totiēs qtiēs: in scōo nō: nisi ex ꝓtēptu fecerit sicut prīꝰ. Qō ꝓbat ꝑmo p sile in casu oppsito. qz qñ sūt indulgētie ꝓbennes fine diei z tēporis ꝓfinitiōe: tūc totiēs bō eas lucrat quotiēs vadit siue eodē die siue diuersis. Sz qñ sūt tpales ad certos dies: vr intētio qꝫ q nō pōt venire vno die veniet alio vsqz ad octauam vel gndenā: vñ veniēs plies ī die ñ lucret nisi sel: ita z in ꝓpossito. Jdē etiā patet p rōnē tactā: qz qñ ē votum ꝓbēne ñ pōt dici qꝫ vna die sit finita obligatio illiꝰ diei: vel qꝫ obligatio transeat ad aliā: qz oēs dies erāt in obligatiōe equaliter z sic ñ liberat ad obligationē illiꝰ diei: ꝑpter qō quotiens bibit totiēs ieiuniū frangit. Et sic ꝓcedit rō dicentiū oppositū. s. qꝫ est obligatꝰ ad nō bibēdū omni hora diei: vez ē simplr qñ est votū ꝓbēne: vñ quacūqz hora bibit z totiēs quotiēs facit ō ꝓmissuz. Sz qñ vouit nō bibere certo die: vouit nō bibere qualibet hora illiꝰ diei: supposito qꝫ in ꝓxi nō biberit. Sz qz votum eiꝰ intelligit fm iuris interpretationē ex quo vna hora vinū bibit obligatꝰ ē ad nō bibēdū alio die: z ex tc illo die ñ ē plus ligatus: vñ tc. ¶ Per idē ad tertiū de illo q contra votū simplex de virginitate ꝯbit mrīoᵐ: qz ꝯsumādo mrīoᵐ frāgit votū: ñ aūt postea debitū reddendo: qz ad b tenet: qz nō peccat legis aucitate fz Aug. sz petēdo z exigēdo totiēs peccat qtiens exigit: qz ñ pt dici qꝫ ex q pdidit vginitatē qꝫ translata sit ad aliā diē obligatio ī q integre fuet: qz oī tpe eqliter tenebat z idē oz soluere sic p vt saltē nō petat qō ē ei liberū. Sz si hō vouēt: qꝫ ī ꝑpetuū ī sabbatis ꝓtineret ñ pp b ꝓhiberet mrīoᵐ ꝯbere: nc pp b opōtēt vxori votū exprīere z ō obseruātia pactū facē: nihilominꝰ si sabbo vna vice petēt: z sic sibi ipossibile obfuātiā facēt: ex b ipo ad ꝓtinēdū illo die obligatꝰ ñ eēt: sb q spe si itez petēt debitū votū minie frāgēt. Uel pt distingui ī duobꝰ casibꝰ q ad votū tpale ñ ꝓbēne: qz aut ñ expssit certū diē sz vouit sel vl bis ī septīana abstinē a vio vl coitu: z tc trāsfert obligatio ad aliū diē nec p ꝑmā trangressionē frāgit: aut expssit diē puta qꝫ sabbato abstineret a coitu pp btām vginē. vel feria sexta a vino pp xpi acetū: z tūc p ꝑmā fractionē nō trāsfert obligatio ad aliuz diē ī quo nō sbest illa cā: sz tenet residuo diei abstinere faciēdo qō pōt: vnde tūc totiens frangit: quotiens multiplicat actū illum. ¶ Solutio ad argumētū patet. Qō V

Uinto querit de orone vtz sit satisfactiōis ps. Et vr qꝫ ñ: qz nihil est satisfactoriū nisi qō ē penosū: oro āt est delectabil: g ꝛc. ¶ Jn ꝑriū ē Aug. ī littera. ¶ Bº. circa istā questionē sūt videda tria. ꝓrio de necessitate z obligatione oronis. zº de modo. 3º de effectu.

Quantū ad ꝑmū sūt 6 ꝑnes. ¶ ꝓrīa. qꝫ ī gnāli oro cadit sb ꝓcepto triplici. ꝑ sub illo q bō tenetur deū sup oīa diligē: z sibi oz honorē ipendē. s. latriecuiꝰ actꝰ est oro. Latria āt ē duit ꝰ obita z gratuita. ¶ Scōo rōe q tenet diligere seipm: nō minꝰ ī aia qz i corpe. Uñ sicut tenetur p se medicare si alr nō possz: z sibi necia corpis optare: sic sibi necia aie oz optare: z a deo medicare p orōnē q ē petitio decētiū deū. Nō aūt ē decēs qꝫ deꝰ det spūalia nisi desiderāti: z petēti: z postulāti. ¶ Tertio ex charitate proximi q tenet sibi optare z ꝓcurare bona aie: nō tm corpis. Est aūt orare postulare. Uñ z aduocatos dicimꝰ oratores z orones vocātur postulatiōes. Et postulare fm leges est desideriū suū vel aici ī iudicio corā iudice ꝓponere vel exponere. Nō ē aūt iure nāli vel diuio determinatū: qñ: quō z qz oz hō orare deū: aut p idigētia sui aut ꝓximi: nisi qꝫ p se maxie qñ sentit se ī mortali hz orare. Nec tñ semp tc nō orādo peccat: qz alr ꝑt ei succurri. Silr p pctōribꝰ maxime ē orādū. Sz nec é certū qñ: qz pñt alr iuuari qz p orōnē meā. ¶ zª ꝑ. ē. qꝫ ī spāli sūt qdā orōes p eccl'az z p ꝯsuetudinē determiate. p qz ad oēs laycos viros z mlieres q bñt vsū rōnis: qz alr nō sūt obligati ad aliqz legē pl'sqz bruta: qz tenēt oēs ad audiēdā missā ī dieb ꝰ dñicis itegre: ō ꝯse. di. z. c. Missas. Jdē vr ō vtrisqz vespis z ꝯpletorio pp ꝯsuetudinē. Jtē ō diebꝰ festiuis clero z ppl'o: vt corruptio vniꝰ fit gnātio alteriꝰ. ꝓpter b. n. vacat ab opibꝰ mūdi vt īsista tur opibꝰ dei. ps. Uaca. z vi. tc. Uñ de ꝯse. di. z. Qui ī die solēnitat] itermisso eccle ꝯuētu ad spectacla vadit excōicet: qō ñ fit nisi p pctō morl. Est āt eccᵉ ꝯuētꝰ ad missam z ad vespas: z ēt ad fmonē qñ tc fit. Uñ ēt ad illū tenētur. Qui vos spnit me spnit. Ab b āt ñ excipiūt fui pls qz libi: aut ācille pls qz dñe: imo fuꝰ z ācilla ita dēnt gescē sic dñi z deo vacare. ꝓccāt g mortalr q ñ audiūt sine cā iusta: sic q vadūt ad spectacla. Nec pegrinātes excusāt si cōmode pñt. Sz qz oz aliquē domi remanē pp hꝰ pñt famli z ācille excusari. Jtē videt obligari ad oronē dñicā: z salutationē āgelicā: z symbolū fidei: qz ista sūt fidei rudimēta z qst ꝑncipia: q oēz discipulū hre oz. Nec pp b oz scire euāgelia qō ē pfcōz discipl'oz: nō simpliciū. ¶ zª ꝑ. ē de ordiatis ī spāli. Nō ē aūt autēticū qꝫ corona cl'ical obliget ad septez psal. nec qꝫ minores ordines ad offm de btā vgine: vel hꝰ. Tamen qz per hoc diuio cultui ascribūtur ad aliquid pls

zª ꝑ

3ª ꝑ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tenent cꝫ layci. Et qr ēt gaudent priuilegio clericali cꝫdin ipo gaudent bñficio debēt recōpēsare aliq̄ spūali seruitio. Unñ r bene deceret epm aliqd eis spūale iiūgere. Unñ nec infantē dz tonsorare sz maiorē: q iā possit aliquid deuote dicere. ¶ De ordinatis vo in sacris dicūt doctores eos teneri ex pcepto eccle ad horas canonicas: q̄ sūt septē: iurta illō ps. Septies i die laudi. tibi. ō cele. mis. c. Dolētes. Si aūt nō bñt breuiariū nec possunt hre emēdo vel cōmodo excusant. Sz si emūt libros legales medicinales r physicos: imo etiā theologicos nō excusant: qr potiꝰ breuiariuz cꝫ bibliā emere debēt: si alias hre ñ pñt. Si āt nesciāt officiū addiscāt ipz: r pus psalteriū cꝫ phz. Alias nō excusant: 4ª ♀ immo iperita culpe annumerāt. ¶ Quarta ♀ ē de religiosis professis clericis: q eodē mō ligātur: qr vt mīstri eccle de bonis eccle sustentant: r medicantes: qr vt sūt portio cetus ecclīastici r collegium approbant ad cōes eccle horas sicut ceteri obligātur. Nouity ēt lz nō sint religiosi nec in sacris obligātur tñ: qr vt ministri eccle ō bonis ipius sustē tantur: sicut dicit decretalis de sen. excō. Regliosō. c. vlti. qr cꝫuis nō sint religiosi anteꝫ religionē tacite vel expsse sint pfessi: tñ q manꝰ inyciūt in eos violētas nihilominus incidūt i canonē: ēt si nō sint clerici a corona: clerici lz a corona monachali: vel nulla vt ꝯuersi. Itē ꝯuersi ad offm di uinū obligant fm modū sibi taxatū: non ad horas canonicas: que sunt tñ clericoꝝ. ¶ Quinta ♀ est de bñficiatis: ō 5ª ♀ quibꝰ idē dōm ē: ita tñ q bñficiatꝰ dr̄ qcunqꝫ hz bñficium propter offm spūale: qō respicit ipm diuinuz offm: qr si qs ab eccla hz reddit ꝑ officio mriculary vel hꝺ q nec ē clericus nec i choro recipit: nō tenet. ¶ De illo aūt q pp magisterium hz reddit ad eccla siue magr in theologia qui hēt fructꝰ vniꝰ prebēde: aut magr in grāmatica: q hz expēsas si pp hoc nō venit ad chorꝝ nō vr̄ teneri. Si autē venit ad chorꝝ vr̄ teneri saltē ad illā horā in q̄ distributionē accipit: nō simplr q eiusmodi sūt: qr nō bñt simplr beneficiuz r ad vitā: sz ad tps: iō nō videtur simplr obligati: sicut nec clericus canonici qui associat eū in choro r comedit i mēsa eiꝰ nullos spāles reddit hñs nō videt teneri: ex hoc solū q bonis hꝺ eccla sustētat: nec illi q bñt pbendas victus corpalis in monasterys siue pcio siue dono. ¶ De illo aūt qui hz duplex bñficiū pp quoꝝ qōlibet tenet an teneatur ad dōm duplicatū bñficiū p se vel p aliū vr̄ distinguēdū: qr aut tenet illicite r tūc qr nullū ius hz in altero nō reputatur hre nisi vnū bñficiū: nec p ꝯñs pp illud tenet ad officiuz aliqō directe. Indirecte tñ pōt teneri: qr defraudat deū seruitio sibi debito. Et pp hoc tenet ad restitutionem seruity sōtracti: aut possidet ea iure fori r iure poli. s. ex cā rōnabili: dispēsante eo q pōt: r tūc nō tenet: qr illa cā recō pēsat: aut tenet illicite iure poli: lz licite iure fori: r tunc vr̄ ex quolibet obligatꝰ: r sic p se vel p aliū dicat. ¶ Nec obstat. q sacerdos nō tenet ad offm triplicatū: qr sacerdotiū includit pcedētes ordines licite iure poli. Nec p hoc impeditur alius q est dyaconꝰ tñ vel subdyaconꝰ reddere deo debitū pensum fruitutis q iste ē sacerdos. Dic aūt deꝰ defraudat indebite vno seruitore. Unñ tenet recompēsare. Quādo vo vtroqꝫ mō licite locus ē gratificationi: vt. s. eligat fm cuiꝰ eccle ritū offm dicat: qr idifferēter alterꝝ suffi cit. ¶ De illo aūt q nullos fructꝰ capit vr̄ dōm q si nō est in pacifica possessiōe bñficy: nec p eū stat q nō tenet. Si aūt est i possessiōe vel per eū stat tūc tenet: ar. de prebē. c. licet epo. Si aūt est receptus r p eū stat q fructꝰ non recipiat: qr nō vult ibi facere residētiā vel ꝑmā vel aliam nihilominus reputat bñficiatꝰ: multo magis cꝫ si nō possessionem haberet sed per eū staret. Si etiā per eū non stat r tñ fructꝰ habet r distributōes quotidianas sicut r canonicus reputat beneficiatus r ēt si distributiōes non habeat sed prebēdam. Item si distributiones nō percipit nec prebende emolumētū ad presens sz recipere expectat i futurum: ē āt receptus i canonicū r in fratrē vez bñficiū hz. Unde r obligatus ē ad officiū qr vocē i cap° habet r statū in choro. Et si postꝫ prebendā adeptus ē totū emolumentū perderet obligatus remaneret: si tñ verꝰ canonicus eēt. qr si desinat eē canonicꝰ per irregularitatē: vel aliter ex toto qr nō ois irregularitas ipo facto deponit tūc desinit teneri. ¶ Sexta conclusio ē. q̄ de omnibus qui ad horas ca 6ª ♀ nonicas tenent videt q̄ ad hos de beata virgine teneant de consuetudine: sicut hēt ecclesie cōsuetudo generalis: q̄ ligat sicut ius scriptū. Itē ad vigilias defunctoꝝ sicut hēt consuetudo sue dyoc. aut sue ecclesie. Et similiter celebrare totiēs vel pluries sicut consuetudo eccle sue vl capelle: vel seruitus fundatiōis habet. Similiter etiam postꝫ decrepiti sunt r vsum rōnis perdiderunt obligari desinunt. ¶ Dicunt tamē quidā omnes quocūqꝫ iure obligatos ad horas p cōsequens obligari ad missam omni die dicēdam vel audiēdā: qr propter qō vnū quodqz tale r illud magis hore autez sunt propter missam r ad illas ꝑpter illā eligūtur: ergo rc. ¶ Sed contrariū dicūt alij: qr nō inuenit obligatio expssa. Unde cū dicat de priuilegijs. c. vltio libr. 6. q̄ episcopi itinerantes: super altare portatile vbiqꝫ possūt facere celebrari cū nō deceat eos aliquā diem transigere sine missa: vbi suppōit eos ñ obligari ad quotidianā misse auditionē nisi ex decētia: r multo minus alij ex debito obligantur. Nec segtur si hore ad missam ordinātur q̄ obligati ad eas: ad missam obligentur.

Quantum ad secūdū de modo orādi sūt quinque cōclusiōes. ¶ Prima ē. q̄ oratio aut ē priuata quā quis pro se facit: aut publica: q̄ facienda ministris eccle icūbit. Publica g̃: qr nō fit solū p se sed etiā pro alijs: iō nō solū debet eē mentalis sz vocalis: vt p oronem voce expssam: alij ad deuotionē excitētur r ad ꝯtinuādū. Et pp hoc cantꝰ ab eccla instituti sunt. Unñ Augu. dicit de seipo q̄ flebat vberrime in ymnis r cāticis suaue cātātis eccle vocibꝰ vehemēter affectꝰ. Sz oro ꝑuata quā qs p se ipso facit: pōt r voce r sine voce fieri: fm q̄ magis orantis aio suppetit. Sz tñ oroni vox adiungit ꝓpter q̄tuor. p vt hō excitet se ipm vbis ad orādū deuote. 2º vt itētionē custodiat ne euaget. 3º ex vehemētia deuotiōis i orāte vox segtur: vñ r cū mēs orātis per deuotionē accendit i fletus r suspiria r iubilos r voces icōsiderate ꝓrūpit. 4º pp ōbitum iustitie: qr deo cui p orationē reuerētia exhibet nō solum mēte sz ēt corpe fuiēdū est. Et iō nō excusant prelati audiētes r nō dicētes: sicut ꝓncipes seculares faciunt sibi dici: nec clerici i choro audiētes r nihil dicētes: sic ꝯuersi r layci. vt in eis verificet illō. Sicut ppls sic erit r sacerdos. Oro. n. indicit laycis audiēda: istis aūt dicēda. Unñ ad illō qō tenet dicere nō sufficit cꝫtūcūqz deuote cogitare. Cantus aūt nō dz eē tragedicus: vt dr̄. 93. di. Cātantes: ꝺ illos qui dicūt motetos i festis: nec cū istris r orgāis r alys corporeis: sicut dicit Tho. 2ª 2ᵉ. de laude dei: ne audiētes magis ad lasciuiā cꝫ ad deuotionē excitēt: qō ē ꝺ̄ziū fini orationis. ¶ Scda ♀ ē de diuturnitate oronis: qr cū i oronе 2ª ♀ precipue attēdat orātis deuotio: iō tātū dz oro extēdi cꝫ orātis deuotio pōt ꝓtēdi. Jdeo si multū pōt ꝓtendi r oro debet eē diuturna r plixa. Si aūt plixitas vl diuturnitas fastidiū parit: nō ē vltra ꝓtrahēda. de ꝯse. di. 5. Nō medio criter. melius ē septē psal. ōcātare cū puritate r spūali hylaritate cꝫ totius psalterij modulatio cū tristitia. Leteris q̄ps ribꝰ crebris oro meliꝰ valet. ¶ De plixitate igit oro is exempla sūt i xpo i Arsenio i btō Dñico q plies pnoctabāt in oratione. De crebritate i Bartolomeo: qui centies per diez r centies per noctem flexis genibus orabat. De attentione r deuotione in monachis egypti: qui vt dicitur in vitis patrum: nec ositabant: nec spuebant psalmodizantes.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

3ª 2º ¶ Tertia ꝛcl'o est de ꝓtinuitate oratiõis: qz lz nõ semper actualiter debeamus orare. tamen in virtute semp orare debemus. quia vt dicit glosa ad thesaloni. Non cessat orare qui non cessat bene agere. Elemosyna ẽt in sinu pauperis exorat. Horis tamẽ z tẽporib⁹ cõstitutis orare debemus: ne intẽtio nostra frigescat. Unde tenẽtur surgere ad matutinas quicũqz tenentur dicere eas. qz tenẽtur eas dicere tẽpore suo: qõ est de nocte. ps. Media nocte surgebã ad cõfitendũ tibi. Unde horã nõ lz ꝓterire nec anticipare: vt nomẽ sit ꝛsonũ rei: nisi ex cã. Et ꝑm hoc ꝑñt accusari vl' excusari q dñt matutinas ĩ sero: qz si hoc faciũt vt plus dormiant: vel ꝓpter aliã non licitã causam accusabiles sunt. si autẽ ꝓpter breuitatẽ noctiũ z solennitatẽ officy: vt q̃daz ecclesie faciũt excusabiles sũt. Qõ aũt hugo dicit: qꝫ añ horam orare ꝓuidentia est: post negligentia: in hora obediẽtia: intelligendũ est qñ hoc fit ex rõnabili cã: qz qõ iurisẽ õ toto ad totũ: z de parte ad partẽ. Uñ si toti ecclie licet preuenire horam ex causa rõnabili. s. vt deuotius dicaꝫ: vel ꝓpter ꝓcessionẽ: vel synodũ: aut alia agẽda: sic ꝓpter ꝑdicationẽ vel studiũ vel timorẽ occupationis supueniẽtis liczanticipare: cũ etiã ꝑsbytero ꝓpter agriculturã liceat ĩ mane simul dicere oẽs horas. de cele. mis. ca. ꝑmo. Jtẽ dz esse continua. i. non interrupta: vel diuisa vocal'r q̃tũ ad vnaz horã: q̃ vno ꝓtextu dicẽda est: nõ alys occupatõibus ĩterciden da. Petrus vero pseuerabat pulsans. ¶ Quarta ꝛcl'o est de attẽtione. qz dz eẽ attẽta q̃tuz ad verba: vt impleaꝫ ꝓceptũ: nec ad hoc deuotio ĩterior regriꝫ: quã pur⁹ hõ imperare nõ põt. sicut nec ĩ vtero baptiçare. Uñ studiose et deuote sine sincopa z festinatione z garulatiõe loco z tempore dici dz. Jtẽ q̃tum ad meritũ dz eẽ attẽta ad illũ finẽ vel sensũ habitu vel vtute: nõ actu. qz impoſe ẽ: sicut õ eũte ad sanctũ iacobũ. Jtẽ q̃tum ad dulcedinis experimentũ dz eẽ attẽta actualiter. qz operatio nõ habit⁹ causat delectationẽ. Attediatio aũt signũ est defect⁹ latrie. qz virt⁹ facit delectabiliter operari. Euagatio aũt spõtanea: cui⁹ cã fuit illicita: peccatũ ẽ. illa ãt q̃ ꝓter ĩtentionẽ z ꝓpter occupationẽ licitã precedentẽ peccatũ nõ ẽ. ¶ Sciẽdũ igiꝫ qꝫ ad oꝛonẽ: sicut ad qõlibet op⁹ bonũ põt regri duplex attẽtio. vno mõ vt oratio ab intẽtione ꝓcedat. alio mõ vt attẽtio ꝓtiue cõcomiteꝫ oꝛonẽ. ꝑ mõ regriꝫ attẽtio ad oꝛonez tã publicã q̃z priuatã: nõ solũ qdẽ ꝓpter meritũ: sz ẽt ad vitãdũ peccatũ: qñ oratio dr̃ ex p̃cepto. Primũ pz sic. qꝫ nll'z opus meritoriũ ẽ nisi ex intentione ꝓcedat. Al'r. n. non est opus humanũ: cũ hõ sit homo ꝑ rõnẽ z vo^tcm. Si g̃ oratio dz esse meritoria: oz qꝫ ꝓcedat ex intẽtione. sil'r si vitetur trãgressio p̃cepti. qz p̃ceptũ daꝫ hoĩb⁹. ideo oz qꝫ ñ ꝓcedat ex sola imaginatõe: q̃ cois est nobis z brutis: sed ex deliberatõe que requirit attẽtionẽ. Nõ requirit tñ qꝫ attẽtio cõcomiteꝫ actual'r totã oꝛonem. qz nec hoc regritur in q̃busq̃z bonis operib⁹. nec ẽ pol'e ꝓpter euagationẽ mentis humane. Requiriꝫ tñ qꝫ orans sciẽter nõ distrabat mẽtẽ ab intentione. Hoc enĩ nõ põt eẽ sine culpa mortali vl' veniali. si enĩ euagatio sit solũ ꝑm actũ interiorẽ: lz sit temeraria z grauis: exquo ẽ a ꝓposito: forte tamñ nõ ẽ pctm̃ saltẽ graue: nisi eẽt ꝛtempt⁹. qz ecclesia nõ hz iudicare õ actib⁹ interiorib⁹ mere. Propter hoc enĩ nõ põt ea ꝓhibere ex p̃cepto. ꝓpter qõ si minister eccl'ie dicẽdo horas cogitet aliud: nõ videꝫ trãsgressor p̃cepti ecclesie: q̃tuz ẽ ex nã facti. Si ãt euagatio mẽtis sit: ex hoc qꝫ aliqs sciẽter se occupat i actu exteriori: qui nõ secũ patitur attentionẽ oꝛonis: tũc videꝫ eẽ culpa mortalis z directe ꝛtra p̃ceptũ eccl'ie: qõ hr̃ eꝫ. õ ce. mis. Dolẽtes: vbi dicitur. Districte p̃cipiẽtes ĩ vtute sancte obediẽtie: vt diurnũ officiũ pariter z nocturnũ: q̃tũ eis deus dederit: studiose pariter celebrent z deuote. hoc aũt nõ obseruãt q occupãtes se i actu exterioꝛe sciẽter sibi attentionẽ subtrahunt. ¶ Jtez videꝫ qꝫ ĩ illa oꝛone q̃ cadit sub p̃cepto diuino euagatio deliberatiua sine exteri oꝛi occupatõe sit mortal'. sicut enĩ se hz occupatio exterioꝛ ad oꝛonem ꝓcepti humani: sic ĩterioꝛ ad oꝛonẽ p̃cepti diuini. qz de⁹ z põt p̃cipere actũ ĩterioꝛẽ: z ꝓhibet euagationẽ mẽtis. dicẽs: ppls hic labys me honoꝛat ꝛc. sed nõ facile est scire qñ oratio cadat sub p̃cepto diuino. Qõ aũt dicit Tho. Qz si in ꝓtrariũ vergit culpa ẽ mortalis: õ sola oꝛone p̃cepti diuini põt ĩtelligi: quãdo ꝛsentiꝫ ĩ cogitationẽ non tm̃ in opus vel delectationẽ. Si aũt ĩtelligat õ oꝛone p̃cepti humani: tũc diciꝫ ĩ ꝓtrariũ vergi qñ exteri⁹ se occupat circa aliqd incõpossibile attẽtioni. Et ꝓpter hoc dr̃ cõtrariũ nõ oꝛoni sz attẽtiõi. qõ ꝑt ẽẽ ẽt si sit bonũ op⁹: qõ tñ nõ est ꝓtrariũ oꝛoni: sed est q̃dã oratio. Uñ dz accipi ꝛriuz nõ orationi sz attẽtiõi. Jtẽ sicut dr̃ qꝫ dare aliqd ministris ecclesie ẽ de iure diuino z morale. sed determinare q̃tu: erat iudiciale. z nũc ꝑ eccl'iam determinatũ ẽ illud idẽ. s. decima. z iõ nũc decima ẽ de iure diuino: ita z cũ homo sit obligatus ad orandũ aliquãdo z aliquo modo istud tps z modus videnꝫ determinata ꝑ eccl'iam ĩ ordiatis: z bñficiatis z religiosis. Uñ ad horas canonicas tenẽtur iure diuino z humano. Et ꝓpter hoc tenẽtur attẽdere corde p̃cepto diuino. z si nõ humano. qz hoc ꝛportat oꝛo q̃ ẽ ascẽsus mẽtis in deũ. ¶ Ad hoc ergo qꝫ oratio sit meritoria vl' satisfactoria: vel liberatoria siue acgetatiua regriꝫ qꝫ ei⁹ attentio sit intenta. Jtẽ qꝫ sit ꝓtinuata habitu: nõ aũt actu: nisi qꝫ sponte nõ euageꝫ mens. qz si spõte z deliberatiue euagauerit ĩ illis q̃ tũc dicit nõ videꝫ acgetare: sz teneꝫ redicere: cũ ora re sit act⁹ mẽtis nõ oris. z sic nõ est oratio nisi sit attentio.

¶ Quinta ꝛcl'o est: qꝫ debet eẽ ĩtegra: vt nihil de ea furetur syncopãdo: omittẽdo: nimis festinando. Uñ teneꝫ redicere q notabiliter male dixit: licz possit ei pnĩa cõmutari: ne duplicatũ dicat officiũ: qz dei vicarius põt cõmutare restitutiõem deo faciendã ĩ aliqd deo accepti⁹. Dicere aũt parum cũ deuotiõe est gratiosi⁹. vñ z pnĩam omissam põt cõmutare sine audiẽtia alioꝝ peccatorũ: Restitutio autem hoi faciẽda nõ sic subiacet arbitrio cõfessoris. Qui autem omisit horam vnã: nõ oportz qꝫ dicat oẽs alias: nec ẽt illã. qz indeces eẽt dicere cõpletoꝛium ĩ mane: dicẽdo. dignare dñe nocte ista: quãdo dz dicere die isto. Similiter si ꝑ ãnũ dimisit officiũ: nõ oz qꝫ totũ duplicet: vt dicat al'a in q̃dragesima: sz in aliud põt cõmutari: qz magis placebit deo. et qz ĩ tediũ eẽt penitẽti. vñ patres dicebant meli⁹ eẽ decem versus psaltery cũ cõtritiõe cordis z cũ rõnabili assignatione cãtare q̃z totidẽ psalmos cũ cõfusiõe mẽtis effũdere. Jtẽ homo q dz mile si totũ soluat vna picta excepta tenetur ad restitutõez illi⁹. Et sil'r gcgd de hora vel psalmũ vel versuz vl' dictionẽ omiserit videꝫ qꝫ teneaꝫ ad illõ. Uñ sic dictũ ẽ ꝓfessor põt illud ĩ aliõ cõmutare: nec oz totũ reddere nisi illõ solũ omissum: vt si quis non dixerit ꝑmã. ꝓpter hoc non oportet totũ post cõpletoꝛiũ redicere.

Quantum ad tertiũ de effectu oratiõis sunt nouez ꝛcl'ones. ¶ Prima qꝫ oratio est meritoria: cũ sit act⁹ latrie elicitiue. ¶ Sed ꝛtra. habit⁹ nõ transcẽdit ambitũ potẽtie in qua ẽ. sed ecõuerso: cũ plures sint in vna potẽtia. sz vna potẽtia nõ elicit actũ alteri⁹: sed tm̃ imperat. ergo latria q̃ ẽ ĩ volũtate nõ elicit oꝛonẽ q̃ ẽ actus ĩtellect⁹. ¶ Dõm qꝫ oratio videꝫ eẽ act⁹ fidei elicitiue respectu supnaturaliũ petitoꝝ: vel virtutis ĩtellectualis respectu nãliũ. sz ꝑ tanto diciꝫ elicitiue nõ impatiue eẽ act⁹ latrie. qz ĩmediati⁹ ĩpaꝫ ab ea q̃z ab alia aliq̃ vtute: puta charitate vel castitate. ¶ Uel dõm qꝫ q̃tũ ad eẽ moris habitus trãscẽdit potẽtiã: z potẽtia seipsã respectu esse nãe: qz nõ ẽ vni⁹ rõnis ĩ eẽ nãe act⁹ potẽtie obediẽtis cũ actu potentie ĩperãtis. Nõ. n. appetere ĩperatũ ẽ velle eẽntialiter. sed tñ est quid volũtariũ participatiue. Et sil'r act⁹ habitus ĩperãtis z eliciẽtis ẽ vni⁹ rõnis ĩ gñe moris. vñ act⁹ volẽdi quo

4ª 2º

5ª 2º

ꝑª 2º

k

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

quis imperat casta:ꝛ actus appetendi quo concupiscibilis exequitur ea:vterqꝫ est actus castus :similiter velle deum reuereri ꝛ ipsū per aliā potētiam reuereri:vtrunqꝫ est deo reuerentiam exhibere:ꝛ per ꝯsequens actus latrie. ¶ Vl̄ dicitur actus latrie elicitiue non voluntatis:quia est a voluntate mediante alia potētia:non autem a latria:mediante alio habitu:sicut cōcupiscere castitatem:ꝛ respuere mehari est iustitie elicitiue:vel quādo nondum est temperātia in ꝯcupiscibili:cum iam sit iustitia in voluntate:qꝫ qdē aliquo tēpore esse potest:vel quādo caste viuit non ꝓpter bonum temperantie:sed iustitie. Unde cum ñ sit dare habitum oratiuum in oratione qui eliciat actū orandi: ad minus eo mō et fine quo latria iperat:dicitur etiā esse latrie
2ª ꝯ° elicitiue. ¶ Scōa ꝯclusio est ꝙ est satisfactoria:qꝛ est afflictiua. vnde frequens meditatio est carnis afflictio. Unde Jacob emarcuit: Daniel elanguit. Unde plus ꝯsumuntur studiosi ꝙꝫ corporaliter laborioſi:ꝛ plus idigent refici licet
3ª ꝯ° sit menti delectabil. ¶ Tertia cōclusio est. ꝙ est ēt meritoria si fiat ꝓpter deum. Alias canonicus ꝓpter lucrum captandum ꝛ monachus ꝓpter damnum vitandum discipline receperūt mercedem suam:nisi mutent intentionez
4ª ꝯ° ad deum. ¶ Quarta ꝯclusio est: ꝙ est impetratoria cum q̄tuor ꝯditionibus:quādo.s.ꝓ se:ad salutem:pie:ꝛ perseueranter. Tunc enī semper est ipetratoria. Et quandoqꝫ sine his ipetrat in peccatore:quādoqꝫ in maledicente cū amaritudine mentis. vt patet.3.dya. de florentio: ad cuius maledictionem mortui sūt morbo elefantino quatuor monachi. qui eius vrsum occiderāt. Item de Eliseo: qui maledixit pueris in nomine domini. ꝛ vrsi occiderūt eos. 4. Re.
5ª ꝯ° .3. ¶ Quinta ꝯclusio est. ꝙ plus valet oratio iusti ꝙꝫ pecca
6ª ꝯ° toris:quia scimus ꝙ peccatores deꝰ ꝛc. ¶ Sexta ꝯclusio est ꝙ plus in templo ꝯsecrato ꝙꝫ non ꝯsecrato. Unde ps. Adorabo ad tēplum sanctum tuum. Non.n. sine causa taz
7ª ꝯ° solenniter cōsecratur. ¶ Septima ꝯclusio est. ꝙ plus valet multoꝝ ꝙꝫ vnius:quia vbi duo vel tres ꝛc. ꝛ ipossibile est orationes multoꝝ nō exaudiri. Qui aūt ꝓpter rationabilem causam vtiliorem cōitati ꝙꝫ sit sua presentia se subtrahunt a cōmuni oratōe ꝛ loco: ꝑticipes sunt illius:nō minus ꝙꝫ si essent presētes:vt sit equa pars descēdentium ad preliū ꝛ remanentium ad sarcinas:ꝛ duo seniores remāserunt in castris:nec minus de spiritu Moysi acceperunt numeri.ii. In vitis patrum legitur ꝙ oratio vniuersitatis per hebdomadaz liberauit monachum:quē.14.annis pro
8ª ꝯ° pria oratio ꝛ abstinentia nequiuerat liberare. ¶ Octaua ꝯclusio est. ꝙ illa oratio est melior:vt dicit Grego. non vbi verba ꝯposita resonant:sed quam spūs sanctus docuit :vt oratio Manasse ꝓ se: Yeremie ꝓ eccl̄ia:ꝛ collegio:ꝛ super omnes oratio dominica. iz. ps. in matutinis. Unde i vitis patrū in.3.lib. cum esset questio de psalmodia fratrum:ꝛ ō numero psalmoꝝ:vnus in medio cantauit duodecim psalmos ꝛ subito disparuit: exinde angeli docuerūt suo magi
9ª ꝯ° sterio hunc numerum custodiri. ¶ Nona cōclusio dubia est. vtrum canonicus qui non est integre in hora :sed ꝑm libertatem ꝛ ꝯsuetudinem ecclesie nō facit nisi ītrare ꝛ exire:vtrū bona ꝯscia lucret̄. ¶ Dicēdū ꝙ si sic resīduū temporis expendit i negocys eccl̄ie idem est. si tamen in bonis actib⁹ ēt si in alys recōpēsat. Secus aūt si ociose ꝛ sine bona cā spōte exit:nec in alio recōpēsat:qꝛ dz lex ꝑuari quaz vnusqsqz posuit ī traditōe rei sue. Et lz ꝙ tradit rē suaz eccl̄ie. cōmittat eaz ordiatōi eccl̄ie rōnabili. ñ tñ irrōnabili. Nec statutū irrōnabile aut ꝯsuetudo irrōabil̄ excusat ī foro ꝯscie. Licet ꝝ ille ꝙ reliqt āniuersariū vl̄ alios reddit⁹: ītēderet ꝙ itereſſēt totis vigilys vl̄ totis horis:tñ ñ potuit artare illos: qn ex cā rōnabili aliter ordinarēt. Cū āt oporteat ꝓ bonis eccl̄ie ōfēdēdis ꝛ ꝓmouēdis ꝯsiliari ꝛ agere extra chorꝫ:si ꝓpter hoc statuitur ꝙ liceat se a choro sub-

trahere ꝛ ad capitulū ire ꝓ consilio illa hora q̄ magis ē expediēs:rationabile est:ꝛ excusatur. Si āt ordinaret̄ ꝙ solū ingrediens ꝛ postea vadens ad spectacula tantum haberet q̄ꝫtū persistens:iiustum eēt. Et similiter si statueret̄ ꝙ vacās negocys suis licet honestis tñ hēret iiustū eēt:cū bñficium det̄ ꝓpter officiū. Sz qñ statuit̄ gñal̄r ꝙ tali puncto presens si nec ante nec post cōpareat lucret̄:sic dz intelligi vt ꝯsonet rōni:ꝙ si hoc est ꝓpter negocia eccl̄ie:bñ qdē:si ꝓpter ociū nō ē ītētio. Si ꝓꝑ honestā cāz q̄ aliqñ tē magis occurrit ꝙꝫ alias. oū tamen alias in alys recompenset excusatur:aliter non in foro dei: licet non possit sibi contra statuta distributio denegari. ¶ Argumentum solutum est in secunda conclusione terty articuli.

¶ De tribus que in penitentia consideranda sunt. Distin. XVI. a

IN perfectione autem penitentie tria obseruanda sunt. s. cōpunctio cordis: ꝯfessio oris: satisfactio operis. Unde Joan. os aureuz. Perfecta penitentia cogit peccatorem omnia libenter ferre: in corde eius ꝯtritio: i ore confessio: in opere tota humilitas. Hec est fructifera penitentia: vt sicut tribus modis deum offendimus. s. corde: ore: opere: ita tribus modis satisfaciamus. Sunt enī tres peccati differentie: vt ait Augu. ꝛ in corde: ꝛ in facto: ꝛ in cōsuetudine: vl̄ verbo: tanqꝫ tres mortes. Una quasi ī domo. s. cum in corde ꝯsentitur libidini: altera quasi prolata iam extra portam: cuz in factum procedit libidini assensio. tertia cum male consuetudinis tanqꝫ mole premitur animus vel noxie defensionis clipeo armat̄: quasi in sepulchro iā fetens. hec sunt tria genera mortuorum que deus legitur suscitasse. Huic ergo triplici morti triplici remedio occurritur. contritione: confessione: satisfactione. compunctio nobis cōmendatur ibi. Scindite corda vestra ꝛ non vestimenta vestra. confessio ibi. Justus in principio sermonis accusator est sui. vere enim confitetur qui se accusat: qui execrando maluz sibi imputat. Et ibi. Effundite coraz illo corda vestra. Et iterum. confitemini alterutrū peccata vestra. Satisfactio a ioanne precipitur vbi ait. Facite dignos fructus penitentie. s. vt ꝑm qualitatem ꝛ quantitatem culpe: sit qualitas ꝛ quantitas pene. Non enim par debet esse frūctus boni operis eius qui nihil vel minus peccauit: ꝛ eius qui grauius cecidit. Idco discretio penitenti valde necessaria est: vt illa gerat que tradit Augustinus dicens. Cōsideret qualitatem criminis: in loco in tempore: in perseuerantia: in varietate persone: ꝛ qualiter hoc fecerit tentatione: ꝛ in ipsius vicij multiplici executione. Oportet enim penitere fornicantem scōm excellentiam sui status vel officij: vel scōm mo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dum meretricis: ⁊ in modum operis sui: ⁊ qualiter turpitudinem egerit: si in loco sacrato: si in tempore orationi constituto: vt sūt festiuitates ⁊ tēpora ieiunij. Consideret quantū perseuerauerit: ⁊ defleat q̄ perseueranter peccauerit: et quanta victus fuerit impugnatione. Sunt enim qui non solum non vincuntur: sz vltro se peccato offerunt: nec expectant tentationem: sed preueniunt voluptatem. ⁊ pertractet secū q̄ multiplici actione vicij delectabiliter peccauit. Omnis ista varietas confitenda est ⁊ flenda: vt cū cognouerit quod peccatum est: cito inueniat deuz propitium. In cognoscēdo augmentum peccati: inueniat etiam cuius etatis fuerit: cui⁹ sapientie ⁊ ordinis. Immoretur i singulis istis ⁊ sentiat modum criminis: purgās lachrymis omnem qualitatem vicij: defleat virtutem qua interim caruit. Dolendum est enim non solum q̄ peccauit: sed quia se virtute priuauit. Defleat etiam quoniam offendens in vno factus ē oīum reus. Ingratus enim extitit qui plen⁹ virtutibus deum omnino non timuit. In hoc enim quisq; peccator fit culpabilior: quo ē deo acceptior. Ideo enī adam plus peccauit: q2 omni bono abundauit. Alio etiam modo offendens in vno fact⁹ ē omniū reus: q2 omnis virt⁹ patit detrimentū ab vno vitio. Ponat se omnino i iudicio ⁊ ptāte sacerdotis nihil sui reseruans sibi vt omnia eo iubente paratus sit facere p̄ recipienda vita anime: que faceret p̄ euitanda corporis morte: ⁊ hoc cum desiderio: q2 vitam recuperat infinitam. Cum gaudio enim facere debet immortalis futurus: que faceret pro differenda morte moriturus. semper deprecetur deū. offerat deo mentem ⁊ cordis contritionē. deinde ⁊ q̄d pōt det de possessiōe. ⁊ tūc q̄d offert secur⁹ offerat. Respexit dñs ad abel ⁊ ad munera ei⁹. Pri⁹ dicit ad abel: q̄z ad munera ei⁹. In iudicio ergo cordis p̄ferēda ē elemosina tribuētis. Nec p̄siderandū ē q̄tū sz q̄ mēte: qua affectiōe dat q̄d pōt. Qui ergo sua pctā redimere vult tēporaliū oblatiōe pri⁹ offerat mētē. Caueat ne duct⁹ verecūdia diuidat ap̄d se p̄fessiones: vt diuersa diuersis velit sacerdotib⁹ manifestare. Quidā. n. vni celāt q̄d alteri manifestāda p̄seruant: q̄d est se laudare: ⁊ ad hypocrisiz tendere. ⁊ semp venia carere ad quam p̄ frusta putat puenire. Caueat etiā ne pri⁹ ad dñicū corpus accedat: q̄z p̄fortet se bona cōscia: ⁊ doleat q̄ nōdū audeat sumere: quē multū desiderat cibum salutarē. Cohibeat ēt se a ludis a spectaculis seculi: qui pfectā vult consequi remissionis gratiam. Isti sunt digni fructus penitentie aiaz captiuaz elaqueantes ⁊ i libertate seruātes. Et infra. Querat anima dignos fructus: ⁊ si nō dignos penitentie. Sunt enim digni fructus virtutū qui non sufficiunt penitentibus. Pnīa enim grauiores postulat: vt dolore ⁊ gemitib⁹ mortuus impetret vitam. Ex his ostenditur q̄ sint digni fructus penitentie: quibus vera satisfactio expletur: ⁊ q̄ non omnes digni fructus sunt digni fruct⁹ pnīe. Q̄d de illa pnīa itelligitur que maioruz est criminū. Nō. n. sufficiunt grauiter delinquentibus: que sufficiunt minus vel paz peccantibus.

b ¶ Que sit falsa satisfactio.

e Sicut sūt digni fruct⁹ penitētie ac vera satisfactio: ita ⁊ idigni fructus ⁊ falsa satisfactio. i. falsa penitentia. Unde gre. Falsas penitētias dicimus que nō p̄m auctoritates sāctoz p̄ q̄litate criminū iponunt. Jōq; miles vel negociator vel alicui officio ād̄itus: q̄d sine peccato exerceri nō possit: si culpis grauioribus irretit⁹ ad pnīaz venerit. vel qui bona alteri⁹ iuste detinet: vel q̄ odiū i corde gerit: recognoscat se verā penitentiam nō posse pagere: nisi negociū reliquat: vel officiū deserat: ⁊ odiuz ex corde dimittat: ⁊ bona q̄ iuste abstulit restituat. Ne tamē d̄speret iterū q̄cquid boni facere pōt hortamur vt faciat: vt de⁹ cor illi⁹ illustret ad penitētiam cū sit pnīa iterior ⁊ exterior. De vtraq; per p̄missa satis apparet que sit vera ⁊ que sit falsa.

c ¶ De trib⁹ actionib⁹ penitentie.

p Predictis vero adijciendū est q̄ tribus mōis agit pnīa añ baptismū. s. de priorib⁹ peccatis: post baptismū: de grauioribus q̄ post cōmittuntur. Est ēt pnīa venialiū quotidiana q̄etiā humiliū est ⁊ pfectoruz. Unde aug. Tres sunt actiones pnie: quas mecū eruditio vestra recognoscit. Una ē que nouū hominē parturit donec p̄ baptismū oīum preteritorū ablutio fiat peccatorū: q̄ nullus sue volūtatis arbiter: nisi peniteat eum veteris vite: nouā inchoare potest: a qua puuli sūt imunes cū baptizātur: quia nondū possūt vti libero arbitrio: quibus tñ ad remissionē originalis peccati prodest eoz fides a q̄b⁹ offerūtur. Altera ē actio pnie post baptismū q̄ fit p̄ illis peccatis q̄ legis decalogus cōtinet. agūt ergo hoies pniaz añ baptismū de peccatis priorib⁹: ita tamē vt ēt baptizentur: sicut Petrus ait. Agite pniaz ⁊ baptizetur vnusq; qz vestz i noie dñi ⁊ c̄. agūt ēt pniaz si post baptismū ita peccauerūt vt excōicari ⁊ reconciliari mereantur. Est ēt penitētia bonoruū ⁊ humiliū fideliū pene quotidiana i qua pectora tondim⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dicẽtes. Dimitte nobis de.no. ⁊c̃. Neqz ea nobis dimitti volum⁹: q̃ dimissa nobis i baptismo nõ dubitam⁹: sz illa q̃ humane fragilitati: q̃zuis pua tamẽ crebra surrepũt: q̃ si collecta ꝓtra nos fuerit: ita nos grauabũt ⁊ oppriment sicvnũ ali qõ grãde pctm̃. Quid.n. ĩterest ad naufragiũ: an vno grãdi fluctu nauis operiat̃ ⁊ obruatur: an paulati surrepẽs aqua ĩ sentinã p negligẽtiũ culpã ĩpleat nauez ⁊ submergat̃. Jõ ieiunium ⁊ elemosyne ⁊ orationes iuigilẽt. Jn quib⁹ cũ dicim⁹ dimitte nobis debita nostra ⁊c̃. manifestam⁹ nos hẽre qõ nobis dimittat̃: ⁊ in his verbis humiliantes animas nostras quotidianam agere penitentiã nõ cessamus.

¶ De satisfactiõe venialiũ.

Ne autez ꝑ venialib⁹ sit satisfactio sufficiẽs Aug. insinuat ita iquiẽs ĩ enchi. De quotidianis ⁊ breuib⁹ leuibusq̃z pctis: sine quib⁹ hec vita nr̃a ducit̃: quotidiana oro fideliũ satisfacit. Eoz.n. est dicere. pater noster qui es ĩ celis ⁊c̃. Delet oio hec oro minia ⁊ quotidiana pctã. delet ⁊ illa: a quib⁹ vita fideliũ ẽt scelerate gesta: sz penitẽdo ĩ meli⁹ cõmutata discedit: sicut veraciter dicit̃: dimitte nobis ꝺbita nostra: ita veraciter dicat̃: sic̃ ⁊ nos dimittim⁹ debitoribus nr̃is. i. sic fiat qõ dicit̃: qz ⁊ ipsa eccl̃ya est veniã penitẽtib⁹ oio ignoscere. Ex his alĩsq̃z pmissis iã facile est ĩtelligere q̃ ꝑ venialibus sit exhibẽda satisfactio. Sufficit enim dominica oratio cum ieiunio aliquo ⁊ elemosynis: sic tamen vt precedat contritio aliquantula: ⁊ addatur confessio: si assit facultas: de qua confessione post tractabitur. Pro grauioribus vero peccatis hec etiaz in satisfactione adhibenda sunt: sed multo vehementius atqz districtius: quia vt ait augu. ad agendum penitentiam non sufficit mores in meli⁹ commutare: ⁊ a malis factis recedere: nisi de his que facta sunt satisfaciat domino per penitentie dolorem: per humilitatis gemitum: per contriti cordis sacrificiuz coperantibus elemosynis. Questio. I.

Circa distinctionẽ sextãdecimã querũt qtuor. Primo de remissione venialiũ. Scõo ꝺ ipedimẽtis pnie. Tertio ꝺ circũstãtys. Quarto de partib⁹ penitentie. ¶ Queritur ergo primo de remissione venialium vtrum possint remitti sine mortalibus. Et videtur q̃ sic: quia cum veniale possit fieri mortale: ⁊ ecõuerso: videt̃ nõ plus dependere remissio venialiũ a remissione mortaliũ q̃ ea: sz mortale ꝑt remitti sine veniali. ergo ⁊ ea. ¶ Cõtra: qz sine gr̃a nõ ẽ remissio pcti. g̃ cũ illa nõ sit cũ mortali: veniale nõ ꝑt remitti sine mortali. ¶ R°. circa istã qõnẽ tria sũt videnda. Primo de mõ remissionis venialiũ. 2° ꝺ cã remissiõis. Tertio ꝺ eo qõ i argumẽto iplicat̃. s. quõ veniale fiat mortale.

Quantum ad ꝑmũ sũt tres ꝓclones. ¶ Pria. q̃ veniale nõ ꝑt remitti volũtate manẽte ad illũ actu vl̃ habitu. Et de actu planũ ẽ: qz cũ velle peccare sit peccatũ: remitti aũt peccatũ sit nõ habere pctm̃: q̃diu homo vult peccare: vel peccasse: nõ põt sibi illũ dimitti. Sz ista rõ nõ directe cõcludit qn ipz pctm̃ volitũ: qõ nõ est in actu: possit remitti. sz de ipo velle. Unde ꝺm q̃ de ipo pctõ qõ ẽ velle peccasse ẽ ipole de potẽtia absoluta: vt rõ ꝓcludit. De ipo aũt pctõ ꝑterito ẽ incõueniẽs de potẽtia ordinata q̃ remittat̃: q̃diu volũtas i ipso cõplacet sibi: cũ p hoc cõmittat̃: ⁊ manẽte cã ꝺz manere effect⁹. Si autez voluntas sit ad illud habitu. sic. s. q̃ si actu recoleret q̃ i eo sibi cõplaceret: nec q̃diu sic ẽ remitti ꝑt. qz saltẽ iplicite displicere ꝺz. Si vo sic eẽt ĩ habitu: q̃ ex frequẽtia ipi⁹ eẽt habit⁹ adgñatus: dũ tñ de hoc peniteret: remitti posset: ẽt durante habitu acqsito: ẽt mortale. sz difficili⁹ ẽ de tali penitere. ¶ Scõa ꝓclo est. q̃ põt remitti vnũ veniale sine alio: vel ꝺ mille vnũ: nullo alio remisso. qz ad venialis remissionem sufficit displicẽtia de ipso cũ ꝓposito abstinẽdi ⁊ satisfaciẽdi: gr̃a informata. hoc aũt põt eẽ de vno sine alio. ideo ⁊c̃. ¶ Tertia ꝓclo ẽ. q̃ non põt remitti aliqõ veniale nisi mortale actuale: nisi illo mortali remisso ꝑi⁹ vel sit. Et hoc ꝓp tres rõnes. Primo. qz remoto priori remouẽt posteri⁹: nec posteri⁹ restituit̃ nisi ꝑori restituto. feruor aũt charitat̃: cui veniale opponit̃: est posterior ipsa charitate. vñ q̃diu nec charitas restituit̃: nec feruor charitatis reparari põt: i qua reparatõe ꝓsistit venialis pcti remissio. iõ ⁊c̃. ¶ Et ꝓfirmatur ratio. qz q̃zuis nõ sit hic oppositio formalis: vt gdã obyciunt: tñ ꝑt feruor charitatis dicit̃ act⁹ charitatis: pctm̃ actu detestantis. sic certũ ẽ q̃ act⁹ peccati venialis ẽ ꝑi⁹ formaliter feruori charitatis. qz fm illũ actũ quo tẽdit in peccatũ nõ tendit in deũ. Unde feruor charitatis stat cũ reatu pcti venial̃. sz nõ cũ actu: qz qñ actu peccatur venialiter nõ fertur feruor charitatis ĩ deũ actu pfcõ. sicut eni peccãs mortal̃r recedit a charitate: sic peccãs venialiter ĩ ꝺ ipso recedit a charitat̃ feruore. ¶ Si dicat̃ vt isti ꝺnt q̃ sine feruore ꝑ solã ꝓtritionẽ remittit̃ veniale. ꝺz q̃ ꝓtritio ẽ gdã feruor: cũ sit actus charitatis. Et sicut vnus pctm̃ veniale nõ remittit̃ ꝑ ꝓtritionẽ de alio nõ de isto. sed ꝑ ꝓtritõez de isto sine alio. sic ꝑp feruorẽ charitat̃ sup hoc pctm̃ detestãdũ ꝓpter deũ nõ sup aliud remittit̃ veniale. ⁊ ꝓpter feruorẽ in generali ⁊ implicite delentur venialia gñaliter: nõ ãt mortalia. Unde nũq̃z sine feruore remittit̃ veniale: sz nõ per oẽm feruorẽ: lz mortale ꝑoẽm charitatẽ: qz põt eẽ feruor q̃ nullũ pctm̃ respicit nec recolit. ¶ Scõo sic. pena nõ ẽ satisfactoria nisi sit deo grata ⁊ accepta. sed qcqd fiat ab existente i mortali nõ acceptat̃ a deo cuz sit ei⁹ inimic⁹. iõ ⁊c̃. ¶ Si dicatur q̃ ẽ deo accepta: exquo est talis qualis est ab eo taxata. sicut illa inferni est taxata. ideo vlterior non requirit̃: lz maior possit infligi. ¶ Dicendum q̃ non valz quia licet illa inferni sit a deo taxata non tamen est culpe expiatiua. ⁊ est deo accepta: quo ad hoc q̃ non vult accipere maiorẽ: non quo ad hoc q̃ per illam remittat culpam. Dic aũt taxata ẽ pena finita. supposito q̃ fiat i gr̃a: ⁊ voluntas reordinet̃: qõ nõ ẽ sine gr̃a: vl̃ saltẽ q̃diu ẽ in mortali. ¶ 3° qz vẽiale obscurat mẽtẽ. obscuritas aũt nõ tollit̃ nisi ꝑ lucẽ. iõ ⁊c̃. ¶ Ubi sciẽdũ q̃ lz vẽiale nõ mĩuat lucẽ gr̃e: quã tollit mortale: cũ ex mĩori defcũ rõnis ꝓcedat q̃z mortale: nihilomin⁹ tñ sic ꝺr̃ obscurari sol ꝑ nubẽ q̃ actu ipedit ne illumiet aerẽ: q tñ i se nõ obscurat̃: sic ꝺr̃ obscurari lux gr̃e ꝑ veniale: ꝑ qõ ꝑ tũc nõ exit i actũ: ⁊ sic sole subtracto nõ pot claritas restitui aeri ꝑ amotionẽ nubis nisi sol redeat: sic ẽ i ꝓposito. iõ ⁊c̃. ¶ Sz ꝓtra arguit̃. qnqz rõib⁹. Prio sic: qz sicut vnũ sine alio: puta mortale sine veniali: ita ecõuerso Et ista rõ fuit tacta in opponẽdo. ¶ Dicẽdũ q̃ nõ ẽ simile: qz illõ quo remittit̃ pctm̃ veniale. s. feruor charitat̃ suppo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nit illud quo remittit mortale.s.charitatē:nō ecōuerso.vl si istō negetur:saltē remissio ois pcti ē p gr̄az dei:nō ex operib⁹ bois.alʒ gētilis posset satisfacere ō veniali ⁊ sine fide: sine qua impoſe ē placere deo.nō aūt remittit nisi ei q sibi placet.gr̄a aūt nō dat cū mortali. ideo ⁊c. ¶ Scō sic.qz pena ꝑ veniali ē finita simplr:⁊ nō sub ꝺditōe. sicut de pena debita mortali ꝺfesso.ergo pōt solui. ¶ Sz dōm q licz sit finita reqrit tn̄ q sit deo accepta:qō nō ē q̄diu psona ē deo exosa. ¶ Tertio sic.qz nō ē ibi offensa.sicut ī mortali: sz solū deordiatio volūtatis:⁊ pena finita. g̃ sufficiunt duo opposita.ergo ⁊c. ¶ Dōm q lz hō ex se possit deordinari ⁊ ad penā obligari:nō tn̄ pōt se ex puris nālib⁹ reordinare. maxime quādo est deordinat⁹ p mortale. Cōtritio enim ē mot⁹ liberi arbitry:non solū ī pctm̄ detestandū simplr: sz ī pctm̄ detestandū ꝓpter deū:⁊ mot⁹ liberi arbitry ī deū sup oia diligēdū: quoꝝ neutꝝ fac̄ g ē ī mortali: qz nec deū diligit sup oia:qz tc̄ nō adhereret ei qō ē ꝺ deū:nec ōtestat̄ pctm̄ pure pp deū:qz tc̄ magis ōtestaret̄ qō ē magl ꝺ deū: iō ⁊c. ¶ Nō pt ēt hō se liberare a reatu pene nisi a ōo p gr̄az rēit tat̄. ¶ 4°.qz qō ñ tollit̄ actu ⁊ aptitudine p pctm̄ non pōt restitui ad remissionē pcti:sz p veniale nō tollit̄ gr̄a actu sicut p pctm̄ mortale: nec aptitudine sic̄ p scōz.g̃ ⁊c. ¶ Dōz q illud qō nec tollit̄ nec p̄supponit̄ ad restitutionez ei⁹ qō directe tollit̄ p peccatū non opz restitui. sed qō p̄supponit̄ sic:sicut p peccatū qōcunq; in mortib⁹ nec tollit̄ fides nec spes:qz peccator ⁊ credere ⁊ spare pōt:⁊ tn̄ ō nullo peccato pōt homo liberari sine fide ⁊ spe: qz sine fide ipse est placere deo:⁊ sic p̄supponit̄ ad oēm reordinationē.⁊ sılr est de charitate ⁊ gr̄a. ¶ 5° qz puer non baptiçatus ī originali existens:si qn̄ venit ad etatē ī qua ꝑmo pōt peccare:peccet veniallr p suppositionē:⁊ tūc ōcedat:aut tūc puer erit ī iferno ⁊ punie̅t ꝑ pctō veniali pena finita vl infinita. si finita:fortiori rōe potuit eā ī hoc seculo soluere si vixisset:non obstā te originali: cū quo nō stat gr̄a.si infinita:videt̄ iconueniēs: cū fm taxationē diuīam peccato veniali non debeat̄ nisi pena finita. ¶ Sed ad hoc dicēd ū q non ē simile: qz ille q ī solo originali ⁊ veniali ē:pt ex puris nālibus deū super oia diligere:⁊ sic voluntatē hr̄e ordinatā:⁊ ē gratus deo ad bona nāe habēda:⁊ ad mala pene sēsus euadēda:q̄ non debet̄ peccato originali:lz non sit grat⁹ quo ad hēndā gloriā ⁊ vitandā penā dāni. Sed ille q ē ī mortali hēt volūtatem deordinatā simplr:⁊ est reus pene eterne dāni ⁊ sēsus: vñ non pt reordinare:vnde p veniali cū mortali moriens in eternū punie̅t.non sic āt est de originali ⁊ veniali. Unde dico q sine gr̄a posset remitti veniale in non habente mortale actuale: non tamen sine mortali: q̄uis aliqui dicant etiam q nec sine gratia simpliciter.

p² ꝺ° **Quantum** ad scōz ō cā remissionis venialiū sunt q̄tuor ꝺnes. ¶ Pria q veniale pōt remitti sine gr̄e ifusione:⁊ ēt sine augmento. Primū pz:qz ñ ꝓuat gr̄am sicut mortale. Uñ cū illa pt cōmitti:⁊ ipa manēte remitti.de augmēto ēt pz:qz cū charitas nō augmentet̄ nisi p illū actū q ē cū conatu p leuē displicētiā sine conatu leuis cōplacētia possz tolli. ¶ Si dicat̄ q veniale ñ remittit̄ nisi per feruorē charitatis:q nō pt eē sine augmēto.dōm q equocatio ē de feruore itendēte charitatē:q accipit̄ ꝑ actu cū conatu:⁊ ō feruore remittēte veniale q accipit̄ ꝑ simplici actu ī quē ꝓrumpit charitas ēt tepide detestādo. ¶ z² ꝺcl'o ē.q peccatū veniale nō remittit̄ sine cōtritione:saltē iplicita.qz ꝺtraria ꝺrys curāt̄.si āt non committit̄ nisi volūtate explicita vel iterpretatiua.puta qz potuit p̄uenire ⁊ ipedire:nec fecit.sic ad delēdū reqrit̄ displicētia:saltē implicita ⁊ iterp̄tatiua.puta q ī gnāli displicet sibi actu q̄cq̄d fecit deo ꝺtrariū:vel ab ipso retardatiuum in qua cū gnāli cōtritōe veniūt ea de quib⁹ doleret:si actu recoleret:nō alia q̄ optime de⁹ nouit. ¶ Sz vtrū cōtritio deleat effectiue veniale:dato q nō deleat mortale:nisi dispositiue.dñt qdā q lz aīa nullo mō sit cā efficiēs remissionis pcti mortalis.sz tn̄ meritoria vel de ꝺgruo p attritionē:vel de condigno p contritionē:fm illos q dñt q formatio actus penitendi p̄cedit peccati remissionem: tn̄ anima sub deo est causa efficiens remissionis peccati venialis. Qō tripliciter ō clarāt. Primo sic:qō p̄t maius: p̄t minus ī habētibus ordinē:sed volūtas cū charitate pōt ī actū ꝺtritionis q est nobilissimus ⁊ pri⁹ remissione peccati.ergo ⁊ in illā. ¶ Scō sic.sic̄ peccatū mortale remittit̄ q̄ntū ad offēsā per gr̄e ifusionē:ita pctm̄ veniale remittit̄ p cōtritionis motū: sed si eēt possibile q aīa eēt cā efficiēs ifusionis gr̄e: ipsa ifusione gr̄e mediāte eēt vel esse posset causa efficiēs remissionis peccati mortalis.cū ergo aīa charitate īformata:sit cā efficiens motus cōtritionis:qz ipsū elicit:videt̄ q aīa charitate formata mediāte motu ꝺtritionis sit cā efficiēs remissionis pcti venialis. ¶ P.in peccatore nō existēte in actu venialis peccati.peccatū veniale nihil aliō est q̄ carentia satisfactionis debite ꝑ actu pcti venialis inq̄ntuz pctm̄ veniale est aliqua dispositio ad diuinā offensā:seu obliquatio a diuina amicitia. Destructio aūt carentie debite satisfactionis est per satisfactionis positōez. Illa aūt satisfactio est mot⁹ ꝺtritionis vel p ipsū motū causata. Cū ergo aīa charitate īformata sit causa efficiens mot⁹ ꝺtritionis. vr̄ q mediāte motu ꝺtritionis effectiue destruat veniale peccatū. Sz qz hoc nō pt facere nisi mediāte hītu charitatis:cui⁹ solus ꝺs ē cā efficiens.ideo aīa charitate īformata pctm̄ veniale ñ remittit effectiue nisi ī psona vl' vtute ōi. ¶ Alys aūt videt̄ dōm:q q̄uis aīa īformata charitate meretur per contritionem remissionem venialis peccati.tamen illi⁹ remissionis non dz dici cā efficiēs:saltē loquēdo de cā per se.qz motus contritōis nō est cā remissiōis venialis peccati efficiēs.per hoc solū q contritio īmediate elicitur a volūtate charitate informata.sed est principali⁹ p hoc q illa contritio ē ipsi⁹ dei īmediat⁹ effect⁹. ¶ Uñ ad primam rōnem aliorum dicit̄ q lz aīa charitate informata possit eē causa efficiēs illi⁹ actus:qui formatus est:nō tn̄ pōt eē cā efficiens charitatis.p quā formaī.Act⁹ āt ille rōne eēntie act⁹ nō ē nobilior remissiōe pcti.sz ē q̄dā cōgrua dispositio ad eā.sz rōe charitatis q̄ formaī dr̄ ea nobilior. ¶ Per idē pōt dici ad scōm. ¶ Ad tertiuz dōm q aīa nō est cā efficiēs satisfactionis seu recōciliationis q̄ntū est offensa seu dispositio ad offensā:sed solū deus. Si quis aūt vellet sustinere primā opinionē posset respondere ad duas rationes scōe opinionis:quaꝝ prima talis ē. Per auctoritatē glo. Mat.9. Dimittunt tibi peccata.solus deus peccata dimittere nouit. ¶ Solutio:principalr: vel loquitur de mortalibus. ¶ Ad scōaz q̄ talis ē:tale remittere pctm̄ q̄ntū ad offensā:nō tātū ē remouere a pctōre deformitatē ꝑpter quā deo displicebat:sed ēt ipsā dei displicētiā remouere:qz aīa q̄ ante peccati remissionē deo displicebat:post ei⁹ remissionē deo ñ displicet:sz nulla creatura pōt esse cā efficiens remotōis diuīe displicētie:sic̄ nulla creatura p̄t eē cā diuīe placētie seu acceptatōis efficiēs:qz placētia diuina ē act⁹ volūtatis ōi:q ē realr idē qō ipe.g̃ cum ꝺtritio sit creatura non pōt esse causa efficiens remissionis peccati. ¶ Solutio remouere diuinā displicentiā:nō est remouere aliquē actū diuine volūtatis:sed remouere defectū aīe ꝑpter quē displicebat deo āte:quo defectu remoto aīa q̄ añ deo displicebat sibi nō displicet:nō per aliquā mutationē fcām ī volūtate ōi.sz ex pte aīe. Et sz hō pōt hō ī hora sepe a veniali quo ad culpā liberari.qz sepe ē dispositⁿ q ī gnāli de oibus doleat ⁊ in speciali de occurrētibus: ⁊ sic etiaz doleret de oibus ī speciali:si in speciali occurreret:sed statim reincidit hō. Non aūt quecūq; displicētia sufficit ad remissionem pene sicut culpe:sed regrit̄ pfecta satisfactio.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

3ª ꝙ° ¶ 3ª ꝙ ē: ꝙ sine ꝯfessiōe remitti pōt veniale: sacr̄m.n.nō ē de necitate salutis sine quo pōt hr̄i gr̄a: nec p ꝯñs respcū illi⁹ effect⁹ tollēdi q nō tollit gr̄az dei: q̄ ē vita eterna. vñ cū veniale sit hꝺ:ō veniali nō ē neče ꝯfiteri rōne sacr̄i vel p̄cepti dīni. sz forte rōe p̄cepti eccl̄ie teneť qs sel̄ ī āno: si ñ hz mortale. sič papa p̄cipit recipe eucharistiā sacr̄al̄r: qō ñ erat neče: sed solū spūal̄r. ¶ Et si dicať ǧ ad plus teneť ca rēs mortali q̄z hñs mortale. qz ille nō teneť ad cōfessionez venialiū. Ꝺōm ꝙ hoc ē p accñs. Alij vo dñt ꝙ nō ē itētio pape ligare ad cōfessionē ānuā: nisi ō ill̄ō gb⁹ bō al̄s teneť cōfiteri. Alij dicūt ꝙ nec papa p̄t obligare ad ꝯfessionē venialiū. sič nec ad mr̄imoniū. qz hoc eēt imutare sacr̄a. s. facere illō neč itatis, qō ē volūtatis. ¶ 4ª ꝙ ē ō modis ī spāli q bus venialia dimittūť. Ubi sciēdū ē ꝙ p illos modos plusq̄z p alia bona opa dimittūť: sz nec p hos dimittāť nisi cū displicētia volūtatis. ꝑ qz isti modi plus icitāt hoiem ad motū libery arbitrij detestātis pctā. zº qz plus valent ad remissiōez pene ex merito ꝯ p̄cib⁹ toti⁹ eccl̄ie. 3º qz plus sufficit gnālis ꝯtritio h q̄z alibi. ita tñ ꝙ hō vtatur istis hac ītētiōe. Unñ vsus. Ꝺrās: tict⁹: edēs: ꝯfessus: dās: bñdicēs. Ꝺrās ōrone dñica. Dimitte nobis debita nr̄a. Jtē tōsione pectoris. Publican⁹ p̄cutiebat pect⁹ suū dicēs. De⁹ ꝑpiti⁹ esto mihi pctōri. Jtē ī eccl̄ia ꝯsecrata. 3. Re. 4. Qui ozauerit ī domo hac ꝑpiciaber̄. Tinct⁹. i. aq̄ bñdicta: q̄ ignatos scificat: ꝯ purgat. Edēs. i. coicās. imo ois digna sacr̄i sūptō: ꝯ ēt sacr̄alis vnctio: vt epoz ꝯ regū. ꝑ. Re. 16. Cum vnxisset dauid: spūs dñi venit ī eū. nō aūt illa qua vngūť pugiles q̄ oio carnalis ē: sz q̄ vngūť baptiçari ꝯ sacerdotū man⁹. Cōfessus siue sit ꝯfessio gnālis siue spālis: sacr̄alis vel nō. Ꝺās elemosynas corporales vl̄ spūales. Bñdicēs. i. pane bñdicto i dñica p sacerdotē. nō dico de pane cōi q cū bñdictiōe sumiť. Jtē bñdictio monialiū ꝯ hꝺ: q̄ oia cū ꝯtritiōe remittūť. ꝯ bñdictio episcopal̄: nō aūt īdulgētie: q̄ solū penā non culpā etiā venialē remittūť. dico āt ꝙ minor dolor cū his suffič ad remissionē venialiū q̄z sine his. Unñ nō frustra adhibenť. Qz āt p ōronē ꝯ p̄cipue dñicā hꝺ remittāť: ꝑbať ō pe. di. 3. ō quotidianis leuib⁹ q̄z pctis. quotidiana ōro fideliū sufficit p̄ nr̄ ꝯc. Jtē ꝙ p aquā bñdictā ꝑbať ō ꝯsec. di. 3. Aquā sale ꝯsp̄ sā pplis bñdicim⁹: vt ea ꝯcti aspsi scificētur. Lui⁹ rō subdiť. Si. n. salis aspsione p Heliseū ꝑphetā sterilitas aq̄ sanata ē: q̄z to magꝭ diuis p̄cib⁹ sacrat⁹ sal sterilitatē aufert rez būanarū: ꝯ coignatos scificat: ꝯ purgat: ꝯ cūcta bona opa mlt̄iplicat: ꝯ īsidias dyaboli auertit: ꝯ a fā taſmatib⁹ et vsutys defēdiť: supple qz sič cinis vitule aspsus. i. aq̄ lustratōis ꝯ expiatiōis ignatos scificat ad emūdationē carnis: sic ista ad emūdatōez mētis. Jtē ꝙ p dignam sūptionē eucharistie ꝑbať. de ꝯse. di. z. Lū oē crimē. ꝯ ca. si quoties. vbi dr̄. ꝯ hr̄ di. iz. q̄rti sniaz. Qui sp pecco sp ōbeo accipere medicinā. s. corp⁹ dñi. Jtē ō ꝯfessiōe ꝑbať ō pnia di. z. c. De q̄tidianis. Jtē ꝙ p elargitionē elemosynaz ꝑbatur de peni. di. i. medicinā. c. q̄z obrē. vbi Hiero. īducit illud Danie⁹. 4. Pctā tua elemosynis redime. Jtē ꝙ p bñdictionē episcopalē abbatū ꝯ monialiū ꝑbať. i. q. i. dictū. c. bñdictio. Nūeri. vi. Uos ponite nomē meū super filios israel. ꝯ ego bñdicā eis. Hos q̄tuor modos ponit hostien. ō pe. ꝯ re. ca. ois. Jtē ꝙ tōsio pectoris ꝑbať ō peni. di. i. Tres actōes. di. z. Sič igt. Jtē ꝙ extrema vnctio ꝑbať ō sacra vnctōe. ca. nup. §. i. Ubi pri⁹ post. īmo ꝯ ois sacr̄i digna susceptio: vez ē ꝙ ad gntū modū ꝯsuevit addi patientiā flagellōz.

Circa tertiū. s. quō veniale fiat mortale: ē sciēdū ꝙ veniale pctm̄ dr̄ q̄tuor modis. s. ex cā: ex euētu: ex gñe: ex mō seu īpfectōe. Duob⁹ primis modis idē numero act⁹ iterior ꝯ exterior ē venial̄ ꝯ mortalis fil̄. ꝑ mō succession. scō q fuit venialis fit mortal̄. tertio mō idē nūero act⁹ exterior pōt eē venialis ꝯ mortalis. sič bon⁹ ꝯ mal⁹. nō aūt īterior: sz idē spē tripl̄r. ꝑmo pp ꝯsciaz erroneam q̄ iudicat mortale: qō ē veniale. scō pp ꝯtēptū. tertio pp finē ibicō stitutū. cº signū ē qm̄ faceret ēt si ꝓhibitū. q̄rto mō ē idem nūero īterior ꝯ exterior. puta mor⁹ carnis supueniēte ꝯsensu deliberatiuo icipit eē mortale. sz dispositiue veniale fit mortale. vñ piculosū ē venialia mlt̄iplicare. qz qdā dñt ea sic posse mlt̄iplicari: vt hō ñ possit postea peccare nisi mortal̄r ꝑmo pctō. piculosū ēt ē vnū pctm̄ veniale nimis assuescere. qz facillimū ē agere ꝼm habitū firmiter radicatū. ꝯ difficillimū ē agē ꝯtra. qz ꝯsuetudo fac̄ neč itatē. vñ bō assuet⁹ vbis ociosis si occurrat sibi tētatio qd faceret si a ōo eēt ꝓhibitū: ꝯsentiet facere illō: Et iō ne habitual̄r in hoie ꝯfirmēť frequēter ꝯfitēda sūt. ꝯ sic nūq̄z radicabitur habitus.

¶ Ad argumētum ōm: ꝙ veniale idē nūero nō fit mortale: nisi denominatione extrinseca: quādo super motuz primum supuenit deliberatus ꝯsensus rōnis. Qō. II.

Secundo q̄riť ō ipediēntis pnie. vtr̄ pnia possit p aliqd ipediri. Et videť ꝙ nō. qz si p aliqd ipediret hꝺ eēt pctm̄. sz ipa destruit oē pctm̄. ǧ nō pōt impediri p aliqō pctm̄. ¶ Cōtra. qz ipedit p nō pctm̄: qz ludi q sūt mā vtutis eutropelie. ꝯ militia q̄ ē act⁹ vtutis fortitudis: ꝯ negotiatio q̄ ē act⁹ iustitie ꝯmutatiue ipsā ipediūt: vt hr̄i l̄ra. ǧ ꝯc. ¶ R°. circa istā qōnē faciēda sūt q̄tuor: ꝼm ꝙ q̄tuor sūt impedimēta: hypocrisis: ludus: spectaculū: ꝯ negociū.

Primo qdē videndū ē ō ꝑ: vbi sūt tres ꝯnes. ¶ Prīa ꝙ sp hypocrisis ē pctm̄. qz sp ē oppositū vtutis vitatis p quā bō oñdit se talē ī fcis ꝯ dictis exteri⁹ q̄lis ē īterius. hꝺ ā̄t mentiť fcō. nec refert vtr̄ aliqs declaret volūtatē suā vbis an factis. ff. de legib⁹. l. idē gb⁹. Sič ǧ oē mēdaciū vbi ē pctm̄ ꝼm augu. sic ꝯ hypocrisis q̄ bō mētiť ostētatiōe exteriori simulās scītatē quā nō hz. Et hec ē melior ratio q̄z ꝑma. qz act⁹ mr̄imony ē ꝯri⁹ vginitati q̄ ē vtus: nec tñ ē pctm̄. ¶ Scōa ꝯcl̄o ē: ꝙ nō sp ē pctm̄ mortale. si enim hypocrisis dicať ois simulatio q̄ ē in aliquo dcō vel fcō vt cum aliqs vult videri bon⁹ ꝑpter hoies: nō ē īmortale: nisi ītēderet hereſiz seminare: vl̄ nisi obtinere ītēderet indignus aliqō bñficiū: ō q̄ dr̄: ē q negter se humiliat ꝯc. Si āt hypocrisis dicat illud viciū p qō hō simulat se cē bonum: cū nō sit: sicut phariseus. q ois faciēdo ꝑpter hoies itus erāt pleni rapina ꝯ oī inigtate: qz carere bonitate ēt sine sil̄atōe nō ē sine mortali ī hñte vsū rōnis: multomagis ea carere ꝯ ipsā ostētare: qō addit mēdaciū. vñ simulata equitas ē duplex inigtas. ¶ Tertia ꝯcl̄o ē: ꝙ ipedit verā pniaz. Nam ꝑput ē pctm̄ mortale: certū ē ꝙ ipedit. sic ꝙ cū ea nō pt eē aliqua va pnia deo grata vl̄ accepta: ꝑput āt ē tm̄ pctm̄ veniale adhuc ipa ē impedimētū pnie. ꝑ qz cū ille act⁹ q fit cū hypocrisi sit malus ꝑpter deformitatē finis iā nō ē deo acceptꝰ. Scōo qz hypocrisis dr̄ habitus mal⁹ q̄ hō ē pmpt⁹ bona opa facere pp hoies. Et sic inclinat vt opa q̄ al̄s eēnt digni fruct⁹ pnie: nō hēant hūc effectū. sic āt nō ē ō alys peccatis. Si qs. n. hr̄et habitū homicidy vel furti: nō pp hoc īclinareť ad oia ordināda ad illō ꝑpter qō supbia ꝯ īanis gl̄ia ē radix oiuz pctōz: oia trahens ad suū finē. Propter hoc igr̄ hypocrisis ē spāle impedimētū. Jtez qz pctōr q̄tos deo se elōgauit ꝯ ei displicuit: tāto plus reducit eū ō pnia ad placēdū deo: ꝺ qō spāliter īclinat hypocrisis.

Quantum ad zm ō ludis sūt tres ꝯcl̄ones. ¶ Prīa ꝙ ludi frules ꝯ illiberales q oib⁹ īterdicūť impediūt: vt ludētes viros cū mulierib⁹ maledixit Barnabas. ēt corree q̄ damnabiles sūt: qz nō sunt q̄les oli soror Moysi ducebat: q̄ seorsū a viris cātabat laudē deo. Item ludus aleaz ꝯ taxillorz. Unñ gdā dñt ꝙ ludere ad taxillos ē pctm̄ mortale laycis ꝯ clericis. Unñ Ber. Ego te aquisiui manib⁹ crucifixis: ꝯ tu te cōsumis manib⁹ dedicatis. Ideo si q sūt ludi illiberales: q vl̄ ō se sūt pctm̄ mortale: vl̄ qz p

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

hibiti vt torneamentū ⁊ hȝ. isti semp impediūt: de gb⁹ dicit
2ª 2º lex: ꝙ ludus nori⁹ semp ē i culpa. ¶ 2ª ꝯclo ē: ꝙ ludi libe
rales q sūt mā eutropelie ꝑ tāto impediūt: qz aliquid ē vni
virtuosū: qȝ aly viciosū. Uñ q ducit vxorē ōcet eū bre leti
tiā. Et q hz pfem mortuū decet eū bre tristitiā. Sicut ec
clesia deponit cātica letitie tpe doloris: que resumit tem
pore gaudy. Qz ergo penitentia est opus doloris. ideo cō
trariat ei letitia: q̄ alꝫ eēt vtuosa. Nō āt ē totalr penitēti
iterdicēda: ne āpliori tristitia absorbeat. Sz tpe pnie plus
a ludis ē abstinēdū. Cū ēt nobiles abstineant: q̄ i q̄dragesi
ma: qñ ē tps pnie: iocl'atores licētiāt: q tē veniūt pisi⁹ addi
3ª 2º scere ō q̄ postea possūt ludere. ¶ 3ª ꝯ ē ꝙ ludi spūales de
cēt penitentes. quox ē ō dolore gaudere ⁊c.

Quantū ad tertiū ō spectaclis sūt tres conclusiones.
ꝑ 2º ¶ Prīa ꝙ spectacla turpia ad malū icitan
tia impediūt: qz ad mortale alliciūt. Uñ ⁊ ad pnias agēdā fz
iura aliq i mōasterys: vl' i locis religiosis tēdebāt: ne hērēt
2ª 2º videre vāitates mūdi. ¶ Scōa ꝯ ē ꝙ spectacla curiosa vo
luptuosa: sic vēatōes cū canib⁹ ⁊ auib⁹ q̄ maxie i q̄dragesi
ma fiūt qñ soli voluptati ꝺuiūt: cū h coz distrahāt ⁊ a ōo re
trahāt: ad quē penitēs dz hre cor collectū ⁊ attentū pnias
impediūt. Ob quā ēt cāz psonis eccliasticis ꝓhibet ex. ō cle.
vē. p totū. ¶ Tertia ꝯ ē ꝙ sūt spectacla nēcitatis: sic petr⁹
ad piscādū hamo redyt: vt hret vñ solueret didragma. Et
itex: Duc i altū ⁊ laxare retia i luc. Jtē i ioh̄e Mittite i de
xterā nauigy rbete. Et talia pnias nō impediunt.

Quantum ad q̄rtū sunt tres ꝯnes. ¶ Prīa ꝙ nego
ꝑ 2º tiū publicanat⁹ impedit: qz icꝫtū ad pctm̄
implicat: itantū nēce ē ꝙ ad illō penitēs ñ recurrat fz Hre.
Est āt istō pctm̄ trib⁹ mōis. ꝑ. si noua vectigalia leuet sine
aucitate ꝓncipis ꝺ iura. C. noua vectigalia: ⁊c. p totū. Se
cūdo si imoderate adaugeat ātiq̄ pedagia. 3º si a psonis vl'
p reb⁹ exigat a gb⁹ vl' p gb⁹ ñ lz: q̄ Zache⁹ restituebat i q̄
4ª 2º druplū. ¶ Scōa ꝯ ē ꝙ militia ēt ē impedimētū ñ icꝫtū ōfen
dit eccliaz: cū ēt deē i pniaz: vel ire vltra mare: vl' hȝ: sz cꝫ
tū ad ea i gb⁹ milites ꝺ institiā agūt: trāsgrediētes ꝓceptū
Joan. bap. Neminē ꝺcutiatis: ⁊ estote ꝺtēti stipēdys vris:
vt qñ faciūt extorsiones illicitas ⁊ isolitas: sic Roboā vo
luit aggrauare iugū pris sui. Nec ⁊ hȝ pniam impediunt.
3ª 2º ¶ Tertia ꝯ ē ꝙ ois negociatio icꝫtū ē pctm̄ impedit pniaz qz
vnū ꝺtrariū destruit aliō. Est āt pctm̄ vl' rōe psone cui est
iterdicta mercatio: vt qz ē monach⁹ cleric⁹ vl' ꝺuersus. Nō
eni excusāt ꝺuersi: qz sunt layci: qz sūt vi religiosi: Et si pp
lucrū faciūt nō videt excusari a mortali. Si vo ꝓpter ne
cessitatē vict⁹ iā nō ē mercatio ꝓprie dcā: nec p ꝯsequens
ꝓhibita. ¶ Scōo rōne loci. ō imunitate eccliaz. c. Decet
domū dei. qz mercata i eccly⁹ ⁊ i cimiterys fieri nō debēt
nisi ꝯsuetudo excuset: quā plati sciūt ⁊ dissimulāt. Alr si p
latis ꝺdicētib⁹ ē p violētiā introducta ē corruptela. Uñ xps
eiecit emētes ⁊ vēdētes ō tēplo. ¶ Tertio rōne tpis: qz di
ebus dñicis ⁊ festiuis ñ ē mercādū alicubi. Tñ ē ꝓuilegiuz
pape vt teneāt nūdie i dñicis: qz dñs ē fili⁹ hois ēt sabbati.
Uñ ⁊ ei⁹ vicari⁹ pōt dispēsare: qz sabbatum sctificare lz sit
mortale cꝫtū ad h ꝙ aliqñ ōvacet: ⁊ ē idispēsabile ab ho
mie: tñ ꝙ tali tpe tm̄ ⁊ talr vacet ē positiuū ⁊ dispēsabile.
Et p ꝯns vbi ē ꝯsuetudo a papa scita ⁊ dissimlata pctm̄ nō
ē. Et inde ē ꝙ q tūc ñ pdit missā ⁊ fmonē: cū alias p hebdo
madā ire nō possit: si ꝑ necessarys emēdis vel vēdēdis tē
vadit: nō peccat: qz finē ꝓcepti fuat: lz nō sic liceret vacare
agriculture post auditā missā: sz nō sūt excusati q toto die
festo i foro sedēt: sic i feriali nō audiētes missā. ¶ Quarto
rōe modi: qz plus debito vēdēs aut vili⁹ emēs ēt citra di
midiū iusti ꝓcy tenet ad restitutōez: qz hoc regrit eqtas iu
sti ꝓcy: ꝯsiderato fm iustā extimatōez cꝫtum res valebat
tpe ꝺct⁹. Si āt tpe ꝺct⁹ dolus iteruenīat: forte qz celat vi
tiū rqui: si q̄dē sit dolus dās cāz ꝺctui: qz. s. non erat alias
emptur⁹: nisi qz iste decepit: sic̄ equū cadētē piculosū si qs
sciret fatu⁹ eēt si emeret: tūc lz valeat ꝓciū tñ vēditor q ce
lādo ōcipit emptorē tenet ad restitutōez ꝓcy emptori re
offerēti rē: qz pp talē dolū pōt rescidi ꝺctus fz iura. Si aūt
fuit dolus icidēs i ꝺctu: qz emisset q̄dē lz nō tāti: tūc ē q̄dē
pctm̄ i celādo lz nō tenet ad restitutōez: supposito ꝙ equ⁹
tātū valeat cꝫtū vēdit⁹ ē: qz exquo volebat emere ōbebat
emere iusto ꝓcio. ⁊ iust⁹ emptor ē si velit ꝑ min⁹ hre iusto
ꝓcio. ¶ Quito rōe rei q̄ si sit talis ꝙ nō cadat i cōmerciuz
aut ꝓpter bonitatē: vt res sacra: vl' pp religionē: vel qz solo
malo vsui ē apta: vt venenū: sp ē pctm̄. Si āt sit tale vene
nū ō quo pōt ēt fieri medicamētū. tūc licz: ⁊ vēdi pt. Sz tñ
i his ōs nō decipit nec irridet. Nā si res ē talis ꝙ coiter ea
male emētes vtūt vt taxillo ⁊ hȝ: peccat vēdēs mortaliter
vel venialr: sic̄ ē vsus illi⁹ rei: vt ō sertis ⁊ hȝ: q̄ pp vanitatē
fieri solēt: lz ꝯferāt aliqñ ad sāitatē. Que āt idifferēter bñ
⁊ male vsitāt vt glady vēdi possūt: sic tñ ꝙ nūcꝫ illi vēdā
tur quē visimile sit abusurū. Aliogn ꝯsētit illi i crimine: ⁊
coopat: ⁊ pticipat i crimie crimioso. ¶ Ad argumētū ōdz
ꝙ pnia destruit peccatum de quo est: sed destruitur ab il
lo de quo non est.

Questio. III.

Ueritur tertio ō circūstātys: an sint ꝯfitēde. Et vr̄ ꝙ sic: qz cum
ꝯfessio sit ad sciēdū grauitatē pcti: vt fz cꝫ
titatē ōlicti sit plagaꝫ mod⁹: cū circūstātia
aggrauet: illā dici oz. ¶ Cōtra: qz i cōfessio
ne hō nō dz aliū ꝑdere: sz tātū se: qz iust⁹ in
ꝓncipio sui fmōis accusator ē sui. freq̄nter
āt ēt ꝙ si vellet circūstātiā dicere aliū diffamaret. g̃ saltē
tē dz subticere. ¶ 2º circa istā qōnē. ꝑ vidēdū ē ō circūstā
tys cꝫtū ad nūerū. 2º cꝫtū ad effectū. 3º cꝫtū ad ꝯfessionē.

Quantū ad ꝑm. sciēdū ꝙ nūet⁹ circūstātiaꝫ cōsuenit
bis vsib⁹ ōnotari. Quis: qd: vbi: p quos: quo
tiēs: cur: quō: qñ: Quilz h fuet morbi medicamia dādo. vl'
fz Bonauēturā. Aggrauat ordo: loc⁹: psona: scia: tps. Etas
ꝺditio: nūer⁹: mora: copia: cā. Est mod⁹ i cl'pa: stat⁹ altus: lu
cta pusilla. Sz qs dr̄ ꝑ variatōe psone: stat⁹: etatis: sapie:
ordis. Quāto. n. altior ē grad⁹: tāto picl'osior ē casus: ⁊ igra
titudo maior. Quid: vtrum malum quia prohibitum: vel
ex genere suo malum: mortale vl' veniale. Ubi. vtrum in
loco sacro: qō grauius est cꝫ non in sacro. Per quos. s. alios
trahēdo ad peccatū: qō est proprium diaboli. Quotiens.
si i ꝯsuetudie: ⁊ de numero act⁹. Cur. an ex infirmitate: igno
rātia: vl' electōe. Quō. vtꝫ nāli mō vl' nō nāli. Qñ. si i festo
vl' ieiunio solēni. ¶ Sciēdū ꝙ i actu ipo eētialr ē pctm̄.
vñ nō pōt vnū pctm̄ esse in pluribus actib⁹.

Quantum ad zm de effectu circūstātiaꝫ sciendū ꝙ
circūstātie sunt in qntuplici gne. Prime
nec alleuiāt nec aggrauāt: sicut ille q̄ nō iportant aliquaz
ꝯuenientiā nec discōueniētiā ad rōnē: nec ex se: nec ex sup
pōne: sicut furari cū dextera vel cū sinistra. Scōe alleuiāt
sic̄ ille q̄ iportāt ꝯuenientiā: vt facere malū bona ītentiōe:
vel ex ignorātia. Tertie aggrauāt: sz nō mutant: sic̄ ille q̄ i
portant disconueniētiaz ex suppōne: vt furari mlt̄ū. Quar
te grauāt ⁊ mutāt: nō in ifinitū. vt qñ vtrūqz ē veniale: vl'
vtrūqz mortale: vel prim⁹ mortale zm veniale: vt in spēbus
gule: quaꝫ vna aduenit alij ⁊ qñqz sunt mortales: quādo
qz veniales. Quinte mutāt ⁊ grauāt in ifinitū: vt qñ actui
veniali: puta laute ⁊ studiose ꝑparatiōi addat ebrietas: vl'
notabilis anticipatio horе in ieiunio sine cā. ¶ Sed vtrū
religioso sit mortale qō alteri ē veniale. ¶ Dom ꝙ nō: vt
puta verbū ociosū vel hȝ: nisi spēm mutaret: qz nubere: vl'
velle nubere: qō seculari nō est pctm̄: si pp plez vel venia
le: si ꝓpter voluptatez: ē mortale pfesso vel ordinato in sa
cris: qz sacrilegiū ē: nō aūt motus primi luxurie: furti vel
iobedientie: qz nullus vouet se non habituꝫ primos mot⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

g nō sūt i potestate nr̄a. Utrū āt sint plura peccata circūstātia ꝛ sba: dn̄t quidā ꝙ sic. qñ sic sūt dispata ꝙ nō faciūt vnū: vt genus ꝛ differētia: ꝑ gb⁹ est: qz aliter nō essent circunstātie de necessitate ꝯfessionis. ¶ Sz ga actus exteriores nō bñt rōnē peccati: nisi ex iteriori: videt̄ ꝙ sint vnū peccatū semꝑ: qñ ē vnus ꝯsensus: vt si qs vno solo actu cōsentiat furari ꝙ mechari: ñ sūt duo peccata: ēt si actus exteriores sint diuersi. Si āt ecōuerso actus exterior sit vn⁹ vt furari vel fornicari et sacrilegiū: duz tñ alio actu velit vnū cꝫ aliū: eēnt duo peccata: alr vnū. Est āt circa h̄ cōis opinio ꝙ ēt si est vnus actus iterior ex quo sūt plures deformitates spē: ꝙ sūt diuersa peccata: qz peccatū nihil est. g̊ scōz ꝓuationē ipsā multiplicat̄. ¶ Sz ꝯ hoc est: ga act⁹ est de eēntia peccati cōmissionis: primo ga aliter nō differret a peccato omissiōis: scōo ga diffinitur ꝑ actū: tertio ga de ipso p̄dicatur in abstracto ꝛ i recto: ꝛ sic eēntia peccati cōmissiōis non est sola priuatio: immo actus subtractus. Nā dicit̄ dictū vl factū vel ꝯcupitū ꝯ legē dei: ꝛ cōuersio ad bonū ꝯmutabile: ꝛ auersio a bono icōmutabili. Unde lz auersio ꝛ priuatio sit formale i peccato: nō est tamen tale peccatū: sz ē ibi materiale aliqd positiuū. Sicut g̊ nō essent duo homines si haberēt duas aīas ꝛ nō hērent nisi vnū corpus: qa est ps essētie lz materialis: ita nisi sint plures actus quāuis sint plures deformitates nō erūt plura peccata vt videt̄. ¶ Itē si ipa ꝯuersio ꝛ factū ipm nō eēt peccatū nec ps peccati. g̊ nō oporteret cōfiteri: nec posset de peccato i abstracto predicari: cuz tamen dicatur ꝙ furtuz est cōtrectatio: ꝛ fornicatio est cōcubitus ꝛ hꝺ. ¶ Sz posset dici ꝙ priuatio ē tota essentia peccati: nō solū i peccato omissionis: qđ ē priuatio actus debiti: imo ēt i peccato ꝯmissionis: qđ ē priuatio debite circūstātie: qz idē nō est de essentia duoꝝ ꝯrariorꝝ: lz possit esse materia i qua respectu vtriusqz. Unde cū actus scōz spēm nature idifferēter subyciat̄ bonitati ꝛ malitie morali. q̄ sūt ꝯtratria: videt̄ ꝙ nō itret essentiā alicuius: sicut nec supficies est de essentia albedinis aut nigredinis. Et qñ diffinitur peccatū ꝑ actū: ē diffinitio ꝑ additamētū: sicut qñ diffinit̄ accidens ꝑ subiectū. ¶ Ad id quod dr̄ ꝯ dicēdū ꝙ differūt i hēre actū ꝛ non habere sicut sōm. nō sicut ptem essentie. ¶ Ad scōz dicendū ꝙ est diffinitio ꝑ additamētū. ¶ Ad tertiū dicēdū ꝙ sicut cuz dr̄: archa ē lignū: ipa accipit̄ i cōcreto: sic qñ dr̄ peccatū est dictuz vl factū ꝛc. hoc autē est qñ vna circūstantia nō est alterius determinatiua. vt differētia: alias secus ē. g̊ fornicatio ꝛ adulteriū vident̄ vna spēs nō due. Et silr incestus: ga fornicatio ē genus ad ista. Nō tñ sequit̄ gn ista circūstātia sit dicenda: ga licet nō sit alia spēs: tñ est spēs. Si qs aūt ꝯfiteat̄ genus ꝛ nō spēm: puta si qs diceret ego nimis comedi ꝛ nō diceret in ieiunys i frāgēdo ieiuniū: nō sufficeret: ita ꝛ hic non sufficit dicere ego cognoui mulierē: nisi specificet̄. ¶ Alys āt videt̄ ꝙ ē duplex peccatū sicut i sacrilegio. qz sicut pōt fieri irreuerētia loco sacro sine homicidio: quod sufficit ad rōnem sacrilegy: ꝛ ecōuerso pōt fieri homicidiū in loco nō sacro: inde est ꝙ homicidiū fcūz in loco sacro est duplex delictuz ꝛ nō vnū: ita ꝛ hic: qz iiuria vel irreuerētia ad matrimoniuz suuz vel alienuz vl vtrūqz: quā iportat adulteriū sup fornicationē pōt iueniri sine alia ꝛ ecōuerso sicut si de facto ꝯtraheret cuz tali ꝛ matrimoniū nō ꝯsūmaret: ꝛ fornicatio simplex iuenit̄ ꝓter alias spēs. g̊ nō ē genus eoꝝ: qz nihil est in genere qđ nō sit in aliqua specie eius: nisi dicat̄ ꝙ fornicatio est genus ad omnē illicitū ꝯcubituz sz fornicatio simplex dicit vnā spēz: alie aliā.

Quantū ad tertiuz vtruz circunstātie sint ꝯfitēde sciēduz ꝙ q̄dā circūstātie sunt q̄ nihil faciunt ad peccatū: ꝛ istas ꝯfiteri ē supfluuz quedā q̄ alleuiāt ꝛ istas ꝯfiteri ē imꝑfectuz: nisi qs timeret scādalū cōfesso ris: quedā q̄ mutāt i mortale: ꝛ istas ꝯfiteri ē necessariuz. quedā que aggrauāt ꝛ nō mutāt: ꝛ istas ꝯfiteri est pfectū: nisi ꝓp sui piclz: vl ꝯfessoris: vl tertij. Rō āt q̄re istas nō est necessarium confiteri est ista: quia circunstantia est cōfitenda necessario: non qz mutat: vt pz in veniali. sed quia grauat in ifinituz vt patet in mortali. Sed circunstantia non mutans nunq̄z aggrauat in infinitum: qz intendit penā ꝛ non extendit. Extensio enim est infinita; nec potest crescere: sed intensio est finita: et semper potest crescere: sed per nullam circunstātiam fit infinita: ergo nulla talis est de necessitate confitenda. ¶ Ad argumenta dicendū ad primum ꝙ si esset necesse scōz quātitatem delicti semper taxare penam bene argueret̄: nō est autem necesse: sz frequenter minus imponitur ꝛ laudabiliter. ¶ Ad scōm i oppositum dicēduz ꝙ circunstantiā mutantez in mortale tenet̄ dicere. Qz si nō potest dicere sine diffamatione isti sacerdoti vadat ad superiorē: vel ab altero petat licentiam eundi ad extraneum. Non autez eo ipso habet licētiam eundi ad aliuz: nisi quando sacerdos est i culpa: vel ꝓpter nescientiaz: vel quia confessiones reuelat.

Questio IIII.

Queritur quarto. vtrū pnīa hēat partes. ꝛ vr̄ ꝙ non. qz simplex nō habet ptes. sed pnīa cū sit virt⁹ ē hꝺ. ergo ꝛc. ¶ Cōtra ē magister in lr̄a. ¶ R⁰. circa istā qōnem tria sūt faciēda. Primo ē videdū de istis partibus in generali. z⁰ i speciali ꝺ cōtritōe. Et tertio de satisfactione.

Quantum ad ꝓmū ē sciēdū: ꝙ pnīa hz tria gīa partiū. ꝓmo hz partes q̄si potētiales siue potestatiuas: quaꝝ vna cōtinet aliā ꝛ plus: sicut i figuris. Et sic dicimus aiam diuidi i vegetatiuā ꝛ sensitiuā ꝛc. sic totū potētiale ptātiuū i suas ptes. sensitiuū enī ꝯtinet vegetatiuum ꝛ plus: ꝛ intellectiuū cōtinet illa duo ꝛ plus. sic ꝛc tetragonū trigonū: ꝛ pentagonū illa duo: vt dr̄ in. z. de aia. Et hz hoc accipiūt̄ ptes ab Aug. posite i littera. prima pnīa añ baptismū: scōa post baptismū de venialib⁹. tertia post baptismū de mortalib⁹. Prima regrit solū cōtritionē. Secūda cōtritionē ꝛ satisfactionē. Tertia cōtritionē satisfactōez ꝛ cōfessionē. ¶ Scōo habet partes subiectiuas q̄ rīdent toti vl i. sicut idiuidua sūt ptes spēi: ꝛ species sūt partes generis. ꝛ sic diuiditur pnīa in priuatam publicā ꝛ solēnez. Qđ aūt dicit̄: ꝙ simplex sacerdos potest ꝯponere solēnez: sz nō solēniter: nō est bñ dictū. qz eiusdē est pnīaz ꝯponere ꝛ culpam scire. Unde si solēniter imponit debet sibi peccatum dici. Nec oportet ꝙ solēniter corā oibus: sicut coram oib⁹ ꝯponitur. qz nullus tenet̄ sacramentaliter in publicū confiteri. Et iō meli⁹ ē remittere ad eꝑz: ēt ꝑ absolone: ñ solū ꝑ pene impōne: qz eiusdē ē a clr̄a absoluere ꝛ penā ꝯponere. Nēo. n. q ꝯdēnare nō ꝑt absoluere ꝑt: ꝛ eꝺ. ¶ z⁰ hz ptes integrales eēntiales: ñ iq̄ztū ē vt⁹ sicut argm̄ ꝯcludit: sed inq̄ztū est sacrm̄: q̄ sunt ꝯtritio. ꝯfessio: absolō: ꝛ satisfactio. Qđ pz tripl̄r: ꝓmo in gnāli sic. Illđ sacrm̄ qđ per eēntiaz fuit in oi lege q̄ztuz ad aliqd sui: ꝝm illđ hz ptem eēntie in noua ꝝm qđ in antiq̄: sicut mr̄imoniū qđ ꝑ eēntiā fuit in oi lege: ꝺsēfuz: ꝛ exꝑssionē quā hūit in oi lege hz ꝑ eēntiā i noua sicut in antiq̄: alias nō fuisset ꝑ eēntiā si nihil idē eēntiale habuisset in oi lege: sz pnīa fuit ꝑ eēntiā i oi lege post pctm̄: ꝛ hz nunc ꝯtritionē ꝛ satisfactionē nō min⁹ q̄z tunc: sz tunc erat vtrūqz ei⁹ ps eēntialr̄: ꝯtritio qdē qz maxime opabat̄ ex ope operāte i quo illa excellit: itē satisfactio: alias nihil sensibile fuisset ps illius sacr̄i: in quo nō erat ꝯfessio nec absolutio. g̊ ꝛc. ¶ z⁰ qz ꝯfessio ꝛ absolo nō sunt eēntialr̄ pnīa: qz pōt ꝯfiteri ipenitens ꝛ absolui: cōteri vero est essentialr̄ penitere: qz actus a penitētia elicitus: similiter satisfacere est penam tenere. ꝛ actus a penitentia imperatus: ꝛ ab istis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

duobus tractum ē nomē pnie: nō ab illis duobus. vnde ꝛ erat pnia qñ nō erat ꝯfessio ꝛ absolutio: ꝓpter qđ si i noua lege ꝯtritio ꝛ satisfactio nō sūt de itegritate ꝛ eēntia sacrī. ſz solū se hñt ad ipm sacrm: sicut dispositio: añs: ꝛ ꝯñs non dz dici sacrm pnie: ſz solū sacrm cōfessiōis ꝛ absolutionis. sicut dr remediū ꝺ originale: nō sacrm catheciſmi ꝛ exorciſmi: vl ēt pnia añ baptiſmū: q̄ tñ nēcio regrit i adl'to: nec vnctio q̄ postea fit i vtice. ſz dr sacrz baptiſmi. qz baptiſmꝰ ē ablutio sub forma vboꝝ i q̄ ē tota eēntia. ſz hoc ē ꝯtra cō mune dictū theologoꝝ ꝛ iuriſtaꝝ g vocāt sacrz pnie. g̃ ꝛc.

¶ Tertio sic. sicut se habet baptiſmꝰ ad originale: sic penitē tia ad actuale. ſz solus baptiſmus circūscripto oi alio qđ ñ est de eēntia: sufficit ad deletionē originalis. g̃ sola penitē tia ad deletionē actualis. ſz ꝯfessio ꝛ absolutio nō sufficiūt: sine ꝯtritione ꝛ satisfactione. ergo ista duo sūt de eēntia: si cut illa. ¶ Sed ꝺ hoc arguit dupl'r. ꝑmo ꝯtra hoc qđ dcm est ꝺ materia ꝛ forma. dñt qdam qꝺ cōtritio ꝛ satisfactio nō sūt ptes pnie ꝓprie. qz extra mām q̄ ē cōfessio: ꝛ formaz q̄ est absolutio. ¶ Ad qđ dici pōt qꝺ i substātia nāli non sunt partes eēntiales nisi vna mā ꝛ vna forma subal'. tñ in ꝯposito artificiali ptes dr̄ māles que se tenēt ex pte materie: ꝛ formales q̄ se tenēt ex parte forme. Uñ ꝯtritio q̄ ē dispō ꝯfessionis ꝛ parit ꝯfessionē: pōt dici mā remota: sic ꝯfessio materia ꝓpinqua. Et sicut absolutio ē forma: sic satisfactio in absolutōe iniuncta ē pars formalis ꝛ ps forme. qz satis factio nō est pfecta ꝯfessio nisi ꝯtritio p̄cedat vel concur rat. sic nō est absolutio pfecta a culpa ꝛ a totali pena: nisi sa tisfactōe cōpleta. Uñ sicut cōtritio ē ps materie: sic satisfa ctio ē ps forme. ¶ Scđo arguit q̄si ꝯtra ꝑmam rōnez. qz nō segt̄. si cōtritio ꝛ satisfactio erāt oli sacra: qꝺ ꝓpter hoc mō sint. qz i lege antiqua satisfactōes q̄ fiebāt ꝑ pctis erāt sacra: nō aūt mō. Et sil'r decie ꝛ oblatōes erāt sacramenta que mō nō sūt. ¶ Sz dōm qꝺ illa q̄ i lege noua remāserūt nō ꝼm rōnem illā ꝼz quā erāt oli sacra mō sūt sacramēta: qz cessante cā cessat effectꝰ. sicut illa de gbꝰ arguit nō erāt sacra: nisi iq̄tū figuralia. sic aūt nō remāserunt nūc. qz sic eēt iudaiçare: ſz inq̄tū moralia i sustentationē pauperum ꝛ ministroꝝ. Sz illa i quibꝰ eadē rō sacramēti remānsit vl melioꝛ successit illa sūt sacra: sicut ꝑꝰ. sicut oblatio altaris ē pfectiꝰ sacrm q̄ agnus paschalis: ꝛ q̄cūq; oblatio antiq̄. qz significat g̃ram: ꝛ cōtinet ꝛ causat eā ꝑ eēntiā. Et sil'r qz cōtritio ꝛ satisfactio erāt ptes sacrī: iq̄tātū erant medela pcti: qđ nō minus hñt nūc q̄ ante. ideo nunc sunt pars sa cramenti sicut tunc.

Quantum ad scđz sciēdū: qꝺ cōtritio ē ps sacrī pnie eēntialis: qđ pz dupl'r. ꝑmo qz sicut ma trimoniū cōsistit i actu suscipiētis nō habēs mām exteriꝰ. sic pnia. sed semꝑ hoc ibi est ꝺ eēntia nō solū actꝰ exterioꝛ: sed etiā cōsensus interioꝛ: sine quo nihil agit̄. ergo sil'r ꝛ con tritio i pnia: nisi qꝺ hoc differūt pnia a matrimonio. quia i mrimonio idē est actus interioꝛ quo itendit suscipere sa crm: ꝛ q̄ est ps sacrī. s. ꝯsensus nisi forte respectu bñdictiōis ecclesie: quā si recipe itenderet nisi in ꝯiugiū ꝯsentiret nō eēt matrimoniū hic aūt ē alter actus quo intendit suscipe sacrm pnie: q nō est ps sacrī. ꝛ alter ē actꝰ quo dolet de pec cato: q ē pars sacramenti: ꝛ ꝑ se regrit̄. In ceteris āt sacra mētis itentio in adulto dāte ꝛ suscipiēte regrit̄ sicut dispō ꝑambula necessaria: nō sicut ps. sicut nec hic: sed doloꝛ de peccato ibi nō regrit̄ nisi ꝑ accñs: hic āt ꝑ se. Unde nō ē so lum dispō sicut i illis: ſz est pars sacrī. ¶ 2° qz si esset solum ꝑambulū: cū restitutio q̄ solū regrit̄: isto mō ñ icludat par tes pnie: nec i facto nec i ꝓposito: ſz ē pfecta restitutio sine ꝓposito ꝯfitēdi. nō est aūt ꝯtritio va nisi cū ꝓposito ꝯfitē di: ꝛ satisfaciēdi: si facultas adsit. hoc aūt est ꝓpriuz partis hr̄e hitudinē ad aliā partē in cōparatione ad totū: ꝛ nō ꝼm se. sicut lapides ꝛ ligna nō hñt habitudinē inq̄tū huiusmo di ad fundamentū ꝛ tectū: ſz vt sunt illa ps domus q̄ dicit̄ paries: sic hñt. ergo ꝛc. ¶ Sz ꝯtra hoc arguit̄ dupl'r: ꝑmo qz oē sacrm no. le. ministrat̄ ꝼm oēm suā ptem a ministris ecclesie. ¶ Dōm qꝺ hoc est vez q̄tum ad ꝯsūmationez ꝛ applicationē māe in his q̄ hñt māz exteriozē: nō aūt i alys īmo aliqñ tota eēntia ē absq; ministerio ecclesie: ꝛ sola ꝯsūm matio accñtalis ē ꝑ ministeriū ecclesie: vt in matrimonio cuiꝰ eēntia ē sine ministerio ecclie ēt tota: h autē cōstat qꝺ ꝯfessio ꝼz oēs ē ps sacrī pnie: de qua certū ē qꝺ nō ministra tur ꝑ ministeriū ecclie: sed ipsi ministro ab alio. Sacerdos .n. nō est ꝯfessionis factoꝛ sed tñ auditoꝛ. Uñ maioꝛ soluz hz locū in sacrīs: quoꝝ mā est aliō ab actu suscipiētis. iō ꝛc.

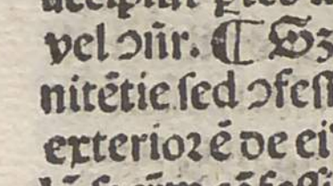
¶ Scđo qz ps sacrī qđ est sacrm tñ ē aliqd sensibile: qđ nō pōt dici de cōtritōe. ¶ Dōm est ꝑ iteremptionē maioris: qz cū de integritate sacrī sit intentio ꝼm istos: ꝛ spāl'r i ma trimonio: q̄ tñ nō ē sensibilis: pōt dici qꝺ cōsensus i mrimo nio ē ps sacrī. siue mālis iq̄tū ē dispositio māe. i. psone cō trabētis: vel formalis: inq̄tum exprimit̄ ꝑ verba forme. ꝛ in alys intētio cōferētis ē q̄si formalis. ꝛ itentio suscipien tis ē q̄si mālis. Exquo eni ē de eēntia videt̄ reduci vel ad mām vel ad formā: ꝛ ad qđ est sacrm tñ: cum ꝓter illud sit ibi res ꝛ sacrm. i. character vel vīculū: aut ornatꝰ: ꝛ res tñ. .s. g̃ra vel hꝫ. ¶ Uel pōt dici qꝺ ꝯtritio nō est ps pnie sacrī nisi ꝓut per vba sensibil'r manifestat̄: ꝛ per satisfactionez. sic eni tres partes pnie iueniunt̄ in exteriozi pnia. ꝛ in īteri ozi ꝛ iteriozi pnia ꝼm qꝺ i se manet dispōnēs ad g̃ram ē res sacrī: ꝛ nō ps sacrī: ꝼm aūt qꝺ iuenit̄ ꝑ signa sensibilia i exte riozi pnia sic ē ps sacrī. Et sic dicit Tho. ifra. xi. di. qnto ar ticulo. i solone terty argumēti ad scđam qōnem. ¶ Pro pter qđ sciēdū est qꝺ ꝯtritio dupl'r accipit̄. vno mō ꝓprie ꝑ actu g̃ra iformato: ꝛ sic nō ē ps sacrī: ſz ē res sacrī: vel ꝑmus effectꝰ eiꝰ vel hīti i facto vel suscepti. Scđo mō pro actu li beri arbitrꝰ volētis ꝺ pctō: q nō pōt dici res sacrī: cū nō sit effectꝰ eiꝰ: ſz est primū ꝑnm eiꝰ: ꝛ sic ē ps sacrī: ꝓut exterius significat̄ actu vl habitu: sic ꝯsecratio chrismatis ꝛ olei ad in firmos ē ps sacrī mālis: inq̄tū nō est mā imediata sacroꝝ illoꝝ nisi ꝯsecrata: ꝛ tñ ꝛz consecratio fit aliquid sensibile: tñ eē ꝯsecratū nō est aliqd sensibile: ſz solū intelligibile: qz tñ est i mā sensibili ꝛ inotescibile per cōsecrationē que est actio sensibilis. iō est pars sacrī.

Circa tertiū sciēdū qꝺ satisfactio est ps pnie. ꝑmo qz il lud qđ recedēte fictione viuificatur ꝛ habet effi caciaz factū in moꝛtali est sacramētū vel pars eiꝰ. nullum enim opus qđ non est sacramentum factum i moꝛtali pōt viuificari: sed penitentia facta in moꝛtali si habuit effectū derelictum per penitentiaz incipit esse satisfactoria: sicut baptiſmus recedente fictione. ergo ꝛc. ¶ Secundo. qz si cut ad deletionem originalis sufficit baptiſmus vel propo sitū solius baptiſmi veri: ꝛ nō alterius nisi forte per accñs. vñ nō diffinit̄ baptiſmꝰ flaminis qꝺ sit ꝓpm baptiſmi vi ꝛ vnctōis in vtice: ſz soliꝰ baptiſmi veri: sic ad deletōez actu alis sufficit ꝓpm vē pnie: vl eiꝰ suscepto ꝑ se: ſz nisi homo hr̄et ꝓpositū satisfaciēdi sic ꝯfitēdi nō remitteret̄ clpa: nisi ēt sequeret̄ satisfactio vel p̄cederet: nō remitteret̄ tota pe na. g̃ satisfactio ita ē de eēntia pnie sicut ꝯfessio. ¶ Sz ꝫ hꝫ arguit̄. ꝑmo qz deficiēte illo qđ est de eēntia defic̄ res: sed de satisfactione nō est sic. ergo ꝛc. ¶ Dōm qꝺ hꝫ ptes non sunt partes itegrales eēntiales totiꝰ pmanētis: qz ille sunt sil'r: sed totius successiui: cuiꝰ ptes non sunt sil'r. Unde videt qꝺ satisfactio sit magis pars eēntialis q̄ confessio ꝛ absolu tio: qz cum penitētia fuerit verū sacrm in oi lege: ꝛ nature: ꝛ scripte: ꝛ gratie: maxime ꝼz illud qđ in ea est sensibile de tota penitētia in lege nature: nihil erat sensibile nisi sola sa tisfactio. qz tunc nō erat ꝯfessio nec absolo. Nec in lege ve teri erat absolo. ergo vel pnia nō erat sacrz in lege nāe: vel sacrm erat aliqd non sensibile vl satisfactio erat ꝺ eiꝰ eēn

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tia. Cū igit̄ satisfactio nūc nō sit min⁹ necia q̄z tūc: videt̄ q̄ nunc sit de essentia sicut tunc: licet aliquid sit additum: q̄z sacramentis cōibus si legi remansit aliqd eēntiale cōe: sic̄ matrimonio consensus ⁊ verba ⁊ alia signa. sicut olim ita ⁊ nunc sunt de essentia:. ¶ Preterea si argumentū valeret cōfessio ⁊ absolutio: q̄ nō sūt sil̄: nō eēnt ptes itegrales. Similiter añ cōsecrationē sāguis ⁊ vnctionē pedū ē verū sacr̄m: sed nō cōpletū: ⁊ tñ ille sūt ptes eēntiales ⁊ sacr̄i eucharistie: ⁊ extreme vnctiōis: g̃ ⁊ hic. ¶ 2° arguit̄ ꝺ̄ b̄ sic: q̄z sine eēntia sacr̄i ñ h̄r̄ tot⁹ effect⁹: sz q̄ñq̄z ē tāta ꝓtritio q̄ nō requrit̄ satisfactio: ⁊ sic sine satisfactiōe ē pfectū sacr̄z penitētie: et p ꝓñs nó ē de eēntia: cū sine pte eēntiali nō possit eē pfecta eēntia rei. ¶ Dōm q̄ pfect⁹ effect⁹ sacr̄i aliq̄ bēt̄ ex solo ppōito sacr̄i. sine hoc q̄ aliq̄ ꝺ eēntia sacr̄i hē at̄: sic̄ p bap^m flamis ⁊ sāguis aliq̄ bēt̄ qcqd ē res tm̄ i baptismo: q tñ ñ ē ꝺ eēntia baptismi flumis: vt pz̄ i pueris baptizatis: ⁊ m̄ł romagis p̄ptē sacr̄i q̄ ē cōtritio sine cōfessiōe ⁊ satisfactiōe hēt̄ aliq̄ effect⁹: cuius ꝺ cōfessiōe ⁊ absoł̄one nō sit dubiū: qn sit de eēntia sacr̄i. ¶ Si dicat̄ q̄ p se requritur cōfessio ⁊ absoł̄o: nō sp satisfactio. ¶ Dōz q̄ imo sp requrit̄ cōtritio ⁊ satisfactio. ñ ām cōfessio nec absoł̄o: q̄z i vēia lib⁹ nō requrit̄ cōfessio nec absoł̄o: sed requrit̄ cōtritio ⁊ satisfactio vel hic vel alibi. ¶ Et si dicat̄ q̄ nō ē sacr̄m qꝺ ē p⁹ hāc vitā. ¶ Dōz q̄ verū ē iq̄ntū hꝺ: sed q̄z ibi requrūt̄ i supplemētū q̄ hic nō fuerūt vbi p se ⁊ p̄mo eē ꝺbuerūt. Et sil̄r cōfessio ⁊ absoł̄o si necessitas impediat nō sūt necessaria: sed alia duo sp sūt necia vł̄ h vł̄ alibi. Itē q̄ñ ꝓtritio ꝺlet oēm penā. b̄ ē iquātū hz dolorē p satisfactiōe admixtū: q̄ eq̄pollet pene alteri: cū ēt q̄ñq̄z sit tā pēal̄ q̄ mori faciat. ¶ Qñ ām dr̄ q̄ magr̄ vocat ⁊ alij sci h⁹ ptes: rñdēt gdā. ⁊ dicūt q̄ accipiūt̄ ptes large: p eo qꝺ ad pniaz requrit̄ vł̄ añcedēter vel ꝺñr. ¶ Hz b̄ ē falsū q̄z si sic eēt. tūc nō ꝺz dici sacr̄z penitētie sed ꝓfessiōis vel absoł̄onis. ex q̄ nec pniā interior nec exterior ē de ei⁹ eēntia. ⁊ tūc sacr̄m pnie ñ ē i lege gr̄e: sz solū sacr̄m cōfessiōis ⁊ absoł̄onis: qꝺ ꝺr̄t spē nihil hñs eēntiale q̄le sacr̄m pnie hūit i lege nē vł̄ moysi: qꝺ vr̄ absurdum: q̄z ē ex toto sacr̄m nouū: si ñ fuit i lege antiq̄: fm eēn^am nec fm ptē eēntie: sed solū fm figurā. Et qꝺ dic̄ tho. q̄ mr̄imoniū et pnia p̄fuerūt eēntialr̄. nō vt sacr̄a. sed put sūt i officiū ⁊ actuz ꝺtutis: verū ē q̄ nō p̄fuerūt vt sūt sacr̄a no. le. totalr̄: sed vt sacr̄a p̄fuerūt: q̄z q̄ñcūq̄z fuit morbus fuit sacr̄z ꝺ morbū remediās. Uñ cū adā fuerit educt⁹ a suo peccato: qꝺ ñ ē nisi p sacr̄z pnie. g̃ oio erat pnie sacr̄z: sz nō q̄ ad cōfessionez ⁊ absoł̄onē: nec q̄ ad alia put ista icludūt: q̄z nō oportebat q̄ eēt ꝓtritio cū ꝓpōsito cōfitēdi: nec satisfactio iniuncta a sacerdote: sed fm se mal̄r erāt sil̄r ⁊ mr̄imonij Argumētū i oppositū solutū ē p eaq̄ dicta sūt.

¶ Tria ꝓponunt̄ querenda. primū an sine cōfessione dimittat̄ pctm̄. Di. XVII. a

Ic oritur questio multiplex. Primo eni queritur vtz absqz satisfactione ⁊ oris ꝓfessione per solā cordis cōtritionē peccatū alicui dimittat̄: Scꝺo an aliq̄ sufficiat ꝓfiteri ꝺo sine sacerdote: Tertio an layco fideli facta valeat cōfessio. In his eni etiā docti diuersa senti re inueniunt̄. q̄z sup his varia ac pene diuersa tradidisse vident̄ doctores. Dicunt eni quidaz sine ꝓfessione oris ⁊ satisfactione opis neminē a pctō mūdari: si tps illa faciēdi habuerit. Alij vero dicunt añ oris cōfessionē ⁊ satisfactionez in cordis cōtritione pctm̄ dimitti a deo: si tamē votū cōfitendi habeat. vnde ꝓpheta. Dixi cōfitebor aduersū me. i. m. do. ⁊ tu re. im. ⁊c. Qꝺ exponens Cassiod. ait. Dixi. i. deliberaui apud me q̄ confitebor: ⁊ tu remisisti. Magna pietas dei: q̄ ad solam promissionem peccatuz dimiserit: votū. n. p opatōe iudicat̄. Itē aug. Nō dū pnūciat: pmitit se pnūciaturū: ⁊ deus dimittit. q̄z hoc ipm dicere: quoꝺdā pnunciare ē cor de. Mondū ē vox i ore vt hō audiat ꝓfessionē: ⁊ ꝺs audit. Itē sacrificiū ꝺo spūs ꝓtri. cor. cō. ⁊c. alibi ēt legit̄. Quacūq̄z hora pctōr cōuersus fuerit ⁊ ingemuerit vita viuet ⁊ nō moriet̄. Non dr̄ ore ꝓfessus fuerit: sz ꝓuersus ingemuerit. Uñ dat̄ itelligi q̄ ēt ore tacēte veniaz iterdū conseq̄mur. Hic ēt leprosi illi q̄b⁹ dñs p̄cepit vt oñderēt se sacerdotib⁹: i itinere anteq̄z ad sacerdotes venirēt: mūdati sunt. Exquo insinuat̄ q̄ añq̄z oralia sacerdotib⁹ apiam⁹. i. pctā confiteamur a lepra pcti mūdamur. Lazar⁹ ēt nō pri⁹ de monumēto est deduct⁹ ⁊ post a dño suscitat⁹: sz itus suscitat⁹ pdūxit foras viu⁹: vt oñderet̄ suscitatio aie p̄cedere cōfessionē. Nemo. n. pōt cōfiteri nisi suscitat⁹: q̄z a mortuo velut q̄ nō est: perit cōfessio. Nullus ergo cōfitet̄ nisi resuscitat⁹. nēo añ suscitat̄ nisi q̄ a pctō soluit̄: q̄z pctm̄ mors aie est: q̄ vt est vita corpis: ita ei⁹ vita ꝺs est. His alijsqz pl̄ib⁹ auctoritatib⁹ ꝓbat̄ añ cōfessionez vel satisfactionē sola cōpunctiōe pctm̄ dimitti. Qꝺ q̄ negāt: eas ꝺtermiare laborāt. nec nōi h⁹ snie depressionē: ⁊ ad sue opionis assertionem scōz testimōia iducūt. Ait. n. dñs p Esaiā. Dic tu iniq̄tates tuas vt iustificeris. Itē ambr. Nō pōt q̄sq̄z iustificari a pctō nisi pctm̄ ipsuz antea fuerit ꝓfessus. Idē dicit. Cōfessio a morte aiaz liberat. Cōfessio apit paradisū: cōfessio spē salutis tribuit: q̄z nō meret̄ iustificari q̄ in vita sua ñ vult pctm̄ cōfiteri. Illa confessio nos liberat q̄ fit cū pnia. Pnia vero est dolor cordis ⁊ amaritudo aie p malis q̄ q̄sq̄z cōmisit. Itē ioh. Nō pōt q̄sq̄z gratiā dei accipe nisi purgat⁹ fuerit ab oi pctō p pnie confessionē ⁊ p baptismū. Item aug. Agite pniaz q̄lis agit̄ in eccl̄ia. Neo dicat sibi: occulte ago: apud deū ago: nouit de⁹ q̄ mihi ignoscit: q̄z i corde ago. Ergo sine cā dcm̄ ē. q̄ solueris sup terrā soluta erūt i cel̄: Ergo sine cā claues date sūt: Frustra⁹ verbū xp̄i. Job dic̄. Si erubui i ꝓspectu ppl̄i pctā mea cōfiteri. Itē amb. Uenial̄ ē clpa quā seq̄t̄ ꝓfessio dlicto rū. Itē aug. sup illū locū ps. Non absorbeat me pfūdū nec vrgeat sup me pute⁹ os suū. Pute⁹ē pfunditas iniq̄tatis: i quā si ceciderit ñ claudet sup te os suū: si tu ñ claudis os tuuz. Cōfitere ꝺ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝛ dic. De ꝓfūdis clamaui ad te dñe ꝛc. ꝛ eua des Claudit sup illū q̄ i ꝓfūdū ꝓtēnit a quo moꝛ tuo velut q̄ nō sit perit cōfessio. Itē. Nullus de bite grauioꝛis pene accipit veniā: nisi qualēcūq̄: ꝛ si lōge minoꝛē: q̄ꝫ ꝺbeat soluerit penā. Ita eni ipartit a deo largitas misericoꝛdie: vt nō re linquat iustitie disciplia. Itē Hiero. Qui pctōꝛ ē plāgat delicta ꝓpꝛia vel ꝓpli: ꝛ igrediat ecclesiā: de qua ꝓp pctā fuerat egressus: ꝛ doꝛmiat in sacco ꝛ ꝓteritas delitias ꝓ quas deū offenderat: vite austeritate cōpenset. His alīsq̄ auctoritatibus nitunt asserere: sine cōfessiōe vocis ꝛ aliq̄ absolutiōe pene: neminē a pctō mūdari.

¶ Cui sñie potius cōsentiendū sit. b

Aid ergo sup bis sentiendum: q̄d tenēq dū: Sane dici pōt q̄ sine ꝓfessione oꝛis: ꝛ solone pene exterioꝛis pctā delent per cōtritionē ꝛ humilitatē coꝛdis. Exquo. n. ꝓponit mēte cōpuncta se ꝓfessuꝫ ꝺs dimittit: q̄ ibi est cōfessio coꝛdis ꝛ si nō oꝛis: ꝓ quā aia iterius mūdat a macula ꝛ cōtagio pctī ꝓmissi ꝛ debiti eterne moꝛtis relaxat. Illa ꝯ q̄ superi⁹ dcā sunt de ꝓfessiōe ꝛ pnia: vel ad cōfessionē coꝛdis vel ad iterioꝛē penā referēda sūt. Sic̄ illꝺ aug. Oꝛ null⁹ dī veniā cōseq̄ nisi pri⁹ quātulācunq̄ pctī soluerit penā: vl̄ de exterioꝛi pena accipiēda sūt ꝛ ad cōtēnētes vel negligētes referēda. sic̄ illud Nemo dicat occulte ꝛc̄. Nōnulli. n. i vita pctā cōfiteri negligūt vl̄ erubescūt: ꝛ iō non merent iustificari. Sicut. n. p̄cepta ē nobis iterioꝛ pnia ita oꝛis cōfessio ꝛ exterioꝛ satisfactio si assit facultas. Añ nec vere penitēs ē: q̄ ꝓfessiōis votū nō hꝫ. ꝛ sicut pcti remissio mun⁹ ꝺi ē: ita pnia ꝛ cōfessio ꝓ quā petm̄ ꝺleť ñ ꝓt eē nisi a ꝺo: vt augu. ait. Jā igt donū spūſ̄cti hꝫ q̄ cōfiteť ꝛ penitet. q̄ ñ ꝓt eē cōfessio pcti ꝛ cōpūctio i hoie ex se ipso. Cū. n. iascit sibi qsqꝫ ꝛ displicet: sine dono spūſ̄ci nō est. Oꝫ ergo penitētē ꝓfiteri si tps bēat. ꝛ tñ anteq̄ sit ꝓfessio in oꝛe: si votuꝫ sit in coꝛde: pꝛestatur ei remissio.

¶ Si sufficit soli deo confiteri. c

Am scꝺꝫ questiōis articulū ispiciam⁹. s. vtruꝫ sufficiat pctā cōfiteri soli deo: an oporteat cōfiteri sacerdoti: q̄busdā visū est sufficere si soli deo fiat cōfessio sine iudicio sacerdotali ꝛ cōfessiōe eccl̄ie: quia dauid dixit. Dixi cōfitebor dño: ꝛ tu re. ꝛc̄. Nō ait sacerdoti: ꝛ tñ remissū sibi pctm̄ dicit. Itē amb. Jō fleuit petrus q̄ culpa obꝛepsit ei. nō inuenio quid dixerit: iuenio q̄ fleuerit. lachꝛymas eius lego satisfactōēꝫ nō lego. Sꝫ qꝺ defendi non potest ablui pōt: lauāt lachꝛyme delictum qꝺ voce pudoꝛ est cōfiteri: ꝛ venie fletus cōsulit. ꝛ verecūdie. Hoc ēt Aarim⁹ dicit episcopus. Itē Jo. Chꝛy. Non tibi dico vt te ꝓdas in publicuꝫ neq̄ apud alios accuses: sꝫ obedire te volo ꝓpt̄e dicēti. Reuela viā tuā ante dñm. Ergo tua cōfitere pctā apud veꝝ iudicē: cū oꝛone ꝺlicta tua ꝓnuncia non lingua sed cōscie tue memoꝛia: ꝛ tūc demū spera te misericoꝛdiā posse cōseq̄. Si habueris pctā tua in mēte ꝓtinue: nunq̄ malū aduersus pꝛoximū in coꝛde tuo tenebis. Idez. Pctā tua dicito: vt deleas illa. Sꝫ si cōfunderis alicui dicere: dicito ea quotidie in aia tua: nō dico vt cōfitearis ea conseruo tuo. vt tibi exproꝛet. dicito deo qui curat ea: nec enī si non dixeris ignoꝛat ea. cū faciebas ea pꝛesto erat. cuꝫ admitteres ea: cognouerat. Nūq̄d ea vl̄t te cognoscere: Peccare nō erubuisti: ꝛ cōfiteri erubescis: Dicito ī hac vita: vt in alia reqem habeas. dicito igemiscens ꝛ lachꝛymās. In codice scripta sunt pctā tua. Spōgia pctōꝝ tuoꝛuꝫ lachꝛyme tue sint. Itē ꝓsper. Illi quoꝝ pctā humanā notitiā latēt nō ab ipsis confessa. nec ab alīs publicata: si ea cōfiteri vel emēdare noluerint: deū quē habēt testē: ipm ꝛ bituri sunt vltoꝛē: Oꝛ si ipsi sui iudices fiant ꝛ veluti sue iniqtatis vltores: hic in se volūtariaꝫ penam seueriſſime aiaduersionis exerceāt tpalib⁹ penis: mutabūt eterna supplicia: ꝛ lachꝛymis ex vera coꝛdis cōtritione fluētibus: restr ingunt eterni ignis icēdia. Et ifra. Facili⁹ sibi deū placabūt illi q̄ aut ꝓpꝛīs cōfessionib⁹ crimē ꝓdunt: aut nesciētibus alīs ipsi in se volūtarie excōicatōis ferunt sniaꝫ: ꝛ ab altari cui ministrabāt nō aꝺo: sed officio separati: vitā suā q̄si moꝛtuā plangāt. Certi q̄ reconciliati sibi efficacis pnie fructibus: a deo nō soluꝫ amissa recipiāt. sꝫ scā ēt supne ciuitatis gaudia recipiāt. His auctoꝛitatibus initunt q̄ sufficere cōtēdūt deo cōfiteri pctā sine sacerdote. Dicūt. n. q̄ si q̄s timēs ꝺtegit culpā suam apud homines ne inde oppꝛobꝛio habeat vel alī suo exemplo ad peccādū accingant. ꝛ iō tacet hoī ꝛ reuelat deo: conseqtur veniam.

¶ Oꝛ ñ suffic̄ soli ꝺo ꝓfiteri si tñ hoī possit. d

Ed q̄ sacerdotib⁹ ꝓfiteri oporteat: nō solū illa auctoꝛitate Jacobi. Cōfitemini alterutrū pctā vestra ꝛc̄. sed etiā aliorum pluribus testimonīs compꝛobat. Ait. n. aug. Judicet seipsum homo volūtarie dum potest: ꝛ moꝛes cōuertat in melius. Nec cum iaꝫ non poterit: ꝓter voluntatē a dño iudicet: ꝛ cū in se ꝓtulerit seueriſſime medicine: sed tñ vtiliſſime sniam: veniat ad antistites per quos illi claues

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ministrant ecclie. Tanq3 bonꝰiam icipiés eē fi liꝰ mīnoꝝ mēbroꝝ ordie custodito: a ꝓpositis sacramentoꝝ accipiat satisfactionis sue moduꝫ i offerēdo sacrificio ꝓtriti cordis deuotꝰ ꝛ supplex. Jd tñ agat qꝺ non solū sibi ꝓfit ad salutē: sꝫ etiā ad exemplū ceteris: vt si pctm̄ eiꝰ nó mō i graui eiꝰ malo: sꝫ etiā in tāto scādalo alioꝝ est: atq3 hoc expedire vtilitati ecclie videt̄ ātistiti: in notitiā multoꝝ: vl̄ totius plebis agere pnīaz nó recuset: ne letali plage ꝑ pudorem addat tumorē. Cū tāta ē plaga pcti ꝛ ipetꝰ morbi: vt medicamenta corꝑis ꝛ sanguis dñi differēda sint auctoritate ātistitis: debꝫ se remouere ab altari ad agendā pnīaz: ꝛ eadē recōciliari. Jtē leo papa. Multiplex misericordia ꝺi ita lapsibus subuenit humanis: vt nó modo ꝑ baptismū: sꝫ ēt per pnīam spes vite reparetur: sic diuine volūtatis ꝑsidijs ordinatis: vt idulgētiā dei nisi supplicationibꝰ sacerdotū nequeāt obtinere. Christꝰ.n. hāc ꝓpositis ecclīe tradidit potestatē: vt ꝓfitēti bus pnīe satisfactionē darent: ꝛ eosdeꝫ salubri satisfactōe purgatos: ad cōionē sacramentoꝝ ꝑ ianuā reconciliationis admitterent. Jtē Augu. Quē penitet oīno peniteat: ꝛ dolorem lachrymis oñdat. repñtet vitā suam deo ꝑ sacerdotē. ꝑueniat iudiciū vel per cōfessionem. Precepit enim dñs mūdandis vt ostenderēt ora sacerdotibus: docens corporali pñtia confitēda peccata: nó per scripta manifestanda. Dixit eniꝫ: ora monstrate. ꝛ omnes: nó vnus ꝑ oībus: non aliū statuatis nuncium q ꝓ vobis offerat munus a moyse statutū: sed qui ꝑ vos peccastis: ꝑ vos erubescatis. Erubescentia.n. ipsa partez habet remissionis. Ex misericordia enī hoc p̄cepit dominus: vt nemo peniteret i occulto. Jn hoc. n. q per seip̄m dicit sacerdoti: ꝛ erubescentiaꝫ vicit timore offensi: fit venia criminis. Fit enim veniale per cōfessionem: quod criminale est in operatione: ꝛ si non statim purgatur: fit tamen veniale qꝺ cōmiserat mortale. Adultum enī satisfactionis obtulit qui erubescentie dominans nihil eoꝝ q̄ cōmisit nuncio dei negauit. Beꝰ.n. q misericors ꝛ iustus est sicut seruat misericordiam in iustitia: ita ꝛ iustitiam in misericordia. Opus.n. misericordie est peccanti peccata dimittere: sed oportet vt iustus misereatur iuste. Considerat eniꝫ si dignus est non dico iustitia: sꝫ ꝛ misericordia. Justitia.n. sola damnat: sꝫ dignus est misericordia qui spirituali labore querit gratiam. Laborat.n. mens patiendo erubescentiam. Et quoniā verecundia magna est pena. qui erubescit ꝓ xp̄o: fit dignꝰ misericordia Añ patet. q2 q̄to pluribus ꝓfitebit̄ in tempore venie turpitudinē criminis: tanto facilius cōsequitur gratiam remissionis. Jpsi enim sacerdotes plus possunt proficere: plus confitentibus parcere. Jtem leo papa. Quāuis plenitudo fidei videatur esse laudabilis que propter deiti morem apud homines erubescere nó verecturꝫ tamen q2 non omniuꝫ sunt huiuscemodi peccata: vt ea qui penitentiam poscunt non timeant publicari: remoueat̄ ꝛprobabilis consuetudo ne multi a penitentie remedijs arceant̄: dū aut erubescunt aut timent inimicis sua facta referre: quibus possunt legum percelli cōstitutione. Sufficit.n. cōfessio que primū deo offertur: ꝛ tunc etiaꝫ sacerdoti: qui ꝓ delictis penitentiū precatoꝝ accedit. Tunc eniꝫ plures ad penitentiaꝫ poterunt prouocari: si populi auribus non publicet̄ ꝓscientia ꝓfitentis. Ex his alijsq3 pluribꝰ idubitāter oñdit̄: oportere ꝺo primū: ꝛ dei de sacerdoti offerri confessionē: nec aliter posse p uenire ad ingressum paradisi: si assit facultas.

¶ De tertio articulo. s. an sufficiat cōfiteri layco

n Unc priusq3 p̄missis auctoritatibꝰ: que bis ꝓtradicere videntur: rñdeamus: tertiā questionē ītucamur. Qꝺ eniꝫ scḋa questio cōtinebat. s. an sine cōfessiōe ꝛ iudicio sacerdotis soli deo cōfiteri sufficeret: expeditum ē: ꝛ certificatū p̄missis testimonijs: q̄ nō sufficit ꝓfiteri deo sine sacerdote: nec ēvere humil̄ ꝛ penitēs si non desiderat ꝛ req̄rit sacerdotis iudiciū. Sꝫ nūqd equalet alicui cōfiteri socio vl̄ primo suo: saltē cū deest sacerdos: Sane ad hoc ꝑt dici q̄ sacerdotis examen req̄rendū est studiose. q2 sacerdotibꝰ ꝓcessit deus ptātē ligādi atq3 soluendi. Et iō q̄bus ipi dimittunt ꝛ deus dimittit: si tñ defuerit sacerdos primo vel socio ē facienda ꝓfessio. Sed curet q̄sq3 sacerdotez quere re q̄ sciat ligare ꝛ soluere. Talē.n. eē oꝝ q̄ alioꝝ crimina diiudicat. Añ augꝰ. Qui vult confiteri peccata vt inueniat gratiā: querat sacerdotē qui sciat ligare ꝛ soluere: ne cum negligēs circa se extiterit: negligatur ab eo qui eum misericorditer monet ꝛ petit: ne ambo i foueā cadāt: quā stultꝰ euitare noluit. Tanta itaq3 vis cōfessiōis est: vt si deest sacerdos cōfiteatur primo. Sepe.n. ꝓtingit q̄ penitēs nō pōt verecūdari coram sacerdote: quē desideranti nec tēpus nec locus offert: ꝛ si ille cui cōfitebitur ptātē non habeat soluēdi: fit tñ dignꝰ venia sacerdotis ꝺesiderio q̄ crimē cōfitet̄ socio. Abundati.n. sunt leprosi dū ibant ora vel se oñdere sacerdotibus: anteq3 ad eos peruenirent. Unde patet deum ad cor inspicere: dum ex necessitate ꝓhibent̄ ad sacerdotes peuenire. Sepe quidē querūt eos sani ꝛ leti.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

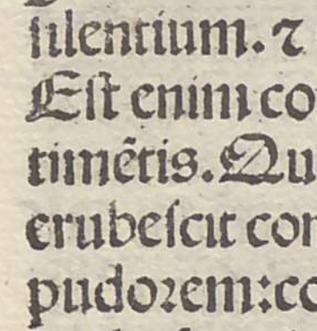
sed dum querunt anteq̃ ꝓueniunt moriuntur. Sed misericordia dei vbiq̃ ẽ: qui ⁊ iustis parcere nouit ⁊ si nõ tã cito sicut soluerent̃ a sacerdote. Qui ergo oio ꝓfiteat̃: sacerdoti meliori q̃ pót cõfiteat̃. ⁊ si pctm̃ occultũ est: sufficiat referre in notitiã sacerdotis. Nã in resurrectõe puelle pauci ĩterfuerũt q videret. Mondũ. n. erat sepulta: nõdũ extra portã delata: nõduz extra domũ in notitiã portata. Intus resuscitauit quam ĩtus inuenit: relictis solis Petro ⁊ Jacobo ⁊ Joanne ⁊ pĩe ⁊ matre puelle: in qbus figuraliꝝ ꝓtinẽtur sacerdotes ecclesie. Quos aũt extra iuenit: aduertẽdũ quomodo suscitauit. Flebat .n. turba post filiũ vidue: fleuit martha ⁊ maria supplicantes pro fratre. flebat ⁊ turba mariam secuta. In quo docemur publice peccãtibus ñ ꝓprium sed ecclesie sufficere meritũ. Laboret ergo penitẽs in ecclesia esse ⁊ ad ecclesie vnitatẽ tendere. Nisi eniz vnitas ecclesie succurrat: nisi qd̃ deest peccatori sua oratiõe cõpleat: ⁊ de manibus inimici nõ eripietur aia mortui. Credendum est enĩ q oẽs oratiões ⁊ elemosyne ecclesie: ⁊ opera iustitie ⁊ misericordie succurrãt recognoscẽti mortẽ suã ad cõuersionẽ. Jõqz nẽo digne penitere pót: quẽ non sustineat vnitas ecclesie. Ideoqz nõ petãt sacerdotes p aliquã culpaz ab vnitate ecclesie diuisos. Et bis satis aperitur ⁊ absoluit̃ premisse questionis articulus. Querendus est enĩ sacerdos sapiẽs ⁊ discret̃: qui cũ potestate sit̃ habeat iudiciuz: q si forte defuerit: cõfiteri dz socio. Beda vero inter cõfessionẽ venialiũ ⁊ mortaliũ distiguit sup illũ locũ. Cõfitemini alterutrũ pctã vestra. Ait. n. Coeq̃ lib̃ quotidiana ⁊ leuia: grauiora vero sacerdoti pandamus: ⁊ quãto iusserit tpe purgare curemus: qz sine cõfessione emẽdatiõis peccata nequeunt dimitti. Sed ⁊ grauiora coequalib̃ pãdenda sunt: cum deest sacerdos ⁊ viget periculuz. Venialia vero etiã sacerdotũ ablata copia licet cõfiteri coequali: ⁊ sufficit vt qbusdã placet. si tñ ex cõtẽptu non pretermittat̃ sacerdos. Tutius est tñ ⁊ pfecti̊ vtriusq̃ generis peccata sacerdotib̃ pãdere: ⁊ cõsiliũ medicine ab eis ꝗrere: quib̃ cõcessa est ptãs ligãdi ⁊ soluẽdi

¶ Hic aperit qualr supradicte auctoritates ĩtelligende sunt.

Um ergo ex bis alĩsq̃ plurib̃ testimoc nĩs pspicuũ fiat ⁊ ieuitabilr cõstet peccata primũ deo: deinde sacerdoti esse cõfitenda: ⁊ si ipse defuerit: etiã socio: Illud ioannis chrysostomi superius positũ nõ est ita intelligendũ: vt liceat alicui si tẽpus habeat sacerdoti nõ confiteri: sed qz sufficit vbi crimen occultũ ẽ soli deo p sacerdotẽ dicere ⁊ semel. Nec oportet publicari corã multis qd̃ occultuz est. Qd̃ notauit dicẽs: nõ tibi dico vt te prodas in publicum. Sicut. n. publica nora publico eget remedio: ita occulta secreta cõfessione ⁊ occulta satisfactione purgat̃. Nec necesse ẽ vt qd̃ sacerdoti semel cõfessi sum̃: itez confiteamur sed lingua cordis nõ carnis apd̃ vez iudicez id iugiter cõfiteri debem̃. Unde idẽ ioannes ait. Nunc aũt si recorderis pctórz tuorz: ⁊ frequenter ea in cõspectu dei ꝓnuncies ⁊ pro eis depceris: citius illa delebis. Si vero obliuiscaris: tũc corum recordaberis nolẽs: qñ publicabunt̃: ⁊ in ꝓspectu oium amicorz ⁊ inimicorz sanctorũqz angelorz proferẽtur. Ita etiam illud Ambr. Lachrymne lauant delictuz quod voce pudor est confiteri: ad publicam penitentiam referẽdum ẽ. Ibi enĩ virtutẽ lachrymarum ⁊ confessionis ostẽdens significare voluit q lachryme occulte ⁊ confessio secreta sicut qũe fit soli sacerdoti: lauant delictum: qd̃ pudet aliquẽ publice confiteri. Qd̃ vero dicit se lachrymas petri legisse: nõ satisfactionem ⁊ confessionem: per hoc non excluditur illa. Multa eniz facta sunt que scripta non sunt: et forte nondum facta erat institutio cõfessionis: que modo est. Similiter ⁊ illud prosperi. Si sui iudices fiant mutabunt eterna suppliꝯcia. ⁊ illud. Facilius deum placabunt sibi: qui aut proprijs confessionibus crimen produnt: aut nescientibus alĩjs in se sententiam excõmunicatiõis ferunt: ad publicam confessionez ⁊ satisfactionem referri oportet. Non eniz solis sacerdotibus ius ligãdi atqz soluendi datuz est: si cuiqz suo arbitrio se pena vel excõmunicationis sententia ligare ⁊ absqz sacerdotali iudicio seipsum deo ⁊ alteri recõciliare licet. Quod ecclesiastice institutioni ⁊ consuetudini penitus repugnat. Potius ergo si publice peccasti: publice cõfitere te reum ⁊ emẽda. Si vero occulte deliquisti: etiam sic non taceas. nec tamen dico vt publices: taciturnitas enim peccati ex superbia nascitur cordis. ideo enim peccatuz suũ quis celat: ne reputetur foris qualẽ se iã diuino conspectui exhibuit: quod ex fonte superbie nascitur. Species enim superbie est se velle iustũ videri qui peccator est: atqz hypocrita conuincitur: qui ad instar primorum parentum vlr tergiuersatione verboruz peccata sua leuigare cõtendit: vel sicut cain peccata sua reticendo supprimere querit. Ubi ergo superbia regnat ⁊ hypocrisis humilitas locum non habet. Sine humilitate vero alicui veniã sperare ñ licet. vbi ẽ g taciturnitas ꝓfessiõis. ñ ẽ sperãda vẽia crimis.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Jam certissime liquet q̄z sit detestabile peccati silentium. ⁊ ecouerso q̄z sit necessaria cōfessio. Est enim confessio testimonium coscietie deuz timētis. Qui.n. timet iudicium dei peccatū nō erubescit confiteri. Perfectus timor soluit oēz pudorem: confessio peccati pudorem hz. ⁊ ipa erubescentia est grauis pena. Jōqz iubemur confiteri peccata vt erubescentiā patiamur pro pena. Nam hoc ipsū ps ē diuini iudicij. Si ergo queritur ad quid confessio sit necessaria: cū i contritione iam deletū sit peccatū. Dicimus q̄ quedam punitio peccati est sicut satisfactio operis. Per confessionem etiam itelligit sacerdos qualiter debeat iudicare de crimine. Per eam quoqz peccator fit humilior: ⁊ cautior.

Circa distictōez decimā septimā q̄runt octo. Primo ō cōtritiōe. Scōo de ꝯfessiōe q̄z tū ad necessitatē. Tertio an sit facienda ꝑpo sacerdoti. 4° an possit fieri aliēo de licētia ꝑpria. Quito ō iteratione ꝯfessiōis i generali. Sexto i spāli an ipedimētū occltū excuset ab iteratōe. Septimo an ꝯfitēs ipenitēs ipleat p̄ceptū. 8° vtz ꝯfessio requirat contritionem.

Queritur ergo primo de cōtritione vtz deleat peccatū. Et dicit q̄ nō: q⁊ cōtritio ē qd causatū. solus aūt deus delet peccata. ergo ⁊c. ¶ In ꝯtrarium ē Augu. qui dicit q̄ contritio ē dolor remittens peccatum. ¶ R°. circa istā questionē videda sūt sex. Primo ō ꝯtritiōne q̄z tū ad eius quiditatē. Scōo q̄z tū ad ei⁹ obiectū. 3° q̄z tū ad durationē. 4° q̄z tū ad effectū. Quito q̄z tū ad affectū. Sexto vtrū dolor ꝯtritōis ō̄beat eē tāt⁹ q̄ pot⁹ ō̄beat hō velle ānihilari vl' dāpnari q̄z peccare vl' peccasse.

Quantum ad primū de qditate ꝯtritionis sūt tres cōclusiones. quaz prima ē q̄ de ꝯtritione dātur quiqz diffinitiones. prima Augu. que dicta ē. s. q̄ cōtritio est dolor remittens peccatū: supple dispositiue: nō effectiue: nisi forte veniale: de quo videtur q̄ sit effectiue ab homine: cū nihil ad illi⁹ dimissionē req̄rat: qō nō subsit hoī: q⁊ nec noue gr̄e ifusio: nec augmētū: sz solū displicētia volūtatis: ⁊ solūmō pene debite: ex gr̄a quā iā hō hz: vt sic hō efficit suū meritū: sic ⁊ remissionē venialis. ¶ Scōa diffinitio ē Bre. Cōtritio ē humilitas spūs annihilās peccatū iter spē ⁊ timorē: ne aut sit p̄sūptio: aut desperatio: ⁊ annihilat quo ad culpā: ⁊ tāta pōt eē q̄ ēt quo ad penā: ⁊ inter vtranqz mediam. ¶ Tertia ē ysi. q̄ cōtritio ē humilitas ⁊ cōpūctio mētis cū lachrimis: veniēs de recordatiōe peccati ⁊ timore iudicij. ¶ Quarta ē magistralis ex dictis aug. Cōtritio ē dolor p peccatis assūptus ⁊ volūtarius: semper puniēs qō dolet cōmisisse. ¶ Quita ē cōpletior ⁊ magr̄alis. Cōtritio est dolor p peccatis assūptus cū ꝑposito cōfitendi ⁊ satisfaciēdi: quo ad mortale: q⁊ quo ad veniale non requirit ꝑpositum ꝯfitendi: nec forte satisfaciēdi: q⁊ p̄t remitti vbi nō est satisfactio sicut i purgatorio: sz non sic pro mortali. vnde non videt eē i statu salutis qui p mortali nō vult hic satisfacere sed tm̄ i purgatorio. ¶ Scōa ꝯclō est: q̄ ad verā contritionē ꝯcurrūt illa q̄tuor: q̄ req̄rit iustificatio ipy. s. motus liberi arbitrij i peccatū ōtestādo: scōo motus liberi arbitrij i deum super oia diligēdo. tertio gr̄e ifusio: ⁊ quarto peccati remissio: q̄ oia sūt i vno instāti: ita q̄ i motu liberi arbitrij primo icluditur ꝑpositū ꝯfitēdi ⁊ satisfaciēdi. Ex quo apparet oīa iter ꝯtritionē ⁊ attritionez dupl'r. vno mō ex parte liberi arbitrij: q⁊ dolor iperfect⁹ dr̄ attritio. dolor vero pfect⁹ dr̄ ꝯtritio. scōo ex pte ōi: q⁊ dolor gr̄a iformat⁹ dr̄ ꝯtritio q̄tūcūqz modicus sit. dolor vero q ñ est gr̄a iformatus nō pōt dici ꝯtritio: sed attritio. nā dolor desperationis ē maior dolore ꝯtritiōis: qui tamē nō ē ꝯtritio: q⁊ caret gr̄a. ¶ 3ª ꝑ ē videre vtz attritio possit fieri ꝯtritio. Nā si hoc itelligat ō vno actu fm̄ spēm nō est dubiū qn attritio fieri possit cōtritio: vl' qn ex vno fit alius: sicut ex mane fit meridies. i. vn⁹ actus. post aliū: ⁊ vn⁹ ē dispositio ad aliū. Sicut.n. i actib⁹ nālib⁹ nā ꝓcedit de ipfecto ad pfectū. vñ primo phy. ꝑ itelligim⁹ ꝯfuse: postea determinate: sic q̄ act⁹ iperfect⁹ cedit: ⁊ perfect⁹ succedit: ⁊ hic pōt hō dolere iperfecte sine gr̄a: ⁊ ē attritio: postea pfecte ⁊ cū gr̄a: ⁊ ē ꝯtritio. ¶ Sed vtz idē actus numero: Doctor nr̄ frater tho. dic̄ q̄ ñ: q⁊ pōt verificari dupl'r. vno mō fm̄ illos q dicūt q̄ act⁹ itellect⁹: simil'r ⁊ volūtatis cū sit simplex nō hñs ptē ⁊ ptē: ñ pōt itēdi ⁊ remitti. Ut dicat ꝑ⁹ ipfect⁹: postea pfect⁹. Et q⁊ dicit q̄ itelligere fit cum ꝯtinuo ⁊ tpe: alterz. s. ō cōtinuitate referūt ad fātasma: alterū de tpe referūt ad itellectū: q̄ ē successio distictoz ⁊ ñ variatio ꝯtinuoz. ¶ Itē 2° si dicat q̄ ꝯtritio ē act⁹ a gr̄a elicit⁹: cū nō possit eē actus a gr̄a elicit⁹ q a ꝑn° non erat gr̄a iformat⁹: ⁊ p ꝯns ñ erit ꝯtritio act⁹ ille q tm̄ fuit a ꝑn° attritio. ¶ Si aūt dicat q̄ cā itēsa itendit effect⁹. fātasiatio āt ⁊ itellectio manēs p̄t itēdi ⁊ pfici: sic ⁊ hit⁹ simplex itēditur. ⁊ sic ex pte liberi arbitrij attritio p̄t fieri ꝯtritio: q⁊ actus ipfect⁹ ñ corrupt⁹ p̄t pfici: seq̄tur q̄ ille act⁹ fm̄ ꝑmaz ptē sue durationis erit attritio ⁊ fm̄ aliā ꝯtritio.

Quantuz ad 2m de obiecto ꝯtritiōis sunt. 5. ꝯclusiones. Prima ē q̄ ꝯtritio est de solo malo culpe nō nature: nec pene: qō pz ex oibus ꝑhabitis diffinib⁹. q⁊ agit in pctm̄ sicut in ꝑpriū obm̄ ad destruēdū ipz. ¶ 2ª ꝑ ē. q̄ est de solo pctō actuali: ⁊ nullo mō originali: q⁊ cum sit actus vtutis pnie cōtra solū pctm̄ actuale ordiat: veniale. s. ⁊ mortale idifferēter: nisi q̄ de mortali ē necessaria i pñti: de veniali āt hic vel alibi. ¶ 3ª ꝯclusio ē. q̄ nō est de pctō alieno: sed solū de ꝑpio. Licet.n. ō illo ōbeat hō dolere: nō tm̄ hz illō dolere ꝑpio actu sic̄ pctm̄ ꝑpriuz. ¶ 4ª cōclusio est. q̄ solum est de peccato ꝑterito: nō de futuro: q⁊ licet debeat ꝑponere ab illo cauere: nō tm̄ est dolor de futuro malo. sed timor ⁊ cautela tm̄: dolor aūt est de pñti ⁊ de ꝑterito. ¶ 5ª 2° est. q̄ dz esse ō quolibet mortali i spāli: si in spāli habeat memoria: qō tm̄ nō oz de veniali: q⁊ sic leues ifirmitates aliqñ licz mlte vna medicina sufficiēter curant. sed graues morbi spāles medicinas regrunt: sic ⁊ hic silr̄ pnia ante baptismū nō regrit sic spālē dolorem: q⁊ sicut in gnātiōe vnica ⁊ nāli actione oīa ꝯtraria expelluntr̄ sz in sanatiōe diuersa remedia adhibent sic ⁊ i ꝓposito: spāliter: q⁊ hō plus tenet ad cōtritōez habendā de pctō q̄z ad ꝯfessionē: Nā nulla nēcitas excusat a ꝯtritiōe. Si eni pctō cōmisso hō ante cōtritionē moriat: ēt nō potuit cōteri. vt q⁊ peccando moriē: dānatur: Non sic aūt q voluit ꝯfiteri: ⁊ non potuit: q⁊ velle cōteri ē conteri: nō aūt velle cōfiteri ē cōfiteri. Et tm̄ hō tenet cōfiteri de mortali in spāli: q⁊ tenet oīa ꝯfiteri: ex. de pe. ⁊ remis. Dis vtriusqz sexus. g̃ filij i spāli cōteri. Si aūt non bēat memoriā: nec in gnāli: nec in spāli: excusat. Si vo in gnāli non in spāli discutiat ꝯsciam debito mō: quo facto ōs ad memoriā reducit: aut remittitur: q⁊ si nosmetipsos iudicarem⁹ nō vtiqz a dño iudicaremur. ꝑ. ad Cor. ii. g̃ in vtroqz casu de ipsamet negligētia nec forte p culpā elapsū sit aliqō pctm̄ a mēoria oz hō conteri Dita vero spāli ꝯtritiōe de singulis expedit signuz sensibile tonsionis pectoris: vel aliud adhibere ad certitudinez conscīe: postea vo in gnāli de oib⁹ cōterat: vt sic oibus spāliter enumeratis sequat gnālis clausula: q̄ oia ꝯprehēdat: vt alibi dicitur: q̄ illum modū debet homo gerere interi⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

p̃ritionẽ:quẽ foꝛis p̃tẽdit per ꝯfessionẽ.ibi aũt spãle seq̃ tur gnãle.g̃ ꝛ intꝰ. Nõ oꝫ ãt ꝙ absolutio fiat sigillatim singulis.sꝫ sufficit ꝙ gnãliter ab oĩbus.nec sil'r oꝫ pniam iniũgi p singulis seoꝛsũ:nec p singulis sigillati facere.sꝫ sufficit p oĩbꝰ sil'.qꝛ cõnexa est pctõꝛũ remissio:quã significat ꝯnexa absolutio.q̃uis ẽt de vẽialibꝰ quoꝝ remissio nõ ẽ cõnexa: ñ opoꝛteat absolutionẽ vl'impõnẽ vl'satisfactõꝫ diuidere.

p̃ª ꝯ° **Quantum** ad tertiũ de duratõe ꝓritõis sũt tres cõclusiões. ¶ Prima.ꝙ ꝓritio ꝑpꝛie dcã ñ durat nisi i hac vita.qꝛ ꝓritio hꝫ doloꝛẽ eẽntial'r ꝛ mãl'r: ꝑpter qõ nõ põt eẽ i paradiso:nec i limbo pueroꝝ vl'patruꝫ: i gbꝰ nõ ẽ pena saltẽ sensus.Doloꝛ ãt penaꝫ hꝫ ꝛ sensus. qꝛ hic pena dr̃ ẽt itellectualis. ¶ Scõo ꝓritio hꝫ gr̃aꝫ infoꝛmantẽ:ꝑꝑ cꝰ defectũ nõ põt eẽ i iferno:nec i limbo puerorũ. ¶ Tertio ẽ actꝰ satisfactoꝛiꝰ: ꝑpter qõ nec ẽ i purgatoꝛio:vbi ẽ tm̃ pene solutio. Vl'qꝛ actꝰ satisfactoꝛiꝰ ẽ volũtaꝛi⁹ simpl'r:i purgatoꝛio aũt nõ sic. ¶ zª ꝯclo ẽ.ꝙ tota vita ista ẽ tps ꝓritiõis quo ad hitũ. sic.l.ꝙ hõ sp̃ oꝫ eẽ ꝑmptꝰ ad dolẽdũ de oĩ moꝛtali:si ip̃m cõmitteret:nisi alꝫ doluisset.imo ẽt dñt alig: ꝙ q̃tiẽs recolit ỏ moꝛtali tenet̃ dolere ꝛ cõteri: qõ ẽ duꝝ:ꝛ videt̃ falsũ.qꝛ p̃ceptũ affirmatiuũ nõ obligat ad semp.vñ lꝫ semp siue recolat sine nõ: teneatur nõ cõplacere sibi i pctõ:nõ tm̃ tenet̃ odire actu pctm̃: sicut nõ tenet̃ diligere deũ actu quotiẽs de deo recolit.Aliogn nullus posset cogitare ỏ deo speculatiue gn peccaret moꝛtal'r.qꝛ nõ põt diligere deũ nisi cogitet de ỏo practice.Vñ põt dici ꝙ ẽ vexꝝ ỏ debito ꝯgruitatis:nõ necessitatis. Uel si itelligaꝫ ỏ debito necessitatis:ponderãdũ ẽ qõ dicit apostolus. Nemini q̃cq̃ debeatis:nisi vt inuicẽ diligatis.: ꝙ ab illo ỏbito nũq̃ possit aliꝙs liberari.g̃ p̃ceptũ ỏ charitate q̃ tũ ad actũ iteriꝛẽ videt̃ magis ligare q̃ affirmatiua:vt sit q̃si mediũ iter negatiua q̃ ligãt ad semper:ꝛ affirmatiua:q̃ solũ tpe necessitatis. Jstud ỏo qñcũq̃ eiꝰ mã occurrit practice ꝛ non speculatiue. Si.n.practice occurrit deꝰ vt diligẽdus vel nõ diligẽdus tenet̃ hõ iudicare deũ diligendũ. ꝛ sic seq̃t dilectio.Si sil'r occurrat pctm̃ ꝯmissũ p̃tice.l.vt mã ỏlectatõis vl'ỏtestatõis tenet̃ hõ iudicare detestãdũ ꝛ ỏtestari.Uel p̃t dici tertio:ꝙ qñcũq̃ recolit hõ se offẽdisse amicũ valde dilectũ dolet.ꝛ sic charitas ad hoc iclinat.Et sic facere ꝓtra iclinatiõꝫ charitatis ẽ moꝛtale pctm̃.iõ ꝛc.

3ª ꝯ° ¶ 3ª ꝯclo ẽ:ꝙ nõ opꝫ ꝓritionẽ eẽ ꝓtinuã quo ad actũ nec exteriꝛẽ nec iteriꝛẽ:ne abũdatioꝛi tristitia absoꝛbeaꝫ hõ iteriꝛ vel exteriꝛ.sed ꝑm ꝙ recta ratio determinabit: et ne homo a melioꝛibus actibus retrahatur.

p̃ª ꝯ° **Quantum** ad quartũ de effectu ꝓritõis sũt ẽt tres ꝯclones. ¶ Prima. ꝙ cõtritio remittit culpã.Dis.n.ꝓritio q̃tũcũq̃ minima:ẽ gr̃a iformata: cuꝫ qua nõ stat moꝛtale.ꝛ iõ remittit oẽ moꝛtale:alꝫ nõ ẽ contritio. Põt.n.doloꝛ eẽ ita paruꝰ:ꝙ ẽ attritio:nõ ꝓritio:nec remittit moꝛtale:sꝫ ỏ venialibꝰ delet:ꝑm ꝙ ad ea detestãda se hꝫ plus ꝛ minꝰ.

2ª ꝯ° ¶ 2ª ꝯclo ẽ:ꝙ ỏlet penã magis vl'minus:ꝑm ꝙ ẽ maioꝛ vel minoꝛ ꝓritio i parte itellectiua ꝛ sensitiua. qꝛ penã eternã illã semp cõmutat i tpalẽ. sꝫ ỏ tpali delet plus vel minus:ꝑm ꝙ ipsa ẽ pfectioꝛ vl'minꝰ pfecta. Et cũ illa sit finita:tm̃ itẽdi põt:ꝙ oẽꝫ penã delet. ¶ Sed ratio q̃ dr̃ ꝙ ꝓritio ẽ magis satisfactoꝛia:qꝛ ẽ magis volũtaria:qꝛ ab itrinseco ꝛ inq̃tũ nõ ipositа:deficit i tribus.ꝑ qꝛ actꝰ ipositꝰ i pnia ẽ magis acceptꝰ q̃ spõte assũptꝰ: ꝑꝑ meritũ obedientie.2° qꝛ ab illo q iudicat actũ iteriꝛẽ põt imponi actꝰ iteriꝛ.puta ꝙ ip̃e iteꝝ recogitet ꝛ scrutet̃ ꝯsciaꝫ ꝛ doleat.3° qꝛ põt eẽ magis voluntariũ.qꝛ aliqñ magis volũtarie facit hõ qõ ẽ sibi ipositũ a sacerdote:q̃ qõ ỏ ꝑpꝛio capite:ꝛ feruẽtiꝰ ꝛ deuotiꝰ ex obediẽtia. Uñ lꝫ istõ sit magis volũtariũ q̃tũ ad sui ꝑncipiũ:qõ ex ꝑpo motu assumitur:tñ qõ ab alio imponit põt eẽ magis volũtariũ q̃tũ ad exercitiũ actꝰ.qꝛ põt ad hoc magis conari.ꝛ nihilominꝰ ex vi clauiũ ẽ ỏo magꝭ acceptũ q̃ ex ꝑte volũtatis ꝑꝑ meritũ passiõis x̃pi:q̃ operaꝫ i sacr̃is.ꝛ iõ nõ videt̃ bñ dictũ:ꝙ ista sit magis accepta. ¶ Ul'põt dici ꝙ actꝰ iterioꝛ ẽ magis acceptꝰ ỏo q̃ qcũq̃ exterioꝛ ẽt a sacerdote ipositꝰ.qꝛ foꝛte iterioꝛ ab illo iponi nõ põt:ꝛ exterioꝛ nõ ẽ acceptꝰ nisi ꝑꝑ iterioꝛẽ.sed iter actꝰ exterioꝛes magis ẽ acceptꝰ deo impositus a sacerdote q̃ volũtarie assũptus.ꝑꝑ qõ expedit ꝙ iniungant̃ oĩa bona i pniam. Et ꝑgrinationẽ assumere exi ĩiũctõe sacerdotis ẽ magis meritoꝛiũ. ¶ 3ª ꝯclo ẽ ꝙ nihilo minus tenet̃ ꝯfiteri:ẽt si eẽt certꝰ oẽꝫ penã sibi eẽ dimissã. qꝛ obligatꝰ ad aliqd nõ liberaꝫ quoadusq̃ soluerit. Uñ obligatꝰ ad cõfitẽdũ qcqd aliỏ faciat:quousq̃ confessus fuerit obligatꝰ remanet.Sil'r ad satisfactionẽ ꝑꝑ dubiũ.qꝛ ꝑꝫ legẽ cõeꝫ nõ põt scire satisfactũ fuisse p ꝓritionẽ:nõ solꝫ ꝑ pena:sꝫ ẽt ꝑ culpa.qꝛ nescit hõ vtrũ sit dignus odio vel amoꝛe.vñ si eẽt sibi reuelatũ sic̃ latroni: non teneretur ad aliã satisfactionẽ:qꝛ iã satisfecit. ¶ Nec obstat qꝛ i ꝓritõe hũit ꝑpositũ satisfaciẽdi:sic̃ ꝛ ꝯfitẽdi:qꝛ ꝑpositũ non obligat. Jtẽ ꝑpositũ habuit tacitã ꝯditionẽ ãnexã.l.si ꝓritio nõ sufficeret ad satisfactõeꝫ. Uñ nõ tenebaꝫ satisfacere ad arbitriũ sacerdotis p̃cise.qꝛ si ille minꝰ dignã pniam imponat:nihilominꝰ iste dignã exoluet:sꝫ ad arbitriũ dei. Unde cũ iã ad arbitriũ ỏi satisfaceret: soluit qõ debuit quo ad ỏ. Si ãt reuelareꝫ alicui pctm̃ sibi eẽ dimissũ:nihil exp̃sso de pena.ñ ꝑꝑ hoc seq̃t penã eẽ dimissã.qꝛ dictũ ẽ Dauid. Trã stulit ỏs pctm̃ tuũ: ꝛ tamẽ postea fuit punitum.

p̃ª ꝯ° **Quantum** ad q̃ntũ de affectu ꝓritõis: sunt ẽt tres ꝯclones. ¶ Prima ỏ doloꝛe sensitiuo: ꝙ doloꝛ ꝓritõis nõ oꝫ eẽ maxim⁹:quo ad doloꝛeꝫ sensitiuũ:q nec põt nec oꝫ eẽ maxim⁹. Dico ãt ꝙ nõ põt:nõ qꝛ ỏs nõ possit ifũdere maximũ:ꝛ aliqñ ifũdat de gr̃a spãli. sꝫ qꝛ nõ ẽ i prãte hois plus dolere ỏ hoc q̃ de dãno sensibili. oꝫ tñ plus optare lachrimas ꝛ doloꝛẽ sẽsus ꝑ ỏlicto q̃ ꝑ quo cũq̃ tpali dãno. Uñ augu. Nõ sunt ite x̃piane pietatis viscera:si plãgis coꝛpꝰ a quo recessit aia:ꝛ nõ plãgis aiaꝫ a q̃ recessit deꝰ. Jtẽ nõ oꝫ eẽ maxim⁹:qꝛ aut possꝫ coꝛpꝰ destruere:aut oculos.aut hꝰ.qõ eẽt ꝯ rõnẽ. Nã si ꝑter itentioneꝫ ꝛ negligẽtiã seq̃reꝫ moꝛs aut cecitas:iputareꝫ ad martyrium:nõ ad pctm̃.sic̃ ỏ illis q nimio ꝓritiõis doloꝛe moꝛtui sũt:nihilominꝰ qñ aduertit ex fletu se ledi oꝫ ꝓtemperare ꝑꝫ rõnẽ.

2ª ꝯ° ¶ 2ª ꝯ ẽ ỏ doloꝛe itellectiuo.qꝛ ille oꝫ eẽ maxim⁹ nõ qdẽ respcũ doloꝛis alteriꝰ vite.qꝛ hoc ẽ impoſle. qꝛ nec moꝛs x̃pi q̃ excessit oẽm doloꝛẽ hꝰ vite: attigebat ad doloꝛẽ minimũ iferni aut purgatoꝛy:nec ẽt respectu doloꝛis iordiati:vt dñt qdã.qꝛ maioꝛ ẽ doloꝛ iude desperãtis q̃ pe tri penitẽtis.qꝛ nullo gaudio ꝓtẽpaꝫ. Et si hoc ẽ vexꝝ: tñ q̃ ad ỏsideriũ penitens oꝫ optare: ꝙ plus sibi displiceat peccatũ ad expiãdũ q̃ desperato ad augẽdũ.sꝫ respcũ doloꝛis ordiati q ẽ ỏ malo nãe vel pene. hic doloꝛ oꝫ eẽ maximus. qꝛ ẽ ỏ maioꝛi malo:ꝛ de amissiõe maioꝛis boni. Nõ oꝫ aũt hõ se tẽptare sup̃ his:nec ꝯfessoꝛ penitẽtẽ tẽptare ad sumẽdũ experimẽtũ:nec i ꝑmonibꝰ oꝫ hõ tẽdere laqueos tentatõis simplicibꝰ:dicẽdo ꝙ plus debet hõ velle excoꝛiari:et hꝰ q̃ sensus hoꝛꝛet:Sꝫ hoc a penitẽte regraꝫ si penitet. Et si doloꝛ eius isufficiẽs ẽ:an vellet doloꝛẽ insufficiẽtẽ hr̃e.ꝛ si nõ hꝫ hoc ip̃ꝫ sibi displicet. Et hoc sufficit ꝑꝫ illõ. Cõcupiuit aia mea desiderare iusti.tuas. Et ꝑꝫ illõ. Adiuua dñe incredulitatẽ meã. ¶ Sꝫ ꝓtra hoc videt̃.qꝛ ꝑm iudiciuꝫ recte rõnis. Magdalena plus voluit ỏ moꝛte x̃pi q̃ ỏ peccatis suis.ꝛ mr̃ x̃pi plus ỏ moꝛte filꝙ q̃ qcũq̃ peccatoꝛ i ꝓritõe.qꝛ si ỏ pctõ ẽ dolẽdũ: ꝑ eo ꝙ cõtra deũ ẽ illõ pctm̃ quo deus occisus ẽ: magis fuit ꝺ deũ: q̃ qõcũq̃ aliỏ.ꝛ illõ fcm̃ veraciter ꝛ realiter nocuit deo in natura cõiuncta ꝛ assumpta.peccatuꝫ aũt aliud nihil nocuit deo:nec in deitate nec in humanitate.ergo de illo facto est homini magis dolendũ.nõ qꝛ velit x̃pm nõ fuisse passũ.qꝛ ẽ impossibile ꝛ est de

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

volūtate dei:ſz ꝙ diſpliceat ſibi illa actio inq̄ꝫtū fuit ꝺtra deū ſicut ⁊ peccatum. ¶ ℘. licet hō nō debeat cōmittere veniale in ſe ne alius committat mortale:tñ vt vī ꝺz plus ſibi diſplicere mortale alteri⁹ q̄ꝫ veniale ſuū:q⁊ qō ē pei⁹ ē magis deteſtādū ⁊ odiendū. ⁊ tamen dolor quē habet de peccato ſuo eſt cōtritio. dolor aūt quem habz de alieno ñ eſt dolor ꝺtritionis. ergo aligs alius dolor debet eſſe maior dolore cōtritionis. ¶ Dicendum ad vtrūq̄ per idez ꝙ ſicut hō non diligit magis maius bonū :ſz qō eſt maius bonū ſibi:ſic debet odire nō maius malū:ſz maius malū ſibi. Eſt aūt veniale ꝓpriuz peius homini q̄ꝫ mortale alienum. Unde magis dolendū eſt de ipſo ſuo veniali. Et ſimiliter Magdalene fuit maius malū peccatū ſuū ſibi q̄ꝫ iudeoꝝ crucifigētium xp̄m:⁊ iō magis dolendum. Et q⁊ plus ōbuit diligere xp̄m ꝼm ꝙ deus q̄ꝫ ꝼm ꝙ homo:plus debuit dolere de hoc ꝙ ꝓ peccata ꝓpria offēdit eius diuinitatē q̄ꝫ ō ꝫ ꝙ ei⁹ crucifixio offēdebat hūanitatē. ¶ De matre autē xp̄i ē dicēdū ꝙ plus diſplicebat ſibi malum culpe q̄ꝫ malū pene in morte filij ꝼz rationē:licet nō ꝼm ſēſuz:iō nō valz. ¶ Poteſt etiā dici ꝙ ꝺtritio excedit reſpectu doloris inordinati:nō obſtāte ꝙ hz gaudiū admixtū. q⁊ iſtō gaudiū nō eſt dolori contrariū: ꝓpter qō non ip̄m minuit:ſed augmētat. Nā exēplū quorūdā ꝙ ſicut fortiſſimū vinū nō obſtante admixtiōe gutte aq̄ ſupat aliud debile purū: ſic i ꝓpoſito non eſt ad ꝓpoſitū. q⁊ gaudiū admixtū dolori cōtritionis nō eſt paruū imo maximuz. q⁊ de ſpe maximi boni ꝺceptū. ⁊ non eſt oblectamētū ſup cordis gaudiū. ſic eſt in ꝓpoſito. ¶ ℨ ꝺ° eſt. ꝙ plus ꝺz hō dolere de grauiori pctō q̄ꝫ de minus graui. Uñ dolor de pctō eſt maximus: nō reſpectu alterius peccati de quo forte ꝺz eſſe maior:q⁊ nō ē dare maius maximo:ſicut nō ē dare min⁹ minimo. ꝑ. pp̄y. ſz reſpectu mali nāe vel pene. Nec opz dicere ꝙ admixtio gaudij qō ē in ꝺtritōe impediat:q⁊ ſic illō eſt albius qō eſt nigro ipermixti⁹:q⁊ albū eſt nigro ꝺmiū: ſic ſi gaudiuz admixtum dolori eſſet ꝺmiū vel nō eēt eius cā vel effectus:poſſet ip̄m diminuere. Sed illō gaudiū qō eſt rō doloris, vel eꝰ nō minuit. ſz auget. vt dcm̄ eſt ſupra. di. 14.

℘ª ꝺ° **Quantum** ad ſextū de ꝑelectione peccati vel dānationis ſūt tres concluſiones. ¶ Prima ꝙ peccatū q̄ꝫtūcūq̄ veniale q̄ꝫdiu manet peccatū nō licet facere ꝓ quocūq̄ malo nāe vitādo. q⁊ hoc eſſet de duobus malis eligere peius:cū minimū malū culpe ſit peius maximo malo nature:nec ꝓpter hoc ꝙ alius vitet maximum malū culpe:q⁊ peius eſt iſti veniale pctm̄ ꝓpriuz q̄ꝫ mortale alienū: Unde ſi etiā nō pōt impedire aliū ab homicidio niſi mētiendo ei non licet mentiri. Nec ēt tertio ꝓ vitādo in ſe maiori pctō:q⁊ nunq̄ hortat̄ hō ꝙ faciat alterꝫ: cū iā eēt non peccatū exquo neceſſariū. Et iterꝫ ꝺdictio eſſet ꝙ manēs peccatū licitū ſit:cū ex hoc ꝙ eſt pctm̄ ſit illicituz. Qō ergo videt̄ Gregorius inuere ꝙ licet homo ñ debeat ꝺmittere minus ne alius ꝺmittat maius:tñ ꝺz per ſe ꝺmittere min⁹ ne ip̄e ꝺmittat maius exponēs illō. nerui teſticuloꝝ Leuiathan pplexi. in decretis. iz. di. c. i. ⁊. c. z. Nerui. z. di. 14. itelligendū eſt qñ illō deſinit eſſe pctm̄: ſicut non ē boī furandū ne iterficiat̄ q̄ꝫdiu furtū ē furtū. Sed ſi ſit in extrēa neceſſitate ipſe vel alius licet ſibi ĩuito auferre panem:ne alius ſit homicida ſui vel alterius:non paſcendo. Sed tunc illa violentia non eſt furtum nec peccatum.

ℨª ꝺ° ¶ Scōa ꝺcluſio ē ꝙ licet eligere malū qōcūq̄z nature:et malū pene ꝓ vitādo quocūqz malo culpe:quādo vl̄ aliter nō pōt vitari:ſicut qñ homo tenet̄ ſe exponere morti ꝓ defēſione rei publice:ēt vbi ſcit ſe nō poſſe euadere: vel vbi hoc ē ꝑficuū ad actū virtutis:dū tamen ipa electio nō ſit alias peccatū. Unde ꝺtradictio vī eē i opinione q̄ dicit ꝙ ſi eligere dānari:vl̄ annihilari:ñ eēt peccatū ꝙ adhuc magis eſſet eligendum peccare q̄ꝫ annihilari vel dānari:q⁊ qō plus habet de bono ⁊ minus de malo eſt magis eligibile:⁊ minus fugibile. ē aūt plus de malo ī non eē vel dānari vbi nō ē aliqō bonū i altero:nec poſſibilitas ad bonū moris i alio:q̄ꝫ ī peccare:vbi eſt bonū nature actu. ⁊ bonuz moris poſſibilitate. ¶ Sz ī hoc dicto iplicaī oppoſitū i adiecto: q⁊ ſuppoſito ꝙ vna electio ſit peccatuz ⁊ alia nō:dicere ꝙ illa ī qua eſt peccatum:ē maior q̄ꝫ illa in qua non eſt peccatum: eſt dicere ꝙ melius eſt peccare q̄ꝫ non peccare:⁊ ꝙ malum eſt melius q̄ꝫ non malum. ¶ Alia contradictio ē:q⁊ ſi ē peccatū. ergo ē illicitū. ſi āt licite eligiī. ergo ē licitū. ¶ Ad rōez aūt dici pōt ꝙ maior ē vera quādo illō qō hz plus ō bono ⁊ min⁹ de malo nō icludit ī ſe aliqd ieligibile:ſicut eſt malū culpe. ¶ Uel pōt dici ꝙ minor ē falſa: q⁊ malū culpe ē peius oi malo nāe. Unde bonū nature cū malo culpe:ē peius q̄ꝫ nō ens:q⁊ nō ens nō eſt malū. Item peius eſt q̄ꝫ bonū nature cū malo pene:q⁊ malū culpe ē peius malo nāe per ſe ſūptuz. ergo ⁊ cū alio ceteris paribus: q⁊ ſi iequalib⁹ equalia addant̄ fiūt iequalia ꝺpoſita ſicut erāt ſimplicia. ¶ Tertia cōcḷo ē:ꝙ ex his pōt dici ad queſtionē vtꝫ potius ſit eligendū nō eē q̄ꝫ peccare. dicēdū eſt primo ꝙ ꝓpoſitio ē ipoſſibilis. Nō. n. pōt poni ꝙ hō neceſſitet̄ vel peccare: vl̄ ānihilari: vl̄ dānari: q⁊ nec ꝫ pōt ōs facere gn iduceret ad peccādū: qō ē ſibi ipoſſe: nec creatura: nō pōt annihilare. Dato ēt ꝙ ſicut tyrannus poterat occidere corp⁹ volētis ydolatrare ſic demō poſſit annihilare aīam nolentis peccare: adhuc nō haberet ipe neceſſario alterū eligere: ſz haberet neceſſe vel vnū eligere vel alterū pati inuitus: ſicut aligs torquet̄ iuit⁹ vel verberat̄: q⁊ nō vult facere alteri⁹ volūtatē. Et iō bene dicit̄ ꝙ poſito hoc per ipoſſe nō deberet hoc nec illud eligere: ſz pctm̄ reſpuere: ⁊ ānullatōez ⁊ dānatōez iuit⁹ ſuſtiere: q⁊ malū nāe nō ꝫ eligere niſi ꝓ neceſſitate: vel vtilitate virtutis: quoꝝ neutꝫ ē hic. Dico aūt vtutis vel p̄my virtutis. Uñ martires ꝙ poterāt nō eligere negare fidē: ⁊ nō eligere: ſz iuoluntarie ſuſtinere mortē: nihilomin⁹ eligendo ſuſtinere mortē per quā cōſequebant̄ premiū virtutis recte agebāt. Si gs āt nō credēs vitā aliā vbi nō tenet̄ ſe exponere morti: ne cōſēſiret pctō graui eligeret mortē ſuſtinere niſi mors natura eēt neceſſaria: q⁊ libeꝝ arbitriū nō poteſt cogi: nec eſſet mā ꝑcepti: eligeret nihilomin⁹ ſuſtinere mortē: qñ ꝼm eius ꝺſciaz nō eēt vtilis p̄mio vtutis peccaret. Sz tūc deberet ſuſtinē nō volūtarius. ¶ Qō ergo dicit ꝑh̄s. z. ethi. ꝙ q̄dā ſunt adeo praua vt melius ſit mori q̄ꝫ eis ꝺſentire: itelligēdū eſt ꝼz eius opinionē ſic ꝙ paſſio mortis ñ eligat̄. ¶ Uī poſſet dici ꝙ ſicut qñ tenet̄ ſe exponere morti tūc eſt electio mortis nēcia ad actū fortitudinis: ita qñ occidit̄ vl̄ annihilatur ē nēcia ſibi patiētia: ⁊ per ꝺūs ꝓ actū vtutis patiētie eligit ſuſtinere mortē vel annulationē ꝓpter deū: q⁊ potēs eſt annullatū repare vel dānatū ſaluare. Sz ſuppoſito ꝙ nō eēt ſaluādus vel repandus: cum electio mali nō ſit recta niſi ꝓpter maius bonū qō eligendo acgrit̄ q̄ꝫ ſit illud qō per malū priuat̄: cū per annullationē vel dānatōez ꝑpetuā electam vel ſuſceptā homo nō poſſit ꝺſeq̄ maiꝰ bonū q̄ꝫ ſit bonuz nature: gr̄e: ⁊ glorie: que per illa tolluntur ide eſt ꝙ bñ eligi nō poſſunt. Et ſic ſemper eſt pctm̄ illud eligere. Sed poſito ꝓ impoſſe ꝙ non eſſet peccatum illud eligere. tunc magis eſſet eligendum q̄ꝫ peccare. ¶ Argumentum in oppoſitū ſolutū eſt. Qō II.

Queritur z°. vtꝫ ſit neceſſe ꝺfiteri ſacerdoti ſtatim de omnib⁹, Et videt̄ ꝙ nō: q⁊ ſine ꝺfeſſione ſaluati ſūt Magdalena ℘etrus ⁊ publicanus Matheus. ergo ⁊c. ¶ Cōtra eſt Augu. di. ꝙ alt fruſtrātur claues eccl̄ie ſi peccatoz ſaluari pōt ſine ꝺfeſſione. ¶ ℟°. circa iſtā qōnem ſex ſunt videēda. ℘rimo quid ſit confeſſio. z° quo iure ſit,

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Tertio cui⁹ virtutis sit act⁹. Quarto de necessitate cõfessionis absolute. Quito an teneat̃ gs ad statim. Sexto an papa possit dispensare.

Quantum ad primũ: sciẽdũ ꝙ de ȝfessiõe dãt̃ quatuor diffones. ꝓma ẽ aug. ꝙ ȝfessio est p quã morb⁹ latens aperit̃ sub spe venie: q̃ diffinitio nõ dat̃ de ȝfessione cordis: q̃ fit soli deo: quẽ nihil latet: nec de illa q̃ fit i iudicio ȝtentioso: in qua non ẽ spes: sz desperatio venie. sz de illa q̃ fit vicario dei i foro aie. ¶ Circa quã aptionẽ morbi latẽtis est notãdũ: ꝙ sicut medic⁹ si sciret infirmũ hr̃e morbũ letalẽ quez ille ignoraret: aut vellet occultare: dũ timet secari: deberet eũ monere: dicẽs. si operã medicãtis expectas: neᷓe ẽ vt vulnus detegas. sic ẽt si ȝfessor scit vel ꝓbabiliter credit ꝙ ille nõ recolit: qr nõ sufficiẽter cõsciẽtiã discussit: vel si recolit errãdo nõ credit illõ eẽ mortale: dz sibi illõ ad memoriã reducere: vl̃ ȝsciam ei de illo facere. alioqn sciẽter idignũ solueret. Sz si ȝfessor dubitaret vtr illõ ꝺ quo ali⁹ non peniteret eẽt mortale: ꝛ ille sibi diceret: ꝙ de ȝfilio peritor illõ faceret: de qb⁹ ex vita ꝛ scientia ꝓbabile ẽ ꝙ nõ ȝsulerẽt nisi bñ: põt se illorũ iudicio cõformare. Secus ãt si eẽt certus de opposito. ¶ z⁹ diffinitio est hre. Lõfessio ẽ pctõr declaratio vl̃ detestatio: et vulneris ruptio. Declarari ãt dz quo ad nũerũ nũeratũ. i. specificari si drñt spẽ. Nec sufficit dicere si cõmisit furtuz: homicidiũ: piuriũ: dicere nũerũ nũerãtẽ i quodã iuoluto rio. puta feci tria mortalia: sz specificare dz ea. Qñ ãt solo nũero drñt sufficit dicere numer nũerantẽ. puta feci tria furta. tria homicidia: ꝛ hꝺ. si nihil latet mutãs spẽm. Quãdo vo dicit nũer nũeratũ: vel i singulari sigillati exꝑmit: nõ dz dicere nũerũ nũerantẽ. vt. s. ponat sũmã. Sz hic confessor dz aduertere si alter nũer dicere tenet̃ qñ sũt plura pctã mortalia. ¶ 3ª diffinitio ẽ magistralis. Lõfessio est legittima corã sacerdote peccator declaratio. Lorã dicit. qr i pñtia nõ i absentia p se ipm ꝛm aug. i lr̃a: nõ p nũcium vel p epl̃am: q̃diu p seipz dicere põt. Quãdo ãt scribit peccata sua bñ facit. sz nihilomin⁹ dz ea ore suo exꝑmere: nec sufficit tradere legẽda. Qr si non possit ire nec accersire sacerdotẽ: non tenet̃ gdẽ scribere ꝛ mãdare pctã. sz tñ si ipse vult licet ei scribere ꝛ mandare. ꝛ ille rescribere ꝛ remãdare absolutionẽ. Et valet absolutio qñ vterq̃ sic ẽ infirm⁹ vel claudus plus q̃ si fieret laico. Qui ãt hz sacerdotẽ pñtẽ sz nõ hz linguã qua possit ab eo itelligi: põt gdẽ p iterpteꝛ cõfiteri. sicut ꝛ matrimoniũ ȝhere. sz forte nõ tenet̃. quia nõ tenet̃ hõ ȝfiteri nisi sacerdoti: cuiusmodi nõ ẽ ille interpres. ꝓlib⁹ ãt sacerdotib⁹ sil̃ põt hõ ex cã ȝfiteri. ꝛ ab vtroq̃ absolui. sicut seorsũ põt vni post aliũ. sicut aliquãdo factũ est ꝺ facto: vt si ȝfiteret̃ gs ꝓpositi pdicatorr ꝛ guardiano minorr. ¶ 4ª est diffinitio magistralis: ꝙ ȝfessio est delin quẽtis accusatio ex erubescẽtia: ꝛ p claues ecclie satisfcõria: obligãs ad iniũctã pnãz pagendã. ꝺlinquẽtis dicit. qr se nõ aliũ dz accusare. qñ aliter põt se accusare. Nã circũstãtiã mutãtẽ i mortale pp nulli⁹ famã dz celare: cũ plus teneat̃ sibi q̃ alt̃: ꝛ sue conscientie q̃ alterius fame. Sed vbi timet alteri⁹ infamiã dz petere lniam ab illo vl̃ a superiori ȝfitẽdi tali: q p ȝfessionem nõ veniat i notitiã psone: quã si hr̃e nõ põt: ȝfiteat̃ vt oz cũ dolore. qr nõ ex hoc ipso ꝙ sibi negat̃ lnia hz eã a iure: q̃uis hẽat iustã cãm petẽdi. qr hoc nõ ẽ ꝓpter culpã vel defectũ ordinary: q ei credere nõ tenetur. Qñ aũt ẽ circũstãtia nõ mutãs i mortale: lz aggrauãs: melio⁹ ẽ subticere: vbi timeret̃ scandalũ vel sui vel ȝfessoris aut tertij. Satisfactoria. qr ȝfessiõis effect⁹ ẽ pene ꝛ culpe remissio. Uñ gnãlis ȝfessio delet venialia q̃ ad culpã ꝛ quo ad penã: siue sit sacr̃alis siue nõ: lz alr̃ ꝛ alr̃. vt dicit Tho. Delet aũt solũ illa de qbus doleret si recolerz. Uñ ȝfessio cũ ȝtritione delet ea q̃ attritio non deleret. vñ nõ ẽ spernẽda pnia ȝ venialia data. qr lz sine ȝtritõe iplici ta ñ deleat. tñ aliq̃ ȝtritio cũ ea sufficit: q̃ nõ sufficeret sine illa. sicut ꝛ i remissione mortaliũ attritio cũ clauib⁹ delet: qõ sola attritio nõ deleret. ꝛiõ nihil ꝓhibet aliquẽ aliquãdo ad horã sine venialib⁹ eẽ. vez ẽ ꝙ plus delet rõne absolutõis q̃ ẽ formalis: q̃ rõne ȝfessiõis q̃ ẽ mãlis. ꝛ iter remedia venialiũ sacr̃a plus valẽt q̃ sacr̃alia. ꝛ illa sacr̃alia plus q̃ alia: q̃ nõ siũt sacr̃alia. Sz gnãlis ȝfessio nõ valet ad deletionẽ mortaliũ scitorr quo ad culpã. qr illa opz i spãli ȝfiteri. lz valeat ad remissionẽ venialiũ scitorr. qr nõ oz ȝfiteri venialia: nec i gnãli nec i spãli: ẽt frequenter iterata: q̃uis magr̃ hic inuat i lr̃a ꝙ pñt remitti post hãc vitã: qñ nõ sũt sacr̃a. Jtẽ ad remissionẽ mortaliũ oblitorr nõ valet gnãlis ȝfessio q̃ nõ est sacr̃m. qr ex ope operato nõ ȝfert gr̃am: qõ p priũ sacrorr ẽ no. le. Culpa ãt mortalis nõ põt remitti sine noua infusione gr̃e. sed ȝfessio sacr̃alis gnãlis valet ad hꝺ. qr exquo hõ facit qõ põt ȝfitẽdo. s. i spãli de scitis: ꝛ i gnã de alijs: absolutio sequẽs ab oĩbus absoluit si p̃cessit attritio. sz a scitis rõne spãlis ȝfessiõis: ab oblitis rõne gnãlis.

Jtẽ valet ad remissionẽ pene mortalis taz sciti q̃ obliti. cꝰ tñ culpa iã remissa ẽ: valet inq̃ vtraqz ȝfessio. Uez est tñ ꝙ hoc itelligẽdũ ẽ de obliuiõe excusabili: siue quo ad substãtiã fcĩ: siue quo ad ȝditionẽ fcĩ: vt si credat suã. sicut de iacob ꝛ lya dr̃. Si aũt loquamur ꝺ ignorãtia vl̃ obliuione improbabili secus ẽ. vt i eo q nõ sufficiẽter discussit ȝsciaz suã: ꝛ heretico. Obligãs ꝛc̃. qr pnia dz iniũgi p modũ precepti. Bonũ ẽ ẽt ꝙ ponat̃ p modũ ȝsily. sic ꝙ impositio rõne p̃cepti hẽat meritũ obediẽtie: ꝛ ȝsiliũ euitet picl̃z clpe.

Quantum ad scõm: quo iure sit introducta ȝfessio: est sciẽdũ ꝙ ȝfessio nõ ẽ iducta iure nãli. qr iura nãlia vbiqz ꝛ semp manẽt. nõ ãt semp fuit ꝙ hõ teneret̃ secretũ pctñ alteri ꝓpalare. Jtẽ nõ ẽ iducta lege moysi: eo mõ quo nũc ẽ. Jtẽ nec lege positiua. qr ꝛ si posset p̃cipi vt ȝfiteret̃ de actu exteriori ñ tñ ꝺ iteriori: q nõ subiacet humano p̃cepto. De exteriori. n. posset sicut et clandestina mr̃imonia ꝓhibẽtur: ꝛ pena adhibet̃: ȝtra qõ agentes ꝛ peccãt ꝛ penã incurrũt: lz ꝓbari nõ possit. sic ꝛ si papa p̃ciperet ȝfiteri ꝺ actu exteriori q̃tũcũq̃ occulto videret̃ aliqs teneri: ꝛ icurreret excõicatõez si omitteret: ꝛ lata eẽt ȝtra omittẽtes. Lege. n. hũana ẽt pctñ occultũ videt̃ eẽ p hibitũ. vñ lege hũana nõ solũ ẽ ꝓhibitũ furtũ publicũ sz ẽt occl̃tũ. Et si aliqs ȝfiteret̃ furtũ se cõmisisse q̃tũcunq̃ alr̃ ꝓbari nõ possz: puniret̃ pena legis hũane positiue. Dez. n. actũ exteriorẽ põt lex hũana ꝛ ꝓhibere ꝛ p̃cipere. Qr si nõ põt trãsgressorẽ punire: tñ ius nõ deficit: sz ꝓbatio. Act⁹ vo iterior bñ subterfugit legẽ hũanam. ita ꝙ si hõ ȝfiteret̃ se cõsensisse i qcũqz crimẽ: sz nihil exteri⁹ egisse cogitatiõis penã a lege hũana nõ meret̃. ¶ Et iõ sequit̃ ꝙ sit soluz de iure diuino ꝛ nõ hũano: qõ ꝓbãt sic gdã. Nulla lex põt p̃cipere nisi actũ: cꝰ trãsgressorẽ põt punire. frustra. n. ferrent̃ leges q̃cũq̃: nisi trãsgressores possẽt punire. Et iõ phs. 4. etbi. dicit ꝙ ois lex hz vim coactiuã p penã. sed nulla lex hũana põt punire illũ q nõ ȝfiteret̃ pctñ sibi soli notũ. qr nõ possz ȝstare an hr̃et. q̃ nõ ẽ ꝺ lege hũana ȝfiteri pctñ occultũ. ergo ẽ ꝺ diuina. ¶ Et si dicat̃ ȝ eos: ꝙ eccl̃ia p̃cipit quolibet ãno semel ȝfiteri. oẽs vtriusq̃ ꝛc̃. Rñdẽt ꝙ eccl̃ia nõ p̃cipit ȝfessionẽ directe: qr nõ posset: sed idirecte. qr p̃cipit aliqd ad qõ ȝfessio ẽ necessaria. puta recipere eucharistiã: vl̃ alia sacr̃a. ¶ Sz rõ ista nõ valet. qr eccl̃ia põt p̃cipere ꝛ ꝓhibere actũ i gnãli: p qõ p̃ceptũ ꝛ ꝓhibitionẽ icludit̃ nõ solũ act⁹ public⁹ q̃ p testes ꝓbari põt. sz ẽt act⁹ occult⁹ q̃ pt ꝓbari p illi⁹ cõfessionẽ. vñ eoipso ꝙ aliqs act⁹ est exterior de iudicio eccl̃ie ẽ: lz ipsa nõ possit illũ iudicare nisi ex ꝓbatõib⁹. Et sicut talis act⁹ cadit sub iudicio eccl̃ie: ita ei⁹ omissio idebita. Quãuis q̃ nõ possit ꝓbari p testes q̃ iste omisit ȝfessionẽ debitã de pctõ occulto: tñ de pctõ publico possz ꝛ de pctõ occulto p ei⁹ ȝfessionez. Et si nõ possit ꝓbari. ius

l

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nō deficit:sz ꝓbatio. Uñ ꝓpositio qua dr: ecclia non pōt p/cipere illō cui⁹ trāsgressorē nō pōt punire:solū ꝓpter defectū ꝓbatōis:ē falsa. Sz si nō possz punire ꝓpter defectū iu risdictōis:tūc eēt va. ꝛ iō alia rō ad ꝓbādū q ꝯfessio est ō iure diuino pōt eē ista. qz pater oē iudiciū dedit filio. vnde qñ erat de⁹ tm̄: soli ō ꝯfiteri sufficiebat cui dicit ꝓpheta. Tibi soli peccaui ⁊c. Postq̄z aūt fact⁹ est hō ꝛ ꝓ pctis nr̄is mortuus:datū ē sibi oē iudiciū ō pctis:ꝛ sibi ē ꝯfessio facie da:q loco suo vicariū dereliquit:cui ēt ē faciēda.

Quantum ad tertiū:sciēdū ē q ꝯfessio ē act⁹ vtut nō tm̄ vitatis:cui ꝯsonat inq̄ztū talem se exhibz exteri⁹ qualē iteri⁹.sz iustitie:qua reddit deo debi tū ꝛ implet mādatū qō ꝓ iacobū ꝓmulgauit.

p³ ꝯ°

Quantū ad quartū sūt tres ꝯclones. ¶ Prima q de mortalib⁹ post baptismū nece ē ꝯfiteri hīti copiā ꝯfessoris.qz sacr̄m qō ordinat ꝯtra defectū tollētez gr̄am est ō necessitate salutis. sz actuale mortale ita tollit gr̄am ꝛ plusq̄z originale.q̄ cū ꝓpter hoc baptism⁹ sit de ne/
z³ ꝯ° cessitate salutis:multomagis erit pnia. ¶ z³ ꝯclo ē: q non est necesse de venialibus ꝓpter oppositā rōnē. ꝛ qz pñt re/mitti post locū ꝛ tps sacr̄oz.puta post hāc vitā. Nec ēt p/pter statutū pape:si qs ñ hz mortalia: tenet semel i āno pp hoc ꝯfiteri:si nō hz nisi venialia.tū qz papa si vellet hoc ñ posset.cū hoc sit mutare mām sacr̄i.s.de venialibus facere mām pnie necessariā:qō de⁹ nō fecit:tū qz si papa hoc pos/set:nō tñ videt q hoc velit.tū qz nō dz eē melioris ꝯditio nis fatuus q̄z perit⁹.vñ cuz hñs mortale nō sit obligat⁹ ad venialia ꝯfitēda:multomin⁹ nō hñs.tū qz dicit oīa pecca/ta sua:qō nō ē pole de venialib⁹ q̄ sūt inumerabilia:tuz qz nolut nouuz on⁹ ponere:sz piculuz dilationis amputare
3ª ꝯ° his q tenētur. ¶ 3ª ꝯclo ē: q a ꝯfessione mortaliū q nō hz ꝯfessoris copiā:ꝛ tñ hoc desiderat excusat. Cui⁹ rō est.qz ñ est cōfessio maioris necitatis:q̄z baptism⁹. vñ cū ibi suffici at desideriū:qñ articulus necitatis:nō cōtēpt⁹ religiōis sa cramētum excludit: ita ꝛ hic.

Quantum ad q̄ntū sciēdum:q cū ꝯfessio sit precep tū affirmatiuū nō obligat ad statī ꝯfi/tendū:nisi i q̄nq̄z casib⁹. ꝑm⁹ ꝓpter sacr̄m.s.qñ hz recipe/re vl̄ mīstrare aliqō sacr̄m.qz tūc dz p⁹ ꝯfiteri de mortali: nec sufficit conteri:nisi qñ necitas vrget ꝛ potēs absoluere abest. qz sic baptism⁹ ē ianua sacr̄oz oīuz:sic z³ tabl̄a post naufragiū ē ianua ad alia recidiuāti post bap⁹/vñ ō ꝯse. di. 5. c. Ut ieiuni.dr:q ꝓfecti etate ꝯfirmādi moneāt prius facere ꝯfessionē pctōz. Et eadē ē rō de alys sacr̄is. Silr q alys mīstrare hz sacr̄a:nō dz hre defectū sacr̄i. ꝓpter qō bi gam⁹ irregularis ē:ne alys sacr̄a mīstret q i sacro deficiēs est. Sic q absolutōe idiget nō pri⁹ eā aly: nec alia sacr̄a mi nistrare dz:q̄z ipe sacr̄z recipiat:quo idiget. Nō tñ mortal̄r peccat suscipiēdo vl̄ mīstrādo postq̄z ꝯrit⁹ ē:qz do iā ꝯiūct⁹ ē. ¶ Scōs casus ē rōe statuti.qz papa statuit ad min⁹ sel̄ i anno ꝯfiteri. Uñ vltra ñ licz differre:sic nec oli statuta tē pora baptismi pasce vel penth̄.licebat ꝓlōgare: nisi q vi/det q ō pctō cordis lz differre vsq̄z ad mortis periculum: cum de illo papa nihil hēat iudicare.ꝛ si eēt vez: tñ qz sel̄ i anno ē ꝓceptū coīcare:qō digne fieri nō pōt sine ꝯfessiōe: ēt ō pctō iteriori:ide ē q saltē idirecte ēt ō oī mortali iteri ori tenet ifra annuz ꝯfiteri. Itē qz ꝯfessio nō dz dimidiari si cū pctō iteriori hz exteri⁹:ō quo ecclia pōt ꝓcipere :īdire cte tenet cū illo ō iteriori ꝯfiteri. ¶ Terti⁹ casus ē rōe du by:qñ ē i periculo mortis.qz saltē semel i hac vita sacr̄z ne cessitatis suscipiēdū ē. Cū āt nihil sit certi⁹ morte ꝛ nihil i/certi⁹ hora mortis:piclitamur oī hora.sz nō sic accipit hic: nisi qñ hō sic ē i piculo:q vt frequēter hoies i illo moriun tur:sicut i bello aut naufragio:aut acuta vel multū graui ifirmitate.vnde ꝛ medici tenētur infirmos añ oīa mone/re vt medicos aduocēt aiaz.ex. de pe.ꝛ re.c. cū ifirmitas.

Nō āt si qs dz itrare aquā aut mare:i qb⁹ non statī ꝓbabi liter sic timet. Sic.n. itelligit qō dr q glibet potest absol/uere i mortis piculo vel articulo ꝯstitutū.de offi.ordi.c.pa storalis.i glo. ¶ Quart⁹ casus ē rōne piculi opportunitat cōfessoris pdende.si occurrat q ꝑt absoluere:nec sit spes q redeat añ tps ꝯfitēdi.qz vbi mora ē pic̄lm allatura dilatio ē spernēda. Et si dieb⁹ festiuis aleca pñt capi qñ timetur q alias ñ occurrēt:aut vidēmie fieri.qñ timet ne tps ꝯgruū trāseat:multo magis pp spūalia. ¶ Quīt⁹ casus ē rōe scru/puli:si bō sit illi⁹ opīonis i vl̄i:q hō tenet ad statī: vel ō se habeat illā ꝯsciaz ligat.qz qui agit ō ꝯsciaz edificat ad ge/hēnā. ¶ Et q qdā dīt q añ ꝯtritionē nō tenet gs cōfite/ri i casu quo post eā teneret cōfiteri:nō videt bñ dictuz.qz cū homo simpliciter teneat iure diuino cōfiteri ante mor tē:ꝛ iure humano añ annū:ꝛ de malo suo nō debeat cōmo/dū reportare:siue ꝯtrat siue nō:dz illō implere. q̄uis sibi nō ꝓfit.sicut ēt peccator tenet dicere horas ꝛ ieiunare:lz sibi nō prosit ad meritū. Nō.n. ꝓpter pctm̄ suū liberatur a ꝑcepto. ¶ Qō āt dicit q cōfessio cū debeat deo: q nō sta tim soluat:nō est q̄n debeatur:sz qz nō exigit nisi loco ꝛ tē/pore .dubiū ē:qz illō qō ē alicui debitū de volūtate sua. sic ī cōtractib⁹ gratuitis: lz statī debeat: nō tm̄ necesse ē solui nisi petat.qz exquo volūtarie concessit nisi certū tps vel vsū apposuerit: videt concessisse quousq̄z repetat. Sz q̄ aligs fit debitor alic⁹ ex delicto.qz ō volūtatē suā rē ei⁹ ac cepit:vel sibi nocuit:semp ē i mora ꝛ i pctō :ēt alio nō petē te:nisi q̄citi⁹ ꝑt offerat:nisi ꝓbabiliter supponeret q ali⁹ dilationē sibi daret.vñ cū peccator fiat debitor dei:non ex bñficio gratuito ꝛ volūtario.sicut ē debitū latrie:ad cuius sol̄onem homo non semp necessitat:sz ex malefacto.ꝛ hoc ō volūtatē ipi⁹ dei:cui⁹ reuerētiā lesit.videt q sicut debz statī:ita teneat soluere statī.qz de⁹ nullā sibi dilationē de/dit. ¶ Sz ad hoc posset dici:q vez ē i obligatione ex con tractu debitorē teneri modico itericcto tpe:qō magis pōt mēte concipi q̄z locutiōe exp̄mi:quo ad hoc q possit ab eo peti ꝛ ipe i mora ꝯstitui:nō añ.qz non potuit venire cū sac/co parat⁹. Sz nō tenet ad statī sic q sit i mora quoadusq̄z petat. Et ex hoc q peccator contritus ē cū ꝓposito confitē di ꝛ satisfaciēdi:videt purgasse morā:ēt si sit solū attritus qz ꝑ ꝓpositū cōfitēdi videt deo offerre qō dz.ꝛ sic nec ē in mora quousq̄z vel deus exigat p mortis piculū:vel sacr̄m: vel vicarius dei p annum:vel hō.

Quantum ad sextū:sciēdū ē q papa nō ꝑt dispēsa/re i hoc sacro i hoc qō ē pure diuinū. qz seruus legē dñi tollere nō ꝑt. Et si posset dispēsare i ꝑcepti canonis alic⁹ apl̄i:puta i bigamia ꝛ hō.qz par i parē nō hz imperiū.tñ i sacr̄is a xp̄o īstitutis nō pōt.qz sic ars suppōit nāz:ꝛ nā māz.sic ecclia fūdamēta sua:q̄ sūt sacr̄a:q̄ destrue re nō pōt. Uñ sicut papa nō ꝑt dispēsare: vt puer sine bap⁹ saluet.sic nec q post baptismū mortal̄r peccās sine ꝯfessio ne saluet. ¶ z° sciēdū ē q papa ꝑt dispēsare i hoc qō ē hu manū.s.q hō non teneat ꝯfiteri ifra ānū.dū tm̄ nō occur rat mortis periculū:nec hēat suscipere sacr̄m. qz ē statutū cōcily generalis. Ipe āt supra ꝯcilia a quo hz ꝯciliū aucto ritatē.non eō.vñ ꝑt dispēsare. ¶ 3° ē sciēdū:q nec iferiora papa nec legat⁹ a latere nec epus ꝑt i hoc dispensare.qz q̄/uis possit eps dispēsare i statutis sue synodi aut iur̄ iq̄ztū hō:non tamē i statutis concily ꝓuincialis:nisi q̄ztū sibi cō/mittit:ad min⁹ i statutis concily gnālis non videt q sim/plex eps vnq̄z possit dispēsare.hō āt ē ō ꝯfessiōe ānua.iō ⁊c. ¶ Et si dicat q sub eodē ꝑcepto cadit coīo ānua i qua ꝑt p pr̄i⁹ sacerdos dispēsare.dōm q ꝓpr̄i⁹ curat⁹ nō dispēsat.sz ipe legislator dispēsat de ꝯsilio ꝓpry sacerdotis.sicut me/dicus nō dispēsat cū īfirmo i carnib⁹ ꝛ ieiunio.sz ꝓpr̄i⁹ sa/cerdos de consilio medici. Non sic autem de confessione. qz non sic cautū est. Nec ē eadē ratio ꝯfessionē differendi:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ficut communionem: cum etiam non penitenti expediat aliquando penitentiam recipere: sicut dicit decretum de peni.c. Quidam. Nunq̃ aũt impenitẽti expedit cõicare. Et qcũq̃ ibi dispensat de cõione hoc nõ é q̃ toto anno nõ cõicet: sed vsq̃ ad tps differat: nõ aũt vsq̃ ad annũ alium: sicut in lege g non poterat pascha facere ꝑmo mense faciebat scõ: nec pp hoc excusabaẽ toto ãno. ¶ Contra hoc tñ est de clande. despon. ꝓhibita. cũ inhibitio. vbi est statutũ ꝯcily gñalis de bãnis trib⁹ i matrimonys ꝓtrahẽdis: ⁊ tamen non solũ epi sz ét archidiaconi quotidie dispẽsant de vno vel duobus aut ét de oibus. ¶ Ad argumẽtũ dicẽdũ q̃ illi nõ peccauerũt mortaliꝝ post baptismuz: vel post xpi passionẽ: vel q̃ xps p ptãtem excellentie eos absoluit: vl̃ ꝓfessi fuerunt licet nõ legaẽ. Questio. III.

Tertio queritur vtr ꝓfessio sit facienda ꝓprio sacerdoti. Et videtur q̃ nõ: qz ꝓprius sacerdos nõ é nisi curat⁹ spãlis: eps vo é cõis: papa é cõissimus: sed plus põt fieri istis q̃ illi. g̃ ⁊c. ¶ In ꝯriũ é extra de pe. ⁊ re. ois ⁊c. vsq̃ ꝓprio sacerdoti. ¶ R⁹. hic sunt videda tria. primo q̃ cõfessio sacramẽtalis siue necessaria: vt de mortalibus: siue volũtaria: vt de venialibus nõ debet nec põt fieri regulariter nisi ꝓprio sacerdoti. Scõo qs est ꝓprius sacerdos. 3° i qbus casibus specialr licet nõ ꝓprio sacerdoti ꝓfiteri.

3° ꝑ 2° **Quantum** ad primũ sunt tres ꝯclones i gñali. pria est q̃ ꝓfessor dz eẽ sacerdos. Licet enĩ cõfiteri de venialib⁹ nõ sacerdoti ꝟz Bedã: q̃ dicit. Leuia coequalibus pandam⁹. Item lz de mortalib⁹ i mortis articulo vel periculo cõfiteri. de cõse. di. 4. Sanctũ. Sz nõ est confessio sacr̃alis: q̃. s. possit cõsumari ꝑ absolutionẽ. qz licz nõ sacerdos possit soluere vel ligare in foro exteriori: vt officialis simplex clericus excoicat ⁊ recõciliat: nõ tñ in foro pie a quacũq̃ clpa ét veniali põt absoluere nõ sacerdos: ét diaconus: aut archidiacon⁹: vel ét diacon⁹ cardialis: vt Beatus Laurẽtius. qz solis sacerdotibus claues ordis ds tradidit. ⁊ in solius sacerdotis ordiatõe dicit. Quoz remiseritis pctã. Et accipe ptãtẽ ligãdi ⁊c. Unde de facto a nõ sacerdote absolut⁹ tenet cõfiteri iterũ absoluendus. Et nihilominus nõ sacerdos presumẽs absoluere vt sacerdos i dicatue ꝟm quosdã irregularitatẽ icurrit: sicut si baptiçaret aut celebraret. ex̃. de cle. nõ ordi. c. i. ⁊ z. lz hoc sit dubiuz: qz nõ est expressũ. sicut de illis duob⁹ actib⁹ ꝑsbyterat⁹. Et dr̃ ex̃. de snia excõi. c. i6. q. li. 6. q̃ nõ icurrit qs irregularitatẽ ꝓpter aliqd delictũ qĩ nõ est in iure expressũ. 2° ¶ z⁹ q̃ dz eẽ ꝓprius sacerdos. qz sacerdos nisi ꝓpri⁹ aut de licentia ꝓpry nõ põt soluere nec ligare. sic dr̃ in dcã decreta li. Dis. q̃. ẽ clauis hui⁹ materie. Et hoc nõ solũ vt qdã dñt: qz ipse cõfitẽs sacerdoti alieno: lnia a ꝓprio nõ petita: ex h̃ ipso delinqt. ⁊ sic est indispositꝰ ⁊ ficꝰ: ꝓpter qd̃ sibi absolutio nõ ꝓdest: sicut ordinat⁹ ab epo alieno ꝯ iura: lz recipiat caracterẽ nõ tamẽ executionẽ. qz ĩ isto sacro totũ impedit: sicut ét i mrimonio: ĩ qb⁹ ꝑ se reqrit̃ act⁹ suscipiẽtis: nõ sic aũt i alys. Scõz enĩ istã rõnem si ipe nõ eét ficꝰ: vtpote qz nescivit istud ius: vel sciret: sz putaret illũ ꝓpriũ q̃ est alien⁹: ille eét vere absolut⁹: qd̃ ẽ ꝯ illã decretalẽ: q̃ ille nõ valeat euz absoluere nec ligare. nec distinguit ĩter scientẽ ⁊ ignorantẽ: qz error non dat iurisditionẽ. Dõz est g̃: q̃ sicut in nãlibus ad hoc q̃ agens agat ĩ passũ: reqrit̃ q̃ põẽt sup ipm: ⁊ illud subyciaẽ ei ꝟm virtutẽ. vñ actio é ꝟm quã i id qd̃ subyciẽ agere dicimur. ita ĩ politicis nemo potest aliũ ligare nisi sibi subditũ: nec silr̃ absoluere. qz regula iuris ẽ q̃ nemo q cõdẽnare nõ põt: absoluere põt. supple pp defectũ iurisditionis. sicut ĩ nãlib⁹ ad hoc q̃ agẽs corrũpat: reqrit̃ q̃ habeat dñium sup mãm: sicut ad hoc q̃ generet. Qz ergo i isto sacro cõfessor absoluit ⁊ ligat. inde est ꝙ oz ipm habere iurisditionẽ sup cõfitẽtẽ. Nã si nõ eét nisi sicut causa sine qua nõ: nõ oporteret illũ esse subditũ. Si aũt é proprio⁹ ⁊ nõ sacerdos põt illũ absoluere per aliũ. sicut curati ⁊ episcopi nõ sacerdotes cõmittũt sacerdotibus. sicut archiepiscopus nõ hñs palliũ nõ debet per se cõsecrare suffraganeũ: sed põt hoc alij demãdare ô elec. c. suffragane⁹. ¶ 3° ꝯclo est qd̃ possit papa circa hoc ĩmutare. Et qdem circa primũ nihil põt ĩmutare. qz nõ põt facere q̃ nõ sacerdos absoluat ĩ foro pniali: sicut nec q̃ ꝓficiat: qz hoc eét ĩmutare nãm sacri. nec põt facere de nõ sacerdote sacerdotẽ: nisi fm ritũ cõem ecclie. s. conferẽdo sibi sacr̃m sacerdotij quo ad eẽntialia. ¶ Circa scõm non põt ipse facere q̃ nõ ꝓprius absoluat. qz ꝓtradictio eét q̃ aliqs absolueret vel ligaret nõ subditũ. sed hñ põt facere de nõ ꝓprio ꝓpriũ. dando iurisdictionẽ nõ hñti. ⁊ de ꝓprio nõ ꝓpriũ auferẽdo iurisditionẽ hñti. qz i foro cõtentioso: ⁊ q̃tũ ad claues iurisditiõis ipe hz plenitudinẽ ptãtis. ⁊ sic põt facẽ q̃ sacerdos nõ pri⁹ alꝰ absoluat. sz ñ põt facẽ q̃ ꝓprius nõ absoluat: nisi i foro exteriori. Propter hoc absolut⁹ i morte a nõ sacerdote. teneẽ qdem itez cõfiteri: sed nõ teneẽ itez absolui ab excõicatione: nisi qz hoc é statũ de nouo. ex̃. ô sen. excoi. Eos g po. qz potuit hoc papa cõmittere nõ sacerdoti: lz forte nõ commiserit cuilibz vt notaẽ. ex̃. de offi. or. c. Pastoralis. ⁊ ô hoc infra dicẽ: qñ de excoicatõe ageẽ. Probabile. n. é: q̃ papa vult q̃ i morte põt absoluere a pctis qcũq̃ cui papa potest hoc cõmittere. hꝰ aũt est sacerdos ⁊ nõ alius. Sz qz nõ põt quis absolui a pctis nisi pri⁹ absoluaẽ ab excoicatiõe. inde est q̃ ois sacerdos nõ excõicat⁹ nec suspẽsus põt i morte absoluere ab vtroq̃. nec teneẽ absolut⁹ ampli⁹ cõfiteri ꝑ absolutõe a culpa cuicũq̃ nisi velit. nec iuito debz iponi hoc onus. Sz ꝑ satisfaciẽdo de excoicatione dz se pñtare: vt in dicto. c. eos q. nõ aũt ꝑ absolutõe ab excoicatõe. Qui autẽ alias nõ põt absoluere a pctis nec a vinculo: nec illum nec aliũ nõ põt i morte absoluere ab excoicatione: cuz nullam hẽat potestatẽ iurisdictionis nec ordinis. iõ nullã habens nullam accipit in moriente: in quo tamẽ hñs ptãtem ordinis: vt sacerdos accipit ptãtem iurisditionis: vt qui potest a culpa possit ⁊ ab excoicatione absoluere in morte.

3° ꝑ 2° **Circa** scõm sũt tres ꝯclones fm tria videda. ¶ ꝓprio eni videdũ ẽ: qs é ꝓpri⁹ sacerdos in generali. vbi sciẽdũ q̃ aliter accipiẽ sacerdos ꝓpri⁹ cũ dr̃ q̃ homo teneẽ ꝓfiteri ꝑpo sacerdoti. siue q̃ nll̃s põt absoluere nisi ꝑ ꝓpri⁹ sacerdos. alr̃ cũ dr̃ q̃ ô licẽtia ꝑpi sacerdotis põt: qs ꝓfiteri aly. ꝓrimo. n. dr̃ ꝑpus sacerdos qcũq̃ hz ptãtẽ absoluẽdi ordiariã vl̃ ôlegatã: siue sit cõis siue singularis: qz actor seqẽ forũ rei: sz ẽ ĩ electiõe ei⁹ quẽ forz seqẽ ô mltis nisi sit actio realis ĩ q̃ seqẽ forz rei ô q̃ agiẽ. Qz g̃ i foro pnie idẽ é actor ⁊ re⁹ ide é q̃ idẽ seipz põt accusare corã q̃cũq̃ cõfessore ô oib⁹ q illũ possit absoluere: qz actio ⁊ accusatio hec ꝑsonalẽ ẽt ô crimie vbicũq̃ cõmisso: qz hꝰ absolr̃o ñ respiẽ territoriũ sic̃ alia rõe rei vl̃ ôlicti ꝑ qd̃ diẽ Hostien. q̃ ois hõ hz tres ꝑpos sacerdotes: puta suũ curatũ: ô cui⁹ pochia é: suũ epz in cui⁹ dyocesi ẽ: ⁊ papã vbicũq̃ sit: q é põtifex: ñ solũ vrbis sz orbis. Sz ꝑpus sacerdos ô cui⁹ licẽtia põt qs cõfiteri alteri stricti⁹ accipiẽ: ille. s. q̃ iure suo ordiario ñ ex cõmissiõe hꝰ hz. vt diceẽ ĩ sequẽti qõne. Et sic itelligiẽ ôcretal̃. ois vtriusq̃ sexus. equoce log ô ꝑpo sacerdote ꝟz oẽs. Nã cõstat q̃ ad iplẽdũ illô ꝓceptũ ô cõfitẽdo semel i ãno oia ꝓprio sacerdoti ita sufficit cõfiteri vicario curati sicut ipsimet curato: et tamẽ ad confitendum alteri nõ sufficeret accipere licentiã ab eius vicario sicut sufficeret ab ipsomet curato. vnde respectu ꝑmi vicari⁹ ẽ ꝑpus sacerdos: sz nõ respectu scõi. 2° ¶ z⁹ ꝙ ẽô hꝰ q̃ scõo videdũ ẽ i spãli quis est ꝓprius sacerdos quo ad ꝓsonas ecclias̃ticas. Et ꝑmo incipiẽdo a capite papa. qz nõ hz supiorẽ a xpo nec a cõcilio qnocũq̃ hz ꝓpriũ sacerdotẽ quẽ duxerit eligẽdũ: q̃ aucte

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

xpi põt eũ absoluere vel ligare in foro pniali: nõ aũt i foro exteriori: qz ipe nõ põt ligari vinculo excõicationis: vt idigeat ab illo absolui. Et ꝓpter hoc nõ oportuit hoc a xpo sibi ꝯmitti. Sz qz põt ligari vinculo pctõ sic aly idiget remedio sicut aly. ⁊ eps sine remedio nõ eũ dimisit: iõ hoc ꝯcessit. Jtẽ sic a pncipio ql̃bz poterat quẽlibet volentẽ se subycere sibi absoluere: ita ⁊ nũc quo ad illuz: q nulli subiectus ẽ. Si vo excoicatus eligaꝫ i papã añq̃z ꝯsentiat bz superiorẽ a quo absolui põt. Si vo pri⁹ assentiat postea nõ põt absolui: sz nec idiget: qz nulli legi subest: nec talẽ electõez ipedit excoicatio: nec lex positiua ꝓhibẽs excoicatũ a pcepti one sacrorꝫ. qz ⁊ si papa posset statuere q̃ excoicat⁹ nõ posset eligi i papã: nõ tñ itẽdit. iõ ñ ẽ exꝑssũ: sicut exꝑssũ est q̃ bz hre duas ptes: ⁊ q̃ debẽt icludi electores eius. ⁊ de imperatore q̃ non possit eligi periurus nec excõmunicatus

¶ Qui: vero sũt de familia pape bñt penitẽtiariũ sũmũ cũ papa ꝑ ꝓpo sacerdote: qz nulli aly subsũt. Sec⁹ vero ẽ de capellanis ei⁹ ꝑ mũdũ dispsis q nõ ꝓꝓ hoc sũt ab alys exẽpti. ¶ De cardinalibus ãt si sũt epi ipi nõ min⁹ bñt q̃ aly .s. q̃ possũt libere eligere. idẽ si sũt legati: qz sũt ꝓlati ⁊ exẽpti. Si vero sũt simplices cardiales nec epi nec legati: Hostien. dicit eos nõ hre nisi papã ⁊ sũmũ penitẽtiariũ. Et q̃z/uis imediate sint sub papa. ⁊ ꝑ cõsequẽs exẽpti: ñ tñ possũt eligere sibi cõfessorẽ sine ipi⁹ aut sũmi pniary licentia: qz ñ sunt ꝓlati: sz coadiutores ꝓlati ⁊ pastoris: licz sint ꝓsbyteri cardinales. Familia vo ꝯmensalis eoꝝ: de licẽtia eoꝝ bñt sibi eligẽ: qz de ꝯsuetudie sũt eis subditi: sive sint sacerdotes sive non ꝓm euz. Uel forte sũmus penitentiarius est quasi curatus respectu omnium mansionariorum curie pape: quorum ipse papa est quasi episcopus proprius.

¶ Patriarche archiepi ⁊ epi habẽt ꝓꝓos sacerdotes suos imediatos supiores: vt eps archiepz: ille ꝓmatẽ: ille priarchã: ille vero papaz. Et hoc nisi sint exẽpti. Nihilominus tñ isti oẽs possũt sibi eligere ꝯfessores. extra. de pe. ⁊ re. ca. vltimo. q̃ possũt eos absoluere: nõ. solũ de occultis: imo ẽt õ publicis ⁊ notoryis: ẽt archiepo iuito: ẽt a vinculo excõicationis maioris ⁊ minoris: ⁊ mutare vota: ⁊ relaxare iuramẽta: ⁊ oia hõ: ꝓꝓ q̃ nõ ẽ sedes aplica reqrenda: lz Hostien. dicat ꝯriũ. Et lz ibi nõ fiat mẽtio nisi de absolone a pctis qz tñ itẽtio pape ẽ ipsis epis q̃b⁹ eẽt graue sp ad archiepm recurrere ⁊ graui⁹ ad papã ita ꝓuidere ꝑ ꝯfessorẽ ab eis electũ sicut ꝓuisũ ẽiferioribꝫ epoꝝ ꝑ ipos epos: iõ de oi pctõ ⁊ vinculo õ quo epus põt absoluere iferiorẽ põt: ⁊ elect⁹ ab eo epz. ⁊ i oi cãu i q̃ eps põt dispẽsari cũ iferiori põt: ⁊ ille cũ epo: qz vbi eadẽ rõ ⁊ idẽ ius. Et sicut bñ dicit hostien. istõ pniilegiũ nõ pdit ꝑ hoc q̃ venit Romã: qz ibi nõ distiguit vbi cunq̃z sit. Sed si desinat eẽ eps: vt qz cedit loco ⁊ dignitati de licẽtia pape. forte pdit ꝓuilegiũ qõ datur epis: qz ipe nõ bz plus epi dignitatẽ: lz hẽat veritatẽ. si vo loco cedit nõ dignitati bz sicut pri⁹. Ratio vo qua aliq̃ ꝓbãt: q̃ ꝯfessor abepo elect⁹ non põt eũ absoluere a vinculo: lz possit eũ absoluere a peccato ẽ: qz non bz ptãtẽ nisi ex electiõe epi. ¶ Sz ad hoc rñdet: q̃ iste ꝯfessor nõ bz auctitatez ab eligẽte: sz a iure cõmittẽte: sicut q̃ eligit ab illis q̃ ꝑ lras penitẽtiarioꝝ eligũtur ab ipsis penitẽtiarys ⁊ nõ ab eligẽtibus bñt auctitatẽ. sicut qñ eps cõmittit frib⁹: quos prior eligit: aut papa quos ꝓuicial eligit: ipi sũt cõmissary ꝓlatoꝝ nõ eligẽtium. Silr qõ dñt q̃ si iste elect⁹ eẽt ligat⁹ minori: qñ eligebatur: nõ põt ipm absoluere. qz lz alias ligat⁹ minori possit conferre sacrã: qz tñ ligat⁹ minori nõ põt eligi. iõ ⁊c. Istõ ẽt nõ valet: qz hoc itelligit de electõe iuris ad dignitatẽ: qõ nõ ẽ ħ. ⁊ itez/ pole ẽ q̃ qñ elegit eũ: neuter erat ligat⁹ aliquo vinculo: ⁊ tũc cessarẽt instãtie. Sz dato q̃ eẽnt tpe electiõis ligati maiori excoicatiõe ambo: idẽ eẽt. Dũ tñ absoluẽs qñ absoluit non sit ligat⁹ maiori nec suspẽsus. Prelati ẽt iferiores exẽpti: vt sũt multi abbates ex ħ ipo q̃ sũt exẽpti: ⁊ ꝓla

ti: bñt silr ꝓuilegiũ cũ epis i eligẽdo libere ꝯfessorẽ. quia graue eẽt eis semꝑ ire ad papã nouũ ꝑ lnia ꝯfitẽdi. si autẽ sic sũt exẽpti: q̃ tñ nõ sũt ꝓlati: ñ bñt istõ ꝓuilegiũ. vbi grãoẽs subditi collegy exẽpti seculares vel regulares: qõ est exẽptũ i capite ⁊ i mẽbris. Di. n. suis ꝓlatis imediate cõfiteri pñt: nõ aly nisi de lnia ipsoꝝ. si ãt sic sũt exẽpti q̃ citra papã nec decanũ nec ꝓpositũ bñt q̃ hẽat curã ipsoꝝ adhuc nõ pñt sibi eligere: sz petũt hoc ipm a papa vel ei⁹ penitentiario: cũ alias nullus possit eos absoluere. Silr nulla abbatissa q̃uis iura episcopalia exerceat ponẽdo officialẽ ni si i hoc speciale ꝓuilegiũ habeat q̃tũcũq̃z exẽpta põt sibi eligere: qz non ẽ ꝓlata nec ꝓlatissa: cũ non hẽat claues iurisditionis. Et si ei⁹ officialis excoicat: qõ nõ põt ipa ꝑ se: nõ eauctate ipsi⁹: sz pape. Silr q̃cũq̃z ꝑest q̃buscũq̃z ex cõmissiõe alteri⁹ ⁊ ẽ delegat⁹: nõ põt dici ꝓlat⁹. Uñ q̃tũcũq̃z exempt⁹: qz tñ nõ ẽ ꝓlatus: nõ bz ꝓuilegiũ: puta supioꝝ religione: vel ꝓor nõ cõuẽtualis: aut ꝓor cõuẽtualis sub abbate: nõ ꝑ electõez: sz ab ipso abbate õ ꝯsilio seniorũ positꝫ vl̃ istitut⁹: nisi forte qñ mortuo abbate vel ꝓore ipi fiũt quasi ordinary. qz tũc actio subrogata bz ꝓuilegiũ ei⁹ i cui⁹ loco subrogaꝫ. Sz ꝓor q̃ ꝑ electionẽ canonicã instituit ꝓlat⁹ ẽ. ⁊ iõ si ẽ exẽpt⁹ bz idẽ ꝓuilegiũ: ꝓpter qõ nõ oz q̃ cõfirmãs det sibi ptãtem eligẽdi ꝯfessorẽ. sicut nec q̃ ꝯfirmãs vl̃ cõsecrãs epm: qz dr̃ i ocã decre. Ne ꝑ dilatõe sine lnia suorũ superiorũ. nec põt dici: q̃ hoc itelligaꝫ õ illis q̃ ita sũt exempti q̃ nõ bñt sup se nisi papã. qz illud ꝓuilegiũ eq̃lr cõcedit epis ⁊ miorib⁹ ꝓlatis exẽptis. Sz epi lz imediate subsint archiepis: nihilomin⁹ sine illoꝝ lnia pñt ẽt qñ nõ sũt exempti. q̃ ⁊ hi ꝓres lz subsint abbatib⁹ vl̃ maioribus: nihilomin⁹ tñ sine lnia ipoꝝ pñt hoc: exquo ordinary sunt. si aũt eẽnt i dignitate cõstituti: ñ tñ ꝓlati: sicut cãtor: sacrista: thesaurari⁹: ⁊ hõ. nõ bñt ꝓuilegiũ: q̃uis sint exempti. Si etiã eẽnt ꝓlati exempti. sed non eẽnt prelati i foro pniali: sicut sunt archidiaconi de pari currẽtes cũ epis in foro cãz: adhuc nõ puto eos hre hoc ꝓuilegiũ: sed solũ illos hic ꝓlatos dico q̃ bñt curã aiarꝫ. ¶ Et sciendũ q̃ sic⁹ elect⁹ abepo lz i absoluẽdo. ⁊ dispẽsando possit tãtũ q̃tũ archieps: nõ tñ in snia lata ab ipo archiepo: ita electus a ꝓlato exempto põt. sz nõ in snia lata a supioꝝ: a quo nõ ẽ exẽptus: qz ñ ẽ mẽs pape: nec i isto nec i illo. Et qõ dr̃ de posse itelligit q̃ diu sũt ꝓlati ⁊ exẽpti: alias nõ. Jtẽ q̃lcũq̃z potẽs sibi eligere si electo vno vult eũ mutare ⁊ aliũ eligere: põt: sive eo mortuo sive nõ: lz nõ ita sit i electõib⁹ iuris in q̃b⁹ semel eligẽs funct⁹ ẽ officio suo: sive bene sive male: nec põt itez eligere: nisi electione cassata: qz eẽt in ꝓiudiciũ alterius. Et quẽcũq̃z elegerit i ꝯfessorẽ: dũ põt eligere: ille ẽ ꝯfessor. Inferiores aũt ꝓlati nõ exẽpti si sunt imediate sub epo ipz soluz cũ supioribꝫ ei⁹ bñt ꝑ ꝓprio sacerdote: sic⁹ abbates: ⁊ decani: ⁊ ꝓpositi: ⁊ archipsbyteri rurales. Curati vo decanuz: ⁊ epm: qñ ille decanat⁹ ẽ annex⁹ cure. Priores q̃ subsunt abbatib⁹ sub ill̃ sunt ⁊ epis. Nõ ꝓlati vo. ⁊ nõ curatis suis subsunt imediate curatis: sive abbatibus: sive ꝓrib⁹: sive decanis: qñ sunt de collegio: vl̃ simplicib⁹ curatis: qñ i suis parochys ꝯmorant. Clerici vo chorales subsunt illi qui preest choro: sive sit ꝓcantor sive succẽtor i exterioribꝫ. Sz q̃tuz ad forꝝ ꝯscie solus decanus vr̃ curatus eoꝝ. ¶ 3ª ꝯ° est de ꝓprio sacerdote laycoꝝ. Imperator ꝑz Hostiẽ. ꝫ antigssima consuetudine cõfiteꝫ capellanis suis. sz sicut dicit de penitentys ⁊ re. c. 2. li. 6. nulla cõsuetudie introduci põt: vt ꝑter ꝓpry sacerdotis lniam aliqs possit sibi eligere confessorẽ nisi dissilatio pape sit licentiatio. ¶ De rege dicit q̃ epus sive archiepiscop⁹: i cuius ciuitate ẽ sedes regni: ẽ sibi ꝓpri⁹ sacerdos. dr̃ aũt sedes vl̃ metropolis regni: nõ in qua plus morat: sz in qua inungit ⁊ coronat. ¶ Principes miores si bñt sub se ciuitates plures similiter a sede principali ducatus vel comitatus domiciliũ sortiũtur. Sed si nõ habẽt

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vnã ciuitatẽ alia ꝑncipaliorẽ ab vtroqꝫ eꝑo lniaꝫ accipiãt: vel a metropolitano: ꝑm bosti. sed istud nõ est vex q̃tum ad metropolitanũ. qz nullus subditus suffraganeus est ei imediatus nisi quãdo visitat: sꝫ soli ipsi suffraganei. vnde cum dñs duarũ ciuitatũ ĩ temporalib⁹ ita subsit i spũalib⁹ episcopis ac si esset seruus: sicut dñs castri subest in spiritualibus curato castri. ideo sicut metropolitanus non posset dare lniaꝫ ꝓfitẽdi hoĩ hñti domos ĩ diocesi suffraganeox: ita nec ꝓncipi. ꝓnceps aũt q hꝫ dñiuꝫ ĩ diuersis dioceslb⁹ sꝫ nõ sup ciuitates debet licẽtiã petere ab illo ĩ cuius dioc̃esi hẽt dominiũ principalius: vel ab vtroqꝫ: si equale hẽt vtrobiqꝫ. Nã absurdũ esset q ipse a tot curatis hẽret hoc petere quot ĩ suo dominio ĩcludũt. Dñs vo q in eadẽ dyocesi hẽt ĩ diuersis villis dominiũ si i vna hẽret principalr dominiũ: z i illa nõ eẽt nisi vnus curat⁹ illi videret subesse Sꝫ qñ nullũ hẽt dominiũ: qõ nõ sub se ꝛtineat plres parochias: maxie si vna nõ sit ꝓncipalior alia: tũc nulli curato subest: sꝫ imediate eꝑo. Si vero i vna sit principaliter dominiũ: i q̃ nõ sit nisi vna parochia tm̃: vl̃ sint multe: z vna principalr: curatus illius ẽ sibi ꝑpri⁹ sacerdos: citra eꝓꝫ. Baliui vo z seneschalchi si nll̃a hẽnt alicubi mãsionẽ nisi ꝓꝫ q assisie regũt mõ huc modo illuc discurrẽdo: vbiqꝫ ꝛfiteri possunt: vel eꝑis ciuitatũ: vl̃ curatis ĩ quox pochys hospitiũ eligũt. Si vero alicubi principaliter degũt: ibi curatũ hẽnt illũ i cuius pochia hospitiũ suũ sitũ est: z sic de ꝑpositis: lꝫ hẽant domos pentuꝫ extra baliuiã vl̃ seneschaliã aut ꝑpositurã: qz p hoc officiũ q̃si ꝛhendo sortiunt̃ fox. Ceteri vero burgẽses z alꝫ layci nõ i potestatib⁹ ꝛstituti illis curatis subsũt: i quox pochys degũt principalr: vl̃ si i duab⁹ eq̃lr: i q̃ tũc manẽt qñ cõfiteri volũt: illi⁹ sunt parochiani.

Quantum ad tertiũ sũt octo ꝛcłones: ꝓꝫ octo casus i q̃bus alieno sacerdoti sine licentia ꝑ ꝑpꝛy licꝫ ꝛfiteri: quos ponit bosti. ¶ ꝓprim⁹ pp indiscretionẽ ꝑpꝛy sacerdotis: dicens q eo ipso hẽt licentiã a iure aliuꝫ adeundi: ō peni. d. 6. c. placuit. Et idẽ ẽ: qñ est iusta cã sibi nõ ꝓfitẽdi ex culpa sua: qz ẽ reuelator ꝛfessionũ. vel sollicitator ad peccãdũ: vl̃ hꝺ. Sed nihilominus dñt q̃dã q debet hõ petere licẽtiã ab eo vel a supiore suo. Unde. eẋ. de pe. z re. dr̃ q cuius iusta de cã voluerit alteri ꝛfiteri: prius tamẽ debet a ꝑpꝛio petere licẽtiã: quod q̃dã intelligunt nisi sit ex culpa sua. Uidet̃ tm̃ melius q qz culpa vni⁹ non debet alteri nocere: z ius college ipso impedito transit ad alterũ ius inferioris: z ad supiorẽ ptinet ꝑ tpe: sicut inferiore nõ eligente vel nõ ꝓuidẽte ifra tps debituꝫ ad supiorẽ devoluit̃ ꝓuisio: q sicut mortuo curato vel excõicato nõ eo ipso licꝫ ire ad alterũ sꝫ oꝫ recurrere ad eꝑm: ita z ħ. Sꝫ si supior adiri nõ põt vel si potest eque tm̃ defectuosus est: tũc qz ad papã recursus nõ est facilis: ex hoc ipso ad eẋneũ ire licet. Unde qñ ꝑpꝛius sacerdos ois q adiri põt ꝑ tunc idiscretus z ineptus ẽ: sine licentia petita vel saltẽ obtẽta põtiri ad aliuꝫ. dico ãt petita: qz lꝫ sit idignus ꝑ se audire: nõ tm̃ ẽ ipotens cõmittere: sicut curatus nõ sacerdos. Et si nõ possit audire põt tm̃ z hẽt cõmittere. Sed hic non sufficit petere sine obtinere: ibi autem sufficit. lꝫ ipse neget.

¶ Scõs casus ẽ: qñ domiciliũ trãstulit: z tunc desinit esse pochianus primi: z ĩcipit eẽ pochianus illius ad cuius pochiã se transtulit: sicut hoies ĩ festo michaelis mutant hospitia de pochia i pochiaꝫ. Na si i vtraq pochia hẽret domũ i vna manerium hiemale: i alia estiuale: sicut dictũ est in scõo articulo: vtriusq sortit̃ fox: nõ simul: sed successiue: ꝑm q hꝫ bitat hic z ibi: vt tũc hic recipiat sacrã qñ hic habitat: alias alibi. ¶ Tertius casus est: si ẽ vagabũdus nõ hẽns nec potens hre domiciliũ. iste põt ꝛfiteri cui vult curato vel eꝑo ĩ cuius pochia ẽ: imo ẽt nõ curato: vt videt̃. qz nulli subdit⁹ ꝺ ꝺycit se cui vlt. Nã ois sacerdos ẽ sicut erãt olim iudices cartulary: q a principe erãt iudices ꝺcientiũ se eis ita q priuato ꝛ ꝛsensus nõ dabat eis iurisditionem. Sic z ptãtes ordinis z iurisdictiõis hẽt sacerdos ex sua ordinatione: sꝫ subditos hẽt solũ eos q se ei submittũt nisi q ꝓꝫ iura q se semel alicui ꝺmisit fcũs est ei⁹ pochianus: nec ꝑt se alteri submittere quousq se primo subtrahat simpliciter: nisi de volũtate illi⁹. Unde dr̃ de. pe. z re. c. vlt. ꝑmittimus eligere. q. d. iure cõi diuino licebat eis eligere sed electiõe ei subtracta ꝑmittimus relaxantes retẽtiones q possint eligere. Unde z i dcõ. c. Placuit. dr̃ sine ꝛsensu ei⁹ cui primo se ꝛmisit: z postea cui penitẽs ꝑus confessus est.

¶ Quartus. si q̃rit domiciliũ q nõ hẽt quousq alicubi habeat de pegrinis gdẽ dicẽdũ ẽ q si sine licentia curatox z eꝑox ꝑfecti sũt nil ꝑuilegij hẽnt. Si ãt de licẽtia eox ꝑfecti sũt eo ipo hẽnt iterptatiuã licẽtiã ꝛfitẽdi cũ sine ꝛfessione digne pegrinari nequeãt. Si ẽt veniat pascha cõicare possũt pp eandẽ licẽtiã implicitã. z de casu eꝑali absolui: qz eꝑs nõ retinendo sibi auctoritatẽ licentiãdi pegrinos ex hoc ipo videt̃ eis dare licentiã ꝛfitẽdi de casibus eꝑalibus: sicut curatus de pochialibus. de mercatoribus aũt si nusq̃ hẽrent domiciliũ nisi sequẽdo semp nũdinas: idẽ esset qõ de vagabũdis: Et idẽ ẽ si ĩ loco suo tenẽt hospitiũ sꝫ nõ declinãt illuc i pascbate ꝛmuniter. Nõ enĩ tũc videt̃ ibi hẽre domiciliũ quo ad sacrã. Et idẽ de familia ꝓncipis vel baliui: q nũq̃ ĩ eodẽ statu ꝑmanet exquo ipi lꝫ teneãt hospitiũ alibi: nõ tm̃ illuc redeũt nisi ad horã. Nã isti vagabundi censent̃. Idẽ de familia eꝑi layca: qz nõ sic hẽt ius i ea sicut cardinalis. Sed si essent de dyocesi: de licẽtia ei⁹ ꝛfiteant̃. Si ãt de alia exquo hospitiũ dimiſunt qa p diocesiz vagant̃ respectu illius dyocesis vagabundi reputãt̃. Unde de licẽtia eꝑi illius vel cuiuslibet curati: ad cui⁹ parochiã veniũt cõfiteri possunt. ¶ Quinto rõne delicti: qõ qdaꝫ dicunt esse duꝫ tũc solũ qñ pp hoc excõicat⁹ ẽ. Tunc enĩ i qua ꝑuincia qs deligt ibi puniri debet. C. vbi de crimine agi oꝫ. Auc̃. qua i ꝑuincia. Alꝫ dicũt q hoc solũ ẽ verũ rõne delicti exterioris nõ iterioris: qz actus iterior nõ põt polluere locũ: sꝫ solũ exterior. vnde consensus ĩ homicidiuꝫ vel adulteriũ in ecclesia vel cimiterio nõ ꝛtaminãt locũ. Et ẽ ꝑbabile. qz cũ sortiri fox rõne delicti sit de iure positiuo qd qõ nõ ptinet iudicare õ actu iterioꝛi: videt̃ q rõne delicti intrinseci nõ sortiat̃ qs fox: nisi dicat̃ q de iure diuino potest sibi qlibet eligere ꝛfessorem: qõ ecclia restrixit ad modũ fori iudicialis. Unde vbi qs sortit̃ forum iudiciale ibi vult relaxare suã ĩtentionẽ ꝑm modũ fori penitẽtialis: ĩ quo equaliter iudicat̃ de interiori z exteriori.

¶ Nihilominus ẽ alia instantia ad idẽ: qz cũ equalr subditus possit absolui extra territoriũ z intra: videt̃ q delinquere i territorio nihil facit ad ꝑpositum. ¶ Ad oppositũ tm̃ ẽ: qz archiepus: qñ visitat rõne loci in quo ẽ tanq̃ iudex põt ꝛfessiões audire: nõ tm̃ delictox opis sꝫ z cordis. q̃ a simili eꝺ rõne parochie i q̃ qs ẽ: põt ibi sortiri fox rõe ꝺlicti qõ ibi ꝛmittit: siue sit ĩtrinsecũ siue extrinsecũ. ¶ Sexto rõne studij: vt scolares ẽt si nõ sint nisi ꝑ annum moraturi i studio: vel qz non hẽnt plus de spatio ab eꝑo vel capitulo õ cui⁹ licentia ibi sũt: vel qz sic disponũt: vel de pochia in pochiam mutant̃: qz dñt iura q ibi possunt conueniri. Et hẽnt ẽt tres iudices ibidem. C. Ne fil⁹ i ꝑ patre. Auc̃. hita sup hoc. ¶ De illis vero q veniũt de oĩ ꝑte regni ad parlamẽtũ Parisius cũ rex reputet se fiscuꝫ nõ recognoscẽs superiorẽ ĩ toto orbe: videt̃ q ibi possint ꝛfiteri z eꝑo z curati: ĩ quox pochys ꝛducũt domos: sicut olim tpe iperatox Roma erat ibi cõis patria: z qcũq ibi veniebãt habebant iudicẽ suũ. s. ꝓtorẽ pegrinũ. Sꝫ nõ ẽ sic nisi quo ad forũ exteri⁹ i quo q̃libet puicia hꝫ suos iudices z suos auditores sicut ĩ sua terra baliuũ vel Seneschalcũ. Sꝫ roma: vbi ẽ sedes pape i spũalib⁹ oĩb⁹ ẽ ꝓria cõis: sicut ecclesia cathedralis oĩb⁹ de dyoc. Unde in curia romana sũmo penitentia

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

rio sicut curato suo ois de oi loco mundi põt ꝯfiteri ꝛ penitentiarys simplicibus: sicut vicarys curati sui. Sz non sic ꝓparisius p̃est i spũalibus ceteris ptib⁹ regni: qꝛ rex in spũalibus non hẽt p̃lationẽ: ep̃us ãt soli sue dyoc. Unde a suis p̃latis debẽt petere licẽtiã: alias nõ possũt absolui in aliquo rõne plameti. ¶ Septim⁹ rõne necessitatis quia in mortis articlo ois sacerdos ab ecclia nõ ꝑcisus aucte iuris fit sacerdos ꝓpus: ō. off. ord. pastoralis. cuz multis alys. Dico aũt ab ecclesia nõ ꝑcisus: quia melius ẽ nõ ꝯfiteri cꝫ heretico confiteri: sicut fãctius ẽ mori sine ꝯmunione cꝫ de manu heretici cõicare. sic ō hermilgido rege narrat Hre. q̃ martirizat⁹ ẽ i sabbato pasce eo q̃ ō manu arriani ep̃i noluit cõicare. Idẽ ẽ de excõicato vel suspenso: qa alliō est de nõ hñte iurisdictionẽ cui ecclesia eã tribuit: aliud de eo q̃ suo delicto eã ꝑdidit: quã sine sua penitẽtia ecclesia ei nõ reddit. Unde solũ baptismuz a talibus i necessitate lz recipe. Sz nõ excõicato ẽt nõ sacerdoti licet i mortis piculo ꝯfiteri. Unde de ꝯse. di. 4. c. Scñ. narrat Augustinus. quõ qdã solẽniter penitẽs quẽdã cathecumi nũ i quadã tẽpestate baptizauit: ꝛ mox ab ipo recõciliat⁹ fuit: nõ qdẽ sacr̃ali absolutiõe q̃ nõ est nisi sacerdotis: sed alia q̃ ad foꝛ exterius magis ptinet. Ex quo videt̃ q̃ priuat⁹ nõ iudex nec sacerdos possit absoluere ab oi excõicatione in morte: qō ẽ recõciliare ecclesie: sicut ille renunciauit q̃ erat neophitus. ¶ Octauus ꝓp ratihitionez ꝓpriu sacerdotis: i quẽ spez ponẽs alienus sacerdos põt absoluere ut dicũt: sicut excusat̃ q̃ alienũ pochianũ ordinauit: spẽ ponẽs i ꝓprio ep̃o. Sz nõ ẽ sic̃: qꝛ alienus ep̃s põt ordinare quo ad eẽntiam sacr̃i nõ subditũ. Nõ sic ãt absoluere de cuius eẽntia ẽ potestas iurisditiõis. Et itez nulla ratihabitio ꝯfirmat sacr̃m qō nullũ fuit· qꝛ i nõ sacr̃is ratihabitio saltẽ pape aliqd valere põt qñ ille solẽnitatez mutare põt sicut ecclia q̃ nõ ep̃m dedicata sola ratihitõe pape dedicata vl̃ recũciliata reputat̃: extra de ꝯse. ecle. vl̃. al. c. Aqua. Sz si qs ordinaret cuz nõ posset: qꝛ ep̃s nõ esset: ratihabitio pape ẽt ꝑ ordiñ⁹ qs mãdare p̃t nõ valet qꝛ regula iuris ẽ q̃ ratihitio retrotrahit̃ ꝛ mãdato cõpat̃ qñ solo mãdato a p̃n⁹ res agi p̃t. In talib⁹ ãt locũ nõ hẽt qñ sacr̃i eẽntia deficit: qꝛ tũc totũ ẽ iterãdũ. ¶ Argumẽtũ i oppositũ solutũ ẽ: qꝛ oẽs illi sunt ꝓpry sacerdotes. Qõ. IIII.

Queritur quarto an ꝯfessio possit fieri alieno sacedroti de licẽtia ꝓpry sacerdotis. Et videt̃ q̃ nõ: qꝛ ꝑp⁹ us sacerdos ẽ curatus: sz mlti dñt q̃ ipe nõ p̃t aduocare vicariũ nisi de licẽtia ep̃i exp̃ssa vel iterp̃tatiua. q̃ ꝛc̃. ¶ In ꝯriũ ẽ decre. Dis vtriusq; sexus. ¶ R⁰. circa hãc q̃stionẽ ꝑ videdũ ẽ qs sit ꝓprius sacerdos q̃ p̃t cõmittere audientiã ꝯfessionũ. Ro supposito q̃ solus ordinarius sit h⁹ videndũ ẽ qs sit ordinarius. 3⁰. de effectu cõmissionis.

Quantũ ad primũ sũt tres ꝯclones. prima q̃ ois ꝑp⁹ us sacerdos q̃ iure ordinario põt audire cõfessiões p̃t hoc ipz alteri cõmittere: qꝛ lz causã meri ipy q̃ eã hẽt iure ordinario nõ possit alteri cõmittere nisi qñ absẽtare se hẽt. ff. de. offi. eius cui mandata ẽ iurisd. le. i. tñ nõ solũ modica peccata sz q̃cũq; grauissima q̃ qs iure ordinario p̃t audire põt aly cõmittere: sicut ꝛ absolutionẽ a leui iniectiõe de offi. ordi. c. vlti. vbi dr̃ q̃ q̃b⁹ ex officio cõpetit absoluere ab iiectiõe possũt hoc alys ꝯmittere: qñ sibi videbit̃ expedire. vocat ãt ex officio qñ iure ordinario: qō pz ex Rubrica. ¶ Scõa ꝯclo ẽ. q̃ q ẽ ꝓprius sacerdos solũ ex cõmissiõe nũq̃ p̃t audientiã cõmittere ẽt i illo casu vbi i foro exteriori põt subdelegare: puta qñ est datus ad vniuersitatem causaꝝ. ff. quis ꝛ a quo appel. l. z. sicut officialis vel q̃cũq; alius delegatus: qa dubiũ est de officiali vtrũ sit ordiari⁹ põt vnã de ill̃ cõmittere. Et sil̃r delegat⁹ p̃ncipis põt s̃bdelegare. C. ō iudicys. l. A iudice. §. a prici

pe. Sz q̃ hz ꝯfessiões audire tñ ex ꝯmissiõe siue sit ad vniuersitatez cãꝫ sic̃ eps dat alicui ptãtez suã p̃ totã dyoc. ex̃ de of. oꝛ. Inter cetera. vbi dr̃ q̃ eps debet viros idoneos mittere ad p̃dicãdũ cũ auctoritate ꝯfessiões audiẽdi: isti icꝫ nõ possunt nec vnius ꝯfessiõis audientiã delegare. sil̃r si papa alicui cõmittat q̃ possit ꝯfessiões audire nõ põt ille alteri cõmittere. ꝛ sic̃ itelligit̃ de offi. deleg. c. vlt. vbi inter alia q̃ delegat⁹ nõ põt subdelegare nũerat̃ pnias iniũgere. ¶ 3ª ꝑ ẽ de signo ꝛ exẽplo scde ꝑnis. qō apparet quia legatus eo q̃ ẽ ordinari⁹ hz suos pniarios. sic̃ i exteriorib⁹ dat iudices delegatos: qꝛ ipe ẽ ordinari⁹ i vtroq; foro. sed sũm⁹ pniarius ẽ ẽt ordiari⁹: sz tm̃ i spũalib⁹. vñ ꝛ hz penitẽtiarios suos: ꝛ dat lniam eligẽdi cõfessoꝛes. sz simplices penitẽtiary pape cꝫuis sint delegati pape: q̃ solus ponit eos nõ sũm⁹ pniarium. ꝛ cꝫuis sint ad vniuersitatẽ cõfessionũ totiꝰ mũdi: non tñ ipsi p̃nt sibi assumere coadiutoꝛes: nec dãt licentiam eligẽdi ꝯfessoꝛez.

Circa scõm qs ẽ ordiari⁹. sũt septẽ ꝑnes. ¶ Pria ꝑ est q̃ q̃cũq; p̃ electõez hz curã aiaꝝ ẽ ordinari⁹ et p̃ ꝯnis põt snĩare quẽlibz sue cure alteri cõfiteri. ¶ 2ª ꝑ ẽ: q̃ ordiarius q̃cũq; ex officio sibi ãnexo hoc hz: lz nõ sit p̃ electõez. ¶ 3ª ꝑ ẽ: q̃ q vicẽ curati gerit p̃ legẽ vl̃ ꝯsuetudinẽ. sic̃ prioꝛ qui viuente abbate erat delegat⁹ ñ potẽs subdelegare eo mortuo vl̃ ãmoto vices ei⁹ i oibus obtinẽs: ẽ q̃si ordiarius cꝫtũ ad hoc. C. ō eo q̃ vicẽ. l. z. ¶ 4ª ꝑ ẽ i speciali: q̃ archidiaconus lz sit iudex ordiarius ō ꝯsuetudinẽ tñ nõ i foro ꝯscie: ẽt si sacerdos: qꝛ hoc accidit sue ptãti. vñ si põt audire: hoc ẽ ex ꝯmissione. ꝛ sic̃ nõ põt subdelegare. ¶ 5ª ꝯclo ẽ ō archipꝛesbytero ciuitatis ō quo iura loquũt̃: q̃ videt̃ q̃ sit ordinarius. sicut si eẽt vna p̃bẽda sacerdotalis: cui ex officio eẽt ãnexũ officiũ audiẽdi ꝯfessiões illoꝝ de dyoc̃. ex̃ ciuitatẽ. ꝛ multomagis si de ciuitate. sz si penitẽtiarius nõ hz offiũ ex sua p̃bẽda: sz solũ ex ꝯmissiõe viue vocis ep̃i q̃ reuocat qñ vult: qꝛ iudiciũ soluit̃ vetãte eo qui iudicare iussit: talis ẽ delegatus: lz ad vniuersitatem cãꝫ. ¶ 6ª ꝑ ẽ: q̃ decan⁹ ruralis q̃ ꝛ archipꝛesbyter vocat̃: si iste decanat⁹ sit ãnexus alicui cure spãli: reputat̃ ordinari⁹ in parochys sui decanat⁹ post ep̃z s̃ curatos ẽt. Ur̃ ẽt ordinarius curatoꝝ. ꝛ sic curati ō lnĩa ei⁹ nõ solũ episcopi p̃sit ꝯfiteri. Si ãt episcop⁹ vel archidiacon⁹ cõfert illũ decanatũ mõ huic curato mõ illi: videt̃ delegatio: ꝛ hoc respectu casuũ coĩuz. Nã respcũ casuũ ep̃aliũ tã ō curato cꝫ ō decano q̃b⁹ ex spãli gr̃a ꝯmittit absoluere de illis vr̃ distigu endũ an sint retẽti de iure vl̃ de ꝯsuetudiẽ ꝛ tũc i illis de se nullũ ius hẽt inferioꝛ ep̃o. Uñ cuicũq; illos cõmittit ptãte ōlegata absoluit. Si ãt ipe illos casus sibi retinuit gñal̃r ab alus ãmouẽs. sz q̃busdã curatis aut ōcanis illos ꝯmittẽs videt̃ ordinarie illi de illis casibus cognoscere. Sz si post cꝫ ab oĩb⁹ ãmouissz postea singul̃r alicui q̃b⁹ ꝯcederet videtur mera delegatio. ¶ Septima ꝯclo cõrelaria ẽ q̃ qñ ordinartus ꝺ exemptos i hereſis ꝓcedit cꝫuis sint exempti ab hoie nõ a iure dr̃ in auctoꝛitate pape q̃si delegatus hoc facere. de hereticis Ad abolendã i fi. cꝫuis dyocesani pũdẽt in hoc facto: se iure ordinario ꝓcedere.

Circa Tertiũ de effectu commissiõis sunt septẽ ꝯclones. ¶ Prime quinqz sũt de effectibus q̃nque cõmissiõis. Uñ p̃mus effectus cõmissiõis ꝛ delegat iõis ẽ q̃ p̃t cõmissarius absoluere licẽtia alterius minime req̃sita idifferẽter siue sit supioꝛ siue inferioꝛ. Sic eni curat⁹ si ẽ ordinarius p̃t cõmittere audiẽtiã ꝯfessionũ sine licẽtia ep̃i sicut ep̃ŏ. qꝛ oĩs iurisditio ordinaria põt alteri cõmitti ab eo q̃ hẽt eã isolidũ sine assensu cõparis: lz secus sit i ea que hẽtur i cõi. ¶ Ubi sciẽdũ q̃ q̃ñ potestas iurisditiõis ẽ apud plures vna ꝛ nõ apõ quẽlibet isolidũ tunc nõ põt q̃libet p̃ se eã cõmittere sine ꝯsensu aliorũ. sz qō oẽs tãgit ab oĩb⁹ debet approbari: vt si capl̃m vacãte sede gerat vices ep̃i i tpalibus: nullus de capl̃o ẽt decanus sine alys p̃t

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ponere officiales: sz capl'm de ꝯsensu maioris ptis. Qñ ãt iurisditio pfcẽ ꝛ i solidũ residet apꝺ quẽlibet ita ꝙ vnus sine alio ꝑt ꝙ seꝑz de causa cognoscere: tũc vnus sine alio ꝑt cui vult cõmittere: ẽt minor sine maiore: ꝛ ml'to magis eꝑ. sicut ep̃s ponit officialẽ sine archidiacono ꝛ eꝑ. Nunc ãt ptãs absoluẽdi a peccatis vna ꝛ eadẽ ꝑt eẽ apud plures vt sũt vnũ. sic̃ penes capl'm: sede vacante: qñ hẽt ptãtẽ eiꝰ i spũalibꝰ: dico q̃tũ ad cõmissionẽ nõ q̃tuz ad exequutionẽ: qꝛ ꝯfessio faciẽda ẽ soli. Unde totũ capl'm nõ vnus canonicus ponet penitẽtiariũ. Sz potestas absoluẽdi que ẽ apud curatũ papã. epz. nõ ẽ vna: sz glibet ꝑt ꝙ se audire: ꝛ per ꝯñs ꝙ se sine ꝯsensu alterius cõmittere. Unde vicarius curati sine licẽtia eꝑi ꝑt audire ꝯfessiones: ꝛ multo magis eꝑ. de hoc ãt extat bullata declaratio clemẽ. alex. post cuius bullationẽ nullus Parisius dixit ꝺriũ: qꝛ disputare de ꝑncipali iudicio nõ oportet: ꝛ iuriã facit iudicio reuerẽ dissime synodi g semel diffinita retractare ꝑsumit. Uñ g dã magister determinaturus ꝺriũ audita declaratiõe hac dimisit. ¶ Ad idẽ ẽ declaratio Bñdicti ꝙ ꝯstitutionẽ q̃ incipit. Inter cũctas. vbi dr̃ ꝙ frẽs electi auctoritate apl'ica possunt ꝯfessiones audire absq̃ licentia ꝺyocesanoꝝ ꝛ inferioꝝ. ¶ Ad idẽ est extra. de ꝑuilegys. c. In his q̃ ad cul pã. vbi papa reꝑbẽdit illos g priuilegiũ cõcessuz a papa fribus ꝺ celebrãdo vbicũq̃z cũ altari portatili: iterꝑtabãt ꝙ ꝑter assensũ ꝑlatoꝝ fratres hoc nõ possent. Tũc enĩ idulgẽtia pape nihil eis valeret: cuz sine ea solo assensu ꝑlatoꝝ idẽ possẽt. Et ideo vt idulgentia eis aliqd valeat: declarat papa ꝙ sine ꝑlatoꝝ licentia possũt celebrare: ita ꝙ ex dcã idulgẽtia videãt aliquã grãz ꝯsequuti. Ita ꝛ i ꝓpositio dicẽdũ ꝙ hẽntes auctoritatẽ supioꝝ possũt audire sine licẽtia inferioꝝ. Al'r ex ꝯcessiõe supioris nullã essent grãz cõsecuti: cũ sine illa posset audire de licẽtia inferioꝝ. Et ꝑ hoc põt rñderi: ad decretalẽ in eo. ti. Pastoralis: q̃ videt eẽ ad oppositũ. Ibi enĩ dr̃ ꝙ religiosi gbꝰ ẽ a papa cõcessũ ꝙ ecclesias suas possint i alios vsus ꝯuertere decedẽtibus ꝑsonis eaꝝ nisi plus exprimat: nõ possũt itrare possessionem eꝑo inconsulto qꝛ per indulgẽtiam istaz non itelligitur iuri eꝑali derogari. Ita ꝛ i ꝓposito ꝑ cõcessionẽ factã a supiori ꝯfessiões audiendi non est derogatum inferiori: immo eo icõsulto nõ debet suus parochianꝰ audiri. Et dicẽdũ ꝙ nõ ẽ simile: qꝛ ibi idulgẽtia pape hẽt grãz ꝛ effectũ quo ad ꝓprietatẽ: lz i possessionẽ nõ debeat itrare sine eꝑi assẽsu g solus assensus nõ daret eis ius illud. Sz i ꝓposito al'r ẽ vt dictũ ẽ. ¶ Per idẽ ꝑt rñderi ad id qõ hẽtur ꝺ iudeis: q̃ sit laudabile vbi papa ꝯcedit eꝑo eunti ad predicãdũ paganis ꝙ qcũq̃z clerici vl' religiosi sibi voluerĩt adherere ꝙ possint cũ eo ꝑdicare. Sz ibidẽ dr̃ regsita ꝛ hita ꝑlatoꝝ suoꝝ lnia. Ibi. n. ꝑlatoꝝ lnia sine auc̃te pape ñ sufficiebat ad ꝑdicãdũ ex̃ dyoc. eoꝝ paganis: sz regrit̃ auc̃tas pape cuiꝰ dyoc. ẽ tota terra. Ex alia ꝑte licẽtia predicãdi data a papa iferiori nõ eximit eũ a suo supiori: sine cuius licẽtia nõ debet pegrinari de iure cõi. Et est bonũ argumẽtũ ꝙ religiosus non debet audire confessionẽ nec ꝑdicare sine licẽtia sui abbatis vel ꝑoris quãtũcũq̃z hẽt ptãtez ab eꝑo vel papa. Sed eꝑ sine licẽtia ꝑlati iferioris illoꝝ gbus predicat ꝛ quoꝝ confessiões audit hoc ꝑt facere. Et ista ẽ ꝛa solutio bona. ¶ Nec obstat ꝙ debet agnoscere vl'tũ pecoris sui nec poterit reddere rõnem de pecoribus sibi cõmissis: ga dico ꝙ ml'to melius q̃ de auditis a se vel suo vicario. Nã vultũ exteriorẽ ita põt ituerĩ ꝛ agnoscere sic̃ ꝑus: ꝛ corrigere fraterna correctiõe ꝛ pr̃na admõitiõe sic̃ ꝑus: ꝛ q̃tũ ad exteriorẽ vl'tũ attiet nõ minꝰ honeste viuũt g ꝯfitent̃ fribus q̃ g curatis. Scõo q̃tũ ad iteriorẽ melioꝰ qꝛ de iteriori vultu parochianoꝝ g se r̃spuerũt: ꝛ sine licẽtia sui vicary pape vl' eꝑi elegerũt: ñ hẽnt reddere rõnẽ: qꝛ ꝑ eos nõ stetit quominus eos audirẽt ꝛ ĩstruerent: sz ꝑ supioꝛẽ g coadiutores eis dedit. Et ꝙ parochianuz g eos elegit: sicut si dñs mãdat pastori vt admittat ex̃neũ ad custodiã ouium q̃s ipe sibi elegit: ꝛ q̃ eũ seg noluerũt: ꝛ fecerit: ab illoꝝ custodia absolutus est pastor: ꝛ tenet̃ ille g suscipit. Sed si curatus ꝺdit licẽtiã parochiano ad libitũ ꝯfessoꝛẽ eligẽdi iputat̃ ei g ouẽ ꝑmisit errare libere: si ꝑcipitiũ elegerit: nisi forte esset talis ꝑsona q̃ discreta ꝛ bona appareret: Si ẽt noĩauit sibi ĩdiscretũ vel minus bonũ: aut minus bonum vicariũ sibi ĩstituit: qꝛ g paꝝ diligenti socio rem suã custodiendã cõmisit sue facilitati ĩputare debet. instit. quibus modis re cõtrahit̃ ob. ʃ. penul. ꝛ de societate. ʃ. vlti. Sil'r de eo g sibi cõfessus ẽ si plagis sauciati nesciuit vinũ ꝛ oleuz ifũdere: ipitia culpe annumerãda est. Et sicut medico casus facilitatis ĩputari nõ debet: sic sibi ĩputat̃ si omisit aliqd de cõtingentibus. Si g parochianus petit licẽtiã alteri cõfitẽdi ĩdeterminate: nõ det: nisi sit verisil'e ꝙ petẽs nõ eligeret nisi eque bonũ vel meliorẽ. Si ãt noĩet sibi aliquẽ: de quo verisil'e ẽ ꝙ sit eque bonus vel melioꝛ ad ꝯfessionẽ audiẽdã nõ neget: qꝛ forte hẽt peccatũ qõ erubescit ꝯfiteri: ꝛ ꝑus moreret̃ sine ꝯfessione. Si vero apparet ꝙ nõ ẽ eque bonus aut ꝑ famã: aut ꝑ visũ sue ꝑsone: aut ꝑ cõuersatiõez ꝑsonaꝝ sibi ꝯfitẽtiũ: q̃ minus religiose ꝺuersãt: tũc simpl'r debet negare ĩnotescẽdo ꝙ ille no ꝑt absoluere ꝛ dicere ꝙ ẽ paratus audire vel aliũ dare. Si ãt ille petitꝰ hẽt ptãtez supioris nõ ẽ ꝓhibẽdũ simpl'r: qꝛ iudex malus ordinarius vl' delegatus nõ ꝑdit iurisditionẽ suã: sz debet dicere petẽti: non expedit tibi ꝙ vadas ad illũ: nec ibis de volũtate mea: nec de licẽtia: licet nõ possiz te ꝓhibere: qꝛ ptãtez hẽt a maiore. Cũ ãt paratus te audire vl' aliũ vicariũ dare. Et hoc mõ soluit̃ illud dictũ ꝙ nõ ꝑt eẽ pastoris excusatio: si lupꝰ oues comedit ꝛ pastor nescit. veruz ẽ q̃ pastor scire debet ꝛ ꝑt: Et licet aliqs debeat semꝑ reputare aliũ meliorẽ se simpl'r: non tñ q̃tũ ad oĩa: puta q̃tuz ad officiũ hoc vel illõ. Itez suspitiones nos hẽre possumus: nõ ad iudicãdũ ꝓmũ: sz ad nobis cauẽdũ: videre canes: videre malos operarios. Si video paupez non iudicabo furẽ: tñ ne forte sit fur custodiã rẽ meã ab ipo: sic ẽ i ꝓposito. Tñ nisi ꝺriũ appareat plus debet hõ ꝓsumere de bis quos papa vl' eꝑs ꝑ totã ꝺyoc. ꝑficit q̃ de se. g ad vnã parruã parochiã deputat̃. ¶ Sciẽdũ ãt ꝙ i absolutiõe pniali ꝑncipal'r ꝯsiderat̃ ptãs ordis: secũdario ptãs: iurisditiõis. Uñ siue det̃ ꝯfessori licẽtia audiẽdi: siue ꝯfitẽti licẽtia cõfitẽdi vel ꝯfessorẽ eligendi: sufficit qꝛ tũc q̃si cedit al'y ius suũ. Et hũc modũ tradit ꝯciliũ. Dis vtriusq̃z sexus. Secꝰ ãt ẽ in foro exteriori: vbi tñ ꝯsiderat̃ ptãs iurisditõis. Uñ si eꝑs daret licẽtiã clerico litigãdi corã quẽcũq̃z vellet et eligeret ꝑriuatũ: nõ ꝓp hoc hẽret ille iurisditionẽ: sed solũ remittit ius suũ i quo sine eius ꝯsensu nõ põt ꝓgaee iurisditionez alterius i se. Uñ hoc facto ẽ liber sicut laycus Priuatoꝝ ãt ꝯsẽsus iudicẽ nõ facit illũ g nulli ꝑest iurisditioni: licet possit facere arbitriũ. Scõs effcũs huius cõmissionis ꝛ delegatiõis ẽ ꝙ cõmissarius põt audire ꝺ ꝓhibitionẽ alterius ꝑlati: in quo ẽ differẽtia iter supioꝛẽ ꝛ iferiorẽ. Nã iferior ꝺ ihibitionẽ superioris nõ põt aly cõmittere sicut nec ꝑ se ipm audire cũ ita possit eũ suspendere ab audientia per aliũ sicut ꝑ se ipsum. eꝑ ãt ꝺ ihibitionẽ inferioris supioꝛ ꝑt committere: qꝛ sicut eo iuito ꝑt per se audire: ita ꝛ committere. Sil'r si essent duo curati de pari: ꝛ vtri que i solidũ vnus ꝺtra ihibitionẽ alterius potest audire ꝛ committere: qꝛ par in parẽ non hẽt imperium. ff. de arbi. .l. Nã ꝛ magistratus. Utruz ãt ꝑlatus possit inhibere ne sine licentia sua subditus cõfiteat̃ alteri: dicendũ ꝙ non nisi ille prelatus g nõ hẽt supioꝛẽ: quia nullus potest imponere legẽ superiori: sed bene eꝑ: imo ẽt si papa faceret hãc ꝓhibitionem esset intolerabilis erroꝛ expressus ꝙ de toto mundo oẽs haberẽt ad ipm recurrere de oĩbus: Unde

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

iferioꝛ qui ꝓhibet ne ſubditus confiteaꝫ cuicunqꝫ ſine licentia ſua: debet excipere: niſi ſuperioꝛi vel eius vicario: alias temere agit: niſi loqueretur talibus qui bene ſciunt ꝙ nō ītēdit vel nō pōt ꝓhibere ſubditū qn ꝯfiteaꝫ ſi vult ſupioꝛi vl̄ vicario ſupioꝛis: ſic̄ in religionib⁹ ꝑor ꝯuētualis ihibet ne qs ꝯfiteaꝫ de tali peccato ſine licētia ſua: certū ē oīb⁹ ꝙ non ītēdit qn poſſit qlibꝫ ꝯfiteri ꝓuinciali ꝛ magiſtro ordinis ꝛ eoꝝ vicarys: qđ ſi ꝓhiberet: ſpuerem⁹ ſibi īfaciē. Et mlto magis ſuppꝛioꝛ q nō poteſt dare licētiā alteri ꝯfitēdi: cū ſit vicarius hoīs q̄ diu ꝑor viuit: ſi inhiberet ne qs ſine licentia ſua ꝯfiteret alteri deideret. Sed ꝑore āmoto vl̄ mortuo vices ei⁹ gerit p: ꝯſtitutōes. Unde reputaꝫ ordinarius. Uñ ſic ꝓhibētes faciūt ꝯtra declarationē pape. Inter cūctas: qđ eſt hereticū: ex quo ē ſemel declarātū: ſicut de notionib⁹ ꝛc̄. Uñ curat⁹ ſic ꝓhibens dꝫ excipe epm: legatū: papā: ſūmū pniariū: ꝛ archiepm duꝫ viſitat: ꝛ hñtes ab eis ptātē. Eps vero p̄dictos: niſi ſeipm. Et ſic dꝫ ꝙ qlibet excipiat ſuos ſupioꝛes. Ubi ſciēdū ē ꝙ añ ꝯſtitutionē. Inter cūctas. frēs aūcte epoꝝ poterāt audire ꝯfeſſines religioſoꝝ ꝯ ihibitionē abbatū ꝛ abbatiſſaꝝ ſi erāt nō exempte: vel aūcte pape ſi erant exempte: ſicut enim no n poteſt ꝓhibere abbas vel abbatiſſa monacho vel monali cōfiteri pape: vel epo: ſic nec ei⁹ vicario. Sed p illam ꝯſtitutionē frēs ꝓhibent audire religioſoꝝ ꝯfeſſiones ꝯ illoꝝ ſtatuta vl̄ ihibitionē ſupioꝛū. ¶ 3⁹ effect⁹ ē ꝙ tenet curat⁹ ei euchariſtiā miniſtrare: ꝛ alia ſacr̄a: ex quo dicit ſe ꝯfeſſus illi q potuit eū abſolnere. ¶ Sꝫ vr̄ abſurdū ꝙ teneaꝫ dare euchariſtiā ei cui⁹ ignoꝛat ꝯſciaꝫ. Sic.n. vteret claue diſpēſandi omiſſa claue diſcernēdi: admittēdo foꝛte īdignū. Et repellēdo dignū. Sꝫ dico ꝙ non: ſꝫ cū eque bona ꝛ ſecura ꝯſcia: imo tutioꝛi pōt eū coīcare q ꝯfeſſus eſt ſine licētia ſua habēti ptātē ſicut illi qui ꝯfeſſus ē de licētia ſua vel ſibi: qꝛ vicari⁹ curati nō reuelat ſibi ꝯfeſſionē. Uñ equalr ſcit ꝯſciaꝫ ꝯfeſſi vicario epi: ſicut ꝯfeſſi vicario ſuo. Itē plus p̄ſumit de eo q factus eſt eps p ꝓuiſionē pape q̄ꝫ pelectionē canonicoꝝ. qꝛ ſacrilegy iſtar ē dubitare vtꝝ dignus ſit q̄ elegerit īperatoꝛ. Uñ curat⁹ dꝫ p̄ſumere ꝙ melius ē ꝯfeſſus q ꝯfeſſus ē ei quē papa: vel eps elegit ꝯfeſſorem p totū mundū vl̄ oyoc̄. ꝓuidēdo de ipo ſuis ſubditis: cū eps nō debeat hoc ꝯmittere niſi viris potētibus ī ope ꝛ ſmone. ō offi. ordi. Inter cetera. q̄ꝫ q ꝯfeſſus ē illi quez elegit ipe ꝓꝓrio arbitrio de licētia gnāli curati. Itē magis p̄ſumit de idoneitate ei⁹ quē ſuperioꝛ p̄latus p̄ficit q̄ꝫ quē īferioꝛ. Uñ lex iulia ambit⁹: ceſſat in vrbe ī qua oēs p̄bendas vacātes ꝯfert petrus q pecuniā ſymonis abiecit. Sꝫ gicçi donū petyt: qđ magr̄ repulit. Uñ curatus magis dꝫ reputare bene ꝯfeſſū parochianū ſuū q eſt ꝯfeſſus pniario epi q̄ꝫ vicario ſuo ꝓꝓrio. Et hoc veꝝ ē qñ ꝯſtat ꝙ ē cōfeſſus. Sꝫ dicit Tho. ꝙ dꝫ ſibi credere. Hoſtien. āt ꝙ imo dꝫ p̄bare. Sꝫ ea q̄ domi fiūt nō p̄nt p̄bari niſi p eos q domi ſunt. Cōfeſſio vo fit a ſolo ſoli. Et ſi teſtes vocarent: non tñ poſſent teſtificari de ꝯfeſſiōe: qꝛ foꝛte loco ꝯfeſſiōis confabulabātur. Uñ ſi eēt p̄ſona min⁹ fide digna oporteret ꝙ cōfeſſoꝛ teſtificaret: ſꝫ plus ñ regrit: ſi āt fide digna: credendū eēt ſibi de ꝯfeſſiōe ſicut de pctis. Silr qñ confitēdo dicit dñe non hēo ꝙ ego ſciā mortalia: nec placet mihi de venialib⁹ confiteri: peto euchariſtiā: pōt ſibi dare euchariſtiā bona ꝯſcia: imo tenet. ḡ a ſili qñ dicit dñe nō hēo mortale ō quo non ſiꝫ ꝯfeſſus poteti abſoluere: ꝛ tanto plus q̄ꝫto credibilius ē hoc q̄ꝫ illō: vñ eq̄ tute vel tuti⁹ pōt coīcare confeſſū ſine licētia ſua hñti ptātē epi ſic̄ ꝯfeſſū ſibi: vl̄ alteri ō licētia ſua ſpāli vel gnāli: noīatiꝫ vl̄ idiſticte. Et vtrūqꝫ declaratū e p cōſtitutl̄. Inter cūctas: ꝙ. ſ. ꝯfeſſo bꝫ tenet curat⁹ dare ſacr̄a: ꝛ ei credere: niſi ī duob⁹ caſib⁹. ſ. qñ ē excoīcat⁹ vl̄ notoꝛi⁹ pctōꝛ. ¶ 4⁹ effectus ē. ꝙ nō tenet eadē ꝯfiteri iteꝝ: ſicut ī eadez decretali dr̄. Et licet q̄ꝫtū ad alia puta ꝙ teneaꝫ credere vl̄ miniſtrare ſacr̄a videaꝫ ſpāle in fribus: tñ q̄ꝫtū ad hoc ꝙ nō tenet iterare ē ius cōe: ñ obſtante ꝯſtitutione. Dis vtriuſqꝫ ſer⁹. Uñ ī ꝯſtitutl̄. iter cūctas ſic dr̄. Nec ꝯfeſſi frib⁹ pctā illa ō q̄bus eis ꝯfeſſi ſunt ꝛ abſoluti penitētes de illis ſacerdotibus ꝓꝓrys tenaneaꝫ: ſic̄ ꝛ alys ſi tenenaꝫ iteꝝ ꝯfiteri: non obſtāte gnālis ꝯſtitutiōe: que ſano ītellectu (ne ſequaꝫ ꝙ p̄ pniaꝫ dimiſſa pctā quis ꝯfiteri debeat: ꝛ ꝙ liberatus ōbitoꝛ adhuc ad ſoluendum remaneat obligatus) ītelligēda ē. De illis aūt ītelligit qui peccata ſua alys ꝯfiteri ſaluberrime neglexerūt. ¶ 5⁹ effect⁹ ē. ꝙ p̄ hanc ꝯmiſſionē fit iudex q non erat. Cum.n. ad abſoluēdū regraꝫ ptās ordinis ꝛ iuriſditionis: q̄ꝫ ab hñte ordinē ꝛ iuriſditionē vel tm̄ iuriſditionē: poſſit h̄ audiētia ꝯmitti hñti ordinē: q̄ꝫ ñ hēat iuriſditionez: puta ſimplici ſacerdoti ñ curato ſic̄ curato: non tñ eꝰ ſacerdos ñ curat⁹ p̄t hoc ꝯmittere vl̄ curato vl̄ ſacerdoti. Et rō diuerſitatis eſt qꝛ ñ equalr he due ptātis trāſfundunt̄. Habēs.n. ordinez ſola ꝯmiſſione ñ trāſfert ordinē: ſꝫ ſolū ordinando ſacr̄alr ſiue ſit iudex ſiue ñ. Sed iuriſditio ab hñte eaꝫ ordinarie ſola cōmiſſiōe trāſfert̄ idr̄nter p̄uato: q nullā hēbat: ꝛ ei q hēbat aliquā ſꝫ nō iſtā: vel reſpectu iſti⁹. Uñ. ff. de offi. ei⁹ cui mādata eſt iur. Et ſi p̄toꝛ ſit is cui mādata ē iuriſditio nō tm̄ vice ſua fungit̄: ſꝫ illi⁹ q mādauit: vnde oio accidit ꝙ ſit p̄toꝛ: ita ꝛ in ꝓpoſito. Uñ q pōt eligere ꝯfeſſoꝛē idr̄nter quēcūq̄ ſacerdotē pōt accipe: niſi ꝙ ſi ē religioſus cuꝫ ſine ſuo ſupioꝛe ñ habeat velle nec nolle: ſine licētia ſui ſuperioꝛis nō dꝫ audire: niſi aūcte ſupioꝛis ſpāliter ꝛ noiati ſibi ꝯcedaꝫ: q vellet ꝛ poſſꝫ eū ī h̄ eximere: ſic̄ ē papa. Si enī religioſus p̄t iure ordinario eē auditoꝛ ꝯfeſſionū ſecularīū: ſicut qñ ſit curat⁹ ī parochia: multomagis ex cōmiſſione: cū hoc ſit minoꝛis dignitatis: ꝛ min⁹ p hoc ſe īmiſceat ſecl̄o: q̄ꝫuis ꝛ hec ſit elemoſyna ſpūalis: ꝛ ad religionem pertinēs. Qꝛ aūt religioſus aūcte īferioꝛis q nō pōt eū eximere nō debeat cōfeſſiones audire ſine lnīa ſui īmediate pꝫ p ſil̄e ō electōe. c. Si religioſus: vbi dr̄. Electōl ō ſe fcē nō pōt nec dꝫ aſſentire ſine ei⁹ lnīa. Sec⁹ aūt ſi p papā eēt de ipo noiatim ꝓuiſū. Qꝛ aūt dictū ē ꝙ aūcte pape pōt: videt ꝯ illā decre. de iudeis. Qꝛ ſit laudabile. ¶ Sꝫ dꝫ ꝙ quando religioſus ſub gnālitate incerta accipit auctoritatem pape: requirit̄ de mēte pape aſſenſus p̄lati: ſicut fuit ibi qñ papa oīb⁹ religioſis q vellent adherere illi p̄dicanti paganis dabat auctoritatē. Sed qꝛ merita nō noue rat: ideo coexigit aſſenſū p̄latoꝝ. Ubi āt papa noīati eligit religioſū ad aliqđ offm̄ p̄ſumit̄ iduſtriā p̄ſone noſce. Uñ non requiritur alteri⁹ lnīa: ſiue p īquiſitiōe ſiue p p̄dicatōe: ſiue audientia confeſſiouum: ſiue p p̄latōe. ſiue p epiſcopatu: ſiue p alio quocūq̄. ¶ Sexta ꝓ ē: ꝙ iſtos effect⁹ nō hꝫ ꝯmiſſio ī p̄ſonis reꝓbatoꝝ ordinū: ō gb⁹ dr̄ ō reli. do. c. i. lib. 6. Perſonis aūt p̄dictoꝝ ordinū īterdicim⁹ quo ad extraneos officiū p̄dicatōis: ſepulturā ꝛ cōfeſſionū audientiā. Uñ qꝛ nec p̄dicāt nec ad ſepulturā recipiūt: mirū eſt quomodo cōfeſſiones audiunt: niſi foꝛte dicatur ꝙ auctoritate epiſcopi: ꝙ ſic pōt abſoluere a ſnīa iuris excoīcationis ꝛ ſuſpēſionis: ꝛ īterdictū relaxare vel āmouere: vbi iuris conditoꝛ nō retinuit: ita poteſt cū illis diſpenſare ab ſoluēdo ab illa ſuſpēſione: vel ammouēdo īterdictuꝫ quo ad certas p̄ſonas: nō min⁹ q̄ꝫ ab vna tota ciuitate. Tamē cū manēte cā māeat effect⁹ cū ſit eis īterdict⁹: q̄ꝫdiu ī illo ſtatu manerēt audire: videt̄ epo eē idiſpēſabile cū eis ſtatu manēte. Quicqd tñ eps poſſit īferioꝛ epo ñ p̄t ſniaꝫ iurī relaxare: niſi ſibi expreſſe cōmittaꝫ. Et ſic de lnīs ſimpliciū curatoꝝum ſacc̄ati nō poterant nec poſſunt cōfeſſiōes audire. ¶ Septia ꝓ eſt: ꝙ q audit cōfeſſiōes ex cōmiſſione nō iure ſuo perdit ptātem ſu ā delegāte mortuo vl̄ amoto. Et idem foꝛte eſt ipſo excoīcato vel ſuſpēſo niſi i cōfeſſiōe iā īchoata: ī q̄ audit ex tunc q̄ſi iure ſuo. ſic vt ētp dit ptātem illo reuocante: qꝛ ſoluitur iudiciū vetante illo qui iudicare iuſſit. Unde ſicut epo mortuo vl̄ trāſlato officialis ceſſat ī cauſis: ſic debet ceſſare pniarius ī ꝯfeſſiōib⁹ audiēdis: niſi ꝙ p̄t abſoluere de peccatis iā auditis. ō off.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dele.c.Gratũ ꝛc.Relatũ:qꝛ morte mãdatoꝛis expirat mã datũ.Silr si dedit cfessoꝛẽ monialibus expirat ptãs nisi eẽt rectoꝛ eaꝫ cui ex officio q̃si ꝑoꝛat⁹ vl rectoꝛie esset au diẽda annexa.Et tũc esset q̃si oꝛdinarius.¶ Uidereẽ tñ ꝙ nõ silr expiraret ptãs delegati:delegãte excõicato vel suspẽso sicut moꝛtuo vl ammoto:qꝛ i ꝑmo casu retinet de legãs iurisditionẽ lz nõ vsũ:i zo ãt neutrũ.Ad hoc ãt ꝙ de legat⁹ vtaẽ iurisditiõe regrit ꝙ delegãs i delegãdo gdez bẽat ꝛ iurisditionẽ ꝛ vsuz eius:qꝛ delegare ẽ vsus iurisditi onis.Sed postq̃z delegauit nõ regrit ꝙ bẽat vsũ:qꝛ vsus eius nihil facit:g̃ ꝛc.¶ Sz posset dici ꝑbabilr ꝙ si eps nõ existẽs excõicatus vel suspẽsus istituit officialẽ ꝛ pniariũ ꝛ postea excõiceẽ: nihilominus vterqz ꝑt ꝓcedere in suo officio:qꝛ vtiq̃ vice ei⁹ g iurisditionẽ bẽt lz nõ vsũ ꝑ se.Si ãt iã erat excõicatus officialg gdẽ nihil agit:qꝛ istitutio vl cmissio ñ tenuit.Et sic itelligi ꝑt de offi.vicaꝛy.c.i.§. vlti. li°.6.De pniario ãt vr secus.qꝛ ẽt nõ sacerdos vl nõ cfecra tus g min⁹ bẽt q̃z excõicat⁹ cõmittere ꝑt:qꝛ nõ ẽ tã cõmis sio q̃z pmissio:qꝛ iure suo sacerdos audit cfessionẽ:ꝛ cmit tẽs tm̃ ẽ cã sine q̃ nõ:ꝑꝑ parochiaꝫ diuisionẽ ꝛ eccl'ie ꝓhi bitionẽ.Qñ ãt cõmittẽs moꝛiẽ vel amouẽ:nõ ẽ dria ĩter comissariũ in foꝛo pniali ꝛ iudiciali:qꝛ vtriusqz ptãs expi rat q̃tũ ad negotia nõ cepta.Sz nos bẽm⁹ ꝓuilegium ꝙ epis moꝛtuis g nobis ptãtez suã comiserũt vl cõcesserũt possum⁹ illa vti vsqz ad cfirmatiõez succesſoꝫ.Et multo magl ꝶz cstitutõez nouã.Inter cũctas.si frres vtãẽ aucte pape fcã pñtatõe eꝑo illo moꝛtuo pñt vti vsqz ad cfirma tõez noui:cui ẽ noua pñtatio faciẽda.Silr ꝓuilegiũ bẽnt i gsitoꝛes hꝛetice pꝛauitatis a papa positi ꝙ moꝛtuo man datoꝛe nõ expiret mãdatũ:ẽt q̃ ad negocia nõ icboata i iu dicio ꝛ nõdũ emersa:ꝺ hereti.c.Nõ alig.li.6.¶ Ad argu᷒ dicẽdũ ꝙ illa ẽ opinio falsa:qꝛ curatus ẽ oꝛdinarius:iõ ꝑt vicariũ ad libitũ aduocare. Questio. V.

Queritur gnto vtrũ cfessio dimi diata iterari debeat.Et videẽ ꝙ nõ:qꝛ nõ ẽ necesse vt ꝙ semel cfes si sum⁹ iteꝫ cfiteamur:de pnia di.i.c.Mẽ surã.§. Nõ ita.sz dimidiãs cfessionẽ cura; to ꝛ eꝑo rite cfiteẽ i casu i quo curatus nõ ꝑt eũ absoluere:ꝺ oĩb⁹ nec episcopus vlr nisi de suis:qꝛ ñ teneẽ cfiteri illi g ñ vlt vel non potest eũ absoluere.g̃ ꝛc.¶ Cõtra.qꝛ videẽ ꝙ ẽt rite ñ facta nõ de beat iterari.Nõ eniz rite fit illi g nõ ꝑt absoluere: sz cfes sus tali q ꝓp occultũ ipedimẽtũ nonpotuit absoluere nõ teneẽ iteꝫ cfiteri:qꝛ nõ iudicabit ꝺs bis i id ipz:ideo ꝛc.¶ Respõdeo.circa istã q̃stionẽ sũt videnda tria. ꝑmo de itegritate ꝛ dimidiatiõe absolutõis i casu quo q̃riẽ. zo de tegritate cõfessionis. 3o ꝺ iteratione cõionis in generali.

Circa ꝑmũ sũt gnqz modi dicẽdi.Prim⁹ est ꝙ cfitẽs debet dicere oĩa peccata sua sacerdoti:ꝛ ille ipz nõ absolutũ debet remittere ad supioꝛẽ:g debet eũ itera to de oĩbus audire ꝛ absoluere: vel cõmittere iferioꝛi ꝙ absoluat de oĩb⁹:ꝛ sic tota cfessio fit vni:ꝛ tota absolutio ẽ ab vno.Sz dicẽdũ ꝙ iste mod⁹ si fieret:recte fierz sz nõ fit.Ecclesia enĩ obseruat ꝙ iferioꝛ audiẽs totã cfessionẽ absoluat eũ de casibus gbus ꝑt.supioꝛ ãt ad quẽ remittit audit solũ articulũ ptinẽtẽ ad se:ꝛ de illo absoluit.¶ Pꝛe terea de qua re iudex cognoscit de ea sniare debet nõ cõ mittere.Pꝛius enĩ audiẽ qs q̃z eius absolutio cõmittaẽ. Et frustra fit ei cfessio a quo nõ spaẽ absolutio.Itẽ nemo cogiẽ bis idẽ peccatũ cfiteri.Sz ad hoc diceret ꝙ verus ẽ simplr ꝛ ꝑ se:sz ꝑ accidẽs ꝑt ctigere.Nã si pꝛimo cfitere tur supioꝛi nõ oporteret postea alteri cõfiteri:cũ ille de oĩ bus possit absoluere.Nec videẽ ꝙ debeat remittere post cfessionẽ nõ absolutũ sz absoluẽdũ:qꝛ sic cogit bis eũ idẽ cfiteri:cũ nõ possit ipius peccatũ scribere fm quosdã:q̃z tuis pniarij ctrariũ faciãt.Et g stati ꝑt dare bñficiũ nõ de bet:differre nec ad aliũ mittere.Sed si aliqs cfiteẽ illi g nõ ꝑt eũ absoluere tũc ꝑ accñs ẽ ꝙ teneat itez cfiteri po tenti absoluere vt absoluaẽ. ¶ Scds modus dicẽdi ẽ ꝙ iferioꝛ audit totã cfessionẽ:ꝛ de oĩb⁹ absoluit: remittit tñ eũ ad superioꝛẽ:non quidẽ absoluendus a peccato:sed vt absoluatur ab obligatione pꝛecepti: quo tenetur se pꝛe sentare supiori:cui reseruaẽ cognitio taliũ pctõꝫ.¶ Sz istud minus valet:qꝛ ecclesia nõ ꝑt ꝓcipere ꝙ rite cfessus ꝛ absolut⁹ iterato eadẽ cfiteaẽ: tũ qꝛ ꝶz istũ modũ suffice ret pctõri venire ad eꝑz ꝛ dicere ei peccatũ suũ ꝛ stati rece dere:nõ expectata absolutiõe cũ iã sit ab oĩb⁹ absolutus. hoc eni faciẽdo ipleuit ꝓceptũ:istd ãt est ridiculũ:nec obꝶ uaẽ ab ecclesia.Supioꝛ eni ꝛ cfessionẽ audit ꝛ sacraẽlr ab soluit ꝛ ipõit pniaz.Sz ad hoc posset dici ꝙ veꝫ ẽ simplr ꝛ ꝑ se ꝙ ecclia nõ ꝑt eũ cogere ꝛ artare ad cfitendũ bis id ipz:qꝛ nõ ꝑt mutare sacra quo ad necessitatem ꝙ.s.faciat sacrz necessitat i tota ecclesia id qꝺ ẽ volũtatis: sicut nec eꝰ ꝑt facere baptismũ ꝛ pniaz q̃ sũt necessitatis ꝙ sint so lo volũtatis q̃z̃uis sit dissile:qꝛ papa ñ ꝑt cꝛa ꝓceptũ dei: sz ꝑt ꝑter ꝓcepta dei facere noua ꝓcepta.Dico ãt gñalr:qꝛ si necetfitas ecclie regrat ꝑt aliquẽ cogere ad mrimoniũ puta filiã regis aut filiũ:vel ad oꝛdinẽ suscipiẽdũ aut cfir mationẽ.Sz i gñali hoc statuere ꝙ oẽs ꝟberẽt ꝛ nulls cõ tineret vl ꝙ oẽs susꝯcipẽt sacros oꝛdines ꝛ nullus ꝟberet nõ videẽ. Nec obstat ꝙ statuit ꝙ oẽs semel i anno cmuni cẽt i pascha:qꝛ vel illd semel necesse erat i vita sicut i pnia. Sicut enĩ diciẽ nisi pniaz egeritis oẽs simlr ꝓibitis.sic nisi mãducaueritis carnẽ filij hois ꝛc.vel hoc nõ ẽ mutare ali ud i sacrõ:qꝛ essẽtia illi⁹ nõ cstitit i vsu sicut i alys.Põt ẽt facere ꝙ cõferre sacrm̃ sit i ꝓcepto ẽt necessitatis qꝺ susci pe ẽ volũtatis:qꝛ curat⁹ ꝛ eps teneẽ ex statuto eccl'ie ꝛ xpi diceẽ] pasce oues meas:mistraẽ:subditis eccl'iastica sacra. Sz si susceptio sacrĩ sit ei⁹ eẽntia tũc susceptionẽ necessa riã facere volũtariã vl eꝰ:eẽt mutare istitutionẽ sacrĩ ꝛ fi nẽ:qꝛ ꝑꝑ susꝯcipiẽtẽ ẽ sacrz: nõ ꝑꝑ dãtẽ. Licet g̃ simplr ꝛ ꝑ se eccl'ia nõ:possit statuere vt ꝶa cfessio q̃ de se ẽ volũtaria sit necria tñ ꝑ accidẽs ꝛ ꝶz qd ꝑt vt videẽ:statuendo .s. ꝙ null⁹ possit absoluere a tali pctõ simplr nisi talis supioꝛ. Inferioꝛ tñ possit absoluere a culpa sꝺ tali pacto ꝙ remit tat ad supioꝛẽ ꝑ absolutiõe a culpa ꝛ pena.Et tũc si ille g iferioꝛi cfiteẽ recipit absolutionẽ ab illo sibi exponẽte ꝙ nõ ꝑt eũ absoluere nisi sic ꝙ vadat ad supioꝛẽ iteꝫ cfessu rus eo ipe spõte se obligat ad iteꝫ cfitẽdũ:ex quo sub tali pacto recipit absolutionẽ. Iste igr̃ mod⁹ nõ ẽ ꝟueniẽs:nõ qꝛ eccl'ia hoc nõ possit statuere sz qꝛ ꝶm cõez ritũ hoc non ꝶuat:ꝛ ẽt qꝛ frustra audiret: exquo absoluere non posset.

¶ Tertius modus dicẽdi ẽ ꝙ nõ obstante ꝙ iferioꝛ absol uat de casibus ptinẽtibus ad ipz ꝛ supioꝛ de casu ptinẽte ad se ẽ tñ vna absolutio:qꝛ quilibet eoꝫ absoluit vt mini ster dei:g ẽ vnus:lz mistri sint plures.¶ Sz istd nõ valet qꝛ sic̃ mist̃er nõ absoluit nisi i vice dei sic nõ fit ei cõfessio nisi vt mistro dei.Si g̃ absolutio q̃ fit a pluribus mistris ẽ vna ꝑꝑ vnitatẽ dei cuius mistri sũt:eodẽ mõ cfessio facta pluribus erit vna ꝛ sufficiẽs.Sed ad hoc posset dici:ꝙ qꝛ hõ nõ ꝑt cuerti ad deũ ꝑ parte ꝛ ꝑ pte auerti a deo:q̃z̃tũ i se ẽ debet facere ꝙ ad deũ cuertaẽ itegre.Sz qñ nõ ẽ i eo defectus excusaẽ.Uñ sic̃ ñ teneẽ cfiteri itegre nisi ꝺ q b⁹ recolit:sic cũ cfeo sit ꝑꝑ absolonẽ ñ teneẽ cfiteri itegre nisi illi g itegre absoluere ꝑt.Itẽ ñ teneẽ dimittere illũ q ꝑt de gbusdã ꝛ est suus oꝛdinarius ꝑꝑ illũ a quo ꝑt absolui de oĩbus:qꝛ nõ ẽ culpa sua ꝙ iferioꝛ nõ posset de oĩb⁹.Uñ sufficit ꝙ iferioꝛi cõfiteaẽ de illis de gbus ꝑt absolui:ꝛ ab soluaẽ:ꝛ de reliquis supioꝛi ꝛ absoluaẽ. Absurdũ enĩ ẽ ꝙ teneaẽ cõfiteri illi ꝺ vno peccato de quo ille nõ põt eũ ab soluere.Et rursũ absurdũ ẽ ꝙ non possit cõfiteri illi g põt eũ absoluere: ꝛ iquãtũ ꝑt.Et sic vtrũqz dimidiabiẽ licite.

¶ Quart⁹ mod⁹ dicẽdi ẽ ꝙ cũ ꝑ peccatũ hõ delinq̃t i deũ ꝛ eccl'iaz iõ idiget recõciliatiõe q̃z̃tũ ad vtrũqz. Quãtum g̃ ad recõciliatõez q̃ fit ꝺo cfeo ẽ faciẽda vni itegral'r ꝛ ille

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

de oīb⁹ absoluit eū: ⁊ deo recōciliat. Sz q̄tū ad recōciliatiōez q̄ fit ecc̄lie pl̄es pñt eū diuisiz recōciliare: vn⁹ ō vno: ali⁹ de alio: put placet ecc̄lie ordinare. ¶ Sz istō possz sustineri si appareret q̄l̄r p pctm̄ occultū al̄r delinquat i deū al̄r ī ecc̄liaz. qz tūc ꝓbabile eēt q⁹ al̄r recōciliaret pctōz ō al̄r ecc̄lie. sz nō appz q̄l̄r pctm̄ occultū al̄r sit ɔ deū al̄r cō tra ecc̄liaz: lz ō pctō notorio possz hoc dici rōne scādali: qō forte ēt nō ē vez: qz ēt rōne scādali ē ɔ deū. Eadē ergo ē re cōciliatio q̄ gs recōciliat ō ⁊ ecc̄lie. qz p sacr̄alē absolutionē: circa quā ecc̄lia nō hz aliqd īmutare: cuiuscūqz talis re cōciliatio fiat. ¶ Posset tm̄ dici q⁹ oz illi cui p̄mo cōfitet dicere: sil̄ oia pctā mortalia. ⁊ ille oz eū absoluere q̄tū pōt. Pro his aūt ō q⁹ nō pōt oz eū remittere ad superiorez: q de illo audiat ⁊ absoluat: vl̄ cōmittat. Ubi sic ē distiguē dū. ⁊ iste ē q⁹nt⁹ modus dicēdi. qz aut oia sūt venialia aut oia mortalia: aut q̄dā mortalia q̄dā venialia. Jn p̄ casu pōt absolutio dimidiari i differēter a supiore ⁊ iferiore. qz hoz remissio nō hz cōnexionē: nec quo ad ꝓritōez: nec quo ad cōfessionē: nec p ꝓñs absolutionē. Qm̄ aūt sūt retēta mortalia ⁊ nō retēta venialia: ꝓstat p idē q⁹ supior pōt absoluere de mortalib⁹ sine hoc q⁹ absoluat ō venialib⁹. qz mortale pōt remitti nō remisso veniali. Ecōtrario aūt remitti non pōt veniale sine mortali. sicut nec vnuz mortale sine alio mortali. vñ tūc ē idē qō i scdo casu: qm̄ oia sūt mortalia. Et qdē ecc̄lia romana sic v tit̄. Absoluit a maiorib⁹ mortalibus remittēs p miorib⁹ absoluēdū. ⁊ iō supponēdū q⁹ ita pōt fieri: quo supposito pari rōne ꝑt fieri eō. qz de mortalibus nō min⁹ pōt remitti mai⁹ sine minori q̄ eō. Propter qō qua rōne supior pōt absoluere de retētis nō absoluēdo de cōcessis: eadē rōne iferior eō de ꝓcessis tm̄. qz exq̄ iste ē absolut⁹ quo ad deū vt supponit̄ ex ꝓritōe quā oñdit id qō ē ex pte ecc̄lie: ꝑt dimidiari i foro pñiali: sic̄ i foro iudiciali ꝑt q⁹ absolui ab vno iudice ab vna sn̄ia: ⁊ ab a⁹ ab alia. īmo ēt si nō eēt cōtrit⁹ sz attrit⁹ idē ē: qz disp̄ō ad gr̄az pōt dimidiari. Et sic̄ i dispōne actuali q̄ ē p actū liberi arbitrij quo oz ī spāli ō oīb⁹ cōteri: multi act⁹ ꝓcurrūt: ex q⁹ ꝓritio gnālis sequēs fit dispō pfecta ad gr̄az. sic ex ꝓfessiōib⁹ factis diuersis causat̄ dispō ornat⁹ pfecta ad gr̄az. ⁊ sicut q̄ aliqs inungit̄ diuerse sūt vnctōes: quax q̄libet hz separatā formā ⁊ separatā mām: ⁊ oēs sūt necessarie: ⁊ oīb⁹ pfectis tūc ex vi sacr̄i sequitur effect⁹ ⁊ nō añ. Et idē eēt si cāus mortis p̄imi mīstri cogeret mīstros multiplicari. sic ⁊ hic: qz absolutio respectu ecc̄lie pōt dimidiari. ⁊ dispō respectu dei. Jnde ē q⁹ vi clauiuz q̄ ꝓpleta ē vltia absol'o: tūc seq̄t effect⁹ ⁊ nō añ. Et nō ē dubiū q⁹ supior pōt de oīb⁹ absoluere: vel ō oībus absoluēdū remittere. Et lz ō potētia absoluta possz cōmittere maiora sine miorib⁹: nō tm̄ de potētia ordiata. qz si pn̄iarius ep̄i possz absoluere solū de ep̄alibus: qcūqz iret ad eū notaret se eoipso ō illis: cū ō alys nō possit absoluere. ꝓpter qō simō legat⁹ reuocauit illā clausulā ꝓcily cōpēdien̄. q̄ ꝓhibet̄ ꝑlatis cōmittere fribus nisi maiora crimia. Pōt igit̄ absoluere supior de oīb⁹. si tm̄ oia velit audire: al̄r nō. Jnferior aūt nō. qz sicut si absoluerz ō excoicatōe a supiore retēta nihil ageret: sic ēt ō pctō. qz a nō suo iudice lata sn̄ia nō tenet i eo i quo ē nō suus iudex. lz teneat i alys: vt si ab ordinario ē appellatū i vna cā: remāet iudex i alys: nō i illa. ꝓpter qō sn̄ia sua sup illa nō tenet. Jta est hic. Sz vtile p iutile non viciat̄ i illis que recipiūt diuisionē. vñ si absoluit ab oīb⁹: valet absol'o i casibus suis: nec plus oz ad eū redire: sz nō i alys. sz si casus reseruat⁹ ē maioris excoicatōis vel minoris nullo mō ꝑt añ absolui q̄tū fuerit remissus absolut⁹: qz nō ē capax sacr̄oz. sz dato q⁹ hō iste ō quo ē posit⁹ casus nō possz absolui ab iferiore ab oībus: nec supior vellet ō oībus. tenetur tm̄ vni dicere oia. qz licet iferior tūc nō possit absoluere ab oīb⁹: post remissionē tam̄ potest ab oībus absoluere: siue ille superior absoluerit siue nō: siue sit ordinari⁹ siue ei⁹ vicari⁹.

Non q⁹ iste possit ꝓmittere: sz qz talis est itentio retinētiū sibi casus: q⁹ postq̄tū mandatū supioz receperit extūc nihil retinēt: qz ex tūc nolunt istū ad se redire quē remittūt. Et itez decretalis dicit oia sacerdoti non sacerdotibus.

Quantum ad z^m de ītegritate ꝓfessionis sciendum q⁹ vna ē cōclusio oium. s. q⁹ confessio est ītegre faciēda illi q vult ⁊ pōt audire ⁊ absoluere ō oībus: ⁊ si nō p tūc saltē p tpe debito. i. post remissionē. Dec autē ꝓcl'o ꝓbat̄ tripl'r. ꝑmo a Thoma sic. Sicut ē i medicia corporali sic ī spūali: q̄ ē pn̄ia. sz i illa sic ē: q⁹ oz medicū nō solū vnū morbū: sz totā corporis dispōnē scire: p eo q⁹ vn⁹ morbus aggrauat̄ ex alio: ⁊ qō ꝑdest ad curationē vni⁹ morbi nocet alij. ergo sil̄r oz q⁹ sacerdos cognoscat oia: qz ex quolibet aliō recipit grauitatē. ⁊ medicina q̄ valet ad vnū peccatū possz eē icitatiua alteri⁹. ¶ Sz qdā dīt hāc rōnē nō neci⁹ ꝓbare: q⁹ necessariū sit oia pctā sil̄ cōfiteri vni ⁊ eidē. sz q⁹ ē valde ꝓgruū. qz ꝑm eā nō ē necesse oia pctā sil̄ ꝓfiteri: nisi rōne grauitatis: quā vnū sortit̄ ex alio: vel rōe medicine q̄ ꝑdest ɔ vnū ⁊ nō ꝓtra aliū. sz rōne p̄mi ñ oz hoc ponere. qz circūstātie aggrauātes nō mutātes spēm nō sunt ō necitate ꝓfessiōis: sz vnū peccatū lz grauitatē ex alio recipiat ñ tm̄ nouā spēm. q̄ ꝓpter hoc nō ē necio faciēda. Jtē nec pp z^m. s. pp medicinā. qz vel loqmur ō medicia q̄ morbū expellit. vl̄ q̄ ꝑseruat. Medicina aūt q̄ expellit morbū vni⁹ pcti nō ē ꝓtraria medicie alteri⁹. qz eadē ē expellens oē pctm̄. s. gr̄a. Jtē nec rōne medicie ꝑseruatiue. qz nō ē de rōne vere pn̄ie: q⁹ hō ab ea nō possit excidere: vt patuit supra. Nec ē necessariū ad verā medicinā q⁹ exhibeant̄ oia remedia ɔ recidiuū. pz q̄ q⁹ nō ē necessariū: nec ꝓpter medicinā expulsiuā nec pp ꝑseruatiuā. iō ⁊c. Jō ipsi ponūt ad hāc ꝓclonez rōnē suā q̄ talis ē. Cōfessio rñdet ꝓritōi: sicut signū signato. qz ea q̄ sūt ī voce sūt signa passionū q̄ sunt in aia: ⁊ etiā p sil̄e. qz p ꝓritionē fit mētalis cōfessio coram deo. sicut p cōfessionē vocalē fit manifestatio pctōz coram ministro. sz ꝓritio nō pōt eē ō vno pctō sine alio. q̄ nec cōfessio

¶ Sz dōm ad h. Cū dīt ꝑmo q⁹ circūstātie si ñ mutāt spēz nō sūt ⁊c. dōm q⁹ nō iō circūstātia ptinet ad necessitatē cōfessiōis: qz mutat spēm. sz qz ē distinctū pctm̄ p se. vñ si non mutaret ⁊ eēt distinctū pctm̄ nūero: eēt cōfitendū. Sz ex hoc q⁹ addit spēm nouā: sequitur q⁹ differat subal'r i genere moris. q̄uis sit idē nūero ī gn̄e nāe. Qz igr̄ vnū pctm̄ ex h q⁹ circūstat aliō: sic eū aggrauat: lz citra spēm: q⁹ tm̄ remanet ab eo distictū. pp hoc. s. ē cōfitendū: qz aggrauat ⁊ nihilomin⁹ manet distictū i gn̄e pcti mortalis: ¶ Sz pp h̄ nō veritatē nō ē ad hoc satisfactū. qz lz oē pctm̄ mortale distictū distincte sit cōfitendū: tm̄ argumētū q̄rit: q̄re nō solū distincte: sz ēt sil̄ō oīb⁹ alys ī eadē ꝓfessione ⁊ eidē: c⁹ rō si dicat̄ grauitas ꝓbatū ē. Et iō dōm q⁹ Tho. i hac mā q̄ nō ē demr̄abilis: demr̄are nō itēdebat: sz ꝓbabil'r p̄suadere. Et iō rō ꝓbabilis ē. Qō āt dicit de medicina expulsiua verū est. qz siue sit ꝓritio siue gr̄a: siue cōfessio: siue absol'o: siue satisfactio: ista expellit per se oē peccatū. Nō aūt inducit per se ad aliquod peccatum: nisi forte per accidēs. sic̄ hō ō bono ope gloriatur in q̄tum hz. Nec de ista intēdit Tho. sed de ꝑseruatiua. Quāuis aūt nō sit de ratione vere pn̄ie nō recidiuare: tm̄ ō rōne vere pn̄ie ē q⁹ hō sic peniteat q⁹ si bi possit dari remediū ne recidiuet. vel ne hēat occasionez tātā recidiui sicut p̄i⁹. sicut ō rōne pfecte ⁊ vere medicie ē sic curare morbū q⁹ nō remaneāt vestigia ⁊ readducētia morbū. Jtē ad hoc q⁹ medic⁹ adhibeat medicinā pfectaz: sic debz sibi morbus detegi q⁹ possit ei perfecta medicina adhiberi: siue adhibeatur siue non. Nihilominus apparz q⁹ Tho. non intendit vniuersal'r ō em̄rare. quare cōfessio semper debet esse integra: qz lz ita sit in quibusdam pctis ɔrys: nō tm̄ oia sūt ꝓtraria. imo aliqm̄ peccatoz ñ hz aliqō pctm̄ alteri ɔriū: sz sil'e: imo raro hō afficit̄ vicys ɔrys. Et sic nō ōberet eē ītegra nisi bret vicia ɔria. Jtē pctm̄ semel

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

scm̃ ex illo qđ postea fit nec alleuiaf̃ nec aggrauaf̃: sz tunc solũ vnũ aggrauat aliud qñ circũstantia ē alteri⁹:lz status pctõris aggraueť ex multiplicatiõe pctõz. ¶ Ratio etiã scđa hz ĩstãtias:qz nõ oz sic signũ rñdere signato qp si signa tũē itegz qp signũ sit itegz:qz facies ītegra põt repñtari p speculũ fractũ dimidiatũ. Jtē i sacrõ altaris res ꝯtenta ꝛ sĩ gnata ē vna ꝛ diuisa:ꝛ vna nõ sepata ab alia.ſ. corp⁹ ꝛ sanguis xp̃i:ꝛ ĩ se ꝛ in sacramento:cum sacramentum sit diuisuz ꝛ separatuz.idest species ipse que sunt materia ꝛ verba vtriusqz forme:ꝛ forma corporis significat diuisim corpus ꝛ materiã q̃ tñ vtrũqz ꝯtinet:ꝛ econuerso forma ꝛ mã sanguinis. ¶ P̃.satisfactio ē signũ ꝯtritõis ꝯfessiõis ꝛ absolõnis:sz satisfactio põt dimidiari. Nõ sic ãt qp ipe satisfaciat de vno peccato: p alio aũt nec nũc:nec alias ītẽdat satisfacere.sed sic qp hodie facit pniaz iiũctã p vno:ꝛ cras p alio iiũctã:sicut qñqz iiungiť ab eodẽ absoluẽte pnia distincta p distictis pctis:ꝛ qz vn⁹ p̃t p alio satisfacere ptẽ pnie faĉ p se aliã p aliũ:ꝛ vnã p idulgẽtias :aliaz p elimosinas:ꝛ hꝫ ꝛ ptẽ hic:ptẽ i purgatorio.g̃ silr̃ p̃t dimidiari cõfessio:ꝛ absolo.ſ.qp isti hodie cõfiteaf̃ vnũ cũ ꝓpoito ꝯfitẽdi cras alig dalq:ꝛ absoluiť nũc ab isto.cras ab alio. ¶ Jtẽ minor p̃t iterimi:quia si hõ cõteriť de oib⁹ i gnãli postea vult đ singulis i spãli cõteri.nõ oz qp sit vna hora totũ:nec ẽt vno die ex quo hẽť ꝓpoitũ de singulis cõteri de vno post aliud:añ q̃ ad vltimã cõtritionẽ de vltio venerit:ex solo bono ꝓpo sito:de⁹ euz de oĩb⁹ absoluit.Et sic sacerdos anteq̃ ille totũ dixerit ex quo tñ alias dicere ꝓponit vt videť:p̃t statiz absoluere se deo cõformãdo.Nã nõ ē dubiũ qp cõfessio dimidiari p̃t eidẽ:sic tñ qp absolo nõ recipiaf̃ quousqz totuz sit cõfessus:sic̃ ĩ illis g multis dieb⁹ gnãlẽ cõfessionẽ continuãt.Sed q̃:tũ ad ꝓpo⁹ verũ ē qp cõfessor non põt se conformare deo:qz si absoluit a dictis ꝛ nõ a scienter retẽtis de⁹ hoc nõ facit:sed ab oi:vel a nullo mortali. Si ãt absoluit a retẽtis nõ oblitis nec dictis:ꝫ nõ põt:qz nõ sũt mã nisi cõfessa spãlr̃.ꝛ oblita cõfessa gnãlr̃:g̃ ꝛc̃. ¶ Jtem ꝓbatio sua circlaris ē.qz ĩ qõne de ꝯtritõe ꝓbauit de oĩb⁹ mortalibus silr̃ ꝯteri ꝛ sigillati.qz sic ē de ipis cõfitẽdũ.Et mõ e⁹.p bat ꝯfessionẽ debere eẽ integrã p itegritatẽ ꝯtritionis. Et sic vtrobiqz ē petitio principy. ¶ Et iõ põt eẽ tertia rõ ad eandẽ ꝺnẽ talr̃.Confessor oz se ꝯformare đo q̃tuz cõmode potest: deus autez non absoluit nisi ab omnibus.ergo nec iste debet nisi ab oib⁹:sed nõ potest nisi a cõfessis vel oblitis:q̃ habenť ꝓ ꝯfessis p gnãlẽ ꝯfessionẽ: g̃ oĩa debẽt ꝯfiteri.Dico ãt si põt:qz qñ nõ põt ab oĩb⁹ absoluẽ tunc nõ põt se ꝯformare deo:ꝛ excusaf̃ vt iferior:q tñ absoluit a casib⁹ suis. Supior vo nõ põt ꝯmode ab oĩbus.qz nõ põt nisi audiat:ꝛ nõ põt audire oĩa oiuz ad se ꝯfluentiũ de tota dyoc̃. forte vno die vl̃ septimana penosa.Grauarenť ẽt homines bis omnia dicendo.ideo ꝛc̃.

Quantuz ad tertiũ đ iteratiõe cõfessionis sciẽdũ qp cõfessio i gnãli põt iterari:sed nõ ē necesse nisi i quattuor casib⁹. ꝑmo qñ pp̃ õfectũ manifestũ absoluẽtis fuit absolo nulla:siue qz nõ potuit absoluere aliquo mõ.vel qz nõ sacerdos:vel qz nõ ꝓpus.aut qz nõ potuit ĩ pte et i pte potuit:et tũc p pte qua nõ ē absolutus teneť iterũ cõfiteri:qz teneť totã absolonẽ recipe.vñ q̃uis sit liberatus a cõfessione directe:nõ tñ idirecte:qz nõ põt absolui nisi cõfiteaf̃. ¶ Scõs cãus ē qñ nõ potuit absolui pp defectũ suũ:vt qz excõicatus maiori excoicatiõe vel minori: nisi qp i hoc casu et i alys si cõfiteretur eidẽ nõ oporteret iterari pctã explicite:sz solũ iplicite:dicẽdo peccaui ĩ illis q̃ vobis alr̃ dixi:sic̃ si nulla fuisset absolo đ facto. Et dilata absolutio p mlt̃os dies ipartiri põt:ẽt si iste oblitus fuerit:dũ tñ prius penitẽtiatũ inotuerit: qz si nõ taxasset pnias tũc oporteret sibi ad memoriã reducere: vt moderareť iuste pp qđ remittẽs ad eꝑm si nõ absoluat debet penitẽtiato inotescere qp post reditũ absoluẽs iiunget: dicẽs facias qđ tibi dixi:qz ligare nõ dz anteq̃ soluere. Jta i ꝓposito. ¶ 3⁹ casus ē qñ aliqđ mortale sciẽter p hypocrisim celauit: tũc dz itez ꝯfiteri:nisi forte eidẽ ꝯfitereť:qz tũc sufficit illũ celatũ dicere explicite.ꝛ alia repetere iplicite:sic̃ in p̃miscasibus:nisi qp prim⁹ videť dubitabilior alys: qz ꝯfessio corazz nõ suo iudice fcã nõ tz. Uñ cũ ille eẽt nõ suus iudex i p̃mo casu saltẽ i hoc.iõ ꝯfessio nulla:nec p ꝯñs.ex illa põt ꝓcedi ab illo postea fcõ iudice:đ iudicys. Ãt si clerici.Et dõm qp si aligs ꝯfiteaf̃ corã suo iudice esse vez illud qđ corã non suo iudice ꝯfessus fuit đ quo ꝯstat:ex ista noua ꝯfessiõe cõdemnari põt ac si de nouo explicite ꝯfessus fuisset.Et sic ē ꝫ. ¶ 4⁹ casus ē qñ dedit pniaz obliuioni. Tunc enĩ teneť pniaz sibi ipositã ꝯplere:ꝛ nõ põt nisi sciat eaz. Et iõ teneť ꝯfiteri vt sciat sibi iponẽdã:ꝛ sic̃ ipleat loco illi⁹:qz sic̃ votũ qđ ipleri ñ põt:põt ꝛ dz mutari ĩ votũ pole:sic̃ ꝛ pnia ipolis qz oblita dz mutari ĩ polez:qđ nõ põt fieri inste:nec eq̃liter nisi pctã dicanť.Multis tñ videť qp nõ teneť ꝯfiteri pctã qz et forte dedit oĩa vel ptẽ obliuiõi sic̃ ꝛ pniaz. Nec teneť ad aliquã pniam nisi ad sibi ipositã:a qua pp̃ ipolitatẽ ex ignorãtia excusaf̃ vl̃ liberaf̃.Uñ cũ hõ non teneaf̃ ad ꝯfitendũ nisi pctã non cõfessa:obliuionẽ ꝛ negligẽtiã pnie hz ꝯfiteri de necitate salutis:ꝛ nihil aliud. ¶ Szvez est qp si vult in hac vita pniaz sacr̃alẽ facere p peccatis p̃mis dz ea ꝯfiteri:vt eã accipiat.Si vo ex se hic vel alibi facere vult ñ teneť. ¶ Arg^m pz solutũ est: z^m aũt soluet in seq̃nti qõne.

Ueritur 6⁹ illđ qđ in scđo argumẽto p̃cedẽtis qõnis fuit tactuz: .ſ. vt z oẽ ipedimẽtũ qđ si eẽt manifestũ faceret ꝯfessionẽ iterari qñ est occultũ faciat silr̃ iterari. vbi gr̃a. vt z ꝯfessus curato suo hñti occultũ ipedimentũ aliasabsoluẽdi teneaf̃ ꝯperto ipedimẽto itez ꝯfiteri. Et vr̃ qp sic:qz dr̃ ex̃ de electione.c.Dudũ scđo.de quodam hñte ipedimẽtũ occultuz qp p ipm aie miserabilr̃ sunt decepte: qđ nõ fuisset si fuissent sic absolute: qđ nõ teneretur ampli⁹ cõfiteri.g̃ ꝛc̃. ¶ Cõtra.qz snia lata a suo q putabaf̃ publice liber ꝛ p̃tor rata ē:ac si ipedimẽtũ nullũ fuisset. ergo a simili i ꝓposito. ¶ 8⁹.circa istã qõnez tria sũt faciẽda.p̃mo ponẽtur certa. z⁹ ponẽtur dubia. 3⁹ signabũť q̃dã ꝓria.

Circa primũ sũt gnq ꝯcl̃ones. ¶ Pria.si ē tale ipedimẽtũ qđ nõ ē ipedimẽtũ:nisi qñ ē publicũ vt fornicatio sacerdotis:tũc si ē occultũ nõ oz qp iteret:qz nõ est ipedimẽtũ.qz a tali sciẽter ꝛ i publico licet recipe sacr̃a.de coba.cle. Nostra. Uñ host.videť hanc qõnem mouere de elec.Dudũ.đ choa.cle. Nr̃a.cõtradicẽs Bernardo.Sz illa dudũ.nihil facit ꝓ Bernar.qz logr̃ papa allegatões recitãdo:cũ dicit qp p ipm aie miſabiliter sũt decepte:nõ asserendo,vl̃ p̃t dici qp ibi nõ erat occultũ ipedimẽtũ.qz ñ poterat coiter later e:qp ipse publice hr̃et psonatũ ꝛ curas quas tenebat.vñ erat error iuris q nõ excusat.silr̃ nõ facit ad ꝓpositũ đ coba.cle. Nr̃a.qz ibi ē tale factũ qđ in publico habet ipedimẽtũ:non ãt i occulto. Lz enĩ fornicatio occulta sit eiusdẽ rationis cũ manifesta:tñ fornicatõi manifeste ē annexa suspẽsio:ẽt talis qp cãt irregularitatẽ si celebret indispensabilẽ citra papã:ſm Host.nõ aũt occulta.hic ãt ē vnũ ꝛ idẽ ipedimẽtũ occultũ ꝛ manifestũ.sic̃ est excõicatio: qz nõ min⁹ ſm rei vitatẽ ē excõicat⁹ occult⁹ q̃ public⁹:illa ãt de ꝯse.cc.Aquã.nõ facit ad ꝓpositũ.qz ibi error cois nõ facit ecclias eẽ recõciliatas.sz pape dissimulatio:ꝛ tacita ratihabitio: Nec ẽt ibi ē error fci sz iuris. ¶ 2^a ꝯ est:qp si ē impedimẽtũ ex pte ꝯfitẽtis:siue scitũ siue oblitũ vel ignoratũ ꝓbabiliter oz itez cõfiteri. vtputa qz erat ligat⁹ maiori vel minori excoicatõe:lz nesciret ꝛ postea sciuerit:tenetur itez cõfiteri absoluẽdus.qz ligatus absolui nõ potuit. Et ꝓbabilis qdem ignorãtia p̃seruat a culpa ꝛ a pena irregularitatis.de cle.ex.mi.Aplice.sz nõ facit cũ nõ excoicatũ. ꝓpter qđ si tũc eligeret vel bñficiũ sibi conferret:igno

2^a 2^æ

Ad cap. Duo de electio

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

rãtia ñ faceret: ꝙ sibi aliqꝺ ius acgrereť: sicut ꝺr i glo. Est aũt minus capax sacrox:a quorũ participãtiõe directe excludiť: ꝙz q̃rũcũqz aliorũ.ꝛ iõ absolo nlla. ¶ 3ª ꝯ é ꝙ si ex pte sacerdotis é ipedimẽtũ iuris diuini. vt qz nõ baptizat⁹ vel nõ sacerdos illo cõpto tenet iterũ cõfiteri. qz nec i hoc papa posset dispẽsare. de p̃s by. nõ bap. c. z. Unde aliq distĩ guũt ꝛcordãtes Ber. ꝛ Hosti. qz aut erat ipedimentũ q̃ ad claues iurisdictiõis. ꝛ sic vex dicit Hosti. ꝙ nõ oz itex ofiteri: aut quo ad claues ordinis. ꝛ sic vex dicit Bernardus ꝙ itex oz. ¶ 3z istõ excludiť p hoc ꝙ ꝺr ipedimẽtũ. Nã ipedimẽtũ agẽdi supponit potẽtiã sz ipeditã: sicut cecus nõ ꝺr ipeditus videre: sz ipotens ad vidẽdũ: vidẽs ãt i tenebris ꝺr ipediri. Et sic nõ sacerdos: cui deest ꝑma potentia absoluẽdi nõ é ipeditus: sz sacerdos q vel nõ hz iurisdictionẽ vl magis nõ hz executionẽ. ¶ 3z hec exclusio nõ vr valere p illud qꝺ hr. ff. ꝺ iudicys. l. Cũ ꝓtor. z. q. 5. Tria sunt q̃ ipediũt eẽ iudices: nã: iure: ꝛ moribꝰ ꝛc. Ubi dicit ipediri ẽt q non hz potẽtiã. sz aliꝺ é ipediri eẽ iudex: qꝺ fit p ꝑuatõem aptitudinis ad illud officiũ: aliꝺ ipediri iudicare quo ad actũ. sicut bõ ipedit ne fit vidẽs p cecitatẽ: sz ipedit ne videat p impedimẽtũ appositũ oculo ꝛc. ¶ 4ª ꝛclo est: ꝙ si erat ipedimẽtũ iuris positiui: qꝺ penitẽs sciebat: nihilominꝰ tenet itex cõfiteri: qz sciẽti dolus nõ inferť. Uñ videť eẽ distinguẽdũ: ꝑmo ex pte cõfitẽtis. qz aut sciuit impedimẽtũ hoc: aut nõ. Si sciuit vt id qꝺ erat alys coĩter ignotũ esset sibi cognitũ. sic ꝺr crimẽ occultũ: cuius sciat ab aliquo: vt pz in denũciatione quã debet pcedere secreta correctio: tẽ tenet itex cõfiteri. Si ãt ignorauit: sicut ꝛ ceteri: excusat. .ff. de eo ꝙ fal. tu. ge. l. z. i fi. §. Ait ꝓtor. vbi sic dicit. Siue actor ignorauit dabo i inte. resti. sz i itegrũ restitutio scienti nõ subuenit merito: qz ipe se decepit. ꝛ segt. Labora igr Et si dictũ sit ei vt bona fide ñ credidit. ꝛ l. iterdũ: ꝛ scia ñ noceat tñ restitutio faciẽda erit: si cõpulsus é ad iudicium accipiẽdũ. sic si ignorauit excusat. ẽt si audiuit credere nõ oportuit; vl si sciuit ꝛ ꝯpulsus fuit p curatũ q igressũ eccle negabat: qz nõ ꝯfitebat. als nõ valet: qz qꝺ iuris é ꝺ toto ad totũ: idẽ é ꝺ pte ad partẽ. vñ sicut publice excoicatꝰ nullus ꝑt absoluere: sic nec occulte illũ q scit. qz sic publice excoicatũ oẽs debẽt vitare ẽt i publico: pp qꝺ iudex ꝑt ipz repellere: ẽt si ps omittat. sil̃r occulte excoicatũ sciẽs ꝺz vitare i occulto: nihil ãt é magis occultũ q̃z iudiciũ ꝯscie. Uñ lz in foro exteriori occultꝰ nõ sit vitãdus: tñ i iteriori sic, vñ ofitẽs illi quẽ scit excoicatũ ẽt occulte é fictꝰ: mortalr peccãs sibi coicãdo i diuis. vñ tenet itex ꝯfiteri: ẽt ꝟm illos q ꝺñt ꝙ ficte ꝯfitẽs nõ tenet itex cõfiteri. qz vex é ꝺ fictõe per subtractionẽ nec̃y: q̃ é attritio nõ p põnẽ ꝺry: qꝺ ipedit ptã tem absoluẽtis: nõ tñ habilitatẽ recipiẽtis. Nec obstat. ff. de iudi. l. z. circa ꝑn^m. ꝺ iur. oi. iudi. l. si p errorẽ. Ubi vr di stiguere ex opposito: ꝙ qñ iudex nõ hz ptãtẽ iudicãdi nisi ex ꝯsensu ptiũ. qz nõ ꝯsentiũt q errãt: tũc scia partiũ dat robur ꝓcessui: error ipedit. qñ ãt iudex nõ hz a partibꝰ sed a iure: fauore tñ partiũ ne errãtes ledant: tũc ptibꝰ sciẽtibꝰ ñ valet: errãtibꝰ valet: vt ꝟ ne detrimẽtũ añ ꝓhibitõez possint ignorãtes icurrere: ꝙ eos postmodũ dignuz é vetitos sustinere. ex. ꝺ ꝯsti. c. z. Sz hec distictio licz sit bona: tñ excludiť p vbũ ꝯpto: p qꝺ inuiť ꝙ ꝑ ignorabat. vñ restrigiť ad ignorãtẽ. sz p hoc oñdiť: ꝙ decretal nr̃a. nihil facit ad p positũ. qz i casu illi⁹ refert iter ꝯfitẽtẽ sciẽtẽ ꝛ ignorãtẽ. qa 5ª ꝯ sciẽter ꝯfitẽs curato suo occulte fornicãti é vere absolutꝰ. ¶ 5ª ꝛclo é: ꝙ si ipe nesciebat: sz tñ scire ꝺbebat idẽ. qz lata culpa dolo cõparat. Quidã tñ distiguunt. qz aut illꝺ ipedimentũ é occultũ p ignorãtiã facti: vt qz pcusserat clericuz nullo vidẽte: ꝛ tũc valet absolutio: aut ꝓpter ignorãtiã iuris: vt qz pcusserat corã tota vicinia vbi nõ erãt nisi idiote nõ credẽtes eũ ꝓpter hoc excoicatũ: vel nihilominꝰ credebãt ꝙ posset ꝯfessiões audire: ꝛ tũc nõ valet. ꝺ ꝯse. ec. aquã. Et hec gdẽ distictio vera é: sz nõ é ad ꝓpositũ: qz nõ dicit occultũ ꝓpꝛie: qꝺ ẽ publice factũ: lz sit ignorat⁹ iuris effectus. sicut ꝑcutiẽs clicũ corã tota vicinia: vel i foro dicitur publice vel notorie excõmunicatus: lz nullus ꝑsentium sciat ꝓpter hoc ipm ligari. vñ dicitur impedimẽtum notorium: lz ius nõ sit notorium: qz iura certa sunt.

Quantũ ad scꝺz articulũ de his que sunt dubia: Sciendum ꝙ circa occultum impedimentum confessoris: sunt quinq opiniones. Prima distinguens inter potestatem ordinariam ꝛ delegatã: que habet locuz i foro aiarũ sicut i exteriori. Aut igit ꝯfessor iste erat ordinarⁱ⁹. puta qz habebat parrochiã sibi titulatã. ꝛ tũc valet absolutio p eũ impensa: aut delegat⁹: vt qz hẽbat cõmẽdatã. ꝛ tũc non valet sicut i foro exteriori. Qꝺ ꝓbat duplicit er. ꝑmo qz vtilitas publica ꝑferť ꝑuate. vñ ꝛc. ꝓpter vtilitatẽ eox q̃ apud eũ gesserũt. ff. de offi. ꝓto. l. Barbari⁹ philippus. q̃ é i iudice ordinario: corã quo tota coitas hz litigare: ꝛ melⁱ⁹ é vnũ ipunitũ relinq̃re q̃z tot inocẽtes ledere. sz ex pte iudicis delegati: q nõ hz cognoscere nisi iter ꝑuatos vsať vtilitas ꝑuata: nec ꝺz rigor iuris coĩs relaxari pp vtilitatẽ paucox: cũ publice ĩtersit maleficia puniri. ¶ 2° qz ex ꝯsensu ĩterp̃tatiuo litigãtiũ: q nõ p̃sumũť velle iactare pecuniã: nec ꝑdere expẽsas. vñ potuit ppl's roman⁹ si sciuisset hũc facere libex. Sz ꝑuatox ꝯsensus iudicẽ nõ facit illũ q nulli pẽst iurisditiõi ꝛc. vñ ẽt cũ falso ꝓcuratore nllm ẽ iudiciũ q̃z tũcũqz credat: qz é vtilitas ꝑuata. Nec obstat de re. iudi. ad ꝓbãdũ p locũ a ꝯtrario sensu. qz bñ vex é q̃ñ vnⁿ ex multis iudicibꝰ delegatⁿ é occulte excoicatⁿ nõ viciat snia. qz valet ex vtute aliorũ nõ excoicatorũ. sic ꝛ valeret eo ꝺicẽte cũ illa clausula: ꝙ si nõ oẽs. sz si oẽs fuissẽt excõicati vel vnⁿ solus iudex excõicatus nulla eẽt vel annullãda. qz nõ eẽt cuiⁿ vtute hr̃et efficaciã: sicut electio facta a multis: quox vnicus erat occulte excoicatⁿ: ñ viciat vtile p inutile. sz si oẽs eẽnt excoicati nulla eẽt vel ãnullãda: cũ ĩdistincte iura dicãt: ꝙ electio celebrata ab excoicatis vl̃ iterdictis sit inualida. ¶ Sz ꝺ. C. de sen. ꝛ iterlo. oi. iud. l. z. Nec valet alia lectura glo. qz ꝺriat̃ textui. i futuite morabat̃ ꝛc. ꝛ legi canoniçate. 3. q. 7. §. Uex. q̃ sũpta videť ex illa. Si seruⁿ putabat̃ ꝛc. vbi ꝺr ꝙ si suus q putabat̃ liber ex delegatõe ius dixerit: valz snia. Nec obstat de vtili publica. qz saltẽ hz efficaciã i delegat] ad vniuersitatẽ cãrũ i qbꝰ qñqz é maior vtilitas q̃z i ordinarys eox ꝛ i foro exteriori ꝛ iteriori. sic plᵉs lederẽt si occultũ ipedimẽtũ officialis vl̃ penitẽtiary irritaret eiⁿ ꝓcessũ ꝛ ꝯfessiões q̃z archidiacõi vl̃ episcopi: q pauciores cãs ꝛ ꝯfessiões audiũt. Qꝺ aũt ꝺñt scꝺo de cõsensu litigantium nõ valet. tũ qz lex illa Barbariⁿ. nõ hr̃et locũ nisi i pplo romano: q solus alienuz suũ põt facere libex: tũ ẽt qz ñ ꝯsentiũt q errãt. Uñ iudex tũc demũ accipit ptãtẽ iudicãdi ꝑtes a ꝯsensu ptiũ: quã alⁿ nõ hẽbat: qñ ptes sciẽtes se nõ subditas illi ipz eligũt spõte ꝓrogãdo. qñ vo errantes ꝛ credẽtes se subditas sic litigãt corã illo. ꝛ alias si scirẽt ñ litigarẽt neq̃z. ff. de iur. oi. iudi. l. Si p errorẽ. ff. de iudi. l. z. Nec é visimile ꝙ pplᵉs romanⁿ si sciuisset eũ seruũ fecisset eũ libex ꝛ ꝓtorez: gn potiⁿ abiecisset ꝛ vnũ nobilez elegisset. ¶ Et ꝙ dicũt tertio de falso ꝓcuratore. dico ꝙ vbi é ꝓbabiľ ignorãtia: vt qz ꝑ fuit verus. postea occulte fuit reuocatⁿ valet. ꝺ solutiõibꝰ vo. ifti. man. §. Et huic simile ꝙ ꝺñt. C. si a nõ ꝯpe. iudi. p totũ agitur de leg. vbi dicit non valere: nec: distinguitur vtruz eẽt incõpetentia publica vel occulta. ꝛ l. vlti. dicitur: ꝙ in priuatorum causis ꝛ non suo iudice lata sententia non tenet: quasi diceret secus in lata in causis omniũ ꝺ communiter non obstat ꝙ ibi dicatur ꝛ in priuatorum: quia exponit pro etiam: q̃si dicat. nõ solũ i alys. Unde loquitur in habẽte impedimẽtũ manifestũ quod poterat patere ex forma commissionis: vt si datⁿ ꝺ ꝑpetate cognoscat de possessione: ꝛ sic de alys. dato etiã ꝙ hec distinctio vera esset: tñ excludiť p hoc ꝙ ꝺr curato suo g licet non sit p electionem

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

hēt tamen ordinariā iurisdictionez:cuius signū est q̄ pōt delegare.licet eni nō possit instituere vicariū ꝑpetuū nisi de assensu eꝑi:tamen potest ad tēpus:qō nō pōt delegat⁹ i foro aiaruz.nec ad vniuersitatem causarum: vt penitentiari⁹ episcopi:nec a principe vt simplices penitentiary pape. ¶ Scōa opinio est distigues vtz curatus sciret vl nō qz aut ipe sciebat ipz suū impedimētū: qō aly ignorabāt:z tunc nō valet qō agit:aut ignorabat sicut z ceteri:z tūc sic ꝑsimile de appellationibus.c.si duobus.vbi valet excōicatio lata ab inferiore iudice appellatiōis quādo ignorat suū impedimentū.s.q̄ fit appellatū ad maius tribunal:non autem si sciat. ¶ Sed cōtra:quia licet quo ad ipsuz sacra ministrantē multum referat vtruz sciat se excōicatuz vel non:ga in primo casu incurrit irregularitatem:nō in scōo quādo.s.ꝑbabiliter ignorabat.de cleri.ex.mi.c.Aplice:tamen exquo cōmuniter ignorabatur non refert quo ad suscipientem sacrum de quo eque iustū est q̄ nō ledat sacerdote sciente:sicut nesciente:z ad hoc.ff.de eo q̄ pro tu.vel cu.ne.gessit.l.i.vbi in vtroqz casu ꝓtor actionez scripsit in fauorem pupilli.vt si tutor est qui gessit:siue nō:siue putet se tutorē:siue scit nō esse:fingit tamen eē.supple ex quo publice creditū esse. Item.ff.de iudi.l.z.licet referat ex parte litigantium: vtrū sciant se subditos vel nō:tamē ex parte iudicis nō refert vtrum sciat illos esse extraneos aut credat subditos.i.q.3. Ita fit.z.c.ꝑ Isaiā.vbi dicit augustinus q̄ ꝑ ministrū reprobuz z fictum spūs scūs operat remissionē peccatoꝝ. Nec obstat decretalis.Si duob⁹. quia ibi loquitur de scia z ignorantia iudicis fm q̄ iudex:vt quia de appellatione facta ad papā fuerat sibi fcā fides:z si nō per cōtumacē forte ꝑ apostolos eius exquo extitit appellatū:vl aliter p ipius litteras:z tunc notorium erat citatū non esse de iurisdictione vocantis: vel non. Si aūt z tunc ratione duby vocatus debuit venire: vnde ibi non refert inter scientiaz z ignorātiā iudicis:sed inter publicum ꝑ se z occultū:nisi dicatur speciale ibi in odium eius qui pape non detulit:quia alias q̄ncūqz est dubium vocatus tenet venire:alias pōt puniri a vocāte:nec distiguit vtrū vocās sciat vel nō.ff.Si quis in ius vo.nō ierit.l.z. ¶ 3ª opinio ē distinguens ex parte iterationis: quia aut querit vtrum teneat iterum confiteri ante annuz:z tunc dicendum est q̄ non: aut vtrū simpliciter quādocūqz:z tunc dicendū ē q̄ sic:qz ad ꝯfitendū sine tpris ꝓfinitiōe est ḡs obligatus iure diuino:sed ad ꝯfitendū ante annuz iure positiuo:pōt aūt error cōis liberare ab obligatione iuris positiui z tollere eius impedimenta: ut q̄ absolutus a seruo non sit amplius obligatus :sicut nec absolut⁹ a libero: qz a iure positiuo ē q̄ seru⁹ nō possit hre psonā stādi i iudicio nec vt ps nec vt iudex: qz ius ciuile iudicia ordinat: z non a iure nāli: quo oēs homes liberi nascebāt: Unde iure ciuili certis ex causis serui hēnt psonā stādi in iudicio:qō nō esset si iure naturali ꝓhiberent:quia iura naturalia sūt immutabilia:non aūt ab obligatione iuris diuini:vnde nullus error liberat aliquē a datione decimaruz:restitutione vsurarū. ꝛc.nec in simonia vetus error excusat. ¶ Scōo sic: qz nō plus pōt error q̄z ꝯsensus tacitus vel expressus:sed consensus tacitus populi nō pōt facere q̄ confessio fcā aly q̄z cui iure diuino facienda est valeat:qz nulla ꝯsuetudine introduci potest q̄ aliquis sine licentia proꝓry sacerdotis eligere valeat cōfessorem.de pe.z re.c.fi.li.6.Et qui sic cōfessus esset:nihilominus tenetur iterum ꝯfiteri ꝓprio sacerdoti.ḡ ꝛc. ¶ Tertio:quia non plus error communis facit ius q̄z error ꝓncipis.ff.de suppel.le.l.i.in fine. sz error ꝓncipis nō plus facit q̄z scia.imo plus pōt princeps claue nō errāte q̄z errātes etiā loquēdo de errore fci.vñ papa salutādo ignorāter excoicatū nō absoluit. sed papa ex certa scia nō pōt dispensare q̄ aliqs nō teneat simplr cōfiteri.pōt āt q̄ non ante annū. Uñ ꝑ hoc q̄ statuit:q̄ impedimentū iudicis occultū nō impediat acta ꝑ eū:bene ꝯsequet iste cōfitēs q̄ sic sit absolut⁹:q̄ nō teneat itez cōfiteri iq̄tū iure positiuo tenebat:sed nō quin iure diuino. ¶ Sz cōtra: qz aut est absolut⁹ totalr.i.q̄ ad vtrūqz forū:z tūc nō tenet plus cōfiteri quo ad deuz q̄z quo ad ecclīam:aut q̄tum ad neutrū.z tē equaliter quo ad vtrūq̄z iterū tenet:aut quo ad forū eccl̄ie:z nō dei.z hoc stare nō potest i ꝓposito:vel segt idē:qz licet multotiēs aliquis sit absolut⁹ quo ad ecclīaz q ē reus quo ad deū z ecōuerso.tñ hic magis supponit q̄ sit absolutus quo ad deū ꝓp contritionē: q̄ absoluit etiā sine confessione:qz:deus intuet coz: q̄z quo ad ecclīam: que videt ea q̄ patent.z si est absolutus q̄ ad ecclesiaz ꝓpter hoc q̄ impedimētum latet ex alia pte est absolutus quo ad deū ꝓpter deuotionē. Ulteriusetiā ecclesia semp vult se ꝯformare iudicio diuino: z quādo inuenit se errasse z deuiasse a iudicio diuino:redit ad ipm illud idez statuens errore detecto qō statuisset si error non fuisset: sicut si iudicauit non esse matrimoniuz inter aliquos:z eos separauit: z postea inuenit se deceptā iudicabit fuisse matrimoniū z ꝑcipiet cohabitare:non qñcūqz sed infra duos mēses:sicut a principio fecisset.Et similiter est in proposito si ecclesia reputabat istum rite absolutum qz ignorabat impedimētum absoluētis:postea inueniat absoluentē habuisse legitimū impedimentū z iudicet non esse verā absolutionē sicut iudicabit iterū ꝯfitendū fm ꝑceptū dñi: sic iudicabit esse ꝯfitendū ante annū fm ꝑceptum cōcily. ¶ Ad rationes opinionis est dicendū:ad primā q̄ hanc liberationez non facit directe nec error alicuius nec ꝯsensus alicuius hois maxime ꝯfitentis.nā in foro ꝯscientie:nūq̄z hēt locū ꝓgatio:nec vnq̄z ꝯfitens dat ꝯfessori potestatē se audiēdi ēt quādo eps eligit ꝯfessorem non ab eligente sed a iure hēt ptātez:quādo vero papa eligit sibi ꝯfessorē: hēt ille imediate ptātez a deo:nec etiā ꝯsensus principis:sed indirecte hec oia operāt: qz princeps ꝓp bonū cōe ne ignorātes decipiant:statuit vt acta ꝑ iudicē occulte impedituz valeāt. Nec refert vtrū iudex ille sit institutus a tali q̄ pōt amouere illud impedimentū:sicut princeps vel populus romanus qui fecit ꝓtorē fuū:an ab alio.ut.C.ō sen.z iter. .l.si arbiter datus a magistralibus : qz hoc ñ hz a dante vt dans est:quia errans in eo q̄ errat nihil vult dare: maxie si sciens non erat daturus:sed a iure.Quicūq̄z aūt est absolutus ab eo q̄ potuit absoluere vtroq̄z iure liberat. z princeps bene pōt facere q̄ aliqs habeat potestatē: q̄ ñ hēbat: z ecōuerso. ¶ Scōa ratio eque ꝓbat q̄ infra annuz sicut quādocunq̄z. ¶ Quarta opinio est q̄ tenet:qz ius non exprimit q̄ occultū impedimētū hēat ꝑ nullo in foro penitentiali sicut exprimit in foro iudiciali licet magis esset declarandū hic q̄z ibi:qz maius periculū. Licet ergo sentētia lata in foro exteriori ab occulto excoicato valeat:quia exp̄ssū est i iure nō solū ciuili.ff.ō offi.ꝓto.l.barbarius.C. ō sen.z iter.om.iu.l.z. qz istō ñ sufficeret:qz gcḡd a laycis i spūalibus vel ecclesiasticis fuerit statutū nullius firmitatis existit:nisi ab ecclīa fuerit approbatū: extra.de ꝯsti. c.Ecclīa scē marie.imo ēt iure canonico.3.q.7.§.Uerum. vbi dr valere snīa lata a suo occulto:tñ neutro iure aliqd ē cautū de foro penitētiali.z sic stat ius ecclīe qō dicit excōicatū nō posse absoluere nec ligare.Sed ista opio non valz ut videt:qz illō qō a iure statuit i vno casu:eo ipo statutū reputat i simili:vnde cū supposita ptāte ordis vterq̄z forus quo ad ptātē iurisditōis sit eiusdē rōnis:qō i vno statuet quo ad hoc i alio reputabit statutū. ¶ Et iō ē gnta opio.q̄ ꝯfessus bona fide hēnti occultū impedimētuz iuris positiui non tenetur amplius ꝯfiteri:qō ꝓbat sic.Confessus ei q̄ potuit absoluere de iure z absolut⁹ ab eo de facto nō tenet amplius ꝯfiteri.sz ꝓpri⁹ sacerdos q nō habz impedimentum absoluendi nisi occultum potest eque absoluere de iure ac si nullum haberet impedimentum.

2ª opi.

3ª opi.

4ª opi.

5ª opi. tenet

minor ꝓbr̄ vis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ergo ꝯfessus ei ꝛ absolutus non tenetur amplius cõfiteri. Maiꝛ patet. quia nullum sacramentum est necessitatis q̃tum ad iterationem ex natura sacramenti: licet multa sint necessitatis q̃tum ad primariam susceptionem: vt baptismus ꝛ penitentia. Sed quedam non iterantur: vt imprimentia characterem. quedam de congruitate iterantur: non necessitate: vt penitentia. Dico autem ex natura sacramenti. quia per statutum ecclesie quandoqꝫ est alr. sicut si homo multis annis viuat: tenetur iterare communionem: q̃uis in communione non sit eẽntia sacramenti. Et si pnia iterat pp recidiuũ: ñ ꝓprie iterat: qꝛ ẽ ꝺ alia mã: qꝛ de alio pctõ. Et de duab⁹ vltimis ptib⁹ pnie certuꝫ ẽ: qꝛ cõfessio ꝛ satisfactio rite semel facte nõ necio de eodẽ iterant: cõtritio aũt sic: nõ inq̃tuꝫ est ps sacri: sꝫ inq̃tũ ẽ act⁹ virtutis q̃ iclinat ad dolẽdũ ꝺ pctõ quotiẽscũqꝫ hõ recolit. Alr nouũ pctm̃ cõmitteret: nisi saltẽ sibi nõ cõplaceret in pctõ. Semel ergo rite ꝯfessus ꝛ absolut⁹ sacrãlr non tenetur ampli⁹ cõfiteri. ¶ Nec obstat q cõfessus layco tenet si euadat ꝯfiteri. qꝛ nõ fuit sacrãliter absolut⁹. ꝯfessus vero sacerdoti hñs casũ episcopalẽ vel papalẽ: tenet se pñtare illis post articulũ: si euadat: nõ absoluẽdus: sꝫ mãdatis paritur⁹. vñ nõ ẽ ibi ꝯfessio sacrãlis: nec illõ ẽ de absolone a pctõ sꝫ a viculo. sic̃ pꝫ ꝺ sen. ex. c. Eos g. l. vi. ĩ ꝑn⁹. ꝛ ĩ fine. Nos aũt logmur de ꝯfessione q̃ expectat absolonẽ: sic̃ mã formã. Nec ẽt directe est ibi sigillũ ꝯfessionis: lꝫ teneatur celare. Que ẽt remissio ibi ꝓ tãto locũ hꝫ: qꝛ sacerdos cui cõmittit absoluere a culpa vel pnia ꝓpter piculũ aie ꝛ pditionẽ suffragiorũ ecclie nõ sic absoluit a pena quã nec tũc debꝫ iniũgere: nec est necesse facere: qꝛ in purgatorio fiet: ꝓpter qꝺ remittit ad superiorẽ. sꝫ hic nõ ẽ maiꝛ difficultas absoluere a pena vl imponere penã q̃ absoluere a culpa. qꝛ nõ ponim⁹ q ist̃e hẽat casũ aliquẽ supiori reseruatũ. Unde si detecto impedimento non habet ad aliquem recurrere absoluẽdus: pari ratione nec penitẽtiã acceptur⁹. Probatio minoris triplr. ꝑmo sic. Ois hereticus occultus hꝫ tale ipedimentũ q si eẽt publicum nõ posset absoluere nec ligare: cũ ois hereticus ẽt occult⁹. sit excõicat⁹ de here. Ad abolendã. sentire vel docere ꝑsumũt ꝛc̃. sed ois hereticus occultus põt dispẽsare eccl̃iastica sacra sicut catholic⁹ ꝛ ab eo licite pñt recipi. ergo ꝛc̃. ¶ Scꝺo sic. Quicũqꝫ põt absoluere ꝛ ligare ĩ foꝛo exteriori eccl̃iastico: põt absolure ꝛ ligare in foꝛo aie: ꝺũ tĩ habeat claues ordinis: qꝫ⁹ habitis nihil plus reqrit vnũ indicium q̃ aliud: qꝛ clauis iurisdictionis vtriqꝫ foꝛo est cõis eq̃liter. Nullus. n. põt ligare, vel absoluere nõ subditũ: ꝛ ĩ vtroqꝫ foꝛo a nõ suo iudice lata snia nõ tenet. nec silr ꝯfessio fcã coꝛaꝫ eo. de iudi. Ac si clerici. Sꝫ iudex hñs occultũ impedimẽtũ ĩ foꝛo exteriori eq̃ põt soluere ꝛ ligare sicut hñs nullũ. ꝵ a simili in foꝛo ĩteriori. Minoris ꝓbatio ꝑ exẽplũ. nã si officialis occulte excoicatus citat aliquẽ q nõ ꝯparet: ꝛ ꝓp hoc ipꝫ excoicat. Dico q snia tenet ita: vt ꝺtecto erroꝛe sit nec̃ia absolutio. qꝛ ista sũt paria: aliquẽ nõ eẽ iudicẽ: ꝛ publice iudicẽ putari: ꝛ aliquẽ eẽ iudicẽ ipeditũ: ꝛ publice ignoꝛari. ff. de eo qꝺ fal. tu. l. i. ꝟ. qd enim si tutoꝛ fuerit: q auc̃tatẽ accõmodare nõ potuit. puta furiosus vel ad aliã regionẽ dat⁹: q̃si dicat: idẽ erit: ac si tutoꝛ nõ fuerit. Et si deberet referri: magis videret q hñs ipedimẽtũ respiciens iurisditionẽ: ꝑ qꝺ sit nõ suus iudex partiũ irritaret ꝓcessũ suũ q̃ ipedimẽtũ respiciens actũ iurisdictiõis ꝑ qꝺ nõ desinit eẽ suus iudex: sꝫ pdit vsũ. sed si haberet occultũ ipedimẽtũ essendi iudex: vt qꝛ putaret iudex coiter ꝛ nõ eẽt: valeret snia �means oẽs rõne duby. ff. si qs ĩ ius. vo. nõ ie. l. Ex quacũqꝫ cã: multomagis q̃ vere ẽ iudex: sꝫ dubiũ ẽ vtrũ sit excoicat⁹: q si essꝫ nõ ꝑderet iurisditionẽ: sed solũ exercitiũ. ¶ 3° sic. ois cui ꝺꝫ fieri cõfessio ꝑ se vl disiũctiue põt absoluere cõfitẽtẽ: qꝛ null⁹ tenet cõfiteri ꝑ se illi q nõ põt eũ absoluere: vt layco ĩ necessitate: cũ nec̃itas eoꝝ q̃ sũt ad finẽ accipiat ex fine: fm quẽ intantũ sũt necessaria: inq̃tũ finis põt hri ꝑ illa ꝛ non sine illis. Nã si finis possꝫ hri ꝑ aliꝺ mediũ: nõ eẽt necesse vti illo medio. ꝛ sic ẽ ꝺ cõfessiõe q̃ lꝫ habeat effectũ ex hũilitate ꝛ erubescẽtia cõfitẽtis sine absolutõe: non tñ hꝫ effectũ sacramẽtale sine absolutõe q ẽ sua forma: nec ẽt tenet̃ gs sub disiũctõe cõfiteri illi q ñ põt eũ absoluere. vbi gña. glibꝫ tenet̃ cõfiteri ꝓpo sacerdoti: q ẽ curat⁹ eps: papa. Qñ ergo isti tres possũt absoluere: tũc nõ tenet̃ ꝑcise alicui ex illis cõfiteri: sꝫ oib⁹ sub disiũctione: vtputa tenet̃ cõfiteri: vel curato vel episcopo vl pape: vel de lnia eoꝝ. Si autez curat⁹ fiat ipotẽs absoluere ꝛ sciat̃ cõmuniter: tũc recedit obligatio ĩ ꝑsona aliorũ. Uñ nõ iã tenet̃ cõfiteri curato vl episcopo vel pape sicut ꝓꝺ⁹. qꝛ cũ ĩ alternatiuis sit electio debitoris: ꝛ ad veritatẽ disiũctiue sufficit alterã ꝑtem esse verã: si cõfiteret̃ curato: quẽ scit non posse absoluere. liberaret̃: qꝺ falsũ est. sꝫ tm̃ tenet̃ confiteri alteri de duob⁹ potentibus absoluere: ꝛ si scꝺs fieret ipotens: teneret̃ ꝓcise tertio. sicut si debeo decez titio: vel meuio: vel sempronio soluere: moꝛtuo vno teneoꝛ soluere vni ꝺ supstitib⁹: sꝫ moꝛtuis duob⁹ teneoꝛ ꝑcise soluere tertio. sꝫ iste q cõfessus est curato: tenebat̃ ei confiteri ꝛ si nõ ꝑcise: qꝛ poterat confiteri eꝑo vel pape vel eoꝝ vicarys: saltẽ sub disiũctione. s. curato vel eꝑo vel pape vel eoꝝ penitentiarys: sicut ꝓꝺ⁹ q̃ nullũ habebat ipedimentũ. Probatio. qꝛ nullus tenet̃ ꝑci se illi de quo ꝓbabiliter credit nõ ꝑcise teneri. nullus enim tenet̃ ad id c⁹ oppositũ credit ꝓbabiliter. qꝛ ois ignoꝛãtia ꝓbabilis excusat a peccato moꝛtali: qcũqꝫ aũt non facit id ad qꝺ tenet̃ peccat moꝛtaliter. iste ãt q̃diu ꝓbabiliter credit: q curat⁹ possit ipm absoluere: tãdiu ꝓbabiliter credit q nõ teneat̃ ꝑcise aly a curato cõfiteri: qꝛ cõtradictio esset q teneret̃ ꝑcise soluere vni: ꝛ nihilomin⁹ liberaret̃ soluẽdo alteri: qꝛ stricta rõne iuris liberari nõ pñt qui aly soluerũt q̃ cui soluere debuerũt. insti. man. ꝟ. Et hinc simile. vñ nemo tenet̃ ex ꝑcepto facere aliqꝺ qꝺ ꝓbabilr nescit sibi ꝑceptum. qꝛ statuta ciuiũ non ligãt ignoꝛãtes. ff. de decre. ab oꝛ. fac. l. vlti. de cõsti. c. z. ergo curat⁹ potuit eũ absolere: cui tenebat̃ sub disiũctiõe confiteri: ꝛ nõ ꝑcise aly curato. ¶ Pro hac rõne videt̃ facere qꝺ habet̃ de heret. c. vlt. vbi lapsis in heresim manifeste dñis vasalli ab homagio absoluũtur: q̃si dicat: secus si occulte. sꝫ diceret aligs: q hereticus occultus retinet iurisditionem: sed nõ vsum. manifestus autem perdit vtrũq.

Quantuꝫ ad tertium articulũ instatur contra dictã opinionem multipliciter. Primo q hereticus occult⁹ retinet iurisditionẽ sed nõ vsum. manifestus autẽ pdit vtrũqꝫ. sed hoc ẽ cõtra legẽ Barbari⁹. q̃ ẽ fundamentũ in hac materia. ¶ Item instatur sic. Cõtrahẽs cuꝫ habẽte occultũ ipedimẽtũ contrahendi nõ facit matrimoniũ verũ sacrm̃: nisi cõpto impedimẽto iterũ de nouo consentiat ꝛ cõtrahat: vt ꝓꝫ ĩ ꝺiugio liberi cũ ancilla q̃ putabatur libera. ergo a simili ꝛc̃. ¶ Sed ꝺõm q ĩ fauoꝛẽ ignoꝛãtiũ ẽ itroductũ vt erroꝛ veritati ꝑiudicet. Uñ quando eis: expedit vt res valeat vt ĩ iudicys: valet. quando non: non: ne quod in fauoꝛem eoꝝum est introductũ: in ipsoꝝum lesionem retoꝛqueatur. Dic autẽ non expedit. Unde si liber vellet ꝯsentire: ancilla resilire nõ posset. ¶ Tertio sic. Furiosus non potest alienare occultus: sicut nec manifestus. ergo a simili ꝛc̃. ¶ Sed dicendum. q alienatio furiosi nõ valeat est introductum in fauoꝛeꝫ eius. quia caret consensu: non autem in fauoꝛem alterius contrahentis. Et ꝓpter hoc est eadem ratio siue occultus siue manifestus. Dic ãt secus est. Unde q occultum impedimentum aliter: se habeat q̃ manifestũ est itroductum ĩ fauoꝛem ignoꝛãtium. qui de occultis non poterant diuinare. ¶ Quarto sic. Episcopus occulte excõmunicat⁹ non minus confert ordinan

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

do ꝯ publicꝰ: qz vtrobicꝫ ꝓferr̃ character: ſz ñ executio: lz i altero caſu diſpẽſet facilr̃ ꝓpter ignorãtiã ꝓbabilẽ: ergo a ſili ꝛc. ¶ Sz dõz ꝙ cã vniuoca cõicat formã ſuã ſm modũ quẽ hz. Et qz in cõferẽdis ordinibꝰ ſe hz eps quodãmõ vt cã vniuoca: ñ põt ꝓferre executionẽ qñ eam nõ hz: ſz in collatõe pnie ſe hz ſacerdos vt equocũ iſtrz ꝓferẽdo grãz: et ſi nõ hz. iõ ꝛc. ¶ Sꝰ ſic. ſicut ꝓfeſſio hz determinatuz miniſteriũ: ita vr̃ hr̃e determinatã mãz. ſ. ꝓfeſſionẽ vbi: ꝑ quaz pctã mãifeſtant̃: ſz ꝓfitẽs ꝓpr̃ impedimẽtũ ꝓpriũ põt ꝓfiteri ſine vbo: ꝛ tm̃ valet. g̃ ꝛ miſter ipedit ꝰ abſoluere põt ac ſi impeditus nõ eẽt. ¶ Sz dõm ꝙ illõ quod aſſumit̃ ad mãm ſacrõz ſp eſt id cui ꝑius ꝓpetit rõ noĩs: vt dcm̃ fuit. cũ de ſacro euchariſtie ageret. Mã autẽ i ſacro ꝓfeſſionis ẽ ſignũ quo pctm̃ aperit̃. Inter ſigna ãt voces obtinẽt ꝑncipatũ: ꝛ alia iuẽta ſunt ad ſupplemẽtũ vocũ. ꝛ iõ i potẽte loq neẽe ẽ ꝓfiteri vbo. Si ãt loq ñ põt dz ꝓfiteri ꝑ ſignũ magis ꝓgruũ ꝛ ẽva ꝓfeſſio. Mã ãt i ſacro ꝓfeſſiõis ñ ẽ vna ſz ſpẽz: vt aq̃ i baptiſmo: ſz ẽ vna vnitate analogie: q̃ ẽ iter ſigna: ſic tm̃ ꝙ ꝑncipaliꝰ aſſumat̃ de poliꝰ. Cuiꝰ rõ ẽ: qz i hiis ſacr̃is puta i baptiſmo ꝓfirmatõe: ꝛ ordie nihil regrit̃ ex parte recipiẽtis: niſi ꝙ ñ põat ipedimẽtũ. Et iõ qcqd extriſecũ apponit̃ totũ ẽ determiatũ i ſpẽ vna ex ordiatõe diuia. Sz i pnia regrit̃ ꝑ ſe actꝰ penitẽtis. ſ. ꝙ mãifeſtet pctã ſua ſacerdoti: ꝛ qz ds ñ regrit a nobis niſi qđ poſſumꝰ: iõ ſuffic ꝙ pctõz manifeſtet pctã ſua ſacerdoti ꝑ ꝑcipuũ ſignũ: qđ ẽ ſibi poſſibile: q̃uis ñ ſit ſp vniꝰ rõis. Et iõ qñ ñ ꝑt vbo: ſuffic ꝙ ſcripto vl nutu. Qñ ãt liguã terre ñ hẽt: ſufficit ꝙ ꝑ iterꝑtẽ. Sz in abſoluẽte ñ ſuffic. ¶ Ad argumẽtũ pz ex dictis i determiali noua: iter cũctas. vbi ſtatutũ ẽ ꝙ dz credi hoi dicẽti ſe ꝓfeſſũ frib: tũ qz tal rei ẽ de q̃ alr ꝓſtare ñ põt ad plenũ: tũ qz ſi ei credit̃ dicẽti ſe ñ hr̃e pctm̃: multo magis dicẽti ſe eſſe ꝓfeſſũ: qz minꝰ ẽ. Itẽ mlti vecũdi a ꝓfeſſione retraherẽt̃: ſi ñ poſſẽt ad extraneos ire. qz nolũt a ſuis cognoſci: ꝛ erubeſcũt aliq̃ ſuis curatis ꝓfiteri. ꝛ erubeſcũt eis ſciẽtibꝰ ad alios ire. Uñ ꝛ diſſimlato hĩtu q̃ñcꝫ veniũt. ¶ Ad argumẽta ꝑz ſolutio ex dictis.

Qõ VII.

Ueritur ſeptimo vtꝫ ꝓfitẽs ꝛ ñ penitẽs ipleat ꝑceptũ ð ſemel cõfitẽdo i ãno. Et vr̃ ꝙ ſic: qz ſtatuta penalia ſũt reſtrigẽda: ñ ãpliãda: ſz ſtatutũ ð ſemel i ãno ꝓfitẽdo ẽ pẽale. g̃ ñ dz extẽdi vltra q̃ꝫ ſonẽt vba ſtatuti: q̃ ſolũ faciũt mẽtõez ð cõfeſſiõe: ꝛ ñ ð ꝓtritiõe. ¶ Ad idẽ ẽ ꝙ eccl̃ia mãdat ꝓfeſſionẽ recipi impenitẽtis. vt hẽtur ex. ð pe. ꝛ re. Qñ gdẽ. ħ ãt nõ faceret niſi ꝑ talẽ ꝓfeſſionez ipleret̃ ꝑceptũ eccl̃ie: q̃re ꝛc. ¶ Cõtra. qz ĩtẽtio eccl̃ie ꝓformat̃ in hoc itẽtiõi xp̃i ſtatuẽtis ſacr̃m ꝓfeſſionis: ſz illa fuit vt ꝓfitens ꝓſeq̃ret̃ veniã pctõꝫ q̃ hẽtur ꝑ contritionẽ. g̃ ꝛc. ¶ Rº. de iſta qõne ſunt gnqz modi dicendi.

Primus ẽ ꝙ tal ĩplet ꝑceptuz eccl̃ie: qz eccl̃ia nihil hz ꝑcipe vl ordinare circa ſacr̃a niſi ea tm̃ que ptinẽt ad exteriorẽ ritũ: qz ſolũ ꝑt ꝑcipe actũ: cuiꝰ trãſgreſſorẽ ꝑt punire: vt ꝑz ex ſupradictis: ſz eccl̃ia nõ ꝑt punire omittẽtẽ actũ iteriorẽ: qz ð eo ñ ꝑt ei ꝓſtare: ꝑt ãt punire omittẽtẽ actũ exteriorẽ: g̃ eccl̃ia ſolũ ꝑt ꝑcipe actũ cõfeſſionis exteriorẽ nõ iteriorẽ: q ẽ ꝓtritiõis. g̃ ꝛc. Sz qcqd ſit declone: rõ tm̃ ñ cogit: qz ſi eccl̃ia ñ ꝑt ꝑcipe niſi actũ cuiꝰ trãſgreſſorẽ punire ꝑt: tũc eccl̃ia ñ ꝑt ꝑcipe ꝓfeſſionẽ vocalem ſic nec ꝓtritõem: qz ñ ꝑt iudicare an ſit trãſgreſſor ꝑcepti vl nõ. Nullus. n. tenet̃ ad ꝓfeſſionẽ niſi hẽat pctm̃ mortale: vt dcm̃ fuit ꝑ: ſed eccl̃ie ñ ꝑt ꝓſtare ð aliquo pctõre ſaltẽ occlto vtꝫ hẽat pctm̃ mortale vl ñ. g̃ nõ ꝑt iudicare an teneat̃ ꝓfiteri vel nõ. ꝛ ꝑ ꝛñs gs ſit trãſgreſſor ꝑcepti vl nõ Et ita ñ poterit ꝑcipe ꝓfeſſionẽ vocalẽ: ꝑcipit ãt vt ipſi dñt. g̃ põt ꝑcipe actũ: cuiꝰ trãſgreſſorẽ nõ põt punire. Qđ tamẽ dic iſta opio ꝙ eccl̃ia nõ põt ꝑcipe niſi actũ exteriorẽ circa ſacr̃a: vr̃ falſũ. qz i oi mã in q̃ eccl̃ia hz ptãtẽ ſoluẽdi in illa hz ptãtẽ ligãdi. Uñ cũ eccl̃ia abſoluat ñ ſolũ ab actu exteriori. i. pctõ locutõis ꝛ opatõis: ſz ẽt ab actu iteriõi. ſ. cogitatõis. hz. n. indiꝫ ð oi pcõ i foro ꝓſcie. g̃ i eodẽ foro ꝑt ꝑcipe ꝛ ligare ad actũ iteriorẽ: puta iiũgere ꝑ pnia ꝙ oret mẽtalr̃. cũ igr̃ in ſacro pnie eccl̃ia iudiciũ hẽat ð actu iteriore: ñ ſolũ exteriore. g̃ i hħ ſacro ꝑt ꝑcipe ñ ſolũ exteriorẽ: q ẽ ꝓfeſſio imo iteriorẽ q ẽ ꝓtritio. ¶ Sz ad hħ poſſet dici ꝙ in foro cõſcie ꝑt hħ ꝑcipe: ſz ñ i foro exteriori: ad quẽ tm̃ ptinet ꝑceptũ illiꝰ ðcretal. oĩs vtriuſ. ſex. ¶ Ꝑ. cui aliqd ꝓmittit̃: ꝛ illõ ſine quo exeq̃ nõ põt. ꝛ ſi alias nõ ꝓpetat. ff. ð iu. o. iudi. l. cui iuriſditio cõmittit̃: ꝛ illa ſine qbꝰ iuriſditio explicari nõ ꝑt videnr̃ eẽ cõmiſſa: vñ q̃uis eccl̃ie ñ ꝓpetat ꝑcipe actũ iteriorẽ: qz tm̃ ſibi ꝓmiſſũ ẽ ꝑcipe actũ exteriorẽ: ꝛ ꝑ ꝓñs illũ iteriorẽ q neẽario regrit̃ ad hoc ꝙ exterior valeat: ſic̃ ſi eccl̃ia põt ꝑcipe oronẽ vocalẽ: licet nõ poſſit ꝑ ſe ꝛ directe oronẽ mentalẽ niſi ꝑ pnia iiungendo: tm̃ ꝑcipe ꝙ in oratione vocali homo habeat attentionẽ ꝛ deuotionem: ſine quibꝰ vocalis oratio non valeret. extra. de cele. miſ. Dolentes. Non enim eſt dicendũ ꝙ eccleſia ibi ꝑcipiat aliquid qđ ꝑcipere ñ poſſit. Uñ ꝛ q ꝑt ꝑcipe ꝙ hõ legat vel predicet: aut diſputet: qđ ſine ſtudio fieri ñ põt: dico ãt ſine illo ſtudio: qđ eſt vehemẽs applicatio aĩ: ꝛ ñ ſolũ librorꝫ iſpectio: ꝑt ꝑcipe ſtudiũ nõ ſolũ ocli: ſed aĩ ad hoc ipz: ꝛ q̃ꝫtũ neẽe ẽ ad illũ actũ.

Secũdus modꝰ dicẽdi ẽ. ꝙ talis ẽ trãſgreſſor ꝑcepti: qđ ꝑbat̃ ſic: qz talis ñ ꝟuat formã ꝛ tenorẽ ꝑcepti. Ibi. n. ꝓtinet̃ ꝙ pnias ſibi iiũctã ſtudeat ꝑ viribus adiplere: qđ tal ñ fac̃. Itẽ ꝙ coicet i paſcate: qđ ipe ñ facit: g̃ ẽ trãſgreſſor ꝑcepti. Sz iſtđ ñ vr̃ valere. Qđ. n. ꝓmo dr̃ ꝙ talis ñ iplet pnias ſibi iiũctã: dicẽdũ ꝙ illã iplet q̃ iiũgitur: ſz nullã iplet: qz nulla iiũgit̃: qz ñ abſoluit̃. Sz ꝛ ſi aliq̃ iiũgit̃ illã explere ꝑt. ¶ Itẽ diuerſa ſũt ꝑcepta ð ꝓfeſſione ꝛ ð expletiõe pnie: lz i eadẽ ðcretali ponat̃ vtrũq̃. Et iõ hõ ꝑt iplere ꝓmũ ñ iplẽdo ſcdz. Qđ ẽt ſubdit̃ ꝙ tal nõ coicat: dicẽdũ ꝙ illud ñ iiũgit̃ abſolute: ſz ſub cõditiõe: niſi ſacerdos cõſulat ei abſtinẽdũ: qđ dz facere niſi ſit fatuꝰ valde. ꝛ itez qz diuerſa ſũt ꝑcepta ð confitẽdo ꝛ coicãdo: ꝑp qđ vnũ ꝑt ipleri ſine altero. Nõ ẽ g̃ talis trãſgreſſor ꝑcepti cõſiderãdo tenorẽ vborum. ſed dici poſſet ꝓuaricator: qz nõ ꝟuat vba: q̃ ſũt ꝙ cõfiteat̃ oĩa pctã ſua: qđ ipſe ñ fac̃: q celat fictionẽ ſuã: q̃ abutit̃ ſacro. Uñ niſi eã cõfiteat̃ trãſgredit̃ vba ꝑcepti: quo dicit̃ Oĩa. Item ꝑt dici fraudator quo ad ĩtentionem nõ ſolum finis: ſed mãe: qz mã debita cõfeſſionis ẽ pctm̃ cõtritũ vel ſaltem attritũ. Cum enim vnus artifex tradit alteri materiã inducturo vlteriorẽ formaz: ſic debet eam tradere paratam vt i materia poſſit alius inducere formã. Sic̃ ergo eps tradit oleũ ꝓſecratũ ſacerdoti ꝑ mã extreme vnctionis: ſine q̃ conſecratione ñ eſſet mã: ſic peccator confitendo debet tradere peccata abſoluenda ꝑ attritionem preparata. Nam aliter non ſũt mã.

Tertius modus dicẽdi eſt ꝙ ꝓfitens ꝛ ñ penitens nõ iplet preceptũ eccl̃ie ð confitendo ſemel in ãno: qz eccl̃ia ñ precipit ꝓfeſſionẽ exteriorẽ nec iteriorem ꝓtritionẽ: ſz ꝓfeſſionẽ preceptã a xp̃o iubet impleri tpe determiato. ſ. in paſcate: ſed cũ hec confeſſio precepta a xp̃o ſit cũ ꝓtritione. ꝛ hãc non iplet confitens: q nõ ẽ penitẽs: ꝑz ꝙ ipſe non ĩplet illõ qđ eccl̃ia ĩplerí iubet. ¶ Sed nihilominꝰ eſt ꝺ hanc opinionẽ illõ qđ dcm̃ ẽ contra primã: ꝙ ſic eccl̃ie non ꝑt ꝓſtare an aliquis ſit ꝓtritꝰ: ꝓpter qđ non ꝑt ꝓtritionẽ ſub ꝑcepto ponere: ſic eccl̃ie non põt conſtare an aliqs ipleuerit preceptũ xp̃i de confeſſione. g̃ confeſſionẽ preceptã a chriſto non ꝑt eccl̃ia ponere ſub ꝑcepto ꝑ quo cunqꝫ tempore. ¶ Preterea tps ſm ſe non precipit̃. ſed actus ꝑ tali tempore: propter quod ſi actꝰ nõ poteſt ꝑcipi: nec tempus ad actum determinari. ¶ Sz qđ hic dr̃ ꝙ eccl̃ia non ꝑt ꝑcipe nec contritionẽ nec ꝓfeſſionẽ cũ ꝓtritõe

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

qz nō pōt ei de oppōsito ꝯstare: ꝯtra qz eccl̃ia ei qui cū ali qua ꝯtraxit spōsalia p̃cipit q ꝯtrabat matrimoniuz: z nisi cōtrahat ipm excōmunicat: z tam̃ nō pōt ei cōstare vtrum vnq̃z ꝯtraxerit: cū matrimoniū sine ꝯsēsu eē nō possit: z minus q̃z de ꝯtritione: qz in foro ꝯscie credit̃ tā per se q̃z ꝯtra se: nō aūt in alio. Similr eccl̃ia p̃cipit ne quis mutuet sub spe lucri: z ꝯtrariū facientē iudicat vsurariū: z tamē vsura sola spe committit̃: similr symonia: z tamen tales punit.

¶ Et si dicat̃ quomō punit si nō ꝯstat: dicendum q sicut p̃cutiens clericū ipo facto est excoicat⁹: sine hoc q ꝓbetur vel ꝓbari possit: sic ēt est de penis ī quibus ē canon late sē tētie: que ꝓbationem non exigūt: sz solum facti veritatem ¶ p̄. talia ꝓbant̃ p p̃sūptiones: sicut si aliquis per verba de p̃senti ꝯtrahat p̄sumit̃ q cōsenserit. Et similr si ꝯfite atur p̃sumitur q ꝯteritur. Si aūt ad sacerdotē nō veniat: neq̃z se pñtet saltē dicēs se nō habere quid ꝯfiteat̃: eo ipso p̃sumitur trāsgressor: z pōt puniri. ¶ p̄. in foro cōscie si cō fiteatur q ꝓtulit verba cōtrahētis matrimoniū: z nō hūit animū: ꝯfessor debet iudicare q nō ipleuit p̃ceptū eccl̃ie: z q ē excōmunicat⁹: qz eccl̃ia p̃cipit ei q reddat debitum. Nō ē aūt debiti redditio sz fornicatio nisi sit verus matrimoniū. Et similiter si iste postea ꝯfiteat̃ q nō fuit ꝯfessus nec cōtritus. tūc cōstat cōfessori eo mō quo sufficit: z debz eū iudicare trāsgressorē p̄cepti: z punire ī foro illo: vel negādo sibi cōfessionē: vel excludēdo a regno: si adhuc non penitet: vl si penitet penitētiā iiūgēdo.

Quartus modus est. s. q eccl̃esia nō pōt p̃cipere cōfessionē iteriorē nec exteriorē directe. z sz se ꝓ quocūqz tpe: p̃cipit tñ idirecte: p̃cipiēdo aliqd ad qd̄ iure diuino p̃exigit̃ cōfessio. z illud ē sumptio eucharistie. Hanc. n. pōt eccl̃ia p̃cipere: qz de hac pōt ei ꝯstare. Ad hāc aūt p̃exigitur ex p̃cepto diuino ꝯfessio: habita copia sacerdotis. Et iō cōicans ex p̃cepto eccl̃ie tenetur ex p̃cepto diuino ꝯfiteri. Sz hoc nō est ex p̃cepto eccl̃esie nisi idirecte z ꝯsecutiue. Unde iura antiq̄ directe p̃ceperūt sumptionē eucharistie. vt illō Anacleti de ꝯse. di. z. c. Peracta. vbi p̃cipit singulis fidelib⁹ q quotidie coīcent. Et illud Fabiani pape. Et si nō freq̄ntius eadē di. vbi p̃cipit̃ q fideles cōmunicent trib⁹ vicib⁹ ī anno. Nullā aūt faciunt mentionē de ꝯfessione: qz supponunt q ex p̃cepto x̄pi debeat precedere quo ad illos q sunt ꝯscy de pctō mortali. Et eodez mō forte itelligēdū est statutū Innocēty. Octis vtriusq̄ sexus. s. q ibi p̃cipiatur sumptio eucharistie: de q̄ pōt ꝯstare. Uñ z pena subiungit̃ ꝯtra trāsgressores. s. q viuētes arceant̃ ab ingressu eccl̃esie: z morientes careāt eccl̃esiastica sepultura. Qd̄ aūt p̃mittit̃ ibi de cōfessione facienda magis accipiendum est qd sit faciendum ex precepto christi q̃z pro nouo precepto eccl̃ie: que non videt̃ posse ponere cōfessionē sub precepto. Exquo pōt ꝯcludi q ꝯfitēs z ñ penitens: z ꝓpter hoc omittēs coicare trāsgressor ē p̃cepti eccl̃ie de sumptione eucharistie. Si āt coicet nō est trāsgressor p̃cepti eccl̃ie: qd̄ est de cōione: sz trāsgressor est precepti diuini: accedens ad sacr̄m eucharistie sine ꝯtritione z ꝯfessione. z p̄m istum modū q̄stio supponit falsuz. s. q eccl̃esia possit directe z sz se p̃cipere ꝯfessionē iteriorē vel exteriorē. ¶ Sed iste modus nō videt̃ ꝓueniēs. ꝓmo. qz sicut nō pōt ꝯstare de aliq̄ vtz fuerit ꝯfessus ꝯtritus: vel ñ: qz ꝯtritio nō potest eē nota nisi ipsi ꝯtrito z deo: sic non pōt ꝯstare vtz aliquis coicauerit vel non: qz si accipit hostiā non ꝯsecratā nō coīcauit p̄m vitatē. impole est autem omni homini z ꝯmunicanti z celebrāti scire vtz hostia sit consecrata: qz nisi celebrās sit sacerdos non ē hostia ꝯsecrata. Impossibile ē aūt scire q sit sacerdos: sicut q sit marit⁹ aliqs: qz ad hoc requirūtur itentiones duoz quoz neutri ꝯstat de altero. s. ordinātis z ordinati. Unde nec ordinans scit vtrum ordinet: quia nec scit vtrum quem ordinat intendat deludere: nec econuerso ordinatus scit de ordinante. Unde z c. ¶ Secundo qz ī decretali. Omnis vtriusq̄ sexus. equaliter z ꝓpr⁹ etiaz p̄cipit̃ cōfessio. z eucharistie sūptio. imo ibi ꝓmittit̃ q ꝑ ꝯsilio sacerdotis ad tēpus a sūptōe eucharistie possit abstinere. Unde dicere q eucharistie sūptio p̃cipitur directe: z ꝯfessio īdirecte: nec nisi ꝓpter cōmunionē: cū ex ꝯfessione sequat̃ in casu nō cōmunio videt̃ ꝯtra mentē: z equalis penitētia vtriq̄z iiungit̃. s. q vnus arcet̃ ab ingressu: z mortu⁹ a sepultura eccl̃iastica. ¶ Si dicat̃ q eccl̃esia ꝓ tāto pt p̃cipere cōmunionē nō cōfessionē. qz cōmunio nō ē sacr̄m sz vsus sacr̄i: cōfessio aūt ē sacr̄m: z eccl̃esia nihil pōt super eēntiā sacr̄i: dicendū q ñ valet: qz licet eccl̃esia ñ possit sup eēntiā sacr̄i ipam imutādo q̃z tū ad mām z formā: tamē pt circa eēntiam saluā aliquid p̃cipere z ꝓhibere: puta q nullus baptizet̃ ī die epyphanie ꝓpter heresim: vel q puer cito baptiçet̃: z q ordinatiōes tali tēpore fiāt. z p̃cipere ēpo q per se vel ꝑ aliuz faciat: z hꝫ: q̄ ad bonā eccl̃ie ordinationez ptinent. z similr q hoies ꝯfiteant̃ in quadragesima: z quādo sūt infirmi ātez medicina corporalis exhibeat̃ z cetera hꝫ: que sunt vtilia ad salutem.

Quintus modus ē q liberat̃ a p̃cepto eccl̃esie: ita q ante annū illū nō teneat̃ ꝯfiteri siue dicat fictionē illā: siue nō: dū tñ dicat oia pctā sua alia: qz eccl̃ia non pōt p̃cipere nisi actū exteriorē: nec pōt p̃cipere aliquā satisfactionē: nec penā iponere ꝓ actu iteriori. Uñ q̄ dicitur q pctā sua oia ꝯfiteat̃: quo ad peccata cordis est ꝯsiliū sed quo ad exteriora ē p̃ceptū: ¶ Si dicat̃ eccl̃esia nō p̃cipit id qd̄ est malū: qz p̃cepta boni legislatoris dant̃ de actibus virtutū. dicendū: q confessio z absolutio in ficto sunt mala: non de se: sed propter circūstantiaz fictionis. Et ideo confessio p̄m se est in precepto: z quo ad substantiaz facti liberat a p̃cepto humano: qd̄ nō potest coīcludere ꝓpriatiōez fictionis sicut nec fictionē ꝓhibere. sicut si elemosyna est i precepto. z fiat ꝓpter hypocrisiz: dū tñ homo velit se agrare a precepto. z cū hoc placere mundo: liberat̃ a precepto. ¶ Sciendū est aūt q precipe confiteri legē ꝯdēdo non ē preceptū fori penitētialis effectiue: licet sit de illo foro materialr z obiectiue: sicut z dare indulgētias. Unde non potest intelligi preceptū de confitendo quo ad peccatum cordis: sed in foro ꝯsciētie ꝯfessor potest iiungere q freq̄nter confiteat̃ de iteriorib⁹ de q̄bus se ei submisit. ¶ Ad illud qd̄ supra dcm̄ ē. s. q eccl̃ia potest p̃cipe actū iteriorez rōne exteriorīs: qñ sine ꝑ ñ hz effectū: sicut q potest p̃cipe lectionē pōt p̃cipere meditationē z c. dom q ñ oz: sz eo ipo q hō p̃cipit mihi lectionem: deus qui precipit mihi ei obedire: precipit mihi meditationē sine q̄ nō possū legere. ¶ Si āt dicit̃ q eccl̃ia precipit alicui ꝯtrahere matrimoniū qd̄ nō est sine ꝯsensu: z ꝑ consequēs consēsuz. alias ei obediret q tantū per verba contraheret et excoicationem euaderet: dicendū q non ē simile: qz sic̄ eccl̃ia de pctis ꝯfessis: lz cordis: qz iā sibi subdunt̃: dat indulgentias: sic postq̄z aliquis ꝓmisit alicui ducere eā ī vxorez: obligat⁹ ē ad actū iteriorē ex facto qd̄ eccl̃esie subiacet. Unde ratione cōtractus quo obligatus est ad actum interiorem: eccl̃esia cogit ad illum: sicut si quis solo corde veniss̄et: eccl̃esia ad illius voti obseruantiā nō cogeret. Si aūt ore: tūc sic. Dic aūt ille ñ se obligauit ad penitēdū iteri⁹ ꝓmissione q̃ subiaceat eccl̃ie: qz lz ī baptismo abrenunciauerit sathane z pfessus sit religionē x̄pianam: nō tñ se obligauit eccl̃ie ad obediendū nisi ī illis q̃ sūt ei cōmissa: z hec sūt exteriora: sicut religiosus non pōt cogi nisi ad ea q̃ ex regula z ꝯstitutionib⁹ hñt prelati iponere: ad q̃ se obligauit nō ad plura: nisi ꝓut sūt in casu necessaria ad illa. ¶ Ad legē aūt ꝯtrariā dicendū q cōmissa iurisditiōe: tacite cōmittunt̃ necessaria: qñ sūt talia q̃ solēt alias expresse cōmitti. Talia aūt non sunt act⁹ īteriores: quoz iudicium de⁹ hoī ꝓhibuit: nisi in foro

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝺscie.ꝛ iō q̄uis nō possit ꝑcipe ꝺfessionē ꝺ pctō occulto exteriori i foro exteriori:ꝑt tñ ꝑcipe ꝺfessionē de illo i foro interiori. Eccl'ia.n.hz ꝑceptū i foro exteriori ad bñ ordinādū vtrūq; foꝛ.sz qz actꝰ iterioꝛ oio subterfugit foꝛ exteriꝰ:et si de ipso ꝺstaret.qz si gs ꝺfiteret se ꝺsensisse i homicidiuz: nō pp hoc possz excoicari:sicut nec ꝺcollari.ff.ꝺ penis.l.cogitatōis penā nemo meret. ide ē q; ꝺ actu interiori nō pōt ecclia ferre ꝑceptū:nec respcū fori pnialis nec iudicial': sz ꝺ actu exteriori oio occulto qꝺ ipa posset punire si ei ꝺstaret:puta p ꝺfessiōez eiꝰ:g solꝰ ē sibi ꝺsciꝰ:q; al'r ñ ꝑt ei cōstare:ipa nō ꝑt facere ꝑceptū i iudicio exteriori.ita.s.vt cogatur fateri vitatē:qz iure diuīo ꝓhibet ꝺ tali occulto īqrere: cū accusatio vl' clamosa īsinuatio debeat ꝑcedere:lz in coi possit excoicare q; hoc fecit vel fecerit.sz ꝺ isto actu ꝑt dare ꝑceptū exequēdū i foro ꝓniali.sz ꝺ ipsa iterioꝛi pnia nullo mō vr̄ posse ꝑceptū dare:qz nullo mō cadit sub eiꝰ ꝑcepto: nec q; ipa bēat:nec q; aliqs ꝺ eiꝰ fictōe ꝺfiteat. ¶ Ad rōnes vtriusq; ptis:sic rñdēt illi ꝺ 4ª opione. ¶ Ad ꝓmā dicēdū:q; nō ē ꝑceptū de ꝺfitendo sel'i āno:sz documētuz qꝺ initiꝫ ꝑcepto iuris dīni:nec illꝺ restrigiꝫ aut āpliaꝫ:sz solus dr̄ q; sit ꝺ necitate ꝑcepti diuī:ad ꝫ vt aliqs absq; pctō possit sumere sacr̄z eucharistie. ¶ Ad scꝺaz q; ecclia mādat recipe ꝺfessionē ipenitētis:vez ē pp eiꝰ istructiōez:sz nō vt sumat eucharistiā:nec pp ꝫ excusaꝫ a sūptōe eucha[c]:nisi faciat qꝺ i se ē. vñ trāsgressoꝛ ē ꝑcepti ecclie ꝺ eiꝰ sūptōe.nō ē tñ trāsgressoꝛ ꝑcepti xp̄i ꝺ ꝺfessione:qz ad eā nō obligatur: nisi eā velit sumere. ¶ Arg[m] i oppo[m] supponit ēt q; ꝺfe[o] cadat directe sub ꝑcepto ecclie:qꝺ isti nō ꝺcedūt.si tñ ita eēt adhuc ar[m] ñ ꝺcluderet.qz sic dictū fuit p[o] cū ꝺ ieiunio ageret:itētio ꝑcipiētis ē duplex:vna ꝺ mā ꝑcepti:ꝛ fz hāc necessariū ē īpleri ꝑceptū. Alia ē ꝺ fine ꝑcepti:ꝛ ista nō cadit sub ꝑcepto. Aliogn iplēs ꝑceptū diuinū sine charitate eēt trāsgressoꝛ ꝑcepti dīni.qz finis ꝑcepti ē chāitas:vt di.apls p[a] ad Thi.qꝺ nō teneꝫ coiter. Ex ꝫ ad ꝓpo[m] ꝺfiteri pctā ē ꝺ itētōe ꝑcipiētis vt mā.sz ꝺseq; veniā pctōz ex tali ꝺfessiōe ē itētio ꝺ fine:quā nō neče ē fuare ad vitādū trāsgressionē ꝑcepti. Sed duo ꝓma argumēta nō sūt ꝺ gntū modū.ꝛ solutōes sue dñt falsū vt visū ē. z[m] āt ē bñ solutū. iō zč. VIII.

Uerꝫ 8º vtrū ꝺfessio fcā ab illo q; ñ ē ꝺtritꝰ valeat. Et vr̄ q; nō:qz cōfessio distinguiꝫ ꝺ ꝺtritionē ꝛ satisfactōez. sz ꝺtritio ꝛ satisfatio ñ valēt sine charitate. g̊ nec ꝺfe[o]. ¶ Itē ꝺfe[o] aut valet ad deletōez cl'pe aut pene.sz ꝺfe[o] fcā añ ꝺtritionē nō valet ad remissionē cl'pe.qz sine ꝺtritōe actu alis cl'pa nō remittiꝫ:nec ad remissiōez pene.qz pena ñ remittiꝫ nisi remissa cl'pa.g̊ zč. ¶ In ꝺriū arguit:qz ꝺtriꝰ nō valz sine actuali ꝺfessiōe:dūmō bēaꝫ i ꝓpo[to]. g̊ sil'r ꝺfe[o] valet sine actuali ꝺtritōe:dūmō bēaꝫ i ꝓpo[to]. ¶ Itē sic ad cōfessionē reqriꝫ ꝺtri[c]:sic ad bap[m] ꝑexigiꝫ pnia:q; ē diſplicē[a] i adulto:vt pz ex ꝑcedētib[o]:sz bap[s] recept[o] a nō penitēte valet:qñ postea icepit penitere. g̊ sil'r ꝺfessio fcā añ ꝺtritionē ꝛ absol'o recepta ab illo valet: qñ postea ꝺteritur de pctis. ¶ 8º circa hāc qōnē ē triplex modꝰ ꝺi. Duo ꝓmi sūt ꝺtrary. Tertiꝰ cōcordat vtrūq;: ꝛ declarat secundum.

Primus ē q; ñ valeat ad remissiōez cl'pe nec pene nec ꝑ tē nec recedēte fictōe:q̄z rō ē:qz aut tal' ipēitēs cōfiteꝫ sua ipēitētia q; ē ꝓpo[m] nō abstinēdi:vl' ñ si nō cōfiteꝫ:tūc ē fictꝰ fictōe q; ē spāle pctm̄ ꝛ ꝺtēpt[o] sacr̄i:ꝛ ita cōfessio eiꝰ nō ē itegra:cū omittat cōfiteri istꝺ pctm̄.cōfessio āt q; nō ē itegra nō valet:sz ē iterāda. g̊ zč. si vo cōfitetur talē fictionē nō ꝺz absolui:qz miſter cum sit istrz ꝓn[ius] agēt[is] i.dei nō ꝺz absoluere aliquē quē scit a ꝺo nō absolui: sic istrz ara nō agit nisi ꝓut mouet a ꝓn[ius] agēte.sz sacerdos scit illū q; nō penitet a ꝺo nō absolui. g̊ nil'o mō ꝺz talē absoluere. Et iō dic Dyo. i fi. eccle. ierarchie: q; sacerdotibus vtendū ē vtutib[o] ierarchicis quō deitas eos mouerit. Si ãt sacerdos ꝑsumat talē ꝺ fcō absoluere peccat. sic ille q; a diuio ordie auertiꝫ:nec absol'o ꝺsegt̄ aliquē effectū. qz vt[o] sacrō foꝛ ē ꝓncipal'r a ꝺo:nō āt a sacris vl' miſtro:nisi sic a cā sine q̄ nō. ¶ Quātū āt ad rei vitatē p[a] ps h[o] rōnis bñ ꝺcludit. qz ꝫ oēs ꝺfe[o] nō integra ē ex integro faciēda:ꝛ nisi sit integra ē total'r nil'a:nec ē vez sacr̄m. vñ nec tūc nec postea ꝑt bre effectū:nisi q; si ꝺfiteret eidē sic coiter hoies faciūt curatis suis sufficeret dicere fictionē nō dictā: ꝛ recedēte fictōe brēt effectū ex ꝺtritōe:nō ex sacrō:qz nullū fuit nisi i casu. ¶ 2º ꝺcedēdū q; si ꝺfiteaꝫ fictōez ñ ē absoluēd[o]:ēt sb ꝺditōe si postea cōfiteaꝫ.qz ꝑ fuit Lazar[o] a dño suscitat[o] q̄z a discipulis solut[o]. ¶ 3º q; si de fcō absoluaꝫ:sic abusus baptismi ꝛ fictio ñ īpediūt caracterē:sic q̄uis sacerdos erret ꝛ iste sit fict[o] forte ñ īpedit effectū ornat[o].ꝺ q̄ postea diceꝫ.

Secūdus mod[o] ꝺi ē q; tal' ꝺfe[o] valet ad remissionē culpe.qz ipenitēs qñ ꝺfiteꝫ ꝛ absoluiꝫ.lz rē. ñ recipiat fructū absol'onis:tñ recedēte fictōe recipiet: sic dcm̄ ē ꝺ bap[o] s. Et forte rō h[o] opionis ē. qz sic i bap[o] ipmitꝫ caracter ad quē recedēte fictōe segt̄ gra:sic i pnia ē gdam ornat[o] ad quē segt̄ gra:ꝑ quā fit remissio pctōz. ¶ Sz istꝺ ñ placz alys ꝓp tria. ꝓ 1º qz nullus tal' ornat[o] ipꝛimitꝫ i sacro pnie. Sc̄ꝺo qz si ipꝛimitꝫ ñ remanet nisi cū gra. alioquī mltiplicarēt i eodē ꝫ nūerū:cū cōtingat iterari ꝺfessionē ꝛ absol'onē ꝺ eisdē pctis:ꝛ iterata cā iteraꝫ effect[o]: qꝺ ē icōueniēs. si āt ñ manet nisi cū gra nō ipꝛinitꝫ nisi ꝑ effectū et absol'onē ꝑ quā ꝺferꝫ gra:qꝺ ñ ē i ꝓposito. 3º qz si tal' ornat[o] possz eē cū gra:ꝛ sine gra ad ipz nō seq̄retꝫ gra recedente q̄cūq; fictōe:cū idifferēter se bēat ad graz ꝛ ad ꝓuatōz gre vt dñt ꝺ caractere bap[li]. Sz qz certū ē q; ñ i oib[o] sacr̄is eodē mō ornat[o] ipmitꝫ:si tñ ipꝛimaꝫ:qz i eucbar[a] c[o] eēntia cōsistit i ꝺsecra[nc] māe:ornat[o] ñ ipmitꝫ nisi i vsu:ꝛ tē i sola mā .s. spēb[o] ē ista vt[o].qz vba iā trāsierūt.sz q; it[o] ꝺtieꝫ ꝑt graz sic vl' ipmere:tñ cū oia sacra gre i ꝫ ꝺueniāt qꝺ ē ꝺferre graz ꝛ ñ ꝺferūt eā effectiue:sz cōferūt dispositiue: ꝓbabile ē q; sic i ipmētib[o] caracterē ꝑ dispōne ipmitꝫ caracter: sic i nō ipmētib[o] caracterē ipmitꝫ aliqd ꝺsil'e disponēs. ¶ Qꝺ aūt 2º dr̄ q; nō manet. dōz q; cū nō bēat ꝺriū sic nec caracter: nihil ipz corrūpit: sz idelebil'ē. ꝛ si iteraꝫ sacr̄m idem spē. intenditur ornatus:nec ꝓpter hoc gratia intenditur. si de uotio minuaꝫ:sed ceteris paribus augeret. ¶ Uel potest dici q; character non solū ipꝛimitꝫ vt sit dispō ad gratiam: sz vt signū distictiuū ꝛ mācipatiuū ad aliqꝺ sacrū. vñ ē idelebil':sic ꝛ cetere ꝺsecratōes. ornat[o] āt solū vt dispō ad graz ī fieri. vñ ipa adueniēte cedit:ꝛ quousq; aduenerit nō recedit: sz cū eam itroduxerit vt seta filū: ꝛ timoꝛ fuilis charitatē:ei cedit. ¶ Ul' dōm ꝛ meli[o]:q; sic vt[o] sacr̄i manet q̄usq; dispōnē cāuerit q̄ cāta tūc ꝺfinit:sic dispō cāta q̄ ñ ē caracter sz ornat[o] tm̄ durat vsq; ad ifusionē gre iclusiue:q̄ hita ꝺfinit eē. sic dispō actual' nō manet. ¶ Ad 3m dōz:q; lz possit stare cū ꝓuatōe gre:tñ ꝺ se ē dispō ad gram:sic dyafanitas ē dispō ad lucē:q̄ tñ manet luce subtracta in tenebris etiam eadem numero.

Et ideo ē 3º mod[o] declarās ꝛ ꝺcordās alios: hñs q̄tuoꝛ ꝓnes. ¶ ꝓ 1ª q; tal' nō ē liberat[o] a ꝑcepto diuīo:si ñ hūit itētionē ꝺfitēdi ꝛ absoluēdi sacra l'r: sz ꝺ ridēdi:qz sine itētōe nō ꝑt suscipi eēntia sacri q̄ ꝺsistit i vsu ꝛ tūc teneꝫ iterū ꝺfiteri. Et idē ē si itēdebat iplere ꝑceptū ꝛ sacr̄m verū suscipe:qꝺ ecclia dat:tñ nullā bēbat pniaz ꝺ pctō:ꝛ tūc recepisz qdē vez bap[m]:ordinē:ꝛ alia sacra:sz nō pniaz. qz ps eēntialis h[o] sacri qꝺ ꝺsistit i actu suscipiētis est act[o] iterioꝛ. vñ sine eonō ē. sic nec eēt sine exteriori. sic nō eēt matrimo[m] si qs itēderet vez sacr̄m suscipe:nō tñ ꝺsentiret nisi i carnalē copulā:ꝛ ad tps. ¶ 2ª ꝓ ē: q; si fuit talis pnia q̄ sine sacrō suffecisset tūc fuisz cōtritio:nec sic currit qō. qz nō fuisz fictio. ¶ 3ª ꝓ ē. q; si fuisz tal' attritio q̄ non sufficeret sine sacrō:sz cū ipo:tūc ēt fcā eēt ꝺtritio vi clauiū ꝛ fugata fictio nec adhuc curreret qō. ¶ 4ª ꝓ ē: q; si fuisz

ꝑª ꝺº

2ª ꝺº.

3ª ꝺº

4ª ꝺº

m

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dpto. s. thom. quo. intelligi.

tal pnia q̄ neccū sacro eēt sufficiēs ad gr̄az:tūc va ē opinio Thome:q̄ fictōe recedēte icipit valere ꝯfe°:ꝛ ñ tenet ꝯfiteri nisi fictionē:vt puta si hūit dolorē q̄dē ipfectū.sz quia ñ sufficiēter ꝯsciam discussisz:putabat āt discussisse q̄ztuz sufficiebat vl si dolebat ō p̄terito nō ꝓponēs cauere i futuro:aut eꝛ.:vl nō erat dolor maxim° sic oz:ipe tñ fm ꝯsciaz suā nō erat fict°:lz fz vitatē eēt.ꝛ sic nihil celauit q̄ crederet mortale.ꝛ p ꝯñs fm suū iudiciū ꝯcurrebāt oia q̄ erant necessaria.postea āt certificat° ō errore sue ꝯscie penitet ō illo defcū:q̄ qz erat error iurꝫ dīni:nō tollit fictōez respcū effect° vltimi sacr̄i.qz ip̄robabilis ꝛ nō excusat:sz tñ eoip̄o q̄ ē error tollit fictionē q̄ excluderet eēntiā sacr̄i.vñ verū sacr̄m fuit.ꝓpter q̄ō fictōe recedēte siue ex pactōe siue ex ornatu remanēte:effectū hēbit. Et mirꝫ ē q̄ūo illi q dīnt penitētiā iteriorē nō eē ptē sacr̄i negāt pniam valere postea:cū tñ fuerīt q̄ ipi ponūt ō eēn°.qb° positis oē sacr̄m hz effectū suū:vel tūc vl postea recedēte fictōe. Sed ipi dicerēt q̄ hꝫ nō ē verꝫ nisi i sacr̄is iterabilib° cōtra q̄ō ē q̄ mr̄imoniū q̄ō nō hūit ꝯsensū sz deceptionē cū vbis postea ꝯfirmatur ex solo ꝯsensu supueniēte.sz suppōsito q̄ ꝯsensus sit de eēn° mr̄imonij:si a p̄n° defuit postea ad hoc q̄ mr̄imoniuz sit nō sufficit cōsensus nou° sine exteriori signo:nisi dicat q̄ signū q̄ō p̄cessit sufficit:q̄ō forte nō ē verꝫ.qz sil debent cōcurrere he ptes sacr̄i. Ex his pz:q̄ opīo Tho. p̄t multis modis saluari. Uno mō q̄ dcm̄ ē loquēdo ō illo q fict° est p̄uatiue:nō positiue.qz.s.hz dolorē ita ipfectū q̄ nec cū sacro actu snscepto sufficꝫ ad ꝯtritionē:nihilomin° tñ hāc pfectionē q̄ ē fictio nō ꝯfitet:qz credit eē sufficiēter dispōsit°. ꝛ sic nō sciēter celat pctm̄:q̄ō fuit i hꝫ q̄ nō sufficiēter examinauit ꝯsciaz suā sic debuit. Tali igit q nllz sacr̄z suscipit ornat° ip̄mit:sz gr̄a nō dat.sz postea q̄ redit ad cor ꝛ recolit se nō fecisse hñ debitū suū ꝛ ex negligētia aliq̄ oblitū incipit valere cōfessio ꝛ nō tenet ꝯfiteri illa q̄ tūc ꝯfessus fuit.qz ñ fuit dimidiata ex itētōe:sz solā fictionē illā. Si aūt fuissz fictio positiue celata fuissz cōfessio nlla:vl si fuisset cōfessa nō debuissz dari absol'o. Sz ea data dubiū ē vtruz ornatū ip̄ressisz:i q̄ casu Tho.nō p̄t itelligi. ℂ z° pōt intelligi q̄ñ ē positiua fictio q̄ztū ad hoc q̄ nō volet nec ꝓponit abstinere:tñ ista fictio ñ occurrit sibi vt cōfitēda:nec actu cogitat q̄ teneat eā cōfiteri:tc̄ ē sic ō pctō q̄ō occurrit q̄dē sz nō credit q̄ sit pctm̄:aut q̄ sit mortale ꝛ ō necītate ꝯfitē dū:vl idē ē ac si fuissz oblitū p negligētiā:nec fecissz ōbitū suū ō scrutādo ꝯsciaz:i q̄ casu solū illō ē ꝯfitēdū:ꝛ ē verꝫ sacramētū:lz hic sit ignorātia iuris dīni ibi fci.ꝛ hꝫ mō p̄t sustineri dictū Thoe z.di.zi.arti.i.i so.vlt.argumēti.q̄ ignorātia iurꝫ dīni ñ excusat a fictōe.q̄ talē vocat fictōez. ℂ z° p̄t sustieri vt tactū ē s̄ i illo q ꝯfitet eidē cui p̄us q̄ztū ad hꝫ q̄ nō oportez reiterare:ēt si nō recoleret.qz nec vbi ē integra oz q̄ recolat actu ō p̄n° q̄ñ ē i fine.ꝛ maxie qz hꝫ sufficꝫ absoluere ab oibus:ꝛ iniūgere pniam p fictōe ꝛ p alys:q̄ faciat pniam tūc sibi iniūctā.sz tūc alia ps nō videt posse sustieri.s.q̄ nō hēat effectū tūc.sz recedēte fictōe:qz nllz sacr̄z fuit:nec p ꝯñs vllū effectū nec tūc nec post hr̄e potuit: lz q̄ztū ad p̄mā ptē possz dici ꝓbabilr q̄ Tho.refert se ad ea q̄ coiter ꝛ ō iure coi accidunt:q̄ hō ꝯfiteat curato suo.

ℂ Ad p̄m q̄ dōz ē:vt Tho.dic̄ q̄ ꝯtritio ꝛ satisfactio fiūt ōo. iō regrūt bonitatē iteriorē quā ōs videt:ꝯfe° āt hoi.iō sufficit hōitas appēs. ℂ Sz ꝺ vba q̄ ponit tho.vr̄ q̄ si ꝯtri° ꝛ satisfactio qz fiūt deo regrūt q̄ hō q̄ ista facit sit vnit° ōo sic ꝯfe° qz fit hoi:regrit q̄ sit vnit° hoi.ꝛ si p̄ma vnio oz eē p charitatē:pari rōne scōa:nisi dicat sic:q̄ ōs q̄ videt dispōnē ñ inducit formā nisi i māz bñ dispositā:sz hō q̄ nō videt cor vl si ei dr̄ fac̄ q̄ō suū ē itēdēs facer̄ q̄ō fac̄ eccl'ia:siue erret i fcō:ꝛ tc̄ ñ peccat:qz ali° cui tenet credere nō ꝯfiteꝛ fictionē:siue erret i iure.qz ali° ꝯfiteꝛ eā:ꝛ iste nihilomi° absolut abutēs claue.tñ exq̄ itēdit absoluere ꝛ verꝫ sacr̄z cōferre vr̄ q̄ ꝯferat.ꝛ si tūc non hz effectū pp illi° idispōnē: hēbit tñ postea vl ex pactōe vl ex dispōne manēte. ℂ Et si dicat q̄ ñ ē sacr̄z:qz lz hēat veram formā:ñ tñ hz veram māz: q̄ ē pctōr ꝯrit°:sic mā mr̄imonij hō ꝯsentiēs. Dōm q̄ qñ sua fictio nō sibi occurrit vt ꝯfitēda:tūc nō ē ꝯfe° dimidiata:ꝛ qñ fictionē suā dicit cum alijs pctis ē ꝯfessio itegra:ꝛ sic mā pfcā:cui p̄t ip̄mi forma:qō si fiat: verꝫ sacr̄z erit:q̄ztuis fieri ñ ōbeat.sic hō sacerdos hñs hostiā sup altare pol lutū nō deberet q̄dē celebrare.sz si ꝓferret vba va eucha° eēt. Pctōr.n.ē mā.sz imūda nisi sit saltē attrit° : vl ꝯfe° sine attritōe ē mā imūda. ℂ Ad zm dōm q̄ nō valet ad remissionē clpe nec pene p tūc.sz recedēte fictiōe valet ad vtrūqz:vl ex pactōe:vl ex ornatu disponēte sic character: ēt si ꝯtritio pōat ps eēntial sacr̄i pnie.qz sic satisfactio q̄ ordie nāe oz seq cōtritionē ꝛ ꝯfessionez aliq̄ñ p̄cedit ꝯfessionē:ꝛ sufficit ita vt nō teneat hō amplio satisfacere.puta q̄ñ cōtritio deleuit penā i quo casu si cōstaret sacerdoti nll'am pniaz iiūgere ōberet:sic nec baptiçato:vl si tātā pniaz fec̄ post ꝯtritionē ꝓpo motu q̄ videat sufficiēs ꝯfessori nōiiūget aliā:aliq̄ñ āt p̄cedit ꝯtritionē.vt q̄ñ fcā ē i pctō mortali:ꝛ ē talis q̄ aliq̄d demit ō suba:puta:qz tota pnia eriti elemosynis q̄s erogauit i pctō:postea cōterit gratas hñs elemosynas q̄s fec̄.ꝛ sufficit vt q̄dā dīnt:sic eꝛ:lz ꝯtri° debeat p̄cedere ꝯfessionē ꝛ absolutionē.si tñ segt sufficit ad hñ dū tc̄ fructū. Illi āt q sūt ō ꝺria opione rñdēt ad argumta fcā in oppo°. ℂ Ad p̄m cū dr̄ ꝯtri° sine ꝯfessiōe valet.q̄ tc̄. dōm q̄ nō ē sil'e ō ꝓpositō cōfitēdi ꝛ satisfaciēdi: q̄ō hz cōtrit° ꝛ ō ꝓpositō ꝯterēdi q̄ō hz ꝯfitēs.qz cū ꝓpo° sit ō futuro:ꝛ fz ordinē nāe ꝯtritio debeat p̄cedere ꝯfessiōem ad ꝓpo° ꝯfitēdi ꝛ satisfaciēdi sufficꝫ ꝯtritio . sz nll's ordo ē q̄ i ꝯfitēte sufficiat ꝓpo° ꝯterēdi:cū ꝓpo° vt dcm̄ ē sit ō futuro:cōtritio āt debeat p̄cedere ꝯfessionē. Et cōfirmat solutio.qz cā efficiēs oz eē p̄or effcū.vñ cū act° iterior sit cā effectiua exterioris act°:cōtritio q̄ ē iterior oz p̄cedere:et sic oz eē cū ꝓpositō ꝛc̄. vt sit ordo cāe efficiētis ad effectū ꝛ finē ꝛ nō eꝛ. ℂ Ad zm dīnt q̄ i adulto accedēte sine pnia ad bap°. baptism° nō valet ad remissionē clpe:sz totus valor ē ex ꝯtritōe sequēte:sic tactū fuit p° cū de bap° ageret: q̄ztuis baptism° sic recept° nō sit reiterādus.qz ē q̄dā spūalis regnātio:ꝛ ip̄mit characterē. In pnia vo fcā añ cōtritionē neutꝫ istoꝝ ē pp qō iterāda ē.vl ōoz q̄ baptism° valz recedēte fictōe pp pactionē dilatoriā q̄ hz locū i bap°:non āt i pnia.qz absoluēs p ꝯfessionē scit ꝯsciaz ꝯfitēt:pp qō ñ oz illū absoluere quē scit a ōo nō absolui. Et si ō fcō absoluat nō valet.sz ad bap° nō regrit q̄ baptiçās sciat ꝯsciam baptiçati:ꝛ ē sacr̄m nō iterabile: ꝓpter q̄ō pactio locū hz i bap°:vt recedēte fictōe p̄cipiat ei° fruct°. Aliqn cum nō possit iterari p̄uaret irrecupabilr totali fructu sacr̄i maxime necy.ꝛ q̄ delet oēz clpā ꝛ penā:qō ē icōueniēs. ℂ Sz neutra istaꝝ solonū valz:qz aut itelligūt: q̄ hꝫ totū sit vna sola cā aut q̄ qōlz p se sit sufficiens cā. Si p° nō. Cōtra.qz idē dr̄ coiter ō ordiatōe ꝛ ꝯfirmatōe q̄ ip̄mūt characterē ꝛ ñ iterāt:cū nec sint necessitatꝫ:nec delēt oēz penā:nec oz q̄ ꝯfitēs sciat ꝯsciaz ei° cui ꝯfert sacr̄m. Si āt dicāt q̄ alterū sufficꝫ:tūc cū pnia sit sacr̄m necessitatꝫ:ꝛ aliq̄ñ nō possit reiterari:vl qz hō amisit loquelā:vl nō hz sacerdotem saltē tūc est eadē cā que ō baptismo.ꝛ silr ō extrema vnctione:q̄ nō mutata infirmitate nō iterat. ℂ P. saltē i coicāte ficto q̄ztdiu i ventre eius manent spēs adest eēntia sacr̄i. ergo fictione recedente sequitur effect°:vel p virtutem inherentem:vel per deitatem latentem:vel ex pactione.

ℂ De remissione sacerdotis. Di. XVIII. a

Ic q̄ri solz si pctm̄ oio dimissū ē a deo p cordis cōtritionē ex quo penitēs votū hūit cōfitēdi:qd postea dimittat ei a sacerdote. Uideo.n. quo viculo euz ligat.s.tpalis pene

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sed non a quo euz absoluat. Et ideo quero. An te plenitudinem quippe cordis anima rei maculam habet: z fetorem peccati: atqz eterne vltionis vinculo ligata existit. Si vero ad confessionem per cordis contritionem deus per se ipsuz sine ministerio sacerdotis z debitum oio relaxat: z animā interius purgat a cōtagione z fetore peecati: qd ergo mundat: qd dimittit sacerdos: vbi sūt claues ille qs dns tradidit Petro z successorib9 ei9 dicēs: tibi dabo claues regni celorū: z quecūqz ligaueris sup terrā erūt ligata z i celo: z quecūqz solueris sup terram erūt soluta z c. Ut aūt p̄missa qō pleni9 explicari valeat: quasi alti9 ducto rhete de his clauib9 z vsu earum disseramus.

¶ De clauibus. b

Laues iste sunt nō corporales sed spūa
c les. s. discernendi scia: z potētia iudicandi. i. ligandi z soluēdi: qua dignos recipere: indignos dz excludere a regno ecclesiastic9 iudex. Qui sicut hz ius ligādi: ita z soluēdi. vñ Ambr. Dominus par ius z soluēdi esse voluit z ligandi qui vtrunqz pari conditione permisit. Ergo qui soluēdi ius nō hz: nec ligādi habz. z ifra. Certū ē q ecclesie vtrūqz licz: hereſis vtrqz nō hz. Jus. n. hoc solis p̄missuz est sacerdotib9. Recte ergo ecclesia hoc sibi vendicat que veros sacerdotes hz. heresis vēdicare nō pōt: q veros sacerdotes nō hz.

¶ De vsu clauium. c

Sus vero harū clauiū multiplex ē: di-
v scernere. s. ligādos z soluēdos: ac deide ligare vel soluere. Qui. n. idignos ligat vel soluit ppria potestate se priuat. i. dignū priuatione se facit.

¶ Si sacerdos pōt dimittere vel retinere pctā.

Ed queritur vtruz a peccato soluere va
f leat sacerdos. i. a culpa: vt culpe maculā abstergat vel debitū eterne mortis soluere valeat: Quidā arbitrati sunt: cū peccator dupliciter ligatus teneat: vt p̄dictū ē. s. mentis pena gione ac cecitate: z debito future pene: alterq curari p deum: alterum solui p sacerdotē. Patitur. n. p pctm̄ quasdam tenebras iteriores z maculas: a quibus nisi libereť p̄cietur in tenebras exteriores. Cū autez liberať ab his: suscitať a morte peccati. Vñ apls. Surge q dormis z illuminabit te xps. Solus. n. xps: nō sacerdos: animā resuscitat: ac pulsis tenebris iterioribus z maculis eam illuminat z mūdat: q aie faciem lauat: Debitum vero eterne pene soluere concessit sacerdotibus. Or in resurrectione lazari signatum asserūt: quē xps prius per se interius viuificauit: deide foras exire iussit: eūqz adhuc ligatū solue re aplis p̄cepit: qr vt aiūt: ipe iterius aiam a caligie maculaqz peccati emūdat: sacerdotib9 vero dedit vinculū eterne mortis soluere. Alij vero dicūt solū deū: nō sacerdotē: debituz eterne mortis dimittere: sicut z aiam iterius p se viuificat: nec tn̄ diffidēter sacerdotib9 traditā ptātē pctā dimittēdi z retinēdi: qbus dictū ē: quoz remiseritis peccata z c. Sicut. n. xps retinuit sibi ptātē baptismi: ita z pnie. Et iō sicut iteri9 gratia sua aiam illumiat: ita z simul debitū eterne mortis relaxat. Ipe. n. p seipsū peccata penitētiū tegit: z tūc tegit qn̄ ad penā nō reseruat. Tūc ergo tegit qn̄ debitū pene soluit. Or aūt ipse tegat apte dicit Aug. exponēs illū locū psalmi. Quoz tecta sūt peccata. i. coopta z abolita. Si. n. texit dns peccata: noluit aduertere. Si noluit aduertere noluit aiaduertere. i. punire: sz ignoscere. Ita ergo dicit a deo tecta vt de9 nō videat. i. eterna liter puniat. Videre. n. dei peccata ē ad penā imputare. Auertere autē facie a peccatis: hoc ē ea ad penā nō reseruare. Itē Hiero. Quib9 deus dimittit peccata tegit ne i iudicio reuelētur. Itē Cassidorus. Qui grauia bn̄t peccata: alijs de9 iputat: alijs p misericordiā nō iputat. Ex his apte oñdit̄ q de9 ipe penitētē soluit a debito pene: z tūc soluit qn̄ it9 illumiat ispirādo verā cordis cōtritionē. Cui sentētie ratio suffragať z auctoritates attestant̄. Nemo. n. vere cōpungitur de peccato: bn̄s cor cōtritū z humiliatū: nisi i charitate. Qui aūt charitatē hz vita dign9 ē. Nemo autē sil' vita z morte dignus ē. Nō ē ergo tūc ligatus debito eterne mortis. Fili9. n. ire eē desīt erquo diligere z pēitere cepit. Extūc ergo solut9 ē ab ira que nō manet sup illū qui credit i xpm̄ sed super illū qui non credit. Non ergo postmodū p sacerdotē cui cōfiteť ab ira eterna liberať: a q̄ iā liberat9 ē p dominū: ex quo dixit: cōfitebor. Solus ergo deus hoiez iteri9 mūdat a pcti macula: z a debito eterne pene soluit: q p ppheta3 ait: Ego solus deleo iniqtates z peccata ppli. Item amb. Verbū dei dimittit pctā: sacerdos z iudex. Sacerdos qdē officiū suū exhibet: sed nulli9 ptātis iura exercet. Idē. Ille solus peccata dimittit: qui solus p peccatis nostris mortu9 ē. Itē aug. Nemo tollit peccata nisi solus de9 q ē agn9 tollēs peccata mūdi. Tollit autē z dimittendo q̄ facta sūt z adiuuādo ne fiāt: z pducēdo ad vitā: vbi oio fieri nō possūt. His alijsqz plib9 testimonijs doceť dn̄z solū p se pctā dimittere: z sicut pctā dimittit qbusdā ita z alioz quorundam peccata retinet.

¶ Or sacerdotes ēt dimittūt peccata z tenēt pec-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cata suo modo.

n Nec ió tamen negam⁹ sacerdotibus ꝓcessam ptātē dimittēdi ⁊ retinēdi peccata: cū hoc veritas in euāgelio apte doceat. Hinc Aug. ait. Ecclie charitas que p spm̄ scm̄ diffundit in cordib⁹ eoꝝ qui participes sui sunt peccata dimittit: eoꝝ q̄ n̄ sūt tenet. Idē. Sacerdotes pñt ꝓfitentib⁹ parcere: qbus.n. remittūt remittit deus. Lazarꝝ.n. de monumēto suscitatū obtulit discipulis soluēdū: p hoc oñdens potestatē soluēdi cōcessam sacerdotib⁹. Dixit enī Quodcūq; sol. sup ter. erit sol. ⁊ i celo ⁊c̄. hoc est. Ego deus ⁊ oēs celestis curie ordies: ⁊ oēs sancti in glia mea laudāt vobiscū ⁊ confirmant quos ligatis ⁊ soluitis. Non dixit quos putatis ligare ⁊ soluere: sed in quos exercetis op⁹ iustitie ⁊ misericordie. Alr aūt vel alia opa vestra i pctōres nō cognosco. Idē. Cum veraciter ad deū cōuerso peccata dimittunt̄: ab eis dimittūtur: qb⁹ ipse veraci ꝓuersiōe ꝓiungit. Spūssctūs ea dimittit q̄ dat⁹ est oib⁹ scis sibi charitate coherētib⁹ siue se nouerīt corpalr siue nō. Silr cū alic⁹ tenent̄ pctā: ab eis tenent̄ a qb⁹ ille cordis prauitate disiungunt̄ siue notis corpaliter: siue ignotis. Dēs mali spūalr a bonis seiuncti sunt. Ecce hic dicit pctā dimitti ⁊ teneri a scis viris: ⁊ tm̄ spm̄ scm̄ ea dimittere dicit: ⁊ q̄d maiori cōsideratiōe dignū est: idē ēt dicit: q⁹ de⁹ per se vel p scōs suos tm̄ dimittit pctā. Ait.n. sic. Sacrīg gie dat deus ēt per malos: ipaz vero gīam non nisi p seipm̄: vel per sanctos suos. Et ió remissiōnē pctōrum vel p seipm̄ facit vel p ipsi⁹ columbe mēbra: qb⁹ ait. Si cui dimiseritis: dimittent̄ Ecce q̄ varia a doctoribus⁹ tradunt̄ sup his: ⁊ in hac tāta varietate q̄d tenēdū: Hoc sane dicere ac sentire possum⁹: q⁹ solus ds dimittit pctā ⁊ retinet: ⁊ tamē ecclie ꝓtulit ptātē ligandi ⁊ soluendi. sed alr ipe soluit ⁊ ligat: alr ecclia. Ipse enī p se tm̄ ita dimittit pctm̄: q⁹ ⁊ aīaz mundat ab interiori maclā ⁊ a debito eterne mortis soluit

¶ Quō sacerdotes ligāt ⁊ soluūt a pctis. f

n On aūt hoc sacerdotib⁹ ꝓcessit: qbus tm̄ tribuit ptātē soluendi ⁊ ligādi. i. oñdendi hoīes ligatos vel solutos. Unde dns leprosū sanitati prius p se restituit: deinde ad sacerdotes misit quoꝝ iudicio oñderet̄ mundat⁹. Ita etiam lazarꝝ iā viuificatuz: obtulit discipls soluēdū. q⁹ ⁊ si aliquis apd deū sit solutus non tn̄ in facie ecclesie solut⁹ habet̄: nisi per iudiciū sacerdotis. In soluēdis ergo culpis vel retinēdis ita opat̄ sacerdos euāgelic⁹ ⁊ iudicat: sicut olī legalis i illis q̄ ꝓtaminati erāt lepra que peccatū signat. Unde Hiero. sup matthеuz: vbi dns dīt petro. Tibi dabo claues regni celorū ⁊ q̄d cūq; ligaueris sup terram erit ligatū ⁊ in cel: ⁊ q̄dcūq; solueris sup terrā erit solutū ⁊ in celis. Hunc inqt locū q̄dam nō itelligentes aliqd sumunt de supcilio phariseoꝝ: vt dānare innoxios: vel soluere se putēt noxios: cum apud deū nō sīa sacerdotum: sed reoꝝ vita querat̄. In leprītico se ostēdere sacerdotib⁹ iubentur leprosi: quos illi nō faciūt leprosos vl̄ mūdos: sz discernūt qui mūdi vel imūdi sunt. Ita ⁊ hic apte oñdit⁹ q⁹ nō sequit̄ ds ecclie iudiciū q̄ per surreptionem ⁊ ignorantiā iterdū iudicat. Deus āt sem per iudicat fm veritatē. Et in remittendis vel retinēdis culpis id iuris ⁊ officij habent ecclesiastici sacerdotes: quod olīz habebāt sub lege legales in curandis leprosis. Hi ergo peccata dimittūt vel retinēt: dū dimissa a deo vel retenta iudicant ⁊ oñdunt: Ponunt enī sacerdotes nomē domini super filios israel: sed ipse benedicit vt dicit̄ in numeris. Hūc modū ligandi ⁊ soluendi Hiero. supra notauit.

¶ Alius modus ligādi ⁊ soluēdi. b

l Igant quoq; sacerdotes dū satisfactōez pnie ꝓfitētib⁹ īponunt. Soluūt cū de ea aliquid dimittūt: vl̄ per eā purgatos ad sacramētoꝝ cōiones admittunt. Quē modū superius leo papa notauit. Scōm hunc moduz dīr etiā sacerdotes dimittere pctā vel retinere. Unī superius augu. dixit. Quibus remittunt remittit deus ⁊c̄. Dpus.n. iustitie exercēt i pctōres cū eos iusta pena ligant: opus misericordie dū de ea aliquid relaxāt vel sacīoꝝ cōioni cōciliant: alia opa ī pctōres exercere nequeūt. Et notādū est: q⁹ quos satisfactiōe pnie ligāt: eo ipo a peccatis solutos oñdunt: q⁹ nō imponit alicui satisfactio pnialis: nisi quē sacerdos vere penitētem arbitrat̄. Alī nō īponit: ⁊ eo ipso peccatuz retineri a deo iudicat. Q⁹ aūt hoc ad claues pertineat: aug. oñdit dicēs. Frustrat claues eccle sie q⁹ sine arbitrio sacerdotis pniam agit: si sine oris ꝓfessiōe crimis indulgentia īpetrat̄. Est ⁊ alius mod⁹ ligādi ⁊ soluēdi qui p excōicatōem geritt̄: dū aliquis fm canonicā disciplinaz tertio vocat⁹ ad emendationez manifesti delicti ⁊ satisfacere vilipēdens: sn̄iat ecclesia a loco orōnis ⁊ sacramentoꝝ cōmunione ⁊ fideliū consortio p̄cidit̄: vt erubescat: et pudore sceleris ꝓuersus peniteat: vt sic spirit⁹ eius saluus sit. Q⁹ si penitentiam profitens resipuerit: negate ꝓmunioni admittitur: ⁊ ecclesie reconciliatur. Hec est aūt ecclesie anathematizatio. Hanc penaz illis qui digne percelluntur infligit: quia gratia dei ⁊ protectio illis amplius subtrahitur ac sibīpsis reli

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

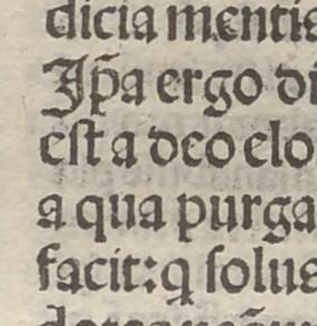
quis vt sit eis liberū ruere i iteritū peccati. In quos ēt maior diabolo seuiēdi dat̄ ptās. Dat iones quoq; ecclesie t benedictionū ac meritor suffragia eis nequaq; suffragari putant

¶ Quomodo ꝓm hos modos intelligendū sit illud. Quodcūq; sol. t c̄. b

Secundus hos ligādi t soluēdi modos s quo dicit. Quodcūq; solueris sup terrā erit solutū t i celis t quodcūq; ligaueris sup terrā erit ligatū et i celis t c̄. Aliq̄n.n. oīdūt solutos vl ligatos q nō sūt apd deū: t pena satisfactiōis t excōmunicatiōis interdū idignos ligāt: vel soluūt: t idignos sacramētis admittūt: t dignos admitti arcēt. Sed itelligēdū est hoc in illis quor merita solui vel ligari postulāt. Tūc enim sntia sacerdotis iudicio dei t totius celestis curie approbat̄ t ꝯfirmat̄: cū ita ex discretiōe prodit vt reor merita nō cōtradicāt. Quoscūq; ergo soluūt vl ligāt adhibētes clauē discretiōis reor meritis: soluūtur vel ligāt̄ in celis. i. apud deus: quia diuino iudicio sacerdotis sntia sic ꝓgressa approbatur t confirmat̄. Quos ergo ꝑ merita sntia ecclie pcellit: ledit t illi foris sūt apud deū. Qui autē nō meruit: sententia ecclesie nō ledit̄ nisi contēnat. Unde Origenes. Exīt qs a veritate: a fide: a charitate: per hoc exit de castris ecclie: ēt si ep̄i voce nō abīciat̄: sicut ecōtra aliqs nō recto iudicio foras mittit̄. Sed si nō egit vt mereatur exire: nihil ledit̄. Interdū enī q foras mittitur ītus est: t q foras est: ītus videtur retineri. Ecce qualis t quātus est vsus apostolice clauis. Jā ostēsum est ex parte qualiter sacerdotes dimittūt peccata vl tenēt: t tamē retinuit sibi deus quantā singularē potestatē dimittēdi vel retinēdi: quia ipe solus p se debitū eterne mortis soluit t animā iterius purgat.

¶ Que sint interiores tenebre t iterior macula

b Hic queritur que sit illa macula t que sint ille tenebre interiores: a quib⁹ deus interius animam purgat: cum verā penitentiam immittit: De tenebris t iteriori caligine satis facile est t itelligere t respōdere. Cui enim quis mortaliter delinquit t gratia virtutis priuatur si qua precessit: t naturaliu; bonor elisionē patit̄. vnde t intellectus obtūditur: t totus homo interior obtenebrat̄: t ita quasi caligie quadā mēs obuoluit̄: que caligo peccati pena est. Hanc vero deus pellit cū penitentiā immittit: per quā perdita bona restituit: t viciata repat. Unde ꝓpheta. Nebulam sicut cinerē spargit. Sz que est macula pctī a q aīaz lauat: Ecce.n. qs voluit facere homicidium t patrauit. quo patrato desinit tā velle q̄z facere: nōdū tn vere t humilr penitet: nec ꝓfiteri ꝓponit. Que ergo remānsit in aīa illius macula: Mala volūtas qdē fuit macula illi⁹ aie: sed illa trānsit. Macula ēt est si penitere cōtēnit sed hoc ē pctūz aliud a p̄cedēti. Que ergo macula remānsit a qua ipe i pnīa purgat̄: Polluta qdē est aīa quousq; peniteat: sicut erat dum in ea prana erat volūtas. Sicut.n. q tangit morticinum vel aliud immundu; : ita pollutus est post tactū quousq; lauatur: sicut fuit dum tangeret: ita post actum peccati ita polluta remanet anima sicut fuit in ipo actu peccati: qa ita ē longe a deo per dissimilitudinēqui ēvita t mū dicia mentis: sicut fuit dum peccatum ageret. Ipa ergo dissimilitudo q̄ iest aīe ex peccato t est a deo elongatio: anime macula intelligitur a qua purgatur in penitētia. Hoc aūt sol⁹ deus facit: q solus suscitat aiaz t illuminat: q̄ sacerdotes neq̄unt: qui tn medici sūt aiarum. Unde ꝓpheta. Numquid medici suscitabunt t confitebuntur tibi: quod exponens augustin⁹ ait. Boni doctores recte medici dicuntur. q viuētes curare misterio possūt sed non mortuos suscitare. Sola.n. dei gīa reuiuiscunt. Dō. I.

Circa distinctionem decimā octauam querunt̄ quatuor de clauibus iurisditiōis. Primo de maiori excōmunicatione. Secūdo de minori. 3° de suspēsione 4° de interdicto. Circa p̄m q̄runt̄ qnq;. Primo vtruz excōicatio debeat eē in ecclesia 2° quis possit excōicare. 3° ō sntia iuris: 4° de effectu excōicatiōis. 5° de absolutōe ab excōicatiōe.

Primo igit̄ querit̄ vtrū excōicatio debeat esse i ecclesia. Et videt̄ q nō: qr excōicatio ē maxima maledictio. vnde dicit̄ anathema. sz dicit apl's nolite maledicere. g̃ t c̄. ¶ Cōtra ē xps. Sit tibi sicut ethnicus t publican⁹. i. a tuo ꝓsortio sepat⁹. ¶ R°. circa hāc q̄stionē sūt q̄tuor videda. ꝑmo qd ē excōicatio. 2°. q̄ debet esse in eccl'ia. 3° q̄ ē timēda. 4° qñ ē nulla i ꝓo iure.

Quantū ad primū sūt quattuor ꝓclones. ¶ ꝑma q̄ excōicatio ē separatio a cōmunione eccl'ie quo ad fructū. s. tpalē hoc est consortiū fideliū: t suffragia generalia. i. pceptionē sacrōr. Itē alia diffinitio q̄ ē separatio a q̄libet licita supple diuinor t a q̄cūq; legitimo actu. s. pollitico. Et dr separatio qr p minorē excōicationē nō separat̄ hō a cōione fideliū: sz tn a perceptiōe sacrōr: p maiorē autē ab vtroq;. Sed cū sit triplex participatio suffragior. vna ex vi charitatis q̄ hēnti charitatē nō pōt auferri: t nō hēnti nō pōt dari: ide ē q̄ excōicatio istā non tollit nec absolutio tribuit: sz iusta excōicatio supponit eā ablatā t iusta absolutio restituta: iiusta nequaq;. ¶ 2ª ꝓcl'o ē q̄ ē scōa participatio ex itētiōe generali: quā aufert excōicatio t reddit absolutio iusta. qr nō ē itētio ecclesie i cōib⁹ orationibus includere illos q separati sūt ab ea: sicut sūt iudei. sarraceni. heretici. excōicati. fit̄ cū aliquis vl't dare aliqd cōitati: nō itendit q̄ precisi ab illa cōitate sint ptices. ¶ Tertia ꝓ ē q̄ ē tertia participatio ex spūali itenti

p̄ª ꝓ°

2ª ꝓ°

3ª ꝓ°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

one nō sicut homo orat p pīe ⁊ mīe ⁊ ista p̄t dirigi ad quē cūqz: sicut i paraſceue orat eccl̄ia p oīb⁹ ab eccleſia p̄cisis vt redeāt ad gremiū matris eccleſie. Sz ista ēt si pro multis ſimul fiat adhuc ē cōis vñ nō debet fi' fieri p excōicati ⁊ nō excōicatis: ſed ſeorſū: vbi gratia. Quilibet de ordine ad cuius bñficia sūt aliqui ſpecialiter recepti debet intendere q̄ illi bēant ſpeciale p̄ticipium i bonis ſuis ſub ꝯditione. ſ. si nō sūt excōicati: ſiue ſint peccatores ſiue iusti. Sz si aliqui sūt excōicati tunc poteſt p illis ſpā'r orare. Si aūt excōicati sūt mortui lz nō sit p eis orādū publice pp̄ ſcandalū si nō fuerit abſoluti: ab illo tñ q̄ credit q̄ sūt mortui i charitate p̄t ītēdi q̄ ſint p̄ticipes suoꝝ bonoꝝ. qz iā ñ sūt ligati. ¶ 4ª ꝯ est: q̄ eccl̄ia cū ſciat ſe poſſe errare: vī tñ nolle aliquē ledere iuſte: ꝓpter qđ ipa nō ītēdit excludere iniuſte excoīcatos a participio ſcōi modi. ⁊ sic lz ītēdere cuz ceteris nō excoīcatis: ⁊ p excōmunicatis iniuſte. 4ª ꝯ

Quantū ad ſcām: q̄ i eccl̄ia dz eē excoicatio: sūt tres ꝯnes. ¶ Pria q̄ excoicatio dz eē i eccl̄ia: qz illō dz eē i ouili: qđ ē neceſſariū ad bonū gregis: lz videat̄ nociuū vni oui: ſicut q̄ ouis morbida curetur si pōt. si nō expellat̄: ne tot⁹ grex ificiat̄. Et sic vt ouile x̄pi sit sanū ⁊ ñ morbidū: quādo vna ouis mortali morbo laborat: monitionib⁹ medet̄. Si āt p ꝯtumaciā appareat inſanabilis plaga ei⁹: tūc ab ouili eyciēda ē: ne ꝯtagiōe peſtifera plīmos pdat. Unī apls. Tradidi eū ſathane i interitū carnis: vt ſpiritus ſaluus fiat. ſ. eius ⁊ aliorū. ¶ 2ª ꝯ est: q̄ ex ꝟ ſeq̄t q̄ excōicatio nō nisi p mortali dz infligi. qz ille ſolus iudicio eccl̄ie ē p̄cidēdus q iudicio dei credit̄ p̄ciſus. Unī cuz ſnia iuris nō sit iniuſta: pōt ita formare bō ꝯſciam suā: q̄ vbi ñ peccat mortal'r nūq̄z icurrit ſnīaz iur'. qz iniuria dī' eē oē qđ ñ iure fit. Nō debz aūt vñ iura naſcūt̄ ide naſci iniurie occaſio. C. Unī in. l. Meminerit. vñ cū sit iniuriosa excoicatio q̄ fertur ſine mortali nō ē ſnia iur' vbi nō ē mortale. ¶ 3ª ꝯ est: q̄ cū hoc regritur cōtumacia q̄ est signū incorrigibilitat' quecūq̄z sit: aut i nō veniēdo: aut nō parēdo: aut nō ꝑmanēdo. Si āt ſine mortali aut ꝯtumacia va vl' p̄ſūpta. ⁊ sil'r crimine vo vl' visil'r p̄ſūpto ferat̄ excoicatio est iniuſta. 3ª ꝯ 2ª ꝯ

Quantum ad tertiū: q̄ excoicatio ē timenda: sunt due ꝯnes. ¶ Prima q̄ lz sit iniuſta est tñ timēda: si sic sit iniuſta q̄ nō ē nulla: lz ſolū ānullāda: siue sit iniuſta ex p̄te excoicati q ē inocens i illo facto: siue ex p̄te excoicantis q ex odio aut p grāz vl' sordes tulit excoicationē: siue ex ordie. qz p falſos teſtes: aut ſine monitione vl' ſcriptis: vl' alr. Unī Grego. i homi. ō octaua paſce. dominica i alb. Snīa paſtoris siue iuſta siue iniuſta timēda ē ⁊ ꝓpter culpā ⁊ ꝓpter penā. Propter cl'pā dico: qz peccat pctō inobediētie si nō eā teneat: quouſq̄z ꝓcurauerit ſe abſolui ab illo vl' ſupiorē. Itē pp̄ penā. qz ex quo ſnīa non est nulla: ita incurrit qui eaz nō ſeruat penas iuris: ſicut si eēt iuſta. ¶ 2ª ꝯ est: q̄ si ē iniuſta qz ēipſo iure nulla: cūq̄z aliqñ qđ nihil ē i ſe bēat ligamē iuris vt mīmoniū de scō cōtractū vl' ſpōſalia cauſant publice honeſtatis iuſtitiā: qñ fuerūt nulla: al'r cūq̄z p defectū ꝯſenſus: nō tñ i ꝓpoſito. Unī ꝓpter penā iuris timēda nō ē. qz ꝑm vitatē nullā penā iuris icurrit q fniam q̄ nulla ē: nō cuſtodit: ſz ꝓpter culpaz timēda ē rōne ſcādali. Sz sicut dicit Boetius q̄dā sūt aī cōceptōes cōes apō oēs: q̄dā apō ſapiētes. Qñ q̄ ſapiētib⁹ notū ē ſniaz eē nullā: cūq̄z apō vulgus neſciat̄ pōt bō nō ꝟuare eā i occulto: ſz i publico dz eā ꝟuare: quouſq̄z ſcādalū rōnabil'r ſedauerit. vt sicut aliqs publice excoicat̄ ⁊ denūciatur: ita ex aduerſo ipe publicet cām qñ ſnia nō valet: puta appellationē vl' aliā iuſtā cām. quo facto amplius nō ē ſcādalū puſſillorum ſed phariſeorum. vñ est cōtēnenduz. 2ª ꝯ

Quantum ad q̄rtū sūt quinq̄z ꝯclones. ¶ Pria q̄ ſnia excoicatōis ē nulla ex p̄te excoicātis qñ ō ſe excoicare nō potuit ꝓpter defectuz iuriſditōis vel vſus. qz a nō ſuo iudice lata ſnia nō tenet: vel qz exceſſit fines mādati: si erat delegat⁹. de reſti. ſpol. c. vlti. vel qz ꝯtra itentionē delegātis. de p̄eben. c. vlti. Uel qz excoicatus. 24. q. i. Audiuim⁹: vel si ē ſuſpēſus a iuriſditiōe vel intruſus. 12. q. 2. Alienatōes. c. vl. §. vl. ⁊ si ab vno delega. ſine alio q̄ñ nō ē ibi illa clauſula: q̄ si nō oēs. de offi. dele. Cām mīmony. ¶ 2ª ꝯclo: q̄ ſcōo ē nulla ex parte excoicati: vt poſtq̄z appellauit. qz ſnia lata poſt appellationē legittīe interpoſita eſt nulla ipſo iure. de offi. dele. Cū ꝯtingat. ō ſen. excō. Per tuas. Idē aūt ē si ſe p̄tectioni ſedis apoſtolice cōmiſit: neſciens vel nō audēs: vel nō potēs al'r appellare. de appellatōe. c. Ad audiētiā. Idē poſt iter arreptū ad papam. e. ti. Dilecti filij. de do. ⁊ contu. c. Cum olim. Idem poſt reuocationez totiꝰ negocij a papa vel a ſuperiore qui potuit reuocare vices ſuas: ne lit. pē. c. fi. Idē si poſt remiſſionē factā ad papā de appellatione vtrū: vel qñ poſt recuſationē legitimā. de apellat. Ad hoc. c. Propoſuit. l. ō exempla. Quia oēs hi caſus equipollēt appellationi. dico aūt legittima: quādo erat talis cā q̄ p̄bata reputaret̄ ſufficiēs. ⁊ quādo nō sit in cā fidei: in qua nō est locus appellatiōis. nec sic monac⁹ appellans ne ꝼm regulā corrigat̄. ō appel. c. i. ⁊ quando lata est ſnia ſup illo negocio: p quo est appellatū. qz ſecus si ſup alio in quo remanſerat vt iudex: niſi fuiſſet iā recuſatus vt ſuſpectus. Et idē ē si appellatio fuit interpoſita poſt ſniam latam ſub cōditione añ ꝯditōis exiſtētiā: vt qz excoicabat niſi infra talē diem ſolueret vel faceret. qz iſta non ſecū trahit executionē. de appel. Dilecti filij. c. Preces. c. 2. Si aūt poſt ſniam pure latā lz añ denunciationē: non ſuſpenderet eam. de appel. Paſtoralis. ¶ 3ª ꝯclo: q̄ excoicatio est nulla 3° ex parte ſnie quādo hz errorem intollerabilē expreſſū: q̄ est vel cōtra ius diuinum vl' contra ius conſtitutionis pape. non dico ꝯtra ius litigatoris. de ſen. ⁊ re iudica. c. Inter ceteras. de ex. p̄ela. c. Dilectus filius. Dico aūtē errorē ſiue in ꝯclone ſiue in narratione. dum tamen in aliqua parte ipſi⁹ ſentētie: nō sic āt si in actis. Unde si dicat. excoico papaz vel excoico te: qz facis elemoſynā. ſimiliter si excoicat audiētes ꝼmones p̄dicatorum ⁊ minorum in domibus ſuis: qz de iure certū ē hoc eē licitū per decretalē Benedicti inter cūctas. q̄ tñ dī': nō dicitur reuocata i ꝯcilio vienēſi. Si aūt diceret audiētes ꝼmones eoꝝ i parochijs: qz illō p̄t eis nō licere: puta: niſi placeat curato: valeret. ¶ 4ª ꝯclo. qz 4° nlla est ex parte cauſe nō exiſſe lz tacite. Si enī excoicet oēs veniētes ad altare: niſi ſibi vel ſuo mādato ꝯfeſſos: vel omnes qui nō ſunt cōfeſſi ſibi vel ſuo mādato: quo ad cōfeſſos frībus nulla ē ipo iure. Unī dī' ibi q̄ fratres p̄nt audire confeſſiones: ⁊ poſtea excoicationes vo vel ſnias latas per p̄latos ꝯtra hō. vel eius fraudē denūciam⁹ irritas ⁊ inanes. Si aūt eēt alias iniuſta ex cauſa ꝓpter quā ius non exprimeret eſſe nullā timēda ē ⁊ valida. ſicut si ex odio eſſet lata. ¶ 5ª ꝯclo q̄ est nulla rōne ordinis. ſ. quādo lata est trina āmonitōe nominatim in ſpeciali nō p̄miſſa ꝯtra participātes excoicatis non in crimine: eī' c. Statuímus conſtitutionem. l. 6. Si aūt aliter eſſet defectus ordinis: vt qz ſine ſcriptis aut ſine monitione aut hō: tenet: quouſq̄z reuocet̄: ſicut ex falſa cauſa lata tenet. ii. q. 3. c. i. ⁊ gnāliter quādo iniuſta est tenet. licet aūt iure ciuili sit nulla ſnia venalis ⁊ lata per falſa inſtrumēta: nō sic, tamen est hic. qz canones non ſubsūt legibus: ſed eꝭ. Unī in q̄buſcūq̄z caſib⁹ lex ciuilis dicat ſententiam nullam niſi sit canoniçata: non ꝓpter hoc erit excoicatio nlla. ¶ Ad argumetū dōz: q̄ maledictio excōicationis est benedictio quo ad aīam: licet sit maledictio corporis: cum sit medicinalis. Unde sicut medicus adhibet cauteriū ad ſalutē: sic ⁊ hic. Unde apoſtolus. Tradidi eū ſathane in interitū carnis: vt ſpūs ſaluus fiat. 4ª ꝯ 5ª ꝯ

II. Queſtio.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Queritᵉ 2° quis possit excõicare. vtrũ .s.excõicatus possit excõicare Et videt̃ q̄ sic: qz in hñtib⁹ symbolũ facili oz est trãsit⁹. ¶ Itez vr̃ q̄ excõicat⁹ nõ possit excõicari: qz q est ex̃ nõ põt eẽ magis ex̃ sz excõicat⁹ ẽ ex̃. ideo ꝛc. ¶ Cõtra. excoicatus nõ hz vsũ iurisditionis. sz excõicare est iurisditõis. iõ ꝛc. Oz aũt excõicatus semel possit excõicari hr̃ de iudeis. ita quorũdam. ¶ Rñdeo cũ hic due qõnes tangunt̃. Primo soluẽda ẽ ꝑma qõ. 2° scõa. ¶ Circa ꝑmã sũt tria videnda. Primo qs possit excõicare iure suo ordinarie. Secundo qs possit iure alteri⁹. Tertio quis non possit excõmunicare.

p° 2° **Quantum** ad ꝑmũ sunt. iz. ꝓnes. ¶ Prima. q̄ ois epͥs subditos de dyocesi nõ exẽptos põt excõicare iure ordinario: qz excõicatio ẽ ꝓpͥi⁹ mucro epi. i6. q. z. visis i fine ibi. Celici mucrone epi sacerdotũ piacla 2° 2° recẽsent̃: sz anathẽa solẽne soli epo reseruat̃. ¶ 2ª ꝓ. q̄ ifer oz ꝑlatus epo q de iure vel ꝯsuetudie hz subditos citare ꝛ in foro ꝯtentioso ecclĩastico ius reddere põt. ꝛ qz iudiciũ reddit̃ inuitũ ꝛ sine cohibitõe nlla ẽ iurisdictio eo ipo põt excõicare: sic archidiaconus hñs curiã: sicut ỏcanus ruralis: si ꝛ ipse cuirã hz: silr decanus si nõ solũ curã aiaꝝ hz: sz ꝛcãe cognitionẽ ꝛ decisionẽ ꝑ quã facit ius actori ỏ reo canonice corã se ꝯuẽto: aut succẽtor vel alius ad quẽ ꝑ modũ iudicij vl̃ fori ꝯtentiosi ptinet iurisditio sup clericos chori. Si ãt talẽ curiã sic iudiciarie cognoscentẽ nõ hñt. nec per ꝓns pñt excõicare: cũ hoc sit iurisdictiõis ꝛ fori ꝯtentiosi. Cõsuetudo. n. dat iurisditionẽ. Jurisditio aũt sine modica coertiõe nulla ẽ quã iterꝑtat̃ papa excõicationem de offi. 3ª 2° del. c. Ex lr̃is. ¶ 3ª ꝓ. q̄ curat⁹ simplex. qz talẽ iurisditiõez nõ hz (põt. n. vt arbiter parochianos suos pacificare nõ vt iudex) nõ põt excoicare de iure. Sz qz ꝯsuetudo põt dare iurisditiõez itegrã: ꝛ forte cũ rõne dimidiã: ide est q̄ q̄ꝫ hñt de ꝯsuetudine facere pñt: ꝛ nõ plus: puta ꝑ certis ca- 4ª 2° sibus mãifestis i gñali nõ i spãli: de offi. ord. c. z. ¶ 4ª ꝓ. q̄ abbas qz ꝛ ipe ẽ iudex monachoꝝ suoꝝ ꝑ electionẽ ĩstitutus põt eos excõicare ẽt añ bñdictionẽ: duz tñ fuerit ꝯfir- 5ª 2° matus. de symonia. c. sic̃. ¶ 5ª 2°. q̄ ꝑor ꝯuentual̃ ꝑ electionẽ positus põt excoicare. de maiori. ꝛ ob. Luz in ecclesijs. vbi logt̃ de ꝑore cui iurauerant. Secus de ꝑore clausträli q sine electõe ponit̃ ab abbate: licet nõ possit amoueri sine cã: nec hz auctẽ nisi q̄ꝫtũ abbas sibi cõmittit cui⁹ ẽ delegatus. Sz abbate mortuo ꝑor ei⁹ vicẽ gerit per legez. Et silr superior vicẽ ꝑoris q ẽ ꝑ electionẽ. Uñ tũc iure suo pñt excõicare: sic̃ ꝛ capitulũ vacante sede: qñ gerit vices in spũali- 6ª 2° bus epi mortui de ma. ꝛ obe. bis q. ¶ 6ª ꝓ. q̄ cardinalis nõ 7ª 2° eps in eccl̃ia sui tituli põt fulminare vt. e. c. ħ põt. ¶ 7ª ꝓ. q̄ official̃ epi vel cuiuscũq archidyaconi q hz curiã de cõ- 8ª 2° suetudine ħ põt: de absol̃onibus. c. z. ¶ 8ª ꝓ. q̄ prior collegio assignat⁹ q sine abbate ꝯuentũ total̃r regit i spũalibus 9ª 2° ex̃ abbatiã ꝑncipalẽ videtur posse excõicare. ¶ 9ª ꝓ. q̄ silr 10ª 2° guardianus. ¶ 10ª ꝓ. q̄ ꝑor q solet eẽ ꝑ electionẽ qñ fit ꝑ ꝓuisionẽ supioris põt excõicare: qz silr est de eo ꝛ de epo q ẽ ꝑ ꝓuisionẽ. qz hoc accidit dignitati: ỏ of. oz. c. z°. in glo. ca°. 11ª 2° Quãta. i glo. ¶ 11ª q̄ legat⁹ excoicat infra ꝓuinciã sibi debitã: nõ ex̃: ẽt si sit ex latere: de offi. leg. Nouit. sz legat⁹ sim- 12ª 2° plex hoc põt: nisi qñ legatus a latere supuenit. ỏ off. le. Nolentes. ¶ 12ª 2°. qz lz ỏ id q̄ỏ dcm̃ est de decano videat̃ eẽ q̄ỏ hr̃ de appella. c. dilectõis. tñ lz nõ possit ponẽ iterdictũ vt ibi dicitur: tñ excõmunicare põt istũ vel illuz de capl̃o: q̄ỏ minus ẽ: vel logt̃ de decano qui nõ hz curiã: vel nõ põt ponere iterdictũ i ppl̃z sibi ñ subz: sic̃ nec excõicare aliquẽ ỏ ill̃: sz in collegiũ suũ sic: qñ i quelibz ꝑ se hz iurisdictionẽ.

p° 2° **Circa** scõuz. s. qs possit excoicare iure delegato sunt. z. ꝓnes. ¶ Prima q̄ de delegato pape nõ ẽ dubiũ nec subdelegato ab eo q solus subdelegare põt. Itẽ officialis vt dcm̃ est: sz magis iure alteri⁹ q̄ꝫ suo. Itẽ delegatus cu iuslibet ordinary: qui põt excõicare: qz hoc ẽ iurisditionis: ꝛ iõ põt ꝯmitti. ¶ 2ª ꝓ. q̄ ẽt visitator missus nõ ad simplicẽ iquestã faciendã ꝛ referẽdã: sz ad corrigendũ ingren- 2ª 2° dũ: ꝛ puniendũ: qỏ fine cẽsura eccl̃iastica bñ fieri nõ põt: ex̃ de of. dele. Ex tuis. ¶ 3ª ꝓ. q̄ ꝑ hoc nõ oz q̄ ꝑor clausträl̃ hoc hẽat. qz hz pñtem abbatez q hoc põt. Uñ nisi spãl̃r sit sibi ꝯmissum ab abbate: aut hẽat de ꝯsuetudine: nõ hz fulminare: sz diſciplinare. Uñ ꝛ vicarius: vl̃ firmarius curati cui ex toto ꝛ ꝑ totũ annũ vices suas itegre ꝯmisit hoc põt. qz sic habet consuetudo. 3ª 2°

Quantũ ad 3ᵐ quis nõ possit excõicare sunt. 5. ꝓnes. ¶ Prima q̄ excõicat⁹ a iurisditione suspen- ꝑ 4ª 2° sus nllo mõ põt excoicare: qz excõicare ẽ vsus ꝛ actus iurisditionis: q̄ ipe caret. z 4. q. 1. Audiuim⁹. Et hoc de publice excõicato: alr̃ si occl̃te: valeret: ỏ sẽ. excõ. ꝛ re. iud. ad reprobandũ. ¶ 2ª. q̄ si ꝑdidit iurisditionẽ mlto magis: vtputa 2ª 2° depositᵗ⁹ a dignitate: nisi appellauerit appellatione pẽdente. Silr legatus finita legatione. Silr delegatus si renouocate sit sua ptãs. ¶ 3. ꝓ. q̄ subdelegat⁹ nõ põt si delegãs per- 3ª 2° didit iurisditionẽ: vel sit mortuus re itegra: qz nõ põt iste ꝑcedere iure suo nisi in negocio cepto ꝑ citationẽ ꝑ quaz est ꝑpetuata iurisditio: sic̃ ꝓcurator facit litẽ suã ꝑ litẽ ꝯtestatã. mandatũ. n. morte mandatoris re itegra expirat. ỏ of. ỏle. Graue. ꝛ. c. Relatũ. Si ãt delegãs sit excõicat⁹ si ꝯmissio ꝓcesserit excoicationẽ: põt ꝯmissarius ꝓcedere: qz suus processus nõ oepẽdet ex vsu iurisditõis delegãtis nisi i fieri a ꝑn°: sz a iurisdictiõe sic. Si vero post excoicationẽ ꝯmisit nihil valet: nec valuit: qz ꝯmittere ẽ actus iurisdictiõis: excoicatio ãt tollit iurisditionis vsuz non hituz. Et sic pñt excusari official̃ ꝛ pñiari⁹ epi excõicati: quoꝝ official̃ cessabat a ꝯfessionib⁹: qz forte officialis fuerat positus post excõicationẽ: ille añ: alꝰ ỏberet currere pari passu: nisi eẽt pñiaria ãnexa bñficio: ꝛ sic ordiaria nõ delegata. Uel dic vt dcm̃ est. s. de ꝓma qõne: an confessio possit fieri alieno sacerdoti de licẽtia ꝑpͥy. in fine qõnis. ¶ Quarta ꝓ. q̄ ptãs ordinis nihil fac̃ ad excõicationẽ 4ª 2° qz hñs eã solã nihil põt in foro ꝯtentioso: Ꝫ aũt carens ea ꝛ hñs clauẽ iurisditionis nihilomin⁹ põt excõicare. Clauis ãt iurisditõis nullũ ordinẽ sacꝝ regrit: nisi solũ tõsurã clericalẽ. quã mulier hr̃e nõ põt. Inde ẽ q̄ abbatissa excõicare non põt. de maiori. ꝛ ob. c. Dilecta: nec laycus. qui ea caret: nec nouitius q hz corona cl̃icalẽ: non cl̃icalẽ ab epo vel alio q dare põt. ¶ Quita ꝓ. q̄ nec alicui carẽti co- 5ª 2° rona clericali aliqs iferior papa põt ꝯmittere iurisdictõez: nec gladiũ spũalẽ Ꝫ ꝯsuetudinẽ eccl̃esie gnãlem. Sed hoc papa posset ꝛ layco ꝛ mulieri ꝯmittere: cũ sit pure positiuũ lz non posset mulieri dare ordinẽ: qỏ est diuinũ: cui tñ posset dare coronaz: qỏ est humanũ.

Ad secũdam qõnẽ dicenda sunt q̄ꝫtuor. Primo ỏ ꝑsonis que pñt excõicari in singulari. Secundo de loco. Tertio de vniuersitate. Quarto de pluralitate excõmunicationũ.

Circa ꝑmũ sunt. 8. ꝓnes. ¶ Prima q̄ nõ subditus nõ ꝑ 2ª 2° põt excõicari: siue sit non subditus iure cõi siue iure spãli: vt qz exẽptus. Uñ vasallus ꝑ feudo de quo corã dño est parat⁹ rñdere nõ põt excoicari ab epo: qz i hoc ẽ ñ subdit⁹: ỏ iudi. cetex̃. Peridez nec metropol̃. subditos suffraganei põt excõicare: nisi i certis casib⁹ in qbus hz exercitiũ iurisditionis i eos: de offi. or. pastoral̃. iz. di. c. De bis ¶ Scõa ꝓ. est. q̄ licet metropolitan⁹ subditos suffraganei 2ª 2° nõ possit excõicare: tñ epz põt: q̄ꝫ si sibi subditũ: duz tñ ꝑus fuerit suspẽsus ꝛ iterdictus: qz alr̃ nõ oz excoicare: de offi. dele. Sane. ꝛ silr officiales suffraganeoꝝ põt excõicare. ỏ offi. vicary. c. i. l. 6. qz vna sedes: sed non archidiaconi. nec

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

3ª ꝯ eoꝝ officiales:de of.ordi.pastoralis .de penis.c.3°. ¶ Tertia ꝯclo est ꝙ nec exempti:nisi rone delicti cotractus vel rei de q̃ agit̃.de puil.c.i.l.6.nisi qui sic sunt exempti ꝙ nec in illis casib⁹ forũ fortiũt̃ q declarant̃ i p̃dictis casibus ordinarys minime subiacere:sicut p̃dicatores ⁊ minores. Jtẽ nec subditi pñt excoicari:qr participãt exẽpt⁹.ꝺ puil.q̃to.

4ª ꝯ ¶ 4ª ꝯclo:ꝙ nullus põt excoicare parẽ:qr iaz nõ est subditus:qr par i parẽ nõ hz impiũ.ff.de arbi.l. irã.⁊ magr̃atus. vnde nec legat⁹ delegatũ.de of.le.c.z. Sz nõ subdit⁹ qui rõne ꝺtract⁹ vel delicti fit subdit⁹ põt excoicari. de raptoribꝰ.c.i.Et sil̃r exẽptus vt dictũ ẽ:qñ delinquẽs i loco non exẽpto fortit̃ forũ.de puil.c.Cũ capella.c.Qm̃.Exẽpti tñ a

5ª ꝯ legato a latere pñt excoicari.de offi. dele.c.4. in glo. ¶ 5ª ꝯclo:ꝙ impediẽs iurisditionẽ:lz alr̃ nõ subdit⁹.qr hoc ipo fit subdit⁹ põt excoicari a iudice:cui⁹ iurisditionẽ impedit:

6ª ꝯ vl̃ executõi resistit.de offi.dele.c.i.⁊.c. Significasti. ¶ 6ª ꝯclo:ordinari⁹ a delegato pape põt excoicari:si eius sniam nõ exeq̃t̃ ad ei⁹ mãdatũ.qr i hoc subdit⁹ est ei rõne mãdãtis.de of.dele.c.Sane.Et p ꝯñs curati si nõ obediũt i citã-

7ª ꝯ do. ¶ 7ª ꝙ subditi suffraganeoꝝ si negãt ꝓcurationẽ debitã a metropolitano excoicari pñt.qr in hoc sũt ei subditi.c.Cũ officialis.Alꝭ ꝓpter ꝓcurationẽ nõ debitã excõicatio lata nõ tenet.de excessi.c.Cũ ad quorũdã.sicut nõ videtur tenere ꝯtra eũ lata q primũ cessit bonis:q̃si quo ad bo-

8ª ꝯ na desierit esse subditus.de solonibus.c.3. ¶ 8ª ꝙ a papa oẽs possũt excoicari:qr ei oẽs subsũt: sz ipe a nemine nec a se ipso.9.q.vlti.c.Patet.Per hꝺ ẽt pz:ꝙ ab ei⁹ legato ⁊ delegato oẽs pñt excoicari:q eorũ iurisditionẽ ipediũt. de offi. dele.c.Sane. Nullus ergo a seipso nec ab equali: nec ab inferiori inq̃tũ hꝺ põt excoicari:sz solũ a superiori inq̃tũ hꝺ zi.di.c.Cum inferior.

Circa scdm̃ de loco.sciẽdũ ꝙ subditus nõ põt excoicari a superiori i loco nõ subdito:puta ex̃ territorium:vel itra i loco exẽpto. De ꝑmo dr̃.de ꝯsti.c.z.i fi.ꝙ sententia epi lata i furtũ cõmittẽtes nõ ligant̃ ei⁹ subditi:si ex̃ ꝺyocesiz furẽtur.Si igit̃ q̃rat̃ vtrũ aliqs nõ subditus epo Parisius ifra ei⁹ ꝺyocesim ligeť sua snia:distiguendũ ẽ:qr aut delingt i loco exẽpto ifra ꝺyocesim:⁊ tũc nõ incidit.ẽt si psona eẽt subdita:qr ex̃ territoriũ iudicãti ipune non pareť.aut itra ꝺyocesim ⁊ loco nõ exẽpto.⁊ tũc aut est tal̃ pso na q̃ nõ fortit̃ forũ rõne delicti.sicut archieps delinquens in epatu suo subditi ꝑm quosdã.⁊ sicut exẽpti:q ꝺ hoc hñt speciale puilegiũ:ꝙ nec rõne delicti subyciũt̃:⁊ tũc ẽ idez: qr nõ subditi sũt excoicati.aut est talis subditus q rõne delicti fortit̃:sic puat⁹ alienigena:vl̃ exẽpt⁹ cõiter:q i trib⁹ casibus fortiũtur.de puile.c.i.l.6.Et tũc subdistinguo:qr aut ẽ de se delictũ:aut solũ qr prohibitũ:si' est de se delictũ: tũc ꝯcidũt eo casu quo ⁊ subditi:qr p ꝺlictũ fiũt subditi:sicut si excoicauit oẽs fures.Si aũt nõ ẽ ꝺ se delictum:puta:excoicat oẽs practicãtes q nõ sũt magr̃i parisius:qꝺ põt sine peccato fieri: imo cũ merito :puta si magr̃ mõtis pesulani aut nõ magr̃:bon⁹ tñ medic⁹ velit practicare.⁊ tũc qr ñ ẽ de se subditus nec rõne delicti:qr illud nõ ẽ de se malũ:nec est peccatũ iobedientie isti:qui cũ nondũ sit subditus nõdũ teneť obedire.Et ideo videť ꝙ nõ incurrat.Et ꝓbat̃ ista distinctio ex his q̃ notãt̃.C.de.sum.tri.l.i.boc aũt verus ẽ de nõ subdito iure cõi respectu ois snie epi: ⁊ de exẽpto respectu ois snie:nisi q̃ fert̃ rõe fidei. Sz si ois qui facit se practicari esset excõicatus tunc nõ subditus vl̃ exẽptus q practicarz i crimine criminoso pticipãdo cũ subdito non exẽpto ⁊ extra locum exẽptũ icurreret snĩam iuris. ꝺ sen. excõ.Si ꝯcubine.vbi aliũ hr̃e ñ possz:qr tũc necessitas excusaret. ¶ Sz qr i his q̃ respiciũt finẽ cessat ois exẽptio.ꝺ hereticis.ad abolẽdã.i fine.ide est ꝙ i oi casu ⁊ i oi loco in quo subdit⁹ i loco subdito icurreret snĩaz epi ꝺogmatiçãs vl̃ audiẽs ⁊ nõ referẽs ꝺ articulos epi:ita icideret exẽptus idẽ faciẽs i loco exẽpto:⁊ multomagis subdit⁹ i loco exempto.qr sicut exemptio nõ valet ꝑsone in causa fidei sic nec loco:cũ locus nõ fit exempt⁹ nisi ꝓpter ꝑsonas: imo ẽt si ẽ locus exempt⁹ vel priuilegiat⁹ de se vt ecclia.ide trahitur heretic⁹. Jtẽ exẽpt⁹ i loco exẽpto i cã fidei põt ꝑ testionio ⁊ citari ⁊ re ipsa capi.

Circa tertiũ de vniuersitate est sciẽdũ: ꝙ vniuersitas nõ põt excoicari:cui⁹ rõnem assignat Hosti.qr̃ hz aiaz q̃ p eã ligat̃:q̃si diceret:excoicatio regrit vez ens: qꝺ aũt nõ ẽ realr̃ ⁊ verevnũ nõ ẽ vere ⁊ realr̃ ens.hꝺ ãt est vniuersitas.igr̃ ⁊c̃.Sz pari rõne nõ posset iterdici.⁊ sic hꝺ snie nõ hñt effectũ realẽ:nisi sicut cã sine qua nõ:qr nõ sũt sacr̃a:sz act⁹ hũani q nihil realitatis efficiũt i obo.io nõ regrit ex pte obti entitatẽ realẽ. ¶ Et io ẽ scda ratio melioꝝ qr snia est ipso iure nulla q̃ hz itollerabilẽ errorẽ expssum. Hꝺ ãt est ista i qua vniuersitas sub hoc noie excoicat̃.Nã de sen.ex.c.Romana.dr̃.Jn vniuersitatẽ vo vl̃ collegiũ p ferri excõicatõis snias penitus phibem⁹. Uñ si dicat̃ sic. excoico vniuersitatẽ parisien̄.vl̃ totũ capl̃z vl̃ collegiũ tale vl̃ quẽtũ est ꝺ ius ꝯstitutõis expsse.io ⁊c̃. ¶ 3ª rõ: qr videť eẽ oppositio i adiecto.qr excoicat⁹ sepatus ẽ a coione oiuz hoium:nõ aũt a coione sui.Si g̃ ẽ vna excoicatio q̃ vniuersitas ligat̃:ipa sepat̃ a coione oium hoium ab illa vniuersitate:nõ ãt a coione iter se inuicẽ.⁊ sic vn⁹ hõ poterit alteri cõicare:qꝺ ẽ ꝯtra rõnem excoicationis maioris.Si ãt diceret̃ sic.excoico oẽs de vniuersitate q fuerũt actores vl̃ ꝯsentiẽtes:valeret.Si vo sic.oẽs ⁊ singulos de tali vniuersitate:idẽ eẽt ac si diceré ipsaz vniuersitatẽ.vñ nec valeret: qr q̃uis ꝼm subtilitatẽ phỹsicã bis tria nõ sint sex:nec singuli vniuersitas.tñ nihil aliꝺ ẽ re vniuersitas q̃ singli sil.

Circa quartũ est sciẽdũ ꝙ põt aligs ligari diuersis excoicatõib⁹ nõ solũ ꝑ diuersis causis a iure:vt si est incendiarius ⁊ pcussor clerici.⁊ hꝺ.sz ẽt ꝑ diuersis cãis a diuersis iudicibus.⁊ ꝑ vna ab hoie ⁊ alia a iure.⁊ p eadẽ ab hoie ⁊ a iure:vt ꝑ vendẽdo arma saracenis est excõicatio iuris.de iudeis.c.Ad abolẽdã.Et nihilominus papa ꝑcipit:ꝙ ꝯtra eos sepe ferãt̃ snie ab hoie i locis maritimis. de iudeis.c.Jta quorũdã.Si ãt ꝑ eadẽ cã in iurib⁹ diuers⁹ inuenit̃ snia lata videť eẽ vna:sic de inyciẽte manũ in clr̃ cũ.qr posterius ius ẽ declaratiuũ ꝓpris.sicut si sũt mlte leges que condemnãt furẽ ad duplũ vel q̃druplũ.non tñ teneť ad multa dupla vl̃ q̃drupla.sil̃r si ꝑ eodẽ fcõ legatus i cõcilio ⁊ papa in iure ferũt snĩam.sicut ꝯtra cõpellẽtes litigãtes i ecclesia desistere vel alibi litigare ⁊ pedagiantes clericos.Simon.in cõcilio bitur.⁊ papa in sexto ferũt sententiã ẽ quidẽ duplex sentẽtia.qr extra regnũ hõ nõ ligat̃ snia legati sz sentẽtia pape.sed itra regnũ ligat̃ homo vnica snia ex vtroq̃ iure. ¶ Ad ꝑmũ dõm ꝙ in babẽtib⁹ simbolũ i aliquo positiuo facilioꝝ ẽ transitus inuicẽ. sicut pz i elemẽtis: sed nõ ꝓpter hoc sic ẽ i priuatiuis.Quãuis.n.cecus magis ꝯueniat cũ ceco q̃ ille q hz visũ.nõ tñ segtur ꝙ possit facere ꝙ ali⁹ nõ videat ⁊ possit aliũ excecare magis q̃ nõ cecus:⁊ ita est in ꝓposito. ¶ Ad scõz dõm:ꝙ sic ꝺya phanũ per multiplicationẽ opacoꝝ medioꝝ dr̃ magis ac magis obumbrari:nõ ꝙ ꝑuatio crescat actu:sz solũ aptitudine.qr ad illuminari sũt pla amouẽda ipedimenta: sic fit gs magis ac magis ex̃ eccl̃iaz p zam ⁊ zam excoicatõez.III.

Uerit 3° vtrũ i iure ꝺbeat eẽ aliq̃ excoicatio lata.Et vr̃ ꝙ nõ:qr minti⁹ agit̃ cũ lege q̃z cũ legis mistro.ff.ꝺ arbi.l. Celsus.sz seuerioꝝ ẽ excoicatio q̃z ois pena canonica.g̃ ñ ꝺz eẽ a lege: sz a legis mistro. ¶ In ꝺrio sũt iura ⁊ ꝯcilia ⁊ synodi:i gbus mlte snie statuũt̃. ¶ R°.ꝺoz ꝙ a iure sunt gnq̃z gnã casuũ late snie.ꝑmi respiciũt fidẽ catholicam vl̃ scripturam sacram.scõi ecclesiam romanam.terry eccle

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

libertatē:ḡrticōrectōez criminū.ꝛ isti sūt casus papales p totū mundū collecti p bituricēsez:postea tuscbulanū.gnti sunt casus Symonis legati:g ligāt in regno francie.

Primi sunt.zo.g ꝺtinent in isto versu. Hereticus:cō dens:nō paret:agar:quoq; studens. Prima dictio hereticus iportat gnq; pmos hereticos ꝑpe dictos:ꝛ hereticales g sunt credētes:defendētes:receptatores:fautores eoꝝ:oēs iste pestifere psone sunt ipso iure excōicate. de here. Ad abolēdā. Excōicam⁹ sicut ait.qō ītelligendū ē si aliquo actu exteriori suū delictū manifestarūt: alr ꝑ solo actu iteriori:quo tñ solo hō est pfect⁹ hereticus:hō nō incurrit. ¶ Hoc aūt est hic dubiū: an gcunq; tenet vbicūq; ꝺtra articulos Parisius dānatos sit excoicatus. Et videt q; sic:ꝛ si nō snia ep̄i que nō ligat non subditos:nec ex̄ territoriū:saltē snia illius decretalis. Ad abolendā:q̄ dicit. Ut inculo ꝑpetui anathematis obligamus oēs qui per singulos ep̄os tanq; heretici:sunt dānati. ¶ Dicendū q; eps nō ītēdit oēs articulos dānare sicut hereticos:ſz sicut dubios ꝛ piculosos: tū qꝛ multi catholici eos tenēt.tū qꝛ nō excoicaret:ſz denūciaret excōicatos:tū qꝛ nō solū dogmatizātes īmo ēt alr credētes essent excōicati:tū qꝛ ad solū papaz ꝑtinet ꝺterminare gnālr gd ē hereticū ꝛ gd catholicū. Nō g̃ ē excōicat⁹ a iure g tenet illō qō vna eccl̄ia particularis iudicat eē hereticū:sed g firmiter adhereret ei qō eccl̄ia vl̄is vl̄ romana diffinit eē hereticū ad quā ꝑtinet hoc:qꝛ q̄diu hō adheret fidei eccl̄ie romane quecūq; alia eccl̄ia teneat oppositū nūq; est hereticus:ꝺe sūma tri.ca. Damnam⁹:ī fi. qꝛ illa non pōt errare:sed ois alia sic:sicut tota eccl̄esia grecoꝝ.vñ ꝺeterminās ꝺ tales articulos nō incurrit snīam iuris. ¶ Si vero q̄rat vtꝝ snīaz ep̄i īcurrat ꝺtra ei⁹ ꝓhibitiōnē faciēs:certū est q; sic: si est subditus ī loco subdito. Et idē est si exemptus ēt in loco exēpto:ꝛ multo magis si non exēptus in loco exēpto: qꝛ in talibus q̄ sunt fidei nō ꝑdest exemptio. Si aūt sit non subditus iure coī:vel subditus ī loco ex̄ territoriū nō īcurrit. Si vero extrane⁹ī loco ꝺyoc̄. aut ē talis g nō sortit̄ foꝝ rōne delicti: sic̄ forte archiep̄s. ꝛ sic non īcidit:aut talis g sortit̄.ꝛ tūc si est de articulis p ecclesiā romanā dānatis tūc icidit. Si aūt non:nō incidit: qꝛ nō peccat p iobedientiā:qꝛ tūc ñ ē subdit⁹. ¶ 2⁹ casus cōdēs īplicat alios gnqz:g tñ hic accipiunt̄ ꝑ vno casu:ꝺe hereti.c. Quicūq;.l.6.vbi ꝺr̄ sic. Quicūq; hereticos:credētes receptatores:ꝺfensores:vl̄ fautores eoꝝ sciēter p̄sūpserit ecclīastice sepl̄ture tradē vsq; ad satisfactionē idoneā:excoicatōi se nouerit subiacē:nec absol̄onis bñficiū mereāt̄ nisi ꝓꝛys manib⁹ publice extumulēt: ꝛ ꝓcīāt hō corpa dānatoꝝ:ꝛ locus ille ꝑpetua careat sepl̄tura. Fautores vō dñr.vno mō sola omissiōe: sic̄ illi g publica ptāte fungunt̄ eo ipo fauēt hereticis q; ñ fauēt ingsitoribus:cōsilio:ꝛ auxilio ꝺ illos:qꝛ g nō est mecū ꝺ me ē. Priuate vō psone fauēt qñ nolūt ꝺicare:ſz celāt. Scōa fautoria ē vbi excusando sic̄ ꝺicēdo isti boies nō sunt tales q̄les dñr:ꝛ hō: p q̄ simplices īducunt̄ ad amorē eoꝝ:ꝛ odiū ingsitoꝝ. 3ª fautoria ē facti.si quis alimoniā mittat vel liberet.ꝛ hō. Dñr aūt credentes g hñt fidē eoꝝ īplicitā:nō explicitā:reputātes eos bonos:ꝛ hr̄e bonā fidē. Receptatores g vl̄ sel̄ recipiūt. Defēsores g defēdunt vbo vl̄ facto:ꝺ.qō fecerūt g denūciatū publice excōicatū a canone p ingsitorē ꝑ fautoria heresis solēniter sepelierūt:adhuc lite sup hoc durante. ¶ Nō paret g nō obedit īgsitori:vl̄ pedit:qꝛ g non est mecū ꝺ me ē. Uñ nolēdo fauere inquisitori fauet hereticis.ꝺ here. Ut ingsi. Et ꝺtinet nouē casus. Prim⁹ g ē.7⁹.ꝺ vniuersos sec̄l̄i ptātes ꝛ dños tpales ac ꝓuicias terras ciuitatū aliorūq; locoꝝ rectores gbuscūq; ꝺignitatib⁹ vl̄ officys vl̄ noīb⁹ cēseant.ꝛ eoꝝ ballīuos seu officiales ꝺyoc.epis vl̄ ingsitori/b⁹ hereticē ꝓuitatis ñ paruerīt ī hereticoꝝ credentiū receptatoꝝ:fautoꝝ:ꝛ ꝺfēsoꝝ īpoꝝ iuestigatōe captiōe ac custodia ꝺligēti cū ab eis fuerīt req̄siti. 2⁹ g est.8⁹ si p̄fatas psonas pestiferas ī ptātē:vel carcerē epoꝝ seu ingsitoꝝ vel ad locū ꝺe quo ipi mādaucrīt vel aligs ex eisdē īfra eorundem ꝺnoꝝ ptātuz:vel rectoꝝ ꝺistrictū nō duxerīt vl̄ ducifecerīt sin̄ mora postq; fuerīt req̄siti. 3⁹ g ē non⁹. si ꝺ heresi a ꝺyoc.epo ingsitorē seu ingsitoribus ꝺdēnatos p̄fati ꝺñi tpales siue rectores seu eoꝝ officiales sibi relictos stati q; recepint īdilate aīaduersione debita nō puntierīt. 4⁹ g ē ꝺecim⁹.ꝺ eosdē ꝺnos ptātes rectores ipoꝝūq; officiales si ꝺ crimine heresis:cū mere sit ecclīasticū.cognouerīt vl̄ iudicauerīt. 5⁹ g est.ii⁹.si captos ꝑ eodē crimie absq; ꝺcōrum epoꝝ seu ingsitoꝝ:aut saltē alteri⁹ eorūdē licētia aut mandato a carcere liberauerīt. 6⁹.g est.iz⁹.si executionē sibi ꝑ hꝺ.crimine a ꝺyocesanis seu ingsitoribus:vl̄ ingsitoꝝ īiunctā ꝓmpte ꝓut ad snū spectat officiū nō adipleuerint.

7⁹ g est.iz⁹.si ꝺyocesanoꝝ aut ingsitoꝝ iudiciū snīaz seu ꝓcessū directe vl̄ indirecte impedierīt. 8⁹.g est.14⁹.si p̄fato fidei negocio ꝺyocesano epo vl̄ ingsitorib⁹ incūbēti se opponere p̄sumpserint:vl̄ iꝑm aliq̄ten⁹ īpedire. 9⁹.g ē.15⁹ ꝺ illos g sciēter dederit auxiliū ꝺsiliū vl̄ fauorē. Predicti .n.ipo iure sūt excōicati:vt hr̄ in nouella ꝺñi Bonifacy.e. ti.vt īgsitōis. ¶ Agar.sarraceni g a Sarra se noiant:cū tñ sint ab Agar:qꝛ sunt ysmaelite:g cōtinet tres casus. Primus g est.16⁹.g ꝺ xp̄m ꝛ ꝑpl̄m xp̄ianū sarracenis arma.ferrū lignamia deferūt galeaꝝ. 2⁹ qui est decimus septim⁹ g galeas eis vēdūt vel naues. 3⁹ qui est decimus octauus qui in pirraticis sarracenoꝝ nauib⁹ ꝺ xp̄ianos curā gubernatiōis exercēt:vel machinis aut quibuscunq; alys aliqō eis īpendunt auxiliū:vel ꝺsiliū:ī ꝺispēdiū terre scē.ꝺ iud.ꝛ sara.c. Ita q̄rūdā.ꝛ.c. Ad liberandā. ¶ Circa āt istos tres casus notādū ē q; gcūq; q̄cunq; tpe saracenis aliqd qō appellatōe armoꝝ ꝺtinet̄:ꝛ ad adiutoriū guerre ptinet q̄cūq; titulo tradit vl̄ mittit:itē gcūq; tpe guerre cū eis hz ꝺmerciū qōcūq; nisi ꝓ redimēdis captiuis:īcidit:ſz tpe treugue licz cū eis mercari de nō ptinētibus ad arma: de iudeis.c. Ad liberādā. Itē quorūdā. Et ē ibi vnū spāle qō nusq; īuenit̄.s.xp̄ianos captos ab alys xp̄ianis fieri suos capiētiū. ſz solū de īfidelib⁹:ibi āt sic:qꝛ reputant̄ apostate g ad hostes inuādos trāsfugiūt. ¶ 5⁹ q̄q; studens iplicat duos casus. Primus.g est i9⁹ est ꝺ religiosas psonas ereuntes ad audiēdū leges vel phȳsicā.nisi ad clausꝝ redierit itra duoꝝ mensiū spaciū. 2⁹ g est.zo⁹.est ꝺ archidiaconos: decanos:plebanos:ꝓpositos:cantores:ꝛ alios clericos personatus hītes:nec non p̄sbyteros nisi a legib⁹ vel phȳsica audiendis infra spacium desitierint supradcm̄:vt ne clerici.vl̄ mo.s.speculā. Isti duo casus implicant multas psonas:qꝛ oēs religiosos i.professos:scōo clericos ī ꝺignitate ecclīastica ꝺstitutos:ēt si ñ sint sacerdotes: nec curā aiaꝝ habeant. 3⁹ oēs sacerdotes cuiuscūq; status. 4⁹ plebanos qui hñt curā aiaꝝ q̄si in collegiū:ꝛ si non sint sacerdotes g exeunt ad audiēdū leges vl̄ phȳsicā nisi ītra duos mensēs resipiscāt:sed nō simplices curatos non p̄sbyteros includit. Sed cū magis deberēt audire theologiā.ꝛ iura canonica q̄q; leges aut phȳsicā:nō magna necitas videt̄ cū eis de sacerdotio vsq; ad septēniū ꝺispēsari.de elec.Luz ex eo.Si aūt in camera secreto audirent.qꝛ ꝺ mentē facerent īcidere rent.Uñ ꝛ qui sic audire volūt:a papa hꝺ ipetrāt.Et idē est ac si per se ꝑncipalr ibi studerent.

Secūdo videndi sunt casus g p se respiciūt ecclīam romanā:g sūt.zo.g ꝺtinēt ī isto vsu. Papa:scismatic⁹:falsans:cardoqz:senat⁹. ꝑm⁹ casus papa ꝺtinet.7. casus. ꝑm⁹ si gs dicat ecclīā romanā nō eē caput:ꝛ ei tāq; capiti noluerit obedire:vl̄ si dicat eā nō posse ꝺdere canones.talr tāq; heretic⁹ ē ipo iure excōicat⁹. vt ꝓbat̄ ꝛ notat̄ i9.di. Nulli phas. 2⁹ si gs ī papā elect⁹ a paucioribus q̄ a duab⁹ ptib⁹ cardinaliū p̄sūpserit ꝺsentire ꝛ gerē se ꝑ papa.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Tertius si qs de tertie ptis noiatiõe ꝯfisus nomẽ sibi pape ꝑsũpꝑit vsurpare. 4° q talem i papã recepint: de elec. Licet. 5° q papatu vacãte alicui de cardinalibus ꝓ faciẽda pape electiõe iclusis ut iuris ẽ: scripturã vel nunciũ miserint: aut cũ ipo secrete locuti fuerint. 6° ꝯ dños rectores officiales ciuitatis illius in q̃ electio romani põtificis imminet faciẽda ⁊ celebrãda si ea q̃ d̃ iclusiõe ⁊ artatõe cardialiũ sũt p. d. papã Gregoriũ decimũ statuta plene inuiolabiliter sine dolo sine fraude nõ fecerit obꝛuari: vel si cardinales vltra q̃z statutũ ẽ ꝑsũpserint artare. vel si fraudẽ i ꝑmissis vl̃ circa ꝑmissa cõmiserint. 7°. si sup taliter obꝛnãdis statũ audito sũmi põtificis obitu coram clero ⁊ ppło ciuitatis illius ad hoc spãliter ꝯuocãdis corporale nõ ꝑstiterit iuramẽtũ. Sũt enĩ ꝑdicti excõicati: ⁊ i 6° ⁊ 7° casib° ciuitas ipa eccl̃iastico subiacet iterdicto vt i decretali ꝑdicti Gre. decimi. vbi piculi. ¶ Circa 5m ãt casũ dr̃ q̃ si oẽs cardiales simul̃ recipẽt nũciũ vel epl̃az nõ icurreret eis oibus simul mittens. ⁊ nõ ẽ rõ huius nisi qr illi toti collegio nõ põt lex iponi: qõ ẽ falsũ. qr ipsi iclud̃ũt̃. de elec. c. Ubi. l. 6. Qui ãt recipit ex eis videt̃ pticipare i crimie crimioso: ⁊ sic excõicatus ꝑdit vocẽ quousq; a sũmo pniario vel toto collegio absoluat̃. ¶ z° scismatic° ꝯphẽdit q̃tuor casus. ꝑmus q octauus q facit scisma ꝯ eccl̃iaz romanã. z° q est nonus: ꝯ adherẽtes eisdẽ. Sũt enĩ oẽs excõicati: vt ꝓbat̃ 7. q. i. Nouatianus. de hoc nõ ꝼm Jnno. ⁊ hosti. de scismaticis. c. i. Et facit ad hoc qõ legit̃ in nouella dñi Bonifacy e. ti. de scismaticis ad suscitandos. 3° q est io° ꝯ illos q vtunt̃ scienter ordinationibus vel alienationibus a scismaticis factis: cuz p hoc eis fauere ⁊ adherere videãt̃: vt sic itelligat̃ de scisma. c. i. 4° q ẽ vndecimus ꝯ illos q spõte ⁊ scienter pticipãt cũ excõicatis a papa recipiẽdo i diuinis. de h̃ de sen. excõ. significat. Sz hoc itelligit̃ de nominati excõicatis ⁊ de clericis q eos recipiũt i suis officus. Secus forte de laycis q alias audirẽt missã cũ eis. 3° falsans ꝯphẽdit duos casus. iz^m ⁊ iz^m. ꝑmus q i 4° ꝯ illũ q scẽ romane eccl̃ie cardinalẽ hostiliter fuerit ꝓsecutus: vel pcusserit aut cepit aut mãdauerit: vel socius fuerit faciẽtis. z° q ẽ i5° ꝯ illũ q tale factũ ratũ hũit aut ꝯsiliũ dedit vel fauorẽ: aut postea receptauerit defensauerit scienter huiusmõi malefactorẽ. 3° q ẽ i6° si ꝑnceps senator. ꝯsul vl̃ ali° dñs siue rector ꝯ ꝑsũptores de qb° supdictũ ẽ. ⁊ hẽtur i ꝯstitutionib° dñi Bonifacy de penis ꝯe licis eiusdẽ ꝯstitutiõib° tenorẽ ñ fecerit obseruare. Nã tã ipi q̃z officiales eoꝝ ifra mensem postq̃z ad notitiaz eorum peruenerit: eo ipso sententiam excommunicationis incurrũt. Ciuitas vero queuis alia preter vrbem que talia facienti seu faciẽtibus seu ꝑsumẽtibus i his ꝯsiliũ vel auxiliuz dederit aut fauorẽ. vel ifra mẽsez taliter delinq̃ntes ꝓut tãti facinoris enormitas exegerit ⁊ facultas ei affuerit: nõ duxerit puniẽdos: pontificali ⁊ supra sit eo ipo dignitate ꝑuata: ⁊ nihilomin° remanet iterdicta: vt i eadẽ decre. hẽtur. Hoc ãt itelligitur de cardinali siue hẽat capelluz siue nõ: dũ tñ ia sit noiatus i cardinalẽ ⁊ assenserit: qr ex tũc verus cardinalis ẽ ẽt ante q̃z sit ꝯsecratus in eꝑm: si hẽt titulũ eꝑalẽ. ¶ 5° q̃z senatus includit q̃tuor casus. 17^m. 18^m 19^m. ⁊ zo^m. Prim° q ẽ. 17° ꝯ illos q ꝯ ꝯstitutiõez dñi Bõifacy pape octaui fundamẽta q̃ ꝓ iure ac libertate eccl̃ie ac bono statu vrbis noscit̃ esse facta i senatorẽ capitaneũ patriciũ aut rectorẽ seu eiusdẽ vrbis regiñ vl̃ officiũ aliquẽ noiant eligunt vel assumunt. z° q ẽ i8°. ꝯ huiusmodi noiatos electos vel assũptos: si tali noiatiõi electiõi assũptioni ꝯsenserint: aut se de ipis quõlibet ĩtromiserint. 3° q ẽ. 19° ꝯ obediẽtes ⁊ intendẽtes eisdẽ. 4° q ẽ vigesimus ꝯ dantes ipis noiatoribus electoribus assũptoribus aut noiatis electis assũptis auxiliũ ꝯsiliũ vel fauorẽ publice vel occl̃te: ut i eadẽ decretali hẽtur. Fundamẽta. vbi dicit̃ q q potẽ notabilis eminentie de roma vel districtu nõ existẽtez eligit: incidit: ⁊ qui quẽcũq; aliũ vltra annũ: ⁊ fauẽtes. Sz q hoc anno elegerunt regem francie supponit̃ q de licentia pape: aliter incidisl̃ẽt.

Tertio videdũ est de casibus qui respiciunt ecclesie libertatem. primus versus. Percutiẽs. censũ litigãs. vendens. que statutũ. ¶ Primus pcutiens ꝯtinet sex casus. Primus si qs in clericũ vel in ꝑsonã religiosam manus iiecerit violẽtas vel temerarias. i 7. q. 4. Si qs suadente. de sen. excõ. parochianus ⁊ c. ꝯtingit. z°. cũ qs põt defendere clericũ a violenta manuũ iiectione ⁊ nõ defẽdit: qõ q̃r itelligatur legitur ⁊ notat̃. e. ti. q̃z te. 3° qui nec manuz iiecit nec ĩ hoc ꝓsentit: ipm tñ clericuz capit: vel inuitũ retiet ponẽdo ei custodes vel euz intra domũ aliquã recludẽdo vel icludẽdo. c. ti. Nuper. 4° de illo q ꝑ se non pcutit capit vel detinet: sz hoc mandat vel ꝑ aliuz fieri facit. e. ti. mulieres. 5°. de illo q ut clericus verberet̃ vel detineat̃ causã ꝓstat ꝯsiliũ vel iuuamẽ: ut ꝓbat̃ de homicidio Sicut dignũ: ⁊ notat̃. e. ti. c. Mulieres. 6°. de illo q ⁊ si nõ facit nec mãda t: iniectionẽ tñ suo noie fcãz ⁊ post factã ratã hẽt: ut i nouella dñi bonifacy pape. e. ti. Cuz qs ꝑdicti oẽs sũt ipo iure excõicati. Et dic̃ hosti. q ꝯdonati templi vl̃ aly ꝯuersi q ꝓpriũ hñt: lz tõsurã ⁊ hitũ deferũt nõ hñt hoc ꝑuilegiũ si ãt ꝑpũ abdicarũt se ⁊ sua deo dedicãtes in loco regulari vl̃ seculari debẽt eccl̃astica libertate gaudere: ⁊ reputant̃ religiosi: de ꝑuileg. vt ꝑuilegia: qõ nõ videt̃. s. q religiosus dicat̃ ꝓsona q̃ nõ fecit ꝓfessionẽ i religiõe approbata: q̃z uis fecerit alia tria vota: siue bignia siue alr ꝯuersa. ¶ z° casus itelligit̃ de illo q ex officio tenet̃ a violentus defẽdere ⁊ nõ facit cũ possit: vl̃ illo q nõ ꝓhibet q̃n ꝓ se illud fit: vel eius noie vl̃ q solo vbo posset ipedire et nõ vult ꝯplacẽs sibi in illo malo: idẽ ẽ de religiõis approbate nouitio q non est clericus. extra. c. Religioso. §. vltimo Jdẽ ẽ si spuit sup cl̃icuz: vel aquã vl̃ aliõ ꝓcit sup eũ. Jtẽ si ipm includit i domo claudẽdo sup eũ hostiũ: vel ponendo armatos ad capiẽdũ si exierit: vel si accipit ꝓ habenas equi vel si rũpit cingulũ selle vt clericus cadat: vel inuit° descẽdat vel si minis ⁊ terroribus nõ tangens cogit stare vel ire. Et h̃ dicunt Ray. Hosti. ⁊ Jnno. extra. c. Nup. Si aũt arrestat cl̃icuz asportantẽ suas res vel apud euz depositas ⁊ ei aufert violenter anteq̃z ad locũ destinatũ pueniret: nõ icidit. Secus si ex iteruallo: qr viz vi repellere licet in continenti in rebus: sicut ꝓpulsare in persona. Si aũt insequitur clericum illicite: ⁊ ille ex hoc cadẽs vel i aquã saliẽs ledat̃: iste excõicatus est: licet eum nõ tetigerit. Si quis aũt pugnũ eleuet aut gladiũ vibret nec aliter tangat nõ incidit: nec si ꝓ metũ cogit eũ redimere vel domũ exire: dũ tñ rẽ ei coherentẽ nõ ꝓ viz accipiat: si ẽt vestẽ ad pricã accipiat. Si ãt furto corrigam vel de bursa pecuniam furripiat: nec hic ẽt icidit: qr violẽtia nõ ẽ. Si aũt post man-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

datū penituit:nec re itegra reuocauit q̄uis de reuocando posse suū fecerit:icidit. Nec obstat q̄ tpe ꝟberatōis ē i charitate:q̄ tpe mādati erat ex̄:ꝛ ip̄e nō ligat̄: q̄ pcussit: sz q̄ mādauit:nec ē iiusta sn̄ia q̄ fert̄ ꝓ mortali:licet ↄ penitētē quousq̄ satisfecerit. Uñ ex̄.e. Quicūq̄.l.6. nisi re itegra reuocauerit nō dr̄:vl̄ de reuocādo posse suū fecerit. ¶ z° cē sū ꝓhēdit.5. casus. 7^m.8^m.9^m.io^m.ꝛ.ii^m. ꝑmus q ē. 7°. ↄ ecclesiasticas psonas q taleas vel collectas ōcimā vigesimā seu cēteſimā vl̄ quāuis aliā q̄titatē portionē seu quotā super ꝛ eccl̄iaꝝ ꝓuentuū laycis soluerit:vl̄ ꝑmiserit:vel soluturos ↄsenserint sub adiutorꝝ vl̄ subuentiōis mutui vl̄ doni noie:seu quouis alio titl̄o: vel mō vel q̄sito colore absq̄ sedis apl̄ice auc̄te. z° q ē 8° ↄ iperatores:reges: barones: ptātes:capitaneos:officiales:ꝛ ↄsules:ꝛ rectores ciuitatuꝝ: vl̄ castroꝝ:vl̄ quorūcūq̄ locoꝝ:q̄buscūq̄ noīb° censeant̄: q ecc̄lys vel eccleſiaꝝ ꝑlatis:seu ꝑsonis ecc̄liasticis regularib°:vel sec̄larib° iponūt talias vl̄ collectas: vel ab ip̄is suoꝝ ꝓuētuū seu bonoꝝ dimidiā:decimā:vigesimā vel quāuis aliā portionē vel quotā exigūt:vel extorquēt:vel recipiūt ab eis:ēt si soluere volūt gratis. 3°.q nonus ↄ p̄dcōs: apō edes sacras ōpositā eccleſiaꝝ vel ecc̄liasticaꝝ p̄sonaꝝ vbilibet arrestauerit: saxiuerit:seu occupari mādauerint: aut occupata saxita vel arrestata receperit. 4°.q decim° ↄ illos q sciēter in p̄dictis dederit ↄsiliū:auxiliuꝝ:vel fauorē publice:vel occulte. Predicti ꝟo oēs excoīcati sūt. Uniuersitates vero q̄ in his culpabiles fuerit interdicti sn̄ias eo ip̄o incurrūt. Isti casus habent̄ ō in.u.eccle. Nō minus. ꝛ.c.aduersus:ꝛ i nouella dn̄i Bonifacy.e.ti. Clericis. 5°.q ē.ii°. ↄ successores p̄dcōꝝ q p̄dictas talias ꝛ exactiones imposuerūt ꝛ extorserūt:nisi īfra mensē errorē seu excessū p̄decessoꝝ suoꝝ purgauerit:p̄decessorib° etiam ipsis nihilominus remanētibus excōicatis:vt i dcō.c. Aduersus.ōclarat̄:nisi q̄ illā decretalē Clericis laycos.ōclarauit idē Bonifacius nō hr̄e locū i.5. casib°. Sz ad preces regis papa:q nūc ē ip̄az fundit° reuocauit:sz adhuc stant iura antiq̄: de bis q talias idebitas iponūt:ꝛ eoꝝ successorib°. Qō āt i decretali. clericis.dr̄ de illis q apō edes sacras ōpositā saxtūt referr̄ ad p̄ncipes ꝛ laycos:nō aūt ad p̄latos eccl̄ie:siue iure vel iniuria i eccl̄ys ꝛ religionibus depositā saxiunt. ¶ 3° litigans ↄp̄hendit duos casus. iz^m.ꝛ.iz^m. Prim° q est. iz°. ↄ illos q l̄raꝝ apl̄icaꝝ ip̄etratores aut alios ad foꝝ eccl̄iasticū recurrētes supꝝ cāis q̄ ad idē foꝝ ō iure vl̄ ō ātiq̄ ↄsuetudine ptinēt vl̄ p se vl̄ p aliū ad ōsistēdū:vel i foro secl̄ari ō q̄nib° hȳ litigandū i p̄iudiciū eccl̄iasticoꝝ vel ip̄oꝝ ip̄etrantiū.seu litigantiū:aut volētiū litigare aut ꝓpinquorū illoꝝ:seu reꝝ illoꝝ suaꝝ ēt captōez modis vel alys q̄buscūq̄ ↄpulerit:vl̄ ↄpelli fecerit:seu ꝓcurauerit: seu p se vel p alios ip̄edierit:q̄ min° coram iudicib° eccl̄iasticis:seu delegatis:seu ordīarys q̄relātes ō cāis p̄dictis possint libere iustitiā obtinē. z° q.iz°. ↄ illos q ad p̄dcā faciēda dederit ↄsiliū auxiliū vel fauorē:vt i nouella dn̄i Boni.e.ti.ō īmu.d. Qm̄vt itellexim°:ꝛ i ↄcil̄.bituriceñ.ti.ō īmu.eccl̄iaꝝ.c.Cū nōnulli. ¶ Ubi sci^v ē q ſi qs ↄsulit amico suo poti° ↄuenire laycū coram p̄posito vbi statī p passionē psone vel saltīnā bonoꝝ hēbit ius suū q̄ coraz officiali vbi tarde ↄseq̄t ius suū n̄ icidit:lz ille ꝑius vellet coram eccl̄ia litigare:Sz cuius ↄsilio aliqs ituit° cogit̄ ōsistere i eccl̄ia litigare ille icidit. ¶ 4° vēdēsq̄ ↄtinet nonū casū.q.i 4°. ē:ↄ illos q suis subditis:ne p̄lat̄:aut clericis seu p̄sonis ecc̄liasticis aliqd vēdāt aut emāt aliqd ab eisdē vel ne ip̄is bladū molant:panē coquāt:aut alia obsequa exhibeāt:iterdicūt:vt in nouella dn̄i Bonifacy.e.ti. Eos. ¶ 5° statutuz ↄp̄hēdit.8.seq̄ntes casus vsq̄ ad zz^m. Prim° q ē i5°. ↄ illos q statuta edita ↄ eccl̄iasticā libertatē ō cartularys vl̄ libris suis ītra duos mēses n̄ deleuerit. z° q ē.i6° si ip̄a fuari fecerit q̄uis ōleuerint. 3° q ē.i7°. ↄ illos q ↄsuetudines ↄ libertatē ecclesie introductas fecerit obſuari. 4°.q ē i8°. ↄ illos q ō cetero talia statuta fecerit. 5°q i9°. ↄ illos q talia statuta scripserit. 6° q ē.2o°. ↄ p̄tates:rectores:ꝛ ↄsiliarios locoꝝ vbi hȳ statuta ꝛ ↄsuetudies de cetero edite fuerit vel ſuate q cū sciret talia fieri ꝛ possent p̄hibē nō p̄hibuerūt: q̄uis ēt nō statuerint vel fecerit obſuari. 7° q ē zi° ↄ illos q ſm ea p̄sumpserint iudicare. 8°.q est. zz°.cōtra illos:q scribere p̄sumpserint iudicata. Ubi vr̄ eē ↄ eccl̄iasticā libertatē qō rusticī statuer̄t q̄ nullus offerat nisi i magnis festis:aut nisi trīs aut q̄ sup mortuū nō sit tal̄ pānus vel tot cerei:vel q̄ ↄ curatū oēs ↄtribuāt ad adiuuādū ↄ ip̄m i casu turpiter:ꝛ hȳ. q libertas eccl̄ie ē hr̄e libas oblatōes ꝛ liberas sepl̄turas. Si āt illi ō aliq̄ vno gn̄e ordināt q̄ sepeliant̄ alicubi:cū ēt hȳ nō sit statutū ligās.ꝛ si ē ↄ vnā eccleſiā:ē p alia:nō videt̄ icidere. ¶ z° vsus ō eodē. Sacrilegus: subt°:religās: pedagia:pign°. ꝑmus sacrileg° hz duos casus. zz^9.ꝛ.z4^9. Prim° q ē.zz°.ē ↄ icēdiarios eccleſiaꝝ vt eodē.c.de sen.exco. z°.q ē z4°.ē ↄ effractores eccleſiaꝝ.vt.e.c.conq̄sti.Dr̄ āt icēdiarius q dolo malo hȳ fac̄: nō q p culpaz cādela cadēte iacēs i eccleſia ip̄az icēdit. Nō āt alius icēdiarius nisi loci sacri icidit:Qui āt i guerris mōasteria ꝛ eccleſias succēdūt nō euadūt nisi icastellate eēnt ꝛ ide aduersary iiustā guerrā faciebāt:q̄uis hȳ sit dubiū:q ō lictū p̄sone nō redūdat i dānū eccl̄ie:Qui āt eccleſias ꝛ mōasteria ōmoliti sūt timore hostiū ne p illa sibi nocerēt ñ excusant̄. Silr̄ effractor si frāgat aliqd qō sit eccl̄ie:vt altare crucē ꝛ hȳ. Nā si archā plenā depositā ibi frāgat.ꝛ si asportet: nō icidit i istā sn̄iaz: q nō frāgit nec īcendit eccleſiā:sz i eccl̄ia. z° subt° ↄtinet 4.casus. Prim° q ē.z5°. ↄ laycos q p̄latos seu alias eccl̄iasticas p̄sonas cōpulerit ad submittēdas sibi eccl̄ias seu iura vl̄ bona ip̄oꝝ īmobilia absq̄ iurī fori si post ↄpetētē monitionē rēissa submissiōe quā p vī vel p metū exegerāt eccl̄ias ꝛ bona eccl̄iastica: ꝛ tal̄r eis submissa i sua nō dimiserit libtate. z° q ē.z6°.ē ↄ laycos q ↄ illō qō p̄mittit ex nā ↄctuū sup p̄missiuz iurib° fori ſuata īhibitoꝝ aliqd p̄sūpserint ip̄oꝝ ↄtractuū vsurpare obtētu:nisi legittime moniti ab huiusmodi vsurpatōe desiterit:restituēdo ea que tal̄r vsurparūt:vt i nouella dn̄i Gregory decimi:de reb° ecclesiasticis nō alienādis. hȳ ↄsultissimo. 3° q ē.z7°. est ↄ illos q regalia custodiā seu guardiā aduocatiōis sue seu ōfensionis titulū in eccleſys monasterys seu alys pys locis ō nouo vsurpare conātes bona earundē eccl̄iaꝝ monasterioꝝ seu pioꝝ locoꝝ vacantium occupare p̄sumūt. 4° q ē z8°. est ↄtra çlericos eccl̄iarum monachos monasterioꝝ ꝛ p̄sonas eccleſiasticas eorūdē locoꝝ q fieri hec ꝓcurāt vt.e.ti. gn̄ali. Ubi sciendū q̄ ys casibus frandē facere vident̄ clerici q cū prius negassent multo tpe regalia: postea sic ↄcordant. Permittimus regem vti iure suo si quod habet: si p hanc pactionem ꝛ dissimulationem rex de nouo sibi vsurpet. ¶ Tertius religans. Et habet vnuz casum:qui ē. z9°. Et est contra religiosos ordinis mendicantium adiuentorum post cōcilium generale Inno.3.quoꝝ etiā religiones fuerint per sedē apostolicā confirmate q post ↄciliū lugd. domini Gregory decimi.aliquē ad eoꝝ ꝓfessionē admiserit: aut de nouo domū aut aliquē locū, acq̄siuerint vel domos seu loca que hñt alienauerit absq̄ sedis apl̄ice licentia spāli:vt i nouella dn̄i Grego.decimi.de religi.do. Religionū. Dic tn̄ est dubiū de illis q ↄtra hāc decretalē nouā religionē inueniunt:aut habitū noue religionis assumunt vtrum incidāt in excōmunicationem: quia clausula penalis non videtur referri ad illam p̄hibitionem ſm seriem textus. Sed quia dolī clausula refert̄ ad oīa superius enarrata.ideo videtur idē qō dicitur.ff.de ver.ob.l.dolī clausula. Sed ibi dicit sic vna glo. super illo verbo.habitū noue religionis assumat. hoc intellige in plurib° sil̄ in vno collegio manētibus:ꝛ eā dē religionē ꝓfitētibus. Alias singularis p̄sona sectā nō iueniēs ꝛ seorsū hītās nouū habitū idu ere p̄t.4.i.di.8.p symoniā. ¶ Quartus.pedagia.continet

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vnū casū q ē. 28°: q est ꝺ illos q ab eccleſys ꝛ pſōis ecclīastici ꝑ rebus ſuis ꝓpꝛys: quas nō cā negociādi ꝺeferunt: vl' ꝺeferri faciūt: pedagia ſeu huiuſmodi talia exigunt ꝛ extorquent: per ſe vel per alium: ſuo nomine vel etiam alieno: aut eos ad huiuſmodi perſoluenda compellunt. Nec excuſantur q a tpe a quo nō extat memoꝛia clericos pedagiant: qꝛ ꝺe antiquis pedagys papa itelligit nō ꝺe nouis. ¶ Nec valet ſi ꝺicat' q ꝑ ad refectionē pōtiū itinerꝛq3 clerici ꝺebēt ꝓferre: qꝛ ita bēnt ipi trāſire ꝛ ſua ꝑ pōtes ꝛ viā ſicut alij. Et ſil'r qꝛ exactoꝛ pedagij ita bēt eos ꝛ ſua ꝺuare ſicut alios laycos. ꝛ iō pari rōne ꝺidētur teneri ſicut laici. ¶ Et ꝺicēdū q ꝑ nō ē vꝝ: qꝛ clerici ꝛ religioſi vbiq3 ſūt in toto mūdo ſūt ꝓſtituti vt ꝑ oībus oꝛent: ꝛ iō cōtribuūt qꝺ melius ē. ſ. ſpūalia. Unde ad pꝛeſtationē carnaliū nō tenētur. Unde terra ſacerꝺotalis a canone ꝑſtatiōis qnte partis libera fuit. Gene. 44. ¶ Quītus. pignus. ꝓtinet ꝺuos caſus. ſ. 29m i berēga. q ē ꝺ illos q repſalias ſeu pignoꝛationes vbi vnus ꝑ alio pignoꝛat' ꝺ pſonas eccleſiaſticas conceſſerint. Scōs. ſ. trigeſimus: eſt cōtra illos q repſalias a conſuetuꝺine: qn potius ab vſu cōceſſas ad illas ꝓgauerint niſi ꝑſumptionē huiuſmodi reuocauerit ifra menſē a ꝓceſſionis ſeu extēſiōis tpe cōputāꝺū. Tales eni ſ ꝑſone fuerit ſingulares excōicatōis ſnīaz icurrāt. Sivo vniuerſitas eccl'iaſtico ſubiaceat iterꝺicto: vt i nouella ꝺñi Greg. ꝺecimi ꝺe iiurys. Et ſi pignoꝛatōes. ¶ Terti9 vſus ꝺ eodē. Grauās: exuagās. electio. turbie locās. ¶ Prim9 grauās ꝓtīet ꝺuos caſus. Prim9 q berēgar. ē 21° ē ꝺ illos q ꝑ eo q ꝺ reges pꝛincipes ꝛ barōes nobiles baliuos vel quoſcūqz miſtros alioſue q̄ſcūqz excōicatōis ſuſpēſiōis ſeu iterꝺicti ſnīa fuerit ꝑmulgata: licētiā alicui ꝺederit occidēꝺi capiēꝺi ſeu alias i ꝑſonis ſeu bonis ſuis vel ſuoꝝ grauādi eos q tales ſnīas ꝑtulerint: ſiue quoꝝ ſūt occaſiōe ꝑlate: ſeu eaſꝺē ſnīas obſeruātes ſiue talr excōicatis cōmunicare volētes: niſi licētiā ipam re itegra reuocauerint: vel ipa bona i fra octo ꝺies reſtituerint: vl' ſatiſfactionē ipēꝺerit ꝑ eiſꝺē ſi ad bonoꝝ captionē occaſiōe licētie ipius ſit pꝛoceſſum. ¶ z° q ē 32°. ē ꝺ illos q auſi fuerit licētia ꝺata vti vel aliqꝺ ꝑmiſſoꝝ cōmittere ſuo motu i nouella ꝺñi Greg. ꝺecimi ꝺe ſen. excō. Quicūqz. Et ſciēꝺū q ꝑ verbū grauādi itelligit nō ſolū quo ad aīuz ſz quo ad factum: qꝛ ſi nō fecerint grāz quā erāt facturi: vel fecerit iuſtitiā quā nō erāt facturi: ꝛ nō liuoꝛe vinꝺicte faciūt vel omittūt: i nullo grauāt: licet i grauamē faciant. Nemini enī iniuriā facit q iure ſuo vtit'. ¶ Scōs exuagās ꝓtinet tres caſus. Prim9 q ē 34° ē ꝺ religioſos q i ſcolis ſeu alibi temere ſue bītū religionis ꝺimittūt. Et ex hoc ꝑz apoſtatātes a religiōe foꝛe excōicatos. Ubi tñ ē aꝺuertēꝺū q nō ſolū ſi ꝺimittat apoſtatāꝺo ſed etiā ſi alias ex turpi cauſa vt ꝺe nocte ad eūꝺū ad lupanar. incidit. Secus āt ſi ipſe habitū nō ꝺimittat ſz it9 abſcōꝺit ꝛ alio tegit ne agnoſcat': maxīe ſi ꝑ bonā tāz hoc facit: vt puta qꝛ equitat ꝛ nō vl't agnoſci cui9 ſit religiōis: ꝺū tñ ſit bītus religioſus. Qui āt metu latronū ꝺimittit non temere ꝺimittit. Unde verſus. Ut tutius peterem layci ſub imagīe romā Eas fuit vt ſinerē luxuriare comā. Nā q ſic habitū mutauit i ſcolis vt religioſi ñ appareāt: nō excuſāt' Eſt āt alius bītus religioſi ī monaſterio ꝛ extra. Unde licet ſuppelliceuz ſit ꝓpꝛius habitus canonici regularis ſi tñ iuxta ꝓſuetuꝺinē ſui monaſterꝝ illō ꝺimittit vel abſcōꝺit bñs tabarꝺū rotūꝺū ꝛ honeſtū non temere ꝺimittit: q āt iocoſa leuitate ad hoꝛā: vt currat: vl' lapidē ꝓꝛiciat: ꝺpoꝛnit: ñ īcidit: qꝛ nō ē viſil'e hoc ꝓncipē voluiſſe: ꝛ i q̄buſcūqz minutis tantū laqueū poſuiſſe. ¶ Scōs q ē 35°. ē ꝺtra religioſos: qui accedunt ad q̄uis ſtudia lr̄aꝝ niſi q ſuo ꝑlato cū ꝓſilio ſui ꝓuētus vel maioꝛis ꝑtis eiuſꝺez ꝓſilij eundi ad ſtudiū licētia ꝑmitus ſit ꝓceſſa: qꝺ intelligēꝺū ē q̄ñ vadit ad ſcolas extra patriā. Nō enī ſi ad ſcolas eiuſꝺē ville vult ire: ꝛ ſtatī redire: oꝛ q ꝑ abbas ad licētiāꝺū eū ꝓuocet ꝓuētū. Jtē itelligit ꝺe illis q actu reſidēt in ꝓuētu. Nā ꝑores q ſūt extra ꝺe licētia ſoli9 abbatis poſſūt ire ad ſcolas. Ratio āt ꝑmi ē: qꝛ ſicut abbas ſine aſſēſu ꝓuēt9 nō poſſet rē notabilē ad tꝑs nō modicū alienare: ſic nec ꝑſonā. ¶ 3° q ē 36°. ē ꝺ illos ꝺoctoꝛes ſiue magiſtros q religioſos bitu ſuo ꝺimiſſo leges vl' phyſicā audiētes ſciēter ꝺocere: aut i ſcolis ſuis ꝑſūpſerit retinere: vt ī nouella ꝺñi Bōifacy: ne cl'i. vl' mo. ne piculoſa. Circa qꝺ ē ſciēꝺū q audiētes cū eo nō ſūt excōicati ſic ꝺoctoꝛ: qꝛ ille coopando ei ꝑticipat ei i crimine. illi āt nō: qꝛ auꝺitio ꝺepēꝺet ex lectiōe. nō aūt auꝺitio vnius ex auꝺitiōe alterius ſicut nō ꝺicit' ꝑticipare i crimine q facit ſic'e crimē: ſz q coopat' illi ad illuꝺ: ꝛ maxime qñ id qꝺ eſt crimē vni non eſt crimen alteri: ſicut hic. ¶ Tertius electio ꝓtīet vnū caſū q ē 37° ꝺ illos q clericos vel quaſlibet alias ꝑſonas eccleſiaſticas: ad quos i aliqb9 eccl'ys monaſterys ſeu alys pys locis ſpectat electio: vel ꝓſanguineos eoꝝūꝺē. aut ipoꝝ eccl'ias mōaſteria ſiue loca bonis ſuis ꝑ ſe vel ꝑ alios ſpoliādo ſeu alias iiuſte ꝑſequēꝺo grauare ꝑſumpſerint: ꝑ eo q illi rogati ſeu alias īducti eū ꝑ quo rogabāt' ſeu inducebāt' eligere noluerūt: vt i nouella ꝺñi Greg. ꝺecimi. ꝺe elec. Sciāt cūcti. Qꝺ itelligēꝺū ē ꝺe grauāte iiuſte ꝺe illo q qꝛ rogatus. igit' ſi nō fuiſſet rogatus ſecus eſſet: q̄uis aliq exterēꝺāt ad oēm caſū vbi eſſet eaꝺē rō. ¶ Quart9. Turbie. ꝓtīet vnū caſū q ē 40° ꝺ illos quos ad ꝺirigēꝺas moniales in ſuis electionibus ꝓtingit euocari: niſi ab bis abſtineāt: ꝑ que iter eas ſup faciendis ipis electionibus oꝛiri poſſit ꝺiſcoꝛꝺia. Et nō q i būc caſū incidit aꝺuocatus qui amoꝛe lucri ſuaꝺet appellare ꝓtra canōice electā. Sec9 ſi bono zelo ꝓſuluerit iuſtā appellationē. ¶ Quintus locās ē pꝛim9 i berēgariū. iter caſus tā gētes coꝛꝛectōes criminū. ſ. magiſter vel ſcolaris Bonoñ. ꝓꝺucēs ꝺomū an te tꝑs finite locatiōis qua inhabitat vel hoſpitem alloquēs inglino irreg'ſito. Et ꝺicit glo. q hoc nō ē extēꝺēꝺū ad ſcolares aliaꝝ ciuitatū. Inno. ꝺicit ſil'r q localis ē. Hoſti. q general': ſz ꝑmā appꝛobat ꝓſuetuꝺo: Unde Pariſius. nō reputat' talis excōicatus.

Sequitur ꝺe caſibus q reſpiciūt coꝛꝛectionē criminū ꝛ ꝓtinent' i bis verſibus quoꝝ ꝑmus:

Eſt crimē. aſſiſi9. nauta. ſtatuit. quoqz p̄ſul. ¶ Prim9 crimē. ē 2° i Berengar. cū quis ꝑticipat ī crimine criminoſo ꝑ ſuū crimē excōicato vt ꝺe ſen. excō. Nup. ꝛ. c. Si ꝓcubine. Illa tñ ſnīa uiꝺetur eſſe non canonis ſed hominis ꝑm Beren. i. c. nup. Sz re vera ē ſentētia iuris ꝛ nō hominis: quia ſententia bois nō trāſit i tertiā ꝑſonā nō cōpbēſā: ſz ius extendit eam. Unde ſi ipemet, q ſnīaz tulit vl' ſupioꝛ eo: aut alius q rōe ēt ꝺelicti nō ſoꝛtiret' foꝝ: ꝑticiparet i crimine: ligaret' ſnīa iuris papalis: ñ aūt ipe papa q nulli iuri ſubē. Uñ ſi ꝺ clericos bibētes ī tabernis ē ſnīa lata: qui ēt eis ibi ꝑpinat vinū ad bibēꝺuz: ēt ſi exemptus eſſet: ſnīaz iuris īcurreret. Nō ſic aūt qui cū eo biberet: qꝛ nō ꝑ hoc ei cooparet': ſicut ſi excōicatus ē qui miſſaz ꝺicit i tali capella ſine licētia epiſcopi: qui eū iuuat īcidit: non āt q ſine aꝺiutoꝛio miſſā audit. Nec oꝛ ꝺiſtinguere vtrū illuꝺ ſit ꝺeſe ꝺelictū vel vtrūqz: qꝛ licet iuuare aꝺ miſſā vel pꝛopinare vinuz non ſit ꝺe ſe malū: ꝛ ꝑ conſequens viꝺet iiuſtū hoc ligari: nec ſnīa iuris pōt eē iniuſta: tñ ſicut ꝺare gladium furioſo eſt malum ſic iuuare aꝺ miſſam illuz cui non licet celebꝛare: vel ꝺare vinū quando non licet bibere eſt peccatū: qꝛ agentes ꝛ ꝓſentientes pari pena puniunt. Aꝺ romanos primo. Qui talia agunt ꝺigni ſunt moꝛte nō ſolū q faciunt ea ſz q ꝓſentiūt faciētibus. Unde ſecus eſt ꝺe illo qui bibit in eaꝺem taberna cui ꝺiſplicet q ille eſt ibi ꝛ ꝺe illo q audit miſſā: cui licet ꝺiſpliceat q alius audit cū eo: nō tñ q ille cātat. Et ſic magis ꝓſentit illi q9 miſſā. auꝺit q̄z cū quo audit. Et qꝺē cum vtroqz ꝑticipiat ſed nō in

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

crimine: qz non coopat. Jtē requirit ꝙ cooper illi crimini: pp qđ ē lata sñia. ¶ Scđo Assissi⁹ ꝺtinet tres casus. ꝑmus ꝙ est tertius: ꝺ illos: ꝙ quēpiā xp̄ianoz ꝑ antichinos vel assassinos itrfici fecerūt. ¶ z⁹ ꝙ ē casus q̄rtus: ꝺ illos ꝙ hec fieri mādauerūt: ēt si mors nō sequat ide. ¶ z⁹ ꝙ ē ꝙntus ꝺ illos ꝙ antichinos vel assassinos receptant defendūt vl̄ occultant: vt decre. dñi ino. q̄rti de homici. ꝑ humani. ¶ z⁹ nauta ꝺtinet duos casus. ꝓrim⁹ ꝙ ē sext⁹: ꝺ illos: qui xp̄ianos ꝑ negociatōe vel alys honestis cāis nauigātes capere aut reb⁹ suis spoliare p̄sumūt. ¶ z⁹ ꝙ ē septimus ꝺ illos. ꝙ xp̄ianos naufragiū patiētes spoliant reb⁹ suis: vt de rap. excoicam⁹. ¶ Ubi sciendū ꝙ i ƀ primo casu dicit hōestis cāis ꝓpter piratas ⁊ illos ꝙ saracenis aliq̄ prohibita portant: ⁊ ꝙ alꝫ iuste in mari bellū ducūt. Aly vo p̄dones nō sunt excōicati. ꝙ ꝓncipes ꝙ accipiūt bona naufragoz excusari nō p̄nt: cū hoc sit ꝺtra oēm eqtatē: qz afflicto nō est dāda afflictio: nisi accipiant itentiōe reddēdi dñis: qñcunq; ꝺpareant: ꝙbus nō ꝺparentibus i pios vsus distribuāt vel de licētia ep̄i fisco addere possūt ad defensionem portus. Nec valet excusatio calua: ꝙ i naufragio merces ꝓpriēs habet eas pro ꝺrelictis: ⁊ sic nullius hominis sunt: ⁊ ꝓpter hoc occupanti conceduntur. quia ille nunquaz habuisset eas pro derelictis: si sperasset se posse reinuenire eas. nec excusat ꝺsuetudo. qz ē ꝺ ius naturale. ¶ Quartus statuit. ꝺtinet vnū casū ꝙ ē octauus: cū ꝙs icidit i factū dāpnatū p statutū hois factū sub illa forma: vt ꝙ ꝺfecerit sit excoicat⁹. vt de sen. excō. a nobis. ¶ Ubi est sciēdū ꝙ hic dr̄ sñia iuris nō papalis sz ep̄alis: aut synodalis: aut ꝺcilu: Unde ille ꝙ subest statuenti rōne sui vel delicti icidit: nō alius: ⁊ i loco vbi statuēs potuit statuere vel excōicare cū statutū ꝺcily liget bñ i dyoc. suffraganeoz: qz initiat nō solū auctoritati archiep̄i ꝙ i dyocesi suffraganeoz nō ꝑt fulminare sz ēt oiuz ep̄oz: q̄z ꝙlibet ƀ i sua dyocesi poterat: sz statutū archiep̄i vel synodi i sua tm̄ dyocesi sicut statutū legati i puincia sibi decreta: Unde ēt ex̄ territoriū subditus nō ligat: ꝺ ꝺsti. c. z. ꝯ Statuto. ¶ Jtē ītra territoriū ñ ligant ꝓbabilr ignorātes. vt i e. ti. c. i. l. 6. qz statuta ciuiū nō ligāt ignorātes. ff. de ōcr. ab ordi. faciēdis. l. vlt. Archiep̄s igit i dyoce. suffraganei faciēs ꝺ eius statutū non ligat: qz lz sit sñia iuris: ñ tm̄ papalis cui subest: sz ep̄al cui nō subest. Durat aūt hec sñia ēt post mortē: qñ est ꝑ modū statuti: sicut statutū legati ē ꝓpetuū nisi ꝑ successorē reuocet. q̄ vo promulgat ꝑ mōz sñie durat tm̄ ad tp̄s regiminis. dico respectu futuroz. ¶ Quint⁹ quoqz p̄sul. ꝺtinet vnū casū ꝙ est nonus ꝺ illū q̄ i ciuitate vel dyoc. alterius vicarie siue p̄sulatus officiū exequēdo se igerit ꝺ formā decre. ꝺ offi. ord. qm̄ i pleriſqz. vt ibidē. hic āt casus raro ꝺtigit. Unde si ꝙs inuito ep̄o ep̄alia vellet ibi exercere vel crucē ferre ex̄ puīciā videret icidere. ¶ Scōs vsus ad eādē materiā. Cōseruans. cogens. fraus. fenerat. atqz remittens. ¶ Prim⁹. cōseruans. ē decimus: ꝙ est ꝺtra ptē: q̄ ꝓcurauerit ꝙ ꝺseruator suus se ītromiserit de alys q̄z de manifestis iiurys ⁊ violētys: vel ad ea que iudicialē indaginē exigunt suā exegerit ptātē. vt i nouella dñi Bonifacy. de offi. deleg. hac ꝺstitutōe. Et hūc casū hēnt timere scolares parisiēses: ꝙ sepe ꝑuilegys abutūt: hoc nō hēt locū i illo ꝙ nō tm̄ ē ꝺseruator sed ēt iudex i nō manifestis. ¶ Scōs. cogēs. ē vndecim⁹ ꝺ illos ꝙ absolutionē ab excōicatiōis sñia vel quācūqz reuocationē ip̄ius aut suspēsiōis aut iterdicti vi vel metu ꝑ curauerit. vt i. 6. l. de his q̄ vi metus ve cā fiūt. absolutōis. ⁊ ꝺcil. biturien̄si. e. ti. c. cū parū. Et hic casus itelligēdus ē de metu cadente i ꝺstātē virū stupri siue status ꝟbex atqz necis: siue hoc sit ꝑ se: siue ꝑ alio: qz nō distinguit: sz si ꝓpositus vel ballin⁹ faciat oia tp̄alia ep̄i quousqz euz absoluerit videt iustus met⁹ ꝙ ē sub piculo maioris ptis bonorū Sed si nō icidit i istā sñiaz quasi metus nō cadat i ꝺstātē viz: icidit i illā. extra. c. Quicūqz: qz grauat ferentē sñiaz qz facit eā teneri cū nō vult eā soluere. ¶ Terti⁹ fraus. ꝙ ē duodecimus. ē ꝺtra illos ꝙ fictionē vel fraudē faciunt ad causā iueniēdā ꝓ iudex vadat ꝑsonalr ad aliquā mlierē ꝑ recipiēdo testimonio suo. vt i nouella dñi Bonifacy de iudi. mulieres. ⁊ hic casus raro ꝺtingit. sz posset ꝺtīgere si ꝙs hic fingeret ut ad mulieres sub clausura morātes i traret. ¶ Quartus fenerat. ꝺtinet tres casus. ꝓrimus ꝙ ē tertiusdecimus. ē ꝺtras ꝑsonas ecclesiasticas ep̄is inferiores q̄ alienigenas ⁊ alios nō oriūdos de terris eoz publice pecuniā fenebrē exercentes vel exercere volentes ad hoc domos i terris suis ꝺducere: vel conductas hēre aut alꝫ hītare ꝓmittūt. ¶ Scōs ꝙ ē q̄rtusdecimus: ē ꝺ illos ꝙ vsurarios manifestos de terris suis ifra tres mēses nō expellūt. ¶ Terti⁹ ꝙ ē ꝙntusdecim⁹ ē ꝺ illos ꝙ ad fenus exercēdū domos illis locāt: vl̄ sub alio titulo q̄cūqz ꝺcedūt ꝑsone. n. singulares excōicatiōis: si āt collegiū vl̄ vniuersitas i his ꝺligrit iterdicti sñias ip̄o facto icurrūt. qđ si ꝓ mē sē aio sustinuerit idurato terre ip̄oz q̄z diu i eis ydē vsurary cōmorāt: extūc ecclesiastico sbiaceāt iterdicto. vt in sexto libro ꝺ vsurarys. vsuraz. Ex textu āt illi⁹ decretalis colligit euidēter ꝙ aliud ē iterdictū vniuersitat⁹ seu collegy: aliud iterdictū ciuitatis vl̄ alteri⁹ loci. Jn ꝑ casu si vniuersitas alicuius loci sit iterdicta: nihilomin⁹ cl̄ici possūt alta voce pulsatis cāpanis ⁊ aptis ianuis celebrare. excōicatis tm̄ ⁊ iterdictis aliq̄tenus nō admissis. Jn z⁰. casu cū ciuitas vel locus alius sbiacēt iterdicto ñ ꝑt celebrari ibidē nisi ꝓut hētur i. 6. li. de sen. excō. Alma. ⁊ ꝓbāt ꝑdicta ꝺ sen. excōmuni. Si sñia. eo. li. Et sic. d. papā nr̄m vidimus ⁊ audiuimus sentientem. hec sunt verba berēgary. hic tñ itelligēdū ꝙ solicl̄ici iferiores ep̄is icidūt: layci vo sunt excōicādi. Jtē reqrit ꝙ illi sua alienigene ⁊ publici vsurary. ¶ Quitus. atqz remittēs. ꝺtinet duos casus ꝑm⁹ q ē. 16⁰. ꝺtra illos ꝙ ꝓpter mortis piculuz aut aliud ip̄edimētum legittimum ab alio q̄z ab eo a quo absoluendi fuerant de iure absoluti cessante postea piculo vel ip̄edimēto hꝺ se illis a quo cessātib⁹ his absolui debebāt: q̄z cito cōmode poterūt se ꝺtēpserint p̄ntare mādatū ip̄ius sup illis ꝑ quibus excōicati fuerāt recepturi ⁊ satisfacturi put iustitia suadebit. ¶ Scōs ꝙ ē i7⁰. ē ꝺ illos qb⁹ cū a sede ap̄lica vl̄ legat⁹ ip̄ius absolutiōis bñficiū a quibuscūqz sentētys ꝺsequunt i iungit vt ordinarioz suoz vel aliorum quorūlibet suscepturi p̄niaz ab eisdem se ꝺspectui rep̄sentēt. ⁊ passis iniuriaz seu bis: quibus pp hec obligati existūt: satisfactionē exhibeant competentem: si hoc cum primū cōmode poterūt nō curauerit adiplere: tā isti. n. q̄z illi in p̄stinā excoicatōis sñiaz ip̄o fcō relabūt. vt i decre. dñi Bonifacy. ꝺ sen. excō. Eos. in c⁰ p̄n⁰ ꝑ ꝙ pp mortis picl̄z vel aliō ip̄edimētū qđcūqz ab alio q̄z ab eo ad quē ꝺ iure absolutio ꝓtinet: excōicat⁹ absolui ñ ꝺz: si ad eū recursus hr̄i ꝑt vel ip̄i⁹ copia pōt hr̄i. ¶ Ubi sciē⁹: ꝙ ƀ casus ñ extēdit ad alioz rēissiones: nisi q̄ ƀ exp̄mūt: puta si ali⁹ p̄lat⁹ q̄z papa aut legat⁹ rēittat sicut p̄niary pape sepe faciūt: vel forte idē i oibus: qz eadē rō. ¶ Terti⁹ vsus circa hoc idē. Regula. sepulchra. mun⁹. pedagia. pyra. ¶ Prim⁹. regla. ꝺtinet tres casus. ¶ Prim⁹ ꝙ ē is⁹: ꝺ illos: ꝙ ꝺstitutōi dñi Nicolai terty ꝺ vbor̄ signifi. Exut factā ꝺ itellectu ⁊ expōne regl̄e. b. Fr̄ācisci: ac ꝺ ipsi⁹ regl̄e ordisqz fratrū miorū approbatōe alr q̄z grāmatical r exponēdo glosare p̄sumpserit. ¶ Scōs ꝙ ē i9⁰ ꝺ doctores seu lectores ꝙ docuerit i pu^co ex certa scīa ⁊ deliberatōe intellectū ꝺprauātes ꝺstitutōis ip̄i⁹. ¶ Terti⁹ ꝙ ē zo⁰ ē ꝺ faciētes cōmētū: scripturas: siue libellos: ac ex certa scia ⁊ deliberatōe determinātes i schol̄ seu p̄dicātes ꝺ ea q̄ i ꝺstitutōe ꝺtinent p̄dcā. Oēs p̄dci sūt excoicati: vt i eadē decre. circa fi. ¶ z⁰. sepulchra ē in ex̄. Bonifacy: que icipit detestāde vbi excoicāt: ꝙ pp sepl̄turā hūana corpa diuidūt exē terant vel laniāt. ¶ z⁰. munus. ē casus eiusdē Bo. vñ fec̄ aliā ꝺstitutiōez exuagātē ꝑ quā sūt excoicati qcūqz alicui

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

officiali curie romane aliqd dederit ptextu bñficij impetrãdi:sz illa dr eẽ revocata ab isto papa. ¶ Quartus.pedagia sicut dr i ostitutõib⁹ simonis legati de imuni.eccle.c.i. Sedes aplica excõicatõis snias in oẽs noua ostituẽtes pedagia olim duxit pmulgãdã ipsã ãnis singlis i certis festiuitatib⁹ solẽniter renouãdo.sz tũc ẽ snia hois.ñ iur⁹. ¶ Quintus pira.dicit hosti.q pirate excoicant ab ore sũmi pontificis ter i anno.vñ nec ista ẽ snia iuris:sz hois. ¶ Alij sũt noui casus i ostitutõib⁹ nouis h⁹ pape Clemẽtis:q nũc est. vn⁹ illorũ:ẽ cõtra nõ obseruãtes interdicta vel cessationes que mater ecclesia seruat.sequitur q̃rt⁹ versus. Hos quadragita ligatos fert.i. dicit canonista.

Ultimo ponẽdi sũt decẽ casus simonis legati:q cõtinent i istis trib⁹ vsibus. Eligit ⁊ citat:absoluit:lisq; volũtas. Pedagia:bannaqz trabẽs:famulus quoqz festa.Simone dãnatũ cõputa decalogũ. Di autẽ casus solũ ligãt i regno frãcie. ¶ Primus.eligit .ostinet q̃tuor casus:quor pm⁹ ẽ.q gcũqz p seditionẽ:cõspirationẽ:ouenti onẽ habitã fil' cũ alys q̃libz firmitate vallatã ipedimẽtuz latẽs vel patẽs pstiterit:quo min⁹ eccl'ys vl' dignitatib⁹ vl' administratõib⁹ gbuscũqz p illos ad quos earũdẽ p viam electõis vl' postulatõis spectat ꝓuisio libere valeat ꝓuideri. Scõs:q illi etiaz q ppl'z vel turbã potẽtesue quoslibz ocitauerit:vt i tãto facinore opẽ ferãt:quorũue data opera suggestiõe vel cõsilio ppl's turbaue cuz armis vel sine aduoc venerit. Terti⁹:q illi q i loco vbi est electio vl' postulatio faciẽda:tumultũ fecerit i ipsos electores vel eorũ aliquos i:ruẽdo:seu eidẽ loco fracturã seu violẽtiã iferẽdo: seu psonis electorũ notabilẽ iniuriam irrogauerit. Quartus:q ille ẽt q ad pdictũ ipedimẽtũ pstandũ opẽ vl' osiliũ dederit:ipo fcõ ẽ excoicat⁹ ⁊ ei⁹ familia interdicta: pter alias penas q̃s ibidẽ recitat.eo.ti.c.de elec.in toti⁹. ¶ Scõs citat ostinet duos casus:quorũ prim⁹ est qñ delegat⁹ legati siue sit cõseruator vl' iudex ali⁹ mãdat sic citari:quos latõ pñtium vobis noiauerit. Scõs qñ raptũ suũ extendit ad psonas sibi nõ otẽtas ptextu ferẽdi testimony vt fatiget laborib⁹ ⁊ expẽsis. Utroqz.n.casu ẽ excõicat⁹.de offi. õle. c.i. ¶ Terti⁹ absoluit qñ õlegat⁹ legati q p absol'one a sẽtẽtia tulit vel relaxatõe iponit penas pecuniarias vel alteri⁹ rei p emẽda excoicatõez icurrit:a q̃ ñ põt absolui nisi p legatũ.⁊ tũc demũ qñ cũ oi itereſſe restituerit sic extorta. de offi.deleg.c.z. Alias aũt iure coi absoluẽdo p culpa excoicatõis põt iponi pena pecuniaria de sen.excõ.c. Venerabilib⁹. Als.c.ceterum.⁊ deniqz vbi ẽ talis consuetudo.

¶ Quartus lisq; q cõpellit desistere actorẽ a litigãdo in foro eccl'ie ⁊ rũdere cl'icum corã layco allegato fori ꝓuilegio icurrit:de foro cõpe.c.vno.⁊ de imuni.eccl.c.vlt. ¶ Quintus volũtas de testamẽtis.c.vno q testamẽta fcã canonice: p eo vult irritare q̃ scabinus nõ iterfuit:vel aliqd hꝺ. ¶ Segt̃ scõs vsus pedagia. Qui pedagiat cl'icos ⁊ psonas eccl'iasticas:⁊ est sextus. ¶ Septim⁹ bãna. Excoicat⁹ ẽ q facit bãnũ vl' pcepta ꝺ libertates eccl'ie vl' ꝺsuetudies ecclesiarũ antiquas.e.c.§. Luz iure canonico. ¶ Octau⁹ qz trabẽs. Qui extrabũt ꝺ eccl'ia cõfugiẽtes ad eã.e.ti.c.quorũdã:vl' ẽ i.c.sangsuga. Et idẽ ẽ si victualia negãtes per famẽ exire cogũt. ¶ Nonus famulus:q famulos iudicũ ecclesiasticoz male retractauerint.de penis.c.vno. ¶ Decim⁹.quoqz festa:ẽ vna exuagãs eiusdẽ legati q̃ intitulat de festis §z diuersas natões parisi⁹ celebratis.vbi ꝑmo redarguit comessatõibus potatõibus atqz alys reprobãdis actibus itendẽtes:choreas ⁊ alia ludibria exercentes. Et q arma sumũt ⁊ armati icedunt nocturno tpe cateruati pturbãtes tumultuosis ac ihõestis vocib⁹ ciuitatẽ aliaqz vana cõmittẽtes. Et final'r cõcludit sic. Insolẽtias:enormitates ludibria ⁊ excessus pdictorũ ꝓhibẽtes eos q cõtra nr̃az prohibitionẽ venire psũpserit:siue talia fieri procurauerit vel vt fiãt opẽ operã vl' cõsiliũ dederit vel fauorẽ seu ꝺsensuz excoicatõis sniam: quã i ipos pferim⁹ ipo fcõ volum⁹ subiacere. Sz ista ẽ localis parisi⁹ tm̃ ligans: nõ i alio studio. ¶ Ad argumentum dom:q cũ medicinalis sit excoicatio: nõ mortalis ipsa non tollit mititatẽ legis. Qõ. IIII.

Queritur 4° de effcũ excõicatõis. Et vr̃ q nõ possit hre aliquem effectũ:qr nõ ens vl' ꝓuatio nõ ẽ cã alic⁹ entis.sz p hꝺ q aligs excoicat: nihil fit i eo nisi rel'o rõnis ⁊ ꝓuatio coionis. g̃ ⁊c. ¶ Contra.qr tradit hominez sathane:vt dic apls. ¶ R°.dom:q in gnãli excoicatio duos hz effect⁹.pm⁹ ⁊ maxim⁹ ẽ separatio a diuinis. scõs ẽ sepatio a quocũqz legittio actu ⁊ ꝺsortio fideliũ. Nã ꝺsortiũ infideliũ ẽ iure diuino:ẽt nõ excoicato ꝓhibitũ.z.ad cor.6. Nolite iugũ ducere cũ ifidelib⁹. vñ nõ ẽ pp hoc ꝺcessũ excoicatis.sz fm iuristas excoicatio hz gnqz iter alios effectus notabiles. ¶ Prim⁹ q nõ dz eccl'iam itrare ẽt si nõ dicãt ibi diuina.i.q.i. Nõ liceat.z4.q.3. Sicut olim imũdo nõ licebat itrare tẽplũ.⁊ hoc nisi cã pdicatõis audiẽde:q audita statim exeat.ex.eo. ¶ R°. Si ẽt p eccl'iã sit cois vie trãsitus cã itineris trãsire pt:nõ cã oronis:maxie qñ nõ dñr ibi diuina. Itẽ nõ dz ꝺ foris ad hostiũ ascultare. de pe.q ite. de ꝓuile.q nõnullis.⁊ clerici nõ debẽt eis sic audientib⁹ celebrare.qr audire diuia ẽ pticipare diuinis.Sil'r nec licz eis videre corp⁹ xpi. ¶ z⁹ effect⁹ ẽ:qr nõ põt eligere nec eligi: nõ sõlũ loquẽdo ꝺ dignitate eccl'iastica regulari vl' seculari:sz ẽt layca. vñ i regẽ vl' iperatorẽ nõ põt eligi. de elec.p ven[em]. Sil'r nõ põt ꝺferre bñficiũ. de excess.pla. Tãta:nec põt recipe. de cle.exco. Postulastis.ꝺ eta.⁊ q̃li. Cũ bñ.imo q̃diu ẽ excoicat⁹ nõ.facit fruct⁹ suos. de appel. Pastoralis i fine. Siqs ãt ẽ iniuste excoicat⁹ vl' facit posse suũ de ipe trãdo absolutionẽ ab iiusta excoicatõe i foro ꝺscie fac̃ fructus suos:⁊ i foro exteriori dz cũ eo dispẽsari. Et p simplicẽ dispẽsationẽ secũ factũ ẽt p tpe i quo i mora erat potest fruct⁹ pcipere.secus aũt si tpe electõis vl' cõfirmatõis vel coll'onis erat excoicat⁹.qr tc̃ nullũ ius fuit acqsitũ: ꝓpter qꝺ nõ sufficit dispensatio:sz regrit̃ noua coll'o.vñ si ẽ bñficiũ ptinens ad coll'onẽ epi vl' simpl'r vl' p tũc rõne delicti: qr cõtulit excoicato nõ sufficit ei⁹ dispẽsatio:sz dispensatio pape:vl' alteri⁹ q p̃t cõferre ex certa scia fcã sufficit:⁊ hr̃ p nona coll'one.absolut⁹ ãt non ex hoc ipso facit fruct⁹ suos medio tpe pceptos:nisi cũ eo sup hoc fuerit spãl'r dispẽsatũ:vel iiuste fuisset excoicat⁹.z.q.5. sup cãs:vl' nõ fuisset i mora petẽdi vt dcm̃ ẽ. ¶ Terti⁹ effect⁹ ẽ:qr nõ p̃t iudicare nec cõmittere:qr nõ hz officiũ iurisditõis.ꝺ offi. dele.licet.nec valẽt snie ab eis late:nec statuta p excoicatos fcã. Et hoc verꝫ ẽ si sũt excoicati publice.de sen.⁊ re.iudi.c.Ad pbãdũ:qr fcã ⁊ iudicata p occulte excoicatũ valẽt. Unde ⁊ i spualib⁹ nõ valet qꝺ fit ab excoicato.ꝺ appel. ostitutus. Et tm̃ q̃diu tollerant̃ plati:⁊ sũt occulte excoicati valz qꝺ fit ab eis.8.q.4. Nõ ne. Uñ si ꝺtulit bñficiũ vl' ꝺfirmauit electõez tenet. Et sil'r si absoluit i foro ꝺscie vt dictuz fuit i7.di.q.añpenul. Nõ sic aũt videt̃ ex pte ip⁹ recipiẽtis beneficiũ spuale vl' tpale:qr q̃tũcũqz sit occulte excoicat⁹ ⁊ pbabil'r ignoret: vr̃ tm̃ nihil recipe nisi distiguat̃ inter bñficiũ extrisecũ ⁊ itrisecũ. Põt.n.aligs sine culpa sua fieri ñ capax bñficij eccl'iastici nõ sacr̃alis.sic̃ p irregularitatẽ q̃ v terdũ ꝺbit̃ sine pctõ ⁊ ẽt cũ merito.sz q hõ sine clpa pdat bñficiũ sacr̃i necessarij ad salutẽ:qꝺ dico pp ordinẽ:vr̃ absurdũ. Uñ cũ sacr̃m pnie sit necessariũ:ille q nõ est i culpa aliq̃:sz est iiuste excõicatus:vl' si ẽ iuste excoicat⁹:ipse tm̃ pbabil'r ignorat se eẽ excõicatũ:⁊ de clpa illa ꝺfitet̃:⁊ fac̃ qꝺ p̃t videt̃ q fit absolut⁹:⁊ q nõ teneat̃ plus ꝺfiteri. Als eẽt iniusta snia ecclie si vellet aut inocẽtẽ punire:aut ignorantiã iuicibilẽ cõdẽnare. ¶ Quart⁹ effect⁹ ẽ q nõ põt ordinare nec ordinari q̃ ad executionẽ ẽt si ignoret. vñ ordinari ab epo excoicato ẽt igr̃ater idigẽt dispẽsatõe:q ad execu

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tionē ordinis.ō eo q renū.c.vlt.qō itelligo qñ erat publice excōicat⁹.lz isti ꝓbabilr ignorarēt qō è polē. Secus aūt si eēt occulte excōicatus.Silr q excoicat⁹ publice siue ignorans ius siue factū ordinat̄: nō suscipit executionē.de sen. exco.Cū illoꝝ. ¶ 5° effect⁹ q si celebrat vl ordines recipit fit irregularis.Et hoc vex ē nisi ꝓbabil ignorātia excuset. ō cli.ex.mi.c.aplice.Siue aūt suscipiat ordinē sacꝝ siue ñ sacꝝ i excōicatōe irregl'aris ē:qz nō distiguit ex.c.cū illoꝝ. Et lz ibi nō distiguat ĩter errorē iuris ⁊ fci quo ad icursionē irregularitatis:si tñ error fci eēt ꝓbabilis excusaret: cū grauiꝰ sit celebrare excōicatū q̄ ordinari. Uñ si ꝓbabilis ignorātia ꝑseruat ab irregularitate celebrātē:pari rōne ordinatū.Si aūt ē ignorātia nō ꝓbabil abbas dispensat. Si vo secl'aris ē solus papa vt ibidez:⁊ q̄uis alig restrigāt illū casū ad excoicatū ꝓpter iiectionez:tñ q̄cūq; de cā aligs sit excōicatus videt eadē rōne q abbas possit dispēsare.Qui āt exñs excoicat⁹ ñ celebrat: sz ĩ suo officio exeq̄ns sic ꝓus igerit se diuinis irregl'aris efficit:ita vt ñ nisi p papā cū eo dispēset.ii.q.3.c.penult.Uñ sacerdos solēniter baptizādo aut ēt ĩ ꝟscie foro absoluēdo irregularitatē ꝟbit. Et sic nō refert vt ꝟ dicat missā cātando publice vel occulte sic nec quō absoluat i foro ꝟscie:qz ista duo sp sūt act⁹ ordis sacerdotal' ñ magꝭ publice q̄ occl'te.Sz si baptiçaret i necitate i casu i quo ⁊ vetula ñ icurreret.Et silr si ꝓuate dicat epl'az vel ēt soleniter sine manipulo tñ vbi ē cōsuetudo q fiat p nō ordinatū. Itē si actū minoꝝ ordinū ēt soleniter exerceat:Cū ꝟ ēt p nō ordinatū licite fieri possit ñ icurrit.Si aūt sic sacerdos officiaret eccl'iā solēnit̄ ĩ matutinis vespis vel alys horis icurreret. Secꝰ si psalmodicādo cū alys qō ēt layci faciūt.Si aūt eps excōicauit celebrātē in aliqua capella sine licētia sua sic celebrās scōa vice fit irregular sz nō ꝑna:qz ꝑ² vice ñ ē excōicat⁹ quousq; celebrasset: qz cā ꝑcedit effectū:⁊ sic celebrauit nōdū excōicatus. Et hoc ꝑz qz sic excoicat⁹ celebrās ē irregl'aris sic ⁊ ille cui ē igressus eccl'ie iterdictus.ex.e.nec cui.li.6. Sz ille q excōicatū publice admittit ad diuina hoc faciēdo suspendit̄ ab igressu eccl'ie:nō tñ pp hoc ē irregular nisi postea igerat se diuinis. ex de ꝓuile.epoꝝ.⁊ ō sen.ex. Is q li.6.Sz si capella eēt simpl'r iterdicta ⁊ cū ꝟ eps tulisset sniam i oes ibi celebrātes tūc excōicationē icurreret ⁊ irregularitatē ꝟheret ēt si nō eēt lata snia.ex.ō sen.ex.c. Is q li.6. ¶ Ad arg⁹ ĩ ꝟriū dōz: q excōicatio ꝟz aliq̄s effcūs iuris positiui q ñ sūt reales:sz priuatio vl relo rōnis:sic eē irregularē ⁊ hō.q̄ sūt ab hoie. ꝟz āt alios effect⁹ iuris diuini vt q tradat̄ sathane:⁊ illō causat̄ ꝟtute diuina vel angelica nō ipi⁹ excōicatōis.

Querit 5° ō absolone ab excōicatiōe ⁊ vr q solus papa possit absoluē qz cāe maiōes eccl'ie sibi soli reseruant̄: sz excoicatio ē maiꝰ qō eccl'ia possit.ḡ ⁊c. ¶ Cōtra vr q q̄libz sacerdos possit.qz cuilibz dr qōcūq; soluer sup terrā ⁊c. ¶ R° circa hāc qōnē tria videda sūt. ꝓ ĩ spāli ō snia iur. 2° ō snia horis. 3° in gnāli ⁊ in cōi de vtroq;.

Quantū ad ꝓm ē regl'a q ab oi snia iuris canōici quā ꝟditor ñ sibi reseruauit ꝑt absoluē ꝓpri⁹ eps. ex.e.Nup. 2°.dico q ꝓpri⁹ eps vl rōe domicilij vl rōe ōlicti nisi sit exēpt⁹ qz ñ subditū ñ ꝑt absoluē.Dñt ēt qdā q ꝓpri⁹ sacerdos ēt ñ eps ꝑt.qō tz Inno.⁊ host.Aly vo dñt q lz a maiori excoicatōe possit q̄libz ꝓpri⁹ sacerdos absoluē tñ ab excoicatōe maiori iur: nec archidiacon⁹: nec pleban⁹: nec curat⁹:nec abbas: aut ꝓr ꝑt nisi qñ sibi exꝑsse ꝟcedit sic abbati ō leui iiectōe manuū:Qō ꝓbat Butrie.ꝓ. qz pls ē excōicatio q̄z iterdcm:sz nll's iferior epo ꝑt relaxare interdictū iur.qz nec recōciliare eccl'iā pollutā qō min⁹ē.ḡ ⁊c. Sz ista rō ꝟz ĩstātiā qz eps nō ꝟsecrat⁹ pōt amouere interdictū g tñ nō pōt recōciliare eccl'iā. 2° hoc ꝓbat:qz snia⁹ canonis ꝑt amouere ille sol⁹ q pōt canōes ꝟdere:nll's iferior epo ꝟ ꝑt.iō ⁊c.Si dicat̄ ꝑt excōicar: ḡ ⁊ absoluē. ¶ Solo vex ē ab illa sua excōicatōe canōis. Sic ñ ꝑt excoicare canonē ꝟdēdo.Scie'm tñ q a snia hereseos glz ĩgsitor ꝑt absoluē:sz ꝟ ē ex spāli ꝟmissionē iur:q hr ō here.c. vt offiñ.li°.6. Itē sci'm q si excoicat⁹ a canōe pisi⁹ qz ibi ꝓcussit clicuz vel als vadat ad terrā suā ibi a suo epo potēit absolui. Idēvr ō snia lata p statutū legati ⁊ p ꝟciliū ꝓuiciale qñ ñ ē alicui reseruata q sol⁹ eps possz.De snia vo lata p statutū epi synoda levl archiepi nisi sit reseruata vr q glibz ꝓpus sacerdos posset absoluē:qz vr iferioꝝib⁹ ꝟcedere qñ sibi ñ retinet. Sūt āt.io.casus ĩ qbz snia canonis ē reseruata ꝟtēti i his vsibus. Cardinis ⁊ flāma noiatiz regl'a bulla.Brauās:senatus: laniās crimē violēt⁹.Seruant̄ sūmo nouez penultim⁹ imo. Prio igr videbit̄ ō istis decē breuiter: 2° circa. io.casū ponet ꝑ² regl'a de excōicatiōe cū suis exceptionib⁹. 3°ponet ꝑ² regl'a cū suis exceptiōib⁹ de absol'one.Est igr sensus ꝑdicto ꝟ vsuū q nouē reseruant̄ absoluēdi pape regulariter: sz penl'tim⁹ ꝑ excōicatoꝝi:q imo.i.ifim⁹ ē respectu pape. Pyrate vo ⁊ pedagia leuātes noua:⁊ ꝑdātes romipetas q nō ꝟtinēter ĩ his vsib⁹ nō snia iuris sz ore pp' excōicati sibi reseruant̄:qz ē snia hois ⁊ nō iuris:al's ñ feret̄ sepi⁹ i āno ⁊ scriberet̄ cum lex sit sancio scripta. Prius igit̄ casus pape reseruat⁹ tāgit̄ cū dr.Lardis. Qui.n. isegt̄ cardinalē cū fauto torib⁹ ē excōicat⁹ ⁊ absol'o pape reseruata. de penis.Felicis li.b. 2°.flāma. Nā incēdiarius ⁊ effringēs eccl'iaz vl cdē sacrā q postq̄ fuerit denūciat⁹ spāl'r ⁊ noiatiz vel ēt in gnāli ⁊ sine noie:siue ab epo.siue ab Archidiacono: dū tñ ad illuz ꝑtineat denūciare excōicatos a canone ex tūc ñ pōt absolui citra curiā romanā.ō sen.ex.Tua nos.⁊.c.cū q̄sti.Secus ō alys icēdiarys ēt si eēnt excōicati ab epo ⁊ p eū ōnūciati. Itē secus ō istis añ ōnūciatōez.Sz simplices pniary pape istos absoluūt:⁊ multomagis sūmus pniari⁹. De legato āt nō legi q rōe legatōis possit aliqd ĩ isto casu. 3°. Nominati. clici ꝑticipātes ĩ dinis ⁊ ĩ suis officys recipiētes illos q fuerit a papa excōicati noiati ad papā solū sūt remittēdi.de sen.exco.Significabit.Et rō ē:qz ꝑticipāt ĩ crimine crimioso ⁊ pp ꝟ remittūt̄ ad excōicatorē.ō sē. ex. Nup. qz illō ꝟz lo^m ēt si eēnt excōicati pp aliō q̄ qz imiscēt se dinis

4°.regl'a.Elosantes vl exponētes nisi grāmatical'r ꝟstitutōez exponētē regulā bti Ērā.doctōes ⁊ lectorez dū docēt ĩ publico ex certa scia ⁊ ōteriate itellcm ōprauātes ⁊ faciētes ꝟmētū vl libellos vl scripturas:aut ex cēta scia ōtermināt̄es ĩ scol' seu ꝑdicātes ñ aliqd ō ill'q ĩ illa ꝟstitutōe ꝓmittunt̄ excōicati sūt ⁊ p solū romanū pōtificē absoluēdi. ō v. si.Exyt.li.6. 5°.bulla.Ealsary bulle papal'vl q sciēter vtūt falsata vl añ.zo.dies.ñ cācellāt:vl iustitie reddūt excoicati sūt:ad papā sūt reuertēdi.ō cri.fal.c.Ad fl'arioꝝ.⁊.c.Brauui.tñ sūmꝰ pniari⁹ absoluit illos q addidissēt vnā lrāz ōficiētē errorē scriptoris vl rasissent vnā lrāz supabūdātē.Et nisi p ipas lras ñ eēt fact⁹ aliqs ꝓcessus vl hīt⁹:nec ꝓiudi^m aliqō subsecutū.Si tñ falsatio vel rasura sit modica.⁊ hoc penit⁹ sit occultū:⁊ dispēsare cū eis ĩ foro pnie sine testib⁹ ⁊ lrīs ꝟ idē ꝑt ꝟmittē ꝓ abñte q legitīo impediñto detēt⁹ ñ ꝑt sedē aplicā visitare. 6°.Brauās.Quicūq; ꝓ eo q in aliquē ē lata snia excōicatiōis suspēsiōis vel iterdicti grauat q̄cūq; mō ferētē vl ꝟuātē vl mādat nisi reuocet re itegra vl nisi bona itra mēsē sint restituta ē excōicat⁹.Et si p duorū mēsiū spaciū i eadē snia ꝑdurauerit ex tūc nō ꝑt absolui nisi p papā.ō sen.exco.q̄cūq;.li.6.Unde ꝓpositū vl balliuū q tpalia epi arrestauit pp ꝟ qz officiat' ei⁹ eū excōicauit ⁊ vltra duos menses sic stetit nō ꝑt eps absoluere nec ali⁹ nisi papa. 7°. Senat⁹.Et ē casus ō elec.fūdamēta.li.6. Quicūq; roman⁹ eligit i senatorē vl aliū rectorē vrbis aliquē notabilis ꝑeminētie nō manētē rome nec i romāo distrctu vl quēcūq; vltra ānū vl q assētit electōi vl fauet assētiēti nisi ō licētia pape fcūz fuerit ē excōicar⁹ nec ꝑt absolui ex mortis ꝑicl'm nisi a papa vl de ipius petita licētia ⁊ obtēta spāl'r. pp qō legat⁹ ēt a latere nec sūm⁹ pniarius: ⁊ multo min⁹ simplex hoc pōt: tñ sūmo pniario fuit ꝟmis-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sa absolo romano℣ q̄ regē sicilie i senatorē elegerūt. ¶ 8° laniās. octau° casus pape reseruat° de sepul. Detestāde. eẋ uagans. Bōifacy. Qui. n. humanū corp°. diuidit. exēterat. cogt. vt sepeliat i diuersis locis excōicat° ē: nec pōt nisi p papā absolui: ⁊ corp° sic laniatū caret ecclīastica sepl'tura. ¶ 9° crimē. Qui pticipat in crimine reseruaī nō pape: sz illi q̄ sniaz tulit. ō sen. exco. Nup. ¶ 10° violenter. Qui manus inycit i clericū vel religiosū reseruaī pape nisi q̄ legatus a latere. i. cardinal'status cū egressus ē vrbē tales vbicū q̄: ⁊ vīcūq̄z sint: p̄t absoluere: ⁊ ℔ quousq̄z redierit siue eū do siue stādo siue redeūdo: a legato a ñ latere ñ p̄īt absolui nisi de ꝓuicia sibi decreta oriūdi. Et dū ē ibi. de offi. de/leg. q̄ trāslationē. eẋ. e. Ad eminētiā. sz legati locales vt archiep̄s canturien̄. nihil p̄īt rōne legatōis circa hāc absolo nē. de ꝓuileg. Porro. ō sen. exco. excōicatus. Sūmus etiaz pniarius absoluit ēt īterfectores ⁊ mutilatores: si sunt p̄ītes. ⁊ nō occiderīt vel mutilauerīt ꝓlatos. Simplices aūt pape pniary citra mortē ⁊ mutilatōez absoluūt nisi fuerit man° iectio i ep̄z vl' abbatē vel aliū ꝓlatū. ¶ Sz notādū q̄ circa casū vltimū de pcussorib° clerici ƒz canonistas sūt due regl'e. ꝓma q̄ pcutiēs cl'icū vel religiosū ē excōicatus: q̄ fatlit i casib° ꝯtēētis in istis versib°. Officiū: sceluscq̄: pr̄: doctorq̄z: ꝓpinquus. Affect°: dn̄s: vis: ⁊ correctio: ludus. Quisq̄z sit exēpt° si sit moderamie rect°. Pri° officiū. Officiū. s. ꝓlati ē cl'icos ōlinq̄ntes cape facē: vñ si p laycos eos cape faciat ⁊ icarcerari: nec ꝓlat°: nec mādās: nec layci obediētes icidunt. ō sen. ex. c. Si clericos. l. 6. Sil'r iustitia lay ca ō nocte cū armis vl' al's i p̄ñti ōlicto capiēs clericū iten tione reddēdi iudici suo: q̄ñ alias piculū ē de fuga: excusatur. Et sil'r ēt ꝺuat° si clericū malefactorē capet itētiōe ducēdi eū ad officialē: dūtn̄ eēt ōlictū notoriū vel q̄ ipe ē parat° ꝓbare vbi ꝓbabil'r mora fuge ē piculū allatura si iret ad q̄rendū seruiētes. Dēs isti aucte illius ad cuius officiuz hoc ptinet facere videnī ⁊ excusanī. de sen. ex. Uniuersi Scōs scelus. de sen. ex. veniēs. Ille q̄ eccl'iā officiabat monialē cū clerico ludētē diuinū officiū pturbātem violēter eiecit: ⁊ ñ icurrit excōicatōez. 3° p̄ q̄ filiū clericū corrigē do pcutit nō icurrit: ēt si eēt in maiorib° ꝯstitutus: lz q̄dam ꝯdicāt. q̄ ē a ptāte liberat°. Sz ista rō nō cogit: q̄ ēt filiuz emācipatū hz p̄ corrigere. 4° doctor q̄ cā discipline disci pulū clericuz vberat: dū tn̄ nō excedat: q̄ ꝓceptoris nimia seuitia i culpa ē. 5° q̄z ꝓpiqu°: ō ℔ sic dr̄ ō sen. ex. c. cū volū tate. Si q̄ vero rōne officy qō in eccl'ia obtinēt aut ēt aly clerici seniores çelo deuotōis pueros vel adolescētes i minoribus ordinib° ꝯstitutos turbātes diuinū officiū: ⁊ hi q̄ obtētu ꝓlatōis vl' magistery subditos ⁊ scolares cōrectōis cā leuiter pcusserint excōicatōis sniaz nō icurrunt. Qō de his ēt dōm ē q̄ aliquos de familia sua vl' ꝓpinquos iferiorū graduū sil'i mō vt cohibeanī a suis isolētys: ⁊ scia bonis q̄z morib° iformēt: duxerit corrigēdos. 6° affectus. ō sen. ex. Si vo. §. nec ille q̄ in clericū cū vxore matre vel sorore vel filia turpiter iuentū manus inycit: nō icidit: vt ibidez dr̄: cū remotiore āt sicvt ibidē dr̄. 7° dn̄s familiā corrigēs nō icidit. vt ibidē dr̄. Unde nō opz q̄ sit seru°: q̄ nec seru° dz eē cleric°: sz q̄ sit seruiēs ⁊ ō familia. 8° vis. Ui vi repellēs cū moderamie icl'pate tutele ñ icidit: siue repellat a se siue ab alio: ꝓpiquovl' exneo: q̄ ⁊ illū licz ōfēdere: siue ob tutelā sui ℔ faciat siue rē suā vl' sibi creditā quā cleric° vl't sibi auferre: eū pcutiat q̄tū ꝓ ōfēsiōe rei neče ē: aut si ante q̄z ad locū destinatum portauerit sibi eā auferat nō icidit. Secus si diu ex iteruallo eā sibi reauferat. Idē si mulier se ōfendēdo clericū volētē se oppzimere pcutiat. Plus. n. castitatē q̄z rē alienā ōfendere licet. 9° correctio. Primo postq̄z cleric° trina āmonitione ab ihonestate vl' laycali vita non corrigī. Dico āt si a suo prelato monitus est perdit priuilegiū clericale. eẋ. c. ꝯtingit. In audia. Item scō si in officio goliardi p annū steterit de vi. ⁊ bone. cle. c. i. li. 6. 3°. si bigami sunt. de bigamis. c. i. l. 6. 4° si ēt cū vnica ⁊ virgine ꝺxerint nisi tonsurā ⁊ vestes clericales portēt. ō cle. cōiug. c. i. li. 6. 5°. si ex officio exercuerint seua. puta si factus miles i bello occiderit vel mutilauerit: aut si factus iudex ad mortē vel mutilatōez ꝺdēnauerit: vel si factus latro occiderit. Sec° āt si semel p īfortuniū ex ira vel rixa occiderit: aut si tm̄ hec officia assūpserit nec trina monitio secuta fuerit. ⁊ sic itellige eẋ. c. ꝓpendim°. ⁊ c. cū nō ab hoie. §. i articulo. 6°. si nō ꝓtraxerit mr̄imoniū. sed negociaī vt laycus corona ⁊ veste dimissa: taleas soluit vt laycus: in nullo allegās fori ꝓuilegiū. 7° si ēt cōuentus corā iudice ecclīastico. dixit se renunciare clero. 8° si tradit° iustitie seculari: sec° si degradatus tm̄. de hereticis. ad abolēdaz. §. i. 9° si ignorabat ꝓbabil'r eē clericū: puta q̄r nō nouerat eum ⁊ iuenit eū in veste radiata sine corona. Secus āt si cognoscens tiriū clericū: ⁊ martinū laycū verberauit ticiū credēs martinū: q̄r nō fuit ꝓbabil' ignorātia: q̄ñ vtrūq̄z bitu nouerat: sz actu noluit aduertere quē vberabat. sic itellige eẋ. e. c. Si vo. i ꝓncipio. Decim° casus in vsu. Ludus. clerici si plene etatis nō odio: vel iuidia: vel idignatiōe: sz leuitate iocosa se adiuicē pcutiūt ñ icidūt. sic solet itelligi. eẋ. e. c. i. ¶ Tertius vsus. Quisq̄z sit exēptus si sit moderamine rectus. Qr tantus posset eē excessus q̄ ista nō excusarēt: nec al'r correctio vel ludus excusarēt. ¶ Sz ℔ solet queri vtz cl'icus se ipm irato aio pcutiens sit excōicatus. Et videī q̄ sic: quia seip̄m mutilās est irregularis. Et sicut arguit August. non aliū q̄z hoiez occidit q̄ seipz occidit. ⁊ sic ē homicida. Sil'r clericus se pcutiēs ñ aliuz pcutit q̄z cl'icū. Nec obstat q̄ se ipm nō excōicat: qr ē snia iuris: nō bois. Sciēduz ē ēt q̄ lz pcutiēs nouitiū sit excōicat°: nihilominus si ille bñs tm̄ coronā monachalē ⁊ ñ clericalē quā ep̄s pōt iponere vel abbas q̄ hz sup ℔ ꝓuilegiū: exeat añ pfessionē: pcutiēs cū ñ ē excōicat°: qr ñ ē cl'ic° nec religiosus nec nouitius. ¶ 2ª regula ē q̄ pcutiēs clericū vel religiosū si fiat excōicat° ñ p̄t absolui nisi a papa nisi i casib° q̄ i his vsib° q̄ sequūt ꝓtinēt. Regl'a: mōs: sex°: hostl': puer: official': Delicios⁹: iopsq̄z senex: egerq̄z sodal'. Janitor: astrict°: dubi°: causa: leuis ict° Debilis: absolui sine sūma sede merēt'. Atroces vo soli pape retinēt'. Primus regula. Religiosus pcutiēs religiosū eiusdē ordis pōt absolui a suo ꝓlato. vel ab vtroq̄z qui sunt diuersoz ordinū vel diuersoz ꝯuentuū: qui tamē possent a cōmuni superiore si quez habent: ⁊ tunc vel ambo absoluant vel tertio ꝯmittāt. extra. e. Cū illoz seruos. c. canonica nup. §. penult. Si aūt pcusserit clericū secularē ep̄s eius siue sit exemptus siue non potest euz absoluere ac si esset secularis. extra. e. Religioso. i. ℟°. libro. 5°. Si autem regulares non habeant prelatū sacerdotem: imo nec apud quē possint esse claues iurisditiōis que sole ad hoc sufficiunt: sicut sunt moniales: tunc ab episcopis absoluentur. extra. c. Monacha. ⁊. ca. de monialibus. Secundus. Mors. in articulo mortis quilibet pōt absolui a quolibet: nisi q̄ a peccato solus sacerdos ⁊ omnis tunc potest oēm absoluere. Sed ab excoicatione videī q̄ tūc nō possit absoluere nisi sacerdos vt tunc possit absoluere a peccato vel qui al's potest eum absoluere ab excōicatione lz non illa qr non est tanta nec̄itas: cñ possit absolui post mortē. Tertius. sexus. Mulieres citra sedē apostolicā possunt absolui eẋ. c. Mulieres etiam seculares: quia non decet eas cetibus virorū se imiscere. Quart°. hostis qui hz inimicitias capitales pōt citra sedē apostolicā absolui: qō intellige semp ab ep̄o nominore nisi ipsius auc̄te. 5° puer. ipuberes si antecq̄z vsū rōnis hēant nō icurrunt: si postea antecq̄z plenū intra pupillarem etatem que est. iz. annoz in puella ⁊. 14. in puero: ab episcopo possunt absolni. extra. eo. ca. i. vlti. q̄uis. Sextus Officialis. s. iudex vel apparitor alicui° ptātis vel p̄ncipis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

turbā arcēdo irruentē nō ex delibatōe ſz fortuito caſu clericū ledat eps poteſt euz abſoluere. exī. e. c. 3°. ꝯ officiaľ. Secus ſi sciēter q̄ſi i ſubditū aīaduertat i eū: qz nulli layco in clericū tāta dať aucitas vt ibidē. ¶ Septim⁹. Delicioſus: qz pze teneritudīe corpis nō poſſet tāti itineris ſufferre labore. exī. e. Mulieres. ¶ Octau⁹. Jnops cui verecundū ē hoſtiati q̄rere panē ſuū. exī. e. cū de bis. ¶ Nonus. Senex g pp antiqtatis debilitatē ire nō p̄t. exī. e. Lū de bis ꝛ. c. Ea noſcit. ¶ Decius. Egerq̄. Si eſt mortis piculū ēt alr q̄ p egritudinē: vt qz dz itrare iuſtū belluz mortale vel ē i naufragio. Sz qñ eſt ifirmitas cronica de q̄ ꝛ lz nō timeať ad ſtati de morte: tñ ad magnū tps nō ſpať de ꝺualeſcētia tā ta q̄ poſſit ire: vñ papa. tunc nō vult euz iuituz tādiu bñficio abſol'onis carere. ¶ Undecius. Sodalis qñ ſub eodē tecto morant: qz freq̄nter ex ludis veniunt ad turbationē aliq̄. de vi. ꝛ ho. cleri. Qui. §. vlti. ꝛ exī. e. ex tēore. ¶ Duodecimus. Janitor exī. e. c. 3°. Si vo alicuius pncipis hoſtarius ſub p̄textu officy ſui malignāter clericū pcuſſerit ab epo ſuo poterit abſolui: niſi forte eundē clericum grauiter vlnerauerit. ¶ Tertiusdecim⁹. Aſtrict⁹. Qz ñ ſui iuris ſūt vt fily ꝛ ſerui de quor abſcētia parētes ꝛ dñi lederent ab epo poſſunt abſolui. exī. e. Mulieres. ¶ Quartusdecim⁹. Dubi⁹. exī. e. Reſidēs. c. z°: qz qñ dubiū ē vtr ſit excōicat⁹ vel nō vel qūocunq̄ aliter nō ſit certū p̄t ab epo abſolui. ¶ Quitusdecim⁹. Lā q̄q̄: qz iuſta cā arbitrio epi ſi ñ p̄t ſe dē adire: p̄t p epz abſolui. exī. e. Qz ō bis ꝛ. c. Decetero ꝛ. c. q̄uis. ¶ Sextusdecim⁹. Leuiſq̄ ict⁹. exī. e. Leuis iniectio ptinet ad epz: ſz nō leuis ad papā. niſi i caſib⁹ ſupradictis. Jn qb⁹ ēt poſſz eē ita grauis puta mors ꝛ mutilatio q̄ ad papā ptineret: vñ ſeq̄ť. Atroces vo ſoli pp̄e retinēter: ſupplet niſi i mortis articlo. exī. e. Lū illor. §. Nos tñ ꝛ. c. Relatū.

Secūdo videdū ē de ſentētia hois: vbi ꝯſideraduz ē ꝑmo q̄ ē dīa iter ſnīam hois ꝛ iuris. Et ꝑma differētia ē: qz ſnīa hois ferť p̄ pterito vel pñti: aut futuro ꝯ vnuz: vel ſi ꝯ plures ad certū terminū: puta q nō fecerit hoc vel illud ſit excōicat⁹ vſq̄ ad certū tps: vt tales q nō hēnt crucē niſi ifra tale tps trāſfretauerint ſint excōicati. Sz ſtatutū ſtabilitatē: ꝛ gnāliter iportat ꝛ reſpicit futura: vñ ē p modū ſtatuti qñ i ſcriptis ſemel nō pluries ferť ſentētia p tpe futuro ꝛ ppetuo: vt ſi dicať: Quicūq̄ i ppetuuz fecerit ꝺ vel illud ſit excōicat⁹. Scōa differētia ē qz mortuo ſtatuēte vel āmoto durat ſnīa iuris quouſq̄ p ſucceſſorem vl ſupiorē ſit reuocata. Si āt eēt ſnīa hois eo ipſo ceſſaret q̄ mortu⁹ eēt vel āmot⁹: niſi iā icepiſſet hēre effectū. Jgiť a ſnīa hois ille q tulit ꝛ ſucceſſor ꝛ ſupior poſſunt abſoluere: qz ois res p q̄ſcunq̄ cauſas naſciť p eaſdē diſſoluitur. De regl'is iuris. c. i. Jn hoc. n. excōicatio ꝯparať iterlocutorie: quā q tulit p̄t reuocare: non diffinitiue quā nō p̄t reuocare q eaz tulit ſi bz ſupiorē: qz funct⁹ ē ſemel officio ſuo ſiue bene ſiue maie. ff. de re iudi. l. Judex ꝛ. l. qō iuſſit. Fallit āt p̄⁹ qñ poſtq̄ tulit ſnīaz pdidit iuriſdictionē ꝛ deſyt eſſe iudex: vel qz pdidit dignitatē cui⁹ rōne iudicabat: qz ſi erat delegat⁹ aut ſubdelegat⁹ ſupior ad ſe reuocauit cāz i caſu i q̄ potuit: qz factus nō iudex iā nō p̄t ſoluere ſic nec mō ligare: qz ſnīa a nō ſuo iudice lata nō tenet ſiue ſit abſolutoria ſiue ꝯdēnatoria. z°. qñ non pdidit iuriſdictionē ſz pdidit vſuz rōnis iuriſdictionis: vt qz fact⁹ eſt excōicat⁹ maiori excōicatiōe vel ſuſpenſus a iuriſdictōe. Tunc eni nō p̄t ſoluere vel ligare: qz ſūt act⁹ ꝛ vſus iuriſdictōis. Secus āt ſi eēt ſuſpenſus ab igreſſu eccl'ie: vt de ſen. excō. Sacro: vel ligatus minori excōicatione vt. e. c. Duobus. Tertio. quādo erat merus executor: tūc eni potuit ligare: qz illud ſolū ei erat ꝯmiſſuz nō āt abſoluere qō nō erat cōmiſſuz ne excedat fines mādati. Quarto. i delegato pape. q pnſt annū nō p̄t abſol'ere a ſnīa quā tullit. de offi. dele. c. Quereti. ¶ Scō p̄t abſoluere ei⁹ ſucceſſor q. ſ. ſuccedit i officio iuriſdicēdi: qz fūgiť vice ei⁹: ſic eps a ſnīa p̄deceſſoris ꝛ officiaľ a ſnīa p̄deceſſoris ꝛ ſic de alys. Et ſiľr ille q ē vicari⁹ ſimpľr ꝛ i oib⁹: qz iſte reputať eadē pſona. Non ſic āt officiaľ q ē iferior p̄t abſoluere a ſnīa epi ſui vel archidiacōi niſi ſit ei ſpāľr ꝯmiſſū. ¶ 3°. ſupior p̄t abſoluere icq̄tū hꝺ: vñ papa: q ē ſupior omni alio p̄t abſoluere a ſnīa ois hois vel cui ipſe ꝯmiſerit: pp qō pnīary ei⁹ ſepe abſoluūt a ſentētys diuerſor iudicū. Jtē archieps i caſib⁹ i qb⁹ fit ſupior p̄t abſoluere a ſentētys ſuffraganeor nō āt ſimpľr: qz nemo q ꝯdēnare nō p̄t: abſoluere p̄t. Uñ cū ipſe nō poſſit excōicare ſubditos ſuffraganeor niſi i certis caſib⁹ per ꝯñs nec abſoluere exī illos caſus. Eps ſimiľr a ſentētys Archidiaconor q de ꝯſuetudīe cū eo hēnt parē iuriſditionē ita q̄ ab ipſis nō appelleť ad eū ſz imediate ab archiepm vel papā: nō p̄t abſoluere ab illor ſentētys qz nō ē ſupior. Siľr qñ ab illis appellaťur ad eū: qz licz alś poſſit excōicare illos ſi hūiſſet p̄uentionē: qz tñ illo p̄ueniēte eē deſinit ſupior niſi appellatio ad ipz negociū deuoluat: ide ē q̄ ſine appellatōe ꝛ q̄rimōia nec dz nec p̄t abſoluere. De officialib⁹ āt p̄pr̄ys q̄s p libito ponunt ꝛ deponunt certū ē q̄ pfecte ſunt ſupiores: ꝛ iō poſſunt ab eor ſentētys ſic a p̄pr̄ys abſoluere. ¶ De decanis āt ruralib⁹ ꝛ decāis collegior ſi hēnt curiā ꝛ iuriſditōez idē vr̄ qō de archidiacōib⁹. ¶ De abbatib⁹ āt qz nō ad libitū eos ponūt nec deponūt ꝛ qz illi iure ſuo ordiario ſnīas ferūt: vr̄ q̄ niſi p appellationē aut alias legitime ad eos negotiū deuoluať ñ hēnt ptātē abſoluēdi. De curatl āt ſimplicibus q nō hēnt curiā ꝛ nō excōicant niſi de cōſuetudīe q̄ſi vicary epi q vbiq̄ adeſſe nō p̄nt p̄babilius vr̄ q̄ eps p ſe vel p aliū poſſit abſoluere.

Tertio videndū ē de abſol'one ab vtroq̄z in cōi vbi ſūt ſex q̄ones. ¶ P̄ria q̄ ē. q̄ inuit⁹ p̄ōt abſoluni ab excōicatione lz nō a pctō ſicut iuitus p̄ōt ligari vinculo nō pctō actuali: ꝛ lz nō debeat abſolui manēte cā excōicationis. De p̄ben. c. p illor. tñ vbi apparet q̄ excōicatus ſit dterior nec dignať petere abſol'onē hūiliando ſe nec ſi offerreť. nec ex oppoſito ē tior ſcādali laudabľr ſibi offerť ēt nō petenti. ¶ z^a. q̄ hō p̄t abſolui ab vna excōicatōe ſine ꝺ q̄ abſoluať ab alia. Sz tūc vex ē q̄ nō ē reſtitut⁹ ad ſacra nec ad cōiones q̄ſq̄z ſit abſolut⁹ ab oi. Et rō b⁹ ē: qz nō ſunt ꝯnexe excōitatōes ſic pctā mortalia q̄ ad remiſſionē. ¶ 3^a. q̄ ſi hō ē irretit⁹ plib⁹ excōicatiōib⁹ plriū boiuz vnius abſol'o nō ſufficit niſi alq̄ ꝯſenſerit ſibi vices comitēdo: aut niſi alr ſupior fuerit vel illor q̄libz iſolidū: qz nemo p̄t a ſnīa paris abſoluere nec alteri⁹ q ſit eo maior ſim plr. Sz qñ ſunt duo iudices vni⁹ cauſe q̄libz iſolidū vna ē iuriſdictio i duob⁹ nūero: qz idē ens rationis p̄t eē in plib⁹ ꝛ tūc vnus p̄t abſoluere a ſnīa alteri⁹: ſic pz i plib⁹ officialibus eiuſdē ſedis epalis: ꝛ ꝺ ē vex niſi qñ vno p̄occupante ali⁹ poſtea nō bz ſe ītromitttere ita vt poſſit excōicare: qz nemo q ꝯdēnare ñ p̄t abſol'ere p̄t. ¶ 4^a. q̄ ſi ille q abſolit potuit ab oi ſnīa ꝛ noluit tūc ſufficit: q̄ ſi noluit ab oi ſz a q̄buſdā abſoluere tē nūq̄ valz abſol'o q̄ ad ſniaz de q̄ abſoluēs nō cogitauit: nec abſoluiſſet ſi cogitaſſet. De ſen. excō. Ex pte ꝛ. c. officy. Si āt abſolut⁹ credat q̄ ſi ille ſciuiſſz qō neſciuit nihilomīus abſoluiſſz eū dz ſe reputare abſolutū ab oi. ¶ 5^a. ſi hō ſupp̄ſſa vitate vel exp̄ſſa falſitate obtiūit abſol'onē quā alś nō obtinuiſſet vr̄ eē nō abſolut⁹. de ſen. excō. c. officy. ꝛ. c. ex pte. vbi dr̄ q̄ p fraudē ꝛ ſurreptionez obtēta ñ p̄deſt. ¶ 6^a. ō q̄dā caſu. Quidā fuit excōicat⁹ cū oib⁹ ſecū noīatis ꝛ mōitis p̄us ſigillati poſtea abſolut⁹ cū oib⁹ participantib⁹ non noīatis: q̄riť vtr illi ſint abſoluti. Et dicēdū q̄ fm vitatē ipſi ſūt abſoluti ſi abſoluēs ꝺ itendebat alr non. Sed ſi de mēte non ꝯſtat ex quo ſine exceptione ꝛ diſtinctione abſoluit oēs p̄ticipātes videť q̄ tam noīati q̄ non noīati ſint abſoluti. Non eni ſcriptuz ē q̄ in abſoluendo participātes: oporteat ipſos noiatiz exp̄mere

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

alʼs nō valeat: sicut scriptū ē de excōicando pticipātes cp alʼir nō possint maiori excōicatione ligari nisi ꝑus fuerint noiatiꝫ moniti. De sen.ex.c. Statuimus li.6. ¶ Ad ꝑmuꝫ argumētū ē dicēdū cp maiores cause ecclie q̄ sūt rare ꝛ tā gūt cōitatē sicut de vno articlo tangēte fidē vniuersalʼ ecclesie circa quā oēs pñt errare reseruantʼ pape. De bapº.c. Maiores. Sꝫ ille q̄ sunt freq̄ntes ꝛ tāgūt singulares psonas pp vtilitatē cōeꝫ alys comittuntʼ: sicut ingsitio hereti coꝛ ī hac vel ī illa ꝓuincia. Et talis ē excōicatio huiº vel illius. ¶ Ad argumētū ī oppositū ē dicēdū cp illud vbū primo dictū ē Petro: postea vo dictū é oibº silʼ: ī quo nō ē reuocatū qō erat Petro ꝓcessuꝫ. Uñ itelligitʼ posterioꝛ concessio salua ꝑª. Quicqd.n. Petrus soluit vel ligat simplʼr ē ligatū ꝛ solutū. Qō āt iferiores soluūt vel ligāt ꝓm ordinē petri ē validū: alʼr ñ: qꝛ ī ꝓuilegys papalibꝫ ꝛ regalibº scōꝫ itelligitʼ saluo ꝑmo ꝛ paꝛ post alteri acqsito: maxie qꝛ soli petro ꝑmo ē dcm̄. Sup hāc petrā edificabo ecclʼiaꝫ meaꝫ: ꝛ tibi dabo claues ꝛc̄. Matth.18. Que duo nulli aly nec ō alio dicta sūt. Sꝫ postea dcm̄ ē. Quecūqꝫ alligaueritis ꝛc̄. Et post refrectionē. Quoꝝ remiseritis. Joā. vlti. Quicqd āt edificatʼ nō sup fundamentū nō ē solidū. Itē sine clauigero nō potest aliquis claudere vel aperire: nisi cui ipe clauem tradiderit. ideo ꝛc̄.

Questio. VI.

Exto queritʼ vtꝝ minoꝛ excōicatio repellat a sacrīs. Et videtʼ cp nō: qꝛ nō ē mortalis. ¶ Contra de cleri.ex.mi.c. vlti. ¶ Bº. circa hanc qōnēꝫ tria videnda sūt. ꝓ qbº casibº ītērdicatʼ pticipatio ꝛ incurratʼ minoꝛ excōicatio. ꝛº qbº sit licituꝫ ꝛ nō icurratʼ. ꝛº de effectu ꝛ pena.

Quantū ad ꝑmū dantʼ vsus. Si ꝓ delict] anathema gs efficiatʼ. Os ozare vale cōio mēsa negatʼ. Os. i. osculū pacis. Ozare: qꝛ nō solū ī ecclʼia sꝫ nec extra licet cū eo dicere hozas. Uale: qꝛ nec ei vale sīue aue dixeritis. Cōio nō solū ī eucharistia: sꝫ nec etiā ī omi actu legitimo. Mēsa. i. comestio vlʼ potatio negatʼ. Et hoc veꝝ est in publico si ē publicus. vel ī occlto si ē occltus. Uñ illū q̄ ē publice excōicatº Parisius nō debeo vitare Bononie in publico: sed tm̄ in occlto si ibi nesciatʼ: qꝛ qō ē publicum Parisius ē occltū ibi. Itē de mēsa veꝝ dicūt si diuisa ē mēsa duꝫ tm̄ reputetʼ qd vnū: vt si refectoriū ꝓfessoꝝ vbi oēs comedētes simul debēt eē aia vna ꝛ coꝛ vnum ī dño. Silʼr si ad vnū festū magni ꝛ mlʼti ĩuitati: lꝫ ī diuersis mensis ꝛ cameris vna mēsa reputaʼ. Uñ btūs Joānes euāgelista de balneo recessit vidēs vēiētē excōicatū dicēs. Fugiamº ne balnea coꝛruāt sup nos vbi lauatʼ cherītus inimicº vītatis. Et btūs Policarpº eiº discipls aly hereticō dixit se salutanti. Agnosce nos. Agnosco inqt ꝑmogenitū sathāe ī decretis. Si āt ī vna tabna vbi de diuersis locis ꝓfluūt vnº sedeat hic ꝛ aliº ide ñ ē picl̄z: ēt si ī eodē hospitio sint socy ꝛ excōicatus ad aliā mēsaꝫ segregetʼ nō ē piculū pp idēptitatē domus: q̄uis possint eū cogere ad petēdū absolʼonē vel recedēdū. Si āt fugitiuº clerici pcussoꝛ sit ī ecclʼia ꝑt sacerdos coꝛā eo celebꝛare: qꝛ cū nō sit ibi cā oꝛādi sꝫ latitādi ꝛ fugiē diʼnō ē ꝶ cū eo pticipare ī diuinis: sicut si p ecclʼiaꝫ trāsituꝫ faceret. Silʼi mō si excōicatº ī vna capella magne ecclesie ī vno anglʼo audiat dīna ꝛ ego ad aliū ī nllʼo pticipo ei ī diuinis lꝫ sciā: plus q̄ꝫ si ipe comederet in vna camera taber

Quātū nary ꝛ ego in alia.

ad zm̄ ī qbº casibº licet pticipare cū excōicatʼ sine vicl̄o ꝛ pctō ꝛtinetʼ ī his vsibus. Utile: lex: humile: res ignozata: necē. Hec anathema qdē faciūt ne possit obesse. Utile. pp vtilitatē spūalē eoꝝ. Uñ scribēdo pōt eis hō loco salutatōis optare spiritū ꝓsily sanctoꝛis. Et ī via te emēdet dñs ꝛ hº. Propter ꝶ ēt lꝫ eis audire ꝶmones. Et si hō ī ꝓuata admōitōe imiscet alia vba itentōe magis ꝓficiēdi: licꝫ. exꝫ de sen. ex.c. Cū volūtate. Immo ꝛ pp ꝶ pdicatoꝛes pñt ab eis elemosinā recipe maxie pp vtilitatē coꝝ quoꝝ negocia gerūt vt ī pdicto.c. ꝧ. pdicatoꝛes. ꝛº pp vtilitatꝫ ꝓpaꝫ repetēdo. aut recipiēdo ab eis debitū exꝫ. e. Si vere. ꝛ.c. Relʼ. ītmo ꝓ se ipso pōt hō ab excōicato ꝓsiliū querere alias petere de ptinētibº ad aiaꝫ ꝛ coꝛpº si ē medicus. ꝛ tē poꝛalia si ē aduocatº: nisi ꝓmode aliūde ꝓsiliū possit hēre: qꝛ necītas excusat. exꝫ. e. Si ve. Lex. ī. mrīmony nō solū ꝙ vir vxoꝛi debitū reddat ꝛ eꝫ: qꝛ hoc qō ē iuris dīni ecclʼia tollere nō ꝑt maxie illi q̄ nō peccauit auferēdo ius petendi: īmo ēt ī alys domus obsequys. Si āt ꝓ dubitationeꝫ de īpedimēto mrīmōy eēt eis ab ecclʼia īterdictū ad iuicē debitū petere vel reddere ꝛ sīa lata deberent abstinere. Alias āt licꝫ vir debeat vxoꝛē coꝛrigere qꝛ tñ aliqñ etiā petēs absolʼonē obtinere nō pōt: nō ꝺꝫ vir vxoꝛē abycere sic nec vxoꝛ se a viro separe. Nūile. Fily enī emācipati ꝛ domo manētes. Itē ꝶui ꝛ ancille famlʼi rustici ꝛ coloni ꝶuiētes ꝛ ceteri q̄ añ excōicationē erāt astricti cū nō ex ꝶ ipso liberēt tenēt ad obsequa sic ꝓus: ꝛ iō excusantʼ: lꝫ pr̄ debeat corrigere filiū: ꝛ si nō facit peccat. Nō ꝓp hoc tñ debꝫ eum a suo hospitio repellere maxie si ꝓ eū nō stet q̄minº absoluatʼ: nec silʼr tenetʼ carere ꝶuitio' subiectoꝝ si ipsi sūt excōicati: cū debitū ab excōicato possit repeti. Ueꝝ ē.n. cp familia potest recedere si vult ab excōmunicato: qꝛ si sciuit se obligare non potuit: si nesciuit se obligare noluit: sed cum dāno suo recedere nō tenetur. Qui autem debitoꝛ est: qꝛ bōa fide soluere tenetʼ q̄dā necītate moꝛali cū eo pticipās ī soluēdo excusatʼ: lꝫ ī iudicio possꝫ ꝺ agentē excipe: qꝛ illiº excōicatio nō libat istū a ꝺbito: cū ille nō ꝓdat ius suū. De vasallis ēt vʼr cp dñꝫ seq̄ndo sicut ꝓus lege subiectōis excusantʼ: īmo ꝛ tenēt q̄uscqꝫ p ecclʼiaꝫ ab eiº fidelitate soluantʼ. Nō enī eo ipo cp excōicatº ē solutū ē iuramētū fidelitatis: Alias post absolʼonē faciendū cēt de nouo iuramētū. Sed ad hoc diceretʼ cp iuramētū ē sopitū nō solutū: nihilominº sicut debitoꝛ ꝺꝫ soluere pecnniā debitā vel ponere in loco vbi aliº possit accipe nec excōicatio debitoris dat sibi dilationē: sic vasallus debitoꝛ ꝶuity si dñs iusto bello idiget ꝺꝫ eū seq. Qui āt coꝛā iudicibº laycis excōicatis litigāt si sint actoꝛes ꝛ alʼr vel coꝛā alys ius suū nō possunt hēre pp necītatē excusantʼ. Si aūt rei allegata exceptōe qꝛ iudiciū ē nulluꝫ cogunt rñdere: silʼr excusantʼ. Aut si pp timoꝛem mūdanū nō audēt ꝶ opponere exusantʼ a tāto: sꝫ dubiū si a toto: qꝛ nllʼo timoꝛe ꝺꝫ hō pticipare cū excōicato. de his q̄ vi metus ve cā fiūt. c. sacris. Mercenariū āt excōicatuꝫ nō ꝺꝫ hō ꝺducere si alʼs ꝑt factū suū explere: qō si ignozās ꝺduxit ius suū ab eo petere ꝑt. Silʼr si epʼs sit excōitatº excusantʼ clerici q̄ sunt de hospitio nō aly. Et si abbas. monachi q̄ ad eiº mādatū sunt astricti fortiº q̄ familia excusantur ei pticipādo ꝶm q̄sdā. Sꝫ veriº vʼr cp nō: qꝛ excōicatio suspēdit eū ab oi ptāte sua spūali quā solā hꝫ ī monachos. Secus āt ē de dominio tpali: q̄uis excōicādo sepet ab oi actu legitimo. Qui āt cū dño excōicato cōicat nō pp ꝶ hꝫ licētiā cōicādi cū excōicatis qbº ille cōicat: qꝛ illi nō sunt dñi eoꝝ nec illi sūt familia eoꝝ: sicut nec vxoꝛ pōt cōicare cū excōicatis qbº vir eius cōicat. Cū famulo aūt excōicati si noie ipsius ꝺbat: pinde īcurritʼ ac si ille ꝺberet. Secus si alterius noīe: nec plus licet ei scribere q̄ꝫ loq: nec litteras eius recipe q̄ꝫ mūera. Assurgēdo āt vl̄ āmouēdo caputiuꝫ ēt si nihil dicatʼ honoꝛ ipēditʼ ꝛ excōicatio īcurritʼ: cū ꝶ sit plʼs q̄ꝫ simplʼr salutare. Elemosina āt ab excōicato pōt recipi ab īdigente vel a merēte sicut pdicatoꝛes. Legatū autē eius ecclʼia recipe potest: nisi ꝑ āniuersario ꝛ hº legauerit: Cum ꝑ excōicato qui moꝛtuus ē sine signis pnie nō sit publice oꝛandū: ad qō tñ aliqualʼr obligatur ecclesia recipiēs legatū ad hoc deputatū sīue datū: sꝫ simplex legatū licet recipere: qꝛ hoc nō ē participare cū excōicato: qꝛ cū moꝛ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tuo nō ē cōio nisi corpus sepeliēdo. Sz qz recipiēs legatuz qōcūqz noie defuncti lz nō exp̄mat̄ obligat se ad orandum occ'te publice: ꝛ illud licet. Mun⁹ēt ab excōicato recipiē dū nō ē: sz nec illi oz reddere qō libal'r ꝓtulit: sz pōt retine ri vel magis errogari nec ab aliquo eius noie datuz ē reci piēdū nec ab ipso alteri⁹ noie. Si āt ei⁹ amore ab alio alie num dat̄ nō noie ei⁹ potest accipi ꝛ ab vxore vel familia: quod illoz ē ꝑprio noie nō noie ei⁹ datū. ¶ Res ignora: ta: qñ ē ignorātia facti ꝓbabilis vl' iuris i pueris ꝛ talib⁹ q nō tenēt hoc scire tūc nō incurrit̄: de cleri. exco. mi. ca. Apl'i te. Dicit̄ āt scire si vidit illū facere factū de quo tenet̄ sci: re q ē excōicat⁹: puta vberare clericū vel audiuit ipz noia tiz a iudice excōicari vel denunciari: vl' audiuit ℔ ab eius ep̄o vel curato quoz ē excōicare vel denūciare: vl' est pu blica fama de ℔. ex̄. e. cū desideres. Si āt ℔ audiuit ab ei⁹ emulo vel ēt ab vno vl' paucis nō oz credere: qz q cito cre dit leuis ē corde: ꝛ i. q. 3. Nō solū reus q aurē crimib⁹ cito p̄bet. Nō ē ꝓbabilis ignorātia nescire q oēs cōiter sciūt ꝛ qō publice factū ē: de postulatōe. c. i. Si āt bitu scio ꝛ p̄ sur reptionē p̄ticipo i hora: mox vt aduerto me retrahēs non incurro: qz non ē act⁹ būanus: qz ē subit⁹. Si āt nescio nisi p̄ ꝓfessionē ipsi⁹ vel alteri⁹ i foro ꝺsciētie factā: nō debeo eū vitare. Si āt scio al's occ'te qz dixit mihi i ꝺsilio: i occulto debeo eū vitare ꝛ nō i publico. Si āt post ānū video quez tñ p⁹ sciui excōicatū si nō ꝺstet de absol'one adhuc teneor eū vitare: nisi ꝓbabil'r appareat absolut⁹ p ℔ qō ipe hoc di cit: ꝛ ē bō fidedignus: vel cū a p̄nci⁹ ꝑuaret sniaz: mō nō ser uat: cū al's eēt timorat⁹. Qui āt denūciat⁹ i vna dyocesi si iueniat̄ i alia i q̄ nihil scit̄ de ℔ i occulto vitād⁹ ē nō in pu blico: qz lz sit vbiqz excōicat⁹ non tñ ē vbiqz publice excōi cat⁹. Illi āt de quoz excōicatione l'rati ꝺria sentiūt ꝑm q ꝺsciētia dictat sunt vitādi vel tolerandi donec iudiciarie diffiniat̄ ꝛ tūc stet̄ snie: qz iste ē casus i quo res inter alios acta alys p̄iudicat. Propter qō cū oīuz interfit vr̄ q̄ glibet posset appellare preter excōicatū qñ alios excōicat̄ qz aly ab ei⁹ cōione ꝓhibēt̄. ¶ Nec̄e. qz aly peregrini ꝛ viatores vel gcūqz aly pp necitatē suā q̄tū illa regrit possunt illis cōicare: sz ēt eꝫ: q̄tū necitas vict⁹ ꝛ vestitus excōicati req rit pōt ei dādo elemosinā cōicari nō solū qñ elemosina ē i p̄cepto: imo ēt qñ ē i ꝺsilio: si p hoc nō nutritur i errore ꝛ hō pl's ei dat ituitu elemosine q̄z ituitu mūdane amicitie. Predicatores āt nō solū pp necitatē sicut ꝛ ceteri sz ēt pp officiū qz gerunt negociū alioz p̄nt accipe a talib⁹ elemo sinas. ex̄. co. Cū volūtate. Qō ē vez dū tñ cū eis ñ p̄ticipēt i mēsa ꝛ alys nisi ordiatis ad p̄dicādū: qz q sūt p̄dicatores ñ dat eis p̄ticipationē nisi pp illoz salutē sz q gerūt nego tiū creditoz dat eis q de bōis illoz possint viuere ēt si ℔ iacēt restitutōi. Si āt cū ℔ al'r nō hēnt qō comedāt nec illi volunt dare nisi simul i eadē mēsa comedāt: tunc necitas excusat: vel ēt sicut p̄dicādo facit q licz alia v̄ba iterpone re vt magis fructificēt: sic ꝛ alia facta qz nō ē min⁹ cōicare v̄bo q̄z fcō: ꝛ aliqñ comedēdo cū eis alliciunt̄ ad familiari tatē. Unde xp̄s cum publicanis ꝛ pctōrib⁹ māducabat ꝛ nō solū de bōis eoz. Et apostolus. Oib⁹ oia factus suz vt oēs lucrifaciā: dū tñ ex̄ nō scādaliçēt̄ pusilli qō sepe ꝺtingit. Nō debēt āt p cibo scādaliçare q vsqz ad mortē debēt edi ficare: vñ apl's. Si esca scādaliçat fratrē meuz nō māduca bo carnē i eternū. De his āt qnqz itelligēdū ē nisi ex cā sen tētiā aggrauādo: eis spāl'r cōio interdicat̄ sic̄ hz ꝺsuetudo. q qñz patre vl' marito vl' dño idurato aggrauat̄ excōica⁹. ꝛ monēt̄ istivt se subtrahāt ab eo: qz q̄uis liceat dispēsatie cōicare: nō tñ iure cōi: vñ tal' dispensatio p̄t subtrahi ex cā. Si. n. pōt hō mitti i exiliū pp pctm̄ sic ꝛ p̄t sibi subtrahi so: solū licz excōicato ēt i iudicio repetere nō debitū tpale: sz ab eo qō ē licitū bōi de iure cōi nō oz p monitionē arceri ꝺ quos tm̄ nō ē qz a cōicando cū hōie qō ℔ iure cōi ēlicitū: ho mines arcent̄. Et videretur via q tales p̄sone arceri p̄nt a cōmunione vulgari: sz ab illa q̄ ē debita eis i q̄ⁿ tales p̄so: ne sunt nō vr̄: ita q vxor redderet debitū viro sz nō come det cū eo nec loq̄t̄ eiu. fili⁹ āt ſuiet sil'r p̄ri sz nō comedet cū ipso ꝛ hȝ. Et iō opio ꝓbabilis ē q talib⁹ p̄sonis licz cōi: care rōne subiectionis ꝛ ꝺiunctionis q̄tū vis subiectiōis ꝛ ꝺiunctiōis regrit. Nec ab hoc possunt p monitionē arce ri: ꝛ si vxor excōicaret̄: qz monita nō deseruit vir̄ vel debi tū reddidit ēēt error itolerabilis i snia exp̄ssus. Sic etiam ꝛ ab illa cōmunione q̄ ē de iure nāli non arcet̄ hō puta q̄n det elemosinā excōicato idigenti. Et si dicat̄. q̄ non ē spāle i istis: dicēdū q ꝺmo q i illis p̄sonis rōne status nō ꝺcludit̄ aliqō debitū: sz i istis sic. Aliq̄. n. oz pater filio vt p̄r ꝛ eꝫ. q cōionē iportāt: vñ iste p̄sone licite sibi cōicāt adiuicē inq̄: tū hȝ p̄sone sunt: al'r āt illicite. Nā dicere q ꝺ nullo pl's vi: tet vxor vir̄ excōicatū q̄z nō excōicatū: ēēt eā inducere ad ꝺtēptū clauiū ecclie: sz sup hoc potest cadere mōitio q nō al'r cōicet q̄z ratione mr̄imony tenear̄. Sz non sic pp̄l's p̄n cipi excōicato p̄ticipare potest nec vassalus dñz iuuare te net̄ imo absoluit̄ iterim a iuramēto fidelitatis ℔z q̄ sdā. iſ. q. 6. c. Juratos. Sz ꝺriū ē verius vt supra dctm̄ ē. Sz dicūt qdā q pp delictū dñi vl' rectoris potest pp̄l's interdici ꝛ ter ra: nō sic āt familia pp delictū p̄r̄familias sz abusus ē ec: lesie. Contra qō ē: qz cū ex mlt̄is domib⁹ fiat vna ciuitas: ꝛ ꝺterdictū pp̄li sit mai⁹ dānuz q̄z vnius familie: ꝛ maius ius hēat p̄r̄familias i domo q̄z rector i pp̄lo si pp delictū recto ris interdicit̄ pp̄l's mlto magis familia pp delictū p̄r̄fami lias maxie pp ꝺsuetudinē a iure nō reprobatā imo interdi ctū ꝓfert̄ exp̄sse i ꝺstitutionib⁹ legati. de elec. c. i ꝺcilio bi: turēsi. Si āt eps cōicat excōicato a se i gnāli vel i speciali ligat̄ a snia iuris: papa āt non: qz legib⁹ non astrigit̄: nec tm̄ papa vel eps absoluit salutādo q̄ñ hoc non intēdit. Nūq̄z eni iudex excōicat vel absoluit nisi hoc intendat. Sz i hoc ē differētia q ꝺ si papa salutādo vel al'r cōicādo intendat ab: soluere absolut⁹ ē: qz non ē artat⁹ ad tenēdū aliq̄z formam iuris: sed eps sic. Uñ cū forma iuris ꝛ ꝺsuetudinis vl's ec: clesie sit non absoluere nec ligare nisi verbis hoc signanti bus: ideo eps si ēt alias salutādo vel cōicādo itēderet non pp hoc absolueret. Si āt eps ꝑticipet i crimie excōicato a se absolueat̄ a supiore: qz se non pōt absoluere vel a suo con fessore quē elegit auctoritate iuris. Qñ āt eps vl't p̄ticipa re excōicato a se vl' ab alio dū tamē sit excōicatio a q̄ ipse potest absoluere posset ipse tunc prius absoluere ꝛ postea ꝺmunicare: ꝛ sic non incurreret.

Tertio videdū ē de effectu minoris excōicationis: ꝛ p̄mo q̄ ad culpā. z⁰ quo ad penam. Q̄tuz ad p̄mū sunt due ꝺnes. ¶ Prima. q ℔z theologos p̄ticipare cū excōicato ma iore ēt i casu illicito ꝛ pp quē ēt incurrit̄ minor excōicatio non ē de se peccatū mortale nisi i casib⁹. Prio. in divinis: pp qō p̄ticipātes cū excōicaris a papa i divinis ligāt̄ maiore. ex tra. e. Significauit. Qō eēt iiustū nisi illō eēt mortale. z⁰ qō i crimie criminoso: qz illud ē illi mōtale: al'r iuste esset excōicat⁹ ꝛ crimē de se sonat in mortale. Et hoc ē mortale ēt si illud erat crimē soli illi: qz coopari alicui ad crimē est mortale: sicut doctor q legit leges aut physicā religioso qō ē illi mortale pp iobedientiā: ℔ ipso peccat mortal'r: qz illi p̄stat mām vel mistrat mortalis. Uñ ꝛ ē excōicat⁹ maiori. Ne cleri. vel mo. Ut p̄cl'osa. li⁰. 6. q̄uis al's legere nō ē illi peccatū. Et sil'r q daret religioso bitu sec'lar̄ vt dimisso suo bitu exiret. Nisi. n. sic p̄ticipare eēt mortale nō ligaret̄ hō maiori excōicatione. 3⁰. qñ hoc fit i ꝺceptū eccl'ie: vt si hō i nullo discernit iter excōicatū ꝛ nō excōicatū nihilo io pl's abstinēs ab ei⁹ cōione q̄z si ñ eēt. Aut si dicat i ꝺspectū cleri de excōmunicatis. Tu eris charior mihi q̄z p̄ris ꝛ hȝ. 4⁰ qñ ē ꝺ inhibitionē ꝛ monitionē eccl'ie, vñ ꝛ pp ℔ iuste

p⁹ ꝺ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝑt excõicari maiori rõne iobediẽtie: ⁊ ꝺtumacie. Et sic itel lige. q̃ me. causa. ca⁹. Sacris. ex̃. e. Statuimus li. 6. ⁊. c. Lõ stitutõez. Et qñ dic̃ q̃ alr lata nõ teneat. inuit q̃ alr lata es set iiusta. Si ãt dicat ꝺ hꝫ qz excõicatio separat a pceptiõe facrõz a gb⁹ hõ nõ repellit̃ nisi sit idignus qõ nõ ẽ ꝑ venia le. Dicẽdũ q̃ imo aliqñ hõ sine vẽiali ⁊ mortali repellit̃ a sacris sicut ẽ pp iterdictũ sine sua culpa latũ. Met⁹ ãt licz alꝫ cadat i ꝺstãtẽ vi q̃ non excusat a toto lz a tãto pticipan tẽ cũ excõicato. ex̃ q̃ me. cã. c. Sacris. ⁊ mlto min⁹ verecũ dia ⁊ timoz offense ⁊ hꝫ. Nec minus peccat excõicat⁹ cõi cans alys q̃z eꝫ: nec vnus excõicatus dz cõicare cum alio ¶ Scõs effectus ẽ q̃ ad penã: qz sic̃ dr̃ ex̃. de cle. ex. mi. c Si celebret. minoz excõicatio excludit a pceptione sacro ruz: nõ ãt a pticipatiõe diuinoq̃. Uñ gcgd aly dicũt licite ꝑt missaz audire ⁊ eccliaz officiare dũ tñ nulluz sacrm pci piat: qz nec matrimoniũ nec qõcũq̃z sacrz dz recipe q̃usq̃z sit restitut⁹ sacris ꝑ absolonem a gb⁹ ẽ separat⁹ ꝑ hanc ex cõicationẽ. Licite ẽt recipit osculũ pacis i missa lz succesſe rit ꝺmunioni: qz multis lz panẽ bñdictũ sumere gb⁹ nõ li ceret panẽ sctm: imo paz ⁊ panis bñdictus pp hoc succesſe runt vt idigni ad illa: admittant̃ ad ista. Et ide ẽ q̃ ligat⁹ miori nõ ꝑt absolui i foro ꝺscientie sz sic absolut⁹ deberet itez ꝺsiteri. Nõ ẽ aũt separat⁹ a collatione sacroq̃: vñ põt ea ꝺferre: sicut i foro ꝺsciẽtie põt absoluere sicut posset in exteriori: qz nõ ẽ suspẽsus a iurisditiõe. Ur̃ tñ q̃ peccet cõ ferẽs sacr̃a: qz nõ dz gs i se hẽre illud a q̃ alios absoluit. Oz ãt ligat⁹ minori possit absoluere a silr ⁊ maiori ẽt pctõ ha/ bet̃ ex̃. e. Duob⁹. Occulte ãt excõicatus occulte monẽdus ẽ vt ab ecclia exeat q̃ si nõ vult: renet̃ hõ exire sine illius diffamatione ⁊ sui ẽt reprhẽsione ꝑt exire: alꝫ nõ plꝫ tenet̃ se notare q̃z aliũ si videt alios scãdaliçari de hoc q̃ sine cã exit ab ecclia tpe celebratiõis vel eleuationis corpis xpi. Si ãt ille ẽ publice excõicat⁹ publice monẽdus ẽ vt eccliã exeat aut ẽt vi repellẽdus. dũ tñ sine sanguis effusiõe fiat. Uñ ex̃. e. Ueniẽs. excusat̃ sacerdos q̃ mõialẽ turbantẽ offi ciũ de ecclia expulit. Si ãt sacerdos ẽ ãte canonẽ ⁊ videt ante se vnũ excõicatũ nisi ille monitus velit exire debet totum dimittere: sed postquã canonem incepit non debet dimittere: post pr̃ noster vbi eꝫ ꝺsueuit dare bñdictionẽ vel sacerdos pacẽ. ꝑt illũ tñ mõere vt exeat. ⁊ silr post pce ptionẽ. si tñ exire noluerit nihilomin⁹ dz pficere. Si autẽ vn⁹ de socys i hospitio sit excõicat⁹ nõ oz pp eũ oẽs alios domũ dimittere q̃n poti⁹ ipsi eũ p iudicẽ ꝺpellãt exire vel se facere absolui. Nã iteriz i domo eadẽ manere pñt dum tñ sibi nõ cõicẽt icibo: vbo facto ⁊ hꝫ. Põt ẽt hõ cũ excõi cato hospitari i alia camera vel si nõ ẽ diuersoriũ i alia mẽ sa comedẽdo. Si vo eidẽ mẽse se igerat hõ surgat: qz si miſ saz dz hõ dimittere pp excõicati pñtiaz mlto magis men saz: dũ tñ alibi possit comedere: qz nec se inhonestare tene tur vt ad terrã comedat cũ canib⁹ aut sine mẽsali ꝫz q̃sdã.

¶ Si q̃s ãt ꝺfitẽs dicat se eẽ excõicatũ statiz si ꝑt absolui ñ oz q̃ absoluat̃ vel q̃ vltra nõ audiat̃: sed añ absolonẽ a pctis ab excõicatione absoluat̃ si ꝑt vl absoluẽdus ad eũ q̃ ꝑt mittat̃: qz licz ei nõ sit pticipandũ maxie i diuinis: nec sit ad sacr̃a recipiẽdũ alꝫ: tñ qñ hoc ipm ordinat̃ ad ei⁹ ab solonẽ vel absolonis meliorationez sicut hic: qz audita ad plenũ vita ei⁹ melius cõsiliũ poterit dari de mõ absolonis ipetrãde vel ipartiende: tũc licet: sicut ẽt illi q̃ vadit romã p absolonẽ petẽda vendi ꝑt cib⁹ ⁊ potus ⁊ hospitiũ locari ⁊ aliter illi põt cõicari i bis q̃ ad viã ptinẽt: ⁊ silr i via asso/ ciari vt videt̃ maxie si ad hoc ipm associẽt ipm aliq̃ vel ẽt simul sunt ituri: qz securitas viatoq̃ pluralitatẽ desiderat alias non licet cõicare cum excõicato etiã qui pro offensa satisfecit: ⁊ si ẽt non ẽ denũciatus non ẽ cõicandũ q̃usq̃z sit absolut⁹. Sacerdos ẽt cui a iudice mãdat̃ q̃ aliquẽ denũ ciet excõitatũ siue sit ordinari⁹ siue delegatus dz ex̃ tunc ⁊ tenet illũ vitare. Irregularitatẽ aũt nõ causat minoz ex communicatio in casu in quo maioz causaret. de cleri. ex. mi. c. vlti. ¶ Ad argumentũ in ꝺtrarium dicẽduz q̃ licet culpa vt culpa est non impediat nisi sit moztalis: tñ aligd qõ nõ ẽ culpa sed pena impedit lz ei⁹ causa non sit nisi cul pa venialis. vel forte non culpa sed iustitia: sicut irregula ritas causata ex bigamia vel homicidio iusto. Simlr mi/ noz excommunicatio non propter suam causam que po/ test esse leuis culpa: sed propter se ipsam que est talis pe/ na repellit.

Questio VII.

Septimo querit̃ de suspẽsione vtrũ impediat absolutionem.

Et videtur q̃ non: qz suspensus ab ingres/ su ecclesie quia excommunicat sine moni tione absoluit illum ad se remissuz. extra. e. sacro. ¶ Cõtra. qz suspẽsus a iurisdictio nẽ non habet vsum eius. ¶ Respondeo. tria circa hoc videda sunt. Primo in quibus casibus ipo facto sint suspẽsi episcopi ⁊ superiozes. 2° in q̃bus casibus iferiozes epis. 3° de effectu suspensionis.

Circa primũ est sciendũz q̃ episcopi ⁊ superiozes nec sentẽtia hominis nec iuris nec statuti que sit su spẽsio vel iterdictũ singulare ligãtur nisi fiat expressa mẽ/ tio de eis. ex̃. e. Quia periculosum. lib⁹. 6. Sed in sententia maioris excommunicationis nullum habẽt priuilegiuz. Nominatiz vero sunt suspẽsi i casibus: sex q̃ ꝺtinent̃ i istis versibus. Ordine corona fenus: confir. lapi. dona. Ponti/ fices ista suspendunt crimina magna. Ordie. eps qui sine licẽtia alterius epi vel superioris clericuz alteri⁹ dyocesis sciẽter vel ignorãtia affectata ordinat: per annũ a collatio ne ordinũ est suspẽsis. ex̃. de tem. ordi. c. 2° lib⁹. 6. Ubi non distinguit̃ quẽ ordinẽ ꝺtullerit sacq̃ vel non sacq̃. Nec est suspẽsus tm̃ ab ordine quem ꝺtulit: sed a collatione ois or dinis. Corona: eps q̃ ꝺfert coronã ifanti nisi religionẽ itrãti: seu illiterato: vel alterius dyocesis sine supioris licẽtia: vel ꝺiugato nisi volẽti religionẽ intrare matrimonio non ꝺsumato: vl̃ volente vxore ad sacros ordines promoueri: a collatõe clericalis tõsure dũtaxat p annũ ẽ suspensus. co. ti. c. vlti. Fenus. eps qui i terris suis alienigenas vsurarios publicos habitare pmittit: nec ifra tres mẽses expellit vl̃ domũ tradit eis ad fenerandũ: suspẽsis ẽ simplr. de vsur. c. i. lib⁹. 6. Usuraq̃. Archieps q̃ ꝺfirmat electionẽ ꝺsecrans clericũ nõ cognito vtq̃ p aliquã prauitatẽ sit ab appellatio ne recessuz q̃ erat iterposita ad papã: suspensus ẽ p annũ a ꝺfirmatõe ⁊ ꝺsecratiõe epoq̃: de elect. c. puida. li⁹. 6. Et hꝫ bene veq̃ ẽ si vtrũq̃z fec̃. Si ãt alteq̃: puta q̃ solũ ꝺfirma uit illo solo suspendit̃: tñ nec ꝺfirmatio nec ꝺsecrato valz. Ubi ẽ vnũ dubiũ si ille ordiaret an characterẽ ipzimeret. Et videt̃ q̃ sic: qz nõ ꝑt facere papa: q̃n hereticus ordinet eꝫm lz ꝺfirmationem q̃ ẽ iuris humani possit irritare. Ui det̃ ẽt q̃ ille nõ ꝓhibeat̃ ꝺfirmare abbates ⁊ abbatissas ⁊ bñdicere: qz dr̃ ibi vt i quo peccauerit puniant̃: tñ qz pecca uit in ꝺfirmatione nõ ab illa numerali: sz ab oi spẽ differẽ te dicũt aly eũ suspẽdi. Lapi. Epi ⁊ superiores vacãtibus dignitatib⁹: prioratib⁹: psonatibus vel ecclesijs q̃buscũq̃ sibi subiect̃ seu ad collationẽ pñtationez ordinationẽ vel custodiã ptinẽtib⁹ eoz̃dẽ q̃ bona eaq̃ morientibus recto ribus vel ministris in ipis inuẽta vel vacationis tpe obue/ nientia q̃ i vtilitatem eoq̃ expendi debent vel futuris suc cessoribꝫ reseruari occupare: aut i vsus suos ꝺuertere pre/ sumunt: nisi de speciali priilegio vel ꝺsuetudine iam ꝑscri/ pta legittime seu alia ratio nãbili causa hꝫ eis cõpetere di/ gnoscat̃: ab igressu ecclesie tamdiu sunt suspẽsi quousq̃ re stitutionez fecerint de p̃dictis. Talis ergo dilapidans bo na est suspensus. de offi. ordi. Presenti. Dona. Epi ⁊ supio/ res qui visitantes recipiunt dona: aut visitationis officio

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

non impenso procurationez recipientes in pecunia vel victualibus:nisi duplum eius quod receperint intra mensez restituerit ecclesie a q̃ id receptum fuerit:ex tũc igressuz ecclesie sibi sentiãt interdictuz quousq; de duplo hꝰ gratis ecclesys plenariaz satisfactionem impendant nulla eis in hoc datiuz in hoc remissione liberalitate seu gratia valitura.de cen.c.Exigit.lib.6.

Secundo videndi sunt casus in quibus inferiores episcopis sunt suspensi qui ꝯtinent̃ i istis versibus.Eligit vsurpat cõseruat symone donat. Obligo non obstat diuinis ordine p̃stat.Forni monicq; grauat: scriptum:suspensio damnat.Suspensio dãnat hos.i4. Primus:Eligit:Canonici q eligũt ad episcopatũ vel archiepiscopatũ scienter idignum:vel arbiter ab eis electus qui ẽ facit:per triẽnium sunt suspẽsi ab omnibꝰ bñficys qui obtinẽt in illa ecclesia.de elec.Cum in cũctis.li.i.t.c.Si compromissarius.li.6.hec aũt pena vt ibidẽ dicit̃ non habet locum nisi in electione episcopoꝝ t superiorũ. Dicit̃ autem indignus qui habet defectum etatis:vite t scientie:illegitimus vel aliter irregularis.Dico autem elegerit:qr si ex nominatione cõmunis electio nõ fuerit subsecuta: qr nec tales priuant̃ potestate eligẽdi.extra.e.perpetue.li.6.nec pari ratiõe sunt a beneficys suspẽsi. Nõ etiam sunt ab officio suspẽsi sed poterũt officiare ecclesiam t forte distributiones percipere lz nõ grossos fructꝰ. Item qui in probatione defecerit eius quod obycit i personam electi cuiuscunq;:a quibuscũq; beneficys ecclesiasticis triẽnio nouerit se suspensum.Ad q̃ si itra illud tempus ꝓpria temeritate se ingesserit illis perpetuo sit ꝓuatus:nullaz sup hoc spem vel fiduciam de misericordia.i.dispensatiõe habiturus nisi manifestissimis cõstiterit documentis: q ipsum a calumnie vitio causa probabilis t sufficiens excusaret.de elec.c.i.li. 6. Item si eligentes electionem infra.8.dies vel postq̃ commode poterunt ipsis electis pũtare distulerit ipsos qui in hoc culpabiles extiterit per trienniũ ꝯtinuũ volumus eẽ suspẽsos:itra quod si perceperit perpetuo sint ꝓuati.eo.c. cupiẽtes.li.6. Secũdus.vsurpat.Quicũq; de collegio vacantibꝰ ecclesys collegiatis quibscũq; occupãt' aliquid ẽ bonis illis:tamdiu sunt ab officio t bñficys suspensi q̃buscũq; donec restituãt ad plenũ ꝯtraria ꝯsuetudine non obstãte:de elec.qr.li.6.Et nõ solum beneficys in illa ecclesia sed etiam in alys:qr suspẽsi sunt ab officio t per ꝯsequens ab omni beneficio.Qui autem vacãtibꝰ dignitatibus prioratibꝰ quibuscũq; vel ecclesys sibi subiectis seu ad suã collationem presentationem vel custodiam spectãtibus morientibus rectoribꝰ bona inuẽta vel iterim obuenientia occupant:nisi hoc habeãt de priuilegio vel ꝯsuetudine vel alia causa ratõabili:si sunt iferiores episcopis ab officio t beneficio tãdiu sunt suspensi quousq; restitutionem fecerit de ꝓdictis:ẽ offi.ordi.p̃senti.li.6. Tertiꝰ ꝯseruat.Cõseruatores q aligbꝰ vt a mãifestis iiurys t violẽtys tutent̃ eosdẽ a sede apostolica deputant̃:si de alys q̃ de manifestis iiurys t violẽtys se itromiserint seu ad alia que ad iudicialẽ idaginẽ exigũt suã extenderit potestatem:eo ipso per vnũ ãnũ ab officio sunt suspẽsi de elec.c.vlti.li.6. Quartꝰ.Simone.Simoniaci i ordinatione ip̃o iure sunt suspẽsi etiaz si sint occulti:sed symoniaci aliter nisi sint notory: nõ sunt suspẽsi.i.q.i. Quicũq; t.c.reperiũt̃.Sed hic est dubiũ vtr q per symoniam ꝯsecratur ep̃us an sit suspensus. Et videt̃ q sic:qr ep̃alis ordo est ordo.Cõtra qr nõ est expressum: t ꝓpus est ep̃us q̃ debeat ligari. De hoc dicet̃ ifra de simõiacis. Quintus donat.q cũq; nõ episcopus ordiario iure subiectus visitare habẽs:si visitationis officio nõ ipenso ꝓcurationem i victualibꝰ aut aligd aliud ꝓcuratõis visitatione receperit:aut si i visitando ipsi vel q sq̃ suoꝝ aliqõ munus qõcũq; sit t qualitercunq; offerat̃ receperit nisi infra mensem duplum illi ecclesie reddiderit remissione dantium nil valẽte:extũc omnes iferiores episcopis ab officio t beneficio sunt suspẽsi quousq; ecclesie grauate satisfecerint.de censibꝰ.c.exigit.li.6.Sed qdam excipiunt religiosos:qr in decretali ꝓcedente cuius illa est executiua t vallatiua t p cõsequẽs nõ punit nisi comprehẽsos i illa dic̃ sic. Saluis sup hec ratõabilibꝰ t approbatꝫ religiosoꝝ ꝯsuetudinibus t regularibus istitutis.Sz p hoc magis icludũt regulares q̃ excludãt̃:qr nõ dicit exceptis regularibꝰ sz eoꝝ ꝯsuetudinibꝰ.Si.n.est ꝯsuetudo q visitanti det̃ nõ solum ꝓcuratio i domo:sed dent̃ ẽt expense p via quas fecit vel faciet t huiꝰ ẽ bona causa:sz nõ est ꝯsuetudo q oc_ite munera recipia t vt iudicia subuertat. Unde si in hoc peccat: nulla corruptela excusat qn penam incurrat.Sz verum est quod logtur de ordinate iure visitãtibꝰ nõ de visitatoribꝰ a prelato vel concilio aut capitulo missis. Sextus. Obligo. Ille qui pro alienis debitis ecclesiam suam grauat:aut litteras seu sigilla concedit q̃bus possent ecclesie obligari ab administratõe spiritual ũ t temporaliũ est suspẽsus. de solutionibꝰ.c.zº.verbi gratia.Si ipse mutuum recipit'sub sigillo ecclesie sue t nomine eius ꝓfitens i vtilitatem eius esse versum q ipse dedit pro maritanda nepte vel ꝓ guerra amici sui vel huiusmodi. Idem videt̃ si pro se ipso in casu illicito t nõ pro vtilitate ecclesie:qr est debitum alienũ ab ecclesia lz nõ ab ipso.Et est itelligẽdũ.q obligatio non valet si potest ꝓbari:sz quãdo ꝓfitet̃ versum i vtilitatem ecclesie stat̃ cõfessioni nisi ꝺriuz ꝓbet̃:t sic ꝓ possunt littere nocere ecclesie.Septimus. Nõ obstat. prelati nõ episcopi q ecclesias sibi commissas seu bona ipsarum aut iura ipsarum subtyciunt vel supponunt absq; cõsensu capli t sedis aplice licentia spãli recognoscẽdo ea ab ipsis sicut a superioribus se tenere vel ipsos aduocãdo: ipso facto ab officio t administratione simpliciter sunt suspẽsi. Clerici q scientes hꝺ nouã aduocationem superiori non denunciant:a percep tõe beneficiorum que i illa ecclesia sic supposita obtinẽt triennio suspensi sunt.de re.eccle.non alie.c.zº.li.6. Quando autem alig guardiã seu custodiam i quibuscunq; pys locis de nouo vsurpando bona illorum vacantium occupant clerici qui se vt debent talia faciẽtibus non se opponunt de prouẽtibus illarum ecclesiarum pro tempore quo premissa sine contradictione fieri permiserũt:nihil recipere debẽt.de elec.c.gnãli li.6. Octauus.dinis.Iste casus ẽ de ꝓuile.c.episcopoꝝ.li.6.Omnes exempti qui sciẽter celebrant vel celebrari faciunt diuina nisi q̃tenus a iure ꝺcedi tur in locis interdictis ab homine vel a iure:Item q excommunicatos publice vel interdictos publice ad diuina officia vel ecclesiastica sacramẽta siue ad ecclesiasticam sepultu ram admittũt:sunt suspẽsi ab ingressu ecclesie donec de trãsgressiõe hꝺ ad arbitriũ eius cuiꝰ sententiã ꝺtempserũt satisfecerũt ꝺpetenter. Non ẽ autẽ admittere ad diuina audire cũ eo missam:sed ei dicere missam: nec stare cum eo i choro nisi quo ad illũ q habet regere choꝝ. Nec ad sepultu ram admitter interesse sepulture:sed illi cuius est recipere vel repellere t ꝺsentire q sepeliat̃. Item non habet locum nisi i exemptis.sz glosa dicit contrariũ: qr dicit̃ ibi q̃tũcũq; exempti q.d.multo magis si nõ sunt exempti: t i ꝓmo incurrit̃ solum suspensio t irregularitas:in alys sola suspensio ꝓma vice. Nonus. Ordine.Quicũq; ordinat̃ a non suo episcopo sine licẽtia sui nisi sub spe rate habitiõis verisimiliter est suspeusus perpetuo sine spe dispensatiõis de temp.ordi.c.i.li.6. lz videatur loqui solum de citramõtanis qui ab italicis ordinãtur:sed idẽ intelligitur de alys.

Decius.prestat.Omnes q mãifestos vsurarios recipiunt ad ecclesiasticam sepulturã antequã satisfecerit vel de satisfactione idoneam dederint cautionem:suspensi sunt ab officio sui executione donec satisfecerint ad arbitrium sui

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

epiſcopi. De vſuris capitulo vltimo libro ſexto. Sed anti quitus prohibebatur ꝙ nec ad communiõem altaris reci perentur tales: nec oblationem eorum quiſquam recipe ret: alioquin ſuſpenſus eſſet vt prius. Sed Hoſtien. dicit non eſſe canonem late ſententie ſed ferende. De vſuris ca pitulo: Qꝛ ĩ omnibus. Qui etiam eos recipit ad diuina vl̃ eccleſiaſtica ſacramenta in regio francie ſuſpenſus eſt ab ingreſſu eccleſie donec ſatiſfecerint omnibus quorum in tereſt vt in conſtitutionibus Simonis legati. de priuile gys capitulo primo. vbi loquitur ſolum de exemptis.

Undecimus. Fozni. Sacerdos qui eſt notorius fornica tor ⁊ concubinarius eſt ſuſpẽſus ab officio: quia nullus de bet eius miſſaꝫ audire nec ab eo ſacramenta recipere. De cohabitatione clericorum. capitulo vltimo. Non enim re fert vtrum habeat concubinam vnam publice: an publi cuꝫ ſit ꝙ ipe habeat plures: vel vadat publice ad lupanar. Parochianus vero qui ſcit videtur excuſatus diſſimulan te prelato qui eque bene ſcit ⁊ nõ contra euꝫ aliquid agit.

Duodecimus Moni. Judex qui monitione non premiſ ſa vel non adhibitis debitis teſtibus ⁊ idoneis profert ſen tentiam excommunicationis vel interdicti: eſt ſuſpenſus ab ingreſſu eccleſie per menſem. De senten. excommuni. Sacro. Tertiusdecimuſqꝫ grauat. Judex eccleſiaſticus qui in iudicio aliquid facit per gratiam vel per sordes con tra iuſtitiam ⁊ conſcientiam in grauamen partis: ab execu tiõe officy per vnum annum nouerit ſe ſuſpenſum. De sen ten. ⁊ re iudicata. capitulo primo libro ſexto. Quartuſde cimus. Scriptum. Judex eccleſiaſticus qui profert ſentẽ tiam excommunicationis vel ſuſpenſionis vel interdicti ſine ſcriptis: vel ſine cauſe expreſſione vel requiſitus non facit copiam infra menſem: eſt ſuſpenſus ab ingreſſu eccle ſie ⁊ diuinis per menſem. De sententia excommu. capi tulo primo libro ſexto. Preter autem predictos caſus ali qui aſſignant primuꝫ De ſimõia capitulo. Si quis ordina uerit. vbi dicitur. ꝙ ordinans ſub tali pacto promiſſione ſimplici vel iuramento vallato: ꝙ ſuper promiſſiõe ſua nõ inquietet eum: ordinator a collatione ordinum: per trien nium eſt ſuſpenſus: ⁊ lꝫ hic non exprimatur epiſcopus: ta men quia nullus eſt ordinator maxime ſacrorum ordinũ in quibus ordinans tenetur prouidere ordinato niſi epi ſcopus: ideo epiſcopus eſt ibi ſuſpenſus. Secundo preſen tator qui conſimili pacto preſentauit: ab executione ordi num per triennium eſt ſuſpenſus ibidem. Tertio ſic ordi natus eſt ſuſpenſus donec per papam fuerit cum eo diſpen ſatum.

Tertio videnduꝫ eſt de eius effectu vbi ſunt vndecim concluſiones.

¶ Prima ꝺcl̃o. ꝙ ſi ſuſpenſus ab igreſſu eccleſie igerat se diuinis: ita eſt irregularis ac ſi eſſet excõmunicatus. extra eodeꝫ. Nec cui. Nec debet habere eccleſiaſticam ſepultu ram ſicut ibi dicitur. Hoc autem verum eſt ſi ipſe celebra uerit intra eccleſiam: quia ſi ſub diuo vel extra eccleſiam celebret non eſt irregularis: cum extra eccleſiam nihil ſit ſibi prohibitum vt dicitur in gloſa ibidem. Cimiterium au tem per conſequens eſt ſibi interdictuꝫ. vnde ſi ibi ſepeli at vel celebret irregularis eſt: ſiue ſit contiguum ſiue non: quia hoc eſt interdictum hominis non loci. Si autem eſ ſet ſuſpenſus etiam a diuinis vbicunqꝫ celebraret ipſe fie ret irregularis. Item ſuſpenſus ab igreſſu eccleſie non de bet intrare eccleſiam pluſquam excommunicatus: ſed be neficia poteſt percipere omnia: quorum perceptio igreſ ſum eccleſie non requirit: lꝫ quidam probabiliter dicant ꝙ cum priuatus ab ingreſſu eccleſie: ſit per conſequẽs pri uatus ab officio intra eccleſiam quia etiam a beneficio.

¶ Secunda ꝺcl̃o. ꝙ ſi aliquis eſt ſuſpẽſus a beneficio tm̃ ⁊ ingerat ſe diuinis: nec peccat nec eſt irregularis de ele ctione. Cum in cunctis ⁊ capitulo primo: ⁊ capitulo Cupiẽ tes libro ſexto. ⁊ capitulo Generali: ⁊ de rebus eccleſie non alienãdis capl̃o ſcõo quia non eſt prohibitus ab illis. Sꝫ ſi ingerat ſe illis quibus eſt priuatus: aliam penam poteſt in currere: ſed nõ irregularitatem: que non incurritur ex hoc ꝙ homo ingerit ſe diuinis: niſi hoc ſit in actu alicuius ordi nis ſacri per ſe requiſiti de iure vel conſuetudine: vel ſaltẽ ordinis epiſcopalis vt multis videtur. Dico autem actum ordinarium de iure vel de conſuetudine: quia vbi eſt con ſuetum ꝙ ſolus ſacerdos incipit deus in adiutorium: ſi ſu penſus ab ingreſſu vel a diuinis vel ab officio ibi iciperet ſolemniter irregularis fieret. ¶ Tertia concluſio. ꝙ ſi eſt aliquis ſuſpenſus ab officio: ⁊ per conſequens a beneficio quod eſt propter officium: tunc perinde eſt ac ſi eſſet ſuſpẽ ſus ab vtroquẽ: quia ⁊ in vtroqꝫ caſu ſi ingerat ſe diuinis eſt irregularis de ſententia ⁊ re iudicata. capitulo primo. libro ſexto. ¶ Quarta concluſio. quando eſt ſuſpenſus ab officio non ſimpliciter ſed ꝑm quid: eſt dubium vtrum in curat irregularitatẽ: ⁊ certum eſt ꝙ non ſi in alio officio agat cuꝫ in illo a quo eſt ſuſpenſus. Unde ſi eſt ſuſpenſus a collatione ordinum ⁊ omnia alia preter ordines agat nul lam penam incurrit ⁊ ſic de alys. ¶ Quinta concluſio ẽ. Qꝫ ſi in illo ordine a cuius executione eſt ſuſpenſus agat ⁊ non eſt ſacer videtur dubium. Unde epiſcopus qui ſu ſpenſus eſt a collatione tonſure per annum: ſi eam confe rat videtur magis nihil ager cuꝫ penam incurrere. Quid eniꝫ conatus affuit qui non habuit effectum. ff. ꝙ quiſque iure. lege prima. §. ſtatuit. De temporibus ordinationum capitulo vltimo libro ſexto. Similiter ſi ſuſpenſus a con firmatione confirmet: nihil eſt actum: ⁊ non videtur in currere irregularitatem. ¶ Sexta concluſio. ꝙ ſi ſuſpen ſus a conſecratione vel ordinatione conſecret vl̃ ordinet: tunc eſt aliquid actum: ꝙ papa non potuit impedire ſal tem de charactere ordinis vnde punitur de irregularita te. ¶ Septima ꝺcl̃o. ꝙ ſuſpẽſus ab officio ſi ingerat ſe offi cio nõ ordinis quod habet: puta qꝛ iudex eſt: nullam penã incurrit: ſꝫ nihil eſt quod agit. De offi. deleg. c. vltimo. lib. 6. ⁊ ſimilibus. Sed ſi officio diuino ſe ingerit tunc irregula ritatẽ incurrit non aliter. Et ſic debet itelligi de ſentẽ. ⁊ re iudicata. c. i. lꝫ quidam dicant ꝙ prior ſuſpenſus ſi teneat capitulum fit irregularis. Item ſuſpẽſus a beneficio ſi fru ctus capiat non eſt irregularis: quia nec facit eos ſuos: ſed quandoqꝫ aliter punitur vt de elec. c. i. lib°. 6. ⁊. c. Cupiẽtes igitur ceterum: vbi beneficys perpetuo priuantur qui ſu ſpenſiõe ab illis durãte illis ſe ingerũt. ¶ Octana ꝺcl̃o. ꝙ ſuſpenſus a beneficio vel ab officio in diuinis niſi ſit ſuſpẽ ſus ab executione iuriſdictionis poteſt abſoluere ⁊ excõ municare. De ſenten. exco. Sacro. Et per hoc patꝫ ſolutio ad argumentum. Sed ſi eſt ſuſpenſus ſimpliciter intelli gitur ab omni officio ⁊ beneficio ſuſpenſus ⁊ nihil poteſt quod homo prohibere poteſt: ⁊ ingerens ſe diuinis eſt irre gularis. Suſpenſus vero a determinato officio in alys tan tum poteſt quantum ante. Et ſuſpenſus a beneficio in nul lo officio habet impedimentum pluſquam ante. ¶ Nona concluſio. Qꝫ ſi papa committat abbati confirmare ⁊ con ferre minores ordines ⁊ poſtea ſuſpendat eum ab vtroqꝫ ille ordinando vel confirmando: nullum characterem cõ fert: immo nihil agit pluſquam delegatus a delegante ſu ſpenſus: qui excommunicando nihil agit. vnde irregulari tatem non incurrit. Sed ſi epiſcopus qui iure ſuo ꝯfirmat vel ordinat minores ordines a collatõe iſtoꝝ ſuſpẽdat ni hilominꝰ ꝯfirmãdo ⁊ ordinãdo vexꝫ characterẽ iprimit ⁊

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ideo irregularitatē incurrit. Lz autē iure suo ꝓferat tonsu
ram qz tñ illa ē iuris positiui sicut iurisdictio. Sicut suspē
sus a iurisdictiōe exercendo eā nihil agit: ita videt ꝙ epūs
iure papali a collatione tonsure suspensus eam cōferendo
io.ꝙ nihil agat. ¶ Decima cōclusio. ꝙ suspensio ꝓprie dicta ē
qua aliquis ꝓhibetur vti iure suo nō autem qua prohibe
tur vti iure prohibentis: qz illud ē magis ihibitio vel reuo
catio. Unde si officialis ꝓhibeat curatuz celebrare vel cō
fessiones audire q̄ ipse facit iure suo nō ex comissione offi
cialis ē suspēsio ꝓprie dicta: ꝓpter qō si ꝑ faciat officialis
sine scriptꝭ vel sine monitōe suspēsionē icurrit de sen.ex.c.
Sacro li°.5°. Cū medicialis li.6. Sed si episcopus q dedit
potestatē suaz fratribus vel secularibus suspendat eos ab
audientia ꝓfessionū nomine suo: nō est suspensio sed māda
ti reuocatio. Unde si abbas vel prior cuius solius auctori
tate fratres se mutuo absolnūt suspendat aliquē ab audiē
tia alioꝝ fratruz sine scriptis ꝛ monitiōe nullā penā incur
rit: qz totaz potestatem si vellet posset reuocare nudo ver
bo sicut dedit ꝛ mlto magis partem. Sed si a potestate au
diendi seculares quam habet a papa vel epo eum ꝓhibe
ret ꝓprie dicta suspensio esset: Et sic sine scriptis ꝛ sine mo
nitione hoc faciens icurreret nisi quis dicat ꝙ adhuc nec
istud esset suspensio ꝓprie dicta: qz sine licētia prelati nec
auctoritate pape nec auctoritate epi audire debet. Unde
sicut a principio poterat solo verbo ihibere ne audiret: sic
etiam ex post facto. Si autem dicat i generali quicunq; fe
cerit hoc vel illud suspendo eum ab vsu clauiū: videt non
incurrere suspensionē dato ꝙ illud sit suspensio proprie di
cta: si vera est opinio dicentium ꝙ illa decretalis. Sacro ꝛ
Cū medicinalis: nō intelligit de sententia que fert pro fu
ii.ꝙ turo facto sub conditione ꝛ in generali. ¶ Undecima con
clusio de absolutione a suspensione de qua iura non faciūt
multum mentionem: qz communiter in iure ponitur tem
pus suspensionis quo posito ante illud tempus nullus nisi
papa ꝑt hominē absoluere: qz si dicat per mēsem aut p an
nū aut terminū aut q̄uscq; fecerit ꝗ vel illud sit suspēsus si
posset interim absolui mox absolutus iterum esset suspen
sus quousq; ille terminus esset expletus. Sed papa sic pos
set absoluere ꝙ nec postea incurrerz g iuri nō subest. Ubi
autem homo in iure suspenditur ꝛ terminus non prefigit
tunc episcopus potest absoluere sicut ab excommunicatio
ne ex quo conditor non reseruat. Quādo vero homo suspē
dit ipse vel supior absoluere pōt ꝛ successor ꝛ nō alius sic̄ō
excōicatione dictū ē. Argumētū ē solutū. Qō. VIII.

Ctauo ꝛ vltimo queritur de interdi
cto vtruz violans interdictū
sit irregularis: Et videtur ꝙ non: qz violās
cessationem vel pollutionem nō est ita irre
gularis: que pari passu currūt. ideo ꝛc̄. Con
tra de sen.excō. Is g.li.6. ¶ Respōdeo. circa hanc q̄stionē sunt quatuor videnda. Primo de interdi
ctis ꝛ pollutionibus latis a iure. 2° de licitis ꝛ illicitis tē
pore interdicti. 3° de effectu ipsius ꝛ pena violantuz. 4°
subycientur tractatus quorundam de interdicto.

Circa primū sunt q̄ttuor facienda. Primo videdū ē de
locis ꝓphanis q̄ interdicta sunt. 2° in ꝙbus ca
sibus populus est interdictus. 3° in quibus casibus loca
sacra: puta eccl'ia vel cimiteria sunt a iure interdicta. 4° i
ꝙbus casib⁹ loca sacra polluūtur.

Quantum ad primū sunt ꝙnq; ꝯclusiones ꝟz ꝙnq;
casus qui in his versibus ꝯtinenter. In
terdicūt loca per ꝙnq; q̄ sequūt. Fenus pedagia suburbia
cardine papa. ¶ Primus. Fenus. Quicunq; dñi in terris
suis vsurarios publicos aliūde oriūdos habitare ꝑmittūt
per tres mēses icurrūt sententiaz suspensionis: si sunt epi
excōicationis. si sunt clerici: Interdicti si vniuersitas: q̄ñ
p°.ꝙ si per mensem sustinuerint aio indurato ex tūc terre ipoz
q̄diu i ipsis ydem vsurary cōmorant eccl'iastico subia
cent interdicto. de vsur.c.i.li.6. vbi videt ꝙ terre laycoruz
non sunt iterdicte sed interdicēde: sicut ꝛ dñi non excōica
ti sz excōicandi vt ibidē dicitur: lz clerici nō episcopi sint
excommunicati ibidem. ¶ Secūdus. padagia. Uniuersi 2ª ꝙ
tas ciuitatis Castri seu loci alterius cuiuscūq; q̄ exigi fac
pedagia a personis eccl'iasticis pro reb⁹ q̄s non mercatōis
causa deferūt sic punit ꝙ ciuitas vel castꝝ vel loc⁹ eius ec
clesiastico subiaceat iterdicto qō nō potest relaxari donec
exacta restituerint ꝛ de transgressione ei⁹ satisfecerint cō
petenter. Et mixt videt ꝙ persone q̄ delinqūt non sunt in
terdicte sed loc⁹. de censib⁹. c. q̄q̄z li.6. ¶ Tertio⁹. suburbia 3ª ꝙ
de sen.ex.c. Si ciuitas li.6. Si ciuitas castꝝ aut uilla eccle
siastico iterdicto subiciat illoꝝ suburbia ꝛ ꝯtinentia. i. ꝯti
gua hedificia eo ipo intelligi volum⁹ iterdicta. Nā lz p̄di
cta videant alꝫ muroꝝ ambitu terminari ꝑ tñ casu ne vi
lipendi valeat iterdicti snia qō fieret si posset ipsoꝝ subur
bys vel ꝯtinentib⁹ hedificys licite celebrari vt ꝓpus expe
dit iterpretationem fieri latiorē. Unde si p̄ncipalis locus
est interdictus a iure tūc totū est interdictū a iure. Si aūt
principalis loc⁹ est interdict⁹ ab homine accessorio⁹ est iter
dict⁹ a iure. Sz qz sublato p̄ncipali remouet accessorium
ide ē ꝙ relaxato vel ammoto iterdicto q̄ ad ciuitatē vl'ca
strū itelligit ammotū quo ad suburbiū etiam si āmouens
erat talis q nō potuisz āmouere iterdictū iure p̄nciplr po
situ puta inferior epo: qz q̄dā cū vniuersitate trāseunt q̄ vl's
nō trāsirēt. ¶ Quart⁹. Lardie Ciuitas ois ꝓter vrbē: q̄ ise 4ª ꝙ
quentib⁹ hostiliter cardinalē ꝯsiliū dederit auxiliū vel fa
uorē vel intra menseꝫ malefactores hꝫ sicut debuerit ꝛ po
tuit nō punierit pontificali dignitate p̄uata ē ꝛ nihilomin⁹
iterdicta de pe.c. Felicis i fi.li.6. ¶ Quit⁹. Papa. qñ i aliq̄ 5ª ꝙ
ciuitate iminet electio sūmi pontificis facienda dñs aluq;
rectores ꝛ officiales ciuitatis debēt cardiales mō debito
includere. Et super his ꝯuocatis clero ꝛ ppl'o iuramentū
p̄stare: ꝙ si nō obseruēt ea q̄ debēt vel fraudē ꝯmittāt ciui
tas illa est iterdicta ꝛ pōtifice p̄uata. de elec.c. vbi li.6. De
iterdicto aūt loci ꝛ terre videt ꝙ sic afficiat locū ꝙ qñ ter
ra alicuius dñi iterdicit sola terra quā possidet tēpore sen
tētie late est affecta. Ita ꝙ si postea nouā acqrat illa nō af
ficit sentētia antiqua: qz cautio damni infiniti nō extendi
tur ad domos nouiter acqsitas. Et si alienauerit terraz āti
quam illa transit cum onere interdicti. Et similiter videt
q̄do est familia iterdicta vel de iure quod est raro: vel ab
homine sicut sepe fit de consuetudine: qui tunc erat de fa
milia si recedat nō desinit esse interdictus ꝛ g de nouo ad
uenit non incipit esse interdictus.

Quātum ad secūdū sunt etiā q̄ttuor ꝯnes ꝟm quat
tuor casus q in his versibus cōtinent. In
terdicunt homines q̄ttuor q̄ sequunt. Populus atq; loc⁹
nec nō rep̄salia fenus. ¶ Prim⁹. ppl's dicit de sen.ex.c. Si p̄ 1ª ꝙ
snia li.6. ꝙ iterdicto ppl'o non iterdicit nec clerus nec eꝯ.
Sed qñ populus est interdict⁹ quocūq; vadat secuz fert
suum interdictum nec debet admitti ad diuina. Qñ autē
terra est interdicta tūc illi de terra alibi admittūt. Item
qñ ad homines nō iterdictos veniūt hoies interdicti ille
populus ad quē venit homo iterdictus ex hoc ipso fit a iu
re iterdictus q̄diu ille ibi est: qz a iure est ꝓhibituz ne hō
interdictus admittat ad diuina: immo suspendit ab igres
su eccl'esie qui admittit vt supra dictū ē. g ppl's fit iterdict⁹
a iure q̄do ad ipsum declinat homo alterius populi inter
dicti: ꝛ multo magis si tot⁹ populus: qz illo p̄sente sibi in
terdicūt diuina. de p̄uile. epoꝝ. ¶ Secūdus. Atq; locus. 2ª ꝙ
Eo ipo ꝙ homo declinat ad locum interdictū fit iterdict⁹
q̄diu ibi ē q̄tū ad hoc ꝙ ibi iterdicunt sibi diuina ēt plus
q̄ illis de loco qui si sunt clerici aut religiosi intra suam ec

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ecclesiaz possunt audire diuina:hic autē nō: immō si aliquis habet ꝓuilegiuz celebrandi tempore interdicti licet possit admittere familiares suos si est singularis ꝑsona:quod nō potest ꝺuentus cuius aliquādo familiares sunt effrenata multitudo:tñ extraneū nō habentez super hoc ꝓuilegium nullus admittere pōt de ꝓuileg.c.lz.li.6. Unde nec isto casu admittentes talem interdictū icurreret penam iuris: qz
3ª ? nō est ꝓprie interdictū. ¶ Tertius. Repzesalia. Uniuersitas q̄ aduersus ꝑsonas ecclesiasticas ꝺcesserit repzesalias: quibus alius ꝑ alio pignozaī sicut habet consuetudo nundinarum campanie ꝙ mercatoze deficiente quicunqz de sua ciuitate inuentus in cozpoze z in rebus capitur: nisi infra mensem reuocauerit subiacet interdicto.de Iniur. c.i.
4ª ? li.6. ¶ Quartus. Fenus. Uniuersitas que vltra tres menses permittit alienigenas publice fenerētes in terra sua habitare:ipso facto est interdicta. Et nihilominus terra ei⁹ sit interdicta si per mensem sustinuerit animo ꝺurato populus suum ꝓmum interdictū ꝑsonale. Et istud scōz locale interdictū durat q̄ꝺiu illi nō expellūtur:qō etiaz videtur valde graue de ciuitatib⁹ lombardie que habēt maximū districtum vt si ꝓpter vnū usurarium i vno angulo tolleratum tota terra eoꝝ sit interdicta. Et magis si Rex frācie vnicum usurarium i vno angulo regni sui substineat ꝙ ꝓpter hoc totuz regnum subiaceat interdicto:propter quod videtur aliquibus ꝙ terra illa i qua eum substinet est interdicta nō alia:vt puta si parisius substinet tota prepositura parisius nō plus.vt sic capiaī terra.s.illa portio in qua usurarius sustineī �path diuisionem dñi ꝺsuetam. Alys videtur ꝙ sicut ꝓ vnico crimine etiam extra terrā cōmisso vel in vno angulo de quo essz icozrigibilis tota terra regni iuste interdiceret:sic z hic. ¶ Sed hic notāduz ꝙ aliquid singulare videtur esse i interdicto hōiuz.qz q̄n populus interdicitur.de quo diciī aque sunt populi i apoca.i 7. Sicut ē vna aqua numero q̄uis cōtinue varieī:z que accedit reputaī eadez: z que recedit diuersi:Sic i populo interdicto videī ꝙ quicūqz icipit esse de nouo de hoc populo hoc ipso sit interdictus sine noua sentētie prolatōe:z econuerso: q̄n desinit de nouo esse de populo:desinit esse interdictꝰ:qz si aliter esset:tunc si populus ad quem talis de nouo accedit esset interdictus ipse esset ligatus duplici interdicto ꝺtra intētionem ferentiū qui nolebant ligare illos qui nō erant: z pꝫs qz si contingeret populum ꝓmuz omnibus ꝓmis mozruis z alys subzogatis imitari cessaret interdictum quod non videī:immo etiam qui nascūtur ex interdictis reputantur interdicti sicut z si essent nati tempoze lati ꝓmo interdicti: qz vniuersitas inquātū hꝰ interdicitur z nō persone singulares nisi ꝑ accidēs. Quod autē dicitur extra.c.Si sententia.ℌ.fi.ꝙ singuli extra euntes de populo interdicto nō admittūtur ad diuina: hoc est qz nō recedunt animo illū populum deserendi:z tūc est verum q̄ꝺiu sunt de populo interdicto sunt interdicti:nō autē postq̄z desinūt esse de populo interdicto licet secus sit de terra interdicta vt dictuz est: qz illa vt res singularis afficiī non vniuersitas. Et pari rōne secus de familia interdicta que nō est proprie collegiuz: nec vniuersitas vt dictum est in fine primi articuli.

Quantum ad tertium sunt tres ꝺciusiōes �path tres casus qui i his versibus ꝺtinētur. Interdicūtur loca sacra tribusq̄ sequūī. Funerat iducēs hereti
p° ? calem quoq̄ tangēs. ¶ Primus. Funerat inducēs. Quando homo iducit ad electionem sepulture alium per votuz iuramentum z promissionem vel huiusmodi que liberam electionem vel mutationem impediunt sic.s.ꝙ sine pecca to mutare non potest:ex hoc ipso electio non valet. Sed ille tumulandus est illic vbi erat sepultura non electa. Si vero i ecclesys vel cimiterys inducētium fuerit sepulti sepelliētes obligātur ad restitutionem tam sepultozum coz pozum si petātur q̄z omnium que occasiōe sepulture illoz perueneriī quomodolibet ad eosdem infra decēdium itegraliter faciendam. Quam nisi fecerint ecclesie ipse apud quas sepl'ti fuerit necnō z cimiteria earūdez ex tūc eo ipso sint z tādiu maneāt ecclesiastico supposita iterdcō donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria predictozū.de sepul. c.i.lib°.6. Ubi ꝺcunt quidam ꝙ itelligitur si i ecclesia fuerit sepultus: qz tunc ecclesia cum cimiterio fit interdicta. Si autem sepultus fuerit talis i cimiterio nō propter hoc ecclesia fit interdicta sed solum cimiterium. Item itelligūt de cimiterio ꝺtiguo nō alio.argumētū eius ꝙ de pollutōe ꝺcitur de cōsecra.eccle.c.i.lib°.6. Et simile habetur de interdicto de sen.ex. Si ciuitas.ℌ.vlti.lib°.6. Aly vero ꝺcūt indifferenter ꝙ in quocunqz illozum sepelliatur vtrunqz illozum vbicunqz sit interdicto subiciī.s.ecclesia z cimiterium ipsozum iducētiuz sepeliētiū: qz hic expresse vtrūqz per se interdiciī. Secus autem q̄n alteꝝ tñ exprimiī. Nā tūc magis ꝺignū trahit ad se minus ꝺignuz. cōtiguum nō ecōuerso nec aliter. Et sic loquūī iura illa: z hec est verioz opinio. Si autem sine dolo z fraude z obligatione homo aliū iducat ad eligendū. vel mutādum sepulturam nō ipz obligās ad nō mutādū locū nō hz locū hec ꝺstitutio. Ubi dubiū est si ipsemet curatus hanc iductionem faciat apud quem erat de iure tumulādus vtꝝ ecclesia vel cimiteriuz sint interdicta: z videtur ꝙ delictum suum nō noceat ecclesie q̄n ibi sepeliaī. ¶ Secūdus hereticalem:q̄n hereticalis traditur scienter ecclesiastice sepulture locus ille perpe
z°½ tua careat sepultura ita ꝙ recōciliatio hic nihil valz. Nec videtur episcopus posse istud interdictū ammouere: qz q̄n ꝺcit perpetua ammouet iferiozibus dispēsationem. de hereticis.c.quicūqz lib°.6. ¶ Tertius. Quoq̄ tangens:sicut
3ª½ in duobus primis casibus est ecclesia interdicta vel cimiterium indistincte.s.ille locus in quo aliquis sepultus erat interdictus vel hereticalis.ita hic q̄n ecclesia est interdicta ab homine vel a iure eo ipso cimiteriū ꝺtigūū capella contigua reputantur interdicta: sicut ciuitate interdicta suburbia sunt interdicta. Secus autem si nō sunt cōtigua.ex.e. Si ciuitas.ℌ.ratione.lib°.6. Dico autem cōtigua quozum vltima sunt simul:vnde si inter ecclesiam ex vna parte z capellam z cimiterium ex alia non est nisi paries medius cōtigua sunt: qz vltimum ecclesie est suus paries qui est simul cum terra capelle z cimitery: qz vtriusq̄ superficies est simul cū nihil solidū sit mediū. Si etiam paries capelle z cimitery contingeret parietem ecclesie idez esset. Secus si esset aliqua terra media inter duos parietes: quia illa sola esset interdicta.

Quantum ad q̄rtū sunt.6.cōclusiones ꝑm.6.casus q i his versibꝰ cōtinenī. Sed polluunī loca sacra sex q̄ sequūī. Sanguis:adulteriū sit ꝓncipaleq̄ p° ? tactū. Sacrās sepultus gens aut excōicatꝰ. ¶ Prima sanguis. Ecclesia z cimiteriū reputanī polluta per sanguinis effusionē ibi factā violēter z iniuriose:sicut ꝑ homicidiuz z mutilationē vel aliā vulnerationez. de ꝺse.di.i.c. Si motū z.c.se.nec debz celebrari nec ibidez sepeliri quousq̄ recōciliet. de ꝓuile.c. Tuaꝝ. Si aūt homo sine alterius violentia z ꝑ se ibidē emittat sanguinē ꝑ nares nō ꝓpter hoc polluiī. Ecōuerso.si qs intra eam suspēdiī aut sine sanguinis effusione suffocaī nihilominus reconciliatione idiget. Si vero alibi vlneratus illuc fugiens adhuc sanguinaret vel mozereī nō propter hoc polluereī. Ecōuerso si ibi vulneratus anteq̄z ad terram sanguis decurreret exiret:nihilominus qz infra eam sanguinis effusionis causa facta est reconciliatiōe indiget. Et si martyr in ea occisus est recōciliatiōe idiget:qz ꝑ mozte eius pꝫs fit iniuria ecclie ex prescientium: lz ꝑ passionem ecclesia honozetur vt ē illud. Actio displicuit passio grata fuit:hoc est intelligendum de

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

enorm̃i ꝛ nõ de modica ꝛ leui percussiõe: puta cũ vngui⁹ vel denaribus aut dentib⁹ ꝛ hꝰ. Si aũt lapis de superiorib⁹ cadens ibi hõiem vulnerauerit vel occiderit: vel furiosus nõ habẽs vsuz ratiõis hec ibi fecerit ĩ se vel ĩ alio: nõ est homicidiũ vbi deest mala voluntas hoĩs: ideo nõ indiget reconciliatione. Si vero aliquis sue mentis compos seipsum occideret verum homicidium esset: vnde reconciliatione
2ª ? indigeret. ¶ Secundus. Adulterium. Emissio seminis siue ꝑ adulterium siue per simplicem fornicationẽ polluit ecclesiã ꝛ cimiteriuz. de ꝯse. di. i. Ecle. de ꝯse. ecle. c. vlti. de adu. Significauit. Non ãt si custos eccl'ie ibidẽ nocturno somno polluaꝫ. Si vero vir ibi vxori debituz reddat vel causa ꝑlis debitũ ibi petat: nihilominus ratione loci fit sacrilegiũ: quod alibi esset licitũ ꝛ violatur loc⁹ ꝛ polluiꝫ: si ue sint ibi ĩclusi tẽpore guerre nõ audẽtes exire siue alias: Cũ aũt viciũ sodomiticũ sit grauius peccatũ q̃ adulteriũ cum etiam sit cum seminis effusiõe: reconciliatione indiget. Propter occultã aũt seminis effusionẽ quãtũcũq; illicitã ꝛ inominabilẽ q̃ diu occulta est recõciliãda nõ est: sꝫ ille occulte puniendus ẽ. Unde sicut solemnis pnia nunq̃ pro occulto crimine imponẽda ẽ: ita cum reconciliatio ecclesie semp fiat cu solemnitate: nũq̃ faciẽda est nisi ꝑ pollutione solemniter diuulgata. de adult. c. Significasti. Si autem sacerdos sciat tm̃ ꝑ ꝯfessionẽ ecclesiã pollutaz nec etiam ĩ occulto tenetur abstinere a celebrando ibidez: nec episcopo debet dicere vt dicũt gdã q; reconciliet ecclesiaz causa nõ expressa: qz ex his que scit tanq̃ deus nõ ꝓhibeꝫ ipse vt homo nec artaꝫ ad aliqd faciẽdũ vel omittenduz.
1ª ? ¶ Terti⁹. Sit ꝑncipaleq̃ tactũ. Qm̃ ecclesia polluiꝫ quoquo modo eo ipso itelligũꝫ polluta cimiteriũ ꝛ capella cõtigua sicut de iterdicto dictuz fuit non autẽ econuerso: qz magis dignum trahit ad se minus dignum. Secus autem si nõ sit cõtigua. sꝫ eoꝝ extrema ad inuicem separata: ꝛ duorum cimiteriorꝝ pariete disiũctorꝝ sꝫ per hostium de vno ad aliud transeaꝫ pollutio vnius nõ inficit aliud. de ꝯse. ec
4ª ? cle. c. i. lib⁹. 6. ¶ Quartus. Sacrans. Si ꝯsecrans ecclesiaz vel benedicẽs cimiteriũ sit publice excõmunicat⁹ indiget recõciliatiõe. Et hoc notat hosti. de ꝯsecra. eccle. ꝯsuluisti. Si aũt excõmunicat⁹ publice ibi celebret vel sepeliat nõ propter hoc necessaria est recõciliatio. de sacra. ite. c. Anobis. ¶ Quintus. Sepultus gens. i. gentilis: qz si hereticus
5ª ? tunc videꝫ locus nõ solũ pollutus sꝫ iterdict⁹: qz dicitꝫ de hereticis. c. z. lib⁹. 6. q; loc⁹ ille perpetua careat sepultura: qõ nõ est de polluto ĩ quo post reconciliatiõez potest sepeliri: qz heretic⁹ est deterior gentili. de hoc de ꝯse. di. i. eccle siam de ꝯse. eccle. c. ꝯsuluisti. Si autẽ cathecuminus ante baptismũ ibi sepeliaꝫ sꝫ fieri nõ debeat tm̃ non polluiꝫ locus: qm̃ nõ reputaꝫ ifidelis: sed crediꝫ habuisse baptismũ flammis: sicut nec de illo q; in suo sanguine baptiçaꝫ ꝛ tãq̃ martyr sepeliꝫ: sꝫ in tractatu de matrimõio quando dicitꝫ cultus disparitas dirimit matrimoniũ: ibi accipiꝫ fidelis cũ infideli. i. baptiçatus cũ non baptiçato etiam fideli. Sꝫ de puero filio fidelium mortuo ante baptismũ est ꝯsuetudo quorũdaz q; nisi mater in partu moriaꝫ non sepelliꝫ in cimiterio benedicto. Nulli enim datur ecclesiastica sepultura nisi de quo crediꝫ q; tũc vel quãdoq; ĩtrabit ĩ requiẽ ecclesie triumphãtis: nõ tm̃ idiget reconciliatione: qz sꝫ nõ sit fidelis: non tamen est proprie gentilis vel infidelis ex quo est filius fidelium. Puer autem filius infideliũ tumulatus bene polluet sicut si esset magnus. Quãdo aũt mater moriꝫ ĩ partu enixũ mortuũ vel q; statiz ãte baptismũ moriꝫ ꝯsuetũ est vt sepelliaꝫ cum ea sꝫ sciamus ipsum dãnatum: qz reputaꝫ quasi pars viscez ꝛ pro honore matris christiane coniunguntur in sepultura quasi fuerint coniũcti ꝛ nunq̃ separati in vita: ꝛ ĩ morte: ꝛ ió nõ polluiꝫ locus.
6ª ? ¶ Sextus. Aut excõicat⁹. Ecclesia vel cimiterium vbi ex cõicatus publice sepelitur eo ipo polluũntur vt ĩ dictis. c. de ꝯse. di. i. ecclesiam. de ꝯse. eccle. ꝯsuluisti. Uerũ est q; cũ hic officiales aliquando ratione sepulture excommunicati subyciunt locuz interdicto: quanuis autem is cui est ingressus ecclesie interdictus si moriatur hoc interdicto durante non debet in ecclesia vel cimiterio sepeliri nisi penituerit: nõ tamen ibi sepultus facit locum pollutũ cuz non sit excommunicatus. Et sic intellige de sen. excõ. c. Is cui. ¶. i. Sed de interdicto simpliciter qui non debet sepeliri si non sit clericus si sepelliatur dubiũ ẽ vtr̃ locus ꝑ hoc polluaꝫ. Et videꝫ q; non: qz non ẽ ĩ iure expressum.

Quãtum ad secũdũ principale. s. que tempore generalis interdicti permittunꝫ ꝛ que prohibẽ tur. sunt. i i. cõclusiones. ¶ Prima ꝯ. q; baptism⁹ tam parpᵃ ? uulorum q̃ etia adultorum nõ solus quo ad substantiam: sed quo ad solemnitatem omnem tam cathecismi q̃ exorcismi permittitur. ¶ Secunda ꝯclo. cõfirmatio: ꝛ ratiõe 2ª ? eius etiam in cena domini chrisma conficiendũ est. de sen ten. excom. c. Qm̃ lib⁹. 6. vbi tria predicta per ordinem cõtinentur. ¶ Tertia conclusio. penitentia. que sꝫ olim solis 3ª ? morientibus cõcedereꝫ: nunc aũt etiam sanis qui nõ dederunt causam interdicto. Et illi etiam si posse suum faciunt de satisfaciendo: ꝛ merito: quia istud sacramentum est necessitatis sicut baptismus ꝛ plusq̃ confirmatio: Unde magis deb t concedi non solum semel ĩ anno sed iterum ꝛ iterum ꝛ quoticns opus erit: vel placitum confiteri. exr̃. c. Alma. ¶ Quarta cõclusio. Matimoniũ concediꝫ sꝫ non be- 4ª ? nedictio nuptialis: immo negaꝫ. ¶ Quinta cõclusio. extre- 5ª ? ma qdem vnctio negaꝫ omnib⁹ laycis: ꝛ solũ clericis ꝛ religiosis ẽ cõcessa. Ex quo videꝫ non eẽ necessitatis: qz tũc non negaretꝫ sicut nec baptism⁹ nec penitẽtia. Quidã aũt dicũt q; nec clericis nec religiosis extrema vnctio cõcedi tur tempore iterdicti: qz prohibentꝫ omnia diuina nisi illa q̃ specialiter ꝑmittunꝫ. Nũq̃ aũt specialiter iueniꝫ vnctio cõcessa qbuscũq;. Nam extra de pe. ꝛ re. Qz in te. ꝑusq̃ dixerat q; vnctio ꝛ sepultura omnib⁹ iterdiciꝫ dicit q; sepultura clericis cõcediꝫ: Unde tacẽdo de vnctõe videꝫ eam ĩ sua ꝓhibitõe retinere. Alq dicũt eo ipso cõcedi vnctionez que aie ẽ necessaria q; cõcediꝫ sepultura soli corpori profi cua. ¶ Sexta cõclusio. de ordine qz cum ordines nõ nisi ĩ 6ª ? missa solẽni dentꝫ ꝛ missa nõ debeat solẽniter celebrari: iõ nec ordines ĩ terra interdicta debent celebrari etiaz quãdo licet solemniter celebrari in q̃ttuor festis quãdo minores ordines alias dari pñt: nec ĩ sabbato sctõ qñ alias maiores dantꝫ: qz iure antiquo erat ꝓhibitũ ꝛ iure nouo nõ est cõcessuz. ¶ Septima ꝯclusio de Eucharistia. q̃ iure nouo 7ª ? sic diciꝫ. In singul'mõasterys dña officia debẽt dici submissa voce ianius clausis ĩterdictis exclusis. In paschate ãt ꝛ pentecoste ꝛ natali ꝛ assumptione beate virginis licet alta voce ianuis aptis solis excõicatꝫ exclusis: Sic tm̃ q; illi q; dederũt causaz ĩterdicto nõ appropinquent ad altare. Ubi ꝑmo ẽ sciẽdũ: qz de monasterys solum videtur loqui: quod idem intelligenduz est de ecclesijs collegiatis in quibus diebus singulis est missa celebrãda solemniter. de cele. mis. c. Cũ creatura. Et similiter tempore interdicti campanis non pulsatis sed ianuis clausis ꝛc̃. Idez etiam est de prioratibus non cõuentualibus: qz monasteria dicuntur. sed in simplicibus parochijs videntur seruanda iura antiqua vt tantum semel in septimana liceat celebrare pro eucharistia pro infirmis seruanda. Item q; dicitur ad altare nunquam appropinquet: quidaz intelligunt de oblatione ad altare ad quam interdicti qui nõ fuerũt causa possunt admitti: non autem illi qui fuerunt causa sꝫ admittantur infra ecclesiam ad audiendum missam: sicut vsurarij manifesti qui non sunt excommunicati nec ab ingressu ecclesie suspensi sed tantum ab altari. de vsur. c. Quia in om-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nibus. Non autem intelligunt hoc de cōmunione quam dicunt tempore interdicti nulli debere dari nisi in mortis articulo. sicut olim de penitē. ⁊ remi. Or in te: quia ī hoc nihil est imutatum. Alys autem videtur qꝫ statutum generalis concily necessitatem imponit semel in anno communicandi. Unde cum sacramenta necessitatis adminus inquantum sunt necessitatis concedantur tempore interdicti per consequēs communio semel in anno maxime: qr inseparabiliter se cōcomitantur: ⁊ appellatione penitentie viaticum continetur vt in dicta decre. dicitur. Or ī te. Putarem autem papam super hoc consulēdum. Sed vtrum religiosi fm suam cōsuetudinem possint sepius communicare: Nam qꝫ possint sacerdotes in collegys sicut prius celebrare bene innuit decreta. nō sic autem de simplici communiōe. De hoc etiam putarem papam consulendum. De festis autem illis videtur festum omnium sanctorū quod est de maximis excipi debuisse quod est maius cōꝫ assumptiōis: quia est de beata virgine ⁊ de omnibus sanctis ⁊ de deo etiam sicut officium ostēdit: etiam cōmemoratio omnium fidelium defunctorum: quia sicut vna communitate interdicta alia non interdicitur sic nō videtur propter peccata viuentium debere auferri suffragia defunctorum qui sunt de alio foro specialiter qꝫ semel in anno tm̄ fit pro omnibus. Sed lex cōꝫcōꝫ dura seruanda est vt non extendatur plusquam extensa sit. Or autem dicūt quidam a vespera vsqꝫ ad vesperam debere intelligi cum exclusione completorij vltimi in illis quattuor festiuitatibus nō videtur. Nam si in illis festiuitatibus licet alta voce celebrare omnia diuina cum completerium diei sit pars magis cōꝫ completorium vigilie: ⁊ festum quod habet secūdas vesperas semper habet completorium cum eadem solēnitate: nec minori cōꝫ primum completorium fm ritum ecclesie: ideo vtrūqꝫ icluditur. Similiter quia lz officium communiter solēnitatis incipiat a primis vesperis: quia tamē officium solemnitatis paschalis ⁊ gaudia incipit ī missa sabbati vbi etiam dicitur. Deus qui hanc sacratissimam noctem: ideo tunc alta voce ⁊ ianuis apertis hoc potest fieri: quia si ī vesperis potest cum vespere sint infra missam ad missam videntur pertinere: vnde vtriqꝫ debetur par honor. Et similiter de pentecoste: vnde ⁊ in missa de vigilia dicitur prefacio sicut ⁊ in die. Similiter videtur de natali: quia in missa de vigilia solemnitas incipit. Sed de assumptione bene
8ª ♀ dicit: quia solemnitas incipit in vesperis. ¶ Octaua cōclusio. de benedictionibus est dicendum. qꝫ omnis solemnis benedictio sicut abbatum abbatissarum ⁊ virginum que cum solemnitate publice fieri solēt ⁊ cuz missa. vnde tempore interdicti cessant multo magis cōꝫ benedictio nuptialis que est minor. Potest. tamen qui interdictum posuit in eo dispensare pro certo loco ⁊ tempore ⁊ personis: nec per hoc soluitur interdictum sicut dicitur in. c. Alma. qꝫ quando interdicti admittuntur ad penitētiam nō propter hoc fit simpliciter relaxatio interdicti vt propter hoc iterum opporteat sentētiam ferri. Unde si ille qui posuit interdictum tempore paschatis vel amore fratrum predicatorum vel minorum relaxat ipsum ī die festi eorum quo ad ipsos volentes interesse ita tamē qꝫ postea remāeat sicut prius potest facere: nec est suspensus si hoc facit sine noua monitione quia non est noua sentētia. Et similiter dispensatiue relaxando in parte potest episcopus benedicere moniales vel abbates ⁊ huiusmodi: si tamen tullit interdictum vel talis sit cuius sententiam ipse potest tollere alias non. In interdicto enim interdicitur omnibus hominibus in tota tali terra toto tali tempore participatio diuinorum. Sicut ergo potest ammoueri ab omnib⁹ ⁊ tota terra ⁊ toto tempore: ita ⁊ a quibusdam ⁊ a quadam parte terre ⁊ quodam
9ª ♀ die. ¶ Nona conclusio. videtur qꝫ similiter de excommunicatione sit dicendem lz quidā negent: qr lz episcopus nō possit dare licentiam cōmunicādi cū excōicato cōꝫdiu excōmunicatus est: si tamē est talis excommunicatio a qua ipe potest totaliter absoluere ⁊ respectu omniū sine: quia ipse tullit sine qr alias sibi competit: ita potest eam partialiter tollere. Nō est enim aliud excommunicatio nisi quoddaz iuris viculum ens ratiōis tātum quo iste prohibetur communicare omnibus ⁊ omnes illi. Absoluere vero non est aliud cōꝫ dare sibi licentiam communicādi omnibus ⁊ omnibus illi. Si autem potest interdici alicui communio omnium multo magis communio quorūdam tātum: ⁊ sic potest excommunicari partialiter respectu hominuz vel terrarum: sicut excommunicatio minor partialiter excommunicat respectu communium. Et similiter si potest licentiari vt communicet cum omnibus quod est absolui simpliciter: pari ratōe ad communionem in isto vel cum isto loco vel tempore: quod est absolui partialiter. Et similiter de interdicto. Potest enī ferri partialiter: puta qꝫ vbicunqꝫ talis erit quandiu ibi erit locus sit interdictus. Tunc enim illo intrante locus incipit esse interdictus ⁊ eo existēte desinit ⁊ redeunte redit. Et similiter potest partialiter relaxari. ¶ Decima conclusio. qr quod dicitur in decreta: io♀
Alma. nihil imutat ī sepultura: vnde soli clerici ⁊ religiosi habēt sepulturā ī cimiterio bñdicto lz cū silētio sine cantu debeat fieri officiū. de peni. Or in te. Layci vero ex cimiterio inter sunt sepelliēdi. Soluto aūt interdicto ad cimiteriū vbi elegerāt transferēdi: qr cui non cōicamus viuo nec mortuo. Uñ sicut viui carēt ingressu ecclie sic mortui cimiterio ⁊ plus: qr si ēt morirent ī quattuor festiuitatib⁹ ī quibus viui ingrediūtur ecclias nō propter hoc haberēt tūc ecclīastica sepulturā: qr vtrūqꝫ erat pus iterdictū ⁊ modo alterꝫ tantū legit pmissuz. Clerici vero sicut viui habēt ingressuz ecclie: sz sine solēnitate sic ⁊ sepltura ⁊ pls: qr si extrāe⁹ clericus vel religiosus veniat q qr ꝓuilegiat⁹ nō ē nō debz admitti ad diuina nisi forte eēt familiaris psone singlari ex spāli ꝓuilegio celebrāti nihilomin⁹ hic ad sepulturā ecclesiastica admitteret: qr iure ātiquo ℔ pmittebat ⁊ iure nouo nō sic ꝓhibet admitti ad sepulturā sicut viuus ad missaz: Quāuis āt ꝓuilegia qbuscūqꝫ ꝛcessa ante decretalē alma. sint p ea reuocata nō tm̄ ꝛcedēda: vñ decr. de ꝓuil. licz. nihil opat q ad ꝓuilegia ātiq sz q ad ꝛcessa p⁹ decretalē Alma. ¶ .i.♀. qꝫ si ē alicui post illā ꝛcessū celebrare diuina tpe interdicti nō dz admittere ad ea aliquē extraneū nisi ille ꝓuilegiū hēat postea silr ipetratū vel nisi sit su⁹ familiaris. Si vo esset ꝛcuetus hēns istud ꝓuilegiuz q pōt hēre nimis mltos familiares ⁊ forte oēs de villa q plras sunt ad bñficia recepti ⁊ sic frustraret interdictū: nō lz familiares istos recipe ꝛcuetui plusqꝫ exneos sz solū ꝓuilegiatos. Dicūt aūt famli ⁊ officiales ingsitoꝝ ꝓuilegiati qꝫ audiāt diuina tpe interdicti. Sz nisi istud ꝓuilegiū sit renouatū post decretalē alma reuocatū ē. Si aūt sit renouatū tūc ipsi cū ꝓuilegius non determinet sibi locum vbiqꝫ possunt admitti ad diui-

Quantū na quāuis sint extranei.
ad tertiū ꝓncipale q. s. sit pena interdictū violātiū sunt septē ♀nes. ¶ Pria ♀ ē. qꝫ celebrās ī ecclia interdicta vl ī cimiterio interdicto ē irregularis. de sen. exco. Is q: nec ꝑt nisi p papā dispēsari. Et idē ē ī qcūqꝫ loco celebret si ille loc⁹ ē interdict⁹: ⁊ cū ℔ ē suspēsus ab ingressu ecclie donec satisfaciat ad arbitriū iudicis q tullit sniaz interdicti vl ad arbitriū epi si ē interdictū iuris. Uñ peccat mortalr quotiens audit missam in ecclia vel cimiterio qūsqꝫ satisfecerit. Et ℔ pls opat suspensio cōꝫ irregularitas. ¶ 2ª ♀ ē. qꝫ si celebrat aliqs sciēter corā publice interdcō pp ℔ nō ē irregularis sz ē suspēsus ab ingressu ecclie vt ꝓ⁹ de ꝓuil. c. Epoꝝ li. 6. ⁊ ē argumentū qꝫ si hō celebrat ī ecclia i q eps excōicabat oēz q ibi celebrabat sine sua licētia speciali non ē irregula-
ꝑª ♀ 2ª ♀

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tis:qz nõ ē irregularis nisi pp celebrare i excõicatione. Sz cũ causa poz sit effectu ipse q celebrauit ē excõicandus nõ excõicat⁹. Sicut bõ nõ ē irregl'aris pria vice qua celebrat coz̃ iterdicto sz suspensus. Sz si postea celebrat tũc ē irregl'aris. Argumẽtũ tñ cõtra:qz q ordinem furtie suscipit qñ est excommunicatio lata ipse est irregularis:ita q̃ episcopus potest quidez a sententia absoluere sed non ab irregularitate nisi papa dispensaret:z tamẽ nõ est irregl'aris. nisi quia in excommunicatione ordines suscepit. Et dicendũ q̃ ille est irregularis non qua sit ordinatus excõmunicatus:sed quia scienter a non suo:de quo dicitur ō tempori. ordi.cap.i.lib.6.manere perpetuo suspẽsos. Perpetua aũt suspensio est irregularitas. Uel dicendum q̃ episcop⁹ excõmunicauerat omnem accedentem ad ordines z non solum omnem suscipientem:vnde eo ipso q̃ accessit ordinandus antecꝫ ordinaretur erat excommunicat⁹. Et ita esset hic si episcopus excõmunicasset omnez qui ibi aliquod diuinum officium exerceret:quia tunc statim i principio miss̃e fuisset excõmunicatus. Sed quando dixit omnem qui celebrauerit:quia non celebrauit quousqꝫ missa finita fuit
3ª ideo zc̃. ¶ Tertia conclusio ē. Oz qui publice interdictum admittit ad ecclesiasticam sepulturam:vel ad diuina officia vel ecclesiastica sacramẽta suspẽsus est:vt prius de priuileg.c.Episcoporum lib.6. Unde si esset abbas potens dare minores ordines q interdictũ faceret acbolytuz ipe eẽt irregularis:quia propter primum ordinem fuisset suspensus:quia ad perfectum sacramentuz admisisset:postea aũt conferendo alios iam suspensus eẽt irregularis. Dico aũt abbas:qz episcopus hanc penam non incurrit:qz non ē expressum.
4ª ¶ Quarto.pena est in decretali nouissima clemẽtis: q̃ nõ seruãtes i terdictũ qõ mater ecclesia seruat sunt ipso facto excõicati:z similiter qui non cessant ea cessante: cum tamen olim contra cessationem faciens non fieret irregularis. Sed circa cessationem solum hoc est innouatũ: z nihil aliud. Jdeo sicut prius tempore cessationis non licebat celebrare etiã submissa voce sic nec modo:nisi ꝓut consuetudo tempore cessationis in illa ecclesia habebat. Plura autem liceret tempore interdicti. z tamen est vna pena excõmunicationis vtrobiꝫ:quãuis non sit idem modus violandi vtrunꝫ. Uerius tamen videtur q̃ tempore cessationis non minus liceat z debeat dicere z dici diuinũ officium cꝫ tempore interdicti quod est artius seruanduz. Sciendum tamen q̃ illa noua decretalis Clemẽtis nõ intelligitur de cessationibus prelatorum nisi sint vera interdicta:qz illi possunt ponere verum interdictum:sed de cessationibus capitulorum que non habet aliud remediũ. Uñ in alys cessationibus nec iure nouo aliquid imutatum est de iure antiquo:nec est aliqua excommunicatio nec suspẽ
5ª sio nec irregularitas. ¶ Quito.q̃ celebrans in ecclesia vel cimiterio pollutis vel quodcunꝫ aliud diuinum faciens certũ est q̃ non est irregularis nec suspensus.de sententia
6ª excõmuni. Js qui lib.6. ¶ Sexto videtur dubium vtrum sepeliens in loco interdicto sit irregularis. Et dicũt quidã q̃ sic si est interdictũ ab homine:secus si a iure: qz mitius agitur cum lege cꝫ cum legis ministro. Sed hoc non videtur:quia non inuenitur.sed verum est q̃ celebrans vel faciens celebrari diuina in loco iterdicto est suspensus: de priuileg.c.Episcoporum. Diuina aũt sunt non solum missa: sed etiam alia diuina officia. Unde videtur q̃ sit suspẽsus talis qui solemniter sepelit:cum hoc inter diuina computetur. Unde z propter hoc symonia cõmittit. ¶ Septimo.
7ª q̃ de illo cui interdictus est solus ingressus ecclesie certũ ē q̃ celebrans in ecclesia vel cimiterio est irregularis:non autem si alibi:vt supra dictum est. Sed si esset suspẽsus nõ solũ ab ingressu eccle: sz cũ hoc a diuinis tũc vbicũcꝫ diuina celebraret fieret irregularis sicut de sen.ex.c.i.lib.sexto.

Circa 4ᵐ principale prio videdũ ē qd sit interdictũ. 2° q̃t modis dicat̃. 3° q̃t sint spẽs eius. 4° quam ob cãm possit poni. 5° qs possit iterdicere. 6° qs nõ possit. 7° q̃ ordine possit fieri siue dẽat. 8° sub q̃ forma v̄boz. 9° q̃s penas gnãliter iferat. 10° q̃s spãliter. 11° qb⁹ cõcedat gr̃as gnãliter. 12° q̃s pmittit gr̃as epis. 13° quas religiosis. 14° quas secularib⁹ clericis. 15° quas laycis. 16° de sepulturis iterdictorum. 17° in quo violatur iterdictũ. 18° de pena temere violantium interdictum. 19° de absolutione interdicti. 20. de confirmatione eiusdem.

Quantum ad primum est sciendum q̃ interdictuz est censura ecclesiastica in penam contumatie vel offense lata:arcens precipue populum ne cõmunicet sacramentis. Ecclesiastica ponitur ad differentiam interdictorum legalium:que olim erant solemnes verborum conceptiones quibus pretor aliquid fieri iubebat maxime cum de possessione vel quasi inter aliquos contẽdebatur. Et ex illis quedam erant restitutoria quedam exbibitoria vt isti.eo.ti. Et p totũ. Sacr̃is ponit̃ ad dr̃iam effectus maioris excõicatiõis: q̃ sepat ẽt a cõione fideliũ. Habet g̃ similitudinẽ cũ excõicatione minori que a sacramentis tantum separat.3.q.4 Engeltrudam. z tamen excommunicatio minor ab alia recessit z interdictum quodam modo in eius locum mutato nomine surrexisse videtur.

Quantum ad secundum sciendum q̃ dicitur hic censura quandoque interdictum quandoqꝫ suspensio diuinorum quandoqꝫ cessatio a diuinis vt ex̃ de offi.or. Irrefragabili.ex̃ de ꝓse.eccle.vel alt⁹. Si ecclesia. Proprie aũt suspẽdi dicunt̃ diuia ꝓpter violationẽ eccl'e:vl' pẽsionẽ ñ solutã:vt ex̃ de appel. Dilecti.filij. Qr̃ si aliqs ali⁹ pter ipos canonicos celebraret i eiusmodi eccl'a: immo etiã si aliqs de ipis canonicis ibi celebraret nõ incurreret irregularitatẽ:qz nõ est interdictũ iure ordinario.vt dicit Inno.sup eo.cap.Dilect⁹. Jdẽ est qñ eccl'a clauditur z asportant̃ relige a plato pp defensionẽ patronoꝫ vt notant Inno.sup.c.Tãta:ex̃ d excess.platoꝫ. Peccaret tñ alter:qz temere i eccl'a violata vl' clausa ꝺvolũtatẽ canõicoꝫ ibi celebraret excepto ꝓbo epo q põt quoties vl't celebrare i eccl'a cathedrali si canonici absqꝫ manifesta z rõnabili cã maxie i ꝺtẽptũ ipius epi cessant a diuinis: vt ex̃ de offi. ordi. Plus dico q̃ si aliq vel aliqs de canonicis ponerẽt sine ꝺsensu epi z alioꝫ frũz veri nois iterdictũ i aliqꝫ eccl'az. eps nõ debet obseruare nec sustiere q⁹ ab alys obs̃uet̃. ex̃ de his q̃ fiũt a maiori parte:cap.c.Quesiuit.

Quãtũ ad 3ᵐ sciẽdũ q̃ interdictoꝫ due sũt spẽs. Nã aliꝺ ẽ gnãle aliꝺ spãle. Gnãle nõ solũ ẽ qñ regnũ ꝓuincia vel terra iterdicit̃:veꝫ ẽt qñ castꝫ iterdicit̃: ex̃ ō v̄bo.sig. Cũ i ptib⁹: Spãle ꝺo ẽ cũ iter pl'es eccl'as pauce vel vna interdicũtur. Sz si villa vel castꝫ vnã tãtũ hẽt eccl'iaz: z illa iterdicto suppõitur:vocat̃ gnãle. Et ꝓ tanto dr̃ ne bi g hñt ꝓuilegiũ q̃ tpe gnãlis iterdicti possunt celebrare ianuis clausis submissa voce:dicũt hoc eẽ gnãle: cuz regnũ vel ꝓuincia interdicitur tãqꝫ hoc sit spãle. Sic.n.qdã fecerũt sumẽtes a ꝺrio sensu q̃ de vno negat̃ de alio cõcedit̃:extra de presumpti. Nõne. Et hoc dicit Inno.super illõ capitulum. Cum in partibus extra de v̄bo. signifi.

Quantũ ad 4ᵐ.s.quã ob cãm posset poni interdictũ nõ eẽt facile pstrigere:cũ hoc sit ꝺ offõ iudicũ quoꝫ offiñ latissimũ ẽ. Sz hoc ẽ certũ q̃ pp pẽsionẽ nõ solutã vel delictũ vni⁹ clici vel layci nõ ꝺz eccl'a s.layci interdicto:qz pctã suos actores tenere debẽt:z pẽa nõ ẽ vlteri⁹ extẽdenda cꝫ delictũ in extendẽte reperitur.extra que

Quantũ fiunt a maiori parte .capituli.c.Quesiuit. ad 5ᵐ qs.s.possit iterdicere. Est sciendum q̃ papa interdicit.extra de excessib⁹ platoꝫ. Tãta. Legat⁹ ex̃ de officio delegti. Nouit Delegatus. ex̃ de officio delegat.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Sane. Aly ecclesiarum prelati. extra de officio ordi. Cum ab ecclesiarum. Prelati quoq; qui non habent iurisditionem ab episcopis seu a collegis vel ab alys: ⁊ si nō possūt excommunicare possunt tamen interdicere vt notat Innocen. super capi. extra de officio archidi. Archidiaconus. Item clericus confirmatus quāuis non receperit cōsecrationem potest interdicere: quia hoc est iurisdictiōis. extra de translationibus. Transmissa. vacante ecclesia interdicit capitulum. extra de officio ordi. Episcopus.

Quantum ad sextum. s. quis non possit interdicere. sciendum q; solus episcopus ⁊ non inferior prelatus potest locum interdicto suppōere sine consensu capituli: nisi habeat aliud ex priuilegio vel ex consuetudine prescripta. Innocen. super capitulū. Cum inter. extra de consuetudine. Item sine iudicio capituli non debent interdici ecclesie subditorum ab episcopis. Addit Innocen. Uerum est hoc q; non potest episcopus ecclesias interdicere imperpetuum vel ad multum longum temp⁹ sine consensu capituli. Et hoc maxime obtinet vbi procedit ex officio contra absentem vel contra presentem cōtumacem. Nam tunc est cum maiori maturitate procedendum. Sed in iudicio solus episcopus vel quilibet alius iudex potest hoc facere. extra de officio delega. Sane. Item abbas qui ex consuetudine iurisdictionem habet: licet possit canonicos ⁊ clericos sibi subiectos suspendere ab officio ⁊ beneficio: non tamē poterit interdictum iuris ponere sicut nec excommunicare: vt notat Innocen. super cap. Dilecto. extra de offi. ordi. Item interdictum ab vno canonicorum vel pluribus sine consensu episcopi ⁊ aliorum fratrum in ecclesiiam aliquaz positum episcopus seruare non debet nec permittere q; ab alys obseruetur. extra de his que a maiori parte capituli fiunt. Quesiuit. Ex consuetudine autem potest induci vt quilibet canonicus habeat iurisditionem in aliquos homines super quos habet prelationem aliquam: puta qz sunt vel habitant in prebenda: ⁊ tunc non poterit ꝑm consuetudinem nisi tantum interdicere certos homines vel excommunicare: sed non terraz. Sed hoc non potest consuetudine īduci q; pro factis quibuslibet ecclesie quilibet canonicus īterdicat vel excommunicet homines ecclesie. Nec enim quilibet de cap. est dominus hominum ecclesie: sed vniuersitas. iz. q. z. Qui manumittuntur. Innocen. super capi. Quesiuit. extra de his que fiunt a maiori parte capituli. Possunt igitur interdici subditi a prelato suo ordinario: siue ab alio habēte iurisditionem delegatam. extra de iudicys. Ac si. extra de officio delegat. Sane. alias sentētia a non suo iudice lata non tenet vt ibidem dicitur. Exempti autem ꝑm formaz exemptionis siue interdici non possunt. extra de priuileg. capell. ⁊ cap. 4. In quo etiā cap. cauetur vt cum prelati religiosos exemptos interdicere non possint in eorum odiū non interdicant alios eorūdem familiares ⁊ amicos.

Quantum ad septimū. s. quo ordīe ferri debeat. sciendum q; rationabiliter debet ferri. Alioquin lator incideret in penam illius. extra de senten. exc. Sacro. ⁊ cum medicinalis vt dicit Inno. super cap. Cum ad ecclesiarum: extra de offi. ordi. Pena autem illius concily ē q; qui competenti monitione non premissa sententiam ꝓmulgat ingressum ecclesie per mensem sibi nouerit interdictum. alia nihilominus pena mulctādū si visum fuerit expedire. Item in scriptis ferri debet ⁊ causa exprimi. Exemplum vero scripture tenebitur interdictis tradere intra mensem sententie late. Qz si quis temere violauerit per mensem vnum ab introitu ecclesie nouerit se suspensum. Superior vero ad quem recurritur sine difficultate relaxet: latorem siue interdicentem ad expensas omnes ⁊ ad interesse condemnet. Si vero intra mensem quo suspensus est diuina officia prosequitur sicut priꝰ irregularitatem non effugiet super qua non nisi per summum pontificem poterit dispensari. extra de senten. excō. Cum medicinalis ex verbo. Nec eadem in sententys excommunicationis suspensionis ⁊ interdicti volumus obseruari. Item iudex cū temperamēto debet procedere circa maiores personas verbi gratia. Si est episcopus qui puniendus est primo ingressum ecclesie vel sacerdotale officium interdicat: aut etiā terram q̄ ad iurisditionem suaz pertinet specialiter interdicto supponat. extra de officio delega. Sane. Debz lator q̄q; sententie discretꝰ eē puniendorum circunstantias indagando. extra de verbo. signifi. Querenti.

Quantum ad Octauuz sub qua forma. Sciēdū est q; forma īterdicti talis ē. Nos propter talem causam ciuitatem vel terram ecclesiastico supponimus interdicto. Interdictū igitur nomē est iuris ⁊ plus importat q̄z verbi proprietas sonet ⁊ Innocen. sup capi. Tanta. extra de excess. prela. Aliter interdictuz ad arbitrium latoris potest formari sententia. videlicet vt interdicat celebrationem missarum cantu vel celebrationē vesperarum seu solemnitates alias vel sepulturam tantū. Potest enim excipere quos vult vt dicit Innocē. sup cap. Ecclesiastica. extra de priuileg.

Quantum ad nonum. s. que sit pena generaliter interdicti. Sciendum est. q; multe sunt. Nam vniuersa sacramenta negātur eis preter baptismum paruulorum ⁊ penitentias morientiuz: quibꝰ etiā conceditur viaticum. extra de senten. excom ℣ Responso. de pe. ⁊ re. Qz i te. eō de sponsali. Non est nobis. de senten. ex. Permittimus. quibus benedictio negatur ⁊ ecclesiastica sepultura. extra de pe. Qz in te.

Quantum ad decimum. s. que sit specialis pena Sciendum q; specialiter puniuntur nominatim interdicti. Nam illi sunt artius euitandi. extra de priuilegys. Cum ⁊ plantare. Isti etiam admittuntur ad diuina quando aperiuntur ecclesie etiam alys interdictis semel in anno. Qui iocundo aduētu hospitalariorum extra de priuile. Ut preuilegia. nec gaudebunt priuilegys cruce signatorum quod est in. c. Qz in te. de pe. ⁊ re. Nominatiz aūt interdicti sunt qui proprio nomine vel sufficiēti exprimunt circūlocutione ⁊ indubitata. Instit. de priui. Item Inno. super. c. In laterañ. extra de preben. ⁊ digni. Nominatiz interdicti dicuntur de quibus cuiq; constat q; sunt interdicti. Unde dicuntur nominati iterdicti etiam si castrū: vel villa fit interdicta. i. populus vnius castri: vel ciuitatis. Non nominatiz aūt interdicti vel excommunicati sunt quādo sic dicitur. Excōico talē cū fautoribꝰ suis vel participibus suis. Participes enim non sunt noiatiz interdicti vel excōicati: ⁊ ideo non tenetur quis vitare eos. vt. 3. q. i. c. z: ⁊. 3. nisi forte eēt notoria participatio eor ⁊ non esset inficiationi locus.

Quantum ad vndecimum. s. quas gratias gbusdaz concedat generaliter. Est sciēdum q; gratie que generaliter conceduntur tempore iterdicti sunt vt dictum est baptismus paruulorum. Penitentie morientium: confirmatio ⁊ viaticum decedētiū. extra de pen. ⁊ remis. Qz in te. extra de senten. excōi. Responso. Matrimonium etiam credimus posse fieri cum sit etiam apud infideles. Ordo quoq; confertur clericis cum non sint interdicti sed non laycis. Innocen. super capituluz. A nobis. extra de sponsal. Item sine scrupulo ꝛscientie possunt conuocari layci apud ecclesiam ad audienduz verbū dei: cum viderint expedire. extra de sententia excommu. Responso. Super quod dicit Innocē. notabile esse q; ad predicationem excommunicati etiam intrant ecclesiam

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dummodo nullum ibi diuinum audiãt officiũ. Unde colant culicem qui eo tẽpore extra ꝛ nõ intra p̃dicare volũt.

Quantum ad duodecimuz scilicet quas permittat gratias episcopis. Sciendum ꝙ speciales sunt gratie episcoporum qui tempore interdicti possunt quandoque ianuis clausis suppressa voce non pulsatis campanis excommunicatis ꝛ interdictis exclusis diuina officia celebrare: nisi hoc eis expresse fuerit interdictum: verum hoc illis conceditur qui causam aliquã non prestiterunt interdicto: nec quicquam fraudis ingesserunt. extra de priuilegi. Cz nullus. Idem dicit Innocen. ꝙ clerici scilicet familiares episcopis vel alys hoc modo priuilegiatis possunt admitti ad officium. Quod videtur tamen concedi eis ꝙ suis familiaribus dicãt. extra de priuileg. In his. Si autem conuentui concedatur priuilegiũ: familiares non debent admitti cum eis ad celebrandum officium vel audiendum nisi illi habeant priuilegium ꝙ possint admitti in locis priuilegiatis. Item priuilegiũ epicoporum est ꝙ ipsi ꝛ alij superiores nullius constitutionis sententie seu mandati occasione incurrunt sententiam suspensionis seu interdicti ipo facto: nisi de ipsis expressa mẽtio habeatur. extra de senten. excо. Quia.

Quantum ad tertiumdecimum scilicet que gratie religiosis concedãtur. Est sciendum ꝙ priuilegium hospitalariorum est ꝙ fratribus eorum missis ad recipiendum fraternitates seu collectam aperiri debent ecclesie si forte locus ille sit adminus officys interdictus vt excommunicatis exclusis diuina ibi officia celebrentur: hoc tamen intelligendum est. ꝙ in eadem ciuitate: vel castro: vel vico vna tantum aperiatur: et si plures ibi sunt ecclesie. extra de priuilegys. Ut premissa priuilegia. Innocen. ibi dicit ꝙ tunc cantabunt pulsabunt apertas ianuas tenebunt: quia populi aliter non possunt in coz officio iocũdari. Itẽ Innocen. cum dicat littera excomunicati excludantur: videtur ꝙ interdicti admittantur. Hoc verum est de illis qui non nominatiz interdicti: siue deliquerint siue non. Argu. 23. q. 4. Si habes. Item restringendum est ad illos qui non dederunt causaz interdicto. Sic ergo vides. Cz licet sit locus interdictus tamen possunt ibi celebrari diuina de licentia iuris: ꝛ etiam de licentia hominis. extra de appella. capi. Dilectis: ꝛ sic suspenditur interdictum vel potius nõ est positum: ꝛ impropie in tali locutione summuntur verba: ꝛ est sensus Interdico ecclesiam. idest celebrantes in ea. ꝛ ab hac sententia excipere potest quando vult ꝛ quos vult. Aliorum autem regularium priuilegium est vt cum generale fuerit tenendum interdictum liceat eis ianuis clausis excommunicatis ꝛ interdictis exclusis non pulsatis campanis suppressa voce diuina celebrare. Quorundam tamen priuilegium est non solum in locis suis sed vbicunque ꝙ celebrare diuina possunt tẽpore generalis interdicti ianuis clausis ꝛc̃. ¶ Aliorum autem priuilegium est. ꝙ in locis vbi celebratur ex priuilegys ꝙ possunt recipere sacramẽta: ꝛ hoc possunt p̃ formam priuilegiorum.

Quantum ad quartumdecimum. s. quod sit priuilegium clericorum secularium. Est sciendum ꝙ eorum priuilegium est. ꝙ in conuentualibus ecclesys bini ꝛ bini vel simul tres horas canõicas possunt legere potius q̃z cantare ianuis clausis excõmunicatis ꝛ interdictis exclusis voce ita demissa ꝙ exterius audiri nõ possint. ¶ Ex isto nota ꝙ interdicti non p̃nt nec debent ascultare ad parietes ecclesie: Item bis non prohibetur pulsatio campanarum ad horas sicut eis prohibetur cum dicunt semel in ebdomada missam vt in proximis. Item sicut seculares dicunt bini ꝛ bini: ita religiosi possũt omnes simul dicere. Rursus permittitur ecclesiarum ministris ꝙ semel in ebdomada tempore interdicti pulsatis campanis voce submissa ianuis clausis excommunicatis ꝛ interdictis exclusis possint missarum solemna celebrare causa conficiendi corpus domini qõ decedentibus i penitentia non negatur. extra de sentẽ. excom. Permittim⁹. Innocen ibidem. Cum hoc tantum concedatur ministris videtur ꝙ non possint alys commitere. Argumen. extra. de officys delega. cap. vlti. Sed dic ꝙ possint alys committere ꝙ celebrent: quia quod per alios faciunt: per se ipsos facere videntur. ff. de admi. tu. Ita gessisse.

Quantum ad quintumdecimum scilicet que sit gratia laycorum: sciendum ꝙ priuilegium crucesignatorum est. ꝙ penitentia eis cuz postulanerint non negatur. extra. de peniten. ꝛ remis. Cz in te. Innocen. ibidem. Etiam hoc facit eis anteq̃z proficiscãtur quotiens voluerint. Alys autem peregrinis quibus vt idẽ dicit capi. potest penitentia misericorditer indulgeri non datur nisi cum proficiscuntur. Quidam tamen dicunt ꝙ si crucesignati sint principales vel nominatim interdicti denegatur eis penitentia. De omnibus autem priuilegys supradictis sciendum est ꝙ sunt reuocata nisi quantũ concordant cuz decretali Alma. vt ibidem dicitur.

Quantum ad sextumdecimum. s. de sepultura ẽ sciendum ꝙ gratia sepulture ẽ generaliter laycis interdicta vt dicit Innoc. super. c. Ut priuilegia. Cz si ecclesia interdicta fuerit propter populum. i. in penam populi temporalem que eis infligitur etiam si nõ delinquerint ipsi: sed eorum dominus vel aliqui ex ipis: ꝛ si non omnes sepulturã parochiani non possunt eligere in non interdictis ecclesys. Si aũt ecclesia essz iterdicta pp delictum clericoruz vel violationem vel cessaretur ĩ ea a diuinis vt supra circa p̃cipium: tũc quisq̃ posset ibi elegere sepulturã. Item Innoc̃. super. c. Tanta. extra. de excес. prela. dicit ꝙ licet in loco interdicto nõ debeant celebrari diuina: nec ecclesiastica sacramenta: tamẽ poterunt ibi clerici ꝛ non alij etiam non interdicti sepeliri apud eccl'az in cimiterio. ex de pe. ꝛ re. Cz in te. nisi priuilegiati. extra de priuilegis. Ut priuilegia. Quidam tamen dicũt ꝙ nulli ẽt clerici vel priuilegiati possunt in ecclesia interdicta sepeliri. extra de priuileg. Cum ꝛ plantare. Cz si templarij. Sed secus est si terra est interdicta. vt extra de peniten. ꝛ remis. Cz in te. Item homines interdicti etiam si penitentiam acceperint in loco interdicto non sepelientur: nec ĩ loco non interdicto: nec extremam vnctionem accipient: vt in capi. Cz in te. quia licet peccatores non sint: tamẽ interdici possunt pro peccatis aliorum. 33. q. 3. Si habes. 17. q. 4. Miror. Sed illi qui inter interdictos excommunicantur specialiter licet ab excommunicatione absoluantur remanẽt interdicti quousq̃z soluaẽ generale interdictũ. ¶ Et nota. ꝙ cum locus interdictus est si in morientib⁹ apparent signa penitentie post solutum interdictum erunt in cimiterio sepeliendi. Argumen. extra de senten. ex. Cum illoruz. Et si sepulti erant apud ecclesiam dum erãt interdicti post solutum interdictum non erunt extumulandi cum ad eũ statum venerit res a quo incipere potuit. Ab his autez interdictis post penitentiam licet mortuaria recipere: quia ꝛ pro eis orandum est. 1 i. q. 3. Quicũq̃. Et si penitẽtiam non receperint non est pro eis orãdum nec mortuaria recipienda. 88. di. cap. fin. Eadem que diximus de loco interdicto: intelligimus etiam si parochia fuerit interdicta. Ducusq̃ Innocen. Clerici autem qui seruauerunt interdictum possunt sepeliri in cimiterio sine campanarum pulsatione cuz silentio cessantib⁹ solemnib⁹ oibus. extra ỏ pe. ꝛ re. Cz in te. Cõfres religiosoz sepeliãt apỏ ipoz regl'ariũ eccl'as vel

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

aliozum non interdictas. Quod intelligendum est de his qui manentes in seculo ordini sunt oblati mutato habitu seculari: vel se ꝛ sua bona eis dederunt inter vivos retento sibi quãdiu vixerint in seculo vsufructu. Innocen. Bona omnia alq dicunt sufficere si maiorem partem. Nec oportet ꝙ isti confratres assumant habitum religiosorum: sed mutent secularem vel sumant eorum habitum sine professione. Ar. extra de regular. consulti.

Quantum ad decimumseptimum .s. in quo violat interdictum. Sciendum ꝙ interdictus violat qui officium suum exequitur in missa vel offerẽdo calicem vrceos ꝛ huiusmodi. vel celebrando aliud officium: matutinum: vesperas: ꝛ huiusmodi. ii. q. 3. Si quis episcopus. in fi. Nec credimus irregularitatem vel suspensionem incurrere qui officio interest ꝛ cantat: non tamẽ celebrat: nec aliqd facit tãq̃ officium suum agens: cum hoc nusq̃ inueniatur ꝛ satis inuit capitulũ predictum: licet pecet legere psalterium vel docere euangelium ac nouũ vel vetus testamentum in terra interdicta non est prohibitũ: cum etiam ibi predicari possit. extra de sen. excõi. Respõ. In officio autem suo quis agere intelligitur: ꝛ qui ĩ ordine suo agit quod ei competit siue in maiori siue in minori ordine sit. Et quid dices de officialibus vel mistris alys: puta si magister scholarum exerceat officium suum: forte idẽ quod de ordinibus. Benedicendo autem mensam dicunt quidam ꝙ nõ fit irregularis: cum hoc sit nulli ordini deputatum. §4. di. c. fin. Secus in benedictione aque. Absolvere autem excommunicatum per sententiam non est ordinis sed iurisdictionis sicut econuerso. z. q. i. Nemo. Sz absolutioni solemnia exhibere: sicut sunt orationes cum stola ꝛ psalmis penitentialibus: ac introducere in ecclesiam ordinis est officium. Ar. extra de senten. excõi. Nuper i fi. .ii. q. 3. cap. debent ꝛ cap. sequenti. Item videtur ꝙ si diaconus legat epistolam vel acolytus in loco vbi est consuetudo ꝙ generaliter epistola legatur per subdiaconum ꝙ sit irregularis: qr generaliter sequitur illud capitulum. Si quid ỏ sacro mysterio contingat. ii. q. 3. Si quis episcopus damnatus. Sed hoc intelligendum videtur de his que in certo suo ordine sunt deputata vel a iure vel a consuetudine ecclesie vel constitutione: vt si cantat responsoria vel legat lectiones non sit irregularis. Unde videtur ꝙ si i aliqua ecclesia consuetudo est ꝙ sine distinctione ordis quisq̃ legat epistolam vel portet vrceos: vel quicquid aliõ pertinens ad aliquod officium faciat non erit irregularis qui illud officium facit. Ar. contra extra de homici. Sicut dignum. Ubi dicitur ꝙ homicide nec etiam responsoria cantare debent separati. Sed hoc fuit propter enormitatem criminis. Innocen. super capi. Tanta extra de priuileg.

Quantum ad decimumoctauuz. s. que sit pena violantium interdictum: Sciendum ꝙ est multiplex. Nam qui non seruat interdictum est ineligibilis ꝛ remouendus a beneficio. extra de priuileg. Ad hec. eꝛ de cleri. ex. mi. postulanti. est suspensus ꝛ irregularis. Hoc videtur satis dicere capitulũ. Cum iter licet. extra ỏ Elec. Si quis episcopus damnatus. Innocen. super capitulum de postulatio. Ad hoc. Si tamen appellatio preueniret interdictum non ligaret. Item electio facta ab interdicto vel interdictis non valet. extra de electione. Cum inter. Item interdictum trahit secum suam executionem sicut excommunicando. Unde per appellationem non suspenditur. Inno. super. c. Ad hec extra de appella. Item qui temere violat interdictum: ꝛ alios ad violandum inducit: vel compellit. si prelatus est omnis eius institutio destituitur collatio prebendaz beneficiorum dignitatũ ꝛ sententie sunt irrite ꝛ inanes. extra de excess. prelatorum tanta. Inno. Ibidem: qr violans interdictum ipo iure est suspensus ꝛ irregularis. Suspẽsus a iurisdictione: Irregularis ab officij executiõe. Unde non potest premissa. Et idem forte dicendum est in alys spũalibus sicut nec ipsis conferri possunt: ita nec ab eis facta collatio valet. ¶ Qui autem extra celebrat vere irregularis non est: sed in excommunicationẽ minorem sicut in locutione vel aliter excõicato participãs non in diuinis. Inno. hoc ponit ĩ glo. super. c. Tãta. ¶ Itẽ qui postq̃z sunt excõmunicati vel interdicti diuina presumũt officia celebrare si multi sunt illi qui magis dederũt causam delicto perpetuo sunt depnendi extra de cleri. exmi. latores. Inno. ibidem ꝙ non potest cum talibus dispensari nisi ex spãli auctoritate domini pape. ¶ Item religiosi si contra canonicas episcoporum sententias ꝛ tenores priuilegiorum suorum venire presumpserint ecclesie in quib⁹ ista presumpserint subiacẽt interdicto. Glo. Innocentij recipiendo excõmunicatos ꝛ interdictos ad officia ꝛ celebrando in ecclesia aliter q̃z licet ipis ex priuilegio glo. Dic non credimus canonem late snie. extra de ꝓuileg. Cum ꝛ plantare. Item religiosi post latam snĩam interdicti ab episcopo si ibi celebrant pena suspensiõis inuolui debent ab eodem extra de priuileg. Cum ꝛ plantare. ¶ Itez violantes iterdictũ si clerici sũt: sunt beneficijs ecclesiasticis spoliandi. Monachi ꝛ moniales ad agẽdũ pnĩaz i artiꝰ monasteriũ sunt intrudẽdi. extra ỏ cleri. excõi. ꝛ iterdicto mi. Postulastis. Layci violãdo interdicta q̃z q̃z irregularitatẽ vel suspẽsionẽ non incurrant cum nec ordinẽ habeãt vel offm̃: bene tñ alr puniunt. extra ỏ cleri. excõi. c. z. qr ad requisitionẽ ecclesie debent regis iudicio exilio condemnari vt ibidem dicitur.

Quantũ ad ivgesimũ. s. de roboze ꝛ ꝺfirmatiõe iterdicti. Sciẽdũ ꝙ maiores debẽt snias interdicti a minoribꝰ latas facere inuiolabiliter obꝛuari vsq̃ ad satisfactionẽ ꝺdignã: ꝛ nõ debẽt eas absq̃z latoꝛ ꝺscia relaxare: eꝛ de offi. ordi. Cũ ab eccliaz. Silr ỏ sen. ex. Romana. vbi dr ꝙ maiores nõ relaxẽt snias interdicti ab inferioribus latas ipis obmissis nihil aliõ obtineat ꝺsuetudo. In sũma nota. ꝙ cuz mandaꝛ alicui ꝙ tales ꝓ cẽsuraz ecclia sticam cõpellat vel ꝺpescat noie censure intelligiꝛ excõicatio suspẽsio ꝛ interdictũ. eꝛ de vbo. signifi. Querẽti. Itẽ nullus põt ptẽdere ꝺsuetudinẽ vt liceat eis pulsatis cãpanis aptis ianuis alta voce tpe gnãlis interdicti celebrare. eꝛ de ꝺsuetudine. Cũ inter nos. Itẽ actio iterdicti violati publica siue popularе ẽ ꝛ quilibet admittiꝛ ad eã sic dicit Inno. sup. c. Cũ inter nos. eꝛ de ꝺsuetudie. Item sufficit ꝙ snia interdicti publice ꝓmulgeꝛ. vt nullũ excuset ignoꝛãtia: nec oz ꝙ singulorz⁹ aurib⁹ inculceꝛ vel ꝓ lr̃as inotescat. eꝛ de postula. Ad hoc. Itẽ cũ supponiꝛ terra alicui⁹ interdicto interptaꝛ ius oẽm terrã tpe late snie illi pp quẽ ferꝛ adherentẽ inuolui. Adheret aũt q iurisditioni sue subest: ꝛ adheret: q in crimine fouit eidẽ: sicut dicit Inno. sup illud cap⁹. Ad hoc. ¶ Itẽ ĩ sũma nõ. ꝙ cũ iterdiciꝛ locus nihil aliud ẽ dicere nisi interdicere hoies ibi habitãtes a sacris ibi accipiẽdis ꝛ clicos ibi celebrãtes: vel ꝙ meliꝰ vr̃: clici

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pḣibentur ibi celebrare ꝛ sacramenta ꝛferre: cum locus tanquã res inanimata nec sacramento ꝛ sit nec officioꝝ susceptibilis. Innocen. super capi. Tanta. de excess. prelatorum. etiam non solum clerici indigene: sed etiam alienigene in loco interdicto celebrare non debent: nisi sint priuilegiati. extra de priuileg. Oꝛ non nullis. ꝛ vt priuilegia. In alys autem locis possunt clerici celebrare. Innocen. super capi. Cum inter. extra de ꝛsuetudine. Oꝛ si sic dicatur interdicimus talem ecclesiam credmus irregularitatẽ icurrere qui ibi celebrant. Sed clerici vbique poterunt celebrare: ꝛ layci vbiq; audire nisi aliud fuerit additus Innocen. super capi. Tanta de excess. ꝑlatorũ. ¶ Item nota. ꝙ si ex celebratione priuilegiatorum oritur scandalũ: videlicet vt contemplary semel in anno aptis ianuis celebrãt: vel in mane eẽt factũ illud propter quod interdictus positum est non debent celebrare. Innocen. super cap. Oꝛ non nullis de priuileg. ¶ Quod si homines manentes in terra interdicta exeunt de illa nunquam possunt alibi audire diuina. ¶ Respondeo. si propter aliquos puniendos vel alium in eis veluti dom̃ vel familiam positum sit interdictum: etiam extra terram: non possunt audire officium. Si autem non deliquerunt: nec causaꝝ aliq; prestiterunt: quare terra interdiceretur: si terra: prouincia: vel villa pro alio delicto interdicta est: tunc secus est. In hoc casu non sunt persone interdicte: vel si sunt: adhuc tamen sunt interdicte ne ibi accipiant sacramenta vel audiant diuina. Et ideo bene audient diuina extra terram interdictam: imo ꝛ ibi audire possunt apud eos: qui tale habent priuilegiuꝝ ꝙ quoslibet nõ interdictos pñt admittere ad diuia officia ꝛ sacramenta tempore generalis interdicti. Ar. pro bis de pe. ꝛ re. Oꝛ i te: vbi dicit ꝙ pñt peregrinari ꝛ ĩ peregrinationibus plus ꝛsueruẽt boies intendere diuinis officys. Itẽ sufficit ꝙ nõ est a iure ꝓhibitũ ꝙ nõ possint aud re diuina qꝛ pene nõ sunt ertẽdẽde de pe. c. Pene. Itẽ vr̃ quibusdaꝝ ꝙ hoc habet locũ vbi interdicta terra: villa: vel ꝓuicia vl̃ eccl̃ia. Secus aũt si interdicat̃ aliquis spãliter vel interdicatur familia vel domus alicuius vl̃ populus alicuius ville: quia he persone intelliguntur interdicte: ꝛ ideo nusquã debent diuina officia audire nec sacramenta recipere. Ar. 17. q. 4. Si habes. extra de senten. excõi. Oꝛ in diebus Innocen. super. c. Ut priuilegia. extra de priuileg. Et hoc est expresse delaratum iure nouo. extra de senten. excõi. c. Si sententia lib. 6. Posset etiam sacerdos proprius cum talibus exire ad locum non interdictuꝝ: ꝛ eis ibi celebrare de licentia illius loci plebani nisi esset forte propter scandalum omittendum. Alius etiam q̃uis cum in loco non interdicto celebrat non debet tales excludere: nõ tñ potest eos ad se trabere cum non habeat eos subditos vel prebere ecclesiastica sacramenta: posset tamen facere prebere quibusdam de quibus certum esset: ꝙ propter eos nõ eẽt positum interdictum: gratiam in audiendis diuinis etiam sacramentis de licentia vtriusq; plebani conferendis eius videlicet cuius sunt subditi ꝛ eius in cuius ecclesia ista fierent. Argumen. extra de vsu pa. Ex tuarum. de parochys ꝛ alys paro. Ut dominicis. caueat tamen de scandalo. Itez introductio mulierum post partum non debet fieri a sacerdote. Item confessiones audiende non sunt nisi forte per modum consily: quia tria capitula de penis moriẽtiũ: videlicet vt illud extra de sponsalibus. Non est nobis. de pe. ꝛ re. Oꝛ in te. de senten. excõi. Respon. licet quidaꝝ vt Tancredus ꝛ aly velint ꝙ possint recipi penitentie sanorum quoꝝ opinio est confirmata iure nouo: vt dictum est supra. ¶ Quid si inter non excommunicatos vel non interdictos admissos ad officium priuilegiatorum sunt literati: non priuilegiati: nec interdicti siue clerici siue layci nunquid cum eis poterunt in suo officio dicere vel celebrare: Respondeo ꝙ non: quia cum virtus iterdicta hoc habeat ꝙ non interdicti in loco interdicto celebrare non possint perse: vt dictum est: non videmus qua ratione possint cum alys cantare vel legere in suo officio: quia nec sacerdos celebrare nec dyaconus etiam legere ꝛ audire: qz etiam sine eis possunt in ecclesia orare. Aly dicun contra ꝛ hoc habet locum in his priuilegiatis qui habent priuilegium: ꝙ in terris interdictis celebrent. Secus autem videtur in templarys ꝛ hospitalarys qui priuilegiati sunt nõ tantum vt ipsi celebrent sed indiffinite ꝛ personaliter eis concessum est: vt semel in aduentu eoꝝ celebrent diuina: non per eos tantum sed per quoscunq;: ꝛ tunc omnes recipi possunt nisi sint excommunicati vel iterdicti vt dictũ est. Innocen. super capitulum. Ut priuilegia. extra de priuileg. Layci enim qui habent priuilegium ꝙ tempore interdicti possint audire diuina non gaudebunt illo si causam dederunt interdicto vel aliquid fraudis ingesserint. Priuilegium autem predictum est reuocatum per decretalem Alma. Item si propter aliquoꝝ instantiam positum est interdictuꝝ: illi cum alys licet ꝑ ipsis positum nõ sit illud obseruare debent ne de aliorum fletu ipsi ridere videantur. extra de priuileg. Petistis. ¶ Itẽ si interdicitur terra alicuius: ꝛ ipse post latam sententiam emit terrã non interdictam ĩla non sortitur conditionem terre interdicte: nisi lator sententie voluerit intendere tam de terra quam habuit q̃ de terra quam habiturus esset. Sed si vẽdat terram suam interdictam quanuis transeat dominiũ: inheret tamen onus sententie loco vel loci populo: donec relaxetur. Argumẽ. Ad hoc. extra de postu. ad hoc. ¶ Ad argumentum in oppositum patet solutio ex dictis.

¶ Quando he claues dantur: ꝛ quibus.

Distinctio. XIX. 1

Postquam ostensum est: que sint claues apostolice: ꝛ quis earum vsus: superest inuestigare quando iste claues dentur: ꝛ quibus: Dãtur he claues per ministeriũ episcopi alicui in promotionem sacerdotij. Cum enĩ recipit ordinem sacerdotalem: simul ꝛ has claues recipit. Sed non videtur ꝙ omnes vel soli sacerdotes has claues habeant: quia plerique ante sacram ordinationem scientiam discernẽdi habent. Plures post consecrationem ea carent. Sane dici potest: ꝙ alteram clauium istarum: idest scientiam discernendi non habẽt omnes sacerdotes: vnde dolendum est atque lugẽdum. Multi enim licet indiscreti atq; sciẽtie: q̃ eminere debent exortes. sacerdotij gradum recipere presumũt: vita ꝛ scia eo idigni: qz nec añ sacerdotium nec post sciam habẽt discernẽdi q̃ ligandi sint vel soluendi. Ideoq; illam clauem in consecratione non recipiunt: quia semper scientia carent. Qui vero ante sacerdotium scientia discernendi prediti sunt: licet habeant discretionem: non tamen in eis est clauis: qz non va-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

lent ea claudere vel aperire. Ideoq; cuz monetur in sacerdotem: clauem discretionis recte dicitur accipere: quia ꝛ ante habita discretio augetur: ꝛ fit in eo clauis: vt ea iam valeat vti ad claudendum vel aperiendum.

¶ Si alteram clauem omnes habeant. s. potentiam ligandi ꝛ soluendi. b

c Unq; iam cõstet nõ omnes sacerdotes illas duas claues habere: quia sciẽtia discernendi plerique carẽt. de altera idest potentia ligandi ꝛ soluendi queritur: vtrũ oẽs sacerdotes eam habeant? Quidam enim hanc potestatem putant illis solis esse concessam: q doctrinam simul ac vitam apostoloꝛuz seruãt. Illas enim claues promisit dominus Petro ꝛ imitatoribus eius tm̃: vt aiunt. Q ui etiaz auctoritatibus vtuntur in munimentum sue opinionis. Hoc enim dicunt Augu. sensisse vbi superius ait. Remissionem peccatoꝛum: vel per seipsum facit deus vel per columbe membꝛa. Dicit etiam idẽ peccata dimitti vel teneri a sanctis. Idem super exodum vbi de lamina aurea legitur. Erat autem lamina aurea semper i frõte sacerdotis. Hec inquit significat fiduciam bone vite: quam qui vere perfecteq; non significatione sed veritate sacerdos habet: solus potest auferre peccata. Item Grego. Illi soli habent in hac carne positi potestatem ligandi ꝛ soluendi: sicut sancti apostoli: qui illoꝛuz exempla simul cum doctrina tenẽt. Item ex dictis oꝛige. Hec ptãs soli Petro concessa est ꝛ imitatoꝛibus Petri. Nam quicũq; vestigia Petri imitantur: habent recte ligandi ꝛ soluendi potestatem. His alijsq; testimonijs ũnitunt qui asserũt potestatem ligandi ꝛ soluendi illis solis concessam sacerdotibus: qui vita ꝛ doctrina pollent sicut apostoli.

¶ Aliozum sententia verioꝛ. c

a Lijs autem videtur quod ꝛ mihi placere fateoꝛ: cunctis sacerdotibus hãc clauem dari. s. ligandi ꝛ soluendi: sed non eam recte ac digne habent: nisi qui vitam ꝛ doctrinam apostolicam seruant. Nec premisse auctoꝛitates malos sacerdotes hanc potestatem negãt habere: sed illos solos digne ac recte hac potestate vti significant: qui prediti sunt vita ꝛ doctrina apostolica: quia soli ipsoꝛum apostoloꝛum imitatoꝛes digne recteque possunt ligare ꝛ soluere. Et per dominum tm̃: vel per sanctos in quibus habitat spiritussanctus digne ꝛ recte fit remissio vel retentio peccatoꝛum. Fit tamen ꝛ per illos qui sancti non sunt: sed non digne vel recte. Dat enim deus benedictionez digne poscenti etiam per indignum ministruz. Q2 vero hanc potestatem habeant omnes sacerdotes Hyero. testatur super illum locuz euãgelij: vbi dominus dicit Petro. Tibi dabo claues regni celoꝛum ꝛ c̃. Habent inquit eandem iudiciariam potestatem alij apostoli. Habet ꝛ omnis ecclesia in episcopis ꝛ pꝛesbyteris. Sz ideo Petrus eaz specialiter accepit: vt omnes intelligant: q; quicunq; ab vnitate fidei ꝛ societate ecclesie se separauerit: nec a peccatis solui nec celum potest ingredi. Itez q; sacerdos etiã si malus sit gratiam tamen transfundit pro sue dignitatis officio Augu. ostendit dicens. Dictum est a domino in numeris ad Moysen ꝛ Aaron sacerdotes. Vos ponite nomen meuz super filios israel. Ego dominus benedicã eos vt gratiam traditio per ministeriũ ordinati trãsfundat hominibus: nec voluntas sacerdotum obesse vel prodesse possit: sed meritum benedictionem poscentis. Quanta autem sit dignitas sacerdotalis officij ꝛ ordinis hinc aduertam9. Dictum est de nequissimo Caypha inter cetera. Hoc autem a semetipso non dixit: sed cum esset põtifex anni illius prophetauit: per quod ostenditur spiritum gratiarum non personam sequi digni vel indigni: sed ordinez traditionis: vt quãuis aliquis boni meriti sit: non tamẽ possit benedicere nisi fuerit ordinat9. vt officij mysterium exhibeat: dei autem est effectuz tribuere benedictionis: Hinc euidenter ostẽditur ordo non pꝛiuari potestate tribuendi gratiam ob ministri indignitatem. Huic tamen Augu. sententie videtur obuiare quod ait Esicius. Sacerdotes inquit nõ pꝛopꝛia virtute benedicũt: sed quia figuram Chꝛisti gerunt: ꝛ pꝛopter eũ qui in ipsis est plenitudinem benedictionis tribuunt. nec solum is qui sacerdotiuz sortitus ẽ: sed quicunq; Chꝛistum i seipso habet ꝛ eius figuram gerit: per conuersionem bonam: sicut Moyses: idoneus est vt benedictionẽ pꝛestet. Ecce hic habes q; non solum sacerdos sed ois in quo Chꝛistus habitat benedictionẽ pꝛestat. Sed alia est benedictio que solis sacerdotibus congruit. Alia que ab omnibus bonis communiter exhibetur. Denique illi sacerdotes in quibus Chꝛistus habitat benedictionis plenitudinem tribuere dicuntur: non quia soli illi transfundant gratiam: sed q2 illi soli licite ꝛ digne idagũt. nec subditos mala vita sacerdotis ledit: si

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

bona faciunt que ille dicit. Ait Grego. Multi dum plus vitam sacerdotum q̄z suaz discutiūt in erroris foueam dilabuntur: animis ꝑsideran tes. q̄ non eos vita sacerdotuz lederet: si humi liter bonis sacerdotum ammonitionibus aurē accomodarent.

¶ De hoc quod scriptum est in Malachia: ma ledicam benedictionibns vestris. d

Remisse vero sententie qua dicitur etiā p per mali sacerdotis ministerium transfundi gratiam benedictionis: videt obuiare quod dominus per Malachiam prophetam malis sacerdotibus comminatur. Maledicam benedictionibus vestris. Et alibi. De his qui viuificant animas que non viuunt: t mortificant animas que non moriuntur. Si enim maledicit dominus benedictionibus eorum: t si anime quas viuificāt nó viuunt: quó per cos gratia benedictiōis trāsfundit? Sed illud capitulū: maledicam tc̄. quidam referunt ad hereticos: qui ab ecclesia precisi sunt: t ad excōicatos: quoz benedictiones fiunt maledictiones: his qui eorum sequuntur errores. Illud vero alterū. s. viuificāt tc̄. super omnes illos sacerdotes exponūt: qui absq̄z claue scientie t forma bone vite presumūt ligare vl̄ soluere. Sed nullus officio sacerdotis vti deber: nisi immunis sit ab illis: que in alijs iudicat: alioquin seipsum condemnat.

¶ Qualis debet esse iudex ecclesiasticus. e

Valem aūt oporteat esse qui aliorum iudex constituit Aug. describit ita dicēs.

q Sacerdos cui ois offert̄ petōr: āte quē statuit̄ ois langor: in nullo eoz̄ sit iudicandus: que in alio iudicare est ꝓmpt⁹. Judicās. n. aliū qui est iudicādus cōdēnat seipm. Cognoscat ꝙ se t purget i se quod alios videt sibi offerre. caueat vt a se ꝓiecerit quicqd in alio dānosum reperit. Animaduertat: q̄ q sine peccato est: primus in illā lapidē mittat. Jō. n. liberauit peccatricē: q: nō erat qui iuste ꝓijcerz lapidē. Quó lapidaret qui se lapidādūz cognosceret? Nullus enim erat sine peccato: in quo intelligit̄ omnes fuisse reos. Mā venialia remittebant̄ p cerimonia. Si qd̄ ergo in eis peccatuz erat: criminale erat. In hoc ergo potētissimum est crimen sacerdotū t detestabile: qui non prius se iudicāt: t alios alligant. Caueat spūalis iudex sicut nō cōmisit crimen nequitie: ita non careat munere scientie. Oporteat vt sciat cognoscere quicqd dz iudicare. Judiciaria. n. potestas hoc postulat vt qd̄ debet iudicare discernat. Diligēs ergo inuestigator sapiēter interroget a peccatore quod forsitan ignorat: vel verecūdia velit occultare. Cognito vero crimine: varietates eius non dubitet īuestigare: t locum t tēpus t cetera que supradiximus: quib⁹ cognitis assit benivolus: paratus erigere t secū onus portare: t habeat dulcedinem in affectione: discretionem in varietate. Doceat perseuerantiam. Caueat ne corruat: ne iuste perdat iudiciariam potestatem. Etsi enim penitētia possit ei acqrere gratiam: non tamē mox restituat i ptātē primā. Et si Petrus post lapsum restituturus fuerit t scpe lapsis sacerdotib⁹ reddita sit dignitatis potestas: nó tamē est necesse vt oibus concedatur quasi ex auctoritate. Inuenit̄ auctoritas que cōcedit t quasi imperat. Inuenit̄ auctoritas alia que non concedit: sed vetat que scripture nó repugnāt sed concordāt. Cum. n. tot sūt qui labūtur. vt pristinaz dignitatē ex auctoritate defendant: t quasi vsum peccādi sibi faciāt: reciendа est spes ista. Si vero locus est vbi ista non concurrant restitui possunt qui peccant. Ex his satis perpēditur qualis debeat cē sacerdos qui alios ligat t soluit: discret⁹. s. t iust⁹: alioquin mortificat sepe animas q̄ non moriuntur. t viuificat que non viuunt: t ita incidit in maledictionis iudicium. Illud autem Malachie .s. maledicam benedictionibus vestris: siue super hereticos tantuz t excommunicatos: siue super omnes sacerdotes: qui vita t scientia carentes benedicere presumunt: dictum accipiatur: sic intelligi potest: maledicam benedictionibus vestris: idest bis que in eis benedictionibus possidetis: quia faciam ea cedere vobis in maledictionem: non in benedictionem: quia t si benedicunt sanctis: non hoc faciunt ex vero corde: t ideo eorum benedictio eis vertitur in maledictionem. Vel maledicam benedictionibus vestris: idest quod a vobis benedicitur: a me erit maledictūm: quia benedicunt inique agentibus: adulanturq̄z peccantibus: dummodo diuites sint.

Questio. I.

Circa decimamnonā distinctionem queruntur quattuor. Primo vtrum claues sint in ecclesia. 2° quantum ad ministros vtruz quilibz possit absoluere quēlibet a quolibet t vbilibet. 3° d correctione fraterna vtrum cadat sub precepto. 4° de denūciatione vtrum debeat eam precedere secreta admonitio.

Primo ergo queritur de clauibus vtrum sint in ecclesia: t vī q̄ non: q: qd̄ a xpo retētū é nō é alij ꝓcessū. Sz xps claues retinuit ꝑm Apoc. Qui hz clauē dauid: q apit t nemo claudit. q̄ tc̄. ¶ Cōtra.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dabo tibi claues regni celoꝝ. ¶ Rº. circa hanc qõnẽ tria sunt videnda. ꝓmo de clauib⁹. 2º de effectu eorũ quo ad culpam. 3º quo ad penam.

ꝑ⁹ disti. **Quãtũ** ad ꝑmũ sũt tres distinctiões. ꝓma. qꝫ ẽ clauis auctorit⁹ z excellẽtie z mistery: qz cũ clauis regni celoꝝ sit prãs apiẽdi celũ de⁹ g solus põt ꝓncipaliꝝ pctã remittere gbus celũ claudit: z gratiã infundere q̃ aperit: bz clauẽ auctoritatis. 2º. xps ꝝm qꝫ homo g merito passionis aperuit tollẽs impedimẽtũ nature qõ nullus pur⁹ hõ tollere potuit: habet clauẽ excellẽtie: sed sacerdotes qui dispẽsatiue agunt ad ãmotionẽ obstaculi siue necitatis. i. peccati z aptionẽ. i. collationẽ gre bñt clauẽ ministery. Quelibet ãr dr̃ clauis regni celoꝝ nõ inferoꝝ: qz a fine denoiat res. Qz g̃ ista clauis est finaliꝝ ad apiẽdũ celũ: bz ad claudẽdũ ifernũ prius; nõ pl̃s dr̃ celi q̃z inferni. Alia cã ẽ: qz a digniori denominat res sicut Aug. libꝝ suũ de ciui. dei vocauit: lz agat õ

2ª disti. ciuitate dyaboli tãq̃z a digniori. ¶ Scõa distictio est. qꝫ ẽ clauis iurisdictiõis z clauis ordis. Sicut. n. erant scã: z sancta sctoꝝ: nec erat ingressus ĩ scã sctoꝝ nisi ꝑ scã: qz nõ erat aliqõ ostiũ retro: z ꝑ dñs clauis sctorũz mediata erat: z clauis sci scoꝝ imediata: sic nõ ẽ ingressus ĩ celũ nisi ꝑ eccliaz militãtẽ: ex quã nõ ẽ salus: sicut nec ex archã Noe: õ sum. trini. c. i. ꝯ. Una. Per excõicatiõnẽ aũt hõ fit ex eccliaz militantẽ: z per absolõnẽ intra. Uñ clauis iurisdictiõis a qua hec ꝓcedũt ẽ clauis regni celoꝝ mediate ñ imediate. Uñ forte iste one claues ordis z iurisditiõis differũt realiꝝ: qz lz clauis iurisdictiõis nõ sit aligd reale: tñ clauis ordis est aligd reale z idelebile: z clauẽ ordis bz ois sacerdos z epꝰ siue bẽat subditũ siue nõ. Si aũt nõ bz subditũ: tc̃ ẽ clauis ordis sine claue iurisdictiõis: qz relatiue dr̃ dñs ad ꝟuum. Uñ nõ ẽ ptãs iurisditiõis nisi sit obediẽtia subiectionis z eꝰ. Nõ sacerdos curat⁹ ꝛfirmat⁹ in epm z officialiꝝ bñt clauẽ iurisdictionis: z nullã ordis. ¶ Tertia distictio ẽ. qꝫ clauis ordis est duplex. s. scictie z potẽtie: qz q̃uis ĩ nãlib⁹ distinguat potẽtia directiua z factiua z executiua: sicut sensus vel rõ z vis motia vel executia: tñ in artificialib⁹ ars q̃ est directiua dr̃ eẽ factiua z executiua. Uñ ars vocat potẽtia cõcliõ metaphysice. Et ita ẽ vn⁹ character sacerdotalis q ẽ potẽtia discernẽdi: z potẽtia ligãdi z soluẽdi vna potentia per eẽntiã: bz duplex vel triplex ꝑ efficaciã. Qõ pz ꝑ aliud file: qz lz ĩ cõmissiõib⁹ z spũalib⁹ ordinationib⁹ aliquando ad vnũ ptineat cognitio: ad aliũ ꝓnũciatio z executio: sic cõmittũtur cãe ad examinãdũ retẽta diffinitiua: z ĩ accusatiõe epoꝝ retinet ꝑꝑ depositiõez: tñ iurẽ cõi eiusdẽ potestatis ordinarie ẽ discernere z iudicare: iõ ꝛc̃. Et iõ sic̃ ĩ corporalib⁹ ẽ q habet iuris pitiã z nõ iudicãdi ptãtẽ: z hoc nõ est pctũ: z eꝰ: q bẽt iudicandi ptãtẽ bz nõ pitiã: z hic cũ suo demerito: qz suscepit id ad qõ idone⁹ nõ fuit: sic z hic. Dis sacerdos bẽt clauẽ scie sicut z potẽtie. i. aũcitatem discernẽdi sicut ptãtẽ ligãdi z soluẽdi: lz multi nõ bẽant sciẽtiam debitã. Et eꝰ multi nõ sacerdotes bñt sciam q non bẽnt auctoritatẽ vel ptãtẽ discernẽdi. Scõi qdez sine pctõ bz primi cũ pctõ suo si ꝓcurarũt: alꝫ si inuiti excusati sunt. si impedimẽtũ ꝓposuerũt nec sũt auditi. Mun⁹. n. iudicãdi neciuz ẽ z põt hõ ꝯpelli ad offiñ iudicãdi z ad ꝓlationem: z tũc nõ peccat sicut in religionib⁹ fieri ꝯsueuit. Et qõ dic̃ Grego. qꝫ si indign⁹ ẽ nõ dz obedire: z dignus vir dz obedire: intelligẽdũ ẽ de illo q bẽt defectũ q ẽ iuris vt irregularitas: z tũc nõ dz obedire nisi ab eo ꝑ dispẽsationẽ amoueatur. Alꝫ tenet obedire. Aliqn qlibet bon⁹ q reputat se indignũ refugeret: z sic soli indigni ꝓmouerent̃. Qui g̃ non coactus spõte accipit ptãtẽ nõ bñs sufficiẽtez sciaz peccat: sed inuit⁹ z coact⁹ nõ accipit bz suscipit nõ peccat. Uñ sine pctõ ab insscio bẽri vel suscipi põt: bz accipi non potest.

Quantũ ad z^m. s. de effectu clauiũ quo ad remissionẽ culpe ẽ sciẽdũ. ꝓmo. qꝫ macula anime nihil est aliõ q̃z priuatio gre: z remissio quo ad maculã nõ est nisi restitutio gre per priam. Sicut macula lune ẽ priuatio lucis z pulcrificatio ẽ eius lluminatio. Et hec eadẽ ẽ remissio quo ad culpã q̃ culpa est defectus qdã volũtari⁹: bz ois priuatio gre ẽ defectus qdem volũtarius sine voluntate persone. vt in mortali actuali. sine volũtate nature vt ĩ originali: iõ ꝛc̃. ¶ zº ẽ sciẽdũ qꝫ cuicũq̃z remittit culpa mortalis remittit pena eternalis: qz cui hõ remittit offensam recipiẽs ad amicitiã remittit mortẽ: qz nullus vult mortem amici: bz nõ oz qꝫ oẽ aliud remittat. Si g̃ de⁹ culpã remittit: remittit z penã eternã. ¶ 3º ẽ notãdũ quõ claues exrẽdant se ad remissionẽ culpe: z qdẽ sicut ois actꝰ virtuosus disponit ad ꝟtutẽ si absit vel auget si adsit: sic z hic omne sacr̃m agit vel auget qõ signat: de sacra vnc. c. i. Uñ cũ absolutio significet remissionẽ culpe q̃z ro exꝑssius põt ad eã disponit si nõ adest vt in attrito: vel si adest disponit ad ei⁹ augumentũ. i. gratie z remissionis pene.

Quantum ad 3^m: quãtũ ad remissionẽ pene quõ se extẽdat est sciẽdũ. primo qꝫ de⁹ remittẽdo culpã de⁹ ꝛmutat penã eternã ĩ tpalẽ: z iõ vis clauiũ nõ aliꝝ valet ad remissionẽ pene eterne q̃z disponẽdo ad remissionẽ culpe. ¶ zº qꝫ valet ad remissionẽ pene tpalis bz maiorẽ z minorẽ ꝯritionẽ ꝯfitẽtis z erubescentiã z hꝫ: qz actꝰ actiuoꝝ sunt ĩ patiẽte z bñ disposito. Põt tñ eẽ tã frequens ꝯfessio qꝫ vis clauiũ deleret oẽm penã debitã: z tũc nõ fieret nisi augmẽtũ gre: sicut q̃ ꝑ multos actus tẽperãtie remittit⁹ actꝰ ĩtẽperantie si ꝓpus inerat tãdẽ ex toto corrumpit̃. Ex tũc aũt illi boni actꝰ licet nõ possint minuere id qõ totaliter ẽ corruptũ: possunt tñ augumẽtare habitũ tẽperãtie z faciũt: z sic ẽ hic. ¶ 3º notãdũ qꝫ vis clauiũ ñ solum est ad remissionẽ culpe z pene vt dictũ ẽ sed ẽ ẽt ad ligandũ ad penã tẽporalẽ: qõ fit ꝟm q̃titatẽ culpe z doloꝛẽ z huiusmodi ꝛc̃. nõ tñ ẽ arbiter ad libitũ: sed ꝟm rõnem rectam ꝛc̃. ¶ Ad argumentũ est dicendũ qꝫ clauis excellentie a xpo retẽta nlliꝝ ẽ ꝯcessa: bz clauis misteriꝝ sic. Qõ. II

Secundo queriꝝ de ministris habẽtibus claues vtr̃ quilibet possit absoluere quẽlibet a quolibet z vbi libet. Et videtur qꝫ sic: qz cuilibet sacerdoti dr̃. Quoꝝ remiseritis peccata remittuntur eis ꝛc̃. ¶ Cõtra de pe. Dis. sine licentia proꝓꝛy sacerdotis alien⁹ non valet eum absoluere nec ligare. ¶ Rº. hic sũt tria videnda. ꝓmo de habentibus claues. 2º de vsu. 3º de extensione.

ꝑ⁹ **Quãtum** ad ꝓmũ sunt tres conclusiões. ¶ ꝓma. Qz sacerdotes ve. te. nõ habuerunt claues regni celoꝝ: qz clauis ista ẽ ptãs per quã iudex ecclasticus dignos recipe z indignos excludere dz a regno. bz tũc nullus sacerdos quõcũq̃z poterat aperire celũ nec introducere. g̃ nec clauẽ habere: bz sic eoꝝ sacra erãt figura celestiuz: sic z eoꝝ ptãs figura veraꝝ clauiũ. ¶ Scõa ꝯclo ẽ. Qz in no. te. soli sacerdotes bñt claues regni celoꝝ ꝓꝓrie dictas que sunt ad aperiẽdũ celũ imediate: lz dispositiue z dicuntur claues ordinis. Sed claues iurisdictionis q̃ imediate ad illud disponũt põt habere nõ sacerdos. ꝓstiari⁹ autẽ habet claues tẽpli materialis: non aũt nõ manufacti in celis. Dãc aũt ꝯclusionẽ qdã ꝓbãt sic: qz si eẽnt iste claues i alys a sacerdotib⁹ hoc eẽt ꝓpter meritũ vite ex quo caret sacerdotali ꝯsecratiõe. Sed acquireretur pp meritũz vite perderent̃ ꝓpter demeritũ: z ita frequẽter vnus z idẽ quãdoq̃z haberet claues quãdoq̃z nõ haberet z incertũ esset: de quocũq̃z an haberet: cũ nulli possit constare de merito alicuius. nec etiã de merito ꝓꝓrio. Jsta sunt icõuenientia: ideo ꝛc̃. Sed ista rõ parum valet: qz ita incertũ ẽ qs habet characterẽ sacerdotalẽ cuz nesciat̃ ad ordinãs fuerit epꝰ: an habuit intẽtionẽ dandi: z iste recipiẽdi z hꝫ. ¶ Tertia

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

conclusio est. qꝫ soli clerici habent claues iurisdictiõis. magnus. n. rex ⁊ iparator ⁊ huiusmõi: sz ptãtes illoꝝ nec mediate nec imediate apiunt regnũ celoꝝ: siue sit eccl'a bonoruz siue iustoꝝ. Nec abbatisse quecũqꝫ habẽt has claues: quas nec beate virgini xps commisit. de pe. c. Noua. Nec eps alicui nisi clerico nec etiã religioso ꝓuerso põt has cõmittere: qz nõ põt ritũ vniuersalis eccl'e imutare. Uñ erravit pr̃ior q̃ ꝓmisit ꝓuerso absoluere sociũ clericũ a minori excõicatione: sed nouitio dũ tñ hẽat coronã clericalẽ ꝓferre potuit. Errãt ẽt epi qui bigamos faciũt officiales: qz nõ possũt cũ sint denudati oi statu clericali etiã si miores ordines hẽant: qz lz nõ possunt denudari quo ad characterẽ tñ possunt quo ad id qõ ẽ de iure positiuo. Papa aũt qui ẽ super totũ ius ⁊ totã eccl'am posset clauẽ iurisdictiõis ⁊ layco ⁊ femine cõmittere cuꝫis nõ deceat. Quidã aũt ꝑbant qꝫ clauis iurisdictionis mulieri nõ põt ꝓpetere: qz disponit ⁊ preparat ad clauẽ ordinis ⁊ sacerdotꝫ cuꝫ^m est ex nã sacr̃i. ⁊ iõ mulieri q̃ sacerdos nõ põt esse: ꝓpetere non põt: iõ ⁊c. Sed si ista ratio probat decentiã bene quidẽ cuꝫus in nãlibus alicui ꝓuenit disponere ad aliquã formã qõ tñ nõ põt attingere ad ꝓducendũ illã: vt pz de aia rõnali: ⁊ silr̃ in artificialib⁹: tñ si de ptãte absoluta sit sermo: vr̃ qꝫ sicut layco põt cõmittere papa qꝫ excõicet sic muleri: ⁊ dare sibi coronã qõ tñ inferior papa nõ posset: qz qõ ẽ mere de iure positiuo institutũ quo ad eẽntiã subiacet actori iuris positiui quo ad mãz mutandã ⁊ de nouo faciẽdã: vñ sicut de⁹ sacramentum ꝓtra originale qõ solis viris ꝓpetebat mutauit in sacr̃m cõe viris ⁊ mulierib⁹: sic posset ipe facere qꝫ sacr̃z ordinis eẽt cõe viris ⁊ mulieribus. Cũ ergo tonsura clicalis sit ex institutiõe eccl'e nõ sacr̃m. Papa qui ẽ supꝫ totum ius posset mulierẽ facere capacẽ: ita faciliter sicut de illegittio facere legittimũ: ⁊ sꝫimiliter dare sibi ptãtẽ excõicãdi: sed hoc inferior nõ posset. s. tollere legem superioris.

Quãtum ad z^m. s. de vsu sũt tres ꝓclusiones. ¶ Prima. qꝫ nullus nõ sacerdos cuꝫtũcũqꝫ bonus põt habere vsum clauiũ ordinis: nec non iudex vsũ clauũ iurisdictiõis: qz cuꝫtũcũqꝫ hõ esset bon⁹ ⁊ hẽret oĩa alia mẽbra bona: si tñ careret potẽtia visiua: nõ posset hr̃e vsuz vl' actũ videndi vel oculi. Ita carẽs characterе sacerdotali q est clauis ordinis vel ptãte iudiciaria que est clauis iurisdictionis: nõ põt habere vsum haꝝ clauiũ cuꝫtũcunqꝫ in alys sit scũs ⁊ excellẽs. ¶ Scõa ꝓ ẽ. qꝫ habẽs has claues cuꝫtũcũqꝫ malus nisi sit ab eccl'ia p̃cisus: põt hr̃e vsum haꝝ clauiũ. Sicut malus sacerdos p̃t ꝓficere qõ ẽ ordis tm̃: ⁊ malus iudex excõicare qõ ẽ iurisdictiõis tm̃: ⁊ malus curatus põt soluere ⁊ ligare: qõ ẽ vtriusq̃. Quoꝝ rõ est: qz sicut hñs bonũ oculũ ⁊ hñs oẽm ꝓportionatũ nihil min⁹ videt per hoc qõ patitur in pede: sic hñs bonã potẽtiã operãdi ⁊ bonam mãm nihil peius opat̃ ꝑ hoc qõ hẽt malitiã i volũtate: sic ⁊ i proposito de potẽtia characteris ⁊ iurisdictiõis: q̃ habẽs ⁊ mãm debitã in nullo ipedit̃ ꝓp malitiam volũtatis. ¶ Tertia ꝓ ẽ. qꝫ precisus ab ecclesia nou hẽt vsum clauiũ iurisdictiõis ẽt si sit bon⁹ vt iniuste excõicat⁹: ⁊ multo magis hereticus. Usuz. n. clauiũ ordinis hñt eq̃liter oẽs q hñt characterẽ quẽ eccl'a nõ põt auferre: sz vsuz clauiuz iurisdictionis nõ hñt ab eccl'a precisi etiã iuste: qz sũt ab executione iurisdictiõis suspẽsi. Heretici vo sunt oio iurisdictiõe priuati: vñ quo ad ꝓmũ ꝓficere ⁊ ordinare p̃nt quod est pure ordis: quo ad z^m excõicare ⁊ absoluere nõ p̃nt qõ est pure iurisdictiõis. 3° vsum vtrarũqꝫ clauiũ sil'. i. absoluere in foro ꝓsciẽtie non possunt: qz deficiente altero principio essentiali non potest sequi effectus.

Quantum ad z^m. primo videndũ ẽ quid ante eccl'e ordinationẽ ⁊ diuisionem fieri poterat. 2° vtꝫ modo quilibet posset absoluere quẽlibet a quolibet. 3° vtꝫ qui põt absoluere aliquẽ ab aliquo possit hoc facere indifferenter in oi loco. ¶ Quantũ ad ꝑmũ est opinio quoꝝdã dicentiũ. prio qꝫ absolute loq̃ndo de sacro penitẽtie circũscribẽdo oẽm ordinationẽ eccl'e qlibet sacerdos põt quẽlibet absoluere: quoꝝ rõ prima ẽ: qz ꝓcurrentibus ad sacr̃m que sũt de necessitate sacr̃i ⁊ debita dispositiõe suscipiẽtis est sacr̃m ⁊ suscipiẽs recipit omnẽ effectuz sacr̃i. Sz circũscribẽdo a sacro pnie ordinationẽ eccl'e qlibet sacerdos est debitus mister ⁊ ꝓfessio pctõꝝ est debita materia. Forma aũt debita ẽ. Absoluo te ⁊c. Confitẽs aũt si sit penitẽs est sufficiẽter dispositus ad suscipiendũ tã sacramẽtũ cuꝫ rẽ sacr̃i: ergo. Et iõ his cõcurrentib⁹ nõ solum ẽ vex sacr̃m: sz etiaz suscipiẽs vere recipit oẽm effectũ sacr̃i. Maior pz: minor etiã clara ẽ cuꝫtũ ad mãm ⁊ formaz sacr̃i pnie: sed dubia ẽ cuꝫtũ ad ministꝝ ⁊ dispositionẽ recipiẽtis. Et cuꝫtũ ad hoc probat̃ sic: qz qꝫ nõ qlibet sacerdos sit debitus miniſter nec qlibet pctõr penitẽs sit sufficienter dispositus ad recipiẽdũ sacr̃m pnie ⁊ ei⁹ effectũ a quolibet sacerdote: nõ põt dici nisi qz pnia ẽ sacr̃z iudiciale: ⁊ iõ requirit qꝫ eius miniſter sit sacerdos iurisdictionẽ hñs: ⁊ qꝫ iudicandus sit ei subditus qõ nõ inuenit̃ in quolibet sacerdote respectu cuiuslibet peccatoris. ¶ Hoc non cogit: qz ⁊ si pnia sit sacr̃m iudiciale tñ est voluntariũ. vñ sacerdos q̃ est iudex in sacro pnie magis est arbitrari⁹ de volũtate partiuz assumpt⁹ cuꝫ hñs iurisdictionẽ de se supꝫ ptes eis inuitis: vel ab altero coꝝ inuito. Cũ. n. iudiciũ pnie agat̃ inter deuz ⁊ homines ꝓstat qꝫ ex pte dei sacerdos est iudex voluntarie assumpt⁹ q̃ sibi fecit sacerdotes mediatores ⁊ arbitros inter se ⁊ hoies. Idẽ est ex parte hoium: qz cuꝫtuncunqꝫ sacerdos sciret pctm̃ penitẽtis: nisi ipemet penitẽs volũtarie id exprimeret ⁊ exponeret se iudicio sacerdotis nõ posset sacerdos iudicial'r agere cũ eo q̃ ad foꝝ pnie. Ergo vbi peccator volũtarie se iurisdictiõi sacerdotis subycit assumens eũ quasi arbitꝝ quẽ de⁹ ꝑus assumpsit: ex hoc vr̃ qꝫ ille sit ver⁹ iudex ⁊ hõ ver⁹ subdit⁹ cuꝫtũ ptinet ad tale iudiciuz. Sz hoc põt facere quilibet pctõr respectu cuiuslibet sacerdotis circũscripta ordinatione eccl'e. q̃ tũc qlibet sacerdos est verus iudex ⁊ qlibet pctõr ꝓfitẽs vere penitẽs ẽ ei vere subdit⁹. ¶ Et ꝓfirmat̃ z° sic: qz p̃p nulli põt eẽ subdit⁹ nisi quaten⁹ volũtarie se ei subycit. Ex iure. n. diuio nulli subycitur: sz oĩb⁹ p̃est. Ex iure vo hũano nullo põt subyci: qz canonũ statuta papã nõ ligãt: sicut nec leges ĩperatorẽ: vt notat̃ ex de ꝓstitutiõib⁹. c. ꝑ ĩ glo. q̃ cũ subyciat se alteri in foro pnie neẽe ẽ qꝫ sufficiat subiectio q̃ fit ex mera volũtate. ¶ Item hoc idẽ pz ex alio sic: qz p̃p nõ põt se subycere iurisdictioni alteri⁹ quo ad foꝝ ꝓtentiosum: vñ nõ põt committere alicui qꝫ excõicet eũ nisi snie ei⁹ paruerit: qz talis iurisdictio inuolũtaria ẽ quo ad subditũ ⁊ ex alteri⁹ volũtate dependet. Et silr̃ eẽt in iurisdictõe fori pnie nisi eẽt mere volũtariũ. ¶ Itẽ si ex ordinatiõe diuina miſter sacr̃i est sacerdos hñs iurisdictionẽ: in casu extreme neẽitatis non posset qlibet sacerdos quẽlibz pctõrẽ absoluere: qz illa necessitas nõ mutat ministꝝ a deo institutũ. Uñ sicut i extrema neẽitate nullus põt sacr̃al'r absolui nisi a sacerdote: eo qꝫ sacerdos est miniſter istitut⁹ sacr̃i pnie: sic nullus posset absolui nisi a sacerdote hñte iurisdictionez si talis iurisdictio requireret̃ ad ministrũ ex institutiõe xpi. Tenet autẽ eccl'a qꝫ i casu neẽitatis qlibet sacerdos põt quẽlibz peccatorẽ de q̃libet pctõ absoluere: nec ẽt forte posset ꝓuiũ ordinare. ¶ Itẽ dato qꝫ miniſter pnie sit sacerdos hñs iurisdictionẽ idẽ segt̃: qz ꝓsuetudo dat iurisdictionẽ: sz tũc fuisset cõsuetudo qꝫ qlibz absolueret a q̃libz: iõ ⁊c. Sic q̃ qlibz sacerdos poterat absoluẽ quẽlibz volẽtẽ ei ꝓfiteri: sic̃ oliz iudices carciulary oĩ hoĩ se eis subyciẽti ius dicere poterant nõ aly. ¶ z°. isti dicũt qꝫ per ordinationẽ ecclesie congrue factum ẽ qꝫ nõ quilibet possit absoluere a quolibet: quoꝝ ratio est: qz nullus potest absolui ab vno peccato mortali:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dum actualiter cõmittit aliud. Sed peccator subyciens se
pro absolutiõe alicui sacerdoti sciẽter contra ordinationẽ
eccl'e actualiter peccat peccato inobediẽtie: g̃ nõ põt absol
ui ab alys pctis. Maior pz ex precedẽtib⁹: minor declara-
tur: qr eccl'a põt rõnabiliter statuere qꝫ nõ qlibet suscipiat
quodcũqꝫ sacr̃m a quocũqꝫ ministro sz a determinato: vt
patet de sacr̃o ordinis: qr nõ est licitũ quẽlibet ordinari a
quocũqꝫ epo. Et sil'r ẽ de sacr̃o pnie rõnabiliter institutuz.
qꝫ nõ quilibet absoluat̃ a quolibz: qr nõ quilibet sufficit ad
absoluẽdũ in foro aie. Ut igit̃ amoueat̃ incẽtiuũ delinquẽ
di quod preberet̃ si qlibet in pnie foro ꝑ volũtate sua pos
set in quolibet loco a quolibet sacerdote absolui: tolleret̃
.n. ex hoc multũ ꝺ erubescẽtia quã dz hr̃e peccator & mul-
tũ de cautella quã põt & dz adhibere ꝑlatus ꝺ recidiuũ cir
ca subditũ in varys casib⁹: ió rõnabiliter sic est ꝑ eccl'az or
dinatũ. ¶ Tertio istimet dicũt qꝫ eccl'a hoc faciẽdo nihil
mutat de eẽntialib⁹ in hoc sacr̃o. Qꝺ ꝓbant sic: qr ꝓhibere
ne quilibet recipiat sacr̃m a quolibet mĩstro nõ est muta-
re aliquid qꝺ sit eẽntiale sacr̃o: sz eccl'a in p̃dicto statuto ni
hil plus facit nisi ꝓhibere ne quilibz accedat ad quẽlibet
sacerdotẽ ꝑ absolutiõe: ergo nõ mutat aliqd qꝺ sit eẽntia
le sacr̃o nec materiã nec formã nec ministr̃: & qr his cõcur
rẽtib⁹ est ver̃ sacr̃m: pz qꝫ talis ꝺfessio est ver̃ sacr̃m: sicut
baptism⁹ & ordo sacer recept⁹ ꝺ ihibitionẽ eccl'e est ver̃ sa
cramẽtũ: cui⁹ signũ ẽ: qr si sacerdos reuelaret ea q̃ audiuit
in tali ꝺfessiõe puniret̃ nõ solũ vt reuelator secreti sz vt re
uelator ꝺfessionis. hoc tñ interest inter bap^m & ordinẽ cuz
recipiũtur ꝺ ihibitionẽ eccl'e & sacr̃m pnie: qr illa nõ sũt ite
randa q̃uis peccet mortal'r suscipiẽs si sit adultus. qr pec-
catũ suscipiẽtis nõ ĩpedit totalẽ effectũ baptismi & ordinis
sicut ĩpedit totalẽ effectũ absol'onis q̃ est solũ remissio pec
cati ꝓp qꝺ iterari debz. Et hec bñ stãt simul qꝫ aligs bene
recipiat sacr̃m & nõ rẽ sacr̃i ꝓp indispositionẽ suaz. Sic̃.n.
res sacr̃i qñqꝫ bẽtur sine sacr̃o actu suscepto. sic eꝰ verũ sa-
cramẽtũ põt actu recipi sine re sacr̃i. ¶ Sz hec opio q̃tuz
ad id qꝺ pmo dicit ẽ dubia: qr deus a ꝑncipio eccl'e ꝑfecit
Petrũ curatũ dicens. Pasce agnos meos &c. Et tibi dabo
claues &c. Uñ sicut mõ sine licẽtia curati cui cõmissa ẽ cu-
ra hui⁹ parochie vel dyoce. nõ lz alteri ꝺfiteri: sic nec tunc
postq̃ fuit nec̃ia ꝺfessio sine licentia Petri: ĩmo sicut mõ
cardinalib⁹ nõ licet ꝺfiteri sine licẽtia pape: sic nec tũc apo
stolis sine licẽtia Petri de iure cõi: lz libertas spũs non ha
beat legẽ. Et lz oẽs apl'i fuerint imedietate a xp̃o ordinati
sacerdotes in die cene qñ dixit eis hoc facite ĩ meã cõme-
morationẽ: tñ nõ in eꝓs nisi Petrũ cui solũ dcm̃ ẽ. Pasce
oues meas. Et de Paulo qdẽ q tuc nõ erat discipulus cer-
tum est. Beat⁹ ẽt Jacob⁹ pm⁹ ab alys ꝺsecrat⁹ ẽ hierosoly
morum eps. Et q̃uis oẽs apl'i eẽnt facti epi a xp̃o sicut ali-
qui dicũt: tñ ab eo Petr⁹ vocat⁹ ẽ cephas qꝺ ẽ caput. Uñ
in euãgelio primus apl'oꝝ dr & alys semp ꝑfer̃t: qr voluit
xp̃s hr̃e vnũ vicariũ & eccl'am vnũ caput vni⁹ capitis vica
riũ: a quo ceteri tenerẽt qcqd haberẽt. Sicut rex diuidẽs
regnũ vult scꝺogenitos a pmogenito tenere: ita ac si ab il
lo recepissent q̃uis oẽs eq̃ ĩmediate a rege accipiant por-
tiones. ¶ Ad p^m arg^m ipoꝝ ẽ dõm. qꝫ nisi pctõr vellet nul
lus eũ absoluere posset: sz nõ ꝺuertit̃ qꝫ sua volũtas suffi-
ciat in eo qꝺ suũ nõ est: vt in sequẽti articulo dicet̃. ¶ Ad
z^m dõm qꝫ p̃p ideo subycit se cui vult: qr cura illi⁹ nulli cõ
missa est determinate ad cui⁹ arbitriũ satisfacere hẽat: sic̃
cura oĩs xp̃iani ꝺmissa ẽ Petro ꝑ cui⁹ manũ oz trãsire ĩ re
gnũ sicut ꝑ manũ xp̃i q hũc vicariũ dereliqt. Uñ si Petr⁹
mortal'r peccasset tenebat̃ ꝺfiteri. Et qr nulli erat spãliter
obligat⁹: ideo de oĩb⁹ de quib⁹ xp̃s sibi ꝺmiserat ptãtẽ ab
soluẽdi libertatẽ hẽbat eligẽdi: & hz nũc successor ei⁹ q nul
li subest. & pari rõne ptãtẽ hz. Et ꝑ idez patet ad z^m. ¶ Ad
4^m de moriẽte dicet̃ in 20^a di. ¶ Ad. 5^m de ꝺsuetudine di-
cendũ est qꝫ ꝺsuetudo nõ ꝓiudicat iuri diuino. Uñ cũ ꝺ iu
re diuino eẽt qꝫ oĩs xp̃ian⁹ de pctõ Petro vel ei⁹ vicario
hẽat satisfacere: ꝺria ꝺsuetudo si fuit non valuit. Uñ & bñ
dicit̃ ꝺ pe. c. i. li. 6. Qr nullla ꝺsuetudie introduci põt: vt qs
sine licẽtia ꝓpry sacerdotl sibi valeat eligere ꝺfessorẽ: qr
si hoc eẽt respectu inferiorꝭ ꝓpry sacerdotis vel epi qꝺ ẽ
de iure positiuo: nõ tñ respectu pape qꝺ est de iure diuino.
Sed qr a ꝓncipio eccl'e nõ eligebant̃ nisi boni & spãliter a
xp̃o electi nõ erat periculũ. Et volũtas xp̃i erat & Petri q
nõ q̃rebãt nisi salutẽ aiaꝝ qꝫ oẽs boni q̃les sciebat esse il-
los q tũc erãt: ita possent absoluere sicut ipe. Nouerat .n.
Paulũ ita bñ vsuꝝ sicut se. Et ió volũtas Petri erat Pau
li ita bñ vsuꝝ sicut ipe. Et similiter alios bonos. Sz cito apparuit. qꝫ
sicut de electis a xp̃o vn⁹ fuit dyabolus: & de septẽ diaco-
nib⁹ vn⁹ fuit sathan: multo magis de sequẽtib⁹: ideo volu
erunt qꝫ nõ qlibet quẽlibz sz diuisiz. & diuiserunt Paulo &
Bernabe gentes & ipi in circũcisiõe. nõ sic aũt qꝫ Petrus
per hoc ꝑderet ptãtẽ q & postea trãsyt ad gentes nulla no
ua ptãte sibi data sz vsus ꝑma sibi refuata. vñ &c. ¶ Quã
tũ ad z^m. s. vtꝝ qlibet possit mõ absolui a quolibet ẽ scien-
dũ qꝫ vnusq̃sqꝫ ꝺ eo qꝺ suũ ẽ potest facere qꝺ vult: qr ĩ sua
quilibz est moderator & arbiter & nihil tã naturale ẽ q̃ꝫ vo
luntate dñi seruare volẽtis rẽ suã in aliũ trãsferre. Uñ qr
de ꝺtractib⁹ vel quasi boies nõ ꝺpellũtur litigare corã iu
dice nisi velint: sed pñt eligere arbitros vel inter se ꝺpone
re sicut volũt: quo facto ꝓtor ratũ hr̃e debebit: nec bz eos
ad rñdẽdũ corã se citare ꝓp hoc qꝺ de talib⁹ pñt se sbmit-
tere cuicũqꝫ iudici volũt bñti iurisdictiõem ĩ alios: vt Au
reliañ. ꝺsentire ĩ iudicẽ parisiẽsez ꝓgando iurisdictionẽ
illius in se ipos & tenebit snia q̃si a suo iudice ĩ subditos la
ta: vel ẽt in iudices cartularios q nullũ subditũ hẽbant ni
si volẽtes se eis submittere. Si aũt est aliqd de quo homo
teneat̃ velit nolit ipe vel accusator corã determinato iu-
dice rñdere: sicut de feudo vel delicto de quo inuitus ac
cusatus coram alio iudice remittit̃ ad iudicẽ loci delicti:
de talib⁹ nõ possunt actor & reus in extraneũ iudicẽ cõsen
tire nisi de licentia illi⁹ iudicis cui ĩ hoc subditi sunt. Et ꝓp
hoc clerici q spãli mõ subditi sunt iudicib⁹ suis nõ solum ĩ
delictis sicut ceteri: sz etiã in ꝺtractib⁹ nõ pñt renuntiare
priuilegio fori: nec pñt se alieno iudici sbmittere ꝓgãdo
ei⁹ iurisdictionẽ nisi de licẽtia epi cui subiecta sunt. Luz q̃
ex ordinatiõe xp̃i oĩs aĩa xp̃iana subdita sit Petro de illis
in qb⁹ ei subdita ẽ sine licẽtia ei⁹ alq se subdere nõ põt. Ex
quo aũt post passionẽ xp̃i hõ mortal'r peccauit & post bap^m
suũ tenet̃ ad arbitriũ Petri satisfacere cui dictũ ẽ si pecca
uerit in te frater tu⁹: vñ de pctõ mortali sine licẽtia & ordi
natiõe Petri nõ licuit alteri ꝺfiteri. Sil'r ligat⁹ maiori vl
minori excõicatiõe nõ põt seip̃m soluere. Est ãt cõissa Pe-
tro in oĩb⁹ qb⁹ indiget ab alio solui: q̃ in istis nõ potest se al
teri subdere: sed de pctõ veniali põt hõ per seip̃m sine Pe-
tro & quocũqꝫ sacerdote seip̃m soluere. Similiter de mor
tali de quo semel ẽ absolut⁹. Uñ nisi ordinatio eccl'e sit in
contrariũ quilibz sacerdos põt absoluere quẽlibet sibi vo
lentẽ ꝺfiteri a quolibet veniali & mortali de quo aliqñ est
absolutus: qr de his nulli hoi ẽ obligat⁹: Et ió de his põt se
submittere cuilibet cui vult nõ solũ curatis alys hñtibus
populũ sz ẽt simplicib⁹ sacerdotib⁹ nullũ subditũ alias ha
bentib⁹: nisi qꝫ si sunt religiosi sine assensu p̃lati nihil tale
debẽt agere. Sed si agerẽt nihilomin⁹ absoluti eẽnt: qr cõ
currerẽt eẽntialia sacr̃i. De mortali aũt nõdũ ꝺfesso de q̃
tenet̃ satisfacere Petro nõ video qꝫ sine ei⁹ licentia possit
se alteri subdere. Sicut hõ ꝺ frãcbo allodio põt se cui vlt
submittere: nõ aũt de feudo de quo iaz alteri homagium
fecit nisi de ei⁹ assensu vel saluo iure ei⁹. Uñ si hõ vellet
alieno sacerdoti confiteri cũ intẽtione nihilomin⁹ ꝺfitẽdi
proprio sacerdoti & satisfaciendi eius arbitrio: vr̃ qꝫ posset

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

alius:eũ absoluere:sicut dicit Raymũd⁹:q⁹ alien⁹ pōt ab soluere ponēdo:spē i ratibabitiōe ꝓpry sacerdotis. ¶ Et qō dñt illi ō cōtraria opione:q⁹ si qs alieno ꝯfiteret q⁹ eēt verū sacrm. ¶ Cōtra. qz a nō suo iudice lata snīa nō tenet z silr si a suo ō casib⁹ retētis:qz in tñ est nō suus.sz postq̄ ē absolutus a supiore a quocūq̄ vult ō illis absolui:pōt per rationem dictam.

Quantū ad tertiū est sciēdū:q⁹ iudex ecclīasticus in foro ꝯscie pōt absoluere vel ligare ex̄ terri p⁹ ꝯ torium suū tripliciter. Et fm hoc sūt tres ꝯclones. ¶ Pri ma.qñ cōfessor z ꝯfitēs vterq̄ ē ex̄. vt si ep̄us ex̄ dyocesi inueniat subditū volētē sibi cōfiteri:vel curatus extra parochiā parochianū:ibi pōt eū absoluere z ei pniaz iniū gere.qz ille act⁹ q nō ꝯcernit determinatū locū:sz idifferē ter oēm locū honestū:pōt equalr exerceri ex̄ territoriuz z intra. Propter hoc.n.arbiter pōt p̄cipere ptes adesse in oī loco honesto.qz nō bz locū certū: vbi ius dicēdo resideat more maiorū. Et ꝓpter hꝰ ea q̄ sūt volūtarie iurisditionis z cāe cognitionē nō desiderāt:pñt a ꝓcedēte iudice vbiq̄ agi. Sz soluere vl ligare i foro ꝯscie ē hꝰ:qz ꝑncipalr respi cit actū iteriorē in quo eēntialr ē pctm̄:q⁹ abstrahit a loco. vñ ꝓpter ꝯcupīam soli⁹ cordis i eccl'ia fcām est ꝯfitēduz: nō tēplū recōciliādū.igr z. ¶ P.cōstitutio q̄ ē clauis z fū damētū h⁹ māe dicit q⁹ qlibz ꝯfiteat ꝓpry sacerdoti. Si aūt eēt necesse cōfiteri i ꝓpry loco:sicut ꝓpry sacerdoti: nō dimisisset illō ponere.vñ lz curati plus ꝯsueuerit in ec clesia audire ꝯfessiōes q̄ ex̄.tñ extra z i domib⁹ z i itinere ambulādo audire pñt. Et si qdē de venialib⁹ aut mortali bus semel cōfessis ageret.qz hec credūt i partē volūtarie iurisditōis:eo q⁹ nō necesse ē ea cōfiteri:nō ē dubiū q⁹ vbi cūq̄ de his possum⁹ cōfiteri:sz ēt de mortalib⁹ semel i an no cōfitēdis idē iudiciū ē:qz nec de illis p̄ōt absolui qs nisi volēs.vñ hoc iudiciū nō reddit in inuitū. Et iō adhuc pōt exerceri ex̄.sicut ea q̄ sūt volūtarie iurisditiōis. Et q⁹ absolutio i foro pniali nō ita arteꝫ ad territoriū: sicut illa q̄ fit i foro exteriori:apparet:qz archiep̄s pōt visitās ō oī crimine p ꝓpriā ꝯfessiōes audire:nō aūt exteri⁹ crimina nisi notiora corrigere.de censi.c.vlti.§.notoria.li.6. Et silr pōt mittere q̄stores cū idulgētys:nō aūt officiales ꝓ iudicys faciēdis.de pe.c.i.de offi.ordi.c.i.li.6. Itē ea q̄ coactionem nō importāt pōt iudex facere ex̄ territoriū .de foro cōpe.c.i. li.6. Nā territoriū a terēdo :hꝰ aūt sūt hec. iō z. Sz sicut vbicūq̄ qs capiat ferā sua ē.pōt tñ a dño ꝓhiberi ne itret agrū suū:sic pōt qs vbicūq̄ suū subditū a pctō absoluere. sed pōt ꝓhiberi ne resideat i aliena eccl'ia ad hoc faciēdū si p hoc p̄eiudiciū pareꝫ:vt si vellet ibi solēnes pnias iniū gere. Propter qō ēt volēs facere ordines i aliena dyocesi accipit lniam ab illo.vñ curat⁹ alium curatū vel sacerdo tē nō habētem lniam a suo superiore posset ꝓhibere audi re ꝯfessiōes in sua ecclesia.nō sic aūt extra eccl'iam ēt itra parochiā. Nec silr si hāret ptātē a papa vel ep̄o ꝓpo cui sub z² ꝯ ditus locus est. ¶ z⁴ ꝯclo.q⁹ si absoluēs ē itra z absolven dus ex̄ p cōmissionē:vt si curat⁹ vel ep̄s det lniaz subdito ꝓficiscēti ꝯfitēdi extraneo:vel ep̄s det ptātem alicui i oēs sue dyocesis:z iste iueniat extra dyocesiz aliquē volētem ꝯfiteri pōt eū absoluere. Dēm.n.absolutionē quā aliqs p seipm pōt ipendere i foro ꝯscie iure ordīario pōt alteri cō mittere.vñ cū ibi possz p se ꝯfessionē audire:vt dicit ꝑma ꝯclo.p ꝯñs z p aliū. Unñ dicit ꝯstitutio. Si qs alieno sacer doti voluerit cōfiteri lniam petat a ꝓpry z. nec dicit i ꝓ pria parochia.vñ nō regrit:q⁹ ꝯfessio q̄ fit alieno sacerdo ti fiat in ꝓpria parochia. Pari.n.mō est qs ordinand⁹ ab solutēdus z iudicādus a suo.de paroch. Nullus. sz de lnīa ꝓpry dyocesani:pōt qs ordinari z iudicari i foro exteriori ab alieno i aliena dyocesi.ḡ z i foro iteriori.z sic vtit ꝯsue tudo:q̄ est optima legū iterpres. Nā pniarius epi in eccl'ia cathedrali exempta:z nos in locis nostris exēptis audim⁹ ꝯfessiōes aucte epi:cū in locis exēptis nō pōt ipe plus q̄z si ex̄ dyoce. ¶ Sz tūc ē dubiū de simplici sacerdote. Plus eni cōcedit illi in quo duo iura cōcurrūt:q̄z illi in quo vnū tm̄:sicut pz i adoptione aui materni z extranei. vñ curat⁹ in loco suo pōt audire ꝯfessionē extranei de lnīa supioris illius.qz persona est ei subdita rōne cōmittētis:z locus est sibi subditus rōne sui. Secus aūt videt i simplici sacerdo te cui nullus locus est subditus. Sed dico idē.qz si pretor sit is q⁹ alienā iurisditionē exeqtur:nō tamē ꝓ suo imperio agit. vñ nō rōne subiectōis loci hoc facit:sz solū rōne subie ctionis psone.sicut ꝯmittens ibi iure suo posset ibi audire. vbi tm̄ nihil pōt i locū:sed in psonā soluz. ¶ z³ ꝯclo est.eꝫ. z³ ꝯ q⁹ existens ex̄ territoriū pōt cōmittere audientiaz ꝯfessio nū intra. Exquo.n.pōt per se audire extra:vt dicit ꝑma cō clusio:z p aliū vt dicit scōa:pari rōne pōt cōmittere extra vt audiat intra.vñ cōstitutio dicit lniam petat z obtineat a ꝓpry sacerdote.nō dicit i propria parochia.vñ vbicūq̄ det lnīa ꝯfitēti vel auctoritas ꝯfessori nō refert. dū tamē itra audiat.qz ēt in his que sunt cōtentiose iurisditōis i fo ro exteriori ꝑconsul vel preses nōdū īgressus iure nouo vl egressus etiā iure antiquo:nō solū cū ꝓficisci cepit imo ēt cū abeē ceperit delegare pōt vt intra ꝓuinciā iudicet. Et silr curat⁹ extra parochiā z ep̄us extra dyoc.exīs pōt vel mittere vel cōstituere vicarium ad confessiōes audiēdas sicut officialez:etiā destinare ad causas audiēdas z termi nādas.ff.de offi.presul. Obseruari.§.vlti.l.se. de offi. eius cui mā.ē iur.de collatore.§.Prohibem⁹.col.9.sz auctas cō stitutionū nostrarū videt̄ initi iuri antiquo:de eo q⁹ dicit superiorē gerere vices prioris quousq̄ cōfirmat⁹ sit p̄sens i domo:si intelligat q⁹ prior nō possit alr ordiare quousq̄ itrauerit possessionē z. ¶ Sz iuxta scōam ꝯclonem ē no tandū:q⁹ fines mādati diligēter sunt seruandi. vñ si ep̄us det ptātez audiendi ꝯfessiones subditoꝝ p dyoc. vel i dyo cesi vel iafra dyoc.ex hoc ñ possunt audiri extra:qz essz ex cedere fines mādati:sed bñ possunt audiri itra i locis exē ptis:qz lz nō sint infra dyocesiz:quo ad subiectionē si sunt exempta a lege dyocesani z iurisditione eius.tm̄ sunt intra quo ad situationē. Sed si dicatur sic de dyoc.vel oi q⁹ sunt de dyoc̄.z.qz determinatio loci ad cōfitētes fit nō ad con fessiones:tunc p̄ñt vbiqz ¶ Ad argumentū i oppositum dicendum q⁹ intelligitur fm ordinationē petri:cui illud p̄ z p̄ncipaliter fuit commissum. Questio. III.

Tertio querit̄ de correctione fraterna vtrū cadat sub p̄cepto. Et vide tur q⁹ nō:qz meretrices tollerant̄ ab eccle sia q̄ tm̄ sūt i mortali. Et silr vsurary.ḡ omit tere correctionē fraternā nō ē mortale:cuz tota eccl'ia hoc faciat. ¶ Cōtra est:si pecca uerit in te frater tuus z. ¶ R⁰.p̄mo viden dum est quid est correctio fraterna. z⁰ an sit in precepto. 3⁰ qui sunt qui tenentur ad eam.

Quantū ad p̄mū ē diffinitio magistralis q⁹ fraterna correctio ē admonitio fratris de emēdatio ne delictorū ex̄ fraterna charitate. Dico āt admonitio fra tris.qz obiurgatio verbi et castigatio verbex̄ ptinet ad p̄ latū: z dicitur correctio p.c.sed admonitio secreta q̄ fit per v̄ba dicit̄ correptio p.p.non a rapina.i. violētia:nisi put p eam volūtas immutat̄:sed a raptu:qz raptim z percursuz corrigitur qui solo verbo emendat̄.sicut syllaba corripi di citur que cito profertur. De emēdatiōe delictorū:qz respe ctu finis dicitur homo proximū dirigere:cū sibi ip̄m ostē dit:sed regere cum a deuio ipsum custodit:corrigit cuz er rantē ad viam p semitā reducit emēdādo ip̄m a peccato. hoc autē qz fit sepius de paruis delictis vel omissionibus que dicuntur delicta quasi derelicta. Nam de alys dicit̄

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

q̄ nemo p̄ot corrigere quē de⁹ despexerit. ió d̄r de emēdatione delicto⁊. Ex fraterna charitate. illa. n. correctio que fit a prelato i coī: dicit̄ fieri ex iustitia q̄ respicit bonū cōe: vt edificet̄ur de pena q̄ sunt scādalizati de culpa. vt vnius pena sit metus multo⁊. Propter hoc enī rei pu. iterest ne maleficia remaneāt ipunita. sz illa q̄ fit secreto ad emēdationē fratris ex charitate p̄cedit: q⁊ amicitia nō min⁹ subuenit i dānis virtutum q̄z in amissione rerum.

Quantum ad scīm est sciēdū: q̄ cū aīe boīum sint cūctis reb⁹ p̄ferēde: si elemosyna corporalis vbi est necessaria corpori ē i p̄cepto: multomagis spiritualis. vñ si occurrat iste casus p̄mo q̄ videt p̄rimum i peccato mortali. z° sperat p suā admonitionē illū corrigi. 3° q̄ nō sperat illū alr corrigi: sz sic icorrectū mori: tenet̄ ex p̄cepto multo plus subuenire aie ne dāne t̄ q̄z fame scēti lazaro ne moriat̄. Un Brego. in homi. Cū audisset ioānes in vinculis opa xp̄i. Plus ē aīaz i eternū victurā pabulo vbi reficere q̄z ventrē moriture carnis terreno pane satiare. si aūt nō essz i pctō mortali: sz veniali tm̄: deessz necessitas: q⁊ si hic nō corrigit̄ i purgatorio: corriget̄. Itē si nō sperare t̄ correctio: sz pot⁹ exasperatio: non deberet fieri: nisi p̄pter aliorū edificationē i casu negligendū eēt ei⁹ odiū: sicut ioānes arguebat herodē. in quo casu dicit Chry. Meli⁹ ē odiū p̄pter deū q̄z amor p̄ter eū. Cū. n. p̄pter deū diligim⁹: sibi debitores sumus. Cū aūt p̄pter eū odio hēmur: ip̄m nobis debitorē cōstituim⁹. Uel si ad horā ꝓristaret̄ postea emēdaret̄. Itē si alr sperare t̄ corrigi vel per seip̄m vel p alium ad quē magis pertinet: q tñ si p̄sens eēt nec corrigere vel let: nō excusaretur qui hoc videret.

Quantum ad tertiū. q. s. teneant̄ ad eā. dōz q̄ oēs sicut ad charitatē ēt religiosi. Si. n. religiosus nō hz p̄riū: ⁊ ió excusat̄ a p̄cepto elemosyne corporalis: vbi videt p̄rimū: nec hz vñ subueniat respectu scē: necessitat ⁊: q̄ nō oia facit coia: q⁊ nō debz de alieno largiri nō tñ respectu p̄me: q̄ñ deberet ēt accipere sup altare. tam̄ ip̄e linguā hz: nec i hoc dz silentiū claustro: sz magis correctionē p̄rimo. Propter q̄ō si suo vbo posset corrigere peccantē nec faceret: mortalr peccaret dictur⁹. Ue mihi: q⁊ tacui: ⁊ maledict⁹ q̄ p̄hibet gladiū suū a sanguīe. Et in Eze. Si nō ānūciaueris ei: sanguinē ei⁹ de manu tua req̄rā: sicut sanguinē abel de cayn: q̄ dixit. Nunqd custos fratris mei sū. z° tenet̄ peccator: q⁊ pctm̄ suū eū non liberat a p̄cepto ēt si peccet corrigēdo: q⁊ nō est pplexus cū possit se corrigere in momēto. ¶ Si aūt querat̄ vtrū peccet corrigēdo de eodē vel leuiori pctō: si q̄dē sit veniale: nō: q⁊ ñ ē mā scādali. si vo mortale: aut corrigit vt p̄latus: ⁊ tūc dicūt q̄ sic: q⁊ indigne exeq̄t̄ officiū suuz. ⁊ q̄ sine pctō est ille dz mittere lapidē: nō ali⁹ audituru⁹: i quo aliū iudicas: teip̄z ꝯdēnas. Eadē. n. agis q̄ iudicas: ēt si ē pctm̄ occultū: dū tñ mortale: q⁊ suspēsus ē corā deo ⁊ quo ad se. ⁊ ß vex ē ō p̄lato i spūalibus: nō aūt i tpalib⁹. Si. n. p̄posit⁹ vel ballin⁹ ē alr i pctō mortali occulto: ⁊ suspēdit latronē: nō pp ß peccat mortaliter: cū ista officia ēt a gentilib⁹ habeant̄. Si vo corrigit per modū magistery i publico docēdo: si ē occult⁹ peccator: nō peccat mortalr vt dicūt. Si aūt notori⁹ tūc sic. q⁊ scādalizat: q⁊ cuius vita ōspicit̄: necesse ē vt p̄dicatio ꝯtēnat̄. Aly aūt dīt q̄ lz ita sit de doctrina: secus āt ē ō p̄dicatōe quam īdigne exeq̄t̄ q̄cūqz ē sibi cōscius mortalis ēt occulti. vñ q̄ p̄dicas nō furandum furaris. Sz illa auctas ē ad oppo^m: q⁊ ibi p̄mittit̄. q q̄ aliū doces: teip̄z nō doces. vñ pariter ibi reprehēdit̄ doces ⁊ p̄dicās ꝯriū ei⁹ qō facit. Qui āt secreto aliū corrigit: si occult⁹ pctōr ē respcū illi⁹ nō delingt. sed si public⁹ aut illi cognit⁹ scandalizat: ⁊ sic peccat: si q̄si impio se hoc faciat: sz si q̄si adhortās ad cōcordē pniam vl q̄ suo malo exēplo nō peccet: neq̄q̄. Subdit⁹ aūt dz ⁊ p̄ōt p̄latū corrigere: sz cū debito moderamie. q⁊ si i his que fidei sūt erret publice peccare faciēs populū: publice ē arguēdus sicut paulus pet⁊. Uñ si papa p̄dicaret errorē corā pplo: surgendū eēt: ⁊ ei corā pplo ꝯdicendū. sic. n. dicit paulus ō petro. In faciē ei restiti ⁊c. In alys āt secreto ⁊ cū reuerentia corrigendus est: ⁊ tāto reuerētius q̄ñto maior p̄lat⁹. ¶ Ad argumētū dōm q̄ meretrices corrigūt̄ quidem nō per pe nas ne deterius contingat: sz p sermones inq̄tū predicat̄ fornicationē eē mortale. silr ō vsurarys.

Questio. IIII.

Uerit quarto ō denūciatō e vtrū debeat eā p̄cedere fraterna correctio: ⁊ vr q̄ nō. q⁊ plus diffamat̄ bō si accusat̄ corā multis ⁊ p̄lato q̄z si denūciat̄ soli p̄lato. Sz ad accusandū iudici nō req̄rit̄ secreta admonitio: sz sufficit q̄ p̄cedat iscriptio. q̄ nec ad denūciationē. ¶ Cōtra. ō accusa. q̄lr ⁊ q̄ñ: vbi dicit̄ q̄ ingsitionē p̄cedere dz clamosa insinuatio: accusatiōez iscriptio: denūciationē secreta admonitio. ¶ R°. hic opus ē distictōe icludēte septē q̄nes i gnāli. q⁊ delictū aut ē simplr publicū: aut simplr occultū: aut p̄z qd publicū: ⁊ p̄z qd occultū. In p̄mo casu dico pctm̄ publicū q̄ñ ipe ē pctōr public⁹: ⁊ nō si publicū eēt tale crimē esse cōmissū: ⁊ nesciret̄ oīno a quo: sed q̄ñ: siue delictū fuerit factum publice siue occulte. publicū tñ ⁊ diuulgatū ē q̄ iste fecit tale crimē: ⁊ de hoc ē coiter diffamat⁹: si visilē ē q̄ ei⁹ corrigeret̄ si ad ptē sibi oñdo: q̄ō vr ordinari ad ei⁹ emēdationē: q̄z si stati iudici denūcio: q̄ō videt̄ cedere ad eius cōfusionē: debeo p⁹ secrete admonere: nō pp ꝓfuatiōez fame: q̄ iam supponit̄ p̄dita: sz p̄pter emēdationē cōscie. Postea vero si nō corrigitur: vt edificēt̄ de pnia q̄ scādalizati sunt de culpa: debeo denūciare: sz nō teneor. q⁊ ex fama p̄t iuder ingrere nullo denūciante. Si āt est parti publicū et parti occultū. q⁊. s. possū eū p testes cōuincere: puta: duos vel tres: sz oēs aly ignorāt ⁊ reputāt eum bonū: nec sine infamia possū eū denūciare: tūc hz locū p̄z oēs illō euāgely. Corripe eū iter te ⁊ ip̄m solū. Si te audierit lucrat⁹ es fratrem tuū: ⁊ ibi supple siste. Si te non audierit adhibe tecū vnum vel duos. s. de illis qui sciunt tecum corāz quibus si arguit̄: i nullo fama ledit̄. quousqz. n. sit correct⁹ corā alias sciētib⁹: si sūt: vl q̄diu sperat̄ q̄ corā illis ⁊ p illos solos poterit corrigi: nūq̄z aly sūt adhibēdi. p̄us aūt p̄posito nesciēti nō dz oñdi: nisi q̄ñ vel nō sūt aly cōscy: vel non sūt tales p gb⁹ nō ē verisile q̄ se vellet corrigere. Si ergo acgescat ibi stet̄. si nō audierit illos dic eccl̄ie. Qō verū ē q̄ñ illis nō auditis nō ē spes de correctōe alr. tūc. n. p quēcūqz modu⁊ oñdēdū ē illi q p̄t p̄desse ⁊ nō obesse siue sit p̄lat⁹ siue ali⁹. Si autē possum corrigere sine infamia: debeo abstinere a denunciatione famosa ⁊ diffamatione. Si autē sit ita occltum: q̄ non est infamat⁹ nec potest sufficienter p̄bari iudicio istius qui habet corrigere. q⁊ vel ipse solus scit vel vnicus testis cum eo: tūc q̄diu sperat̄ correctio nō dz denūciare: sz p̄ōt iter se ⁊ ip̄m solum postea cum illo vnico alis scīēte. postea vero dz denūciare secreto p̄lato: nō tanq̄z iudici: sed tanq̄z illi qui p̄ōt p̄desse: ⁊ de quo est verisile q̄ p eū corriget̄: siue sit p̄latus siue ali⁹: sub sigillo tamen secreti. Si vero non speretur correctio. q⁊ vl ex malicia peccat nec erubescit: sicut aliqs q̄ semel nata occasione ruit: vel quia pluries est sibi dictū ⁊ se non corrigit: tunc subdistinguendum est per tria membra: q⁊ aut illud peccatū: qō creditur facturus est in periculum cōitatis: ⁊ tunc denuncian dum est illi ꝯseruādo famā q̄ñtum potest cū salute rei pu. nō alr. Si enī ille de quo rector ciuitatis plus cōfidit: cui ⁊ claues tradidit: illa nocte est eam traditurus hostibus vel huiusmodi: ⁊ nullo modo vult desistere: tunc etiaz noīati dicendum est illi. Caueatis ne tali tradatis claues ista nocte: quia proditurus est ciuitatem: quia bonum commune preferendum est p̄uato. Uñ q⁊ fama ē de maximis bonis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

religioso2um:si vnus debet alios scandalizare nec secreta monitiõe corrigit:plato dicẽdũ ẽ vt ꝓuideat fame cõitatis.Si autẽ hoc ẽ i nocumẽtũ tertie ꝑuate ꝑsone si ita parũ ẽ istud nocumẽtuz ꝙ melius sit illũ ita paz ledi ꝙ istũ ita diffamari:qz si mõ nõ corrigit postea tñ corriget . vt si esset ei furatur aliqd modici valoris: tũc nõ debet reuelare.Si ãt ẽ notabile nocumẽtũ vt qz vult occidere nocte vel oibus spoliare cũ iaceat in camera.tũc est dicẽduz: qz melius ẽ seruare inocẽtẽ idemnẽ ꝙ isti malo famã:ꝙuis z illud sit dicẽdũ sic i secreto:ꝙ nõ possit agere ad istius ifamiã reuelãdo nec penã ipz nũciãdo:sz solũmõ ad suam cautelã.Si ãt est solũ nociuũ peccãti:dicũt qdã nõ vltra ꝓcedẽdũ exꝙ ꝙ se ipuz vel illũ q ꝑt ꝓdesse admonuit nec corrigit:sz finẽduz est perire q non vult erectus surgere. nec sũt testes adhibẽdi sed obseruãduz : sed potius esset prohibendus ꝙ obseruandus:z hoc vtiqz vez est nisi sit spes ꝙ ꝙ illã viaz melius corrigeret. Tenet.n.hõ illo mõ quo põt saluare ꝓximũ:z si nõ põt vno mõ z ꝑt alio tenet illo.Sic ꝙ medic9 si ꝑuidet ꝙ ꝓmittẽdo ifirmitatẽ facere cursũ suũ postea meli9 curabit: meli9 fac ꝓmittẽdo vnã accessionẽ vt oẽs alꝫ ipediat:ꝙ si ipedirz sic istã ꝙ min9 bñ i pediat alias:ita possibile ẽ ꝙ si mõ finat ire ad peccatũ ad hibitis testib9 ꝙ quos ꝙuincẽd9 ẽ si negauerit:tunc poterit ꝑlatus remediũ adhibere qõ pri9 nõ poterat:qz prius nõ debebat credere vni testi:iõ ñ poterat illũ icludẽdo a malis vys cohibere:nũc aũt iuste poterit ꝙ duos testes hñs ꝙuictũ:vnde i tali casu liceret nõ qdẽ occasionẽ peccandi dare:sz non ꝓhibere z obseruare. ℂ Si dicat ꝙ nõ debemus vel nõ tenemur eẽ obseruatores aliene vite ꝟz Aug. vez est nisi qñ alr vitã aie proximi seruare nõ possumus ℂ Si dicat ꝙ hoc ẽ eũ ꝓdere.dicẽdũ ẽ ꝙ nõ:qz licet vbi ẽ oio occultũ z nõ ꝑt ꝓbari oñdere ꝓposito tãꝙ patri nõ iudici:ut ꝑsit alias nescienti: qz plus teneor ꝓscie ꝓximi ꝙ fame:nec teneor iiuriaz:qz nõ aio iiuriandi ꝟ facio sz medẽdi.Sicut nec medicus q vulnerãdo medet. Uñ Aug. Nec dicatis vos esse maliuolos qñ hoc indicatis:Magis ꝙppe inocentes nõ estis:si frẽs vros quos indicãdo corrigere potestis:tacendo ꝑire ꝑmittitis.Ubi ãt nõ ꝙobseruatione sperarẽt melius corrigi ꝙ ꝓhibitionẽ:tũc esset peccatũ mortale sinere hoiez ire ad pecatuz mortale:vbi ꝑ se vel ꝑ aliũ solo verbo posset ipedire ꝓp qõ nõ est iniusta excõicatio q ꝓcellit is qui videret clicuz verberari z nõ ipedit qñ põt:vel facto si est iustitiarius ad quẽ ꝑtinet:vel saltẽ verbo gcũqz ẽ ille q solo verbo ipedire põt: maxie si fieret ꝓp ipm vindicãdũ. ℂ Ad argumẽtuz dicẽdum ꝙ si agat de accusatiõibus vel ꝓclamatiõibus religiosoz i.c. de venialibus ibi nec i scriptio nec secreta admonitio est necessaria qz hꝰ nõ sunt diffamatoria.Si autez de mortalibus:nõ ita ẽ de accusatiõe sicut de denũciatione:qz licet vtrobiqz sit ifamia tñ i accusatiõe qrit bonum cõmune. vnde videt ꝓbabilioz opinio ꝙ sine secreta admonitiõe põt fieri:cũ illa nõ debeat fieri nisi timore rreidiui:ꝟ ãt ẽt faciẽda ẽ de eo qõ nõ debet iterari:qz expedit maleficia ñ remanere ipunita:imo ẽt postꝙ aliquis correct9 ẽ ꝑt accusari:qz pnia nemo nocẽs esse desinit quo ad penaz iudicy exterioris:qz ẽt hõ penã canonis icurrit ex vno solo fcõ qõ nõ iterat z de quo ẽ correctus z qõ ẽt ꝓbari non ꝑt: vnde nõ oportet ꝙ ad sniaz punitiõis ꝓcedat correctio fratris . De Joseph autẽ nõ videt ꝙi bis q sũt mala de iure diuino z naturali excusẽt hñs.16.annos sicut ipe habebat si ꝙ ignorantiaz illa cõmittat:qz postꝙ ad annos discretionis puenit omne delictũ cadit ẽt in puberẽ preter delictũ carnis lz excusẽt a tanto.Sz sicut dicit textus Accusauit eos apud patrez crimine pessimo:nõ denũciauit vel erãt i corgibiles. De ꝓcepto vo dicẽdũ ẽ:ꝙ aut ẽ certum qõ iudex ingrit de crimine in casu i quo ꝑt de iure; z tunc tenet hõ sibi dicere taz de se ꝙ de alio:qz mẽtiri i iudicio ẽ mortale. aut est certũ ꝙ ipe iuste iquirit: vt puta quia nõ ꝓcessit accusatio:nec famosa vel clamosa insinuatio:nec infamia illius:nec factũ est diuulgatũ nec denũciatum nec in speciali:puta talis fecit tale crimẽ:vl in tali loco ẽ factuz tale crimẽ vbi iacet occisus:sz nesciẽ a q̃:nec i generali:puta tale monasteriũ ẽ diffamatũ de dissipatiõe religiõis.Tũc.n.ñ tenet nec de se nec de alio:qz ille in hoc nõ est suus iudex. Si ãt sit dubiũ vel iurꝰ vel facti ꝓsumẽdũ ẽ ꝙ iustitia iudicis z debet sibi hõ dicere veritatẽ:vl magis ponere i ipsi9 iudicio:cũ sciat tale crimẽ quod nullus alius scit nisi forte vn9 ꝙ hẽat ꝓsiliũ vtꝫ teneat noiare psonã:z sic ille iudicauerit sic faciat:qz iussus iudicis i dubys excusat.Silr hõ latrone q torquet.Si.n.tale crimẽ ẽ in se vel in alio qõ iuste põt subici iq̃ste:tenet tã de se ꝙ de alio:alꝫ nec de se:necõ alio.Eo ipo autẽ ꝙ hõ vnicũ crimẽ hẽt ꝓp qõ iudex iuste ꝓcedit ꝺ euz i illo crimine:ex hoc ipo de alys põt igrere: quia non ꝑ occultationez peccati sed peccatoris de occultis hõ ꝓhibet iudicare. Ubi ꝙ iaz ꝑ vnuz crimen est diffamatus:ẽt de alys debet dicere veritatez.Et silr si socy sui sunt in tali statu ꝙ iuste contra illos agi potest ꝓ vnico crimine etiam de omnibus potest et debet eos prodere quãdo ipsoz correctionem non sperat: maxime cũ peccatum illorum sit in periculum cõitatis:ut qz scit eos fures z latrones z impenitentes . Nam illum qui iam penituit accusare nõ debet nisi iuste nominati de ipo iterrogaret

ℂ De his qui in fine penitẽt Di. XX a

Ciẽdũ est etiã ꝙ tẽpus pnie est vsqz in extremũ articulũ vite. Unde Leo papa. Nemo est desperandus dũ i hoc corpe ꝟstitutus ẽ.qz nõnũ q̃ qõ diffidẽtia etatis differt cõsilio maturiore ꝓficit. Aug.tñ de pniaz differẽtibus ita scribit. Si qs positus i vltia necessitate voluerit accipere pniaz z accipit: z mox reconciliat z hinc vadit:fateor vobis nõ illi negam9 qõ petit:sed nõ ꝓsumimus:qz bñ hinc exit Si secur9 hic exierit ego nescio. Penitẽtiã dare possum9:securitatẽ vero nõ. Uñqd dico dãnabit:sz nec dico liberabit. Uis ergo a dubio liberari:age pniaz dũ san9 es . Si sic agis:dico tibi qz secur9 es:qz pniaz egisti eo tpe quo peccare potuisti. Si vis agere pniaz qñ iã peccare nõ potes:pctã te dimisertũ:ñ tu illa. Jtẽ Due res sunt:aut ignoscit tibi :aut nõ ignoscit:quid horꝫ tibi sit futuꝫ nescio. Ergo tene certũ: z dimitte incertũ. Sed quare hoc dixit augu. cum pnia q̃ in fine agit in psalmo appellet sacrificiũ vespertinũ:qõ erat acceptabili9 i lege in quacũqz die iuocet deus assit. z quacũqz hora igemuerit z cõuersus fuerit peccator vita viuet z non morietur. Sz illa dixit Aug. ꝓp illos q pniaz vsqz ad finẽ vite ꝓtrahũt . z tũc nõ ex dei amore videt penitere:sz timore mortis q̃re ex necessitate. Unde idẽ q̃si aperiẽs quare supiora dixerit ait. Nullus expectet qñ peccare non potest Arbitrꝝ enĩ libertatem querit deus : vt deleri possint cõmissa:nõ necessitatez ꝟ charitatez:nõ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tm̃ timore: q nõ in solo timore viuit hõ. Que ergo sero penitet: oz nõ soluz timere iudicez: ʒ diligere: q sine charitate nemo saluus eẽ põt. Nõ ergo tm̃ timeat penaz q penitet: ʒ anxiet p gloria. Que ꝓuersio si cõtigerit alicui ẽt in fine: desperãdũ nõ est de eius remissione. Sed qm̃ vix vel raro ẽ tã iusta cõuersio: timendũ est de penitẽte sero: maxie cũ filij quos illicite dilexit: sint presentes: vxor ⁊ mũdus ad se vocet: multos solet serotina pnia decipere: Sed qm̃ de⁹ semp potẽs est: semp ẽt i morte iuuare valet q bus placet. Cũ ergo opus sit nõ hois ʒ dei fructifera pnia ispirare eã põt quãdocũq; vult sua miꝛicordia. ⁊ remũerare ex miꝛicordia: quos dãnare põt ex iustitia. Sed qm̃ mlta sunt q impediũt ⁊ languentẽ retrahũt: piculosũ ẽ ⁊ interitui vicinuz ad mortẽ ꝓtrahere pnie remediũ. Sed magnũ est cui de⁹ tũc ispirat: si qs est: verã pniaz. Scd si etiã sic cõuersus vita viuat ⁊ nõ moriat: nõ ꝓmittimus q euadat oẽz penã. Nã prius purgãdus est igne purgationis: qui in aliud seculuz distulit fructum conuersionis. Hic aũt ignis ⁊ si etern⁹ nõ sit miro modo grauis est. excellit enim oẽm penã: quã vnq; passus sit aliquis in hac vita. Nunq; in carne tanta inuenta est pena licz mirabilia: martyres passi sũt tormenta: ⁊ multi negter quãta sepe sustinuerunt supplicia. Ex his satis oñdit q; periculosum sit differre pniaz vsq; in finem vite. Si tñ etiã tũc vera habeat pnia: hoiez liberat: ⁊ vitã mortuo ipetrat: nõ sic tñ: vt nullam sentiat penã: nisi forte tanta sit vehemẽtia gemitus et cõtritiõis: q; sufficiat ad delicti punitionem. Licet ergo sit difficile: vt cũ sit vera pnia: q; tam sera venit qñ cruciat⁹ membra ligat ⁊ dolor sensũ opprimit vt vix hõ aliquid cogitare valeat: melior est tñ sera q; nulla. Penitentia. n. si i extremo vite hyatu aduenit: sanat ⁊ liberat. Adultñ sera fuit latrõis pnia: sed nõ fuit sera idulgentia. Sed licet latro veniam meruisset in fine de oi crimine: nõ tñ dedit baptizatis peccandi ⁊ p̃severandi auctoritatem.

¶ De his qui penitentiam nõ ꝓplent. b

s I vero queriẽ de illis q in hac vita penitentiã nõ ꝓplent: vtrũ transituri sint per ignẽ: vt ibi q̃si ꝓpleant q̃ hic minus fecerũt: Idem dicim⁹ ⁊ de istis esse sentiendũ ⁊ de his q i extremis penitent. Si. n. tanta fuerit cordis ⁊ dilicti exprobratio: vt sufficiat ad puniẽdũ peccatũ: liberi ab alijs penis trãseunt ad vitaz: ⁊ si inexpleta fuerit penitẽtia: q; pfecte penituerũt ⁊ ingemuerũt corde. Qui vero ñ adeo cõterunt corde ⁊ ingemiscunt p peccato: si ante expletiõem penitentie decesserit: ignem purgatoriũ sentient: ⁊ grauius punientur q; si hic implessent penitentiã. Horrendum est eniz incidere in manus dei viuentis. Deus enim cuz sit misericors ⁊ iustus: ex misericordia penitẽti ignoscit nõ reseruans peccatum ad penã eternã ex iustitia vero ipunitũ ñ dimittit delictũ. aut enĩ punit hõ aut de⁹. hõ aũt punit penitẽdo. deus aũt penã exigẽdo. Et ẽ pnia iterior ⁊ exterior. si ergo interior penitudo fuerit tanta vt sit sufficiẽs vltio pcti: de⁹ q hoc nouit: ab illo q taliter penitet vlterius penã nõ exigit. Si vero interior penitudo nõ sufficit in vindictã pcti: nec exterior penitẽtia ipleẽ: de⁹ q modos ⁊ mẽsuras pctõrũ ⁊ penaz nouit addit penã sufficientem. Studeat ergo quisq; sic delicta corrigere vt post mortez non oporteat penã tolerare. Quedã enim peccata mortalia in penitẽtia fiunt venialia: nõ tamẽ mox sanantur. Sepe infirmus moreretur si non medicaretur: non tamen statiz medicatus sanat. Lãguet victurus qui prius erat moriturus. Qui aũt ipenitens moritur oio moritur ⁊ eternaliter cruciatur. Si enim semp viueret semper peccaret.

¶ De illo cui sacerdos indiscretus iniũgit paruã penitentiam. c

s I vero de illo queriẽ qui satisfactionez iniunctam impleuerit: que ignorãtia vl negligentia sacerdotis peccato condigna non fuit vtrum de vita migrans ab omni pena liber sit. Idem respondeo quod supra de illo qui penitentiam non compleuit: dixi. Oz si tamen est lamentum interioris doloris vt sufficiat in vindictam peccati omnino liberatus est. Si vero non sufficit dolor interior simul cum pena iniuncta: addet deus penam. Oz autem interdum sufficiat dolor interior ad vindictam peccati: certum documentum habemus in illo latrone: qui sola mentis contritione ⁊ confessione statim vt conuersus fuit: paradisuz ingredi meruit. Sed q; dispensatores ecclesie contritionis quantitatem non perpendunt quibus non est datum intelligere occulta cordium: omnibus leges pnie constituunt taz magis q; minus de peccato dolentibus. Quorum studium ad hec precipue tendere debet: vt cordis dolorem quantum fas ẽ cognoscãt: ⁊ ꝑm ipsius modum satisfactionem iniungant. Unde augu. In actione pnie vbi tale q̃d ꝓmissum est vt is qui commisit a christi etiam corpore separetur: non tam consideranda est mẽ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sura temporis q̃ doloris. Cor enī contritum ꝛ humilitatem deus non despicit. Verum quia plerunq; dolor alterius cordis occultus est alteri: nec in aliorum notitiā nisi p verba: vel alia quecūq; signa procedit: cum sit coram illo cui dicitur. Gemitus meus a te nō est abscondit⁹. recte constituuntur ab his qui ecclesijs presunt tempora penitentie: vt satisfaciat etiam ecclesie in qua peccata ipsa remittuntur: extra eaz quippe nō remittuntur. Ipsa enim spiritum sanctuz pignus accepit: sine quo non remittuntur vlla peccata. Item Hiero. Mensuram temporis in agenda penitentia. ideo nō satis prefingunt canones pro vnoquoq; crimine: vt ō singulis dicant qualiter vnumquodq; emendādū sit: sed magis in arbitrio sacerdotis intelligentis relinquendum statuerunt. quia apud deum non tm̃ valent mensura temporis quātuz doloris: nec abstinentia tantum ciborum quantum mortificatio viciorum. Ideoq; tempora penitentie p fide ꝛ conuersatione fidelium penitentium abbreuianda precipiunt: ꝛ pro negligentia protelanda p quibusdam tamen culpis modi penitētie sunt impositi.

¶ Or morientibus non sit imponēda satisfactio sed innotescenda. d

Olet etiā queri vtrum satisfactionis lex
s morituris sit imponēda. De quo theodorus cantuariensis episcopus in penitentiali suo sic ait. Ab infirmis in periculo mortis positis: pura inquirenda est confessio peccatorum: non tamen est illis imponēda quātitas penitentie sed innotescenda: ꝛ cū amicoꝝ oratiōnibus ꝛ elemosynaꝝ largitiōib⁹ pondus pnīe subleuādū: si forte migrauerit. Si vero qualuerint pnīe modū a sacerdote ipositū diligēter obseruēt. Alijs vero p qualitate peccati: pnia decernēda est p̄sidētiū arbitrio. Añ leo papa. Tēpora penitudinis habita moderatōe cōstituenda sūt tuo iudicio: put conuersoꝝ aīos pspexeris esse deuotos. Pariter etiā hīe debes etatis senilis intuitum ꝛ respicere periculoꝝ quorūcūq; vel egritudinū necessitates.

¶ In necessitate non est neganda penitentia vl̃ reconciliatio. e

Lienduz etiā q tēpore necessitatis non
s est neganda pnīa vel recōciliatio penitētibus. Añ leo papa. His q tēpore necessitatis ꝛ periculi vrgentis instātia presidiū penitētie ꝛ mor recōciliatiōis iploraūt nec satisfactio interdicenda est. nec recōciliatio deneganda: qz misericordie dei nec mensuras possum⁹ ponere: nec tēpora diffinire. Or si ita aliqua egritudine aggrauati sunt: vt q̄ō paulo añ poscebāt sub presenti significare nō valeāt: testimonia eis fideliū circūstantiū preesse debēt: simulq; pnīe ꝛ recōciliationis consequantur beneficiuz. Item Julius papa. Si presbyter pniaz abnegauerit morientib⁹. reus erit aiarum: qr dñs ait: Cū cōuersus fuerit tunc saluus erit. Vera enī ꝓfessio vltimo tēpore pōt eē: qr nō mō tpis sed etiā cor dis deus inspector est sicut latro probat.

¶ Or presbyter non reconciliet inconsulto epō nisi in necessitate. f

On debet tamē presbiter penitentē re-
n cōciliare inconsulto epō: nisi vltima necessitas cogat. Unde in cartaginēsi concilio. Presbyter inconsulto epō nō reconciliet penitētem nisi absente epō si vltima necessitas cogat. Cuiuscūq; penitētis publicū crimē ē qō vniuersam cōmouerit vrbē. añ absidā. s. introitū ecclie manus ei imponant. Item Aureli⁹ epūs dixit. Si qs in periculo cōstitut⁹ fuerit ꝛ se cōciliari: diuinis altaribus petierit: si epūs absens fuerit: dz presbyter cōsulere epm̃: ꝛ sic piclitantez ei⁹ precepto recōciliare. Incōsulto vero epō nō pōt excoīcatos vel publice penitētes p̄sbyter reconciliare. Unde i cartbaginēsi cōcilio scō: statutum ē vt chrisma vel recōciliatio penitentiū ꝛ puellarum cōsecratio a presbyteris nō fiat. Item: Recōciliare quēq; in publica missa p̄sbytero nō liceat. puellarum tamen consecratio cōsulto episcopo per presbytruz fieri valeat. Unde in carthaginēsi cōcilio secundo. Presbyter inconsulto episcopo virgines nō consecret chrisma vero nunq; conficiat. Sicut precepto episcopi potest presbyter consecrare virgines: sic ꝛ reconciliare penitentes.

¶ An oblatio eius sit recipienda qui currēs ad penitētiam preuenitur morte.

Jautem queritur de illo qui ad peniten
s tiam festinans sacerdotem inuenire nō potuit ꝛ ita decessit: vtrum oblatio ei⁹ sit recipienda: Dicimus quia est. Unde in apanensi concilio. Si aliquis fuerit mortuus qui non confessus sit: ꝛ testimonium habet bonuz ꝛ non poterat venire ad sacerdotem: sed ꝓoccupauit euz mors in domo vel in via: faciant pro eo parētes eius oblationem ad altare: ꝛ dent redemptionem pro captiuis.

DIÓCESIS DE PLASENCIA

ARCHIVOS

Circa vigesimam distinctionem q̄runt q̄tuor. ꝓmo vtrū aliqs in morte possit ve penitere. Scdo vtrū ipleta pnia q̄licūq; iiūcta sit penitēs. Tertio vtr vn⁹ possit satisfacere p alio. 4° de idulgētys.

De primo vr̄ q̄ in morte nō possit quis vere penitere: qa antiochus penituit in morte nec habuit veniā: de quo dicit Orabat sceleſtus deū a quo nō eēt mīaz cōsecuturus. secū di machab. 9. ⁊ Judas de quo dr̄. ꝓnia ductus rettulit trigīta argēteos ⁊c. ¶ Cōtra latro in morte penituit ⁊ audire meruit. Hodie mecū eris in padiso. ¶ R°. h̄ videⁿ sūt tria. p° q̄ in morte pōt eē va pnia ⁊ salutifera. z° quo in morte q̄sq; a quolibet quenlibet pōt absoluere. 3° quo mors sit satisfactoria.

Primū pz: qr lz libuz arbitriū dei sit iflexibile añ et post. iuxt illud. ego de⁹ ⁊ non mutor: angeli āt sit vertibile ante: nō post. tñ libuz arbitriuz hois ē vtibile vsq; ad mortē. Uñ legiste dicūt q̄ deābulatoria ē hois voluntas vsq; ad vltimū vite exitū: sic itelligēdo q̄ vsq; tunc pōt hō eligere qō ꝓpus refutauit ⁊ eꝰ. Et sic cū hō possit penitere: p ꝯñs veniā ēt hr̄e: qr quacūq; hora igemuerit peccator ⁊c: iō ⁊c. Sz raro ē q̄ in morte incipiat eē va pnia: qr si hō moriт ita subitatus q̄ nō aduertat se mori sicut dormiendo: expedita res est: vbi te iuenero ibi te iudicabo: qr si ceciderit lignū ad austrū ⁊c. Si aūt aduertat se mori: sz p vnā horā ⁊ morulā modicā: qr in repētinis hō opaт fz habitū: vñ nō vr̄ q̄ habituatus in peccato tam repēte fiat bon⁹ Aly vo moriūtur lāgore p̄cedēte: ⁊ qr cū habitu amatino sui plus q̄ dei ꝯcurrit lāgor ⁊ dolor amati vix tūc hō penitet: si tñ sic ve peniteret saluareт. Uñ ēt q̄ se ipos iterficiūt. qr tñ pñt in vltimo momēto penitere: lz nō sint sepeliēdi nec p eis publice orādū: tñ occ'te pōt orari p eis ab illis q̄ credūt q̄ forte dū occideret eos q̄rebāt eū ⁊ reuertebantur.

p° z° **Quantum** ad z^m q̄ q̄libet ab oi vinc'lo ⁊ peccato in morte possit absolui sūt tres ꝯnes. ¶ p^a q̄ hoc ē ō iure diuīo: qr q̄ q̄libet xp̄ianus peccās mortal'r sit obligat⁹ de ℔ satisfacere ad arbitriū Petri: itelligiт q̄ñ pōt arbitriū Petri vel sui vicary hr̄e: al'r nō: qr tūc eēt obligatus ad ipoſe: qr cū vi clauiū dz absolui: illi⁹ auctoritate quē inuenit q̄ claues hz solui pōt. Itē auctoritate iuris: qr ℔ papa cōmittit ēt ī casibus: quos reseruat: q̄ in mortis articulo q̄libet sacerdos absoluat quēlibz: nō sic vr̄ de vinc'lo excōicatiōis: qr hō pōt absolui ab excōicatiōe post mortez ab illo a quo plus. Uñ quo ad corp⁹ nō ē necesse vt tūc absoluat: quo ad aiam vo nō est necesse nisi vt a peccatis absoluat: a qbus nō pōt absolui quousq; fuerit absolutus ab excōicatiōe. Et sic cū papa nō possit cōmittere nō sacerdoti absoluere a peccatis sicut nec celebrare: lz nō sacerdoti potuisset cōmittere absoluere ab excōicatiōe: nō tñ cōmisit p tūc: qr necesse nō fuit: ⁊ sic soli sacerdoti cōmisit vt ī mortis articulo possit absoluere ab oi vic'lo ⁊ peccato sic papa posset. Nō ā moriēti pōt dare idulgētiaz sicut papa posset. Nō. n. iueniт q̄ pp necessitatē possit dare aliqs indulgētiā q̄ alias nō posset. 3° z° ¶ 3^a ꝓ q̄ si ille cōualescat vel mortis pic'lm euadat: qr non distinguiт ex q̄ cā sit mortis pic'lm: vtrum ex infirmitate sicut ī cōtinua vel accuta: an ex violētia sicut si ītratur⁹ ē bellū: aut decollandus: vel in naufragio. Sic. n. itelligiт mortis articulus: nō q̄ hō sēper ī piculo ē moriēdi nec certitudinē cras viuēdi: sz qñ ē ī tali artic'lo q̄ eq̄ idifferēter solēt vt cōiter hoies ide mori sic euadere: nō q̄ ītrās mare statī dicaт eē ī mortis articulo. vt dicit glo. de offi. ordi. Pastoralis. Jgr̄ transacto mortis artic'lo nisi absolutus ab excōicatiōe pñtet se illi a quo de iure cōi fuerat absoluēdus q̄cito cōmode poterit illi⁹ iuſ sui pariturū reicidit ī eādē sniam: de sē. ex. Eos q. lib. 6. De peccatis āt nō oz q̄ ampli⁹ ꝓfiteaт: nec pp absolutionē cuz sit vere absolut⁹: nec pp pniaz. qr illa fuit sibi inotescēda: ⁊ si nō iponēda: ēt si eēnt casus retēti: qr nō ē iure cautum nec forte caueri potuit q̄ bis nece hr̄et cōfiteri. sz si ꝓfessor nō fuit sacerdos teneт ite q̄ ꝓfiteri pp absolutionē ꝓsequē dam ⁊ pniam īponēdā: quo q̄ ille neutrū facere potuit qui claues nō habuit p quas solas regnū apiт illi cui per mortale claudiт. Et idē ē si pniam oblit⁹ fuerit vel si sibi īposita vel idicta nō fuit: qr teneт ad arbitriū sacerdotis satisfacere. ⁊ p ꝯñs ipm reqrere totiēs q̄ ipsā possit ꝓsequi.

Quantum ad tertiū de satisfactōe mortis sūt tres ꝓc'lones. ¶ Prima de morte nāli: quia p^a 3° mors ēt patiēter suscepta ñ liberat ab oī pena: sz restat purgatoriū: qr iustitia dei nō dimittit pctm̄ īpunitū: sic nec misericordia remittit īcondonatū. aut enī ōs punit aut hō ꝑz augu. Si ergo hō hic cōdigne nō punit illic luit vbi ōs punit. Est igiт mors nāl̄is q̄ qr tota ē debita p pctō originali nō pōt satisfacere p actuali: qr eadē solutio nō parit duas liberatōes. vñ si xp̄s ꝓtraxisset originale: mors sua nob nō p̄fuisset. sz cm̄tū est de dolore ⁊ lāguore illud acceptatū bñ satisfacit p actuali: qr illō nō debeт originali ꝑm actū: sed ꝑm aptitudinē. vñ q̄ deficiūt senio nō dolētes mortis debitum p̄soluūt. ⁊ Joānes euāgelista a dolore mortis extraneus mortis ōbitū integre p̄soluit. sicut: fames: sitis: ⁊ hꝺ pena litates sūt pena debita ꝑm aptitudinē nō ꝑm actū. vñ siue acceptēt siue assumāt quo ad actū satisfaciūt. ¶ z^a ꝓc'lo ē z° ꝓ° de morte violēta iusta, Mors. n. violēta inc̄ptū hꝺ: nō ē debita: p pctō originali cui nō debeт pena sensus. si g̃ sit iuste illata p aliquo pctō actuali digno morte: sicut dicit apostolus. Qui talia agūt digni sūt morte. tūc pari rōne qr illa est ōbita p alio ī foro mūdi: sic ñ pōt eē satisfactiua p alio peccato ī foro dei: sicut ieiuniū q̄dragesimale: qr est debitū ex statuto eccl'ie nō pōt eē satisfactoriū p alys pctis: lz sit meritoriū. nec latro euolauit pp satisfactionē mortis: lz patiēter portauerit dicēs. Nos q̄dē digne vel iuste. nā digna factis recipim⁹: sz p̄pter magnitudinē ꝓtritōis ⁊ liberalitat̄ dei. ¶ 3° ꝓc'lo est de morte iniusta. qr mors iniuste illata si 3° ꝓ° q̄dē attigat vsq; ad titulū ⁊ triūphū martyry: certū ē q̄ satisfacit p oī pena: vñ iniuriā facit martyri q̄ orat p martyre. sz si nō sit cā martyry: sz pena tñ ⁊ īnocētia si hō p alys pctis suis illā accipiat multū satisfacit. sz qr nō ē volūtarie assūpta: qr sic eēt illicita: iō licz excedat oēz aliā penā que posset eē liberatoria total'r a pena debita: nō tñ ex toto satisfacit: sz ꝑm q̄ magis vl' minus hō ꝓficiт. ¶ Ad arg^m dicendū q̄ illi nō penituerūt ve. Nā antiochus soluz amore carnis sue: cui⁹ sanitatē optabat: iudas vo desperauit.

Questio II

Secūdo q̄riт vtrū ipleta pnia a sacerdote iniuncta q̄licunq; sit hō ab oī alia pena īmunis. ⁊ videt q̄ sic. p illō. Q̄cūq; solueris sup terrā ⁊c. ¶ Cōtra. qr error sacerdotis ñ impedit iustitiā dei: q̄ peccatum iusta pena percellit. ¶ R°. tria sūt hic videnda.

Primo qūo dz sacerdos pniaz moderari ⁊ arbitrari. Et q̄tū ad ℔ ē sciēdū: q̄ sic medic⁹ habz oculū dextrū ad nāz: sinistrū ad morbū: ⁊ vlteri⁹ non vult sic amouere subito morbū: q̄n velit ēt adhibere remediuz ꝺ recidiuū ī illū morbū ⁊ ēt alios. sic ⁊ iste q̄ hz iiungere penitentiā salutarē nō q̄ mortē aīe opet: nūq̄ dz īponere penitētiā nisi credat q̄ ille velit ⁊ possit facere: al's ponit laqueū: ⁊ nō antidotū: sz venenū: ꝓpter qō nō tātā īponat q̄ ille desperans totū dimittat: siue pp debilitatē bone volūtatis: siue corporis. paru⁹ enī ignis ⁊ scintilla vna nō ē oneranda multis lignis: sz paulatī fouenda ne extinguatur. debet etiā cōsiderare recidiuuz. qr aliquando ē pctm̄ grauⁱ⁹ sed minus periculum recidiui ⁊ debilius subiectum ad penitentiam: sicut fornicatio senis q̄ iuuenis. sed ꝓpter

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

robur ꝛ ꝯcupiam vigētē i iunene dꝫ maiꝛ imponi. igr cōsi deratis oibus circūstantys pcti ꝛ peccātis ꝛ coꝛporis ꝛ aie ꝛ maiꝛē ꝛ minꝛē dꝫ ponere: sicut magis credit saluti il li⁹ expedire. sed ne cū decipiat si minꝛē debito imponat ꝓpter aliquā iustā cām dꝫ illi inotescere: ꝙ illa nō est cōdi gna: ꝛ ꝙ meruisset septēnē ꝓ quolibꝫ mortali ꝛ bꝫ: qđ si nō fecerit hic faciet alibi grauiꝛē: nisi ꝓpter hoc crederet eū incidere i desperationē: qꝛ tūc nō debꝫ hoc dicere.

Secūdo cōsiderandū est: ꝙ multo plus valet modica pnia ꝓ sacerdotez ꝑposita q̄ꝫ maiꝛ a se assumpta: qꝛ ista scōa nō ē sacrm nec ps sacri. vñ ex sola virtute assumētis hꝫ effectū: illa aūt ex vtute passiōis xpi que opatur spāliter i sacris toti⁹ eccl'ie. vñ expedit vt sicut cōfitens aliq̄ cōfiteť i gnāli ꝛ aliq̄ in spāli. sic ꝛ cōfessoꝛ ꝑponat aliquā pniam i spāli ꝛ in gnāli bona q̄ faciet ꝛ mala pene q̄ sustinebit: ꝛ q̄ etiā facere ꝓponet: non sic. s. ꝙ obliget eū ad faciēdū qcqd ꝓponet facere vel sustinere: sꝫ ꝙ ēt ipmmet ꝓpositū bonū sit ei satisfactoꝛiū ꝛ ipa bona si ꝛ qñ fient.

Tertio est sciēdū: ꝙ si sacerdos iniūgat maiꝛē pniaꝫ q̄ꝫ ille meruerit: ille qdē teneť obedire i hoc ꝛ videre i volūtate cōplēdi eā. postq̄ꝫ āt partē ei⁹ q̄ i iudicio dei erat ꝓ tota sufficiēs impleuit: si sic mortu⁹ fuerit i purgatoꝛio nihil sustinebit. sicut cū de iudice inferioꝛe nimis cōdēnāte ad superioꝛē appellať: ꝛ reus soluit: qđ ꝝm veritatem debebat: ꝫ nō illud supfluū ad qđ iudex condēnauit: siue male siue bñ: quo ad se: vt qꝛ ꝝm allegata iudex superioꝛ nō eū cōdēnabit ad plus soluēdū: ita ꝛ dñs dicēs. Luꝫ accepero tps ego iustitias iudicabo. Si aūt illō supfluus i hac vita soluit valet ad meritū vel ad alia pctā soluēda: sic q̄ñqꝫ seueriꝛ snīa seruat reū ab infamia. ꝛ q i vno grauať i alio releuať. C. Ex gbus causis. ca. ifa. re. l. Et si seueriꝛ. Si aūt sacerdos iposuerit nimis paruā pniam: siue ꝓ errorem siue ꝓ nesciētiā: vel ꝓ prudentiā ꝛ bonā cautelā: qꝛ sic illi ꝛ nō alr expediebat: illa cōpleta nihilomin⁹ vel hic vl i purgatoꝛio ipse faciet vel luet qđ restat: sicut iudex supioꝛ cū ad ei⁹ examē recurriť corrigit snīam inferioris: ꝙ si minus debito cōdēnauit supioꝛ qđ plus debitū est supaddit.

C Ad argumētū dōm: ꝙ qōcūq̄ꝫ solueris ꝛc. vez ē iuste: clave nō errāte itendente totalr absoluere.

Questio. III.

Tertio queriť vtrū vn⁹ ꝓ alio possit satisfacere. Et vr ꝙ non: quia satisfactio ē ps penitētie: sicut ↄtritio ꝛ ↄfessio. sꝫ vn⁹ nō pōt ꝓ alio penitere ↄfitēdo vl ↄterēdo. ꝯ nec satisfaciēdo. sꝫ vnusq̄sq̄ꝫ on⁹ suū portabit. C Lōtra iure hūano soluēdo ꝙs ꝓ alio ipm liberat. ꝛ iure diuio. Alter alteri⁹ onera portate. ꝛ sic adimplebitis legez xpi ꝙ pctā nr̄a pertulit super lignum. ꝯ ꝛc. C R⁹. hic sūt tria videnda. Primo in spāli: qūo iter viuētes vn⁹ ꝓ alio possit satisfacere. 2° in spāli: qūo viuus ꝓ mortuo possit ꝛc. 3° in cōmuni: quomodo vn⁹ ꝓ alio.

Quantum ad p̀mū sūt ꝙnq̄ꝫ ↄclones. C Prima ꝙ si hoc bret forma iniūctiōis nulla eēt: q̄stio. qꝛ i alternatiuis electio ē debitoris. vñ si acerdos ipo suit ieiūare ꝓ se vl ꝓ aliū: ire vltra mare vl mittere: nlli dubiū ē ꝙ pōt se ꝓ aliū eque sicut ꝓ se liberare: nec opꝫ ꝙ ille plus faciat. nec ꝓpter hoc ꝙ illō nō ē remediuꝫ ipediť isti gatio. C 2ª ↄclo: ꝙ si ē oīmoda idifferētia idē ē. vbi grā. si ꝑpositū ē ei ieiunare vel dare elemosynā: nō idez est ꝙ alius ꝓ ipso ieiunet: ꝛ ꝙ ipse per seipꝫ. siue ꝙ ipe det de ꝓprio: ꝛ alius det de nō ꝓprio isti⁹ sꝫ suo. sꝫ ꝙ ipe de sua substantia faciat elemosynā ꝓ se vl ꝓ aliū nō refert. vñ si mittat ꝓ famulū: ita satisfacit sicut si daret ꝓ seipm: qꝛ ꝛ hic est volūtas ꝓpta ꝑpta ꝑpositis intm̄: ꝙ ēt si nūcius essꝫ i mortali pctō: nihilomin⁹ eēt illa elemosyna satisfactoꝛia. qꝛ sicut dare elemosynā per manū peccatoris nō diminuit in actu rōnem merēdi: ita nec satisfaciendi. Nō eni plus regritur ꝙ act⁹ sit deo accept⁹ ad satisfaciēdū q̄ꝫ ad merēdū. C 3ª ꝙ si nō ꝓt facere ꝓ seipꝫ: pōt facere ꝓ aliū. qꝛ ista videť fuisse volūtas ꝑponētis: ꝙ nolut ad ipole obligare: nec voluit ad purgatoꝛiū mittere. vñ cū dicit ieiunes: vez est si potes ꝓ teipm: alꝫ ꝓ aliū. vñ qꝛ homo nō poterat satisfacere pctō näe per seipm: iustū fuit ꝙ hec satisfactio posset fieri ꝛ fieret ꝓ aliū: sicut ꝛ facta est ꝓ ꝝm. ꝛ ꝫ tria omnes concedūt C 4ª qñ potest satisfacere ꝓ seipꝫ. ꝛ gdē quādo pnia ē data i remediū si nec ipse alio mō recōpenset: certū ē ꝙ nō sufficit: vt si ieiuniū ē imposītū ad domandū carnē: ꝛ ipe illō ieiuniū alꝫ ponit: ꝛ vult carnē suā nutrire: nec aliquo alio eq pollenti mō domare: nō pōt se sic acquietare. ꝛ hoc ēt oēs cōcedūt. C 5ª: ꝙ si sit potēs facere ꝓ seipm ēt ꝓput cedit in solutū: dicūt alig ꝙ nō pōt satisfacere per aliū. qꝛ pnia que nō est accepta nō est deo satisfactoria. mutatio aūt pene vl emēde q̄ nō ꝓcedit de volūtate iudicis vel partis expressa ꝑsumpta nō est accepta. ģ ꝛc. C Et cōfirmať. qꝛ ꝫ de ↄtractu possit idifferēter vn⁹ ꝓ alio satisfacere: ꝛ de delicto qñ est obligatio ad pecuniā. tñ de delicto quo ad penā coꝛporalē vnus ꝓ alio satisfacere nō pōt: imo ꝛ pene suos tenent actoꝛes. ꝛ sancti⁹ est nocentē absoluere q̄ꝫ inocētem cōdēnare. ff. ↄ pe. l. Absentē. vñ si ꝓ homicida se offerret amic⁹ vel filius ad mortē nō esset iustus iudex ꝙ inocētē punirꝫ: ꝛ nocentē dimitteret. C Adhuc ēt si pro emēda iustitie ex delicto ad pecuniā obligat⁹ liberať alio ꝓ se soluēte: nō sic videť i emēda recōciliatiua i qua hō vult sibi emēdari ꝛ satisfieri ab iniuria ꝓ viā pacis ꝛ recōciliatōis. Nā si arbiter cois ꝓ pace reformāda: iudicau t ꝙ iste genuflectendo se humiliet veniā petēs ab illo quē supbe deboneſtauit: ꝛ nō dignareť bñ facere ꝓ se: sed ꝓ famulū: nō eēt illi acceptū: si ēt iussus dare de suo diceret nūq̄ꝫ sibi dabo de meo. sꝫ ꝙ vult de amicis meis det de suo ꝓ me: nō eēt gratū nisi de ꝓpo amoueret. sic est in proposito. C Sꝫ ↄ hō ē. qꝛ si hō nisi ꝓ se pōt: ꝛ nūq̄ꝫ pōt ꝓ aliū satisfacere. tūc gra dei i baptismo reqreret planctū ꝛ gemitū. ꝛ eēt illi ꝙ añ bap⁹ multa peccata fecit: pnia iniungēda: sicut i sacro pnie: qꝛ xps est ali⁹ homo a baptiçato. ꝛ sic nō potuit ꝓ isto satisfacere: cū iste possit satisfacere. sicut ꝓ paruulis sufficit meritꝫ xpi: qꝛ nō possūt mereri. sꝫ adultis nō sufficit meritū xpi cū baptismo: sꝫ tenētur addere meritū ꝓpriū. Et q̄ꝫis in hoc sit dissile: quia hō ēt impotēs nō pōt mereri ꝓ aliū nisi soli paruuli vl non bñtes vsū rōnis ꝓ solū xpm. nō sic aūt sine baptismo saluaret: ꝓ cuiuscūq̄ꝫ alteri⁹ meritū: tñ in hō cōstat virt⁹ argumēti. ꝙ si potēs ꝓ se satisfacere nō pōt ꝓ aliū. ģ nec ꝓ christꝫ.

C Dꝫ est igit ad rōnē ꝙ si aliquis ꝓp nimiū amoꝛē carnis sue vellet facere ꝓ aliū qđ ēt sibi impositū vel ꝓ se vel de alio faciendū: nō liberareť. sꝫ si occupat se in illis q̄ sunt dō magis accepta q̄ꝫ sit illud ꝛ sūt maiꝛa remedia ↄ peccatū q̄ꝫ illud: ꝛ nihilomin⁹ illō qđ sibi ē ipositū vl facere ꝓ aliū: videť ꝙ sit plena satisfactio apō deū: qꝛ ēt videť ꝑsumpta volūtas iponētis. vtputa si pugnādo ↄtra hostes fidei vl ꝑdicādo aut peregrinādo vl alus pꝫs operib⁹ eque domet carnē: paratus nihilomin⁹ illō facere ꝓ se vl de suo qđ ali⁹ vult ꝓ se ꝛ ō suo: ꝛ mallet ꝓ se q̄ꝫ per aliū: nisi qꝛ credit istō magis deo acceptū: tunc oīno videť acgtare seipꝫ. vbi grā. in exemplis de quibus arguitur. si satisfaciens sciret aliqd aliud offenso acceptum magis q̄ꝫ illud quod est impositum pro emenda: si ꝛ illud vellet facere per aliū ꝛ seruitio magis grato illi amico offenso se occupare: nō est dubium ꝙ satisfaceret. C Ad illud autem quod dicitur de delicto manifestum est ꝙ illa iuris regula non habet locum inter homines ꝛ deum. quia tunc christus innocēs nō acquitassꝫ genus humanum de debito originalis peccati: quod tamē fecit. sed de hoc videbitur in tertio articulo.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝑª q° **Quantum** ad scom arti. qũo viuꝰ possit satisfacere ꝓ mortuo: sũt gnaliter ꝙnes. ¶ Pria q si moriẽs ponat viuo ꝓ se satisfacere & ille suscipat & satisfaciat: pdest mortuo: qr si viuꝰ pt satisfacere ꝓ viuo ꝑm oẽs qñ ille nõ põt satisfacere ꝓ se ipo. ꝯ cũ moriẽs nõ possit satisfacere p seipm: põt ꝫ ponere alĳ quẽ adhuc inuenit volũtariũ. sz hoc qdẽ ꝺ cruce solẽt facere morientes: vt filio vel amico ponãt qꝺ p se nõ fecerũt: nõ sic aũt ꝺ alys: & tñ ẽ ea dẽ rõ. vñ expedirz morieti & oz ei ꝙsulere sacerdos q qrat si ẽ gs volũtariꝰ ad faciẽdũ ꝓ eo pniaz: vt euadat purgatoriũ. ¶ zª. q si aliqs ꝓ mortuo faceret pniaz quã ille ñ ipe fuisset: nõ ei ꝓdesset p modũ sacri: sic si p se fecisset: sz soluz p modũ suffragy. sicut ꝓsũt suffragia defũctis lz ab eis postulata nõ fuerit. sic nec ꝓdest viuo ad acqtãdũ si aliꝰ fecit zª q° qꝺ ipe nõ iposuit. ¶ zª. q si ille cui mortuꝰ iposuit pniaz facere nõ possit eã sz alteri cõmiserit: tñ valz. qr visile ẽ q si defũctꝰ aduertisset ꝫ: ẽt voluisz vt faceret p aliũ si p seipz nõ posset: nec onꝰ reicideret sup ipz a quo se ex toto exonerare voluit: imo ẽt si iste nolit ꝓ illo satisfacere p seipz sed p aliũ. qr hocipm maluisset defũctꝰ. s. q fieret p aliuz q̃ꝫ p nullũ: ꝓ eoꝺ hr. sz nõ oz cõmittere alĳ qñ põt facere p se: nisi forte magis de illiꝰ bonitate cõfidat: & p ꝙns q sit magis acceptũ deo: & sic magis satisfactoriũ. ¶ 4ª. q si ille q ꝓ mortuo suscipit nõ iplet: mortuꝰ torquebit ĩ purgatorio q̃ꝫtũ mĩa dei regrit: nec impõ sibi valebit ad satisfaciẽduz 4ª q° lz valuerit ad meredũ. ¶ 5ª. q q absoluit moriẽtẽ qñ sibi pniam inotescit: oz sibi ponere oĩa bona q̃ p ipm fuerit ꝓcurata: & oĩa suffragia q̃ sibi fuerit ipẽsa: & hortari vt heredibꝰ & executoribꝰ ponat q̃rere q̃ꝫto plura poterit.

ꝓª q° **Quantũ** ad tertiũ sũt ẽt gnaliter ꝙnes. ¶ Pria q ꝫ cõe ẽ vtriqz satisfactõi q̃ fit pro viuo & mortuo q fiat ab existẽte ĩ charitate. qr actꝰ q nõ ẽ ꝺo acceptꝰ nõ põt eẽ satisfactoriꝰ ꝓ faciẽte nec ꝓ alio. vñ & q vult penitentiã suã alĳ ponere nisi velit se piculo exponere oz q̃rere hoiem de quo ꝙfidat q sit ĩ charitate viuẽs abstinẽs 2ª q° a mortali. ¶ 2ª. q nõ oz illũ q ꝓ alio satisfacit plus aliqd addere: nec obstat qꝺ dicit: q pena ẽ minꝰ satisfactoria q minꝰ demit ꝺ volũtario: qr hoc ẽ vex: sz minor ẽ falsa. Nã q nõ põt ꝓ se satisfacere cũ vellet tñ demit sibi ꝺ voluntario q̃ꝫtũ si faceret: lz nõ: tm̃ demat ꝺ exteriori bono. silr est de illo q posset si vellet se occupare ĩ meliori volũtariꝰ magis ꝓ se facere si crederet tñ ꝺo placẽ. Sz ꝫ ẽ vex q opꝰ q̃ꝫto magis ẽ acceptũ ꝺo ceteris paribꝰ: tãto ẽ magis satisfactoriũ. Est ãt tãto magis acceptũ q̃ꝫto ĩ maiori charitate factũ. Et lz videat ex maiori charitate q hõ ꝓ alio satisfaciat q̃ꝫ ꝓ se: tñ q̃ꝫtũ ad hĳtũ si ille ꝓ quo fit ẽ ĩ maiori charitate: istꝺ est minꝰ satisfactoriũ q̃ꝫ si p se fecisset: lz eque liberatoriũ. Si ãt eꝫ. iste q facit ẽ ĩ maiori charitate quo ad habitũ: tũc est magis satisfactoriũ. 3ª q° ¶ Ideo 3ª ꝙ ẽ: q ille q penitentiã suã alĳ ponit oz satagere q nõ solũ ille sit bonus sz q sit melior se: vt nõ solũ sit satisfactoria: sz ẽt magis: et hec ẽ 3ª cã ꝓp quã lz alĳ ponere: ẽt vbi hõ ẽ potẽs p se facere & nõ vult meliorib⁹ occupari. sz ñ ꝓp amorẽ carnis quã vult bene alĳs domare. sz qr p magis charũ deo vult eã facere. 4ª q° ¶ 4ª. q ꝙsulẽdũ est diuitibꝰ & nobilibꝰ q q̃rãt participiũ bonorũ q̃ ĩ religiõibꝰ fiũt: vbi ẽt sũt plures penalitates q̃ꝫ alibi & magis accepte deo q̃ꝫ alibi. & q ĩ pniam iponatur eis nõ solũ bona q̃ faciẽt p seipos: sz q̃ p alios vl ab alys ꝓcurabũt: & oĩa quoꝝ spãles ꝓticipes erũt & hꝺ. 5ª q° ¶ 5ª q qcũq̃ꝫ p alio satisfacit viuo vel mortuo: sibi semp meret: sz nõ pse: sz p illo tm̃ satisfacit. vñ ꝓ se ita tenet ac si nihil fecisset. qr q soluit ꝓ alio cõi creditori illũ solũ liberat nõ seipz nisi suo noie illi soluat: lz apud illũ de amicitia laudẽ bẽat. ¶ Ad argm̃ ꝺz: q nõ est sile de ꝙtritione & ꝙfessiõe: respectu quoꝝ hõ debz se hre actiue: & nisi agat illos actꝰ p se: nõ dicit cõteri nec ꝙfiteri. ad satisfaciendũ ꝺo nõ oz q homo agat illa q̃bus satisfacit: sz q solũ acceptet ea. sic hõ accepta ꝺo ꝓ suis pctis flagella a deo vl hoie illata satisfacit: maxime qñ ex itentõe faciẽtis ad ipm applicant. ꝓpter opiones ãt tutũ est q penitẽti imponat q p se vl p aliũ faciat. & tũc sine hesitatõe põt p aliũ satisfacere. Questio IIII.

Queritꝰ q̃rto de idulgentys vtꝝ tm̃ valeat q̃ꝫtũ sonat. Et videt q nõ: qr aliqñ ꝺat idulgẽtia nõ solũ plena vl plenior sz ẽt plenissima. tũc. n. sonat q sit ĩmunis ab oi pena & pnia: qꝺ nõ videt: qr ẽt cã lucrãtibꝰ ponebat pnia Rome. ¶ Cõtra qr alĳs eccl̃ia deciperet hoies. ¶ Rº. ꝫ sunt tria faciẽda. Primo agẽdũ ẽ de valore idulgẽtiaꝝ. 2º ꝺ auctẽ qs possit eas dare. 3º de susceptione: cui. s. prosunt.

Quantum ad ꝑm sũt tria videnda. ꝑmo de cã valoris. 2º de valore ĩ gnali. 3º ĩ spãli. ¶ Quãtũ ad ꝑm: sciẽdũ q ĩ valore idulgẽtiaꝝ ẽ triplex cã. vna ex pte xpi. alia ex pte scoꝝ. tertia ex pte eccl̃ie. Ex pte xpi: qr xps ꝺotauit eccl̃iam spõsaz suaz nobili thesauro de quo ista sumũtur. Primũ qdẽ ẽ meritũ & satisfactio xpi: cuiꝰ vna gutta sanguinis sufficisset. vñ infinitꝰ thesaurꝰ eccl̃ie restat ad mutuãdũ gratis pctõribꝰ vñ satisfaciãt. 2ª cã ẽ merita scoꝝ rũ: pene pẽalitates & passiones eoꝝ q mlta superogauerũt q̃ꝫ meruerit pctã eoꝝ. Tertia cã ẽ ex pte eccl̃ie aliqꝺ. s. piũ opus spũale vl tpale. & ꝫ nisi sit iusta cã tãte idulgẽtie peccat cõcedẽs q̃si ꝺilapidatoꝝ tã ꝑcioſi thesauri. vr̃ tñ ei vale re q ꝺitionẽ ipleret: nisi & ipe illã ipetraret: qr tẽ & ipe peccaret sine cã sufficiẽti ipetrãs. Si ꝯ papa ꝓpo motu moriẽtẽ absolueret ab oi pena p modũ idulgẽtie: & ille pie crederet: ille auolaret si nullã culpã hret: ẽt si papa iustã cãz ñ haberet: lz si papa sacr̃aliter sine digna pnia absolueret: ille immunis nõ eẽt: qr nõ ẽ ꝓpie debitũ deo q̃tare: sz ipiꝰ ẽ sibi a deo traditũ alĳs ꝺispẽsare: ꝑm illꝺ. Dispẽsatio mihi tradita est. vñ sicut verũ sacr̃m ꝙfert peccãꝺo: sic & verã idulgẽtiã. Alĳ dicũt: q sicut ñ tenet alienatio bonoꝝ corporaliũ fcã a dispẽsatore ꝺ volũtatẽ ꝺñi: sic nec valet collatio idulgentiaꝝ fcã a quocũq̃ꝫ sine iusta & rõnabili cã: qr fit ꝺ volũtatẽ dei. ¶ Sed hic sũt tria ꝺubia. Primũ ẽ ꝺ merito sanctoꝝ. qr ꝺ hoc arguũt qdã q merita scoꝝ nõ ptinẽt ad thesauꝝ eccl̃ie sic. Illud qꝺ est plene remuneratũ vl remunerandũ ĩ faciẽte: nõ videt satisfactoriũ ꝓ alio. sz qcqd pene sustinuerũt sci vltra q̃ꝫ meruissẽt ẽ plene remuneratũ vel remunerabit resũpto corpe. ꝯ de illo nihil restat p nobis ad satisfaciẽdũ: & pñt dicere cũ prudentibus virginibꝰ: ne forte ñ sufficiat nobis & vobis. & illꝺ Ezech. Alias suas liberabũt nõ filiorũ. sz meritũ xpi ẽ totꝰ thesaurꝰ eccl̃ie: ꝺ cuꝰ plenitudie oes accepim⁹ &c. ¶ Sz ꝺ. qr deꝰ nec xpz nec aliuz remũerat citra merituz sz magis vltra. vñ ꝑmiũ corrñdet merito maxie si est meritũ condigni: qꝺ si ẽ ĩ aliquo fuit in xpo: iiustitia videret q xps plus meruisset q̃ꝫ pcepisz: q̃ꝫtũ enĩ sibi meruit tãtũ ĩ se recepit: & q̃ꝫtũ alĳs meruit tãtũ ĩ se recipiẽt. vñ oẽ meritũ ẽ pfecte remuneratũ vl remunerãdũ ĩ psona illius ꝓ quo fcm̃ ẽ. vñ si ꝓp ꝫ nihil restat ꝺ meritis scoꝝ: p ꝙns nec de merito xpi q hz nõ solũ qꝺ meruit sz plusq̃ꝫ meruit. s. gliam aie. ¶ Ꝑ. nõ ẽ magis remũeratũ vel remunerãdũ qꝺ fecerũt sci q̃ꝫ illꝺ qꝺ nũc faciũt viui: sz nõ obstãte q ore ĩ sinũ orãtis ꝙuertat. & q oẽ bonũ qꝺ hõ facit p se vl p alio sup caput eiꝰ ad plenã remunerationẽ reuertat: nihilominꝰ tñ vnus ꝓ alio põt satisfacere & satisfactio ꝑdest alĳ: qñ vnus ꝓ alio satisfacere ĩtendit. ꝯ quia sancti nõ solũ p se sz ẽt p corpore xpi: qꝺ est eccl̃ia tota agere bona & pati mala volebãt. sicut paulus dicit. Oia sustineo ꝓpter electos vt & ipi salutẽ ꝙsequãtur: lz eis sit remuneratũ: nihilominꝰ p nobis põt eẽ satisfactoriũ. ¶ Uñ ꝺz est ad argm̃: q opus bonũ penale scoꝝ ꝑt duplr cõsiderari. vno mõ inq̃ꝫtũ ẽ meritoriũ: & sic nõ transgredit ꝑsonã nisi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

solū meritū xpi g sibi t alys meruit: Leteroz vo meritū si bi soli pdest: t sic nlls ali⁹ a xpo plus meruit q̄z recepit vel receptur⁹ sit i seipo. Scdo mō put ē satisfactoziū: t sic iusti plus satisfecerūt q̄z obuerūt. Lz.n. pena purgatozy sit maioz oi pena mūdi: nō tñ seq̄t: tale pctiñ meret talē penā in purgatozio. g grauissimam in mūdo: alls nullus posset pati penā vltra culpā: cū a veniali nullus sit imunis: cum tñ dicat Job. Utinā appenderentur peccata gbus irā mereoz t calamitas quā patioz i statera. q̄si harena maris hec graniter appareret. ¶ Itē lz hō ñ possit facere bonū p alio gn mereat: sic tñ pōt p alio soluere q̄ nō liberat se: sed illum solū: Unde satisfactio quā homo p alio facit sibi gdē ē meritoria t nō illi: sed illi ē liberatoria: t nō sibi. Qz igit sancti plus sustinuerūt q̄z meruerūt. Ḥ aūt nō soluz aīo merendi: lz satisfaciēdi p se gdē p̄mo deinde p oībus idigentib⁹ fm ordinē eccl̄ie: ideo illis primo cedit in satisfactionē fm eq̄litatem culpe t pene: sed residuuz qō nihil potuit liberare de obligatione totaliter soluta: vel pditum fuit: qō non est dicendum: vel reseruatur nobis idigentibus. Sicut enīz si hō soluat cōi debitori plusq̄z debeat dicens q̄ si totum a se non debetur: cedat in solutū residuuz p socio: sic acgtat eum: sic ergo in ppōsito. t ideo tc̄. Jn hoc ergo conueniūt sancti cum xpo in bis q̄ fuerunt superogatiōis q̄ aligd ponunt in thesauro eccl̄ie sicut xps: sed in hoc discōueniunt q̄ tota satisfactio xpi cessit in thesaurum p ceteris t nihil p se: quia nulli⁹ debitoz fuit: nec pene originalis: nec actualis: t qz ab eo est thesaurus ifinitus. Alij autem sancti non: beata autem virgo medio modo se habet: qz de suis penalitatibus illud solū p ea satisfecit qō erat pena peccati originalis: sicut mozs nāe cuius ipa debitrix fuit. reliq̄ autem ei⁹ penalitates spōte assūpte tote nobis cedūt: nō illi: que nullius culpe actualis rea fuit. Et idē est de martyrio innocentum t alioz q̄ nec venialiter peccauerunt. ¶ Qō autē aliqui dicunt q̄ nec diminutio nec remissio in sacramentis est nisi per solutionem factam de passione xpi nō martyz: vez ē: qz i baptismo nō est pene solo: nec a xpo: nec ab alio: quia dicit Ambroz. q̄ i baptismo gratia xpi oīa gratis cōdonat. Ubi aūt est plena solutio: nō est gratuita ꝺdonatio vl remissio. ¶ z⁹ dubiū est de merito xpi t quo ad penam damni: t quo ad penam sensus: qz quicgd sit de pena actualis peccati quo ad penam sensus: non videtur q̄ penam damni xps soluerit qui illam nō sustinuit. ¶ Itē cuz t actuali mortali debeat pena eterna non fuit tantum de penalitate in morte xpi: nec itensiue: nec extensiue q̄ntū ē i pena sensus eterna q̄ ē i iferno: Unde cū eq̄litas satisfactionis attendat fm ꝺparationē pene ad penā: xps gdem potuit mereri dimissionē pene eterne totalez dāni t sensus: q̄ fit in baptismo adl'ti pctōris: t ꝺmutationē eterne in tpalē q̄ fit i pnia: qz i merēdo diuinitas coopata est: qz deus agere t coagere pt: t sic meritū fuit ifinitū: lz non potuit: vt videt: satisfacere p pena eterna: qz nō potuit ex humanitate sustinere tantā penā q̄ntā ē illa iferni: nec diuinitas cōpassa est: qz pati nō pōt: imo videt q̄ nec solo pene tpalis fieri potuit: qz nō potuit eē tantus doloz i morte xpi q̄ntus ē doloz debitus oib⁹ peccatis ꝺfessis t ꝺfitēdis etiā in hac vita.

¶ Dōm est igr q̄ xps non solū oībus meruit: lz p omnibus satisfecit: qz suppositū agebat t patiebat: Uñ nō solū actio merēs: sed et passio satisfaciēs ifinita est. Nō est g̃ ex isufficiētia q̄ passio xpi i sacr̄is nō soluit: sed ex dei ordinatione g̃ gratis remittit. Et qō dicit q̄ reatus pene nō dimittitur nisi qz pena soluit: nō est vez: qz sicut tota obligatio ad penā pōt tolli liberali gratione creditoris sine totali solone sic et pars pōt remitti sine ptiali solone. Dicere aūt q̄ ds i sacr̄is i gb⁹ maxime liberal exisit: vnde t sacra gr̃e vocāt: nihil gratis remittit nec ꝺdonat nisi q̄ntū sibi soluit aut de thesauro cōi eccl̄ie aut de bono thesauro cordis vel corpis: vel oris: ꝑpe est dicere deū min⁹ liberalē: t lz i ℔ esset liberalitas hois xpi nobis cōicantis diuitias sue penalitatis: in ℔ tñ i nullo ē liberalitas dei g̃ nihil de suo nobis donat: pq̄ melius dr̃ q̄ in sacr̄is ē liberatio a pena tota vel ptiali: ñ ex solone sicut i idulgētys: lz ex liberali dei remissiōe. Ex merito qdē xpi. i. amore xpi: lz nō ex solone xpi g̃ t si p peccato nāe soluit t satisfecit: nō sic tñ pro pctō psone. Sz cuz vltra ifinitū nihil sit t vnū ifinitū aliud ꝺsumat vl attigat t pena originalis esset ifinita: t itēsiue: qz p̄uat bono ifinito: t extēsiue q̄ntū est de se: vt pz ō pueris i limbo quoz pena ñ finietur. g̃ satisfactio q̄uis fuerit ifinita: exhausta tñ fuit tollēdo penā ifinitā i baptiçatis. nihil g̃ remanet ad soluēdū i idulgētys vel p actualib⁹ peccatis. ¶ Ad qō dicendū ē q̄ i ifinitis q̄ sunt eiusdē rōnis vnū alio ñ excedit: lz ifinitas ꝺi q̄ est iterminabil vite tota sil t pfecta possessio: oēm aliā t ifinitas alias: si eēnt: excedit: qz oīs ifinitat] t pol's ē cā equoca p̄ncipal. g̃ maioz. Itē cā volūtaria. t sic pōt finire oē qō est ifinitū: vñ vtus dine ifinitatis ad ifinita se pōt extēdere t adhuc illa excedit: cū oīa ad caz ꝺparata sint finita: imo sint nihil. qz pōt illoz ifinitatē ad finitatē reducere: t illoz entitatē ad nichilitatē. Jgit passio xpi in q̄ntū meritoria t inq̄ntū satisfactoria ē ifinita rōne suppositi qō oēs ifinitates exīntes t pol's excedit. qz oēm penā dāni t sēsus ifinitā finitā t nullam facere pōt. aliogn sil'r argui posset q̄ passio xpi p vno solo posset satisfacere cui⁹ pena ē ifinita t nō p duob⁹: sicut p̄us arguebat q̄ p originali t nō actuali: nisi diceret qō dcm̄ ē. ¶ 3ᵐ dubiū ē. qz ad p̄tātē excellētie xpi ptinet dare effectū sacr̄i sine sacro. g̃ purus hō p idulgētias q̄ nō sunt sacr̄a nō pt dimittere penā: qō ē effect⁹ sacr̄i. ¶ Ad qō dñt gdā q̄ ptās excellētie ē ꝺferre p̄ncipalē effectū sacr̄i g̃ est clpe remissio sine sacro: sed ptās ministery pōt ꝺferre sine sacro ꝺriū effectū g̃ ē pene dimissio. Ul dici pōt q̄ sine sacro bito in voto vl in facto nlls effect⁹ sacr̄i necessary p̄rius ꝺferri potuit vel pōt nisi a xpo: lz sacro habito de facto vel in voto ꝺtingit effectū h̄re sine sacro. Si enim aliquis sit ꝺtritus t anteq̄z sit in moza ꝺfitēdi vel ꝺterēdo vel aliter penitēdo ꝺdignā pniam fecerit a satisfaciēdo nō ꝺfitendo absoluit. sicut g̃ sine sacro actu suscepto potuit satisfacere p se de suo: sic t per aliū vel per se de bonis spūalibus ab alio sibi ꝺcessis: t maxime qñ sacr̄m suscepit voto t facto: t de his ad q̄ per sacr̄m obligat⁹ est. Unde sicut sine nouo sacro ip̄emet satisfacit: qui nō hz potestatē excellētie sic si papa vel alius eccl̄ie minister dat sibi vñ soluat: nō ē ℔ supplere vicē sacr̄i: qō ēt sine p̄tāte ministery fieri pōt.

Quantuz ad zᵐ. s. ō valoze i gnāli sūt. z. ōnes. ¶ Pri ma q̄ tñ valēt q̄ntū sonāt ēt i fozo dei. ℔ t i purgatozio: sic itelligēdo q̄ q̄ lucrat idulgētias. zo. annoꝝ tñ sibi valet ad remissionē pene p peccatis suis q̄ntum valuissent illi. zo. anni i pnia iiuncti: si ill'. zo. annis penituisset: al'r eccl'ia decipet. Sed sicut pnia qñ fit in maiori charitate tāto est magis satisfactoria: sic etiā isti. zo. anni lucrati tāto sūt isti plus vl minus satisfactozy q̄z illi quāto pnia isti⁹ fuisset magis vl min⁹ satisfactoria q̄z illi⁹. Et pp ℔ maxime sūt vtiles idulgētie t secure pctōrib⁹ g̃ sepe recidiuāt t nō facile abstinēt p totū annū a mortali sic̄ abstinēt vno die vel hoza: pp qō p̄sunt eis sepe idulgētie: qz illa hoza sūt i statu bono: quib⁹ non p̄dest diutina pnia sepe per morta le mortificata. ¶ z⁹ ꝺ. q̄ de penitētys iiūctis ē dubiū vt p̄ sole iiūcte itelligant. gbusdā p̄babile vr̄ q̄ de penitētys iungēdis q̄si diceret. 40. dies de tali pnia q̄lis claue nō errante dz iiungi: vt. s. 40. dies lucrati tm̄ sibi valeāt q̄ntū illi. 40. dies q̄ deberēt iiūgi valuissent si iiūcti t facti fuissēt: t tunc non sequit ineq̄litas: qz gbusdā iiungunt. 40. dies sine ceruisia t nihil plus: alijs sine carnibus: alys in pane t aqua. Et tūc plus valerent de penitentys iniunctis vni q̄z alij vel vnus habet iniunctam t alius nō. Unde est proba-

p⁹ ꝺ⁹

z⁹ ꝺ⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

bilis opio. Aly dicũt q̄ idulgẽtie tm̃ valẽt q̄̃tũ sonãt: ꝛ plꝰ si plus itẽdit ille g dat: dũ tm̃ possit: ocurrẽtibus tribus: de gbꝰ dicet. Sz si nõ itendat dare nisi q̄̃tũ sonãt: tũc nõ relaxant̃ nisi pnie iũcte i foro pniali: Uñ dicit: ve penitentibꝰ ꝛ confessis de iũctis penitẽtys relaxam⁹. Uñ ꝛ si nihil est iniũctũ nihil remittit̃: Si aligd: tm̃ remittit̃ q̄̃tũ dicũt idulgẽtie: vel ps: si nõ tantũ est iiunctũ: qz in maiori sũma mior iest. Sz qñ dat̃ plena aut plenior vl̃ plenissima idulgentia pctõz: tũc ois pena iiuncta vl̃ iiungenda i foro dei ꝛ ecclie remittit̃. i. soluit̃ ꝛ hic ꝛ i futuro. Aly dicũt q̄ videt̃ iste eẽ sensus ẏboz. Remitto tibi vnũ annũ ó pnia iiuncta. i. tm̃ minꝰ punieris in purgatorio q̄̃tum eẽt si vno anno ctinue egisses pniaz in hac vita. Nec credũt q̄ pp has idulgẽtias gñales minꝰ teneãt̃ agẽ pniaz i hac vita. Et hoz dcm̃ satis vr̃ coordare egtati. vt notat Inno. ex̃ de pe. ꝛ re. c. Qz ãt. Et ad argm̃ ctrariũ dicũt q̄ ex quo forma idulgentiaz nõ distinguit q̄̃tacunq̄ sit pnia iiũcta p diebus vel annis remittit̃ eq̄l̃r minor vel maior: nõ qz plus mereat̃ vnꝰ q̄̃ alius: sz ex ipotentia distiguendi: ex pte idulgentiã cedentis q nõ põt pnias distiguere. Et iõ eligit qõ oibus est cõe: puta dies vel annus aut ps quota: q̃ etiã diuersa est ꝑm diuersitatẽ peccantiũ: ꝛ sic (licet p accñs) maior peccator plus lucrat̃. ℂ 3ª ꝓ est. q̄ si de penitẽtys tantũ iiunctis itel̃r tunc hõ iturus ad idulgẽtias õberet cfiteri oia peccata sua ꝛ facere sibi iiungi tot dies in pane ꝛ aq̃ quot bz illa idulgẽtia sub disiũctõe: ꝛ tũc itentiõe se aqtandi ꝛ satisfaciẽdi iret illuc. ꝛ tantũ sibi valeret q̄̃tũ illi dies si fecisset. Semp. n. tutũ est q̄ pnia sub disiũctione iponat̃ vel eqpollẽs idulgentia: ꝛ tũc erit magis securus ó idulgẽtia q̄̃ ó pnia: quia magis põt scire se fuisse i bono statu hora vna q̄̃ mꝫto tpe.

Quantũ ad 3m. s. de valore in spãli sunt. 4. cclusiões. ℂ Prima de paupe ꝛ diuite: qz certũ est si ẽ determinata idulgẽtia ꝛ taxata q̄̃titas elemosyne sic nũc hospitalarioz q dat. 24. denarios bz. 24. annos: q aũt nõ dat tm̃: qz nõ põt: nõ lucrat̃ idulgentiã. Licet. n. alꝫs bona volũtas sufficiat ad merẽdũ: sz ad satisfaciẽdũ nõ sic. Naz q morit̃ paratus satisfacere: nõ pp hoc ẽ imunis: ita ꝛ velle lucrari idulgẽtias ñ fac̃ eas lucrari. Si aũt simpl̃r dicat̃ q̄ idulgẽtiã hẽat q tali pio loco subuenerit: itel̃r ꝑz sua cditi onẽ. ℂ 2ª ꝓ ẽ. q̄ cũ dat̃ idulgẽtia visitãti talẽ ecclĩã tot dies lucrat̃ q venit de vico q̄̃tũ q venit ó vltra mare: Sz sic plus valerẽt q̃tuor dies ó pnia cũ labore date pegrinatõis q̄̃ cũ vno solo passu vl̃ duob⁹: sic ꝛ plus valẽt idulgẽtie illi q̄̃ isti. ℂ 3ª ꝓ ẽ. qz dubitat̃ vtz q̃libz die lucret̃. ℂ Dom̃ ẽ q̄ sic q̄̃tũ ẽ de vi verboz: qz ita visitat vl̃ dat gs scda vice eiusdẽ diei sic̃ pma: vñ eadez rõne. lucrat̃ scda vice ꝛ 3ª sic̃ pma: nisi aliõ appeat de mẽte cedẽtis vltra quã idulgentia nõ se extẽdit. In perẽnib⁹ q̃ ñ appet q̄ magis voluerit ó p̄ª die q̄̃ de scda sic̃ nec de pmo ãno q̄̃ de alys: qz non mtnꝰ voluit visitari ecclĩã cui ódit idulgẽtiã perẽnẽ q̄̃ illam cui dedit tpalẽ: Unde si ibi lucrat̃ quolibz anno: ita ꝛ hic: q̃ ratione autem quolibet anno: eadem ratione quolibz die ꝛ mense: Sed pluries in die non videtur sensisse: quia posset cedere in derisionẽ: qz non faceret hõ nisi ponere pedẽ ꝛ exire ꝛ redire. Uideret̃ ẽt nõ rõnabile si totiẽs lucraret̃: ꝛ supponẽdũ q̄ papa: ñ potuit vl̃ noluit dare idulgentiã p cã nõ iusta: sz de tpalibꝰ vr̃ voluisse nisi semel. ℂ 4ª ꝓ est. vtz idulgẽtie date durẽt post mortẽ cedẽtis. Dom̃ est de papa q̄ sic si hoc itendebat: puta si dixit q̃libet ãno simpl̃r Si ãt dixit vsqz ad gnquẽniũ: vsq̄ tũc valet. ꝛ nõ plus si superuiuat: nec minꝰ si añ moriat̃: qz gr̃e nõ expirãt p mortẽ cedẽtis: ꝛ de epis idẽ vr̃. Nam q̃s cedunt in dedicatiõibus ecclĩaz ppetuo p̃dicamus. Si autẽ cederent̃ psone: puta vni duerso: ad illius vitã durãt: nõ plus: sed locꝰ est imortalis: vñ cesse loco tãdiu durãt q̄̃tuz locus: ppter qõ si ecclĩa sic destruat̃ q̄ oporteat eã dedicare itez: p illã de

2ª ꝓ

3ª ꝓ

3ª ꝓ

4ª ꝓ

structionẽ pme idulgẽtie destruunt̃.

Secũdus articulus pncipal̃ ẽ videre gs possit dare: vbi sunt. 4. ones. ℂ Prima q̄ papa in hoc bz plenitudinẽ ptãtis. sũmꝰ pniariꝰ q dat cẽtũ dies: legatꝰ põt dare in sua puincia idulgẽtias perẽnes. de offi. le. c. vlt. i glo. eps ꝛ supiores. 40. dies cõiter: in dedicatiõe aũt vnuz annũ siue sit vnus siue plures: sz p anniuersario ñ nisi. 40. dies. de pnile. c. Cũ ex eo. Abbas aũt nõ põt dare idulgentias. de ex. pla. c. Accedẽtibꝰ. nec qcũq̄ iferiores epis. Itez archieps põt dare p totã puinciã idulgẽtias. ó pnil. c. Nro li. 5. ꝛ. c. i. li. 6. Quicũq̄z ãt põt dare nihilo minꝰ põt dare si ẽ pctõr q̄̃ si sit iustꝰ: qz siue ptineat ad alterz forũ siue sil̃ ad vtrũq̄z equal̃r põt gs illa q̃ sunt ordinis ꝛ iurisditiõis si sit malꝰ sic̃ bonus nisi sit ab ecclĩa pcisus. Qui aũt esset ab ecclesia pcisus nõ posset dare idulgẽtiã: qz idulgẽtie nõ pfũt nisi subditis. ex̃. eo. Qz aũt. Precisus ãt nõ bz subditos saltẽ quo ad vsũ iurisditõis: ex quo pz q̄ vel soluz sunt iurisditõis vel si sunt ordinis cũ hoc sũt iurisditõis. ℂ 2ª ꝓ est. q̄ gdã dicũt q̄ nullus põt dare indulgẽtias nisi sit sacerdos: Uñ si dyaconꝰ cardinal̃ dat: nõ dz dare: sz denũciare: sicut q̃stores nõ dant q aliq̃ sunt layci: sz solũ denũciãt: qz non põt i remissionẽ pene fori pnie nisi q põt in remissionẽ culpe. Uñ deus q remittit culpã pncipal̃r remittit penaz eternã. Absoluẽs aũt q dispositiue remittit culpã: aliqd remittit de pena tpali: sz nõ sacerdos nihil põt ad remissionẽ culpe. g̃ nec pene. Sed p idulgentiã remittit̃ pena non ptinẽs ad forz ctentiosũ laycũ: qz cruce signatus lz sit absolutus ab oi pena nihilominꝰ suspendet̃ si prꝰ meruit: nec quo ad forz ecclĩasticũ: Unde pnie iiũcte i capl̃o nõ pp hoc relaxãtur: ꝛ sic ptinẽt ad forz cscie. g̃ ꝛc. ℂ Sz q̄ nullus: nec electus in papã possit dare idulgẽtias: nec ex auctẽ: nec ex cõmissiõe nisi csecratus i sacerdotẽ vel in papã aut epz: ñ vr̃ ex̃ de cmissiõe. Uidemꝰ. n. dyaconos cardinales idulgẽtias non solũ. denũciare: vt q̃stores faciũt: sz ẽt cferre. ℂ Et iõ ad rõnem dom̃ q̄ ppꝛie loq̃ndo de diminutõe penẽ q̃ẽ per remissionẽ liberalẽ nll̃s bz ptãtẽ nisi q ẽt põt in remissionem culpe: sz ad sol̃onẽ pene vel in dando vnde soluat põt glibet ꝛ ipemet penitẽs qui se aquitat soluẽdo: ꝛ alius puatus q satisfacit p eo. ℂ P. ille q dat idulgẽtias sic agit ad remissionẽ vel magis ad sol̃onẽ pene q̄ nihil agit ad remissionẽ culpe. Illa g̃ remissio pene: nõ supponit in remittente ptãtẽ remissionis culpe: sz i recipiẽte idulgẽtias supponit remissionẽ culpe. ℂ 3ª ꝓ est. q̄ dicũt q̄dã q̄ solus papa iure ordinario eas dat: ꝛ si eps alicui cedat illi denũciat: nõ dat: qz delegatꝰ nõ põt subdelegare. ℂ Sz ō. qz summus penitentiarius dixit me pñte auctẽ nr̃a ordinaria damus vobis cẽtũ dies de idulgẽtia: q põt dici ordinarius in spũalibꝰ sicut legatꝰ dr̃ ordinariꝰ i tpalibꝰ. ℂ Itẽ delegatꝰ a pncipe in his q̃ sunt fidei nõ põt subdelegare: sz eps committit p̃dicatoribus dare idulgẽtias. g̃ ẽt est ordinariꝰ in ꝟ ꝛ nõ delegatꝰ. ℂ Itẽ lex dat ordinarie iurisditionẽ sz a iure ẽ q̄ eps det. 40. dies. g̃ auctẽ ordinaria ꝟ faciũt. ℂ Sz ō hoc arguũt q̄dã sic. Ille solus pt dispẽsare thesauz cõez totiꝰ ecclĩe: q̃ pest toti ecclĩe: sed solus papa est hꝺ. ꝛ idulgẽtie dantur de cõi thesauro. iõ ꝛc. ℂ Dom̃ q̄ ad illũ q̃ pest ecclĩe toti ptinet dispẽsare gñal̃r oibus thesauz ecclĩe: sed ad illũ q̃ pest ecclĩe pticulariter ptinet dispẽsare thesaurũ non vl̃r sed pticulariter. Uñ eps solis subditis: Archieps per puinciã. papa p totũ orbẽ põt dare. Itẽ iferior papa ñ põt dare plenã ꝛ itegrã idulgẽtiã: sed partialẽ. vt dcm̃ est. Cũ. n. iter thesauros ecclĩe cõputent̃ sacr̃a: tunc nisi eps iure suo thesauz ecclĩe dispensaret. iure suo nõ cõferret oia sacr̃a ꝛ oẽs cõsecratiões. Et qõ dicũt q̄ nisi papa sit csecratus in papam vel in sacerdotẽ q̄ non põt: est cõtra vsũ ecclesie: qz si esset hoc ordinis sacerdotalis: tunc oi sacerdoti habenti subditos cõpeteret iure suo. sicut absoluere: qõ est

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝫ istos ō thesauro xp̄i soluere. vñ ꝫ istos cū i bap° ⁊ absolutiōe fiat solo ō passiōe xp̄i. si hāc solus p̄p. dispēsat. ḡ solus p̄p. ex offō baptizat ⁊ absolvit. ¶ Et qō dñt qꝫ eps ñ ē spōsus toti° ecclie ꝫ sibi cōmisse: Uñ illi° soli° bz bōa dispēsare: nō ualet. qz cū ecclia sit vna ipe pōt dici spōsus totius ecclie. Uel dicēdū qꝫ i q̄libz ecclia ē thesaur° totius ecclie cōmunis oib° ecclijs q̄tū ad singlaꝫ ecclias regimē ⁊ nece: Uñ ō thesauro toti° ecclie pōt iste sue ecclie distribuere ⁊ dispēsare: ꝫ nō alij. ¶ Et qō dicūt qꝫ pape conuenit rōe ordis ⁊ rōe cure vlis sil': ⁊ iō nulli alteri cui ōest altꝫ ꝯpetit. Dōm qꝫ imo rōe soli° iurisdictiōis vlis vl'r: pticlaris pticular'. ¶ Et qō dicūt qꝫ iurisdictō solū respicit forꝫ contentiosum dicendū qꝫ immo respicit forꝫ p̄nie: qz nō potest ligari nec solui nisi subdit°: nec sacr̄a debēt ministrari nisi subdito: nec ep̄s cōsecratiōes facere nisi in locis subditis. Que oia cū sint spūalia nō ptinēt ad forꝫ cōtētiosū. ḡ ad aliqd iurisdictio se extēdit: ⁊ p̄t dici iurisdictio tpalis ⁊ spūalis ꝑm qꝫ tpalia ⁊ spūalia subiectionē reg rūt. ¶ Sz ↄ ē. qz si ep̄s hz dare ex offō idulgētias sic habz ordies cōferre: tūc p̄p nō posset ei° idulgentias limitare nec ad certū p̄pz nec ad certā q̄titatē: qn si ↄ faceret teneret: sic nec pōt facere qꝫ eps ordinē verū ñ cōficiat vel cōferat cū facit ↄ ei° ordinationē vel p̄hibitionē: puta suspēso vl' exneo. ¶ Dōm qꝫ nō ē sil'e: qz vtrūq; gdē cōpetit ex offō: sed alterū rōne ordis i q̄ nō subest pape: alterū rōne iurisdictiōis: quā p̄t ei papa auferre vel i totū vel i ptez si vult: Uñ sic p̄p. p̄t facere qꝫ sntia ab ep̄o lata sit nulla: sic ⁊ qꝫ idulgētia. de pe. ⁊ re. c. vltio. li. 6. Indulgētie vires nō
4ª ♀ obtinēt si statutū excesserint cōcilij gn̄alis. ¶ 4ª ↄclo est. vtꝫ aliquo mō possint plures dare eidē loco p eadē cā vltra annū. Et videt qꝫ nō: qz cā ppter quā cōcedūt maores ē ōdicatio: ⁊ tamē p illa ēt plures ep̄i non possūt vltra annū. de pe. ⁊ re. c. vltio. li. 6. Et dicendū qꝫ imo: vñ si. xx. ep̄i dēt glibz. 40. dies loco nr̄o i festo beati dñici. glibz subditus cuiuslibet illorū lucrabit. 40. dies: qz licitū ē eis tm dare subditis suis: ⁊ tm̄ vni q̄tū alteri. ita aūt possūt dare loco exneo vel exēpto sic subdito: qz loco nō acqrit: sed solū subdito: vñ ita posset dare eps pisiēsis il' de sua dioc̄. idulgētias p eūdo ad vallē viridē sic p eūdo ad beatā vgi nē. Si āt eps loci cōfirmaret tūc illi ō dioces cōfirmātis lucrarēt. xx. q̄dragenas. Pōt. n. eps vnus de licētia alteri⁹ dare idulgētiā noie suo: ⁊ nō noie licētiātis: sicut alien° sacerdos ō licētia p̄pi absoluit: sed iure suo: iste āt p̄bet sibi mām. Tūc igit̄ si p festo ⁊ octā p̄roni ecclie plēs ep̄i vl' sil'vl' seorsū dāt idulgētiā ⁊ eps loci approbat: vr̄ ēt qꝫ valeat vltra. 40. dies: q̄uis eps ñ possit dare p se nisi. 40. dies: qz isti ep̄i dāt noie suo: lz iste det eis mām. ⁊ glibz iure suo dū tm̄ bēat mām subditā p̄t dare. 40. dies. ēt si iste q̄dragene excedāt annū: qz sic extēsio anni nō extēdit̄ nisi ad ōdicationē: sic nec restrigit̄: vñ sic vn° eps i alio festo q̄ ōdicatiōis nō pōt dare annū: sic nō p̄hibēt i alio festo plures dare vltra annū: dū tm̄ nullus det vltra. 40. dies.

p°5 **Tertius** articulus p̄ncipalis ē gb° idulgētie p̄sint: ⁊ gb° nō: vbi sūt sex ↄclones. ¶ P̄ri° qꝫ non p̄sūt existētib° i mortali peccato: vbi dr̄ i eis: ve penitētib° ⁊ ↄfessis. itelligo aūt cōfessis i ꝓposito: qz non oz ō facto: ↄ q̄ tm̄ ē: qz i q̄busdā exp̄mit̄: vel q ifra mēsē fuerint cōfessi: vñ vr̄ ex mēte ⁊ pactiōe ecclie cōcedētis qꝫ q ñ iplet ↄditiōez nō ē i statu: postea recedēte fictione recipiat effectū.
z¹ ↄ° ¶ z². qꝫ nō iplēti ↄditionē nō p̄sūt siue pauptate siue ipoª ipediāt: q̄ñ nō hoc p̄nceps vult: quoniā q iturus vltra mare morit̄: nisi forma ꝫ bēat: nō ↄseqūt. Antiq̄. n. forª quā ponit hostiē. de iudeis. ad liberādā. q̄tidie mutat̄ ⁊ inouat̄. Si ḡ daret̄ idulgētia oib° crucē sumētib°: eo ipo qꝫ eaz sumeret: ⁊ si plus nō faceret eā lucrat̄. Sz si dicat̄ trâffretātib°: nō hz añq; sit vltra. Si āt dicat̄ eūtib° xō seqūt̄ i via: ⁊ sic de alijs modis. Si tm̄ vadat existēs i mortali fructū nō p̄cipit quousq; sit pēitēs. sed tūc sic. Si qs āt sumēdo crucē ñ itēdat ire nisi dñs su° vadat cū quo ire itēdit. illo mor tuo vel ire nolēte ñ tenet̄ ire: qz ōficit ↄditio itēta: sed tale ꝓpositū quo vult ire nō simplr̄ sed sub ↄditiōe si iterī moriat̄ ñ facit eū lucrari idulgētiā: quā lucrarēt̄ si sine ↄditione ire ōcreuisset. ¶ z³. qꝫ ñ p̄sūt nō subdito nisi de licētia ppr̄y epi aut p̄pi iudicis. ex. e. Qz āt. vñ vr̄ sufficere licētia curati. Sic̄. n. curat° ñ sacerdos p̄t licētiare vt ñ curat° sacerdos absoluat: q̄uis ip̄e ñ possit absoluere: qz alius iure suo absoluit: cū sit sacerdos: dū tm̄ bēat mām: sic ⁊ hic sibi subditū alteri tradit: ⁊ ille cū sit ep̄s iure suo dat idulgētiā quā iste tradēs nō posset dare: pp qꝫ curati absoluētes debēt ei inūgere oēs idulgētias q̄s poterit obtiere. ¶ 4ª ♀ 4ª ♀ ē. qꝫ exēptis p̄sūt nō solū de licētia suorū supiorz: sed iure cōmuni. q quo ad hꝫ nō videt̄ exēpti: qz hoc noluerūt ipetrare qꝫ eēt malū suū: nec eximēs cōcedere: q̄uis ñ possit absolui ab ep̄o i foro ↄscie: qz ibi oz ligari ⁊ nō possūt ab eo ligari: sed dās idulgētiā ad nihil ligat nec p̄pe soluit sz thesaurꝫ solū dispēsat. Qz vo dispēsatio sibi tradita ē pro tota sua dioc̄. vt illud dispēset thesaurꝫ xp̄i: ide est qꝫ ēt exēptis p̄t dispēsare: qz sūt a sua dioces: lz nō subditi: qz etiā subditi suffraganeorū nō sūt subditi metropolitano: a quo tamen idulgētias cōsequūt̄: sed ñ p̄t ep̄s dare illis q nō sūt de sua
5ª ♀° dioces qz p illis dispēsationē nō suscipit. ¶ 5ª ♀ ē. qꝫ illi q dedit idulgētiā valet si iplet cōditionē: qz sibi p̄t hꝫ accipe hꝫ hōis cōib° sic̄ alys dispēsare: q̄uis sibi ñ possit dar̄ qz iterdāt̄ ⁊ accipiēt̄. oz eē dr̄ia p̄sōalis. Qz āt gdā dicūt qꝫ se cū p̄t dispēsare sic̄ cū alio nō videt̄: qz q pōt cū alio i irregularitate dispēsare: puta ep̄s: ñ pp hoc secū nisi q̄tū ius permittit: vñ p̄pe loquēdo nullus secū dispēsat: lz auctorita-
6ª ♀° te iuris vel supius vtat̄ dispēsatiōe. ¶ 6ª ♀ ē. qꝫ idulgētia ñ solū valz illi q iplet ↄditionē: imo ēt alij p quo hꝫ fit: siue sit viu° siue mortuus: dū tm̄ forma idulgentie hꝫ bēat: puta qꝫ dicat̄ qcūq; hꝫ fecerit vel p quocūq; hꝫ fecerit siue viu° siue mortu° bēat tm̄ de idulgētia. Scc° āt si forma hꝫ ñ bēat: qa ille q dat idulgētiā ē dispēsator ⁊ applicat cui vult: ñ āt ille q iplet cōditiōez. vñ qꝫ dicūt alij qꝫ idulgētia ex itētione suscipiētis trāsfert̄ i illū q ē i purgatorio: nō vr̄ nisi forma cōcedētis hꝫ bēat: qz sic nō extēdit̄ vltra q̄titatē ñ exp̄ssā: sic nec p̄sonā trāsgrediūt̄: sed sūt stricti iuris: sed intētio dispēsātis hꝫ fac̄: qz sic̄ bōa viuorꝫ eis coicātur sic ⁊ thesaur° mortuorꝫ. tm̄ Inno. ex. c. Qz āt. dic̄ qꝫ solius pape idulgētia valet ō fūcto. ¶ Ad arg^m ē dōz qꝫ plēa idulgētia liberat ab oi pēa peccatis ōbita: ꝫhāc eq̄lr̄ oēs p̄cipiunt nisi qꝫ q plꝰ oz ei plꝰ dimittit̄: sed hꝫ ē p accñs. Sed qūo distīguāt̄ illi grad° quo ad remissionem pene: ñ appet: nisi dicat̄ plēa respectu pene mortaliū: plēior respectu pene iiūcte mortaliū ⁊ vēialiū: plenissima respectu pn̄iaꝫ iniūctaꝫ ⁊ iniūgēdaꝫ. i. q̄ fuerūt iiūcte ⁊ ōbuerūt ⁊ potuerūt iiūgi. vel sic qꝫ plēa sit respectu pene mortaliū: plenior respectu pene mortaliū ⁊ vēialiū: plenissīa sit respectu culpe vēialiū: qz p̄t remitti pēa mortalii ōbita ñ remissa pēa ōbita vēiali: sic ⁊ culpa. ⁊ p̄t solui pēa vni° pcī alia non soluta: ⁊ plenior est solutio vel remissio vtriusq; hꝫ alterius tantū. Potest etiā vt videtur per indulgentiam: inquātum habet rationem cuiusdam absolutionis remitti veniale quo ad culpam sicut ⁊ p cōfessionem generalē non sacramentalē: sz ad hoc requiritur ↄtritio: ⁊ quātū ad hoc potest saluari qō ibi dicebatur: qꝫ vnusquisq; ꝑm qꝫ magis vel minus deuote accederet ob hoc plenius vel min° plene recipet: qꝫ ō remissione pene plenaria dici ñ p̄t: sz solū ō remissione cl'pe: quā p̄p ad plenū ñ p̄t remittere nisi hō ad plenū ↄterat̄: sed alia q̄ ↄtritio est plene adiuncta appl̄i absol'one q̄ p se non esset. ⁊ ↄiuncta bñdictione ep̄ali: q̄ p se non sufficeret. Sed qꝫ dr̄ qꝫ pn̄iari° iniungebat pn̄iam: papa eis mandauit qꝫ non plus iniungerent. qz inuitis imponi non debebat sed voluntarys poterat.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De peccatis que post hanc vitam dimittuntur. Distin. XXI. a

Solet etiã queri vtr post hanc vitã aliqua pctã remittantur. Qr aliqua post hanc vitã remittant̃ xps ostẽdit in euãgelio. vbi ait. Qui peccauerit in spm̃scm̃ nõ remittet̃ ei neq3 in hoc seclo: neq3 in futuro. Ex quo dat̃ itelligi: sicut sci doctores tradũt: q quedã pctã i futuro dimittent̃. Quedã. n. culpe in hoc seculo relaxant̃: quedã vero pene etiã in futuro: q qdẽ post mortẽ grauãt: sed dimittunt̃ si digni sunt: si bonis actib9 ĩ hac vita meruerũt vt dimittat̃ eis. De illis etiã q edificãt lignũ: fenũ: stipulã: dicit Aug. q ignẽ tribulatiõis trãsitorie ĩueniẽt cremabilia edificia q̃ secũ portauerũt cremãtẽ. Ait enĩ sic. Post isti9 sane corporis mortez donec de igne purgatorio veniat̃ ad diẽ dãnatiõis r remuneratõis: si hoc tẽporis interuallo spũs defunctor q edificauerũt lignũ: fenũ: stipulã: huiusmodi ignẽ dicant̃ ppeti: quẽ alĩ nõ sentiũt qui huiusmodi edificia portauerũt vt ĩueniãt ignẽ trãsitorie tribulatõis venialia ꝯcremantẽ: nõ redarguo: qr forsitã verũ est. Sed qr dicit̃ saluus erit: q̃si per ignẽ: cõtemnit̃ ille ignis. Grauior tm̃ erit ignis ille: q̃z qcqd põt homo pati i hac vita. Dic apte ĩsinuat̃ q illi q edificãt: lignũ: fenũ. stipulã: quedaz cremabilia edificia. i. venialia pctã secũ portant: q in igne emendatorio cremant̃. Unde constat quedaz venialia peccata post hanc vitam deleri.

¶ Qd alĩ citius alĩ tardi9 purgant̃ in igne. b

A illo aũt igne purgatorio: alĩ tardius: i alĩ citius purgant̃ pm q ista pereuntia magis vel min9 amauerũt: Añ Augu. Post hãc vitã icredibile ñ ẽ: nõnullos fideles p ignẽ quẽdã purgatoriũ: q̃to magis minusue bona pereũtia dilexerũt: tãto tardi9 citiusq3 saluari. Unde non frustra illa tria distinxit apls. lignũ: fenũ: stipulã: que illi edificant: qui r si aliena nõ rapiũt: rebus tm̃ ifirmitati cõcessis aliqua dilectiõe inherẽt. Qui pm suos amãdi modos vel diutius vt lignũ: vel min9: vt fenũ: vel minimũ: vt stipulã: ignẽ sustinebũt. Qui vero supedificant aurũ: argentũ: lapidẽ pcios3. de vtroq3 igne securi sunt: nõ solu3 de illo eterno: q cruciaturus ẽ ipios i eternũ: sed ẽt de illo emẽdatorio quo purgabunt̃ qdam saluandi.

¶ Oppositio. c

Jc obĩci potest: si per lignũ: fenum: stipulaz venialia itelligunt̃ peccata: r nullus adeo pfectus est qui venialr nõ peccet. Ergo q edificant: auruz: argentũ: lapidez pcios3um: edificãt etiã lignũ: fenũ: stipulã: ergo per ignẽ trãsibũt. Ad qd dicim9: qr nõ ois qui venialr peccat: lignũ: fenũ: stipulã edificat: siẽ ecõuerso. nõ ois qui cõtemplat̃ deu3: r diligit pximũ r opa bona facit: edificat aur argentũ: lapidẽ precios3ũ: et tm̃ in auro intelligitur cõtemplatio dei: in argento dilectio proximi: ĩ lapide pcioso bona opa. Sed illi q edificant lignũ: fenũ: stipulã: deũ ꝯtẽplantur r pximũ diligunt: r opera bona faciũt: nec tm̃ edificãt aurũ: argẽtũ lapidẽ pcios3. Hec enĩ edificat qui sic illa tria facit: vt cogitet que sunt dei: r quõ placeat do: non mũdo. Lignũ vero r fenũ: r stipulam: accipi pnt seculariũ rer quãuis licite concessaruz tales cupiditates: vt amitti sine animi dolore ñ possint. Hec ergo edificat is q cogitat que mũdi sũt: r quõ placeat mũdo q circa diuitias suas quodãmodo carnali affectu tenetur: r tm̃ ex eis multa bñficia facit: nec p eis aliquid fraudis vl rapine molit̃. Ex eis ergo patet q nõ idez hõ si mul hec r illa edificat. illa. n. edificatio pfector tm̃ est: q nõ cogitãt placere mũdo: sed tm̃ deo: q r si venialr aliqñ peccãt: feruore tm̃ charitatis ita absumit̃ in eis pctm̃ sicut gutta aque ĩ camino ignis: r ideo nunq3 secũ portãt cremabilia. Hec aũt ĩferior edificatio minor est: qui nõ tm̃ deo: sz etiã mundo placere cogitãt: deuz tamẽ preponunt. Si vero mũdũ ꝓponerent: nõ superedificarent: sz destruerẽt fundamẽtũ. Affectiones ergo carnales quib9 dediti sunt domib9: cõiugib9: possessionib9: ita vt nihil ꝓponant xpo: illis trib9 significant̃ que in mẽtes pfector non cadũt: r si alia venialia admittãt. In cordibus vero minor ĩterdum durant vsque in finẽ: qui cũ talib9 edificijs trãseunt: sed dissoluent̃ ĩ igne. Ipsi vero merito fundamẽti salui erunt: grauissimã tm̃ penaz sentiẽt. Ex quo apparet quantã hic misericordiã exhibet ds r quantaz ibi exerceat seueritatẽ cũ pro eodẽ peccato multo grauius ibi puniat q̃z hic.

¶ Opinio quorũdã cũ obiectione. d

Sed forte dices illd eẽ accipiẽdũ d pena f pcti: ñ d ipo pctõ. q Grego. dic̃ q̃daz leuia ĩ futuro dimittẽda. Si. n. verã pniam habuerit quis. pctã oia dimissa sũt ei: sz pena forte remãsit. Ideoq3 si vere penitens obĳt sine peccato trãsĳt. Si aũt vere penitẽs nõ est ĩ obitu: maculã portat que nunquã delebit̃. Qui vero edificat lignũ: fenũ: stipulã vere penitet: quia bon9 est: r charitatez habet: r in charitate de hac vita transit: ergo sine peccato trãsit: non sequitur.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Verū quidē ē quia bonus est ⁊ charitatē habet ⁊ vere penitet: ⁊ tñ cuz veniali peccato transit quod nō deleuit penitentia. Pnia.n.nō delet nisi peccatū illud quod deserit homo. Tale autez peccatū sepe in hac vita nō relinquit ab homine: ⁊ tñ vere penitens est: ⁊ si nō de oībus venialibus peniteat. Potest enim qs de omni mortali ⁊ de omni veniali penitere excepto vno vel pluribus venialibus qdē. Sicut habet quis charitatē ⁊ vnū vl plura venialia: Quod de criminalibus nullatenus esse potest Est.n. aliquis bonus charitatē habēs: sed adhuc quo dā cupiditatis affectu amās hec secularia. Talis existēs subita morte opprimitur: In illo terreno affectu mortuus est. ⁊ tamē saluabitur: a quo nō se hic absoluit: ergo post hāc vitā ab illo purgabit. Cōstat ergo quedā peccata sed leuia post hāc vitaz dimitti. Si vero de pena peccati illud intelligi voluissent auctores: cur magis cōmemorasset leuia q̄z grauia: cū etiam grauiū pena hic ī̄pleta post hāc vitaz restet:

¶ De generali cōfessione quid prosit. e

Q Vst hec cōsiderādū est qd ꝓsit cōfessio
p illa vbi singula pcta que qsq̄z fecit nō exprimūt. Sane dici pōt: q̄ oia crimīalia semel saltē optet i cōfessiōe exprimi nisi aliqua a mēte exciderit. Sed qz nemo delicta itelligit oia: gñaliter saltē ea cōfitere quoz memoriā nō bēs ⁊ sic nihil celasti de sceleribus tuis. Venialia vero qz inumerabilia sūt sufficit generaliter ꝓfiteri: nisi aliqua sint frequēter iterata: ꝓfectiꝰ est tñ etiā illa exprimere si vales. Ideoq̄z quotidie generaliter fit cōfessio i ecclia ꝑ venialibꝰ. s. pctis que quotttidie admittimꝰ: ⁊ ꝑ illis mortiferis quoz noticiā nō hēmus. Vñ aug. Veritatē dicit deo penitēs qñ nihil illi de commissis sceleribus celat: non q̄ ⁊ si volūtate celauerit: deus ignoret: sed veritatem sibi dici vult ab eo vt veniā cōsequat. Si vero mēte aliqua exciderit: cōfiteꝫ veritatē deo cū gñaliter dixerit. Deus q nosti occulta cordis ⁊ opa mea ⁊ delicta a te nō sūt absc̄dita: qbus veniam largiaris ꝓcor: ⁊ hec ē veritas ꝓfitētis quā diligit deꝰ. Vñ. Ecce eni veritatē dilexisti. Hic insinuat q̄ generalis cōfessio etiam mortalia delet quoz intelligentia non habetur.

¶ Nemo cōfiteat pctā que nō fecit. f

Sicut aūt penitēs celare nō debet peccas tū suuz qz supbia est: ita nec humilitatis
cā fateri se reū illius qd̄ se non comisisse nosc̄it: qz ī cauta est talis humilitas ⁊ peccatorē cōstituit. Vñ aug. Cū humilitatis causa mē tiris: si nō eras peccator antec̄ mētireris mēti endo efficeris qd̄ vitaras. Veritas i te nō ē nisi ita te dixeris pctōrē vt ēt esse cognoscas. Veritas aūt ipa est vt qd̄ es dicas. Nā quō est veritas vbi regnat falsitas:

¶ De penis sacerdotis qui peccatum publicat ꝓfitentis. g

Aueat aūt sacerdos ne peccata ꝓfitētiū
c alīs ꝑdat: alioq̄n deponat. Vñ Greg.
Sacerdos ante oia caueat ne de his q̄ ei cōfitent̄ pctā alicui recitet: nō ꝑpinquis: nō extraneis: nec quod absit p̄o aliquo scandalo. Nam si hoc fecerit deponat̄ ⁊ omnibus diebꝰ vite sue ignominiosus peregrinando pergat. Quod vero dictū est vt penitēs eligat sacerdotē scientē ligare ⁊ soluere: videtur contrarium ei quod in canonibus reperit̄: vt nemo. s. alterius parrochianū iudicare p̄sumat. Sed aliud ē fauore vel odio p̄priū sacerdotē cōtemnere: qd̄ canones ꝓhibent: aliud cecuz vitare qd̄ vrbanus facere monet: ne si cecus cecū ducat ambo in foueaz cadant. Ait eniz Vrbanus scōs. Placuit: vt nulli sacerdotum deinceps liceat quēlibet cōmissū alteri sacerdoti ad pniaz suscipere: sin e eius consensu: cui se prius commisit: nisi pro ignorātia illius cui prius confessus est. Q ui vero contra hoc facere tētauerit gradus sui periculo subiacebit.

Questio. I

Irca vigesimā primā distinctionez q̄ rūt tria. ꝑmo d̄ purgatorio. ꝯo de generali ꝓfessione. 3°. de sigillo ꝓfessiōis ¶ Primo g̃ de purgatorio q̄ritur vtrū ibi clꝑa remittat̄. Et vr̄ q̄ nō qz purgatoriū ē ī iferno: sz ī iferno nlla est redemptio. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. Gre. g dicit aliq̄ pctā in alio seclo remitti: sed hoc nō ē in celo vbi pctm̄ nō est: nec extra purgatoriū vbi remissibile nō ē. g̃ ī purgatorio. ¶ R° hic sūt tria videnda. ꝑmo videduz ē de purgatorio quo ad penā ⁊ locū. 2° quo ad remissionē culpe. 3° quo ad remissionez pene.

Quantū ad primū sunt. 6. ꝛcones. ¶ Prima q̄ oīo credēdū ēt suppon̄dū ē q̄ iustitia dei regrit post hāc vitā esse purgatoriuz: qz ꝓuenit hoīez mori in charitate cū culpa veniali vel pena debita: cum igit̄ talis nō possit dānari ꝓp charitatē nec saluari q̄diu ē in eo īmūditia culpe ⁊ reatus pene: quoz neutrū cōpatit̄ beatitudinē cū taz culpa q̄z pena sit miseria felicitati opposita. g̃ alicubi purgatur ⁊ ꝑ aliquaz penaz sensibilē sine qua culpa actualis nō purgat̄. Ita q̄ licet bonū qd̄cūqz nō retardet miseriam maloz: qz nō erit remunerādū post hanc vitaz qd̄ mortuū vel mortificatū fuit sz prius fuit remuneratū ī hac vita plus q̄z valuit: tñ minimū malū culpe vel pene īpedit gloriam: qz ex quo hic: expiatum non fuit ⁊ nihil inquinatum intrat in illam ante ingressum in requiem et post egressuz de mundo purgari oportet quasi in deserto medio inter egyptum ⁊ terram promissionis lacte ⁊ melle manantem. Hoc etiam apparet per auctoritatē secūdi

p° 2°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Machabeoꝝ. Scā ḡ ꝛ salubris ē cogitatio ꝛc. ḡ post hanc vitā possūt solui a qb⁹ ħ nō fuerūt soluti. ꝛ hoc ē purgari a culpa vel pena vl̄ vtroqꝫ mō. ḡ est purgatoriū. ¶ zª ꝯclō est de purgatorio quo ad locū q ē duplex. vn⁹ ſm spālē dispositionē: ꝛ hic nō ē determinat⁹: sꝫ vel vbi peccauerūt vel alibi vbi apparēt ī assūptis corporib⁹: ſm q̄ expedit: vl̄ viuis ad edificationē: vl̄ ipsis mortuis ad suffragioꝝ petitionē: vt Grego. refert de multis 4° dyalogoꝝ. Ali⁹ loc⁹ ē ſm legē cōem: ꝛ iste credit eē in inferno circa centrū terre: superior tñ i inferno dānatoꝝ: cuꝫ pctō actuali ꝓpo debeat maior pena q̄ꝫ pctō originali: maxīe ꝙt tñ ē nāe ꝛ nō ꝑsone. Uñ si i penā originalis pcti sci patres erāt i vna ꝑte inferni: multomagis purgādi. De horū aūt situ ꝛ distinctione dicet ifra. 4i. di. ¶ zª ꝯclō est quo ad instrm quo purgantur q ſm legē cōem ē ignis: ꝛ ille idē spē q torquet damnatos. Grego. Sicut ī eodē igne aurū rutilat: palea fumat: ita sub eodē igne pctōr cruciat ꝛ elect⁹ purgat. Utrū aūt ꝑter penā ignis: ibi patiant aliā sicut dānati: de qbus dr̄ ī Job. Trāsibūt ab aqs niuiū ad calorē nimiū īcertū ē: tñ dr̄ ī ps. Trāsluim⁹ p ignē ꝛ aquā ꝛ eduxisti nos i refrigeriū. Ubi āt purgāt ī hoc mūdo lege spāli nō semp igne: sꝫ vl̄ glacie: vel alr̄: quō ⅋o placet purgant. sꝫ oīs pena eoꝝ ignis vocatur: qꝛ ē afflictiua: ꝛ cuꝫ hoc purgatiua. ¶ 4ª ꝯ° est quo ad tormētū: qꝛ ē maxima pena respcū illaꝝ q̄ sūt in hac vita. Uñ augu. Ille ignis durior ē q̄ꝫ q̄cqd ī hoc seculo penaruꝫ aut sentire aut videre aut cogitare qs pōt. zꝯ. di. Qui ī aliud. Rōnē assignāt doctores ꝛ quo ad penaꝫ dāni. qꝛ pena dāni ē afflictiua ī mūdo isto ꝓpter carētiā boni ⅋siderati. Nihil aūt boni pōt ita ardēter desiderari i hac vita sic̄ aia sepata ī charitate exñs ardēter desiderat deuꝫ videre. vñ q̄ñ scit se retardari ꝓpter proprīū pctm̄: spes q̄ differt affligit aiam: quo ad penā aūt sensus. qꝛ si ꝓpter aiaꝫ corp⁹ affligit ꝛ dolet. multo maior ē dolor ille q ad nudā aiaꝫ pōt puenire. ¶ 5ª ꝯclō ē. q̄ ē ĩuolūtaria ſm se. qꝛ nullū maluꝫ ſm se ꝛ ꝓpter se pōt eē volitū: sꝫ nolitū. Uñ ꝓp se qdē ē ipa pena odio ḧita: ꝛ tāto plus q̄ꝫto ē maior pena: sꝫ ꝓpter aliō ipsa ē volūtaria. Primo qꝛ sciūt eā eē a deo īflictam ꝛ volitam. vñ nō murmurāt: sicut boni filij ꝯtra flegella pr̄is: et placet eis affligi q̄ꝫ diu placet. zº qꝛ sciūt flagella eē iusta. vñ quia charitas ꝯgaudet vitati volūt sic iuste pati. ʒº: qꝛ sciūt se alr̄ nō posse saluari: ꝛ amore boni sperati volūt sic ꝓpter illō affligi. ¶ 6ª ꝯ° ē: q̄ nō affligunt ibi a spiritibus bonis q nō tā crudelr̄ suos ꝯciues affligerēt: lꝫ eos visitēt ꝛ cōfortēt. sicut aliqs amicū ī carcere vl̄ ī infirmitate. Demones ēt nō torquēt eos: qꝛ q hostē vicit finalr̄ nō ꝺꝫ dari ī ptātē eius. Et q̄ dicit: illos hēbūt tortores ī pena quos habuerūt īcentores ī culpa: itelligit ō dānatis. Jn hac aūt vita ꝛ boni ꝛ mali torquēt a bonis ꝛ malis angelis. sic̄ Job bonus a malo: ꝛ Jacob bon⁹ a bono angelo. ꝛ herodes malus a bono angelo dei ꝑcussus: ꝛ ī egyptū sec̄ dīs imissiōeꝫ per angelos malos.

ꝑª ꝯ° **Quantū** ad zᵐ articulꝫ sūt q̄tuor ꝙnes. ¶ Prīa q̄ culpa mortalis nō pōt post hāc vitā remitti ō lege cōi: qꝛ qō ē angelis casus: ē hoīb⁹ mors. Uñ sic̄ peccatuꝫ angeli fuit irremissibile: sic pctm̄ mortale hois post mortē. Et ħ ē pctm̄ ad mortē: ꝑ quo ꝓhibet ioānes orari. Et hec ꝙ dupl̄r ꝓbat a qbusdā. ꝑ sic. Uolūtas ī malo obstinata nō pōt ī suo actu reordinari: ita vt velit bona ꝛ bñ. sꝫ volūtas decedētis ī pctō mortali ē obstinata ī malo taꝫ ī hoībus q̄ꝫ in angelis: vt coīter ponūt doctores. ḡ nō ꝑt reordinari: ita vt velit bonū ꝛ bene. sꝫ alr̄ nō dimittit pctm̄ quo ad culpā: nisi qꝛ volūtas reordinat. iō ꝛc. Et qꝛ aliq dicūt q̄ volūtas hois dānati ꝛ angeli pōt velle bonū ex gñe ꝛ circūstātys: lꝫ tale velle nō sit meritoriū ꝓp statū in quo sūt vt dictū fuit ī scō. iō ponit scōa rō tal̄. Jlle q ē i suo fine vl̄ termino: nō pōt facere aliqd qō ordinet ad ꝯsecutionē finis vel termini: sꝫ decedētes ī mortali stati sūt i suo fine vel termino s. in inferno q ē extrem⁹ termin⁹ dānatorū. sicut paradisus extrem⁹ termin⁹ saluādoꝝ. ḡ nō pōt facere aliqd qō ordinet ad ꝯsecutionē finis. sꝫ dimissio culpe ad hoc ordinat. ḡ ꝛc. ¶ Sꝫ ꝑma qdē ist̄oꝝ rō bona est. scōa vo deficit. qꝛ lꝫ existēs in termīo nō possit moueri ad illū terminū quē hꝫ. tñ exñs in termino violēto pōt moueri ad terminū oppositū nāle. sicut leue exñs i centro moueri ad terminū oppositū nāle. sicut leue exñs i centro mouet̄ sursū: ꝛ graue exñs sursū mouet̄ ꝺorsū. Uñ cū hō nāliter fugiat miſiam ꝛ appetat btītudinem: lꝫ exñs beat⁹ nō possit agere aliqd ex quo fiat miſ: sicut ignis sursū nō mouet̄ deorsū: nec terra eꝯ. tñ q est dānat⁹ vellet saluari ꝛ ꝑt ad hoc agere. sic̄ ignis ī cētro exñs nisi ꝓhibeat̄ tenderet sursū ꝛ terra eꝯ. Liberū aūt arbitriuꝫ nō pōt cogi ad ħ qō nāliter appetit: nec ad id qō nāliter fugit. ¶ ℙ. finis ꝛ bonū idē. ꝛ q̄ꝫuis finis bēat rōnem vltimi: nō tñ oē vltimum est finis: sicut mors qꝛ nō est qd bonū. ita ꝛ hi q ī iferno sūt ꝛ si ī vltimo termino sūt nō tamē sūt in fine suo: qꝛ nō sunt in bono. vñ qꝛ adhuc distant a fine suo semp mouet̄ ad finē: ꝛ desiderāt finē: nisi dicat̄ q̄ sicut graue exñs ex̄ celum nō moueret̄ ad cētrū cessante īfluētia celi sup ipm: sic i posito: qꝛ ō orbe trāsferēt eū. vñ subtracta influētia primi agētis: quā subtractionē meruit dānat⁹ nō mouet̄ ad bonuꝫ. ¶ zª ꝯclō est qd sit pctm̄ dimitti quo ad culpam. Ad qō dicūt aliq q̄ cū ī pctō saltē mortali tria sūt. s. actꝰ deordinatio ī q̄ cōsistit macula: sic̄ ī deordiatōe membri corporalis ꝯsistit turpitudo corporis: ꝓuatio grē q̄ dr̄ offensa: et reat⁹ pene. ꝛ hec sūt ī pctō veniali ꝑter ꝓuatōeꝫ grē. dicitur ḡ pctm̄ remitti quo ad culpā vel maculā qñ reordinatur actꝰ volūtatis p debitā dīsplicētiā quo ad offensaꝫ qñ grā restituit̄: vel quo ad reatuꝫ pene qñ pena vl̄ condonatur vel soluit̄. ¶ Sꝫ ꝯ ħ ꝑmo. qꝛ qō dicit culpā ꝛ maculā idē nō videt̄. qꝛ ꝓuatio oīs pulchritudīs ē formaliter macula. vñ cū grā sit nitor aie: ꝓuatio grē dꝫ dici macla. ꝛ nō solū ipa deordinatio actꝰ. ¶ ℙ. vbi nullus ē actꝰ: ibi nec ē ordinatio nec ꝺordiatio actꝰ. sꝫ ī pctō omissiōis nll̄s ē actꝰ p se: sꝫ ꝓuatio actꝰ ꝺbiti: ꝛ tñ ē ibi clpa ꝛ macula: qꝛ nō hꝫ debitā pulchritudinē. ḡ ꝛc. Sꝫ p deordinationē actꝰ itelligūt ēt ꝓuationē. ¶ ℙ. ſm eos ī veniali nll̄a ē offensa. qꝛ p illō non priuat̄ grā. Sed ꝯ: qꝛ ibi ē leuis offensa. ¶ ℙ. p scōm pctm̄ mortale nō ꝓuat̄ actu grā. sꝫ solū aptitudie. ḡ si offensa dei nō est nisi ꝓuatio grē ī solo pctō mortali ꝑmo erit offensa actu: vbi solū est ꝓuatio grē actu. in alys aūt solū aptitudine. ¶ ℙ. ſm eos ī deo nō cadit offensa ſm affectum sꝫ ſm effectū solū qui est priuatio: qō vtiqꝫ vex̄ est: nisi ſꝫ ꝑsciam ꝛ ꝑdestinationē qua odit ꝑscitos ꝛ diligit ꝑdestinatos. itē ſm pñtem iustitiam eo mō quo dr̄ ꝺs pnia placari ꝛ culpa offendi: sicut dicit̄ aliquē scribere i lib. vite ꝺ nouo p pniam ꝛ delere ꝺ nouo p culpā. ḡ si ſm eū offēsa dei nō ē nisi punitio dei. ḡ ñ solū ꝓuatio grē ꝫ ēt obligatio ad penā ꝛ executio ī purgatorio: ꝛ ī iferno dicet̄ offēsa: ꝛ tūc remitt̄ pctm̄ quo ad offensā: qñ pena ī purgatorio soluit̄. qꝛ tē punitio dei ām̄ouet̄. vl̄ qñ a flagello ī hac vita ꝺs cessat: et qñ pena debita ſm iudiciū dei tollit̄ vel diminuit̄: qꝛ tandiu videt̄ ꝺs iratꝰ q̄ꝫdiu punit vel punire intendit: tenens hoīem i reatu pene: ita q̄ sicut in restitutione grē est remissio offense. qꝛ per hoc deꝰ se habet ad modū recōciliati: qꝛ reddit bonū qō ad modū irati abstulerat. sic quādo remouit malū qō ad modū irati ītulerat. ¶ Si dicat̄ q̄ ꝓuatio grē ꝑ tanto magis dicit̄ offensa q̄ꝫ alia pena: quia ē maior pena q̄ꝫ q̄cūqꝫ alia: ꝫ hoc sit verū de pena hꝰ vite: saltez pena inferni damni q̄ est priuatio glorie ꝛ sensus eterna cum includat etiam istā ē maior pena. ergo magis dꝫ dici offensa. Non ergo bñ dicit̄ q̄ sola ꝓuatio gratie sit offensa pcti. ¶ ℙ. idē sūt offēsa ꝛ ira: sicut offensus ꝛ iratꝰ: sed sit̄ stat ira dei ꝛ grā dei. qꝛ sicut alr̄ homo irascit̄ hosti quē vult exter

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

minare ꝛ alr filio: quē vult castigare. est ēt ira ꝑ zelū ad hominē quē diligimus: sic deus nō solū irascitur malis: quos vult exterminare: sz ēt bonis quos vlt castigare. Irasceris ꝛ ppitius eris. ꝛ ira dei est ad illos q sunt ī purgatorio: q tñ sunt ī gra ꝛ in peccato veniali vbi est aliq offensa licz leuis. Unde posset dici q illō idē qō est ī pctō reatꝰ respectu peccantis est offensa respectu dei. Uñ offensa dei nō est aliud q voluntas ꝛ ꝓpositū puniēdi: sz offensa grauis ꝓpositus iferendi penā eternā: vel sensus: vel ēt damni. iuxt illō. Eramus nā filij ire. Et sic dicet offensa ī deo: non solū fm effectū: sz ēt fm affectū: q affectus mutat nō fm q est in se: sed fm q relone rōnis ꝓparat ad nos. Quādiu. n. hō est obligatus ad penā ds vult eū punire: q cito ē liberatꝰ a reatu pene ds nō vult plus eū punire: ꝛ est vna volūtas nō mutata q vult mō punire. ꝛ vlt mō punisse ꝛ nō punire. ¶ Cū āt ī oi peccato possit remitti pctm quo ad culpam: si nō hoc qō remittat quo ad totalē penam: ꝛ in oi mortali nō possit remitti pena nisi remittat culpa: qz nō eēt deo acceptus: pōt dubitari de veniali vtr solui vel remitti possit pena sine hoc q remittat culpa: ꝛ videt q sic si nihil impediat q defectus gre q impediebat penā mortalis solui illo durāte: qz existens in solo veniali hz grām ꝛ bona eius penalia sunt deo accepta ꝛ grata: alr non videret q aliq adulti possent euolare: qz oēs hñt multitudinē venialiū: qz septies ī die cadit iustꝰ q dem in momēto mortis pñt deleri quo ad culpā. Si āt restet solo pene diu stabūt in purgatorio ꝛ sic nō euolabūt: nisi dicat q ꝑius satisfecerūt: ꝛ tūc remissio pene ꝑcessisset remissionē culpe. ¶ Sz dōz q nūq pena ante q culpa remittit: qz tādiu durat obligatio ad penā q diu culpa: ꝛ ē cōtradictio q aliquis sit in culpa: ꝛ non sit dignus pena. Hoc ergo nō est. qz eius opus nō sit deo acceptū: sz qz non est acceptū ad hoc: vel q ipse nō ordinat ad hoc: vel ordinādo ī tentionē deordinat. Si dicat volo ꝑ verbo ocioso qō dixi dare elemosynā vt nō sustineā aliā penā: nō tñ penitet me dixisse. ꝛ ꝓpono itez dicere: ctra rōnē est h voluntas: ꝛ est nouū peccatum pro quo mereꝰ nouā penā. ¶ Ad zm dōz: q sicut septies in die cadit iustus: sic septies resurgit. Non. n. regrit in spāli cōtritio: sed q libet die pfectus penitet de oi veniali. ꝛ ī spāli de illis q spāliꝝ memorie occurrunt: ꝛ sic ctritio ꝑcedit satisfactōez. ꝛ pōt euolare. qz in hac vita satisfecit. Igit qz culpa est in hoc q facit hō qō nō debet vel omittit: qō dz: per oppositū culpa remittit qñ illud debitū qō faciebat culpā remittit: hoc aūt est quando voluntas prius deordinata: vel nō ordinata reordinat ꝑ ctritionē. Nō. n. homo pōt facere qn culpa fuerit: sed qñ facit qō pōt ctra id quod peccauit libero arbitrio quo peccauit dicitur culpa remissa: qz nō plus dr facere ctra debitū: ex quo q tū pōt ad id qō est debitū reuertit: sed q tum ad maculā peccatū dimittit: qñ. s. gra ablata restituit: vel dispositio ad p ditionē gre tollit: sz quo ad offensā qñ volūtas nocēdi vel puniēdi mutat. nō subiue ex pte: dei. sz obiectiue ex parte creature. Dec tñ oia sine assertione sunt dcā. ¶ 3ª ꝓ est. q culpa venialis pōt remitti ī purgatorio. Cōtra quod tamē potest sic argui: qz cuz mort aut recolit de veniali: aut nō. Si recolit actu ꝛ penitet culpa dimittit: si non penitet peccat mortaliꝝ: qz eligit a glia retardari. Si vero non recolit: aut sic est dispositꝰ q si recoleret pēiteret: ꝛ sic tunc remittit: aut nō peniteret: ꝛ mortaliter peccat. ¶ Dicendum est primo q duo vltima membra sunt falsa. Dispositio enī habitualis bona nunquā delet culpam nisi adiuncta actuali displicentia aliqua: ꝛ similiter dispositio habitualis mala nunquā facit peccatum cum illud in actu nō in habitu cōsistat: nisi quando ꝓiungitur actui: sicut si quis cognoscens vroz propter voluptatem actu. habitu paratus esset idē facere cum non sua. Similiter nō omnis penitentia de venialī delet ipsum: qz potest esse nimis imperfecta. Item si non vult penitere ꝑ nūc non propter hoc peccat mortaliꝝ. Non enim plus tenet homo peccatum expiare q vitare. Unde si sine mortali potest homo non vitare veniale: ita sine mortali pōt nō penitere de veniali. Et hec rōvalet ad ꝓbandum q nō est necesse ipa ꝓfiteri: cum nec sit necesse ipa nō cōmitti: nec ꝑ ꝓñs expiari: ꝛ multo minus isto vel illo mō expiari. Uideret āt posse tolerari dcm aliquoꝑ: q. s. nō retardet quis plus per culpā cū pena q per solam penam: qz nō plus est in tpe cum instāti q in tpe sine instanti: sicut nō est maior linea cū q tuor pūctis qñ est diuisa: q pª esset cum duobus tantū qñ erat idiuisa: qz indiuisibile cuicunqz additū nihil maius facit. Illo aūt instanti quo aīa de corpe egredit toto conatu de oibus peccatis dolet: ꝛ ꝑ consequēs ois culpa sibi remittit: ꝛ illo toto tempore residuo pro sola pena torquet. Et siue illo instanti est in purgatorio siue non: nō refert: cū istans nō addat ad durationē. Unde tm est ibi sine culpa cū pena sola q tū si esset cuz vtroq et ꝑ vtroqz: cū ꝓpter culpā nō sit ibi nisi solo instanti. ¶ Et dicendū: q licet nō sit plus de tpe cum instanti primo vel vltimo q sine eo: tñ si culpa esset dimissa ante istans mortis: eēt diminutū aliqd de pena: qō nō est qñ ē dimissa ī istāti mortis. Diceret etiaz aliquis q nō opz q in illo īstanti ois culpa dimittat: cū posset hre tantā multitudinē venialiuz q nullo modo actu est sufficiēs displicentia quo ad oia. et sic scdo vel tertio actu displicētie delebunt. Itē alicui posset videri q pnia de veniali tolleret oem reatū: quia plus distat pena eterna a tpali q tēporalis a non pena ponitue loquēdo: qz plures gradus penalitatis ponit eterna super tēporalem q icludat tēporalis: cū infinities quelibet temporalis pena icludatur ī eterna. Si ergo penitētia de mortali cōsumit illā eternitatis. ꝛ sic quasi ifinitas penas temporales: multo magis penitentia de veniali ꝛsumit totam vnaz tēporalē. ¶ Sed non valet. qz penitētia de mortali non absoluit a pena eterna per se: sed per accidens: inquantuz. s. restituit amicitiā: cum qua nō stat pena exterminās. quia non vult amicus ab amico semper separari: sed de tēporali pena penitentia diminuit fm q titatez contritionis siue in mortali: siue in veniali: sed penitentia in purgatorio vel nihil diminuit de pena vel minus q pnia in hac vita: cum in hac vita sit penitentia magis fructuosa q in alia: īmo respectu mortalis in alia vita non est fructuosa. ergo plus retardatur a gloria qui non penitet hic de veniali q qui penitet. Sed dato q actu cogitet: non tamen tenet penitere: quia homo non plus tenetur de peccato cōmisso penitere q peccatum non ꝓmittere. vnde sicut non est in precepto non peccare venialiter immo esset contradictio: sic non est in precepto cōfiteri de veniali nec penitere. ¶ Ad argumentum dicendum q velle retardationem glorie nō est de se mortale: quia velle ad tempus separari ab amico non est contra amicitiam. Unde velle longam vitam etiā si homo aduertat q per hoc retardatur a vita beata: non est propter hoc mortale. Non enim omnis charitas cupit dissolui ꝛ esse cum christo: sed perfecta charitas. Alia autē non solum propter maius merituz: sed etiam quia nō vult expoliari naturaliter refugit mortez. Sed velle perpetuari in hac vita, non est sine mortali: velle autem prolongari propter delicias: non est sine veniali. Non ē ergo verū qō dicunt q tantum retardat sola pena quantum culpa ꝛ pena si accipiatur respectu eiusdē culpe. ¶ 4ª ꝓ ē. q clpa venialis nō potest dimitti ī iferno: tum qz ibi non est gratia: tum quia non possunt bene velle: sicut nec beati male. 4ª ꝓ
¶ Contra hoc tamen est: quia volens malum simpliciter potest velle bonū fm quid. Et sicut adherens bono fini q charitatem firmiter pōt nihilominꝰ peccare venialr: sic eꝝ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

adherens firmiter malo fini: pōt fm gd velle bonum ⁊ penitere de veniali. ¶ Et confirmatur rō: qz magis est dare summū bonū q̄z summū malū. Si g̊ adherere sūmo bono ꝑtit malū iperfcm: multo magis eꝫ adherē sūmo malo. ¶ P. videt ꝙ nēcia adherētia nō plus faciat q̄z voluntaria q̄diu est volūtaria. Sicut. n. illō ꝙ nēcio est albū non pōt eē nigz: sic illō qō est volūtarie albū q̄diu vult eē albū nō pōt esse nigz: qō si p volūtatē pōt eē sil albū ⁊ nigz: pari rō ne si p neceſſitatē ē albū: nihilomin⁹ cum hoc poterit eē nigrū: qz ☉rietas nō causat ex nēcio ⁊ volūtario: sz ex nā rez itrīseca: qz ☉rietas est dōria fm formā. Cū g̊ volūtarie adherens bono fini possit velle malū fm gd: vt iust⁹ peccare venialr in via: ⁊ eꝫ volūtarie adherēs malo fini facere bonū fm gd. i. ex circūstātys sic̄ ifidelis. g̊ qñ sunt in termino cui nēcio adherēt: ⁊ bti pñt peccare venialr ⁊ dānati penitere de veniali. ¶ Et dōm ꝙ adherens malo fini pōt velle aliqō bonū nisi illi adhesioni opponat. sic aūt ē in dānatis q̄ pfecte adherēt odio dei: qz odiūt qcqd ille diligit vnde eligūt ō nullo penitere qō sciūt ꝺo eē placitū. Qz ār veniale sine mortali nō possit remitti. dcm̄ est supra. di. 6.

p³ ☉° **Circa** m̄ sūt. 4. ☉n es. ¶ Prima ꝙ i purgatorio rēittitur oīs pena veniali ⁊ mortali debita: qz ibi soluit in charitate: ⁊ solone ei⁹ qō debet oīs obligatio tollit. sic̄ dr in ist. qb⁹ modis tollit obligatio. in ꝑncipio. Quō ār possit ibi remānere pena sublata culpa p̄ dolorē ibi hītū nō solū de veniali sz ō mortali dubiū ē. Sicut. n. i purgatorio ē ītensior motus in deū diligendū q̄z possit eē in mūdo isto sic ⁊ ibi ē ītensior motus in pctm̄ detestandum oē qō vnq̄z ☉miserunt: siue mortale: siue veniale: siue alīs penituerint siue nō. Si g̊ tanta pōt eē hic ☉tritio ꝙ oēm penaz oīs peccati delet ita ⁊ ibi: sed hoc est rōne diuersitatis status: ꝙ. s. sicut hic plus satisfacit modica pena q̄z ibi maxima: sic ⁊ ꝫ plus satisfacit modic⁹ dolor q̄z ibi maxim⁹. Unde cū spūs sepatus nullū hēat retractiuū: ꝑbabile est ꝙ ad qōcūq̄z se ☉uertat totalr se ☉uertat. g̊ de quocūq̄z peniteat toto conatu ⁊ sūmo penitet: sz qz ītensio ☉tritionis delet oēm penaz vel rōne meriti: vel rōne satisfactionis: post hanc vitā nō ē stat⁹ merendi. g̊ nō delet p modū meriti: nec p modū satisfactōis: qz illa fit per opa penalia. ⁊ in ☉tritōe viatoris ē pena. s. dolor sensibilis: ibi aūt dolor volūtatis qua peccatuz displicet cū sit pure volūtarius nō ꝫ de se penā aliq̄z: qz ñ est ☉ voluntatē: nec simplr: nec fm gd: īmo dolet ⁊ vult dolere: nec rōne sensus: qz nō ē ibi sensus. Secus aūt est i spū damnato cui displicet remorsus synderesis ō pctō: Unde ille dolor est ei pena: q̄uis videat mirabile ꝙ dolor purgatorij nō sit pena. Uñ dōm ꝙ dolor qué hīt ō pena sic ē pena ꝙ sine eo nō esset pena: sed dolor qué hīt de cl̄pa est ꝑ

z³ ☉° babile ꝙ ille nō sit pena. ¶ z³ ☉° est. ꝙ in iferno non pōt expiari pena debita veniali hic nō dimisso: qz q̄diu culpa ē ñ dimissa tādiu ē pena debita. Uñ cum ibi nō possit remitti aliq̄ culpa: p oīs nec pena solui illi pctō: qō manet: debita: qz semp est debita: īmo cōiter tenet ꝙ nec in pñti possit dimitti veniale sine mortali: p̄mo quo ad penā: qz nulla pena ē satisfactoria in illo g nō ꝫ gratiā: itē nec quo ad culpā: qz illa remissio culpe nō est sine reordinatione volūtatis: nō ē aūt volūtas reordinata q̄diu est deordinata: ⁊ q̄uis possit reordinari ꝼz quid manēs ordinata simplr: ⁊ possit quis penitere ō veniali sic̄ mortali: tñ q̄diu ē aliqs odio boī habitus nihil ei cōdonat quousq̄z ei de maiori offensa satisfaciat: īmo ei reseruat. g̊ nec ad meritū nec ad satisfaciendum est acceptū opus ei⁹ g nō ꝫ grām. Qz aūt dicit ꝙ venialis ad mortale nō ē ꝓportio vez est. ⁊ quo ad culpā ⁊ quo ad penā dāni p se: sz quo ad penā sensus ītensiue est ꝓportio: cū vtraq̄z sit finita: ⁊ quo ad extēsionē per accīs est equalitas ī casu g dictus est. ¶ 3ª ☉° est. ꝙ idē est de pena debita mortali vel veniali ēt hic dimisso: qz pena que nunq̄z ē deo

3ª ☉°

accepta nunq̄z ē satisfactoria. ¶ P. sicut gaudiū scōz siue eēntiale: siue accīntale: vt aureola nō hz finez: sic nec pena malorum siue eēntialis que est ꝑ mortali: siue accidētalis: q̄ est ꝑ veniali. ¶ P. si hō esset obligat⁹ ad pecuniaz certi valoris soluēdo pecuniā nulli⁹ valoris: nū q̄z liberaret. Et sic ē hic: qz valor satisfactionis ē ex charitate. iō ⁊c. Et si pena ē finita p se: pōt tñ esse ifinita p accīs ⁊ ex supuenienti. Uñ sicut pena mortal' ꝓpter impnīaz ⁊ mortalis ☉comitātiā fit eterna. Et iō sicut in celo eternū erit gaudiū de bonis nāe ⁊ factis ī mortali qb⁹ nō debet celū p se: sic ⁊ in iferno eternus dolor de pctis venialib⁹: q̄z uis p se nō debeat eis infernus ¶ Sz notandū ꝙ nō oē gaudiū accīntale ē eternuz in beatis: qz nō semp actu recolūt de oībus ō q̄bus ē eis gaudenduz. Et qz gaudiū ⁊ delectatio sequunt actū nō hītum: ide ē ꝙ nō hñt actu ☉tinue illud gaudiū: sz eēntiale nō ītermitt̄ pitur sicut nec visio dei: accīntale ☉ qō est aureola: si nō interrūpat ē spālis gra dei. ꝙ. s. semp actu cogitēt de hoc: ni si dicat sic: ꝙ qcqd cognoscūt cognitōe vesptina cognoscūt ēt cognitōe matutina. Et vesptina qdē interrūpit sed non matutina: ⁊ vtrūq̄z hz gaudiū annexū: qz oīa coopant eis ī bonū: ⁊ sic gaudiū inq̄tū segtur cognitōez matutinā etiā de creatura ē eternū: illud ☉ qō segt cognitionē vesptinā ēt ō creatura est discōtinuuz. De dānatis aūt: qz nō sp actu de oīb⁹ recolūt q̄ sunt eis cā doloris ⁊ ☉mis: iō nō oīs eoz dolor ē eternus ☉tinuitate: lz nunq̄z sint sine aliq̄ dolore.

¶ 4ª ꝑ est. ꝙ aliq tardi⁹: aliq citius a purgatorio liberant 4ª ☉° Quāto. n. hō firmi⁹ adhesit peccādo: tāto diutius purgabitur: pp qō malū est sibi hītuare qōcunqz pctm̄: q̄nto autez grauius vl plies peccauit: tanto ītensi⁹ ardebit. ¶ Uidet tñ ꝙ ista firmitas nihil faciat: qz q̄tūcūq̄z firmiter adhesit ī hac vita: totalr tñ auertit in alia: ⁊ q̄nto firmius elegit tanto firmius respuit: vñ firmitas q̄ iā esse desyt: nō videt ꝑlongare penā. ¶ P. fm ꝙ hñt plura vel pauciora suffragia fm hoc citi⁹ vel tardi⁹ purgant: ēt illi qui fuerūt magl ī pctīs firmati: vñ icertū ē de ꝫ. ¶ Ad arg⁹ dōm ꝙ loqt ō iferno dānatoz: ⁊ pueroz: nō de libo patz vñ pres sūt redēpti: nec de purgatorio ⁊ fornace ferrea egypti vnde quotidie redimunt sanguine agni.

Secūdo q̄rit de gnāli ☉fessiōe vtrum deleat oēz culpā. Et videt ꝙ nō: qz culpa nō remittit nisi p sacrm̄: sz ista nō est sacrz: cū fiat aliqñ nō sacerdoti: sic̄ sacerdos ☉fitet adiutori q nō est ēt fortē clericus sz laycus. g̊ ⁊c. ¶ Cōtra. qz frustra fieret ⁊ eccl̄iā decipet. ¶ R° hic sūt tria videnda. Pri° de effectu gnālis ☉fessionis q̄tū ad remissionez venialiū ⁊ meritū bonoz. z° q̄tū ad remissionē mortaliū 3° de virtute ☉fessionis q̄ dz eē in oī ☉fessiōe tam gnāli q̄z spāli: tā sacrāli q̄z nō sacrāli.

p³ ☉° **Quantum** ad primuz sunt tres conclones. ¶ Prima ꝙ confessio generalis est actus meritorius. quia virtutis charitate informatus: sed videtur nō esse elicitus ab humilitate. sed a penitentia: prout est virt⁹ siue sacramentalis sine non: quāuis ad eam concurrat humilitas. Ad eandem enim virtutem pertinet actus interior elicitus ⁊ actus exterior imperatus ei correspondens. Unde cum interior contritio sit actus penitentie virtutis siue sit contritio specialis siue sit contritio generalis vt actus elicitus. ⁊ per consequens actus exterior confessionis imperatus siue generalis sit: siue specialis: siue sacramentalis siue non. ¶ Secunda conclusio est. ꝙ confessio generalis valet ad remissionem peccatorum venialiuz quo ad penā: sed non sic delet oēm penam sicut omnem culpam. Sicut enim sola voluntate culpa cōmittit: sic sola voluntate quatenus culpa est delet: sed ꝓter hoc pena alia ōbet

z³ ☉°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

q̄ tñ dictū ē oēm culpā venialē deleri: itelligēduz est nisi retineat actu vel hītu in affectu cōfitentis. Ualet autē ad remissionē quo ad penā ⁊ incēptū ē sacr̄alis: ⁊ incēptuz nō sacramētalis: cū p quēlibet actū charitate informatuz ad ℟ applicatū remissionē hꝰ pene hō ꝯsequat. ¶ Tertia ꝯclō est: qꝫ ꝯfessio gnālis valet ad delectionē venialiū q̄ ad culpam: ex quo ℥ illa dirigit. cū eni in tali ꝯfessione sit ꝯtritio alias ē ficta: sī sola ꝯtritio gnālis sufficit ℥ venialia multo magis ꝯtritio cū ꝯfessione. Nā cū nullū pcm̄ sine ꝯtritiōe deleat: nunqꝫ ꝯfessio gnālis deleret sine ꝯtritione: qz nec spālis. Et qz nō ē rō qꝫ deleat vnū ⁊ nō aliud: ex quo nō magis ℥ vnū q̄ℨ ℥ aliud dirigit: ideo quo ad culpā oīa delet: et sic segt̄ qꝫ sepe hō ē sine oī culpa: tñ si minꝰ regrit̄ ad dimissionē venialiū q̄ℨ mortaliū. ⁊ ad dimissionē mortaliū sufficit ꝯtritio ⁊ ꝯfessio spālis: nō segtur pp̄ hoc qꝫ ad dimissionez venialiū sufficiat gnālis: sicut alīq arguū t: qz aliter pōt esse minꝰ: qz. ſ. sufficit sola ꝯtritio spālis sine ꝯfessione quacunqꝫ: ſz supppositō qꝫ sufficiat ꝯtritio gnālis. segt̄ qꝫ multo magis cū ea ꝯfessio gnālis: qz nō requirit̄ maior specificatio in ꝯfessione q̄ℨ in ꝯtritiōe: cū aliqñ ꝯtritio sine cōfessione q̄cunqꝫ sufficiat. Uideret̄ tñ alicui: qꝫ sic in q̄libet veniali fuit spālis ⁊ distincta cōplacētia: sic ad delēdū regreret̄ spālis ⁊ distincta displicētia: ⁊ hoc quo ad venialia ex ꝯsensu delibato cōmissa. Aliogn nō sic reordinat̄ volūtas: sic fuit deordinata: nec ē tāta ꝯuersio: quāta fuit auersio: q̄ tñ videt̄ necessariū ℔ illud apli. Sicut portauim⁹ imaginē ⁊c. Et sicut exhibuistis mēbra vra ⁊c. Et ēt eq̄litas iusticie videt̄ exigere qꝫ tātū subtrahat̄ volūtati de placentia quātū sibi addidit: q̄ nō ē nisi totiēs ⁊ tantū spāl'r ⁊ distincte sibi displiceat malū quotiens ⁊ quātū sibi placuit. Qz autē dicūt doctores gnālē ꝯtritionē sufficere: intelligit̄ de pctis venialib⁹ subito ⁊ sine deliberatiōe cōmissis vel que ꝯsistūt in p̄mis motib⁹ sensualitatis ℥ quos vn⁹ mot⁹ volūtatis deliberatiu⁹ p̄pōderat. Confessio q̄ gnālis delet venialia quo ad culpā. qz etiā sine sacr̄o venialis culpa remittit̄: ⁊ sic p ꝯfessionē gnālē nō sacr̄alez: ⁊ multo magis p sacr̄alē q̄ℨ cū oporteat pctā displicere sic̄ placuerūt: vel formaliter vel saltē virtualr: cū hō abūdet multitudine venialiuz: raro est qꝫ vnq̄ℨ possit hīe vnū actū displicētie: q eq̄polleat ex se tot cōplacētys particularib⁹: vt sic vna ꝯtritione deleat̄ oīs culpa venialis: nisi forte ex adiunctione sacramenti in tantū valor augeatur vt quādo coicat vel ꝯfitetur de peccatis venialibus in generali sacr̄aliter.

Secundus articulus est videre quō ꝯfessio gnālis valet ad remissionē pctōꝝ mortaliuz. Circa quā sunt tres q̄nes principales ⁊ quarta corrolaria. ¶ Prima ꝯclō est qꝫ ad remissionē mortaliū quo ad penā valet ꝯfessio gnālis siue sacr̄alis siue nō sacr̄alis: vñ expedit qꝫ in gnāli cōfessione quā hō facit itendat ꝯfiteri nō solū de venialib⁹: ſz etiā de mortalib⁹ de q̄bus ē alias ꝯfessus ⁊ absolutus: in q̄bus tātū valet ꝯfessio gnālis quātū in venialib⁹: qz ita parū sunt de necessitate cōfessionis sic̄ venialia: ⁊ p ꝯns nec de necessitate ꝯfessionis spālis. Magis aūt expedit hoī hic satisfacere de mortalib⁹ q̄ℨ de venialibus: cū sicut vnū mortale nō dimissuz habeat i finitū maiorē penā q̄ℨ oīa venialia. sic p ꝯns mortali dimisso debet maior pena q̄ℨ inumeris venialib⁹ dimissis. vñ magis expedit hic de mortali: q̄ℨ de veniali satisfacere. Sic q̄ cōfessio gnālis delet mortalia q̄ ad penā sacr̄alis: ⁊ nō sacr̄aliter qñ cōtritio p̄cessit vt Tho. dicit: salua tñ distinctione vtrū sint oblita totalr aut in spāli vt hō faciat qō ī se est ⁊ ipsaz ēt negligētiā ꝯfiteat̄ qz piculū ē ne sit mortalis. ¶ Secūda ℥ est: qꝫ cōfessio gnālis valet ad dimissionē culpe mortalis oblite: qñ hō discussit ꝯsciētiā suā vt debuit. Tūc eni virtute cōfessionis spālis dimittunt̄ dicta ⁊ scita: virtute aūt gnālis oblita: sed tūc oz qꝫ sit sacr̄alis: qz p nō sacr̄alez nō pōt remitti vnq̄ℨ culpa mortal' ēt oblita: qz sic nihil remittit originale nisi sacr̄z baptismi susceptū facto vel voto: sic nihil mortale actuale: nisi sacr̄z penitētie put suscipit̄ facto vel voto. Delet q̄ culpā mortalē oblitā si attritio p̄cess sit: qz vi clauiū mutat̄ attritio ī cōtritionē p quā dimittit̄ culpa mortalis spāliter cōfessa: ⁊ p ꝯns mortalis oblita: cū remissio mortaliū sit cōnexa. Et hoc est vi gnālis cōfessionis: qz mā absolutiōis nō sunt nisi pctā cōfessa vel in spāli vl' in gnāli. ¶ Tertia ꝯclō est iuxta illud qō mō dictū est. qꝫ est casus in quo vi gnālis sacr̄alis remittit̄ culpa mortalis scita etiā ⁊ nō oblita: vt qñ hō cōfessus fuit fictus illa fictione q̄ impedit̄ fruct⁹ nō tñ tenet̄ cōfiteri nisi ipsaz fictionez. Si q̄ postea atterat̄ de ipsa fictione ⁊ nō cōterat̄ cōfitendo de ipsa fictione in spāli ⁊ de pctis tūc cōfessis in speciali: in gnāli nūc ꝯfitet̄: mutat̄ in clauiū attritio in cōtritionē: ⁊ post absolutio vi istius incipit hīe effectuz: ita qꝫ p hāc gnālē ꝯfessionē culpa mortalis non remissa remittit̄. Qz q̄ homo nescit vtrū vnq̄ℨ fecerit vnā pfectā ꝯfessionez expedit qꝫ in oī cōfessione sacr̄ali post q̄dā spāliter enumerata sequat̄ gnālis clausula que oīa alia cōprehēdat. de oibus alys venialibus ⁊ mortalib⁹ ꝯfessis alias ⁊ nō ꝯfessis: ⁊ sic absolutio sequat̄: ⁊ sic valebit ad deletionē pene mortaliū ⁊ venialiū: ⁊ ad deletionē culpe ēt mortalis oblite vl' etiā scite: quā tñ nō tenebat̄ alias in spāli iterū ꝯfiteri. Et qñ dr̄ absoluo te a dictis ⁊ oblitis: itelligit̄ a dictis in spāli ⁊ ī gnāli: ⁊ ab oblitis ⁊ nō in spāli dictis tñ in gnāli: qz a nullo mō dictis non p̄t absolui ab hoie. Uñ ēt qz talis ꝯfessio valet ad deletionē venialiū non oblitoꝝ nec dictoꝝ in speciali sed tñ in gnāli. meli⁹ dr̄ ab oib⁹ peccatis simpl'r quia oīa sunt dicta vel ī spāli vel ī gnāli.: Ex quo ītēdit sic: q̄ dicere a dictis ⁊ oblitis. ¶ Ex quo apparet ℥ q̄rta. ſ. qꝫ ē minus debita forma q̄ cōiter seruat̄ ī absoluēdo: cū dr̄ absoluo te a pctis tuis dictis ⁊ oblitis: qz si est iste sensus absoluo te a dictis in spāli ⁊ ī gnāli ⁊ ab oblitis ēt nō dictis nec ī gnāli nec i spāli: error est: qz forma absolutionis nō se extēdit vltra p̄priā materiā ꝯfessionis. vñ pctā nō ꝯfessa nec ī gnāli nec in spāli non sunt mā absolutionis q̄ est sacr̄z. Si aūt sit sensus absoluo te a dictis ī spāli ⁊ ab oblitis dictis ī in gnāli. ergo nō absoluit̄ ab aliquo peccato scito: nec quo ad culpā: nec quo ad penā: qō ē ℥ intentionē ꝯfitētis q in illa gnāli cōfessione itendit includere nō solū oblita sz etiā scita: de q̄bus tñ nō tenet̄ ꝯfiteri in spāli: nec ēt forte i gnāli. sicut sunt venialia ⁊ mortalia semel ꝯfessa de q̄bus non vult ꝯfiteri in spāli: qz teneret p totū diē: ⁊ tñ vult de oib⁹ absolui: vt de pena oīb⁹ debita aliqd diminuat̄ ⁊ ipsa culpa si nōdū ē deleta. Et iō est melior forma. Absoluo te ab oībus pctis de qb⁹ ꝯfessus es vel i gnāli vel in spāli vel de qb⁹ intēdis. de hoc tñ pleni⁹ dicet̄ in distinctione p̄rima.

Tertius articulus p̄rincipalis est de veritate ꝯfessionis habēs q̄nq̄ ꝯclones. ¶ Prima est. qꝫ siue sit confessio sacr̄alis siue non sacr̄alis siue iudicialis siue alia: qꝫ hō nunqꝫ dz mētiri. Et siue cā humilitat̄ siue hypocrisis deliberatiue mētiri in iudicio ꝯfessionis cū habeat annexā irreuerētiā ad sacr̄m ⁊ q̄dā blasphemiā vr̄ mortale. ¶ Scōa ℥ ē. qꝫ si aliqs p ignorātiā iuris diuini ñ cōfiteat̄ illud de quo credit nō esse mortale cū sit: vel qꝫ ñ teneat̄ ꝯfiteri: cū tñ teneat̄: nō excusat̄ qn tanqꝫ fictus nō ꝯsequat̄ effectū sacr̄i: sicut ⁊ ille q nō sufficiēter discussit cō sciētiā suā: tñ cū ēt p pctm̄ veniale hō sepe pdat effectū sacramēti. nō dz qꝫ oīs fictio q̄ impedit hūc effectū sit mortal' nec p ꝯns qꝫ sit necessariū eā cōfiteri. ¶ Tertia ℥ est: qꝫ si qs de fictione vel alio pctō hēat conscientiaz qꝫ sit mortale tenet̄ cōfiteri: ēt si nō hēret determinatā ꝯsciētiā sed dubitantē an sit mortale: eo ipso tenet̄ cōfiteri: qz cōscientia erronea ligat: alias exponeret se discrimini: nō tñ debet dicere esse mortale illud de quo dubitat: sed reliquere pōdus

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝛ ſtaterā iudicio ſacerdotis librātis. Si ēt dubitat vtrū cō
ſenſerit vel nō: cōfiteat ſicut dubitās nō ſicut certus: alias
4ª ♀ mētit. ¶ Quarta ꝯclo ē. ꝙ ſigs mētit in ꝯfeſſione q̄ p tor
méta exgrit inocētē falſo accuſando: qz in alteri⁹ pnitiem
mētit nō excuſat a mortali: lz a tāto excuſet: qz mēdaciuz
pnitioſuz é mortale: ſicut nec illi qui metu tormētor negā
uerūt fidē. Qui aūt ꝯ ſe cōfitet in tormētis ſe feciſſe q̄ non
fecit: lz inq̄ſtū ſe diffamat: videt pernitioſuz: tñ inq̄ſtuz ſe a
tormēto liberat videt officioſuz: ꝛ ſic dubiū eſt an ſit mor-
tale: qz plus dz diligere vitā q̄ famā: tñ qz ledit aſtātes fal
5ª ♀ ſa pro veris affirmās pniciosuz eſt. ¶ Quinta ♀ ē. ꝙ ſi gs
alios accuſat fures ꝛ latrões g ſūt icorrigibiles ꝛ quotidie
nouis furtis ꝛ latrocinys rē publicā ledūt: bñ facit: qz iſte
eſt caſus i quo pōt occult⁹ pctōr denunciari: qñ. ſ. correctio
nō ſperat ꝛ pctiñ ē cōitati nociuū. Si aūt ſociuz de cui⁹ cor
rectione iā ſibi ꝯſtat ꝑderet: peccaret: niſi in caſu vbi. ſ. ſpe
ciali iuris ordine ſeruato de illo noiatiz vt teſtis īterroga-
retur. tūc. n. tenet dicere veritatē. ¶ Ad arg^m dicendū ꝙ
culpa venialis ꝛ pena venialis ꝛ mortalis bñ remittit ali-
ter q̄ p ſacr̄m: ꝛ ſic pōt remitti p cōfeſſionē gnālē: q̄ nō eſt
pars ſacr̄i: ſz qz ꝯfeſſio gnālis qñq̄ eſt ſacr̄z qñq̄ eſt ps ei⁹:
tūc nō ſoluz pena aut culpa venialis remittit ſed mortal:
duz tñ oblita vel etiā ſcita: dū tñ nō neceſſaria cōfiteri ſpe-
cial'r: qz. ſ. alias ꝯfeſſa: lz nō remiſſa vt dictū ē. Qō .III.

TErtio querit de ſigillo ꝯfeſſiōis vtrū
.ſ. ſacerdos teneat celare pec-
cata ſibi dicta i cōfeſſione. Et videt ꝙ non:
qz nō plus tenet ꝯfeſſor cōfitēti q̄ e♀. ſz ꝯfi
tēs nō tenet celare abſolutionē ſibi factā:
nec pniaz iniūctā: g̃ nec e♀. ¶ Cōtra de pe.
ꝛ re. Dis vtriuſq̄ ſexus. Laueat autē cōfeſ-
ſor ne ſigno vel verbo aut alio q̄uis mō p̄dat aliq̄ten⁹ pec
catorē. ¶ Rñdeo tria ſūt videda circa ſigillū cōfeſſionis.
Prio qs tenet ad cellādū ꝯfeſſionē. Scōo q̄ cadūt ſub ſi
gillo iſto. Tertio vt̄ i aliq̄ caſu liceat reuelare ꝯfeſſioēz.

Quantū ad primū ſunt tres ꝯclones q̄ſtū ad tria ge
nera p̄ſonarū que obligant ad ſigillū ꝯfeſſi
p² ♀ onis vl' q̄ſi. ¶ Pria. ꝙ ſacerdos g iure cōi audit ꝯfeſſionē
in foro pnie ꝛ abſolut ille p ſe p̄mo ꝛ directe aſtrigit ad ſi-
gillū ꝯfeſſionis: ꝛ ad ſigillū gdē ſecreti rōe māe ꝛ rōne for
me: qz i ſecreto fit ꝛ iponēs ſibi pniaz videt paciſci nō alr
ſibi īputari ad penā: ꝙ eēt ſi reuelaret: ꝛ rōne ſacr̄i: qz rō q̄
moueret delegātē dz mouere delegatū: vñ cū ſit delegat⁹
dei g celat ꝛ tegit vel ſacr̄m ad celāduz ꝛ tegēdū inſtituit:
iſte celare ꝛ tegere dz. Eſt aūt reuelator cōfeſſionis nō ſo-
lū g in ſpāli noīat crimen ꝛ crimioſuz: ſz ēt g in gnāli: vel p
ſonā q̄ ex hoc pōt cognoſci vel crimē: ſicut ſacerdos qdā ꝯ
pochianū ꝯq̄rentē publice ꝙ negaret euchariſtiā: dixit pu
blice ꝙ ꝫ faciebat qz ille hēbat pctiñ: vñ nō poterat eū ab
ſoluere: nec ille volebat ire ad epz: nec putauit ipſe nec de
canus ſu⁹ ꝙ fuiſſet reuelatio ꝯfeſſiōis: qz nō exp̄ſſerat pec
2ª ♀ catū: ſed ꝯſtat ꝙ fuit: qz grauitatē peccati exp̄reſſit. ¶ Se
cūda ꝯclo eſt. ꝙ ad celādū ꝯfeſſionē tenet is ad quē cōfeſ
ſio puenit: ſiue licite ſiue illicite: ſiue mediate ſiue imedia
te. licite qdē ꝛ imediate nō ſacerdos g audit ꝯfeſſionē i ne
ceſſitatis articulo de mortalibz vel alias de venialib⁹: vel
īterp̄res quē ꝯfitēs p ſe adhibet. itē q caſu audit vl' cui de
licētia ꝯfitētis reuelauit. Illicite aūt: ſicut q ſe cōfeſſorem
fingit vel g latēter abſcōdit⁹ ꝯfeſſionē audit qō eſt ſacrile
giū ꝛ iniuriā facere ſacr̄o. Cū. n. ꝯfeſſio facta ex eo qō ꝯfeſ
ſio eſt ſit celāda ad quēcūq̄ ꝯfeſſio puenit illū obligat ad
celādum: nec obſtat ꝙ iſte abſoluere nō p̄t: qz ēt ſacerdos
anteq̄ abſoluat vel ſi abſoluere nō p̄t: ſz bz remittere: ite
rim tenet celare. ¶ Dicūt tñ qdā in caſu illū qui ſic audit
poſſe abſoluere: vt ſi ſunt in vna pochia duo ſacerdotes q
libz ſolidū: ſi vnus a caſu vel a p̄poſito audiat ꝯfeſſionez
alicui⁹ parochiani cōi ſuo ſocio ꝯfitētis: poſſet illū abſolue
re: q̄uis ille nō itēderet ꝯfiteri ſibi: qz offiñ eo p̄ ē vnū: nec
illi duo rep̄ſentāt niſi vnā p̄ſonā: vñ ꝛ i foro ꝯtētioſo ſi ſint
duo iudices ordinary ſolidū: vn⁹ p acta alteri⁹ pōt p̄cede
re ad rei ꝯdēnationē vl' abſolutionē: put illa acta regrūt.
Sz hec opinio mihi nō placet nec ratio cogere vr̄. ¶ Ad
ſacr̄m. n. pnie req̄rit intētio: ꝛ ex parte abſoluētis ꝛ ex pte
ꝯfitētis. Cū g̃ ꝯfitēs vni nullo mō itēdat alteri ꝯfiteri: ali⁹
nullo mō eū ſoluere vel ligare pōt p cōfeſſione facta alte
ri. ¶ P. iudex nō pōt de iure dare ſniam ꝯ reū vel pro reo
pro ꝯfeſſione q̄ nō fuit facta coꝛā eo vt coꝛā iudice: ſz ꝯfeſ-
ſio p̄dicta nō fit coꝛā ſacerdote latēter auſcultāte vt coraz
iudice in foro illo: dato ēt ꝙ glibet eo p̄ ſit ei⁹ curat⁹ inſoli
dū. g̃ ꝛc̄. ¶ Ad rōnē eo p̄ ē dicēdū ꝙ nō ē ſimile de foro cō
tētioſo: in quo vn⁹ iudicū ꝯfeſſionē coꝛā ſe factā ꝛ acta ſua
pōt ſuo colleg̃e manifeſtare: ꝛ ille alius pōt per ea p̄cedere
ac ſi fuiſſent coꝛā eo facta ſicut ordinari⁹ ꝛ ingſitor p̄roce-
dētes diuiſim tenent cōicare p̄ceſſus. de here. c. p B. li. 6.
ꝛ de foro pnie i quo ꝯfeſſor nō pōt auſcultāti manifeſtare:
nec ille alr cognouit vt iudex: q̄re ꝛc̄. Uñ pz ꝙ nō ſic repu
tant p̄ro vna p̄ſona in foro pnie ſicut i ꝯtētioſo. ¶ Tertia 3ª ♀
ꝯclo ē. ꝙ ille tenet celare q̄ qō aliter audiuit ꝛ recepit q̄ſi
i ꝯfeſſione. Ad tantū. n. hō tenet ad q̄ſtū p̄miſit. Si g̃ rece
pit in ꝯfeſſione qō eſt p̄mittere celare: tenet ac ſi eſſet ꝯfeſ
ſor: nō tñ ex ſacr̄o cū nō ſit ſacr̄m: ſz ex p̄miſſiōe. vñ dicitur
de iure iur. c. penult. ꝙ clericus q iurauit ſuare ſtatuta edi
ta ꝛ poſtea p̄miſit per idē iuramētū ſeruare ſtatuta poſtea
facta tenet qdē ſuare: ſz nō ē p̄iur⁹ nō ſuādo: qz nō ē obli-
gat⁹ ex iuramēto: ſz ex ſimplici p̄miſſo: ꝛ ſil'r verba nō p̄nt
facere ſacr̄m de nō ſacr̄o: lz poſſit ſe obligare q̄ ad obiectū
ꝛ effectū tm̄: ſz nō quo ad vinculi nodū. Uidet aūt irreue-
rentiā facere ſacr̄o q tradit vel recipit in ꝯfeſſione illō qō
nō ē ꝯfeſſio: cū nihil ſit eq̄l'r celādū ei qō in cōfeſſiōe ſcit.

Secundus articulus eſt videre illa ad que ſe extē-
dit ſigillū confeſſionis. Et hic ſunt tres
ꝯclones p̄ncipales ſm tria ad q̄ ſe extēdit: lz diuerſimode.
¶ P̄ima ♀. ꝙ illa ad que p̄ ꝛ p̄ncipal'r ſe extēdit ſigillum p² ♀
ꝯfeſſionis ſunt pctā ꝯfeſſa ꝛ circūſtātie inq̄ſtū hȯ: vñ ꝛ ter-
tia p̄ſona cū q̄ ꝯfitet ſe paccaſſe: cadit ſub ſigillo. Sicut. n.
eſt ex pte cōfeſſoris ꝙ p̄ncipal' ꝛ acceſſori⁹ tenētur cōfeſſio
nē celare: vt ſacerdos ꝛ iterp̄res: ſic ex parte ꝯfitētis dz ce-
lari: ꝛ p̄ncipalis. i. penitēs ꝛ acceſſori⁹. i. cū quo dicit ſe pec-
caſſe ſiue benefaciat dicēdo ſiue nō. Cū. n. ſigilluz ſit anne
xuz ſacr̄ali ꝯfeſſioni illa directe ſunt celāda q̄ ſunt directe
mā ſacr̄i. Q̄ aūt ſūt pctā ꝛ circūſtātie eius q̄ ſūt de neceſſi
tate vel bonitate ꝯfeſſiōis inq̄ſtū hȯ ꝛ tertia p̄ſona reuela
ta vt dictū ē. ¶ Sed videt ꝙ tertia p̄ſona nō cadat ſub ſi
gillo: qz illa p̄ſona nō ē pctiñ nec circūſtātia pctī: ſed nihil
aliud cadit ſub ſigillo cōfeſſionis: g̃ ꝛc̄. ¶ Itez nihil cadit
ſub ſigillo ꝯfeſſionis: niſi illud p q̄ō ꝯfitens poſſet p̄di: ſed
q̄ſq̄ poſſet ꝯfeſſor log de pctis illius tertie p̄ſone abſq̄ p̄
ditione ꝯfitētis: g̃ ꝛc̄. ¶ Itē hora ꝛ locus nihil facientes ad
exp̄ſſionē pctī nō cadūt. g̃ a ſimili i p̄poſito. ¶ Itē rō q̄re
ꝯfeſſor tenet celare ē: qz p̄ſumit ꝙ de⁹ celet remittēdo: ſz
nō ſic p̄ſumit de pctō tertij p̄dito: iō ꝛc̄. ¶ Itē nihil cadit
niſi q̄ ſpectat ad iudiciū illius fori: ſz tertia p̄ſona nō ē hȯ.
iō ꝛc̄. ¶ Itē gen⁹ ē magis ītimū rei q̄ circūſtātia: ſz genus
pctī nō cadit: qz licitū ē ꝯfeſſori dicere talis p̄ſona ē ꝯfeſſa
mihi de oīb⁹ pctis ſuis. g̃ multo minus circunſtātia p̄ſone.
¶ Itē ꝯfeſſor pōt log de pctis cōfitētis nō referēdo ad ip
ſum. g̃ multo magis de pctis nō ꝯfitētis. ¶ Itē ſi ſic: tunc
ſigillū ꝯfeſſionis eēt in p̄iudiciū obſeruātie diſcipline: ga
tunc nō poſſet corrigi mala p̄ſona accuſata in confeſſione.
¶ Rñdeo accipiēdo cadere ſub ſigillo ꝯfeſſiōis p eo qō
eſt nō licere reuelare p̄ſonā cū qua ꝯfitet penitens ſe pec
caſſe cadit ſub ſigillo ꝯfeſſiōis: ꝛ p̄mo declarādū eſt ꝙ ali

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

quãdo ita est. z° q̃ semp. 3° quõ. Primũ declaro sic. cũ penitẽtia sit sacr̃m sacerdos tenet̃ celare oẽ illud qõ necessariũ est ad itegritatẽ sacr̃i: sz ꝯfitens aliqñ nõ posset sufficiẽter exp̃mere pctm̃ suũ nõ notificãdo psonã cuz qua peccauit. s. cũ cognouit vnigenitã suã. ¶ P. sacerdos tenet̃ celare oẽ illud sibi dictũ i ꝯfessiõe quo ꝯfitẽs ꝑdi possz z mala suspitio gnãri: sic aũt ẽ i ꝓposito. q̃ zc̃. ¶ Scõz declaro qa hoc retraheret hoies a ꝯfessiõe. Nõ tm̃. n. timet hõ lesiõez fame ꝓpe sz ẽt psone vinculo amicitie sibi ꝯiũcte. ¶ Quo ad tertiũ sciẽdũ q̃ pctã ꝯfitẽtis i relatione ad ipsuz cadũt sub sigillo ꝯfessiõis de necessitate z absolute ꝑmo directo explicite z ex oĩb⁹ causis: psona aũt cũ q̃ penitẽs ꝯfiteť se peccasse cadit qdẽ de necessitate z absolute: nõ ꝑmo sz ex ꝯñti indirecte z iplicite: nec ex oĩb⁹ causis sz ex aliqb⁹: peccata aũt ipsi⁹ penitẽtis nõ referẽdo ea ad determiatã psonaz: sicut cũ aliqs diĉ ego audiui tale qd qõ tm̃ nõ audiuit: nisi in cõfessione: cadũt sub sigillo de necitate nõ tm̃ absolute: sed sub ꝯditione. s. si ex ꝓlatione taliũ ꝟboꝝ posset p se vel per accñs directe vel idirecte aliqua verecũdia vl̃ cõfusio vl̃ suspicio gnãri mala: vl̃ aliõ nocumẽtũ ꝯfitẽti ꝓuenire. Ea aũt q̃ penitẽs iterꝫit in sua ꝯfessiõe q̃ nõ sunt pctã nec circũstãtie pcti nec potẽtia deducere in manifestationez cõfitentis: vt q̃ in tali terra sunt bona blada vel hꝰ: ñ cadũt sub sigillo nisi de ꝯgruitate si in dicẽdo illa nõ det intelligere ꝯfessori q̃ velit ea celari: vñ cõfessor dicẽs se audisse ea mẽdax nõ est: qz p cõparationẽ ad ea nõ repñtat psonã dei sz hois. Et p ꝟ pz rñsio ad ꝑmũ: scõz: tertiũ: qntũ: z octauũ argumẽta. ¶ Ad q̃rtũ dicẽdũ q̃ illa nõ ẽ tota rõ celatiõis: qz si ꝯstaret cõfessori q̃ ꝯfitẽs nõ peniteret z ex ꝯñti ꝺs sibi nõ idulgeret: tm̃ teneret̃ celare. ¶ Ad sextuz dicẽdũ. q̃ ꝯfessio ꝓpe nõ ẽ nisi de pctis: z iõ ꝯfessor dicens sibi aliquẽ ꝯfessuz de pctis suis nihil ponit i palã qõ eẽt occultuz: maxime qz si dixerim⁹ q̃ pctm̃ nõ hẽm⁹ zc̃. Sed si diceret sibi ꝯfessuz de magnis z multis pctis reuelator cõfessionis eẽt. ¶ Ad septimũ dõz. q̃ minor falsa est: qñ per locutionẽ de pctis ꝯfessis põt deueniri p se vel p accñs directe vel idirecte: vel p quẽcũq̃ modũ in aliquã cognitionez vel suspitionẽ vel opinionẽ vel dubitationẽ de cõfesso vel̃ inq̃tũ p ꝟ põt sibi ꝓuenire dẽtrimẽtuz i aĩa vel corpe vel possessiõe: vel fama: vel amicis: vel inq̃tuz p hoc põt i ppl̃o scãdalũ gnãri. vel ꝯfessio magis odiosa vel min⁹ dilecta: vel magis onerosa: vel min⁹ p̃ciosa reputari. Raro autez vel nunq̃ põt ꝯtingere qn ex reuelatione pctõz i ꝯfessione auditoz p viã aliã nõ scitoz possit contingere aliqõ de p̃dictis icõueniẽtib⁹: q̃uis forte qñq̃ nullũ ꝯtingat. vñ 2° ꝯ multũ ꝺz cauere q̃ nõ dicat vel quõ dicat. ¶ Scda ꝯcl̃o est. q̃ sub sigillo ꝯfessionis cadũt ẽt nõ pctã sz alia inq̃tuz per ea possit directe vel idirecte pctõr ꝑdi: qz qñcũq̃ prohibet̃ aliqd: phibet̃ oẽ illud p: qõ ꝓuenit̃ ad illõ. ff. de spõ. l. Oro. Vñ iter quos ꝓhibet̃ matrimoniũ: ꝓhibent̃ z spõsalia: p q̃ ꝓuenit̃ ad illud nisi cesset cã: sicut rõne etatis prohibet̃ matrimoniũ qñ nõ ꝓhibent̃ spõsalia. Qz g̃ ꝓhibet̃ reuelatio pctõz p ꝯñs z illoz ad q̃ hoc seq̃ret̃: ita q̃ si bõ nõ possit ꝯfiteri pctm̃ ꝓpriũ nisi reuellet ꝯfessionez: nõ ꝺz ꝯfiteri illud pctm̃: qz fortior est obligatio ad celãdũ q̃ ad ꝯfitẽduz. Vñ si accideret iste casus q̃ sacerdos hẽret ali qõ mortale pctm̃ de quo nõ posset ꝯfiteri qn reuelaret illi cui cõfiteret̃ ꝯfessionez sibi factaz: nõ deberet illud pctm̃ ꝯfiteri. Durãte. n. tali casu sufficeret sibi de illo pctõ ꝯteri cũ volũtate ꝯfitẽdi illõ: qñ ꝟ facẽ poterit sine reuelatione illi⁹ psõe q̃ sibi ꝯfessa ẽ z sine q̃cũq̃ ꝓiudicio sigilli ꝯfessionis. Fortiori z. n. vĩculo alligat̃ ꝯfessor ad celãdũ: q̃ pctõr ad ꝯfitẽdũ qz añ xp̃i aduẽtũ iure nãli obligat̃ qs ad celandũ secretũ: nõ ãt ad ꝯfitẽdũ. sz ista rõ ꝯcludit q̃ hõ nõ deberet cõfiteri circũstantiã mutãtẽ spẽz si p hoc tertia ps̃ona noiaret̃: ꝓpter qõ ꝺz addi q̃ ibi ꝯcurrit z ius nãle z sacramẽtũ ad celãduz: ibi aũt nõ. Vñ si q̃ret̃ si ꝯfitẽs teneatur celare psonã cuz q̃ peccauit: distinguo. Aut exp̃ssio illi⁹ psone necia ẽ ad exp̃ssionẽ pcti: z tũc tenet̃ reuellare: vnde mulieri ꝯfitẽti icestuz cũ fr̃e vnico: nõ sufficit dicere concubui cũ viro: sz cuz fr̃e meo: q̃uis p hoc sacerdoti notificet̃ pctm̃ alteri⁹. Si autẽ exp̃ssio psone nõ ẽ necessaria ad exp̃ssionẽ spẽi pcti: aut ẽ vtilis ad p̃seruãdũ cõfitentẽ a recidiuo: z tũc expedit q̃ illã psonã exp̃mat ꝯfessori. Põt. n. ꝯtingere q̃ ꝯfessor p cognitionẽ psone sciet iniũgere pnĩaz talem z talia documẽta dare: z tales monitiones facere p q̃ melius z secretius penitẽs poterit p̃seruari a recidiuo: aut nõ est vtilis nec ad exp̃ssionẽ magnitudinis pcti: nec correctionẽ: nec p̃seruationẽ penitẽtis: z tũc ꝺz celare: qz qlibet tenet̃ nõ gnãre malã opinionẽ de ꝓxio suo in corde alterius sine rõnabili z vtili causa. Si. n. aliqs ad ꝓmi correctionẽ ex̃ ꝯfessionẽ pctm̃ eius dicat tali psonẽ q̃ velit z possit ei ꝑdesse z nõ obesse: bñ facit: sz p hac cã nõ ꝺz eũ noiare in ꝯfessione: qz per talẽ ꝯfessionẽ ꝯfessor non posset ꝓcedere ad eius correctionẽ: tm̃ cũ nõ sint faciẽda mala vt veniãt bona: videt̃ mirabile q̃ p necessitate z vtilitate ꝯfessionis debeat hõ alterius crimẽ ꝑdere ꝺ ordinẽ charitatis z p̃ceptũ euãgely. Vñ videt̃ q̃ pro necessitate ꝯfessionis ꝺz aliũ noiare nõ pro vtilitate: z si nõ p̃t alr̃ spẽm pcti exp̃mere: tũc dicat: qz illud qõ tenet̃ facere nõ ꝺz omittere ꝑ dãno alteri⁹: cũ plus teneat̃ sue cõsciẽtie q̃ fame alterius. Si aũt põt dici spẽs pcti sine exp̃ssione terty: sz meli⁹ remediũ adhibebit̃ exp̃mẽdo tertiũ: nõ tũ est noiandus: qz ꝯsilia intelligũtur saluis p̃ceptis: z p̃cepta mĩora saluis maioribus. ¶ Tertia ꝙ est. q̃ nõ peccata q̃ possunt dici sine reuelatiõe pctõz nec directe nec idirecte cadũt: qz cessante causa cessat effect⁹: vñ bona q̃bus laudat̃: puta qz virgo z qz nunq̃ peccauit mortalr̃ z hꝰ dicere licet: nisi qñ ꝟ q̃ vnus laudat̃ alteri⁹ pctm̃ reuelat̃: qz q̃ de vno dicit̃ de altero negat̃: vt dicit Grego. sup illud Jo. Ego demoniuz nõ hẽo. Vñ duob⁹ ꝯfitẽtib⁹ si postea diceret ꝯfessor de vno: iste est virgo vel iste nunq̃ mortalr̃ peccauit: statim eẽt suspitio ꝺ aliũ. ¶ Sciẽdũ ẽ ãt q̃ sigillũ secreti z sigillũ ꝯfessionis se habẽt sicut supi⁹ z iferius. Sigillũ. n. ꝯfessionis ẽ sigillũ secreti: sz nõ oẽ sigillũ secreti ẽ sigillũ ꝯfessiõis. Cuz eni vn⁹ ab alio petit ꝯsiliũ recõmẽdãs vt hoc celet vel eꝙ: obligat̃ q̃ hoc accipit ad celãdũ: p sigillũ secreti: nõ ꝯfessionis. Et q̃uis frãgẽs qõlibet istoz sigilloz mortalr̃ peccet: tm̃ graui⁹ frãgẽs sigillũ ꝯfessionis: nec solũ ẽ fractor sigilli z ꝑditor cui est aliud exp̃resse cõmissum vt archanuz: sed etiã ex nã facti si videat nãz talẽ q̃ reuelatio noceret: minus tm̃ ceteris paribus q̃ si ad hoc se obligasset.

Tertius articulus ẽ videre si aliqñ licet ꝯfessionez reuelare: vbi sunt tres ꝯcl̃ones. ¶ P̃ria ꝙ ꝑ ꝟ est. q̃ nõ licet reuelare ꝯfessionẽ ꝓp supioris licẽtiã vl̃ p̃ceptũ: qz sigillũ ꝯfessionis est de iure diuino z de necitate sacr̃i sup qua ẽt papa nõ ꝺz ptãtem. Qz aũt dicit̃ celatio esse de necitate sacr̃i: nõ sic itelligit̃ q̃ nõ possit eẽ verũ sacr̃m etiam si nõ celaret̃: qz si sacerdos reuelaret nihilomin⁹ verũ sacr̃m fuisset: qz nec sic de necessitate ẽ q̃ de⁹ tegat: qz si nõ satisfaciat de⁹ nõ tegit: sz reuelat ad penaz: aut si fict⁹ accedat de⁹ nõ tegit: z nihilomin⁹ sacerdos celare tenet̃: sed dicit̃ de necitate sacr̃i q̃ celet: qz nã sacr̃i euz necessitat ad celanduz. Nã dico et q̃tũ ad id qõ ẽ sacr̃m tm̃: qz fit in occulto solius cũ solo: z q̃tuz ad id qõ ẽ res z sacr̃m. s. iterior penitẽtia q̃ ẽt est occulta: z q̃tum ad id qõ est res tm̃. s. remissio p quã tecta sunt pctã: z ex cõformitate instr̃i z p̃ncipalis agẽtis: ita q̃ nec papa in hoc põt dispẽsare. Qõ alig ꝓbant sic: qz eccl̃ia nõ põt mutare illa que ptinẽt ad veritatẽ articuloz z sacr̃oz: cũ p̃lati eccl̃ie nõ sint dñi sz ministri: nõ fũdatores sz executores: sz ad celationẽ ꝯfessionis tenet̃ minister ex nã sacr̃i. g̃ in hoc nõ potest per aliquẽ dispensari.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ Sed ista rō videt deficere in miori: qz lz ex nā sacrī teneat minister ad celationē si tñ in celatione dispēset: nō pp hoc vitas sacrī qō pcessit mutat: sic ex nā sacrī ofessionis t absolutiōis tenet penitēs ad faciēdū pniaz sibi iniūctā. tñ papa pōt cū eo dispēsare vt nō teneat eaz facere: nec pp ꝫ dr vitatez sacrī mutare. Et sil'r ex nā sacrī sacerdoty tenet sacerdos celebrare: pōt tñ papa cū eo dispēsare licite vt ñ celebret. ꝓpōt tñ sic rō sustineri q sic leue pōt ꝓhiberi ne actu ferat sursuz etiaz manēs leue: sz nō pt ꝓhiberi ne aptitudine: cū hoc sit ei⁹ nā: nisi nā eius mutet: sic cū hoc sit nā ofessionis q obliget ofessiorē ad secretū: pt qdez de facto reuelare manēte nā ofessiōis: sz nō pt nō teneri ad celādū nisi nā ofessionis fuerit mutata quā solus deus mutare pt. Et qō dr de satisfactione nō valet: qz nō ofeqt nāz p se sed mediāte pcepto hois q iiungit. vñ i pēa taxata i iudicio dei papa nō pt dispēsare ne soluat: lz possit dispēsare vñ solvatur: sz i taxata ab hoie sic t ipe q dedit: vel supior: sic papa pt dispēsare cū ordiato i sacris q ꝯbat matrio^m: qz castitas nō ē annexa ordini sacro ex nā sacrī sed ex statuto hūano. ¶ Ad scōz dōz. q nā sacerdoty ñ ē q teneat celebrare sz q possit celebrare: hāc ptātez papa nō pt sibi auferre: qz nihil aliud ē sacerdotiū q ptās celebrādi. Or aūt teneat celebrare nō est ex nā sacrī vt sacrm ē: sz ex gnāli rōe q nō dz inuanū recipe grāz dei. ¶ Clarior tñ rō ē quā Tho. tāgit qz ita est de pcepto dino ofessionē celare sicut facere. vñ sicut papa nō pt dispēsare i fo: sic nec i p. ¶ Jtē qō Tho. dicit q occultatio ē de eētia sacrī: nō est sic itelligēdū q sit eius mā vel forma cū dixerit in solutiōe scōi argumēti ad qōnē q pceptū de ofessiōe celāda ofeqt ipsuz sacrz: eētia aūt sacrī nō ofeqt sacrm: sz itelligit q de eētia. i. nā sacrī sit obligatio ad occultationē: sicut diceret de eētia leuis sursuz ferri: vel sic de eētia matrionij est reddere debitū. idest obligatio ad ꝫ ipsuz: in q nō pt papa dispēsare. Quis enī i pceptis diuinis papa aliqñ dispēsat sic in votis quoz redditio ē de iure diuino: nō sic tñ i pceptis sacrālib⁹: qz nō pōt dispēsare qn hō debeat baptizari t ofiteri. Nō g licz ēt pp supiorīs obediētiā: vel pceptū: qz nemo tenet obedire alicui i eo i q est illi supior. Sicut aūt delegat⁹ a pp est maior ordinario i cā sibi ꝯmissa. de officio deleg. c. Si qñ. vñ i illo nō tenet sibi obedire: sic sacerdos in hoc q audit cōfessionē est vicarius xpi rōne characteris: iō tc. ¶ Dicunt aūt qdā q sciēs aliqd p ofessionē si inducit i testē t cogit iurare de vitate dicēda: pōt sine scrupulo ofsciētie dicere se nescire: qz logt vt subdit⁹: qz coactus nō tenet rñdere nisi de his q scit vt subditus. Et qz sacerdos audiēs ofessionez nulli ē sbdit⁹ nisi xpo cui⁹ vicē gerit: vt subdit⁹ ēt cuicūq; alij nihil scit de pertinētib⁹ ad ofessionē: iō pōt secure dicere se nescire. Si aūt nō cogit sz spōte testificat vel i cōi locutiōe dicit se nihil scire mētit: qz lz nesciat vt subdit⁹ hoi pp qō excusat cū cogit: scit tñ. t iō negās absolute se scire mentit. Qō pz: qz si diceret scio: verū diceret. g si dicit nescio falsuz dic. Impol'e. n. est q vtraq; ps ꝯdictionis sit vera relata ad idē. Sz de teste oēs ocedūt q pōt dicere iuratus se nescire illud qō nescit nisi per ofessionē: qz nescit vt subditus tc. sicut i iure ē arg^m de tanq;. s. q veniēs inq;tuz alia psona ꝯ iuramētū qō pstitit vt alia psona nō est piur⁹. Nec obstat exceptio rei iudi. nisi sit eadē res: eedē psone: t eadē cā petēdi. Sz ꝯ illō qō singulariter dicūt. s. i cōi locutione nō coactū mētiri si dicat se nescire est: qz sicut loquēdo vt testis coact⁹ loquit vt subdit⁹ hoi tñ: t ideo de his que nō nouit vt subdit⁹ pōt dicere nescio lz al'r sciat: sed illud nō dz exp̄mi: qz iā inueret al'r se scire: ita qñ spōte testificat vel in cōi locutiōe logt vt hō: t nō vt xpi vicari⁹: pōt dicere se scire: t iō itelligēduz ē de his que nouit vt homo. ¶ Ad illud qō dicūt ipe negat se nescire absolute: t tñ scit ergo mētit. vera ē maior sub hoc sensu: q q negat se scire aliqd oīmodo: dicēs nullo mō sciēdi scio illud: si scit illō aliquo mō mentit t peierat si iurat: si tñ illa negatiua sit ita vl'is fm mentē sicut est fz vba. al's cū sermo subiect⁹ sit intentioni: t nō e ꝓ: quātūcūq; vba sint gnālia si loquēs intendat se restringere t audiēs sil'r dz itelligere: nō eē mēdaciuz: t sic est in ꝓposito: qz q ofessionē audiuit nō intēdit de illis loqui. Qui autez eū audit in cōi locutione vel in quacunq; depositiōe coacta vel spōtanea: nō dz intelligere de ofessione de qua nō licet rñdere nec deponere. Sermōes enī sunt regrēdi t recipiēdi fm māz. ¶ Ad aliud qō dicūt q si vna pars ꝯditiōis ē vera reliq est falsa. Dicēdū q verum est. Sz ꝯdictio nō ē nisi vni⁹ t eiusdez t fz qō idez. Dicit aūt aliqs aliqd scire dupl'r. Uno mō per ofessionē t vt de⁹. Alio mō vulgari vt hō. zz. q. i. hoc certe dr qs vere scire qō audiuit vel vidit vel alias ofsci⁹ fuit. Dicere q scio vt hō t nescio vt hō ꝯdicūt: t altera exñte falsa: altera ē vera: t vera est ista q dic nescio vt hō: t ista falsa: scio vt hō si sic log intēdat: sil'r scio vt deus ē va: nescio vt ōs est falsa. Uñ si diceret nō audiui hoc i ofessione cū audiuisset apte mētiret. Sz si dicat nescio vt hō vera est: scio vt ōs va est nec ꝯdicit. Si q dicat simpl'r scio si intēdat dicere vt hō mētitur. Si aūt vt ōs verū dicit: sz delingt: si p hoc i notitiā pso ne possit deueniri. Uel pōt dicere vaciter nescio vt ōs nec al'r: qz ꝓprie loquēdo ipse nescit: qz ignorat vtrū ille ofitendo verū dixerit an nō. vñ Bernardus. Nihilomin⁹ scio q qō p ofessionē scio. Et pari rōne videt q possit ipsuz purgare qñ venit p̄mo ad purgadū t postea ofessus ē ei crimē qz sic vbi est testis coactus iurat q nescit t verū est vt hō: ita t nūc iurat q credit eū vex iurasse: t verū est vt homo: qz non vt deus purgat eū sicut xps dicit. Ego aūt nō ascendā ad diē festū hūc t tñ ascēdit: nec fuit mēdaciū: qz verum est in manifesto. Sil'r qñ dixit de die aūt t hora illa nemo scit nec fili⁹: verū est: fm q hō t p sciētiā acqsitā: sz p ifusā.

¶ Scōa ocl'o ē dubia an. s. de licētia ofitentis possit sacerdos dicere id qō audiuit in ofessione: dr coīter q nō: qz si nō valet licētia pape: nec toti⁹ eccl'ie: multo min⁹ licētia p uate psone: maxime cū celatio ofessiōis sit de iure diuino verūtamen ofitens pōt facere q illud quod scit sacerdos per confessionez sciat per aliū modū: vt sic possit reuelare absq; reuelatione cōfessionis exp̄mēdo aliū modū p quē scit. ¶ Ad ꝫ aūt q sacerdos sciat p aliū modū sufficit vt dicūt q ofitēs licentiet eū ad dicēdū illud qō in ofessione audiuit. Primū istoz ocedit: sz scōm a gbusdā ipugnatur. Primo qz si licētia ofitentis nō sufficit ad dicēdū illud qō auditū est i ofessione vt habeatur noua notitia: sz solū de precedēte notitia dat licentia: tūc nō sufficiūt vba p q nō habet noua notitia: sz pp hec vba: licētio te ad dicendū id qō audisti a me in ofessione: non dat aliqua noua notitia: aliqn ois audiēs hec vba accipet de pctō dicto in ofessione notitiā: sz solū dat licētia: qz nec plus vba sonāt. g p illā nunq; est licitū sacerdoti dicere illud qō audiuit in ofessione. ¶ Jtē si talis licentia sufficeret essz via ad reuelatiōez ofessionis t suspitionē criminū: qz iudex habens aliquē suspectū de aliquo crimine poterit ei dicere da licētia sacerdoti dicendi qō audiuit in ofessione a te: si dat licētiā t data valeat: habebit testem ꝯ se: si nō dat t dare possit: vt ponit hec opi. merito habebit ampli⁹ suspect⁹: t nō erit vsq; quaq; secretū: qō dictū erat in ofessione cū oporteat talez licentiā dare ad reuelationē ofessionis vel incurrere notā grauis suspitionis. Meli⁹ est g vt dicat q talis licētia nō valet nec vba p̄dicta q sonāt in talē licētiā sufficiūt: sed dz q penitēs dicat ofessori ex ofessionez in gnāli vel in spāli peccatū qō vult reuelari. ¶ Sz sustinendo coēm opinionez videt q sicut ille īterpres ofessionis cui dicit ītentione vt dicat sacerdoti: potest illi dicere: nec est hoc ofessionez reuelare sed facere: sic cū ofitens intendat querere re

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

mediū salutis ⁊ absolutionē ab eo qui potest: ⁊ hoc sit a ꝑncipio sua itētio: si in dicēdo dicat ei confessor nō possum te absoluere: sz si vis mādabo casum tuū superiori: vel vt te absoluat vel vt mihi cōmittat: ⁊ ille dicat placet: q forte erubesceret ꝙ confiteri: tūc pōt superiori scribere ⁊ ille cū q̄si p interpretē audierit illū sine alia confessione pōt absoluere vel absoluēdus remittere. Uerū ē q̄ casus sine noīe psone superiori possit remittere sicut ⁊ cōsiliū q̄rere sine aliq̄ licētia: vel mittere psonā nihil exp̄sso de casu. Sz q̄ aliq̄n gr̄a psone fit q̄ nō fieret extraneo: q̄nq̄ necesse ē noīare ⁊ tūc de licētia eiꝰ pōt: nec licētiare confessorē ad reuelāduz: est in p̄iudiciuz sacri magis q̄ licētiare cōiugē ad castitatē vouēduz vl religionē ītrandū sit in p̄iudiciū matrimony. ¶ Ad ꝓmaz rōnē quā inducūt cō Tho. dōz. q̄ sicut illud qđ ego tradidi tibi vt depositus sine noua receptiōe ⁊ traditiōe possum facere q̄ hēas illud vt donū vel mutuū dicēdo q̄ hēbas vt depositū: hēas vt mutuū vel donū: qđ ēt videt facere dando tibi licētiā vtēdi ad volūtatē tuā. Hoc.n. faciēdo iā q̄si volo q̄ illud qđ pri⁹ hēbat vt depositū nō amplius habeatur vt depositus ⁊ q prius alienādo furtuz cōmittebas: sic vtens deposito: nunc licite vteris q̄uis lex depositi sit de iure diuino: q̄ est in fauorē deponētis. cui pōt renūciare: ⁊ sicut a ꝑncipio poterat tradere vt depositū vl vt donū sic ex postfacto pōt mutare ꝑpositū: ita ē dicēduz ⁊ in ꝑposito q̄ sicut confitēs potuit illud dicere p modū simplicis narrationis vt hoī qđ dixit vt deo: sic postea ꝑt facere q̄ illud dictuz vt deo q̄ habeat vt hō sine ꝟ q̄ illud iterū sibi dicat: ex hoc soluz qđ dicit iā nō habeas illō vt dictuz in confessiōe sed vt dictuz simpl'r ⁊ in foro: sz hoc nō posūt papa: q̄ in eiꝰ fauorē nō statuit deꝰ sz confitētis. Et si dicat do tibi licētiā dicēdi ad libitū: hoc ē dicere i effectu q̄ habeas sic hō: vñ ⁊ si nō possit licētiare p modū dispēsantis ⁊ directe pōt tñ idirecte p hoc q̄ ex tūc incipit illud hre cōmissuz vt hō nō vt deꝰ: ⁊ sic mutet titulus sciendi sic in exēplo titulus habēdi: ⁊ iā nō ē fractio depositi. Si q̄ dicat papa non pōt licētiare. q̄ nec iste. Solo. nō ē sil'e: q̄ hoc nō ē in fauorez pape sz confitētis: vel q̄ papa nō ꝑt facere q̄ sciat vt hō: sicut papa nō ꝑt dicere habēti alienū: depositū hēas illud vt mutuuz vel donū: q̄ nō ē suuz: ⁊ mutuū dic q̄si de meo tuū: ⁊ dare ē accipiētis facere. hoc aūt pōt facere deponēs qui est dns. ¶ Ad scōz hoc est de iure diuino. q̄ nō pōt ⁊c: Dicēdū q̄ imo q̄n est in fauorē cedētis. Pōt.n. vir licentiare vxorē ad vouēdū castitatē: ⁊ ex tc nō tenet ei debitū reddere: q̄ sz de iure diuino cōiunx tenet reddere debituz petēti: tñ q̄ est in fauorē petētis ille cō hoc pōt licētiare qđ papa nō ꝑt. Uñ q̄n iterdicit illis q cō interdictū eccl'ie cōtrahunt ne simul cohabitēt itelligit petēdo debitū nō reddēdo. ¶ Ad tertiuz q̄n dr nō pōt dicere nisi alio mō sciat. Dicendū q̄ alio mō scire ē dupl'r: vno mō q̄ hoc scit p aliam sciētiā fm rez: ⁊ sic pōt facere alius a cōfitēte q̄ ille aliter sciat. Scōo mō q̄ al'r sciat scōz modū sciēdi: ⁊ q̄ secretū habeat nō vt secretū: Et ꝟ solū pōt facere ille q cōmisit sine hoc q̄ ille istud tterū sibi replicet. Et sil'r q̄ ꝟ qđ usq̄ nūc habuit vt deꝰ: amō hēat vt hō. Et vterq̄ modus sufficit ad hoc q̄ liceat dicere. Sic.n. sigillū confessionis est de iure diuino: sic sigillū secreti: q̄ reuellare archana est cō sacrā scripturaz. Sic̄ q̄ nullus ꝑt facere admin⁹ ꝓuat⁹ q̄ aliqs licite reuelet alteri⁹ secretū q̄diu bz illud vt secretū: q̄ tamdiu manet obligatio secreti: sed ille q cōmisit ꝑt facere q̄ hēat nō vt secretū dicēs ex nūc nō hēas sub secreto: ⁊ eoipso q̄ licētiat eū ad dicēdū videt dicere q̄ nō plus habeat vt secretū nec plus reputat reuelator secreti si dicit: sic in ꝑposito lz sit maius sigillū confessionis q̄ secreti. Et si nō est hic noua notitia: est tñ nouus modus notitie q sufficit. ¶ Ad quartā rōnē dicendū q̄ nō sequit icōueniēs: q̄ si nō obtēperet iudici dicēti: da sacerdoti ltcētiā renelandi: nulla suspitio orit: q̄ hoc facere non tenet: nec testē cō se p̄ducere: vñ i iure testis oz torq̄ri cō dñm sz p dño: si tñ cū q̄rit a dño an velit ꝟ uū torq̄ri si dicat nolo nō pp ꝟ é suspitio cō eū de delicto: q̄ alia decā pōt ꝟ nolle q̄ q̄ sibi cōscius. Et sil'r ē in ꝑposito: q̄ nō vult q̄ ille de confessiōe loquat ꝑ scādalum forte. Si aūt det illi licētiā: nō pp hoc pat sibi ꝑiudiciuz si iponat sibi falsuz: q̄ poterit dicere dedi sibi licentiā q̄ sibi dixi: sz hoc sibi nō dixi: ⁊ vn⁹ testis nō ꝓbat nisi vellet stare dicto ei⁹: nec tc ēt sacerdos tenet dicere sz possit. ¶ Sz cō hoc alīq replicāt ⁊ faciūt q̄nq̄ appentes rōnes q̄ soluēt infra recitādo. ¶ Pria rō talis ē: q̄ sic̄ iudex de crie occlto qđ vidit ñ pōt iudicare reū p ꝟ q̄ dat ei licētiā vt iudicet eū fm q̄ scit vel vidit. q̄ a sil'i in ꝑpōito q̄. ⁊c. ¶ Solo non ē sil'e: q̄ nō sz iudicare ex his q̄ vidit vt ꝑuatus nisi videat vt iudex: siue sit obligat⁹ ad secretū siue nō: sz ad hoc q̄ hō loq̄tur de aliquo sufficit q̄ illō hēat vt hō: neq̄ oportet q̄ hēat vt hō iudex: licētia aūt loquēdi facit q̄ hēat vt hō: nō āt q̄ hēat vt iudex. Scōo q̄ i lege nāe solus auctor ei⁹ pōt dispensare sic̄ de pluralitate vxor: sz de lege nāe ē celare crimē q̄ ⁊c. ¶ Solutio. regl'a videt eē q̄ sz vnicuiq̄ renūciare his q̄ ꝑ se ītroducta sunt. Uel dicēdū q̄ lex nāe ē q̄ tādiu celet q̄diu hēt vt deus: sicut de deposito dcm̄ ē vel sicut in matrīonio. ¶ Tertio. q̄ ñ min⁹ debz celare qđ audiuit i confessiōe q̄ si vidisset i occlto: sz tūc nō posset licētiare de dicendo: q̄ sic̄ nō pōt mihi dare licētiā vt occidā euz sic q̄ nec diffamē eū. ¶ Solutio: hoc verz ē q̄ i casu i quo illi nō liceret ꝑdere seip̄z nec sz p aliū: sz ibi agit ad ei⁹ bonū: puta q̄ diceret illi qui posset prodesse vel absoluendo vel cōsulendo vbi nominata persona hoc melius fieret tūc secus ē. ¶ Quarto. q̄ tenet obedire ꝓlato ī licitis ⁊ honestis: si q̄ de licētia confitētis licz sibi reuelare. q̄ tūc tenet ꝓlato ꝓcipiēti reuelare obedire: qđ ē falsuz: q̄ licētia nō tollit occltū: de occltis aūt ꝓlatus nō hēt iudiciū nec p cōns ꝓceptū. ¶ Et dicēdū q̄ argumētū soluit seip̄z: q̄ nō tenet aliquis obedire ꝓlato ī oībus licitis: puta ī leuādo festucā: sz in illis in q̄bus ꝓlatus ē qđ nō ē in occltis: sz si ponerē pcm̄ al's ptinens ad cognitōē iudicis forte p īfamiā vtr tūc ille teneret: q̄ ⁊ tūc ipemet confitens teneret dicere vitatē. Dico q̄ non deberet dicere sz peccaret: nec tenet ꝑ cōns: q̄ fori miscēdi ñ sūt. Nō.n. ex confessiōe fcā corā iudice layco dānat q̄s corā ecclīastico: sz mltōin⁹ ꝟ ñ tenet aliqs testificari q̄n ex testīonio suo nihil ꝓt iudicari ēt cuz alio testīonio. ¶ Quīto. q̄ sicut qđ ptinet ad forū exteriorē de nulli⁹ licētia pōt ptinere ad forū cōscie: sic. s. q̄ de licentia pape ex his q̄ dixi tibi in foro possis me absoluere i pnīa nisi itez dicā tibi vt confessori: sic nec eō q̄ dicta sunt in hoc foro de nulli⁹ licētia possunt dici ī alio foro nisi al'r dicant. ¶ Et dico q̄ verz ē vt ex hoc snīa ferat: sz al'r sic vt dictū ē. ¶ Tertia ō ē. q̄ sz dicere pcm̄ confessum ꝑpter aliā sciam. Si.n. quis al'r scit illud qđ scit p confessionē: puta quia vidit vl audiuit al's pōt dicere q̄ illud vidit vel audiuit p talē vel talē modū: dū tñ nō dicat se scire p confessionē: nec refert vtr ꝓius confessionē audierit ⁊ postea alio mō cognouerit an eō. In quo casu non oz ēt q̄ ꝑtestet: q̄ si ꝑpter ꝑtestatōem q̄ dicit se nō recipere in confessione sic q̄n liceat sibi ꝑclamare: istud sibi liceret: ⁊ nō ideo q̄ al'r nouit: tūc pari rōne si ꝑtestare tur ēt de oīb⁹ ēt al'r nō cognitis posset oīa reuelare. Tota ergo ratio ē: q̄ q̄ nouit vt homo siue añ siue p⁹ dicere pōt. Sic ergo distingue: q̄ confessio nō oz reuelari in aliquo casu. Jtē confessio si aufert confessori ius suuz nec tribuit ius nouū in alio foro Quicqd q̄ videt confessori faciēdū vl omittēdū ꝑ bono confitētis vel cōi pōt facere vel omittere: duz tñ per hoc non reuelet confessio ad qđ solū obligatur: sz alias si esset illud facturus. Si q̄ p confessionē ꝓris vel alteri⁹ scit abbas q̄ non expedit priori tenere monasteriū ⁊ sit talis q̄ ad libitū alias ꝓt amoueri: expectet quousq̄ sine nota

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

reuellationis possit ammouere ⁊ tūc statiz ammoueat. Cū
enī ex audiētia ꝯfessiōis ad nihil obligeť nisi ad celāduz: ⁊
si obligareť ad aliqd hoc eēt ad medēdū aīe penitētis: sīc
medicus ex quo aliquez in cura suscipit teneť sibi dare re-
mediū ꝛ recidiuū: sic in ꝓposito q̄cito pōt āmouere āmo-
ueat quē sine hoc āmouere poterat. Si aūt talis erat q nō
sine iusta causa āmoueri poterat: cū ꝯfessiōis audiētia nul-
li ius p̄beat in alio foro in quo nō ꝯstat sibi vt indici. ipsum
āmouere nō p̄t. Silr qz licētia ītrādi villā ad libitū p̄t ꝯce-
dere vel negare: lz alˢ nō eēt negaturus pp piculū qō ex so
la ꝯfessione nouit negare pōt: dū tñ ex hoc suspitio nō oria
tur: in occulto tñ semp illū q ꝯfessus est monere p̄t: nec ꝫ ē
ꝯfessionē reuelare. Silr curatꝰ pp ꝯfessionē nō p̄t negare
cōionē qñ alˢ eaz tenetur dare: puta in paschate: alˢ sic di
cens: nō teneoz nūc tibi dare ⁊ nō obyciēs de crimīe cōfes-
so. Silr si nouit per cōfessionē affinitatē in occulto mone-
re pōt ⁊ negare bñdictionē illis qbꝰ alˢ nō teneť: si p ꝫ cō
fessio nō reuelať: sz si alˢ teneť ēt si per hoc ꝯfessio ñ reuel
latur: nō pp hoc hz ius negādi. Silr de eṕo q per ꝯfessionē
nouit corruptionē monialis q̄ petit bñdictionē: qz aut ē ca
sus in quo teneť ⁊ tūc negare nō dz: qz si p eiusdē ꝯfessionē
sibi ꝯstat: tñ sibi nō ꝯstat vt iudici in illo foro in q̄, sic ab or-
dinario monasteriū petit bñdictionē ⁊ q̄libz p seipsaz. Si
aūt hoc scit p ꝯfessionē alteriꝰ que vidit vel illiꝰ qui eā cor
rupit: nō sufficiēter ꝯstat: ēt si ex̄ cōfessionē dixisset: vñ ne
gare nō dz. Si aūt alˢ nō teneť bñdictionē ipartari sz pōt
sine reuelatiōe cōfitētis negare: pōt ꝯfitēti negare sīc non
cōfitēti. Et qō dictū est de bñdictiōe monaliū idez est de
bñdictione abbatissarū in monasterio: vbi cōiter virgines
bñdicunť fm quosdā qui dicūt q lz alibi abbatissa possit
esse vidua sicut ꝓaula mater Eustochy: tñ absurdū eis vi
deť q monialibꝰ bñdictis p̄sit abbatissa carēs illa benedi
ctione: sicut ēt fm iura ꝓfessis nō dz nouitia p̄ferri in ab-
batissaz: imo nec ꝓfessa tacite nō exp̄esse. de elec. c. Indē
niratibꝰ in p̄n. li. 6. Qz tñ qō nō est ꝓhibitū est ꝯcessum: iō
videť q bñdictio abbatissarū quarūcūq̄z nō regrat virgi
nitatē magis q̄z abbatū: cū nō sit ita iure cautū sicut de bñ
dictione virginū. Silr qz hō liberā electionē hz: lz p̄ solaz
ꝯfessionē sciat aliquē indignū quē alˢ putabat dignū: dz ñ
eligē ex ꝯscīa sīc dictāte sibi: qz in eligēdo sciēter dignū vl
indignū negotiū geriť īter ipsū ⁊ deū: vñ p̄t ex his q̄ ēt scit
vt ds iudicare i ꝓposito: sz ꝫ bñ putarē q nō pateret pēas
iuris: puta q esset p̄uatꝰ voce eligēdi ⁊ a fructibus triēnio
suspēsus qui eligeret illū quē scit vt deꝰ indignū: sed nescit
vt hō: qz de his q̄ hō scit vt deꝰ: solū hz deū vltorez ⁊ nō bo
minez: sicut alibi dr q matrioniū ꝯtēpta religio solū deuz
hz vltorē. ¶ Ad argm dōz. q etiā penitēs si ex reuelatione
iniunctionis ꝓbabilr crederet ꝯfessorez ledi teneret cela
re: aliogn esset maledictus sicut cham q discoopuit vel nō
opuit: sed derisit verēda p̄ris. Si. n. ex hoc sequeret vl de
risio simplicis vel offēsio: qz ꝓhibuit loqui cū p̄sona suspe
cta: nō dz dicere talis mihi hoc iniūxit: qz forte ille iterfice
ret eū. ¶ Circa illud aūt qō dictū est de licētiatiōe cōfitē
tis notāndū q qz ex audiētia est cōfessor obligatꝰ ad medē
duz illi q licētia nunq̄z dat ei q possit hoc reuelare: nisi ad
bonū cōfitētis: nō alr vt supra dictū ē. ¶ Itē ꝓ eo qō dcm
est in fa ꝑne p̄mi articuli. s. q alius a cōfessore audiens ex
ꝓposito vl a casu pctā cōfitētis ignorātis q alius a cōfes
sore peccata sua audiat: illa celare teneť. videť eē: qz seruꝰ
auscultās a casu vel a ꝓposito secretū qō tractať in curia
dñi sui ⁊ postea illud reuelās forinsecus cōmittit crimen
ꝛ dñm ⁊ curiā eius. Uñ talis seruus fz ius ciuile grauiter
punit: sed sacrm pnie est qōdā secretū qō secrete tractať i
curia sūmi regis: qz tractať corā illo qui repsentat psonaz
eius. quilibet autem homo seruus dei est. ergo ⁊c. Secun
duz superius est solutuz: qz de hoc sunt opiniones. ¶ Itē
circa illud quod dictū est in prima ꝑne p̄mi articuli q etiā
ꝯfessio ficti celāda est: qz fictio nō facit gn sit verū sacrz: sz
euacuat tātū fructū quātū ad ꝓpositū verū ē: qz fictio ꝯfi-
tentis nō liberat sacerdotē a sigillo cōfessionis. sz hoc est ꝛ
illos q dicūt q sine cōtritione ꝯfessio nullū hz effectū: nec
tūc nec post: qz posita causa ponit effectꝰ aligs. vñ sicut i sa
cramētis ip̄rimētibꝰ characterē: nō pōt eē sacrm gn sequa
tur aligs effectꝰ vel character vel cū hoc gra: sic ⁊ in alys.
Si verū sacrm est: aligs effectꝰ sacrationis est vel dispositi
ue vel cōplectiue: sicut si ornamētuz est: aliqd ornatū ē: vñ
fictio que nō ipedit essentiā sacri: nec ipedit eius p̄imā ⁊ i
mediatā efficientiā. tñ sigs sciēter dimidiaret cōfessionez
sacrm nō esset: ⁊ tñ sacerdos obligatꝰ esset ad celādū: qz et
si totū sacrm cōpletū nō est: pars tñ sacri est: sicut si differa
tur absolutio adhuc nō est itegrū sacrm: ⁊ tñ celare teneť
ante absolutionē sicut post: qz mā ⁊ forma huiꝰ sacri nō sic
simul sunt tpe sīc in alys: imo mā p̄cedit formā tpe: ⁊ vna
pars māe aliā: cū oro sit q̄titas successiua habēs vnā ptez
post aliā. Qō aūt dicūt qdā q peccatū ficte cōfessuz apud
deū sic tegiť q ex tali ꝯfessione nunq̄z punieť nec verecū
dabiť. verū est si ipse cōfessus est eo mō quo decretalis cō
suluit detegēs oēm īfirmitatē ⁊ hoc ipsuz q abstinere nō
pōt: sed iō ꝯfitēdo se humiliat si forte p hoc grām cōtinen
di acgrat: sed si fictꝰ sit volēs sacerdotē decipe ⁊ sacrm irri
dere. de hac cōfessione in die iudicy corā oībus cōfundeť
⁊ sua fictio reuelabitur sicut p̄ditio inde.

¶ Si peccata dimissa redeāt. Bi. XXII. a

Unq̄z multis auctoritatibus supra
sit assertū in vera cordis ꝯtritōe pcā
dimitti añ ꝯfessionē vel satisfactōez
el ēt qui aliq̄n in crimē relapsurꝰ ē:
queriť si post cordis ꝯtritionē con-
fiteri ꝯtēpserit: vel in pcm̄ idē vel simile recidi
uerit: an pctā dimissa redeant? Cuiꝰ qōnis solu
tio obscura est ⁊ pplexa: alīs asserētibus: alīs
ecōtra negātibꝰ pctā semel dimissa vlteriꝰ repli
cari ad penaz. Qui vero dñt pctā dimissa redi
re: subditis se munisti restimōīs. Ambro. ait.
Bonate iuicē si alter i altez peccat: alioqn deꝰ
repetit dimissa. Si. n. in his contēptꝰ fuēit sine
dubio reuocabit sniaz p quā mīam dederat: sīc
in euāgelio de seruo neq̄z legiť q in ꝯseruū suuz
impiꝰ deꝑhēsus ē. Itē Raba. Neq̄z seruū tra-
didit deꝰ tortoribꝰ quoadusq̄z redderet vniuer
suz debitū: qz nō solū pcā q̄ post baptismuz hō
egit reputabunť ei ad penā: ꝫ ēt originalia q̄ in
baptismo sūt ei dimissa. Itē Grego. Ex dictis
euāgelicis ꝯstat: qz si ex corde ñ dimittiꝰ: qō
in nos delinquiť: ⁊ hoc rursum exigiť qō iā no
bis p pniaz dimissum fuisse gaudebamus. Itē
Augu. Dicit deꝰ dimitte ⁊ dimitteť tibi: sz ego
p̄ius dimisi. dimitte vel postea. Nā si nō dimi
seris reuocabo te: ⁊ quicquid dimiserā replica
bo te. Itez. Qui diuini bñficy oblitꝰ suas vult
vindicare iniurias: nō solū de futuris pctis ve-
niā nō merebiť: sed ēt p̄terita que iā sibi dimissa
credebat: ad vindictā ei replicabunť. Itē Be-
da. Reuertar i domū meā ⁊c. Timēdus ē ille

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

versiculus nō exponēdus: ne culpa quā in nobis extinctā credebam⁹: p icautelā nos vacātes opprimat. Itē quecūqz eni post baptisma: siue prauitas heretica: seu cupiditas mundana arripuerit: mox oīum psternet in ima viciorz. Itē Aug. Redire dimissa pctā vbi fraterna charitas nō est: aptissime dñs in euāgelio docet in illo seruo: a quo dimissū dñs debitū petijt eo q̄ ille cōseruo suo debitū nollet dimittere. His auctoritatibus initūtur qui dicunt pctā dimissa si replicant redire simplr. Quibus opponit. Si quis p pctō de quo penituit z indulgētiā accepit iterū punit: nō videt iustū. Si punit pro eo qō peccauit z nō emēdauit: iustitia est aperta. Si vero requirit qō fuerat cōdonatū: vel iusticia nō est: vel iusticia est occulta. Videt etiā ds bis in idipsuz iudicare: z duplex tribulatio consurgere: qō scriptura negat. Sed ad hoc pōt dici: q̄ neqz duplex tribulatio cōsurgit: neqz iudicat deus bis in idipsū. Hoc. n. fieret si post cōdigna satisfactionē z sufficientē penā iterū puniret: sed nō satisfecit digne z sufficienter: q nō perseuerauerit. Debuit eni iugē pcti habere mēoriā: nō ad faciendū: sed ad cauendū. debuit non obliuisci oēs tribulatiōes dei: que tot sunt quot sunt pctōrz remissiones. Tot ergo debuit cogitare dona dei quot mala sua: ac p illis vsqz in finem gras agere. Sed qz ingratus ad vomitū sicut canis redijt: anteacta bona mortificauit: et pctm dimissuz reuocauit: vt cui humiliato ante deus pctm dimiserat: eidem postea elato z ingrato imputet.

¶ Aliorum sententia. b

Sed qz absonū videt vt pctā dimissa iterum iputent: placet qbusdā neminē pro pctis semel dimissis iterū a deo puniri. Sed ideo dicunt dimissa redire z imputari: qz pp ingratitudinē ita reus z pctōr cōstituit: vt ante fuerat. Si enī qō dimissū fuerat dr exigi: qa remissionis pcepte igrat⁹: ita re⁹ fit vt ante fuerat. Utriqz parti questiōis pbati fauent doctores Ideoqz alicui parti nō piudicans studioso lectori iudiciū relinquo: addēs mihi tutū fore: ac saluti ppiquū: sub mēsa dñorū micas edere.

¶ Quid sit hic sacramentum z res. c

Ost predicta restat inuestigare quid in p actione penitētie sit sacrm z res. Sacramētū eni signū est sacre rei. Quid ergo hic signū est: z q̄ est res sacra huius signi? Quidam dicūt sacrm hic esse qō extert⁹ tm gerit. s. exterior pnia que est signū interioris penitentie .s. cōtritionis cordis z humiliationis. Quod si est nō oē sacrm euangelicū id efficit qō figurat. Exterior eni penitētia nō efficit interiorē. pot⁹ interior causa est exteriorzis. Sz ad hoc inquiūt illi hoc esse itelligēdū de illis sacrīs que in nouo testamento instituta sunt: vt est sacramentū baptismi: cōfirmationis z corpis xpi. Sacrm vero penitentie sicut z coniugiū ante tēpus gratie ctiā a primordio humani generis fuit. Utrūqz enim institutū fuit in primis parentib⁹. Item si exterior pnia sacrm est: z interior res sacrī: sepius pcedit res sacrm q̄z sacrm rez. Sed nec hoc incōueniēs est. Nā z in alijs sacrīs que efficiūt qō figurāt: hoc sepe ptingit. Quidā aūt dicunt exteriorez pniam z interiorē esse sacrz: nec duo sacra: sed vnū: vt spēs panis z vini: nō duo sūt sacra sz vnū. Et sicut in sacro corporis: ita etiaz in hoc sacro dicūt aliud esse tm sacrm. s. exteriorem pniaz: aliud sacrm z rē. s. interiorē pniaz. aliud rem z nō sacrm. s. remissionē pctōrz. Interior eni pnia: z res est sacrī. i. exterioris pnie: z sacrz remissionis pcti: quā z signat z facit. Exterior quoqz penitētia z iterioris signū est z remissionis peccatorum. Nō I

Circa vigesimā secūdā distinctionē q̄runtur tria. pmum est de reditu peccatorz post recidiuū. zm de cōfessione incarceratorz z dānatorz. 3ꝯ de forma huiꝰ sacrī.

Circa primū q̄rit vtrū pctā semel dimissa redeāt. Et videt q̄ sic: qz sic penitentia viuificat mortificata: sic peccatum mortificat viua: sz per illā mortificata redeūt ad meritz. ergo per recidiuū pctā p pniaz mortificata redeūt ad demeritū. ¶ Lō tra. actio semel extincta nō reuiuiscit: g̃ silr nec pctm. ¶ Rō hic sunt tres ꝓnes. ¶ Pria est q̄ penitēte postea recidiuā p⁹ ? te in filia pctā: prioza pctā nō redeūt quo ad culpaz nec redeūt quo ad essentiā: qz sunt alia numero que postea fiunt z clarū est q̄ p solū hoiez vel nām corruptū idē numero nō redit. zo. de gnātione. Sed supposito q̄ suba pcti sit a deo z supposito q̄ de⁹ idē numero corruptū possit reparare siue sit manēs siue sit trāsiēs si solus de⁹ id reparet: tūc esset idē numero q̄ pus mālr: sed illud qō prius erat pctm nūc nō erat peccatū: qz pus erat pctm inqztū pducebat ꝺ debituz ab hoie: nō inqztū a deo: g ad nihil tenet: nūc aūt nō p ducit ab hoie: sz a solo deo vt supponit: z sic pōt a deo idez peccatū numero redire nō vt pctm sed vt act⁹. Si aūt de⁹ illū eūdē actū numero reparet hoie coagēte: tūc erēt idem fm mām: sed erānt duo pctā fm formā: sicut si hoie secūdo generante deus redderet eandē aiam numero quā pus in eadē mā creauerat: esset idē numero fili⁹: sz essent due generationes z due natiuitates. Sz qz pctōre recidiuāte nō est credēdū deū miracula facere vt simul sint opera lucis z opa tenebrarū. iō smplr dicēdū est q̄ nō redeūt quo ad essentiā. Si aūt a solo deo idē bonū opus numero reparetur: nō erēt hois meritū patiēdo in reparato sicut fuit in pncipio. Si aūt repararet hoie cooperāte: tūc essent duo merita z vnus act⁹: q̄uis sit dubiū utrū creatura q̄ nō potest cooperari i creatione possit cooperari in reparatione. Et q dē de reparatione substantie certū est q̄ ibi actio hominis terminat ad nouam q̄litatē: sed de reparatione qualitatis q̄ sit noua actio hois z non nouū actū ē difficile nisi i inten

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sione ⁊ remissione. ¶ Secūda cōclusio est. q⁹ aliquo modo redeunt quo ad penaz dāni: qz illā equaliter patitur in vno mortali moriēs sicut si moriēs in oībus que unq̄z fecit: nisi diceret sic: q⁹ sicut pena dāni nō habet dolorē i pueris: qz nō habēt remorsum q⁹ hoc sit ꝓpter suū peccatū: sz in purgatorio sic: qz sciunt ꝓpter pctm̄ carere se illo bono: sic dānati tanto amplius affligunt carētia btitudinis quā to sciunt propter plura ⁊ grauiora peccata incurrisse illud. ¶ Tertia cōclusio est. q⁹ redeūt quo ad penaz sensus non simplr q⁹ tantū puniat ac si nō penituisset: qz nō cōsurget duplex tribulatio ex quo fuit totalr remissa culpa: sed ꝑm quid: qz tanto est grauior sequēs culpa q̄to fuerat maior gratia remissionis ꝓpter circūstātiā ingratitudinis. ¶ Ad argumētuz dicēduz q⁹ nō est simile de bonis mortificatis per peccatū q⁹ reuiuiscāt per penitentiā: ⁊ de dimissis ꝑ penitentiā q⁹ redeant per sequētē culpaz: nisi loquēdo de reditu actuuz bonoꝝ vel maloꝝ ꝑm se. Simplr. n. nec bona mortificata reuiuiscunt nec peccata dimissa redeunt: quia actus qui trāsit tā bonus q̄z malus nō redit idē numero: sz quo ad primū debitū meritis: ⁊ quo ad penā debitā peccatis est dissimilitudo: qz merita nō mortificāt per peccatuz: nisi qz prestat impedimentū quo durāte nō sequitur p̄miuz: ⁊ ideo eo āmoto habent valorē suuz: sed pena debita pctis non soluz ipeditur per verā penitentiā sed vere remittit: ⁊ ideo per sequentē culpaz nō renouatur cum sit simplr dimissa ⁊ non solum impedita. Qō II.

SEcundo queritur vtrum dānato ad mortē petenti confessionē debeat negari: Et videt q⁹ sic: quia manifesta peccata nō sunt occulta correctione purganda. ex de pe. ⁊ re. ca. ꝓmo. ergo cū iaz sit manifestuz per cōfessionē in iure ⁊ per sententiā eos esse reos: nō occulta ꝯfessione sz palā corā oībus debent fateri. ¶ Cōtra: qz eccl'ia nō claudit gremiū redeunti. ¶ ℟ñ°. hic sunt tres conclusiones.

¶ Prima de hoc qō querit q⁹ non soluz a iudice eccl'iastico qui esset deponēdus si cōtrariū faceret: sed nec a q̄cūq̄z iudice xp̄iano negāda est cōfessio xp̄iano qui eā petit ⁊ paratus est facere q̄cquid debet: cuius sepultura deneget: sicut moriēti in torneamētis negat sepultura: sz nō eccl'iastica sacra: etiā si timeret ne superueniret qui eripet: qz vtilius scādaluz nasci pmittit q̄z veritas relinquat ꝑm Grego. ex de reg. iur. c. Qui scādalizauerit. nisi crederet q⁹ ipse nō ex deuotione sub patibulo peteret sacerdotē: sed vt eriperet iterū ab amicis supueniētibus qui in carcere unq̄z petyt cōfiteri: vnde rei sunt aiarum ꝓpositi ⁊ balliui qui illis quos ad mortē ducunt petētibus confessionē illā negāt: cū dicat de hereticis. c. Sup eo. li. 6. q⁹ etiaz relapsis qui sine audientia tradēdi sunt iustitie seculari eccl'ia non claudit gremiū quin. s. penitentiaz ⁊ viaticū aministret. Uñ sicut baptism⁹ nō negaret: sic nec pnīa nec viaticū nisi ecclesia reputaret excōicatū ⁊ ipse hoc nō negaret. Et sic negata sibi absolutione ab excōicatione: per ꝯns alia est negāda sic in tēplarys factū fuit. ¶ Secūda ꝯclo est de cōfessione iudiciali extorta a dānatis: vbi vident excusari illi layci qui a suspēdendo requirunt socios criminū ⁊ alios malefactores quos nouit ⁊ ille tenet eos ꝓdere si credit eos incorrigibiles: cū illoꝝ crimen sit nociuū cōicati: qz fures sunt et latrones. Si autē iā sciret eos correctos vel sperat corrigēdos anteq̄z plus noceāt cōitati: tunc si est casus in quo ꝓpositus de illis possit inquirere: vt qz sunt diffamati vel sibi denūciati tenet adhuc ꝓdere: alʒ nō: sicut dictuz est supra. distinct. 19. de correctione frna: lz leges ꝓhibeant dānatos de alys inquiri. ¶ Tertia ꝯclo est de falsa cōfessione illoruz qui per tormēta sibi ⁊ alys falsa imponūt: vñ de illo q in tormēto se ⁊ alios innocētes falso accusat respectu alio rum videt mortale peccatū: qz pernitiosuz mēdaciuz: ⁊ iō nullo metu debuit dicere: sicut nec xp̄m negare: lz excusēt a tāto: sed respectu sui nō videt nisi veniale: qz plus tenet vite sue q̄z fame: vnde si ꝓpter vitā quā in tormētis timet ꝓdere vel ledere: cōsentit ledere famā: peccat quidē mētiēdo: sed videt officiosuz mendaciū ⁊ sic veniale: sed de ℔ supra dictū ē. zi. di. ¶ Ad argu^m dōm. q⁹ secreta ꝯfessio nō liberat eū per se a publica pena suspendy. Qō III

ERtio queritur de forma huius sacri vtrū hec sit cōueniēs forma h⁹ Ego absoluo te ⁊c. Et videt q⁹ nō: qz hec ē forma indicatiua: sz forma sacri pnie dz ee optatiua: qz dicit Leo papa. Indulgētia di nisi p̄cibus sacerdotis negt obtineri. ⁊ logtur de indulgētia que ipetrat penitētibus: sed illa fit instrumētalr virtute verboꝝ absolutionis. g̃ illa verba debēt esse supplicatiua. ¶ Cōtra. qz sicut dns dixit discipulis Mat. vlti. Docete oēs gentes baptizātes ⁊c. ita dixit Petro Mat. i6. Qōcūq̄z solueris ⁊c. sed sacerdos aucte verboꝝ illoꝝ xp̄i dicit baptizo te. nec opz q⁹ ponat manus. g̃ simili auctе dz dicere in sacro pnie. Ego absoluo te ⁊c. ¶ ℟ñ°. hic sunt tres ꝯnes. ¶ Prima de his q̄ sūt de forma añcedēter. z° de his q̄ eētialr. 3° de his q̄ ꝯnter. ¶ Circa ꝑmū est sciēdū q⁹ forma hui⁹ sacri est absolutio q̄ añtecedēter tria regrit. ꝑmū de necitate supposito q⁹ ꝯfitens sit excōicat⁹: est absolutio ab excōicatione maiori vel minori si idiget: qz alr nō est capax alicui⁹ sacri adminus q̄ ad rē vltimā sacri. z^m de forma h⁹ sacri que est absolutio: est oro depcatiua: Misereat tui vel absolutionez: vel dns te absoluat: nō de necitate sz de ꝯgruitate: vt ꝑmo suscitet lazarus a xp̄o: postea absoluat ab aplis sicut exorcism⁹ ꝑcedit baptismū ad tollēdū ipedimētū. 3^m qō regrit añcedenter ē man⁹ iposītio de ꝯgruo. ꝓz illud Marci vlti. Super egros man⁹ iponēt ⁊ bñ habebūt: nisi q⁹ nō multū opz sup capita mulierū hoc facere: qz bonū est viro mulierē nō tāgere: sed sufficit a lōge leuare sup caput. ¶ Circa secūdū est notādū q⁹ de forma eētialr sunt tria vocabula de necitate. s. absoluo te a pctis: qz verba illa ꝑ se ptinēt ad formā sacri q̄ directe significāt eius effectū: sz p̄dicta vba directe significāt effectū sacri pnie. g̃ ⁊c. Maior pz: qz sicut in nālibus efficiētia attribuit forme: sic ⁊ in sacris cū sacra significent qō efficiūt. Et iō forma vboꝝ p̄ncipalr significat effectū sacri quē efficit. Minor manifesta est. Cū. n. effect⁹ sacramēti pnie sit remissio pctōꝝ directe significat per hec verba. Absoluo te a pctis tuis ⁊c. vñ absolutiones in ꝑma: cōpletorio: ⁊ missa: nō sunt sacra: qz nō habēt formā indicatiuaz sed deprecatiuā. Itē absolutiones capitis ieiuny et cena dñi: nō sunt sacra: nec que fiūt in capitulis religiosoꝝ lz habeāt formā indicatiuā: qz absolutio sacralis fit in secreto ⁊ foro occulto. Uñ errāt q in cōfiteor misse iniūgūt penitentiā: qz clericus nō absoluit unq̄z: nec tūc sacerdos. Non dz autē ligare q ꝑi⁹ ñ soluit. Sz in capl'o pōt iniungi pnia vbi fit absolutio indicatiua: lz non sacralis. Quare aūt forma indicatiua in penitētia sit magis de eētia q̄z in baptismo: qz greci baptizāt depcādo. rō pōt esse: qz absolutio ē vi clauiū nō aūt baptism⁹: vñ laycus audiēs in necitate cōfessionē nō dz vti forma indicatiua: qz nō hz claues. ⁊ si vtat forte fit irregularis: sicut si celebraret vel baptizaret solēniter: nisi qz illud est expressuz. de cle. non or. minis. c. i. ⁊ z. Istud nō. Sz qz dr in illo ꝑmo capl'o. Siquis baptizauerit aut aliqō diuinū officiū exercuerit nō ordiat⁹ ⁊c. iō vr idē. Pōt aūt addi de cōgruitate cōfessis vel dictis in spāli vel gnāli: qō si nō exꝑmit subintelligit. De hoc qō cōiter dicit dictis ⁊ oblitis. visuz est supra. ¶ Uidet q⁹ icōgrue addat aucte epi vel curati: qz ex quo sacerdos est: aucte soli⁹ dei hoc facit: tū qz nullus bō ꝑ auctez dimittit pctā: tum qz eo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

modo quo ẽ auctas in hoie est apud oẽz sacerdotẽ: sz supi/
or dat sibi mãm nõ tñ aliquã ptãtem nisi qñ ꝑmo ordinat
eũ. Sicut.n. ꝑnceps dat alicui artifici licẽtiã vtẽdi arte sua
puta medicina: qõ nõ est ei dare ptãtez artis sz laxare mãz:
sic cõferunt̃ ordines ꝛ audiunt̃ cõfessiões in parochys ali
3ª ꝑ ozuz de licẽtia eoꝝ. ¶ Circa 3m est sciendũ ꝙ tria q̃ sequũ/
tur sunt de ꝯgruitate nõ de necessitate. ꝑmuz est inuocatio
trinitatis: qz in oĩ sacr̃o in cuius forma exꝑmit̃ actus mini/
stri dz fieri aliqua exꝓssio ꝑncipalis agẽtis: sz in forma ab
solutionis exꝑmit̃ actus ministri. g̃ dz apponi exꝓssio ꝑnci
palis agẽtis. Ma. ꝑz rõne ꝛ iuductione: rõne: qz actio non
attribuit̃ istr̃o sz ꝑncipali agẽti ꝛ potissime in sacr̃is in qb⁹
ꝑm vnã opinionẽ nec mĩster nec forma sunt causa effectus
nisi per accñs: ꝛ sicut cã sine qua nõ: ꝛ sil'r ꝑz inductione in
baptismo: cõfirmatione: ordine: ꝛ extrema vnctione in qui
bus exꝑmit̃ actus mĩstri: addit̃ ĩuocatio nois xꝑi vel trini
tatis. Minor de se ꝑz. iõ ꝛc̃. ¶ Sz ꝯ maiorẽ hui⁹ rõnis ar/
guit̃ sic: qz in forma mr̃imony in qua exꝑmit̃ actus ꝯbẽti/
um nõ oz addi in noie pr̃is ꝛc̃. Dicẽdũ ꝙ lz forma matrõ
ny sit in v̄bis illis: tñ inuocatio trinitatis est in bñdictione
nuptiali ꝯñter per quã a ministris ecclie id sacr̃m ministra
tur vel approbãdo: vel mediãdo: vel ꝯfirmãdo. ¶ Scõz
qõ ꝯsequẽter requirit̃ est signũ crucis. de ꝯse. di. 5. Nunqd
oĩa sacr̃a crucis signaculo ꝓficiunt̃. qz etiaz mediãte ptãte
excellẽtie quã habuit crucifixus ꝛ merito crucis in nos de
riuat̃ ptãs mĩstery ¶ Tertiũ est ligare eũ ꝑnĩa tꝑali. Ubi
ꝯdigna nõ credit̃ ſpãlis: iniungat in gnãli oĩa bona que fa
cturus est ꝑ se ꝛ per aliũ: ꝛ indulgẽtias quascũq; poterit ob
tinere: ꝛ bona q̃ ꝓ eo fient q̃tũ ſffecerit ad expiationez
pctõꝝ tũc ꝯfessoꝝ ꝛ nõ plus vt residuũ cedãt̃ ad expiatio
tionẽ alioꝝ. ¶ Ad ꝑmũ dicẽdum. ꝙ verbũ leonis pape est
intelligẽdũ nõ de forma absolutionis q̃ est indicatiua: sed
de v̄bis dep̃dicatiuis q̃ sacerdos p̃mittit ne ꝓpter aliquaz
indispõnẽ penitẽtis effect⁹ sacr̃i impediat̃. Illa.n. sunt suppli
catiua vt cũ p̃mittit̃. Misereat̃ tui ꝛc̃. Sed nõ est necessa
ria manuũ ipositio. Talis.n. fit soluz in illis sacr̃is ꝙ que su
scipiẽs deputat̃ ad aliquẽ solẽnẽ actũ: eo ꝙ man⁹ est potis
simũ organũ opationis: illa autẽ sacr̃a sunt duo tm̃. s. cõfir
matio per quã aligs efficit̃ quasi miles fidei audacter ꝯfi
tendo fidẽ coꝝã psecutore: ꝛ ordo maxime diaconat⁹ ꝛ sup̃:
ꝙ quos ordines hõ efficit̃ q̃si dux ꝛ rector in ppl'o xp̃iano.
Et iõ in his onob⁹ sacr̃is fit ipositio manuũ. Per suscepti
onem aũt baptismi: pn̄ie: eucharistie seu extreme vnctiõis
nõ acgrit̃ aligs gradus sup cõem ppl'm: ꝛ iõ ad hoc sacr̃z fi
regrit̃ ipositio manuũ: verũtñ in duob⁹ eoꝝ. s. baptismo ꝛ
extrema vnctiõe: ꝑter v̄ba sacr̃i regrit̃ aligs act⁹ mĩstri rõ
ne mãe extr̃isecus adiũcte quã oz applicari suscipienti per
actũ mĩstri: sz qz in sacr̃o pn̄ie nulla ẽ talis mã sed sola ver
ba penitẽtis: iõ nõ regrit̃ aligs talis actus: nec sil'r in sacr̃o
eucharistie: qz nõ ꝯsistit i applicatiõe mãe ad suscipientẽ:
sed in sola ꝯsecratiõe mãe ꝙ verba ꝓlata sup mãm.

¶ De sacr̃o vnctiõis extreme. Di. XXIII. a

Peter p̃missa est ẽt aliud sacr̃z. s. vn
ctio infirmoꝝ q̃ fit in extremis oleo
ꝙ ep̃m ꝯsecrato. Et sunt tria genera
vnctionis. Est.n. vnctio q̃ fit chris/
mate: que dr̃ principalis vnctio: qa
in ea principal'r paclit⁹ dat̃. Ñ ꝛ ꝓp abũdanti
tiã gr̃e duos liquores mixtos hz: oleũ. s. ꝛ balsa
mũ: oleũ cõscie: balsamũ fame. Chrisma vero
grece: vnctio latie dr̃. Nec tñ oẽ oleũ ad vnctio
nez sctificatũ chrisma vocat̃: sed illud soluz qõ
miscetur cũ balsamo: quo capita regũ ꝛ ponti/

ficuz vngunt̃: quo etiã baptizatos sacerdos vn
git in vertice: ꝛ pontifex per ipositionẽ man⁹ cõ/
firmãdos vngit in frõte. Est ꝛ alia vnctio qua
cathecumini ꝛ neophiti vngũtur in pectore ꝛ
iter scapulas in ꝓceptione baptismi. Tertia ve/
ro vnctio est q̃ dr̃ oleũ infirmoꝝ de qua nũc agit.

¶ A quibus institutũ sit hoc sacr̃m. b

De sacr̃m vnctionis infirmoꝝ ab aplis
b institutũ legitur. Ait.n. Jacobus. Infir
matur aliqs in vobis iducat ꝑbyteros
ecclie: ꝛ orẽt sup eũ vngẽtes cũ oleo in noie dñi
ꝛ alleuiabit eũ dñs: ꝛ si in pctis fuerit dimitten
tur ei. In quo ostẽdit̃ duplici ex cã sacr̃z hoc in
stitutũ. s. ad pctõꝝ remissionẽ: ꝛ ad corꝑalis in
firmitatis alleuiationẽ. Ñ ꝯstat eũ qui hãc vn
ctionẽ fideliter deuoteq; ꝓcipit: ꝛ in corꝑore ꝛ
in aĩa alleuiari: si tñ expedit vt in vtroq; alieuie
tur. Qz si forte corꝑis valitudinẽ illi hr̃e non ex
pedit: illã que est aĩe sanitatẽ in hoc sacr̃o acqui
rit. Et sicut in alĩs sacr̃is ita ꝛ in isto: aliud est
sacr̃m: aliud res sacr̃i. Sacr̃z est ipsa vnctio ex
terior: res sacr̃i vnctio interior que pctõꝝ remis
sione ꝛ virtutũ ampliatione ꝓficit̃. Et si ex con
temptu vel negligẽtia sacramentuz hoc ꝓeter
mittitur: periculosum est ꝛ dãnabile.

¶ De iteratione huius sacramenti. c

Uerunt aliqui si hoc sacramẽtum itera/
q ri possit: cũ baptismus ꝛ alia quedã sa/
cramẽta semel suscepta nõ iterent̃. Au/
gu. dicit. Sacramẽtũ nõ iterãdũ ꝛ sacr̃o nõ faci
endam esse iniuriam: sed hoc dicit vbi ait de sa
cramẽto baptismi ꝛ ordinationis. Ñ nõ vide
tur illud general'r accipiendũ: sed se sacramẽto
baptismi ꝛ cõfirmationis ꝛ ordinationis: que
nullatenus sunt repetenda: qz semel tm̃ ꝛ nõ se
m⁹ dat̃ baptism⁹ ꝛ ꝯfirmatio ꝛ ordinatio. Sa
cramẽtũ vero altaris ꝛ pn̄ie ꝛ cõiugij sepe ite
rari videt̃: qz sepe sacr̃m corꝑis ꝓcipit̃. frequen
ter penitẽtia agit̃. cõiugiũ sepe ꝯtrahit̃. Quare
ergo vnctio sil'r nõ põt iterari? Si morb⁹ nõ re
uertit̃: medicina nõ iteret̃. Si vero morbus nõ
põt cohiberi: quare medicia debet ꝓhiberi? sic̃
õz iterari põt ita ꝛ vnctio iterari posse videt̃.
vtraq; enĩ illic cõmemorat Jacob⁹: et vtrũq; il
lic coopat̃ ad ferẽdã alleuiationẽ corꝑis et aie.
Cur ergo negatur vnctionẽ sup infirmũ posse
iterari ad impetrandã sepius sanitatez mentis
ꝛ corꝑoris:: cũ ꝓpter idez sepe iterãda sit oz̃o:
Quidã aũt de omni sacr̃o intelligi volũt ꝙ non
sit iterãdũ. s. ꝑm totuz illud qõ ptinet ad sacr̃m:
dicẽtes quedã sacr̃a sepius posse suscipi: quedã
vero non. Nec tñ que sepius sumunt̃: totaliter

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

iterantᵉ: vt sacᷣm altaris ⁊ vnctionis: que licet sumantᵉ sepius: tñ qᷣ nó iterᷣ bñdicitᵉ eadeᷣ hostia vel idem oleᷣ: nó iteratᵉ sacᷣm cum iniuria. Sed dicet qs sic ⁊ baptismᵘ nó iteratᵉ: ⁊ si aliquis frequẽter baptizatᵉ dᷣ eadeᷣ aqua nó iteꝝ bñdicatᵉ. Sed aliud est inqunt illi de bñdictione aque qua fit baptismᵘ: aliud de bñdictione panis ⁊ olei. Potest enim baptismᵘ celebrari in aqua etiaᷣ nó bñdicta: qᷣ illa bñdictio pro reuerẽtia tñ fit ⁊ decore: nó virtute sacᷣi. Sᷣ cor pus christi nó pót cõfici nisi de pane cõsecrato: nec vnctio illa fieri pót nisi de oleo ab episcopo cõsecrato. Ideoqᷣ illa sanctificatio ad virtuteᷣ sacᷣi ptinere videᷣ. In cõiugio quoqᷣ semel tñ bñdicitᵉ qsqᷣ nó sepius. Bñdicitᵉ enī vt ait Ambrosiᵘˢ cũ prima ⁊ nó secúda vxore. Si ergo cũ dicitᵉ sacramẽtũ nó esse iterãdũ: nec iniuria ei eẽ facienda: rõnẽ dicti referas ad satisfactionẽ rei qua sacᷣm expletur: de omni sacramento gnãliter id verũ est. Si vero ad susceptionẽ sacᷣi: de qbusdã verũ est qᷣ nó iterãtur crebra susceptione: de alijs vero quibusdã non: qᷣ frequẽter sumuntur: vt hoc vnctionis sacramentum quod in omni pene ecclesia sepe repetitur.

Circa vigesimãtertiã distinctionẽ querunᵗ qᷣtuor de extrema vnctiõe. Prio de eẽntia. 2°de mīstro. 3°de subã. 4°de effectu.

Primo igitᵉ qrit de extrema vnctione quo ad eẽntiã vtrũ habeat determiatã mãm. Et videᷣ qᷣ nõ: qa in omni cõposito forma dᷣ eẽ magis determiata qᷣ mã: qᷣ actus est q separat ⁊ distinguit. 7°. methaphysice: sᷣ istud sacᷣm nó hᷣ determiatã formã nec p scripturã: qᷣ dicit Jacobᵘˢ. Oro fidei alleuiabit infirmũ: sed nõ dicit q vel qlis: nec p ecclíam: cũ alique ecclie hñt formã deprecatiuã tñ alie tñ idicatiuã: alie vtrũqᷣ: iõ ⁊c. Cõtra Joco. vlt. vbi ꝓmo hoc sacᷣm promulgatũ est: vbi dr. Ungãt cũ oleo: iõ ⁊c. R° circa eẽntiã huiᵘˢ sacᷣi videnda sunt tria. ꝓ de materia. 2° de forma. 3° de compositio.

Circa primũ. cũ mã huiᵘˢ sacᷣi sit oleũ cõsecratũ p eqᷣ sunt tres ꝓnes. Prima de mã remota qđ est oleũ oliuarũ. Sicut. n. olim in tẽplũ nó iferebatᵉ nisi oleuᷣ oliuarũ purissimuᷣ: ita nũc in sacᷣis ecclie nõ oleũ nucũ: sᷣ in lãpadibᵘˢ ecclie esse possit: nec papa posset facere qᷣ de oleo nucũ quãtũcũqᷣ ꝓsecrato eẽt hoc sacᷣm: qᷣ nõ pt mutare materiã sacᷣi: sᷣ posset facere qᷣ oleũ ad cathecumios esset de nucibᵘˢ: vel quo inungũtur manus sacerdotũ: qᷣ illa sunt sacᷣalia q subiacẽt sue dispõni: ista vo sacᷣa. Dᷣ aũt oleũ oliuaruᷣ sit mã ꝓbatᵉ dupl'r. Prio auctᷣ: qᷣ Jacobus simpl'r dicit oleo sicut de vino in eucharistia: qđ intelligitᵉ de vite: vñ si admisceatᵉ balsamũ vel oleũ nucũ: vel qcũqᷣ alius liquor sciẽter est trãsgressio pcepti. Et si mutaretᵉ species est irritatio sacᷣi vt i baptismo ⁊ alys. Secõ rõne sic: qᷣ illud est cõueniẽs mã huiᵘˢ sacᷣi qđ hᷣ maximã ꝓuenieñtiã cũ eius effectu: sed tale est oleũ oliuarũ respectu extreme vnctiõis. g ⁊c. Probatio mīoris: qᷣ effectᵘˢ istiᵘˢ sacᷣi est spũalis hilaritas mẽtis p quã mẽs alleuiatᵉ a grauedine: ⁊ depssione quã cõiter tũc boies patiũtur. Huic aũt maxie ꝓuenit oleũ oliuarũ qđ ꝓprie dr oleũ, est enī lucidũ ⁊ liniꝰ tiuũ. iõ ⁊c. Secda ꝓ est de mã ꝓpinqua qᷣ dᷣ eẽ oleũ cõsecratũ. Cuius rõ est ꝑm quosdã: qᷣ vbi mīster determiatᵘˢ est certo ordine: mã qua vtitᵉ mīster dᷣ esse ꝓsecrata determinata bñdictione: sᷣ in hoc sacᷣo mīster determiatᵘˢ ẽ certo ordine. s. sacerdotali vt postea patebit. g mã dᷣ esse cõsecrata certa bñdictione. Sᷣ hec rõ lᷣ sit ꝓbabilis tñ parũ necessaria est: qᷣ in sacᷣo pnie dᷣ esse determiatᵘˢ mīster certo ordine qᷣ sacerdos: nec tñ dᷣ qᷣ eius mã sit ꝓpus cõsecrata certa bñdictione: imo cũ mã absolutiõis sit pctã confessa: ꝓpus datᵉ absolutio qᷣ qcũqᷣ bñdictioᷣ. nec dᷣ qᷣ bñdictio ẽpalis ꝑcedat de qua nũc agitᵉ: nisi dicatᵉ qᷣ mã absolutionis est pctõᷣ baptizatᵘˢ: sᷣ ille ẽ mã in qua: nõ de q. Si dicatᵉ qᷣ itelligitᵉ qñ sacᷣm hᷣ mãm aliã ab actu suscipientis quã, nõ hñt matrimoᷣ ⁊ pnia: saltẽ est instãtia de sacᷣo ordinis cuiᵘˢ mã est res q sibi traditᵉ ꝓueniẽs suo offõ. s. calix: ampulla: cãdelabᷣ: liber ⁊ hꝺ: sᷣ forte isti dicerẽt solũ ordiniẽᷣ sacerdotᷣ eẽ sacᷣm cuiᵘˢ mã est calix ꝓsecratᵘˢ. Tñ cum missa de facto iu calice nõ ꝓsecrato possit celebrari: videᷣ qᷣ si calix nõ ꝓsecratᵘˢ sibi traderetᵉ: nihilominᵘˢ esset sacerdos: imo cũ sine oibᵘˢ istis celebretᵉ missa de solo pane ⁊ vino: traditio istoᷣ nõ ꝓsecratoᷣ vt videᷣ sufficeret qᷣtũ ad necessitatẽ sacᷣi. Nõ est aũt incõueniens qᷣ scᷣs a xᷣpo istitutũ supponat ex pte mãe aliqd ab hoie factũ: puta ꝓsecrationẽ q ꝑm ritũ qdẽ est ab istitutõe ecclie sᷣ put est dispositio necessaria ẽ a xᷣpo instituta. Sicut ẽt panis ẽ mã in scᷣo encharestie q est res p artificiũ humanũ fcã. Et sicut non posset de solo grano ꝓfici nisi inde eẽt factᵘˢ panis ab hoie: sic de oleo ñ põt quis iungi nisi sit ab ẽpo ꝓsecratũ vel sanctificatũ. Sᷣ sicut nõ refert qũo sit panis factᵘˢ siue sit açᷤmᵘˢ siue fermtatᵘˢ siue salsus siue alr dᷣ tñ sit de frumẽto: sic ñ refert qũo sit bñdictũ oleũ dᷣ tñ sit oleũ oliuarũ: ⁊ sit talis bñdictio qualis a tota ecclia romana ꝓsueuit. Uñ papa posset mutare ꝓsecratõeᷣ ⁊ bñdictionẽ oĩum hꝺ: sᷣ non posset iungere oleo nullo mõ ꝓsecrato: sed põt ꝓsecrare sic vult: nõ aũt iferiᷣ papa q non põt mutare statuta papalia ⁊ ꝓcilioᷣ sicut nec papa scᷣa a deo ĩstituta. Debet ergo cẽ oleũ ꝓsecratũ: sᷣ tñ põt admisceri nõ ꝓsecratũ dᷣ tñ sit de oliuis: ⁊ totũ repuatᵉ ꝓsecratũ sicut aqua non bñdicta aq bñdicte ⁊ pãnus nõ bñdictᵘˢ albe bñdicte sine noua bñdictione. ex de ꝓsecra. eccle. Qõ in dubijs. Sᷣ qᷣ dᷣ eẽ p ipm ꝓsecratũ: qᷣ ꝓparatio mãe per quã nulla virtus actiua materie acquiritᵉ ptinet ad iferiᷣ artificẽ ⁊ vsus ad supiᷣ: vt dcm est de materia quã inferiᷣ ars ꝓparat supiᷣi: sᷣ qñ p ꝓparationẽ acquiritᵉ mãe virtᵘˢ actiua equalis virtuti artificis: tunc vsus mãe nõ ẽ potentiᷣ ꝓparatione mãe: cũ tanta sit virtus mãe. qᷣta sit vsus eius vel vtentis ⁊ sic est in ꝓposito: qᷣ p sanctificatõeᷣ materie tãta virtus ei acquiritᵉ sicut ministro p suã ordinationẽ. Et ista rõ est ꝺ illos qui dicunt qᷣ in scᷣis nõ ẽ aliqua virtus: hic autẽ dicũt qᷣ ẽ virtus actiua ĩ materia huiᵘˢ sacᷣi. Et si dicatᵉ tãta est virtus actiua mãe qᷣta est vᷣtus vtentᷤ artificis: sᷣ in neutro ẽ nisi virtus ⁊ cã sine qua nõ valet: qᷣ talis vᷣtus est ẽt in materia q dicitᵉ puire passiua: puta in artificialibus in quibᵘˢ tota virtus motiua est ex ĩ artifice. 6. mediate: qᷣ materia ẽ cã sine qua nõ. Nullus. n. artifex põt facere archaᷣ nisi hẽat mãm de qua vult facere eã ⁊ sic de alys. Sed ad hoc diceretᵉ qᷣ nõ est in tali materia virtus sine qua nõ tãta qᷣta in artifice correspõdente: sic aũt est in mã scᷣorum Sᷣ ꝺ hic est: qᷣ si ꝓpter hoc mã debet esse ꝓsecrata qᷣ est in ea tãta virtus qᷣta in artifice. g vbi in materia debet eẽ talis virtus maiᷣ qᷣ in artifice ibi debet esse materia magis ꝓsecrata: sed in babtismo tota virtus ẽ in materia ⁊ in forma ⁊ nõ in artifice: qᷣ nõ requirit sacerdotẽ nec aliquẽ determinatũ ministrũ cui p determinatam consecrationẽ aliqua virtus acquiratur cum etiã mulier ⁊ nõ baptiçatᵘˢ qui nullius ꝓsecratõis ẽ capax possit baptiçare. g mã sacᷣi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

baptismi maxime deberet cē sanctificata ad illud qđ ē ēt cōtra tho. ¶ Dicendū qꝺ nō est ista causa qꝺ mā sanctificetur prius vt ei virtus acquiratᷓ : cuz in omni sacramēto sit materia habens virtutē: nō tamen nisi duo habēt mām ꝑ tis sanctificatā: sed qz christus nō fuit ea vsus. Dis enī mā qz de sua nā vtutē scificādi nō hz ex aliq̄ ꝯsecratiōe eā sortit: sed mā qua xp̄s in sua ꝑsona vsus ē: tactu sue carnis hz maximā sctificationē ⁊ maximā vtutē ⁊ maiorē q̄z mā per eꝑm ꝯsecrata. ⁊ sic verus est qꝺ a dignior est māe ꝑparatio q̄z vsus. Et sil'r est de sacro ordis q̄ xp̄s est vsus: ⁊ de sacro eucharistie. vñ panis vinū ⁊ liber nō idigēt ꝯsecratiōe: sed sacra qb⁹ nō ē vsus: ⁊ tū hñt māz ꝯsecratā: debēt eā hre cō secratā a maiore q̄z vsus: ⁊ sic ab eꝑo: vt confirmatio ⁊ vnctio. Alia vo duo qb⁹ nō est vsus nec hñt māz ex actū susciptis: non hñt ꝯsecrationē ꝑcedētē sz ꝯcomitātez tm̄: q̄ est ipsa forma: sic̄ matri^m: ⁊ pnia. g̃ oz qꝺ mā sit ꝑ eꝑm ꝯsecrata sic̄ ⁊ ꝯfirmatiōc: qz a quo ōpēdet ordiatio mīstri ⁊ ꝯsecratio māe si dz esse mā ꝯsecrata. sed cū ꝯsecratio māe de q̄ agim⁹ nō sit sacr'm sz aliqd sacrale: iō plus ꝑt cōmitti consecratio māe q̄z ordiatio mīstri. Nulla. n. cōmissiōe fieri pōt vt ordiatio mīstri sacerdotis fiat nisi ꝑ eꝑm: sz ꝑ cōmissionē pape ꝑt fieri ꝯsecratio ois māe a ñ eꝑo: sic̄ ecc'lie ⁊ altar' ⁊ vasoꝝ: qz ꝺ ē ex instōne būana q̄ subest ordiationi pape.

Secūdus articulus est de forma bñs tres ꝓnes ꝑm tres formas. ¶ Qz sic̄ i argumēto tāgit: ꝑ 2° triplex forma iueni't. Prīa q̄ ē solū indicatiua bti Ambrosij. s. Ungo dos oc'los tuos oleo scō in noīe p̄ris ⁊c. q̄ vr̄ ꝑm subam eadē ⁊ ꝑ ꝯs valere: qz cū q̄rer'et de offō ambrosiano a p̄rib⁹ sensuz est siue decretū fuit qꝺ ambrosianū in sua dioce. teneret. gregorianū vo ꝑ orbē: nec aliqd ō his q̄ ambrosi⁹ docuit i cultu religiōis xp̄iane tūc fuit reprobatū: sz tacite approbatū. ¶ Sz tho. dic̄ ꝺriū qꝺ forma hec nō ꝑt esse idicatiui modi: qđ vez ē de ptāte ordiata: sed de potētia absoluta si aliq̄ ecc'lie hēant solū formā idicatiui modi sic̄ ambrosianā saltē tpe ābrosij vt dr̄: ñ é dōz qꝺ nihil sit actū qz i sacro suppositis his q̄ sūt de eēntia seq̄t semp aligs effect⁹. Et lz ꝺentior for^a sit idicatia tū si sit ōpcatia nō ꝓꝓ ß sacr'z ē irrituz sic̄ i bap⁹ greci vtunt' deꝑcatia. baptizet' ꝶu⁹ xp̄i ⁊c. ita ꝺ eꝺ. Et si dicat' qꝺ nō est sil'e: qz vtēdo vbis deꝑcatiuis vbi ē effect⁹ cert⁹ nō est piculū de mēdacio: sicut si de⁹ oraret' qꝺ solē faceret cras oriri: tū eꝺ vti vbis idicatis vbi effect⁹ ē icert⁹: eēt piculū mēdacy: ⁊ ꝓꝓ ß magis ꝑt dici baptizet' ꝶuus xp̄i: nec ē falsuz: ⁊ si nō itēdat: qz sola indicatiua ē va vel falsa: q̄z possit dici vngo oc'los istos ⁊c. quia nescit' vtrū aia vngat' oleo letitie: qz ēt qñ sacerdos dicit: ego te baptizo nescit vt̄z ille itēdat deludere sicut m'lti iudei faciūt: ⁊ sic nō ē baptism⁹. Et sil'r qñ dic̄ absoluo: nescit si est fict⁹: ⁊ in ꝯfirmatiōe: sz qz supponit' ex his q̄ exterius apparēt excusat': vel refert' ad exteriorē actū : de q̄ ē cert⁹ nō ad iteriorē. Sil'r in ꝓposito magis ē sil'e qꝺ iste ꝯfessus ⁊ cōicat⁹ ⁊ timēs mortē sit nō fict⁹ q̄z de alio : ⁊ sic pōt supponere vnctionē iuisibilē sic̄ ibi absolutionē iteriorē: vl'r refert se ad vnctionē exteriorē de q̄ est cert⁹. Nec est dōz qꝺ btūs ambrosi⁹ errauerit: qz scī nō sibi pepcissent i ꝺicendo: sic̄ nec Cypriano q rebaptizabat baptizatos ab hēticis pepcit Aug. qn ß dānaret. Et Paulus in faciē resistit Petro q iudaizare cogebat. ¶ Scōa est forma romana a Petro nō data sz docta: ⁊ ista est deꝑcatiua: ꝑ istā sanctā vnctionez ⁊c. Et differt hec forma a formis ceteroꝝ sacroꝝ: qa cetere sunt idicatiue: ista est deꝑcatiua: cui⁹ triplex rō assignat'. Prima ē ex vbis bti Jacobi q loquēs de ea vocat eā oronē dicēs. Et orēt sup eū ⁊c. Scōa est: qz suscipiēs hoc sacramētū est ꝓꝓrys virib⁹ destitut⁹. vñ idiget alioꝝ oronibus subleuari. Tertia est: qz dat' exeūtib⁹ de hoc mūdo q iam desinūt eē de foro ecc'lie ⁊ in manu soli⁹ dei relinquūtur: ⁊ iō debēt ei ꝑ oronē cōmēdari. ¶ Qđ aūt dic̄ ꝺ tho. qꝺ nullus effect⁹ sequit' ex hoc sacro ꝯcurrētib⁹ oībus q̄ de eēntia sunt: videt' dubiū: qz gra nō est minoris virtutis q̄z nā: sz cōcurrētibus causis nālib⁹ ꝑ se ⁊ eēntialib⁹ impoſe ē nō sequi effectū : nec aliq̄ cā ꝑ accis ⁊ sine qua nō ꝑt ipedire effectū nisi ꝑ hoc qꝺ ipedit ꝯcursuz cause alicuius ꝑ se. sicut obstaculū corpis opaci ipedit illumiationē inq̄ztū ipedit presentiā illuminātis imediatā qꝺ est cā per se: ⁊ sic de alys . vñ cū oē sacrz noue legis sit ꝑ se cā gratie: nō sic qꝺ attigat gr̄am: sz qz disponit ad eā: necesse ē qꝺ ꝯcurrētib⁹ oib⁹ que sūt de eēntia sacri causet' dispō ad gr̄am in oi sacro noue legis ⁊ ꝑ ꝯns i isto. Et iō tenēdus ē Tho. magis in ꝺictis. Uñ ⁊ in mr̄imonio de cui⁹ eēntia ē ꝯsensus: illo posito nihilomin⁹ cātur terminus: lz ꝺbētes sint in pctō mortali: qui postea recedēte illa fictiōe hz effectū: dū tñ cōsensus affuerit: sz si ꝯsensus nō affuit ꝺbēdi nihil ē actū: sed illo ꝯsensu posito lz dissentiat in bono fine sic: sed in pnia nō solū volūtas ꝯfitēdi est de eēntia: sz etiā volūtas dolēdi ⁊ abstinēdi ⁊ hꝺ. q̄ dr̄ attritio: qz ⁊ si nō ꝯtritio q̄ qñq̄z est effectus sacri ⁊ ꝑ ꝯns nō de essentia: tñ attritio est de essentia. Sz in hoc est dria iter pniaz ⁊ matrimo^m: qz oēs partes essentiales matrimony oz simul ꝯcurrere: al'r nihil agit': ⁊ dico q̄ztū pol'e ē vt. s. simul ꝯsentiāt : ⁊ qꝺ ꝯsensus simul sit cū verbis: lz verba cū sint q̄ztitas successiua nō ꝑñt esse siml'.

Jn pnia aūt nō oz qꝺ ptes eēntiales sint simul: imo satisfactio cōiter seq̄t ⁊ ꝯtritio ꝑcedit ⁊ ꝯfessio ꝑcedit absolutionez. Et si ꝯtritus postea ꝯfiteat' qz forte nō est obligat⁹ ad pluries ꝯterēduz sicut ad pluries ꝯfitēduz aut satisfaciendus: nisi negatiue. i. ad nō cōplacēdū: qñ cōfitet' sic nec cōteret' actu nec atteret': dū tñ nō hēret oppositū ipse recipere plenū effectuz. si ēt nulla attritio ꝑcedat nec comitet': q̄tuis nō sint oēs partes sacri sz solū due. s. ꝯfessio ⁊ absolutio ꝺie ipr̄imit' ornat⁹ q recedēte fictione postea opat': qz non est necesse qꝺ simul he ptes ꝯcurrāt: sicut nec de duab⁹: formis eucharistie: sz ad hoc qꝺ plen⁹ ⁊ ꝑfect⁹ effect⁹ sacri seq̄tur: bñ oz qꝺ oēs ptes ꝯcurrāt saltē successiue. Et iō cū ꝯtritio nō sit de eēntia h⁹ sacri sicut nec baptismi: qz hz mām exterioreז illa cessante ipr̄imit' ornat⁹ h: sic̄ ibi character.

¶ Tertia forma est cōposita ex vtraq̄ integra. Et qz nulla est forma ab ecc'sia romana reprobata sz tollerata ⁊ dissimulādo approbata: iō q̄libet ecc'sia dz tenere ritū suuz: ⁊ sic̄ in īmersiōe vna vel trina abstergēdo vl' īmergēdo dz fieri ꝶm ꝯsuetudinē. ita et hic de forma. Jn oi tñ dz addi īuocatio trinitatis ⁊ fieri signū crucis ꝓꝓ gnālez regulam de ꝯsecra. di. 5. Nunqd: qz oīa sacra signaculo crucis ꝑficiunt'. Qđ aūt dicit Tho. in sol'one terty argumēti qꝺ vba indicatiua nō sunt forma sz dispositio: verū ē qñ vtraq̄ vba dicunt': qz tūc iterar'et sacr'm: cū de vbis deprecatiuis non sit dubiū qn sint forma: al's nō eēt sacrz ex sola mā ⁊ dispositione forme sine eēntiali forma. q̄cūq̄z aūt forma seruet' simul dz dici cū mā apponit': qz accedit vbuz ad elementū ⁊ fit sacr'm. Uñ ꝑmo totū iungere ⁊ postea ad libitū currere ⁊ dicere sicut ego vidi quēdam facere: est error ⁊ decepcio aiarū tali cōmittere dispēsare ecc'liastica sacra: sicut si ꝑmo puer īmergeret' ⁊ post iteruallū diceretur. Ego baptizo te: aut si eꝑs traderet ordinādo libz̄ vel hꝺ: ⁊ postea diceret accipe ptātez ⁊c. qꝺ est ꝯtinētiā cāe diuidere. Solum eni hoc ꝑmissuz ē in sacro pnie iteruallo facto horе vl' diei post cōfessionē que est māe exhibitio: possit absolui que ē forme īpositio. Sed secus in his in qb⁹ vnus ꝓponit materiam ⁊ imꝑmit formā: vt in cōfirmatione: ordine: ⁊ extrema vnctione.

Tertius articl's ē ō ꝺpositio: vbi sūt. 3. ꝓnes: qz cuz extrema vnctio sit sacrz vnū ñ neciū: ideo est ꝑ 3° ꝑma ꝺ°. qꝺ ipa ē vez sacrz: qđ dupl'r ꝓbat'. Prīo rōne quorūdā q̄ tal'ē. Qđ remediū ordinatū i subsidiū vite spūalis sub sensibilib⁹ reb⁹ appositū est sacrz: sz extrema vnctio ē

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

hȝ.ergo ꝛc̄.maioꝛ pȝ ex his q̄ dcā sunt di.prima.minoꝛ pȝ. p btm̄ Jacobū in canonica sua.c.v.vbi loquēs ō extrēa vnctione dicit ꝙ si infirmus i pctis sit dimittent ei. ¶ Sed ꝺ rationē istā q̄tū ad maiorē ppōnē est:qꝛ aspsio aq̄ bn̄dicte ꝛ largitio elemosyne:ꝛ ꝺfessio gn̄alis non sacr̄alis:ꝛ oratio vocalis dn̄ica ꝛ multa hȝ sūt ramedia sensibilia ꝺ pctm̄ ad hibita ꝛ ieiuniū q̄ nō sūt sacr̄a admin⁹ p se distincta: nec ēt ꝟm eos satisfactio ē sacr̄z nec ps sacr̄i q̄ tm̄ est hȝ. iō maioꝛ supplēda ē sicut suppleta é. de pe.di.i4.supꝛa.s.ꝙ sit a deo ordinatū ꝛ sit sufficiēs p se. ¶ Scōa rō est Tho.qꝛ sacr̄z ē illa actio eccl̄ie q̄ attingit p̄ncipal̄ effect⁹ ab eccl̄ia itētus i admīstratione sacr̄oꝝ:sz extrema vnctio ē hȝ: g̃ ꝛc̄.maioꝛ pȝ. Hic enī est dn̄ia iter sacr̄m ꝛ sacr̄ale:qꝛ sacr̄m attigit ad effectū:sz sacr̄ale nō:sz ordinat̄ ad illū sicut exoꝛcismus ad effectū baptismi.mioꝛ pȝ.qꝛ h̄ ē effect⁹ ab eccl̄ia itēt⁹.s.cu/ ratio moꝛbi.Sic.n.dr̄ Isa.37. Hic est fructus ois vt tollat̄ pctm̄.hic aūt tollit̄ p extremā vnctionē vt patet p beatū Jacobū nec ipsa ad aliud ordinat̄:iō ꝛc̄. ¶ Sed hec rō videt̄ dubia qꝛ effect⁹ p̄ncipal̄r intēt⁹ in admīstratiōe sacr̄a li nō est character vel ornat⁹ ad que solū attingit actio sa/ cramēti:qꝛ hec ꝺsequit̄ fict⁹ q tm̄ sacr̄m recipit nō rō sacr̄i. sz effect⁹ p̄ncipal̄r itent⁹ est curatio moꝛbi spūalis q̄ est p gr̄am:ad quā nō attingit sacr̄m sz disponit:nisi forte dicat̄ ꝙ ista curatio ē gdez formal̄r ꝛ imediate p gr̄am sacr̄alē ꝛ nō p gr̄am gratū faciētē:ꝛ ꝙ sacr̄m attīgit ad gr̄az sacr̄alē: nō aūt ad illā q̄ est in vtutib⁹ ꝛ donis:qō nō ē ꝓbabile: ga tūc fict⁹ recipit gr̄az curātē sicut characterē. si ita eēt effe/ ctus sacr̄i ꝓpꝛius sic̄ illud:ꝛ sic sine gr̄a gratū faciēte ꝛ cha/ ritate sanaret̄ hō a pctō qō ē ipossē. Un̄ etiā grā sacr̄alis p ut differt a gr̄a q̄ est in vtutibus ꝛ donis: forte nō ē aliō q̄tū dispositio ad illā q̄ dr̄ character vel ornat⁹ vel effectus:ita ꝙ diuerse gr̄e q̄ sunt i diuersis sacr̄is sūt diuerse dispōnes ad gr̄am: vel diuersi effect⁹ gr̄e:qꝛ aliud ē liberari ab origi nali:aliud ab actuali:ꝛ sic de alijs. ¶ Dicēdū ē g̃ ꝙ maioꝛ thome sic itelligit̄ ꝙ illa actio q̄ p̄ncipal̄r attingit.i.q̄ p̄nci pal̄r ordinat̄ ad attīgēdū iter actiones sacr̄ales q̄ sūt sensi/ biles:ita ꝙ nō mediāte illa actiōe sacr̄ali ad quā ordinat̄ illa ē sacr̄m:qꝛ lz vnū sacr̄m ordinet̄ ad aliud:sicut ēt effe/ ctus vni⁹ ordinat̄ ad aliud:tm̄ qōlibet sacr̄m ordinat̄ ime/ diate ad vnū effectū spūalē distinctū:ad quē effectū id qō imediate ordinat̄ ē eēntial̄r sacr̄m. Qō vero imediate:sed mediāte illo vel añter vel ꝓñter est sacr̄ale illius:nō sacr̄z: ꝛ id ē ab eccl̄ia īstitutū:sed sacr̄m a deo sicut clare pȝ in ba/ ptismo i quo ablutio sub illa forma.Ego te baptiço:ē solus essential̄r sacr̄m:q̄cūq̄ aūt p̄cedūt vl̄ sequunt̄ sūt sacr̄alia ꝛ fil̄r q̄cūq̄ i missa p̄ter formā ꝛ mās adhibent̄. Un̄ septē ps:oꝝones:crucis osculū:ꝛ oia hȝ in hoc sacr̄o sunt cerimo nialia ꝛ sacr̄alia ex vsu eccl̄ie īstituta:sz vnctio cū forma il la p istā vnctionē ꝛc̄:id solū est eēntia sacr̄i ꝛ sacr̄m p se di/ stictū. ¶ Scōa ꝓ ē ꝙ extrema vnctio ē sacr̄m vnū lz bēat plures mās ꝛ plures formas ꝛ plures ptes gb⁹ adhibet̄:qꝛ oia ista ad vnū p̄ncipalē effectū p se ordinant̄.s.ad spūalē aīe ꝛ corpis sanationē:sicut sacr̄m altaris ē vnū:qꝛ ordina/ tur ad vnā spūalez aīe refectionē:sicut ꝛ qñ īferioꝛ remit/ tit ad superioꝛē diuisa absolutiōe ꝙ iste a mioꝛib⁹: ille a ma/ ioꝛib⁹ absoluat:habet̄ p vna pfecta absolutione: lz nō pos sit ex pte dei vnū sine alio remitti:sic hic nō pōt dimitti de lictū visus qn remittat̄ delictū auditus: nisi qs diceret ꝙ hic p se dimittūtur venialia vel pene moꝛtaliū in gb⁹ vnū pōt dimitti alio nō dimisso.Q̄uis aūt ois vnctio q̄ est h̄ sit sacr̄m vel pars eēntialis.sūt tm̄ multe alie vnctiones. Un̄ ad b⁹ euidētiā ē notādū.ꝙ triplex ē vnctio eccl̄ie. ¶ Una q̄ nec ē sacr̄m nec aliqd sacr̄ale:qꝛ nec p se gr̄az causat: nec ad aliqō sacr̄m suscipiēdū vel pficiēdū ordinat̄:ꝛ hec ē vn ctio regū.vn̄ nō oz ꝙ fiat de mā ꝺsecrata:nec obstat qō dr̄ de rege Dauid oleo sancto meo vnxi euz: qꝛ h̄ refertur ad vnctionē inuisibilē q̄ fit spūscō:nō ad visibilē q̄ fit exteri⁹ oleo. Oliz.n.nō erat oleū ꝺsecratū nisi oleū vnctiōis q̄ ꝓhi/ bebat̄ iungi ois hō vt pȝ exo.30. Un̄ nec sacerdos nec pꝛo/ pheta:nec rex vngebat̄ oleo scō sz oleo simplici: sz ō ꝓpha ꝛ rege ꝺstat ꝙ a sacerdote fiebat q nō erat custos olei vn/ ctionis.ȝ.regū.20.de helia:nec oz ꝙ fuerit sacerdos:qꝛ ob/ tulit sacrificiū.ȝ.Rg.18.qꝛ ꝛ Abel ꝛ Dauid obtulerūt sacrifi ciū q tm̄ nō fuerūt sacerdotes saltē successione:qꝛ abel non fuit p̄mogenitus:nec Dauid fuit de tribu leui. Jtez.4.Rg. .9.de filio ꝓphārū.Et si nō est neccesse ꝙ fiat cū oleo scifi/ cato:mꝛto⁹ min⁹ cū chrismate.Chrisma.n.ñ ꝺpetit nisi xp̄ia no:dignitas āt regalis ēt ꝺpetit nō xp̄iano.Un̄ si eēt aliq̄s iunct⁹ in regē añ baptismū ꝛ postea baptiçaret̄:nō iterū in regē iungeret̄:q̄uis Dauid ꝛ Salomon pluries iuncti fue rint i reges.Sil̄r nō i capite sz i hūero vel armo. ex̄ de sac vncti.Un̄ qō dicit magist̄er capita regū chrismate vngi.ex pone vt Tho.exponit in lr̄alib⁹. Oꝛ aūt reges frācie ideo chrismate vngūtur:qꝛ Clodone⁹ vnct⁹ fuit chrismate per colūbā delato:nō videt̄ sufficiēs rō: qꝛ ille nō rōne regni: sz rōne baptismi chrismate vngebat̄. ¶ Scōa vnctio ē sa cramētalis sz nō sacr̄m:qꝛ.s.ad sacr̄m ordinat̄ vel digne su scipiēdus:vt illa q̄ oleo ad catheçumios iungit̄ baptiçan/ dus vel pficiēdus:vel digne custodiēdus: seu exhibēdus: sicut iunctio q̄ baptizat⁹ statim vngit̄ chrismate i vertice in qua eps chrismate i capite ꝛ in manib⁹:ꝛ pbr oleo:ꝛ altare chrismate.Un̄ oēs he vnctiōes fiūt de mā ꝺsecrata ꝛ vn/ ctio qdē capitis epi:ꝛ altaris chrismate:alie vo oleo ꝺsecra to.Et sicut ē eadē ꝺsecratio chrismatis qua iungit̄ altare ꝛ eps:ꝺfirmādus in fronte et in vertice baptizatus: qꝛ nō ē nisi vnū chrisma:ita videt̄ eē vnū oleū ꝛ vna ꝺsecratio ad catheçuminos ꝛ manus sacerdotū.vn̄ dr̄ oleuz sacrū noie cōi. ¶ Tertia ē p se ꝛ ꝓpriū sacr̄m.s.illa q̄ inūgit̄ ꝺfirman/ dus p epm chrismate supꝛa di.7.ꝛ illa q̄ p sacerdotez oleo ad hoc ꝺsecrato p epm fit̄ ffirmo:qꝛ agit vel auget pcl̄di/ bio qō designat.Sic igit̄ est vnū sacr̄z .Sz silē qō ad hoc i ducit Tho.de hoie nō ē ꝺueniēs dicēs ꝙ nō est eadē mate ria nec eadez forma carnis ꝛ ossis ꝛ tm̄ ē vn⁹ hō. In quo vi det̄ ponere plures formas subales:sed exēpla ponit nō vt ita sit sz vt sentiat q adistit ꝛc̄.Qō aūt dictū ē supꝛa nō chri stianū posse inūgi in regē ꝺfirmat̄.p hoc ꝙ olim scti epi et aly obediebāt in licitis ꝛ honestis: imperatoꝛib⁹ paganis tanq̄z veris regib⁹:Hiū tm̄ dicit Accursius in glo.in p̄nci⁹ i stitutionū sive in ꝓhemio.Per illud aūt iusiurādū qō pre statur ab his ꝛc̄.De chrismate aūt notat Hosti.in sūma de sacra vnctiōe.qꝛ Haufredus notauerat hoc: ꝙ man⁹ pbri iungi debebāt chrismate sicut man⁹ epi:decept⁹ p hoc qō dicit̄ cōis est eoꝝ ꝺsecratio:qꝛ nō est cōis ꝓpter hoc eoꝝ vnctio. vn̄ ipse Hosti.ꝺsuluit sup hoc lugdu. Innoc. papaz qui rn̄dit:ꝙ manus sacerdotis oleo: man⁹ epi vngi debēt chrismate.23.di. Preterea.Et hoc notat ibi glo.vnde ver sus.Pontifici soli caput vngit chrisma manusq̄.Pbri ma nib⁹ oleo:rex vngit̄ armo. ¶ Tertia ꝺclo ē.ꝙ illud sacr̄m nō est necessariū simpl̄r: qꝛ nō est ꝺ aliqd qō nō possit tol li post hāc vitā sive sint reliquie sive culpa venialis: sed p accīs pōt eē necessariū illi qui est attritus de moꝛtali ꝛ nō pōt ꝺfiteri:qꝛ pdidit loquellā:nec cōicare:qꝛ hz vomitum vel nō ꝓt itrare os suū.Et qō Canoniste dicunt gnq̄ sacr̄a esse necessitatis solū duo volūtatis: ꝺiuglū ꝛ ordo:theolo gi eꝛ solū duo necessitatis.vtrūq̄ verū est:qꝛ per se qdem sunt duo necessaria:illa.s.que ꝺtra id p̄ncipal̄r ordinant̄ ꝙ in alio seculo nō dimittit̄ ꝛ sine quo nō est salus:sed tm̄ per accñs alia possūt eē necessitatis inq̄tū nō ficto remittunt moꝛtale.de quo tm̄ erat attritus. Ponat̄ ergo laboꝛās in extremis nō potēs ꝺfiteri hñs pctm̄ moꝛtale de quo tm̄ ē attrit⁹:iunct⁹ saluabit̄:nō vnct⁹ dānabit̄. Ponat̄ ēt eū cō fessuz:tm̄ potuit br̄e ita ip̄fectū doloꝛē ꝙ fuit fict⁹ respectu

z⁹ ?

3⁹ ?

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sacri pnie q tñ erit nō fictus respectu extreme vnctiōis: sic̄ aligs nō fict⁹ ē respectu baptismi q ē fictus respectu pnie. Maior enigz deuotio regrit̄ in suscipiēte respectu sacri ad qō p se regrit̄ act⁹ suscipiētis q̄z in eo in quo nō nisi p accidens. Jté ponam⁹ eū cōicatū adhuc forte remanet i pctō qō delebit̄ p extremā vnctionez: qz multo maior deuotio regrit̄ in receptione eucharistie q̄z extreme vnctiōis. Nō sic autē pñt poni ēt p accñs. Alia duo sacr̄a necitatis: qz oī casu quo delerēt pctā m'to magis pnia. Nō.n. dz gs moriturus i absentia sacerdotis matrimoniuz ꝺbere vt rōne sacraméti dimitteret̄ sibi pctm̄ si forte ē attritus tm̄: nec sil'r tūc ordiari: lz ꝺcubinā ducēdo moriēs vt legittimet filios ex ea susceptos bñfaciat. ¶ Ad arg^m dōz. q̄ hz determinata fórmā q̄ ad subaz lz quo ad aliā fz diuersas ꝺsuetudies possit variari sic̄ de baptismo dictū ē: fz forma ꝺsecratiōis mäe p̄t eē diuersa fm diuersas ꝺsuetudines a papa scitas z dissimulatas q posset illas formas imutare cū in eis non cōsistat essentia sacraméti sicut in forma: lz sint dispositio materie essentialis.

Questio II.

Secundo queri[t̄] de ministro vtrum sacerdos possit hoc sacr̄m ministrare. Et v[r̄] q̄ sic qz sancta Benouefa oleo scō misso ad infirmos sanabat eos q̄ rōe sexus nō erat capax ordis q̄z cuis scā: sic̄ nec btā v̄go. de pe. z re. c. Noua. Sil'r btūs Joānes hēmita. &c. ¶ Contra Jacobi vlt. Infirmat̄ qs in vobis īducat p̄sbros. ¶ R^o. hic sunt tria facienda. Prio oñdēduz ē q̄ minister p̄pus b⁹ sacri ē simplex sacerdos. 2° q̄ dz eē p̄pus nō alien⁹. 3° q̄ sufficit q̄ sit vn⁹.

Circa p^a q^a pmū arg^m sūt q̄tuor ꝺnes. ¶ Prima q̄ solus sacerdos est minister: ita q̄ in nullo casu non sacerdos p̄t inūgere: cū hoc sit ei⁹ ꝓpriū: nec papa posset cōmittere nō sacerdoti iungere: sic̄ nec a pctis absoluere aut etiam ꝺficere: qz q̄z i ei⁹ ordiatione ñ fiat expssa mētio de ptāte iungēdi sic̄ celebrandi: z ligādi z soluendi: tñ iplicite cuz dat̄ sibi ptās hoz̄ z illi⁹: qz v̄e ꝺfessio z coicato dari dz. 2ª q^a ¶ Scōa ꝺclō ē q̄ sufficit q̄ sit simplex sacerdos: nec oz q̄ sit ep̄s: qz in his q̄ singulis de ppl'o cōpetūt p̄pus minister ē simpl'r sacerdos q imediate illis p̄est: z nō oz q̄ sit ep̄s sic̄ 3ª q^a in illis q̄ in spāli gradu ꝺstituūt. ¶ Tertia ꝺclō ē q̄ layc⁹ i nulla necitate p̄ōt: qz solū sacr̄m qō ē necitatis vt bap^m p̄t mistrare z nullū aliud. ¶ Sz ꝺ. qz matrīo^m dispēsat̄ a layco q̄z tū ad cēntiā suā q̄ ē añ bñdictionē. ¶ Et dicēdum: q̄ vn⁹ aliū accipit: vñ glibz sacr̄m suscipit. q̄ neuter dispēsat: qz iter dantē z accipiētē dz eē discretio psonal'. ¶ Jtē ꝺ de pnia q̄ ē necitatis: z tñ nō mistrat̄ a layco. ¶ Et dōz. q̄ nō est mere necitatis: qz ois q̄ ē susceptiu⁹ pnie sine actu eius exteriori p̄ōt saluari ex sola susceptione in voto: qz nullus p̄ōt suscipe pniam de facto: q nō posset eā suscipe in voto: sed bap⁹ ē pure necitatis: qz aligs p̄ōt suscipe eū de facō q nō i voto: vt puer: z ille nisi suscipet de facto non posset aliter saluari. Et lz bap⁹ nō sit tāte necitatis ī oīb⁹: fz in adultis eq̄lis necitatis cū pnia mortaliū: tñ qz ē vnū baptisma faz in puulis q̄z in adultis p̄ncipal'r ꝺ vnū: iō non debuit diuersificari minister q ē necitatis ī hoc vel in illo: fz ē idez minister ī oī baptismo q̄z tū ad id qō ē necessitatis sacri: q̄z nō q̄z tū ad id qō ē ꝺgruitatis: fz pp necessitatē: hoc ē in paruulis: pp vnitatē. idē est in adultis: fz in pnia nō ē in aliquo talis necitas: iō etiā laycus nō solū puulū fz ēt adultū p̄ōt i necitate baptiçare licite: q̄z nō sit necitas absoluta eq̄liter vtrobiq̄z: qz sic ē a x̄po īstitutū pp vnitatē baptismi. secus aūt de pnia exteriora q̄ i nullo casu hz necitatē absolutā vt dictū est. ¶ Quarta ꝺ. q̄ nec diacon⁹ p̄t ex offō inungere sic̄ p̄t sanguinē mistrare: qz iungere nō sic iplicite cōtinet̄ i mistrādo sacerdoti sicut illud. Jtē ñ p̄t iungere i necitate sic̄ p̄t coicare: qz sicut baptiçat⁹ nō regrit v̄tutē in baptiçāte fz solū applicationē mäe cū forma: ī gb⁹ ē tota v̄t⁹: sic i eucharistia ē tota v̄t⁹: vñ a quocūq̄z mistret̄ tātū valz sicut si a sacerdote: lz nō debeat a quocūq̄z nisi a sacerdote vel diacono ī necessitate mistrari q̄uis nō sit de necitate: fz extrēa vnctio v̄tutē regrit ī mistro sic̄ absoluere: z ꝺficē: z ordiare: pp qō i nulla necitate p̄t ñ sacerdos iungere. qa sacerdos solus hz hāc v̄tutez sic̄ nec ꝺficere: nec ordinare: nec absoluere sacr̄al'r. ¶ Notādū ē q̄ q̄ diacon⁹ nō dispēsat aliqō sacr̄m ex offō cuius cēntia ī dispēsatiōe ꝺsistit vel cuius cēntia nō ꝺsistit ī vsu quo ad cōpletā dispēsationē: qz sanguinē ex offō dispēsat fz nō corpus nisi in defectu sacerdotis. Rō v̄o q̄ aliq dicūt q̄ nulli cōpetit exercere actū p quē fit remissio pctōz nisi cui ex ordiatiōe cōpetit pctā remittere hz dubiū pp dispēsationē dñice sanguis p quez fit pctōz remissio: lz nō p̄ncipal'r sicut nec h: z tñ diacon⁹ eaz hz q̄ lz recipiat manuuz īpositionē: nō tñ dicit̄ ei q̄rū remiseritis: z̄c. vñ si posset maior intelligi q̄ nullus ordinat⁹ ex offō hz exercere aliquē actū nisi ad quē sibi dat̄ ptās ex ordiatiōe iplicite vel explicite añter v'l ꝺnter. Sacerdos.n. hz duos actus p̄ncipales. s. ꝺsecrādi z absoluēdi. Et dr̄ sibi expsse accipe ptātē celebrādi missaz z̄c. z Accipite spūz sāctū q̄rū remiseritis pctā: z̄c. Ad h aūt seq̄t̄ mysteriū celebrati dispēsatio: z diacon⁹ accipit ptātē legēdi euāgeliū z ministrādi sacerdoti z ipz iuuādi i ministerio: vt sic̄ ille dispēsat corpus sic z iste postea sanguinē: fz diacon⁹ nō accipit ptātē iungēdi nec aliqd faciēdi cui⁹ illud sit accessoriū: qz iungere infirmū nō ē annexū coicatiōi ei⁹ vel audiētie ꝺfessiōis sicut dispēsatio sanguis ad dispēsationē corpis: qz illa duo sunt duo sacr̄alia quoz vltimū est min⁹ p̄ncipale z p̄muz p̄ncipalius in dispēsādo sicut ꝺsecratio sanguis ē min⁹ p̄ncipalis: qz illa dz sequi z sine ea eēt verū corpus x̄pi: vnde q̄z tū ad id qō est res z sacr̄m est iā tota essentia sacri: q̄z nō q̄z tū ad id qō est sacr̄m tm̄. Hec aūt vnctio est sacr̄m p se distinctū ab omni alio z non alicui alij sicut sacr̄ale v'l se quella annexum: ideo z̄c.

Secūdus articulus est. q̄ dz esse su⁹ nō alien⁹. vbi sunt tres ꝺnes. p^a q^a ¶ Prīa de h qō est de iure coi qz dz eē sacerdos p̄pus: nō qdē q̄z tū ad cēntiā sacri: fz q̄ ad necitatē p̄cepti: qz sic ñ suus ep̄s ñ dz ordiare nisi ō licētia sui: si tñ ordiat vez sacr̄m ꝺfert: sic z hic ñ nihil est actū si q̄s p̄sumat iungere alienuz pochianū: sic̄ nihil esset actuz si p̄sumeret absoluere: qz mā est pctōr subdit⁹: nō sic āt est h: fz de necitate p̄cepti gnālis q̄ sacr̄a a suis sacerdotibus z ep̄is sūt recipiēda nō ab ex̄neis: nisi de licētia suorum. Qō si sciēter aligs recipet eoipso peccaret z fructui sacri poneret obycē: vñ sacerdos suus iure ordinaria v'l de legato z istō z alia sacr̄a mistrare dz: z sic hz ꝺsuetudo. nec tñ ex hocipso q̄ qs hz ptātez absoluēdi: hz pp h ptātez cōicandi vel iungēdi: vñ nisi piculū mortis imineret ex mora p̄pry sacerdotis ñ suus eū ñ deberet coicare nec iungere: alias sic ponēdo spez in ratihabitione illi⁹. Quātūcūq̄z aūt iunct⁹ fuerit a sacerdote suo vel ex̄neo vere vnctio fuit: nec iterari dz nisi in casu ī q̄ itereť a sacerdote p̄po fctā. Si aūt esset facta a non sacerdote iterū facienda esset a sacerdote: sicut de ordiato a non ep̄o. ¶ Scōa ꝺ ē. qd iuris est ī casu necessitatis. Qz.n. necitas non hz legē: non su⁹ sacerdos p̄t licite iungere sicut absoluere: imo sicut p̄po sacerdote abñte q̄ ñ p̄t h̄ri tenet̄ eū audire z absoluere si petat: sic̄ de pane alieno quē hz morientē pascere: sic ī oī illo casu in quo licet sibi absoluere a pctis morientez non h̄di tū: z tenet̄ p ꝺñis coicare eū z ipsuz iungere: q̄uis viaticuz sit magis annexū pnie moriētiū q̄z extrēa vnctio q̄ negat̄ laycis īterdictis: nō āt pnia nec viaticū. de pe. z re. Qz i te. Unde sacerdos rogat⁹ a curato mistrare ecclīastica sacr̄a morieti ī casu in quo non p̄t vel non vult ire: si omittat ire reus est aie illius quā q̄z est in se dānari permittit: cum z^a q^a

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

per accñs'ista sacra possint eē necessaria:ꝛ videnť necessaria rōne ꝓcepti ex ꝯsuetudie gnāli moriētiū in fide ecclie.

3ª ¶ Tertia ꝯclo ē de ꝓcisis'ab ecclia:qz excoicat⁹ vel ab officio suspēsus nullo mō dz hoc sacrm mistrare:imo si ministrat irregularis efficiť:qz ingerit se diuinis in offō ordis sacerdotalis.Si vo esset suspēsus a bñficio tm̄ posset licite sicut ꝛ alias officiare ecclīaz.de elec.cū in cūctis.Si ēt suspēsus eēt ab ingressu ecclie tm̄ ꝛ nō cū hoc a diuinis:tūc deberet mittere clericū ad ecclesiā vt oia necessaria deferret ꝛ ipe ex̄ ecclesiā ꝛ cimiteriū illa accipiēs ꝛ postea i domo ꝑi uata ifirmū inūgēs irregularitatē nullā icurrer et nec peccaret.Sed si i ecclia necessaria accipet ꝛ sicut moris ē ꝓcedēte lumine de ipa ꝓdiēs iret ad inungēdū irregularis fieret:sicut si i ecclia celebraret.Si aūt suspēsus eēt ab ingressu ꝛ a diuinis dato q̄ nunq̄z ecclīaz itret p admistrationez huius sacrī q̄ ē actus sacerdotalis irregularitatē icurreret. Ubi g̃ ꝓp excoicationē vel suspēsionē ꝓpo curato nō licet iungere ibi nō licet ab illo sciēter suscipe sicut nec coionē: sed tūc licet aduocare ex̄neū. ¶ Est aūt dnbiū vtrū de licentia excoīcati liceat audire ꝯfessiones. Et dicēdū q̄ sic: lz excoicat⁹ nō possit delegare: qz illud fit p̄ncipalr aucte iurisditionis:hoc aūt p̄ncipalr aucte ordis: silr de licentia suspēsi etiā a iurisditione. Nā si esset suspēsus nō a iurisditione nō ē dubiuz:sicut ēt de licētia epi excoīcati vel suspēsi ꝑt alius eps ordinare nō soluz vbi ē suspēsus qz ordinauit alienū: qz tūc licētia iuris habeť. de tēp.ordi.ca.z. imo ēt quōcunq̄ alias. ꝛ multo magis de licentia suspensi vel excoicati curati potest extraneus sacerdos inungere.

ꝑª ¶ **Tertius** articulus est.q̄ dz esse vnus sacerdos: vbi sunt tres ꝯclones.¶ Pria.q̄ suffi cit solus nec dz q̄ sint plures:verū ē q̄ dicit in plurali īducat p̄sbyteros:qz si possint heberi ꝛ velint adesse bonū ē ꝛ melio⁹ ē: vñ ꝛ in collegys regularib⁹ ꝛ secularib⁹ totū collegiū adesse dz ad iungēdū ꝯcanonicū vel monachuz. Pōt tm̄ solus sacerdos cū vno solo clerico iungere.de vnc.Signa quesiuit. Ubi ēt dicit q̄ cū vno layco imo q̄ ipse solus ꝑt si adiutorē nō hēat vt notat hosti.q̄uis nunq̄z sine adiutore celebrare debeat. ¶ Scda ꝓ ē. q̄ quotcūq̄ sint sacerdotes: vn⁹ tm̄ dz eē mister adhibēs māz ꝛ ꝓferēs formā simlr: nō q̄ vnus iungat ꝛ ali⁹ verba dicat: sic̄ eps reꝓhendit qz ceꝛ cus ordinabat ꝛ alius v̄ba dicebat.zz.di.ca. Quorūdā. Et

3ª ¶ sic nō ē mister nisi vnus sacerdos.¶ Tertia ꝓ ē.q̄ i necessitate ꝑ deficiēte ali⁹ supplere dz qđ restat:icipiēdo vbi ipe dimisit si ipse illi⁹ ꝑtis vnctionē cōpleuit:qz q̄libet vnctio hz distinctā formā ꝛ materiā:sic̄ ꝯsecratio panis ꝛ vini:sed si vnā vnctionē nō cōpleuisset:puta qz vnā aurē vnxit non aliā:nisi totā formā cōpleuisset sup vnū organū illius ptis vnctio esset super illā partē a principio inchoanda.¶ Ad arg^m dz.q̄ illa vnctio non erat sacralis sz medicinalis nō ꝑ nāz sz ꝑ miraculū ꝛ gratiā sanitatū. Qō .III.

Tertio q̄rit de subo.vtrū solus ifirm⁹ debeat inūgi. Et videť q̄ non: qz si ifirm⁹ iungit hoc nō ē nisi qñ ē i ꝑiculo mortis:sz san⁹ aliqñ ē i ꝑiculo mortis vt decolādus vel suspēdēdus:g tm̄ nō ē inūgēdus:g̃ ꝛc̄.¶ Cōtra:qz btūs Jacobus ꝑmulgās hoc sacrm dicit. Infirmat̄ qs in vobis: ergo ꝛc̄.¶ Rñdeo.hic sūt tria videda. Pria q̄ inungendus dz esse ifirm⁹ corꝑalr. Scdo q̄ dz eē vel fuisse infirmus spūalr. Tertio in qbus partibus debeat fieri.

ꝑª ¶ **Circa** primū sūt tres ꝯnes.¶ Pria q̄ solus infirmus dz inūgi.vñ si est moriturus nō ꝑ infirmitatez: sine sit dubiū:vt de pugnaturo sine certū vt decapitādus. nō ē iungēdus.Sanus g̃ nō ē inūgēdus nisi istinctu spirit⁹ sci si peteret:sicut de multis habeť q̄ sani se fecerūt inūgi: sz stati vt ꝓdixerāt fuerūt mortui.De dānato aūt ad mortez:ꝛ si infirm⁹ sit:videť q̄ tali nō debeat dari:qz talis ifamis ē in facie ecclie:ēt si ꝑz vitatē nō hēat culpā:qz crimie capitali ꝯdēnatus:vñ nec eucharistia forte dāda ē his qui ducūtur ad mortē: qz illa que nō sūt necessitatis vt sepultura ꝛ hꝫ bñ negat ecclia vilib⁹ psonis:sz pniaz ꝛ id qđ est necitatis nullo mō. ¶ Alq aūt dicūt q̄ dānati ꝛ hꝫ debēt inūgi:qz ēt relapsis q̄ stati sūt cōburēdi:nō negātur ecclīastica sacra.de bereti.c.Sup eo.Et q̄uis nō exēplificeť nisi de sacro pnie ꝛ eucharistie:tm̄ eadez rō est de alys. Ex quo enī nō ē ꝓhibitū est ꝯcessuz:qz si tpe iterdicti illa duo non negātur:cui tm̄ negať extrēa vnctio:hoc est qz ibi ꝟenitur ꝓhibitū:nō aūt h̄.¶ Ho⁹ aūt ꝯclonis rōnē qdā assignāt dicētes q̄ ea q̄ i sacrīs gerūtur iteri⁹ debēt repetitari ꝓ ea que gerunť exteri⁹:sz effect⁹ iterius h⁹ sacrī ē sanatio spūalis.g̃ dz repetitari exterius p sanationē corꝑalē:sz nullus ē illius sanatiōis susceptiu⁹: nisi sit actu ifirm⁹: q̄re de necessitate hui⁹ sacrī ē q̄ sit actu ifirm⁹ :qz in sacrīs qcqd est eētialr de necitate signationis est eētialr de necitate sacrī: cū sacramēta inq̄ntū sacra sint eēnaliter q̄dā signa.¶ Sed ꝫ hꝫ qdā sic obyciūt.Sicut extrema vnctio est spūalis sanatio: sic pnia est spūalis resuscitatio:ꝛ baptism⁹ spūalis ablutio. igit̄ si spūalē sanationē necesse ē signari p corꝑalē: ita q̄ necesse sit q̄ suscipiēs sit infirm⁹ corꝑalr. silr necesse esset spūalē resuscitationē q̄ fit i pnia signari p corꝑalē:ita vt suscipiēs eā eēt corꝑaliter mortu⁹:ꝛ ablutionē spūalē q̄ fit in baptismo necesse eēt signari p corꝑalez:ita vt baptizandus eē corꝑaliter īmūdus:hꝫ aūt nō est necesse.g̃ nec ꝓmū. ¶ Sz ad hoc ipsi soluūt q̄ nō ē silr de pnia ꝛ baptismo:et extrema vnctione:qz lz pnia sit spūalis resuscitatio: nō tm̄ dat̄ p modū resuscitationis sicut extrema vnctio p modū medicationis.Et iō nō dz penitētē eē mortuū sicut dz illū q̄ inūgit̄ infirmū. Itē corꝑalis ablutionis susceptiu⁹ ē nō solū īmūdus:sz mūdus:sz curatiōis nō ē susceptiu⁹ nisi ifirmus. Ulr pōt dici ad īstātiā de penitētia q̄ nō ē suscitatio: sed supponit lazaruz suscitatū quē soluit manus apostolica:ꝛ qz delet ꝛ venialia ꝛ penā que supponit vitā:ideo ꝛc̄. ¶ Ad illud de baptismo dōz.q̄ nō dat̄ p moduz ablutionis sz per moduz īmersionis ꝛ aspsionis. Uel dōz q̄ ablutio nō solū ꝯuenit īmūdis:sz ēt mūdis vt mūdiores sint ꝛ nitidiores ꝛ pulchriores:sicut lauat̄ tela mūda vt sit alba. ¶ Sz ē instātia de ꝯfirmatione que dat̄ ad robur per moduz vnctionis vt istud:nec tm̄ oportet q̄ ille sit debilis vel infirmus aut timidus.¶ Sed dicēdum.q̄ ille inūgitur sicut pugil in quo audacia ꝛ fortitudo supponit̄ : sed ad maiorem ꝓparatur:tamen non est ista ratio demōstratiua quia nec mā patit̄.Certū est enīz q̄ in multis partib⁹ sani contra estuz toto corꝑe iungūtur.vñ vnge caput. Mat. .6.Et caput christi ꝛ pedes Maria vnxit.Curatio etiam ꝛ medicina adhibētur.etiā non soluz ꝯtra morbū ꝓsentez sz ēt ꝫ futuꝝ. ¶ Scda ꝯclo ē.q̄ dz q̄ sit piculose ifirmus. ita q̄ vel de vita desperet̄:vel sit in piculo nō solū morien di sz etiā sine sacro moriēdi:vñ solū grauibus infirmis de quoꝝ vita ꝓbabilr timet̄ imo magis credit̄:qz sic̄ nomen sonat extremuz sacrm est post qđ aliud non sperat̄ : vnde q̄diu ꝓbabiliter sperat̄ de euasiōe nō dz dari.Si tm̄ datū est ꝛ cōualescat nō ꝓpter hoc ꝓhibet̄ ab alys sacramētis: qz ꝛ si postea recidiuet reiterabitur sibi istud : vnde ꝛ matrimoniū ꝯtrahere ꝛ ordines suscipere ꝛ eucharistiā:ꝛ non soluz confiteri qđ ē necessitatis : ꝛ confirmari potest inunctus si ꝯualescat:imo etiā si post inunctionez petat ꝯfessionez nō est negāda:qz q̄uis per se hoc sacramentū debeat esse vltimū:ꝑ accñs tm̄ potest eē post ipsuz aliud : q̄uis baptismus ita sit p̄muz q̄ nō potest eē aliud añ illud.¶ Alia ratio assignat̄ a qbusdaz: qz extrema vnctio est q̄si supplementū pnie:vt qui nō possunt ꝯgrue vti medicina penitētie tanq̄z medicina grauiori:vtant̄ h⁹ sacro tanq̄z medicia

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

leuiozi:sed sani possūt vti pnia.g̃ p eis nō est institutū B sacramētū:sz solū p infirmis graūb⁹ de quoz exitu pbabiliter timet pp aggrauationē infirmitatis. Sed hec rō lz sit bona nō tñ necessaria:qz q̃stūcūq; infirm⁹ posset ꝯfiteri si vellet ꝛ ꝯfiteat actu:nihilomin⁹ dat ei extrēa vnctio: imo pius semp oz hortari ad ꝯfessionē si possit ēt sacr̃alez si indiget:imo statiz baptizat⁹ i lecto mortis vt pater Augusti ni deberet iungi. Nō solū g̃ illis q̃ idigēt pnia ꝛ nō pñt alteri ꝯfiteri vel penitere est cōcessiuz:qz alig loquēdo mori unt:ꝛ sic ꝯfiteri pñt q̃ tñ iungēdi sūt. ¶ Tertia ꝑ est de eo quē ꝯstat esse mortuū q̃ inūgi nō oz:qz fanatio ꝓsupponit vitam:qz fieret iniuria sacrō sicut si baptizaret⁹ p̄e ad Coz.15. sz si dubiū ē ptū esset eū inungere ꝓmissa ꝓtestatione ꝛ cōditione q̃ in baptismo ꝛ alys q̃ nō sunt necessitatis vt in ordine fieri solet sic dicēdo. Si tu es mortuus ego nō te inūgo:sz si tu es viuus p istā vnctionē ꝛc. Dico aūt si dū apparebat viu⁹ B sacrz petyt: qz q̃uis nō legat ꝯditionalis ꝓstatio sacri nisi in baptismo q est necessitatis: ꝛ nisi vbi dubitat an fuisset ꝑus baptizat⁹:tñ eadē rō ē in illis q̃ nō sunt necessitatis simplr:maxime si per accidēs pñt esse necessaria sicut ē illud. Et pari rōne si nescit vtrū puer sit viuus an mortuus sub ꝯditiōe ē baptizādus:ita ꝛ hic.

Secundus articulus est q̃ oz esse ifirmus spūalr: vbi sunt tres ꝯclones. ¶ Prima q̃ propter hoc q̃ pueri ꝛ ppetuo furiosi nō sunt iungēdi: qz esset mēdaciū i forma. Quicqd deligsti p visuz ꝛc. Si aūt bz lucida interualla:si sperat de ꝯualescētia:nō oz iungi fic nec baptizari. Si aūt nō sperat q̃uis exꝑsse añ frenesiz nō petierit qz forte de piculo nō credebat oz sibi dari ꝛ hec denotio p̄cedēs sufficit. Jura vero q̃ dicūt nō debere dari eu charistiaz nec absolutionez in tali statu nisi antea petyt loquūtur de illo q erat excōicat⁹ vel male vite notorie: qz q semel fuit malus semp p̄sumēdus ē malus nisi ꝛariū ꝓbet de regul.iur.c. Semel.li.6. Alias si bone vite erat nō p̄sumit imemor sue saluris i morte pluſq̃ in vita. vñ p̄sumit q̃ petiuit lz nō ꝓbet vel q̃ petiuisset si aduertisset: vel q̃ petere voluit sed forte nō potuit:nec actualis denotio regritur in illo q eā hr̃e nō pōt: sz de furiosis qui facerēt irreuerētiā sacrō:est ꝓbabile q̃ nō inūgātur: qz nō est necessitatis simplr: sed baptism⁹ q est necessitatis simplr illi qui semp fuit furiosus ex ꝯsensu parētis dari oz q̃uis faciat irreuerētiā:ꝛ deberet ligari pro sanatione aie multo magis q̃ pro sanatiōe corpis. Sz de habēte lucida interualla si in sanitate petyt nō videt simplr necessariū: qz baptismo flaminis saluabit. Nihilomin⁹ tñ qz forte postq̃ petyt mortaliter peccauit tuti⁹ cēt q̃ ligat⁹ baptizaret⁹ exclusis infirmis qui possent scādalizari. Et pium esset sic facere de extrema vnctiōe q̃ p accidēs pōt eē necessaria ad salutē: vt si est attrit⁹ nōdū ꝯfessus nec possit ꝯfiteri maxime si sine irreuerētia suscipiat ex bona ꝛ iueterata ꝯsuetudie: lz nesciat qd sit:qz maioz devotio regrit ad cōiones: q̃ tñ dari oz frenetico. z6.q.6. Si is qui. multo magis vnctio q̃ minorē devotionē regrit:qz de cōione oī. Probet antē seipsuz bō: sed eucharistia ēt sane mētis si sit piculū de vomitu nō oz dari:ꝛ multo min⁹ tali frenetico q expueret:qz ista iniuria redūdat in sacri eēntiā aliquo mō:sz de vnctiōe nō sic: qz i sanus sic pōt ligari q̃ sine effusiōe ita bñ vngeret sicut sane mētis: vñ piū eēt eū nō ꝑuare sacrō qō devote petiuit.

¶ Scōa ꝯclo est. q̃ regrit q̃ actualr peccauerit. vñ Beata ẓgo añ secūdā scificationē peccare potuit sed nō peccauit. iō inūgi nō debuit. Nec obstat q̃ originale ꝟrit ꝟ cui⁹ reliqas illud dat:qz etiā pueri ꝟxerūt illud q tñ iungi non debēt. Sic igit ꝛ sua vita ꝛ sacri forma repugnāt:qz nō deligt p visuz nec p aliū sensuz: vñ eēt ibi mēdaciū pp qō nec vngi eguit:qz reliqas origial'r. ꝺa scificatio fomitez penit⁹ extinges ammouit. Jdeo nec inūgi debuit nec inūcta fuit.

¶ Zª ꝑ ē de illis q i articlo mortis baptiçāt vtz iungi ōbeāt. Et dicēdū q̃ sic: lz a culpa ꝛ pēa actuali ꝛ origiali sint libi: qz restat eis pugna ꝟ hostē ꝟ quez spāliter isto sacrō armant: nec est mēdaciū:qz deliq̃rūt p sensus. Et lz sit sibi idultum delictū q̃ ad culpā ꝛ penā:sed nō quo ad debilitatez. Zª ꝑ

Tertius articulus ē i q̃bus ptib⁹ debeat fieri vnctio hec:ꝛ bz tres ꝑnes. ¶ Pria. q̃ totū corpus nō oz inūgi sz solū determiate ptes ei⁹. s. organa sensuū: pedes ꝛ renes. Cui⁹ rō est:qz sacrz exhibet p modū curatiōis. vñ sicut ē i curatiōe corporali: sic suo mō oz esse i curatiōe spūali:sz in curatione corpali nō opz q̃ medicina curās totū corp⁹ adhibeat toti corpi: sz sufficit q̃ adhibeat illis partib⁹ i q̃bus est radix morbi. g̃ silr oz esse i extrēa vnctione q̃ ē sanatio spūalis:nō igit oz toti corpi adhiberi: sz solū illis ptib⁹ i q̃bus sunt pncipia pcti venialis ꝛ actualis. Et qz radix ꝛ pncipiū peccādi i nobis ꝑmo q̃dē ē vis cognitiua. 2° vis appetitiua. 3° vis motiua vel executiua. Uis aūt cognitiua i nobis ortū bz a sensu:iō in nobis debēt iungi loca q̃nq; sensuū. Oculi pp visuz: Aures pp auditū: Nares propter olfatū. Os pp gustū: Man⁹ pp tactū q̃ in pulpis digitoz maxime viget. Sz pp viz appetitiuā inūgūtur a q̃busdam renes: pp motiuā pedes. sz qz p̄mū p̄ncipiū actuū nostroz ē vis cog̃scitiua:iō illa vnctio que fit i organis sensuum ē de necitate sacri ꝛ seruat⁹ ab oīb⁹: q̃ si alig sint mutilati i aligbus organis sensuū debēt inūgi q̃to ꝓpiqui⁹ pñt ad partes illas i q̃b⁹ vnctio fieri debuit. Alie vo vnctiōes nō vidētur de necessitate sacri:qz vis appetitiua ꝛ motiua sūt secūdaria pncipia nroz actuū: ꝛ iō alig illas nō obseruāt. alig vo seruāt illā q̃ ad pedes: ꝛ nō illaz ad q̃ ad renes: Jō de vnctiōe ad renes ꝛ pedes ꝯsuetudo sue eccl'ie ē ꝓbanda. ¶ Scōa ꝯclo ē de mutilatis ꝛ de illis q nunq; būerūt mēbra sicut de ceco nato vel q̃ nunq; būerūt vsuz alicui⁹ alteri⁹ sensus. De p̄mis dicēdū ē q̄ dictū ē i p̄ma ꝑne. q̃ i parte ꝓpiquioꝛi mēbro fieri oz: de alys videret omittenda eē vnctio q̃tū ad illud mēbrū ne sit mēdaciū i sacrō: qz cec⁹ nat⁹ nō deligt p visuz: sicut solet dici de muto nato q̃ lingua eius nunq; mētita fuit. Uel pōt dici cū pctō eēntialiter sit in volūtate: nō i sensu: dr̃ peccare p visuz cecus natus nō fm operationē iparatā sz elicitā: qz forte cōcupiuit videre inordiate vel hr̃e visuz vel hō. Et sic p visuz peccauit māliter ꝛ obiectiue: lz nō istrūalr ꝛ subiectiue. Et silr de scōo a nā: tact⁹ aūt diffusus ē p totū corp⁹: tñ p̄cipalr est i manib⁹ vt dictū ē: nec illo penit⁹ pōt aial carere. ¶ Tertia ꝯclo ē de manib⁹ eꝓz: qz dicūt qdā q̃ epi: qz sūt cōsecrati nō debēt inūgi infra manū sz ex: ne fiat iniuria vnctioni eꝑali: sed pari rōne nec sacerdotes: vñ pōt dici q̃ iste vnctiones differūt spetie. Sicut. n. baptizat⁹ iungit i vertice chrismate: ꝛ nihilomin⁹ si postea fiat eps iungit: nec p vnā vnctionē fit iniuria alij. imo vna ē ꝓparatoria ad aliaz: sic per istā vnctionē q̃ est cōis oībus xp̃ianis ꝛ nata est sequi oēs alias nō fit alteri iniuria. Nihilominus tñ cōsuetudo in hoc seruāda est:qz sensus tactus nō soluz est infra manū sed etiā extra manū i parte ꝟnexa. ¶ Ad arg^m rñsum est.

¶ Questio. IIII.

Uarto queritur de effectu vtrū imp̄ mat characterez. Et videt q̃ sic: qz finis oz respōdere p̄ncipio ꝛ medio. Sicut g̃ sacr̃m ītrātiū ꝛ pugnātiuz ip̄rimit characterē: sic ꝛ sacrz exeūtiū. ¶ Cōtra: qz est iterabile. ¶ Rñdeo hic sūt tres ꝑnes. ¶ Prima est de p̄mo effectu eius: qa p̄m⁹ ꝛ p̄ncipalis effect⁹ eius est remissio peccatoꝛ: sed nō videt p̄ncipalr istitutū pp culpā venialē: qz ñ diceret si ē i peris dimittētur ei: qz effect⁹ p̄cipalr ītēt⁹ nō ponit ꝯditionaliter i sacrō. Nō. n. dr̃ q̃ p baptismū remittat originale si est in illo sz simplr: nec similr per pnāz q̃ bō liberet a peris

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

actualibus si hz illa sed simplr. Secūda rō ad idē ē: qz cō/tra vnū defectū nō pncipalr istituit nisi vnū sacrm: sz pnia ē ꝺ oē actuale taz mortale q̄z veniale: g̃ ꝛc. Sed ad ℔ dicūt gdā qꝺ vex ē qñ id vnū remediū ē sufficiēs q̄tū ad oēz sta tum. pnia aūt ꝛ si sit sufficiēs remediū ꝓ sanis corpe g̃ pñt liberi⁹ cōteri ꝛ penitere: ifirmi tñ ꝓcipue in statu in quo ti metꝫ de morte pp grauitatē ifirmitatl ꝛ debilitatē nāe nō ita libere pñt cogitare de pctis suis nec cōteri aut cōfiteri. ꝛ ideo ꝓ statu illo nō videt qꝺ pnia sit cōueniēs remediuz ꝺ venialia pctā: pp qꝺ nō ē icōueniēs si ꝓ statu illo alıꝺ re mediū adhibeat ad ea tollēda. ¶ Sz solutio ista ita ꝺclu dit de mortali sicut de veniali ꝛ plus. Si. n. pro tanto ꝺ ve/niale ē istituta vnctio ꝓ tpe infirmitatis: qz tūc nō est suffi ciēs remediū pnia qñ iā nō pōt libere penitere: multo ma gis ꝺ mortale: cū ēt gcgd necesse ē ad penitētiā de veniali bus sit necesse ad penitētiā de mortalib⁹: ꝛ plus. g̃ si infir/mitas impedit pniaz de veniali: multo magis de mortali: quia de veniali per se nō regrit nisi contritionē ēt in gnāli nō cōfessionē: sed pnia de mortali regrit cōtritionē in spe/ciali ꝛ ꝺfessionē. Infirmitas aūt grauis aliqñ tollit loq̄llā ꝛ ipedit ꝓ singula cogitare aliud q̄z morbū sensibilē: sed de se iclinat ad ꝺtritionē in gnāli. vñ cōiter tūc penitēt hoics de pctis. Uñ ifirmitas videt tps ꝺgruū ad pniaz venialiū: qz q̄diu durat vita ē tps ꝺtritionis: sz nō mortaliū si ē gra uis: lz autē nō sit pncipalr ꝺ veniale: tñ ꝓ ipsaz remittunt venialia si sint. ¶ Et qꝺ arguit. qꝺ nō videt dimitti venia/le: qz nō apparet displicētia cū ad remissionē ois actualis regrat ꝺtritio: dicēdū qꝺ imo ritus ecclie est qꝺ faciat ꝺfes sionē gnālē quā si ore nō pōt saltez tōdat pectus suuz in si/gnū doloris: sed ista fiūt añ eēntiā sacri q̄si pambula: qa in exhibitiōe eēntiali sacri ipse infirm⁹ se hz pure passiue nec aliqs eius act⁹ requirit exterior nec interior plusq̄z in par/vulo. Ex q̄ apparet qꝺ nō dat pncipalr pp culpā actualez: qz tūc per se regreret actū volūtatis: qz qui creauit te sine te ꝛc. Uñ absolutio nō ꝺz dari nisi ꝺfitēti ꝛ interrogato an peniteat ꝛ ꝓponat abstinere: nihilominus delet culpaz ex ope opato si nō est obex. ¶ Scōa ꝺclo est de scōo effectu qui est alleuiatio ifirmi corporalis si digne suscipit ꝛ sibi ex/pedit. Exēplū de quodā q iungendo fuit curat⁹ succesiue sicut particulariter iūgebat: ꝛ finalr cōpleta vnctione to tus alleuiat⁹ ꝛ curat⁹ est: ꝛ nō solū corporalis alleuiatio est effect⁹ sed ēt spūalis que ꝺr hilaritas mētis nō actualis: sz hītualis: qz iprimit ornatū disponētē ad gr̃am gratū facie/tez: ꝛ cū hoc gr̃am sacralez q̄ est qdā habit⁹ habēs specialē effectū ad fortificādū ꝺ pugnā tūc iminentē ad remitten/duz penā q̄ post oia alia sacra ipediret ingressuz regni: pp q̄ duo hoc sacrm pncipalr dat: qz nō dat ad supplemētū cō/tritionis q̄ tūc haberi nō pōt. Inde ē qꝺ sicut ꝺtritio nō to/tā sed partē pene deleret: sic ꝛ istud sacrm: pp qꝺ sicut sine isto sacro vinceret hō a diabolo q cū ipso vincit: sic cū isto sacro citi⁹ itrat celū q̄z sine ipso. Dicūt tñ quidā qꝺ hoc mō operat extrema vnctio ad dimissionē pcti venialis: qz per eā dat digne suscipiēti q̄dā hilaritas mētis ꝺ oppressionez quā infirm⁹ tūc patit: tū ex debilitate corporis: tū ex me/moria p̄cedētiū pctōꝝ pp que posset facili⁹ in desperatio/nē cadere: quā hilaritatē forte beat⁹ Jacob⁹ vocat alleuia tionē cū dicit. Et alleuiabit eū dñs. Ad hāc aūt sequit cō/uersio mētis in deū ꝛ gnālis displicētia oiuz delictoꝝ que sufficit ad deletionē pctōꝝ venialiū. Et ió postq̄z btūs Ja cobus dixit. Et alleuiabit eū dñs: subiūxit: ꝛ si in pctis sit dimittent ei. Et hāc dicūt fuisse sentētiā frīs Tho. ſ. tñ ex trema vnctio ordinat ad tollendū reliqas culpe remanē tis q̄ fm eū nō sunt dispositōes ex actibus pctōꝝ relicte velut qdā hītus ichoati: sed sunt q̄dā spūalis debilitas in mēte exist̄s ad pficiēdos act⁹ gr̃e. Hec aūt ꝺbilitas qd sit aliud nisi illa grauedo mētis quā ifirm⁹ patit in illo statu ex causis supradictis nō videt. ¶ Sz iste modus quez po nunt dimittēdi venialia p hilaritatē quā ifundit ad quaz segt ꝺuersio mētis i deū ꝛ generalis displicētia non vr: qz sicut baptism⁹ dari illi q̄ i sanitate ip̄m petyt si fiat furio/sus nec speret lucidū iteruallū: qz nō regrit actū suscipien tis p se: qz ordinat ad peccatū ꝺtractū sine actu ꝓprio: sic ifirmo q cū sane mētis esset petiuit hoc sacrm et postea ici dit in frenesim: dat hoc sacrm cū etiā det sibi eucharistia: qui tñ nō ē capax rōnis: nec p ꝺñs hꝫ hilaritatis nec ꝺuer sionis ad deū: nec p ꝺñs displicētie. Uñ si pncipalr dat pp venialialia nec pōt ea delere nisi per talē cōuersionē: fru/stra dat illis qui sic cōuerti nō pñt. Qñ. n. sacrm per se req rit aliqd in nulla necessitate dz dari nisi habenti illud p se exigitū: sicut exēplificatū est de absolutiōe pniali: ꝛ idez ē de bñdictione nuptiali q̄uis nō sit sacrm: qz nō dat nisi cō sentiētib⁹ qz matrimoniū p se regrit ꝺsensuz. Si g̃ require ret p se actū iungēdi: regreret aūt si pncipalr daret ꝺcul/pā actualē: nunq̄z daret nisi habēti signa ꝺtritionis ēt tūc nec iterū haberet materiā exteri⁹ sicut nec pnia nec matri moniū: nisi actū inungēdi. hz aūt sicut baptism⁹ ꝛ ꝺfirma tio. g̃ ꝛc. ¶ Preterea cū extrema vnctio sit sacrm exeun/tiū dz eē vltimū sacrm post qꝺ nō restat aliud: sicut baptis mus pmū ante qꝺ nullū: vñ etiā viaticū pmo dat infirmo q̄z extrema vnctio: cū aūt cōio regrat maximā puritatez a pctis si pro tpe infirmitatis qñ infirm⁹ est cōicādus ad de letionē venialiū eēt ꝺueniēti⁹ remediū extrema vnctio q̄z pnia post cōfessionē de mortalibz ad deletionē venialiuz deberet p̄cedere extrema vnctio: qz gcgd ē ꝺueniētius re mediū ꝺ culpā qñcūq̄z id maxime dz eē p̄ambuluz ad cu/charistiā. Et qꝺ nō videt qd sit ista debilitas nisi sit ifirmi tas nāe gr̃a destitute quā tñ supponit hoc sacrz nō ē verū: qz ista debilitas dz eē ꝓpria illa tpi ꝛ statui cui appropria tur hoc sacrm. Quia g̃ morte instante imminet grauissima tēptatio inimici q̄ insidiat calcaneo: ꝛ qz aīa q̄ nāliter dili/git corpus: magis intēta corpori min⁹ pōt intēdere sibi: sic Augu. dicit. Depressio ēt ex memoria p̄cedētiuz delictoꝝ: ex qua in desperationē labi posset ꝛ visiōes terribiles quas patit ꝛ hꝫ occurrūt. ideo tūc ex his oīb⁹ aīa debilior effici/tur: spāliter ex pctis p̄cedētibz: ex qbus fit timida ꝛ infir/ma ad actus gr̃e nō solū habitib⁹ in ꝺtriuz inclinātib⁹: quia tūc ꝓna nō est inclinatio ad peccatū: ꝛ forte grani infirmi tate tales habit⁹ corrūpunt: sed fit infirma meritorie: qa q̄to pluries ꝛ grauioribus ꝺsensit pctis tāto magis meru/it in tētationib⁹ deseri: ꝛ tñ tūc grauissima iminet tētatio: vnde ꝛ quasi pugil iungit cōtra demonē sicut ꝺfirmāduz ꝺ mundū. Hec g̃ est infirmitas ad actus gratie differēs ab habitu pctōꝝ. Unde p hoc sacrm iprimit ornat⁹ disponēs ad augmētuz gr̃e ꝛ feruorē charitatis vt sit hō fortior con tra tētationē i morte ꝛ accipit spm̃ scm̃ ad robur in pugna hac: sicut in cōfirmatione in pugna corporali tpalis pſecu tionis. Aliquādo aūt infirmus iam pdidit vsum rōnis la/psu in frenesi: ita qꝺ peccare nō pōt: sed restat in eo infirmi tas retardans ab actu glorie ꝛ pena debita peccato actua/li: ꝛ contra hāc etiā dat. vnde vt pugnans in fine vincat ꝛ vincens purgat⁹ sine alio purgatorio celuz intret: ꝓpter h̄ duo inungit. Et hec duplex est infirmitas. ¶ Tertia ꝺclu sio est qꝺ nō imprimit characterē: quia nō deputat ad spe/cialem statuz in hac vita. Propter qꝺ hoc sacrm potest ite rari: quia omne sacrm qꝺ nō imprimit effectuz indelebilē potest iterari: sed extrema vnctio cuz nō imprimat chara cterez vt baptismus: cōfirmatio: ꝛ ordo: ideo nō imprimit effectū indelebilez. Et ideo pōt iterari nō soluz in diuersis infirmitatibus quādo in singulis timet de morte: sed etiā in eadē infirmitate quando est diuturna vt ethica vel hy dropisis quotiēscūq̄z ex tali infirmitate homo deducitur ad piculū mortis. Extrema enī vnctio nō respicit infirmi

z° ?

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tatem absolute:sed statū ifirmitatis:q quotiēscūq; iterat/tur siue in eadē ifirmitate absolute siue i diuersis pōt vnctio iterari.Sed i ifirmitatibus plixis dicunt gdā q̄ post annū iterari pōt pro eo q̄ cōpleta est reuolutio supiorum corporū.Sz absurdum videtur sacramenta regulari ſm motū astrox.Unde nullus q̄tūcūq; infirmus iungēdus ē nisi cum apparet ad eritū ꝓpinquare.Et hoc ē in ifirmitatis aggrauatiōe quē statū natura diu sustinere non pōt: imo aut vincit aut vincitur:vnde si incipiat melius hēre t fit talis i perfecta conualescentia:q̄ tñ probabile sit in venialia icidisse si recidiuat in simile periculū ad huc pōt inūgi. ¶ Ad argumētū dicenduz q̄ nō ē simile: qr illa ad spālem statum deputāt in hac vita t similiter ordo.

¶ De ordinibus eccl'asticis. Di. XXIIII. a

Unc ad cosiderationē sacre ordinationis accedamus. Septē sunt spiritualium officiorū gradus siue ordines sicut ex scōrū patrum dictis apte traditur: t capitis nostri.s.ieſu xp̄i exēplo monstratur:q oīuz officia in semetipō exhibuit: t corpori suo q̄d est ecclesia eosdem ordines obseruandos reliquit.Septē aūt sunt ꝓpter septiformē gratiā sanctispirit⁹: cui⁹ qui non sunt participes ad gradus ecclesiasticos idigne accedūt. Illi vero in quorū mētib⁹ diffusa est septiformis gr̄a spiritussci:cū ad ecclesiasticos ordines accedūt: in ipa spiritualis gradus ꝓmotiōe āpliorē gratiā p̄cipe credunt ¶ Quales assumendi sūt ad clerū. b

Ales aūt ad misteriū spirituale eligendi
t sunt clerici:q digne possint dñica sacramēta tractare. Adelius est enī domino sacerdoti paucos hz̄e ministros qui possint digne opus dei exercere:q̄z multos inutiles q ordinatori graue onus iducant.Tales enī decet eē ministros xp̄i q septiformis gr̄a spiritussancti sint decori:ex quorū doctrina t cōuersationis forma eadē gratia i alijs transfundat:ne celestes margaritas spūaliū verborū officiorūq; diuinorū ordines vite pedibus cōculcēt.In sacramēto ergo septiformis spūs septē sunt gradus ecclesiastici.s. ostiarij: lectores: exorciste: acoliti:subdyaconi:dyaconi:sacerdotes.Oēs tñ clerici vocantur.i. sortiti.Corona enī signaculum est quo signant i partē sortis ministerij diuini.Corona regale decus significat: t seruire deo regnare ē.Ad ministri ecclesie reges eē debēt: vt se t alios regāt:quib⁹ petr⁹ ait. Vos estis genus electū: regale sacerdotiū t c̄. Sūmitas capitis desup nudat:vt eorum mēs ad dñm libera monstretur:q̄ reuelata facie gloriā dei contēplent.Sūmitas enim capitis ē eminētia mentis:denudatio capitis ē reuelatio mentis.Clericus enī secretorū dei nō ignarus esse debet.Tūdent̄ etiā capilli vsq; ad reuelationē sensuū.s.oculorū t auriū:vt vitia in corde t opere pullulātia occcantur p̄cidenda:ne ad audiendū t itelligēdū verbū dei p̄pediat mēs: p quo seruato: reddetur i excelsis corona. Tō sure aūt ecclesiastice usus a nasareis exortus videtur:q prius crinc seruato:deinde ob vite cōtinentiā caput radebāt: t capillos i igne sacrificij ponebāt.Hinc vsus ioleuit vt q diuinis cultib⁹ mancipantur:quasi nasarei.i.sancti crine posito iueniātur sicut ad ezechielez dicitur. Filij hōinis sume gladiū acutuz t duc super caput tuū t barbā. In actibus etiā apostoloz p̄scillā t aqlā hoc feciſſe legimus. Paulus quoq; t alij qdā discipuli xp̄i hoc fecerūt. Recte ergo i quibuslibet gradib⁹ cōstituti clerici vocantur: quoz noia t rōnes noium Isidorus exponens ait.Cleros t clericos hinc appellatos esse credim⁹:qr Matthias electus est sorte:quem primū p apl'os legim⁹ ordinatū.Cleros .n. grece latine sors vel hereditas dicitur.Ideo ergo dicti sūt clerici:qr de sorte sūt dñi:vel qr deū partem hñt.Generaliter vero clerici nōcupati sunt oēs qui i eccl'ia dei seruiūt:quoz gradus t nomina sunt hec:hostiarius:lectoz t c̄.

¶ De hostiarijs. c

Ostiarij idem t ianitores sūt qui i veteb riteſtō electi sūt ad custodiā templi vt ñ ingrederetur i illud imundus. Dicti āt hostiarij co q̄ p̄sint hostijs templi. Ipi enim tenentes clauez oīa intus t extra custodiunt:atq; inter bonos t malos hñtes iudicium:dignos recipiūt:idignos respuūt. Ad ñ t eis cū ordināt claues eccl'ie dant̄ ab epo. Et dī eis. Sic agite tāq; rationez deo reddituri ꝓ rebus q̄ clauibus istis recludūt̄. Hoc officiū dñs in sua psona suscepit q̄n flagello de funiculis facto vēdētes t ementes eiecit de tēplo. Ipse.n. se hostiariū significās dic̄. Ego sū hostiū p me si q̄s itroierit saluabit̄ t ingredie t egredie t pascā inuenie.

¶ De lectoribus. d

Ecundus est gradus lectoz lectores a
ſ legendo sicut psalmiste a psalmis cancendis vocati sūt. Illi.n. p̄dicāt pplis qd se quant̄:isti cātāt vt excitent ad ꝓfectionez aīos audientiū:licet qdā lectores ita miserabiliꝫ ꝓnūtiāt vt quosdā ad luctū lamentationem q̄z ꝓpellāt. Idez etiā ꝓnūciatores vocāt̄ q porro aīs nūciāt:qr tā erit clara eoz vox: vt etiā lōge positorū aures adimpleāt. Ad lectores āt ꝑtinet lectiones ꝓnunciare t ea q̄ ꝓphete nūciauerūt populis p̄dicare: vt iaz ex officio i ecclesia legant ꝓphetias t lectiones: vnde t ei videnteq popu

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

lo tradit ab epo codex diuinaꝝ lectionuꝫ: ⁊ dr ei: Accipe ⁊ esto verbi dei relator: habiturus si fideliter ipleueris officiū: ptez cū his qui b ñ verbū dei ministrauerūt. Qui ad hūc gradū p uehit: litteraꝝ sciētia debet eē īstructus: vt sen sū verboꝝ itelligat: vim accētuū sciat: distincte legat: ne cōfusiōe platiōis ītellectū auditoribus auferat. Attēdat qd idicatiue: qd īterrogatiue sit legendū: vbi sit i oꝛone facienda distinctio. Hec.n. male seruata: intellectū turbant ⁊ alios ad risū puocāt. auribus ⁊ coꝛdi cōsulere debet vox lectoris. Hoc officiū ipleuit xps cū in me dio senioꝝ libꝛū Esaie apiēs: distincte ad ītelli gēduꝫ legit: spiritus dñi sup me ⁊c. Ex quo le ctoꝛib⁹ dat ītelligi qꝛ gꝛa spūali clarere debēt q alīs verbū dei ānūciāt. Hic oꝛdo foꝛmā ⁊ ini tiū a pphetis accepisse videt: quib⁹ dr. Clama ne cesses quasi tuba exalta vocem tuam.

¶ De exoꝛcistis. e

Ertius est oꝛdo exoꝛcistarū. Exoꝛciste
e aūt ex greco in latinū adiurantes vl īcre
pātes vocāt. Inuocāt eni sup cathecu
minos ⁊ super eos q hñt spiritum imundū: no men dñi adiurātes per eum vt egrediat ab eis Ad exoꝛcistam ptinet exoꝛcismos memoꝛiter retinere: manusqꝫ sup energumios ⁊ cathecu minos in exoꝛcizando īponere. Debet aūt hr spūm munduꝫ q̄ spiritibus imundis īperat: ⁊ malignū expellere de coꝛde suo quē expellit de coꝛpoꝛe alieno: ne medicina quā alī facit: sibi nō pfit: ⁊ dicatur ei: medice cura teipz. Hī cū oꝛdinantur accipiunt de manu epi libꝛuꝫ exoꝛ cismoꝛū ⁊ dicitur eis. Accipite ⁊ habetote po testatē imponēdi manus sup energumios vel cathecuminos. Hoc officio vsus ē dñs qñ sali ua sua tetigit aures ⁊ liguā surdi ⁊ muti dicēs. Effeta: qd est adaperire: per hoc docens nos spiritualiter debere apire aures p̄coꝛdioꝝ ho minū ad intelligendū: ⁊ oꝛa ad confitenduꝫ: vt pulso demone: spiritussanct⁹ vas suū recipiat. Hoc etiā officio vsus ē xps cum demoniacos multos sanauit. Hic oꝛdo a Salomōe videtur descendisse qui quēdā modū exoꝛcizādi īuenit quo demones adiurati ex obsessis coꝛpoꝛibus pellebantur. Huic officio mancipati exoꝛciste vocati sunt. De qbus xps i euangelio. Si ego in beelzebub eīcio demōia: filī vr. s. exoꝛciste in quo eiciunt.

¶ De acolitis. f

Uarto loco succedunt acoliti. Acoliti
q vero grece: latine ceroferarī dicuntur
a deꝛtandis cereis quādo legendum est euangeliū vel sacrificiū offerendum. Tunc enī accēduntur lumīaria ⁊ deꝛtātur ab eis. nō ad effugandas aeris tenebꝛas cū sol eo tpe rutilet: sed ad signū leticie demonstranduꝫ: vt sub typo luminis coꝛporalis: illa luꝛ ostendat de qua legitur. Erat luꝛ vera q̄ illuminat oēm ho. ve. in hunc mundū. Ad acolitū ptinet p̄pa ratio luminaruꝫ in sacrario. Ipe cereū poꝛtat: ipe vrceolum cuꝫ vino ⁊ aqua suggesta: p eu charistia subdyaconis pꝛeparat. Hī cū oꝛdinā tur cū edocti fuerint ab epo qualiter in officio suo agere debeant: ab archidyacono accipiūt cādelabꝛuꝫ cum cereo: ⁊ vrceolum vacuum. Hoc officium dñs se hr testatur dicens. Ego sum luꝛ mundi: q sequitur me nō ambulat i te nebꝛis. Huius officiī foꝛmā illi gerebāt in vete ri testō q lucernas cādelabꝛi cōponebāt ⁊ accē debant igne celesti: ad illumi nandas tenebꝛas aquilonares.

¶ De subdyaconis. g

Uintus est oꝛdo subdyaconum. Grece
q hypodyacones vocātur: quos nos sub
dyacōes dicim⁹. Qui ideo sic appellan tur: qꝛ subiacēt pꝛeceptis ⁊ officiīs leuitarum. Oblatiōes eni in tēplo a fidelib⁹ suscipiunt: ⁊ leuiter supponēdas altarib⁹ deferunt. Hī apō hebꝛeos nathīnei vocabant. i. ī humilitate dño seruientes. Ad subdyaconum pertinet calicez ⁊ patenā ad altare xpi deferre ⁊ leuitis tradere eisqꝫ mīstrare. Urceolū quoqꝫ ⁊ aqua: manile ⁊ manutergiū tenere: epo ⁊ pbiteris ⁊ leuitis p lauādis añ altare manibus aquā pbere. Hīs lex cōtinētie īponit: qꝛ altari p̄pīquantes vasa coꝛpoꝛis ⁊ sanguinis xpi poꝛtāt. Añ illud iple re debēt. Mundamini qui fertis vasa dñi. Ad hos etiā ptinet tātū de oblatiōib⁹ ponere i alta ri: quātū sufficere possit pplo: nec nō coꝛpoꝛa les ⁊ pallas ⁊ substratoꝛia lauare. Hī cū oꝛdi nant accipiūt de manu epi patenaꝫ et calicē va cuū: ab archidyacono vero vrceolū cū aqua mi nile et mātutergiū. Hoc officio vsus ē domin⁹ quādo lintheo se pꝛecinxit: ⁊ mittēs aquā i pel uim: pedes discipuloꝝ lauit et lintheo tersit.

¶ De dyaconis. h

Iaconoꝝ oꝛdo sextū tenet locū pp sena
d rīj pfectionē. Hic oꝛdo i veteri testamē to a tribu leui nomen accepit vel traxit. Dicūt eniꝫ et leuite. Pꝛecepit qppe dñs moy si vt post oꝛdinationē aaron et filioꝝ ei⁹ p̄sus trib⁹ leui dīni cultus mīsteria oꝛdinarent con secrarēt dño: et seruirēt p israel coꝛā aarō et fi līs ei⁹ i tabernaculo. Ipsiqꝫ gestarēt archā ⁊ ta bernaculū ⁊ oia vasa ei⁹: et i circuitu tabernacu li excubarēt; et in trāsꝑtando tabernaculo ipi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ponerēt rursūcz ꝓponerēt. A vigīti vero ānis
z supza iussi sūt fuire ī tabernaculo: quā regulā
i nouo testō sci pīes ꝓstituerūt: qz hec etas ad fe
rēda onera ē robusta. Leuite ꝙ ex nomīe aucto
ris vocati sūt. De leui enī leuite exorti sūt a qb⁹
i tēplo mystici sacīi mysteria explebāt. Hi gre
ce diacones: latīe mīstri dīr: qz sic in sacerdote
cōsecrato: ita ī diacono ministerū dispēsatio hī.
Ad diaconū ptiet assistere sacerdotib⁹ z mīstra
re i oib⁹ q agunt ī sacīis xpi. s. i baptismo: ī chri
mate: i patena: z calice: oblatōes quoqz inferre
z dispōere ī altari. Cōponere ēt mēsā dīni z ve
stire: crucē ferre: z pdicare euāgeliū z epistolā
ad pplm. Hā sicut lectorib⁹ ver⁹ testīm: ita dia
conib⁹ nouū pdicare ꝓceptū ē. Ad ipm ēt ptinet
officiū pcū z recitatio cathecumioz noiuz. ipe
pmonet aures hīe ad dīnm: ipe donat pacem: z
ipe ānūciat. Qd āt huic ordini a Moyse statu-
tū est: hoc ēt ī nouo testō repīta: cū diacono su
per leuū hūez stola ponit: z casula in dieb⁹ ieiu
nij ꝓplicat: qz qcqd laboris z sustinētie ī hac vi
ta tolerat: qsi ī leua portat: donec ī dextra. i. i eter
nitate reqes hēat. Hic ordo ab aplīs celebratus
ē: qm vt legit ī actib⁹ aplōz septē viros plenos
spūsancto ad hoc offīm elegerūt: z ozone pmis
sa man⁹ ei iposuerūt. Hm z ꝓsuetudo ioleuit vt
i oi matrice eccl'ia septē diacones circa xpi ara qsi
septē colūne assistāt. Hi sūt septē āgeli tuba ca-
nentes i apocalipsi. Qui qles cē debeāt apl's do
cet thimotheo scribēs. Hi cū ordinat solus epi
scop⁹ eis manū iponit: qz ad misteriū applicāt.
ponit eis orariū. i. stolā sup leuū hūerū: vt p hoc
itelligāt se accepisse iugū dīni suaue: quo ad fini
strā ptinētia diuino tiori sbījciāt. Accipiūt z textū
euāgelij: vt itelligāt se eē pcones euāgelij xpi. Hi
āt anqz ordinēt ꝓbēt vt docz apl's: z sic mīstrēt
nullū crimē hntes. Hoc offō vsus ē xps: quādo
post cenā sacīm carnis z sanguis discipulis di-
spensauit: z qm apl'os dormientes ad ozonez ex
citauit dicens. Vigilate z orate vt nō intretis in
tētationem.

¶ De presbyteris. i

Eptim⁹ ē ordo pbyteroz. Presbyter
s grece: senioz iterptat latine. Hō mō pro
ecate vel decrepita senectute: sz pp bono
rez z dignitatez quā acceperūt pbyteri noian-
tur: q moz prudentia z maturitate ꝓuersatiōis
pcellere debent in pplo. vñ scriptū est. Senect⁹
venerabilis est: nō diuturna nec: ānorū nūero cō-
putata. Cani enī sunt sensus hoiuz: z etas sene
ctutis vita imaculata. Jō āt etiā pbyteri sacer-
dotes vocāt: qz sacra dāt: q licz sint sacerdotes:
tñ pontificatus apicē nō hnt sicut epi: qz ipi nec
crismate frōtem signāt nec paraclituz dant: qd
solis deberi epis lectio actuū aploz dmōstrat.
Hñ z apud veteres idē epi z pbyteri fuerūt:
qz illud ē nomē dignitatis nō etatis. Sacerdos
nomē hz cōpositū ex greco z latino: qd ē sacrū
dās siue sacer dux. Sicut enī rex a regendo: ita
sacerdos a sanctificando dict⁹ ē: cōsecrat enī z
sanctificat corpus xpi. Antistes vero sacerdos
dict⁹ ē ab eo q ante stat: prim⁹ enī est in ordine
ecclesie. Ad pbyterū aūt ptinet sacramētū cor
poris z sāguinis dīni ī altari dei cōficere. Dīo
nes dicet: z dona dei bndicere. Qui cū ordinā
tur iungunt eis man⁹: vt intelligāt se accepisse
gīam cōsecrādi: z charitatis opa debere exten
dere ad oēs. Accipiūt z stolā q vtrūqz tenet la
tus: qz debent esse muniti armis iustitie contra
aduersa z pspera. Accipiūt ēt calicez cū vino: z
patenā cū hostijs: vt p hoc sciāt se accepisse po
testatē placabiles deo hostias offerēdi. Hic or
do a filijs Aaron sumpsit iniciū. Sūmos. n. pō
tifices z minores sacerdotes instituit deus per
moysen: q ex precepto dei aaron in sūmū ponti
ficem: filios vero eius vnxit in minores sacerdo
tes. Christus quoqz duodecī elegit discipulos
prius: quos z apl'os vocauit: quoz vicē gerūt
in ecclesia maiores pōtifices: deinde alios. lxx.
z duos discipulos designauit: quoz vicē in ec-
clesia tenēt presbyteri. Unus autem inter apo
stolos princeps exstitit petr⁹: cui⁹ vicari⁹ z suc
cesor ē pontifex sūmus. Hñ dī apostolicus q z
papa vocat. s. pater patz. Qualis aūt eligi de
beat pbyter: apostolus scribēs thimoteo ostē
dit: vbi noīe epi pbyterū significat. Hoc autez
officio vsus est xps cū seipm in ara crucis obtu
lit: idē sacerdos z hostia: z qm post cenā panē
z vinū in corp⁹ suū z sanguinez commutauit.
Ecce de septem ecclesie gradibus breuiter elo
cuti: qd ad quēqz ptineat isinuauim⁹. Cūqz om
nes sint spūales z sacri: excellenter tñ canones
duos tātū sacros ordines appellari censent: dy
aconat⁹. s. z pbyterat⁹: qz hos solos primitiua
ecclesia legit hūisse: z de his solis ꝓceptuz apli
habem⁹. Apli. n. in singulis ciuitatib⁹ epos z p
sbyteros ordinauerūt. Leuitas etiā ab aplīs or
dinatos legimus: quoz maxim⁹ fuit beatus ste
phanus. Subdiaconos vero z acolitos ꝓce
dente tpe ecclesia sibi cōstituit.

¶ Quid sit quod hic dicit ordo. k

Jaūt qrit quid sit qd hic vocatur ordo:
s Sane dici pōt signaculū esse. idest sacrū
quoddā: quo spūalis ptās traditur ordi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

natio ⁊ ofﬁciuꝫ. Caracter ꝯ ſpiāl᷑ vbi ﬁt ꝓmotio ptātis: ordo vl᷑ gradꝰ vocat᷑. Et dn̄r hi ordines ſacr̄a: qꝛ i eoꝝ ꝓceptiōe res ſacra. i. gr̄a ꝓfertur: quā figurāt ea q̄ ibi geruntur.

¶ De noibus dignitatis vel officij. l

Unt ⁊ alia q̄dā nō ordinū ſed dignitatū vl᷑ ſ officioꝝ noia. Dignitatis ſimil᷑ vl᷑ officij nomē ē epūs. Epat᷑ ātvocabulū ide dictū eſt: q̄ ille q̄ epūs efficit᷑ ſupintēdat curā. ſ. ſubditoꝝ gerēs. Scopin. n. grece: latie itēdere dr̄. Epi āt grece: latie ſpeculatores iterp̄tant᷑. Nā ſpeculator ē p̄positꝰ i eccl᷑ia dictꝰ eo q̄ ſpeculat᷑ atq; ꝓſpiciat ppl᷑oꝝ ifra ſe poſitoꝝ moꝛes ⁊ vitā. Pōtifex ē priceps ſacerdotū q̄ſi via ſeq̄ntiū. ipſe ⁊ ſūmꝰ ſacerdos nūcupat᷑. ipſe. n. leuitas ⁊ ſacerdotes efficit. ipē oēs eccl᷑aſticos ordines diſpōit.

¶ De quadripartito ordine epoꝝ. m

Rdo āt epoꝝ q̄dripartitꝰ ē. ſ. i pr̄iarchis: archiepīs: metropolitāis: ⁊ epīs. Pr̄iarcha grece: ſūmꝰ patꝝ iterp̄tat᷑: qꝛ primū. i. apoſtolicū tenet locū: ut rōanꝰ: anthiocenꝰ: alexandrinꝰ: ſꝫ oīuꝫ ſūmꝰ ē rōanꝰ. Archiepūs priceps epoꝝ. Archos. n. grece: latie priceps ſr̄. Metropolite āt a mēſura ciuitatū dn̄r. Siglis. n. puī cūs p̄eminent quoꝝ aūcti ⁊ doctrie ceteri ſacerdotes ſbiecti ſt̄. Sollicitudo. n. totiꝰ puīcie ipīs epīs ꝓmiſſa ē. Dēs āt ſupiꝰ ōſignati ordies epī nūcupāt᷑. nō q̄ archiepoꝝ noie p̄iates ſupiꝰ ſignificaſſe vr̄: ⁊ metropolitāoꝝ quos nūc archiepos dicimꝰ. Moꝝ āt diſcretio a gētilibꝰ itroducta vr̄: q̄ ſuos flamines: alios ſimplr flāines: alios archiflāines: alios ptboflāines appellabāt. Sacerdotes. ſ. gētiliū flāines dicebāt᷑: q̄ hēbāt ſ capite pilleū i quo erat breuis virga: ō ſup hīs aliq̄d lane: q̄ cū p eſtū ferre nō poſſēt filū tātū i capite ligare cepēt. Nudiſ. n. capitibꝰ eiſ icedere nephas erat. Uñ ⁊ filo quo vtebāt᷑ flamies dicti ſūt: q̄i flāines. Sꝫ feſtis diebꝰ filo ōpoſito pilleū iponebāt᷑ p ſacerdotij eminētia. Uates ſa vi mētis appellati ſūt: cuiꝰ ſignificatio mltiplex ē. Ado. n. ſacēdotē: mō ꝓphetā: mō poetā ſignificat. Cāt᷑or vero vocat᷑ q̄ voce modulat᷑ i cātu Duiꝰ ſūt ono gnā: p̄cēt᷑or ⁊ ſuccēt᷑or. Precēt᷑or q̄ voce p̄mittit i cātu: ſuccēt᷑or q̄ ſubſequēter canēdo rn̄det. Cōcēt᷑or āt dr̄ qꝛ cōſonat. Qui aūt nō cōſonat nec cōcinit: ꝓcēt᷑or nō erit. Dis breuiter tractatis āmonēdi ſūt xp̄i miſtri q̄tenꝰ ſic excellūt ordis dignitate: ita p̄cellāt vite ſcitate: vt plebs eis cōmiſſa: eoꝝq; diſciplīs edocta: gratāter eis obediat ⁊ eoꝝ imitatōe ō die i diē ꝓficiat: a q̄bꝰ diuia ſacr̄a p̄cipiūt ⁊ miſſaꝝ ſolēnia audiūt

Miſſa āt dr̄ vl᷑ qꝛ miſſa ē hoſtia cuiꝰ ꝓmēoratio fit i illo offō: vñ dr̄ Ite miſſa ē. i. ſeq̄mini hoſtiā q̄ miſſa ē ad celeſtia tēdētes pꝰ eā: vl᷑ qꝛ miſſꝰ celeſtis vēit ad ꝓſecrādū dn̄icū coꝛpꝰ: p quē ad altare celeſte ōfert᷑ hoſtia. Uñ ⁊ dr̄ miſſa ē. qō. I.

Jrca di. 24. q̄rūt. 7. p̄ ō ſacr̄o ordis vtꝝ ſit ſacr̄m. 2° ō eiꝰ effectu vtꝝ glibet ordo ip̄mat characterē. 3° ō corona. 4° de actibꝰ ordinū. 5° ō veſtibꝰ miſtroꝝ. 6° vtꝝ ſit maioꝛ ptās ſacerdotalis. 7° an epat᷑ ſit ordo. p̄ q̄rit᷑ vtꝝ ordo ſit ſacr̄m ⁊ vr̄ q̄ ñ: qꝛ ſi ordo ſit ſacr̄z g̃ cū. 7. ſint ordies eēnt ſeptē ſacr̄a. Sic̄ ſi hō ē aial: ſeptē boies ſūt ſeptē animalia. ¶ Cōtra ē magr̄ i lr̄a p mltas aūctes. ¶ R°. tria ſūt ꝯ faciē da. p̄ vidēm ē qd ſit ordo. 2° q̄ ē ſacr̄m. 3° q̄ ē vnū ſacr̄z.

Primo ergo vidēdū ē qd ſit ordo. Eſt aūt ordo vt in littera dicit᷑ ſignaculū qōdaꝫ in quo ſpūalis ptās traditur ordinato. primo dicit᷑ eē ſignaculū qōdā: qꝛ cuꝫ aliquo ſigno viſibili glibet ordo dat᷑ ⁊ diſtincto. Non pōt enim ſm quoſdā eē vna materia ꝓpinqua ordinū ouoꝝ: qꝛ ꝓpꝛius actꝰ ﬁt i ipa materia: vnde ſicut ſūt diuerſe forme ad ſingulos ordines: ſic ⁊ materie: vñ alr vrceus traditur acholyto. aliter ſubdiacono: quia vni vacuꝰ alteri plenus. Et ſilr calix aliter ſacerdoti: aliter ſubdiacono: vñ non idē liber eē debet q̄ exorciſte: lectori: ⁊ diacono traditur: aliter non differret quis cui traderetur: cū etiaꝫ partes diuerſe eiuſdē ſacramēti altaris ſicut diuerſaꝫ hñt formam ſic diuerſā regrūt materiā. ¶ Cōtra qō ē: qꝛ diuerſe ptes extreme vnctionis oīo eādē hñt materiaꝫ: ſꝫ diuerſam formā: vñ cū ordines ſiint vnū ſacramētū: non vr̄ neceſſe q̄ habeāt diuerſas materias: cū illa ſit magis ad ponēdū i q̄ſi poſſeſſionē: ſicut canonicus iueſtit᷑ p libꝝ: Abbas p baculū. Epūs per annulū idifferenter aureū vel argēteū vel cupꝛeū: tñ tutius ē q̄ lectoꝝ lectionarius: exorciſte exorciſmi. diacono euangelia vel euangeliſtariū tradant᷑: imo vr̄ neceſſariū: qꝛ vbicūq; ē diſtincta forma i eodē ſacro ſiue i diuerſi ſibi ē diſtincta mā: ſiue ſpē: ſic̄ i eucha: ſiue nūero: vt i extrema vnctōe: vbi ad ſingulas vnctiōes p diſtinctionē vl᷑ diuiſionē adhibet᷑ diſtincta mā nūero. ſꝫ ſi ē vnus liber i q̄ ſūt exorciſmi ex vna pte ⁊ ꝓphetie ex alia ⁊ euangelia ex alia: tūc vnꝰ ⁊ idē liber pōt eē ſignaculū impmēdi characterē i tribus: qꝛ dr̄nt formalr: alr nō vr̄. 2m q̄ pōit i diffōne ē i quo ſpūalis ptās. In quo appꝛ dr̄ia iter characterē baptiſmi q̄ ē tm̄ pō paſſiua. ⁊ illū ordis q̄ ē pō actiua vñ dn̄t doctoꝛes q̄ cū pō ſit nomē cōe ad actiuā ⁊ paſſiuaꝫ ptās determiate iportat actiuā. vñ cū volūtas ⁊ itellectus dicāt᷑ ptātes rōnales. 9. meta. vr̄ q̄ ſint actiue i ſe. iſtō nō ꝓbat q̄ ſint actiue i ſeipas q̄ queritur. vñ nō valet arm ō potētys vegetatiuis q̄ ſūt acitue. g̃ multomagis ſenſitiue ⁊ itellectiue. qꝛ cū vegetatiue nō hēant actꝰ imanētes nō ſūt actiue i ſeipas ſed i aliō: puta alimētū. Et ſilr pōe ſenſitiue ⁊ itellectiue ſūt actiue: ſꝫ nō i ſeipas. Sēſus. n. exterioꝛ mouet iterioꝛē: ſꝫ ñ ſeipꝫ: ⁊ itellectꝰ volūtatē: ⁊ illa appetitū ſenſitiuū: ſꝫ ñ ſeipaꝫ ad actū manētē ipꝫ efficiēdo: niſi alr ꝓbet᷑. 3m q̄ ſeq̄t᷑ i diffōne tradit᷑ ordinato: qꝛ dr̄ ſibi: accipe. vñ niſi accipiat manu tāgēdo vr̄ nihil agi. nec ſuffic̄ q̄ epūs porrigit mān̄ niſi ordinād᷑ tāgat: qꝛ q̄ nō tāgit nō agit. vñ ſic̄ aq̄ q̄ nō tāgit nō imꝑmit characterē baptiſmi: ſic nec liber q̄ nō tāgit᷑ ab ordinādo. Inoibꝰ. n. ſacr̄is hñtibꝰ mām ſenſibilē oꝛ ipꝫ ſenſibilr applicari ſuſcipiēti ſacr̄z: maxime q̄n̄ i eiꝰ vſu ꝓſiſtit eēn̄a ſacr̄i: vt i ꝓfirmatōe: extrēa vnctōe ⁊ bapᵒ. nō aūt oꝛ q̄ cū duabꝰ manibꝰ tāgat ſꝫ ſit ſecuriꝰ: cū ēt diacono detur. ſ. ſ. ſolum impoſitiōe vnius manus.

Secūdus articl᷑us ē q̄ ordo ē ſacr̄z: ſꝫ nō eēt i vet. lege nec i celeſti hierar᷑. itelligēdo q̄ q̄ſꝫ ordo ē ō eēntia ſacr̄i ordis q̄ſi ꝓtinēs i ſe eēntiā: ſꝫ ptialē. ⁊ nō ſolū q̄ ſer iferioꝛes ordines ſint quedaꝫ ſacr̄alia diſponētia ad ſacerdotiū: q̄ patet triplici ratiōe. ¶ Prima qꝛ illō ſignū viſibile a ō inſtitutū q̄ ex ope opato mācipat ad

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

aliqō sacruz ꝛ cū hoc cōfert gr̄az ẽ vex̄ sacr̄z eẽntialr̄ ꝛ nō
solū dispō vel sacr̄ale.glibz ordo ẽ bꝺ.g̃ ꝛc.Et confirmatur
ratio:qꝛ cuicōperit diffinitio ꝛ diffinitū: sz cuilibz ō septez
ordinibꝰ cōperit diffinitio ordinis ꝛ sacr̄i:qꝛ qōlibz ẽ signa-
culū qōdā ꝓ qō spūalis ptās ꝛc̄.ꝛ itex̄ ẽ ibi ꝓ rẽ sensibilem
collo scitatis ꝛ mācipatōis ad aliqō sacruz.vñ rō ꝓ quā pro
bat ordinẽ eẽ sacr̄m cōpetit cuilibz ordini:qꝛ glibz cum si-
gnosensibili tradit̄:ꝛ ꝓ quẽlibz ad aliqō officiū sacx̄ depu
tat̄:ꝛ ꝓ ꝯñs vt digne exequat̄ gr̄a ꝯfert̄ ex ope opato:nō tñ
sūt nisi vnū sacr̄m:qꝛ nō hñt nisi vnū p̄ncipalẽ effectuz ad
quẽ ordināt̄ oēs ordies. ¶ Cōfirmat̄ scō rō:qꝛ cū sacr̄m
distiguat̄ i illa q̄ solū sacrāt ꝛ nō mācipāt ad aliqō sacrū:si-
cut nō iprāmētia charecterẽ.alia āt ñ solū sacrāt:sz ẽt depu
tāt ad sacrū:imo deputare ad sacrū ẽ i eis ꝓ se q̄stū:sz sa-
crare ꝓ aliō.g̃ illō ẽ vex̄ sacr̄m i quo hꝫ duo cōcurrūt:qꝛ ẽt
alterū sufficeret ad hoc ꝙ eẽt vex̄ sacr̄m:lz nō ad hꝫ ꝙ essz
vex̄ sacr̄m characterizās. Et cū ista duo cōcurrāt i oi ordi
ne ꝛz ẽt oppoᵐ tenẽtes.g̃ ois ordo ẽ sacr̄z. ¶ Scōa rō sd hꝫ
idẽ talis ẽ:qꝛ id nō se hz ad aliō:sic̄ sacr̄ale ad sacr̄m: qō nō
pōt licite cū ipo ꝯferri:vl̄ qō nō ꝓt cū ipo iterari:ẽt si sit cū
ꝯsecratōe datū:sicut vnctio i scapulis ꝛ vertice iterant̄:qꝛ nō
fuit verus baptismꝰ: sed solū cathecismꝰ ꝛ exorcismꝰ.Qñ
eni eẽntia sacr̄i defuit debẽt oia sacr̄alia iterari:qꝛ nūq̄z dz
dari sacr̄m nisi oibus cōcurrẽtibꝰ excepta necessitate.Qō
āt dr̄ ꝙ dz caute suppleri qō fuit omissū ꝛ nihil ẽ iterāduz.
de sac.ite.c.i. verū est qñ id qō fuit omissū nō erat eẽntiale
ꝛ p̄ncipale i sacr̄o.sz vel erat pure sacr̄ale:sicut cathecismꝰ
omissus dz solus dici ꝛ nō aliō:qꝛ ẽ pure sacr̄ale.vl̄ qñ erat
eẽntiale sz nō p̄ncipale:sicut si manꝰ impō ẽ omissa i diaco
no vel i sacerdote:qō ẽ eẽntiale gdẽ sz nō p̄ncipale:illō solū
supplẽdū ẽ.sz si nec character ipressus fuisset oẽ illiꝰ chara
cteris sacr̄ale repetẽdū eẽt:sicut si sacerdoti nō fuisz tradi
tus calix oẽ pure sacr̄ale ad ordinẽ sacerdotꝫ eẽt repetẽdū
cū illo vel saltẽ posset repeti.sz qñ sacerdotiū dat̄ nō opoꝛ
tet:imo nō lz aliquẽ ordinẽ aliū cū illo cōferri.g̃ nll̄s ordo
ẽ ad ip̄m sicut pure sacr̄ale. Et ꝯfirmat̄ maioꝛ rōnis : qꝛ id
qō ẽ sacr̄ale tm̄ ꝛ nō sacr̄m pōt iterari sine iniuria sacr̄i . qꝛ
p iterationẽ eiꝰ qō nō ẽ sacr̄z nō fit iniuria sacr̄o:imo ẽt qñ sa
cr̄m ꝯfert̄ solẽt sacr̄alia iterari si p̄us qñ fuit adhibita eẽn-
tia sacr̄i nō fuerit collata.vñ ꝛ i p̄mitiua eccl̄ia qñ cathecu
mini veniebāt ad bapᵐ q̄ztūcūq̄z eẽnt īstructi.vt Aug. Am
broꝛ.ꝛ Marrinꝰ:nihilominꝰ replicabat̄ eis id qō paruulis
nōdū cathetizatis dr̄ Credis:Credo ꝛc.Et si factis oibꝰ ce
rimonys iueniat̄ puer nō baptiçatꝰ:qꝛ ō fuit forma vl̄ mā:
qñ baptiçat̄ replicabit̄ totū:sicut dcō canone toto si nō ap
pareat eẽ panẽ vl̄ vinū reincipiet̄ totū a canone ꝛ appone
tur noua hostia.ꝛ sil̄r qñ eẽntiale ordis ẽ omissū oia reite
rant̄. ¶ Tertia rō ad idẽ ẽ tal̄.qꝛ qō se hz ad aliō: sic̄ sacr̄a
le ad sacr̄m suscipit̄ ꝓpter hꝫ solū:vt illō sacr̄z digne susci-
piat̄:amouẽdo.s.aliqō impedimẽtum qō faceret sacr̄m ñ di
gne suscipi:ꝛ ñ ad hoc vt suscipiẽs istō sacr̄ale fruiat hñti sa
cr̄m i aliquo actu illiꝰ sacr̄i:sicut sacr̄alia baptismi nō sunt
ad hꝫ ꝙ exorciçatꝰ vl̄ cathetiçatꝰ fruiat i aliquo baptiçato
i aliq̄ actu:dico hierarchico recipiẽdo aliqō sacr̄m. qꝛ nec
ipse dz leuare illū g baptiçat̄:sz ad hoc ꝙ ipe idẽ digne su-
scipiat bapᵐ remouẽdo ꝯria impedimẽta:īferiozes autẽ ordi
nes nō sūt ad hoc solū ꝙ recipiẽs eos digne recipiat aliqō
sacr̄m:puta sacerdotiū:cū aliꝯ recipiat īferiozes ordies q̄
nō intendit eẽ sacerdos:ꝛ aliꝯ cōferat īferiozes q̄ nō intẽdit
cōferre supiozes vl̄ q nō pōt.sed ad hoc datur vnusq̄sq̄z in
feriozordo vt def̄ ptās fruiẽdi sacerdoti in actu sacerdotꝫ
cōficiẽdo vel mistrādo.g̃ nō sūt sacr̄alia respcū sacerdotꝫ.

Tertius articulus.ꝙ nō sūt septẽ sacr̄a:sz vnū tm̄: qꝛ
oēs actōes sacr̄ales q̄ ordinant̄ ad vnū p̄n
cipalẽ effectū certo mō habẽdū:ad quẽ nulla eax̄ totalr̄ at
tigit:sz ex oibꝰ simul iūctis hr̄ ille effectꝰ totalis:oēs īq̄z sūt
vnū sacr̄m:lz q̄libz eax̄ sit pars eẽntialis sacr̄i:ꝛ sic possz di
ci sacr̄m.sic aūt ẽ de oibꝰ ordinibus.iō ꝛc.maioꝛ patz i oi sa
cramẽto de mā ꝛ de forma:quox̄ neutx̄ est vnū sacr̄z: sed
vtrūq̄z sil̄ vnū tm̄. Itẽ i eucharistia vbi tā hostia ꝯsecrata
q̄z calix ꝯsecratꝰ:lz qōlibet ꝓ se eẽntialiter ꝯtineat sacr̄z ẽt
itegrū.tm̄ ꝓp vnā pfectā aie refectōez ad quā ordināt̄:sūt
vnū sacr̄z.sic etiā in extrema vnctōe vbi aliqñ sūt septẽ vn
ctiōes distincte forma ꝛ mā:quarū vna nō ẽ dispō ad aliam
sicut sacramẽtale ad sacr̄m:nec oēs ad vltimā: sz oēs in se
hñt aliqd de eẽntia sacr̄i:sūt tm̄ vnū sacr̄m ꝓpter vnaz aie
sanationẽ:ad quā ordinant̄:q̄ nō fit nisi ꝓ oēs sil̄.minoꝛ ap
paret.qꝛ sicut septẽ vnctiōes gnq̄z sensuū ꝛ vna renū ꝛ alia
ad pedes ordinant̄ ad vnā pfectā sanationẽ quā oēs sil̄ fa-
ciūt ꝛ nulla eax̄.sic septẽ ordines ordinant̄ ex diuina insti
tutiōe ad vnā missā celebrādū:vel vnū coꝛpꝰ dñi cōficien
dū nō q̄ocūq̄z:sz solẽniter ꝛ reuerẽter:q̄ solẽnitas ꝛ reue-
rentia ꝓ septẽ ordinatos i suis officys agẽtes cōplet̄:ꝛ nll̄s
ordo:imo nec vnꝰ ordiatꝰ hñs oēs ordines ꝓ se ad hoc suf
ficit.nec sacerdos:licet solus possit cōficere:nō tm̄ solus ꝓt
cōficere illo modo quo ad faciendū nati sūt ceteri ordies
subministrare.ꝓpter qō nec ipe ordo sacerdotꝫ per se nec
aligs aliꝰ ẽ pfectū sacr̄m ordinis:sz oēs simul. ¶ Cōtra di
cta in scōo ꝛ tertio articulo arguit̄ octo medys.Primo sic
Quilibet ordo ꝓ se nō debet dici sacr̄m:sz oēs sil̄ vnū sacra
mentū.igitur glibet ordo aut equalr̄ pertinet ad rōnez sa
ramẽti ordinis.sicut cōsecratio vini eq̄liter ꝓtinet ad ꝯse-
crationẽ eucharistie:sicut ꝯsecratio panis ꝛ eꝰ. qō nullus
dicit:vel i vno tm̄ cōsistit rō sacr̄i.s.in sacerdotio.ialys aūt
cōcomitatiue tanq̄z i sacr̄alibꝰ adiūctis.ꝛ sic hr̄ ꝓpositum.
¶ 2° per rōnem tactā in arguẽdo.qꝛ si ordo ẽ sacr̄m: glibet
ordo erit sacr̄m.ꝛ sic eẽnt.i sacr̄a. ¶ 3°.qꝛ si glibet ordo ẽ
sacr̄m:aut ꝓ se.ꝛ sic sunt partes subiue ꝛ ordo totū vl̄e:aut
sic ꝙ oēs sunt vnū sacr̄m.ꝛ tūc sūt ꝓtes ītegrales:sz vtrūq̄z
est falsum.g̃ ꝛc. ¶ 4° sic.illud solū est sacr̄m qō attingit ad
effectū p̄ncipaliter intentū:qō vo disponit ẽ sacramẽtale.
ꝛ hoc patet ꝓ Tho.s.di. 22.q.i.Cū igit̄ solū sacerdotiū atti
gat ad effectū p̄ncipalẽ solū erit sacramẽtū:ceteri sacrālia.
¶ 5° sic.quādo pl̄es actiones ordinant̄ ad vnū p̄ncipalẽ ef
fectū:ita ꝙ vna attingit:ip̄m alie vo solū disponūt:illa que
p̄ncipaliter attigit ẽ sacramẽtū : cetere vo sūt sacramẽta-
les tm̄:sicut patet de cathecismo respectu ablutōis sub de
terminata forma vboꝝ.qꝛ eni oēs iste actōes ordinant̄ ad
ablutionẽ peccati originalis.ꝛ ad hāc solā attigit ablutio:
cetere vo tantū disponūt.iō sola ablutio ẽ sacramẽtū.exoꝛ
cizatio aūt ꝛ cathetizatio sacramẽtalia. Nūc aūt ita est ꝙ
oēs ordinationes ministroꝝ eccl̄ie sunt p̄incipaliter pp
sacramẽtuz eucharistie cōficiendum ꝛ ministrandū. ad hꝫ
aūt attingit potestas sacerdotꝫ:cetere vo soluz:disponunt:
quedā a remotis:ꝛ alie ō ꝓpinquo.ergo sola ordiatio sacer
dotal̄ ẽ sacramẽtū:cetere vo sunt sacramẽtales tm̄. ¶ 6°
sic.potestas q̄ dat̄ i baptismo ẽ ad suscipiendū sacramẽta:
sicut ptās ordinis vt est sacramentuz ad cōficienduz vl̄ cō
ferendū :ꝯueniūt enim sibi inuicẽ sicut potestas actiua et
passiua.sed in ordinibus sub sacerdotio nō cōfert aliqua
potestas ad cōficiendū vel cōferẽdum sacramẽta.vñ dia-
conus g superioꝛ est iter illos nō habet ex ordine aliquod
sacramẽtū cōficere vel cōferre.cuius sacramentū eucbari
stie ꝯfectū a sacerdote habeat mediãte vase portare vl̄ dis
pensare portãdo solūmodo vel offerẽdo.g̃ nullus ordo sub
sacerdotio est ꝓprie sacramẽtū. ¶ 7° .qꝛ in ordinatiōe sa
cerdotis ꝯfertur ptās vel deputatio ꝓ quā ordinatꝰ potest
aliqd facere qō non poterat priꝰ:ẽt quo ad genus facti: sic̄
ordinatus i sacerdotẽ pōt cōficere coꝛpꝰ dñi:ꝛ absoluere i
foꝛo pnie qō nō poterat ante ordinationẽ:sz i ordinibꝰ ife
rioꝛibus sacerdotio nulla potestas vel deputatio ꝯfertur
ordinato per quā possit qō priꝰ nō poterat:sz solū per quaz

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

licet facere qđ nō licebat ꝑus. Quicgd enī pōt diacon⁹ or dinatus: puta: legere euāgeliū: ministrare sacerdoti ⁊c: to tū poterat añ: sz nō licebat ei: silr ē i inferioꝛib⁹ ordinibus. Cū ergo ptās sit ad posse ⁊ nō ad licere: ptās q̄ ꝯfert̄ i alys ordinib⁹ a sacerdotio nō ē ptās simplr: sz fm gd. nec illi or dies sūt ordies simplr: cū ordo sit signaculū mediāte quo tradit̄ ptās spūalis ordinato: vt dictū fuit ꝓ⁹: q̄re nec sūt sa cramēta simplr: sz fm gd siue q̄dā sacr̄alia. ¶ 8° ꝯfirmat̄ ꝟ mō sic ꝓ cōe dictū doctoꝝ. Dñt enī coiter doctoꝛes qꝫ di stictio ordis nō ē distictio toti⁹ itegralis i suas ptes: nec to ti⁹ vlis i partes subiuas: sz toti⁹ ptātiui cui⁹ ē nā. qꝫ totum fm ꝯpletā rōnem ē i vno. i alys āt ē aliq̄ participatio illi⁹: ⁊ ita ē hic. Tota enī plenitudo h⁹ sacr̄i ē i vno ordie. s. sacer dotio: i alys āt ē q̄dā pticipatio ordis. Ex quo ģ tota pleni tudo sacr̄i ē i sacerdotio. i alys āt solū q̄dā pticipatio. pz: qꝫ nō sūt sacramēta ꝑpe sz sacr̄alia. Sic igit̄ dñt aliq ꝯfirmā tes hoc: qꝫ hoc ꝑbabilr pōt teneri. nec videt quō dictū fra tris Thome possit alr saluari dicētis: qꝫ si qlibet ordo est ꝑ se ⁊ simplr sacramētū: tc̄ plres ordies sūt pla sacr̄a: ⁊ ñ vnū tm̄: vt ipse dicit. ⁊ itez ordo erit totū vle ad spāles ordines ⁊ sacr̄z silr. ⁊ spāles ordines erūt ei⁹ ptes subiue: qꝛ ille sūt ptes subiue q̄ ꝑ se ⁊ eēntialiter recipiūt ꝑdicationē totius. ⁊ sic eēt i ꝑposito si qlibet ordo eēt ꝑ se ⁊ simplr sacramen tum: qđ tamē ipe negat. si vo sunt oēs ordies vnū sacr̄z vt ptes ei⁹: quēadmodū ꝯsecratio panis ⁊ ꝯsecratio vini faci unt vnū sacr̄m cōpletū eucharistie: seq̄ret̄ qꝫ spāles ordies eēnt ptes itegrales sacramēti ordinis vni⁹: quēadmoduz i sacr̄o eucharistie ꝯsecratio panis ⁊ vini sūt ptes itegrales: hoc itez ipse negat. Nō restat ģ qꝫ possit saluari ei⁹ itentio nisi supꝛadicto mō. s. qꝫ sacerdotiū sit simplr ⁊ ꝑ se ordo et sacramētū: cetera vo sint sacr̄alia tm̄. Et soluūt isti arg^m su peri⁹ factū quo dicebat̄ alia eē sacr̄a. s. qꝫ illō qđ cōfert gra tiā ex opere opato ē sacr̄m: ista sūt h⁹. qꝛ gcūq̄ diuinit⁹ de putat̄ ad aliqđ officiū: cui⁹ executio nō pōt ꝯgrue fieri sine gratia: illi dat̄ gratia. diaconat⁹: subdiaconat⁹ ordinant̄ ad sacr̄a tractāda q̄ imūdis tāgere nefas ē ꝟz Dio^m. i. ca. eccle. hierarchie. ģ ⁊c. soluūt qꝫ maioꝛ ꝑpositio ē va i illis opib⁹ q̄ directe ⁊ imediate ordinant̄ ad tollēdū pctm̄. qꝛ cū pec catū nō tollat̄ nisi ꝑ gr̄am: actio ꝑ quā ꝯfert̄ gratia ē ibi ꝑn cipalissima. ⁊ iō ē sacr̄m sicut ablutio i baptismo. i opib⁹ āt q̄ nō imediate ordinant̄ ꝯ peccatū: sed ad ꝯferēdū ptātem seu officiū ꝑpter aliquē finē illa sola opatio ē sacr̄z ꝑ quaz ꝯfert̄ ptās q̄ directe ⁊ imediate ordinat̄ ad finē intētū: qꝛ illa sola ē ꝑncipalis. cetere vo ⁊ si in eis ꝯferat̄ gr̄a: sūt ad miniculatiue: ⁊ iō sūt sacramētalia ⁊ ñ sūt sacramēta. Sic aūt ē i ordinib⁹ vt declaratū fuit. iō ⁊c. Et ad scōm argumē tum supi⁹ tactū qñ dicebat̄. sacr̄m ⁊ sacramētalia silr debēt ꝯferri: sz alȳ ordines nō silr cōferuntur cū sacerdotio. ģ ⁊c. rñdent qꝫ nō oz sacramētalia silr cōferri cū sacramēto. Nā ī ꝑmitiua eccl̄ia multis dieb⁹ ⁊ qñq̄ plr̄ibus ānis catheti zabant̄ ꝯuersi ꝓiusq̄ baptiçarēt̄: sicut legit̄ de btō marti no. Et eodē mō ꝓi⁹ tpe ꝑmouet̄ gs ad miores ordies gra dati añq̄ fiat sacerdos: vt ꝑbato i minoꝛib⁹ maioꝛa cōmit tant̄. ¶ Sed tenendo qđ ꝓi⁹ ad istas rōnes rñdendū est ꝑ ordinē. ¶ Ad ꝑmā aut eq̄liter ⁊c. dōz qꝫ ipse omittit me diū: qꝛ rō sacramēti ꝯsistit i oīb⁹ eēntialr: sz nō eq̄lr. sicut rō vite ñ ꝯsistit eq̄lr i vegetatiuo sensitiuo ⁊ itellectiuo sz i solo itellectiuo totalr ⁊ pfcē. i alys āt ipfecte ⁊ ptialr: sz tm̄ eēntialr. ⁊ sic i ꝑposito qlz ordo ē sacr̄z eēntialr: qꝛ hz eēn tialia vtraq̄ sz nō ꝑfecte nisi sacerdotiū. ⁊ iō sūt vnū sacra mentū ꝑpter ordinē ad vnū. s. coꝛp⁹ xp̄i ad qđ oēs ordinā tur. ¶ Ad scōm dōm: qꝫ nō segtur qꝫ si ordo ē sacramētuz ģ quilibet ⁊c. ģ septē vel tredeci. qꝛ cōsecratio panis añ cō secrationē vini est simplr sacramētū ⁊ ꝑ se q̄tuz ad hoc qꝫ ei cōpetit diffinitio sacramēti: ⁊ est totus effectus ⁊ ꝯplet⁹. ⁊ similiter ē de ꝯsecratōe vini: nō tm̄ sūt tot sacramēta sim pliciter quot sūt ꝯsecrationes: qꝛ ambe ordinant̄ ad vnuz finē: q̄ lz sit ꝑfecte in quolibz q̄rtū ad rē sacramēti: nō tam quo ad sacramētū: siue quo ad signū ē ꝑfecte nisi sub vtra q̄ spē. ⁊ sic est i ꝑposito lz i quolibet ordine sit illō qđ ꝑ se sufficeret ad totā rōnem sacramēti. ⁊ iō qđlibet pōt dici sa cramētū. qꝛ tm̄ oēs ordines ad vnū qđ ꝓncipaliter ordinā tur ꝑpter hoc sūt vnū sacramētū vnitate ordis. ¶ Ad ter tiū dōm: qꝫ nō segt̄ si qlibet ordo ē sacr̄m: qꝫ sint ptes sub iectiue ⁊ sacr̄z totū vle. qꝛ lz inequalitas ptiū nō excludat totū vle: nec illud qđ ē gen⁹. qꝛ spēs semꝑ sūt iequales nec illud qđ est spēs ē recipiēs magis ⁊ min⁹: tamē partiū subie ctiuaz fm qꝫ h⁹: vna nō ordinat̄ ad aliā. nō enī albedo mi nus intensa ordinat̄ ad albedinē magis intensā: nec ambe ad tertiā: nec silr nigredo ad albedinē. sic aūt ē i ordinibus qꝫ vn⁹ aly subseruit: ⁊ oēs ad vnū qđ ordinant̄ inq̄tū sunt sacramēta. vñ nō sūt partes subiue. Et qđ dicebatur. ģ sūt partes itegrales sacr̄i: dōm qꝫ nō segtur: qꝛ ptes itegrales sacramēti dñr aliqua q̄drupliciter. ꝓmo ꝑpter partialita tē signi: nō rei: sicut i eucharistia q̄libet ꝯsecratio ꝑ se sum pta ꝯtinet totā rē sacramēti: ⁊ tamē nō hz nisi partē signi nec ī mā nec in forma. vnde sola ps rei est ibi vi sacr̄i. Luz enī dico: hoc est coꝛp⁹ meū: nō significo sanguinē: nec panis significat sanguinē. 2° āt ptes itegrales i sacramēto dicū tur quaz q̄libet ꝑ se nata ē totā rē cōtinere ⁊ significare: sz ex ordine ⁊ itentiōe nō habēt nisi partē: sz oēs silr habēt to tū. sicut i baptismo tres imersiōes: quaz q̄libet poterat ꝑ se eē baptismus tot⁹: ex itentōe volētis tria imersiōe vnuz baptismū ꝯferre: i sola vltima ē effect⁹: ante nihil. Et si añ tertiā moꝛeret̄ baptiçās nihil eēt actū: ⁊ eēt totū iterāduz: si suscitaret̄: sicut ē ex pte vboz qꝫ añ vltimū nihil ē actū. sed a ꝓncipio iterandū est totū si aliqd de suba verboz sit omissū. 3° modo dñr partes itegrales quarū q̄libet habet effectū ptialē statī ⁊ est signū partiale: nec vna pluscq̄ alia sed oēs silr hñt effectū totalē sicut i extrema vnctiōe. Oēs enī vnctiones causant vnā ꝑfectā curationē aie: sed q̄libz ptialē. qꝛ si nihil ageret̄ ꝑ quālibz: sz solū ꝑ vltimā i vtute primaz: sicut est de verbis ⁊ de immersionib⁹ baptismi: tc̄ si minister moꝛeret̄ post primā inunctionē nihil eēt actuz: sed esset illa vnctio iterāda sicut de imersiōibus ⁊ verbis dictū est. Et ꝑterea distincta ⁊ partialis significatio hz disti ctū ⁊ partialē effectū i sacramētis q̄ efficiunt qđ signant: sed distincta et ptialis significatio ē dicēdo: ꝑ istā vnctionez īdulgeat tibi dñs qcgd deligsti ꝑ visū. ergo hoc solū efficit ex vi sacr̄i. s. remissio cōmissoz ꝑ visū: siue quo ad culpam: siue quo ad penā: siue quo ad reliqas: sed ex nāli cōcomita tiua si per alium sensū cōmisit peccatū moꝛtale: sine q̄ pec catuz visus nō pōt remitti: remitteret̄ ēt: sicut sub spē pa nis ē sanguis: qꝛ nō ē sepatus a coꝛpoꝛe. sed si sacr̄z istud or dinat̄ ꝯ venialē culpā: cui⁹ remissio nō habet cōnexionē: tc̄ accidit vni vnctioni qꝫ hēat effectū alteri⁹. ⁊ silr si ꝯtra pe nā vl ꝯ reliqas: qꝛ forte sūt distincte. aut si ifirmitas ꝯ quā ē qđ īdiuisibile: ꝑ quālibet vnctionem fit ad eā dispō spālis. ¶ 4° mō dicūt̄ ptes itegrales sacramēti qñ neuter hz ꝑ se effectū aliquē sed ambe simul iūcte: ita tñ qꝫ effect⁹ est ab vna quasi formaliter: ab alia q̄si māliter sicut mā ⁊ forma in nālibus. ⁊ sic sunt verba ⁊ elementuz in quolibet sa cramēto: ⁊ nō sicut ptes vbozū adiuicē vl partes māe vel actionū q̄ se habent eq̄liter sicut i scōo mēbro. Nulloautē istoz modoz quatuoꝛ se hñt ordines adinuicez. Nō. n. gli bet ordo habet effectum totū oīum ordinū sub signo par tiali: vt i ꝑmo mō: nec oēs silr habent vnicū effectū ad quē equaliter se habeāt ⁊ nullus sine alio aliquē vt in scōo mē bro. nec ineq̄liter vt in q̄rto: nec qlibet habet suū effectuz ꝑ se partialē equalē vt ex illis resultet totus vnus effect⁹ in eodem vt in extrema vnctiōe. qa ꝑfecta curatio aie nō est ex aliq̄ vna vnctione: sed ex omnibus silr: sicut nec totū

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

integrale est pfectū ex vna parte sz ex oibus simul. Sed si non eēnt ordines inferiores sex: solū sacerdotiū hēret illū principalem effectū ad quē oēs ordines ordinantur. s. conficere corpus ⁊ sāguinē. Hoc aūt ē contra naturā totius integralis q̄ possit saluari i aliqua sua parte loq̄ndo: de totis etherogeneis ⁊ partib⁹ eēntialibus: vñ relinquit q̄ sūt partes potentiales. ¶ Ad 4^m dicendum q̄ finis ē p̄ncipalis respectu ei⁹ qō ē ad finē: vñ effectus principaliter ītēt⁹ i admīstratiōe sacrī pōt dici dupl'r: vno mō tāḡ finis ꝑp⁹. Alio mō tāḡ finis cōis. Operatio āt sacr̄alis ad finē ꝑpriū se hz dupl'r: vno mō sicut causās ipm ex ope operato: ⁊ ē tal' finis q ēt est de rōne sacramēti vt sacramētū est: puta gr̄a vel cum hoc deputatio ad aliqō sacramētū: ⁊ tale quidē ē sacramētum ⁊ nō sacramētale tm̄. Quidqd .n. ex ope operato dat gr̄az ē sacramentum vel pars ei⁹: aliqñ finis proprius nō est gr̄a siue causetur ex opere operato vt exorcismus: siue ex opere operante vt catbecismus: ⁊ hꝺ: sunt sacramentalia ⁊ nō sacramēta. Finis vo cōis est ex cui⁹ vnitate plura possunt dici vnū sacramētū pfectū quorū qōlibet per se sumptū ē iperfectum siue quo ad signū: siue quo ad effectū siue quo ad vtrūq; ⁊ siue vnus sit alio pfectius siue nō: ⁊ sic est in proposito. Oēs .n. ordines ad hoc sūt vt missa integre ⁊ perfecte celebr̄et ad quā oēs ordines p se aliqd operantur: nec est aliqs ordo qui perfecte hoc possit sine alys nec ēt ipm sacerdotiū: q̄uis p se possit i eēntiaz. Et iō nec sacerdotiū ꝑput ē ab alys diltinctū ē sacramētuz pfectū ⁊ integrū sz oēs simul sunt vnū sacramētū: qr oēs simul cōferūt ptātem ⁊ gr̄am faciendi oia req̄sita p se ad perficiēdū digne vnū effectū q ē sacramētū altaris: nihilominus tñ qōlibet per se ē sacramētū sz iperfectū. Sacramētū qdem ē: qr ex ope opato ad aliqō sacramentū deputat ad qō bene agendū ēt gr̄am ꝓfert: sz iperfectū: qr non deputat ad id sacrū mō pfecto sz iperfecto: ⁊ gr̄am ēt iperfectā tribuit iux̄ ꝓportionez ad actū ad quē ordinat. Sic ēt traditio calicis cū forma pōt dici sacramētū: qr ex ope opato dat ptātē ⁊ gr̄am: ⁊ sil'r ipositio manuū cum forma dat spūz sctūz: al'r eēt mēdaciū: ⁊ ptātē remittēdi peccata: ñ tñ sūt duo sacr̄a sz vnū: qr ordiat̄ pfectū gradū ⁊ ptātē sacerdotis cui⁹ ē duplex act⁹. Et iō per duas formas ⁊ duas exteriores res dat̄ vtraq; ptās: vna quidē ex vi sacrī: alia ex concomitantia i vtraq; sil'r sicut i eucharistia: q̄uis sit dissile: qr ibi ē duplex mā: hic vna. ¶ Ad 5^m dicendū q̄ qñ dr̄ qñ plures actiōes ⁊c. q̄ verū ē qñ sic ordinant̄ ad illuz vnū effectū coēm qō nō hñt post illū aliquē ꝑpriū effectū ex ope operato q sufficiat ad rōnem sacramenti sicut est i exorcismo ⁊c. ⁊ i illis que dicunt̄ ⁊ ante ⁊ post i qlibet ordine qñ ꝓfertur. Secus aūt qñ quelibet actio hz ꝑpriū effectū ex ope operato q sufficit ad rōnē sacramēti. Tūc enim quelibet ē sacramētū. Sed qr oēs illi ꝑpry effectus nō sūt pp se intenti sz pp aliqd vnū: iō oēs ille actiōes simul accepte faciūt vnū sacramētū itegrū ⁊ perfectū: sz quelibet illarū facit sacramētū iperfectū ⁊ diminutū. ¶ Ad 6^m qñ dr̄ q̄ ordo ꝑput ē sacramētū ē ad ꝓferēdū seu ad ꝓficiendū sacramēta: sicut baptismus ptās passiua ad suscipiendum ea: addēdū ē ad p̄parandū ⁊ ministrādū ad ꝓficere vel conferre. Si dicat̄ q̄ ex parte po^e passiue nō est nisi vna actio q̄ sit sacr̄um: alie sunt sacramātales ēt ꝑparatorie. q̄ nec ex parte po^e actiue: nō ē sil'e: q̄ plura requirunt̄ ad agendum q̄ ad patiendū. vel dicendū q̄ ēt ordinū quidā disponunt ad sacramētū ꝓferēdū ⁊ ꝓficiēdū disponēdo populum. Ministrari aūt verū dicunt nisi de diacono q ex officio hz sanguinē ministrare: tñ adhuc videt̄ q̄ nō sit suus gradus nisi fiat mētio i verbis sue ordinatiōis. ¶ Ad 7^m qñ dr̄ q̄ nō est ordo simpl'r: qr non ē ptās simpl'r nisi in sacerdotio Pōt addi q̄ immo i subdiaconatu ⁊ diaconatu est noua ptās: qr prius poterat cōtrahere matrimoniū: postea nō pōt ⁊ si ꝓbat nō ē matrimoniū nec ē sacramētū. Itē dicendū q̄ bene ē aliquid vnū sacr̄m nō solū ꝓp̄ hoc q̄ pōt agere vel pati qō pri⁹ non poterat nisi illicite sicut per matrimoniū accipit ptātem vnus i aliū nō faciēdū aut patiēdi qō ꝑ us nō poterat: sz faciēdi licite qō pri⁹ nō poterat nisi illicite: ⁊ sic est de diaconatu ⁊ subdiaconatu. Itē ꝑ qō dat̄ ptās faciēdi ex officio qō ꝑus poterat facere licite: sed nō ex officio sicut in cōfirmatiōe: ⁊ sic ē de iferioribus ordinibus quoz̄ actus ēt licite sine illoz̄ ordinū ordinatiōe exercet̄ nō tñ ex officio a deo īstituto sicut cū illis: vel si cōcludat q̄ nō qlibet sacr̄m pfectū sz īperfectū: ꝓcedēduz ē. Qō aūt dr̄ q̄ licere non ē posse nisi fm qd: imo ptās iuris dr̄ eē potestas simpl'r: sicut i matrimonio ptās quā vnus hz i aliuz nō ē ptās facti quā magis hz qui opp̄mit alienā q̄ qui reddit debitū sue: sed solū ptās iuris qua licite facit qō ꝑus illicite. Itē exorcizatus ⁊ epatus eēnt simpl'r ptātes sicut sacerdotiū: qz ꝑ illa pōt quis qō ꝑus non poterat. ¶ Ad 8^m dicendū q̄ sicut q̄libet aīa est aīa non pfecta nisi intellectiua i qua he tres vniunt̄ ⁊ ē vna pfecta aīa: sic i ꝓposito: nisi q̄ ē ibi totū eēntiale cū toto potētiali: ⁊ ē ibi vnitas real' nō pl'es aīe i hoīe: hic aūt ē vnitas ordinis: vñ sūt plura sacramēta ipfecta sz vnū pfectū: nec ēt sacerdotiū sine alys ē sacramētū perfectū p se ⁊ distinctū. Tūc enī alia vel non eēnt sacramēta vel eēnt distincta sacramēta a sacerdotio. Qō aūt Tho. dicit q̄ tota plenitudo hui⁹ sacr̄i ē i sacerdotio: intelligendū ē q̄tū ad eēntiā illius qō p̄ncipal'r ⁊ finaliter q̄ritur i oib⁹ ordinibus: nō aūt q̄tū ad pfectionē ⁊ integritatē accñtalem eiusdē: nec q̄tū ad eēntiā eoz̄ q̄ imediate vt ꝑpri⁹ finis querūt̄ i singulo ordine. Nisi .n. sacerdos suscepisset ordinē diaconat⁹ nō licite faceret officiū diaconatus nisi forte īferioz̄ ꝓtineatur i superiori. ¶ Solo quā dat ad argumēta nō vr̄ valere. primo qr qō vr̄ īnuere q̄ in minoribus ordinib⁹ gr̄a nō ꝓferat̄ est fl'm. Quia aut eorū actus a carēte gr̄a nō p̄nt exerceri sine peccato: ⁊ tūc eadē rōne cōferī i eis gr̄a q̄ i diaconatu ⁊ subdiacōatu: aut p̄nt sine peccato ⁊ tūc saltē nō p̄nt exerceri cū merito. Qñ aūt deus eligit aliquē ad aliqō officiū nō solū dat illud qō est necessariū ad hoc q̄ iplēs mereat̄ p̄miū ⁊ mercedē: alias deficeret i necessarys: qr frustra qs laborat si nec premiū nec meritū cōseq̄tur nec penā. ⁊ i minoribus ordinib⁹ adiungitur. Sic agas vt partem habeas cū illis ⁊c. Qō aut dr̄ q̄ nō oē illud i quo ex ope operato cōfertur gr̄a ē sacr̄z: ē ꝺ diffinitionē sacrī noue legis q̄ nō plus cōtinet nisi sensibile signū exterius ⁊ gr̄am sctificātē iterius ex ope opato: ita tñ q̄ vel ipa res que cōfert gr̄az ē sacr̄m ⁊ nō vsū eius: sicut ꝓmunio nō ē sacr̄m sz vsus sacrī ⁊ tñ ex ope opato cōfert gr̄am: vel vsus rei q̄ cōfert sanctitatē ē sacr̄m sicut in baptismo: qō aūt dr̄ q̄ in illis solis ordinibus q ordinant̄ cōtra peccatū va ē maioz̄: fl'z ē: qr solus baptism⁹ ⁊ pnia ⁊ extrema vnctio fm eos directe ⁊ imediate ordiant̄ ꝺ peccatū tollēdū: ⁊ alia ꝺ alios defect⁹ ⁊: nihilomin⁹ sūt vera sacramēta ex ꝺ q̄ ex ope opato gr̄am ꝓferūt. Et istā maioz̄ē quā mō distingūt ipi solebāt accipe īdistincte ad ꝓbandū aliqd esse sacr̄m: qr .s. bēbat aliquid sensibile exterius per qō īterius sctitas dabat̄. Scr̄m .n. est signū sacre rei: ita vt cā existat ⁊ sil'itudinē gerat ⁊ nihil plus req̄rit̄. Qō vlterius dicit̄ q̄ i opatiōib⁹ q̄ p̄ncipal'r ordinātur ad ꝓferendū ptātē vl' offm̄ illa sola ē sacr̄z p quā dat̄ ptās ad illū finem imediate: vez̄ ē si loq̄t̄ de fine imediato ad quē gr̄a req̄ritur: nō aūt de fine remoto. Si .n. p sacerdotiū daret̄ ptās ⁊ nō gr̄a ex ope opato nō eēt sacr̄m noue legis: sz solū antique. Si aūt p sacerdotiū solū daret̄ gr̄a ⁊ ñ aliq̄ ptās posset eē sacr̄m ēt noue legis sicut extrema vnctio i q̄ nō dat̄ ptās p quā sup alios ꝓstituat̄. q̄ ex his duob⁹ ē scr̄z sicut ex cā finali: qr dat̄ ptās ⁊ gr̄a ad bene vtēduz ea vbicunq;. q̄ vbi hec duo ꝓcurrūt ibi ē scr̄m. iō ⁊c. ¶ Ad 2^m qñ dr̄ q̄ sacramētalia simil' ꝓferūt̄ cū sacro bñ rñdēt: qr nō ē necesse sicut de catbecis⁹ i p̄mitiua eccl'ia: sz ex ꝺ pōt argui ꝺ eos sī

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cūt argutū ē i hac qōne ī scōa rōne scōi articuli. ¶ Ad arm̄ ꝑncipale solutū ē: pōt tñ addi ꝙ ordo ē sacrm̄ ꝑ se cōpletū ꝑut accipiť ex aggregato ex septē ordinib⁹: ⁊ sicut diuidiť ↄ alia sex sacra: ꝑut āt ordo accipiť diuisiz ꝑ vnoquocꝫ ordine de septē: sic nō ē sacrm̄ ꝑmo mō dictū sz nec ē sacrale: sz ē ps eēntial' sacrī integralis. Nō sic āt ꝙ vn⁹ ordo sit mā: ⁊ ali⁹ forma: sicut coīter ī alys: nec sic ꝙ glibet cōtineat totū: sicut in eucharistia. sz sic ꝙ glibet ordo cōtinet ptialem mām ⁊ partialē formā: sicut ptes vni⁹ etherogenei: ⁊ sicut ī extrema vnctiōe q̄libz de septē vnctiōib⁹: nisi ꝙ hic glibz ordo habet effectū magis distinctū. Si aūt sacrm̄ dicať oē ex ope opato gratiā cōferēs: siue ad effectū ꝓpriū ꝑ se tm̄: siue ī ordine ad aliquid cōmune: sic quilibet ordo ē sacrm̄: sed partiale ⁊ imperfectum ⁊ diminutū. Questio. II.

Querit scōo de charactere vtrū ī quolibet ordie īprimať character. ⁊ videť ꝙ nō. qz cū idē hō recipiat oēs ordines: eēnt ī eodē multi characteres eiusdez spēi vel saltē generis ꝓximi: qō ē inconueniēs. ¶ ꝑ. vni⁹ sacrī vn⁹ ē effect⁹: sz oēs ordies ꝓstituūt vnū sacrm̄: vt dictū ē ī qōne ꝓcedēti. ꝯ causant vnū effectū tm̄: sz ille nō pōt eē nisi vn⁹ character. iō ⁊c. ¶ Cōtra. qz illō qō ñ īprimit characterez ē iterabile: sz nullus ordo ē iterabilis. iō ⁊c. ¶ ꝑ. ordo ē signaculū ī quo tradiť ptās spūalis: sz character ē hoc. ⁊ id ꝓuenit oī ordī. iō ⁊c. ¶ ℟. tria sūt hic videnda. ꝓ ō sufficiētia ordinū. z° ō effcū q̄ ē res tm̄. 3° ō effcū q̄ ē res ⁊ sacrm̄.

Quantū ad ꝑm sciēduz ē: ꝙ oīs ordo ordīať ad euchc sacrm̄. ordo. n. mīstroꝝ eccl̄ie: ꝯ sūt mediatores īter xp̄m ⁊ pp̄lm ē ad faciēdū vnionē pp̄li cū xp̄o. ℔ āt fit maxie ꝑ sacrz euchc ī q̄ xp̄s ꝓtineť realr: ⁊ a nobis sumitur. vñ dr̄ sacrm̄ vniōis. hec āt vnio fit duplici actu. s. ꝑ sacramēti ꝓfectionē: ⁊ ꝑ pp̄li dignā ꝑparationē. Jn ꝑmo actu deseruiūt q̄tuor ordies. s. acolythat⁹: subdiacōat⁹: diaconat⁹: ⁊ sacerdotiū: sz differēter. qz acolyth⁹ hz māz ꝓsecrādā ꝑparare ī vasis nō sacris. ipe vt ī ira dr̄ vrceolū cū aq̄ ⁊ vlo ꝑparat ⁊ tradit subdiacono: subdiacon⁹ vo hz eā ponere in vasis sacris: ī qb⁹ fit ꝓsecratio. diacon⁹ vo hz eā offerre sacerdoti ad ꝓsecrādū ⁊ ꝓsecratā dispēsare sal. ℓ sanguinē cū vase mediāte. Cōsecratio āt ptinet ad sacerdotē. Jn z° vo actu ī ꝑparatōe pp̄li defuiūt alj tres ordies: sz differēter: qz duo eoꝝ disponūt remouēdo ꝓhibēs vl' maluz boiem vt hostiari⁹: vl' malū angelū vt exorcista. 3° vo. s. lector ꝓparat offerēdo bonā dispōnē q̄ ad cognitionē vi ⁊ dilectionē boni: qō fit legēdo ꝓphetias ō xp̄o ī testō vet̄e. ꝓtētas.

Quo ad z^m sūt tres ꝓnes. ¶ Prīa ꝙ ī oī ordie ꝓfertur gr̄a: qz dei pfcā sūt opa. deutro. 3z. Luicūq̄. n. dať dinit⁹ aliq̄ pō: dāť ei ea ꝑ q̄ ꝓgrue pōt exire ī actus illi⁹ pōe. sic. n. videm⁹ ī nālib⁹. aialib⁹ eni data sūt membra ꝑ q̄ pñt exire ī act⁹ ꝓuēiētes poc aie. vñ sic gr̄a gratū faciēs ē nēcia ad ℔ ꝙ hō suscipiat digne sacr̄a: sic ad ℔ ꝙ hō digne exeq̄ť act⁹ sacroꝝ. ⁊ iō sic ī bap⁹ dať gr̄a vt digne suscipiam⁹ sacr̄a sic ī sacro ordīs vt digne exeq̄mur. ¶ z^a ꝙ ꝓfert gr̄az ī dispōsito maiorē q̄ alia sacr̄a: ⁊ maior maiorez. qz maior gr̄a reqriť ad act⁹ ordinū digne exercēdos q̄ ad act⁹ cōes: ⁊ ad maioris ordīs actū maiō. vñ nihil sensibile tm̄ valz ad magnitudinē gr̄e ipetrādā ex ope opato: sic ordo sacerdoty: ni si forte qs dicat illō ō ꝓsecratōe epi: ⁊ ō susceptōe digna eucharistie. ¶ 3ª ꝓclo: ꝙ qdā ordo dr̄ sacer ⁊ qdā nō. Et iō sciendū ꝙ sacrū dr̄ aliqd duplr. vno mō absolute. ⁊ sic oēs ordies sūt sacri: cū sint qōdā sacrm̄ vl' sacrale. alio mō antho-nomasice siue excellēter. ⁊ isto mō tres dñr sacri. s. sacerdotium: diaconatus: ⁊ subdiaconat⁹ duplici rōne. Primo rōne māe: circa quā hñt act⁹ suos. hñt. n. act⁹ suos circa mām ꝓsecratā. Nā subdiacon⁹ hz vasa sacra tāgere ⁊ ī eis mām eucharistie ꝑparare. Diacon⁹ vo ꝑparatā ī eisdē vasis sacerdoti offerre. sacerdos vo hz eā ī eis ꝓsecrare ⁊ ꝓsecratā tractare īmediate q̄tū ad corp⁹ dñi. z° rōne ꝓtinētie annexe his ordinib⁹ q̄tū ad clericos occidētales. Votū enim ꝓtinētie reddit nos q̄si deo ꝓsecratos. Nihil āt horū ē i q̄tuor mīorib⁹ ordib⁹: qz nec act⁹ eoꝝ ē circa aliqō ꝓsecratū īmediate: nec eis ē ꝓtinētia annexa. ⁊ ideo nō dicuntur sic sacri vt alj tres.

Quātū ad 3^m arti. ꝓncipalr q̄sitū sūt due ꝓnes. ¶ Prima ꝙ ī ordīe ō septē īpmiť character distinct⁹ ⁊ spālis. qz ordinať glibz ad distinctū actū. ¶ Sz ↄ ℔ ē. qz tē ī oī ordīe hñte diuersos act⁹ tot eēnt distincti characteres quot act⁹. Si dicať nō qz sūt subordīati. ita ⁊ ois act⁹ septē ordinū sūt subordīati. q̄ nec ibi nisi vn⁹ distinct⁹ character. ¶ Et dōm ad hoc: ꝙ lz oēs ordies ordinēť ad eucharistiaz ⁊ iferiōr mediāte superiore. tū glibz ordo hñs ī se mltos act⁹ īter illos hz aliquē q̄ ꝓncipali⁹ ⁊ īmediati⁹ defuit eucha^c: ⁊ deputatio ad illū reqrit. characterē spālē: ñ āt ꝓputatio ad alios. Sz dicūt qdā ꝙ nō ī oī ordine ē character ꝓpe dict⁹: vbi sciendū ē ꝑz eos: ꝙ cū character sit ptās ꝑ quā hō opatur diuinas actōes. sic aliqd hz dupl'r rōnē ptātis sic ⁊ characteris. ptās. n. ꝓpe dr̄ ꝑ quā possum⁹ ī actū ī quē al's non possem⁹. sz ptās ꝑm qd ꝑ quā licite possum⁹ qō al's poteramus: sz nō licite: sic ⁊ character simpl'r dr̄ ptās ꝑ quā possumus ī actū ī quē ꝓ⁹ nō poteram⁹. sz character ꝑz qd dr̄ potestas ꝑ quā licite possum⁹ ī actū ī quē ꝓ⁹ poteram⁹: sz nō licite. accipiēdo ꝯ characterē ꝑ ptāte simpl'r dcā: sic character nō īprimiť nisi ī sacerdotio: ñ āt ī iferiorib⁹ ordīb⁹: c⁹ rōnē assignāt: qz cuicūq̄ ꝓferť aliq̄ ptās spūal' simpl'r: tal' pt i spirituale effectū ī quē ñ poterat ꝓ⁹ vt dictū ē. sz sacerdos post suam ordinationē pōt ī spūalē effectum ī quem non poterat ꝓ⁹. qz sacerdos pōt ꝓficere sacrm̄ eucha^c ⁊ absoluere in foro pnie ī quē pri⁹ nō poterat. diacon⁹ vo ⁊ iferiores ordines post ordinationē suā nō pñt ī aliquē effectū ī quē pri⁹ nō possent: q̄uis liceat eis nūc qō nō licebat prius. pri⁹ eni poterat euāgeliū legere ⁊ sacerdoti mīstrare: sz nō licebat. ergo in ordinatōe sacerdotis ꝓferť ptās spūalis simpl'r dicta: non aūt i ordinatōe iferiorum. si ergo character ē ptās spūalis. sequitur ꝙ character ꝓprie ⁊ simpl'r dict⁹ imꝑmatur ī sacerdotio ⁊ non in inferioribus ordinibus. Nec ē instātia nisi ō exorcista: qui videť in sua ordinatōe potestatē accipere ad effectū spūalem. s. ad impediendum ptātez demonis. Sz illō ꝑm Cyprianū nō cogit: qz ipe ponit ꝙ exorcism⁹ nihil facit: sed tm̄ significat illō qō ī baptismo postea efficiť. Dicit eni sic. Scias diaboli nequiciā ꝑmanere vsq̄ ad aquā salutarē. in aqua aūt baptismi oēm neqciā amittere. ⁊ ita ꝑm ipm exorcista nō hz ptātem super demonez. Sz qz ↄtrarium tenēť coius. ideo potest concedi ꝙ ī ordie exorcistē imprimatur character: nec tam̄ ꝓpter hoc digni or est ceteris ordinibus. qz q̄uis ī hoc excedat: tamē ī alio exceditur. in hoc. s. ꝙ actus aliorum ordinū magis ō ꝓpinquo se habēt ad sacrm̄ eucharistie q̄ actus exorcistē: q immediate ordinať ad tollēdū impedimentū baptismi ⁊ mediāte baptismo ad eucharistie sacramētū. Si vero character accipiatur scōo mō. s. ꝑ potestate: per quā licite possumus in actum sacrum in quē prius poteram⁹: sed nō licite. sic dōm ē ꝙ ī oīb⁹ ordinib⁹ imꝑmitur character. qz ꝙlibet ordinē deputať ordinat⁹ ad actū q̄ ē sacer vl' rōne materie vel relatōe quam habet ad sacrz eucharistie vt pri⁹ dictum fuit. ¶ Sed ↄtra. qz in confirmatione imprimiť character proprie dictus: sicut in baptismo ⁊ sacerdotio: ⁊ tamen per illam non potest in quod prius non posset ēt licite: sed tm̄ ex officio: sicut miles etiam non recipit ptātē facti: sed officij ad pugnandum. ¶ ℘. que non imprimūt characterē reiterant. ergo ⁊c. sed ad hoc dicerent: ꝙ illa ꝙ que fiunt deputatiōes ad aliquid sacrū cum ꝓsecratiōe ñ reiterant q̄diu res manent. lz illa consecratio nō imꝑmat

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

characterē nec sit sacrz: sz iportat solā ōputatiōez ad aliqd
2ª ꝑ° sacruz. ¶ 2ª ꝑ ē in quo actu cuiuslibet ordinis ip̄mat. Ubi
sciēdū ē ꝓm q̄sdā ꝙ aliquoz ordinū ē tātū vn⁹ actus: aliq̄
rū plures: quoz tñ vnus p̄ncipalioz altero. In ordinib⁹ āt
quoz ē vn⁹ actus character iprimit̄ i traditiōe istrumēti
ptinētis ad actū illū: sicut hostiario ip̄mit̄ character i tra
ditiōe clauiū: lectori i traditiōe libri ꝓphiaz: exorciste in
traditiōe libri exorcismoz cū forma vboz sim̄l' corrñden
te. In ordinib⁹ āt quoz sūt plures act⁹ character iprimit̄
i traditiōe istr̄i ptinētis ad p̄ncipalioz actū. Ille aūt act⁹ ē
p̄ncipalior q̄ imediati⁹ ordiat̄ ad sacrz eucharistie. Cū igit̄
acolythi sint duo actus, s. portare cereū ⁊ porrigere aquā ⁊
vinū in vrceolis ob sacr̄m eucharistie: scōs act⁹ ē pricipali
or prio ꝓp rōnē dictā: iō character acolythat⁹ ip̄rimit̄ i tra
ditione vrceoli: cuius denomiēnt̄ ab alio actu: q̄ est magis
patēs ⁊ frequētioz. Nomē. n. acholythi cerei deportatiōem
significat. Subdiacon⁹ ēt bz duos act⁹. s. legere epistolaz ⁊
materiā eucharistie ordiare ⁊ ponere i sacris vasis vt de se
pz scōs actus est principalior prio: qz sacrō eucharistie imc
diatior: ꝓp qō character subdiacōatus ip̄rimit̄ i traditiōe
calicis ⁊ patene. De diacono āt ē magis dubiū: bz. n. duos
actus vnū legere euāgeliū ⁊ aliū ministrare sacramētuz va
sis mediātib⁹: bz. n. portare corpus dñi i patena: ⁊ dispensa
re sāguinē cū calice: nec ē dubiū gn act⁹ secūdus sit pricipa
lior primo: ⁊ tñ diaconus i sua ordinatiōe nō recipit aliqō
instr̄m ptinēs ad hūc actū: ꝓp qō de ip̄ssiōe characteris in
diaconatu est duplex opinio. Una ꝙ ip̄rimit̄ in traditione
libri euāgely: qz deputa⁹ ei⁹ ad suū principalē actū non po
tuit exprimi p̄ traditionē alicui⁹ rei corporalis. Luz. n. dia
con⁹ bēat ptātē sup corpus ⁊ sāguinē cōtēta i vasis: non po
tuit hec ptās exp̄mi p̄ dationē vasis tantū: qz sup vasa sub
diacon⁹ bz ptātē: nec p̄ dationē materie ꝺsecrate: qz ñ bz eā
imediate tāgere: iō oportuit ꝙ ordinaret̄ p̄ traditionez in
str̄i ptinētis ad actū ꝟarium: ꝟ ē p̄ traditionē libri euange
ly. ¶ Sed ꝺ ꝟ posset dici ꝙ ptās diacōi ad p̄ncipalē actū
potuit exp̄mi p̄ traditionē vasoz cū sacrō ꝺtēto. ¶ Et ad
ꝟ pōt dici ꝙ ptās diacōi nō debuit exp̄mi p̄ traditionē no
bilioris rei q̄z ptās sacerdotalis: ꝟ tñ fieret si traderet̄ ei
vas cū sacrō: qz sacerdoti tradunt̄ vasa cū mā nō consecra
ta q̄re illud nō ꝺbuit fieri. ¶ Alia opinio ē ꝙ ip̄mit̄ i iposi
tiōe manuū: p̄ quā dat̄ itelligi ꝙ applicat̄ ad magnuz mi
nisteriū: eo ꝙ manus ē organū organoz: diacon⁹ aūt p̄ ex
cellētiā dr̄ minister: ⁊ huic vr̄ canō ꝺcordare. zz. di. vbi dr̄
ꝙ cū ordinat̄ Diacon⁹ solus eps manū ei īponit: eo ꝙ ad
ministeriū applicet̄. Sacerdos sil'r bz plures actus: sz p̄nci
palior iter oēs ē ꝺsecrare corpus ⁊ sanguinē: absoluere aūt
i foro pnie ē actus eius ꝟarius: ⁊ iō i datione calicis ⁊ pate
ne cū mā imposita ip̄rimit̄ character sacerdotalis: vñ dñs
hāc ptātē p̄mo dedit discipulis in cena q̄n tradēs corpus
suū ⁊ sāguinē i calice dixit: hoc facite i meā ꝺmemoratōez:
sed post resurrectionē dedit eis ptātē ad actū ꝟariuz q̄n di
xit. Quoz remiseritis peccata remittunt̄ eis ⁊c. R ō ꝟo q̄
dicta ē de diacono nc bēat nobilius signū q̄z sacerdos non
vr̄ efficax: qz subdiacono tradit̄ calix ꝺsecratus: diacono
euāgeliū: sed nobilior ē calix ꝺsecratus q̄z liber euāgelioz
ꝙ ⁊c. Sz ꝺ probat̄ alia rōne: qz illud qō ē ꝺpletuz sacrz per
se non est mā sacri: ⁊ marie cuz totuz sit mai⁹ sua parte: oē
sacr̄m est nobilius sua mā ⁊ sua forma: sed ipole ē aliqō sa
cr̄m eē nobilius sacramēto altaris. ꝙ ipole ē sacrz eē mate
riā alteri⁹ sacramēti. Itē i ipositione manuū non ip̄rimit̄.
nō qdē pp ꝟ ꝙ nec per illā ip̄rimit̄ sacerdoti: qz dicere t̄ ꝙ
ꝟ ē qz nō designat pricipalē actuz ei⁹ sicut de vrceolo aco
lyto ⁊ subdiacono: sed quia p̄ter actuz ministri ⁊ suscipien
tis requrit exteriorē materiā i isto ordie sicut i alys: sz ma
nus ip̄ositio nō bz bō materiā: iō ⁊c. ꝙ relingt̄ ꝙ in traditi
one euāgelistaru: qz alr nō pōt exprimi. ¶ Ad argumēta
p̄ncipalia. ad primuz dicunt gdā ꝙ si character est sola de
putatio ad actus sacros tot characteres dicere t̄ aligs hr̄e
quot actib⁹ faciēdis sil' vel successiue poterit deputari: si
ue act⁹ illi differant specie siue genere: nec pp ꝟ eēnt plura
eiusdē spēi i eodē subo: qz character sic acceptus nō ē nisi re
latio rōnis: entia āt rōnis nusq̄z sūt subiectiue. Si vo cha
racter sit spūalis ptās exñs subiectiue i ordinato: tūc i trib⁹
ordib⁹ solū ip̄rimit̄ character. s. epatu: sacerdotio: ⁊ exorci
sta. Et he ptātes differūt gñe p̄rimo sicut act⁹ eaz. ¶ Sz
vr̄ dicēdū ꝙ pla spē eiusdē generis ꝓpig: dū tñ non hēant
oppositionē stāt sil'. sicut oēs sciētie in itellectu: vñ dato ꝙ
characteres septē ordinū sint vni⁹ gñis p̄rimi marie ꝑtū
ad eos q̄ sūt ptās faciēdi licite qō p⁹ ñ licebat: nō tñ hñt ali
quā ꝓrietatē ficut pz ex eoz actib⁹: imo sibi subseruiūt. vñ
se ꝓpatiūt̄ i eodē. Qō vo dicūt ꝙ characteres exorcistat⁹ p̄
sbiterat⁹: epat⁹ nō sūt eiusdē gñis p̄rimi ficut oēs colores
sunt eiusdem generis p̄rimi: non appet rō q̄re nō alq̄ cha
racteres nisi isti: nec ip̄i dicūt. Oportet. n. ꝙ si characteres
dr̄nt spē habeant vnū genus proximū: ⁊ saltem duo sunt
eiusdē generis proximi: cū non sit genus gn ad minus ha
beat duas species: ⁊ q̄uis actus eoz differāt genere proxi
mo in genere nature: tñ in genere artificialiū ⁊ gratuitoz
siue hierarchicorū actuum sūt vni⁹ generis: cum sit tantū
vna hierarchia ecclesie militātis. ¶ Ad z^m dicūt quidam
ꝙ vnius sacramēti ē vnus effectus p̄incipalis: ⁊ sic chara
cter sacerdotq̄ ē p̄incipalis effect⁹ sacr̄i ordinis. Possunt
tñ eē multi effectus minus p̄ncipales ordinati ad p̄ncipalē
actū eius: ⁊ sic sunt multi characteres multoz ordinuz: q
omnes ordiant̄ ad characterē sacerdotq̄ ⁊ actuum eius:
¶ Sed ista solutio ē dubia: qz cū p̄incipalis effectus sacr̄i
ordinis sit charater ⁊ nō gra ꝓm eos: qz in diaconatu ⁊ sub
diaconatu imp̄rimit̄ gra: q̄ tñ negāt eē sacra. ꝙ exorcistat⁹
presbiteratus: epatus in quibus ip̄rimuntur diuersi chara
cteres erūt diuersa sacra. Et videtur dubiū quo mō chara
cter episcopalis ordietur ad sacerdotalem: qz omne qō or
diatur ad aliquid: ex sua natura plus ordinatur ad illud i
suo subiecto q̄z i alieno: sed in eodē subiecto character epa
lis non ordinatur ad sacerdotalē cū presupponat ip̄m: nec
supponat ea que sunt epi i aliquo ad agendū ea que sūt p̄
sbiteri sed eō. Et p̄terea maior dignitas nō ordinat̄ ad mi
norem: si tamen separari posset pontificium a sacerdotio
maius esset simpliciter sacerdotiū: qz maximus gradus in
ter act⁹ hierarchicos est posse conficere corpus dñi. Tñ
argumētū principale ē cōtra Tho. q̄ ponit omnes ordines
esse vnum sacramentū: ⁊ tñ quelibet ip̄imere specialē cha
racterē: propter qō dicendum ē ꝙ nō omnis vnitas sacra
mentorū est eiusdem rōnis: ⁊ ad vnitatē sacramenti suffic̄
vnitas ordinis que etiam ē multiplex: vnde est aliquod sa
cramētum adeo vnū sacramētū ꝙ est in eo vnitas idiui
sibilitatis in genere sacramēti: qz. s. non bz nisi vnuz imedi
atum effectū: sicut baptismus cōfirmatio ⁊ multa bō. Ali
ud est qō habet multos effectus sacramentales ꝓm rē p̄t
uatiue licet vnū positiue: sicut in eucharistia est conuersio
diuersarum rerum i vnā ⁊ eandem rem: ita ꝙ sunt plura
que desinūt esse: sed vnū quod incipit esse. Et matrimōiuz
ē vnū sacramētū: bz tñ duos effect⁹ reales siue sint rl'ones
siue aliqd absolutū i duob⁹. s. ptātē mutuā ⁊ obligationez.
ordo plures effectus re sz vnū ordine: ⁊ hoc sufficit sicut ō
eucharistia. ¶ Ad z^m qō ē in oppositū dicūt qdā ꝙ nō solū
sacramētū nō ē iterabile qz ip̄rimat aliquā ptātē existētez
sbiue i suscipiēte sacramētū: sz qz p ip̄m deputat̄ qs ad ac
tuz sacrū. sicut benedictio calicis nō iterat̄: qz p eā deputa
tur ad actus sacros: q̄z nihil fiat subiue i calice p̄ bñdi
ctionē. Et sil'r pōt eē i ordinib⁹ q̄ tñ deputatio large dicit̄
character. Sz hoc ē addēdū ꝙ ip̄edimēntū iteratiōis i scrō
nō ē sola collatio ptātis: cū ista sit i matrimonio ꝙ iterat̄:
nec sola cōsecratio vl' vnctio cū illa sit i extrema vnctione
q̄ iterat̄: nec bñdictio: cū illa sit i matrionio qō iterat̄ ⁊ ipa

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

met bñdictio de cõsuetudie i multis ecclys:nec sola deputatio ad aliqd sacrũ:cũ ista sit i pmissiõe religiõis q̃ põt iterari si intrat aliã religionẽ:sz qñ hec oia simul cõcurrunt ꝛ cũ hoc ẽ sacramẽtũ:tunc prohibet iterari:ꝛ sic est i quolibet ordine.

Questio III.

TErtio de annexis ordini q̃ritur an corona sit ordo. Et videt ꝙ sic:qz illud ẽ ordo p qõ aliqs ponit i gradu supcõez ppl'm:sz p coronã ponitur i gradu super laycos.ḡ ẽ ordo. ¶ In cõtrariũ est ꝙ ꝺm ritũ eccl'ie nullus ordo dat sine celebratiõe misse:sed corona datur ꝑter missam.ḡ nõ ẽ ordo. ¶ In ꝓriũ ẽ ꝙ ꝺz ritũ eccl'ie null's ordo dat sine celebratiõe misse:sz cozõa dat ꝑter missã.ḡ ñ ẽ ordo. ¶ Rº ꝺ videda sũt q̃ttuor de cozõa ꝓ ꝺ cozõa i se.zº ꝺ subo suscipiẽte. 3º.de mistro ꝓferẽte. 4º ꝺ effectu cozõe.

Quantum ad ꝑmũ qdã dicũt tria. ꝑm ꝙ corona ñ est ordo. zm ꝙ est dispositio ꝓgrua ad ordines. 3m ꝙ nõ ẽ dispositio necessario presupposita ab ordinib9. ¶ Primũ ꝓbãt sic.p oẽm ordinẽ cõfert aliqua ptãs vel aliq̃ deputatio ad actũ sacrũ vt pz ex p̃cedẽtib9: sz p coronã nihil hoz cõfert. Ex eo enĩ solo.ꝙ aliqs consecrat nulli actui:nulli officio deputat.ḡ nõ ẽ ordo. ¶ Scõz ꝓbãt sic. In oi transitu de statu ad statũ ꝓueniẽter interponit aliq̃ media dispositio:sicut nouiciat9 ẽ media dispositio ĩter statũ secularẽ ꝛ religiosũ.ḡ ĩter statũ laycoz ꝛ ministroz ecclie cõuenienter ponit media dispõ:hec aũt est tonsura clericalis p quã illi q tõsant separant a statu laycorũ ꝛ ꝓparant ad statũ ministroz:qr ꝛc. Et qz separant a statu laycoz:iõ deponũt capillos ꝛ tondent ĩ signũ depositiõis superflue cure tpaliũ. Quia vo ꝓparant ad ministerium dei:cui seruire regnare ẽ:iõ radunt ĩ modũ corone qõ ẽ signũ regale. Religiosi vo nõ clerici tondentur qdẽ:qa a statu seculariũ separant:sz nõ i modũ corone: qz nõ applicant ad ministeriũ diuinũ. ¶ Tertiũ declarat sic. Essentialius se hz ordo ꝓr ad sequẽtẽ q̃ tonsura ad aliqué ordinẽ:sz ad sequẽtẽ ordinẽ nõ ꝑexigit extnecessitate ꝓz ordo vt patuit ꝑus.ḡ nec ad recipiẽdũ quẽcũq ordinẽ ex necessitate ꝑexigit tõsura:sz de ꝓgruitate solũ. ¶ ꝑª ꝺ. istoz ꝙ corona nõ sit ordo ẽ va:sz rõ eoz nõ ẽ bona:qz sz p coronam nõ deputet ad aliquẽ actũ spãlẽ:tonsurat9 tñ deputatur ad laudes dei q̃ sũt cões collegio clericoz: vñ ꝛ p eam deputat ad aliqõ sacrũ:puta ad sacrũ collegiũ. Et sicut p bapm ad collegiũ xpanoz:sic p coronã ad collegiũ clericorũ. Sz rõ Tho.ẽ melioz:qz illud ẽ ordo ꝑꝑe i q̃ dat spãlis ptãs nõ id q̃ solo ad aliqõ cõsortiũ deputat:sicut leuite et sacerdotes q hẽbãt officia spãlia dicebãt ordiati: vñ qz p coronã solũ deputat hõ ad choz vbi nõ hz spãle officium sz cõe:iõ nõ ẽ ordo: nisi sicut dr ordo religionũ q ẽ deputatio ad collegiũ ĩ qbusdã cerimonys. Et sic dr de eta.ꝛ q̃li. oz. Cũ cõtingat.ꝙ p primã tõsurã clericalis ordo ꝓfertur. ¶ Scõa eoz ꝓ va ẽ ꝛ rõ bona:ꝓfirmat tñ rõ p descriptionẽ corone q̃ ẽ ꝙ ẽ signaculũ quoddã a suo ep̃o ĩpssũ a vulgo segregãs:diuino cultui dedicãs atqz ad ordinẽ ꝓparãs ¶ Tertia ẽt ꝓ va ẽ:qz ẽ dispositio cõgruitatis ꝛ non necessitatis respectu ordinis:sz respectu bñficy ẽ necessitatis ꝛ ẽt respectu iurisditiõis eccl'iastice:qz ius spũale nõ cadit i laycũ::vñ nõ tenet collatio bñficy vel cõmissio iurisditionis facta nõ tõsurato. Nõ cleric9.n. nõ ẽ capax.ꝺ trãsac.c. ex lr̃is. Itẽ rescriptũ ipetratũ tacito ꝙ sit laycus nõ valet de testi.c.ex parte. Nec laycus admittitur ad accusationẽ vel testimoniũ ꝺ clericũ de testi.c.de cetero: qõ tñ hodie de ꝓsuetudine non seruatur.

Quantum ad zm ẽ sciendũ ꝙ sicut dr i alia facultate edictũ ẽ ꝓhibitoziuz:ꝛ iõ qcũq non ꝓhibet hr̃e coronã ꝓmittit hr̃e ex hoc ipo. Sunt aũt sex ꝑsone ꝓhibite.primo mulier q̃ nec oz nec põt hr̃e coronã sicut nec ordinẽ vt post dicet. Et sic põt ĩtelligi i decretis 30.di.c.z. vbi ꝓhibet mulier tonderi. Nam tõderi non ad modũ cozone posset beguine ꝛ debẽt moniales de ꝓsuetudine. zº. ꝓhibẽtur bigami nõ solũ de nouo recipe sz priꝰ receptã poztare:de bigamis.c.i.li.6.de quo ifra dicet. 3º. ꝓhibent infantes:Est aũt ifans g nõ ꝓpleuit septẽniũ. sz dubiũ ẽ vtz quo ad hoc sufficiat artigisse sicut alias i dignitatib9 sufficit ãnũ attigisse nec oz ꝓpleuisse:sicut dr Luc. 3. Et erat iesus icipiẽs q̃si ãnoz triginta. 4º ꝓhibentur illitterati. Debẽt.n.scire nõ solũ symbolũ salutationez angelicã:ꝛ oronẽ dñicã qõ ẽt ẽ laycozum:sed scire legere psalmos ꝛ cantare:q ꝛ ad hoc eligit a pplo ꝛ annumerat collegio clericoz. 5º ꝓhibentur cõiugati non solũ matrionio ꝓsũmato:nec solũ post vba de pñti:sz ẽt post vba de futuro nisi velit ĩtrare religionẽ. 6º ꝓhibet gs cozonari a nõ suo ep̃o nisi de licentia sui:ꝛ probatur de vltimis.quatuor de temp.ordi.cº.vltio vel.6.sz appellatiõe bigami ꝺo loco supositi ĩtelligit ois alr irregl'aris:sicut seruꝰ qui nõ nisi dño cõsentiẽte. Sz illegitimꝰ põt ab ep̃o dispensatiue qui põt ẽt cũ eo i minozib9 ordinib9 dispẽsare.ĩfanti ãt si ĩrat religionẽ licite datur vt dr̃ ĩ pdicta decretali. Et silr ꝓiugato ad sacros ordines aspirãti suple de cõsẽsu vxoris vl'spõse. Quãuis.n.ibi nõ fiat mẽtio nisi de ꝓiugato:qz tñ spõsus obligatus ẽ ad actꝰ ꝓrios nõ dz fieri clericus.

Circa 3m.s.de ministro ꝓferẽte sciẽde sũt q̃tuor regl'e. ¶ ꝑª gnãlis ꝙ qcũq põt ꝓferre ordies põt conferre tõsurã:qz regl'a iuris ciuil'ẽ. Nõ dz cui qõ maiꝰ:sz qõ minꝰ ẽ nõ licere. Et ꝺ nisi p accñs ꝓhibeat ab vno ꝛ ñ ab alio:sicut qcũq alias põt dare tonsurã clericalẽ q dederit eã ifãti nisi religiõez ĩtraret vel illitterato seu absq̃ sui superioris licẽtia hõi diocesis aliene seu ꝓiugato nisi volẽti religionẽ ĩtrare aut ad sacros ordies ꝓmoueri in casu licito suspẽsus ẽ p ãnũ a collatiõe clerical'tõsure nõ ordinũ: vñ si ꝓcedat alicui facere ordies alicubi p ꝓñs cozonã ꝛ ꝓfirmationẽ q̃ sũt pãbula. ¶ zª regl'a ẽ ꝙ eps ꝓsecratꝰ ñ ante: iur̃ suo põt dare cozonã sicut ꝛ ordies:de ꝓsuetudie ẽt sz ꝓori tõsurari facer̃ nouitiũ tõsura mõacbali sꝺ spe postea recipiẽdi ab ep̃o tõsurã clericalẽ. Ur̃ ãt ꝙ hñs cozonã mõachalẽ ñ cl'icalẽ vl'nullã possit ꝓfiteri r̃ligionẽ tãq̃ cl'icꝰ:sz bñficiũ eccl'iasticũ pcipe ñ possit:qz cũ sit p eẽntiã i eodez ordie i eadẽ religiõe cl'icoz ꝛ laicoz eãdẽ regl'az ꝓfitẽtiũ sicut possz ꝓfiteri illũ ordinẽ obligãdo se ad ordinẽ ꝺz modũ viuẽdi laycoz:sicut ꝛ cl'icoz q̃uis forte sic ñ eẽt de bigamo:qz q nõ ẽ cl'icꝰ nec actu nec aptitudie ñ põt obligari solẽni voto religiõis cl'icoz:sz si ordinaret recipet characterẽ. ¶ 3ª regl'a ẽ ꝙ abbas põt dare tõsurã cl'icalẽ ex quo ẽ sacerdos ꝛ bñdictꝰ. Nullus ãt inferioz q̃tũcũq ꝓz cõuentualis exẽptꝰ:magr̃ ordinis gñalis minister ꝺ põt: qz solis abbatib9 ẽ cõcessũ:ĩ qbꝰ tñ ita distinguit. Quia aut est abbas simplex ñ exẽptꝰ:ꝛ sic põt dare tõsurã cl'icalẽ suis monachis ꝛ nulli alu.ex ꝺ eta.ꝛ q̃li. Cũ cõtigat.ĩ ꝺcr̃tis.69. di. Qm̃. Si ãt sit exẽptꝰ ꝛ mitratꝰ q ẽt bñdictiões sup ppl'm i signit9 ẽ põt eã dare secl'arib9 ĩ quos eccl'iasticã ꝛ q̃si epalẽ iurisditionem obtinet.ꝺ ꝑui.c.Abbates li.6. Si tñ simplex abbas q põt dare cozonã ꝓfesso det eã nouitio ꝛ ille exeat nõ ꝓfessus nõ ẽ cl'icꝰ nec eũ pcutiẽs incidit ĩ canonẽ. Idẽ si eẽt exẽptꝰ ꝛ ille nouitiꝰ cui eã feciss̃et ñ eẽt subditꝰ tal' cui posset eã dare ĩ hitu secl'ari.qz nõ ẽ monachꝰ añ pfessionẽ.de sẽ.ex.c.religioso.§.i. ¶ 4ª regl'a ẽ ꝙ oẽs p̃sbri cardinales possunt conferre primam tonsuram sicut ꝛ minores ordines conferre de communi consuetudine curie.

Quantuz ad 4m articulũ.s.de effectu sciẽdũ ẽ ꝙ tonsure sũt octo effectus ad pñs. ¶ Primꝰ qz gaudet ꝑuilegio fori.s.vt nõ ꝓueniat nisi cozã iudice eccl'iastico:cui ẽt ñ põt renũciare pacto exp̃sso.de fo.ꝓpe.c.Si diligenti:: ꝛ ẽ excõicatꝰ q allegato fori ꝑuilegio cogit eũ cozã iudice layco rñdere. ¶ zº.qz gaudet ꝑuilegio illo:Si quis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

suadente dyabolo. qz ē excōicatus q mittit in eū manꝰ violēras: sz illud ꝓuilegiū dat ēt tonsura monachal'. ¶ 3º effectº ē qꝫ liberat' a taleis ꝛ collectis ¶ 4º qꝫ ȯ altari dz viuere q altari fuit: cuius eccl'ia nō cogat nisi ordinantē vel pmotantē ad sacros ordines ꝓmouere ꝛ ei ꝓuidere. ¶ 5º qꝫ dz portare hītū clericalē: quē tñ si deponat ēt temere nō ꝓpt ē excōicatus sic religiosus q temere dimittēs est excōicatº Sz si monitº nolit portare: nec laycus esse excōicari pōt. ȯ vi. ꝛ ho. cle. c. Et si gs. ¶ 6º qz dz portare coronā. Clericꝰ. n. neq; comā nutriat nec barbā: sz ex cā licet: sic dic' vsus. Tutius vt peterē layci sub imagine romā: Eas fuit vt sinerez luxuriare comā. Uñ excusāt' clerici ꝛ religiosi barbati q ꝓ dicant paganis: alr nō recipiēdi ab eis. Nō ȯbēt ām dici hre coronā q cucufati cincinos portāt vl' faciūt: qz tōsura clericalis in circuitu ꝛ in sūmitate capitis i modū spere dz radi. di. zz. Prohibite. Et dz tonsura clericalis sic tōdi vt sup aures sit. di. zz. Nō liceat quelz. Et ad coronā ōferēdā clerici sunt q archidiaconos cōpellēdi. di. z4. clerici. Itē excōicādi' sūt si ꝺtēpserint. di. zz. Si gs. Clerici ēt q cū vnicis ꝛ vgi nibus ꝺxerunt si tonsurā ꝛ vestes deferāt cl'icales gaudēt ꝓuilegio canonis. Si gs suadēte. ꝛ ꝓuilegio fori ēt in cā criminali: sz nō in alys. Si ām tonsurā ꝛ vestes nō deferāt cl'icales: tūc nullo gaudēt ꝓuilegio cl'icali. ȯ cle. ꝺiu. c. i. l. 6. ¶ 7º effectº ē. qz ñ debēt mercari: nec negocys secl'aribus se ipli care alias ter mōiti pdūt ꝓuilegiū cl'icale. ¶ 8º effectº ē qꝫ nō tonsuratº q epz: siue layc': siue monachº i missa publice legere ñ dz. di. 4i. clericꝰ. di. zz. His igr̄. di. 35. Eccl'ie. di. 4i. Eps. di. 44. q totū. iz. q. Qm̄. zi. q. 4. Per totū. ȯ cōse. di. 5. In oibº. Alia vero sūt ad honestatē cleri ꝼm canones: ꝛ sūt iz. ꝑmū qꝫ clerici sp studio lr̄aꝝ debēt itēdere. i6. q. i. Sic vide. di. z8. sic. ꝛ duobº. c. se. Itē qꝫ cl'ico nll'a etas dz esse sera ad discēdū. z4. q. z. Si bēs i me. Item qꝫ nō debēt itereſſe spectacl'is vanis ꝛ nuptys. di. z 4. Presbyteri. 44. di. Nll's Itē qꝫ tabernas nō nisi i necītate itrare debēt. di. 44. Nō dz cle. ꝛ duobº. c. se. Itē qꝫ cl'ici arma ferre nō ȯbēt. zz. q. 5. cl'ici. ꝛ. c. duobº se. Itē nec vē nec iocose pugnar̄. zz. q. 8. Quicūq; clericus. Itē nec iudiciū sanguinis ferre zz. q. 8. Sepe his. Itē qꝫ cl'ici ȯbēt ab illicitꝭ q̄stibº abstinē. i4. q. z. clerici. ꝛ duobº. c. se. ꝛ di. 87. Oēs. Itē qꝫ cl'ici ꝓ medicina munera accipe ñ debēt. di. zz. his igr̄. Itē qꝫ cl'ici res eccl'ie bñ debēt dispēsare ñ superflue. io. q. z. Eps. Itē qꝫ nō licz eis de sūptibus eccl'ie filios suos i studio phie ꝓcurare. di. z6. Legāt. ꝛ. c. se. Itē qꝫ ñ lz cl'ico hre bñficiū cui suffic̄ pīmoniū. i6. q. i. c. vlti. i fi. Itē qꝫ cl'icus ñ ȯ rebº eccl'ie: sz ȯ rebus per ipm acqsitis pōt facere testm̄. iz. q. z c. i. ti. z. ꝛ. ca. se. ꝛ. q. 4. c. i. ꝛ. q. 5. fere ꝓ totū. Itē qꝫ si itestatº ȯcesserit i oibus rebº succedit eccl'ia. i z. q. z. Quicūqz. ꝛ. q. 5. Sic vbi ꝛ. c. se. Itez qꝫ cl'icis ñ ē iiungēda solēnis pnia. di. i. Cōfirmandū. ꝛ. §. ꝓ xīmo. s. Itē qꝫ melº ē hre paucos bonos cl'icos q̄ mltos i utiles. di. zz. Tales. Itē qꝫ cl'ici vt ebrietatē ꝛ luxuriam vitēt vinū cū aq̄ debēt tēperare. ex̄. z. li. de vi. ꝛ bo. cle. A crapula. Itē qꝫ cl'ici icorrigibiles ȯ mādato plati pñt icarcerari: ꝛ ꝓ laycos trahi sine excōicatōe. ex̄. ȯ sen. exco. Ut fame. li. 5. c. Si cl'icos. li. 6. ñ ātꝺberari ꝓ laycū. e. t. c. Uniuersitatꝭ li. 5. Itē cl'ici icorrigibiles ȯ crimīe ȯgradati secl'ari iudicio ȯbēt tradi. vt i ocō. c. Ut fame. Itē qꝫ cl'ici fures ꝓ rebº eccl'ie regrēdi ȯ. lnia supiorꝭ torq̄ri pñt ꝛ tormētari vsqz q̄ restituāt ex̄. i. t. i6. ȯ ȯposito. c. i. zz. q. 6. Si res. iz. q. z. frnitas Itē qꝫ alteriº iudicio sine ꝺsēsu sui epi ñ ȯbēt se subdē. ex̄. e. t. Nll's. Itē qꝫ nll's cl'icº snīaz sanguis aut vidicte dictet aut ꝓferat: aut chirurgie artē q̄ adustionē vl' icisionē iducat: ex ceat. ex̄. it. Ne cle. vl'. mo. snīaz. Itē qꝫ cl'ico egrotāti ꝓ epz ab eccl'ia i q̄ mistrauit dz ꝓuideri ne addatur afflicto afflictio. ex̄. ȯ cle. egr. c. i. Itē paupi cl'ico eps dz ꝓuidere ne cogat̄ mēdicare i opprobriū cl'icale. ex̄. ȯ ren. Ad supplicatōz Hoz ꝑmū ȯ ñ legēdo i missa publice ꝓ ꝺsuetudinē ē abrogatū: qz ēt layci ꝟ faciūt: alio de muneribº ꝓ medicia ēt ñ ſuat'. Et vr̄ qꝫ sic licet cl'ico aduocato vēdere ꝑociniū ꝛ iuriſpito vēdere ꝺsiliū: sic medico vēdere medicamētū. Sz qz nll'i cl'ico licet mercari nec negociari: cū ꝟ sit negociari vr̄ qꝫ nll'i cl'ico liceat nisi ꝓp necītatē victº qñ scripturam ꝛ aliō opº vēdere pōt. Sz qz ista ꝓhibiᶜ ē iurꝭ positiui ꝛ papa scit ꝛ tolerat qꝫ cl'ici ēt ordiati laborē sil'iū vēdūt ñ solū ꝓp necītatē: sz ēt ꝓp lucri cupiditatē vidēt a mortali excusari De bñte vo pīmoᵐ certū ē qꝫ ñ licet bñfiᵐ recipe vbi pauꝑ eq̄ bonº ꝓp ꝟ ipedit'. alr pōt. De fructibº āt ꝛ mobilibº ab eccl'ia ꝓcept' ȯ ꝺsuetudīe cl'ici pñt testari. ¶ Sz duᵐ ēvtꝫ teneāt' restituē de ꝑꝺo illō qō i malos vsus ꝺsumūt de pīmonio crucifixi. Et dñt qdā qꝫ nō: licet grauiº peccēt q̄ layci: qz sūt dñi eiº qō ꝓcipiūt: alr nec testari posset. Aly vo dicūt qꝫ nō bñt fructū fauore sui sicut pr̄ i bonis filyaduēticys quoꝝ si fructº male ꝺsumat ñ tenet' reddere: sz ꝓ bono eccl'ie ꝛ paupeꝝ fci sūt admistratores: vt tutores q sunt q̄si dñi. sz ñ qñ pupillū spoliāt. iō sic illi pñt sibi victū ꝛ vestitū retinere: ꝛ bñ meritis dare: sz si male expēdūt tenet' redderе: sic ꝛ isti. Et ꝟ magꝭ ꝺsonat ocis scōꝝ ꝛ iuri canoᶜᵒ: sz supposita ꝺsiueⁿᵉ qꝫ pñt testari vr̄ qꝫ ñ tenēt' restituere male cō sūpta: qz sūt dñi ꝛ i re ꝑꝑa glz ē moderatoz ꝛ arbiter sic placet. Itē dr̄ ȯ cle. ñ resi. c. i. qꝫ q ñ itereſt hoz' canōicis siñ cā rōabili: ꝛ recipit distributōes: reꝝ sic acceptaꝝ dñiū ñ acqrit: nec fac̄ eas suas: sz tenet' ad restitutōz. ꝑ ꝓpꝑ si iterfuisset dñiū acqsiuisset ꝛ suas eas feciſſz. nec ꝓ ꝺns pp abusū ad restitutōez tenerēt'. Ul' pōt dici medio mō qꝫ dñi qdez sūt sz sub certa lege. qꝫ. s. bñ vtāt' alꝭ restituere teneāt'. Sic i his q̄ dāt' ob certā cām: ꝛ i legatꝭ relictꝭ sub certo mō: qbº ȯficiētibºlz dñiū trāslatū fuerit repetunt'. ff. ȯ ꝺdi. cā data ꝛ ñ secuta. ꝛ. c. ȯ ꝺdi. Ob cāz datoꝝ ꝓ totū. c. ȯ his q̄ sub mō ꝓ totū. ¶ Ad arꝫ i oppꝫ dōz: qꝫ illō ꝓ qō aliqs pōit' i gradu sup cōez statū absq; ptāte seu ȯputatōe ad dīnū offiñ pt eē ordo viuēdi sic ē ordo mōachoꝝ vl' quorūcūq; religioſoꝝ. ꝛ sic tōsura posſz dici ordo cl'ical': qz alr ȯbēt viuere cl'ici q̄z layci: ꝛ statū ꝓuilegiatū bñt: sed non ē ordo misteriꝫ eccl'ia stici ex quo nō ē ibi ȯputatio aliqua ad aliqō sacꝝ ministeriū de quo ordine itendimus ad pñs. Questio. IIII.

Querit 4º vtꝫ distincti ordies bēant distictos actº. Et vr̄ qꝫ ñ: qz sacerdos hz oēz actū ordis. ¶ Cōtra. qz potētie distiguūt' ꝓ actº: sz sūt i singlis ordinibºsingule ptātes ꝛ distincte. i. characteres. iō ꝛc. ¶ Rº licet ꝑꝑe nō sint nisi septē ordies vt dcm̄ ē: tñ large loq̄ndo sūt. 9. Nā ē duplex ordo. s. triūphātis eccl'ie ꝛ militātis. 89. di. Adhuc. Sūt āt i eccl'ia triūphāte. 9. ordies āgeloꝝ sub. 9. gnībºlapidū designati. ȯ pe. di. 5. c. Qz q̄ sic dicit Hre. i hom. ȯ dragma. ꝛ Isi. ȯ sū. bono. li. i. c. io. Et ꝼm ꝟ qz militās ē exēplata ad imaginē triūphātis dñt iuriste eē. 9. ordies. Primº psalmistaº vl' clericatº. 9º epatus. alꝭ septē cōes. di. zi. clos. ȯ epatu āt postea videbit': nūc aūt de istis. s. ꝓ ordinē videamus.

Primo ȯ ordie cl'icatº q ñ ē ordo nisi equoce: ꝛ ē idē qꝫ psalmistaº ȯ quo sūt ꝺnes. z. ¶ Pria qꝫ septē ānos bñtes pñt tōsurari i cl'icos: ꝛ bñfiª eccl'iaᶜᵃꝓ ꝺns recipe. z8. di. c. ȯ his: sz ñ bñt vocē i electōibº: cū discretiōe careāt. ex̄ ȯ el. c. Ex. eo. l. 6. Et pari rōe nec i alys tractatibº ¶ zª qꝫ nll's dz tōsurariī cl'icū q̄uscq; sit ꝺfirmatº: qz ꝺfirº ē cōis oibºxpianis: sz cl'icalꝭ ordo ē imediata dispō. ꝛ ꝑꝑa ad alios ordies. ¶ 3ª qꝫ oi die dari pt: qz ȯ ipa ñ expmūt canones certū die. Et qz sic de gnāli cōsuetudine obseruat'. alia sunt dicta de hoc qōne prima.

Secūdo videᵐ ē ȯ ꝑ ordie ꝑꝑe dcō q ē hostiariº. Huiº āt actº ȯscribūt'. zi. di. Cleros. i fi. ꝛ meliº hic i lr̄a. sed ex hoc qō dr̄ in lr̄a qꝫ hostiary iter bonos ꝛ malos hēnt iudiciū. qz bonos recipiūt ꝛ malos respuunt videt' qꝫ sacrista qui habet officiū hostiary nō ꝓhibēdo excōicatuz ab igressu ex hoc ipo recipiat ipz ad dīna magꝭ q̄z ille cuiº

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

missaz audit:ad quē nō sic ptinet expellere.ꝛ p ꝯns ē suspē sus ab ingressu eccl'ie ꝑm illud qō hr̄.ex̄.de ꝓuilegys epoꝝ.

Secūdus q ꝫ° est large ē ordo lectoꝝ. Dui° autē act° describunt̄ pdcō.c.cleros. ꝛ melius in lr̄a. Qō aūt in lr̄a dicit̄ qꝫ ad lectores ptinent ea que ꝓphe narrauerūt ppl'is pdicare itelligit̄ legēdo simpl'r nō pdicādo. Et tñ licet nll's debeat pdicare nisi ad min° sit dyacon° vt post dicet̄:nihil tñ ꝓhibet vt videt̄ qn aliqs vt bachalari° vl' magr̄ i theologia possit in cathedra p modum lectionis vetus ꝛ nouū testamētū exponere:qz ex quo magr̄ ē auctē docēdi hz:sz nō pdicādi.

Tertius q est q̄rtus ē exorcistat° quoꝝ actus simpl'r ponunt̄ in dcō.c.ꝛ i lr̄a. Sz qō dr̄ ibi de exorcismis sal'onis qb° demones pellebant̄ certū ē qꝫ vba illa vtute iherēte nō fugabāt demonē sic nec aliq̄ alia nisi forte sint sacr̄a:nec itex̄ ex ope opato p idē. Et si ab hoie fuerint iuenta nullo mō demonē expellebāt. nisi forte voluntariū sic verba magica. Si āt ispirāte do illos exorcismos inenit sicut eccl'ia suos:sic poterat demō expelli p illos sic p istos nisi qꝫ ñ ita efficaciter sic nec sacr̄a illa ita erāt efficacia sicut nr̄a:maxie qꝫ exorcista.no.test.hz realē ptātem spūalē quā non hēbat exorcista sal'onis. vñ ecce plusq̄z salomon hic.

Quartus q.5°.ē ordo accolythoꝝ supior cui° actus sil'r ponunt̄ i ꝑallegato.c.ꝛ in lr̄a. Pōt āt epl'a dici p accolythū de vi.ꝛ hon.cleri.c.3.ꝛ actus oīuz minoꝝ ordinū pūt fieri licite ēt a ñ hñte ordinē qz sic hz gñal' eccl'ie ꝯsuetudo. Ex q̄ vr̄ qꝫ nō fiat irregl'aris excōicat° vl' suspēsus si igerat se diuinis exercēs actū illuz solū qui sine ordine licite fieri posset de iure vl' de cōsuetudine:puta actus minoꝝ ordinū vl' subdyaconus aut sine māipulo:vbi hoc hz ꝯsuetudo: qz nō ē in suo agens officio sicut pri°. Si aūt icipet i choro. ōs in adiutoriū:soleniter vbi hoc non solet fieri spāl'r a ꝯstituto i sacris nō icurrit:cū ꝛ layci ibi psal modicēt. Secus si de ꝯsuetudine illō ptinet ad sacerdotē: qꝛ alias etiā moniales hoc faciūt.

Quintus q ē sext° ē ordo subdiaconat° cui° act° sil'r i lr̄a describūt̄. Quedaz aūt man° ipositio fit subdyacono.sz nō tal'q̄lis ē illa: q̄ est ꝓpa dyaconi ō sacris.ite.c.i.ꝛ.c.vl. Dic ē ꝑmus ordo de sacris ordinibus: qz sacra vasa hz tāgere nuda manu: sic ꝛ dyacon°:qō nulli iferioꝝ pmittit̄:ꝛ iō sibi scitas ꝯtinētie idicit̄:propter hc̄ sacer ordo vocat̄.ō eta.ꝛ q̄li.ordi.c.a multis.de ser.nō ordi. Miramur.ēt est scōa dr̄ia iter ordinē sacꝝ ꝛ nō sacrū:qz exñs i sacris est eligibilis.nō aūt tm̄ in minoribus ordinib° ꝯstitutus.ō eta.ꝛ q̄li.ordi.c.a multis: sz eps pōt dispēsare:ñ sic.s. qꝫ possit ꝯfirmare:electū:cū sit electio nulla:sz pōt eis dare postulatū:ita.s.vt ñ sit neče ipz postulare a papa. Dicūt āt iuriste qꝫ subdiaconat° tpe apl'oꝝ nō erat sacer ordo.di.zi. c.i.i fi.di.60. Innouam°.ꝛ.c. Nullus i epz. sz tpe scī Greg.ꝛ Urbani.fuit sacer ordo. Uñ subdiacon° ꝛ diacon° eodē p uilegio gaudēt cꝫtū ad libertatē.ō ser.ñ or. Miramur. qō nō sic ē itelligendū q̄si eccl'ia vl' papa nouū sacr̄z istituerit: sz qz sacro istituto ō nouo i suo officio distincte vti cepit.subdiacon° āt pape p alys hz ꝓgatiuā: qz p epos ad alios ordines recipiēdos nō pōt ꝯpelli: nec nisi p sūmū pontificez oz vlteri° ordiari nisi ō licētia pape.de tēp.ordi.cuz distri buēdis.de mō aūt ordinādi i subdiacōnū hr̄ di.z9. Subdiaconus. Ordinat° aūt ꝛ pūtat° ab aliquo ad subdiaconatū.ꝛ supra oz ab eis ꝑmoueri ꝛ de victu ei ꝓuideri.de eta. ꝛ q̄li.or.c. Accepim°. Si aūt tali pacto fuerit pūtat° vel ordinat° qꝫ sup ꝓuisiōe sua nō molestet pūtantē vl' ordinantem ex hc̄ ipo est suspēsus tanq̄z simoniace ordinatus. de simo.c. Per tuas.et.c. Si quis ordi.

Sextus q est septim° ē ordo diaconat°:cui° ē actus p dicare:nō qz ex ordine hēat auctez: sz solū habilitatē. Soli.n. dyacono ñ iferiori ꝯmitti oz. Uñ nec btūs stephanus añ dyacony ordinatōez legit̄ pdicasse:tñ simpli cē exhortatōez faciebāt antiq pres ad monachos nullū ordinē hñtes:imo qz vbi spūs dñi ibi libertas. btūs equitius nullū hñs ordinē sine hois licētia a do missus publice pdicabat.p.dyalog. cū al's laycus nō debeat pdicare nec mulier.z4.di. Mulier. Archidiacon° tñ q ñ oz eē nisi sit dyacon°.60.di.nullus eps.hz ex officio pdicare:sic btūs Laurenti°.ꝛ btūs Uincē.ꝛ sil'r curat° q hz curā aiaꝝ. Qui vero simplex sacerdos:aut dyacon° ē nō nisi ō licētia epi. ō sen. exco.i6.q.i. Aduertim° ō hereticis. Ex iiūcta.ꝛ ca. Sic:ꝛ.c. Excōicam°.ꝟ.qz vo. Itē diacon° hz ex officio dispēsare sāguinē sz nō corp° dñi:nisi.s.i necitate qñ ifirm° morit̄ ꝛ pbyter nō ē pūs:vel qñ pbyter mādat ei ꝛ ē ipeditus: vl' qz ē ifirm° vl' qz in paschate ñ suffic̄ oīb° mīstrare:vñ i paschate Josie.ꝛ Ezechie leuite adiuuerunt sacerdotes. Laycus āt in nll'a necitate:nec se nec aliū cōicare debet.

Septimus q ē.8°.ē ordo sacerdoty ō c°actib° dicet̄ aliqd i seqnti qōe. Est āt sciēdū qꝫ absoluere i foro pnīe ē act° sacerdotis rōne ordis ꝑncipal'r ñ rōne iurisditiōis:sz illa p accns aliqñ ꝯcurrit:qz opz eē subdit̄:sz subdit° est q vult se subycē nisi aly sit astrict°. Et tūc de sola licētia eius pōt se ei subycere. vt dcm̄ fuit.s.dist.i9. nec tūc dat ei ptātē absoluēdi:sz renūcians iuri suo dat isti licētiā se illi subyciēdi:pp qō q absoluere nō pōt: vtputa qz ē nō sacerdos:dū tñ sit curat°:pōt vicariū aduocare q ō sua licētia subditos absoluat. Et sil'r vr̄ qꝫ ō licētia curati excōicati vl' suspēsi ab officio vl' iurisditiōe posset ali° parochianos ei° audire. Et sic excusat̄ pniari° epi excōicati q ꝯfessiones audiebat officiali cessante. Absoluere.n. ab excōicatōe nō poterat pniari° pluscz official' excōicare: puta si vterq̄z post excōicationē epi fuisset positus:qz excōicatus vel a iurisditiōe suspēsus nō pōt delegare: sz i foro ꝯscie secus: quē admodū de licētia epi excōicati vel suspēsi vicari° eius vocat° celebrat ordines i eius dioc. qz hō facit iure suo: nec regrit̄ ꝯmissio ptātis:sz solū renūciatio iuris sui ꝛ lnia parochiani. Uñ dr̄ ex̄.de pe.ꝛ re. Dis vtriusq̄z sexus:qꝫ sine licētia ꝓpria sacerdotis ali° nō valet eū nec soluere:nec ligare: nō dic̄ sine auctē:nec sine ꝯmissiōe ei°. Itē notandū qꝫ suspensus a diuinis vbicūqz actū ordinis celebrat ꝓpriuz fit irregl'aris. Secus aūt si suspēsus ab ingressu eccl'ie. vt.s.dcz ē. ¶ Jux̄ qō q̄sitū fuit vtz sacerdos suscipiēs ad obl'onem altar̄ illū q fuit manifeste vsurari°:sz esse desyt sit suspensus ꝟz illō de vsur̄.qz i oīb°. ¶ Et dōz.qꝫ nō qz aliō ē hoiez esse ligatū aliō alios ꝓhiberi sibi ꝑticipare. Prio.n.casu q̄z uis cesset cā q̄re hō fuit ligat°:nihilomin° ēvitādū:sic q clericū pcussit post satisfactōez añ absol'onē vitādū ē. z° āt casu cessāte cā ꝛ ꝯditōe ꝓhibitōis cessat ꝓhibi°:vt si pñte tali loc° ē iterdcūs:eo recedēte ōsinit eē iterdcūs:ita ē i ꝓpo dōz qꝫ si curatus fuit notori° fornicator vl' simoniac°:q̄z uis eēt penitēs q̄sqz eēt absolut° a suspēsiōe:ñ sūt ab eo recipiēda sacr̄a. Sz si meretrix publica pēiteat añq̄z sit ab excōicatōe vl' suspēsiōe absoluta: qz neutz icurrit:p̄t recipi ad altare: q̄z uis q̄diu ē tal' pp scādalū ñ sit admittēda: ita ꝛ hc̄ cū vsurary ñ sint excōicati nec ligati:sz tm̄ ꝓhibiti:pūt sacerdotes vsurariū publicū recipe ad altare: ꝛ recipiēdo istū vsurariū q fuit ꝛ ñ ē:sacerdos nulla penā icurrit:lz ille ñ sit absolut° a snia quā ñ icurrit. Sz si recipet ad sepultura añq̄z restituisset vl' donec cauisset bñ icurrēt suspēsionē qz hc̄ ē exp̄ssū.ō vk.c.z. li.6. ¶ Ad arg^m dōz: qꝫ oēs ordines dr̄nt i ꝓpo p se ꝛ ꝑn^l actu:sz pūt i aliq̄ ꝟario ꝯuenire. iō ꝛc.

Uerū 5° vtz mīstri ōbeāt hr̄evestes spāles. ꝛ vr̄ qꝫ nō:spāl'r sericas ꝛ gēmatas:qz p̄cios̄itas vestiū sine culpa ñ ē. vt dic̄ Gre.i homi.ō diuite epulone.ꝛ Aug. Fateor ō p̄cios̄a veste erubesco. ¶ Cōtra. qz si mīstratio mortis fuit in gl'ia multo magis mīstratio spūs:sz Aarō hūit p̄cios̄i/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

simas vestes.g̃ ꝛc. ¶ Rº circa istã qõnẽ dõ ẽ i gnãli ð tripli gñe vestiũ. ꝑ ð sacẽdotalibꝰ.2º ð epalibꝰ.3º ð archiepalibꝰ.

Circa pm sũt nouẽ ordines. ¶ Prima ꝙ sacerdos respcũ iferioꝝ bꝫ spãlẽ vestẽ.s.casulã:qꝛ mistrat sacra oia ꝓter duo.s.confirmationẽ ꝛ ordinẽ.ꝛ ẽt illa ex cõmissiõe aliqñ pape. Per sacra ãt vestis nuptialis iduit.hñt ãt actꝰ spãles sup iferiores mistros ꝓter sacrorũ mistrationẽ:quia bñdicũt pplis ꝛ gra diuia dat:ꝛ pcta delent.i.q.i. Dictũ ẽ. ꝛ.c. Ipsi.6.q.i. Sacerdos. Quãuis ẽt bñdicãt diaconi cardinales.sꝫ hoc nullus archidiaconꝰ ꝑsumit. Et vr ꝙ nõ solus sacerdos curatꝰ:sꝫ ẽt simplex i missa ꝛ cõpletorio possit bñdicere:qꝛ eps ẽt nõ subditis dat suã bñdictionẽ.ꝛ epus qui nullũ pplm hꝫ. Dico aũt simplicẽ bñdictionẽ i fine misse: dato ꝙ dicat. Sit nomẽ dñi ꝛc. tenẽdo calicẽ vl patenam: vel crucẽ:vl hꝺ.abñte epo: Nã si pñte epo celebrat in fine misse:illi tanqꝫ maiori deferre dꝫ. Et illo volẽte bñdicere ipe supsedeat.zi.di. Deniqꝫ. Si ãt ille nolit:sꝫ sibi remittat tunc secure bñdicat.95.di.eccl'ie.ð ꝯse.di.i. Cũ ad celebrãdas.ꝛ ita de consuetudie obꝑuat:qꝛ nec bñdictionẽ mẽse nec diaconi vl ꝑdicaturi vl lecturi facit simplex sacerdos
2ª ♀ epo pñte nisi illo ãnuẽte. ¶ 2ª ꝯclo de vestibꝰ sacris est ꝙ vestes sacerdotales cũ qbꝰ scismatici celebrauerũt: nõ oꝫ ꝓpter hoc item bñdici:sicut nec altaria sup q̃ celebrauerũt recõsecrari:nec sepultos ab eis exhũari. de sacris iterãdis .c. A nobis. Sꝫ eccl'ie ab eis ꝯsecrate eẽnt recõsecrãde ꝛ vestes bñdicte item sũt bñdicẽde:lꝫ ordinati ab eis nõ sũt iterũ reordinãdi:nec baptiçati rebaptiçãdi.qꝛ ista sunt duo sacra sup q̃ eccl'ia nõ põt dare ptãtẽ ad libitũ vl auferre:sic
3ª ♂ sup sacralia q̃ sũt ex eccl'ie istitutõe. ¶ 3ª ꝯclo est. ꝙ vestes sel sacrate ñ ꝺbẽt ꝯuerti ad vsus laycos vl ꝓphãos. Et ꝺ ñ solũ vex ẽ de vestibꝰ mistroꝝ:sꝫ ẽt de oibꝰ ad ðj cultũ pti nẽtibꝰ. vñ mõasteriũ eccl'ia ꝛ ẽt hospitale aucte epi fũdatũ vl edificatũ:lꝫ nondũ ꝯsecratũ ñ dꝫ ex tũc reuerti ad secu lare hitaculũ.i 9.q.3. Que semel.ꝛ.c.qm̃.i7.q.vlti. Questi. ð religi.do.c. Ad hoc. Itẽ nec pale qbꝰ altaria coopiũt. coꝛ poralia:qbꝰ dñi corpꝰ inuoluit:vella:cortie eccl'ie ꝛ altaris. pãni.s.q añ altar:vl sup circũcirca extẽdũt ꝛ i q̃drageſima de pariete ad parietẽ extẽdunt:ꝛ q ad parietes eccl'ie pendent:sed vetustate consumpta debent cõburi ꝛ cineres retrudi ifra eccl'iam i aliquo loco tuto ꝛ honesto ne pedibus cõculcent. Sil'r ligna eccl'ie nõ debẽt poni i cogna vl vineis pastinãdis.pñt tñ poni i alia eccl'ia vel capl'o:aut dormitorio vl refectorio fratꝝ:q̃ oia loca sacra reputant.ð ꝯsec. di.i.c. Ligna cũ glo. Et sil'r itelligit ð lapidibꝰ eccl'ie destructe. Exquo ẽt videt ꝙ tũbe destructe ꝛ fracte pñt poni in edificys religiosoꝝ:q̃uis fcẽ fuerit rligiose. dũ tñ p amotionẽ eaꝝ nõ deleat memoria defũctoꝝ:sed fiat noua tũba. vl ponat epitaphiũ i pariete qñ iã tũba sic est destructa:ꝙ nec lra apparet nec iteresse defũcti eã nõ amoueri nec etiaꝫ amicoꝝ. Uñ i triptita hystoria legit:ꝙ qdã ioculatoꝛ emerat sacras vestes ꝛ cũ ipsis i theatro ludẽs subito mortuus fuit.ð his hr ð cõse.di.i.c. Altaris.c. Neo.c. In scã.c.ad nuptiaꝫ. Propter hoc balthasar vita ꝛ regno ꝑuatꝰ ẽ: qꝛ vasa
4ª ♂ sacra i ꝯuiuio ꝓphanauit Dan.5. ¶ 4ª ꝯclo: ꝙ corporalia nõ sũt abluẽda p laycos nec p mulieres nec moniales ð iure.zz.di.c. Uasa.ꝛ.c. sacratas. vbi dr ꝙ nec palas nec vasa sacra nec corporalia debẽt ꝯtingere. Et si ex deuotõe ꝺ faciant ꝑsumptuosa ꝛ idiscreta est sicut Oza q tetigit archã. vñ nec ptextu pietatis mortui sũt sacris vestibꝰ induendi. Qꝛ aũt sacerdotes ꝛ epi sic iduti sepelliũt põt dici ꝙ nõ debẽt ille vestes eẽ bñdicte: vl si sũt ꝯsuetudo excusat. ꝛ sil'r moniales q̃ corporalia lauãt. Scuta ãt mortuoꝝ in eccl'ia appensa p necessitate eccl'ie milites tollere pñt. sicut Da
5ª ♂ uid gladiũ golie.i. Regũ.z i. ¶ 5ª ꝯclo est: ꝙ cuz vestes sacre rumpunt pñt refici ꝛ filũ nõ sacratũ ꝛ pãnus nõ bñdictus pñt ꝑponi q̃diu remãet forma vestis sacr. Nõ oportz autẽ benedici:lꝫ ꝑ partes pluries reficiant:alias sic.de cõse.eccle.c. Qꝛ in dubys i glo. Dico aũt formã mutari qñ tãta pars ẽ ãmota ꝙ non liceret sine illa celebrare:puta medietas vel tota manica albe:ꝛ tũc tutũ ẽ ꝙ supsuat ps noua ãteq̃ abscidat ps vetusta:ꝛ sic semꝑ remanebit forma: qñ ãt sunt duplicata tpe bñdictiõis:manipulus:stolla: casula si postea diuidant vtraq̃ ps remanet bñdicta:qꝛ etiã multe stolle manipuli ꝛ casule vnica bñdictiõe ꝯsecrant. ¶ 6ª ♀ ẽ. ꝙ cũ senariꝰ numerus sit perfectus sacerdos qui 6ª ♂
ꝺꝫ ordinẽ pfectũ ꝺꝫ sex vestes necessarias ad celebrãdum quo ad necessitatẽ ꝓcepti.s.albã:cingulũ:amictuz:manipulũ:stolã:ꝛ casulã. Sunt aũt.z.oibꝰ cões mãlr nõ formalr. Non.n. nceſſe ẽ diaconũ vti veste bñdicta:puta albã sic sacerdotẽ:cũ ẽt i maximis solẽnitatibꝰ oio sine alba cũ manipulo ꝛ stolla ꝛ suppeliceo corã epis celebrãtibꝰ i pontificalibus dicat euãgeliũ solẽniter. Si ãt alba non est de necessitate ꝓcepti:multo minꝰ alba bñdicta. Et si nõ oꝫ hec i diacono:mlto minꝰ i inferioribus. Sacerdos ãt sicut ñ oꝫ celebrare nisi i calice ꝛ altari sacratis:sic nec nisi i vestibꝰ sacris. ¶ 7ª ♀ ẽ. in spãli de manipulo q̃ tñ nullꝰ iferioꝛ sub 7ª ♂
diacono portare oꝫ:sic nec vestẽ ꝑpriã cuicunqꝫ ordini sacro:mõ quo illi ẽ ꝑꝑa. Nã tunicã lꝫ nõ subdiacono portar: qꝛ nõ ẽ ei ꝑꝑa sicut manipulus. ¶ 8ª ꝯ ẽ de stolla q̃ ꝛ orariuz dr. zz.di. Ecclˈiastica. q̃ nulli iferiori diacono vti licet. 8ª ♀
zz.di.c. ministeriũ ꝛ.c.se. nec sacerdos eucharistiaz infirmis portare nisi stolla i pectore i modũ crucis circunseptus sit vt ibidẽ dr. Hãc aũt diaconꝰ i sinistro humero gestare oꝫ: zꝯ.di. Unũ. In epo ãt ꝛ sacerdote stolla vtrũqꝫ hũeꝝ ãbir oꝫ pectꝰ i moduz crucis cigendo ad designãdũ crucifixuz di.zz.c. Ecclˈiastica. sine q̃ g celebrat: vel q euãgeliũ solẽniter legit grauiter excedit ꝛ excõicari ꝓcipit:vt ibi dr. Hac ẽt i oi orone solẽniz sacroꝝ exhibitõe vti oꝫ sacẽdos ꝛ eps ꝯferẽdo ꝑmã tõsurã sicut hꝫ ꝯsuetudo ecclˈiastica q̃ ẽ i bis oibꝰ emulãda. ¶ ꝯ ꝯ ẽ. de casula q̃ nullus iferioꝛ sacerdo 9ª ♂
te vti oꝫ: nisi sicut ꝯsuetudo hꝫ ꝙ diaconꝰ explicatã ꝛ ipli catã postpositã portat i ministerio. Hac ãt vti nõ oꝫ sacerdos nisi i missa: sic nec Archiepus palio. Itez sine hac nulla necessitate celebrare debet.

Secundus articls ẽ de pontificalibus vestimentis. Et ꝑmo i gñali. scõo i spãli ð numero .9. vestiũ. ¶ Circa pm sciẽdũ ꝙ iter vestes pontificales bacls abbatibꝰ ꝯcedit ñ ãt ãnulꝰ i.4º digito. i. medico ferri oꝫ fꝫ hosti. i signũ amoris:qꝛ ad illũ ex corde vẽa ꝓcedit:ex ꝑuilegio ãt exẽpti abbates ꝛ mitrã ꝛ ãnulluz ꝛ chirothecas ð ferũt. Mitras ãt multi alꝝ ẽt vtoẽs cardiales:ꝛ qdã canonici ex ꝑuilegio spãli. Sup simplices sacerdotes: ðcanos: Archidiaconos:ꝛ Archiꝑsbyteros:ꝛ abbates hñt epi ꝛ põtifices q ꝛ sũmi sacerdotes dicunt:sic̃ papa sũmꝰ põtifex. ꝑmo ordinũ coll'onẽ.2º cõfirmationẽ:lꝫ ex cõmissione pape simplex sacerdos possit ꝯfirmare:ꝛ mioꝛes ordies ꝯferre.3º dedicare vel ꝯsecrare eccl'ias:altare:vasa sacra: cimiteriũ.ꝛ recõciliare.4º ꝯsecrat oleũ ad infirmos:oleuz sanctuz i.ad catbecumios ꝛ ad manus sacerdotuz ꝛ põtificũ ꝛ crisma qð i die cene faciẽdũ ẽ. 5º bñdicere sacras vestes albã casulã ꝛ talia ꝛ coronã de qbꝰ supra. 6º bñdicere moniales nõ nisi virgines q̃ ẽt post bñdictionẽ corrupte exercere nõ debent actus virginum ꝯsecrataꝫ:q̃uis possit cũ eis dispensari p epos si sint corrupte occulte p naturaz vel contra naturam: vt ꝯsecrent:vel consecrate ministrẽt. Et de ministerio verũ est:sed de cosecratiõe dicẽdũ ꝙ nec papa posset facere ꝙ licite sub forma alia benedicerent:qꝛ mẽdaciũ eẽt i sacramentalibꝰ qð ẽ valde pniciosũ:sꝫ ad ꝺ valet eiꝰ dispẽsatio:vt possint cõsecrari forma mutata fm Tho. 7º synodũ ꝯuocare qð bis i ãno faciẽdũ ẽ. di.18.i de cretis. 8º. solẽnẽ pniaz iiũgere vl recõciliare ab ea: qð tñ simplici sacerdoti ꝯmittere põt. 9º pochias vnir vl diuidẽ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Sicut ergo eps hz nouē specialia opera sic hz nouem spā les vestes:q̄ sunt calige sandalia:succitoriū:tunica: dalma tica:mitra:chirothece:ānul⁹ ꝛ baculus. Per caligas signifi cat rectitudo gressuū:vñ petro ab angelo directore dictū ē:calcia te caligas tuas. Per sandalia q̄ pedes tegūt ꝯtēpt⁹ terrenoꝝ vel ministeriū icarnatiōis. vel sandalia sunt affe ctio casta:vñ Innoc. dicit q̄ pontifex noster ꝑ feialib⁹ hz sandalia. Per succinctoriū q̄ stolla ligat cū alba amor ho nestatis. Stolla.n. sup humerū signat onus xp̄i q̄ ligat cū alba:qr on⁹ laboris hz honestatē colligatā: sicut ociositas hz luxuriā ānexā:vnde pro balthco hz cingulū vel succin ctoriū. Per tunicā: perseuerātia quā hz loco poderis q̄ ve niebat vsq̄ ad pedes q̄ ē talaris tunica:q̄ est actio cōsūma ta fm Grego. vsq̄ ad finē vite. Per dalmaticā largitas in operibus misericordie q̄ olī fuit tāte celebritatis q̄ nec di aconis nec epis sine ꝯcessiōe pape vti licebat. zz. di. cois. Sed licet mō sine alia ꝯcessiōe simplices diaconi vtantur: debēt tn̄ ipis vti in solēnitatibus. 86. di. De ieiunio. Sed solēnitas intelligit nō solū festi sed ēt officij: vnde ꝛ ī mis sis de mortuis vtētes saltē de cōsuetudine excusant. Per chirothecas cautella ī opere ne euellēdo vrticas ꝛ spinas peccator̄ ledat. Per mitrā que hz duo cornua sciētia vtri usq̄ testamēti: ꝑ cuius vsu debet sibi aureola doctor̄. Sz papa hz eā rotundā ī coī surgentē sicut erat cidaris ponti ficalis pp plenitudinē scientie ꝛ potentie ad celestia tēdē tē. Per bacl'm pastoralē significat illud qō bētur in versu Collige sustenta stimula vaga morbida lenta. Curuitas cā buce significat q̄ debet colligere oues vagabūdas ex̄ gre gē:trunc⁹ baculi rect⁹ a capite vsq̄ ad finē significat q̄ hz sustentare ifirmos ꝛ sup humeros ponere oue:q̄ nō pōt se portare sicut xp̄s fecit qn̄ exiuit baiulās sibi crucē. acuties q̄ ē ī fine pūgēs significat q̄ hz stimulare lentos. Sz lz pa pa plus ad h̄ teneat q̄z aly:nō tn̄ vtit cābuca pp duplicez rōnē q̄ tangit ex̄. de sac. vn. c. vnico ī fine vbi dr̄ sic. lz roma nus potifex nō vtatur baculo pastorali:tū pp hist oriā: tuz pp misticā rōnē. Hist oria pōit ī glosa q̄ beatus martialis fuit ille puer de quo xp̄s dixit. Nisi cōuersi fueritis ꝛ effici amini sicut paruulus iste nō intrabitis ī regnuz celor̄:q̄ po stea factus ē vnus de discipulis petri:quē cū alio misit ad p̄dicādū ī germaniā: q̄ i via mortuo collega eius redyt ad petrū:ꝛ petrus ait illi accipe bacl'm meū ꝛ tangens illū dic vt in noie dn̄i surgat ꝛ predicate:tūc ille recedēs ꝛ q̄to die post mortē ipm̄ bacl'o tangēs reuixit ꝛ p̄dicauit:ꝛ tūc bea tus petrus remouit bacl'z a se ꝛ dedit subditis. Aly dicunt q̄ discipulus ille fuit eps treuerēsis:vñ in illa eccl'ia papa portat bacl'm nō alibi. Rō ꝺo mystica tangit in alia glosa duplex:vna qr bacl's hz ī sumitate recuruationē ad trahē dū qō nō ē necesse sūmo pōtifici:qr nullus pōt ab eo diuer tere finaliter qr eccl'ia nō pōt eē nulla. z4. q. i. c. Pudēda ī fi. nullus. n. pōt eximi a ptāte pape. nec eccl'ia vl's pōt ōfi cere sic̄ multi sūt exēpti a diocesāis:ꝛ multi epat⁹ destruūt ita vt nullus subdit⁹ remaneat epo. Alia rō qr ꝑ baculuz significatur cohertio vel cohartatio:vñ aly epi recipiunt bacl'os a suis superiorib⁹:qr ab hoie recipiūt ptātē cohartatā ꝛ cohertioni subditā:sz roman⁹ pōtifex non vtit bacl'o: qr a solo deo accipit plenitudinem ptātis ꝛ illi soli subest. Dant ār i p̄dicta glo. aly versus de mysterio bacl'i q̄ tales sūt. In baculi forma p̄sul dat hec tibi norma. Attrahe pec cātes:rege iustos pūge vagātes. Collige p primū:me⁹ rege: pūge p imū:ꝛ postea illū q̄ positus attrahe ꝛc̄. p annulū sa cra fidei q̄ eccl'ia despōsat xp̄o cui⁹ sunt vicary. Annulus .n. dat a spōso spōse ꝛ eꝯ ī signū dilectionis mutue ꝛ fidei ꝯiugalis. 30. q. 5. Femine. ex̄ ō p̄sūp. c. Illō. vñ vt s̄ dictū est ī q̄to digito ponit:vt sicut vena ab illo digito cordi cōiun git:sic eor̄ corda cōiungant vt i dcō. c. Femīe. Et q̄uis cle rici nō debeāt deferre ānulū nisi qb⁹ h̄ ꝯperit ex officō di gnitatis ex̄ ō vi. ꝛ bōe. cle. c. cl'ici. officia tn̄ p ānulū cl'ici de

bn̄ficijs p̄nt p supores iuestiri. ex̄ ō sē. ꝛ re iudi. c. cū olim.

Tertius articulus ē de vestib⁹ archiepiscopalib⁹. ꝑ de pallio. z° de cruce. De pallio q̄dē viden da sūt tria. ꝑmo ō pallio ī se ꝛ ei⁹ petitiōe. z° ō ei⁹ auc̄te. 3° de vsu. ¶ Quātū ad ꝑmū sūt multe q̄nes. ¶ Prima ō p̄ª q̄ mysterio. Palliū. n. significat spālē dignitatē ꝛ honorē vti decre. di. ioo. c. Prisca ꝛ. c. Cōtra. añ finē. Et significat q̄ ar chiepiscop⁹ cū augumēto honoris dz alios excellere ī orna mēto actōis. e. di. c. Rōnis. Dicit ēt palliū archiep̄i sumi ō corpore petri. ex̄. de elec. c. significasti. ¶ zª ꝯclo ē de peti. zª q̄ tiōe quo ad tps. qr elect⁹ ī archiep̄z ꝛ ꝯfirmat⁹ ꝛ cōsecrat⁹ dz petere palliū ifra tres mēses ꝯputādos a tpe ꝯfirmatio nis:si pri⁹ erat ꝯsecrat⁹ ꝛ nuc trāslat⁹ ꝛ nō petiuerit iusto i pedimēto cessante pōt accusari ō h̄ ꝛ a dignitate remoue ri. e. di. c. Qm̄. ¶ 3ª ꝯclo est ō mō petēdi: qr nō dz dari nisi 3ª ꝯ cū istantia petēti ꝛ merit⁹ exigēti. e. di. c. Prisca. nec ꝑ pal lio dz aliqd dari nec recipi nec ꝓmitti. e. di. c. nouit. ō simo. .c. i. ¶ 4ª ꝯclo ē ō mō ꝯcedēdi: qr pri⁹ dz fidē ꝓfiteri ꝛ obe dientiā romane eccl'ie ꝓmittēs se ꝟuaturū ꝯcilia ꝛ statu ta romanor̄ pōtificū. dcō. c. nouit. ꝛ. c. cārum. ꝛ. c. optaꝝ. de elec. c. significasti. ꝛ cū pallio semp dz ꝯcedi nouū ꝓuilegiū vel reuocari antiquū. eadē. di. c. rōnis. ¶ zº videdū ē ō au ctōitate pall̄y q̄ ē tāta: q̄ añq̄ ip̄m obtinuerit archiep̄us n̄ pōt ep̄os ꝯsecrare. e. di. c. Qm̄. nec ꝯuocare ꝯciliū nec ꝯfice re chr̄isma nec dedicare eccl'ias: nec ordīare cl'icos: nec añ sortit̄ nomē archiep̄i vl' ꝓmatis: q̄uis sit ꝯsecrat⁹ ibi vl' ali bi. ex̄. de elec. Or sicut. ēt si palliū ī alio archiep̄atu būisset. ō auc̄te ꝛ vsu paly. c. Nisi. qr nouū palliū dz petere. ex̄. ō po stu. c. Lr̄e. n. ī fi. pōt tn̄ qn̄ vult missā sine pallio celebrare. ex̄. e. c. Ex tuaꝝ. pōt tn̄ hō ꝯsecratōes añ palliū aly ꝯmitte re. ex̄. de offi. iu. ordi. Or aplica. ō elec. c. ō suffraganeis. Jtē añ palliū obtentū nullus metropolitan⁹ dz añ se crucē de ferre: sz tn̄ postea. si l'r patriacha añ obtētū a papa pallium nō pōt palliū suis suffragāeis archiep̄is dare. qr nemo dat q̄ nō hz. sz postea sic. ō ꝓuile. c. antiq̄. ¶ 3º videdū ē ō vsu pall̄y. ꝛ qdē roman⁹ pōtifex ī signū plenarie ptātis q̄ i pal lio designatur vbiq̄ ꝛ semper pallio vtitur. ex̄. de auc̄te ꝛ vsu pall̄y. c. ad honorē. Aly ꝺo palliati certis locis ꝛ tpib⁹. Nō eni dz archiep̄us vti pallio nisi ītra ꝓuinciā suā. vl' pri mas p̄matiaz: vl' p̄riarcha p̄riarchatū. Nec ī hoc pōt aligs ꝯsuetudinē allegare: q̄ dicēda ē poti⁹ corruptella. ꝛ h̄ nisi ō pape īdulgētia spāli. ꝛ tūc dz eo vti cū ꝯsensu dioc̄. ex̄. eo. Ex tuarū. pōt ēt vti i aliena ꝓuincia ō lnia metropolitani: si cut ibidē: nec oi tpe. qr nō ī ꝓcessiōib⁹ sz ī missaꝝ solēnys tn̄. c. Palliū. ꝛ. c. Cū sit. Et hoc ī festis p̄cipuis ꝛ nō ī missis ꝑ defūctis. ex̄. e. c. vlti. Jtē palliū ē psonale nec pōt ip̄z gs alys cōmodare: nec accōmodato vti. nec ī morte alteri re linq̄: sz dz cū eo archiep̄us sepelliri. ex̄. e. c. Ad hoc. Est etiā palliū nō solū psonale: sz cū hoc locale. qr si ep̄us trāsferat p̄mū palliū remanebit i p̄mo loco. ꝛ vterq̄ archiep̄us no uū palliū ipetrabit. ex̄. ō post. c. Lr̄e ī fi. De pallio h̄r ō ꝯse. di. i. c. Porro. ¶ zº videdū ē ō cruce archiep̄ali: vbi est pª ꝯclo: q̄ p̄riarche postq̄ a papa palliū obtinuerūt p̄nt face re crucē añ se deferri vbiq̄ nisi ī vrbe romana vl' alibi vbi papa vl' ei⁹ legat⁹ vtēs isignys papalib⁹ p̄ns eēt. de ꝓuil. c. Antiqua. Ceteri ꝺo p̄mates ifra p̄matiā: archiep̄i ifra ꝓui ciā tn̄ postq̄ a papa vl' suo p̄riarcha palliū būerūt. ¶ Ad argumētū ꝺom: q̄ preciosa vestis ad pompā mūdi est cul pa: sed ad honorē dei est latria.

Questio. VI.

Queritur 6° vtrū ī eccl'ia sit aliq̄ ma ior ptās sacerdotali. Et vr q̄ nō: qr ptātes distīguūt̄ fz act⁹: sz actu sa cerdotali q̄ ē ꝯsecratio corporis xp̄i nullus act⁹ é maior. ergo nec aliq̄ ptās est maior sa cerdotali. ¶ Jtē sacerdos ī offerēdo gerit psonam xp̄i q̄ seip̄m obtulit: sz nullus é ma ior xp̄o q̄ é caput eccl'ie. ꝯ nec sacerdote. ¶ Jtē sic̄ n̄ é dare

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

minus minimo:vt dr̃ ꝑmo physicorũ:ita nó ẽ dare maius maxio:sz cõficere corpus xp̃i ẽ maximũ qõ nõ est datum angelo qõ ẽ ꝓpriũ sacerdotis.ḡ nihil maius. ¶ Cõtra est Dyo.q ep̃m supra sacerdotẽ collocauit sicut sacerdotem supra dyaconũ. ¶ Itẽ ep̃s vocat̃ sũmus sacerdos:ille aũt simplex sacerdos. Qõ ãt est sũme tale :maio ẽ eo qõ sim: plex tale. ¶ Ad hic sũt q̃tuor videnda. ꝑmo de ptãte iurisditiõis absolute. scõo õ ptãte iurisditiõis i casu necessitatis. tertio de ptãte cõsecrationis fm vnã opinionẽ. q̃rto fm aliam.

Quantum ad primũ distiguẽdũ ẽ de ptãte:qr q̃dã ẽ iurisditionis:q̃dã consecratiõis. ptãs iurisditiõis est ad regẽdũ popl'm.ptãs aũt cõsecratiõis est ad cõfectionẽ ꝛ administrationẽ sacramentoꝝ.Et harum duarũ ptãtũ si quilibet p̃cise cõsideretur ꝛ ꝓpareť vna alteri scõa est digniꝛ prima.Ordinatur.n. ꝑma ad secũdaz Ad hoc eniz ẽ ptãs iurisditionis vt ppl's sic arceatur a malis ꝛ exerceatur in bonis q̃ dignus sit ꝓticipare diuinis sacramẽtis.Cũ ḡ q̃rimus vtꝝ sit aliq̃ ptãs maiꝛ sacerdotali nõ intẽdimo cõparare dcãs duas ptãtes ad inuicẽ q̃ eaꝝ sit maiꝛ:sz intẽdimus cõparare ptãtes iurisditionis iter se ꝛ cõsecratiõis iter se:ꝛ ꝓcedetur sic:qr ꝑmo ostẽdeť q̃ i ecclia sũt multi maiores simplici sacerdote. Qõ fm q̃sdã pz sic.ptãs q̃ tota data ẽ vni i suo fonte nõ ẽ in alys nisi derivata ꝛ limitata ꝑ illius voluntate:sz ptãs iurisditiõis q̃ ẽ ad regendũ popl'm tota ꝛ i suo fõte data fuit soli petro ꝛ i eo successoribus ei' qñ cura ecclie sibi soli cõmissa fuit dicẽte dño Jo. vlt. Pasce oues meas. Hoc.n. nulli aliorum apostoloꝝ dictũ fuit nec tũc nec ante nec post.ḡ talẽ potestatẽ plenã ꝛ ꝓfectã hẽt solus successor petri q ob hoc papa dicitur:qr pater patꝝ. In alys aũt nõ est nisi derivata ꝛ limitata ꝓut pape placet:iter quos gradũ infimũ tenẽt simplices sacerdotes:qb' de iure(cui' papa ẽ cõditor)aut nulla iurisditio cõpetit aut minima:vt excoicare ꝑ furtis notorys ꝛ hm in locis vbi h̃ de cõsuetudine obtinent. Et hoc est rõnabile:qr optimũ regimẽ vnius multitudinis est qñ regitur ꝑ vnũ suppremũ a quo descendit auctoritas regẽdi in medios vsq; ad infimos.Et ꝓpter hoc regnũ ẽ optima policia fm ph̃m.z°.politicoꝝ:sz regimẽ ecclie ẽ optime a x̃o istitutũ:ergo i tota ecclia dz eẽ vnus vniuersalis rector a quo descendat auctoritas regendi i medios vsq; ad rectores ifimos:ꝛ hic ẽ papa.Et ꝓpter hoc stat vnitas ecclie pp h̃ q̃ oĩa mẽbra sunt sub vno capite:q̃ de cã illi q hanc ptãtẽ negant dicunt̃ scismatici quasi vnitatis ecclie diuisores.Et sic pz ꝑmũ:q̃ multi sunt maiores simplici sacerdote quo ad ptãtẽ iurisdictionis.Et iõ fm gradum iurisditiõis epi supra oẽs iferiores nõ solũ simplices curatos sz ẽt decanos archip̃sbyteros:plebanos:priores:abbates ꝛ oẽs hy:q oẽs subsunt epo q̃tũt sunt in sua dyoc.nisi spãli p̃uilegio sint exempti:vñ dr̃ eis Attendite vobis ꝛ vniuerso gregi sup quẽ posuit vos dñs ep̃os q̃si sup itẽdentes actuũ.zz.Super ep̃os aũt imediate sunt archiepiscopi qui ẽt dñr metropolitani:ꝛ isti vocant̃ suffraganei:pp quã sup eminentiã vltra cõmunes vestes epoꝝ ipi portant paliuz ꝛ crucẽ ante se ꝑ suã prouinciam:qr fm crucẽ ꝛ crucifixuz hñt mensurã ponere in ꝓuincia cui prĩcipant̃.Sup archi ep̃os aũt qui sunt prĩcipes epoꝝ sicut archãgeli angelorum:qr epi vocant̃ angeli ecclieꝝ.Apoca.p°.sunt primates quoꝝ quilibet p̃est ꝓncys multis q̃si primi inter archiep̃os ꝛ primatũ tenentes.Et illud iurisditiõis hẽt primas in ꝓuintys pluribus qõ hz metropolitanus in vna: ꝛ sibi subest archiep̃s sicut archiepo ep̃s:ꝛ ab archiepo ad eum appellat̃.Sup primates sunt quatuor patriarche prĩcipales.s.hierosolymitanus alexandrinus:antiochenus ꝛ constantinopolitanus:quoꝝ sunt tria p̃uilegia. Primum q̃ ante se crucez deferri faciunt vbiq;:nisi vbi ẽ p̃ns papa vl' in curia romana:vel legatus insignys ytẽs papalibus.Secũdũ q̃ ad ip̃os sicut ad papã sine medio põt appellari. Tertium q̃ p̃ñt dare pallium archiep̃is suis postq̃z ip̃m a papa receperint:qõ nõ põt aliquis primas.Quartuz hz solus cõstantinopolitanus q̃ põt deponere ep̃os sibi subditos.Super oẽs aũt istos papa petri successor xp̃i vicarius collocatur.vt in cubito arche sũmitas cõsũmetur.

Secũdo videndum est de hac ptãte in casu necessitatis:vbi sciendum q̃ in tali casu glibet sacerdos ẽ sũmus pontifex quo ad potestatẽ ordinis ꝛ iurisditionis:sic.s.q̃ põt absoluere a viculo ꝛ peccato q̃ztũ papa:sz nõ possit dare idulgẽtias sicut papa. ¶ Uñ q̃rebať si duo excõicati maiori excõicatiõe eẽnt i articulo mortis vtꝝ vnus posset aliuz absoluere ab excõmunicatione maiori. Nam de minori ẽt exꝝ necessitatez q̃ possint mutuo se absoluere hẽtur de sen.exco.c.duobus.Et dicenduz q̃ etiaz a maiori si ambo erãt sacerdotes p̃ñt:qr i iure parificãtur impedimẽtuz ignorantie ꝛ necessitatis:illa enim excusat: ista nõ hz legẽ:ꝛ sicut hz excusationẽ homicidiuz' casuale ita ꝛ necessariuz:vtrũq; enĩ dr̃ inuoluntariũ:sed excõicat' in casu ignorantie:puta qñ est occ'r excõmunicatus ꝛ ne scit̃:ita põt absoluere ꝛ excõicare ꝛ tenet sn̄ia ac si non eẽt ligatus:qr paria sunt non eẽ ꝛ non apparere de sen.ꝛ re.iudi.c°.Ad probandũ.i.q.7.§.Uerum. vbi valet sn̄ia lata a seruo q putabať liber:ita ẽ i casu ꝓposito necessitatis ꝛ ita põt vnus alium absoluere ac si nõ eẽt ligatus.

Quantũ ad 3m.s.de ptãte consecratiõis vel ordinis ẽ magnum dubiuz. Nã quidã videnť sensisse q̃ sũma ptãs cõsecratiõis siue ordinis erat ptãs sacerdotalis:ita q̃ oĩs sacerdos quãtuz est de ptãte sacerdotali põt oĩa sacramenta ministrare cõfirmationẽ:oẽs ordines:oẽs benedictiões:ꝛ oẽs cõsecratiões facere:sz ꝓp periculum.s. scismatis fuit ordinatũ vt sacerdotes vnũ ex seipis eligerent q dicereť ep̃s q̃si super alios itẽdẽs cui alq obediret ꝛ cui reseruatũ ẽ ordines facere ꝛ hy:q nõ faciunt nisi soli epi.Ep̃s ergo ẽ maiꝛ sacerdote q̃ztũ ad ptãtẽ iurisditiõis: sz nõ quo ad ptãtez ordinis vel cõsecratiõis sed sũt pares q̃uis ex ordinatione ecclie aliq̃ sint reseruata ep̃is ꝛ ꝓbita p̃sbyteris.Et q̃ ita sit ꝓbať multipliciter.primo ostẽdendo q̃ scriptura eosdẽ vocat p̃sbyteros quos ep̃os ꝛ eh̃. nõ distinguens iter eos vbi logť de his q̃ sũt cõsecratiõis. Apl's.n.scribẽs ad philipenses.i.c.dicit.Cũ ep̃is ꝛ diaconibus:ꝓ ep̃os p̃sbyteros itelligẽs:cũ i vna ciuitate puta philipis plures epi eẽ ñ debeãt. Rursus actuũ.zz.dic̃ idẽ Attendite vobis ꝛ vniuerso gregi i quo posuit vos spũs scũs ep̃os.Et loq̃bať illis de sola ciuitate ephesina.Expressius ãt pz h̃ ad Titũ.p.vbi dr̃ sic.hui' rei gra reliq te Crete vt q̃ desũt corrigas ꝛ ꝓstituas p̃sbyteros ꝓ ciuitates sicut mã daui tibi si qs sine crĩne ẽ vni' vxoris vir.Et stati subdit. Oz.n.ep̃m irreprehensibilẽ eẽ ꝛc̃.Ecce quẽ prius dixit p̃sbyterum nunc vocat ep̃m.Et prime ad Thimo.4° dicit.Noli negligere gr̃am dei q̃ data ẽ tibi ꝑ ipositionẽ manuum p̃sbyteri.i.epi:Et vocat se paulus p̃sbyterũ q erat ep̃s qui eũ ordinauerat. Et i eadẽ epistola loquẽs de ordine epi ꝛ diacõi de presbyteris reticet:eosdẽ intelligens p̃sbyteros q̃s ep̃os i his q̃ ad ordinẽ pertinent. ¶ z°.hoc idẽ vr posse ꝓbari prõnẽ:qr nulla ptãs ordinis vel ꝯsecrationis fuit i apostolis i quoꝝ locũ successerũt epi nisi a xp̃o:sed xp̃s nõ ordinauit eos nisi ordie sacerdotali vt ꝓbabiť.ḡ nec apl'i prius nec epi mõ hñt ptãtẽ nisi sacerdotalẽ.ꝓbatio minoris.Christus vr̃ solũ ordinasse apl'os i cena qñ tradens eis corpus suũ ꝛ sanguinẽ dixit:hoc facite i meã cõmemorationẽ:ꝛ iterũ post resurrectiõem qñ dixit.Accipite spũm sanctũ quoꝝ remiseritis peccata ꝛc̃. Utraq; aũt ordinatio ẽ simplicis sacerdotis:Ideo ꝛc̃.Sic ergo dicũt quidam q̃ ep̃s ꝛ presbyter olim fuerunt nomina synonima ꝛ etiam administratio eois:qr communi' consilio sacerdotum regebantur ecclesie:sed in remedium scismatis ne vnusquisq;

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

traberet ad ecclesiã ⁊ rumpet eã: ordinatũ est vt vnus ꝑes set: ⁊ quo ad nomẽ ut ille solus epc̃s diceret ⁊ quo ad administrationẽ aliquox sacrox ⁊ sacramentalium ⁊ sibi reseruaretur de ꝯsuetudine ⁊ institutõe ecclesie. Et hoc expresse vult hiero. 93. di. c. legim⁹ i Jsaia: ⁊ super epl̃az ad Titũ. ⁊ recitatur. 95. di. c. oli p̃sbyter ⁊c̃. consuetudo autẽ ⁊ institutio põt dare maiorꝫ iurisditionis: sz nõ ordinis aut cõsecratiõis: q̃re ⁊c̃. ¶ Nec obstat huic sñie nisi vnuz boc. s. q̃ frustra fieret episcopalis ꝯsecratio spãlis nisi ꝑ ꝯsecratione ꝯferret eis aliqua potestas spũalis. Ad qõ posset dici q̃ nõ fit frustra: qz sicut sacerdotib⁹ nulla ptãs ꝯfert ꝑ manuũ vnctionẽ: sed solũ signatur q̃ ordinãt ad sacra tractãda: sic epo nulla ꝯfert ptãs ꝑ capitis vnctionẽ sz signat q̃ rite ꝓz institutа ecclesie ab ipso tãq̃ a capite ꝯstituto debent ceteri ad diuina officia mancipari. ¶ Sz ꝺ hãc opinionẽ videt q̃ epc̃s hẽat potestatẽ ꝯsecratiõis supza sacerdotes: qz alr̃ pbr simplex posz ꝯfirmare ordinare ⁊ i epm ꝯsecrare licet male faceret: sicut epc̃s põt ꝺ ꝯcilia alienũ ordinare de facto: cuius tamẽ ꝯtrariũ dicũt iura. ¶ Ad argumenta in ꝯtrariũ põt dici q̃ epi possunt dici sacerdotes quia ois epc̃s est sacerdos ⁊ nõ e ꝺ. ⁊ in vna ciuitate poterãt esse plures epi antecq̃ esset dioceses distincte: sicut i iudea erant oẽs apli epi quousqz dederũt sibi dexteras: vt paulus ⁊ barnabas ingentes. ⁊ Cephas in circuncisionem ⁊ cq̃tum ad monogamina ét diaconus est vnũ cuz pbro ⁊ epo. ¶ Qz aũt dicit de impositiõe manuũ pbri intelligit cõsecrati nõ consecrantis vel p̃sbyteri. i. p̃sbyteratus. ¶ Qz ãt xp̃s nõ legit ordinasse: nisi p̃sbyteros nõ arguit ꝓ hoc q̃ nõ ordinauerit epos: vel q̃ nõ distinguant. qz ét diaconatus⁹ distiguit a p̃sbyteratu quẽ tñ xp̃s nõ legit istituisse distincte: qz multa fecit q̃ nõ sũt scripta. Epc̃s ét potuit ꝯferre effectũ sacr̃i sine sacro: vñ nec legit calicem tradidisse nec man⁹ iposuisse aplis qñ eis duplicẽ ptãtez sacerdotalẽ ꝯcessit: nec etiã vno die ꝟ fecit qõ tñ faciẽdũ est. Et silr eo ipo q̃. iz. a. 7z. distinxit qz etiam cõfirmabãt ⁊ aly nõ. Et qz sup illos. 7z. posuit epos p̃sbiteris p̃fecit. ¶ Qz dicit ñ esse bonũ argumẽtũ q̃ cõsecrato epo addit qz ét sacerdoti manus postea iungũtur: dicẽdũ q̃ vnus ordo vno die integre dari debet: vñ cũ ꝯsecratio epi nõ debeat fieri nisi in die dñica i qua nunq̃ debet fieri ordinatio sacerdotis nisi ꝯtinuato ieiunio videtur q̃ sit oio alius: maxie si verũ est qõ dicunt aliqui q̃ necesse est q̃ fiat a tribus epis cuz illa fiat ab vno. Qz ãt hiero. dicit eé idẽ: p̃t dici q̃ vez ẽ cq̃tũ ad corpus xp̃i verum sup quod nec papa p̃cellat. Sz cum decretalis dicat q̃ si sacerdos simplex ꝯfirmet non subest veritas i sacr̃o de ꝯsue. c. 5. piculosum ẽ dicere q̃ nõ sit potestas spũalis ꝯsecrationis i epo alia q̃z in sacerdote. ¶ ꝑ dicunt iura q̃ ea q̃ sũt ordinatõis ⁊ ꝯsecratõis nõ p̃t ꝯmittere papa nisi epis ꝺ ꝯsec. ecclie vel alta. c. aqua. q̃ si eẽnt solũ ordinis p̃sbiteratus posset cõmittere epi p̃sbyteris sicut soluere ⁊ ligare. ǧ aliqua sũt ꝓpria ꝯsecratiõis ⁊ ordis epalis super sacerdotem.

Quantuz ad 4^m^ est sciendũ q̃ alq̃ dicũt q̃ ptãs ꝯsecratiõis ⁊ ordinis est maior i epo cq̃. sacerdote simplici ñ solũ ex ordinatõe ecclie sz ex natura ordis ⁊ ꝯsecratiõis ꝓ diuinã institutionẽ. Cui⁹ rõ ẽ: qz illa q̃ fiũt i noua lege signa sũt eoz q̃ fiebãt i veteri: Nũc ãt ita est q̃ epc̃s seu sũmus sacerdos i veteri lege exordinatiõe diuina ꝯsecrabat speciali ꝯsecratione ⁊ ad specialez actum vltra simplices sacerdotes: Naz vt hẽtur leuiti. 8. Caput solius sũmi sacerdotis q̃ hẽbat alios suis officys ordinare ⁊ cui soli erat licitũ i sctã scõz semel igredi: vngebat oleo sacre vnctiõis. ǧ silr videtur q̃ ex diuina ordinatione sit vt caput epi q̃ est sũmus sacerdos cõsecratur vnctione crismatis ad spãlez actũ q̃ ei soli cõpetit cui ẽ mistros ordinare ⁊ b ꝟ q̃ solis epis ꝯueniũt. Et hec opinio ẽ cõmuniox ⁊ ꝓbabiliox q̃ sup sacerdotes epi hẽant amplitudinẽ ꝯsecratiõis ⁊ ordinationis ⁊ non tñ iurisditionis: ita q̃ sicut cuz sacerdos ordinat i traditione calicis p̃mo accipit ptãtez ꝯficiẽdi post autẽ p ipositionez manuũ accipit spũz sanctũ cum ptãte ligãdi ⁊ soluẽdi a dicente sibi quoz remiseritis peccata. ⁊c̃. ⁊ sic accipit ptãtẽ quã nõ accepat primo: vel si accepat ex naturali ꝯcomitãtia. nõ tñ ex ui sacr̃i: qz ñ erat fcã spãlis mẽtio de ꝟ. Et sacr̃m ñ agit ex vi sacr̃i. nisi quod significat. ptãtez autẽ iungendi accipit ꝑ hoc ipm: qz per id sacr̃m ét peccata remittunt ⁊ est amplior consecratio scõa cũ prima cq̃ prima tñ: ita ⁊ hic. Et simil̃r ẽ imaginãdũ de singulis de ordinibus hñtibus diuersos actus vt dicet in sequẽti q̃stione. ¶ Ad primũ argumentũ dicendũ q̃ nullus actus nõ includens actũ ꝯsecrãdi ẽ maior: sed ꝯsecrare ⁊ ordines facere est maius cq̃ altez solũ. Cũ ǧ ptãs epal̃ hec duo includat necessario vt i sequẽti q̃stiõe patebit manifestũ ẽ q̃ ipa est maior ptãte sacerdotali q̃ icludit solũ altez. ¶ Ad z^m^. dicẽdũ q̃ sicut sacerdos celebrãdo repzesẽtat xp̃m ut seipsuz obtulit: ita epc̃s celebrãdo ⁊ ordines faciẽdo repzesentat eundez vt seipsuz obtulit ⁊ vt eccl̃iam fundaut ⁊ ministros instituit qõ ẽ maiꝰ cq̃ primũ. ¶ Ad z^m^ dicendũ q̃ sacerdotiũ coparatũ ad omne aliud separatũ ẽ maximũ: sed simplex sacerdotiũ cõparatũ od sacerdotiũ cũ aliquo alio ẽ minus: qz omne totũ est maius sua pte Sic autẽ se hñt sacerdotiũ ⁊ epatus adiuicẽ. ¶ Ad argumẽtuz i oppositũ dicẽdũ ad primum q̃ q vellet tenere primã opionẽ posset dicere q̃ ꝺyo. p̃fert epatũ sacerdotilo quẽs ꝓm consuetudinẽ ⁊ istitutionẽ eccl̃ie p quã reseruata sunt q̃daz epis ⁊ prohibita presbiteris cq̃uis pares eẽnt in potestate ordinis: vnde ⁊ inter sacerdotes nõ epos ille ẽ superioz cui plura reseruantur quã tũ ad forũ conscientie vel iudicialẽ: vt decan⁹ ruralis ⁊ archip̃sbiter. ¶ Ad secũdum dicenduz q̃ silr ꝓm illã opinionẽ posset dici q̃ papa vocatur sũmus põtifex rõne maioritatis iurisditiõis quã hẽt super simplices epos nõ rõne consecrationis vel ordinis: qz pares sunt in omnibus.

Eptimo qneritur de epatu vtrum sit ordo. Et videtur q̃ nõ qz vnus ordo non dependet cq̃tũ ad necessitatem ex alio vt dictũ est: sz epatus dependet a sacerdotio de necessitate. Nullus enim põt ordinari in epm nisi prius fuerit sacerdos. ǧ epatus non ẽ ordo. ¶ Jtẽ maiores ordines non cõferũtur nisi i sabbatis: sz epatus confertur i dominicis. ǧ non ẽ ordo. ¶ Jtem coiter non ponũtur nisi septẽ ordines: sz si epatus eẽt ordo: tũc esset octo. ǧ ⁊c̃. ¶ In ꝺriũ est ꝺyo. q tractãs ꝺ ordib⁹ spal̃r nominat tres. s. Epatũ: sacerdotiũ: ⁊ diaconatũ. ¶ Et arguit per rõnem: qz ordo non ẽ aliud nisi gradus potestatis vel ministerij i spũalibus dispensandis: sz epi possunt dispensare aliqua sacramenta q̃ nõ possunt dispensare simplices sacerdotes sic̃ ꝯfirmationẽ ⁊ ordinẽ sacrũ. ǧ ⁊c̃. ¶ R^o^. hic sũt q̃tuor faciẽda. p^o^ ponẽda ẽ opinio doctoris nostri. z^o^ ponẽda est expositio quorũdã subtilis. 3° ponẽda est positio illoꝝ probabilis. 4° iquiretur de dictis dubitatiue.

Quantũ ad primũ distiguũt doctores de ordines dicentes q̃ ordo põt dupl̃r accipi: vno modo ꝑut est sacramẽtũ: alio mõ ꝑut noiat solũ graduz potestatis respectu quarũcũq̃ sacrarũ actionum vel officiorum: Primo mõ epatus nõ ẽ ordo vt dicũt: qz ordo vt ẽ sacramẽtũ ordinatur ad sacramẽtum eucharistie: sz epus per ordinationẽ epalez nõ accipit aliã aut maiorẽ potestatẽ sup sacramentuz eucharistie cq̃z simplex sacerdos. ǧ epat⁹ vel potius ordinatio epalis nõ ẽ ordo. Secũdo mõ epatus ẽ ordo. hẽt enim epus ex sua ordinatõe ãpliorẽ potestatẽ i collatione sacramentoruz ⁊ executiõe sacraruz actionum cq̃

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sacerdos simplex. ꝓt ēt oēs ordies ꝓferre: ꝓsecrare i eccl̄s: ꝓfirmare: dedicare: recōciliare eccl̄ias ⁊ cimiteria. bñdicere abbates ⁊ v̄gies ⁊ mlta hm̄oi q̄ ñ ꝓuēiūt simplici sacerdoti.

Quantū ad z^m dicūt qdā q̄ illud dictū non pōt verificari nisi sic q̄ ordies iferiores sacerdotiones sint ꝑ̄e sacr̄a. Cui⁹ rō ē: qz si ordo sacr̄m ipoztat hitudinē ad sacr̄m eucharistie: aut hec hitudo itelligit i ꝓsecrando tm̄: ⁊ sic solū sacerdotiū p se ⁊ simpliciter erit sacr̄m. Si aūt itelligeret h̄ hitudo in ꝓsecrādo vel disponēdo ad ꝓsecrationē seu ꝓsecrati susceptionē rō nō ꝓcluderet gn epat⁹ eēt vere ordo ⁊ sacr̄m: qz sic ptās minoꝝ ordinū ē ad disponēdū populū ad sacr̄i eucharistie susceptōez: sic ptās epal' est ad ordinādū mīstrū ad eiusdē mīsteriꝝ ꝓfectionē: Sic g̃ nobiliorē ⁊ ꝑpingorē hitudinē ad sacr̄m eucharistie hz cōsecrās q̄z recipiēs: sic nobiliorē ⁊ ꝑpingorē hitudinē ad idē sacr̄m hz potās epalis q̄z potās minoꝝ ordinuz. Igit̄ si minores ordies ꝓp illā hitudinē eēnt sacr̄a: fortiori rōne ordinatio epal' eēt sacr̄m. Et sine dubio satis videret̄ mirabile q̄ ordinatio ei⁹q; hz portare candelabꝝ ⁊ i vrceolis aquaz ⁊ vinū ponere eēt sacr̄m: ⁊ ordiatio epal' a q̄ dependet tot⁹ ordo ecclesiasticus non eēt sacr̄m.

Quantuz ad z^m sciēdū. q̄ isti dicūt q̄ epat⁹ non ē ordo vel sacr̄m: qz qñ plures actōes ordināt̄ ad vnū spāle effectū ⁊ vna attigit ipz cetere v̄o tm̄ disponunt: illa sola q̄ attingit ē sacr̄m: cetere v̄o sacr̄ales tm̄: nūc āt ē ita q̄ oēs ordines ordināt̄ ad eucharistie sacr̄m ꝓficiēdū ⁊ mīstrandū ad qđ attigit solus ordo sacerdotalis: ceteri v̄o disponūt soluz vel ordinādo mīstrū vt eps vel ꝑparādo māz vel disponēdo populū vt ordies iferiores sacerdotio. g̃ solū sacerdotiū ē sacr̄m. Epatus vero ⁊ ceteri ordies sunt q̄dā sacr̄alia tm̄. Imprimit aūt epat⁹ characterē cū p ordinē epalē cōferat̄ ptās p quā ordinat⁹ pōt in spūales actus in quos ꝓpus non poterat hz cōmunē opinionē nisi strictissime accipiat̄ character p ptāte ꝓncipali respectu sacr̄i eucharistie: qz sic i solo sacerdote imprimitur character.

Quantū ad. 4^m. ingsitiue ⁊ sine assentōe loq̄ndo aliqua in dictis isto⁊ dubia vident̄. ꝓrio qđ dicūt q̄ si ordines sex sunt sacr̄m: mlto magis epat⁹ ꝓput ordo dicit̄ sacr̄m in cōparatōe ad eucharistiā ad quā epat⁹ hēt nobiliorē habitudinē. Dicēdū q̄ illa ptinēt ad sacr̄z p se ⁊ directe p q̄ efficit̄ ⁊ p q̄ virtus efficiēs in opando iuuat̄: nō aūt illa p que virtus ipsa acgrit̄: sic nec pōt dare extremā vnctōnē nisi sacerdos nec pōt eē sacerdos nisi ab epo ordinat⁹: sz supposito q̄ sit ordinat⁹ ad iungendū nō plus regrit̄ epūs: sz regrit̄ oleū ꝓsecratū vel sctificatū ⁊ verba ⁊ q̄ in mltis locis fiat ⁊ hm̄oi: vñ ad vnitatē sacr̄i ꝓcurrūt ea q̄ ad exequutionē ministri regrūt̄ nō ea q̄ ꝓstituūt mīst⁊: ⁊ sic ē i ꝓpōsito. Vñ nō ē sīle: qz epūs nullū actū exercet vt epūs ē ad h̄ vt ꝑsbiter celebret lz ꝑexercuerit ⁊ i ipso ⁊ i instr̄is ⁊ i mīstris ei⁹: sz sex ordines sibi subministrāt i actu illo: vñ ꝓput ordo ē sacr̄m i ꝓparatōe ad eucharistiā: sex ordies sūt sacr̄z ñ episcopat⁹: alⁱs dignior eēt q̄z sacerdos respectu h⁹ cū sit cā equoca: nō ē āt respectu ei⁹ dignior: qz nullus act⁹ Jerarchicus ē isto dignior q debet̄ sacerdoti respectu sacerdotij. Ad z^m. cuz dicūt acolytatus ē sacr̄m. g̃ multo magis epat⁹ a quo dep̄det tot⁹ ordo ecclesiasticus: dōz q̄ nō sequit̄: qz plus dep̄det a papatu q̄z epatu de q̄ tm̄ bñ ꝓstat q̄ nō ē sacr̄m distinctū ab epatu: qz xp̄s elegit petꝝ i papā pre ceteris nec pp h̄ nouā sanctificationē sibi tribuit: vñ ēt eps i papā elect⁹ nō alr̄cō sacrāt̄. Sz hic dubiū occurrit: qz epat⁹ ē a deo īstitutus ⁊ cū visibili signo ꝓsecratōis dat̄ ⁊ ex ope opato gratiā confert vt videt̄ mlto magis q̄z alij ordines: qz ōs nō deficit i necys ⁊ ipse plus idiget q̄z qcūq; alius. g̃ videt̄ q̄ epat⁹ sit vez sacr̄m hēns oia q̄ regrunt̄ ad eēntiā sacr̄i. Et posset dici q̄ epat⁹ eēt sacr̄m nō tm̄ distinctū a sacro ordis ⁊ spāl'r sacerdotij: qz cū vnū sacr̄m nō supponat aliud nisi solum baptismū lz vna pars sacr̄i supponat aliā sicut ꝓfessio ꝓtritionē ⁊ satisfactio ꝓfessionē: epat⁹ q̄ suppōit p̄sbzatū ñ ē aliō sacramētū. Ad z^m. q̄ si ordo ipoztat hitudinē ad eucharistiā: aut ꝓsecrādo: ⁊ sic solū sacerdotiū erit sacr̄m: aut disponēdo: ⁊ sic magis epat⁹ q̄z alⁱ⁹: solutū ē. qz ad sacr̄z dr̄ ptinere nō illō qđ dat v̄tutē actiuā faciēdi: alⁱs epat⁹ eēt de sacro ꝓfirmatōis sicut ō sacro ordis: qz ita ꝓfert vnū sic̄ reliquū: ⁊ de sacro pnie ⁊ extreme vnctōis: qz ita ordīat mīstrū illorū sic̄ eucharistie: vñ epat⁹ non ē ordo: qz ꝓfert ordinē: nec sacerdotiū ē eucharistia: qz eā ꝓficit: sz ea q̄ subꝑuiēdo concurrūt: sz put ordo dicit gradū supioritatis ⁊ spūalē ptātē: epat⁹ ē ordo. Dñt āt q̄ characterē ipzimit: qz ptātē faciēdi aliqd absolute. Ubi verius ꝓt dici q̄ p epatū ampliat̄ character sacerdotalis vt sit vnus ⁊ idē: ⁊ iō nō ipzimit characterez sz ipressuz itendit ad aliud: ⁊ h̄ ē necitatis: q̄re supponit sacerdotalē: qz nō ē aliqd aliud sz ei⁹ intensio ⁊ pfectio: alⁱs sicut vnus ordo nō de necitate suppōit aliū: sic nec epal' sacerdotalē supponeret. ꝓt igit̄ ꝑbabiliter dici q̄ epat⁹ ē ordo sz nō distinct⁹ a sacerdotio: ⁊ ē sacr̄m sz nō distinctuz a sacro ordis: ⁊ ipzimit characterē sz nō aliū. Sicut. n. acolyth⁹ accipiēdo cādelabꝝ accipit ptātē ad vnū actuz p ꝓns characterē q̄ est ptās agēdi: ⁊ recipiēdo vrceū cū aq̄ ⁊ manili accipit ptātē ad aliuz actū ⁊ p ꝓns characterem: sed qz vnius ⁊ eiusdē ē vterq; act⁹ vna ē ptās: ⁊ p ꝓns character hns hos duos act⁹ subordinatos: ⁊ silr̄ i subdiacono idez ē character: idē ē ordo: idē sacr̄m cū accipit ptātē legēdi epistolā ⁊ calicē ministrādi i altari. ⁊ silr̄ i diacono cuz accipit euāgelistariū ⁊ p manuū ipositionē spūs scī: ⁊ silr̄ sacerdotiū cū accipit potātē celebrādi ⁊ absoluēdi vt dictū ē. Oia hec sunt iter se vn⁹ ordo: vn⁹ character: vna pars sacr̄i ordinis. Dicit̄ āt character ipzimi i illo qđ ē principali⁹: siue qz illud est prius: ⁊ p sequentia non imprimitur nouus: sed ampliatur primus impressus: siue quia illud est principalius. Et licet per primum quo dicit̄ accipe ptātē ⁊c. ipzimat̄ character i q̄libet ordie ⁊ p seq̄ntia nō ipzimat̄ sz itendat̄: tm̄ a ꝓncipaliori denoīat̄. Sūt g̃ septē ordines: sz septim⁹. s. sacerdotiū ꝓtinet duplicē ptātē i gnāli. s. sacerdotalē ꝑpriē dictā ⁊ epalē. ⁊ pp hoc aliq̄ vocāt̄ epi p̄bri ⁊ e ꝑ. sic̄ differrēt diaconi ⁊ leuite si diacon⁹ iportaret potātē legēdi euāgeliū tm̄ ⁊ leuita dispēsandi sanguinē vel mīstrādi: ⁊ nihil aliud. Et pp h̄ dr̄ epat⁹ nō eē ordo i relatiōe ad corpus xp̄i vez: qz. s. nō ē distinct⁹ a sacerdotio. Ad p^m argumētuz dōz. q̄ ceteri ordiatōes nō hñt iter se sic necariā colligātiā qz act⁹ eoꝝ nō hñt iter se necessariā dep̄dentiā: sec⁹ āt de epatu ⁊ sacerdotio: qz cū epi fit ꝓsecrare sacerdotē ⁊ nō e ꝑ. oz ptātē epalē eē maiorē ⁊ dignioꝝ sacerdotali: nō aūt eēt maior nisi eā icluderet: qz actus nobilior ē ꝓsecrare corp⁹ xp̄i q̄ ptinet ad sacerdotē q̄z ordinatio mīstri q̄ pertinet ad epūs. Nā. z^o. ē ꝑ ꝑmū. Si g̃ epūs nō eēt sacerdos iā ptās epalis eēt iferior sacerdotali: ⁊ per. ꝓns non posset ordinare sacerdotē: iō oz oēm epm eē sacerdotē. Nā epatus ē cōpletū sac̄dotiū: vñ ⁊ epūs in veteri lege sūmus sacerdos dicebat̄. Posset tm̄ alr̄ dici q̄ si epat⁹ eēt distinct⁹ a sacerdotio esset quidem vnus vt arguit̄: ⁊ possz fteri epūs q̄ nō eēt sacerdos sic̄ sacerdos: q nō eēt diacon⁹: qz vn⁹ character ē ab alio distinct⁹. Nūc aūt nō sic ē: sz sic̄ hītus scīe aliq̄ ñ auget̄ nō itēstinct⁹. Nūc aūt nō sic ē: sz sic̄ hītus scīe aliq̄ ñ auget̄ nō itē siue respectu eiusdē ꝓnis sz extēsiue respectu alteri⁹: vtpu nota qz de eodē obiecto sb̄ eadez rōne formali p exercitiū notā q̄z de eodē obiecto sb̄ eadez rōne formali p exercitiū nouū acgrit hō notitiā noue ꝓnis: tūc itendit̄ hītus scīe: nō sic q̄ ponit̄ q̄ ñ plⁱs freq̄ntauit ꝓnez ꝑus notā: sz qz p illū hītū p quē ꝑus nō poterat ꝓsiderare ꝑmpte nisi vnā ꝓnez quā solū freq̄ntauerat: nūc pōt equalr̄ ꝓsiderare haz: quā ꝑus ñ sic poterat: ita character sacerdotalis q̄ pri⁹ ñ poterat ordinare vel ꝓfirmare sz tm̄ iungere ꝓficere ⁊ absoluere adhibita epali ꝓsecratōe ꝑt ñ plⁱs ꝓficere yngere vel absoluere

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

q̄p̄us ſz ordinare ⁊ ꝯfirmare qꝺ nō p̄us: ita'q; ẽ alia ordi-
tio ep̄al' ⁊ alia ſacerdotalis ſz nō ẽ ali⁹ ordo: qz ſunt diuerſe
actōes ſacre gb⁹ vn⁹ character ip̄rimit̄ per p̄mā ⁊ pficit̄ p
ſcḋaz. Quare ā̄t ep̄atus ⁊ ſacerdotiū cū ſint vn⁹ ordo nō co
dē die ꝯferūt̄ ſic̄ ceteri ordies ſz diuidūt̄: ⁊ q̄re mlti fiūt ſa
cerdotes q ñ ep̄i: qz. ſ. mlti ſūt idōei ad vnū q ñ ad aliꝺ: qz ñ
ſſ̄ neč tot ep̄i q̄t p̄bi. Nā i p̄mitiua eccl'ia forte oēs q erāt
p̄bri erāt ẽt ep̄i: qz ad vtrūq; erāt idonei: ⁊ qz erāt p totum
mūdū diſpgēdi opōtebat q; eēnt ſiml' ep̄i ne p ꝯfirmatiōe
vel ordie eēt mittēdū ad remota: ſic̄ ab hieroſolymis miſe
rūt petrū ⁊ Johēz i ſamariā ad ꝯfirmādū: ita q; ſic̄ tē oēs
ſ̄bdiacōi erāt diacōi: qz p diaconū ſolū fiebāt oia mīora of
ficia pp paucitatē miſtroz. Et ſil' oēs hi ordies vno die cō
ferebāt̄ q̄uis diſtincti ⁊ diuerſi. ſic̄ ẽt mō. 4⁰r. ſil' ita ⁊ tē pp
paucitatē miſtroz p̄ſbr̄i ꝯſecrabāt̄ ſil' i ep̄os pp paucitatē.
Poſtea aūt ſic̄ ſūt diſtincti iferiores ordies ſic diſtincta ſūt ſa
cerdotiū ⁊ ep̄at⁹: ſz nō ſic̄ diuerſi ordies ſz ſic̄ vn⁹ ⁊ idē mi-
n⁹ ⁊ magis pfect⁹: ſic̄ eccl'ia ẽt potuiſſet diſtinguere diaconū i
legētē euāgeliū ⁊ diſpēſantē ſāguinē: ⁊ ſacerdotē i abſoluē-
tē ⁊ ꝯficiētē. Ez ne crederet̄ eē tāta diſtinctio iter ſacerdo
tiū ⁊ ep̄atū ſic̄ ē iter alios ordies adiuncz: voluit eccl'ia q;
aliq̄s licite ꝯſecrari poſſet i eꝑz i craſtino die q̄ fuiſſet fact⁹
p̄x: qꝺ nō ẽ de alys ordib⁹ in gb⁹ diſtinctus character ip̄ri
mit̄: ex alia p̄te vt oñderet̄ q; aliq̄d pōt eꝑs qꝺ nō pōt ſim-
pl'r ſacerdos: voluit q; nō eodē die fieret eꝑs q̄ fact⁹ eēt ſa-
cerdos. vñ eodē die q̄ recipit poteſtatē ꝯficiēdi recipit ipli
cite ptātē abſoluēdi ẽt ſi pl's nihil fieret circa eū ſicut ē ſan
guis xp̄i ſub hoſtia ꝯſecrata añ ꝙba ſanguis: nō ſic ā̄t ē hic
q; ſ. poſſet ſacerdos ordiare vel ꝯfirmare niſi ſupadderet̄
ſibi ꝯſecratio ep̄al'. Qz ā̄t q̄ttuor minores ordies ſiml' dan-
tur licz diſtinctos habeāt characteres hꝫ ẽ qz ois act⁹ illoz
licite vnus pōt exercere ⁊ ſine ordīne aliq̄. ¶ Ad 3m ꝺm.
q; cōiter nō dñt̄ eē niſi ſeptē ordies: qz cōiter nō logmur ni
ſi de ordib⁹ gbus cōes miſtri ordināt̄ ⁊ illi ſunt ſeptē: ⁊ ſic
ep̄atus nō includit̄: qz eꝑs nō ẽ de cōibus miſtris ſz ẽ ſupre
mus: qz dux ⁊ p̄nceps alioz: vl' ſub ſacerdotio icludit̄ ep̄a
tus eo q; ẽ ſacerdotiū pfectū. vñ ſūmus ſacerdos dr̄ pp qꝺ
ſm cōez moduz loq̄ndi non ponit i numez. Sed id ẽ mul
tū dubiū cū intentio potētie nō faciat eā poſſe qꝺ p̄us nō
poterat: ſz tātū intēſius poſſe qūo eꝑs pōt qꝺ ſacerdos nō
poterat: Et q̄re nō pl's p̄t ꝯficere q̄ ille ſi hꝫ characterem
itenſiorē: ¶ Et ꝺꝫ. q; q̄ñ effectus nō ẽ de ſe itēſibilis vir-
tus itēſa nō pōt plus i illū q̄ remiſſa: ſz aliq̄ñ virtus viſiua
p̄t videre q̄ñ ẽ fortis: q̄ñ nō poterat: q̄ñ ẽ debilis: qz q̄to ẽ
fortior tāto ad plura ſe extēdit. Sic ḡ character ſacerdota
lis p̄ ⁊ p̄ncipal'r ẽ ad ꝯſecrādū corpus xp̄i: ita q; cōſecrare ẽ
ei⁹ actus: ſz q̄ñ extēdit̄ tūc pōt plura ꝯſecrare: qz nō ſolum
corp⁹ xp̄i: ſz hoīez ⁊ alia: ſz nō p̄t pl's ꝯficere q̄ añ: qz effect⁹
ille nō ẽ intēſibilis. Qz ā̄t ꝯſecrato eꝑalis poſſit itēdere cha
racterē ſacerdotalē nec poſſit eū de nouo gnāre: cū al's for
ma p illud intendat̄ p qꝺ generat̄ ẽ ex diua ordinatione q
ſic ꝯtulit virtutē iſtis ꝯſecrationib⁹ ⁊ nō al'r: ſicut traditio
vrcei acolytho non precedēte traditione candelabri nihil
ageret: ſz illa p̄ſuppoſita eius effectū auget.

¶ De ordiatis ab hereticis. Diſtin. XXV. a

Qz etiā queri ſi heretici ab eccl'ia
p̄ciſi ⁊ damnati poſſint tradere ſa-
cros ordines: ⁊ ſi ab eis ordiati re-
deūtes ad eccl'ie vnitatē debeāt re-
ordiari: Hāc qōnē ꝑplexā ac pene
iſolubilē faciūt doctoz verba q plurimū diſſen
tire vident̄. Videt̄. n. qdā tradere hereticos ſa-
cros ordines dare nō poſſe nec illos q ab eis or
dināt̄ vident̄ gr̄az recipe. Dicit. n. Innocē. Ar
rianoz clericos nō videri ſuſcipiendos cū ſacer
dotij vel miniſterij alicui⁹ dignitate: qb⁹ ſolum
baptiſma ratū eē p̄mittit: qꝺ i noie p̄z ⁊ filij ⁊
ſp̄ūſci p̄cipit̄. Dicit etiā eos nō poſſe dare ſpiri
tūſcm̄ quē amiſerūt: ⁊ ordiatos ab hereticis ca
put hr̄e vulneratū: ⁊ cū q honorez amiſit: hono
rez dare nō poſſe: nec illū aliq̄d accepiſſe: qm̄ i
dāte nihil erat qꝺ ille poſſet accipe. Tradit etiā
venientib⁹ ab hereticis p man⁹ ip̄oſitionē laicā
tm̄ tribnēdā cōionē: nec ex his aliquē clericatus
honorē vl' exiguū ſurrogare. Grego. ẽt dic̄ ſacri
legā eē arrianoz ꝯſecratiōez cū ex eoz manu cō
munio p̄cipit̄. Cip̄ria. ẽt dic̄. Dia q̄cūq; faciūt
heretici carnalia ⁊ iania ⁊ ſacrilega eē: ⁊ eoz al
taria falſa: ⁊ illicita ſacerdotia ⁊ ſacrificia ſacri
lega: q moze ſymiaz q̄ cuz hoies nō ſint: formā
imitāt̄ hūanā: vultū eccl'ie catholice ⁊ aūcitatē
ſibi vēdicāt: cū ipſi i eccl'ia ñ ſint. ⁊ cū ſint ſacri-
legi: ſacerdotiū āmiſtrāt ⁊ altare ponūt. cū nec
ſacrificari oblatio illic poſſit: vbi ſp̄ūſcūs ñ ſit:
nec cuiq̄ dñs p ei⁹ p̄ces ⁊ oz̄ones p̄ſit: q dñz ip̄z
violauit. Hiero. quoq; aſſerit oia q̄ offerunt̄ ab
hereticis ꝯtamiata eē i ꝯſpcū dñi: qz licz ſcā vi-
deāt̄ ſpecie ſui: tñ qz ꝯtacta ſūt ab illo q pollut⁹
eſt: polluūt̄ oia. Idē. Odit ꝺs ſacrificia hereti
coz ⁊ a ſe p̄ȷcit: ⁊ quotiens i noie ei⁹ ꝯgregati
fuerit: ꝺteſtat̄ fetorē eoz ⁊ claudit narcs ſuas.
Idē. Illi offerūt panē ſacrilegū ⁊ c̄. Leo etiā te
ſtat̄ extra eccl'iā nec rata eē ſacerdotia nec vera
eē ſacrificia. Idē ẽt dic̄. Per crudeliſſimā veſa
niā i alexadria ſede: oē ſacr̄oz lumē extictū. In
tercepta ẽ ſacrificij oblatio. defec̄ chr̄iſmatis ſci
ficatio: ⁊ p̄icidalibus manib⁹ ip̄ioz: oia ſe ſub
trahere myſteria. His alij'ſq; teſtōnij's aſtrui vī
ſacīa eccl'iaſtica p̄cipue corpis ⁊ ſanguis: ordi
natōis ⁊ ꝯfirmatōis p hēticos ñ poſſe miſtrari.
¶ Aūcitates ponit q̄ videt̄ p̄miſſis obuiare. b

Cōtra ā̄t alij' ſentire vident̄ q; ab hereti-
e cis ẽt p̄ciſis: ſacri ordies ſic̄ ⁊ baptiſm⁹
tradi valeant. nec ab hereticis redeūtes:
q̄ illic ordiati ſūt ⁊ batizati: itez ordinādi ſūt: ſic̄
nec baptizādi. Vñ Aug. De hereticis ẽt dānā-
tis qꝺ q̄dā dicunt baptiſma qꝺ accepit nō amit
tit q recedit ab eccl'ia: ius dādi qꝺ accepit amit
tit: mltis modis apparet ianiter dici. Prio qz
nulla oñdit̄ cā cur ille q illꝺ baptiſma amittere
nō p̄t: ius dādi poſſit amittere. Utrūq; n. ſacz
eſt: ⁊ quadā ꝯſecratōe vtrūq; hōi dat̄: illud cuz
baptizat̄: ⁊ illud cū ordinat̄. Jō nō licz i catholi
ca eccl'ia vtrūq; iterari. Haz ſi q̄ñ ex ipſa p̄te ve
niētes ẽt ꝓpoſiti p bono pacis corr̄epto ſciſma

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tis errore susceptis sūt: ⁊ si visū ẽ op⁹ eẽ vt eadẽz officia gererẽt q̄ agebãt: nō sūt rursus ordinãdi. Sz sicut baptism⁹ i eis: ita i eis mãsit ordiatio integra: qz i ꝑcisiõe fuerat viciū: qđ i vnitate pacis ẽ correctū: ñ i sacris: q̄ vbicūq; sūt: ipa sūt. Et cū ipi expedire vĩ ecclie vt p̄positi conveniẽtes ad catholicã societatẽ honores suos ib i nō ãministrent. nō eis tñ ipa ordiatõis sacramenta detrahunt: ⁊ sup eos manẽt. Jõq; nō eis man⁹ imponit: ne nō hoĩ: ⁊ ipsi sacõ fiat iniuria. Sicut ãt i baptismo ẽ ius q̄đ p eos dari possit: sic i ordinatõe ius dãdi ẽ: vtrūq; qdẽ ad pniciẽ suã. Sz aliđ est nō hẽ: aliđ pniciose hẽ: aliđ salubriter hẽ. Jdẽ. De his q ab ecclie vnitate sepati sūt: nulla iã qõ est: qn bẽant ⁊ dare possint: ⁊ pniciose habent pniciosecq; dant: qz extra vinculū pacis sūt neutri sacramẽto faciẽda est iniuria. Sicut non recte hz q ab vnitate recedit: sz tñ habz: ⁊ ideo recedẽti nō reddit. Sicut ẽt nō recte dat qui ab vnitate recedit: ⁊ tñ dat ⁊ iõ qui ab eo accipit: veniẽti ad vnitatẽ nō iterat. Jdẽ. Aliđ ẽ nō hẽ aliquid: aliđ ẽ nō iure hẽ: vl illicite vsurpare. Nõ ergo iõ ñ sūt sacrãmta xp̃i ⁊ eccl'le: qz eis illicite vtãt: nō mõ hereticis sed ẽt oẽs impĳ: sed illi corrigendi sūt ⁊ puniẽdi: illa aũt sunt agnoscenda ⁊ venerãda. Jtẽ Grego. Qđ dicitis vt q ordinat⁹ ẽ itez ordinet: valde ridiculosũ ẽ. Ut n. baptizat⁹ semel itez baptizari nō dz: ita qui consecratus est sel'i eodẽ ordie nō valet itez ꝯsecrari. His alĳsq; auctoritatib⁹ vĩ asseri i oĩbus impĳs: etiã i hereticis p̄cisis ⁊ dãnatis: xp̃i sacra p manere cũ iure dãdi: pñt eni dare: ⁊ pniciose: ⁊ quibus dederint: non sūt itez ordinãdi. Que p̃missis ex oppõsito obuiare videntur.

¶ Determiatio p̃misse ꝺdictõis aũcitatũ. c

Ec autem quidã ita determinant. Bñt
b enim hereticos accepta sacerdotali vel episcopali vnctione ab ecclesia recedentes: baptismi quidez dandi ius retinere: sed nõ habere facultatem tribuendi sacros ordines vl' consecrandi dominicum corpus: postq; p̄cisi ⁊ damnati sunt ab ecclesia. Sicut degradatus episcopus nõ habet potestatẽ largiendi sacros ordines: facultatẽ tamẽ baptizandi non amisit. Quod vero Aug. ait. intelligunt dictum de hereticis qui non sententia ecclesie sed prauitate sensus sui a fidei veritate ac doctrine vnitate diuisi sunt. Qui lz tales sint: ius tamen ordinandi ⁊ consecrandi habent: ⁊ qui ab eis ordinant ante manifestam p̄cisionem: etiam si cuz eis aperte exierint ⁊ sententia ecclesie damnati fuerint: tamen si redierint itez ordinandi nõ sūt. Et vbicuz legitur de ordinatis ab hereticis q̄ seruatis eis ordinibus ministrare valeat: vel iterum ordinandi non sint: de huiusmodi accipiendum dicunt. Nam postq; p̄recisi fuerint ⁊ dãnati iudicio ecclesie: ius ordinandi ⁊ consecrãdi eis detractum asserunt: vt degradatis vel excõicatis. Alĳ vero dicunt sacramẽta ab hereticis ⁊ p̄recisis ſm formam ecclesie celebrata: vera esse ⁊ rata. qz recedentes ab ecclesia ius dandi ⁊ consecrandi non perdiderunt. ⁊ qui sic ab hereticis ordinantur: cum redeunt iterum ordinandi nõ sunt. Que vero ab hereticis aliter q̄q; in ecclesia fiunt: falsa sunt ⁊ inania: ⁊ qui a talibus ordinari videntur nõ munus sed vulnus accipiunt. Et ſm hanc differentiam varie de his loquuntur doctores. Quidam vero dicunt eadez sacramẽta ab hereticis p̄cisis posse celebrari q̄ a catholicis: si ab illis forma ecclesie seruetur: ⁊ ab eis celebrata vera esse ⁊ rata: quãtum ad se. quantum vero ad effectum: falsa esse ⁊ inania. Et i his qui male tractant ⁊ in his qui male suscipiunt: ideo ⁊ falsa: qz qđ promittunt ⁊ conferre credunt: non tribuunt. Dãnanda etiã dicũtur quia illicite dantibus vel accipientibus sunt in indicium. Polluta etiam dicuntur non quãtũ ad se: sz pp indignã herecticorũ tractationẽ. Jõ Grego. cõmunionẽ arrĳ vocat execrationem: ⁊ Jnnocentius honosĳ ordinationem: dãnationem: non q̄ ita in se sint: sed quia male dantes vel accipientes tales faciunt. Sicut etiam hiero. Sacrificia eorum panem luctus vocat: non quãtum ad se: sed quãtum ad effectũ. Nonnulli vero tradunt illos hereticos qui i ecclesia ordinati sunt: ius ordinandi ⁊ consecrandi etiam cũ separati fuerint habere. Qui vero in scismate vel hereſi positi ab eis ordinati ⁊ inuncti fuerint: illo iure carent. Jdeoq; cum ordinare volunt vulnus potius ifigunt q̄; gratiam cõferũt.

¶ De symonia vñ dicit: ⁊ quid sit. d

E symoniacis vero non est ambi gẽdũ
d qui in sint heretici: qui tamen ante sentẽtiam degradationis ⁊ ordinant ⁊ consecrant. Et licet symoniaci proprie dicãtur qui instar symonis magi impreciabilem gratiam precio conducere volunt: ⁊ qui pro ministerio sacro precium recipiunt in modum gyezi. Gyezite vocãdi sunt. oẽs tñ ⁊ dãtes ⁊ accipientes symõiaci dicũtur ⁊ vtriq; eadẽ snia pcelluntur.

¶ De his q sciẽter a symõiacis ordinãtur.

Jffert tamen inter eos qui ordinantur
d a symoniacis sciẽter ⁊ eos qui ignoranter. Qui enim scienter a symõiacis se

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pmiserit cõsecrari:imo execrari:eoz cõsecratio oio irrita ẽ. Qui vero ordinãt a simõiacis quos cũ ordinant nesciũt eẽ simoniacos:q ꝛ tũc ꝓ catholicis hñr:eoz ordiatio mirificorditer sustiet.

¶ De his qui dicũt se emere corporalia non spiritualia. f

Si vero aliqui obiecerint se nõ ꝯsecrationes emere:ꝫ res ipas q̃ ex ꝯsecratõe ꝓuenit:penit⁹ desipere ꝓbant. Naz quisqz horum alterum vendit sine quo alterum nõ habetur:neutrum vendere derelinquit.

¶ Distinctio simoniacorum. g

Simoniace ãt heresis tripartita est distinctio. Alij enĩ simoniace a simõiacis ordinant. Alij simoniace a non simoniacis: Alij nõ simoniace a simoniacis: Vñ Nicolaus papa. Statuim⁹ decretuz de simoniaca tripartita heresi. i. de simoniacis simoniace ordinantibus vel ordinatis: ꝛ de simoniacis simoniace a non simoniacis: ꝛ de simoniacis non simoniace a simoniacis. Simoniaci simoniace ordinati vel ordinatores ꝑm canones a proprio gradu decidant. Simoniaci etiam simoniace a non simoniacis ordiati: similiter ab officio remoeuãtur. Simoniacos vero non simoniace a simoniacis ordinatos: misericorditer ꝓ man⁹ impositionem pro temporis necessitate in officio permittimus permanere. Quod intelligenduz est de his q ordinãtur a simoniacis ignorãtes eos eẽ simoniacos: hos facit simoniacos non reat⁹ criminis: sed ordinatio simoniaci.

¶ Alexander papa de his qui violenter a simoniacis vel ab hereticis ordinant. h

Similiter cum decerint alexander papa simoniacos omnino damnãdos ac ꝺponendos: subintelligendum est nisi violẽter quis attractus fuerit. De his enim ꝛ a quibuslibet hereticis violenter ordinatis dicit Innocen. q̃ possunt habere aliquẽ colorem excusationis si statim discedunt ab eis: ꝛ pessimo eorum cõciliabulo renunciant.

¶ De etate ordinandorum ita decreuit Nicolaus papa. i

Acri inquit canones sanxerunt vt subdyaconus non ordinetur ante. xiiij. annos nec dyacon⁹ ante. xxv. nec presbyter: ante. xxx. Deinde si dignus fuerit ad episcopatuz eligi potest qõ nos etiam pari modo seruare iubemus. Item Fabianus. Si quis. xxx etatis non impleuerit annos nullo modo presbyter ordinetnr ꝛ si valde sit dignus: quia ꝛ ipe dominus. xxx. annorum baptizatus est ꝛ sic cepit docere.

¶ Circa. xxv. di. q̃runt̃ gnqz. Primo de ministro sacri ordis. 2° ꝺ tẽpore ordinationũ. 3° de ipedimẽtis ordinũ i gñali. 4° i spãli ꝺ simonia vtrũ papa possit cõmittere simoniã. 5° vtz simonia mẽtalis obliget ad resignatõem. ¶ Quãtũ ad ꝑmũ q̃rit vtz oẽs epi possint ꝯferre ordines. Et vr̃ q nõ qz agẽs istr̃ale ñ agit nisi ꝯiũctũ ꝑncipali agẽti. sz minister sacrorũ ẽ agẽs istr̃ale respcũ xp̃i q ẽ istitutor eoz. g nll's minister ꝑt ꝯferre sacr̃a nisi sit ꝯiũct⁹ xp̃o. sed hereticus nõ coniũgit̃ xp̃o: nec ꝓ fidẽ ꝓpria: cũ sit infidelis: nec ꝓ fidẽ ecclie cũ sit ab ea ꝑcisus. g eps si sit hr̃eticus ꝛ ꝑcisus ab ecclia ñ ꝑt ordines ꝯferre. ¶ Plus est aliquẽ ꝑmouere ad ordines q̃z absoluere a pctis vl̃ a sñys iuris. sed eps si sit hereticus vl̃ ab ecclia ꝑcisus nõ ꝑt aliquẽ absoluere a pctis nec a sententys. g nec ordiare. ¶ Cõtra. qz sacerdos q̃tũcũq sit hereticus vl̃ alĩs ab ecclia ꝑcisus ꝑt ꝯficere corꝑ xp̃i vt patuit. s. di. iz. g eps q̃tũcũq sit hereticus vl̃ ab ecclia ꝑcisus ꝑt ordines ꝯferre. Probatio ꝯñtie. qz sicut ꝯsecratio sacerdotalis ordinat̃ ad ꝯfectõem eucharistie: sic epalis ad ordinatõez ministroz ecclie. ¶ R°. hic sũt tria videnda. ꝓ q eps iure suo põt oẽs ordines ꝯferre. 2° q solus eps nisi ex cõmissione. 3° quid de illo qui resignauit episcopatui.

Quãtũ ad ꝑ⁹ ñt gdãsi cꝓbabilr̃ ꝛ subtilr̃. s. q eps ꝑt oẽs ordies conferre: qõ ꝓbãt ꝓ sic. qz eps ex ordiatõe epali hz ex officio administratõez oiuz sacrorz. In hñtib⁹. n. ordinẽ ptãs supioz ꝑt gcgd iferioz ꝛ adhuc amplius. Cũ igit̃ ꝯsecratio epalis sit supioz ꝯsecratio q̃ sit i ecclesia ptãs data ꝓ eã ẽ supp̃ma respcũ oiuz aliaz. ꝛ iõ eps ꝑt gcgd pñt iferiores i mistrãdo sacr̃a: ꝛ adhuc ampli⁹. Plẽitudo g administratõis sacrorz resident apõ epm: ex q̃ sic arguit̃. Si ñ ois eps ꝑt ordies ꝯferre: hoc eẽt: vl̃ pp demeritũ vite: quia eẽt malus: vl̃ pp defectũ fidei: qz hereticus: vl̃ pp sñaz ecclesie: qz eẽt excoicat⁹ vl̃ suspensus seu alĩs precisus: vl̃ ꝓpter depositionẽ ab ordie: qz eẽt ꝺgradat⁹. sed nihil istorz impedit gn ois eps possit veros ordines ꝯferre. g ꝛc. minor ꝓbatur ꝑmo quo ad duos eius articlos. s. q demeritũ vite nec defectus fidei ipediat gn possit oẽs ordies ꝯferre: qz id qõ hz efficaciã ex ope opato non frustrat̃ ex demerito opãtis dũmõ ꝯcutrãt ea q̃ sũt de necessitate operis. sed sacr̃z ordinis hz efficaciaz ex ope opato. g malicia vite ꝛ defect⁹ in fide psonali q̃ pertinẽt ad demeritũ opantis non ipediũt gn eps qui ex sua ꝯsecratõe ẽ minister oium ordinũ vt ꝺclaratũ est: possit veros ordies ꝯferre: dũmõ seruet debitaz formã ꝛ mãm q̃ sũt de necitate sacr̃i. Itẽ ad eliciẽdũ aliquem actũ nõ ẽ necessari⁹ bit⁹ q solũ ponit modũ: sz sufficit po⁹ quã q libz ꝑt exire i actũ vt sonat nomẽ potẽtie. sed gr̃a ꝛ fides ꝓ quã sũt bona opa vl̃ bona vita sũt gdã bit⁹. g nõ requr̃t̃ ad hoc vt eps possit ꝯferre ordies: sz solũ ad hoc vt rite ꝛ licite ꝯferat. 2° pz eadẽ mior q̃tũ ad alios duos artiuclos. s. q eps excoicatus vel degradatus possit veros ordines ꝯferre: qz si nõ posset: ꝺ eẽt: vl̃ qz eẽt priuat⁹ ptãte vl̃ executõe: nõ solũ iuris sz fci. Nõ põt dici q fit ꝑuat⁹ ptãte: qz q̃ dant̃ ꝓ ꝯsecrationẽ manẽt manẽte re sacrata. sz ptãs ꝯferẽdi ordies dat̃ epo i sua ꝯsecratõe. g sp manet nec amitti ꝑt. Itẽ nec priuat̃ executõe facti: qz executio fci corrñdet ptãti: qz ptãs ẽ ꝓ quã possum⁹. Executio ãt iuris vltra ptãtẽ regrit licitũ vsũ. Cũ g ꝓ excoicationẽ ꝛ degradationẽ nõ priuet̃ eps potestate ꝯferẽdi ordines nõ ꝑuatur executione facti q̃ veros ordines cõferat: priuatus est tamen executõe iuris: qz illicite ꝯfert ꝛ ad damnatõez sui ꝛ illius qui scienter recipit. Et hoc est expresse determinatũ ab Augu. i lr̃a: ꝛ habet̃ i decre. i. q. i. c. Qõ quidem. ¶ Rõ ꝑma istorz vr̃ br̃e dubiam maiorem quã assumũt: q i hñtibus ordinẽ gcgd potest inferior potest ꝛ superior: qz i actõib⁹ realibus ꝛ trãseuntibus non quicquid potest corpus potest spiritus. ꝛ ẽt in actib⁹ hierarchicis: nõ quicgd põt eps ꝑt archiepus:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Sz hoc nō valet: qz īmo i hoc ꝙ ē supioz. Cōuenit.n. aligd eē superius alio ī vno. z nō ī alio: sed eps supioz ē sacerdote i admīstratōe: z ī oī qō pōt sacerdos vt sacerdos: cū eps sit sacerdos sūmꝰ. ¶ Pōt tñ ḣ eadē ꝛclo alr ꝓbari: qz eps eq̄lis ē pape ī ꝛsecratōe: vñ z eps electus ī papā nō accipit nouā ꝛsecrationē: sz papa pt oēs ordines iure suo ꝛferre: hoc āt nō hz ex iurisditiōe ī q̄ excellit: sz ex potāte ordinis in q̄ ē eq̄lis: vñ z vocat eos fratres z vocat se epz: iō ꝛc. Sz illa ꝓbatio ꝙ demeritū vite nō īpediat sic ē ītelligēda: qz effectus g ē ex ope opato nō īpedit pp demeritū vite operantis: nec ꝑmus nec scōus: sz pp demeritū vite suscipiētis īpedit secūdus effectꝰ g ē gr̄a nō character vel ornatus g est ꝑmus dum tñ ꝛcurrāt eētialia: z iter eētialia ꝛputari pt ītentio suscipiēdi z faciēdi qō eccl'ia fac: al's qō exteriꝰ geritur equoce se haberet ad sacr̄m. Non est.n. ablutio mā baptismi: nec vba: forma: qñ aligs non vult baptiçari sed balneari z bō nisi equoce: z sic exterioza sunt eētialia iquātū sunt ītēta z ex ītentōe exhibita vel suscepta: alr nō.

Quātum ad scōm ē sciēdū. ꝙ solus eps iure suo pōt ordies ꝛferre p̄cipue maiores: qz nō minꝰ ē i exercitu ducē p̄ponere q̄z milites ascribere: sz ad solum epm ī exercitu eccl'ie militantis ptinet milites ascribere p sacr̄m ꝛfirmatiōis vt patuit supza di. 7. g̊ multo fortius ad ipm solū ptinet ī eccl'ia p̄ponere duces qō fit p sacr̄m ordinis: p̄cipue q̊ ad ordies maiores. Sz papa pt ꝛmittere simplici sacerdoti ꝛfirmationē z minores ordies: qz ministruz ꝛferēdi ordies sūmos xp̄s deteriāuit summū sacerdotē. s. epz quē ministr papa nō pt mutare. Ministr vo cōfirmatōis z minor ordinū xp̄s posuit sacerdotē quē eccl'ia determinaret: qz nec erat aligs firmādū ab hoie quousq̄z primi ꝛfirmatores eēnt ꝛfirmati a spiritusc̄o nec minoribꝰ ordinibꝰ ī ꝑmitiua ecclesia vtebāt. Et licet hoc sit petere ꝑncipiū: tñ ex ꝛsuetudie eccl'ie romāe q̄ ista ꝛmittit z nō illa: pt ꝛuinci ꝙ ita fuit z certū ē ꝙ possibile fuit. Sed nisi papa sit consecratus in papā vel ī epm qō idē ē nō potest hoc cō mittere: qz omē p accēs reducit ad p se: vñ oz ꝙ omē agēs agat vel ī vtute sua vel alterius. Et qz p se epi ē ordinare z ꝛfirmare: inde est ꝙ si ordinās vel ꝛfirmās nō sit epus oz ꝙ hoc sit ī virtute veri epi: vñ si electus ī papaz nō sit verꝰ eps nō pōt hoc cōmittere. Uñ qō dictū fuit di. 7. ꝙ ꝛsecratio epi ñ ē sacr̄z sz sacr̄ale: vex ē q̄z tū ad mltas cerimōias: sz q̄z tū ad illā ptē ritus ꝛsecratōis q̄ character sacerdotal' ampliat ad posse ꝛferre z ordiare iure suo z ñ tñ ex ꝛmissione ē sacr̄m. i. pars sacr̄i sacerdotꝰ. Nā sicut diceret ꝙ sacerdos g accepisset potestatē ꝛficiēdi corpus xp̄i z nondū recipisz manuū īpositōez cū potestate ligādi z soluēdi nō hret iure suo potātē ligādi z soluēdi: sz possz hoc hēre ex cōmissiōe pape: qz ex hoc ē capax: sic z ḣ ꝙ aligs ordiat totaliter i sacerdotē simplicē capax ē potātis cōfirmādi z ordinādi quā pōt recipe dupl'r. Unoꝰ vt iure alieo ḣ faciat: z ḣ ē sine sacro p ꝛmissionē pape. Alioꝰ vt iure suo z hoc ē p sacramētū epatꝰ. Uel si diceret ꝙ ordiatus ī sacerdotē p calicis traditionē oibꝰ alys āmissis ex ꝛmissione pape posset iungere sz nō absoluere nisi p sacr̄alē manꝰ īpositiōez: sic z sacerdos ea q̄ sūt minora pōt ex ꝛmissiōe sz maiora nō nisi p sacr̄z fiat eps: nec papa possz ꝛmittere ꝛsecratōez ipi simplici sacerdoti minus q̄z ordinatōez subdiaconi: cum consecratio epi sit partialis ordinatio sacerdotis licet minus di-

Quantū gna pars quicquid sit dictum di. 7. ad tertiū. de illo. s. g resignauit epatui. dicendū ꝙ g renūciauit loco sz nō dignitati rogatu epi pt oēs ordies. minores āt sine rogatu: bis g oli erāt sibi subditi pōt licite ꝛferre vt inuit Hosti. Qui āt renūciauit vtriq̄z ñ oz ordiare ad maiores sine licētia pape: sz minores pt de licētia epi ex̄ de ordiatis ab eo g renunciauit epi. c. p̊. ¶ Sz ꝯ illā distictionē vr̄ ēē ius nouū de tpi, ordi. c. i. li. 6, vbi dicit ꝙ idistincte ē suspēsus ppetuo g ordinatꝰ ē ab aliēo epo sine licētia ꝓpry. Iste āt g resignauit statui tñ: vel vtriq̄z: vl' ē depositꝰ ab altero vl' vtroq̄z: nō habz aliquē subditū. g̊ cui cunq̄z ꝛferat ordinē minorem sine rogatu ꝓpry epi videt nō ꝛferre exequutōem licet ꝛferat characterē: sicut ēt degradatꝰ: qz cū sit vnus z idē character sacerdotal' z ēpalis sicut ꝑmus ē īdelebilis pp qō sacerdos degradatꝰ potest ꝛficere: ita z secundus pp qō degradatꝰ z p̄cisus eps potest ordiare sacerdotē z epz vex̄: sz ꝓmptū ē iura iuribꝰ cōcordare: vnoꝰ q̄z nouuz logt tñ de maioribus ordinibus. ¶ Sz ꝯ hoc ē qz ēt tonsurā iure nouo nō licz dare nisi subdito z multo minus aliquē ordinē. ¶ Uel p̄t dici ꝙ logt de epo simpl'r alieo: ḣ aūt nō ē simpl'r alieus illis g solebāt eē subditi. ¶ Sz nec istud valet: qz trāslatus ad aliā sedez nō minus erraret si antiqtus sibi subditos ordiaret q̄z si penitus ex̄neos: vñ vr̄ melius ꝙ illud sit correctū. z sil'r q̄z tū ad aliū casuz: qz g vtriq̄z resignauerit nō oz ī pontificalibꝰ celebrare. g̊ nec ēt minōres ordies cuiuscunq̄z rogatu ꝛferre g aliter ꝛferri nō debēt. ¶ Ad ꝑmuz argumētū dōm. ꝙ eps q̄z tūcūq̄z malus hereticꝰ p̄cisus z degradatus: ꝛtinuat vel ꝛiungit ī administratōe sacro. xp̄o vt ꝓncipali agenti rōne potātis ministerial' quā accepit ī cōsecratōe z rōne fidei eccl'ie si ītēdat facere qō facit eccl'ia q̄z quis id valere nō credat. ¶ Ad scōz dōm ē. ꝙ nō ē sil'e de ordinatōe z absolutōe a pctis: qz sicut dicūt gdā ī absol'one nō ē alꝰ effectꝰ q̄z remissio pctō. q̄ fit p gr̄az: z qz subyciēs se scienter hereticо peccat z nō ē capax gr̄e: z iō nō p̄t absolui ab eo. In ordine vo ꝑmus effectꝰ ē potās ordinis: secūdariꝰ vo est gr̄a: Sciēter g̊ ordinatꝰ ab heretico vel p̄ciso nō suscipit gr̄am pp dictā causaz: recipit tñ characterez vel ptātē ordis. Sz qō dicūt de subyciēte se heretico sciēter vex̄ ē: z idē ēt ē si ignorāter ex q̄ ē ab eccl'ia p̄cisus: īmo eo ipo ꝙ ē hereticus aliquo facto exterioꝛi: qz sic ē excōicatꝰ z p ꝯns non hz exequutionē iurisditiōis q̄ req̄rit ad absol'onē si ē publice excōicatꝰ: vñ sicut nō sacerdos nō pōt absoluere pp defectū ordinis sic nec excōicatus pp defectū iurisdictōis p quam ē sibi mā subiecta. s. pctōr subditus. Ecclesia.n. volūtariaz iurisditionē pōt auferre: cū ī ḣ ꝙ hō alicui se subycit: intelligat semp aucītas supioris excepta ī cuiꝰ p̄iudiciū non p̄t se subdere alicui de nouo. Cū igit xp̄s a ꝑnꝰ oēs subiecerit Petro dicens: tibi dabo claues: Et sup hāc petrā: Et pasce oues meas ꝛc: ꝯ inhibitionez Petri nullus pōt se subdere alteri. Cū. g̊ oīs hō subdat alteri vel sua sponte vel ex ordiationē eccl'ie vtrâq̄z subiectionē pōt eccl'ia tollere. Et qz ex nā absol'onis ē vt absoluēdus sit subditꝰ iudicial'r: iō nisi sit subditus nulla ē absol'o: sz hō pōt dare potātē ēt nō ſnbdito: sz non pōt eū cogere ad recipiēdū: iō eccl'ia ñ pōt facere qn aliqs possit ordiare alienū qō ē dare ptātem volenti: qz character ē potestas: sed pōt facere ꝙ nō possit absoluere ēt ignorātē: qz lz omē agēs req̄rat subiectionē materie nō tñ subiectionē iurisditiōis aut dñy: sic nō oz ꝙ hostia vel calix quā vult ꝛsecrare sacerdos vel eps sit sua vl' suus. Nec sim'r de illo quē oz ordinare: qz nō hz eū ligare nec sibi aliqd īponere: sz g absoluit hz ligare z pniaz īponere qō nō pōt nisi subdito quo ad iurisdictionē: iō ꝛc. Uñ si ē hereticus vel excōicatꝰ vel suspēsus refert: qz aut iste sciēter ab illo rcipit z sic p̄fectionē suā pp fictionē nō recipit gratiā: z pp illius suspēsionē nō recipit executionē. Et idē si sit crassa ignorātia z suppina. Si aūt iste ꝓbabil'r ignorabat z ī nulla cl'pa fuit recipit nō solū characterē sz ēt gr̄az: qz obycē non posuit g fictus non accessit. Sz si ille erat publice suspensus qō tñ ille qui de nouo venit potuit ꝓbabiliter ignorare tunc nō recipit exequutionez: sz pōt cū eo p epm dispēsari sicut ī ordiatoa de posito. de ordi. ab eo qui renū. epis. c. fi. aut occulte z tūc recipit sine dispēsatōe exequutionez. ¶ Ad tertiū dōm ꝙ licet ecclesia ab hereticis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

consecrata sit reconsecranda ⁊ omnis consecratio q̄ non ē sacrm: qz ī his totaliter voluit ⁊ potuit ecclesiia eis auferre potātē: vñ nec oleū ad ifirmos nec chrisma possunt cōficere: sz ordines veros cōferunt: ⁊ sil'r epatū: qz ē vera pars sacramēti cuius ministr̄ ecclesia nō pōt ipedire: ideo verus eps ē ab eis ꝺsecratus: tñ vt sepe dictū ē hereticī p̄cisi non possunt absoluere: qz regrit̄ subditus: ⁊ ꝺ voluntatē ꝓetri de hoc q̄ homo ē ei subditus nō pōt alteri se subdere lz iurisditio q̄ in foro pnie regrit̄ sit spiritualis voluntaria. In articulo aūt mortis potest absoluere excōicatus vt dictuz ē supra di. p̄ma: sed non hereticus. qz q̄ scienter se ei subderet illi q̄ magis vellet execrare q̄z soluere fictus eēt: sz si nulla fictio ex pte morientis interuenerit: puta qz nesciret ipsuz hereticū vel si sciret ī nullo ei assentire vellet sz sacrz necessitatis ab eo recipet cum detestatione heresis videretur vera absolo sicut a simplici excōicato facta: nec eēt necesse ꝺualescēti itez ꝺfiteri: qꝺ q̄dē certū est ī casu ignorātie. Nā de manu heretici licet ī necitate recipe baptismuz sz nō cōionē: nec p ꝺns vt dicunt q̄dā pniaz: qz pnia ⁊ viaticū ī morte pari passu currūt. de peni. Qz in te. sz bene vez ē q̄ cui ꝺcedit viaticū ꝛpnia sine q̄ nō digne sūmit̄: sz nō e ꝺ: qz soleniter penitēti ⁊ iterdicto pnia oī tpe ꝺcedit̄: non āt eucharistia: qz semp dr̄ crede ⁊ manducasti. Et sufficit spiritual' māducatio ad salutē. Et lz sil'r sufficiat ꝺtritio nihilominus qz nescit hō an amore an odio dignus sit: vbi scit se attritū nescit tñ se ꝺtritū: ⁊ nisi absoluat̄ vt vi claniū absoluēs ipfectū pficiat ē i piculo. vñ q̄si sacrz necitatis vr̄ q̄ licite posset ab heretico tūc recipi vt dictū ē. Qō. II.

SEcundo q̄rit̄ de tpe ordinādoz ⁊ ī speciali casu q̄rit̄ vtz curatus teneat̄ ifra ānū ad sacerdotium p̄mouer i. Et vr̄ q̄ sic. Aliogn ipso iure vacat bñficiū de elec. c. Lz canon. li. 6. Contra de plebāo. e. t. c. Statutū. R°. hic videnda sunt. 5. p̄mū ē de necitate ad ordies z°. de tpe ordinādoz. 3°. de tpe ipsoz ordinū in se. 4°. de etate bñficioz. 5°. de tpe ifra qꝺ curatus dz ordinari.

p̄ª ? Quantū ad p̄mū sunt tres ꝺnes. Pria de coactione facti: vbi sciēdum q̄ de nc̄itate absoluta nullas ad ordinē cogi potest sicut nec ad baptismū ⁊ si omnino iuitus ordinet̄ nihil recipit. de baptismo. c. maiori. sz volūtate ꝺdiciōata aliqs cogi p̄t: ⁊ sic metu ꝺsentiēs recipit characterē: qz coacta volūtas: volūtas ē sz ñ gr̄az: qz fict⁹ ē cū sit ꝺuolūtari⁹ ⁊ p ꝺns ēt ideuote accedit sz exequutionez recipit nisi aliud ipediat: qz nō ē ius aliqꝺ qꝺ ipsum suspēdat. Neutro aūt modo ad suscipiēduz aliquod sacrz aliqs ē cogend⁹ in se licet in suis filys ad suscipiēdū baptismū cogendi essent a principibus mali x̄piani vel heretici vt suos filios quos occultāt traderēt ecclesie baptiçādos sic cū vi armoz machabei pueros circūcidebāt forte inuitis nō solū gentilib⁹ sz p̄rib⁹ q̄ sibi ꝓpucia fecerāt ad ritū
z°? gētiliū transeuntes. Cz° ? est de coactione ꝺdicionata p̄ penā viris īferēdā pp ecclesie necessitatē. Ubi vr̄ q̄ cū ad bonū regimē ecclesie magis sit obediēdū p̄sidenti in spiritualibus q̄ztū ad bonū regimē: ī tpalibus p̄sidēti in eis: ⁊ sic cū vtilitas publica p̄ferenda sit p̄riuate sicut aliqs cogit̄ suscipere tutellā vel curā pupilli vel adnlti furiosi vel p̄digi: qz hoc reipublice ītereſt: multo magis officiuz iudicandi ī re publica dz esse necessariuz: vt puta q̄ sit p̄positus vel balliu⁹ si res publica indigeat pro cuius salute bonus ciuis debet etiam se morti exponere sicut natura brachium opponit pro corpore: multo magis si ecclesia idiget tali q̄ sit curatus vel eps potest ad hoc p supiorē cogi per preceptū ⁊ excōicationē sicut aliqui heremite p epos sunt ꝺpulsi ⁊ tenent̄ obedire: qz ꝼm Gregoriū sūmū pastorē cōuincit̄ nō amore. q̄ eius gregē renuit pascere qui dixit ꝓa

scē oues meas ⁊ pasce agnos meos. Cz° ? ē de coactione ꝺdicionata ⁊ ꝺsequutiua p̄ priuationē a beneficio p̄ sniam homis nisi excepto eo qꝺ postea de simplici curato dicet̄. 3°?
Sciēdū q̄ si aliqs hēat bñficiū regrēs ordinē de iure vel ꝺsuetudīe monend⁹ ē vt se faciat p̄mouer i sicut bñficiū regrit: puta si archidiaconus ē ad diaconatū: si decānus abbas ⁊ hꝺ. aut p̄bēda sit sacerdotalis ad p̄sbiteratuz. Qꝺ si monit⁹ canonice ifra debitū tps non fecerit iusto ipedimēto cessante bñficio p̄uādus ē. de elec. Cū ī cunctis. excepto eo qꝺ ibi de epo dr̄. Si āt hz ipedimentū: aut tpale aut ppetuū. Si tpale: puta ifirm⁹ q̄ꝺiu durat ē excusatus: illo cessante idē qꝺ p̄us. Si āt hz ipedimētū ppetuum: aut p̄cessit collationē bñficiꝝ ⁊ fuit tale qꝺ nō ē sibi ius acqsitū: ⁊ tē sciue sciuit siue ignorauit p̄uād⁹ ē de facto sic ꝺ fcō tz: puta qz homicida vel illegittim⁹ ⁊ nesciebat vl' aliqd hꝺ. Si āt fuit tale ipedimētū q̄ ius fuit sibi acqsituz: si sciuit ⁊ tacuit dz auferri: tā q̄z ab idigno: si ignorauit idē ac si supuēisset: qz bona fide ⁊ iusto titulo adept⁹ sine clpa sua p̄uari nō dz. Si āt supuēit sine culpa sua: qz mutilatus fuit ī naso vl' oculo aut fact⁹ lepr̄osus: afflictio nō ē dāda afflicto: ⁊ tunc nō dz p̄uari sz de redditib⁹ vicari⁹ sustētari: vel ali⁹ assignari ⁊ ipse de redditib⁹ ipsis sustētari. Si aūt culpa sua: vt qz se castrauit vt origenes. vl' culpa sua depḧensus in stupro castrat⁹ fuit dz p̄uari: qz damnū qꝺ q̄s culpa sentit: sentire nō videtur. Sic itelliguntur iura de corpore viciatis ⁊ de

Quantū clerico egrotāte p totum. ad zm. s. de tēpore ordinādoz sunt. 6. ꝺnes.
Pria. q̄ a septēnio ⁊ sup̄ pōt dari corona: q̄ vo añ eā confert p̄ ānū ē suspēsus a coll'one tonsure. de tem. ordi. c. vlti. li. 6. quicūq̄ sit ille q̄ pōt coronā dare nisi forte religionez ītraret vt ibi dr̄. Infans. n. q̄ ibi ponit̄ septē annoz ītelligitur. C. de iure deli. l. Si ifanti. Cz° ē. dominoz⁹ ordiꝺ⁹ z°? q̄ dari nō debēt nisi iā habēti vsuz rōnis circa nouē vel de cē ānos: sz nō dz q̄ sit pubes: qz nō ē hoc p̄iudiciū voti castitatis: ⁊ pari passu currūt miores ordīes ⁊ bñficiū simpler. de filys p̄broz. c. i. li. 6. Illud autez ꝺferri p̄t pupillo vt statiz dicet̄. Cz° ē de subdiacōatu q̄ nō dz ꝺferri nisi puberi 3°?
in. 14. āno existenti: qz p votū continentie obligat̄: vñ dz eē taz firme etatis q̄si deberet ꝺbere: qz ꝺria uata sunt fieri circa idē. Puberes āt sunt apti ad vota ⁊ ad iuramēta ⁊ non pupilli. C. si aduersus rem. autē. Sacramenta. C4ª 4ª?
ē de diaconatu. qz diaconus ante. z o. ānuz ordinari nō dz.
C5ª ē de p̄sbiteratu: qz p̄sbr ante. z 6. ānū nō dz ordinari. 5ª?
C6ª ē de epatu q̄ eps nō dz ordiari añ. z o. annū. Et qꝺez 6ª?
subdiacon⁹ oliz añ. z o. annū ordiari nō debebat. z 8. disti. De his. 7 7. di. c. In singl'is ⁊. c. Quicūq̄ ⁊. c. Subdiacon⁹: sz hodie sufficit q̄ habeat. i 4. annos vt ī vlti. c. hui⁹ di. dr̄. Oliz ēt diacon⁹ nō añ. z 5. ānuz nec p̄br ante. z o. vt hic dr̄ ⁊. 7 7. di. Placuit ⁊ dictis. c. sz hodie sufficit ī sacerdote nō epo q̄ hēat. z 5. ⁊ pari rōne ī diacono q̄ hēat. z o. ꝺ elec. cū ī cūctis: sz ī epo dz q̄ pegerit: ī alys sufficit attigisse. Sz de ordīato ī diaconū ī. i z. āno dr̄ ex̄ de tem. ordi. c. vlti. Non ē compos q̄ eps dz suspēdi a coll'one oīuz ordinuz: ⁊ ordinatus ibi suspēdit̄ vsq̄ ad debitā etatem.

Quantū ad tertiū. s. de tpib⁹ ordinū sunt q̄nq̄ ꝺnes.
Pria de corona q̄ oī die dari pōt: qz nō ē phibitū ⁊ nihilomin⁹ oīs ordo ēt ex̄ tps collat⁹ characterē ipmit. ꝺ tem. ordi. c. Cōsultū. Cz° ? ē de minoz⁹ ordīb⁹ q̄ possūt dari z°?
dieb⁹ dñicis ⁊ festis p̄cipuis: ⁊ mlto magis illis tpib⁹ qꝺ⁹ maiores ordīes: ⁊ omnes quattuor simul vna die possunt suscipi de tpi. ordi. ca. i. vbi etiā dr̄ q̄ dñicis dieb⁹ possunt virgines cōsecrari de dieb⁹ festiuis. e. t. c. de eo. C3ª ? ē de 3ª?
sacris ordinib⁹ q̄ nō possunt dari nisi In sabbatis quattuor tēpoz ⁊ ī vigilia pasche ⁊ dñica in passione: nō aūt in vigilia penthecostes nec in quibuscunq̄ festis nisi q̄ papa subdiacōes facit ī dieb⁹ dñicis de tpi. ordi. c. i. ⁊. z. C4° ? ē de 4°?

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

simultate ordinū: qz nō debēt dari duo ordines sacri simk: nec aliqs sacer cuz non sacro: nec vnus sacer vno die z ali⁹ i alio. s. i crastino ēt ꝯtinuato ieiunio. licet nō ꝯtinuato ieiunio sabbato ordinatus i sacerdotē sequēti die dñica possit ꝯsecrari i eꝑm dicto titulo. c. Ac lras z. c. Dilecti filij. ordinatus ār eꝫ tps debitū recipit characterē sz nō exequutionē ꝑm q̄sdā: sz magis vī suspēdend⁹ q̄z suspēsus eꝫ. e. ꝯsultuz. Non dz ār ordinatus i subdiaconū a papa superordinari ab inferiori nisi de licētia pape eꝫ. e. titulo. Cū in distribuēdis.

5ª ℂ 5ª ℌ ē. de ꝯsecratōe epi q̄ dz semp eē in die dñica: minores ār ordines qñ ꝯferūt eꝫ tps maiorz ordinū debēt ꝯferi paucis: puta duob⁹ vel trib⁹ z nō multis simul sicut fit i sabbatis oronū vt inuiꝫ eꝫ. e. De eo. Dedicatio ār ecclesie

Quantū ad 4ᵐ. s. de tpe bñficiādorz sunt tres ℌnes.

ꝑ ℌ ℂ Pria de simplici bñficio. Si. n. sit simplex bñficiū sufficit q̄ sit maior septēnio: qz pupillus pōt eē canonic⁹ ēt i ecclesia cathedrali lz non hēat vocē i electione. de elec. c. Ex eo. li. 6. tñ q̄uis iure hūano ñ irriteꝫ tal' coll'o: tñ iure dino illicitū ē dare talia bñficia talib⁹ nisi qñ aly nō inueniūt:. qz ℌiustitiā distributiuā ē si daꝫ min⁹ digno. q̄uis ār iste puer non sit indignus positiue pp defectū vite qz ē inocēs: respectu tñ illius ē idignus q hz vitā z sciētiā q̄ statim pōt ꝑdesse ecclesie. Et iō iste ē idignus: qz alius ē dignior: vñ ꝯtēpto meliore sanctiore iustiore: dare alteri ē graue pctm̄ vt dic̄ Aug. sup Jac. 2.

2ª ℌ ℂ 2ª ℌ ē. de dignitate nō bñte curā aiarz i q̄ pōt eps dispēsare cū illo q ꝯpleuit. z o. annū. de eta. z q̄li. c. i. li. 6. Et sic ēt Archidiaconatus ꝑt dari tali: qz nō hēt curā aiarz i foro pnie vt oporteat eē sacerdotē qui regrit. z 5. ānos: sed solū i exteriori foro: z dz eum tm̄ esse diaconū ad qō sufficiūt. z o. āni vt sit min⁹ q̄z sacerdos: Sz q̄uis alias minor. z 5. ānis nō debeat iudex eē: pōt tñ eē archidiacon⁹ qō ē cē iudicē de ꝯsuetudine: vñ dōm q̄ hoc non ē de iure cōi sz de dispēsatiōe eꝑi a papa ꝑmissa.

3ª ℌ ℂ 3ª ℌ ē. de cura aiarum ad quā dz hēre hō. z 5. ānos sz ad eꝑatū. z o. vt dictuz ē. In ꝑma ār nō pōt eps dispēsare sz ē ipso iure nulla coll'o parochie facta illi q non attigit. z 5. annū: imo ēt cōmenda ecclie facta nō habēti illā etatē. de elec. c. Licz canon. ℌ. decernētes z. c. se. Papa vo lz possit dispēsare nō tñ itēdit nisi exꝑmat: vñ q ipetrauit bñficiū cū cura vel sine cura nisi tē pore rescripti hēret. z 5. annos nō pōt sibi ꝓuideri de bñficio cū cura. de rescrip. c. Si eo tpe. Cōtigit ār cū qdā ꝑ tale rescriptū ꝑ duos ānos bñficiū cū cura recepisset obiectuz eē sibi q̄ nō habuisset etatē legitimā z testib⁹ hinc ide ꝑductis iudex ꝓnūciauit ipz etatem legitimā hūisse. Rñdi in dubio stādū eē snie: z ex quo nō ē certuz de opposito debz ꝑsumere q̄ testes nō peierauerūt amore ei⁹: nec iudex male iudicauit. Si ār nō pōt ꝯsciaz deponere qn tpe rescripti fuerit minor annis tenetur resignare: qz consciētia dictat

Quātum nullum ius sibi quesitum esse. ad 5ᵐ de tpe. s. ifra qō curatus dz ordinari

ꝑ ℌ sunt tres ℌnes. ℂ Pria. q̄ iure nouo potest ꝑ eꝑm cū curatis dispēsari vt lrarz studio insistēs ifra annū nō teneaꝫ nisi ad subdiaconatū ꝓmoueri: sz post septēniū ifra ānnū dz q̄libet ad sacerdotiū ꝓmoueri: ita q̄ ꝑmo āno fuerit ordinatus i subdiaconū: z ifra octauū i sacerdotē eꝑo sic dispēsante vacat ipso iure eccl'ia: sz ēt nisi eps cū eo dispēsaret vel si dispēsareꝫ z ille lrarz studio nō insisteret cuz alr eps nō hēat potātē dispēsandi tenereꝫ ifra annū ordinari in totū: alias

2ª ℌ ipo inre ē ꝑuat⁹. de elec. Cū ex eo. li. 6. ℂ 2ª ꝯcl'o ē. q̄ q̄uis trāseat tātū de illo tpe q̄ illo āno quo dz nō possit fieri subdiaconus vel sacerdos: nō tñ vacat vsq̄ āno elapso z facit fruct⁹ suos si būit a ꝑn° itētiōez ordinādi: al's ñ nisi mutato ꝓposito se fecerit ordīari. Et q sciēter sic affecto ōdit teneꝫ ecclīā ꝟuare idemnē. Ann⁹ ār ꝑ subdiacōatu vl' sacerdotio nō currit nisi a tpe q̄ fuit i possessiōe pacifica vl' q eū stetit: ex tūc ēt est annus vtilis: qz nō currit nisi iusto ipedimēto cessante. Nō pōt ār sibi ꝯferri eccl'ia sic vacās illa vice. i. illa vacatōe. Si. n. deꝫ alicui nō acceptāti adhuc vacat ꝑma vice vacādi z sic ei nō ꝑt ꝯferri ꝑma vice. Silr si faciat illi dari q statiz renūciauit i fraudē sic licz scdo vacet isto resignāte nō valet q̄ ad deum: sz si bona fide alteri collata illo mortuo vl' depositō aut renūciāte vacauerit scdo: tūc pōt ei ꝯferri: qz nō ē ꝓhibitū de elec. c. Cōmissa li. 6. ℂ 3ª ℌ ē. de cura nō simplici i ecclys collegiatis: sic̄ sūt decani in collegijs: ꝑores z abbates i ꝯuentib⁹: q̄ isti nō ligāt isto statuto de elec. Statutūli. 6. qz ñ erit tātū picz si isti nō sūt sacerdotes: qz mlti sunt i collegijs sacerdotes q ex ꝯcessiōe isti⁹ curati nō sacerdotis facerēt qō ille faceret. Nō sic ār i simplici cura sunt pochiani sacerdotes q possint ecclīastica sacramēta mīstrare: pp qō fuit magis necium ibi penā apponere: q̄uis isti curati arceanꝫ magis ab audiēdo leges vel phyſicā q̄z simplices curati eꝫ. ne clīci vl' monaci. c. i. qz sūt q̄si religiosi q sic viuunt i cōi. z si nō q̄ ad victū z vestitū saltē q̄ ad dei cultū z ꝟuitū. Collegiū vo ℍ large accipiꝫ etiaz ꝑ plebāia sub se capellas bñte i q̄ sunt sacerdotes ꝑ quos poterit suppleri vt dictū ē. ℂ Ad argumētū i ꝓriū respondeo: sz iuxta ℍ de fcō pēdet talis casus. Canonici ordinauerūt q̄ eēnt q̄dā capellanie q̄s q habereꝫ facerēt se ordiari ifra ānuz: postea cuidā ex ipsis vna collata ipse interpellauit eꝑuz vt se ordinaret vel ad aliū remitteret: q neutz facere voluit dicēs ipz cū oib⁹ canonicis eē excōicatū: cū econuerso canonici reputarēt eꝑz excōicatū: āno elapso canonici dicūt istū capellā suaz ꝑdidisse: alius allegat ipossibilitatē: q̄riꝫ qd iuris. Dicēdū q̄ nō ē ꝑuat⁹ ipso iure: qz decretalis q̄ ꝑuat nō ordinatū logꝫ de curato vel alio q ex statuto iuris ñ hois dz ordiari: sz p sniaz eēt ꝑuādus nisi iustā causaz hūisz: vī ār iustā causaz hūisse. Nec obstat q̄ nō appellauit: qz nec tenebaꝫ litigare nec ad supiorez recurrere: qz nec supior poterat ordiare nec licētiare: nec ēt videꝫ q̄ ad papā tenereꝫ ire: cū forte reddit⁹ ad tot expēsas nō sufficerēt nec cogiꝫ ꝑ pres stupendys militare. Qō. III.

Ertio q̄riꝫ de ipedimēto ordis. Et vī q̄ ordo non debeat hēre ipedimētū: qz i entib⁹ illa q̄ sūt maioris dignitatis sūt minoris impedimētī vt corpora celestia: sz ordo iter cetera sacra p⁹ eucharistiaz ē maioris dignitatl. ℊ rē. ℂ Cōtra mlta ipedimēta q̄ iura ponūt. ℂ R°. tria sunt hic videnda. Primo de ipedimento nature. 2°. de impedimēto

Quantū fortune. 3°. de impedimēto macule. ad ꝑm de ipedimēto nāe sunt tres ꝯcl'ones.

ꝑ ℌ ℂ Pria q̄ mulier nō ꝑt ordinari nec de iure nec de facto ēt papa dispēsante q nō ꝑt mutare māz sacrī licet posset sibi dare coronā: qz id ē positiuū. Dis ār ordo ē sacrm z non tm̄ sacrale. Uñ si va eēt opīo dicētiū q̄ oēs ordines ꝑter sacerdotiū eēnt solū sacralia z dispositiue ñ eēntialr ad sacra ptinētia videreꝫ ꝑp posse z formā z māz z suscipiētē mutare sic̄ ꝑtī alys sacralib⁹ vt i cathecismo z exorcismo: nisi q̄s dicat q̄ nō ē sil'e: qz ista sacralia sūt a deo īstituta z nō illa. Est igiꝫ sex⁹ virilis de necitate sacrī cui⁹ cā ꝑncipalis ē īstitutio xp̄i taz q̄ ad mīstrātes q̄z q̄ ad suscipiētes. Xps ār nō ordiauit nisi tm̄ viros i cena qñ ptātē ꝯsecrādi eis tribuit z post resurrectionē qñ spūsc̄m eis debit dicēs. Quoz remiseritis pctā rē. nec mrez suā q̄uis oīuz mulierz scīssimā ad aliquē gradū ordis ꝓmouerit. Apl's ēt q tradidit nobis q̄ a dño accepit vt habetur ꝓme ad cor. ii. innuit mulieres nō debere ordiari nec hēre gradū doctrie i ecclīa q cōpetit ordiatis dicēs. Mulierē i ecclīa log nō ꝓmitto. Nec ꝑt dici q̄ illud solū sit ex ordinatiōe apl'oz z nō ex statuto xp̄i: qz auferre alicui sibi vtile ad salutē z ꝯcessuz a xp̄o nō pōt eē sine ꝑiudicio: maxīe i reb⁹ spūalib⁹: sz dignitas ordi

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nis vtilis ẽ ad ꝓmotionẽ salutis ĩ recte vtẽtib⁹. ꝯ si fuisset ꝯcessuz a xp̃o ꝙ mulieres potuissent ordiãri nõ potuissz si ne ꝓiudicio eis auferri. Tenẽdũ ẽ igit̃ ꝙ mulieres nõ ꝓñt ordiãri ex xp̃i ĩstitutione nec ꝑdicare nec ꝯfessiones audire ẽt abbatisse de pe.ꝛ re.c. Noua. Ratio aũt ꝯgruentie ẽ qz ꝑ ordinẽ aliqs ponit̃ ĩ gradu excellẽtie sup alios non ordinatos: sz talis gradus non ꝯpetit mulierib⁹ sup viros: sz potius status subiectionis pp ĩfirmitatẽ corꝛis ꝛ ĩpfectionẽ rationis pp illõ gene.3°. Sub viri potãte eris. ꝯ ꝛc. Sic ꝯ sexus mulieris ĩpedit susceptionẽ ordis: qz oppositũ ẽ de necitate sacr̃i. Nec ẽ sile de ordie ꝛ alys sacr̃is potissime q̃ ad mulieres: qz alia sacr̃a ordinãt̃ ꝺ defectuz cõem viris ꝛ mulierib⁹ vt bap⁹: eucharistia: pnia: extrẽa vnctio. vel ad actũ cõem vtrisqz vt ꝯfirmatio q̃ ordiat̃ ad ꝯfessionẽ fidei ad quã ordinãt̃ taz viri q̃z mulieres. Sacr̃z aũt ordinis cõ sistit ĩ gradu excellẽtie sup alios: ꝛ doctrie: q̃ nõ ꝯpetit mulieribus vt dctm̃ ẽ. Nec obstat qđ dicit̃. z 7.q.i. Diaconissa nec.3 z.di.c. Presbiter: qz canões vocãt diacõissaz ñ ab ordie diaconat⁹ sz a bñdictione q̃ ꝯpetit eis legere omelias ĩ matutinis: nõ ãt euãgeliũ ĩ missa vl̃ mistrare circa altare ĩ missa vt diacono ꝯuenit. p̃s biterissam vo vocat canon vi duã q̃ hz custodire res eccl̃ie sicut apparet ex seq̃nti.c. Si mulieres. seu pbra vl̃ pbrissa vxor sacerdotis greci vl̃ hebdomadaria que dicit orones. ¶ z[a] ꝑ ẽ. ꝙ hermophrodit⁹ ordiari nõ dz: cũ sit monstꝝ ĩ nã ꝛ corꝛore viciatus ꝛ ẽ opprobriũ clero. ꝛ pp piculũ: qz nescit̃ vtꝝ sit vir aut mulier. Dz tñ ꝙ sit altꝝ tñ: qz ĩ plãtis possunt ꝯiungi uis masculia ꝛ femina pfecte: sz nũq̃z ĩ aialib⁹ pfectis ꝛ maxie hoib⁹. Si ꝯ sexus virilis ꝑualet ẽ hõ ꝛ non mulier: ꝛ sic põt ordiari sz nõ dz: si ãt eꝰ: sic ẽ mulier: ꝛ sic nec de facto ordiari potest. ff. de sta. ho. l. cũ ħ maphroditũ. ¶ z[a] ꝑ ẽ. ꝙ etas impedit: qz nõ dz gs ordiari nisi tpib⁹ supradictis. Etas igit̃ puerilis ĩpedit a susceptione maiorꝝ ordinuz: qz oppositũ ẽ de necitate p̃cepti: sz nõ a susceptiõe minorꝝ nisi de ꝯgruitate tm̃. Rõ p̃mi ẽ: qz maioꝛib⁹ ordib⁹ ẽ ãnexũ votũ ꝯtinẽtie ex statuto eccl̃ie: sz ad id nullus p̃t se obligare nisi habẽs vsũ rõnis ꝛ discretionis: igit̃ nullus dz ꝼz statutũ eccl̃ie ad maiores ordies ꝓmoueri ante ãnos discretõis. Rõ secũdi est. qz ꝯgruũ ẽ vt nulli det̃ gradus cui⁹ actũ exercere nõ põt: sed actus q̃rũcũq̃z ordinũ ẽt minorꝝ nõ põt debite exerceri nisi ab habẽtibus vsuz rõnis ꝛ discretiõis. ꝯ nõ ẽ ꝯgruus ꝙ añ hoc tp̃s alig ꝓmoueãt̃ ẽt ad minores ordies nisi forte adsit necitas ꝛ spes ꝓfect⁹. Uerũtñ etas puerilis nõ ipedita susceptõe ordinũ q̃z[m] ẽ ex necitate sacr̃i vt vr̃ gbusdã: qz aliqs põt hẽre ptãtẽ cui⁹ nõ hz vsuz: ꝛ iõ licet pueri carẽtes vsu rõnis nõ possint hẽre exequutionẽ ordinũ: possunt tñ potãtẽ recipe: ꝛ pcessu tpis actus eorꝝ exercere. ¶ Sed ꝯtra ħ arguũt q̃dã ꝓbabl̃r ꝛ subtiliter si ꝑ paruulos intelligunt̃ pueri: q oio carẽt vsu rõnis. Primo qz satis vr̃ absurduz ꝙ talis paruulus possit sacerdos fieri vel ep̃s ordinari. 2°. quia ad suscptionẽ cuiuslibet sacr̃i regrit̃ itẽtio suscipiẽdi ꝓpria si sit adultus: vel iterꝑtatiua si sit puulus: sz ĩ paruulo si ordinet̃ de facto nõ potest eẽ ꝓpria voluntas suscipiẽdi ordinẽ: cũ nõ habeat vsuz rõnis nec iterꝑtatiua: qz lz voluntas parẽtũ vel eorꝝ q vicẽ gerunt parẽtuz possit eẽ volũtas iterꝑtatiua paruulorꝝ q̃z[m] ad ea q̃ sunt de necitate salutis paruulorꝝ corꝛpalis vel spũalis pp qõ itẽtio parrentum eos offerentium ad baptismũ sufficit ad susceptionem baptismi salutaris: tamen voluntas parentum non videtur sufficere ad hoc ꝙ suscipiant ordinis sacramentuz quod nõ est de necessitate salutis: sed est superogationis ꝛ ꝯstituit ĩ gradu dignitatis: qz quo ad hoc nõ bñ pz qũo volũtas parẽtũ sit iterꝑtatiua paruloꝝ: cũ paruuli licite possint talib⁹ dissentire postq̃z ad annos discretiõis puenerit. Et itꝝ qz baptismus ordinat̃ ad deletionez pcti originaľ qõ ꝯhit paruulus ex actu parẽtũ: ꝯgruũ ẽ ꝙ volũtas parentũ sufficiat eis ad suscipiẽdũ baptismũ: sz hec causa ĩ alys sacr̃is nõ habet locũ. ¶ Sed licet ista sint ꝓbabil̃r dicta: cõis tñ opio theo. ꝛ canonistaꝝ ẽ in ꝯriuz. Potest ꝯ dici ꝙ pueri nõ deberẽt ordiari. i. q. i. c. Pueri. Si tñ puer ordinaret̃ valeret quo ad characterẽ duz tñ hẽret vsuz rõnis. Si vo vsu rõnis careret: puta qz ẽ puer ĩ cunis illo casu ĩ q̃ baptiçari non posset: puta ĩuitis parẽtib⁹ gẽtilib⁹ nõ posset ordinari sicut nec baptiçari: qz nisi ꝓ⁹ reciperet baptismuz non recipet ordinẽ. Sed supposito ꝙ puer eẽt baptiçatus si parẽtes nollẽt ordinari quẽ volunt baptiçari adhuc nõ puto ꝙ possz ordinari: qz plus iuris hẽnt parẽtes ĩpediẽdo pueꝝ ab his q̃ nõ sunt necia ad salutẽ q̃z ĩ necys. Si ꝯ inuitis parẽtib⁹ non potest puer baptiçari qõ ẽ necium ad salutem multo minus ordinari qõ nõ ẽ neciuz. Si dicat̃ ꝙ nõ est sil̃e: qz ex quo baptiçatus ẽ eccl̃ie subditus ẽ: q̃ põt de eo ĩ spũalibus facere qõ vult ꝛ auferre parẽtib⁹ si ĩ heresi vellẽt eum nutrire: nõ valz: qz hec nõ sic põt eẽ iusta causa auferẽdi parẽtib⁹. Sed qđ si ꝯsentiẽtibus parẽtibus ordietur. De ep̃atu qdẽ quo ad obligationẽ que fit ꝑ assensum ꝛ acceptationẽ q̃ dicit̃ sponsus eccl̃ie: certũ ẽ ꝙ non ẽ sponsus quousqz habẽs vsum rationis assentiat: nec ẽ curatus nec abbas: nec ꝓr nec hꝺ: qz q̃z iure ciuili legatũ acquiratur ignorãti: tñ iure canonico nullũ bñficiũ eccl̃iasticũ acquirit̃ homini quousqz assentiat. Uñ de ꝓben.c. Si tibi absenti. li.6. dr̃ ꝙ qñ absenti bñficiũ ꝯfert̃ quousqz ratum habeat sibi nullũ ius acgrit̃: licet eꝑs dare non possit interiz alicui: multo magis ĩ beneficio habẽte curã aiaꝝ: qz nisi ex suo ꝯsensu nemo obligat̃ ad illud. Sed de ipsa ꝯsecratione ĩ eꝑm videt̃ idẽ qõ de ceteris ordinib⁹: ꝙ. s. parẽtib⁹ ꝯsentientib⁹ vel ipsis non extãtibus de volũtate illoꝝ qui sunt loco parẽtũ si ordinnaret̃ recipet characterez. ¶ Ad ꝑ[m] argumẽtũ istoꝝ põt responderi ad maiorẽ ꝙ regrit̃ voluntas suscipẽdi expressa vel iterꝑtatiua: põt negari ĩ paruulo: qz vbi nõ eẽt parens ĩ mũdo nec nisi paruulus ꝛ ali⁹ nec pater nec mr̃ adhuc posset paruuluz baptiçare ꝛ sic ex parte baptiçati nulla itẽtio nulla volũtas ꝯcurreret ꝛ sufficeret sola volũtas ꝯferẽtis sacr̃m: ita ꝛ ĩ ꝓposito: sz ĩ illo ꝙ habet vsum rõnis ꝙ iã sibi a dño ꝯmissus ẽ ꝓꝑa volũtas regrit̃. In paruulo ãt quẽ adhuc deus ĩ manu ꝯsilꝝ non relict nulla volũtas regrit̃. Põt ẽt dici ad minorẽ ꝙ voluntas parẽtũ ẽ ẽt volũtas filꝝ nõ solũ in his q̃ sunt necitatis salutis sz etiã ĩ alys: vñ de volũtate parentis offerentis potest paruulus ꝯfirmari: qz ꝛ paruulis xp̃s manus imponebat bñdicens: ꝛ de volũtate p̃ris põt acgri puulo sic ꝑ tuto rẽ. ¶ Ad illõ ꝙ puer p̃t postea licite resilire ꝛ dissentire: Si p̃r aut mr̃ ꝓpio fecerũt votũ: veꝝ ẽ: vñ ẽt ordiat⁹ ĩ sacerdotẽ ĩ cunis veniẽs ad ãnos discretõis nõ tenet̃ ꝯtinere sz verus sacerdos existẽs poterit ꝺhere: qz nõ potuit nescius obligari. ¶ Qõ dicunt ꝙ ideo ĩ baptismo sufficit volũtas parentuz: qz ordinat̃ ad deletionẽ peccati a parentibus cõtracti. dicendũ ꝙ immo sufficit volũtas tutoꝝ in defectu parentis: sed etiã solius baptiçatis vbi alius non apparet: ꝛ tamẽ a tutoribus puer illud peccatũ non contraxit: ĩmo certũ est ꝙ sufficit voluntas ꝓximoꝝ parentum a quibus nullũ peccatum contraxit nec forte etiam ipsuz originale. Si dicat̃ ducatus minus conuenit pueris q̃z mulieribus: qz nihil habẽt de vsu ratiõis ꝛ minus roboris: igitur si mulier nõ potest ordinari etiã de facta nec puer. ¶ Solutio. non est ſmile qz principatus minus conuenit pueris actu: sed plus aptitudine.

Quantum ad secundum. s. quãtum ad impedimẽtũ fortune. s. homicidiũ: sunt tres ꝑnes. ¶ Pria gd per homicidiũ ĩtelligit̃. Et gdẽ ꝓput cãt irregularitatẽ regrit morte hois vel mutilationẽ: ꝛ tãtũ valet mutilatio q̃z[m] occisio. de cle. pcus. c. i. §. 5. di. c. vlti. Dr̃ ãt Moyses hois hẽntis aiam rõnalẽ sine q̃ nõ ẽ hõ: pp qõ occidẽs ĩ vẽtre fetũ añ aiatiõnẽ istã vl̃ suspẽdẽs iã mortuũ cadauer aut mutilãs nõ ẽ irregl̃aris, Dr̃ ãt mutilatio mẽbroꝝ ꝓpe dcõꝝ q̃ amputata p[3]ꝑ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nō crescum: sec⁹ de alys. vt si capillos raserit vel vngues sci derit: imo etiā si talia auulserit: iō de his non itelligit sz de alys: nō solū de mēbris principalib⁹: qz nō soluz si pedem aut manū amputauerit: imo ēt si digitū vel articuluz: nec solū totū digitū vel oclm aut nasū: sz si ptē notabilē q̄ redire nō possit siue sibi siue aly amputauerit di. 55. Si qs semetipm. c. Qui ptē. Nō sic aūt si pellē vel carnē q̄ redeūt per nām q̄tūcūq; ēt vulnerauerit vel sanguinē fuderit: qz sanguis deperdit⁹ restituit per nām: nō fit irregl'aris: aut ēt si sic in capite vulnerauerit q⁹ de osse capitis multū extractū fuerit: qz de mēbris exteriorib⁹ intelligit: ⁊ pene semp sunt restringēde. ¶ Scōa ꝑ qs ē hōicida in ista mā: Et di cēdū q⁹ ille q̄ ꝯsilio auxilio fcō vel quocūq; mō cause ē cā homicidy: dū tñ reducat ad gen⁹ cāe efficiētis. Unū de cli. pug. in duello. c. z. dī hōicidiū tā facto q̄ ꝑcepto q̄ de cōsilio aut defensiōe non ē dubiū ppetrari. Unū in eodē. c. Sacerdos q posuit pugilē q reū ictib⁹ mactauit irregl'aris ē: ac si p se fecisset. Si aūt se phibēte fcīn ē nō est irregl'aris. de homicidio. c. i. Petr⁹ diacon⁹. Itē si solū p modū finis ē cā. vtputa qz ppter ipm vindicādū interfect⁹ ē hō: ipo nec mā dante nec ratū hīte irregl'aris nō ē: lz simoniac⁹. i. p simoniā promotus dicat ēt q ignorante ipo propter ipm simonia ꝯtracta ē. Est aūt cā efficiēs ēt qui nō tāgit: sz associās illū defendere patus ē si oz: sicut Paulus seruās vestes lapidantiū Stephanū: sz in ei⁹ pmotiōe dispēsauit xp̄s q dixit. Uas electiōis ē mihi iste: ⁊ spūsscūs q dixit. Segregate mihi Paulū ⁊ Barnabā. Unū de homi. c. Sicut dignum dī ꝯstat illos nō eē imunes a reatu hōicidy: qui licet nō occidūt tñ occisorib⁹ opē ferūt. Si aūt mors nō sequatur nec mutilatio q̄cq̄d fecerit nō est irregl'aris: qz lex pmotionis factū regrit. Unū iudex: notari⁹ ⁊ oēs bn̄ nisi sequat̄ mors aut mutilatio q̄cq̄d dixerint vel scripserint i cā sanguis nō sunt irregulares: sicut nec is q cū tello ambulauit ⁊ vulnerauit ⁊ fecit qđ potuit ad mortē si nō sit secuta: cuius q̄daz scribāt ꝯtriū de iudice ⁊ alio q hoc facit ex offō: sz nō ē pbabile q⁹ ceteris parib⁹ plus incurrat irregularitatē inocens q̄ delinq̄ns: nisi vbi rō que ē in vno cessat i alio: sicut est in bigamia q̄ ꝯtrahit ex actu mr̄imoniali nō fornicario: sz cl'ic⁹ qui i duello pugnauit: lz nō fit secuta mors nec mutl'atio ē deponēdus nisi ep̄s cū eo dispēsauerit. Sil'r dicūt q̄dā clericū qui fuit miſter cāe sanguis eē irregularē: sz posse ep̄m cū eo dispēsare nisi mors aut mutulatio fuerit subsequuta. zz. q. vlt. Sepe ⁊ c. seq̄nti. Sz istud nō est vex: qz nō inuenit scriptū ex̄pesse: nec aliter ē iudicāda irregluaritas. Nec refert vtr̄ paganū qs occideret aut x̄pianū: qz ille hō ē sic iste. Unū dī ex̄ de homi. c. Petitio. Clici ꝯ saracenos pugnātes si de homicidio cuiuscūq; dubitant a sacerdotio abstinebunt di. 50. Miror. Et ppter hoc sūt irregl'ares q ligna sb̄y ciūt hereticis ꝯburēdis: si illa ligna p sui ꝯbustionem ad mortē aliqd agāt: licet indulgentiā ꝯseqūtur. ¶ Tertia ꝑ ē ex his quō ꝯhit irregularitas ppter homicidiū. Et dōz. q⁹ tñ i duobus casib⁹. Prim⁹ est qñ aligs ē homicida ex scia ⁊ ex intētiōe siue licite siue illicite: vt pz in iudice: vñ ille q interficit hoīem seip̄m defendēdo licite: sz ex intētiōe ē irregl'aris. Nō. n. excusat̄ qz licite fecit: cū iudex licite faciat nec qz ex necītate bn̄ fec̄: qz maior ē necītas vitādi mōtale q̄ mōtē: ⁊ vitādi mortē m̄lt̄oz q̄ vni⁹ ⁊ dānū reipu. q̄ vni⁹ persone: iudex aūt nō ꝑt vitare mortale nec mortē m̄lt̄oz aliqñ nec dānū reipu. nisi ꝯdēnet ad mortē istū publicum homicidā: ⁊ nihilomin⁹ fit irregl'aris: ꝯ multo magis iste q ob tutellā sui corpis hoīez interfecit ad qđ nō tenet̄. Et bn̄ vex ē q̄tū ad ꝓmouendū vlteri⁹: sz q̄tū ad ministranduz in susceptis homicidiū ineuitabile nō deycit ob ordīe nec a bn̄ficio: sicut deycit homicidiū ex offō: qz vī abdicare clericatū: q ex ꝓposito offm̄ sanguis suscipit: nō sic autem q ex ꝯopiato ad sui defēsionē aggressorē interficit. 50. di. De bis

clicis p qb⁹ ex̄ ō homici. c. Interfecisti. 5i. di. Aliq̄tos. Qz ār Petr⁹ mutilās auriculā sui ē ꝓmot⁹ x̄p̄s dispēsauit qui postea dixit sibi: Pasce oues meas: vel nōdū erat ꝓhibitio ecclesie. Nec ob. q⁹ Dauid vir sanguinū ē ꝓhibit⁹ edificare: qz ēt Salomō vir sanguiniū edificauit: q Joab ⁊ alios ad mortē ꝯdēnauit. Tūc ēt Finees occidēdo sacerdotiū ꝓmeruit: ⁊ machabei bellatores fuerūt sacerdotes. De Dauid aūt dictū ē pp figurā: vel si tūc erat ꝓhibitū iudiciale fuit: ⁊ post mortē x̄pi non ligauit nisi q̄m eccl'a bn̄ idē statuit di. cēte apl'o: Nō ꝑcussorē. z⁹ casus ē qñ ꝑter itētionē aligs casu occidit̄ vel mutilat̄: p culpā tñ suā: vtpote qz dabat operā rei illicite: vt si vadēs ad lupanar cū armis nō itētione pugnādi: ⁊ ꝓeter itentionē bello orto inde homicidiū fecerit vel hy: vel si nō medicus de medicādo se intromiserit ⁊ mors sequuta fuerit: irregularis ē: Itē si dabat opaz rei licite non tñ debitā diligētiā adhibuit. vt qz medicus aliqd de ꝯtingētib⁹ omisit: vel si putator ex arbore ramū deiecit in publico: nec clamauit: sz aliquē occidit irregl'aris ē. Medicus vo q mēbr̄ amputat ſm regl'as artis nō vī irregularis: qz hoc nō ē mutilare sz corp⁹ saluare. Si aūt ꝓeter intentionē ⁊ culpā mors vel mutilatio accidat alteri⁹ irregularitatē ñ incurrit. Ubi ꝯsiderādū ē q⁹ aliqd vni ē cl'pa qđ alteri nō ē. Unū casus ponebat̄ ō puero q iaciēs sagittā ea inuersa casu ꝑter intētionē ꝑcussit in ocl'o socii retro stātez: ⁊ exoculauit: qđ ēt fuit mirabile. Et dixi q⁹ dato q⁹ adult⁹ fuisset irregularis ex illa exoculatiōe: qz raro sine ei⁹ cl'pa potuisset accidere: puer tñ nō: qz i cl'pa nō fuit: qz nō tenebatur adhibere diligētiā quā adhibere nesciebat: al's teneretur ad ipossibile: iō irregularis non ē. ¶ In casu aūt duby probabil'r tenet̄ qs abstinere sicut in casu certi. Sz vbi est conscia irrōnabil'r meticl'osa ē deponēda: q⁹ si nō possit deponi iterī ē a misterio ⁊ pmotiōe cessandū. de tpi. ordi. Ad

Quātū aures. 50. di. de his.

ad 3m. s. de impedimēto corpalis vicy. dōz. q⁹ impedit i trib⁹ casib⁹. Prim⁹ qñ tale ē vicium q⁹ cāt piculū. q⁹ sine periclo hō non pōt actū ordis exercere: vt si nō possit facere fractionē: vel ita tenuib⁹ ē manib⁹ q⁹ nō sine piculo effusiōis sanguis ꝑt tenere calicē. z⁹ casus quādo gnātur scādalū: vt qz hz nasuz amputatū vel aliqd hy. 3⁹ est qñ p factū ⁊ culpā suā. Qz aūt scūs Marc⁹ ferr̄ sibi āputasse pollicē vt sacerdotio reprob⁹ haberet̄ q nihilominus postea fuit patriarcha Alexandrin⁹ fuit ex dispēsatiōe spūsscī vel Petri qui erat p̄p. ⁊ p ꝯns i oi tali defectu poterat dispēsare: qz nec tātū erat amputatū qn posset facere fractionez. ¶ Ad arg⁹ dōm. q⁹ nobiliora i entib⁹ sūt minoris impedibilitatis in se: sz sūt maxīe impedibilitatis i pticipatiōe sui ab alys ⁊ i appropinquatiōe ad ipa. Que. n. pfectiora sūt: illa sunt imediate ppinq̄ ⁊ pticipātia pfectissima: cetera vo remota: ⁊ sil'r sacr̄m ordis nō ē i se impedibile positis suis cāis: sz pfectissimi debēt eē q ei appropinq̄bāt suscitādo vel exequēdo: ⁊ ab hoc multipl'r impediūt̄ ipfecti. Qō. IIII

Uarto querit̄ vtr̄ p̄p possit cōmittē simoniā. Et vī q⁹ nō: qz nō minus est ipe dñs i spūalib⁹ q̄ impator i tpalib⁹ sz pl's: cū ipator nō ita depōat p̄ncipes ad libitū sic̄ p̄p̄ platos: sz qz oia sūt p̄ncipis: ipe nō ꝑt cōmittere simoniā laycalē q̄ pūit̄ p legē iuliā Ambit⁹. vñ dī q⁹ lex iulia ābit⁹ cessat i vrbe. ff. ad. l. iuliā ābit⁹. l. vna: qz. s. dignitates vrbis cōferūt̄ p p̄ncipē. g̃ ꝛc. ¶ Cōtra. qz p̄p̄ erat Petr⁹ q timuit simōiā incurrere q̄n dixit Simōi pecūia tua tecū sit i pditione. ꝛc. ¶ R⁹. hic sūt tria videda. ꝑ ō ꝑ nib⁹ q̄s oēs ꝯcedūt. z⁰ ō distictōe quā iuriste ponūt ō simōiac. 3⁰ ō ꝑ ne dubia.

Quantū ad p̄m sūt tres ꝯcl'ones. ¶ Prima concl'o ē. q⁹ papa potest committere peccatum simonie in generali. sicut q̄cūq; alius inferior prelatus quo ad

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

culpā grauiorē. Qō quidā sic declarāt ꝛ bñ. Dē pctm̄ ē de/
uiatio ab aliq̄ lege nāli vel diuina vel hūana recte posita:
vñ Ambr. dicit. ꝙ pctm̄ ē dictū ꝯ cupitū vel factū ꝰ legem:
quecūq; aūt'lex logtur bis q̄ sō lege sūt logtur vt dr̄ ℟o.
.3. Ex q̄ pōt sic argui. Ois hō faciēs ꝰ legē cui subiectus est
peccat: sꝫ ois hō vēdens spūale ꝓ tpali peccat ꝰ legē nālez
diuinā: cui oēs subiecti sūt tā pp̄ q̄; aly: g̃ tal' peccat nō nisi
pctō simonie: iō ꝛc. Maior pz ex bis q̄ dicta sūt: mior pate/
2ª ꝛ bit ex bis q̄ dicētur. ¶ Scōa ꝯclo ē. ꝙ pp̄ nō ꝑt cōittere si/
moniā quo ad penā iurl positī cui nō sꝰbest: vñ nec suspēsio
nem nec bꝺ penas iuris sustinet: sic̄ si pcutiat cl'icū excōica
tus nō est: qr̄ ꝓnceps legibꝰ solutꝰ ē. ff. de legibꝰ. l. princeps.
3ª ¶ Tertia ꝺ ē. ꝙ ille q̄ ēt a pp̄ emeret bñficiū vel ordinem
etiā penas iuris canonici nō icurreret: qr̄ sicut posset dispē
sare in penis iā icursis: ita ꝙ nō icurrant̄: sic posset dare pri
uilegiū alicui ꝙ pcutiēdo cl'icū nō eēt excōicatꝰ: lꝫ nō libē
ter faceret. Qñ aūt dat ꝓ pecunia vr̄ dispēsare ꝙ liceat re/
tinere sicut qñ sciēter dat'irregulari eo ipo dispēsat cū eo:
vñ q; hūit bñficiū p simōiā i curia si hꝫ ꝯsciaꝫ ꝙ emanauit
de ꝯscia pape ꝯferētis penitēdo de pctō nō tenet̄ resigna/
re sed potest retinere.

Quantū ad 2m ꝓmo ponet̄ illa vl'gata distinctio iu/
ristaꝝ. 2º arguet̄ ꝰ eā sicut aliq arguūt. 3º ingret̄ ꝺ dictis
in reprobatiōe. ¶ Quātū ad ꝑm sciēdū ꝙ qdā distingūt ꝙ
aliqd pt eē simōiacū dupl'r. Uno º de se. ꝛ iō ꝓhibet̄ i iure:
Alio º ex sola iuris ꝓhibitōe. De se sūt simoniaca q̄ ꝓhiben
tur vēdi i nouo vel veteri testamēto vt sacra: cetera vo sūt
tm̄ simoniaca qr̄ ꝓhibita. Et hec distictio hētur ex̄ de offi.
iudi. dele. c. Ex pte in glo. ordi. ꝛ ꝯordāt Inno. ꝛ Hostien.
¶ Quātū ad 2m dicūt qdā ꝙ distinctio nō ē va vt ponit̄:
z Duran 9 sim 4 2º. ꝙ pōt eē va in aliquo sensu. ℔Primū ꝓbāt q̄druplr. ℔Pri
d. 25. q. 5. ma rō ē tals. Circa id qꝺ nō est de se malū nisi qr̄ ꝓhibituꝫ
nō ꝯuenit peccare nisi pctō simplicis inobediētie: qr̄ i tali/
bus tota rō pcti ē ex trāsgressiōe ꝓhibitiōis. Si g̃ vēditio
simplicis bñficy nō sit de se simoniaca impossibile ē ꝙ ex
prohibitiōe iuris sit ibi: nisi sola ꝰobediētia. 2ª rō est talis.
Simonia ē vēditio rei spūalis ꝓ tpali: sꝫ ꝓhibitio iuris nō
mutat nās reꝝ vt ꝺ tpali faciat spūale aut eꝰ. g̃ vbi nō ē si/
monia ex nā rei nō pōt cē ex ꝓhibitiōe iuris. 3ª ē p ex̄m: qr̄
comedere plies in die nō est de se illicitū: sꝫ ex ꝓhibitione
iuris quo ad dies ieiunioꝝ: sꝫ nō peccat tūc comedēs plies
in die nisi pctō soli º iobediētie. g̃ ꝛc. Sil'r 4º mentiri iocose
est pctm̄ veniale: si aūt addit̄ ꝑceptū ꝓlati: nisi qs mētiat̄:
tūc mentiēdo nō addit̄ simplici mēdatio nisi pctm̄ soli º in/
obediētie. ꝛ sic ē in oīb ꝙ ꝓhibitio hois vel iuris nō addit
nisi pctm̄ simplicꝫ ꝰobediētie. ¶ 2º colorāt istā distictionē
dicētes ꝙ qr̄ ista distinctio ponit̄ i iure. iō ne total'r videat̄
reprobari dictū iuristaꝝ pōt exponi sic: ꝙ illud qꝺ nō est si
moniacū de se ē simoniacū ex ꝓhibitiōe nō quo ad culpā:
qr̄ ibi nō ꝑt eē culpa simōie sꝫ ꝰobediētie vt dictū ē: sꝫ quo
ad penā: qr̄ faciēs ꝰ talē ꝓhibitionez iuris sil'i pena punit̄:
ac si eēt ve simoniacus. Contingit aūt qñq; ꝙ pctā illa sil'i
noie censent̄ q̄ sil'i pena puniunt̄. Et hoc mō dr̄ aliqd simo
niacū: qr̄ ꝓhibitū: sicut ꝓmutatio bñficioꝝ q̄ fit sine auctā
te supioris: nō ē de se simoniaca. ℔Posset. n. qs licite ꝓmuta/
re canonicatū suū i canonicatū alteri º si hoc faceret ea in/
tentiōe: vt ꝓficeret magis in eccl'a alia q̄ in ea quā hꝫ: nisi
prohibitio iuris eēt in ꝺriū pp quā hoc iudicat̄ simoniacū:
nisi fiat auctate supioris cui º ē iudicare ne qs transeat de
eccl'a ad eccl'aꝫ cupiditate maioris lucri: ꝛ non aīo magis
proficiendi. ¶ Quātū ad 3m de his inqsitiue posset dici ad
primā rōnē improbantē distinctionē iuristaꝝ: ꝙ ꝓhibitio
bñ ꝯstituit aliud pctm̄ q̄ inobediētie: qr̄ in oī vtute mediū
cōiectat̄ rō: nō solū ex bis q̄ p se incidūt: sꝫ ēt q̄ p accns: vñ
qñ hō comedit cibū vetitū nō solū fuit ibi pctm̄ ꝰobedien/
tie: sꝫ ēt pctm̄ gule: qr̄ licet nō excederet in passiōibus gule
ꝺ Duran sim 4 d. 25. q. 5.

fm se: tñ p accns excessit. ℔Recta. n. rō dictat abstinere a ci/
bo nō solū q̄m sanitas corpis ꝛ bona dispositio p se regrit:
sꝫ ēt p accns. Si quis. n. fornicaret̄ metu mort'l al's nō for/
nicaturus amore voluptatis: nō soluꝫ peccaret peccato ti/
miditatis opposito fortitudini: sꝫ etiā pctō itēperātie. Et si
militer i ꝓposito multum eēt guloſus q̄ vellet comedere
vbi pp̄ comestionē frāgeret ieiuniū sub ꝑcepto. ¶ Cōtra.
fm rōnē vr̄ ꝙ licet ꝓhibitio iuris non mutat nās reꝝ fm
rem mutat tamē fm rōnē: qr̄ aliqua dicūtur spūalia ex so/
la iuris vel hois ordinatione: sicut oīa que ex cōsecratione
eccl'astica dicūtur sacra: vt calices ꝛ talia. Quicqd aūt nō
habꝫ scītatē nec spūalitatē: nisi ex statuto eccl'e pōt p papā
fieri nō sanctū nec spūale: ꝛ sic sine simonia poterit emi vl'
vendi amota illa spūalitate. ¶ Ad 3m dōm. ꝙ si hō die ie
iunioꝝ bis comedat nō solū peccat pctō inobediētie q̄uis
alias comedat sobrie: sꝫ etiam peccato itemperantie siue
gule: qr̄ sobrietas attēdit mediū non solū pēsatis circūstā
tys q̄ semp cōcurrūt: sed etiā ꝓput tūc accidūt qñ agēdū ē.
¶ Ad 4m de mēdatio iocoso dici pōt ꝙ ꝑcepto addito nō
solū est pctm̄ inobediētie: sed peccatū lingue. Aliqñ enꝫ ē
duplex deformitas i pctō: sed vna nō ē nisi alia supposita:
sicut accipe rē alienā i eccl'a ē duplex: pctm̄. s. furti ꝛ sacrile
gy: ꝛ tm̄ nisi eēt furtū nō esset sacrilegiū: qr̄ accipere rē suā
in eccl'a nullū est peccatū. Ita ꝛ vbi loqui nullū eēt pctm̄:
si sit ꝓhibitū: nō solū ē pctm̄ inobediētie: sꝫ etiaꝫ lingue: lꝫ
nō sit lingue nisi supposita ꝰobediētia. ¶ De expositiōe ꝙ
simoniaca: qr̄ prohibita dicuntur aliq̄ quo ad penā nō cul/
pā. Dicēdū ꝙ non oē ꝓhibitū emi vel vēdi ex hoc fit simo
niacū: sicut res eccl'e ꝓhibentur vēdi. Nec pp hoc eaꝝ vē
ditio ē simonia nec positiua nec diuina: sꝫ illa que ꝓhiben
tur vendi vel emi a iure: qr̄ iuris reputatione ꝛ ordinatiōe
pro sacris ꝛ spūalibꝰ haberi debēt: q̄ ꝺ iure diuīo non erāt
illa dicūtur simoniaca qr̄ ꝓhibita. Et sunt simoniaca nō so
lum quo ad penā sed ēt quo ad culpā. Exm de pmutatione
beneficioꝝ deficit: qr̄ si nūq̄ esset ꝓhibitū a iure tm̄ nec ꝺz
nec potest fieri sine auctate superioris. qr̄ dato ꝙ qlibꝫ pos
sit suo bñficio resignare: nō tamē vnus aliū īstituere. Et da
to ꝙ fiat auctate supioris: si tm̄ fiat ex pacto est simonia: nō
solū simonia quo ad penā: sꝫ ēt quo ad culpā: qr̄ hoc ē pmu
tare spūale ꝓ spūali ꝛ tpale ꝓ spūali: qr̄ ius canōie ē spūale:
ꝛ miꝝ est quomodo pmutatio ē minꝰ de se simōiaca q̄q̄ vē
ditio: qr̄ ius eligēdi ēpm officiandi eccl'aꝫ qꝺ hō hꝫ per col
lationē hꝫ p permutationē: cū in permutatione sit va col/
latio: ꝛ plus: qr̄ in permutatione est duplex ius: sed in colla
tione non est nisi vnum.

Quantum ad 3m primo ponit̄ opinio iuristarum cū
suis motiuis. 2º ponet̄ ꝛpugnatio quoꝝūdā ꝓbabilis ꝛ in/
quiret̄ de ipa. 3º rn̄debit̄ ad rōnes iuristaꝝ ꝛ ad ꝑncipale.
¶ Quātū ad ꝑmū dicunt iuriste suppositā distinctiōe sua
ꝙ pp̄ peccaret peccato simonie i oīb q̄ eēnt de se simonia
ca: in alys aūt nō. Uēdere aūt simplicē canonicatū nō est
simoniacū nisi qr̄ ꝓhibitū vt in eadez glo. dicit̄: pp qꝺ qui
nō ligat̄ aliq̄ ꝓhibitione iuris positiui nō cōmittit vicium
simonie in hoc casu ēt quo ad culpā. Et ꝓbat̄ hec positio
quattuor rōnib q̄rū vltia ē in arguēdo. ¶ Prima rōtalis
est: qr̄ qꝺ nō est simoniacū de se: sꝫ solū ex iuris ꝓhibitiōe:
non ligat papā nec īferioꝛes cuꝫ gb pp̄ dispēsat: sꝫ ꝯferre
simplicē canonicatuꝫ cui nō ē annexa cura aiaꝝ: nec sacer
ordo nō ē de se simoniacū sꝫ solū ex ꝓhibitione iuris. g̃ ꝛc.
Maior pz: qr̄ statuta canonū nō ligāt papā nec illū cū quo
papa dispēsat: sic̄ nec leges imperatorē. Probat̄ hoc. ff. de
le. l. Princeps. 9. q. 3. c. Cuncta. Minor probat̄. primo per
Hosti. qui hoc dicit expresse extra de simonia super. c. vlt.
Item probatur p rationē: qr̄ non vr̄ ꝙ aliqd sit de se simo/
niacum nisi emptio vel vēditio sacroꝝ vt pz p illud qꝺ ha
betur Actuū. 8. Uñ radix simonie ꝓcessisse vr̄. Simō. n. a

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

quo simonia dicta est: voluit ꝑ pecunia gr̃am ꝛferẽdi spũz scũz quẽ videbat visibiliꝝ dari in sacro ꝛfirmatiõis ꝑ impositionẽ manuũ apl̃oꝝ: sz in simplici canonicatu vel bñficio sine cura aiaꝝ ꝛ sacro ꝛ ordine nulla est obligatio ad suscepționẽ vel administrationẽ sacr̃i: g̃ vendere vel emere tale bñficiũ nõ est de se simoniacũ. ¶ Scõa rõ ẽ qz qñ spũale ꝛ corpale sunt ãnexa licituz ẽ ex vẽditiõe tpalis träfferri spirituale si nõ augeaꝫ ꝓcium vt pz de iure patronat⁹: ꝙ transit villa vẽdita vt hẽt ex õ iure patronat⁹. c. 9. In oclz. Sz in simplici canonicatu sũt annexa spũalia cũ tpalib⁹. s. officiũ cũ ꝓbẽda. g̃ cũ prebẽda possit vẽdi vr̃ ꝙ cũ ea transire possit canonicat⁹ licite: dũmodo ñ vẽdaꝫ plus ꝓbenda ꝙ canonicat⁹. ¶ Tertia rõ ẽ: qz nõ min⁹ spũalia sunt añcedẽtia sacr̃a ꝙꝫ ꝟtia: sz añcedẽtia ad sacr̃a vt vasa sacra pñt licite vẽdi; dũmõ non plus vendant rõne ꝛsecratiõis vt patebit: g̃ qõcũqꝫ bñficiũ eccl̃asticũ cũ sit ꝟñs ad sacr̃z vel natum ꝛseq põt licite vẽdi: dũmodo nõ plus vẽdaꝫ rõne spiritualitatis. Cõfirmatur qz spũale pure nullo modo licitũ est vẽdere: tpale vo oino põt vẽdi: g̃ qõ ẽ ptiz spũale ꝛ ptiz tpale: vt canonicat⁹ cũ ꝓbẽda aliquo⁹ põt vẽdi. ¶ Quarta rõ tacta est in principio questionis arguendo. ¶ Quãtum ad zm̃ probãt quidã ſbtiliꝝ ꝟriũ h⁹ rõnib⁹ trib⁹: quaꝝ ꝓma talis est. Magis spũalis ẽ auctas officiandi eccl̃am ꝙꝫ auctoritas docẽdi ꝙꝫcũqꝫ humanaz sciam: sz auctas siue scia docẽdi nõ põt sine pctõ vẽdi. vt habetur ex Ne pro licentia aliqd exigaꝫ quasi ꝑ totũ. g̃ fortiori rõne auctas officiãdi eccl̃az nullo⁹ licite ꝑt vẽdi: sz i simplici canõicatu ẽ auctas officiãdi eccl̃az: g̃ ꝛc̃. ¶ Scõa rõ talis est: qz vẽditio beneficy ẽ ꝓhibita iure diuino: ꝛ euãgelio vt Mat. 10. Non quidẽ i se sz in suo sil̃i. Nõ. n. min⁹ ẽ spũalis auctas eligẽdi ẽpm ꝛ officiãdi eccl̃am ꝙꝫ auctas ꝑdicãdi sz in simplici canonicatu ẽ actas eligẽdi ẽpm ꝛ officiãdi eccl̃az: cũ g̃ ꝑdicatio ꝓhibeaꝫ vẽdi: g̃ ꝛ auctas eligẽdi ẽpm ꝛ officiãdi eccl̃az que ẽ in simplici canonicatu. ¶ Tertia rõ ẽ. qz ꝛferre pro pecunia canonicatũ ẽ pctm̃ simonie siue simoniacũ de se ꝛ nõ solũ ex iur⁹ ꝓhibitione: qõ pz ſic. In simplici canonicatu sũt duo. s. offm̃ ad qõ aligs mancipaꝫ: ꝛ bñficiũ tpale qõ male ꝙcipiꝫ: bñficiũ. n. daꝫ ꝓp offm̃ ad sustentationẽ ministri. Illud aũt bñficiũ nõ est aliud ꝙꝫ quoddã emolumẽtũ tpale a fundatoꝛib⁹ eccl̃aꝝ ꝛ alys deuotis ꝑsonis ꝑ loco ꝛ officio ꝑ sustẽtatiõe ministri q dz in loco officiare. Instituere aũt ministruz ꝑ tali offõ ꝛ ꝑ tali loco ꝙtinet ad ꝑlatuz: cui⁹ est iudicare de idoneitate ministri: sz ꝙ institut⁹ recipiat bñficiũ nõ est ex dono ꝑlati q nihil iur⁹ hz in bñficio: quo ad hoc: sz ex dono fundatoꝛis: q tale bñficiũ dedit ministro seruituro in tali loco ꝛ in tali offõ. Et hoc satis ĩnuit in auc̃. de sanctissimis ep̃is ꝛ cl̃icis. §. Siqs oratoꝛy domũ col. 9. vbi exp̃sse dr̃ ꝙ fundatoꝛes eccl̃aꝝ debẽt expẽsas ministrare cl̃icis: sz cl̃ici debẽt institui ꝑ ẽpm: ꝛ instituti debẽt obsecũdare. i. obedire ꝛ ſbseruire suis cl̃icis ꝛ adiplere ministeriũ eccl̃iasticũ. Ex quo sic arguiꝫ. Dare spũale ꝑ temporali ẽ simoniacũ ꝛ ꝯ ius nãle ꝛ diuinũ vt patebit: sz vendere canonicatũ ẽ spũale dare ꝑ tpali: g̃ ẽ de se simoniacũ ꝛ ꝯ ius nãle ꝛ diuinũ: ꝛ sic nullus põt excusari a pctõ. g̃ ꝛc̃. Minõ pz ex dictis: qz ꝑlat⁹ ñ dat aliqõ bñficiũ: nisi qz īstituit ministꝝ loco ꝛ officio: institutio aũt ministri ad diuinum officiũ ẽ pure spũalis ꝓut nũc loquimur de spũali qõ de facto vẽdi ꝑt. g̃ ꝛc̃. Inquisitiue aũt loq̃ndo qõ dicũt ꝙ venditio simplicis bñficy ẽ de simonia: ꝛ ꝓhibita iure diuino: Uer ẽ vt sic: sz primordialis cã ẽ ex iure positiuo humano. Nõ enĩ est prohibita iure diuino nec simoniaca: qz ẽ de re spũali: sz ꝙ sit res spũalis: ĩmo etiã ꝙ sit id qõ ẽ hz ab institutione hois. Cũ. n. nõ sit sacr̃z ẽ ab hoie inuẽtũ: vnde potest dici simoniꝛca: qz ꝓhibita. i. qz nõ est ꝓhibita nisi ꝑm illud ꝙ ẽ a iure ĩstituta: lz supposita istitutiõe sit a deo prohibita. Ex quo vr̃ ꝙ sicut ꝑp licite ꝑt vẽdere calicẽ cõ

Dura⁹ in q. dz. q5.

Nota.

secratũ qz de licẽtia ei⁹ vẽdit̃: ꝛ si nõ rõne ꝛsecrationis saltem rõne materie: sic ꝛ a ꝑp ꝛ de licẽtia pape ꝑt vendi bñficium: ꝛ si non rõne officy qõ ẽ spũale tñ rõe bñficy tpalis: qz sicut in calice ẽ spũale deputatio ad altare ex ĩstitutiõe eccl̃e ꝛsecrãtis ꝛ tpale ex artifice fabꝛicãte: sic i canonicatu ẽ spũale ius officiãdi eligẽdi ꝛ hꝫ qõ ẽ ex ĩstitutione eccl̃esie sic ordinãtis. ꝛ tpale: iꝑa tpalia a fundatoꝛib⁹ applicata: vñ vident̃ ad pia iudicãda: sz opinio eius tutioꝛ ẽ ꝛ vioꝛ sicut credo. ¶ Ulteri⁹ circa hoc ẽ notãdũ ꝙ ad hoc ꝙ aliqd sit spũale sic ꝙ de se sit simoniacũ vẽdere illõ sufficit ꝙ sit i se spũale spũalitate q̃ ẽ, r̃lo rõnis. nec oz ꝙ sit i eo spũalitas q̃ sit ens reale nãle vel ſmpnãle: sicut vẽdere calicẽ cõsecratũ rõne ꝛsecrationis q̃ i eo nihil reale põit: ẽ õ se simoniacũ: sic̃ olim erat simoniacũ vẽdere sacerdotiũ: qõ tñ tunc nullũ characterẽ ĩprimebat sz purã relationẽ rõnis. Unde dicit Aug. ꝙ ignis sacrificy q ꝑ. 70. annos babylonice captiuitatis sb̃ ags vixerat extinct⁹ ẽ Anthiocho vendẽte sacerdotiũ Jasonis. Ex quo sic arguit̃ ꝙ non ideo vendẽ sacerdotiũ erat simonia: qz sacerdotiũ erat a deo ĩstitutũ: qz tũc vendere oẽ ens eẽt simoniacũ: cũ oẽ ens sit a deo ĩstitutũ ꝛ creatũ: sz qz sacerdotiũ a quocũqꝫ sit ĩstitutũ ad dei cultuz ĩnstitutũ ẽ: ꝛ ex hꝫ hz spũalitatẽ: q̃ tunc ñ erat nisi rl̃o rõnis: ita ꝛ nũc: cũ ꝑ oẽ bñficiũ eccl̃asticũ hõ ordinet̃ ad diuinuz cultũ ꝛ ſuitiũ ẽt si ñ teneret̃ officiare eccl̃az. Nec ẽt liceret eis sic̃ i qbusdã ꝓpositurisvl̃ thesaurarys dr̃ ꝙ hñs auẽ supꝑugnũ venit. nec al̃r ꝓmittit̃ locũ tenere nec hz vocẽ i aliq̃ electiõe. dato ẽt ꝙ ꝑp dispẽset cũ eo vt nihil de horis canonicis diceret nihilomin⁹ ex bñficio ẽ obligat⁹ ad aliqd saltem ĩdeterminatũ deo ipendere: ꝛ ipm ius canõie ẽ spũale ex ordie ad dei cultũ: lz i se ñ hẽat rẽ spũalẽ. Ad hꝫ aũt ꝙ aliquid sit de se simoniacũ nõ oz ꝙ hẽat cãm spũalẽ diuinam sz ꝙ i se sit tale formal̃r. Siue. n. ꝑp fecisset calicẽ nõ eẽt ꝓp hoc pl̃s ꝛsecrat⁹ ꝙꝫ si faber cuz formal̃r sua spũalitas sit ex cõsecratiõe: vñ hꝫ q̃ sũt ex statuto eccl̃e diuĩo cultui ãnexa sũt ex se formal̃r spũalia. lz effectiue ꝑ eccl̃az. Sic̃ ergo olim erat de se simoniacũ vẽdẽ sacerdotiũ q̃ hõ ordiabaꝫ ad dei cultũ i cerimõys sic nũc ẽ simoniacũ vẽdẽ canonicatũ q̃ qs ordiaꝫ ad ꝺi cultũ i eccl̃iasticis officys. ¶ Ad arg̃m ꝺ calice ꝺõz ꝙ nõ ẽ sil̃e: qz qñ calix vẽdit̃ sola'mã corpalis nõ spũalitas rõnis vẽdit̃. Sz qñ canõicat⁹ vẽdit̃: nõ vẽdit̃ ipe reddit⁹ q a layco sepati vẽdi ꝑt: sz ius ꝙcipiẽdi ñ qõcũqꝫ: sed illõ idẽ ius officiãdi i spũalib⁹: qz sic̃ ẽ vn⁹ character sacerdoty ptãs ꝛficiẽdi ꝛ absoluẽdi: sic ẽ vn⁹ canonicat⁹ ius officiãdi ꝛ ꝙcipiẽdi offõ debitũ. Unde sic̃ ꝑp ñ ꝑt licite vẽdẽ ꝛsecrationẽ alicui⁹ calic⁹ sic nec canõicatũ. ¶ Quãtũ ad zm̃ ꝺõz ẽ ad ꝑm̃ arg̃m ꝟz q̃sdã ꝑ ĩterẽptionẽ mĩoris. ad qõ dic̃ hosti. nõ ẽ neca riũ seq nisi q voluerit. qõ ãt ſbdit̃ ꝙ ĩ scriptura sacra nõ iuenit̃ eẽ aliqd dãnatũ vt simõiacũ nisi venditio sacr̃oꝝ ꝛ opatio miracl̃oꝝ flm̃ ẽ. vt pz i Math. ꝛ Joã. ꝛ iõ ꝓhibent̃ vẽdi oẽs act⁹ spũales ad q̃ꝝ aliquẽ simplex canõic⁹ deputaꝫ. In. l. n. ve. reproꝛbaꝫ ꝙ aligs fieret mĩster ꝑ pecũiã vt hẽt. z. R. .iz. ꝙ q volebat iplebat manũ ꝛ fiebat sacerdos. ¶ Sz contra istã sol̃onẽ sũt tria. ꝑ. n. diceret̃ ꝙ bñ vez ẽ ꝙ erat olim simõiacũ ꝙ qs fiẽt mĩster tẽpli ꝑ pecũiã: qz ĩstitutio mĩstrorũ eccl̃e erat ꝺ iure diuĩo ꝛ scĩfica⁹ sacerdotũ ꝛ leuitaꝝ q̃ꝫuis distictio ꝛ ordina⁹ fuerit fcã a Dauid: sz ĩstitu⁹ canõicoꝝ nõ ẽ ꝺ iure diuĩo: sic̃ ordinũ ꝛ sacr̃oꝝ. 2° ꝺficiũt: qz auctas quã allegãt logt̃ ꝺ mĩstro tẽpli idoloꝝ vbi nihil scĩm̃ sz totũ profanũ: nec id dr̃ ꝙ eẽt simõiacũ sz vt appet ñ scĩm̃ tẽplũ. 3° ad auctatẽ grat⁹ accepist⁹ grat⁹ date: possz dici ꝺ his q̃ a deo accipiũt̃ ñ ab hoie vt sũt canõicat⁹ simplices. Sz ad ꝑmã instãtiã ꝛ ad vltiaz iã solutũ ẽ: qz spũali formali accidit cã spiritual̃: vl̃ diuĩa ad hꝫ ꝙ ei⁹ vẽditio sit simõiaca cũ deputari ad dininũ cultũ sit spirituale: sicut ꝛ ipe cultus a quocunqꝫ fiat hꝫ deputatio: dum tñ ad illũ ꝑtineat potestate a deo deriuata: sic deputare simõiacũ ẽ ꝺ se illã deputationẽ vẽdere

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ Ad z^m dicũt quidã q̃ non est simile de iure patronatus ⁊ collatiõe bñficio x̃: qz ius patrõat⁹ trãsit vẽdita villa: vl̃ castro ⁊ nõ vendit̃ directe ⁊ p̃mo: qz sup ip̃m nõ cadit venditio: sed super villã vel castr̃: nec debet vẽdi nec emi carius pp̃ ius patronat⁹ annexũ. aliogn eẽt symonia. Sed si venderet̃ bñficiũ eccl̃asticũ venditio caderet directe sup illud qđ é spũale: qz p̃lat⁹ nõ habet al̃r bñficiũ cõferre: nisi qz hz instituere ministr̃ ad officiũ: ⁊ iõ si qd venderet hoc pr̃io vẽderet ⁊ rõne hui⁹ qđcũq; aliud annexuz tpale: ⁊ sic caderet vẽditio directe sup illud qđ eẽt spũale qđ nõ posset eẽ sine vitio symonie. ¶ Sz ista solo nõ videt bona: qz prelat⁹ nõ solũ habet ius spũale ꝓferre imo ⁊ tpale. Cõfert enim statũ p̃p canoniã q̃ est ius spũale. ⁊ ꝓfert sibi p̃mã p̃bẽdaz vacaturã q̃ est bñficiũ tpale. Uñ posset dicere. Ego cõfero tibi gratis canoniaz: sz si cũ hoc velis hr̃e p̃bẽdam dabis mihi tãtũ: cũ ẽt dimidi⁹ canonicus quo ad ius spũale ẽ integer canonicus: g̃ si p̃p̃ faceret eũ canonicũ integr̃ p pecunia vẽditio caderet sup pure corpale. Põt g̃ al̃r dici. s. q̃ accessoriũ segtur p̃ncipale ⁊ nõ eđ: vñ q̃ñ p̃ncipale est de se corpale: tũc sup ip̃m cadit vẽditio: ⁊ spũale gratis ꝓsegtur: ⁊ sic ẽ in iure patronat⁹: q̃ñ aũt ẽ eđ: sic̃ in bñficio i q̃ spũale est p̃ncipale: tũc sicut ip̃m dz gratis ꝓcedi ⁊ nõ vẽdi sic nec accessoriũ: ⁊ de iure diuino ẽ q̃ g altari seruit đ altare viuat: vñ ꝺ ius diuinũ esset si id qđ p̃ro offđ debet hr̃e nõ daretur sibi nisi p̃ pecunia. Si aũt de facto p̃lat⁹ sic diuisim ageret dicẽs. Do tibi gratis canoniã ⁊ vẽdo tibi p̃bẽdã: ⁊ iniuste qdem ageret: qz sel̃ datũ vẽderet: Dãdo. n. canonicatum dat p ꝺñs p̃bẽdã: sz nihilomin⁹ cõmitteret simoniam: qz nõ vẽdit fruct⁹ ip̃os: sz ius p̃cipiẽdi illos fruct⁹: ip̃m aũt ius est spũale p̃ eẽntiã: qz ẽ illud idẽ re qđ canonia: sicut .n. est ptãs sacerdotis ad duos act⁹: sic ẽ idẽ ius canonie q̃ hẽt spũalia. sicut locũ i. c. ⁊ statũ i choro: ⁊ quo hz tpalia. ¶ Ad z^m dicũt qdã q̃ añcedẽtia ad sacr̃m vt vasa sacra p̃nt vendi licite dũmõ nõ plus vẽdant r̃one ꝺsecratiõis. qz sup illud qđ est corpale cadit directe vẽditio: sz offr̃ ꝺñs ad sacramẽtũ est f̃m se spũale: ⁊ iõ vendi nõ põt. nec rõne tpal̃ annexi bñficiũ ꝺsequẽtis: cũ nõ trãsferat̃ nisi p̃us trãslato offđ p̃pter qđ ẽt vẽditio caderet sup offr̃ qđ ẽ spirituale. Per hoc pz ad sequentẽ ꝺfirmationẽ: qz q̃ñ aliqd est p̃tim corpale ⁊ p̃tiz spũale põt aliquo mõ vẽdi rõne corpalis q̃ñ vendẽs directe: ⁊ p se põt illud corpale in alter̃ trãsferre ⁊ nõ mediate spũali: qđ nõ est in ꝓposito. ¶ Ad 4^m qđ fuit factũ i p̃ncipio qõnis dõm q̃ impator vẽdẽs magr̃atuz: lz nõ peccet in legẽ iulĩã ambit⁹: peccat tñ i legẽ nãlẽ cui subycitur. Sil̃r p̃p̃ si vẽdat qđcũq; offr̃ eccl̃iasticũ lz nõ peccet i legẽ canonicã cui nõ subycit̃ peccat tñ i legẽ diuinaz. Sz q̃ isti dicũt impatorẽ vẽdendo magistratũ peccare i legẽ diuinã nõ vr̃ p se: qz illa ptãs ẽ tpal̃ ⁊ pp̃ vtilitatẽ reipu. posset statui q̃ p̃positure vẽderent̃ sic̃ alicubi fit: dũ tñ caueret̃: q̃ mala inde nõ seq̃rent̃ sicut fit: pp̃ qđ est malum p accñs sz non simoniacuz vt dicit Thomas in epl̃a ad Ducissam brabantie.

Questio. V

Quanto querit̃ vtr̃ simonia mẽtal̃ obliget ad resignationẽ bñficij p eã obtẽti. Et vr̃ q̃ sic: qz mai⁹ ẽ pctm̃ simonie c̃ vsure: sz vsura sine pacto ex istitutiõe debet restitui: g̃ ⁊c̃. ¶ Cõtra. de simonia. c. vlt. vbi dicit q̃ sufficit pnia corã deo q̃ñ nõ interuenit pactio. ¶ R^o. hic ad euidẽtiam de simonia tria vidẽda sunt i gnãli. Prio qd sit ⁊ quõ puniat̃: ⁊ quõ i ea dispẽset̃. z^o in qb⁹ mãliter ⁊ obiectiue habeat locum simonia. 3° quibus modis vel medys committr quasi formaliter.

Quantũ ad p^m sunt tres ꝺnes. ¶ Pria de quiditate ip̃ius đ q̃ dant̃ diffinitiões. Pria iurista r̃. Qr simonia ẽ studiosa volũtas emẽdi vel vẽdendi aliqd spũale vel spũali annexũ. Studiosa volũtas: qz si sine deliberatiõe a nõ itẽdentib⁹ ⁊ nullo mõ volentib⁹ fiat aliqd ad simoniam al̃s pertinẽs simonia nõ ẽ. Uolũtas. q̃ ad deuz. Emẽdi: oĩs nõ gratuit⁹ ꝺctus. i. p̃mutatio nisi auc̃itate ep̃i p̃hibet̃. Et sil̃r trãsactio intrinseca vel extrinseca sz aĩcabilis ꝺpositio est permissa. Uel vẽdẽdi q ⁊ Hiezite vel simoniaci. Aliqd spirituale p eẽntiã vel cãm: vl̃ spũali annexũ añcedẽter ꝺcõitanter ⁊ ꝺñter. Simonia aũt ẽ crimẽ eccl̃asticũ pp̃ tria gbus distinguit̃ a ciuili vel seculari. p̃ penes mãm vel obm: qz in deũ cõmissuz ẽ eccl̃asticũ vt heresis. i p̃rimũ aũt ciuile vt homicidiũ. z^o penes cognitionẽ: qz ei⁹ cognitio ad iudicẽ eccl̃asticũ p̃tinet. z^o penes penã. C. de epi. ⁊ clĩ. auctẽ. Clic. in glo. Uñ de oĩ debito psonali p quo põt agi ad penã eccl̃asticã: qz nõ soluẽs debitũ monitiõe p̃missa põt excõicari: vr̃ posse agi corã iudice eccl̃astico: ⁊ sil̃r de terrena possessiõe: nõ tñ p̃nũciabit eẽ hz: sz monebit restitui ⁊ excõicabit nolẽtẽ: pp̃ q̃ tria simonia ẽ eccl̃asticũ crimẽ. Dr̃ ãt simonia heresis pp̃ sil̃itudinẽ act⁹ vel q̃z^m ad aliquos discipl̃os simonis: q vna cũ suo magr̃o credebãt donuz dei pecunia possideri. ¶ Scda diffinitio ẽ Lantoris pisiẽsis. Qr simo^a est spũaliũ acceptio vel collatio nõ gratuita. Ubi aduertẽdũ q̃ p̃uatio reducit̃ ad gen⁹ hĩtus: vñ sicut ẽ simonia q̃ñ dat̃ p aliquo eligẽdo: ita q̃ñ dat̃ p ñ eligẽdo: sic p nõ testificãdo ẽ simonia: sicut si diat̃ p testificãdo: ⁊ sic̃ licet aduocato recipe p aduocãdo sic eđ p tacẽdo vt vr̃: qz si oppo^m in opposito ⁊ ꝓpo^m i ꝓposito. ¶ Scda đ ẽ de pena q̃ ẽ triplex. p̃ma q̃ p̃ter ifamiã ⁊ depositionẽ ẽ suspẽsio hz distinctionẽ Thome: qz aut ẽ simo^a in ordie suscepto aut i bñficio. Si i ordie nõ recipit exequutionẽ: sz ẽ ipo iure suspensus quo ad se ⁊ quo ad alios: siue sit occultũ siue manifestũ sicut ⁊ notori⁹ fornicator. ex̃ đ simo. Tãta: ⁊ sic itelligit̃. i. q. .i. Reperiunt̃: ⁊ đ qz characterẽ hz hz furtiuũ. Si vo simoniacus ẽ: qz ꝺtulit ordinẽ simoniace: vel qz dedit vl̃ recepit bñficiũ simoniace: vel fuit mediator simõiace: si ẽ occultũ est suspẽsus q̃ ad se tm̃: sic̃ ⁊ q̃libz criminosus nõ tñ: quo ad alios. Si vo ẽ mãifestũ ẽ suspẽsus ẽt q̃ ad alios: ⁊ đ dic̃ Inno. ⁊ p ꝺñs irregl̃aris. Nã q idign⁹ ẽ bito ml̃to: magis đdo Et q indign⁹ ẽ iferiore idign⁹ ẽ superiore. ff. de senatoribus. l. Qui indign⁹. Nõ aũt vr̃ seq suspẽsio nisi p simonia i bñficio vel ordie. Uñ i sũma i glo. dr̃ q̃ nõ oĩs simõia irregularitatẽ gnãt: vt si qs vẽdat aquã bñdictã vel panẽ bñdictũ. ¶ z^a pena ẽ restitutio q̃ semp faciẽda ẽ eccl̃e in cui⁹ iuriã datũ vel acceptũ ẽ: puta si p p̃bẽda pochia vl̃ ordie ab epo ei⁹ vel a iudice ei⁹: illi faciẽda ẽ: nisi q̃ñ oẽs de eccl̃a sunt in culpa. Tũc. n. paupib⁹ põt ⁊ dz erogari. ¶ 3ª pena ẽ renunciatio bñficij p simoniã obtẽti ẽt ignorãter: vt dr̃ i sũma. e. ti. Penã. vsi. Itẽ q recipit. nisi in trib⁹ casibus. Prim⁹ si inimicus daret maliciose. z^o si aĩc⁹ me ꝺdicẽte vbi ẽt nõ ẽ gs simõicac⁹. ex̃ eo. Nota. 3° q̃ñ sine pacto. ex̃ eo. c. vlti. tacito vel exp̃sso. ¶ Ad arg^m aũt factũ i oppo^m dõm q̃ restitutio vsure ẽ pena iuris diuini qđ punit actũ iteriorẽ sic̃ exteriorẽ: sz resignatio bñficij ẽ pena iuris bũani cũ p̃p̃ ẽt q̃ñq; epi scop⁹ possit i đ dispẽsare. Jus aũt bũanũ nõ punit actũ interiorẽ. ff. de penis. l. Cogitatiõis penã nemo meret̃. Uñ simonia mẽtal̃ q̃ ẽ pctm̃ iteri⁹ nõ obligat sic̃ pactional̃: q̃uis nõ sit simõia pure iterior q̃ñ ad exteriorẽ dationez ẽ p̃cessum lz nõ ad pactionẽ. ¶ 3^a đ ẽ de dispẽsatiõe: qz p̃p̃ põt in oib⁹ ⁊ p oia dispẽsar̃. Eps ẽt p̃mo i oĩ simõia al̃r q̃z i ordie ⁊ bñficio vt dr̃ i sũma Ray. ⁊ i glo. z^o cũ simõiaco q̃ ignorãte simõia ꝺcta ẽ: ita tñ q̃ bñficio simplici viciose acceptore nũciet: ⁊ iter̃ sibi ꝺferat̃. Sec⁹ ãt si sit dignitas rectoria vl̃ cura ⁊ nõ simplex bñficium tm̃ sine cura vt dr̃ ẽt in sũma. 3° q̃z^m ad susceptionẽ ordinũ rite añ susceptoz̃ vt in eis ministret ⁊ q̃ bñficiũ antea legittie obtẽtũ retineat: cñ alias ab oib⁹ sit suspẽsus ⁊ deponẽdus vt ibidẽ ẽt dr̃. 4° cũ ordiante p̃mouẽte ⁊ rogãte sine ꝺditõe ⁊ pacto vt ibidẽ. 5° cũ itrãte

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

religionē: sicut aūt ꝑt dispēsare cū secularibus sic ꝛ multo magis cū regularib⁹ subditis. Nā ō exēptis ē dubiū: qz nemo quē ꝺdēnare nō ꝑt: absoluere ꝑt. sz qz ꝙ i fauorē aliq̄ ꝛ introductū ñ oz i eoꝝ lesiōz retorq̄ri vt dr. C. ō legi. l. Qz p fauore. iō vr ꝙ possit cū eis dispēsare. Et qdē certū ē ꝙ eps ꝑt dispēsar cū ill' q ñ sūt ipo iure exēpti sz solū bñt p p'uilegiū facultatē se eximēdi ꝛ forum declinādi p exceptionē sic scolares q bñt optiōez ō trib⁹: ꝟz illō. C. ne fili⁹ pro pre: auc. hita sup b: vl' sic illi q ñ bñt ꝙ possint excoicari vl' suspēdi ab ordinario. sz ō exēptis ipso iure ꝛ i nll'o subditis difficile ē videre qūo possit eos absoluere vel ligare vel dispensare cum eis vl' idulgentias dare. Religiosi āt bñtes p'uilegiū dispēsādi nisi i casib⁹ i qb⁹ eēt merito ad sedē aplicā recurrēdū oīb⁹ casib⁹ ꝑdictis pñt dispēsare. qz p casu quē eps expedire ꝑt nō ō necitate papa adeūdus ē: qñ āt i ꝑdictis casib⁹ eps simonie ꝺsci⁹ ē: nō ipe sz metropolitan⁹ dispēsare ꝑt. i. q. 5. ex. de cl'i. ꝺiu. diuersis. si deī portario vl' alicui ō familia: nō vt ipe roget ō ꝓmouēdo: sz solū vt ꝑstet aditū vl' ingressū nō ē simōia. Sexto dispēsat eps qñ ignorātia iuris positiui ꝺcta ē: vt i illo q ꝓmisit nihil petere a p̄sentante. Nō. n. igr̄ātia excusat a simonia. ex. e. Per tuas. sed tñ excusat vt p eps possit dispēsari. Nec obstat illō de sen. exco. Cū illoꝝ. qz qñ nō poterat absoluere ab excoicatōe: tc nec dispēsare sup irregularitate pp eā sciēter vl' ignorāter ꝺcta: alr ē t i casu illo posz pp ignorātiā facti vl' iuris sic ét abbas dispēsat ibidē sup irregularitate a monacho ꝺcta igr̄ātia iuris vl' fci pp excoicatōez a q̄ ipe poterat absoluere: nō pp aliā. Et sic nō plr ꝑt abbas q̄ eps i dispēsando nisi in q̄m plr bz i absoluēdo. qz eps nō nisi ō leui iniectiōe. abbas sic nisi de enormi. tñ iste casus dubi⁹ ē: qz cū simo^co i ordie simo^ce suscepto nō iueni eps dispensare: nisi qñ illo igr̄āte ab alio ꝺcta ē simo^a. Si āt ab eo forte igran^a iuris ñ excusat. Ul' ꝑt dici ꝙ qñ aligs bñfi^m recipit p simo^am ꝺctā ter ꝺferētē ꝛ amicū e⁹ ipo igr̄āte eps ñ ꝑt dispēsare nisi sit simplex bñficiū. ō elec. c. penl'. qz ibi fuit collatio viciosa ex itētiōe ꝺferētis: sz qñ neuter credebat ꝺmittere simoniam. s. nec dās nec recipiēs p errorē iuris tūc ē min⁹ viciosa collatio: vñ ēt si eēnt maiores ordies vl' dignitas aut cura ꝑt eps dispēsare si ipe nō ꝺmisit eā vl' supior si ipemet ꝺmisit.

Secundus articl's ꝓncipalis ē de obo ꝛ mā simōie. Circa quē ꝑ ponet opio quoꝝūdā ꝓbabilis. z° arguet ꝫ eā igsitiue. 3° epilogādo recolliget aliq̄ ꝺnes: ¶ Quā^o ad ꝑ^m dicūt qdam ꝙ aligd ꝑt dici spūale a spū icreato vl' a spū creato. Si a spū icreato b ꝑt eē dupl'r: qz vl' ē spūale p eēntiā vt gr̄a ꝛ dōa. s. s. vl' p attributionē vt sacra q̄ sūt spūalia p cām ꝛ ad hec añcedētia ꝺcōmitātia ꝛ ꝺnia. Spūalia p eēntiā nullo⁹ vendi pñt nec de iure nec de facto. cui⁹ rō ē: qz in oi vēditiōe res vēdita pōt transferri a vēdēte i emētē de iure vl' de facto: sz gr̄a ꝛ dona spūalia nō pñt ab vno trāsferri i aliū nec de iure nec de facto. q nō pñt aliquo⁹ vēdi pp qō in vēditiōe taliū nō ꝑt ꝺmitti simonia. Sacra ꝺo q̄ sūt spūalia p cāz pñt qdē vēdi ō facto: sed nūq̄ de iure ꝛ licite. cui⁹ rō est triplex ꝫm tria q̄ sūt i vēditione ad q̄ res vēdita bz ꝺpationē: q̄ sūt: ꝑciū: vēdēs ꝛ ipa vēditō. ꝑ q ꝫ ꝓpo^o ex ꝺpatiōe rei vēdite ad ꝑciū sic. Illa vēditio ē de se illicita i q̄ res vēdita nō ꝑt p ꝑciū recompēsari. h. n. bz nā ēptiōis ꝛ vēditiōis ꝙ res vēdita ꝑcio ꝺpēset: sz res spūalis nō pōt terreno vl' tpali ꝑcio ꝺpēsari iux illud ꝓuer. 3. de sapiētia ꝛ fortiori rōe vitatē bz de gr̄a ꝛ spūalib⁹ ptinētib⁹ ad gr̄az: qz ꝑcios⁹ ē cūctis opib⁹ ꝛc. ꝛ oia q̄ desiderāt huic nō valēt ꝺpari. q vēditio cuiuscūq̄ spūalis p quo cūq̄ tpali ē ō se illicita. Hāc rōnē tāgit b⁹ petr cōdēnās Simonē ꝓmatē simōie. Act. 8. ꝺices. pecunia tua tecū sit i ꝑditōe: qz existimasti donū dei pecunia possideri. z° ꝫ idē ꝺpādo rē vēditā ad vēdētē sic. Illa vēditio ē de se illicita i q̄ vēditor ñ ē dñs rei vēdite: sz tñ miſter ad dispēsandū ꝛ nō ad vēdēdū: sz ꝑlatus eccl'iastic⁹ ē miniſter tñ cōstitut⁹ ad spūalia dispēsādū ꝛ nō ad vēdēdū. q si vēdat: vēditio talis de se ē illicita. Ma. ꝫ. i. q. i. c. Eos q ꝑ pecuniaz: vbi dr sic. Dis. n. dns qō bz si vl't vēdit siue ꝛuū siue aliud aligd eoꝝ q̄ possidet ꝛ applicat ad casū nr̄z de simonia. minor ꝓbat. s. ꝙ ꝑlat⁹ nō sit ꝺstitut⁹ a ꝺo dns spūaliū sed tñ miſter ꝛ dispēsator: ꝓ q illō qō br̄. i. Cor. 4. Sic nos existiet hō vt miſtros xꝑi ꝛ dispēsatores miſterioꝝ ꝺi. ꝛ petr⁹ apl's ꝛ apl'oꝝ ꝓnceps vicari⁹ xꝑi dicit: ꝑ^c canōice sue. c. 4. Unus q̄q̄ sic accepit gr̄az i alterutrū illā admiſtrātes sic boni dispensatores ml'tiformis gr̄e ꝺi. Acceperūt āt gratis non ex vēditiōe sic dns dixit Mat. 10. gratis accepistis gratis date. q nullo^o licitū ē talia vēdere. 3° ꝫ b idez ex ꝺpōne rei vēdite ad nām vēditiōis sic. Ille ꝺctus ē illicit⁹ in quo nā rei repugnet nature ꝺct⁹: sed sic ē in vēditione ꝛ ēptiōe rei spūalis. q talis est simpliciter illicita. Ma. ꝫ: qz nā rei oz ꝺpetere ꝺctui ꝛ eꝰ. Mi. ꝓbat: qz accessoriū segt nām ꝓncipalis. sacra āt accessoria sūt ad gr̄am: iō sequūt nāz ei⁹. nā āt gr̄e ē ꝙ gratis det: aliogn nō ē gr̄a vt br̄. Ro. xi. nā āt vēditiōis ꝛ ēptiōis ē ꝙ sit ꝺtract⁹ ñ gratuit⁹: igit nā gr̄e ꝛ spiritualiū ānexoꝝ repugnat ēptiōi ꝛ vēditiōi. ꝫ igitur ex his ꝙ ēptio ꝛ vēditio sacroꝝ ē de se illicita. Et dr simōia a simone q voluit emere gr̄am. s. s. sāctū cōferendi quē vidit visibilr dari i sacro cōfirmatiōis p mpuū ipositionē apl'oꝝ vt br̄ Act. 8. vēdētes vo ꝓpe tgiezie dñr ꝟz illō qō br̄ ō gye zi. 4. R. 4. Qnāuis oēs tā vēdētes q̄ ementes possint dici simoniaci: qz Simon voluit illaz gr̄am emere vt postea opationē vēderet. Et ad idē dom ē de añcedētib⁹ ad sacra vt vasa sacra ꝛ ius patronat⁹: qō est ius pñtandi aliquē ad bñficiū eccl'iasticū. vasa. n. sacra rōne cōsecrationis nullo^o sūt vēdēda: vt. s. rōe ꝺsecratiōis ei⁹ aligd plus exigat: tñ in necitate eccl'ie vendi pñt quo ad valorē ei⁹ qō ē i eis pure corporale vt m^a auri vl' argēti. Et tc si vendāt psōe eccl'ie stice pñt itegra vēdi. Si āt alys ꝛ nō ad vsū eccl'ie debēt p us frāgi ne sacra tractēt ab alys q̄ a miſtris eccl'ie. Jus ꝺo patronat⁹ p se vēdi nō ꝑt nec i feudū dari: sz si villa cui ius patronat⁹ ē ānexū vēdat vl' i feudū det ius patronat⁹ trā sit cū vniuersitate. vt ꝫ ex. ō iure patro. cū seculuz. nec pp ius patronat⁹ ꝺz villa vl' castr̄ pl's vēdi. ꝺcōmitā^a ꝺo vt labor corpal'q ē i miſtrādo sacra vl' i ꝺsecrādo eccl'ias nll'o^o vēdi ꝑt: qz nūq̄ cadit sb vēditiōe labor opātis: sz op⁹ ēt i pura corpalib⁹. gs. n. vnq̄ emert laborē opātis nisi pp fructū opis: nll's. ꝛ iō ridiculū ē dicere ꝙ miſtri possint laborē suū vēdere vbi op⁹ suū licite vēdere ñ ꝑt. si qd q̄ recipit miſter eccl'iastic⁹ dispēsās sacra ñ recipit id vt ꝑciū opis vl' labor sz vt sustētationē miſtri. Et idē dōz ē ō officius ꝓñtib⁹ ad sacra suscepta vt patebit. Eoꝝ āt q̄ dñr spūalia a spū creato: q̄dā sūt spūalia p eēntiā vt scia ꝛ vtutes acqsite: ꝛ h nllo^o vēdi pñt ēt ō facto p eādē rōnē q̄ posita ē ō. gr̄a ꝛ ō spūalib⁹ p eēntiā. alia ꝺo sūt spūalia p attributionē: vt docere ꝺsulere ꝛ iudicar. ꝛ testificari: vñ vēdere talia ñ ē simōiacū: sz qñz ē aliud gen⁹ pcti: qñz ꝺo nullū. Qñ. n. aligs tenet gratis tales opas exhibere vēdere eas ē iiustū: pp qō cū iudex ex offō suo teneat iudicare ꝛ sb̄dit⁹ eo ꝙ sb̄dit⁹ testificari i iudi^o ñ ꝑt iudex absq̄ iiustitia vēdere suū iudiciū nec testes suuz testimo^m lz possit expēsas suas petere q̄s fecit vēiēdo ad locū iudicy ꝛ redeūdo. Ex q̄ segt ꝙ cū sigillū iudicis ñ sit nisi testimonium sui iudicy nō appet quo mō p sigillo suo iudex possit aligd petere nisi forte expēsas cere ꝛ sigillatoris ꝛ cl'icoꝝū ad b ꝺputatoꝝ. Qñ āt aligs nō tenet tales operas ex offō exhibere vēdere eas nō ē illicitū: vñ iurispitus pōt licite vēdere suū cōsiliū ꝛ aduocat⁹ suuz patrociniū: ꝛ sic ꝫ ꝑ^m. ¶ Quātū ad z^m. s. igrendo de his vr̄ qō dicit ꝑ ꝙ spūalia p eēntiā nec de iure nec de facto pñt vēdi: ꝺōm ꝙ ē verū q̄^m ad efficaciā trāsferēdi ꝛ acqrēdi: qz ñ ē bois ea trāsferre nec dare: dei aūt est dare ea ꝛ p miracl'z trāsferre

Hor sdem de Duran. hic q. 3.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

accñs.n. de subo i subz ös posset trāsferre: sz instātia ē ö sacramēto altaris qö xpian⁹ vēdidit iudeo ⁊ ö fcō tradidit: vbi spūale p eēntiā ve erat. ⁊ sic p accñs rōne corporeitatis sensibil' ℔ fiebat: ⁊ nō ē dubiū qp simonia erat. Nihilomin⁹ de spūalib⁹ ppie sūptis vr̄ qp possint ö fcō emi ⁊ vēdi quo ad simoniā ꝯbendā. qz simō mag⁹ voluit simoniace emere grāz illā gratis datā p quā apl'i man⁹ ipositōe dabāt spūm scm̄ q̄ erat character epal' ⁊ grā miraculoz qp spūs visibil'r descēdebat. Sic ēt si qs credat qp heretic⁹ dādo suā cōsolationē spūm ifundat: ⁊ hoc ipz emat ex itentōe erroris simoniacū ē. De spūali p cām sic sūt sacr̄a: vr̄ qp sint ēt spūalia p eēntiā q̄ztū ad sacr̄m eucha^c. itē q̄ztū ad oē sacr̄m no. le. i q̄ ē vt⁹ spūalis p eēntiā ad causādū characterē vl' ornatū. vñ z^a rō quā tāgit sic oz suppleri: qp vēditio dispēsatoris ꝯ voluntatē dñi ē illicita: qz si ö voluntate dñi: ita licita ē si fiat a dispēsatore sicut a dño. De iudicio ⁊ testionio vez dic̄: sz rō dubia ē: qz iudicare ⁊ testificari qñq̄ ē libez. Non. n. sp index tenet̄ iudicare p seipm: sz p̄t delegare vl' p̄t a p̄n^e nō suscipe ptātē. ⁊ sil'r nō sp testis cogit̄ testificari: ⁊ tñ siue sponte siue coact⁹ aligs indicet siue testificet̄ nō licet ei pecuniā recipe p hoc ope: sz bñ p expēsis si nō ē ordiari⁹: qz nō tenetur ppr̄ys stipēdys militare ⁊ p salario assessoris. De ℔ tñ ē forma taxata. ö rescrip. statutū. li. 6. Pro arbitrio āt suscipiēdo ñ vr̄ phibitū. de sigillo āt vr̄ vez dr̄e: sz hz ñ sūt illicita tm̄: vt dñt: sz ēt simōiaca si fiāt ī cā spūali ⁊ ī iurisdictōe ecclīastica: qz sūt accessoria ⁊ ānexa spūalib⁹ a spū creato. Sz ö ꝯsilio p̄rocinio ēt i cā spūali: sic̄ ē mr̄imōiali vl' de p̄bēdis ⁊ decimis: nō ē pctm̄: qz ñ tenet̄ gratis. vr̄ ēt qp vbi teneret̄ nō eēt pctm̄. Si. n. aligs diues morer̄et fame hñs pecuniā teneor sibi subuenire: nō tñ gratis: qz non ē neče dare q̄ pōt emere: sicut Thobias ñ dedit sz mutuauit gabello: qz spes tūc erat qp posset reddere. Sil'r medic⁹ tenet̄ ex officio suc curere morieti ö medicia si ē nečia ad vitam: sic̄ ali⁹ ö panē quē hz: sz nō oz qp gratis si ē diues. Et ita si aligs nō hz advocatū ⁊ p defectū aduocati p̄ditur⁹ ē cām totī⁹ hereditatis: aduocat⁹ tenet̄ ei p̄rociniū p̄stare: ⁊ iurisc̄sult⁹ ꝯsilium nō tñ gratis. ℟ō quā tāgūt hz du^m de labore: qz si ñ licz vēdere laborē q est i mīstrādo sacr̄a: qz nō labor opātis sz op⁹ ip̄m est: qö hō emere itēdit ⁊ ip̄z op⁹ nō ē licitū emere. Contra: qz tūc nō licet doctori vēdere laborē quē habet i docēdo: qz ipsam sciam q̄ ē opus operatū nō potest vēdere nec de iure nec de facto. ℂ P̄. sicut emptor plus curat emere op⁹ opatū q̄z operans. sic eꝰ alius plus vult vēdere laborē suū q̄z aliö: ꝓpter qö vr̄ alicui qp si in talibus homo nō vendit nisi laborē suū: fm qp plus vel minus laborat debz pl's vel minus accipere ⁊ nō fm q̄ztitatem cāe vel cōditionem emētis. ℟es. n. non debet plus vendi q̄z valeat ꝓpter conditionē vendētis: aut finis ad quez ordinatur. sicut martellus ꝓpter hoc qp emit̄ ad fabricandū aurū non plus valet ille idē q̄z si ad fabricandū es vel ferrū. Non deberēt ergo aduocati vbi nō laborāt tātū accipere nisi cōputēt laborē antiquū: sicut homo vendens merces non soiū respicit q̄ztum sibi cōstiterūt a principio: sz q̄ztum cōstiterūt portando ⁊c. sed nec istud excusat eos: qz vēditor rē ñ debet vēdere plusq̄z valeat i se q̄uis plus sibi cōstiterit a p̄ncipio vl' ex
p^a ꝯ post facto. ℂ Quantū ad tertiū epilogādo sunt tres ꝯclusiones. ℂ P̄rima qp sacr̄a nō debēt vēdi sic̄ bñ ꝓbatū est. verum est etiaz qp sūt spūalia solū per cāz. Nec obstat qp ibi ꝓbat̄ oia sacr̄a eē spūalia per eēntiam. qz lz illa vtus sit spūalis per efficaciā: est tamē corporalis p eēntiā: qz sic est subiue in corpore qp nō est nata eē in spū. ⁊ nō solū hoc ē verū i gnāli sz ēt in spāli ö singl'is. qz baptism⁹ cū oib⁹ sacr̄alib⁹ dz grat' ꝯferri: ⁊ lz i nečitate liceat vēdere caltcē ꝯsecratū: ñ tñ i nečitate licz emere bap^m. vñ dato qp sacerdos nollet puez bapiçare nisi sibi daret̄ pecunia: nll'o mō pecunia eēt sibi dāda: imo tali casu posito liceret tūc cuicūq̄ puez baptizare vel sinere eū ī manu dñi si nō possit al'r q̄z p pecunia baptizari: qz ñ sūt faciēda mala vt veniāt bona ℔z qö dicit ℍ Tho. Eodē mō nec p confirmatione chrismate. ⁊ hz. Nec p cōfirmatiōe electiōis nisi rediñdo vexatiōez suaz sic̄. n. lz iur̄ ciuili sāguine suū r̄dimere sic iur̄ canonū vexatiōez: qö fit qñ hō dat pecu^am ñ vt aliqö ius acqrat sibi sz ne i⁹ acqsi^m iiuste ipediat̄. itē nec p eucha^a. Obl'ōes vo spōte factas lz retinere: sic̄ i alys sacerdotes ꝯducticy excusāt̄: qz i sustētatione vite ñ p̄ciū misse nec laboris recipiūt. Et sil'r p̄bēde p̄t eē ānexū officiū celebrādi: sic̄ cuilibz officiū dicēdi horas canonicas: qz ℔ est i sustētatione mīstroz. Itez nec p pnia: vñ sacerdotes q nolūt audire ꝯfessionē nisi p⁹ hēant pecuniā sūt simōaci: nec ēt p absolutiōe ī foro exteriori dz pecunia exigi: sz cōtumacia pōt puniri ēt pecuniarie fm ꝯsuetudinē regiōis. ex̄ de sen. excō. c. Uenerabilib⁹. al's icipit cetez. ℌ. Deniq̄: nisi sit delegat⁹ legati ī frācia q ℔ faciēdo eēt excōica⁹ vt i cōstitutiōib⁹ Simōis de offi. del. c. vlt. Itē nec p mr̄imonio nisi qp iq̄ztū ē i officiū dat̄ p̄one-rib⁹ mr̄imōy dos. p bñdictiōe vo nihil exigēdū ē: lz sponte oblatū possit recipi: ⁊ p iustis ꝯsuetudīb⁹ iudicis officiū implorari nō i iudicio lis formari sic̄ p decimis lz. Itē nec p ordie sil'r: nec p bñdictiōe abbatū ⁊ abbatissaz ⁊ virginū Itē nec p extrema vnctiōe. ℂ z^a ꝓ ē qp simōia hz locuz in z^a p^a actib⁹ spūalib⁹ a spū icreato ī q̄b⁹ nec p labore aliqd lz recipere: sed solū ī sustētatione vite. De āniuersario āt dōm ē sic̄ de p̄bēdis qö ē i sustētatione vite ⁊ recipiēdo ipz obligant̄ ad faciēdū sic̄ canonic⁹ ad horas canonicas. Itē oro p pecunia nō est faciēda sz p deo ⁊ pp bonū affectū. Si vo ex pacto p dicēdo psalterio det̄ pecunia ē exp̄ssa simonia. Pro p̄dicatiōe vo nō licet pecnniā recipe: sz lz p̄dicanti victū r̄cipe. i. ad Cor. 9. Itē p̄dicare p elemosinis alienis ⁊ suis tribuēdis vt paulus p colectis faciēdis i sctōs coaplos ⁊ discip'los. i. Cor. vlti. Nō āt ī pecunie collatiōe finē p̄dicatiōis ꝯstituere: sic̄ illi q q̄stū estimāt pietatē ad nihil aliō p̄dicātes nisi vt pecuniā colligāt. ad quā ēt idl'gētias fingūt ⁊ ī p̄dicatiōe sua multa mēdacia ꝯponūt. Uñ ñ ö hēt dici p̄dicatores: sz q̄stores ꝯ quos apl's. nō q̄ro vr̄a sed vos: nō qq̄ro datū sz qz regro fructū. Itē p correctiōe ⁊ visitatiōe dare pecuniā ē simonia vl' ēt accipe p crie celādo iudici ecclesiastico vl' p reo purgādo. Idē si p̄ce vl' obsequo. Itē p̄ö licto ñ puniēdo vl' min⁹: sz p̄curationē visitāti ⁊ dedicāti. ñ āt nō visitāti vt i exēptis: qz āmoto offō pp qö debet legatū nō ö hēt̄ legatū. ff. de adlmē. le. l. Alūne. ℌ. seya: cū eis sufficere ö beat vt tpalia metāt a locis spūal'r visitatis pro dieb⁹ q̄b⁹ spūalia s̄b mīstrāt. ex̄ de cēsib⁹. c⁰. Felic'. li. 6. sz tñ q̄dā vi exigit p̄curationē: dicēs nolo vos corrigere diabolus vos corrigat: sz tm̄ p̄curationē meā volo exigere: qz iura q̄ dicūt qp q nō facit visitatiōis offm̄ non dz recipe p̄curatiōis bñficiū loquūt̄ qñ stat p eū. ex̄ de cēsi. p̄cur. ꝯ qö ē. l. dicta. qz p̄p visitationē trāsferēs cōpat̄ testatori trāsferēti executionē: Uñ cui cōpetit bñficiū pp offm̄ si culpa sua p̄uatur vl' suspēdit̄ ab offō eo ipo a bñficio. sic̄ i illo g rōne bñficy tenet̄ ad ordinē si culpa sua fit irregularis dz p̄dere bñficiū. si āt postq̄z vtrūq̄z ius sibi acqsitū est sin̄ culpa sua p̄dit offm̄ ñ pp ℔ p̄dit bñficiū: sic̄ q sin̄ cl'pa fact⁹ ē irregl'aris: lz nō possit p̄moueri nō pp ℔ dz bñficio p̄uari. Uñ cū dioces⁹ sin̄ cl'pa sua p exēptiōnē sit p̄uat⁹ visitatiōis offō nisi exp̄mat̄ nō pp ℔ vr̄ p̄uat⁹ p̄curatonis bñficio: nec obstat. l. allegata: qz logt̄ qñ neutz erat adhuc acqsituz. tc̄. n. trāsfrē⁰ p̄ncipale vr̄ trāsferri accessoriū: sec⁹ qñ vtrūq̄z iā ē acqsitū ⁊ vnū trāsfert̄ certa de cā p cōpōnē ad quā alter ñ ē accessoriū ⁊ sic ē ℍ. Nō. n. segt̄ si hō ē exēpt⁹ ab vno. qp pp ℔ sit exēpt⁹ ab alio. De receptione āt ad religionē dicendū ē sicut dicit Tho qp p nečitate vite p̄t ei dici qp secū apport̄et si vl't viuere. aly āt sūt actus p q̄bus licet accipere pro labore sicut pro doctrina ⁊ alys spūalibus a spū creato: sz p

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

doctria ipa dicũt qdã qꝫ ñ é simonia:qz nõ ꝓ rõne ad spm̃ scñ sz humanũ:alꝫ qꝫ sic. sz de theologia videt simonia:ꝺ alys sciẽtys non.pro licentia qdem docendi in quacũqꝫ facultate dare:vel recipere ẽt gratis oblatum nec pro labore licz ꝓ doctrina ẽt ñ licet:sz ꝓ labore spõte oblata recipe non autẽ exigere.ff.de var.t extraor.l.i.Unde nec libros retinere licet:nisi forte pro sponte ꝓmissis:sz q ex offõ docere ꝺz turpiter recipit nisi a diuitibus quos gratis docere ñ tenet vt ex.ꝺ magris.De iudice ãt t teste t aduocato iurispe
3ª rito dcm̃ est. ℂ 3ª ꝺ é de ãnexis sacrõ.ꝑ q ad vasa sacra q ñ licz vẽdere nisi ĩ necessitate:t tunc nõ plus gra ꝯsecratõis qñ vendunt clericis gbꝫ integra vẽdi possunt. Naz laycis nõ debent vẽdi nisi ꝯflata gbꝫ tñ possunt obligari.Et idez est de reliquys q̃ gra auri t argenti possunt vendi t obligari ñ alr:qz nẽo martyres distrahat nemo mercet̃.C.de sacro sac.ecc.l.Nẽo.Scꝺo qꝫ de sepultura idẽ ẽ:qz cimiteriũ nõ nisi pro necessitate eccle t paupex sustẽtatione t captinoz redemptione vẽdi põt rõne terre nõ rõne benedictionis.Ipsa aũt sepultura vendi nõ ꝺz qꝺ facit q nõ vult sepelire nisi pecunia ꝑus obtenta:t qcũqꝫ sine cã debita funus arestat quousqꝫ aliqd sibi det̃ aut promittat̃ simoniã committit.Alia sunt annexa actibꝫ spũalibꝫ vt ius patronatus qꝺ vendi nõ põt:sz cũ vniuersitate vendita trãsit:q̃ si plus ꝓp hoc venderet̃ eẽt simonia cuis cadat in laycũ: qz nõ é spũale rõne sui: sz rõne eiꝫ ad qꝺ ordinat̃.Jtẽ de canonicatu nã fructus ipsos vendere licet:nõ aũt ius pcipiendi qꝺ spũale ẽ t in laycũ non cadit: t licet redimere decimas de manu layci t impedimentũ iuris sui tollere.

Quantũ ad 3m̃ argum̃ pncipale gbus.s.modis comitatur simonia.Est sciendũ qꝫ tribꝫ modis ꝺ gbꝫ videdũ est ꝓ ordinẽ:qz primo ꝑ munus a manu. 2º ꝑ munus a lingua. 3º ꝑ munus ab obsego. ℂ Quãtuz ad ꝑmũ de monachis ꝑmo q dant abbatibꝫ aliqd ꝑ ꝓoratibꝫ habẽdis. de gbꝫ est dicendũ qꝫ si ibi é aliqd spũale vt decime:oblationes:debitũ celebrandi diuina:vel aliqd tale:simõia est:siue det de rebꝫ monasterij.vel priorat̃ vel aliũ de:ꝑm qꝫ hec ꝓpositio pro denotat appreciationẽ vel cãm ꝑmã vel principalẽ.Paruula aũt munuscula q̃ non corupta intentione accipiunt̃ ad simoniã non ptinẽt: qꝺ est ꝯ illos q dicũt qꝫ visitatoz nec stillũ recipere põt:cuius ꝯriũ dic glõ.ex̃ de censi.c.Fecilis li.6.q̃ ẽt de visitantibꝫ iure ordinario intelligit̃:vnde nõ de visitatoribꝫ missis a canonico vel a magro vel a prouiciali.De his aũt gbꝫ rõne officij nihil licet recipere:dicendũ qꝫ debẽt ꝯsiderare intẽtionez offerentis vtrũ alꝫ amicus vl ꝯsanguineus. Nã si exneus nõ alꝫ nisi de iudicio daturus recusandũ est cuis paruuz: qz licet ad ꝑsumptionẽ iuris distinguat̃ vtrũ sit magnũ qꝺ verisile est mouere coz:an paruũ de quo nõ est verisile ꝓp qꝺ t iura talia pmittũt recipere iudicibꝫ:qz nõ videt̃ qꝫ per ea debeant corrũpi sicut esculẽtũ t poculentũ:qꝺ ifra paucos dies ꝯsumi posset:tñ quo ad ꝯsciaz siue paruũ siue magnum sit pro quo spũale emit̃ vel dat̃ simonia ẽ. ℂ 2º cõmittit̃ ꝑ munus a lingua:t distinguit̃ vtrũ ꝑces fundat qs pro alio aut ꝑ se:ĩ primo casu si ꝑ indigno simonia ẽ:si pro digno non:ĩ scꝺo si pro cura aiaꝝ simonia ẽ:alr non: q̃ distinctio locũ hz quo ad ꝑsumptionẽ iuris in foro exteriori qz ĩ foro consscientie quicũqꝫ ituitu ꝑcum concedit vel rogat qꝫ ꝓp ꝑces fiat hoc intendens simoniã cõmittit. Si aũt plat̃us ad ꝑces alicuiꝫ ꝯcedit qꝺ alias nõ cõcederet: qz supponit qꝫ rogans nõ nisi pro digno rogaret.ita qꝫ siue ꝑces sint q̃si testimonũ non est simonia.Qui ãt scit vel credit ꝯferẽtem sibi cõtulisse ordinẽ vel beneficiũ ꝑncipalr ꝓp obsequia siue ꝑces carnales a se vel alio interpositas: si erat idignus ꝺz resignare:qz tũc succedũt loco ꝑcꝝ:aliogn si erat dignꝰ nõ tenet̃ sz ꝺz penitere de intẽtione corrupta si illꝺ procurauit.ex̃.e.Manda.t de etate.t q̃li.Tuã. ℂ 3º ꝑ munus ab obsequio vbi distinguit̃ an fuerit honestũ:t tunc licet: an inhonestũ t sic est simonia:qꝺ ẽ verus quo ad ꝑsumptiõez iuris.Nã ꝑm vitatẽ si ꝓp seruitiũ q̃uis honestũ quasi pro mercede det̃ beneficiũ:simonia est..Et si aliqs ꝓp hoc seruiat vt pro remuneratione ꝑbendã acquirat simonia est: sz curie ꝑlatoꝝ probatiue sunt clericoz̃ vt dixit qdã. Uñ si aliqs nõ eẽt seruiturus ꝑlato nisi qz spat ab eo hre ꝑbendam:nõ sic tñ qꝫ hoc velit hre pro mercede sz vult ostẽdere se dignũ t benemeritũ vt ꝑm meritũ recipiat t non ꝑm seruitium: t ꝑlatus det nõ remunerãdo sz tanq̃ digno:ex testiº seruitꝫ q̃uis alꝫ non daturus: quia per ꝺ probat eũ magis meritum non est simonia. ℂ Ad argumentũ in oppositum responsum est in scꝺa conclusione primi articuli.

ℂ De sacramento ꝯiugij cuius institutio t causa ostẽdit. Distinctio.XXVI.

a Uz alia facta pꝰ pctm̃ t ꝓp pctm̃ exordiũ sũpserũt:matrimonij sacramẽtũ ẽt añ pctm̃ legit̃ institutũ a dño ñ tñ ad remediũ sz ad offm̃.Refert .n. scriptura geñ.i adã missso sopore:atqꝫ vna ꝺ costis eiꝰ sumpta: t exinde muliere formata viruz in spũ intelligentẽ ad quẽ vsum mulier fcta esset:post extasiz ꝓphetice dixisse. Hoc nũc os ex ossibus meis t caro de carne mea: propter hoc reliuquet homo patrẽ t matrem t adherebit vxori sue: t erunt duo in carne vna.

ℂ De duplici institutione coniugij. b

Coniugij aũt istitutio duplex est: vna añ pctm̃ ad officiũ facta ẽ in paradiso vbi esset thorus imaculatꝰ t nuptie honorabiles: ex qbꝰ sine ardore ꝯcipent: sine dolore parent: altera post pctm̃ ad remediũ fcã extra paradisũ:ꝓp illicitũ motuz deuirandũ. Prima vt natura multiplicaret̃. Scꝺa vt natura exciper̃t t vicia cohiberet̃. Nã t ante pctm̃ dixit deus. Crescite t multiplicamini: t post pctm̃ oibus pene hoibꝰ ꝑ diluuiũ ꝯsumptis. Qz vero añ peccatũ istitutũ fuerit ꝯiugiũ ad officiũ: post pctm̃ vero ad remediũ cõcessũ aug.testat̃ dicẽs. Qꝺ sanis ẽ ad officiũ:egrotis ẽ ad remediuz. Infirmitas.n.incõtinentie q̃ est ĩ carne ꝑ pctm̃ mortua ne cadat ĩ ruinã flagitioꝝ:excipit̃ honestate nuptiaꝝ.Si vero nõ peccassent primi hoies:sine carnis icẽtiuo ac feruore libidinis ipsi ac successores eoꝝ conuenirent.Et sic̃ remunerabile ẽ aliqꝺ bonũ opꝰ:sic coitꝰ eoꝝ bonꝰ esset t remunerabil̃.Qua vero ꝓpter pctm̃ letal̃ cõcupiscẽtie lex mẽbris nostris inhesit:sine q̃ carnal̃ non fit cõmixtio:reꝓhẽsibilis est t malus coitus:nisi excusetur per bona coniugij.

ℂ Qñ ꝑm preceptũ:quãdo ꝑm indulgentiã contractum sit coniugium. c

Prima istitutio habuit ꝑceptũ:scꝺa idulgentiã:didicimꝰ.n.ab apl̃o humano generi ꝓp vitãdã fornicationẽ idultũ eẽ coniugiũ.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Indulgentia vero quia meliora nō eligit remedium habet non premissi: a quo si quis declinauerit meretur exitiale iudicium. Quod ꝑm indulgentiam conceditur: voluntarium est nō necessarium: alioquin trāsgressor esset qui illud ñ faceret. Et potest sane intelligi illud sub precepto dictum hominibus primis ante peccatuz: Crescite ⁊ multiplicamini. quo etiaz post peccatum tenebantur vsqꝫquo est facta multiplicatio: postqꝫ ꝑm indulgentiam matrimonij contractus fuit. Ita etiam post diluuium quo vniuersum pene humanum genus deletum ē: ꝑm preceptum dictum est filijs noe: crescite ⁊ multiplica. Multiplicato vero homine sz indulgētiam contractum est: non ꝑm imperium.

¶ Quibus modis accipiatur indulgentia. d

Indulgentia aūt diuersis modis accipit
i .s. ꝓ cōcessiōe: ꝓ remissione: ꝓ ꝓmissiōe
Et ē ꝓmissio i nouo testamēto de minorib⁹ bonis ⁊ de miorib⁹ mal'. De minorib⁹ bōis ē cōiugiū qđ ñ meret palmā: sz ē i remediū. De minorib⁹ mal'. i. de venialib⁹ ē coit⁹ q fit cā incōtinētie. Illđ. s. ꝯiugiū idulget. i. ꝓcedit. Illđ vo .i. coit⁹ tal' ꝓmittit. i. tolerat ita q nō ꝓhibetur.

¶ Or nuptie sint bone. e

Uerūt aūt nōnulli heretici nuptias detestantes q taciani appellati sūt: bi nuptias
f oīno dānant: ac pares fornicatiōib⁹ alijs qꝫ corruptionib⁹ faciūt: nec recipiūt in suoz numero: cōiugio vtentē marez vel feminā. Or aūt res bona sit cōiugiū nō mō ex eo ꝓbat' q dñs legit cōiugiū instituisse iter prios parētes: sz ēt q in cana galilee nuptijs interfuit xps: easqꝫ miraculo ꝯmēdauit: aq̄ i vinū ꝯuersa. Qui ēt postea viz dimittere vroꝛē ꝓhibuit: nisi cā fornicationis. Aplus ēt ait. Uirgo non peccat si nubat. Cō stat ergo rē bonā esse matrimoniū: alioqn ñ eēt sacrm. Sacramentū. n. sacrum signum est.

¶ Cuius rei sacramentū sit cōiugium. f

Um ergo coniugiū sacramentū sit: ⁊ sa
c crū signū est: ⁊ sacre rei. s. cōiunctionis christi ⁊ eccl'ie sic ait aplus. Scriptum est inquit. Relinquet hō pīem ⁊ matrē ⁊ adherebit vroꝛi sue: ⁊ erūt duo in carne vna. Sacz hoc magnū est. Ego aūt dico: in christo ⁊ in ecclesia. Ut. n. iter cōiuges coniūctio est ꝑm ꝯsensuz aioz ⁊ ꝑm ꝓmixtionē coꝛpoz: sic eccl'ia xpō copulat' volūtate ⁊ nā: q ide vult cū eo: ⁊ ipse formā sūpsit de natura hois. Copulata ē ergo spōsa sponso spūal'r ⁊ coꝛporal'r. i. charitate ac ꝯformitate nature. Hui⁹ vtriusqꝫ copule: figura ē in cōiugio. Consensus. n. cōiugū copulā spiritualē christi ⁊ ecclie q̄ fit ꝑ charitatē sīgificat. Cōmixtio vero sexuū: illā significat q̄ fit ꝑ naturę conformitatem.

¶ Qualiter itelligēdū sit illud. mulier illa nō ꝓtinet ad matrimoniū cū q̄ nō ē cōmixtio sexuū. g

Ade ē q̄ quidā doctoꝛ dixerūt: illā mu
i lierē ñ ꝓtinere ad matrionīū: q̄ ñ experit carnalē copulā. Ait. n. aug. Nō dubiū ē illā mulierē nō ꝓtinere ad matrimoniū: cū qua docet non fuisse cōmixtio sexus. Itē leo papa. Cū societas nuptiaz ita a principio sit instituta vt ꝑter cōmixtionē sexuū non habeat i se christi ⁊ ecclie sacm: non dubiū est illā mulierē non ꝓtinere ad matrimoniū: in qua docet ñ fuisse nuptiale mysteriū. Itē augusti. Nō est ꝑfectū cōiugiū sine cōmixtione sexuū. Hoc si ꝑm supficiem verboz quis acceperit: inducit' i erroꝛē tātū: vt dicat sine carnali copula nō posse contrahi matrimoniū: ⁊ inter mariā ⁊ ioseph nō fuisse coniugiū vel non fuisse ꝑfectū: qđ nephas est sentire. Tanto eniz sanctius fuit atqꝫ ꝑfectius: q̄to a carnali opere immunius. Sed superius posita ea ratione dicta ītelligendū est: nō quin pertineat mulier illa ad matrimoniū cum qua nō est permixtio sexuū: sed nō pertinet ad matrimonium quod expressam ⁊ plenam teneat figurā cōiunctionis xpi ⁊ ecclesie. Figurat eniz illā vnionem christi ⁊ ecclesie que est in charitate. Sed non illam que est ī nature ꝯformitate. Est ergo ⁊ in illo matrimonio typus coniunctionis xpi ⁊ ecclesie: sz illius tm̄ qua ecclesia christo charitate vnitur: non illius qua per susceptionez carnis capiti membra vninutur. Nec ideo tñ minꝰ sanctū est coniugiū: quia vt ait Augu. In nuptijs plus valet sanctitas sacramenti: q̄ fecunditas ventris. Est etiam coniugium signum spiritualis coniunctionis ⁊ dilectionis animoruz qua inter se coniuges vniri debent. Unde apostolus ait. Uiri diligite vroꝛes vestras: vt coꝛpora vestra.

Questio. I.

Circa 26. distincitonē de mrio° q̄runt q̄tuoꝛ. Primo qd sit. 2° an sit licitū. 3° an sit necessariū. 4° an sit sacramentum.

Primo igit̄ q̄rit̄ qd est mrio⁹ ⁊ vtruz sit ꝯiunctio maris ⁊ femie. Et videt̄ q nō: qz diffinitio dz ꝯuerti cū suo diffinito: sz ī brutis ē huiusmodi ꝯiūctio ēt vsqꝫ ad moꝛtē sic in ciconys: colūbis ⁊ turturib⁹ ī q̄bus tñ nō est mrio^m. ḡ illa ñ est bona diffinitio. ¶ In ꝯriū sunt theologi canoniste ⁊ legiste q ponūt eā. ¶ R°. hic sunt tria videnda ō mrimonio ꝑmo de quid nois. 2° de q̄d rei. 3° de īstitutione ipsius.

Quantū ad primum primo videndū est de noibus mrimony ⁊ rationibus noiuz. Dr. n. ꝙ hoc matrimonium a matre ⁊ munium. i. officium. Est eniz matrimonium. q. matris officium: quia dat mulieribus esse

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

mres. Et iō lz pater gnationis sit actor ⁊ pene vxoris dns .33.q.5. De cimago. tñ matrimoniū plus ascribit matri q̄z patri: qm̄ eius officiū plus apparet ī mrimōio q̄z officiū viri. Nā añ partū onerosus: ī partu doloros⁹: post partuz laborios⁹ noscit sibi part⁹. vt ex de ꝓuer. ifide. Ex lris. hac eadē ratione pōt dici q̄ primoniū potius a patre noiet: qz vir magis ⁊ virilius laborat ī acquirēdo q̄z vxor. Sūt autē hec q̄ttuor noīa synonyma siue ꝓfignātia: mrimonium nuptie: ꝓiugiū: cōnubiū. ff. de ritu nup. in eo. §. hoc caput. Nuptie dicūt a nubēdo qō ē ppriū mulieris: vel vt ait Isido. ab obnubēdo. i. a vellādo: qz nupta velata dr̄ īcedere. 33. q.5. hec imago ⁊ c. Mulierē. Uellāt ām mulieres vt noverit semp se viris fore subiectis. 33.q.5. Femie. Uel dicunt a nube. Nā fīt nubes tps offuscat ⁊ turbidū reddit: sic nuptie debēt offuscare nuptā. vt quo ad gestus lascinos ⁊ cōtact⁹ corporales oīb⁹ reddat obscura ⁊ turbida p̄ter q̄z viro suo. Cōnubiū ām dr̄. q. simul nubiū. ꝓiugiū q̄si simul consensu iunctū. P̄ōt addi quītū. s. ꝓsortiū qō ⁊ ad fuos aliqñ trahit. C. de fuis fugitiuis. l. vltima. Sz fm leges īter seruos ppie dr̄ ꝓtuberniū. C. de īcest. nup. cū ancill'. Sec⁹ fz canones vt no. de cōiu. fuoz. In sacerdote vo ꝓtuberniū dr̄ vt ex de clericis ꝓiu. Sane sacerdotes.

Quantū ad z^m de mrimonio dant. 5. diffinitiones. P̄ria legis antiq. Nupte sunt ꝓiūctio maris ⁊ femie cōsortiū ois vite dīni ⁊ hūani iuris cōicatio. ff. de ri. nup. l. i. fz hosti. loco ei⁹ qō dr̄ ꝓsortiū ois vite ponit q̄ idē ē idiuidua vite consuetudinez retinēs. Et ꝓbat hec diffinitio. z 9.q.1.§. i. z 7.q.z.§.1. ex de plump. illud ad fi ff. rerum amo. l. i. ⁊. e. de crimie expi. hr̄. l. aduersus. vbi dr̄ q̄ eligit socia diuine ⁊ humane domus: maris ⁊ femie: qz ī eodē sexu non pōt cadere matrimoniū. C. ad. l. iuliā de adult. l. Cū vir nubit in femina: cū sit damatus coitus ⁊ lege nāe: cū bruta hoc horreāt. nisi q̄dā īmūda vt ꝑdix. itē lege mosayca vt pz ī leuitico. Qui coierit cū masculo coitu femineo mōte moriat. ⁊ lege noua. Ro. i. Masculi ī masculos turpidinē opātes. ⁊ femine mutauerūt nālē vsuz ⁊c. ⁊ ꝺ legē canonicā. de excess. ꝓlatoꝝ. c. clerici. ⁊ ꝺ legē ciuilē. auc̄. Ut nō luxu. ꝺ nāz p totū. vñ ñ fuit matrimoniū qñ Nero duxit vixꝝ ī vxorē ⁊ nupsit viro. Ideo nō fuerūt ab initio creati duo viri ⁊ due femie: sz ab initio q̄ creauit hoīez masculū ⁊ feminā creauit eos. Matth̄. i 9. z 3.q.5. Mulierē. §. vlti. Cōsortiū ois vite. .i. toti⁹ vel vsq̄ ad mortē. Diuini iuris cōicatio: qz debēt eē eiusdē secte. Nā si sunt disparis cultus: puta vnus iude⁹: alter xp̄ianus nō possunt ꝺbere mrimōiū imo ꝺtractū dissoluit. C. ꝺ iudeis. le. Ne gs. z 9.q.i.§. Ex his ī fi. Uñ in veteri testamēto ꝓhibuit dns dicēs. Non accipies vxorē de filiab⁹ alienigenaꝝ filys tuis. Sed sponsalia ꝺbere possunt sub ꝺditione vt ifidelis ad fidē cōuertat vt Ispāi nobiles ꝺbūt cū saracenis filiab⁹ p̄ncipū ⁊ regū ⁊ baptiçat spōsa cū viginti virginib⁹. z 9.q.i. Laue xp̄iāe. Et hoc si tpe cōtracti matrimōy erāt disp̄is cult⁹: secus si postea. de diuortys. Gaudem⁹ humani iuris. qz si matrimoniū legitimum fuerit: vxor segt̄ forꝝ viri. Secus si matrimoniū nō tenerz vt no. hosti. de foro compe. §. ex gb⁹ causis ver. Itē ratiōe matrimōy. Itē qz fm Aço. fz legē humanā ꝺbendū ē matrimōiū nisi canonica iueniat ꝺria. In his enī nō dedignātur leges sacros canones imitari. z 7.q.z. Sunt q. de scōis nuptys. c. vlti. de iudi. c. Clerici. Itē qz fz legē humanā pp fidē thori violatā agit ad mortē: qz sacrilegos nuptiaꝝ gladio feriri oportz: c̄uis iure nouo adultera ī monasterium ꝺtrudat. ⁊ i adultero distinguit ⁊c. Insti. de publicis iudi. §. Itē lex. 4°. qz honestis ⁊ discretis vxorib⁹ aliq̄ sunt cōicā da. Uñ ip̄ator de cōsilio ꝓiung. legē ꝓmulgat. Auc̄. vt iudi. sine quoquo suffragio. §. hec oīa apud nos contingētes colt̄. z. Sed qz cōiūctio maris ē cōis oīb⁹ aīantib⁹. mrimoniū at ē ppriū hōi fz illud. ff. de iusticia ⁊ iure. l. Jus nāle. ⁊ Instit. e. ī p̄ncipio: hinc descēdit maris ⁊ femine ꝺiugatio quā nos mrimoniū appellam⁹. z 7.q.z.§. Ex his oīb⁹. q.d. gcqd sit de brutis talis ꝺiunctio nō ē iter hoīes sine matrimonio tollerāda: vñ coniūctio sine matrimonio ē brutal: cū matrimōio rōnalis. Et iō ē scōa descriptio legis canoçate. īstitu. de p̄ria ptāte ī p̄ncipio. Matrimoniū ē viri ⁊ mulieris ꝺiunctio īdiuiduā vite ꝺsuetudinē retinēs. z 7.q.z. §. 7. qz eiusdē debēt eē ꝓpositi vt nūq̄z dīdant fz hosti. vñ nō debēt disrumpe ꝺiugalis ꝺpagē vnitatis. z 0.q.5. Femine. z z.q. vlti. ī fine. dicit sicut impator dr̄ Augustꝰ ī ꝑmio īstitu. ⁊ iustitia reddit vnicuiq̄ ius suū quo ad ꝓpositū. Instituta. de iusti. ⁊ iure ī p̄ncipio. certū est tñ matrimoniū q̄z diuidi ⁊ p̄ncipē nō semp augere īpiū. vt Cōstātin⁹ de cuius donatione: pp hoc ē dubiū. ⁊ septies ī die cadit iust⁹. de peni. di. 3. Septies. Uel īdiuiduā quo ad matrimoniū legitimū ⁊ ꝺsūmatū vt notat de ꝺsangui. c. de infidelib. Uite. Mors enī oīa soluit. auc̄. de nup. §. deinceps. mortuo viro mulier soluta ē a lege viri. sz eo viuēte sine eo nō pōt orare nec vouere. z 0.q.z.§. Cū g̊ad fi. Sz qz ñ q̄cūq̄z cōiūctio viri ⁊ mlieris ēt īdiuidua fac̄ matrimoniū: sicut ī cōcubīatu matrimoniū ē duaꝝ idoneaꝝ psonaꝝ legittim⁹ de ꝺiūctione ꝺsensus. Duaꝝ. qz nec vnus mas plures feminas nisi ex dispēsatōe dei pōt simul hr̄e: nec vna femina plures viros ducere. de diuor. Haudem⁹. §. Qz vo. Sūt aūt idonee pso ne q̄ nō ꝓhibēt qz edictū illud ē ꝓhibitoriū: vñ dubiū ē de penitētib⁹ beguinalib⁹ filiab⁹ dei: de mōasteryis canonicarū secularium de qb⁹ multa sunt ī germāia vt lugduni apud sanctuz Petꝝ. monialium de qb⁹ habet de maiori. ⁊ obe. Dilecta. extra li. 6. de elec. īdēnitatibus. vbi nec approbat nec reprobat. Tales enī licet portēt forte velū: improprie tñ dicunt religiose: qz habēt ppuz nec votū emittunt: qz ⁊ hec duo. s. carere ꝓpe ⁊ ꝺseruare ꝺtinētia sunt de eēntia. de sta. mo. Cū ad mōasteriū ī fi. sz largo mō dicūt religiose sit cut q̄ i seculo ducūt vitā religiosaz: vñ ⁊ matrimoniū ꝺbere possunt: cū nō ꝓhibeant voto ꝓfessionis quā non fecerunt. nec voto ordinis: qz mulieres sūt: pp qō etiā videtur q̄ q̄ percutit eas nō sit excōicat⁹: qz nec sunt ꝓfesse nec notitie cū ī statu eaꝝ nūq̄z fiat ꝓfessio sz sunt sicut laycus literat⁹ seruiēs deo. Sz verius videt q̄ canonice seculares: qz diuino cultui dedicate sunt c̄uis nec clerice nec religiose nec nouitie: gaudēt tñ ꝑuilegio clericali: qz nec coraz iudice seculari ꝺueniunt nec sicut layce vel layci taliant: ⁊ p ꝺñs q eas p̄cutit videt excōicat⁹. Sz qz nō ḡlibet ꝺsensus ī coniunctionē ē matrimoniū sz maritalis: ideo est q̄rta descriptio magistri: Qz nuptie siue mrimoniū sunt viri ⁊ mulieris ꝺiūctio martialis ⁊c. Dr̄ cōiunctio a genere pp perfectionē vt aīal ab aīa non pp īperfectionē vt ꝑuz fz Tho. ¶ Nota fm hosti. q̄ mrimoniū nō cōsūmatū nō dr̄t fm eēntiā a cōsūmato: qz solus cōsensus sufficit. z 7.q.z. Sufficiat. tñ accidētaliter differt ī q̄ttuor. ꝑmo quo ad significationē de bigamis. c. Debitū. ⁊ extra ꝺ scōis nuptys. z°. quo ad bigamiā ꝺbendā vt ibidē. z 3. di. Ualēcus. 3°. quo ad affinitatē ꝺbendā de cōsangui. c. i. ⁊. c. Sup his. q̄ cōtrahit p carnis copulā. ff. de gradib⁹ nō facile. §. affines. 4°. quo ad religionis īgressum de ꝺuer. cōiu. Ex publico. Sz qz in his nō distinguit copula carnalis a spūali iō hosti. ponit q̄ntā ꝺscriptionē ꝺ mrimōio nō ꝺsūmato. Mrimōiū ē ꝺsensus maris ⁊ femie bit⁹ ī p̄senti: q̄ sīc animi sūt vniti legitie vniāt: nisi alr corpa p carnalē copulā q̄ ad ꝓpositū legitie vniāt: nisi alr a deo fuerit reuelatū: qō dr̄ pp matrimoniū beate virginis de quo. z 7.q.z.§. Cū g̊. z 3.q. Qz a ꝺo. z 7.q.z. Omne itaq̄: Et nota q̄ cōiunctio q̄ ē eēntia matrimony nō ē corpus: cū illa sequat nec fuit ī btā virgie nec ī multis alys vt Eduardo rege: nec cōsensus p̄cedēs: cū ille sit causa efficiēs extrinseca: sz cōiunctio ligamis media quā deus efficit sicut ⁊ cetera q̄ sūt res ⁊ sacr̄z ī alys sacr̄is ad quā cōsensus disponit

Nota

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

De mño adarsena

ſicut aqua ⁊ verba ad characterē baptiſmi: ⁊ iſtud ē vincu-
lū quo deꝰ cōiunxit fortе Adaz dormiētē ēue formate: qō
euigilās cognouit fctm̄ ī ſe: ⁊ ꝓpḥauit faciēdū ī alys. veriꝰ
tm̄ ē ꝙ Ade non fuit ipreſſuz viculū dormiēti ſʒ ſibi fuit in-
ſpiratū ꝙ ꝓſentiret. ⁊ euigilans ꝓſenſerūt mutuo ⁊ ſecutuz
ē vinculū. qō tm̄ nō fuit niſi relo ratōis quouſqꝫ ventum ē
ad no. le. q̄ matrimoniū factū eſt ſacr̄m ad gr̄am diſponēs
per aliquid abſolutum.

Quantum ad 3ᵐ videndū ē de actore: tpe: ⁊ loco inſtitutionis. De qbus ita ſcribit hoſti. ī sūma: vbi fuerit ingt īſtitutū: in paradiſo: ⁊ a dño. ex̄ de frigidis ⁊ mal. c. fi. ⁊. ℌ. i. ⁊ ante peccatū. 3z. q. z. ℌ. Dis ita rn̄det̄: ⁊ pp multiplicationē ꝑlis. 3 ℌ. q. i. Lū igit̄ ⁊. z 6. di. de iudeis. Unde ⁊ dicit lex ꝙ nihil ē vtilius hōibus nuptys tāq̄ ſolis hōies facere valētibus: q̄ſi dicat̄. Non ē hō niſi ex matrimonio ſit ſuſceptꝰ vt ī auc. de iſtitutiōibꝰ. ⁊ ō ea q̄ pit ī. i iº. mēſe. ℌ. ḥ nos merito cōmouerūt col. 4ª. Et dicunt gdā ꝙ ꝑ hec vba fuit matrimōiū iſtitutū. Creſcite ⁊ mlt̄iplicami ⁊c. tm̄ Tācre. dixit ḥ nō eſſe vex̄ ſʒ potius fuit q̄dā benedictio nubētiuz: īmo ꝑ hec vba ꝓthoplauſti ore ꝓphetico ꝓlata. ḥ os ex ossibus meis ⁊c. vt nota. s. ī ꝓncipio rubricele de ſponſalibꝰ. Ad ḥ īfra de diuor. Haudemꝰ. ℌ. Qr. vo ⁊. 3 3. q. 5. Mulierē. Poſt peccatū vo ibidē ⁊ ab eodē ꝑm quoſdaz: ſʒ ꝑz Hr̄a. ab apl̄o ⁊ ex̄ paradiſum fuit iſtitutū ad remediū. ſ. vt carnis viciū cohiberet̄. Unde apl̄s vnuſqſqꝫ hēat ſuā ꝑ fornicationē vt ī. ℌ. dicto his ita. 3 3. q. z. Et vide qō nota. ī. e. ℌ. vlti. ſub. ℌ. vt auc̄. Illus ⁊. ī. de. ſponſa duoꝝ. ℌ. q̄ qbus vbi vtraqꝫ.

¶ Ad argumētū dom̄ ꝙ diffinitōes ītelligūt̄ de ꝓiunctione ꝑſonaꝝ. vt ꝑz ꝑ diffinitionē Aug. ꝑſonalitas autē non ē in brutis ⁊ mas ⁊ femina non ſunt in angelis. vnde ſoluz ī hominibus eſt matrimonium. Qō. II.

Secundo q̄rit̄ vtr̄ ſit licitū. Et videt̄ ꝙ non: qr nihil ſeparat a ḋo niſi pctm̄: ſʒ actus matrimōy ſeparat a deo g̃ ē pctm̄: ſi ſic. g̃ ⁊ mr̄imoniuz. minor ꝑz: qr exo. i 9. p̃cipit̄ his q debebāt deum videre vt non accedāt ad vxores. ¶ Itē nihil īdiget excuſari niſi qō ē malū: ſed actꝰ matrimony indiget excuſari ꝑ bona matrimony. g̃ ē malus: ⁊ ſic idē qō prius. ¶ Contra. qr nullū malum pōt eſſe a deo īſtitutū: ſʒ mr̄imoᵐ ē a deo īſtitutū dicēte xp̃o. Mat. i 9. Quos deus coniunxit hō non ſepet. g̃ non ē malū. Ad idez eſt qō dicit̄. i. ad cor. ſeptimo. Uirgo non peccat ſi nubat. ¶ Rº. hic ſunt tria vidēda. ꝓmo an mr̄imoniū ſit bonū ⁊ licituz abſolute. zº an excōicato liceat matrimoniū ḋhere. 3º an liceat meretricem accipere.

Quantū ad ꝑᵐ ſunt tres ℌnes. ¶ Prīa. ꝙ actus eiꝰ ē bonꝰ ⁊ licitus: qr quicqd ē bonū ī ſe bonum ē iꝑm fieri: vnde vidit deus qō eēt bonū ⁊ dixit. Fiat ⁊c: ⁊ ſic dicit̄ de ſinglis. vñ falſa ē opīo q̄ dicit ꝙ mala eē ē bonū. ſed mala fieri ē malū: qr motus a termino accipit entitatē ⁊ bonitatez: vñ cū fieri terminet̄ ad eē: ſi bonū ē aliqd eē: bonuz ē illud fieri. Sed bonū ē eē naturā humanā cum ſit de opibꝰ dei: vidit enī deus cūcta q̄ fecerat ⁊ erāt valde bona: ſʒ ipa nō ꝑt fieri nec ꝓſeruari licite ꝑz curſū nāe niſi ꝑ actū iſtū. g̃ ⁊c. Nec obſtat ꝙ in actu carnali non pōt hō actu cogitare de ḋo dicēte ꝑḥo. ꝙ ī actu illo ē ipoſſibile aliqd ītelligere. Eſt enī pctm̄ mortale illud qō ſeparat a deo habitu. Dico autē ſeparare a deo habitu nō omne vel ſoluz pctm̄ qō gnāt habitū: ſed illū actū q habitū tollit quo deo ꝓiūgit̄ ꝑ charitatē. Illud vo qō actu diuidit hoīez a deo: ſic. ſ. ꝙ dū durat n̄ pōt actu ferri ī deū: dum tm̄ non tollat hītuz deo ꝓiūgentē: inq̄tū ḥ nō ē pctm̄: qr hō nō tenet̄ ſemp ferri actu in deū: ſed tunc ſolū q̄ñ tenet̄ ferri ſicut ꝑz ī ſomno. Si qs enī dormiat in matutinis q̄ñ dz actu cogitare de deo peccat: alꝫ nō. Similiter ī ye. le. ꝓtinētia indicebat̄ ſacerdotibꝰ ī heb-

domada vicis ſue q̄ debebāt actu vacare diuinis. Si eſſent cōiugati tpibus feſtoꝝ ⁊ ieiunioꝝ qbus debēt vacare oōni vacēt libidini. peccāt: alr̄ nō. ¶ zª. ℌ. ē ꝙ actus iſte non ſolū nō ē malus ſʒ meritorius ēt. qr actꝰ virtutis charitate īformatus ſemp ē meritoriꝰ: iſte ē huiuſmōi. ergo ⁊c. qr q̄ñ cognoſcit vxorē debituz reddēdo: ē actus iuſtitie: q̄ñ autē petēdo ꝑ ꝓlē ad cultuz dei educāduam actus religionis: iō ⁊c. ¶ 3ª ℌ. ex his ꝙ matrimoniū ē bonuz: qr cuius vſus bonus ē: iꝑm quoq̄ bonū ē: ſed vſus matrimony ē bonus. qr cum actus carnalis aliquādo ſit bonus: nec poſſit honeſtior nec magis debitis circunſtantys vallatus q̄ñ eſt i matrimonio: īmo aliter ſemp ē malus ⁊ ℌ ius naturale: cū mr̄imonium ſit de iure naturali. g̃ ⁊c.

Quantū ad zᵐ ſunt ſex ℌnes. ¶ Prīa. ꝙ mr̄imoniū ꝓtractū ab oī excōicato maiori vel minori ſuſpēſo ⁊ īterdicto tenet q̄ñtū ad eſſentiā: ⁊ ē vex̄ matrimoniuz ac ſi a quocunq̄ alio celebret̄: qr etiā degradati vera ſacramēta ꝓficiūt etiā euchariſtie qō ē maxīe ſpirituale. ⁊ characterē ordis ꝓferunt: ⁊ etiā bñdictionē nuptialē verā recipiunt: vñ poſt abſolonē nō ē eis iterāda ſicut nec ordines tpe excōicatōis recepti. Nec obſtat de mr̄imōio ſpūali: qr ī mlt̄is diſſilr̄ ē. ¶ zª ℌ. ē. de poſſibilitate iuris quo ad excōicatuz maiori. Et qdē ſpōſalia pōt ḋhere citra iuramētū abſq̄ peccato mortali: cū hoc nō ſit ſe īmiſcere diuinis: īmo ſicut ḋhit ad neceſſaria rōne indiui ſui: ſic ad neceſſaria ſpeciei: ſʒ cum iuramēto nō licet: cuz hoc ſit īmiſcere ſe diuinis ſicut nec quēcunq̄ aliū cōtractuz: iuramēto ad minus ſolēni: ſʒ de calumnia rēis iurare teneat̄: ſʒ ꝑ verba de ꝑſenti ḋhens peccat ſicut recipiēs qōcunq̄ aliud ſacr̄m: ſʒ minus īquātuz hoc magis carnale ⁊ minꝰ ſpirituale ē. Similiter recipiēs bñdictionē nuptialē ſolēnē ſicut ēt audire miſſaz qō nō ē ſacr̄z recipe: ſed ſacr̄ale ē ei mortale. Ueriꝰ tm̄ ē ꝙ nec nuda ꝑmiſſiōe licet excōicato ḋhere ſponſalia. Cui enī īterdicit̄ aliqd ⁊ omne ꝑ qō pueniꝝ ad illud: ſicut cui matrimoniū ⁊ ſponſalia. ff. de ſpon. l. oro. Unde cuz excōicato īterdicat̄ matrimoniū ꝑ ḋñs ⁊ ſponſalia: qr iquantū ſunt initiū matrimony ſunt ſpūalia ⁊ diuina: qr ſunt ſacramētale huiꝰ ſacr̄i añcedēter ſicut bñdictio nuptialis cōſeqnter. Qō ēt dictuz ē de miſſa qō ē ſacr̄ale vex̄ ē audienti: ſʒ ī ſe vex̄ ē ſacr̄m ⁊ ⁊ cōicanti ꝙ iꝑm recipit. ¶ 3ª ℌ. ē. de excōicato minori ꝑ participationē. Et ḥ nō peccat mortaliter ḋhēdo ſpōſalia quōcunq̄ nec benedictionē nuptialez recipiēdo: ſʒ ſolū ꝑ verba de ꝑſenti ḋhendo: qr a participatione ſacr̄oꝝ ꝓhibitus ē nō ab alys dīnis. de cleri. ex. cele. c. vlt. Uñ ſicut miſſaz audiēdo aut ī choro cantādo nō peccaret mortalr̄ ſʒ cōicando vel celebrādo: ſic hic: qr non ē a colr̄one ſʒ receptione ſacr̄oꝝ ſuſpēſus. ⁊ ḋhens ꝑ verba de ꝑſenti recipit ſacr̄z nō ī bñdictione. Et ꝓfirmat̄ rō: qr excōicatus minori nō ē ſeparatus ab actibus legitimis: nec a ſacramētalibꝰ: ſʒ ſine exceptōe ſeparatus ē a ꝙceptiōe ſacr̄oruz: vñ ſi mr̄imoniuz nō eēt ſacr̄m per ḋñs ḋhendo i nullo peccaret. ē autez ſacr̄m. g̃ peccat grauiter: minus tm̄ q̄ñ quocunq̄ alio ſacr̄o. Nec obſtat. ff. de ſponſa. l. oro: qr q̄ñ mr̄imoniū ꝓhibet̄ inq̄ntuz ē actus legitimus ſic ꝓhibent̄ etiā ſponſalia: vnde excōicatꝰ cui īterdicit̄ oīs actus legitimꝰ ab vtroq̄ ꝓhibet̄: ſʒ q̄ñ matrimoniuz ꝓhibet̄ ſolū īquātū ē ſacr̄m tunc nō ꝓhibet̄ illud circa iꝑm qō nō ē ſacr̄m: vnde cū mr̄imoniuz ꝓhibeat̄ excōicato minori: nō qr ē aliqd ſpirituale: ſed qr tale ſpirituale qō ē ſacr̄m: īde ē ꝙ benedictio ⁊ ſponſalia que nō ſunt ſacr̄m ſed tm̄ ſacr̄alia ſibi non īterdicū̄t̄ ſicut nec ſumptio aque bñdicte: nec alia pure ſacr̄alia. ¶ 4ª ℌ. ē. de ſuſpenſo: qr ī neutro illoꝝ triuz peccat ēt venialr̄: ſiue ſuſpēſus ab aliquo alio ſpāl̄r̄: qr tūc alia vident̄ pmiſſa: ſiue gnāliter: qr ſuſpēſio ē ꝑ ꝓpria pena clericorum ab officio ordinū vel officioꝝ ⁊ bñficio eccleſiaſtico: vñ ꝑ eaz videt̄ īterdictus actus clericoꝝ ꝓprius nō ḋrius

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ſicut ꝺhere matrimonium qꝺ eſt ꝓpꝛiũ laycoꝝ. Uñ ſi is q eſt in minoꝛibꝰ oꝛdinibus ꝺſtitutus vel officialis. ſuſpẽſus ꝺhat ſponſalia ẽt iuramẽto vel matrimoniũ: aut benedicatur ꝺhens i nullo peccat. Et ꝺfirmaꝫ ratio: qꝛ ẽt ſi eẽt ſuſpẽſus ab ingreſſu eccl'ie ꝛ in ingreſſu eccleſie vt moꝛis ẽ in facie ecc'ie deſponſaret: vel ſi ifra eccleſiã ad altare miſſaꝫ ꝛ bñdictionẽ nuptialẽ recipet nõ peccaret: qꝛ nõ ẽ ſibi ingreſſus eccleſie iterdictus vt layco: puta qꝛ põt trãſire p eã: ſed vt clerico tñ: hoc aũt non ẽ actus clerici ſꝫ layci. Unde ſuſpẽſus ab ingreſſu eccleſie audiẽs in ea miſſaꝫ vel faciẽs q layc9 licite faceret irregularitatẽ nõ icurrit. ¶ 5ª ꝙ ẽ. de iter dicto. ꝓmo qdẽ i ſpeciali: qꝛ qbus ẽ interdictuꝫ ab eccleſia viua voce matrimoniũ ꝺtrahere pp aliqꝺ impedimẽtum nunciatum vel altã cauſam: peccãt moꝛtal'r ꝺhendo matrimoniuꝫ: vel ẽt ſponſalia ſi ſit eadẽ rõ ꝓhibẽdi: ꝛ hoc pctõ iobediẽtie: qꝛ q ptãti reſiſtit dei oꝛdinatiõi reſiſtit. Ro. i ꝫ. ꝛhebꝛe. i ꝫ. Obedite ꝓpoſitis vr̃is ẽt pp ꝺſciaꝫ. Dui9 ſignuꝫ ẽ q q ꝺhunt ꝺ iterdictũ eccl'eſie excõicant: cuꝫ tñ excõicatio nõ debeat ferri niſi ꝓ peccato moꝛtali. de iterdicto aũt gnãli dicit Innocẽ. q matrimoniũ tpe interdicti ꝓmittit: cũ ſit ẽt iter ifideles: ſed ꝑm hoſtiẽſeꝫ ſolẽnitas ſuſpenditꝫ: vñ tpe iterdicti ẽt ab iterdictis licite poſſunt ſponſalia cõtrahi ẽt cũ iuramẽto: itẽ mr̃imoniũ p verba de pñti ꝛ fieri banna i ꝓdicationibꝰ vel aliter publice nõ in miſſa. ꝫº. benedictio nuptialis nõ ꝺꝫ fieri i loco iterdicto nec in ſuburbys aut cimiterio vel capella ꝺtiguis eccleſie iterdicte: ſꝫ i loco alio non interdicto de licentia curati vtriuſq vel curati viri tñ cuius foꝝ ſoꝛtit mulier. de ſen. ex. Si ciuitas li. 6. Nõ ãt licet ſolẽnẽ bñdictionẽ recipere tpe iterdicti ẽt i illis quattuoꝛ feſtiuitatibꝰ exceptis. de ſen. excõ. c. Alma. qꝛ illa feſta nõ excipiũt a gnãli iterdicto quo ad alia ſacr̃a niſi quo ad euchariſtiã. vñ illis ꝺiebꝰ laycus moꝛiẽs nõ eẽt inungendus: nec aliqs in accolytuꝫ tpe interdicti oꝛdinandus. ¶ Sed illud ꝫ ꝺuplicẽ inſtantiã: qꝛ cõceſſo ꝓncipali ꝓceditur acceſſoꝛiũ: vnde tpe iterdicti ſicut conceduntur baptiſmus ꝛ cõfirmatio: ſic cõfectio chꝛiſmatis ꝛ alia ſacr̃alia hoꝝ. de ſen. ex. c. Qñ. l. 6. Unde cũ benedictio nuptialis ſit qꝺã acceſſoꝛiũ ꝛ ſacr̃ale matrimony poſtq illud cõcediꝫ tpe iterdicti: ꝛ iſtud. ¶ Sol'o. hoc ẽ qꝛ illa ſacr̃a ſũt magis ſpũalia q ſua ſacr̃alia: nec ꝺfirmatio poſſet eẽ ſine chriſmate nec baptiſmus deceẽter: ꝫ autẽ matrimoᵐ ẽ de ſe qd carnale: licet vt ſacr̃ꝫ ſit qd ſpirituale nec ad eius eẽntiaꝫ regriꝫ bñdictio: iõ nõ ẽ ſimile. Alia iſtãtia ẽ: qꝛ qñ terra eſt iterdicta nõ populus: ẽ bñdictũ illud: qñ autẽ populus qui vbiq ẽ ꝓhibitus a diuinis tunc nuſq ꝺꝫ benedictionẽ recipe q ẽ ꝓpꝛia xp̃ianis: ſed matrimoᵐ vbiq ꝺhere põt qꝺ ẽ ẽt paganoꝝ. ¶ 6ª ꝙ ẽ. de matrimõio ſpũali qꝺ ẽ ꝓfeſſio religionis: qꝛ excõicatus maioꝛi põt ſe vere obligare religioni ꝙ ꝓfeſſionẽ: qꝛ licet ſibi nõ poſſit acqri bñficiũ eccl'iaſticũ qꝛ non ẽ voluntas pape ꝺ quã nullꝰ bñficiũ põt ꝺferri: tamen ꝓfeſſio initiꝫ voluntati hoiuꝫ p quã ſibi mutuo obligãt peccat tñ moꝛtaliter q ſciens hoc facit vl' q ſciens recipit ſi ẽ excõicatus maioꝛi: cũ hoc ſit imiſcere ſe ꝺinis ꝛ participare. Si autẽ minoꝛi: vel ſuſpẽſus aut iterdictus nõ videꝫ moꝛtale cũ nõ ſit ſacr̃m. Sil'r ꝙ votum ſimpleꝝ poteſt ſe obligare nec peccat ſicut nec ſolus diceꝺo hoꝛas ẽt ligatus maioꝛi. Sꝫ ligatus maioꝛi nec alꝙ ꝓmittere põt vt videꝫ ſine moꝛtali: nec alius ſciẽter recipe: q̃uis teneat obligatio: qꝛ iurare ꝛ pꝛomittere tale quid videtur diuinuꝫ in quo cõmunicare eſt moꝛtale.

Quantũ ad ꝫᵐ articulũ ꝓncipalẽ ſunt tres ꝺcluſiões. ¶ Pꝛima i ſpirituali de meretrice. Qꝛ eni matrimoᵐ ꝺicitur. q. matrẽ monẽs vt caſte viuat: querit hoſt. nũqd meritrix põt ꝺhere: ꝛ ꝺicit q ſic ſi ſevellet coꝛrigere. zꝫ. q. i. Nõ ẽ culpãdũ. exꝛ. eo. iter opa. Secꝰ ſi nõ ſit cõꝛigibil'. ꝫ z. q. i. c. i. Qꝺ ẽ veꝝ de poſſibilitate iuris: qꝛ aliter peccatũ ẽ eã ducere vel ei nubere: ſ; nõ de poſſibilitate facti: qꝛ veꝝ ẽ matrimoniũ ẽt iter eos qui nõ itẽdunt ꝺtinere. Licet autẽ bigamiã ꝺtrahãt q publicas meretrices duxerũt: ſi tñ hoc fecerũt itentione retrahẽdi eas a peccato: i remiſſionẽ eis ꝓfecit peccatoꝝ exꝛ. e. Inter opa. ¶ zª ꝙ ẽ gnãlis. qꝛ i oibꝰ ſa cramẽtis qñ habẽt itentionẽ pficiẽdi ſacr̃m hi q ipm celebrãt licet habeãt intẽtionẽ abutẽdi ipſo veꝝ ſacr̃m ẽ: ſicut eius q celebꝛat ad ſoꝛtilegiũ ide faciẽdũ. Et ſimiliter ſi cõtrahentes itẽdãt veꝝ matrimoᵐ ꝺtrahere: licet intẽdãt aliquid ꝺtrarium bonis matrimony cuꝫ quo tñ veritas matrimony ſtare põt: veꝝ ẽ matrimoniũ ſi illud ſit honeſtuꝫ: vbi gr̃a. Si intẽdat veꝝ matrimoniũ ꝺtrahere tñ nõ intendit renũciare iuri ſuo qn ſi ſibi bonũ viſuꝫ fuerit ante matrimoniũ ꝺſũatũ ĩtret religionẽ: qꝺ ẽ ꝺtra idiuiſibilitatem ſacr̃i: qꝛ per hoc ſoluit vinculũ: nihilominus valet matrimoniũ: ꝛ ſic vr̃ log exꝛ. e. Cõmiſſuꝫ: q̃uis hoſti. dicat oppoſitũ: Nõ eniꝰ qꝺ ꝺtrahẽs renũtiet oibꝰ ꝓuilegys ſuis ꝛ iuribꝰ. qꝺ oporteret ſi duꝫ ſuſpirat ad religionẽ ꝺtrahit. Alias i tali ſuſpirio nunq̃ poſſet ꝺhere: ꝑſertim qꝛ iſta que ipſe intendit bene ſtant cũ eẽntia matrimony. Uera eni vxoꝛ ẽ que pp adulteriũ abiꝛcitꝫ: ꝛ fuit q̃ pp religionẽ ante copulaꝫ dimittitꝫ. ¶ zª ꝙ ẽ. qꝛ idẽ eſt in itentione ihoneſta nõ tñ exꝓſſa: vt ſi itendat ꝓcurare venena ſterilitatis: ſemẽ fundere: aut p q̃ſtu vxoꝛẽ exponere: qꝛ iſta ſtant cũ eẽntia matrimony. Multa. n. vera matrimonia carẽt tribus bonis. Unde etiã matrimoᵐ cõtractũ pp cauſam ihoneſtã idiſtincte ꝺr̃ valere: licꝫ exẽplificeꝝ de illis tñ ihoneſtis q̃ nõ ſunt ꝺtra matrimony bona. ¶ Ad argumẽta i oppoſitũ ẽ diceꝺũ ad ꝓmũ q ꝺeo cõiungiꝫ ꝺupliciter: vno mõ ꝑm habituꝫ gr̃e ꝛ charitatis: ꝛ qꝺ ſeparat hãc ꝺiunctionẽ ẽ peccatũ ẽt moꝛtale. Alio mõ ꝑm actũ contẽplationis ꝛ dilectionis: ꝛ hec coniũctio põt ſeparari p aliqd qꝺ nõ ẽ peccatũ. ſ. p ſoiã occupationẽ animi circa res exteꝛioꝛes q̃tũcũq licitas. ꝓpꝛia coniunctio nõ ſeparaꝫ per actũ matrimony ſꝫ ſcõa tñ: qꝛ in eo deꝓmitꝫ mens ꝛ quaſi abſoꝛbeꝝ: Et ideo populo qui debebat deũ videre ꝑceptũ fuit nõ accedere ad vxoꝛes. ¶ Ad zᵐ dõm. q illud qꝺ excuſaꝫ a tanto ꝛ nõ a toto ẽ malũ i aliquo: qꝺ aũt excuſaꝫ a toto nullo mõ ẽ malũ: ſed habꝫ aliq̃ mali ſimilitudinẽ pp qꝺ idiget excuſatõe. Et qꝛ actꝰ matrimonialis i nullo ẽ malus: habꝫ tamẽ ſimilitudinẽ cũ actu foꝛnicationis: cum ſint idẽ ſpẽ nature: iõ ꝺr̃ excuſari p bõa matrimony q̃ ſunt debite circũſtantie. Qõ. III.

Tertio q̃riꝫ vtꝝ mr̃imoᵐ ſit in ꝑcepto. Et videꝝ q nõ: qꝛ ꝺſiliuꝫ non eſt ꝺriuꝫ ꝑcepto: ſꝫ ꝺſiliuꝫ ẽ de vginitate. ꝓᶜ. ad coꝛ. 7. que ꝺtrariaꝫ mr̃imõio. g̃ꝛc. ¶ Cõtra Creſcite ꝛ mltiplicamini. ¶ Rº. hic ſunt. ꝫ. videẽda. Pꝛio. de ꝑcepto legis diuine circa matrimoniũ. zº. de ꝑcepto legis canonice. ꝫº. de pꝛecepto legis ciuilis ꝛ mundane.

Quautũ ad ꝓᵐ de neccitate matrimony ſunt tres cõcluſiões. ¶ Pꝛia. q fuit aliq̃n i ꝑcepto ꝓmo qdẽ añ pcm̃: ꝛ ſcõo poſt diluuiũ q̃n vtroq tpe dictũ ẽ. Multiplicamini: qꝛ cuꝫ bonũ gentis ſit melius q̃ bonuꝫ hõis ſi ꝑceptuꝫ datũ fuit de neccio ad ꝺſeruationeꝫ idiuidui: de oi ligno paradiſi comedetis: multo magis de neccio a ꝺſeruationẽ ſpẽi. ¶ zª ꝙ ẽ. q adhuc ꝺurat ꝑceptũ illud. Qꝛ. n. non mutaꝫ q̃re ſtatuꝰ ꝓhibeꝝ. C. de teſta. l. Sancimus. vnde cũ ꝺſtet ꝑceptũ eẽ ꝺatũ ꝛ nõ ꝺſteteẽ reuocatũ ſicut ꝑcepta ve. le. cerimonialia ꝛ iudicialia ſũt reuocata: nõ ãt moꝛalia ꝛ illud ẽ moꝛale imo nãle le. nãe nõ ſcripte. g̃ adhuc tenet. Pꝛeceptũ. n. tandiu ꝺurat q̃diu ꝺurat ꝑcipiẽs niſi ab ipſo vel ſupioꝛe reuoceꝝ. ¶ Sꝫ ꝺ ẽ qꝛ vr̃ reuocatũ eb ipſo qꝺ xp̃s dedit ꝺſiliũ de virginitate ꝛ i ſpãli mr̃i ſue ꝛ diſcipulo quẽ de nuptys volẽtẽ nubere retraxit: ꝛ i gnãli ꝺmendãs eunuchos q ſe eunuchauerũt pp regnũ celoꝝ: quẽ ſequẽs

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

apls dixit. De virginibꝫ ꝓceptū dñi nō hēo ꝫsiliū autē do.
¶ Itē vr reuocatū fuisse añ dilluuiū: qz nisi fuisset reuoca
tum ꝓceptū nō oportuissz ipm renouari nec replicari post
dilluuiū sicut fuit: pp qđ dicūt aliq z vr magr inuere q pre
ceptū nō solū reuocaꝫ expsse sz ét tacite p ℔.s.q cessat cau
sa eiꝰ: z sic multiplicato humano genere ppter qđ erat da
tū qz cessante cā cessat effectus videt reuocatū posset tam
sustineri pria opinio sic q p multiplicationē humani gnis
nō sit ꝓceptū reuocatū: sz tūc nō obligat. Sz si cras ꝫstaret
numex electox nō posse cōpleri nisi isto ꝫtrahēte qui nō
vouit oppositū ipse teneret: sicut si nullus idigeat ꝓceptū
de elemosina nō ppter hoc ē reuocatū sz iterim nullus ob
gaꝫ: supueniēte aūt necessitate obligaꝫ quicūqz q videt eā
z pōt subuenire: ita z hic: qz ꝓceptū qđ ē de iure nāli imuta
biliter pseuerat. Qz āt xps dedit ꝫsiliū hoc ē qz bene ꝓsci-
uit nō futurā necessitatē multis volētibꝰ ꝫtrahere q suffi-
3ª ꝫ° ciūt. Et qđ fuit replicatū ex abundāti fuit scm̄. ¶ 3ª. ꝫ. est
quō a trāsgressione ꝓcepti excusantꝫ ꝫtinētes. Prio quidē
pp hoc qz ꝓceptū affirmatiuū nō obligat nisi p tpe necessi
tatis: mō aūt nō ē necessitas cū multi gnātiōi vacēt. 2°. qz
ꝓceptū recipiēs ꝫfuationē idiuidui ligat quēcunqz: qz alr
nō pt subuēiri: qz te comedēte ego nō comedēs ñ nutrior.
Sz ꝓceptū respiciēs ꝫfuationē spēi nō ligat quēcūqz. 3°.
ppter dispēsationē xpi vginitatē ꝫsulētis: qz nemo peccat
legis auctoritate. Si.n. Osee faciens filios fornicationuz
dño volēte nō peccauit: multo minus ꝫtinēs ꝫsilio xpi: vl
dimittēs vxorē cā fornitationis vbi xps dispēsat. Si autē
mūdus deficeret q virginitatē vouit ℔z quosdā ꝫbere de-
beret. Et qdē aly dicunt q si sibi de hoc ꝫstaret: qz nisi eo
ꝫbente mundus piret adhuc ꝫbere nō deberet: qz deberz
supponere numex electox eē ꝫpletū āteqz nō cessabit hō
volēs gnāre: sicut nec volūtas angeli ad mouēdū celū. Sz
si hoc ipm sibi ꝫstaret. s. nō eē completū numex electorum
nec alr q p se posse ꝫpleri adhuc nisi deus sibi ꝓciperet cō
trahere nō deberet: qz q auctitate dei obligauit se ad votū:
nō dz ipm frāgere nisi auctitate eiusdē deobligeꝫ: nisi quis
dicat q cū dñs velit ꝫpleri numex electox eo ipso q ino-
tescit isti nō posse ꝫpleri nisi p ipm vult ipm cōtrahere.

2ª ꝫ° **Quantū** ad 2m sunt tres ꝫnes. ¶ Pria quō ꝓceptuz
canonum de nō expmēdo aliqđ ꝫriuz subē
matrimony faciat matrimm nullū: z quō nō. Ubi ꝓter id
qđ diceꝫ di. 2 9. ē sciēdū. q si expmaꝫ aliqđ i ꝫbēdo qđ ē ꝫ
bona matrimony: tūc refert vtx illud sit honestū modus
vel ꝫditio: z tūc viciat. de cōditionibꝰ appositis. c. vlti. Uñ
tunc expssa nocēt: nō expssa nō nocēt. Et hoc ē: qz sz ista ex
pssio nō ꝫrieꝫ eēntie matrimoniali z sic de se non ipediat:
tñ pp ꝓhibitionē ecclie ipediꝫ matrimm que i fauorē ma
trimony tales psonas reddit ihabiles p nūc p illū ꝫsensuz
ad ꝫbēduz. Prohibitio āt ecclie pōt cadere sup actū exte-
riorē z ipm afficere: nō āt sup actū iteriorē: vñ nisi actꝰ ite
rior de nā sua ipediat vl faciat matrimm nunqz pp ecclie
ꝓhibitionē vl ꝓceptū faciet vel ipediet matrimm: ex quo
āt nō respicit eēntiaz matrimony nō hz de nā sua ipedire.
Si āt id qđ expmiꝫ sit honestū q̄tūcūqz bonis matrimōy
ꝫriū nō puto q ipediat qđ expressuz ē sicut nec tacituz. vñ
sicut i vo mrimōio iaz ꝫtracto z ēt ꝫsūmato licz discedere
cōi cōsensu vel ob fornicationē z añ copulā idistincte: sic ēt
non video qđ ꝓhibeat sic dicere. ꝫbo tecū matrimm. ita
tñ q nō decipiaris: qz itrabo religionē si mihi videaꝫ ante
copulā aut post te ꝫsentiēte vel fornicāte: vel ēt sub tali pa
cto vt nec petas nec reddas ꝫbitū: sz vitamus i virgitate
vt frater z soror z i oīb alys simus veri cōiuges. Hoc enī
ecclia nō ꝓhibuit sicut ꝓhibuit ꝫbi ihoneste: qz illud sup-
ueniēs mrimōio semp vitupaꝫ: hoc āt laudaꝫ: vñ ecclesia
ꝫmendat eū q derelicto thoro maritali cōsentiēte vxore
cōtinet: vñ qđ laudat post mrimm: nō ꝓhibet añ mrmm;

nec vnqz pactū de re licita ꝓhibeꝫ: vñ si res de q ē pactuz
sit licita z nō ꝓhibita p ꝫnīs z pactū: qz actꝰ habet bonitatē
ex obiecto: vñ nō pōt dici: licz qdē ꝫtinere: sz nō licz paciscī
de cōtinētia: licz aliqñ i simonia z vsura aliqd cū pacto est
pctm̄ vel maius: qđ sine pacto nō eēt peccatuz. ¶ 2ª ꝫ ex 2ª ꝫ
ꝓdictis ē de matrimonio spirituali. Per ꝓdicta. n. pz ad eū
q ingrediꝫ religionē q q̄tūcūqz intēdat fieri eps vel forni-
cari vel furari vel rebellare: qz tñ faciēdo ꝓfessionē z intē
dēs eē verꝰ religiosus lz malus: intēdit se obligare ad vota
lz nō itēdat soluere qđ ꝓmittit: tñ ꝫsentit i ꝓmittēdo. sola
āt obligatio ad vota nō ipletio ē de eēntia religionis. Naz
eēntialr z ve pōt eē religiosus: z tñ erit fornicatoꝛ: ꝓpieta
rius: z inobediēs: pp qđ ēt vr q papa nō possit dispēsare i vo
to cōtinētie solēnizato p ꝓfessionē: qz i ꝓceptis negatiuis
nūqz q̄diu manz obligaꝰ ñ faciēdū lz facē. Nūqz. n. lz mihi
occidere qñ tentoꝛ ñ occidē. Uñ cū obligaꝰ ad ñ coeūdū sit
eēntialr religiōi q̄diu māet religiosus quod ē vsqz ad mōtē
sp manet obligaꝰ ad nō coeundū: vñ ipolē ē q tādiu liceat
coire: qz tunc liceret z nō liceret. Sz forte pōt papa de reli
gioso facere nō religiosuz z tūc cessat obligatio: qz ipse pos
set destruere oēz religionē sic destruxit aliqs: qz nō reputa
tur religio nisi approbata a papa q i approbādo nō pōt sibi
legē ponere a q̄ sibi nō liceat recedere sicut nec testatoꝛ i
testādo. ff. de legatis. l. Si qñ. Si vo nō solū non itenderz
caste viuere imo nec itenderet se obligare ad hoc tūc non
eēt ꝓfessus. qz hec itētio repugnat eēntie religiōis. Et idez
ē de alys votis. Si vo expmat aliqd repugnās ihonestum
z eēntiale: puta q nō itēdat se obligare ad castitatē vel ali
qd tale nō valet ꝓfessio sicut nec valeret pp solā itētionē.
Et idē ē si dicat nō intēdo ℔uare castitatē ꝓmissaz q̄tūcū-
qz ꝓmittā: z hec expssa noceret: nō expssa non noceret ad
similitudinē mrimony carnalis. Si aūt expmat aliqd lici
tū: puta q de licētia ꝑlati custodiā pecuniaz vel aliqd tale
hoc nō repugnat religioni nec bonis eiꝰ: vñ nō ipedit ꝓfes
sionē. Nō. n. sic pōt eē aliqd meliꝰ i religione ꝫriū bonis re
ligionis: sic i mrimonio aliq̄ sunt meliora ꝫria bonis matri
mony: vt cōtinētia q̄qz coitus. ¶ 3ª ꝫ ē. de mrimonio beate 3ª ꝫ
vgis z Joseph. qđ fuit corporale z spūale aliq̄ mō: qz p ꝓdi
cta nō patiemur difficultatē i saluādo vitatē mrimōy btē
vgis z ꝓpetuitatē virgitatis ēt mēte: qz licet ꝓposuisset cō
trahēdo ℔uare virgitatē si ēt expssisset nō pp ℔ minus fuis
set vex matrimm: vñ vouēti virgitatē liceret matrimm
ꝫbere sub tali pacto vt nō petat debitū nec exigaꝫ.

Quantū ad 3m sunt tres ꝫnes. ¶ Pria. q ꝓceptū vl ꝓ ꝫ
ꝓhibitio iuris ciuilis scripti vel cōsuetudis
cuiuscūqz locox nihil facit licitū siue illicitū debitū vl ne-
cessariū i ꝫctu mrimony si ē cōtra legē euāgely sic q pos-
sit dari libellū repudy excepta sola cā fornitationis. ex. de
spon. c. i. Imo ēt si ē ꝫ canones sanctox patx. qz leges nō
dedignant sacros canones imitari. 2. q. 3. eutheniū. ℌ. i. i fi.
de iudi. at si clerici. Uñ lex q̄ obuiat sacre scripture z ꝺcre
tis pape z bonis moribꝰ nullius dz eē momēti di. i o. Non
lz. z q̄ttuoꝛ. c. seq̄ntibꝰ: qz dīna z canōica supioꝛē ciuili. di.
i o. Lege. Uñ lex q̄ vgitatē vel viduitatē tollit. z legatū re
lictū sub ꝫditōe viduitatis vl virgitatis pux faꝫ: qz ē ꝫ le
gē euāgely nō tz. Ubi grā fm leges si vir relinq̄bat vxori le
gatū sub ꝫditōe si pmāeret i viduitate lucrabaꝫ legatū ēt
ꝫbēdo. C. de indicta viduitate tollenda. l. Una. q erat ꝫ
viduitatē i fauorē mrimony. Hoc āt ē ꝫ euāgeliū qđ plus
fauet virgitati q̄qz viduitati z viduitati q̄qz mrimonio ℔z pa
bolā fructꝰ cēteſimi sexagesimi z trigesimi. Itē mlr nubēs
ifra annū a tpe mortis ꝑmi erat ifamis: nō ē āt: imo apostо
lus pmittit. de scōis nuptys. c. vlti. z sic de silibꝰ. ¶ 2ª ꝫ ē. 2ª ꝫ
q ꝓceptū z ordiatio q̄cūqz legis humane z ꝫsuetudis i ma
trimonio nō hz effectū nō solū si ē ꝫ ius dīnu z canonicuz:
imo ēt si nō ē iure canonico approbata. qz cā mrimony est

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

spūalis ꝛ eccl'iastica. Laycis ãt ī reb⁹ eccl'iasticis ordinandis nō ē tributa facultas: a qb⁹ si qd ī talib⁹ ꝯstitutū fuerit nullus ē firmitatis nisi ab eccl'ia fuerit approbatuz. ex de ꝯstitu. c. Eccl'ia sancte Marie. Sciēdum ē tñ qꝫ si aliquid fuerit relictū mulieri sub ꝯditōe si nubat: lucrat legatū si itret religionē ēt iure ciuili nouissimo. Secus ãt si ī seculo manēs vellet virgitatē ꝙuare: qꝛ nō īuenit exp̄ssuz. ¶ 3° ꝯ est corrolaria ex supdictis qꝫ. s. nullo statuto vel ꝯsuetudine excusant q pedagiāt clericos: qꝛ sicut ī psonis eccl'iasticis nihil possunt layci statuere: sic nec ꝯsuetudine introducere. Et hoc est argumentū ad qōnez nobilis q a tpe a quo non extat memoria ꝯsueuit in certo loco leuare pedagiū a laycis ꝛ clericis īdistincte: intantū vt ēt in ꝯtradictorio iudicio obtentū fuerit p ꝯsuetudie ɔ ep̄m littigantē in curia regis frācie. Et dicūt quidā qꝫ nō est excōicatus: qꝛ papa ñ pōt aufferre ius laycoꝝ: ꝛ qꝛ nō ē nouū pedagiū sz ātiquū. ɔ hoc est directe sīmō in ꝯcilio bituricen. Cū. n. omnes noua pedagia ēt in laycos īstituentes sine aucte p̄ncipis sunt excōicati singulis ānis a papa. ēt ip̄e excōicat leuātes antiqua a clericis nō p rebus mercantiuis. de imunitate eccl'ie ꝓꝫ. c. i. In ꝯstitu. eiusdē legati ꝛ bonifacy ɔ̄ria ꝯsuetudie nō obstāte de imu. eccle. c. Quācꝫ li. 6. excōicat oēs singulares ꝛ iterdicit vniuersitates ɔ̄ria faciētes. Et ñ valet qō dicit ius acquisitū: qꝛ ē ɔ̄ legē nālē ꝛ diuinā. Nā sicut decime sunt de iure nāli vt q seminānt spūalia metānt tpalia: sic ɔ̄ ius nāle ē vt eɔ̄ clerici soluāt pedagia laycis. Uñ ab hac ꝯditōne terra sacerdotū erat libera. Nec valet qō dicit pape iniuste hec statuisse: ēt si sit snīa pastoris iiusta ꝛ iniqua timēda ē ꝛ seruāda. Nec pōt dici qꝫ bēat ītollerabilē errorē exp̄ressuz: cū m'lti piti dubitēt. Si. n. in his q̄ sunt de apicib⁹ iuris vbi sunt ɔ̄rie doctoꝝ snie vel opiniones ferātur snie ɔ̄rie: neutra diceret nulla q̄uis oporteat alterā esse ɔ̄ ius: Alias ius nō ē sufficiens ars equi ꝛ boni licitū ab illicito seperās: multo magis temerariū ē dicere snīaz iuris corpore clausam eē erroneā. Nec valet qō dñt clericos ad pedagia teneri sicut ad refectōez ꝛ itinez pontiū: qꝛ cā pedagioꝝ est tutella reꝝ ad quaꝝ restitutionē dñs tenet si ī terra sua pdant: qꝛ illis de terra sua dñs gratis debet tutellaz p redditib⁹ quas hēt: vnde a suis subditis nō debet leuare vectigal. Mat. 19. g liberi sunt filij: sz ab alienis nec a q̄buscūq; sz solū ab illis qui causa negotiatōis: sz clericos tenet gratis tueri. ex de sen. ex. Quāte. vnde licite nullius ab eis mercedē recipit p tuendo quos gratis tueri debet. Sūt ēt excōicati illi qui p ꝯsuetudīe iudicarūt ꝛ eā seruari fecerūt: qꝛ est ɔ̄ libertatē ecclie vt dicit in illa ꝯstitutiōe Gregory. Sāguisuge. sed ɔ̄ ō p̄scrip. c. i. in fi. li. 6. qꝛ nō oz allegare titulū ei qui bz p̄scriptōez tpis a quo non extat memoria ꝛc. ¶ Solutō: tenet in decimis ꝛ alys q̄ laycis ꝯcedi solēt: nō aūt qñ p̄scriptio vel ꝯsuetudo ē reprobata. Et sz clerici ad refectōez itinez ꝛc: ñ tñ p̄p̄ icōsulto: tñ de facto legati ꝯfirmauerūt quādā talē talleā īpositā clericis carnotēsib⁹ p patimēto vici. Arg^m ī oppositū solutū ē ī prīo arti. Qō. IIII.

Uarto q̄rit vtrū mr̄imoniū sit sacr̄z. Et videt qꝫ nō: qꝛ illud qō ē cōe statui sacr̄ali ꝛ nō sacr̄ali nō ē scr̄z: sz matrimoniū ē hō: qꝛ fuit ante pcm̄ ꝛ post. g ꝛc. ¶ Cōtra ℞ aūt est magnū sacr̄m. Dico aūt ī xp̄o ꝛ eccl'ia. ¶ ℟°. hic faciēda sūt tria: qꝛ p̄mo ponet q̄dā positio p̄babilis ꝛ subtilis cum suis rationib⁹. z°. iquiret de ea ꝛ arguet p opinione cōi. z°. respondebit ad rōnes p̄me opinionis.

Quantū ad p̄m. p°. ponit opio. z°. ponent rōnes ei⁹ z°. oñdet ꝯuenientia ad iuristas ꝛ magr̄m. Dicunt igit gdaz qꝫ sacr̄m accipit dupl'r. Uno mō large ꝛ sic tenēdū ē mr̄imoniū eē sacr̄z: cū hoc determiet eccl'ia. ex de hereticis. Ad abolēdaz. vbi enumerat mr̄imo^m ī ter alia sacr̄a: tuz qꝛ sibi ꝯpetit rō sacr̄i q̄ ē sacre rei signū: mr̄imo^m ãt signat siue rep̄sentat ꝯiunctionē xp̄i ꝛ eccl'ie: tuz qꝛ apl's loquēs de mr̄imonio. Eph̄. 5. dicit ℞ sacr̄m magnū ē: dico ãt ī xp̄o ꝛ eccl'ia. Alio° dr̄ sacr̄m stricte ꝛ p̄prie aliqd extrinsecū appositū ex dīna īstitutione ex cui⁹ susceptione ꝯfert scītas vel mancipatio ad aliqd sacꝫ: ꝛ hoc mō sacr̄a no. le. hñt rationē sacr̄i: vt pz īducēdo ī baptismo: ꝯfirmatōe ꝛ ceteris: sic ãt loq̄ndo ō sacr̄is stricte ꝛ p̄prie mr̄imo^m ñ videt eē sacr̄m vt dicūt: ꝛ hec ē eoꝝ positio. ¶ Ad tū ad z^m ē sciēdū. qꝫ p̄ma pars ē ab oīb⁹ ꝯcessa: sz scōa p̄bat ab eis sex rōnib⁹: q̄ꝝ prima ē. sacr̄m qō non ē necītatis hz p ministros eccl'ie dispēsari: vñ solus baptism⁹ q ē sacr̄m necītatis pōt p quēlibz laycū dispēsari: sz mr̄imo^m non ē necītatis q̄ꝫ tuz ad q̄libet psonā ꝛ tñ nō dispēsat p ministros eccl'ie: ℞ndictio. n. nubētiuz non ē de necītate mr̄imonij. g mr̄imo^m nō ē sacr̄m. ¶ z^a ratio ē: qꝛ oē sacr̄m hz formā distictā a materia: sz hoc non ē ī mr̄imonio. Non. n. vba exp̄mētia viri ꝯsensuz sunt magis forma vel mā q̄ꝫ vba mulieris nec econuerso. g ꝛc. ¶ 3ª ratio: qꝛ q̄ exteri⁹ agunt ī sacr̄is p̄p̄e sumptis non possunt eē de dictamine pure ratiōis nālis: qꝛ cū sacr̄a sint q̄dā p̄testationes fidei sicut fides est de bis q̄ rōnē nālez excedūt: sic eoꝝ q̄ exterius agunt non pōt eē nāl' ratio ī sacr̄is: sicut ī baptismo: ꝯfirmatione ꝛ ordine: sz eoꝝ q̄ exterius agunt ī mr̄imonio pōt reddi nālis ratio vt pote qꝫ ꝯsentiāt ꝛ ꝯsensuz suū exp̄māt. g ꝛc. ¶ 4^a. qꝛ circa sacr̄a ordinatio eccl'ie pōt hēre viz p̄cepti: sz nunc̄ ē de necītate sacr̄i vt pz ex p̄cedētib⁹: sz ordiatio eccl'e circa mr̄imo^m ē ō necītate mr̄imōij. Fac̄. n. eccl'a psonas illegittias: legittias ad ɔ̄hēdū. ꝛ de illegitimis legitimas p̄ut placet. g mr̄imo^m nō videt p̄p̄e sacr̄m. ¶ 5^a. qꝛ absq; baptismo nl'lus ē susceptiuus sacr̄i p̄p̄e dicti: cū baptism⁹ sit ianua sacroꝝ: sed añ baptismū ɔ̄būt ifideles vez mr̄imo^m inter se: sicut fideles post baptismū. g ꝛc. Nec obstat qꝫ mr̄imoniū eoꝝ dr̄ ratuz si ambo baptizēt: qꝛ verꝫ ē qꝫ post p baptismū eoꝝ mr̄imoniū ē ratum: sz non ē magis sacr̄m q̄ꝫ prius vt p̄babit. iō ꝛc. Probatio assumpta: qꝛ ī oī sacro opus ē nouo facto cū cōsistāt ī ope opato: sz ī mr̄imonio istoꝝ nihil ē de nouo factū. solū. n. baptiçati sunt. Baptismus ãt ē distictū sacr̄z a mr̄imonio: ꝛ susceptio vnius sacr̄i non facit aliud susceptū. g sic mr̄imo^m non fuit añ sacr̄m ita nec ēt post: cū tñ sit verꝫ ꝛ ratū. ¶ 6^a qꝛ sacr̄a nō deyciunt hoīez a pfectiori statu: sz matrimōiū deycit hoīez a statu ꝯtinētie q ē melior ꝛ pfectior mr̄imonio dicēte apl'o. i. ad cor. 7. Qui. n. nubit bñ facit ꝛ q nō nubit melius facit. g videt qꝫ mr̄imoniū nō sit stricte ꝛ p̄p̄e sacr̄z: sz solū large p̄ut sacr̄z dr̄ sacre rei signū. Hec sūt eoꝝ ratōes. ¶ Ad tū ad z^m ē sciēduz qꝫ licz ista opīo videat modernis theologis m'ltū exnea: ē tñ real'r eadē cū opione iuristaꝝ ꝛ magr̄i snīaꝝ q dicūt qꝫ ī mr̄imonio nō ꝯfert grā. dicūt tñ qꝫ ē sacr̄m ꝛ sacratissime rei signū: imo qꝫ excedit alia in ratione signi: ad qō seq̄t cū omne sacr̄m no. le. sit cā grē qꝫ matrimoniū p̄p̄e ꝛ stricte nō sit sacr̄m no. le.

Quantū ad z^m ariculū sūt tres ɔ̄nes. ¶ P̄ma de vitate ist⁹ opīonis: qꝛ si isti ītelligūt qꝫ matrimoniū non ē ita perfectū sacr̄m sic alia verꝫ dicunt. Quia cum sacramēta no. le. abundent a sacramentis ve. legis in causando potius q̄ꝫ ī significando illud ē pfectus qꝫ magis cāt grāz: sz mr̄imo^m minus iter oia sacr̄a cāt grām: licz plus significz. g simpl'r ē ip̄fecti⁹ sacr̄z ītersacra no. le. sz eq̄ p̄p̄e ē sacr̄m no. le. sicut aliqō alioꝝ. sicut asīnus ē ita p̄p̄e aial sicut hō: licet nō sit eq̄ pfectū aial sicut hō: qꝛ illa q̄ sunt de rōne aialis puta suba aiata sensibilis: eq̄ p̄p̄e ɔ̄petūt asino sic̄ homini: sz nō eq̄ pfecte: qꝛ eē substātiā ꝛ hēre aiaz ꝛ sensuz nō ꝯuēit asino methaphorice sic̄ nec hōi: sz p̄p̄e vtriq;: sz nō ē substantia eq̄ pfecta aia ꝛ sensus ī bruto sicut ī hoīe ita ꝛ ī ꝓposito: qꝛ de rōne sacr̄i no. le. nō sūt nisi duo. s. qꝫ sit signū ꝛ qꝫ sit cā grē: vtrūq; ãt nō equoce nec methaphorice

1. arg^m

2. arg^m

3. arg^m

4. arg^m

5. arg^m

6. arg^m.

¶ ista ē opīo magr̄i in 4° d. z^a. cap. p°. et Durand. in 4° d. 26. q. 2^a. et Juristaz quos citat Durand

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sz ꝑprie ꝺuēit mr̄imonio licz nō eq̄ ꝓfecte sic̄ alys. g̃ ē ve ⁊ ꝑprie sacr̄z sicut alia: licet nō eq̄ ꝓfectū. Juriste aūt ⁊ g ne gāt mr̄imoᵐ ꝺferre gr̃am nō possunt saluare mr̄imoᵐ eé sacramētū no.le. ℂ zª ꝺ est. de cōi opione ꝺria. s. q ꝑprie loquēdo mr̄imoniū ē sacr̄m no.le. Qꝺ ꝓbat̄ duabꝰ cōibꝰ rōnibus. Primo sic. Omne remediū ꝺ pctm̄ ē sacr̄m: sed mr̄imoniū ē remediū ꝺstitutū ꝺ pcm̄ dicēte apl̄o pᶜ ad cor. 7. Propter fornicationē vnusqsq; suā vxorē hēat. g̃ ē sacr̄z. zº. sic. si mr̄imoᵐ nō eēt sacr̄m causa matrimony eēt pure corporalis ⁊ ptineret ad iudicē secularē ⁊ nō ecclesiasticū: sz illud ē ꝺ canones: iō ⁊c. ℂ Sz ad ista argumenta rñdent alig sic: ad ꝑmū dicūt q nō omne remediū ꝺ pctm̄ ē sacr̄z: qr si alicui īdigēti deᵗ pecunia ē sibi i remediū ne egestate ꝺpulsus furet̄: ⁊ sic dat̄ sibi i remediū ꝺ peccatū furti ⁊ tñ datio pecunie nō ē sacr̄m: sic cuz p actū mr̄imony satisfiat ꝺcupiscētie: mr̄imoᵐ ē remediū ne ꝺcupiscētia īcitz ad alꝫ corruptelas: puta fornicationē: adulteriū: ⁊ sic ē i oibꝰ q̄ ex nā actus ipediunt peccatū ne fiat. Talia aūt nō sunt sacr̄a: sed solū illa remedia q̄ ex nā actus nō habēt hoc facere: sz ex dīna īstitutione p vtutē sup nāle eis collatā vel assistentem adhibitis qbusdā sensibilibꝰ: quoz nō posset reddi rō nālis qꝺ nō ē in mr̄imonio. ℂ Ad zᵐ dñt. q mr̄imoᵐ ē sacramētuz saltē large. Esto ēt q nullū esset adhuc cognitio eius ptineret ad iudicē ecclīasticū: qr cognitio de hoc qꝺ ē pure peccatū ⁊ ptinet ad ꝺsciētiā solā nec ledit rē publicā tpaliter i rebꝰ vel i psonis ptinet ad iudicē ecclīasticū. Talis āt ē error circa mr̄imoniū: iō quo ad hoc cā mr̄imony ē pure spūalis ⁊ ptinz ad iudicē ecclīasticū. Sz solutꝫ ad pᵐ argumētū nō videᵗ sufficere: qr illud qꝺ ꝺfert remediuz ꝺ peccatū: gr̃am adiutricē conferendo ex ope opato: ē sacr̄z: cū hec sit diffinitio eiꝰ: ⁊ ꝫ ꝺpetit mr̄imoᵒ: qr nō ex nā actꝰ ꝺfert gr̃az lz alias p̃beat remediū: sz ex dīna īstitutione hz ꝺferre gr̃am adiutricē ad hoc q sciat vnusqsq; suū vas possidere i sāctificatiōe ⁊ honore. Nec pōt reddi ratio nāl q̄si deus dedit istis vbis q ex ope opato ꝺferāt gr̃az magis q̄z oroni dñice q̄ sanctioz ē: nec ꝺfert eā nisi ex ope opāte: nec ipsa bñdictio ⁊ ꝺsecratio virginū q̄ plus sctitatis videᵗ habere ꝺfert gr̃am ex ope opato sic̄ istud. vñ cū omne sensibile signū a ꝺo īstitutū i remediū ꝺ pctm̄ ꝺferēs gr̃az adiutricē ex ope opato: ⁊ sigificās eā sit sacr̄z noue legis: ⁊ mr̄imᵐ hec oia hēat ꝫz theologos: iō ē ꝑpe sacr̄m. ℂ Ad scꝺaz solutionē quā dant: dicēdū q licz ratio nō sit multū efficax: qr multe cause sunt ecclīastice: q̄ nō sunt de sacr̄is: sz vel de sacramētalibꝰ vel de alys: ⁊ sic de mr̄imonio ad sciēdū vtrū filij sint legittimi vl̄ nō: ⁊ sit irregularis vel nō: bene ptinz. Solutio tñ qnā dant q error circa mr̄imoniū nō ledit rēpublicā tpaliter i rebꝰ vl̄ i psonis nō videᵗ valere: qr ledit rē publicā ptus icertꝰ: ⁊ qr bonū matrimony cedit i bonū ciuilitatis ꝫm hoc ē a iure ciuili put ē i officiū ciuilitatis: ⁊ rei publice īterē dotatas eē mulieres ⁊ ꝺiugatas ad replendā liberis ciuitatē. ff. so. ma. l. i. vñ ⁊ leges puniunt spurios ⁊ bastardos nec admittunt ad dignitates. ℂ zª ꝺ ē. de effectu rōnuz opionis i cōi. Ubi sciēdū q illi de p̄dicta opione ad ꝓbādū q mr̄imoniū nō sit ꝑprie sacr̄m arguūt ex diuersitate hꝰ sacr̄i ad alia. De quo vt appareat q male arguunt: sciēdū ē i gnāli q p ꝺsimiles rōnes posset ꝓbari nullū sacr̄m eē sacr̄m: qr nō ē aliqꝺ sacr̄m qꝺ non hēat aliqd sibi ꝑpriuz i quo ꝺfert ab oi alio. vñ si de illo sumat̄ maioz ꝫz q ꝺuenit alys affirmatiue vel negatiue ⁊ minoz ꝑpoztiōabiliter: ꝺcludeᵗ nō eē sacr̄m. Uerbi gr̃a ex pte ministri suscep tiui māe vel forme. Nā de baptismo dicaz q oē sacr̄m hz p mā aliud q̄z puz elemētū corpale vt pz ꝺducēdo i alys a baptismo: ⁊ pz rōne. Qr cū sacr̄m sit ꝓtestatiuuz fidei q̄ nō ē gd nāle: ꝺz hēre p mā aligd nō nāle: sz baptismus hz pro mā elementū. g̃ nō ē sacr̄m. ℂ P̄. oē sacr̄m ministrat̄ a ministro ēt i nēcitate; sicut pz de alys: sz baptismꝰ ēt ex nēcitate tē ministrat̄ ēt a nō sacerdote. g̃ non ē sacr̄m. Silr̄ de ꝺfirmatōe: qr sacr̄m nō hz nisi vnā materiā corresp̄dētez vni forme: sz illud hz duplicē. g̃ ⁊c. Simil̄r: qr papa mutat eius ministerū qꝺ nō facit i alys. 3º. de eucharistia: qr oē aliud sacr̄m ꝺsistit i vsu materie nō cōsecratione. 4º. de pnia: qr nō hz materiā exteriorē sicut hēnt alia. 5º. de ordine: qr papa i aliqbꝰ mutat ministr̄z: Et qr hz formā impatiuā qꝺ nō hz aliud sacr̄m: ⁊ videᵗ ꝺ rationez q homo īperet illa q̄ nō sunt a se sz a deo. 6º. de extrema vnctione: qr hz formā solū depcatiuā qꝺ nō hz aliqꝺ aliud. ℂ Dōz ē igit̄ ad oia ista q sicut x̄ps ē ve ⁊ ꝑprie hō: lz aliqd hēat qꝺ nullus aliꝰ hō hz: ⁊ aliquo caret quo nullus hō caruit: qr hz illa q̄ sunt de eēntia hōis vere ⁊ ꝑpe. s. aiaz rōnalē ⁊ corpus organicū: posita aūt eēntia rei: ponit̄ ipsa oi alio remoto: Jta septē sunt sacr̄a no.le. ve ⁊ ꝑprie dicta licz qꝺlibz hēat aliqd singulare vel careat aliq̄ singl̄ari: qr ꝫ nō obstante qꝺlibz ē signuz ⁊ causa gr̃e qꝺ sufficit ad eēciaa sacr̄i. Et q ita sit patuit de illis loco suo. De mr̄imōio āt mō oñsum ē: Jdeo ⁊c..

Quantū ad zᵐ articulū rñdēdū ē ad sex rōnes tactas p ordinē. ℂ Ad ꝑmā dōz ē p īteremptionē maioris: qr necītas nō facit sacr̄z ministrari a non sacerdote: qr baptiçatꝰ i mortali morīēs attritꝰ plus īdiget pnia q̄z catheçumin⁹ sanus baptismo: qr nec i picl̄o mortis ⁊ si more reᵗ saluareᵗ baptismo flaminis. Jste āt nisi vi clauiū attritio fiat sibi ꝺtritio: dānabit̄. Et si dicat̄ ꝫ accidit: qr p̃t ꝺteri si vult: nō valet: qr ponat̄ q postq̄z ē ꝺfessus attritus non ꝺtritus layco p̄dit vsuz rationis: tūc non pōt ꝺteri nec p̃t ei subuēiri nisi p absolonē: qr nec p̃t cōicare: qr nec vl̄t os aperire vel non hētur eucharistia: vel non pōt inungi: qr deest sacerdos. Tūc igit̄ ita ē ei nēcia absol̄o sicut paruulo baptismus: ⁊ tñ nō p̃t absolui a nō sacerdote cū tñ paruulus possit baptiçari a ñ sacerdote: ꝫ g̃ nō ē solū pp nēcitatē. ℂ P̄. pl̄s dz fauere nēcitati cōitatis q̄z nēcitati vnius psone: sed ordo g ē nēcius cōitati i nulla nēcitate pōt ꝺferri nisi ab ordinato puta si non eēt in mundo aliꝰ eps nec aliꝰ sacerdos non posset fieri eps ⁊ sacerdos a non epo. g̃ cā illiꝰ non est necessitas. ℂ Dōm ē g̃ q illud scr̄m cuiꝰ tota efficacia ē ex mā ⁊ forma nō ex ptāte mīstri illō potest ꝺferri ab alio q̄z a mīstris ecclīe i nēcitate ⁊ ex̄ necessitatē: lz non debeat nisi in necessitate: sicut ē de effectu eucharistie īdigne susci pi: qr tota virtus causandi gr̃am est in eo qꝺ suscipit̄: ⁊ licet non debeat ministrari nisi a sacerdote excepta nēcitate: ni si tamē sit peccatum impediēs a parte suscipiētis: tātū sibi valet susceptū a layco quē credit suū curatū quātū a vero curato: ita ē de baptismo cuius tota virtus ē i mā ⁊ forma nō i mīnistro: vñ ēt ex̄ necessitatē potest sz non dz mīstrari nisi a p̄sbitero. Mr̄imoniū aūt ē hꝺ: qr eius vtus nō ē i ministro ecclīe: ⁊ ideo nō pp hoc qꝺ nō ē nēciuz cū sit nēcium cōitati sicut baptismus p̃sone singulari: sz qr vtus eiꝰ nō ē i ministro ecclīe pōt eēntia eius hēri sine ministro: sed forte ñ dz nisi i facie ecclīe ⁊ p sacerdotē celebrari si possit hēri. Si aūt p̃t sine pctō sine sacerdote ꝺbi ⁊ nō alia sacr̄a loquēdo de ptāte iuris: ꝫ ē qr fundat̄ i iure nāli. Cetera vo quiq̄z sacr̄a quo ad eēntialē ꝓfectionē reqrūt vtutē mīstri: vñ in nullo casu possunt sine illo celebrari ēt extrema vnctio q̄ nō debz dari nisi existēti i articulo necessitatis extreme. ℂ Ad zᵐ dōz ē. p īteréptionē ministriꝫ: qr mr̄imoᵐ hz formā distinctā a mā: qr vba sunt forma: ꝺbētes sūt mā. Nec distinguit̄ hic mā i qua. i. suscipiēs ⁊ mā ex q̄: sicut in eucharistia ⁊ alys: qr mr̄imoniū ē ꝺtractus psonaꝝ sicut alij ꝺtractus sunt ꝺctus rex̄ vt dicunt iuriste. Uñ sicut i ꝺctibꝰ rex̄ res q̄ trās̄ferunt̄ p ꝺuentionē ipsam sunt mā: sic corpus qꝺ trās̄fert̄ quo ad potātez est materia i matrimonio: qr cum dico accipio te i meā q̄si transfero corpus meū in tuā potātem: ⁊ sicut cū aliqs vēdit se ad preciū participandū est vā venditio: ⁊ tñ venditio regrit mām distinctā a forma q̄ est

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

expressio cõsensus:qz ipse vir qui transfert seipm ẽ ibi materia: ita z hic /vel põt dici qꝑ sic̃ i eucharistia ẽ ibi duplex materia z duplex forma: vnuz tñ sacrz:sic z hic : cũ dr̃ accipio te i meã.i.do tibi meipz i vix est vna forma v̈ba z vna mã ex q̃ ipse q logt̃ vel corpus eius:z alia mã in q̃.i.obiectũ in qó trãsit.sicut cũ dico hoc ẽ corpus meũ:z vlteri9 qñ rñdet accipio te i meuz.i.do me tibi i vxorẽ ẽ forma v̈bum z mã ex qua loquẽs z in q̃ recipiẽs:z sic diuersis respectib9 vnũ ẽ formale respectu alteri9 z aliud mãle vt ẽt dictũ fuit supra di.i. ¶ Ad 3m dõz.qꝑ illa q̃ exterius agũt̃ i sacr̃is inqz tuz ad sacr̃m ptinẽt sunt signa nõ nãlia sz istituta: ꝑm se ãt nihil ꝓhibet ea eẽ res nãles:sicut aq̃ z ablutõ aq̃ ẽ nãlis.sz qꝑ ipsa sit signũ ablutionis a peccato actu non hz a nã sz tñ aptitudine:a deo ãt actu.Qõ ãt sit causa illius ablutiõis tal'r hz a deo. Et sil'r ꝯsensus z verba ꝑz se sunt a nã z iure nãli:sz ꝑm qꝑ sunt sacr̃a a deo. Nã coniunctio maris z femine nõ hz a nã qꝑ actu significet ꝯiunctionẽ xꝑi z ecclie. Als quicunqz sciret istã sciret illã.sicut videns fumũ cognoscit ignẽ. Cui9 ꝺriũ apparet i iudeis z paganis i qb9 sunt matrimonia z nõ fides:imo Adã i hoc nõ cognouit ministerium xꝑi z ecclesie nisi spũ ꝓꝓhie:z multo min9 ex nã sua habẽt qꝑ sint causa grẽ:vñ nec ãte nouã legẽ hoc habuerũt q̃uis haberẽt rõnẽ signi. Ad dina igit̃ istitutõe hẽnt ea q̃ in matrimonio gerunt̃ qꝑ sint sacr̃m z id vñ formaliter sunt sacrz: sz id qó sunt materialiter hñt a nã sicut aq̃ oleũ z chrisma: qz assumere aliqd i mãz sacr̃i nõ tollit eius nãz sz dat ei nouã efficaciã. ¶ Ad 4m dicẽdũ qꝑ in illis sacr̃is q̃ hñt ó mã vel forma aliqd nõ subiectũ humano statuto:humanũ statutũ nihil põt imutare sic̃ ẽ in baptismo z eucharistia. Nõ enim non aqua nec non panis aut eꝰ humano verbo:sed in illis in qb9 mã z forma fundant̃ sup illud qó iure nãli subiacet statuto humão:sic̃ fundamẽtũ potest mutari p hoiez ita z fundatũ:z sic ẽ hic:qz matrimoniũ ꝓut est sacrz no.le. supponit matrimoniũ ꝓut ẽ qdã ꝯtractus personaꝝ de iure nãli z postea supaddit qꝑ ẽ ꝓpriũ sacr̃o no.le.s. significationẽ z causalitatẽ. Si autẽ matrimoniũ nõ esset sacramẽtuz subesset statuto humão sicut z ꝯtractus rex. Homo.n. id qó est:ẽ cõitatis z debet se expõere morti pro republica si oportet:vnde sicut statutũ põt facere qꝑ nõ valet alienatio p se facta de reb9 eius:vt puta facta a furioso ꝓdigo vl minore:ita z põt facere qꝑ nõ valet alienatio de se ipso. Sicut.n. ꝺnus non põt dare id qó habet:ita nec se ipsum dare vel vendere sine dñi voluntate:sic z hõ qui ẽ membꝝ cõitatis ꝯ iustã ordinationẽ rectoris cõitatis non põt se dare i seruũ vel vassalũ nec p ꝯñs i maritũ. Sicut ꝝ potest pistor mutare mãm sacr̃i eucharistie qz illa mã est panis z ipse ꝑt facere de pane nõ panẽ z eꝰ:sic qz mã mr̃imony est hõ potẽs dare ptãtẽ corporis sui:ecclesia q̃ põt hanc potãtẽ habẽti auferre z cui abstulit rursus dare põt:sic p accñs mutare mãm sacr̃i:sicut ẽt qz mã ꝯfirmatõis z extreme vnctionis ẽ oleũ ꝯsecratũ z chrisma ꝯsecratũ ꝯsecratione p ecclesiaz celebrata sine determinatione ritus a xꝑo:põt ex parte cõsecrationis sibi subiecte ecclesia mãz mutare:qz potest de oleo nõ ꝯsecrato facere ꝯsecratũ p solã admixtionẽ: z similiter de chrismate.de ꝯse.eccle.c.Qõ i dubys. Et similr̃ posset statuere qꝑ oleũ diuisuz desinerz eẽ ꝯsecratũ.sz i ꝯsecratione epi q̃ sacrz ẽ credunt̃ aliq̃ v̈ba eẽ subalia a xꝑo tradita q̃ mutari non possunt quo ab substãtiã. ¶ Ad.5.dõz.qꝑ mr̃imo m ꝓut ẽ sacr̃m no.le.imprimit oꝛnatuz q vocat̃ vinculũ vel nexus:z nõ solũ ẽ relo rõnis sz res absoluta disponens ad grãm ꝓut hz spãl'r pficere vt sciat suũ vas possidere rẽ. Uñ sicut si ꝯfirmet̃ qs vel ordinet̃ ante bap m nõ imprimit̃ character z iõ non ẽ sacr̃m z nihil ẽ actũ:sz si velit recipere characterẽ totũ ẽ iterãdũ:ita p matrimoniũ ꝯtractuz ante baptismũ nihil reale ipressum ẽ:z sic sacrz formaliter z ꝓprie nõ ẽ qó semꝑ realẽ effectũ hẽt:sz si post baptismuz de nouo ꝯsentiunt vel i ꝑstina ꝯsensu persistãt tunc imprimit̃ oꝛnatꝰ illi z grãa nisi ponãt obicẽ:z sic non ẽ sacr̃m matrimoniũ añ baptismũ sicut nec aliud:licz ꝯcurrant eẽntia lia sacr̃i:sicut ẽt q̃uis oĩa ꝯcurrãt ad ꝯfirmationẽ z oꝛdinationẽ ante baptismũ q̃ post nõ ẽ oꝛdo nec ꝯfirmatio:qz subiectũ oĩs sacr̃i no.le.alterius a baptismo ẽ hõ baptiçatus. Uñ sicut si fieret bꝛuto qcqd fit homini i ꝯfirmatiõe z oꝛdinatione nihil eẽt actũ:sic de nõ baptiçato.sz qz matrimoniũ ꝑter hoc qó ẽ sacrz ẽ aliqd aliud sicut añ baptismũ eẽt v̈a vnctio olei vel chꝛismatis:sz nõ ꝯfirmatio vel oꝛdo: z si ꝯfirmatio eẽt equocũ ad vtrũq tunc esset ꝯfirmatio vno modo:alio mõ non:sic qz matrimo m ẽ nomen ꝯct9 z nomẽ sacr̃i:iõ ẽ vex matrimo m añ baptismũ ꝓut dicit ꝯctuz pso naꝝ sz nõ ꝓut dicit sacr̃m. Qõ ãt dicit Augu.qꝑ baptiçatus nõ solut bigamiã:qz de sacramẽto agit̃ nõ de peccato:accipit sacr̃m materialr̃ z aptitudinalr̃ nõ formalr̃ z actualr̃. Hoc autem pz sic:qz si cõiugium infideliũ vnus conuertatur ad fidem sine alio conuersus potest cõtrahere. q̃ non erat ĩter eos idẽ reale vinculũ qó fuisset si post baptismuz ꝯtractũ fuisset:vnde matrimoniũ ratuz p baptismũ ponit aliqd absolutũ z non puꝝens rationis quale solũ erat per matrimoniũ vt ẽ aliqd humanũ. ¶ Ad.6.z vltimũ ẽ dõz. qꝑ p matrimoniũ homo nõ excidit a statu perfectionis sed p actũ matrimony.vt pz i beata virgine cui9 pfectio non ẽ ĩminuta p matrimoniũ. Uel dicendũ qꝑ sacr̃a subueniunt hõi ꝑm omnẽ statutũ. Pnia.n.nõ facit hominẽ decidere a a grãa vel pfectione: sed supposito qꝑ exciderit pnia ipm excipit ne damnet̃. Et sic sicut pnia licet nõ sit nisi peccãtiuz z de peccatis:non tamẽ pp hoc facit peccare:sed q̃tũ possibile ẽ supposito peccato facit ad innocẽtiam redire:sic matrimoniũ licet quo ad actum suũ nõ sit nisi imperfectoꝝ z cũ iperfectõe tamẽ hoc supppposito q̃tũ possibile ẽ facit ad pfectionẽ tẽdere z min9 ab ea declinare. ¶ Ad argumẽtũ ꝓncipale i oppositũ ẽ dicẽdũ qꝑ matrimonium qñ erat ĩ statu innocẽtie non erat sacramentum.

¶ Que sũt ꝯsideranda i ꝯiugio. Di. XXVII.a

POst hec aduertendum est quid sit ꝯiugiuz: z q̃ sit efficiens causa ꝯiugij: z cã ꝓpter quã cõtrahi debeat: z que sint bona ꝯiugij: z quõ p ea excuset̃ coit9 carnalis:q̃ sint legitie psone ad matrimoniũ. Sunt z alia plura i mãtimonio ꝯsideranda q̃ sub cõpẽdio pstringem9.

¶ Quid sit cõingium. b

Unt ergo nuptie vel matrimoniuz viri
f mlieriscz ꝯiũctio marital'iter legitimas
psonas ĩdiuiduã vite ꝯsuetudinem retinẽs. Ad ĩdiuiduã ꝯsuetudinẽ vite ptinz qꝑ absqz ꝯsensu alterius neuter ꝯtinentiã pfiteri põt vel oꝛoni vacare: z qꝑ ĩter eos dũ viuũt vinculũ cõiugale pmanet vt alij se copulare nõ liceat: z vt iuicẽ alter alteri exhibeat qó qscz sibi. Hac autẽ descriptione : legitimoꝛum et fidelinz tm̃ matrimonium includitur.

¶ De cõsensu qui efficit coniugium. c

Fficiẽs ãt cã mr̃imõij ẽ ꝯsensus.nõ qhi
e libz:sz p verba exꝑssus.nec de futuro: sz de pñti. Si.n.ꝯsentiũt ĩ futuꝝ dicentes. Accipiã te in vix:et ego te in vxoꝛez:nõ ẽ iste cõsensus efficax matrimõij. Itẽ si cõsentiãt mente

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝛ nō exprimāt verbis vl̄ alijs certis signis: nec talis ꝯsensus efficit mīimoniū. Si āt verbis explicāt qō tñ corde ñ: volūtsi ñ sit coactio ibi vl̄ dol⁹: obligatō illa verboꝝ qb⁹ ꝯsentiūt dicētes: accipio te i viꝝ: ꝛ ego te i vxorē: mīimoniū facī.

¶ Auctoritatibus probat q̄ solus consensus facit matrimonium. d

Quod āt ꝯseusus mīimoniū faciat subdi-
q tis pbaī testimōijs. Ait.n. Isidor⁹. Cōsensus facī mīimoniū. Itē Nicol. papa. Sufficiat solus ꝫ leges eoꝝ ꝯsensus: de quoꝝ ꝯiūctiōib⁹ agiī. Qui sol⁹ si forte i nuptijs defuerit: certa ēt cū ipso coitu celebrata frustrāī. Itē Joh. chriso. Mīimoniū ñ qdē facī coit⁹ ꝫ volūtas: ꝛ iō nō soluit illō sepatio corpis. Itē amb. Non defloratio virgitatis facī ꝯiugiū: ꝫ pactio ꝯiugaī. Ex his apparet q̄ ꝯsensus. i. pactio coniugalis matrimoniū facit: ꝛ ex tūc ꝯiugiū ē: etiā si non p̄cessit vl̄ secuta est copula carnalis.

¶ Quando incipiat esse coniugium. e

Quod.n. ab ipsa desponsatōe in q̄ pactio
q ꝯiugaī exprimiī cōiuges sint: scōꝝ testimonia pbāt. Ait.n. ambr. Cū iniciaī cōiugiū ꝯiugij nom̄ asciscit: cū ꝯiūgit viro ꝯiugiū ē: nō cū viri admixtrioe cognoscit. Itē Isidor⁹. Cōiuges ver⁹ appellāī a pria dispōsatiōis fide: q̄uis adhuc iter eos ignorēī ꝯiugalis ꝯcubit⁹. Itē aug. Coniūx vocaī ex pria desponsatiōis fide quā ꝯcubitu nō cognouerat: nec fuerat agnitur⁹. nec pierat: nec mēdax māserat ꝯiugis appellatio: vbi ñ fuerat nec futura erat carnis vlla cōmixtio: pp q̄ō fidei cōiugiū: ambo parentes xp̄i vocari meruerūt: nō solū illa mater: ꝫ ēt ille pater ei⁹: sīc coniunx m̄is ei⁹: vtrūq; tñ mēte ñ carne. Ex his euidēter īsinuaī q̄ ex tpe quo itercedit cōsensus volūtari⁹ ac maritaī q̄ sol⁹ cōiugiū facit: veri cōiuges sūt spousus ꝛ sponsa.

¶ Scōm quosdā non ē coniugiū añ carnalē copulam: sed sponsi ꝛ sponse sunt. f

Quidā tñ asserūt vex ꝯiugiū non cōtrahi
q añ traductionē ꝛ carnalē copulā nec veri coniuges eē aliquos añq̄ itercedat cōmixtio sex⁹: ꝫ a pria fide desponsatōis vir sponsus: ꝛ mulier sponsa ē: non coniunx. Sponsos aūt ꝛ spōsas ꝯiuges frequēter appellari dicūt: non q̄ sint: ꝫ q̄ futuri sunt: cuius rei sponsionē iuicē fecerunt: ꝛ ꝫm hoc verba p̄missarū auctoritatum itelligenda fore tradunt.

¶ Qua ratione vtuntur. g

Quod vero iter sponsam ꝛ cōiugez pluri
q mū itersit: ex eo astruunt: q̄ licet sponse añ carnalē copulā iconsulto vel nolente spōso monasteriū eligere: quo facto: sponso etiā licz aliā ducere. Cōiugat⁹ vero vel ꝯiugata nec cōtinentiā nisi ex cōi consensu seruare valet: nec monasteriū petere: nisi vterq; ꝯtinentiā pariter p̄fiteanī. Q̄ vero licet spōse mōasteriū eligere auctoritatibus sanctoꝝ p̄batur. Ait.n. Eusebi⁹ papa. Besponsatam puellā non licet parētib⁹ alij viro tradere tamen licet sibi monasteriū eligere. Item Gregorius. Decreta legalia despōsataz si conuerti voluerit nullo penitus censuerunt damno mulctari. Refert etiam Hieronymus q̄ macharius iter christi heremitas precipuus: celebrato nuptiali cōuiuio cum vespere thalamū eēt igressurus ex vrbe egrediens trāsmaria petijt: ꝛ heremi solitudinem sibi elegit. Beatus etiā Alexius similiter ex nuptijs diuina gratia vocatus sponsaz deseruit: ꝛ nudus christo famulari cepit. His auctoritatibus ꝛ exemplis liquet licere sponsis sine cōsensu suaꝝ sponsaz ꝛ econuerso continentiā profiteri.

¶ Q̄ cōiugatus vel coniugata ncqueāt continē tiam profiteri sine alterius cōsensu. h

Q̄ c aūt coniugatis nullatenus licet. Nō
h eni potest vir melioris vite propositum sumere sine vxoris cōsensu: ꝛ ecōuerso. Unde Grego. scribēs theutiste patricie. Sunt q̄ dicunt religiōis gr̄a cōiugia debere solui. Unde sciendū est: q̄ ꝛ si hoc lex humana cōcessit: tamē lex diuina prohibuit. Si vero vtriusq; cōueniat cōtinentez vitam ducere hoc qs audeat accusare: Sic enī multos sanctoꝝ nouimus cū suis cōiugibus: ꝛ prius cōtinentē vitaz duxisse: ꝛ post ad sancte ecclesie regimia migrasse. Si vero cōtinentiam quā vir appetit mulier non sequitur: aut quā vxor appetit vir recusat: ꝯiugiū diuidi non potest: q̄ scriptuz est. A mulier potestatem sue carnis nō habz: sed vir. Similiter ꝛ vir potestatem sue carnis nō habet: sed mulier. Idē. Agathosa latrix p̄sentiū q̄sta est vir suū contra volūtatez suam i monasteriū esse cōuersum: qua p̄pter experientie tue precipimus vt diligenti iquisitione discutias: ne forte eius voluntate conuersus sit: vel ipsa mutare se promiserit. ꝛ si hoc reperieris: ꝛ illuz i monasterio p̄manere prouideas: ꝛ hāc sicut p̄misit mutare vitam cōpellas. Si vero nihil hoꝝ ē: nec quondam fornicatōis crimen p̄pter q̄ō licet vxorez dimittere: p̄dictam mulierē cōmisisse cognoueris: ne illius ꝯuersio: vxoris relicte in seculo fieri possit perditionis occasio: volum⁹ vt maritū suum illi etiam si iaz tonsoratus est reddere debeas: omni excusatione cessante: q̄ nisi forni-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

catiois cā vix vroꝛē dimittere nulla rō ꝓcedit. ꝓtꝫ.n. copulatione cōiugij viri ⁊ mulieris vnū oꝛpⁱ efficit: nō ꝑt ex ꝑte ꝓuerti: ⁊ ex ꝑte remanere i seculo. Jtē ex. viij. synodo. Si qs coiugat cōuerti ad monasteriū velit: nō ē recipiēdus nisi priꝰa ꝓiuge castimoniā ꝓfitēte fuerit absolut⁹. Tales ergo tūc sine culpa sequunt ꝛpz relicto tcꝛo si hīnt ex pari volūtate castitatis consensū. Jtē. Si vir ⁊ vroꝛ diuertere ꝓpo sola religiosa inter se cōsenserint vita: nullatenꝰ sine consensu ꝓpi fiat vt ab eo singulariter ꝓuiso ꝓstituātur loco. Nā vroꝛe nolēte vel altero illoꝝ ēt ꝑ tali renatrimoniū nō soluit. Jtē aug. Si abstines sue vrōis volūtate: tribuis ei fornicādi licētiā ⁊ ꝓtiñ illiꝰ tue iputabitur abstinētie. Jtem Nicolaus papa. Scripsit nobis thaberga regina: regia se velle dignitate vel copula exui: ⁊ sola vitaꝛiuata esse cōtentā desiderare. Cui scripsimꝰ iō hoc aliter fieri posse: nisi eandē vitam vir eiꝰ btbariꝰ elegerit. Ex his ꝓz ꝙ cōiugati sine cōi cōsensu mōasteriū eligere: ꝓtinētiā ꝓfiteri vel habitū religiōis sumere ñ valent. ⁊ si fecerit reuocari debēt. Sponsi vero possūt sine cōi cōsensu monasteriū eligere. Nā videt inter spōsū ⁊ spōsā cōiugiū nō esse. Jdeoꝫ asserūt a prima fide depōsationis cōiuges appellari ñ re ꝓntiū ꝫ spe futuroꝝ: qꝛ ex fide quā ex despōsatiōe sibi inuicē debēt: postea efficiunt cōiuges. Premissas aūt auctoꝛitates qbꝰ asseritur ꝙ cōsēsus matrimoniū facit: ita itelligi volūt vt cōsensus vel pactio cōiugat nō ante coitū faciat matrimoniū sed i coitu. Sicut. n. defloꝛatio virginitatis non facit matrimoniū nisi p̄cedat pactio cōiugalis: ita nec pactio cōiugalis añꝫ assit copula carnalis. Ex pactione ergo cōiugali sponsi ⁊ sponse fiunt añ coitū. Jn coitu vero efficiūtur cōiuges. Facit. n. pactio cōiugalis vt q̄ prius erat sponsa: in coitu fiat coniunx.

¶ Rñsio ad p̄dicta cū determinatiōe supioꝝ. i

Js aūt ita respondemꝰ fit aliqñ desp̄sa
b tio vbi ē cōpromissio viri ⁊ mulieris de cōtrahendo matrimonio: non est āt ibi cōsensus de ꝓnti. ⁊ est desponsatio hñs cōsensū de ꝓnti. i. pactionem cōiugalē q̄ sola facit coniugiū. Jn illa ergo despōsatione vbi ē pollicitatio ꝓtrahendi mātimoniū: sponsi tm̄ ⁊ sponse fiūt: ñ ꝓiuges: ⁊ talibꝰ sponsis licet sine cōmuni ꝓsēsu cōtinētiā ꝓfiteri ⁊ monasteriū eligere. Jn ea vero dsponsatōe vbi ē consensus d ꝓnti ꝓiugiū cōtrahit: ⁊ ab illiꝰ dsponsatōis pria fide veri cōiuges appellātur. Scdm hāc distinctionē dspōsationis: de sponsis varie loquunt doctoꝛes.

¶ Quō accipiat sponsa i supradcis capitul'. k

Liquādo. n. spōsas vocāt q̄ talē hūerūt
a desponsationē vbi fuit pactio ꝓiugal' de ꝓnti: ⁊ ille vere cōiuges sūt. Ñ gre. Si qs vroꝛē dspōsauerit vl' subarrauerit: quācꝫ pꝰ modū ꝓueniēte die moꝛtis eiꝰ nequerit eā ducere i vroꝛē: tñ nlli d ꝓsanguitate eiꝰ licꝫ accipe eā i ꝓiugio: ⁊ si iuētū fuerit factū: sepetur oīo. Jtē Juliꝰ papa. Si qs dspōsauerit vroꝛē ⁊ subarrauerit: et vl' ꝓueniente die moꝛtis: vl' irruentibꝰ qbusdā cāis eā ñ cognouerit: nec frater eiꝰ nec vllꝰ d cōsanguitate eiꝰ eādē sibi tollat i vroꝛem vllo vnqꝫ tpe. Jtē Gre. Qui dsponsatā ꝓtimi sui puellā cepit i ꝓiugiū: anathema sit ipe ⁊ oēs cōsentientes ei: qꝛ ꝫz legē dei moꝛi decernit. Nā diuie legis mos est sponsas appellare cōiuges: vt in euāgelio. Accipe mariā cōiugem tuā. Et i deutronomio. Si qs alteriꝰ sponsaꝫ i agro vel quoꝫ loco oppꝛſſerit vl' adduxerit i domū suaꝫ: moꝛiat': qꝛ vroꝛē ꝓtimi sui violauit: nō q̄ iā vrō erat sed q̄ a parentibꝰ vroꝛ fieri debebat. Ex his colligit ꝙ spōse q̄dā cōiuges sūt añ cōmixtionē sexuū. Sed forte illd mouet qd in fine capituli dicit': nō q̄ iā vroꝛ erat sed q̄ vroꝛ fieri debebat. Qd non ita debet itelligi: q̄si vroꝛ vere non fuerit ex quo pactio coniugal' intercessit: sed qꝛ nōdum traducta fuerat: nec res vroꝛia interceſſerat. ſ. concubitus coniugalis.

¶ Qꝛ aliter accipit' i his alijs capitul' spōsa. l

Ec etiā sponsa est q̄ sic viro desponsata
b est: vt non interceſſerit cōsensus d ꝓnti: sed sponsio futuri. Scdm quem modū illud decretū intelligit'. Si qs sponsam filij oppꝛesserit ⁊ post filiꝰ eiꝰ eam duxerit: pater postea non habeat vroꝛem nec mulier virum: filiꝰ qui patris facinus ignoꝛauit aliaꝫ ducat. Si cōiunx illa fuisset quod vticꝫ foꝛet: si in sponsalibus pactio coniugalis interceſſiſſet: nō permitteretur sponso aliam ducere. Adechis autē pena non nubendi ex rigoꝛe infligitur vt alij terreā tur: Jdem ex eodem. Quidam despōsauit vroꝛem ⁊ dotauit: ⁊ cum ea coire non potuit: quā clanculo frater eius coꝛrupit ⁊ grauidaꝫ reddidit. Decretū est vt cꝫuis nupta non potuerit esse legitimo viro: desponsataꝫ tñ fratri frater habere non possit: sed mechus ⁊ mecha fornicationis quidē vindictā sustineant: licita vero eis cōiugia non negentur. De illa desponsatōe hoc itelligi dꝫ vbi nō fuit cōsensus cōiugalis de ꝓnti alioqn non liceret eis alia soꝛtiri cōiugia. Scdꝫ hoc ēt illud itelligi dꝫ. Statutū est a sacro conuētu: vt si qs sponsam alteriꝰ rapuerit: publica

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

penitentia mulctet: ⁊ sine spe coniugij maneat: ⁊ si ipsa eidem crimini consentiens non fuerit: licentia nubendi alteri non negetur. Apparet hanc fuisse desponsatam sine pactione coniugali de presenti ⁊ ideo non fuisse coniugem cui viuente sponso alteri nubendi licentia non negatur. Sunt.n. quedam nuptialia pacta de futuro ex quib⁹ sponsi ⁊ spose vocant: nec eo ide cō iuges sunt. Et est pactio q̄dam cōiugal' de p̄nti que sponsum ⁊ sponsam ēt cōiuges fac: ⁊ vtraq; pactio despōsatio vel sponsalia interdum dicunt. proprie tn̄ sponsalia dicuntur quedam solēnia pacta nuptialia.

¶ Quare non statim tradantur sponse. m

Et nuptialib⁹ pactis vbi ē tm̄ spōsio futuri Ait aug. Institutū ē vt iā pacte spōse nō statim tradant ne vilē habeat marit⁹ datam quam suspirauit sponsus dilatam.

d

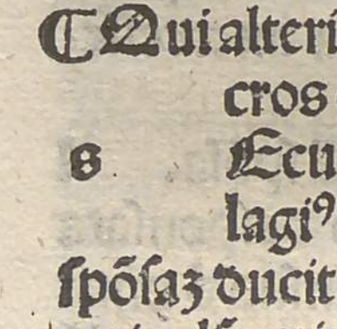
¶ Que spōsa sit vidua mōtuo spōso: ⁊ q̄ nō. n

Et est sciendū q̄ illa spōsa q̄ tm̄ in futuro est pacta: mortuo spōso non remanet vidua: q⁹ nō fuerat vir ei⁹. vñ si qs eā duxerit ad sacros ordines ꝓscēdere nō ꝓhibet: q⁹ nō duxit viduā. Vidue.n. maritus eque sicut bigamus: sacerdos fieri ꝓhibet: Ex tali autez copula nullus arcetur a sacris ordinibus.

e

¶ Qui alterius sponsam eo mortuo ducit: ad sacros ordines accedere pōt. o

Secundū hoc itelligendū est qd̄ ait Pelagi⁹ papa: de illo q̄ mortuo spōso: eius spōsaz ducit i vxorē. Nihil est iquit: q̄z tū ad hūc articulū attinet: qd̄ ei obuiet de canonicis istitutis: quin ad sacros ordies ꝓmoueri valeat. Si vero talis spōsa fuisset: inter quā ⁊ spōsuz eius ꝓsēsus de p̄nti itercessisset eo mortuo vidua remāsisset: cui copulat⁹ i ꝓiugio vlteri⁹ ad sacros ordines non accederet cum viduā duxerit. Nō est ergo ambigendum quin solus de p̄nti ꝓsensus cōiugiū efficiat: ⁊ exinde veri cōiuges appellent. Ideo post talē cōsensum si qs alij se copulauerit: ēt si carnis cōmixtio illic sequat': ad priorē copulā reuocandus est. Questio. I.

Circa z7. distictionē q̄runt q̄tuor. Primo. de spōsalib⁹. z° d̄ cā effectiua mr̄imony. s. ꝓsensu. 3° de cā d̄structiua vtrū. s. dissoluat' p̄ ingressū r̄ligiōis. 4° d̄ effectu mr̄imōy vtrū. s. ⁊ quō inducat bigāiā.

Quantū ad ꝑmū q̄r̄it' de spōsalib⁹ vt̄z rite ꝓcta possint dissolui. Et videt' q⁹ nō: q⁹ spōsalia sūt mr̄io⁹ iniciatū: sz mr̄io⁹. n̄ p̄t dissolui. ꝯ nec spōsalia. ¶ Cōtra. de iureiu. Quēadmodu.z i m'tis alys. ¶ R°. tua vidēda sūt de spōsalib⁹. ꝑmo qd̄ sint: ⁊ vñ dicā't: ⁊ quō contrahant'. z° a qb⁹ ⁊ qñ ⁊ quē effectum sortiantur. 3°. quomodo dissoluantur.

Quantū ad ꝑmū sūt. z. ꝓnes i gnāli. ¶ Prii qd̄ sint spōsalia. ⁊ vñ dicant'. Sūt āt ꝓmisso futuraz nuptiaz. Unī. 30. q. z. Nr̄ates. d⁹ federa spōsala futuraz nuptiaz sunt ꝓmissio. ⁊. ff. e. le. i. sūt mētio ⁊ reꝓmissio futuraz nuptiaz. Ex b̄ āt q̄ sūt reꝓmissio p⁹ q̄ reg'rit vtriusq; ꝓmissio: nec alteꝝ sufficit ꝓmittere ci nō possint spōsalia claudicare. Sz si vir ꝓmittit ⁊ ml'r taet ⁊ ꝓsētit idē ē: vt si porrexit manū ad fidē recipiendū. Nā si nll'a signa ꝓbabili' apparēt d⁹ ꝓsensu ei⁹ nō sūt spōsalia. Ex b̄ āt q̄ d⁹ futuraz: ꝑz q̄ nō sūt ps eēntialis: q⁹ toti⁹ pmanentis oēs ptes sūt sil': nec oē ꝓnci^m ē ps ꝓncipiati: sic pū⁹ nē ps linee nec nūc tpis: sz qd̄ ē ꝓn^m ⁊ ps ē potissima ps: vt fundamētuz ē ps dom⁹. Dicūt' āt spōsalia a spōsando. Nā moris fuit veterib⁹ stipulari ⁊ spondere sibi vxorē: ide sponsi spōsaz appellatio nata ē. ff. e. l. y. ⁊. iy. nō tn̄ stippulatio nēcia ē sz sufficit nud⁹ ꝓsēsus. Unī surd⁹ ⁊ mut⁹ ea ꝯbūt. x̄. e. c. cū ap̄. Itē iter absentes p nūciuz p epl'az. ff. e. l. sufficit ⁊. l. vlt. sz per se ⁊ per alios ꝓpinquos ⁊ extraneos. Et si quidem p parentes contrahantur filij p̄ntes eo ipso q̄ tacent velabsentes q̄ñ primo sciunt si non exp̄sse reclamāt intelligunt ꝓsentire. ff. e. l. in sponsalibus. §. i. q⁹ nec patri nisi ex causa contradicere debent. ff. e. l. in sponsal'. ⁊. l. se. si autz per extraneos intelliguntur vetare nisi expresse consentiant: q⁹ de obligatione eoz agit'. ff. de ꝓcur. l. fili⁹ fami. §iuitā. Et si qdē per exneos absentes ꝯhat' nō ē dubiū q̄ iō sufficit tacere cū ad notitiā puenerit: sz regrit' exp̄ssa raibito nisi mādauerit. ff. e. l. b̄ ita si sciētib⁹. Si āt i p̄ntia ei⁹ noie ei⁹ ꝯ hunt': adhuc nō videret ꝓsentire; q⁹ b̄ solū de pētib⁹ d̄. ff. So. ma. l. y. §. volūtate. Unī nec ēt de alys ꝓpinq⁹ vl' tutoribus aut ꝓcuratoribus q⁹ posset ꝯdicere. q⁹ ēt sit futurarū nuptiarū ꝓmissio: iō n̄ sūt sponsalia iter eos iter quos n̄ possūt eē nuptie saltē i futuro: qō dico ꝓ ipubes q̄ ifantiā trāsierūt ⁊ sic iter eos possūt eē sponsalia ex tūc: sz non mr̄io^m nūc sz i futuro: al's secus. ff. de spōsalib⁹. l. tutor. ⁊. l. oēs. ¶ Scōa ꝓ ē vtrū sponsalia sint pars mr̄imony. Et vr. q⁹ sic: q⁹ vniuscuiusq; rei potissima ps ē suū ꝓn^m. ff. de ordi. iuris. l. i. sz sponsalia sūt ꝓn^m mr̄imony: vñ distingūt iurispiti mr̄io^m ꝑm triplicē d̄raz. Qōdā ratū: qōdā iniciatū: qōdā ꝓsūmatuz mr̄io^m. iniciat' desponsatiōe de futuro: ratificat' in ꝓsēsu de p̄nti: ⁊ ꝓsūmat' i copula carnali. ¶ Cōtra. illō ñ ē pfectū qd̄ non ex oibus suis partib⁹ ꝓstat vt. l. allegata: q⁹ totū ⁊ pfectū idē sūt z° phy. sed mr̄io^m p̄t esse perfectū sine b̄ q̄ sponsalia p̄cedāt. ꝯ nō sūt partes. ¶ Dicēdū ē ꝯ q̄ spōsalia nō sūt ꝑpe ps: q⁹ de eēntia ois successiui ē aliqd ꝑteritū ⁊ aliqd futuꝝ: vñ ⁊ mot⁹ aliqd h̄z de termio a quo: al's ñ moueret': sz motū eēt total'r ab eo: siqdē eēt total'r i termio ad quē: sil'r h̄z aliqd de termio ad quē: al's nōdū moueret: sz adhuc total'r eēt i termio a quo nihil ꝓticipās de termio ad quē. Dico āt terminū ad quē ⁊ a quo ꝯmediatos ipi motui: vñ i motu locali termin⁹ ad quē ⁊ a quo ꝯmediate sunt duo spatia ꝓtinua quoꝝ qōlibz ē eq̄le locato mobili: vñ q̄ñ nōdū subītranit ptē aliquā scōi adhuc ñ icepit moueri: q̄ñ āt iā dimisit vltimā ptē ꝑmi. iā motum ē: sz q̄diu occupat ptē vtriusq; deserēdo paulatiz ꝑmū. ⁊ ītroeūdo z^m: tūc d⁹ moueri. sz de eēntia rei pmanētis nō ē aliqd ꝑteritū: q⁹ tūc d⁹ sy'sset eē: nec futuꝝ: q⁹ nōdū eēt pfectū: sicut de eēntia domus nō ē dolatio lignoꝝ q̄ iā p̄cessit nec ihītatio seq̄ns. sil'r cū mr̄io^m sit d⁹ genere pmanētiū nec spōsalia q̄ p̄cedūt nec carnal' copula q̄ seq̄t' sūt d⁹ eēntia ei⁹. ¶ Ad arg^m d⁹z q⁹ duplex ē ꝓncipiū rei: qōdā extrīsecū sic efficiēs: vel disponēs ⁊ illud nō ē de eēntia ꝓncipal'r: q⁹ cā efficiēs nō ītrat eēntiā effect⁹: ⁊ tale ē spōsalia: aliud ītrinsecū ꝑuatiuū: nec illud ē ps vt pūctus linee ⁊ nūc tpis. aliō positiuū ⁊ illud ē pars ⁊ potissima ī artificialib⁹: sic fundamtū dom⁹ ⁊ mā i oib⁹ artificialib⁹ in nālib⁹ āt mā q̄ ē ꝑ⁹ forma: ē ps ifima ñ potissima. ¶ Notādū ēt q⁹ ñ oz p⁹ mr̄io^m ꝯbere spōsalia ōmissa

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sicut post baptismū in necessitate oportet adhibere solēnitatē omissā: qz illa q̄ p̄cedūt sacrm ex necessitate p̄cepti qñ sunt omissa pp necessitatez: dñt fieri cessante necessitate si sunt vtilia z ogrua ēt post sacrz: sic̄ ibi i cathecissimo z exorcissimo: que ēt post baptismū valēt: qz duo sūt arbitri p̄cepta dare: ti tpe dare. ff. de arbitris. l. celsus. Uñ q nō potuit facere añ dz facere post: sic̄ q debuit soluere i pascha nō minus obligat⁹ ē soluere post q̄z añ. Sz spōsalia nō ē necesse p̄cedere mrio^m ex p̄cepto nisi forte pp prohibitionē clandestine despōsationis z ad min⁹ non eēnt vtilia post mrio^m. nec ogrua: qz nemo pōt rē suā stipulari: imo pmitteret ipossibile: qz mrio^m semel octū ampli⁹ obi nō pt. ¶ Tertia ꝑ ē de modis q̄b⁹ sponsalia obunt pure. i. sine mō z ditione. Nā de ditionib⁹ appositis dicet di. 28. Sciēdū est igit q sponsalia obunt septē modis. pmo ānuli subarratiōe nisi agerētur de mrio⁰ tacite vel exp̄sse: puta añ valuas eccl'ie. vt nō. de. spon. ipub. c. vlt. vñ solet poni i q̄rto digito q medic⁹ dr: qz a corde vena p̄cedit i signū amoris: nisi cā ludi fieret. ō p̄sump. c. illō. de sen. z re iud. c. Tenor. 2° arris spōsal'r ēt sine vbis: al'ipsa vba sufficerēt: vt puta si bito tractatu inter amicos misit iocalia noie arre sponsalioz nih̄ aliud dicēs: z illa acceptauit. 3°. iuramēti iteruētione: suffic̄ āt p̄bare i foro cōtētioso confessionē de affidatōe: qz lz confessio ex iudiciū facta ad obligādū ñ obliget: tñ si fiat ex cā occurrētib⁹ alys q̄ notant de confessis. c. vlt. valet ad p̄bandū: z p ois idē ē in mrio⁰ ex quo oriū nō iuenit exp̄ssuz. 4° nuda pmissione affirmatiua ñ negatiua: vt si dicā tibi pmitto tibi q nūq̄z ducā allā vxorē a te. Tūc. n. nō tenet eā ducere si velit cōtinere: lz si velit obere nō lz sibi aliā ducere. sic̄ cū qs p̄hibet alienare suū ex familiā: nō pp B tenet dare statiz vni ō familia: lz si velit alienare oz q vni ex ill' det: vñ i morte qñ necesse hz alienare: vni ex illis hz relinq̄re. Sz si dixisset pmitto tibi q nō ducā aliquā nisi te: videt q nisi ponat sic̄ i legatis fauore mrimony. Naz si dico ois hō currit nisi sortes. seqūt q sortes nō currat: al's nō eēt vera exceptio: lz si diceret nllus hō currit nisi forte sortes: tūc non p̄cise segtur: vñ si ex p̄cedēt⁹ appet q nolebat se ei obligare p̄cise: sed sub ditiōe. si cōtigeret eū obere: nō ē obligat⁹: al's sic. In foro āt cscie nō: nisi sit sibi cscius q noluerit se obligare: vñ i foro cōtētioso ex illis vbis iudicabit. ex quo agebat ō spōsalib⁹ puris obēdis: qz iterp̄tatio obscuri oz fieri ꝺ illū q legē pacti potuit apti⁹ declarare. ff. de ōben. emp. l. Labeo. ō pactis. l. veterib⁹. Sz i foro cscie si dicat q nō intēdebat p̄cise se obligare: credit ei. Si vo nō recolit qd intendebat lz recolit de vbis: distiguendū ē mō p̄dicto: qz aut dixit ñ ducaz nisi te: tūc vitas locutiōis de virtute fmōis vel saltē ō vsu loq̄ntiū hz. q̄ ducā te. Si āt dicat ñ ducā aliā a te: nō seq̄t q̄ ducā te: qz stāt ista. Non ducā aliā a te nec ducā te: qz nll'az ducā. 5° p traductionez. q̄uis. n. traductio sola ñ faciat vā sponsalia: nec p̄sūpta nec mrio^m. de resti. spo. c. Ex pte. tñ si puella añ septēniuz desponsata traducat z traducta septēniū cōplens nō reclamat spōsalia cofirmant ex tūc: nō q retro trabant: vñ si añ septēniuz coḡuerit matrē postea neutrā poterit hre. Filiā nō: pp affinitatē: matrē nō: pp hōestatē. lz si matrē duxit vxorē añ septēniū tenet mrio^m: nec confirmant sponsalia: qz fuerūt soluta ipso iure p mrio^m ꝛc. hosti. i cōpil'. 6°. p attēptationē. ex. e. iuuenis. Qñ. n. spōsalia p cesserūt nulla pp defectū etatis z secutus ē conat⁹ de quo dubiū ē an hūerit effectū censent spōsalia. Nā si certū eēt q conat⁹ nō būisset effectū non eēnt spōsalia: sicut nec est mrio^m qñ sola tēptatio seq̄t vera sponsalia ex. e. c. fi. Si aūt certū ē q eā cognouisset: affinitas eēt octa. Sz dic̄ hosti. q si certū ē eaz virginē remansisse non orit honestas nec affinitas. Sz tñ videt q imo orit honestas oū tñ sciat vel dubitet an pollutio exordinaria sit subsecuta. Sicut. n. pollutio exordinaria facta affectu maritali cāt affinitatē: sic fcā affectu sponsali cāt publicā honestatē. 7° p tacitā quētionē. Naz quotiēscunq̄ obit mrio^m p verba de p̄ti z nō valet pp causaz q̄ est impeditiua mrimony non sponsal': tunc hz vim sponsal'. z obunt tacite. de spō. impub. li°. 6. vt si sint impuberes maiorez septēnio.

Quantū ad z^m articulū p̄cipalē sūt. z. ꝓnes. ¶ Prima q̄s possit obere. Ubi sciendum q hoc edictū ē phibitoriū: qz q non phibet admittit. Ois q̄ q prohibet mrio^m obere phibetur p ois. z sponsalia. ff. de spon. l. Oro. nisi sit alia cā: vt de etate septeny z tpe oronis i. xl^a. z alys tpib⁹ qb⁹ possunt sponsalia obi non nuptie: pp earū solemnitatē. p̄nt ēt indifferenter obi iter p̄ntes z absentes duz tñ vtriusq̄ sensus occurrat actual'r vl' habitual'r: al's si peniteret pmus añ osēsuz scōi nichil ageret q̄uis nō certioral' set nūciū vel aliū: lz i foro cotentioso oz docere de pnia p̄cedēte: lz nō de reuocatione. vel de certioratione. In foro āt scientie credit sibi. Dico āt habitual'r eo ipso q nō dissentit: vt si dormit dū scōs sentit: sic z mrio⁹ spūale iter absentes de p̄ben. c. Accedēs. Itē qñ p parentes sufficit tacere: secus i alys. Ar^m ꝺ illud qō nōtur ō p̄sūp. c. Nōne. lz z añ eoz sensuz de qbus agit nihil agit: nec cātur affinitas nec honestas. ¶ Scōa ꝑ est q̄ etate. z qdē post septēniū: qz infans dr ante q̄z bēat septē annos. C. de iure deli. l. si ifanti. Infātes aūt p̄hibent obere sponsalia. ff. de spon. l. In spōsalib⁹. Infantis. n. etas qd agat ignorat. C. de fīa mo. l. i. lz tps ad obendū mrio^m est pubertas q̄ est in viro. i4. anno cpleto: i muliere. i2. Rō aūt q̄re mulier obit citi⁹ mrio^m q̄z vir nō aūt sponsalia ē: qz licet vir z mulier qualescant eq̄li tpe ad rōnem: nō tñ ad potentiaz actus: qz minor potētia suffic̄ ad patiendū q̄z ad agēdū. lz q̄re tutella i viris z feis ñ pariter finitur: cura aūt sic: qz. 25. anno cōpleto ptiet ad legitimas. Citius aūt otrahit de p̄sona q̄z de rebus: qz citius i nālibus rō qualescit: vnde tutor q principal'r datur p̄sone desinit i pubertate. qñ cura incipit: lz curator datur principal'r rebus. Si aūt fuerint octa vno hūte etatē: alio non: qz claudicare non possunt: non valēt: lz tñ q hēbat etatē pp pmissionem maxime si iurauit nō pōt uenire alio osentiēte p osensuz exp̄ssuz vel tacitū: vt qz carnal'r copulat⁹ ē. ex. de spon. impube. c. Lras. c. Accessit z. c. Duo pueri. Dissentiēte aūt illo q etatē non habebat nihil oio valēt nec cānt publice honestatis iustitiā. Tho. dic̄ q approp̄inq̄nte septēnio possūt ꝺ hi spōsalia sicut appropiquante pubertate pōt obi mrio^m. Alij aūt q non sicut nec religionē itrare: qz non sic solet p uenire iudiciū rōnis septēniū sicut pubertatē: nec ēt si p̄ueniret ita vt mortal'r peccaret sic̄ puer blasphem⁹: qz iura i distincte p̄hibēt añ septē annos q̄ tñ pmittūt mrio^m p sex mēses añ pubertatē. Pro p̄ma opione facit ex de temp. or di. c. vlt. vbi dr. q ifanti religionē intrāti pōt licite dari corona. q̄ supponit q tenet igressus: q̄ a fil'i hic tenēt spōsalia si sunt p̄rimi septēnio marie de osensu parētū. ¶ 3ª ꝑ. ē ō effectu spōsalioz q ē triplex: vnus publice honestatis iustitia. de q̄ dr. 4. i. di. osensus de arris. vbi sciēdū q si arre vel ānulus vl' pp nuptias aligd datū sit: ille p̄dit q dedit si p eū stat sine cā: al's sibi reddit vl' heredi. C. e. l. iij. Si āt stet p illū q recipit reddit oē q̄ pp nuptias recepit: qz quod datur ob cām cansa nō secuta ocidi pōt: lz arras reddit duplicatas. C. e. l. vlt. lz i foro cscientie sufficit reddere simpluz sicut etiam contingit in alys penis iuris que ante condēnationem factam in iudicio non debentur in foro coscientie. Pena āt quētionalis rōne pmissiōis debet in vtroq̄z foro nisi forte q̄ adhibet debito pecuniario: qz tūc videt ee in fraudē vsuraz: tenet tñ ad itereſſe damni ille p quē stetit Et licet possint contrahi sub ditiōe promisse pecunie: non tñ in modum pene: nisi tecum otraxero dabo tibi centum marchas: nec peti potest: cum libera debeant esse cōiugia. extra. e. c. Gemma. nisi forte esset pena intrinseca: puta de

ꝑ 2°

ꝑ 4 2°

z^a 2°

3ª 2°

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

multiplicatione arre q̃ ex cõi consensu repeti potest i quadruplum. C.e.l.vlt.§.penult.cũ tñ ibidẽ in fine dicat̃ q̃ in ꝺ̃bẽdis nuptys libera volũtas eẽ dz:sic ẽt ꝺ iure canonico. Est ãt vnũ dubiũ. Utrũ p ṽba negatiua spõsalia vl' mr̃io^m ꝺ̃hant̃:vt si dicat:promitto tibi q̃ nunq̃z habebo aliã vxorẽ. Et qdẽ in foro ꝺscie nõ:si ad affirmatiuaz noluit se obligare:sz in foro eccl'ie sic:si de sponsalib^9 ꝺ̃bẽdis ageret̃ ⁊ alia psona credidit q̃ iste intẽderet dato q̃ iste noluerit ꝺ̃bere sz vl' aliã decipe vel sibi cauere vt caste viuere posset in seculo. ¶ Terti^9 effect^9 ẽ obligatio efficax q̃ ad ꝺ̃bẽdũ matrimoniũ i vtroq̃z foro nisi iterueniat aliq̃ ipedimẽtũ de illis de qb^9 dicet̃ in 3° articl'o tenet̃ spõsus sponsã ducere ⁊ eꝑ:qz q̃zuis iure ciuili alteri despõsata alteri nubere nõ prohibeat̃. C. de spon.l.i.tñ iure diuino ⁊ canonico ꝓhibet̃ ⁊ peccat mortal'r fidẽ frãgendo ꝺ̃ctis sponsalib^9 legitime aliquo de p̃dcis septẽ mõis:⁊ i foro eccl'ie sub pẽa excõicationis ꝓhibet̃.cũ alio ꝺ̃bere ⁊ p̃cipit̃ cũ ista.vñ nõ lz discedere spõsuz a sponsa ĩuita nec eꝑ:nec pp pauptatẽ supueniẽtẽ.nec pp aliqd aliꝺ nõ exp̃ssũ i iure:qz si ẽ iuramẽtũ ĩterpositũ:oẽ iuramẽtũ seruãdũ ẽ:qꝺ seruatũ nõ ṽgit i detrimentũ salutis eterne:q̃zuis sit al's graue ⁊ dãnosũ iux illꝺ p̃ceptũ. Reddes dño iuramẽta tua. Si ãt fuerit nuda p̃missio ait p̃tor:pacta seruabo. Uñ quãuis alteri desponsata alteri nubere nõ ꝓhibeat̃ lege hũana. C. de spon.l.i. ꝓhibetur tñ lege diuia ⁊ nãli ꝟm quã pacta dñt seruari ẽt nuda.ex.ꝺ pac. Antigon^9:vñ oꝛit̃ obligatio nãlis. Papa ãt p̃t dispensare i sponsalib^9 iuratis nõ in mr̃io^o iã ꝺ̃cto ñ ꝺs̃uato vt ducat aliã:qz nõ p̃t papa facere q̃ nõ maneat ligamen: sic nõ põt facere q̃ maneat hostia nõ ꝺsecrata quo durãte: cũ lege nãli ꝓhibeat̃ hr̃e plures vxores papa dispẽsare nõ põt. Sz põt dispẽsare q̃ manẽs maritus sit licite sacerdos vel eps vel cardinal'.si necessitas eccl'ie hoc exposcerit:cũ castitas accidat ex statuto eccl'ie ordi sacerdotali vel epali. Sz si vxore nolit ꝺsentire nisi saluo iure suo:non põt eã ꝑuare iure diuino:sic facit q̃ ĩuita vxore licet crucẽ recipe i subsidiũ terre sctẽ:sz nõ qn volentẽ teneat̃ secũ ducere ⁊ reddere ei debitũ. Sic igit̃ spõsalia iurata soluũt̃ pp pape dispẽsationẽ:q lz nõ hẽat ptãtez sup sacr̃a:hz tñ sup oẽs alias cõuẽtiones hũanas ẽt iuramẽto firmatas. Uñ si põt dispensare i voto castitatis vl' religiõis nõ solẽnizato:multo magis i p̃missione mr̃imony nondũ ꝺ̃cti sz ꝺ̃bẽdi. Et si põt absoluere a iuramẽto fidelitatis:pari rõne a iuramẽto spõsaliarũ. Uñ iuita sponsa põt sponsũ ordinare i subdiaconũ vel facere epz aut cardinalẽ.si magis eccl'ie expediat aut ẽt mr̃imonial'r alteri copulare pp pacẽ ⁊ bonũ cõe. Nll'us ãt ifrior papa ꝺ põt:qz sicut i votis ppetuis ⁊ iuramẽtis licitis ⁊ ppetuis ipse solus dispẽsat:sic ẽt i sponsalib^9 q̃ sunt p̃missio ad aliqd ppetuũ ⁊ licitũ. Nec obstat q̃ sponsalia ꝺ̃bũt̃ sub hac ꝺdicione. Si ꝺs ⁊ eccl'ia ꝺcordẽt. Uidet̃ ãt eccl'ia discordare qñ diocesanus vult al'r de spõso ordiare:qz ĩtelligit̃ eccl'ia ꝺcordare.si nõ sit legitimũ ipedimẽtũ. vñ ⁊ nõ videnť ꝺdicionalia sz pura:qz illa ꝺdicio statiz ĩtelligebat̃ tacite. vñ statĩ cãnt pu^cc hõestatis iustitiã. ff.ꝺ ꝺdi. ⁊ ꝺmõ. Cõdiciões. Al's hodie nũq̃z cãrent:qz sp fiũt hodie sic spõsalia. Et qñ ꝺditio extat statiz p ṽba de p̃nti ꝺ̃bunt. Qui ãt sponsã sine aliq̃ p̃dicta q̃z cãz alteri despõsãt graniter peccãt. Et p̃r q filiã despõsauit ⁊ p̃misit se factuꝝ ⁊ curaturuz mr̃io^m q̃zuis ꝺ nõ faciat:tñ dissimulando cũ posset ipedire frãgit fidẽ suã. Filia ẽt si p̃mis sponsalib^9 ꝺsensit tacite vl' exp̃sse mortal'r peccat ꝺsentiẽdo in alia. Amici ẽt vt cũ nobiliori vel ditiori nubat peccãt coopantes ei ad pctm̃ mortale.si iã p̃us ꝺsenserat. Nã si ipsa p̃ori nõ ꝺsensit ⁊ velit ꝟm meliorẽ ⁊ ditiorẽ siue patre inuito siue dissimulãte:non peccãt aly amici q̃ hoc p̃curãt:imo si frres ⁊ ꝺsãguinei videãt q̃ p̃r male despõsauerit eã decept^9:debẽt ei suadere ne ꝺsentiat: ⁊ dissentientẽ aly melius copulare.

Circa 3^m articl'm q̃tuor sũt videnda. p̃mo de ipedimẽtis in spãli. 2°. i gnãli. de ipediñtis supueniẽtibus. 3°. de p̃cedẽtib^9 ignoratis. 4°. de mõ dissoluẽdi. ¶ Quã tũ ad p̃mũ sunt. x. ꝺnes ꝟm. x. ipediñta. Nã cõiter tantuz octo casus solẽt poni. Hosti. ãt addit duos ponẽs istos vl', Crimen:dissẽsus:fuga:tps:ordo:ꝺa:mozb ⁊ affinis:vox publica.cũq̃z reclamãt. ¶ P̃rim^9 casus i quo. soluunt̃ spõsalia ẽ crimen. s. fornicatõis. Sicut. n. vir põt vxorẽ adulterã tẽ eycere ẽt si iurauit:qz tacita ꝺditio castitatis intelligit̃: sic sponsus sponsã:qz turpi^9 eycit̃ q̃z nõ admittit̃ hospes. ꝺ iureiur. Quẽadmodũ. Uñ ẽ simile q̃ztuz ad. §. p̃mo i expelledo:q̃ztũ ad eq̃litatẽ. Nã sic̃ vir vxorẽ ⁊ eꝑ pp adulteriuz põt eycere:ita spõsus sponsã pp fornicationẽ nõ admittere ⁊ eꝑ:qz vir ⁊ vxor ⁊ sponsus ⁊ sponsa ad paria iudicant̃. 33. q. §. c. p̃cepit. ⁊. c. vl. tũ ẽt q̃ztũ ad iuramẽtũ qz siue fuerit iuramentũ siue nõ:tuz ẽt quo ad auct̃z: qz sic̃ pp notoriam fornicationẽ põt eycere p se:pp occultã p iudicẽ:sic ẽt spõsus sponsã: vñ ꝟm hosti. ẖ ẽ terti^9 casus in quo sine iudice.

2°. in accusando:qz sic̃ vir adulterã nõ soluz eycere: sz ẽt ꝺ adl'terio p̃t accusare:sic spõsus spõsã p̃t ꝺ adulterio accusare q̃si iã mr̃io^o iniciato:qz nec mr̃io^m nec spẽz mr̃imony violare p̃missũ ẽ: vt nõ. ꝺ iureiurãdo. Quẽadmodũ. 3° i opponẽdo:qz sic̃ vir p̃t oppõere vxori adl'teriũ seq̃ns mr̃io^m ñ p̃cedẽs:sic sponsus ⁊ iputet sibi q talẽ elegit q̃ztũcũq̃z ignorauerit:qz lex nõ distiguit. in octõ. c. quẽadmodũ. 4°. in cõpẽsando:qz sicut i mr̃io^o leno q al's adulterat^9 ẽ:nõ p̃t obycere:sic nec hic:sz paria delicta mutua cõpẽsatione tollũt̃ ff. soluto. ma. l. viro atq̃z vxore. 5° i reconciliãdo: qz sic̃ vir põt sibi recõciliare vxorẽ sic spõsus sponsã:qz cuilibet lz renũciare bis q̃ p se ĩtroducta sũt. C. de pac. l. vlt. vñ sponsalia dissoluũt̃ ad petitionẽ castitat̃ ẽt reclamãte luxurioso: ñ ãt eꝑ:qz ñ audit̃ turpitudinẽ suã allegãs si ali^9 hoc nõ obstãte velit i mr̃io^m recipe vl' retinere: qz qꝺ i fauorẽ alicui^9 ĩductũ ẽ:ñ dz i ei^9 lesionẽ retorq̃ri. C. ꝺ legib^9. l. q̃ fauore. ff. ꝺ legib^9. l. Nulla. Eꝑ ãt dissil'e ẽ i q̃nq̃z. p̃° i dissoluẽdo qz fornicatõ seq̃ns soluit total'r spõsalia. si alter velit auct̃e iudicis: nõ ãt adulteriũ manifestũ quo ad vinculũ: sz q̃ad thorꝝ:ẽt si nõ erat carnal' copl'a subsecuta. 2°. i ꝺ̃bendo:qz vir nõ ẽ solut^9 a lege mulieris. nec eꝑ. p ei^9 adulteriũ: vñ ñ põt ad alia vota trãsire: vñ apl's vult castaz manere inupta z vel viro recõciliari. 3°. i obyciẽdo:qz vir nõ põt obycere vxori fornicationẽ q̃ñ fuit oppõssa vl' decepta. 33. q. §. puto:ĩmo tũc iuit^9 fiet bigam^9 reddẽdo debitũ:sz spõsus spõsaz ẽt vi oppõssã vt nõ. de iureiurãdo Quẽadmodũ. sic̃ vicecatã. vel nasũ pdentẽ aut alias ifirmitatẽ sine culpa icurrẽtẽ. 4°. in lucrãdo:qz vir pp adulteriũ vxor̃ lucrat̃ dotẽ ⁊ eꝑ mulier donationẽ pp nuptias:nõ sic ãt sponsus:qz pene restrigẽde sũt:ẖ ãt nec ẽ ṽe mr̃io^m:sz bñ lucrat̃ arras vel q̃ druplũ si fuẽit stipulat^9:qz fornicãs apponit ipediñtũ. §. in p̃bãdo:qz lucide p̃batiões de facto vl' violẽte p̃sũptiones regrunt̃ ad thorꝝ sepandũ pp adulteriũ. de testi. c. z. p̃terea. de p̃sũptionib^9 lr̃is:sz ad dissoluẽdũ spõsalia suffic̃ p̃bare fornicationẽ vno teste vel fama arg^o de testi. c. Sup eo. ¶ Secũd^9 casus:dissẽsus. Sic̃. n. societas ꝺsẽsu ẽt p iuramẽtũ firmata dissoluit̃:sic hic:qz vxor eligit̃ socia diuine ⁊ hũane dom^9:sz pp reuerẽtiã mr̃imony qꝺ ẽ iniciatũ regrit̃ auctas iudicis. de spõs. c. p̃terea ⁊. c. cũ in tua. Dicũt ãt q dã q̃ sic discedere ẽ pctm̃ sz dz i patiẽtia tollerari pp maiꝰ malũ sic̃ mercrices ⁊ libell^9 repudy. ¶ Sz ꝺ̃:qz eccl'ia nõ solũ dissimulat sz licẽtiat:cũ tñ nõ possit nec ꝺbeat licẽtiar̃ ad malũ:vñ ẽ aliud de spõsalib^9 ĩq̃b^9 tacita ꝺdicio ĩtelligit̃ si placuerit. vñ q̃libet p̃t remittere:aliꝺ ẽ in mr̃io^o qꝺ ẽ vinculũ diuinũ. qꝺ ꝺs ꝺiũxit ⁊c̃. Uñ q recepit iuramẽtũ alicuius de ĩtranda religione nõ p̃t relaxare:qz tal' obligat̃ deo. sz q recipit iuramẽtũ de ĩtrando si ei videat̃ potest ei remittere:sic cũ p mr̃io^m vinciant̃ in deo:ñ potest sibi remittere:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sed spōsalia sic. 2° de pena: qz semel rogabaz q̄ndaz officia lē vt duos sic dissentiētes licētiaret: eo q̄ mulier vellet viuere caste: z ipse exacto iuramēto p̄mo petyt an fuissēt vba de p̄nti z i hoc bñ respōderūt q̄ nō. 2° secuta ēt copula z in hoc bñ respōderūt q̄ nō. 3°. licētiauit eos iniūcto vno psalterio clerico. hic āt z si p̄t excusari pp scādalū sic pnia iniūgit furi tpe famis: tñ melius ē non iniūgere: qz pro dissolutione sponsaliorz illi soli iniūgēda ēpnia q̄ fuit i culpa nō ꝯplendi. de spon. c. de illis: hic āt neuter ē i culpa. ḡ neutri pnia iniūgenda é. ¶ Terti⁹ ꝟuga. exēplū de virgine q̄ 3ª ꝯ senonis petiuit i vix eū q̄ ad patibulū ducebaf. q̄ reddit⁹ ei iuxta morē spōsalib⁹ ꝺctis fugit nec postea cōpuit: post ānuz petebat vgo licētiari nolebat officialis: qz tps legale biēny nō trāsierat: sz hosti. meli⁹ dicit q̄ index q̄litate ispecta psonarz tps legale poterit abreuiare vl' progare: z q̄ h̄ 4ª ꝯ arbitriū sic imutaf. ff. e. l. penult. ¶ Quart⁹ tps. hosti. dissoluunt p lapsū tpis si certū tps appositū fuit z elapsū sit. Nā postea is p quē nō stetit impune nubit: sz aly dat pnia ō fide mētita. exī. e. Sicut ex litteris. Et dicūt q̄dā spūale in mrimonio cū alibi duo sint arbitri p̄cepta. de dolo z cōtu. Cū dilecti. ff. de arbitris. l. Celsus. Uñ i alys q̄ tenet dare: vel facere aliq̄d infra certū tps: illo elapso nō ē pp hoc liberatus. Sz i sponsalib⁹ ꝑm eos liberaf q̄s elapso tpe i eis apposito ad mrio⁹ ꝺhendū. Sz hoc nō videt: qz lz tps nō sit modus tollēde vel iducende obligationis. ff. de ac. z ob. l. obligationū fere. §. Placz. tñ qñ tps appōit ad effectū obligatiōis suspendēdū vsq̄ tūc. vel icohandū ex tunc. vt cuz p̄mitto tibi soluere. x. in pasche vel post pascha z tūc adueniēte tpe nō liberor: imo tunc efficaciter obligor. Insti. de. v. obli. §. i diē. Qñq̄ aūt dies apponit ad effectū tollendū vel terminādū: z tunc lapsus tpis tollit: vt si vēdo sub pacto legis comissorie vl' ꝺditionis i diē. Qz si infra talē diē alius meliorē ꝺditionē attulerit vel vēditor p̄ciū reddiderit sit inēpta. sensus ē. vt vsq̄: tūc liceat offerre nō postea. vñ i ꝓposito refert aut tps fuit appositū ad sponsalia implenda: z mrio⁹ ꝺhendū z incohandū: puta qz dixit accipiā te i pasche vel post pascha vel a pasche i antea: z tē lapsus tpis nō dissoluit spōsalia. sz pficit: qz tūc post pascha pōt agi cū effectu z nō añ: sicut z i ceteris p̄missionib⁹ fcis in diē. Si. n. lapsus tpis hec dissolueret spōsalia: tunc nullius eēnt mometi: qz añ tps agi ñ p̄t. sz ꝑus petit tpe: nec ipso die qz dies cedit. Si ḡ nō post diē. ḡ nunq̄: z hic ē p̄mus casus. Aut ad sponsalia terminăda z mrio⁹ distrahēdū: vt qz dixit accipiā te ad tardius infra pascha vel añ pascha nisi p te steterit: vl' cū diceret se debere pegrinari dixit expectabo te vsq̄ ad pascha z nō plus: z tūc aut nondū elapsū ē totū tps. lz tātū elapsuz sit q̄ nō possunt nnptie celebrari. cū tñ p̄misisset se infra pascha ipam ductuz z solemniter traductuz z supuēit lxx⁸. infra quā lz posset p vba de p̄nti ꝺbi nō tñ soleniter traduci: nec sic dissoluūt: pura si peteret licētiari vt sibi aliū desponsaret q̄ tūc licet: nō ꝺz audiri. ar. eius q̄ p̄misit edificare isulā infra tps ꝺ quā efficaciter agi nō p̄t añ tps ēt si tm̄ tpis lapsū sit q̄ nō posset edificiū compleri. arg. ꝺ elec. c. cōmissa. §. i. li. 6. z hic ē casus ꝟus. Aut totū tps lapsū ē: z tē si ille p quē stetit: vl' vterq̄ legitimū hūit ipedimtū adhuc illo reclamāte ñ dissolueret: qz tps ñ currit legitīe ipedito. arg. ei⁹. ꝺ electōe. c. ꝺmissa li. 6°. z C. ꝺ annuali ex. l. i. ad fi. z hic ē 3⁹ casus. Aut nō fuit ipedimentuz legitimū: z tūc aut is p quē stetit petit dissolutionē z ali⁹ se opponit z nec sic dñt dissolui: qz tūc eēt in ptāte ei⁹ deludere spōsalia. aut ñ posset cogi: z hic ē 4⁹ ca⁹. Aut ali⁹ ñ se opponit: z tē dñt dissolui iiūcta sibi pnia ꝺ fide mtita vl' p̄missiōe ēt si iramentū iterceſſit. exī ꝺ spōsa. c. De illis: z hic ē. quintus casus z primus qñ lapsus tpis dissoluit. Aut ille p quē ñ stetit petit solui z licētiari: z tūc siue alius se opponat siue nō soluunt: ēt nulla pnia sibi iposita: qz nulli facit iniuriā q̄ iure suo vtit: nec ali⁹ p̄t purgare morā i p̄iudiciū alterius: sic si vēditor p quē stetit post diē vellet offerēdo vēditionē reuocare: z hic ē sextus casus z scōs i quo p tpe spōsalia dissoluunt. Et sic sūt. 6. casus i spōsalibus ꝺctis in diē. 4. i q̄b⁹ nō dissoluunt z duo i q̄bus dissoluunt. Sz qñ dies apponit ad expectādū iterim p̄t agi z cogi. In mrio⁹ vo si vltra ēt septenniū nec p fragilitate licentiant donec certū nūciuz recipiāt de morte viroz exī. e. in pnia nostra. ¶ Quintus casus Ordo. vbi p̄mo sciēdū ē q̄ ordo nō facer 5ª ꝯ supueniēs spōsalib⁹ nō dissoluit ea: nec ipso iure: cū ñ hēat oppositōez: nā ordiat⁹ sic p̄t cū illa vl' alia ꝺhere: nec aucte iudicis: nec ordinato hoc petēte: qz nlli⁹ pp sui actū p̄t petere dissolutōnē nisi sit tal' casus p quē ñ possit iplere: vt affinitas vl' hȳ. nec spōsa hoc petēte: vt si diceret elegi nobilez vt eēt miles strenuus nolo hr̄e clericatū nec tonsuratū q̄uis ꝼm leges videret sufficiēs: qz ē q̄si alterius secte vel vite. 2°. q̄ ordo sacer quōcunq̄ supueniēs siue iscia siue iuita sponsa dissoluit ipso iure: qz ē totalr ꝺriū. z notoriuz ipedimentū quocūq̄ petēte: qz nec volētes possūt ꝺhere z qñ res ipsecta venit ad eū statū a quo icipere nō p̄t viciaf 3°. q̄ spōsus nō ꝺz ad sacros ordines p̄moueri. nec ēt ad quoscūq̄ spōsa iscia vel iuita: sic nec obligatus ad rōcinia: qz plus ē obligari ad mrimonia: sic nec vir vxore iscia vel iuita ad sacros. Sz i hoc ē dissimile: qz vir ordiatus vxore iscia vl' iuita nō hz executionē nec debiti petitionē. sz tenetur reddere: hic āt hz executionē nec teneī imo ñ p̄t ꝺhere. 4°. q̄ nō ꝺz ob ordines futuros licētiari ab vxore siue a spōsa. imo si petat ihibendū ē ei sub pena excōicatiōis ne iuita vl' iscia sponsa ascēdat: z p̄cipiendū q̄ mrio⁹ ꝺhat: cū iste nō sit de casib⁹ soluētib⁹. 5°. q̄ ē pnia sibi iniūgēda p p̄missione vel fide mētita si iscia vel iuita spōsa sacros ordines suscepit: qz hoc faciēdo peccauit ponēs sponte ipedimtū sue p̄missiōi. Nec obstat ō iureiurādo. Peruenit. vbi ꝺr q̄ ꝓpositū vel p̄missū nō frāgit q̄ illud in meli⁹ cōmutat: qz hoc nō ē verū de quocūq̄ meliori. Nā q̄ iurauit soluere vsuras: si eas det paupi nō creditori piurus ē. de iure iurādo. debitores. ¶ De ordie āt epali p° sciēdū ē q̄ ordo epalis post ꝺsecrationē dissoluit spōsalia ipso iure: nō solū rōne sui. sz rōne fundamēti: qz nō p̄t ꝺsecrari nisi sacerdos et hoc siue iscia: siue iuita spōsa: qz ipossibiliū nlla est obiectio: h̄ āt nō p̄t ꝺhere mrio⁹ carnale. 2°. idē ē post ꝺfirmationē validā: qz tal' nō potuit ꝺfirmari ab iferioze a papa. nisi i sacris. Si āt a papa. iputef mulieri q̄ tātum tacuit: qz nec ipse p̄t ꝺhere cū non possit renūciare ex quo ꝺfirmat⁹ est. Et 3°. ē idē si p̄uilū ē de eo p papā ex certa scia z sub p̄cepto: qz non p̄t refutare z papa q̄ p̄t dispēsare dixit nō obstāte q̄ es dispēsat⁹. 4° secus si p̄uilū ēt sub p̄cepto. sz nō ex certa scia: qz p̄cepta p̄ncipis itelligunt saluo iure alteri⁹ C. de emācipa. liber l. Nec an⁹. Uñ nō oz mādatū pape sp iplere sz suffic cāz non iplendi p̄babilē allegare. de rescrip. c. Si qñ. Illa. n. rō oz mouere delegatū q̄ moueret delegātē: vñ si scit se hr̄e cāz non iplēdi qō papa mādat: quā si papa sciret: credit q̄ ꝺriū mādasset nō tenet iplere. Itē. §. si p uidit i forma cōi p idē. 6°. si sit elect⁹: qz nec electio tenet si non ē in sacris. de eta. z q̄li. c. A multis. Aut spōsalia nō tenēt si ē in sacris. 7°. qz si ē postulat⁹ idē: qz nec tenet assentire nec ē casus dissoluēs: vñ i oibus casibus in q̄bus ordo epalis non dissoluit sponsalia si petat liberari a iudice pōt se mulier opponere z ipm petere z ꝺ eū si non det appellare. ¶ De ordine vo religionis p° sciendū. q̄ igressus nō dissoluit ipso iure añ p̄fessionē: cū possit exire z sic alia ducta p̄mā deludere si solus igressus dissolueret. Nec obstat q̄ sic se habet nouiciatus ad professionem sicut sponsalia ad matrimonium: sed professio soluit matrimonium. ipso iure: ergo nouiciatus sponsalia: quia non est simile: cum professio opponatur matrimonio, non āt nouiciat⁹ spōsalib⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Unde in iure cuz dicitur ingressus religiõis soluit spõsalia vel facit ℔ vel illud: ꝟba accipiẽda sũt cũ effectu. ff. ꝙ gsq̃ iure in altez̃ statuit. l. i. §. ℔ verba. Unde ingressi monasteria se ⁊ sua dedicant deo. Ingressi dico cum professione.

2°. solus ingressus soluit cũ aucte iudicis. ꝑõt. n. spõsa petere a iudice vt statuat illi tps ꝓfitẽdi aut ꝺbendi: aut si sit religio mẽdicantiũ in q̃ infra ãnũ nõ ꝑt fieri ꝓfessio statim licẽtiare eã: maxime si añ diu expectauit ⁊ sit ꝑiculũ fornicatiõis: lz ꝼm leges teneret eũ expectare vsq̃ ad ꝓfessionẽ qz ꝓbabili cã ipedit. 3° ꝙ ꝓfessionẽ rligiõis approbate soluunt sponsalia ipso iure: imo ẽt mrio[m] nõ ꝯsũmatũ. de cõuer. ꝺiu. Ex publico. de spõ. Cõmissũ: ⁊ multo magis spõsalia q̃ tollunt ꝑ seq̃ns mr̃io[m]: qz si vinco vincẽtẽ te m'to fortiꝰ vnico te. ff. ꝺ diuersis ⁊ tpa. ꝑscrip. l. ꝺ accessiõib⁹. 4°. ꝙ nõ ẽ ei pnia iiungẽtia sic nec post mr̃io[m]: qz legis aucte ℔ fit: ⁊ ꝙ legitime factũ ẽ penã ñ meret. C. ad. l. iul'. ꝺ adulteryꝰ. l. Graccus. §. de spõsalib⁹ iuramẽto firmatis dicũt qdã ꝙ peccat ipsis non �somplẽtis ĩtrãs religionẽ. lz ipsis ꝓmpletis possit ĩtrar̃ añ copulã: sic ille q̃ iurauit soluer̃ vsuras q̃uis solutas statĩ possit repetere: tñ rõne iuramẽti tener̃ soluere. ꝺ iure iurãdo Debitores: ⁊ q̃ vouit ĩtrare religionẽ si ĩ eꝑz eligat̃ tener̃ ꝓus religionẽ intrare lz ĩtrata statiz possit ad eꝑatũ redire. de voto. c. ꝑ tuas. Ad min⁹ ℔ ẽ securitas ex̃. e. Cõmissũ tutius ⁊c. Sz Inno. ⁊ hosti. sunt ꝺ. sup illud suspirat: nõ dic̃ votũ fecerat. Aliogn si alligatus eẽt vel pape dixisset: dñe statĩ volo ĩtrare. Rñdisset: Amice ⁊ tu ĩtra: ⁊ ñ dixisset ꝙ ꝺberet: cũ talꝭ ꝺct⁹ eẽt ad decipiedũ. Et glo. dic̃ ibidẽ: si vult põt ĩtrare ⁊ nõ ꝺbere. Qñ. n. illud qꝺ de se bonũ: ⁊ nõ ipedit maioris boni iurat̃: ẽ ipl̃ẽdũ ẽ: sic̃ soluere vltra fortẽ non ẽ malũ: lz recipere sit malũ: imo superogare ẽ pfectiõis: ⁊ pp ℔ iurãs vsuras soluere tener̃. Silr̃ ĩtrare religionẽ non ẽ malũ nec eꝑat⁹ ipeditiuũ: cũ ẽt religiosus sit magis dispositꝰ: ⁊ ideo tener̃ ꝟuare votũ: sz mr̃io[m] lz nõ sit malũ ẽ tñ vt plꝰmũ ipeditiuũ maioris boni. s. religionis qz lz post mr̃io[m] possit ĩtrare añ copulã: tñ de mille nõ ĩueniť vn⁹ q̃ hoc faciat. vñ volẽti ĩtrare nõ obstat iuramẽtuz sponsaliũ. Qz ãt dr̃ ibi eẽ tutius: dico ꝙ tutius ẽ mr̃io[m] ifra tps statutũ ꝺbere q̃z in deliberãdo tps ꝺ iuramẽtũ ꝓtraher̃ Sz si añ tps velit ĩtrare non ẽ piurus q legis aucte deserit iuramẽtũ. ff. q̃ satisdare cogãt̃. l. vlt. 6°. ꝺ voto simplici. vbi ꝓmo sciẽdũ ẽ ꝙ si sponsus iscia vel iuita sponsa emittat votũ simplex de castitate ꝟuãda: ipsa si velit eo iuito ꝑt agere ad dissolutõnẽ: qz ꝑ hoc factũ ẽ ei mr̃io[m] ꝙ oneroſũ: cũ iste nõ possit debitũ petere ⁊ mulier verecũda ẽ: ⁊ si sp petere hẽret grauaret̃. vñ sicut ꝙ alia ipedimẽta sic ꝙ istꝺ ⁊ idẽ eꝰ. lz nõ sit tãta rõ. 2° dico ꝙ ille q̃ emisit votũ nõ ꝑt agere ad dissol'onẽ alio reclamãte. nec excusat̃ alio ad mr̃io[m] agẽte: alꝭ posset ꝺludere sponsalia: cũ nec iste sit de modis dissoluẽtib⁹ nisi velit religionẽ intrare. 3°. dico ꝙ si dicat se velle religionẽ ĩtrare vt possit votũ seruare: cogeť vel ĩtrare vel ꝺbere ratione ꝓpositi ñ voti: vñ statuet̃ sibi tps infra qꝺ mr̃io[m] ꝺbat vt ꝓmisit: vel religionẽ intret vt proposuit. Alioqn excõicabit̃. nec absoluet̃ quousq̃ altez̃ fecerit: sz tunc sic. 4°. dico ꝙ hic ẽ casus i q̃ qs ꝯpellit̃ religionẽ ĩtrare: alꝭ peccat mortalr̃: qz manẽs ĩ seculo ñ ꝑt votuz pfecte iplere: cũ teneat̃ ꝺbere ⁊ p ꝯñs debitũ reddere. Tenet̃ ãt oĩs facere illud sine q̃ nõ põt pfecte iplere votũ: sic̃ tenet̃ votũ iplere non solũ in ꝑte sz itegre. 5°. dico valet si dicat̃. sic se hz votũ simplex ad sponsalia. sicut solemne ad mr̃io[m]: sz solemne dirimit mr̃io[m]. g̃ simplex dissoluit spõsalia. qz solemne dirimit mr̃io[m] post ꝺctũ: prꝰ ãt ꝺctuz nõ oẽ solemne: sz solũ id qꝺ ꝑ. professionẽ: nec oẽ mr̃io[m] sz solũ cõsũmatũ: ⁊ hoc ꝙ mortẽ spũalez. Et sic forte votũ simplex ipedit spõsalia seq̃ntia sz nõ ꝓcedẽtia: qz nõ fac̃ hoiez mortuũ ciuiliter nec spũalr̃. Sext⁹ casus: scꝺa: Mr̃io[m] ꝯtractũ ꝑ ꝟba de p̃nti cũ ꝼa dissoluit spõsalia ꝓcedẽtia ẽt iura

6ª ꝯ°

mẽto firmata ⁊ ipso iure sicut dic̃ magr̃. 28. di. c. i. circa fi. ⁊ eẍ. e. Ueniẽs ⁊ c. Is q̃ fidẽ ⁊ c. Si inter. de spõ. ꝺu. c. i. 2°. dico ꝙ nichilomin⁹ ẽ sibi pnia ꝺponenda. de fide mentita vel iuramẽto fracto vt dicit magr̃ ibidẽ: ⁊ ẽ silr̃ de regulis iuris. c. penult. li. 6. vbi dr̃ ꝙ ꝑ professionẽ factã ĩ religiõe laxiore liberat̃ qs a voto simplici de religione artiore: sz pro voto ñ ꝺpleto ẽ ei pnia iniũgẽda. 3° dico ꝙ secus si ꝼa spõsalia fuerũt de futuro ẽt iuramẽto firmata ⁊ nõ ꝓma: qz iuramẽtũ nõ est vinculũ iniqtatis ⁊ in his q̃ sunt eiusdẽ rõis ꝓmũ ꝓiudicat ꝼo: sicut ẽt ĩ ꝺctib⁹ rex̃ si ꝓmisi tibi equuz simplici ꝟbo ⁊ iuraui dare 2°: teneor dare ꝓmo: nõ 2°: ⁊ pec cauí iurãdo. 4° dico ꝙ ẽ sec⁹ si eẽt mr̃io[m] inualidũ q̃cũq̃ rõne eẽt inualidũ: qz illud qꝺ nullũz ẽ nũq̃ sponsalia ꝺissoluere põt: vt puta si ꝺxit cũ ꝯsanguinea sua: qz cessat cã: cuz possit redire ad ꝓmã. Uñ q̃ cũ ꝓpinq̃ sponse ꝺbit de facto nl'ominus tenet̃ ꝺbere cuz sponsa: qz mr̃io[m]. vel sponsalia nulla: nihil causant ad ipediendũ ꝓcedẽs: lz causent ad ipediendũ seq̃ns de spon. c. i. li. 6. ¶ Septim⁹. morꝺ⁹. ꝓmo in gnãli q̃libz enormis deformitas supueniẽs soluit sponsa[m] glo. ꝺ ꝯiuga. leprosoꝝ. c. vlt. ⁊ grauis ĩfirmitas: ñ ãt mr̃io[m] q̃ ad thorũ nec quo ad ꝼuitiũ de cõiug. lepro. c. i. ⁊. z. 2°. de exp̃ssis in iuramẽto ĩ speciali de qb⁹ dr̃ sic. eẍ de iure iurando. Quẽadmodũ. si leprosa ꝑalitica aut si amiserit oc'os vel nasũ. 3°. a. theologis addit̃. §. epilẽtia q̃ ẽt dissoluit spiritualia sponsalia: qz si qs sit elect⁹ in epm epilentic⁹ nõ ꝺz ꝯfirmari nec ordinari. 4° de alys ñ exp̃ssis q̃ ĩ iudicis arbitrio relinquunt̃ sz ĩ. c. Quẽadmodũ dr̃. aut aliqd turpi⁹. nõ ẽ ãt turpi⁹ amittere vnũ oculũ q̃z duos. vñ nõ ꝑ amissionẽ vnius oculi sz ĩ alys in qb⁹ ꝺubiũ ẽ an turpiores sint iudicis arbitrio relinquunt̃. §°. ꝺ inimicitys capitalib⁹: qz si sponsus ꝓbaret sponsã veneno eũ attẽptasse aut eꝰ: iusta ẽ cã solutiõis sponsaliũ. ¶ Octauus. affinis. ꝓmo ẽ silẽ i affinitate supueniẽte mr̃imonio ⁊ sponsalib⁹ ipediendo mr̃imoniũ: qz sponsus cognoscẽs sponse ꝯsanguineã ipedit̃ cũ vtraq̃ ꝺbere sicut vir vtriusq̃. Incestus. n. ipedit ꝺbẽdũ Nec ob. zß. di. c. penult. licita eis ꝯiugia nõ negent̃ supple ex dispẽsatõe propter iuuẽtutez. dissilẽ ẽ ãt in affinitate superueniẽte mr̃imonio ⁊ sponsalib⁹ q̃z tũ ad q̃tuor: ꝓmo in ꝓbando: qz facilius ꝓbat̃ affinitas dissoluẽs spõsalia q̃z matrimoniũ. vt supra de fornicatione: puta ꝑ vnũ testẽ vel fama. 2° dissimile ẽ ĩ dissoluẽdo: qz affinitas supueniẽs spõsalibus totalr̃ dissoluit ẽt quo ad vinculũ: vñ libere possũt ad alia vota ꝯuolare: nec ẽt si vellẽt possunt ꝺbere: supueniẽs ãt mr̃imonio nõ dissoluit vinculũ: vñ nõ possũt ad alia vota ꝯuolare: sz si nõ est ꝯsũmatũ tenet̃ is q̃ fuit cã ĩtrare religionẽ ne cognoscat affinẽ reddẽdo: iure petẽdi se ꝓuauit: sz iure reddẽdi nõ se liberauit. 3° dissimile ẽ in scia: qz i affinitate supueniẽte spõsalibus ñ refert vtrũ sciẽter vel iḡrãter: sz ĩ supueniẽte matrimonio sic: qz sciẽs ĩcestuosus pdit ius petẽdi: nõ ãt ꝓbabit̃ ignorãs. 4° dissilẽ ẽ in ꝑsona: qz ĩ spõsalibus nõ refert q̃ ꝑsona fuerit ĩ culpa vtrũ is q̃ agit ad dissolutionẽ sponsaliũ an alius vel exne⁹: qz hic allegãs turpitudinẽ audit̃: cũ ẽt si vellet mr̃io[m] ꝺbere nõ posset. de eo q̃ cognouit ꝯsangui. vxoris sue. c. fr̃initatis ⁊ c. Ex lr̃is In matrimonio ãt solus culpabilis ꝓuat̃ iure petẽdi. Nec ꝑt ipe agere ad diuortiũ sed ali⁹. ¶ 9° vox publica. ĩ mr̃i° dissoluẽdo vox vnius vox nullius sic̃ in alys: ⁊ sic ĩtelligit hosti. de testib⁹. Sup eo. ⁊ idẽ in sponsalibus firmiter iuratis: sz i mr̃imonio ꝯiungẽdo stat̃ vni testi. de spon. ℞ 2° in sponsalibus q̃ ad famam: qz ꝓp scandalum vitandum sola fama afferens canonicatũ impedimentum sufficit ad spõsalia dissoluenda. de consanguinitate. c. z. de presump. c. illud. 3°. qz fama equipollet dicto vnius testis ⁊ ad testimonium iuratum vnius fide digni puta matris dissoluuntur. de testi. super eo. Nec obstat de spon. Cum in tua. vbi videtur requiri vtrũq̃: ⁊ fama: ⁊ persona grauis: quia illꝰ tenet

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

qñ parentes ex opposito iurare volebant: vel quia erant iurata. 4° vtrum his cui crimen suum aliquis reuelauit ꝓsiliũ eius petẽdo nõ adiciẽdo cõmitto tibi hoc sub sigillo secreti vel ꝓfessionis ꝑ qõ cãtũ ẽ ipedimẽtũ: teneaꝫ illõ reuellare sacerdoti faciẽti bãna. dicẽdũ ꝙ sic. zz. q. 5. hic videtur. ꝙ põt ꝑdesse ꝛ nõ obesse: qꝛ hic nõ agiꝫ nisi de commodo suo. Secus aũt si iudex ꝑcederet ꝺ eũ ad iquisitõez criminis: cũ sine hoc possit corrigi ꝛ sup hoc diffamaret: siꝯ aliqs aduocato reuellat cause sue secreta: q̃ si panderet iudici vel aduerse parti reputareꝫ ꝑditoꝛ ꝛ ꝑuaricatoꝛ. Et similiter si aliqs vt sepe assolet sine ꝓfessiõe petit ꝓsiliuz de crimine. Jn his. n. ex mã ꝛ mõ sigillũ secreti obligat. puer. Qui ambulat fraudulẽter reuellat archana: q aũt fidelis ẽ celat amici cõmissuz. Jn his ẽt q̃ de se mala sunt ꝛ grauia ñ excusat iussus supioꝛis: vñ qui ꝑ talẽ modũ scit alterius delictũ sic se debet hꝛe sicut ille q scit ꝑ ꝓfessionẽ: ꝛ sic põt
10,ꝓ° iurare se nescire. s. mõ licito ad reuelãdũ. ¶ Decius. Cũq; reclamãt: Ubi ꝑmo est sciendũ ꝙ qñ tpe sponsalioꝫ ꝓtractoꝫ erant ambo vel alter ĩ etate puerili: siue ifantili: ifra septẽ annos. C. de iure deliberãdi. l. Si infanti. i. ℞°. tunc qñcunqz: ꝛ q̃cunq; põt reclamaꝛ ꝑpria auc̃te lz ☩ho. ꝺ: qꝛ vbi a ꝑncipio nulla: licet auc̃te ꝑpria ꝺ venire. vt nõ. de resti. spol. Ex pte. 2° ꝙ ꝓtracta post etatẽ ifantilem ifra pubertatẽ in pupillari etate exñtib⁹. Et tunc siue alter reclamet siue ambo nõ dissoluunt ꝑ ꝑ istabilitatẽ ꝓsiliꝫ: qꝛ cras possent penitẽ. 3° qñ in pupillari etate ꝺxerũt vn⁹ vel ambo: ꝛ tunc vnus veniens ad pubertatẽ reclamat: ꝛ tunc dissoluũt ẽt alio reclamãte: qꝛ lz tenuerit tñ iefficacia fuerũt

4° qꝛ ĩ foꝛo ꝓscie ẽ idẽ: qꝛ nemo dz decipi legis auc̃te: vñ cũ eccl'ia talẽ licentiet vr̃ ꝙ licite alibi ꝺbat ẽt si iuramẽtũ iterceſſit. Nã sacr̃a pubex nõ ipubex firma eẽ opz. Et sic ꝑñt itelli. de spon. ipub. c. A vob. ꝛ c. de illis. ¶ Quantum
ꝑ°ꝓ° ad z⁹ sunt due ꝓnes. ¶ Prima de his que dirimunt mr̃imoniũ. Cũ. n. ipoſ'iuz nulla sit obligatio nõ solũ casus p̃dcĩ dissoluũt sponsalia rite ꝑus ꝺcta: ĩmo oĩa que ipediũt ꝛ dirimũt mr̃imoniũ seq̃ns dissoluũt spõsalia p̃cedentia: alias obligareꝫ gs ad ipoſ'e: cum tñ ipoſ'e p̃ceptũ non liget. ff. de sen. q̃ sine app. rescin. l. pauſ'. Uñ sunt aly sex casus. Prim⁹ ꝺditio seruitutis q̃ si supueniat spõsalib⁹ dissoluit petente libero: nõ ecõuerso: sicut ꝛ de mr̃imonio: ꝛ põt reduci ad id qõ dcñ est de fuga: qꝛ seruus ciuitatez amittit ꝛ libertatẽ. Uñ ciuis roman⁹ eẽ desinit q̃si ex limites impery factus.

2° cognatio legal'. vt adoptio superueniens. 3° cognatio spũalis. Nã carnalis supuenire nõ põt. Illa. n. nascẽdo cõtrahiꝫ: nec põt hõ nasci denuo cũ sit senex. Et hec duo p̃ñt ꝓhendi sub noĩe affinis. 4° cultus disparitas. vt si sponsus vel spõsa labaꝫ in heresim vel apostasiaz q̃ est fornicatio spũalis ꝟm hosti. Uñ ꝛ reduciꝫ ad primũ crimẽ. 5° impotẽtia coeundi: vt si sponsus emnuchet̃ siue mulier artet̃.

6°: Furoꝛ supueniẽs. nec ob. ff: eo. l. i sponsalibus qõ furoꝛ ipedimentũ sit dubiũ non est: sz supueniẽs non ifirmat: qꝛ logiꝫ de furioso hñte lucida ĩterualla. Nã de alio ipoſ'e eẽt ꝙ ꝺberet sine ꝓsensu: puto tñ ꝙ etiaz talis furoꝛ ifirmaret sponsalia. Naz si spõsus fieret Lunaticus tpe furoꝛis posset iterficere vxoꝛẽ: vnde grauioꝛ ꝛ turpioꝛ. Et grauioꝛ est hec ifirmitas q̃z supradicte q̃ soluũt spõsalia. ꝛ ideo multo magis solueret: Uñ hec duo reducunt̃ ad illud qõ dr̃ moꝛbus. ¶ Dõz ẽ igr̃ ꝙ lex illa logr̃ de spõsalib⁹ per vba ꝺ pñti: qꝛ mr̃imoniũ semel ꝺctũ nõ soluiꝫ ꝑpter quẽcũqz furorẽ supuenientẽ. quod tñ nõ potest de nouo ꝺbi durãte furoꝛe. Uel dõm ꝙ furoꝛ supueniẽs nõ ifirmat ipo iure. sed est iusta cã ifirmãdi si alius petat. Excipiꝫ aũt publice honestatis iustitia. qꝛ licz dirimat mr̃imoniũ post ꝺctum cuz alia: nõ tñ cũ prius despõsata. Unde tenet̃ ꝺbere cũ ꝑma: qꝛ ĩ viculis eiusdẽ rõnis: ꝑmũ fortius ẽ ex. e. c. i. li. 6. ¶ z^a ꝺ
z^a ꝺ° ẽ de his q̃ ipediũt ꝺbendũ ꝛ nõ dirimunt que sunt: ecclesie

vetitũ: tẽpus ferie ꝛ crimina quedam. Jgiꝫ ecclesie vetitũ supueniens dissoluit sponsalia ꝟm tps ꝛ modũ suum: qꝛ si per eccl'iam ꝓhibeaꝫ spõso ꝺbere cum spõsa forte ꝑpter ꝟ ꝙ ab alia ipetiꝫ vel ipedimentũ aliqꝺ nunciaꝫ eccl'ie: iterĩ nec dz nec teneꝫ cũ ea ꝓtrahere. Et iussus supioꝛis excusat tps feriale supueniẽs licet non dissoluat: tñ excusat ne cogaꝫ iteriz ꝺbere vel saltẽ soleniter traducere: qꝛ peccaret. Crimẽ aũt supueniẽs dissoluit lz nõ dirimat: qꝛ indistincte diciꝫ ꝙ talia crimĩa ipediũt ꝺbẽda mr̃imonia: nec distinguiꝫ vtrũ sint iniciata ꝑ spõsalia vl' nõ: vñ cũ post spõsalia adhuc restet mr̃imoniũ ꝺbẽdũ: videꝫ ꝙ ita ipediatur ac si nõdũ eẽnt spõsalia ꝺcta. vñ si spõsus occidat p̃sbiterꝫ vl' rapiat alteri⁹ spõsã aut sc̃timonialẽ vl' aliqd hꝺ soluunt̃ sponsalia. qõ ẽ itl'ligẽdũ si ali⁹ q ẽ inocẽs petat dissolutõnẽ obꝙciẽs alteri tale crimen. Põt. n. dicere raptoꝛi vel ĩcestuoso petẽti spõsalia ipleri: petis qõ tibi nõ lz: qꝛ sine spe coniugꝙ manere debes. Jtẽ ẽt si cũ eo dispẽseꝫ ꝑ ꝓniaz nõ ꝑt ꝑmã petere cui ius fuit acqsitũ: nec ĩ ei⁹ p̃iudiciũ ẽ fcã dispensatio: sz itelligiꝫ fcã saluo iure alteri⁹. Si aũt inocẽs petat spõsalia ꝓsũmari: nõ audiꝫ iste renuẽs: allegãdo turpitudinez suã: nec peccat ꝺbẽs coact⁹. qꝛ pene suos debẽt tenere actores. vñ talia crimĩa ipediũt criminosũ ĩ se nõ ĩ p̃iudiciũ alteri⁹: ne ex suo crimĩe cõmodũ reꝺꝛtet: ꝛ qꝛ ĩ talib⁹ sãcti⁹ ẽ nocentẽ soluere q̃z ꝺdẽnare inocentez: qõ ẽt ĩ p̃dictis casĩ b⁹ locũ hz ĩ his dũtaxat q̃ nõ dirimerẽt mr̃imo⁹. Nã spõsus castus vl' sanus spõsã fornicãtẽ aut ifirmantẽ si velit ĩ uitã hẽbit. De iureiur. quẽadmodũ ibi ad vtrũqz sine trãsgressiõe se possit hꝛe glo. vt eã recipiat: vl' ñ recipiat. Uñ ẽt vr̃ ꝟz hãc distinctionẽ itelligẽdã eẽ illã ꝺcretalẽ ex. e. c. i. li°. 6. Nã spõsus q ꝺbit spõsalia cũ ꝓsãguinea sponse quodãmõ icestuosus ẽ si sciẽter faciat: vñ cogiꝫ ꝺbere cũ ꝑma si ꝑma velit: sed si ipsa nolit nõ ꝑt eã cogere: qꝛ fecit se idignũ. hec ẽ sn̄ia magr̃i. 4. i. di. 35. ¶ Sz lz ista sint ꝑbabil'r dicta tam̃ videꝫ al'r dicẽdũ in tribus. Primo ꝙ dcñ ẽ de ipedientibus mr̃imo^m ꝺbendũ qõ soluunt sponsalia. q bus supueniꝫ non ẽ verũ cũ id debeat itelligi de ꝺbẽdo total'r ꝛ de nouo vbi ẽ res itegra: non videꝫ ãt ꝺbẽdũ sic illud qõ nec̃io ẽ ꝺbẽdũ: sz solũ illud qõ libeꝫ ẽ ꝺbere vl' ñ. Jtẽ 2° qꝛ cessante cã cessat effectus ꝛ sublato ꝑncipali: submouet̃ accessoꝛiũ vñ si sponsalia eẽnt alias soluẽda inocẽte ad ℣ agẽte: si tñ fuerit dispẽsatũ cũ nocẽte: qꝛ ñ ꝑ alterius fauoꝛẽ sꝙ ꝑ istius odiũ total'r erat illa pena: q q iur̃ ꝙ offẽsã alteri q̃sitũ ẽ ꝙ dispẽsationẽ ẽ sȏlatũ. Jtẽ 3° ꝺ ℣ qõ dcñ ẽ de ꝺbẽte spõsalia ꝟa cũ ꝓsanguinea spõse: dicẽdũ ꝙ illa sponsalia ꝟa sunt qdem fractio fidei ꝛ iuramñti si iteruẽit: sz ñ sũt ĩcestus nec cãnt affinitatẽ: sz solũ pu^ce honestatis iustitiã ñ qdẽ respcũ sponse ꝑme: sz respectu oĩuz alioꝫ: qꝛ sic̃ dr̃ ĩ decretali allegata cũ publice hõestatis iustitia robur trahat ex eccl'ie istituto eccl'ia ꝑt statueꝛ ꝙ ꝺbaꝫ respcũ vni⁹ ꝛ ñ respcũ alteri⁹ Uel ꝑt dici publice honestatis iusticia respectu oĩuz alioꝫ ꝺcta nisi ꝙ ĩ ea dispẽsaꝫ respcũ ꝑme. si ipa velit ꝙ possit eẽ mr̃io^m ꝛ ꝙ ipsa possit petere debitũ cũ tãtũ faciat ꝺct⁹ vbo rũ ad publice hõestatis iustitiã q̃ztũ carnal' copula ad affinitatẽ: sic̃ ipsa ꝑt eũ repellere ꝑ cognatã postea cognitã sic ꝛ ꝑ illã desponsataz: sz ĩ ℣ ẽ dr̃ia: qꝛ cog̃scẽtẽ ẽt si vellet hꝛe ñ posset: qꝛ eccl'ia ñ dispẽsat: sz ꝺspõsãtẽ hꝛe ꝑt: qꝛ eccl'ia dispẽsat. ¶ Quãtũ ad z^m ẽ dupl'r opio ꝺ ipediẽntis p̃cedẽtib⁹ ꝛ ꝑbabiꝫ ignoratis: de q b⁹ dñt qdã ꝙ dissoluũt ꝛ ipediunt reclamãte illo q ignoꝛauit: cũ ꝑ^m veniũt ad notitiã ei⁹: vt si ꝑus erat lepꝛosa ꝛ ñ apparebat. Qui. n. spõsalia defit ex cã tali p̃cedẽte ꝛ ignoꝛata q̃ si sil'r supuẽiret eẽt iusta: arras nõ ꝑdit. C. e. ti. l. vlt. Si aũt non eẽt iusta cã descedẽdi ꝑderet. q̃ illicite discedit. Ꝑ sil'e ẽ ꝺ mr̃io° spũali ꝛ cãnali: ꝛ spũale ꝑ spõsalib⁹ hz electõnẽ: ꝑ mr̃io° ꝓfirmationẽ: ꝑ ꝓsũmatõe ꝓsecrationẽ: sz eligẽs vl' ꝓsentiẽs q nõ põt opponere electo ad ipediendũ ꝓfirmationẽ nisi defectũ postea emergentẽ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

põt tamẽ ꝑns latentẽ dũ tñ de ignorãtia fidẽ faciat ꝓprio iuramẽto. de elec. c. i. 6. Et regulariter in iure paria sunt ali qd supuenire ⁊ ꝑcedere ignorãter: qz res dicit fieri qñ pri mũ inotescit. de excep. c. pastoralis. Tñ matrimonia fauo rabilia sunt ⁊ in dubio ꝙa verbis legis nõ ẽ recedẽdũ: loquũ tur aũt iura de morbo supueniẽte nõ alio quocũqz: vñ ve ri⁹ videt qbusdã qꝺ morb⁹ ꝑcedens ignorat⁹ nõ soluat sed ꝑputet sibi qui talẽ elegit sibi sociũ vel sociã. qui. n. minus bonũ sociũ eligit ꝺ se queri debz ⁊ sue facilitati ꝑputare. Jn stit. de societa. §. vlti. ¶ Preterea nõ min⁹ dissoluit formi catio cũqz morbus: sz ꝓpter formicationẽ ꝑcedẽtẽ ñ põt spõ sus sponsaz nõ admittere. nec distinguit ꝑter scitã ⁊ ignora tã ꝓpabiliter vel aliter. ergo ⁊c. Bñ vez ẽ qꝺ si radix solũ ꝑcessisset ifirmitatis ⁊ nõ ifirmitas actualis: sz post sponsa lia exiuisset in actũ nõ solũ �means apparẽtiaz sz �means vitatẽ: re putarẽ ifirmitatẽ nouã: lz eẽt in cã antiqua. Jtẽ hoc intelli go de illis ꝑpedimentis q̃ sunt ꝓpria sponsalibus: qz illud ꝑpedimentũ qꝺ ꝑcedẽs ignoratũ ꝑpediret mr̃imoniũ ⁊ diss solueret: postea scitũ ⁊ reclamatũ sicut error ꝓsone vl' ꝯditionis: ẽt ꝑpediret sponsalia eodem modo. Si quis aũt vel let subsistinere ꝑmã opinionẽ posset rñdere ad rõnẽ de for nicatione sic: qꝺ rõ qz fornicatio supueniens soluit ẽ: qz nõ ẽ verisimile qꝺ fidẽ seruet ꝑ mr̃imonio quã fregit post spõ salia: ⁊ qz sub ista tacita ꝯditõe videt mr̃imoniũ ꝯtractuz cũ ad hoc ordinet matrimoniũ vt vnus alteri �means fidem thoz: sz multi añ sponsalia non continẽt qui postea ꝯtinẽt imo ꝓpter hoc ꝯbunt vt licite faciant qꝺ prius illicite: vñ qz nõ ẽ talis mala suspicio ꝯ tacite ꝓmissuz ex ꝑcedẽte for nicatõe sicut sequẽte: nec erat obligat⁹ isti ad nõ fornican dum añ sicut post: ideo ⁊c. Sz secus est de alijs ꝑpedimen tis q̃ nõ dissoluũt ꝓpter tacitã ꝯditõez: nec ꝓp ꝑsumptõez talẽ: nec ẽt alia ꝑpedimẽta supueniẽtia mr̃imõio liberarẽt quo ad thoz sic̃ fornicatio: vnde nõ est sil'e: Et iõ ignoran tia fornicatõis ꝑcedẽtis nõ ꝑpedit: sz ignorãtia alioruz sic. Sz si gs teneat ꝯtra opinionẽ qꝺ ignorãtia ñ dissoluit põt dicere qꝺ nõ obstat lex ciuilis q̃ in hac mã fidẽ nõ facit: cũ �means canones cogat ꝑcise spõsus ad mr̃imoniũ: sicut �means ca nones: lz ignorãtia faceret nõ ꝓdere arras: nõ tñ liberat a ꝓmissione. Decretal' aũt nõ obstat: qz nõ sic bz homo ing rere de morib⁹ eligẽdi sic̃ illius cũ quo vult nubere: iõ ꝑpu tet sibi q desponsauit cuius ꝯditionẽ ignorauit nisi ī errore ꝯditõis ⁊ ꝑsone de qbus est exꝑssuz. ¶ Quantũ ad 4^m de
p^a ꝯ° mõ dissoluẽdi sunt. §. ꝯnes. ¶ Pria ẽ ab oĩb⁹ ꝯcessa qꝺ mr̃i moniũ ⁊ ꝓfessio ipo iure dissoluũt sine cuiuscũqz aucte: qz ẽt talia sunt ꝯtria ⁊ nata sunt eẽ notoria: Uñ ⁊ idez videret eẽ pari rõne de ordine sacro supueniẽte: ĩmo cũ ꝑpossibiliũ nulla sit obligatio q oĩa ꝑpedimẽta supueniẽtia qbus bõ ñ põt de facto ꝯbere mr̃imoniũ simpl'r ipo iure liberatus ẽ: ß ẽ ꝓ votũ solẽne quouscqz ad mortẽ suã obligatus ẽ ad cõ tinẽtiã. Et sil'r ẽ in mr̃imonio qz lz altero ꝑmoriẽte posset
z^a ꝯ° ꝯbere tñ hoc accidit: qz ꝓ se vsqz ad mortẽ ligatus ẽ. ¶ z^a ꝯ est. qꝺ idẽ dicit hosti. de fornicatiõe notoria qꝺ ꝓp eã ꝓpa aucte spõsus põt discedere ⁊ aly se copulare: vt si publice ī lupanari se meretricẽ exhibuit. Et idẽ pari rõne vr̃ ꝺ aijs notorijs: vt si spõsa fcã leprosa iã sit posita ī leprosaria cõi.
3^a ꝯ° Et idẽ ī amissiõe nasi ⁊ oculoz: q̃ non ꝑñt latere. ¶ 3^a ꝯ ẽ. qꝺ idẽ est qñ sponsalia oĩo sunt occulta: qz q̃lis ẽ morb⁹ tal' sufficit medicina. Uñ sic̃ ī occl'o ꝯsentiũt: sic̃ suffic̃ ī occul to sine iudice dissentiãt ⁊ se quitãt: qz nec illꝺ est ĩuentũ ni si ꝓpter scandalum vitandũ qꝺ de solemnitate dicit. Un de extra. e. ꝑterea. non fit mẽtio qꝺ iudicio ecclesie separẽ tur: sed qꝺ ab ecclia tollerant. Uñ si sponsalia fuerunt oĩo occulta: ⁊ nõ per curatũ nec in facie ecclesie cõtracta: non opz qꝺ ī faciẽ ecclie dissoluant: sz ꝓpria aucte q̃libz supioz casuũ emergẽte. ¶ 4^a ꝯ. qũ ipedimẽtũ ẽ occultũ: lz spõsa lia publica sint: vt si sponsus cert⁹ ẽ de fornicatiõe nec pos sit ꝓbare. tunc. n. nõ tenet petere licentiã cũ alia ꝯbendi: qz sibi ībiberet: sz ꝓpa aucte põt exquo �means rei vitatẽ bz le gittimã exceptionẽ ꝯ eaz. maxime si non sit culpa eius: sz ī defectu ꝓbationũ: sicut is cui debet si nõ possit in iudicio repetere qꝺ sibi debet: põt ī foro ꝯscie ꝯpensare vl' retine re. ¶ 5^a ꝯ. cuius aucte iudicis: Posti. solius epi. sz ß intel 5^a ꝯ lige vel ei⁹ vices gerẽtis. s. official': vel archidiaconi: vl' alte ri⁹ ꝺlegati: vl' ordiary eccl'iastici. Nã cã mr̃imõialis spũal' est: vnde soli iudicio eccl'iastico ꝯpetit: nõ tñ est meri ipery q̃ solis maiorib⁹ ꝯpetat ⁊ delegari nõ possit. de spõ. ꝑubex ca. Accessit. ⁊. c. ꝯtinebat. i. ß°. c. de ill' ⁊. c. Duo pueri. tñ nõ sufficeret aucꝺtas curati q iudex nõ ẽ in foro eccl'ie licet sit iudex ī foro ꝯscie. ¶ Ad arg^m ꝓncipale ī opp^m dõm: qꝺ qñ spõsalia dñr ī mr̃imoniũ: est ꝺterminatio diminuẽs: qz est initiũ extrinsecũ. i. dispõ ⁊ ꝓparatio. II

Uerit z° vtz ꝯsensus sit cã effectiua mr̃imony: ⁊ vr̃ qꝺ nõ: qz mr̃imo niũ ẽ sacr̃m: sz sacr̃m nõ fit ꝓ ītriorẽ actũ: sz ꝓ materiale elemẽtũ. g ⁊c. ¶ Cõtra. ff. ꝺ regulis iuris. Nuptias nõ ꝯcubitus sz ꝯsẽ sus facit. ¶ ß°. circa hanc qõnez videnda sunt sex. ꝑmo qꝺ ad mr̃imoniũ requirit ꝯsensus. z°. qꝺ ex ꝑssio ꝯsensus. 3°. de exꝑssiõe ꝓ signa. 4°. ꝺ exꝑssiõe ꝓ ver ba. 5°. de diuersitate ī foris. 6°. de remedys ī pplexitate. ꝑ^a ꝯ°
Quantũ ad ꝑmũ sunt. 5. ꝯclusiones. ¶ Pria qꝺ ꝯsen sus ẽ cã mr̃imony: ita qꝺ sine eo ñ põt eẽ ma trimoniũ nec vez sine vero: vt ī foro ꝯscie: nec ꝑsumptũ si ne ꝑsumpto vt in foro eccl'ie: Primo vt ꝯtract⁹: qz non so lũ ꝯtractus q ꝯsensu ꝯtrabunt: ĩmo oẽs ꝯsensuz regrũt: cũ ois ꝯtractus sit pactũ: pactũ aũt est duoz vel triũ in idem placitũ ⁊ ꝯsensũ. ff. de pac. l. ñ. z°. qz ẽ sacr̃m ⁊ i oi sacro re grit intentio. ¶ z^a ꝯ. segt ex ꝑma. s. qꝺ põt esse aligs certus z^a ꝯ qꝺ nõ est mr̃imoniũ. qz scit se nõ ꝯsensisse. ⁊ regrit mutuus ꝯsensus: nõ põt eẽ certus qꝺ sit mr̃imonium: sicut nec qꝺ sit ꝯsensus saltẽ alterius: sz dz ꝑsumere: vñ nec tenet credere alteri dicẽti nõ ꝯsensi ex quo verba sufficiẽtia exꝑssit: sed nec dz: qz sic multi deluderẽt sacr̃is. ¶ 3^a ꝯ ẽ dubia iur̃ ß: vtz 3^a ꝯ mr̃ debeat moriẽs dicere filio adultero vitatẽ: Et qdaz di cũt qꝺ nõ nec ẽ sibi iungendũ: qz filius ñ tenet credere: et sic frustra diceret. z° qz nemo tenet se ꝓdere nisi ꝯfessor Et dicendũ qꝺ tenet ei dicere: qz tenet facere qcqd potest ad idemnitatẽ mariti. ⁊ pol'e est qꝺ filius licet nõ teneat tñ acgescit ei forte sic̃ ẽt ꝑdicator tenet ꝑpio ĩdicare ipietatez suã licet ille nõ sp acgescat: al's sanguinẽ ei⁹ dñs regret de manu sua. Uñ hosti. dic̃. qꝺ testis cogit dicere vitatẽ: qz licz non faciat dcm̃ vnius plenã ꝓbationẽ: tñ semiplenã ⁊ cuz ea forte ꝺfert iuri: ⁊ sic̃ nõ piclitabit vitas quã occultare ẽ pctm̃. z°. dico qꝺ ali⁹ ñ tenet ei acgescere exꝙ hũit eũ se pe ꝑ filio. arg^m. de ꝓbatõib⁹. Per tuas. Et lz illa ñ loquat in casu mortis ī quo min⁹ videt mẽtiri: tñ dicto vnius te stis nunqz nece est credi q̃tacũqz prefulgeat dignitate vbi agit de ꝑiudicio. Nã de ꝯsecratione eccl'ie. vl' bꝯ. secus eẽt vt nõ. de testi. Nup. exẽplus de illo q dixit mr̃i sue: bñ cre do vobis qꝺ sitis ribalda: sz nõ qꝺ sim bastardus. ¶ 4^a ꝯ ẽ. 4^a ꝯ qꝺ nõ tenet hoc indicare merito: qz si ꝯualescret hẽret eã exosaz sicut accidit ꝺ quadã q̃ cũ hoc reuellasset ad ꝯsiliũ curati odio hita ẽ nimis: sz ꝯsilio cuiusdã sim'lauit se furio sam ⁊ freneticã ꝯfitẽs q̃dã ipossibilia ex qꝺ manuductus ẽ vir ad discredendũ ꝓmã cõfessionẽ. ¶ Sz ꝯ hoc ẽ: qz ius fuit acqsitũ viro ipaz expellẽdi. Si aũt hẽo ius tuũ debeo tibi reddere vl' vitatẽ cõfitẽdo remissionẽ petere. sz ꝺ par tu suppositio nõ esset ita verecũdũ ꝓdere. Exẽplũ de steri li diuite frĩs cui vxor supposuit ptũ paupis: ⁊ cũ ī morte in dicasset ille noluit repudiare sz vt filiũ istituit. ¶ Qꝺ dr̃ de ꝓditione. dicẽdũ qꝺ ille q ñ põt digne ⁊ pfecte satisface re de peccato suo occl'to nisi ipz ꝓdendo: debet se ꝓdere ⁊

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sibi hoc i cōfessiōe iungi pt ꝛ dz: sic i diffamāte falso ꝛ iuste aliquē cui iuugi dz vt reuocet dictū suū corā illis: q lz sci ret dictū: nō tamē delictū: qz credebāt eū verū dicere: alʒ nō teneret. Uñ lz nō dicat alys q̄z qb⁹ dixit: dicit tñ aliud q̄z dixit: ꝛ peccatū qđ fuit occultū: lz dictū fuisset māifestū ꝛ sic ē hic. sed qñ alr pōt satisfieri nō tenet se ꝓdere nec cōfessor dz iungere. ¶ Quita ♀ iuxta istā ē alius cāus. Adultera nūciauit adultero ɔcepi: postmodū cōceptus q i oīb⁹ assimilat adultero: succedit pri putatiuo: q̄rit an adulter teneat ei hoc dicere: nō puto: tū qz nō tenet credere adultere: q̄ freq̄ntius hītat cū viro ꝛ magis de eo pōt cōcipe: tū qz nō ē verisīle q̄ ille crederet exneo.

ꝑ⁹ ♀ **Quantuz** ad z⁹ sūt alie. ʒ. cōclusiones. ¶ Prima q̄ ad mrimoniū necessario regrit exp̄ssio vel declaratio cōsensus q̄z tū ad aliqđ signū sensibile exterius. Qđ pz dupl'r. ꝑmo iq̄z tū ē sacrm: qz sacrz ē māle elemētū exteri⁹ oculis suppositū ꝛc. qđ nō cōuenit soli sensui iteriori. Scđo pz idē iq̄z tū ē ɔct⁹: qz boi q nō videt corꝛ non pt qs cōsensu obligari sine exteriori signo: lz deo p totū possit: vñ q̄ dicūt ɔct⁹ solo ɔsensu ɔbi: nō sic itelligēdū ē q̄si nihil aliud regrat: sed qz nihil aliud determiate regrit: puta littere tm̄ aut verba tantū aut res: sed aliqd ideterminate qđ cōsensū exp̄mat: ita tñ q̄ illud nō sit cā obligatiōis nisi sine q̄ nō: sed cōsensus nec ɔct⁹ inomiati dicūt cōsensu ɔbi: qz ī illis ꝑter cōsensū exp̄ssū regrit aliđ. s. rei iteruēt⁹: vl qñ dicit q̄ aliq ɔct⁹ solo ɔsensu ɔbūt itelligēdū ē đ ɔsensu aliquo signo declarato. ¶ z⁹ ♀ ē q̄ exteri⁹ signū qđ ē forma le: ꝑncipalius ē in matrimonio vt sacrm: q̄z ɔsensus qui est qđ māle: pp qđ legiste q ɔsiderāt solū mrimoniū vt ɔctus é: ꝑñt dicere q̄ solo ɔsensu ɔbit sicut emptio ꝛ vēditio: sed theologi ñ. vñ auctoritas theologoꝝ q̄ dic solū ɔsensū facere mrimoniū: itelligit de ɔsensu exp̄sso: ita q̄ excludat actus ɔiugalis. nō exp̄ssio cōsensus: q ē ꝑncipalior: sicut ꝛba q̄z aq̄ i baptismo: ꝛ ɔfessio ꝛ absolo q̄z cōtritio ipnīa. ¶ z⁹ ♀ ē q̄ i foro exteriori ꝓbata sufficiēti exp̄ssiōe ꝑsumit pro mrimonio: ēt si ābo cōtradicāt dicētes se ꝟ dixisse aio ludēdi: ne illudāt sacro aut pentes ɔdicāt. aut alter dicat se fecisse solū aio carnalē copulā extorq̄ndi: qz de iteriorib⁹ nō nisi p exteriora: ꝛ ꝟz allegata iudicat: pp q̄ freq̄nter eccl'ia decipit: nec trāsit ī rē iudicatā snīa lata ꝑ mrimonio vl'ɔ. 4⁹ ɔ⁰ ¶ 4⁹ ♀ ē. q̄ i casu: vno cōtradicēte credit ɔ mrimoniū ēt ꝓbata sufficiēti exp̄ssiōe qñ ꝓbat p testes ꝟ vitate q̄ nō aio ɔbēdi p visimilia signa: vt ī ribaldo soluēte puelle ꝑ vino dicēte despōso te: q̄ risit putās eū ludere. ¶ 5⁹ ♀ ē. q̄ quādo vterq ɔfitet se aio ludēdi fecisse iiungēda ē pnīa eis ꝑ ludo noxio: ꝛ iudicādū ē nō cē matrimoniū. si cū septīa māu se purgēt: sicut i frigidis ꝛ maleficiatis: alr nō: ꝓpter tiorē collusiōis ꝛ reuerētiā sacri. Nā i ɔctib⁹ simplicib⁹ credere tur cōfessioni vtriusq; partis. p. ꝛ ɔ.

Quantum ad z⁹. ſ. de exp̄ssiōe p signa sūt ēt. ʒ. ♀nes. ¶ Prīa q̄ exp̄ssio p signa sine ꝟbis sufficit ad spōsalia ꝛ mrimoniū i illo q nō p̄t logꝝ m oēs: alr mut⁹ nō posset matrimoniū ɔbere: cui⁹ ɔriū dr de spōsalibus. c. Cū apud. vñ ꝛ baptismū ꝛ pnīaz ꝛ alia sacra mutus p̄t p signa petere. z6. q. 6. Qui recedūt ꝛ. c. sequēti. vñ q̄z quis nullū aliud sacrm sine ꝟbis possit ꝓfici tñ matrimoniū p̄t vt dictū ē. ¶ Scđa ♀ ē. q̄ sine ꝟbis signa sufficiūt ēt ī potēte loqui: q̄z quis aliq dicāt oppositū: nec tñ valet rō hosti. qz filia tacēs ɔbit: qz logt ꝑ patrē. et si nō p se. Sed ꝟ ē regula cōis: qz ɔctus: de cuius eēntia sūt ꝟba: nō p̄t ɔbi nec iter absentes nec p ꝑsonā suo iuri nō subiectā: sicut stipulo q̄ est ꝟboꝝ obligatio: lz matrimoniū pot cōtrahi iter absentes ꝑ p̄curatorē exneū. g̃ nō sūt necessaria ꝟba. ¶ Tertia ♀ ē i generali: q̄ illa signa sūt sufficiētia q̄ sine matrimonio eē nō possūt: aut nō solēt: aut q̄ cōtrahētes sp vl'cōiter hr̄e solēt. ¶ Quarta ♀ ē i spāli de trib⁹ signis. Primū est tacitur-

nitas ꝟz magnum idistincte: sed leges q̄s iduclt nō ꝓbant. de exneis nec ēt đ filio respectu p̄ris nec filia respectu matris: sed solū de filia respectu p̄ris. noua decre. de spon. impub. c. vno. ʒ. vltīo li. 6. dic q̄ si parētes noie filioꝝ ɔtrahūt ꝛ fily sciūt ꝛ nō cōtradicūt: eo ipo tacite ɔsentire vident: ꝛ appellatione filiorū ēt filie cōtinēt: qz masculinū genus cōcipit femininū: appellatiōe ēt pentū ēt mater: Uñ ī collecta. de⁹ qui nos p̄rem ꝛ mr̄ez. seq̄t. aīab⁹ parētū nostrorum. imo ēt ꝓpiqui ꝟm vulgū: vñ tacēs ī matrimōio qđ p ꝓpinquos tractat cōsentire videt. Idē multo fortius i extraneis videt: qz dicit Ber. đ p̄sūpti. nonne: q̄ taciturnitas ei⁹ cui⁹ ꝓhibitio ipedit ē cōsensus. Magis aūt pōt ipedire filia illud qđ de se tractat p extrancos q̄z qđ p parentes: qb⁹ min⁹ lz cōtradicere: ꝛ nō decet nō obedire. g̃ ꝛc. ¶ Sed ɔriū vr verius: qz sicut notat de sen. ꝛ re iudi. c. i. đ matri. cōtra. cō. iter. ca. i. đ bis q̄ fiūt a ꝑla. c. z. vbi agit de obligādo q̄ tacet nō cōsentit gñalr nisi i casibus exp̄ssis: Uñ cū nō exp̄mat ī mrimonio nisi de taciturnitate filiorū respectu parētū: secus ē de extraneis. Alias frustra exp̄meret decretalis de illis. si idē eēt de oīb⁹ alys. Scđz signū ē benedictio nuptial: qñ tacēs se pmittit solēniter bñdici. z⁰. subarratione ante valuas eccl'ie: cū de hoc agit. ¶ Quīta cōclusio ē de trib⁹ signis que ꝓbāt: sed nō cānt spōsalia: vel mrimoniū. Primum ē cohabitatio: qz tps nō ē modus ɔbēde obligatiōis: sed bñ ē p̄sūptio ꝓbans cohītationē: vñ de spon. impuber. c. i. ī pn. l. 6. dr q̄ lz spōsalia ab ītio nulla tractu temporis nō cōualescāt: si tñ spōsalib⁹ añ septēniū contractis maiores septēnio cohītent p cohītationē mutuā p̄sumit durare i eadē volūtate: ꝛ extūc spōsalia iudicant: alr non posset ꝓbari mrimoniū vetulorū de p̄sump. c. illud. Scđz signū ꝓbās ē cōfessio: vt quādo vocāt se cōiuges ex certa scia siue scriptura vl'istrumēto. z⁰. signū ē dotis ꝑmissio q̄ nō ē sine mrimonio: sed forte ex hoc nō ꝓbat mrimoniuz sed spōsalia: qz ēt añ mrimoniū cōuenit de dote ꝛ dōatione propter nuptias.

Quantū ad 4⁹ ar⁹. ſ. đ exp̄ssiōe p ꝟba sūt ēt. ʒ. ♀nes. ¶ Prima q̄ cōsensus exp̄ssus p ꝟba đ p̄nti facit mrimoniū: nō āt p verba de futuro: qz ad ꝟ q̄ sit mrimoniū nō sufficit q̄ sit obligatio ad dādū ptātē ī corp⁹ ꝓpuz: sed q̄ sit trāslatio ptātis: qz vterq ɔiugū hz ptātē ꝛ quodāmodo dñiuz i corp⁹ alteri⁹: sed ille q ꝑmittit aliqd se daturū ī futurū nō pp hoc dat illud: nec trāsfert dñiuz: ſz obligat se ad dādū. g̃ ꝛc. et sic ꝓbata ē negatiua ps. Pars autē affirmatiua ꝓbat: qz si cū dīt: accipio te. ꝛc. accipiūt se per man⁹: tūc p cōuētionē ꝛ traditiōem trāsfert ptās corporū mutua ēt sine carnali copla: sic si do tibi equuz sufficit tradere p frenū: nec oz te ponere i possessionē p vsū: ad quē ē equ⁹: puta q̄ tu egtes ipm: adhuc ēt si nullus ɔct⁹ manuū i terueiat nudo pacto p ꝟba de p̄nti trāsfert: sicut i q̄busdā casib⁹ sine traditiōe solo pacto trāsfert dñiuz. vt notat. C. đ pac. l. traditiōib⁹. Qz. n. ñ ē ꝓpe trāslatio dñy: qz eēt ɔdictō q̄ vterq eēt ꝟ⁹ ꝛ vterq dñs: sed ē trāslatio ptātis ꝛ iuris debitū petēdi ꝛ cuiusdā ꝟitutis: sicut nuda pactio sine traditiōe cū obligat res afficit iure hypotece: ꝛ cōstituitur seruit⁹ ī re nudo pacto. ita i ꝓposito. ¶ Scđa ♀ ē de ꝟbis cōib⁹ q̄ sūt. accipio te i meā: accipio te i meū. siue addatur vir ꝛ vxorē siue nō q̄ sufficiūt: qz significāt. totū effectuz sacri: q ē q̄ vir non hz ptātē sui corporis. sed mulier ꝛ econuerso ꝟm paulū. ¶ Tertia ♀ ē đ ꝟbis equipollētib⁹ p̄ntis tēporis: vt si dicat teneo te vel hēo te ꝑ vxore vel viro: vel ex nūc reputo te vir vel vxorē meā: qz nihil refert qđ ex equipollētib⁹ fiat: vñ quādo verba sunt talia q̄ nō possūt verificari de p̄senti nisi sit mrimoniuz ī p̄senti: illa ꝟba sufficiunt. Dico autē verificari de facto vel de iure: sic autez est in ꝓposito: quia nō dz bri nec teneri nec reputari aliqua pro vxore ꝑ aliquo tempore: nisi pro illo tempore ꝑ quo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

est vxor. vñ cū dicat p vba ō pñti teneo: hēo: reputo te ⁊c. videt sufficere. ⁊ idē vr̄ eē si dicat: puideo tibi ex nūc sicut
4ª ꝯ vxori: videt idē p idē. ¶ 4ª ꝯ est ō vbis futuri tpis: vt si dicat hēbo te: reputabo te: tenebo te: vl̄ puidebo tibi sic vxori. In gb⁹ vr̄ distinguēdū: qz si dicit hēbo te ex nūc vel de cetero ⁊c. videt mr̄imoniū: qz lz sint vba futuri tpis: nō pñtis: tñ iplicāt effectū pñtē. implicāt. n. totū tps sequēs: icipiendo a nūc pñti. si g̃ ex nūc debeat hr̄i p vxore: cū p⁹ ꝑm nāz debeat eē vxor q̄z hr̄i p vxore. ergo nūc fit vxor: ⁊ exp̄ssio indicat q̄ ꝯsentit ipsā i pñti fieri vxorē. Nec ē ſ̄ile: si dicat accipiā te: qz eē vxorē nō p̄cedit accipere i vxorē: lz seq̄t sicut effect⁹ cām. hic āt eē vxorē p̄cedit hr̄i p vxore. Si āt dicat sic. tenebo te p vxore vel hēbo: ⁊ sic de alys: ⁊ nō dicat ex nūc vel decetero vel semp: nō vr̄ mr̄imoniū: lz solū sponsalia: qz nō sequtur hēbo p vxore. g̃ hēo. nec seq̄t: g̃ es vxor. ⁊ pōt verificari: hēbo te p vxore: qñ accepo te. vñ cū vba p̄ryssima ⁊ ꝑpinqssima: ⁊ p̄ma faciētia mr̄imoniū: sicut est accipe i virū vel i vxorē nō faciūt mr̄imoniū: qñ cōcipiūt i futuro: idē videt multomagis de vbis scōarys q̄ nō hñt vim nisi p reductionē ad illa: qz ꝑpter qō vnūqōq; tale et illō magis: nisi qñ implicāt p̄cessionē mr̄imony vt dictū ē.
5ª ꝯ ¶ 5ª ꝯclo ē de vbo volēdi: vt si dicat volo te eē virū meum vel vxorē: de quo dñt qdā nō eē mr̄imoniū: lz ꝯsiderādū ē i hoc ⁊ i oib⁹ dubys vbis an faciāt spōsalia tñ: an mr̄imo^m: qz si agebat ō spōsalib⁹ ꝯhendis nō ō mr̄imonio stati p̄sumēdū est: vel p vba illa voluerūt tñ ꝯtrahere spōsalia. Si aūt de mr̄imonio tūc p̄sumēduz ē ō mr̄imonio: qz sic dicit Hilari⁹. ⁊ hr̄ ex̄. de vbor̄ signi. c. Intelligētia dictor̄ ex causis assumēda ē od i. qz non ꝑmoni res: lz ꝑmo rei subiect⁹ est. Si āt dubiū sit ō quo agebat: tūc i gnāli videret faciēda eē iterp̄tatio ꝯtra illuz g legē apti⁹ potuit declarare. ff. ō pac. l. z. vt si dicat voluisse se ꝯtrahere spōsalia tñ. ⁊ alius oppo^m alteri credet: ⁊ e⁹. hoc excepto q̄ si ille g p̄mo locut⁹ est vba certa de qb⁹ cōstat cui determiate deseruiāt. s. an spōsalib⁹: an mr̄imonio ꝑm itellectū illor̄ debent intelligi vba sequētis: g videt ad iterrogata rñdere. Lz si q̄rat de vtute verbi volēdi refert. qz aut dicit volo te vxorē meā: ⁊ tūc cū totū sit pñtis tpis videt vex mr̄imoniū. si aūt dicat volo te accipere vl̄ ducere i vxorē: nō est vxor: quousq; p alia vba ducat vel accipiat: qz illō ē p̄mū volitū: eē vero vxorē ē scōo volitū. dico āt scōo ope lz p̄us itētiōe. Si āt dicat. esto vir me⁹: vl̄ esto vxor mea: mō iperatiuo. sicut dicit Isa. 4. Princeps noster esto: videt eē futuri tpis i effectu: qz ita dicit testator. heres meus esto. ⁊ sic icipit testm̄ beati Remigy loquētis ad spōsam suā eccl̄iam btē marie. Tu mihi heres esto. hoc aūt nō vificat nisi post mortē. vñ nō fit mr̄imoniū. hec aūt distictio locū hz i foro iudiciali: non penitētiali vbi iudicat mr̄imoniū: vl̄ nō: ꝑm q̄ dicit se itendisse. sed si de vbis recolit ⁊ nō de intētiōe: tūc ēt i foro ꝯscientie iudicandum est ꝑm predicta.

Quantum

p⁹ ꝯ ad q̄ntū articulū de diuersitate i foro iudiciali ⁊ penitētiali sunt q̄q; ꝯclones.

¶ Prima q̄ forus iudicialis ⁊ penitētialis i causa mr̄imoniali differunt in probādo: qz i foro ꝯsciētie statur cōfessioni vnius tam p matrimonio q̄z ꝯtra: qz in eo credit alicui ꝯtra se ⁊ p se: qz si mentitur plus nocet sibi q̄z alij: cū mentiri in iudicio ꝯsciētie semp sit mortale: sicut ⁊ piuriū deliberatū ꝑpter dei irreuerentiā annexaz: nō sic aūt i foro exteriore simplex mēdaciū est pctm̄ mortale: nisi quādo ledit p̄rimū: vt si aduocat⁹ ad vanam gl̄iam falso inducat legē ad veram cōcl̄onem. sed in iudicio exteriori nunq̄z credit vni testi: nec p matrimonio nec contra. de sen. ⁊ re iudi. c. Consanguinei: lz quandoq; ꝯtra sponsalia nec in sua cā: qz dicit imperator. omnibus in re propria dicendi testimonia facultatem volumus esse submotaz. C. de testi. l. omnib⁹. nec in aliena q̄tacunq; p̄fulgeat dignitate: nisi quādo de nulli⁹ preiudicio agitur: vt nota. de testi. Nup. Qñq; etiā nec duobus in causa propria: vt quādo contra mr̄imoniuz dicētes se causa ludi fecisse. de eo qui cognouit ꝯsang. vxo. s. super eo. nec etiam duobus extraneis iurātibus idem ō credulitate: qñq; sic duob⁹ in cā ꝑpa: vt p mr̄imōio ēt nō iuratis: lz duob⁹ extraneis iuratis ō vitate p mr̄imonio vel ꝯtra. ¶ Scōa ꝯclo ē. q̄ differūt i sentētiādo ꝺdictoria: qz
2ª ꝯ vn⁹ iudicabit eē mr̄imoniū: ali⁹ nō eē: ⁊ e⁹. qz ille ꝑm allegata iste ꝑm ꝯfessa q̄ ꝺdicūt qñq;. ⁊ tñ vtraq; sn̄ia erit iusta. vñ ē mr̄imoniū p̄sūptū ⁊ nō vex: vel verū ⁊ nō p̄sūptū. Scōo i iudicando ꝺria: qz ille iudicat pñs: ille futur̄. qñ. s. dol⁹ iterceſſit: c⁹ alia ꝑsona ꝯscia ñ fuit: tūc. n. ē obligat⁹ ad accipiēdū: nec ꝑt verā pn̄iaz agere: nisi ꝺbat cū ea si pōt: q̄ si nō pōt dotet eā sufficiēter. ¶ Tertia ꝯclo est: q̄ qñ mr̄i-
3ª ꝯ monioū ē p̄sumptū ⁊ nō vex ēt carnali copula nō secuta ēt si nō sit futurū: puto q̄ oriť va publice honestatis iustitia: qz illa robur trahit ex or̄ne eccl̄ie. ⁊ ideo id qō ē vex ꝑm iudiciū eccl̄ie verā publice honestatis iustitiā cāt i vtroq; foro. Si āt fuisset mr̄imoniū clādestinū: nō causasset publice honestatis iustitiā. sicut nec spōsalia occulta qñq; sunt nulla ꝑm quosdā. Tertio i sentētiādo ꝺria ⁊ ꝯtradictoria. qz iudex exterior iudicat eē mr̄imoniū. īterior iudicat nec eē nec futurū eē: vt qñ alia fuit ꝯscia fraudis. qz scienti dolus nō iferť. ¶ Sz hic ē dubiū. qz sicut iude⁹ ludēs de baptismo cōpellendus est ad eū. sic forte iudex iuste cogit ad mr̄imoniū eū g lusit de mr̄imonio. sz pone exēplū ō habente occultū ipedimētū ꝑpter qō ñ p̄t ꝺbere cū ea. ¶ Quar-
4ª ꝯ ta ꝯclo est: qñ iudex exterior p̄cipit sub pena excoicatiōis vnū ⁊ ꝯfessor oppositū. p̄mo i bis q̄ nō respiciūt actū carnalē simpl̄r oz obedire. puta vt puideat ei sicut vxori: qz i reb⁹ tpalibus ex cā iudex pōt dare vni ⁊ auferre alteri. insti. de offi. iudicis. vñ sicut is g ꝯdēnat⁹ ē iuste ꝑz allegata: q̄uis iniuste ꝑm vitatē: tenet̄ soluere vl̄ reddere. sic i ppo sito. 2º qñ decipit tenet̄ ꝺbere. ⁊ sic p̄ceptū iudicis ō cognoscēdo īplere. qz lz p̄ceptū iudicis de cohitādo carnal̄r esset ei pri⁹ impole ō iure: qz nō erat vxor sua. tñ p̄ceptū cōfessoris de ꝺbēdo erat ei pole: quo īpleto p̄mū factū ē pole. Qñ āt fiūt duo p̄cepta vni licita ⁊ honesta: quor̄ vtrūq; ē sibi pole ordinate: lz nō sil̄ vel inordinate: tenet̄ īplere mō possibili. ⁊ hoc nisi hēat ipedimētū p qō nō pōt eā cognoscere. Tūc enī nullo mō p obediētia oz pctm̄ cōmittere. 3º qñ nō decepit eā ⁊ p̄t ꝺbere cū ea. Nā tūc videt q̄ teneat obedire: qz sn̄ia p matrimonio lata a q̄ non ē appellatū nec p appellationē lis formata trāsit i rē iudicatā sic alie: ex quo nō est ipedimētū qn possit eē mr̄imoniū. vñ sicut ꝯdēnat⁹ ad decē idebita oz ea soluere: si nō appellat. sic ēt adiudicat⁹ i virū oz ducere si potest: vt notat ō sen. ⁊ re iud. c. Lator.
5ª ꝯ ¶ Quinta ꝯclo segtur ex p̄missis. qz si eccl̄ia astrigit aliquē ad mr̄imoniū g pri⁹ nō erat obligat⁹: lz eccl̄ia nō possit aliqd circa mutationē essentie sacr̄or̄. tñ circa accn̄tia p̄t: nec hoc ē mutare eēntiā: si fiat necessitatis: qō ē volūtat̄: qz ēt hō ꝺbēdo spōsalia: facit sibi mr̄imoniū necessitatis: g tñ nō pōt īmutare sacr̄a: sic ēt ex cā p̄t aligs cogi ad ordies p vtilitate eccl̄ie ⁊ ad mr̄imōiū p pace terre. Nec obstat q̄ eēntia mr̄imony ꝯsistit i ꝯtrahēdo: qz ip̄m ꝺbere ⁊ p̄sone ꝺbētes ei subsunt. vñ ⁊ māz mr̄imony pōt restrīgere: lz nō ampliare ꝯtra restrictionē iuris dīni vel nāl̄is. Sic ēt cuz eucharistia nō sit necessitatis facit eaz necessitatis ⁊ quo ad vsū i coicādo i paschate: ⁊ quo ad eēntiā i cogēdo sacerdotes ad celebrādū. qz hoc nō ē mutare māz nec formā: sz nō videt: q̄ possit artare ad bis ꝯfitendū vel venialia: qz mā penitētie vt ē necessitatis ē mortale nō cōfessū. vñ cogere ad ꝯfitendū veniale vel mortale ꝯfessū: vr̄ mutare mām.

Quantū

ad 6ᵐ articulū de remedys i ꝑplexitate: q̄ñ. s. aligs ꝑm forū ꝯscie nec ē nec forte eē pōt marit⁹ alicui⁹: ⁊ tñ adiudicat̄ ei p marito vel sponso i foro

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

exteriori sub pena excõicationis: vbi sũt duo videda. ꝑmo de falsis remedys. zº de veris.

p^a q^o **Quantum** ad ꝑmũ sũt. 5. conclusiones ꝟz. 5. falsa re/media. ¶ Primũ ē fuga post excõicationem q̃ nihil valet nisi vt dicetur ī sequẽti articulo in ꝑma ꝓne: qz excõicatio adheret ossibꝰ eiꝰ ⁊ vbiq; eũ sequitur. Et idez ē si post citationẽ: qz ꝑbabiliꝫ põt credere se excõicatum pp cõtumaciã. ¶ z^m ē ꝺbere mr̃imoniũ nisi sicut post dicet: qz lz sit verũ ꝟm iudiciũ ꝺscie illud secũdũ: nõ tñ ꝟz iudiciũ eccl'ie: vñ eccl'ia cõpellet ad ꝑmaz redire ⁊ excõicabit secũdam. ¶ 3^m ē sacer ordo: qz suscipiendo ordines fit irregularis pp excõicationẽ: ⁊ nihilomin⁹ creat⁹ sacerdos cogitur redire ad primã. ¶ 4^m falsũ remediuz est appellatio q̃ nihil ꝑdest: qz ī cã appellatiõis ēt papa iudicat ꝟm allegata sicut ī ꝑncipali. de snia ⁊ re iudi. c. ī causis: vñ nec excõicationẽ suspendit ⁊ fatigatur frustra ⁊c: vñ tutius faceret si se inanibus sũptib⁹ nõ vexaret: ex quo nõ põt ꝑbare sicut nec prius. ¶ 5^m falsum remedium ē supplicatio citra papã: qz nullus iferioz ꝺz absoluere a snia ꝺis iuris ordie nõ seruato: nec legatus nisi a sententys iuris: ⁊ dicẽtẽ se cũ clerico pacificasse absoluet si ita est: nõ tñ si sciret q̃ clericꝰ pcussorẽ ꝑsequeret ī iudicio sicut hic vxor ꝑsequitur vix.

p^a q^o ¶ Qnãtũ ad z^m sũt ẽt. 5. ꝓnes ꝟm. 5. vera remedia. ¶ Primuz ē fuga nõ q̃dẽ post excõicationẽ: nisi vt publice possit cohabitare cũ vera vxore q̃ nõ facit ꝟ pp scãdalum: nec post citationẽ: sed ante q̃ timet sibi moueri cõtrouersiaz. Naz tunc lz possit citari ad domum ⁊ excõicari: ꝺz tñ probabilem ignorantiã quousq; sciat. ¶ z^m verũ remediũ est matrimoniũ q̃ ꝑmũ factũ fuit iudicatũ nõ ꝑ mr̃imonio: sed ꝑ sponsalibus: nã tũc eccl'ia imponet sibi pniam: qz ꝺ interdictũ z^m ꝺxit: ꝟz tñ suũ mr̃imoniũ approbabit ⁊ sniam relaxabit. in foro autem conscientie põt sibi consuli contrabere cum secũda: ex quo ꝑma sponsalia fuerunt nulla ꝑpter defectũ ītentionis vtroq; cõscio: lz ꝑ ludo noxio: vel simulatione sit sibi pnia iniũgenda. ¶ Tertium verum remedium est religio ante consumationẽ: nã tunc etiã si esset verum mr̃imoniũ posset absolui vel a prelato si habet priuilegium: vel a iudice ꝺz absolui: sed post cõsumationez: nec iudex absolueret: nec prelatus posset etiaz si haberet priuilegium absoluendi a sentẽtia iudicis restituto damno: qz non põt aliter ꝺnum restitui. Sed q̃ manenti in seculo precipitur sibi q̃ ꝺbitet: vel contrahat cũ illa cum qua non põt sine peccato: certũ ē q̃ non tenet obedire imo ꝺz nõ obedire: q̃ autem põt: sed casus talis est q̃ si iudex vt iudex est sciret veritatem hoc nõ ꝓciperet tunc non ꝺz implere. verbi gratia. Si per falsos testes fuerit condẽmatus: qz si prelatus preciperet mihi aliquid errans nõ precepturus si sciret veritatem: possum salua obedientia non implere. de rescrip. c. Si quando. sed si fuit condẽnatus implere matrimoniũ ꝑ ludum contractũ iustũ est ꝑpter delictũ suuz q̃ impleat: ⁊ idem si decepit cognoscendo.

4^a q^o ¶ 4^m remedium est obedientia vt seruet sententiã excõicationis interim: qz sententia pastoris ⁊c. Item q̃ si possit impleat q̃ ꝺ precipit: qz melius essz ducere leprosã q̃z semper in excõicatione vi-

5^a q^o uere instar iudei: vel pagani. ¶ 5^m remediũ ē supplicatio ad papam q̃ potest absoluere ab omni snia: ⁊ debet ab ista sub hac conditione: si falsum est q̃ ꝺcis non intendo absoluere te. si autem verum quod ꝺcis absoluo te. ita tamẽ q̃ in terra tua pp scandalum ī manifesto abstineas te a diuinis: sed in occulto ibi: vel palã alibi possis interesse diuinis: qz aliter ipe est in periculo aie sue carẽdo sacramentis q̃ sunt vita aie: cui periculo filꝫ pater ꝺz occurrere. ¶ Ad arꝰ ī oppositũ ꝺcẽdũ q̃ matrimoniũ regrit cõsensũ interius ⁊ verba exteriꝰ: sicut alia sacra intẽtionẽ ⁊ mãle elmẽtum: sed qz mã huius sacramenti vr̃ esse contractus bũanꝰ iõ pro principali ꝺz cõsensũ vt qd bũanũ. Qõ III.

Tertio queriꝫ vtrũ mr̃imoniũ soluaꝫ ꝑ ingressũ religiõis. ⁊ vr̃ q̃ nõ: qz ꝓpter fornicationẽ vniꝰ lz alteri itrare religionẽ: ẽt mr̃imonio ꝓsumato. lz nõ itrãti nõ licet ꝺbere. g̃ mr̃imoniũ nõ ē solutũ. ¶ Lõtra i lr̃a. ¶ R^o. ℞ sũt tria videda. ꝑ qũo matrimoniũ soluaꝫ ꝑ mortez nãlem. zº qũo ꝑ ciulẽ q̃ est ingressus religiõis. 3º vtrũ sit alius modus soluẽdi matrimonium.

p^a q^o **Quantũ** ad ꝑm sũt tres ꝓnes. ¶ Prima q̃stũ ad mr̃imoniũ carnale: qz oẽ mr̃imoⁿ q̃stũcũq; ratũ ⁊ cõsũmatũ ꝟz oẽ ius soluiꝫ totaliꝫ ꝑ mortẽ nãlẽ alteriꝰ cõiugũ: qz mors oĩa soluit. auc. ô nup. §. deiceps. vñ post mortẽ ꝑt ꝺbere. Rom. 7. soluta ē a lege viri. ⁊ ad Cor. Cui vult nubat tñ ī dño. ex̃. de scõis nup. c. fi. Et quia obligatio selꝫ extincta nõ reuiuiscit: si cõiũx mortuꝰ resuscitet nõ ē mr̃imonio obligatꝰ. Nec obstat qô dr̃ Deb. ii. Acceperunt mulieres ô resurrectõe mortuos suos. qz exponiꝫ ô viris voluntarys ex vno cõsensu vtriusq;: quo casu ē aliô mr̃imoⁿ a ꝑmo. nõ tñ fit bigamus nisi ipa iteri fuisset alteri nupta ⁊ ab eo cognita: q̃ñ eo viuẽte ñ ꝑt redire ad resuscitatũ. vl'exponiꝫ ô filys. nec ē bonũ arᵐ: q̃ ī xpo sũt due filiatões: ſz ẽvnꝰ filiꝰ: sicut i resuscitato sũt due in vno filio. qz ibi successiue sũt. hic aũt sil'ꝫ semel eẽnt. Uel dõm q̃ sicut redit idẽ filiꝰ ita ⁊ eadẽ filiatio. Secus ãt ē i alys sacr̃is q̃ aiaz respiciũt. Nã character ois remanet ī aĩa sepata vt non rebaptiçet: reordinet: recõfirmet mortuus suscitatꝰ: ſz mr̃imoⁿ respicit corpꝰ. vñ sic i morte corrupto corpe corrũpũt potẽtie organice nõ alie: sic sacr̃m carnale nõ alia. ſz tñ si ifra paucos dies cõiunx resurgeret: ꝑsumeret nõ fuisse mortuꝰ: ſz epilenticus: vl'alr fuisse ifirmꝰ. Si tñ vere mortuꝰ fuisset neuter cogeret resuscitatũ recipe. Alr vt dcm̃ ē ꝺsuetit auctas inducta exponi. Acceperũt mulieres. i. mres ô resurrectione mortuos: supple: filios: sicut sunamitis illũ quẽ heliseus et helias suscitauerũt: ⁊ xps suscitauit adolescẽtẽ quẽ recepit mr̃ vidua ante portas Nay. Luc. 7. ¶ Sz ꝺ id qô dcm̃ est vinculũ mr̃imony eẽ corpale ē: qz cũ vinculũ mr̃imony sit dispõ ad gr̃az ꝺz eẽ i pte itellectiua: ⁊ sic incorpale lz resplciat corpus. sic ẽt scia depẽdet a fãtasmate: sine cꝰ speculatõe ñ ꝟz actũ: ⁊ tñ ñ corrũpit ī morte. Et sil'ꝫ character ordinis nõ ē nisi respcũ agẽdoꝝ ī hac vita: ⁊ tñ nõ deleꝫ ꝑ mortẽ. vñ ē dubiũ. ¶ z^a q^o ē q̃stũ ad pr̃imoniũ: exq̃ arguit ꝺ ꝑdicta: qz fortiꝰ ē vicl'z mr̃imony q̃z dñy: cũ illô ī vita possit dissolui si dñs rẽ suã vẽdat: nõ ãt mr̃imony: vt si vir vxorẽ repudiat. Nã ⁊ si iure ciuili ex toto tolliꝫ repudio: qz ñ ꝺsiderat nisi humanã obligationẽ: tñ rõne diuie cõiũctõis cũ sit sacr̃m nõ tolliꝫ añ mortẽ. ſz lazarus resuscitatꝰ ꝺz hr̃e res suas. g̃ mltomagl vxorẽ. ¶ Ad qô dñt qdã q̃ lz ô ꝺbeat hr̃e ô eqtate vt dic̃ glo. ff. ô le. l. Ex his. tñ ô rigore secꝰ ē: qz ꝟz stricta iuris ꝺsideartõez edificiũ hñs fruitutẽ stillicidy si ôstructũ rehedificet nõ recupat eãdẽ. g̃ a silr̃ ô fruiture vrbanorũ ꝑdioꝝ. l. fruitutes q̃ ī supficie. §. si sublatũ. ¶ Sz ꝺ. qz ꝑ tãto ꝟm stricta iterꝑtationẽ interyt fruitus. qz nõ ē idẽ edificiũ ꝟm rei ⁊tutẽ. vñ si domus legata ꝑticulati destructa ẽt ex alia mã reedificet reputaꝫ eadẽ. ⁊ pp ꝟ cedit legato qz ius ex eadẽ mã nõ redit qz alia. Unde cũ resuscitatus ẽt ꝟm ⁊itatẽ sit oino idẽ nũero vr̃ illô hr̃e vel debere qô prꝰ. ff. de legi. si ita legatũ. §. vlti. Sz considerãdum ē q̃ edificiũ hñs vel debẽs fruitutẽ realẽ si destructũ reedificet ꝟz vel ꝺz eandẽ fruitutẽ quã prꝰ. ff. de fruí. vrb. ꝓ. l. q̃ liminibꝰ, saltẽ de eqtate. ⁊ dicto. §. si sublatũ ī ꝓncipio. ⁊. l. si testõ. debens aũt fruitutẽ ꝑsonalẽ nõ sic. vñ vsufructꝰ domꝰ subla to edificio ĩterit vt ī dicto. §. si sublatũ i fi. ff. quẽadmoduz vsufructꝰ amitti. l. repeti. §. rei. Nec reedificato ex ĩtegro redit vt. e. ti. l. qd tñ. ſz nõ tñ. vñ cũ fruitus realis respiciat possessiões ⁊ res inaĩatas. seruitus vero ꝑsonalis respiciat

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

personas: videtur q̄ resuscitatus habeat ⁊ debeat quic/quid prius habebat ⁊ debebat respectu rerum ⁊ possessio/nū sicut de seruitute reali: nō aūt hēat ⁊ debeat eādē fuitu tē psonalē: q̄lis ē fuit⁹ religiōis ⁊ mr̄imony: vñ resuscitat⁹ nō tenet ad mr̄imoniū carnale vl̄ spūale qō fuit ꝯctū ī uita: qr fuitus psonalis q̄ debet a psona psone vt ī mr̄imōio ⁊ religiōe: vel q̄ debet tm̄ psone vt vsufructus extīguitur morte tā debētis q̄ hn̄tis. Seruo.n. cui vsufruct⁹ legat⁹ ē mortuo: vel ipo viuēte mortuo fructuario extīguit usufruct⁹. Dōm ē ergo p ꝯcl'one q̄ si lazar⁹ testat⁹ fuit recupat: qr ī donatiōe cā mortis plus se q̄ aliū cui donat vult hr̄e. vñ itelligit tacita ꝯditio si moriat cū effectu. Idē si ab īte stato: qr defert ñ nisi p cōiūctiōez ad moriētē q ē sibi magis vnū q̄ alius. Idē ēt si phīcus ea accepit ī defectū heredū: qr si ꝑ ꝑiquo apparenti phīsicus reddere tenet: multo magis ei resurgēti. ¶ Tertia ꝯcl'o ē quātū ad mr̄imoniū spūale: qr pari rōne religiosus resuscitatus nō tenet ad religionē vt dictū ē. sed de curato: ⁊ ēpo suscitatis: dōz q̄ sūt sacerdotes sicut ꝑius: qr ille character ē idelebilis: ſz nō sūt curati nec spōsi hui⁹ eccl'ie nisi noua electiōe vl̄ ꝑmissiōe. Mortua aūt spōsa spūali vel vxore .i. religione destructa cui aliqs erit obligatus: voto simplici vel solēni: vel q̄ñ voto simplici ⁊ illa nō vult eū recipe si oēs ꝯuētus req̄sierit vel superiorē. q̄ pt ꝑ oī sed nō vult: an sit liberatus distingnēdū ē: qr q̄ vouit simpliciter vel solēniter religionē ī cōi ſz intēderit hāc intrare nō liberat hac destructa vel renuēte: sed tenetur aliā itrare sicut q̄ ꝑmisit hōiem licz itēderet dare suū nō emere alienū nō liberat suo ēt añ morā mortuo: sed tenet aliū dare ⁊ emere. Si aūt vouit solū itrare hanc religionē determinate: hac destructa vl̄ rēnuente: nō tenetur aliā intrare qr iteritu spēi ꝑmissor liberat. nec precise sacrati coguntur ad aliā religionē: sed vel manere ī sua vel transīre ad aliā. non cnī q̄ ꝑmisit obedientiā vni propter hoc tenet eā promittere alteri: qr ēt q̄ñ particulare cadit ī obligatione p se ⁊ directe: vniuersale autē per accūs ex cōsequenti ⁊ idirecte: facta īpolitate circa particulare manēte possibilitate circa vl'e liberatus ē debitor: vt si qs ꝑmiserit dare sticū ⁊ p ꝯsequēs hoīez: stico mortuo liberat nec tenet dare aliquē aliū hoīem: q̄ñ āt ꝑticulare īdirecte ⁊ ex consequenti ē in obligatione: vniuersale aūt p se ⁊ directe: nūq̄ difficultas p̄statiōis eius liberat debitorem vt si qs ꝑmittat equuz ⁊ p cōsequēs hūc vel illū: qr nō nisi hūc vl̄ illum dare potest: nullo ꝑticulari mortui liberatur. Cū aūt qs ꝑmitit intrare religionē absolute nō tenet ad hanc vl̄ illam determinate nisi per accidens: vnde si vna eum refutat aliā temptare debz. Si autem promisit hanc intrare determinate nō tenetur ad religionem nisi quia ad hanc vñ si ab hac liberet qō fit ista destructa vel nolente eum ex toto liberat.

Quantum ad zm. s. qūo mr̄imoniū soluat p mortē spūalē siue per īgressū religiōis sūt q̄ttuor ꝯnes. ¶ Pria de īgressu: qr ī q̄ttuor casib⁹ ſz cōiugato religionē īgredi ꝑm⁹ q̄ñ post mr̄imōiū ꝯsumatū alter ꝯiugū fornicat qr fornicante ēt iuito al'r p̄t religionē itrare: nisi postea eū sibi recōciliauerit vt teberga lothariū. Si enīz licz discedere ī sec'lo multo magis ī claustro. Exemplum de paulo simplice. Secūd⁹ cās altero ꝯiugū cōsētiēte ⁊ pariter itrāte: sicut mlti viri itrauerūt religionē virorū: vxores femiarū ēt mr̄imōio ꝯsūmato. Tert⁹ altero cōsētiēte ⁊ ī sec'lo remanēte vbi nō ē tior icōtinētie. Quart⁹ cās mr̄imonio ēt nō cōsūmato. Jn alys aūt nō ſz . p⁹ q̄ñ ꝯiuge inuito q nō meruit exēplū de agatosa. Scō q̄ñ meruit ſz recōciliat⁹ ē: exēplū ibidē. ʒ⁹. q̄ñ meruit ⁊ cōsentit: sed ē tior icōtinētie vt dicit hic ī littera. Dīb⁹ aūt casib⁹ qb⁹ post ꝯsūmatū mr̄imōiū ſz itrar religionē: ſz ēt ad sacros ordies ꝑmoneri ēt ad ēpatū. Exēplū de beato hilario q exñs epūs hēbat filiā ⁊ vxorē. q̄ñ āt nō licz religiōem itrare: multo

minus ad sacros ordies ascēdere: sed eēt suspēsus ab ordis executiōe ſz characterē recipiet hic autē nec eēt va pfessio solēnis. Jtē de mr̄imōio violēter cōsūmato dicit hosti. z6. q̄ idē ſz peccet eā oppr̄imēdo qr ſz possit debitū petere nō tamē ab iuita extorquere: qr nec illa tenet reddere: ⁊ sic iste ē melioris ꝯditionis fatuus q̄ peritus sed ñ ē hec bona ꝯditio: qr sapiēti nō expedit nubere. Jtē de mr̄imonio attētato. sicut .n. iudicio eccl'ie spōsalibus carnali copula ꝯsūmatis nō valet cōtractū mr̄imōiū cū alia: sed valet si fuit cōatus: sic videret hic nisi qs dicat q̄ ī possessionē itrauit: sed sufficit ꝑbare conatū nisi ꝑbet ōfect⁹: sicut ēt sufficit ꝑbare cohitatiōem. qr p̄sumit copula. Si āt īgressus vl̄ īgressa ꝯsiteret post pfessionē carnalē copl'az iteruēisse: ñ ē credēdū ei: qr ē tior de collusiōe: qr vult monasteriū exire vt nō. de raptoribus. cū cā. Sed q̄uis istud sit dctm̄ ꝑbabiliter: tamē veri⁹ videt q̄ si sit mr̄imoniuz vi ꝯsumatū idē est q̄tū ad hoc q̄ nō p̄t solui p īgressū: qr sublata cā submouet effect⁹. Tota āt cā quare p religionē soluit mr̄imoniū ē: qr nō hēbat nisi vinculū spūale: nūc āt hz carnale: qr vinculū carnale nō dependet ex mutuo cōsēsu. Et licet ista ꝯsumatio deficiat a cōiūctiōe xp̄i humane nāe ī qua nō fuit volētia: tamē non deficit a rep̄sentatiōe ei⁹ quo ad substantiā: sed quātū adhoc q̄ illi liceat itrare religiōem ē dissīle. Nō.n. iuita potuit pdere ius suū nec ille ex delicto hz acq̄rere ꝑuitegiū ne plus hēat luxuria q̄ castitas. Silr videt req̄ri q̄ sit cōsūmatū ⁊ nō solū attētatū: qr vba accipienda sūt cū effectu: nisi ēt sit ꝯsumatū nō significat cōiunctionē xp̄i īsolubilē. s. ad humanā nām que prio īstāti fuit ꝯsumata ⁊ pfectus de⁹ ⁊ hō: nec valet rō q̄ fuit ī possessiōe: qr fra⁹ ⁊ dolus nō ōbēt patrocinari: vis aūt nō ē sine dolo: vñ violēta possessio sibi nō pdest. Qr āt dicūt aliq̄ q̄ nulli faciat iniuriā q iure suo vtit: accipit āt p mutuū ꝯsensū ius ī corp⁹ mulieris ⁊ sic nō fuit iniuriosa: illa magis sibi īputet q̄ nō sibi cauit a cōsumatiōe si religionē itrare itēdebat. Dicēdū q̄ ille hēbat ius petēdi nisi illa vellet religionē itrare. vñ ⁊ si añ duos mēses debitū peteret. ipa posset excipe volore ligionē itrare ⁊ eccl'ia nō cogeret debitū reddere: vñ iuste exigit sicut creditur qui ante tēpus debitorē soluere cogit. Jnstit. de actionib⁹. ℌ. plus tēpore: Jtē de mr̄imonio nullo mō cōsumato si alter ītretreligionē soluitur p hoc mr̄imōium ℞m oēs: qr mortu⁹ ē quo ad act⁹ ciuiles ⁊ carnales: ēt heremita vt machari⁹. nā Alexi⁹ cōsilio. s. l. hē fec. Et iohes ad apl'atū ō nuptys a xp̄o vocat⁹ ē. ¶ Scōa ꝯcl'o ē. ō discessu quō remanenti ī seculo licz discedere ⁊ cuz alia ꝯhere qr hoc ē ei īpole ⁊ illicitū i. ℌ. cāib⁹. Prim⁹ cāus ē q̄ñ mr̄imoniū fuit spōte cōsumatū: qr manet ligamē vsqz ad mortez nāle ēt post fornicationē. Scōus ē añ ꝯsumatū post votuz simplex a se emissū ꝯpare p̄fitēte. Et hic ē solus cāus ī quo votū simplex: dirimit p⁹ ꝯctū nō rōnē sui: sed rōne annexi. Q̄ñ.n. vterqz vouet castitatē vn⁹ solēniter ali⁹ simpl'r: manet vinculū aiorū: sic̄ si vterqz religionē ītraret: qr sūt conformes in proposito castitatis: vnde ratione ligaminis nō voti impeditur matrimonium sed istud ligamen non esset nisi votum esset. Tertius quando ille qui intrauit nondū fecit profession̄em tacitam nec exp̄ssā: quia adhuc manet vinculum: quia habitus non facit monachuz sed profession regularis. Quartus quādo fecit profession̄em: sed de facto tantum non de iure: ⁊ sic adhuc manet vinculum. Quint⁹ quando alius intrauit matrimonio per violentiam consumato. nam quia consumatum fuit adhuc durat ligamen: ⁊ sic non potest contrabere sicut si fuisset sponte consūmatum. ergo in vno solo casu licet remanenti contrabere uiuente conuerso. scilicet quando matrimonium nullo modo fuerat consumatum nec ipse fecerat aliquod votum ⁊ ꝯuersus ē rite pfessus. Si āt votū fecisset ⁊ illa mortua ꝯhere ret mr̄imōiū teneret: qr nō dirimebat pp votū ſz pp ligamē: si ēt illa viuēte ꝯxisset ⁊ sic eēt nlluz ratificaret ea mor-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tua.qz q̄ nō possit ratificari mr̄imoniū cōtractū viuēte p̄a ēq̄ erat i p̄iudiciū p̄me.qō nō est hic. ¶ Quid igit de ea q̄ igressa religionē post multū tp̄is sine exp̄ssa p̄fessiōe repetit viz:q iā ex scōa liberos p̄creauit? Dico q̄ ei reddend⁹ ē si nō suscepit habitū p̄priū p̄fessarū: vel si ē hīt⁹ idistinctus:z p̄testata fuit de nō itēdēdo p̄fiteri:nec oz p̄testatio nē illā annis singulis renouari:nisi cessaret cā p̄testandi sicut ō his que vi metus ve cā fiūt.c.i.Si.n.illa que coraz vellāte fuit p̄testata q̄ hoc faciebat metu viri viuētis:si post mortē viri p annū sine noua p̄testatiōe mansisset:p/fessa eēt:sz vbi nō mutat cā p̄testādi sufficit semel p̄testatū fuisse.Et q allegat volūtatē mutatā p̄bare tenet:z ħ i foro eccl̄ie.Nā i foro ꝯscie si actu volūtatē mutauit itēdēdo remanere:z post hāc mutationē p annū sine alia mutatiōe māsit:ligata ē.Si vero nūq̄z actu habuit cōtrariā volūtatē durat hītualis voluntas nō profitēdi:vñ libera est.

¶ Sed nūqd alter remanēs i seculo tenet expectare q̄ alter sit profess⁹? Dīt oēs q̄ sic:sed qdā dīt q̄ tp̄s probationis oz abbreuiari z taxari p ep̄m pp piculū icōtinētie illi⁹ q remāet i seculo.Aliogn posset fraudari iure suo:qz itrās religiōez posset eē vsqz ad finē anni i vno mōasterio:z tūc exire z itrare aliō monasteriū:z sic ali⁹ fraudaret.Alys vr̄ distīguēdū:qz si vxor itret de licētia mariti vel econuerso: remanēs i sec̄lo tenet expectare p̄fessionē:nec oz abbreuiari tp̄us p̄bōnis a iure statutū:cū tūc nō fiat remanēti i seculo aliqō p̄iudiciū:si vero nō itrat de licētia:oz certuz tēp⁹ p̄figi: ifra qō p̄fiteat:nec ē icōueniēs tp̄s p̄batiōis abbreuiare statutū a iure:qz spāle ē i hoc cāu pp piculū icontinētie illi⁹ q remanet i seculo.Alys videt. q̄ ex quo ius p̄mittit q̄ itret religionē:z tp̄s p̄bōnis nō solū sit introductū i fauorē ꝯuersi:sz i fauorē mōastery:vt sumat expiētia ō morib⁹ nouity:nō oz illō tp̄s abbreuiari nisi forte appetraus ei⁹:vt qī vadit nūc ō vno mōasterio ad aliud discurrēdo.Primā opinionē ponit Ber.i appatu.ex.de regul.z trāſ.ad religionē.c.statuim⁹:scōaz aūt videt tāgere Joannes.z7.q.z.c.ōspōsatā i glō.tertiā tenet hosti.i sūma sua.

3ª ꝑ ¶ Tertia ꝑ ē ō egressu:qz qīcūqz illicite ītrauit tenet egredi ad repetētē ēt p̄fessus: nisi quādo ip̄e sine cōsensu eius ītrauit z ip̄a ip̄m p̄fiteri p̄misit nō reclamās z erat nō suspecta sic q̄ exp̄sse licētiare potuit.Qñ āt licite ītrauit nunq̄z tenet ad eā egredi:nisi i casu qī ip̄a re itegra licētiā data reuocauit. Qñ aūt post votū ad eā ēt iuit⁹ regredit sp tenet debitū reddere:sed nunq̄z petere pōt: qz illud bz vī voti simplicis.Nūq̄z autē lz vi extrahere nisi auctoritate iudicis cui loc⁹ subiect⁹ ē.sic igit epilogādo dōm ē q̄ conuersus cōiugatus qñq̄z tenet egredi ad cōiugē i seculo remanētē:puta q̄tiēs eū repetit:ga illicite īgressus fuit:vl̄ qz innoxio p̄hibēte vel cōsentiente fragili qī nō potuit i ei⁹ p̄iudiciū nec vouere nec p̄fiteri.Et idē si licite īgressus fuit:qz de licētia antiq:sed re itegra penituit.s.ante emissum votū solēne vel simplex egredi tenet ad eū.Secūdo tenetur nō egredi sed remanere qī licite emisit votū simplex vel solēne:vel qñ illicite:sed alius nō repetit ip̄m qz ratificādo cōfirmat. Tertio liber ē i remanēdo vel egrediēdo qī nullo voto astrictus ē religioni tacito vel expresso:nec vxor ipsū repetit:aut si repetit fornicata fuit ante vel post Qñ vero simplex sed nō solēne emisit vel solēne de facto quo ad deū vxore nō petēte egredi nō pōt:sz quo ad eccl̄iam sic:maxie si votū p̄bari nō p̄t:i quo casu retinētes inuitū clericū sūt excōicati.Dico aūt retinētes nō solū manu iniecta sed ēt veste seculari negata sine q̄ non pōt cōmode egredi:sed i secūdo casu ē leuis iniectio:i p̄mo grauis.Naz psuasionibus retinere eū possūt.4°.de debito:qz egressus qīqz nō pōt:reddere nec exigere vt qī illicite egressus ē: vt i casib⁹ dictis:z qī ꝯiunx sciēs z tacēs p̄misit profiteri. Tūc.n.seruitutē remisit:vt dīs cui⁹ seru⁹ eo sciēte ordiat z p̄fiteat:Dico aūt illicite pp votū rite solēnizatū.Qñq̄z āt petere z exigere pōt:vt qī libere egressus fuit nullo voto astrictus religiōi:sicut nouitius solut⁹ egrediēs mr̄imoniū ꝯbere pōt:qñq̄z reddere:sed nō petere:vt qī de cōsensu ip̄ius de cui⁹ icontinētia ē timor votum simplex emisit: tūc.n.sibi nō illi p̄iudicauit.Quinto de raptu.i casib⁹.n.i q bus licet cōiugi seculari repetere vel retrahere cōiugē cōuersū siue aī p̄fessionē siue post:nō lz vi de monasterio rapere.Nec obstat ō raptorib⁹. cū cā:qz narrat q̄ rapuit:sed nō dicit q̄ licuit:posset.n.vir vxorē vi de vico ad domū ad ducere:qz bz i eā correctionē: sed nō posset eā p̄uato quasi possidēti vi eripe:z mlto min⁹ ō mōasterio violēter exhere:fores frāgēdo aut hītū violēter lacerando vel cū iniuria loci sacri a cornu altaris ip̄am euellēdo: lz alie peccauerit ip̄am recipiēdo.Si.n.rē meā mihi ablatā ex iteruallo nō lz cū violentia rape:sed p̄do dñium rei mee:sic nec hic.C. vñ ui.l.Sigs i tātā:qō ē ꝯ eos q filiū regl maiorico⁹ ō ordine extraxerūt.nec ob.ō regularib⁹.c.z.qz lz gentes vl̄ tutores possint votū pupilli vel puelle irritare z reuocare:non tamē possūt ip̄m vi eripe. Jō.n.rigor iudiciari⁹ ē in medio cōstitutus ne gs p̄prie iniurie accipiat vltiōem.C.de iudeis.l.nemo.ītelligo aūt q̄ coniunx z ip̄ubes possūt extrabi ifra annū:nō post. Fuerūt āt p̄dicti effractores excōicati p p̄uilegiū spāle.ita vt nō possint nisi a papa absolui vel conseruatōe p̄uilegiorū.Quid q̄ de his q cōsiliū dederūt.Et q dē si dederūt cōsiliū verū: puta q̄ tali via iudicy poterat extrabi:si al̄r extractus fuit nō teneret:sed si dederūt cōsiliū illicitū: puta q̄ vi extrabi poterat:excōicati sūt.Si cōsuluerūt ex itētiōe illā violētiā q̄ bz excōicationē annexā vl̄ de iure sicut clericū vi cape:vel aliqd ifringere in loco sacro vl̄ religioso:vl̄ p p̄uilegiū sic aliā dānabilē violētiā loco iferr̄:si p̄ter itētiōez eor aliqd:sz occōne b⁹ secutū fuerit vt mors aut mutilatio irregulares sūt:qz q dat opam rei illicite irregularis fit pp id qō sequtur ex eo vel ob id lz p̄ter spē ac si illud itēdisset:maxie qī hoc natū ē seq ad illō: sicut z q mādat hoiem verberari p̄hibēs occidi vel mutilari.de homicid.c.vlt.lib.6. Si aūt seq̄tur p̄cussio clerici quā nō itēdebat nō videt excōicatus:qz icursio excōicationis regrit dolū quo ad manuū iniectōez violētā uel i faciendo uel in sciēter nō p̄hibēdo: qō ē argumētum ad illū q mādauit vbērari laycū:cū quo p̄cussus ē cāu cleric⁹:qz erat socius z defendēs. Nō.n.vr̄ mādās excōicat⁹:qz ēt p bat ignorās cl̄icū quē vberat non ē excōicatus.hoc aūt p babiliter ignorabat ex hac p̄cussiōe clericū ledēdū. ¶ 4ª conclusio ē de regressu.Cōiugatus.n.cōuersus tenetur ad monasterium regredi egressus ad coniugem i trib⁹ casib⁹ 4ª ꝑ

Primo quādo illicite egressus ē.tunc.n.stati tenet regredi:nisi quādo uagabundum uxor recipit i casu i quo ēt de monasterio extrabere posset.Scōo quādo licite egressus est post uotum uxoris de repetitione penitētis.Nā tunc sicut a p̄cipio ea non petēte tenebatur non egredi.sic nunc ea quitāte tenet regredi.Tertio quādo post uotum ad eā egressus ipsa mortua est.Nam tunc tenetur regredi ad cōplendum uotum.Quarto non oz regredi quando iuste eū rehabuit z uult retinere.Si enim tenebatur ad eam egredi:multo magis p̄hibetur ab ea regredi. Quinto liberū est sibi regredi uel non:quando scilicet ante uotum ad eā egressus fuit post mortem eius uel in uita de consensu ei⁹ ꝛc. ¶ Sed hic dubium est si post uotum solennizatum i/debitum exeat z ea mortua contrahat:an matrimonium z⁹ teneat.Et uidetur q̄ non:quia nullum fuit uotum solenne p̄pter iuris p̄hibitionē. ¶ Cōtra quia non fuit intentionis iuris impedire solennizatum nisi in p̄iudicium p̄me uxoris:z sicut sponsalia contracta cum consanguinea p̄me sponse licet sint nulla respectu p̄imorum sponsaliorum impediendorum tamen impediunt alia no

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ua:sic ista ꝓfessio non soluit gdē ꝑmū matrimoniū:sz dirimit post cōtractū. ¶ Dicēdū est igit epilogādo ꝙ qñ post ꝓfessionē ꝯiugis cōiunx redditus ē:illo mortuo tenet ad monasteriū redire quo ad deum:qz votū ꝯphibitionē ecclesie solēnizatū nō ipedit gn sit votū simplex:z semp peccat mortalr ꝯhēdo:sz qñ inuita vxore illicite fuit ꝓfessus: tūc nō potuit eē votū solēne:vñ ꝑm matrimoniū tenet:nec pōt eū tāq̄ apostatā religio ꝓseq. Qñ āt vxore consentiēte fuit ꝓfessus:qñ ipa erat iuuēcla:ius noluit ꝓfessionē ibibere simplr:sz solū iquātū erat ꝑiudicialis alꝫ viuēti i seclo: qđ erat ad vitā tantū:vñ simplr in ꝓeiudiciū ei⁹ fuit votū solēne:lz nō in ꝑiudiciuz vxoris:vñ ea mortua nisi redeat apostata ē:z nō est matrimoniū post ꝯctū sicut dicit Haufredus. Uel si dicatur ipossibile ē ꝙ votū sit ptiz solēne:z partim nō:pōt dici ꝙ ē simplr solēne:z tñ tenet debitum reddere verus monachus existēs:cum papa possit i solēni voto religionis dispensare.

Quantum ad 3m. s. vtruz ꝓeter istos duos modos sit alius modus soluēdi matrimoniū ra-
ꝑª ꝯº tum. Et dicēdū ꝙ non: vbi tñ sunt q̄tuor ꝯclusiones. ¶ ꝑª ꝙ non soluitur ꝑ ordinē q ē sacrm vel dignitas:tñ in textu videt magister inuere ꝙ sponsi nō solū ꝓpt intrare religionē sine cōmuni ꝯsensu:sed ēt ad ordines ꝓmoueri:qz ꝓfessio cōtinētie ꝑter monasteriū nō ē nisi per ordinē sacrum. Idē dicit hosti.z ꝙ cōiugi ante carnalē copulā licet eꝑatū acceptare:qz beata virgo z Joānes a qbus hec materia initiū sumpsit:nō fuerūt religiosi. Et de eꝑo ꝓbat: qz si vinco vincētem te: multo fortius vinco te. ff. de diuer. z tpa. ꝓl. l. de accessionib⁹. Lz. n. a mrimonio icorrupto trāsire ad religionē z a religiōe ēt post professionē ad eꝑatum: q̄ multo fortius a matrimonio i eꝑatū. Sz ꝯriū hui⁹ verū ē:qz eꝑatus ex natura sua nō bz oppo^m ad mrimo^m cū eꝑi ꝑus eēnt vnius vxoris viri. Nihil autē tollitur nisi a suo contrario: nec eꝑi moriūt ciuiliter:cū ꝓpriuz bēant sicut z ceteri clerici seculares. vñ qz religio soluit mrimo^m nō rōne pfectionis:sz rōne mortis ciuilis. Episcopalis ordo lz sit pfectior q̄z religio non soluit. silr ordo sacer lz sit pfectior q̄z religio: nō soluit ꝓpter defectū mortis. vñ cōiugatus incorruptus licite ꝓfitetur vt cōuersus q tamē illicite i seculo ordinat. Nec soluit mrimo^m qñ de ꝯsensu vxoris ordiat vl eꝑatur. vñ vxore eo viuēte nō pōt cū alio ꝯhere. Coniugat⁹ autē añ copulā nō potest eligi:qz censet laycus:nec ē i sacris: vl est irregularis siue suspēsus: sed potest postulari. z tūc si vxor ꝯsentiat ꝯfirmabit. nā si dissentiat nec papa pōt eū ꝯfirmare nec ꝯsecrare i ꝑeiudiciū vxoris: qn. s. teneat reddere debitū cū nō possit ꝯtra ius diuinū dispēsare:sz pōt itrare religionē z prima die de lnia pape ꝓfiteri z eadē die cōfirmari z postmodū ordiari z ꝯsecrari. nec silr ō lnia pape pōt cōiugat⁹ iuita vxore ēt añ copulā ad sacros ordines ꝓmoueri. Et si fuerit ordinatus nihilomin⁹ tenet debitū reddere: qz semp ē de iure diuino. Silr nec papa pōt auferre vxori virū suū ēt icorruptū: q̄tomagis post copulā vt ipm faciat cardinalē. qz z ille status secularis ē nō regularis: dicēte q̄dam cardinali. Nos habem⁹ religionez: cui⁹ apostate sunt sancti: vt hieronym⁹. Nec obstat qđ dr. Si vico vicentem te zc: qz nō sic vincit eꝑatus religionē vt soluat eius obligationē sicut religio mrimoniū soluebat. Nec obstat de ioanne euāgelista: qz imo fuit vera religio aplox: z q̄ ad votuz obediētie: qz negarūt semetipos: z castitatis z pauptatl: qz oia reliquerūt. De btā āt vgine nō ē ad ꝓpositū: qz i ea non fuit viculū solutū añ morte Joseph nālē: q̄uis forte illud vinculū ñ eēt res absoluta: sic i mrimonio noue legis put dic ornatū ad grāz. ¶ Sz ꝯ eꝑi tenēt locū aplox: sz xps vocauit ioānē ō nuptys ad aplatū ēt inita vxore ꝑz illos q dicūt ꝙ ipa erat magdalēa q̄ pp ꝟ idignata luxuriata ē. g̃ zc. ¶ Solo. eꝑi tenēt locum apostolorum quo ad dignitatem: non quo ad paupertatem: z mortez mundi: qz illis dictū fuit. De mūdo nō estis: sz ego vos elegi ō mūdo. ¶ ꝑª aut xps hoc potuit facere z ꝑm diuinitatē z ꝑm hūanitatē pp ptātē excellētie i sacrīs: quā ñ coicauit pape. tñ si papa posset dispēsare i voto ꝯtinētie regularis bñ posset id qđ dcm ē. Ponam⁹. n. aliqđ q post vba ō pñti duxit vxorē: ipa ita cta itrare religionē z ꝓfiteri: stati solutū ē vinculū: si post modū papa dispēset cū eo vt cōtrahat cū alia: seqt ꝙ viuēte vxore vera q̄ fuit bēat aliā vxorē: z illa aliū vix. Et tam cōiter dr ꝙ nō pōt fieri: ꝙ viuēte ea q̄ fuit semel vera vxor bēat aliū vix: nisi solutū fuisset mrimoniū ꝑ morte nālem z resuscitaret. Tūc. n. viuēte ꝑª ēt si fuisset carnalis copla secuta posset brē aliā vxorē: sz hoc facit ōs z nō bō q mortificat z viuificat. Uel dōm ꝙ papa dispēsat ꝙ monach⁹ cōtrahat mrimoniū viuēte ꝑma vxore: qz viculū fuit solutū sz si viculū non fuisset solutū papa non posset: nisi dicat ꝙ ex statuto eccle ē illa solo: qz solēnitas voti ē ex ordinatōe eccle: dōm ꝙ nō ē vex: qz hoc nō iest illi voto ꝑ solēnitatē: alꝫ ineēt ordi sacro: sz iest ei rōne mortis. vñ heremite nō solēniçāt votū ꝑm regulā approbatā: z tñ ꝑ votuz heremi soluit: qz hoc ē ex nā act⁹ mūdo mortificātis z diuia institutiōe: a q̄ ē vita heremitica: vt i ioāne baptista. sz ē ratio euidētior q̄re papa nō ꝑt dispēsare i mrimonio nō ꝯsumato: vt cōtrahat cū alia ꝑ pace reformāda: aut tota vna gente ꝯuertēda. qz papa nō pōt tollere viculū mrimony qđ iā est cōtractū. sicut nō pōt facere ꝙ hostia cōsecrata desinat eē ꝯsecrata. Quādiu āt manet viculū nō pōt dispensari ꝙ habeat aliā: qz brē plēs vxores ē ꝯtra legē nāe. sz si mrimonio nō ꝯsumato vl ēt ꝯsumato iuita vxore faceret ipz eꝑm vl cardinalē ꝓp necessitatē eccle: cū ipamet ꝓp necessitatē eccle deberet se exponere morti: mltomagis dz assentire ꝓmotioni viri: ꝙ si nō assentit peccat ꝑferens voluptatez suā vtilitati eccle. Pōt aūt licite aligs ꝑuari iure suo iuit⁹ marie qñ peccat nō assentiēdo: sz i tali casu sic eccla iuita vxore cruce signat vix: z ipa pōt eū seq: z ipe tenet eā ducere: z sic debitū reddere: sic meli⁹ eēt dispēsare i lege huma-
ꝯª ꝯº na: ꝙ ꝯstat papā posse facere. puta: ꝙ eꝑs exrīs teneret reddere debitū: sicut apō grecos: q̄z ꝯtra legē dei auferre vxori vix. ¶ Scōa ꝯ est: ꝙ nec ꝓ votū simplex: sz i oibus istis votis tenet itrare religionē: qz alr nō pōt votū iplere vxore debitū petēte. sz si post votū simplex vl solēne ad ipsam redeat: tunc peccat semp debitū petēdo z reddēdo ꝑmavice: qz adhuc pōt religionē itrare: nō aūt i sequētib⁹: qz ꝑcise tenet: nec obstat ꝙ infra dicet ꝙ cōiūx nō pōt emittere votū castitatis alio īscio vl inuito: z si emittat ꝑt ēt petere ꝟz quosdā: qz illō ē vex mrimonio ꝯsumato q̄ñ ipole ē uotuz iplere altero iuito ēt religionē itrādo: ꝟ aūt poterat iplere itrādo. ¶ Tertia ꝯclo est ō eunucbato: qz castratio q̄tacū q̄ supueniēs ñ soluit mrimoniū ꝑm veriorē opionē: qz matrimoniū nō iuenit i iure solui: nisi i certis casib⁹: sz ille nō ē de illis modis. iō zc. Silis modus arguēdi z ꝯña pz. ff. ō acti. z obli. l. obligationē nō ferre. ꝟ. Placet. añs pz. qz matrimoniū ꝯsumatū soluz ꝑ morte nālē soluit: nō ꝯsumatū soluit soluz ꝑ religionē. Itē. 32. q. 7. Di q mrimoniuz cōiugiuz illoꝝ q post mrimoniuz mēbris truncāt aut a barbaris exēpti fuerant pp hāc cām solui nō pōt: q̄uis glo. itelligat ō mrimonio ꝯsumato: qđ dr. 33. q. i. Cōiugiuz ꝯfirmat: officio sez carnis ꝑm glo. z i eodē. c. añq̄ cōfirmet ipolitas officy soluit uinculuz cōiugy. sz negāda ē illa glo. qz coniugiuz solo cōsensu ꝑ vba de ꝓsenti ꝯfirmat z ratuz uocat ut notat glo. de testi. c. sup eo. ¶ Quarta ꝯclo est de seruitute superueniente ꝙ non soluit: z hoc ē illa rōne: qz non ē mortuus quo ad actus carnales: qz et pōt de nouo cōtrahere. Snāliter aūt de ceteris ipedimētis q̄ dirimūt mrimoniuz post ꝯtractū itelligendū ē ꝙ nihil tale dirimit pri⁹ ꝯctum: sed solūmodo post contractum. vnde magis ꝓprie loquun-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tur iura noua dicẽdo ꝙ talia ipedimẽta dirimũt post ꝯctũ ꝫ antiqua: dicẽdo dirimũt iã cõtractũ. ¶ Ad argm dicendũ ꝙ per igressũ post matrimoniũ cõsũmatũ nõ soluitur: sed solũ nõ cõsũmatũ. Qõ IIII

Quarto qritur vtrũ cuz bigamo liceat dispensare. Et videt ꝙ nõ: qr ꝺ ius diuinũ nõ licet dispẽsare: sed de iure diuino ẽ ꝙ bigamꝰ nõ promoueat ad ordines cũ hoc contineat in canone. i. ad Thi. oz epz irreprehensibilem eẽ vnius vxoris virũ. g nulli i ꝺ licitũ ẽ dispẽsare. ¶ Preterea. ex de bigamis. dr ꝙ clericis g quãtũ ẽ i ipis duas secũdas mulieres mrimonaliter cõiunxerũt tãꝫ cũ bigamis dispẽsare ñ licet. ¶ Cõtra. qr lucius. papa dispẽsauit cũ panormitano epo g erat bigamꝰ: vt dicit Hafredus i sũma. ¶ Rño. hic sunt videda. ſ. Primo qd sit bigamia ⁊ vñ dicat. z° qt modis cõtrahat. 3° qũo bigamia puniat. 4° qre bigamus nõ promoueatur. 5° qũo tollatur.

Primo igit qrit qd sit bigamia ⁊ vñ dicat. sciẽdũ ꝙ bigamia ẽ defectus ex secũdis nuptys pueniẽs. Hosti. hãc diffinitionẽ reprobat: qr nõ est conuertibilis cũ diffinito: cũ alr cõtingat: sed silr mõ reprobat sua q dic. ꝙ bigamia ẽ irregularitas ex ꝺfectu pueniẽs sacri: qr ẽt sin vllo sacro qñꝫ ꝺbitur. Et si dicas de bigamia va ⁊ ppria: sicut illa non est nisi ex defectu sacri: sic nisi ex secũdis nuptys. dicit ãt monogamus a monos qꝺ ẽ vnũ: ⁊ gamos qꝺ ẽ cõiugiũ: mulier vel vxor: qsi vnius cõiugy mulieris vel vxoris. Et bigamꝰ qsi bini pgama. a pir qꝺ ẽ ignis ⁊ gamos qꝺ ẽ mulier: qsi igne mulierũ destructa. ſ. pgama troie. z6. di. vnius vxoris virũ. i. monogamũ: vñ ẽ defectus veri, sacri. ⁊ duo va matrimõia ẽ vera ⁊ ppria bigamia: alr ñ. Uñ melior est pma diffinitio: ꝫ secũda: qr ꝑm secundã mariti viduaꝫ eent veri bigami: qr deficiũt a sacro: qr eccla spõsa xpi nõ hz maculã aut rugã: sz ẽ virgo imaculata ꝑm Bedã: ⁊ zc cor. iz. ꝺspõdi vos ⁊c. sicut ẽ vna ⁊ nõ plures de sũma trinitate. c. i. ſ. vna. Et tñ isti ex opposito distinguũt: ⁊ ꝺnumerãtur bigamis. ex. e. c. z. Ex ꝺ vr ꝙ nũqꝫ sit bigamia vera nisi ex nuptys veris: nec interptatiua nisi ex interptatis. Uñ cõcubinarꝰ cũ vna vel cũ pluribus i sacris vel nõ sacris: regulariter vel seculariter nũqꝫ fit bigamꝰ: nec vere: nec iterptratiue: qr nec ẽ mrimoniũ exris: nec est mrimoniũ apparẽs: nec verũ: nec ptũptuz. ex. e. c. pe. Nõ. n. ꝺz iudicari bigamꝰ nisi vbi hoc iuenit exprssũ. ꝺ spõ. Cũ apud: ⁊ canon. z4. di. curãdũ pcipimus. dicit exprsse ꝺriũ. Uñ pp ꝺcubinatũ cũ vna vel cum pluribꝰ semel vel pluries publice: vel occulte nunqꝫ fit bigamꝰ. Sed sacerdotes q sunt fornicary manifesti sunt ipo iure suspẽsi: ⁊ quo ad se ⁊ quo ad alios de. coba. cleri. ⁊ mu. c. Nra. nec pñt absolui nisi p epm g pp hoc põt eos deponere: ⁊ per ꝺns dispẽsare ne deponant penitentes: si ãt ante suspensionis relaxationẽ immisceãt se diuinis: ex hoc incurrunt irregularitatẽ in qua solus papa dispensat ꝑm hosti. qr celebrãs spãli suspensione ligatus fit irregularis: ⁊ ad papã remittẽdus ẽ. Et ꝺ inuit decretalis. ex. e. c. pe. ꝙ cũ eis sicut cuz simplici fornicatore suple publico põt epꝰ dispensare: qr vix põt brẽ plures qn sit publicus. ¶ Sed contra videt canon. z7. q. i. Quot quot virginitatẽ pollicitã violãt cũ bigamis ꝺputantur: q violatur ẽt p simplicẽ fornicationẽ. ¶ Item canon. Decreuimus: vt subdiacõi ⁊ supra q vxores ⁊ ꝺcubinas habuert officio ⁊ bñficio careãt ⁊ ꝺponãt. ¶ Solo ad pmũ violãt ꝺbẽdo de fcõ nõ quocũqz mõ alr: qr certũ ẽ ꝙ violat per solũ ꝺsensũ: qr ẽt in talib vellle nubere dãnabile ẽ. tñ illꝺ velle nõ faceret bigamũ. ¶ Ad zm dr ꝙ silr ẽ durãte pecato añ pniam i deponẽdo: qr vterqz meret deponi: sz non in dispẽsando cũ penitẽte. sed ad decretum. Quotqt. dõm: ꝙ nõ pbat bñ ppom illa istãtia: qr si violatio mẽtalis non facit bigamũ: nõ ꝓpter hoc segtur ꝙ nec violatio fornicaria: qr ꝺ ẽ actꝰ exterior: g bz penã iuris positiui: nõ iterior.

Quantum ad scõm quot modis ꝺbat bigamia est sciẽdũ ꝙ qtuor modis i gnãli. ¶ Primꝰ pbr duas vxores triplr. pmo ambas ꝺ iure. z° ambas de fcõ. vnã ꝺ iure ⁊ alterã de fcõ qũocũqz. Exẽplũ pmi. notũ ẽ g solus ẽ vere ⁊ pprie bigamus. Exẽplũ scꝺi qñ hoc facit successiue post ordinẽ sacz vl religiõis: aut qñ cuz vtraqz est ipedimẽtũ dirimẽs. itẽ qñ silr vtrãqz accepit: vt si simlr dicat duabus: accipio vos duas i vxores meas. tũc. n. neutrã accipit: qr q rõne vnã ⁊ aliã: qr neutrã pus: nõ põt autẽ vtrãqz. idẽ ẽ p quẽcũqz modũ vtrũqz mrimom vl alteruz ñt ꝺ fcõ ñ ꝺ iure vt i 4° arti. dicet. Et ꝺ ẽt ẽ vez si vtraqz vgo erat tpe mrimony ꝯcti. dũ tñ vtrãqz cognouerit. Et intelligo cũ effectu: ita ꝙ ñ sufficit conatꝰ. arm. ex ꝺ spõ. c. vlt. Nũqꝫ. n. mrimoniũ iuris vl fci cãt bigamiã nec verã nec interptatiuã: nisi fuerit ꝯsumatũ aliq lr. ex. e. Debituz. ¶ zꝰ modus qñ vnꝰ ꝺbit cũ vidua ꝺ iure vl ꝺ fcõ vt i sacris: vel pfessus. ex. e. c. vlt. Dico ãt viduã. i. corruptã: alꝫ maritꝰ vidue vginis bigamꝰ nõ ẽ. Item corruptã ab alio: ẽt si a pmo nõ suscepit semẽ ẽt si ꝺbẽs credat vginẽ. ſi. di. Qui i aliquo nõ a seipo: alꝫ secꝰ: lz bost. sit ꝯ. qr nec ipa diuisit carnẽ suam i plures nec ipe. Dico ãt viduã siue ppe: vt qñ vir mortuꝰ ẽ: siue ipropie vt repudiata: siue iuste vt adlt era: siue iniuste vt alr odio hãta: dũ tñ ⁊ ip sa fuerit cognita a pmo viro vel adultero: ⁊ cũ ꝺ ab isto ꝺ q qrit. Nunqꝫ. n. vgo bigamꝰ fieri põt: nec maritꝰ vginis: qꝫdiu vterqꝫ vl alr vgies sunt. Dico ãt sciens corruptã uel ignorãs: lz ꝺbens cũ meretrice ⁊ ꝺ lupanari ex ꝺbens mereat. ex. de spõ. c. iter opa. Et iõ ad ꝺ regrunt tria. pmo ꝙ sit ab alio corrupta. z° ꝙ sit ab isto cognita. 3° ꝙ sit mrimoniũ ꝯctũ vez vl ꝑsumptũ. Põt autẽ vno ⁊ eodẽ actu ꝺbi mrimom ⁊ bigamia: vt si post spõsalia ꝺ futuro cũ ꝺa vl corrupta ab alio ipe cogscat eã affcũ mari tali. Tũc enim nõ ẽ pus maritꝰ tpe qꝫ bigamꝰ: lz pus nã. Ex quo videt ꝙ qñ dr ꝙ nõ ẽ bigamꝰ nisi ope subsecuto ⁊ nisi illa sit corrupta ab alio uel ipe ꝺuerit aliã: ꝙ nõ regrit semĩis susceptio ad hoc ꝙ dicat mulier corrupta: qr ipa diuisit carnẽ suã i plures: lz non suscepto semine a plibus: eo ipo ꝙ caro sua a plib ꝯtamiata ẽ. ⁊ eꝯ. uir dr diuisisse carnẽ suã i ples ex ꝺ lz infra ñ semiauerit: tñ ples polluit: ⁊ tam carnalis copula nõ facit de spõsalib mrimoniũ nisi fuerit ꝯsumata. ⁊ sic uno actu fit maritꝰ ⁊ bigamꝰ: dũ tñ ille actꝰ sit ꝯsumatꝰ. Cõtra hoc tñ vr de bigamis. c. vlt. pp affectuz itẽtiõis cũ ope subsecuto: ⁊ sic vr regri ꝙ opus subseqt matrimonñ veruz: vl pꝑsũptum: ⁊ ñ ꝙ cõcomitet tm. Sz dicẽ dũ ꝯsecuto tpe vl nã. ¶ 3ꝰ modus ẽ qñ recõciliat sibi adl terã q ad thoz. i. cognoscit eã pꝰ adulteriũ: quã i mrimõio ꝺflorauit ẽt si ignoranter: vñ mlti sũt bigami ⁊ ignorãt. Idẽ ẽt si violẽter p eccliaz ꝯpulsus: cuis ñ teneat obedire certus ꝺ adulterio qꝺ ñ pôt pbare: qr nec iudex ei ꝺ pcipet si sciret vitatẽ: vñ obedit mẽti: ⁊ si ñ volũtati qꝺ sufficit. Arm. ꝺ rescrip. c. Si qñ. si va ẽ opinio q dicit ꝙ i foro ꝯtẽtioso cõdẽnatꝰ iuste ꝑm veritatẽ: lz iuste ꝑz allegata: i foro ꝺcie ñ tenet soluere: qr lz iudex posset ñ tñ vult eũ obligare. aio: tñ i ꝑ casu melius ẽ sibi excõicationẽ vitare: ⁊ bigamiã incurrere cuz monogamũ sẽp viuere i excõicatiõe q ẽ maxia pena ecclie. Si ãt ñ q ad thoz: sz eã solũ reconciliauit quo ad domũ ñ pp ꝺ fit bigamꝰ: qr nũqꝫ ꝺbit bigamia sin carnali copula: tñ canõ vr solũ vocat bigamũ eũ q rcõciliauit eã q euidẽter adlteriũ coisit. z4. di. Si cꝰ. ⁊ c. se. Sed illa euidẽtia nũqꝫ faceret bigamũ i casu i q occultũ ñ faceret. Nũqꝫ. n. aliqꝺ factũ publicũ fac bigamũ i casu i q idẽ fcm occultũ ñ faceret. ¶ 4ꝰ modꝰ ẽ qñ pꝰ votuz solẽne ordis sacralis: vel regularis aligs ꝺbit ꝺ fcõ cũ vnica ⁊ virgie ⁊ ꝺflorat eã. g cle. vl vo. c. i. vbi dic ꝙ cũ diacono sic ꝺbẽte pt eps dispẽsar: qꝺ ñ possz si illa pꝰ fuissz ab alio corrupta. vt ex. e. c. vlt. g fuit vgo. Nec eẽt necaria dispẽsatio nisi fuissz bigamia. ꝺ cli. cõiuga. c. Sane sacerdotes. Item qñ conuer

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sus ꝺbit de facto cū vnica ⁊ vgine ⁊ cognoscit eā ꝑ eādē rō
nē. z7. q. i. c. Quotquot. n. virginitatē pollicitā violant. ſ. ꝺ
facto ꝺbēdo cū bigamis cōputāt: nec distiguit vtꝝ violet
cū corrupta an cū virgine ꝺbēdo. Nec valet si dicat qꝺ nū
qꝫ mr̄imoniū ꝺ facto cāt bigamiā interp̄tatiuā nisi vbi ve
rū matrimoniū ꝺ iure causaret eā verā: qꝛ ꝟ ē flm vt pz in
eo q duas ducit: ābas ꝺ facto. Tūc. n. zm mr̄imōiū ꝺ fcō fa
cit bigamiā iterp̄tatiuā vbi ꝺ iure nō faceret verā: qꝛ nō ē
vera bigamia: vbi nō fuerūt due ve vxores: ꝟ āt ꝑma non
fuit va. Nō sic āt cēsendū ē ꝺ illo q cū virgine ꝺbit ꝺ facto
ꝑ aliud ipedimētū qꝫ ordinis: puta consāguineitatis vel
aliud: qꝛ non est expressum ⁊ pene sunt restringēde.

Tertius articls ē videre qūo bigam⁹ puniat. Et licet
bigam⁹ vel trigam⁹ non peccet: pena tñ biga
p̄a ℭ mi ē gntuplex. ℭ Pria qꝛ nudat oī ꝓuilegio clericali. ꝺ bi
gamis. c. i. li. 6. Et vr̄ gñalr qꝺ qcūqꝫ pōt dimittere clerica
tū vel statū quo hz ꝓuilegiū clericale si incidat i aliquē mo
dū bigamie ꝺ trib⁹ ꝓmis pdit ꝓuilegiū clericale: sicut aco
lythus ⁊ nouiti⁹ religiosus. Si āt sit talis q nō pōt exuere
statū illud quo manēte sēp retinet ꝓuilegiuz quousqꝫ ꝓns
ꝺgradatus i spāli tradat iustitie secl'ari: iste ꝑ nullam biga
miā pdit ꝓuilegium ꝟ. Uñ qꝺ ibi dr̄ adyciēdus est coertio
z° ℭ ni seculari: ñ pōt referri ad eos q sūt i sacris ⁊ ꝓfessi. ℭ za
pena ē qꝺ priuātur tōsura clicali sicut dr̄ in ꝑdicta ꝺcretali.
Ex quo apparet qꝺ ñ pōt intelligi ꝺ 4.° mō bigamie: qꝛ sub
diacon⁹ ⁊ religiosus ꝑ illud ñ pdūt tōsurā. Pōt āt si itret
religionē portare tōsurā monachalē q ñ ē via ad ordinem
3° ℭ plus qꝫ tōsura ꝓuersorū. ℭ 3a ē qꝺ nō hz ꝺferre hituz cleri
calē: ñ qꝺ cogāt vt iudei ꝺuersi sēp hr̄e vestes radiatas vel
virides: sz pñt ferr̄ q̄les clici: sz ꝓhibēt ꝺferr̄ suppelliceuz
⁊ sil'ia: ⁊ ꝑ ꝺns dicer epl'az ēt sin̄ suppelliceo. Qui vo hz vni
cam ⁊ vginē tenet ꝺferre tōsurā ⁊ hitū clicalē: al's pdit ꝓui
legium. ꝺ cleri. ꝺiug. li. 6. ñ qꝺ teneat ferre suppelliceū: imo
ñ debet: sz ñ radiatū vl' viridē: sil'r ⁊ tōsuraz cucufa tegere
pōt: ne sit scādalū vxori. Si ēt ꝑ ifirmitatē capillos rasit
quousqꝫ creuerit excusatur: sz clic⁹ solut⁹ ñ hz cucufā ꝺfer
re: nec ē necessaria admonitio quā qdā officiales faciūt: qꝛ
sine admonitōe alia priuilegium pdūt nisi tōsurā ⁊ hitum
4a ℭ clericalē ꝺferāt. ℭ 4a qꝺ ñ ordiat ad aliquē ordinē: nisi ꝺi
spēsatiue. imo nec corona sibi dari pōt: qꝛ si ñ pōt vti antiq
corōa vel ordine: multo min⁹ pōt accipe ꝺ nouo. Et lz cha
racterē recipiat q̄uis nicolaus furiosus dixerit qꝺ bigam⁹
ñ plus pōt ordiari qꝫ asin⁹: qꝛ papa ñ pōt tollē ꝺfectū quē
5a ℭ hz: tñ executionē nō recipit. ex̄. e. c. z. imo ordiator ꝑuād⁹
ē ptāte ⁊ officio. ex̄. e. c. z. nisi cum eo dispenset. ℭ 5a qꝺ nō
ē capax alicui⁹ bñficy ecclesiastici nec secularis nec regu
laris: qꝛ ñ ꝺfert layco: sed tm̄ clerico: vñ si ē idign⁹ ñ solum
acro ordie cui ꝺbet ꝓmotio: lz ñ bñs illū possit ꝓmoueri
ad multa bñficia: tñ q ordinat illū tenet ꝓuidere: imo sim
plr oi ordie ⁊ toto clericatu ē idignus: iō ⁊c. Jtē cū bñficiū
sit ꝓpofficiū qcūqꝫ ē idign⁹ ordine vel officio: ꝑ ꝺns ⁊ bñfi
cio: nec solū ꝺstāte mr̄imonio: imo ēt postea quousqꝫ disp̄ē
setur: qꝛ ēt ꝺiugatus cum vnica ⁊ virgie iteri ñ ꝓmouetur.
ꝺ cli. ꝺiug. c. z. ℭ Sed dubiū ē ꝺ illo q ꝺxit sponsalia ꝑ ver
ba ꝺ futuro: ⁊ cognouit spōsā talē: quā cognoscēdo ꝑ verba
ꝺ pñti fieret bigam⁹: cognouit dico affectu fornicario non
maritali: vtꝝ fiat bigam⁹ saltē iterp̄tatiue quo ad penas
supi⁹ enūeratas i qb⁹ parificat̄ vus ⁊ iterp̄tatiu⁹ bigam⁹.
ℭ Et dicēdū qꝺ sic i foro eccl'ie q iudicat mr̄imoniū ⁊ p̄su
mit: ⁊ idē ēt i foro ꝺsciētie: qꝛ bigamia hz ortum ex statuto
eccl'ie: q̄ videt ea q̄ patēt. Uñ ad ꝺbēdā bigamiā ēt in foro
ꝺsciētie sufficit mr̄imoniū i foro eccl'ie. Nā ēt illud qꝺ ap
paret ee mr̄imoniū i foro eccl'ie: lz sit nullū ēt iudicio eccle
sie: causat bigamiā: q̄ multo magis illud qꝺ eccl'ia iudicat
mr̄imoniū: ⁊ ē p̄sūptio iuris ⁊ ꝺ iure: vñ q spōsā scōaz ꝺ fu
turo vel corruptā vel post ordinē cognoscit vel fornicario
vl' mr̄imōiali affectu fit bigam⁹ pari mō ac si ꝓba ꝺ pñti,

Quartus articls ē q̄re bigam⁹ ñ ꝓmoueat̄: ⁊ h̄ sunt p̄a ꝑ
ꝛ. ꝺnes. ℭ p̄a. ſ. de ve ⁊ ꝓpe bigamo q. ſ. ha
buit duas vas vxores: qꝛ ad supmū sacr̄z accedēs ñ dz pati
defectū i sacro. Sed vus ⁊ ꝑpus bigam⁹ hz defectū sacri:
qꝛ nō ē vnus vni⁹ sicut x̄ps: qꝛ vna ē eccl'ia ab abel vsq ad
vltimū electū q i fine mūdi nasciturus ē. Nā cū sit vna fi
des moderno ⁊ antiquo: ⁊ scriptū ē. spōsabo te mihi i fi
de: ꝑ ꝺns vna spōsa eccl'ia ⁊ synagoga: nec plus hz luxuria
q̄ castitas i penis q ꝓ culpā infligunt: sz i bis q ꝓ ꝺfectū
sacri sic: qꝛ nō ē defectus sacri vbi nō ē sacr̄m: sicut in plura
litate cōcubinar̄: sz tūc ē istantia: qꝛ q nō hz sacr̄m plus de
ficit i sacro: q̄ q hz illud ipfecte: sz q nūq̄ fuit cōiugat⁹ pōt
ordinari ⁊ ꝓmoueri. ḡ magis q fuit lz defectuose. Si aūt
bona ē rō de ordine bona ē de bñficio quod est ꝓ ordinē:
vñ q ē iept⁹ ad ordinē ē ieptus quo ad bñficiū: lz beneficy
um possit hr̄i sine ordine ⁊ e ꝛ. ℭ za. quare bigamus inter z° ℭ
pretatiuus primaria iterp̄tatione. i. verus marit⁹ corrupte
nō ꝓmouet. Et dom qꝺ ꝟ ē: qꝛ ēt hz defectū sacri. Nā spon
sa x̄pi ñ diuisit mētē suā i plures. Quāuis. n. i synagoga ⁊ ec
clesia fuerit aliq̄ aie ꝑus cū diabolo fornicate: ꝓ qꝺ biero
nym⁹ vocat duas meretrices salomōis: tñ eccl'ia ab abel vs
q̄ ad vltimū: nec fuit: nec erit sine aliq̄ scā aia sponsa fide
li deo: nō aly cōiuncta: ⁊ i illa q̄ erat fidelis deo merito ec
clesia residebat: vñ eccl'ia sp fuit virgo ⁊ immaculata. De
sponsi vos ⁊c: vñ nō diuisit se i plures. Uñ ꝑ illud qꝺ dictū
ē: vr̄ Adā ⁊ Euā nō būisse gr̄am ante peccatū: qꝛ stati eccle
sia militās hoīnuz icepit qñ fidē formatā hūit: qꝛ p charita
tē militat̄. Cū āt p peccatū gr̄am pdidisset si būissent. ḡ ec
clesia postq̄ cepisset desisset: ⁊ postq̄ ꝺs eā despōsasset ipe
eā repudiasset. qꝺ nō vr̄. Et plus videt qꝺ nō būit gr̄az ante
Abel: qꝛ eccl'ia nō icepisset ab Abel si ante Abel aliq gr̄am
būissent: qꝛ q cūq̄ ē i gr̄a ē i eccl'ia: ⁊ p multos annos saltez
duos aut. is. men ses anteq̄ nasceret Abel fuerūt Adaz ⁊
Eua: ⁊ Chaim ante p nouē mēses: qꝛ non fuerunt gemelli.
ℭ 3a ꝺ°. q̄re aly bigami: Et dico qꝺ ꝑ similitudinez ad pri 3° ℭ
mos duos: vñ oēs q sunt bigami ꝑ plēs: q̄rū vl' vtraqꝫ vel
altera de facto ꝑ similitudinē ad ꝑm: q vo ꝑ vnā de facto
ꝑ similitudinē ad zm. exceptis bis q votū solēne emiser̄t:
⁊ cū virgine ꝺxerūt q ꝑ duplex mr̄imoniū vnum spūale
aliud carnale assimilāt̄ ꝓmis. Oēs igr̄ sūt bigami: qꝛ vl' sūt
viri duar̄ vxorū de iur̄: vel ꝺ facto carnalr vl' spūalr: vl' sit
viri vxoris bine: puta ei⁹ q̄ diuisit carnē suā i plures. ℭ 4a 4a ꝺ°
ꝺ° q̄re plus regrit̄ integritas ex parte vxoris qꝫ viri: Rō.
Tho. qꝛ mot⁹ recipit spēm ⁊ defectū a termio ad quē non
a quo: vñ vxor virgo cōsentiēs i virū corruptū suo mō fit
irregularis: puta ad ordinez diaconisse. Si. n. dicit apl's qꝺ
diacōissa sit vni⁹ viri vxor quēadmodū oz epz ee vni⁹ vxo
ris virū: ꝑ ꝺns oz eā ee vxorē viri virginis sicut epz virum
femie virginis. ℭ 5a ꝺ°. q̄re corrupt⁹ i epz consecrat̄: vt pe 5a ꝺ°
trus: hilari⁹: ⁊ genebaldus: ⁊ dio⁹ ⁊ multi aly: ⁊ philippus q̄
tuor virgines filias: corrupta aūt nō consecrat̄ i virginez.
Rō Tho. de velo virginū: qꝛ nō significaret pfecte itegri
tatem: nisi eēt itegra. ℭ Propter qꝺ ex his isurgit q̄stio: si
qs ꝺbat de facto mr̄imoniū i casu i quo ꝺbēs de iure fieret
bigam⁹ vtꝝ fiat bigam⁹: puta ꝺbit qs cum cognita: vr̄ qꝺ ñ
qꝛ ñ est ponēda bigamia vbi nō inenit̄ exp̄ssū. de sponsali.
Cū apud. qꝛ pene sunt restrigende: nō aūt inuenitur qꝺ ma
trimoniū nullū causet bigamiā nisi in duobus casib⁹. Pri
mus qñ ē nullum ꝑ votū solēne ordinis vel religionis. ex̄.
e. c. Nuper. z. c. vlti. Qui clerici vel vo. c. i. ⁊ in decre. z6. di.
ca. decreuim⁹. z. c. Quotq̄t. z⁹ qñ nullū pp ligamē. vt i ꝺbē
te cū r̄pudiata. de bigamis. c. i. nisi qꝺ hosti. i apparatu exē
plificat de acolythis cum consanguineis ⁊ affinib⁹. ℭ In
contrarium: qꝛ indistincte dicūt doctores qꝺ bigamus est
qui de facto contrahit cum duabus: vel cum corrupta: ⁊ ea
dem ratio videtur in omnibus. ſ. propter affectum nō pp
effectum. de biga. c. fi. Si. n. aliquis in facie eccl'ie publice

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ꝯraxit cū fa aut cuꝫ vidua oēs iudicāt eū bigamū q̄ neſciunt ipedimētū. vñ qꝛ eccl'ia videt ea q̄ parēt a q̄ ē iſtituta bigamia: vī ꝙ oē mr̄imoniū i facie eccl'ie ꝯtractū ſaltē pp ſcādalū cāet bigamiā ēt ſi ſit nullū: i caſu i quo cauſaret ſi eēt verū. Nā ipedimēta q̄ hñt oꝛtū ex ſtatuto eccl'ie: ita oꝛiunt̄ ex factis apparētibus: ſicut exñtibus: vt publice honeſtatis iuſtitia. ex ſpon. nullis. ⁊ ſi mr̄imoniū publicū hoc faceret eadē rōne ⁊ occultū. ¶ Sꝫ tūc ē dubiū: aliqs ꝯxit p vba de pñti cū coꝛrupta ab alio: ⁊ eā cognouit intēdens decipere ⁊ nō ꝯbere: q̄ritur vtrū ꝯtrahat bigamiā. ⁊ vī ꝙ nō. qꝛ ſpōſalia q̄ ſūt nulla ꝓpter defectū ꝯſenſus nō cauſāt publice honeſtatis iuſtitiā. g̃ ⁊c. ergo a ſil'i mr̄imoniū nullum ꝓpter defectū ꝯſenſus nō cauſabit bigamiā ēt i caſu i quo cāret ſi teneret. Solutio. dico ꝙ imo p idē vtrobiq̄: qꝛ eccleſia q̄ hec ipedimēta itroduxit iudicat ſolū de apparentib⁹. vñ qñ dr̄ ſpōſalia q̄ ſūt nulla ex defectu ꝯſēſus: nō cauſāt pub^ce honeſtatis iuſtitiā. ſupple: euidēt]: ſic̄ qñ ifās ⁊ furioſus ꝯbunt vl' maioꝛ ⁊ ſanus ſub ꝯditiōe. ſecus vbi defectus non eſt patēs nec euidēs. Et idē dico in caſu de facto de quodā diacono vel monacho qui ō facto ꝯtraxit p vba de pñti in facie eccl'ie vel clādeſtine: qꝛ lꝫ nō itenderet cōtrahere: vtpote ſciēs ſe nō poſſe: lꝫ ēt nollet niſi ad vnā noctē decipere. exquo tñ exteri⁹ exp̄ſſit verba ꝯſenſus ō p̄ſenti p idē eſt. vñ bigamia ꝯbitur quo ad iuris iterp̄tatōez p mr̄imoniū ō facto i omni caſu i quo ꝯbereť p mr̄imoniū de iure. Dico ātē mr̄imoniū de facto oē illud qō hꝫ i apparētia oē illud qō hꝫ mr̄imoniū vez̄ i ſubſtātia: puta: qꝛ in facie eccleſie ꝯtrahit̄ p vba de pñti. itē qñ illa pnblcei vel occulte dñr ⁊ fiūt: de q̄bus ſi ꝯſtarꝫ eccl'ia iudicaret mr̄imoniū. puta: qꝛ fuit p vba de pñti clādeſtine: lꝫ ille vellet decipere nō ꝯtrahere. vel qꝛ fuit de futuro: ſꝫ fuit ſecuta carnalis copula: lꝫ deceptorie: qꝛ oē mr̄imoniū qō ē mr̄imoniuꝫ fm iudiciū eccleſie vel fm faciē eccl'ie: ſufficit ad bigamiā i caſu i quo vez̄ mr̄imoniū ſufficeret: ⁊ plus: qꝛ vbi nulluꝫ vez̄ mr̄imoniū cāret: mr̄imoniū de facto cauſat in quarto caſu: vt dictū ē de mr̄imonio poſt votū ſolēne ꝯtracto: qō ſemp̄ facit bigamū copula ſecuta.

p^a ꝯ° **Quintus** articulus eſt qūo bigamia tollať: vbi ſunt gnq̄ ꝓnes. ¶ Prima ꝙ non tollit̄ p baptiſmū fꝫ aug. Nec obſtat ꝙ eccl'ia nō iudicat ō his q̄ foris ſūt: qō vez̄ ē q̄diu foris ſūt: ſꝫ poſtq̄ ītrauerit iudicat eos
2^a ꝯ° ēt fꝫ ea q̄ foris būerūt: vt pꝫ i ꝯuerſiōe ifideliū. ¶ Scōa. ꝙ tollit̄ p diſpēſationē pape: qꝛ papa cū oī bigamo ad oīa totalr̄ ⁊ vl'r diſpēſat. i. cū ꝺo ⁊ iterp̄tatiuo ad oēs ordines: bñficia: ⁊ dignitates. vt Luci⁹ papa cū panoꝛmitano epō. vñ. C. de epi. ⁊ cle. l. nulla. auč. ibi ſignata īperatoꝛ diſpenſat cū diaconiſſa i etate. 60. ānoꝝ quā ponit apl's vocās eaꝫ viduam. p^c ad Loꝛ. 5. Et hoc qñ īperatoꝛ de voluntate ⁊ auctoꝛitate pape i talib⁹ ordinabat: ſicut ēt epatus ꝯferebat. g̃ mlt̄omagis papa p ſe diſpēſare pōt i ſtatutis apl'i. vñ nō obſtat. zꝭ. q. i. Sūt q̄dā. Et ꝯfirmať rō. qꝛ in oī pena q̄ ē ex ſtatuto eccl'ie vl' p̄latoꝝ eccl'ie papa diſpēſare p̄t. hꝺ ē iſta. qꝛ apl's dicēs vni⁹ vxoꝛis virū loq̄bať diſponēdo et ordinando eccl'iam i qua nō būit maioꝛē ptātem papa. vnde ⁊ ibi dicit: nō vinolētū: nō p̄cuſſoꝛē: i q̄b⁹ papa diſpēſat. Et lꝫ nō poſſit facere de bigamo nō bigamū: qꝛ tñ bigamū nō p mouer̄i eſt ō ſtatuto eccleſie. iō poteſt illō amouere: ſicut poteſt homicidam ordinare: licet non poſſit facere q̄ non ſit talis: ſed quia talem exiſtentem non mouer̄i eſt ordina-
3^a ꝯ° tio eccleſie. ¶ Tertia ꝯclusio eſt ō cardinalib⁹. Et q̄dez de legatis lꝫ poſſint multa q̄ nō p̄ñt aly. tñ inq̄ntū legatus ſiue a latere ſiue ali⁹ a cōmiſſiōe vl' dignitate nō iuenio q̄ poſſit ſin aliquo cū quocūq̄z bigamo diſpēſare: ſed lꝫ in iure nihil circa hoc caueať: tñ qꝛ de iure ⁊ ꝯſuetudie hñt plenioꝛē ptātem i oī diſpēſatione q̄z epūs: ſic̄ epūs p̄t i ſua dioceſi: ſic legat⁹ a latere pōt i tota ſua legatiōe: nō ſolū p̄ſbyter aut epūs: ſꝫ ēt diacon⁹ cardinal'. Nec obſtat ꝙ nō pōt ordies ꝯferre: q̄s ē oꝛdis: qꝛ pōt dare bñficiū: ⁊ p ꝯñs diſpēſare: qō ē iuriſditōis. Sūmus ātē pn̄iari⁹ cū oīb⁹ ō mūdo ad minus tātū q̄ntū epūs cū illis de ſua dioceſi. ⁊ hoc q̄dē rōnabil'r per locū a ſil'i ⁊ a maioꝛi. qꝛ cui ꝯcedūť maioꝛa: ⁊ minoꝛa. vñ regula iuris ē. Nō ꝺz cui qō maiꝰ ē licꝫ: qō minꝰ ē nō licere: ſꝫ al'r ñ ꝓbať. Epi ātē cardiales i ſuis titulis ⁊ termis legationū p̄ñt ſicut epi cū ſuis ſubditis: al's nihil: niſi q̄ntū eis ſpāliter cōmittiť. Preſbyteri ātē cardialee i titulis ⁊ legatiōibus ſuis: q̄ p̄ñt minoꝛes oꝛdies ꝯferre: p̄ñt foꝛte quo ad eos cū bigamis: ſic̄ ⁊ epi diſpēſare. ita tñ ꝙ iſti ꝺuo. ſ. epi ⁊ p̄ſbyteri qñ ſūt legati i oīb⁹ hñt poſſe maiꝰ i ſua ꝓuicia q̄z epūs i ſua dioc. ſil'r ⁊ hoc ꝺz diacon⁹ cardialis legat⁹. ſimpleꝝ autē diacon⁹ cardinalis nō legat⁹ nō vī aliqd hr̄e circa hꝺ. ¶ 4^a 4^a ꝯ° ꝯclo ē de epis. qꝛ ō archiepo: p̄riarcha vl' p̄mate nihil inueni ꙗ poſſit plus q̄z epūs: imo minꝰ i ꝺuob⁹ caſib⁹: lꝫ. n. cū ſuis ſimplicib⁹ ſubditis imo diacon⁹ poſſit diſpēſare: ſic̄ epūs cū ſuis: ⁊ ipe ſit maioꝛ epō. tñ cū ſubditis ſuoꝝ ſuffraganeoꝝ nō: niſi forte legatus ex dignitate. ar^m de offi. de leg. c. i. nec iterum cū ipo ſuffraganeo publice fornicāte. i q̄ tñ caſu ille poſſet cū ſuo curato: vt ide ꝓcedat cure ꝑuatio: vñ donatio: qꝛ pp tale q̄d mereť ꝺeponi epūs: q̄ nō pōt ꝺeponi niſi a papa. vñ ſolipape ē ius q̄ſitū. vñ nō p̄t metropolitan⁹ diſpēſare cū eo ab hac pena. ſꝫ papa fm Hoſti. q̄ hoc ꝺicit nō obſtāte ꙙ eēt epūs: ſꝫ patriarcha ꝯſtantinopolitan⁹ q̄ ꝺeponit ſuos epos: pari rōne poſſet diſpēſare cū eis: ſi poſt epatū iꝯcurreret bigamiā pp quā ipenitētes eēnt ꝺeponēdi. Tunc eni ex cā poſſet cū penitētib⁹ diſpēſare. ali⁹ ātē iferioꝛ papa ñ p̄t diſpēſare cū epo bigamiā icurrēte. Sꝫ vī ꙙ epūs pp notoriā fornicationē nō icurreret ſuſpēſionē: cū nō ſit exp̄ſſuꝫ de eo: ſꝫ tm̄ de ſimplici ſacerdote. Nec al'r ipe icurrit. ō ſen. ex. c. Quia. li. 6. Epūs ātē p̄t diſpēſare p̄mo i minoꝛib⁹ oꝛdib⁹ ſuſcipiēdis ⁊ exeq̄ndis. q̄ clerici vl' vo. c. i. ⁊ i ꝺecretis. c. Lector. In his. n. facile diſpēſať ēt ab epoꝛ i illegittime natis. de filꝫs p̄ſby. c. i. l. 6. 2° i ſubdiaconatu i neceſſitate: q̄ñ pauci iueniūť miſtri: ſicut ⁊ in eo q̄ publicā pn̄iam egit: vt i decre. c. illo. Lectoꝛ. Nec valꝫ qō dñt aliq̄ abrogatū p hoc ꙙ tūc tpis ſubdiaconat⁹ nō erat ſacer oꝛdo. de ſeruis nō oꝛdi. Miramur. Qō enī nō mutať q̄re ſtat⁹ p̄hibeť: C. ō reſta. .l. Sācim⁹. Nō. n. iueniť p̄hibitū diſpenſare i neceſſitate. Nec valꝫ qō dñt aly: ꙙ ē diſpēſatio pape nō epi: qꝛ iſtō ē ſtatutū iuris. vñ fm hoc ad minoꝛes ſine alia diſpēſatōe p̄romoueri poſſent. vñ cū pariter p̄mittat bigamos oꝛdiari ad minoꝛes oꝛdies ſine nec̄itate: ⁊ ſubdiaconatū i nec̄itate: et ad minoꝛes nō liceat ſine lnia epi: pari rōne nec ad ſubdiaconatū: ſꝫ cū lnia ſic. 3° qñ ad religionē itrat. Qui. cle. l. vo. .c. z. nō ſic ātē foꝛte qñ iā ē i religiōe. tñ q̄ntū ad diſpēſatiōez al's parificāť. ⁊ ille q̄ vl't ītrare religionē ⁊ q̄ iā ē religioſus de ſen. ex. c. Cū illoꝝ: qꝛ lꝫ ſit graui⁹ crimē religioſi q̄z ſecularis: ⁊ q̄ntū ad hoc minꝰ diſpēſabile: tñ rō diſpēſandi q̄ eſt vt tollať mā euagādi eq̄l'r ē i nouitio ⁊ p̄feſſo. Cū bigamo ergo ītrāte religionē epūs p̄t diſpēſare ad diaconatū ⁊ ſacerdotiū: q̄ō tñ ō ꝯſuetudīe nō fuať i bigamia vere ⁊ p̄p̄e dcā vel de vo marito coꝛrupte. 4° qñ ē bigamia ꝯcta de fcō p mr̄imo^m i caſu i quo ñ ꝯbereť p mr̄imo^m ō iure. vt cuꝫ poſt votū ſolēne religioſi vl' clici ꝯbiť cū vnica ⁊ virgine: q̄ cle. l' vo. c. i. 5° qñ bigamia ē occulta: qō ſic p̄t itelligi vt cū ē fcm̄ de nā ſua occultū. puta cū gs cognoſcit vxoꝛē ſuā i occulto adl'teratā. nā lꝫ publicū ⁊ occultū nihil faciāt ad bigamiaꝫ: tñ ad diſpēſationē ſic. Si ātē eēt factū vl' cā bigamie occl'ta p accñs. puta: mr̄imo^m clādeſtinū: qō ō ſe debuit eē manifeſtū: tūc epūs nō poſſet miſti i caſib⁹ p̄dcis: al's ātē epūs ñ p̄t. ex. e. .c. vlt. vñ fruſtra q̄rebať: an nobilis facꝰ monachꝰ poſſꝫ de-
5^a ꝯ° ferre coꝛonā mōachalē cū eēt bigam^s. qꝛ diſpēſāte epō qō facile obtinuiſſet ēt ſacerdos fieri poſſet. ¶ 5^a ꝙ ē de p̄lati religioſis. Primo ꙙ abbas q̄cūq̄z ⁊ q̄ntuſcūq̄z ō iure nō ꝺz aliquā ptātē cū bigamo diſpēſādi: ſiue i mōaſterio ſiue añ de iure vel ō fcō ꝯferit: lꝫ i alijs irregularitatib⁹ plus poſ-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sit ꝯ eps. de sen. ex. Cū illoꝛ. Si vo hēat ꝓuilegiū qꝫ possit cū suis subditis dispēsare nisi i his casib⁹ pp quos merito eēt sedes aplica regrēda: tūc pōt cū monachis bigamis in bigamia ꝓus vl' postea ꝺcta dispēsare: sicut eps i secularib⁹ religionē itrātib⁹ ēt quo ad maiores ordies: ñ tñ quo ad dignitates. Nō. n. seqt̄: dispēsat quo ad maiores ordies: ergo quo ad dignitates. Nā ordo dispēsat i illegittimis i oib⁹ ordinib⁹: nō tñ i ꝓlatōibus. vñ nec abbas nec eps i casib⁹ i q/bus i maioꝛib⁹ ordīb⁹ dispēsauerūt possent i dignitatibus vel curis dispēsare. vñ eps vl' abbas q possent bigamuꝫ canonicū regularē facere sacerdotē: nō p posset eū facere curatū: ꝛ eps nō possꝫ eū i abbatē ꝺfirmare: nec metropolitan⁹ i epm: qꝛ nō ē eligibilis sꝫ tñ postulabil' a papa. nec abbas suus ꝓt eū facere ꝓorē ꝺuētualē ex̄ abbatiā: sꝫ forte supperioꝛē aut tertiū ꝓorē: q ñ sūt dignitates sꝫ officia. Distinguē dū ē ergo ō ꝓore q hꝫ curā ordinariā cū quo nō ꝓt. ꝛ ō ꝓore q ē vicari⁹: ꝛ i hoc ꝓt dispēsare q ꝓt i sacerdotio dispensare. Uel si ex dispēsatiōe epi ē fact⁹ sacerdos: ꝓt fieri tal' ꝓor vl' supꝛioꝛ ab illo eodē a quo ali⁹ q dispēsatōe nō idiget poni posset. sꝫ bñficiū simplex sine cura ꝛ dignitate possꝫ eps talib⁹ ꝺferre: sicut ꝛ illegittīe natis. ex̄. de fil. pſby. c. i. li. 6. Qñ āt dispēsat̄ ab eo q ꝓt pene supꝛadicte tollūt̄: hacten⁹ q̄tenus dispēsat̄. Nā si dispēset̄ cū eo ad ordies quoscūqꝫ vl' bñficiū qō nō cadit i laycū: eo ipo recupat ꝓuilegiū clericale spāl'r. si qs suadēte diabolo: ꝛ qꝫ deferat tōsurā ꝛ habitū cl'icalē: ꝛ cū hoc recupat q̄tū spāl'r ꝺmittit̄ i exeq̄ndo ꝛ suscipiēdo. ¶ Ad argumēta i oppom. Ad ꝓmū ꝺom qꝫ nō lꝫ dispēsare in bis q̄ ꝺtinēt̄ i canone q̄ sūt ō iure nāli ꝛ ō necessitate sacr̄oꝝ ꝛ fidei: sꝫ i alys q̄ sūt ō īstitutōe apl'oꝝ licꝫ: cū eccl'ia nūc hēat eādē ptātē destituēdi ꝛ ꝺstituēdi quaꝫ tpe apl'oꝝ hūit. ¶ Ad scōꝫ ꝺom qꝫ p illō vbū nō licꝫ cū bigamis dispēsare: notatur difficultas dispensandi ꝛ non impossibilitas. ꝛ sic ē glosandū vbicūqꝫ sil'e vbū īuenitur.

¶ Si cōsensus de futuro cum iuramento faciat coniugium. Distin. XXVIII. a

Hic q̄ri ꝺꝫ vtꝫ ꝺsensus de futuro addito ēt iuramēto ꝺiugiū efficiat̄: vt si qs ꝓmittat: vel etiā iuret alicui se vsq; ad tp̄s placitū illā ꝺuctuꝫ: ꝛ illa ꝓmittat vel iuret se illi nuptūrā. Nūqd talis spōsio eos ꝺiuges fec̄: Si mutato ꝓposito alter vl' vterq; ad alienā copulā transit nunqd ob ꝓioꝛē spōsionēꝫ iuramēto subnixā: sc̄de federatiōis pactū scidet̄: Considera qꝛ lō ge aliō est ꝓmittere: ꝛ aliō facere. Qui ꝓmittit nōdū facit. Qui ergo ꝓmisit se i vxoꝛēꝫ ꝺuctuꝫ aliquā: nōdū eā ꝺuxit vxoꝛem ꝛ q̄ spopondit se nupturā: nōdū nupsit. Quo ergo ꝺiuges appellari p̄nt q nondū ꝺtrahūt: ꝟ i futu ro se ꝺtracturos iurādo ꝓmittūt. Itē si ex vi iuramēti ad futurū ptinenti s mox efficiūt̄ cōiuges: cur iurāt i futuro se facturos qō i p̄nti efficiūt̄: Item Si ex quo iurant mox efficiūt̄ ꝺiuges tūc rē hāc efficiunt quā iurāt se facturos. Jō dico qꝫ ꝺiugiū tūc nō fuit: sed futuuꝫ ꝓmittit̄. Si vero ille post vxorem ꝺuxit: ꝛ illa marito nupsit: cōiugiū vtrinqꝫ fuit: ꝛ nō pōt dissolui. Precedens ergo mēdaciū vel periuriū: pna est corrigendū: sed cōiugiū sequens nō est dissoluendū. Nō aūt sic est q̄n iuramentū cōiugū p̄ntis cōsensus attestatione firmatur. qꝛ post talem consensū si quis alū se copulauerit: etiam si prolem procreauerit: irrituꝫ debet fieri: ꝛ ipse ad priorem copulā reuocari.

¶ Que videntur obuiare premissis nouellaruꝫ institutio. b

Remisse autē sententie videtur obuiare illud quod leges tradūt. Si quis tactis diuinis scripturis iurauerit mulieri se eā legittimā vxoꝛem habituꝫ. vel etiā si i oratorio tale sacramentuꝫ dederit: fit illi legittima vxoꝛ: q̄uis nulla dos: nulla alia scriptura īterposita sit. Sed hic ostenditur quid fieri vl' esse debeat non q tunc fiat. Nō enī p illud iuramentuꝫ tūc fit vxoꝛ: sed fieri debet: qꝛ iuramētum est. Pōt ꝛ de illo iuramento hoc dictū intelligi vbi de p̄senti consentiūt ac se inuicem suscipiūt. Illi etiā snie qua dictum ē solum cōsensu facere ꝺiugiū: videtur obuiare qō Euaristus papa ait. Aliter legittimū non fit coniugiū nisi ab his qui super feminam dñationē habere videntur: ꝛ a quib⁹ custoditur vxor petatur: ꝛ a parentibus sponsetur ꝛ legibus ꝺotetur: ꝛ a sacerdote vt mos est benedicat̄: ꝛ a p̄āimphis custodiat̄ ꝛ solemniter accipiatur. Jtez. Jsta legitima scitote eē cō nubina. Al'r vero p̄sumpta: non coniugia sed adulteria vel fornicationes sunt nisi voluntas ꝓpria suffragata fuerit ꝛ vota succurrerīt legitima. Hoc aūt nō ita intelligendū est tāq; sine enumeratis non possit eē legitimum coniugiū: sed qꝛ sine illis non habet decoꝛē ꝛ honestatez debitam. Jn huius enī sacr̄i celebratione sicut in alīs q̄daꝫ sunt pertinentia ad substantiam sacramenti. vt consensus de p̄nti: qui solus sufficit ad contrahendum matrimoniū. q̄dā vero p̄tinentia ad decoꝛē ꝛ solēnitatem sacramēti: vt parentuꝫ traditio: sacerdotū benedictio ꝛ huiusmodi: sine quibus legittime fit cōiugiū: quātū ad virtutem nō quātū ad honestatē sacramēti. Sine bis ergo non q̄si legittimi coniuges: sed quasi adulteri vel fornicatoꝛes cōueniunt vt illi qui clāculo nubūt: ꝛ vtiq; fornicatoꝛes eēnt nisi eis suffragret̄ volūtas verbis expꝛessa de p̄nti: q legittimū i eos facit matrimoniū. Nā ꝛ consensus occultus de p̄nti p verba expꝛessus cōiugium facit: licet non fit ibi honestus cotractus: sꝫ mr̄imoniū sancit ꝺsēsus q i occlto fuit. Si. n. alter alterū ꝺimiserit ñ cogit̄ iudicio ecclesie redire: ꝛ cōmanere q̄si cū ꝺiuge: qꝛ nō pōt ꝓbari testib⁹ contractus q i occulto ē fact⁹. Qꝛ si ipi q i occulto sibi cōsēserūt: eūdē cōsēsū volūtarie in manifesto p̄fiteant̄: tunc vtiq; ꝓpria volun/

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tas suffragat: t legitima vota succurrút: ad santiendum coniugiú qó prius occulte fuerat ptractú. Volúntas ergo verbis expressa i occulto ad hoc suffragat vt fiat ꝯiugiú: manifeste vero expressa suffragatur vt santiat t roboret: ac libeꝛ sit eccle de hoc iudicare si expedierit.

¶ De qua re sit consensus ille: an de carnali copula: an de cohabitatione: an de alio. c

Jc queritur cú cósensus de presenti matrimoniú faciat: cuiꝰ rei cósensus sit ille: an carnalis copule: an cohabitationis: an vtriusqꝫ: Si cohabitationis consensus matrimoniú facit: tunc frater cú sorore: pater cum filia pót cótrahere matrimoniú. Si carnalis copule. tunc inter mariam t Joseph non fuit cóiugium. Proposuerat. n. maria in virginitate manere nisi deus aliter facere iuberet ꝑm qó videtur angelo dixisse. Qúo fiet istud qm̃ virum nó cognosco. i. me nó cognituꝝ ꝓposui. Necꝫ enim qꝛ virú túc nó cognoscebat: necesse erat inquiri quomó possꝫ hére filiú: sed qꝛ se nunqꝫ cognituꝝ ꝓposuerat. Dicit. n. Beda. q in virginitate manere disposuerat. Si ergo contra suú ꝓpositú post cósensit in carnalé copulá: videtur facta voti rea: mente t si nó ope violata. Dicamus ergo q cósensus cohabitatóis vel carnalis copule nó facit cóiugium: sed consensus coniugalis societatis verbis ꝑm ꝑsens tps expssis: vt cú vir dicit. Ego accipiá te i meam. non dominam non ancillaz: sed coniugé. Quia. n. non ancilla vel domina dat: ideo nec de summo: nec de imo a principio formata est: sed de latere viri ob cóiugalem societaté. Si de summo fieret: vt de capite: videretur ad dñationeꝫ creata. Si vero de imo vt de pedibus: videretur ad seruitutẽ subiícienda. Sed quia nec in dñam nec in ancillam assumitur: facta est de medio. i. de latere: quia ad coniugalem societatez assumitur. Cum ergo sic conueniunt vt dicat vir: accipio te in meam cóiugem: t dicat mulier accipio te in meum viruz: his verbis vel alijs idem significantibus expꝛimit consensus: non copule carnalis vel cohabitationis corporalis: sed coniugalis societatis. Ex qua oportz eos cohabitare nisi forte cá religionis pari voto corporaliter separentur vel ad tps vsqꝫ in finem. Nó .I.

Jrca .xs. di. queruntur duo. Primú de sponsalibus iuratis an faciát matrimoniú. zm̃. de clándestina desponsatione. ¶ Primo ꝙrit an sponsalia iurata faciát mrimoniú. Et vr̃ q sic: qꝛ non plus ꝺz bre luxuria: qꝫ religio: sz si cuz sponsalibus eét carnalis copula reputaret matrimóiuz ꝙ multo magis: si cú spósalibꝰ sit iuri iurándi religio. ¶ Có tra é magíster i lra. ¶ Rº h sunt tria vidéda. p de spósalibꝰ iuratis de quo qrit. zº de ꝯsumatióe de q arguit. 3º an spósalia iurata impediát igressú religiósis.

De primo sút. s. ones. ¶ pª q sponsali a iurata non faciút matrimoniú: qꝛ donatio iurata sin̄ traditióe: lz sit efficaciꝛ: nó tn̄ trásfert dñium plus qꝫ simplex: qꝛ iuramétú nó mutat: sed firmat obligationez: qꝛ ad ꝯfirmationé é iuramétú ꝑm apl'm: t nó trásfert ptátẽ corporis sui p simplicé ꝓmissionẽ iuratá de futuro plusqꝫ per simplicé. ¶ zª ꝯº. q valet cú secúda mrimoniú post ꝯctuz sicut t trásflatio rei cú traditione facta scdo: qꝫuis p facta eét ꝓmissio sine traditióe t cú iuramẽto. Sicut. n. i donatione ecclie facta p verba de psti sine traditióe trásfert dominiú: vñ si ré quá iuramto ꝓmisi dare alicui: nec tradidi postea daré ecclie vbo simplici ecclia prefert bns ius i re p hñti tm̃ ius ad ré: sic i ꝓposito vba de psti transferentia ptátẽ corporis sine traditióe faciút potiorẽ zm̃ ꝯctú primo de futuro: lz iurato. ¶ 3ª ꝯº q pót petere debitú a ꝑa t nó solú reddere: lz secus fit in illo q post votum simplex ꝯxit: forte qꝛ votú nó é solutú sicut sponsalia. ¶ 4ª ꝯº q non tenet ad primaz redire ét zª mortua: qꝛ actio semel extícta nó reuiuiscit: lz in voto ꝯ qó ꝯxit ita sit q debet ad votum redire illa mortua. ¶ 5ª ꝯº de arbitrio penali iurato: puta cú qs iurauit stare dicto arbitri sub pena q euadit priuatuz soluẽdo penã: dú tn̄ ante decéniú ꝯdixerit: si arbitrium penale pót emolegari: alias iuramétú mutaret obligatiónem: vñ q trásegit cú iuramẽto: t sub pena tenet ꝑcise trásactionẽ ꝑuare: qꝛ ꝰ é nã trásactiónis. Qui aút iurauit dare sticuz aut panfilú sub pena: nó pp ꝰ tenet dare sticú. Nó. n. iure ꝺz de alternatiua facere absolutã: sz fortificat solum

Quátum ad zm̃ de spósalibꝰ ꝯsúmatis sút gnqz conclones. ¶ pª. q in foro ecclie iudicat verú mrimom̃: qꝛ psumit non aio fornicario ꝰ fecisse: ita q ét si oppom̃ diceret nó eis crederet ꝯ mrimom̃. qꝛ sepe adiuicẽ colluderẽt vt ad alia vota transirẽt: qó éitelligendú si carnalis copla sit ꝯsúmata: secꝰ si tẽptauit qó ꝯplere nó potuit. ex. e. c. vlti. Si át ꝓbet conatꝰ psumit ipletio: nisi ꝓbet oppom̃: t ꝓbata copla cú spósalibꝰ é p súptio iuris: t ꝺ iure ꝯ quá ñ admittit ꝓbatio. ¶ zº q i foro ꝯscietie: si alter ñ affectu maritali ꝰ fecit nó é mrimm̃. qꝛ ecclia non posset facere mrimom̃ sine ꝯsensu de psti: sicut nec bapꝰ sine aq̃ t verbis: lz possit ipedire vbi sút vba t ꝯsensus: sz excusatur ignorás: vt Jacob t Lya: qꝫuis non sit vísile q pma nocte Jacob eá cognouerit: qꝛ cuz Thobias triduo abstinuerit, multo magis Jacob: q a multis credit ivtero sanctificatꝰ: sz dolosus peccat plus fraudádo qꝫ fornicádo. Ignorás ét lz excuset a fornicatióe q ad substátiá actꝰ: ñ tn̄ q ad modú pp omissionẽ solénitatis. Si autẽ affectu maritali post spósalia ꝯcubuerit é vex mrimom̃: qó é itelligédú: qñ p ꝰ ꝯbere volút: qꝛ si aliqs credés se eé maritú p ꝰ cú non eét cognouerit eá táqꝫ vxorẽ: núqꝫ tn̄ volens mrimom̃ ꝯbere: nec facere: nec eé lz credés t volés eá eé suá eá cognoscit: ñ é mrimoniú: qꝛ ipole é q illa sit vxor mea quá núqꝫ volui esse vxorem meã: nec facere: sed solú putaui t volui. ¶ 3ª ꝯº é q sicut ecclia iudicat ꝑmú mrimom̃ verú esse: sic iudicat zm̃ non valere qsz quo ad forú ꝯsciétie é duplex opinio qdá dicút q lz ꝑmú mrimom̃ nullú sit qñ ꝯsensus deest t carnalis copla dolo extorq̃t: tn̄ sequés mrimoq̃ nó tenet: nó qdé ex ui ꝓcedétis mrimóy qó nullú fuit: sz pp statutú iuris. Pót. n. ecclia ex cá facere psónas illegittias ad ꝯbẽdú: t sic fecit vt dicút i casu nro: t p his videnꝫ facere vba ócreatalis. ex. de spon. Tua nos. vbi dicit q nec verú nec aliqó consequit mrimoniuz qó de facto est postmodum subsecutum. Alij dicunt coíus: t uerius: qꝛ zm̃ mrimonium non impeditur per primum quo ad forum ꝯscientie: cú ꝑmum nulluz fuerit. Nec ualet qó alij dicunt q ecclia pót facere psónas illegittimas ad ꝯbendú. qꝛ qꝫuis hoc sit vex i ꝓpo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sito: tñ casu nõ fecit illegittimas ꝑ aliqõ statutũ exꝑssũ: nec
verba decretal' allegate sũt intelligẽda nisi q̃tũ ad ꝑlũptõem
4ª 2º ecclie. ¶ 4ª ꝯcl'o ẽ qꝺ teneꝛ eã ducere si decepit si põt. et si
ꝑ fuerat corrupta: nõ tñ gratis sz dote iuꝛ̃ potitatẽ ꝓstitu-
ta. qꝛ et si dotẽ nõ ꝓmisit: tñ ꝺ bonis suis ꝓ onerib⁹ matri-
mony dos dz ꝓstitui. si autem non poteſt eam ducere: te
5ª 2º neꝛ eam dotare. ¶ 5ª conclusio est: qꝺ opꝑimẽs vl' rapiẽs
lz fm leges nõ possit eã hꝛe. tñ fm canones si amici ꝛ ipsa
volũt teneꝛ: si possit ducere gratis: alr dotare. Idẽ ẽ si de-
floꝛauit nõ ꝑcedẽtib⁹ verbis de futuro vl' pñti: alꝫs nihil eẽt
spãle: nisi dicaꝛ qꝺ ibi dr̃ si seduxerit vginez gratis. Ubi ãt
nõ seduxit: nec sevelle ducere simulauit nec oppꝛessit ꝛ pu
bes fuit: ad nihil teneꝛ. Qꝛ aũt defloꝛatoꝛ ẽt sine spõsalib⁹
ꝑcedẽtib⁹ teneaꝛ gratis eã ducere si ei ꝛ parẽtib⁹ placeat.
habeꝛ de adult. c.i. ꝛ.z. Ubi lex illa Exodi. nisi eẽt canoᶜᵃ
non obligaret ad lr̃am: sicut nec alia iudicialia.

Quantum ad tertiũ. vtrũ. si ille q iurauit aliquã du-
cere i vxoꝛẽ possit religionẽ intrare mr̃i-
monio nõ pri⁹ ꝯtracto. vr̃ qꝺ nõ: qꝛ nullus põt facere qn ꝓ
iuriũ sit pctm̃: cũ sit ꝯtra fm ꝑceptũ ꝑme tabule: sz si talis
itraret religionẽ mr̃imonio nõ ꝑ⁹ ꝯtracto piuraret. g̃ si itra
ret religionẽ matrimõio nõ prius ꝺcto. peccaret. ¶ Con
tra. si ꝯtraheret aut itẽderet explicite vl' implicite se obli-
gare ad carnalẽ copulã: si alter cõiũx exigeret: aut ñ: si sic: ꝑ
cluderet sibi viã ad mai⁹ bonũ: ad qꝺ faciẽdũ nullus tene
tur: si nõ: nõ eẽt mr̃imoniũ. ¶ Rº. vt habeꝛ exꝛ. de spon. cõ
missũ. tutius est ei: iuramẽti religiõe fuata ꝑus cõtrahere:
ꝛ postea si eligit ad religionẽ migrare. qꝺ nõ ẽ sic itelligen
dũ fm quosdã: qꝺ hoc sit tuti⁹ fz vitatẽ. vñ si vult ꝑt absq
pctõ religionẽ itrare mr̃imonio nõ ꝯtracto. qꝛ nõ vr̃ ifrige
re votũ: q illꝺ cõmutat i meli⁹. exꝛ. de iureiu. ¶ Peruenit. z. sz
quo ad opionẽ ne de fcõ dicaꝛ istũ ꝯtra suũ iuramentũ ve-
nisse. Aly dñt ꝺriũ: qꝛ põt vtrũq facere. qꝛ añ ꝓsumatõem
mr̃imony cuilibz ꝺiugũ altero iuito licitũ ẽ religionẽ itra-
re: nõ teneꝛ tñ ꝺbere nisi i loco tuto: vbi ad carnalẽ copl'az
cogi nõ possit. videꝛ ãt mihi adherẽdũ ꝑme opioni: maxie
qꝛ sic ꝺbens mr̃imoniũ: nõ ꝺberet illa itẽtione q̃ se ꝺcturũ
iurauit: nec sub illa q̃ mr̃ier recepit iuramẽtũ. vñ si ꝺberz
cũ ea añ redditionẽ debiti religionẽ itrare itendẽs eã ꝺlu
deret. ¶ Ad argm̃ qꝺ erat ꝺ hoc: dꝺm qꝺ nõ piurat q i meli
us cõmutat: vl' q ex iusta cã defit iuramẽtũ. exꝛ. ꝺ voto scri
pture. ꝛ. zz. q. z. Beat⁹. Et q vult tenere aliã opionẽ ꝑt di-
cere ad argm̃: vt dr̃ i. c. cõmissũ. i glo. qꝺ talis lz vginitatẽ ge
rat i coꝛde: põt tñ cõsentire mr̃imoniũ: qꝛ talis ꝓsentit im-
plicite i carnalẽ copulã si alter exegerit: si nõ fecerit id ꝑ
qꝺ a tali debito absoluaꝛ: q̃tuis hoc firmiter itẽdat facere.
¶ Ad argm̃ ꝓncipale ẽ ꝺꝺm qꝺ hoc ꝺz ille actꝰ rõne ꝑsũptõis
nõ rõne turpitudinis: imo nisi presumeretur casꝰ ꝛ non lu
xurioꝰus: nõ iudicaretur facere mr̃imonium. Qõ. II.

Uerũ zº an clãdestinũ mr̃imoᵠ tene
at. ꝛ vr̃ qꝺ nõ. qꝛ si filia ꝺbat ma
trimoniũ pr̃e iuito vl' ignoꝛãte: fz leges nul
lũ ẽ mr̃imoᵐ: sz illud ẽ clãdestinũ. ergo ꝛc.
¶ Cõtra est magister in littera. ¶ Rº. circa
hãc mãz videdũ ẽ ꝺ qnq̃. Primo de clãde
stia desposatõe i se ꝛ q̃tũ ad suas spẽs qbus
ꝛ quot modis dicatur. zº ꝺ ipius prohibitione. 3º de eius
dispẽsatõe. 4º ꝺ eiꝰ opatõe. 5º ꝺ eiꝰ punitiõe.

Quantũ ad ꝑm̃ sũt sex ꝓnes q̃tũ ad sex modos qbus
dr̃ fieri clãdestina desposatio: qs notat hoſt.
Hoſtien: pª 2º i suz. e. ti. ꝛ i scripto. c. i. lz ꝑ aliũ modũ. ¶ Prim⁹ qñ fit sine
testibus: qꝛ ẽ ꝺctꝰ ꝺ quo sepi⁹ penitet hoies ꝛ negãt. ꝛ i quo
est maius piculũ ꝺsciẽtie. ꝛ ꝓ ꝓns magis idiget ꝓbatione.
zº 2º ¶ Scõs quãdo ꝺueniũt clãdestine anteq̃ recipiãt bñdi-
ctionem nuptialẽ ꝑ loco ꝛ tempoꝛe quo petere pñt ꝛ obti
nere. qꝛ si est terra iterdicta nõ tenẽtur exire ꝑ ea petẽda
nec vsq̃ ad septennium expectare quãtum foꝛte durabit:
nec durante illo ibi potest fieri: nec in festis i quib⁹ solẽnia
celebranꝛ: sicut natalis: pasca: pẽtecostes: qꝛ tũc sũt nuptie
iterdicte: nec i festo assũptiõis: qꝛ tũc nõ sũt nuptie interdi
cte rõne tpis: sz rõne iterdicti: qꝛ i ꝟ nõ mutaꝛ ius antiqui⁹.
Et simplr̃ si ꝓxit i vigilia septuagesime ꝑ verba de pñti nõ te-
neꝛ vsq̃ ad octauã pasce expectare. ¶ Tertiꝰ qñ sponsali 3ª 2º
bus nõ solutis: sz soluẽdis solũ auctoꝛitate iudicis ep̃i: vel
q de ꝓsuetudine i cã mr̃imony cognoscit sine eiusq̃ licẽtia
ꝺbit: qꝛ ex quo nõ erat soluta ꝓmissio adhuc ligatꝰ erat: ni
si foꝛte a moꝛtali excuset exceptio sibi ꝓpetẽs: sz ꝟ accusat
ꝓhibitio ecclie. ¶ Quartꝰ qñ ꝺbũt mr̃imoniũ añ puberta 4ª 2º
tẽ sine iusta cã sine licẽtia ep̃i ꝺ ꝓhibitionẽ q̃ fit de spõsali-
bus ipub. c. z. Nec ẽ tãtũ peccatũ ipubex̃: q nesciũt qꝺ faci
unt sicut amicoꝛ q ꝟ ꝓcurãt. ¶ Quiꝰ ꝺ iterdictũ vl' spã- 5ª 2º
le sicut isti iterdicit ne ꝺbat cũ ista ꝓ ipedimẽtũ nũciatũ:
vel q lite pẽdẽte nõ ꝺbat cum alia. vl' gñale: ut tpe feriato.
¶ Sextꝰ qñ omissis bãnis. Et quocũq̃ istoꝛ modoꝛ ma 6ª 2º
trimoniũ clãdestinũ ꝺbaꝛ culpa moꝛtalis ẽ ꝓ iobediẽtiã: solemn.
sed de bñdictione totiẽs peccãt quotiẽs ꝓtẽnunt eaz pete
re qñ debẽt ꝛ ꝑñt obtiere: aut si nolũt iterꝝ ꝓtiere. fz hosti.
clãdestina desposatõ ẽ qñ dote nõ cõstituta nec petitiõe a
parẽtibus ꝛ ab amicis facta: ꝓueniũt carnal'r sine bñdicti-
one. Nã ꝺbere cũ filio vel filia familias iuitis parẽtib⁹ vel
ĩscys: ẽ ledere ius paterne pãtis: tã filio q̃ extero: vñ ꝛ ra-
ptoꝛ virginũ dr̃ nõ solũ q inuitã sz q iuitis pentib⁹ vl' ĩscys.
c. de rap. vgi. l. vna. De bãnis aũt vnusq̃sq̃ ꝓsuetudinẽ ec-
clesie leges apostolicas arbitreꝛ. Uñ cognoscere ante bñ-
dictionẽ nuptiaꝝ: vel oblationẽ solẽnẽ: moꝛtale ẽ fz Guil.
roꝺ. nec ꝑ ꝓns teneꝛ reddere debitũ ante: fm eũdẽ: non tñ
totiẽs peccat quotiẽs reddit: qꝛ vbi duo ꝑꝑ vnũ ꝛc. Nõ. n.
reddẽdo ꝑ se ẽ peccatũ: sz ꝑꝑ omissionẽ bñdictiõis q̃ ẽ vna.
sicut ẽt actꝰ exterioꝛ q nõ ẽ peccatũ nisi ꝑꝑ iterioꝛẽ: nõ est
multa peccata: nisi iterioꝛ multiplicẽ: ꝛ sic ẽt si ꝓtemptus
omittẽdi petere bñdictionẽ quã bõ ꝺz petere post: si ante
omisit mltiplicẽ: ꝛ peccatũ multiplicaꝛ.

Quantum ad zm̃ articlz. s. de ꝓhibitiõe sũt. 6. ꝓnes ꝑª 2º
¶ ꝑª de tenoꝛe ip̃i⁹ ꝓhibitiõis: q̃ talis ẽ.
Clãdestina ꝺiugia penitꝰ ihibemꝰ: ꝓhibẽtes ẽt ne qs facer
dos talib⁹ itereſſe ꝓsumat ꝛc. Statuimꝰ ẽt vt cũ mr̃imõia
fuerit ꝺbẽda i ecclys ꝑ ꝑsbyteros publice ꝓpõanꝛ ꝓpetẽ
ti terio ꝑfinito: vt ifra illũ q voluerit ꝛ valuerit legittimũ
ipedimẽtũ ꝓpõat: ꝛ ip̃i ꝑsbyteri nihilomin⁹ iuestigẽt: vtꝝ
aliqꝺ ipedimẽtũ obsistat. Cũ ãt appuerit ꝓbabil' ꝺiectura
ꝺ copl'az ꝺbẽdã ꝺct⁹ iterdicaꝛ exꝑsse dõec qd fieri debeat
sup eo manifestis' ꝓstiterit documẽtis. exꝛ. ꝺ clãdesti. ꝺspõ.
c. vlti. ¶ zª ꝓ ẽ. de expositiõe illi⁹ ꝓhibitiõis. Ubi aduer- zª 2º
tẽdũ ẽ qꝺ ibi ponũꝛ bãna i pl'ali termin⁹ i fingl'ari: vñ arbi
trariũ ẽ statuere pl'a bãna: vel vnũ magnũ: vl' puũ tps: sz i
sũma hosti. ꝺmittit ep̃o: sz nimis hr̃et facere: vñ nisi sit de-
terminatũ i synodo ad curatũ ptiet: de loco ãt dicẽdũ qꝺ ñ
solũ i vna ecclia: sz i multis: qꝛ dic̃ i ecclys i plurali: maxie
qñ sũt ꝺ diuersis villis ꝛ pꝛochys: vt i pꝛochia vtriusq̃ scia
tur. Nã si eẽnt pꝛochie vicie vt ñ lateret vnã qꝺ fit i alia:
sufficeret i altera nũciari. Debẽt ãt fieri i pꝛochia viri cui⁹
domiciliũ vxoꝛ seqꝛ: ꝛ q ẽ caput mulieris ꝛ ex cuius ꝑsona
ius metiaꝛ. ¶ 3ª ꝓ ẽ. de re ꝓhibita: qꝛ nõ solũ matrimoᵐ 3ª 2º
sic i textu ẽ ꝓhibitũ: sz ẽt sponsalia sic i rubꝛica: sz si vtrũq̃
ꝺbaꝛ sub ꝺditiõe: si ꝺs ꝛ ecclia ꝓcoꝛdãt nõ ẽ pic̃z. qꝛ i ꝺditi-
one iplicãꝛ bãna ꝛ alia: sz ex desposatõe sic ꝺcta ñ ꝺbeꝛ af-
finitas: nec publice honestatis iustitia ꝑꝑ defectũ ꝓsensus
ꝺditiõalis: nisi qs dicat qꝺ ꝺditio q̃ tacite itelligiꝛ exꝑssa ñ
suspẽdit obligationẽ. ¶ 4ª ꝓ ẽ. ꝺ ꝑsonis. vbi sciẽdũ ẽ qꝺ in 4ª 2º
terdicti ꝓclamandi sũt: sz nõ bñdicẽdi: sz excõicati maioꝛi
excõicatiõe ñ sũt ꝓclamãdi: ꝛ nihilomin⁹ icurrũt penã clã
destini mr̃imony: qꝺ itelligo q̃ qs sua culpa ẽ excõicatꝰ: ꝛ
negligit petere absol'onẽ: qꝛ dãnũ qꝺ qs sua culpa fẽtit sen
tire nõ vr̃. Et simil'r ꝓhibẽꝛ clãdestine electiões: imo stati

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

facte dñt publicari. ¶ 5ª ꝯ ē: nō solum eligētibꝰ: sz ēt alys quoꝝ ītereſt q ēt pñt electionē accusare: vl̄ ipedimētū nūciare. qꝫ. n. oēs tāgit ab oibꝰ approbari dz: qđ ē ꝯ illos q ꝓ hibēt electiōes publicari qbꝰ ꝯtigit frequēter idē qđ clādestis mrīmōy s: qꝝ ꝯfirmati iuēiūt hr̄e ipediñtū pp qđ āmouēt. p̄t tñ pbabil̄r dici qꝫ alig excusāt q electōez celāt: ꝝ siñ ōnūciatiōe ꝯfirmāt: ꝝ valz ꝯfirmatō: lz electiōe sīue ī ꝯcoꝛdia: sīue ī diſcoꝛdia celebꝛata irrita sit ꝯfirmatio: ñ p̄cedēte ōnūciatiōe: vl̄ ī spāli si appet ꝯdictoꝛ: vl̄ i gñali: qꝫ īfra tale tp̄s ꝯpeat q vult obycere i electionē vl̄ ī psonā. de elec. c. vlt. li. 6. qꝝ ꝯsuetudo vīcit legē p̄cedētē: ꝝ ꝯstitutio noua nō ōstruit ꝯsuetudinē: vl̄ statuᵐ spāle: nisi dicat ꝯria ꝯsuetudine ñ obstāte. ō ꝯsti. c. i. li. 6. Et hꝫ ī ꝯsuetudīe: dū tñ sit rōnabilis. In electiōibꝰ āt cōibꝰ epoꝝ ꝝ abbatū plures sūt quorū ītereſt qꝫ electoꝛes: puta tota dioc. ꝝ oīa mbꝛa subiecta abbati: vñ sic publice dz ōnūtiari ꝝ terminꝰ p̄figi: vt oēs q̄ rū ītereſt possint obycere. Sūt vo alīq̄ collegia ī qbꝰ electꝰ solis electoꝛibꝰ: ꝝ alys paucis ēt p̄ accñs p̄est: puta nouitys ꝝ ꝯuersis: vñ cū electoꝛes sciāt hꝫ: ꝝ possint obycer̄ si volūt ꝝ qđ volūt: nō ē neč publicari: ꝝ ꝯriū potuit statui: vl̄ ꝯsuetudinē rōnabilē ītroduci: ꝝ si sciret ꝝ ñ ꝯfirmaret vitiū p sone credereť: ꝝ sic illa cōsuetudo media ītер ātiquā decretalē q̄ iubet publicari ꝝ nouā q̄ iubet p̄conizari vincit priꝫ mā: nec coꝛꝛigit p nouā. ¶ Idē vſ. 6. qꝫ vbi erat ꝯsuetudo eligere sub hac foꝛma eligo ꝝ postulo: qꝫ valeat electio nō obstāte decretali q̄ hꝫ repꝛobat. ō postula. c. i. p idē: qꝝ ibi nō cauet ꝯria ꝯsuetudīe ñ obstāte. Si dicat qꝫ ibi dr̄: q̄s pnicioſa curioſitas adiuenit: ꝝ sic ñ ē rōnabilis ꝯsuetudo: dōm qꝫ vex ē vbi electiōes solēt trahere litigiū: sicut qꝫ electus p̄us assētit q̄ qꝫ ꝯfirmet: ꝝ vbi volūtari ñ ꝯfirmat: ꝝ ipe p̄ seq̄t ius suū: vñ ꝝ qñ pp dubiuz lz vti vtraq; foꝛma tpe assensus dz eligere alterā ꝝ eā p̄seq vt ibi dr̄ ī fine. In talibꝰ q̄ curioſitas hꝫ iuenit. Ubi vo nihil tale ē: sed ignoꝛās ꝝ iuitus ꝯfirmat: nec ipe p̄seq̄t sed renuit: simplicitas amica legibꝰ hꝫ: iuenit: sīue pp erroꝛē iuris sīue facti: qñ nesciūt qđ potiꝰ debeāt dicere: ꝝ iō fuit rōnabil̄r ītroductū: iō valet.

Quantum ad 3ᵐ articl'm de p̄missiōe ꝝ dispēsatiōe sūt. 5. ꝯnes. ¶ p̄ª qꝫ i. 6. casib⁹ pōt iuste dispēsari. Pꝛio magnatibꝰ: qꝝ eoꝝ mrīmonia cū magª deliberatiōe solēt tractari: ꝝ p amicos ꝝ ēt peti dispēsaio a papa cū ē ipedimētū. iō ꝛč. 2° qñ valde nobilis ignobilē. 3° cū dives paupē. 4° cū senex. 5° cū timet parētes suple si iā ꝯxit. 6°. cū diu sic fuerūt. ꝝ hoc pp verecūdiā. ¶ 2ª ꝯ ē qꝫ isti sex sēsus p̄nt reduci ad. 3. casus pp q̄s iuste dispēsari p̄t ī omissione bānoꝝ ꝝ bñdictiōe: ñ qꝫ ñ fiāt: sz qꝫ occulte fiāt. Pꝛimꝰ qñ ñ ē timoꝛ de ipedimēto: qꝝ tūc cessat cā. vt iter eminētes psonas. 2° qñ ē tioꝛ ne oppositū vl̄ peius eis seq̄t pp ieq̄litatē eoꝝ q volūt se hr̄e: alr̄ fōnicabūt ꝝ pētes si scirēt vel iferioꝛē īterficerēt: vel potiꝰ falsos testes subponerēt: ꝝ sic male ipedirēt. Si āt scirēt ex toto celebꝛatū: ex ꝛč qꝝ ñ ē remediū pētes substiuebūt. 3° pp verecūdiā senū vel qui diu cohabitauerūt: ꝝ ī istis occulte igrēdū ē de ipedimētis ꝝ si nō sūt licētiari p̄nt: pp hoc: qꝝ nō ē picz: vt ī p̄mo: vl̄ qꝝ ē picz grauꝰ: vt ī scō: vel pp scādalū vt ī 3°. Uñ nec dñt senex ꝯhētes ōrideri: qꝝ fit irreuerētia sacro: vñ bene fecit eps excōicās chermari gallice. Qui. n. auctate dei ꝝ apl̄i nubūt: ꝝ vex sacr̄z recipiūt ōridēdi ñ sūt. ¶ 3ª ꝯ ē ō auctate dispēsādi: qꝝ qꝫ eps dispēsat ē ō ꝯsuetudīe p papā scita ꝝ dissimulādo approbata: alˢ cū sit statutū ꝯcily gñalis solꝰ papa dispēsat: ꝝ eadem dispēsatione licitū est qꝫ inferioꝛes q de causa matrimoniali cognoscūt sīue de pari vt a quibus ad ep̄z ñ appellat p̄nt dispēsare: nec sufficit dispēsatio pniary epi vel alterius inferioris etiam hñtis generalem potestatē: qꝝ hec ñ cōmittuntur sicut nec cōmutatio votorū: nisi ī spāli: qꝝ ī gñali ꝯcessiōe casus epales ñ ꝯtinēt ō pe. ꝝ re. c. z. in p̄n. li. 6. ¶ 4ª ꝯ est qꝫ qꝝ mrīmoniū est spūale: sicut ī hñdictōe p̄t ꝯmitti fimoª: sic q pp pecuniā dispensāt ī istis bānis simoniā ꝯmittūt: ꝝ illi q dāt ꝝ dispēsaᶜᶜ simoᶜᶜ obtēta ñ p̄dest. ¶ 5ª ꝯ ē qꝫ is q ꝯfitet̄ se esse ī tali statu absolui p̄t ēt añq̄ hñdicat̄ vl̄ cū eo dispēset̄: dū tñ p̄mittat ꝝ ꝓponat q̄ cito poterit cōmode hꝫ facere: nisi possit dispēsationē ipetrare: sicut ī alys restitutōibꝰ: nisi ī manifestis vsurarys q añ nō admittūtur ad ꝯfessionē q̄ satisfecerīt vl̄ cauerit. 5ª ꝯ

Quātū ad 4ᵐ arti. ō opatōe ꝝ effcū mrīmony sūt. 3. ꝯnes. ¶ p̄ª ꝓpe ō eiꝰ effcū. qꝝ tale mrīmoᵐ ē validū: qꝝ lz fz leges sit nll̄z mrīmoꝰ filyfamil̄. siñ assēsu p̄ris tñ fz canones ī oī spē clādestini ē vex mrīmoᵐ. qꝝ oē sacr̄z hñs oīa eēntialia lz desint oīa solēnia ē vex sacr̄z: sic āt ē hꝫ: qꝝ solus mutuꝰ ꝯsēsus p vba ō p̄nti ē ō eēnª. g ꝛč. ¶ 2ª ꝯ ē qꝫ q̄cūq; ō p̄dcis modis fiat mrīmoꝰ clādestinū sine dispensatōe ex causa: peccatum est. vnde dissimile est in baptismo: quia est necessitatis. et ideo eius solemnitas in necessitate potest ītermitti. nō sic autez ī mrīmonio: eucharistia: ꝝ in oꝛ die ꝛč: imo talia potiꝰ debēt totalr̄ dimitti q̄ sine solēnitate ōbita celebꝛari. Itē dissil'e ē ō pnia. Sūt. n. q̄tuō sacr̄a: ō q̄ eēnª ñ ē actꝰ suscipiēt! sacr̄z: sz solū mīstrātis: vnū: ō cꝰ eēntia ē actꝰ suscipiētis ñ mīstrātis: vt mrīmoᵐ: duo: ō cꝰ eēntia ē vtrūq;: vt pnia: cꝰ ptes ītegrales sūt ꝯfeᵒ: ꝝ absol'o: ꝝ oꝛdo ī q̄ oꝛdinās tradit: ꝝ oꝛdiatꝰ accipit. vbi q̄ necitas appz dispēsatio supꝛoꝛis petēda ē. ¶ 3ª ꝯ ē dubia ex p̄dcis. ꝝ ponit̄ tal'casus: qꝝ clādestīe qdā cl'icꝰ ō fcō ꝯxit cū quadā vidua ꝝ coꝛꝛupta quā sciebat eē talē p vba ō p̄nti sub ꝯditōe si hꝫ faciēdo nō fieret bigamꝰ ꝝ cognouit eā. 2° ꝯxit qdā alius cū eadē simpl'r p vba ō p̄nti ꝝ ē cognita ab eo: q̄rit̄ qs illoꝝ sit vir eiꝰ: ꝝ an cl'icꝰ fit bigamꝰ? Dōz qꝫ cl'icꝰ reputat̄ vir eiꝰ ī foꝛo eccl'ie pp tria. ꝓmo qꝝ cōditio ipol'is hr̄ p nō adiecta. 2° qꝝ cognoscēdo eā a ꝯditōe recessit. 3° qꝝ ꝯditio fuit va. nā ꝯhēdo nō fiebat bigamꝰ: sz cognoscēdo: si āt ē verꝰ maritꝰ ꝝ cognouit eā p ꝯnñs ē bigamꝰ. In foꝛo āt ꝯscie: si ītētio sua ferebat̄ ad eēntiā mrīmony nō ad copulā idē: qꝝ poterat eē verꝰ maritꝰ sine bigamia. si āt ferebat̄ ad copulā: aut ipe actu ītendebat ꝯsentire ēt si ꝯditio ñ eēt va: ꝝ tūc ē idē: aut nō nisi eēt va: ꝝ tūc secus: qꝝ siñ ꝯsensu nō ē mrīmoniū: aut nō actu cogitabat: ꝝ tūc ad ius cōe faciēda ē īterp̄tatio: sicut de illo qui vouit religionē ītrare nō cogitās de remanēdo vel nō. Qñ āt clericꝰ fuit verꝰ maritꝰ: tūc scōs nō est. qñ scōs est: tūc p̄mus nō est: nec priꝰ ē bigamꝰ sz foꝛnicatoꝛ. īmo qꝝ fuit mrīmoniū apparēs ꝝ fm iudiciū eccl'ie: iō veriꝰ vr̄ qꝫ vterqz ē foꝛnicatoꝛ. qꝝ nō ē mrīmoniū. bigamus āt ē: nō pp sacr̄m sz ꝓpter affectū cū ope subsecuto ꝝ ī facie eccl'ie vel pꝛesumptū. de bigamis. c. vlti. 3ª ꝯ Casus

Quantū ad qntū arti. ō punitōe sūt qnq̄ ꝯnes fz qñ qz penas. ¶ Pꝛia. pena ꝯhētiū ꝯ ītердictū eccl'ie spāle vl̄ gnāle: vl̄ bānis sine dispēsatōe omissis: ē illegittimitas pueroꝝ quo ad foꝛū eccl'ie ī bñficys ꝝ oꝛdībꝰ: ꝝ quo ad aliū foꝝ ī successiōibꝰ si sit ipedimētū: neutriꝰ ignorātia suffragāte: qñ alteriꝰ ignoꝛātia excusaret si in facie ecclesie fieret. si āt vterq; sciret nll'a solēnitas excusarz. ō clā. despō. cū inhibitio. ¶ 2ª pena ē nō illata sz īferēda: suspensio. s. sacerdoti parochiali ipiꝰ viri ꝝ foꝛte vꝛoꝛis q sciuit et nō ꝓhibuit. Itē religioso assistēti ēt si exēptꝰ ē: qꝝ rōne delicti foꝛtit̄ qs foꝝ: qđ est vex idistincte si eēt canon late snie: qꝝ nll's ē exēptꝰ a foꝛo pape q ius illud ꝯdidit. sz qꝝ ē canon snie ferēde: tūc si ē exēptꝰ coī exēptōe ab eodē p̄t suspēdi a quo nō exēptus. si āt tali exēptōe qꝫ nec ēt rōne delicti foꝛtiatur foꝛum: tūc a suo iudice priuilegiato debet suspēdi ñ ab alio. hec aūt pena debetur non soluz bñdicenti vel facienti: sed non ꝓhibēti sacerdoti: assistenti etiā ignoꝛāti canones penitētiales spetiales aut statuta synodalia: qꝝ imperitia culpe annumeratur. ꝝ turpe est nobili ꝝ patricio ignoꝛare iura in quibus versatur. ¶ 3ª pena est excōicatio ꝯ celā tem quādo lata ē: quam īcurrit oīs q scit ꝝ nō reuellat: qꝝ hꝫ est moꝛtale occultare veritatem ēt occultam ei qui potest prodesse non obesse: dum tamen sciat alr̄ q̄ p ꝯfessionē ēt 2ª ꝯ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

si sub secreto suscepisset:sic q nulli viuēti quacūq ex cā dicere:q iniusta pmissio fuit:dū tñ nō recepisset sub sigillo cōfessionis.Dico aūt de illo q est aliene parochie:q ille eo ipo q nō idicat delinqt ibi vbi reuelare debuit.hoc antez ē in parochia illius:7 sic rōne delicti sortit fozz.ibi.n.rōne omissiōis sortit gs fozz:vbi debebat facere qd omisit. Ur ām q si sciat p ꝯfessionē qd debeat dre:de adlteris.c.Significasti:vbi sacerdos dixit epo eccliam pollutā celās nomē adulteri:qd tamē nesciebat nisi p ꝯfessionē.sed istō fuit q mulier iā publice erat illud cōfessa:7 sic non reuelauit nisi alīs scitū 7 psonā tacuit.7 ppter ꝟ remediū recōciliādo ecclesiā adhibitū fuit.ppter qd illa reuelatio nulli nocuit:sz pfuit.si āt alr nō fuisset publicatū nihil dicere debuit.hic āt ēt si alr impedimētū ab vno sciret:nō deberet sciēs p ꝯfessionē dicere.q si psonā nō noiaret:ipi psone nō pōt mederi:sic ibi medebat ecclie.si āt psonā noiaret:tūc reuellaret ꝯfessionē.Aly vo dicūt q q̄uis sciat alr q̄s per cōfessionez nisi posset pbare p testes:nō tenet dicere:q nō hz effectū alio negāte.Aly dñt q tenet dicere qñ sūt spōsalia nō iurata.q tūc ad testimoniū vni⁹ suppēdit:alr nō. Aly dñt q si est secretū maxie ex forma:q pmisit celare:nō licz pdere:sed tunc solū qñ publicū.sicut nec i iudicio tenet testis deponere ꝺ aliqnē de crimie nō occulto:qō ad iudicē sic pertinet ingsitio.sz i casu i quo tenet dicere:si nō dic bñ incurrit sniam:sz primā opionē. ¶ 4ª.pena ē iuxta pmā accusatio post mortē i perpetuū vt filij repellāt a successiōe 7 dignitate. ¶ Sz tūc est dubiū si filius vel filia pñt exheredari: q ꝺbunt matrimoniū pre inscio vel parente.Et dnt qdā q filius vel filia itrans religionē pentib⁹ iscis vel inuitis nō dz exheredari sz laudari.C.de epi.7 cle.l.vlti.sed ꝺbens matrimoniū iscis vel inuitis pentib⁹:filia maxie cū vili psona meret exheredari.sicut 7 si luxuriosā agat vitā:q̄uis non sic exprimat.vt auc.vt cū de ap.con.§.cās. Dico aūt ēt in foro cōsciētie.nā pr offensā remittere dz.sz nō tenet ius sibi acqsitū relinqre. Sz q ñ ē exp̄ssū:7 pene sūt restrigēde. iō oōm ē oppositū q filius vl filia ꝺbens pre iuito vl ignorante:lz possit peccare si pp solā voluptatez hoc faciat: alīs si:q pater errat ñ peccat:neutro tñ casu pp hoc exhereda ri pōt:q nō ē luxuriosaz vitā agere mrimoniū ꝺbere lz pp voluptatē. ¶ 5ª pena ē arbitraria ꝺbēti 7 aly ēt exēpto infligēda:nec si exēpto q rōne delicti ēt nō sortiat forū.oēs aūt pene iste exprimunt in dicta decretali.Cum inhibitio. ¶ Ad arm dicēdū ē q i hoc non statur illi legi.

¶ Coactio excludit ꝯsensū ꝯiugalē. Di.XXIX.a

Portet aūt ꝯsensum cōiugalē liberum eē a coactōe. Coactus.n. consensus q nec cōsensus appellari debet:cōiugiū non facit:sicut testatur Urbanus papa scribēs sancto regi aragonum in hec verba.De neptis tue cōiugio quā te cuidam militi daturū necessitatis instante articulo sub fidei pollicitatōe cōfirmasti:hoc etate dictante decreuim⁹:vt si illa virum illuz oīno vt dicit renuit:7 i eadē volūtate psistit: vt viro illi se prsus ꝺneget nupturā:nequaq̄ eā inuitā ac renitentē eiusdē viri cogas ꝯiugio copulari.Idē.Si verū eē cōstiterit q nobis legati iordanis pricipis retulerūt.s.q ipe coactus 7 dolēs filiam suā flentem 7 p viri⁹ renitentē: Raynaldo desponsauerit:qm̄ legū 7 canonuz auctoritas talia sponsalia nō approbat:ne ignorantibus leges 7 canones nimis durum videa

tur:ita sniam temperamus:vt si princeps cum assensu filie id quod ceptū ē perficere voluerit: concedamus.Sin autez legatus noster vtrasq̄ ptes audiat:7 si nihil fuerit ex parte raynaldi q̄d amplius impediat ab ipo iordane sacz quo cōstent hec q̄ dicta sunt accipiat.7 nos canonū 7 legū scripta sequentes:deinceps non pbibem⁹ qn alij viro si voluerit predicta ei⁹ filia tm̄:i dño nubat.Ex his apparet coniugiū fieri inter cōsentiētes 7 spontaneos:nō inter renitentes 7 iuitos.Uerūtñ qui inuiti 7 coacti ꝯiuncti sunt: si postea ab aliquo tēporis spacio sine contradictione 7 querimonia cohabitauerit facultate discedēdi vel reclamādi habita cōsentire vidētur: 7 consensus ille cōsequēs supplet:quod precedens coactio tulerat.

¶ In libro pandectaruz. b

Dsentire aūt pbatur qui euidenter non
c cōtradicit hz illō. In spōsalib⁹ eoz̄ consensus exigēdus ē quoz̄ i nuptijs desiderat.Intelligit tñ sēp patri filie cōsentire nisi euidenter dissentiat.Idē.Spōsalia sicut nuptie cōsēsu fiūt cōtrahētiū:7 iō sicut i nuptijs:ita 7 spōsalib⁹ patrisfamilias filiā consentire oz:q̄ si pris volūtati ñ repugnat:cōsētire itelligit. Dō I

Circa di.29.q̄rūt duo.p de impedimento met⁹.2° de cōditionib⁹ appositis. ¶ p igr q̄rit an met⁹ mrimo^m impediat.et vr q ñ:q coacta voluntas:volūtas ē. ¶ Cōtra ē magr. ¶ Rº.h sī.5.videª.p qūo cadat vis i volūtatē. 2° qūo met⁹. 3° qūo p metū mrimo^m irritat 4° qūo mrimoniū tale postea cōfirmat. 5° vz met⁹ impediat spōsalia iurata.

Quantū ad p^m sūt.3.ones. ¶ pª q q̄s^m ad actū ipatuz respectu cuiuscūq potētie organice:7 orgāi volūtas pt cogi:sic.s.itelligē° q qcqd velit fieri vl nō fieri ex se 7 itellectū:pt oppo^m eē p actionē violētā alteri⁹:q qñ ñ obedit mobile mouēti ad nutū:vl si obedit ad nutū natū ē alteri magis obedire:7 alteri⁹ ꝺriā ipssionē recipe respectu h⁹ mobil mouēs pt cogi ñ i se:sz i illo mobili.q.s.ꝺ motionē suam mouebit:sic respectu corpis mouentis cui alio ñ obedit ad nutum pt eē violē^a:7 re^u moti ab iferiore āgl⁹ re^u fōtioz 7 supoz̄is:sic āt ē h.g̃ rc. Si dicat g volūtas cogit puatiue:q ñ pt volūtas velle nisi itellectu cogitāte nec ille nisi cōsensu sētiēte:7 si ille pt phiberi a suo actu sic claudit ocls vt ñ videat:sic itellect⁹ vt ñ itelligat:7 p ꝯns volūtas vt ñ appetat:7 sic ei⁹ act⁹ puāt.vl positiue:q si ꝺ volūtatē mulier sētiat:p ꝯns cogitat:7 p ꝯns ꝺ volūtatez appetit.dōz q ñ segt.p q lz vez sit sensu ñ sētiēte saltē ite terioz̄: itellectū ñ cogitare:nec volūtatē velle:ꝟ tñ ñ ē alterū ipoz cogi:cū ꝟ sit eorū nā ñ hre actū sīñ obo:sic ñ cogit ocls si visibile sibi sbtrahit.p ꝟ.n. nulla violē^a sibi iferetur:7 tñ act⁹ q erat p ꝟ sbtrahit:vl q erat futur⁹ suspendit. Ad aliō ēt dōz q q̄uis sit neče sēsu phātasiāte itellectū intelligeī saltē i vigilia:ñ tñ ē coactio:q ista ē e⁹ nā:sic neče ē ocl aptū videī colorē sub lūine pñtatū:sīñ violē^a:tñ imo ꝺlectabil alr aliqñ. Ulter⁹ āt ñ neče ē p p ꝟ itellcīñ cogitat p tice:vl si cogitat ptice ñ neče ē altez iudicat:7 si ex appēti b⁹ p tūc nō occurreret q̄re:eēt alr iudicā^m:ꝺs tñ ispirat ne ad peccāduz cogat:nisi forte ꝟ ille p p^m pctīñ demeruerit

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Et hic eēt vnus modus q̄re peccatū qō p̄ pn̄iaz nō dilluit suo pōdere ad aliud trahit. Q̄ūocūq; aūt sequat̄ actus speculatiue vl̄ practice vel volūtarie vel necessario: nō est violētia vel naturalis pfectio. Uolūtas āt nisi adsit cogitatio practica ⁊ determinata: non necessario vult: ⁊ qñ sic vult: natural̄r vult. Uñ non ē coactio sed salus ⁊ pfectio. ℂ 2ª ♁° ē q̄ nō pōt cogi q̄tū ad actū elicitū q est velle vel nolle pp dīo. P̄imo: q2 sicut mā est nata recipe oēm formam q̄tū ē ō se nullā r̄cipit violēter: sz ē sibi oīs gn̄atio nālis: q2 appetit formā vt turpe bonū: ⁊ oīs forma ē sue eēntie perfectiua ⁊ saluatiua: sic volūtas respectu oīs actus volēdi: īmo oīs potētia appetitiua ⁊ sensitiua ē iuiolētabil̄ respectu actus eliciti. Uñ īpol̄e ē q̄ in visu sit aliq̄ videre violētū: sz oé videre ē sibi naturale ⁊ nullū violētū. sicut calor ē aq̄ i nālis: ⁊ oē cognoscere ⁊ appetere ē natural̄r bonū ipi⁹ appetitus ⁊ potētie cognoscitiue: vñ ⁊ intellectio falsa est bonum ipi⁹ intellect⁹ absolute loquēdo: ⁊ tātū ē de pfectiōe naturali in ītellectiōe mala sicut i bona ⁊ vera: q2 eadem oīo sola mutatione obi fit de falsa va: similr ēt ī volūtate. Qō g̃ dr̄ q̄ verū ē bonū intellectus ⁊ falsū malū ei⁹: ītelligēdū ē obiue: non sb̄iue: relatiue: nō absolute. Alia rō ē: q2 impol̄e ē ♁ria ies̄se eidē: vel q̄ idē f̄m idē sit volitū ⁊ nō volitum. Dis aūt actus q ē i volūtate ē vel eē pōt volitus etiā actus nolēdi: q2 nō est minus volūtariū nolle q̄ velle. Uñ Aug. Qui diligit p̄imū neče ē vt ip̄am dilectionē diligat. Qui aūt odit aliq̄ē: nō pp b̄ odit ip̄m odiumimo diligit ip̄m: sicut peccator dolet de peccato ⁊ odit ⁊ gaudet de ipo dolore ⁊ odio. Si g̃ eēt actus aligs ī volūtate ab ea elicitus vel ēt ip̄ressus q tñ eēt velle vel nolle: ītātū eēt volit⁹ ⁊ voluntarius iquātū eius actus. Si aūt cū b̄ eēt nō volitus vel odio habitus ⁊ inuolūtarius eēt ♁dictio: vñ ē ipol̄e 3ª♁ q̄ respectu eius cogat̄. ℂ 3ª ♁° ē q̄ volūtas pōt cogi large loquēdo quātū ē ad aliqd imp̄ssū: qō tñ ñ sit velle nec nolle: put volūtatē cogi ē aliqd eē i ea ♁ ei⁹ iclinationē. Sicut enim pōt eēi voluntate aligs b̄itus acq̄situs per actus volēdi malos de quo volūtas penitētis dolet: de quo posset ītelligi illud. video aliā legē in mēb̄ris meis repugnātē legi mētis mee: nō solū i sensu sz ēt ī voluntate pōt hō b̄re a studio habitū ♁riū detestatiuū: sic a deo pōt aliquid imp̄imi volūtati qō ip̄i volūtati displicebit: ⁊ eēt ♁ eius volitionē: ⁊ tale qd forte ē illud eēntiale de pena dānator̄: qō ē i voluntate. s. a deo īmediate vel mediāte igne īmissū: qō est a voluntate sūme odio habitū: cū quo de nullo alio pōt gaudere: ⁊ illud erit ♁riū non formaliter actui voluntatis: qa sic nō staret cū ip̄o: nec ip̄i nāe volūtatis: q2 tūc destrueret eā: sed sicut habitus viciosus ē ī voluntate penitētis ♁rius obiue respectu actus: non aūt subiue respectu nature potētie: vñ nec eam destruit. sic ⁊ b̄: iō ⁊c.

p̄ª♁° **Secūdus** articulus ē videre qūo metus cadat in voluntate: vbi sūt q̄tuor ♁clones. ℂ P̄ima q̄ qñcūq; volūtas ♁sentit i aliqd metu territa alias nō cōsensura: dr̄ tunc metus cadere ī volūtatē: q̄ nō cogitur: q2 non obstante tali metu potuit si voluit nō ♁sentire: sicut in illo qui pp naufragiū p̄icit merces ī mari vel āputat sibi 2ª♀ mēb2ū: ne perdat totū corpus. ℂ 2ª ♁° est. q̄ metus aliqñ cadit i ♁stantē virū: aliqñ nō: ad qō oz ♁siderare ⁊ ip̄m p̄iculū i se ⁊ absolute. ⁊ i cōpatione ad agēdū vel omittēdū. Aliqd. n. est de se terribile: vt illa q̄ in illo versu ♁tinentur. Stupri siue status verbex atqz necis. Dō. n. ♁stans timet morte sicut ⁊ x̄ps: ⁊ debonestationem stupri multo plus sicut Susanna q̄ maluit lapidari: ⁊ seruitutē: sicut p̄ excutiendo iugo seruitutis multi exponūt se morti: q2 seruitus mors ciuilis ē. Similiter p grauia v̄bera: q2 minima pena corporalis est maior maxima pecuniaria f̄m iura: sed sunt aliq̄ penalia de se a ♁stante viro non formidabilia sed contēptibilia: inter q̄ ēt ♁putat̄ timor īfamie: cui aliter pōt occurri: ⁊ damni tēporalis: ⁊ ♁uicy ⁊ b̄: ⁊ sil̄r est timor excō municatiōis: cuius glo. dicat de resti. spo. q̄ ē iustus timor Sed ⁊ ista quattuor q̄ f̄m se incutiunt iustū timorē p̄ñt cō parari maioribus malis: respectu quor̄ nō eēt iust⁹ timor. sed magis sūt eligenda: puta peccato vel aly. ℂ 3ª ♀ ē q̄ 3ª♁° respectu matrimony ista sūt iustus metus. P̄ōt. n. f̄m recta rōnem optari eē in matrimōio potius q̄tūcūq; mori vel graiter uerberari vel īcarcerari: q2 tūc hō sibi non pōt remediū querere: vel in seruitute: q2 multo minor ē seruit⁹ matrimony q̄ alia: ī qua qdqd ē serui totū ē dñi: sz in matrimonio nō ē b̄ nisi quo ad actū carnalē. ℂ 4ª ♀ ē q̄ respectu 4ª♁° actus fornicary nō pōt eē iust⁹ met⁹: q2 meli⁹ est oīa mala pati q̄ soli malo ♁sentire.

Tertius articulus est videre qūo vis vel met⁹ īpediant ⁊ dirimāt matrimoniū: vbi sunt. 3. ♁nes: ℂ P̄ria. q̄ si ē met⁹ q cadit ī ♁stātē virū nō ē mr̄imoniuz p̄ª♁° nec q̄ ad iudiciū eccl̄ie nec ♁scientie: ēt si ve ♁sēsit: q2 ♁sēsus liber nō fuit: q2 sicut nō sufficit cōsēsus ad matrimoniū impuberis sicut puberis. q2 ñ ē eq̄ pfect⁹: sic nō sufficit cōsensus nō liber: q2 nō ē eq̄ pfect⁹. ℂ Sz ex b̄ vr̄ matrimoniū nō eē sacr̄z: q2 i oi vo sacro ex īterioze cōsēsu: lz p metū quē cūq; extorto verū sacr̄z suscipit̄: vt ī bap⁰. ordinatiōe. ⁊ cōfirmatiōe. q̄ vel matrimonū ñ ē sacr̄z vel sufficit consensus q̄uis meticulēt⁹. ℂ Et dicēdū q̄ illud ē vex̄ ī sacr̄is: ō q̄x eēntia nō ē act⁹ suscipientis: pp qō non mutat̄ eēntia sacr̄i nō mutato actu suscipiētis ō libero i nō liberū: sec⁹ i alys. Nā cōstat pn̄iaz eē sacr̄z: sz q2 de ei⁹ eēntia ē actus suscipiētis: inde ē q̄ nisi sit lib nihil ē actu ip̄o iure: vtputa si gs ñ pp deū sed pure pp timorē ♁fiteret̄ nō eēt verū sacr̄m: ⁊ si militer ē ī matrimonio: sec⁹ āt ē in alys. Nā si cōsēsus baptizandi eēt de eēntia ī baptizando: tūc nō posset puer baptiçari: q2 nō pōt b̄re ♁sensū: q2 qō est de eēntia sacr̄i apud oēs eq̄ custodit̄. ℂ 2ª ♁° ē. q̄ si nō sit metus cadēs ī ♁stātē 2ª♁° virū: vel fuerit blādicie vel b♁: q̄ magis alliciūt ♁sēsū: ē matrimoniū: suppositō q̄ sit cōsēsus vus: q2 si nō sit ♁sensus ver⁹ siue impediat met⁹ iust⁹ siue ñ iust⁹: eccl̄ia ñ pōt facere q̄ sit vex̄ matrimoniū. Sz qñ ē ñ iust⁹ met⁹: rō q̄re nō ip̄e dit ē: q2 eccl̄ia ñ statuit nec forte statuere potuit. Qō g̃ dr̄ aliq q̄ icōstās ita timet pp leue metū sicut ♁stās pp iustū: ⁊ p ♁ns ē eq̄ ñ liber b̄ sic ibi: ⁊ si ibi impedit ppter defectuz libertatis. g̃ ⁊ b̄: ñ valet: q2 met⁹ impedit matrimoniū pp statutū eccl̄ie ñ diuinū. Q2 g̃ eccl̄ia punit ⁊ afficit actū exteriozē ñ interiozē nisi ī respectu ad exteriozē: ē āt iustū subuēire illi q passus ē iustū metū: q2 fecit qō debuit de duobus malis min⁹ eligēdo: iō eccl̄ia reddit inhabilē ad ♁hēdū pro hac vice ip̄z metū inferētē: ip̄z puniēdo eo mō q̄ pp q̄daz crimia ip̄a fac̄ ñ eē mr̄imōiū: ēt ♁currēte ♁sēsu. Et sil̄r reddit inhabilē ad mr̄imom ip̄z passū iustū metū ī sui fauorē ip̄i sb̄ ueniēdo: q2 visil̄e ē q̄ sibi ñ placeat simpl̄r cui ñ ♁sētit nisi durāte iusto metu. Ē ♁rio āt qñ ñ fuit iust⁹ met⁹: nec īferēs tā grauiter peccauit: vñ nec tātū ē puniēdus: nec metū passus q fec̄ qō ñ ōbuit trepidādo vbi ñ fuit timor p̄ferendo min⁹ bonū maiori meret̄ p̄uilegiū. Uñ si iuste sūt leges restituētes ī ītegrū illū q passus ē iustū metū: ñ illuz q fuit nimis meticulēt⁹: sil̄r ⁊ iusti sūt canōes irritātes mr̄imōiū ♁ctū p iustū metū: ñ p ñ iustum: vñ ♁currit duplex cā: fauor vni⁹ ⁊ odiū alteri⁹: lz āt odiū sufficeret illi⁹ q ī mr̄imom pecauit sic qñ polluit p adulteriū: ⁊ postea duxit eādē in mr̄imoniū: tñ b̄ ē p̄nciplr pp fauorē met⁹ passi: q pōt renuncia- 3ª♁° re. ℂ 3ª ♁° ē. q̄ ille q ♁fitetur metu ēt ñ cadēte in cōstantē: nullū sacr̄z recipit: q2 ō iure diuīo: ñ bñano īterior pn̄ia q̄ ē ♁sēsus lib: è ps sacr̄i: sine q̄ ñ ē sacr̄z iuř diui⁰: qō pōt affi- cere actū īteriozē: vñ tal̄ tenet̄ itex̄ ♁fiteri: ⁊ si ñ forte illo no: qō est iuris positiui: tñ qñqz ante mortem: qō est iuris diuini: q2 ēt confessio f̄m nomē libertatē importat.

Quartus articulus ē videre. qūo tale mr̄imōiū ♁firmat̄: vbi sūt q̄tuor ♀nes. ℂ P̄ria ♀ ē q̄ cō p̄ª♀ firmat̄ p ♁sēsū sequētē durāte p consensū: q2 lz f̄m leges ⁊

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

antiquos canones raptor nō possit ꝺhere cū rapta: pōt tñ ꝺm illud de rapto.c.vltimo si dissensio trāseat i consensū: ⁊ ꝙ ab initio displicuit icipiat cōplacere. Uel forte leges ⁊ ātiq canones loquūt̄ ꝺ raptu ad coitū: nō de raptu ad matrimoniū. ℂ 2ª ꝑ 2° ē.ꝙ si metū iferēs peniteat: sicut amon q exosā habuit thamar postq̄ corruperat eā: ⁊ iuitā expelli fecit: nō ē matrimoniū: ex quo mutui cōsensus nūq̄ concurrerunt: ⁊ similr qñ vnus voluit alius noluit ⁊ e ꝑ°: quia cās ēntiales oz cōcurrere ad effectū: sz nihilomin⁹ ipe tenetur cū ea cōtrahere si ipa ⁊ amici velit: si pōt ⁊ forte gratis: ⁊ si nō pōt cū ipa ꝺhere vel ipa vel amici nolunt: tenet̄ 3ª ꝑ 2° eam dotare e.ar^m de adulter.c.i.⁊.z. ℂ 3ª ꝑ 2° ē dubia. s.ꝙ cō firmat̄ matrimoniū quo ad iudiciū eccl'ie p cōsensū i carnalē copulā. Si enī cōfiteat̄ se cōsensisse i carnalē copulā metu mortis: sz nūq̄ i matrimoniū: iudicabit̄ matrimo^m: qr si ꝑfiteret̄ se ꝺxisse p verba de pñti p metū non iustū: iudicat̄ ꝙ matrimonio. Cū ģ respectu fornicatiōis ois met⁹ sit nō iustus: si cōfiteť se ꝑsēsisse i carnalē copl'az nō in matrimoniū metu mortis: ꝑfiteť se cōsensisse sine iusto metu ģ per idē ē ac si sponte cōsēsisset. Si aūt spōte cōsēsisset in carnalē copulā post violētā traductionē: q̄uis diceret se nō cōsensisse in matrimoniū: nō credereť: sed iudicareť p matrimonio: sicut si ꝑfiteret̄ se dolose ꝺxisse p verba de pñti vel post sponsalia solū carnalē copulā deceptoriā: iudicat̄ matrimoniū. ģ ⁊ h̄. Oz ģ ꝙ si cōfiteť vel ꝓbat̄ carnalis copula alleget nō metū sz vim: ⁊ neget ꝺsensū nō solū i matrimoniū sz ēt in carnalē copulā: ⁊ ꝓbato iusto metu tpe matriony: ⁊ durāte tpe copl'e satis vr̄ eē vis ⁊ oppssio: qr p̄sumitur nō cōsēsisse in peccatū mortale si in ipm matrimo- 4ª ꝑ 2° niū nō poterat sine mortali cōsentire. ℂ 4ª ꝑ 2° ē.ꝙ sine cō sensu cetera ēt coitus frustrant̄: qr i foro cōscientie nūq̄ ē matrimoniū nisi cōsenserit i ipm matrimoniū.

ꝓª opi. **Quantum** ad 5^m articl'm de metu sponsalioz iuratorū sūt due opiniões. ℂ Prima quorū dā dicētiū ꝙ spōsalia ꝺcta per metū cadētē i cōstantē virum ⁊ iuramēto firmata tenēt ⁊ obligāt i foro ꝺsciētie: qꝺ sic declarāt. Quocūq̄ metu hō sciēter iurat fl'm: periurat: qꝺlibet āt periuriū sciēter ꝺmissū ē peccatū mortale. Null⁹ ģ met⁹ excusat periurātē a peccato mortali: sz q p iuramētū se ꝓmisit ducturū aliquā i vxorē: si qꝺ iurauit nō iplet periurat: ad qꝺ seq̄t̄ ꝙ mortal'r peccat: sz qlibet obligat̄ ad vitādū peccatū mortale. ģ ⁊c. Sz in foro exteriori non reputareť obligat⁹: eo ꝙ eccl'ia p̄sumeret ꝺsēsū iteriorē nō affuisse. 2° ꝓbāt ℔ sic: qr non ē necessaria absol'o a iuramēto: qꝺ ipo iure obligat: sz. romani pōtifices tales a iuramēti nexib⁹ absoluerūt. ex̄. ꝺ iur̄iur̄. Uex̄. ģ tale iuram^m nō est ipo iur̄ nullū: sz ē obligatoriū. 3° sic. Renūciatio electiōis facta p metū si sit iuramēto firmata: ē obligatoria. ex̄ ꝺ bis q̄ vi me. ve cā fiūt. ad aur̄s: sz mior ꝺsēsus r̄grit̄ ad spōsalia ꝺhēda q̄z ad al's obligatões ꝺhēdas: qꝺ pz: qr septēnes pñt ꝺher̄ spōsalia: cū tñ pp ꝺfectū discretōis ad al's obligatões sint icpti. ģ ⁊c. 4° sic. zz. q. 4. Inter cetera. dr̄ ꝺ q̄dam q tiore necis ipulsus sue ꝺcubie iuramēto firmauit ipaz suscipe i ꝺiugē: qꝺ qr quā ꝑ⁹ hūerat ñ ē pctm̄ suscipe i ꝺiugē: ma- zª opi. trimōiū fit i ꝺo firmū ⁊ stabile. ℂ Ally dñt ꝙ spōsalia p̄dicta ñ tenēt ipo iure i aliq̄ foro: qr nec ꝺs nec eccl'ia voluer̄t tale iuramētū obligatoriū eē respectu eoz i gb⁹ maxia regrit̄ libtas ꝺ q̄z nūero ē ꝺct⁹ spōsalioz ⁊ ꝓfessio religiōis: vñ ꝓfessio i r̄ligiōe fcā pp metū mortis ñ obligat. ex̄. ꝺ bis q̄ ui me. ue cā fiūt. c.i. ⁊. iſ. q.i. Nō ē: dr̄ ꝙ volūtariū sibi milite elegit r̄ps. Itē ℔ ꝓbāt sc̄do sic. Fortior ē obligat⁹ p ꝺsēsū ꝺ pñti q̄z p ꝺsēsū ꝺ futuro. sz p̄dicta coactio ipedit obligationē p ꝺsēsū ꝺ pñti. ģ ⁊c. 3° sic. ex̄. ꝺ bis q̄ ui me. ue cā fiunt. Abbas. glo. matrimo^m ꝺctū p metū ñ tz nec obligat̄ q ℔ facit ēt si iurat. ģ a filī in spōsalib⁹. 4° qr ei q p metuz eccl'iaz suā penit⁹ obiurat: ꝺbēt restitui vniuersa: vt ibidez dr̄ i textu sz si tale iuramētū obligaret ñ ꝺberēt restitui. ģ iuramētū metu extorū ñ obligat. ℂ Qui igit̄ vult tenere ꝓmā opionē pōt dicere ad duo pª falsa ꝙ loquūt̄ de obligatione i foro exteriori. ℂ Ad 3^m ꝙ mi. ē fl'a. Quedā. n. sunt promissiones facte p metum cadētē i ꝺstātē virū q̄ ñ sunt nulle ipo iure: que tamen rescindēde sūt per actionez si sūt pfecte: vtpote qr post stipulationē nūeratio fcā ē. si āt sūt ipfcē: vt si post stipulatiōez nūeratio fcā nō ē: rescidi pñt p exceptōez. ff. ꝙ me. cā. l. Metū pñtez. ℌ. sz q̄q̄z p̄tor. ℂ Qui āt vult tenere scōaz opinionē pōt dicere ad ꝓmū ꝙ q̄dam sūt ꝓmissiōes q̄ p metū ꝓbabilē extorte nō valēt ipo iure. Prima ꝺ ꝺtrahēdo matrimoniū. ex̄. de spō. Cū locū. Sc̄da respcū dotis. ff. de his q̄ met⁹ cā. Si mulier. ℌ. si dos. 3ª ꝺ rebus eccl'ie. ꝺ iureiur. Peruenit. 4ª voti. ex̄. ꝺ bis q̄ vi me. ve cā fiūt. c.i. 5ª iurisditōis. ff. de iudi. l.z. 6ª auct̄e tutorū meticulēta. ff. ꝺ auctor. tu. l.i. ℌ. fi. Et hec hñr ex̄. ꝺ bis q̄ vi me. ue cā. Abbas. i glo. Quedā āt sūt q̄ p metū fcā vl' ꝓmissa tenēt qdē ipo iure quousq̄z ſubueniat̄ metū passo auct̄e superioris: q suo officio iplorato ⁊ metu ꝓbato ꝺz a ꝓmisso absoluere ⁊ datū facere restitui. Decretal'āt i ꝺtrariū allegata nō logtur ꝺ iuramēto p metū extorto: qꝺ nullū ē ipso iure: sz ꝺ alio. ⁊ sil'r itelligit̄. e.ti. Finaliter ad seq̄ntia solue: in glo. Abbas. ℂ Ad arg^m ꝓncipale qōnis dōz: ꝙ coactavolūtas: volūtas est: sed nō libera est.

Questio. II.

Secundo q̄rit̄ an ꝺditio ipol'is apposita spōsalib⁹ vl' mr̄imonio viciet aut vicieť. ⁊ vr̄ ꝙ hēat̄ ꝓ nō adiecta sicut i legatis ⁊ alys fauorabilib⁹: ⁊ ē expſsum. de ꝺdi. appo. c. vlt. ℂ Cōtra. nō ē mr̄imoniū sine ꝺsensu. nō ē āt ꝺsensus ꝺditionalis ꝺsensus ꝺditiōe nō extāte. ꝓpter qꝺ spōsalia ꝺditionalia ꝺditōe pēdēte vl' deficiēte nō cānt publice honestatis iustitiā. q̄si nulla ꝓpter defectū ꝺsensus. ģ si ista ꝺditio deficiat: p ꝺns deficit ꝺsensus. ℂ R°. qr q̄daz ꝺditio ē large dicta: q̄dā stricte ⁊ ꝓpie. Pria āt q̄druplex ē. sicut dies: demr̄atio: cā: modus: fm illos vsus iuristarum. Scito ꝙ vt modus ē. si ꝺditio. qr cā. demr̄atio q̄z sz ⁊ adiectiua subacta. Iccirco videda sūt gnq̄z ꝓncipal'r. ꝑ ꝺ demō stratōe. 2° de cā. 3° de modo. 4° de die. 5° de ꝺditōe stricte ⁊ ꝓprie dicta.

Circa primū ꝺ demr̄atōe sūt gnq̄z ꝙnes. ℂ Pria ꝙ demōstratio nūq̄z ipedit nec suspēdit p se: sz sp h̄r p nō adiecta: siue sit honesta: siue sit ihonesta: siue ꝺria mr̄imonio: siue nō. vbi gr̄a. accipio vl' accipiā filiā tuā q̄ ꝓcuranuit venena sterilitatis vel q̄ ē sterilis: qr habeo nimis multos filios. Uñ nō q̄ro ꝓplem: sz solū vitare fornicationē: vl' q̄ est vgo: aut quā audiui eē diuitē: vel filiā tuā vginē. Naz falsa demr̄atio nō viciat legatū. ff. de ꝺditiōib⁹ ⁊ demr̄atio- ꝑª 2° nib⁹. l. falsa. nec p ꝺns mr̄imoniū qꝺ ē fauorabili⁹. ℂ 2ª ꝑ 2° est: ꝙ si demōstratio fierz ꝺ futuro. puta: filiā tuā q̄ ꝺabit mihi hoc vel illꝺ: nō ē demr̄atio: sz ꝺditio. vñ idē videť sic de ꝺditiōe. ℂ 3ª ꝑ 2° cl'o est: ꝙ si demōstratio ferat̄ ad ꝺditionem impedit nō rōne demr̄atōis: sz erroris: vt si dicat. accipio vel accipiā filiā tuā liberā: si sciret eā ancillā nihilomin⁹ valeret matrimoniū: sz si ignoraret: tūc nō valeret mr̄imoniū rōne erroris: ēt si demr̄atio fuisset omissa. ℂ 4ª ꝑ 4ª ꝑ est ꝙ idē est si demr̄atio referť ad subam. qr error substā- ꝑ 5ª tie vel ꝺditōis ipedit: nō aūt qualitatis. ℂ 5ª ꝑ est: ꝙ appositio demr̄atiōis ad nihil seruit: nisi ad transferendū forte onus ꝓbationis. vnde ꝺtraho cū te libera. ex hoc p̄sumit: ꝙ credebaz te liberā: nisi probes ꝺtrarium.

Secūdus arti. est de cā. vbi sūt q̄tuor ꝙnes. ℂ Pria ꝙ cā habetur ꝓ nō adiecta. vñ sive sit vasive sit falsa pure itelligūt̄ ꝺtracta mr̄imoniū ⁊ spōsalia: vt si dicā accipio vl' accipiā te: qr pater tuus despōsauit te mihi vel me tibi: ⁊ nolo venire ꝺ filiū ei⁹: ēt si illud nō ē vex nihilomin⁹ est vex mr̄imoniū vel spōsalia. ℂ 2ª ꝑ est: ꝙ si ponat̄ i futuro: accipio te vel accipiā te: qr dabis mihi decē

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pro dote:nō est ꝓprie cā:cū cās̄it prior effectu:vñ est q̄si modus de quo statiz diceꝝ. ¶ 3ª ꝑ ē q̄ vtriusq; rō ē:qr ōmō stratio ꝛ cā nō respiciūt eēntiā ꝯct⁹:sz solū cām extrinsecā ꝯbēdi vel motiuū:vñ simplr cōsentit i ꝯbēdo ꝫ vel illud: sz erat forte i motiuo ad ꝯbēdū:sicut is q̄ ꝓ errorē idebitū soluit ēt si dicat soluo tibi decē:q̄ vel qr mutuasti mihi: nihilomin⁹ trās̄fert oñiū:qō nō eēt nisi ꝯsētiret i trās̄latiōez. q̄ ꝛ ꝫ ē purus ꝯsēsus si sit falsa cā adiecta: vel ōmōstratio. ¶ 4ª ꝑ ē:q̄ lz i debito soluto ꝓ errorē bēat locū repetitio: tñ ꝫ nō hz locū repetitio:sicut nec restitutio: qr res ꝓprius statū imutat ad minus i mr̄imonio:vt notat. ō resti.spo.c. Ex parte.

Tertius articls ō mō hz.7.ꝑnes. ¶ ꝑª q̄ si modus ē ꝯri⁹ mr̄imonio:tūc viciat sicut ꝛ cōditio:vt si dicā accipio vel accipiam te vt ꝓcures venena sterilitatis: vel hȳ:ꝛ huiꝫ rō post diceꝝ. ¶ 2ª ꝑ ē q̄ aliud est q̄ñ ꝯriū apponit ꝓ modū pacti q̄tūcūq; i ꝛtinēti:qr tūc ñ viciat mr̄imo⁹ ꝓcedēs q̄tūcūq; ꝯ ei⁹ sba:qr eodē momēto q̄ vba cōplēt a ꝺo ꝯiungit ꝛ ꝓficit:vñ pactū sine iteruallo non pōt dissoluere:qr nec ꝯsēsus direct⁹ dissolueret:vt si statiz post mr̄imoniū dicat vn⁹ volo q̄ ꝓcures venena ꝛc̄.alꝫ nō fit mr̄imo^m:ꝛ ali⁹ cōsētit:nihil valet ꝫ pactū:sicut si stati vn⁹ diceret ego peniteo q̄to te:ꝛ simlr ali⁹:nichilominus maneret mr̄imo^m. ¶ 3ª ꝑ ē q̄ eēt idē ꝺ spōsalib⁹:si ꝓ mutuum dissēsū nō dissolueret sine iudicis auctoritate:qr nec ꝓ ꝯñs ꝓsēsū turpē:sz qr ꝫm vitatē spōsalia ꝓ dissensū tollunt:iō ꝓ pactū turpe ꝯriū i cōtinēti appositū silr dissoluūt. ¶ 4ª ꝑ ē.q̄ aliud ē q̄ñ ꝫ adycit sub noie modi:qr modus non ē pactū nouū vel diuersū:sz ē ō eēntia ꝯct⁹ cui addit:vt si dō tibi rē ꝓ.x.vt des mihi codicē:ñ sūt duo ꝯct⁹ distincti: sz vn⁹:vñ q̄ñ modus ē ꝯri⁹ mr̄imōio i ipo stat̄ initio ꝯct⁹ vi ciū hz vñ viciat. ¶ 5ª ꝑ ē.q̄ sic ēt videret distinguēdū i ꝓfessiōe q̄ñ apponit pactū ꝯ eēntiā religiōis:qr si ꝓ modum pacti valet ꝓfessio si seq̄t:qr stati ē ibi viclz diuinū q̄ ꝺ per hoies iter quos agit nō pōt solui. Si āt p̄cedat pactū ꝯriū i ꝛtinēti:vel ꝯcomitet modus ꝯri⁹ viciat. ¶ 6ª ꝑ ē.q̄ non ē silē ꝺ ꝯctib⁹ rex ad ꝯct⁹ ꝓsonaꝝ q̄tū ad pactū i ꝛtinēti seq̄ēs:qr ꝯrio ꝯsensu totalr tollit ꝯct⁹ rex solo ꝯsēsu ꝯctus. C.q̄ñ lic. ab ēp.dis.l.y.isti.q̄b⁹mo.tol.ob.ꝯ.vlt.vñ ꝓ pactū i ꝛtinenti seq̄ns si ē ꝯ nāz ꝯct⁹ viciat. ff.ō ꝯbē.emp.l. pacta nouissima. Sec⁹ āt ō ꝯctu ꝓsonarū idissolubili q̄ ē mr̄imoniū:vt dictū ē:sz quo ad modū ꝯcomitātē ꝯrium:ꝛ q̄ ad pactū p̄cedēs ē silē:qr gdgd ipedit pactū faciēdū:ipedit mr̄imoniū ꝯbēdū ꝛ spōsalia q̄ solo ꝯsensu fiūt:ꝛ sic ō mō ꝯrio mr̄imonio idē ē:sicut ō ꝯditiōe infra diceꝝ. ¶ 7ª ꝑ ē.q̄ si modus nō ꝯrieꝝ mr̄imonio:tūc aut ē ipolē:vt si dicā accipio vel accipiā te vt celebres missā:vel celū digito tāgas:ꝛ tūc bētur ꝓ nō adiecto sicut ꝛ ꝺicio ꝛ pure ꝛ simplr tenet ꝯct⁹ i foro exteriori:aut ē necessari⁹:vt si dicat accipio te: vt moriaris:vel aliqd hȳ:ꝛ tūc bētur ꝓ ipleto:aut ē possibilis tātū:ꝛ tūc aut ihōestus nō tñ ꝯri⁹ mr̄imonio:ꝛ bētur ꝓ nō adiecto sicut i legatis:aut honest⁹ possibilis.ꝛ tunc non suspendit obligationē:qr nā modi ē vt posteri⁹ ipleat: sz si ē fauore apponētis teneꝝ iplere ali⁹ mr̄imonio celebrato vt si dixit accipio te vt des cētū noie dotis:ñ āt si ē grā sui vt accipio te cū.x.libris vt bēas vñ emas tibi fūdū: non teneꝝ nec ante nec post emere.ff.ō ꝺi.ꝛ ꝺmo.l. Titio cētū.

Quartus articls ē de sponsalibus ꝛ mr̄imonio ꝯctis in diē certū. Et vr̄ q̄ spōsalia vel mr̄imōiū ꝯcta i diē nullū effectū hēant añ illū diē:q̄tuis sit certū illū diē futurū nō solū vt agi non possit:īmo nec vt obligatio ꝯ hat:nec affinitas nec publice honestatis iusticia:qr lz dies q̄ nō hz tacitā ꝺitionē ānexā nō suspēdat obligatiōez:sed tñ actionez vel effectū. Insti.de ꝟbo.obli.ꝯ. Id āt qō i diē stipulat:debeꝝ qdē stati:sz ꝑus q̄ veniat dies peti nō pōt: tñ dies q̄ hz tacitā ꝺitionē ānexā suspēdit obligationē: ꝛ si nō rōne sui tñ rōe ꝺitiōis:vñ i legato ānno i quo sūt pla legata:ꝛ qōlibet hz tacitā ꝺitionē si vixerit:puta lego tibi .x.libras q̄libz āno:p̄ide bēt ac si dixisset q̄libz āno lego tibi.x.lib. post mortē meā si vixeris. Itē lego tibi.x. libras p̄ma die secūdi ānī si tunc vixeris:ꝛ sic de alys. vñ obligatio scōi ānī nō cedit ante p̄mā diē secūdi ānī:nec terty ante p̄mā diē terty:ꝛ sic ō singulis:qr ꝺitio tacita suspēdit eaz. Si.n.moriꝫ nō trās̄mittiꝫ legatū ad heredē. Hz ī stipulatione ānua ñ itelligiꝫ tacita ꝺitio si vixerit.cū trās̄mittitur ad heredē:imo siue moriat siue viuat hz effectū suum: vñ ibi obligatio nō differ̄: sed tm̄ petitio.sz i sponsalib⁹ ꝯctis i diē tacita ꝺitio itelligiꝫ:si vixerit:qr spōsalia ñ trās̄eunt ad hr̄edē sicut nec legatū ānuū:vñ obligatio suspēdiꝫ vsq; ad diē:ꝛ si nō rōne diei q̄ certa ē:tñ rōne ꝺitionis q̄ icerta ē. Nā icertū ē vtr̄ tūc viuat. Igiꝫ si ꝓmisi alicui q̄ ducaz eaz i pascate:medio tpe:si ꝯbo cū sanguinea tenet. Hz ꝫm vitatē nō videtur q̄ suspēdat:qr dies q̄ hz ꝺitionē ānexā tacitā voluntariā q̄ pōt apponi ꝛ non apponi bñ suspendit obligationē:sicut ī casu ꝯrio. Poterat.n.testator legare illi ꝛ hr̄dib⁹ suis i ꝑpetuū:vñ cōditio si vixerit volūtaria fuit: sz i sponsalib⁹ ꝛ mr̄imonio cōditio si vixerit necessaria est. Nō.n.pōt q̄s stipulari sibi vxorē ꝛ hr̄dib⁹:vñ ꝺitio si vixero itelligiꝫ necessario tacite:talis āt ꝺitionō facit ꝺitionale illō qō agiꝫ:vñ ēt si dicaꝝ accipio te i vxorē si vixero talis ꝺitio ñ suspēdit obligationē. Et silr si dicerē accipiā te die dñico si vixero:sicut ꝑz ꝓ silē:ꝓmitto tibi q̄ faciā tibi domū i pascha ꝓ me ipz tacita ꝺitio itelligiꝫ si vixero: qr ipolē ē q̄ mortu⁹ faciā ꝓ meipz:ꝛ tñ nō suspēdiꝫ obligatio:qr q̄ñalr dies apposit⁹ ꝓmissiōi inter terminos non suspendit obligationem. Et sic spōsalia i diē iterī causant publice honestatis iustitiam.

Quintus articls de cōditione ꝑpe dicta.ꝫ.hz ꝑnes. ¶ ꝑª:qr aut ē ō ꝑterito aut ō p̄nti:ꝛ tc̄ si ita ē stati valet:si nō:ñ. Qō.n.nō mutaꝝ q̄re stare ꝓhibet: vñ cū nō ineniaꝝ ꝯriū spālr statutum i mr̄imōio sequēdū est ius cōe qō bēt istit.ō ꝟbo.obli.ꝯ.ꝺitiōes q̄ ad ꝑteritū tps vel ad p̄ns referūt:aut stati ifirmāt obligationē:aut oīo ñ dr̄nt:veluti si Titius ꝯsul fuit vel Meui⁹ viuit dare spondēs:nā si nō sūt ea ita:nihil valet stipl̄atio:si āt ita se hñt sta ti valet. Que.n.ꝓ rerū nām certa sūt nō morātur obligationē:lz apud nos icerta sint:vñ si dicat accipio vl̄ accipiā te si vsa fuisti venenis sterilitatis:vl̄ veteris mō:si ꝫ ē verum erit mr̄imo^m. si nō:ñ. ¶ Hz ꝯ ꝫ argui pōt dupl̄r. Prīo sic. ꝺitio ꝯria mr̄imōio viciat:sz cōditio vtēdi veneno ē ꝯria mr̄imonio. q̄ ꝛc̄. Solo verū ē q̄ñ ē de futuro: alr nō ē ꝑpe ꝺitio:qr ēt si eēt ō futuro ñ ꝯria huic mr̄imonio:vt si ꝑua ret fetu aliā q̄tūcūq; seipaz:nihilomin⁹ eēt mr̄imoniū si eēt vera qr nō eēt ꝯria mr̄imonio ꝯbēdo: lz sit ꝯria alꝫ:ꝛ nihil corrūpit nisi a suo ꝯrio. Nā cecitas sortis ñ ꝑuat visū platōis: qō āt ē ꝑteritū vl̄ p̄ns nō ē ꝯriū ei qō futurū ē:vñ si sic ponerē ꝺitio vel de ꝑterito vl̄ ō p̄nti qō tāgeret futurū: puta si inueniſti vel hēs venena sterilitatis ad vtēdū i mr̄imonio nr̄o:ipediret:nō rōne ꝺitiōis ō ꝑterito vl̄ ō futuro:sed rōe modi ō futuro. ¶ Itē ꝯ:qr ꝺitio turpis ñ ꝯria ꝛ ipossibilis ꝓ nō adiecta hēt. Cū āt dr̄ ꝯbo tecū si occidisti virum tuū ē ihonesta:ꝛ si dicaꝝ si pr̄ me⁹ ō spōsabit me tibi:aut ō spōsauit:ꝛ sic tenet aut ñ:ꝛ tūc ē ipolē desponsasse:ꝛ sic habeꝝ ꝓ ñ adiecta. Solo ꝺitio ipolis ō futuro q̄ ē simplr ī possibil:ꝛ ꝓ se hētur ꝓ nō adiecta:ꝛ silr ꝺitio ō ꝑterito forte:vt pote si dicaꝝ si sol ñ fuit ort⁹ heri:sz ꝛtinges ñ ē necessaria nisi ꝓ accñs. Nā absolute ꝛ ꝓ se polē fuit p̄rez meū desponsasse me:sz suppositō q̄ ñ fecerit ipolē ē feciſſe .ꝛ iura q̄ ꝫ dicūt loquūt ō ꝺitione ī futuro. Silr ꝺitio turpis ō futuro q̄ icitat ad peccādū hētur ꝓ ñ adiecta:ñ sic āt de ꝑterito vl̄ p̄nti.q̄ ꝛc̄. ¶ 2ª ꝑ ē q̄ñ ꝺitio ō futuro necessaria ō

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

exñte ꝺditione tenet qꝺ actū ē:ꝺficiēte nihil ē actū:nec ēt
pōt ab hac cōditione recedi ꝑ carnalez copulā:vel ꝺsensū
ꝺ pñti:qz nō ē mrīmōiū cū ifidelibꝫ:īmo si hec ꝺditio omit
3ª ꝺ° tat nihil agit.honesta.n.ē ⁊ necessaria.z8.q.i. Nō oz. ¶ 3ª
ꝺ° ē.qñ cōditio est necessaria ꝺ facto ⁊ nā:vt si sol cras ozie
tur:⁊ tūc bētur ꝑ īpleta nec suspendit obligationē:nec exa
ctiōez. ¶ Sz ꝺ dies minꝫ suspēdit obligationē q̄z cōditio:
sz si dicā accipiā te dñica die i oztu solis:non teneoz te acci
pere ante illā horā.ḡa sili si dicā accipiā te si sol oziat die
dñica vsq̄ tūc debes expectare:qz ēt ꝟ subitelligit tacita
ꝺditio si vixerit. ¶ Solo.dies nō plꝫ suspēdit obligationē
q̄z ꝺditio ceteris partib9:sz qñ dies ponit ad suspēdēdum
nō ꝺditio:tūc secꝫ ē:⁊ sic ē ꝟ.Lū.n.dico ꝑmitto tibi.x. cras
qñ sol oriet:sensus ē:cras qñ verū erit dicere sol oritꝫ.Sed
cū dico:si sol ⁊c.sensus ē.i.si vex ē dicere sol oritur: qꝺ pro
nūc est verū/Sz si sit necessaria ⁊ incerta nobis:vt de ecli
psi:ꝺsponso te si luna eclipset tali nocte futura vr̄ stati ꝺbi.
Instit.ꝺ vbo.obli.§. ꝺditiōes.Que.n.ꝑ rex naturam certa
sūt nō morā obligationē:q̄uis nobis incerta sint:sz illud
i ꝺditione ꝺ pñti ⁊ ꝺ ꝑterito:forte secus i futuroz:tñ si gs ꝑ
vba ꝺ pñti ꝺberet matrimoniū sub ꝺditiōe q̄ oio extitura
ē:puta:ꝺbo tecū si mortuus fuero:stati ē matrimoniū: nec
possū cū alia ꝺbere:q̄uis gdā dicūt ꝺ.ff.ꝺ ꝺditiōib9 ⁊ ꝺmō
4ª ꝺ° strationib9.l.q ꝑ si ea ꝺditio. ¶ 4ª ꝺ° ē icidēt alis quaz ponit
hosti.accipio te si iueniaris virgo:⁊ dicit q ē mrīmonium:
q̄uis iueniat corrupta.arm.ff.de ꝺben.emp.l. aliogn.§.i.⁊
z9.q.z.§.i.⁊ ita cē vr̄ ꝑ ꝑdicta.Quia aut ē vgo:⁊ sic extat
ꝺditio:aut nō:⁊ tūc ipose ē:⁊ tunc ꝑ ipleta bētur/sz aliud ē
de futura necaria ꝑ se:aliꝺ ꝑ accns./Nec obstat ꝺcretū qꝺ i
duc:qz aliqd ꝑ mōz ꝺditōis appositū viciat i sui ꝺfectū qꝺ
ñ viciat ꝑ modū erroris.Si.n.ꝺbā sꝺ ꝺditiōe si placeat pē
tib9 meis:ipis ꝺicētib9 nihil ē actū.Si āt sin ꝺditiōe cre
dā eis placere:vl placiturū:nihilomin9 valet ipis ꝺicenti
bus.Silr error virginitatis nō ipedit:sz defect9 ꝺditiōis q̄
nec ē ihonesta nec ipossibil ꝑ naturā:vñ si cū dr̄:si in venia
ris virgo:itelligit qñcūqz voluero ꝺbere:tūc ē cōtingēs si
ipa ē virgo tūc:qz cras poterit corrūpi:si āt iā est corrupta:
tūc ē ipose ꝑ accns.Si āt itelligat si inueniaris virgo stati:
5ª ꝺ° tūc est bñ vel necessaria: vl ipositis:sz hoc accidit. ¶ 5ª ꝺ° ē
de ipoti de facto ⁊ nā:q̄ bētur ꝑ non adiecta.de ꝺdi. appo.
c.i.⁊ vlti.vt si celū digito tetigeris:⁊ ē satis mirabile: qz vr̄
deridere potius q̄z ꝺsentire:⁊ idē i foro ꝺscientie si diceret
se nō cōsēsisse iudicaret nō ee mrimom ꝺctū sz ꝺbendū ꝓp
ecclie ꝓceptū: ⁊ idē si ē ipose de iure diuino:vt si missaz ce
lebraueris:qz idistincte ꝺditiōes ipossibiles bnt ꝑ nō adie
6ª ꝺ° ctis.. ¶ 6ª ꝺ° e de ꝺditiōe ꝺsbam coiugy:vt si gnationez ꝑ
lis euites vel donec iueniā digniorē:aut si ꝑ q̄stu adulterā
7ª ꝺ° dā te tradas:qz ista viciat ꝺ cōdi.appo.c.fi. ¶ 7ª ꝺ° ē de in
honesta q̄ nō repugnat nature matrimony:vt ꝺbo tecū si
furtū feceris aut homicidiū:ꝟ si apponat ꝑ nō adiecta ha
betur:⁊ nihilomin9 mrīmom vel spōsalia ꝺbunt:qz verum
sub cōditiōe q̄z tūcūqz turpi ꝺctū:dūmō nō sit ꝺsbam mri
mony valet.de cōdi.appo.c.vlt.⁊ ē spāle i mrīmonio: vt ē
8ª ꝺ° i istitutiōib9 ⁊ legatis. Instit.de lega.§.vlt. ¶ 8ª ꝺ° ē quaz
ponit hosti.i sūma.Si ꝺditio honesta ⁊ possibilis apponat
i spōsalibus ⁊ matrimonio.vt ꝺbā tecū vel ꝺbo si dederis
mihi.c.vel si pater tuus aut patrinus ꝺsēserit: qz suspendit
ꝺsensus siue sponsalia quousqz ꝺditio extiterit vel extet:si
tñ post talez ꝺsensum conditionalē alius cōsensus interue
niat ꝑ vba de pñti:vel carnalis copula sit secuta vr̄ recessū
a ꝺditiōe:vñ statim ē mrīmoniū:q̄uis conditio non extet:
adeo q ex quo ꝺstat de carnali copla post sponsalia: q̄uis
ꝓbetur q ille dissenserit:si tñ non ꝓbet expsse q ꝺdixerit
añ carnalē copulā i dubio ꝑ mrimonio iudicabit. de ꝺdi.
appo.de illis.c.sup eo.c.per tuas.ff.de ꝺbē.emp.⁊ vēdi.l.si
celsus.§.vlti. Nec refert vtrū i arbitriū pentū an alioz cō
feratur.ex.e.ꝑ tuas. In oibus supradictis idē dicūt iuriste
i sponsalibus ⁊ mrīmonio:lz theologi distinguāt. Et qꝺ dic
Tho.mrīmoniū ꝺctuz sub ꝺditione de futuro poti ⁊ bone
sta:cōpari sponsalibus de futuro:n.ō valet ꝟm iuristas:qa
aut itelligit ꝑ nūc:⁊ ꝟ ē falsū:qz nō sunt sponsalia sicut nec
matrimoniū:qz id qꝺ impedit mrīmoniū īpediret sponsa
lia.s.defectꝫ ꝺditionis.tūc āt ꝺūtaxat mrīmoniū valet vt
sponsalia:cū i spōsalibus cessat cā q̄ mrīmoniū īpediebat.
aut intelligit ꝑ tūc:⁊ ꝟ nō valet:qz tūc ē verū mrīmoniuz
cū existentia ꝺditionis eqparet ꝺctui puro:vñ mrīmoniū
ꝺctū sub conditiōe de futuro illa existente ē matrimoniū
⁊ non sponsalia:qz qñ conditio existit ita ē ac si sine cōditio
ne ꝑ tunc eet cōtractus hītus.Si.n.do tibi vel trado rez
meā sub cōditione si nauis ex asia venerit:naue veniente
nō est ꝑmissio tm̄ vandi:sed ē translatio dñy:ita ⁊ ꝟ.iō ⁊c.
¶ Ad argm̄ dicendū q ecclia bene pōt facere q cōsensus
nō faciat matrimoniū sed veritatē:qz pōt facere īhabiles.
Et iō ꝟm vitatē cōditio turpis ꝺria mrīmonio q̄ ē de futu
ro facit mrīmom nō ee:q̄z tūcūqz ꝺsentiāt:sz ecclia nō pōt
facere q si ñ ꝺsēsu sit vex mrīmom:vñ si cōditionē q̄zcūqz
apponētes nō itēdebāt cōsentire nisi illa extāte:non ē mri
mom si nūq̄z extat:vel nō ē anteq̄z extet si extitura est:sz ec
clia ꝑsumit ꝺsensū ex ꝟ ipo q cōditio turpis vel īpossibilis
aut necessaria apponat:qz ex quo sic statuit q hꝺ hēant ꝑ
nō appositis vel īpletis qcūqz eas apponunt videret eas
velle hre ꝑ īpletis:vñ caucāt sibi quo ꝺbūt:qz ecclia iudi
cabit ꝑ mrīmom i foro exteriori:secꝫ āt i foro ꝺscie.vt dcm̄ ē
¶ De erroze q euacuat ꝺsēsū. Di. xxx. a

Nec solum coactio impedit vel ex-
cludit cōsensum: sz ēt error. Nō āt
ois error cōseusum īpedit. Est.n.
error alius ꝑsone:alius fortune:ali
us conditiōis:alius qualitatis. Er
roz ꝑsone quādo hic putat ee homo ille: ⁊ ē ali
us. Erroz fortūe qñ putat ee diues qui est pau
per vel ecōuerso. Erroz cōditionis quando pu
tatur ee liber q seruꝫ ē. Erroz q̄litatis q̄ndo pu
tatur ee bonꝫ q est malꝫ. Erroz fortune ⁊ q̄lita
tis cōiugij cōsensum nō excludit. Erroz vero cō
ditōis ꝺiugalē cōsensum euacuat. De q̄ ꝺditiōe
postmodū tractabimꝫ. Erroz quoq̄z ꝑsone ꝺsē
suz cōiugalē nō admittit: vt siqs feminā nobilē
i cōiugiū petat ⁊ ꝓz ea alia ignobilis tradat ei.
nō est iter cos cōiugiū qz nō cōsensit vir i istā:sz
i aliā. vt siqs ꝓmitteret mihi se vēditurꝫ auꝟ ⁊ ꝑ
auro offert mihi auricalcū ⁊ ita me decipet: nū
qd dicerer cōsēsisse i auricalcū:nūq̄z volui eme
re auricalcū.nec ergo i illo cōsēsi: qz cōsēsus nō
nisi volūtatis est. Sicut ergo erroz materie ex-
cludit cōsensuz:ita ⁊ i cōiugio erroz ꝑsone. Sz
obiicit de iacob qui ꝓz rachel septē ānis seruī
erat ⁊ supposita est ei lya.nūqd erroz ꝑsone ex
clusit cōiugiū cū nō in eaz sed i rachel cōsēserit:
Sz qꝺ ibi fcm̄ i mysterio gestū nō ꝺprobe tradi
tur:ibi tñ ⁊ si ñ ꝓcessit secutꝫ ē ꝺsēsus:nec ex illo
ꝺcubitu q cōsensuz ꝓcessit fornicariꝫ iudicātur:
cum ille maritali affectu eam cognouerit ⁊ illa
vxorio affectu debitum persoluerit putās lege

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

priogenitarū ⁊ pñis iperijs se illi iure copulatā. Excusat ēt qz di cōsilio i mysterio ita actū ē. Do die ēt excusaret ille cui iscio vxoris sozoz lectulū ei⁹ igressa se subijceret: q cū sibi spe ꝯiugij ppetuo manere cēseat: ille tñ q cognouit eā p ignorātiā excusat: qđ p se ꝓbat. Si.n. diabol⁹ trās figurās se i angelū lucis credat bon⁹: nō ē error pciosus Qz āt vir ille i illā mlierē nō ꝓsenserit: ex sibi oñdit. Si qs hereticꝰ noie augustini vel ambrosij alicui catholico se offeret eiqz ad sui fidei imitatōez vocaret: ⁊ si ille assentiret: i cꝰ sententiā fidei dz ꝓsensisse: Nō i hereticoz sectā: sz i integritate fidei quā ille hereticꝰ se mētiebat hre. Error vero fortūe ꝓsensū nō excludit. Que.n. nubit paupi putans illum eē diuitē ñ pōt rensciare priori ꝯditōi q̄zuis errauerit: nec errōq̄litatis: vt si qs ducat vxorē meretricē vl̄ corruptā: quā putat eē castā vl̄ virginē ñ pt eā dimittere.

¶ De ꝯiugio Marie ⁊ ioseph. b

Remissis aliqd addēdū ē d mō illi⁹ ꝓsen
p sus: q iter mariā ⁊ ioseph itercessit. Sane credi pt ñ solū mariā sz ēt ioseph apd se disposuisse virgitatē ꝑuare velle: nisi ds alr iuberz: eosq̄z sic ꝓsēsisse i ꝯiugalē societatē: vt vterq̄z d altero reuelāte spūscō itelligeret q̄ virgitatē ꝑuare vellet: nisi ds alr ispiraret: sz illā volūtatē verbis ñ exp̄sserāt: postea vero exp̄sserūt: ⁊ i virgitate pmānserūt. Cōsensit ḡ maria i maritalē societatē: sz ñ i carnalē copulā: nisi d eadē spāliter ds p̄ciperet: cꝰ ēt ꝓsilio i maritalē ꝓsensit copulā: q̄ virgitatē seruare volebat: ⁊ ió nō alr cō sēsisset i ꝯiugalē societatē: nisi familiare dei cōsiliū hūisz. De q̄ aug. sic ait. Btā maria ꝓposuit se ꝑuaturā votū virgitatis i cōde: sz ipz votū nō exp̄ssit i ore. Subiecē se diuine dispōi: ꝓposuit se pseueraturā virginē: nisi ds alr ei reuelaret. Cōmittēs ergo virginitatē suā diuīe dispōi cō sensit in carnalez copulā: nō illā appetēdo: sz diuie ispiratōi in vtroqz obediēdo: postea vero sil cū viro labijs exp̄ssit: ⁊ vterq̄z i virgitate pmānsit

¶ Qz pfectū inter eos fuit cōlugiam. c

Ater quos vt ait aug. pfectū fuit ꝯingi
i um: pfectū qdem nō i significatiōe: sz in
fcitate. Sāctiora sūt.n. ꝯiugia ꝑi voto ꝓtinentiū. Vñ aug. Qd deo p̄i voto ⁊ cōsensu voueratis: ābo pseuerāter reddere debuistis: a quo ꝓposito si lapsus est ille: tu saltez pseuera. Nō qz piter tempabitis a cōmixtiōe carnali: iō marit⁹ fr⁹ esse dstiterat. immo vero tāto sanctius cōiuges manebatis: q̄zto sāctiora cōcorditer placita seruabatis Perfectū ergo fuit marie ⁊ ioseph cōiugiū in sāctitate. Perfectum etiā fuit ꝑm triplex bonū ꝯiugij: fidē. s. plez ⁊ sacrm. Qđ ē eni nuptiaz bonū vt ait aug. iplerū est i illis pentib⁹ xp̄i: fides: ples: sacrm. Prolē cognoscim⁹ ipz dñz. Fidē: qz nullū adulteirū. Sacrm: quia nlm diuortiū. Solus ibi nuptialis cōcubit⁹ nō fuit: qz i carne pcti fieri nō potuerat sine pudenda cōcupia carnis q̄ accidit ex pctō: sine q̄ cōcipi voluit q sine pctō futur⁹ erat. Et lz nō itercessisset cōiugalis cōcubit⁹: coniuges tñ vere fuerūt: mente ñ carne sic ⁊ parētes: q̄zuis ambro. dicat pfectū fieri cōiugiū p carnalē copulaz. In oi iqt mrimonio cōiūctio itelligit spūalis: quā confirmat ⁊ pficit cōiūctoz cōmixtio corporalis. Sz itelligendū ē cōiugiū pfici cōmixtiōe corporali: nō quantū ad veritatē vl̄ sanctitatem coniugij: sed quantum ad significationez: qz pfecti⁹ vnionem christi ⁊ ecclesie tunc figurat.

¶ De causa finali coniugij. d

Xposito q̄ sit efficiēs cā mrimonij. ꝓns ē
e oñdere ob quā cāz soleat vl̄ dbeat cōtrahi mrimōiū. Est igit final cā mrimōij cōtrahēdi principal⁹ procreatio plis. pp hoc.n. istituit ds ꝯiugiū iter primos pētes: qb⁹ dixit. Crescite ⁊ mltiplicami ⁊c. Scdā ē p⁹ pcrm Ade vitatio fornicatōis. Vñ apl⁹. Propter fornicatōez vnusqsqz hēat vxorez suā: ⁊ vnaq̄qz hēat virum suū. Sūt ⁊ alie cāe hōeste. vt inimicoz reconciliatio: ⁊ pacis reitegratio. Sūt ēt ⁊ alie cāe min⁹ honeste pp q̄s aliqñ cōtrahit: vt viri mulierisqz pl̄cbritudo q̄ aios amore iflāmatos sepe ipellit inire cōiugiū. vt valeant sui explere desideriuz. Quest⁹ quoqz ⁊ diuitiaz possessio frequēter ē cōiugij cā ⁊ alia mlia q̄ cuiqz diligētiā adhibēti facile est discernere. Nec ē assentiendū ill⁹ q dñt nō eē cōiugiū qd pp has cās min⁹ hōestas ꝓtrahit. Cōstat.n. exp̄missis cōiugiū fieri ex coi consensu verbis de p̄nti exp̄sso: q̄zuis amor ad hoc attraxerit. Cꝰ rei docum̄tū p̄stat iacob q rachel decorā facie ⁊ venusto aspcū amauit eāqz multū diligēs ait. Seruiā tibi p rachel septez ānis. In deutro. ēt legit. Si videris i medio captiuoruz mulierez pulchraz ⁊ adamaueris eā: volueris q̄z vxorez hre: introduces eā in domū tuaz ⁊c.

¶ Qz malus finis nō cōtaminat sacrm. e

Tlz fine nō bono cōtrahat cōiugiū: q̄ñ
e spēs cōtrahentis mouet animū. cōiugiū
tñ bonū ē: qz vita mala vel intētio puer
sa alicꝰ: sacrm nō contaminat. Dūit āt cōiugiuz marie ⁊ ioseph alias cās spāles. s. vt uirgo solatio uiri sustētaret: ⁊ vt diabolo partꝰ celaret: vt ioseph eēt testis castitatis: defendēs eā ab infamic suspitōis: nevt adultera dānaret. Qō I.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Circa diſti.30.q̄rūt duo. Primo de ipedimēto erroris. 2° de mr̄imonio btē v̄ginis. ¶ Prio igit q̄rit ō errore an impediat ꝛ dirimat mr̄imoᵐ. ꝛ vr̄ ꝙ nō: qr mlti decipiūt putātes se ducere v̄gies diuites alś nō ducturi: q postea sūt decepti: nec pp hoc mr̄imoᵒ separat. ¶ Cōtra. nō ē mr̄imoniū sine ꝯsensu: qr nuptias nō cōcubitᵒ sz ꝯsensus fac. sz nihil ē tā ꝓriuz ꝯsensui q̄tū error q ipitiā detegit: vt dr. ff. ō iur. om. iu. l. si p errorē. g̊ ꝛc. ¶ Rn̄deo. hic sūt tria vidēda ſm triplicem errorē. Primo de errore subē vl̄ psone. 2° de errore conditionis. 3° de errore fortune vel qualitatis alterius.

p° ꝙ Circa p'm ē solū vna ꝙ. qr ē error qdā ē q respicit illō qō ē ō suba mr̄imony: sicut sūt psone q̄ sūt mā quo ad subaz. ꝛ iste error ipedit ꝛ dirimit mr̄imoᵐ de iure diuino. qr ius hūanū nō posset facere ꝙ illa ī quā nō ꝯsensi sit vxor mea. qr sicut nō ē mr̄imoᵐ nisi p ꝯsensū: sic nō ē mr̄imoniū cū ista: nisi p ꝯsensum in istā ꝛ e ꝙ.

p° ꝙ Secundus articlus ō errore ꝯditōis q̄ respic bona mr̄imony: hz ét vnicā ꝙnē. qr ē error in illis q̄ respiciūt bona mr̄imony q̄ztū ad finē p̄ncipalē vl̄ secūdariū: sic̄ error ꝯditōis deterioris p quā ipedit libera debiti petitio frequēter: ꝛ bonū ꝑplis: qr ē ſuus forte: vl̄ error ipotētie coeūdi: vl̄ aliqd tl̄e. ꝛ tal̄ ipedit p statutū eccl̄ie ꝛ nō de iure diuio: nec quo ad p̄mū. qr ſuit ᵖ est ō iure humano: nec q̄ztū ad vtrūq; qr nō ptinet ad suba mr̄imony. ꝛ inde ē ꝙ si sciuerit ē vex mr̄imoᵐ: cū tñ nō eēt si deesset aliqd ō eēn[a] mr̄imony. Cū. n. p̄ncipalis finis mr̄imony sit ꝑples nō vitatio fornicatōis: si posse coire eēt ō suba mr̄imony: multo magis posse gnāre: ꝛ sic senes nō possent ꝯbere. Sublata. n. cā eēntiali mr̄imony q̄ ē mālis nō manet mr̄imoᵐ: q̄z uis trāseūte cā efficiēte vt ꝯsēsus maneat: sic̄ morte nāli vl̄ ciuili supueniēte: qr hō vt ē aīal ciuile pollitic̄ ē mā bᵒ sacramēti. Et qr ſm ꝙ ē ps coitatis subiacet ptāti vl̄ ordinatōi factoris coitatis. inde ē ꝙ p̄t fieri habilis ꝛ ihabil̄ ſz ordinē rectoris. sz ꝺcto mr̄imonio ēt nō ꝯsūmato si vir eunuchet nō soluit mr̄imoniū. g̊ posse coire non ptinet ad eēntiam. sed tm̄ ad bonum fidei ꝛ prolis.

p[a] ꝙ Tertius articulus de errore q̄litatis ꝛ fortune habz sex ꝙnes. ¶ Prīa qr ē error q̄litatis ꝛ fortune q̄ ñ cadit sup aliqd: qō sit ō eēn[a] mr̄imony nec ptiet ad bona mr̄imony. ꝛ si iste sit absolutᵒ nō ipedit nec ō iure diuino: qr ꝯcurrūt eēntialia. nec de iure hūano: qr nō ē statutū. ¶ z[a] ꝙ ē: ꝙ si poneret p modū ꝯditōis q̄ ē hōesta ꝛ possibilis ea stāte: staret: nō stāte: nō staret. puta: ꝺbo tecū si tu es ita diues sicut ego: vel sicut dictū ē mihi vl̄ ita nobilis. puta sic vel sic. ¶ 3[a] ꝙ: ꝙ dato ēt ꝙ eēt ꝯditio ipolis vl̄ ihonesta. nūq̄ ī foro ꝯscie ē mr̄imoᵐ si nō ītēdebat ꝯsentire. sz vex ē ꝙ ēt ī defectu illi ᵒ ꝯditōis tenet ꝺbere: ꝛ sic illō matrimoniū hz vī spōsalioꝝ. qr vnusq̄sq; v̄ba q̄ cū alio ꝯueni ēdo emittit: tenet iplere ſm ītellectū iuris q̄uis aliō intēderet nisi hoc̄ip̄m exp̄sserit. vñ cū iura iterp̄tent mr̄imoᵐ adiecta ꝯditōe ipolī vel ihonesta q̄ nō ē ꝯ bona mr̄imony: ēt si illa sit falsa. inde ē ꝙ tenet iplere sic ea ꝙ sit vex mr̄imoniū: qō nō est nisi ꝺbat. ¶ 4[a] ꝙ ē: ꝙ si exp̄sisset. ꝺbo tecū si celū digito tetigeris vel si feceris furtū: alś nō ītendo tecū ꝺbere nec nūc nec alś: tūc qr sciēti dolus nō īferr̄: ꝛ incertis locᵒ est ꝯiecture: nec est mr̄imoᵐ nec tenet ad mr̄iᵐ in aliquo fore. ¶ 5[a] ꝙ ē: ꝙ si ē ꝯditio neccia si eiᵒ exñtia est ꝓria eēn[c] mr̄imony: nō ē mr̄imoᵐ nec spōsalia: sicut si esset ihonesta ꝯ bona mr̄imony ꝛ plus. vt si dicat ꝺbo tecum si moꝛtuᵒ fuero vel fueris. est. n. neccia: sz ipolē ē ꝙ cū eiᵒ exñtia stet eēntia mr̄imony. ꝛ iō nihil ē actū. ¶ 6[a] ꝙ ē: ꝙ si eiᵒ exñtia nō ē ꝓria mr̄imonio: tūc br̄ ꝑ ipleta iudicio eccl̄ie vt si dicat ꝺbo tecū si sol cras oriat̄: statī ē mr̄imoniū. sz ī foro ꝯscie si ītelligit ꝙ mr̄imoniū nō sit statī: sz ꝙ sit tūc prī

mū vel ꝙ tūc sint spōsalia: nō ē matrimoniū vltra qō intēdit. sed tenet ꝺbere ꝛ facere ꝙ statī sit mr̄imoniū vt verificet dictum suū ſm sensū eccl̄ie nisi ꝓriuz exp̄imat vt dictū ē. ¶ Ad z[m] p̄z solutio p distinctionem. Qō. II.

Secundo q̄rit de mr̄imonio btē v̄gi nis: vtz fuerit vez mr̄imoniū. ꝛ vr̄ ꝙ nō. qr fuit ibi aliqd ꝯ bonū fidei ꝛ ꝓlis: qr nō ītēdebāt adinuicē conuenire. ¶ Cōtra. Mat. p. Noli timer̄ accipe Mariā ꝯiugē tuā. ¶ Rn̄deo. hic sūt tria videnda. Primo qūo ꝓrietas ī ꝺbēdo mr̄imonium quo ad bona matrimony faciat matrimoniū nullum. 2° de mr̄imonio btē virginis. 3° de fine inhonesto.

Quantum ad primū sūt q̄tuor ꝺcl̄ones. ¶ Prima ō ītentōe: qr aut ē ꝓria nō solū bonis matrimony sz ēt ipi eēntie mr̄imony. puta qr nō ītēdit ꝺbere: sz decipe. vel si ītēdit ꝺbere itendit tñ nō stati sz ad tps vel aliqd hꝺ. ꝛ tūc nō ē mr̄iᵐ. qr nisi sit ꝯsensus i tota eēn[a] mr̄imony nō ē mr̄imoniū. Itē qñ ē ꝯsensus ꝛ dissensus: sicut si hō vult eē hō ꝛ nō hr̄e aīam: nō simpl̄r ꝯsentit. vñ ñ ē mr̄imoniū. Si āt ꝓriet bonis mr̄imony sz nō eēntie: ē vex matrimoniū sicut sup̄ dictū ē. ¶ z[a] ꝙ ē de exp̄ssiōe ꝓry: qr aut exp̄mit aliqd ꝓriū eēn[c] ꝛ nō est mr̄i[q]. sicut si dicat accipio te i meā: dū tñ ego nō siz marit[q] tuus: vel ꝙ mr̄imoniū dissolnat̄ q̄ztocito iuenero pulchꝛioꝛē ꝛ melioꝛē vel hꝺ. ꝛ sic nō ē mr̄imoᵒ sed adulteriū: sicut dicit aug. zi. di. Aut nō est ꝯ eēntiā: sz ꝯ aliqō de trib[q] bonis. ꝛ tūc si ē aliqd illicitū nō ē mr̄imoᵐ. Si āt id qō exp̄mit̄ sit honestū nō ipedit. sicut cōtrahо tecū: ita ꝙ nō petas debitū: qr paciſci ō debito nō petēdo nec reddēdo ñ respic eēntiā: cū ꝑetere ꝛ reddere sint actus ꝯñtes mr̄imoniū: imo ēt paciſci ꝙ nō teneat̄ petere vel reddere nō ē ꝯ eēntiā: cū salua eēntia mr̄imony possit tolli ius petēdi ꝛ obligatio reddēdi: vt dicet̄ ꝓprima di. q. i. arti. iz. ꝙne vltima. sed ponere ꝯditionē vel modū de non reddēdo viciat mr̄imoniū: qr ꝯditio turpis ꝛ ihonesta ꝛ cōtraria. ¶ 3[a] ꝙ ē quo ꝑt ꝺbere q vouit castitatē: qr vouit nō ꝯtrahere: nullo mō ꝑt ꝺbere: nisi dispēsatiōe pape: q solus dispēsat in simplici voto castitatis ꝑpetuo pp plenitudinē ptātis. Si āt vouit castitatē exñs v̄go vl̄ vidua ꝛ senex vl̄t cū ea ꝺbere vt bēat p̄rimoᵐ ei[q]: vel ē ꝙ ista. vt bēat ōfensorē: si ī ꝺbēdo dicat sic: ꝺbo tecū mr̄imoniū: ita tñ ꝙ caste viuam[q]: valet. Facili[q] ē. n. iuri futuro ꝛ acqrēdo renūciare q̄z iuri iā acqsito: qr mlta ipediūt ꝺben[a] q̄ nō dirimūt iā contracta. vñ si ꝺcto mr̄imonio postq̄z obligati sunt mutuo ad reddēdū pñt se p pactū ab ista obligatōe liberare manēte eēn[a] mr̄imony pari rōne ī ꝺbēdo salua eēntia poterunt ab obligatōe p̄seruari. Nec obstat si dicat ꝙ i eo qō ē ꝓriū bono mr̄imony ꝛ ē illicitū deficiat rō. qr si post mr̄imoniū fiat illō pactū ñ tollit mr̄imoniū qō ē. Si āt ī ꝺbēdo exp̄matur: nō ꝺbit̄ mr̄imoniū: qr hoc ꝑpter statutū eccl̄ie q̄ potuit facere ꝙ nō ꝺberet̄ sz nō vt solueret̄ iā ꝺctū. ¶ 4[a] ꝺcl̄o vr̄ correllarie posse īferri ex p̄dictis ꝙ papa possit dispēsare ī solēni voto religiōis. qr q̄ rōne obligatio ad actū mr̄imonialē nō ē eēntialis matrimonio eadez ratiōe obligari ad castitatē nō est eēntialis ad religionē. sed sicut ī matrimonio est ipse ꝯtractus transiens: ex quo causatur vinculū quod ē eēntiale matrimōy: qō ꝯsequitur obligatio ad reddendū debitū ꝛ ius petēdi: q̄si actio: sic ī religiōe ē ipa ꝓfessio q̄si ꝺctus facti trāsiens ex qua innascitur vinculum ad ipsam religionē per quaz: q̄ztdiu viuit dr̄ religiosus talis religionis: sicut coniunx talis coniugis: nisi ꝙ vinculū matrimoniale est quedaz res absoluta vel relata: sicut character vel ornatus in alys sacramentis. vinculū autez religionis nō est res sed relatio rationis: sicut esse consecratū in calice vel altari. Item ipaz eēntiam religiōis ꝯseqūt obligatio ad act[q] religiōis ꝛ positiuos: vt ē obedire ꝛ ꝑpetuos vt ē ī

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

bře ꝓpriũ ꝛ non vti coniugio: sicut obligatio ad actus coniugij seq̃t vinclm ꝯiugij: nisi qꝫ i mr̃imonio obligatio ē firmata de iure diuino nō solũ ꝼm se sz ꝼm qꝫ ē accessoria sacramēti a deo istituti: sz obligatio ad ea q̃ sũt religiōis ē q̄dē de iure diuino ꝼz se: qꝛ dicit vouete ꝛ reddite deo vr̃o. ꝛ nō de rōe eiꝰ qđ ꝯ seq̃t: qđ ñ ē sacr̃z: sed quedã cōsecratio ab hoie adiuēta: sicut nō vti calice ꝯsecrato ad vsus ꝓphanos ꝼm se supposita cōsecratiōe ē de iure diuio: qđ ꝓhibet scã ꝓphanari: sed nō rōne ꝯsecratiōis q̃ ē ꝑ hoiem: ita qꝫ sicut papa pōt dispēsare vt calix vendat̃ ēt nō cōflatꝰ: sic qꝫ monachus manēs monachus vxorē t̃: qꝛ supra votum simplex ñ hz ꝓfessio: nisi qꝫ est positiuũ: sed i votis simplicibꝰ pōt papa dispēsare. g̃ ꝛ ī isto rōne voti: sed obligationē ꝓt ē ex statuto ecclesie pōt ipe remittere. g̃ ꝛ tollere: sed de hz dicetur infra. 38. di.

p^a ꝙ **Quantum** ad z^m articulũ ō mr̃imonio beate virginis sunt. 5. ꝯnes. ¶ p^a de eius virginitate: qꝛ debuit esse virgo ī re: ꝛ ex voto cordis: ꝛ oris ꝯditiõa to. ꝛ similr̃ Joseph. ꝓimũ pz: qꝛ decuit vt maxia puritate niteret. Est ãt maioꝛ virgis q̃z corrupte q̃ocũq;. g̃ debuit eē virgo: cũ ꝛ ꝑma mulier eēt virgo qñ fuit dãnationis oꝛigo. z^m pz qꝫ ex voto: qꝛ illã virginitatē debuit hře q̃ est laudabilioꝛ. hꝫ ãt est q̃ est ex voto. Augꝰ. Uirginitas laudatur nō qꝛ uirginitas: sed qꝛ deo dicata: qđ ꝓius corde tantuz: ꝛ occulte fecit: qꝛ tũc ꝓferebat̃ coniugiũ uirginitati ꝓp expectationē semis uēturi. Nec obstat qꝫ illō erat ō vgie nascituz: qꝛ de una sola erat nascieturũ: vñ illã solã oportebat eē uirginē. ceteras ãt gñationi uacare: ut populus eēt multus de cuius gñatione eēt xp̃s: cũ ꝓp hoc ī illo populo fuerit specialr̃ dispēsatũ ī pluralitate uxoꝛ: qđ ñ eēt si ꝓp hoc qꝫ xp̃s erat ō uirgie nascitur̃ uirginitas p̃ferretur mr̃imonio: ut sic oēs cōtinerēt: nec eēt vñ illa mr̃ dñi nascereť. z^m pz qꝫ sub cōditiōe. s. nisi ōs alr̃ ordinaret: qꝛ nondũ sciebat qđ cogitasset sup illã deus: ꝛ cōis cursus erat ēt sctãz multerũ ꝯbere. ¶ Sed ꝯ istud dicũt qdã qꝫ illud nō oz dicere: qꝛ illa cōditio ñ tollit gn uirginitatis uotũ fuerit simplex: cuius rō ē: qꝛ gñalis ꝛ necessaria ꝯditio q̃ ī oī ꝓmissione intelligitur si exꝑmat̃ nō facit ꝓmissionē ꝯditionatã: aliogn nulla ꝓmissio eēt absoluta: nec aliqđ uotũ: sz gñalis ꝛ neccaria ꝯditio q̃ intelligit̃ ī oī ꝓmissiõe ꝛ uoto: ē: si dñs uoluerit ꝛ ꝑ rōne: nisi oppoᵐ dñs iusserit. g̃ talis conditio non facit: gn uotũ uirginitatis fuerit simplr̃ emissũ: unde dicunt qꝫ beata uirgo uouit uirginitatē simplr̃: vñ dixit angelo. uirũ nō cognosco. i. me nō cognituraꝫ ꝓpono. ¶ Et dom qꝫ lz cōditio diuine voluntatis itelligi debeat ī oī voto ꝛ ꝓposito tñ pfectiōis ē illã exꝑmere: ꝛ sic fuit hic. 4^m pz. s. qꝫ postea verbis expressit. s. qñ ꝑ angelũ certificata fuit. Et qꝛ ex tũc piculũ nullũ fuit ꝛ vir suus cōsensit. 5° qꝫ ēt Joseph virgo mortuus fuit: qꝛ. n. iustus fuit ꝛ fornicatio i iustũ nō cadit: nec aliã uxoꝛem hũit: ꝛ ista virgo ī euũ ꝓmansit. g̃ ꝛ ipe virgo fuit: ꝛ ex voto: qꝛ cōmuni cōsensu castitas iter eos ꝓmã sit ꝼm Jeronymũ ꝯ beluidiũ. ¶ z^a ꝙ ē de cōsēsu beate virginis ī matrimoniũ: qꝛ ipa cōsensit nō solũ ī cohabitatiõez domus: sz ēt ī copulã cōiugalē simplr̃: ī copulã ãt carnalez sub cōditiōe si ōs eã iuberet: ꝛ sic nō fregit votũ: ꝛ sic dicũt qdã de Joãne euãgelista. ꝓimũ pz: qꝛ cōsensus ī solũ connictũ vel cohabitationē non faceret mr̃imoniũ. Alias iter fratres ꝛ soꝛoꝛes: parētes ꝛ liberos posset eē mr̃imoniũ. z^m pz: qꝛ ī copula cōiugali ē eēntia mr̃imony: vñ cōsensus ī illã solã ēt si ō nullo alio cogitet̃ facit mr̃imōiũ verũ: qđ pōt eē inter steriles hñtes ipotētiã coeundi sciēter: multo magis iter potētes: sz nolētes carnaliter cōmisceri: sicut esset verus baptismus si itenderet baptizari: lz non curaret de re sacr̃i. pꝛ quã tñ ē principalr̃ baptismus. z^m pz. s. qꝫ non cōsensit ī carnalē copulam simplr̃ ꝛ explicite: qꝛ hoc fuisset ꝯ votũ virginitatis: nec exclusit eam simplr̃ ꝛ explicite: qꝛ ir

z^a ꝯ

ritasset mr̃imoniũ ꝼm cōem opinionē: qꝛ fuisset ꝯ subaz vl̃ saltē ꝯ bona mr̃imony ꝛ finē ꝑncipalē: g alr̃ hr̃i nō pōt: vel si nō irritasset mr̃imoniũ: qꝛ nō ē cōditio inhonesta: lz ꝯria vt dictũ fuit supra: saltē nō debuit exprimere aliqd absolute ī mr̃imonio qđ lege cōi eēt ꝯ matrimoniũ anteq̃z sibi fuisset reuelatũ. 4^m pz. s. qꝫ non fecit ꝯ votũ: qꝛ vel nihil cogitauit de carnali copula vel nō ꝯsensit ī eã nisi sub ꝯditiōe: si deus eã iuberet: sperãs sibi a dño reuelãdũ qd faciēduz eēt: ꝛ ipa nō vouerat nō ꝯbere mr̃imoniũ: sed nō cognoscere virũ: nisi deus ordinaret. 5^m pz de Jo. euangelista. Naz qꝛ virgo fuit virgis custos ꝓbabiliter credit̃ consimili mō se hũisse in cōsensu nuptiali sicut virgo beata: qđ tñ nō sic ē necesse. qꝛ nō sic habebat: ꝛ votũ virginitatis sic̃ ipa. ¶ z^a z^a ꝯ ꝙ est de cã pp quã debuit despōsari q̃ gntuplex assignatur. ¶ ꝙ ex ꝑte exēpli: ne virgines alie se excusarent: vt filia iudei inclusa a clico ipregnata dixit se a deo ipregnatã: vñ iudei messiã expectabãt quousq̃z mulier edita ē: sic ēt paulina amando dolo lidde sub spē dei decepta est: et vxoꝛ philippi a mago. z° ex ꝑte sacr̃i: qꝛ hoc mr̃imoniũ ꝑfectius significat cōiunctionē xp̃i ꝛ eccl̃ie q̃z qđcũq; pp fecunditatē sil̃ ꝛ integritatē: lz aliud ꝑfectius ꝯiũctionē xp̃i ꝛ hũane nature q̃ deficit a sil̃itudine mr̃imony pp vnitatem persone. ꝼm grego. ī omel. de nuptys filij regis. z° ex parte viri vt genealogia texeretur: ꝛ vt obsequium p̃staret Marie ꝛ puero ī egyptũ ꝛc̃. 4° ex parte ipius virginis ne lapidareť tãq̃z filia sacerdotis. i. cremareť vel moꝛereť: qꝛ trib⁹ regia ꝛ sacerdotalis erãt pmixte. 5° ex parte nati vt diabolo ꝓtus celareť p impedimētũ ꝛ vt nuptias approbaret. Et lz deꝰ posset aliter celare. hꝫ tñ fuit modus cōueniētioꝛ: qꝛ rarius cōiuges sũt virgines. ¶ 4^a ꝙ ē de pfectione mr̃imony: qꝛ fuit pfectũ: ꝛ q̃ztũ ad eēntiã ꝛ q̃ztũ ad tria bona. s. fidei plis ꝛ sacr̃i: nō ãt q̃ztũ ad secũdã perfectionē q̃ ē eiꝰ operatio. vt carnalis copula. pꝫ pz: qꝛ fuit cōsēsus expressus p verba ō pñti ī copulã cōiugalē: quo solũ ē verũ ꝛ pfectũ mr̃imoniũ eēntialr̃. z^m pz qꝛ vbi nullũ adulteriũ: sz sũma castitas: ibi bonũ fidei ꝛ nulla ifidelitas. 3^m pz: qꝛ oīs ꝓlis bonũ fuit i semie ī quo oēs gētes bñdicerent̃. Et lz nō ꝓcesserit ex hz mr̃imonio: erat tñ illud mr̃imoniũ ad hz ordinatũ ꝑncipaliter: vt i ipo ꝛ sub ipo talis ꝓles gñareť ꝛ educareť: nō sic aũt ē de partu suppositio vel adulterino ad quē mr̃imoniũ nō ordinat̃: sed ad oppositũ: vñ ibi nō ē bonũ ꝓlis. 4^m ap paret: qꝛ bonũ sacr̃i ē isepabilitas: ipi aũt nō fuerũt separati vsq̃z ad mortē: vñ ī passione xp̃i cōuincit̃ Joseph mortuꝰ q̃ñ mr̃ fuit alteri cōmēdata. 5^m autē ꝓbabit̃ ī sequēti ꝯne. ¶ 5^a ꝙ ē qꝫ illud mr̃imoniũ nũq̃ fuit p̃fectum cōplam cō 5^a ꝯ sūmatũ: qꝛ aut hz fuisset ante xp̃i natiuitatē aut post: nō añ: qꝛ exp̃sse dr̃ Mat. ꝑ. Nō cognoscebat eā donec peperit. filiũ suũ ꝑmogenitũ: ꝛ hec ē ipietas iudei q dicit xp̃m ex Joseph semie eē natũ. nec obstat qꝫ dr̃ i Marco: Nōne hꝫ ē filius fabri: ꝛ Jo. i. Jesũ filiũ Joseph. ꝛ multa hꝫ. Ad q̃ oia respōdeť Luc. 3°. vbi dr̃. vt putabatur filiꝰ Joseph. Item non obstat qꝫ mr̃ dixit Luc. z. p̃r tuꝰ ꝛ ego dolētes ꝛc̃. qꝛ eiꝰ nutriti⁹ fuit: iō dr̃ p̃r hꝫ. cura: vel sicut z° math. ꝑ affectu iudeorũ p̃r appellabat̃: vel qꝛ p̃r adoptiuꝰ: qđ tñ nō vr̃: qꝛ ꝓsumptio fuisset talē filiũ velle sibi subycere sicut adoptio sōdit filiũ adoptanti: tñ ipe iesus erat subditus illis: vel qꝛ erat verꝰ maritꝰ mr̃is. Jtē nō coḡuit eā post partũ: qꝛ fuisset igratissima: ꝛ ille temeratissimꝰ si tēplũ dñi violasset ꝛ portam tēpli ꝑ quam solus dñs exiuit: ꝛ ad hoies itrauit. Eze. 44. ¶ Nec obstat. ¶ Pepit filiũ suũ ꝑmogenitũ. s. a p̃re: nec illō. fratres eius Jacobus ꝛ Joseph: qꝛ cōsobrini: sicut ibi de spartiatis ꝛ iudeis qꝫ sũt fratres: nec illud. Donec pepit filiũ suum: qꝛ nō sequit̃: g̃ postea: sicut ibi. donec ponã i. t. sca. pedũ tuoz. Nō. n. tunc cessabit sedere: sed aptius tunc sedebit. ¶ Sed vr̃ qꝫ beata virgo nō debuerit despōsari: qꝛ nullus debet simulare velle illud qđ nō vult: cũ hoc sit mētiri fa

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cto: vt hipocrite: sed ipa nolebat carnalē copulā quam matrimoniū ptēdit. ꝯ ꝛc. ¶ Solo. dom ꝙ sicut his q nō tenet dicere veritatē ꝓferēdo verbū verū ꝑm suā intentionē: lz flm ꝑz itētionē audiētiū: nō mētitur vt xps dicēs. Soluite tēplū hoc ꝛc. sic etiā faciēs aliqd factū nō vt fallat: sz vt veritatē significet vel ad aliqd bonū: lz ex illo facto aliq elicit ant significatiue aliqd falsū: nō mentit facto. sicut xps qñ se finxit longius ire. Nō. n. hoc fecit ad decipiēdū: nec ad significādū itinerationē quā facere nolebat: sed ad ꝓuocandū eos ad īstātiā hospitalitatis: ꝛ ad significādum ꝙ diſta bāt ab eo ifidelitate: sicut ꝛ alibi volebat eos ꝑterire. Et si mil'r beata virgo nō tenebat dicere q̄ itētione ꝺ̄heret: vñ lz nō itenderet mr̄imoniū ꝓsūmare qd videtes credebāt: nō ē mētita facto. et istud ē ar'm sicut ille q ponit vitruz ad os nō vt aly putent eū bibere: sed vt nō ꝓcipiāt ei⁹ abstinētiā vel vt seruet cōcordiā q̄zuis aly ex ꝑ iudicēt eū bibere ꝙ nō peccat: ꝛ ad illū q remanet i eccl'ia non vt oret: sz vt alios nō scādalizet vel edificet ad assistendū deo.

ꝑª ꝯº **Quantum** ad zm̄ articl'm de fine idebito mr̄imony sūt. 5. ꝯnes. ¶ ꝑª ꝙ duplex ē finis in mr̄imonio: vnus ꝓ se q ꝓprie ē finis ipi⁹ mr̄imony itentus ab illo q mr̄imoniū īstituit ꝛ ab oi recte mr̄imoniū ꝺ̄hente flm potiſſimū statū mr̄imony ꝓ se acceptū: ꝛ iste ē gñatio ꝑlis: vñ Adā ꝓphetizās ꝺ̄ ꝑ dixit. Adherbit vir vxori sue ꝛ erūt duo i carne vna. s. generāda: ꝛ ꝺs benedictionē nuptialem tribuēs dixit. Crescite ꝛ multiplicamini. Ali⁹ ē finis ꝓ accidēs. s. quē intēdit ꝺ̄hēs: ꝛ ꝑ est finis ꝓprie nō ipius mr̄imony: sed ipius ꝺ̄hētis: ꝛ iste ē qñqz bonus qñqz malus sicut sibi placet: sicut finis dom⁹ ē ihabitatio: finis domificantis
zª ꝯº forte lucrū. ¶ zª ꝯ ē ꝙ mr̄imoniū semp ē bonū: qz vel est mr̄imoniū ex ꝑmo fine vel ex secūdo: sed vterqz finis ē bonus. ꝯ ꝛ mr̄imoniū ē bonū: qz cuius finis bonus ē ipz quoqz bonū ē: loqnēdo de fine ꝓ se nō ꝓ accīs: sicut sciētia medicine ꝛ iuris sūt scie bone: qz finis ꝓ se ē bonus: vt sanitas corporis ꝛ iusta distributio tēporaliū: lz hñtes sciētiā possint eē mali ex abusu ꝛ mala itētione.
3ª ꝯº ¶ 3ª ꝯ ē ꝙ finis matrimony ꝓ se meritorie itēdit: siue sit ꝓ se ꝛ ꝑ finis eius: vt est bonū ꝑlis: siue sit finis ꝓ se: sed nō ꝑmo: sed secūdario: sicut ē vitatio fornicatiōis. Nam sola gñatio ꝑlis ꝺ̄ finis matrimony ꝓ se ꝛ primo: qz iste fuit finis i ꝑmaria īstituti one ēt i statu īnocentie: ꝛ de isto oēs concedūt ꝙ sine peccato: īmo cū merito pōt intēdi principal'r: Uitatio āt fornicationis lz sit finis ꝓ se: nō tñ ꝑm⁹: sed secūdari⁹: qz post peccatū fuit mr̄imoniū īstitutū nō solū i officiū sicut ꝑus: sed ēt i remediū dicēte apl'o: Ideat vnusqsqz suā ꝓp fornicationē vitādā: ꝛ si iste secūdario itēdat: certū ē ꝙ adhuc meritoriū ē ñ peccatū: qz nulla deordinatio ē: sz si vitatio fornicatiōis ꝑncipal'r itendat: adhuc nō est peccatū mortale: qz nec tali fine cognoscere vxorē ē mortale. Sed ad sciēdum an sit veniale vr̄ distinguēdū: qz aut ē talis q pōt hr̄e ꝑlez flm spē cōem: ꝛ tunc venial'r peccat ꝺ̄ rōnis ordinē agēs: finē secūdariū ꝑponēs fini ꝑ ꝛ ꝑncipali: sic ēt peccaret cognoscēs vxorē ꝓp hāc cām nō curās de ꝑle vbi crederet se posse generare: sz qñ senex ē nec pōt gñare nec ē spes de ꝑle: sed timor de fornicatiōe: tūc nullū peccatū vr̄: qz alio mō senes ñ posset ꝺ̄here mr̄imoniū sine peccato. Ridiculū. n. ē ꝙ illi q nō sperāt nec credūt se posse gñare ꝺ̄hāt sola vel ꝑncipali itentiōe gignēdi: cū spes vel itētio vel electio non sint de ipossibili: sublato āt fine ꝑncipali licet facere de secūdario ꝑncipali plus q̄z de tertio vel q̄to: vñ cū post ꝑlē ꝑmus finis sit vitatio fornicatiōis illa pōt ꝑncipal'r licite itendi vbi ꝑles extimat ipole hr̄i.
4ª ꝯº ¶ 4ª ꝯº ē ꝺ alys causis. Et qdez pacis reformatio ē cā honesta i se: sz nō ē honesta i mr̄imonio si primo ꝛ ꝓ se itēdat: cū matrimoniū nō sit ꝓ se ad hoc ordinatū: sicut vir cognoscēs vxorē pp sanitatez tñ peccat: ꝛ sil'r q baptizat vt sanet: sed secūdario pōt illō

intēdi: ñ tñ eēt peccatū mortale nisi illō ꝑncipal'r itēderet sicut nec diuitias aut pulchritudinē: cuz hō nolit talia nisi mō licito: ēt si alias non esset ꝺ̄hturus: sicut ille q cognoscit vxorē pp delectationē: tñ infra limites mr̄imony. Uidet ād alys ꝙ cū mr̄imoniū sit vex sacr̄m: ꝙ nō pōt sin̄ mortali peccato ꝑncipal'r itēdi in eo finis exneus: ꝛ ꝓ accīs totaliter oī institutiōi matrimony: sicut si qs principal'r vellet baptizari vt sanaret vel q̄stū hēret ñ curās de gra baptis mali: ꝑ. n. non est sine cōtemptu ꝛ iniuria ꝛ irreuerētia ꝛ abusu sacr̄i. Sz ista snia ē multū dura: qz multos īuoluit. Et vr̄ eē ꝺ̄ illō qꝺ hr̄. 3. regū. i. c. vbi dauid duxit i vxorē Abysac sunamitē solū vt calefaceret eū: ꝛ nō spe ꝑlis: nec timore fornicatiōis: qz nō cognouit eā nec polluit. Diuitie āt si secūdario itēdāt: vt ꝑles melius educet ꝛ onera mr̄imony meli⁹ substīeāt nullū ē peccatū. Et sil'r pulcritudo secūdario itēta ad fornicationē vitādā i casu i quo illa vitatio pōt ꝑncipal'r itēdi ñ facit peccatū ēt vēiale: sz si secūdario itēdat ad voluptatē facit peccatū veniale: ꝛ sil'r diuitie immoderate: lz secūdario itēte. ¶ 5ª ꝯ ē ꝙ dato ꝙ ꝺ̄here ꝑ 5ª ꝯ voluptatē ꝑncipal'r eēt peccatū mortale: ñ pp ꝑ cognoscere vxorē pp voluptatē eēt mortale dū tñ ñ eēt idē cuz alia factur⁹: qz ñ ē ita dānabilis abusus rei cois sicut rei sacre: sicut bibēs cū cipho cōi pp voluptatem non peccat nisi venial'r: sz ñ pp ꝑ segt qn portās calicē ad tabernam ꝛ bibēs pp voluptatē ñ peccet mortal'r. Qui āt ꝺ̄hit mr̄imoniuz ꝓ vba de pñti pp finē idebitū abutit re sacra: qz eēntia sacr̄i: sz q cognoscit vxorē fine idebito abutit muliere nō sacra: qz eēntia sacr̄i trāsit. Uñ nō adeo peccat. Et ē illud ar'm ꝙ si iudex pena peccuniaria punit malefactores: dū tñ esset alias punitur⁹: lz q̄rat peccuniā: vel nō cogitans actu de iustitia: dū tñ nō sit facturus nisi iuste: nō ē nisi veniale. Naz si ꝑponeret expresse ꝛ explicite pecuniā iustitie: ñ eēt excusatus a mortali. Et sil'r canonic⁹ ñ alias itur⁹ ad eccl'iaz nisi lucret distributionē: ñ peccat mortal'r dū tñ nolet illicite lucrari: ꝛ eēt patus ire sin̄ ea si deus ꝑcipet: nec ēt venial'r si ipaz itinerationē vult eē pp deū ñ pecuniā: qꝺ itendere ē i ptāte sua. ¶ Ad arg'm dicēdū ꝙ nihil fuit i ꝺ̄hēdo expressuz ꝺ̄ bona mr̄imony. itē fuerūt ibi expresse tria bona mr̄imony vt visū fuit.

¶ De tribus bonis coniugij. Bi. XXXI. a

Q̄st hec de bonis cōiugij q̄ sint: ꝛ q̄liter coitū excusent: dōz ē: Tria sūt principal'r bona cōiugij. vñ aug. Nuptiale bonū tripartituz est. s. fides: ꝑles: sacramētū. In fide attēditur: ne post viculū cōiugale cū alio vel alia coeatur. In ꝑle vt amāter suscipiat. religiose educetur. In sacramēto vt ꝯiugiū nō separet: ꝛ dimissus vel dimissa nec cā ꝑlis alteri ꝯiugatur.

¶ De duplici separatione. b

Separatio āt gemina est: corporalis. s. ꝛ
8 sacramētalis. Corporaliter p̄nt separari cā fornicatiōis: ꝛ ex cōi cōsensu cā religionis siue vsqꝫ ad tps siue vsqz ad finē. Sacramentaliter vero separi non p̄nt dū viuunt: si legittime ꝑsone sint. Adanet enī vinculū cōiugale iter eos etiā si alijs a se discedētes adheserit. Uñ aug. Usqz adeo manēt iter viuētes semel inita iura nuptiarz vt potius sint iter se cōiuges etiam separati q̄ꝫ cū alijs qb⁹ adheserūt. Item

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

manet iter viuentes qđã cõiugale viculũ: qđ nec spatio: nec cũ altero copulatio possit auferre. Sicut apostata aia de cõiugio xpi recedens: ẽt fide pdita sacramẽtũ fidei ñ amittit: qđ lauacro regñationis accepit. Redderet.n. redeunti si amisisset abscedẽs. Hoc aũt hoc qui recesserit ad cumulũ supplicij: nõ ad meritũ premij. Item Quibus placuit ex consensu ab vsu carnalis cõcupiscentie i ppetuum continere: absit vt viculum inter illos cõiugale rũpat: imo firmius beret quo magis ea pacta secũ gerit: q̃ carij cõcordiusq; seruanda sũt: nõ voluntarijs corporũ nexibus: sed voluntarijs aiorũq; affectibus. Et attẽde q̃ tertium bonũ cõiugij dicitur sacramẽtum nõ q̃ sit ipm cõiugium: sed qr eiusdẽ rei sacre signũ est. i. spũalis t inseparabilis coniunctionis christi t ecclesie.

¶ Hec tria non assunt omni cõiugio. c

Test sciendũ ab aliquibus cõtrahi con-
e iugium vbi hec tria bona nõ cõmittant. Beest.n. fides vbi vir cuj alia: t mulier cũ alio coit. Hoc ergo bonuj ita coniugio adheret vt ex eo si assit: ãplius cõmendetur cõiugiũ. Si non assit: non ide ãnihiletur. Que.n. adultera est nõ ideo cõiunx nõ est. imo si coniunx non esset: adultera non foret. Quod cum fit: culpa cõmittitur: sacramẽtuj vero non cassatur. Bonum quoq; plis nõ oĩbus adest ciugib9. Qui dã enim pari: voto cõtinentiã seruant: alij p etatis defectu vel alterius rei cã generare non valent. Hec oẽs illi etiam qui plẽ recipiunt bonũ prolis habent. Nã bonum plis dicit nõ ipa p les: sed prolis spes: q̃ ad religionez nõ refertur: imo ad hereditariã successionẽ: vt cum quis heredes terrene possessionis habere desiderat: sz spes ac desideriuj quo ples ad hec q̃ritur vt religione informetur. Adulti ergo plẽ hñt qui tñ bono plis carent: nec iõ tñ coniugiuj eẽ desinit. sacramẽtum vero ita iseparabiliter cõiugio beret legittimarũ psonaz: vt sine illo cõiugiũ non eẽ videat: qr semp manet iter viuẽtes vinculuj cõiugale: vt etiã interueniente diuortio fornicationis cã: cõiugalis viculi firmitas non soluat. Ubi vero nõ inter legittimas psonas cõtrahit cõiugium nõ adest illud bonũ q̃ dicit sacramẽtum: qr põt solui taliũ copula: de quib9 post dicetur. Qr vero cõiugiuj sit iter eos qui cõiugali affectu nõ tñ gratia plis sed explende libidinis cõueniunt: nec fornicarij sed ciuges appellent ostendit Aug. inquiens. Solet queri cum masculus t femina: nec ille maritus: nec illa vxor alterius: sibimet non filioz procreandorum: sed p incontinẽtia soli9 cubit9 cã copulant ea fide media: vt nec illa cũ altero: nec ille cuj altera faciẽt id: vtq; nuptie sint vocãde. Et põt fortasse nõ absurde hoc apellari cubiũ: si vsq; ad mortẽ alic9 eoz id iter eos placuerit: t plis gnãtõez q̃uis nõ ea cã ciũcti sũt: nõ tñ vitauerit. vtvt nolint sibi nasci filios: vel ẽt ope malo aliquo agãt ne nascãtur. Cetez si vel vtrũq; vel vnũ horuj desit: nõ iuenio qũo has nuptias apellare possimus: Eteni si aliquã sibi ad temp9 adhibuerit donec aliquã dignã honorib9 aut suis facultatib9 iueniat quã i cõiugio adducat: aio ipo adulter est: nec cũ illã quã cupit iuenire: sed cuj ista cũ qua sic cubat: vt cũ ea nõ hẽat maritale cortiũ. Ecce ciuges dñr q̃ soli9 cõcubitus causa cõueniunt: si tamen prolis generationem aliquo malo dolo non vitent.

¶ De his qui procurãt venena sterilitatis. d

Ui vero venena sterilitatis procurãt: non
q coniuges sed fornicarij sũt. Uñ Augu. Aliquãdo eousq; puenit hec libidinosa crudelitas vel libido crudelis: vt etiam venena sterilitatis procuret: t si nihil valuerit: cõceptos fet9 iter viscera aliquomõ extinguat vl fundat: volẽdo plẽ suã pri9 iterire q̃ viuere: aut si i vtero viuebat: occidi añq; nasci. Prorsus si ambo tales sint cõiuges nõ sũt: t si ab initio tales fuerunt nõ sibi per cõnubiũ sed per stuprũ poti9 cõuenerũt. Si vero ambo tales nõ sũt audeo dicere: aut illa quodãmodo est mariti meretrix: aut ille adulter vxoris.

¶ Quando sũt homicide qui procurãt abortũ. e

Ic q̃ri solet de his qui abortũ procurãt: q̃ñ
h iudicent homicide vel non: Tũc puer-
periũ ad homicidiũ ptinet: q̃ñ formatũ est t animã hz: vt aug. super leuit. asserit. Informe autẽ puerperium vbi nõ est aia viua: lex ad homicidiuj ptiere noluit. Dicit ẽt aug. q̃ informe puerpiuj ñ hz aiam: iõq; mulctat pecunia: nõ reddit aia p anima: sz iã formato corpi anima dat: nõ in ceptu corpis nascit cũ semĩa deriuata. Nã si cuj semine: t aia exist ẽ anima tunc t multe anime quotidie peunt: cuj semie fluxu uõ pficit natiuitati. Primum oz domum cõpaginari: t sic habitatorẽ induci. Cum ergo lineamẽta compacta non fuerint: vbi erit aia?

¶ Itẽ Hiero. ad algasiã. Semina paulatim formant in vtero: t tãdiu nõ reputat homicidiũ: donec elementa confecta suas imagines membraq; suscipiant. His apparet tunc eos homicidas esse: qui abortum procurant: cum formatũ est t animatum puerperium.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De excusatõe coit⁹ q fit p hec bona. f

Um ergo hec tria bona i aliquo ꝓiugio
c sit cõcurrũt:ad excusatõez coit⁹ carnalis
valẽt. Qñ.n. ꝓuata fide thori cã ꝑlis cõ
iuges ꝓueniũt:sic excusaꝫ coit⁹ vt culpã ñ hẽat.
Qñ vero deficiẽte bono ꝑlis:fide tñ seruata cõ
ueniũt cã icõtinẽtie:nõ sic excusaꝫ vt nõ hẽat cul
pã:sz venialẽ. Uñ aug. Cõiugalis ꝓcubit⁹ gñan
di gra:nõ hz culpã. Cõcupie vero satiãde:sz tñ
cũ cõiuge:pp thori fidẽ venialẽ hz clpã. Item.
Hoc q ꝓiugati victi cõcupia vtũtur iuicẽ vltra
necessitatẽ liberos ꝓcreãdi:ponaz i his ꝑ qbus
quotidie dicim⁹. Dimitte nobis debita nra ⁊ c.
Ubi ãt hec bona desũt:fides. s. ⁊ ꝑles. nõvi coi
tus defendi a crimie. Uñ i sentẽtiolis sexti pita
gorici legit. Dis ardẽtior amator ꝓprie vxoris
adulter ẽ. Item Hieronimus. Sapiẽs iudicio
amat cõiugem:nõ affectu:non regnat i eo ipet⁹
voluptatis:nec ꝑceps fert ad coitũ. Nihil est fe
dius qz vxorẽ amare qsi adulteram. Qui dñt se
cã hũani gnis vxorib⁹ iũgi:imitentr saltem pecu
des:⁊ postqz vẽter vxoris itumuerit:nõ ꝑdant
filios:nec amatores se vxorib⁹ exhibeãt:sed ma
ritos. Idẽ. In mrimonio opa liberoz concessa
sunt:voluptates ãt q de meretricũ amplexibus
capiuntur:in vxore damnate.

¶ De idulgentia apli qño sit accipienda. g

Ed si ꝓcubit⁹ q fit cã ꝑlis clpa caret:qd
f apls scõm idulgentiã ꝑmittit:ita.n.ait.
Hoc aũt dico ꝓm idulgentiã. Cui.n. ꝓe
staꝫ venia nisi clpe:Per hoc etiã qdã ꝓbare vo
lũt nuptias eẽ pctm̃:sz vt ꝓdictũ est: idnlgentia
alia est ꝓcessiõis. Egerat apls de nuptijs ⁊ de
carnali coitu ⁊ ad vtrũqz rettulit illõ. hoc ãt di
co scõm idulgẽtiã. Indlgent.n. nuptie scõz cõ
cessionẽ ⁊ cõcubit⁹ nuptiaꝝ q fit tm̃ cã ꝑlis. Cõ
cubit⁹ vero q ẽ ꝓter necessitatẽ gnãndi:ob incõ
tinẽtiã idulgeꝫ ꝓm ꝑmissionẽ:qz ibi ẽ aliq clpa:
sed leuis. Jõqz nõ iubeꝫ nec ꝓcedit:sz ꝑmittit:
qz nõ ẽ laudabil sz venial. De hoc augu. sic ait.
Forte aliqs dicet:si veniã cõcessit apls. ⁊ petm̃
sũt nuptie:cui.n. venia nisi pctõ ꝓcedit:Plane
qõ ifirmitati ꝑmisit ꝓm veniã:audeo dze pctm̃
eẽ. veniã nãqz cõcedẽs apls cõcubitũ attẽdit cõ
iugatoꝝ vbi est icõtinẽtie malũ. Incõtinẽtie ma
lũ ẽ q vir ecgnoscit vxorẽ ẽt vltra necessitatẽ ꝑ
creãdi liberos. sz ⁊ ibi est nuptiaꝝ bonũ. Nõ. n.
qz icõtinentia malũ est:iõ ꝓiugiũ: vbi est cõcubi
tus ꝓter itentõez gñatõis nõ est bonũ. nõ ꝑ illõ
malũ culpabile est hoc bonũ. sed illõ malũ fit ve
niale pp bonũ nuptiale. Qõ nõ reꝓhendit apls:
sed malũ icõtinentie. Itẽ. Cõcubitũ q nõ fit cã
ꝑlis: nuptie ñ cogũt fieri: sed ipetrãt ignosci: si
tñ ñ ita sit nimi⁹ vt impediat tpa q oꝛoni dẽt: nec
imutent i eũ vsũ q est cõtra nãm. Cõcubit⁹. n.
necessari⁹ cã gnãndi iculpabilis: ⁊ solus ipe nu
ptialis est. Ille vero q vltra necessitatẽ ꝑgredit
nõ rõni sed libidini obseqt: ⁊ hũc nõ exigere: sed
reddere cõiugi ne fornicet ad cõiugẽ ptinet. Si
vero ãbo tali cõcupie subigunt: ⁊ rẽ faciũt q nõ
est nuptiaꝝ: cui⁹ delicti nõ sũt nuptie hortatri
ces sed deꝓcatrices. Decus qdẽ cõiugale ẽ ca
stitas ꝓcreandi ⁊ reddẽdi carnalis debiti fides.
Hoc ẽ op⁹ nuptiaꝝ: qõ ab oi peccãdo defendit
apls dicẽs. Nõ peccat virgo si nupserit. Cũ er
ho culpabil ñ sit gñandi itẽtõe ꝓcubit⁹: q ꝓprie
nuptijs iputãd⁹ ẽ. Quid ꝓz vẽiã ꝓcedit apls: ni
si q ꝓiuges debitũ carnis exposcũt ñ ꝓpagis vo
lũtate: sz libidis voluptate. Que tñ voluptas ñ
pp nuptias cadit i culpã: sz pp nuptias accipit
veniã. Immoderata ergo ꝓgressio: ꝓz veniã cõ
cedit. Quo circa ⁊ hic laudabiles sũt nuptie qz
ẽt illõ qõ ñ ptinet ad se: ignosci faciũt pp se. Nõ
. n. ꝓcubit⁹ ẽ quo fuit cõcupie. agit vt ipleat fe
t⁹ quẽ postulãt nuptie. Dio ergo i gñe suo nu
ptie bõe sũ: qz fidẽ thori seruãt: ⁊ pl suscipiẽde
cã vtrũqz sexũ cõmiscẽt ⁊ ipietatẽ sepatiõis hor
rẽt. Sctitati ẽt cõiugij nec cõiũx ifidelis obesse
ꝑt: sz poti⁹ fidelis ꝓdest ifideli: vt aplus docet.
Ex his oñdit q cõiuges q cã ꝑlis tm̃ cõueniũt
vl q exigẽtib⁹ debitũ reddũt: dẽdit a pctõ sancti
tas coniugij bonũqz nuptiale. Si.n. absqz pctõ
ñ posset fieri cõcubit⁹ cõiugalis ñ ꝑcepisset dsis
p⁹ diluuiũ cos copl'ari dicens. Crescite ⁊ mlti
plicamini: cuz iam siñ carnali ꝓcupiscentia non
possint commiscẽri.

¶ Qz non omnis delectatio carnis peccatũ ẽ. h

Ed forte aliqs dicet oẽm carnis cõcupi
s scẽtiã ⁊ delectatiõez q ẽ i coitu malã eẽ ⁊
pctm̃: qz ex pctõ ẽ ⁊ inordinata. Et nos
dicim⁹ illã cõcupiaz sẽp malã eẽ: qz feda ẽ pena
peccati: ꝓz ñ sẽp pctm̃ ẽ. Sepe.n. delectaꝫ vir sã
ct⁹ ꝓz earnez i aliq re: vt requiescẽdo p⁹ laborez:
edẽdo p⁹ esurie: nec tñ tal delectatio ẽ pctm̃: nisi
sit imoderata. Sic ⁊ delectatõ q fit i coitu con
iugali: cui assũt illa tria bõa a pctõ defendit. Ut
tñ bea. Greg. aliter sẽtire. s. q siñ pctõ ñ possit
fieri carnal cõmixtio dicẽs. Vir cũ ꝓpria coniu
ge dormiẽs: nisi lot⁹ aq ecclias itrare ñ dz. Qua
uis diuerse horiuz natões dicãt hac re diuersa sẽtiãt:
⁊ alia custodiã videãt: Nõanoꝝ tñ sẽp ab ãtiq
orib⁹ vsus fuit: p⁹ amixtionẽ ꝓprij cõingis: ⁊ la
uacri purificationez q̃rere: ⁊ ab ingressu eccle
paululũ tpare. Nec hoc dicẽtes clpã dpuram⁹

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ee cõiugiũ: ꝫ qz ipa licita admixtio coniugis siñ voluptate carnis fieri ñ ꝑt a sacri loci igressu ẽ abstinẽ: qz voluptas illa siñ cꝛpa nl laten⁹ eẽ ꝑt. ¶ Determinat auctoritatem.. i

b Dc ät ne ꝓdictis obuiet: itelligẽdũ ẽ i illꝝ gña pl̃ conueniũt. quoz voluptas ñ ẽ si ñ pctõ: z vix aliq repire pñt adhuc ãplex⁹ carnales expiẽtes q nõ ĩterdũ cõueniãt ꝑter itẽ rionẽ ꝓcreãde pl̃. ¶ Hoc ät quotiẽs fit: ab ĩgressu ecclie abstinẽdũ ẽ. Et q ita itelligẽdũ sit: Greg. ꝑter oñdit. Si qs vero i sua ꝓiuge: ñ cupidine voluptatis rapt⁹: ꝫ tm̃ creãdoz liberoz gña vti tur: iste ꝓfecto siue ꝺ ĩgressu ecclie: siue ꝺ sumẽ do cõporis dñici mysterio: suo ẽ iudicio relin quẽd⁹: qz ꝓhiberi a nobis ñ ꝺz accipe q in igne posit⁹ nescit ardere. Cũ vero ñ amoz ꝓcreãde sobol̃: sed voluptas dñatur in ope cõmixtionis: habeãt cõiuges ẽt ꝺ cõmixtione sua qꝺ defleãt. Tũc aũt vir qui post amixtionẽ coniugis lotus aqua fuerit etiã sacram cõmixtionem valeat ac cipere: cum ei �means prefinitam sniam eccliam ẽt licuerit intrare.

Questio. I

Circa xi. distin. q̃runt tria. ꝑ an matri moniũ hẽat bona excusãtia. zº qũo ꝙ illa excuset. ʒº an sine illis excuset.

Ad primũ sic ꝓcedit vr̃ q mr̃imo niũ nõ idigeat aliqb⁹ bo nis ipꝫ excusãtib⁹. qz mr̃imoniũ ẽ istitutuz i officiũ nãe z i remediũ ꝓcupie. sed ꝺm q est in officiũ nãe nõ idiget aliquo excusãte. sic .n. fuisset in paradiso durãte statu inocẽtie qñ fuissent nuptie honoza biles z thoz⁹ imaculat⁹ ꝺm aug. nec ꝺm q ẽ i remediũ indi get excusatõe: sicut nec alia sacr̃a q̃ sũt i remediũ pcti instituta. g̃ ꝛc. ¶ Itẽ sic̃ itentio nãe ẽ ad ꝓseruationẽ idiuidui: ita z ad ꝓseruatõez spẽi. sed actus quo ꝓseruaẽ idiuiduũ ñ idiget aliquo excusãte. vt comedere. g̃ act⁹ mr̃imony quo ꝓseruaẽ spẽs nõ idiget excusante. ¶ Cõtra. qz oẽ qꝺ ẽ malũ vl̃ ꝺz spẽm mali idiget excusante ad ℔ vt licite fieri pos sit. sed ois act⁹ carnalis vl̃ ẽ malus vl̃ ꝺz spẽz mali. Cũ oẽs ꝺ act⁹ sint vni⁹ rõnis i gñe nãe: z mlti eoꝝ sũt mali. g̃ ad ℔ vt licite possint fieri idigent aliquo excusãte. ¶ Rº. ℔ sũt tria videnda. ꝑ de necitate excusatõis. zº de sufficentia z di uisiõe bonoꝝ excusãtiũ. ʒº ꝺ ꝓpatõe istoꝝ bonoꝝ adiuicẽ.

Primũ istoꝝ. s. necessitatẽ bonoꝝ excusantiũ qdam sic declarãt dicẽtes q actus põt dupl̃r excu sari. vno mõ ex pte faciẽtis z nõ ex pte act⁹: z sic excusatur act⁹ q nõ ĩputaẽ faciẽti ad culpã: q̃uis ꝺm se sit malus. z ℔ mõ aliq ignorãtia excusat faciẽtẽ a pctõ ẽt i toto: z ꝺ tali ex cusatõe nõ logt̃ magr̃: qz ꝺ hac dr̃ in zº. Alio mõ dr̃ excusa ri act⁹ ꝺm se: ita q nõ sit malus. z ꝺ hoc nũc q̃rim⁹. Sic igr̃ ẽ dõm: q act⁹ q de se ẽ malus nõ ꝑt excusari. Act⁹ vo q ꝺ se ẽ bon⁹ nõ idiget excusatõe. ſz act⁹ q ẽ idifferẽs excusari põt z excusatõe idiget. ꝑmũ pz: qz act⁹ q nõ ꝑt bñ fieri nõ ꝑt ex cusari totali excusatõe act⁹ ꝺm se: ita vt sit bon⁹. ſz act⁹ q ẽ ꝺ se malus: vt furtũ z piuriũ: non põt bñ fieri: g̃ nec excusa ri. zᵐ pz: qz nihil idiget excusatõe: nisi qꝺ ẽ malũ vl̃ qꝺ hẽat spẽm mali. ſz act⁹ q ẽ de se bon⁹: vt deũ z parẽtes honorare: dare elemosynã: z ꝺz: nõ ẽ malus nec ꝺz spẽz mali. g̃ ꝛc. Re linqt̃ igr̃ q act⁹ idifferẽs q bñ z male ꝑt fieri possit excusa ri: cũ nõ sit ꝺ se malus: exq̃ ꝑt bñ fieri z idigeat excusatõe cũ hẽat spẽm mali: eo q ꝺm spẽm nãe tales act⁹ sũt idẽ cuz mal̃: z ea q̃ talẽ actũ excusãt sũt circũstãtie finis z obi: z hꝺ q̃ talẽ actũ trahũt ad mediũ vtutis: Cũ igit̃ act⁹ carnalis sit ex se idifferẽs: z possit z bñ z male fieri: relinqt̃ q ad hoc q bñ fiat idiget q ifoꝛmeẽ debitis circũstãtys: qꝺ fit ꝑ m̃i moniũ: pp qꝺ bona mr̃mony excusãt actũ carnalẽ. ¶ Sz ꝺ hoc est. qz ꝑ istã rõnem ois act⁹ idifferens equal̃r idigerz bonis excusantib⁹: z sil̃r comedere: qz ꝑt z bñ z male fieri nec differt spẽ comestio tpata ab intpata nisi i gñe mozis Si dicaẽ sic̃ ipi dñt q nõ ita absoꝛbeẽ rõ ibi sic̃ hic. g̃ nõ so la indria z idẽtitas spẽi cũ malo actu ẽ cã. ꝑpter qꝺ ide sũ mẽda ẽ rõ q rõnẽ absoꝛbet. Aliqd. n. ẽ idifferẽs dupl̃r. vno modo per onimodam equalitatem abstrahendi a bono z a malo z isti non specialiter assignantur bona excusantia. alio modo sic q possit bene z male fieri: magis tamẽ de se tendit ad malum q̃ ad bonum: z sibi relictum est malum nisi aliquo addito trabatur ad bonum: exemplũ primi est leuare festucam z comedere: exemplũ secundi est in som no qui bene z male potest eligi: z tamẽ qz in eo ligatur libe rum arbitrium vt non possit bene cogitare nec bene velle habet detrimentum boni rationis annexũ: vnde ꝺm som num in se consideratum nou dr̃t felix a misero. zº ethicoꝝ: vnde nõ põt sõnus eligi nisi male nisi ꝓpter aliquod bo num recompensans illud tẽpoꝛale dãnũ rationis: puta qz post somnũ homo promptioꝛ surgit ad bonum virtutis: qz nimia vigilia etiam vsum rationis perderet: z ideo somn⁹ ex hoc spal̃r de sua natura requirit bona excusanda: puta conseruationẽ idiuidui: quietationem viriũ naturalium: fortificationez digestionis z hꝺ: z ita est hic: qz vacãs con iugio cogitat q̃ mundi sunt z diuisus est: z in actu illo nihil itelligere põt: vñ indiget bonis excusantibus.

Quantũ ad zᵐ articulum de sufficientia z diuisiõe bo norum excusantiũ matrimonium sunt due ꝺnes. ¶ Prima de sufficiẽtia illoꝝ: q̃ sunt bona sacr̃i quo ad vinculũ: bonũ fidei quo ad vsum: bonũ ꝓlis quo ad fru ctum. Est eni mr̃imoniũ in officiũ nature: vñ sicut dicitur alibi: Jus naturale est qꝺ natura oĩa aĩalia docuit: hinc de scendit maris z femine cõiunctio quam nos mr̃imoniũ ap pellamus: z ꝺm hoc ꝺz bonum prolis pro fine itento prici paliter: qz natura intendit cõseruationẽ spẽi que non ẽ ni si ꝑ gñonem i corporalibus: vñ ibi subditur: hic descendit liberoꝝ ꝓcreatio z educatio. zº mr̃imoniũ est i fedus so cietatis hũane: vnde dr̃. C. de crimi. expi. heredita. l. aduer sus. q vxoꝛ eligitur socia diuine z hũane domus. z. 4. ethi. q amicitia viri z mulieris est naturalis quo ad primũ z i cludit in se bonũ vtile: delectabile z honestum: z sic habet bonũ fidei ꝓut fides est facere dicta: ℔ ẽ reddere debitũ z seruare fidem ne alteri iũgatur. ʒº est sacr̃m eccl̃ie: z sic i eo ẽ bonũ sacr̃i: ꝓut. s. sua idiuisibilitate significat ꝓiũctio nem xp̃i z eccl̃esie: z qz illa significata fuit iseparabilis z ẽ iõ isepabilitatẽ vsq ad mortẽ efficit bonũ sacr̃i. ¶ zª ꝺº ẽ de dr̃a istoꝝ adinuicẽ penes durationẽ: qz boᵐ fidei z boᵐ ꝓlis non durãt vsq ad mortem semper: sed iseparabilitas quo ad vincl̃z manet vsqz ad mortẽ: qꝺ pz tripl̃r ꝫz. z. opiõ nes de vincl̃o. Quidã. n. dñt q illud vinculũ ẽ pura z sola rl̃o. z forte rl̃onis: z ꝫz ℔ vincl̃m mr̃imoniale manet vsqz ad mortẽ nãlẽ vel ciuilẽ. Si. n. vincl̃z nihil aliꝺ ẽ q̃ mutua q̃dã rl̃o adinicẽ ꝫz quã dr̃ marit⁹: vxoris marit⁹. sic̃ pr̃ filꝝ pr̃: tũc sicut mortuo filio corrũpit̃ i pr̃e pr̃nitas z eꝑ: nec du rat pr̃nitas nisi vsqz ad mortem vel pr̃is: z tunc corrũpit̃ corruptõe subi: vl̃ filꝝ z tũc corrũpit̃ corruptõe obi. qz rl̃tia posita se ponũt: z pẽpta se pimũt: sic z hꝺ dic̃ aplus q mulier mortuo viro nubat i dño: qz soluta est a lege viri z eꝑ: qz lz possit eẽ real̃ rl̃o sin̄ oppoª rl̃õe reali: ñ tñ sine oppoº rlati uo: vñ vt rl̃o ẽ corrũpit̃ corruptiõe obi: vt accñs corruptio ne subi. zª opinio ẽ q vincl̃z mr̃imõiale ẽ aliqd absolute i corpore. Et q sit aliquid absolute ꝓbãt: qz oẽ sacramentũ

zª ꝺº

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

no.le. est cā gratie disponendo ad ipam: ⁊ sicut in imprimē tibus characterē ipe character ē dispositio: ⁊ i alys ornat⁹: ita ⁊ ħ ipm met vinculū cōiugale ē dispositio: ⁊ sic ē aliqd absolutū: cū dispositio sit i ꝑma vel secūda spē q̄litatis: ⁊ ñ in gñe relationis. Or aūt sit dispositio in corpore ex hoc vī q̄ gra sacrālis i mrimonio ē ꝺ carnis cōcupiscētiā pp quaz melius ē nubere q̄z vri. vbi āt ē morb⁹ ibi ⁊ medicina. Et si vinculū ē in ipo corpore subiue: tūc eēt bene cā q̄re corrumpit corruptiōe ipiusmet: sicut i morte mariti corrūpit vinculū i ipo corpe ei⁹: sicut ⁊ ois dispositio corporea: ⁊ ꝓ ꝯns ista q̄ ē ad gram sacrālē: vt hō sciat suū vas possidere in sanctificatione: ꝓ qō gñatiua ordinat ⁊ alia q̄ ad bonū vsuz cō iugy regrmnt. Sed qūo corrūpit corruptiōe obiecti: cū distinctoꝝ absolutorū corruptio vni⁹ ñ fit corruptio alteri⁹: nec gñatio vni⁹ sit gñatio alterius: imo q̄ sūt vnū simul corrūpuntur ⁊ simul gñantur diuersa seorsū: maxime q̄ vnū nō ē cā alteri⁹. ꝓōt.n. absolutū destrui nō solū ꝓ se sui corruptiōe: sed ꝓ accns corruptiōe sue cāe i conseruari: nō ē āt vnus cōiunx cā alteri⁹: nec eēntia cōiugy in vno est cā eēntie vinculi i altero. Uñ dōz est: q̄ sicut corrupto colore corrum pitur visio: q̄z uis visio sit aliqd absolutū: non qz color sit ei⁹ cā: qz idē eēt si visio eēt a deo effectiue: sed qz est terminus ei⁹ a quo dependet: sic qz i mrimonio vinculū qō est in vno cōiugū hz alterū ꝓ termino: illo deficiēte deficit: qz sicut visio lz, nō sit relatō sed q̄litas absoluta: tñ necessaria ꝯntia ĩcludit respectū ad visibile sicut ad terminū: ⁊ inde est q̄ illo respectu destructo qui destruit ad destructionez obi destruit ⁊ ipa visio: sic ⁊ ī ꝓposito. ¶ 3ª opi. ē de vinculo q̄ sit i aīa subtiue: qz sacrālis dispositio ē ad graz gratū faciētē q̄ ē i pte aīe sepata vbi ēt oz eē ipa dispositio: ⁊ tūc vī q̄ siue sit relatio siue qd absolutū ñ possit deleri: qz aīa q̄ ē subiectū ⁊ aīa que ē obm sūt incorruptibiles: vñ cū nō corrumpatur corruptiōe subiecti: nec obiecti: nec a ꝺrio qō nō hz: nec ꝓ peccatū cū sit i peccatorib⁹: ꝓ ꝯns nec ꝓ mortē alterius nec vtriusq̄z: sicut nec filitudo q̄ vna aīa rōnalis alteri assimilat postq̄z ābe create sūt nō corrūpet ī eternuz: nec tñ vna ē cā alterius. ꝓōt tñ ꝓbabiliter sustineri q̄ ad huc tale vinculū morte alteri⁹ ꝺiugū corrūpit. qō pz triplr. ꝓimo qz id qō ē ab agēte ⁊ cōseruāte ꝓ intellectū pp certū finē: fine deficiēte deficit: vñ mot⁹ celi quez angelus facit pp gñatinoē illa deficiēte cessabit: qz angelus nō plus mouebit effectiue: postq̄z nō plus mouetur a fine: sic qz deus ad act⁹ corporales lz mediante sacro hoc vinculū ipressit: inde ē q̄ altero mortuo a quo vel ad quē nō pñt hꝺ actus exerceri deus desinit cōseruare ne frustra cōseruet: ⁊ sic ꝺ sinit eē vinculū ꝓ subtractionē ĩconfluentie cause cōseruā tis. Sec⁹ aūt ē de charactere q̄ ē ad actus spūales pp. qō est indelibilis. ¶ Sed cōtra hoc ē: qz character nō est nisi ad actus vie: sicut baptismi ad recipiēdū hic alia sacra confirmationis ad cōfitēdū coraz tyranno: ordinis ad cōficiēdū ⁊c. q̄ oia ꝑpria sunt huic vite ꝑut distinguunt ꝺ aliā. q̄ hō nō deberet idelebilr brē characterē: sed solū i hac vita mortali nō ī alia ī q̄ cessat collo ⁊. susceptio sacroꝝ. ¶ Ad hoc aūt posset dici q̄ sicut remanent ⁊ reparātur virtutes cardinales ī patria q̄ ad actus circa finē: sic ⁊ characteres. erit.n. qdā spālis ornatus sanctoꝝ noui testamēti ex charactere baptismali respectu antiquoꝝ q nō hūerūt hāc ꝯformitatē ad xpm: ⁊ silr cōfirmatorū erit spūalis glia respectu ñ ꝯfirmatorū: q̄si milituz xpi: ⁊ silr ordinatoꝝ q̄si xpi ministroꝝ: Sed vicz mrimoniale nō eēt ad gliam sz ignominiā: cū stat⁹ ꝺiugatoꝝ sit ifim⁹ ꝓ tpe gre qñ vinclm istō est aliqd reale. Nā tpe legis qñ ꝓferebat cōiugiū ēt virginitati nō erat aliqd reale: vñ nō pōt manere realr. ¶ 2º ꝓz idē sic. qz sicut ꝑpter magnā egritudinem scia a sēsibilib⁹ acquisita corrumpitur in intellectu: sic ⁊ vinculum ꝓ mortem habentis: lz sit in aīa: ⁊ etiā per mortem alteri⁹ quasi obi: sicut scia ꝓ corroptionē orgāni fātasie i litargia ⁊ furia qō ē corruptio obi ñ subi. ¶ Sz ꝺ hō qō dcm ē sciaz corrūpi ꝓ egritudinē: est id qō dicunt doctores sciam remanere in aīa sepata: q̄ tñ magis deberet corrūpi ꝓ mortē q̄z ꝓ aliā minorē trāsmutationē: pp qō alicui videret: q̄ cū dr sciaz corrūpi ꝓ egritudinē ītelligit quo ad vsū ⁊ actū: qz ī pte sensitiua corrūpit spēs ⁊ aliq hit⁹ corrūdentes: quos oz ꝺ nouo gnāri si debeat i actū exire. sz eēntia hit⁹ itellectualis non corrūpit. ḡ ⁊c. ¶ Adhuc sustinēdo dictū cōe ꝑt dici q̄ ista stāt sīl hitum scie. s. ⁊ vtutis i volūtate corrūpi ꝓ ifirmitatē ⁊ nō ꝓ mortē. Nā ꝓ ifirmitatē vita durāte corrupto obo intellect⁹ ⁊ ꝓ ꝯns volūtatis: qō est orgānū fātasie: oz hitū itellectualē cessare ab actu. sola āt cessatio act⁹ corrūpit hitus ex actibus acqsitum. sicut subtractio calefacientis remittit ⁊ tandē corrūpit calorē aque: ⁊ hoc ē ī via qñ nihil sic in aīa firmatur q̄n possit corrūpi. sz ī morte sīc aīa sepatur ĩcorruptibilis: sic in ipsa quecūq̄z tūc sūt: vt spēs ⁊ hit⁹ ĩmobilr firmāt. vñ sicut frequētia actuū nō cāt ī ipa hitū nouū: sic nec cessatio actuū corrūpit hitū ātiquū. Itez nō ē ibi cessatio actuuz. qz ois dispō ⁊ perfectio disponit ⁊ pficit subm snū diuersimode ꝼm diuersū modū ei⁹ eēndi. vñ habitus ⁊ spēs aīe ꝯiūcte vsū siue actū suū nō hñt sine spē phātistica: qz tūc est aīa nāe itelligentis ⁊ volētis speculari phātasmata: sz qñ ē sepata hz modū itelligēdi ⁊ volēdi ꝺfozmē angelis: sicut ⁊ modū eēndi. vñ tūc pōt vti spēbus ⁊ hitib⁹ suis sine phatasmate. ¶ 3º ꝓz idē sic. pōt.n. imaginari q̄ sicut ꝓ ꝯsensū exꝑssuz cātur vinculū spūale: qz significat ꝯiunctionē xpi ⁊ ecclie spūalē: ⁊ significādo cāt ꝓ ꝯns ꝯiūctionē aīarum quā ēt significat vt rem cōtētā: sic ꝓ ꝯiūctionez corporū sequētez significātē ꝯiūctionē xpi ⁊ hūane nāe cāt vinculū corpale. sīc ḡ corrūpit visio corrupto visibili ad qō est vel subtracto ab ei⁹ pñtia: sic qz vinculū mrimōiale spūale ⁊ corpale ē ad alterūz ī ordine ad act⁹ hui⁹ vite mortal: cui hō fūditus morit ꝓ mortē nālē: ide ē q̄ tūc corrūpit vtrunqz: sz ꝓ mortē ciuilē q̄ cogitat q̄ dei sūt: tollit spūale qō erat ad cogitādū q̄ mūdi sūt ⁊c. sicut sublata itellectōe tollit volitio ēt si nō eēt ab ea cāta: qz est tale obm ad qō hz neciaz hitudinē: sicut scibile sublatū: aufert sciam.

Quantum ad 3ª arti. s. qūo ista bona se hñt adinuicē sūt q̄tuor ꝯnes. ¶ Prima q̄ bonū sacramenti est ceteris dignius: qz qō est gratie supeminet ei qō est nature: sz bonū ꝑlis est nālius: qz est illō qō natura i tendit ꝓncipalius ꝑpter qō ⁊ fides regritur: qz in brutis ēt vagi coitus liberant masculū a cura ꝑlis ⁊ sepabilitas. vñ ī q̄bns vtriusq̄z cura ad partū educādū regrit vt i anibus vsq̄z ad mortē nō sepāt. Et si q̄rat q̄d ē eēntiali⁹ si bonū sacri dicat ipmmet vinculū: sic ē eēn⁹ ipi⁹ ꝺiugy ⁊ ñ ei⁹ bonū. 1ª ꝓ ¶ 2ª ꝓ ē q̄ ista tria bōa si ꝯsiderēt ꝼz actū suū: sic consequūt eēntiā ⁊ci accidūt. vñ ꝑt eē vex mrimoⁿ iter illos q nec hñt plē nec ꝼuāt fidē nec cohitāt: sz sūt sepati corde vl cōpore: bene vel male. ¶ Tertia ꝺcl'o est q̄ ista tria bona possunt cōsiderari ꝼm esse quod habēt in suis ꝓncipys ⁊ in sua radice: et sic sunt ad ipsum eēntialiter q̄ mrimonium: ex cui⁹ essentia ista innasci debēt ⁊ ipsum aptitudine cōsequūtur. 3ª ꝓ ¶ Quarta ꝺcl'o est q̄ ista tria bona tertio possūt cōsiderari q̄tum ad obligationē ĩmediatā qua tenētur sibi ad ista ipi cōiuges adinuicem: ⁊ nec sic pertinent ad essentiam qō pz quadrupliciter. ꝓimo quia causa differt ab effectu. vnde cum matrimonium sit causa quare sibi obligātur ad ista: inde est q̄ sicut in alys cōtractibus ab ipso contractu qui est factum oritur obligatio: ⁊ actio que est ius petēdi quod sibi debetur in iudicio: ita ⁊ hic: nisi q̄ in alys contractib⁹ nihil reale fit. sicut hic ex contractu verbali virtute diuina innascitur vinculū: qō ē ipsa essentia matrimony manēs trāseūte cā ei⁹ q̄ ē cōsensus exꝑssus. ⁊ ex isto vinculo vltra orit obligatio ad ħ bona q̄ ē relo rōnis a iure tñ diuio

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Et q̄ ista obligatio dr̄ aliq̄n eēn[a] mr̄imony: ꝟ ē:qz nō ad/dit rē sup eā:sz solū respectum rōnis:formal'r tñ differt ab ea. z° pz idē sic.qz eēntia mr̄imony nō p̄t claudicare ſz rē: lz ſm rōnē dicat Aug.q̄ aliq̄n ē vn⁹ merit⁹ adultere:ꝛ e2. vxor adulteri nō meriti.sz obligatio ad debitū reddēdū ēt pp plē ꝛ cohitationē p̄t claudicare real'r.qz ꝓpter fornicationē inocēs nō p̄uat̄ iure petēdi:sz fornicari⁹ tenet̄ reddere ꝛ cohitare si ille vult ꝛ sibi recōciliare.e2 āt fornicās p̄/uat̄ iure petēdi:nec ali⁹ tenet̄.ꝛ p ꝯns tollit̄ obligatio q̄ ad illū. 3° pz sic.eccl'ia nō p̄t tollere eēntiā sacr̄i p̄exñtē:sic nō p̄t facere q̄ i hostia ꝯsecrata q̄diu durat nō sit ibi corpus xp̄i.ꝛ p ꝯns nō p̄t facere:q̄ q̄diu ꝯiuges viuūt nō sit inter eos viculū.pōt āt facere q̄ nō sit iter eos obligatio ad debitū:qz si sciēter sīñ necitate suscipiūt filiū suū ō sacro fōte p̄uat̄ iure debitū petēdi.Est āt actio in creditore oppositā obligatōi i debitore.vñ si nō ē ius petēdi i isto:ñ ē ius debē di i altero:qz obligatio mr̄ é actōis:nec ē mr̄ si nō ē filia.Et q̄uis legiste dicāt ex pacto nudo nō oriri actionē:sz obligationē nālē tm̄.tñ sic ē ibi obligatio nālis: ita ꝛ actio nālis. qz ipol'e ē q̄ tu debeas mihi aliqd q̄n illō mihi debeatur ꝛ q̄n ita efficaciter mihi debitū sit:sic ē a te debitū.sz sic non ē ius efficax petēdi i actore q̄ solū p modū exceptōis ñ actionis p̄t petere:sic ēt ē iefficax ius ōbēdi ex pte alteri⁹.Sil'r cūq̄s cognoscit sciēter ꝯsāguineā vxoris i q̄rto gradu p̄uat̄ iure petēdi solū ex statuto eccl'ie.ꝛ sic eccl'ia tollit obligationē ꝛ nō eēntiā mr̄imony.q̄ nō sūt idē. 4° pz idē sic. qz q̄n mr̄imonio ꝯsumato pari ꝯsensu p̄fitent̄ religionē: certū ē cū sint obligati ad castitatē desinūt eē obligati ad oppo⁹: al's eēnt pplexi.iō ꝛc. ¶ Ad p̄m ar̄m i oppositū dōz:q̄ actus carnalis ſm q̄ ē i officiū nāe idiget excusatōe:cū indifferēter se bēat ad actū mr̄imony ꝛ fornicatōis.Excusat̄ āt per circūstātias q̄ trabūt eū ad hoc q̄ sit act⁹ mr̄lmony: ꝛ ille circūstātie sūt bona ꝓlis:fidei:ꝛ sacr̄i:qb⁹ act⁹ carnalis etiā tpe inocētie reddit⁹ fuisset bon⁹.Qz āt nō dicat̄ p tpe illo idiguisse excusatōe: p tāto ē:qz durāte statu illo ñ erat possibile actū carnalē illis circūstātys carere sicut mō. ¶ Ad z^m dōm:q̄ actus cōmestionis quo ꝯsuat̄ idiuiduū idiget debitis circūstātys:qb⁹ reddat̄ bon⁹: sz nō adeo vt act⁹ generatōis:qz nō ē tā vehemēs delectatio absorbēs rōnez in comedendo:sicut in actu carnali.ꝛ ideo hic actus magis indiget excusatione q̄z alius.

Questio II.

Secundo q̄rit̄ vtrū ꝓp bōa mr̄imony excusent̄ ꝯiuges a pctō.et vr̄ q̄ nō:qz vecūdia nō ē nisi ō turpi ſz Damascenū ꝛ ph̄m.4.Ethi.sz p̄dcā bona ñ tollūt a mr̄imonio p̄dictā vecūdiā.q̄ nec turpitudinē q̄ vr̄ icludere cl'pā.mala.n.pene sūt tristitia.sz mala cl'pe turpia.q̄ ꝛc.Itē vbicū qz ē passio iordinata:ibi ē pctm̄:sz ꝟ tria bona nō p̄nt tollere ab actu mr̄imony iordinationē passiōis: semp.n.ibi est supabūdātia passiōis absorbēs rōnē.q̄ sp ē ibi pctm̄. ¶ Jn ꝯriū ē.qz vsus mr̄imony ad id ad qō ē mr̄imoniū ꝯcessuz: vr̄ eē bonū ꝛ licitū.sz mr̄imo^m ē ꝯcessū ad vitatōez fornicatōis:vt pz p apl'm p^e ad Cor.7.Unusq̄sq̄z ꝓp fornicatiōem suā bēat.q̄ vsus mr̄imony ad vitādū fornicationē ē licit⁹: sz tūc nō cōcurrit aliqō ō p̄dictis bonis.q̄ absqz his act⁹ matrimony ē licit⁹. ¶ R°.hic sūt tria facienda. p̄mo pōet̄ illō qō ē certū ꝛ i quo oēs ꝯueniūt. z° ponet̄ illō qō ē dubiuz ꝛ accordabūt̄ opiones contrarie. 3° tangentur q̄daz instantie contra dictum commune ꝛ soluentur.

Quantum ad p̄m sūt tres ꝟnes ab oib⁹ ꝯcesse ſz tria bona excusātia. ¶ Prīa ꝟ ē ō excusatione p bonū sacr̄i p qō mr̄imoniū excusat̄ alr̄ q̄z p alia bōa. p bonū.n.sacr̄i excusat̄:qz cū ex alys bēat rōnē boni liciti ꝛ honesti.p hoc ēt q̄ ē signū ꝯiūctōis xp̄i ꝛ eccl'ie bz rōnez sancti ꝛ deo sacrati.sed ex ceteris boni s p fine itētis act⁹ excusat̄:qz vnū bonū ē finis p̄ncipalis:alterꝫ scōdari⁹.nō sic aūt de isto:qz si ꝯueniret nō cā p lis nec debiti reddēdi:sz cā significādi ꝯiunctionē xp̄i tm̄:peccarent. Nec obstat q̄ ē ēt istitutū ꝓpter id significādū:qz cū i oi sacr̄o sit duplex finis:vn⁹ intrīsecus alius extrīsecus:vsus sacr̄i dz ordinari ex itētōe sumētis ꝛ ꝯferētis ad finē intrīsecum .nā ad extrīsecū sufficit ordiatio ex itētiōe istituētis: sicut si aligs baptiçaret vl' baptiçaret̄ p̄ncipal'r ad significādū sepulturam xp̄i ꝛ non ad ablutionē aīe:peccaret:ita ꝛ hic ꝓpter id qō mr̄imoniū efficit:ꝛ nō ꝓpter illō extrīsecum qō significat vtēdū est mr̄imonio. ¶ z^a ꝟ ē de excusatōe p bonū prolis. z^a ꝯ^e bonū.n.plis excusat actū mr̄imonialē:qz ꝯcurrētib⁹ alys debitis circūstātys.i.tpe loco debitis:ꝛ hō:si ꝓpter intētionē ꝓlis nō voluptatē ꝯueniāt:q̄uis non sit sine voluptate rōnem absorbēte:nullū pctm̄ est nec veniale nec mortale: qz qō a deo preceptū ē nullū pctm̄ ē.sz ipe hoc p̄cepit cū dixit.Crescite ꝛ multiplicamini ꝛc.Est tm̄ malus act⁹ malicia pene:qz ex culpa ꝓcessit q̄ hz verecūdiā annexam.sic egestio ꝛ m'lta q̄ cōstat culpā nō eē:cū sint nēcia ad bonū indiuiduī:sic illō ad ꝯseruationē spēi:pp qō cū bonū sit spēz eē ꝛ ꝯseruari:nō malus ē actus sine quo nō pōt ꝯseruari.Est tm̄ sciēdū:q̄ vbicūqz ē possibilis ꝓcreatio ꝓlis q̄ ē p̄ncipalis finis:nisi p̄ncipal'r intendat̄ semp ē act⁹ inordinat⁹ ꝛ vicios⁹ sus:qz nō fit ꝓut dz:qm̄ nō fit ꝓpter illō qō est: cū fieri possit. ¶ z^a ꝟ ē de excusatōe per bonū fidei.bonū.n.fidei excusat ab oi peccato:qm̄ aligs p nulli⁹ voluptate sui reddit debitū ꝯiugi petenti:malēs continere q̄m̄ scit inde plez nō posse sequi ꝓpter sterilitatē alterius vel impḡnationē vel huiusmodi.ꝛ in hoc casu reddendo nō peccat:sed reddere tenet̄:qz nullus peccat faciēdo id ad qō tenet̄:al's peccarz ꝛ non peccaret:sed tenetur reddere nisi aliō obsistat.q̄ reddēdo non peccat:cū ꝛ hoc apl's precipiat dicens. Uir vxori debitū reddat:sil'r ꝛ vxor viro.vñ ꝛ eccl'ia ad hoc cōpellit si petat̄:nō peccat āt q̄ legis auctoritate petit.ꝛ ad ꝟ reducitur si quis cognoscat vxorem causa vitandi in eaz fornicationē vel turpiorem actum.

Quantum ad scōz de hoc qō est hic dubiū circa excusatiōez p bonū fidei q̄m̄ cōiunx petit debitū a coniuge nō ꝓpter ꝓlis generationē: nec ꝓpter ꝟ q̄ illum retrahat ab adulterio:sed ꝓpter hoc q̄ seipm retrahat ab adulterio vel peiori.ꝛ sic ꝓpter vitādā fornicationē i seipo nou in altero. ¶ Circa hoc sunt due opiones. p^a opi. vna q̄ sic petere semp est pctm̄.qz oīs supabūdātia passionis ē pctm̄.sz oīs petitio q̄ ē ꝓpter hāc solā cāz:semp ē supabūdātia passiōis.q̄ ꝛc. Alq̄ dicūt oppositū ꝓpter qō sic vr̄ distiguēdū:vt sint due ꝟnes. Quia aut ipe cognoscit vxorē cā vitādi i se fornicationē:q̄uis possit al'r vitare:sz magis vult isto mō delectabili vitare q̄z alio nō delectabili. puta:qz domādo carnē vel fugiēdo aliaꝫ ꝯsortia vel nō loquendo solus cū sola:ꝛ sic posset faciliter euitare:sz magis vult cū voluptate q̄z sine illa:ꝛ tūc peccat venial'r:qz p̄fert voluptatem carnis absorbētem rōnem ei qō seruat vsum rōnis:ꝛ eque attīgit ad finē:sicut si homo scitiēs eque pōt saturare vel satisfacere necessitati nature bibēs vinuz limphatū minus delectabile qō non ledet caput:ꝛ eligit statiz extinguere sitim cum vino forti qō est magis delectabile qō inebriabit eū :vel in toto:vel in parte. Peccat enim nō rōne finis:sed rōne medy incōpetentis:ꝛ hec ē prima conclusio ꝛ in isto sensu va est prima opinio. ¶ z^a ꝯ° ē q̄ si ipe ideo actum illum exercet ad vitandum in se ipo fornicationem:non quia delectabilioz:sed qz nō potest pro tūc alio modo melius eam vitare:ita q̄ voluptas in nullo monet eum:sed solū amor vitāde fornicatiōis quā ꝓ tūc non pōt melius vitare:qz necesse bz loqui diu i secreto ꝛ loco suspecto aly mulieri.ꝛ expertus est de ea se sepe tentatum : z^a ꝟ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ſz qñ ſemel vſus ē actu illo ad mltos dies refrigerat⁹ ñ tē tat̃:tūc nullū pctm̃ ē ſi ꝓples nō ſperat̃:qz tūc illa ſp ꝓmittē da eēt:ꝫ ãt reducit̃ ad bonū fidei quo ꝓtinet̃ nō ſolū debi tū reddere:ſz ēt ad aliã ñ accedere. Nã ſi ſp petitū ōbitum redderet:ꝛ cū hoc ad aliã accederz ꝺ bonū fidei nihilomi nus faceret. vñ ſi ꝓp hoc petit debitū a ſua ne idebitū exi/ gat ab exnea pp fidelitatē ꝫ facit ꝛ bono fidei defuit. ꝛ ꝫ ē zª ꝑ. ꝛ ī ꝫ ſenſu va ē zª opīo. Et p iſtã diſtictōez ꝑt rñderi ad oēs rōnes ſcde opīonis ꝺ ꝓmã:ſic patebit i ſequēti arti culo vbi ille ponentur.

Quantum ad z^m ō iſtātys:ſciēdū ꝙ illi ō ſcda opīo/ ne ꝺ ꝓmã videnꝯ adducere ſex rōnes q recitādo ſoluēt̃. ꝓ1o ꝯ arguunt ſic. ꝓlus tenet̃ qs ſibi q̃z alys:ſz idiſtincte pp vitādā fornicationē i ꝺiuge petēs debi tū nō peccat. ꝯ mltomin⁹ pp vitādā i ſe. ¶ Dōz ꝙ hō tene tur plus pctm̃ vitare q̃z aliū a pctō retrabere:ſz pl̄ibus mo dis ꝑt ſe a pctō retrabere q̃z aliū: vñ ſic vir q potens alr ſe/ ipm cohibere magis eligit ad hoc voluptatē abſorbētez q̃z aliud ſobriū reddēs:peccat:ſic ſi mulierē quā icludēdo vl̄ aliter poterat cohibere magis vult cū ſua voluptate cohi/ bere:nō ē dubiū ꝙ peccat. qz nō niſi ꝓpter voluptatē ꝑfert hoc mediū alq medio magis ꝺſono rōni ꝛ eq̃ valēti ad fi/ nē. ſz ſi vir timēs i vxore ēt icluſa alias dānabiles cōrupte las nō putās eā alr meli⁹ cohiberi q̃z p actū quē nō ipa pe/ tit:pp hoc ſolū debitū petit:nō peccat:ſic nec i ſe ipo. ꝛ ſilr qz vxor nō hz vix corrigere:ſi virū de alys tētatū ꝛ inter alias debētē ꝺuerſari:pp hoc ſolū ipetat vt ipm cohibeat ſimplr excuſat̃. ¶ z° vñt ꝙ nō pōt dici ꝙ vitare fornicati onē i alio ptineat ad redditionē ōbiti pluſq̃z vitare i ſeipo: qz reddere debitū ē qñ petit̃ exp̄ſe: vl̄ iterp̄tatiue qñ ſcit illā tētari de ſeipo. ſz qñ nō petit debitū ab iſto nec tētatur de iſto:ſz ſpāliter de alio:tūc ſi cognoſcat̃ nō ē redditio ſed pure petitio:ſicut ꝛ ſi ꝓ ſe petat. ¶ Dōm ꝙ verū ē ꝙ non plus ꝺz hō vitare i alio q̃z i ſeipo:nec ad redditionē ptinet hoc vl̄ illō:niſi ꝓut reddere large bonū fidei reſpic. Ad bo/ nū. n. fidei ptinet ꝙ neuter aliã copulã regrat ꝛ mutuã co/ pulã nō reſpuat. Si ergo mutua copula alſ nō q̃rat̃:ſed ne alia regrat̃ iſta expetit̃ vel ꝓ ſe vl̄ ꝓ alio i caſu quo nō ap/ paret meli⁹ vitāda q̃z p iſtū modum:tūc fidelitas excuſat. ¶ z° ſic. paſſio ñ ē pctm̃ niſi deordiet rōnē:ſz qñ rō eaz ordi/ nat ꝛ eā ꝓuenit ꝛ repmit:tūc ipa nō deordiat. vñ cū rō hūc actū eligat ne paſſio ad illicitū ipellat:pctm̃ nō ē. ¶ Solu tio. maioz ē va ꝛ minoz falſa:qz paſſio rōnē ꝺcordinat:qñ ſi nē poterat eq̃ brē nō pdēdo vſū rōnis ſi ꝓpter voluptatez actū eligit abſorbētē rōnē nō plus ꝺterētē ad debitū finē. ¶ 4° ſic. qz ſi paſſio ꝓcedēs fuit vicioſa: qz forte tētatio de aliena ꝓuenit iudiciū rōnis. tm̃ nō ſeqt̃ ꝙ act⁹ ſequēs ſit vi/ cioſus q nō ſeqt̃ ex paſſiōe:ſz ipat̃ a rōne volēte corrigere qō amiſit. ¶ Solo. vez ē ſi rō nō poſſet defectū corrigere eq̃ bñ aliquo alio mō q̃z abſorbēte rōnē. Dñt. n. ſic aliq̃ mo niales:volum⁹ multū dormire:qz q̃z diu dormim⁹ nihil ma li cogitam⁹. ꝛ qñ vigilam⁹ multis malis cogitatōib⁹ occu/ pamur. Et bñ dicerēt ſi nō meliori mō vigilādo ꝛ orādo di abolo reſiſterēt:q̃z delectatōe ſomni q̃ caro fota fortior re/ ſurgt. ꝛ itez ſicut nihil mali cogitāt:ſic nihil boni faciūt. ꝛ forte tps orādi tūc trāſit:ita ꝛ hic. Si qs. n. tentat⁹ obdor miret:vt dormiēs ſine pctō pollutōe delectaret̃: certū ē ꝙ peccaret:qz vigilādo poti⁹ ꝛ orādo tētationē debuit repme re:q̃z dormiēdo i duello ſe facere ipotētē reſiſtere:qūo im potētē ſe facit q illi actui ꝺſentit. ¶ 5° ſic. Act⁹ q ñ ē ō ſe ma lus ꝛ ordinat̃ i bonū finē:nō fit male:ſz actus mr̃imony ō quo q̃rit̃ ē bō. iō ꝛc. ¶ Dōm ꝙ vez ē qñ finis nō pōt meli⁹ alr ꝛ ꝺueniēti⁹ hr̃i. vñ lz eligere mīn⁹ bonū nō ſemp ſit pec catū:alias nō eē vginē ꝛ eligere mr̃imo^m eēt pctm̃:tm̃ ꝙ ad vnū finē ꝺſeqndū omiſſo eq̃ bono medio nō ledēte bonuz rōnis eligat̃ voluptas cū detrimēto rōnis:ſemp ē pctm̃:qz ꝺ dictamē recte rōnis:ꝛ ſic ē hic. ¶ Sz p hoc vr̃ ꝙ gcūq̃ ꝺſentit i mr̃imoniū peccat:qz ſi eligit mr̃imoniuz nō pp ſa lutē ſuā:certū ē ꝙ caret debito fine. ſi ãt eligit mr̃imoniuz vt ſaluet̃:poterat meli⁹ ſaluari p vginitatē nō abſorbētez vſuz rōnis. ꝯ ꝛc. ¶ Dōz ē ꝙ ipe eligēs mr̃imo^m poti⁹ q̃z vir ginitatē: vt ſic nō peccat:qz nō tenet̃ eligere illā niſi velit. Sed ſi dicat̃ ꝙ peccat:qz eligit pati detrimētū i bōis rōnis dicendum ꝙ excuſat̃:qz ſi hoc fecit itentōe ꝑlis:quā ſperat recōpenſat̃ illō dānū p ꝫ bonū. ſi ãt facit hoc itentōe vitā; de fornicatōis:quā pp fragilitatē ſuā ꝓbabiliter timet alr ſe vitare nō poſſe. ꝛ nō voluptatem:cū q̃ magis vl̄t vita/ re q̃z alr:ſz ñ q̃rēs voluptatē ſolū pp hoc vt ſic meli⁹ vincat hoc facit:nō peccat. ꝛ ſic itelligit apl̄s ꝙ meli⁹ ē nubere q̃z vri. ¶ 6° ſic. Qñ ꝓncipalis finis nō ē pol̄is: licitū ē itēdere finē ſcdariū:ſz finis ꝓncipal mr̃imony ē liberoz ꝓcreatio: ſcdari⁹ ãt ē vitatio fornicatōis magis i ſeipo q̃z i alio. vnde apl̄s. ꝓpter fornicationē vitādā hēat vnuſq̃ſq̃ ſuã:ꝛ vnaq̃ qz vir ſuū. vñ ſi ſenes ꝛ ſteriles q ꝓplē hr̃e nō pñt pp forni catōez vitādā ꝺbūt:nō peccāt:licz ãt ad illū finē ꝺueīre ad quē licz ꝺber̃. ꝯ ſic licz ꝺbere ꝛ p ꝺñs petere debitū pp ꝓplē vbi eſt pol̄is:ſic vbi illa nō ē pol̄is:ſic licz ꝺbere pp fornica tionē vitādā i ſeipo: ꝓpter hoc licet ꝺuenire ꝛ debitū pete re:nō ſic ãt licet ꝺuenire ꝓpter ſanitatē:qz illa nō eſt finis mr̃imony nec ꝓncipalis nec ſcdari⁹. vñ ſi ēt aliter nō poſſz bō ſanari niſi cognoſcēdo vxorē:nō ꝓpter hoc deberet co gnoſcere. qz q̃uis finis eēt bon⁹:ſed nō bonus hui⁹ act⁹:qz iſta cauda nō ē:ſic vulgo dr̃:de iſto vitulo. ſic nec ꝓpter hoc liceret baptiçari. ¶ Dōm ꝙ ꝓpter finē ſcdariū licet cōue/ nire qñ ꝓncipalis nō ſperat̃ :nec ſcdari⁹ meli⁹ aliter br̃i ꝑt. Nã ſi aliter ꝑt br̃i ſine detrimēto rōnis:ꝛ q̃rit̃ cū detrimē to rōnis ꝓpter voluptatē:culpa ē. ¶ Ad rōnes i oppo^m ꝓn cipales. ¶ Ad ꝓmā dōz ꝙ vecūdia ē nō ſolū de turpitudi ne ptinēte ad culpā:ſz de ea q̃ hz ſpēz culpe. talis ãt ē actus mr̃imony:eo ꝙ eſt eiuſdē nāe i ſpē cū actu fornicatōis. eru beſcētia ēt non ſolū ē de talib⁹:ſz ēt de oīb⁹ effectibus nāli bus. ¶ Ad z^m dōm:ꝙ ſupabūdātia paſſionis ñ facit viciū ſm abſolutaz itentionē ipius:ſz ſm ꝓportōez ad rōnē. vñ tūc ſolū paſſio reputat̃ imoderata qñ limites rationis ſibi ꝑfixos excedit. Delectatio ãt q̃ ē i actu mr̃imony q̃uis ſit i tētiſſima ꝫ ſe:tm̃ non excedit limites rōnis ſibi ꝑfixos:cū nō q̃rat̃:niſi i ꝺiuge ꝛ pp debitū finē. ¶ Ad argumentum in oppoſitum patet ſolutio per dicta. Queſtio III.

Queritur 3° vtruz ſine ꝑdictis bonis poſſit act⁹ mr̃imony excu/ ſari. ꝛ vr̃ ꝙ ſic:qz q vtit̃ re ſua ad libitū nō facit ꝺ iuſtitiā:ꝛ ſic nō peccat vt vr̃:ſz p ma trimoniū vxor efficit̃ res viri ꝛ eꝰ. ꝯ ſi ſe in/ uicē ad libitū vtāt̃ ēt pp ſolaz delectationē nō vr̃ eē pctm̃. ꝯ ꝛc. ¶ Cōtra. ceſſāte cā ceſ/ ſat effcūs. ſz cāe excuſātes actū illū:ſūt illa tria bona. igit vbi nullū illoz ꝺcurrit ſp pctm̃ ē. ¶ R°. tria ſūt hic viden da. ꝓmo i gnāli ō actu ꝺiugali q̃tū ad meritū ꝛ demeritū. z° i ſpāli q̃tū ad pctm̃ mortale. 3° q̃tū ad pctm̃ veniale.

Quantum ad ꝓ^m ē ſciēdū ꝙ act⁹ ꝺiugal̃ qñq̃ ē mor/ tale pctm̃. ꝛ de hoc dicet̃ in z° arti. qñq̃ veniale:ꝛ ō ꝫ i 3°. qñq̃ ē meritori⁹. ſ. i q̃tuor caſib⁹. ¶ Pri m⁹ cū qs hñs gr̃az reddit debitū:qō ē iuſtitie. ¶ z° qñ pe/ tit cā ꝑlis tpe ꝛ loco ꝛ mō debitis:qō ē latrie. ¶ 3° qñ cā ꝑ/ ſuādi ꝺparē a fornicatōe:qō ē charitatis. ¶ 4° qñ cā vitā/ de fornicatōis i ſe quā ꝓbabilr credit alr nō vitādā:vt di/ ctū fuit i ꝑcedēti qōne. Qz ãt i iſtis q̃tuor caſib⁹ ſit merito/ rius apparet:qz oīs act⁹ vtutis charitate īformat⁹ ē merito ri⁹:hō ē act⁹ ꝺiugal̃ i his q̃tuor caſib⁹. iō ꝛc. Qñq̃z ãt ē idif ferēs. i. nec meritori⁹ nec demeritori⁹. puta:cū ꝺiūx carēs grā vno de q̃tuor modis dcis actū illū exercet. qz oīs act⁹ q ē meritori⁹ hñti grāz ē idr̃ns nō hñti. Nō enim eſt meri/ torius ꝓpter carentiam gratie:nec demeritorius ꝓpter ca rentiam culpe:cui ſolum debetur pena.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

p° ? Quantū ad z^m de mortali vī copula carnal'i cōiugio eē pcm̄ mortale i.6.casib⁹. ¶ Primus pp iordiationē itētionis efficiente libidinis qñ limites mīmōy excedit:idē facturus cū q̄cūq; alia dū tñ eque pulchra:sz qr hitibus ñ demeremur sed actib⁹:ꝟ est qñ actu sic cogitat.

z° ? ¶ z⁹ rōe aborsus tpe cōcept⁹ vl' part⁹ si:ꝓbabil'r timet:qr ꝺ charitatē ē ꝙ gs velit ꝺlectari cū pnicie vite ꝓlis:sz de ꝟ

3° ? iterū dicet i sequēti di. ¶ 3⁹ rōne pcli ifectiōis tpe mīstrui tūc.n.ꝟ quosdā exigere sciēter ē mortale:sed reddere cuz dolore ꝛ displicētia ñ;sed si mulier timeat scādalizare virū ne forte perpetuo bēat eā exosā si renelet ei feditatē suaz: ñ tenet ei reuellare:sz si al'r nō pōt subterfugere cū dolore reddat ꝛ ille ñ peccabit mortal'r:qr ignorat:nec ipa:qr dolēs ꝟ tolerat. Uel dōz ꝙ nō ē mortale ēt sciēter exigere: qr lz videat eē ꝺ charitatē ꝙ gs pl's velit sui corporis voluptatē q̄ alteri⁹ sanitatē:ꝛ g tpe mīstrui gñat qñz leprosus efficitur g san⁹ erat nascitur⁹ si vir gñare distulisset:tūc sic alibi dī:quē cl'pāt aly temet laudare neᷓce ē:qr ille idē g nāz ifectā accepit nō pōt ꝺqueri:cū meli⁹ sit ei bre sic q̄ nō bre:ꝛ forte pr̄ postea ñ gñasset:vel nō pōt dici ꝙ eūdē:qr nō enti

4° ? b⁹ nō ē vnitas. ¶ 4⁹ i loco sacro si pōt ali⁹ locus bēri tunc eni ñ solū petēs peccat mortal'r sed ēt reddēs i loco sacro ꝙ ē hereticos imitari in suis cōuēticulis g ad se vt porci in distincte accedūt. Si āt ali⁹ loc⁹ bri nō pōt nō peccat. Aly dicūt ꝙ i loco sacro:puta eccl'ia vl' cimiterio bn̄dicto ē peccatū sacrilegy ꝛ mortale petere vel reddere:qr recōciliari debēt fm̄ veriorē opinionē. Si āt ꝓpter necessitatē guerrarū exire nō posset hꝰ loca magno tpe:tūc non peccāt. sz si paruo tpe tūc ꝺtinere debēt tpe necitatis ꝛ tribulatiōis sicut ꝛ bruta qñ sūt capta in foueā:ꝛ sic Noe ꝛ fily ei⁹ ꝛ oīa aialia i arcba continuerūt. Sed iste due distinctiones nō valēt:qr si nō pōt aliū locū bre:nō ꝺz ꝓpter hoc locum sacrū polluere:cū illō nō sit necessitatis sicut ē facere vrinā. Siue g bēat ali⁹ loc⁹ siue nō cū iniuria loci sacri certū est ꝙ nō lz petere:sz nec reddere tenet hō id qō nō pōt sine irreuerētia loci sacri g ꝛ ꝓpter hoc idiget recōciliari q̄ ex nā facti:lz p accñs si ē occultū nō egeat:lz.n.iura antiq̄ nō faciāt mentionē nisi ꝺ pollutiōe p adulteriū de adulteris. .c.significasti:tamen iura noua dñt de contaminatiōe sanguinis ꝛ effusiōe seminis. vñ sicut effusio sanguinis ꝺtaminat nō solū si fiat a ꝓuato:īmo ēt si a iudice g decapitat latronē vl' ap̄utat auriculā i cimiterio:qr facit vbi nō licet ꝛ si faciat qō licet:sic ēt semis effusio siue a suo siue ab extero polluit: vñ ēt si sāguis nō cadat i terrā idē ē ac si caderet:sicut nō regrit ꝙ semē fūdat i terrā ex quo sil'e ē de vtroq;:

5° ? sz aliqs diceret sil'e ē quo ad aliqd sz nō quo ad oīa. ¶ 5⁹ casus ē si mutat nāle vsū i eū g ē ꝺ nām:vt qī vas debitum ꝑmittit qō sēp ē peccatū mortale:qr ꝓles seq nō pōt:vñ total'r itētio nature frustrat. Alio⁰ q̄m ad sitū ꝛ tūc excusatur qñ dispositio corporis vel ifirmitas aliū modū nō patitur. Dñt g̃ gdā ꝙ peccat mōtal'r vir si cognoscat vxorē nō ꝺsueto mō ēt i vase nāli:si fiat cā maioris voluptatis q̄rendē sic. si āt vxor pregnans ē ꝛ timet de suffocatiōe ptus:ꝛ ꝓpter hoc ñ audet accedere ad eā ex pte anteriori: nō peccat mortal'r ex alia pte accedēs:dū mō vasculo muliebri ñ abutat aliter nec semē ex̄ sciēter effundat. Jtē si pp aliam mulieris ifirmitatē hoc faciat. Qui āt iō semē ex̄ fūdit ne bēat plures filios q̄s nutrire ñ possit:detestabilē rē cū filio iude opat. gene.38. Si āt āte ꝛpletionē act⁹ se retrahit nec semē emittit eadē itētione nō vī mortal'r peccare nisi ex ex hoc forte mulier ad semināduū ꝓuocaret. Sil'r si ꝓpter hoc omittit cognoscere vxorē ꝛ ex cōi ꝺsensu nec negat ꝺbitū:nō vī ꝙ peccet ēt venial'r:qr lz appetereñ bre plures liberos q̄ possit nutrire:nec ipe tenet debitū petere nec incobatū actū ꝺsūmare nisi vxore petēte. Si g̃ sit tāta inālitas ꝙ nō possit seq ꝓles ex nā facti:siue qr abutit vasculo muliebri:siue qr vir nubit i feminā fm̄ sitū se supponēdo vt demon succub⁹ mortale ē:al's āt si loco debito sciēter ꝛ qūocūq; se agat al'r ināliter:si facit ꝟ i casu vbi nāliter nō peccaret:puta pp bonū ꝓlis vel fidei ꝛ necitas ifirmitatis alteri⁹ vel ipregnatio hoc regrit nec patit ꝙ aliter faciat excusat:sed i casu vbi alias eēt veniale ꝛ necessitas nō patit modū nālē:nō vī mortale sed est graui⁹ veniale qñ ab ista inālitate nō se tēperat ad tps:qr secus si eēt ppetuū impedimētū. Si āt pp voluptatē sine necessitate imutat modū nālē lz nō quo ad vas mortale ē:qr nō est vxor eius nisi ad act⁹ nāles:aliter abutitur sacrō cōiugy sicut ꝙ puer teret vsū ꝛ ritū alteri⁹ sacrī sciēter eēt trāsgressor p̄cepti nō solū in eēntialib⁹ sz ēt i accñtalib⁹. Sed de q̄dā p̄gnante quā vir cōtinere nō valēs sodomitice a tergo ꝓpter puerum cognouit cū nō fuisset forte pei⁹ occidere puerū:ꝺsultum fuit ꝙ nullo mō ꝑmitteret se sic cognosci sz ꝓpus occidi aut illū adulterari vel inmēto būiliari:sz si aliter nollet ꝺtinere doceret eū cōmisceri ꝟ sirū lōgitudis oppo^m:ꝛ sic p̄ſuat⁹ ē a peccato sodomitico ꝛ ꝓpter necessitatē excusatus. ¶ 6⁹ qñ cōiuꝝ voluptatē p̄uenit ꝛ ꝓuocat eā manib⁹ vel cogitatiōe vel vtēdo calidis ꝛ icēsiuis:vt possit pluries cū vxore coire. 6° ?

¶ Sz notā^m ꝙ istō pōt fieri tripliciter. ꝓ° sine oī peccato:puta si gs cā ꝓlis gñande vel fornicatiōis i vxore vel i se vitāde aut debiti reddēdi cū alias sit ipotēs se ꝓuocet esu vel potu calefactiuoꝝ:aut osculis vel āplexibus gb⁹ ēt aīalia se ꝓuocēt vt vīsi ꝛ colūbi:vel aliquibus alys tactib⁹ i q̄bus nō q̄rat ꝓpter se ꝺlectari sed solnz ad actū illū p̄parari nō vī peccatū:qr lz iuuare nām corporis ad obediēdū recte rōni. z° modo vt sit potēs cognoscere vxorē ꝓpter ꝺlectationē quā tñ nolet cū alia experiri: ꝛ tūc lz grauius peccet p̄ueniēdo tēptationē nō tñ mortal'r: qr nō querit i hac ꝓuocatiōe ꝺlectari:sed solū i actu cōiugali:vñ vī idē spē qō de fine. 3° qñ in talibus p̄paratorys ꝓpter se ꝺlectat: vt si cōfricatiōib⁹ īpudicis mbra attrectando sequat pollutio:nō ē dubiū qō ē mortale:qr ois pollutio extraordinaria peccatū mortale ē q̄ vigilando ꝓcurat sz i ꝑmo casu vī ēt ꝙ si tactib⁹ inālib⁹ se ꝓuocet g aliter ñ posset:dū tñ non faciat hoc ꝓpter voluptatē:qr necessitas excusat nō peccat ēt venialiter:sicut nec is qui causa ꝓlis vel reddēdo debitū cognoscit ināliter qñ aliter nō pōt. dū tñ nō p̄termittat vas debitū. Nā si ipa bēat morbū in illo mēbro sic ꝙ nō posset ibi cognosci:non ꝓpter hoc pōt alibi cognosci. Sed cognoscere ināliter qñ aliter nō pōt ꝓpter voluptatē nō ē mortale:dū tñ vas non omittat:sed est graue uius veniale:sic ꝛ hic:qr senex vel frigidus ñ pōt coire nisi se ꝓuocet tali mō q̄uis voluptatē q̄rat qr tñ nec cū ex̄nea faceret:graui⁹ qdē peccat p̄ueniēdo sz ñ mortal'r. si.n.oscula ꝛ āplex⁹ iō solū sūt mortalia i solutis qr ipe act⁹ eēt mortalis. g̃ i cōiugatis i gb⁹ act⁹ nō eēt mōtal' nec icitatō ad ipz est mortalis.

Quātū ad z^m de veniali. Sciēdū ꝙ qñcūq; voluptas q̄rit ꝑter p̄dictos sex casus sēp ē vēiale. In speciali autē pñt notari sex casus i gb⁹ act⁹ cōiugalis ē tñ veniale. ¶ Prim⁹ qñcūq; p̄cedit aliq̄ ꝺordinatio rōis:sz ñ tāta sīc i p̄dictis sex casib⁹:puta petere tpe sacro:ꝛ si respectus sit ad ꝺlectationē:grauis ē culpa:si ad lubricū vel infirmitatē suā cui⁹ ē sibi cōscius vel cōscia veniale:tñ vix cōtigit ꝙ i p̄cipuis dieb⁹ nō sit graue pcm̄ ꝟ bonāuēturam. p° ?

¶ z⁹ petere cā ꝺlectatiōis ifra limites tñ sēper ē veniale sicut comedere ꝓpter voluptatē. Qō.n.cib⁹ ad salutē bōis hoc coit⁹ ad salutē gñis. Aug⁹. 33. di. i lfa. c. i. z° ?

¶ 3⁹ petere cā foznicatiōis vitāde sicut fuit dictū i p̄cedēti qōne lz hac i tētiōe cōtrahere nō sit veniale. 3° ?

¶ 4⁹ cā ifirmitatis vitande:qr q̄uis vtrūq; seorsū liceat appetere:nō tñ vnū ꝓpter alterū:qr ista cauda nō ē isti⁹ vituli. 4° ?

¶ 5⁹ si qñ icepit petere vel reddere bona itētiōe postea mutet itētionē. ita. ſ. ꝙ nē 5° ꝺ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

vellet istã libidinẽ pp se ẽt si qdẽ actu ℞ cogitet ex̃ horam
64 decisionis semis: qr tũc nõ hz vsũ rõnis. ¶ 6° qñcũqz aliõ
itẽdat q̃z ad qõ ordinat̃ ꝯiugiũ. s. vel ad plẽ: vel ad redden
dũ debitũ. ¶ Ad arm i oppo ẽ dõz: q cuz vna circũstãtia
nõ sufficiat ad bonitatẽ act: nõ oz q q̃litercũqz gs vtat̃ re
sua q vsus sẽp sit bon nisi vbi cõcurrũt oẽs circũstatie: q̃
õbẽt iesse: ℞ ãt ñ ẽ qñ gs vtit̃ vxore sua solũ pp õlectatõez

¶ De solutione carnalis debiti. XXXII. a.

Liendum etiam est qr cum in oib alijs vir presit mulieri vt caput corpori: est. n. vir caput mulieris: i soluendo tñ carnis debito pares sunt Jõ apostolus vtriqz pariter p̃cipit in hac cã sibi inuicẽ subijci: inquiens. Vir debitum reddat vxori: similr z vxor viro: qr mulier non habet potestatem sui corporis sed vir. silr z vir non habet ptãtez sui corporis sed mulier: Quia nec mulier ad aliũ virũ: nec vir ad aliam mulierem ptãtẽ sui corporis hz: nec vir ad continendum: nec mulier ptãtẽ hz sine mutuo consẽsu: sed alter alterius ptãtez hz corporis: vt posceti alteri non liceat alteri negare debitum. In hoc. n. pares sũt: qr nec viro nec mulieri corp suuz licet alij tradere. Sed sibi inuicẽ debitores sunt in hac causa: ne peccandi detur occasio: p qõ non dominiuz tollitur viro sed vitiũ. Debz enim sibi coniugati non soluz ipius seruus sui cõ miscendi fidẽ liberorum procreãdoz cã: que prima est in ista mortalitate societas: verum etiaz infirmitatis inuicem excipiende ad illicitos cõcubitus deuitandos: mutuã quuodãmodo seruitutem: vt z si alteri eorũ continentia placeat: nisi ex alterius cõsensu non possit. Ad hoc enim neuter habet ptãtẽ sui corporis: qõ adeo veruz est: vt etiam q non filioz procreandoz sed infirmitatis z incontinentie causa experit: vel ille de matrimonio: vel illa nõ sibi alterutrũ negent: ne p hoc incidant in dãnabiles corruptellas. Reddere enim debitum cõiugale nullius est criminis: exigere autem vltra generandi necessitatez: culpe ẽ venialis. Fornicari vero vel mechari: puniendi est crimiuis.

¶ Qr neuter continere valeat nisi ex cõi psẽsu. b

Uod vero sine consensu vxoris vir con
q tinere non valeat: subditis probat̃ testimonijs. Ait enĩ aug. Si dicat vir cõtinere iam volo: nolo aũt vxor põt. Quod enim tu vis: illa non vult. Nũqd p continentiam tuam illa debet fieri fornicaria? Si alij nupserit te viuo: adultera erit. Non vult tali lucro deus tale dãnum compensari. Redde debitum z si non exigis: redde: pro sanctificatione pfecta deus tibi computabit: si non qõ tibi debetur exigis: sz reddis quod debes vxori. Idem. Secundum verba aplica etiã si vir continere voluisset z tu noluisses: debitum tibi reddere cogeret̃: z illi deus imputaret continentiã: si nõ sue sz tue concederet̃ infirmitati: ne in adulterium caderes. Quisqs ergo ꝯpatiẽs infirmitatis vxoris reddit nõ exigit õbitũ: aut si pp ppriã ifirmitatẽ ducit vxorẽ plãgẽs potiꝰ: qr sine vxore eẽ ñ potuit: q̃z gaudẽs qr duxit: securꝰ expectat diẽ nouissimũ. Idẽ. Una sola cã eẽ põt: q te ad id qõ voluisti nõ mõ nõ hortaremur: sz ẽt phiberemus implere: si forte tua coniũx hoc tecũ suscipe animi vel carnis ifirmitate recusaret. Mã vouẽda talia nõ sunt a cõiugatis: nisi ex cõsẽsu z uoluntate cõi: z si ꝓpropere factũ fuerit: magis ẽ corrigẽda temeritas q̃z psoluẽda pmissio. Mõ. n. deus exigit si qs ex alieno aliqd vouerit: sz potiꝰ usurpare uetat alienũ. Idẽ. Apostolus nec ad tps ut uacet oꝛõni nisi ex consensu noluit cõiugẽ carnali iuicẽ fraudari õbito. Idẽ. Manifestũ ẽ ita uoluisse legẽ: feminã sub uiro eẽ: ut nulla eiꝰ nota q̃ abstinentie cã uouerit reddant̃ ab ea: nisi auctor fuerit uir pmittẽdo. Mã cũ ad peccatũ eius dẽ uiri ptinere uoluerit lex: si priꝰ pmiserit z postea phibuerit: ñ tñ dixit ut faciat mulier qõ uouerat: qr pmissa iã priꝰ a uiro fuerat. uiri dixit eẽ peccatũ: qr abnuit qõ priꝰ ꝯcesserat: nõ tñ muliꝛi ex hoc iussũ dedit: ut cũ priꝰ uir ei cõcesserit: postea si phibuerit contẽnat̃. Ex his appet q vir vl mulier cõtinẽtiaz deo offerre nõ põt sine cõi ꝯsẽsu: nec alter alteri õbitũ negare dz. Si vero qlibz eoz alterũ a suo iure absoluerit: ad ptem itaz huitutẽ nũqd reuocare poterit? Hoc. n. vi aug. supra voluisse. Quibusdã vi q mulier nõ discedẽs a domo viri: q̃ viro pmittẽte ꝯtinẽtiã nouerit uel pmiserit: eodẽ phibẽte soluere ñ ualeat z hoc pp dignitatẽ uiri q ẽ caput mulieris. Sz meliꝰ hoc itelligit̃ i tali casu: ubi uir ꝯcedit mulieri uouere ꝯtinẽtiã z añ uotũ phibz implere. Si uero hitũ mutauerit nõ põt reuocari sz illud. Qui uxorẽ suã uelare pmiserit: aliã nõ accipiat: sz silr conuertatur.

¶ Quibꝰ tpibꝰ cessandũ sit a coitu. c

Tz debitum poscenti sit sẽp soluendũ
e ñ tz tñ q̃libz die poscere. vñ aug. Christiano cũ uxore sua aliqñ tz ꝙuẽire aliqñ ñ. Propter procreãdos. n. dies z ieiunioz aliqñ nõ tz ꝙuenire: qr ẽt a licitis abstinendũ ẽ: ut facilius ipetrari possit qõ postulat̃. Idem. quotiens. n. uel dies natiuitatis uel reliqe festiuitates aduenerint: non solum concubinarũ consortio: sed etiam a propꝛijs uxoribus abstiete. Itez amb. Si causa procreandoꝛum filioꝛum ducit̃ uxor nõ multum tempus cõcessũ uidet̃ ad ipz usuz:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

qz ꝛ dies festi ꝛ dies ꝓcessionis ꝛ ipsa ratio cō ceptus ꝛ partus iuxta legē cessare vsum carnis his debere tempoꝛibus demonstrant.

¶ Hiero. videtur dissentire a premissis. d

Li autem quod dictum est reddere de i bitū non esse peccatū. videt obuiare qđ ait Hiero. Quicūq; vꝛoꝛi debitū reddit vacare non pōt oꝛationi: nec carnes agni edere Jtē si panes ꝓpositionis ab his q vꝛoꝛes suas tetigerāt comedi nō poterāt: Quātomagis panis q de celo descēdit: nō pōt ab his q cōiugabilibus paulo ante besere cōplexibus violari atq; cōtingi: Hō q nuptias cōdēnemus: sz q eo tpe quo carnes agni māducaturi sumus: vacare a carnalibus opibus ꝭbeamus. Hoc capitulum maxie ad ministros eccle ptinere videt: qb⁹ nō licebat sacra officia celebrare atq; mysteria tpe cōiugalis amplex⁹: quo ēt pñtia spiritussancti nō daf. Uñ idē ait. Cōnubia legitia carēt qdē peccato: nec tñ tpe illo quo coniugales actus gerū tur: pñtia spūssancti dabitur etiā si pꝛopheta eē videatur: qui officio generationis obsequitur.

¶ Quibus tpibus non sunt celebꝛanda nuptie.

Ec solum in opere carnali obseruanda n sunt tempoꝛa: sed etiam in celebꝛandis nuptijs: secundus illud. Non opoꝛtet a septuagesima vsq; in octauā pasce ꝛ trib⁹ ebdomadibus ante festū sancti Joānis: ꝛ ab aduentu domini vsq; post epiphaniam celebꝛare nuptias. Qđ si factū fuerit separēt. Jtē Nicola⁹ papa. nec vꝛoꝛē ducere nec ꝯiugia facere q̄dragesimali tpe cōuēire posse vllo modo aꝛbitꝛoꝛ.

Questio I

¶ Jrca .33. di. grūt duo. Primo ō reddi/tōe debiti. 2° ō voto ꝯiugato. ¶ Quātū ad ꝑmū q̄rit vt ꝯiunx teneat reddere debitū petēti. ꝛ vr q nō: qz nll's teneꝛ facere ꝯ rōnē rectā: sz act⁹ ille absoꝛbet oēm rōnem. ġ ꝛc. ¶ Cōtra apl's. Uir vꝛoꝛi debitū reddat: ꝛ e ꝯ. ¶ ℟°. hic sūt q̄tuoꝛ vidēda. Primo q ꝯiūx teneꝛ reddere debitū ex p̄cepto. 2° q ab isto p̄cepto excusaꝛ i q̄busdā casib⁹. 3° de tpib⁹ i q̄b⁹ carnalis copula īterdicit ꝯiugib⁹. ꝛ 4° de tpe nuptiaꝝ.

Quantum ad ꝑmū tenēdū ē ꝑ regula q ꝯiugi ōbitū petēti loco ꝛ tpe debitis īmo et tpe sacro: reddēdū ē qūocūq; sīue exp̄sse sīue iterp̄tatiue: qz non refert qūo qs volūtatē suā exp̄mat vbis an factis. ff. ō leg. .l. de qbus: lz maxime ifirmioꝛi vasculo i hoc cōpatiēduz sit: qz verecūdi⁹ē mulꝛi petere. Jtē q̄cunq; ītentione sīue cā sobolis ꝓcreāde sīue foꝛnicatōis vitāde: sīue ēt libidis satiāde sīue voluptatis bñde. nec hoc ē reddere gladiū furioso: sz magis ne icidāt i dānabiles coꝛꝛuptelas: sīc ī theotonia vꝛoꝛ militis negātis ī vigilia pasce debituz: qz ꝯtinuꝛat tota q̄dragesima fratrē ei⁹ ipetinit ꝛ negātē iugulauit ꝛ reuersa ad virū dixit: hoc tu feciſti: qz me facere coegisti. Alia aūt suppositi se iumēto. Uñ. 7. Ethi. 3. c. Cōcupiscētie venereoꝝ gbusdā īsanias faciūt: nisi dissuadēdo cessare fa ciat ab exactōe: qđ tñ nō cū mlta instātia. Et hoc nisi ante duos mēses ꝛ mrimoniū ꝯsumatū qñ licet itrare monasteriū: b⁹ āt rō duplex assignaf. Prima talis ē. Sicut ser⁹ ēi ptāte dñi; sic vn⁹ ꝯiugū i ptāte alteri⁹ quo ad redditionem debiti: qz vir nō bz ptātez coꝛpis sui: sz mulier: vt dr ꝑ^c ad Coꝛ. 7. Sz seruus teneꝛ ex necessitate pꝛecepti dño suo reddere ōbitū Fuitut l. ġ vn⁹ ꝯiugū ex necitate p̄cepti teneꝛ alteri reddere debitū. Scōa taꝛ ē: qz sicut ē ꝯ iustitiā alienū accipe īuito dño: ita ꝯ iustitiā ē alienū petēti ñ reddere: nisi ꝯ ℔ legittima exceptio bēaf: sed ꝑmū ē pctm̄ moꝛtale. ġ ꝛ z^m. sz coꝛp⁹ vni⁹ cōiugū ē res alteri⁹ q̄ꝫtū ad actū mrimony Fz illō. i. ad Coꝛin. 7. Uir nō bz ptātez coꝛpoꝛis sui sz mulier. ġ qcūq; cōiugū negat alteri coꝛpus suū quo ad actū mrimony: peccat moꝛtaꝛ: nisi bēat legittimā cām negādi.

Quantuz ad z^m ō excusatōe sūt q̄tuoꝛ ꝯnes. ¶ Prima ō lepꝛa: qz lepꝛoso ē debitū reddēdū: qz lepꝛa nō soluit mrimoniū p̄cedēs sicut spōsalia: nō obstante q ili⁹ gnātur lepꝛosus: qz meli⁹ē sibi sic eē q̄ꝫ nō eē: nec alius ꝓhibef vti iure suo q̄ꝫuis maluz alteri ex hoc pueniat tpale: maxie si timeat sibi piculū spūale. puta: īcidere in adulteriū: qz lepꝛosi ꝓpter iteꝛioꝛē caloꝛē dñr multū appetere actū illū: nō teneꝛ tñ cohītare i domo: qz magis inficeꝛet ex diutina cohītatiōe q̄ꝫ ex vna cōmixtiōe carnali: sz ꝺz ꝓpe domū ei⁹ manere Fz Allanū ꝛ cōez opionē. Hosserdus vo cardinalis ī sūma dicit. q ꝯiugi lepꝛoso manēti i sepatiz teneꝛ ꝯiunx sanus cohītare: sz manēti coiter cū lepꝛosis ñ teneꝛ. ex. ō ꝯiug. lepꝛo. c. z. ꝛ numeri. 5. Eyciāt ex castra oēz lepꝛosū. Sed ꝑma opio ꝓbabilioꝛ ē: qz ꝯiunx magis teneꝛ reddere debitū q̄ꝫ cohītare: sz nō teneꝛ reddere ōbitū si ex hoc sibi īmineat piculū moꝛtis vl' ifirmitatis: ġ multotimus cohītare tenēdū ē: q nec reddere nec cohītare teneꝛ ℔ nisi supposito q ex cohītatōe vl' redditiōe debiti ñ īmineat sano piculū ifectōis: quo supposito loquūt iura. ex. de ꝯiug. lepꝛo. c. z. Utrū āt ex redditōe debiti īmineat piculū ifectōis q̄rēdū eēt a medicis ꝛ credēdū eis. Unusq;q̄. n. i arte sua sapiēs ē. Eccle. 38. ℔ āt scire ptinet ad artē medici ne: cui⁹ ē ꝯsiderare sanū ꝛ egrū. Dñt āt medici q viro accedēti ad mulierē lepꝛosā īminet ꝓbabil'r piculū ifectōis ml'tomagis q̄ꝫ ml'ieri si cognoscaf a viro lepꝛoso: qđ pz: qz maius piculū lepꝛe īminet viro accedēti ad mulierē lepꝛosaz q̄ꝫ accedēti ad cognitā a lepꝛoso. si ġ viro accedēti ad mulierē cognitā a lepꝛoso īminet picl'm lepꝛe vt ipi dñt: dato q ipamet mulier nō efficiaf lepꝛosa. ġ multomagis īminet viro picl'z ifectōis si cognoscat mulierē lepꝛosā: q̄ꝫ mulieri si cognoscatur a viro lepꝛoso. Et illud non videt dubiū qñ mulier ē ifecta vltima spē lepꝛe. s. leonina ī q̄ ē tāta ifectio: q ptes coꝛpoꝛis frustatiz decidūt: ꝓpter qđ nō videtur q mulieri sic ifecte teneatur vir debitū reddere. qz reddēdo vix posset euadere piculū lepꝛe. Si vo nō est notabiliter ifecta: tenetur: ꝛ multomagis mulier viro: cū ei minus periculum immineat ex redditione debiti. nec ꝓpter hoc vir ꝛ mulier quo ad redditionem debiti ad imparia iudicantur: quia semper iudicantur ad paria quādo est par causa. hoc autē nō est vt dictū est. quare ꝛc. Quāuis autē hec sunt ꝓbabil'r dicta: nō sequitur tamē si cognoscens cognitā a lepꝛoso inficit q ml'tomagis inficiatur cognoscens lepꝛosā: tū qz forte lepꝛosus est ita infectus q contagione pestifera plurimos inficit: non solū immediate sed mediate. Aliquādo vero mulier est de se ita parum q non inficit immediate. ꝛ si qñ ē sana foꝛmaliter cognoscaf a tā infirmo ē magis lepꝛosa effectiue q̄ꝫ mulier lepꝛosa non cognita que foꝛmaliter est lepꝛosa ꝛ non effectiue: sicut aliquādo nepos plus assimilatur auo q̄ꝫ patri medio. Uel dōm q quādo mulier al's sana cognita est a lepꝛoso in loco eodem in quo cognita est: matrix forte ad magnum tempus infecta est: ꝛ virum ibi eam tangentem inficit plusquam si solam lepꝛam haberet in facie ꝛ cognosceretur tangens solū iferioꝛes ptes.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

z^a ↄ° vbi nõdũ lepra diſpſa ẽ. ¶ Scõa ꝺ eſt de piculo pſone: qa nõ tenet niſi ſalua ↄſiſtẽtia ſubi: ſic nã ꝑmo retinet nutriti ue ⁊ augmẽtatiue gra ſubi: q3 miniſtret gnãtiue gra ſpei. im minet ãt ex mlto coitu piculũ. vñ ꝓbs ꝺ lõgitudie ⁊ breui/ tate vite. c. vlti. §. ꝑpter. dicit q ſpma ampli⁹ emiſſũ deſic cat ⁊ ſeneſcit cito: pp qꝺ mulus lõgioris vite ẽ equo ⁊ aſi/ no ex qbus genit⁹ eſt: ⁊ femelle maſculis ſi maſculi ſint coi tiui: ꝑpter qꝺ paſſeres maſculi breuioris vite ſũt femellis. Si aũt ifirm⁹ vl vulnerat⁹ eẽt: coit⁹ mortalis ſibi eẽ poſſ3. vñ nec tũc reddere tenet. Et ex iſto ꝑn° dñt aliq ꝓbabiliꝫ: q ſi vir ẽ fur icorrigibilis ꝑpter qꝺ vxor quotidie piclitat cũ eo ad mortẽ erga iuſtitiã q põt fugere ⁊ eũ relinq̃re ne moriat cũ eo. ſicut ⁊ ꝺ naufragio cõi liceret ei ſoli euadere

5^a ↄ° ſi poſſet: nec teneret cũ eo ſpõte mergi. ¶ 3^a ꝺ ẽ ꝺ impotẽ tia ꝑpter quã aliqs excuſat: qr ipoliũ ꝟm iura nulla ẽ obli gatio: ſiue ſit pp actũ ꝓcedẽtẽ: qꝺ tñ i muliere locũ nõ hz: ſi ue pp aliã cãm. ita tñ q ſi pp culpã ſuã peccauit reddendo ſe ipotentẽ idiſcreta aflictõe vl pnia: iputat ſibi: ſi pp ꝟ ali⁹ icidit i dãnabilẽ corruptelã. vñ nec viro iniũgẽda ẽ tã gra/ uis pnia q ſit ipotẽs reddere debitũ vxori iuuẽcule ⁊ fer/ uẽti. puta: ieiunia ⁊ vigilie q̃ deſiccãt ſpma. Nã multuz vi/ gilãtes raro ſpmatizãt: nec i ſõno meridiano q ẽ tennis fit reſolutio. nec i ſõno ſolliciti de lectõe vl ꝟmone: ſz i ſõno ꝓ fũdo maxie aurore digeſtiõe ↄpleta ⁊ hora ſanguis. Silr ⁊ ꝑpter ieiunia miuit. vñ raro i q̃drageſima ⁊ ſine cena. Re tulit ẽt medic⁹ vix quẽdã ad ſiccitatẽ ptiſice deductũ ex ꝟ q poſt prãdiũ ſtati ↄſueuerat cognoſcere vxorẽ. Nec eꝯ cõ ſulẽdũ ẽ vxori facere tã graues pnias vt reddat deformis ſuo viro vel ſit i maciẽ vel pnitiẽ ſue ꝓplis vl ipedimẽtũ cõ cept⁹. nec tñ tenet vir vti calidis vt ſit potẽs: ſz ſuffic q ſe nõ faciat ipotẽtẽ. Ad hũc caſũ reducit q̃cũq̃ nõ põt red di ſine pctõ rõne loci vl voti vel alia cã: qr tũc redditio eſt

4^a ↄ° impoſſis de iure. ¶ 4ª ↄclo ẽ de fornicatõe: qr fornicãti nõ tenet ali⁹ debitũ reddere: cũ dñs pmittat ob hoc vxorẽ di mittere: niſi ⁊ ipe poſtmodũ fornicat⁹ fuerit aut debitũ pe tierit ⁊ ſic ſibi recõciliauerit: vt dicit papa de lothario ⁊ ta/ bergea. Et ad iſtũ caſũ reducit oẽ crimẽ ꝑpter qꝺ cõiũx ꝓdit ius petẽdi debitũ. puta ſi ſciẽter filiũ alteri⁹ baptiçet vel teneat i baptiſmo vel ↄfirmatõe: ⁊ ꝺ alys de qb⁹ dicet ifra: qr ex quo actor ꝓdit ius petẽdi: re⁹ hz ius nõ debẽdi et negãdi ⁊ excipiẽdi. Itẽ ad hũc caſũ reducit oẽ illꝺ ꝓ quod ↄiunx acgrit ius excipiẽdi: vt ſi de lnia eius fecit votũ ſim plex vel ſolẽne: qr ex tunc non tenetur.

ꝑ^a ↄ° **Quantũ** ad 3^m de tpalib⁹ qbus ↄiugib⁹ ↄtinẽtia idici tur ſũt tres ↄclones. ¶ Pria ꝺ tpe ſacro. qr tpe ſacro nõ lz petere debitũ. puta tpib⁹ ꝓceſſionũ: ieiunio rũ: feſtorũ. Exo. 19. Ne appropiquetis vxorib⁹ vris: nõ tñ ẽ pctñ mortale: ſz veniale niſi ↄcomitaret ↄtẽpt⁹: ita etiam q pp tps ſi ꝺs ꝓcepiſſet nõ abſtinerẽt: qr circũſtantia nõ ag grauat i infinitũ: qr lz eccl̃ia poſſit actũ illũ iterdicere ad tẽ pus: imo i ꝑpetuũ ꝑpter illoꝝ delictũ: tñ ꝑpter illud qꝺ ẽ ↄſilꝫ ipa nõ vult laqueũ infirmis inycere vt peccent morta liter niſi a ſeptuageſima vſq̃ ad octauã paſce cõtineãt: qui alꝫ vix duob⁹ dieb⁹ ↄtinẽt. qr qꝺ ẽ iuris diuini ſine culpa ñ vult eccleſia auferre. Alia rõ ẽ: qr cognoſcere vxorẽ nõ mu tat ſpẽm. Curari. n. tpe ſacro ñ ẽ ſacrilegiũ: ſepe tñ ẽ ãnexa irreuerẽtia ſiue irreligio intẽperantie ↄiugatoꝝ tpe ſacro voluptati vacãtiũ: exq̃ ⁊ graue veniale ⁊ mortale ſepe cõ/ mittit. Unñ ꝓmo dialog. Grego. narrat de cõiugata q̃ vicia carnis illecebris non abſtinẽs in nocte: in craſtino ad eccle ſiã dedicãdã cũ reliquijs bti Sebaſtiani martyris veniẽs cũ alys a diabolo arrepta fuit. hoc tam̃ cogit q illꝺ fuerit mortale: qr ẽt ꝑpter pctñ veniale tradit qs ſatbane vt ẽt ꝓpha a leone occiſus eſt. Nõ. n. i aiam ptãtẽ accipit niſi pp mortale: ſed i corp⁹ ſic. Reddere vo cũ diſplicẽtia tpe q̃tũ cũq̃ ſacro nullũ pctñ eſt: qr debitũ ẽ. ⁊ neceſſariũ ẽ exquo

verb ab exactõe cõpeſci nõ põt. ¶ z^a ꝺ ẽ ꝺ tẽpore cõcept⁹: z^a de quo in parte dictũ ẽ i ꝓcedẽti di. qr ſemp ẽ pctñ petere debitũ vtriq̃ idifferẽter tpe ↄcept⁹ ⁊ part⁹: qr ẽt bruta ↄti nẽt. Elephas enĩ ad ipregnatã nõ accedit. Et qdẽ ſi ꝓbabi liter timet ꝺ aborſu tpe ↄcept⁹. qr mrix pp delectatiõem q̃q̃z aperit: ⁊ mã nõdũ pfecte coagulata diſpgit ⁊ effũdi tur. ⁊ iſtante partu ne puer oppmat eſſet pctñ q̃ſi homici cidy ⁊ mortale ſciẽter petere vl reddere: alꝫ nõ ẽ pctñ red dere: ſz venialẽ petere maxie mulieri: qr ipregnate ꝟz me/ dicos magis appetũt coitũ. Qr aũt vſq3 ad quadrageſimũ vel octogeſimũ diẽ mulier a viri thoro abſtineat ſic ⁊ a tẽ/ plo abſtiebat: cerimoniale fuit. vñ hodie nõ ligat. vñ ſicut mulier i noua lege ſtati poſt partũ ſine mortale poſſ3 eccle ſiã itrare nec ꝺz ꝓhiberi: ſi tñ ex veneratone voluerit ab/ ſtinere deuotio ei⁹ nõ ẽ iprobãda: ita ſi ſtati poſt partuz al/ teruter petit debitũ: nõ ẽ mortale: ſz veniale: ⁊ idecẽs ẽ q nõ abſtineat a ↄſortio viri q̃ꝺiu abſtinet ab ingreſſu tẽpli. Primũ ꝓbat. ꝺ purificatõe poſt partũ. c. i. g poſt partũ ipu erperio nõ ẽ pctñ mortale: qr nõ timet ꝺ puero niſi time/ ret de egritudie vxoris. Si aũt ad ipregnatã accedat ⁊ pre ter ſpez oppmat puerperiũ aiatũ fit irregularis: qr. ſ. dabat opaz rei illicite. vñ ⁊ iputat ſibi: ad penam q̃cqd ſeq̃t ex eo vl ob id. q̃ ad puerpã accedere erat ꝓhibitũ lege moſayca. Et lz hodie ipa nõ ꝓhiberet tẽplũ igerdi: qr ⁊ emorroyſa tetigit fimbriã veſtimẽti xpi. ꝺ purifi. poſt partũ. c. vno. ⁊ in decre. di. §. Ad ei⁹ cõcubitũ: nihilomin⁹ tñ ibidẽ ꝓhibet vir accedere ad eã ꝺ honaſtate nõ ãt ꝺ neccitate. niſi adhuc eſſz ifirma: ⁊ ꝑpter hoc eẽt ei piculũ mortis vl aggrauatõis in/ firmitatis. ¶ 3^a ꝯ ẽ ꝺ tpe mẽſtruoꝝ: vbi ꝑter id qꝺ dictuz fuit ĩ ꝓcedẽti. q. diſtiguẽdũ ẽ: qr ſi inaturalis ⁊ accidẽtalis ſit ffluꝝ a quo mulier dr emorroyſa: nõ iterdicitur petitio vl redditio. qr qñ ẽ ifirmitas ꝑpetua vl nimis diuturna et piculoſũ eẽt ↄiugatis aligb⁹ ꝓhibere: tũc ẽt mulier ↄcipe ñ põt ꝟz quoſdã. vñ nõ timet ꝓpli. vñ tũc ẽ veniale petere: cũ nõ ſpet ꝓples: imo nec veniale ſi fit pp fornicatiõez vitãdã i ſe vl i alio: modo dcõ i ꝓcedẽti di. Si ãt ſit nãlis i menſe a quo mẽſtruata dr: adhuc ñ vr mortale ſciẽter petere ⁊ red dere: lz dicat Hieronym⁹ ſup illꝺ Iſa. 64. Juſtitie nre q̃ſi pãnus mẽſtruate: tũc ↄcipiũt mẽbris dãnati: ceci: claudi: leproſi: vt qr parẽtes nõ erubuerũt i ↄclaui ↄmiſceri: eoꝝ pctñ patẽter ⁊ apte redarguat i paruulis. Et ſup illꝺ leui. .18. Ad mulierẽ q̃ patit mẽſtruũ nõ accedes. Augu. Nẽcio vtriq̃ iterim iterdicit ↄtinẽtia. vñ mlier ſi ſine ſcãdalo vi ri ꝑt ſe excuſar ꝺz ſubterfugere. alr ñ peccat cũ dolore red dẽdo ꝟz Bonãuẽturã ⁊ Petrũ. Sz dñt q exigere ſciẽter ẽ mortale: qꝺ nõ vr: qr nõ ẽ maior timor ꝺ ifectõe prolis tpe mẽſtruoꝝ q̃ tpe lepre: tũc aũt petere non ẽ mortale. g nec nũc. Nec valet ſolutio eoꝝ: qr lepra ẽ morbus ↄtinu⁹. mẽ/ ſtruũ momẽtane⁹. qr ſi exponere ſe piculo gnãndi leproſũ eẽt ꝺ ſe mortale: vbicũq̃ eẽt illꝺ piculũ eẽt, idẽ pctñ: ⁊ lz fa cere i ſuo qꝺ nocet i alieno: dũ tñ hoc nõ itẽdat: ⁊ ſufficit ſi cui vel i paucis amici laborib⁹ ↄſulat: vt alibi dr. Cõſtat ãt q multũ ꝓſtat q dat mãm ifectã: maxie qr nõ ẽ certũ vtrũ tũc ↄcipiat: ⁊ ſi ↄcipiat vtrũ ificiat. vñ dũ tñ ille g petit eẽt parat⁹ nõ petere ſi ſciret id ↄtigere. ſufficit. Et ꝓterea nõ q̃/ libet mulier q̃lz ↄceptu parit: ⁊ maxie ſi ipa fuit pri⁹ ſteril lz non faciãt ãni qꝺ facit vna dies. Nec obſtat leui. zo. In/ terficientur ambo: qr itelligit de coitu fornicario non con iugali. vñ ſi actus coniugalis eẽt de ſe mortalis tẽpore mẽ ſtruorũ ſicut cognoſcere innaturaliter vel in loco ſacro: ſi/ cut ibi non licet reddere: quia non eſt petitio debiti ſed ex actio indebiti: ſic nunq̃ liceret reddere debitum mulieri que ſcit ſe menſtruatam: quod tamen nullus dicit: ⁊ tamẽ ipſa non minus tenetur ad bonũ prolis q̃ vir. Epilogãdo ergo dꝺz eſt de mẽſtruis q nõ ẽ mortale reddere ⁊ ſciẽter ex pte mulieris nec p cõſequẽs ex pte viri. ex quo certior

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

abstinere nō vult. Scōo nō ē peccatū petere ignorāti ifirmitatē. Tertio sciēs ifirmitatē sed nescies mōstruz solere generari qñ nō erat facturus si sciret ēt nō peccat: maxime mortal'r: qz q cōtigit ꝑter spē ex aliquo ēt si dat opam rei illicite nō ꝑputaf sibi ad culpā nec ad penā que dolū requirit: lz ꝑutef ad penā q respicit defectū. Nā ebri⁹ occidens vel mutilās clericū ē irregularis. nō aūt excōicatus: q̄uis culpa sua iebriatus fuerit. Et sic ēt videf dōm de furioso: qz si culpa sua icidit i furiā: irregularis ē: sed nō excōicat⁹: si sine culpa neutrū nisi ex ꝓcedēti rācore cōtinuato hoc accidisset: sicut i illo q cōsueuerat ābulare dormiēdo cū cō tēdisset de die cū clerico: nocte dormiēs cū ense egressus occidit eū sōniās se occidere eū: z rediēs cū euigilasset recolu it ō somno: z iuenit ensē sāguinolētū z fugit: hic irregl'aris ē qz lz nō fuerit i culpa dormiēdo. fuit tamē i culpa litigādo ex quo cōtinuata pbātasiatiōe a vigilia ad somnū ꝫ contigit: sed nō fuit excōicatus: qz iiectio violēta dolū regrit sed irregularitas nō: imo nec culpā: vñ facilius fit gs irregularis q̄z teneaf lege aglia. Quarto sciēs non gñari vel ꝓbabiliter credēs: vt qz sterilis: vel qz non ꝯsueuit tūc concipe: qz viri cognoscūt meli⁹ ꝯditiōes vxorū z ecōuerso ꝓ expientiā: sil'r nō peccat saltē mortal'r. Quito ēt si credēs q ꝓbabil'r ꝯceptura sit ēt mōstrū nō peccat mortaliter sicut i leprosa: i qua ē maius piculū: et i mēstruata nāliter. Circūstātia. n. q non mutat spēm nūq̄z facit de veniali mortale: Circūstātia āt tpis nūq̄z facit aliā spēm: vñ cū ꝫ ñ sit mortale: si sit nisi ꝓpter plē: z ē idē z ñ mai⁹ pic'm i leprosa q̄z i mēstruosa. g̃ rc̄. Qz āt ibi bēret nimis ꝯtinere: puta ꝓ totā vitā: hic aūt ꝓ paucos dies: non variat spēm luxurie: qz cognoscere quādocūqz eā q paritura ē mōstrū sp: z cognoscere nūc illā q nūc paritura ē monstrum non ōrt spē i genere moris. Et oīs cā q ꝓhibet ad tps accedere qñ ē tpalis ꝓhibet i ꝑpetuū qñ ē ꝑpetua: qz ꝑcepta negatiua obligāt semp et ad semp: vñ si ēēt ꝓhibitū accedere ad paritura mōstr̄ ad sp obligaret: Qñ aūt lex ꝓhibet accedere ad mēstruatā ē iudiciale: vñ non ligat: vel loqtur ñ de sua sed de aliena Et aliud ē scienter vti libidine i ꝓiudiciū ꝓlis iā cōcepte vbi ꝓ certo vel ꝓbabiliter timeretur: alio rōne dubq̄ raro cōtigit aliquē ꝓhibere vti iure suo. Nā raro cōtingit q tūc mulier tale gd cōcipiat. Nā sepius nō cōcipit. Cōsulendū est igit mulieri: qz aut scit vel ꝓbabiliter credit viruz se exosā bitur̄: z tūc nō teneī renelare sed reddit sine peccato: z ille ꝓp ignorātiā nō peccat. aut non. sed credit q nō ꝓp hoc dimitteret eā cognoscere: z tūc ēt non dz dicere ne eū grauius faciat peccare: sed adhuc vterqz excusaf a mōtali. z hoc vxor ꝑt ꝓpēdere ex alys vicib⁹ qb⁹ renuēti non acqeuit: aut neutrū: sed credit q adulterabit vel peius faciet: z nec tūc dz dicere sed reddere: aut nihil horū: sed credit q abstinebit: z tūc sibi dicat: q si audiēs non acqescat reddēs ñ peccat: sed petēs: sic non tamē mortaliter.

Quantum ad quartū articuluz de tpe nuptiarum sūt septē ꝯclones. ¶ Prima q trib⁹ tpib⁹ celebritas nuptiarū iterdicta ē. s. ab aduentu vsq̄ ad octauā epiphanie: a septuagesima vsqz ad octauā pasche: trib⁹ bebdomadis añ festū ioānis. i. a dñica añ ascēsionē vsq̄ ad octauā pētechostē: vñ vsus. Aspiciēs. veterē. circū. q̄si. gs. benedicta. Aspiciēs. Dñica ꝑma aduēt⁹ cui⁹ ꝑ'' rñsoriū icipit. Aspiciēs. Veterē. octaua epiphanie cui⁹ ꝑma ātipbona i laudib⁹ icipit veterē. Circū dñica. i septuagesima cui⁹ itroit⁹ icipit. Circūdederūt. Quasi. dñica i albis cui⁹ itroit⁹ Quasi mō. icipit. qs. dies ꝑma rogationū cui⁹ euāgeliū icipit. Quis ex vobis hēbit amicū. Bñdicta. dñica trinitatis. i octaua pētechostē. cui⁹ itroitus icipit. bñdicta sit rc̄. ¶ z'' cōclusio ē. q ꝑma duo tpa itelligūt iclusiue quo ad dies extremos. qz dies extremi ptinēt ad tps mediū: vñ pari mō iterdicūt. dñica tamē ꝑma aduētus ptinet ad tps sequens octaua epiphanie ad tps ꝓcedēs: sil' dñica l septuagesima ptinet ad tps sequēs: nō ꝓcedēs: octaua vero pasche ad ꝓcedēs: sed dominica añ ascēsiōez ptinet ad tps ꝓcedēs resurrectiōis: quādo licet nuptias celebrare: ñ ad tps sequēs: vñ a dieb⁹ tribus añ ascēsionē ꝓhibētur: itē pētechostē nō bz octauā: sed octauas: vñ dominica de trinitate nō ē de tpe ꝓterito sed futuro: i quo nō ꝓhibēt: vñ dñica. añ ascēsionē z ꝑ⁹ dñica p⁹ pētecho. licet nuptias celebrare: et gdē i 3° tpe ꝭm oēs nō cōputaf dñica añ ascēsionē: qz ē tpis ꝓcedētis: sed dñica trinitatis ꝭm bosti. sic: alias deesset vnus dies de trib⁹ septimanis: vñ no. de ferys. Capellanus. q violāt canones q dñica i albis z trinitatis celebrāt: qō nō vī ad min⁹ de dñica trinitatis: qz ipsa vt dictū ē nō ptinet ad tps ꝓcedēs sed ad sequēs: qō nō ē iterdictū. nec obstat q vna dies deest: qz minutie nō cōputāf i scriptura. vñ i dcō. c. Capella n⁹. sic dī. vsq̄ post. 7. die festi pētechostes: qō caret octauis nuptie suspēdātur i dñica q̄ segtur: z deiceps possūt nuptie licite celebrari. Aut ergo loqtur ō dñica que ē octaua dies pētechostes i qua fit festū trinitatis: z sic bēf ꝓpo'': aut ō dñica q ē i gndena: z tūc p scdaz septimanā p⁹ pēt'. nō posset celebrari: q eēt eas extremis iterdicē q̄ttuor septīanis: qō null⁹ dic̄. vñ quātū ē ō iure nuptie possūt celebrari i die trinitatis. Sz qz nuptie suspēdūf vsqz p⁹. 7. die q ē sabbatū z durat vsq̄ ad sol' occasū ꝭz vnā ꝯputatiōez vl' vsqz ad mediā noctē ꝭm aliā: vel vsqz ad sequēs māe ꝭm aliā: ide ē q nō a ꝑmis vesp̄is trinitatis licet nuptias ꝯbere: sed a ꝑn⁹ noctis vel a media nocte: vl' sic vi⁹ puto nō a ꝑmis vesp̄is trinitatis sed a mane in antea. Et lz ita sit de iuris subtilitate: qz tñ cōsuetudo ē optīa legū iterp̄s: iō sequēda ē terre cōsuetudo a ꝑlatis diu scita z dissimulata siue de celebrando nuptias i dieb⁹ illis siue de abstinēdo. ¶ Tertia ꝯclo ē. 3''ꝯ'' q festa ꝭm nouā z veterē legē a vespa vsq̄ i vespam celebrāf: tamē i septuagesima officiū sibi ꝑpriuz qō abdicat cantica letitie nō icipit i vesp̄is. sed i cōpletorio quādo ꝑmo interimittiī alla. vñ vsqz ad ꝯpletoriū exclusiue licet ꝯbeī: sz officiū aduent⁹ ꝓpriū pfecte icipit a vesp̄is sabbati p̄cedētis. vñ ex tūc nō lz ꝯbere: i dieb⁹ vo vltimis nō solū vesp̄e: imo cōpletoriū sūt ō tpe ꝓcedēte p se loq̄ndo: lz p accīs superueīēte maiori festo nihil fiat ō illo i cōpletorio: vl' solū memoria i vesp̄is: sic apō illos q faciūt festū trinitatis i octaua pēthecostes pdit vesp̄as z cōpletoriū. Sil' quādo celebre festū euēit i octaua epiph̄ie z octaua pasche: nec tñ pp ꝫ licet i illa vespa: sz sic dictū ē i scda ꝯne: i talib⁹ ꝯsuetudo ē seruāda. vñ i multis terris ēt de nocte ꝑfūda i vigilia aduēt⁹ z septuagesime nuptias faciūt: sed post mediā noctem si facerēt eēt corruptela: qz a media nocte more rōano dies icipit. vt dī. ff. de ferys. l. more. vñ sicut nulla ꝯsuetudo excusaret celebrare i māe diei: sic nec p⁹ mediā noctē si certū eēt: qz ꝯ canones sāctoꝝ patrū ē. ¶ Quarta ꝯ ē. gd de nuptys tūc ꝓhibeaf. Et gdē bñdictio nuptialis ē illis tpibus iterdicta: scōo festū cōuiuy nuptialis pp lasciuias q̄ tūc fiunt. z pari rōne videref traductio solēnis: que aliqñ post nuptias fit de domo parētū ad domū viri videf iterdici: i qua ēt multe isolētie fiūt istis tpib⁹ discordātes. ¶ Quīta ꝯclo ē. gd istis tpib⁹ ō nuptys ꝓmittatur. Et gdē cōtrahere ꝑverba de futuro nō ē ꝓhibitū. g̃ ē ꝯcessū. itē scōm quosdā cōtrabere ꝑ vba de ꝓsenti. sed illud nō videf: qz iste ꝯct⁹ nō dz fieri clādestine: sed i facie ecclie: in facie aūt ecclesie nō videf faciēdū sicut nec bñdictio nuptialis. redditio aūt uel petitio debiti quō sit licita uel illicita dictū ē i prima cōclusiōe tertij articuli. ¶ Sexta ꝯ ē qūo ꝯbentes nuptias istis tpibus puniātur. Et dōm q debēt separari ad tpus i penā: vt i eo puniātur i quo deliquerūt: sed si sit piculum icōtinētie alia pnia iponaf z i ista vispēsef. Sacerdos vo q benedictiōem istis temporib⁹ dederit graui pena. lz arbitraria puniendus est. nec ignorātia excusat: qz dz scire

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ea q̄ ad officiū suū ptinent. ¶ Septia ꝺ̄ ē. ꝙ nec festū oīuꝫ sāctorū: nec assūptiōis virgis: nec qȯcūqꝫ aliud tēpꝰ ieiunio rū: ꝓcessionū: festorū: nec annus post mortē viri īterdicitꝫ iure ciuili īterdicat̄ sub pena īfamie. ex̄. de ꝟis nuptꝫs. c. vlti. sed tātū īterdicūtur tria tpa supradicta. vñ alys tpibꝰ sacris: eēt peccatū saltē veniale petere debitū: sed nō esset veniale nec mortale cōtrahere: cū nō sit ex̄pse ꝓhibitū: ſꝫ bis tribꝰ tēporibus eēt mortale nuptias celebrare ꝑ ex̄pſ sā ꝓhibitionē: ſꝫ nō eēt mortale debitū petere a cōiuge ꝑꝰ rite benedicta. ¶ Ad argumētū ē dȯm ꝙ aliud ē ꝓuare: vsū rōnis actualē qȯ aliquādo eligibile ē scōm rōnē rectā, sicut sōnꝰ, aliud ē facere cōtra rōnē rectā siue cōtra eiꝰ dictamē qȯ nr̄q̄ ē faciēdū. Actus āt ille ſꝫ de se ꝓuet actū rōnis: nō tamē ē cōtra dictamē rationis: cuꝫ sit necessariꝰ ad multiplicationem prolis.

Questio II.

Queritur 2°. vtrum vnꝰ coniūx sine licentia alterius possit vouere cōtinētiā. Et videt̄ ꝙ sic: qꝛ sicut ipedit̄ redditio debiti ꝑ votū religiōis: ita per votū trāsmarinū: sed vir sine cōsensu vxoris pōt votū trāsmarinū emittere. ergo ꝛ religionē ītrare: ꝛ ibidē ꝓtinētiā vouere. Et cō firmat̄ rō: qꝛ votū crucis pōt mutari ī votū religiōis. ergo maritꝰ post votū crucis emissū sine cōsensu vxoris ꝑt illō licite mutare ī uotū religiōis. ¶ Itē seruire deo magis ē debitū q̄ꝫ seruire hoī. sed uir ꝑt ipediri a debito reddēdo uxori pp seruitiū hois: puta cū tpalis dñs uirū ministerys suis occupat. ergo multo fortius licet viro se subtrahere a ȯbito reddēdo uxori uouēdo se seruitio xp̄i: qȯ fit ꝑ religionis ingressū. ¶ In cōtrariū est qȯ dicit̄. ¶ ad Cor. 7. Nolite fraudare inuicē nisi forte ex cōi consensu ad tps vt uacetis oīoni. ¶ R°. hic sūt tria videda ꝛ de his aliqualr̄ fuerit tractatū supra. di. 27. ꝑmo quō vnꝰ possit vouere cōtinētiā alio īscio vl̄ inuito. Scō quō ȯ licētia alteriꝰ. Tertio. quō ꝙ votū illicite emisit mortuo alio tenet̄ ad votū.

ꝑ 2° Quantum ad primū sūt. 3. cōclusiones ꝟm ꝙ coniunx dr̄ triplex. ¶ Primo a ꝑma despō satiōis fide: ꝙ pprie ē spōsus q̄ñ mr̄imoniū ē ītiatū. ¶ De quo ē prima cōclusio ꝙ pꝰ sponsalia: licet vouere altero inuito vel ignorāte: sed tūc tenet̄ religionē ītrare si sit spōsa p̄cise: spōsus āt vel ītrare vel sacr̄ ordinē suscipe ñ nō possūt alias ītrare: nisi de licētia alteriꝰ vouerit vel alter eū ꝙ tauerit vel ꝙtare uelit. tenet̄. n. spōsalia īplere nisi hēat causā soluētē: votū aūt simplex nō assignat̄ ipedimētuꝫ solūēs: ſꝫ nō possit mr̄imoniū cōtrahere. vñ qꝛ nō pōt ab illa ꝓmissiōe liberari nisi vel alio quitāte vel ꝑ votū solēne: īde ē ꝙ ad illud tenet̄: ꝛ spōsa q̄ nō ꝑt alr̄ solēnizare votū: qꝛ nō ē capax ordis: te net̄ monachari. Spōsus ēt ad idez tenet̄ si ē irregularis: nec possit dispēsationē īpetrare: alr̄ sufficit alterū: qꝛ nullū bñficiū nulla dignitas ip̄ꝫ excusat nisi sacrū ordinē suscipiat vl̄ pfessionē faciat. ¶ 2°° dr̄ve ꝛ ꝑpe cōiunxa vbis de p̄ti q̄ñ ē mr̄imoᵐ ratū: sed nō cōsūmatū: de quo ē scōa ꝟclusio ȯ voto. s. pꝰ mr̄imoniū añ cōsūmationē: qꝛ valet sicut ꝛ ītrare ꝑt: sed tūc p̄cise tenet̄ ītrare religionē siue sit vir siue mulier nisi cōiunx velit eū dimittere sine debiti petitiōe: qꝛ nō potuit vouere ī p̄iudicium alteriꝰ: ꝛ sic ē illi obligatꝰ sub cōditiōe. s. si nō ītret religionē: qȯ ꝑt facere altero iuito: nō āt ordiari. vñ qꝛ tenet̄ votū īplere: nec pōt alr̄ īplere cōiuge debitū petēte: nisi in trādo: iō tenet̄ ītrare. ī oī āt cāu: ī quo licet altero iuito vel ignorāte alio vouere ꝛ tenet votū: licꝫ magis ȯ licētia alteriꝰ. ¶ Sed ō istas duas ꝟnes ē: qꝛ pꝰ votū simplex aut vouēs tenet̄ ꝟbē cū spōsa vl̄ ꝟiugi reddē ȯbitū: aut ñ. Si tenet̄. ꝙ tenet̄ facē qȯ nō dꝫ facē: ꝙ ē ꝟdictio. aut ñ tenet̄ ſꝫ ꝑ votū libat̄. Et sic nō tenet̄ ītrare. ¶ Et dȯm ꝙ ꝟꝫ thomā spōsalia soluūt̄ ꝑ votū simplex sequēs. Qȯ si verū eēt nō tenēt̄ religionē ītrare: sed posset manere i secło ꝓtinendo sed qꝛ iura artāt ad cōplēdū spōsalia nisi i casib⁹ ex̄pssis i ter quos iste nō pōit: tuti⁹ videt̄ ꝓtrariū. vñ dȯꝫ ad argᵐ ꝙ ꝑ spōsalia ȯ futuro spōsus obligat̄ ad mr̄imoniū: ꝛ per verba ȯ p̄ñti ad debitū reddēdū nisi ītret religionē ꝑcise ī scō casu: vel nisi ordiet̄ vl̄ ꝓfiteat̄ i ꝑmo. Qñ āt postea vouet cōtinētiā votū nō obligat ad īpoſe iuris: sed solū ad poſe: vñ qꝛ ꝑ spōsalia ꝛ mr̄imoniū tenet̄ nō cōtinē i seculo īde ē ꝙ votū nō obligat ip̄ꝫ ad ita ꝓtinēdū: sed vt illō possit i ordie sacro vel religiōis. vñ ex voto tenet̄ ītrare vel ꝑ fiteri. vt dictū ē: nō aūt cōtinere ex̄. vñ si nō posset religionē ītrare: qꝛ nulla religio vellet eū recipe: nec ordiari: vt qꝛ irregularis: tūc tenet̄ ꝓtrahere cū spōsa ꝛ reddere debitū ꝓuge: nec votū frangeret: qꝛ nō potuit facere votū de alieno: sed tm̄ de suo: vñ ista duo stāt simul. s. ꝙ sit obligatus ꝓtrahere vl̄ reddere sub ꝟditiōe sibi illicita. s. si māet i seclo ꝛ ꝙ sit obligatꝰ simplr̄ ad nō manēdū ꝑꝑ votum. ¶ 3° 3ª ꝟ dicit̄ vere ꝛ ꝑpie cōiunx a mr̄imonio rato ꝛ cōsūmato ȯ quo ē 3ª ꝟclo: qꝛ aut alter ē fornicatꝰ spūaliter aut carnaliter: ꝛ tūc alius ꝑt vouere simplr̄ vl̄ solēniter sicut placet qꝛ liberatꝰ ē p exceptionez a redditiōe debiti ꝟꝫ illud. Frā gēti fidē fides frāgat̄ eidē. ȯ ꝟuer. ꝟiug. c. vlti. Si aūt alter castꝰ ē dicūt oēs ꝙ nō ꝑt vouere de nō reddēdo: qꝛ hoc est offerre sacrificiū de rapina. Alig dicūt ꝙ nec de nō petendo: qꝛ redderet̄ onerosū mr̄imoniū: sed ꝟm alios sic. qꝛ petere ē volūtatis. Alig ēt dicūt ꝙ nec simplr̄ vouere castitatē vel ꝓtinētiā: ꝛ temeritas ē corrigēda. nō ꝓmissio soluēda: dū tm̄ añ alteriꝰ ratificatiōez peniteat: nec alio mortuo tenet̄: qꝛ qȯ ab ītio nullū ē tractu tpis nō ꝟualescit: vnde secus ē ī illo q añ mr̄imoniū vouit: q nec petere ꝑt: nec pꝰ aliȯ mr̄imoniū ꝟbē sine pctō mortali: vi⁹ tm̄ ē ꝙ q̄ꝫ male fecerit vouēdo ꝓtinētiā: tenet̄ tm̄ ꝟuare q̄ꝫtū ꝑt: puta qꝛ tenet̄: nō petere ꝛ ea mortua añ ꝓtrahere. ar. de ꝟuer. ꝟiug. c. gđā ītrauit. vbi dr̄ ꝙ ille q iuita vxore ꝓfessus ē: ꝛ reddit⁹: ea mortua dꝫ ꝓtinere: qꝛ ī sui ꝑiudiciū votū tenuit: q̄ꝫ vouere nō debuerit. Et simil̄r est ī ꝓposito: qꝛ q̄ꝫ peccauerit qs vouēdo: i tm̄ tm̄ dꝫ votū īplere sicut ꝛ iure tenet̄: iq̄ꝫtū ꝟuatū nō vergit i detrimentū salutis eterne: Uouere āt nō petere debitū piculosū ē: vbi ip̄e ē iuuenis ꝛ ī igne uouet nō ardere: uñ idiscretū ē: nec ꝟsulēdū ē: ꝛ maxīe si ꝑ hoc alteri redderet̄ mr̄imoniū onerosū: puta vxori suspecte ꝛ verecūde i petēdo debitū: ſꝫ aūt peccet vouēdo nō petere: si tamē nouit tenet̄ seruare iq̄ꝫtū ꝑt sine hoc ꝙ reddat mr̄imoniū onerosū: sicut mulier si vouerit dare elemosynā de pafrenalib⁹ vbi vir ē pauꝑ peccat: cū pl̄s ei teneat̄ q̄ꝫ extraneo: tm̄ qꝛ de suo fecit votū: tenet̄ votū īplere q̄ꝫtū ꝑt sine peccato.

Quantū ad 3ᵐ articulū de voto cōtinētie qȯ fit de licētia cōiug!. sūt tres ꝟnes. ¶ Pr⁹ ē dubia .s. ō voto solēni religionis. Circa qȯ ē duplex opi. qꝛ dicūt gdā ꝙ aliqd illicitū ē fieri qȯ tm̄ factū tenet: sic ī ꝓposito: aliqd ē obseruādū dū vnꝰ ꝟiugū ītrat religionē ȯ licētia alteriꝰ: qȯ si nō obseruet̄ nihilominus tenet ingressus: ī ītrando. n. obseruādū ē ꝙ ille de cuiꝰ licētia alter ītrat religiōez aut ē senex ꝛ nō ē ꝑsona suspecta de icōtinētia: ꝛ tūc ꝑt manere i seculo vouēdo cōtinētiā: aut ē iuuenis ꝛ suspectus ȯ icōtinētia: ꝛ tūc ñ sufficit ꝙ maneat i seculo vouēdo ꝓtinētiā: sed dꝫ ītrare religionē: vt hētur extra. de ꝟuer. ꝟiug. c. cū sis ꝑdictus. ꝛ. c. uxorat⁹. si tamē illud ñ obseruet̄ ꝛ unꝰ ȯ licētia alteriꝰ ītret religionē ꝛ ꝓfiteat̄ vere tenet uotuꝫ ꝛ obediētia siue ꝓfessio: qȯ ꝑꝫ ex duob⁹. Primo qꝛ si uotū nō teneret: hoc eēt qꝛ teneret̄ debitū aut reddere, aut exigere: nō exigere: qꝛ illud nūq̄ ē necessitatis: nec reddere: qꝛ uxor dādo licētiā ꝓuasit se iure petēdi. q̄ iste ñ tenetur reddere petēti. ergo nullo mō ē uotū eius irritū. Scōo qꝛ sic uxor ꝑt se priuare iure suo ī uoluntarie peccādo: ita uoluntarie merendo: sed uxor fornicarie peccās priuat se iure suo ita ꝟt ex tūc liceat ꝟiro religionē ītrare ꝟt supꝰ di-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

rtū ē.g̃ similiter cōtiere vouēdo:r̃ ī ℔ merēdo ꝑt se ꝓuare iure suo dādo licētiā viro suo ītrādi religionē r ꝓfitēdi:et ex tūc nō oz redire ad existētē i seculo:q̃tūcūqz sit ꝓsona suspecta:sed potiꝰ existēs ī secl'o oz ꝯpelli mutare vitaz vt viuat religiose vel cū religiosis:vt hēt exp̄sse.z7.q.z.Agathosa r.zz.q.5.Qui vxor.iura aūt q̃ dicūt ꝙ nō sufficit sola licētia nisi ille q̃ dat eā sil'r ꝯuertatur si sit ꝓsona q̃ sine suspectiōe nō possit māere ī seculo:ōterminānt qd ōbeat fieri sed nō irritāt si secus actū fuerit:nec forte possēt. Nec obstat qō dicit ex ō ꝯuer.ꝯiug.c.i.qr illa licētia fuit extorta r mulier fuit ōcepta r iur' ignara.p̄t āt ius ℔ ōtermiar̃ ꝙ sic ꝯsēsus coactus ñ suffic̄ ad mr̃imōiū:ita licētia vi vl' metu extorta nō sufficiat ad ℔ vt mulier se ꝓuet iur̃ qō hz ī uirū ¶ Sz ꝯ ℔ ē:qr qō iuris ē de vxore uouēte abstinētiā respectu uiri idē iuris ē piter i ꝯiuge vouēte ꝯtinētiā:qr neutr̃ lz sine ꝯsēsu alteriꝰ:r vtrūqz licz cū ꝯsēsu:sz si viro ꝯsentiēte mulier vouerat abstinētiā viro reuocāte tenet' obedir̃. ġ si ō licētia vouit ꝯtinētiā reuocāte licētiāte tenet' reddē lz peccet reuocās hic r ide. Posset ġ distīgui sic:qr aut licētiās ē tal' ꝙ ñ ē tior icōtinētie.r vl't sil'r ꝯtiere r vouē:r tūc lz re ītegra possit reuocar̃:sic̄ r mādatū al's re ītegra reuocari p̄t:tñ pꝰ votū simplex vl' solēne licite emissū nō p̄t reuocar̃.r sic ītelligūt' aucītates ī lr̃a r iura q̃ allegāt:qr votū legitie emissū simplex vl' solēne iplēdū' ē. Nec obstat ō viro irritante:qr vex̄ est qñ vir ñ exp̄sse ꝯcessit sed solum sciens dissimulauit:r tūc votū pfectū nō fuit:vl' qñ illa abstinētia vl' pegriatio eēt ī picl'z icōtinētie viri q tā diu ñ posset ꝯtiere:aut licētiās ē ꝓsōa suspecta:r tal' q̃ ñ poterat licētiar̃ ō ītrādo:r tūc vr̃ ꝙ lz peccet reuocādo pꝰ votū simplex vl' solēne:tñ qr illud fuit temer̃ emissū aliꝰ tenet' ōbitū redde re. Nec obstat solutio data ab eis:qr illa reꝓbat' ī glō.cū sit deuiatio pura:qr nihil tale ī textu exp̄mit'. Nec valet rō iducta:qr cōstat ꝙ nō tm̃ lz ex pacto q̃m ex ōlicto:qr pp fōnicatiōez lz ītrare:q̃uis fornicās laborет suspitiōe adultery:sic̄ pz p effectū:qr cras potet fieri turpia sic̄ beri. De licētia āt caste suspecte ñ licz.itē adultera iuita licet intrare nec tenet' ad eā redir̃:sz iuita illa q̃ licētiauit q̃ re ītegra reuocat ñ licz ītrar̃:qō si fecerit tenet' exir̃: Uñ idē iur' vr̃ ō ñ suspecta re ītegra:r ō suspecta q̃diu ē suspecta:sz nō suspecta p̄t reuocare sp̃ re ītegra.ġ suspecta sp̃ p̄t reuocar̃ q̃diu ē suspecta:qr manēte cā māet effectꝰ. ¶ z⁹ rō qr vsq̃z tūc māet dominꝰ sicut pꝰ vēditionē māet dñs vēditor:vñ'a q̃ cūqz p̄t vēdicare peccat:tñ alig dñt ꝙ nō p̄t postq̃z corā iu
z⁹ ꝯ dice vl' ep̃o aut publice: vl' exp̄sse ꝯcessit. ¶ z⁹ ꝯ ē ō uoto solēni ordis sacri:qr si q̃rat' qd fieri oz illo mō licz ō licētia vxoris suscipe ordinē sacrū vl' beneficiū eccl'iasticuz.s.qñ ipa ītrat religionē vel nō ē suspecta r uult ꝯtiere:alr̃ nō:qr eadē rō ē utrobiq̃.Sz si q̃rat' an factū teneat dissimile ē: qr ꝓhibitio eccl'ie p̄t facer̃ ꝓfessionē nullā:nō āt ordinē sacrū:r iō si ea mortua mr̃imoniū ꝯhat cū ℔a pꝰ sacrū ordinē q̃ocūqz susceptū ipo iure ē nullū ēt ī cāu ī quo eēt ualidū pꝰ ꝓfessiōez: sed bñficy coll'o m'to magis ē nulla.Sz si q̃ rat' an teneat' debitū reddere r ad vxorē redire q ō eiꝰ licētia idebite ē ordiatꝰ ī cāu ī quo pꝰ ꝓfessionē idebitā redir̃ tenēt':videret' exquo ita vere est ordiatus sicut ℊ licite et de volūtate eius nō reuocata re ītegra:ꝙ amplius non sit ei reddēdus:nec est sil'e de ꝓfessiōe que nulla fuit ī p̄iudiciū isti':sed ō suscepti0e bñficy ē sil'e:qr illa nll'a fuit uel si fuit aliq̃ p̄t annullari:īmo ad petitionē uxoris idebite bñficiatus ē ō ponēdus:r tūc oz ei reddi. ¶ z⁴ ꝯ ē ō uoto simplici ō quo cōiter dicit' ꝙ mr̃imōio cōsūmato ō licētia alteri' licet vouer̃:r tener̃ seruare:nec pꝰ votū oz reddere.
¶ Sed ꝯtra ℔ ē:qr nō ē minꝰ picl'z icōtinētie pꝰ votū simplex q̃ pꝰ votū religiōis lz nō sit grauiꝰ:sed fm oēs qñ ille q̃ māet ī secl'o ē ī piculo icōtinētie:ñ licz ēt illo ꝯsētiēte:r vouēt e cast itatē īgredi mōasteriū nisi r ille cōuertat':ō cō uer.ꝯiug.eū sit ꝑdit'.r.c.Uxorat'.ġ cū vtroqz manētei seculo sit picl'z vtriusqz:ꝙ.s.sil' hitēt r sint ī igne nec cōburātur:r sic ē piculū ō vtroq̃:qñ āt vnꝰ ītrat nō ē picl'm nisi ō remanēte.vñ qñ vterqz ītrat de nullo timet'.ē ēt maiꝰ piculū ꝙ cōsētiat ī vir̃ suū q̃ ī ex̄neū r cohitādo viro q̃ nō cohitādo.pp qō videt' ꝙ ī illo cāu ī quo ñ licet ō licētia manētis i seculo ītrare religiōem vl' ad sacros ꝓmoueri.s.qñ remanēs nō vult 'vouere perpetuā ꝯtinētiā:vel qñ si vult tñ pp iuuētutē ē picl'm icōtinētie:illis ēt casib' vtroq̃ i secl'o remanēte ñ licz uouere ꝯtinētiā.s.nisi vterqz voueat r nisi vterqz sit sine piculo:vt qr senes vl' qr iā sūt expti diu māere sicut fr̃ r soror. Simil'r ꝙ īdistincte emissū ō licētia alteriꝰ sit seruādū sic ꝙ nō teneat' reddere debitū:videt' ꝯ ōcretū:ō ꝯuer.ꝯiug.c.i.minꝰ.n.licz emittere votū solēne q̃ simplex:sed ille q ō licētia vxoris votū solēne emisit pōt r oz ad eā reuocari qñ ē suspecta:qr illud facere nō debuit nec potuit ī p̄iudiciū illiꝰ.ġ multo magis ꝯ votuz simplex tenetur reddere debitum.

Quantū ad 3m arꝝ qūo mortuo ꝯiuge teneat' redire ad votū vl' religiōez ponūt qdam.z. ꝙnes. p⁹ ꝯ
¶ Pria.qñ sine licētia vxoris ītrauit r pfessus fuit ea reclamāte.r p ℔ ꝯpulsus fuit maritꝰ ad eā redire:tūc.n.rediēs ad vxorē īducēdus ē vt ea mortua redeat ad mōasteriū:sz ñ ē cogēdꝰ.cuiꝰ rō ē:qr ꝓfessio eiꝰ ñ tenuit:cū nō ītrauerit de licētia vxoris.ꝓfessio.n.voti tollit vtrāqz ptātē exigendi.s.debitū r reddēdi. Nō reddere aūt ñ fuit ī eius ptāte: sed vxoris:r iō ꝓfessio nō tenuit:pp qō nō oz cogi ad eam mortua vxore:īducēdus ē tñ:qr ꝓuauit se iure exigendi.℔.n.erat i sua ptāte:r iō nō p̄t cū alia ꝯhere sine pctō: sicut dicit capꝝ p̃allegatū.Quidā ītrauit:Si tamē ō facto ꝯhat mr̃imoniū tenet:qr nō potuit solēnizare votū ꝯtinētie:pec cat tamē ꝯhēdo et deiceps debitū exigēdo. ¶ z⁹ ꝯ ē ō illo q ītrat de licētia vxoris r añq̃ ꝓfiteat' reuocat' ab vxore ꝙ mortua vxore ñ tenet' redire ad mōasteriū: nec peccat si ꝯtrabat:nisi aliqd aliō obsistat:qr cū p nullū votuz astrictus sit religiōi nō tenet' ad eā redire: nec manēs ī secl'o tenet' ꝯtiere:cū nihil circa' ꝯtinētiā vouerit. ¶ z⁹ ꝯ ē ō illo q ꝑ ꝯ
post factā ꝓfessiōem redit ad vxorē ō fcō nō de iure:vt cū qs de licētia vxoris ꝓfitet' r cōtēpta ꝓfessiōe redit ad vxorē sicut videt' dicere illō capm.ex ꝓte abbatis.de q̃dā q ī infirmitate positus ꝯsētiēte vxore votum vouit castitatis r mōachalē hītū suscepit:r postmodū liberat' ab infirmitate vxorē tenuit:talis:mortua vxore cogēdus ē ad mōasteriū redire:r nō solū ea mortua:sz viuēte:qr cū ꝓfessio eius vera fuerit r tenuerit vt solēnis:redire nō potuit ad vxorez: nec ea mortua aliā ducere:cū uotū solēne ipediat mr̃imoniū ꝯtrahēdū r dirimat post ꝯtractū:sed de istis pleniꝰ dictū fuit supra di.z7.q.z.ar.z°.iō illud teneat'. ¶ Ad p̄mū argumētū dōm ꝙ nō ē simile de uoto crucis r uoto religiōis:qr votū religiōis ipedit redditionē debiti simpl'r:r ñ solū ad tp̃s.votū āt crucis nō nisi ad tp̃s nec ꝓ illo tpe impedit si mulier uelit seq uirū.Et iō uir non p̄t sine ꝯsensu uxoris emittere votū religiōis licet possit emittere uotū crucis:mulier tam̃ nō p̄t uotū crucis emittere sine ꝯsēsu uiri:cū uir sit ī hoc caput mulieris: Nec ualet qō subiūgit' ꝙ uotū trās̄marinū p̄t trās̄mutari in uotū religiōis:qr ℔ ē uerū in hoc q ē sui iuris :nec ē obligatus alio uinculo:qō obstet religiōi:sicut ē in cōiugatis. ¶ Ad zm sim̃il'r dōm ꝙ fuitiū debitū dño tpali nō ipedit simpl'r redditionē debiti sed solū ad tp̃s:uotū aūt religionis ipedit simpl'r:r iō nō ē simile:r itez ante religionē nullus ē debitor ꝯsiliorū ad que obligat' religiosus:sic̄ seruus est debitor obsequy sue fuitutis: sed solum postquam quis rite professus est in religione: r tunc qui rite ꝓfessus est tenetur ea que sunt religionis facere nec vnquam reddere debitum uxori si quam habet.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ De diuersis cõiugijs legib⁹. Di. XXXIII. a

Querit hic de antiquis pribus q plures fuisse legunt uxores uel concubinas uti peccauerit? Ad qđ dicimus p uarietate tẽpoꝝ uaria inuenit dispẽsatio cõditoris. Ab exordio. n. tpis iter duos tm̃. adã. s. et euã inchoatũ ẽ cõiugiũ: đo p os ade dicente. Đõ adherebit uxori sue et erũt duo i carne una: et ꝑm ichoatõis modũ iter duos tm̃ p oẽm successionẽ tpꝝ contraheret cõiugiũ: si primi hoies in obediẽtia ꝑstitissent. Post eorũ uero copulã: filij et filie coꝝ matrimonio cõiuncti sũt: sz unus uni tm̃. Jõ ãt fratres sororib⁹ sũt copulati: qr nõ erãt alie mulieres uel uiri q bus ade filij uel filie iungerent. Primꝰ oiuz lamech duas legit fuisse uxores: et hoc i eo arguitur: qr ꝑ expletõe carnalis uoluptatis id fecisse phibet. Postea uero cũ iã pene oẽs hoies falsis dijs seruirẽt: paucis in cultu dei ꝑmanentib⁹ cõsultũ ẽ a deo ꝑes in mãimonio sibi copulare: ne illis paucis deficiẽtib⁹: cultꝰ dei notitia deficeret. Uñ abraã uiuẽte uxore ad ãcillã itrauit: et ex ea genuit. Jacob ẽt liberis et ancillis se copulauit. Et filie loth pre ebrio use sunt. Cuz eni ceteris i ydolatria relictis: abrã et filios eius in peculiarẽ ꝑplm sibi dns elegisset: rite mltarũ fecũditate mulierũ: ꝑpli dei multiplicatio q̃reb atur: qr i successiõe sãguinis erat successio religionis. Uñ ẽt in lege: maledicta erat sterilis q̃ nõ relinq̃bat semẽ sup terrã. Hinc ẽt sacerdotib⁹ cõiugia decreta sũt: qr in successiõe familie successio est officij. Nõ ergo abraã: uel iacob deliqt: qr ꝑter uxorẽ filios ex ãcilla q̃siuit: ne illoꝝ exẽplo ꝑter cõiugale debitũ fecũditatẽ in aliq̃ licz alicui q̃rere: cũ illoꝝ cõiugia mꝛoꝝ equentur uirgitati: et imoderatꝰ usus cõiugij nostri tpis: turpitudinez fere imitet fornicatõis illi⁹ tpis. De hoc aug. sic ait. Autiqs iustis nõ fuit pctm̃ q ꝑlib⁹ femininis utebãt: nec cõtra nãz hoc faciebãt: cũ nõ lasciuiendi cã sz gignẽdi hoc facerẽt: nec cõtra morẽ qr eo tpe ea fiebãt: nec cõtra ꝑceptũ: qr nulla lege erat phibtũ. Idẽ. Obijciũt iacob q̃tuor uxores: qđ qñ mos erat: crimẽ non erat. Sic ꝑiarche cõiugib⁹ excipiẽtib⁹ semẽ suũ miscebant: ñ cõcupiscẽtia ꝑficiẽde uoluptatis: sz ꝓuidẽtia ꝑ pagãde successionis: sicut apli auditoribus suis admirantib⁹ doctrinã suã cõdelectabãtur: non auiditate cõsequẽde laudis: sz charitate seminãde ueritatis. Idẽ alibi. Antiqs tpibus cũ adhuc salutis nostre mysteriũ uelaret: iusti officio ꝑpagãdi nuptias cõtrahebãt: nõ uicti libidine sed ducti pietate: q multo facilius cõtinere possent et uellẽt. Utebãt tm̃ cõiugib⁹ et plures uno uiro habere licebat: quas casti⁹ hẽbat q̃z nũc unã qlibet istoꝝ: i qb⁹ uidemus qđ ꝑm ueniam cõcedit apls. Hẽbant eniz eas in ope gnãndi nõ in morbo desiderij. Itẽ ambro. Dixit sarra ad abraã. Ecce cõclusit me dns ut ñ pariã. Intra ergo ad ancillã meã et filiũ facias ex ea: et ita factũ ẽ: Cõsidera primũ q abraã añ legẽ moysi et añ euangeliũ fuit. Nõ ergo in legẽ cõmisit abraã: sz legẽ ꝓuenit. Nõdũ. n. interdictũ uidebat. Sc đo considera q nõ ardore aliquo uage succẽsus libidinis: nõ petulãtis forme captꝰ decore: ancille cõtubernio cõiugalẽ posthabuit thoꝝ: sz studio q̃rende posteritatis et ꝑpagãde sobolis. Adhuc post diluuiũ rarꝰ erat hũani gẽnis: erat ẽt religiõis. Deniqz et loth sancti hãc filie cãm q̃rẽde posteritati hũerunt ne genus deficeret hũanũ: et iõ publici muneris gr̃a priuatã culpaz pterit. Itẽ aug. Justꝰ q̃uis cupiat dissolui et esse cũ xp̃o: tm̃ sumit aliñtũ: ñ cupiditate uiuẽdi sed offõ ꝓsulẽdi: ut mãcat qđ necessariũ ẽ ꝑ alios. Sic miseris femis iure nuptiaꝝ officio sum fuit sãctis uiris nõ libidinosũ. Qđ. n. ẽ cib⁹ ad salutẽ hois: hoc ẽ ꝓcubitꝰ ad salutem hũani gẽnis: et utrũq̃z ñ ẽ sĩñ delectatiõe carnali: q̃ tm̃ modificata et refrenata tpantia: i usũ naturalẽ redacta libido eẽ ñ põt. Qz ãt in substẽtãdo uitam illicitꝰ ẽ cib⁹: hoc ẽ i q̃renda ꝑle fornicari⁹ uel illicitus ꝓcubitus. et qđ ẽ i cibo licito imoderatior appetitus: hoc ẽ i ꝓiugib⁹ uenialis ille ꝓcubitus.

¶ Nõ ꝑfert uirgitas Joãnis castitati Abrae. b

q Uod uero castitas uirginalis ñ ꝑferat i merito ꝓiugali castitati abrae: Aug. ostẽdit iqens. Sicut ñ ẽ ipar meritũ patiẽtie i petro q passus ẽ: et i Joãne qui passus ñ ẽ: sic ñ est ipar meritũ ꝓtinentie in ioãne qui nullas exꝑt⁹ est nuptias: et in abraã qui filios genuit. Nã illi⁹ celibatus: et istius ꝓnubium ꝑ xp̃oꝝ distributionẽ ꝑpo militauerũt. sz ꝓtinentiã ioãnes i ope: abraã i solo habebat habitu. Melior ẽ ãt castitas calibũ q̃z nuptiaꝝ. Quaꝝ unã abraaz habebat i usu: ãbas in habitu: Caste. n. et ꝓiugaliter uixit. Esse aũt castꝰ sĩñ ꝓiugio potuit: sz tunc non oportuit. Itẽ Hiero. qs ignoret sub alta dispẽsatiõe di oẽs retro sãctos eiusdẽ fuisse meriti cũ xp̃ani sit? Quo abraaz añ placuit i ꝓiugio: sic nẽ uirgies placẽt i castitate. Seruiuit ille legi et tempori suo: seruiamus et nos legi et tempori nostro: i quo fines seculoꝝ deuenerũt. Ex his appet q sancti ꝑes añ legẽ sĩñ pctõ ꝑes hũerũt uxores uel concubinas. Eas. n. nẽ uxores appellat scriptura: nũc cõcubinas. Rachel tm̃ et lya am-

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

be vxores fuerunt: non concubine.

¶ Oppositio. c

Ings oppôat qꝫ fidê thori nô ꝓuabât illi
s pres. Dicim⁹ i hoc ꝓuasse fidê thori: qz
nô alijs sꝫ ꝑnijs vxorib⁹ vl' ãcillis misce
bãt. Ecce q̃ fuerit ꝯsnetudo i hac re añ legem.
Legis vero tpe iterdixit moyses carnalẽ copu
lã fieri: cũ mre: cũ nouerca: cũ sozoꝛ: cũ nepte: cũ
amita: cũ mãtera. cũ nuru: ꝛ alijs qbusdã. Per
misit ãt diuoꝛtiũ fieri dato libello repudij: i quo
vir põebat cãs ꝓ qb⁹ vxorẽ repudiabat. ꝓmisit
ãt aliã ducere dato prioꝛi libello: qđ ꝑ duritiã
coꝛdis eoꝝ ꝓmissũ xps dic. Nõ vt ꝯcederet di-
scidiũ: sed vt tolleretur homicidiũ. Permisit fi
cri mala ne fierẽt peioꝛa: ꝛ hoc ꝓmittẽdo nõ dei
iustitiã demõstrauit: sꝫ in pctõꝛe minuit culpã.

¶ Cui licebat plures habere vel non. d

Ed nũqd sub lege licebat hãe plres vxo-
s res. Audi qd scriptũ ẽ i deutrono. Nõ ha
bit vxores plimas q̃ alliciãt aiaz ei⁹. sup
quẽ locũ ait aug. Manifestũ ẽ salomonẽ hoc p̃
ceptũ trãsijsse. Dauid ãt plres hũit: nec p̃ceptũ p̃
terijt. Permissũ ẽ. n. regi plres hãe: nõ plimas q̃
alliciãt aiaz mltiplicate. Cũ tñ addit vt nõ eleue
tur coꝛ ei⁹: alienigenas ꝓhibitũ eẽ videt. Verũ
tñ multiplicatio vxoꝝ gñaliter ꝓhibita ẽ. Per
missũ ẽ ãt regi plres hãe: sꝫ ñ mltiplicare. Venié
te ãt plenitudis tpe quo xpi gꝛa vbiqz ẽ dilata-
ta: reducta ẽ lex nuptiaꝝ ad prioꝛẽ honestioꝛẽqꝫ
istitutionẽ vt vn⁹ vni i figura xpi ꝛ ecclie ꝯiũga
tur. Nec q̃rit electõ mũeris i successõe gñis: sꝫ i
pfectiõe vite ꝛ sinceritate scie: ꝛ virginitas fe-
cũditati p̃fert ꝛ sacerdotib⁹ ꝯtinẽtia indicitur:

¶ De virginitate mentis ꝛ carnis. e

Elioꝛ ẽ ãt virgitas mẽtis qꝫ carnis. Añ
m ãbꝛo. Tolerabili⁹ ẽ mentẽ virginẽ qꝫ car
nẽ hãe. vtrũqz bonũ ẽ si liceat. Si ñ lice-
at: saltem non casti hõi sed deo simus. Virgo
prostitui potest: adulterari nõ potest: nec lupa-
naria infamant castitatem: sꝫ castitas etiam lo-
ci abolet ifamiã. Idẽ. Nõ ꝑt caro añ corrũpi: ni
si mẽs añ fuerit corrupta. Itẽ Isi. Nõ ꝑt coꝛp⁹
coꝛrũpi nisi prj⁹ aius coꝛrupt⁹ fuerit. Audũda. n.
a ꝯtagiõe aia: caro ñ peccat. In fine h⁹ capituli
apit qđo vex sit nisi aia prj⁹ fuerit cõrupta: coꝛ
p⁹ ñ posse coꝛrũpi. s. pctõ. Illd ẽt aug. aduertẽ
dũ ẽ. Sic igt sãcti⁹ ẽ moꝛi fame qꝫ ydolaticis ve
sci: Ita sãcti⁹ ẽ dfũgi sine liberis qꝫ ex illicito coi
tu stirpẽ q̃reꝛ. Añcũqz vero nascãt hoies: si pa
rẽtũ vicia nõ sectent: ꝛ deũ recte colãt: honesti
ꝛ salui erũt. Semen. n. ex q̃licũqz homine dei
creatura est: ꝛ eo male vtenti male erit. nõ ipm
aliq̃ malum est. Qõ I.

Jrca 33um di. q̃runt duo. Primo ꝺ mri
monio antiquoꝝ patrũ. 2° de vir
ginitate noue legis. ¶ Quantũ ad p̃m q̃rit
vtꝝ vnq̃ licuerit bre plres vxoꝛes. Et vide
tur qꝫ nõ: qz nũq̃ licuit foꝛnicari: sꝫ ducere
secũdã vxorẽ ẽ mechari. ġ ꝛc. ¶ Contra li
cuit repudiare ꝛ aliã ducere: sꝫ ꝺ erat bre
plres vxoꝛes: qz vicꝫ manebat. ġ ꝛc. ¶ Ad. ꝺ sꝫ. 3. videⁿ. p
ꝺ plalitate vxoꝝ. 2° de libel. repudij. 3° ꝺ foꝛnicne simplici.

Quãtũ ad p̃m sũt. 3. ꝑnes. ¶ p̃a qꝫ nũq̃ licuit vni muli p̃a ꝑ
eri bre sil' ꝛ semel plures viros: qz illud qđ ẽ ꝯ
ius nãle nũq̃ licuit nisi dispẽsãte auctoꝛe nãe: istud est hꝺ
nec vnq̃ legit deũ dispẽsasse. ġ ꝛc. Ma. pz Mi. ꝓbabitur
q̃tũ ad secũdã ptẽ qꝫ ꝺs nũq̃ dispẽsauerit i 2° articulo de
libello repudij ꝑne 2ª: sꝫ q̃tũ ad p̃mã partem qꝫ ꝺ sit ꝯ ius
nãle: pz. Ubi p̃mo sciẽdũ ẽ qꝫ nãle ẽ cui⁹ p̃ncipiũ ẽ nã: sicut
igni ferri sursũ: vl' mã vt mot⁹ celi: vel' foꝛ⁸ vt mot⁹ elemẽ
ti: vel ꝼm nãz vniuersalẽ sicut flnx⁹ ꝛ reflux⁹ maris ꝛ mo-
tus circularis ignis ꝛ aeris: vl' ꝼm nãm ꝑticularẽ vel spẽi:
vt adamãtis attrahere ferrũ. vl' gñis vt grauis ferri deoꝛ-
sũ. Et qdẽ uãlius ẽ rei seq iclinationez nãe vniuersalis: q̃
ꝑticl'aris: sicut graue ascẽdit ad supplẽdũ vacuũ. Itẽ nãli⁹
ẽ seq iclinationẽ nãe spẽi qñ ẽ cãta a nã vl' q̃ nãm gñis: sic
lꝫ ferrũ vt graue hẽat tẽdere deoꝛsũ: tñ vt alteratũ ab ada
mãte vtute celesti ferꝝ sursũ: vt in actu pz ꝛ sepulcro Ma
chometi. Juxta qđ solet dubitari si aer ãnihilaret qd fierꝫ
ad supplẽdũ vacuũ loci aeris: vr̃ qꝫ ignis descẽderet: qz nõ
repugnat sibi vt leuis ẽ: sꝫ vt leuissim⁹ ꝛ nõ aq̃ ascenderet:
qz repugat sibi nõ solũ vt grauis ẽ sic: imo vt grauis ẽ sim-
pl'r. Nullũ. n. graue natũ ẽ ibi eẽ ex altera ꝑte. ¶ Cõtra' vr̃:
qz ignis ñ ẽ pl⁹ rarefactibil' vt ẽ i. ꝓpa spera: vñ ñ posset au
geri vt ꝑs dscẽderet ꝛ ꝑs manerꝫ. Nec ẽ visile qꝫ vacuaret
suũ locũ ad replẽm aliũ. aq̃ ꝺo pl⁹ ẽ rarefactibil' q̃ fit i ꝓpa
spa: cũ ex vno pugillo eⁱ fiãt. ꝛ. aer'. ꝛ. c. ignis: vñ si aliq̃ ꝯ ta
uitas eẽt vacua ab aq̃ vsq̃ ad celũ nec ignis descẽuerꝫ nec
aq̃ ascẽderꝫ: sꝫ aer ali⁹ rarscerꝫ: sꝫ si ñ eẽt aligs aer: tc̃ aq̃ rar
scerꝫ vsqz ad ꝺcuplũ i aerẽ 2uersa: qꝫ si ñ sufficerꝫ i cẽtuplũ
2uersa i ignẽ. Itẽ ẽ ius nãle a nã gñis qđ nã oia aialia do
cuit: a nã spẽi ius gẽtiũ: qꝫ rõ nãl' apꝺ hoies ꝯstituit: sic ma
leficia puniri ꝛc. a nã supioꝛi qđ i lege ꝛ euãgẽlio ꝯtiet. Et
illd qđ ẽ ꝯ p̃m ẽ ꝓꝑe ĩnãle: ꝛ qđ ẽ ꝯ zm ĩhũanũ: ꝛ qđ ẽ ꝯ zm cl'
pa vl' pctñ: qđ ẽ trãsgressio legis diuie ꝛc. ꝛ ex ꝺ pz qũo sit
aliqd ꝯ nãz mrimony: qz nã agit ꝓꝑ finẽ: ꝛ triplicẽ finez hz
mrimom ꝼz triplex bonũ. nã iq̃tũ ẽ i offiñ a nã gñis: hz ꝑ fi
ne ꝑcreatõez ꝑlis ꝛ educationẽ. 2° iq̃tũ ẽ a nã spẽi i fedus
hũane societatis: hz iuxta bonũ fidei amicitiã ꝛ cõicatõez
i opib⁹ ciuilib⁹: iq̃tũ aut ẽ sacr̃z hz ꝑ fine repñtatõz icarna
tõis ꝛ ex ꝺ isepabilitatẽ. plalitas ãt vxoꝝ ẽ ꝯ ius nãle q̃tũ
ad finẽ zm ꝛ zm ñ p̃mũ. plalitas viroꝝ magis: qz ꝯ p̃m. i. gño-
nẽ: qz lꝫ qñ ẽ ꝑgnata ꝑgnerꝫ: tñ frequẽti⁹ cãt aboꝛsus. vñ
meretrices raro piũt. vñ mlto graui⁹ ẽ cogscere meretricẽ
q̃ ꝯcubinã: q̃to plus distat ab vxoꝛe et ꝑle meetrix q̃ cõ
cubia. Itẽ ẽ ꝯ educatõez ꝓꝑ icertitudinẽ. 2° ẽ ꝯ bonũ fidei:
qz magꝭ cõꝛixãt viri ꝓꝑ femias q̃ eꝯ: ẽt i brut: ꝛ magꝭ ꝯ bo
nũ sacr̃i: qz xps nõ ꝯstat ex plib⁹ psonis sic eccl'ia. ¶ 2ª ꝯ ẽ
qꝫ nũq̃ licuit vni viro sil' bre plres vxoꝛes nisi ꝺo dispẽsãte. 2° ?

¶ Sꝫ circa ꝺ dñt qdã sic: qꝫ p̃mi q̃ hũerũt plres vxoꝛes ñ po
tuerũt licite ꝯbere cũ ꝼa viuẽte p̃a cũ q̃ simpl'r ꝯxerãt nisi
ꝺ ꝯsẽsu ei⁹. 2° rõ ẽ: qz duob⁹ ꝯbẽtib⁹ mrimom iter se simpl'r
qꝭ trãsfert ptãtẽ totã cõpis sui i alterꝝ: ꝓꝑ qđ sine ꝯsẽsu ei⁹
ñ ꝑt obligare alteri coꝛp⁹ suũ. potuit tñ de ꝯsẽsu ei⁹ ꝛ ex cã
. s. si vxoꝛ erat sterił: vl' ꝓꝑ paucitatẽ hũani gñis: ꝛ sic fuit i
abꝛaã. geñ. 16. ꝛ recitat. 33. q. 3. c. Dixit sarra ad abꝛaã. Ecce
2clusit me dñs ne perẽ: igredere ad ãcillã meã si saltẽ ex il
la suscipiã filios. Ecce qꝫ ꝺ volũtate vxoꝛis ꝓꝑ sterilitatez
ei⁹ accepit zm ꝺ°. ꝛ hac ꝺ cã hũit iacob plres vxoꝛes: qz de
volũtate raebel creditꝝ qꝫ lya suppolueit se ei. voluit. n. ꝑce

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

re rachel vecūdie soroīs ātigoris cū eēt ꝯsuetudo apd eos vt antigores p̄ traderēt ad nuptias. De voluntate aūt haꝫ duaꝫ igressus ē ad ancillas eaꝫ. Ad ācillā qdē Rachel pp sterilitatē eius: vt hētur gene. 30. Ad ancillaz vero Lye post q̄z lya credidit se ꝺsisse parere: vt habetur ibidē. Processu vero temporis mos inoleuit apud alios hr̄e vxores plures de voluntate p̄me tacita vel exp̄ssa vel consuetudine sup hoc obtenta: nec i hoc viden̄ peccasse: vñ Aug⁹ dicit ꝛ hr̄ i lr̄a ꝛ recitatur. xxxi. q. 3. Obyciunt: q̄ qñ mos erat: peccatū nō erat: ꝛ iō antiqs iustis nō fuit peccatū q̄ pluribus femi nis vtebant̄: nec ꝯ nām hoc faciebāt: cū nō lasciuiendi sed gignēdi cā hoc facerēt: nec ꝯ morē: qz eo tpe sic fiebat: nec contra p̄ceptū: qz tūc nulla lege erat p̄hibitū. Qz aūt dicit Innoc. q̄ nūq̄z licuit hr̄e pl̄es vxores sil̄ nisi cui fuit diuīa reuelatiōe cōcessum: exponēdū ē nō de reuelatione q̄ est spālis inspiratio: sed de iteriori dictamīe rōis quo sciuerūt sancti pr̄es q̄ pro multiplicatione gn̄is humani licuit hr̄e plures vxores de volūtate p̄ncipalis. Sicut. n. lex nālis ñ est scripta i codice: sed ip̄sa i mēte: sic dictamen rōnis quo scit̄ i quo casu lex nō astringit cū sit q̄dā legis interp̄tatio: pōt dici dispēsatio: ꝛ qz est mēti ip̄sa a deo: iō vocat̄ dispē/
cōis opīo satio diuina. Sed cōis opinio q̄ nec de cōsēsu alterius: nec propter sterilitatē nūq̄z licuit vni viro hr̄e plures vxores nisi diuina dispēsatiōe. Primū p̄z: qz nō plus iuris hz vir in vxorē q̄z ea ꝯ quo ad eēntialia mr̄imony: nec plus idiget p̄ le mulier q̄z vir: sed nūq̄z de licētia viri sterilis licuit vxori ducere aliū virū: nec ea ꝯ: lz vnū sit graui⁹ altero ꝛ īnālius: qz nō solū ius nāle: sed nec ius publicū priuatoꝫ pactiōib⁹ tolli vel īmutari pōt: sicut alibi dr̄ ꝛ ml̄to min⁹ ius diuinū vñ si vxor plures viros hr̄e nō pōt fieri licitū p̄ pactū: qz ē ꝯ finē mr̄imōy: vt ē nāle a nā gn̄is. q̄ nec vnū viꝫ hr̄e pl̄es vxores: qz ēꝯ finez mr̄imony: qō est bonū fidei: ꝛ ꝯ societa tē p̄z q̄ est nāle a nā spēi: ꝛ ꝯ bonū sacr̄i: qz xp̄s ē spōsus vni spōse: lz ñ eq̄ sic p̄m. Pro p̄a āt opione singul ari ꝯ cōez pōt argui tripl̄r. Et p̄ sic: qz licz ex cā renunciare iuri suo ñ minus i pte q̄z i toto: sz p̄ hoc q̄ vir emittit votū castitatis in totū p̄iudicat̄ alteri: p̄ hoc q̄ ꝯtit cū secūda solū in par/
te. q̄ si de licētia ei⁹ ꝛ cōsensu lz emittere votū: sicut pari cō sensu maria ꝛ Joseph emiserūt pp bonū castitatis: pari rō ne pp sterilitatē vxoris vel multiplicationē hūani generis de licētia p̄me vxoris licuit accipe secūdā. Solo. duo ñ possūt esse dñi eiusdem rei i solidū vel possessores: vñ si ali cui dedi vsū in nemore meo de eius voluntate possum da re alteri: qz se cōpatiunt̄: q̄ qlibet accipiat suā necessitatez qō est accipe partē ꝛ non totū: nō aūt sine licentia eius si p̄ hoc parat̄ sibi p̄iudicium. Si aūt vni dedi vsufructū de li centia eius manēte p̄mo vsufructu fieri nō pōt q̄ ali⁹ ha beat totū vsufructū: cū i vna re ñ possint eē plures vsufru ctus: sicut plures vsus: qz vsufructus ē ius plenū vtēdi: fru endi reb⁹ salua rerum substantia. Pōt q̄ inter eos si p̄mus vult partiri vsufructus: sed nō pōt ab vtroq̄z īsolidū hr̄i: sic nihil est i ꝓposito: qz nā mr̄imony est q̄ coniunx bēat ple nā ptātem ꝛ plenū dñium in corpore alteri⁹. Qñ q̄ de volū tate p̄me ducit secūdā: aut dat sibi partē ptātis aut totaz. Si totā. q̄ p̄ma desinit eē vxor: qz nō pōt baberi a duobus insolidū. Si partem. q̄ mutat nām mr̄imony qō pōt solus auctor nature: sicut si accipet vxorem vsq̄z ad pasca. Pro pter hoc. n. non pōt meretrix dare ptātem corporis sui ad horam q̄ pōt dare i perpetuū: qz nā illius actus ē vt cōgru at̄ fini quez nā intēdit ex eo: ꝟ aūt requirit q̄ total̄r detur et non partial̄r dimidietur. Qñ aūt vnus vouet castitatez de licentia alterius nullus accipit ptātem ad actus carna les super corpus alterius vouentis: nec in parte: nec insoli dum: vnde non est simile. z° arguitur ad idem sic. qz si ita est ꝯ legem nature superinducere secundaz sicut eyce re castā: sicut Abraā noluit eycere agar suadēte sarra qno usq̄z deus reuelans per angelū dispensauit: ꝛ illō scriptū Gene. 16. sic suadēte sarra non superīduxisset agar nisi an
gelo reuelante ꝛ illō eēt scriptū. Nihil aūt pl̄s scriptuz est desanctis viris habentib⁹ plures vxores nisi q̄ cōsentien tibus p̄mis pp sterilitatē alias ducebāt sicut abraā rogatu sarre duxit agar. sicut iacob ad rogatū primaꝫ eaꝫ ācillas duxit: sic ꝛ de alys. Non ē aūt scriptū dixit dñs ad abraam audi vocē sarre de ingrediendo ad agar. Jō. ꝛc. Solo dicēdū q̄ cū illis fuit dispēsatū p̄ inspirationē: lz nō sit scri ptū: magis aūt de repudio agar scripta ē dispensatio: qz ma gis scripta ꝓhibitio sepationis qñ dictū ē. Relinq̄t pr̄ez ꝛ mr̄ez ꝛ adherebit vxori. q̄ non adherere caste sic debuit re uelari ꝛ scribi sicut abrae fuit p̄ ꝓphiaz Ade reuelatū ꝛ po steaa Moyse scriptū. Nō sic āt nō hr̄e pl̄es vxores erat in scriptura ꝓhibitū: sz hr̄e pl̄imas regi fuit postea īterdictū: sicut q̄ erat i tabulis cordis scripta ꝓhibitio: sic sufficiebat cordis dispēsatio. Et ista ē solo Innocenty i decre. Haude m⁹. qz nihil tā nāle ē q̄z vnūqō q̄z dissolui eo gn̄e quo ligatū ē: vñ p̄ceptū qō hz obligationē ex īspiratiōe hz dispensatio nē ex sola īspiratiōe. 3° arguit̄ sic: qz q̄ nulla lege ē ꝓhi/
bitū p̄r eē cōsuetudie licitū: illud āt ē hō: ꝛ tūc mos erat. q̄ p̄ tūc crimē nō erat. vt Aug⁹ dicit. Solo. imo ꝯ legē na ture vt dictū ē. ꝛ mos ille īoleuit ex diuina dispēsatiōe: ꝛ ñ ex nāe corruptiōe sicut simplex fornicatio. iō ꝛc. Solo quā dāt ad decretalē de diuortys. Haudem⁹. q̄ nulli licuit nisi cui fuit diuina dispēsatiōe ꝓcessū. i. ō dictamīe īterio/ris rōnis: nō ē ad mētē decretal̄. 3ª ꝯ ē q̄ i lege noua de nulli⁹ licētia hō licz etiā vxore sterili ꝓfētiēte ꝛ papa dispē/sāte: qō p̄z tripl̄r. Prīo q̄ illō qō dr̄ Mat. 19. Quicūq̄z dimi serit vxorē ꝛ aliā duxerit mechat̄. Si q̄ dimissa vxore non licz aliā ducer̄: ml̄to magis ipa retēta: qz magis lz hr̄e vnā vxorē post aliā q̄z duas sil̄. 3z ad hō dñt q̄ loḡ qñ vxo re dimissa ipa īuita i ei⁹ p̄iudiciū alia supducit̄: nos āt q̄ri/m⁹ qñ de ipi⁹ volūtate. Dōz q̄ solo nō valz: qz plus licz facere viro ꝯ bōa mr̄imōy vxore fornicāte iuita q̄z ñ for/nicāte volūtaria: qz ipa fornicāte ꝛ īuita licz sibi ītrare re ligionē vel suscipe sacrū ordinē si ñ ē bigam⁹: ēt si illa sit su specta ō īcōtinētia sic p̄z p̄ effectū: nō tñ ō licētia ip̄i⁹ caste hō licz. Si q̄ vxore fornicāte ñ lz aliā supducere ēt si ipa ē sterilis: multo magis nec ipa licētiāte. z° sic: qz xp̄s redu xit mr̄imo⁹ ad p̄mariaz īstitutionē qñ dixit Ab initio aūt nō fuit sic: sz tūc dictū ē erūt duo i carne vna ñ tres vl̄ q̄tu or ꝛ adherebit vxori sue ñ vxorib⁹. q̄ ꝯ hō nō valz ꝓfēsus pri uatoꝫ nec dispēsatio hois. 3z ad istā rōnē rñdent aliq q̄ nā hūana fuit p̄mit⁹ īstituta nō solū q̄z tū ad ea q̄ sunt ne cessitatis: sz q̄z tū ad multa q̄ sūt p̄fectiōis: sicut mr̄imo⁹ fu it īstitutū tūc p̄z statū suū optimū a quo tñ si deficeret nō pp hō eēt malū ꝛ illicitū. Nō. n. oē qō ōficit ab optīo est ma lū. Est. n. i bonis dare bonū ꝛ meli⁹: sicut i malis ē dare ma lū ꝛ pei⁹. Optim⁹ q̄ stat⁹ mr̄imony ē vni⁹ cū vna: sed nō est malus qñ ē vni⁹ cū pl̄rib⁹ si subsit cā. ñ eēt q̄ oīo ꝯ rōez si q̄s diceret q̄ sicut papa dispēsat i solēni voto ꝓtinentie pp bonū cōe sicut dispēsatū fuit cū q̄dā mōacho de gn̄e regis aragonū: vt ꝯberet pp defectū heredis: sic dispēsare posz vt p̄nceps hns vxorē sterilē ō q̄ nō posset suscipe plē ea vi uēte ꝛ ꝓfētiēte accipet aliā. Nec min⁹ ē ꝯ ius nāle ꝛ diuinū ñ soluere votū quā pl̄aritas vxoꝫ: qz ꝛ si vtrūq̄z cadit sub p̄cepto: ñ tñ idispēsabil̄r. 3z aduertē⁹ q̄ illō ñ sēp licu it: vñ āte abraā ñ fuit dispēsatū nec ab abraā vsq̄z ad moy sē sin̄ īspiratiōe ad pr̄es: vñ abraā sarai ꝛ agar dispēsāte ꝺo sil̄ hūit: sz nō fuit dispēsatū cū alys a gn̄e abraā: qz nō dispē sabat̄ solū pp ml̄tiplicationē soboł: al̄s añ diluuiū ꝛ statim p⁹ fuisz ꝓcessū: cū nec filys noe hō licuerit: nec lamech: sed pp augu⁹ cl̄r⁹ dīni qō ñ erat i alys gētib⁹ sicut ꝛ circūcisio. Jtē a moy. vsqz ad x⁹ ñ solū licuit regibz: imo ēt sacerdo tib⁹: qz de vtraqz tribu xp̄s erat nascitur⁹: ꝛ sauli ō q̄ xp̄s ñ erat nascitur⁹: ꝛ moy. legis lator ñ ꝓhibuit: qō fecit helcha na sub lege q non erat ō tribu regali: nec ēt sacerdotali. Et deutr o. zi. de vxore odiosa: ꝛ dilecta agendo: suppōit̄ tunc licitū habere plures vxores: sed magis fit mentio de rege

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

qui plures põt tenere. Jn lege ãt euangelica nũq̃ licuit vl licebit: vñ nec iudeis nec alijs mõ licet. Lege ãt ciuili eũ q binas vxores simlr habuerit cõcomitat infamia .C.ad .l.iul. de adul.l.eũ q binas.tñ i tripartita hist̃oria.li.8.c.xi.refert q valẽtian⁹ senior arrian⁹ legẽ ꝓtulit vt liceret volẽtibus hre duas vxores: vt.s.ipe cũ seuera vxore hret iustitiã quã mox duxit de q̃ valẽtian⁹ innior nat⁹ fuit. Uñ nũq̃ licuit nisi pp multiplicationẽ cult⁹ diuini qtũc fiebat p carnis ꝓpagationẽ: vñ cũ mõ sit multiplicatio cult⁹ diuini p gñonẽ spũalẽ: ide ẽ q mrimonia restricta sũt ꝛ nõ ãplianda. ¶ 3ª rõ spãlis q̃re minus põt nũc q̃ tũc ẽ: qz sicut sponsalia cõi cõsensu auctoritate eccl̃ie dissoluũt: vel alas copl̃as requirãt: qz nõ ẽ ibi aliqõ vinculũ sacrm: sic añ legẽ nouã nõ erat aliqõ vinculũ reale i mrimonio: sed pura resolo rõis: sicut ex h̃ q aliqs dat se in seruũ a quo ꝛ põt manumitti ꝛ liber fieri: sic in sacris illi⁹ legis nec character nec aliud h̃ impmebat: ꝛ iõ nisi qz mrimoniũ erat a deo istitutũ ꝓpria voluntate potuisset dissolui: vñ sm leges gẽtiliũ q ꝯsiderabãt ipm solũ vt quoddã ꝯctũ idifferẽter sibi poterãt dare mutuo libellũ repudij: sed quos dns cõiunxit hõ non separet: vñ nõ licebat nisi dei auctoritate ñ pp vinculum reale: sed dei ordinationẽ q nolebat solui nec plures vxores hrm nisi dispẽsatiue. Nũc ãt sicut i sacris alys iprimit character indebilis: sic et h̃ vinculũ vsq̃ ad mortẽ nãlez vel ciuilẽ: vñ qz ligamẽ manẽs ipedit cũ alia ꝯhere papa q hoc ligamen amouere ñ põt: dispẽsare nõ põt. ¶ Sz ꝯ hoc dicũt alig q nõ esset oino ꝯ rõnẽ si qs diceret q sicut papa dispẽsat i solẽni voto cõtinẽtie pp bonũ cõe sicut dispensatũ fuit cum quodã monacho d gñe regis aragonum vt ꝯheret pp defectum heredis: sic dispẽsare posset: vt ꝑnceps hñs vxorem sterilẽ de q̃ nõ posset suscipere ꝓlẽ ea viuẽte ꝛ ꝯsentiẽte acciperet aliã: nec min⁹ ẽ ꝯ ius nãle ꝛ diuinũ nõ soluere votũ q̃ pluralitas vxorũ: qz ꝛ si vtrũq̃ cadat sub ꝑcepto non tñ idispẽsabilr. ¶ Sed dõz q sicut papa nõ ex eo q papa põt miracula facere: qõ ẽ sup nãm: sic nec põt i pluralitatẽ vxorũ: qõ ẽ ꝯ legẽ nãlẽ dispẽsare pp quãcũqz necessitatẽ: puta vltramarinã: vt ibi multiplicent̃ hitatores: vel rege hñte vxorẽ sterilẽ: pp heredẽ: vel si regina saracenoꝝ vellet cuz sua gẽte ꝙuerti si cõiugatus qsq̃ eã duceret. que videntur iuste cãe: qz nõ põt vinculz tollere vt dictũ ẽ. ¶ Ad arm d vo to: dõz. q non ẽ silr qz si papa põt dispẽsare i solẽni voto h̃ ẽ qz illud supra votũ simplex nõ addit nisi aliqõ positiuuz ꝛ morte ciuilẽ: põt ãt papa dispẽsare in voto simplici: ꝛ i oi pure positiuo ꝛ i morte ciuili: puta de seruo facere liberuz: ꝛ monachũ vel heremitã cogere ad ẽpatũ p qõ hz vacare mundo cui abrenũciauerat. Si maõch⁹ cũ q̃ dispẽsat consumato mrimonio itrauit: viuẽte illa nõ põt papa eũ alteri copulare obstãte ligamie: nõ voto. Si ãt solut⁹ erat vl carnalr copl̃a nõ secuta ꝓfitẽdo solut⁹ fuit tũc põt: sed in isto nõ mortuo ciuilr nec nãlr q̃uis mortua sit vulua vxoris ñ põt dispẽsare: qz nõ põt ligamen tollere.

Quantum ad zm articlz de libello repudy sũt quotuor ꝙnes. ¶ p⁴ q non licuit vnq̃ excepta cã fornicatiõis vxorẽ repudiare pp illõ: q̃s deus cõiunxit hõ nõ sepet. Nec abraã agar dimisit nec Moyses ethiopissã nisi ꝯsilio dei: sed tpe legis q̃ztũ ad ipunitatẽ licebat viro vxorẽ dimittere ꝛ nõ eꝯ: lz iure ciuili eq̃lr vtriqz licebat repudiũ dare. Fallebat ãt i duobus casib⁹. Prim⁹ cũ stuprũ obiectũ nõ ꝓbauerat. z⁹ qñ eã ante deflorauerat. ðuteron. zz. Sz ꝛ rpudiare erat peccatũ: qz ad duritiã cordis eoꝝ cõcessũ Mat. 19. Cuius signũ ẽ. qz nullus sanctoꝝ vxorẽ dimisit illo mõ. s. pp odiũ: sed alr: sicut Abraã. q. nolens agar. ꝛ Moyses pro salute simlr dimisit ethiopissam ꝛ madianitẽ: ꝛ ista opinio magis cõcordat verbis euãgelij: sz vr verior opinio q licebat repudiare auctoritate legis dei q̃ oẽ mortale prohibebat: ꝛ si non cohibebat: alas ꝛperfecta fuisset lex q̃ nõ de oib⁹ actibus virtutũ ferebat necessarys ad salutẽ: cũ dicat xps. Si vis ad vitã igredi serua mandata. Sed iure ciuili olim sine cã ad libitum diuortiũ fiebat vtroqz vel altero volente vt libera eẽnt mrimõia. Et lz iure nouo puniat: q sine iusta cã repudiat. tñ sm illud ius soluitur mrimoniũ. C. de diuor. l. vlt. qz mrimonia inuoluntaria tristẽ exitũ hre solent. Sed sm legẽ Moysi dicũt qdã nõ permissum diuortiũ nisi ex iusta cã: puta pp sterilitatez vel ꝓpter feditatem supueniẽtẽ ificientẽ ꝓlẽ. siue corporalem: vt lepra: vel spiritualem vt fornicatio: vel aliud vicium. Sed ꝯ: qz pp vxoricidiũ vitandũ licebat qõ ita causatur ex odio ĩiusto sicut iusto: ꝛ si nũq̃ sine ista feditate dimitteret a ꝑmo: eo ipo ñ inueniret cũ quo ꝯheret secũdo. ¶ z⁸ ꝯ ẽ qũo diuortio celebrato ꝛ dato libello repudij liceret ꝯhere ꝛ qũo nõ. Et qdẽ sm legẽ Moysi post diuortium licebat viro ducere alterã: qz ꝛ ante diuortiuz licebat: vxori ãt nõ sic iur̃ poli: qz vinculũ manebat: iure aũt ciuili sic: qz cõsideratione illi⁹ solũ vinculũ hũanuz ibi ẽ: qõ ab hoie solui põt: sed liberta repudians patronũ non poterat alij nubere quãdiu ipe vellet eã vxorem hre. ff. de diuor. l. vlt. nec ante ãnũ pp ꝓlis incertitudinẽ vitãdam: nec ante gnquẽniũ sine iusta cã. C. de diuor. l. vlt. sz qz ante nouã legẽ i mrimonio nõ fuit vinclm qõ eẽt aliqd reale absolutũ. iõ p repudiũ videbat magis solutũ vinculũ: ꝛ p ꝙns licitũ cõiugiũ ẽt mulieri: qz sacerdoti ꝓhibitũ erat ducere viduam ꝛ repudiatã: ꝛ p ꝙns alteri erat cõcessũ: qõ nõ eẽt si ipa eẽt vxor ꝑmi: qz vxorẽ alteri⁹ nulla lege ẽt apud gentiles licet accipe: sicut pz de pharaõe respectu sare ꝛ de Ãbimelech respectu rebecche q grãde peccatũ dixit si qspiã de populo coisset cũ maritata. Prius enim tũc tpis reputabant adulteriũ q̃z homicidiũ: qz virũ occidebãt vt vxorẽ solutã ducerẽt qõ timuerat abraã ꝛ Jsaac pp hoc vxores sorores vocantes: ꝛ hec ẽ melior ratio de licentia ꝯhendi q̃z illa de licentia repudij: qz nõ seq̃t sine peccato repudiabat. ℊ poterat vterq̃ ꝯhere: sz vtrũq̃ ibi erat ꝛ licitũ repudiũ ꝛ matrimoniũ solutũ auctoritate ꝛ dispẽsatione dei. ¶ z⁸ ꝯ ẽ d z⁹ ꝯ recõciliatiõe repudiate: qz nõ licebat viro recõciliare post q̃z repudiata cũ alio ꝯrerat: qz polluta. Jeremie. iij. deutero. z 4. sed nec ante sm quosdã: ne facile repudiaret si recõciliare posset: sed verius est q licebat recõciliare anteq̃z contraheret: ꝛ postq̃z ꝯrerat illo mortuo sed nõ ante: vñ qz primũ mrimoniũ erat solutũ ꝛ z⁹ verũ pp hoc viuente secũdo marito nõ poterat recõciliari ꝑ. Qz autez hebrei dñt q abraã mortua sarra reconciliauit agar q̃ dr cethura: h̃ ẽ qz nõ ꝯrerat cũ alio nec fuerat solutũ mrimoniũ: qz non fuerant aio: sed tm̃ corpore separati. Dauid vo reconciliauit Michol qz nunq̃z eã repudiauerat: ꝛ sic q dr vir eius: erat putatiuus nõ ver⁹ sz adulter. Michol vo si cõsensit ab eo cognosci ẽt metu patris nõ excusat a mortali nisi fuerit vi oppssa: aut nisi crediderit q pr potuerit eaz auferre vni ꝛ dare alteri qũo lya excusat paredo pri ꝛc. ¶ 4ª ꝯ est de libello repudy i se. Dabat aũt libellus lege mosayca ꝛ ciuili: sed forma iuris ciuilis ponit. ff. de diuor. l. z. Tuas res tibi habeto: vel tuas res tibi agito. sz sub lege Moysi sic sm Josephũ ꝓmitto tibi q nõ plus ꝙueniã tecũ. Erat aũt duplex cã pp morã. vna vt iteri calor iracũdie refrigesceret: alia pp nubẽdi licẽtiã hñs cãs in gñali nõ in spãli.

Quantum ad 3ª articlm de simplici fornicatiõe sũt .3. ꝙnes. ¶ p³ q simplex fornicatio ẽ peccatũ de se: qõ pz sic. oĩs actus volũtarius q nõ ordinat i finez debitũ vel nõ ordinat cõueniẽter i ipz ẽ peccatũ: sed fornicatio simplex est hmõi. ℊ ꝛc. Ma. pz. qz ꝓuatio debiti ordinis i actu volũtario culpã iducit Mi. ꝓbat: qz fornicatio vel fit ad delectationẽ vel ordinat ad ꝓlẽ: si fiat pp delectationẽ: nõ ordinat ad debitũ finẽ: cũ actus nõ sit pp delectationẽ: sed delectatio pp actũ vt dicũ. fuit p⁹. si vo ordinet ad

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

prolez nihilomin⁹ ñ ordinať cõueniẽter ad hũc finẽ:qz cũ pli debeať a parẽtib⁹ educatio ⁊ istructio ⁊ puisio i totaz vitã: reqriť qꝺ iter pentes sit obligatio cõmanẽdi simľ nõ solũ manẽdi ad horã vel ad modicũ tps:sed ad multũ vel ad totũ:vt sicut ꝑles ẽ bonũ cõe pris ⁊ matris: sic ꝓnieẽ ter ei ꝓuideať ab vtroqz. In fornicatiõe ãt nulla ẽ obliga tio viri ad mulierẽ ad ꝓmanẽdũ qn possint separi qñ volu erit.ꝯ fornicatio nõ ẽ actus q cõueniẽter ordineť ad ꝑlẽ:⁊ sic pz minor.⁊ seqť ꝓ°.ſ.qꝺ ois fornicatio ẽ peccatũ:Et huic attestať qꝺ ꝑm oẽm legẽ ꝑles nata ex fornicatiõe ẽ vitupa bilis nec legittima iudicať:qꝺ nõ eẽt nisi ꝑm oẽm legẽ for z° ♀ nicatio dãnareť. ℂz.ꝓ° ẽ qꝺ ẽ peccatũ mortale: qꝺ pz tri plr.·Primo ex dictamĩe iuris nãlis.Dẽ illꝺ qꝺ tollit fedus amicitie debite iter hoies adiuicẽ:⁊ maxĩe parentis ad ꝑ/ lẽ ẽ peccatũ mortale:ſz fornicatio ẽ hꝺ.ꝯ ⁊c̃.Ma. pz: qz vi ta aie ꝓsistit ī charitate ⁊ amicitia ad deũ ⁊ ꝓximũ:iõ oẽ il lud qꝺ tollit fedus amicitie ad deũ ⁊ ad ꝓximũ tollit vitã aie:⁊ sic est peccatũ mortale.Mi. ꝓbať:qz ois fornicatio vel ẽ vagus cõcubit⁹ ad meretricẽ oibus expositã:vel ad cõcubinã determiate retentã.Si sit vag⁹ concubit⁹:pz qꝺ soluit fedus amicitie debite iter hoies:qz sup coicationes cõsãguinitatis fũdať amicitia nãlis.hãc ãt tollit vagus cõ cubit⁹:qz de ꝑles ex eo nata nõ põt ꝓstare cui sit ꝓsãguinea ex ꝑte patris:cũ ꝑles idifferenter accedãt ad eãdẽ:nec pri ꝓstat ꝺ ꝑle:nec ꝑli ꝓstat ꝺ prẽ.ꝯ ꝑ talẽ cõcubitũ tollit amicitia q̃ dz eẽ iter prez ⁊ filiũ ⁊ e ꝓ°:q̃ ẽ maxĩe nãlis.Jtẽ idez pz de ꝓcubina q̃ ẽ determiate retẽta:qz vt dictũ ẽ ꝑli debe tur a parẽtib⁹ puisio.Debẽt.n.parẽtes thesaurizaŕ filys:⁊ nãl'r filꝝ sũt parẽtũ brẽdes:si filꝝ ⁊ brẽdes.·Ro.8.tũc sic.il lud qꝺ ꝑuat ꝑlẽ i toto vel i tãto ab eo qꝺ ẽ sibi debitũ a pẽ tib⁹:tollit fedus iter parẽtẽ ⁊ plẽ:ſz accessus ad cõcubinã ꝑuat ꝑlẽ ab eo qꝺ ẽ sibi debitũ a pentib⁹:⁊ si nõ ī toto sal tẽ i tãto.·Natus.n.ex cõcubina:lz succedat pẽtib⁹ i determi nata portiõe:nõ plene tñ vt legittim⁹: q̃re ⁊c̃.Dic ẽ qꝺ de⁹ istituẽs ꝓgressũ nãe p gñonẽ.gen.2.dixit.Erũt duo i carne vna:⁊ ꝑmisit.⁊ adherebit vxori:nõ ẽ ãt vxor nisi q̃ ꝓiungiť viro p mr̃imoniũ.Ex quo pz qꝺ ꝺ diuinã iustitiã ordinãtẽ ꝓgressũ nãe p gñonẽ ẽ ꝑles susceptа nisi a muliere vxore. ·Relinqť ꝯ qꝺ ois fornicatio:siue vaga:siue ꝓcubinalis sit: ẽ peccatũ mortale de se: exclusa oi lege scripta.·Nec obstat qꝺ antiq patres dicanť hũisse ꝓcubinas:qz nõ vocabanť cõ cubine eo qꝺ ñ eẽnt mr̃imonio ꝓiuncte.vt nũc logmur:sed qz nõ erãt eq̃ prĩcipales i regie dom⁹ vt alie:eo qꝺ erãt an/ cille ꝑncipaliũ vxoꝝ:⁊ sic Agar ⁊ cethura dicte sũt ꝓcubie Abrae:⁊ bala ⁊ zelpha ancille rachel ⁊ lye dicte sunt concu bine Jacob:q̃ꝫuis eẽnt legitie vxores.z° pz hoc idẽ ex õter minatione iuris diuini.ſ.qꝺ fornicatio sit ꝺ ius diuinũ noui ⁊ veteris testamẽti.dr̃.n.deutero.zz.Nõ erit meretrix de filiab⁹ israel:nec scortator de filys israel.Ubi q̃ꝫuis dicat glo.ꝑm lr̃am corruptã qꝺ ad eas ꝓhibet accedere:quaꝝ est venialis turpitudo:vera tñ lr̃a ẽ quaꝝ est venals turpitu do:qꝺ ẽ ꝑpriũ meretricũ.Jn nouo ẽt testam̃to pz in pluri bus locis:qz nihil excludit a regno dei nisi peccatũ morta le:sed fornicatio excludit:vt patet.i.ad Cor.6.⁊ ad Gala. 5.⁊.i.Ad thesa.4.Scitis q̃ ꝑcepta dederim vobis ꝑ dñm: hec ẽ.n.voluntas dei sanctificatio vr̃a:vt abstineatis a for nicatiõe.Et Ephe.5.Dis fornicator aut imũdus ⁊c̃:ñ habe bit ptẽ i regno xꝑi ⁊ dei.⁊ ī plurib⁹ alys locis noui testamẽ ti dicunť similia.Jtẽ i decretis.zꝯ.di.c.vnũ.ꝯ.alias.vbi ex intẽtiõe Aug⁹ enumerat ꝑ mortalia.postea venialia: ꝓmo homicidiũ:fornicatio:adulteriũ ⁊c̃.nec cadit ibi copľa sic̃ in vbo apľi:qz alig exponũt fornicatores ⁊ adulteros:⁊ ꝑ ideſt:sed dicit simplr:fornicatio.ſ.simplex soluti cũ soluta ⁊ adulteriũ cũ ligata.ſ.vel ligato.Et subdit qꝺ si qs de his ꝯ nõ penituerit nõ erit saluus q̃si ꝑ ignem:sed ipm eterna flãma cruciabit.·Postea aũt ponẽs peccata venialia q̃ sũt lignũ:fenũ:⁊ stipula ponit iter alia:si qs nõ desiderio pro lis cognoscit vxorem.Jtẽ.i.cor.6.Tollã ꝯ membrũ xꝑi:⁊ faciã membrũ meretricis:ñ sepať aũt qs a xꝑo nisi ꝑ mor tale.ꝯ ⁊c̃.Or aũt Judas voluerit soluere meretrici qꝺ ꝓmi sit ẽ ar̃m ℈glo.Accursii.ff.de cõdi.ob tur.cãm.l.z.ꝯ. qꝺ me retrici.qz iudas se putauit teneri ad danduz meretrici qꝺ ꝓmiserat:vñ nõ solũ nõ põt reperi datũ meretrici:ſz nec ꝺ bet retineri ꝓmissũ:nihilomin⁹ lz nõ soluere eẽt veniale:ñ valet qn fornicari eẽt mortale:qz aliq sũt excollãtes culi/ cẽ: camelũ aũt glutientes. Or aũt dicit Tho.qꝺ iudas mor taliter peccauit consentiendo in venditione ioseph:non vi detur :qz ℔ fecit ad liberandũ eũ a morte.Hoc idem pz.3° ex approbatiõe iuris positiui.dr̃.zz.q.i.c.vlt.p̃dicandum. ·Nosce debẽt tali ꝑiurio pñiaz iponi debere qualẽ de adľ terio:de fornicatione:de homicidio volũtarie ꝓmisso:⁊ ce teris criminalib⁹ vitys:vbi enũerat fornicationẽ cuz cete ris q̃ sũt peccata mortalia.·Pz igiť qꝺ fornicatio simplex ẽ peccatũ mortale:qz ℈ ius naturale diuinũ ⁊ hũanũ:nec vn q̃ꝫ sẽserũt oppositũ:nisi hoies corrupti mẽte:⁊ reprobi ℈ fi/ dẽ.·Nec obstat qꝺ dicit glo.Ambro.sup illꝺ.i.ad thi.4.·Pi etas ad oia vtilis ẽ.Dis sũma xꝑiane disciplie ẽ ī pietate:⁊ misericordia quã aliqs sequẽs si lubricũ carnis patiať.sine dubio vapulabit:ſz nõ pibit.℔.n.nõ ẽ sic itelligẽdum qꝺ ꝑ opa pietatis liberet a ꝑditione eterna ille q lubricũ carnis patiť:si in eo ꝑseueret vsq̃ ad mortẽ:ſz qz ꝑ hꝺ opa disponi tur ad ℔ qꝺ gr̃am ꝓseq̃ť ꝑ quã peniteat:⁊ ꝑ hꝺ opa satisfaci at de lubrico carnis cõmisso. ℂSed q̃ꝫtũ ad ꝑmã rõnẽ ℔ tactã vr̃ ℈:qz si solũ ꝑꝑ ℔ ẽ peccatũ:qz ẽ ℈ bonũ ꝑlis: vľge nerãde si ẽ meretrix:vľ educãde si ẽ ꝓcubia: nõ seqť qꝺ sit pctiñ:qz aliqñ ẽ hõ alˢ sterilis:vľ filiũ illegittimũ melius nutrit q̃ꝫ legittimũ.Et dꝺz qꝺ ℔ accidit:ſz ꝑ se act⁹ iste sic ẽ dordiat⁹ qꝺ natũ ẽ ide seq illud malũ.Sz adhuc ℈ ℔ est:qz meli⁹ ẽ ꝑli sic eẽ:q̃ꝫ nullo mõ eẽ:⁊ pei⁹ ẽ eẽ leprosũ vel mẽ bris dãnatũ:q̃ꝫ eẽ sanũ ⁊ male vestĩtuz ⁊ pastũ.ſz accedere ad leprosã vľ ad mẽstruatã ñ ẽ mortale:q̃ꝫuis ex illo soleat seq ꝑlis ifectio. ꝯ nec accedere ad solutã q̃ꝫuis ex ℔ seq̃ť mala:vľ nulla educatio.Et dꝺz qꝺ ea q̃ sunt ꝑ se cadũt sub arte:ñ ea q̃ sť ꝑ accñs:fornicatio ãt simplex q̃ꝫ[m] ẽ ꝺ sua nã ꝑ ut distiguiť ab actu mr̃imõiali ẽ ad ñ obligatã sibi ad vitã totã:alˢ eẽt mr̃imo[m]:ex ℔ ãt qꝺ pẽtes ñ sũt ꝓiuncti ad totã vitã nata ẽ seq mala educatio ꝑlis:cũ ī aĩalib⁹: quoꝝ fet⁹ vtroqꝫ pẽte idiget ad magnũ tps:nã ꝑuiderit societatẽ idi uisibilẽ vsq̃ ad mortẽ:vt in turturib⁹:vñ sic̃ eꝯ pollutio ex ordiaria ꝺ se ẽ mortaľ:qz nata ẽ ñ facere ꝑlẽ: ꝓtigit tñ ꝑ ac cñs ex ea seq ꝑlẽ:sic̃ pr̃e cum filia dormiẽte nocturno sõno polluto attracta ẽ mã ad matricẽ filie:⁊ ꝓcepit:⁊ nihilomi n⁹ si ī vigilia ꝓtigissz cũ vxore:mõtale fuisset:ita ⁊ ī ꝑpo[r]ſz accedeř ad suã ꝺ se ordiať ad bonũ ꝑľ:ſz ꝑ lepraꝝ vľ aliũ mõ bũ accidit aliꝺ:nec ꝑꝑ ℔ faĉ actũ malum. Jtẽ q accedit ad suã iur̃ suo vtiť:vñ si ñ itẽdit malũ ꝑľ.lz nolit i⁹ suũ ditter ꝑꝑ picľz:ñ peccat.sic̃ lz ī suo agro seĩare. lz ex ℔ seq̃ť dãnũ alteri⁹.·Nemini.n.faĉ iniuriã q vtiť iure suo.Sec⁹ ãt ẽi cõ cubĩatu.vbi hõ ñ vtiť iur̃ suo. ℂ3ª ♀ ẽ qꝺ ꝺs potuit dispẽsa 3ª ♀ re sic̃ ī homicidio Jsaac:qz p̃cepta secũde tabule q̃ sť: ñ oc cides:nõ mechabis:sť dispẽsabilia:ſz nũq̃ꝫ dispẽsauit ꝑm q̃sdã:nec i osee:vñ dñt qꝺ vxor fornicaria ꝺa vxor fuit.Aly dñt qꝺ ipole ẽ silˢ br̃e duas vxores:sic̃ duos silˢ eẽ dños eius dẽ rei isolidũ .vñ z[c] fuerť ꝺe ꝓcubie:ſz solũ dñr vxores:qz licite cognoscebãť dei auctate. ℂAd z[m] pz solo ex dictis: qz ducer̃ secundaz non de licẽtia dei: q est auctor coniugy est mechari:alˢ non. Qõ II.

Ecũdo q̃riť ꝺ ṽginitate.vtꝝ sit dignis sima ṽtutũ.Et vr̃ qꝺ sic:qz dic Ambrosi⁹ qꝺ ẽ ꝑncipalis vt⁹. ℂContra:qz magis placuit ꝺo hũilitas beate virginis q̃ꝫ sua virginitas ꝑm Bernarduz. ℂRño.℔ videnda sunt sex. ·Primo quid sit virgini tas.Secundo qꝺ est licita.Tertio qꝺ est per

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

se bona. Quarto q̄ est virtus. Quinto de cōparatione eius ad alias virtutes. Sexto de comparatione eius ad coniugium.

p^a q^o **Quātū** ad p̄mū. s. qd sit v̄ginitas sūt sex q̄nes. ¶ Pria ō descriptōe Augu. penes illō qō ē i v̄ginitate cor^e. vñ dicit. Uirginitas ē q̄tinētia q̄ integritas carnis ip̄i creatori aie ⁊ carnis vouet̄ q̄secrat̄ ⁊ q̄seruat̄. Dicit āt q̄tinētia. i. cōpleta abstinētia: nō put diuidit̄ ꝺ tempantiā: qr illa nō ē v̄tus pfecta: q̄ integritas carnis. ad dr̄iaz q̄tinētie vidualis. ip̄i creatōi aie ⁊ carnis: ad dr̄iam q̄secrataz idol. vouet̄: ex ℔ hz rōnē laudis: qr deo dicata. q̄secrat̄ ēt p votū solēne. ⁊ ſuat̄ vouete ⁊ reddite. In hac igit̄ descriptōe itelligendū ē q̄ integritas carnis dicit mām remotā ⁊ q̄tinentia electionē: vouet̄ igit̄ p votū simplex: ⁊ q̄secrat̄ p solēne: sic̄ eni spōsa plus diligit̄ q̄z nō spōsa: ⁊ vxor plus ceteris paribus: sic̄ p v̄ginitatē ē aia ꝺo grata ⁊ ꝺi amica. sz p votū simplex fit dei spōsa: ⁊ sic gratior. p votū solēne q̄si vxor agni ⁊ serua carissima. ¶ Notandū ē āt q̄ Tho. i scripto dicit votū de eēntia v̄ginitatis nō eē. i sūma ꝺo vr̄ dicere oppositū. sic̄. n. ſuare castitatē: pauptatē: obediētiā sine voto vt nouiti^9 nō faceret religiosū: sic v̄ginitas sine voto nō darz aureolā. ¶ Sz ꝺ. qr lz ꝓpo^m nubēdi ipedirz q̄uis ꝓponeret nō illicite corrūpi. tñ firmū ꝓpositū ppetuo q̄tinēdi ēt sine voto facit v̄tutē v̄ginitatis: nec votū trahit ad aliā v̄tutē q̄ ad suā. s. latriā: alⁱs ageret vltra spēz. Uñ bñ q̄cedo q̄ votū nō facit de actu nō v̄tuoso v̄tuosū: ⁊ q̄ actū trahat ad altiorē v̄tutē n nō i eodē gñe sz alio. sic̄ votū trahit ieiuniū ad altiorē v̄tutē q̄ sit abstinētia vl̄ sobrietas. sz ℔ nō ē i genere tēperātie sz iustitie. vñ votū nō facit ieiuniū eē spālez v̄tutē: sz trahit ad latriā: sic ⁊ i ꝓposito: si v̄gitas hr̄et ex voto rōnē v̄tutis nō eēt spēs tēperātie se hñs ad castitatē sic̄ magnificētia ad liberalitatē: sz solū eēt act^9 castitatis elicitiue ⁊ latrie iperatiue. ¶ Ꝑ. sic se hz v̄ginitas ad castitatē: sicut magnificētia ad liberalitatē. sz illa ē spālis v^t^9 ñ ex ℔ q̄ vota: sz solū qr hz spālem difficultatē ⁊ bonitatem. g̃ ⁊c. ¶ Ad ar^m ꝺoz q̄ nō ē sil̄e: qr ad religionē ñ sufficit firmitas ꝓpositi: sz regrit̄ firmitas facti. vñ nouitius q̄uis firmiter ꝓponat remanere non ē religiosus: qr ō fcō p̄t fieri nō religiosus: ⁊ religio noīat statū ad quē regrit̄ imobilitas facti. ⁊ p q̄ñs voti: ⁊ ēt solēnis. vñ ēt si nouiti^9 votū simplex emisit: nō ꝺū est religiosus: sz ad rōnem v̄tutis nō regrit̄ imobilitas fci: cū qs possit a ꝺa v̄tute decidere ⁊ mutari de vere v̄tuoso i vere vitiosū. ⁊ iō si v̄ginitas diceret statū ⁊ nō habitū posset videri q̄ regreret̄ votū. sed si dicat habitū v̄tutis spālis nō regrit votū qōcūq̄. Et certuz ē q̄ nō ē simile de v̄ginitate ⁊ religiōe quo ad firmitatē: tū qr nō p̄t fieri ō ꝺo religioso nō religiosus: sicut ō v̄gine nō v̄go. vñ etiā ibi regrit̄ votū solēne: ℔ āt saltē sufficerz votū simplex. Uñ aug. ponit hic aliqua q̄ nō sūt ō necessitate: sz ō pfectōe: qr spon
z^a q^o sata x̄po p votū ē pfectior. ¶ z^a q̄ ē ō scꝺa descriptiōe augustini penes illō qō ē i v̄gitate formale ⁊ p̄ncipale. Uirgitas ē i carne corruptibili icorruptōis ppetua meditatio. dicit ergo i carne. vñ i angelis ꝓprie nō ē v̄ginitas: qr opposita nata sūt fieri circa idē. In illis aūt nō ē luxuria: g̃ nec v̄ginitas ꝓprie: qr ⁊ spūs carnē ossa nō hz. Corruptibili. tāto difficilius p nām. s. vñ ⁊ post resurrectōez v̄ginitas erit purior: sed nō difficilis: icorruptōis: triplr̄: vt post dicet̄. sed ō oppssis v̄ginib^9 i ipo actu q̄sentiētib^9 nō vr̄ q̄ perdāt virginitatē: qr tūc nō hñt iudiciū rōnis: sicut nec ꝓpollutōem somni i vigilia termiatā. ꝓpetua: quo ad ꝓpo^m meditatio. vñ pueri q nō hñt vsū rōnis ⁊ nesciūt qd faciūt nō p̄dunt virginitatē: vt si infans tentauit qō q̄plere nō potuit. Uñ abusus eoz vel icestus nō itelligit̄ retineri p retētionē casuū eāliū. qr nec per hoc tollit̄ v̄gitas nec cātur affinitas nec publice honestatis iustitia: qñ non p̄cesserūt spōsalia: ⁊l̄s sic. de spon. c. Juuenis. sic aūt dr̄ virginitas ꝓpetua meditatio icorruptōis: sic̄ iustitia ꝓpetua ⁊ q̄stās volūtas ius vnicuiq̄ suū tribuens. ⁊ sicut mr̄imoniū dr̄ idiuiduā vite q̄suetudinē retinens. s. q̄tum ad ꝓpositū aī: nō aūt semp quo ad factū. ¶ Notādū ē āt q̄ bō p̄t corrūpi triplr̄. vno mō carne tm̄: ⁊ sic nō pdit̄ v̄ginitas: sicut si mulier arta scidat̄ ⁊ obsterrix ꝓbādo frāgat claustra plusq̄ si pes amputetur aut vir circūcidat̄: ēt si p̄ter spez ⁊ q̄sensū semiatio sequat̄. z^o corrūpit̄ hō solū mēte qñ q̄sentit i libidinē: ⁊ sic pdit̄ sz recupabilr̄. 3° qñ vtroq̄ modo corrūpit̄: ⁊ sic pditur irrecupabiliter. ¶ 3^a q̄ est ō tertia descriptiōe: q̄ ē Ambro. Uirginitas ē exps q̄tagionis integritas. Dicit āt exps: nō p expiētia sz p iexperiētia q̄si ex parte: qr nec licitas delicias admittit: vt q̄iugiū: nec aliqua parte tp̄is: vt vidua: q̄tagionis. morbus q̄tagiosus ē act^9 carnalis q̄ ificit carnem suā ⁊ alienā: qr q fornicat̄ i corpus suū peccat. integritas. s. carnis. vñ hec diffinitio tāgit mām remotā q̄ ē carnis integritas: ⁊ ꝓpinquā delectationē siue q̄tagiū. Notandū ē āt q̄ v̄gitas pdit̄ nō solū per corrūptōez nālem: sz multo plus p inālez. Cū eni luxuria opponat̄ castitati ⁊ maxie virginitati: ⁊ contraria nō sūt fil̄: luxuria q̄tra nām: q̄ maxime ꝺriat̄ castitati: maxie tollit virginitatē. sz ad hoc q̄ vir pdat v̄ginitatez irrecuperabilr̄ regrit̄ q̄ corrūpat̄ mēte ⁊ corpe p seminis emissionē. vñ pueri ⁊ puelle adinuicē se calcātes añq̄ possint seminare nō p̄dunt ex toto virginitatē qn possint recuperare. ¶ 4^a q̄clō ē de volūtaria ⁊ irrecupabili amissione 4^a ꝺ
virginitatis in muliere. Ubi ē notandū q̄ mulier pdit virginitatē per hoc qō corrūpit̄ mēte ⁊ corpore altero ō trib^9 modis. puta: per hoc q̄ solū claustra frāgant̄: ēt si nec semināret nec semē reciperet. Nā q̄cupia spadonis deuirginauit iuuenculā: g lz nō posset seminare poterat tamen claustra ifringere. z^co p semis nālis susceptionē. qr si ita recipere ret saluo claustro: sic̄ mēstruū emittit: nec ēt semiaret nihilomin^9 v̄go nō eēt: qr sic possz q̄cipere. p̄gnātē āt p nāz nullus diceret virginē. qr mulieres aliq̄ q̄cipiūt q̄ nō semināt
3^co si ex vehemētia ardoris sine fractōe claustri ip̄a semināt ⁊ sine ℔ q̄ semē viri recipiat. Quibusdā tñ videt̄ q̄ seminatio nō defloret mulierē: sz semis receptio. sz qr semis receptio defuit pli. sz semis emissio voluptati. ⁊ amor volūptatis directi^9 opponit̄ virgitati: q̄z amare ꝓplē: qr amare ꝓplē ⁊ horrere voluptatē stāt simil̄ i btā virgie: sz amare voluptatē ⁊ horrere eā sūt ꝺria. iō veri^9 dr̄ q̄ dcis trib^9 modis p dit̄ i mliere virgitas. ¶ 5^a q̄ ē ō corrūptōe inuolūtaria. Ubi 5^a ꝺ
q̄sideradū ē q̄ nō pdit̄ virgitas p quācūq̄ corrūptōez corporis inuolūtariā ēt triplicē i muliere: vt qñ opp̄mit̄ ⁊ frangūt̄ claustra pudoris: ⁊ ēt semi viri recipit̄: ēt si ide cōcipiat ⁊ pariat. Itē nec p ꝓpriā semiatōez qñ ñ p̄cedit ex q̄sensu nec acceptat̄ a q̄sensu: qñ br̄ iudiciū rōnis. Si. n. dormiens vir vl̄ mulier polluat̄: nō pdit̄ ēt si i vigilia termietur: nisi postq̄ terminata ē q̄placeat: nisi qō alicui videret̄: cuz v̄gi nitas mēt] respiciat futuꝝ: q̄ si qs q̄placeat sibi i preterita polutōe q̄ nō ex electōe p̄cessit: v̄ginitas nō pdit̄ corpe: sz tm̄ mēte. p tūc. n. nō pdit̄ corpore: qr illa corruptio transit. p^9āt nō fuit pdita: qr q̄sēsus defuit. Regrit̄ g̃ q̄ q̄sēsus p̄ce dat: vt si sētiēs se calefactū vellz obdormire vt pollueret̄: ⁊ mliер vt opp̄meret̄: vel regrit̄ vt q̄curat: sz p tpe q̄ p̄t ꝺicere. nā durāte semiatōe ñ hz iudiciū rōis: ⁊ mliер q̄ opp̄mitur si suscipiēdo semē vl̄ alⁱs qñcūq̄ q̄sentiat: nisi illo solo tpe quo ip̄a iuite excitata semiat: qñ sine cl̄pa sua caret iudicio rōnis: perdit virginitatē. ¶ 6^a q̄ est iuxta hoc ō cōsecratōe mulieris ⁊ bigamia viri: quomodo he corruptiones se habeant ad illa. Dicendum est q̄ si mulier fuit corrupta a viro quantuncunq̄ vi oppressa: non debet benedici: qr vere est corrupta ⁊ vere nō integra: lz sine pctō: ⁊ per q̄sequens nō p̄t significare integritatē spōse x̄pi. Et sil̄r cuicūq̄ nubat facit ipsum bigamum: quia vere diuisit carnem suam in plures licet sine peccato suo: sicut si habuisset prius licite

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

aliū virū:qz i talib⁹ nō ꝓsiderat scitas animi:qz vidua q̄tū cūq; scā nō oz ꝓsecrari.ꝛ vgo q̄tūcūq; alīs peccatrix pt ꝓsecrari.Et sīlr i bigamia nō culpa respicit:alīs magis p fornicationē cāret :ſz defect⁹ mystery.ſz i alio ē dīa.qz si mlier corrūpit seipaz vl ab alia muliere corrupta ē:nō pt ꝓsecrari.qz nō pt ꝓsecrari nisi q̄ vgo ē.ñ ē āt vgo q̄ luxuriosissima ē.hȝ āt ē ista:ꝛ pei⁹ q̄z si vgo eēt cognita.iō ꝛc. Oz āt aliq di cūt:qꝺ est vgo q̄si vix̄ agēs.i.reppellēs:exquo a viro cognita ñ ē.nō valet:qz illa nois iterptatio ꝛ ethiologia sūpta ē a ꝓprietate q̄ coiter accidit ꝛ nāl̄r:ſz latior ē iposītio nois:qz ad significādū integritatē carnis electā ꝛ nō violatā qūocūq; ē iposita.iō ꝛc.ſz ista nubēdo cl̄ico nō facit eum bigamū ſz sit corrupta:qz nō diuisit carnē suā i plēs viros:sicut contrahēdo cū p⁹ a se corrupta:ſz ꝺbat cū va meretrice :nō fit bigam⁹:qz nō diuisit carnē suā i aliū vix̄:sic ꝛ hic:qz ſz contrahat cū corrupta ꝛ luxuriosa:quia tñ nō cohītauit alȳ viro non fit bigamus.

Quantum ad z^m arti.an v̄ginitas sit licita:sūt gnq; ꝓnes. ¶ Pria qꝺ ipa ē licita ꝺ se ꝛ absolute loq̄ndo:qꝺ pz duplr. Prio ex pte medy:qz ſz nō liceat tenere extremū i delectatōib⁹ gust⁹:licz tñ i bis q̄ sūt tact⁹ put distīguit a gustu:qz nō pt saluari idiuiduū sine illis sīc pt sine ist] ꝛ meli⁹:vt pz i eqs v̄ginib⁹ q̄ sūt pulciores ꝛ meliores eqs emissarys. Sīlr lōgioris vite sūt masculi femellis i anib⁹:nisi sint coitui vt i passerib⁹. z° ex pte finis. Nā sicut abstinere licz a delectatiōib⁹ gust⁹ pp sanitatē corpis: vt infirmi tenēt dietā:aut studiū:vt aly abstinēt a prādio vt meli⁹ studeāt ꝺ die;aly a cena:vt meli⁹ de nocte:aut ppter salutē aīe vt i q̄dragesima q̄tū pt salua ꝓsistētia subi ꝛ bōa valitudine.vñ ēt q posſz viuere sine hoc nō peccaret abstinēdo ab hoc:vl̄ oio vt xp̄s:Moyses:ꝛ Helias.40.diebus: aut coībus cibis:vt ioānes i deſto:sic abstinere a delectatōib⁹ tact⁹ oio:qꝺ ē pol̄e ꝛ vtile ad bonā valitudinē corpis. z^a ꝓ ꝛ valet ad sciaz ꝛ vtutes:ē laudabile. ¶ z^a ꝓ ē an fuisset licita i statu inocētie:Et dōm qꝺ i illo statu nō licuisset ꝺtinere vsq; ad sufficiētē mlt̄iplicationē hūani gnis:qz tūc erat p̄ceptū.Crescite ꝛ multiplicamini.nec tñ peccauit adaz ꝺtinēdo i paradiso:qz modico tpe ibi fuit.qz nec p dimidium diē post formatōez Eue:ꝛ p̄ceptū affirmatiuū nō obligat ad sp:imo peccasset si p̄mo die eā cognouisset:qz creat⁹ fuit nō cū superfluo semīe:sicut cū superflua costa respcū idiuidui: ſz nēcia respcū spēi:qz ipe alr poterat bre semē.ſ. via nāli p nutrimētū.Cōtra rōnē āt feciſz accedēdo ad vxorē ñ bñs semē. Nō būit āt semē quousq; comedit tātū qꝺ p vtutem nutritiuā fuit gnātū.añ āt q̄ls factū fuerit peccauit.vñ ſz cōmederit ibi cibū illicitū ꝓueniēdo famē:nō tñ cognouit eā:qz nōdū bēbat semē matutx vſq; ad diē crastinā.qz digestio maxīe celebrat i nocte ꝑz vitā aīalē quā būit. tñ qꝺ immisit dñs soporē i Adā nō fuit pp digestionē: qz forte nōdū comederat:ſz pp formatōez mulieris ꝛ mysteriū. Sed Tho.dicit:qꝺ post mlt̄iplicationē sine pctō potuiſſz qs esse vgo. ¶ Cōtra.qz tūc p̄ferebat ꝺiugiuz v̄ginitati:qz bēbat puritatē cū fecūditate. Fuisset āt ꝺ rōnē eligere min⁹ bonū:qz ip̄i nō erāt facturi ꝺ rōnē. Ꝺ. tot fuissēt masckli q̄t femine vt eēt vna vni⁹.ḡ si ꝺtinuisset alter feciſz ꝺ finē mrimony ꝛ pacis:sp ēt fuisſz mlt̄iplicatio nēcia:qz nō vr̄ ꝓbabile qꝺ pentes p̄mi retardarēt a glīa vsq; ad finē mūdi:cū solū pctm̄ sit cā retardatōis:vt originale vl̄ actuale:aut pena.vñ p̄mis pētib⁹ trāslat] i glīā oportebat qꝺ successores vacarēt gnātōi sīc p̄mi vacauerāt. ¶ z^a ꝓ ē ꝺ virginitate nāe lapse. Ubi sciēdū qꝺ tpe legis nāe fuit v̄ginitas licita mlt̄iplicato gñe būano:ſz sp añ euāgeliū meli⁹ erat ꝺiugiū nisi vbi specialr revelabat. In quulis āt erat v̄ginitas carnis nō mentis. Tpe āt nāe lapse añ mlt̄iplicationē fuit i p̄cepto ꝓhibitiuo.vñ dīt qdā qꝺ Adā īspirāte deo fregit votū ꝺ castitate emissū ꝓpter abel.nec tñ abel peccauit v̄go moriēs:qz ad huc iuuenis erat nec apt⁹ ꝺiugio qñ mortuus fuit. Nā nec Laym libidīosus adhuc gnāuerat:fuit tñ abel mortu⁹ v̄go carne ſz nō mēte:qz tūc nō erat tps v̄ginitatis:nisi qs dicat qꝺ ꝺs p̄sci⁹ mortis ei⁹ sibi īspirauit v̄ginitatē: vt caput ecclesie p̄mū brēt v̄ginitatē:ꝛ sic brēt aureolā v̄ginitatis:ſz post mlt̄iplicationē licuit:nō tñ hēm⁹ exēplū. Nec in Enoch q p coitū gnāns ꝛ p coitū genit⁹ ē:nec i alio forte: tpe āt dilu uy:sīc p⁹ fuit illicita vſq; ad mlt̄iplicationē hoiuz : postea vo licita.nō tñ extat exēplū:nisi forte ꝺ melchisedech quē quidaz dīt reputatū fuisse āgelū p nimia scitate: vt ēt Joānes baptista:qꝺ nemo credidisset si vxorez būisset ꝛ filios. Sz b nō ꝓsonat dictis hebreox̄ q dīt eū Sem. nec obstat qꝺ nō legit filios būisse sub hoc noīe:qz ēt nec p̄rez ꝛ mrez Hebre.7. Sine patre ꝛ sine matre ꝛ sīn genealogia ꝛ tamē certum est qꝺ habuit patrem ꝛ matrem. ¶ Quarta cōcl̄o est de v̄ginitate legis scripte. Ubi sciēdū qꝺ tempore legis moysi licuit suar v̄ginitatē:qz iā filij isrl̄ mlt̄iplicati creuerāt nimis vt harena maris ꝛ stelle celi:ñ tñ laudabat:imo filia Jepte fleuit v̄ginitatē ꝛ maledict⁹ erat nō reliquēs seme nisi ꝓfilio.ſ.ſ. vt Helias nō p coitū generās:ꝛ Jeremias v̄ginitate sua virū euāgelicū xp̄i eccl̄ie dedicās ꝑz Hiero. ſz posset rīderi ad illō Jeremie.16. Non habebis vxorē nz filios:qz segt̄ i loco isto.ſz apō gētiles error increbuerat: qz ꝺdit eos ds i reprobū sensū:vt licita putarēt illicita ꝛ illicita licita vt fornicatōem ꝛ idolatriā ꝛc. Plato vo scificauit se:nō qz reputaret v̄ginitatē illicitā.vñ nec defuit:ſz vt satisfaceret plebi. Nā opīo fuit apō phos pp scādalū vitandū facere mlta q̄ sciebāt nō facienda:sīc adorabāt idola q̄ruis scirent nihil cē religiōis i stipite ne dilapidarent sicut pitagoras apō athenas reus hītus ē.qz vocauit solē lapidē ignē ardētē. Jp̄i.n.nesciebāt aliā vitā:ꝛ pp b timebant nimis pdere istā. ¶ 5^a ꝓ ē de v̄ginitate tpe euāgely.qz tpe gre sp licuit ꝛ licebit. Uñ. Jo. Lucifer fuit añ solē ꝛ non venus. Maria ēt p̄miceria v̄ginitatis fuit:vñ adducent regi v̄gines post eā.tpe ēt glie oēs erūt v̄gies:qz nec nubēt nec nubent:imo tpe gre q̄si res melior cadit sub ꝓsilio. vñ p^e ad Lor.7. De v̄ginib⁹ p̄ceptū a dño nō hēo:ꝓsiliū autē do.

Quantum ad z^m arti.an vginitas sit p se bona.dīt aliq qꝺ aliqd ē p se bonū:aliqd p accīs. qz remouet id qꝺ ē malū vel diſcōueniēs. p̄mo mō cib⁹ sanus ē corpori:z^o med cia. Dīt ḡ qꝺ v̄ginitas nō ē bona p̄mo mō:ſz z°:qꝺ declarāt triplr. p̄mo sic. Abstiere ab eo qꝺ ē fm se ꝺueniēs ꝛ bonū:nō pt eē bonū ꝺ se:ſz p v̄ginitatem abstinet a mrimonio qꝺ ē ꝺ se bonū.ḡ v̄ginitas nō ē bona ꝺ se.est tñ bona vt medicina.mrimo^m.n.pp distractōez mentis ꝛ curas adiūctas reddit hoiem q̄si infirmū ad vacādum ꝓtēplatōi diuinox̄. v̄ginitas āt ꝺ impedimēta tollit q̄si medicina.ḡ ꝛc. ¶ z° sic.illꝺ ñ ē bonū ꝑz se:ſz solū p modū medicine:qꝺ nō fuisset bonū i statu inocētie siue nāe sane:ſz infirme.ſz v̄ginitas nō fuisset bona i statu inocētie:quo nā fuit sana. ē aūt bona i statu nāe infirme.ḡ ꝛc. ¶ z° sic.sic se hz ieiunare ad comedere:sic v̄ginitas ad mrimoniū.ſz comedere adhibitis debitis circustātys ē bonū ꝺ se.ieiunare āt nō ē bonū nisi p modū medicie iq̄tū p ieiuniū ꝓsumūt i corpore superfluitates humox̄:vl̄ reddit corp⁹ meli⁹ disposītū ad act⁹ vtutū moraliū p repssionē ꝺcupiax̄:ꝛ p ꝺns ad act⁹ vtutū itellectualiū.ḡ sīlr v̄ginitas nō ē bona fm se:ſz soluz p modū medicine:iq̄tū p eā tollūt ipedimēta q̄ distrabūt hoiem a ꝓtēplatōe supnox̄. vñ p^e ad Lor.7. Mulier inupta ꝛ vgo cogitat q̄ sūt dñi vt sit scā corpe ꝛ spū. ¶ Sz ſz ista opio sit ꝓbabil̄. Oria tñ opio vr̄ coiox:qz oēs ꝺcedūt qꝺ v̄ginitas ē vtus ēt spālis vt i seq.arti.patebit.ſz ois virt⁹ ē ꝺ p se bonis ꝛ honestis:ēt illa q̄ supponit malū vt pnia.ḡ ꝛ v̄ginitas:ꝛ fm b pt ad rōnes eox̄ rīderi. ¶ Ad p̄mū ē dz:qꝺ maior ē va:qñ illꝺ bonū qꝺ tollit nō ē p̄uatiuū maioris boni:qꝺ p p̄uationē reddit:sīc trāsmutatio q̄ ex aere fit ignis ē gnatio simplex ꝛ corruptio fm qd:ꝛ p ꝺns ē bona simplr ꝛ p se:ꝛ mala p accīs ꝛ fm qd:quia ſz inquātū ē corruptio

S.tho. p̄ p̄te d.98.q.2. ad 3. et in 4 d.33.q.3. ad 2. Et hic expressius.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ſit quoddã malũ priuãs aliqd p ſe bonũ:puta:formã aeris tñ qz loco eiꝰ reddit meliꝰ.ſ.formã ignis q̃ nõ ꝓpatiebatur ſecũ formã aeris corruptã:iõ ẽ ꝑm ſe bonũ.ꝛ ſilr qz vgĩtas ꝑuat ſic mr̃imoniũ qõ ẽ bonũ minꝰ:puta:corꝑis vt iſtimet vñr qõ reddit bonũ raiẽ ꝛ rõnis:qõ ẽ meliꝰ:qõ actus mr̃imony ſecũ nõ cõpatiebat̃.inde ẽ qꝫ vgĩtas ẽ ꝑm ſe bona:vtpote gnãtiua maioris boni p corruptionẽ mĩoris boni. ¶ Ad ſcõm dõm qꝫ maior ẽ falſa:qz ꝑm eos mr̃imoniũ ẽ ꝑz ſe bonũ:ꝛ tñ nõ erit ĩ ſtatu nãe ſaniſſime.i.ĩ ſtatu glĩe:vbi nec nõ nubũt nec nubẽt̃:ſilr nec cibꝰ nec potꝰ. Uel dõz qꝫ ma.ẽ vã inq̃tũ bꝺ.Cũ ãt ĩ vginitate ſũt duo.ſ.vnũ malũ vt ꝑuatio delectatõis.aliõ bonũ liber vſus rõnis ꝛ ꝓtẽplatõis:iꝑa fuiſſet ĩ ſtatu inocẽtie quo ad ſcõz et nõ quo ad ꝑm:qz tũc eſſz maior delectatio q̃ nũc:ꝛ ẽt maior ꝓtẽplatio ſine ea q̃ nũc:ꝛ ſic ſeq̃t̃ qꝫ vginitas nõ ẽ ꝑm ſe totã bona:ſz ꝑm ptẽ nõ bona:q̃ nãe ſane nõ ꝓuenit:ꝛ ꝑm aliã bona q̃ nãe ſane ꝓuenit. ex hoc ãt q̃ eſt finis eiꝰ denoiat̃ ſimplr bona. ¶ Ad 3m dõz: qꝫ ſilẽ ẽ q̃ztũ ad hoc qꝫ ſic̃ cibꝰ ẽ ad ꝓſeruationẽ idiuidui ſic mr̃imoniũ ad ꝓpagationẽ ſpẽi vt dr̃ i lr̃a.ſz diſſilẽ ẽ q̃ztũ ad hoc qꝫ comeſtio nõ abſorbet rõnẽ ſic̃ ille actus.ſz ꝑt hõ cõ tẽplari comedẽdo. Uñ aug. Ne ſole vobis fauces ſumant cibũ:ſz ꝛ aures eſuriãt õi vbũ. ꝓpter hoc.n.legit̃ ĩ mẽſa religioſis.ꝛ ſic ĩ iſto bono nõ ẽ ꝑuatio maioris boni : ſic̃ ĩ mr̃imonio. Item ſcõo:qz comeſtio ẽ nec̃ia cuilibz ad ſalutẽ boni ꝓpry:nõ ãt mr̃imom.vñ nõ eſt ſimile.

Quantũ ad 4m arti.an vginitas ſit vtus:dñr gdam qꝫ nõ ẽ ſpãlis vtus ſz vtutis ſtatꝰ:q tñ nihl minꝰ de vgĩtatis dignitate vlr merito ſentiebãt.vñ obꝺuantie regulares nõ ſũt vtus ſpãlis:ſz ſtatus q̃ ſũt maioris meriti q̃z qñ ſũt vtus ꝛ nõ ſtatꝰ:vt magnificẽtia ꝛc̃. Sz cõiter tenet̃ qꝫ vgĩtas ẽ ſpãlis vtus:qz vtus ẽ vltimũ de potẽtia. vñ nõ oĩs hĩtus laudabilr meret̃ nomẽ vtutis:ſz q ẽ vltimũ ꝛ ſũmũ ĩ illo gñe:ꝓpter qõ laudabilr ẽ caſtitas ꝯiugalis:ſed laudabilioꝛ viduall ſuppma vgĩalis.vñ ꝟ ſola meret̃ nom̃ vtutis. ¶ Cõtra ꝟ tñ arguit̃ q̃druplr. Primo ex ꝑte acqſitõis.qz oĩs vtus aut ẽ acqſita aut ifuſa:ꝛ nulla ẽ a natiuitate vlr nã:ſz vgĩtas ẽ a nã.q̃ nõ ẽ vtus. ¶ Solo.vtus ꝑt ꝯſiderari duplr:vno mõ quo ad ſeminariũ ꝛ initiũ.ꝛ ſic oĩs vtus ẽ a nã .alio mõ quo ad mãz ꝓpĩquã vlr̃motã:ꝛ ſic alie ñ iſũt a nã niſi p accñs:ſic̃ poſtumꝰ regis mox natus hz mãm liberalitatis . ſz hoc ẽ raꝛ.ſz mã remota vginitatis q̃ ẽ integritas ꝛ ꝓpinqua.i. inexpiẽtia voluptatis p ſe ĩ oĩ ĩeſt a nã ꝛ natĩtate.ꝛ iõ plus vitupant̃ volũtary corrupti q̃z alty : ſic̃ vendẽs hereditatẽ patꝛ ſuoꝛ q̃z cõq̃ſtus. vñ filius vſurary magis inuitus reddit vſuras quas q̃ſi iure hereditario poſſidet q̃z pr̃.Et iõ fruſtra ꝯfidit pr̃ qꝫ filius reddat qõ ipe reddere nõ vult. Nã vidimus vſurarios q libenter reddebãt vſuras ſuas.ſz nlo mõ parẽtũ ſuoꝛ.exẽplũ õ Naboth q maluit lapidari q̃z vẽdere vineã hereditariã. 3o quo ad cõplemẽtũ actuale vl̃ hĩtuale:ꝛ ſic vginitas nõ ẽ a natiuitate vlr a nã pluſq̃z alie vtutes. Nã puer naſcẽs nõ hz actũ vl̃ hĩtum vginitatis pluſq̃z liberalitatis.ſz ẽ ſic̃ alie morales p acqſitionẽ ꝛ ifuſionẽ. Nõ.n.gcũq̃z hz itegritatẽ carnis cuz venerit ad ãnos pubertatis ſi eligat ĩ carne corruptibili ĩ corruptibilr viuere:ſtatĩ p ꝟ hz hĩtũ vginitatis.ſz qñ cũ ꝟ hĩtuali ꝓpoſito frequẽter domauerit motꝰ carnis aggenerat̃ ĩ eo.ſicut nec vidua ſtatĩ mortuo marito hz hĩtũ ꝯtinẽtie vidualis:lz eligat ſic viuere:ſz p frequẽtẽ domatiõem paſſionum cũ ꝓpoſito habitũ acqrit differentẽ ab habitu caſtitatis cõiugalis:nõ tamẽ meret̃ nomẽ vtutis ſpãlis:qz nõ peruenit ad pfectũ.Eſt igit̃ cõtinẽtia vidualis habitus differẽs a cõtinẽtia cõiugali habens ſpãlem rõnem boni ꝛ difficultatis:qz qbuſdã eſt facile et placituz viuere in cõiugio caſte:qbus non eſt facile nec placitũ viuere vel abſtinere a cõiugi:oſz tamẽ nõ ẽ vtus ſpãlis:ĩmo caſtitas eſt vna vtus que minorẽ gradũ habet in matrimonio ꝛ pfectiꝰ ſaluatur ĩ viduitate.Silr caſtitas cõiugalis nõ ſtatiz innaſcitur cũ quis eligit ab aliẽa abſtinere.ſz cum frequenter de aliena tentatus eligit nõ acgeſcere:ꝛ ſic de alys. Itẽ vgĩnitas ineſt per infuſionẽ ſicut alie vtutes morales:nõ tamẽ credẽdũ eſt qꝫ infunderetur p circũciſionẽ aut ꝓcedẽs remediũ:qz per illa ſolũ illõ qõ erat õ ne ceſſitate ſalutis: ĩfũdebat̃:nec tũc ẽt erat tps vgĩnitatis.ꝛ pari rõne nõ p baptiſmũ flãminis aut ſcificationẽ. Nã iacob q dilectus eſt in vtero:nõ recepit virginitatẽ quã nec ſeruaturꝰ erat:ſed ex ſpeciali gratia ſatis videtur:qꝫ Joannes baptiſta ꝛ btã virgo ꝛ Jeremias ĩ vtero p ſcificationẽ receperint vgĩnitatez quã erant ſeruaturi.ſed õ baptiſmo flumis ꝛ ſanguis ĩ qbꝰ infundũtur nõ ſolũ neceſſaria ad ſalutẽ:ſed oĩa pfectiua in qbus nõ eſt obex ĩ recipiẽte:vt remiſſio cꝛpe venialis ꝛ pene:videt̃ qꝫ i paruulis ĩ qbus nullus ẽ obex ifũdit̃ vgĩtas:ꝛ ĩ inocẽtibus.nõ tñ merent̃ aureolã:qz illa reſpicit actuz nõ hĩtũ. De adultis aũt videt̃ qꝫ deus ſua liberalitate ifũdat oĩ boĩ id ad qõ ſe diſponit.vñ q cũ ꝓpoſito vgĩnitatis venit ad baptiſmũ vel ad aliud ſacr̃m:recipit hĩtũ vgĩtatl: ſicut ꝛ ceteras vtutes.Qz igitur in oĩ ſacr̃o noue legis infũditur nõ ſolũ id quod eſt nec̃ium ad ſalutẽ:ſz etiã qõ ẽ vtile ꝑm capacitatẽ ꝛ diſpõnem digne recipiẽtis:inde ẽ qꝫ recipiens ſacr̃m noue legis nõ ꝓriuz vgĩnitati:qõ dico ꝓpter mr̃imoniũ recipit oẽm virtutẽ ad quã eſt diſpoſitꝰ:ꝛ cuiꝰ ẽ capax.Si ãt ẽ corruptꝰ mẽte ꝛ corꝑe q̃uis peniteat:nõ ẽ capax virginitatis q̃ repari nõ ꝑt.ſz ſi nõ ẽ corruptꝰ niſi mẽte ꝛ penitẽs ꝓponẽs ꝑpetuo cõtinere:tũc recipit. ¶ Scõa inſtãtia eſt ex ꝑte amiſſiõis vel pditionis:qz virginitas pditur ſine pctõ.q̃ nõ eſt virtꝰ:qz nihil tollit̃ niſi a ſuo ꝓrio. ¶ Dico qꝫ nihil ĩpedit virtutẽ niſi culpa vel pena eius.vñ virtus nec̃ia ad ſalutẽ tollit̃ p peccatum ꝛ non ſine pctõ. ſed virtus nõ neceſſaria ad ſalutẽ tollitur bene ſine peccato mortali ꝛ veniali:ſicut magnificẽtia aut liberalitas.ꝓteſt enĩ aliq̃s multo tẽꝑore eẽ pauper:lz prius acqſierit liberalitatẽ aut magnificẽtiã p frequentez vſũ:perdit eam:qz nõ hz vſum:ſic̃ ẽt appellatio multas amicitias ſoluit. ꝓt igit̃ perdi integritas carnis:ꝛ inexpientia voluptatis ꝛ electio actualis per violẽtiam demonuz vel hoĩs infirmitatis ẽt hꝺ.ſz per hoc nõ pdit̃ vtus.vñ bñ põt eẽ pr̃ vgo p ſemẽ emiſſũ a dormiẽte:demone ſuccubo recipiẽte ꝛ poſtea p eundẽ demonẽ factũ incubuz tranſfuſũ: cũ ẽt ſuſcipiẽdo ſemẽ virile ſaluo clauſtro mlier poſſit ꝯcipe:ſz ĩ ptu pdit ĩtegritatẽ:ſed virginitatis vtutẽ retinet pater ꝑdict. ꝛ vi ẽt oppꝑſſa pariens:ꝛ aureolã ẽt vterq̃ hẽbit.vñ lucia. ſi me feceris inuitam violari caſtitas mihi duplicabit̃ ad coronã.ſz virtꝰ virgĩtatis ꝑt perdi ſine pctõ p electionez matrimony:qz ſicut calidũ corrũpit̃ :nõ ſolũ a frigido:ſed etiã a magis calido:ſic virginitas nõ ſolũ a luxuria ſed ẽt a matrimonio.ſed ĩ hoc eſt diſſimile:qz ibi magis tale corrũpit̃ minus tale:nõ ãt eꝛ.hic ãt minus tale corrũpit magis tale. nec eſt ĩcõueniens qꝫ Joãnes euãgeliſta virgĩtatez pdiderit ſi prius eã hũit volẽdo ꝯbere:qz credo qꝫ itẽdebat cõcubere:qõ tñ btã vgo nõ ĩtẽdit.ſz nõ ẽ talis nec̃itas pdẽdi virginitatẽ vi ablata ĩtegritate:ſicut vi ablata mã magnificẽtie:qz equales paſſiones ꝛ maiores hz ꝯ quas pugnet vgo erepta ſibi carnis integritate ſicut ante:nõ aũt ſic hz pauꝑ mãm magnificẽtie in qua ſe exerceat. ¶ Tertia inſtãtia eſt ex parte recuperatõis:qz virginitas amiſſa nõ recupatur per pniam:ſed per pniam recuperat̃ oĩs virtꝰ.q̃ ꝛc̃. ¶ Solutio.dico qꝫ poteſt recuperari quo ad formale:nõ aũt quo ad mãle.ſz hec ſolutio nõ valet:qz electio nõ ẽ ipoſſibiliz ſimpliciter:ſz depauꝑatus põt adhuc recuperare bene magnificentiã ꝛ retinere:ſed corruptus nõ.vnde maior ẽ vera de neceſſarys ad ſalutem non autẽ de alys:tñ materia remota recuperabilis eſt per miraculum.vnde in reſurrectione magdalena ꝛ omnes corrupti futuri ſunt integri : ꝓteritio

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ãt ñ valet nec i carne nec i mẽte ãnlari ẽt a ðo:qz fcẽ cãe p ifactis haberi nõ possũt de cap.z pla.l.i libello.§. facte:sz tñ virginitas mentis pt recupari nõ carnis:qz virginitas carnis respicit pteritũ.i.nõ fuisse corruptũ.mẽtis vero nõ nisi futurũ:sed hñ virtutl nõ videt posse recupari:qz potẽtia subtrahit vt dicit Tho.de peni.di.14.q.3.z de virginitate di.33.q.2.qz electio nõ ẽ ipossibiliũ. non ẽ tamẽ dubiũ gn de ẽũdẽ hitũ nũero vel spẽ qui ẽ virginitas posset repare i corrupto :ĩmo ẽt p nãm videret alicui qp possit recupari:qz pt dolere qp pdidit z eligere seruare ac si nũqz pdidisset:z cum sint eedẽ passiones spẽ:erit eadẽ virt9:qz ꝑpus actus fit i ꝑpria mã.Sed ðm.qp siue sit idẽ habit9 re siue nõ :nõ ẽ tamẽ idẽ noie:qz uirginitas ẽ hit9 quo gs eligit icorruptionẽ i carne icorrupta:vñ i resurrectiõe corruptus hic semel nõ erit ꝑprie z simplr virgo. ¶ Quarta instãtia ẽ ex pte ꝺnexiõis:qz oẽs virtutes sũt cõnexe sic qp qui hz vnã virtutem moralẽ hz omnes: sed multi.hñt oẽs virtutes theologicas z alias morales q tamẽ nõ hẽnt virginitatẽ vt oẽs sãcti cõiugati z corrupti. ģ rc. ¶ Solutio. ille virtutes q̃rũ vsus vel actus ẽ necessari9 ad salutez z hõitatẽ moralẽ ꝺnectũt. Nã metu mortis pdidisset castitatẽ iusãna si caruisset fortitudie:z Agnes si fuisset auara munerib9 oblatis ẽt si castitatẽ p se amassẽt:sed i alys nõ oz.Qui.n.nũqz fuit diues nõ hz hitũ magnificẽtie acqsitũ ad quẽ ñ sufficit frequẽter elegisse magna dare si hẽret: qz multi i pauptate elegerũt h̃:q facti epi detestant h̃:z maior est temptatio retrahẽs illũ q põt q̃z qui nõ potest.vnde qui semp fuit paup nũqz hũit habitum magnificentie acq quisitum. similiter theocc loquendo connexio virtutum est in charitate. vnde non oportet hr̃e hitum virginitatis in habitu nec in preparatione animi absoluta :sed contraditionali fm indigentiam charitatis.s. qp homo sit paratus seruare castitatem si deus mandaret :z sic eã abraam habuit qui et proprium filium interficere paratus fuit: sed hr̃e simplr i ꝑparatiõe ai qp seruaret si posset nõ ẽ neẽe alꝫ ois virgo ꝺhẽs peccaret ꝺ illud qð dicit apostolus: Nõ peccat virgo si nubat.

p̃a ¶ Quantum ad.5m.articulũ ð cõpatiõe ei9 ad alias vtutes ẽ triplex ꝺclo. ¶ Pria q̃ vtutes ꝑferant fibi i nobilitate.Et ðm ẽ ꝓmo .qp oẽs theorice :z ĩtellectuales z morales q̃ sũt i voluntate z irascibili.h igit ꝑeminẽtia põtattẽdi ex parte obiecti.Et sic oẽs virtutes intellectuales ꝑcellũt:qz hẽnt obz ultus.Scia.n.moral hz rõne finis postponat vtuti morali: qz ẽ ꝓp eã sicut ꝓp finez tamẽ rõne obi ꝑfert qz obz vtutl moral ñ ẽ nisi pa° ul opatio sui subiecti: sed obiectum scientie moralis est omnis passio z operatio sui z extranei subiecti:uñ per habitum tẽperantie modifico passiones meas tantum z non alienas sed p scientiam temperantie scio modificare meas z alienas docẽdo:nec min9 aliẽas q̃z meas iuxt illð.dicũt ðcoratissimas oones z uolũt ꝺria .Uñ ff moriẽs dixit.Facile i lingua difficile i manu:z sic ẽt ꝑferũt vginitati oẽs virtutes theorice hñtes deum p obo. Scõo ex pte subi:z sic prudẽtia q̃ ẽ i itellectu ꝑfert omi aly vtuti q̃ ẽ i appetitu:sicut apprehensiua appetitui:z iustitia ceteris.sicut uolũtas sensualitati:z fortitudo tẽperantie:z p oñs vginitati:qz irascibilis ꝓpigor ẽ róni q̃ quasi ordinat i alið :appetẽdo illð qð ñ est appetibile p se sed ꝓp aliud. Necobstat qp irascibil ðr eẽ ꝓp ꝺcupiscẽtiã qz exponẽdũ ẽ.i.ꝓp rẽ ꝺcupitã:qz cõcupita sũt necessaria idiuiduo vel spẽi:uñ maxie ꝓp cibũ z cortũ pugnãt aialia quorũ nnũ necessariũ ẽ ad idiuiduum: alið ad spẽz:qz ģ vt9 ẽ q̃ pfic hñtẽ z ẽ dispõ pfecte ad optim: et ĩtellectuales sũt i itellectu z theocc ptim i itellectu z pti i uolũtate:z fortitudo i irascibili q̃ sba oia excedũt ꝺcupiscibilẽ i q̃ ẽ vginitas :ide est qp oẽs iste vtutes excedunt virginitatẽ. Tertio ex pte finis:z sic pnia z latria ꝑferũt qne hẽnt deũ p imediato fine. Quarto ex parte arduitatis:siue difficultatis:z sic martyriũ ꝑfert:vnde illa aureola prefertur: qua ibi grauior pugna:licet hic crebrior. Quito rõne ꝓpigtatis dispositiue ad salutẽ hũilitas ꝑfert vginitati:qz multi vgines sũt i iferno:vt plato forte.sed ð h̃ qð vgo dixit respexit humiliatẽ ãcille sue.dñt gdã.i.vilitatẽ ne videat se de tãta vtute iactare:sed melius de vtute humilitatis:qz certus ð vtute sua pt alꝫ eã in notescere ad edificationẽ:sic paulus.z.ad Cor.xi.z Job .29.Sexto rõne vniuersalitatis:qz religio se z sua ðdicat offerẽs holocaustũ vt nazare9.vginitas ãt vt sic :offert solũ corp9. ¶ zª ? zª ? est videre quibus virtutibus ipa virginitas ꝑferat. Et ðz qp ꝑfert simplr aĩb9 vtutib9 q̃ sũt i cõcupiscibili.ꝓmo qz optimũ ẽ:cui oppositũ pessimũ: sed viciũ oppositũ vginitati ẽ qd peius z verecũdi9 z turpi9.ģ rc.ifusa gdẽ ifusis ꝑfert z acqsita acqsitis:nõ aũt acqsita ifusis:q̃ a tota spẽ ꝓcellũt: ifusa ẽt nõ ꝑfert ꝺonis ibi existẽtib9.que ẽt a toto gñe ꝓcellũt. Dec ãt ꝓeimnẽtia apparet q̃zm ad.6.p° q̃z9 ad ꝓmiũ accidentale qð ẽ aureola z fruct9: qz nlli tẽpãtie pti fructus debet nec aureola nisi castitati :nec aureola z fruct9 cẽtesim9 nisi soli virginitati. z° quo ad scĩam:qz maxie dispõit plus q̃z fortitudo. Nam milites nostros arma scire volum9 non leges. passio.n.ire fm actũ turbat indiciũ rõnis:sz nõ sp excecat maxie qñ ẽ ira p zelũ:vñ irati min9 ꝓuident: z ira ipedit aium ne possit cernere verũ dicit cato.vñ cautela ẽ i disputãdo turbare sociũ:sicut i aqua turbida min9 apparẽt imagies:sed passio trãsiẽs nõ diu ðimittit iordiatũ aium:ẽt scĩa ad irã dispõit nõ gdẽ manẽtẽ: Nã sic aĩ turbatio nõ cadit i sapiẽtẽ. sed trãseũtez:qz studiũ rarefacit cerebrũ z studiosi sũt capitosi:sed nõ excquũt.Exẽplũ de pho: ꝓcuerẽ te nisi essez irat9:sed ðlectatio venereoz in actu totalr rõnẽ absorbet:z pollutio sine peccato dormiẽdo trãsiẽs ðeordinatã nãz derelinquit vsqz ad.24.horas sed sũptio cibi maxie moderata nõ:nec quo ad actũ. nec quo ad vestigiũ:qz digesto cibo vl potu ẽ hõ aptus ad studiuz lz passio ebrietatis sit diuturnior q̃z venereorũ: z studiũ gdẽ disponit ad cõtinẽdũ ñ sic autẽ ad abstinẽdũ :sed magis ad comedẽdũ.nã frequẽs meditatio carnis ẽ afflictio.sed verũ ẽ qp ẽt sobrietas ꝓfert:vnde gdã ẽt abstinẽt a prandeo vt magis studeãt de die :aly a cena vt magis ð nocte:z vinũ modice sumptũ acuit igeniũ:qz molles carne aptos mẽte dicimus.vñ delicata cibaria p se gdẽ conferunt se per accidens nocent:quia si vnusquisqz abstinet secundum statum suum quamuis vtatur cibis grossioribus: et magis rudificantibus deus supplet residuum. vnde illud Fili concupiscens sapientiam serua iustitiam et deus rc. Exemplum de tribus pueris abstinentibus quibus deus dedit sapientiam rc.Danielis p°. 3° quo ad pulchritudinẽ rc.non quia passiones sint communes nobis z brutis:quia similiter passiones irascibilis:sicut esse furibunduz in cane: z vindicatiuum in leone:sed quia magis absorbent iudicium rationis que est pulchritudo homis in qua consistit imago dei:sed tũc est instantia de ebrietate que magis tollit z diuitius iudicium rationis. Quarto quo ad similitudinẽ quo ad plura :quia bi sequũtur agnuz quocunqz ierit z incorruptio facit esse proximũ deo mẽte z corpore. Quinto quo ad simultatem quia ista virtus non est sine alys:sed bene econuerso. vt in magdalena:vnde virgines preferuntur non virginibus sicut totum parti. Sexto quo ad raritatem.de Probationibus capitulo primo. Priuilegium quasi priuata lex. Apoc. septimo. Uidi turbam magnam quam dinumerare nemo poterat rc.Ubi ponit certum numerum virginum non quia sint tot futuri: nec plures:nec pauciores :sed quia sunt pauciores nec incertum non virginum:quia sunt futuri ifiniti sz qz sũt plres.nã maioz numerus ẽ i numerabilioz q̃z pu9. Et

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

qz alie vtutes pñt recupari nõ ista. 2° qz difficilioz'h q̃ alie etiã fortitudo rõne crebze victorie ꝛ frequentis pugne. oẽ 3ª ♀ ãt raz p̃cipuũ. vñ nõ est digna ponderatio ꝛc. ¶ 3ª ♀ est de duabus istãtys. ṗma talis. si ẽ meli⁹ ꝛ pulcri⁹: c⁹ oppo^m est peius ꝛ turpi⁹: cũ malitia ꝛ turpitudo i mozib⁹ sit ex ꝺrieta te ad rõnẽ. Nã aliq̃ nãlia turpioza sũt ꝛ verecũdioza q̃ sũt sine pctõ. ebzietas q̃ ẽ ꝺria sobzietati vr̃ pei⁹ ꝛ turpi⁹ q̃ mul to itensi⁹ ꝛ diuti⁹ absoꝛbet iudiciũ rõnis q̃z luxuria. Et doz ẽ ṗmo qz ebzietas cũ sit ṗ̃ṗa boiuz: nõ ẽ ita bestiale pctm̃: sicut luxuria. 2° qz pot⁹ ẽ necessari⁹ boi ex quo nasci ebzi etas: ꝛ sic a ṗn° qõ ẽ necessariũ veniã mereẽ: sz nõ sic luxu ria. 3° qz luxuria aut ẽ ꝺ nãm: ꝛ illa oĩa i malicia vicit: aut naturalis: ꝛ sic ẽ peioz ebzietate: qz ista sibi soli nocz p se: lz p accñs sit cã oĩuz vicioz: illa ãt sil' mascło ꝛ femine. ¶ 2ª instãtia ẽ de difficultate: qz vt⁹ ẽ ꝺ bono ꝛ de difficili. vnde vbi ẽ maioz difficultas: ibi maioz ẽ vtus in cõsilĩ mã: sicut magnificẽtia liberalitate. sz qbusdã ẽ facile ꝺtinere ꝛ dif ficile ieiunare ꝛ sobzie viuere vl' temperare se i ludis. sicut .z. dialogoz dr̃: qz isaac excedebat i risu. ¶ Solo. lz p acci dens alĩq magis inclineẽt ad luxuriã: aliq magis ad gullaz: tñ p se loquẽdo maioz vr̃ esse tẽperãtia luxurie q̃z gulle: qz nã magis intendit ꝺseruatõem spẽi q̃z ĩdiuidui. nec obstat qz nã prius retinet necia ad nutritiuã ꝛ augmentatiuaz q̃z trãsmittat ad generatiuã. qz ꝺ nõ ẽ q̃si sit magis sollicita ꝺ ĩdiuiduo q̃z ꝺ spẽ: ĩmo eꝯ: qz aliter nõ ageret indiuiduũ ad ꝺseruationẽ spẽi: nisi ꝺsisteret. vnde qõ est hic prius inten tione est posteri⁹ gnãtiõe. sed hoc est qz virtuosi minus stu dent sobzietati q̃z castitati. ꝛ ṗpter exercitiũ fit facile qõ ẽ difficile inexperto. q̃re aũt se exercent magis hic q̃z ibi: est qz non possunt deficere a castitate sine moztali. possunt ãt deficere a sobzietate per veniale: qz ista consistit in medio qõ est latum. illa in extremo qõ est indiuisibile. si tamẽ sic sese exercerẽt i sobzietate: pena eis esset oppositũ. vnde in vitis patrum ṗpter ꝺsuetudinem quidã iã ante vesperaz non poterant sumere cibũ. 2° qz certũ est qz nõ possunt ex cedere in virginitate: sed possunt excedere in sobzietate. vnde ibi timent esse agrestes ꝛ indiscreti. vl' potest dici qz difficilius est seruare v̊ginitatem ꝛ castitatẽ q̃z sobzietatẽ. sed facilius est pdere v̊ginitatẽ cum sit in extremo q̃z sobzi etatẽ q̃ est in medio. sed difficilius est ſuare sobzietatem i sũmo: q̃z v̊ginitatem i sũmo. hoc autẽ est necesse his qui eã vouerunt: ꝛ non primum. vnde quibus est difficile nõ ex cedere in potu vel esu per veniale: est facile non inebziari aut frãgere ieiunium ecclesie.

p^a ♀ **Quantum** ad 6^m articulũ de ꝺpatione virginitatis ad cõiugiũ est triplex ♀. ¶ Prima qz ãti quitas cõiugiũ virginitati p̃ferebaz: qz erat tps ꝓpagandi cultũ dei p generationẽ: vñ qñ virginitas erat illicita sicut qñ quilibet ligabatur p̃cepto. Crescite ꝛ mlt̃iplicamini añ diluuiũ: vel post pp raritatẽ boiuz p̃ferebaz coniugiũ sicut bonũ malo: postq̃z aũt mlt̃iplicato humano genere ãte vl' post licita fuit virginitas. etiã tũc erat minus bonũ: nisi qñ spãli cõsilio. s. s. cõtinebãt: vt Helias ꝛ Jeremias. qz ꝺsiliũ. s. s. cuicuq̃z detur semper ẽ de meliori illi: als esset cõsilium fatuũ. Et sĩgnũ ṗmi ẽ: qz illud qõ meliozes ꝛ sapiẽtioꝛes fa ciũt p tũc videẽ melius. sed p̃iarche sciozes sic faciebãt q malu̇isset cõtinere. q̃ p tunc illud erat melius: ꝛ multo ma gis tpe inocẽtie ẽt si virginitas fuisset licita ñ tñ eq̃ bõa ꝓp bonũ ꝓplis ꝛ delectatiõis qõ hz mr̃imoniũ: ꝛ tũc nihil min⁹ 2ª ♀ de bono rõnis. q̃ ꝛc. ¶ 2ª ♀ ẽ qz virginitas modernoꝝ nõ p̃fertur cõiugio antiquoz quo ad ṗmiũ eẽntiale: qõ ẽ au rea: sed ñ quo ad accidẽtale qõ ẽ aureola. Primũ pz: qz qui diuersimode seruiũt regi equalr tñ ſm beneplacitũ regis q modo vult vnũ mõ aliud: eq̃lem mercedẽ accipiunt: sed deus qui nunc consulit virginitatem: tunc consulebat ma trimonium. q̃ ꝛc. Secundum pz: qz aureola debetur virgi nitati ſm actuz quo modo non stat cũ mr̃imonio: sz ñ q̃ ad habitum: vel p̃parationez animi quo modo tunc stabat ¶ 3ª ♀ ẽ qz tpe moderno virginitas simplr ẽ melior. Prio 3° ♀ qz ẽ cõsulta a xp̃o ꝛ ab apl'o: ꝛ seruata a xp̃o ꝛ electa a mr̃e: ꝛ discipulo p̃dilecto: qõ aũt cõsulitur a sapiẽtia ꝛ elĩgiẽ a sapientioꝛib⁹ ẽ melius: Et qõ est etiã similius melioꝛibus ẽ melius: virginitas est hz. q̃ ꝛc. ¶ Preterea bonũ diuinum ꝛ aie ẽ meli⁹ q̃z bonũ humanũ ꝛ coꝛporis. Mr̃imoniũ aũt licet sit bonum diuinũ ꝛ coꝛporis p hoc qz causat gr̃am ex ope operato qõ nõ facit virginitas ꝓpositi vel voti simpli cis vel solẽnis: nisi i suscipiendo sacrũ ordinẽ q est sacr̃z: ce tera vero nõ sũt sacr̃m: sed vel sacramẽtale vt ꝓfessio: vel non sacramẽtale: vt simplex votũ: vel ꝓpositũ: nihilomin⁹ tñ ex opere operato seruans virginitatẽ ẽ aptus ꝛ dispositus ad maioꝛẽ gr̃az: ꝛ gl'iam eẽntialiter q̃z sit illa gr̃a quam ꝺat matrimoniuz ex ope opato digne ꝺbenti. vel põt dici qz nõ fit cõparatio mr̃imonij ꝓput est sacr̃z ad virginitatez ꝓput est virtus: qz sic nõ sũt vnius generis: sed fit cõparatõ castitatis ꝺiugalis ad castitetẽ virginalẽ: qz sic illi p̃feret. Et si arguaẽ bonũ multitudis ẽ meli⁹ q̃z vnius. q̃ ꝛc. Dicen dum qz sicut ordo est qd melius q̃z matrimoniũ: qz lz cor poraliter nõ sit nisi bonum ĩstius qui forte ꝓp hoc hz bene ficiũ: tñ ẽ bonũ spũale mlt̃itudis: sic ꝛ virginitas q̃ reddit hominẽ vtilioꝛẽ coitati q̃z mr̃imoniũ: qz cõfert quo ad spi ritualia q̃ sũt melioza: illud quo ad carnalia: lz multi virgi nes parũ cõferãt spũaliter sicut ꝛ multi cõiuges coꝛporalr: qz forte sunt steriles. ¶ Ad arg^m dicendũ qz est p̃ncipalis virtus respectu illaz q̃ sũt i cõcupiscibili.

¶ De personis legittimis. Bi. XXXIIII a

Nunc sup est attẽdere q̃ pson̄e sint le gittime ad ꝺtrahendũ mr̃imoniũ. Legittie iudicanẽ pson̄e ſm statuta patrũ q̃ diuerse sũt. Alie nãq̃z fuerẽt legittime añ legẽ, alie sub lege. alie in tpe gr̃e. Jterz in primitiua eccl'ia q̃dam erant legittie q̃ mõ nõ sũt. Earũ vero q̃ mõ legittime: vel illegittime: q̃daz sũt plene legittime: q̃dam ocĩ illegittime: q̃daz medie. Plene legittime sũt quib⁹ nõ obuiat votuz ꝺtinentie: vl' ordo sacer: vel cognatio: vel disparcult⁹: vel cõditio: vel na ture fragilitas ꝛ si quid est aliꝺ. Penit⁹ vero il legittime: sũt p votũ: p ordinez: p cognatiõez: p dispez cultũ. Abdiꝯ vero sũt nec plene legittimi nec ocio illegitimi: p frigiditatez: p ꝺditiõem. Si .n. tales iũgũt ignoranter: ꝺmanere pñt quibus ꝺaz accedentib⁹ causis ꝛ eisdẽ ꝺficiẽtib⁹ diuidi.

¶ De frigidis separandis. a

Ẽ bis. n. qui cã frigiditatis ꝺbitũ redde d re ñ pñt: ꝺsulit Gre. vt pmaneant. Sz si mulier causaẽ dicẽs volo eẽ mater: ꝛ fi lios p̃creare: ꝺcreuit vtrqz eoz septia manu ꝓp quoz iuret qz nũq̃z carnalr ꝺueneẽt. ꝛ tẽ mu lier sc̃das nuptias ꝺtrahat. Vir ãt q frigide na ture ẽ absq̃z spe cõiugij pmaneat. Ait. n. sic. In ter rogastis ex his q mr̃imõio iũcti sũt ꝛ nubẽ ñ pñt si ille aliã vl' illa aliũ ducere possit: ꝺ qb⁹ scri ptũ ẽ. Vir ꝛ mulier si se cõiũxerint: ꝛ p⁹ diuerit mulier ꝺ viro qz coire ñ possit cuz ea. Si põt ꝓp bari qõ dic̃ p instũ iudiciũ aliũ accipiat. si uero il

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

le accepit aliã: separentᷣ. Item. Be his requisti q̃ ob cãm frigide nature dñt se nõ posse iuicẽ opera carnis dantes cõmisceri. Iste vero si nõ ꝓt ea uti ꝑ uxore: hẽat eã q̃si sororẽ. Or si retinaculũ ꝯiugale voluerit rescidere: maneãt utriq; innupti. nã si huic nõ potuit naturaliꝛ concordare quõ alteri ꝯueniet: Igit̃ si uir aliã uxorẽ vult accipere: mãifesta pz rõ: qꝛ suggerẽte diabolo odij fomitẽ: exosã eã hũerit. t iõ eã dimittere mẽdacij falsitate molit̃. Or si mulier causat̃ t dic̃ volo eẽ mater t filios ꝓcreare: uterq; eoꝝ septĩa manu ꝑpiquoꝝ tactis sacrosciis reliquijs iure iurãdo dicat: ut nũq; ꝑ cõmixtionẽ carnis cõiũcti: una caro effecti fuissent. Tũc uꝝ mulierẽ secũdas posse ꝯtrahere nuptias. hũianũ dico ꝓp̃ firmitatẽ carnis eoꝝ. Uir ãt q̃ frigidenature est maneat sine cõiuge. Or si t ille aliã cõiugẽ acceperit: tũc hi q̃ iurauerãt ꝑiurij crimĩe rei teneãt̃ t pnia pacta priora cogãt̃ recipe cõnubia. Hoc ꝓuãdũ ẽ cũ uterq; idẽ fateᷣ. Sed uir si asserit se debitũ reddidisse uxori: t illa diffiteᷣ: cui potiꝰ fides hñda sit merito q̃riᷣ: De hoc ita statutuꝫ est. Siquis ita acceperit uxorẽ t hũerit eaꝫ aliquo tpe: t ipa femina dicit q̃ nũq; coisset cum ea: t ille uir dicit q̃ sic fecit. In ueritate uiri cõsistat: quia uir est caput mulieris. Hoc de naturali impossibilitate statutum est.

¶ De his q̃ impediti maleficijs coire nõ p̃nt. c

E maleficij ãt impedimẽto hoc tenẽdum
d ocernitur. Or si ꝑ sortiarias t maleficas cõcubitꝰ nõ seqtur: hortãdi sũt q̃bus illa eueniũt ut spũ ꝯtrito t humiliato deo t sacerdoti de oibus ꝑctis cõfessionẽ faciant t lachrymis atq; elemosynis oꝛonibꝰ t ieiunijs dño satisfaciãt: t ꝑ exorcismos ac cetera ẽcclĩastice disciplĩe munimina mĩstri ecclesie tales sanare ꝓcurent. Qõ si nõ potuerit: separari valebũt. Sꝫ postq̃ alias nuptias expetierit illis uiuentibus: qbꝰ post iuncte fuerit: priorib⁹: quos reliq̃rant: ẽt si possibilitas cõcũbẽdi eis reddita fuerit: reconciliari nequibũt. Qõ i fine hꝰ capituli ꝯtineᷣ ex rigore magis dictũ itelligendũ ẽ q̃ ex canonica equitate. Uel itelligẽdũ est non posse reconciliari priorib⁹ nisi iudicio ecclesie quo diuisio facta fuerat.

¶ De furiosis addit. d

Urioſi quoq; dum i amẽtia sunt matri-
f moniũ contrahere non valent. Uñ Fabianus. Neq; furiosus neq; furiosa matrimoniũ cõtrahere p̃nt: sed si cõtractũ fuerit nõ separentᷣ. Itẽ Nicolaus papa. Si q̃ matrimonium sani cõtraxerũt: t uni ex duobꝰ uel ambobꝰ amentia uel furor: uel aliqua infirmitas accesserit: ob hanc infirmitatẽ taliũ coniugia solui nõ p̃nt. Silr ẽ ẽt sciẽdũ ꝺ his q̃ ab aduersarijs exce cãt̃ uꝫ mẽbris trũcãt̃ uꝫ a barbaris erecti fuerit.

¶ De his q̃ cũ duabus sororibꝰ dormiunt. e

E his ẽt q̃ cũ duabꝰ sororibꝰ uꝫ cuꝫ duo
d bꝰ fratribus dormiũt videndũ est: quid censeant canones. Qui dormierit cum duabꝰ sororibꝰ: t una ex illis ante fuerit uxor: neutrã ex ipis habeat: nec ipi adulteri unq; i cõiugio copulentur. Item nec proprie uxori licet sibi reddere debitum: quã sibi reddidit illicitaꝫ sororẽ eius cognoscendo: nec post mortẽ uxoris licet ei uel adultere copulari in cõiugiũ. Item Zacharias papa. Concubuisti cum sorore uxoris tue: si fecisti: neutrã habeas: t uxor tua si nõ fuerit conscia sceleris t continere nõ uult: nubat in dño cui uult. Tu uero t adultera: sine spe cõiugij maneatis t dũ uiuitis pniaꝫ agite. Quod ait cui uult nubat: intelligendum ẽ post mortẽ uiri. Unde Greg⁹. Qui uxores suas in adulterio deprehẽdũt: nec ille nec illa aliã uxorem accipiat uel aliũ uirum: q̃diu ambo uiuũt. Si uero adultera mortua fuerit: uir eiꝰ si uult nubat: adultera uero nũq; t si mortuus fuerit uir eiꝰ: sed omnibꝰ diebus pnie lamenta ꝑsoluat. Hic de illo adulterio agitur: quod cuꝫ cognato uiri uel cum cognata uxoris cõmittiᷣ.

¶ Non est dimittenda uxor ꝓ aliqua macula seu deformitate corporis. f

Item etiam sciendũ est q̃ ꝓ aliqua in
i firmitate uel macula corporali: non licꝫ uiro uxorẽꝫ dimittere t econuerso: sed ꝺbet alter alteri subsidia ꝑuidere. Unde augu. Si uxorem quis habeat sterilem siue deformẽ corpore: uel debilẽ membris: uel cecã: uel claudã: uel surdã: uel siquid aliud: siue morbis uel laborib⁹ doloribusq; cõfectã: t q̃cq̃d excepta fornicatione excogitari põt uehemẽter horribile: ꝓ societate fideq; sustineat. Qõ I

Circa di. 34. q̃runᷣ duo. Primo utrum mrimoniũ debeat hre ipedimenta i gnãli. z° i ispãli ꝺ ipedimẽro: qꝺ ẽ impotẽtia coeũdi. ¶ Primo igit̃ q̃riᷣ utꝝ mrimonio sint assignãda aliq̃ ipedimenta. t uꝝ q̃ non: qꝛ morbꝰ cõis ꝺz hre remedia coia: sꝫ ꝺcupia ẽ morbꝰ cois'oibꝰ. g̃ mrimoᵐ qꝺ ẽ eius remedium debet esse omnibus cõmune: t ita nullus debet impediri a matrimonio ꝺbẽdo. ¶ Itẽ opus diuinũ nõ debet ipediri ꝑ opus humanũ: sꝫ mrimoniũ ẽ opus diuinũ: cũ sit a deo istitutũ. g̃ mrimoniũ non debet ipediri ꝑ opus hũanũ: uel statutũ. ¶ Cõtra: qꝛ mrimoniũ istitutuꝫ ẽ i remediũ t officiũ: sed multi inepti sunt remedio t officio ut uidebitur. ergo ꝛc̃. ¶ Rño. hic sunt tria uidenda. ꝑmo de impedimẽtis q̃ ipediũt t nõ dirimũt ex ecclesie prohibitione preter illud quod dictum est. supra. distin. 35. z°. de criminibus que ipediũt t non dirimũt. 3° ꝺ ipedimẽtis

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

que impediunt contrahenduz ⁊ dirimunt post contractū.

p° q°

Quātum ad p^m sunt q̄tuor ꝺnes. ℂ p^a q̄ m̄rimo^m hz ipedimēta ⁊ diuersa. p^m pz: q⁊ ois effectus q ꝺstituit ex causis ipedibilib⁹ pōt ipediri: sz m̄rimo^m ē hꝺ: q⁊ ꝺstituit ex ꝺsēsu ꝺbentiū i quo pōt accidere multiplex ipedimētū. ģ ⁊c. ℂ Quātū ad z^m ē sciēdū q̄ q̄dā impediūt m̄rimo^m ꝺbēdū: sz nō dirimūt ꝺctū: q̄dā ipediūt ꝺbēduz: ⁊ dirimūt ꝺtractū. Cui⁹ rō ē: q⁊ q̄dam sūt de necessitate m̄rimony: q̄dā sūt solū de solēnitate: sine illis āt q̄ sūt de necessitate nullū ē m̄rimo^m: sz sine illis q̄ sunt de solēnitate m̄rimony ipedit m̄rimo^m ꝺbēdū: q⁊ nō bñ fit q̄ñ sine eis fit: sz nō dirimit ꝺctū: q⁊ sine eis est verū m̄rimoniū: qō nūq̄z diss soluit: nisi p corporalē mortē vl̄ spūalē: vt dictū fuit supra: Hec āt sunt duo. s. interdictū ecclie ⁊ tps feriatū: vt hētur in illo vsu. Nō soluūt: tñ ipediūt vetituz ferieq̄. Omissio aūt illoꝝ q̄ sunt de necessitate matrimōy ipedit matrimōium ꝺbēdū: ⁊ dirimit ꝺctū: eo q̄ nullū ē m̄rimoniū: q̄ñ omittit ad qō ē de necessitate ei⁹. ℂ z^a ꝺ ē de versibus i gbus duo sūt q̄ ipediūt m̄rimoniū ꝺbēdū. Ecclesie vetitū necnō ⁊ tēpus feriatū Impediūt fieri. ꝓmittūt facta teneri. Est āt vetitū ecclesie: ne clā ⁊ sine bānis fiāt matrimonia. eẍ. ō clan de. despo. Cū ibibitio: ⁊ peccat mortal⁹ spōsus vel marit⁹: si ante bñditionē nuptialē cognoscat spōsā vel vxorē i loco vbi de ꝺsuetudie solēnitates iste obseruāt. Idē ē de reddi tione debiti. Ob bas aūt cās nō dirimit m̄rimo^m: sz solum ad tps separant: vt agāt pniam: q⁊ mādatū ecclie ꝺtēpsert. eẍ. de matrimōio ꝺcto ꝺ iter. ec. p totū: ⁊ sic exponēda sunt oia decreta q̄ dicūt eos sepandos. ℂ z^a ꝺ ē. qūo itelligatur matrimoniū eē ꝺ vetitum vel interdictuz ecclie. Ubi aduertendū ē q̄ iterdictū dr̄ ab interdicendo. i. ꝓhibendo: vñ matrimoniū ꝺctū ꝺ ꝓhibitiōez ecclie dr̄ eē ꝺ interdictū. Hoc aūt ē duplex. vno mō: q⁊ ꝺ statutū iuris ⁊ clandestinū: alio mō ꝺtra ꝓceptū bois ministri iuris ⁊ ecclie: ⁊ iste oz q̄ sit talis qui possit m̄rimoniū dispensare: ⁊ si non iudicare: vt procbialis sacerdos. Ipe. n. bz ingrere de ipedimēto ⁊ ihibere de clādestina. despon. c. vlt. Aut iudicare: ⁊ si ñ dispēsare: vt officialis cp̄i ñ sacerdos: q̄ solus benedicit nubentes: vel archidiacon⁹ aut abbas q̄ h̄ bñt de ꝺsuetudine vel ꝓuilegio: nā nullus iferioz epo iure suo ⁊ coī ē iudex in cā m̄rimoniali: aut vtrūq̄: vt eps vel supioz rōne ordinis cum cura habet dispensare: rōne iurisditionis bz iudicare. Sed ihibitio iuris semp bz cāz iustā ⁊ verā: nam lex dicit: eo q̄ rōne constat: sed inhibitio bois non semper. Haz medicina nō deficit: sz medicus: nō ius: sed iuris minister qñz: excōicatus a iure semp ē in peccato: ⁊ forte mortali: nō sic in excōicato ab hoīe claue errāte: q̄ qñq̄z ē fcūs. ℂ 4^a ꝺ ē de effectu huius ꝓhibitionis. Ubi sciēdū ē q̄ ista ipediūt sic ꝺbi q̄ ē peccatuz mortale cōtrahere ꝺ ihibitionē ecclie: nec pōt contrahi sine peccato nisi dispensatiōe ei⁹ qui pōt. Si aūt fuerit cōtractū ō facto tpibus tribus interdictis tenet: q⁊ lz papa iterdixerit: noluit tamen papa propter hoc personas eē inhabiles. Sed q̄ñ cōtra ecclesie vetitū distinguit: aut est factuz interdictū ab inferioze a papa: q⁊ etiaz simplex curatus sicut bz bāna facere sic ⁊ vetare: lz nō dispensare: q⁊. eẍ ō clādesti. despon. cū inhibitio: ꝓmittitur sibi ꝓhibitio: ⁊ non dispensatio: inde ē q̄ tunc est validum matrimoniū: q⁊ nullus inferioz papa pōt personas inhabiles reddere: sed si sit factum a papa. aut fuit simplex inhibitio: ⁊ tunc idem: q⁊ non sunt propter hoc ihabiles: q̄ñ nō ħ princeps sic vult. aut ꝓhibuit ōcernens irritū ⁊ inane: ⁊ tunc est nulluz: q⁊ per hoc reddit eos inhabiles. Plus. n. est multos reddere inhabiles q̄z paucos: sed ipe ꝓhibēs m̄rimoniū pp cognationez legalē: spūalem vel carnalē in gradu ñ ꝓhibito lege diuīa ⁊ hꝺ: reddit inūeros ihabiles: q⁊ ōcreuit tale m̄rimo^m irritū. ģ multo magis si constet de mēte ei⁹ q̄ñ cū tali ōcreto iterdic̄ duob⁹ adiuicē vl̄ alis ꝺbeř

z^a ꝺ

4^a ꝺ

5^a ꝺ

z^a ꝺ

Quantum ad scōz arti. s. qūo p crimē impedit nec dirimit sūt tres ꝺnes. ℂ ꝓma ō vsib⁹ coī b⁹. Presbyteꝝ vxoręq̄z necās natiq̄z prin⁹. Incest⁹. raptoz. solēnis nō sociāt. Ille qui iterficit p̄sbyteꝝ. eẍ. de pe. ⁊ re. Qui p̄sbyteꝝ. z° q̄ ꝓpriā vxorē. zz. q. z. Admonere. ⁊. c. interfectores. 3° q̄ īsidiādo m̄rimonio ꝓpriū filiū ō sacro fōte suscepit vt possit p̄uare ꝺiugē carnali ōbito ⁊ copia sui. 30. q. i. De eo aūt. 4° incest⁹. quo q̄s sciēter cū ꝓpinq̄ vxoris: ⁊ tūc pdit petitionē debiti: tenet tñ reddere: nec pt ꝺbere cū audltera: q⁊ affinis ē: sz ñ dz cū altera sz vterq̄ sīñ spe ꝺiugy. eꝺ vxor sciēter cognita a ꝓpīquo viri pdit debiti exactionē ⁊ spez ꝺiugy. magr̄. z4. di. c. penul. 33. q. 7. Si q̄s viduā. c. dormiret. ⁊. c. cōcubuisti. 5° q̄ rapuit spōsā alteri⁹. z7. q. z. statutū. 6° soleniter penitēs tpe pnie. 33. q. z. ō bis antig. ℂ z^a ꝺ ē ō vsib⁹ bost. Hā bosti. addit septimum crimē dās alios vsus. Incest⁹. rapt⁹. spōsate mors mulier⁊. Suscept⁹ ꝓprie sobolis. mors p̄sbyteralis. Vl̄ si peniteat soleniter. aut monialē Accipiat ꝓhibēt bec ꝺiugiū sociādū icestus: cū ꝺsanguinea carnali vel affine. nec refert vtꝝ sit icest⁹ cū adulterio vl̄ sine. sz eꝺ. adulteriū nō ipedit sine icestu: nisi i trib⁹ causis ꝺdis. Hō āt legit ō icestu cū cognata legali aut spūali. sz ō publice honestatis iustitia. sic. 4. li. sen. di. z7. c. añpenul. ō eo q̄ cognouit ꝺsanguineā vxoris. p totū. 33. q. 7. Si q̄s viduā. c. q̄ dormierit. c. Cōcubuisti. Et itellige sciēter: sicut adulteriū ꝺsciaz regrit. C. de diuor. l. vxor. Rapt⁹. s. vxoris aliene. 33. q. z. statutū. secus si solutā rapiat vginē vl̄ corruptā: q⁊ tūc p̄ ꝺbere cū ea si velit iure cano. ō raptorib⁹. c. i. ō adul. c. i. lz ꝺ iure ciui. C. ō raptorib⁹ virg. l. vna. Uxorē aūt suā lz rapere. de raptorib⁹. cū cāz facit p ꝑmo. 36. q. z. deniq̄z ō puellis. Si āt placuit. Tertiuz crimē ē spōsate mors mulieris. puta si q̄s iterficit vxorem ꝓpriā sec⁹ si alienā. ō vxoricidio. c. i. 33. q. z. Admonere: nisi forte sit iuuenis ⁊ de icōtinētia timeat. e. q. interfectores. c. in adolescētia. ⁊ hoc nisi i adulterio dep̄hēse: tūc. n. nō ē re⁹ b⁹ pene. di. 37. i fine: lz sit re⁹ gehēne: sz iure ciuili licet patri occidere filiā cū adultero: ⁊ marito vxorē cū adultero ſm quosdā: q⁊ p̄sumit q̄ parcat adultero pp filiā. vxori timore adulteri. sec⁹ iure nouo: q⁊ nec ipa ē rea mortis: sz retrudit i monasterio. c. ō adul. auc̄. h̄ iure nouo. Quartum crimē ē suscept⁹ ꝓle sobolis. 30. q. i. de eo. Quitū crimē est mors p̄sbyteralis: q⁊ ⁊ iste peccat i m̄rimoniū: q̄ ō p̄sbyterū ministrat. Sextū crimē vl̄ si peniteat soleniter. Hugo tñ dicit q̄ imo ei licet nisi sit ei spāl⁹ iunctū ꝺtinere. sz verius ē q̄ q⁊ talis bz lugere nō ꝺuenit ei ꝺbere. 33. q. z. de bis antig. ⁊ sub regula ecclie viuere debēt. ō peni. di. 5. ꝺtrariū ⁊c. ⁊ iudicāt p̄sone ecclīastice. ii. q. i. Ad septimū crimē q̄ō addit Hosti. aut monialē. s. accipiat i vxorē ō fcō post ꝓfessiōnē: q⁊ iuriat m̄rimonio xp̄i. z7. q. i. Hi igit ꝓhibent h ꝺiugiū sociādū: sz nō dirimūt post ꝺctū. de eo q̄ cognouit ꝺsanguineā vxoris trāsmisse. ℂ 3° ꝺ ē de istis criminib⁹ i gnāli. cuius āt ista crimina ⁊ forte aliq̄ alia ipediāt m̄rimo^m ꝺbēdū. tñ si adolescētes sūt ⁊ timet ō icōtinētia eoꝝ: eccl⁹ia dz eis ꝺcedere lniaz ꝺbēdi. ar. 33. q. z. Antiq. ⁊. c. i adolescētia. eẍ. de eo q̄ cognouit ꝺsan. vxo. Ex lr̄is. Pōt aūt dispēsare dioces⁹ epus. sz dñt gdā q⁊ sufficit dispēsatio ꝓpry sacerdotis: īmo hodie de ꝺsuetudine nō petit dispēsatio. vñ nō ē pctm̄ mortale si ꝺbant tiore incōtinētie. ar. 33. q. z. in adolescētia. vbi dr̄ q⁊ soleniter penitēs si timēs icōtinētiā iuuenilē copl⁹az vxoris elegerit vr̄ rē fecisse venialē. ⁊ i. c. antiq vr̄ dispēsare canon si ꝺtinere nō pōt redeat ad ꝺiugiū. Alia āt opio ē: q⁊ ꝺbere vl̄ debitū petere i his casib⁹ vr̄ mortale. q⁊ pctm̄ iobedīētie: nec vr̄ dispēsare posse iferioz epo: nisi q̄s dicat q⁊ i canonib⁹ pnialib⁹ simplex curat⁹ dispēsat: q⁊ ille pnie sūt hodie arbitrarie. Nō. n. curat⁹ tenet iniungere septennem pro quolibet mortali. sz illō nō valz. q⁊ duplex ē cā non pnialis: vn⁹ q̄ taxat pniam īponēdā: in isto dispen

3° ꝺ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sat gcunq̃ pōt a peccato absoluere:qz tales ſm diuersitatē sunt iponēde:alius g ifligit penā z iponit nō dicēs iponē dā:z ī ista nō nisi ep̄s dispēsat:z multo min⁹ sin̄ dispēsatione licet. Nec valet ꝯsuetudo nisi ꝯstaret q̄ ep̄i lōgo tpe ꝫ sciētes dissimulassēt q̄ eēt dispēsare. Jgit̄ vr̄ peccare mortaliter q̄si ↄ statuta p̄uz faciēs:g sine dispēsatione ↄbit. Nec obstat culpaz videt̄ fecisse venialē:qz verū ē q̄ ad ecclīam q̄ nō punit. Et q̄ dr̄ si sit iuuenis itelligēdū cū dispensatiōe ep̄i:nō curati:vt nō. de clādesti. despō. vl̄ capli sede vacāte. ar. glo. ne sede vacan. c. z. qz pōt ea ī gb⁹ nō p̄iudicar̄ epo. Et ē arm⁹ q̄ vicari⁹ magr̄i ordis vel puicialis mortui possit absoluere a pena silētij vel dispēsare i ea:lz nō posset dare licētiā loquēdi:qz ea q̄ sūt dignitatis vel ordinis nō transeunt ad vicariū gn̄alez:lz ea q̄ sūt iurisditiōis q̄ p̄nt cōmitti ēt illi g ē īferioris ordinis:sicut ē dispēsare z absoluere:trāseūt sicut etiā alia. Naz magr̄ ordinis ↄmisit puicialī grecie q̄ vbiq̄ absolueret a pena silētij:lz dare licētiā loquendi nō secū comedēti non posset ipe alij ↄmittere:vt ipe daret comedētib⁹ secū sicut magr̄:vn̄ adheret ossib⁹ suis. Si ēt eēt vicari⁹ gn̄alis bois nisi spāl̄r exp̄meret̄ nō itelligeretur illud ↄmitti. de cōuer. ī fide. c. i.

2° p° Tertius articls ē ō ipedimētis mr̄imōij ipediētib⁹: z dirimētib⁹. Ubi sūt. z. ↄnes. ¶ p⁹ ō vsib⁹ coib⁹ ī gb⁹ notāt̄. iz. ipedimēta q̄ ipediūt mr̄imo^m ↄbendū: z cū ꝫ dirimūt mr̄imōiū postea ↄctū. Error ꝑsone. supra. di. 30. ↄditio seruitutis. īfra. di. 36. votū. s. solēne. īfra. di. 38. Cognatio carnalis. infra. di. 40. Spūalis: legalis. īfra. di. 42. Crimē triplex. īfra. di. 35. Cultus disparitas. īfra. di. 39. vis vel met⁹. supra. di. 29. Ordo sacer. infra. di. 37. Ligamē. qñ cū alia p vba ō pūti:qz tpe gr̄e nullus pōt hr̄e plures vxores. g. di. 33. Honestas. publice honestatis iustitia. infra. di. 41. Si sis affinis. īfra. di. 41. Si forte coire negbis: frigiditate nāli: vl̄ maleficio accūtali: ō gb⁹ h. i. z. z. ca. Nec sociāda vetāt ↄnubia: iūcta retractāt. suple si p̄cedāt: ñ si supueniāt. ¶ z^a p⁹ ē. spāl̄r ō criminib⁹ q̄ dirimūt. Sūt āt tria q̄ dirimūt post ↄctū. Primū ē cū vxor machinat̄ ī mortē viri: vt postea ↄbat cū adultero: vel ep̄: Ad qō tria regrūtur ad dirimēdū. s. adulteriū: z° actualis occisio: 3° intētio ↄbēdi ī occidēdo. 30. q. i. Si qs viuēte. ex̄. ō eo q duxit ī mr̄imoniū quam polluit ↄc̄. Sup hec significasti veniēs. Scōs casus ē si p̄stet fidē adultere ō ↄbēdo cū ea post mortē viri: vl̄ ep̄: ſz sub noie fidei ēt nuda p̄missio itelligit̄: ſz tūc ista duo regrūt̄. s. pollutio z p̄missio. zi. q. i. Relatū. 3°. qñ cū adultera ↄbit ō facto. Et ꝫ ēt duo regrunt̄. s. adulteriū: z de facto mr̄imoniū. ex̄. e. r. cū bēret. z. c. Ex lr̄a z. z. c. Si quis vxorē. Jtē regrit̄ in his duob⁹ casib⁹ q̄ vterq̄ sciret ipedimētū. ō cōcessiōe p̄bēd. c. i. Nā altero ignorāte nō dirimit̄. vt. ex̄. e. r. ppo^m. z. c. veniēs. ex̄. ō spon. cū ī apostolica. ſz nihilominus bersabee fuit va vxor Dauid: qz nōdū erat ꝫ statutuz ecclie. ¶ 3^a p⁹ ē. de duob⁹ dubus circa p̄dicta q̄ ipediūt z dirimūt. Error qdē ipedit z dirimit: qz nihil tā ↄriū q̄ş error q̄ ipitiā ōtegit. vt dr̄. ff. ō iur. o. iu. l. Nō p errorē. ¶ Sz ꝫ ē notandū q̄ error duplex nō ipedit vt error q̄litat̄ q̄ credit virginē q̄ corrupta ē z sanā q̄ lepr̄osa est: sed iputet sibi q talē elegit ↄc̄. Scō error fortune diuitiaz z nobilitatis: nisi redūdet ī errorē p⁹one: sed error p⁹one sic de iure nāli: ↄditiōis autē ō iure positiuo z sic posset papa statuere ō errore corruptiōis vel lepre q̄ dirimeret: z forte expediret ō vgine: qz multi fiūt bigami nolētes q futuri erāt ī eccl̄ia magistri: z filr ō lepra: qz hūt vxores erosas z fornicant̄ ↄc̄. Sz ñ oz statuere ō errore q̄litatis corruptiōis pp bigamiā: qz si eccl̄ia idiget poterit cū bigamo dispēsare: vn̄ ñ pp hoc oz ī mā mr̄imōij nouitatē facer̄. De lepra āt ignorata videret̄ rōabile. ¶ z^m dubiū ē cū qs ↄxit cū secūda de fcōnesciēte an ei debeat dicere. Et vr̄ ↄsulēdū ei q̄ ei nō dicat nisi speraret q̄ dimitteret redire ad p̄maz. qz si postq̄ dixerit ei ipa sciēter cohitauerit ei carnal̄r prima viuēte: exīt̄ ēt illa mortua nō p̄nt mr̄imoniū ↄbere: q̄ possent si illa sp ignorasset: si ēt dicat ei ipa nō tenet̄ ei credere cū sit occultū. Et nihilomin⁹ si nō credat postea poterit eē iter eos mr̄imoniū qō nō posset si ipa ei crediderit z nihilomin⁹ p adulterium ab eo p̄miserit se pollui. ¶ Ad argumēta ī opp^m. ad p̄mum dōm: q̄ nullus ipedit̄ a mr̄imonio simpl̄r q̄n liceat cū aliqua ↄbēr̄ nisi bēat ipedimētū nāe vt frigidi: vl̄ nisi assūpserit impedimētū volūtarie: vt q vouet solēniter aut ordinē sacrū suscipit: ipedit̄ āt aliqs rōnabiliter vt nō possit ↄbere cū q̄libet ſz cū determiata. z ꝫ mō sūt pl̄a mr̄imonioz ipedimēta. ¶ Ad scōz dōm: q̄ illō qō fit a deo imediate si ne causis scōis nō pōt ipediri: qō āt ē ab eo coopantib⁹ causis scōis pōt ipediri mlt̄ipl̄r: z sic ē ō mr̄imonio qō lz a deo sit institutū: complet̄ tñ coopatōe scōaz causarum: ꝓpter quod multipliciter impeditur.

Queritur scōo vtz ipotētia ad actuz mr̄imonij ipediat mr̄imo^m. z vr̄ q̄ nō: qz mr̄imo⁹ ē p̄fectuz: dato q̄ nō sequat̄ act⁹ mr̄imonialis. g illō q̄ solū ipedit actū nō ipedit mr̄imoniū. ſz ipotētia de qua loqmur solū respicit actū. g nō ipedit mr̄imoniū. ¶ P. sicut ipotētia ipedit actū mr̄imonij: ita volūtas ↄtinēdi. ſz volūtas ↄtinēdi nō impedit mr̄imoniū: vt p⁹ ī vgine z ioseph. g nec ipotētia. ¶ Cōtra: qz nullus pōt se obligare ad impol̄e: ſz p mr̄imoniū obligat̄ q̄libet ↄiugū ad reddendū alteri debitū. g q non p̄nt ꝺbitū reddere nō p̄nt se ad mr̄imoniū obligare. ¶ Ad idē qō dr̄ de frigi. z malefi. c. i. q̄ sīc puer q nō pōt reddere ꝺbitum nō ē apt⁹ mr̄imonio: sic ipotētes mime apti ad ↄbēda mr̄imonia reputant̄. ¶ R°. hic sūt tria videnda. p̄mo ō impotētia ex pte viri q̄ vocat̄ frigiditas. z° ex pte mulieris q̄ vocat̄ artatio. 3° ex pte vtriusq̄ q̄ vocat̄ maleficium.

p° 2° Quantū ad p̄mū sunt q̄tuor ↄnes. ¶ Prima. ad cui dētiā sequētiū ē q̄ ī potētia coeūdi ē vicius aī vl̄ corpis vl̄ vtriusq̄ q̄ gs ipedit̄ alij carnal̄r cōmisceri. Spēs āt ei⁹ sūt due: qr̄n alia ē nālis ex cā itrīseca: vt frigiditas ī viro: artatio ī muliere: defect⁹ etat̄ ī vtroq̄z añ pubertatē. Alia accūtal̄ ex cā extrīseca: vt castratio z maleficiū. nālis si sit tpalis nō ipedit nisi ad tp̄s ī puero: qz ipuberes ↄbēr̄ ñ p̄nt: siue vterq̄ sit ipuber siue alter. 30. q. z. c. i. ex̄. ō frigi. sedere. frigiditas āt ipedit si sit ꝑpetua. 33. q. i. c. i. z. z. ex̄. de frigi. z malefi. c. Laudabilē. Appellatōe āt frigiditatis caliditas z q̄cūq̄z ꝑpetuo actū ipediēs itelligit̄. Nō āt si effectū gnātōis tm̄ ipediat: z ñ actū. vn̄ vetuli ↄbere p̄nt q tm̄ gnāre non p̄nt. nec ē ꝫ ināle cū muli nāl̄r sint steriles q tm̄ actū illū actiue z passiue exercēt. vn̄ nec pp sterilitatē mulier̄ p̄cedētē vl̄ ignorātā dirimit̄: sil̄r ex pte viri. ¶ z^a p° 2° ↄcl̄o ē ō castratis z spadonib⁹ ō gb⁹ dic̄ lex: q̄ castrat⁹ ñ p̄t ↄbere: ſz spado. glō. p castratos caste natos. p spadōes q ab hoīb⁹ fiūt: q̄si spata. alij ep̄. vn̄ vr̄ q̄ tales si nāl̄r vl̄ accidētaliter ipediūt̄ nō solū ab effectu: ſz ēt ab actu gnātōis si p̄cedat ipedit ↄbēdū z dirimit post ↄctū. Si āt ñ ipedit actū ſz effectū tm̄: vt ī qbusdā quoz̄ virga erigit̄ z semē lz iuali dū emittit̄: valz mr̄imoniū. Cōcupīa. n. spadonis vginē deflorauit. eccle. 20. Si āt vga tēdit̄: ſz semē nō emittit̄: deflorar̄: qdē p̄t nec p̄t tm̄ mr̄im^m ↄbere ꝫ quosdā. 32. q. 7. Dis q: nec ↄbit̄ affinitas: ſz qñ sectio seq̄t̄ mr̄imoniū z p̄cedit cōsumationē dicit qdā q̄ soluit: qz magl mort̄ carnalib⁹ actibus q̄z monachus. alij ↄ. ſz de ꝫ dictū ē s. z7. di. Jtē q non p̄t seminare ī loco ꝺbito: nō p̄t ↄbere: q̄uis reliq̄ z deflorare possit: qz ipotētia coeūdi absolute ē qñ qs ñ p̄t carnalez copulā exercere. ñ reputat̄ āt ī iure carnalis copl̄a subsecuta: nisi sit ↄsumata p semīationē ordinariaz. ex̄. de spon. c. vlti. Unde ille qui omnem humorem etiam vrine emittebat per partez posteriorem lz rigore membri defloraset:

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

3° ? nō potuit ꝺhere. ℂ 3ª ? ē ꝺ sciētibꝫ ꝺ ipedimētū. vbi ē sciē dū: ꝙ ille q sciuit ī se vel ī alio impotētiā nō pōt iuito alio ꝺiscedere pp tale ipedimētū. ꝺe eo q uuxit ī ma. quam pol luit. c. i. ꝛ. c. Illa. Imputet ât sibi q talē elegit. C. ꝺ spō. l. vl. Sero ei accusat mozes quos ducēdo talē psonā ī mrimoᵐ cōprobauit. ff. ꝺe adul. Si vxoz ī fi. alꝫ ât possʒ: puta si icō tinēter viueret aut alꝫ inhoneste: vl vir male eā tractaret vel mlier ei venenū paraſſet: nō ꝓpter hoc tñ sepent quo ad victū qꝺ vere fuit ex quo vterqʒ simplr ꝺsensit: ſʒ quo ad cohitationē: nec hoc ēt nisi ī casu: nisi alꝫ possēt separi: qz ex quo fuit vex mrimoniū nisi ob fornicationē vel timo rem mortis vel religionē qñ nō fuit ꝺsūmatū; ꝛ hoc forte liceret suscipe sacros ordies ipotēti cognoscere ꝺū tñ ꝓui deret mulieri in necessarys. Si ât ignorauit ēt ī seipo: vt si vir credebat nō se ipotētē vel mulier nō se artā: qñ ꝓpēde rint pñt ēt ꝓpria ipotētiā allegare ʒ sec⁹ ī fuitute quā fu⁹ 4° ? ad dirimēdū mrimoᵐ nūqʒ pt allegare. ℂ 4ª ? ē ꝙ qñ se parāt ꝓpter frigiditatē viri: vxori dat lnia ꝺhendi: viro in terdicit si ē ipotēs simplr. si ât ē ipotēs respcū isti⁹ tm̄. qz .ſ. ista est vgo. si ât eēt corrupta posset eā cogscere lniandū est cū corrupta ꝛ nō simplr ē ꝓhibēdū: qz nō se ꝺz effectus extēdere vltra cām. Si g nō ē ipotēs nisi ad istā ꝛ potens ad illā: cū illa ñ ꝺz ꝓhiberi. sicut nec cū nllā si eēt potēs ad oēm. Si ât ē ipotēs ad oēz sine spe ꝺiugy manere ꝺz. Dico ât ipotētē nō solū q nō pt seminare: ſʒ ēt q nō pt seminare ī loco debito: sed solū exordinarie polluere: qz non pt clau stra reserare: qz illō ē ipole de iure: ꝛ quia illicitum ꝛ cōtra naturam nullo modo faciendum.

p° ? **Quantū** ad zᵐ de artatōe mulieris sūt .ʒ. ?nes. ℂ pª ꝺ opioue quoꝛūdā iuriſtaꝝ: ꝙ si pt ei subue niri p icisionē sine piculo corporali vl p assiduū vsū cū ho mine nō ipedit. exᵗ. ꝺe fri. c. Ex lris. ita ꝙ si sepata a ? ꝛ co pulata fcō p vsū eiꝰ fiat apta ꝓmo: reꝺꝺit ei: si nō qz ñ. sūt ꝺsimilis cōplexiōis: nō. exᵗ. c. Trnitatis. sed vltra tertiā vicē nō ē reꝺꝺēda ?: qz post ꝓmā sniaʒ nō sūt ferēde nisi ꝺue: cū nō liceat tertio ꝓnocare. z. q. 6. Si qs ī qcūqꝫ. Dñt ēt qdā ꝙ nō pt mulier cogi ad icisionē pp picl'm. ʒz. q. 7. Qꝺ ꝓpo suisti. vñ ꝺñt ꝙ nō ē mrimoniū qꝫdiu sic iepta ē: sed reqrit nouus cōsensus vel cōtinuatio ꝓmi post icisionē vl vsū se quētis viri. sed si nō fuit mrimoniū: vr mixt qre reꝺꝺit ?: cū zᵐ tenuerit. si ât fuit vex mrimoᵐ ñ potuit nubere z°. vñ ꝺōm ꝙ aliꝺ ē ꝺ icisiōe: aliꝺ ꝺe vsu. mrimoniū. n. nō ipe ꝺit nisi pp ipotētiā ꝓpetuā. si ât mlier nō pt fieri apta huic viro p vsū eius: ſʒ solū p vsū alterius: iudicat ꝓpetuū ipedi mētū: qz ꝺurāte ꝓmo nō licʒ sibi vti altero. ꝛ tūc ꝺhēdo cū scō ꝺeberet manere cū eo: si nllo alio mō poterat fieri ap ta ꝓmo viro. ſʒ si p icisionē potuit fieri apta ꝓmo ꝛ nō vlti z° ? mo. adhuc ē ꝓpetuū ipediмētū: qre nō cogit. ℂ zª ? ē ꝺe opione ꝺria q vr verioꝛ: ꝙ si pt ei subueniri sine picło p ici sionē ꝙ cognoscat ab isto ꝙ siue velit siue nō: ē ipedimētū tpale nec dirimit: qz si hodie nō vult cras pōt velle. vñ vo lūtas q ñ ē ꝓpetua: nō facit ꝓpetuū ipedimētū. silr si p vsū isti⁹ hois ꝺ quo qrit pt fieri cogscibilis: tpale ē nec dirimit. Si ꝺo nec p icisionē nec p vsū isti⁹ pt fieri cognoscibilis ab isto: qꝫuis p vsū alteri⁹ possit fieri cognoscibil isti: nō ē sepa rāda nec reꝺꝺēda: ēt si p aliū fuerit illi aptata. qz qꝫdiu est iūcta nō pt ali⁹ ea vti. ꝛ sic illꝺ remediū ē ipole de iure diui no ꝛ positiuo: qz eēt adlteriū vl fornicatio. vñ si ?ᵐ mrimo niū tenuit: scōʒ fuit adulteriū: si ?ᵐ fuit nullū scōʒ fuit vali ꝺū. ꝛ sic nō ē ? reꝺꝺēda. ℂ 3ª ? ē ꝺ effcū bꝰ ipedimēti. Ubi 3ª ? sciēdū ē ꝙ qñ ꝓpter artationē sepant: si sic ē arta ꝙ a nllo ē cognoscibilis: ipa manere ꝺz sine spe ꝺiugy: viro lʒ ad vo ta alia ꝺuolare. qñ ꝺo sic ē arta ꝙ lʒ nō sit cognoscibilis ab isto sene: ē tñ cognoscibilis ab alio iuuene ꝛ potēte: licētian ꝺa ē ad aliū. Et ꝺr icognoscibil qñ nō pt itra eā nālr semia ri: lʒ possit exordiarie pollui. Absit. n. ꝓpter tales turpitu dines mrimoᵐ ꝺcedi: qñ honesta ꝛ nālis cōmixtio ē ipolis: qñ ꝺo sepata aly cōmixta est ꝛ ab illo cognita mrimonialr vl fornicarie si ē silis ꝺditōis: qz eccl'ia tūc fuit ꝺecepta: qz ꝺ visile est ꝙ p lōgum vsū fuisset sic aptata: tūc reꝺꝺēda ē ꝓ mo: qz fuit ipedimētū tpale. Sʒ qñ sūt ꝺiuerse ꝺditōis: vt qz ꝓmꝰ ē senex ꝛ frigidꝰ: zꝰ iuuenis ꝛ calidus: nō ē ei redden da pp oppositā rōnē: qꝫuis sit ꝺubitatio ꝺ hoc vsu. Nā si nō est aptāda p vsū alteriꝰ: qz eēt fornicatio: mltomin⁹ p vsuz isti⁹ q nō pt pficere: qz ē pctm̄ grauiꝰ exordiaria pollutio: vt pote ꝺ nāʒ. Et ad h pt ꝺici ꝙ qꝫuis ñ possit pficere claustra pudoris totaliter frangendo: potest tamen seminando.

Quantū ad ʒᵐ arti. ꝺe maleficio sūt tres ?nes. ℂ pª pª ꝺ ꝺclo ēꝺ ptāte maleficiādi. vbi notandū ē ꝙ ꝺiabol⁹ pt ipedire hoiez ꝺo pmittēte mltiplr. Dʒ. n. ex hoc ꝙ ē spūs ptātē sup creaturā corporalē ad motū localē ꝓhi bēdū vel faciēdū. vñ pt corpa ipedire ne sibi ēt mutuo ap propiquēt: vel directe vel īdirecte iterponēdo se iter eos ī corpe assūpto: sicut accidit spōso q ꝺespōsauerat idolū et ni hilominꝰ ꝺxit cū qꝺā iuuēcula: nec potuit eā cognoscer ꝓp hoc. zᵒᵒ pt hoiem iflāmare ad actū illū vl refrigerare ab actu illo: adhibendo occulte vtutes rex qs optie nouit ad h validas. ʒ° turbādo imaginatōez ꝛ extimatōez q reddit mulierē exosā: qz pt imaginatōez iprimere. 4° ꝓhibendo directe rigorē mēbri sicut ꝛ motū localē cuiuscūqʒ organi.

5° ꝓhibēdo imissionē spūum ad mēbra ī gbꝰ ē vtus moti ua q si itercludēdo vias semis ne ad vasa gnonis ꝺescēdat vel ne ab eis recedat vel ne excidat: vel ne emittat ꝛ mul tis alys modis. Cū ât faciūt mulieres sortilegia cū fabis et gallox testiculis: nō ē credēdū ꝙ vtute illax rex vir impo tēs reddat: sed occulta virtute ꝺemonū illuꝺēte sortiarys p illa corporalia. Plus ât pmittit ꝺs sup hūc actū p quē ?ᵐ pctm̄ trāsfūdit q sup alios hūanos: sic ꝛ sup kpētes q magl icantatōibꝰ ꝺefuiūt qꝫ alia aialia. Exēplū ât ꝺ iflāmando ad illū actū. br ī vita Basily ꝺe vgine q kuū parētū cōcupi uit. Et refrigerādo ꝺe illo q idolū ꝺespōsauit ꝛ spōsā cogno scere nō potuit. Jdē ēt est ꝺe muliere: qz pt imaginationez eiꝰ sic ꝺmētare vt exosū bēat vix ꝙ p toto mūdo nō pmit terʒ se cognosci. Jtē p motū localē corpe iterpositō vl vase obstructo: pt ꝺemō p maleficiū ipedire mulierē lʒ vix plu ribus modis. iō vir sepiꝰ maleficiat qꝫ mulier. ꝛ magl pmit tit ꝺeꝰ ī pctōres ꝺemones seuire qꝫ ī iustos. vñ angelus ꝺi xit Thobie. Ja illos q libidini vacāt ꝛc. accepit ꝺemoniuz ptātē: lʒ aliqñ ī iustos fic ī Job. pp qꝺ ꝺebēt facere cōfessio nē ꝛ hꝺ. ne ferro manēte ī vulnere frustra sit malagma ap ponere. ℂ zª ? ē qñ p maleficiū mrimoniū ꝺirimat. Et q/ zª ꝺ° ꝺē si ē ꝓpetuū: alꝫ nō. Sʒ iudicat post triēniū ꝓpetuū: non gn a ꝺo possʒ ꝺirimi: qz ī h apparuit filiꝰ ꝺei vt ꝺstruat opa ꝺiaboli: vl ope ꝺiaboli q sanat ex hoc ꝙ torqre cessat: vt pz ī legen. sci Bar. ſʒ qz ñ possʒ tolli ope hūano: qz ñ ē ptās sup terraz ꝛc: imo nec sup celū post ꝺeū q lucifero ī nālibus va leat ꝺparari: nec semp exorciſmi liberant: qñqꝫ qꝺē ꝓp pec catū: qñqꝫ ât pp bonuz hois cui nō expedit nubere. vñ nec paulū tertio rogātē ꝺ āgelū sathane ꝺñs exaudiuit. ſʒ quo ad sepationē ē ꝺria iter frigidū ꝛ maleficiatū regulariter: qz frigidus nullā pt cognoscere. vñ manet sine spe cōiugy: sed mulieri ꝺat lnia nubēdi vl e?: si ipa sit arta ꝛ vir potēs. Jn maleficiatis ât ꝺat vtriqꝫ: ſʒ ī casu pt eē e?. ſ. ꝙ aliqs est frigidꝰ ꝛ ipotēs ad vnā. puta: vgine: q ē potēs ad aliā. ꝛ tūc nullo mō ꝺz alꝫ ꝺeflorāda exponi. sed ꝺat lnia mulieri mu bēdi viro ꝛ ꝺhēdi cū corrupta ſm quosdā: ꝛ e?: si mlier est sic arta ꝙ potest cognosci a iuuene: ſʒ nō a sene: alꝫ ꝺissimi li nubere pt cū sepat. e?: qñqꝫ aliqs maleficiat ad oēz mu lierē: ꝛ tūc nulli iūgi pt. si ât ꝺxerit ad ꝓmaz redire ꝺz si po tens ē. vñ ad sciēdū si ē potēs semp sibi mutuo tenēt ꝺebi tū reddere qꝫtūcūqʒ mrimoniū ꝺxerint. ℂ 3ª ꝺ° ē ꝺe ꝓba baꝛōe. vbi sciēdū ē ꝙ si velit cōmanere veri ꝺiuges sūt sic

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Maria ⁊ ioseph. Si ãt ãbo ꝓelamãt ⁊ euidẽtissimis signis ipotẽtia ꝓbari põt nõ expectãt triẽniũ ſz ſtati ſeparãt. Si aũt nõ ſit euidẽs oz ꝙ ꝓ triẽniũ cõmozati iurent ãbo: vir q dẽ ꝙ ſtudioſã operã dedit bona fide ſine fraude ꝙ eaz cognoſceret ⁊ nõ potuit ꝓficere. mulier aũt ꝙ per eã ñ ſtetit. nec fraudẽ adhibuit gn vir eam cognoſceret ſed non fecit Sacr̃tales autem iurabũt ꝙ credũt eos verũ iuraſſe. ex̃ de purga. ca. c. Inter ſollicitudies. De triẽnio iſto: auc. ō nuptiis. §. per accuſationẽ. Et iterdicitur mr̃imo^m ipotenti: cõcedit̃ potẽti ſi ſit ipotentia ad oẽm. xx. q. i. Reqſiſti. ex̃ de frigi. ⁊ malef. Fraternitatis. Si ãt mulier dicit ꝙ vir ñ ꝑt eaz cognoſcere ⁊ vir aſſẽſit ꝙ imo ſtãdũ ẽ viro: qz caput ẽ mulieris. 4. li. ſen. di. 34. c. i. ĩ fi. xx. q. i. Si qs accepit. niſi mulier pbz ꝺriũ ꝓ aſpectũ corꝛoris. ex̃ ō ſpõ. ipubex̃. Cõtiebat̃. ex̃. ō ꝓbatiõib^9. ꝓpoſuiſti. Eꝺ ſi vir dicat ſe nõ poſſe cog̃ſcere ⁊ ipa aſſerat ꝺriũ: viro ñ ꝓbãte ipa abſoluit̃. C. ō edẽdo. l. Qui accuſare. Sz vr̃ qñ ipe allegat ipotẽtiã mulieris ꝙ ipa teneat̃ oñdere ſe iſpiciẽdã. qcũqz. n. aſſerit ipgnationẽ vir vl̃ mlier vẽter iſpici ⁊ cuſtodiriꝺz. ff. ō vẽ. iſpi. l. i. i ꝑn. ſic̃ argẽtari^9 ẽt ꝺ ſe rõnes edere ꝺz: ⁊ tũc ẽ ꝓ mliere q̃ ſciens ſe corꝛuptã q̃rit ꝺſſiliũ diuertẽdi a viro ipotẽte. Et qdẽ ſi vir ꝺſẽtiret facile eẽt: qz cũ ſeptima manu ſe purgarẽt: ſz marito inito ꝓ iſpectõez ſui corꝛis nõ ꝑt obtiere cũ ſit corꝛupta: ſz exquo petit ſepari: vr̃ ꝙ vir c^9 ipotẽtia allegat̃ ſe oñdere teneat̃. Si dicat̃ ꝙ ſp ꝑz ius cõe actori vel accuſatori incũbit on^9 ꝓbãdi alio negãte. Ꝺõm ꝙ i cã diuoꝛtij vir ⁊ mulier ad paria iudicãt̃. vñ ſic̃ virallegãs mulierẽ artã auditur petẽs eã iſpici. ſic ẽ ꝺ: mlier allegãs viz eunuchatũ auditur petẽs aſpectũ corꝛoris. Et idẽ ẽt ſi dicat ipotẽtiã ei^9 reſpcũ ei^9 poſſe ꝓbari. C Ad argumẽta ĩ oppo^m. Ad ꝑmũ ꝺõm ꝙ impotẽtia perpetua non ſolũ impedit actũ ſed obligatõez in qua conſiſtit eẽntialiter mr̃imoniũ ſm quoſdã: qz nlla ꝑt trãſferre i aliũ illõ qõ nõ bz nec bre ꝑt. C Ad z^m eodez modo eſt ꝺõm ꝙ volũtas continendi impedit ſolũ actum ⁊ non obligationẽ: impotentia vero ipedit vtrunqz.

C Eodẽ iure vtit̃ vir ⁊ mulier. Di. XXXV. a

Hoc ẽt notãdũ ẽ ꝙ cum ꝺñs ꝓcedat vꝛorẽ dimitti cã fornicatiõis viro: eadẽ lnia ñ tollit̃ femis. Vñ Hero. Precepit ꝺñs vꝛorẽ ñ dimitti excepta cã fornicatõis ⁊ ſi dimiſſa fuerit: manere inuptã. Quicqd viris ꝑcipit̃: hoc ꝓſequẽter rcdũdat ad femias. Non. n. adultera vꝛõ dimittẽda ẽ: ⁊ vir mech^9 tenẽd^9. Jtẽ. Apõ nos qõ nõ licz femis: eq̃ nõ licz viris: ⁊ eadẽ seruit^9 pari ꝓditõe cẽſet̃. Ex his oñdit̃ ꝙ mlier ꝑt ſup fornicatõe viz ꝓuenire: vt vir mlierẽ. Vñ Inno. papa. Xpiana religio adlteriũ i vtroqz ſexu pari rõne ꝓdẽnat: ſz viros ſuos mlieres nõ facile ō adlterio accuſãt: viri ãt liberi^9 vꝛões ſuas adulteras apõ ſacerdotes ꝺferre ꝓſueuerũt. ⁊ iõ mlierib^9 ꝑdito eaz crimĩe negat̃ coio: virozz ãt latẽte cõmiſſo: non facile quiſq̃z ex ſuſpitõib^9 arcet̃: q tñ ſubmouebit̃: ſi ei^9 flagitiũ detegat̃.

C Qz fornicariã nequit dimittere vir niſi ipe expers fuerit ⁊ econuerſo. b

Jꝙ vero q̃rit̃ an adulter adlterã poſſit dimittere cã fornicatõis? Dicim^9 qz neqt adultera vꝛor dimitti a viro: niſi ⁊ ipſe exꝑs fornicatõis exiſtat ⁊ ecõuerſo. Vñ Augu. Nihil iniqui^9 ẽ q̃z cã fornicatõis dimittere vꝛorẽ: ſi ⁊ ipe ꝙuicit̃ fornicari. Occurrit. n. illõ: In quo alterz iudicas te ipm cõdẽnas. Quapp qſquis fornicatõis cã vult abijcere vꝛorẽ: prior ꝺz eẽ ã fornicatõe purgat^9: qõ ſilr ⁊ ō femia dixeri. Jdẽ. Jndignãtur mariti ſi audiãt adulteros viros pẽdere ſimiles adulteris femis penas: cũ tãto graui^9 eos puniri opoꝛtuerit q̃z tomagis ad eos ꝑtinet ⁊ virtute vicere: et exẽplo regere feminas. Ex his apparet ꝙ adulter adulteraz dimittere non valet: ⁊ econuerſo.

C Qz poſſunt reconciliari qui ſeparantur cauſa fornicationis. c

Jquis aũt fornicatiõis exꝑs fornicariaz dimiſerit: alij copulari nõ ꝑt: ſz ꝓtinere ꝺz vel ad dimiſſã redire: ſic et de femia. Vñ ⁊ apoſtolus. Hijs qui mr̃imonio iſicti ſũt: ꝑcipio ñ ego ſz ꝺñs vꝛorẽ a viro nõ diſcedere: ꝙ ſi diſceſſerit maneat inupta aut viro ſuo recõcilie̅t: ⁊ ō viro addit. Et vir vꝛorẽ nõ dimittat. Sed ãbro. ait. Jdeo nõ ſubdit de viro ſic̃ ō mulicre: qz licet viro aliã ducere. Sed hoc a falſarijs i ãbro. lib. poſitũ credit̃. Supplẽdũ. n. ẽ in viro quod de vꝛore premiſſit. Apte dicit aug. ſic Quare nõ addit de muliere qõ ꝑmiſit ō viro: niſi ꝙ ſimilẽ formã vult itelligi: vt ſi dimiſerit ꝙ cã fornicatiõis permittit̃: maneat ſine vꝛore aut recõcilie̅t vꝛori. Jdez. Si nec nubere illi cõcedit̃: vino viro a quo receſſit: nec huic alteraz ducere viua vꝛore quã dimiſit: multomin^9 fas eſt: illicita cũ quibuſlibz ſtupra cõmittere. Jdẽ: Ut nõ facile dimittat̃ vꝛor ꝺñs ſolũ fornicationis cãm excepit: ceteras vero vniuerſas molestias ſi q̃ extiterit iubet ꝓ fide cõiugali ⁊ ꝓ caſtitate fortiter ſuſtineri: ⁊ mechuz dixit qui a viro ſolutã duxit. Ex his oñdit̃ ꝙ ſi cã fornicationis fit ſepatio: ñ põt vir vl̃ mulier ĩ aliã tranſire copulã. Pñt ãt reconciliari ⁊ cohabitare ſicut priꝰ: ſi dimiſſũ alter reuocare voluerit.

C Que predictis videẽ obuiare. d

Jcit tñ Joãnes chriſoſt. ſicut crudelis ⁊ iniquus ẽ qui caſtã dimttit: ſic fatuus ẽ ⁊ iniqu^9 qui retiet meretricẽ. Patron^9 .n. turpitudis eſt qui celat crimẽ vꝛoris. Jtem Hiero. Cũ mulier vnã carnẽ i aliã diſerit: ⁊ ſe fornicatõe a marito ſepauerit: non ꝺz teneri: ne virũ quoqz ſub maledicto faciat: dicẽte ſcriptura. Qui tenet adulterã ſtult^9 ẽ ⁊ iſipiẽs. Jdẽ ad Amãdũ ꝑſbyterũ ſcribẽs de q̃dã q̃ viro ſuo viuẽte alij nupſerat: ſic ait. Rẽ nouã loquor imo ñ nouã ſz veterẽ: q̃ veteris teſtamẽti auc̃tate cõfirmat̃. Si relinq̃rit ſecundum virum mulier ⁊ recõciliari voluerit priozin põt.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶ Determinatio.

Sed hec oia itelligēda sūt ꝺ illa q̄ ab adu
s terio redire noluit: nec ꝓ pniaz pctm̄ del
lere. Q ꝺ si vir sciēter patit: ꝓsētire vide
tur. Si. n. ī adulterio pseuerare elegit: patron⁹
turpitudis ꝛ leōciniꝝ re⁹ marit⁹ bēbit: nisi eā adl'
teriꝝ reā faceī voluerit. Si āt a pctō recesserit ꝛ
ꝓ pniaz illꝺ purgauerit: poterit viro recōciliari.
Ad̄n ang. Quid tibi duꝛ vī vt post adulteriū re
cōcilieī ꝓiūx: si fides: assit nō erit duꝛ. Cur ei ad
huc deputam⁹ adl'teros quos credim⁹ pnīa eē
sanatos. Idez. Nō erit turpis nec difficilis etiā
post patrata ꝛ purgata adl'teria recōciliatio cō
iugiꝝ: vbi ꝓ claues regni celoꝛ ñ dubitaī fieri re
missio pctōrū: ñ vt post viri diuoꝛtiū adl'tera re
uoceī sed vt post rp̄i consoꝛtiuz adultera nō vo
cetur. Itē. Greg⁹. Debet recipe peccatricē que
pniaz egit ꝭ uō sepe. Itē hermes. Si vir scierit
vxoꝛē suā deliquisse ꝛ nō egerit pniaz mulier: si
ꝓmanet in fornicatiōe sua ꝛ vir viuit cū illa: vir
reus erit ꝛ particeps pcti ei⁹. Qꝛ si mulier dimis
sa egerit pniaz ꝛ voluerit ad virū reuerti: debet
recipe peccatricem que pniam egit: sed nō sepe.
¶ De illis qui se añ polluerūt ꝓ adulterium. f

Olet etiā q̄rī an valeat duci in cōiugiū q
s priꝰ ē polluta ꝓ adl'teriū: De hoc leo pa
pa ait. Nullꝰ ducat ī mīmoniū quā priꝰ
polluit adl'terio. Itē. Relatū ē auribus sctōrū sa
cerdotū q̄ndā alteriꝰ vxoꝛē stupro violasse ꝛ in
sup mechē iuramītū dedisse: ꝙ post legitimi ma
riti mōtē si supuiueret: duceret eā ī vxoꝛē: qꝺ fa
ctū ē. Tale ergo cōnubiū ꝓhibemꝰ ꝛ anathema
tizam⁹. His alīsq̄ auctoꝛitatibꝰ uctāī ī cōiugiū
copl'ari q̄ se priꝰ adl'terio maculauerūt. Sꝛ ecō
tra. Aug. ostendit dicens. Beniq̄ moꝛtuo eo
cū quo fuit ueꝛ cōiugiū: fieri pōt ꝺiugiū cū q̄ p̄
cessit adl'teriū. Idē. Posse fieri sane licitas nu
ptias ex ꝓsōis illicite ꝺiūctis hōesto placito sꝝse
quēte mānifestū ē. ¶ Determinatio. g

Sed hec vltia auctas ꝺ cōcubinis loqī:
s ꝓhibēs cōcubias posse trāsire ad hone
stū placitū nuptiaꝝ: si castitatē ꝛ fidē ꝟua
revelit. Pria vero auctas aug. ꝺ ill'ait: q ꝺ pec
cato penituerūt ꝛ nihil ī mōtē uiri machiati sūt:
nec viuēte viro fidē adl'tere ꝺdit mechꝰ: ꝙ eā ī
ꝺiugio ducerꝛ si spuiuerꝛ: Qui uero hec faciūt
alīs p̄missis auctoritatibꝰ ꝓhibēī copulari Qō. I

Irca di. 35. querunt duo. Primo vtrū
pp adulteriū vnus cōiugū possit
aliū dimittere. 2° suppositō ꝙ sic vtꝝ lice
at celebrato diuoꝛtio cū alio vel alia ꝺbere
¶ Primo q̄rit vtꝝ ex cā fornicatiōis li
ceat ꝺiugē dimittere. Et vī ꝙ nō: qꝛ quos
deus ꝺiunxit bō nō sepet: ꝭ adulterās ñfu
it minꝰ a deo ꝺiūctꝰ q̄ casꝰ. q̄ nō ē magis sepandus. ¶ Cō
tra. q tenet adulterā stultus ꝛ iscipiēs ē. ¶ Rño. ℔ sūt. 5. vi
dēda. ꝓ ꝺ ptāte dimittēdi. 2° de ipossibilitate. 3° ꝺ nēcta
te. 4° ꝺ auctate. 5° de eq̄litate vel paritate.

Quantū ad p̄m de ptāte dimittēdi vxoꝛē pp fornica
tionē sūt. 4. q̄nes. ¶ p̄ª q̄ ē de fornicatōe car p̄ª q̄
nali nāli: qꝛ ēt mīmonio ꝓsūmato ꝭ viro dimittere vxoꝛē
ex cā fornicatiōis carnal': vt oia iura clamāt ēt iur̄ poli: ad
correptionē eiꝰ vl' vitādā īfamiā ꝛ ꝓplis īcertitudinē: ēt si iu
rauerit ñ dimittere vl' ñ accusare. ꝺ iureiur̄. Quēadmodū:
qꝛ vt alibi ꝺr̄ frāgēti fidē fides frāgaī eidē: ꝛ ℔ ꝺ fornicati
one carnali. ꝭ q̄ ñ liuoꝛe vīdicte sīc nec iudex īuste qꝺ iustū
ē exēquēs. vl' amoꝛe pecunie vt lucreī ꝺotē: ꝭ zelo iustitie
ne delictū remaneat ipunitū: ꝛ sīc alibi ꝺr̄ vt vnius pena sit
metꝰ ml'toꝝ: sīc pp ℔ r̄pudiata ē regia vasti ne eiꝰ exēplo ce
teī vxoꝛes ꝺtēnerēt. maritos suos hester ꝓ. ¶ zª q̄ ē q̄ idē ē zª ꝺª
ꝺ spūali. Et rō bꝰ ē: qꝛ ista ē ꝺ bonū ꝓplis ꝓut finis eiꝰ ē cultꝰ
ꝺi: ꝛ ē ꝺ bonū sacri ꝛ ꝺiūctionē aīoꝝ sīc alia ꝺ cōiūctionē
coꝛporū. Itē itelligēm ē ꝺ spūali fornicatiōe: vt si īcidat ī he
resiꝭ iudayſmū vl' gētilitatis erroꝛē. z8. q. i. Idolatria. exꝰ ꝺ
diuoꝛ. Quesiuit: ꝭ pp carnalē sel' ꝺmissā. Propter spūalem
āt ñ: si se velit coꝛrigere. Et ē arm ad mīrimom spūale: q̄ p̄p
ñ ꝺpōīt pp heresiꝭ vl' ydolatriā si resipiscat nec ptinacia ad
iūgaī. ¶ zª q̄ ē q̄ idē ē ꝺ fornicatiōe īnāli: qꝛ pp hāc venit zª q̄
ira dei ī filios diffidētie. ꝺ vita ꝛ bone. Ne cle. ꝛ auc. Ut nō
luxur̄. ꝺ nāz coll'. 6. ℔ igiī extēdiī ad viciū sodomiticū ꝛ pol
lutionē eꝰdinariā cū alio vl' cū alia cōmissā. Et idē dūt q
dā ꝺ oī pctō ꝺ nāz. ar. 32. q. 3. Meretrices. vbi ꝺr̄ q̄ nomīe
mechie ois illiciꝰ ꝺcubitꝰ atq̄ illoꝝ mēboꝝ nō legit timꝰ
vsus itelligi ꝺz. tñ si alter agat cū altero ī mēbro īnāli vel
posteriozi: vl' polluit se ꝓpis māibꝰ: notat glo. q̄ ñ p̄ñt pp ℔
se dimittere. 32. q. 7. Qēs trāsactiōes. maxie si vellet se coꝛ
rigeī: qꝛ plꝰ offēdit q ptāte sui cōpoꝛis trāsfert ī aliū q̄ q̄ alr
abutiī ñ ī aliū trāsferēdo. tñ qꝛ mechia simplr eſt cā diuoꝛ
ty sufficiēs: cū sit eq̄lr: imo grauioꝛ mechia ī oī pctō ꝺ nām
q̄ ī adl'terio ꝓprie dicto: iō id ısticte ē idē effectꝰ. ¶ 4ª q̄ ē 4ª ꝺ°
ꝺ suspiciōe: qꝛ ℔ ēt extēdiī ad fornicatiōis suspicionē violē
tā: vt si fuit solus cū sola: nudus cū nuda ī eodē lecto iacēs
loco ꝛ hoꝛa secretis ꝛ ad ℔ cōmodis. 32. q. i. Dixit dñs ī euā
geliū. v. vbicūq̄. exꝰ ꝺ ꝓsūp. Ꝛ ris tue fra termiatis.

Quantum ad 2ᵐ articl'ꝫ. ſ. ꝺ ipolitate sūt. 7. q̄nes ꝭ
7. casus i q̄b⁹ vxoꝛ ñ pōt dimitti pp forni
cationē. ¶ Primus si ꝛ ipe fornicatus sīt: qꝛ pia ꝺlicta mu p̄ª ꝺª
tua cōpēsatiōe tollūī. ff. so. ma. l. viro atq̄ vxoꝛe. 32. q. 5. ꝓ
totū. exꝰ. ꝺ diuoꝛ. signi. Et ī ista. 35. di. c. 2. si ēt vir fornicatus
ē occulte illa mānifeste: ñ ꝓt eā sine pctō dimittere nec accu
sare: qꝛ mulieri nō deficiī ius excipiendi: ꝭ ꝓbatio. ff. ꝺ te
sta. tutel. l. duo. sūt tity. vñ idistincte ꝺr̄. di. 32. q. 7. ꝓ totū: q̄
neuter ꝓt aliū dimittere vl' accusare si ꝛ ipe fornicatꝰ ē. ꝓ
baī ℔ ꝺ reg l'aribꝰ. c. veniēs ꝛ de ꝺuer. ꝺiug. c. vlt. Sꝛ notā
dū ē q̄ bñ fit cōpēsatio nālis ad īnālem: qꝛ eiusdē gnis sūt:
ꝭ nō coꝛporalis ad spūalē: ꝭ eq̄. Nemo. n. cogēdus ē ī picu
lū aie sue coicare īfideli: sed nec ꝓhibēdus ē ius suū ab infi
deli repetere vl' excoicato: q̄uis simplr debitū negādū: qꝛ
vxoꝛ pticipādo cū viro nō īcurrit. vñ adulter ꝓt repellere
hereticū nō eq̄: qꝛ bereꝭ ē grauioꝛ fornicatio. ¶ Notādū ē
ēt q̄ sicut alibi ꝺr̄ vltia moꝛa nocet: ꝛ illa ē q̄ trahit ad se
piculū. ꝛ ide ē q̄ vtroq̄ fornicante ille q corrigiī ℔ ius ꝺi
mittēdi īcorrigibilē vel īcorrectū: ꝛ nō eq̄. qꝛ iā ñ sūt paria
delicta correctū ꝛ nō correctū: cū vnū adhuc sit delictū et
aliꝺ deſierit eē delictū. Si āt vterq̄ sīt correctꝰ. tūc sīc ꝺic
lex pacta nouissima sūt ꝟuāda. vñ sīc actoꝛ cui vltio reꝰ feē
pactū de petēdo ꝺ pactū de nō petēdo factū prius: replica
re ꝓt ꝺ vltio pacto: ꝛ si rursus faciat pactū ꝺriū sp vltimū
ꝟuādū ē: ita vr̄ q̄ q posteq̄ fornicatꝰ eſt ius pdit: qꝺ recupat
alio posteriꝰ fornicāte: ꝛ sic spalternādo q posteriꝰ fornica

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

tur pdit ius qđ hẽbat đbitũ negãdi ⁊ dimittẽdi. Qui ḡ fornicãdo pri⁹ ius petẽdi perdiderat ip̃z r̃cuperat alio postea fornicãte: qz iste ius excipiẽdi perdit ⁊ illo petẽte iura mr̃i monialia si excipiat đ fornicatiõe pria: ali⁹ replicabit đ posteriore: ⁊ sic sẽper vltio fornicãs succũbit saltẽ añ snĩaz ecclesie: Ubi ãt mulier ẽ ignara vel oppssa excusat̃: qz adulteriũ dolũ respicit. ¶ 2⁹ casus ẽ ꝑpter crimen lenocinij si ipemet vir eã ꝑstituit. ex̃ đ eo q cog̃. ꝯsan. vxo. sue. Discretionẽ. vñ exceptio lenocinij repellit accusãtẽ añ̃ꝫ nomen accusate sit r̃ceptũ iter reos. ff. so. ma. l. cũ mlier: alꝫ vterꝫ puniret̃. ff. đ adulterijs. l. z. §. si publico. Rõ h⁹ ẽ: qz lenocinij ñ min⁹ crim̃ ẽ q̃ꝫ adulteriũ. đ ritu nup. Palã: imo pei⁹ Et idẽ si sciuit ⁊ nõ ꝓhibuit cũ potuit. Idẽ. n. ẽ sciẽtẽ nõ ꝓhibere cũ possit đlictũ iferioris: ⁊ iperare. sec⁹ ãt si idirecte occasionẽ ei dedisset expellẽdo eã vel necessaria negando: qz ñ ẽ ignoscẽ^m ei q̃ ꝓtextu paupertatis turpissimã vitã elegit dcã. l. Palã. nisi eã expellẽdo h̃ itẽdisset ⁊ voluisset. de diuor. c. ex lr̃is. ¶ 3⁹ casus ẽ si ꝓbabilr̃ credẽs ꝑpter lõgã absceẽtiã virũ mortuũ aly nupserit: nisi scieẽter cognita fuerit a scdo postq̃ꝫ prim⁹ venit. 34. q. 2. Lũ ꝑ bellicã. Rõ h⁹ ẽ qz diuortiũ dolũ regrit. C. đ diuor. l. Uxor. ¶ 4⁹ casus ẽ si cognita fuerit latẽter ab extraneo sub spẽ viri. 34. q. 3. In lectuz mariti. supra di. 30. c. i. vbi hodie ẽt excusaret̃. ⁊c. sic excusat̃ đ Lia Jacob: ñ sic ãt olipias anathanabo ⁊ ẽt paulina amãdo: qz sub spẽ dei nõ viri: ꝫ forte excusãt̃ ibi volũtate virox̃. ¶ 5⁹ casus ẽ si fuerit vi oppssa. 32. q. 2. ꝓposito. qđ itelligo de vi absoluta. Nã si metu: ꝓcepto parẽtũ vel i stãtia ꝯsãguineox̃ vel alia ꝯsimili cã fornicet̃ cũ aliquo ẽt ꝯhẽdo cũ illo de facto nõ excusaret̃. 32. q. 7. Dẽs canones. Uñ nõ excusãt̃ michol ⁊ filia ꝓtolomei. i. Machab. xi. ⁊ vxor sansonis. Judicũ. 16. ¶ 6⁹ casus qñ recõciliauit eã scienter ⁊ spõte eã cognoscẽdo. Nã si ignorãter: aut coactus per ecclesiã sec⁹. 33. q. i. c. 2. ⁊ 3. C. de adulterijs. l. Crimen adulterij marituz retẽtã i mr̃imonio vxorẽ inferre ñ posse. nõ tñ recõciliat q nõ statim expellit cũ nõ possit auẽta te ꝑpria. Et idẽ si ignorãter: qz nihil tã ꝯriũ consensui q̃ꝫ error q iperitiã đtegit: nec ignorãs ꝓsumit̃ ius suũ qtare: qz nõ ꝯsẽtiũt q errãt ⁊ nemo i necessitatib⁹ libal̃ existit: non tñ tenet̃ reddere debitũ ex quo cert⁹ ẽ đ iure suo ⁊c. ¶ 7⁹ casus ẽ qñ ꝼm legem suã ifidelitate repudiata adulteeata fuit p⁹ repudiũ aly nubẽdo. ex̃ de diuor. Gaudem⁹. §. vlti.

Quantũ ad 3^m ar^m. s. de necessitate expellẽdi sũt. 7. cõclusiões. ¶ ꝓria qdẽ de triplici corrẽptione adulterij. Prima qdẽ corrẽptio ẽ vbox̃ q̃ẽ vtriusq̃ꝫ sic fr̃na cõrectio: ꝫ vir q ẽ caput icrepare: ⁊ vxorẽ. obsecrare bz ꝼz illđ. nõ des mulieri ptãtẽ aie tue ⁊ mulier si ꝑmatũ ⁊c. Exẽplũ de philippo magno q ꝯtẽpsit ꝯsiliũ ꝯiugis sue. ꝫ ipatõ đ ꝯsilio ꝯiugis legẽ ꝑmulgat. ¶ 2ª corrẽptio est verberũ ⁊ factox̃: ⁊ h̃ solũ est virox̃: licet cõcubina regis eũ cederet 2. Esdre. 4. ⁊ 2. Reg. 4. effeiati dñant̃ nob. ¶ 3ª correctõ ẽ eiectio. Ubi sciendus q vir nõ tenetur vxorem eyctere qñ ipa ẽ corrigibilis: ꝫ põt si vult: qz nulli facit iiuriã q vtit̃ iure suo. Si ãt sit incorrigibilis tenetur dimittere. ¶ 2ª ꝙ ẽ de distinctiõe quorũdã circa penã eiectiõis. Qz aut est oct̃ta fornicatio: ⁊ tũc dimitti nõ dz ꝑ scãdalũ ne crimẽ occultum ꝓdere videat̃ ꝼz petrũ de tarensia. Sed lz expellere nõ possit nisi ꝓbare possit: tñ ex quo certus est ius nõ deficit sed ꝓbatio: vñ quo ad thox̃ põt se separe. Si ãt ẽ fornicatio manifesta: aut nõ penitet: ⁊ tũc q tenet adulteram stult⁹ ẽ ⁊ crimẽ lenocinij cõmittit. C. đ adulterijs. l. z. aut i spe vl̃t re oñdit se penitere: ⁊ tũc põt retineri sine pctõ: qz lz viro renũtiare iure suo ⁊ sic distiguit magr̃ 30. di. §. c. põt ẽt si vl̃t dimittere: qz ꝼm iura ꝓpria nemo nocẽs eẽ desinit. ¶ 3ª ꝙ ẽ de alia opioe q̃ꝫ^m ad icorrigiblitalẽ. Qz. n. icorrigibilis debeat expelli itelligo qñ melio⁹ corrigit̃ ꝑ h̃ q̃ꝫ ꝑ aliud ⁊ ipe ꝯfidit de sua cõtinẽtia. Nã si ꝑ retentionẽ ipa corrigit̃ a tãto ⁊ si non a toto: cũ ꝑ eiectionẽ ipa sit cũ plurib⁹ ⁊ pluries fornicatura: magis corrigit eã retinẽdo q̃ꝫ eyciẽdo: vñ si ꝓ aliud nõ tenet̃ eycere nisi ad correctionẽ. iõ ⁊c. Silr si ipe diffidit se posse ꝯtinere: ẽt si ipa nõ magis ꝯtineat retẽta q̃ꝫ expulsa adhuc ꝓ se ñ ꝓ eã ꝓt eã retinere. Et h̃ magis ẽ cõsulẽdũ cũ videam⁹ ꝑ diuortiũ adulterã ꝓstitui: ⁊ illũ q pri⁹ erat ĩnocẽs ꝑ adulteriũ pollui. ¶ 4ª ꝙ est recoligere ex ꝓdictis. §. casus qñ nõ tenet̃ dimittere. Prim⁹ qñ ñ tenet̃ dimittere: ꝫ possit. s. qñ ocultũ ẽ: qz cessat rõ de scandalo. Scđs qñ correcta ẽ vel sperat̃ de correctione. 3⁹ qñ incorrigibilẽ aio põt ꝯpescere icludẽdo. ⁊ sic cohibẽdo ne exeat ⁊ q nullus ĩret nisi ipe. 4⁹ qñ saltẽ plus cohibet̃ ꝑ hoc q retinet̃ q̃ꝫ exposita q̃ eo ipo se ꝓstituet. 5⁹ qñ timet sibi đ icõtinẽtia: qz nõ tenet̃ vir plus corrigere vxorem q̃ꝫ dñs famulũ: ꝫ dñs famulus vel seruũ excõicatũ nõ tenet̃ expellere: ꝫ licite põt ab eo debitũ seruitiũ repetere: ⁊ tñ est minus debitũ dño q̃ꝫ ab vxore viro. Sic igit̃ cũ detrimẽto iuris sui: ⁊ piculo non tenetur expellere: ꝫ qz h̃ timet̃ scandalũ ⁊ ꝑ scãdalũ phiseox̃ nõ tenet̃ hõ dimittere ius suuz: iõ ꝑus đz exponere illis q sciũt illã fornicatã q̃ꝫ nõ vt foueat illã i crie: sed magis vt eã meli⁹ cohibeat iuxta se retiet ⁊ vt eam ipediat a pctõ: ⁊ cũ hoc sit verisiles si qs ex hoc scãdalizatur: nõ ẽ scãdalũ pusillox̃ ꝓcedẽs ex ignorãtia vel infirmitate ꝫ phariseox̃ ex malicia: qđ ẽ ꝯtẽnẽdũ. Si ḡ põt retineri sine scãdalo pusillox̃ ⁊ nõ põt dimittere sine piclo suo licite põt retinere. Auctoritates igr̃ q̃ dñt q̃ꝫ nõ licet eã retinere: loquũt̃ qñ nõ põt sine scãdalo: vl̃ qñ ꝑ hoc qđ retinet̃ deterior efficit̃: vl̃ qñ nõ ꝑ suĩ piclm hoc facit. ¶ 5ª ꝙ est đ muliere: q̃ꝫ nõ sic ipa tenet̃ dimittere vix̃: qz nõ bz sic corrigere fcõ. Et ẽ visile q̃ꝫ q̃ñq̃ꝫ accedẽs ad vxorẽ: tãto minus accedit ad fornicariã. vñ oĩ illo casu q̃ licz viro adulterã retinere: mltomagis eꝙ ⁊ plus. qz cũ ipa nõ beat vix̃ corrigere fcõ ꝫ vbo: ipa nõ tenet̃ eũ dimittere nisi qñ nollet eã cognoscere nisi inãlr. tũc. n. ꝑ hãc fornicatõez inãlẽ tenetur eũ dimittere quo ad thox̃: sic q̃ꝫ ꝑmittat ꝑ⁹ se occidi q̃ꝫ consẽtiat sic se abuti. Item ꝑ fornicationez spitualẽ si timet ne cohitando ipsã puertat: ẽt quo ad domũ tenet̃ eũ dimittere: alꝫ si ñ timeret đ h̃ ius suũ petere nõ ꝓhibet̃: maxime ꝑ piclm ĩcõtinẽtie. ¶ 6ª ꝙ ẽ đ penitẽtane possit iurare se nõ eẽ adlterã. Et dđz q̃ꝫ sic ꝼz vnã opionẽ. Dñt. n. qdã q̃ꝫ desinit eẽ meretrix ⁊ adultera ꝑ pniaz. vñ si iurat se nõ adulteratã piurat ex vi vbox̃ vbicũq̃ꝫ. si ãt iurat se nõ eẽ adulterã si ẽ certa đ remissiõe: vt illa cui dñs dixit. Nec ego tecondẽnabo: nõ peierat ex̃ iudiciũ vbi nõ tenet̃ dre vitatẽ: vtputa si sic iuret ad recõciliãdũ vix̃q bz eã suspectã. si ãt sic iuraret ĩ iudicio piuraret: qz ibi ad ĩtẽtõez recipiẽtis iuramẽtũ r ñdere dz. Si ãt nõ certificata iurat: vbicũq̃ꝫ piurat rõne duby. qz scriptũ ẽ de ꝓpiciatu pctox̃ noli eẽ sine metu. de purgatõe cano. c. vlt. qz mẽtit̃ asserẽs dubiũ ꝑ certo ⁊ ꝑ iuriũ ẽ mẽdaciũ iuramẽto firmatũ. ¶ 7ª ꝙ ẽ đ eodẽ ꝼz mitiorez opionẽ q̃ talis ẽ. qz sicut dictũ ẽ ipa nõ ꝑt iurare se ñeẽ adlteratã nec ꝼo se ĩmunẽ ab adlterio: sic̃ ille archiẽps volebat iurare se ĩmunẽ a crimie sibi iposito: vt ibi dr̃. ꝫ ꝑt iurare se ñ eẽ adulterã: qz adultera ẽ hñs volũtatẽ adulterij. vñ ꝼm aug. i lr̃a. iã ñ ꝑt vocari adlt̃era: sic̃ curat⁹ a lepra iã nõ ẽ lepros⁹: ita q̃ scit se penitere ⁊ ꝓponit abstinere nõ ẽ adlt̃era: ẽt si sibi nõ cẽt clpa dimissa. Qđ ḡ dic̃ lex eũ q nocẽtẽ vocauit talẽ ñ teneri iiuria: qz pctã nocẽtiũ nota eẽ expedit: ꝑt itelligi đ illo q dicit tu fecisti h̃: qđ ẽ vex̃ ẽt post penitẽtiã. sec⁹ đ illo q dic̃ tu es fur: qz lz fecerit furtũ: si tñ penitet iã nõ ẽ fur mđ. ⁊ vbi hõ ꝑt celare vitatẽ si dicat vbũ duplex: qđ ẽ vex̃ ꝼz itẽtõez suã: lz sit fl̃m ꝼz itõez audiẽtis: ñ ẽ mẽdaciũ nec piuriũ: sic̃ ibi. Soluite tẽplũ h̃: qđ erat vex̃ ꝼz itẽtõz xp̃i ñ iudeox̃. ⁊ qđ dixerũt abraã ⁊ isaac sororem meam đ vxor̃. ꝫ si mlier i iudicio iurarz sic eẽt piura: qz ibi ꝼz itẽtõz alio⁹ accipit̃ iuramẽtũ qđ referr̃ ad fcz ñ ad aiuz quẽ nc̃ bz.

Quantũ ad 4^m arti. de auẽte dimittẽdi. sũt sex ꝙnes. ¶ ꝓria de dimissiõe quo ad thox̃: qz forni⁹ ꝑ⁹ ꝙ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

cantez occulte auctitate ꝓba ꝑt dimittere: alʒ sibi ꝓiudicaret si eā cognosceret sciēter ⁊ spōte. Nā cognoscēs adl'terā coact⁹ p eccl'iā vel ignar⁹ sibi nō ꝓiudicat gn possit eaz repellere qñ poterit ꝓbare. Dñit āt gdā qꝺ cognoscēs coact⁹ fit bigam⁹ ñ āt ignar⁹: qz bigamia ñ pl⁹ rspicit fcm̄ qꝺ irregl'aritas hoicidy. Jn illa āt ludex sciens coact⁹ officio qꝺuis licite ꝺdēnās ad morte fit irregularis: sed si qs licite p ignorantiā occidit: pnta dās opam rei licite debita diligentia adhita ꝑter itētiōez nō ē irregl'aris. ꝯ lz licite coacte cognoscēs ꝺbat bigamiā: qz scienter facit: tñ si ignorāter faciat ñ ꝺbit bigamiā. Et dom̄ qꝺ nō ē sic'le: qz iusta ignorātia ī irregularitate homicidy semp excusat: ñ āt ī bigamia qz ꝺstat qꝺ ille q a ꝓncipio ꝺbit cū corrupta quā credit virginez cognscēdo eā fit bigam⁹. Cū ꝯ piter fiat bigam⁹ rtinēs adl'terā ⁊ accipiēs viduā sicut ꝟ ignorātia nō excusat: sic nec ibi. Et dōz ē p eādē viā ad illā ōcretalē. ō cl'i. ex. mis. c. aplice. vbi probabilis ignorātia ꝓfuat ab irregl'aritate: qz ꝟ ē ꝺriū ī sil'i ex
z⁸ ♀ pssū vt dcm̄ ē. ꝯ ⁊c. ℂ z⁸ ♀ ē de dimissiōe ⁊ eiectiōe qꝺ^m ad domū ⁊ cohitatiōez. Ubi lz auctitate ꝓba vbi ē notoriū. s. p sniaz: sed iā ē ibi auctitas iudicis ⁊ p ꝺfessionē factā ī iure. Jtē p facti euidētiā: qz nulla pōt tergiuersatiōe celari. Si aūt ē ōphēsa ī adulterio: nō ꝓpter ꝟ iudicat notoriuz quo ad hoc. Et qꝺ dicit lex. ff. de ritu nupti. l. palā. ℌ. penul. qꝺ de phēsa ī adulterio br̄ p iudicata: vez ē qñ ē publice dephē
3⁸ ♀ sa puta ī lupanari. secus si occ'lte. ℂ 3⁸ ♀ ē qꝺ si nō possit ꝓbare pōt sibi ius dicere: qz defect⁹ ꝓbatiōis nō ē ex culpa sua sicut debitoré fugiētē lz accipe. Sil'r si qs furat⁹ ē mihi. c. ⁊ nō possū ꝓbare nō solū possū tātūdē de suo ītinere: sed ēt occulte accipe: sicut isr'lite cōmodata ab egyptys sine pctō asportauerūt. qñ. n. iudicis copia br̄i nō pōt: aut ꝓp defectū iudicis aut aduersary aut al'r sin̄ culpa b⁹: iste pōt si bi ius dicere: alʒ oīa bella eēnt iiusta. Nā vīdicatio ē ēt vir
4⁸ ♁⁰ tus subditi ⁊ nō solū iudicis. ℂ 4⁸ ♀ ē ō ꝓbatione. Ubi notādū ē qꝺ sufficit violēta ꝑsūptio. ō ꝑsūp. c. lr̄is. ⁊ pōt detinere sacerdotē cū vxore ōphēsū iuitū vtrūqꝺ sil'r sin̄ excōicatione. ꝑ. xx horas vt vocet testes p quos possit ꝓbare adulteriū. ff. ō adulterys. l. capite: sic̄ ēt exclamauer̄t senes aduersus suzanā quā apphēderūt dicētes qꝺ nō potuerāt ꝺphendere iuuenē: qz fortior ipis erat: vñ dicebāt se voluisse vtꝛ qꝺ ꝺphēdere: ⁊ ꝟ lz man⁹ inycere sin̄ excōicatiōe. de sen. ex
5⁸ ♁⁰ co. Si vo. ℌ. vlti. ℂ 5⁸ ♀ ē de accusatiōe adultere. Ubi sciēdū qꝺ lz ante denūtiationē oportteat p̄cedere secretaz admonitionē: ñ tñ añ accusationē: qz ī oi ꝓcessu vbi necessario p̄cedit secreta admonitio: oz supsederi secuta correctione: ꝟ āt nō oz ī accusatiōe respectu cui⁹ fm iura nemo penitētia nocēs eē desinit: alʒ ñ posset qs accusari nisi ōlictū iteraret: Uñ ēt i foro ꝺscie non oz qꝺ secreta correctio p̄cedat accusationē: ⁊ si p̄cesserit: ēt secuta correctiōe poterit accusari ne possit secreti⁹ correct⁹ nō inotescere ceteris vt dic̄ Aug⁹ ī regl'a. Et si dicaꝝ: qꝺ vtilitas publica exigit puniri maleficia publica: vt ꝯ sūt scādalizati de culpa edificēt ō pena. de pe. ⁊ re. c. ꝑ. neqꝺ āt occulta: qz ꝟ ē ꝓdere. Dicen^m qꝺ imo ē vtile pctā nocētiū eē nota ⁊ punita: ⁊ vñ iste vnus diffamaꝝ m'ltoꝛ sal⁹ ⁊ icolūitas ꝓcuraꝝ: Uñ latrōes ī palā suspēdūt̄ ēt occ'lri ex q ꝺuato iur's ordie ꝺuicūt̄ vt videāt
6⁸ ♁⁰ ceteri ⁊ terreāt̄ ēt ꝯ nescierūt ei⁹ ōlictū. ℂ 6⁸ ♀ ē ō cā ꝓp quā Joseph voluit occ'lte dimittere mariā: qz cuz oēs scti aly asserāt qꝺ nō ꝓpter suspicionē adultery: solus Aug⁹ est ꝺ i fm̄oe ō ānūciatiōe dicēs i psona beate vginis. Uir me⁹ putauit qꝺ ex adl'terio cōcepissez: vñ exponēdū ē putauit. i. ad modū putātis se hūit: vñ dcm̄ est sibi. Noli timere: non noli despicere: qz reuerebaꝝ ⁊ timebat cohitare tāte sctitati: nō despiciebat qñ suspectam.

p⁸ ♀ **Quantū** ad 5^m artic'm ō ꝓpitate ⁊ eq̄litate ꝺiugū in dinoztio sūt ēt. 6. ♁⁰nes. ℂ ꝑ⁸ ō ꝓpitate qꝺtuz ad ℌ. extrinseca. ꝑ quo ad ꝑmā ptātem: qz nō refert vtꝛ sui iuris an filiꝰ vl' filiafamilias. Nā filiusfamilias ꝑt iuito pre

adl'terā accusaꝝ. z7. q. z. ⁊. c. z. quo ad ētatē. Nā mioz. ꝟxv. ānis pōt sic̄ maioz. 3° quo ad ꝺditionē. Nā ꝟus ⁊ ācilla. 4. quo ad desponsationē. Nā ⁊ sponsus ꝑt accusare ⁊ repellere spōsā adulterā sicut marit⁹ vxorē. Et plus qz ꝑt cū alia ꝺbere. de iuriur. c. Quēadmodū. 5° quo ad tps. Naz q̄uscꝺ eā recōciliauerit ꝓt eā dimittere ñ obstāte gnq̄nnio nec alia ꝓscriptiōe: nec quo ad deū: nec quo ad eccl'iā. ℂ z⁸ ♀ ē ō pi- z⁸ ♀
tate ⁊ dispitate sex⁹ quo ad penā gntuplicē. ꝑ⁸ pena est diuoztiū respectu c⁹ vir ⁊ vxoz ad paria oīo iudicāt̄ ꝟz ius diuinū euāgely ⁊ hūanū: sec⁹ ꝟz legē Moy. lz aliq̄ suspicio sit ꝺ femina sufficiēs q̄ ñ ē ꝺ marē vt dic̄ magr̄. 35. di. c. 1. Sed tpe legis Moysi ñ ꝓmittebaꝝ sic vxori: qz ñ sic viricidiū timebaꝝ sic̄ vxoricidiū: sz iure ciuili quo ad diuoztiuz ad pia iudicāt̄. 2° quo ad pia iudicāt̄ quo ad lucrū ⁊ dānum. qz vxoz ꝑdit dotē: ⁊ ali⁹ donationē ꝓpter nuptias. 3° quo ad morte nālē lege Moysi: q̄ dr̄ vterqz moziaꝝ: mech⁹ ⁊ adultera: sz ꝟ itellige ī vxore violāte thoꝛ suū: ⁊ ī viro violante thoꝛ alienū: alʒ nō: vt si cognoscat qs vxorē ꝓximi vterqꝺ moziet̄. Si āt vir berte cognoscat Johānā solutam neuter occidit̄: qz ꝟ ñ ꝓiudicaꝝ ꝓpli: sz qz iudiciale erat: iō hodie ñ ligat. 4° sūt dispes vir ⁊ vxoz quo ad legē ciuilē: qz moziꝝ vir: ⁊ mulier castigaꝝ: sz itellige vt ꝑus ō viro q ad alienuz thoꝛ accedit: ñ q suū ōserit. Sacrilegos. n. nuptiaꝛ supplet alienaꝛ gladio feriri oz. 5° q° ad mōasteriū qō idicit̄ vxori ñ āt viro ō ꝺuer. ꝺiug. Ex lr̄is. C. ō adl'terys. auc̄. sz notio. ℂ 3⁸ ♀ ē ō ꝓpitate ⁊ dispitate quo ad cl'pā. Et qdē ꝺsiderato 3⁸ ♀
bono fidei ē par ōlictū: itē bono sacr̄i: ñ āt ꝺsiderato bono ꝓplis ī ōkente thoꝛ ꝓpuz: sz grauiꝰ peccat mulier: ī accedēte āt ad alienū vir grauiꝰ peccat q agēs ē ⁊ vxoz patiēs ⁊ seducta ab alieno: vñ vxoz ad alienū diuertēs peccat ī fidez viri ñ iste exne⁹: sz ī ꝓplē e⁹ pl⁹ peccat ille qui agit qꝺ mulier que patitur. Uñ simpl'r plus peccat mulier p iiustitiā: sed pl's vir p ītēpātiā: vñ illa ē iiustioz ōkēs vizꝛ iste ē īmūdiō ⁊ itēpātioz ⁊ icōtinētioz. ℂ 4⁸ ♀ ē ō ꝓpitate ⁊ dispitate dr̄nti 4⁸ ♁⁰
ī adl'terio ⁊ simplici fornicatōe: qz lz ī simplici fornicatiōe pl's peccet vir q pl's abūdat calore iflāmāte: ⁊ rōe r̄frenāte qꝺ mulier pl's abūdās hūore q̄ magis ductil' ē passiōe: tñ in adl'terio pl's mulier: qz magis ꝺ bo^m ꝓplis: vñ ī aialib⁹ pl's ze lāt mares ꝓ adulterio feiaꝛ qꝺ eꝺ: ⁊ sic ptinet castigatio ad vizꝛ ñ eꝺ: sic̄ leo ⁊ cicōia aiaduertūt ī feias fornicātes: tñ in cā diuoztiū sūt pes. ℂ 5⁸ ♀ ē qꝺ simpl'r ⁊ absolute vr̄ eē gra 5⁸ ♁⁰
ui⁹ pctm̄ viri quo ad tēpantiā. vt dcm̄ ē. sic̄. n. brutis ñ ꝓputaꝝ ī cl'pā: qz nullū hñt retractiuū: sic min⁹ mulierib⁹ q̄ min⁹ hñt ō rōe: ⁊ pl's iuris q pl's: qz q min⁹ bz ō r̄tractio ēt si min⁹ bz ō attractiuo min⁹ ꝑt ꝺtiere: qꝺ q pl's bz ō vtroqz: sic̄ aliqs p tēpātiā ifusā meli⁹ ꝺtiet ꝺ graues tēptationes qꝺ hñs acqsitā ꝺ leues: vñ ēt viri pfecti q̄si nihil reputāt vehemētes mot⁹ carnis: quos ipfecti ñ ꝓssēt sufferr̄ sin̄ ꝺsēsu: vñ faciet cū tēptatiōe ꝓpetū: ⁊ fortioꝛib⁹ fortioza martyria r̄ſua ui t: vt laurētio qꝺ sixto. ℂ 6⁸ ♁⁰ ē ꝯ molestatū a passiōib⁹ ñ 6⁸ ♁⁰
oz desperare ō ōfectu bit⁹ ifusi vl' acqsiti. nā qō dic̄ pbs qꝺ tēpat⁹ ñ molestaꝝ a passiōib⁹: sz facil'r ⁊ ōlectabil'r ⁊ prōpte ōuincit eas: sz ꝺtinés molestaꝝ: itelligiꝝ ō tēpātia acqsita ⁊ tentatiōe a carne: q̄ duo solū nouit pbs: ⁊ ñ ō tēpātia ifusa ⁊ tentatiōe ab hoste q̄ duo pbs ñ nouit. ꝺtīgit. n. qñz habentē tēpātiā acqsitā a ōmōe ita grauiter tentari sic̄ a carne ñ hñtē aliquē bitū: qz ꝑt iflāmare carnē ⁊ imagiationē ꝓ motionē spēz ⁊ spūuz ⁊ māe si ꝓmittaꝝ pluscꝺ nāles motꝰ isurgāt. vñ paul⁹ dicebat dat⁹ ē mihi āgel's satha^e stimlus carnis mee q me colaphizet pp qō ⁊c. qꝺuis br̄et bitū vgitatis acqsitū ⁊ ifusū. nihilomin⁹ caro ñ a se: sz a ōmōe instigata sic acriter ipugnabat: sz dcm̄ ē ei: sufficit tibi gr̄a mea: qz bit⁹ acqsit⁹ sufficit ad domādū oēm tētationē nālē: sz nō ad domādū tētationē hostis: sz bit⁹ gratuit⁹ ad vtrūqꝺ. ⁊ si nō eēt illa carnis q̄ qñz ē sine imagie qñz cū ea: illa hostis q̄ qñz ē sola imagiatiōe ē granior oī alia: q̄ tñ aliqñ ēt ad iflāmatiōem carnis ōscēdit: ⁊ tūc fortioz ē ut ēt carnis afflictō

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

regrat̃:sicut btūs Bñdict⁹ se ꝓiecit ī spinas ꝛc. ¶ Ad ar⁹ dom q̄ dō ñ ꝑt separe q̄s dus coniūxit nisi aūcitate dei:ꝫ ꝓp fornicatiōez ds ddit aūcitatē sepādi q⁹ ad thoꝛ.iō.ꝛc.

Secundo q̄rit̃ vtrū dimittēs vxorē ob fornicationē possit alteri nubere. Et vr̃ q̄ sic:qꝛ nō tenet̃ cōiunx cōiugi ꝓ vinculū mr̃imonij nisi ad redden dū ddbitū ꝛ ad cohabitationē: sed ꝓ diuoꝛtiuꝫ absoluit̃ coiunx inocēs a fornicatiōe q̄tuꝫ ad vtrūqꝫ.ergo absoluit̃ a tota obligatiōe mr̃imōij: ꝛ sic ꝑt alteri nubere. ¶ Itē Mat.i9.dicit dñs. Quicūqꝫ dimiserit vxorē suā excepta cā fornicatiōis ꝛ alia duxerit mechat̃.g̃ saltē ꝓp fornicationē licꝫ vxorē dimittere ꝛ alȳ nubere. ¶ In ꝯriū ē qd̄ dicit apl's.i.ad Coꝛ. .7. Dis q mr̃imōio iūcti ſūt p̄cipio nō ego sed dñs vxorē a viro ñ discedere:q̄ si discesserit mānere inuptā:aut uiro suo recōciliꝫ.idē itelligit̃ de viro respectu vxoris ſm Aug. ¶ Rño.hic ſūt tria faciēda.ꝑmo de ꝯhēdo mr̃imoniū.Secūdo de recōciliatiōe ſm diuersas opiones. 3° rñdēdum est ad rationes contrarias.

Quantum ad ꝑmū sūt.ꝫ.ꝯclones. ¶ ꝑ⁸ q̄ vir dimittēs vxorē suā ꝓp fornicationē nō ꝑt cū alia ꝯhere:nec vxoꝛ dimittēs uirū ꝓp eādē cāꝫ.Cuius rō duplex ē. ꝑ⁸:qꝛ ī noua lege nō licꝫ uni uiro hr̃e plures uxores:sed illud seq̄ret̃ si uiro dimittēti uxorē liceret alteraꝫ ducere.g̃ ꝛc.ꝓbatio miꝛis.Uiculū mr̃imony nō soluitur p sniam diuoꝛty:dicit.n.aug.iter uiuētes manet cōiugale vinculū:qd̄ nec sepatio nec cū altero iunctio pōt auferre: vt hētur.ꝫz.q.7.vsqꝫ adeo et.c.i.iterueniēte diuoꝛtio.Sepatio.n.mr̃imōy q̄tū ad viculū ñ ꝑt eē nisi p p̄cedēs impedimētū qd̄ reddit sequēs mr̃imoniū nullū:lꝫ sepatio q̄ ad cohabitationē ꝛ thoꝛū possit eē p fornicationē supueniēte manēte vinc'lo mr̃imony ꝛ ꝫ fit p diuoꝛtiū. ¶ 2ª rō ē talis.Diuoꝛtiū introductū ē ī fauoꝛē inocētis ꝛ odiū nocētis:ſꝫ si per diuoꝛtiū separet̃ vic'lꝫ mr̃imony:tūc eēt eq̄ vl'pl⁹ ī fauoꝛē nocētis sic̄ inocētis.g̃ p diuoꝛtiū ñ soluit̃ mr̃imo⁹. ¶ Proba tio miꝛis.Si.n.p diuoꝛtiū solueret̃ mr̃imo⁹ tūc sic̄ vir inocēs possꝫ aliā ducere:sic ꝛ mulier fornicās posset ducē aliū virū cū nullū obstaret ei alīd impedimētū:ꝛ sic adultera ri volētes hēret viā q̄rēdi alia mr̃imonia:qd̄ ē icōueniēs.

2ª ꝯ ¶ 2ª ꝓ ē.q̄ lꝫ dñs nō excipiat nisi cām fornicatiōis si tamē vn⁹ machinet̃ ī mortē alteri⁹:vel p venenū vl'p gladiū:ñ tenet̃ qs cū piculo suo corpis cohabitare.ar.ex̄ de restit.spol. c.Lr̃as ī fine:qꝛ vbi ē tāta seuitia viri q̄ nō ꝑt secure p cautionē vxori ꝓuideri:nō ē sibi reddēda.Et ꝫ pꝫ rōne sic: qa maioꝛ obligatio ē ī mr̃imonio ad reddēdū ddbitū:q̄tū ad cohabitādū:sed nō tenet̃ reddere debitū vbi ꝓbabiliꝛ ex reditiōe iminet sibi piculū moꝛbi vel moꝛtis.g̃ ml'to minus cū tali pic'lo tenet̃ cohabitare. ¶ 3ª ꝓ ē.q̄ ñ lꝫ uiro vxorē adl'terā occidere nec ī ipo adulterio nec post ipsuꝫ:qa vxoris correctio ñ extermiatio ē sibi cōcessa:nec ēt licꝫ sibi adulterū occidere lege diuia:qꝛ nō ꝫ iudiciariā ptātē ī eū. Nā si al's eēt iudex ad quē ptinet adulterā ī illo loco punire vbi pena adultery ē moꝛs:tūc forte liceret:q̄uis nec ꝫ ēt sit rōnabile:qꝛ ꝫ iudicia nō ex furoꝛe et vidicta sūt faciēda ſꝫ cū maturitate et ꝯsilio:factū ē ī iudicio ꝓponēdum:ꝛ sic moꝛtis snia ꝓferēda.sic.n.ꝑhare:sei adduxerūt ad iudiciū xp̄i mulierē ī adulterio deꝑhēsā ꝛ nō ī adulterio occiderēt et simil'r senes adulteriū Susane iponētes cōuocato ppl'o coꝛā omnibus causam sanguinis pertractabant.

Quantū ad 2ᵐ ꝺ recōciliatiōe:sciēdñ ē q̄ aut vxoꝛ coꝛrecta ē ꝺ peccato: aut mānet icoꝛrigibil'. si mānet icoꝛrigibil' viro nō licꝫ eā sibi recōciliare ea rōne q̄ nō licebat eā nolētē a peccato desistere retinere.si ān ē coꝛrecta: ꝑt eā vir sibi recōciliare:cū vt sepe dictū est diuoꝛtiū sit introductū ī fauoꝛē inocētis. Ubi ān ꝓz correctio vxoris licꝫ uiro renūciar̃ iuri suo. In cāu ꝺo ī q̄ ꝑt fieri recōciliatio: aut cōcoꝛdat uterq̄ ī recōciliationē:ꝛ tūc ꝺz fieri:aut uter q̄ ꝺiscoꝛdat:ꝛ tunc non debꝫ fieri:aut alter concoꝛdat et alter ñ:ꝛ tunc aut innocens petit sibi reconciliari nocentē ꝛ tunc debet cogi nocens ad reconciliationem:cū inocēs per diuoꝛtiū non amiserit ius qd̄ habꝫ ī altero:aut nocens petit inocētē:ꝛ tūc ñ ꝺz cogi:qꝛ pnia ñ tollit actiōem. 34. .q.2.Admōer̃.ꝛ mlt⁹ min⁹ exceptiōez:qꝛ facili⁹ itollit̃ actio q̄ exceptio ar.ff.ꝺ sup.l.i.§.qd̄ ān.ff.ꝺ re iudi.l. ītuito.§. cui dam⁹. ¶ ℙ.q̄ vir dimittat vxorē adl'terā lex ē vt.ꝫz.q.i. Dic̄ dñs.ꝛ q̄ legl' ē ī pnia ñ ꝺlet̃:sic̄ nec ī bap⁹.z6.di.vna tm̃. qd̄.n.peccatū ñ ē:solui iter pctā credi ñ ꝺz vt.z6.di.Deide ī fi.ꝛ ī ℍ ꝺes cōcoꝛdāt.aut nocēs petit nocētē.vt ml'ier q̄ p⁹ erat fōnicata vix q p⁹ diuoꝛtiū ē fornicat⁹ ꝛ tūc ē q̄druplex opio. ꝑ⁴ Raymōdi ī sūma q dic̄ se credere q̄ eccl'ia ex offō suo ꝺz ꝯpellere vix ad vxorē suā recipiē⁽ᵐ⁾.ar.sumēs ex eo qd̄ hēt̃ ex̄.ꝺ diuoꝛ.c.Ex l'ris. 2ª opio ē Hoffredi q tenet ꝯriū ī sūma sua triplici rōne. ꝑma ē:qꝛ snia bñ lata ñ ꝺz retractari vt.6.q.4.Qꝺ seml' bñ diffinitū ē:sed snia diuoꝛty sup pōit̃ iter tales rite lata.g̃ ñ ꝺz retractari. 2ª rō ē:qꝛ fuit⁹ amissa ñ renascit̃ ſꝫ iura ciuilia.ff.ꝺ solut.l.ticiū.§.arēa.sꝫ vxoꝛ fornicās p sniam diuoꝛty amisit ſuitutē quā hēbat i coꝛpe viri. g̃ illa nō renascit̃ ex crimie viri seq̄nte. 3ª rō qꝛ lꝫ excep⁹ crimis tollat̃ p replicationē crimis vt.ꝫz.q.6.p to⁽ᵐ⁾.ꝛ ex̄ ꝺ diuoꝛ.significasti. excep⁹ tñ rei iudicate p seq̄ns crimē ñ tollit̃:sed vir ꝫ ꝯ vxorē exceptiōez rei iudicate: hec g̃ exceptio ñ tollit̃ p sequētē fornicatiōem viri.Et rñ det Hoffred⁹ ad illā ꝺcretalē Ex l'ris.qꝛ ibi nō fuit facta sepatio p sniam:sed p ꝓuidē⁽ᵃ⁾ q̄ epi: vt iteri inestigaret an ex colludio mulieris ꝯfiteret̃ adulteriū:vñ postea ꝺtecto colludio reuocata ē sepatio. 3ª opio ē tenētis mediā viā.s.q̄ ſꝫ iudiciū forēse vir p⁹ diuoꝛtiū fornicat⁹ ñ ꝺz cogi ad vxorē redire:sed ſm iudi⁽ᵐ⁾ ꝯscie tenet̃ redire ad eā coꝛrectaꝫ nisi velit ad sacros oꝛdines ꝓmoueri:qꝛ tūc ꝓiudicaret sibi cognoscē⁹ vxorē ꝑ⁹ fornicatā.Et ꝫ rō ē:qꝛ ī ℍ cāu cesset tota cā diuoꝛty:qꝛ nō cedit ī fauoꝛē viri nec ad coꝛrectiōez mulieris q̄ iā secuta ē. sed poti⁹ expōit̃ pic'lo icōtinētie. 3ª opi.

¶ 4ª opio ē qñ nocēs petit nocētē tūc ī foro ꝯscie si fornicat⁹ añ petat illū q fornicat⁹ ē p⁹:ꝺz sibi reddi nisi uelit ītrare religiōem uel suscipe sacrum oꝛdinem. Si autem ille q fornicat⁹ ē p⁹ petat illū q fornicat⁹ ē añ:pp cui⁹ culpā fuit mr̃imo⁹ sepatū ñ ꝺz.cogi reddere. ¶ Rō ꝓmi ē:qꝛ snia ꝫis ñ tollit ius ꝺinū qd̄ ē q̄ fornicās ultiō ñ ꝑt reppellere ꝑ⁽ᵐ⁾ ī quo.n.alterū iudicas teip⁽ᵐ⁾ cōdēnas. ¶ Rō secūdi ē:qꝛ sic̄ peccatū nouissimū ꝓiudicat sic delictū ultimū. Sed quia sācti uidēt̃ dicere et ēt iura q̄ paria ꝺlicta mutua cōpensatiōe tollūtur: nec req̄rūt q̄ vterq̄ simil' fornicet̃ :raro est g̃ siue pri⁹ siue posteri⁹ nō refert:sed bñ refert qs ē coꝛrectus et qs nō .qa coꝛrect⁹ pōt petere nō coꝛrectū ꝛ nō pēitētē:q̄uis nō ep̄:sed q̄uis clarū sit q̄ non correctus nō ꝑt aliū inuitum petere:sed tñ ꝺubiū ē qūo coꝛrectus potest petere non coꝛrectū: quia talis non debet teneri.Sed ꝺz est q̄ immo ſm distinctionē datā in precedēti qōne. Jn foro autē eccl'ie uidetur distiguēdum quia aut sūt non coꝛrecti:et tunc ecclesia non debet sustinere adulteriū sed sepatos cū alys adulterātes ꝺz ex officio suo cogere adiuicē reconciliari etiam si ambo discordarent. ergo multo magis si vnus:cōcordat: ali⁹ discordat.Si ān q̄ post snia ꝫ fornicat⁹ ē peniteret nō pp hoc saltē iure actiōis ad aliū redire cōpellēdus ē.Meli⁹ tamē videt̃ q̄ snia ꝫis nō tollit illud qd̄ ē iuris diuini:qa ubi uterq̄ fornicat⁹ ē siue añ sentētiā:siue post:siue un⁹ añ et ali⁹ p⁹:q̄cūq̄ petat aliū:qꝛ eo ipo q̄ petit aliū vr̃ coꝛrect⁹ :ali⁹ ī foro cōsētiēte ꝺz recōciliari et iudicio eccl'ie ꝺz sibi reddi:nisi velit suscipe sacruꝫ ordinē si ē uir:uel ītrare religiōem nō obstāte distictione de ꝑmo et vltio pōita ī p̄cedēti qōne: qꝛ sicut ī mr̃imonio nō cōsūmato quilibꝫ pōt ītrare religionē qd̄ ius nō ꝑdit fornicādo cū ñ sit scriptū:ſꝫ tenet̃ ꝯsuar̃ nisi uelit religiōez

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

itrare:ita vxore fornicãte mrimonio ꝯsũmato vir põt religionẽ itrare vl̃ vouere vl̃ sacrũ ordinẽ suscipe:qõ si fecissꝫ lꝫ postea fornicat⁹ eẽt:certũ ẽ ꝙ redir̃ ñ teneret̃:qꝛ nec sibi liceret exquo legittime vouisset.silr si añ cꝫ hoc fecerit cuꝫ p alteri⁹ fornicationẽ fuerit sibi acqsitũ ius nõ reddẽdi et vouẽdi:fornicãdo maxie post sniam ꝑdit ius nõ reddẽdi sed nõ ꝑdit ius vouẽdi:ita ꝙ alternatiue ꝛ sub diſiũctõe tenet̃ reddere ꝛ redire vl̃ sacrũ ordinẽ suscipe:si ẽ vir:vel religionẽ itrare:qõ ẽ cõe vtriqꝫ.Et ad hoc est.de diuoꝛ.c.Exlris.vbi lꝫ vterqꝫ ꝑuati fuerit iiũcta ꝯtinẽtia:tñ eadẽ rõ ẽ iuris diuini:ꝙ fornicans nõ possit alteri crimẽ obycere.Et quos de⁹ ꝯiũxit hõ nõ separet:nisi vt ꝺs sepat.s.pp fornicationem alterius:non vtriusqꝫ.

Quantum ad ꝫ^m rñdẽdũ ẽ ad tres rõnes Hoffredi:
¶ Ad ꝑmã q̃ fuit supra opponẽdo.zª ꝙ snia lata nõ ꝺꝫ retractari.Ꝺꝺꝫ ꝙ ista rõ nõ ꝓbat gn inocẽs post sniam possit petere nocẽtẽ:qꝛ Ꝺuit⁹ quã hꝫ ꝯiũx in coꝛpoꝛe cõiugis cũ sit ꝺ iure diuio:nõ tollit̃ nisi p fornicatõez quã solã ius diuinũ excipit.g̃ ñ fornicãti snia diuoꝛty non aufert Ꝺuiturẽ:sꝫ ipemet sibi aufert.p ℔ ꝙ lniat ad vouendũ:quã tñ lniaꝫ re itegra põt reuocare.vñ cũ psistẽdo vsqꝫ ad sniam videat̃ dare lniam:si añ votũ emissũ adulterã repetat ꝺꝫ redire:sꝫ post nõ.vñ ꝛ de monasterio exhat eã nisi pfessionẽ fecerit:vl̃ supple votũ simplex emiſit.C.ꝺ adl̃. auc̃.Sꝫ nouo.Sꝫ loquẽdo de nocẽte q repetit nocẽtẽ:dñt aliq ꝙ obligatio nõ tollit̃:sꝫ reddit̃ iefficax ad agẽdũ:quia obstat exceptio rei iudicate:qꝛ obligatio ad thoꝝ ꝛ cohitationẽ nõ ẽ aliꝺ cꝫ ipm vicl̃ꝫ.sed istꝺ iꝓbatũ fuit .s.dist.zi qꝛ mrimonio ꝯsũmato pfessiõe legittime fcã:vel oꝛdie sacro legittime suscepto manet vincl̃ꝫ vsqꝫ ad moꝛtẽ nãlez nec tñ manet obligatio ad ista:qꝛ tũc eẽt qs sil̃ ꝛ semel obligat⁹ ad ℣ria.s.ad caste viuẽdũ ꝛ cõtinẽdũ ex voto:ꝛ ad nõ caste viuẽdũ sꝫ ꝺebitũ reddẽdũ ex vincl̃o ꝛ mrimonio.vñ lꝫ Ꝺm iuristas ꝺicat̃ actio nõ tolli sꝫ exceptõe elidi.tñ Ꝺꝫ ius nãle ꝛ diuinũ obligatio tollit̃ qñ aliqs nõ plus teneat̃.ꝛ sic ẽ hic.Ꝺõm ẽ g̃ ꝙ Ꝺuit⁹ amissa i se ꝛ i sua cã nõ renascit̃.sic̃ qñ dom⁹ q̃ ꝺebebat Ꝺuiturẽ ẽ ad areã redacta:tũc.n.i se ꝛ i sua cã ẽ extricta.vñ si reedificet̃ dom⁹ nõ debet̃ Ꝺuit⁹ psonalis:qꝛ forte sec⁹ ꝺe reali.Et silr si ꝯiũx moꝛtu⁹ reuiuiscat nõ teneat̃ reddere ꝺebitum:quia Ꝺuitus illa fuit extricta i se ꝛ i sua cã.sꝫ qñ Ꝺuit⁹ nõ ẽ extricta i sua cã:sꝫ i se tm̃ p aliqꝺ ipedimẽtũ illo ãmoto põt itez ob illa cã Ꝺuit⁹ ꝓdire:ꝛ ita ẽ hic:qꝛ vinculo manẽte sẽp manet cã obligatiõis:sed fornicatio superueniẽs ipedit hãc causationẽ vel efficiẽtiã quo ipedimẽto ãmoto p alteri⁹ fornicationẽ p quã prioꝛ non põt opponi vinculũ cãt obligationẽ sicut p⁹:quẽadmodũ remoto ꝓhibẽte graue fertur ꝺeoꝛsũ sicut ꝑns:ꝛ cõstat ꝙ illa rõ i hac mã locũ nõ hꝫ:qꝛ p fornicationẽ sine snia tollit̃ seruit⁹ quo ad thoꝝ sicut p sniam:qꝛ auctoꝛitate ꝓpia semꝑ põt negaꝛ ꝺbitũ:ꝛ tñ si postea añ sniaꝫ fornicet̃ tenet̃ redder̃:ꝛ sic seruitus hic amissa reuiuiscit.¶ Ad scꝺaz q̃ fuit ꝑma ꝺicẽdũ.ꝙ qñ ecclia iuenit se deceptã:lꝫ snia fuerit bñ lata:qꝛ Ꝺm allegata rectractat eã:sicut qñ ꝓpter ipotẽtiã coeundi fuerũt separati ꝛ postea iuenit̃ ℣riũ ꝓpter id qꝺ ex post facto appet:ita ꝛ ℏ:qꝛ ecclia supponebat ꝙ sepati caste viuerẽt:iõ eos separauit vtriqꝫ cõtinẽtiã iꝺicẽꝺo q̃si sub mõ tacito vel cõꝺitiõe tacita:qꝺ si nõ faciãt ꝺecepta retractat sẽtẽtiã:qꝛ si vterqꝫ publice fornicaret̃ nõ obstãte snia ecclia cogeret eos ad se redire.Itẽ si inocẽs petat nocẽtẽ p⁹ snias ante votũ ꝺꝫ sibi reddi nõ obstãte snia:qꝛ fauore eius lata itelligit̃ sub conditiõe nisi recõciliauerit vel nisi reuocauerit:ꝛ multo magis itelligit̃ sub cõꝺitiõe si cõtiuerit.¶ Ad secũdã ꝙ crimẽ nõ tollit exceptionẽ rei iudicate:ꝺicenꝺuz ꝙ imo qꝛ regla iuris ẽ.ff.de diuer.ꝛ tpa .pl.l.de accef. ꝙ si vinco vicẽtẽ te multo forti⁹ vinco te.Exceptio.n .crimnis q̃ ẽ de iur̃e diuino foꝛtioꝛ ẽ cꝫ illa rei iudicate: q̃ ẽ de iur̃ po

sitiuo:qꝛ si ꝓ falsos testes deꝑhẽderet̃ lata snia ꝓ diuoꝛtio vel ꝓ mrimonio retractaret̃:ꝛ i foꝛo ꝯscie cꝫuis esset lata snia ꝓ diuoꝛtio si ñ iteruẽisset fornicatio teneret̃ iste ꝺebitũ reddere:qꝛ quẽ ꝺs obligat hõ nõ liberat.ꝛ eꝺ si sciret foꝛnicationẽ quã ꝓbare nõ potuit:nõ tenet̃ reddere.qꝛ quez ꝺs liberat hõ nõ ligat ad reddẽdũ.Si g̃ fornicatio sequẽs tollit exceptionẽ cris q̃ foꝛtioꝛ ẽ:mlto magis illã rei iudicate.Si ꝺicatur ꝙ vna ẽ maioꝛ altera:sꝫ ꝺue simul ꝓponerãt vni:nõ valet:qꝛ vbi ꝺuo ꝓꝓ vnũ vtrobiqꝫ tãtũ vnum Sententia non hꝫ robur nisi ꝓpter crimen quod vere supponit̃:vñ gcgd repellit exceptionẽ crimis p ꝯñs repellit vtrũqꝫ.¶ Ad argumẽta i oppo^m.Ad ꝑmũ ꝺiceẽdũ ꝙ p ꝺiuoꝛtiũ soluit̃ obligatio quo ad thoꝝ ꝛ hitatõez:sed ñ soluit̃ vinculũ mriuony.¶ Ad z^m ꝺꝫ ꝙ cõiter ꝺr̃ ꝙ illa exceptõ dñi.Mat.i9.r̃fert̃ ad ptẽ dicti.s.ad dimissionẽ vxoris nõ ad totũ.sꝫ istꝺ nõ ẽ bene clarũ:qꝛ excluſa altera parte exceptio ñ hꝫ locũ:vt si ꝺicat̃:Quicũqꝫ dimiserit vxorẽ ercepta cã fornicatiõis mechat̃, flm ẽ:qꝛ ex sola dimissiõe vxoris nullus mechatus ẽ:nisi itelligat̃ ꝙ mechat̃ .i.facit eã mechari:qꝛ ꝺat occasionẽ mechãdi.Põt tñ alr ꝺici ꝙ illud vitatẽ hꝫ i casu i quo ꝺs logt̃ referẽdo exceptionẽ ad totũ ꝺictũ:qꝛ in repudio ꝓp fornicationẽ i ve.le.adltera lapidabat̃ .ꝙ si seruaret̃ i no.le.sicut alicubi i hispania fit: tc̃ liceret viro vxore repudiata alterã ꝺucere.nec tñ plꝫ haberet simul:qꝛ prima lapidaret̃.

¶ Si pro extrema cõditione valeat vxoꝛ separaria viroꝛ ꝛ ecõuerso. Distin.XXXVI. a

Nunc de ꝯditõe videam⁹ an valeat cõiugiũ diuidere.Ad qꝺ ꝺicim⁹ qꝛ nõ negat̃ igenua posse nubere Ꝺuoꝛ: sꝫ si nesciẽ eẽ Ꝺuil̃ ꝯditõis:libere ꝑt ꝺimitti cũ seruit⁹ ei⁹ fuerit ꝺ ꝑhẽsa:Ꝺm illꝺ.Siqs igenu⁹ hõ ãcillã alteri⁹ vxoꝛẽ acceperit:ꝛ estimat ꝙ ĩgenua sit:si ipa femia fuerit postea in seruitutẽ ꝺiecta:si eã a seruitute redimere pôt faciat:si nõ põt:si voluerit aliã accipiat.Si vero ãcillã eã scierat ꝛ collaudauerat: post eã vt legittimã hẽat.Itẽ ex eodẽ.Si femina ingenua accepit seruũ:sciẽs ꝙ seru⁹ eẽt: hẽat eũ:qꝛ oẽs vnũ pꝛez hẽm⁹ i celis:vna lex erit viro ꝛ femine.Cũ ꝺr̃ sciẽs illũ seruũ:ꝺat̃ itelligi: ꝙ si nescierit illũ seruũ eẽ:nõ cogit̃ manere cum ipso.Si.n.ꝯditõis ꝺolũ patit̃:nõ cogit̃ adhere ei cui⁹ fraude decepta ẽ.Si ãt vir scierit conditionẽ mulieris vl̃ ecõuerso:nõ valet eã ꝺimittere.Añ zacharias papa.Si qs liber ãcillaz in mrimonio accepit:nõ hꝫ licẽtiã ꝺimittendi eã:si cõsẽsu ãboꝝ cõiuncti sũt:nisi ob fornicationez.
De illis agit qꝺ⁹ alterutri⁹ cõditio nota ẽ quando coniunguntur.

¶ De copla serui ꝛ ãcille diuersoꝝ ꝺñoꝝ. b

Qeritur ẽt si seru⁹ vni⁹ ãcillã alteri⁹ acceq pit an sit iter eos cõiugiũ:De hoc ẽt statutũ ẽ.Dictũ est nobis ꝙ qꝺã legittĩa seruoꝝ mrimonia ptãtiua q̃ꝺã presumptiõe ꝺirrimãt:ñ attẽdẽtes illꝺ quoꝺ de⁹ cõiũxit hõ ñ separet.vñ nobis visũ ẽ vt cõiugia seruoꝝ ñ ꝺirimãt

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ēt si diuersos dños hēant: ꝫ ivno cōiugio pmanētes dñis seruiāt suis. Et hoc i illis obseruandū ē vbi legalis cōiūctio fuit ⁊ p volūtatē dño rū. Attēde finē hui⁹ capli: vbi vī innui p̄ter volūtatē dñoꝝ iter seruuꝫ ⁊ ācillā nō posse cōtrahi cōiugiuꝫ: vel si cōtrahit ñ eē ratum. Quibus dam tamen videtur inter eos posse fieri coniugium: dominis ignorantibus.

¶ De viro q se facit ꝟuū vt diuidat ab vxore. b

Illud ēt notādum ꝙ si mulier viꝝ liberꝝ acceperit ⁊ ille vt cām p̄stet discidiū se i alicui⁹ seruū fecerit: nec ille vxorē dimittere: nec illa ob viculū ꝯiugiū i seruitutem redigi poterit. Ad ñ illd. Perlatū ē ad sanctā synodū: ꝙ quidā ingenuus ingenuā accepit vxorē: ⁊ post filioꝝ p̄creationē: occasiōe diuortiū: cuiusdā seruū se fecerit: vtꝝ ⁊ mulierē necessario tenere debeat: ⁊ si tenuerit: an illa etiam seruituti subīci debeat quesitū est: Judicatū ē vxorē mīme debere dimitti: nō tñ ob p̄pi legē mulierē i seruitutē redigi: dū ille nō ex ꝯsensu ꝯiugis se seruū fecerit: quem liberum ipsa maritum acceperat.

¶ De etate contrahentium. b

Dc ēt sciēdū est ꝙ pueri añ. xiiij. ānos ⁊ b puelle añ. xij. annos ꝟm leges mīmōiū inire neq̄unt. Qꝛ si añ p̄dcā tpa copulā inierit sep̄ari possūt q̄uis volūtate ⁊ assensu parē tum iuncti fuerint. Qui vero in pueritia copulati post annos pubertatis nolunt se relinquere sed in coniunctiōe permanere: iaꝫ ex hoc efficiuntur coniuges: et deinceps nequeunt se parari. Item. Sponsalia ante septēnium cōtrahi non possunt. solo enim consensu cōtrahūtur qui iteruenire non potest nisi ab alterutra parte intelligatur: quod inter eos agitur.

¶ Duo illa executi sumus cum aliorum quorundam adiectione quib⁹ coniugium solui pōt nec tamen solui semper necesse est. Hunc de alijs: que personas illegitimas penit⁹ faciūt addendum est: et primum de ordine.

Irca distin. 36. q̄runt duo. Primū ē impedimētū seruitutis. zm ō cōiugio seruoꝝ. ¶ Primo g̃ q̄rit vtrū seruit⁹ ip̄ediat mīmoniū. ⁊ vī ꝙ nō. qꝛ grauior cōditio i cōiuge est lepra q̄ ꝟuit⁹: ſz lepra non ip̄edit: g̃ nec ꝟuitus. ¶ Jtē ius positiuū nō pōt p̄iudicare iuri nāli: sed mīmoniū est ō ꝓa ꝯo iure nāli: seruit⁹ de iure positiuo. g̃ seruitus nō pōt p̄iudicare mīmonio. ¶ In ꝯriū est qō or ex. de ꝯiu. ser. ꝙ error cōditōis ip̄edit mīmoniū ꝯhēdū ⁊ dirimit iā ꝯctum. ¶ Rn. hic sunt tria videda: qꝛ ꝟuitus pōt mīmoniū p̄cedere ⁊ ei supuenire. Et ideo primo videndū est q̄ regrunt ex parte pclamātis ad hoc ꝙ mīmoniū dirimat ꝓpter ꝟuitutē p̄cedentem. zo q̄ ex parte pclamati. ꝫo ō ꝟuitute supueniēte.

Quantum ad p̄mū sūt tres ꝯnes. ¶ Prima ꝙ conditio, i. error seruitutis ip̄edit mīmoniū ꝯhēdū ⁊ dirimit post ꝯctū: qꝛ nō potest libere cohīre. vnde sicut met⁹ ip̄edit liberū ꝯsensū eque ip̄edit mīmo^m. sicut vis q̄ ip̄edit absolutū ꝯsensū: ita error ꝯditōis q̄ ip̄edit liberū actū ip̄edit eque: sicut error frigiditatis q̄ ip̄edit absolutū actū. ¶ za ꝯclo est: ꝙ alr ip̄edit error persone q̄ ꝯditionis. qꝛ ille ex nā mīmony. vī eccl'ia nō posset facere ꝙ error p̄sone nō ip̄ediret mīmoniū cū desit ꝯsensus: sed error cōditōis ip̄edit ex statuto eccl'ie. vī eccl'ia possꝫ statuere ꝙ nō ip̄ediret. posset ēt statuere ꝙ error q̄litatis vl' fortune ip̄ediret. ¶ zª ꝯclo est: ꝙ ad hoc ꝙ seruit⁹ dirimat mīmoniū regrūtur tria ex pte illi⁹ q vult dirimere. Primū est libertas: qꝛ seruus nō p̄t ꝯq̄ri de ancilla: nec eꝫ. Solū enī error deterioris ꝯditōis ip̄edit: nō error paris vl' melioris. vī regrit ꝙ ex vna pte tm̄ sit seruit⁹. Cōtrahūt. n. duo ꝟui verū mīmoniū. qꝛ i x̄po ihesu nō ē seruus neq̄ liber. i. nō ē differētia iter ꝟuū ⁊ libex: quo ad sacr̄a nouē legl: siue vterq̄ sciēs siue vtriq̄ ignar⁹ sue vl' alteri⁹ ꝯditōis: vt si seru⁹ supbus nollet ꝯbere nisi cū liba: ꝯhēdo cū ācilla quā credebat liberā: nihilomin⁹ eēt ver⁹ marit⁹. sicut burgēsis nollēs cōtrahere nisi cū nobili: ⁊ eꝫ: si libera nollet ꝯbere nisi cū seruo vt teneret p̄matū: qꝛ error i meliori ⁊ deteriori eq̄li ⁊c.

zo regritur ꝙ ignorauerit ꝟuitutē is q̄ pclamat: qꝛ scienti dolus nō ifer̄t. vī oꝫ ꝙ sit liber ⁊ ignar⁹ ꝟuitutis alterius

ꝫo regritur ꝙ ignorantia duret. Nā si post q̄ cognouit ei⁹ ꝯditionē ꝯsensit v̄bo vl' fcō petēdo debitū vl' reddēdo: sibi p̄iudicat. zꝫ. q. z. Si qs ingenu⁹ ⁊ c. si femia ingēua. ex. ō ꝯiu. ser. Proposuit. Si igr̄ hꝫ p̄babilē opionē ō ꝟuitute alteri⁹: extūc sibi p̄iudicat: sec⁹ si leuē aut temerariā suspitiōeꝫ cui credi nō oꝫ. ex. de sen. exco. Jngsitōi. Cū ēt titubās p ignorāte hñd⁹ sit. C. ō ꝯdi. lūbi. l. vl. Si āt mota qōne ab eccl'ia ꝯpellat ꝟꝫ Tane i. c. pponit: ñ tenet̄ reddere debitū: qꝛ aut fornicaret̄ aut sibi p̄iudicarꝫ si vxorio affcū eā cogscerꝫ.

Quantū ad zm de reqsitis ex pte pclamati sūt. ꝫ. clusiōes ꝟꝫ tria q̄ reqrūt. ¶ p³ ꝙ sit ꝟuit⁹ va ꝟm hoſt. ⁊ p̄pe dcā: nō āt error libertie ꝯditōis vl' ascripticie vl' origīarie: qꝛ oēs tl'es vī liberi sūt: q̄uis ad q̄sdā operas pl's ceteris teneāt̄: nec cl'icari aut mōachari p̄nt sic notat ho. zz. q. z. i p̄n⁹. ¶ Sꝫ ō ꝫ ē: qꝛ iure ciuili eq̄ reprobat̄ mīmo^m ascripticy ⁊ ꝟui. auc. ō nup. §. ascrip⁹. col'. 4. ¶ P. ad hoc hō ꝯhit mīmo^m vt p̄uideat sibi de filys legittimis ad cultū dei: ⁊ ad hereditatis succession̄. vī p̄res debent thesaurizar̄ filys. Quicqd āt sit ō iure ꝟui nr̄i tp̄is ita arcēt̄ ō ꝯsuetudie ab ordib⁹: sic ꝟui vi. Jtē bona eoꝝ i morte q̄ꝫ occupāt̄ iure peculy ⁊ fily fiūt eodē mō ꝯditōati. vī mltū decipet̄ volēs hr̄e liberos cl'icos ⁊ heredes qui cōtraheret cum illa quā credit liberā ⁊ esset sic serua ꝙ fily nō posset̄ p̄moueri nec ad hereditatē patris alibi trāsire: nec ip̄i matri succedere. Nec obstat ꝙ ēt ꝯhens cū corrupta quā credit v̄ginem fit bigamus: ⁊ tamen est vex mīmoniū: quia i mīmonio plus p̄uidet̄ liberis q̄ cōiugi: qꝛ est p̄pter p̄lē principaliter. Regritur igit̄ ꝙ sit seruitus vera non tanta sicut iure ciuili. puta: ꝙ possit vendi vt bos. sed ꝙ ei⁹ cōditio sit cōtra bona matrimony: puta contra bonū p̄lis educande: qꝛ successio non sperat̄ vel non in totū: sed physcus occupat totū, vel partē: vel ad cultū dei: qꝛ nō potest fieri clericus vel religiosus: ⁊ cōtra cohitationem: qꝛ est ascriptus glebe. qꝛ si vult ire ad alias partes vxor nō pōt seq̄ euꝫ: cū sit serua de corpore ⁊ hꝫ. ideo ⁊c. ¶ Scōa ꝯclo est ꝙ ꝟo regritur ꝙ sit seruitus cōtinuata. vbi est sciēdū ꝙ q̄ñ p̄mo liber incipit scire seruitutē alteri⁹: tūc in potestate ei⁹ est ratificare mīmoniū. vī si postea sciēter cognoscat eā itelligi git̄ ꝯsūmatū. sed si fīl' audiat rumores de ꝟuitute ⁊ manumissione: qꝛ postea nō ꝯsensit adhuc nō ē mīmoniū. ſz ex quo cessat cā istud qō p̄cessit hꝫ vī spōsalioꝝ et tenet̄ cū ea ꝯhere: ꝙ si ꝯhat cū alia tenet zm: sed peccat. Alq vo dñt ꝙ eccl'ia tādiu facit p̄sonā ihabilē q̄diu ē ꝟua ⁊ ñ pl's. vī siue sciēs siue ignorās cognoscat eā post manumissionē: qꝛ affe

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ctu maritali ꝑ facit:nec ē mō ipedi[m] ex ꝑte alteri⁹:iō ē ve rū mr̄imoniū.sz si post manumissionē nūq̄ eā cognouit: ñ ē vex mr̄imoniū:qō non est nisi ex ꝯsēsu vero vel p̄supto post manumissionē.sed ꝯsensus exp̄ssus nō ē nec ēt p̄supt⁹ ex sola cohabitatōe i domo.sicut est ex cohabitatione thori. ideo ꝛc.¶ 3ª ꝑ ē q̄ tertio requritur q̄ sit fuit⁹ añ decēniuz detecta pp duo. ꝑ qz tāto tpe vr̄ libertas p̄scripta:cū ēt tri ennio fuus vt cetere res mobiles ꝛ se mouētes possint vsu capi:ꝛ sic ñ ē res ꝯtinuata:ꝛ sic redit i z[m] casū. Et ō hoc bn̄ de ꝯiu.ser.c.penul.vbi dr̄ i glo.q̄ ēt gnquēniū sufficit p li bertate.2ª rō est:qz tāto tpe cū ea existēs vr̄ nolle fuisse si ne vxore:ita et si nō eēt vxor velle tñ vr̄ eā eē vxorē. Qō ēt vr̄ mirabile:qz aut hō cognoscit eā affcū fornicario:ꝛ sic peccat:aut maritali:ꝛ tūc vult eā eē vxorē suā:ꝛ sic ꝯsēsit. Et dōm q̄ nō ꝯsentiūt g errāt.vñ vult eē si ē libera:ꝛ quia credit q̄ ita sit ꝛ p ꝯñs q̄ sit vxor sua:sic eā cognoscit: ꝛ p b̄gdā iuratur⁹ i eccl̄ia i q̄ i canonicuz recipiebaꝫ:q̄ crede bat se legittimū iformauit ꝯsciam suā ꝯsilio cuiusdā q̄ pos set hoc iurare:q̄uis parētes ei⁹ a p̄n° fornicarie cōueniss̄et: qz plusq̄.io.ānis ꝛ vsq̄ ad mortē steterūt q̄tū ad actū iliū sicut vir ꝛ vxor.nūq̄ tamē i facie eccl̄ie nec al'r q̄ sciaꝫ vl' scitū fuerit mr̄imoniū ꝯbētes:qz nō ē visile q̄ tāto tpe ste terūt q̄ in mr̄imo[m] nō ꝯsēserit.ꝛ q̄ sic i for[ne] mori vellēt.

p̄ª ꝯ° **Quantū** ad 3[m] de seruitute supueniēte sūt.5.cōclusio nes.¶ Prima q̄ nō p̄ōt vxor se facere fuaz inscio viro vel ignorāte iure diuino quo dr̄ gene.3.sub viri ptāte eris ꝛ ipe dn̄abiꝫ tui.vñ p̄ōt irritare vota ei⁹ ꝛ p̄sona lia ꝛ realia ēt nō respiciētia debituz carnalē.Secus iure ci uili:qz ē socia ꝛ nō subiecta:imo sui iuris.Nā iure illo nō ē ptās nisi p̄ma vel dn̄ica:vñ oēs q non sūt filyfamilias aut sūt sui iuris ꝛ hñtes curatorē vel tutorē:vñ maior.xx.ānis p̄ōt se venūdare i seruū :nec distinguiꝫ vtr̄ habeat curato rem vel nō:ꝛ vtrū sit vir vel cōiugata an soluta :vñ iure ci uili vr̄ q̄ vxor p̄ōt se facere ācillā sicut ex°.Teologi tñ dn̄t oppositū.Et sīqdē illa subiectio quā scriptura p̄oit eēt tm iudicialis abolita eēt p xp̄m.ꝛ ius ciuile oppositū:qz nāl is ē ꝛ moralis rōni recte ꝯordās repetita i nouo testamēto. Ideo veri⁹ ē qō dicunt theologi.¶ 2ª ꝯ° ē.q̄ marit⁹ p̄ōt se seruū facere sicut caput ꝛ oīo sui iuris vxore inscia ꝛ inuita. Sz ꝟ ē vnū dubiū:qz p ꝟ minus libere reddēt debitū:fl̄ ꝛ ñ p̄t vouere de ñ petēdo ne fiat onerosū fz q̄sdā:sz ñ valz qz hic tenetur debitū reddere ēt dn̄o vetante ex quo mr̄i moniū p̄cessit:ꝛ p̄ōt petere ēt dn̄o inhibēte.¶ 3ª ꝯ° est.q̄ 3ª ꝯ° qñ dr̄ q̄ aliquis p̄ōt se dare in seruū intelligitur.i. venūda re se ad p̄ciū participādū:alꝫ donatio nō valeret:qz dōa tio excedēs quingētos solidos reputaꝫ īmēsa iure ciuili:ꝛ quaten⁹ ē vltra eaten⁹ nō est valida:q̄ si esset res indiuisi bilis forte totum viciareꝫ.C.de.dona.l.si quis argentum: sed libertas inestimabilis res ē ꝛ idiuisibilis.vnde dare se in seruum est īmēsa donatio ꝛ non valet.Alia rō est:qz fui aut nascuntur ex ancillis nostris:aut manucapiunt̄ i bello aut fiunt p hoc q̄ liber homo vendit se ad p̄ciū percipiēdū nec ē hic 4⁹ modus quo liber fiat seruus iure ciuili: vnde per donationē sui ipi⁹ nullus fit seruus sz seru⁹ a dn̄o possit dari alteri:sed tūc non fit de libero seru⁹ sed de seruo vni⁹ fit seruus alterius.¶ 4° ꝯ° ē q̄ ex hoc non p̄iudicaꝫ ma 4° ꝯ° trimonio:qō nihil ipi supueniēs ipm tollit ēt si nō eēt cōsū matū:q̄uis p̄ mortē spūalē solueretꝫ.qz.3.c.h⁹ diffinitiōis dr̄ indistince q̄ seruitus superueniēs nō dirimit.nec distī guitur vtrū sit consūmatuz vel non:nec ipa pp hoc fit ser ua:nec liber:qz part⁹ segt̄ vētrē.Nō g̃ p̄iudicaꝫ vxori: qz nō fit pp hoc ancilla ēt si taceat:qz p̄hibere nō p̄ōt ēt si cō sentiat:qz nō cōsentit ut ipsa sit ancilla sz ut maritus sit fu uus ad qō nō segt̄ ipsaz esse ancillā cū fuus possit habere vxorē liberā.¶ 5ª ꝯ° ē.q̄ si alicubi sit cōsuetudo q̄ ꝟbens 5ª ꝯ° cū fuo fiat fua .valz.nā sic̄ ius scriptū potuit iuenire nouū modum fuitutis:sic ius non scriptum:ita etiam vt mulier: alterius terre ligetur eo ipo q̄ contrahit in terra tali con suetudine affecta:tum qz cōtrahēdo sortitur forum: tū qz vxor seqt̄ domiciliū viri:sed si ignoraret eū seruū aut con suetudinē talē nō ligareꝫ: qz statuta ciuiū nō ligāt ignorā tes nec cōsuetudines:sic̄r de constitut.c.i.ꝛ.z.li.6.¶ Ad ar gumēta in oppo[m] ad p̄[m] dōz.q̄ lepra nō ipedit mr̄imoniū q̄tū ad p̄mū actū suū q̄n lepr̄osi possint sibi reddere debi tū ꝛ libere:q̄uis aliq̄ grauamia iferat mr̄imōio q̄tū ad ōs actus:nō sic aūt de seruitute vt dictū ē:ꝛ iō min⁹ ipedit lepra q̄ seruit⁹.¶ Ad z[m] dōm q̄ i hoc ius positiuū ñ ꝟriaꝫ iuri nāli sed determiat ipm:qz de iure nāli solū ē q̄ glibet ꝟbere possit non ꝟñs nāle ipedimētū:sed quis cū qua debe at contrahere determinatur per ius positiuuz p qō rōna biliter determinatur vt non teneat contractus liberi cum ancilla q̄ ignoraꝫ cōditio seruitutis pp dictas cās.

Questio II

Secundo quetitur vtrū seruus possit contrahere matrimoniū si ne cōsensu dn̄i sui.Et argnit̄ q̄ nō:qz fauo rabilior est obligatio qua hō obligat se dō q̄ illa qua vir obligat se vxori per mr̄imo niū:sed seruus sine cōsēsu dn̄i sui nō p̄ōt se obligare deo p votū religiōis vl' suscepti onē sacri ordinis.g̃ multo min⁹ sine eius cōsensu p̄ōt se obli gare per mr̄imoniū.¶ Item nullus p̄ōt dare alteri qō est alterius sine cōsensu eius :sed seru⁹ ē res:dn̄i.g̃ nō p̄ōt con trahere mr̄imoniū ꝛ dare ptātem sui corporis vxori sine cōsēsu dn̄i.¶ In cōtrariū ē qō dr̄ Hal.3.q̄ in xp̄o iesu non est seruus nec liber:ꝛ iō ad susceptionē matrimōy qō est sacramētū xp̄i nō dz ꝑhiberi nec seru⁹ nec liber vt allega tur.ex de cōiu.seruoz.c.i.¶ Rño.b̄ sunt.3. videnda. Pri mo de hoc qō queriꝫ de coniugio seruorum. 2° de partu eorū. 3° de carnali copula in casu duby.

p̄ª ꝯ° **Quantū** ad primū sunt.3.ꝟnes.¶ Prima q̄ fuus ul' ancilla p̄ōt scienter mr̄imoniū ꝯtrahere dn̄o ignorāte ꝛ inuito ꝛ ē verū mr̄imoniū:qz i xp̄o iesu nō ē fuus nec lib:lz iure ciuili non sit verū mr̄imoniū sz ꝯuberniuz qz quo ad ius ciuile attinet fu⁹ ꝑ mortuo reputatur.C.de īcest.ꝛ iutilib⁹ nup.l.cū ancillis:ꝛ nō tenet obedire dn̄o p hibēte nubere plusq̄ꝑ hibēte cōmedere:qz iure nāli hoies liberi nascebāt. vnde descēdit maris ꝛ femie cōiugatio. quā nos mr̄moniū appellam⁹. Nō tenet ēt precipiēte dn̄o nubere sz p̄ōt caste viuere aut cōtinētiā vouere sic fec̄ mo nach⁹ captiu⁹:nō tñ p̄ōt soleniter vouere p ordinē vl' p reli gionē iuito dn̄o ꝟbēdo mr̄mōiū spūale.¶ Scōa ꝟ est q̄ lz dn̄s videaꝫ māumittere fuū quē sciēter nō reclamās p̄mit tit ordinari vl' p̄fiteri:sec⁹ tñ ē in mr̄imōio carnali:qz dn̄s sciēs ꝛ nō ꝟdicēs nō pp hoc māumittit: qz taciturnitas ei⁹ cui⁹ ꝟdictio nō ipedit nō bētur p ꝯsēsu sz solū taciturnitas ei⁹ cui⁹ ꝟdictio ipedit.p̄ōt āt ꝟdicere ad mr̄moniū carnale fz legē hūanā nō diuinā:iō ꝛc:sz p̄ōt ꝟdicere ad mr̄moniū spūale fm vtrāq̄ legē.Uñ q̄uis sciēte ꝛ non ꝟdicēte dn̄o ꝟbat mr̄imoniū nō fit lib iure diuino ꝛ canonico lz videa tur manumitti iure ciuili:qō in casu isto non tenet. Sed si sciente dn̄o ꝛ nō ꝯtradicēte ordinetur vel profiteaꝫ liber efficitur.¶ Tertia ꝟ ē.q̄ dn̄s nō debet vendere fuuz suū ad extraneas regiones.ꝛ ē argumētū p pacto appositō a pa rētibus vl' spōsa i ꝯtrahēdo cū hoie vagabūdo ne recedat: qō valz:ꝛ mulier vix tc̄ ñ teneꝫ seq:sz ꝑhibere p̄ōt ꝛ ad ei⁹ istantiā excoicari si recedat sine iusta cā vt hosti.dic̄.Et sic valz ēt p̄fessio cartusien.ꝛ sorox q̄ alligāt certo loco:ꝛ itel ligit̄ agi q̄ nō emittāt extra cellā vl' clausurā. Nec ista cō dicio ē ꝟ bonū obediētie q̄ dico huic vade.ꝛ vadit ꝛc:qz p mittūt obediētiā fz statuta i gb⁹ ꝟ ꝯtineꝫ ne exeāt:ꝛ ꝟ nisi ex iusta cā:puta ad fundandū domū nouā:que alias nunq̄ fundaretur:ꝛ sic religio non multiplicaretur: aut etiam si domus illa destrueretur vel aliquod huiusmodi.

2ª ꝯ° Trium sui[m] ꝟ-tenet Ra Sed melior r ēma Paln;

3ª ꝟ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

2° Quantū ad 2m articlm de ptu seruorū sunt.4. ꝓnes. ¶ Pria.q part⁹ seqt̄ ventrē p ꝟz legē diuinā. Exo.xi. Si dederit ei vxorē supple de ancillis ⁊ būerit llberos remanebūt cū dño. Et idē supponit de filys futuris:qz ācilla vernacula nō fit libera septio anno sic̄ emptitia. 2° lege būana idē. C. ō rei.vē.l.pt⁹. nisi i seruis fisci. 3°.l.cano.de patis ex libero vētre.c.vnico ⁊ sufficit vno tē pori:vel cōcept⁹:vel pt⁹:vel me° mr̄ez fieri liberā Instit.ō ingenuis.§.i. Itē lege physica:qz mr̄ ē recipiēs:qcqd aūt recipit̄ in alio recipit̄ p modū recipiētis. Dñt ēt iuriste q gc gd plātatur serit̄ vel hedificat̄ totū solo cedit radices. Si tñ edit:vñ seminatū in ventre mulieris si germiet seqt̄ cōditionē terre i q̄ serit̄ semē. Alicubi āt seqt̄ ꝺditiōem pris ꝟz cōsuetudinē:⁊ h tenēda ē de cōiug.seruoꝝ.c.licet. Sēp .n.p cōsuetudine psumēdū ē q fuerit iuste introducta maxie si pscripta a tpe a quo nō extat memoria. Nā tūc nō oz allegare titulū qñ res ē talis q i ea potuit iust⁹ titulus br̄i de pscrip.c.i.li.6. Qñ āt ē talis q nō:tūc nō:vt i manu mortui quā layci vendicāt sibi sup clericos qō ē ꝺ libertatē ecclie:sec⁹ i ea quā ꝺ laycos vt dicit i sū² hosti.de natis ex li
2ª ꝑ bero ventre i fi. ¶ 2ª ꝑ ē de casu q q̄rit iux̄ pmissa de cōditionatis man⁹ mortue p cōsuetudinē:vtrū possint debita soluere ⁊ legata facere:cū pres ⁊ aui eius dixerit añ .i 60. ānos dolose cōsuetudinē inductā:dixi q sic ō ōbitis:qz ꝺtra rōnem ē vt ibi nō sit onus vbi ē emolumentū:ꝟz delegatis sec⁹. Nā spes furti ē de alieno largiri. Et hoc potuit induci ꝟm hosti.de natis ex libero vētre.§.vlt. Nam p.c.annos q sunt vita hoīs dr̄ eē tps cuius memoria nō extat in ꝺrium ⁊ sic thesaurus.c. ānoꝝ occupāti concedit̄. Nā non extat memoria de visu:lz extet de auditu alieno non ꝓpo:qz pētes dixer̄t ñ se alr vidisse.ꝟz alr audiuisse. Sic.n.possem⁹ dr̄e q extat mēoria adde ⁊ ō ꝓnci° mūdi:ꝟz vbi ē ꝺsuetudo q nō pñt legare in morte:lz tñ dare in vita p deo.⁊ lz amicis carnalibus illud qō in morte dare nō posset si stati velit dñium trēsferre ēt si toto tpe vite sue vult fructū br̄e:qz dare rē retēto sibi vsufructu ad vitā ē ꝟa dōatio iter vinos ⁊ nō donatio cā mortis.nec legatū:qz istud est reuocabile
3ª ꝑ ad placitum illud non. ¶ 3° ꝑ est q patrē sequitur partus ⁊ non matrem in honore ⁊ nobilitate: vnde cōsuetudo est in quibusdā ecclesys q non recipitur in canonicū nisi nobilis q̄uis reꝓbetur.de prebendis.c. Uenerabilis. Nat⁹ ergo:ex nobili patre ⁊ ignobili matre est nobilis simpliciter:dum tamen mater eēt libera. Si autem nascatur ex nobili ⁊ ancilla. refert aut per concubinatum: ⁊ tunc semper est ignobilis ⁊ seruus:qz dignitas viri nō cōmunicatur concubine. Unde Cantic.centumsexaginta sunt regie 8o°. concubine: vnde spurius regis non est nobilioꝝ legittimo rustici:qz dānatus coitus non dat dignitatem:⁊ si valeret consuetudo de nobilitate in ecclesia lugō.de ignobili non cōmunicando spurius regis indigeret duplici dispensatione. Si autem per matrimoniū:aut est tale qō per ipm fit ꝺibera sicut cum domin⁹ contrahit cum sua ancilla vel domina cum seruo:lz .n. iure ciuili vltr̄ videat̄ prohiberi. C.de mulieri .que seruis proꝑys ⁊c.tñ de iure diuio ē licitū:⁊ tunc eripitur i libertatem. Nō enī ancilla est socia:ne seruus dñs.vñ volendo esse sociā aut sociū vult non eē ancillā aut seruū:⁊ tūc ē nobilis. Nā corruscāt vxores radys virorū ⁊ ignobilitas priuatiua vxoris ꝓticipiat nobilitatē viri:vnde vxor regis fit regina:⁊ si prius non esset. Si aūt per hoc non fiat libera:fily erunt ignobiles. Nam ignobilitas positiua vxoris contraria est nobilitati viri:nec eam participat sed impedit:nec ad filios descendere permittit Natus ergo ex pente nobili:⁊ ignobili potest iutare se illustrem ex vtroq parente si sic intelligat q pater sit nobilis origine ⁊ mater aduenticie ⁊ participatione vel simpliciter se nobilem ꝟm illam distinctionem. Sed si itentio illoꝝ q recipiūt iuramētū ē q glibz parētū sit nobilis ō se. tūc ille eēt pīur⁹ si iurarz se nobilē ex vtroqz pente:qz iura mētū itelligit̄ ꝟm itētionē recipiētis. ¶ 4ª ꝑ ē de carnali 4ª ꝑ copla. p qdē dño ꝓhibente:qz si sin cā nō audit̄ dñs:neminē.n.sint cā audit ꝓtor:si cū cā qz idiget ꝟuitio:aut ꝑsensit i cōiugiū:tūc idē ē.aut nō ꝑsensit:tūc ꝺz dño obedire nō cōiugi:cui nō potuit se obligare nisi saluo iure alteri⁹. 2° qd iuris i sciēte.et qdē q scit se ꝟuū:si credat aliū scire se talē.aut q affectuose adeo diligit: q ēt ꝑsentiret si sciret talē excusat̄:alꝫ si sciat nō tenere mr̄imo⁽m⁾:fornicat̄ quousqz alium certioꝝauerit ō sua ꝺditōe i cui⁹ ptāte ē mr̄imo⁽m⁾ ꝑsumare.

3° qd iuris ō libero nesciēte. Et qdē q̄ꝺiu credit ꝑiugem liberā:lz nollet ꝑsentire:si sciret tādiu excusat̄:vt iacob. Si lu āt erūt legittimi si fuit i facie ecclie ꝑctum. 4° ꝑscia remordēte distīguit̄.de sen.exco. Inqsitōi. Ubi sciēdū q dif ferūt scia q̄ bz euidētiā:⁊ nō ē nisi veroꝝ quā q'bz ō impedimēto nullo cogēte:nō pt petere aut reddere qn aut sibi ꝓiudicet si i ipo erat mr̄imo⁽m⁾ ratificare:aut peccet si in ipo nō erat ratificare: vl erat ꝟz nō itēdit ratificare. 2° qñ bz cō sciaz.i.firmā credulitatē:nō refert vtr̄ leui aut ꝓbabili cā qz ēt heretic⁹ q leui argumēto deuiat a fide ligat̄ ꝑscia erronea.vñ ēt ꝺ ꝑsciam erroneā nullus tenet̄ cuicūqz homini obedire:q̄ꝺiu durat.qz q facit ꝺ ꝑsciaz edificat ad gehēnā. 3° qñ bz scrupulū ꝑscie.i.dubi⁹ ē.⁊ tūc si ex temeraria ⁊ leui cā:qz audiuit a paucis ⁊ leuib⁹ ꝺz deponere:quo deposito pt petere ⁊ reddere:si ex ꝓbabili pt reddere:qz i dubys ꝺz qs obedire plato:sic̄ vassallus i dubio ꝺz dñm iuuare:sed nō petere:qz exponeret se pic'o.⁊ Augustī. dicit:tene certū ⁊ dimitte icertū. Nō petēdo āt certū ē q nō peccat:⁊ hec distictio bz locū i oibus ipedimētis q̄ simplr impediunt mr̄imoniū vel actū ei⁹ quo ad psonā q̄ hēt notitiā.hec enī psona ꝟm pdictā distictionē vbi nō vult mr̄imo⁽m⁾ cōsumare faciat:alꝫ sibi ꝓiudicat ⁊ peccat. 5° qd iuris lite pendēte. Hosti.dicit q ēt si sit cert⁹ pp dubiū euētū pt petere ⁊ reddere affectu ꝺiugali cognoscēdo nō vt liberā nec ācillam:ꝟz vt cui q̄stio status moueat̄.vñ ꝓpter ꝑmū nō peccat ꝓpter 2m sibi nō ꝓiudicat:maxime si ab ecclia vrgeatur. Et magist̄er.4.sniaꝝ.di.38.i fi.dicit q debet reddere si vrgetur:qō ēt vr̄ in gradib⁹ humana lege ꝓhibitis.⁊ p ꝑñs i impedimēto ꝟuitut]: i qbus ecclesia q̄ statuit qñ vult ōstruit vel destituit ⁊ dispensat. Nō āt in gradibus lege diuina prohibitis:i qbus forte ecclia nihil pt. ¶ Sed ista opinio quo ad ꝑmū nō valet:qz ecclia qñ ꝓcipit reddi debitū lite pendēte nō itēdit dispēsādo mr̄imo⁽m⁾ facere si nō ē.nā si intenderet mr̄imoniū facere:aut vsq ad tps snie:⁊ hoc nihil est aut simplr.⁊ tūc postea nō dissolueret:si ēt hoc intenderet nō posset facere vt ille q nō ē ver⁹ maric⁹ fiat ver⁹ maritus ꝺ volūtatē suā.vñ nō refert siue questio moueatur:siue ñ. vt de resti.spol. Lras.sed distinguitur vt supra ꝓxime.

Quantum ad 3m ar(m) posset eē gnta ꝑ ad suppletio 5ª ꝑ° nē ꝓcedētis qūo dubi⁹ possit reddeꝛ debitū.qz si ē tale ipedimētū qō ipe ad libitū pt amouere:puta:qz liber nesciēs ꝺxit cū ācilla si ꝑsentiat mr̄imoniō: pōt nō solū reddere ꝟz petere. Sed si ē tale ipedimētū qō ipe ñ pōt amouere:⁊ nō ē cert⁹ sed dubi⁹:qz i dubys hō tenetur obedire supioꝝ:⁊ papa sic dicit. Excusat iussus pape ꝓcipiētis dubio reddere. Sed si papa nō dixisset:nō deberet reddere vt vr̄:qz nullus debet facere illud ō q̄ dubitat vtr̄ sit licitū vl illicitū. Et si dicat̄ q ꝺmo:qz de⁹ ꝓcipit debitū reddere.dōm q nō est certū vtr̄ de⁹ ꝓcipiat an ꝓhibeat: imo ē dubiū:qz certū ē q de⁹ ꝓcipit reddere debitū vxori petēti.⁊ q de⁹ ꝓhibet accedere ad nō suā: ⁊ ē ēt mai⁹ pctm̄ cognoscere nō suā q̄ negare debitū sue. ḡ qz dubiū est an sit sua vel nō sua.p ꝑñs dubiū est an sit ꝓhibitū a deo an ꝓceptū. sed certū ē q i hoc dubio ꝓceptū est a papa p illā decretalē. Inqsitioni.ḡ ⁊c. Ul possz ēt dici:q circūscriptoꝓce

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pto pape idem etiam eēt faciendū:qz si aliqd ita sit dub iū qp vna ps est certa qp est sine peccato:alia ē dubia an sit peccatū:dz tenere certū z dimittere īcertū:qz qñcūqz pōt se liberare a periculo peccati teneē:vñ manifesta ē rō quare ñ dz petere:qz certū ē qp nō petere ē licitū:ē aūt dubiū vtruz petere sit peccatū:sz in reddēdo non est sic:qz vtrūqz ē dubiū:qz si est matrimoniū:negare est iniustitia:si nō est:reddere est luxuria:sed nō est equaliter dubiū hinc z inde: qz psūptio ē p matrimonio:quousqz ꝺriū probeē:vnde reddere dz.Si aūt eēt equaliter dubiū hinc z inde:puta qp vna snia eēt lata pro matrimonio alia ꝺ z neutra trāsisset in rē iudicatā adhuc:qz nullus debet spoliari re sua sine possessione:imo spoliatus est ante oia restituendus nisi pbatiões in cōtrariū sint i prōptu:inde est qp debet reddere debituz ēt si sit gradus idispēsabilis vt pris z filie:vl filys z matris quādo petēs est i possessione matrimony vel ē spoliat⁹ sin iudicis auctoritate.Sed cum extraneo denunciāte ipedimentum si probabilr credatur anteqz plene pbeē posset illis inuitis interdici carnale cōmertiū:multo magis hoc vr altero postulante. Dicēdū qp nō est simile:qz maior est psumptio fraudis contra alterū cōiugem qz ꝺ exneū.Ul dicendum veri⁹ qp sicut extero nūciati nisi saltez semiplene pbaret offerens se ad plenum probaturum infra terminuz competentem nō acgesceretur:sic nec hic altero cōiugi:sz si semiplene statim pbet offerens se efficaciter pbaturuz non coget reddere. ¶ Ad argumēta in oppo⁹ ad ꝑmum dicendū qp per religionē z ordinis susceptionē obligatur aligs dinis obsequys qztū ad totū tps:sz vir teneē redde re debitū vxori ñ sēp sz congruis tpib⁹.Ul dz qp p religionē z ordis susceptionē subycit hō plato qztū ad opa voluntaria nālib⁹ supaddita i qb⁹ obligat dño suo.sz p mrimom nō obligat vir vxori:nisi quo ad opa nālia i qb⁹ ē liber.z iō nō ē sile hic z inde.z iō mai⁹ iudiciū fit dño si ꝺu⁹ sine consensu ei⁹ ordieē vl religionē pfiteat qz si ꝺbat mrimoniū. ¶ Ad zm dm qp ꝺu⁹ ē res dñi:qztū ad ea q nālib⁹ supaddū tur:sz qztū ad act⁹ nāles q sūt necessary vl ad ꝛseruatōez indiuidui:vt comedere.vl ad ꝛseruatōez spēi:vt ꝺbere mrimoniū:nō ē res ei⁹.z iō trāsferre pt i alteꝝ sin ei⁹ ꝛsensu potestatē sui corpis qztū ad hoc. ¶ Ad argm i oppom dz sit ad verā ꝛclonē:dz qp paꝝ valz.qz ꝺm snīam apli:ꝺu⁹ z liber nō differūt qztū ad ea q sūt ꝺ necitate salutis:sz de susceptione sacroꝝ nō logtur. Nā z ꝺu⁹ nō dz ordīari sine lnīa dñi cū tñ ordo sit veri⁹ sacrz qz mrim:qzuis si ordinet ꝺ fcō character ē recipiat. Nos āt qrim⁹ vtꝝ liceat ꝺuo inuito dño mrimom ꝺbere:z an ꝺctū teneat:et dicim⁹ qp licet z pōt.

¶ In quo ordine nequeat fieri coniugium.

Dist. XXXVII. q

Sunt igit qdā ordies i qb⁹ nll aten⁹ pt cōtrahi cōiugiū: z si īterceserit copla:fit diuortiū: vt sacerdotiuz: diaconat⁹: z subdiacōat⁹. In alijs vero pmittit sortiri ꝛiugiū:nisi religiōis hitū sūpserit vl ꝛtinētie votū fecerit. Añ Leo papa. Clicos:lectores:hostiarios:exorcistas:acolythos:si extra votū z hitū iueniūt: z cōtinētiā pfiteri nolūt:vxorē ducere virginē ecclesia romana pmittit:nō viduā vl repudiataz: qz deiceps nec ad subdiaconatū puehi poterūt: nec laycus vxorē sortit⁹ nisi virginē:vl bigam⁹ ad clicatū. Itē ex carthaginēsi cōcilio. Placuit epōs:pbyteros:ꝺyaconos:subdyaconos ēt ab vxoribus⁹ abstinere:qꝺ si nō fecerit etiā ab ecclīastico remoueant officio. Ceteros vero clicos ad hoc nō cogit. Itē Leo pa. Lex cōtinētie eadez ē mīstris altaris q epis z pbyteris:q cum eēnt layci vl lectores:licite vxores ducere potuerunt:z cū ad ꝑdictos puenerūt gradus:cepit eis nō licere qꝺ licuit. Itez i .vi. synodo. Si qs coꝝ q ad clerum accedūt voluerit nuptiali lege mulieri copulari:hoc añ ordinē subdiaconatus faciat. Item Calixt⁹ papa. Presbyteris:diaconib⁹:subdiaconib⁹:monachis ꝓcubias hīe seu matrimoniuz ꝓtrahere penit⁹ iterdicim⁹.cōtracta quoz mrimōia ab hmōi psōis disiūgi: z psonas ad pniaz ꝺbere redigi:iuxta sctōꝝ cānū distictionē iudicam⁹. Itē gre. Nullū facere sbdiaconū epi pmīant:nisi q se caste victuꝝ pmiserit: qz nulls dz ad misteriū altaris accedere: nisi c⁹ castitas añ susceptū misteriū fuerit approbata.

¶ De iterfectorib⁹ suaꝝ cōiugū. b

Is adūciēdū ē ꝺ occisorib⁹ suaꝝ ꝛiugz.

b De qb⁹ Nicola⁹ pp scribit radulpho bituricēsi archiepo. Interfectōes suaꝝ ꝛiugū sin iudicio.cū ñ addis adulteraꝝ vel aliquid hmōi:qd aliꝺ bñdi st qz hōicide: Ac p hoc ad pniaz redigēdi qb⁹ pēit⁹ ꝺniegat ꝛiugiū. Hic vr Nicolaus pmittere maritis p adl'terio aut alio hmōi vxores suas iterficere:sz ecclīastica disciplīa spūali gladio nō materiali crimīosos feriri iubet. Añ idem nicolaus. Inter hec nra sctitas addeē studuit:si c⁹ vxor adl'teriū ppetraueritvtꝝ marito e⁹ dz mūdanā legē iterficere liceat. Sed sctā ꝺi ecclia nūqz mūdāis ꝛstrigit legib⁹:gladiuz ñ hz nisi spūalē. Itē pi⁹ pp. Quicūqz ppriaz vxorē absqz lege z sin cā iterfecerit aliāqz duxerit armis ꝺpositis publicā agat pniam: z si ꝛtu max extiterit anathēatizeē vsquequo ꝛsētiat. I

Circa dl.37.qrunt dno. p vtꝝ ordo impediat mrim, z⁰ vtrū vxoricidiuz ipediat. ¶ Primo igr qrit vtꝝ sacer ordo ipediat mrim.z vr qp nō.qz aut hoc eēt rone ordis aut rone voti ānexi:aut rone statuti ecclīastici. Nō rone ordis:qz sic ois ordo impediret:qꝺ nō ē vexꝝ ꝺ miorib⁹ ordib⁹.vt hr .xs.di.De bis.nec rone voti ānexi.qz tūc ordo z vota non eēnt duo ipedimēta mrimony:sed vnū:nec rone statuti:qz mrimom ꝺctū ꝺ iterdictū ecclie nō dirimit:z sic ordo sacer lz ipediret mrimoniū ꝺbēdū saltē nō dirimeret post ꝺctū. ¶ Itē nihil ipedit mrimom:nisi qꝺ hz oppōnē ad mrimom. sz ordo nulla hz oppōnē ad mrim.g ꝛc. Probatio miozis:qz sic vt⁹ nō opponit vtuti:sic nec sacrm sacro vt vr:vtrūqz ātā mrim qz ordo sūt sacrm. ¶ In ꝺriū ē qꝺ dr i lra:z hr.zz. di. Placuit epos:pbyteros:diaconos:subdiaconos fz istituta ab vxoribus abstinere:qꝺ nisi fecerīt ab ecclīastico removeāt officio.Ceteros vo clericos ad B nō cogi. ¶ Rñdeo.bic sūt tria videda. p de ipedimēto ordis g ē sacrz. z⁰ de ipediñto ordis g ē religio. 3⁰ icidēter ꝺ ipediñto etat⁹.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

p^a ꝙ Quantum ad ꝑmū sūt quatuor ꝛdines. ¶ Prima de ordib⁹ nō sacris:qꝛ ordo miꝰ nō impedit mr̄imoniū ꝯhendū nec dirimit nec vsū ei⁹ de ꝯsuetudine cū,ēt ꝯiugati dicāt eplas:qō ēt ē absurdū. Et lꝫ ꝯhens cū vnica ⁊ virgie retieat ꝑuilegiū cl̄icale si tōsurā ⁊ vestes deferat clicales. ex̄. de cl̄i. ꝯiu. c. vnico. li. 6. nō tamē retiet būficiū eccl̄iasticū nec recipe pōt. Nō refert āt vtꝝ vnum aut oēs minoꝛes ordies bēat. Dñr āt miꝰes ordies nō sacri:quoꝝ act⁹ nō ē tāgere aliqō sacrū:vt hostiari⁹. Exoꝛ⁹:lector:accolytus. ¶ z^a ꝙ ē de ordib⁹ sacris: g sūt dyaconat⁹: subdiaconat⁹:sacerdotiū:quoꝝ qlibet ipedit mr̄imo^m ꝯhēdū ⁊ dirimit post ꝯctū:nō rōne voti ānexi:ſꝫ statuti ecclie. ex̄. Qui cl̄ici vl̄ vouētes. c. Ex l̄raꝝ. sed fit irregularis de facto ꝯhens. Nō āt eꝙ mr̄imoniū ipedit ordinē:ſꝫ vxoꝛatus semp recipit caracterē. si āt vxoꝛe ꝯsētiēte:recipit ēt execu
3^a ꝙ tionem. ¶ 3^a ꝙ est ꝙ ordinat⁹ nūq̄ ꝑt debitū petere sed tenet reddere petēti q̄ inuita vl̄ ignoꝛāte ordinat⁹ ē ēt añ cōsūmationē:i quo min⁹ hꝫ solēnitas ordis cū religiōis. si aūt ea volēte tenet illa ꝯtinere:qꝛ manet viculū:nec pōt nubere:nō tñ tenet religionē ītrare:ſꝫ nec exp̄sse vouere:ſꝫ sufficit ꝯtinere. Uel dōm ꝙ qñ volēte vxoꝛe ad sacros ordines vir ꝑmouet:ipa tenet vouere. Sꝫ si ea nō exp̄sse cōsentiēte ſꝫ sciēte:vī ꝙ nō tenet vouere sed sufficit ꝯtinere. ⁊ sic iu
4^a ꝙ ra debēt ītelligi q̄ hoc dicunt. ¶ 4^a ꝙ est ꝙ apō grecos ordo sl̄r ipedit ꝯhendū ⁊ dirimit postea ꝯtractū: ſꝫ nō vsum pri⁹ ꝯtracti nisi ad hoꝛā ministeryz:sicut olim tpe legis;nec vxoꝛ eius post mortē ꝯhere oꝫ nec ꝑt. vñ ꝑpter hec duo ingbus sibi parat ꝑiudicium sine eius consensu ad ordines accedere non debet.

p^a ꝙ Quantum a z^m de religiōe sunt tres ꝙnes. ¶ Prima ꝙ ꝑfessio fcā i ordine approbato impedit mr̄imo^m ⁊ dirimit post ꝯctū:qꝛ mortu⁹ ē mūdo. si tamē de facto ꝯhit fit irregularis. ſꝫ de ℔ magis videbit i seq̄nti
z^a ꝙ disti. de voto. ¶ z^a ꝙ est ꝙ ordo q est reꝓbat⁹ si fiat i eo ꝑfessio:qꝛ ipo iure ē nulla:lꝫ rōne voti simplicis impediat mr̄imoniū ꝯhendū:nō tñ dirimit post ꝯctum:qꝛ solēne votū qō dirimit nō est nisi vl̄ ordis sacri vl̄ religiōis approba
3^a ꝯ te:vt dicit noua decretalis. ¶ 3^a ꝙ est ꝙ ꝓm quosdā ꝯtinētia est ānexa differēter ordi sacro ⁊ religiōi sīue ꝑfessiōi:illi qdē ex statuto:isti ex voto. ⁊ hoc supponēdo ꝙ rōne voti nullus obligat nisi volēs. q āt sacrū ordinē recipit:lꝫ nō intendat ꝯtinere nec ēt se ad ꝯtinētiā obligare:nihilomin⁹ tñ obligat ad ꝯtinētiā ⁊ ēt i foꝛo ꝯscie si ꝯhat nullū ē mr̄imoniū. qꝛ ecclesia bñ pōt facere ihabilē ad mr̄imoniū ignoꝛātem ⁊ iuitū:sic ſuū vl̄ frigidū:aut hꝰ. Et p eandē rōnē si ante ānos discretōis aligs sacrū ordinē suscipiat ad ꝯtinētiaꝫ obligat ēt si in cunis ordinaret:supposito tñ ꝙ characterē recepit:qꝛ obligat statuto ecclie nō voto suo. Sec⁹ āt ē i illo q ꝑfitet religionē q solū rōne voti obligat. vñ añ annos discretōis nō obligat:tñ pōt ēt dici ꝙ ꝑfessioni ē ānexa cōtinētia rōne statuti. Nā si qs ꝑfiteret nō intēdens ꝯtinere nec ēt se ad ꝯtinētiā obligare:dū tñ hoc nō exp̄meret ⁊ itēderet fieri religiosus:nullū eēt mr̄imoniū post ꝯctum.

p^a ꝯ Quantum ad z^m de impedimento etatis sūt tres ꝙnes. ¶ Prima ꝙ mr̄imoniū carnale nō pōt ꝯhi añ pubertatē. Est āt pubertas i masculo. i 4. annoꝝ. i femina. iz. tñ si nō distent plusq̄ p sex mēses vel malicia supleat etatē ⁊ possint carnal̄r ꝯmisceri tenet mr̄imo^m ꝯctū. ex̄. de spon. impubeꝝ. c. Puberes. Cā āt q̄re pl̄s reqr̄it de tpe i masc̄lo q̄ i femia ē:qꝛ ml̄ier citius ē viri potēs q̄ vir ml̄ieris:⁊ pla requnt ad agēdū q̄ ad patiēdū. In spōsalib⁹ āt ē eadē etas vtriusq̄. l. septēnij vt dictū fuit. z7. di. ¶ z^a
z^a ꝯ ꝯcl̄o ē ꝙ ꝯsil̄is etas reqr̄it ad mr̄imo^m spūale:qō ē p ꝑfessionē. Impuberes. n. nullaꝫ firmā obligatōez ⁊ irreuocabi ē facere pñt. vñ nec eoꝝ iuramēta sūt firma ꝓm leges. sed solū sacra pubeꝝ. vū puberes pñt ꝑfiteri:sic ⁊ mr̄imo^m cō

trabere. Qō āt dicit Tho. añ. is. ānū eē nouā ꝯstitutōez de nō ꝑfitēdo dico ꝙ nō obstat:qꝛ reuocata ē ex hoc ipo ꝙ ñ ē i. 6. vñ pñt ꝑfiteri qñ ⁊ cōtrahere. ¶ 3ª ꝯcl̄o ē ō hoc qō 3^a ꝙ dicit Tho. i scōa scē. 88. q. ar. 9. ꝙ nō p̄t ꝑfiteri añ puberratē:lꝫ fit doli capax ꝑpter ecclesie statutū: vī ꝙ imo sic̄et ꝯhere mr̄i^m carnale:qꝛ eq̄liter vtrūq̄ mr̄imo^m ante ānos illos ꝓhibet. ex̄. de spon. impuber. Puberes. vñ cū bñdictio nuptialis fiat ꝓmīstrum ecclie ⁊ cadat sub dispēsatiōe ecclie:sicut ⁊ solēniçatio religiōis:cū ēt eccl̄ia possit facere psonas inhabiles ad ꝯtrahendū mr̄imoniū carnale: sic̄ spirituale ⁊ si nō rōne sui:tñ rōne fundamēti:qꝛ pactio ⁊ cōuētio ī q̄ fūdat mr̄imoniū subest ordiatōi ꝓncipū ⁊ ꝑlatoꝝ:videt sil̄e vtrobiq̄. ex̄. e. Lōtinebat. ¶ Ad argūnta i oppositū. Ad ꝓmū ē dōm ꝙ ordo sacer ipedit mr̄imoniū ꝯhendū ⁊ dirimit iā cōtractū nō rōne ordis absolute:ſꝫ rōne qua sacer ordo:⁊ hoc dispositiue: nec rōne voti adiūcti:qꝛ ex nl̄lo statuto votū potest adiungi alicui facto nisi vouens volūtarie ꝯsentiat etiam si verbo diceret ⁊ mēte nō cōsentiret qꝛ votū est mere volūtatis:ſꝫ impedit cōpletiue ex statuto ecclie faciētis psonas illegittimas ad contrahendū post q̄ sacrū ordinem receperūt. Et qō dr̄ ꝙ mr̄imoniū contractum ꝯtra interdictū ecclesie nō dirimit. Dōꝫ est ꝙ eccl̄ia aliqua īterdicit simplici ꝓhibitione ne fiant. sed si facta fuerint non irritat. aliqua vero īterdicit nō solū ꝓhibēdo ne fiant:sed statuēdo vt irritū sit ⁊ inane si ꝯtra statutū fiant: ⁊ tūc non solū ꝓhibetur faciendū ꝫ sed irritat. Primo mō īterdicit mr̄imoniū ꝯtrahi tēpoꝛe feriato ⁊ ī plurib⁹ casibus. sed secūdo modo ꝓhibet ī susceptōe ordis. ¶ Ad z^o dōm ꝙ mr̄imoniū ⁊ ē sacr̄m rōne significationis. ⁊ quo ad hoc nō opponit ordini:⁊ est in officiū nature rōne carnalis generationis:⁊ quo ad hoc opponitur. i. disconuenit ordini sacro ꝑpter rationes dictas.

Questio. II.

Ecūdo q̄rit vtrū vxoꝛicidiū ipediat mr̄i^m. ⁊ vī ꝙ nō:qꝛ magis peccat q occidit mr̄ez q̄ q occidit vxoꝛē. ſꝫ p̄m⁹ non ipedit a mr̄imōio. g nec z⁹. Itē occisio vxoꝛis nō ipedit mr̄imo^m nisi rōne crimis ſꝫ occidere vxoꝛē i adulterio deꝓhēsā nō ē crim vt ꝓbat. g tale vxoꝛicidiū ñ oꝫ ipedir mr̄imo^m. Probatio miꝰis. qꝛ q occidit vxoꝛē actu i adulterio deꝓhēsā nihil iustū facit:nec ꝯ psonā q̄ mortē meruit:nec ꝯ iustitiam publicā:qꝛ lex ciuilis ꝓmittit hoc. g ⁊c. ¶ In ꝯriū est qō dr̄. 33. q. 2. c. Interfectoꝛes suaꝝ ꝯiugū. vbi dr̄ ꝙ tales hñdi sunt tanq̄ homicide:ac p hoc ad penitentiā redigēdi penit⁹ q̄bus ꝯiugiū totaliꝛ denegat. ¶ R^o. hic sūt tria vidēdā. Primo an liceat viro occidere vxoꝛē i adulterio deprehensā. z^o an vxoꝛicidiū ipediat mr̄imo^m cū alia. 3° de quibusdam litteralibus.

Quantū ad p^m sūt tres ꝙnes. ¶ Prima ꝙ iurepoli i foꝛo ꝯscie nl̄lo mō licet viro ꝓpa auc̄te iterficere vxoꝛē i adulterio deꝓhēsā. ſꝫ licꝫ viro moderate castigat. Qui. n. ꝑest ꝯgregatōi tñ iconomice eā castigat ⁊ ab ea eycere p̄t. ſꝫ extermīare a pollitica cui nō ꝑest:nō. Si āt occideret aut mutilaret ꝯgregatōez ēt pollitic̄ dānificaret:cui⁹ ītereſt ne gs re sua male vtat. ¶ z^a ꝙ ē ꝙ iure civi z^a ꝯ li olim licebat p̄ri occidere adl̄terū cū filia:marito vo adulterā cū adultero ⁊ nō puniebat. Dec āt. qꝛ putauit lex ꝙ parceret p̄ adultero amoꝛe filie:q̄uis ali⁹ filiā magis arrepto cultro ō domo ō̄lamonis occiderit quā iudex volebat coꝛrūpere castitatē filie vite eius ꝑferēs. ff. de oꝛ. iur. l. z. ⁊ putauit ꝙ marit⁹ parceret vxoꝛi timoꝛe adulteri. ¶ 3^a ꝯ 3^a ꝯ est ꝙ vbi eēt lex vel consuetudo ꝙ adultera accusata occideretur sicut tempoꝛe legis moysi:que cum sit iudicialis non ligat:quia dominus pepercit mulieri in adulterio deprehense. vbi tamē esset lex talis:vir zelo iustitie accusās non peccaret.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

Quantū ad z^m de ipedimēto vxoricidy sūt tres ꝯclones ſm ꝙ aliqnis ꝑt vxorē triplr occidere. Uno mō ꝓsequēdo mrimoniū: vt.s. ꝯbat cū adultera: ꝛ illō ipedit ꝯbendū ꝛ dirimit post ꝯctū: qñ.s. machinat^o ē i mortē ei^o cū effcū vt ꝯberet cū illa: ꝛ idē ē ei^o ſm dist. hitā ſup di. 34. de crimīb^o trib^o q̄ dirimūt mri^m: ſz mri^m Dō cū Bersabee tenuit: qz nōdū erat hoc ipedimētū qō ē ꝑ eccliā tpe gre ꝯstitutū. ¶ z° occidit gs vxorē ꝓsequēdo clpaz: puta ī vidictā adultery: ꝛ istō ipedit ꝯbēdū: ſz nō dirimit p^o ꝯctū: qz ñ ē sic statutū. hoc ēt faciliter cū iuuene ꝑꝑ piculū ꝯtinē tie dispēsat: qz iusto dolori ī ꝑte ꝓcit. ar. C. ad. l. iul. ō adul. l. Braccus. ¶ z° occidit gs vxorē ꝓsequēdo nām: vt qz eā exosā hz ꝑꝑter turpitudinē vl aliū defectū nō culpabilez. ꝛ istō crimē ipedit ꝛ nō dirimit: ꝛ istis duob^o casib^o silr ipedit mulier ꝯbere si venenū dedit viro vel alr mortē ei^o ꝓcurauit: lz nō sit exꝑssū nisi ī ꝓmo casu: ſz ad parta iudicantur. ꝛ est eadem ratio vtrobiqz.

ꝑ^a ? Quantū ad z^m de lralibus sūt tres ꝯnes. ¶ Prima ō vxoricidio: qz cū pls peccet vxor ī virum q̄z adulter q nullā fidelitatē sibi ꝓmisit: sīc nō licet iterflcere vxorē adulterātem: sic nec adulterū: qz iure diuino nulli licet gladiū accipere ꝑꝓria auctoritate. ¶ z^a ? est de hoc qō dr ī textu ꝓsbyteros diaconos ab vxorib^o abstinere: viuente ordi^o nō pōt vxor si ꝯsenserit vl dissenserit alt nubere: qz vinculū manet. ſz si ea ꝯsentiēte ordinat^o fuit ipa ēt castitatē ītelligīt vouere: ita q ipo mortuo non pōt nubere ꝛ si nupserit nullū ē ſm quosdā: qz viri solēniçatōe ꝛ suū votū soleniçat. zz. di. c. fiatim. Silr ēt si ipa ꝯsentiēte vir religionē igrediat q cū ea fact^o ē vna caro nō pōt eo mortuo cōtrahere cū quo ītelligīt vouisse ſm Bonauenturā. ¶ z^a ? est de hoc qō ibi dicit: q ecclesia gladiuz nō hz. ¶ Contra Bernar. ad Eugenium papā: ꝓbat q ecclesia hz vtrunqz gladiū. Ad hoc gn petro dicēte. Ecce glady duo hic: nō dixiſſz dñs satis ē sed nimis ē. ¶ Solutio. vtrūqz hz ſz dr̄nter vtitur: spūali gdē per se: māli āt ꝑ brachium seculare q educi dz ad iussum impatoris ꝛ nutū sacerdotis ſm eum. ¶ Ad argumēta in oppositū. Ad ꝓmū dōm q̄ vxoricidiū nō ipedit mrimoniū solū rōne crimis. sed qz ē ꝯtra fedus mrimony: ꝛ q̄uis occidere mrem sit grauiꝰ pctm̄ q̄z occidere vxorē: tm̄ occisio vxoris ē magl ꝯ fedus matrimony q̄z occisio mris: ꝛ ideo magis ipedit mrimo^m. ¶ Ad z^m dōm q occisio vxoris actu deꝑhēse ī adulterio si fiat ex iudiciū semꝑ ē pctm̄ ꝛ iniustū: qz ꝑiudicat ꝓsone ꝛ rei publice: persone q̄ nō dz mori nisi ꝯfessa ꝛ cōuicta ī loco iudicy: ꝑiudicat etiā publice iustitie: qz non per publicū iudicē ocicidit. ꝛ q̄uis lex ciuilis ꝫ permittat: nō tm̄ vt licitū. sed non infligit penā ꝑꝑter maximum incitamentū. illa ēt lex hodie ē correcta.

¶ De voto. Bi. XXXVIII. a

Nunc ō voto ispiciam^o. Votū ē testiflcatio q̄dā ꝓmissiōis spōtanee: q̄ dor ō his q̄ dei sūt ꝑꝓrie fieri dz. Sūt tm̄ ꝛ vota strictoꝛ q̄ frāgēda sūt.

¶ De votoꝛ differētijs. b

Liēdū vero q votoꝛ aliō: est cōe aliō singulare. Cōe: vt illō qō ī baptismo oēs faciūt cū spōdēt renunciare dyabolo ꝛ pōpis ei^o. Singlare: vt cū aliqs spōte ꝓmittit ſua re virgitatē ꝛ ꝯtinētiā: vl aliq̄d hmōi. Itē singulare votū: aliō ē priuatū: aliō solēne. Priuatū ē i abscōdito factū. solēne vero i ꝯspcū ecclie fcm̄. Itē priuatū votū si violet: pctm̄ ē mortale: solēne vero violare pctm̄ ꝛ scādalū ē. Qui priuatū faciſit votū ꝯtinētie: mrimōiū ꝯtrahere ñ ꝺbet: qz ꝯtrahēdo mortalr peccāt. Si tm̄ ꝯtraxerit nō sepent: qz ꝑbari nō ꝑt qō occlte fcm̄ ē. Qui vero solēniter vouet: nlr aten^o cōiugiū īire q̄nt: q b^o ñ solū nubere: ſz ꝛ velle dānabile ē. Un̄ aug. In cōiugali vicio si pudicitia ſuaſ dānatio ñ timet: sed ī viduali cōtinētia ꝛ virgīali excellētia virtus muneris amplioris expetitur: qua expetita ꝛ electa ꝛ voto oblata iam non solum capescere nuptias: ꝫ ēt si non nubaſ nubere velle dānabile ē. Uouētib^o. n. virgitatē vl viduitatē nō soluz nubere ꝫ ēt velle dānabile ē. Qō apls oñdit thimoteo scribēs. Adolescētioꝛes viduas ō uita. Cū. n. luxuriate fuerit: ī xꝓ nubere volūt. i. cū post votū cōtinētie ī ꝺlicijs egerit vitā: nō dico nubūt ꝫ nubere volūt i xꝓ: q̄si tē ñ sit peccatū: ꝫ q sit oñdit subdēs. Hñtes dānatōez: q̄re: subdit qz primā fidē irritā fecerūt: ꝛ si nō nubēdo: tm̄ volēdo: vt volūtatē q̄ a ꝓposito cecidit appareat cē danatam: siue sequantur nuptie siue non. Bānatur enim proposiri fraus. damnātur tales: qz continētie fidem primā irritaz fecerunt idest votū: vel ī voto violato fidē quā ī baptismo ꝓfessi sūt. Si aūt pro voluntate nubēdi damnanſ: cōstat: si enim effectui mācipauerint reuocādū id eē ī irritū easq̄ arcēdas redire ad ꝓpositū. Unde Grego.. Uiduas a proposito recedētes viduitatis: super quib^o nos consuluisti: credo te nosce a scō Paulo nisi conuertanſ oli eē damnatas: quas ꝛ nos apostolica auctoritate dānandas ꝛ a cōione fideliū atqz a limīb^o ecclesie arcendas fore censemus: vsqzquo obediant episcopis suis: ꝛ aḡ bonū q̄ ceperunt iuite aut voluntarie reuertantur.

¶ De virginibus nō velatis. c

Ē virginibus aūt non velatis si deuiauerint: a predecessore nostro Innocētio papa tale decretū habem^o. Ide q̄ nondū sacro velamie: recte tm̄ ī ꝓposito virginali sēp se sim lr̄auerūt ꝑmanere: lz velate nō fuerit: tm̄ si nupserit aliquo tpe bis agēda pnia est: qz sponsio eaꝫ a dño tenebatur. Si enī iter hoies solet bōe fidei cōtract^o nulla rōe dissolui: q̄ztomagis ista pollicitatio quā cū deo pepigit: solui sine vindicta nō poterit. Itē. Si virgies nōdū velate taliter publica pnia puniuntur: ꝛ a cetu fidelium vsqz ad satisfactionē excluduntur: quātomagis vidue que perfectioris etatis ꝛ maturioris cōsiliꝝ existunt: ꝛ habitum religiōis assumpserūt: ꝛ deinde apostauerunt: atqz ad priorem vomitum sunt reuerse: a nobis ꝛ ab ominibus fidelibus: a liminibus ecclesie: ꝛ a cetu fidelium vsque ad satisfactionem sunt eliminande: et

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

carcerib⁹ tradẽde: Ex his apparet virgines vel viduas: voto ꝓtinẽtie astrictas: siue fuerit velate siue nõ: nullaten⁹ cõiugium sortiri posse. Ꝙ ítidẽ ꝺ oĩb⁹ itelligẽdũ ẽ q ꝓtinẽtiã vouerũt. Ꝙ ꝺ eni añ erat licitũ post votũ fit illicitũ. Nõ ẽ igr̃ ptermittendũ qꝺ Jnno. pa. de viduis ꝛ puellis decreuit q̃ xp̃o spũaliꝝ nubunt si postea publice nupserũt nõ eas admittẽdas ee ad pniaz: nisi hi qb⁹ se iũxerãt dẽ mũdo recesserit. Si. n. de oĩb⁹ hec rõ custodit: vt q̃cũqz viuẽte viro alteri nupserit: adultera hẽatur: nec ei agẽde pnie lnia cõcedit: nisi vn⁹ de illis fuerit defũct⁹: q̃tomagis de illa tenẽda ẽ q̃ añ se imortali spõso ꝓiũxerat: ꝛ post ad hũanas nuptias trãsmigrauerit: Attende q̃ nõ solũ cõiugiũ talib⁹ negare vĩ: sz ẽt locũ pnie. Sz nõ ita itelligẽdũ ẽ: vt aliq̃ excludãtur a pnia q̃ digne puiam agere volũt. sz ille nõ sũt admittẽde ad pniam q̃ ab ĩcest⁹ copla discedere nolũt: qz p⁹ religiõis ꝓpositũ ñ ꝑt ꝺ orecõciliari p pniaz: q̃ ad hitũ sue ꝓfessiõis redire neglexerit. Tũc ille cui se ꝓiũxerat ei defũct⁹ erit: cuz ab ei⁹ illicitis amplexib⁹ hec penitus recesserit. Cũ ergo ꝺr̃ eas nõ ee admittẽdas ad pniam nisi hi qb⁹ se iunxerãt de mũdo recesserit: subaudiendũ est eis. Tũc. n. eis viri ꝺ mũdo recedunt ꝛ defũgũt: cũ ab eoz ꝓcupia iste se alienãt. Quez sensũ sititudo subdita declarat ꝛ ꝓfirmat.

¶ Quam grande malũ sit adulterium. ꝺ

Am vir ꝛ mulier legittime ꝓiũcti sũt cõ
c stat altez altero viuẽte ad aliã non posse trãsire copulã: alioqn adulteriũ cõmittit: de quo Cle. pa. ait. Quid ĩ oĩb⁹ pctis adulterio ẽ graui⁹. Scꝺm nãqz in penis tenet locũ quẽ primũ hñt illi q̃ aberrãt a ꝺo. Grauissime ergo peccãt adulteri: grauiter fornicarij: ꝛ cunctis his graui⁹ incestuosi: quos oẽs trãscendũt ꝓtra nãm delinquẽtes. Añ aug. Adulteriũ malũ vincit fornicatõez: vicit ab incestu. Pei⁹. n. est cũ mãe q̃z cũ aliena vxore dormire: ꝛ horuz oĩum pessimũ est qꝺ ꝓtra nãm fit: vt si vir membro mlieris nõ ad hoc cõcesso vtat: hoc execrabiliꝝ fit in meretrice: ꝛ execrabilius fit in vxore.

¶ De illq post lõgã captiuitatẽ redeunt. e

Jc q̃ritur de illis feminis q̃ putãtes vi-
b ros suos interẽptos vl̃ in captiuitate vl̃ ab iniq̃ dñatõe nũq̃z liberãdos i alioz cõugia trãferũt: si illi q̃ putabãt perũsse remeauerint: vtz eis reddi ꝺbeãt: ꝛ an scꝺi fornicati sũt: ꝛ ipse ree adulterij: De hocleo pa. sic ait. Necesse ẽ vt legittimaz federa nuptiaz reitegrãda redeamus: ꝛ remotis his q̃ hostilitas itulit cuiq̃z id legittime reformetur quod intullit: pcucrãdũq̃z ẽ vt recipiat qsq̃z qꝺ ꝓpriũ ẽ: ne clꝑabil̃ iudicet: ꝛ q̃si alieni iuris psuaso: habeat q ꝑso: nã ei⁹ mariti q̃ iã nõ esse estimabat assũpsit. Sic. n. mlita q̃ ad eos q̃ i captiuitatẽ ducti sũt ptinebãt: i ius alienũ trãsire potuerũt: ꝛ tñ plene iustitie ẽ: vt eisdẽ reuerꝛ reformẽt. Joq̃z si viri post lõgã captiuitatẽ reuersi. ita ĩ dilectõe suaz cõiugũ pseuerãt: vt eas cupiãt ĩ suũ redire cõsortiũ: dimittẽdũ ẽ ꝛ iculpabile iudicãdũ qꝺ necitas itulit: ꝛ restituẽdũ qꝺ fides poscit. Sinãt aliq̃ mlieres ita viroz posterioz amore sũt capte vt malit bis coherere q̃z ad legittimũ trãsire cõsortiũ merito sũt notande: ita vt ecclĩastica coione priuent q̃ ꝺ re excusabili ꝓtamiatõez crimis elegerũt. Redeãt ergo i suũ ꝓiugia statũ: qz sic̃ mlieres q̃ ad viros suos reuerti noluerit ipie sũt hñde: ita ille q̃ redeũt merito sunt laudãde. Ex his oñdit illos q talr̃ iũgunt vt credãt vidz iterẽptũ ꝑ ignorãtiã: aliquã excusationẽ hẽre de pctõ. ꝛ tm̃ ꝑmã copulã ee legitimã: nõ scꝺaz: veniã tñ hẽre si careat obp robrio male volũtatis. Sz si qs relicta i pria sua vxore in lõginquã abiens regionẽ aliã ducat vxorẽ: deide pnia ductus eã dimittere velit asserẽs se aliã habuisse q̃ viuit: nec ecclĩa ꝑmittat: q̃ qꝺ ille asserit ignorat: q̃rit an i hac scꝺa copula sit ꝓiugiũ: Sane dici põt nõ ee cõiugiũ ꝛ mulierẽ de crimie excusari ꝑ ignorantiã: vidz aũt adulteriũ admisisse. Sed ex quo ad primã redire volẽs nec valẽs: cogit ecclie disciplina hanc tenere: icipit excusari per obediẽtiaz ꝛ timorem: de hoc q̃ poscẽti mulieri debitum reddit: a qua ipse nunq̃z poscere debet: ꝛ sic de alijs huiusmodi sentiendum est. Nõ I.

Jrca .38. di. querũt sex. ꝑ de voti diffinitõe. 2° de diuisione. 3° de voti obligatõe. 4° de liberatõe. 5° de voti comparatõe. 6° de scãdalo. ¶ Primo igit q̃ritur vtz bñ diffiniat votũ a magro i lra dicẽte: q̃ votñ ẽ ꝛc. ꝛ vr̃ q̃ nõ. qz vni⁹ rei vna ẽ diffinitio tm̃. sz multe alie de voto iueniũtue. g̃ ꝛc. ¶ Lõtra ẽ aucitas magri. ¶ R°. hic sũt sex videda ꝺm sex descriptões q̃ dant ꝺ voto.

Prima ẽ Hugo. de scõ victore dicẽtis: q̃ votũ ẽ spõsio ad volũtaria ꝛ deo fcã pollicitatio. vñ votũ q̃si volũtarie factũ: ex quo tres ꝓnes eliciũt. ¶ Prima de votis mulierũ i partu vl̃ i firmitate: vl̃ viroz i q̃buscũq̃z angustijs ꝓpriꝝ vl̃ suoz aut turbatõe: si hũerũt intentionẽ obligãdi se deo: cogitãtes ẽt ꝺ cã q̃ mouebat eos ad vouẽdũ. s. i infirmitate vl̃ piculo ꝛ de fine. s. de euasiõe picli ꝓp qꝺ euitãdũ vouebãt: tenẽda sũt: lz i tribulatõe ꝛ ꝓturbatõe sint emissa. vñ isr̃ ꝓfuauit votũ q̃ se astrixit istante belli piculo. Nũeri. zi. ꝛ ps. Reddã tibi vota mea q̃ distixerũt ꝛc. Et̃ locutũ ẽ os meum in tribulatõe mea. ar. i7. q. 4. Sunt g opes. nec fiũt hꝺ vota sine deliberatõe: ex quo vouẽtes sũt i sana mẽte. Jde ẽ ꝺ iuramẽtis q̃ ñ vergũt i ꝺteriorẽ exitũ: Deo: qz ei fit votũ ꝛ ei reddit. ex. eo. Magne. ꝵ. i. Fcã. pollicitatio. qz si tãtũ facere ꝓponerz nõ obligaretur. ex. e lr̃aturã: Secꝰ si iã deliberasset ꝛ firmiter proposuisset promittendo corde lz non ore: quia obligaretur quo ad deum. .i7. qõne. i. Quia bona. ¶ Secunda conclusio ꝺ de eo q z⁹?

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

metu mortis vouet ītrare religionē. obligat. n. si ꝓmittat deo. secus aūt si hoi mortē itētāti: vel si intrat metu mortis nō hīs aiuz ītrādi qno ad deū. ff. Qui me. cā. l. i. de reglaribꝰ. c. i. vñ ḣ minꝰ ē libez mīrimoᵐ spūale q̄z carnale. qz ibi metꝰ ānllat ēt illatꝰ ab alio q̄z cū q̄ ꝺbit. Nec obstat. 17. q. z. ꝺsaldꝰ. vbi dr̄ ꝙ p̄br g i ifirmitate ꝓmisit se monachū fieri pōt nihilominus sit vult bñficiū retinere: qz ibi non negat gn teneat ītrare: sed ꝙ nō tenet fieri monachus. s. p̄fessionē: qz nō cōstat ꝙ ꝓmiserit fieri monachus aio remanēdi: ⁊ qz nouitius exist̄s nō p̄dit beneficiū sed retinet qō añ p̄fessionē ꝺferri ñ dz: ide, ē ꝙ si añ p̄fessonē exeat bñficiū p̄cipiet. ¶ Tertia ꝺ. ē. ꝙ ꝓmissio hoi facta metu mortis sue vel fily ñ obligat cū effectu: sed ꝓmissio facta ꝺo etiā metu mortis sic: qz deꝰ mortē iuste īfert: nec tenet ñ iferre nec ītētatā ab alio ꝓpulsare. vñ sicut si ꝓmitterē dare alicui vt me liberaret a morte ī cāu ī quo ñ tenetur: puta medico obligarer: sic ꝙ ꝓmittit deo. ff. ꝙ metꝰ cā. .l.z .ꝯ. sed vī accipimꝰ attrocē: ⁊ eā q̄ aduersus bonos mores fit: ñ eā quā magistratꝰ recte ītult. Jtē. l. metū. ꝯ. fi. licz ibi si quo magis te de vi hostiū vel latronū vel ꝓp̄ri tuerer vel liberarē aliqd a te accepo vel te obligauero nō ꝺebere me ḃ edicto teneri nisi ego ipe hāctibi vī submissi. Ceterū si alius submiserit vī nec me tenerinō ꝺebere. ego enī opepotiꝰ mee mercedē acccepisse videor: vt pz ī pugilibꝰ q ꝓ alys pugnāt. Jn edicto. n. ꝙ metꝰ cā. nō sufficit iustꝰ metꝰ ex pte ꝓmittentis vel dātis nisi ēt sit turpitudo ex pte recipiētis. qō ē argumētū. ꝙ aliqs nō tenet liberare pugnādo facto aliquē ab alio aggressū ad mortē: alꝫ turpiter recipet pecuniā pro eo qō facere tenet vl̄ ꝺebz gratis. ff. ꝺ ꝺdi. ob turpē cām. l. Jtē. ꝯ. pe. ⁊ vltio. Deo g̃ p̄t ꝓmitti ꝓ liberatione a morte violēta qz illa ab alio iferꝫ. Jtē ꝓ liberatiōe a morte nāli: qz illa a deo iuste sicut a magistratu.

3° ꝯ°

Sed qz votū ñ ē de quolibz: sed de bono iō ē scōa diffinitio iuristarū: ꝙ votum ē alicuius boni cum deliberatione facta promissio: Dico autem cum deliberatione: qz subitum non obligat ad peccatū p̄fectū nec ad bonū p̄fectū vñ ē hic triplex ꝯ. ¶ Prima de puero g iratꝰ p̄ri vel magistro vouet vel iurat ītrare religiōem. vel ꝺ illo q bene potatus ꝙ nō tenet. qz qō calore iracūdie fit ꝓ nō facto hr̄i dz: qō verū est si sic subito fit ꝙ nō ꝓ deliberatiōez a sn̄ia rōnis q̄ ñ regrit magnā morā tpis sed qñ sciēs qd iurat vel vouet tenet nisi tamē cū eo dispensetur rōneminꝰ plene deliberatiōis: sicut ēt g calore cōcupiscētie iflamatꝰ aut bene potatꝰ nō tñ p̄fecte ebriꝰ iurat vxorē ducē, ꝯppellit eā ducere nisi oīno ebriꝰ eēt. ¶ Scōa de ꝯfirmatiōe istiꝰ: qz sicut regritur ꝺliberatio ad votū sic ad mortale peccatū: ⁊ tñ lz iratus aut potatꝰ occidat hoiem excusat a tāto sed nō a toto gn sit mortale ex: quo nō sic fuit extra se gn sciret qd faceret lz stati postea peniteat et nollet fecisse: qz eē stati penitiuū bñ arguit ꝙ nō sit factū ex habitu: sed ꝙ nō qd sit factū ex electiōe lz passiōe turbāte iudiciū rōnis. Jlla igit̄ deliberatio tpis vel etatis que sufficeret ad obligāᵈᵘᵐ ꝺa° ꝓ mortale suffic̄ ad obligāᵐ ꝺo ꝓ votū. ¶ ꝳ ꝯ ē ꝺ ḃ qō dic̄ ꝓmissio. Nā votū obligat ñ āt ppoᵐ nisi i casu. s. qñ itrat religionē cū ꝓpoᵒ remanēdi ⁊ ꝺo ꝑpetuo famulādi qō equipolet voto simpˡᵉ: ſz nō solēni. ꝺ reglaribꝰ. c. ꝯsulti. vbi dr̄ ꝙ tenet saltem aliā religiōem ītrare. Sed qdā dñt opᵐ: qz ꝓpoᵐ ānexū voto lz obliget: vt cūqs vouet ītrare cū ꝓpoᵒ remanēdi lz nō vouerit rem. ãere: tñ qñ id qō ꝓpōit q̄tūcūqz firmet nō ꝓmittit nec ꝓmisso ānectit ñ ligat. vñ ꝺcre. dz itelligi ꝺ illo g ītrat cū voto. Sed qz ꝺcreta. loqt̄ idistincte dicēs ꝙ g ītrat aio ꝑpetuo abrenūciādi sec̄lo nō p̄t ad seculū redire: sed vel ad aliā religiōez dz trāsire: iō ꝓ dicto magis videt̄ standū.

Tertia diffinitio ē ꝙ votū ē ꝯceptio boni ꝓpositi cū ꝺliberatiōe q̄ gs ad aliqd faciēdū vl̄ ñ faciendū ꝺo se obligat. Ex q̄. z. ꝯnes elici p̄ñt. ¶ ꝑ ª, ꝙ obligaᵒ voti fit ꝺeo ꝓncipalr ⁊ finalr lz fiat ī mānu hois. vñ si aliqs ꝓmittit alicui ꝙ intrabit religionē: nō illi sed deo facta ē obligatio: vñ dei ē retiere nō illiꝰ siue sit de religiōe siue aliꝰ: sicut aliq sibynuicē iurāt aliqñ: qz ꝓmissio i manu sui facta acqrit dño nō suo: ⁊ sus nō ꝑt remittere: sed dñs. Dēs āt sūt sui dei: ⁊ sic ꝙ dēs pōt actio deo acqri. ¶ zª ꝯ zª ꝯ ē ꝙ si aliqs ꝓmisit ītrare religionē ad reqsitionē alicuius illo nō reqrēte ītrare nō tenet̄: sed illo mortuo vī ꝙ teneatur nisi ꝙ modū ꝯditiōis dixerit. Si me reqsierit ⁊c. Sed si dixit ꝓmitto ītrare quādocūqz me reqsieris videt̄ ꝓmissio ī diē. vñ illo mortuo nō plus hz dillationē: qz nō expectat̄ reqsitio. ¶ Tertia cōclo ē ꝙ qz deus ituet̄ coz ⁊ sibi fit obligatio voti: ideo nō solum ꝙ stipulationē sz per nuda ꝓmissionē ⁊ policitatiōem ḃō efficaciter obligat̄: imo ēt sola cordis ꝓmissiōe sine oris expressione. 3ª ꝯ

Quarta diffinitio paz differt ab ista que talis ē. Uotū ē alicuꝰ rei licite faciēde vel nō faciende cū deliberatiōe aī deo tacita policitatio. ⁊ hec ē Hosti. ⁊ ex hac ēt eliciūt̄. ꝯ. ꝯnes. ¶ ꝑª qō de re illicita nō tenet votuz: vñ dic̄ licite: qz ī turpi voto muta decretū. z4. q. 4. ī malᵉ. Et ī talibꝰ magl placēt deo trāgressoz q̄z obstuatoz ēt si īteruēiat iuramtū. vt i auc. istenutl. nullᵉ nō solū sed filiꝰ p̄ce vt. sed etiā si iusiurādū det̄ sine pclo discedere. ⁊ ī rubro ⁊ ī nigro collᵉ. quinta ¶ Scōa ꝙ votū nō ē ꝺ p̃ti nec de ꝑterito sed de futuro faciēdo vl̄ nō faciēdo: qz ois ꝓmissio ad alterū horū reducit̄ ⁊ dare ⁊ nō dare. ff. de prescrip. nāli. de non ob. l. 4. ꝯ. cato. ¶ zª. ꝙ votū dz fieri cū deliberatiōe: vñ dicit cū ꝺliberatione aī: qz votū qō ex facilitate aī potius q̄z ex arbitrio discretiōis emittit̄ nō ē obligatoriuz vsq̄quaq̄z extra. e. c. Ueniēt̄is de reglaribꝰ. c. Ad nr̄az. de ꝺuer. cōiug. c. rarissimus ⁊ c. Ueniens. 3ª ꝯ

Quinta diffinitio ē magistri Qui votū ē testificatio ꝺ his q̄ dei sūt ⁊c. sicut hēt̄ ēt ī textu. ex quo ēt elici ꝑt triplex ꝯ. ¶ ꝑª. ꝙ castitas q̄ fac̄ maxie eē p̄rᵐ ꝺo ē spālis ⁊ ꝓpa mā voti: qz ꝺ his q̄ dei sūt. Sed qz malus non ē mā voti: cū malū sit ꝓpua boni: vr̄ ꝙ nō valeat votuz quo aliqs vouet nō ꝺbere mīrimoᵐ: qz ꝺbere mīrimoᵐ ē qꝺdaz bonū. nō ꝺbere āt ē ꝓpuatio bōi: ⁊ sic malū. ¶ Et ꝺz ꝙ ꝓpuatio boni q̄ icludit maiꝰ bonū ē bona ⁊ sic ē hic qz mīrimōiū hz actū carnalē ⁊ destructionē mētis: ⁊ lz ñ ꝺbeat mīrimoniū nō icludat vacare ꝺo: tñ fm cōem modū loquēdi ī vouere nō ꝺbere mīrimoniū icludit̄ dispōi meliꝰ i deū ⁊ ñ īpediri a ꝺo īpedimētis q̄ mīrimōiū cānt. ¶ zª ꝯ ē ꝙ uouere ēt pauptatē ē pfectū votū: qz ē de bis q̄ dei sūt: qz deus eā cōsulit vbo et tenuit facto qz vouere pauptatē: īplicat āmotionē īpedimēti qō diuitie solēt cāre: sic̄ vouere abstiere ⁊ oīa hꝺ q̄ videt̄ nō exꝑmere nisi ꝓuationē bōi īplicāt tñ ꝓuatiōez mali illi bono icluso oppositā ⁊ sic qz ꝓuatio mali hz ꝓuatiōem boni p ꝯsequēs ē mā iuramēti ⁊ voti. ¶ zª ꝯ ē ꝙ ēt ꝓpa mā voti ē obediētia dicēte xp̄o: Abneget semetipsuz ⁊c. Hec aūt tria apli habuerūt ñ tm̄ ꝓposito ⁊ facto sed ēt voto q̄ꝫs scriptura ñ exꝑmat: sic̄ nec ꝺ beata vgie quā tñ credimꝰ vgitatē vouisse imo ēt apli videt̄ hūisse votū solēne pauptatis: qz ad pedes eoz̄ oīa ponebāt. nec quisq̄z ꝓprium habebat. 5ª ꝯ

Sexta diffō ē magistral: Uotū ē ꝓmissio melioris bonī aī ꝺlibatiōe firmata. ex qua eliciūt̄. ꝯ. ꝯnes. ¶ ꝑª ꝙ votū ꝺ nō itrādo religionē ñ valz: qz ñ est ꝺ melioribono sed de opposito. De ḃ tñ sic dic̄ hosti. nūqd valet votū si quis vouerꝫt non intrare religiōem: vr̄ ꝙ nō qz ipeditur āplitu° charitatis ⁊ dīna īspira°. ex ꝺ regl'aribꝰ lz. z6. q. z. Contra: qz seruari pōt sine dānatiōe sicut ⁊ iuramētū. Jtē vr̄ Gratianus dicere ꝙ g inrauit clicatꝰ tōsurā: vel religionis bitū nō suscipe: non ꝺz ꝓhiberi seruare. zz. q. 4. c. vlti. lxi. ꝺi. c. z. Soluit āt dicēs ꝙ votū tenet̄ ꝛuare q̄ꝫs fuerit idiscretū: nisi sibi postea ad nō ꝺriū īspiret̄. Illecr° g nō itret. zo. q. 3. Cōstituit. de cōuer. ꝯiug. Dudū. Ex reuelatiōe 6ª ꝯ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

secure itret.de diuor.Haudem⁹.Et ħ distin° ꝓbat.zz.q.z. Beat⁹.16.q.1.i prochia.z7.q.z.beata mr̃.de iur̃iur̃.c.3.qd. ¶ Sz ɔ ħ ē:qr ñ ē votū de re min⁹ bōa:ħ āt ē min⁹ bōa.qō āt ñ est votū ñ obligat vt votū. Itē ñ ē:iuram̃m qñ ñ ē ō re bōa:ſz pura ꝑuatio bōi nihil hz bōi. Nec obstat q̄ p̄t ħuari sine detrimēto rc̄.qr illō ē verū qñ hūit tres comites. Ul' ōōz.q̄ detrimētū salutis ē nō solū qō iterimit salutē: ſz qō impedit pfectionē salutis. Ul' qñ oī q̄ oē votū ⁊ iuramētū ē seruādū qō seruatū nō vergit i detrimentū salutis eterne. dōm q̄ verū ē qñ hūit mām ꝑpiā:sic nō ē hic.vel ad mio rē dōz q̄ cū detrimētū ⁊ augmētū sint oppoſita circa idez ꝑuatio vnius ē positio alterius:vñ cū religio sit i augme^m salutis eterne priuatio ei⁹ est i detrimētū eiusdē. ¶ Ad illud qō.zz.q.4.c.vlti.pōt'ibi negari gratian⁹ sicnt ab oīb⁹ negat̄ i illo qō imediate ibidē ꝓcedit.ſ.q̄ si gs post votum simplex de castitate iurauit alicui q̄ accipet eā i vxorē:q̄ pp iuram̃tū pōt eā accipe:qō oēs negāt:qr votuz simplex pirimit spōsalia post ɔcta:qr iurauit rē illicitā. Qui cl'i.vel vonē.c. Rursus. Ul' dōz q̄ magr̃ ibi dicit q̄ nō ē cogendū frangere iuramētū:sed pōt seruare si vult:nec tñ cogēdus ē ēt seruare:q̄si dicat:pōt seruare si vult:⁊ pōt non seruare ēt sine dispēsatiōe. ¶ 2ª ɔ ē ōclaratiua istius q̄ qñ p votū 2ª ɔ° vel iuramētū excludit̄ directe ⁊ p̄ncipal'r bonū aliqō cōferēs ad salutē ⁊ nō icludit̄ aliqō bonū qō p se posset eē mā iuram̃nti:iuramētū nullū ē ⁊ nō obligat:lz possit seruari cuz salute:vt si gs iuret se nō factuꝝ aliqō bonū nisi illō qō sin̄ peccato omitti nō pōt.sil'r dico de voto tanto magis q̄to votū regrit mām meliorē.qñ āt iuramētuz p̄ncipal'r icludit aliqō bonū qō pōt eē mā iuramēti licet illud bonuz ex excludat ex ɔnti meliora bona:tūc iuramētū ligat:vt si gs iuret mr̃imoniū ɔbere ⁊ cōsūare qō ɔriat̄ v̄ginitati qō est mai⁹ bonū. Sil'r i voto si gs vomeat se intratuꝝ ⁊ pseueratuꝝ i religiōe laxiori lz ex ꝟ melior via p̄cludat̄.qr tñ religio p̄missa ē suffi ciēs mā voti respectu seculi cui p̄emiet lz nō respectu aliaꝝ religionū valz. ¶ 3ª ɔ ē applicare su 3ª ɔ° pradictā distinctionē ad.3.casus. Prio q̄ valz votū ⁊ iuramētū si gs iuret itrar̃ hāc religionē si aliā itret:qr ħ ñ p̄ncipal'r excludūt̄ alie:sed p̄incipal'r icludit̄ ista:⁊ si non pure tñ sub cōditiōe.ſ.si velit aliq̄ itrare:sed si ꝓmitteret se nullā aliā itraturā ⁊ nō ꝓmitteret istā itrare:nec pure nec sub cōditiōe:nō valeret ⁊ peccaret vouēs ⁊ iducēs. Uñ dicit Tho.5.q̄libz.z7.q.q̄ de re licita pōt eē illicita obligatio:sicut cū gs iurat nō ieiunare:nō dare elemosinā: nō intrare religionē:qr p ꝟ hō q̄tū i se ē obfirmat se ɔ grāz.ſ.ſ.q̄ facit hoiem i corde suo ascensiones disponere.huic ēt iuramēto deest iudiciū rōnis:qr retrabit a maiori bono. Al'r ēt ꝓbat:qr impedime^m spūalis ꝓfectus nō ē ex ōo: ſz iuramentū qō ē seruādū ē ex deo:q̄ iurame^m nō ē seruādū iq̄^m impedit spūalē ꝓfectū. ¶ 4ª ɔ ē q̄ peccāt pētes iducentes filios quos mittūt ad seculi scolas ad iurādū: vel vouēdū q̄ 4ª ɔ° nō itrabūt religionē nec ibūt ad p̄dicatores ⁊ minores nec ad audiēdū sermonē: vñ nec tenent̄ seruare. Et vr̃ grauiꝰ vouere malū q̄ frāgere votū bonū:sicut iurare flm̃ q̄ frāgere iuramētū: Uñ dicit Tho.3.q̄libz.q.14.q̄ si gs ex certa cā p aliq̄ horā impediret aliquē itrare religionē posſz aliqñ excusari a peccato:tñ q̄ hō impediat hoiez ne vnq̄ possit religionē itrare:ē spūi sctō resistere:qr ꝓpo^m itrādi religionē ē a spū sctō.19.q.i.c.Due. vñ Math.z3.ve vobis q̄ claudit̄is regnū celoꝝ añ hoies:ipi āt nō itratis nec sinit̄ alios tirare. vñ nō solū pētib⁹ sed alys oīb⁹ alios iducentib⁹ ad iurādū vl' vouēdū fe ñ itraturos religionē ē mortale. ¶ 5ª 5ª ɔ° ɔ ex p̄missis oriēs est dubia.ſ.vtrū mulier q̄ vouet nō ɔbere suo ribaldo.nō qr intēdat caste viuere:liget̄ voto vr̃ q̄ nō erat res bona de se:ſz priuatio boni:nec vt itēdit. Aly tñ dīt q̄ ligat̄:qr licet finis quē itēdit sit malus: tñ res vota ē bona:⁊ si ñ de se formal'r:tñ ex ꝟ ad qō de se ⁊ p se nata ē ordinari:puta ad cogitādū de deo:lz ista nō ordiet. ¶ Ad

ar^m dōm q̄ vni⁹ rei ē: vna ē diffinitio:vez̄ ē ħz vnā cōsideratiōnē:ſz ħz diuersas ɔsideratiōes dant̄ multe descriptiones diuerse sic̄ vnū ⁊ idem al'r diffinit logicus: phȳsicus: medic⁹:⁊ mathematicus. Qō. II

Secundo q̄rit̄ de diuisiōe voti. Et vr̃ q̄ diuisio magr̃i p̄ª sit mala.ſ.i votū cōe ⁊ singulare:qr votū cōe ē necessitatis:ſz qō ē necessitatis ñ ē liberū nec volūtariū:nec p ɔñs votū. ꝯ rc̄. ¶ Contra auctas magr̃i. ¶ R ño.dōm q̄ cū oīs diuisio reducat̄ ad binā bzē p̄ ⁊ p se.sic ēt votuz p̄ma diuisiōe diuidit̄ i votū ɔñe ⁊ nc̄tatis:⁊ votū singulare ⁊ voluntatis. Uidentur tamē.iz.eē diuisiones voti.

Prima ē legistaꝝ:qr votū aliō ē psonale vt cōtinētie: aliō reale vt elemoc:aliō mixtū piter ex vtroq̄:vt de religiōe:qr igressi mōasteria se ⁊ sua ōo ōdicāt:vñ istō ē pfecti⁹ vtroq̄ sic̄ oblatio naçarei oī sacrificio:⁊ oīb⁹ votis pfectior ē religio:qr oē totū ē mai⁹ sua pte:⁊ vt psōale:qr totā psonā:⁊ vt reale:qr oīa vt petr⁹ obtulit plus q̄ zache⁹ lz min⁹ i quantitate

Secunda qr votū aliō tpale vt abstinentie certi tpis: vel ɔtinētie:aliō ppetuū vt ppetue abstinētie ab aliquo:vel perpetue continentie.vt in religione ⁊ sacro ordie.⁊ istō ē pfecti⁹:qr bonū q̄to diuturni⁹ tāto meli⁹

Tertia diuisio ē hosti.⁊ R ay.qr votū aliō necessitatis vt de his q̄ sūt necessaria ad salutē:aliō volūtatis:vt ō his q̄ sūt superogatōis:iter q̄ ē talis dr̃ia q̄ i votis necessitatis vn⁹ p̄t aliū ignorāt̄ obligare:vt patrinus puez̄. Tenet̄.n.baptizatus i pueritia ħuare fidē ⁊ cogit̄ sicut baptizat⁹ i adlta etate. Jn votis āt volūtarys ñ:vñ q̄tūcūq̄ mr̃ voueat p puero ifirmo q̄ ieiūet:ñ tenet̄ nisi ɔsētiat cū hz etatē legittimā:fili⁹ ēt quē pr̃ puez̄ i religiōe posuit nisi cū ad ānos discretiōis puenerit spōte ɔsēserit pōt exire:⁊ sic loquitur canon.zo.q.i.⁊.z.

Quarta diſio ē voti nc̄tatis i votū p̄me necessitatis qō emittit̄ i bap°.⁊ scōe nc̄tatis qō emittit̄ i p̄nia q̄ facit p̄terita mala plāgere ⁊ plāgēda itez̄ ñ ɔmittere:sicut baptism⁹ p̄teritū ifidelitatis errorē abȳcere:ſz tñ ñ regrit̄ ꝓmissio i p̄nia ñicut i bap°:ſz sufficit p̄positū:nec ē p̄pe votū ħ ⁊ ibi:Uotū ḡ necessitatis ē eoꝝ ad q̄ iplen⁹ oīs hō tenet̄ sin̄ qb⁹ ñ ē salus:sicut abrenūciare dia°.⁊ pompis ei⁹:tenere fidē:seruare decalogū ad q̄ se obligat glibz i baptismo ō ɔse.di.4. postea.7.q.i.Ecce.ñ tñ qñ ꝓ duobus peccatis p̄nia ē iiūgēda.ſz p vno trāsgessiōis circūstātia aggrauato.Guil.dicit q̄ nec i p̄nia:nec i bap° emittit̄ votū.qr i illis ē magis r̃mūtia° vite p̄terite male ⁊ p̄fessio fidei q̄ obliga° r̃spectu future:vñ i p̄nia ñ ē exigē^m sacr̃z nisi i castib⁹ ex p̄ssis nec votū ō nō recidiuādo vl' ꝓmissio:ſz sufficit br̃e p̄po⁹ ō cauēdo a pctō in posterū.large tñ dī duplex votum necessitatis.ſ.necessitatis p̄me qō emittit̄ i bap°.⁊ scōe.qō emittit̄ i p̄nia.⁊ qūocūq̄ sit certū ē q̄ i eoō gñe peccati pl⁹ peccat fidel' q̄ ifidelis ⁊ q p⁹ p̄niaz recidiuat:qr meli⁹ erat eis viā vitatis ñ aḡscere rc̄.i.pe.z.votū ɔ volūtatis ē eius bōi ad qō añ votū aliqs ū tenet̄:ſz p votū astrīgit̄:ut cōti^c absti^c.⁊ pegrinatiōis ⁊ hȳ.ō qb⁹ p̄s.uouete ⁊ redite rc̄.ut p̄mū ad ɔsiliū z^m ad ip̄iū r̃ferat̄.ex̄.e.Magne.Sicut nouer̃ v̄ginitatē ē ɔsiliū:ñ ɔfirmari ē p̄ceptū. Uñ ēt ipator idicit vniuersis castitatē q̄ sola possibil'ē cū fiducia ōo aias p̄tare Auc̄. ō lenōib⁹.ꝯ.Sācim⁹.coll'.z.non q̄ ipa sufficiat sin̄ charitate:ſz q̄ sin̄ ea nulla alia vt⁹ sufficit. vñ auc̄.qb⁹ mo. nā.efficiūt̄ sui.ꝯ.illō q̄q̄ coll'.6.p q̄s cōrigūt̄ ātiq̄ leges q̄ cōcubias ɔcedebāt. vñ aug⁹. Fōnicari hoib⁹ nūq̄ licz.88.di. fornicari nūq̄ licet.zz.q.4. Nemo.qō vez̄ ē licēt clpe.qr sēp ē mortale pctm̃:ſz qñz lz licē^a pene:qr eccl'ia ñ sēp p̄uit zi.q.i.hac ratiōe.4.distiu.deniq̄ ibi:⁊ iō abstinere aut ieiunare quādoq̄ est necessitatis puta diebus quibus eccl'ia ieiunium indicit.sed quicquid ꝓmittat̄ in baptismo:tñ in

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

pnīa nulla est promissio nisi absoluere ab iniectiōe in qua pcussor iurat nō pcutere amplī ⁊ in illa ab vsuris in q̄ vsurarī cauet vel iurat reddere nō āt abstinere: ⁊ ē piculū tales pmissiōes extorq̄re. de cohī. clī. ⁊ mu. c. Clīcos i sacris.

Quinta est diuisio magr̄i i votū cōe qđ ē nec̄iuz: ⁊ singulariter qđ ē volūtariū: vñ redit in tertiaz diuisionē: nō tñ votū cōe addit nouū pctm̄ fm doctores sz nouā deformitatē: sz illud vī iplicare ꝺdictionē: qz fm eos circūstātia aggrauās q̄ p se nō ex suppōne ꝑmi iportat ꝺformitatē mutat spēz vel addit nouā pcti spēm. Fractio āt voti ex se deformitatē hz: qz ēt i re ad quā gs alīs nō tenet: vñ votuz singulare facit de nō pctō pctm̄. ğ ⁊ cōe mutat spēm qđ videt ꝺcedēdū qm̄ ē exp̄ssuz p modū ꝑpe ⁊ singularis obligatiōis: vt si voueat vel iuret nō amplī fornicari non solū peccat pctō luxurie fornicādo: sz ēt pctō piury vel fractionis voti. Sz qm̄ nō ē votū ꝑpuz ⁊ exp̄ssuz sz solū ritꝰ susceptiōis sacr̄i sic̄ in baptismo: nō videt eē alia spēs pcti.

Sexta diuisio est ēt magr̄i voti singularis: qz aliud simplex vel ꝑuatum: aliud publicū vel solēne. Priuatū vel simplex dī ēt qđ in publico fit vel cū aliq̄ solēnitate: sic̄ i voto pegrinatiōis adhibet solēnitas p susceptionez pere ⁊ baculi bn̄dicti a sacerdote vel per susceptionez crucis i voto terre scē: dū tm̄ nō fiat alia solēnitas cū q̄ fm modū eccl̄ie dī votū solēnizari q̄ ē duplex tm̄ vt seq̄t. Et sciēdū qꝺ oē ñ solēne ē simplex: ēt si publice fiat qz accidit sibi: cū ēt solo corde possit fieri: sz solēne nunq̄z solo corde nec furtiue sz solēniter. Et hoz alīđ ꝺsistit i faciēdo: vt ire ad scūz Jacobū orare. Aliđ in nō faciēdo: vt nō ꝺbere mr̄imoniū: de quo ē dubiū vtz q sic vouet post mr̄imoᵐ ꝺctū possit debitū petere: qz si simplr̄ vouisset castitatē nō possz. ⁊ aliud videt vouere nō ꝺtrahere matrimoniū: ⁊ aliud vouere castitatez: qz prim⁹ fornicādo nō frangit votū: sz secūdus. ecōtrārio vī: qz vouendo vnū vouet qđ iplicat in illo.

Septima diuisio est voti solēnis: qz aliud solēnizat̄ p susceptionē sacri ordinis: aliud p ꝓfessionez approbate religiōis: nec sūt plures modi q̄ztuz ad post ꝺctū mr̄imoᵐ dirimēdū. ex̄ de voto ⁊ voti redē. c. Uno. li. 6. Inter q̄s solēnitates talis est dī̄a: qz sīgs ꝓfiteat̄ religionez quā nō pōt: nihilominꝰ voto simplici ad ꝺtinētiā obligat̄: q aūt ordinat̄ ab eo q nec characterē iprimere pōt: puta qz nō eps: nō tenet̄ ꝺtinere. Secꝰ aūt si ab eo q ordinez dare pōt sz nō executionē. ¶ Qđ aūt dicit̄ i illa decretali noua qꝺ solēnitas ē p eccl̄iam introducta: videt̄ ꝺ: qz ordo ē a deo. ¶ Solo in voto solēni ē ꝺsiderare māz. i. eēntiā voti ⁊ formā. s. solēnitatē. In solēnitate aūt religiōis mā est a iure diuino vel nāli: qz ipsemet obligat se: sz solēnitas ē ab eccl̄ia: eꝺ aūt in ordie sacro: eēntia voti ē ab eccl̄ia q̄ ipsam annectit ordini: ēt si nō exꝑmat̄ solēnitas a deo: qz sz eccl̄a multa supaddiderit si tm̄ sine illis fieret solū id in quo character imprimitur solēne esset. Et ideo profess̄io indebita obligat voto simplici: quia ipsemet se obligat deo quod ecclesia ꝓhibere nō potuit. sed ordinatio indebita non obligat si character nō iprimit̄: qz nec p se: cū nō ꝑmittat aliqd nec p eccleſiā: qz cessāte ꝑncipali cessat accessoriū. Inter solēniçationē ğ p sacrū ordinē ⁊ p ꝓfessionē ē dī̄a: qz in susceptiōe sacri ordinis ē votū p̄sūptuz p̄sūptiōe iuris ⁊ de iure ꝺ quā nō admittit̄ ꝓbatio: vñ sīgs nō intēdēs viuere caste nec se obligare nihilominꝰ volēs suscipit subdiaconatum: nihilominus obligat̄ ad cōtinentiā vi statuti ⁊ nō voti: sed qz hoc statutū est: qcunq̄z suscipit ordinē p̄sumit̄ ꝺsentire in id qđ ē annexū ordini: ⁊ pp̄ hꝺ dī eē votū: cū sit magr̄ statutū: imo ēt si ꝺtrariū ꝓtestaret̄: nihilominꝰ obligaret̄: sz i ꝓfessiōe ē verū votū ⁊ exp̄ssuz: si ē exp̄ssa: vl̄ tacitū si tacita.

Octava diuisio ē ꝺ voto solēnizato p ꝓfessionē: qz aliđ p exp̄ssaz q̄ fit vbis in capl̄o ad modū homagij. qbz aligs ꝑmittit obediētiā vel ꝺuersionē moz fm regulā approbatā: aliud p tacitā in ordine approbato: vñ per tria vota subalia religiōis i secl̄o emisse ñ dī qs votū emittere solēne: q̄uis apꝺ magnos dubiū sit vtrū liceat ad tria illa vota iducere i seculo rēanētes. Exp̄ssa āt: pn̄tibꝰ duabꝰ ꝑtibꝰ ꝺuētꝰ ⁊ maioze pte ꝺsentiēte: alr nō dz fieri nec fcā tz. Tacita aūt p tacitū ꝺsensuz de quo post dicet̄. Est aūt dī̄a iter ꝓfessionē exp̄ssaz q̄ pt fieri hītu nō mutato: ⁊ tacitaz q̄ nō. Nā si ē idēbitꝰ secl̄aris ⁊ religiōis: nō ꝓfitet̄ p lapsū anni. si ēt ē distinctꝰ hītus nouitioꝝ a ꝓfessis: adhuc nō ꝓfitet̄ p lapsuz tpis nisi recipiat saltē triduo hītū ꝓfessoꝝ. arg. ꝺ de testi. c. z. vbi nō pt testari q̄ habituz nō mutauerat: qa p annos plīmos i monasterio fuerat. ¶ Solo. illa fuerat ex pīsse ꝓfessa: alīs ñ fuisz i abbatissā ordiata. de elec. Cū cāz.

Nona diuisio ē de voto solēnizato p ꝓfessionē tacitaz qz illa fit duplr̄: Uno mō p lapsuz anni: cū quis pubes hītū religiōis q cōis ē nouitꝰ ⁊ ꝓfessis p annū ꝺtinuuz gestauit: ex tc̄ religionē assūptā itelligit̄ ꝓfessus: nisi ibi tāta idistictio hītus hēat̄ qꝺ nō solū nouitꝰ ⁊ ꝓfessi: sz ēt aly cū eis vitā cōez ducētes sīli penitꝰ hītu iduunt̄ sicut forte apud illas moniales: q̄ se dicūt q̄si canonicas seculares. Secꝰ i illo q añ annos discretiōis assūpsit hītū regularez: nisi p totū annū sequētē pubtatē i monasterio remāserit spōtaneꝰ. ex̄ de regu. c. i. li. 6. vbi regrit̄ distinctio regularis ⁊ secularis ⁊ ēt distictio nouitꝰ ⁊ ꝓfessi. Dicūt āt qdā qꝺ regrit̄ cū anno dies forte ꝑpter annos bisextiles vt sit vni formis ꝓfessio nouitioꝝ i ānis bisextilibꝰ ⁊ cōibꝰ: sed qz sua mēda ē rō q̄ ꝓ religiōe fac̄: nō vī dies nec̄io supaddēdus q̄ ad hꝺ qꝺ ille exire possit nec vsq̄z legit̄: sz respectu alteriꝰ qui eū exhere pt bn̄ āno addit̄ dies. vñ ipubez itrātē religiōez pōt exhere pr̄ vel tutor ifra ānū ⁊ diē. zo. q. z. Puella. Circa qđ ēt lz sit digressio ē aduertētū qꝺ pr̄ vel tutor: nō dz ꝓ pria auc̄te cū violētia exhere: sz auc̄te illius q in monaᵐ hz auc̄tē: nec ēt magr̄ filyfamilias vel q̄cūq̄z aliꝰ custos hꝺ pt qz ei q ē i ptāte pr̄is sane mētis: nec tutor nec curator dari pōt. Qđ de violētia dictū ē ad hoc ptinet qꝺ lz pr̄ vel tutor pn̄t pupillū iuituz disciplinare ēt clericū: nō tm̄ pn̄t eū corrigere alīs iniuriā iferēdo: qđ facerēt si vel hītuz disrūperent vel vi de monaᵒ exhereꝝt: qz iaz erat in eius possessiōe. Alio mō fit p susceptionē hītus ꝓfessi si etatis apte sciēs ⁊ volūtariꝰ sic triduo pseueret. ex̄ de regu. c. Cōstitutionē. li. 6. ğ i ꝓfessiōe tacita p lapsuz anni nō reqrit̄ dies nisi i ānno bisextili: qz tūc nō ē vltra hūc ānū: lz sit vltra alios. Itē qm̄ stetit p ānuz vbi est distinctio hītꝰ iter secularē ⁊ nouitiuz ⁊ ꝓfessos: lz ñ sit obligatꝰ illi religiōi: qz nec gessit se vt professus. tm̄ ē obligatꝰ religōi abte: qz gessit se vt religiosus: vñ ñ possz ꝺbē. ꝺ regu. c. Significatū ē. ꝺ ꝺuer. ꝺiu. Ad aplicā.

Decima diuisio ē. qꝺ ꝓfessio tacita p lapsuz anni subdiuidit̄: qz qđā ē illius q itrauit ipubes: qꝺ eiꝰ q itraut iā pubes. Et ipubis illa duplex. Una respectu pr̄is: alia respectu sui. Si. n. ipubes pr̄e vel tutore ignorāte vel inuito itrauit ifra ānū ⁊ diē retrahi vel extrahi pōt etiam iuitꝰ a pr̄e vel tutore: qꝺ si ab eis sciētibꝰ nō fuerit ante ānū ⁊ diē exctꝰ q̄ztū ad illos ꝓfessus est ēt ipubes exñs: qz ipsuz petere nō pn̄t: sz q̄ztū ad se quousq̄z sit pubes nullā p fessionē nec exp̄ssaz nec tacitā facere pt que valeat vt solēnis: sz si ꝓfessionē de facto factā i pupillari etate factꝰ pubes ratū hēat exp̄sse vl̄ de nouo ꝓfiteat̄: vel ꝓfessoꝝ hītū p triduū portet sit ꝓfessus. Sil̄r vbi añ annū ꝓfiteri nō ē ꝓhibitū fit ꝓfessus. Itē si p totū gntūdecimū annū remaneat vbi nō est hītꝰ nouitioꝝ distinctꝰ ab hītu ꝓfessoꝝ est tm̄ distinctꝰ ab hītu seculariuz degētiū: alīs nō. Si aūt pubes itrauit ⁊ est distīnctio hītꝰ nouitꝰ ⁊ ꝓfessi ēt si cuz hꝺ sit idistinctio hītus secularīū: sicut si eēnt canonici regulares ⁊ clerici seculares cū eis i choro ⁊ refectorio sic̄ ipsi i suppeliceis vtunt̄: lapsu āni tacite ꝓfitet̄ de regu. c. i. Dico autē distinctio: vel mālis vt in pāno: vel colore aut hꝺ: vel

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

formàlis vt per benedictionem sicut ibi dicit in fine.

Undecima diuisio est: qz alia ē pfessio mēdicātiū: alia nō mēdicātiū: Est.n. dra inter religiões mēdicātiū z alias quo ad pfessionē: qz ī pmis nō pōt fieri nec tacite nec expsse añ annū: in alys sic: qō ē qz sunt artiores: vñ ad eas licet aliūde trāsire nō ep̄: z silr ab alys mēdicātib⁹ ad p̄dicatores vel miores. Nā q̄ sūt artiores arg^m est: qz oliz ín eis solis ānus pbatiōis regrebat. Nam artior dr religio ñ q̄ maiozis austeritatis sz q̄ ē pfectiozis z maiozis meriti: pp qō religioso licet migrare ad ep̄atū tan q̄ ad pfectiozē statū z nō ad austeriozē: nō autē ad seculū vel beremū: dato q̄ ibi austerí⁹ sit victurus: Jtē ē dra iter tacitā p lapsuz anni z expssaz ex vna pte: z tacitā p suscepti onē hit⁹: qz due p̄me obligāt illi religioni spāliter: alia vo gnāliter religioni: ita. s. q̄ ad seculū redire nō pōt. Est ēt dra inter expssaz ex vna pte z tacitā ex alia: qz expssa p̄t fieri habitu nō mutato: alie vo nō. Dec oia pbant. li. 6. de regula. c. i. z. z. z. Or aūt distinctū ē iter mēdicātes z alios sciēdū ē. q̄ illi soli reputant religiosi mēdicātes qb⁹ nō hītib⁹ reddit⁹ nec possessiões ex sua pfessiōe icerta mēdicitas victū p̄bet. secus de illis q ex sua pfessione reddit⁹ z possessiões habēt vel hre pōt z nibilomin⁹ mēdicāt: z ante ānū nusq̄ dz fieri pfessio: sz ante fcā tz in alys: nō ī istis. Or aūt dictū est ifra ānū nō posse fieri pfessionē ī ordine mēdicātiū: verūz ē nisi in ordine sororz nrāruz z minorissarū: qz nō sunt mēdicātes. Si āt cessā sūt eis oia p̄uilegia fratrū ad hoc ñ pp̄ hīt hīt ip̄z: cū illō nō sit p̄uilegiū: z qz hīt cuenit frīb⁹ vt sunt mēdicātes in quo distinguuntur ab eis que habēt redditus z possessiones.

Duodecima diuisio est: qz pfessio alia hz effectū quoad religionē in qua fit spāliter: Alia vo quo ad religionē absolute z idifferēter. vñ vbi ē idistinctio hit⁹ nouitу z pfessi z secularis est dubitatio an lapsus anni faciat pfessionē. Et dōm est q̄ sic quo ad religionē absolute: sz nō quo ad istā: qz tenet manere ī religione aliq̄ sz nō in illa. vñ si cbit mrimo^m ē nullū: qz sic se hz lapsus anni cū veste religiōis ad obligāduz isti religiōi: sic lapsus anni cū veste religiōis simplr distincta a veste secularī: sz p̄mū obligat huic religioni: vt qñ ē distictio nouitу z pfessi: qz vestis pfessi ē ppie vestis religiōis illi⁹. q̄ scōz obligat religioni absolute. ¶ P. nullus p censurā ecclīasti caz cōpellit manere in religiōe nisi reputet pfessus: sz idistincte q vltra annū steterūt in religione sine expssa pfessione cogunt regulā ordinis expsse pfiteri z seruare. q̄ p̄sumit vouisse nō solū voto simplici pp qō eccl'ia nō excōicat sed solēni tacito nō expsso. de regula. c. Ex pte. Et si coguntur in claustro manere. q̄ cogunt in mrimo^o nō manere: et sic nullū est mrimo^m qñ iā pubes ītrauerūt: z idē si ipubes: si pubes facti: nō tm̄ vno anno sz plurib⁹ remāserūt. ¶ P. cū ann⁹ sit dat⁹ ad pbādū: eo ipo q̄ p annū stetit nec reprobauit sz remāsit vr approbasse religionē ex q̄ hītū religionis z formā religiosi p annū tenuit: sz nō religionē illaz: qz hītū pfessi q est ppus religioni illi nō suscepit: vñ illi religiōi determiate obligat⁹ nō ē. vnde de regula. c. i. li. 6. frustra fieret mētio de hītu indistincto si idē iuris eēt ī habitu distincto. Dec est q̄ dra: qz vbi ē hītus indistinctus: ibi lapsus anni obligat illi religioni determiate. de regula. c. i. li. 6. vbi aūt distinct⁹: obligat religioni ī cōi: marie si p plres annos sic steterit. de regu. Ex pte. Unde qō ibi dr regulā ordis supple approbati: z ñ illi⁹ determiate qz pmptū ē iura iuribus concordare: verū est q̄ in q̄busdā locis ē consuetudo q̄ in monasterys nobiles puelle nutriunt multis annis z vtūtur vestib⁹ nouitiarū: nō tū est itētio pfiteri nec pbare: sz postq̄ fuerint bñ instructe eas maritare. Et hec consuetudo ostēdit q̄ nō intēdūt pfiteri sz cbere sicut oliz in tēplo nutriebant puelle vgines vsq̄ ad annos nubiles. Ubi ēt eēt cōsuetudo q̄ de nouitys passim: nūc iste maritant: nūc ille pfitent: lapsus tpis nunq̄ eas obligat: sz ubi nulla induit nisi aio pbandi z pfitēdi si possit sustinere z alys placeat z irecipiēdo ꝫ ipsum dr ei ī capl'o: si sic recepta stet p annū integrū: reputat vere pfessa. Et si nunq̄ consensit nibilominus vi statuti eccl'ie est ligata. Et silr q ītrat aio remanēdi z deo ppetuo famulādi: z si nō sit ligat⁹ vi voti: qz nō p̄mi sit sz solū p̄posuit: est tñ ligat⁹ vi statuti in religiōe aliq̄ viuere. de regu.. Cōsulti. Uñ q̄ hoc nō sit vi voti apparet q̄ votū est p̄missio z nō intētio: z qz hēbat p̄positū in ista remanēdi: vñ si vi p̄positi maneret: tunc in ista remaneret nec ad laxiorez transire liceret. ¶ Ad argu^m dicenduz. q̄ votuz nēciuz: nō est votū nisi large vt dictū est. Qō III.

Tertio querit de voti obligatiōe z virtute vtrū. s. votum solēne dirimat mrimo^m post cctū. Et videt q̄ non: qz nō min⁹ oblgat simplr q̄z solēne: sed illō nō dirimit. g nec istud. ¶ Cōtra p auctez ī littera. ¶ R ñ° hic videda sunt gnq̄. P̄rio qs possit vouere. 2° de tpe iplēdi votū. 3° de herede vouētis. 4° de obligatiōe voti ad peccatū. 5° de hoc qō q̄rit. s. de efficatia voti ad mrimo^m dirimendū.

Quantuz ad p̄mū de subiecto voti sunt septē cnes. ¶ P̄rima q̄ eps nō pōt vouere sine licētia pape religionē vel lōgā pegrinationē: qz nō pōt renunciare z tenet residere: sz cetera vot. sic. de voto. c. magne. ¶ Scōa c. q̄ nō pōt vouere lōgā pegrinationē cleric⁹ sup ple astrictus ad residētiā ex officio vel bñficio sicut nec dz se absentare sine licētia. de cleri. pegri. p totū: sz pōt facere alia vota: sic z sine licētia ītrare religionē. archi. cur. z cetera p̄ter ep̄m. ¶ Tertia c. seruus non pōt vouere: nec reali voto: qz nihil habet. nec psonali in p̄iudiciū dñi: sicut esset religio vel abstinētia nimis debilitās: sz cōtinētiā sic iuito dño. ¶ Quarta c. filiusfamilias nō pōt vouere voto reali nisi de peculio castrēsi vel q̄si: sed de aduēticio quo ad proprietatē dare pōt mona° p̄m deū. Jtē pōt vouere voto psonali. Uñ religionē pfitēdo se z p cōns sua deo dedicat: sz libros sibi datas a patre: supponendo q̄ solus doctor z advocat⁹ hēat q̄si castrēse nō pōt retinere: sz pōt p̄r reuocare vsq̄ ad pfessionē: sz forte nō postea: sic post emācipationē. tñ pbabili⁹ ē vt tyro z armiger hēant castrēse sicut miles z scolaris quasi castrēse: sicut aduocatus aut pfessor. ff. de spō. l. Oro. sic ēt pōt data sibi a p̄re p bōis mrnis iure pig̃ris retinere: lz iura pbibent pign⁹ z hipotecā ī tali casu: qz sic in foro cscie pt cōpēsari nō liqduz cuz liqdo ex q̄ certus ē: lz ñ i exteriozi pp nālē eqtatē: sic ēt retinere qō sine dolo suo de bonis debitoris ad se puenerit q̄uscq̄ sibi satisfecerit de cdi. ide. si nō sortē. ℌ. Idē sciēdū. de regu. c. i. z. z. sz de filiofamilias dicunt legiste q̄ ex oib⁹ causis obligat p̄terq̄ ex mutuo z ex voto: sz sic pōt iuito p̄re cbere mrimo^m carnale: sic spūale vouēdo vel' pfitēdo religionez: nec pp hī pt exhēdari. C. de epi. z cle. l. vlt. Et ītrādo religionē q̄cq̄d hz deo dedicat. Nec obstat q̄ nō obligat voto: qz verū est de voto qō fit reipu. sec⁹ ē de voto qō fit deo. Jtē de voto reali p se: sec⁹ de voto reali accessorio: tñ in hoc q̄ filiusfamilias se deo dedicat nō dedicat res nisi qs expsse z p̄ncipalr vouere posset. ¶ Quinta c. ē. q̄ de minore annis: qz si non hz vsū rōnis nō valz votū. Si āt hz vsū rōnis sz ipubes: pr gdē vel tutor oē votū ei⁹ psonale: vel abstinētie: vel religionis pōt irritare: z silr votū reale. Et idē ē de minore. xxv. annis habēte curatorē vel exīte in ptāte p̄ris quo ad votū reale qō p̄r z curator possunt irritare: sz qñ pubes ītrat religionē qō pt facere iuitis pentib⁹ z curatorib⁹: eoipo dedicat oia bona sua: q̄ nisi eēt maior. xxv. ānis nō posset alienare: nec p̃t pentes aut curatores bona retrahere: q̄ possent si illa vouisset: qz nō pt talia sine illis alienare nisi seipsum

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

alienãdo:qz q̃dã cũ vniuersitate trãseũt que alʒ nõ transi/
rent. Jdẽ ẽ si ipubes ĩtrauit nec psona eius retracta fuit:qz
nec bona retrahi pñt. Si aũt habẽs vsuz rõnis nõ bẽat pa
rẽtes aut tutorẽ aut curatorẽ: ꝛ voueat res suas nõ se deo
lz in hoiez nõ possit alienare:tñ vr̃ qꝫ in deũ possit:nisi qꝫ si
6ª ♀ iueniat lesus nõbilr aut decept⁹ põt restitui. ℂ 6ª ♀ est de
ꝯiugatis. vir gdez qz caput ẽ mulieris põt vouere gcquid
vult illa insscia vel inuita p̃ter votũ ꝯtinẽtie in quo est eq̃/
lis ꝛ seruus ꝛ p̃ter votũ abstinẽtie quo redderet ipotẽs ad
debitũ reddẽduz: votũ ẽt pegrinatiõis longe vel terre scẽ
põt emittere ꝛ crucẽ accipe:sed nõ dz si illa cõmode seq nõ
põt ꝛ est piculũ ꝯtinẽtie ei⁹ sic̃ dic̃ Tho.4.q̃libet.q.i i.qz ñ
dz hõ dimittere illud qõ ẽ necitatis pro eo qõ ẽ volũtatis.
vxor vero nulluz votuz personale potest facere sine assen
su viri gn ille possit irritare:nisi qꝫ dicit Hosti.qꝫ si ẽ comi/
tissa vel magna dña põt recipe crucẽ:qõ nõ videt nisi sic ĩ
telligẽdo qꝫ vadat p se vel p aliũ:ꝛ qꝫ ipsa bẽat pafrenalia:
de gbus p̃t facere qõ vult viro ẽt iuito.de voto autez reali
videt qꝫ in tantũ p̃t facere votũ in quãtũ elemosynã. de q̃
7ª ♀ dictũ fuit supra di.lꝯ. ℂ 7ª ♀ ẽ.qꝫ nõ p̃t vouere religiosus q
ppriũ velle nõ hz nisi ꝓfitẽdo artiorẽ religionẽ ad qõ licẽ/
tiã petere dz:sz negari nõ dz:ex quo vr̃ qꝫ liceat ĩtrare reli/
gionẽ laxiorẽ ei q vouit ĩtrare artiorẽ:qz ex hoc nõ facit se
ipotẽtẽ ad iplẽdũ votũ cũ ad hoc libere possit ĩtrare artio
rez:ꝛ p ꝯñs licet ĩducere ad ĩgressũ laxioris obligatũ artio
ri.Cui⁹ ꝯriũ notat Tho.2ª2ᵉ.e.q.vlti.arti.penlt.ꝛ ex de re
gula.c.penul. Ubi dr̃ qꝫ nõ tenet ĩtrare artiorẽ sz ĩponẽda
est ei pnia de voto fracto. Ad qõ dom ẽ qꝫ ille q est obliga/
tus ĩtrare ꝛ ꝓfiteri ĩ artiori nõ liberat ĩtrãdo laxiorẽ ẽt cũ
ꝓposito ꝓfitẽdi:sz ille q est solũ obligat⁹ ad ĩtrãdũ ꝛ expi/
endũ: nõ aũt ad ꝓfitẽdũ vel remanẽdũ in artiori licite p̃t
ĩtrare laxiorẽ cũ ꝓposito ꝓfitẽdi:ꝛ ad hoc ĩduci p̃t:qz ĩ vo
to ppetuo religiõis ĩcludit oẽ tpale:pmũ ãt tpale erit quo
ad obligationẽ:vñ nõ ẽ in moza nec peccat añ ꝓfessionem
exꝑssaz:sic̃ ille q erat obligat⁹ ad manendũ in artiorẽ quo/
uscꝫ sit ꝓfessus in laxiorẽ semp ẽ in moza ꝛ in pctõ mortali
supposito qꝫ de facto possit exire ꝛ ĩtrare artiorẽ cũ de iure
possit:sz qlibet reputat religionẽ suã artiorẽ: ꝛ sic formar si
bi ꝯscientiaz de trahẽdo oẽs ad suã. Sz ponat aliqs pmisit
se ĩtraturũ determiatã religionẽ si aliqyã religionẽ ĩtraret
q̃rit vtrũ liceat talẽ ĩducere ad ĩtrãdũ religionẽ laxiorez:
qz de artiori certũ est ẽt si sine ꝯditiõe laxiorẽ vouisset. Et
dicũt qdã qꝫ sic:qz illud votũ nõ tenuit sz peccauit sic pro/
mittẽdo ꝛ peccauit q eũ sic ꝓmittere fecit:qz p hoc p̃clude
bat sibi via ĩtrãdi alias religiões:ꝛ sic ñ valet sic̃ nec illõ q̃
ꝓmitteret qs nõ ĩtrare religionẽ. Sz sic̃ i alia mã dr̃ qꝫ sen
tẽtia q̃ hz errorẽ ĩtollerabilẽ exꝑssuz nõ valz. Ualet aũt il
la q̃ hz eũdẽ errorẽ iplicitũ sz occultũ:sic vr̃ dõz i voto ꝛ iu
ramẽto. Nã siqs iurat nõ ĩtrare religionẽ: nõ valet: ꝛ tñ si
iurat ꝯhere mr̃imoniũ ꝛ cõsũmare valz iuramẽtũ ꝛ tenet
ĩplere lz p hoc idẽ sequat qõ p ꝑmũ: qz illud qõ iurat p se
bonũ ẽ:lz ex hꝫ sequat ꝑuatio maiorꝭ boni. Et ita dõz ẽ qꝫ
cũ iuret rẽ licitã.s.ĩtrare istã religionẽ ꝛ cũ licita ꝯditiõe si
.s.religionẽ ĩtret: lz ex hoc sequat ꝑuatio meliorꝭ religio/
nis:nihilomin⁹ valet iuramẽtũ. De cõparatiõe aũt religio
nis penes pfectionẽ vr̃ qꝫ religio mẽdicãtiũ q̃ hoc hz a sua
ꝓfessiõe:ẽ artior oi nõ mẽdicãte:qz cũ i voto castitatis sint
oẽs equales ĩ voto obediẽtie ꝛ pauptatis pñt eẽ ieq̃ies: cꝫ/
to g̃ ẽ artior pauptas tãto eẽntialr pfectior ẽ religio. Silr
cꝫto i pfectiorib⁹ ẽ obia taxata:tãto religio artior.i.pfecti/
or. Qz g̃ corpalr exercitatio ad modicũ vtilẽ:ꝛ nullũ sacri/
ficiũ ẽ magis acceptũ deo cꝫ zelus aiarũ:qz ad euãgelizan/
dũ ꝛ p̃dicãdũ fuit xp̃i religio ĩstituta:ide ẽ qꝫ illa ẽ pfectissi
ma religio eẽntialr:cui⁹ obia ẽ ad p̃dicãdũ eẽntialr:ꝑncipa
liter:ꝛ noialr ĩstituta:ad quã ex oi alia licet transire:ẽt si in
pauptate austeritate ꝛ alys cerimonys excellat:qz hoc est
pfectio ꝛ religio xp̃i:ꝛ si loculos bẽat qꝫ alia nõ hz. Religio
ãt q̃ p̃dicationez eẽntialr nõ hz annexã:sz accñtalr post ĩsti
tutionẽ sibi cõmissaz:p accidẽs ad hãc pfectionẽ attingit.
vnde per hoc eius eẽntia nullã pfectionẽ acquirit.

Quantũ ad scõm de tpe iplẽdi votũ sunt tres ♀nes. ℂ Prima ĩ gnãli:qz votũ aut fit pure:ꝛ tũc p̃ª ♀
statiz obligat:nec pp debitũ:nec aliud differri dz:mlto ma
gis cꝫ ꝓmissio fcã hoi q̃ stati obligat tpe qõ nõ p̃t locutiõe
exꝑmi.de sol.l.Qõ dicim⁹. Nec dico decẽ dierũ.ff.de ꝯsti.
p̃la.l. Promissor stichi. ℌ.i. Si aũt ĩ diẽ: tũc illa die tenetur
nõ ante:sz post diẽ sic: qz sũt duo arbitri p̃cepta.ff.de arbi/
tris.l. Celsus. Si sub ꝯditiõe: tũc nõ tenet añ ei⁹ euẽtũ sed
post ei⁹ euẽtũ:nec ĩ voto habet ĩpolis ꝓ ipleta imo viciat
sicut ĩ stipulatiõib⁹:nec turpis ꝓ nõ adiecta:sz ea ĩpleta vo
tũ qõ turpe nõ ẽ iplẽdũ ẽ. ℂ zª ♀ ẽ.qꝫ statiz qñ p̃t cõmode zª ♀
tenet ĩtrare q vouit religionẽ ĩtrare: qz p̃cepta affirmatia
q̃dã respiciũt id qõ solũ faciẽdũ ẽ: qõ eque bñ i morte sic̃ ĩ
vita p̃t fieri:ꝛ illud sufficit sel'añ mortẽ facẽ: nec tenet hõ
quãcito p̃t nisi i necitate vel piculo vel si ẽ tps ad hoc sta/
tutũ:sic̃ hõ tenebat ad bapm ꝛ ꝯfessionẽ añ cꝫ eẽt tps statu/
tũ ꝛ sufficiebat sel'i vita:qz bap⁹ i morte ꝛ ꝯfessio tñ valet
sz hr̃e ĩ voto nõ tãtũ valet i morte quãtũ i vita: qz cꝫdiu vi
uit i mortali vel sine gr̃a mereri nõ p̃t: vñ ad bapm i voto ꝛ
ꝯfessione ĩ voto tenet ꝛ stati qñ recolit qz p̃t. Et silr q vouit
ĩtrare religionẽ tenet ad statiz qñ p̃t:qz ꝟ fecit vt diu dño
in hac vita ꝟuret nõ vt moriẽs ĩtraret:qz illõ parũ eẽt. Est
eni nã religiõis vt vita hois ꝛ nõ tñ mors deo dedicet̃:vñ
cꝫcito cõmode põt dz ĩtrare:qz q vouit ĩtrare resíduũ vite
sue deo dedicat:sic̃ q vouet certa die ex illa die tenet̃:sic̃ si
hõ ꝓmisit ꝯhere cũ q̃dã nõ sufficit ꝯhere semel añ mortẽ:
qz ad hoc fit mr̃imo m vt simul cõuiuãt: si aũt ꝓmisit dare
pro deo vel hꝫ: hic videret̃ qꝫ sufficit añ mortẽ hoc facere
sel'nisi rõ alia pactũ reformet:qz q ꝓmisit aliqd sine die:lz
teneat̃ statiz:nõ tñ ad statiz:nec qñ ꝑ põt cõmode nisi ab il
lo cui ꝓmisit regrat̃:sed põt regri cꝫcito cõmode p̃t solue
re ꝛ ex tũc ẽ in moza. Cũ aũt dicat scriptura ex ore dei ꝑdi
ens. Si qd vouisti deo nõ moreris reddere. q̃ de⁹ iterpel/
lat ĩ oi voto: ꝛ sic quoties p̃t ꝛ recolit dz oẽ votũ qõ fac̃ im
plere: qz quoties ei de⁹ ad mẽoriã reducit ipz votũ ꝛ pos/
sibilitatẽ ꝛ ꝯgruitatẽ ꝓ nũc iplẽdi:ipsũ iterpellat ꝛ i mora
ꝯstituit. ℂ 3ª ♀ ẽ.qꝫ pp ꝟbita vt scribẽdo vl'opando lucret̃ 3ª ♀
ad soluẽdũ ñ dz remanere:qz ꝓfitẽdo cedit bõis ꝛ si ñ cre
ditori tñ religiõi vt illa ꝓ se satisfaciat q̃ tenet̃: vñ nec ĩ re
religiõe tenet̃ opari mãib⁹ ad soluẽdũ: sic̃ nec i fecl'o tene
ret̃ si cessisset bõis. Si ãt ꝓmisisset mãib⁹ opari sic̃ pp hꝫ ñ
phiberet̃ suscipe crucẽ ꝛ sufficeret tũc tradẽ itereſſe vl'bo
nis cedere:sic nõ obstãte hoc posset religionẽ ĩtrare: sed si
bona sufficiũt dz illi solui itereſſe alʒ inanis ẽ actio credi/
toris quã excludit iopia debitoris. Si.n.obligato ad mr̃i/
mom imo ẽt post mr̃imoniũ ꝯctũ licet ĩtrare religionẽ: mlt
to magis post oẽm aliã obligationẽ:imo ẽt videret̃ qꝫ nec
ad itereſſe teneret̃ sic̃ iura ad nihil restituẽdũ obligãt ꝯiu/
gem q mr̃imonio nõ ꝯsũmato ĩtrat religionẽ altero insscio
vel iuito q tñ ĩ multis pp hoc sepe dãnificatur.

Quantuz ad 3m de herede sũt gnꝯ ♀nes. ℂ Prima p̃ª ♀
qꝫ si est votũ tãtũ reale vt fundãdi mona
steriũ: vel dãdi tãtũ p deo: aut oblationẽ mittẽdi: aut tot
armatos vltra mare:tũc hẽs tenet̃ sic̃ ĩ alys ꝟbitis. ℂ zª ♀ zª ♀
est qꝫ si ẽ tñ psonale: vt ieinnare:cõtinere: vel crucis: vl ire
vltra mare: hẽs nõ tenet̃: nisi sponte se obligauerit: siue sit
filiꝰ siue sit exneus.ex.e. Licz. ℂ 3ª ♀ est .qꝫ si vtrũꝯ ẽ rea 3ª ♀
le ꝛ psonale ꝛ vtrũꝯ exꝑssuz: ꝛ tũc tenet̃ ad reale: vt si vo
uit ire ad scm Jacobũ ꝛ offerre vnũ equũ: heres nõ tenet̃
ire sed equũ mittere. Silr si fundare monasteriũ ꝛ ĩtrare:
nõ tenet̃ ĩtrare sed fundare. ℂ 4ª ♀ᵉ est.qꝫ qñ votũ est pso 4ª ♀
nale ꝛ reale. sed psonale ẽ ꝑncipalr exꝑssuz reale tacituz ꝛ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

acceſſoriū vt ire ad ſanctū Jacobū:nō teneť heres expen/ſas q̄s ille feciſſet eūdo:ſtādo:offerēdo:redeūdo dare ſicut nec ire:ꝛ ſi vouit ītrare religionē:nō teneť bona dare: quia ſublato ꝓncipali ſubmouet acceſſoriū. Siłr ſi ſuſcepat de/fūctꝰ crucē:nō pp ℔ teneť hēs illuc mittē expēſas q̄s ille
3ª ♀ factur⁹ erat niſi ipſe ℔ ordiauerit. ¶ 5ª ♀ ē.q̄ ꝓſonale ītelli giť a ꝓſōa ſua ñ aliēa:vñ ſi ipſe vouit ꝓſōas certas mittē vl tra mare reputať votū reale ꝛ ad illud hēs teneť:ſic ꝟz ius ciuile teneť īplere pollicitationē factā reipu.a ꝑdeceſſore.

Quantū ad 4ᵐ artiᵐ de obligatiōe voti ad peccatū ſūt ſeptē ♀nes. ¶ Prima.q̄ oīs voluntaria
ꝑ⁴ ♀ voti fractio eſt mortalis:qꝛ reddere eſt neceſſitatis: ꝛ toti/ens quotiēs frāgit:dū tñ actꝰ exterioꝛ ꝛ īterioꝛ iteret: ſecꝰ ſi exterꝰ tm̄:qꝛ pctm̄ ꝓ ſe eſt īactu īterioꝛi:vñ q̄ vno actu vult mechari ꝛ furari vel plura furari vnū pctm̄ cōmittit quo ad deū q̄ ītueť coꝛ:ſed plura ſi plura furet: quo ad iu/diciū hoīuz q̄ videt ea q̄ patēt ꝛ plurib⁹ furti actionibz te/neť:ꝛ hoc ī voto uegatiuo quo q̄s vouet nō bibere vinuz: ſecus in affirmatiuo:puta cū q̄s vouet ieiunare. Tūc.n.nō quotiēs comedit totiēs peccat:ſz ſolū ꝟa vice:tertia autē ꝛ deinceps nō:maxime ſi nō ī ꝓcēptū ſz q̄ſi nō reputaus ſibi poſſibile plus illa die ieiunare ꝓtus ieiunare ſi non iā fre giſſet:ꝛ ꝓtus ieiunare alia die integra ꝓ illa:ſz ſi in cōtem ptū:puta vt nō fruſtra fregerit idē facturus ſi nō fregiſſet nec ītētiōe ex ītegro alias ieiunādi tūc ſecꝰ:maxime in vo to ſingulari ꝛ ſecreto ī quo nō ē ſcādalū. Nā ſecꝰ eēt de il/lo q̄ ieiuniū eccl̄ie fregiſſet. Nō.n.ꝓp hoc liceret ei ex̄ hoꝛā ♀ſuetā comedere ītētiōe alios redimēdi ī ſcādalū alioꝝ:ſz de hoc pleniꝰ dictū ē ſupꝛa di.ıſ.q. De ieiunio. ¶ zª ♀ ē.q̄
zª ♀ votū qō ipoſſe ē īplere de iure vel de facto: nō obligat ha/cten⁹. Exᵐ de depaupato q̄ vouit dare pecuniā:ꝛ coꝛꝛupta q̄ vouit caſtitatē:qꝛ q̄ dic̄ deū ꝑcipe impoſſe anathe[a] eſt: et q̄ñ nō ē ſpes ꝓ nām q̄ poſſibilitas rcdeat: ex toto liberať: q̄ñ aūt ē ſpes excuſať ꝛ nō libať:qꝛ īanis ē actio quā exclu/dit īopia debitoꝛis ꝛ nō nulla. vñ ſi vgat ad piguioꝛē foꝛtu/nam teneť. Difficultas.n.ꝑſtatiōis nō tollit obligationez: qꝛ tc̄ ſeł extricta nō reuiuiſcit.ff.de vbo.ob.l.y. ¶ 3ª ♀ ē de
3ª ♀ religioſis q̄ nō frāgūt votū veniēdo ♀ oīa:qꝛ uō vouerunt regulā ſed ♀uerſionē vel obedientiā ſm regulā:q̄ duo eq/parat Tho ꝑ. Quolibz.io.q. Qō nō vr̄.qꝛ q̄ ꝓmittit obiaz ꝑlato ſm regulā:nihil ꝓmittit pure ſz ſub ♀ditiōe tacita ſi ille ꝑcipiat. vñ ad nullū ꝑceptū regule vr̄ obligat⁹ quouſq̄ illō a ꝑlato ꝑcipiať. vñ tutioꝛ ē modus ꝓfitēdi quo ꝓmitti tur obia ſm regulā quā ille quo ♀uerſio moꝝ ſm regulaz: qꝛ ī iſto 2°ſtatiz ē obligat⁹ ad regulā nullo alio ꝑcipiēte:ni ſi foꝛte ipſamet regula hēat opp[m]. ¶ 4ª ♀ ē.q̄ q̄ vouet nō
4ª ♀ comedere carnes certa feria ſine exceptiōe ſi illa eueniat i die natalis dñi teneť abſtinere. ex̄ de obſ.ieiu.c.i.lz auc̄te ep̄i poſſet ſibi ī die aliā cōmutari. ¶ 5ª ♀ ē.q̄ q̄ vouit cer/
5ª ♀ ta die nō bibere vinū:nihilomin⁹ celebrādo dz ad ablutio nē vinū nō aquā īfūdere:qꝛ hoc ē eccl̄ie ꝑceptū ꝛ nō ſolū ꝓ miſſio:ſic̄ comedere carnes ī die natalis. Intelligiť aūt in voto excipi eccl̄ie auc̄tas. de hoc nō. ex̄ de cele.miſ. Ex pte. Tñ qō dictū ē ī ꝑcedēte ♀ne ñ ♀cediť q̄buſdā:qꝛ illa decre talis logť de feria ſexta.q.d.ſecꝰ eēt de alia feria. ¶ 6ª ♀ ē.
7ª ♀ q̄ īuitꝰ ordiatꝰ peccat nō ♀tinēdo ſi fuit volūtas lz coactu ꝛ ſic ſine culpa ſz ñ ſine cā cogiť ♀tinere:ſic̄ ēt ſi hēat vꝛoꝛē īfirmā quā nō ꝓt cog̃ſcere. Si āt ſic īuitꝰ q̄ nec characterez ſuſcepit:tc̄ nō teneť:qꝛ nec rōne voti:qꝛ nō ♀ſenſit:nec ſta/tuti:qꝛ nō ē ordiatꝰ realr.ꝛ de hoc nōť ex̄ de bapº.c. Maio res ī glo. ¶ 7ª ♀ ē.q̄ nouitiꝰ ſeł ꝑteſtās q̄ ñ itēdit ꝓfiteri ꝓ
7ª ♀ q̄z cūq̄ moꝛaz nō obligať manēdo ꝓ annū lz ñ renouet ꝑte ſtationē:qꝛ ītelligiť ꝓdurare de bapº.c.maioꝛes ī fi.qō ē ve rū de toto anno illo ī quo ē facta ꝑteſtatio. ſz ſi poſt annū ītegrū a tꝛe ꝑteſtatiōis maneret ſo anno ītegro: videreť ſibi ꝑindicare niſi i capite cuiuſlibz āni renouerat ꝑteſtati

XXXVIII

onē. Cū.n.qlibz ān⁹ ſit ꝓ ſe ꝑiudicialr qlibz req̄rit diſtinctā ꝑteſtōnē:ſz nō aliq̄ pars anni q̄ ꝓ ſe nō pōt ꝓciudicare.

Quantuz ad 5ᵐ artiᵐ de īpedimēto voti ſūt ſeptem ♀nes. ¶ Pꝛia q̄ votū ſolēne īpedit mr̄i⁹ ♀bēdū ꝛ dirimit ♀ctū. vñ poſt ip̄z peccať ♀bēdo: petēdo: reddēdo ſemꝑ:qꝛ nullū ē mr̄imᵐ: ℔ āt ītelligiť de ſolēniza to ꝓ ſuſceptionē ordis ſacri:ꝛ ꝓ ꝑfeſſionē apꝛobate religi nis q̄ſtū ad ipſū ſolēuizātē. Itē q̄ñ mr̄io° ♀ſūmato ſolēniza tur ꝓ ꝑfeſſionē ♀iugis vł ēt nō ♀ſūmato ꝓ ſuſcepionē ſacri ordis alio ī ſecło remanēte cū voto ſimplici:votū ſimplex illi⁹ vna cū voto ſolēni alteri⁹ ſpāłr q̄ñ facti ſūt vna caro ī pedit ꝛ dirimit:ita q̄ ſi mōtuo ♀iuge ordiato vł ♀feſſo poſt ſecularis ♀bat q̄ ſolū votū ſimplex emiſit:dirimiť mr̄imᵐ. ¶ zª ♀ ē ō voto ſolēni religiōis.q̄ ſic̄ ſpōſalia nłła alr q̄ſ rō zª ♀
ne ♀ſēſus cauſāt puᶜᶜ hōeſtatis iuſticiā:ſic̄ ꝑfeſſio nulla ꝓp iuris ꝓhibitionē rōe hº religiōis ñ rōne religiōis abſolute dirimit mr̄iᵐ poſt ♀ctū:ſic̄ ſigs ꝑfiteret añ ānū ī ordie mē dicātiū. de reg.c. Nō ſolū. li.6º. Sz illa decre. Nō ſolū. vr̄ ſi bi ♀dicere:qꝛ poſtq̄ ihibuit recipe ad ꝑfeſſionē ꝓmittit ad ſecłz redire īfra ānū niſi ꝑfeſſus ſit tacite vł exꝑſſe vł vitā voluerit mutare. ¶ Soło. Añ ānū nullo mō ꝑt ꝓfiteri:ſic q̄ huic religiōi obligeť q̄ ad foꝝ ecclie. vñ q̄łrcūq̄ ꝑfeſſus añ ānū ꝑt aliā religionē ītrare ēt laxioꝛē q̄ ad iudiciū eccłe ſz q̄ ad ℔ q̄ religiōi abᵗᵉ obligeť: ꝑt añ ānū ꝓfiteri vel exꝑſſe ſe ꝓmittēdo obiaz vel tacite ſuſcipiēdo ꝓ triduū hītū ꝓfel foꝝ:ꝛ tc̄ ꝓhiberi ꝑt ad ſecłz redire: ſz nō ad aliā religionez trāſire. de ♀uer. ♀iu.. Quidaz ex pte placet. Et quo ad iudi ciū vel obligat⁹ ē huic religiōi:ſic̄ ꝛ ſi ī ſecło vouiſſet ītrare ꝛ remanere ī religiōe artioꝛe: vñ peccat ītrādo laxioꝛē. Et ita vr̄ q̄ ꝓfeſſio facta añ annū ♀ iuris ꝓhibitionē ſufficiat ad dirimēdū mr̄imᵐ poſt ♀ctū:ex q̄ ſic ē ligat⁹ q̄ nō ꝑt ad ſeculū redire:ſz ꝓfeſſio facta añ pubtatē nō dirimeret: qa talis nulli religiōi obligat. Facta vo ī ordine repꝛobato di rimeret:qꝛ cā ꝓhibitiōis q̄ſcq̄ reſpicit ꝓfitentē q̄ īdifferē ter ſe hz ad oēz religionē:ꝛ tūc ꝑfeſſio facta ī vna religiōe nō obligat ad aliquā:qꝛ ita ꝓhibeť in alia ſic̄ ī iſta: q̄ſcq̄ āt reſpic̄ ipſaz religionē determiate:ita q̄ ꝓhibeť ꝑfiteri iſtā nō aliā:ꝛ tūc lz nō obligeť iſti:tñ obligať aly:ſic̄ ī ꝑfeſſione añ annū ī ordīb⁹ mēdicātiū:q̄ nō ē ꝓhibita in alys ordīb⁹: ꝛ de facto ī ordīb⁹ repꝛobatis q̄ ñ ē ꝓhibita in appꝛobatis. ¶ Sz arg. ♀. c. de voto. li. 6. vbi nō ſolēnizať ad mr̄mᵐ diri mēdū niſi vel p ordinē vel ꝓ ꝑfeſſionē factā alicui de reli gionib⁹ ꝑ ſedē aplicā appꝛobatis. Sed ꝑt dici q̄ eoipſo qō fit exꝑſſe religiōi repꝛobate: fit tacite alicui de religiōibus appꝛobatis:qꝛ ñ ꝑt ī ſeculo remanere. Poſſet ēt alr rñderi ad decretalē. Nō ſolū. q̄z dictū ſit. ſ. q̄ ꝑfeſſus fuiſſet tacite vel exꝑſſe in alia religiōe laxioꝛe de q̄ ad iſtā trāſiret. Nō aūt q̄re ī iſtis añ ānuz nō valet facta ꝑfeſſio ē ꝓp earū ma ioꝛē artitudinē:ſic̄ de quodā arto monaſterio ſtatuit q̄ añ .18. annos nō poſſit quis ꝓfiteri. de regu. c. Qꝛ in iſulis. Qō igiť dr̄ q̄ aut ē ꝑfeſſio nulla ſimplr aut valida: dōm q̄ eſt nulla ſimplr:ꝛ tñ reddit ꝑſonā ihabilē ꝓp iuris ſtatutū:ſic̄ mr̄imᵐ nullū reddit hoīez ihabilē ad ordinē:ac ſi eēt vex: nō ꝓp ſacr̄m ſz ꝓp affectū. ¶ 3ª ♀ ē.q̄ ꝑfeſſio tacita nō hz 3ª ♀
locū vbi nō eſt exꝑſſa ꝓp qō beguine: filie dei: canonice ſe cuiares lz hītū mutauerint:ꝛ ſic multis annis ſteterit: non ſūt tacite ꝑfeſſe q̄uis obiaz exhibeāt magr̄e vel abbatiſſe de ma.ꝛ obe. Dilecta. cū ꝓpuz hēant: nec vnq̄z ſz regulā ap pꝛobatā ꝑfeſſionē faciūt exꝑſſā q̄re nec tacitā. q̄re pñt ♀be re niſi alr vouerīt ꝛ ſp tz:nt hñt ꝑuilem Sigs ſuadēte diaº pluſq̄z layc⁹ bigam⁹ ꝛ lr̄at⁹ ī choꝛo cātās. Nō.n.hñt ordinē ꝓp ſexū:nec religi[cm]:nec vt ꝑfeſſe vt nouitie: qꝛ vbi non ē ꝑfeº nec ꝓbaº. Sz ♀ ℔ qō dcm̄ ē ō biguiab⁹ vr̄ eē ō regu. c. Uidua: ſed ibi loquiť de ♀gregatione vellataꝝ q̄ pꝛofiteri ſolent ꝛ ſacrari: nec obſtat. ¶ Quarta cōcluſio ē de voto 4ª ♀
ſimplici:qꝛ votum ſimplex impedit ♀bendū ſz nō dirimit

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ctū:vñ qñcūcq̄ ⁊ quotiēscūcq̄ ꝺbit peccat mortal'r. Item dirimit spōsalia:sicut solēne dirimit matrioniū:ita ꝙ post votū simplex a se emissū ꝑ sciēter ꝺbit cū aliquo quē scit similе votū emisisse mortal'r peccat:sz post neuter tenet̄ matrioniū ꝺbere ēt manēs ī secl'o:qz sūt nulla spōsalia .s. vicu-lis.n.eiusdē rōnis:qz.s.vel vtrūcq̄ est simplex vl' vtrūcq̄ est solēne.ꝑmū derogat ꝺo:sz qñ vnū est fortius alio:tūc fortius ēt posteri⁹ vincit ꝑmū. Impedit ēt debiti petitionē ꝺm oēs:qz tātuz tenet̄ ꝺuare votū castitatis q̄tū pōt. Secus si eēt emissuz ꝺ̄stāte mr̄imonio: qz nō valeret:non aūt ipedit redditionē nisi ꝑmā q̄ sola est volūtatis:qz pōt itrare religionē. ¶ Sc̄a ꝑ ē.ꝙ ꝑ ꝺ votū simplex ꝺ̄xit mr̄imo^m ⁊ nō ꝺsūmauit si ꝺiunx petat ab eo debitū tenet̄ religionē intrare: qz sic ⁊ nō al'r pōt votū iplere sicut dictū fuit sup̄ distin.z7. ¶ Sz ꝺ:qz nemo tenet̄ rōne voti facere plusq̄ vouit: sed ipse nō vouit ītrare religionē.ꝑ nō tenet̄:vñ lz nō possit negare debitū nisi religionē intrādo:qz tñ ītroituz nō vouit: nō videt̄ ꝙ ex voto teneat̄ religionē ītrare: vnde siqs vouisset castitatē ⁊ cōpelleret̄ eā violare nisi itraret monasteriū:nō ꝓp hoc teneret̄ intrare nec peccaret si iusto metu ꝺberet mr̄imo^m. ¶ Et dōm ad hoc ꝙ si culpa sua ꝓtingeret ꝙ nō posset caste viuere in seculo is q vouit castitatē: tūc ꝑ accñs teneret̄ religionē ītrare: ⁊ ita vr̄ in eo q culpā cōmisit ꝺbēdo mr̄imo^m post votū:qz in nēcitate se posuit. ¶ 6ª ꝓcl'o est de eo q vouit nō ꝺbere mr̄imo^m absolute nihil cogitans de actu carnali:de quo ꝙbusdā videt̄.ꝙ lz ꝺbēdo peccet nō tñ petēdo nec reddēdo qñcūcq̄:qz sub isto voto non cadit nisi qō ē de eēntia mr̄imony:vt ꝺsensus ꝑ v̄ba de pñti:vel ꝙ ordinat̄ ad illud vt spōsalia:vñ ꝺbēdo spōsalia frā geret votū:lz nō vouerit nisi nō ꝺbere mr̄imo^m. Aliud aūt videt̄ de ꝺñtib⁹ ad mr̄imo^m. Certuz ē.n.ꝙ si fornicaret̄ ꝙ nō esset fractor voti:qz nō nouit castitatez absolute.ꝑ multomin⁹ petēdo debitū ne plus habeat luxuria q̄ castitas. Itē magis ꝺñs est ad mr̄imo^m reddere debitū q̄ petere:cū illud ꝺseqūtur necessario:illud volūtarie: sz ꝙ sic vouit pōt reddere.ꝑ ⁊ petere. Itē si iurat ꝺbere mr̄imo^m:non ꝓp hoc iurat ꝺsūmare:īmo nō ꝺsūmato matrionio si negat debitū nō peierat. Itē nō tenetur abstinere ab actu nisi vt est ꝺñs mr̄imo^m:postq̄ ꝑ mr̄imo^m factū est sibi licitū: et actus:cuz cesset ꝑncipale. ¶ Cōtra.plus tollit negatio q̄ ponat affirmatio:vñ lz iurādo mr̄imo^m nō iuret actū:qz pōt eē verus mr̄imo^m ⁊ nō erit act⁹: tñ abiurādo mr̄imo^m abiurat actū: qz nō pōt eē ex̄ mr̄imo^m:⁊ iure mr̄imony hz petere vl' reddere debitū:⁊ q̄tū pōt ꝺuare ꝺz votū nec est sublatū votū quo ad ꝑncipale:qz ēt illa mortua nō ꝺz aliā ducere. Uñ ñ videt̄ ꝙ possit petere:sz hoc illi ifinuet ne expectet suā petitionē ⁊ fiat ei mr̄imo^m onerosuz. Et illud vr̄ v̄ius. ¶ Uñ ad ꝑmū posset dici ꝙ nō est sl'e de actu fornicario q nō ꝺsequit mr̄imo^m: ⁊ iō in nullo cadit sub voto emisso de nō ꝺbēdo mr̄imo^m ⁊ de petitiōe debiti:q̄ nō fit nisi iure mariti vel mr̄imony. ¶ Ad scōz dōm.ꝙ reddēs debitū excusat̄: nō qz nō faciat ꝺ votū: sz qz nēcio facit ꝺ votū. ¶ Ad alia
7ª ꝑ sol'o ꝑ dicta. ¶ 7ª ꝑ ē.ꝙ ꝓfessio tacita dirimit sicut ex̄pſsa:sed qcqd dictū sit in ꝺa qōne:tñ Inno.nōt de regl'arib⁹. c.Ex parte.Qz vbi sunt distincti bītus q̄tūcūcq̄ portet habitū nouitiox̄ ēt p.xxx.annos:nō itelligit̄ ꝓfiteri nec alligari ordini:sicut nec ꝑ spōsalia deuenit̄ ad mr̄imo^m nisi aliqd sequat̄ de spon.ipuberū.Ad dissoluēduz.īmo ēt vbi habitus nō est distinct⁹ nisi ex̄pſse ꝓfiteat̄:nō videt̄ post ānū esse regl'aris.⁊ iducit ad hoc dictū.c.Ex parte. Et refert ab bas mōtis maiorıs ex̄ de regl'arib⁹.c.Cōsulti.Qz hūc itelle ctū amplectit̄ curia:⁊ dicit se vidisse l̄ras curie sup̄ absolutione cuiusdā a monachatu q fuit p.x.ānos in religiōe bti bñdicti post lapsuz legittime etatis:sed nunq̄ gesserat se i corde nec in aīo remanere.Sz mihi videt̄ ꝓbabili⁹ quod supradictū ē. ¶ Et ad ista posset dici ꝙ ꝓfessio tacita ubi est habit⁹ distinct⁹ nō obligat illi religioni determiate:sed alicui idetermiate:⁊ ꝑ ꝺñs dirimit mr̄imoniū post ꝺctum: q̄uis hoc sit dubiū. ¶ Ad arg^m dōz.ꝙ lz simplex nō min⁹ obliget quo ad deū ꝑ se:tñ ꝑ accñs ⁊ ꝑ eccl'ie statutū solēne plus obligat quo ad mūduz. Qō IIII.

Quarto queritur de voti dissolutiōe ⁊ liberatiōe:⁊ in spāli vtrum eps possit dispēsare in voto religionis. Et videt̄ ꝙ sic.qz ipse pōt dispēsare in omni voto tpali: nisi crucis ꝺm Innocē.⁊ Hosti.ex̄ de vo. c.z.⁊.c.Ex multa.sed votū religiōis est tpale nisi vouerit ītrare ⁊ remanere vel aīo remanēdi.ꝑ ⁊c. ¶ Cōtra.qz nō pōt dispēsare in voto ꝺtinentie:sed votū religionis ēcludit votū contīnētie ⁊ plus. ꝑ ⁊c. ¶ R⁰.cū liberet̄ qs a voto tripl'r. ꝑmo ꝑ īpletionē. z⁰ ꝑ irritationē. 3⁰ ꝑ dispēsationē. Et bis trib⁹ votū dissoluat̄: iō hic q̄tuor sunt videnda. ꝑmo de īpletiōe. z⁰ de irritatione. 3⁰ de cōmutatiōe ⁊ redēptione ⁊ dispēsatione in gnāli. 4⁰ de dispēsatione in speciali.

Quantū ad ꝑmū sunt nouē ꝓnes. ¶ Prima ꝑ est. ꝙ qcūcq̄ īplet votuz eo mō quo ꝓmisit libat̄: qz solutione ei⁹ qō debet̄ ois obligatio tollit̄.vt dr̄ īsti.gb⁹ mo. tol.ob.in ꝑncipio. ¶ Sz circa hoc est dubitatio de illo qui vouit ītrare religionē ñc ꝙ ex voto nō est obligatus ad remanēduz. Utrū ītrās aīo exeundi nō stādi nec ꝓbādi īpleat. ¶ Et dōz est ꝙ nō:qz ꝓpositū accidētale quo ad subaz ⁊ efficaciā.s.sine quo ꝑt eē votū ⁊ meritoriū nō obligat̄:q̄tuis sit annexuz voto:sicut in eo qui vouet ire ad sanctū Jacobū ꝓponēs peditare:qz pegrinatio est bona ⁊ meritoria:idē esset si sit accidētale quo ad subam ⁊ eēntiale q̄ ad efficaciā:sic̄ qs vouet ieiunare ꝓponēs cū deuotiōe sine qua nō est acceptū ieiuniū.s.cuz tristitia sicut hipocrite tristes:tñ est bonū ⁊ meli⁹ q̄ comestio:qz carnē macerat:aut sicut aliqs vouet ieiunare ꝓponēs sine mortali illud pagere sine q̄ nō ē meritoriū: sz tñ libat̄ simpl'r īplēdo sine istis annexis:sz qñ ē eēntiale q̄ ad subaz qñ sine eo nec illud esset votuz: nec illud eēt mā voti:tunc obligat votuz ⁊ ad id qō ꝑncipal'r ꝓmittit̄:⁊ ad id quod ei annectit̄. Obligat̄ .n. vouēs ad id sine quo votū nō pōt eē votū:qz qcūcq̄ vult aliqd:vl't eoipso īplicite oē id sine quo id esse nō pōt. vñ cū nihil malū possit eē mā voti:⁊ igressus sine ꝓpōsito remanēdi vel expiēdi ⁊ cū ꝓpōsito statiz exeūdi sit malus:nec ex se habeat rōnē boni nisi ex expiētia vel remanētia:īde ē ꝙ qñ vouet intrare saltē aīo expiēdi ꝓpositū annexuz est de eo qō est subale voto quo ad māz ⁊ efficaciā:vñ ad vtrūcq̄ obligat̄. Et ꝑ hoc rñderi pōt ad.3.decretales q̄ adducunt̄ in ꝺriū. ꝓprima de spōsalib⁹. cōmissuz:vbi ille q iuranit ꝺbere mr̄imo^m ⁊ suspirat ad religionē:pōt qdē cū ea ꝺbere ⁊ mr̄imōio nō ꝺsumato religionē ītrare qō faciēs ꝺbet aīo stati resiliēdi ⁊ tñ libat̄ a iuramēto:qō tñ iurauerat ꝺbere aīo ꝺsumādi ⁊ vsq̄ ad mortē perseuerādi. Scōa ē de vsuris.c.Debitores.vbi ille q iurauit soluere vsuras lz ītēdissz nō repetere:pōt tñ solutas repetere ⁊ libat̄ a iuramēto soluēdo lz aīo repetēdi. Tertia est de voto.c.penulti. vbi ille q iurauit vel vouit ītrare religionē si in eꝑm eligat̄. pōt religionē ītrare:⁊ nihilomin⁹ postea eꝑatuz acceptare: ⁊ sic īplet votū ītrādo aīo exeūdi ꝓp eꝑatuz. ¶ Dicēdū ē ꝑ ꝙ ñ ē sl'e:qz illa faciēdo hūit intētionē licitā: lz ꝺriā nō quo ad subaz rei q̄ agebat̄. Qz.n.q ꝺxit mr̄im^m verū ītret religionē añ ꝺsumationē ē licitū ⁊ verū. Et sl'r ꝙ soluat vsuras ⁊ dominiū trāsferat ⁊ postea repetat bñ stāt sl'r:aut ꝙ ītret religionē ⁊ fiat eꝑs:sz ꝙ sit bon⁹ igressus:⁊ fit cū aīo exeūdi nō stāt sl'r:vel ꝙ sit igressus ꝓmissus ⁊ cū aīo exeūdi: qz tal'r ingressus nō cadit sub voto:sz solū ille q est cū aīo ꝓbādi vel ꝑseuerādi:iō ⁊c. ¶ Scōa ꝑ ēst de illo q vouit ītrare: vtruz ītrādo aīo remanēdi postea exeūdo īpleat votū. Et dōz ꝙ
2ª ꝑ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

si vouit itētione nō remanēdi nisi sibi placeret: ꝓbādo implet nec tenet remanere: ⁊ idē ē si simplr vouit intrare: qz tē fm iuris itētionē videt obligat⁹. Si āt itētione remanēdi tenet i illa vel alia remanere: qz lz ꝓpositū p se nō obliget: tñ cū alio obligat. vnde cuz plus teneat ad religionem ex voto q̄z ex ingressu: cum ingressus cum proposito remanendi obliget ad remanendum in illa vel in alia. de regularibus. c. Cōsulti. multo magis votum cuz ꝓpositō remanēdi. Sz fz dicta i pria ꝑne videt qꝺ is q vouit intrare religionē aīo remanēdi nō tenetur remaere: qz sine ꝟ potuit esse votuz ⁊ meritoriū: cui⁹ ꝯriū dicit Hosti. i. c. de voto ⁊ Tho. Uñ dico qꝺ si religio videt sibi bona ⁊ credit se posse sustinere: tenet remanere vel in ipsa vel in alia. Si āt sibi videt qꝺ nō posset nec hāc nec aliā sustinere: nō tenetur remanere: sz ꝑt ad secl'm redire: nō tñ vt seculariter viuat: qz cū hūerit aīuz remanēdi tacite itelligebat si expediret: alr non potuit vouere. Silr si sibi videt expediētioz alia religio ꝑt ad eā trāsire: qz itelligit nisi aliud magis expediat. Et i istis casib⁹ dico qꝺ illa itētio fuit eēntialis voto ēt quo ad subam: qz sic itrare ⁊ sine ꝓbatiōe exire cū sit malū nō pōt cadere sub voto. sic ēt ꝓbare qō bonuz ē ⁊ nō tenere: ē maluz nec vouibile. vñ qcūq vouit itrare religionez sine aīo remanēdi: tenet tādiu remanere quousq̄ sufficiēter ꝓbauerit: q̄ nō fcō si exierit tenet aliā saltē ad ꝓbādū itrare. Si vo aīo remanēdi tē tenet i aliq̄ si ꝑt remanē vsq̄ ad mortē. ¶ Ad scōz dōz. qꝺ illa circūstātia vr i subaz facti redūdare cuz vouerit simplr itrare: ⁊ itrare nō ē bonuz nisi fiat aīo ꝓbādi vel remanēdi: ide ē qꝺ fz ītētionez quaz hūit iplere dz: qz illa fuit q̄si specifica ⁊ eēntialis dra determinās: sec⁹ āt ē de alys q̄ accidūt ipe māe voti. ¶ 3ª ꝯclo ē supi⁹ tacta de illo q vouit itrare religionē: vtz illa refutāte vl eadē reprobata teneat aliā itrare. Et si qdē erat obligat⁹ ad religionē absolute: lz nō itēdisset nisi de ista ea refutāte vel peunte obligat⁹ ē ad aliā: qz obligatio nō fuit certe spēi sz gnis: sic q ꝓmittit dare equū lz nō itēdat emere alienū sz dare suuz: si oēs sui peāt: nihilomin⁹ tenet dare aliū. Si āt nō itēdebat se obligare nisi ad istā religionē ꝑci se videt qbusdā qꝺ illa refutāte libat⁹ ē: qz p eū nō stat ⁊ si bi ipole factū ē qō vouit: ⁊ simplr si ipa reprobet: nisi sic qꝺ pfessi maneāt i illa si volūt vel ad aliā trāseāt. ¶ Sz illō nō videt: qz ille q vouet certā religionē: qz cū hoc non stat vita seculi p ꝯnis vouet dimittere seculuz. vñ si istā religionē nō ꝑt hre: vel qz ipa nō vult vel qz ꝓhibiti sūt recipe ad pfessionē: qz rōne voti ipliciti q̄ abrenūciauit secl'o tenet nō redire ad seculū: videt p ꝯnis debere i aliā religionē remanere. ¶ 4ª q̄ est an is q ipedit votū ipleri ab alio tenet votū iplere i se ipo. Dōm qꝺ si licite hoc facit vt pr pp neccitatē vel vt traberet ad meliorē religionē: vel pp suuz ꝓfectuz spūale vt tribun⁹ biēnio Martinū i secl'o retinuit: ñ peccat nec tenet ad aliquā emēdā. Si āt illicite: tē nō sufficit vt tātā istātiā faciat de reducēdo q̄tā fec i retrahēdo: sz equalētē vel se loco ei⁹ reddere dz: sicut cui⁹ ꝯsilio furtū factū ē alias nō fiēdū: nō libat monēdo furē de restituendo sed tenet de suo eqpollēs reddere. Quicūq.n. ope vel ꝯsilio p se vel p aliū tulit alienū vel aly debitū vel dānificauit: tenet ad restitutionē equalētis. ¶ 5ª q̄ ē. qꝺ ꝓfitēdo religionē approbatā ē hō libat⁹ ab oī alio voto simplici: sive eēt reale sive psōale sive mixtū: qz ēt si vouisset artiorē religionē libat ꝓfitēdo laxiorē. de regłarib⁹. c. pe. li°. 6. Sz si erat votū reale: monasteriū tenet illud iplere q̄tū bona valēt: si erat certe ecclie vel religiōi alie votū factū. Si āt vouerat dare paupib⁹ vel ecclie absolute ipleuit votū ꝓfitēdo: qz sua secū dedit p deo: ⁊ deo ⁊ paupib⁹. Probat āt ista q̄ ex de voto. c. Scripture. vbi dr Re⁹ voti aliqten⁹ nō habet q tpale obsequū i ꝑpetuā noscit religiōis obſuātiaz cōmutasse. Hoc āt ē verū de voto simplici idistincte sive sit ꝑpetuuz: sive tpale: sive partiale: sive totale: vt religiōis sec⁹ de voto solēni sacri ordis: qz ad illud remanet obligatus ꝓfitēs religionē: vt sic duplicis voti reus hēat si frangat castitatē. Itē p epatū obligat⁹ si ꝓfiteat sine licētia pape nō libat: qz hz allas ligatas nec ꝑt volare ad solitudinē sine licētia. ō renū. c. Nisi cū pdē. Itē obligat⁹ voto solēni alteri religiōi artiori vl eq̄li sine licētia petita ⁊ obtēta de fctō aliā ꝓfitēs nō libat a ꝑt: sz qñ de licētia plati ꝑme ꝓfitet laxiorē vel petita ⁊ nō obtēta ꝓfitet artiorē: vel ēt nō petita lz fieri nō debeat: fctā tñ tz ⁊ a ꝑma libat. ¶ 6ª q̄ ē. qꝺ ad libationē a votis i secl'o emissis nō ē nēcia irritatio illius i. cui⁹ manu fit ꝓfessio nec dispēsatio ei⁹ nec alteri⁹: qz fit p solutionē ⁊ ipletionē hec libatio ⁊ ñ p irritationē: nec p ꝯmutationē nec redēptionē: sz eo ipo qꝺ ꝓfitet ab oī voto liberat: sicut. n. siqs obligat⁹ alicui ex diuersis causis fieret ei⁹ fu⁹ ab oibz liberaret: ita ⁊ q voto crucis vel mille alys ꝺo tenet: ꝓfitēdo fit fu⁹ ꝺi dedicās corp⁹ p votū castitatis: aīaz p votū obediētie: exteriora p votū pauptatis: et iō cedēs sic bonis de oib⁹ bonis de qb⁹ votuz vouerat solvit deo qcqd pōt se fuū ei⁹ faciēdo: vñ i nullo antiq̄ tenet. ¶ 7ª q̄ segt ex gnta ⁊ sexta. s. qꝺ ꝓfitēs religionē approbataz libat ab oī debito pecuniario humano: qz siqs ex ꝯctu vel q̄si delicto vel q̄si ē hoī obligat⁹ i aliq̄ qō in pecuniam ꝯuerti pōt ⁊ pecunia extimari: liberat eo ipso qꝺ fit fu⁹ nō hois: nec potēs hre ꝓpuz: hui⁹ aūt est religiosus: iō ⁊c. Uñ si ꝓmisit scribere vel aliqd artificio suo facere: nō tenet p prys manib⁹ opari: sz tenet mōasteriū ad extimationē q̄tuz bona ei⁹ valēt nō q̄tū psona: qz remanet liber cū possit fieri eps: qō nō ē de fuo ꝓprie dicto: lz dns cui⁹ fu⁹ pri⁹ erat obligat⁹ teneat fm estimationē ipiusmet fui: qz fuus extimari pōt. libtas aūt ī extimabilis ē: ⁊ iō liber hō extimari nō ꝑt: cuiusmodi est religiosus: nisi q̄tū ad hoc qꝺ nihil hre ꝑt ꝓpuz nec p ꝯns ad aliqō hō obligari: sz si debeat facere restōnez icertā cū illa debeat pauprib⁹ aucte ecclie distribuēda: ⁊ ipse aucte ecclie se ⁊ sua dederit monasterio: ⁊ p ꝯns pauprib⁹: qz bona ecclīarū sunt bona pauperuz: videtur monasteriū nō teneri ad restōnē vlteri⁹ faciēdā: sic teneret si eēt restō certa ex se vel p ecclīaz iā certificata: puta qꝺ eēt applicata oīs icerta restō in subsidiū terre sancte. Et hoc itelligo qñ de suo ⁊ suo noie tenebat ad restōnē incertā: sec⁹ si in manib⁹ suis tanq̄ executor hēret bona subiacētia restōni icerte: qz illa deberet monasteriuz aucte superioris vel alq̄ distribuere vel sibi retinere: qz se ⁊ sua nō aliena potuit dedicare. ¶ 8ª q̄ ē. qꝺ ꝓfitēs religionē approbatā a pena peccato debita i foro dei libat p hoc qꝺ fit fu⁹ dei. Nō. n. ē illi nēcia certa delicti satisfactio q totū vite tēpus obediētie ipēdit sui ꝯditoris. de pe. di. i. §. bis auctib⁹. Uñ dicit glo. de voto. c. scripture. Qz itrāti monasteriū nō ē pnia iponēda p pctō añ cōmisso. Sic. n. remittit Austulfo penitētia publica si monasteriū voluerit igredi. 33. q. 3. Admonere. v. Ingredere monasteriū. Et hoc pp ꝯtinuationez pnie ⁊ exercitij i quo semp ꝺbēt ee mōachi. ar. 16. q. i. Nos āt. Si āt postq̄ monasteriū igressi sunt delinquūt bñ subyciūtur pnie ⁊ discipline abbatis fz loci regulaz de regularib⁹. c. vlt. ⁊ de sen. excō. Lū illoz. ¶ 9ª q̄ ē. qꝺ ꝓfessio liberat a pena debita in foro mūdi. Quidā aūt dicūt oppꝰ puta qꝺ homicida ꝓfiteat religionē qꝺ nō pp hoc ei parcit qn p iudicē ecclīasticū degradat⁹ exponat iustitie seculari aīadnersiōe ꝺbita puniēd⁹ i oī casu i q̄ post ꝓfessionē deliq̄s degradaret ⁊ iustitie seculari traderet: sive sit hēsis sive crimē lese maiestatis sive aliud. sz ꝑma opio ē ꝓbabilior: qz cū plus sit fieri religiosuz q̄tū simplr ad ecclīaz ꝯfugere: sic homicida ꝯfugiēs ad ecclīā nō tradit iustitie seclari mutilādus vel occidēdus: sz ecclīa fuat sibi vitā ⁊ mēbra: multo magis illi q fit religiosus: qz nō solū de monasterio nō dz eyci plusq̄ latro als ꝯfugiēs: imo ēt post ꝓfessionez

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

ex̄ monasteriū iuēt⁹ nō oz capi ab ep̄o degradādus ꝛ expo
nēdus:qz semp ē in eccl̄ia q̄ totā vitā eccl̄ie dedicauit: nec
est sil̄e de illo q̄ post ꝓfessionē deligt:qz iste exñs in eccl̄ia:
vñ ab ea tueri ñ oz:sic̄ nec is q̄ i eccl̄ia occidit vl̄ furat⁹ ē ab
illa tueri oz. Et idē vr̄ de illo q̄ post furtū ꝑ q̄ layc⁹ suspēdit̄
vel post aliud crimē culpabile:nō tñ faciēs irregularē:pro
mouet̄ ad sacros ordies vel ꝛ clericat̄:q̄.s.nō degradet̄: sz
sic̄ ꝯfugiēs ad eccl̄iaz saluet̄. secus aūt si ꝓ crimē fact⁹ eēt
irregularis:qz tūc tōsura vel ordo furtiue suscepta eū non
ꝓtegeret:ꝓ hoc forte cū q̄s religionē ingredit̄ nō interroga
tur vtrū sit ad mortē obligat⁹: vl̄ vtrū cōmiserit crimē ca
pitale:cū tñ interroget̄ an sit debitis obligatus: qz ꝓfitēdo
obligatio vtriusq̄ tollit̄:sz pecuniaria i mona⁹ vtit̄: nō āt
corpalis:sed bene deberet q̄ri vtrū sit irregularis ad min⁹
irregl̄aritate q̄ regrit pape dispēsationē:qz al̄s ē inutil̄ ad re
ligionē cl̄icoz:imo forte ad eā ñ oz recipi sic̄ n̄ ad cl̄icatū.

Quantū ad scōz articulū de irritatiōe voti sunt duo
deciz ꝯnes. ¶ Pria i gnāli q̄ vbi non ē vo
tum irritū sed irritandū tenet quousq̄ sit irritatuz:ꝛ obli
gat. postq̄ autem est irritatum non tenetur vouens serua
re:imo nec debet ꝺ voluntatē illi⁹ q̄ irritauit:q̄ tñ irritare
potuit. Qō.n.nō mutat̄ q̄re stare ꝓhibet̄. C. de testi.l. Sā
cim⁹. sicut cū ē electio irritāda ꝓ vni⁹ ꝺceptū: si ille nō ꝺ
dicat sz cōsentiat electio tz. ¶ ꝛª ꝯ ē. q̄ differūt dispēsatio
ꝛ irritatio:qz irritatio pōt fieri sine cā ꝛ ad libitū irritātis:
sic̄ vir ad libitū irritat votū ꝯiugis:ita q̄ nec ipse peccat ir
ritādo:qz nemini facit iniuriā q̄ iure suo vtit̄:nec ille vten
do ꝛ votū omittendo qō fuit inefficax a p̄ncipio:sz p̄lat⁹ di
spēsat i voto nō ꝓ voti iefficaciaz: qz subdit⁹ plene potuit
vouē:sz ꝓ aliquā cāz:vñ regrit̄ ex̄ pte dispēsantis auc̄tas:
ꝛ ex̄ pte dispēsati cā vtilitatis vl̄ necessitas ei⁹ vel rei publi
ce i oī genere dispēsatiōis:ꝛ i oī p̄lato dispēsante ēt papa:qz
nec ꝑetro nec alq̄ cōmissa ē ptās i destructionē:sz in edifi
cationē. Et hoc vtiq̄ verū ē i ꝓposito: qz voti obligatio iu
ri nāli ꝛ diuino initit̄. Nā i his q̄ nō sunt mala nisi qz ꝓhi
bita iure positiuo qō ip̄e pōt ad libitū abrogare pōt ipse p
ꝯns ꝛ i illis ad libitū dispēsare. ¶ ꝛª ꝯ° est in spāli de ep̄o q̄
hz alas ligatas. Si q̄ ep̄s vouit intrare religionē ip̄e tenet̄
iplere sic̄ pt.l.petēdo licētiā resignādi a papa:q̄ si papa nō
licētiet vel votū irritet ꝓ impossibilitatē excusat̄:sz si papa
velit dare licētiā tenet̄. ¶ 4ª ꝯ° est de fruo:qz si fru⁹ vouit
intrare religionē dño nō ꝓmittēte vel irritāte votū: nō te
net̄:sz dño ꝓmittēte tenet̄: et manumissus tenet̄. ¶ 5ª ꝯ°
est:de ꝯiuge q̄ ꝯtinētiā vouit nisi altero debitū petente:qz
tenet̄ ꝯtinere ēt illo mortuo simpl̄r: sz illo irritāte tenetur
reddere: qz intrīn pōt ali⁹ irritare qō est ius suū ꝛ nō plus.
¶ 6ª ꝯ ē de religioso:qz si religiosus votū emittat tenet̄ i
plere nisi p̄lat⁹ irritet:qz i his i q̄b⁹ ē liber ꝛ sui iure p̄t voue
re. Cū q̄ ip̄e nō teneat̄ obedire nisi i illis q̄ sūt regule ꝛ ꝯsti
tutionū fm q̄ ꝓfessus ē: q̄ i alys ē lib. q̄ si vouerit oz iplere
sz lz nō sit subdit⁹ p̄lato i illis sic q̄ i eis teneat̄ obedire. ē
tñ i illis sic sb̄dit⁹ p̄lato q̄ nō p̄t se ad illa obligare in p̄iudi
ciū p̄lati:qō eēt si nō posset illō votū irritare: qz ip̄e oi tpe
pōt ei iperare illa q̄ sūt regule ꝛ ꝯstōnū:qō nō eēt si ꝓ tunc
vellet facere alia:ꝛ ad illa teneret̄:iō ꝛc. ¶ 7ª ꝯ ē de irrita
tiōe parētū. Ubi sciēdū ē q̄ si ipubes itrēt religionē pntes
vel tutores p̄nt irritare si volūt añ ānū ꝛ diē a tpe scīe cō
putādū: vlteri⁹ aūt nō: vt si adult⁹ vl̄ adl̄ta deo fuire elege
rit nō ē ptās parētib⁹: vel tutoribz: vel curatoribz ꝓhibēdi
.zo.q.z. Puella. Ubi sciēdū q̄ ipubes dicunt̄ feia vsq̄ ad
xy.ānū: masculus vsq̄ ad.xiiy.ānū cōpletos: qz nō sufficit
attigisse:sz oz esse in fine.xy. vl̄.xiiy. vt dic̄ glo.zo.q.i.c. Fir
ma. lz Hug. dixerit q̄ statiz q̄n malitia supplet etatē possit
se vouere deo: sic̄ dare diabolo ꝓpetrm̄: vel saltē sic̄ q̄n mali
tia supplet etatē: ꝛ corpis pō ad mr̄imo⁹: qz ē ita potēs ipu
bes sic̄ pubes ali⁹ in.xiiy. ꝛ si ñ sic̄ i.xx°. pōt ꝺbere mr̄imo⁹
carnale: ita ꝛ spūale: sic̄ aligs ipubes ita discret⁹ ē ad vouē
duz ꝛ fortis ad sustinēdū religionē sicut vn⁹ ali⁹ pubes: vñ
de tali videret̄ q̄ posset itrare iuitis parētib⁹ sic̄ ꝛ ꝺbere:
maxime: qz iure ciuili filiussa. pōt religionē itrare p̄c iui
to: nō aūt mr̄im⁹ ꝺbere. C. de epi. ꝛ cle. l. deo nobis. Insti.
de nup. Et ꝓ hoc ē. zo. q. i. c. Firma erit ꝓfessio v̄ginitatis:
ex̄ quo iā adulta etas cē cepit: ꝛ q̄ solet apta nuptys ꝺputa
ri sit pfecta: sz ꝺriū tenēt cōiter canoniste. de regl̄ari. c. ꝓpo
stulasti. qz nālius ꝛ suaui⁹ ē carni viuere i mr̄imo° q̄z i clau
stro: vñ ad illō citius rō ꝯualescit ꝛ corp⁹: nec ius positiuū
pōt ipedire mr̄im⁹ sic̄ religio. Qō aūt iducit̄ de iure ciuili:
nō valz: qz fm v̄itatē ita pōt fili⁹ iuitis parētib⁹ mr̄im⁹ ꝺ
bere carnale sicut spūale. Ad illud. c. Firma: dōm q̄ etas
q̄ est apta de iure ꝛ cursu cōi ad mr̄im⁹ illa ē apta ad religi
onez: nō aūt illa q̄ de iure spāli. Uel dōz de hoc veri⁹ ꝛ ple
nius sic̄ dixi in tertio. di. z9. q. z. de casu nouity. ¶ 8ª ꝯ ē. q̄ 8ª ꝯ
parētes intelligunt̄ pr̄: qz hz filiū in ptāte: vel q̄ est ei⁹ tutor
legittim⁹: nō aūt mr̄ pr̄e viuēte: q̄ inuito ēt mr̄e offerēte re
uocaret̄: ꝛ ipso volēte ꝛ mr̄e renuēte posset itrare: qz mres
nec nāles filios hñt i ꝓpa ptāte: pr̄e vo mortuo mr̄ ꝛ auia
si nō ꝯualauerūt ad fa vota hñt tutellā filꝝ vel nepotis i
puberis: ꝛ tē ad eas ptinet filiū offerre vel retrahere: sed si
ad fa vota ꝯuolat pdit tutellā iure scripto: lz alicubi sit ꝺ
riū de ꝯsuetudie: ꝛ qñ tutelle offō fungi nō pōt: sz ad alium
tutella deuoluit̄ legittimū vel datiuū: ad mr̄ez nō ptinet
irritare sz ad tutorē. Et de hoc dixi i tertio. di. z9. q. z. de ca
su nouity. ¶ 9ª ꝯ est. q̄ qñ parētes vl̄ tutores repetūt ꝛ est 9ª ꝯ
dubiū vtrū isti sint tales ꝛ ille sit maior vel minor: pōt ille
ad se defendēdū ꝯstituere ꝓcuratorē auc̄te ep̄i vel ei⁹ offi
cialis vel auc̄te eorūdez pōt sibi dari curator ad litem. In
causis.n.spūalib⁹ ꝛ bñficialib⁹ ille quē cōstat eē maiorem
xiiy. ānis pōt ꝓ se vel ꝓ ꝓcuratorē a se istitutū agere ꝛ ꝯue
niri: ac si esset maior.xxv. ānis: qñ auc̄te certū ē q̄ est mior
sz maior infante: tūc pōt ip̄e auc̄te ep̄i vel official̄ ipsius ꝯsti
tuere ꝓcuratorez vel sibi dari tutorē ad hȳ littes. de iudi.
c. si annū. li. 6. multo magis vbi dubitat̄ vtrū sit pubes vel
ipubes pōt ipse cū auc̄te supioris ꝯstituere: qz hec cā spūal̄:
ꝛ agit̄ de corpore suo sicut in mr̄imonio. ¶ ioª ꝯcl̄o est iux̄ ioª ꝯ
hāc: qz post annū ꝛ diē dissimulatiōis parētū vel tutox̄ vel
si a parētib⁹ vel tutoribus ipubes ē oblatus ipse nō pōt ꝺdi
cere ante pubertatē nec exire: sic̄ nec i mr̄imonio añ illō tē
pus ꝺdicere: sic̄ dic̄ glo. zo. q. z. Puella. ar. de spon. ipub. c.
de illis. Sil̄r parētes post oblationē ꝛ dissimlationē ꝺdice
re ñ p̄nt. sz lz parētes possint offerre ꝛ retrahere: tutores tñ
ex̄nei vl̄ nō ꝓtentes nō p̄nt offerre iuitū vt videt̄: lz possint
retrahere: qz ñ est ita res eox̄ sic̄ parētū q̄ fructū vētris sui
deo offerre p̄nt ēt iuitū quosq̄ hñs etatē pfectā possit ꝺdi
cere. Uidet̄ ēt q̄ nisi mr̄ ꝯuolās ad fa vota de ꝯsuetudine
hz tutellā fili nō ꝓ hȳ sequit̄ q̄ hēat tutellā quo ad retra
hendū: qz ꝯsuetudo iuri ꝺria nō est extēdenda ad casuz de
quo nō loquit̄. ff. de legi. l. qō vero. nec ēt ꝯsuetudo layco x̄
sicut nec statutū pōt p̄iudiciū facere iuri i spūalib⁹. ¶ Un iiª ꝯ
decima ꝯ est dubia si ipubes filiussa. itrat religionē emit
tens votū simplex vel solēne p̄re iscio vel inuito ꝛ ipso re
trahēte ante annū ꝛ diē an puer post pubertatē q̄n pōt iui
to p̄re itrare teneat̄. Et videt̄ q̄ nō. Nu. zo. p̄re irritāte vo
tū puelle in puellari etate: ipsa āmō voti nō tenet̄. Tho. ꝺ:
ex quo hūit vsuz pfectū liberi arbitry quo ad deū est obli
gatus. Id aūt itelligit̄ vel in puella nō habēte vsuz rōnis
vl̄ durāte puellari etate: vñ ꝛ ꝯiux̄ retract⁹ ab alio ad secu
luz ꝯiuge mortuo tenet̄ redire. Et sil̄r seruus rretractus a
dño post votū si factus est liber tenet̄ redire. ¶ Duodeci izª ꝯ
ma ꝯ est dubia q̄ tacta fuit supra. 37. di. vtrū votuz solēne
cuius solēnitas ꝓ ecclīaz irritat̄ dirimat matrimoniū post
ꝺctū. Dicendū q̄ sic: Primo in ordine sacro: qz eccl̄ia irri
tat nō characteris ipressionē rōne cui⁹ annectit̄ castitas: sz

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

excusationē vel aligd aliud: vñ si ordinat⁹ in subdiaconuz vel supra ab heretico vel degradato vel quocūqz ab eccle sia phibito q characterē recipit ꝺhat mr̄imo^m dirimēduz est. z° videt idē qñ est solēnitas phibita rōne tpis: sicut si ꝓferātur ordies in idebito tpe: aut si fiat pfessio añ annuz in ordie mēdicātiū vel exp̄sse vel tacite p suſceptionē bit⁹ cuz triduo. Nō.n.stāt ista simul q aliqs fm iudiciū eccl'ie nō possit in seculo remanē ⁊ q teneat cum vxore remane re. vñ cuz talis tacite vel exp̄sse pfessus nō possit ad secu/ luz redire. vt dr̄ de regu.c. Nō soluz. li.6. p ꝺñs nec in secu/ lo ꝺhere. Idē vr̄ tertio de religiōe reprobata vt supra. se/ cus āt de pfessione phibita rōne etatis: q nullā religionē pōt pfiteri. Itē secus de phibita rōne ꝺdicionis vt pfessio seruī. Itē secus de phibita rōne ꝺiugy: vñ si pubes q pfes/ sionē fecerūt ante pubtatez ꝺhāt: tz mr̄imo^m. Sil'r si fuus post pfessionē a dño retractus ꝺhat tz. Et idez si vir insciа vxore pfessus retractus ea mortua ꝺhat: tz: q pfessio irri tat' a iure dupl'r. Uno mō rōne religiōis simpl'r ⁊ absolute sic fuus: ipubes: ꝺiugat⁹: nō plus pōt pfiteri vnā religionē q̄z aliā. ⁊ ista pfessio cū nnlli religioni obliget saltez solēni/ ter: p ꝺñs mr̄imo^m nō dirimit. Aliqñ aūt pfessio irritat' rō ne hui⁹ religionis vt q reprobata': vel q in ea nō dz ante annuz pfiteri q ⁊ bñ in alia religione posset pfiteri: ⁊ tunc talis pfessio est valida simpl'r lz irrita fm gd: vñ dirimit mr̄imo^m post ꝺctuz: nisi gs dicat q nō fuit pfessio i ꝓiudici um retrabētis sed fuit in ꝓiudiciuz retracti: sz hoc dici nō pōt: q aut é ve pfessus ⁊ sic quo ad oēs: aut nō ve: ⁊ sic quo ad nullū: nisi gs dicat q sicut spōsalia nulla causant ipedi/ mētuz dirimēs qđ ꝺsequit' nō qđ p̄cedit: sic profession nulla dirimit quod sequitur matrimoniū nō quod precedit: sed nō est sil'e: q illud est in iure exp̄ssum qđ pōt facere perso nas inhabiles: hic aūt nō: vñ vr̄ tenēda distictio sup̄ dicta.

p^a ꝙ **Quantū** ad tertiū de voti redēptione: cōmutatiōe: ⁊ dispēsatione in gnāli sūt septē ꝺnes. ¶ Pri ma. Q̄ vr̄ differre redemptio ⁊ cōmutatio sic̄ emptio ⁊ p/ mutatio: q in p̄ma regrit' p̄ciū in pecunia numerata: vñ si ille q vouit ad sanctū Jacobū ire hz illuc hostes ⁊ nō vsus romā ⁊ libet' a p̄ma pegrinatiōe ⁊ obliget' ad visitandū li. mia aplox: cōmutatio est. Si vo ipedit⁹ ire absoluat' ⁊ p̄ci pit' sibi tātū dare pro deo q̄tū erat expēsurus eūdo ⁊ rede undo: redēptio ē: q̄ ēt dz eē iusti p̄cy ⁊ eq̄lis. ex̄. c. Magne.

z^a ꝙ vt nihil minus eroget q̄z erat exp̄ssurus. ¶ Scōa ꝙ est. q ī votū relig. aucte iur' oia cōmutant' ēt sine dispēsatiōe: q tanq̄z ꝑpetuū ⁊ pfectū alia icludit: vñ siqs ex voto emisso ad artiorē religionē itrādā nō esset obligat⁹ ad pfitēdum nec ad remanēdū: sz solū ad intrāduz ⁊ expiēduz sicut fre/ quēter ꝺtingit: tali lz vouere ⁊ ad vouēdū iducere laxiorē religionē ad pfitendū ⁊ manēduz: ⁊ p̄mū votuz tanq̄z tpa le icludit' in ꝺo tanq̄z ꝑpetuo. ⁊ plus est expiri ⁊ pfiteri re/ ligionē laxiorē q̄z expiri tñ artiorē: ⁊ lz expiēdo artiorem posset moueri ad pfitēduz: tñ ad hoc ex 'voto nō obligat': vt supponit'. In votis aūt trāsferēdis ꝺsiderat' vtrū id qđ p se cadit sub obligatiōe vni⁹ voti icludat' i eo qđ per se ca dit sub obligatiōe alteri⁹: vñ decretalis q̄ dicit ponēdā pe nitētiā pfitēti laxiorē post votū artioris. de regula. c. Qui post votū. li. 6. itelligit' de illo q vouit aio remanēdi q tene tur remanere: vñ talis vsq̄z ad pfessionē est in mora votū iplēdi: cū de iure ⁊ de facto possit ⁊ debeat redire ad artio rez: post pfessionē aūt absoluit': nō q plus fecerit' q̄z voue rat: sz q votū solēne de re minori derogat voto simplici: etiā de re maiori. Si aūt nō vouisset intrare artiorē cū pro posito remanēdi: tunc intrādo vel vouēdo laxiorē cū pro posito remanēdi plus facit q̄z vouit: vñ nō est in mora nec peccato: nec tñ ex toto libat' nisi p pfessionē: sz tūc liberat' nō solū ꝓpter solēnitatē sed ꝓp inclusionē tpalis in perpe tuo. ¶ Tertia ꝙ est. q lz vota psonalia cōmutent' in relig.

q vbo cōmutādi vtit' decretal'. de voto. c. scripture. vel vt dictū ē i p̄ articlo soluant' p pfessionē ⁊ etiā realia quo ad psonā: nō tñ quo ad monasteriū sicut nec debita. Q̄diu q aliqs est nouitius excusat' a voto psonali alio: puta ieiunio rū ⁊ hȝ. nō āt a reali: puta de dādo elemosynaz: imo p se dz debita soluere: sz p pfessionē qua bonis cedit ⁊ mūdo mo rit': vota psonalia extīguunt': sed realia debita in monaste riū trāsferunt': q obligat' sicut heres nō vltra valorez bo norū si ignorauit vel inuētariū fecit sicut nec gcūqz ali⁹ he res. Dico aūt bonoꝝ q̄ ad monasteriū venerūt. Nā de reli quis sufficit cedere actionē nec cōpellit' monasteriuz litti gare. ¶ Quarta ꝙ° declaratiua tertie est. q lz fm ius ciui le heres teneat' soluere debita insolidū nisi fecerit inuēta riū ⁊ tñ monasteriū qđ debitor intrauit nō tenet' vltra valo rem eoꝝ q̄ recipit ēt si inuētariū nō fecit. Q̄ autē dic̄ glo. de testa. c. i. q tenet' insolidū: verū ē i eccl'ia secularium q tenēt scire leges: sz non religiosi q phibētur audire leges n^c tenē tur eas scire: vñ ignorātia inuincibilis eos excusat: q illud possum⁹ qđ de iure possum⁹: nec ēt canones tenent' scire il li q p ꝺstōnes a papa approbatas vetāt' adiscere scias secu lares. Sz q iperitia culpe ānumerat' i eo qui officiū aliqđ assumit: sic̄ m'lieri q̄ nō tenet' scire iura iputat' si potuit ꝺsu lere pitiozes ⁊ nō fec̄: sic ēt illi q executiōes testōꝝ recipiūt qđ tñ licet.: q religio mūda ⁊ īmaculata est visitare pupil/ los ⁊ viduas: illi inq̄z iuris ignorātia nō excusant': q expen sis executiōis p̄nt hr̄e ꝺsiliū cū p̄tis. ¶ Quinta ꝙ° est qui/ cunq̄z ⁊ qñcūqz p̄t in votis dispēsare q plus est ⁊ ēt cōmu/ tare qđ min⁹: sz nō e ꝺ: q qñq̄z subest iusta cā cōmutādi nō dispēsandi: nō sic aūt olim poterat votū ꝺmutari: quia res deo q̄rebat'. Numeri vlti. sicut gdā legiste dicunt q nudo pacto sine traditione trāsfertur dñiuz in eccl'iaz rei dona te. Uel p̄t dici q ī voto psonali hz locū cōmutatio. ⁊ sil'r in voto reali facto i genere in gb⁹ nō é dñy trāslatio: q̄ autē est votū reale speciale: puta q aliqs vouet equuz suuz de/ termiatuz deo: tūc ipse qdē nō p̄t cōmutare aucte p̄pa nec aucte illi⁹ q nō posset equū eccl'ie alienare: sz aucte illi⁹ qui equū iā traditū cuz nō sit res sacra posset alienare ante tra ditionē p̄t cōmutare: ⁊ sic p̄t fieri pactū cuz nobill⁹ de eq̄ quē p mortuis cū fuuere offerūt redimēdo. ¶ Sexta ꝙ ē de illo q filiū suū determiatū vouit religioni ad psuasionē alicui⁹: q aut vouit simpl'r aut sub ꝺditiōe si ille vellet: q/ modocūqz eni vouerit ipse qdē vnū p alio mutare nō pōt nec aucte vel ꝺsensu eius q iduxit ad vouēdū: sed si vouit simpl'r tenet' puerū stati cū in religiōe pōt educari offerre ēt iuitū sic̄ ⁊ iuitū ad scolas p̄t ponē ad artificiū: sz puberē inuitū ponere ñ p̄t: sz si vouit si illi placeret ñ tenet' illū of/ ferre anteq̄z ille hēat vsuz rōnis ⁊ cōsentiat. ¶ Septīa ꝙ° est. q si p̄r vouit filiū vel filiā iā ablactatos mr̄e insciа vel inuita pōt ⁊ dz illa īuita offerre monasterio: q extūc filius totaliter ē sub cura p̄ris. Si aūt vouit euz adhuc in vtero existētē: q part⁹ ē pars viscerū nō potuit in ꝓiuditiuz ma/ tris. ⁊ idē videt' q̄ꝺiu est sub lacte: q adhuc ē sub cura ma tris quodāmodo pluſq̄z patris q p aliuz nō per se nutrire. vnde sine cōsensu mr̄is non potest qui in vtero est vel la/ ctens cum effectu voueri a solo patre gn mater possit vo/ tuz irritare.

Quantuz ad quartuz articulū de dispēsatione sunt tredeciz ꝺcl'ones. ¶ P̄ria. q in votis est p^a ꝙ possibilis dispēsatio nō solum illa que est iuris declaratio sed ēt illa q̄ est iuris relaxatio. Et qdē in positiuis papa sta tuit ⁊ destituit. vñ ibi hz locū vtraqz dispēsatio. Sed in vo tis vr̄ q nō hēat locū dispensatio illa q̄ est iuris relaxatio: q ius nāle vel diuinuz papa tollere vel mutare nō p̄t. Sz q iuris nālis ⁊ diuini determiatio ptinet ad ius positiuuz: ideo sicut in penis p̄t hō dispēsare q̄zuis ius nāle dicte de/ licta puniri: q nālis egtas dictat maleficia puniri pp bo/

z^a ꝙ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

nuz reipub.ꝛ ꝼm arbitriū iustuz eius q reipub. ꝓeest. Uñ qñ melius est nō puniri in hoc casu: tunc nō est ɔ̄ ius nāle dispēsare. Sikr de iure nāli ꝛ diuino est votū reddere ꝓpter honorē dei. si ꝙ aliō magis cedat ad honorē dei: potest dispēsari: cuius ista dispensatio ad hoc magis sit declaratio ꝙ relaxatio. ¶ Scōa cōclusio ē de mō ꝛ forma dispēsandi: qz requiꝛit ꝙ sit exꝑssa vel saltē intēta. vñ siue in votis siue in alys nunꝙ factū supioris dispēsat nisi hoc ipse exꝑimat vel saltē dispēsare intēdat. Jn eꝑo gdez ꝛ alio iferiore a papa videt canonistis qz subsunt iuri ꝙ nō sufficit ꝙ ītē dant dispēsare nisi exꝑimāt sicut dr̄ de cōces. ꝑben. c. lras. ubi archiep̄s ꝓmouēdo sciēter illū: q dispēsatione indigebat: nō ꝓꝑ hoc dispensauit. ꝛ de scismaticis. c. z. Sic̄ ep̄s. nō sine uerbo absoluit a snīa excōicatiōis quātūcūq; ītēdat. Sed de papa qui nō subest iuri certū est ꝙ faciēs aliquid aio dispensandi lz nō exꝑmat: eoipso sufficiēter dispēsat: sicut ꝛ simplici salutatiōe absoluit excōicatū si hoc ex certa scia facit ꝛ ꝙ hoc absoluere intēdit. Uidet tñ ꝟius cū ꝑlati ēt dissimulādo dispensant: qō est sine ꝟbo ꝛ facto: ꝙ multo magis in oibus in q̄bus nō est eis taxatus modus ꝛ forma dispensandi: eoipso dispēsant ꝙ faciunt effectū aio dispensandi: uel sciunt ꝛ nō ɔ̄dicūt qñ facile ꝛ libere ɔ̄dicere p̄nt. ¶ Tertia ꝑ est de cā dispēsationis. Et qdē in positiuis. sic uolo: sic iubeo: sit ꝓ rōne uolūtas: qz qō ꝓncipi placuit legis hz vigorez: ꝛ sic̄ lex q̄q̄ dura ꝼnāda est ab oīb⁹: sic etiā lex ꝑuata sine cā ualet. q̄uis ɔ̄tra Jsidorus: qz lex est ꝙ rō ne ɔ̄stiterit. Sz in bis q̄ sunt iuris diuini: secus vt no. de uoto. c. Nō ē. Et debēt ɔ̄siderari tria. ut in. c. Magne. quid licet: qd decet: ꝛ qd expedit. Uñ Hosti. dicit ꝙ in pluralitate bñficioꝝ pōt ꝓ libito dispensari: qō nō videt. Primo gdez q̄tū ad ep̄m q dispensat in pl'aritate bñficioꝝ simpliciuz. de ꝓbē. De mulcta. qz ipse nō est supra ius positiuuz sicut nec papa supra ius diuinū. Uñ sicut papa nō pōt sine cā dispensare aduersus ius diuinū: sic nec ep̄us aduersus ius positiuū: vñ qñ dispēsat cū illegittimis uel quōcunq; aliter iure cōi ipedito oz hr̄e iustaz causaz. sil'r nō videt ꝙ papa sine iusta cā possit dispensare in pl'aritate bñficioꝝ q̄ rūcūq;: cū hoc inuitat iuri nāli ꝛ intētioni fundatoꝝ q̄ potuerūt in traditionez rei siue legē ꝑponere per quā plures ꝛ nō pauciores deo ꝼuirēt. Est tñ piculosi⁹ hr̄e plures minus pingues q̄ pauciores ꝓbēdas pinguiores: qz ꝙ primuz ꝑiudicat plurib⁹ meliorib⁹ q nec forte vnaz hñt. oz eē aūt tal' cā ꝙ meli⁹ sit recedere a iure cōi q̄ tenere: ꝛ nō sufficit ꝙ eque bonū: al'r erit dissipatio ꝛ nō dispēsatio ꝛ peccat vterq;. s. dispēsans ēt papa ꝛ is cū quo dispēsat si sciat. Uñ Hosti. Peccat papa si sine cā ī votis dispēsat: nec ei obediēduz est si manifeste liq̄at ꝙ sit ɔ̄ trā volūtatē. Alias in dubys obediēdū ē. Uñ si dispēsaret sine iusta cā ī solēni voto cōtinentie viri vel mulieris q crederet iustā causaz: excusaret nō ille q sciret iniustā: eēt tñ verū mr̄imo⁹ q̄tū ad vtrūq; qz claudicare nō ꝓt: lz sciēs nō posset petere sed reddere.

¶ Quarta ꝑ ē de aucte dispēsandi. Ubi sciēdū ē ꝙ nullus est iudex in sua cā nec supior sibypsi: ꝓꝑ ꝙ nemo secum dispēsare pōt nisi ꝓꝑ defectū supioris: qz vbi mora est piculū allatura dillatio ē spernēda. Arg. de debitore fugiēte quē. ꝓpria aucte licet capere. Uñ nec ep̄s secū: lz ɔfessor ei⁹ in ꝑticasu quo ipse ep̄s cū suo ifertore pōt dispēsare. Sz papa secuz pōt dispēsare: sicut cū alys: qz supiorē nō hz cui⁹ aucte vti posset. Sz in bis q̄ sunt iuris positiui dispēsatione non eget: qz legib⁹ solut⁹ ē: sed ī bis que diuini vel nālis secū dispensare pōt. Sz melius ꝙ suo ɔfessori cōmitteret: q aucte dei ipsuz absoluit eo ipo ꝙ ab eo ī cōfessorē elect⁹ ē: sicut ēt idulgētias suas lucrat faciēdo ꝙ alꝫ lucrātes faciunt: aut ēt si minus facit ꝓꝑ spālez causaz sic̄ Bonifa. semel eundo potuit lucrari ꝙ alꝫ p. 30. dies: qz nec sic poterat vt alꝫ frequētare: ꝛ sic de facto posset mr̄imo⁹ ɔ̄here: ꝛ si eēt religiosus sicut cū alys ordinatis vel ꝓfessis: posset dispēsare: sed peccaret: qz ꝙ se nō hēret sic iustā causaz. Nā in publico ɔ̄ hens scādalizaret: ī occulto ēt retraheret a sollicitudine ecclesie. Sz tñ dispensatio ei⁹ lz sit īdebita teneret: q̄uis indulgētie sine iusta cā nō teneāt. Nullus aūt iferior secum dispēsare pōt nisi ius sibi ɔcedat: sicut ɔstōnes religiosoꝝ dāt ꝑlatis ꝙ vtant dispēsationib⁹ sicut ꝛ ceteri frēs. ¶ Sz ꝑ est de mīstro dispēsatiōis īferiore papa. Pōt. n. ep̄s dispēsare in votis tꝑalib⁹ ꝼm Tho. excepto voto terre scē: non in ꝓpetuis ꝼz Hosti. Ep̄s ꝛ supior in oī voto volūtario excepto voto ɔtinētie ꝛ crucis dispēsare pōt ex cā: sine cā nō pōt. ꝟ. q. 7. ꝟ. vbi rigor discipline. ꝛ ꝟ. sequētib⁹. ꝟ. 2. volūtatis ītuitu. ꝛ c. sequētib⁹. ¶ Sz ɔ̄ q cleri. vel vo. c. veniens. vbi ep̄s dispēsat cū illa q̄ post sponsalia emisit votū ɔtinentie audita ueritate viri q hoc audiēs cū alia ɔ̄xit. Dōz ꝙ illa mulier emiserat votū nō spōte nec iutētiōe seruādi: sz solū timore viri ꝛ intētione liberādi se ab eius seruitia: sic̄ etiā in bis q̄ calore iracūdie fiūt votis facili⁹ dispensat vel in puerili etate. ex. e. c. z. Uel dōm ꝙ ibi ep̄s dispēsat aucte pape mādantis spāle ꝛ non sua. Jtē Hosti. ɔ̄dicit sibi dum postea subiūgit ꝙ is q deuouit se relig. aio ibi perpetuo remanendi: lz possit exire de iure ante annū. de regu. c. statuimus. tñ cōsulēdū est sibi in iudicio aīe ꝙ votū suū reddat si vult aīam suā saluare uisi ante annū: ꝛ ꝓfessionē emissaz per ep̄z ex cā: vel ꝙ papā ēt ꝓfessione facta ex magna causa secū fuerit dispēsatū. Cū. n. votū religionis includat votuz cōtinentie ꝛ sit ꝓpetuuz ꝛ ɔtinuuz in illo qui vouit aio remanendi: nō pōt ep̄s dispēsare sic̄ nec in voto terre sancte qō min⁹ est. Ex hoc videt ꝙ ep̄s possit dispēsare in voto romane ꝑgrinationis nisi forte viua voce papa sibi retineat. qō videt ex ℔ ꝙ penitētiari⁹ sūm⁹ qñ ɔcedit alicui licētiā eligendi ɔfessorē ēt qui posset cōmutare: solet excipere illā ꝑgrinationē ꝛ sancti Jacobi. Multa. n. sibi viua voce retinet que nō sunt iure scripta: sicut etiā ep̄i multos casus sibi retinēt in synodis qui non reseruant eis a iure: sicut etiaz romipetaruz impeditores nō sunt excōmunicati a canone: sz viua voce in octaua Martini ꝛ in die cene. Sic igitur est dicendū ꝙ episcopus pōt dispēsare in omni voto continētie ꝛtēporali. itez in omni voto perpetuo nisi cōtinentie ꝛ religione siue sit perpetuuz ꝛ cōtinuū: vt non comedere carnes imperpetuuz: siue sit perpetuz ꝛ discontinuuz vt perpetuo nō comedere carnes feria. 4. ꝛ hꝫ: ꝛ in omni voto tꝑali. Jn voto autē religionis etiam per qō bomo nō tenetur remanere sed aquitat se per ꝓbare temporaliter: non potest. Quod patet ꝓmo sic: quia in dispensando quibus vetita sunt minora intelligunt vetita esse maiora. de senten. excom. Cum illoruz. sz episcopus nō potest dispensare in voto crucis etiam tēporali: puta cuz illo qui vouit ire vltra mare ꝛ stare solum ibi per annuz ꝛ non ibi mori. ergo nec in voto religionis etiaz tēporali. Sed dicetur hic ꝙ votum religionis non est maius nec vincit illud nisi sit perpetuuz: quia si aliquis intraret religionez ꝛ ante ꝓfessionē exiret tenetur implere votuz crucis prius susceptum a quo nō liberatur nisi per ꝓfessionez que est votum perpetuum. Unde secundo potest sic ꝓbari: quia illud votum religionis quod de se ꝛ per se est perpetuum lz per accidens possit fieri tēporale: illud simpliciter iudicatur perpetuū: sed tale votum est quo aliquis vouet intrare religionez. ergo cū in votis perpetuis saltez cōtinētie episcopus non possit dispensare. ergo non in isto: qz idē iur] est in certis ꝛ in dubys quātū ad idēptitatem iudicis. Ubi enī aliquis est iudex in casu certi: idem ipse est iudex in casu duby: sicut episcopus qui vbi certū est eē leuē inie ctionem absoluit: ibi in casu duby ꝛ ipse absouit si iudicat leuē. Sic̄ ꝙ si eēt certū hoc votū esse ꝓpetuū ep̄s nō dispensaret: sz tñ ꝓꝑ: ita ꝛ sī dubiū ē: qz maxīe ꝑsumit ꝙ ꝓpetuo

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

remanebit. 3° qz sūm⁹ pniari⁹ plus p̄t in dispensando q̄z eps:sz ipse nō p̄t dispēsare ī voto religiōis ita vt liceat in seculo remanere:sz sic vt liceat ad aliā laxiorē trāsire ēt pfessione facta sic licētiat apostatas.ℊ nec eps pōt.Ḥ ād vr̄ q̄ si exns i laxiore religiōe voueat artiorē q̄ eps possit dispēsare:qz nō ē votū ppetue ꝺtinētie nec religiōis simplr:cū iaz sit obligat⁹ ad vtrūq;:sz solū ē q̄dā superogatio voti.vñ videt̄ q̄ eps possit dispēsare:ꝛ silr ī voto simplici religionis: artioris q̄ liceat ad laxiorē trāsire.nō aūt q̄ liceat i seculo manere.Nā q̄tū ad p̄mū casuz sic nō p̄t qs vel nō ꝺz a laxiore ad artiorē trāsire licētia nō petita: si tn̄ transeat petitione omissa tz ingressus: sic ēt de voto simplici artioris nō ꝺz trāsire ad laxiorē: si tn̄ trāseat: tz. Et ita videt̄ q̄ pfessus in laxiori nō ꝺz artiorē vouere nisi licētia petita: sed si vouerit tz:nec alius irritare pōt:sz tenet̄ licētiare:sz potest eps dispēsare:sic̄ abbas p̄t dispēsare ī pfesso artiorē q̄ intret laxiorē:nō tn̄ sine ꝺsēsu ꝺuēt⁹ pōt alienare psonā cō-
6.ꝺ° uētus nisi hoc hēat ex p̄uilegio spāli. ¶ 6ª ꝑ ē q̄ archidiacon⁹ nō ḥz iure suo auctez dispēsandi ꝺ ius cōe nisi q̄tum cōpetit sibi ex ꝺsuetudīe legittime p̄scripta:p quā ius epale pōt acqrere nō papale:qz eēt potius corruptella. vñ nec ipse nec eps q̄cūq;z ꝺsuetudine vel p̄scriptione p̄nt sibi vendicare illā dispēsationē q̄ sūmo pōtifici reseruat̄: nisi forte tentū annis.qz ꝺ ecclīaz romanā nō currit nisi centenaria q̄ ēt p̄scribit aliq̄:nō pp hoc oīa:vñ archidiacon⁹ q ꝺsueuit dispēsare in bānis nō pp hoc pōt ī votis.ꝛ q in votis pegri-
7.ꝺ° nationū:nō pp ḥ in votis abstinētiarū:ꝛ sic de aliys. ¶ 7ª ꝑ ē de abbate q in dispēsando nihil in votis pōt:lz irritare possit plusq;z eps.de sen.ex.Cū illoz.Nā religiosi aut añ pfessionē votū emiserūt:ꝛ sic pfitēdo liberāt̄:aut post pfessionē:ꝛ tc̄ ē loc⁹ irritatiōi:ñ dispēsatiōi nec ī secularib⁹ sibi
8.ꝺ° pleno iure subiectis p̄t nisi ꝺsuetudo daret. ¶ 8ª ꝑ ē de archiepo: qz archieps inq̄tū ḥ nihil p̄t vel ḥz i subditis suffraganeoz:lz ipos possit absoluere visitādo. Nō.n.segtur pōt absoluere a voti fractiōe.ℊ dispēsare: tn̄ pōt audire cōfessiōes sine licētia curati ꝛ epi alias nihil spāle eēt ī eo. Uideretur tn̄ q̄ sic̄ pōt absoluere a snīa epi lz nō debeat sz ad eū remittere:sic ꝛ dispēsare:ꝛ q̄ cū suffraganeis suis posset dispēsare.cū sint subditi: q̄uis ꝺfessoz ab eis ꝛ ab abbati b⁹ electi possint cū eis dispēsare: sic̄ ꝛ absoluere a casib⁹ etiam epis retētis. ¶ 9ª ꝑ ē de penitētiarys. Nā pniary quo
9.ꝺ° rūcūq;z ñ ḥnt ptātē dispēsandi nisi q̄tū eis:cōmittit̄ spāl'r. Nā ptās dispēsandi respic̄ iurisdictionē. Uñ p̄t ēt cōmitti hoī iferioris ordis: Sz vtrū nō sacerdos possit dispēsare ī votis suo vel alieno iure:vel dispensationē cōmittere:dubiū ē:qz ꝺfirmat⁹ ī ep̄m dat idulgētias ꝛ officialis nō sacerdos dispēsat in bānis.Sūm⁹ aūt penitētiarius dispēsat ī voto religiōis ꝺmutādo vnā religionē in aliā sic̄ pz in lr̄is
10.ꝺª q̄s ab eis apostate deferūt. ¶ Decia ꝑ ē de papa:q̄tuz possit dispēsare:quē oēs ꝺcedūt posse dispēsare cū oī hoīe ī oī voto volūtario:tpali ꝛ ppetuo:simplici ꝛ solēni p sacri ordinis susceptionē:qz castitas ē illi annexa ex statuto ecclīe ēt pticulariter:puta occidentalis:qz greci vtunt̄ ꝺiugio ēt in sacerdotio.Papa āt i statuto ꝺcilij gnālis ꝛ vlis pōt dispē-
11.ꝺ° sare a q̄ oīa ꝺcilia ḥnt auctē ꝛ nō e ꝑ. ¶ Undecia ꝑ ē quaz multi negāt q̄ papa pōt dispēsare ī voto solēniçato:p professionē q̄ teneat mr̄imo^m post ꝺctū:qz papa statuit illō q̄ ipse cū vult destituit:vñ sic̄ pōt facere q̄ mr̄imo^m teneat i gradu ab ecclīa p̄hibito:ita q̄ teneat post pfessionē: cui⁹ solēnitas ē p ecclīaz q̄ fac̄ tales psonas ihabiles. Nō.n.substātia voti fac̄ psonā illegittimā q̄ ē a iure nāli vel diuino: sz solēnitas q̄ ē p ecclīam.Et pōt eē sufficiēs cā dispēsandi: vt si saracen⁹ rex cū tota terra p̄mittit ꝺuersionez si scimonialis sibi det̄ cui⁹ amore capt⁹ est.Sic̄ Jacob cōsensit dare dynā filio regis sichen alienigene pp circuncisionē: aut si regina ꝺcuptscens monachū silr. Sic.n. Moyses duxit vxorē ethiopisaz alienigenā.Et q̄ posset licere pz: qz lz papa nō possit facere q̄ pfessus nō fuerit pfessus:pōt tn̄ facere q̄ nō sit obligat⁹ religioni nec ad vota religiōis: qz in oi obligatiōe ītelligit̄ auctas pape excepta:sicut nō pōt facere q̄ calix nō fuerit ꝺsecrat⁹:sz bñ pōt ipsū deordinare: ab hoc ad qđ p ꝺsecrationē est dedicat⁹:vt si p̄hibeat ne cum calice scī Dionysij celebret̄ in memoriā ꝛ reuerētiā ipsius vñ nō erit monachus obligatus ad castitatē si papa irritat obligationē tanq̄z ecclīe ꝺriā:ꝛ maioris boni ipeditur:ꝛ p ꝺns poterit ꝺbere:ꝛ sic de alys votis.Sic̄ fecit regi Arago nū p̄us monacho quē pp defectuz plis siue heredis regis cōpullit exire monasteriū ad mr̄imo^m ꝺbēdū q vxorat⁹ liberat⁹ fuit a voto castitatis:vñ nec post mortē vxoris tenebat̄ ꝺtinere ꝛ pauptatē hr̄e:vñ filios heredis hūit: nec per ꝺns obediētie:qz nō p̄t tolli vnū de eēntialib⁹ qn tollātur alia ꝼz quosdā:vñ q̄ ipse vxore īpregnata redyt ad monasteriū fuit pfectionis.Et ꝼm ḥ p̄t dici ad decretalē: q̄ vex est q̄ q̄diu alligat⁹ est regule nō p̄t sibi dari licētia:qz castitas ē sibi annexa:vñ cū monach⁹ fit eps: nō ḥz p̄priuz nec pōt testari nisi de p̄uilegio spāli:nec ē libat⁹ ab obediētia: vñ si resignās epatui redeat ad claustrū: tenet̄ obedire sine noua pfessione:sic̄ pz in Raymūdo q postq̄z resignauit epatui inuit⁹ fact⁹ ē magr̄ ordis.Per hoc ēt pz q̄ p̄t de regularib⁹ facere seculares. ¶ Duodecia ꝑ est ad euidētiam 12.ꝺ° supioris q̄ papa pōt facere simplr̄ de monacho non monachū:qz eē monachū eēntialr̄ est eē obligatū ad tria vota p talē modū pfitēdi:lz aūt nō possit papa facere q̄ iste nō fuerit sic obligat⁹:qz nec de⁹ posset: pōt tn̄ facere q̄ q sic fuit obligat⁹ nō plus sit obligat⁹:qz aut hoc p̄hibet votuz vel ius diuinū:aut statutū humanū.Nō p̄mū.qz in voto vt votū est papa pōt dispēsare.nec ēt statutuz: qz oē statutū iurispositiui āmouere p̄t. Sic̄ q papa p̄t facere q̄ religiosus nō sit obligat⁹ ad silētiū vel ad abstinētiā:ita pōt facere q̄ nō sit obligat⁹ ad pauptatē:castitatē:ꝛ obediētiā: qz lz ista vota dicant̄ substātialia ī religione plusq;z alia ex hoc q̄ sine istis nō ē religio q̄ posset eē sine alys:nihilomin⁹ tn̄ qñ in regula ꝛ statutis cōtinent̄ alia sic̄ ista:eque sunt eēntialia religioni illa sic̄ ista:cū oīs religio ꝺtineat ista tria ꝛ multe eq̄liter:q̄ rōne q papa p̄t in illis dispēsare:ꝛ in istis. istis aūt tribus āmotis nō stat religio.q papa p̄t facere de monacho ñ monachū.Si dicat̄ nō valet qz abbas dispēsat in silētio q nō dispēsat ī castitate.Dicēdū q̄ hoc ē:qz illa dispēsatio ꝼz regulā ē sibi cōmissa ꝛ nō ista:papa vo dispēsat nō qz regula sibi cōmittit:sz iure suo tanq̄z ille ī cui⁹ p̄iudiciū nihil p mitti potuit:ꝛ q̄ rōne papa pōt dispēsare ī oīb⁹ eēntialibus: eadē ꝛ fortiori rōne ī duob⁹ vel vno:sed verū q̄ tūc nō remaneat monach⁹ si vel ab oīb⁹ vel ab aliqb⁹ absoluat̄: qa illa tria sūt de eēntia monachat⁹. ¶ Tertiadecia ꝑ est de 13.ꝺ° de īstātys q̄ solēt fieri ꝺ id qđ dictū ē papā.s.posse dispēsare in voto ꝺtinētie solēnizato p pfessionē q̄uis in parte solute sint. ¶ Pria instantia:qz abdicatio ppetatis sic̄ ꝛ custodia castitatis adeo sūt annexa regule monachali vt ꝺ eam nec sūm⁹ pōtifex valeat licētiā idulgere.ex̄ de statu mo.cū ad monasteriū in fi. ¶ Solo papa nō pōt dispēsare:sz irritare: vel nō pōt dispēsare q̄diu ille manet monach⁹: qz essentialr̄ est hoc illi annexū:sz p̄t facere nō monachū. ¶ 2ª īstātia est: qz ꝺsecrata ppetuo durāt q̄diu ꝛ ille res. ¶ Solutio solēnitas voti put dirimit mr̄imo^m post ꝺctū quo ad istū effectū per ecclīaz q̄ statuit tales psonas ihabiles:ꝛ sic ꝺz ītelligi de voto.c.i.li.6.alʼs falsuz eēt si ītelligeret̄ q̄ essentia sua eēt p ecclīaz:cū sacer ordo q ē verū sacrm nō sit p ecclīaz:sz q̄ irritet mr̄imo^m sequēs est annexū vterq; ex statuto ecclīe:ꝛ nō de iure nāli q̄ solū pr̄ ꝛ mater sunt inhabiles:nec lege diuīa. Lz aūt nō possit fieri qn ꝺsecratū fuerit ꝺsecratuz:potest tn̄ fieri q̄ ex cōsecratione nō sequat̄ illud qđ ex solo statuto ecclīe ipsuz cōsequit̄ cuiusmodi ē eē

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

inhabile ad mrimom. ¶ 3a instãtia ẽ qꝫ papa nõ ꝑt dispẽsare ī mrimo nõ ꝯsũmato: sz ꝓfessio soluit mrimom nõ ꝯsũmatus ⁊ sic ẽ fortiꝰ viculũ ⁊ ꝑ ꝯns minꝰ dispẽsabile. ¶ Solutio: ꝓfessio soluit viculus nõ ꝯsũmatus: nõ ex statuto ecclesie: sz ex hoc qꝫ ẽ mors ciuilis: vñ ꝓfiteri vitã hẽmiticaz soluit mrimom sicut vitã cenobiticã. ꝑt ãt papa dispẽsare ī morte ciuili: qr ꝑt heremitã cogẽ ad ẽpatus redire: ideo ⁊c. Jtẽ qr ī morte ciuili nõ ẽ aliqꝺ reale ãmouẽdũ sic ẽ i mrimonio: iõ ex statuto dei ẽ qꝫ mors ciuilis q̃ e dispẽsabilis ꝑ hoiez tollat mrimom idispẽsabile ꝑ hoiez. Jsta tertia instãtia fit a gbusdã: ⁊ sic: qr si papa posset in solẽni voto ꝯtinẽtie dispẽsare: tc̃ iste cũ quo dispẽsaret posset licite ad seculũ reuerti ⁊ ꝯhere mrimom. Sz ponamꝰ qꝫ ītrasset religionez post mrimom iniciatus ⁊ ratus ⁊ nõ ꝯsũmatus ⁊ eo ꝓfesso vxor eiꝰ ꝯxisset cũ altero: tc̃ seq̃ret qꝫ aliqs viuẽte legittia vxore posset cuz alia ꝯhere. hoc ãt nõ videt: q̃re ⁊c. ¶ Sz ad hoc ipimet rñdẽt ⁊ bñ: qr sicut nõ ẽ incõueniẽs post matrimom ꝯsũmatũ altex mori: ⁊ sic mrio solui: ⁊ nihilominus si mortuꝰ suscitaret: posset ꝯhere cũ alia ꝑma viuente: sic nõ ẽ icõueniẽs qꝫ post mrimom initiatũ ⁊ ꝑ ingressuz religionis ⁊ ꝑ mortẽ spũalẽ solutũ si religiosus ꝑ dispẽsationẽ suscitet ad vitã ciuilẽ qꝫ ꝯhat cũ alia ꝓma viuẽte: nec ꝓp hoc hz plures vxores sz vnã tñ: qr cuz ꝑma fuit solutũ matrio. ¶ Ad argm ī oppm ẽ dꝺz qꝫ votũ religiõis ꝑ se qdẽ ẽ ppetuuz: lz ꝑ accñs sit tpale vt dictuz est. Qõ V

Vinto q̃rit de voti cõparatione vtx sit melio facere alqd ex voto q̃z sine voto. Et videt qꝫ ñ: qr illa sũt ī nrīs actionibz gratioꝛa: q̃ cũ nõ tenemur impti/mur. ¶ Cõtra: qr ꝯsiliũ ẽ de meliori bono. ¶ Rñeo. hic sunt tria videda. ꝑmo de ꝯparatiõe voti ad alia. zo de ꝯparatiõe vnius voti ad aliud. 3o de voto virginuz ꝯsecrataruz spãliter.

Quantuz ad ꝑmũ sunt tres ꝗnes. ¶ Prima de vtilitate voti: qr expediẽs ẽ vouere: qr nõ ẽ piculosuz ex nã fcī sz ex culpa nõ faciẽtis. Et lz meliꝰ sit nõ vouere q̃z ꝓmissa nõ soluere: tñ meliꝰ est vouere q̃z nõ vouere: sic̃ meliꝰ est baptizari q̃z nõ baptizari: tñ meliꝰ est nõ baptiçari q̃z postmoduz retrorsuz ꝯuerti. ¶ za ꝗ est. qꝫ magis ẽ meritoriũ facere aliqd ex voto q̃z sine ceteris paribꝰ. puta cũ eq̃li charitate ⁊ letitia: qr fit ex supiori virtute. i. latria. ko qr plus dat: qr arbor cuz fructu. 3o qr ex maiori firmitate. ¶ 3a ꝗ est. qꝫ siqs peniteat de voto alꝰ nõ facturꝰ nisi qr nõ vult votũ frãgere. adhuc est maius meritũ. ꝑo qr bona volũtas sufficit ad merituz ꝟm Bernar. vñ a ꝓncipio qñ vouit ⁊ nõ soluit: tantũ meruit q̃tuz qñ sine voto soluit: ⁊ huic merito supadditũ ẽ merituz iustitie quo vult soluere qõ ꝓmisit. zo qꝫ qr lz sit tristitia ī hoc qꝫ vouit ⁊ q̃dã volũtas: tñ ī soluẽdo qõ vouit: ⁊ ī venerãdo votũ ẽ voluntariũ. 3o ẽt videt qꝫ nõ demeret ī hoc qꝫ vellet nõ vouisse: qr sicut a ꝓncipio nõ tenebat vouere: sic nec ex post fcõ tenebat velle vouisse: lz teneat soluere. Ulꝺ ato qꝫ penitere de bono sit sibi pctũ: nõ tamẽ ꝑpter hoc ipeditur gn volendo bonuz mercatur: maxime si sint diuersi actus.

Quantũ ad scm̃ de cõpatiõe votoꝝ adinuicez sunt tres ꝗnes. ¶ Pria qꝫ ī voto solẽni plus ẽ ꝺ merito q̃z ī simplici: sic̃ plus diligit. vxor q̃z spõsa. Voto. n. simplici castitatis amica dei fit spõsa dei dissolubilr: sz voto solẽni de spõsa xpi fit vxor agni idissolubilr: nisi qꝫ ante mortẽ est mrimom q̃si nõ ꝯsũmatũ: vñ de facto dissoluit: ⁊ si nõ de iure: post mortẽ aũt nullo mõ. ¶ za ꝗ ẽ. qꝫ votũ solẽne ꝑ ꝓfessionẽ ẽ maioris meriti inq̃tũ votũ est: q̃z solẽne ꝑ sacri ordis susceptionẽ: lz illꝺ sit maioris meriti eẽnalr ⁊ mãlr rõne sacri qꝺ ex ope opato ꝯfert gr̃az: nõ aũt ꝓfessio nisi dispositiue: tñ solẽnitas ꝓfessionis ẽ maioris meriti q̃z ordis. De cõpatiõe ant ꝓfessionis statuũ nihil ad ꝓpositũ qr dictũ ẽ supra. 35. di. ¶ 3a ꝗ ẽ. qꝫ solẽnitas ꝓfessionis vna ꝯparat ad aliã ꝟm magis ⁊ minꝰ pfectũ ⁊ ꝟm maius ⁊ minꝰ meritũ ꝟm cõpationẽ illox ad que sũt ⁊ ꝟm cõpationẽ medioꝝ ꝑ q̃ sũt. bonitas enī eiꝰ qꝺ est ad finẽ: ẽ ex fine ⁊ absolute: ⁊ ꝟm qꝫ ꝑ ipsuz magis ⁊ minꝰ idẽ finis habet. vñ qr cõ tẽplatiua ꝓfert actiue: religio monialiũ ꝓfert illi q̃ ẽ ꝟuiẽtiũ ī hospitali. Ulteriꝰ qr elemosyne spũales ꝓferũt corpalibꝰ: ⁊ debellare hostes spũales ẽ nobiliꝰ q̃z corpales: ide ẽ qꝫ religio ꝓdicta ꝓfert religiõi militãtiũ: ⁊ vlteriꝰ religio q̃ hz actiuã ⁊ ꝯtẽplatiuã sil: illi q̃ altrã tm̃. iter illas ãt q̃rũ est idẽ finis: illa cuiꝰ ẽ ille ꝑncipaliꝰ ⁊ eẽntialiꝰ: sic̃ q̃ ꝓdicat ex istõne: q̃z ex accidẽti cõmissione: ⁊ q̃ hz pfectioꝛa media ceteris paribꝰ: sic̃ q̃ ẽ artioris pauptatis: vl q̃ ẽ maioris castitatis. i. pnie ⁊ mortificationis carnis: vel maioris obedientie vel reclusionis ⁊ solitudinis inq̃tum hꝺ.

Quantuz ad tertiũ de ꝯsecratiõe vginũ sũt septẽ ꝗnes. ¶ Pria. qꝫ nõ dz ꝯsecrari nec velari nõ vgo. Qõ pz ꝑmo ex offõ ecclie i quo falsitas eẽ nõ dz: qr magis pnitiosũ mẽdaciũ qõ sit ẽ illꝺ qõ ẽ ī cultu xpiane religiõis: sz i toto offõ de velatiõe ⁊ bñdictiõe vginũ fit mentio de itegritate ⁊ vginitate carnis: g̃ ⁊c. ¶ za rõ ẽ: qr xpus exñs põtifex futuroꝝ bonoꝝ ẽ dignioꝛ q̃z q ꝟm ordinẽ Aaron: sed ille nõ nisi vginẽ despõsabat. leui. zi. g̃ nec xps. vnde hꝺ portãt ãnullũ tanq̃z spõse xpi: vñ ⁊. z. ad corit. iz. De spõdi vos vni viro vginẽ castã exhibere xpo. ¶ 3a rõ ẽ essentialioꝛ: qr sicut ꝑ mrimom carnale repñtat ꝯiũctio xpi: ⁊ ecclie ⁊ diuine ⁊ humane nãe q̃z tũ ad fecũditatẽ: vñ nec ẽ pfecta repñtatio añ mrimom ꝯsũmatuz: ex quo solũ ꝑt sequi fecũditas ꝓlis qñ fiũt duo in carne vna: sic ẽt repñtat q̃z tũ ad itegritatẽ ⁊ puritatẽ ꝑ bñdictionẽ ⁊ velationẽ vginuz. Et iõ sic̃ ecclia semꝑ fuit ẽ ⁊ erit vgo imaculata ⁊ incorrupta: qr semꝑ ex quo ab Abel cepit: ex tũc semꝑ in ecclia aliqs sine corruptiõe mortal pctī fuit. hũanitas ẽt assũpta nũq̃z a deitate dimissa fuit: ita ẽt dz eẽ vgo corpe incorrupta q̃ velat ⁊ bñdicit vt hoc significare possit. sic̃ pp eãdẽ cãm nõ dz diuisisse carnẽ suã ī pl'es vxores ordinãdus: alꝰ bigamus eẽt. ¶ za ꝗ ẽ. qꝫ ẽ mltiplex velũ ꝟm canones. s. velũ ꝓfessiõis qõ datur femis anno. iz. zo. q. z. Puella: ⁊ hoc velus portãt ī religiõibꝰ oẽs feie ꝓfesse. zm ẽ velũ ꝯsecrationis qõ datur anno. zꝟ. zi. q. i. Plura. 3m ẽ velũ ordiatiõis qõ datur anno. 40. z7. q. i. diconissa. 4m ẽ velũ ꝑlatiõis qõ datur anno. 60. zo. q. i. Juuẽcul. lz iure nouo bñs. 30. ãnos cõpletos possit ordiari ī abbatissã. de elec. c. Indẽnitatibꝰ. lib. 6. 5m ẽ velũ ꝯtinẽtie ⁊ obꝟuatiõis qõ ẽ viduaꝝ. z7. q. i. Uidua. de regularibꝰ. c. vidua: Qui cle. vel vo. c. ꝯsulunt. ¶ 3a ꝗ est de dña veli vginũ ⁊ viduarũ. Quarũ ꝑma est qꝫ vgo põt accipe velũ viduarũ si vult nõ eꝗ. Uelo enī virginũ nullus eps viduã velare põt: nec ī hoc dispẽsare. zo. q. i. de votis. za dña ẽ qꝫ vidua ab altari velũ ꝯtinẽtie accipe põt. z7. q. i. Uidue q̃ spõte. nõ sic aũt de velo vginũ. 3a dña est qꝫ velũ vginũ dirimit mrimom post ꝯctũ: qr nõ datur nisi ꝓfessis ī religione approbata: nõ aũt velũ viduaruz qõ ꝑt dari sine ꝓfessione ī religiõe nõ approbata vt beguinis ⁊ ꝟuiẽtibus ī hospitali nõ bñtibꝰ regulã approbatã qõ neciuz ẽ ad solẽnitatẽ voti: sequẽs mrimom ꝺstruẽtis. de votis. c. i. li. 6. Jura vo q̃ dirimũt mrimom viduarũ velatariũ: debẽt itelligi de velo ꝓfessiõis ꝟm regulã approbatã. ¶ 4a ꝗ est. qꝫ nullus nisi eps vgines velare ꝑt. zo. q. i. de votis. Jpse ẽ. n. q̃si spõsi panimphus despõsas sibi virginẽ. Abbatisse vo velo vginũ monialiũ velare pñt. zo. q. z. statuim. de pe. ⁊ re. c. Noua. nec ꝟ eps ꝑt ñ epo ꝺmãdare cũ sit ꝯsecratiõis ⁊ ordinatiõis põtifical: sic̃ ꝯsecrare ecclias: ⁊ nõ iurisdictionis de ꝯse. ecclie ⁊ alta. c. Aquã. ¶ 5a ꝗ ẽ qꝫ excepta egritudie eps nulli virgini velũ imponere dz nisi in festo epiphanie ⁊ per totas octauas pasche: vel nisi in festis apostoloꝝ. zo. q. i. de votis: q̃uis in ꝟ ꝺria ꝯsuetudo excuset. ¶ 6 ꝗ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

est de vi oppssis:qz si nō ꝯsenserūt castitas illis duplicabit ad cozonā:vt dixit btā lucia:Qz castitas mētis nō auferī p violētiā illatā cozpi.3z.q.5.fere p totū. Nō cozzūpit ātt coz pus quo ad meritū:nisi ꝑus cozrūpat aius.3z.q.5. Nō pt.ꝛ .5. sequētibus. Et pudicitia si mēte semper teneat pp coz poris violētiā.eadē.q.c. Magus.ꝛ.c. Ille.rñ vi oppssa iter 7ª ? vgines ꝯsecrari nō dz.3z.q.5.c. Ille. ¶ Septima ? ē qꝫ occulte cozzupte siue a viris siue alr:nō sunt velo vginū cōsecrāde:sic nec occulte bigami ordinādi. Bñ.n.sine cōmixtione sexuū castitas ēt cozpoꝛ pdit.3z.q.5. Nec solo. Qz ātt alig dicūt qꝫ illa q̄ nō sūt de suba vgial veli pñt variari pp vitādū scādalū vt accēsio cādelaruz ꝛ alia hꝫ fiāt mutatꝫ occulte illis q̄ nō sūt de suba vginal veli:puta qꝫ nomē virginitatis in castitatē varieī:nō est verū:qz hoc ē mētiri fcō ꝛ si nō vbo:vñ sic bigamꝰ nō dz ordinari nec mutatꝫ noibꝰ nec alr:qz deficit a significatiōe sacri:sic nec cozzupta velari:sz verū ē qꝫ si eps nescit nisi i ꝯfessiōe:nullo mō dz publice repellē: imo nec ēt si alr scit si ē occultū:ipa tñ sibi ꝯscia de cozruptiōe pfecta:mortalr peccat suscipiēdo eā. ¶ Ad argm.dōm.qꝫ nō debita spōte oblata sūt acceptioza inq̄tū libaliori volūtate offerunt. Si ātt ea q̄ debent ita libe offerunt cuz redduntur vel cuz ꝓmittunt: tūc possūt eē eque accepta vt prius dictuz est. Qō VI.

Serto querit de scādalo vtrū sic peccatū. Et videt qꝫ nō:qz xps scādalizauit phariseos q nūq̄ peccauit. ¶ Cōtra. Qui scādalizauerit vnū de pusilis istis ꝛc. ¶ Rñ. hic sūt tria vidēda. Primo quid ē scandaluz. Secūdo qñ ē peccatū. Tertio quid ꝓpter ipsum dimittendū est.

Quantū ad ꝓmū sunt tres ?nes. ¶ Pria qd est scandalū:ꝛ vñ dicat. Ubi sciēduz est qꝫ sicut dic Diero.exponēs illud Mat. Scis qꝫ pharisei audito ℞ verbo scādalizati sūt:scādalū grece nos ruinā vel offensionez vl ipactionē pedis possum⁹ dicere. Obex.n.qō alicui ponitur i via cozpali cui ipigēs disponit ad ruinā: dr scādaluz: silr i ꝓcessu vie spūalis:illō q̄ qs dispōit ad ruinā spūalez: dr scādalū:tale aūt ē vbū vl factū min⁹ rectuz pbēs alteri occasionē ruine. Et qract⁹ sumit rōnē ex obo.iō ruina vl dispositio ad ruinā sequēs ex alteri⁹ dicto vel facto dr scāda 2ª ? luz sz passiuū:ꝓmū vo actiuuz. ¶ Scōa ? est quō distīgui tur scādaluz actiuuz a passiuo diffinitiue ꝛ qdidatiue. Ubi sciēduz ē qꝫ dictuz vl factuz pōt eē alteri occasio peccādi. vno mō p se:alio mō paccns.p se qdē qñ aliquis itēdit suo malo vbo vel facto aliuz ad pctm̄ iducere: vel si ipse ēt ℞ nō itēdat:qñ ipsuz vbuz vel factuz est tale qꝫ de sui rōne ē iductiuuz ad pctm̄:vtpote cū aligs publice facit pctm̄ vel aliqd qō hz silitudinē pcti:ꝛ tūc ille q̄ hoc facit dat alteri occasionē ruine:potissime qñ hoc itēdit:vñ vocat scandaluz actiuuz. Per accns vo vbuz vel factū vni⁹ est alteri cā peccādi:qñ ꝑter itētionē opantis ꝛ ꝯditionē opis aligs male dispositi⁹ iducit ad pctm̄:puta cū qs inuidet bonis aliorū tūc ille q̄ fac talē actuz nō dat alteri occasionē peccādi. sed alter sumit scādaluz:ꝛ in ℞ ē scādaluz passiuū sine actiuo. qz ille q rōne agit nō dat occasionē ruine quā alter patit. 3ª ? ¶ Tertia ? ē quō ꝯcurrūt i diuersis ꝛ quō nō: qz ꝯtingit qñq̄ qꝫ silr fit scādalū actiuū in vno ꝛ passiuū i altero:puta cū ad iductionē vni⁹ alter peccat:qñq̄ ē acti^m sine passiuo: puta cū qs iducē aliū vbo vl fcō ad peccādū ꝛ ille ñ ꝯsentit: qñq̄ vo ē passi^m sine actiuo vt iā dcm̄ ē:ꝛ sic pz primuz.

Quantū ad scōz ō pctō scādali sūt tres ?nes. ¶ Pri 3ª ? ma qꝫ scādalū passiuuz nunq̄ est sine culpa scādalizati:nec actiuū sine culpa scādalizātis: passiuuz tñ bñ est sine culpa scādalizātis ꝛ actiuū sine culpa scādalizati. Primū pz:qz ois ruina spūalis ē pctm̄ i eo q ruit: sz scandalū passiuū est ruina scādalizati. ḡ ē pctm̄ in eo. zm pz: qa oē scādalū ē pctm̄ vl hz spēz pcti. Si sit pctm̄ hēo ꝓpo⁹: si nō de se sit pctm̄ sz hz spēz pcti: vt comedere idolotitū coraz infirmis dz dimitti ex charitate pp lesionez ꝓximi:ꝛ q nō dimittit ꝯ charitatē agit:sic dicit apls Ro.14. Si pp cibuz fr tuus scādalizat vel ꝯtristat iā nō fm charitatē ābulas. ḡ oē tale scādalū ē pctm̄ i faciētib⁹ ipsuz. 3m pz ex dcis in ꝓmo articlo:qz ē scādalū actiuū sine passiuo ꝛ e ? . ¶ z ª ? est qꝫ passiuū nunq̄ ē spāle pctm̄:nec actiuū nisi qñ ē ex intētione iducēdi ad peccāduz. Tūc.n. scādalizare ꝓximuz opponit directe actui charitatis q̄ ē edificare ꝓximū ex intētione vbo vel facto. vel scōo qñ ꝑter itētionē scādalizat p bonā bñs spēz mali: Tūc.n. nō ē pctm̄ nisi ex ℞ qꝫ natū ē iducere ad peccādū. ¶ 3ª ? est. qꝫ passiuū qñq̄ ē mortale: qñq̄ veniale fm illō i qō ruit:ꝛ actiuū silr qñ ñ ē spāle peccatū:sz qñ ē spāle pctm̄:tunc nō ē mortale:nisi qñ itēdit ducere ad mortale vel si non intendit illud:facit qō de se natū est inducere ad mortale:siue sit mortale siue veniale sive solum habens speciem mali.

Quantuz ad 3m de dimittēdis pp scādalū sunt qnq̄ ?nes. ¶ Pria i gnāli qꝫ id qō sine pecca- ꝓª ? to mortali vel veniali omitti nō pōt ꝓ tūc omitti nō dz:qz nullo casu nullo fine ē venialr ēt peccādū. Illō vo qō ꝓ tc si ne oi pctō omitti pt ē omittēdū pp scādalū pusillorꝫ q̄diu durat:siue sit bonū cozpale: qz plus hō dz diligē bonuz aie ꝓximi q̄ bona tpalia:q̄ si nō pt retinē:defēdere vel repetē sine scādalo pusillorꝫ: dz ꝯtēnere:sz pp scādalū phariseorꝫ nequaq̄:qz illud ē ꝯtēnēdū. Per ℞ pñt saluari vsus iurista ruz. Est vitas vite doctrine iustitieq̄. ꝓmū semp habe:duo pp scādala linque. Qz.n. vitas vite nunq̄ sine pctō pt omitti:iō ꝛc. Sz vitas iustitie ꝛ doctrine aliqñ sic:sic si ex ꝑdicatiōe vl doctria aliqd plus seq̄t mali i scādalizatꝫ pusillis q̄ boni i edificādis:iterim omitti dz. Silr si ex suspēsiōe Baronū tūc regnuz in seditionē vtit:melioz ē omissio iustitie q̄ executio. Tūc.n. omitti dz:alr nō:iō ꝛc. ¶ z ª ? ª est appli- z ª ? ª care hec ad bona spūalia. Ubi sciēdū qꝫ q̄dā bona spūalia sūt de necessitate salutis q̄ nō pñt ꝑtermitti sine pctō mortali:alia sunt superogatiōis. Pria nō debēt dimitti pp qō cūq̄ scādalū:qz nullus dz peccare mortalr vt ali⁹ vitet qō cūq̄ pctm̄:qz fm ordinē charitatis q̄libz tenet plus sibi q̄ alteri:sz ꝓma bōa nō pñt ꝑtermitti sine pctō mortali. ḡ ꝛc. Circa vo alia bona vt ē igressus religionis ꝛ q̄cūq̄ alia q̄ ñ sūt de necitate salutis est distīguēdū de scādalo qō ex bis orit:qz aūt ꝓcedit ex malitia:vt cū aliq dicūt se scādalizatos ꝛ in alys scādala suscitāt ad ipediēduz talia aliq̄ bona sine iusta causa:ꝛ tale est scādalū phariseorꝫ q de doctrina dñi scādalizabant. Mat.15.ꝛ tale scādalū est ꝯtēnēdū ex ēplo dñi:nec pp ipz aliqō tale op⁹ superogatiōis dimittēdū est:ꝛ tale ē freqēter parētuz carnaliū de igressu religionis de quo dic Diero.ad Heliodorꝫ. Lz in limine pr iaceat: lz vbera qb⁹te lactaut mr oñdat:pcalcatū pge patrē:pcalcatā pge matrē:siccis occulis ad vexillū crucis euola. Solū pietatis gen⁹ ē in hac re eē crudelē. Qñq̄ vo scādalū ꝓcedit ex infirmitate vel ignorātia qō docet dñs vitare. Mat. 14.ꝛ apls ꝑ^c ad Corin.8. Et pp tale scādalū vitāduz bona spūalia q̄ nō sūt de nectate salutis vel sūt occultāda vl sūt differēda ad tps quousq̄ rōne reddita alq istruātur qꝫ nō debent ex talib⁹ scādalizari sed poti⁹ edificari. Si vo post redditā rōnē ꝛ ōbitā istructionē adhuc scādalizātur:iā videt ex malitia ꝓcedere ꝛ nō ex iḡrātia: ꝛ tūc nihil de ꝑdictis ē pp scādalū tale dimittēdū. ¶ 3ª ? est in spāli de bo- 3ª ? nis tpalib⁹ an sint dimittēda ei q̄ vult ea accipe:vel nō repetēda ab eo q iā hz:pp scādalū ipsi⁹ vel alteri⁹ vitādum. Ubi silr est distinguēdū qꝫ bona tēporalia aut sūt nra: aut nobis cōmissa ad seruādū ꝛ dispēsandū pro cōitate: sic bona ecclie cōmittunt ꝑlatis:ꝛ rectoribꝰ reipublice. Si sunt dimissa ad ꝯseruādū vel dispēsandū: tūc pp nullū scādalū

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

sunt dimittēda vsurpātib⁹:sz sunt repetēda saluis debitis circūstātys q̄ debēt i talib⁹ obſuari cui⁹ rō ē:qz finaľ custodia ꝛ dispēsatio taliū incūbit his q̄bus cōmissa ē ex necita/te p̄cepti.Et ideo sic̄ p̄ceptuz nō ē omittēdū pp scādalū sic nec istud.Si aūt sint nr̄a:tūc dōm sic̄ ꝓpus: qz aut scādaluz ozit̄ ex malicia alicui⁹ alienū volētis vsurpare ꝛ detinere: ꝛ illud ē paruipēdēdū:tū qz noceret bono cōi.Dare t̄.n.malis occasio rapiēdi aliena:tū qz nocēt rapiētib⁹ q̄ iniuste rapiēdo vel detinēdo alienū peccarēt. Unī Hzego.dic̄ in moraľ.loquēs de rapiētib⁹ aliena.Quidā seruata charitate p hibēdi sunt nō sola cura ne nr̄a subtrahāt:sz ne rapiētes ñ soluz sua sz seipsos pdāt.Aut scādalū ozitur ex ignozātia:ꝛ istud est scādalū pusillox:ꝛ pp istud dimittēda sunt tpalia ad tps quousq̄ sedet̄ scādalū p admonitionē vel quēcūq̄ aliū modū.Si aūt post sufficiētē admonitionē ꝛ istructiones scādalū nō sedat̄:pfectiōis ē sua dimittere sz nō necessitatis:ꝛ q̄nq̄ nō est pfectionis:cū credit̄ q̄ repetēdo illud qđ ali⁹ iuiuste detinet:vel negādo qđ iniuste petit ille diriga t̄ ad cognitionē vitatis. ¶ 4ª ꝓ ē de idifferētib⁹.Ubi sciendū q̄ illa que sunt idifferētia sicut comedere carnes vľ abstinere:oino dimittēda sunt q̄re diu durat scādalū pusilloz.Unī Augu.ī lib:de ſmone dñi i mōte. Dāduz ē qđ nec tibi nec alteri noceat:ꝛ cū negaueris qđ petit indicāda ē ei iusticia:ꝛ meli⁹ ei aliqd dabis cū petētē iniuste cozrexeris. Apostolus aūt q̄ vī dicere.i.ad Cozin.6.q̄ petere sua in iudicio sit delictū:logt̄ in casu in quo fideles de nouo ꝓuersi ad fidē trabebāt se ad iudicia infideliū:qđ erat in piculuz subuersiōis fidei:p eo q̄ partes litigātes q̄rūt fauozē iudicis:Et dñs q̄ dicit Mat.i5.Qui vult tecū in iudicio ꝓtēdere ꝛ tunicā tuā tollere dimitte ei ꝛ paliū.logt̄ de ꝓsilio:vel si sit p̄ceptuz ītelligēduz ē vt dic̄ Aug.ſm p̄parationē aī:vt bō sit parat⁹ talia facere si hoc expedit p̄motioni fidei et bonoz moz. ¶ 5ª ꝓ ē de duab⁹ instātys ꝺ p̄dicta. Prima qz Hiero.dicit dimittēdū pp scādalū oē qđ pōt dimitti salua tripliti vitate.s. vite:iusticie:ꝛ doctrine.sz vltra bona spiritualr p̄t dimitti salua hac triplici veritate: sicut adīpletio ꝓsilioz:largitio elemosynarū.aliqn semp peccarent q̄ ista bona p̄termitterēt. q̄ ista sunt pp scādaluz dimittēda. 2ª instātia ē:qz doctrina sacra:correctio frna: punire delicta sūt q̄dā opa spūalia:ꝛ tñ sunt pp scādalū dimittēda.ergo ꝛc̄.Minoz pz de doctrina q̄ sit dimittēda pp scādaluz: qz Mat.7.dr̄. Nolite dare sctm̄ canib⁹:nec margaritas vestras spgere ante porcos ne ꝓuersi dirūpāt vos. Correctiones aūt frnaz dic̄ Aug.dimittēdā pp scādalū.p de Ciuitate dei.Et silr punitio delictoz ē dimittēda.vbi timet̄ sciſma vt dicit Aug. ꝺ pmenianū. ¶ Sz de istātie parū valēt. Jō ad p̄mā ꝺōz. q̄ ī vitate vite ꝛ doctrine ꝛ iusticie:nō solū cō prebēdit̄ id qđ ē de necitate salutis:sz id qđ p̄mittit̄ pfectius neciū ad salutē vt ꝓsilia ꝛ elemosyne. vñ talia nō sūt pp scādalū dimittēda simplr vľ omittēda ēt pp scādalū pusilloz:sz ocultāda vel differenda ad tps quousq̄ scādaluz sedet̄:vel p legittimā excusationē sedari debeat. In casu aūt i quo elemosyna eēt de necitate dāda pp extremā idigētiā paupis:vel ingressus religiōis deberet totalr ipediri. Et iō dz elemosyna vel ingressus religionis ipediri vel differri. ¶ Ad sc̄daz dōz q̄ doctrina spūalis cū sit gen⁹ elosyne q̄ ē opus mīe ad subleuādū miseriā alterius nō est dimittēda quando credit̄ q̄ ex ea sequatur spūalis ꝓfectus:qñ autez ex ea non sequit̄ spiritualis profectus: sz irritatio audientis iā nō est bonū spūale.Et iō si tūc omittit̄ pp scādalū audiētis:nō omittit̄ aliqd qđ p tē bēat rōnē boni spūalis.Similiter dōz est de correctiōe frna q̄ ordinat̄ ad correctionē fris.q̄ si nō sequat̄:sed pot⁹ frater scādalizat̄ dimittere eā nō ē dimittere aliqd spūale.Eodē mō dōz est de punitione peccatoz:qz pene cū sint medicine.ad cohibēdū pctā intā tuz habēt rōnē boni inq̄tū p eas pctā cohibent̄: si aūt per eas pctā nō cohibeant̄:tūc influctio penarū nō ē bona nec ꝺtiebit̄ sub iusticia.Et in hoc casu loquit̄ Augu.qñ.s.ex excōicatione sequit̄ piculū scismatis: tūc excōicationē ferre nō ptinet ad veritatē iustitie. ¶ Ad arg^m in opp^m dicendū q̄ xp̄s nunq̄ scādalizauit actiue lz illi scandalizati fuerint passiue:ex malitia:non ex infirmitate.

¶ De dispari cultu. Di. XXXIX a

Post hec de dispari cultu videndū est: hic est enim vna de causis quibus pesone illegittime fiūt ad contrahendū matrimoniū. Nō.n.licet xp̄iano cuz gētili vel iudea inire cōiugiuz:qz etiā in veteri testamēto ꝓhibitū est fideles viros infideles ducere vxozes:dño dicente. Nō accipias vxozē de filiabus alienigenaruz filijs tuis:ne traducant eos post deos suos. Juxta hoc dñi p̄ceptum iudeoz cōiugia cuz alienis inita hesdras separauit.Hoc idez etiā in nouo testamēto seruatur. Unde Aug. Ne nubat femina nisi sue religionis viro: vel ne vir talem ducat vxozē. Jd enim vt dicis iubet dñs. docet apostolus. vtrūq̄ p̄cipit testamētū. Jtē Ambro. Caue xp̄iane gētili vel iudeo filiā tuaz tradere.caue ne gentilez: vel indeaz: vel alienigenam.i.hereticā ꝛ omnē alienaz a fide tua vxorem accersias tibi. Jtē. Siquis iudee:sive xp̄iana iudeo:sive iudea xp̄iano carnali cōsortio miscetur:qcūq̄ tātuz nephas admiserit a xp̄iano cetu ꝓtinus segreget̄. Exī his alijsq̄ plurib⁹ testimonijs apparet nō posse contrahi coniugiuz ab his qui sunt diuerse religiouis ꝛ fidei.

¶ De ꝓiugio fideľ ꝛ ifideľ ꝛ duoz ifideliū. b

b Dic autē videtur obuiare quod apostolus ait de imparibus coniugijs: Ego dico nō dom̄⁹. Siqs frater habet vxozē infidelē: ꝛ hec cōsentit habitare cum illo: nō dimittat illā: ꝛ si qua mulier ꝛc̄. Sed aliud hoc esse: aliud illud euidenter ostendit Augu. Jbi enim agit̄ de illis cōiugijs fideliū: que cōtrahuntur ab eis in dispari religione ꝛ fide manētibus Aplus vere ait de illis q̄ vni⁹ eiusdez infidelitatis fuerūt q̄ñ cōiūcti sunt. Sed cū veniſſet euangeliū alter sine altera credidit. Jntelligis ne qđ dicam? Attende vt rem ipsam diligētius explanem. Ecce coniuges duo vnius ifidelitatis fuerunt quando coniūcti sunt nulla de his questio est que ptineat ad illud p̄ceptuz veteris ꝛ noui testamēti:quo p̄hibetur fidelis cuz infideli copulare coniugium. Jā sunt cōiuges ꝛ ambo adhuc sunt infideles. Tales sunt adhuc quales ꝓiuncti sunt. Venitq̄ euangelij p̄dicator: credidit eorum vnus vel vna: sed ita vt infidelis cum fideli habitare consentiat: non iubet

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

dñs vt fidelis ifidelẽ dimittat taliter cõiunctũ. Nec apl's iubet ut ñ dimittat: sed ꝓsulit: ut siqs alr agat ñ sit trãsgressor: sic̃ ꝛ de virgib⁹ ꝓsulit. Adonet ãt qđ ẽ lucrãdi occasio cuꝫ possit licite relinq̃re sꝫ nõ expedit. Tũc.n. nõ expedit id qđ licitũ ẽ qñ ꝓmittit qdẽ: sꝫ ipi⁹ vsus alijs aufert ꝛ pediմ̃tũ salutis: sic̃ discessio fidel' ab ifideli: quã nõ ꝓhibꝫ dñs: qz corã illo ñ ẽ iniusta. sꝫ apl's ne fiat: ꝓsilio charitatis suadet vt nemo i ea re iussionis necitate teneat: sꝫ ꝓsilij volũtate libere faciat. Ex his mõstrat iter fideles ꝓiugiũ eẽ: ꝛ cõsiliũ apl'i ñ obuiare p̃cepto dñi: quo iubet fidelẽ nõ iugi ifideli: ꝛ si ꝓiũcti fuerit separi. Legit.n. q̃ hesdras ꝓpheta: imo dñs per eũ iussit isr'litis vxores dimittere alienigenas: ꝑ q̃s ibãt ad deos alienos: nõ ille ꝑ maritos acqrebat deo. Recte hoc p̃cepit: qz ꝑ moysez iusserat dñs ne qs vxorẽ alienigenã duceret. Aderito ergo q̃s duxerãt dño ꝓhibẽte: dño iubẽte dimiserũt: qz vt ait Amb. Nõ ẽ iputãdũ mr̃imoniũ qđ extra decretũ dei factũ est: sꝫ cognoscit emẽdãdũ: vt qñ fidel' infideli copulat. Sꝫ ut ait Aug. Cũ cepisset gẽtib⁹ euãgeliũ p̃dicari: iã cõiũctos gẽtiles gẽtilib⁹ cõpit ꝓiugib⁹: ex qb⁹ si nõ ãbo crederẽt: ꝛ vnus vel vna: ꝛ ifidelis cũ ifideli cõsentiret habitare: nec ꝓhiberi a dño debuit fidel' ifidelez dimittere nec iuberi. Jõ nõ ꝓhiberi: qz iusticia ꝑ mittit a fornicãte discedẽ. ꝛ ifidel' hois fornicatio ẽ maior i corde: nec vera ei⁹ pudicitia cũ ꝓiuge dici p̃t: qz oẽ qđ ñ ẽ ex fide pctm̃ est: q̃uis verã fidel' hẽat pudicitiã ẽt cũ ifideli ꝓiuge q̃ ñ hꝫ verã. Jõ ãt nec iuberi: q nec ꝓtra iussionẽ dñi gẽtiles fuerũt ãbo ꝓiũcti. Licitũ ergo erat ꝑ iustici aꝫ fideli ifidelẽ dimittere: sed licitũ nõ erat faciẽduꝫ pp liberã bẽiuolẽtiã. Euidẽter appet ꝛ iter ifideles ꝓiugiũ eẽ ꝛ apl'ꝫ de ill'agẽ: q i ifidelitate ꝓiũcti fuerũt: ꝛ post alter ad fidẽ ꝓuersus est: cũ quo ẽt fidel' hãtare ꝓsensit. ꝛ hũc nõ dimittẽ fideli ꝓsulit apl's: qz forte ꝑ fidẽ saluabit ifidel'.

¶ De fornicatione spirituali obqua potest dimitti coniunx. c

p Dtest tñ licite dimittere: qz in ifideli est fornicatio: si nõ corpis tñ mẽtis. Causã enĩ fornicatiõis dñs excepit. Fornicationez vero gñalẽ ꝛ vl'ez itelligere cogimur nõ mõ. s. corporalẽ sꝫ spũalẽ: de q̃ Aug. ait. Jdolatria ꝛ q̃libꝫ nova supstitio fornicatio ẽ. Dñs ait pmisit cã fornicationis vxorẽ dimitti: sꝫ nõ iussit: ꝛ sic dedit apl'o locũ monẽdi. vt q voluerit nõ dimittat: potest tamen licite dimittere. Si.n. fornicatio carnis detestanda est in cõiuge: q̃to magis fornicatio mentis. i. infidelitatis.

¶ Pro q̃bus vitijs possit dimitti. d

J ait q̃ris an pp aliud vitiũ nisi pp ifidelitatẽ vel ydolatriã possit dimitti. Attẽ de qd Augu. ait. Si infidelitas fornicatio est ꝛ ydolatria ifidelitas: ꝛ auaricia ydolatria: nõ ẽ dubitãdũ ꝛ auariciã fornicationẽ esse. Quis ergo quãlibet illicitã cõcupiscentiã põt a fornicatiõis gñe spare: si auaricia fornicatio ẽ. Ex quo itelligit q ꝑpter illicitas cõcupiscẽtias nõ tm̃ que in stupris cũ alienis viris vel femis cõmittunt: sꝫ ob quaslibet q̃ aiam a lege dei aberrare faciunt ꝛ pniciose corrũpit: possit sine crimine ꝛ vir vxorẽ suam dimittere ꝛ vxor virũ. Jtẽ rectissime dimittit si viro suo dicat: nõ ero vxor tua nisi mihi de latrocinio diuitias cõgreges: vel nisi solita lenocinia exerceas aut si quid aliud facinorosũ vel flagitiosuꝫ a viro suo expetat. Tũc ille si veraciter penitẽs ẽ: habetqꝫ fidez ꝑ dilectionẽ operãtẽ: mẽbrũ qđ eum scãdalizat amputabit. Ex his apparet q nõ solũ ifidelitas sed etiã quelibet cõcupiscentia q̃ pniciose turpiterqꝫ corrũpit: fornicatio spũalis est: ꝑ quaꝫ vir vxorẽ vel vxor virũ dimittere põt. Consulit tñ apl's ne fidelis dimittat ifidelez volẽtẽ cohabitare: nec a deo reuocare.

¶ Si fideli libeat aliam ducere infideli discedẽte vel dimissa. e

Jc q̃rit si fidelis dimittat infidelẽ: vel i
b fidelis a fideli discedat: an liceat fideli aliã ducere. Videt auctas testari q illa viuente alterã ducere nõ valeat. Amb. enĩ verba apl'i exponẽs ait. Alioqn si discedit is abinuicez ꝛ volẽtes cohabitare dimittitis ꝛ alijs vos copulatis: adulteri estis: ꝛ filij vestri q de hac copula nascũtur: imũdi. i. spurij sũt. Jtẽ. Siqs habuerit vxorẽ virgineꝫ ante baptismũ: viuente illa post baptismuꝫ alteram habere non põt. Crimia enĩ in baptismo soluunt nõ cõiugia.

¶ Que premissis contraria vident.

Ed ecõtra Ambro. testat. Si ifidelis di
f cit apl's discedit: discedat. Nõ enĩ est seruituti subiect⁹ frater aut soror in hmõi: qz nõ debet renerẽtia cõiugij ei q horret auctorem cõiugij. Nõ est enĩ ratũ mr̃imoniũ: qđ sine deuotione dei est: ꝛ iõ nõ est pctm̃ ei q dimittitur pp deũ: si alij se copulauerit. Cõtumelia.n. creatoris soluit ius mr̃imonij circa eũ qui relinquit ne accusẽt alij copulatus. Jnfidelis ãt discedẽs ꝛ in deũ peccat ꝛ in mr̃imoniũ: nec ẽ seruanda ei fides cõiugij: qui iõ recessit ne audiret xp̃m eẽ deũ xp̃ianoꝝ ꝓiugioꝝ. Si vero ãbo crediderit ꝑ cognitionẽ dei cõfirmat cõiugium.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

¶Determinatio. g

Tende hic ꝑdictis cõtraria posse videa ri: ita vt sibi Ambrosi⁹ ꝛtradicere videatur. Sed distiguedũ ẽ hic aliud eẽ dimittere volentẽ cohabitare: aliud dimitti ꝓpter deum ab illo q̃ horret nomẽ xp̃i. Ibi. n. lex beniuolentie nõ seruat̃. Hic veritas custodit̃: ꝛ iõ cuz liceat dimittere volẽtẽ cohabitare: nõ tamen ea viuente aliã ducere licet. Discedentẽ vero seq̃ nõ oz: ꝛ ea viuẽte aliã ducere licet. Sz hoc nõ est intelligendũ nisi de his qui in infidelitate sibi copulati sunt. Sed si ad fidẽ vterq̃ cõuersus ẽ: vel si vterq̃ fidelis matrimonio ꝓiũctus est: ꝛ post alter eoꝝ a fide discesserit: ꝛ odio fidei ꝓiugẽ reliquerit: dimissus discedẽtez nõ comitabitur: nec tñ illa viuẽte alterã ducere poterit: qz iter eos fuerat ratũ coniugium: quod nõ potest dissolui.

¶Quidam dicunt cõiugiũ nõ esse inter infideles: ꝛ quare. h

Unt tamen nõnulli qui iter infideles assef runt non esse coniugiũ: qz nec rata nec legitrima: qz apl'us ait. Dẽ qõ nõ est ex fide: pctm̃ est. Eoꝝ aũt ꝓiunctio nõ ẽ ex fide: ꝛ ideo pctm̃ ẽ. Nõ est ergo cõiugiũ: qz nullũ cõiugiũ pctm̃ est. Aug. etiã dicit: qz nõ est vera pudicitia infidelis cũ fideli. Sz vera negat̃ esse pudicitia: nõ q̃ infideliũ ꝓiugiũ nõ sit verũ: ꝫ qz non habet illud triplex bonũ: qõ excusat coitũ ꝛ meret̃ ꝑmiũ. Itẽ illud apl'i. Dẽ qõ non est ex fide pctm̃ est: nõ sic intelligẽdũ est: vt qcquid fit ab infidelibus pctm̃ sit: sed omne qõ fit cõtra fidẽ idest cõscientiã: male fit: ꝛ ad gehẽnã edificat. Vel in omni eo quod infidelis facit peccat: nõ qz illud facit: sed qz nõ eo modo illud facit quo debet: nõ referens ad debitum finem.

Qz legittimum sit coniungium infideliũ sed nõ ratum: ꝛ quare. i

Opula ergo maritalis que est inter infic deles cõiugũ est legittimũ: sed uõ ratuz

Legittimũ qz est iter legittimas psõas: sed nõ ratũ: qz sine fide. Cõiugiũ vero fideliuz ẽ legittimũ ꝛ ratũ: si tñ legitime sunt psone. Qz autẽ legittima sit infideliũ ꝓiũctio Aug. testat dicens. Uxor legittima a societate ꝓiuncta sine vlla culpa relinquit̃ si cũ viro xp̃iano ꝑmanere noluerit. Ex hoc etiã probat̃ q̃ infideli ad fidẽ cõuerso apostolus cõsuluit infidelem nõ dimittere: quod nõ faceret: si nõ esset inter eos legittimũ coniugiũ. Legittimũ est quod legali institutione vel prouincie moribus: non cõtra iussionem domini contrahitur.

Circa trigesimãnonã distinctionẽ querit̃ de dispari cultu vtrum ipediat mr̃imoᵐ. Et videtur q̃ nõ: qz disparitas cultus erat in Moyse ꝛ Joseph ex vna parte: ꝛ vxoribus eoꝝ ex parte alia: ꝛ tamen fuit verũ mr̃imoniũ nõ fornicatio. ergo. ꝛc. ¶Cõtra in lr̃a. ¶Rñ°. hic sunt tria videda. ꝑmo de mr̃imo° iter fidelẽ ꝛ ifidelẽ. z° de mr̃imo° inter ifideles. 3° de alys impedimentis.

Quantuz ad ꝑmuz sunt tres ꝙnes. ¶Prima de tẽpoze ante legẽ: vbi videnꝫ multa ante legez ispirata pr̃ib⁹ ꝛ reuelata que postea fuerũt in lege scripta: sic̃ de circũcisiõe ꝛ pl'alitate vxoꝝ. Ita ẽt nihil ꝓhibet pr̃iarchis q̃b⁹ fcã ẽ terre chanaã ꝑmissio ispiratũ ne cũ ill' inirẽt ꝓnubia nisi trãsirẽt ad ipsoꝝ ritũ: vñ nec abraaz permisit q̃ ibi Isaac vxorez duceret: nec Isaac Jacob: Jacob vo de dyna cõsensit danda illis qui circuncidi volebant. ꝛ �𝔣m hoc Esau peccauit ꝓbẽs cũ illis de terra chanaaz: qõ iõ ꝓ volũtatẽ pr̃is ꝛ mr̃is erat q̃si reputarẽt fornicationẽ non verũ mr̃imm. Qõ autẽ arguit̃ de Moyse ꝛ Joseph vel dispẽsatiue hoc fecerũt vel nõ erãt de chananeis. Aly vero dicunt q̃ ante legẽ licuit. ¶Scõa ꝙ est. q̃ tpe legis nõ licebat cũ chananeis ꝓbere nec eẽ poterat nisi trãsirẽt ad ritum eoꝝ rasis vnguib⁹ ꝛ capillis ꝛ bꝫ: ꝛ sic Nason duxit' ra ab de Jerico: sz cũ alys licebat': sicut Booz Ruth moabitidẽ duxit: ꝛ Uester nupsit assuero. Primũ aũt mr̃imoniũ Edras seperauit. ¶Tertia ꝙ est. q̃ tpe gr̃e baptiçat⁹ cum nõ baptiçata vel ecõtra q̃uis cathecumia nõ ꝑt inire mr̃imoniũ: qõ si fiat nullũ est partiz iure diuino: qz añ baptiſᵐ nullũ est sacr̃z: vñ viculũ mr̃imõny tale q̃le eẽt post bapᵐ ante bapᵐ eẽ nõ põt. Cuius signũ est q̃ mr̃imoᵐ post bapᵐ celebratũ ꝛ ꝙsũmatũ nõ põt solui ꝓp qõ dr̃ ratũ: sed añ baptismũ sic: vñ dr̃ nõ ratũ: q̃si aliqõ reale vinculũ bz post qõ nõ ante. Et qz mr̃imoᵐ nõ claudicat si vinculuz nõ fit ī nõ baptiçato: ꝛ ꝑ ꝙñs nec ī baptiçato: sz cũ ℔ est statutũ eccl'ie sine quo lz nõ eẽt sacr̃m: eẽt tñ verũ matriᵐ: nũc aũt nõ est reddẽte eccl'ia tales psonas ihabiles. Ubi ãt vterq̃ est baptiçatus lz alter vel vterq̃ sit infidelis: verũ est mr̃imo⁹ sed cõtrahere nõ oz quis cũ infideli. Nihilominus hereticus baptiçat⁹ sicut alia sacr̃a va ꝙfert ꝛ recipit sic ꝛ istud.

Quantũ ad scõm de mr̃imonio infideliũ sunt etiam tres ꝙnes. ¶Prima ꝙ est. q̃ ꝑut est in officiũ nãe est verũ matriᵐ inter eos in q̃bus est nã integra matrime q̃tũ ad causas eẽntiales: qz ꝛ cõsensus ꝛ exp̃ssio eius est in eis sicut in alys: dũ tñ sint psone habiles ꝟm legẽ nature ꝛ diuinã. Naz in gradu ab eccl'ia ꝓhibito pñt ꝓbere: cũ eccl'ia nõ possit aut nolit in hoc his q̃ foris sunt legẽ ipponere. Uideret̃ autẽ alicui q̃ si soli lege nãe pr̃ ꝛ mr̃a mr̃imonio excludunt̃ q̃ iter infideles nõ iudeos nulla alia psona a matrimonio excluderet̃: qz precepta que non sunt moralia nec de lege nature erãt cerimonialia que nõ ligabant nisi iudeos qui se obligauerunt sicut de circũcisione: vnde dicẽdũ q̃ oẽs psone lege diuina ꝓhibite: lege nature ꝓhibent̃. Sed deo dispensante a ꝓncipio humãi generis ꝛ post diluuiũ vt multiplicaret̃: licuit fr̃i hr̃e sororẽ: alr multiplicari nõ potuisset sicut ꝛ de pluralitate vxoꝝ fuit dispẽsatuz. ¶Scõa ꝙ ẽ. quõ ꝟsus habeat cõmanere cũ non ꝟsa: qz si ille non vult cohabitare sine ꝓtumelia creatoris vel q̃n ipse ꝑtrabat ad infidelitatẽ iste nõ oz cõmanere si autẽ velit iste põt cõmanere si vult vel discedere si manult: sic̃ ꝛ cũ altera ꝑt nõ cõmanere sed ꝓtinere vel religionẽ itrare: aut votũ ꝓtinẽtie emittere: quo facto ẽt fialiᵍ postea ꝟtat̃ nõ ei reddet̃. Rõnẽ hᵍ docto. assignãt: qz mortuus alicui vite libat̃ ab obligationibᵍ illiᵍ vite: sic̃ religiosus mortuᵍ mũdo nõ est obligatᵍ ad vota ꝑmissa mũdo. ¶Sz ꝏ ℔ arguũt q̃dã: qz baptiçatᵍ mort̃ cĩpe ꝛ pene: sz ñ

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS

obligatiõi q̃ nec ẽ cl'pa nec pẽa. vñ si deberet pecuniã debe ret eã reddere ⁊ teneret. g̃ cũ mr̃imo^{m} nõ sit cl'pa nec pẽa q̃ erat ante pctm̃: baptizat^{o} tenet reddere debitũ ꝯiugale Et dicendum est ad hoc. q̃ quia mortuus est infidelitati: inde est q̃ nõ tenet reddere debitũ q̃ posset ad ifidelita/ tem ꝓducere ꝓlez inde cõceptã: q̃ vnusq̃sq̃ parẽtũ nitit ꝓlez trahere ad sectã suã: sic de btõ Aug. habet q̃ hortãte fideli mr̃e vt baptizaret: ꝯdicẽte gẽtili pr̃e baptisma eius dilatũ est. g̃ pp̃ piculũ ꝓlis q̃ ide posset gnãri ⁊ est educãda ad cultũ dei q̃ ifidelis credit visitr̃ ipedire: licz dimittẽ. sic ī casu pp̃ seipsuz qñ nollet cohitare nisi ad ifidelitatem ptrahẽdo: vñ q̃ hodie est mai^{o} piculũ puertẽdi fidelẽ q̃ ℣ spes ꝯuertẽdi ifidelez ex ꝯuictu nõ pmittit. ¶ Tertia ℣ ẽ an liceat ℌbere. Et dz q̃ nõ illo nollẽte cohitare sine ꝯtumelia ⁊ picl'o: alr̃ aũt sic. Sz ifideli diuertẽte: liberi apud ꝯuersaz sunt alẽdi nisi habeãt vsuz rõnis vt eligãt quẽ seq ℣ᵃ opi. volũt. idez ℌbẽdo aũt mr̃imo^{m} sunt duo dubia. ꝑmo quo ad ꝯuersuz qñ soluat. Quidã. n. dicũt q̃ statim qñ nõ vult cohitare sine ꝯtumelia ⁊m illos vsus. Spnas spnentẽ vel blasphemare. volẽtez. Naz sunt absq̃ mora sic vincula ru pta ꝑora. Qz aũt si ꝯuertat tenet ꝑus ꝯuersus añ votum ⁊ mr̃imo^{m} ipsaz recipe: hoc ẽ: q̃ lz sit vinculuz solutũ adhuc tñ retinet vinculũ spõsalioꝝ ⁊ sic tenet ℌbere: vel q̃ blas phemia creatoris soluit si ẽ ꝑpetua: alr̃ nõ. Qñ aũt añ votũ z ℣ᵃ opi. vel mr̃imo^{m} tollit ꝑpetua non videt. Alia opinio ẽ q̃ non soluit quousq̃ ℌbat scõz mr̃imo^{m}. Posset. n. imaginari q̃ mr̃imo^{o} infideliũ nõ est aliq̃ reale viculũ dirimẽdũ plus q̃ in spõsalib^{9}: cuz nõ sit sacr̃m aliq̃ añ bap^{m}. vñ añ bap^{m} vtriusq̃ vel alteri^{9} ex statuto eccl'ie põt illud mr̃imo^{m} sol ui: sic spõsalia in mltis casib^{9} soluũtur vel tollunt statuto eccl'ie. Uñ sic ꝑ mr̃im^{m} sequẽs soluũtur spõsalia ꝓcedẽtia: sic ꝑ sequẽs mr̃imo^{m} tollit ꝓcedẽs ñ ratũ spõsalib^{9} ꝯpatũ.

ꝑ ℣ᵃ ¶ Quantũ ad z^{m} an pp̃ aliud possit ꝯiunx dimitti sunt tres ℌnes. ¶ Prima q̃ lz ñ sit fornicatio carnalis supueniẽs nec ifidelitas: si tñ sit tale crimẽ q̃ tiet ꝯiunx corpi suo: nec põt sibi secure alr̃ puideri licz dimittẽ: sicut vxor in cui^{9} vtero vir ꝑ seuitiã tres pueros occiderat: q̃ si nõ tenet debitũ reddere cuz piculo corpis: multo mi nus cohitare. de resti. spo. c. Ex trãsmissa. ⁊. c. Lr̃as in fine. vbi dr̃ q̃ vxor nõ ẽ reddẽda viro vbi timet tãta seuitia vi ri q̃ nulla cautiõe põt ei succurri secure. Uñ falsa est glo. de diuor. c. z. q̃ nõ est dimittẽda vxor ẽt si vite viri fuerit insidiata: nec hoc dicit decretalis quã allegat: vñ ⁊ quedã alia de facto dicebat viruz suuz latrocinys dedituz nõ pos se corrigi pp̃ qõ ⁊ ipsa piclitabat oĩ horra: de q̃ ꝯsultũ est q̃ dimitteret viruz: qõ gnãlr̃ verũ ẽ q̃ vbi ꝯiunx nõ põt alr̃ puidere securitati sue vite nisi ꝯiugẽ dimittendo: nõ tene tur ei debitũ reddere nec cohitare cuz piculo corpis sui.

z ℣ᵃ ¶ Scda ℣ ẽ. q̃ idẽ videt q̃ ꝯiunx nõ vult alr̃ cohitare ni si ꝑmittat eũ peccare ⁊ est icorrigibilis ⁊ ptrahit ipsuz ad crimẽ: ita q̃ lz nõ cogat peccare: tñ ꝑpter piculum sue fra gilitatis ne ꝯiugalis societas ipsuz ptrahat ad pctm̃: tene/ at illud. Si oculus tu^{9} dexter scãdalizat te erue eũ ⁊ proy/ ce abs te: sicut in lr̃a dr̃. Si. n. cuz piculo corporis nõ tenet manere: multo minus cuz piculo aie. Et sicut nõ tenet pp̃ infidelitatẽ: ita nec pp̃ piculũ alioꝝ criminuz: lz ad nulluz possit cogi. Et lz istud sit graui^{o} q̃ alia: tñ minimuz piculũ mortalis ꝓpõderat maxio piculo corpis. Et lz in hoc sit dis simile q̃ inuito aufertur vita corpis nõ aie: tñ ista dissimi litudo ita tz in crimie infidelitatis. sic in alio: q̃ nullũ pec/ catuz cadit in iuituz. ¶ Tertia ℌ° est. q̃ pp̃ alia crimia ī q bus ꝯiunx nõ timet ꝓbabilr̃ aie sue nec corpi nõ dz dereli quere ꝯiugẽ etiã si sit incorrigibil': nisi sit fornicatio carna lis in qua pp̃ vnicuz actuz põt dimitti: aut spũalis pp̃ quaz incorrigibilez potest dimittere: ⁊ sic intelligitur. de diuor. c. y. ¶ Argu^{m} in oppositum solutuz est.

3ª ℣

¶ De cognatione carnali ⁊ spirituali ⁊ prius de carnali. Bi. XL. a

Nunc supest de cognatiõe aliq̃d di/ cere. Est aũt cognatio ꝓalia carnal': alia spũal'. Primũ ꝺ carnali cogna tiõe ⁊ affinitate ispiciam^{9}. Cogna/ ti ergo vel affines ī septimo gradu vel infra copulari nõ debẽt. Uñ Gre. Progeniẽ suã vnũquẽq̃ vsq̃ ad septimã obseruare decer nim^{9} gnãtionẽ: ⁊ q̃diu se agnoscũt affinitate ꝓ piquos ad ꝯiugalẽ copulã accedere denegam^{9}: qõ si fecerint: separent. Itẽ Nicola^{9} papa. De ꝯsanguinitate sua nullus vxorẽ ducat vsq̃ post gnãtionẽ septimã: vel quousq̃ parẽtela cogno sci põt. Itẽ nulli ex ꝓpinqtate sui sanguis vsq̃ ad septimũ gradũ vxores ducant. His auctori/ tatib^{9} alĩsq̃ plurib^{9} ꝯsanguineoꝝ cõiũctiões ꝓ hibent vsq̃ ad septimuz gradum.

¶ De cõputatiõe graduũ ꝯsanguitatis. b

q Uomodo aũt gradus ꝯsanguinitatis cõ putãdi sint Isidorus oñdit sic. Series cõsanguinitatis sex gradib^{9} dirimit hoc modo. Filius ⁊ filia qõ ẽ frater ⁊ sor̃ sit ipse trũcus. Illis seorsum seiũctis: ex radice illi^{9} trũ ci egrediunt isti ramũculi: nepos ⁊ neptis pri/ mus. ꝓnepos ⁊ ꝓneptis scõs. abnepos ⁊ abne ptis terti^{9}. atnepos ⁊ atneptis q̃rtus. trineptos ⁊ trineptis qnt^{9}. trinepotis nepos ⁊ trinepotis neptis sext^{9}. Attẽde q̃ sex gradus tm̃ ponit Isi/ do. Qz trũcũ iter gradus nõ cõputat. Alĩ vero q̃ septẽ gradus ponũt trũcũ iter gradus compu tant. varie nãq̃ cõputant gradus cõsanguinita tis. Alĩ enim patrẽ in prio gradu: filios in scõo ponũt. Alĩ primũ gradũ filios appellãt: negan tes gradũ cognatiõis iter patrẽ ⁊ filiũ esse: cum vna caro sint pater ⁊ fili^{9}. Auctoritates ergo q̃ cõsanguitatis cautelã vsq̃ in septimũ gradũ ꝓ hibent: patrẽ ponũt in primo gradu. Ille vero q̃ vsq̃ ad sextũ gradũ ꝓhibẽt: primũ gradũ fili/ os appellãt: atq̃ ita fit vt eedẽ psone ꝑm hãc di uersitatẽ iueniant in. vi. ⁊ vĩj gradu. Patrem vero in prio gradu ponit q̃ fratres dicit eẽ scõs. Hoc mõ cõputat Zacharias papa ingens. Pa rẽtele gradus talr̃ cõputam^{9}. Ego ⁊ frater me^{9} vna generatio sum^{9}: primũq̃ gradũ efficim^{9}. Rursus fili^{9} me^{9} ⁊ fratris mei fili^{9}: scõa genera tio sũt: ⁊ scõz gradũ faciũt: ad hũc modũ ceteræ successiones. Inter illos vero qui sex cõputant gradus et illos qui septẽ cõputãt gradus nulla in sensu existit diuersitatis: cuius in numero gra duũ varietas videat. Ultra vero gnãtio sta fra trib^{9} sumat initiũ numerãdi septima inuenitur.

DIÓCESIS DE PLASENCIA
ARCHIVOS